

هڪ جلدي

سنڌيڪا لغت

تحقيق ۽ ترتيب

عبدالستار بلوچ

تقديم

پروفيسر ڊاڪٽر غلام علي الانا

سنڌيڪا

عبدالستار بلوچ
تحقيق ۽ ترتيب

209

Sindhica
سنڌيڪا

سنڌي لئنگئيج اٿارٽي ۽ سنڌيڪا اڪيڊمي جي اشتراڪ سان 2003ع ۾ ڇپيل ”اردو سنڌي لغت“ ستار بلوچ جو پهريون ضخيم شاهڪار آهي جيڪو نه صرف سنڌ پر پاڪستان ۾ به ڪنهن ننڍي عمر جي نوجوان جي تحقيقي ڪم جو شايد پهريون مثال آهي ۽ ڪجهه قدر تنقيد جي باوجود سنڌ ۽ سنڌ کان ٻاهر جي علمي، ادبي حلقن ۾ وڏي مڃتا ماڻي اٿس. سندس ٻيو ڪتاب شاگردن لاءِ انگريزي گرامر تي مشتمل آهي ۽ هيءُ سنڌيڪا لغت سندس ٽيون ڪتاب آهي جيڪو پڻ، اردو سنڌي لغت جيان هڪ شاهڪار آهي. ان کانسواءِ صوفي شاهه عنايت شهيد جي سوانح ۽ فڪر ۽ سنڌي ادب جي ارتقائي تاريخ تي مشتمل ٻه ڪتاب به تيار ۽ جي مرحلي ۾ اٿس.

ستار بلوچ بنيادي طور تي هڪ پيشه ور ليکڪ ۽ صحافي آهي، ان سان گڏوگڏ سماجي ڪمن ۾ به اڳڀرو رهندو پيو اچي. تحقيق، ترجمي، ايڊيٽنگ ۽ پروفنگ ۾ مهارت اٿس. ڪئين شاهڪار ڪتاب سندس ايڊٽ ڪيل آهن. سندس علمي ادبي ڪم جي معيار ۽ رفتار کي ڏسندي اهو چوڻ ۾ وڌاءُ نه ٿيندو ته هي نوجوان مستقبل ۾ هڪ جرڪندڙ علمي ادبي ستاري جيان نظر ايندو.

منصور قادر جوڻيجو

تعارف

عبدالستار بلوچ، 19 جون 1974ع تي صوفي شاهه عنايت شهيد جي نگرِي جموڪ شريف ضلعي ٺٽي ۾ جنم ورتو. سنڌ يونيورسٽيءَ مان سنڌي ٻولي ۽ ادب ۾ ماسٽر ڊگري حاصل ڪيائين ۽ حيدرآباد جي سنڌ لاءِ ڪاليج ۾ ايل ايل بي جو شاگرد رهيو.

ٻاروڻ کان ئي علمي ادبي ماحول ۾ رهيو. شروع ۾ لطيف سنگت سنڌ ۽ پوءِ سنڌي ادبي سنگت سان واڳيل رهيو. نثر سان گڏوگڏ شاعري به لکيائين ۽ مختلف اخبارن ۽ رسالن ۾ سندس مضمون، مقالا، ڪالم ۽ شاعري ڇپي. ڪجهه عرصو اخباري عيوضي طور به ڪم ڪيائين. اڳتي هلي سنڌي لئنگئيج اٿارٽيءَ ۾ ريسرچ اسسٽنٽ مقرر ٿيو ۽ انسائيڪلوپيڊيا سنڌيانا جي تدوين ۾ مرحوم شيخ محمد اسماعيل سان ٻانهن ٻيلي رهيو. اٿارٽيءَ جي ريسرچ سيل ۾ شام واري شفٽ جو انچارج به ٿي رهيو. بعد ۾ حيدرآباد کي خيرباد چئي ڪراچيءَ ۾ سنڌيڪا اڪيڊمي جوائن ڪيائين جتي ڪئين ورهيه ايڊيٽر طور ڪم ڪيائين ۽ اڃا به اڻ سڌي طور تي سنڌيڪا سان واڳيل آهي.

(بقايا: پوئين ليڻ لپت ٿي)

سنڌيڪا لغت

پنجونجاھ هزار لفظن تي مشتمل اصلوڪن ۽ مروج
سنڌي لفظن، اصطلاحن ۽ سنڌيءَ ۾ استعمال ٿيندڙ هندي، فارسي،
عربي ۽ انگريزي لفظن جي هڪ جلدي جامع سنڌي کان سنڌي لغت

تحقيق ۽ ترتيب
عبدالستار بلوچ

تقديم
پروفيسر ڊاڪٽر غلام علي الانا

Sindhica
سنڌيڪا

ڇپائيندڙ جا سڃي حق ۽ واسطا محفوظ

پهريون ڇاپو:	2006 ع
ڪتاب جو نالو:	سنڌيڪا لغت (سنڌي کان سنڌي)
تحقيق ۽ ترتيب:	عبدالستار بلوچ
نگران:	نور احمد ميمڻ
ڪمپيوٽر لي آئوٽ:	نديم احمد سولنگي
ڇپيندڙ:	آزاد ڪميونيڪيشنز ڪراچي
ڇپائيندڙ:	سنڌيڪا اڪيڊمي ڪراچي
قيمت:	490/= روپيا

هن ڊڪشنريءَ جا تمام حق ۽ واسطا سنڌيڪا وٽ محفوظ آهن. ان ڪري ڊڪشنريءَ جي ڪنهن به حصي جو نقل، فوٽو يا ٽيبلار سان اتارو مڪمل طرح منع آهي، ڊڪشنريءَ جي ڪنهن به حصي کي ڪنهن به وضع يا جلد مڙهڻ ۽ وڪرو ڪرڻ خلاف قانوني ڪارروائي ڪئي ويندي.

“SINDHICA LUGHAT”

(Sindhi to Sindhi)

Compiled by: Abdul Sattar Baloch

Supervision by: Noor Ahmed Memon

Published by: Sindhica Academy,

B-24, National Auto Plaza, Marston Road,

Karachi-74400 Phone:021-32737290

www.sindhica.net

Email:sindhica_academy@yahoo.com

اسٽاڪسٽ

سنڌيڪا بوڪ شاپ، 19 بلدي پلازہ گھنٽا گھر چوڪ سکر فون: 071-5628368.

سنڌيڪا بوڪ شاپ، جتوئي منزل حيدر چوڪ حيدرآباد فون: 03013594679 —

سنڌيڪا بوڪ شاپ، رومر نمبر 1، مھراڻ هوٽل، اسٽيشن روڊ، لاڙڪاڻو فون: 03468960942

العماد بوڪ سيلرز، اردو بازار، ڪراچي فون: 0212214521، 0300-343115

ڪتاب مرڪز فريئر روڊ، عزيز ڪتاب گھر بئراج روڊ، سکر - ڪالنياواڙ بوڪ اسٽور اردو بازار ڪراچي - سنڌي ادبي بورڊ بوڪ شاپ، تلڪ ڇاڙهي حيدرآباد - شاھ لطيف بوڪ شاپ، پٽ شاھ - عثمانيه لائبريري، چنڀهائي ڪنڊيارو، قاسميه لائبريري ڪنڊيارو - نيشنل بوڪ اسٽور، نوراني بوڪ ڊپو بندر روڊ، رابيل ڪتاب گھر اسٽيشن روڊ، رهبر بوڪ اڪيڊمي رابعا سينٽر بندر روڊ لاڙڪاڻو - رحيم ڪتاب گھر مھراڻ چوڪ بدين - جنيد بوڪ اسٽور ۽ رشيد بوڪ اسٽور نئون چوڪ دادو - حافظ بوڪ اسٽور مسجد روڊ، خيرپور ميرس - سعيد بوڪ اسٽور، گل ڪتاب گھر لکي در شڪارپور - المھراڻ ڪتاب گھر، زاھد بوڪ ڊپو، سانگھڙ - سيد ماس ميگا اسٽور، جيڪب آباد - سرتاج ۽ گلزار بوڪ اسٽور، ڪنڌڪوٽ - ميمڻ بوڪ اسٽور، شاھي بازار نوشهروفيروز - ڪنول ڪتاب گھر، مورو - حافظ اينڊ ڪمپني، لياقت مارڪيٽ، نواب شاھ - ٿر ڪتاب گھر، عمر ڪوٽ - ديدار بوڪ ڊپو، تڏوالهييار - رفعت بوڪ هائوس، ماتئي - مرجو لال پريمي، بدين - مڪتبہ يوسف، ميرپورخاص، فون: 0300-3319565، عطار ڪتاب گھر، بدين، جنيد بوڪ اسٽور، دادو، مھراڻ ڪتاب گھر، عمر ڪوٽ، حافظ ڪتاب گھر، ڪپرو، سنڌ ڪتاب گھر، مورو،

لکپڙهه ۽ وي پي، ذريعي گھراڻي لاءِ

سنڌيڪا اڪيڊمي

B-24، نيشنل آٽو پلازہ مارسٽن روڊ

ڪراچي 74400

پبلشر نوٽ

سنڌي ٻوليءَ ۾ لغت نويسي جو ڪم جڳن کان ٿيندو پيو اچي پر جديد دور ۾ انهيءَ کي فني ۽ تدويني طور تي سگهارو ڪندڙ عالم ڊاڪٽر عبدالڪريم سنڊيلو ۽ ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ آهن. هنن پنهنجي شخصيتن جو ترتيبوار فني ۽ تدويني طور تي ڀرتو جنهن نوجوان ليکڪن ۽ محققن تي پيو آهي سي جناب افتاب اڀڙو ۽ عبدالستار بلوچ آهن. اها نهايت اطمینان جي ڳالهه آهي ته لغت نويسيءَ جهڙي دقيق فني، علمي ۽ تحقيقي نوعيت جي ڪم کي اڳتي وڌائڻ لاءِ اسان وٽ نوجوانن جي ٻي ڪپ انهيءَ شعبي ۾ سرگرميءَ سان ڪم نڀائي رهي آهي. جناب افتاب اڀڙي جي جونيئر سنڌي ڊڪشنري ۽ جناب عبدالستار بلوچ جي اردو سنڌي ڊڪشنري سندن ان محنت ۽ سرگرميءَ جا عملي مظهر آهن.

سنڌيڪا اڪيڊميءَ جيئن پڻ تحقيقي موضوعن کي پنهنجي اشاعتي ترجيحن ۾ رکيو آهي تيئن لغات جي تياريءَ لاءِ به پنهنجي ذميواري کي وس آهر پئي ناهيو آهي. انگريزي سنڌي ۾ هيستائين چار لغتون، اردو سنڌي ۾ هڪ لغت ۽ سنڌي کان سنڌي لغات ۾ هيءَ ٻي اهم لغت شايع ڪري سنڌيڪا سنڌ جي علمي ۽ شعوري ترقيءَ ۾ پنهنجي پاڳي ڀاڻيوار جي عهد ناهي رهي آهي. زير مطالع سنڌيڪا لغت هڪ جلدي لغات ۾ سڀ کان وڌيڪ جامع لغت آهي جنهن ۾ پنجونجاه هزار لفظن جون معنائون ڏنل آهن. هن لغت ۾ اصلوڪن سنڌي ٻوليءَ جي لفظن کان علاوه انهن عربي، فارسي، هندي، انگريزي ۽ ٻين ٻولين جي لفظن جو اندراج به ڪيو ويو آهي جيڪي روزاني زندگيءَ جي وهنوار ۾ سنڌي ٻوليءَ جو حصو بڻجي ويا آهن. ان کان علاوه هن لغت جي اهم ڳالهه هيءَ آهي ته جنهن وقت هن لغت جي تياريءَ جو پراجيڪٽ جناب عبدالستار بلوچ جي حوالي ڪيو ويو هو ته ان وقت کيس پابند بڻايو ويو هو ته هو شاھ عبداللطيف ڀٽائي جي رسالي ۾ استعمال ٿيل سنڌي ٻوليءَ جي اصلوڪن لفظن کي ترجيحي بنياد تي هن لغت ۾ شامل ڪري ته جيئن شاھ کي پڙهندڙ هن لغت کي استعمال ڪرڻ وقت پنهنجو مقصد بخوبي حاصل ڪري سگهن. جناب عبدالستار بلوچ انهيءَ ذميواري کي احسن نموني سان ناهيو آهي. انهيءَ جو اندازو پروفيسر ڊاڪٽر غلام علي الانا جي لکيل مقدمي مان لڳائي سگهجي ٿو جنهن ۾ هن واضع لفظن ۾ لکيو آهي ته ”مصنف جيڪڏهن منهنجي سامهون هجي ها ته ائون جيڪر سندس هٿ چمان ها.“

هيءَ ڳالهه مسلسل ورجائي رهي آهي ته لغت نويسي هڪ تدريجي عمل آهي، جنهن ۾ سڌارن ۽ واڌارن جا امڪان هر وقت موجود رهندا آهن. ساڳي صورتحال هن لغت سان به لاڳاپيل آهي. هن پهرئين ڇاپي کانپوءِ يقيناً گهڻن ئي شين جي نشاندهي سامهون ايندي جنهن ڀتاندڙ هن لغت جي ٻين ڇاپن ۾ سڌارا ۽ واڌارا ڪري سگهبا. اسان کي اميد آهي ته هيءَ هڪ جلدي لغت سنڌي ٻوليءَ جي سڀني گهڻگهڙن جي لاءِ نهايت مفيد ثابت ٿيندي. خاص ڪري محققن، شاگردن، اخباري ادارن، لائبريرين ۽ فوري ريفرنس جي مقصدن لاءِ هيءَ لغت هڪ فوري سونهن جو ڪم ڏيندي.

سنڌيڪا لغت جو هڪ حصو سنڌ جي نامياري شاعر تاجل بيوس پنهنجي نظر مان ڪڍيو. تاجل جيئن ته ساهتي ٻوليءَ جو زيرڪ ڄاڻو آهي انهيءَ ڪري هن ضروري سڌارن سان گڏ واڌارا پڻ ڪيا جنهن لاءِ اسان سندس نهايت ئي ثورائتا آهيون. پروفيسر ڊاڪٽر غلام علي الانا لغت جي مختلف حصن کي نظر مان ڪڍي عالماڻو مقدمو لکيو ان جا ٿورا پڻ ڳائڻ کان مٿي آهن. نديم احمد سولنگي هن لغت کي ڪمپيوٽر تي سهڻو فارميٽ ڪيو. اسين ان سميت سڀني دوستن جا ٿورا مڃيو ٿا جيڪي عملي طرح هن ڊڪشنريءَ جي تياريءَ ۾ شريڪ حال رهيا.

نور احمد ميمڻ

چيئرمين

سنڌيڪا اڪيڊمي

هت ڇمڻ جهڙو ڪم

سنڌيڪا اڪيڊمي، ملڪ جو هڪ اهڙو خانگي ادارو آهي، جنهن سنڌي ڪتابن جي اشاعت جي سلسلي ۾ وڏو ڪم ڪيو آهي. ڪنهن زماني ۾ تاج ڪمپني، فيروز سنز ۽ ڪن اهڙن ٻين خانگي ادارن جو، ملڪ ۾ وڏو نالو هوندو هو. انهن ادارن ادبيات کان سواءِ تاريخ، علم الانسان، علم اللسان، سائنسي ادب ۽ ديني ادب جي سلسلي ۾ وڏي خدمت ڪئي آهي. انهن ادارن مان، هي ادارو پنهنجي مخصوص اشاعتي پروگرام جي ڪري مشهور رهيو آهي. انهن سڀني ادارن جو رخ گهڻو ڪري اردو ڪتابن جي اشاعت طرف هوندو هو. سنڌي ٻوليءَ جي ته انهن ادارن جي نظر ۾، ڪا به حيثيت ڪانه هوندي هئي، بلڪ انهن ادارن سنڌي ٻوليءَ کي، ترقي يافته زبان به نٿي سمجهيو.

گذريل ڪافي سالن کان، سنڌ ۾ سرڪاري ۽ نيم سرڪاري ادارن، سنڌ تي ۽ سنڌي زبان ۾ لکيل مواد جي شايع ڪرڻ جي سلسلي ۾ وڏو ڪم پئي ڪيو آهي. انهن ادارن سنڌ جي باري ۾، سنڌيءَ کان سواءِ انگريزي، اردو، عربي، فارسي ۽ سرائيڪي توڙي پنجابي زبانن ۾ به، علم، ادب، علم اللغات، تاريخ، لسانيات، سوانح حيات، نفسيات، فلسفي ۽ دينيات تي وڏو ۽ اهم ذخيرو شايع ڪري نه فقط پاڪستان ۾، پر دنيا ۾، هر ملڪ جي علمي ۽ ادبي ادارن وٽ پنهنجو مقام قائم ڪيو آهي. انهن ادارن ۾ سنڌي ادبي بورڊ، انسٽيٽيوٽ آف سنڌالاجي، پٽ شاه ثقافتي مرڪز، سنڌي لئنگئيج اٿارٽي، سنڌ سرڪار جو ثقافتي کاتو ۽ مهراڻ آرٽ ڪائونسل، شاه لطيف چيئر ڪراچي يونيورسٽي ۽ سچل چيئر شاه لطيف يونيورسٽي خيرپور، اهڙا ته وڏا نالا آهن جو انهن جي تعارف ڪرائڻ جي ڪابه ضرورت ڪانهي.

پر حقيقت هيءَ آهي ته انهن سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارن جي پيٽ ۾ ڪجهه خانگي ادارن، پنهنجي مختصر مالي وسيلن جي باوجود، سنڌي ٻوليءَ جي جديد علم ادب، سفرنامن، سوانح عميرن، تاريخ، فلسفي، نفسيات، علم التعليم، بشريات، لسانيات، ديني ادب ۽ ٻين موضوعن تي لکيل ذخيري جي اشاعتي سلسلي ۾ نه فقط وڏو ۽ تعريف جوڳو ڪم ڪيو آهي، پر ائين چوڻ ۾ ڪوبه وڌاءُ نه ٿيندو ته اهي خانگي ادارا، ڪيترن ئي سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارن کي، هن سلسلي ۾ گهڻو پوئتي ڇڏي آيا آهن.

مون سنڌي لئنگئيج اٿارٽيءَ جي هڪ سيمينار ۾، پنهنجيءَ هڪ تقرير ۾ اهو عرض ڪيو هو ته سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارن جا به هي مسئلا آهن. انهيءَ ڪري سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارن ۽ خانگي ادارن جي ڪم ۽ پروگرام جي وچ ۾ پيٽ ڪرڻ نه گهرجي. ڇاڪاڻ ته سرڪاري ۽ نيم-

سرڪاري ادارن کي، وقت جي سرڪار جي پاليسيءَ مطابق ڪم ڪرڻو پوندو آهي. ڪڏهن ڪڏهن انهن ادارن کي، سرڪار جي حڪم موجب غير ضروري عملو به رکڻو پوندو آهي. ان کان سواءِ سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارا، جديد ادب، شعر و شاعري، ڪهاڻيون، ناول ڊراما ۽ مضمون توڙي سماجي مسئلن سان ڀريل مقالا ۽ مضمون، شايع ڪرڻ کان اڳ، سرڪار جي پاليسيءَ طرف ڏسندا آهن ته جيئن وقت جي سرڪار ڪاوڙجي نه پوي. اهوئي سبب آهي جو سنڌ جا سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارا جديد ادب، شعر و شاعري، ڪهاڻين جا مجموعا، ناول، ڊراما، مقالا ۽ مضمون توڙي سماجي يا سياسي نوعيت جو ڪوبه مواد، ڇپائڻ کان لهرائيندا آهن. انهن جي ڀيٽ ۾ خانگي ادارن، سنڌي ٻوليءَ ۾ لکيل جديد علم ادب، شعر و شاعري، افسانن جا مجموعا، ناول ۽ ڊرامن کان سواءِ شهيد ذوالفقار علي ڀٽي جي لکيل ڪتابن جا سنڌيءَ ۾ ترجمو سائين جي-ايم سيد جا لکيل ڪتاب ۽ محترم رسول بخش پليجي، استاد بخاري، شيخ اياز، ابراهيم منشيءَ، محمد خان مجيديءَ جي شاعري وغيره تي ناياب مواد شايع ڪري. سنڌ جي نوجوانن اڳيان مزاحمتي ادب جو وڏو ذخيره پيش ڪيو آهي. انهن ادارن جديد سياست، سماجيات ۽ عالمي نظريي واري ادب کي شايع ڪري، سنڌي ٻوليءَ کي ترقي يافتہ ٻولين جي صف ۾ بيهاريو آهي. اهو سمورو مواد هڪ اهڙو ذخيره آهي، جيڪو مستقبل جي اديبن، شاعرن، محققن ۽ سماجيات جي ماهرن ۽ مؤرخن وٽ، سنڌ ۽ سنڌي ماڻهن جي سڃاڻپ ۽ سنڌي ماڻهن جي نفسياتي سوچ جي سلسلي ۾، هڪ ناياب سرمائي مثل ڪم ڪندو.

سنڌ جي سرڪاري ۽ نيم-سرڪاري ادارن جي وڏي محبوري اها به رهي آهي ته انهن جا عملدار ۽ ٻيا ڪارنده به وقت جي سرڪار پنهنجيءَ مرضيءَ سان مقرر ڪندي آهي. اهڙا صاحب، مقرر ٿي اچن ڪان پوءِ سنڌ ۽ سنڌ جي ماڻهن جي گهرجن جي پرواهه نه ڪندا آهن. اهڙا صاحب يا ته سئو في سيڪڙو وقت جي سرڪار جا، بانهن ٻڌا غلام هوندا آهن ۽ يا ته وري اهي صاحب، پنهنجا اشاعتي ۽ تحقيقي پروگرام اهڙا ٺاهيندا آهن، جو وقت جي سرڪار ناراض نه ٿئي. اهڙن ڪامورن جي، انهيءَ پاليسيءَ جو نتيجو اهو نڪتو آهي جو ڪافي سالن کان سنڌ جي انهن ادارن، سنڌ ۽ سنڌي ٻوليءَ جي حوالي سان، اهڙو ڪوبه نئون علمي، ادبي يا تحقيقي مواد شايع ٿي نه ڪيو آهي جو اهو مواد، ڪنهن غير-سنڌيءَ يا غير-ملڪي عالم اڳيان، فخر وچان پيش ڪري سگهجي.

پڙهندڙن کي معلوم آهي ته ورهيه گذري ويا آهن پر سنڌ جي سياسي، سماجي تاريخ، لسانيات وغيره تي ڪوبه نئون مواد ڇپائي پڌرو نه ڪيو ويو آهي. ها، البت ساڳيو ساڳيو مواد، وري وري شايع ڪيو ويو آهي. سنڌي لوڪ ادب جو سلسليوار نئون مواد، الاجي ڪيڏانهن گم ڪيو ويو آهي. اهڙيءَ طرح جامع لغات سنڌيءَ جا جلد، نظرثانيءَ لاءِ ادارن طرف ٺاهيندا رهن ٿا. انسائيڪلوپيڊيا سنڌيانا سنڌي ادب جي جامع تاريخ، سنڌي ٻوليءَ جو نئون وياڪڙ، بي-ايم سيد ٻوليءَ جي سکيا کانسواءِ اهڙا ٻيا ڪيئي تحقيقي منصوبا، ادارن وٽ المارين جي زينت بڻيل آهن.

نيم-سرڪاري ادارن جي ڀيٽ ۾، سنڌ جي خانگي ادارن ۾ ڪيترائي اهڙا ادارا آهن جن تمام گهڻو ساراه جوڳو ڪم ڪيو آهي. مون تازو حيدرآباد ۾ سنڌيڪا اڪيڊميءَ جي ڪتاب گهر، روشني ڪتاب گهر ۽ نيو فيلڊس اداري جي ڪتاب گهرن جو معائنو ڪيو. هيءُ هڪ اهڙو موضوع آهي جنهن

تي سنڌ يونيورسٽي، ڪراچي يونيورسٽي ۽ شاھ لطيف يونيورسٽيءَ جا سنڌي ۽ لائبريري ۽ انفرميشن سائنس جا شعبا، ڌار ڌار موضوعن تي Ph.D لاءِ مقالا لکرائي سگهن ٿا. مون انهن ادارن جي ڪتاب گهرن ۾ ڏٺو ته انهن ادارن جديد، ادب، شعر و شاعري، سوانح حيات، سفرنامن، ڪهاڻين جي مجموعن، ناولن، مضمونن جي مجموعن کان سواءِ علمي ۽ ادبي تاريخ، ثقافت، آرڪيالاجي، ائٿراپالاجي، لسانيات، عالمي تاريخ ۽ ديني ادب تي تمام وڏو ۽ امله خزانو شايع ڪيو آهي. انهن ادارن ۾ فرد واحد ڪم ڪري ٿو. سڄي مواد جي لاءِ سوچ به فرد واحد جي هوندي آهي. انهن ادارن جي سربراهن کي اها خبر آهي ته عوام ڇا ٿو چاهي؟ اهي ڳالهيون ذهن ۾ رکي، اهو فرد واحد سوچي ٿو ته. هاڻ ڪهڙو مواد عوام کي گهريل آهي. هو ان سلسلي ۾ اڳتي قدم کڻي ٿو.

مون جڏهن انهن ادارن جي ڪتاب گهرن جو مطالعو ڪيو تڏهن منهنجيءَ دل مان اها دعا نڪتي ته موليءَ ڪريم! انهن ادارن جي مالڪن کي سٺو سالن جي زندگي عطا ڪر. صرف سنڌيڪا اڪيڊميءَ جي ڪتاب گهر جو اڀياس ڪري مون محسوس ڪيو ته هيءُ ادارو سنڌ ۽ سنڌ جي نوجوانن لاءِ Source material شايع ڪري رهيو آهي. جنهن ۾ هر ڪلاسيڪي توڙي جديد ادب تي مواد به آهي. ته سنڌ جي سياسي ۽ سماجي تاريخ متعلق مواد به آهي. نشريات، لسانيات، آرڪيالاجي، ايتالاچيءَ تي به مواد آهي. بين الاقوامي تاريخ، جاگرافي، دنيا جا عجائبات، سفرنامن، سوانح عمرين کان سواءِ ديني ادب ۾ قرآن ڪريم جو سنڌي ترجمو، حديثون ۽ فقهي تي به وڏو ذخيرو هن اداري شايع ڪري، جس ڪيو آهي. سڀ کان اهم هيءَ ڳالهه به آهي ته هن اداري سنڌ بابت بيشمار ڪتاب، سنڌي ٻوليءَ ۾ ترجمو به ڪرايا آهن. اهو ڪم ڪنهن زماني ۾ سنڌي ادبي بورڊ ڪندو هو. ادبي بورڊ هن سلسلي ۾ هاڻ خاموش آهي.

مون کي دراصل، ان ڪتاب جو مهاڳ لکڻو هو، جيڪو هن وقت اوهان جي هٿن ۾ آهي. اهو ڪتاب آهي: سنڌيڪا لغت. مون کي ذاتي طرح اها خبر آهي ته ”لغات نويسي“ ڪو اسان ڪم نه آهي. ههڙي علمي ڪم جي باري ۾، سنڌ جي بهڳتي عالم، عاليجناب ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ، پنهنجيءَ تحقيق ”جامع لغات سنڌيءَ“ جي مهاڳ ۾ واضح طور بيان ڪيو آهي ته، ”اهو ڪم ڪيتري قدر نه نور نچوڻندڙ آهي.“

پڙهندڙن کي اهو معلوم ڪري خوشي ٿيندي ته هيءَ سنڌيڪا لغت، سنڌ جي هڪ نوجوان، محترم عبدالستار بلوچ جي محنت جو نتيجو آهي. هن نوجوان کي، علم ادب جي ميدان ۾ اچڻ جي سکيا ته يقيناً سندس والد، محترم عابد بلوچ کان ملي هوندي، جيڪو پاڻ به هڪ پراڻو اديب ۽ صحافي آهي، پر آءٌ اهو يقين سان ٿو چوان ته لغات نويسيءَ جي سکيا، هن نوجوان کي، مرحوم شيخ محمد اسماعيل وٽان، سنڌي لئنگئيج اٿارٽيءَ جي ”انسائيڪلوپيڊيا سنڌيانا“ واري تحقيقي مرڪز ۾ ئي ملي آهي. مذڪوره تحقيقي مرڪز، شيخ محمد اسماعيل جي نگرانيءَ ۾، صبح جو اٺين بجي کان رات جو 8 بجي تائين کليل رهندو هو، جنهن ۾ صبح ۽ شام واريون شفتون هلنديون هيون. مرحوم محمد اسماعيل جي نگرانيءَ ۾ صبح واري ۽ عبدالستار بلوچ جي نگرانيءَ ۾ شام واري شفت ڪم ڪندي هئي، عبدالستار بلوچ ته رات جو سمهندو ئي، ان مرڪز ۾ هو.

سنڌي کان سنڌي لغت جو اوائلي ڪم، آنجهاني ديوان پرماتند ميوارام ۽ ديوان شهاڻيءَ ڪيو هو، پر اهي لغتون هاڻ مون وٽ ته موجود نه آهن. ممڪن آهي ته محترم نور احمد ميمڻ اهي ڪتاب هٿ ڪيا

هجن. ان کان پوءِ انهيءَ ڪم کي عزت مآب ڊاڪٽر نبي بخش بلوچ کان سندس قائم ڪيل ڊڪشنري سيل ۾، جامع لغات سنڌي جي پنجن جلدن مان (جن مان پويان ٽي جلد علامه غلام مصطفيٰ قاسميءَ جي نگرانيءَ ۾ ايڊٽ ٿيا ۽ ڇپيا) يڪ جلدي سنڌي لغت جي عنوان سان، ”سنڌي- سنڌي لغات“ جو مسودو تيار ڪري، سنڌي لئنگئيج اٿارٽيءَ کي شايع ڪرڻ لاءِ ڏنو، جيڪو 1998ع ۾، اٿارٽيءَ طرفان ڇپائي پڌرو ڪيو ويو. شايد انهيءَ جلد جو نئون ڇاپو به جلد شايع ٿيڻو آهي.

هن سنڌيڪا لغت جو سڄو ۽ مڪمل مواد ته اءُ نظر مان ڪڍي نه سگهيو آهيان جو چوان ته هيءُ مسودو سڀني عين کان پاڪ آهي، پر لغات نويسيءَ جي اصولن، ضرورتن ۽ ٻين اهم ڳالهين کي سامهون رکي، اءُ اهو چئي سگهان ٿو ته هن لغات جي مصنف، ”جامع سنڌي لغات“ ۽ ”هڪ جلدي سنڌي لغت“ کي پنهنجي سامهون ضرور رکيو آهي ۽ گهڻو ڪري اهائي وٽ ورتي اٿس، جيڪا کيس انهن لغتن ۾ نظر آئي آهي. انهيءَ طريقي اختيار ڪرڻ ۾، هن ڪوبه ڏوه ڪونه ڪيو آهي، بلڪ اها سندس چڱي ڳالهه آهي.

جامع لغات سنڌيءَ جي مرتب ڪرڻ ۾، سنڌي ادبي بورڊ جي سنڌي ڊڪشنري سيل ۾، ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ سان گڏ ماهرن جي هڪ وڏي ٽيم هوندي هئي، جن ۾ مرحوم سيد سردار علي شاه، مرحوم محمد بخش ”واصف“، ڊاڪٽر عبدالڪريم سنديلي، ماستر محمد يعقوب ۽ ماستر محمد اسماعيل شيخ کان سواءِ محمد طالب لوهار، ولي محمد پيرزادي ۽ ٻين ڪيترن ئي اديبن ۽ شاعرن کي مون خود اتي ڪم ڪندي ڏٺو.

شايد اهڙي قسم جو ڪو سيل، سنڌيڪا اڪيڊميءَ طرفان به ناهيو ويو هجي، ليڪن مون کي ذاتي طور تي معلوم آهي ته سنڌيڪا جي چيئرمين جيئن پنهنجي اداري جي پاران ٻيا ڪيترائي شاهڪار علمي پروجيڪٽ سنڌ جي نوجوانن کان پنهنجي نگرانيءَ ۾ جوڙايا آهن تيئن هن ڊڪشنريءَ جو محرڪ ۽ پلانر به هو پاڻ آهي. شايد نور احمد ميمڻ صاحب پاڻ ئي هن لغت واري مواد کي ايڊٽ ڪيو هجي، ڇاڪاڻ ته هن مسودي ۾ مون کي ڪيتريون ئي خوبيون نظر آيون آهن.

هن لغت کي، ”جامع لغات سنڌي“ يا ”تحقيقي لغات سنڌي“ سان هرگز پيش ٿيڻ نه گهرجي، ڇاڪاڻ ته لغات نويسيءَ جا ٻه ڪيترائي قسم آهن. هن طرف مون ”لغات سنڌي مخففات“ جي مقامي ۾، لغات نويسيءَ جي فن جي سلسلي ۾، ڪن نقطن (Points) طرف پڙهندڙن جو ڌيان ڇڪايو هو. اهي نقطا، اءُ هيٺ هڪ دفعو وري دهرائين ٿو. اهي نقطا هي آهن:

(الف) لغات ڇا آهي؟

(ب) لغات نويسي ڇا آهي؟

(ت) لغت نويسيءَ لاءِ ڪهڙا ڪهڙا اصول ۽ پئمانا هوندا آهن؟

(ث) لغت جا ڪهڙا ڪهڙا قسم آهن؟

(ج) روزمره جي استعمال ۽ رائج لفظن تي مشتمل لغت لاءِ، ڪهڙيون ڪهڙيون ڳالهيون ضروري آهن؟

انهن سڀني نقطن جي باري ۾، ”لغات سنڌي مخففات“ جي مقامي ۾ ڏنل مواد ۾ ڪافي ڪجهه عرض ڪيو ويو آهي. انهن نقطن مان، فقط لغات جي وصف جي باري ۾ جائيل ڳالهين کي جڏهن

پڙهجي ٿو، تڏهن پڙهندڙن جي سامهون، هن لغات، يعني ”سنڌي- سنڌي لغات“ جي اهميت واضح ٿيو پوي، ڇاڪاڻ ته لغات ڇا ڪي ٿو چئجي، ان سلسلي ۾ مذڪوره مقامي ۾ ڄاڻايل آهي ته: ”لغات، اهو بنيادي، حوالن لاءِ تيار ڪيل ڪتاب يا مواد آهي، جنهن ۾ ڪنهن به ٻوليءَ ۾ مروج/ رائج لفظن کي الف- بي وار گڏ ڪري، انهن لفظن جي اُچارڻ، يعني تلفظ، انهن لفظن جي لکڻ لاءِ هجي (Spelling)، انهن لفظن جي معنائن، مفهوم، سمجهاڻي، ڌاتن، بنيادي صورت، صيغن ۽ اشتقاقن کان سواءِ جملن، فقرن، اصطلاحن، پهاڪن، چوڻين، شعر و شاعريءَ کان سواءِ، انهن جو خطيوار استعمال، مفهوم ۽ ڪارج سمجهايل هجي.

لغتون جيئن ته ڌار ڌار قسمن تي مشتمل هونديون آهن، ان ڪري ڪن خاص قسم جي لغتن ۾، خطيوار، جاتيوار ۽ ڌنڌيوار لفظن جو ذخيرو گڏ ڪيل هوندو آهي. (ص ص ٿ ۽ پ) اهڙيءَ طرح انسائيڪلوپيڊيا برٽينيڪا ۾ لغات جي وصف هن ريت ڏني وئي آهي:

”لغات (Lexicon). ڪنهن به ٻوليءَ جي لفظن جي الف- ب وار ترتيب جو اهو مجموعو/ ڪتاب آهي، جنهن ۾ ان ٻوليءَ جي لفظن يا لفظي خزاني جي گڏ ڪيل هر هڪ لفظ يا ان لفظ جي حصن کي گڏ ڪري، انهن جي معنيٰ، مفهوم ۽ وصف سمجهاڻي وٺي هجي. لفظن جي اهڙي ميڙ يا مجموعي ۾، اُهي لفظ يات ان فرد (ماڻهوءَ) جي پنهنجي ماحول ۾ رائج هوندا، جنهن ماڻهوءَ اُها لغات جوڙي هوندي، جيڪي (اُهي لفظ) هُو پاڻ ۽ سندس ماحول وارا ٻيا ماڻهو، گفتگوءَ ۾ ڳالهائيندا هوندا يا ان ماڻهوءَ، اُهي لفظ ڪن ڪتابن، دستاويزن، لکيتن، ڪاغذن پٺن، علم ادب ۽ شعر و شاعريءَ مان چونڊ ڪري، گڏ ڪيا هوندا ۽ يا وري هن، لفظن جو اهو ذخيرو، ڌار ڌار ڪرت وارن، ڌنڌو ڪندڙ ماڻهن، پيش ورن، هنرمندن، ڪاسين توڙي خاص موضوعن سان دلچسپي رکندڙ ماڻهن وٽان گڏ ڪيو هوندو.“ (1)

جيئن ته هن لغت جي مصنف طرفان ڪوبه اهڙو نوٽ منهنجي سامهون نه آهي، جو آءٌ چئي سگهان ته مصنف، پنهنجي هن مسودي تيار ڪرڻ وقت ڪهڙا ڪهڙا اصول اختيار ڪيا آهن يا ڪهڙيون ڪهڙيون لغتون هن جي سامهون هيون، جن تان هن مدد ورتي آهي؟ پر هن دستاويز ۾ شامل مواد کي نظر مان ڪڍڻ کان پوءِ اهو چئي سگهجي ٿو ته، هن مسودي جي تيار ڪرڻ لاءِ، هن سنڌي ٻوليءَ جي، انهن عام لفظن کي گڏ ڪري، انهن کي الف- ب وار ترتيب ڏيئي، انهن لفظن جا اُچار، انهن لفظن کي صحيح نموني سان لکڻ لاءِ انهن جي هجيوار (Spelling) داخلا کان سواءِ، انهن لفظن جي وياڪرڻي حيثيت سمجهاڻ کان پوءِ، انهن لفظن جي معنيٰ، مفهوم ۽ سمجهاڻي ڏني آهي.

مصنف، هن لغت ۾ شامل ڪيل لفظن جي ڌاتن ۽ انهن جي اشتقاق ڏيڻ کان پاسو ڪيو آهي ۽ ساڳئي وقت اهڙي سمجهاڻي ڏيڻ کان به پاسو ڪيو اٿس، جنهن ۾ هو ٻڌائي سگهي ها ته فلان لفظ، ڪهڙي خطي ۾ ڪيئن اُچاربو آهي يا سنڌي علم ادب ۽ شعر و شاعريءَ ۾، مختلف اديبن ۽ شاعرن، ان لفظن کي ڪيئن استعمال ڪيو آهي؟ جيڪڏهن مصنف، اهي سڀ ڳالهائون، هر لفظ جي معنيٰ ۽ مفهوم بيان ڪندي ڄاڻائي ته پوءِ هن لغت جي حيثيت، ”جامع لغات سنڌي“ واري ٿئي ها. پر مصنف، پنهنجي هن ڪاوش لاءِ عام سنڌي استعمال وارا لفظ گڏ ڪري، انهن کي الف- ب وار ترتيب ڏيئي، انهن سڀني

لفظن جي عام معنيٰ، مفهوم ۽ سمجهاڻي ڏني آهي ۽ ساڳئي وقت لفظ جي باري ۾ اهو ضرور لکيو اٿس ته اهو لفظ مذڪر آهي يا مؤنث، جمع آهي يا واحد، ويا ڪرڻ جي ٻين گهرجن کان هن پاسو ڪيو آهي. جيڪو صحيح فيصلو آهي. هن نقطي جي باري ۾ وڌيڪ حقيقت جي خبر تڏهن پوندي، جڏهن لغتن جڻا قسم واري موضوع تي بحث ڪبو. هن سلسلي ۾ ”لغات سنڌي مخففات“ ڪتاب جي مقدمي ۾ صفحي ”پ“ کان وٺي ”چ“ تائين ڏنل مواد جو مطالعو ڪبو ته ڳالهه سمجه ۾ اچي ويندي. مٿي ڄاڻاين صفحن ۾، لغتن جا جيڪي قسم ڄاڻايا ويا آهن، اُهي هي آهن:

(الف) لهجيوار يا اڀاشا/اڀاشائين تي مشتمل لغات

(ب) جاتيوار ٻولين جي لغات

(ت) ڌنڌيوار لفظن جون لغتون

(ث) ذاتوڪوش (Ethmological Dictionary)

(ج) جامع لغات

(ح) ثقافتي لفظن جي لغات

(خ) دو-لساني لغات

(د) گهرڻ-لساني لغات

(ر) ڪنهن هڪ شاعر جي ڪلام مان چونڊيل لفظن تي مشتمل لغات

(س) ڪنهن به ٻوليءَ جي علم ادب جي لغات

(ش) خاص خاص موضوعن ۽ مضمونن تي مشتمل لفظن جون لغتون

(ص) انڊيڪس يا ڏسڻي

(ض) گلاسري يا فرهنگ

(ط) دفترتي ٻوليءَ تي مشتمل لفظن جي لغات

(ظ) ڪارائتو لاجيڪل لغات

(ع) پنهنجي ماحول ۾ رائج، روزمره جي لفظن جي لغات.

انهن سڀني قسمن وارين لغتن جو تفصيلي ذڪر ”لغات سنڌي مخففات“ ۾ صفحي ’پ‘ کان ’چ‘ تائين پڙهي سگهجي ٿو.

منهنجي خيال ۾، هيءَ لغات، مٿي ڄاڻايل آخري قسم واري لغت، يعني پنهنجي ماحول ۾ رائج، روزمره وارن لفظن تي مشتمل لغات آهي، جنهن ۾ مصنف صاحب، پنهنجي چوڌاري واري ماحول ۾ رائج لفظن کي گڏ ڪري، انهن کي الف-بي وار ترتيب ڏيئي پيش ڪيو آهي. تنهنڪري، هن لغات جي حيثيت، سنڌي لئنگئيج اٿارٽيءَ طرفان شايع ڪيل ”يڪ جلدِي سنڌي لغت“ واري آهي.

هن لغات ۾ شامل ڪيل لفظن جو ذخيرو، ”هڪ جلدِي سنڌي لغت“ کان ڪنهن به صورت ۾ گهٽ معيار وارو هرگز ڪونهي، ”يڪ جلدِي سنڌي لغت“ سنڌ جي هڪ اهڙي برگزيده عالم جي جوڙيل

آهي. جنهن کي لغت نويسيءَ جو وڏو تجربو آهي ۽ هيءَ (سنڌي- سنڌي لغات) هڪ اهڙي نوجوان ترتيب ڏني آهي، جو اڃا طفل مڪتب آهي. پر سندس هن ڪاوش تي نظر وجهڻ کان پوءِ اهو چئي سگهجي ٿو ته هيءَ نوجوان هزارين صلاحيتن جو مالڪ آهي.

منهنجي خيال ۾ عبدالستار بلوچ جهڙا ٻيا به ڪيئي نوجوان. سنڌ جي ڳوٺن ۽ واهڻن ۾ وسندا هوندا، جن جي وڏن ادارن تائين ته خير. پر ننڍن ادارن تائين به رسائي ڪانهي. اهڙن نوجوانن جي همت افزائي ڪرڻ کپي، ته جيئن ههڙا املهه ماڻڪ در در جا ڌڪا کائڻ بدران، صحيح مقام تي پهچي، پنهنجيءَ قابليت جو مظاهرو ڪري سگهن.

جس هجي سنڌيڪا اڪيڊميءَ جي مالڪ محترم نور احمد ميمڻ کي. جنهن اهڙن نوجوانن کي پنهنجي اداري ۾ جاءِ ڏيئي، کائڻن اهڙا تحقيقي پروجيڪٽ مڪمل ڪرايا آهن. ۽ هن سلسلي جا ٻيا ڪتاب جهڙوڪ: ”انگريزي- سنڌي لغت“ ۽ ”اردو- سنڌي لغت“ کان سواءِ اسڪولن لاءِ انگريزي گرامر ۽ اهڙو ٻيو به درسي مواد لکرايو آهي. آءٌ ته ائين مشورو ڏيندس ته اسان جا سرڪاري ۽ نيم- سرڪاري ادارا، صرف محترم ميمڻ صاحب جو ئي نقل ڪن ته ڪيترائي نوجوان پيدا ٿي سگهن ٿا.

آءٌ محترم نور احمد ميمڻ کي. هن ”سنڌيڪا لغت“ جي تيار ڪرائڻ ۽ ان جي ڇپائڻ تي دل جي گهرائين سان مبارڪباد پيش ڪريان ٿو. ساڳئي وقت هن لغات جي مصنف کي. ههڙي معياري نسخي تيار ڪرڻ تي آءٌ تمام گهڻيون مبارڪون پيش ڪريان ٿو. مصنف جيڪڏهن منهنجي ساهون هجي ها ته آءٌ جيڪر سندس هٿ چُمان ها.

منهنجي دعا آهي ته. مولاءِ ڪريم، هن لغت جي مصنف کي وڏي زندگي عطا ڪري. کيس خوش رکي ۽ آباد رکي ۽ سندس سڀ دلي مرادون پوريون ڪري. کيس همت ڏي ته جيئن آئينده به ههڙا معياري پروجيڪٽ مڪمل ڪري سگهي- آمين

سنڌي ٻوليءَ جو فدائي
ڊاڪٽر غلام علي الانا

حيدرآباد
21- اپريل 2006ع

گذارش

سنڌ ۽ سنڌي ٻوليءَ جي خدمت طور رندا روڻ واري اڙانگي سفر کي اڳتي وڌائيندي، هڪ جلد واري هيءَ جامع سنڌيڪا لغت پيش خدمت آهي. هن کان اڳ 2003ع ۾ ”اردو سنڌي لغت“ منظر عام تي اچي چڪي آهي ۽ ڪجهه قدر اصلاحي تنقيد سان گڏ هڪ وڏي علمي، ادبي حلقي ۾ مڃتا ماڻي اٿس. آڊجڪاڏ کان جاري ستن آسماني ٻولين مان هڪ، سنڌي ٻوليءَ جي لغت کي سنڌ جي گھڻگھرن آڏو پيش ڪندي گھي سرهائي محسوس ڪريان ٿو. هيءَ هڪ عام فہم ۽ روزمره جي استعمال هيٺ ايندڙ لفظن جي لغت آهي، جنهن ۾ ڪوشش آهروءَ ۾ وڌ سنڌي لفظن کي گڏ ڪيو ويو آهي ۽ انهيءَ سان گڏوگڏ سنڌيءَ ۾ مروج ٻين ٻولين، جهڙوڪ عربي، فارسي، هندي، سنسڪرت، عبراني، يوناني، اردو، انگريزي، ترڪي، بلوچڪي وغيره جي لفظن کي به شامل ڪيو ويو آهي.

هن لغت جي تياريءَ ۾ برڪ محقق ۽ عالم، عاليجناب ڊاڪٽر نبي بخش خان بلوچ جي ”هڪ جلدي سنڌي لغت“ ۽ ”جامع سنڌي لغات“ کي بنيادي ماخذ بنايو ويو آهي. ان کان سواءِ ”لغات سنڌي محفقات“، ”سنڌي ٻٽن لفظن جي لغت“، ”لاڙ جي لغات“، ”شاهه جي رسالي جي لفظن جي لغت“، ”سچل لغات“، ”تحقيق لغات سنڌي“، ”سنڌي پهاڪا ۽ محاورا“، ”سنڌ جو سينگار“، ”روشنِي“، ڏنڌي وار مختلف لفظن، ٻولي لمجن ۽ لوڪ ادب ۽ سنڌي شاعريءَ جي اڻ ڪٽ ذخيري مان چونڊ ڪئي ويئي آهي. ان کان علاوه عام رواجي ڳالھ ٻولھ وارا لفظ ۽ مختلف معروف اسم خاص به ڏنا ويا آهن.

هن لغت ۾ اکرن جي ترتيب، معياري الف ب موجب ڏني ويئي آهي، جيڪا ”جامع سنڌي لغات“ ۾ ڏنل آهي. لفظن جي اچارن جي درست پڙهڻيءَ لاءِ اعرابون ڏنيون ويون آهن ۽ انهيءَ سان گڏوگڏ ضرورت آهر بيمڪ جون نشانيون به ڪتب آنديون ويون آهن. مکيه لفظن کي بولد ٿاڻيپ ۾ نروار ڪيو ويو آهي ۽ هڪ لفظ جي هڪ کان وڌيڪ مختلف معنائن کي فل اسٽاپ (.) وسيلي الڳ ڪيو ويو آهي، جڏهن ته هڪ کان وڌيڪ هڪ جهڙين معنائن جي وچ ۾ ڪاما (,) ڏني وئي آهي. لفظن جي جنس کي واضح ڪرڻ لاءِ مذڪر ۽ مونث جون نشانيون ڏنيون ويون آهن ۽ اهو به ٻڌايو ويو آهي ته لفظ جي اصليت ڪهڙي ٻوليءَ جي آهي، البت اشتقائي معنيٰ کان پاسو ڪيو ويو آهي.

آئون سنڌيڪا جي سرواڻ محترم نورا احمد ميمڻ جو بيحد ٿورا ٿو آهيان، جنهن لغت جي تياريءَ لاءِ مون تي ڀرپور اعتماد ڪيو ۽ ”اردو سنڌي لغت“ جي اشاعت کان پوءِ ٻيو ڀيرو هن سنڌي لغت جي تدوين لاءِ مون ناچيز جي چونڊ ڪئي. هن سڄي ڪم جي فني نگراني ۽ سندس مشورا منهنجي لاءِ مشعل راه رهيا. آئون نامياري عالم ۽ پنهنجي محسن ڊاڪٽر غلام علي الانا جو به گھڻو شڪرگذار آهيان جو پاڻ پنهنجي املهه وقت مان ڪجهه گھڙيون ڪڍي، هڪ ڀيرو مقدمو لکي ڏنائون ۽ گڏوگڏ لغت تي سرسري نظر وجهي ضروري درستيون به ڪيائون. لغت جي ڪمپوزنگ ۽ فارميت وارن مرحلن ۾ دل و جان سان محنت ڪرڻ تي، آئون سنڌيڪا جي لي آئوٽ انچارج نديم احمد سولنگيءَ جو به ٿورا ٿو آهيان. انهيءَ سان گڏوگڏ انهيءَ هر عالم، اديب، استاد ۽ ساڃاهه وند ماڻهوءَ جو شڪرگذار آهيان. جنهن کان مون پنهنجي زندگي ۾ ڪجهه نه ڪجهه سکيو. سمجهيو ۽ پروڙيو آهي. پنهنجي اڻپوري اهليت ۽ جملي ڪچاين ٿڪاين سان هيءَ لغت ڪرم فرمائن جي سامهون آهي.

گر قبول افتد زهي عز و شرف

سنڌي ٻوليءَ ۽ ادب جو ادنيٰ خادم
عبدالستار بلوچ

ڪراچي

27 جون 2006ع

علامتون ۽ اشارا

علامتون	اشارا
ذ	مذڪر
ث	مؤنث
ص	صفت
ظ	ظرف
م	مصدر
ض	ضمير
ع	عربي
ف	فارسي
ھ	هندي
سن	سنسڪرت
انگ	انگريزي
عبر	عبراني

الف

آبشار: ڏ. پٽيءَ جي مڀڙيڪر ريندڙ وڙار-وانر گيج.
آبڪاري: ڏ. شراب ۽ ٻين نشيدار شين جي چوڪسي رکندڙ گتو.
آبڪلائي: ٺ. ٻوڏ يا اثر جي موسم. پٽيءَ جي چڙهه جي موسم (چؤمسي وارا مهين).

آبگونه: ص. پاڻيءَ جي رنگ جهڙو. (ڏ). اک جو ڳوڙهو-لڙڪ.
آب هوا: ٺ. پٽيءَ هوا جي گڏيل كيفيت. ڪنهن مڪي يا شهر جي موسمي حالت.

آبي: ص. پٽيءَ جو. پاڻيءَ وارو. پاڻيءَ ۾ رهندڙ (جانور، پکي).
ٿڌو (ناثير).

آبي بُرج: ڏ. آسمان جا آبي صفت رکندڙ برج (سرطن، عقرب ۽ حوت).

آبيار: ٺ. برسات سبب ٿيندڙ نئن-جانبو نهر. واه-ڪڙيو.
آبياري: ٺ. باغن يا پوکن کي پاڻي ڏيڻ جو ڪم-آپشي-موڪي.
آبيانو: ڏ. ٻوڪ لاءِ واهن مان ڪنيل پٽيءَ تي مقرريل.

آباد: ص (ف) سرسبز (پٽيءَ جي ڪري)-ساڻو. پٽيءَ ساوڌ ۽
متهن جي ڪري وسيل (ملڪ، شهر، علائقو، بر)-
وسندڙ، ٻيوڪيل.

آباد ٿيڻ: زمين جو ٻوڪ هيٺ اچڻ، شهر يا ڳوٺ جو وسڻ، ساڻو
آسودو ٿيڻ.

آبادڪار: ص. آباد ڪندڙ-آبادگار.
آبادڪاري: ٺ. معاشي مقصدن تحت ڪنهن علائقي جي رهواسين
جو ٻئي علائقي ۾ سڪونت اختيار ڪرڻ.

آباد ڪرڻ: وسائڻ (ملڪ، شهر)، هاريءَ جو زمين پوکڻ، سرسبز ڪرڻ،
آباد هجڻ: وسندڙ هجڻ، خوش هجڻ.

آبادگار: ص. زمين کي آباد ڪندڙ-پوک ڪندڙ، ڪڙمي-هاري.
آبادي: ٺ. پوک، وسندي واري جاءِ-وستي، آدمشماري.

آبادي ڪرڻ: وسائڻ-پني پرو ڪرڻ. (طنزيه) ڪجهه ڪرڻ.
آباء: ڏ (ع) آبا-پيڙ-آبا ڏاڏا (عموماً "اجداد" سان گڏ ڪم
آيندڙ لفظ).

آباءِ اجداد: ڏ. ٻڌاڏا، پيڙهي يا قوم جو بنياد وڌندڙ وڏڙا.
آبائي: ص. اباڻو-موروثي-خانداني.

ا: ڏ (ع) اُچار "الف". سنڌي، فارسي، عربي "الف-بي" جو پهريون
کر، ابجد موجب عدد هڪ، حرفن جي ساڪن يا بي آواز هئڻ واري
صورت ۾ حرف عمت جي ٽن حرفن: ا، و، ي ۾ شامل هڪ حرف.

آ آ: ڏ. ڪڪڙن ۽ ٻين پٽيل پکين کي سڏڻ جو آواز.
آب: ڏ (ف) پٽيءَ، وڙارن يا جواهرات کي ڏنڻ پاڻي، سون ۽ جواهرات
جو اوجرو، من-عزت-آبرو.

آب آب ٿيڻ: شرمڪن پٽيءَ پٽيءَ ٿيڻ، پگهرجن.
آب ۾ اچڻ: ماتهي ۾ اچڻ، منهن جو پٽيءَ ورن.

آب آرتو: ڏ. پٽ پٽ لڙڪ-مسلسل وهندڙ ڳوڙها، ڳڙهو پٽيءَ رت،
جڳوڙهه.

آب آئن: اکين مان لڙڪ وهائڻ-هنجون هارڻ.
آب اُچل: اکين مان لڙڪن جي وهڪ (گهڻي روشن سبب).

آب آڱورندرو: ڏک ڏور ڪندڙ يا غم لاهيندڙ مينهن جو پٽيءَ (شه)
آبائتو: ص. عزت وارو-مانتو.

آب تاب: ڏ. ڏنڻ شوڪت، ٺٽڻ نگر، رعبتاب، چمڪو-رونق.
آب پاشي: ٺ. پوک کي پٽيءَ ڏيڻ جو عمل-ريج-موڪي يا موڪ
جو پٽيءَ.

آب پيما: ڏ. پٽيءَ ۽ ميو-هائيدروميٽر.
آب جل: ڏ. ڏ توپاڻي، رزق. (هند ڪو اصطلاح) ڪفن دفن.

آب جوش: ڏ. چڪايل پٽيءَ جو شانندو، سوڍا پٽيءَ شور و-رس.
آب حيات: ڏ. اهو پٽيءَ جنهن جي پيئڻ سان دائمي زندگي ملي.

آبادار: ڏ. پاڻيءَ وارو، پٽيءَ چڙهيل (هٿيار، اوزار)، واهن جي پاڻيءَ
جي سنڀال ۽ ورهست ڪندڙن انجنيئري کي جو هڪ ملازم.

آب دائو: ڏ (آب وڌائڻ) دائو پٽيءَ-چؤتو پٽيءَ کاڌو پيئو.
آبدوز: ٺ. پاڻي هيٺ آيل، پاڻيءَ جي سطح کان هيٺ هلندڙ هڪ قسم
جو بحري جهاز.

آب روان: وهندڙ پٽيءَ، ڪپڙي جو هڪ قسم-سهي ممل.
آبدیده: ص. اکين ۾ ڳوڙهه پير جي آيل.

آب زهر زهر: ڏ. زهر زم ڪوهه جو پٽيءَ-ٻشنا.
آبشار: ڏ. جانبو نهر يا چشمي جو مٿنهن ٽن ڪرندڙ
پٽيءَ-جهرتو.

آبت، آبت؛ ت. پني باري پ کني. جي ڪم ۾ هڪٻئي جي مددگري-وندگر.

آبتو؛ ص. آبتو رو- وندري مورعيب.

آبخورو؛ ذ. پتي پيسن خوب- خورو- سو.

آبدان؛ ذ (ف) پتي پيسن ۽ ٿڌن، حوض، درباري ملاح، بحري مسافر.

آبدست؛ ذ (ف) هٿن ڏونڊون جوڳن، (آب-پتي + دست=هٿ)

آبرو؛ ت (ف) منهن جو پتي، منهن جي روس، عزت-من.

آبروءَ تي حرف اچن، عزت ۾ فروغ ڇڏڻ، ڪم مٿي ٿيڻ.

آبرو جهلڻ؛ (طنزيه) بي عزت ٿيڻ.

آبرو ڏيئي وڃڻ؛ عزت ڏيئي وڃڻ.

آبرو ريزي؛ ت. عزت وڃڻ جي حالت- بي عزتي.

آبرو وڪڻڻ؛ عزت وڪڻڻ، ڏيڻ ڪم ڪرڻ، ميسوا اختيار ڪرڻ.

آبري؛ ت. سنڌ جي قديم موسيقي جو هڪ سُر، ته جي رساني جو هڪ سُر.

آبري لاهڻ؛ ٽڪيڻ-سستي لاهڻ.

آبريز؛ ذ. چٽڪ رلاءَ ۽ ٿڌو، ڏول، نيسرو.

آبري؛ ت. بر ٿوڻ جي بستي.

آبس؛ ذ. پير- ڇڙه، منهن جو پتي- منهن جي رونق، شرم- حياءَ.

آبگير؛ ذ. گهوڙن جي هڪ بيماري (جيڪا ڪنهن پٺاڻ ڪن پوءِ هڪدم ذاتي ڪرائڻ ۽ پتي پيارڻ سبب ٿئي).

آبگينه؛ ذ (ف) شراب جو نوشو ڪلاس، آسي- ٿيڻو.

آبلي؛ ت (ف) پني ۽ جي ڪي- سار، ري.

آبوس؛ ذ (ف) وڻ جو هڪ قسم (جنهن جو ڪاڻ ڪارو، نهرو، قيمتي ٿئي).

آبن؛ م. پاتي ۽ جوڳو، روڏين- پڇڻ- پسن.

آبو؛ ذ. پتي ڪڍڻ ڇڏي پنگ جو چڪو، پنگ.

آبو پائي ڪرڻ؛ پنگ پيسڻ- نشو پيو ڪرڻ.

آبو شابو؛ ذ. نشو پيو- بو پتي.

آبسي؛ ت. سونر کي ڪم جو هڪ وڏو ڪپ ڏيندڙ لوهه ڪاٺ جو وڏو.

آبو هو؛ ذ. تير پ ڪيم ۾ ڏنل ٿوڻو روغ پسي، و-رو- تپڪو.

آپارڻ؛ آپارڻ؛ م. تعريف ڪري پڌر- ڦيرڻ، هٿي ڏيڻ- تپڪر ڏيڻ، هٿ ڏيڻ.

آپارو؛ ذ. اجائي واکڻ- پڌاء- مابغي مير تعريف.

آپام؛ ذ (ع) بهيم (تير وڏو ٻار) جنهن کي ڪ سمجهه هجي)- معصوم.

آپام؛ ت. ٿوبو- ٿوري پڌا- پڌا- ڇٽ- ڌڙ.

آپامن؛ م. ڦڻڻ- پڌڻ، ڪڙڇڻ.

آپرن؛ م. پيسپرن- ڏوڪرڻ، ڦڻڻ، ڪڙڻ.

آپون؛ ذ. ڏاڏو ڪو ڪرو روڻ، ڪڏ ڪڏر سند (ڪنڪ، حوٽر، پ جهري ۽).

آٽ؛ ذ. پڙڪو، وڪرو- ٿئي.

آٽارڻ؛ م. ڪرڻ- پرنڪڻائڻ.

آٽارو؛ ذ. پٽن جو جوڙو.

آٽويلا؛ ت. ٿڌا- ٿڌا- بي رامي.

آٽو؛ ذ. گرن پ پتي ۽ جي ڏک جو ٿڌي ۽ مٿڪن- اٿو- اٿو.

آٽو، آٽو؛ ت (ف) آٽو، باه- آگ، ڪاوڙ- ڇڙ، ساڙ (دل جو)- سوز، گرمي- حرارت، آڇ.

آٽو آٽو؛ ص. به پڙڪ ٿيندڙ- به پريندڙ، شر- تي- فساد، (ذ) هڪ بکي جو نالو- عفت.

آٽو بازي؛ ت. به جي راند، ڌارون ساڙڻ جو نشانو، برود من ٺهڻ- ٺهڻ (ڦٽ ڪ وغيره).

آٽو پرست؛ ص. به جو پوڄاري- جوت جو پوڄاري، زردشتي مٽ جو پوڄڪ- ڪير- مجوسي.

آٽدان؛ ڪير جي ويهن واري ڪمري ۾ به پرن جو خاص ڳڙڪو (جنهن مان ڏونهين جي نيڪال لاءِ بخارو ٺهيل هجي).

آٽو زبان؛ ص. فصيح- بديع (مقرر، شعر)، تمام تيز ڳالهه ٿيندڙ.

آٽو زده؛ ص. به ڪر- سڙي.

آٽو فشان؛ ص. به ٽوڻ ٿيندڙ، ٻرندڙ (جس).

آٽو فشان؛ ت. به جو وسڪارو، بمباري.

آٽو شڪ؛ ت. جنسي بيماري ۽ جو هڪ قسم- ٽانڪي.

آٽو شڪده؛ ذ. پارسين جي شبدتگه (جنهن ۾ به سڌين ٻرندي رهي).

آٽو گر ڏوڪر.

آٽو گري؛ لوهه ڪوڏنٽو.

آٽو گير مادو؛ يڪدم به پڙڪ ٿيندڙ، برو ڏوڪر.

آٽو؛ ص. به جو به ورو- به جو ٿررڪڙ، حوشيرو، جڙڪ.

آٽو برج؛ ذ. جس ٿرو، حوست جو ٿررڪڙ، برج پ ٿرڻ جو پڙ.

آٽو حرف؛ ذ. عم جنر جي اصطلاح ۾ ايجاد جا ست حرف (ا، ه، ص، ڦ، ڏ، ڙ).

آشي شيشو: ذ. هڪ قسم جو شيشو، جنهن وسيلي ننڍيون شيون وڌيون ڏسڻ مڃڻ - محب شيشو.

آتم: (سن) روح، دل، من، نفس، ذات، فهم، ڄاڻ.

آتما: ث. آتم روح جي بندپرواڙي جي حالت، ضمير، نفس.

آتما هتيا: ذ. پن مارڻ - خودڪشي - آپگهت.

آتم جوگ: ذ. روحاني ميلاپ - وصل.

آتم شڪتي: ث. روحاني قوت.

آتم ڪهاڻي، آتم ڪٿا: ث. روحاني فلسفو، حياتي جو احوال - سوانح عمري.

آتم گيان: ذ. روحاني علم، علم معرفت - خدا شناسي ۽ خود شناسي جو علم.

آتم گياني: ذ. پن سڃاڻڻ - خودشناس.

آتم گهاٽي: ذ. آپگهت ڪندڙ - خودڪشي ڪندڙ.

آتم وادي: ذ. پنهنجو پاڻ متعلق ڳالهائيندڙ.

آتم وديا: ث. روحاني ڄڻ، خودشناسي.

آتم: ذ. گهرم عورتن جو گڏ جي ست ڪتن جو هنڌ، آستانو.

آتم اجهام: ڪتن وارين جوتري پکڙي وڃڻ، محفل اجڙي وڃڻ.

آتم: م. ٿئي ڪرڻ - اوڪ روڏين، پٿر ڪڍڻ.

آتم: ص. بيتاب، بيمار، بيزار، ڪڪ - مندو، لاچار - عاجز، ضرورتمند - گهرجائو، تڪڙو - پهرو.

آتمرو، آتمرو: ذ. پور تي پور هڻي راند شروع ڪرڻ (بلور راند).

آتم: ذ. بهنو - سبب.

آتم پون: مصيبت ڪرڻ.

آتم: ذ. دلدري - دلاسو، ڏيڏ - پهرو.

آتم: (سن: آستر) گڏه جٿر، گڏه تي بربرداري يا سواريءَ لاءِ بڻالٿيو.

آتم ٻڌائڻ: ٽپڙ ٻڌائڻ - سامان سميت ڪڍي ڇڏڻ.

آتم رڪن: آهستي آهستي هيڻ.

آتم پاٿر: ذ. پراڻيون رليون گودڙيون، ويڄاٽ - تڏا تڏيون، اٺ، گڏه جي ٻئي ڍڪڻ جا ٽپڙ، ٽپڙيون، تراڪڙو وڇوٽو.

آتمرو: ص. قابو نڪرڻ - ترندڙ، هڪڪي طبيعت وارو، اُپهرو.

آتمڙ، آتمڙ: م. هندي ٿپو کائڻ - ٿپڙڻ، ٿپو کڻي ڪرڻ، وڇڙي ڪرڻ، اڏيڙا کائڻ.

آتم: ذ. هٿ م موجود چوڻ (ڳهه رقم، مل وغيره)، موڙي، ڏيڏ -

تيڪ، پير جهمو، دلاسو - آتم.

آتمڙو: ذ. ڏڪو - ٿپو.

آتم: ث. گهاٽو لڳندار رُس، جيڪو سڪڻ کان پوءِ سخت ٿي وڃي؛ وري ڳري به سگهي. چيڙهائي - تانائي، ضد - هوڏ، وٽ - وڪڙ.

جيءُ جو گداز - ڳارائو، اندر جي اٿل پٿل.

آتم آتم: به خوبنائين - عذريش ڪرڻ.

آتم اُڃلائڻ: مٿن اُڀري وڃڻ.

آتم ڏيڻ: رنڊڪ وجهڻ.

آتم پڇڻ: ضد تن لاهڻ.

آتم مونا ڏيڻ: اٽڪلون سٽڪلون ڪرڻ.

آتم: ذ. وٽ - ڏکي وٽ - اجائي وٽ.

آتمڙ: م. ڳوهر (اتو)، ڳوهريل اٿي کي آتم سان لوٽڻ.

آتما ماتا: ذ. آمهون سامهون ڏي وٽ - وهنوار.

آتما ماتا ٿيڻ: بربرٽين (ليکي م) - وهنوار ٿيڻ، هڪ جهڙو ٿيڻ.

آتمڄڻ: م. رڄڻ - ڳرڻ، رڄي ملي وڃڻ، وتجي سڄي وڃڻ.

آتم: م. ڳرڻ - پگهرڻ - رڄائڻ (سون، چندي يا ڪوڏ تو)، رڄائي صاف ڪرڻ.

آتم، آتمڻي: ث. رسي وٽن لاءِ ڪنيءَ جو تڪرو.

آتم: ذ. مٺي پڇائڻ وقت پٿري ڳوهيل اٿي کي لوٽڻ لاءِ سڪل تو - پيٽڻ.

آتمڻي: ث. ڳرو - سوز، فراق، آتم جي حالت.

آتمو، آتمو: ذ. گهوڙي جي ڍوڙ جو هڪ چڪر - وراتو.

آتمو ورائڻ: هرڻ کان رهجي ويل زمين جي تڪرو ڪهي ڇڏڻ، (مارين جو اصطلاح).

آتمرو: ذ. پسر ڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو وڻ، ان جو ٿر - ڪري گيدوڙي.

آتمو گراف: (ذ. انگ) هٿ جي لکيل تحرير، خصوصاً صحي وغيره.

آتميسٽڪ: ص. (انگ) يا سمارو ڪم ڪندڙ - خودڪار.

آتمڻي: ث. محبت - ٽپي - استغراق.

آتمڻي: ذ. ٿر - اهيڃاڻ، تخمينو - اندازو، گمان - انومان، ساٿ - سون.

آتمڻي: ث. سنڌ ويڙهن لاءِ ڪاٺ جي ڳني، ڪور ڪي ڪم جو هڪ اوزار.

آتمڻي، آتمڻي: م. لڙا ٿيل ٻئي مٿيءَ جو تروٽڻ.

آتمڻي وڃڻ: ڏک يا بيماريءَ سبب رت جو دور بند ٿي وڃڻ.

آتمڻ: (ذ. ع: واحد = اٿر) نر، نشانيون - اهيڃاڻ، ويڙهن وٽي ڄاڻڻ.

آچار قديم: ذ. پراڻا يادگار. تاريخي واقعن جا آڇريل نشان.
 آچارو: ذ. نشان - آڇر. آڇر. سو.
 آڇر: ص (ع) گنگار - ڏوهاري.
 آپ: ص. پڻ - خود. پنهنجي سر.
 آپ گهٽ: ذ. پڻ کي مارڻ - خود ڪٽي.
 آپا: ث (س) پيه (وڏي پيڻ).
 آپاتو: ذ. اوڀرو - اجنبی. مسافر - رولو - بيگنو.
 آپت: ث. پنهنجائپ - عزازت - عزازي - مٽي مٽي.
 آپدا: ث (س) مٿن آڻي مصيبت. آسماني آفت. مصيبت. عذاب.
 آپرست: ذ (انگ) مشين هلائيندڙ.
 آپريشن: ث (انگ) علاج خاطر بدن جي عضون جي وڌيڪ - جراحي.
 آپريشن ٿيڻ: ذ. اسپتال ۾ جراحي وارو ڪمرو.
 آپڙڻ: م. پڇڻ - پڇڻ - رسڻ.
 آپني گهوتڻ: پنهنجي سر ڪوشش ڪرڻ.
 آپو: ذ. پڻ - خودي. وڏي - هٿ - ٽڪر.
 آپي آپ ٿيڻ: خود خياليين - جدائين (مٿن کن).
 آپي خاني: ث. خود خيالي. خود مختاري. وڏي.
 آپي شاهي: ث. پنهنجي بددشمن زور وري - ڏياني. نڌير.
 آپي کان نڪرڻ: ماڻهي مان نڪرڻ. عوڻ مان نڪرڻ. ڪوڙ ۾ وهلو وڃڻ.
 آپيو: ذ. آزادي - چوڻ ڪرو - نجات. فرغت - وند ڪڍي.
 آڇر: ص (ع) آڇرت تي ڪم ڪندڙ. مرور.
 آڇڙي: ث. مال وري - پنهورن.
 آڇڪو: ذ (ف) آڇو (چوڻو. روزي. روزانو فوت) جنهن کان سواءِ
 جيترو هي نه سگهجي. ڏنو پتي.
 آڇائي: ث. آزادي - نجات. وند ڪڍي - فرصت.
 آڇو: ص. آزاد - وندو - چڻ. فرغ (ڪم مان).
 آڇو پاڇو: چڪتو (حساب ڪندڙ م).
 آڇورو: ذ. ڳٽن جو مڙيل ڀڄ.
 آڇيان: ث (س) ڪنهن جي حق تي خوشي. حوڙ. مڙ. پڪار.
 آڇاپ، آڇاپو: ذ. آڇو. شوريندڙ - جهوتو. ر. م.
 آڇهار: ذ. درياءَ جي آريا سڙو رو جو ڪٽو پتي. جنهن جي مڙ
 مستي ۽ ڪن پيڙيت پيڙي ڪي پري رکندڙ آهن.
 آڇهڙيو: ذ. گهٽ پ مڙ مڙائڻ. گمراه.

آڇه واڇه: ذ. منهن نڳ - واقفيت. اثر رسوخ. جيلوسيل.
 آڇهي ماڇهي: ث. ويل سويل - ڏي ماڇهي
 آچار: ص. جهڙو - چين - وانگر.
 آچار: ذ. امين جو چوڻي فيصلو. انصاف رو. فيصلو - نيا. هلي چي -
 ريت رسم. چر (ڏينهن). ماتهو ڇوڻو.
 آچار م وجهڻ: مضمون اينگهائڻ. ڪم ڪن ٿيڻ. مين وٽ
 مضمون فيصلي لاءِ ٿيڻ.
 آچارو: ص. نيا ڪندڙ - منصف. وهناري.
 آچار ويچار: راجوڻي فيصلو. انصاف - نيا.
 آچار: ذ. ڪٿان - مڙج مصالح واري چڪتي - سانڌاڻو.
 آچار ڪڍي ڇڏڻ: سخت سڙاڏيڻ.
 آچار وجهڻ: سانڌاڻو ٺاهڻ. ڪٽب آڻڻ.
 آچارڻ: م. هلي چي موهڻ. فيصلو ڪرڻ. ويچارڻ.
 آچارڻ: ص (س) آچارڻ علم جي روشنائي وارو. سڳي ڏيندڙ.
 مذهبي اصولن جو پند. آچار ڪندڙ. فيصلو ڪندڙ.
 آچارو: ذ. پند - ڍڪ - پردو. گوڙي - ٿيڻي. آچارو.
 آچار: ذ (ف) مڇ (تير چڻن جو نشان - هدف.
 آچامي: ص. نشان چڻيندڙ. تيراندا. فريب ڪار. چرب زبان.
 آچر: ذ (س) آڇيو (هفتي جي ستن ڏينهن مان هڪ ڏينهن - اتوار.
 آچر لپيو ڏيڻ: پيٽ آڇي مهل سخت تڪليف ڏيڻ.
 آچڙو: ذ. جنب ٻوڙيندڙ - جنب آڇوڙو.
 آچو: ذ. بانس جي ڪاڻي. ماتهو ڇوڻو.
 آچ: ث. صلاح - پيشڪش. وات لڪي. اعلان. واک.
 آچارو: ذ. پتي جو تيز وهڪرو - سامونڊي لهر پ چولي - پتيءَ
 جو گهمرو پ ڦڻ. (شاه جوڙ سلو).
 آچت: ذ. پڻيندڙ واري هنڌ مان اوارو پاتي - (پاڻ ڪن پوءِ. جيڪي
 پتيءَ جون چوليون اچي ڪپرتي پنهنجيون آهن. ن پتيءَ کي
 آچت چئبو آهي. هن مان مان شڪري آبي جانور. جيئن ته
 پنهنجيون ڦڻون وٺنديون آهن).
 آچارو: ذ. غيبت جو چو. سمنڊ جي سخت چوڻي پ تيز وهڪرو.
 آچارو: ذ. ڍڪ - پوش. اوچڻ. (برين اکين ميهه ٿيڻون آچارو ٿيڻ).
 آچرڻ: م. ٿيڻ (پتي). مٽيءَ جو پتيءَ مڙهڻ تروڻي پيڻ.
 آچڙو: ذ. چوڻي جي ڏيکاري حوڙ. نجات جو حساب.
 آچارڻ، آچارڻ: م. مٽ چرو هڪڙو ڏوڻ (ٿيڻ. ڪپڙو).
 گهرڻ (ٿاڻ). چاچوڻ (ڪپڙو).

اڃڻ: م. ڪاشي پيش ڪرڻ. ڇڪ ڪرڻ.
 آحاد: ذ (ع) ايڪ. ڌاري ۾ رمل جا ڪٽ. فقط هڪڙي جتي ڪن
 حديثون پڻ.
 آخر: ذ (ع) پڇڙي-انت. چيم-دنگ. نيٺ.
 آخر ڏم: ذ. پڇڙي ۽ واريو پساه. موت جو وقت. پڇڙي سوڌو. توڙتئين.
 آخر زمان: ذ. پڇڙي ۽ واريو زمانو. قيمت جي ويجهڙائي ۽ واريو وقت.
 آخر ظهر: ث. پهري نماز (جا جمعي نماز بعد "آخر ظهر" جي نيٺ
 سان پڙهجي).
 آخرڪار: ظ. آخري طرح-نيٺ.
 آخر مه نه هئڻ (اڃڻ): ڪنهن بليڪي يا شمار مه نه اچڻ.
 آخرت: ث (ع) پڇڙي-پڄاڻي (دنيا جي). قيمت. بيو جهڻ.
 آخرت پوڙڻ: بڻ ڪمن سبب پڇڙي خراب ڪرڻ.
 آخرت جو توشو: اهي چڱ ڪم. جن عيوض قيمت مه سٺو اجورو
 ملي-آخرت جو ثمر.
 آخرش: ظ. نيٺ-خرڪر. لغرض.
 آخري: آخري: ظ. سڀ کان پويون-پڇاڙي ۽ واريو.
 آخري بهار: ث. حسن جو زول. بسنت جي موسم جو پويون وقت.
 آخري ديدار: جذبو ڪن وقت ميت جو منهن ڏسڻ.
 آخري وقت: ذ. حياتي ۽ جو پڇاڙي ۽ واريو وقت. سڪرات جو وقت.
 دنيا جو پويون زمانو-ڪنجڳ.
 آخور: ذ (ف) گهوڙي ۾ چوپائي ڍور جي آخر. چوپائي مال جي
 روزاني ڪڍي جو گه.
 آخوند: ذ (ف) ديني تعميم ڏيندڙ استاد (فتي، ملا). ابتدائي درجي
 وارو معلم.
 آڏ: ث (سن) مني-آغاز-بتدا. اصل. پهريون-بنيادي.
 آڏ بنياد: ث. اصلوڪو-اصل جو. پهريون وجود. بڻ بڻيد. شروعات.
 آڏ جڳاد: ث. اصل زمانو. قديم زمانو.
 آڏاب: ذ (ع) آڏ جو جمع) چڱيون عادتون-اخلاق. ادب جو قدردان
 ۽ سڀيتو. نيز توڙت سن سلام-تعظيمون.
 آڏاب: ذ (ع) عذاب) تڪڻيون-هٽج-ايڏ-سور.
 آڏرش: ذ (سن) آئينو-رسي. عمر صور جو ڪنڊ ۽ ن جو لڪيل
 نسخو. نمونو-مثال. اعليٰ مقد. نصب. نعين.
 آڏرشي: ذ. اصول تي مندر-ب صور. نصب. العينو رو.
 آڏسماڊ: م. آڏنو-قديم. عربستان جون به قديم قومون
 عدده شومو.

آڏم: ذ (ع) پهريون متهو (جنهن کان سڌاڻت جي ابتدائي).
 خليف الله متهو-آدمي.
 آڏم خور: ذ. متهو ڪنڊندڙ (نسن پڌيو).
 آڏم زاد: ذ. آڏم جو جڻيل. آڏم جو اولاد. بني نوع انسان.
 آڏم شماري: ث. هر ڏهين سال منڪ جي متهن جي ڳڻپ.
 آڏم شناسي: ث. متهو ۽ متهو جي سڃاڻپ-قدر شناسي.
 آڏم قد: ذ. متهو جي قد جيترو (ڊگهو).
 آڏمي: ذ (ف) آڏم زادو-متهو-بشر-نسن.
 آڏميت: ث (ع) متهو-انسانيت.
 آڏيس: ذ (سن) آڏيش) گرو کي ڪير شوق ۽ محبت جو سلا.
 نمسڪر. جوڳين جو سلام.
 آڏيسي: ذ. سر نمائندڙ-مٿو ٽيڪيندڙ. جوڳي فقيرن جو هڪ
 گروه. سٺوڪ. لامڪن فقير. نصيحت ڏيندڙ.
 آڏي سون: ذ. ڦٽ ڳڏيل سون-خراب سون.
 آڏار: ذ. ٽيڪ-جهل. سپرو-ڏي.
 آڏاري: ص. هٿ هيريو-هيريل. وڻو (وڻ).
 آڏائون: ذ. سال يعني. چيٽ ۽ ڪٽي جي وچ واريون فصل
 (جنهن ۾ گندرا. گوار. جوئر. وغيره ٿين).
 آڏر: ث. ٽيڪ-جهل. ڏي. سپرو-سن-آڃين.
 آڏر آجهو: ذ. پردو پنڊه-اوٽ. سرو-پڙ جهڻو.
 آڏر پاء: ذ. پيڪر. ٽي جي عزت. مرحب-آڃين. تهر ٽڪور-
 خطر مدارت.
 آڏوتي: ص. دنيا کي ترڪ ڪندڙ-ترڪ. سني سي فقير.
 آڏي: ث. اڏاوت. اڏاوت جو وقت.
 آڏي ڪرڻ: ڏير ڪرڻ-اوير ڪرڻ.
 آڏي آويل: ث. رات جو اويرو وقت-بيگهه. اويري مهل. بنه دير
 سن-ڪملائي.
 آڏي مانجهي: ث. اڏاوت ۽ منجهند. اوير سوير.
 آڏياري: ث. چراتي عيوض چوپائي مال جي پيدايش جو اڌ.
 آڏيڙا: ذ. ڌڪ-ٽپ.
 آڏيلو: ذ. آڏيسو. آڏيسي وارو ڪيون سڪو.
 آڏيتا: ث (سن) محبت جي-بيوسي. غربت-مسڪيني.
 آڏ. آڏ: ث. آڏو رکيل شي. پٺ ٽڪ. رنمڪ-آڏ. چم وغيره کي پٺ
 لاء ڏنل ٿوئي-جهل.
 آڏارڻ، آڏارڻ: م. وڃڻ. ڏوڪ ڇوڏڻ (ڪو سٺو ڪم نه)

آڌاڪري: ٿ. منجهيل لکتي. ڏنگن اکرن واري تحرير.

آڌانو: ڏ. ڪپڙي جي اُتوت جو مٺبان.

آڌت: ڏ (سن: آڌت) سج- شمس.

آڌت اُڀرن: سج اُڀرن.

آڌ تڙچو: ص. تڏو. مٿنهن ۽ پاسيرو. هيٺ مٿي.

آڌ ٿيو: ڏ. ڪميشن تي وڪرو ڪندڙ- دٻاڻ- ڙهي.

آڌر: ڏ. ڪوٺر- آهر.

آڌري: ٿ. آڌ- ٽيڪ- جهل. رنمڪ. مٿم جو هڪ ڌ. پهنو- عذر.

آڌن: ٿ. شڪر جو هڪ نمونو. جنهن مررت جو ٿيڻ پائڻ ڪن چار ٻڌي. پڪين مٿا هاتي شڪر ڪجي.

آڌو: ص. ڏنگو- ٿڌو- ڦڌو- ڳڙ- سامهون. روبرو- مقابل.

آڌو اچڻ: سامهون ڇڻ. رنمڪ وجهڻ. مخالفت ٿيڻ.

آڌو اُٻو: ڏ. ڏنگو ڦڌو- اٽنگو. پيڏو- نونڌڙ- بي ڏنگو.

آڌو ٿيڏو. آڌو ڦڌو: ڏ. ڏنگو ڦڌو- آسرو پاسيرو. جهڙو تهڙو- معمولي.

آڌو ڦر باد: ڏ. ڦر ڏي ۽ جي مٿي ۾ جو بد رجو ڦر باد.

آڌو اٿي: اسم خاص. حيدرآباد جي هندو عاامن جو هڪ ڪٽنب (جنهن مشهور ماڻهو پيدا ڪيا).

آڌ واهر: ٿ. بچاءَ جي مدد. ازغبي مدد. قانوني بچاءَ پ ڪنهن مشڪل ۾ ڪم ايندڙ مدد.

آڌ وڌائي: ٿ. حسبي نسيبي يا خانداني فخر. ورثي ۾ ميل مرتبو- آڌا باتي ڏاڏائي ريت.

آڌورو: ڏ. چڙ جو پاسيرو ورو. بيل گڏي ۽ مٿم جي چيڙي ۾ ٻڳل ٿي ڪئي.

آڌوري: ٿ. ٻن کٽل ڪاٺين تي رکيل آڌي ڪاٺي- ڪاچڻ.

آڌي پڇا: ٿ. ڪورٽ ۾ شاهد ڪن سندس ڏس ٻين بابت قانوني پڇا- جرح.

آڌي مارڻ: پ ٽيءَ جي زور سبب ٻيڙيءَ جو وياري طرف مشڪل سان هلڻ- ٻيڙيءَ جو ڳوٺڳي پوڻ (ميربحرن جو صلاح).

آڌي ورندي: ٿ. آڌو جواب- منهن سامهون جواب. نونڌڙ جواب.

آڌيري: ٿ. ٻوٽي ۽ جو هڪ قسم (پسار ڪي وڪرو طور ڪم بندڙ).

آڌت: ڏ (انگ) حساب ڪتاب جي ڇڄ.

آڌيڙ: ڏ (انگ) حساب ڪتاب جي ڇڄ پڙتال ڪندڙ عمدا- محاسب.

آڌوڪو: ص. ٿورو آلو- ٿورو پسيو. حوريءَ طرح نه ڪو

(ڪاٺ. ڪپڙو).

آڌ: ٿ. سور ڪن مهٽ واري مالش (جسم کي پ ڪنهن عضوي کي).

آڌ سوٽ: ٿ. جسم جي عضون کي آڏن ۽ تيل مڪن. عضون جي مهٽ سٺ.

آڌ مڪ: ٿ. جسم جي عضون کي آڏن ۽ تيل مڪن جي مهٽ سٺ.

آڌائڻ: م. مٿس ڪرائڻ (بدن يا عضون کي). آڌ سوٽ ڪرائڻ.

آڌرڻ: م. ٽيڪ ڏيڻ (پني تي). بيمار جو ويڙهيل هنڌ پ وهڻ کي ٽيڪ ڏيڻ. ٿ. ٻوڪن کي ڪرڻ- ٽڙڻ.

آڌرو: ڏ. ٽيڪ ڏيڻ جو ڏو وڃائو.

آڌڻ. آڌڻ: م. تير سان بدن کي مهٽ ڏيڻ- مالش ڪرڻ. مهٽ

سٺ ڪرڻ (ويرواري زال کي). هٿاڻن (چڪي ۽ کي).

آڌو: ص. وڏي ۽ عمر وارو (سٺ ستر سالن کان مٿي چڙهيل)- ٻڏو- بوڙهو. مٿيو ۽ جوانو.

آڌو ٻڏو. آڌو ٻڏڙو: ص. گهڻو ڪراڙو- تمام بوڙهو.

آڌر: ڏ. خوشبود رگه جو هڪ قسم (جو پرن سان خوشبو ڏئي).

آڌو ڦو. آڌو ڦو: ڏ (ف: ڦو) ڇڪو- قوت. چوڪو- چوٽو.

آڌ: ٿ (ف: آڌ) نومي نوڪر رسو نو (ڪاغذ. چمڙي وغيره) م سورخ ڪرڻ ڏا).

آڌ: ٿ. جيت جو هڪ قسم. برسات جي موسم ۾ وڻن ۾ آواز ڪندڙ ٿڌ. مڪي جي مٺاري واري ٿري.

آڌ: ڏ. وهڪري جي چو طرفي تيزي پ چڪ. درياءَ جو ڪن. درياءَ جي ٽڪ. لاڙو (دل جو). چڪ- ڪشش. اڪير. لاڏ- هيچ- ڇه.

آڌلڳڻ: ٿوڻ ٻڳڻ- دل جو لاڙو ٿيڻ.

آڌاڏ: ڏ. جوڳ. اڪيلو ويهي عبادت ڪرڻ جي حالت. خنوت- ايڪانت. فرق- عجيدي.

آڌاڏائون ڪرڻ: عاجزي ڪرڻ. پڏائڻ. پوڄا ڪرڻ.

آڌاڏو: ص (ع: عنحد) ٽنگ- جدا. انوکو. نرالو.

آڌاڏ: ٿ. برٽ- پ ٻن. پيو- جهنگ. هڙي. ونر. چرگاه جو ميدان.

آڌاڏ: ڏ. جنگ. ٽڙ- ويڙهه. گه جو هڪ قسم.

آڌاڏهي: ٿ. ٽن منڌ تي جوڙ (جڪ فقط گه طور پوکجي).

آڌاڏي ڏا (سگر. پسي. بيرون). ميهن. ڇيڙن ۽ ريڙين جي ڪنهن جو ٻوڙ. رڙهي ونهاري جو نقص

راسته: ص (ف) سنڪرڻ. ڇڏيڻ. درست.

آراستگي: ٿ. سينگر، ٺهڻو، سجاوٽ.
 آراضي: اسم خاص، د دوضعي ۾، سيوهڻ لڳ ڊڪ شهر جو نالو.
 آراڪو: ڏ. سيلابي وهڪرو- ٻوڏ، پائيندڙ درياءُ.
 آرام: ڏ (ف) جسماني آسائش واري حالت- فرحت، سک،
 تندرستي- صحت، فراغت- واند ڪئي، ننڊ.
 آرام آسائش: فرحت- وسرام.
 آرام پذير: ڏ. آرام ۾- آرمي، فرحتي.
 آرام پسند، آرام طلب: ص. آرام ڇهيندڙ، تڪليف ڊڪوڙ
 ڪن پيچندڙ، سست، ڪهل.
 آرام ڪرسي: ٿ. پنهنجي واري وڏي ڪرسي (جنهن تي اڏوگ ٻرو
 لپتي پ آرام سن ويهي سگهجي).
 آرامگاه: ٿ. آرام جي جاءِ، ننڊ جو ڪمرو- بيٺروم.
 آرامي: ص. آرام مڙيل- سٺل، بيٺڪر- خوش.
 آرائشي: ٿ. ٻرندڙ ڪاٺي- آماڙي، به جو ٺو، شعلو- چپي، پيڙ-
 پيٽ، چوڇڙي.
 آران: ٿ. درياءُ جي پهن جي نيٺ پيٽ، صبح- سوڪ، آر- نوڙو،
 لڙائيءَ جو گوڙ شور.
 آرائش، آرايش: ٿ (ف) زيب نش- سينگر، ٺهڻو- ڏيک ويڪ.
 آرائي: ٿ. گرمي سبب جسم تي نڪتل ننڍڙي ٿڌڙي.
 آرائيون، آرايون: ٿ. گرمي ۾ جسم تي نڪتل داتا- پٽ.
 آرائين: ڏ (سن) پ جيون پوکيندڙ، باغي، هڪ ذات جو نالو.
 آرتغا: ٿ (سن) سور- ايڏا (دل جو)، درد- ڏک، بيوسي- محتاجي.
 آرتوار: ڏ (سن) آڏتوار (آچر) ڏينهن- اتوار.
 آرتي: ٿ. هندن جي پوڄ جو هڪ نمونو. (هندو ۽ اڇوت مندر ۾
 باجي، ڍولڪ، ڪٿڙا ۽ جڳهه تي پيچن ۽ آرتيون ڳائي پوڄ
 ڪندا آهن).
 آرت: ڏ. آيت، آرت، نار.
 آرت: ڏ (انگ) هنر- فن- ڪريگوي، هنر ڏوڙو شڪل.
 آرتسٽ: (انگ) نقاش- مصور.
 آرتيڪل: ڏ (انگ) مقالو- مضمون، قانون جي شق.
 آرتار: ڏ. سڃاڻپ جا نشان، ٻارپٽ.
 آرتار، آروپار: ٿ. هن ڀر ۽ هن ڀر- هن ڀار ۽ هن ڀار، هن ڪپ ۽ هن
 ڪپ تي، هڪ پاسي ڪن ٻئي پاسي ٿيڻ.
 آرڊر: (انگ) حڪم- فرمان، حڪمنامو (نوڪريءَ جو).
 آرڊر وٺڻ: حڪم حاصر ڪرڻ، ڪنهن شيء جي خريد لاءِ

فرمائش وٺڻ.
 آرڊيننس: ڏ (انگ) حڪومت طرفان وقتي طور ٺاھڻ ڪيل ضابطو
 يا قانون.
 آرڙو: ڏ. پاڻيءَ ۾ ڳپ ۾ زمين تي ڪيترائي ڳو- لپيو.
 آرڙو: ڏ (ف) آس- اميد- سڌ- خواهش، ڏي مراد.
 آرڙو مند: ص. اميدوار، خواهشمند.
 آرس: ڏ. بدن ۾ سستي واري حالت، سسني- ڪهي، ڪر- نگ.
 آرس پيچڻ: ڪر موڙڻ- لڳ پيچڻ.
 آرسِي: ص. سست، ٿوٽي.
 آرسجڻ: م. سست ٿيڻ.
 آرسن: ڏ. سونهارو- ٿينس (ڪورين جي اصطلاح ۾)، ڪف-
 پيچي- پيڻ.
 آرسِي: ٿ. آئينو- ٽڪر.
 آرسِي ٿين: نمونو ٿيڻ، مثال بنجڻ.
 آرسِي ڏيکارڻ: اعمال ڪن واقف ڪرڻ، ڪرتوت ظاهر ڪرڻ.
 آرف، آرق: ڏ. ڪر جولون- ڪنڙ جي ڪر، ڪنڙ جو آئريل پٽي،
 ڪٽي ۽ جو ڪٽڻ.
 آرگن: ڏ. ڌار ڪن، ٺيڃڻ.
 آرگني: ٿ. آرمي- آئينو.
 آرگيسٽرا: ڏ (انگ) سازن جو ٽولو.
 آرم: ڏ (ف) رَمڪ (اوني ڪپڙي جو هڪ قسم).
 آرمار: ڏ. بحري جنگي جهڙن جو ميڙ- بحري پيڙو.
 آرمي: ٿ (نگ) خشڪيءَ جي فوج يا لشڪر- بري فوج.
 آرنهن: ڏ. وندر، دل وندرائڻ.
 آرڻ: ڏ (سن) ٻيلو، ٻوڏ واري ايراضيءَ جو جهنگ، گذرڻ ۽ هندائن
 جو بڻ، پ ڇڻ جي واڙي، جنگ جو ميدان، لڙائي.
 آرڻ ٻڌڻ: خنگ جو ٿيڻ- لڙائي ڪرڻ.
 آرو: ڏ. آر- لاڙو، دل جو لاڙو- رجحان، پيار- قرب، لاڏ- انگل، درياءُ
 جي پٽيءَ جو زور، ڪڪڙ (يا ٻئي پکيءَ جي) آن تي ويهڪ.
 آرو پڄاڻڻ، آرو ڪرڻ: آن تي ويهڻ پکي وانگر جهوڪ ٻڌڻ
 ويهڻ، گهر ۾ اندر گهڻو وقت ويهي رهڻ، انگل ڪرڻ، لاڙو رکڻ.
 آرو ڪشڻ: ٻار جو انگل پورو ڪرڻ.
 آرو ڪشي ڇڏڻ: پير هٿ ڇڏڻ.
 آروٿ: ٿ. گهري ننڊ، اونگه، استغراق- محويت.
 آروڻو پاروڻو: ڏ. وٻريل (ڪڏو)، بنسِي ڪڏو.

آروڙي: ٺ. گندگوبر جو ڊگ- آروڙي. دل جي پليتي- باني- دوني.
 آروڙس: م. آهستي آهستي ڪنهن زخم مان ڪند ڪين. سوتل.
 ملش ڪرڻ- آڏيڏيڻ.
 آرهڙ: ذ. اونهارو.
 آرهڙي: رڙه جو ڏٺ (سگر، پيرون وغيره). رهڙ جي ڏٺو روضو.
 آري: س. خاص. "آري ڄمڻ"- پنهون، جويي، معزز سوچ سردار.
 آرياتي: ٺ. معزز عورت، سيدبائي، منهن- گل و ڪتندڙ عورت.
 آريتي: ٺ. پڙيتو مينهن يا ڳئون- اها مينهن يا ڳئون، جيڪ پڙي
 تي ڪيرڏهن ڏئي.
 آريڙو، آريو: ذ. هڪ قسم جو وڻ، ان جو پڇ (پڇ کي پڇي پاتي
 م ڇا چوڃي ته سائين و نگر گجي ڪري، جنهن م ريشمي
 ڪپڙ ڌوپن).
 آري: ٺ. ڪرڻ، ڪرائي.
 آريجري: ٺ. درياءَ کي ڀرتي ڪندڙ جيونلن.
 آريجو: ذ. آريءَ جو اولاد (شاھ جو رسالو).
 آريگن: ذ. ڪور کي ڪم جو هڪ وڙ.
 آرين پارين: پ. پريٽ سڻ- نشان پڻ ورو.
 آريه: ذ (سن) سڙيل، پڙهيل شريف، معزز- مانتو. (اسم
 خاص) هندستان جي هڪ قديم قوم جو نالو- آري.
 آريا سماج: س. م. ڊينند جو جري ڪيل پيٽ.
 آريا ورت: ذ. قديم آرين جو ملڪ. هندستان جو قديم نالو.
 آڙ: ٺ. وٽ- اولو- پردو، ڍڪ، آڇيو، ڌڪ، روڪ، وڃه- بنگ.
 آڙا، آڙه: ذ. به جو وڏو مڇ (جنهن م پيٽ ڪند آهن)، ڪورو.
 آڙنگ: ذ. برسات کان اڳ هوا جي گهٽ، اُٻس- ٻوسٽ- رگه.
 آڙو: ذ (ف: آڻو) ميوي جو هڪ قسم.
 آڙو: ذ. ونگ- پيڇ، پن بٽل پٽي، پرجهو- آسرو.
 آڙي: ٺ. پٽي، جي پکي، جو هڪ قسم- سرفابي.
 آڙيڪاپ: ص. ڇلاڪ- هوشيار، ٽڪي، حقيقي.
 آڙيڪو: ذ. ڪنيو، نڪوڙو، ڪوٽو، سح- وڪڙ- وڙ.
 آزاد: ص (ف) خود خيال- پنهنجي مرضيءَ وارو، خو- ڪس ڪيل.
 چڙواڳ، وڻندو، ڪبو.
 آزادانو: ط. آزاديءَ ورو- آزادمنوي.
 آزاد طبع: ص. خود خيال، سمجهن خيال جو بڻ ڊپ جي ظاهر
 ڪندڙ، پيرو.
 آزادي: ٺ. خود خيالي، خودمختياري، آڇيو، چوٽڪرو- ردي.

فرست- وڻند ڪئي.
 آزار: ذ (ف) ڪيف- هنج، عذاب، ڀڙ- سور- درد، جنگل، بيماري.
 آزار جا انواع: اُپري سور- ڪنڊ درد، مرض. (شاھ جو رسالو).
 آزار م پوڻ: مصيبت م ڦسڻ، تڪليف م جڪڙجڻ.
 آزارن، آزارن: م (ف: آزاريدن) تڪليف ڏيڻ، رنجائڻ، ڏکونڻ.
 آزارن- تنڪ ڪرڻ.
 آزر: اسم خاص، حضرت ابراهيم عليه السلام جي پيءُ ڇاچي جو
 نالو، جيڪو بئ ٺاهي و ڪتندو هو. (مجاز) بت پرست. (منهن
 م مسمون، نذر آزر هين).
 آزرده: ص (ف) تڪليف م مبتلا، ناخوش، ڏکويل، غمگين، اداس-
 سول، پريشن، ڪڪ- پيڙ، آتو.
 آزمائش: ٺ (ف)، آزمودو- متحن- تجربو، پرڪ- چڪاس- ڇڄ.
 آزمائش: م. پرڪن- آزمودو وٺڻ، تجربو ڪرڻ.
 آزمودو: ذ (ف: آزموده)، متحن- پرڪ، تجربو، آزمائش- چڪاس.
 آزمودگار: ذ. تجري وارو- تجربڪار، ماهر، هوشيار، جهنڊيو.
 آزمودي خاطر: ذ. تجري طور، ٿورو گهڻو.
 آزورو: ص. بي پيڇ- بي زور- ضعيف.
 آزي: ٺ. وڻي، منٺ- نتج.
 آزي نيازي: ٺ. منٺ، منٺ- نيلاڻا.
 آس: ٺ (س: آساف) ز، اميد، خواهش- سڌ.
 آس بڏن: اميدڪن- آسروڪن.
 آس آپار: ص. گهڻي اميد.
 آس اميد: ٺ. وڏاءُ، ان جي شاديءَ جي مراد، جيتري تي مقصد
 جي تڪميل.
 آس سان ٿيڻ: پيٽ ٿيڻ- عورت جو حاد مڏيڻ.
 آسا: ٺ. (س: آس) آس- اميد، خواهش- تمن، غرض- حاجت.
 هڪ ڳڻي، جوانو.
 آسا بند: ص. جنهن تي مڊ بستر مهي، آسرو- ڌڙ، ڏي- ٿٽ.
 آسانو، آسانو: ص. سڪو رو- سڪس، ميدور.
 آسار: ٺ. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪڙ (پوري رک جي ڳنڍين
 جي- ڙ).
 آسار: ذ. آسرو- ميد، ڊڪيري.
 آسرو: ذ. آسرو- ميد- ڌڙ- آسرو.
 آسري: ذ. رتي- آسري، ني.
 آسريو: ذ. سار ڪي وڪڙ جو هڪ قسم- آسرو.

آسمانُ زمینَ هڪ ڪَرَن؛ حدڪن وڌيڪ ڪوشش ڪرڻ. ڏيڍ
ڳولا ڪرڻ.

آسمانُ سر تي کڻڻ؛ گهڻو هل ڪرڻ- شور مچائڻ.

آسمانُ کي اڳڙيون وجهڻ؛ پڌرا عيب لڪائڻ. اجائي
ڪوشش ڪرڻ.

آسمانُ ڳيهي وڃڻ؛ گم ٿي وڃڻ- ڪٿي به ناهين.

آسمانُ مر اڪيون اٽڪائڻ؛ خدا تعاليٰ کي ٻڌائڻ. خدا تعاليٰ جي
رحمت جو منتظر ٿيڻ.

آسمانُ مَر خيال هئڻ؛ غفل هئڻ. بي پرواه هئڻ.

آسماني؛ ص. آسمان جو- سموي. آسمن جهڙو- هڪو نيرو (رنگ).

آسماني ڪتاب؛ ذبيحمبرن تي لکيل الهامي ڪتاب.

آسنُ؛ ذ (سن؛ آسن) ويهڻ جي جاءِ- پٿاري. ڦيرائو تڙپو.
"جوڳ" م ويهڻ جو هڪ نمونو.

آسنُ آجورڙا؛ بند ڪنهن رٿو ر. بي رٿا ۾ مڱ ۽ هنڌ. (شاه)

آسنُ هيٺ اچڻ؛ تابعدار ٿيڻ. پيش پوڻ.

آسودگي؛ ذ (ف) خوشحالي. فرحت- راحت. سُڪون- ڏڄمعي.

آسودو؛ ص (ف؛ آسوده) سُڪيو- خوش. بينڪر. خوشحال-
هوند وارو. شهوڪار.

آسوند؛ ص. آسانو- آسانو.

آسي؛ ص. آس رکندڙ. (سم خاص) عورت جو نالو.

آسيب؛ ذ (ف) صدمو- ڌڪ. اهنج- تڪليف. آفت. جن ڀوت. لڳت
جو حسب.

آسيب زده؛ ص. جن ڀوت جي اثر هيٺ- لڳت وارو.

آسيبي؛ ص. آسيب وارو- جن ڀوت جي اثر وارو- آسيب زده.

آسيرو پاسيرو؛ ظ. آڏو ڦڙو- ڏنگو ٿيڙو.

آسيرو پاسيرو ٿيڻ؛ بُت کي وٽن ستن (تڪي ۾ نٿن سبب) نٿ
نٿاءُ ڪرڻ.

آسيس؛ ذ. دعا. راحت. سُڪ- آرام.

آسي قلبي؛ ذ. چوپٽي مال کي، خاص ڪري بڪرين کي آفري جي
بيماري- آفري.

آش؛ ذ (ف) پٿري رپ. ڀڄ. رَس.

آشا؛ ذ (س) اميد- س- آرزو.

آشٽي؛ ذ (ف) صڏي- آمن. صلح- نه.

آشمر؛ ذ. سادو سنت جي رهڻ جو ٿڪ ٿو- مڙهي.

آشفتہ؛ ص (ف) پريشن- حيران. عائق- دٻائو.

آساسُ؛ ذ (ف؛ آسائش) آرام- سُڪ. فرحت. سهي.

آسامي؛ ذ (ع؛ آساماءُ جو جمع) نالي وارو شخص. شهوڪار گهر.
دولتمند فرد. مکيه ماڻهو.

آسانُ؛ ص (ف) سولو- سهنجو- سوکو.

آساني؛ ذ. سهنجائي- سولائي- سهولت.

آسانيو؛ ذ. آسرو- اميد. تسلي- دلچاء. جذبو. آرو.

آسانگو؛ ذ. لاڳاپو- تعلق. سانگو- آسرو- پروسو. ڏي. پيار- اڪير.

آسانگو ڇڏڻ، لاهڻ؛ آسرو پلڻ- اميد لاهڻ.

آساوري؛ ذ (سن؛ آساوتي) عمر موسيٰ تي جي ڏهن نالن مان هڪ
نٿ ۽ راڳ جو نالو، جنهن جي روحي ۽ م پنج سر ۽ امروهي ۽ ٻه
ست سر ٿيندا آهن.

آسائش، آسائش؛ ذ (ف) آرام- راحت- سُڪ. فرحت. سهي.

آسائش گاه؛ ذ. آرام ڪرڻ جي جاءِ. ريست هائوس.

آستين؛ ذ. (ف) ٻانهن- ٻڙو (پهرائ. ڪوٽ. قميص جو).

آسٽريليا؛ اسم خاص. هڪ کنڊ ۽ ملڪ جو نالو. دنيا جو سڀ کان
وڏو ٻيٽ.

آسياس، آسي پاسي؛ ظ. چو طرف- چوڌاري- اردگرد. ويجهو.

آسر؛ ذ. آس- اميد. آسرو.

آسر نه لهڻ؛ آسرو هجڻ- اميد ختم نٿيڻ.

آسروند؛ ص. اميدوار- آسانو.

آسرو پوت؛ ذ. هڪ ذات جو نالو. (ص) نلھ دلاسا ڏيندڙ. ٻٽاڪي.

آسر نه، آسر نهڻ؛ ذ. وڻ جو قسم.

آسرو؛ ذ. اميد- آس- پروسو. دلاسو. سهارو- ڏي.

آسرو پلڻ؛ اميد لاهڻ.

آسري مَر رڪڻ؛ جيودلا سوڌين. دغا ڪرڻ.

آسري مَر رهن؛ اميد پيروي تي ويهڻ.

آسري لٿو؛ ذ (ع؛ آسري) لٿي جو هڪ قسم- وڏو لٿو.

آسمانُ؛ ذ (ف) آڪاس- آپ.

آسمانُ جا تارا لاهڻ؛ وڏي ڪوشش ڪرڻ. ان ٿيڻو ڪم ڪرڻ.

آسمانُ تان ڪرڻ؛ تمام مٿانهين هنڌ تان ڪرڻ. مٿانهين درجي
تان هيٺ لهڻ. امير کان غريب ٿيڻ.

آسمانُ تي اڏامڻ؛ مٿانهين خيال پچائڻ. غور ڪرڻ- ڦوٽجڻ.
ٻٽ ڪرڻ- لاف زني ڪرڻ.

آسمانُ تي چاڙهڻ؛ حدڪن وڌيڪ واکاڻ. مغرور ڪرڻ.

آسمانُ ٿئي پوڻ؛ ڪنهن مصيبت جو نازل ٿيڻ.

آفر: (ث) (نگ) آڇ، واک.
 آفريڪا: اسم خاص، هڪ کنڊ، ملڪ جونالو.
 آفرين: (ث) (ف) شاباس - جس - تحسين.
 آفرين نامو: ذ. شاباس جو پرونو، سرڪري خدمت جي اعتراف جي سند.
 آفندي: (ذ) (ف) تعظيم جو خطاب - جناب - حضور - آقا.
 آفيس: (ث) (نگ) سرڪري لکچر جي جاء - دفتر.
 آفيسر: ذ. آفيس سپايندڙ عملدار - ڪامورو.
 آفيمر: ذ. ڏوڏيءَ جو رس - ام.
 آفيمي: ص. فيمرو پرنيندڙ - امي، نشي.
 آفرجن: م. گهڻي ڪنن ڪري پيٽ ٽوڪجن، ڀرتي ٿين (پيٽم).
 آفري: (ث) پيٽ جي ڀرتي (گهڻي ڪڍي سبب). بدھضمي، پيٽ - آڪر.
 آفري لاهن: سيٽ لاهن - آڪريجن، سيڪٽڊين.
 آڦو: ص. ڏڏ - ڪنڊهن - موڳو.
 آقا: (ذ) (ت) مڪ - ڌڻي، سردار، حڪم، آغا.
 آقاء نامدار: ذ. حضور ﷺ جن جي نالي سان گڏ تعظيمي لفظ.
 آقي باقي: ض. رهيو ڪهيو، وين - هڪري.
 آڪ: ذ. نشان، ٺپو - ڇپو، ڏنڀ جونشن - دغ.
 آڪار: (ث) قرار - مٿو ڪر.
 آڪارن: م. چڙهي صاف ڪرڻ، ٽٽڻ.
 آڪارو: ذ. ڪ جي وڻ جي تانڊورا، ڪ جي تانڊورن مان ٺهيل رسو.
 آڪاس: (ذ) (س) ڪاش (آسمان - آپ).
 آڪاس منڊل: ذ. نظام شمسي.
 آڪاس ندي: (ث) ڪنڪشن - ڪيرڌارا.
 آڪاس واتي: (ث) اپم، غيبي آواز.
 آڪاس ول: (ث) بي پڙي ول - وڻ ويڙهي.
 آڪٽراء: (ذ) (نگ) محصول - چنگي - نڪو.
 آڪٽوبر: (ذ) (نگ) عيسويءَ جو ڏهون مهينو.
 آڪرائي: (ث) ڪم جي جڙت - مڻگني، معروزي - وڏي - مٺ.
 آڪر ڪرھو: ذ. ٻار ڪي وڪر جو هڪ قسم - عقر ڪرھو.
 آڪرو: ص. مڻگو - وڏي گھ ورو، ڳرو، ڪوڙين، تڪو - تيز (مرح). جڙت ڪندڙ (و - ر) - سري ورو، (ث) آڪري.
 آڪرو پون: پنهنجي هوڏن ٽنهن، حمي ماءُ و جھريون.
 آڪڙ: (ث) سب - ٿوڪ، غورو - ڪھنڊ، ڪوڙ ٽنڊ.

آشفتگی: (ث) پريشان، بدحالي.
 آشڪار: ص (ف) ظاهر - چٽو - نرو.
 آشڪارا: (ذ) (ف) "سجل" جو ٻياري شعري تخص.
 آشنا: ص (ف) دوست - ڀرو - واقف - سڃاتو.
 آشنائي: (ث) واقفيت - سڃاڻپ، جن سڃاڻ، دوستي - ڀري.
 آشو: ص. اُپھرو، تڪڙو، تيز.
 آشوب: (ذ) (ف) گوڙ - ھل - غوغا، فتنو، فساد، غبر (دل جو)، اوڀر (اڪ جو).
 آشوب چشم: ذ. اکين ٽٽڻ جي بيماري.
 آشوب محشر: ذ. ڦير جو گوڙ، تبديلي، ھنگامو، وڏو ھل ڪوڙ.
 آشيان، آشيانو: (ذ) (ف) اُڀرو، گھرا، ستانو.
 آشيانو اُڄڙ ڪرڻ: گھرا ڇڏ ڪرڻ، پونگوپنگ ڪرڻ.
 آشرواد: (ث) آسیر - دغ، برڪت.
 آصف: ذ. لائق وزير، حضرت سليمان عليه السلام جي وزير جونالو.
 آصف جاھ: وزير جي مرتبي و روشخص.
 آغا: (ذ) (ت) آقا - مالڪ، ڌڻي، سردار.
 آغ خانِي: ص. خواجن جو هڪ فرقو، آغ خن جو پيروڪار.
 آغار: (ذ) (ف) منبر - شروعات - بڻ.
 آغوش: (ث) (ف) جهولي - منج، پ ڪر.
 آغیل: (ث) (ف) ترچي نظر (ڪوڙا حقارت من)، شرميلي نظر.
 آفات: (ث) (ع) آفتون - مصيبتون، تڪڙيون.
 آفات أرضي: (ث) زمين جون مصيبتون (زلزلو، ڏکرو وغيره).
 آفات سماوي: (ث) آسماني مصيبتون (برسات، بھ، کنوڻ وغيره).
 خدائي قهر.
 آفاق: (ذ) (ع) حد نظر، جتي زمين ۽ آسمان مليل نظر اچن - افق.
 ڪائنات - سنسار.
 آفاقي: ص (ع) سيلاني - سياح، افق وارو - آفتي.
 آفت: (ث) (ع) مصيبت، قهر، عذاب (بيماري، ڏکرو وغيره). (ص)
 ڇلاڪ، ڏھين، شرير.
 آفت زده: ص. مصيبت جو مريد، زميني جو ستير.
 آفت مچائڻ: ظم ۽ ستم برپ ڪرڻ.
 آفت ناگھاني: (ث) اوچتي مصيبت.
 آفتاب: (ذ) (ف) سج، شمس.
 آفتابي: ص. آفتاب جو - آفتاب وارو - شمسي، سج جهڙو (رنگ).

آڪڙيا: ص. اجائي سيٽ ڏيکاريندڙ، ٿوري گھڻي تي ڪوڙ ڪندڙ.
 آڪڙ مٿو: ص. هر وقت ڪوڙيل، سڀ ڏينهن، وڏائي خور.
 آڪڙجڻ: م. سڀڄڻ-ڦوڪجڻ. ڪوڙ ڪرڻ، وڏائي ڪرڻ.
 آڪڙجڻ: م. سنڌ ڪڙمجي پون (پنڌ سبب)، ڦٽ ڦڙي ۽ هر سور جي
 سوڌ ٿيڻ.

آڪڙ ڦوڪڙ: ٺ. مٺ-وڏائي-غرور، اجائي سيٽ.
 آڪڙڻ: م. آڪڙ ڪرڻ-سڀڄڻ، وڏائي ڪرڻ، ڪوڙ ڪرڻ، ڦٽڻ.
 آڪڙڻ: م. سور يا ٿڪ سبب بدن ونجي پون-ڪڙمجي پون، ڦٽ
 ڦڙي ۽ وارو ماس سڄڻ.
 آڪسيجڻ: ٺ (انگ) هڪ گئس جو نالو (جيڪ جيبِي لاءِ
 لازمي آهي).

آڪٽا: ٺ (سن) موعظ-پريشاني.
 آڪلو: ص. اڳرائي ڪندڙ، اُٿرو-ٻهرو، تيز-تڪو.
 آڪو: ص. ان پڪل-ڪڇو، پيلو (مٽيءَ جو ٿانءُ)، ڦٽل (ڪير)،
 ان وٽندڙ، بانس ڪري ويل (گه).

آڪور: ٺ ڳڻتي، سوداءُ،
 آڪونڊو: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم-جابلو ڍڳ.
 آڪه: ٺ. ڪٽب-ڪڙم، گهر جي تي، گهراتو.
 آڪيڙو: ڏ. وڪڙ-پيچ، زور ڀريو وٺ، اشڪنجو، رسي کي وٺ ڏيڻ
 لاءِ ڪڍي.

آڪيڙا چاڙهڻ: وڪڙ چاڙهڻ، ڏوهاريءَ جا عضوا ٻڌي رسي کي
 وٺ ڏيڻ.

آڪ: ٺ (سن) امر-حڪم، گنتر-چوٽي.
 آڪ: ٺ (سن) آڪشوت (اکڙو-اخرو-آڪوٽ).
 آڪائي: ٺ. ويساڪ مهيني جي ٽين تاريخ (جنهن ڏينهن هندو اکن
 و جهڻ جوڏڻ ملهائين)، هندن جو هڪ وڏو ڏينهن.
 آڪار: ڏ. (ه) سنبت سال جو چوٿون مهينو.

آڪارو: ڏ. ڏملي ڪشتي راند جي جاءِ، ڪڪڙن جي ويڙه جو دائرو،
 آڪائي: ٺ ڳالهه-ڪهاڻي.
 آڪر: ڏ. ڇيل ۽ اُٿرايل گيهه، صاف گيهه، مڪن راجي ڪڍيل ڪٽڻ-ڦي.
 آڪڙڻ: م. اُٿڻ-ٿڀڻڻ.

آڪندو پاڪندو: ڏ. سيراڻدي پيراندي-سروون پيرون.
 آڪڻ: م. چوڻ-ڪهڻ، آڇڻ، حڪم ڪرڻ.
 آڪوٽو: ڏ. دروڙي جي چوڪ ۾ انجيس وڃڻ لاءِ ڪنجو پ سل.

آڪون ڊاڪون: قسمن قسمن جون ڊاڪون.
 آڪيرو: ڏ. واهيرو (پڪي جو)-آشيانو.
 آڪ: ٺ. ٻه-آتش-ڇيرو، ساڙ-ڪاڙ، راند جو وارو، بازي، راند
 مريت.

آڪ لاهڻ: راند جو وارو چڪائي ڏيڻ، ڏمي ڪيل ڪم جهڙو ٿيڻ،
 پورو ڪرڻ، ميار لاهڻ.

آڪاڏ: ص (سن) ونهو-عميق.
 آڪائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 آڪاه: ٺ (ف) سڃاڻپ (ڪنهن جاءِ، واقعي وغيره جي)، ڄاڻ،
 واقفيت-ڏيڻ.

آڪاه ڪرڻ: خبردار ڪرڻ، اطلاع ڏيڻ.
 آڪاهي: ٺ. اڳوٺ اطلاع-چٽاءُ، واقفيت، ڄڻ-معلومات.

آڪاه: ص (ف) ڄاڻو-واقف.
 آڪبوٽ: ڏ. باه جي زور تي هلندڙ پاڻيءَ جو جهاز-ڏخاني جهاز.
 آڪرو: ڏ (سن) ٻن دريائن جي وچ وارو زمين جو ٽڪر-دوآبو.
 آگسٽ: ڏ (انگ) شمسي سال جو اٺون مهينو.

آڪ گاڏي: ٺ. باه جي زور تي هلندڙ ريل گاڏي.
 آڪمر: ڏ. جهڙ، ملهر، مينهوگي، مينهن کان اڳ هوا جي گھٽت.
 آڪمر انديشو ڄاڻڻ: اڳ پوءِ جو ويچار ڪرڻ
 آڪمر ٻڌڻ: اڳ ڪٿي ڪرڻ.

آڪمڄڻ: آسمان جو جهڙ وارو ٿيڻ، آڪم ٿيڻ-جهڙ ٿيڻ.
 آگو: ڏ. ٺ، آقا، ف، آغا) آقا-ڌڻي-ملڪ.

آگوندر: ڏ. گوندر لاهيندڙ-غمدار.
 آگهي: ٺ (ف) معلومات، ڄاڻ، واقفيت.

آگيا: ٺ (ه) مڃتا، حڪم.
 آگياوان: ص. حڪم مڃيندڙ-فرمانبردار.

آگياري: ٺ. ٻه جي پوڄا.
 آڳ: ٺ. آڳ-باه-ڇيرو.

آڳ موڪل: انجمن پڙڻ، ميار لاهڻ.

آڳ: ص. وسيلو-پروسو-سهارو-آڌار، مهندار-سردار.
 آڳ واڳ: ٺ. مهار-لغمان، جملي اختيار.

آڳاٽو: ٺ. اڳيون-اڳوٽو، قديم، گهڻو اڳ.

آڳاٽي: ٺ. شروع، اڳواٽ پوکيل (پوک).

آڳاڻجھو: ڏ. تمام گهڻو-وڌيڪ.

اڳاڻڻو: ذ. پيرجهو-آڌار.
 اڳاڻهون: ظ. گونو-قديم-پرنو. گيرو-اڳتي-گين. پري-ڏور.
 اڳت: ش. وصولي (رقم جي)-مدي.
 اڳتجن: م. رنڊ جن-روڪجن-تڪي بهن.
 اڳر: ذ. گن-گنت.
 اڳر: ذ. هڪ قسم جو سُر هو گه-گر.
 اڳرو: ص. اڳوان-مهندار. سردار-سالار.
 اڳڙ: ذ. اُن وارن وقت اُن ٻريءَ جي گڏجن وارو هنڌ.
 اڳڙيو، اڳڙيو: ص. لوهر (جيڪو لوھنن وغيره جو ڪم باهه تي ڪري).
 اڳند: ذ. گهر جي ڳوٺ واري ڪيل حصو-گن.
 اڳو: ذ. چوڻي يا قميص جو اڳ واري حصو.
 اڳو پيڇو: ذ. چوڻي يا قميص جو ڳٺ واري حصو. ڳٺ پٺ-ڳاڙي پيڇڙي.
 اڳو پيڇو سنڀالڻ: اڳ پوءِ ڇڏڻ-سوچ وڃڻ ڪرڻ. ننڍو نقصان سنڀالڻ. ڪم جو نتيجو ڇڏڻ. دور نديشي ڪرڻ.
 اڳو پيڇو ڪرڻ: اڳيان پويان هئڻ (خوش آمد طور). خدمت ڪرڻ-چاڪري ڪرڻ.
 اڳوان: ص. پيش خدمت-حاضر خدمت. رڌي. دربان.
 اڳو مٽ ڪرڻ: پوک لاءِ زمين تڪر ڪري سنوارڻ (ڪڙميءَ جو اصطلاح).
 اڳه: اڳين-آڏو. ماڳ تي.
 اڳه: ذ. آڌار-وسيئو. وقف-جنتو.
 اڳه آڌار: وسيلو پيرجهو. مددگار.
 اڳيني: ش. سگري-ڪڙ.
 اڳيل: ص. راند مڙهيون وارو وٺندڙ.
 اڳيل: ش. ٻيڙيءَ جو اڳيون حصو.
 اڳيل پاڇيل: ش. ٻيڙيءَ جو اڳيون ٻئيون حصو.
 اڳيل: ص. راند مڙهيون وارو وٺندڙ.
 اڳهارن، اڳهارن: م. ڳاڙن ۽ مڙن تي وجهي (ڏوٽن لاءِ) ڇڏڻ.
 اڳلتن، ڪپڙو پائي مڙهي ڇڏڻ (مڙ ڪڍڻ لاءِ)-ڏوٽن.
 اڳهارو: ذ. ڪار جو ڪنڀ چڙهي ڪيڙن جو ڏير (ڪهارن لاءِ).
 اڳهوري: ذ. (سن) هندو ڦٽيلن جو هڪ فرقو (گهرو بنت حد پوئوڻ). درويش.
 اڳر: ش. پنجن گرين مان ڪا به هڪ گهرجي ويڪر جيسري م.

اگر آگر سَڌو هئڻ: پنهنجيءَ پراڻي مَرفق هئڻ.
 اگر اوچي ڪرڻ: قبوليت جو اشارو ڪرڻ.
 اگرين تي نچائڻ: ڪنهن مَنيوءَ کي پنهنجي مرضيءَ موجب هلان. جوڳي جُٺ ڪرڻ.
 اگر رڪڻ: قبضو ڪرڻ-اشارو ڪرڻ.
 اگر سَڃڻ: گهر جو اشارو ڪرڻ.
 اگر ڪرڻ: اگر سان چُرچ ڪرڻ. آپرن. چيڙن-چيڙڻ.
 اگر ڪڻ: اگر سان ڏيکاري اشارو ڪرڻ. نالو وٺڻ-حرڪت ڪرڻ. نڪست نماني ڪرڻ.
 اگر وات مَر وجهڻ: حيرت مڙهڻ-تعجب ڪرڻ.
 اگر ويڙهو: ذ. گهر تي ويڙهي ويندڙ ڦڙڙي.
 اگر يون ڏيڻ: خطري ڏيڻ. قسَم ڪرڻ.
 اگر يون ڪڍڻ: افسوس ڪرڻ-پشيمان ٿيڻ.
 اگر يون گڻڻ: حساب ڪرڻ. ڳڻتيون ڪڍڻ.
 اڱوڻو: ذ. هٿ پير جي نراگر-نينگو.
 اڱوڻو چوپڻ: اڱوڻو ڪم ڪرڻ-لا حاصل ڪم ڪرڻ.
 اڱوڻو ڏيکارڻ: جواب ڏيڻ-انڪار ڪرڻ.
 اڱوڻو هئڻ: گهڻي جو نشان ڪرڻ (صحي بدران). بنا سمجهه جي قبول ڪرڻ.
 اڱوڻي تي چڙهڻ: ڪڏجي تري مڙهڻ.
 اڱوڻي: ش. پير جي گهڻيءَ جو ويڙه (چَنو).
 آل: ذ. (ع) اولاد. نسل. گهر جياڻي-ڪٽنب. ڪڙم قبيلو.
 آل اولاد، آل عيال: ذ. ڪٽنب. خاندان. ٻار ٻچا.
 آل رسول، آل نبي: ذ. نبي سڳوري جو اولاد (بيبي فاطمه جي نسل مان)-آمريت.
 آلات: ذ. (ع) آواز جو جمع (اوزار، هٿيار).
 آلات: ش. وڏي ٻيڙي-غورب.
 آلابُ: ذ. ورنلابُ-پَر. درد داري دهن. رڳ خوشروعتي ورن-سُر جي چيڙ.
 آلاپڻ، آلاپڻ: م. ڳالهائڻ. آواز ڪيڻ. آواز کي هٿ مٿي ڪرڻ (گڻ م).
 آلاڙن: م. ڏيڻ لاءِ نهون هئڻ.
 آلاڙي: ش. ڏيڻ وقت هڪ دفعو نه ڏيڻ ڏاڍا مڙو.
 آلاڪو: ذ. وسيلو-لاڳو. رغبت-ڏڙو.
 آلان: ش. پوسر-نمي. پاتيءَ جو اثر.

آلاڻيش، آلايش؛ ث (ف) ملاوت، گندگي، پليتي، رطوبت.

آلائي؛ ث. آڻان- رطوبت.

آلت؛ ث. مردانو مخصوص عضوو.

آل جال؛ ص. تڙهه گهٽو- ريل چيل، عام جام.

آلجبرا؛ ث. رياضي، جو هڪ علم.

آلرو؛ ذ. گه جو هڪ قسم- ڪيرولي.

آلڙ؛ ث. درياءَ جي پاڻيءَ جي لاٽ (سرهه) - سانگهارو، ويڙ جي موٽ (سمند).

آلڙڻ؛ م. سمنڊ جي ويڙ جو ٺهڻ، درياءَ جي پاڻيءَ جو لڙائجڻ.

آلس؛ ذ (سن) آرس، سستي.

آلسائڻ؛ آرس چڻ- ڪر موڙڻ.

آلسي؛ ص. سست- ڪهڙ- ٿوئي، آرس پيچندڙ.

آلو؛ ص. پيسير- پينل، آڊوڪو (ڪپڙو، ڪاٺ)، (ٺ. آلي).

آلاقت؛ تازا تائيل ڦٽ.

آلائين؛ آبديده ڪيون- ڳوڙهن پيريل ڪيون.

آلي ڪاڻي هڻڻ؛ ٻچڙيو رهڻ- آهڻ هڻڻ.

آلو؛ ذ (ف) پٽ تو- پٽ نون.

آلو بخارا؛ ذ (ف) هڪ قسم جو ميوو.

آلو پولو؛ ص. اهو جم- سادو سودو (مزاڇ وارو) - پلو پولو. (ٺ. آلي پولي).

آلودو؛ ص (ف) ميس- ملاوت وارو، پيسير- پينل، لٽريل، گندو- پيٽ. (ٺ. آلودي).

آلودگي؛ ث (ف) آڻان، گندگي، پيٽني.

آلوڙو؛ ذ. تازي وياميل مال جو ڪير.

آلوڙو؛ ذ. ننڍو جهٽو- پنڪي، خمر، ڳهر- ڳم- سستي.

آلوڙي؛ ث. وياميل (مينهن ڍڳي، ٻڪري، ڍڳ)، سوڻ- ڪير واري.

آلو ماه؛ ڪچو گوشت، ڪچيون ڪيون (روئن ڳوڙهن سبب).

آلو نور؛ ص (ع) اعليٰ نور، ڏڏ- موڳو، صفا ڇت- بنهه ڪار.

آمادگي؛ ث (ف) رضامندي- تياري.

آماده؛ ص (ف) تيار- سنڀريل- رضامنڊ.

آماس؛ ث (ف) سوڇ- ٿوڙ.

آماسجڻ؛ م. سڄڻ- ٿوڙجڻ.

آمانو سامانو؛ ص. سامان، قابل، تڙيل.

آماهڻ؛ م. مڇڻ- ٽهڻو ٿيڻ، ڏندجڻ (جانور جو)، لائق ٿيڻ.

آمد، آمد؛ ت (ف) چڻ جي حدت، آمدني- آيت، فطري طور پٽر دوزن تي ايندڙ شمع.

آمد رقت؛ ث. اچ وڃ (و پري مال جي).

آمد و خرچ؛ ذ. ڪمائي، خرچ، آمدني روئڪي.

آمدني؛ ث. نفعو- بچت- ڏندو، ڪمائي.

آمد؛ ص (ع) آمد ڪندڙ، حڪم، سياسي اصطلاح مرد ڪٿيڻ.

آمدني؛ ث. حڪومت، ڏيڏمرو ري حڪومت- پيشه جي.

آمرا؛ ذ. گدا مڙي جون سايون ڦريون.

آمراٽو؛ ص. آمر جو- جيري- ڏاڏمرو رو.

آمري؛ ث. گدا مڙي جوون- گدا مڙي.

آمري؛ اسم ح. ص. دادو ضلعي م هڪ قديم تهذيب يافتہ شهر جو نالو.

آمل؛ اسم خاص، سنڌ م عورت جو نالو.

آمله؛ ذ. هڪون جوڙ- آنورو.

آمليت؛ ذ (نگ) بصره مصالحي سان تريل بيضو.

آمنا و صدقنا؛ ذ (ع) اسان ايمان آندو، اسان سچ ڄاتو، مڃيوسين.

آمند؛ ذ (ع) نبي سڳوري جن جي ونده جو نالو.

آمن؛ ذ. پيسار ڪي وکر جو هڪ قسم- ٽوٽيو، معجون، مٽوي کاڌو.

طقتور چارو (چوپڻي مال کي گهٽي ڪير خاطر ڏيڻ جو)، قوت آءِ خور ڪ.

آمو؛ ذ. انب.

آموخت؛ ص (ف) سيکاري، پڙهڻ.

آمهون سامهون؛ ظ. منهن مٿس- روبرو.

آميرش؛ ث (ف) ٻيءَ شيءِ جي ملاوت.

آمين؛ ف (ع) خدا قبول ڪر، دع جي آخر م چون جو لفظ.

آن؛ ص. اوهن- توهان، اقرار معنيٰ واري واري صورت- هٿو- ها.

آن پڙ؛ اوهان وٽ- اوهان ڏانهن.

آن پارا؛ وھان جي پاسي کان- اوهان جي طرف.

آن جو؛ اوهان جو.

آن؛ ث (ف) شان- شوڪت، (ع) گهڙي- خطو- پنڪ.

آن قانا؛ ظ (ع) وقت بدوقت، بروقت- اتي جواتي.

آناڪائي؛ ث. گوشتات- تل متول.

آنيار سانيار؛ آمهون سامهون.

آنت؛ ث. وٽ- ڦيرو، ڀرت جو وڙ، ڙي- رندڪ، بلور هٿن جو نمونو (بنور راند).

آنت سائنٽ: ٿ. وروڪڙ-گندي سڏي.
 آنت هر اچڻ: ورڇڙهن.
 آنتو: ذ. گهوڙي کي پنڌ ڏيڻ لاءِ ٿوري مفاصلي ۾ ڏنل ورائو-ٿو.
 آنتي: ٿ. پيچش-سوري-آندڻ مروت.
 آنجهاني: ص (ف) هن جهان جو ساڪن-گذاري ويل.
 آنج: ٿ (سن) شطرنج راند ۾ پيچ ۾ آيل ماري. شه-مات.
 آنچڙو: ذ. ڪيرو ٻٽو.
 آنچي: ٿ. ڏستي اکر.
 آنچي: ٿ. نر. بانس ۾ نر جي چليل سنهي ٿيلي.
 آندپاند: ذ. ڪنڌي-ڪدرو. جيڙو. چيم-حد-تھ-پڇتي.
 آندرو: ص. گاڏي يا هر ۾ اندريون (ڏاند).
 آند: ٿ. اوند هي.
 آنداري: ٿ. نر. گهڻي يا گاڏي ۾ ٻڌل وهڻ جي اکين تي ٻڌڻ جا ڪوپ.
 آند مانڊ: ٿ. نوچ پوچ. هورا ڪورا. بيقوري.
 آندي: ٿ. اوندھ-ڪارڻ. جھڪ.
 آند: ٿ. خصيو-ٻيلو-آنورو.
 آندڙ: ص. وڏن آنورن وارو-ٻيلو.
 آندو: ذ. انسان يا جنور جي پيٽ جو روڊو.
 آندا توڙڻ: مائٽ کان اولاد جدا ڪرڻ.
 آندا گجيون: ٿ. پيٽ جا اندرين عضوا. ويجهه عزيز. اندر جاراڙ.
 آندڻ ۾ هٿ وجهڻ: ڪنهن جي اولاد کي پٽ پڙ تو ڪري. مائٽ
 کي ڌارڻ. سڱ جي گهر ڪرڻ.
 آندي آيو: ص. گهن ڪاڻو-پيٽوڙي-هڃي.
 آندي جي جر: ٿ. اولاد جي باھ-اولاد جي چڪ.
 آنر: ص. ان ڪٽيل (ڍڳو. گهوڙو)-سن.
 آنريل: ص (انگ) وڏي مرتبي وارو. معزز.
 آنريري: ص (انگ) اعزازي-بنا معاوضي خدمت ڪندڙ.
 آنڙو: ذ. ننڍي سرميد تي.
 آنڙي: ٿ. ڪا ڪا نيري وٽس رهي جيتري ڪو به ٿئي. سڌي سرميد تي.
 آنڙيءَ مان ڪنڙي ڪرڻ: نوري گهڪ کي وڌ تي وڌو ڪرڻ-
 ٿيلي ۽ من ٽنڀل ڪرڻ.
 آنڪ: ٿ. ڀرت جو هڪ نمونو. ڪپڙي تي ڏاڳي جي زنجير.
 آنڪ: ٿ. سڪي جو هڪ قسم-آنو. تور جو هڪ وزن-ڇٽڪ.
 آنڪ تي اُره ڏيڻ: اجاڻي آڪڙ ڪرڻ-نهي پيٽ ڪرڻ.

آنڪڙو: ذ. لوهي ڪنڊو-آنڪڙو.
 آنڪڻ: م. نشان ڪرڻ. انگهڻ.
 آنڪو: ص. ڪڇو (مٽي ۽ جوتن ۾)-پينو.
 آنڪي: ٿ. محصور-سنگ. ڍل. ڏن.
 آنڪي ڀرڻ: ڏن ڏيڻ. آن مڃڻ.
 آنڪو: ذ. سن ڍڳو-ان ڪٽيل (ڍڳو)
 آنڪاڙو: ذ. اوھ جي سوچ.
 آنڪاس: ذ. وڏو جهنڊو-علم. (ص) ڍڳهو (ماتھو).
 آنڪوڙو: ذ. هڪ چيڙو. ڪمن وانگر وريل لڪڙو.
 آنگهو: ذ. ڏاڪ ڦر کي ڪير ڏن کان روڪڻ لاءِ منهن تي ٻڌل
 پسنگي ڪاٺي-پنهن. رهڙ جو نشان.
 آئند: ذ. خوشي-سرهائي. آرام-فرحت. سڪ.
 آئند صاحب: ذ. سڪن جي هڪ مذهبي ڪتاب جو نالو.
 آنو: ذ. بيضو-بيدو.
 آنو: ذ. هڪ سڪي جو نالو-رڻي جو سورھون حصو-آنڪ.
 آنا پڇا ڪرڻ: وڏن ويامن. دل من هنن. پور پڇائڻ.
 آنا پورڻ: رو ڪري ويهڻ.
 آنو قاسم: ٿڪڙين. بي آرمي ٿيڻ.
 آني مان ڦٽڻ: ننڍي عمر وارو ۽ نا تجربڪ رهڻ. ڄمڻ-پيدائڻ.
 آني ۾ پاڻي اچڻ: جوانيءَ کي رسڻ. ڪنهن به ڪم جو نه هجڻ-
 خراب ٿي وڃڻ.
 آنورو: ذ. هڪ قسم جو وڻ. ان جو ڦر-آمد.
 آنورو: ذ. خصيو-ٻيلو.
 آنه: ذ. ڪوھ جي ڀرسان مال کي پاڻي پيارڻ لاءِ حوض-آواڙو.
 آنه: ٿ. هنن-مستي-وجود.
 آنهريان آجرو: آرسِي ۽ کان به زياده صاف.
 آنهرو: ذ. مٺ جو چٽو (زير).
 آئشو: ذ. هڪ ڀيرو ڪٿي رپ ٻڌڻين زمين (جنهن ۾ اڃا سندا ٻيٽل
 هجن).
 آنڙو: ذ. آنورو-آمد.
 آني: ٿ. آنياري ڀلي جي پٽاري ۾ پيل تن جي ٿيڻي.
 آنيرو: ذ. نيءَ رو (ٻو).
 آنياري: ٿ. پيڙيءَ جي ڪوهي جهلڻ جي رسي.
 آني بهاني: ٿ. ڪنهن نه ڪنهن بهاني.

آن: ٺ. حڪم-آڳ. مڃت-تبعداري. هٿ-شڪست. ڊوھي-قسم.
 آن مڃڻ: ڊرمڃڻ. پيش پوڻ. حڪم مڃڻ.
 آن: ٺ. ڦيٽي جي سرائيءَ جي ڪلي. ان جي راھ جي چوڌاري
 نڪتريڪو.
 آٽڻ: م. وٺي اچڻ. ڪٺي اچڻ. حاصل ڪرڻ.
 آٽڻ ۽ چاڙهڻ: جيڪي ڪمائن، سو سڀ خرچ ڪرڻ.
 آٽو ماٺو: ڏ. نازنخرو-انگل آرو.
 آوار: ٺ. (ف: آورن) گهوڙي جو تڪوپنڌ-چوٽ-سراڙو.
 آوار: ص. (ف: آواره) چٽيل-پکڙيل. روٽو-آواره.
 آواره: ص. (ف) روٽو-پٽڪندڙ. بد چل.
 آواره گردي: ٺ. اڃا پورائڻ. بد چالي.
 آواري: ٺ. اڇاري چولي.
 آواريون لهواريون: اڇاريون لهواريون. اڇيون سڀيون.
 آوازو: ڏ. ڪوھ جي ڀرسان مڙ جي پٽي پيش لاءِ حوض-آنه.
 آواز: ڏ. (ف) شين جي پاڻ مڙ ۾ لڳڻ جو ٻڌل. گوڙ. ڪڙڪو. گوڙ.
 ڳڻهه. آٺاپ. سڏ. پڪر. هڪل.
 آواز اٿارڻ: ڏانهن ڪرڻ. گهر ڪرڻ.
 آواز پوڻ: سڀ ڪنھن جي ڪن پٽجي وڃڻ-مشهور ٿي وڃڻ.
 آواز ڏيڻ: سڏ ڪرڻ-هڪل ڪرڻ.
 آواز ڏ: ڏ. (ف) مشهوري-ڏوم. نموس.
 آواگون: ڏ. (سن) وري وري ڄمڻ. مرن-جوڻيون وٺڻ-تناسخ.
 آواگهر: ڏ. (سن) اوچيٿر-گمراھي. گورڪ ڏندو.
 آواندو: ڏ. هڪ ٻاري مان ٻئي ۾ پاتي ڇڏڻ لاءِ ٻئي ۾ ڏنل ٿڪو.
 آواندو ورائڻ: هڪ ٻاري مان ٻئي بند ڪري ٻئي ۾ ڇڏڻ.
 آوان: ڏ. تيل جو اهو ننڍڙو دٻو، جيڪو بيل گاڏيءَ جي ڦيٽن کي تيل
 ڏيڻ لاءِ گاڏيءَ ۾ ٻڌل هجي.
 آوت: ٺ. اچڻ جي حالت-آمد. آمدني. وصولي. ٻاهران مال جي آمد.
 آوت جاوت: ٺ. اچ وڃ. آمدني روانگي.
 آوتو: ص. اچڻ وارو-ايندڙ. ٻاهران ايندڙ مل-امپورٽ.
 آور: ڏ. وڏو-وڃه-وڪڙ.
 آورتا: ٺ. ديوت اڳين آندل نذر-آرتو.
 آورڊ: ٺ. (ف) خيالي چڪتان. تڪلف ۽ تضع (شعري ۽ غير).
 آوڪ: ڏ. (ه) ويٺو-انشورنس.
 آونگ: ڏ. (ف) رڌڇا جو ڪوٻڻان. ٽوپي.

آون: ص. (سرا) چڻ-آمد-آوت.
 آون جاون: چڻ وڃڻ-اچ وڃ ڪرڻ.
 آوي: ٺ. (ف: آوه) سرن پڄاڻ جو ڪورو. ٻئي. ڪنڀارن جي ٿانور.
 پڄاڻ جي ٺهڻين. آبد-مصيبت.
 آويڙ: ٺ. لوھ جي پٽيءَ مان هڪ ٻڌل ٿڪر ٺاهي، ٻنهي ڪي ملائي
 ٺاهيل هٿيار (ڪهڙي وغيره).
 آويڙان: ص. (ف: آويخت) ٽٽڪندڙ.
 آويڙو: ڏ. (ف) ايرينگ.
 آه: ٺ. (ف: آه) ڏک يا سور ۾ اندر مان نڪتل آواز. ڏانهن-فريڊ.
 پٽ-بددعا. ٿڌو ساھ.
 آه پوڻ: پٽ لڳڻ. مصيبت پوڻ.
 آه زاري، آه و فغان: ٺ. روج ڙاڙو. ڏانهن ڪوڪ.
 آهون ڪرڻ: ڏانهن ڪرڻ. روج ڙاڙو ڪرڻ.
 آه نڪرڻ: دل مان ڀرانون ڪرڻ.
 آها! ٺ. آه. عجب. خوشي يا ڏک جي اظهار لاءِ آواز (ها، هاءِ، وا، وا، بلي، بي).
 آهار: ٺ. آڌار تي-سري.
 آهار: ڏ. ڪڏو-خوراڪ-فوت.
 آهٽ: ڏ. ڪاسي لاءِ ٻڌل ساليون پنڌان (جيڪو فصل لهڻ تي ان
 جي صورت ۾ ڏجي).
 آهٽو، آهٽي: ص. آهٽ وٺندڙ ڪاسي (ڪنڀار، واڏو، حجم وغيره).
 آهٽ: ٺ. پيرن جو هلڪو کڙڪو. هلڻ جو هلڪو آواز.
 آهر: ٺ. موجب-پٽاندر.
 آهر: ٺ. تبلي بچ جو هڪ قسم (سرن ۽ ڇاني جي جنس مان).
 آهر: ٺ. مال جي کاڌي لاءِ ڪوٺر-آهرو. موريءَ جو بچ.
 آهرو، آهورو: ڏ. (ف: آخور) ڍورن جي چاري جو ڪوٺر-آهورو.
 آهرن مڙ ڪائڻ: تمام گهڻو خرچ ڪرڻ ۽ عيش واري زندگي گهارڻ.
 آهر واهر: مدد-همراھي. سهارو.
 آهري: ٺ. آرسِي-ٽڪ.
 آهري: ٺ. پٽ تي گجرڻ جو آچار.
 آهر: ڏ. ٽولي-جماعت.
 آهرو: ڏ. آهجو-ڏکيو. چيندڙ. گهرو.
 آهستي: ٺ. (ف: آهست) ڌيري-هوربان.
 آهستي آهستي: ٺ. هوريان هوريان. رفتي رفتي-درجيوار.
 آهستيگي: ٺ. (ف) ڍرائي. ٺهر-تحمل.

آهلن: م. ليتن. آرام ڪرڻ. اٿل ڪرڻ. چيلهه ڊگهي ڪرڻ.

آهم: ص. مون کي آهي - آهي - ٿم.

آهن: آهن: ذ (ف) نو. رک - نولاد.

آهن ربا: ذ. چٽمق.

آهن: ذ. وزن پوري ڪرڻ لاءِ سامهيءَ جي پٿر م وڌل وٽ. تورو پ پٿر - آهن.

آهنگ: ذ (ف) آواز. آلاپ. سر. نغو.

آهنگر: ذ. نوادر.

آهني: ص. لوه جو. لوهي. مضبوط.

آهو: ذ. آسرو. هيچ. قرب. لاڳاپو.

آهو ٿاهو ڪرڻ: وڏي ڪوشش ڪرڻ.

آهو کٽڻ: آسرو پٺڻ. جوکو کٽڻ.

آهو: ذ (ف) هرڻ - مرگه.

آهو پير: ذ. پيساري وڪر جو هڪ قسم (پير جي ڌاتن جهڙو).

آهو چشم: ذ. جنهن جون ڪيون هرڻ جهڙيون هجن. وڏين اکين وارو - سهڻو. معشوق.

آهو تي: ث (سن) ديوتائن ڏوٻل چاڙهڻ جي رسم. ساڙين گيه جي پيشا.

آهو تي وجهڻ: ڪاوڙيل کي وڌيڪ چيڙائڻ.

آهورو: ذ. آهرو - ڪونر.

آهوڙ: ث. پير جي تلاش لاءِ آسپس جڇ جڇ.

آهوڙ ڏيڻ: چور پ چوري ٿيڻ چوپني جي ويڊيل پيرن جو نشان ڳولڻ.

آهوڙن: م. گم ٿي ويل (چور. وھت جي) پير جي ڳولا ڪرڻ. جنڊ جي پڙ کي ڪهرو ڪرڻ لاءِ چيئيءَ سن ٽڪڻ.

آهوڙو: ص. پيري - پير کوليڻڙ. جنڊ آهوڙينڙ.

آهوڙي: ث. جنڊ کي ٽڪڻ جو اوزار - چيئي.

آهو ساھو: ذ. مسافر - برديسي. ن وقت. جڳو مٿو.

آهي: فع. حاضر - موجود.

آهيڇ: ذ. ڏنڊ - ٻنو - مڇن. حمر.

آهيڙ: ذ. ڏريو مرد. مرد ماڻهو. مڙس.

آهيرو: ذ. ڪڪڙن پ کين جي ويهن لاءِ ڪن پ چني - وهيرو.

آهيڙي: ص. شڪري (جانورن جو) - ميد. گهٽ ڌڻ.

آءُ: م. آءُ - اوري آءُ.

آءُ ڪاءُ: ذ. فڪر - ڳڻتي - ونو.

آءُ ڪاءُ ڪرڻ: ڳڻتي ڪرڻ - فڪر ڪرڻ.

آئڻ: م. ڏاتوءَ کي ڳرڻ. هٿين پون - وڙهڻ.

آئڻو: ذ. پٿر پٿ - ڪڇي م جهنگ جي پيرسن. پيرن غير آباد زمين.

آئرو: ذ. پٽ و جهڻ لاءِ ڪنيل ننڍي پيڙه.

آئڙن: م. وٽن - مناسب ڳڻ. پٺڻ (ڌڻ کي).

آئسڪريم: ث (نگ) برف جي ملائي.

آئل: ذ (نگ) تير - روغن.

آءُ: ص. آئون - مان. وڏائي - ٽڪر.

آئيندو: ذ (ف: آينده) ايندڙ وقت - مستقبل.

آئيندو آڏن: مستقبل واسطي اڳواٽ رٿابندي ڪرڻ.

آئيندي: ط. ايندڙ وقت م - هن ڪن پوءِ. پيهر - وري.

آئو: ذ. مٺي پٽيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم - چرڪو.

آئوٽ: ص (انگ) راند م هارائي ٻاهر نڪتل. پڌرو. شايع.

آئون: ص (س) ڏسو آءُ. خودي. سوريءَ م پيٽ مان نڪتل غلاظت - آئون.

آئي: ث. ماءُ. ڌي (ڪير پياريندڙ) - آيا. مصيبت - ٻوهو.

آئيءَ م اچڻ: اوچتي مصيبت م رسڻ.

آئي پائي: ڪي مکي مڪمل - نهيل نڪيل. هميشه لاءِ ڏنل (شيءَ).

آئي وٺي ڪرڻ: درگزر ڪرڻ - وساري ڇڏڻ.

آئيءَ ويل: ث. ڏکڻي وقت. ضرورت مهل.

آئيڊلزم: ذ (نگ) مثاليٽ پسنديءَ وارو نظريو.

آئيڊي: ذ (نگ) خيال - تصور.

آئيڊيلسٽ: ص (نگ) نظرياتي فرد.

آئين: ذ (ف) قانون - دستور.

آئين اڪبري: سم خاص. اڪبر بدشاهه جو قاعدن ۽ قانونن جو ڪتاب.

آئين سازي: ث. قانون ٺاهڻ جو ڪم - دستور جوڙڻ جو عمل.

آئينو: ذ (ف. آئيند) رسي - ٽڪ.

آئينو بڻجڻ: شفاف ٿيڻ. آب تاب ورو ٿيڻ. پين لاءِ مثال ٿيڻ. هڪو ٻيو ٿيڻ.

آئينو ڏيکارڻ: حسيي ماڻهو جي حد ڪن ٺڪرڻ تي سندس عيب ۽ صيبت بيان ڪرڻ.

آئيني: ص. دنون موحد - تيز مصافي - دستوري - قانوني.

آئيوتا: ث. نف. آب جا ڪر - آبيت - پي.

آيا: ذ. ڏاڏو. جيڪر.

آيات: ث (ع: آية جو جمع) آيتون (قرآن شريف جون). نشانيون (فطرت جون).

آيت: ث (ع: آية) قرآن شريف جو هڪ جملو پڻ فٿرو.
آير ويد: ذ (سن) طب جو هڪ قديمي ڪتاب (اٿرويد جو اختصار).
آيل: ث. ماءُ-آئي-امن.

آيل: فعل. اچي ويل. حاضر ٿيل.
آيو: ف. رسيو- پهتو. مليو.
آيو پاڻو: ظ. هڪيو ٿڪيو. ڳوٺيو. ٿئي پئي.
آيو رهڻ: يڪدم ڪاوڙ ڏيکارڻ.

آيو ويو: ص. ايندڙ ويندڙ. مسافر. مهمان. (ث. آئي وئي).
آيو ڏين: ث (انگ) دواشن ۾ ڪتاب ايندڙ هڪ ڪيميائي مادو.
آب: ذ (ع) آبو-پيءُ-بابو.

آبائيل: ذ (ع) پڪيءَ جو هڪ قسم.
آباحث: ث (ع) مباح سمجهڻ جي حث. هڪ فرقي جون لو-اهل باحت.
آباتا: پيءُ جي پري وارا ماڻ-ڏاڏا.

آباتا ڪڪ: ذ. پيءُ ڏاڏي جو گهر-مڻا تو گهر.
آباتو: ص. ابي جو-پيءُ جو. مڻا تو-موروثي.
آبت: ث. آبتو پاسو-پڻ.

آبت پيرو: ص. پيرڙيو (پار). نحس-نڀڳو.
آبت سبت: ث. مٿيون ۽ هيٺيون پاسو (ڪپڙي جو).
آبت آر: و. پير ۽ وهڪرا (دريءَ جا).

آبتائڻ: م. آبتو ڪرڻ. اونڌو ڪرڻ. گمراه ڪرڻ.
آبتائي: ث. آبتن-آئي ٿي. ڏنگ. برخلافي. بيحيائي.
آبتدا: ث (ع) شروعات-آغاز. منڍ-مهاڙ. اڳياڙي.

آبتدائي: ص. شروعاتي-اوائِي.
آبتدائي تعليم: ث. پرائمري تعليم.
آبتداع: ث (ع) ڪا ڳالهه نئين سر ڪرڻ. بدعت.

آبت ڏاوتيو: ص. هڪ قسم جو عيبو رو گهوڙو. نياڳو گهوڙو.
آبتدال: ذ (ع) بي اعتباري-منهن اگهاڙائي. ٻانگي سستو ڪرڻ.
آبتڙ: ص (ع) وڏيل بي اولاد. بي پهچ. نڪمو. ڪريل.

آبتڙي: ث. بيوسي. خرابي. تباهي. بربادي. زوال.
آبتڙ: ظ. آبتي طرح-آلتِي نموني. برعڪس.
آبت ڪنڊڙي: ث. ٻوٽي جو هڪ قسم-گڏڙول.
آبتلاء: ث (ع) آزمائش-امتحان-پرڪ.

آبتو: ص. آبتڙ-آلتو. برعڪس. مخالف. منهن پير-اونڌو. (ث. آبتِي).

آبتو آر: پ. تيءَ جو آبتو ڦيرو-بيحد تيز وهڪرو.
آبتا توپا ڏيڻ: غلط طريقو هلڻ. اجايا ڪم ڪرڻ. اجايو خرچ ڪرڻ.

آبتا واهڙ ترڻ: اجايو زور لائڻ. بيسود ڪوشش ڪرڻ.
آبتو تنگڻ: اونڌو لتڪائڻ. سيڪڙ ڏيڻ. سخت سڙاڏيڻ.
آبتو پير ڪڍڻ: اڏيڪي روش هلڻ. ڪڏا ڪم ڪرڻ. گمراه ٿيڻ.

آبتو سبتو: ذ. آلتو سلتو. اونڌو آبتو.
آبتو قلمر وهاڻڻ: غلط فيصلو ڪرڻ-بي انصافي ڪرڻ.
آبتِي پَتِي پڙهائڻ: ورغلائڻ-گمراه ڪرڻ.

آبتِي تسبيح پڙهڻ: بددعا ڏيڻ-پتن.
آبتِي ڪاتيءَ سان ڪهڻ: مهانگي اگهه وڪرو ڪرڻ. ناحق ڪرڻ.
آبتِي ڪل لاهڻ: ٿوري قيمت جي عيوض تمام گري قيمت وصول ڪرڻ. تمام گهڻو نقصان پهچائڻ. تمام گهڻي جٺ ڪرڻ.

آبتِي مُشابَهَت: ث. غلط تشبيه-غلط مناسبت.
آبتن: م. ڪڙو ٿيڻ. آبهڻ. قئم ٿيڻ.
آبتجڏ: ث (ع) ڳڻپ تي جي ترتيب موجب عربي الف بي مان ٺهيل اٺ.

نظ (ابجد، فوز، خطي، ڪلمن، سمنص، قرشت، شخذ، ضلف).
آبتجدي: ص. الف بي سڪندڙ. سيڪڙاٺ-نوآموز.
آبتد: ذ (ع) اهو وقت، جنهن جي شروعات معلوم ناهي.

آبتدي: ص. شروعاتي. اول کان قائم رهندڙ. بقا وارو-فنا نٿيندڙ.
آبتديت: ث. هميشگي-دوام.
آبتداع: ذ (ع) نئين سر خلق جي حالت.

آبتدال: ص (ع) خدا جي محبت ۾ دنيا کان پري رهندڙ-انملوڪ.
آبتداتو: ذ. ستن، پاڇمي يا پڙي وغيره ۾ اڳڻ وجهڻ وارو ڳو.
آبتو: ذ. بي قعدي-اجوڳ. جهيڙو-جهيڙو.

آبتا اٿارڻ: افواه پڪيڙڻ-هل ٺلاڻ.
آبتوت: ذ. تارڪ الدني. سني سي-يوگي. جوڳين جو هڪ گروه.
آبت: ذ (ف) ڪڪر-بادل.

آبت رحمت: ذ. ٻجھ وارو ڪڪر (نبي سڳوري (ﷺ) لاءِ چيو ويندو آهي).
آبت مرده: ذ. سمنڊ جي پيدائش جو هڪ قسم-اسننج.

آبت: ث (ع: ابره) سني.
آبتار: ذ (ع) نيڪو ڪار-پريميزگار ماڻهو.
آبت ابرڪ: ذ (ف: ابرڪ) هڪ قسم جي معدني پيدائش.
آبت نوي: ذ. عورت جا هٿرادو هر سينگار. (سنڌي "سينگار")

اُڀهائڻ: ذ (ع) شڪ-گمان. ٻين معنائن وارو ڪلام.

اُڀهائڻ: ص (ع) بي سمجه (پر) - معصوم.

اُڀهائڻ: م. ٿيڻ - ٻيڻ. اُڀرڻ - ٻڄڻ - جڻڻ.

اُڀيات: ذ (ع) بيت جو جمع - بيت - شعر.

اُڀيات سنڌي: س. خاص. خاصو - محمد زمان نوازي نوازي جو شعري مجموعو.

اُڀيچئي: ت. زندگي ڪپڙي جو هڪ قسم - ٻوچي. چرپي وڌي.

اُڀيڙ: ص (ع) اُڇو - سٺو.

اُڀڻ: ت. پٽيءَ جو بخار - ٻڌ. گرم پاتيت جو هلڪو دونهون.

اُڀاڻجڻ: م. گرميءَ جو ماڻجڻ. لهجڻ. دونهين م. ڪ. لهجڻ.

اُڀاڻجڻ - ٻوڙاڻجڻ. جهڪوڻ (رنگ) - ڦٽي وڃڻ.

اُڀاڻجڻ: ص. بي رحم - بي قيس. (ضد سبب جهو).

اُڀاڙو: ص. بد حال - بد حال - بد حال - بکيو.

اُڀاس: ت. وڃي. آس. آس.

اُڀاڻڻ: م. پهر پڌ ڪيڻ. ندر جو ظاهر ڪرڻ.

اُڀاڻو: ص. نه پٽ غريب - ڪپڙي تي مان غربت جو ڏيک ڏيندڙ.

اُڀاڻڪي: ت. ڏاڍائي - ويڳاڻي. پريشاني - انتظار. ڪيلاني.

اُڀاهين: ت. نيتي پر جو ڪنگهه ٻڌي وڃڻ واري حالت.

اُڀاڻڪو: ص. ويڳو (بڪم). ڏاڍا - ڏنگير.

اُڀاڻ: ت. اوڪرو - اڇو ڪو گهٽ (ساه جي) - ٻوڙ.

اُڀڏي: ذ. ڪيڻو - ٽيسو (نيتي پر جو).

اُڀڻ: ذ. بدن کي مڪن لاءِ خوشبودار ڪو - پٽن. ڦاٽي کي گهٽ ڪرڻ.

اُڀڙڪو: ذ. وڪرو - اڻڀڙو - آت.

اُڀڙ: ذ. گرمي - مونجهه - رگه - گهٽ.

اُڀلا: ت. (سن) عا. جز. بي بهج عورت. ضعيفه - ويڃاري.

اُڀنگ: ذ. ٺوٺي پڌ ڪي ڪي سولائيءَ سان ڪن لاءِ گهيءَ ٻڌل رسو - ٻڌڻو.

اُڀوڄه: ذ (سن ٻڌ) بي سمجه - بي عذر - ڏڍ - نچڻ - پورڙو - سوڀو.

اُڀوڄائي: ت. ان ڄاڻي - ڏڍ - بيوقوفي. پورڙي.

اُڀوڄو: ص. اُڀوڄه. سنڌ جي هڪ شاعر. ديب مرنوي لاءِ بخش حوتخص.

اُڀوڄي: ت. نقصان - خسارو.

اُڀريءَ جو اصطلاح).

اُڀرڻ: م. اوڀار وٽين - اوڀر ڇڻ.

اُڀرو: ذ (ف) اک جي مٿن وارن جي ڪمن - پڙوڻ.

اُڀرو پَرخمر ٿيڻ: مٿن ۾ گهٽجڻ (ڪوڙ سبب). ڪوڙ لڳڻ.

اُڀري: ت. ننڍو اڀرو يا اڻوٽو. ٽي ڪيڻ جو وڙ.

اُڀري ڪاغذ: ذ. تمام سنهو ڪاغذ. ڪتابن جي جلد لاءِ ڪم ايندڙ هڪ قسم جو ڪاغذ.

اُڀريشم: ذ (ف) ڪچو پٽ - رستم.

اُڀڙا: اسم خاص. سنڌ جي سڀ کان نسل جي هڪ ذات.

اُڀڙو: اسم خاص. هڪ سٺو سردار جنهن سوين جي عورتن کي پناهه ڏني هئي.

اُڀڙال: ص. بهادر مڙس - مانجهي - شجاع - بڻڪ.

اُڀڙي: ص (ع) وڌيڪ بقاء وارو - جڏاڏ.

اُڀل: ذ. ٻو - بابل.

اُڀلڻ: ذ (ع) اچي ڪري يا اچي ڳاڙهي رنگ جي چنن وارو گهوڙو.

اُڀلڻ چشم: ص. ڪرين اچڻ ڪيڻ وارو.

اُڀليس: ذ (ع) وڏو شيطان. لعنتي.

اُڀڻ: ذ (ع) پٽ - پسر.

اُڀڻ آدم: آدم جو پٽ. انسان ذات. ماڻهو - دمي.

اُڀڻ الوقت: ص. موقعو ڏسي هلندڙ وقتي دوست. خود غرض.

اُڀڻ الغيب: ص. پوءِ ڏاتو (انسان).

اُڀڻ مريم: حضرت عيسيٰ عليه السلام جو لقب.

اُڀڻاسي: ص. غير فاني - لازوال. ابدي - سارهندڙ.

اُڀو: ذ (ع) اُڀ - ٻو. شهر يا قوم جو وڏو بزرگ. اڳواڻ.

اُڀا ڏاڏا: ذ. وڏا (ڏاڏائي آڪه جا). خاندان جا ٻني.

اُڀو اما: ذ. ٻيءَ ماءُ - والدين.

اُڀو: ذ (ع) ٻيءَ - اُڀو. نالي جي ٻيڻ جي ڪُنيت پيدا ڪندڙ لفظ "اُڀو بکر. اُڀو تراب وغيره".

اُڀو البشر: ذ. نسل ذات جو ٻيءَ (حضرت آدم عليه السلام).

اُڀو الهول: مصرع ڳاڙهو وڏو پٿر ٿوڻ ٿوڻ.

اُڀو بحر: ذ. ڊگهي ڳالهه - بڪواس. بيخي - جهڳي.

اُڀو بحر مڙ پوڻ: اڇائي بڪ ڪرڻ - بيخي هڻڻ.

اُڀو ڪرو: ط. اُڇاڻو. ڏيڻي ڏيڻ.

اُڀوي: ص. ٻيءَ جو پيٽو. (اُڀوي محبت = پيٽو بيار).

اُڻون: ٺ. ٻاڦ جهڙا ڪڪر.
 اُڻو هيو: ص. ان وٽ دير (موتي) - ناسنته.
 اُڻهراڻي: ٺ. اڃا ئي ٽڪڙ - اٽامراڻي - عجلت. بي صبري.
 اُڻهرو: ڏ. ٽڪڙو - جند باز - اُٽ مرو. بي صبرو.
 اُڻهڙ: ڏ. گهٽ - اُڻس - رگه.
 اُڻيرو: ڏ. برسات ڪن پوءِ آسمان صاف ٿيڻ جي حالت.
 اُڻپ: ڏ. آسمان - آڪس. (ڏ) مٿي - اُوچو.
 اُڻپ اکين ڏسجڻ: پڌري ڳالهه ٺهڻ.
 اُڻپ تاريو هئڻ: اڇين اکين وارو يا چنڊو هئڻ.
 اُڻپ سامهون ٿڪڻ اُڇلائڻ: بي نتيجي ڪم ڪرڻ. پنهنجو پاڻ کي نقصان رسائڻ جهڙو روڻو اختيار ڪرڻ.
 اُڻپ سان مٿو گسان: پنهنجي حيثيت کان وڌيڪ وڏائي ڏيکارڻ.
 اُڻپ ڦاڙي وجهڻ: وڏي ٻڌڻيءَ جو ڪم ڪرڻ.
 اُڻپار: ڏ. اپريل حصو. هٿي.
 اُڻپارڻ: جوش ڏيارڻ. پيڙ ڪڍڻ - مٿي ڇاڙهڻ.
 اُڻپاس: ڏ. عڪس - پڇو - وٺڙو. (سامي).
 اُڻپاڳو: ڏ. ڏيڳ - بدبختي.
 اُڻپاڳو، اُڻپاڳو: ڏ. ڏيڳو - چنڊو - بدبخت. (ٺ. اُڻپاڳي).
 اُڻپامڙو: ص. (ع. اُڻهڻ) بي سمجهه - معصوم (ٻار).
 اُڻپامڻ: م. ٽهڪو ڪڍڻ مٿي چڙهڻ (پتي وغيره). ٽهڪڻ - جوش ڪرڻ.
 اُڻپانديون ڪڍڻ چڻ: جاپ ڏڪ ڪڍڻ. بي دليو ڪم ڪرڻ.
 اُڻپرائي: ٺ. (سن: اُڻل) بي طاقتي - ڪمزوري. هيٺائي - ڏهراڻي.
 اُڻپرندو: ڏ. سج اُڀرڻ وارو طرف - اوڀر - مشرق.
 اُڻپرندي تاءُ نه ڪرڻ: منڊم ٿي ڪو جوش يا سوچهرو نه ڏيکارڻ.
 اُڻپرندڻ سج کي سلام ڪرڻ: چڙهيءَ واري پاسي هئڻ - مفاد پرست هئڻ.
 اُڻپڙڻ: ڏ. سج چنڊ تارڻ جو اُڻپرندي طرف کان نڪرڻ. طلوع ٿيڻ.
 اُڻپڙڻ اُسرڻ: وڌڻ - وڌو ٿيڻ - نسرڻ.
 اُڻپري اچڻ: اُڻ ڪري اچڻ. وڙهڻ لاءِ سنڀري اچڻ.
 اُڻپرندي ٺي: سج اُڻپڙڻ سان - ڏينهن ٿيندي ٺي.
 اُڻپرو، اُڻپرو: ص. (سن: اُڻل) بي طاقت - هيٺو - ڪمزور. ڏهرو - ضيف. (ٺ. اُڻپري).
 اُڻپرو سڀرو: ص. هيٺو ڏاڍو - جهڙو تهڙو. (ٺ. اُڻپري سڀري).
 اُڻپڙڻ: م. ڦٽڻ (ون. ٻوڪ).

اُڻي ساهي: ٺ. ٽڪ سبب ٿيل سَهڪي - اُمهي. ٽڪڙو ساه ڪڻڻ جي بيماري - دمڪشي.
 اُڻسرا: اُڻسراڻ - آسمان سان بيان جي برابر. مٿو مٿي ڪرڻ واري حالت.
 اُڻسرو: ص. اوچي ڳاٺ وارو - سُر بند. مٿي ڦريل - چريو.
 اُڻ ڪپرو: ص. اُڻي ڪپرو وارو (واه. ڪڙيو).
 اُڻڪپري: ٺ. اوکي ڇاڙهي.
 اُڻ ڪڙو: ص. اُڻين ڪڙين تي ويٺل - اوڪڙو. (ٺ. اُڻڪڙي).
 اُڻڪڙو: ص. ڏيڇنڊڙ - مضبوط.
 اُڻيمان: ڏ. (سن) هٿ - وڏائي - گهمند - ٽڪر.
 اُڻينگ: ڏ. ڪاڙهو. لوهارن جي ڪوري ۾ گڏ ٿيل ڪٺ جو ڳنڍو. ڙنگ.
 اُڻيو: ص. بيٺل - ڪڙو. اوچو. (ٺ. اُڻي). (ڏ) سنڌ جو اُتر وارو مٿيون ڳو.
 اُڻيو ٿيڻ: ڪڙو ٿيڻ. بيٺو. اُٿڻ. سامهون ٿيڻ.
 اُڻيو ساه: ڏ. وڏو ۽ وڏو ساه - اُمهي.
 اُڻيو ٿي: ص. عدم موجود - ناهي.
 اُڻيو ڳو: ص. گهٽ سٽي وارو - اُٿيو.
 اُڻيومو: ڏ. اُڻجان - بيخبر - ان واقف.
 اُڻيپاس: ڏ. (سن) مطاعو - پڙهڻ. وري وري پڙهڻ - ڏور هڪ ڏي نائي.
 اُڻيپيڏي: ص. پيڏ نر ڪندڙ - پيائيءَ کان پري. (سامي).
 اُڻيپيڪ: ٻيئي پير - اُٿي هلڻ پر وري پوئتي جو فڪر ڪرڻ.
 اُڻي: ڏ. (سن) تمام گهڻو - بي انداز - حد کان وڌيڪ.
 اُڻي: ڏ. (سن: اُڻت) انتهيا - پڄاڻي. اندر جو حال - ڳجهه.
 اُڻي: ڏ. اُٿي - اُٿي هٽند - هٽند - هٽي.
 اُڻي: ڏ. اُٿي - اُٿي هٽند - هٽي.
 اُڻي ٻاڪ: ڏ. (ترڪي) سنڀاليندڙ - مربو. شيراز جي حاڪمن جو لقب. ڪنهن به امير جو اعزازي لقب.
 اُڻي ٻو: ص. بيحال. ان وٽندڙ - بچڙو.
 اُڻي ٻاڪ: ڏ. (ترڪي) ٿرڪن جو پيءُ. مصطفيٰ ڪمال پاشا جو لقب.
 اُڻي: ڏ. اهدوا. جنهن سان پيءُ ڏوا جو اثر لاهجي. اُٿارو.
 اُڻي: ڏ. (سن) هيٺ لاهڻ. لاهڻ. نقل ڪرڻ (عبارت).
 اُڻي: ڏ. لاهڻ. نقل (عبارت جو).
 اُڻي: ڏ. اُٿارو. ڏ. اُٿارو - ٿري نه ڄاڻندڙ.
 اُڻي: ڏ. (انگ) سفارتخاني جو هڪ عملدار.

اُتاليقُ: ذ (تركي) گهرم پڙها پيدڙا سندا. سندا.
 اُتامرائي: ت. تڪڙ - حلداني - اُپهراني - تيزي.
 اُتمرو: ص. تڪڙو - اُپهرو - گستاخ - ڪپرو. ڪوڙين.
 اُتان: ص. هتان - اُتانهون. انهي هندا.
 اُتان: ص. هي - هنن - انهي - جڏهن. مٿن.
 اُتان اسارن: و. پسرن مٿان - غلن مٿن.
 اُتنگه: ص. جوتنگي نه سچي. تڪه - اُونهو.
 اُتانهون: ط. مٿانهون - پند - اوجو - عي. (ت. اُتانهين).
 اُتاو لائي: ت. اُپهر تي. بي سبر تي.
 اُتاو لو: ص. اُپهرو - بي سبرو.
 اُتائين: م. مٿي ڪن. تنگ ڪرڻ - زرين.
 اُتائي: ص. (ه) ڌرمي رستو ڦٽير.
 اتباع: ذ (ع) پيروي.
 اُت: ت. اُت - ڪهت - گرمي.
 اُتيت: ت. تڏمندا - هرڪو - اُن تڏن.
 اتحاد: ذ (ع) يڪو - پڌي - اتفاق.
 اُتر: ذ (سن) شمال (طرف). اُتر جو واڌ. سڌ جو جواب - ورائي.
 شين جي مٿس مڌنرو اڏو رهندو.
 اُتراو: اُترواري اوڻ - سياري مٿر جي سي واري هوا کان آڏ.
 اُترادي: ص. سنڌ جي ترين پڳي جو وٿر. اُتر جي (هولي).
 اُتر قطب: ذ. ڌرتيءَ جي محور جو اُترو رخ ڇڏي نٿو.
 اُتر لڳڻ: اُتر جو وڳڻ. سُر سُر پند. اُتر لڳ. اُپهرين.
 اُتر مند: اُتر جي هوا لڳڻ جي موسم - وڻجڙن جي واپار لاءِ روانگي.
 جي مند.
 اُتران: ذ (سن. اُترين) 21 ڊسمبر جو ڏينهن (جيڪو ڏسي ري
 گذرن تي منهن پيو جي. هو ڏينهن نيري مڻيو ڏينهن ٿئي).
 اُترندو: ط. مٿيون. مٿان تي مٿن. اُترو اُرو.
 اُترن: م. لهن - هيٺا ڇڻ. دل تان لهن - وسڻ.
 اُتري: ذ (ذ) ڳڙڪ ٿيسڙا ڪس. ڏب ڪپر جي سڌ تان مان هڪ
 ناري جون لو.
 اُتريون: ص. اُتر جو - اُترو رو.
 اُترو: ص. نڪرو - جسد. اُپهر. (ت. اُتري).
 اُتري: ص. اُونهو - عميق. تاهه - اُچا ڳاڙهون پيسر پئي.
 اُتس: ت. ڪرسي - اُت. گرميءَ جو بخار.

اُتساهُ: ذ (سن) دل جو رڌو - عزم. لاکيتي ڪوشش. منڪ - حاد - حق.
 اتصال: ذ (ع) ڳنڍايو. ميلاپ. گڏجي وڃڻ جي حالت.
 اتفاق: ذ (ع) پڌي - ايڪو. صلح. وڃڻو ڦعو. حادثو. سانگو - سبب.
 اتفاقاً: ط. وڃڻو - ڏکڻان - اتفاقي.
 اتفاق راءِ: ت. يڪر. هڪ صلاح.
 اتفاقي: ط. اتفاق سن - اوچڻو - اتفاق.
 اتقاء: ذ (ع) بچاءُ. پريهين گري.
 اُتمر: ص. (ع) تمام پورو - پڪر ڪم - مڪمل.
 اُتمر: ص. (سن) سڀڪن مٿي - اُتانهون - اعلي. اوجو - عمود. قيمتي.
 اتمام: (ع) تڪميل - پورائي. پڄاڻي.
 اُتمت: ت. مٿئين - بندي. وڌ تي.
 اُتنگ: ص. (سن) مٿانهون - اوجو - ڏگهو. چڙهين (ندي).
 اُتن: م. چون - ڪو - ڪهن.
 اُتو: ص. وٿرو - اُن جيترو.
 اتوار: ذ. چر - رتور.
 اُتوتو: ص. هو مٿ جو پتي مٿن سان برادريءَ ۾ مخالفت
 ڪري - ٿيڻي.
 اُتوتي: ص. هڪپني مٿن ڄاول (بر). مڙهو - حاسد.
 اُتوتو: ڏس پتو - پاريتو.
 اُتو پتو: ذ. وڌ تي - عيب - ويڪ.
 اُتور: ص. جنهن جو مٿ ڏهجي. بي مثل - لائني.
 اُتھاس: ذ (سن) قصو. رويت. لڳن واقعن جو احوال - تاريخ. قديم
 سورمن جون ڪهاڻيون (مهاپرت. رامائن وغيره).
 اُتي: ط. انهي هندا.
 اُتي جو اُتي: ط. تڏي تي. انهي وقت - امانڪ. تڙي ڪڙي.
 اُتياچار: ذ (سن) ظم - انديز - ن حق. پ. پ. رحمي.
 اُتياري: ذ. جاسوم - جاري.
 اُتيت: ص. (سن) تڏي - ڌرڪ. سڄو - ڪنگر. ضعيف - مٿو.
 اُتيرو: ص. معرور - وڌ تي خور. هسو.
 اُتار: ت. ٽيون هراپ سيم (زمين ڪي).
 اُترن. اُترن: م. پيرن - ڪڙو ڪرڻ. ڇڪڻ (سڀين). جڏهن
 (سڪول). لڏن. پڙن (سني). پرن (حذب).
 اُترن جيئي: ص. پرنجن لائق ڇو ڪري.
 اُتاهُ: ص. جنهن جي ٿر جو سڀني ڏسگهي - وڻو - عميق. بيحد.

اُتپَ: ٺ. اٿڻ جو عمل، ڪَڙَ ٺي.

اُتَرُ: ص. بي-بق، بي-ثب، غير مستقل، بيقرار، بد-سو.

اُتَرُ ويد: (س) هندن جي چئن ويدن مان پوئين ويد جو نالو.

اُتَرِڻ: م. ٿيڻ ڪاٺڻ - اڇل ڪاٺڻ، ٿرڻ - هٽي وڃڻ، اُکڙڻ (چوڌو)،
نهڻ (ڪَڙي).

اُتس: هن وٽ آهي - هن وٽ آهن.

اُتڪُ: ص. نه ڪندڙ - اورچ - ان ٿڪ.

اُتڪُ: ٺ. اٿڻ جو نمونو - اٿڻي، "ويهڪ" جو ضد.

اُتلُ: ٺ. پاڻيءَ جي وڏي نهر، ٻوڏ - سيلاب، پالوٽ، موٽ - واپسي.

اُتلُ: (ص) ڪشش - ڇڪ (عشق جي)، جذبات جي اٿڻ.

اُتل پُٺلُ: هيٺ مٿي ٿيڻ جو عمل، الٽ پٺت.

اُتل ڪاٺڻ: پوئتي موٽ ڪڍڻ - موٽي اچڻ.

اُتلانُ: ٺ. ٿولهه - مڇ، چوپائي مال جي ٿلهي مٿاري ٿيڻ واري حالت.

اُتلانو: ڏ. ورتي - ٽٽي، ڪري.

اُتلاني: ٺ. اُتلان جو عمل، ورتي، دور - پيرو.

اُتللاءُ: ڏ. نئين سر شروعات، دور، تڪرار.

اُتلانُ: م. مٿيون پاسو مٿي يا مٿيون هيٺ ڪرڻ، اُٻڙو ڪرڻ، وٺڻ
(زمين)، دور ڪرڻ - پيرو ڏيڻ (ڪتاب کي)، وري چوڻ
(ڳالهه)، نئين سر هلائڻ (مقدمو).

اُتلان پُٺلانُ: هيٺ مٿي ڪرڻ، بتوسبتو ڪرڻ، ڦيرائڻ گھيرائڻ.
ڇڳي طرح ڏسڻ يا ستم مل ڪرڻ.

اُتلُنُ: م. اُٻڙو ٿيڻ، اوڻڌو ٿيڻ، الٽ پٺت ٿيڻ، ڪنارن تان وهڻ
(پاڻي)، ٻيٽڻ (ٿڻ)، موٽڻ (بيماري)، وري اچڻ (ماڻهو).

اُتلو: ڏ. ورت - گهمرو - اٿڻو.

اُتَمَ: مون وٽ (کي) آهي (هن).

اُتَنُ: ٺ. حاصلات - فائدو - نفعو.

اُتَنُ: ڏ. مال مڏي - املاڪ، ضرورت - حاجت.

اُتَنُ: م. اٿڻي بيهن - ڪڙو ٿيڻ - ٽپو ٿيڻ، جاڳڻ (نند مان)، سڃڻ
(اڪيون)، برخاست ٿيڻ (ڪچهري، ڪورٽ)، ظاهر ٿيڻ (ڇٽ).

اُتَنُ ويهڻ: اُٺ ويهه ڪرڻ، اچ وڃ ڪرڻ (برادريءَ م)، (ڏ)
نشست برخاست، پير پٽ (مرئي پرتي جي واٽ).

اُتَني: ٺ. اٿڻ واري حالت - اُٺپ، اٿڻ جو نمونو - "ويهڻي" جو ضد.

اُتَني لَڏَنُ: اُتَني هلڻ - جاءِ ڇڏڻ.

اُٺ ويهه: ٺ. اٿڻ، ويهڻ واري حالت، ورزش، راج، مڇ وڃ.

اُٺي وڃڻ: هيٺ وڃڻ، ڇڏي وڃڻ (اسڪول) - نڪري وڃڻ، مري

وڃڻ - گذاري وڃڻ.

اُٺِي ويهي: ٺ. سو رو گهڻو ڪم - معمولي ڪم ڪر، ڪم ڪر.

لاءِ ندرپ هر جي اچ وڃ، تهل ٽڪور - خدمت ڇا ڪري.

اُٺوڙ: ڏ. اُٺ جو ننڍڙو توڏو، جنهن کي کير ڇڏرائي گاهه تي هير جي.

اُٺوڙن: م. ڪٽل شيءَ کي لوڏي ٻاهر ڪڍڻ - اڪوڙڻ.

اُٺوڙي: ٺ. جبل جي چوٽي، جبل جو مٿ ٺهڻ پڳو.

اُٺو مَتو: ڏ. حد حساب، چيهه ڍنگ، ٻنوييني.

اُٺو مَتو نه هئڻ: تمام گهڻي انداز مهنه، پروپنڊه هئڻ - چيهه نه هئڻ.

اُٺ ويهه: ٺ. اٿڻ ويهڻ جي حالت، بار بار اٿڻ ويهڻ جي سزا، ورزش.

هٺ چٽ - رسم رواج، آندمانه - بي قراري، ان تن، تڪڙ.

اُٺياڪُ: ڏ. اٿڻ وارو - اٿندڙ، نئون اُسرندڙ يا سرچندڙ -

اُپرندڙ (عشق).

اُٺيڙ: ٺ. چيڙ - چونگ، جوش - ڪاوڙ - ڌم، بيمار، ڏک، مٿي

ڏسڻ ڇر.

اُٺيلُ: ص. جاڳيل (نند مان)، اپريل (اڪيون)، بيٺل - ڪڙو ٿيل.

اُٺيو ويٺو: ٺ. تجربڪار - جهنڊيدو.

اُٺ: ٺ. پگهرڻ يا ڳرڻ جي حنت (ڌاتو).

اُٺ: ٺ. گڏهه جي پوئين لت - پستي.

اُٺ بدنُ: هوڏ ٻڏڻ، ضد ڪرڻ، مستي ڪرڻ، اڍنگا ڪم ڪرڻ.

اُٺو هئڻ: پستيون هئڻ - خرمستي ڪرڻ، بودم اچڻ.

اُٺ: ڏ. ڍڳ - ڍير - دڙو، ڪوڙي - گند، چوٽي - ٻندي.

اُٺ ٿيڻ: گهڻي بار ٺڌڻ سبب ڍڳ ٿيڻ.

اُٺاٺ: ٺ. سوچ - ٿوڙ - ٻڌ.

اُٺارُ: ڏ. فڪر - ڳڻتي، دل جو غبار، خمار (نشي جو).

اُٺاري: ٺ. (ه) گهر جي مٿان ڪڪڙين ڪوٺي.

اُٺارُ: ٺ. تڪڙو وهر، تڪڙي ڪوڙ.

اُٺارو: ڏ. اٿڻو.

اُٺالو: ڏ. ڍير - ڍڪ، سامن - ٿيڙ، گهٽ ماڻهو، عمو، ڪٽنب.

اُٺالي: ٺ. درياءُ جي ٿڌو ري زمين.

اُٺانگ پٺانگ: واهاٽ (گفتگو) - اجايو (ڳالهاڻ).

اُٺانو: ڏ. ننڍڙي ٻار جو سڙو بهارڻ لاءِ، ٻار کي سمهاري ٻولهه ۽ تنگ.

هيٺان ڏنل گهڻو بسترو.

اُٺُ: ص. نه ڇندڙ - مضبوط.

اُٺ پُٺُ: گهٻوٺ، گندگهڻ - ڪن ڪچرو.

اٺ پٽي: ص. غير واجبي - ان سهايندڙ (هٺ). واهيات (ڳالهه).
 اٺر مٿر: ص. ويڙهيل سيڙهيل. ان آڏيل ۽ ٻيڊولو (ٻار).
 اٺڪ: ش. رندڪ. آڏ. ٽيڪ. جهر.
 اٺڪ مٽڪ: دل ٻڌڻدڙ انداز - دلڪش اندر (محبوب جو).
 اٺڪار: ذ. چيڪار (اڪم ڪٽڻ جو).
 اٺڪاءُ: ذ. روڪ - رندڪ - پيڪڙي. مداحنت (ملازمت ۾).
 بيجادست اندازي.
 اٺڪائڻ: م. اٺڪ وجهڻ - ڳڻڻ. ڦاسڻ (ڪم ۾). ڳنڍڻ.
 ويڙهائڻ. لڙائڻ (اڪيون).
 اٺڪ پٽڪ: ش. چالاڪي - حرفت - چلبازي. لڄي.
 اٺڪ سرخ: ش. دو. طور ڪم. ٻيڙ ڪني (پسر ڪوڪر).
 اٺڪل: ش. رڻ - تجويز - صلاح. حڪمت عملي - رمز. ڪيڏ -
 چالاڪي - حرفت. ٽڪ - تخمينو - اندازو.
 اٺڪل بازي: ش. چالاڪي. حڪمت عملي. ڪيڏ.
 اٺڪل روءِ: ظ. اندازا - تهه لڪي - ڳڻيڳ.
 اٺڪل سٽڪل: حرفت - حڪمت عملي. چالاڪي. ڪيڏ.
 اٺڪل هلائڻ، ويڙهائڻ: ڪيڏ ڪرڻ - حرفت ڪن ڪم وٺڻ.
 منصوبو سٺڻ. سياڻپ ڪرڻ.
 اٺڪلي: ص. اٺڪل باز - حرفتي. چالاڪ. سڀنو.
 اٺڪڻ: م. وڇڙڻ - ڦاسڻ. رنڊڻ - اڙڇڻ. هڪڻ (ڳالهائڻ ۾).
 ڳنڍڻ - وڙهڻ.
 اٺڪي پٽڪي: ش. چالاڪي - حرفت.
 اٺ ڪٽ: ش. اڍڪو - ڪٽڪو - اُونو - ان ٿڻ. ڊپ - پو.
 اٺل: ص. ان چرندڙ. نه هٽندڙ (رادي تن). پختو - مضبوط. محڪم.
 اٺل صاحبي ڪمائڻ: سڪيو وقت گذارڻ.
 اٺل: ش. تور ۽ وزن جي هڪ ٻي سري. هڪ ٻي اٺل - لاڙو.
 اٺل بازي: ش. بزولي - قلابازي. اٺل پٺل.
 اٺلائڻ: م. اٺل واري تور ڪرڻ. اونڌو ڪرڻ - اٺائڻ. پٺين
 اڇلائي وجهڻ.
 اٺلس: ذ (انگ) منڪن جي نقشن و روڪتاب.
 اٺلندو، اٺلو: ظ. اٺو - برعڪس. موڙگو - مڳيڻ.
 اٺلڻ: م. اٺو ٿيڻ - اٺڻ. اٺل واري ٿيڻ. هارڇڻ (ٿڻ ۽). موٽڻ.
 اٺ مٺ، اٺو مٺ: ظ. بر (بر وزن، زور، وهڻو ۾).
 اٺنگڻ: م. ڳٽ ڪٽڻ. اڪير من تانگيڻ.
 اٺنو: ذ. پٽي پٺين وقت ٿورو پٽي سه واري نهي ۽ ۾ وڃڻ سبب

ٿيل ڪنگهه.
 اٺو: ذ. پيٺل انڇ (ڪٽڪ. چنور، ٻجھري، جوئر، مڪئي).
 ڪنهن به شيءِ جو پيٺل ٻورو. چورو.
 اٺو اٺن ٿيڻ: پري وڃڻ. ڇڏائي وڃڻ.
 اٺو اٺو ڪرڻ: گهوڙا گهوڙا ڪرڻ. پنهنجي هٿان ٿيل نقصان تي
 دانهون ڪرڻ. پڇتائڻ.
 اٺو ٻڌي پٺيان پوڻ: ڪم ڪري لاهي پاهي لڳڻ.
 اٺو خراب ٿيڻ: بر. حال ٿيڻ. رلي خوار خراب ٿيڻ.
 اٺو ڪٽڻ: محتاج ٿيڻ - لاچار ٿيڻ.
 اٺو مٽڻ: سڱن جي ڏي وٺ ڪرڻ.
 اٺي تي چٽي: ص. بيڪار ماڻهو (جوڙو مفت جي ماني کائي) -
 ماني ڦور.
 اٺي ۾ لوڻ: ظ. تمام ٿورو - قليل. گهٽ فندو.
 اٺو: ص. گوڏن تي هٿ رکي ڏوندو ٿو ٿي پيٺل - ٿورو.
 اٺو ٿي پوڻ: اونڌو ٿي پوڻ. سخت محنت ڪرڻ.
 اٺوڙجڻ: م. نڙي ۽ ٻي ڦاسڻ سبب اٽو اچڻ.
 اٺوڙو: ذ. گرم رڻ جو ڦوڙو. ننڍي جونء. سڪر - سروتو.
 اٺول: ص. ڳڻڻ (پٿر، هير و وغيره). ان سڌريل - بي ادب.
 اٺومو: ظ. اٽڪل روءِ - اندازا - اڪوڏڪو.
 اٺه: ذ. نارجي ملهه ٻڌڻ لاءِ ڊپن مان وٺيل نوڙي.
 اٺه: ذ. وات جي اٺهڙ. جنهن ۾ ڪڏو ٻاهر نڪري اچي.
 اٺه پٽه: ظ. هڪ ٻئي مٿن ڏٺيل - ڀرپور نموني ۾ (ڪڏو).
 اٺه سٺه: ذ. ڳنڍڻ ڳوٺ. اٽڪل سٽڪل.
 اٺي: ش. اٺي ڏڪر راند جي گلي.
 اٺي ڏڪر: ذ. گلي ڏڪر راند.
 اٺي پٽي: ظ. ذري ذري - هرهر - بربر.
 اٺيڪ: ذ (انگ) حملو. دل جو دؤر پوڻ.
 اٺ: ص. هڪ عدد (8). جوڙ رند ۾ اٺ خن ۽ گتي وڌڻ لاءِ
 ڪوڏين جو هڪڙو.
 اٺ پهر: ذ. جوويه ڪلاڪ - ڏيهر رت. (ظ) هروقت - هر گهڙي.
 هميشه - سڀني.
 اٺ پيرو: ص. اٺن پيرن و رو. (ذ) جيت جو هڪ قسم - ڪوريٿرو.
 اٺ سلو: ذ. ڪٽو (جنهن جي پون ۾ ٽسلي ٿي).
 اٺ ڪاٺيو: ص. اٺن ڪاٺين مان ٺهيل (ڪٽو). ڏکيو -
 سڪر - ڪٽڻ (ڪم).

اٺ ڪاٺيو ڪم ڪرڻ: ڏکيو ڪم ڪرڻ- مشڪل ڪم
سراڄم ڏيڻ.

اٺ ڪٺيو: ڏاٽن چوٽن تي بيٺل ٿيڻو.

اٺ هٿن: چو سرائندڙ اٺن خانن هٿن جو داڻ هٿن. ساراه جوڳو
ڪم ڪرڻ.

اٺ: ڏ. ڇانگو- ڏاڳهو- ڪرمو- شتر. (ث. اٺ، اٺي). (ص)
اجايو ڏگهو- بيوقوف.

اٺ پير ٺاهڻ: گيسي ڪرڻ. ٻن ڪرڻ. آن مڃڻ.

اٺ پيرو هٿن: تمام تڪڙو هٿن.

اٺ جو پٽ: ص. بيوقوف- پوک. تمام ڏگهو.

اٺ جو سڱ هٿن: ڪوبه واسطو نه هٿن.

اٺ ڏاٽن: ڏ. مڏم ٻنهي تنگن ۾ جانشو.

اٺارو: ڏاٽن طرفن وارو (چرپ ساءِ چار ڪنڊون).

اٺارو عالم: ارڙهن هزار قسم جي مخلوقات واري ڪائنات-
سڄي دنيا.

اٺاس: ڏاٽن جريبن ۾ ٽن ايڪڙن وارو زمين جو ٽڪر. جنديءَ ۾
هڪ قسم جو گل.

اٺاسي: ص. هڪ عدد (88) - اٺسيءَ اٺ.

اٺاڱير: ص. گندي چوڙ. هلندي هلندي ڪا ڇيڙ ڪٽي ۾ ڪسي پڇي
ويندڙ چور. ٻٽاڪي- ڊاڙي.

اٺاٺوي: ص. هڪ عدد (98) - ٺويءَ اٺ.

اٺاٺو: ص. اٺن ورهين جي ڄمار جو جانور.

اٺاويه: ڏ. ص. هڪ عدد (28) - ويهءَ اٺ.

اٺاويهو: ڏ. ڪور ڪي اصطلاح ۾ ست جو هڪ قسم.

اٺاءُ: ڏ. ڇاڙه- هٿي- ٽيڪر. وڌاءُ- مبالغو.

اٺيهه: ص. هڪ عدد (38) - ٽيههءَ اٺ.

اٺ پکي: ڏ. شتر مرغ.

اٺڙيو: ص. اٺين مهيني ڄاول (ٻار)، هوشيار- ڇلاڪ.

اٺسڻو: ڏاٽن ڪاٺين (چار ٿوٽيون ۽ چار پيچر) مان ٺهيل عارضي
چپر، ويچار، انديشو- انومان.

اٺسڻا پڌن: گهاٽ گهڻن- رٿون رٿڻ.

اٺڪڇور: ڏ. هڪ قسم جو پسر ڪو وکر (ڪري رنگ جي هڪ
ڪڙي پاڙ).

اٺ گهڙيو: ڏ. ڀرت جو هڪ قسم.

اٺو: ڏاٽس ۾ اٺن ڏاٽن وارو پتو- آٺي. ست جو هڪ قسم (تمام

ٿيڻو ست).

اٺو: ڏاٽس مينهن- برسات.

اٺو ترو: ص. اٺ في سيڪڙو وياڄ.

اٺور: ص. اٺن سالن جو (گهوڙو، جيڪو جوان ۽ نهايت سر ڪٽڻ
هجي)، لڄ ڳرو بد معاش.

اٺو سٺو ڪرڻ: جيئن ٿيڻ ڪرڻ- پورا ٿي سوراڻي ڪرڻ.

اٺون: ص. سلسلي ۾ اٺين نمبر وارو.

اٺونجاھ: ص. هڪ عدد (58) - پنجاھءَ اٺ.

اٺون: ث. اٺ پير- اٺ دفعا.

اٺهتر: ص. هڪ عدد (78) - سترءَ اٺ.

اٺهٺ: ص. هڪ عدد (68) - ستءَ اٺ.

اٺيتاليھ: ص. هڪ عدد (48) - چاليھءَ اٺ.

اٺيل: ث. اوڀر- جوڻ.

اٺاٺو: ڏ (ع) سامان- ٽيڙ، موڙي- ڪل مال ملڪيت.

اٺبات: ڏ (ع) ٺٽي، شهدي، دعوي، اقرار، بقاء (”نفيءَ“ جو ضد)،
الله تعاليٰ جي هستيءَ جو اقرار.

اٺر: ڏ (ع) تثير، نتيجو- رد عمل، خاصيت- گڻ، احساس، اُهيڙن.

اٺراٺو: ص. ٿرو وارو، فائدي وارو- ڪاراٺو.

اٺر پڌير: ص. اثر قبول ڪندڙ.

اٺنا عشرِي: ڏ (ع) ٻارهن امامن سڳورن کي مڃيندڙ شيعن جو
هڪ فرقو.

اٺير: ص. بلند- عالي، چونڊيل- ڏٺيل.

اٺيمر: ص (ع) گنگهار- عاصي- ڏوهاري.

اٺاٺو: ص. اوڀرو- ڌاريو، واٽهڙو- مسافر.

اٺار: ط. جنهن کي چيهه نه هجي- بيحد، بيشمار.

اٺاريو: ڏ. ڊگهي ڪم وارو- مشغول، (ع) هيتو- بي طاقت- بيوس.

اٺاڙو: ڏ. ڪم جو بچ- ٺٻو- اٺڀو.

اٺاسنا: ث (سن) عبادت يا تنڪر لاءِ هڪ طرفو ٿي ويهن- گوڏه-
نشيني- اعتڪاف.

اٺالو: ڏ (ه) هڪ ڏند ڪٽائي ديوتا جونالو.

اٺالو مگر: ڏ. ڪن جو هڪ جديد زيور.

اٺاند: ث. دغ- ڪٽ- ڏوه- دولاب.

اٺاهٽ: ث. ناسازي- اٽيٽ- بي اتقي، بد سئو ڪي.

اٺاهج: ص. بي پهچ، هيتو، معذور (لوهو ٺڪڙو وغيره)، محتاج، مسڪين.

آهاڪ، آهاڪي: ط. بنا ردي جي - اوچتو - تنقي.

آپاءُ: ذ. حيلو - تدبير - بلو - تدارڪ - رث. تجويز.

آپائنتمينٽ: ذ (انگ) مٽري - تقرر (ڪنهن عهدي تي).

آپائين: م خستن. پيدا ڪرڻ. ڪمنڊن (ينسو). هٿن سان پٽي ڪڍڻ.

آپائينهار: ص. پيدا ڪندڙ، خالق. ذاتي ندي (جنهن کي ٻين جي سگهائي).

آپائو: ص. پيدائش وارو - زرخيز. ڪندڙ ڪم ٿيندڙ.

آپيٽ: ذ. اهو خشڪيءَ جو پڻ ٿي. جنهن کي تن پاسن کان پٽيءَ جو ٿيڻ پ سو خشڪيءَ سان گندير هجي.

آپ يا شا: ث (سن) مڪيهونيءَ جي شخ.

آپ پرنش: ث (سن) معير ڪن ڪريل هوني - بگڙيل هولي (جيڪا ادبي ڪارج ۾ نه اچي).

آپت: ث (سن) بي اعتباري - ڪپٽ. ظلم. بي عزتي.

آپت: ث. پيدائش - پيداوار. ڪمڊي. آمدني - حاصلات. فائدو.

آپت پ: ذ (سن) گرمي. مرض - درد. مصيبت. بدبختي.

آپتائو: ص. اپت وارو.

آپتارو: ص. بي اعتبار - ڪپتو.

آپت: ث. پڌرائي - اظهار. ڪوئن جي حلت.

آپتار: ث. پڌرائي. پڇر - ڏڪر. سس - پٺور. تنصيص - وضاحت.

آپتارن، آپتارن: م. ڏڪر ڪرڻ - پڇرڻ. ڪوئن (راز). ڳالهه ڪوئن پڌري ڪرڻ.

آپٽڪ: ص (ه) هٿين پيرين شل - رڌ نڪي.

آپٽن: م. پٽن - ڪوئن. ظاهر ڪرڻ.

آپٽن: م. ٿڪجي پوڻ. ڪڪڙين.

آپني نظر: م. ماهرن جي نظر.

آپجن: م. پيدائين - خلجن. سرجن. پڙڻ (سو).

آپچر، آپچرا: ث (سن) آپسر (پري. ته م سڀني عورت. خور).

آپديش: ذ (سن) وعظ - پرچار. نصيحت - هدايت. صلاح. تعليم - سکيا.

آپر: ص. مٿيون - مٿانهون. (ذ) سنڌ جو مٿيون حصو "پرسنڌ".

آپر ڪلاس: رين گڏيءَ جو مٿيون درجو.

آپر: ط. جهجهو - گهٽو. ته م گهٽو.

آپر: علي. وڏو - شاهي. غير معمولي. نر نو.

آپراڌي: ص (سن) ظلم - پپي.

آپراسو: ذ. پٽ مان نغو - ڪٽيو. ڦندو - لاپ. آمدني - ڪمڊي.

آپرت: ص (سن) نپرو. تارڪ - تپاڳي.

آپردان: ص (سن) خسيس - معمولي. بي طاقت.

آپريل: ذ (نڪ) عيسوي سال جو چوٿون مهينو.

آپريل فوٽ: ذ. پير جي پهرين تاريخ ڪيل چرچو.

آپرٽ: ذ. ڏا. ٿر (مٿس م).

آپرن: م. مٿي ٿيڻ - ڪچر. (سن) مٿي. غلب پوڻ - حوي ٿيڻ.

بهترئين - مٿو روچڻ (طبيعت م).

آپس: ث. بدبوءِ. گندگي. پروڻاڻي.

آپسرا: ث (سن) آپچر.

آپسمنڊ: ذ. سمنڊ جو اهو پڻ ٿي. جنهن کي تن پاسن کان زمين هجي.

چوٿون پاسو پٽي مان گنديل هجي.

آپڪري: ص. جڳني ڪندڙ. فائدو بخشيون. مددگار.

آپگره: ذ. وڏي گرھ جي چوڌاري گردش ڪندڙ گرھ (جيئن ڌرتيءَ جو آپگرھ جنڊاڻي).

آپليو: ص. نپيو - نهجن.

آپليڪيشن: ث (نڪ) درخو - ست - عريض.

آپمان: ذ (سن) بي عزتي.

آپنڻ: م. پنهنجو ڪرڻ. اختيار ڪرڻ.

آپنشد: ذ (سن) جهانت دور ڪندڙ الاهي علم. سچو علم. برهمڻ

جي ڪتابن م مٽي صولءَ عقيدا.

آپنگ: آيرو - ضعيف. ڪنهن بدعضوي کان بيڪار.

آپتن: م. نواثرن.

آپورن: ص (سن) ناممڪن. اٽپورو.

آپهچ: ص. بي پنڇ. بيوس. هيٺو. ڪمزور.

آپهس: ط. جد - شتاب.

آپهڪ، آپهڪي: ذ. اوچتو - املڪ - تنقي.

آپيتو: ص. وچ پ پيٽ آپريل - گولءَ چيٽرو (شيشو. عينڪ م

ڪم ٿيندڙ).

آپيري: ث. خرابو ات - وڃڻ (جنهن م ڪنهن سڙپ تو هجي).

آپيل: ث (نڪ) هيٺين ڪورٽ جي فيصلي خلاف مٿين ڪورٽ م

ڪير ڪرڻ.

آپيل گذار: عدالت م بڪ رينڊر - پيرد خا ڪندڙ.

آپيندي: ث. ڪيرچ - ضرورت - ڪپ.

آپوگي: ص. استعمال جو ٿيڻ - ڪتابت - ڪم ٿيڻ.

اجابت: ث (ع) قبوليت - منظوري. پ خانو چڻ.

اجرت: ص. نه ڇول-ان سر جيل، ٻڌي.
 اُجارُ، اُجارُن: م. ڪٽ ڪڍي صاف ڪرڻ (ڳهه، هٿيار) - پالش ڪرڻ، صيتر ڪرڻ (هٿيار). اُجارُن (ڳهه). اوجر ڏيڻ - چلڪ ٿڌ. روشن ڪرڻ (نالو). سينگاري دفن ڪرڻ (لاش).
 اُجاري ڇڏڻ: (طنز) اڏي ڇڏڻ.
 اُجارو: ذ (ع) اجاره - محصول - ٺاڪو. محصول اڳاڙڻ جونليڪو.
 اُجاريڌار: ص. نيڪيدار - مقاضي دار.
 اُجاڙ: ذ (ه) سڀي ڇوڻهه ڪپڙو.
 اُجاڙ: ص. برباد - ويرن - غير آباد.
 اُجاڙڻ: م. ويران ڪرڻ. برباد ڪرڻ. سڄ ڪرڻ (وستي، ملڪ).
 اجازت: ث (ع) موڪل - منظور. هڏو (مرشد يا استاد کان مليل).
 اجازت نامو: ذ. اجازت جي سَنَد - مختيار نامو.
 اجازو: ذ. سَنَد - اجازت نامو.
 اُجاگر: ص (ه) روشن.
 اُجالو: ذ. روشنائي - تجلوه. سَهاڻو - سوجهرو. اوجر.
 اجايو: ص. بيجا - بي موقعي. غير ضروري. ڪنهن نه ڪم جو. هروڀرو - خواه خواهه. (ث. اجائي).
 اجايو پاڻي ولوڙڻ: بيسود ڪوشش ڪرڻ - اجائي محنت ڪرڻ.
 اجتماع: ذ (ع) ميڙ - مجموعو (گهڻن ماڻهن جو).
 اجتماعي: ص. سڄي جماعت سان تعلق رکندڙ - مجموعي سماجي. گڏيل.
 اجتناب: ذ (ع) پاسو ڪرڻ - پري رهن. پرهيز.
 اجتهد: ذ (ع) ڪوشش - جهد. حديث مان پنهنجي علم موجب فقه جو نئون نڪتو يا اصول پيدا ڪرڻ.
 اجداد: ذ (ع) اباڏاڏا - وڏا - بزرگ.
 اجر: ذ (ع) اجر (عيوض، قل، جزا، ثواب).
 اجر عظيم: تمام وڏو ثواب.
 اجر: ص. هضم نه ٿيندڙ - دير هضم، دائمي جوان، غير فاني.
 اجر جري: ص. غير فاني - اَمَر.
 اجراء: ذ (ع) جاري ڪرڻ، تعميل - بجاواري.
 اجرام: ذ (ع) جرڙ جو جمع (سيار - گرھ).
 اجرام سماوي: ذ. آسماني جسم (گرھ، سيارا وغيره).
 اجرائين: م. ماڃرڻ.
 اجرائي: ث. صناعي - سڏائي يا ڪيڙگي.
 اجرت: ث (ع) عيوض، محنت - مزدوري، قيمت.

اُجرڪ: ث (ع) اُزرق) هڪ قسم جي رڳيل ۽ چريل چادر، جيڪا قفقستان ۾ ئي چري ۽ اوڍي وڃي ٿي.
 اُجرڪ ڇنڊڻ: ڪوڙ جي آڻڻ.
 اُجرڪ ڪلهي تي رکڻ: سنيري ٿي هڻڻ.
 اُجرگجر: ذ. گند ڪچرو.
 اُجرُن: م. ڪٽڻ ميل کان صاف ٿيڻ، چمڪڻ.
 اُجرو: ص. صاف. اوجل، چمڪندڙ، روشن.
 اُجرو ٿيڻ: پاڪ صاف ٿيڻ، چمڪڻ. (طنز) منهن ڪارو ٿيڻ.
 اُجڙ: ص. برباد - ويران، سڄو - غير آباد.
 اُجڙڻ: م. ويران ٿيڻ - برباد ٿيڻ - سڄ ٿيڻ.
 اُجڙ: ذ. پڪرين يارڊن جو ڌن يا وِلر. پڪري پريڊ.
 اُجڙدار: ص. پڪريون ڌاريندڙ - پڪرار.
 اُجڙ وال: ص. پڪرار، مالوند.
 اُجڪو: ص. ويران - سڄو (پنڌ، علائقو). ٽانگو - اوجهڙ وارو.
 اُجگر: ذ (سن) پڪر ڳهي ويندڙ نانگ - ارڙ نانگ. (ص) تمام وڏو.
 اُجل: ذ (ع) مقرر ٿيل مڏو، ڪٽي - قضا - موت.
 اُجلان اڳي: موت کان اڳ.
 اُجل رسيڏو: ذ. موت جي جڻي مڙيل - مرتينگ.
 اُجل کي سڏ ڪرڻ: موت گهري وٺڻ. خطرناڪ ۽ موت - ر ڪم ڪرڻ.
 اجلاس: ذ (ع) ميٽينگ، جنسو، اجتماع جي نشست.
 اجلس: ذ (ع) ويهڪ - بيٺڪ.
 اجماع: ذ (ع) ماڻهن جو ميڙ - هجوم، اتفاق راءِ، ٻڌي، ڪنهن شرعي مسئلي تي مجتهدن جو اتفاق.
 اجماع اُمت: ذ. جملي مسلمانن جو اتفاق - هڪ ئي راءِ تي پيڻ وري حالت.
 اجمال: ذ (ع) مختصر بيان - اختصار.
 اجمالي: ص. مبهم - گول مول - مختصر.
 اجمعين: (ع) سڀيئي - جملي - ڪُل.
 اجمال: ص (ع) نهايت خوبصورت - حسين ۽ جميل.
 اجمير: سمر خاص، هندستان جو هڪ مشهور شهر، جتي خواجہ معين الدين چشتي جي درگاه آهي.
 اجنبی: ص (ع) پرڏيهي - پرديسي، ڌاريو - اوڀرو - اوقئونو، وقف بيگانو.
 اجنبیت: ث (ع) ڌرين پ، بيگانگي.

أجوان: ث (ه) دوا طور ڪم ڏيندڙ هڪ قسم جو بچ-جان-ولجان. (ع: أجوره) عيوضو-بدلو. أجرت-محت ثو. ڦل-أجر. ثواب.

أجوري: ث. هيٺي-ڪمزو-نپل-آزوري. أجوڙو: ذ. بنا ڪنهن رت جي-بي رت ٿيو. أجوڪو: ص. بي جوڪو. محفوظ-سوگهو. (ث. أجوڪي). أجوڳو، أجوڳو: ص. ان سڀ ٿيندڙ-مناسب-غيرو جي. أجوڳائي: ث. ان سڀ ٿيندڙ حالت. نالائي. أجهل: ص. سڀڪن وڌيڪ جاهل.

أجيت: ص. جيڪو ڪٿي نه سگهجي. غير مغنوب. هميشه غالب-فتح-مضبوط.

أجيتڙو: ص. ننڍڙو (پر). ضعيف-هيتو. أجير: ذ (ع) أجرت وارو مزدور يا نوڪر. أجيري: ث. اکين جي بيماريءَ جو هڪ قسم-شڪوري.

أجيكار: ذ. وڏو سمنڊ. اوڙاه-ڪن. أج: ظ (س: أدي) أجو ڪوڏينهن-امروز. أج پڻ: هن وقت به-هينئر به.

أج سِيان، أج سِيائي: ظ. أجو ڪي ۽ سڀي واري ڏينهن. ڏينهن ٻن ۾. جلدئي-سگهوئي.

أج سِيائي ڪرڻ: ڪوڙا دلاسا ڏيڻ. بهان ڪرڻ. ٿڌڻ. أج ڪله: ظ. هيندڙ وقت ۾-موجوده دور ۾.

أجوڪو: ظ. أج جو-أج وارو. هاتو ڪو. أجان: ص. ان ڄن-بيخير. اهو جه. بيوقوف.

أجائندي: ذ. ان ڄاڻي واري حالت ۾. أجت: ث. اناوت-آئت.

أجن: أتنجن (ڪپڙو). أجن: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.

أجو: ذ. اناثو. أجهن: م. پڄن (ڪم)-اڪلن. نيرن (ڪم).

أجا: ث. أجهو-پنده. ڪڪڙين پنگي. أجاپ: ث. ٿوري ننڊ-جهوتو. ر م.

أجار: ث. درياءَ جو ڪرندڙ ڪپڙو. دريءَ جو وڙ. گهڻو پاتي. بڪرين جي واڙ.

أجار ۾ پون: تڪليف آزار م پون.

أجهاڳ: ص. نه جهاڳڻ جهڙو (پاتي، سمنڊ). آٿاه-بي ڪنار (پاتي).

أجهاڳ: ذ. سفر-مسافري-منزل.

أجها م: ث. ساهجي وسام-هوڏڙو. نستي. ماند ڪاڻي.

أجها مڻ: م. وسامن-گل ٿيڻ (بتي، ڏيو، به). ساتو ٿيڻ (جسم). ويران ٿيڻ (محل، وسڻي، رونق).

أجها مڻو ٻرڻ: أجها مڻي وڃڻ ۽ وري ٻرڻ. وڏو ڌڪ آزار سڻ.

أجها تئو اوڙاه: ذ. مانوسمنڊ.

أجها نڻ: م. وسائن (به). گل ڪرڻ (ڏيو، بتي). ساڻو ڪرڻ-ماندو ڪرڻ. بيهوش ڪرڻ (مارسن). نارن-لاهن (اچ).

أجهرن: م. اوجهر اتيون ڪاڻن-پنڪيون ڪاڻن.

أجهڙ ڪڻ: م. آڏيڙا ڪڻن-ٿاڀا ڪڻن-ڌڪ ڪاڻن-رلڻ.

أجهڪ: ص. زاهد-عبد. ڪڪر.

أجهڪو: ص. تڪڙو-جلد باز. (ذ) جذبو-جوش. ڳڻتي-فڪر. فراق جو غم.

أجهل: ص. نه جهڻي ڀيرو ڪن جهڙو-ان جهل. آئل.

أجهلائي: ث. ظم-انڌير-بي انصافي. گهڻي-ڪثرت.

أجهندو: ذ. سڄ ٿئي جي مهل. منهن اونداهي. (ض. سڄهندو).

أجهن: م. وسامن. جهڪو ٿيڻ. هيتو ٿيڻ.

أجهن: م. رڻن-پتڪن ڳولڻ-ووڙڻ.

أجهن بجهن: رڻن-پتڪن ڳولڻ ڦولڻ.

أجهو: ذ. مٿي لڪائڻ لاءِ اڀرو سپرو گهر. پناهه. چپر.

أجهو آڌر: آسرو-پروسو. پناهه-اوٽ.

أجهو آسرو: پروسو-سهارو. پردو.

أجهو اوٽ: لڪڻ جي جاء-پناهه گهر.

أجهو اولو: پردو-پناهه-ڍڪ. مٿي لڪائڻ جي جاء.

أجهو: ظ. هن هنڌ-هتي. ڄاڻ تہ. (ض) هيءَ.

أجهور: ذ. اوڙاه. ڪن. مال جي ويهڪ جي جاء (وڻ وغيره).

أجهوڪا: جن کي رهن لاءِ جاء نه هجي-خاندان وٽ بي ڇوڪ.

أجهي بجهي: سمجهي پڙجهي-ڏوري ۽ سمجهي-ڳولي ڦولي. ٽڪي ٽڪي-رلي پلي.

أج: ث. پيس-تشنگي. ڪير-ڪنڊ.

أج بڪ: ڪڏي پيئي جي ضرورت.

أجارو: ص. جابل. (ث. ايجاري).

أجا: ظ. هن وقت تائين.

اڃا تائين، اڃا سوڌو؛ ظا. اڃا تائين. لاڳيتو.
 اڃائجنُ؛ م. اڃ. لڳن- اڃايل ٿيڻ.
 اڃائڻ؛ پياسو ڪرڻ- اڃ م مرن.
 اڃو؛ ص. اڃيل- پيسو. تسرو. (ث. اڃي).
 اڃ؛ اسم خاص. پنجاب جو هڪ مشهور شهر، جتي سيد جلال الدين سرخ بخاري رح جي درگاه آهي.
 اڃاڻ؛ ث. غرور- تڪبر- وڌائي.
 اڃاڻ؛ ص. بيزار. اداس. بيقرار. تڙيل.
 اڃارُ؛ (ذ. سن: اڃار) ڪنهن اڪري لفظ جو زبان سان ڪيل آواز- تلفظ.
 اڃارڻ، اڃارڻُ؛ م. (سن: اڃارڻ) آواز ڪرڻ (لفظيا اڪر جي صحيح صورت جو). هجي ڪرڻ. چون- ٻولڻ.
 اڃانڪُ؛ ظ. بي خيالي ٻه. اوچتو- امالڪ- هڪدم.
 اڃانگنُ؛ م. گنجڻ. لڙڪيل شيءَ کي چڪي مڻي ڪرڻ.
 اڃان؛ ث. اوچائي- بندندي- مٿاهين. عمدگي. برتري.
 اڃائڻ؛ م. کڻڻ- مڻي کڻڻ. تنگ ڪرڻ- سڻڻ.
 اڃتُ؛ ص. بي خيلو- بيرواه. غير منتظر.
 اڃتُ؛ ص. مزيدار- وڻندڙ. موافق- جوڳو. دستور موجب. لائق. سولو.
 اڃرُجُ؛ ذ. عجب- حيرت- تپرس.
 اڃرج جهڙو؛ ص. عجيب- حيرت جهڙو.
 اڃڪو؛ ص. ڳنڍيچوڙ- ليليڄو.
 اڃنٽُ؛ ص. ڳڻتي يا چڻاڪاڻ اڃو- بي فڪر.
 اڃنگ؛ اوچتو- اڃنڪ.
 اڃڻُ؛ م. پهچڻ- وارد ٿيڻ- سهڻ- رسڻ. حاضر ٿيڻ- موجود ٿيڻ.
 حاصل ٿيڻ- ملڻ (رقم).
 اڃڻ وڃڻ؛ ذ. اڃ وڃ جو رستو (رسم موجب)- لڳ لاڳپو.
 ملاقات- گڏجاڻي. مرئي پرڻي (برادري عزازت م) شريڪ ٿيڻ.
 اڃڻو؛ ص. اڃڻ وارو- ايندڙ.
 اڃڻو نه وڃڻو؛ ڪڏهن به ناهيندڙ. ان واقف. ڌاريو.
 اڃ وڃ؛ ث. آمدرفت. مرئي پرڻي شريڪ ٿيڻ جي رسم. گهرو رستو- پير پند. گهڻي هلڻ جي لٿڙ.
 اڃهون؛ فعل. اسان وٽ اچي.
 اڃيتُ؛ ص. بي سمجه. غافل. بي سرت. بي تدبير. "نجيت" جو ضد.
 اڃيتائي؛ ث. بي خيالي- بي سمجهي. غننت. بيخبري. بي تدبيري.
 اڃي پڃي؛ ث. ذري پري.

اڃي پڃي ڪڍڻ؛ سڀ عيب ظاهر ڪرڻ.
 اڃي مڃي؛ ذ. هٿ مرمهي. مدد. تعاون.
 اڃ؛ ث. (سن: اڃڻ) اڃڻ- سڀنيدي. پاڻي، ڪڪرن وغيره مڃي اڃڻ. چنورن جي پيڄي. چڊي لسي. پسيل سڻيءَ جو آئرو. پٽي. سڃ- پينگ.
 اڃ اٿڻ؛ پاڻيءَ جو چڙهڻ ٿيڻ.
 اڃ نڪري پوڻ؛ تمام سٺو نتيجو نڪرڻ.
 اڃ لڳڻ؛ برسات سبب جهر جهنگ پٽي ٿي وڃڻ.
 اڃا؛ ص. (سن: اڃڻ) سڀنيدي (وار)- پريا. خشڪ (چنور).
 اڃا ڏوڻ؛ پيريءَ مان سهائيندو ڪم ڪرڻ.
 اڃا ڪارا پڌرا ٿيڻ؛ سڄ ڪوڙ ظاهر ٿيڻ. ڏوهه ثواب ڪلڻ. راز ڪلڻ- پڌرو ٿيڻ.
 اڃڻ ڏندن جي پريت هئڻ؛ بدالچ جي قرب هئڻ.
 اڃڻ ڏي ڏسڻ؛ ڏاڙهيءَ مڻي جي اڃڻ وارن جو لحاظ ڪرڻ. وڌيڪ عمر واري جي عزت ڪرڻ.
 اڃا؛ ث. (سن: اڃڻ) مرضي- خواهش- سڏ.
 اڃا باجهه؛ ث. ٿورو- نوازش- مهرباني. احسان.
 اڃاترو؛ ظ. مٿي ڇرو. مٿا ڇرو- سطحي. اُٻهرو- جلد باز.
 اڃاڻ؛ ث. ڏک- افسوس ڳڻتي- خنو. فراق- وڇوڙو. بيزاري. پريشاني.
 اڃاري؛ نشانن وارا- پارن وارا. ڪمن وارا.
 اڃارو؛ ذ. ڪاٺيءَ جو ڪٽ سان چيريل پاسو- چاڙهو. ٺهرو. راڳ.
 اڃانگ؛ ث. ٽپ- ٻڌ- چال.
 اڃاهرو؛ ص. اڃاترو. اُٻهرو.
 اڃان؛ ث. (سن: اڃڻ) اڃوهجڻ- سڀنيدي ڪٽي ڏيڻ. اڃان مٿل هجڻ.
 اڃائڻ؛ م. اڃو ڏسڻ مڃڻ. اڃي رنگ تي مٿل هجڻ.
 اڃائي؛ ث. اڃان- سڀنيدي. سو جهرو. پ ڪاٺي. صڻي (وهنوار م).
 اڃتُ؛ ص. ان ڇهڻيل پاڪ.
 اڃتُ؛ ظ. يڪدم- تڙت- امالڪ. مٿان مٿان. استعمال م نه آندڻ.
 (پاڻي، کاڌو)، بلڪل نئون (ڪپڙو، ٿانءُ).
 اڃرڻ؛ م. اڃلجڻ. ٽپو ڏيڻ- ڏوڪڻ.
 اڃري؛ ث. ڏاڳڻ ويڙهن جو هڪ نمونو (جڙ ڪڙي وانگر ڏاڳو ويڙهن)
 اڃري؛ ث. آڻي- جهنب- نوڪ.
 اڃرُ؛ ص. چڙي نه سگهندڙ- چڪي ٻڌل. اڻ چڙندڙ.
 اڃرُو؛ ص. ٿورو اڇو. (ث. اڃري). (ذ) نوڻدر.

اُحْتِسَابُ: ذ (ع) حساب ڪتاب جي چڪاس. حساب ڪتاب-
ليڪو چوڪو. چڪاس.

اُحْتِشَامُ: ذ (ع) حشمت-دېدبو-رعب تب.

اُحْتِلَامُ: ذ (ع) ندمت تڙپون.

اُحْتِمَالُ: ذ (ع) ٿي پون جو ممڪن-انديشو.

اُحْتِمَالِي اُصُولُ: ذ. فرضي پشدني اصول.

اُحْتِياجُ: ذ (ع) گپ-گهرج-ضرورت.

اُحْتِياجَمُنْدُ: ص. محتاج-گهر جو-ضرورت مند.

اُحْتِياطُ: ذ (ع) سڀل. بچاءُ. هشيار-خبرداري.

اُحْتِياطُ: ذ. دوراندوشيءَ طور-احتياط خاطر.

اُحْدُ: ص (ع) هڪ اڪيلو. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

اُحْدَاثُ: ذ (ع) ڪنهن شيءِ جي نئين سر پيدا ڪرڻ يا رواج م آڻڻ
جي حانت.

اُحْدِي: ص (ع) هٿيرن پنواهرن سان نوڪر-سپاهي-جنگجو.

اُحْدِيَتُ: ث (ع) هيڪڙ ٿي-وحدانيت.

اُحْرَارُ: ذ (ع) "حر" جو جمع. شريف آزاد خيل ماڻهو. دنيا وي بندن
ڪن جا ماڻهو.

اُحْرَامُ: ذ (ع) ن سببن ۾ ڊڊر (جنهن سان حج جي موقعي تي گوشت
بڌجي ٻنن کي ڊڪجي).

اُحْزَابُ: ذ (ع) ٽولا (خصوصاً مڪي جي ڪافرن جا). قرآن شريف
جي هڪ سورة حوالو.

اُحْسَاسُ: ذ (ع) ڪنهن حواس وسيلي ڇهن جو عمل. شعوري
ڪينيٽ.

اُحْسَاسُ ثَنِي: معوم. ثين (حواس ذريعي)-محسوس ثين. خبر
پون. قيس ثين.

اُحْسَانُ: ذ (ع) ٿورو-پلاني-ڪرم-بچه.

اُحْسَانُ جَتَانُ: پنهنجو ڪيل ٿورو ذري پد ڏيڻ.

اُحْسَانُ قَرَامُوشُ: ص. احسان وارا ريسڙ-گن چور.

اُحْسَانُ گُذَارُ: ص. ٿورو لهيندڙ.

اُحْسَانُمُنْدُ: ص. احسان مڃندڙ-ٿورو-شڪر گذار.

اُحْسَانَاتُ: ذ (ع) احسان جو جمع (ٿورو-پلانون-مهربانيون).

اُحْسَنُ: ص (ع) وڌيڪ چڱو-تميز چڱو. وڌيڪ سهڻو ۽ نيڪ.
نهيٺ وٺندڙ.

اُحْسَنُ اَلْخَالِقِينَ: ص. سڀ کان سهڻو خالقين (خدا).

اُحْسَنُ تَقْوِيمُ: ص. تمام سهڻي نموني ٿيس. (مرد) انسان.

اُچَلُ: ث. زور سان پري پ مٿي اُچلائڻ جو عمل. ڦي-اٿي.
اڏمو-جذبو.

اُچَلُ ڏِين: چٽو ڌڻي ڳالهائڻ. نامناسب ورندي ڏيڻ. ڳالهائڻ
منهن ٻڌائڻ. ان سڌي ڳالهه ڪرڻ.

اُچلائڻ: م. زور سان پري ڦٽو ڪرڻ.

اُچَلَجُنُ: م. اُچل ڪڍڻ. ٿيڙ ڪڍڻ-ٽپ ڪڍڻ. چمچي پري پون.
ڌڪ ڪڍڻ.

اُچَلُ چَلُو: ذ. سپرنگ (Spring).

اُچَلُنُ، اُچِلُنُ: م. ڦٽو ڪرڻ. زور سان چلائڻ. مٿن ڪري ڇڏڻ.

اُچَلُو: ذ. ڏڪي-رڦي. ڏڪي جو مرض. اُٺ جي هڪ بيماري.
ڳڙڙي جو مرض.

اُچَنگَارُ: ث. زور سان روچ (جنهن ۾ شامل ڏنهن شامل هجي).

اُچُو: ص (سن-اُچچ) سنيڊ. چٽو. صاف. پڪ. اُجرو. بي عيب.
(ث. اُچي).

اُچَن ڏانهن ڏَسَ: وڏي عمر واري کي عزت ڏيڻ.

اُچُو اُجرو: صاف ٿورو-اُچو صاف.

اُچُو جِيرو: ڏيسر کي وکر جو هڪ قسم.

اُچُو ڪرڻ: اُن واري صاف ڪرڻ (ڳه بعد). بي ڏوهي ثابت
ڪرڻ. چٽو ڪرڻ.

اُچُو مٿو ڪرڻ: پور مٿين-پيري چن.

اُچُو مُنهن ٿيڻ: (طنز) ڪم ٻي بد ران ڪم ٿيڻ.

اُچي تي ڪارو: ڏاڪٽ-تخريز.

اُچُوٽ: ص. حرام ڪم ڪندڙ (جنهن کي هٿ لائڻ سان پيٽ ٿي
پئجي). گهٽ ذات (پنگي وغيره).

اُچُهَري: ص. چٽو ڳوٺ-ويجهڙ.

اُچيروڙو: ص. ٿورو اُچو.

اُچِين ڪَچِين: ذ. ظاهر ظهور-ڪيو ڪلايو-پڌري پٽ. بند
هڪ جي.

اُحاديث: ث (ع. حديث جو جمع) حديثون.

اُحاطو: ذ (ع) پهريون ڏيوار-حاطو. گهرو-درو.

اُحاطو ڪرڻ: گهريون. حديثون.

اُحباب: ذ (ع) حبيب جو جمع) پير دوست-پير دوست ساٿي.

اُحتِياجُ: ذ (ع) سخت اعتراض. ناراضگي جو اظهار.

اُحتِرازُ: ذ (ع) بچاءُ. پسو-برهيز.

اُحتِرامُ: ذ (ع) تعظيم-ادب. عزت-من.

أحقاف: ذ(ع) ڊڳهن ورن وڪڙن وارا پٽا- پيچر- قرآن شريف جي هڪ سورة جون نالو.

أحقر: ص(ع) وڌيڪ حقير- ڪمترين- سڀني کان گهٽ.

أحكام: أحكامات: ذ(ع) حڪم جو جمع حڪم- أمر.

أحكام شرعي: ذ. شريعت جا حڪم.

أحكام: ص(ع) وڌيڪ پختو- محڪم.

أحكام الحاكمين: ذ(ع) سڀني حڪمن کن وڌيڪ حڪم (خدا تعاليٰ).

أحمال: ذ(ع) بر- وزن.

أحمد: ص(ع) گهڻو سراڻو- سڀ کان وڌيڪ واکيل. (ذ) حضرت محمد ﷺ جن جو اُزني نالو.

أحمدی: ص. رسول پاڪ جن ڏانهن منسوب. (ذ) نبي سڏائيندڙ مرزا غلام احمد جا پوئلڳ- قادياني.

أحمر: ص(ع) ڳاڙهو- سرخ.

أحمق: ص(ع) بي عقل- مورڪ- ڀوڪ.

أحمقاو: ص. بيوقوفيءَ وارو- ڏاڏن جهڙو- مورڪنو (ڪم).

أحمق پائي: ث. بيوقوفي- مورڪئي- ڀوڪپئي.

أحوال: ذ(ع) حال جو جمع بيان- خبر چار- ذڪر- معلومات.

أحوال پرسي: ث. خبر چار وٺڻ- سڏ سماءُ ٺهڻ. صحت بابت پڇڻ ڳچ ڪرڻ.

أحوال دين: خبر چار پڙهڻ- ذڪر ڪرڻ. حال پڙهڻ- حال اورڻ.

أحوال: ص(ع) تپيدو- ڪڇ چشم. ٺڳ- ٺڳو.

أحياء: ذ(ع) جيئري ڪرڻ جو عمل. روح پيدا ڪرڻ. زنده ڪرڻ. روح ٿو ڪن.

أحياء العلوم: سم خاص. ممبر غزاليءَ جي مشهور ڪتاب جون نالو.

أخ: ذ. ڪنگهڻ يا ڪنگهري ڪرڻ جو آواز. حقارت جو آواز.

أخ ثو: لغت ملامت جو آواز- ٿو.

أخبار: ث(ع) خبر جو جمع خبرن وارو روزانو ڇپجندڙ ٻيو- خبر نامو.

أخبار نويس: ص. ايڊيٽر- مدير.

أخبار نويسي: ث. صحافت- جرنلزم.

أختام: ذ(ع) انت- ڇيم. آخر- انتها. تڪميل- پوريائي.

أختر: ذ(ف) تارو- ستارو.

أختر سوخته: ص. بدنصيب- ٺپ ڳو.

أختر شماری: ث. تراڪٽن. تراڪن- انتظار ڪرڻ. جوتش- نجوم.

أختر شناس: ص. نجوم. جوتشي- ستارن جي علم جو ڄاتو. أختر ضمير: ص. ڏهو- ڏاڏا- عاقل.

أختراع: ذ(ع) ڪنهن نئين شيءِ جي ايجاد.

أختصار: ذ(ع) وڌي بيان کي ٿورن لفظن ۾ بيان ڪرڻ- ٽٽ- خلاصو.

أختصار ڪرڻ: ٽٽ ڪرڻ. وڌي بيان کي مختصر ڪرڻ.

أختصار: ذ(ع) دشمني. خصومت.

أختلاج: ذ(ع) ڌڙڪو (دل جو)- اضطراب.

أختلاج القلب: ذ. دل جي ڌڙڪي جي بيماري.

أختلاط: ذ(ع) ربط- ميڻ جول. دوستي- صحبت.

أختلاط العقل: ذ. عقل جي خرابي. ماليخوليا جي قسم جي هڪ بيماري.

أختلاف: ذ(ع) مخالفت- ابتڙ راءِ- جدا رايو. ڦوٽ- اڻٻڌاءِ. فرق- ويڇو.

أختلافات: ذ(ع) اختلاف جو جمع جدا جدا رايو.

أختلاف راء: ث. رايي جو ٽڪر.

أختناق الرحم: ذ. هڪ قسم جي زلڻي بيماري (جنهن ۾ مريض کي غشي يا مرگهيءَ واري حالت ٿئي)- بوگولو.

أختيار: ذ(ع) زور- وس. مرضي. حڪم. حق.

أختيار جمائن: رعب ويهڻ. حڪم هلائڻ. قبضو ڪرڻ.

أختيار ڪرڻ: پسند يا قبول ڪرڻ (ريت، رسم، عادت وغيره). پڻ تي هموار ڪرڻ (ڪو ڪم يا ڪا ڳالهه).

أختيار مرهڻ: وس مرهڻ- قبضي مرهڻ. حڪم مرهڻ.

أختيار نامو: ذ. اختيار ٿيل جو پيروانو. حڪم هلائڻ جي اجازت اختيار ڪرڻ.

أختيار: ث. پنهنجي مرضي وس. حڪم. اثاڻ تي.

أختيارية وارو: ذ. وس وارو- با اختيار. اعليٰ عملدار.

أختي گهوڙي: ث. اها عورت جنهن جو اُها ڀريل نه هجي.

أخذ: ذ(ع) اقتباس. چونڊ (ڪلام جي).

أخذ ڪرڻ: اقتباس ڪرڻ. ٻئي جي ڪلام مان ٽڪرا وٺڻ.

أخري: ذ. آخر.

أخراج: ذ(ع) ٻاهر نڪرڻ جو عمل. نيڪ نئي.

أخراجات: ذ(ع) خرچ- خرچ پڪا.

أخرب: ص. وڌيڪ خراب. علم عروض ۾ هڪ عت جون نالو.

أخروت: ذ. ڪڙوٽ- اڪروٽ (ميوو).

آخفي: ص (ع) سڀ کان وڌيڪ مخفي. تصوف ۾ دل جي ستن لطيفن مان پويون لطيفو.

اخلاص: ذ (ع) خلوص - سچائي. نيڪي. سچي دوستي.

اخلاص مند: ص. خلوص وارو - مخلص - گهنگهرو.

أَخْلَاطُ: ذ (ع) "خِلَاط" جو جمع - چار مزاج (خون، بلم، صفراء، سوداء).

اخلاق: ذ (ع) خلق جو جمع (چڱالچن - سٺيون عادتون، ماتيهو، شرافت، اخلاق حسنه: ذ. سٺا لچن.

اخلاق حميده: ذ. واکاڻ جو ڳا اخلاق.

اخوان: ذ (ع) آخ جو جمع (ڀائر.

أَخْوَانُ الصَّفَاءِ: ذ. سچا ڀائر. قرون وسطي ۾ مسلمان فيلسوفن جي هڪ جماعت.

أَخْوَت: ث (ع) برادري - ڀڻي.

أَخْيَارُ: ذ (ع) چڱا ماڻهو - نيڪ ماڻهو.

أَخِيرُ: ظ (ع) پويون - پڇاڙيءَ وارو. (ذ) پڇاڙي.

أَدَا: ث (ع) آداء) آڏائي - بجا آوري - پوراڻي. (ص) پورو سرانجام.

أَدَابُنْدِي: ث. ڪنهن بد ذمي يا فرض جي بجا آوريءَ لاءِ مقرر مڏو.

أَدَا ڪرڻ: پورو ڪرڻ (حق). واپس ڪرڻ (قرض).

أَدَانِيگي: ث. بجا آوري - سرانجامي - پوراڻي.

أَدَا: ث (ف) انگل - نخرو - مٽو. ڍنگ - طريقو. نزاکت.

أَدَا فِهم: ص. اشارن مان ڳالهه پورو ڏسندڙ. ذ. نخري جي نمونن جو ماھر.

أَدَا: نڊا. پاء - اوڀاء.

أَدَارَت: ث. ايڊيٽري - ايڊيٽر جو ڪم.

أَدَارو: ذ (ع) آڌاراهه) ڪٿو - محڪمو. انتظامي عملو. خاص ڪم ڪندڙن جي جماعت.

أَدَارِيو: ذ. اخبار جو ايڊيٽوريئل.

أَدَاسِي: ث (سن) مايوسي - نااميدي. سڪ.

أَدَاسُ ص (سن) ڏڪارو - مايوس - مٺور. سڪيل.

أَدَاسُ تِين: غمگين ٿيڻ. مايوس ٿي. ملول ٿيڻ.

أَدَاسِي: ث (سن) آڏاس. (ص) مايوس - مٺور. ڏڪارو. سڪيل. ويگتو.

أَدَاڪار: ص (ف) ناٽڪ ۾ حصو وٺندڙ - ويس ڌاري - اڪٽر.

أَدَامَت: ث (ع) دوام - هميشگي.

أَدَبُ: ذ (ع) خلق - سلڇڻائي. تهذيب. عزت - من. وڏن جو لحاظ - مروت. سانگو - لحاظ. نشرءِ نظم جي جملي اصولن جو علم

(علم ادب).

ادب آموز: ادب سڀڪاريندڙ. استاد. شاگرد.

ادب پرور: ص. ادبي ذوق وارو.

ادب خانو: ذ. مڪتب. سزايا سيڪٽ جي جاء.

أَدَبُ ذِي: عزت ڪرڻ. سيڪت ڏيڻ.

ادب ذوق: ص. ادب سان شاهه ڪندڙ.

أَدَبُ ۾ رڪن: ضابطي ۾ رڪن. ادب وارو بنائڻ.

أَدَبَارُ: ذ (ع) بدبختي. نحوست. مفلسي. تنزل.

أَدَبَاءُ: ذ (ع) آديب جو جمع) علم ادب جا ڄاڻو يا ماھر - آديب.

أَدَبِي: ادب وارو. ويڙهيل - عالم. مھذب. علم ادب سان تعلق رکندڙ (ڳالهيون، شيون وغيره).

أَدَبِيَات: ث. علم ادب يا ساهت سان لاڳاپيل ڳالهيون - علم ادب.

أَدْرَاكُ: ذ (ع) حواسن سان پروڙ. پروڙن جي قوت. نتيجي تائين پهچڻ جي خيالي قوت. عقل - فهم.

أَدْرَاكُ: ذ/ث. تزيءَ آلي سنڍ.

أَدَرُ گَدَرُ: ظ. واءِ وڪر - چڙو چڙ. آڌگيدو (ڪم).

أَدْغَامُ: ذ (ع) لفظ ۾ ٻن سڳين لڳيتي حرفن کي "شد" سان گڏي هڪ ڪري اچارڻ.

ادغامين اعراب: "اعراب" جي "ادغام" واري صورت.

أَدَلُ: ذ. آڏو - پاء.

أَدْلَانِي: ث. خوشي - موج.

أَدَلُ بَدَلُ: ث. ڦير گهير - مٽ سٽ - اٿل پٿل.

أَدْلُو بَدْلُو: ذ. مٽا سٽا. عيوض. آڏو بدل.

أَدْلُو گَدْلُو: ص. ميرو سڀرو - گرو گندو - ڪنو ڪو جهو. (ث. آڏو ڳڏي).

أَدْلِين دَدْلِين: ظ. بي انداز - ريل چيل.

أَدْمُ: ذ (سن) آڏيم (سميو - ڪوشش. سر جوشي - آور چڻي.

أَدْمِي: ص. سرگرم - ڪوشش ڪندڙ - محنتي - همت وارو.

أَدْمَاج: ذ (ع) بيت ۾ هڪ خيال اندر ٻيو خيال داخل ڪرڻ (علم بديع جو اصطلاح).

أَدْمَرُ: ذ (سن) هڪ قسم جو انڱير جو وڻ. برهمڻن جو هڪ فرقو. ڪوڙه جو هڪ قسم.

أَدْنِي: ص (ع) گهٽ - ڪري - خست - نيچ - ذليل - ڪميٽو.

أَدْنِي و أَعْلِي: ذ. نيچ ۽ اوچ درجي جا ماڻهو.

أَدُو: ذ. پاء. (ث. آڏي).

آدوار: ذ(ع: دَور جو جمع) چڪر- ڦيرا. زمان. وقت جا دَور.

آدوت: ص. اونداهو. بي نور.

آدورائي: ث. ڀڳاڳ جي دانهن. دانهن ڪوڪ.

آدورو: ص. ڀڳو- بدنصيب.

آدوها، آدونها: ذ. اندر جا ارمان- غم- ڏک.

آدويه: ث(ع: دوا جو جمع) دوائون.

آدھ: ذ(ع: آداء) اداڻگي. پوراڻو. نبيرو.

آدھ ڪرڻ: ڪنهن معاملي کي نبيري پورو ڪرڻ. فيصلو سن ختم ڪرڻ.

آدھم: اسم خاص. هڪ وڏي صوفي حضرت ابراهيم بن ادهم جي پيءُ جو نالو، جيڪو حضرت ابراهيم عليه السلام سان گڏ ابراهيم ادهم طور مشهور آهي.

آدي: ث. پيڻ. سرتي- سهيڙي.

آدي: ث. شڪار ڪرڻ لاءِ لنگي ويهن جي جاء- ڪڏنو.

آديان: ذ(ع: دين جو جمع) مذاهب.

آديب: ص(ع) عماد ادب، ماهر، استاد، سمجھو- ڏاهو. بااخلاق.

آديم: ذ(ع) هڪ قسم جو هٿرادو خوشبودار چمڙو.

آديوگي: ص. جفاڪش- محنتي- اورچ.

آڌ: ذ(سن: آرڌ) ڪنهن به شيء جي ٻن پورن حصن مان هڪ حصو- نصف.

آڌا ڪري: ث. "لاڪنائڻ" يا "ماترائڻ" کان سواءِ تحرير- ٻئي تحرير. اڻپوري ٻولي. خفيه تحرير.

آڌا ڀاڻوار: ص. ڪم ڪار ۽ ڪاروبار يا ڪمائيءَ ۾ آڌ حصي جو مالڪ- اڌشريڪ.

آڌا ٿيڻ: پ- تڪرر ٿيڻ. تڪررات ڪرائيڻ. بي انتها محبت ۾ بيحال ٿي لڄڻ.

آڌا ڀاءُ: ذ. تور جو هڪ وٽ- سير جو انون حصو.

آڌا ڀتیار: ص. آڌا ڀاڻوار.

آڌا چڻي: ث. گهراڳيان نهيل منڇ يا چاڀرو.

آڌا ڌم: ذ. لکن ۾ بيهڪ جي هڪ نشاني (-) ڪا.

آڌا رات: ث. آڌي رات- نيم شب.

آڌا رڌو، آڌا ڪچرو: ص. آڌو گابرو ڌل- آڌيڪو.

آڌا سير: ذ. هڪ سير جو آڌ- ٻيڀء.

آڌا گيدو: ص. آڌورو- آڌو گابرو- اڻپورو.

آڌا لڳيون: ث. آڌ پوريل (اڳيون)- نيم خوابي- نيم وا.

آڌ موري: ث. آڌ قيمت- آڌ منڇ. بلڪل گهٽ قيمت.

آڌ من: ذ. من جو آڌ- ويهسير.

آڌ مٿو: ص. نهيت ٿڪل- ماندو- ساتو- هلاڪ. مرتنگ.

آڌو آڌ: ص. ٻيٽڪر- پورا ٻيٽ.

آڌو ترو: ذ. آڌ سيڪڙو (وياج).

آڌو پتي: ص. آڌا ڀاڻوار.

آڌورا تو: ص. آڌ پرا تو. چنل- ڪٽل (ڪپڙو وغيره).

آڌورو: ص. آڌ جيترو- آڌو گابرو. آڌ رهيل. اڻپورو. (ث. آڌوري).

آڌو ڪارو: ص. آڌورو.

آڌو گابرو: ص. آڌ جيترو- آڌورو. اڻپورو.

آڌا ٿورو: ص. بد عادتو- ڪڏا تورو- ڪلچتو.

آڌار: ث. آڌرتي ڪنيل بنا وياج قرض. ڪٽ (دڪان من سڏي جي).

آڌارو: ص. آڌرتي ڪنيل- قرض تي ورتل. (ث. آڌاري).

آڌاري بهاني: ط. ٿوري وقت لاءِ قرض طور.

آڌار جي ماءُ مرڻ: آڌرتي نملڻ. آڌر بند ٿيڻ. ڪارپٽ وڃڻ.

آڌارڻ: م. آڌر ڪڍڻ- قرض ڪڍڻ.

آڌاري: ص. اُن وٺو هوٽ- جڙو.

آڌا ڀاءُ: ذ. آڌمو- پور- ريچڪ. جوش (اندر جو)- باه.

آڌاڻ: ث. آڻيڙ (ٻوٽن جو). ڌڙ- رڻي- غبار.

آڌانو: اُڀريو- آڌيو- جاڳيو. مٿي چڙهي ويو.

آڌاڻي: ث. غبار لهي وڃڻ وقت آسمان جي صفائي.

آڌاڻون: ذ. ربيع ۽ خريف جي فصلن جي وچ واري پوک.

آڌر نذر: ص. بيوس- لاچار. بي واه. ڪين جهڙي.

آڌرنگ: ذ(سن: آرڌانگ) هڪ بيماري (جنهن ۾ جسم جو آڌ حصو

سڪي وڃي)- فالج.

آڌرڻ: م. چوٽڪارو ڏيارڻ- چٽائڻ. پاڙ پٽڻ. اُٿي ڪرڻ.

آڌري: ص. چڙواڳ- رول (عورت). ٻي شرم- بي لڄي.

آڌري وڃڻ: چڙواڳ ٿيڻ. اُٿي وڃڻ- لڏي وڃڻ.

آڌڙ: ذ. آڌ حصو. سڪل ڪارڪ جو آڌ. سوڀريءَ جو آڌ.

آڌڙ ڏمي: ث. گوڙ گهمسان. زور زبردستي. هل ڦساد.

آڌڙڻ: م. آڌڙڻ. اُڪڻ (سيو)- ٽاڪائڻ.

آڌڙوٺ: ص. آڌو هيءُ آيل- جوانيءَ کان موتيل- ڪڙو ڏڏ.

آڌڙي: ث. آڌ ڳوٺ يا آڌ ڀو.

آڌڙيل: ث. پڄاڻي اندل زال.

اڌڪُ: ذ (سن؛ اڌڪ) سنبت سال م هر ٽئين سال وڌايل تيرهون مهينو (جيڪو اڌڪ ۽ سون جي وچ ۾ گذرين).

اڌڪُ: ذ. اڌڪو-اڌڪن-تڪراڌڪيترو.

اڌڪنُ: م. ايساهي ۽ موندجن-ٽيڄن-ٻرجن.

اڌڪي: ث. بخار سان گڏ پاسي جي سور جي بيماري-نمونيا.

اڌڪيون جاڳن: سور جو سونئون ڀيڻ. اڌما ٿيڻ.

اڌمُ: ص (سن) خسي-ڪميٽو-ٽيڄ-گهٽ.

اڌمُ: ذ. ڇل-گور-غوغا.

اڌمنُ: م. ايامن-اڀرن-اسرن. پڙڪوڪ ٿي ٻاهر نڪرن (پاڻي وغيره).

اڌمو: ذ. ڀور. جذبو. منگ. پڙڪو-ڇر.

اڌما ڏين: ا. منگ ٿيڻ-جذب جاڳن-ڀور پون. اڇلون ڪڍڻ-پڙڪا ڪڍڻ.

اڌو: ذ. ٻيڙي جي کوهي کي جهن لاءِ ٺاهي ڇهڙي ڪئي.

اڌو: ص. اسريو-وڌيو-مٿي چڙهيو. ٻڌڻي-ڪو. پڪمشت.

اڌو سامتاو: ص. س. مٿل-بانج. جون (ث. ڏي-مائي).

اڌو بند: ث. چادر جي گوڏ ٻڌڻ جو هڪ نمونو (جنهن ۾ اڌ چادر گوڏ ڪجي. باقي اڌ پٺن تي وجهجي).

اڌوير: ث. تڪريءَ جي چوٽيءَ ٿري جي وچ وارو هنڌ (جيڪو لاهي وارو ڏکيو ٿئي).

اڌوير ۾ اڇن: مشڪل ۾ ڦاسڻ-تڪليف ۾ اڇن.

اڌويرو: ذ. ڳهن کي لسو ڪرڻ لاءِ ٺاهيو جو تڪر.

اڌوتر: ث. هڪ قسم جو عمدو سونئي ڪپڙو.

اڌوتو: ص. ان ڌوتل-ميرو. ٺاڻڪ. (ث. اڌوتي).

اڌوت: ذ. ڦيرو-موت-واپسي.

اڌوتڙ: ث. حلال جانور جي گل-چمڙو.

اڌڪو: اڌو-پاسي-پير-پسيرو.

اڌومُ: بي اندز-بي شمار-ان گڻيو.

اڌومڪ: ص. ڪنڌ هيٺ ڪري ويٺل (تسپ. مراقبي ۾). شرم ۾ ٻڌل.

اڌي: ث. واڌ. واڌارو. وڌندو-ٺاڻ.

اڌي گُٽي: ث. وڌڪوٽ. شعير. نقصان.

اڌيار: ص. اڌ حصي جو مانڪ-اڌياڻيو.

اڌيرو: ص. اڀيرو-بي صبرو. ٻوراڻو-ڦرتو گهرتو. منجهس. پتو.

اڌيرتا: ث. اڀرائي-بي صبري. منجھ-پنپ.

اڌيرج: ث. بي صبري-اڀرائي. منجھ.

اڌيتا: ث. محتاجي. تابعداري-هيٺاهين.

اڌيڪار: ذ (سن) ختياڙي. حڪومت-عهدو. انتظام.

اڌيڪاري: ص. ختياڙي وارو-مختار. عهددار.

اڌ: ث. پوک يا بچ ڪي پٽيءَ جي ٻيڄ لاءِ ڪسي-واهي.

اڌ اٿن: گهڻو خرچ ٿيڻ. سهارو ناهي. نقصان هجڻ. تباھ ٿيڻ.

اڌ تي بيٺن: معمولي ڪم ڪن نٿا ٿيڻ. باقي ٺوري ڪم تي انڪار ڪرڻ. بي همت ٿيڻ.

اڌ ڌوپي وڃڻ: سڀ ڪجهه تباھ ٿيڻ-جهڳو جهڻ ٿيڻ.

اڌ نه ٿيڻ: بي همتي ڏيکارڻ. سستي ڪرڻ.

اڌ: ث. ڌڙ-ٿٽ-غبار.

اڌارڻ: م. اڌ ٿيڻ (پڪي نغڙ). تيز ڊوڙ ٿيڻ.

اڌاري: ث. اڌم-پروڙ. اڌارڻ جو عمل.

اڌامُ: ث. اڌ مڻ جو عمل-اڌر-پروڙ.

اڌامڪُ: ص. اڌ مڻ لائڻ (پڪي جو بچو). اڌامندڙ (پڪي. ولر).

اڌامڪي: ث. اڌم-اڌار. پروڙ (خيال جي). امانگ.

اڌام ڪٽولي: ث. اڌامندڙ ڪٽ. قديم ڪهاڻين ۾ اڌامندڙ جادوئي ڪٽ.

اڌامندو پڪي سڃاڻڻ: تيز فهم هجڻ-عتقمندهجڻ.

اڌامنُ: م. اڌارڻ-پروڙ ڪرڻ. تمام تڪو هجڻ. تيز ڊوڙ ٿيڻ.

اڌامي وڃڻ: اڌري وڃڻ-پروڙ ڪرڻ. تيزيءَ سان وڃڻ. گم ٿيڻ.

اڌاوت: ث. بندوت (جاء جي)-تعمير. عمارت. بيهڪ-ڊول.

اڌاوت ڦريل هئڻ: بندوت ڏنگي هئڻ. بيدولو هئڻ (مانهو)-بدشڪر هئڻ.

اڌائڻ: م. ٺاهڻ (جاء)-جوڙائڻ (گهر). تعمير ڪرائڻ.

اڌائڻ: م. اڌارڻ-مٿي چاڙهڻ (لغڙ. جهاز). ٺاهڻ-ڪهاڻي (منڪيت). تيز ڊوڙ ٿيڻ. گم ڪرڻ-لڪ ٿيڻ.

اڌاءُ: ذ. اڌو-ٺڻ. ڀنگو خرچ-فصل خرچي.

اڌائو: ص. اڌ ٿيندڙ. گهڻ خرچتو-مستعار.

اڌائي ڇڏڻ: مڪي ٿيڻ ڇڏڻ-صور خرچ ڪرڻ. گم ڪري ڇڏڻ. سخت شڪست ڏيڻ (مٿي ۾).

اڌائون: ص. بي ڏنگو ٿي ڪرڻ.

اڌايو: ص. بيوقوف-جهڻ-مورڪ.

اڌبُڌ: ث. ٺٽراڻ-دل مڻ هئڻ.

اڌپ: ث. اڌوت.

اڌراڪ ٿيڻ: اڌارڻ جي لائق ٿيڻ-اڌ مڻ جهڙو ٿيڻ.

اُڌَمِرُ: ڏناٺ، ڊڊپو-شان شوڪت-طومان.
 اُڌو: ڏ، ڏسو "اڌڪو".
 اُڌيڙ: ٺ، ٻيٽ واري زال کي آيل اُڀر ڪا.
 اُڌيڙو، اُڌيڙن: م، اُڪين-ٽوڙن (بخي)، ڏاڍي مار ڪين، سخت سزا ڏين.
 اُڌيڙو: ڏ، مائٽي چئن پٽوڙن جي حالت-قصر رحم.
 اُڌ، اُڌو: ٺ، ٿڃ واري رڳ، ذاتي گڻ يا وڪڻ (حو ڏني ڄم ڪن ملي)، عددت (بنيادي، نسلي)، ٻن-ڪڙهر.
 اُڌ چڪڻ: اصل ڏي ورن، وڌڻ جي عادت پرائڻ.
 اُڌ ڪڍ تي هلڻ: پڄنديءَ سر و خرچ ڪرڻ.
 اُڌائي: ص، پسجاءَ تي جواڏ.
 اُڌائي چانور الڳ رڌڻ: جماعت يا ڪٽنب سان شامل ڏيڻ.
 اُڌائي ڏينهن جي با شاهي: ٺ، ٿورن ڏينهن جي حڪومت.
 اُڌائي گهرن جو خير: سڀ ڪنهن جو ڀلو.
 اُڌائي گهرن جو زيان: سڀ ڪنهن کي نقصان پهچائيندڙ، جهيڙا ڪرائيندڙ.
 اُڌائيترو: ڏ، اُڌائي سيڪڙو.
 اُڌنگائي: ٺ، ڪريٽ، بي لڇت تي، بدسلوڪي، بددهت.
 اُڌنگو: ص، ان سُهائيندڙ-ڪريٽو، بي لڇنو، بد فضيلتو.
 اُڌنگا پير هلڻ: خراب هلت هلڻ-اُٻتا پير ڪڍڻ.
 اُڌنگا وڻ: بي ڍنگا ڳالههءَ-طعنا.
 اُڌو: اسم خاص، سنڌ مهڪ ذات جونالو.
 اُڌوري: ٺ، ٿوري گاهو ورو چراگاهه.
 اُڌيجو: اسم خاص، هڪ ذات جونالو.
 اڏاٻت: ڏ (ع) گداز-ڳارو.
 اُڏان: ٺ (ع) بانگ-بانگ، نماز لاءِ سڌ (مسجد من).
 اُڏاڙ: ڏ (ع) هڪ قسم جو خوشبودار جابلو پوتو (پسار ڪري وڪر طور ڪماجي)-پٿر ڦوڙي.
 اُڏڪار: ڏ (ع) ڏڪر جو جمع، ڌڻيءَ جون ساراھون، ڳالهيون.
 اُڏڻ: ڏ (ع) اجازت-مو ڪل، رخصت، حڪم، امر.
 اُڏڻ ڏيڻ: امر ڪرڻ-حڪم ڏيڻ، تعويذ، وظيفي وغيره جي اجازت ڏيڻ-هڏو ڏيڻ.
 اُڏيٽ: ٺ (ع) ايڏا-اهنج، تڪليف، ظلم.
 اُڏ: ڏ، بغض-حسد-ڪينو، ڪڇ-ڪوڙ، عيب.
 ار ڪري ويهن: بهانوبنائي ويهي رهڻ.

اُڌَرُن: م، اڏامڻ.
 اُڌند: ص، اڏامندڙ.
 اُڌند ڪٽولي: ٺ، اڏام ڪٽولي.
 اُڌڻ، اُڌڻ: م، ڏيڻ-جوڙڻ (جاء، چئو وغيره)، مٽڻ (ڪوڙ ڪو).
 اُڌي ڇڏڻ: م، ملامت ڪرڻ-ورسائڻ.
 اُڌڻ: ڏ، ڇڏڻ، سڪائڻ لاءِ ڪٽل ڪائي.
 اُڌڻ، اُڌڻ: ڏ، ڏيڻ-اُڌرڻ.
 اُڌي وڃڻ: اڏامي وڃڻ، هليو وڃڻ.
 اُڌو: ڏ، ٺڪاڻو، ماڳ، پڙي، پاٿاري (جوارين جي)، هوائي جهازن جي لهڻ جو ميدان، پائيل پڪين جي ويهن لاءِ ڪاٺي يا ڇٽ.
 اُڌو: ڏ، افواهه-ڪوڙي خبر-ڳوڙو.
 اُڏا اُٿارڻ: افواهه اُڌرڻ-ڪوڙ هلاڻ.
 اُڏوڪڻ: م، پٽ يا نوڙهي مٿان گت ڪئي نهارڻ.
 اُڏول: ص، نلڏندڙ-محڪم، بي ڊپو.
 اُڏوتو: ڏ، چوڪسي-خيال.
 اُڏوهي، اُڏيهي: ٺ، جيت جو هڪ قسم (جيڪو ڪٺاءَ ڪٽڻ کي ڪاٺي).
 اُڏوهي لڳڻ: ڏوهي ڪرڻ ڄڻ، سُر جي وڃڻ.
 اُڏي: ٺ، ڪاٺيءَ جو ٽڪرو (گه، گوشت، مڇي وغيره وڌڻ لاءِ).
 اُڏيءَ تي سر ڏيڻ/رڪڻ: مرن لاءِ تيار ڪرڻ.
 اُڏيءَ تي ويهاري: نيت مان ٻاهر ڪڍڻ، تڪليفن م وڃهڻ، سڃو ڪرڻ.
 اُڏي ڪوڙي ويهن: ظلم تي پاڙڻ، نا انصافي ڪرڻ.
 اُڏي مڏي ڇڏڻ: گهر پر ڇڏڻ-ٽٽي وڃڻ.
 اُڏيار: ص، گوشو ڪندڙ، مڃاڻت ڪندڙ.
 اُڏيرو لال: اسم خاص، سنڌ جي هڪ مشهور درويش جونالو، مذڪوره درويش جي نالي پٺيان ٻڌ هڪ شهر جونالو.
 اُڏيڪ: ص، آسائو-اميدوار، اوسيئڙو ڪندڙ.
 اُڏ: ڏ، اُڏبر (اُن جو)، ڏيڳ (رڻ جو).
 اُڏ: ص، گهڻ ڪٽو-پيٽوڙي-هڃي.
 اُڏرڻ: م، ڪُلڻ (بخيو)-ٽٽڻ (ٽاڪا)، ٽوپو ڪلي پون، ڦاٽڻ.
 اُڏڪڻ: چر ڪرڻ (ڊپ م)-انديشو ڪرڻ.
 اُڏڪو: ڏ، اُڏڪو-ڪٽڪو، انديشو، ڊپ-خوف، انتظار-اونو.
 اُڏلڻ: م، اهلي پون-لڙڻ.

اُر: ٺ. ٿڪاوت. بدن ۾ سُر (ٿڪ سبب).

اُر جي پوڻ: ٿڪجي پوڻ - ڪڙجي پوڻ.

اُر: ڏ. اُرھ - ڇاتي - سِينو. ارواح - مڻ - ڏن - ڇھ - شوق. تيز فھمي - سَنو حافظو. طقت - قوت.

اُراتو: ڏ. روح - ماتم - پٽڪو. جھورائو - ڏک.

اُرادت: ٺ (ع) اُرادو. گھڙ - خواهش. تڌير. عقيدو - ويساھ.

اُرادتا: ظ. ارادي سن - ڇاتي ٻڃي. ھسيڪر.

اُرادمندي: ٺ. نيڪ نيتي. اخلاص. اعتقاد.

اُرادو: ڏ (ع: اراده) گھڙ - مرمي - خواهش. قصد - نيت. اعتقاد - ويساھ. رب جي رض - لکيو - نصيب.

اُرادو: ص. نرالو - نيرو. انگ - جد - بيو.

اُراڪين: ڏ (ع: رڪن جو جمع) ٿپ. اُڌري جو ڪم سڀياليندڙ عھديدار. جماعت جي ڪاروباري مجلس جا ميمبر. حڪومت جو تنظيم سڀ لپندڙ چونڊيل ميمبر.

اُرائيو: ڏ. بھ جي جي - اولانيو.

اُراڻ: ٺ. ٺھ - صلح - سلوڪ. محبت.

اُرب: ڏ. ھڪ سئو ڪروڙن جو عدد.

اُرب گُرب: ص. بي انداز - بيشمار.

اُرباب: ڏ (ع: رُب جو جمع) ڏيھ ڌڻي. حاڪم. مالڪ - صاحب.

اُرباب بصيرت: باطن جا صاحب - باريڪ بين انسان - دوراندیش.

اُرباب سَخَن: سَخَن جا صاحب - فصاحت ۽ بلاغت جا مالڪ. شاعر.

اُرباب قَلَم: ڏ. اديب - اھل قلم.

اُرباب نشاط: ڳ ٺاءُ ناچو.

اُربعا: ڏ (ع) ھفتي جو چوٿون ڏينھن - ٻُڌر. (ص) چار.

اُربعا خطا: ٺ. چار گناھ (شرع موجب ٽي گناھ معاف ٿين جوڳ آھن). معاف ٿيڻ جھڙو ڏوھ - ڳري خطا.

اُربعا عناصر: ڏ. چار بنيادي عنصر (مٽي، پٽي، هوا، پاڻي).

اُريند: ڏ (سن: رويند) ڪنول جو گل - نينوفر..

اُربلائي: ٺ. اُلبلائي - لاڏو. ڏن ڏنخرو.

اُريلو: ص. اُلبينو - لاڏو - ڏن ڏنخري ورو. (ٺ. ربيبي).

اُربڙ: ٺ. پريشاني. مونجھارو - گھڙ ھٿ.

اُربتباط: ڏ (ع) تعلق - لاڳاپو - واسطو. الفت محبت. شادي - چن سڃاڻ. دوستي.

اُرت پُرت: ڏ. ڏر ٻڌل - ڏي وٺ - مٽ مٽ.

اُرتجال: ڏ (ع) في لمديه شعر گوئي.

اُرتداد: ڏ (ع) دين کان ڦيرو - مذهب کان منھن موڙ.

اُرتعاش: ڏ (ع) عضون ۾ ڏکي - رقتي. ڏوڏو.

اُرتفاع: ڏ (ع) بندي - مٿھين. چوٽي. عمود.

اُرتقا: ڏ (ع) ترقي - چڙھو. سڌارو. واڌارو.

اُرتقائي نظريو: چارلس ڊارون جو انسان جي نشوونما ۽ ارتقا بابت ڏنڌ نظريو.

اُرتڪاب: ڏ (ع) ڏوھي ٿيڻ - خط واري.

اُرتو: ڏ. رت ٿيڻ - رت جھڙو - ڳاڙھو. رت - خُون - ٺھو.

اُرتو آب: ڏ. ڳاڙھو پاڻي. رت جا ڳوڙھا.

اُرتو گر: ص (ھ) ڪپڙي ۾ چن و جھنڊڙ.

اُرتيو: ص. ڏٽيو - دلال - گماشتو.

اُرت: ڏ. مطلب - مقصد. سمجھائي - معنيٰ.

اُرت سڌ ڪرڻ: مطلب پورو ڪرڻ.

اُرتا ميٽڪ: ڏ (انگ) علم حساب.

اُرت شاستر: ڏ. عملي زندگي ۾ ملڪي سياست جي بيان وارو ڪتاب. (اسم خاص) هندستاني تهذيب بابت ھڪ قديم ڪتاب جو نالو.

اُرتي: ٺ. (سن) ھندن ۾ لاش کڻي مسان تائين پھچائڻ لاءِ بنس جي ڪاٺين ۾ ٺھيل ڪاٺي.

اُرت: ڏ. اُيت - چوڙ. نار.

اُرت مال: ڏ. چرخي جي مالھ - چرخي جي مٿين گولائيءَ ۾ واٽيل سٺ.

اُرتڙي: ٺ. ٺٽ (زيور) جو ھڪ پيرزو.

اُرتي: ٺ. ڪجهه ٽن لاءِ ڪاٺين ۾ ٺھيل ننڍي گھرو مشين.

اُرت رڪن: بر رڪن - تڪليف ڏيڻ.

اُرت: ڏ (ع) ترڪو - ورشو. موروثي ذات.

اُرتنا: ڏ. پيٽ. بخشش. سپردگي.

اُرتين: م. جواني ڪرڻ. سونپڻ. پيٽا ڪرڻ.

اُرجمند: ص (ف) منھ - عمدو. وڏي بقت وارو. پيرو - محبوب.

اُرجنت: ص (انگ) بڪر ضروري.

اُرجل: ڏ (ع) ڊگڙ گھڙو.

اُرجن: اسم خاص. پندوپ ٽرن ۾ ھڪ جون ٺو - ارجن ديو.

اُرجن: م. ٿڪجڻ. گھڻي ڪم سبب سٺند جي پوڻ - ڪڙجن. ورجن.

اُرجڪ مرچڪ: ٺ. ٻي رتي ۾ چوڻ جا ٻول.

اُرجن، اُرجن: ڏ. ٽڪ - رنڊڪ. مشڪلات.

اُرجو: ذ. ڏکيو. سڃو. ڏٽريل.	اُرضي: ص. ڌرتيءَ جو - زميني.
اُرحم: ص (ع) تمام گهڻو رحم ڪندڙ.	اُرضيات: ذ (ع) ڌرتيءَ جي طبقتن جو علم - جيا لوجي.
اُرحم الراحمين: الله تعاليٰ.	اُرعج: ذ (ه) هڪ عطر جو نالو.
اُردابيگي: ث. حرم ۾ انتظام رکندڙ پهريدار عورت.	اُرعج: ث (ف) وڻ ويڙهي.
اُرداس: ث. عرض - گذارش. التجا. عاجزي. نذرانو - پيٽ.	اُرعوان: ذ (ف) ڳاڙهه ۽ سهڻا گل جهليندڙ هڪ قسم جو وڻ.
اُرداسن: م. منٿ ڪرڻ - التجا ڪرڻ - وينتي ڪرڻ.	اُرعواني: ص. سُرخ - ڪرمجي - پياڙي.
اُردگرد: ظ. چوڌاري - آسپاس.	اُرعون: اسم خاص. وچ ايشيا جو هڪ ترڪ قبيلو. جنهن سنڌ ۾ سمن کان پوءِ حڪومت ڪئي.
اُردلي: ذ (انگ) حاضريءَ جو نوڪر. خدمتگار.	اُرفع: ص (ع) نهايت مٿانهون - بلند.
اُردو: ذ. اڙدو - ڏسو: "اڙدو".	اُرك: ذ (سن) ڪرڻو - شعاع. وچ جو چمڪاڻ. اندر ديوتا جو هڪ نالو.
اُردا اُرد: ذ. هيٺاهين مٿاهين - نشيب و فراز.	اُرك: ث. ٺوٺ. ٺوٺ کان ڪرائي تائين پانهن. پانهن جي ٽيڪ.
اُردانگي: ص. مفلوج - اڌرنگي. ڪيرو.	اُرك ڏين: اُڙي وجهڻ. ڪوڙا غڙ پيش ڪرڻ. ٺوٺ ڀرويهڻ.
اُردائي: ث. زور واري - ڏاڍائي.	اُركاڻي: ذ. ناڪو - معلم (بيڙيءَ جو).
اُردايون ڪرڻ: ڏاڍايون ڪرڻ - ڏنگايون ڪرڻ. ظلم ڪرڻ.	اُرکان: ذ (ع) رڪن جو جمع (ٿڌپ. حڪومت، اداري يا جماعت جا بنيادي ميمبر، عادتون - لڃن - افعال).
اُردو: ص. اُڙپنگ - زور واري. اُهنڊ - صدي - ڪرڙو. مغرور.	اُرڪر: ث. فڪر - چٽ - هرڪر.
اُردو اُڙپنگ: ڏکيو - ڏنگو - اُهنڊ.	اُرڪ سُرڪ: ث. سُرخي - سُڪ - مرڪ.
اُرڙ، اُرڙ: ذ. نانگ جو هڪ قسم (جيڪو جانور ڳهي وڃي) - اُڙدها. (ص) پيٽي - کاڻو. تمام وڏو ٺڪڙ.	اُرڪن: م. ڳڻ ڳٽ ڪري پيئڻ.
اُرڙ مڙ: ث. مروت سروت - وڻست.	اُرڪو ترڪو: ذ. تپڻ ٿڌڻ. الهوتلهو - ميڙي چوندِي.
اُرڙو: ذ. ڦڌو - تڪرار - معاملو. (ص) ڏنگو - زور واري - ڪرڙو.	اُرڪ: ذ. رڪ نه ڪندڙ - ڏيهڙگار. بيخبر - غافل.
اُرڙو پڻ: هروڀرو ڦڌو وجهڻ. تڪرار ڪرڻ. اجايو ضد ڪرڻ. اُڙي ڪرڻ.	اُرڪب: ث. گڏوگڏ ٺوٺ يا بڪري.
اُرڙائي: اُردائي - ڦڌائي.	اُرڪب: ذ (ع) عرق دوائن جو ست. عرق.
اُرزان: ص (ف) سستو - سهانگو.	اُرججو: ذ. خوشبوءِ جو هڪ قسم. گڏيل سرهاٽن وارو عطر - ارغج.
اُرزاني: ث. سستائي.	اُرلي: ث. مال جي واڙ جي دروازي کي بند ڪرڻ لاءِ کاڌ جي تڙي.
اُرس: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي ٻوٽي.	اُرليون ڏيڻ: مال واڙڻ.
اُرسال: ذ (ع) خط پياڻيءَ جي روانگي. موڪلڻ.	اُرم: ذ. ريشمي يا وڻي ڪپڙي جو هڪ قسم.
اُرسطو: ذ (يوناني) ڪم ۽ فضل. يونان جو مشهور فلسفي.	اُرم: ذ (ع) وچ اوڀر ۾ شداد بن عاد جو ٺهرايل بهشت - اُرضي بهشت.
اُرسو: ث. مرچ مصالحي پيئڻ لاءِ هڪ لسو پٿر. چنڊن ڳهن جي روهي.	اُرمان: ذ (ف) افسوس - ڏک - غم. آرزو - خواهش. مرضي.
اُرسيلو: ص. اُرس وارو - اُرسِي - سُست.	اُرمان پورو ٿيڻ: دل جي حسرت پوري ٿيڻ.
اُرسيلائين: خمربل اڪيون.	اُرمان ڪيڻ: ڏک ظاهر ڪرڻ.
اُرشاد: ذ (ع) آمر - ڪم. اُستد يا بزرگ جو فرمودو. هدايت.	اُرمائڻ: م. ڏک ڏيڻ. شرمندو ڪرڻ.
اُرشد: ص (ع) صالح - نيڪو ڪار.	اُرمغان: ذ (ف) تحفو - سوغات - سوکڙي.
اُرض: ث (ع) پُونءَ - زمين - ڌرتي.	اُرمقُ، اُرمڪُ: ذ (ف) اوني يا ريشمي ڪپڙو.
اُرض و سما: ذ. زمين ۽ آسمان.	

آرموش: ذ. تيرهن چوڏس سٺن جي چمر جوان. پوڙهوٺ.

آرن: (ذ. سن) چڪرو-گرڙي.

آرني: (ذ. سن. آرني) هڪ گل جو نالو. چندن وٽ جون ڪنيون.
ٻوٽي جو هڪ قسم.

آرن: ٺ. سندن (سونارن جي).

آرتي: ٺ. (سن) هڪ قسم جو ٻوٽو-ٿانڪارو.

آرو: ذ. ڦيٽي جو ٿاڻو. ٺ. ر جي چڪر جو ڏندو. پيچ-وڪڙ.

آرن کان ڪيڏ: الوڙي ڇڏڻ. ڏوڏي ڇڏڻ. موش حواس مان ڪيڏ.

آري ٿريو: ص. بدبخت-چنڊو-نحس.

آري ۾ اچڻ: ڪنهن وڪڙي مصيبت م قاس.

آرو: ذ. اها ٻني. جنهن کي هڪ سال ائين ڇڏي ۽ آبدن ڪجي.

آرو ڏيڻ: زمين کي ساهي ڏيڻ. ڦري اڳ جهڻ.

آرواح: ذ. روح-دمر-ساه-خوهر-خيال-شته-سڪ.

آرواح پلجڻ: خواهش ڪجي ويڃي. سڌ مري وڃي.

آروٽ: ذ. انتظار (اڪين جو)-اوڪس-اوڳو.

آروٽ: ذ. خام-ڪچو. الهڙ. ان زمودگر.

آروجي: ص. نون-سڪل-غير باد (زمين).

آروڙ: ٺ. بيگناه-معصوم.

آروڙ (الور): اسم خاص. عربن کان گ. سنڌ ۾ جو تختگاه (هن

شهر جا کنڊر. روهڙي شهر کان اٺن ڪنوميٽرن جي پنڌ تي ڦٽل

هاڪڙي درياءَ جي ڀرتي آهن).

آروڙ: ذ. انبار-ڍير-ڍڳ. پڪين. چوپني مري منهن جو گهاٽ.

آروڙجڻ: م. ڪوڙم تي لائين-آروڙجڻ.

آروڙي: ٺ. ٻڏي-براني-خري بي-دوني. ڪٽ.

آروڙي هڻڻ: وڏو بد معاش هڻڻ.

آروڙي: ٺ. ڪن ڪچري جو ڍڪ-ڍوني.

آروسو: ذ. هڪ ٻوٽي جو نالو جنهن جا پن ڪنگهه وغيره لاءِ دوا طور

ڪم اچن.

آروڳو، آروڳو: (ذ. سن. روڳي) بد روڳ جي-سدرست-صحتمند.

آروئي: ذ. وائوڪن پوءِ چوٿين.

آروئي ڪرڻ: ٺ. وائوڪن. ٺ. صاف ڪرڻ.

آره: ڪنهن سان بدن لڳڻ جي حالت-چوٽ-ڇم-لمس.

آره: ذ. چاتي-سينو. ٻيو-ٿڻ.

آره انورجن: بناظر ٿيڻ.

آره پرجڻ: ٿڻ مٿي پوڻ.

آره ڏيڻ: مڌ بنو ڪرڻ. مدد ڪرڻ. منهن ڏيڻ.

آره زوراني، آره زوري: ٺ. سيني زوري. ڏيڻ مڌي. زبردستي. ضم.

آره زورو: ص. ڏاڍو مڌس. خودمختيار.

آره ٺ: ٺ. چاتي ۽ جو زور. پ ڪرم پڇائڻ. چڙهت. پيڙ-چپ.

آره ٺ: م. سوڙه ڪرڻ. سيني زوري ڪرڻ. گهٽڻ. چاتي ۽ جو زور

ڏيڻ. چڙهت ڪرڻ.

آره ٺ: م. ٺ. رض ڪرڻ-آرهو ڪرڻ.

آره ٺي: ٺ. رنج-ڏک. ٺ. رضو. غمگيني. (ضد. سردي).

آره ٺجڻ: ٺ. رض ٿيڻ-رنج ٿيڻ. دل ۾ ڪرڻ.

آره ٺو: ص. ٺ. جوڳو-ٺ. لائق. نامناسب. ناجائز (شرعي لحاظ

سن). (ٺ. رهندي).

آره ٺ: ٺ. سندن (سونارن جي)-آرتي.

آرهو: ص. ٺ. خوش-رنج-ڏکويل. (ٺ. آره).

آرهو ٿيڻ: ٺ. خوش ٿيڻ-رنج ٿيڻ. ناراض ٿيڻ.

آرهو سَرو ٿڪڻ: هر امير غريب سان حسد ڪرڻ.

آره ٺ: ٺ. درياءَ جي ٺ. چڙهيس زمين. غير آباد زمين. ٻوٽو.

آره ٺ ڏيڻ: زمين کي آبادي کان ساهي ڏيڻ.

آره ٺو: ص. ٺ. لائق-بد فضيلت. بد عادتو-بد چل.

آري: ٺ. ڪنهي ۽ جو نڍو ٿڪرو. عضوو-سنڌ. ڪنهن به شيءِ جو

ٿورو حصو.

آريٺ: ٺ. چوڪنڊي جي آئيني سامهين ڪنهن کي ملائيندڙ ٺيڪ.

آريٺي: ص. پ سيرو-ڪنڊاٽو.

آريج: ذ. ٺ. ريڇ زمين. بيابان. سُڪل ٻئي.

آرينهن: ٺ. چڪن پوءِ چوٿين ڏينهن.

آڙ: ٺ. ڏ-ٺيڪ-جهل. رنڊڪ. اوٽ-اولو.

آڙ اٽڪل: رمز-ڍنگ. حرفت-ڪيڏ.

آڙ ڏيڻ: رنڊڪ وجهڻ. اوٽ ڪرڻ.

آڙ ۾ ويهڻ: چڪهه تي ويهڻ-ڪي ويهڻ.

آڙ: ذ. ٺ. پورتي ٺاڙڻ جو هڪ ڪپ سو.

آڙانگ: ذ. ڏکيو-وڪو-هنجو.

آڙانگو: ذ. ڏکيو-دسو-ٺ. ٺ. ٺ.

آڙان: م. ٺ. ٺ. اٽڪ ٺ. ٺ. ٺ.

آڙينگ: ص. پيرو. ٺ. ٺ. ٺ. ٺ.

آڙي: ٺ. ٺ. ٺ. ٺ. ٺ. ٺ. ٺ. ٺ.

اٺڙي اودڙي: ڏ. ڏکڻي وقت م - ويڙ سويل. ڪوٽ ٽوٽ م.
 اٺڙي باز: ص. رڳو ڪو ڪنڊڙ. بهان ڪنڊڙ. ڏوڏو جهنڊڙ.
 اٺڙي ڪرڻ: ڏوڏو ڪرڻ. بهانو ڪري رڳو ڪرڻ.
 اٺڙي هٿن: وٽ کي تڪڙو هلائڻ لاءِ ڀيٽ وري کڙي هٿن - مهميز ڏيڻ. رڳو ڪرڻ.
 اٺڙيءَ م اچڻ: مصيبت م چڻ. ڏنڊ پيرن لاءِ محصور ٿيڻ.
 اٺڙيات، اٺڙيال: ص. اٺڙيل - ڦاٿل. منجهيل. کُير جاتو - ضرورت مند. سائل.
 اٺڙيو: ص. ڦاٿل محتاج - کُير جاتو.
 اٺڙين آڏار: ص. ٻي وسيلن جو وسيلو. پير جهڙو.
 اٺڙيو ٿڙيو: ص. رستي لپيل. ٿڙيو ٿڙيو. رهيو ڪيو. (ث. ٿڙي ٿڙي).
 اٺڙ: ڏ (ف) ڪن - وٽن - طرفن.
 اٺڙانسواءِ: ڏ. ڪن سواءِ - ڌارن.
 اٺڙڙ: ڏ. ڀيد - حنڀ.
 اٺڙس: ص. نهايت - ڪافي.
 اٺڙحد: ڏ. نهايت. تمام گهڻو - بيشمار.
 اٺڙخود: ڏ. پاڻي - خوبخود.
 اٺڙها: ڏ (ف) اٺڙند (اٺڙن ٿڌ - اجگر).
 اٺڙ روءِ: ڏ. ڪنهن پيڊ تي - اٺڙ خود.
 اٺڙ غيبي: ڏ. وچو - چنڪ. ڳجهي طرح.
 اٺڙار: ڏ (ع) سٿڻ - شلوار.
 اٺڙاڻند: ڏ. ڳٽ - ٺڙو.
 اٺڙاڻندي رشتو: ڏ. زال طرفن مڻي.
 اٺڙالو: ڏ (ع) رفع دفع. نقصان جي پور تي. منسوخي (عمل جي).
 اٺڙيڪ: ڏ. ڏاڍو مٿس. ظلم. تاري. ترڪن جو قبيو.
 اٺڙيڪي هٿن: ڏ. ڏهڻ - لاف زني ڪرڻ. ڀڳاڙڻ.
 اٺڙواڃ: ڏ (ع) نڪاح - شادي - پرتو. شاديءَ جي هڪ صنعت.
 اٺڙواڃي: ص. شاديءَ سان تعق رکنڊڙ. گهريو زندگي منعق.
 اٺڙوق: ڏ (ع) نورو - آسماني. فريسي - پڪندي. وچ ويڙهائو - ٻچاڙو.
 اٺڙوق چشم: نيرين اکين وارو - شيرو. بيحي - بي مروت.
 اٺڙل: ڏ (ع) دنيا جي پيدائش جو پهريون ڏينهن. تخليق جي شروعات. متندر - نصيب.
 اٺڙلي: ص. اصل کان - شروعات کان وٺي. آخر تائين رهندڙ - باقي.
 اٺڙم: ڏ. زور (تپ جو). سختي (سورج جي).
 اٺڙواڃ: ڏ (ع) زوج جو جمع. زالون - گهرواريون.

اٺڙي باز: ص. ڏنڊي. بهي بي.
 اٺڙڙ: ڏ. بهي ڏيو - بي خيلو.
 اٺڙ پڙ: ڏ. ٺٽ - وهنوار. بيٺ - چڪو.
 اٺڙجڻ: م. ڏسڻ. تڪڙجڻ. منجهڻ.
 اٺڙجي وڃڻ: ڏسڻ جي پون. ڪڪڙين.
 اٺڙجڻ: ڏ. ڏکڻي - مشڪلات - تڪليف. ڀڃڪڙي. رڳو.
 بڻري - بي آرمي.
 اٺڙد: ڏ. اناج جو هڪ قسم - مڻهن.
 اٺڙد: ڏ (ت) لشڪر - سپهه. ڪٽڪ - ميڙ - انبوھ. ڍڳ - نبر.
 اٺڙد اڀيگ: ڏ. هٿيار بند سپهه. وڏو امير. لاپرواهه - اردو - بي خيلو.
 اٺڙد اڀيگي: ڏ. محلات جي پهريدار عورت (جيڪا مردن نويس پهرتي).
 اٺڙد ڪ: ڏ. گهوڙي جو هڪ سنج.
 اٺڙدو: ڏ (ت) اردو (لشڪر). چانوي. لشڪري ٻولي. پڪستان جي قومي ٻولي.
 اٺڙدو بازار: لشڪري بازار - صدر بازار.
 اٺڙس: ڏ. منگهڻ - ڪنڻ.
 اٺڙڪ: ڏ. آخر ڪار - نيٺ - آخري ڀڄي. هٿ مٿي.
 اٺڙڪ: ڏ. منڻ - مراد - نيٺ. وڙڪ - ڏاڍو مينهن.
 اٺڙڪڻ: م. اٽڪڻ - ڦسڻ - ڪٽڻ.
 اٺڙڪ پڙڪ: ڏ. سڌا سڌا - سڀس جي خبر چر. چڻ سڃڻ.
 اٺڙڪي پڙڪي: ڏ. ڪڏهن ڪڏهن.
 اٺڙل: ڏ. ڪڏهن ڪڏهن - جڙو چيرو.
 اٺڙل واه: اسم خاص. د دوستي م سڄو ڳالهه ڪرڻو.
 اٺڙل وڃيرو: ڏ. ڪڏهن ڪڏهن. نرو - هڪڙو (مڻهو).
 اٺڙم: ڏ. زمين م گهڻو هٿ تائين ونهيو ريج.
 اٺڙم ٿي وڃڻ: گهڻي مينهن سبب گهڻو ونهيو ريج ٿي وڃڻ.
 اٺڙن: م. اٽڪڻ. ڦسڻ. منجهڻ.
 اٺڙن پڙن: ڏ. ٺٽ - وهنوار ٿيڻ.
 اٺڙويل: ڏ. وڙ - وڪڙ - ڦيرو. روڪ - رڳو. موخهرو.
 اٺڙهن: م. وڙهن (پني) - وڙهن.
 اٺڙي: ڏ. سڏڻ لاءِ لفظ. اي. ڪوڙ وغيره. من سڏڻ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ. (ث. اٺڙي).
 اٺڙي: ڏ. اٺڙي. جاتو. بهانو. صد - زدي. ڏکڻي وقت - ٺي ويل.

استسقا: ث (ع) تمام گهڻي اڃ ڳ ٿيندڙ هڪ بيماري - جندري.
ني - ڏوگهو.

استطاعت: ث (ع) طاقت - سگهه وس، پيچندي، حيثيت.

استطراء: ذ. شعر وغيره ۾ هڪ ڳالهه چڙهي ۽ ٻئي پون جي حالت.
استعارو: ذ (ع) ه تشبيه جنهن ۾ لفظ جهڙو، جيتن، جين وغيره
ڪم نه آجن (هو شينهن آهي = شينهن جهڙو بهادر آهي).

استعانت: ث (ع) مدد ڏيڻ واهڙي طلب - مدد.

استعجاب: ذ (ع) عجب - حيرت.

استعداد: ذ (ع) ليقت - قابليت، ذهني طاقت.

استعفا: ث (ع) ملازمت ڇڏڻ لاءِ درخواست.

استعمار: ذ (ع) بينڪ بند ٿي وري حالت - بينڪيت - نوآبادي.

استعمال: ذ (ع) عمل ۾ آڻڻ جي حالت، عمر، تجربو - آزمودو.

استعمال ڪرڻ: ڪم ۾ آڻڻ - ڪتب آڻڻ.

استعمالي: ث. عمل، آزمائش - تجربو.

استغاثه: ذ (ع) فريد - مڃڻ - ڪيس.

استغراق: ذ (ع) خير يا فڪر ۾ ٿي، ڌڻيءَ جي يادگيري يا
بندگيءَ ۾ محو ٿي.

استغفار: ذ (ع) ڏوهن گناهين جي بخشش لاءِ دعائو گهر - توبه.

استغفر الله: جمعو (ع) خدا معاف ڪري - توبه.

استغنا: ث (ع) تونگري - شوهو ڪري، بي نيازي.

استفاده: ذ (ع) فائدي جي حاصلات، فائدو - نفعو.

استفسار: ذ (ع) پڇڻ، حقيقت جي ڄاڻ.

استفهام: ذ (ع) ڪنهن ڳالهه جي سمجهڻ لاءِ پڇيل سوال. گرامر
۾ سوال پڇڻ لاءِ ڪم ايندڙ ضمير.

استقامت: ث (ع) مضبوطي - پختائي، بيھڪ - ثابت قدمي.

استقبال: ذ (ع) آجڻ لاءِ به چار قدم اڳتي وڌڻ - پذيرائي، آڌرڻ،
پنيڪر، ايندڙ زمانو.

استقرار: ذ (ع) قرار، چمت.

استقلال: ذ (ع) مضبوطيءَ سان هڪ ڳالهه تي بيھڻ - پختگي - ثابت قدمي.
استقلاليت: ث. غير محدود حقيري.

استمراري: ص (ع) دٻي ۽ سڌ - جاري رهندڙ، گرم موجب
جاري رهندڙ ڪم لاءِ زمان.

استنباط: ذ (ع) نتيجن منسني جي ڀڃد.

استنبول: اسم خاص، ترڪي جو هڪ مشهور شهر، جيڪو عثمانيه
سلطنت جي راڄڌاني رهيو - قسطنطنيه.

استنجا: ث (ع) طهريت - مسحو.

استوا: ص (ع) استوا (ڪنهن به هنر جو ڪريگر) (هي لفظ راري،
واڙي، لوهريءَ جھڙو ڪم اچي).

استوا: ث (ع) برابري - هڪجهڙائي. (خط استوا = اوڀر ڪن اوله
ڏانهن زمين کي پورن ٻن ڀڳن ۾ ورهائيندڙ خيالي ليڪ).

استوار: ص (ف) مضبوط - محڪم - پختو - پڪو.

است و ست: ث. ترتيبيل پڪڙيل - بي ترتيب، بترتيب، ڪڪو وڪو.

استرتا: ث. بينالائي، استقامت، پختائي.

استول: ص (سن) ٿلهو مٿرو - ڳورو.

ستاپ: ذ (انگ) مسافر ڪرڻ لاءِ بس وغيره جي بيھڻ جو هنڌ - سٽن.

استاف: ذ (انگ) عميو، ڪٽي يا آفيس جا ملازم.

استال: ذ (انگ) عارضي دڪان.

استامپ: ذ (انگ) سرڪاري ڇپ ٻڌڻ پٺو (قبوليت وغيره جي
تجربو لاءِ) - دستاويز.

استامپ ويندر: دستاويز ڪندڙ.

استان: ذ (انگ) سڀني گڏيل پس جي بيھڻ جو ڏوڀ ڇاپرو.

استائل: ذ (انگ) انداز - نمونو - طرز، شڪل - گھاڙيتو.

استرائيڪ: ث (انگ) هٿ تال - احتجاج طور ڪم نه ڪرڻ.

استريجر: ذ (انگ) بيمار کي سمهاري اسپتال کڻي وڃڻ جو تختو.

استوڊنٽ: ذ (انگ) شاگرد.

استوڊيو: ذ (انگ) فوٽو گرافيءَ جو ڪمرو. ريڊيو يا ٽي وي
سٽيشن جو ڪارڊنگ وارو ڪمرو.

استور: ذ (انگ) ذخيره، وڏو دڪان.

استوري: ث (انگ) ڪهڻي - ڪٿ.

استول: ذ (انگ) ڪٺ جي چئن ڊگهين تنگن واري ننڍي تختي سان
منڊلي.

استيت: ث (انگ) رپ ست، جاگير، غير متحرڪ جائداد.

استيخ: ث (انگ) جسي ناتڪ وغيره لاءِ ٿلهو يا چوٽرو.

استيدار: ذ (انگ) راند جو ميدان، خاص ڪري ڪرڪيٽ جو.

استيشن: ث (انگ) ريل گاڏي جي بيھڻ لاءِ مقرر جاء (جتي مسافر
ٻيڙن چڙهن).

استيشنري: ث (انگ) آفيس ۾ لکپڙهه ڪم اچڻ جو سامان.

استيل: ث (انگ) لوهي ٺهيل ٺهڻ، (ڌرڪ - فولاد).

استيمر: ث (انگ) (ڌرڪ) پٽ.

استيمر: ذ (انگ) پٽيءَ جو جهڙو - اڳوٺ.

اَسپُ: ذ (ف) گھوڙو.
 اسپتال: ث (نگ) مڻا حنو-دوا حنو.
 اسپرث: ذ (نگ) حوهر-روح-حزبو، ڪڏي-حوتر، سير، شرب.
 اسپرنڪ: ذ (ڪ) بوهي نار جو د-نو وڙمو-اُچر جو.
 اسپنڊ: ذ، پسر ڪي وکر جو هڪ قسم-هرسرو.
 اسپنگر: ذ (ف: اسفول) دوا طور ڪدر بستر هڪ قسم جو پڇ.
 اسپنگر جي ٽهي: ث، سبگر جون ڪون (وکر).
 اسپيشل: ص (ڪ) خاص-حد.
 اسپيشلسٽ: ص (نگ) خصوصي پهر.
 اسپيڪر: ذ (انگ) تقرير ڪندڙ، قانون ساز اسيمبليءَ جو ڪاروبار هلائيندڙ ميمبر.
 اسدا: ذ (ع) تنهن هڪ آسماني پڇ.
 اسدا لله: ذ، خدا جو نهنين، حضرت عي ڪريم ص و خدا جو لقب.
 اسدا: ذ، ڀر ب جو پويون پهر-پوئين رت-سور.
 اسرات: ث، اڇ-پيس-اسات.
 اسراتجن: م، رستم گهني اڇ-ڳن-اساتجن.
 اسرار: ذ (ع: سر جو جمع) گجهيون ڳنهيون-گجهه ڪدر، عجب.
 حيرن ڪندڙ عمل، ٿمڻو.
 اسراف: ذ (ع) حد کان بهر ڪيو، جابو اسعدال، وصول خرچي.
 اسرافيل: ذ (ع) قدامت ڏينهن صوفو ڪيسر خدا فرشتو.
 اسرائيل: ذ (ع) يهودين جو ملڪ، حضرت يعقوب عبد اسلام جو لقب.
 اسران: اسم خاص، سنڌ هڪ ذات جون لو.
 استردا: ث (سن) بدگمني-بي اعتباري.
 اسرڙن: م، وڻن جا پن پڻ پوڙڻ.
 اسرن: م، مٽي وڌن، رو نوئين.
 اسرڪن: م، وسينڙو ڪرڻ-تندر ڪرڻ، سن م پڻ ڪرڻ، اڇيورائين.
 اسرن: م، سن م پڻ ڪرڻ-ڪاڙهو سنڀڻ.
 اسسٽنٽ: ص (نگ) نائب، عوضي، مددگار.
 اسطربلاب: ذ (يونني) سج، تارن جي وچاني معوم ڪرڻ جو ور.
 اسطوان: ذ (ع) ٿڀو-پير پٿو-راڪن.
 اسطوخدوس: ذ (يونني) دوا طور ڪدر ايندڙ هڪ وکر.
 سعد: ص (ع) گهڻو خوش-سودو.
 سفينج: ذ، پ تي ڇهن جو ڪڪر-من ڪڪر.

اسفند: ذ، هر مرو-اسند (وکر).
 اسقاط: اسقاط حمل: ذ (ع) حمل ڪيائين جو عمر-پهت ڪيائين.
 اسفند: ذ (ع) اوڏو دري-سپ.
 اسڪالٽر: ص (ڪ) غلام-ديب، بغير وڻن ۽ وڻينو ڪندڙ.
 اسڪالٽرشپ: ث (ڪ) شاگرد ۽ وڻيو.
 اسڪائوٽ: ر (نگ) مڪوني شڪوڻن يا پين وڌن جي هي مضمهر صا جي جماعت.
 اسڪرو: ذ (نگ) نوم جو پيچدار ڪوڪو.
 اسڪرو ڊرائيور: ذ، چڪتن (اوزار).
 اسڪن: م، سڪن-اڪيرجن، ڪڍڻ.
 اسڪا: ث، چڪ-ڪنڻ-اڪير-سڪ.
 اسڪورا: ذ (ڪ) رند پڪر چار ندم ڪنيل نمبر.
 اسڪول: ذ (ڪ) مدرسي تعليم جو مدرسو، ابتدائي درسگاه.
 اسڪولي: ص، اسڪور جو اسڪول م پڙهندڙ (شاگرد).
 اسڪيل: ث (ڪ) سمنو-نمرو-درجو، فائتي-فني.
 اسڪيم: ث (ڪ) آرٽ-خون، منصوبو.
 اسڪا: ذ (س) بي آرمي-بي آرمي-گهبر هٿ، وڇو-بي آرمي (ص) بي آرمي-بي آرمي.
 اسڪنڊ: ذ، دو مور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي پوني-اسڪنڊ.
 اسلاف: ذ (ع) پٽن راني جابرگ، نيڪ نسان-وڏا-باڏ.
 اسلام: ذ (ع) دين نصرت، ته تعني جو حضرت محمد ص علي جي معرفت سڄي سار ذات ڏانهن موڪيل دين.
 اسلام ڪوٽ: اسم خاص، شرم هڪ شهر جو نالو.
 اسلامي: ص، سلام جو-اسلامو رو.
 اسلحه: ذ (ع) سلاح جو جمع) هٿيار، سمن سڙو.
 اسلوب: ذ (ع) سمنو-ڍنگ، فريٽو.
 اسلوب دار: ص، سڀني برتيمو رو-رستو.
 اسم: ذ (ع) نالو، ڪر مر موح ڪنهن مٿيو سي، خدا، حسنت يا ڪم جو نالو صحر ڪدر غصه، حس.
 اسمر عظم: ذ، ذاتي، ڪو هو وڏو نالو (عمر صريح مڃي).
 اسمر مسمي: ذ، نالي جهڙو لائق.
 اسمر تصغير: ذ، نيزائي، ٿوري ڏيکار سڌر غلط.
 اسمر تڪبر: ذ، ڪنهن هڪ شيء، مٿيو، جيون يا جڳهه جي دلالت ڪندڙ غلط.

اسمُ حالیه: ذ. فعل جي اسمي صورت (جيڪ همندر وقت جي معني ڏيکاري. مثلاً: سهندو، ايندو، ويندو وغيره).

اسمُ خاص: ذ. ڪنهن جاندار يا بيجان شيء جو خاص نالو (جيئن: حمزو، سنڌو وغيره).

اسمُ ذات: ذ. ڪنهن شيء جو ذاتي ڪن ڏيکاريندڙ لفظ (جيئن: نيڪي، سخاوت وغيره).

اسمُ عام: ذ. هڪ قسم جي سڀني جنسن لاء ڪم ايندڙ لفظ (جيئن: ماڻهو، ڍور، جبل وغيره).

اسمُ فاعل: ذ. جملي ۾ ڪم ڪندڙ جي لاء ڪم آيل لفظ.

اسمُ ڪائن: روحاني ذڪر ڪرڻ.

اسمُ مفعول: ذ. ٿيل ڪم جي خبر ڏيندڙ لفظ (جيئن: ڏڪير، ورتل وغيره).

اسماعيلِي: ص (ع) امام اسماعيل ع جاپيرو ڪار - شيعن جو هڪ فرقو.

اسم وار: ذ. نالي وار نمبر وار.

اسماء: ذ (ع) اسم جو جمع (ث) عورت جون نو.

اسماءُ الحسنِي: ذ. ذاتي پاڪ جانواني صفاتي نالا.

اسمجه: ص. بي سمجه - نادان.

اسمگلر: ذ (انگ) غير قانوني نموني شيون آڻيندڙ يا موڪليندڙ - نڪي چور.

اسناد: ث (ع) سند جو جمع (ث) ٽيون - سندن - دستاويز. حديث جي روايت جو سلسلو.

اسو: ذ (سن) بغير ڪتر مس جي گوڙهي - مسو، ڪاٺي جو ٺڪهو.

اسو: ذ (سن) شوڪ (ون) جو هڪ قسم. چندن ون. ڪيوڙو.

اسو: ذ. (ه) منبت جو ستون مهينو.

اسوار: ذ. پهرين ديور - ڪوٽ - عام پنده.

اسوارتي: ص (سن) بي طمع - بي غرض.

اسود: ص (ع) ڪرو - سياه.

اسور: ص. بي درد - بي سور - گوندرو.

اسور: سر جو - پيرت کان اڳ.

اسورو: ص. بي آيو - سورو - غافل.

اسوه: ث (ع) نمونو - مثال.

اسوه حسنه: ث. سهو نمونو - سئو مثال. نبي سڳوري جي سيرت جو حوال.

اسونهن، اسونهون: ص. ان وقت - ان جاء - ان ڏنل. جنهن جي

جو پاڪس ڏنل نه هجي.

اسوء: ذ. حسد - سڙ - ريس.

اسهال: ذ. دست جي بيماري - دست.

اسهن: م. وڃڻ - روانو ٿيڻ (مسافريءَ تي).

اسئي: ان سئي - نه ٻڌل. گهٽ چٽل سڃاڻ.

اسي: ص. هڪ عدد (80) - چارويهيون.

اسيارو: ص. پسن - پهمور.

اسير: ص (ع) قيدي، گرفتار.

اسيري: ث. قيد - بند.

اسيڪو: ذ. وهائو - تڪيو.

اسيمبلي: ث (انگ) صوبائي يا ملڪي تنظيم هلائڻ لاء قاعدا قانون جوڙيندڙ ميمبرن جي جماعت (جيڪي ميمبر جدا جدا تڪن مان ووٽن ذريعي چونڊجن).

اسين: ضمير متڪم - سن.

اشارت: ث (ع) اشارو - اهيڃڻ.

اشارو: (ع) اشاره) هٿ يا اک سان ڏسڻ. اهيڃڻ. رمز. مام.

اشاري وهڻو: ص. ٿوري حڪم ملڻ تي ڪم ڪرڻ لاء تيار.

اشاعت: ث (ع) پڌرائي - مشهوري. ڇپو (خبر يا ڪتاب جو).

اشباع: ذ. شعر ۾ زير، زير پيش ڪري پڙهڻ ۾ ڊگهو ڪرڻ.

اشباه: ذ (ع) هڪجهڙائي يا ڪرڻ جو عمل - هڪجهڙائي.

اشباه: ذ (ع) شڪ - گمان. مونجهارو.

اشتباهي: ص. منجهيل. مشڪوڪ.

اشتراڪ: ذ (ع) شرڪت - پنيواري - حصو. شموليت.

اشتراڪي: ص. اشتراڪيت واري نظام جو حامي - ڪميونسٽ.

اشتراڪيت: ث (ع) حڪومت جو اهو سرشتو، جنهن ۾ ملڪ جي سڀني ماڻهن جو هڪجهڙو حصو هجي - ڪميونزم.

اشتعال: ذ (ع) جوش - پڙڪو - باه.

اشتعال انگيز: ص. به پڙڪائيندڙ - جوش ڏياريندڙ. فساد پيدا ڪندڙ (بده، تفرير).

اشتقاق: ذ (ع) لفظ مان ڪڍيل بنيادي ٿو.

اشتقاقِي: ص. اهو لفظ جيڪو ٻئي لفظ مان نڪتل هجي - مشتق.

اشتمال: ذ (ع) گنجائش.

اشتماليت: ث (ع) اشتراڪيت - شوليزم.

اشتها: ث (ع) بگ، خواهش - طلب (کاڌي جي).

اشتهار: ذ (ع) اعلان، پڌرنامو، مشهوريءَ جو اعلان.

اشتھاري: ذ. وڏو ڏوهاري.

اشتھاري ايجنسي: ث. اخبارن کي اشتھار رسائيندڙ ادارو.

اشتياق: ذ (ع) شوق- ڇهه. انتظار ڪندڙ ڪو هنس. سڪ.

اشتمي: ث (سن) قمري مهيني جي نئين تاريخ.

اشخاص: ذ (ع) شخص جو جمع (گهٽ مڻيو- ڇٺ).

اشد: ص (ع) تمام سخت. بڪل گهڻو.

اشراف: ص (ع) شريف نسلن- نيڪ مرد، عزت و رو- مهذب.

اشرافت: ث. چڱمڙسي. عزت آيو. پالائي- چڱائي. نيڪي.

اشراف خانو: ذ. حرام ڪريءَ جو ڏو- چڪنو.

اشراف زادو: ذ. شريفن جو اولاد.

اشراق: ذ (ع) سج اُڀرڻ. سج ڀرڻ کن بونهي نمود.

اشرف: ص. تمام شرف و رو- بڪر پيو. بڪر شريف.

اشرف المخلوقات: ث (ع) سڀني مخلوقن کان پيو- نسبت.

اشرفي: ث (ع) هڪ سونو سڪو- مهر، هڪ قسم جو گڻ.

اشعار: ذ (ع) شعر جو جمع (نظم- ڪلام).

اشعر: ص (ع) سپڪان وڌيڪ سمجندڙ يا شاعر.

اشعري: اسم خاص. مسلمانن جي هڪ جماعت. غم نڪالڻ جي هڪ وڏي چٽو ۽ مصنف "ابو الحسن عبي بن سماعيل" جو لقب.

اشفاق: ذ (ع) رحم- شفقت.

اشڪ: ذ (ف) ڳوڙھ- لڙڪ.

اشڪ آلود: ص. ڳوڙھن پيرين- لڙڪن سان ڀريل.

اشڪ افشاني: لڙڪ لڙڻ- ڳوڙھ ڳوڙڻ.

اشڪبار: ص. ڳوڙھ ڳوڙھيندڙ- لڙڪ وڃيندڙ.

اشڪنجو: ذ (ف) شڪنج (ڏوهارين کي قابو ڪرڻ لاءِ ڪٺا جند بنديءَ ۾ ڪٿن کي قابو ڇڏڻ جو هڪ وڙ).

اشڪنجي ۾ آڻڻ: وڪڙڻ پيچ ۾ ڦهلائڻ.

اشڪول: اشڪيل: ذ (ع) شڪيل (ڏوڻ، پيڙيون، وٽ جي هڪڙي ڀي وارين تنگن ۾ ٻڌڻ جو ڏوڻ).

اشڪيلي: ص. ڪوڙي دعويٰ ڪندڙ، ڦٽي.

اشلوڪ: ذ (سن) سوڪ- ڌرمي بيت ۽ ڪي.

اشنان: ذ. تڙ- غس- سنان.

اشو: ذ (انگ) بحث ۾ ٺڪڻو- تڪراري ڪانه گمان.

اشوڪ: ذ (سن) بي غم- ٻڌ ڌڻ. هڪ وڻ جو نالو. مور ڪير تي جي هڪ مشهور راجا جو نالو.

اشهب: ص (ع) گهڻي ڇڻ گڏيل. (ذ) سرخو گهوڙو.

اشهد: ذ (ع) شهادت جي ڪلمي جو پهريون لفظ. شهادت جو ڪسو. ڏسڻي ڪر.

اشياءَ: ث (ع) شيء جو جمع (شيون- چيزون- وٿون).

أصالت: ث (ع) اصل. اصليت. خاصيت. ث.

أصالت تي اچڻ: پنهنجي اصليت ڏيکارڻ. ڪميٽي ٻيڻ.

أصحاب: ذ (ع) صاحب جو جمع (حضرت محمد ﷺ جو صحبتي سنگتي- ساٿي).

أصحاب سيف: ص. لشڪري- فوجي.

أصحاب ڪبار: ص. وڏا صاحبي (حضرت ابو بڪر رضه، حضرت عمر رضه، حضرت عثمان رضه، حضرت علي ع).

أصحاب ڪهف: ذ. توريت ۽ قرآن ۾ ذڪر ٿيل غار وارا ست دوست.

أصحابي: ص. سڀي ڳوري جا ساٿي. نيڪ مڻيو.

أصرار: ذ (ع) ڪنهن ڳالهه تي گهڻو زور- ضد. تاڪيد.

أصطبل: ذ (ع) طبيو- ڪڙھ- ٿان- گهوڙي ٻڌڻ جي جاء.

أصطلاح: ذ (ع) ڪنهن ڌنڌي يا فن جو لفظ- ورڃيس.

أصطلاحی: ص. محوري و رو. مشهور معنيٰ کن سواءِ ٻي خاص معنيٰ رکندڙ (لفظ).

أصغر: ص (ع) وڌيڪ ننڍو. سپڪن ننڍو.

أصفهان: اسم خاص. ايران ۾ هڪ مشهور شهر.

أصفيا: ذ (ع) پاڪ صاف مڻيو- اولياءَ.

أصل: ذ (ع) بنياد. بن- نسل. پيڙھ. (ع) سچو پڇو- حقيقي.

أصلح- نج. (ذ) صل ڪن. شروع ڪن. هرگز. بلڪل.

أصلائتو: ص. ستاڻو- بنيادي- اصل وارو.

أصلوڪو: ص. صو رو. وائڻي- قديم.

أصلئون: مذ. بڪر- مطلق- اصل.

أصلی: ص. بنيادي. فطري- ذاتي. خاص. قديم.

أصلاح: ث (ع) ڌرسڻي- سڌارو.

أصلاح پذير: ص. سڌاري جو ڳو.

أصلاحات: ث. سڌارو.

أصلاحی: ص. سڌاري وارو. سڌارو ڪندڙ. سڌاري بابت.

أصليت: ث (ع) بنيادي حقيقت. ذاتي ڪن. بنيادي شرف. سرس.

أصم: ص (ع) ٻوڙو. غير مٺو عدد.

اصناف: ذ(ع) "صنف" جو جمع - صنئون - حسنون.
 اصول: ذ(ع) اصل جو جمع) بڙ - بنياد، بنيادي قعدو - قانون.
 اصول موضوع: ذ. مقرر حقيقت، بنيادي.
 اصول و فروع: ذ(ع) مکيه ذبني گهنيون، عت - معصوم - سبب - شر.
 اصولي: ص(ع) ڪنهن قاعدي يا قانون تحت - اصول موجب.
 اصل: بڻڻو، عزت وارو، وڪيل جو گراهڪ، ڪڪڙ جو هڪ قسم، ڪرونانگ.
 اضافت: ث(ع) نسبت - لاڳاپو - تعلق، گرامر موجب اسمن جي وچ ۾ ملائڪي ڏيکاريندڙ حالت.
 اضافو: ذ(ع) اضافو - واڌ - وڌو، پگهار يا عهدي ۾ ترقي.
 اضافي: ص. نسبي (جاء صي - ذهني)، وڌيڪ.
 اضافي وجود: ذ. اهو وجود، جنهن جو بني وجود سان تعلق هجي - اعتباري وجود.
 اضحي: ث(ع) ضحيه جو جمع) قربانيون.
 اضحي: ث. قربانيءَ جو جانور، قرباني.
 اضطراب: ذ(ع) پريشاني، بيترقي - لوڇ پوڇ - ڦڙڪو، جدي - ٽڪڙو.
 اضعف: ص. سڀ کان ضعيف - ڏهرو.
 اضلال: ذ(ع) گمراهي.
 اضرار: ذ(ع) ڏاڍا ڪالهه جي ڪ. عدم عروض جو هڪ اصطلاح.
 اطاعت: ث(ع) فرمانبرداري.
 اضاء: ذ. طبيب - حڪيم - ويڇ.
 اضراف: ذ(ع) طرف جو جمع) ڏسيون - طرف.
 اطرافي: ص. پيرينءَ حد وارو.
 اطرقل: ذ. هڪ دوا جون ٿو - ٿيو.
 اطفال: ذ(ع) طفلن جو جمع) ٻار - ٻارڙا.
 اطلاع: ذ(ع) خبر - چٽاءُ - اعلان، نوٽيس - چٽو.
 اطلاعات: ذ. خبرون - نشريات.
 اطلاعات کاتو: ذ. حڪومت جي طرفن ۾ مٿئين، يا عمر مٿئين جي ٽنهنجن کن حڪومت کي وقت ڪندڙ کاتو (جڪو گهڻو ڪري خبرن سن وسطو رکي ٿو).
 اطلاع نامو: ذ. ضلاع جو حصو - نوٽيس، سمن.
 اطلاق: ذ(ع) ٺهڪي ڇڻ جي حالت، لاڳاپو.
 اطللس: ذ(ع) اڇو زردار ريشمي ڪپڙو.
 اضمينان: ذ(ع) تسلائي - دڄاء - خاطري.

اضمينان حاضر: ذ. دل جي خاطري - پڪ.
 اصاب: ذ(ع) ڪلام ۾ اجائي ڊيگهه - تطويل.
 اطرار: (ع) طور جو جمع) طريقو - ڍنگ - دستور، فعل - ليجن - آداب.
 اضهر: ص. سڀ کان وڌيڪ بک - خمد پوتر.
 اظهار: ذ(ع) پڌر ٿي - ظهور.
 اظهار: ص. وڌيڪ ظاهر، تمام پڌرو - تمام چٽو.
 اظهار من الشمس: سج کان وڌيڪ پڌرو چٽو، مشهور.
 اعادة: ث(ع) ٻيهر گهٽڻو - ورجاء.
 اعانت: ث(ع) مدد - واهو.
 اعتبار: ذ(ع) ڀروسو - يقين، ويساه.
 اعتبار ڪجن: سا ڪنهن.
 اعتباري: ص. ڀروسي وارو - سا ڪٿت وارو - معتبر.
 اعتباري امر: ذ. فروغي يا عرضي ڳالهه - ڪنهن مک ڳالهه سان وسندي، اضافي امر يا ڳالهه.
 اعتدال: ذ(ع) وچ ٿرائي - موافقت، پورائي پائي - نگهت ڏوڏ.
 اعتدال پسند: ص. وچون رستو اختيار ڪندڙ، موزون طبيعت وارو.
 نر ڏروارو (راڄپنڊي يا سياسي معاملن ۾).
 اعتذار: ذ(ع) عذر - معافي طلب.
 اعتذار نامو: معافي نامو.
 اعتراض: ذ(ع) ڪنهن ڳالهه جي خلاف ٿاڻيل حجت، نڪته، چيني، مخافت.
 اعتراض: ص. اعتراض جهڙو - نامناسب.
 اعتراف: ذ(ع) قبوليت - اقرار، ڏوهه يا غلطي مڃڻ.
 اعتزال: ذ(ع) علحيدگي - جدائي، دستبرداري.
 اعتقاد: ذ(ع) ويساه، ايمان، اعتبار، عقيدو.
 اعتقادي: ص. عقيدو وارو، عقيدوي ڳالهه.
 اعتكاف: ذ(ع) گوشه نشيني (عبادت لاءِ خلاصي جاءِ ۾ رمضان جي ٻوئين ڏهي ۾ مسجد ۾ گوشه نشيني).
 اعتماد: ذ(ع) ڀروسو - اعتبار - يقين.
 اعتماد ۾ وٺڻ: يقين ڏيارڻ، ڪنهن معاملي بابت ڳوڙن صلاحڪار ٿيڻ.
 اعتماد نامو: ذ. اختيار نامو - سنڌ.
 اعجاب: ذ(ع) عجب - حيرت.
 اعجاز: ذ(ع) معجزو، وڏي ڪرامت، حيران ڪندڙ ڪم.
 اعجز: ص(ع) وڌيڪ عاجز.

اعدادُ: ذ(ع) عدد جو جمع (نگ- عدد).
 اعداد شماری: ث(گڻپ- شمار، دشماری).
 اعرابُ: ث(ع) اکرکي چوریندڙ نشاني (زبر، زیر، پیش).
 اعرابی: ص(ع) عربستن جي پھراڙيءَ جو رھ ڪو- بدوي، مال جي سانگي سان گذاريندڙ خانہ بدوش- سانگي- مارو.
 اعراضُ: ذ(ع) منھن موڙڻ- پٺاڏيڻ، نفرت- حقارت.
 اعرافُ: ذ(ع) دوزخ ۽ بہشت جي وچ وارو ھنڌ (جونگي گرم آھي، نڪي سرد)، قرن شريف جي ستين سورۃ.
 اعزاء: ذ(ع) عزيز جو جمع (پير، مٿن مٿ- عزيز دوست).
 اعزازُ: ذ(ع) عزت- مان- مرتبو.
 اعزازی: ص. بند، جوري- بدعيوص- منت.
 أعشاري، أعشارية: ص(ع) ڏھين حصي وارو، ڏھون، ڏھاني.
 أعصابُ: ذ(ع) عَصَبَ جو جمع (مَشڪون- پٺتيون (گوشت جون)، حواس).
 أعص: ذ(ع) عُصْو جو جمع (عضو- نگ- بدن جا حصا).
 أعص بَنَدِي: ث. سنڌ جي ھڏي جوڙڻ جو علاج.
 أعظمُ: ذ(ع) سڀ کان وڏو، تمام وڏو، عظيم.
 أعلي: ص(ع) تھتر مڻھون- وچو- بند، تھتر وڏو، وڏي مرتبي وارو، عمدو.
 أعلي حضرت: ذ. وڏي مرتبي وارو حضور، بادشاهي لقب.
 اعلانُ: ذ(ع) اطلاع- ڄاڻ، پڌراني- اشتهار.
 اعلان رسمي: ذ. سرڪاري اعلان.
 أعلم: ص(ع) وڌيڪ ڄاڻندڙ- "علم" جو تنخير.
 أعمالُ: ذ(ع) عَمَل جو جمع (عَمَل- ڪر، ڪرتوت).
 أعمال نامو: ذ. ڪمن جو تفصيل، ڪرڪڙاري، ڏوھن ٽواڻن جو دفتر.
 أغراضُ: ذ(ع) غَرَض جو جمع (غرض- مقصد).
 أغلبُ: ص(ع) وڌيڪ غالب، گھڻو ڪري- اڪثر.
 اغمازُ: ذ(ع) اکين پيرن جو اشارو- غمزو.
 اغماضُ: ذ(ع) چشم پوشي.
 اغوا: ذ(ع) لائجڻ- ڌڙڻ، پيچڻ، روري ڪٽي وڃڻ.
 اغيارُ: ص(ع) غير جو جمع (ڌاري- جنبي، سر- و- وپر منھو).
 أف: ذ(ع) اُف ۽ ڪوڙ ۽ ٺوڪ ۽ جھٽڪ جو آواز، ڏک- رھڻ جو آواز. (ف) ٺوڪ.
 أف ڪري چڏڻ: ڏاڏي جٽ ڪرڻ- ڏف ڪري چڏڻ.
 أف نہ ڪرڻ: پروا نہ ڪرڻ- پڙڪ بپ ھوند ڪيڻ.

افادو: ذ(ع) فندو- ڏپ، سيڪڙو ۽ سڪن جي حالت.
 افاديت: ث(ع) فندو- فنعو- ڏپ.
 افاقو: ذ(ع) فقه (سجڳي، بيماري ۽ من ٿڻ- چڱيلائي).
 افتاد: ث(ف) عجز- لاچاري، مصيبت.
 افتادگي: ث. بندگي.
 افتاده: ص. ڪريڻ، عجز- ستايل.
 افتتاحُ: ذ(ع) ڪم جي شروعات- آرٽي، نيڪ مردن جي گڏجاڻيءَ سان ڪم شروع ڪرڻ جي رسم.
 افتتاحی اجلاس: ڪنفرنس وغيره جو شروع ٿيڻ جو.
 افتخارُ: ذ(ع) فخر- وڏائي- ناز.
 افترا: ث(ع) تهمت- لازم- بهتن.
 افترا پردازی: بهتن بازي- تهمت ھڻڻ.
 افتراقري: ث(ع) افراط و تفریط (پريشاني، گھبراھٽ، پڇڙ- چڙو چڙڻين).
 أفراد: ذ(ع) فرد جو جمع (جٽ- ماڻھو).
 أفرادو: ص. وپرو- وڻو- ڌاريو.
 افراز: ف. سندن مڻھون.
 افراطُ: ث(ع) گھڻي- وڌ. (ص) اُجائي- بيبندي.
 افراط و تفریط: ث. گھڻي ٿورائي، بي اعتدالي.
 افروز: ذ(ف) روشن ڪندڙ، اُڄاريندڙ، سينگاريندڙ.
 افروغ: ذ(ف) فروغ (روشنائي، شعاع، زيب و زينت).
 افراش: ث(ف) وڌ، وڌارو- گھڻي.
 افزود: ذ. وڌ- گھڻي- زيڊدي، (ص) زيده- گھڻو.
 افزودگي: ث. زيڊدي- ضدو- واڌ.
 افزون: ث. گھڻي- جھجھائي- فراواني.
 أفسانو: ذ(ف) ڪھڻي، عجيب قصو، ڪوڙي ڪله، نقل، د سنڌ.
 أفسانه نویس: ص. افسانولکندڙ.
 أفسانوي: ص. هٿ جو ٺھيل قصو.
 أفسرُ: ذ(ف) تاج- جٽ.
 أفسردگی: ث(ف) اُڌ سي، رنجيدگي، مومسي.
 أفسردہ: ص(ف) مومس- اُڌ سي- دڪير- ڏکيو.
 افسوسُ: ذ(ف) ڏک- رھڻ- غم.
 افسوس جا ھٿ ملڻ: بچت ٿيڻ- بچيندڙ ٿيڻ.
 افسوسڪُ: ص. ڏن جھڙو- ڏکندڪ.

اَفسُونُ: ذ (ف) جادو، فريب، جلا ڪي.
 اَفسُون پَر دَاز: ص، جادوگر، -- حر.
 اَفسُون گري: ث، جادو، طلسم، منڊ.
 اَفسان: ص (ف) هريي، پکڙيي، اڇلايل.
 اَفساءُ: ظ، صاهر، پترو، نروار.
 اَفساءُ ٿيڻ: نروار ٿيڻ، ظاهر ٿيڻ، ڪُنڻ.
 اَفسَح: ص (ع) وڌيڪ فصاحت وارو، وڌيڪ فصيح.
 اَفضَل: ص (ع) سڀ کان سٺو، سڀ کان فطانت وارو، تمام چڱو،
 بهترين، پيارو.
 اَفتار: ذ (ع) روزي کولڻ جو عمل.
 اَفتاري: ث، روزي کولڻ وقت ڪڍي جي شيءِ.
 اَفعال: ذ (ع) فعل جو جمع، ڪم، عمل، ڀڃڻ، ڪرتوت.
 اَفغان: ذ، افغانستان جو ره ڪو، پاڻ.
 اَفغاني: ث، افغانن جي ٻولي، پشتو، (ص) افغانستان سان
 تعلق رکندڙ.
 اَفق: ث (ع) زمين، آسمان گڏ ٿيڻ واري خيالي جاءِ، حد نظر.
 اَفقِي: ص، افق وارو، آسماني، آفاقي.
 اَفڪار: ذ (ع) فڪر جو جمع، خيال، ويچار.
 اَفگار: ص (ف) زخمي، ٽٽيل، مجروح.
 اَفگندو: ص (ف) اڇليل، ڪيريل، خسيس، نيچ.
 اَفنگندي: ث، (ف) ٽپ ٻڌي، چٽي، ٽپڻ، ٽوڙ.
 افلاس: ذ (ع) سڃي، ڪنگڻو، ٺڌري، تنگدستي، غربت، مسڪيني.
 اَفلاطُون: ذ (ت) يونان جو مشهور فيسوف (جنهن "الاهي حڪمت"
 جو بنياد ڏنو)، (ص) ڏاهو، عقلمند، داناءُ، حرفتي، اٽڪلي.
 اَفلاڪ: ذ (ع) فلڪ جو جمع، آسمان، اپ.
 اَفواج: ث (ع) فوج جو جمع، فوجون، لشڪر، سپهه.
 اَفواه: ذ (ع) فوه جو جمع، هر، هواتو، ڊپ، حيرت واري
 بي بنياد ڳالهه.
 اَفواهي: ص، غير معتبر، اجائي، بي اصل، بي بنياد (ڳالهه).
 افهام: ذ (ع) فهم جو جمع، سمجهه.
 اَقات: م، ڇهن، نڪر جي نئين ٿانوَڪي پٽيءَ مڙجڻ.
 اَقت: ط، انهي هنڌ تي، اُتي جواڻي، انهي دم، صفا، بنهه، ٺڙ ٺپ.
 اَقت مار: ص، اُتي جواڻي ماري ڇڏيندڙ، صف ماري ڇڏيندڙ.
 اَقر: ذ، بي انو، بي فڪر، ڳٽي، ڪن سواءِ.

اَقراتو: ذ، ٻن يا وڌيڪ پُڙن واري گهم پڪل ماني.
 اَقرڪُن: م، نيم مرڳ ٺاهڻ، وڦڻ، ٽنڊي، اُپامن (ڪير).
 اَقتن: م، ٽنڊي، اَقر ڪر، اُپامن، ٽنڊي (ڪير جو)، ٽڪر ڪرڻ.
 اَقيِر ڪو: ص، مٿاڇرو پير، ٽنڊي، اَقر ڪيل.
 اَقارب: ذ (ع) قُريب جو جمع، ويجهه منٿ.
 اقامت: ث (ع) نماز لاءِ ڪوٺي ٻيهر جو عمل، بيٺڪ، ٽڪڻ.
 اقامت گزين: ص، رهندڙ، رهاڪو.
 اَقبال: ذ (ع) بندي، اوج، عروج، عزت، من، پڳ، محب، نيڪ مانع.
 اقبال مند: ص، پي پڳ وارو، خوش نصيب.
 اقبالِي: ص، ڏوه جو اعتراف ڪندڙ.
 اَقتباس: ذ (ع) چوند (تحرير مان ڪن لفظن جي)، تصنيف، مڙجڻ،
 جي لکت جو ورثو ڪجهه حصو.
 اَقتداء: ذ (ع) پيروي، پيش امام جي پويان نماز جي ادائگي.
 اَقتدار: ذ (ع) طاقت، قوت، عزت، مرتبو، عهدو.
 اَقتصاد: ذ (ع) صرفو، ڪفايت.
 اَقتصادِي: ص (ع) مدشي، مالي.
 اَقتصاديات: ث (ع) ذاتي جي پيدوار، ورهست بابت علم.
 اَقتضا: ث (ع) ضرورت، گهرج.
 اَقدار: ذ (ع) قدر جو جمع، قدر، ملهه، من، گڻ، خصوصيتون.
 اَقدام: ذ (ع) قدم جو جمع، قدم، پاءُ، وسيلو.
 اَقدام: ذ (ع) پيش قدمي، اڳرائي، قدم.
 اَقدس: ص، سڀني کان پڪ، وڌيڪ پاڪ.
 اقرار: ذ (ع) انعام، واعدو، قول، سخن، مڃتا، قبوليت، هائو ڪار.
 اقرار نامو: ذ، قبوليت واعدن جي لکت، عهدن مو.
 اقراري: ذ، اقرار ڪندڙ، قبول ڪندڙ، انجمي، قرار ڪيل.
 اقراري ٿيڻ: ڏوه جو قبولدار ٿيڻ، اقرار ڪرڻ، انعام ڪرڻ.
 اقرآن: ذ (ع) مڪاني، امر، عمر، حج ادا ڪرڻ جي حالت.
 اَقرب: ظ، تمام ويجهو، قريب.
 اَقربا: ذ (ع) قريب جو جمع، ويجهه منٿ، عزيز، قريب.
 اقسام: ذ (ع) قسم جو جمع، نمونو، جنسون.
 اقصي: ط، سڀ کان پري، وڌيڪ پري، (سم خاص) مسجد اقصي.
 اقل: ص (ع) بيحد ٿورو، تمام ٿليل.
 اَقليت: ث (ع) ٿورڙائي.
 اُقليدَس: ذ (يوناني) عمر، ربي.

اقلیم: (ع) ولایت-مذڪ.

اقوال: (ع) قول جو جمع (نصیحتون، گستاخاڻيون).

اقوام: (ع) قوم جو جمع (قومون، فرقو).

اقيانوس: (ذ) يوناني (وڏو سمنڊ-مها سکر).

اڪ: ذ. هڪ مشهورون.

اڪ تڙو: ذ. اڪ جي ٻوٽي جو ٿر-اڪ جوانب.

اڪ پوکڻ: ڪنهن سان بدبني نه ٿيڻ.

اڪ جو بند: ڪمزور، نازڪ (مڻهو).

اڪ جي ماڳي: سولي ڳالهه-نما آڻڻ ڪم.

اڪ جي ماڳي لاهڻ: تڪليف ڪرڻ، ڪم پورو ڪرڻ، منت مڻهڻ، فائدو حاصل ڪرڻ.

اڪ سڻي: ث. اڪ جي سکر چوڏي جون تنڊون.

اڪ ڦلڙي: ث. اڪ جو ڳڙ.

اڪ ڪارا ڪرڻ: ڪجهه نه ڪرڻ، اونڌو ڪم ڪرڻ.

اڪ مڪڙ: ذ. هڪ قسم جو جيت-سٺو مڪڙ.

اڪ وات ۾ اچڻ: گڏوگڏ ٺهڻ، ڪاوڙ ۾ اچڻ.

اڪن تي اتو هارڻ: اڇي ڪم ڪرڻ، بي سود ڪوشش ڪرڻ.

اڪن تي پارو پوڻ: غريبن ۽ ٻين سان سٺو رشتو ٺاهڻ.

اڪ سان اک اڳهڻ: ڏسي وٺي جوڪتو ڪم ڪرڻ.

اڪن جي واڙ ۾ ويهڻ: ڪمزور بڻجڻ-هينو ٿيڻ.

اڪن سان ڪنهن: نقصان ڇڏڻ ڪم ڪرڻ، ڏين سان هٿ ٽڪڻ.

اڪن کان انب گهرڻ: بخير ۾ نفعي جي ميد رکڻ.

اڪن ۾ انب لڳڻ: ناممڪن ڳالهه ٿيڻ.

اڪ: ث. گهٽ-ٻوٽ-رڱهه-اڇ-پيس-اڪير-سڪ.

اڪ ڪنگهه: ث. سڪي ڪنگهه.

اڪابر: ص (ع) اڪبر جو جمع (وڏو بزرگ، نالي ورو، مڊر، ڏاهو-سيٺو).

اڪاڇ، اڪاڇ: ص. بيڪر-سڪم، بي همت، بي هنر.

اڪارت: ص (سن) جيو-بي فائدو.

اڪارڻ: ذ. بي سبب-حق ڦهلائڻ.

اڪارڻ: مڙپ رڻ ڪرڻ-ٻي ڪنڌي ڏيڻ.

اڪاس: ث. اڪير-سڪ-تنگهه-ص.

اڪاسڻ: مڙسڪڻ-ڇهڻ-وڇهڻ.

اڪا: (د) س (ذڪر-تحمه، مڙنگي).

اڪال پٽ: ذ. سڪن جو هڪ فرقو.

اڪالو: ص. ڪمڻو-بي وقتو.

اڪالي: ذ. اڪ پٽي (سڪ)-ڪرو ڪوئند سنگه جو پوئلڳ.

اڪالي ڏل: ذ. اڪ پٽي جو نونو. ڀرت مڙسڪن جي هڪ جماعت جو نالو.

اڪائڻ: مڙ. چڪو ڪرڻ (حساب)، روانو ڪرڻ-موڪلڻ.

اڪائونٽ: (ذ) نگ (حساب)-ليڪو چوڪو.

اڪائونٽنٽ: (ذ) انگ (خزانچي).

اڪائونٽنٽ جنرل: ذ. ذاتي ڪتي جو اعبي عمدا.

اڪبر: ص (ع) سپڪان وڏو-وڌيڪ وڏو. (ذ) ذاتي تعاني جو هڪ صفت ٿيو.

اڪبري حج: ذ. وڏو حج-جمعي جي ڏينهن وارو حج.

اڪتساب: (ذ) (ع) آمدني-پيدائش-حاصلات.

اڪتسابي: ص. حاصل ڪيل. اصلي ۾ پيدا ٿي (شيء). طبع جي زور تي حاصل ڪيل علم (خداي ذات نه)، غير موروثي مرض.

اڪتفا: ث (ع) ڪافييت، قناعت-ڀورت.

اڪتفا ڪرڻ: قناعت ڪرڻ، راضي رهڻ.

اڪت: ص. ڪٽڻ ۽ چون کان ٻاهر-بي انداز-بي بيان.

اڪت: (ذ) (نگ) ميونسپل محمول-ناڪو.

اڪثر: ص (ع) وڌيڪ-زبده-گهڻو. (ذ) گهڻو ڪري-عموماً.

اڪثر اوقات: ذ. گهڻو ڪري-خاص ڪري-ٻارھ.

اڪثري: ذ. ڪثرت ڪري-عموماً.

اڪثريت: ث (ع) گهڻائي-جهڙائي، هڪ پارتيءَ جي ميمبرن جي گهڻائي.

اڪر: ص. مڙنگو-اڪرو، ڏکيو-محار، ڏڪار، ڪل-تحمه.

اڪر: ث. ڪٽي، پٽڙي ڏٺو ۽ ٽي چٽسائيءَ جو ڪم.

اڪرام: (ذ) (ع) عزت-آبرو-تعظيم، بخشش-مهرباني.

اڪراهه: (ذ) (ع) زور-زبردستي، حوسي، نفرت.

اڪر ٽرڪ: فعل. ٽرڪ مڙسڪ صفت جو ٿيو-ڌڪ ۽ سوهاءُ فعل.

اڪردو: ذ. جو، ٺيڪو.

اڪرس: ث. گهٽ-ٻوٽ-ڪري، اڪرو، رڱهه.

اڪرم: ص. وڌيڪ ڪرم ورو، ڇوڪرو، سخي-فياض.

اڪرڻ: مڙسڪڻ، بي پروا ٿيڻ-روحو، ڪٽ، پٽڙي ڏٺو ۽ ٽي چٽسائي.

اڪري وڃڻ: سڪي وڃڻ--رسي.

اڪڙ: ذ. هڪ قسم جو اوڀر (خرين مڙهي).
 اڪڙن: م. مال جو ڪنڌ ورائي چڙن.
 اڪڙي: ث. دوائن م ڪتب اندر هڪ قسم جو ٻوٽو.
 اڪس: ذ. دشمني - وير - سڙ - تيسو - مند.
 اڪس: ث. گهٽ - اٻس.
 اڪسان: م. پڙڪڻ - چاهي پيدا ڪرڻ.
 اڪسي: ص. دشمن - وير - نرڪنو - دغا بن.
 اڪسير: ذ (ع) ٽمي کي سون بن ٿيندڙ دوا - ڪيميا. هڪ ٽڪڙو.
 (ص) نهايت منيڊ.
 اڪفاء: ذ (ع) شاعريءَ م قافيي جو هڪ عيب (جنهن م حرف روي مختلف هجي).
 اڪل: ص (سن) ان جاتل ان ورهين.
 اڪلاء: ذ. ڪم جو نيڪال - پورا ٿو. جلدائي - ڦڙتي.
 اڪلائن: م. جدائي ڪرڻ - ڦڙتي ڪرڻ. هٿ هلائڻ (ڪم م).
 نبيرو ڪرڻ. جند ڇڏڻ.
 اڪلن: م. نيڪال ٿيڻ - پورو ٿيڻ (ڪم). پنجن (ڳالهائڻ).
 اجهڻ (ڪم).
 اڪليل: ذ (ع) ڪ جي ڪرڻ - سنيديءَ جي حد. تاج - ڇٽ.
 اڪليل الجبل: ث. سُرهي ٻوٽي جو هڪ قسم.
 اڪمل: ذ. ڌوڏيڪ ڪس - سمپورڻ.
 اڪنن: ص. لازوال - غير فاني.
 اڪن چڪن: ص. عاشق - منتون - قربن - صدقو.
 اڪنب: ث. سڪ - اڪير. تڪه. پير جي چڪ. انتظار.
 اڪنب پرجن: سڪ سبب دل پرجن - تمام گهڻي سڪڻجڻ.
 اڪنبڄڻ: م. سڪڻ - اڪيرجڻ. تنگهائڻ - واجهائڻ.
 اڪنڊيو: ذ. سڪيل - سڪندڙ. (ث. اڪنبي).
 اڪو: ص. هڪڙو. هڪ عدد. يڪو (تسرا نمبر).
 اڪو: ظ. يڪو - سڄو - ڪل. سربستو - سمورو. علي الحساب.
 دومر شوم. (ث. اڪي).
 اڪو ڏکو: ذ. ٽڪل روءِ - اندڙي - سن - يڪوئي.
 اڪو مڪو: ذ. ٻڌو - سربستو.
 اڪوهي: ث. پنگ جهڙو هڪ نشيدار پيار ڪو وکر.
 اڪوئي: ث. چمڙيءَ جي بيماريءَ جو هڪ قسم.
 اڪوئي: ظ. مڙهي - سمورو - سڀ.
 اڪوئي وڃڻ: م. ڳڻڻ وڃڻ - بنهه وڃڻ.

اڪي: ث. ڏک - مشڪلات. بدبختي - ٺپ ڳ.
 اڪي: ص. اهو عدد جيڪو ٻن سان وندي نه سگهجي - طق.
 اڪي ٻڌي: ث. هڪ قسم جي ٻرائي راند.
 اڪيچار: ذ. بي انت - بي شمار - بي نياز.
 اڪيدمي: ث (انگ) علمءِ ادب کي ترقي ڏيندڙ ادارو.
 اڪير: ث. ڌر جي چڪ - سڪ - اڪنب. انتظار. پير - قرب.
 اڪيرن: م. اڪير م وڃڻ - سڪڻ.
 اڪيرن: م. اڪر ڪرڻ - نقش ڪرڻ.
 اڪيل: ث. اڪلاء. جدائي - تڪڙ - تيزي.
 اڪيلائي: ث. هيڪڙائي. هيڪلائي - تنهائي. چڙائي.
 نويڪلائي - خلاصگي.
 اڪيلڏو: ص. ڳ چايو (ولاد). (مند. سڪيلڏو)
 اڪيلو: ص. هڪڙو - چڙو. هڪلو - تنهه. جدا - الڳ. (ث. اڪيلي)
 اڪيلو اڪيلو: ث. تنهه - جنهن جو ڪو ساٿي يا صحتي نه هجي.
 اڪيلي ون هينان لنگهڻ: پوٽ وغيره جي شرهيا چڻ.
 اڪ: ث (سن) اڪش (نين - چشم - عين. نظر. ون يا ٻوٽي جو گوشو. ون م تاري نڪرڻ وارو هنڌ.
 اڪ آلي ٿيڻ: اڪين م پئي تري چڻ - روئڻ.
 اڪ اٿڻ: اڪ تي اوڀر ٿيڻ. اڪ م سور ٿيڻ.
 اڪ اٽڪائڻ. اڪ اڙائڻ: نينهن ڏنڻ - عشق ڪرڻ.
 اڪ اڙڻ: نينهن لڳڻ - محبت ٿيڻ.
 اڪ اشهد: "شهد" وري اڪ - پڪديد روائي ڪ.
 اڪ بچائي وڃڻ: لڪي چڻي هيو وڃڻ - ڪسڪي وڃڻ.
 اڪ ٻڌڻ: چشم بندي ڪرڻ - جادو ڪرڻ.
 اڪ ٻوٽ: ث. هڪ ٻرائي راند - لڪ لڪوئي. چشم پوشي.
 بيحيئي. بي مروت.
 اڪ پيچڻ: ڪ سان شروڙ ڏيڻ. اڪ سان عشق جو پيغام ڏيڻ. مخني
 شرو ڪرڻ.
 اڪ ترڪڻ: ٿورو نظار چي وري گم ٿي وڃڻ.
 اڪ تي پئي ٻڌڻ: بي اونو ٿيڻ. پڪ ڪرڻ.
 اڪ تي چڙهڻ: ڏسن م اچڻ.
 اڪ ٿيڻ: ث. اٽڪل سان ڏسن. ان لڪي طرح نظر ڌاري ڪرڻ. تڙ -
 سنڀل - نظرداري.
 اڪ پائڻ: نظرو وڃڻ - تڪڻ. خو هٿ ڪرڻ.

اک پتن: اک کونئ، سجاڳ ٿيڻ، بيدار ٿيڻ، خبردار ٿيڻ، نند مان
جاڳڻ، وقت، حالت کي سمجهڻ.

اک پورڻ: نٿو ڪرڻ - ٿوري دير لاءِ سمن، مري وڃڻ، بيحيال ٿيڻ.

اک جو ڪٽر: دشمن، رقيب.

اک جو پاڻي نه سڪڻ: ساندهڙ ٿيڻ.

اک جي مَر ڪيڻ: بيحيالي ڇڏڻ، مڃڻ لاءِ هدايت ڪرڻ.

اک جي مک مارڻ: اکر به ڪرڻ.

اک چڙهي ڪرڻ: هار سينگار ڪرڻ، سز ڪرڻ.

اک چنڀا: ٺ. کين چنڀين جيترو وقت - کن - پڪ. (ڇا) جهٽ پٽ
مر، جدي.

اک ڏيکارڻ: ڪوڙ مان گهروري ڏسڻ، ڏاڙ ڪوڙين، ڏيچڻ - هيٺائين.

اک ڊنگه: ٺ. ٿورو فاصلو - ڪجهه پست - حد نظر.

اک رکڻ: چوڪسي ڪرڻ - نظرداري ڪرڻ.

اک ڦڙڪڻ: اک جي پلڪن جو ڌڪڻ (سون يا بد سون).

اک ڦيرڻ: منهن موڙڻ، نڪر ڪرڻ.

اک کان ڇڏڻ: حجاب نه ڪرڻ، لڄ، حياءُ ڦٽو ڪرڻ.

اک ڪيڻ: اک کان ڪٽو ڪرڻ، نقصان وڃڻ.

اک ڪڙڙي ڪرڻ: ڪوڙ مان ٺهڻ.

اک کلڻ: خوشي حاصل ٿيڻ.

اک کُلڻ: سجاڳ ٿيڻ، خبر پوڻ، سمجهڻ، تجربو حاصل ٿيڻ.

اک کڻي نه ڏسڻ: نظر نه ملائڻ، پشيمان ٿيڻ، حياءُ ڪرڻ،
لاڀرواهڻ ٿيڻ.

اک کڻي نه سگهڻ: همت نه ڌارڻ.

اک لڄا: ٺ. اکين جو شرم - اک جي لڄ.

اک لڳڻ: نٿو ڇڻ، نٿو ڇڻ جي شروعات ٿيڻ، اک ٽڪڻ - پريٽ ٿيڻ.

اک مارجي وڃڻ: نظر گهٽائي وڃڻ.

اک مان ڪيڻ: مٿ ڇري نظر وڃڻ.

اک مَر ٿيڻ: ڪنهن جي نافرمان ٿيڻ - دشمن يا حسد جي ٻري
نفر مان هجڻ.

اک مَر سُر مو وڃڻ: ٺڳي ڪرڻ - بيوقوف ٿيڻ.

اک مَر ڪٽر پوڻ: سڪس ٿيڻ.

اک نه اٿڻ: ذري يا تڪليف نه ٿيڻ.

اک نه ٻڌڻ: ڏيڻ مان ٺٽو، سرواهه ڪرڻ.

اک نڪرڻ: سخت تپ ٿيڻ، سوني مَر سوڦڻ.

اک وجهڻ: گهور ڪري ڏسڻ - چٽائي ڏسڻ، لالچ رکڻ، ٻري نافر
سڏ ڏيڻ.

اک هٿڻ: ڪنهيءَ حاصل ڪرڻ جي خواهش هئڻ.

اک ٿڙڻ: مَر، کيڙڻ - اُڪوڙڻ.

اُڪتو: سڪو، ٻٺو، اڳتي وڌي ويو.

اُڪٽ: ٺ. ٺٽو، بيستم، ٺٽو، گهٽو.

اُڪٽ: ٺ. وڳو، رسو، ٺٽو، بدنامي.

اُڪر: (ڏ: سن) ڪٽڻ، حرف، سخن، ميار - ڏور پو، سبب.

اُڪرڻ مَر اُڙي پوڻ: ڪيل ڳالهه جو حاصل مطلب نه ڄاڻڻ.

اُڪر به اُڪر: ڏا، حرف به حرف، هو بهو، سر به ستو - سمورو.

اُڪر پوري: ٺ. سڪي، ڇاپ پ.

اُڪر پوري ڪرڻ: هڪ هيڪڙي ڪرڻ - فصيلو ڪرڻ.

اُڪر ڏاٽو: ڏا، ڪرڻ جو پيد - شتق.

اُڪر سَناسي: ٺ. ڪرڻ سڃاڻڻ، پڙهي وڃڻ جيتري ڄاڻ.

اُڪرڻ: ٺ. ڪٽڻ، ٻڌڻ، شيءَ جو ترو وارو سڙيل حصو - ڪڙڙ - ڪڙڇڻ.

اُڪرڻ: مَر، ريڇ، حوسڪڻ - ريڇ ڪيل زمين جي وٽ سڪي وڃڻ.

اُڪرو: ڏا، هڪ قسم جو ٻوٽو، اک ٿيڻ وري حالت.

اُڪرو: ڏا، نماسي ڪٽڻ يا چانورن ڇڙڻ لاءِ ڪٺ، پٿر وغيره
جو ڪوٺو.

اُڪري: ٺ. ڪرڻ جو شمار - حرف شماري.

اُڪري: ٺ. ڏسو، اُڪرو، دروازي جي طاق ٿيڻ لاءِ چٽا ٺٽا ٻڌڻ سوراخ.

اُڪريءَ مَر پاڻي ڇڏڻ: اجني محنت ڪرڻ.

اُڪريءَ مَر مٿو وجهڻ: ڄاڻي ٻجهي پن کي مصيبت مَر ڦاسڻ.

اُڪرڻ: مَر، پڙهڻ، پڙهڻ، سندن کان نڪرڻ، اڏڻ، ٽٽڻ - ڇڄڻ.

اُڪرڻ: ڏا، سڪر، ميو جي هڪ قسم.

اُڪرڻ اُڪيو: ٺ. وڌيڪ ڪرڻ، رو - ڏوڏر.

اُڪرڻي: ٺ. برفي يا چادر مان ٻارڻ لاءِ ڪ جهري وٺي.

اُڪرڻ وارو: ٺ. ڏکي نظر وارو - دور بديست.

اُڪل: ٺ. ڇوڪرو جو مٿي يا سڱ سان هٿن ڏڪ - ٺٽو، ٺٽو -
جوڀ، ڪرڻ سان ڏڪ.

اُڪلون هٿڻ: ڏا، ڪرڻ، سون ٺڪرڻ هٿڻ، معد هٿڻ.

اُڪلڻ - هيٺائين.

اُڪلڻ: مَر، ڪڙڻ.

اُڪلو: ڏا، ڏيڻ - بيڪر، نقصان، ٺٽو، ڪٽڻ.

اڪند: (ذ (سن) سڄو - سمن - ثابت (=ن + ڪند = پياڳو).

اڪند جوت: ث. دائمي سو جهرو.

اڪو: (د (سن: اڪشت) پٺ تي سو وقت اڇلايل چانور. هندن جي هڪ ڪري ڪرم جو جديءَ ۽ ٻيٽ طور اڇلايل چانور ۽ ڏي.

اڪو پائي اچڻ: ٺٽو چڻ - وهنوار ختم ڪرڻ.

اڪا پنڻ: خبرت گهرڻ - پيٽ وٺڻ.

اڪا هڻڻ: ڪنواريتن طوفان گهٽ جي منهن ۾ لائڻ تي اچڻ مهل چانور اچي هڻڻ (شاديءَ جو سوڻ).

اڪو ڦلو: ڏ. ٿورو ڪڍو. نيرن پٽي. ٽڪري پٽي. ڪوهيا پٽي ۽ ٻيو ۽ چانور اڇلائڻ جي رسم.

اڪوتو: ڏاڪ جو ڍوڍو.

اڪو پڪو: ڏ. ٿورو گهڻو. انتظار - وسڻو.

اڪوڙڻ: ٻه ڪترشيءَ کي لوڏي ڍرو ڪرڻ - اڪيلن. پاڙئون پٽڻ.

اڪولڻ: ٻه ڪترشيءَ کي ٺوڙڻ - اڪيلن. ڪولڻ - پٽڻ. ڍرو ڪرڻ.

اڪي: ت. ڍورن جو ويڙهه مهل ڦرن سن ڪوتڙو. ٿونو - ڊيه.

اڪين تي ڪٽڻ: سڱن تي ڪٽڻ. ڏمڪيون ڏيڻ. جٽ ڪرڻ.

اڪياري: ت. وٺڻ جي ڪي تي چڙهيل ڪوپر تي پٽڻ جو ڪپڙو - اٽاري.

اڪياري چڙهڻ: مغوريءَ ۾ اٽو وٺڻ.

اڪياريون لهڻ: سبق حاصل ڪرڻ. چڙو گهٽڻ.

اڪيت: ڏ. ٻين جي پيدائش ۾ آهيءَ کي ڏنڻ ڳو - آهت.

اڪيڙڻ، اڪيلڻ: ٻه. اڏيڙڻ. ڪولڻ (سٺ) پاڙئون پٽڻ. تباھ ڪرڻ.

اڪيو: ڏ. وٺو ۽ ڪنوار جي منهن تي پٽڻ ڪپڙو. ڊڳي جي اڪين تي چڙهيل ڪوپ.

اڪيون: (ت (ڪ جو جمع) چشم - ڏين.

اڪيان پوڻ: نشت ٿيڻ. نوتڻ.

اڪين اچو: ص. بيح - بيشمر. ٺڌو.

اڪين اڳيان: ط. سامهون. روپرو. حاضر - موجود.

اڪين اڳيان اوندهه اچڻ: سڌ ٻڌ هلي وڃڻ. واٽرو ۽ پريشان ٿيڻ. بيهوش ٿيڻ.

اڪين اڳيان ڦرڻ: تصور ۾ اچڻ. هُرن - سڄهڻ.

اڪين ٻوٽ: ص. بيح - بيشمر - سڀ ڇا هڪ ٻي مروت.

اڪين تي پردا چڙهڻ: اٽو وٺڻ. سڀ ڇا هڪ ٻي.

اڪين تي رکڻ: خوشيءَ ۾ قبول ڪرڻ.

اڪين تي گذارڻ: سڄي رات جاڳڻ - انتظار ڪرڻ.

اڪين تي لٽ چڙهڻ: ڪوڙ ڪرڻ. بيحي ٿيڻ.

اڪين تي ويهارڻ: حد ڪڍڻ وڌيڪ قدر ڪرڻ. وڏي تعظيم ڏيڻ.

اڪين ٺار: ص. نيشن ٺار. شام پيارو.

اڪين پور: ص. بي سايو - بي ڏيد. بيشمر. احسان فراموش - گڻ چور.

اڪين جا اولاهڻ: ڏک سور ختم ٿيڻ.

اڪين جو ڏءُ هڻڻ: ٿورو سهڻو روپ ٿيڻ.

اڪين ڏٺو: ط. ظاهر ظهور ڏنل.

اڪين سان: ط. دل جان سان - خوشيءَ سان.

اڪين سڄو، اڪين وڏو: ص. معذور - اٽو.

اڪين سمٽو: ص. دائمي بيمار. لاچار.

اڪين ڳاڙهو: ص. عبدالرحمن - حشمتي. ڪاوڙيل.

اڪين مان آب اوتڻ: تمام گهڻو روڻ.

اڪين ۾ ڌوڙ وجهڻ: اٽو ڪري ڦرن. ويساهي ڦرن. ڊولاب ڪرڻ - ٻڳڻ.

اڪين ۾ موري سر پوڻ: ڏسڻ ۽ سڃاڻڻ واري نظر گهٽجڻ - بصيرت ۾ نقص پيدا ٿيڻ.

اڪين ۾ وسڻ: هميشه ڊهرڻ.

اڪيون آڏو اچڻ: لحاظ ڪرڻ - محبور ڪرڻ.

اڪيون آسا بند هڻڻ: سهارو يا آسرو هڻڻ.

اڪيون اڏامڻ: واٽون نهرڻ - انتظار ڪرڻ.

اڪيون ٻرڻ: ڪوڙجڻ. اڪين ۾ سور ٿيڻ.

اڪيون ٽرڻ: خوش ٿيڻ - راضي رهڻ.

اڪيون پُترڻ: اڪيون وڇائڻ. تمام گهڻي عزت ڏيڻ. جيءَ ۾ جاء ڏيڻ.

اڪيون پٽجڻ: هوش ۾ اچڻ. خبردار ٿيڻ.

اڪيون پوري چڏڻ: لاغر ٿيڻ. ان ڏٺو ڪرڻ.

اڪيون جاءِ ڪرڻ: ڏين ڪرڻ. هوش ڪرڻ. خبردار ٿيڻ.

اڪيون چرخ ٿيڻ: حيران ٿيڻ. واٽرو ٿيڻ.

اڪيون ڇٽ ۾ ڳپڻ: سڪرات ۾ اچڻ.

اڪيون ڏرا ڏيڻ: تمام ضعيف ٿيڻ - اڪين ۾ ڪڍڻ پوڻ.

اڪيون رت چڏڻ: تمام گهڻو ڪاوڙجڻ. تمام گهڻو روڻ.

اڪيون سيڪڻ: بدني تيءَ سان نهاري.

اڪيون ڦرڻائڻ: هيڏانهن هوڏانهن ڏسڻ. ڪاوڙ مان ڏسڻ.

اڪيون ڦوٽارڻ: ڪاوڙ مان ڏسڻ.

اڪيون ڦيرڻ: منهن مٽڻ.

اڪيون ڪاپار م هئڻ: تمام گهڻو مغرور هئڻ.
 اڪيون ڪڍڻ: ڪوڙ ۽ نهاري، سخت سڙائڻ.
 اڪيون ڳريون ٿيڻ: اکين ۾ تند خو خصر چڙهڻ.
 اڪيون منڊڻ: جادو ڪرڻ، بيخبري ۽ ڪنهن جي شيءِ
 لڳائي وڃڻ.
 اڪيون وڃائڻ: انتظار ڪرڻ، نهايت ۽ حري سان مڙج ڪرڻ.
 اڪيون هيٺ ڪرڻ: ڇي ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ - بيحيا ٿيڻ.
 اڳڙ، اڳڙج: (ف) جي - جيڪڏهن - جيتوڻيڪ.
 اڳڙ: ذ. هڪ قسم جون (جنهن جي ڪٺي خوشبودار ٿئي) - غود.
 اڳڙتي: ت. اڳڙن جي پوري ۾ نه پير ٿيڻ (جيڪو خوشبودار
 دونهون ڏئي).
 اڳڙ تڱڙ: ذ. سموري رقم، سامان - هڙمڙي - موڙي، نفعو، آهڻهه.
 اڳڙدان: ذ. گرتي پري رکڻ جو ٿڌ.
 اڳڙو: ص. مڪروه - ان وٽندڙ (سود)، بڙڪ ٿيندڙ، بد ذاتي
 (ت. گني).
 اڳلائي: ت. ميرائي - گذاري (ڪپڙي تي ۽).
 اڳلو: ص. گذرڻ - ميرو، (ت. گني).
 اڳني: ذ. بد چوڊيو.
 اڳني پوڄا: ت. تشريس.
 اڳوڇر: ص. جوڌسي ۽ محسوس ڪري نه سگهجي - اڳ. مخفي.
 اڳوندڙ، اڳوندرو: ص. بي غمو، بي پروه، جهنجو - ن سڀو.
 اڳيان: (ص) بي سمجهي - نڌي - بي عقي.
 اڳ: ذ. منڍ - مٿڙ، منهن، اڳيون پاسو، مهاڳ، اڪيون وقت، (ط)
 اڳيون - اول - پيريون، سمهيون، ڳڻ - ڳتي.
 اڳ ٻڌڻ: حرفت سان ٻئي جي دل جو حال معلوم ڪرڻ - ڳڻو
 ٻڌڻ - ڳڻو.
 اڳ ٻڌي: ت. ڏٺو، ڳڻي، حڪمت عملي.
 اڳيرو: ذ. ڪجهه ڳڻي، شورو ڳڻ، سرور.
 اڳتي: ط. ڳيرو، ڳڻ، ندي - هن ڪن پوءِ.
 اڳ پوءِ: ذ. ڳڻن پيرن جو ڳڻو، ڪنڊ، سڙو وقت.
 اڳ پوءِ ڄاڻڻ: دور نه ٿيڻ ڪرڻ، سڀني قدم ڪرڻ.
 اڳ پوءِ ڪرڻ: ڳڻن ٿيڻ - خوش آمد ڪرڻ، خدمت
 ڇا ڪري ڪرڻ، در من هئڻ - پڇو ٿيڻ.
 اڳ جهلڻ: رستي روڪ ڪرڻ - ڊگ جهلي پيڻ.
 اڳ ڄڻو، اڳيو: ص. ڳڻي گهر ۾ ڇوڻ پٽ، (ت. ڳڻ ڄڻي).

اڳ ڇيٽ: ت. دور نه بڻي - ڳڻو.
 اڳ ڏاڻو: ص. ستين پيڙهي ۾ ڪار - بنيادي ٽونڪر.
 اڳ ڦرڻ: رستو روڪڻ، رنڊڪ وڃڻ، مخالفت ڪرڻ.
 اڳ ڳڻي: ت. ڳڻو پڇر - دور نه بڻي.
 اڳ وٺڻ: ص. سمهيون ڇڻ - ڏو ڇڻ، ڊگ جهلي پيڻ.
 اڳ وڌو: ص. ڪوڻ - مهندار - پيشو.
 اڳ وٺوڙل: ڪٽي اعتبار ۾ آندل - ويسه ڪري.
 اڳ ڄ، اڳ ڄو: ص. ڳڻو - ڳڻي ڪان پهر - بيشمار.
 اڳاڏ: (ص) سن - ونهو، عميق.
 اڳاڙن: م. وصول ڪرڻ (قرض) ڦوڙي ڪرڻ.
 اڳاڙي: ت. وصولي، ڦوڙي.
 اڳاڙج، اڳاڙج: ص. آڻهه، آجهاڳ، اڳرو - زيده.
 اڳاڙهه: ت. ڇڻ - وقفيت.
 اڳاهون: ڳيرو - ڳڻ - ڳتي، (ت. اڳاهين).
 اڳاڙو: ذ. وڃڻ - وڃڻ.
 اڳاڙو: ذ. سڻ ٻڌڻ، بد ذاتي، پيل سوني پريشمي پتي - زار بند - ڏاڙو.
 اڳت جو پڪو هئڻ: چڱي ۽ چالو هئڻ.
 اڳت جو سڱ: سموري ٻائي.
 اڳت چوڙي ويهڻ: همت هارڻ - گيدي ٿيڻ.
 اڳت ڊڙي: ت. فحش عورت.
 اڳت ڏلو ٿيڻ: خبر ب عادت پوڻ، دست ٿيڻ.
 اڳت وجهڻي: ت. ڪٺي پاڻ ۾ ڌاڻو جي سرائي، جنهن سان ڳڻ
 وڃي.
 اڳت: ت. گهر - وڳو.
 اڳرائي: ت. پيشقدمي - چڙهت، زيڊتي.
 اڳرائي ڪرڻ: چڙهت ڪرڻ، زيڊتي ڪرڻ.
 اڳڙو هو: ص. وڃڻ، ترسي پوندڙ - وڃڻ.
 اڳڙو: م. ڳڻ - ڳڻي وڃڻ.
 اڳڙو: ص. وڌيڪ، زيڊ - سرس، مڙجڻ، پير، ڳڙو - حذب،
 زيڊني ڪڍڻ، سڏي ڪڍڻ، (ت. ڪري).
 اڳڙو يون: رور ۾ منڊيون ٿيڻ، سرس ٿيڻ زور ٿيڻ.
 اڳڙا: ص. هڪ ڊگ جو ڊو، خبر پور ضلعي ۾ هڪ شهر
 جو - جو.
 اڳڙو: م. وصول ٿيڻ.

الله أكبر: ذ. تكبير جو ڪلمو (نماز جي نيت، ذبح ۽ نعري هنن وقت).

الله الله ڪرن: الله پياڪ جو ذڪر ڪرن. تسبيح پڙهڻ. ذڪر صبر ڪرن.

الله بيلي: الله ستي-ڌڻي مددگار. ڌڻيءَ جو آسرو.

الله توهار: الله تنهنجي آسري. الله جو آسرو.

الله جو مهمان: موت کي ويجهو-قريب الموت.

الله جي امان: ڌڻيءَ جي نگهباني (دعا ٿيڻ جو). موڪلاتي-في امان الله.

الله جاني: خدا کي خبر.

الله راسي: ص. مسڪين-ويچارو-الله جي سهاري وارو.

الله لڳ: خدا ڪرن-الله وسطي.

الله لوڪ: ذ. خدا وارو-درويش، پهتل بزرگ، سدو سودو-پورڙو.

الله واٽ: ڌڻيءَ جي راهه-خدا جي نالي، مفت-بنا پئسي.

الله وارو: ذ. درويش-الله لوڪ.

الله واهي: خدا حافظ (موڪلائڻ وقت الفاظ).

الاهر: ظ. الله جي آڌار.

الاهتو: ذ. طعنو-مهتو-اوپلو.

الاهي: ظ. خدا جي طرف کان-خداڻي، تمام گهڻو-جهجهو.

الاهي ڪڪر: خداڻي رحمت، اوچتو فائدو.

الاهيات: ث. ڌڻي تعاليٰ جي ذات ۽ صفات جو علم.

الائن: م. اٿيڻ، کيڙڻ، پلان لاهڻ، خاني ڪرن، اولائن (اٿڻ).

الائونس: ذ (انگ) مقرر پگهار کان وڌيڪ لوازمو (مهانگائي لائونس وغيره).

البت: ظ (ع) ڪي قدر-ڪنهن حد تائين. ڪجهه ڪجهه.

البرار: ث. گنبد جي چوگرد ڏنل پڙوينو، قبي جي اندران چوڦير رستو.

البمر: ذ (انگ) تصويري بياض.

البيلائي: ث. داد لائي-لاڏ-ڇاڳ، بيپرواهي.

البيلو: ص. داد لائو-لاڏو، انگي-حريو، بيرو-ڄڳو، (ب. نيسي).

الپ: ص. اتلپ-ناياب، قيمتي.

التياس: ذ (ع) مونجهرو-شڪ.

التجا: ث (ع) منٿ-عرض-گذارش.

التحيات: ث (ع) نماز مهين وقت پڙهڻ جي دعا.

التزام: ذ (ع) لازم ڪرڻ يا لازمي ٿيڻ واري حالت.

التفات: ذ (ع) ڏيڻ-توجهه، مروت-مهرباني، محبت، دل جو لاڙو. انتماس: ذ (ع) عرض، ويڻي، التجا.

الشمس: ذ (ترڪي) فوج جو هر اول دستو، هندستان تي غلام گهراڻي جي هڪ نامياري بادشاه جو لقب.

التوا: ث (ع) ڪنهن ڪم کي ٻئي وقت تائين ترسائڻ جو عمل-مهملي.

الئن: م. آهن-الهن-هيٺ اچڻ.

التر: ص. لٿو (سج)، (ذ) ترجمو.

الئ: ذ. انڌير-ناحق، (ص) بيخير-بيهوش-الوت.

الئ: ث. اٿڻ-اٿي ڦيري، اٿل، انقلاب، تورم وڌيڪ وزن-اٿل.

النائن: م. اونڌو ڪرن، اٿو، ڦريل-برخلاف، اٿلندو-مڙبو. (ث. اٿي).

الٽ پلٽ: ث. اٿل ڦري، اٿل پٿل، اٿڻ سٽ، (ظ) هيٺ مٿي-ڊانوانبول.

الئن: م. اٿيڻ-اٿل-اونڌو ٿيڻ.

الئو: ذ. اٿو-اونڌو، برخلاف، مڙگو-اٿلندو.

الئي: ث. ڦي-ڪڙ-اچل.

الئي تدبير: اٿو ڪم.

الئي ڪوپڙي: گهٽ عقل-احمقائي.

الئي ڳالهڙي: ث. اٿي ڳالهه، ڳجهارت-پرولي.

الئي مالها: بددعا-پٽ.

الٽيمئم: ذ (انگ) آخري انتباه.

الپاڪو: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم-"الپاڪي" جانور جي ان مان ٺهيل ڪپڙو.

الپٽ: ث (سن: اپڀ) انڪار-ناقبوليت، دغ-لڳي.

الجهن: م. قسن-اتڪن، منجهن، معاملي مرقاسن.

آل چل: بي حساب-ريز چيل.

الحاج: ذ (ع) گهڻا حج ڪندڙ حاجي سڳورو.

الحاد: ظ (ع) دين کان ڦرڻ جو عمل، بيديني.

الحاصل: ظ (ع) حاصل ڪلام-مطلب-العرض.

الحاق: ذ (ع) ڳنڍايو-لاڳو-شموليت.

الحال: ظ (ع) في الحال-هن وقت-هينئر.

الحان: ذ (ع) نهن جو جمع) منو آواز-منوسر.

الحان دائودي: ذ. تمام منو ۽ وڻندڙ آواز يا سر.

الحمد: ث (ع) قرآن شريف جي پهرين سورة جو پهريون لفظ. هر

قسم جي ساراهه. شڪرانو.

الحمد پڙهڻ: شڪر ڪرڻ. رجوتي نيرو ٿيڻ. تعليم شروع ڪرڻ.

الحمد لله: سپساراهه الله پڪي آهي - الله جو شڪرانو.

الخ: ذ. آخر ٻن (مڪمل عبارت لکن بدران. ابتدائي لفظن کي پوءِ 'الخ' لکي ڇڏبو آهي، يعني 'اه عبارت آخرت ٻين پڙهي وڃي'.

الکر: ث. ڪه - جهل. وڙهي ڏک هٿ لاءِ ملان.

الر ڪري اچڻ: وڙهي لاءِ تيار ٿي چڻ - جنم ڪرڻ - هٿان ڪرڻ.

الر جي: ث (انگ) هڪ قسم جي پيمري.

الرڻ: م. الر ڪرڻ - هٿان ڪرڻ. ڪنهن طرف لاڙو ڪرڻ.

الرڙ: ذ (ه: انهي) سيڪڙا - تجربڪر - ن وقف. ناڙي. ڇٽ - جھل. معصوم پير. سڌو.

الرڙ: ص. رونو - وره - رولاڪ.

الرڙن: م. اکرڻ. لڏڻ. ڏڏڻ.

الزام: ذ (ع) تهمت - بهتن.

الساتو: ذ. نسي. سنڌ - ڪاهل.

الست: ذ (ع) چا. من آهيان؟ ميثاق وارو قول. رڻ.

الست برڪم: آءُ اوهان جو رب نه ٿين؟ (از وري ڏينهن خدا تعاليٰ جو ارواحن کي سوال. جنهن جو جواب ڏنئون "قلوبه")

الستي: ص. الست وارو - ازي.

الستي روزي: ث. توکل وارو رزق - بند ڪنهن ڪم ڪر جي روزي ملڻ.

السلام عليكم: (ع) اوهان تي سلامتي هجي (جنهن جو جواب ته "وعليكم السلام" يعني: اوهان تي به سلامتي هجي).

السي: ث. هڪ قسم جو خوشبودار ٻوٽو.

الطاف: ذ (ع) 'لطف' جو جمع - نوازشون - عنيتون.

الغار: ث (ت) 'وچتو حملو' - ڪاهه - ڀڃڻ. لٽ مار.

الغارون ڪرڻ: موجون ڪرڻ. گهمندو رهڻ.

القرض: ص (ع) ٻيپرواهه. (ظ) حاصر مطلب.

القرضائي: ث. ٻيپرواهي. ڪن لاءِ ر.

الغوزا: ذ (ف) هڪ قسم جو سبز (بينن جو جوڙو) - بينون - پو.

الف: ذ (ع) "الف" جي "جوهريون ڪر." (ص) گهڙو - ٺڪو. سڌو. يو.

الف بي: ث. هجي جا حروف - آئيٽو.

الف بي نه ڄاڻڻ: بڪل لاءِ هٿن.

الف بي نه ڪيڻ: ڪجهه به جون - صبر ڪرڻ.

الف سلف ڪرڻ: جيئن ٿيڻ ڪري پورائي ڪرڻ.

الف قد: بلڪل آيوهه سڌو.

الف مقصوده: ذ. مذڪن سواءِ الف (ا).

الف ممدوده: ذ. ممدوارو (ن).

الف ليلى: (ع) لف ليلىه ولييه (افسوسي دب جي بنيد وجهندڙ ڪتابن مان هڪ مشهور ڪتاب) اصل عربي ٻولي ۾.

الفابيت: ذ (نک) لف بي جا ڪر.

الفاط: ذ (ع) لفظ جو جمع (لفظ. ٻول. گستا).

الفاط ڪيڻ: گهٽ وڌ ڳالهائڻ - گريون گندڙين.

الف: ث (ع) پير - محبت - پريت.

الف: ث (ع) پنهنجن سوا ڊگهو پهراڻ - ڪنهي.

الف: ث. دوستي چڻ وري حالت. بي جا هلت.

اللقاب: ذ (ع) لقب جو جمع (اعزازي خطاب.

اللقاء: ذ (ع) اندر جو آواز. الهام.

القصة: ذ (ع) حاصر مطلب - قصو ڪوتاهه.

الک: ث (سن) ڪ جو پڪ - پڻي.

الکو: ونو - سڌو - وسيتو. ڏکو - نديشو. ويچار - فڪر. فڪر.

الکوئل: ذ (نک) شرب جو ست.

الک: ص. غير محسوس - ان لکو. (ذ) خدا جو صفاتي نالو.

الک جا ڳائڻ: ذڪر پڄاڻ. اندر م ذڪر اورن. ڌڻيءَ کي پڊ ڪرڻ.

الکو: ص. ن چتر - ن معلوم - ان لکو.

الک: ظ. جدا - ڌار. پري. ڪيلو - تنه.

الک الک: ظ. جدا جدا - ڌار ڌار. پري پري.

الک ٿلک: ڌرپر - جدا.

ال دل دل: ظ. عدم جام - گهٽو.

المر: ذ (ع) رنج - غم - ڏک - اندوه.

المناك: ص. درد نگيز - افسوس ڏک.

الماس: ذ (ع) ميري جو هڪ قسم.

الماس پاره: ذ. ميري جي ڪٽي. ڪڙهيو.

الماسي رنگ: ذ. اچو صرف رک.

المازي: ث (پرتگني) ڪٽ - نمري.

المست: ص. ڇٽ چريو - بنهه مست نو.

الميو: ذ (ع) درد ڪو و قعو - تريجي.

الانكار: ذ (سن) سينگار - سحوٽ. ريور - ڳه.

النگھڻ: م. لنگھڻ. اورانگھڻ. حد کان وڌڻ. انحرافي ڪرڻ.
 اَلن: م. ڪوڙ ڳالهائڻ. انڪار ڪرڻ. سچي نه ڪرڻ.
 اَلِي وِحن: نه ٻڌائڻ. گوشت نه ڪرڻ.
 اَلو: ذ. ڪافي ڳائڻ وقت "الوميان" چوڻ.
 اَلو ميان ڪرڻ: "الله ميان" جي لفظن سان ڳائڻ شروع ڪرڻ. بي اونو ويهڻ.
 اَلو: ذ. چٽنگ. شعلو. چڀي.
 اَلَا اَدائن: فساد پکيڙڻ. جهيڙو ڪرائڻ.
 اَلو: ذ. چڀرو. (ص) بيو قوف. احمق.
 اَلو بلو: ذ. اتي ڏڪر راند مڻ ڏڪڻ هٿن جو داء.
 اَلو پَلو: ذ. نالي م تر ڪم.
 اَلوٿ: ص. نشي پرڻپ. مدهوش. مخمور. سرشار.
 اَلوٿائي: ث. نشي مڙي سرت ئي واري حالت. بيهوشي. مستي.
 گهري نند واري حالت.
 اَلوپ: ص. گم. غائب.
 اَلوداع: ث (ع) موڪلاتي. رخصت.
 اَلودو: ذ. بي خيالو. ڪنڌ ذهن. هلڪي دماغ وارو.
 اَلوڙڻ، اَليڙڻ: م. اُکوڙڻ. ڌوڏڻ. ڌوڏڻ (ٿوئي وغيره).
 اَلوڙي رڪڻ: اُکوڙي ڇڏڻ. سنڌ سڌ جدا ڪرڻ. عضوا ڇوڙ ڪرڻ.
 اَلوڪ: ذ (سن) روحاني دنيا.
 اَلوڪڪ: ص. روحاني دنيا وارو. غير معمولي قوت وارو.
 اَلول: ث. سڪ. مزو. فرحت. عيش.
 اَلولائي: ث. موج. عيش. مزو.
 اَلوليون مائن: خوشيون ڪرڻ. موجون مائن. مزامائن. فرحتون وٺڻ. عيش ڪرڻ.
 اَلول: ص. چريو. ديوانو.
 اَلول جَلول: ص. فضول. بيڪار. اينگو. بي افعالو.
 اَلولڪ: ذ. ڪن جو هڪ زيور.
 اَلولو: ص. اَبو. منجهيل. سمجھ ندينڙ. سگھرو. طاقتور.
 اَلوتو: ص. لون کان سواءِ. ٿڪو. بي سواد. (ث. اَلوتي).
 اَلوتا تَت: ذ. ڄاڻي بڪ. بيهوديون ڳالهيون. وڏيون پٽ ڪون.
 اَلوتائي: ث. لون جي توراني. بي سواد تي.
 اَلوتي: ث. ننڊ. پنڪي. گهيرت. گهر.
 اَلوهيت: ث (ع) ڌڻي جي ذات. وحدت جي حقيقت.

اَلوٿڙ: ذ. وڙ. پيچ. وڪڙ. رندڪ.
 اَله: ذ. "ته" جو مخفف. الله تعاليٰ.
 اَله مُنو: الله جي غضب هيٺ آيل. عورتن جو پارائي جو لفظ.
 اَلهامر: ذ (ع) اندر جو خدا ئي آواز. النشاء.
 اَلهائڻ: م. چارائڻ. چار ناهن. هيٺ لاهڻ.
 اَله تَله: ذ. اگر تگر. هڙ موڙي. سامن سڙو. اُڙڪو ترڪو. سموري ملڪيت.
 اَله تَله چَت تين: هڙ موڙي ناسر تين.
 اَلهڙ: ص. سيڪڙا. ناچاريڪار.
 اَلهندو: ذ. سج لهڻ وارو طرف. اوله.
 اَلهن: م. لهڻ. هيٺ اچڻ. غروب ٿيڻ (سج، چنڊ، تارا وغيره).
 اَلهن اُپرن: نهن اُپرن.
 اَلهي ڪلهي: ظ. ڪرائي کان ڪلهي تائين (چوڙيون يا پانهين).
 اَلهي گڏڻ: سخت پورهيو ڪرڻ. حد کان لنگهي وڃڻ. اهڃو ڪم ڪرڻ.
 اَلي: ث. گهم جو هڪ قسم. چندي يا سون جو جڙدار تڪلو.
 جيڪو نراڙ تي بيهي.
 اَلي: ث. گهڻي اُڇ لڳڻ جي بيماري. گهڻي اُڇ. ڏوگهو. هڃ.
 اَلي لڳڻ: ڏوگهو لڳڻ. ڪاٺ پيٽڻ جو حرص ٿيڻ.
 اَلياس: اسم خاص. هڪ پيغمبر جو نالو. مائهو جو نالو.
 اَليان: ذ. هڪ قسم جو لوهي لڱم (جو وچ ۾ مڙيل هوندو آهي).
 اَليتي: ث. گڏهلائي (پوتو).
 اَلپ: ص. نيارو. بي عيب.
 اَلير: ث. جهٽ. چال. لوه.
 اَليڙڻ: م. لوڏڻ. ڌوڏڻ. اُڏيڙڻ. ڪولڻ.
 اَليڪ سليڪ: واقفيت. سلام دعا.
 اَليڪشن ڪميشن: ث (انگ) ملڪي چونڊون ڪرائيندڙ خودمختيار ادارو.
 اَليڪشن: ث (انگ) ووتن رستي چونڊ. انتخاب.
 اَليل: ث. محبت جي چڪ. عشق جي اُڪير. پريت.
 اَليمر: ص (ع) درد ڪ.
 اَليهر: ذ. ڪاريهرنگ.
 اَلر: ث (ع) ماءُ.
 اَلر الصبيان: ث (ع) ڊيڇڙو. ٻار تو (بيماري).
 اَلر الكتاب: ث. ڪتابن جي ماءُ. سورة فاتحه. قرآن شريف.

أمر المؤمنين: ث. مومنين جي ماء، بيبي عئشرضه نبيء سڳوري ۽
جي ٻين گهروارين جو لقب.
أمر: ض. هميشه - سدائين.
أمر دمر لائي ڏين: اڪيون پوري ڪم ۾ جنبي وڃن.
أمر لاء وڃن: عمر ڪي وڃن - هميشه لاء وڃن.
أما، أمان: ث. ماء - امڙ.
أما بعد: ظ (ع) ان ڪن پوء.
أما تو، أماتو: ص. چريو - ديوانو، گمراه - غفل، ڍنگو.
أما تئ: م. ٿانء اوندو ڪرڻ.
امارت: ث (ع) ميري، سرداري، حڪومت.
أمارو: ذ (ع) مراء، جڙي ۽ مراء، ڪندڙ نئس.
أمارو: ذ. ب. نه هو - قصد، وڃڻ - وڃڻ.
أما تئ: ذ. ب. نه رڻ، وڃي به.
أما تئ: ث. نه رڻ ڪئي پڻ بي - چوڇڙي.
أما تئ ڏين: چوڇڙي ڏين، ڏنڊ ڏين، به ڏين.
أما س: ذ (ه. ا. ماس) ڪارڻ - ونڊا، چنڊ جي نويهي تاريخ
(جنهن ۾ چنڊ ظاهر نٿيندو آهي).
أما سي: ص. بنڪر ڪري - بنه ڪري، ڪري پٽ.
أما لك: ظ. اوچتو - ناگه، بيڪدم - جهٽ پٽ.
أما لو: ص. ٿورو آلو - آڏو ڪو.
أماليون ڪرڻ: م. نشاپتا ڪرڻ، خوش گذرڻ.
أما م: ذ (ع) اڳوڻ، رهبر، سردار، مذهبي رهنم، فن بي عم جو وڏو
ماهر، نماز ۾ جماعت جو اڳواڻ.
أما مئ: ث. اڳواڻي، پيشواڻي، سرداري.
أما مئ ڪرڻ: پيشواڻي ڪرڻ، جماعت کي نماز پڙهڻ.
أما مئ ضامن: ذ. ا. مامرض جي نبي تي پنهين مڙهڻ جو تعويد.
أما مئ: ذ. مسلمانن جو هڪ فرقو، جيڪو برهن مامن ماعتقد
رکي - اثنا عشري.
أما ن: ث (ع) پناه - حفاظت، سلامتي.
أما ن: م. ڪن سوء.
أما نا: ص. بي مڻ - بي عزت.
أما ني: ص. امانت طور رکيل، اعتباري، بند پور (ڪم).
أما نئ: ث (ع) حفاظت طور رکيل شيء، بڻ بڻ ري، مڻ حو فميو.
أما نئدار: ص. ايماندار - امين - معتبر، امانت جي حفاظت ڪندڙ.
أما نئ نامو: ذ. انصافي فيصلي و روء دست ويز.

أما نئ: ص. امانت طور رکيل، امانتي (ڪم يا فيصو).
أما نئ گهرو: ص. گهڻو آلو، بيخوف.
أما ن: ث. امان، مانت.
أما ن: ث. امانت جي جاء، روئگي.
أما نئ: م. موڪلڻ، روئو ڪرڻ، ڪجهه اڳي ڪرڻ.
أما نئ: م. لڪر جي ڪوري ٿڻ ۽ ڪي پئيء م پئسن (ستمن)
ڪن گ ڪوري ٿڻ ۽ ڪي ڏوئي پوئي ڪم م آڻڻ).
أما هي: ث. پيسي، ساه جي موخه، دمڪشي، ڪنگه.
أما بيو: ذ. ڊيگڙ ڏن لاء ڪاڻ جي وڏي ڏوئي - آڻي.
أما ت: ث (ع) مئ (ڪنهن نبيء جي پوئنگ قوم، پيروي ڪندڙ ڪروه،
أما تي: ص. پيرو ڪر - پوئنگ - مئند.
امتحان: ذ (ع) آزمائش - پرک، شاگردن جي تعيمي استعداد جو جائزو.
امترا ج: ذ (ع) ملاوت - آميزش، پڻ يا وڌيڪ شين جي تخيل.
امتلاء: ذ (ع) بدعظمي، جوڳير.
امتناع: ذ (ع) روڪ - بندش - آٽڪ.
امتناعي: ص. بندش و رو حڪم (عدالت جو).
امتياز: ذ (ع) فرق - تفاوت، تميز - ساهه.
امتيازي: ص. نمائين - امتيا زوارو.
امتيازي حق: ڪنهن فريدي گروھ کي مليل خاص رعايتون، جيڪي
ن کي ٻين ڪن ممتاز ٿين.
أما ت: ص. نه متجندڙ - امانت، اٿل - مضبوط، لازوال.
أما ل: ذ (ع) مثال طور توڻڪ، ٻي ڪ.
امپائر: ذ (نگ) ڪرڪيٽ راند جو امين.
امپورٽ: ز (نگ) بهران مال جي آمدني - آوت.
أما جد: ذ (ع) نهايت سڳورو - تمام پيارو.
أما جهو: ص. بي سمجهه - آڻا تو، "سمجهو" جو ضد.
امداد: ث (ع) مدد طور ڏنل رقم، عطيو - بخشش، چنڊو، عنيت.
أما ر: ص. جيڪو ماري يا نئ نئ، سدائين جيترو - زند، جو ويد.
أما ر: ل. غير نئي.
أما ر: ذ (ع) حڪم - فرمان، اجازت - ڏن، قض، نڪيو (حد جي
طرفن) - نئير، راءو، گرام موجب حڪم ڏيڻ لاء ڪم بساط.
أما ر الاهي: ذ. خدني حڪم، قف - قسمت، تشدير جو نڪيو.
أما ر ڪئن: ر. بحري راجه.
أما ر ڪي آڏو ڪرڻ: حڪم مڃڻ، نه فرماني ڪرڻ.
أما ر م آڻ: حڪم مڃڻ، تبعد رنڊن.

أمراض: ذ(ع) مرض جو جمع) بيماريون - روڳ.

امراض متعددي: ذ. وچ ٿيندڙ بيماريون.

أمراء: ذ(ع) امير جو جمع) امير - سردار، معزز.

أمرائي: ث. اميري، شن شوڪت.

أمريت: ذ. حياتي بخشيندڙ، اڪسير.

أمريت جل: بحيت.

أمريت ڌارا: هڪ قسم جي دوا (گهڻن مرضن لاءِ مفيد).

أمريت ويلو: ذ. پريات جو وقت - پرهڻي.

امروت: اسم خاص. تعلقي ڳڙهي يا سين ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو، جتي مشهور درويش تاج محمد مروٽي ٿي گذريو آهي.

امروز: ظ(ف) آڇ - اڄوڪو ڏينهن.

امروش: ذ. يرهن سائن کان وڌي ڄمار وارو آڻ.

أمروهي: ث. هارمونيم جي ڪرڇ سرڪان اڳتي وڃڻ - "آروهي" جو ضد.

أمري: ث. ماءُ.

أمري: ذ. امري، بهه جي جڇي.

أمري ڏين: بهه ڏين، تنگ ڪرڻ، ڏڪر سائڻ.

امساڪ: ذ(ع) جٽاءُ (جماع ۾) - بنديج.

امڪان: ذ(ع) ٿيڻي - شدني، مجل - طاقت، شڪ - انديشو.

امڪاني: ص. ٿيڻ جهڙو - ممڪن - امڪان وارو.

أمڪو ڏمڪو: ذ. رواجي ماتهو، تير و مٽيرو.

أمل: ذ. قيم.

أملي: ص. املاڪ ٿيندڙ - آفيمي.

املا: ث(ع) صورتخطي.

املاڪ: ث(ع) مڪو جو جمع) مڪيت - دولت، جائداد.

أمله: ص. بي بها - بيحد قيمتي.

أمله مانڪ: ذ. بي بها هير، قيمتي وٺ.

املي: ث. گد مڙي - آمري.

أمم: ث(ع) مٿون - قومون.

أمن: ذ(ع) امن (صلح، بند، حفاظت، سلامتي - بچاءُ، آرام - سک).

أمن أمان: ذ. صلح، سائن، سلامتي، پناه.

أمن سيا: ث. صلح، سائن، قنم ڪندڙ جماعت، هندستان ۾ خلافت تحريڪ خلاف انگريزن جي حامي جماعت.

أمناء: ث(ع) قبوليت - اقرار - آمانا، حفاظت - پناه.

أمانا تمنا: ث. آسرو، اميد - آرزو - خواهش.

أمنگ: ذ. موج، جوش، جذبو - آدمو، رڀڪ - پور، آتساه.

أمنگن: م. موج ۾ اچڻ، جوش ۾ اچڻ، آتساهجڻ.

أموت: ص. بهادر - سورهي - اموت.

أمولڪ: ص. امله - قيمتي - بي بها.

أمونگه: ظ. عميق - اونهو (سمند).

أمهاري: ث. ويمن وقت اُتو ڦيرائيندڙ دور.

أمهائڻ: م. نڪرڻ جو ڪوروتڻ، استعمال کان اڳ پٽي مڙسائي ڇڏڻ.

أمهڙو: ص. اُتو ڄاول باري ڦر (يعني اول تنگون اچڻ، اهڙو ويه ڏکيو ٿيندو آهي) (ث. أمهڙي)

أمي: ث. آمان - آمر.

أمي: ص(ع) ان پڙهيل، (ذ) حضور پاڪ ﷺ جن جو لقب.

أميشتي: ث. سوڌرن جو هڪ اوزار - انوري.

أميت: ث. ماپ، پلٽ، گهٽائي.

أميچڻ: م. ڳڻڻ.

أميد: ث(ف) آس - تمنا، توقع، آسرو.

أميد پکن: آسرو لاهڻ.

أميدن تي پائي ڦرڻ: اميدون پوريون نٿيڻ.

أميدوار: ص. آس - آسرو، گهرو - خوشمند، چونڊن ۾ بيٺل.

أميدواري: ث. آس، اميد، حمل، (ص) حامله.

أميد واري ٿيڻ: پيٽ ٿيڻ - حمل ٿيڻ.

أمير: ص(ع) سردار - سالار - اڳواڻ، حڪم، دولتمند - شاهوڪار.

أمير البحر: ذ. بحري فوج جو وڏو عملدار.

أمير المؤمنين: مسلمانن جو حاڪم، نبي سڳوري جي خليفي جو لقب.

أميراتو: ص. شاهانو - حڪماتو.

أمير زادو: ذ. سردار زادو، حڪم زادو، (ث. اميرزادي).

أمير ماتهو: ص. دولتمند - تونگر، شريف انسان.

أميرو: ذ. هر جي پن اوڙين جي وچ ۾ رهيل زمين.

أميري: ث. سردري، حاڪمي، بادشاهي، شاهوڪاري - تونگري.

أميري: ث. ڪورڪي اصطلاح موجب جيءَ جي ٽٽل تند جي ان ٻيڙين کي گڏي وٺڻ ڏيئي ڏنل ڳڻي.

أميري پائڻ: ڳڻڻ - ملائڻ، وٺي ڳڻي ڏيڻ.

أميس: ذ(سن) شوديوتا.

أميس: ث(سن) بندگي - عبادت - پراڻتا.

آمينُ: ص (ع) منت وارو. يمدار. حتي فيصلو ڪندڙ. ثالث-
 تپ ڪڙ. (ذ) نبي سڳوري ﷺ جن جولتپ.
 آمين وارن: ٻن ڌرين جي نبيري لاءِ تيون ماتو تجويز ڪرڻ.
 آميئو: ص. آن ميئو- بيشمر- بي انداز. اڪيچر- پَر.
 آن: ذ. ان-ج-غذ.
 آنُ پاتي: ذ. داتو پاتي- آب داتو. چوئو. رزق.
 آنُ داتا: ذ. رزق رسائيندڙ- رازق. حاڪم.
 آن وَسَنُ: سُڪارئين.
 آن: ض. هن- انهيءَ.
 آن پَر: ظ. ان طرح- اهڙيءَ طرح.
 آن: ض. هن- انهيءَ.
 آن: ث. دُنيي ڀڳهڻي جو ر- پشم.
 آنا: ض (ع) تون- من. (ذ) خودي- پڻپتو.
 آنالحق: ذ (ع) "خود حق آهيان" (حسين بن منصور حلاج جو
 بيخوديءَ وچ وادو وارو نعرو).
 انابت: ث (ع) رجوع ڪرڻ.
 آناث: ص (سن) نذڪو- لا وارث. يتيم.
 آناپو: ذ. ڪم جو بچ- ٺاپو.
 آناج: ذ. هر قسم جو اُن.
 آناد: ذ (سن) جنهن کي شروعات ذهجي- ازل.
 آنادي: ص. ازلي- قديمي.
 آناز: ذ (ف) ڏاڙهون.
 آناز داتا: ذ. ڏاڙهونءَ جا سُڪل داتا.
 آناز ڪست: ذ (انگ) انتها پسند.
 آناز ڪي: ث (انگ) بدنظمي- لاقانونيت.
 آناز: ذ. بي جا هلت- اڍنگائي. (ص) بيوقوف- احمق.
 آناز پ: ث. بيوقوفي. اڍنگائي.
 آناڙي: ص. ان آرموڊگر. نسڪير (مهر). ن سڌريل. بيوقوف- جاهل.
 آناسرت: ث. غشي- بيهوشي. بيخبري.
 آناسي: ص. بي ٺڪي- بي شري.
 آنان: ص (ع) چريو- مست. پنهنجي منهن ڳالهائيندڙ.
 آنائيت: ث (ع) پاڻپتو- خودي. خودپرستي.
 آنائين: م. سڌ جي ورندي ڏيڻ. عرض ڪهڻ. نه ٻڌڻ.
 آناونسر: ذ (انگ) اعلان ڪندڙ- پڙهو ڏندڙ.

آنبُ: ذ. هڪ مشهور ميوو.
 آنب پوريل هئڻ: مطلب جو هنڌ هئڻ.
 آنب چور: ذ. سڪل انٻين جو چورو (مصاحفي طور ڪم ڀندڙ).
 آنبار: ذ (ف) ڍڳ- ڍير. اُن جي پَر.
 آنبارچي: ص. توشا خاني جو رکوالو.
 آنبار خانو: ذ. پنبو- گدام- توشا خانو. مخزن.
 آنباري: ث (ف) عماري پالڪي- ڏولي. هاڻيءَ جي هودي- هنياري. محفو.
 آنباري چڙهڻ: وڏي در جي کي پهچڻ.
 آنبَر: ذ (سن) آسمان- آڪاس. فضا. هڪ قسم جو خوشبود روڪر.
 آنبَري: ص. سمن يا ڪڪرن جهڙو (ڪاغذ). موي رنگ جو.
 آنبَڙي: ث. ان پڪل انب- ڪچوانب- آني.
 انبساط: ذ (ع) خوشي. فرحت. مزو. عيش.
 آنبُ ڪنيرو: ذ. ڪنپار ڪي ڪم جو هڪ اوزار.
 آنبُور: ذ (ف) ڪو ڪن ڪڍڻ لاءِ هڪ لوهي اوزار- جَنبور.
 آنبوري: ث (ف) ننڍو آنبور- جَنبوري.
 آنبوه: ذ (ف) ميڙ- هجوم (ماڻهن جو).
 آنبوه ريش: ث. گهاتي ڏاڙهي- پني ڏاڙهي.
 آنبِءَ: ذ (ع) نبي جو جمع) نبي سڳورا- پيغمبر.
 آنبِي مورو: ذ. منبيءَ چلي جو مشهور نپو (سونار ڪي ڪم م).
 آنبِيو: ذ. قلمي نسخي م هڪ صئحي جي آخر م لکيل ٻئي سامهون
 واري صئحي جو پهريون لفظ.
 آنبيرن: م. کير کي چمان لاءِ سنبڻ وجهڻ.
 آنبِءَ: ذ (سن) يقين. آزمودو. سمجھ. پروڙ.
 آنبِو: ز (سن) آنبِو (فهم- ادراڪ- سمجھ.
 آنبِوڙو: ذ. ونگوڙو (وارن جو)- چوٽو.
 آنبِي: ث. چن- پروڙ. قياس- گمان.
 آنبِي جوت: ث. اندر جو سوجھرو- باطني نور.
 آنبِي: ث. ڍيڳ م گهمڻ لاءِ ڪاٺ جي ڍڳي ڏوٽي.
 آنت: ذ (سن) آخر- پڇاڙي- چيم. اندر جو راز- ڳجه. حياتيءَ جو
 خاتمو- موت.
 آنت ڪال: ذ. موت جو وقت- پويون دم.
 آنت ڪڍڻ، آنت لهڻ: ڳجه يا راز معلوم ڪرڻ- منجه ڪڍڻ.
 آنت پار نه هجڻ: لاحد هجڻ. بيشمار هجڻ.
 آنت: ص (سن) بي ٻٽ- فني. عرضي.

انتباه: ذ (ع) تنبيه-تاكيد. چٽاءُ. اطلاع.
 انتخاب: ذ (ع) چونڊ. ڏئي ڪرڻ. شري نظم جو چونڊ ٿيڻ ڪيو.
 انتخابات: ذ (ع) انتخاب جو جمع) چونڊون (ووٽن ذريعي)-
 اليڪشن.
 اُتَر: ذ. اندر-وچ-وچ-وچ.
 اُتَر آتما: ث. اندروني جذب. دل-ضمير. روح.
 اُتَر گيان: ذ. ڪشش-الهام-نقاء.
 اُتَر منتر: تونو ڳايو-ڪامن-جادو.
 اُتَرُو: ذ (سن) راڳ ۾ "آستي" (ٿم) کان پوءِ "مصرع" جي چوٽي ڀار.
 انتساب: ذ (ع) نسبت-لاڳاپو. تصنيف کي ڪنهن جي نالي
 منسوب ڪرڻ.
 انتشار: ذ (ع) ڦوٽ-وڳوڙ. چٽو چٽڻ. موهجوارو.
 انتظار: ذ (ع) وٽ ڏسڻ-اوسيترو. اوانو.
 انتظام: ذ (ع) بندوبست-اهتمام. جوڙجڪ-ترتيب. سرشتو.
 انتظاميه: ذ. انتظام رکندڙ عمو-انتظامي سرشتي جافرد.
 انتقال: ذ (ع) هڪ هنڌان ٻئي هنڌ وڃڻ جو عمل-رواڻي.
 لاڏاڻو-وفات.
 انتقال اراضي: ث. زمين جي ڪٽي بدل.
 انتقال نامو: ذ. منڪيت جي بدل بدل جو دستاويز.
 انتقالو: ذ. سڪرات واري وقت ۾ ڪيل خيرات. ڪنڌي جويت.
 انتقام: ث (ع) وير-بدلو.
 انتقامي ڪارروائي: ث. مڃڻ ڪن بدلي وٺڻ لاءِ ڪيل عمل.
 انتها: ث (ع) پڇڻي-پڇاڙي-توڙ-آخر. تڪميل.
 انتها پسند: ص. ملڪي سياست ۾ ڪن نظريي وارو.
 انتهاڻي: ص. انتها وارو-خري. پڇاڙ ڪو.
 اُتسي: ث. (سن) چڙهو-وڌو-ترقي.
 اُترويو: ذ (انگ) ملاقات. ملاقات دوران معلومات جي پڇاڳاڇ.
 اُتريميديت: ذ (انگ) ٻه رهن جماعت.
 اُتريشنل: ص (انگ) بين الاقوامي-عالمي.
 اُتريست: ذ (انگ) وياچ. نفعو.
 اُتجار: ذ (ف) پڇاڙي-خاتمو. عاقبت-نتيجو. واعدو-اقرار-وچڻ.
 اُتجار شڪني: ث. واعدي خلافي-اقرار جي پڇڪڙي.
 اُتجار ڪار: ظ. نيٺ-آخر ڪار.
 اُتجامي: ص. اُتجار وارو (مانهو). ٻول بدل.

اُتجار: ذ. وهندڙ رت بند ڪرڻ لاءِ دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽو.
 اُتجلي: ث (سن) اُتجل-ٺپ-چرون-ٻڪ.
 اُتجر: ذ (ع) نجر جو جمع) ترا. ترو-سترو.
 اُتجماڏ: ذ (ع) چمن (پاڻي. برف وغيره) جو عمل.
 اُتجمن: ث (ف) جماعت-سپا-سوسائٽي.
 اُتجمن آرا: ص. محفل سينگاريندڙ.
 اُتجمن آفروز: ص. محفل کي روشن ڪندڙ.
 اُتجن: ذ (سن) سُر-مو-ڪجل. مرهم. هڪ جبل جو نالو. نانگ جو
 هڪ قسم.
 اُتجنير: ذ (انگ) پاڻي ۽ آڏو تن جي ڪم جو مهر-مستري.
 اُتجنيري کاتو: ذ. پاڻي. رستن ۽ عمارتن جي سنڀال جو کاتو.
 اُتجن: م. اُتاجن. تڙپڻ-لڇڻ.
 اُتجن: ث (انگ) مڻين-ڪل.
 اُتجني: ث. پيار ڪي وکر جو هڪ قسم-ننڍي هريڙ.
 اُتجير: ذ (ف) هڪ قسم جو ميوو.
 اُتجيس: ذ (انگ) دروازي جي طاقن کي جهليندڙ لوهي چيڙي.
 اُتجيڪشن: ث (انگ) سئي هنن (جسم ۾) جو عمل.
 اُتجيل: ذ (ع) حضرت عيسيٰ عليه السلام تي نازل ٿيل ڪتاب.
 اُتجه: ث. وهندڙ ڳوڙهو-سنهو لڙڪ.
 اُتج: ذ (انگ) هڪ ڦوٽ جو ٻارهن حصو.
 اُتچارج: ذ (انگ) ٻئي جي پاران ڪم سنڀاليندڙ-عيوضي.
 اُتچلاس: اسم خاص. ننگرپراڪرم ڪروغهر ٽڪر تي هڪ
 تيرت جونالو.
 اُتچلو: ذ. چاني-پروڻ. صافو.
 اُتچر: ص. جهجهو-جام. ڍڳ.
 انحراف: انحرافي: ذ (ع) حڪم مڃڻ کان انڪار. حد ۾
 عدولي. نافرمانِي-سرڪشي.
 انحصار: ذ (ع) آڌار-دارومدار.
 انحطاط: ذ (ع) تنزل. ڪمي-گهٽتائي.
 اُتداري: ث. ڪڙو. ڪنڊو. بانس جي اندرين ڳنڍ.
 اُتداز: ذ (ف) طرز-نمونو-ڍنگ. ڊول-بيهڪ. وزن. مقدار.
 اُتاتيو. ڪٽ-تخمينو. (ص) اُتلائيندڙ-مرڪب لفظن ۾
 ڪم ايندڙ پڇاڙي (تيرانداز وغيره).
 اُتداز: ذ. تقريب-ٿنڀي ليکي.
 اُتدازو: ذ. ڪٽ-تخمينو.

اندازو ڪرڻ: تخمينو لڳائڻ، ڪٽ ڪرڻ.

آندام: (ذ ف) لڱ-عضو-انگ.

آندر: ظ (ف) منجه-ڀر.

آندر: (ذ ف) اندريون ڀاڱو-وچ-منجه، دل-قلب، ز، پيڊ.

اندران ٿي اچڻ: ڪنهن جي اندر جو راز معلوم ٿيڻ، گهر مان جهاتي پئي اچڻ.

آندر اُچارڻ: قلب تان ڪٽ لاهڻ، من کي پڪ ڪرڻ.

آندر ٻاهر: ذ، ظاهر باطن، شعور، لاشعور، (ص) گهر م غير موجود-مسافريءَ م.

آندر پهرو: لائي چئي ڪندڙ-منفق.

آندر ٿرڻ: دل جو سڙ نڪرڻ-خوش ٿيڻ.

اندر ساڙڻ: دل کي ڏک ڏيڻ، جگر جلاڻ.

آندر ڪنڊو: ص، حسد-سڙو ٺڊو، منفق.

آندو ڪوتو: منفق-دغابز، بد خواه.

آندر مر لُنديون هجڻ: دل م دغائون ٿيڻ-بد خواه ٿيڻ.

آندر وارو: دل جو قاضي-ضمير.

آندر: (ذ سن) لوڪ ڪهاڻين م ديون ۽ پرين جو بدشاهه-راجا ندر.

اندر جو آکاڙو: راجا ندر جي محل جي جاء، حسين عورتن جي محضر.

اندر سڀا: ٿ، راجا ندر جي دربار.

آندراج: (ذ ع) درج ڪرڻ جو عمر-داخل.

آندرجو: (ز ف) پسر کي وکر جو هڪ قسم-زنگي گل.

آندرون: ظ (ف) اندريون-وچون.

آندروني: ظ، اندريون، لڪل-گجهو، باطني، معنوي.

آندري جُلاب: ذ، گهڻو پيشاب آڻڻ لاءِ پسر کي دوا، پرميل جي بيماري چٽائيندڙ دوا.

آندرين: ٿ، ملهه اندرين پاسي ورو جانشو.

آندرين ٻاهرين وهڻ: ٻچا پڙائي ڪرڻ.

آندرين هٿن: گجهو وڙهڻ، دغا ڪرڻ.

آندريون: ص، اندروارو، بطني، (ٿ، آندرين).

آندوه: (ذ ف) غم-ڏک-افسوس.

آندوها: اکين اڳيان ونداهي (ڏک سب).

آندوهگين: ص، ڏکويل-دردمند-غمگين.

آندوهناڪ: ص، درد ڏک-دڪد ٺڪ.

آنديشو: (ذ ف) انديشه (گمن، امڪن، ڊپ-ڪٽڪو-ڊڪو.

آند: ذ، آندائي، جهالت، ٽڪر-مغروري.

آند تي چڙهڻ: ظلم تي سندرو ٻڌڻ، ڏاڍ ڪرڻ.

آندا آوندا: ن چن-ڪاپڙو تي (حڪيم)-ڪويچ.

آندارو: ذ، ونده-تريڪي-سيهي (رت جي).

آنداري: ٿ، اوندھ، وهڻ کي ٻڌل اڪيڙي، آند (اکين اڳيان).

آنداري ڪوئي: ٿ، ڪال ڪوئڙي (جبلن م)، اونداهي ڪوئي.

آندال: ص، آندو-ذبين.

آندا مندا: معذور-لاچار.

آندائي: ٿ، نابيناڻي-آندڀڻ، مستي (نشي جي)، بيپرواهي، جهالت، بيحيثي، ٽڪر.

آندڀڻ: ذ، آندائي، جهالت، جوش، ڪوڙ.

آند ڏند: ذ، اوندھ آندو ڪار، بدانتظامي، وڳوڙ، بي انصافي، ظلم.

آندر مندر: ظ، مهر-ذري ذري-وري وري.

آندڙي: ٿ، گھ جو هڪ قسم.

آندڪار: ٿ، اوندھ، ڪري پاٽ.

آندو: ص، اکين وڏو-نايين، ناشناس، بيشمر، بيپرواه، مست (نشي م)، مغرور، جھل-گمراه، (ٿ، آندي).

آندو ٿيڻ: نظرو ڇڏڻ، بيحيثيڻ، گمراه ٿيڻ.

آندو آوندو: بيوس-لاچار-مجبور.

آندو آوندو ٿيڻ: اکيون پوري لڳو رهڻ (ڪم م)، خدمت چ ڪري ڪرڻ، اڪن چڪن ٿيڻ.

آندن جي خيرات: نذڪومل، منت جو مل، آسان ۽ معمولي ڪم.

آندن م ڪاٺو: نالائقن جي ٽولي م ٿوري لياقت وارو.

آندي جي لٽ: پيريءَ جو سهرو، گذران جو وسيلو، ڀرجيلو، ٽيڪ-سهرو.

آندي واري اُپت ڪرڻ: ٿرڻ-ڪجهه نه ڇڏڻ.

آندو ڪار: ٿ، گهگه ونداهي، جهڪ ڇڙ سبب ٿيڻ اوندھ.

آندو ڪوه: ذ، ٻر توڙ ڪوه.

آندو منڊو: ڪين جهڙو-نهڻن برابر.

آندي جهوم: بند سوچ ويچار جي تيري پ روانگي.

آندي: ٿ، ڪدر-وٽ (ڪپڙي جي)، درياءَ جي وڪڙ واري جھنڊ.

آندير: ذ، نذڪت، بي انصافي-انياءَ، ظلم-ڏاڍ.

آندير ٺنگري: ٿ، جنهن شهر م انصاف نه ملي، ظلم جو شهر.

آنديرو: ذ، اوندھ-تريڪي.

آنديري گهر جو سوجهرو: سڪيندڙ ۽ اڪيون بار.

انڊ: ٿ. پَر-وَت-ڪَڇَر. اهڃ-اشر.و.
 انڊ: ٿ. بهنو. عذر آڙ-آڌ.
 انڊ جا بُند ڪرڻ: هڪ جي ٻي ڪرڻ-اٿي جو گهو پتو ڪرڻ.
 انڊ وٺڻ: بهنو گون. آڙوٺڻ.
 انڊا: ذ. آلي ميٽيل پٽي ۽ ٽي قلم سان اکرڻ جا نشان.
 انڊا پائڻ: اکرڻ جي مشق ڇڏڻ.
 انڊ پڻ: ٿ. (انگ) مَس واري پڻ-فائونٽن پڻ.
 انڊڙي: ٿ. حصو-ڀاڱو-پتي.
 انڊ گند: ذ. ڪن ڪچرو. منجهيل شيون.
 انڊلڻ: ٿ. برسات م آسمان تي ظاهر ٿيندڙ سترن گنگن وارو ڪماني پتو-قوس قزح.
 انڊو: ذ. حد. پتي ۽ جي چاڙهه جي حد.
 انڊيڪس: ذ. (انگ) ڪتاب جي آخر ۾ اشارتي فهرست.
 انڊيڙ: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 انڙ: اسم خاص. سنڌ جي "سما" گهراڻي جي حاڪمن مان هڪ جو نالو-ڄم انڙ. سنڌ ۾ هڪ ذات.
 انزال: ذ. (ع) چوڙ (مباشرت م).
 انس: ذ. (سن) انڀورنگ جو مٿيون انگ.
 انس: ذ. (ع) ماتهو-انسان ذات.
 انس: ذ. (ع) محبت-پيار-الفت. انساني همدردِي.
 انسَاب: ذ. (ع) نَسَب جو جمع) نَسَل-پيڙهيون. خاندان. شجرا.
 انسار: ذ. ڪري جي پيڙي ۽ ٻي "بندو" ۽ "ڪن" جي دنگ واري ٿلهي ڪني.
 انسان: ذ. (ع) آدمي-ماتهو-بشر.
 انسان ٿيڻ: ماتهو ٻڄڻ.
 انسانيت: ٿ. آدميت-ماتهو. شرافت-اخلاق. فضيلت.
 انسانيت کان ٽپي وڃڻ: ماتهو ڇڏڻ-وحشي ٿيڻ.
 انسائڪلوپيڊيا: ٿ. (انگ) علم ۽ فن متعلق جملي معلومات وارو حوالاتي ڪتاب-دائرہ المعارف-قاموس.
 انسپيڪٽر: ذ. (انگ) معائنو ڪندڙ.
 انسٽيٽيوٽ: ذ. (انگ) ادارو-علمي ادارو.
 انسداد: ذ. (ع) روڪ-بندش.
 انشاء: ٿ. (ع) خط و ڪتابت جا اصول. مضمون نويسي. اعليٰ درجي جي عبارت.

انشا پرداز: ذ. مضمون نويس. لکڻ جو ماهر. ليکڪ.
 انشا پردازي: ٿ. مضمون نويسي. اعليٰ درجي جي عبارت آرائي. ادبي ڍنگ جي ڪٽي.
 انشاء الله: جملو (ع) جيڪڏهن الله پاڪ گهريو.
 انشراح: ذ. (ع) دل جو کُلڻ. سرهائي-خوشي. انبساط.
 انشورس: ٿ. (انگ) ويڻو.
 اَنصَار: ص. (ع) ناصر جو جمع) مددگار-واهرو. (ذ) مديني -نا مسلمان جن نبي سڳوري (ﷺ) ۽ سندن مهاجر اصحابن کي پنهنجي ڏني هئي.
 اَنصَارِي: ص. اَنصار مسلمانن جو فرد. (مديني جا رهاڪو)
 انصاف: ذ. (ع) عدل-نياء-داد.
 انصاف پسند: ص. عدل. نيءَ ڪار.
 اَنصاف مڃڻ: قدر ڪرڻ. داد ڏيڻ. ساراهڻ-گڻ گائڻ.
 انصاف طَلب: ص. ويچار جو ڳو-قياس جو ڳو. انصاف چاهيندڙ.
 انصافي انصاف: پورو پورو نيءَ-صحيح فيصلو.
 انصراف: ذ. (ع) روانگي. نيڪال.
 انعام: ذ. (ع) بخشش. سوغات-سوڪڙي-تخو.
 انعام اڪرام: ذ. بخششون ۽ عزتون. سوڪڙيون پاڪڙيون. تخت تخت.
 انعامي: ص. انعام وارو. انعام جولائق.
 انفاذ: ذ. (ع) حڪم جو اجراء-تعميل.
 انفال: ذ. (ع) غنمت جو مال-مال غنيمت. قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو.
 انفرادي: ص. (ع) ڪيلو-تنها. ڌار ڌار-شخصي طرح.
 انفراديت: ٿ. (ع) يڪتائي. شخصيت. علحيدہ. خاصيت.
 انفرادي هستي: ٿ. شخصي وجود.
 انفرميشن: ٿ. (انگ) اطلاع-خبر-سُڌ.
 انفرميشن آفيسر: ذ. اطلاعات کاتي جو هڪ عملدار.
 انفلوئنزا: ٿ. (انگ) نرلي وارو بخار.
 انفينٽري: ٿ. (انگ) پيادي فوج-پلٽن.
 انقباض: ذ. (ع) ساهه جي منجھ. طبيعت جي سائنائي.
 انقلاب: ذ. (ع) ڦيرو-گردش. تبديلي. حڪومت جو ڦيرو حڪومت جي تبديلي لاءِ تحريڪ.
 انقلابي: ص. انقلاب جو حامي. انقلاب وارو.
 انڪار: ذ. (ع) ناڪار-نابري. نہ مڃڻ. حڪم عدولي.

انڪاري: ص. نه چيندڙ - نيري و ريندڙ - منڪر.
 انڪسار: ذ (ع) عجز - نوڙت - نهائي.
 انڪشاف: ذ (ع) ڍڪ لاهڻ - پردو لاهڻ. کوني ظاهر ڪرڻ.
 صهر پٽڙي.
 انڪم ٽيڪس: ذ (انگ) آمدنيءَ تي سرڪاري محصول.
 انڪوائري: ث (نگ) جاچ جوڇ. پڇاڳچ - تنقيش.
 انڪرو: ذ. هڪ قسم جو پوتو.
 انگ: ث. انگهه. چير. سوري - قهي.
 انگ: ذ. عدد. عضو. بدن - جسم.
 انگ آڙڻ: نصيب جو ليکوتين. پلانڊا ٿڪڻ.
 انگ: ث. مڃڻ - آريڪڻ. چٽ.
 انگ اکر: ذ. حساب ڪتاب جو تصنيف.
 انگ اڳهاڙو: ص. ننڳو. مسڪين - غريب.
 انگباز: ص. ملهه جا انگ ڇاندر. ٽڪي. حرفتي.
 انگ پنگ ڪرڻ: خراب ڪرڻ - بگڙڻ. گڙيڙ ڪرڻ.
 انگ ڄاڻو: ص. سڳو (پٽ) - پيٽ ڄڻو.
 انگ ڳڻنو: ذ. ارٿميٽيڪس.
 انگ وڌيا: ث. علم بدن - سرير جو علم.
 انگي حساب: ذ. حسابن جو ڪتاب - رياضي.
 انگ: ث. ننڊ جو خمر - اونگهه. غشي. چشم پوشي. سوريي وڃڻ جي حالت.
 انگارڻ: م. نيڪڻ - پهريون گهيرو ڪيڻ.
 انگاس: ذ. جهنڊو - علم - نيزو.
 انگاسي: ث. چجهري.
 انگين: ث (ف) مکي.
 انگجن: چٽجن - انگ ٺڳڻ. ڪنڊر جانور جي عضون جو حصو جدا وڌجن.
 انگرو: ڊيهرن - جونو - ڪڙتو (ڪهين ورو).
 انگري: ث. زره - باڪر.
 انگريز: ث. نڪينڊ جو رڍ - ڪو - فرنگي. گورو.
 انگريزي: ث. نڪيرين جي بوي.
 انگڙ پٽو: ص. ڏنگو ڦٽو - ڏکيو ٽڪر. (ذ) هڪ قسم جي رتي رڍ.
 انگڙو (انگڙو): ذ. ڪنڊو. ٽڪرو. ڪي به مڙ ڪيوي وريل ڪڍي (جنهن سان وٽن مان ميوو ٻڏجي). ڏنگو ڦٽو ڪر. مڇ جو هڪ ڍاڻو. ڄڻو. انگ جو اسم تصنيف - عضوو.

انگڙا وهائڻ: ڏنگ ڦٽا ٺيڪ ڪيڻ. بي معنيٰ ڪرڻ.
 انگڙ ونگڙ: ص. ورو ڪٽو وارو - ڏنگو ڦٽو. منجهيڻ.
 انگڙياڻ: ذ. پڇريءَ جو هڪ قسم (ڪيبي ڍڳي لاءِ).
 انگڙيرو: ص. ورو ڪٽو وارو - ڏنگ ونگڙو - پيچر.
 انگشت: ث (ف) انگ.
 انگشت نمائي: ث. اڳ ڪٽڻ - عيب جوئي. خوري - بدنامي.
 انگشتانو: ذ (ف) ڀرت يا توپي وقت سٺي ڪن بچاءَ لاءِ اڳ ٿي ڇڏيل نومي توپي.
 انگل: ذ. مٽو - ڪوڙ - لاڏ. ناز - نخرو.
 انگل آرا: ن. زخمر - مٽ. لاڏ ڪوڙ.
 انگلي: ص. انگر ڪندڙ - نخريلو.
 انگلستان: سم خاص. انگلينڊ - برطانيا.
 انگلش: ث (نگ) انگريزي بولي.
 انگن: م. نڪ هٿن. نشان ڪرڻ. ذبح ڪيل جانور جي ڪر لاهي عضو جدا ڪري وڌڻ.
 انگني: ث. نشان ڪرڻ يا ٺهي هٿن جو اوزار.
 انگو: ذ. ڦرن کي ڏنڻ ڪرڻ روڪڻ لاءِ وات تي ڪنڀن جو پوٽو.
 انگوچو: ذ. گوڏ ٻڌڻ جو ڪپڙو - پوٽو.
 انگور: ذ (ف) هڪ قسم جو ميوو. گونچ - گوشو. پور. زخم جي سوجڻ جو پڪل منهن.
 انگور نڪرڻ: گونچ ڦٽڻ. خراب نتيجا ڏهرڻ.
 انگورجن: م. مورجن (ون). گونچ يا گوشت ڪيڻ. ڀرجڻ (ڦٽڻ زخم).
 انگوري: ذ. هڪ قسم جو ڊيسي شراب (انگور مان چڪير).
 انگوڙو: ذ. نوڊر کي ڪم جو هڪ اوزار - نبور.
 انگونگڙو: ص. انگڙ ونگڙ - آڏو ڦٽو.
 انگي: ث. چولي - ڪنجري. گج جو ڌ.
 انگسي: ث. نومي جهڙو - سگري.
 انگيزي: ث. ڀر (جذبات جو). اٽپ.
 انگيڪار: ث (من) قبوليت - مڃت. رضامندي.
 انگيلو: ذ. ٽيچي ٻڌڻ لاءِ ڪٽل ڪاٺي.
 انگين اکرين: نڪڻن ۽ لفظن جا تاليل.
 انگهه: ث. ڪٺيءَ جي وريل ڪٽ (جنهن مان ٽڪڻ سان رهڙا ڇي پ ڪپڙي کي چير چي). چير. جهڪ.
 انگهن چڙهڻ: سوريءَ تي چڙهڻ.

اُن، اُن: (ظ. سن. اُن) نه-غير-سواء-ڪن سواء، مڪب لنظن م
صنعتي ڪياري صور ڪم ايندڙ (جين: اُن موٽ، اُن وٽندڙ وغيره).
اُن آريو: ذ. اُن سڌريل، اناڙي-جهل.
اُن اُپري: ظ. سج اُپرن کان اڳ-فجر سان.
اُن پونيو: ص. پوڏيهي-غير ملڪي، مسافر، ڌاريو.
اُتارو: ص. ٿري-چاندر.
اُن توريو: ذ. سڌريل، بند تورن جي.
اُن توتيو: ص. بي سمر، تنگ دست، بي روزگار.
اُن تبتِي: ث. نئين جهڙي، نئي سگهن جهڙي، ناممڪن.
اُن نهندي: ث. ناسازي-آبنت.
اُن پُجو: پڇڻ ڪن سواء-بناپڇڻ جي، پڪ سان-يقين، (ث. اُن پڇي.
اُن پختائي: ث. ڪچائي.
اُن پڙهيو: ص. بي علم-جاهل.
اُن پورو: ذ. اڌورو-نقص-نامڪمل.
اُن پيتي جا نشا: بيوقوفيءَ جون ڳالهيون، جڏاڪم.
اُن جوڙ: ص. بي جوڙ، اڳو-بیمار، نامناسب.
اُن جوڳو: ص. نه سونهندڙ-نامناسب-اجوڳ، ڪڏو (ڪم).
اُن جيس: ص. نه برابر، لاشاني-بي مثل.
اُن ڄاتو: ص. ناواقف، نامعلوم.
اُن ڄاڻائي: ث. بيخبري-ناواقفيت، ناداني، جهالت.
اُن چتو: ص. جھڪو-ان لڪو، بن چٽن جي.
اُن چوندو: ص. نه چوندڙ-خاموش.
اُن چٽيل: ص. بوسو نٿل جانور.
اُن ڏنل: ص. نه ڏنل، ڏسن کان سواء، غائبانو-پريٺ.
اُن ڏني: اڻهوند تي-ڏک بک تي.
اُن رهائيندو: ص. نه روا-نامناسب، شرع جي خلاف (سڱ جو
رشتو)-ناجائز، (ث. اُن رهائيندي).
اُن سانگو: ص. بي سبب، بي پڇڻ، ڪوتاهانديش.
اُن سڌو: ص. وروارو-ڏنگو-ڦڌو، (ث. اُن سڌي).
اُن سڌيو: ص. بي دعوتو، بي تڪلف.
اُن سرندي: ث. بي پڇڻ-بي طقي، بيوسي-لاچري.
اُن سنيوڙي: سپرڻ-تير-هٿن واري حالت.
اُن سونهون: ص. ان واقف، بيخبر.
اُن سُهائيندو: ص. نه جڳائيندڙ-نامناسب.

انگهن سان آٽڪن: ڏکني هنڌ ٽڙجن.
انگهن پائن: چير چير ڪرڻ-چن ڦڙ ڪرڻ.
انگهن: م. ڪنهن لڳدارشيءَ (رپڙ وغيره) جو چڪجڻ سان
واڌڪائڻ، ڊگهو ٿيڻ، وڌي وڃڻ، دير پوڻ (ڪم م).
انگهو: ص. بند گهم (پٽ)-رڪو، پٽيءَ جهڙو ڦڪو، پٽڙو.
انمول: ص. بي به-قيمتي.
اُنئاس: ذ. هڪ قسم جو ميوو-نَس.
اُنئت: ص. (سن) بيحد-بي آنت-آپر.
انوا: (ذ. ع) آسمان م آبهوا جي تبديليءَ سبب.
انواڊي: ذ. علم موسيقيءَ ۾ سر، جيڪو تسلسل ڪي توڙي، اڳتي.
پوٽي لڳي، جيئن سڪاڻ پوءِ اُري ڇڏي ڳاڻي پھچڻ.
انوار: (ذ. ع) نور جو جمع، تجلّا-چمڪ.
انواع: (ذ. ع) نوع جو جمع، قسم-نمود.
اُنوئو: ص. عجيب-اجوڪو-غير معمولي.
اُنوپ: (ذ. سن) اُنوڪو-لاڻائي، اوپرو-ڌاريو.
انورِي: ث. پهريون پيٽ وٺيل-پهريٺ.
اُنوسار: حرف جر (س) موجب-مطابق-پشاندرد.
اُنوڪو: ص. نه رالو-نيارو، عجيب، (ث. اُنوڪي).
اُنومان: ذ. اندازو-ڏکو، گمن-قيس.
اُنوماني: ص. قيسي-وساڻي.
اُنه: ظ. انڪر جي ورندي.
اُنهد: (ذ. سن) اندر جو آواز-من وائي.
انهدام: ذ. ڏاهدو-پڇ-ڏاه-بربادي.
انهماڪ: (ذ. ع) غور، محويت، سخت مشغولي، انتهائي شوق.
اُنهمون: ذ. بيحد-ٿڪڻ.
اُنهيوار، اُنهيرو: ذ. شاديءَ جي رسم م گهوٽ جو محافظ-اهڙو.
انهينءَ پر: انهيءَ ريت، ائين ڪرڻ سن.
انيان: ظ. هتان-اتان-هن هنڌان.
اُنيا: (ذ. سن) بي انصافي، ظلم-انڌير.
اُنيت: ص. بي انصافي، بد فضيلتي، هلي چليءَ جي اُبتڙ.
اُنيراء: اسم خاص، ڪاٺياواڙ جي هڪ راجا جو نالو (جنهن بيجل
معرفت راءِ ڏيڇ جو سڏايو).
اُنيس: ص. (ع) دوست، گڏ وندڙ ورونه ڪندڙ.
اُنِيڪ: ص. (سن) گهٽ-بيشمار.
اُنيميا: (ذ. انگ) جسم ۾ رت جي کوٽ جو مرض.

اَن ڪوٺيو: ص. بند سڀ دعوت جي- بي دعوتيو. (ث. اَن ڪوٺي).
 اَن ڪُٽ: ص. ڪيچر- بيشمار. نه ڪُٽندڙ.
 اَن ڪُٽ: ص. نه ڪُٽندڙ- بي خط. اُترو. دلير.
 اَن ڪاڇ: ص. بيخيالو. لاغرض.
 اَن ڪٺيو: ص. ڳڻ ڪان ٻاهر- بي انداز. بيشمار.
 اَن ڪهڙيو: ص. جو ڪهڙيل ٺهيل نه هجي- بيڊولو. اَن سڌريل.
 اَن ڪهڙيو ڪاٺ: اَن سڌريل اَن اُرمودگر.
 اَن لائق: ص. نه مناسب. اَن جوڳو. نه قابل.
 اَن لپ: ص. نه ڇڏندڙ. نه پ. نهايت قيمتي- بي ٻه.
 اَن لڪو: ص. جو محسوس ڪري نه سگهجي. تمام ننڍڙو- ڌڙڙو. بي اثر (ث. اَن لڪي).
 اَن مٺ: ص. بيمش. لا جواب. بي ٻه.
 اَن موافق: ص. نه ٺهڪندڙ. ٻه بر- نه موزون.
 اَن موٽ: ص. موٽي نه ايندڙ. ٽٽر- تل. ٻه در- پهچان. اَن ڪُٽ.
 اَن ميل: ص. پيچ نه ڪاٽيندڙ- نه ٺهڪندڙ.
 اَن ميو: ظ. جو مائي يا مٺي نه سگهجي. بي انداز- بي شمار. تمام گهڻو. (ث. اَن مٺي).
 اَن واقف: ص. اَن سڃاتو. نه ڏٺل. ڌريو. اَنجن. نه سونهن. بيخير.
 اَن وڇ: ص. ڪم ڪن نه ٺهڪندڙ- اوڇ.
 اَن وٽ: ث. نه سازي- نه هاء. نه تفقي- ڪفت.
 اَن وسهڻو: ص. بي اعتبار. بي ويسهه. سڪي.
 اَن وٽندو: ص. نه پسند. خراب- ڪنو.
 اَن ويڪو: ص. جو وڪري نه هجي. نه وڪيل.
 اَن هوند: ث. مال سڪيت نه هئڻ جي حالت- غربت- منسي. عدم موجودگي.
 اَن هوند مان هوند ڪرڻ: غريب مان شاهوڪار ٿيڻ.
 اَن هوند وارا: غريب- مفلس- (ضد. بوند وارا).
 اَن هوندو: ص. جيو. خواه مخواهه. مست- بيڪر.
 اَنات: ث. ٽوٽ- ٽٽ- اَن جو ڪم ڪمونهو.
 اَنات: ث. مينهن نه وسڻ جي حالت. قحط. کوٽ- ڪمي- قلت.
 اَنائو: ڏسڪل- نوٽ (زمين).
 اَناسو: ص. بي ڪو- بي ثمر. ٺوڊ. نه دورو. (ث. اَنسي).
 اَناسو اَن ڪاٺ: اُجڻو ڇيڻ.
 اَناسي: ص. هڪ عدد (74)- سڌ ڪا ٺو ڪا.
 اَنانگو: ص. ڏکيو- مشڪل- اوکو. (ث. اَنڪي).

اَنانگا آر: درياءُ جي وهڪري جا تڪا تيز ڪن.
 اَنانوي: ص. هڪ عدد (89)- اَن ڏه ڪا ٺو ڪا.
 اَنانوت: ث. اَن جو نمونو. اَن جو ڪم. اَن- اوڇ.
 اَنائڻ: م. ڪپڙو ٺهرائڻ- اَنانوت ڪرائڻ.
 اَنائو: ص. ڏکيو (درياءُ- رستو) اوکو- هنجو. مخالف (وا).
 (ث. اَنتي).
 اَنائو واءُ لڳڻ: بد نصيبي اچڻ- قسمت ڦٽڻ.
 اَنائو: ڏ. ٻڌڻون جي- اَن ڏانويو (اَن).
 اَنائي، اَنائي: ث. اَن جو نمونو. اَن جو اجورو.
 اَنبت: ث. بي اتفاقي- نه سازي- اَن ٺاه. ڪلفت. تڪرر- مخالفت- دشمني.
 اَنپ: ڏ. رکڻي- پوڳڻي. "سٽي" جو ضد.
 اَنپو: ص. نه سٽي جي- نه گيه يا تيل جي- رکو. سڪر- خشڪ.
 (ث. اَنپي).
 اَنٽ: ث. اَن جو ڪم- اوڇو- اَنانوت. اَن جو نمونو.
 اَن ٿڻ: ث. ڳڻتي- چٽ. هڪو- اَنڌ مانڌ. انتظار.
 اَنٿڻ: ص. مضبوط. پختو. نه ٽٽندڙ.
 اَنٿر: ڏ. ضرور ٿيندڙ. اَنل.
 اَنٿيه: ص. هڪ عدد (29)- ٻڌ ڪا ٺو ڪا.
 اَنٿيهين اونڊاهي: ث. گهڻه اونڊاهي ڪري ٻت.
 اَنٿور: ڏيڳر ننگ. رياضي موجب ڀڳل انگ وراحت حساب.
 اَنٿان: ص. نه ڇڏندڙ. واقف- اَن سونهن. بي سمجه- بي عقل- نه ڏن. بي عمر. بيگنو.
 اَن ڄڻ: ث. نه مانڌ- هڪ ڪو. اَن ڪو- اَنديشو.
 اَنڪ: ث. ڌرو- اَنو- ڌڙو.
 اَنڪ نه ڪيڻ: ڌرو به ڀڳل هائڻ- ٻڙڪ به هر نه ڪين.
 اَنڪ: ڏ. اَن ٿڻ.
 اَنڪي: ص. نه ڪيڻ- اَن ڪي.
 اَنڪ: ث. ٿورو ڀر- ڪڙڪ.
 اَنڪو: ص. گهو- بيمار. ڪجو- پيٽو.
 اَنموٽ: ص. سورمو- جوڌو. ضدي.
 اَننگ: ص. اَننگو- اَنو.
 اَنڻ: م. ٽوٽ ڪرڻ (ڪپڙو وغيره)- وڇو ڪرڻ.
 اَنو: ڏ. تمام ننڍڙو ڌرو- ڌڙو. ڌرو. اَنم.
 اَنو: ڏ. اَن جي ڪوڙي- اَن جي ڏيکڙي.

اُتوٽُ: ذ. پير جي آڱوٺي ۾ پائڻ جو چَمو (جهڻ ۾ چمڪيون - محن).
 اُتوٽي: ث (ه: اُتوٽ) ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ زيور.
 اُتوٽو: ص. منڍي-هوڏي-نر-نرڳو.
 اُتوٽجاءُ: ص. هڪ عدد (49) - پنجاهه مان هڪ گهٽ.
 اُتوٽيه: ص. اوتيه (19).
 اُتوٽيهون: ص. اوتيهون.
 اُتوٽهر: ص. ستر مان هڪ گهٽ وارو عدد (69).
 اُتوٽه: ص. ست مان هڪ گهٽ وارو عدد (59).
 اُتوٽي: ظ. سدائين - هميشه - ٻار هوئي.
 اُتي: ث. چهنب - نوڪ (پلي جي) - ذري.
 اُتيارو: ذ. بهنودار، جهنيارو.
 اُتيتاليه: ص. اوتيتاليم (39).
 او: حرف نند. اٿي. اي. (سڌ جو آواز)
 او، اُو، اُو، ض. اهو - هو.
 اُوات: ث. خراب رستو - اوجھڙ - ڪُوات.
 اُواتو: ص. گمراه - ڀٽڪيل پيٺيل - منجهيل.
 اُواڙ: ث. ڳولا - تلاش - رولڙو (تلاش ۾).
 اُواڙ: ص. اجني - نڪمي - بيٺندي.
 اُواڙو: ص. ڏکيو، اوجھڙ وارو - آٿانگو.
 اُواڙو هلڻ: ايڏيڪي روش هلڻ.
 اُواسر: ث. اٿ - ڦٽ - ڏڪر.
 اُوالو: ص. بي عقل - بي سمجه - موڳو.
 اُوامر: ذ (ع) "امر" جو جمع - حڪم - حڪام.
 اُواندو: ذ. ٻري ۾ پئي وڃڻ لاءِ ڏم ڀيل ٽڪو.
 اُوائل: ذ (ع: اول جو جمع) شروعات - منڍ.
 اُوائلي: ص. شروعاتي - ابتدائي.
 اُوائِي: هلڪڙو - موڙهل - توائي.
 اُوائِي توائي: ڀٽڪندڙ ڀتل - ڏسي وائي نه هلندڙ.
 اُوبارُن: م. ڪاٺي بچائڻ (کاڌو) - جُونو ڪرڻ.
 اُوبارو: ص. اوباريل - جُونو (کاڌو).
 اُوبارو گرڻه: ذ. نڪائڻ جهڙي شيءِ.
 اُوباش: ص (ف) رولو - آواره - بد چال - بد معاش.
 اُوباهُن: م. بچائڻ - بخشڻ - معاف ڪرڻ، چوٽڪارو ڪرڻ. ٻار
 اُڪرڻ (گڏهڻ من).

اُوباهيو، اُوبايو: ذ. ماتهوءَ جو نلو.
 اُوبَر، اُوبَر: ث. ڪنني بچايل کاڌو - جُونو کاڌو.
 اُوبَر سوڀر: لُٺيل - جُونو - ڪاٺي بچايل.
 اُوبرو، اُوبنو: ذ. سَٽ پَٽ ڪولڻ (اوبڻ) جو چرخو - اوبنو.
 اُوبُن: م. ڪچي سَٽ يا پَٽ کي سَوڌڻ يا ٻيئي ٿيڻي ڪرڻ لاءِ چرخي
 تي ويڙهڻ. سَٽ اُڪيڻي ڦورو ٺهڻ.
 اُوبار: ذ. پاڻيءَ جو تهڪو - جوش. اُڪڻ جو اوبار.
 اُوبارُن: م. گوشت يا ڇي وغيره پاڻيءَ ۾ تهڪائي ڌرڌو ڪرڻ - ٻاڦڻ.
 اُوبارو: ذ. ٻڙ ڪو. ٻاڦ جو تهڪو. خوشبوءَ جي هُٻڪار.
 اُوباسي: ث. ٿڪ يا نند سبب وڏو سا هڪڻ جو عمل - اوب ڪي.
 اُوب ڪي: ث. روئڻ ۾ سا هڪڻ جي گهٽ. ايساهي.
 اُوبَٽ: ث. اُٻڙ ڪو - اُٻڙو.
 اُوبَر: ذ. تهڪو (پاڻي جو) - ٻڙ ڪو. تهڪيل پاڻيءَ جي ٻاڦ -
 بخار. گرميءَ سبب اُڪ جو اوتارو.
 اُوپارو: ذ. نباتات يا سج چنڊ جي اُڀرڻ جو عمل - اُوپر - طلوع.
 چاڙه (پاڻيءَ جو). واھ يا درياءَ جي وهڪ جو مٿيون طرف
 (جتن پاڻي وهندو اچي)، هرلي يا نارم ڪم ايندڙ هڪ ڪٺي.
 (ث. اُوپاري).
 اُوپارو ڪائڻ: اُپري مٿي ٿيڻ. ڀڙڪو ڪائڻ. ظاهر ٿيڻ.
 جذبو ڏيکارڻ.
 اُوپارو ٺهوارو: ظ. وهڪري جو چاڙهه لاه وارو طرف. موافق، مخالف.
 اُوپاريون لهواريون: ث. ايتيون سبتيون - هيڏانهن هوڏانهن
 جون (ڳالهيون).
 اُوپالو: ذ. مهڻو - طعنو.
 اُوپالا ڏيڻ: طعن ڏيڻ. ٻاراڻا ڏيڻ.
 اُوپر: ذ. سج چنڊ جي اُڀرڻ وارو طرف - اُڀرندو - مشرق.
 اُوپر: ذ. چاڙهه. اُپار.
 اُوپَر: ث. ٻوٽن جي پيدائش واءَ. گاهه ٻوٽا.
 اُوپَر: ذ. نباتات جو ڦوٽه ٺهڙو - گاهه ٻوٽا - وڻ تن. ٻوڪ.
 اُوت: ذ (سن) تاجيءَ جو پيٽو.
 اُوت: ث. پالوٽ - پَٽ (پاڻيءَ جي). ڏڪ. چوپائي مال کي تيل وغيره
 جو وڌل ڏڪ.
 اُوت اوتان: ث. لاڳت ٻي تي اوتن يا هارڻ جو عمل - گهڻي هارو ڀر.
 اُوتون ڏيڻ: هوا يا پاڻيءَ جو زور زور سان وهڻ - پلڻجڻ (مينهن وغيره).
 اُوت پوت: مٽ سَٽ. هڪ جهڙائي. پيچ ڏاه. بيمتراري.
 اُوت: ص (ه) بيوقوف - احمق. بداخلاق.

اوتاد: ذ (ع) ميخون. اهي چار لئونوڪ. جن تي ساري عالم جو مدار آهي.

اوتار: ذ. ڪنهن دو، جي نر لاهڻ لاءِ ٻي ٻي دوا جو استعمال - تريباق. اوتار: ذ. هنن جي عقيدتي موجب يمشور جو ڪنهن جسم يروپ ۾ ظهور ڏيوت.

اوتارو: ذ. وهڻن تن لهي ساهي پڻن جي جاء. منزل گاه. وطاق. مڪن - آستانو. تحرير جو نثر.

اوتار: ث. مٿاهين زمين. جنهن تي ٻي سولائيءَ سان چڙهي نه سگهي. گهڻي ڪاڻ سبب ڪڍو نوتن وري حلت.

اوتارڙڻ: چوپني مل چوپني ڪن ٿين - تڙڪن. اوتارڙڻ: م. آڏم روڪڻ.

اوتارو: ص. سترڪندڙ - سڪير - سٺو. اوت پوت: پرڪ. جڇ - زمين. هروير.

اوترو: ذ. انهيءَ جيترو - انهيءَ قدر. انهيءَ جيترو. (ث. اوتري). اوترو: ذ. اوترو. جتي پتن وغيره جو سهنج نه هجي - خراب يا ڏکيو ٿي.

اوترو: ص. تڙڪن سواءِ گمراه. اوتڻ: م. اونڌو ڪرڻ (پيرڻ ٿي) - نيٺن. هڪ ٿانءَ مان ٻئي مانن - پٺڻ. هارن (پاتي وغيره).

اوتڻي: ث. اوتڻ جو نمونو. تير پ گيه وغيره جو ڏڪ (ايري يا ٽڪل وهڻ ڪي).

اوتيل پوتيل: آزميل آزمودگار. اوت: ث. ڳري آفت. هڃا - مصيبت. ننڊ جو ڳهر.

اوتارو: ذ. ننڊ ڏيڇڙو. اوتاک، اوتاکڳ: ذ. چوپني مال کي ٻيهر ٺي وڃڻ جي حالت.

اوتائڻ: م. مال کي جهنگ موني وڃي چرڻ - وٽڳڻ. اوتپ: ث. جسم جي ٽڪڙي وڌ. اوسر - وڇر.

اوتڙ: ذ. گهٽوواءِ. مينهن وسڻ جهڙو وايو منبل. اوت: ث. اولو - جهو - آڙ. ڪپڙي يا ڪڪڻ ڪنن جي آڏ (اَس. هوا).

اوتڙڪن بچڻ لاءِ. پنڊه - پردو. آڏر - نيڪ. ٽڪل - اندازو. رير جو چڙه.

اوت تي هلڻ: اندازي تي هڻڻ. ٽڪل - ڪم ڪرڻ. نيڪي هڻڻ. اوت وٺڻ: پناهه وٺڻ. حفاظت واري ڀرپور سونو.

اوتون ڏيڻ: اشارن مان اچڻ ڏيڻ. اوتار: ذ. ٽڙاڻ - ٽٽ - ڏند. غبر (در جو) - عمر. پور - حيل.

اوتار لهي وڃڻ: ڏيڻ لهي وڃڻ - ڏکيري لهي وڃڻ.

اوتارڻ: م. سڻ - ڏڪڻ (مٿي مان). پورن (ڪڏ) ڳڻتي ڪرڻ. غم ڪرڻ. اوتا سونا: پريت. طعن تنڪا.

اوتاک: ذ. چوپني جو اهو ڳهر. جنهن جو ڪير ڏاڻن بند ٿي ويو هجي. اوت موت: ث. چڻ وڃڻ جو عمل. اچڻ - موتي وڃڻ - ٻئي مٿا (سفر). (ذ) ڏيڻ ويندي.

اوتڻ: م. پنڊه ڏيڻ - بچڻ. وٽي ڏيڻ (ڪپڙي ڪي). ڪپهه ٿيڻ. زمين ڪيڙڻ جي شروعات ڪرڻ.

اوتو: ذ. بيل گڏي جي ٻولهي مٿي ڪٿي بيهندڙ ڪٿي - روترو. اوتو: ذ. گهر جي اڳيان ٿلهو. هڪ قسم جو راڳو.

اوتي: ص. ڏکي يا ٽڪل تي ڪم ڪندڙ. اوتي: ث. ڪپڙي جي اندر ورائي سبيل ڪندڙ. بخي جو هڪ قسم. بخيو. ٽوپو.

اوتي ورائڻ: سڀ ڪپڙي جي ڪندڙ وري ٺي ٿو پوڏيڻ. اوتي: ث. ٻي ٻي رند م هڪ ٻئي کان رسي جدا ٿي ڪرڻ جو عمل (چيچون ملائي اوتي چون) - ڪٽي.

اوتا: ص. سڌم هڪ ڌات جو نالو. اوتار: ص. اٿن ورو - وٺي. اٿ چاريندڙ.

اوتائي: ث. سمع وقت ڏنل بيت جي مٿي چڪ. پار - اوسارو. اوتائون پڏائڻ: ڪٿ جواب ڏيڻ - سڏيون پڏائڻ.

اوترو: ذ. وڻ جي ٿريءَ جو پوند يا قلم. اوتو: ص. اٿ جو (ڪير. گوشت. مال).

اوتي ڦيڻ: ڪمزور - بي ٻٽا - جٽا نه ڪندڙ. اوتو: ذ. مٿي ميرو. ناپڪ - پليد.

اوتي: ذ. اوترو - جٽ. اٿ سوار. قصه - رپري. اوتاج: ذ. پيٽن ڇول بار - "نيچ" جو ضد.

اوترو: ص. ڏريو - بيگنو - وڻو. ٺمحرر. (ذ) ڪٽ جي سيراندي پ پيرانديءَ وري ڪاٺي.

اوتڻ: م. ٻي ٻي اٿن - پيڙيءَ مان پاتي ٻاهر ڪڍڻ. اوتڻي: ث. وڇر پ چمڪ پيدا ڪندڙ پٿر. (زيور لاءِ).

اوتڙ: ذ (نگ) موسيقيءَ جي اٿروارون ٽڪ - غڙني ٿمڻ. اوتج: ذ (ع) بندي - مٿنهن. چوٽي (آسمان جي). مٿنهن درحو - مرتبو. اقبل - عروج. واڌارو - ترقي.

اوتارو: ذ. وڇر - صڏي. سو جهرو - اڃو. اوتاجو: ذ. سڀ نه ڪرڻ جو عمر - جڳ - سڳي.

اوتاج ڪڍڻ: رت ٿيڻ جڳي ڪڍڻ. سخت ٽڪيون سڻڻ.

اوجرُ: ذ. صفائي، چمڪو، روشني، صاف ٿيڻ ڳڻن جو چمڪو.

اُوجَلُ: ص (سن) اُجريل، صاف، چمڪندڙ، نرم (پٽي).

اوجو: ذ. ڏاس من ٺهيل ٿينهو، ڪرڙي، گڻي.

اوج: ث. ٺٽ- ٺوٺ، وڌ، مدد- ٿيڪ.

اوج ڏيڻ: ٿيڪو ڏيڻ، هُشي ڏيڻ، چوٽ چڙهڻ.

اوجاهُ: ذ. چاه- شوق، خواه- سڌ.

اوجو: ذ. اٿاوت- اٿت.

اوجو: ص. چلاڪ، چُست، سگهرو.

اوجون ڪرڻ: وڌائي پ فخر ڪرڻ، عظمتي بور ڪرڻ.

اوجهُ: ذ. اوجھري- معدو (جسور جو)، ٻيٽ.

اوجهُ اوتڻ: ڪڙو ڳالهائڻ، گندا ڳاڻڻ.

اوجهُ ڏيڻ: ڪيٽولوڙڻ- نتيجو پوڳڻ، سڙايو ڳڻ.

اوجهرُ: ذ. ٻيٽ- ڏيڏ، اوجھري.

اوجھراڙو: ص. وندھو- بندروشنِيءَ جي.

اوجھراڪي: ث. اوجھراڻي.

اوجھراڻي: ث. ننڍ جو جھوٽو- پنڪي.

اوجھرائيون کائڻ: پنڪيون کائڻ، ڌڪا ٽپا کائڻ.

اوجھرن: م. پنڪيون کائڻ، ننڍ جو غلبو ٿيڻ.

اوجھرو: ذ. وندھي، (ننڍ، سو جھرو).

اوجھري: ث. جسور جو معدو- اوجهُ.

اوجھري ڦاٽو: ذ. گھڻو ڪٽيندڙ- پيٽوڙي، گھڻو ڳالهايندڙ- بڪواسي.

اُوجھڙ: ث. جھنگ وارو هنڌ (جنهن ۾ گس هٿ ٺاچي)، گمراھي.

اُوجھڙ: ذ. اتانگورستو- ڏکي واٽ، (ص) رستي کان هٽيل- گمراھ.

اوجو: حيران، (شده جور سارو).

اُوجُ: ص. اوجو- مٿنهن، اعليٰ (ذ) بلندي- اوجائي، اوجو گھرايو.

اُوج نيچ: ث. بلنديءَ ۾ نشيب، زماني جالاها چاڙها.

اُوجائي: ث. بلندي- اتانهين- مٿانهين، برتري.

اوجتو: ظ. بيخبريءَ ۾- اڇانڪ، اتفاق سان- آبهڪي، امالڪ- يڪدم.

اُوجو: ص. اتانهون- بلند، اعليٰ، عمدو- قيمتي، (ث. اُوجي)،

اُوجي نيچي: ث. مٿانهين مٿانهين (زمين).

اوجار، اوجارو: ث. آلتِي- قِيءَ، اوجارو.

اوجاڙو: ذ. ميت جي ڪفن مٿان وجهڻ لاءِ جرڪ، چادر يا ٻيو ڪو

ڪپڙو- شام- چاڙ.

اوجائي: ث. ڪميت- ذلت، ترڙائي، گھٽتائي.

اويچون ٿيڻ: مُنجهن- حيران ٿيڻ.

اويچلو: ص. ڪميٽو، ترڙو، پراڻو- جھونو، خراب.

اويچڻ: ذ. اويڻ جو ڪپڙو، سمهن مهل مٿان وجهڻ جو ڪپڙو (چادر، کيس وغيره).

اويچڻ بويچڻ: ٿو ڪپڙو- ويسو ڳو.

اويچو: ص. نيچ- خميس، ڪميٽو- رڌيل، (ث. اويچي).

اويچو: اجنبِي- ڌاريو.

اُودُ: ذ. ٺٽڙو (پاڻيءَ جو جانور)، (ص) گھڻو ڪٽيندڙ- ڏنوت.

اُودو: ص. ميرو (رنگ)- پورو، جھڪو- قتل (رنگ)، (ث. اُودي).

اُودي: ث. شڪر لاءِ ڪڏنو، مرگهي (بيماري).

اُودَ: ث. (سن) عرصو- مڏو، ٻيجائي- حد، آخري عمر.

اُودَ: ث. وڌ (وڻ، ٻوٽي جي)، ماڇ (جسم جي)، ٻوٽي جي ٽاريءَ ۾ اک وارو ٽڪر (جيڪو ڪپڻ کان سواءِ نوڙائي زمين ۾ پورجي،

جتان اها ٽاري پاڙهي ٻئي ٻوٽي جي صورت ۾ اُڀري).

اُودَ ڏيڻ: وڌڻ- مٿي اچڻ- گرمي ڪرڻ.

اُودَ لڳائڻ: پيوند ڪرڻ (ٻوٽو).

اُوداڻُ: ص (سن) سڀيت- خبردار- سڃاڳ.

اُوداڻُ: ث. رڻي- دڙ- غبار.

اُوداڻُ: ذ. وڻ جو گوشو يا انگور، اويڙ.

اُوداڻِي: ث. اُن صاف ڪرڻ جو اجورو.

اُودَر: ث. اڏار- ڪٽ، قرض.

اُودَر پاڏَر: ث. قرض پڪو، ڪٽ، ڌيڻي ٿيڻي.

اُودَر ڪرڻ: اڏاڏيڻ (سمن وغيره).

اُودَن: م. اُن صاف ڪرڻ- واٽڻ.

اُودُوتُ: ذ (سن) ويراڳي نانگو فقير، تارڪ- آڏوتي.

اُودَ: ث. ويجهائي- اُودائي.

اُودَ: اسم خاص، هڪ ذات/قوم جو نالو.

اُودُ: ص. اڏيندڙ (گهر، جايون)، مٽيءَ مان جايون جوڙيندڙ، مٽيءَ

جي پٽ ڪٽندڙ، اُودَ قوم جو فرد (جيڪو اجوري تي مٽي ڍونڍ جاءِ وڃي).

اُوداڻو: ذ. اُودن وارو.

اُوداڻو گڏه بنجڻ: سخت پورهئي ۾ ڳهڻ.

اُوداڻهڻ: ظ. هُن طرف- هُن پاسي- اُتي- هُن هنڌ- هوڏانهن.

اُوداڻهون: ظ. ويجهو، قريب- اُودو.

اوڏائي: ٿ. نزديڪي. پسگردائي. ويجهي مٿي.
 اوڏڙو: ڏ. ٿورو ويجهو - اوڀرو. (ص) 'وترو ننڍڙو. (ث. وڏڙي).
 اوڏڙائي، اوڏائي: ٿ. ويجهڙائي - نزديڪي - ويجهي ڇڪ.
 ويجهي مٿي.
 اوڏن: ٿ. وڏڌات جي عورت.
 اوڏو: ڏ. ويجهو - نزديڪ - قريب. (ص) 'نهي جيئو. (ث. اوڏي).
 اوڏو ٿيڻ: ويجهو ٿيڻ - نزديڪ جن. نه وڃڻ جن. گهڻا ملڻ ٿيڻ.
 اوڏهين: ڏ. ان طرف - اوڏانهن.
 اوڏي ڇڪ: ٿ. ويجهڙائي - پسگردائي - سڀا.
 اوڏو، اوڏو: ڏ. خوف - ڊپ. انديشو. وسيلو. ونو.
 اوڏائي: ٿ. تخلي طور ڏسڻ ڪپڙو. ڪپڙا پهرڻ جو اُچورو.
 اوڏائڻ: م. ڊڪائڻ (پوتي، چدر وغيره). پهرڻ (ڪپڙا).
 اوڏر: ڏ. ڊڪ - پوش. ڌڙ. ڏڍ.
 اوڏر آجهو: جھل - آڙ - ڊڪ - پردو.
 اوڏڪو: ڏ. ڊڪ - پنڌ - پاڇو. (شاھ جو رسو).
 اوڏڻ: م. پائڻ - ڊڪڻ - پهرڻ (ڪپڙو، چدر).
 اوڏي تي: ٿ. پوتي - چئي. شاديءَ ۾ ڪنور کي ڊڪير چدر.
 اوڙ: ص. جنهن ۾ ورو ڪٽڻ نه هجي. (ڏ) سڌ تي وڃڻ.
 اوڙ ڪرڻ: آڪڙ جي هنڌ. موجوده مٿن.
 اوڙ: ٿ. ويڙ ڪاٺيءَ ماديءَ (عورت، چوپائي) جي پيٽ مان نڪتل مادو وڃڻ.
 اوڙ پوريل هئڻ: ڇڪ ٿيڻ. دل ڦٽل هئڻ.
 اوڙ: ص (ه) پيو. وڌيڪ. نر لو. عجيب.
 اوڙ: ص. رواجي کان ٻئي نموني جو. جنهن جو مٿ نه هجي. (شاھ جو رسالو).
 اوڙ: ٿ. تڪ - نيزي.
 اوڙ: ٿ. پکين جي اڏامندڙ قطار. وٽر (پکين جو). اڏمڻ جو عمر.
 ڪه - هلاڻ - جلم.
 اوڙ ڪرڻ: قطار ڪري اڏمڻ.
 اوڙا: ڪم وري وري ڏي ڪرڻ وري حث.
 اوراتو، اوراڄو: ڏ. روج - رڙو. مٿم. افسوس.
 اوراٽ: ٿ. هيئن جي دؤري سبب غشي - ڊڪر.
 اوراٽڻ: م. اڳيان ڦري اچڻ. اڏائي پهرڻ. ڊڪڻ - پورڻ. پردو چڙهڻ.
 بند ڪرڻ (اڪيون، لٽڪڻ).
 اوراڄو، اوراڄو: ڏ. روج - رڙو - مٿم.

اوراران: ڏ. اور ٿيڻ ب سي ڪن - وراڙ ڪن.
 اوراڙ: ڏ. دري، جو اوريون ڪپ.
 اوراڙ پراڙ: ڏ. دري، جو اوريون، پريون ڪنارو - اوريون پريون پري.
 اوراق: ڏ. (ع: ورق جو جمع) ورق - پٽا (ڪتاب جا).
 اورانيو: ڏ. سڪ - قرب. آڌار.
 اورانگهڻ: م. مٿن ننڍي وڃڻ. ٿي وڃڻ. نه مڃڻ (حڪم).
 اوراتو: ڏ. وٽو - نوني.
 اوراهون: ڏ. وڏڙو - ورتي - اوڀرو.
 اورائڻ: م. مٿي مٽيوءَ جي ياگيري ڏياري روئڻ.
 اوريرو: ڏ. ٿورو ورتي - ٿورو ويجهو.
 اورتِي، اورت هون: ڏ. ويجهڙو - اوڀرو.
 اورنو: ڏ. گهوڙي جي ڳڻن گهر ڪرڻ جي جاء.
 اورجا: ٿ. چمر - عمر.
 اورچ: ص. نور چنڊڙ جو پيار ڏيئي - ڪڪ نه ٿيندڙ.
 اورچائي: ٿ. پيار ڏيئي جي حالت. لاڳيتي ڪوشش. اٽڪ محنت.
 اورڪ: ٿ. واقفيت - سڃاڻپ.
 اورڪڻ: م. ڇا چي ڏسڻ - سڃاڻڻ - پڇڻ.
 اورگ: ڏ. درهن. دل جو قرب. سهند.
 اورگهور، اوري گهورِي: ڏ. قربن - صدقي.
 اونگ: ڏ. (ف) شاهي تخت.
 اورنگزيب: سم خاص. مغل گهراڻي جي هڪ هاڪاري بادشاه جو نالو. "اورنگزيب عالمگير".
 اورنگي: ڏ. ڪراچي ۽ لنگهه ڪو سٽيءَ جو نالو.
 اورنگا بندر: سم خاص. ضلعي ٺٽي جي ڪڪراڻي پرڳڻي ۾ هڪ آڳاٽو مشهور بندر.
 اونگه: ٿ. پراڻو - وڪ.
 اورڻ: م. ڏک سڪ جو جو رڏيڻ. سورين ڪرڻ. دل جو حار ڏيڻ.
 ڳجهي ڳنه ڪرڻ. حل وٺڻ.
 اورڻ گهورڻ: قرب ٿيڻ - سڌي وڃڻ.
 اورو: ڏ. پردو - ڊڪ. (سامي).
 اورهٽ: ڏ. پيڙ - سوڙهه. تڪليف - پڙاڻ.
 اورهون: ص. ورهون - ورتي.
 اوري، اوريان: ڏ. هن پاسي - ورتي - ويجهو.
 اوري پري ٿيڻ: هيڏانهن هوڏانهن ٿيڻ. ڏک ڏوم ڪرڻ. دربر ٿيڻ. سرب هڙڻ. هلاڪ ٿيڻ.

اُوري: ٺ. ڏکي ٿي - تڪليف، مصيبت، بدبختي، چيهو - نقصان.
 اوريڪ: ٺ. سخت برسات - وڏو مينهن. هو سن گڏ برسات جو سخت وسڪرو. چوهو (برش جو).
 اوريون: ڏ. ورتي وارو - وڏو جن طرف وارو. (ضد، پريون)
 اوڙ، اوڙ: ٺ. چوئي ۽ سن گڏ زمين جو هڪ سَنڌو.
 اوڙ: ٺ. قطار - ٽولو - ولر (پڪين جو).
 اوڙاھ: ڏ. اونھو ۽ خوف ڪ پئي. درياءُ ۾ ڪن وارو هنڌ. ڪن.
 اوڙڪ، اوڙڪ: ٺ. پري - ٺڪڙو - قيسو، ڪم، مائتي - عزت.
 اوڙڪ: ٺ. پڇاڙي تائين - توڙ سَوڌو.
 اوڙڪ: ڏ. سخت برسات - وڏو مينهن - اوريڪ.
 اوڙڪ: ڏ. پڇاڙي - توڙ، چيم - نت. درياءُ جو ڪنڌرو.
 اوڙڪن: م. سڄين - پروڙن، معمول ڪرڻ.
 اوڙگپ: ٺ. سخت برسات - اوريڪ - اوڙڪ.
 اوڙو: ڏ. سنڀال - خبرداري.
 اوڙو ڪرڻ: خبرداريءَ سن هن - سنڀالي پيرڪڻ.
 اوڙو: ڏ. ڪپڙي مان ٺهيل گڏو پ مٺريڪي (ڪن ۽ وغيره، جو پوک مان پڪي يا جنوري ڇڏڻ لاءِ تنگيل هجي) - موٽرو.
 اوڙو ٺاهڻ: ٺڪل ڪرڻ. ڏوڪو ڏيڻ. زماني موجب هئڻ.
 اوڙو پاڙو: ڏ. آسپس وار گهر - پاڙو پتي، پسگردائي.
 اوڙو پاڙو اُچائي ڏيڻ: آسپس مڙمار ڇڏڻ.
 اوڙي: ص. بي وڙي - ڪوڙي.
 اوڙار: ڏ. (ع: وڙ جو جمع) ڪنهن به ڪ سبيءَ جي ڪم جو سامان.
 اوس: ٺ. (سن: اوش) ضرور - پڪڙڻ، لاچار - نيٺ، هر حالت ۾ مجبور.
 اوس: ڏ. (سن: اوش) بيوس - لاچار - مجبور. ويچارو.
 اوس: ٺ. (سن: اوشپ) مڪ، ڏنڌ.
 اوس: ڏ. گرمي - تبش، آسٺ، ڪوڙ - غصو.
 اوساٽ: ٺ. اڇ - تاس.
 اوسار: ٺ. اُجهو - اڏار - آسرو.
 اوسار: ٺ. خشڪ سالي، مينهن جي آٺ، ڏڪر - قحط.
 اوسارا: ڏ. مٿم مڦوتيءَ جي وسڻن جو بيان - پر.
 اوسارا ڏيڻ: مري ويل کي ياد ڪري روئڻ - پر ڪيڏن.
 اوسارن: م. اڏڻ - جوڙڻ (پٽ) - اوساري سَنڌو.
 اوسارن: م. مري ويل کي ياد ڪري روئڻ - پر ڪيڏن - اوسارا ڏيڻ.
 اوساري: ٺ. پٽ جي اڏواٽ م سرن جي جڙت، پٽ تي سرن ب مٽيءَ

جودور.
 اوسام: ٺ. درياءُ جي موج، درياءُ جو چاڙھ.
 اوسامائڻ: م. ڏانڊ جو ڏنگ هئڻ.
 اوسان: ڏ. عدوتون - لڄين، هيڃن - پار، هوش حواس.
 اوسان خطا ٿيڻ: حواس به ختم ٿيڻ - هوش گم ٿيڻ - وايون اٿڻ ٿيڻ - حوصلا خطا ٿيڻ.
 اوساء: ٺ. قوتن پيل زمين، جنهن ۾ پٽي پوندو وڃي پراڻا نه پيرجي.
 اوستا، اوستا: ٺ. (سن) عمر جو دور - وڃي عمر - ڄمار.
 اوستائين: ڏ. انهيءَ وقت تائين - انهيءَ حد تائين - تيس تائين - تيسين.
 اوستو: ڏ. (ف: اوستد) ڪم جو ڪاريگر - هنرمند ڪاسي - اُستو. هڪ ذات جو نالو.
 اوس پاس: پسگردائي، پاڙو، چوطرف.
 اوسر: ٺ. واڌ (قدم).
 اوسر: ڏ. برسات نه وڃڻ جي حالت. برسات جي ڪمي. سوڪ - خشڪ سالي، ڏڪر، آٺ.
 اوسر: ٺ. وڏي گابي - وڏي.
 اوسر: ٺ. (سن: اوشر) ڪرائي زمين، غير آباد زمين.
 اوسر ٻارڻ: شڪار لاءِ ٻاه جو مڇ پڙڻ.
 اوسرڻ: م. اُس مڙڻ - پٽڪڻ، اوسيڙي مڙهڻ.
 اوسرو: ڏ. اڇل - ٿيڙ (ڪينهڙي جو)، اُس جو ٺاھ.
 اوسط: ص. (ع) وچون - درمياني - معتدل، موزون - مناسب، سراسر.
 اوسنو: ص. اُس ۽ پوسل ۾ سڙي بدبودار ٿيل (گھ) - پروٽو.
 اوسو: ڏ. گهٽي آسٺ. هڪ بيماري، جنهن ۾ پٽيءَ جي ٽنگه گهٽي ٿئي. اوسيڙو، اُنو، الڪو - ڳٽي.
 اوسواڙ: اسم خاص. ٿر ۾ هندن جي هڪ ذات، جي جيڻ ڌرم جا پوڄاري سڏائيندا آهن.
 اوسو پاسو: ڏ. آسپس - پسگردائي - گردونواح.
 اوسه: ٺ. ڍارو - فل، فل جو سون.
 اوسه مڱڻ: چڱي وائي گهرڻ، فالون وجهڻ، سون ڳنڍڻ.
 اوسيڙجڻ: اوسيڙي مڙ ڏيارڻ، فڪر ۾ گهارڻ، دير ڪرڻ - سيڙجڻ.
 اوسيڙو، اوسيڙو: ڏ. انتظار - اُنو - اڏڪو، ڳٽي - چنتا.
 اوسيڙو ڪيڏن: انتظار ڪرڻ، تڪليف سهڻ.
 اوسي گوسي: تهل ٽڪور - خدمت ڇ ڪري.
 اوش: ڏ. (سن) جل - ڪم - ساڙو - چمڪو - روشني - تجلو.
 اوشد: ڏ. (سن) جڙي پوٽي.

اوصاف: ذ(ع: وُصف جو جمع) وُصفون- ڳڻ، خوبيون، عادتون- لڃن.
 اوصاف حميده: ذ. وُتندڙ ڳڻ- سُٺا اخلاق.
 اوطاق: ث(ت) ڪچهريءَ جي جاءِ- مهمڻ خانو.
 اوطاقي: ذ. اوطاق م ترسيڻ- تڪيڻ، دوست- ڀر، آرمي-
 ٽائيڪو.
 اوطاقي ٿيڻ: مهمان ٿيڻ، تڪر.
 اوڳاڻ: ذ. مڪ قسم جي راڳتي (جنهن م سنڌي ڪافيون ڳڻجن).
 اوڳڻو: ص. اجنبِي- ڌاريو- اوڀرو.
 اوقات: ذ(ع: وقت جو جمع) وقت- ويو- مهل، پچندي- حيثيت.
 اوقاتِي: ص. خيالن وارو- من موهي- پورنو.
 اوقاف: ذ(ع: وقت جو جمع) خير تي دايون (جيڪي خير جي
 ڪمن ي مذهبي ڪمن لاءِ مخصوص هجن، جيئن: مسجدون،
 مٿم، مسافر خان وغيره).
 اوقاف کاتو: ذ. وقت ٿيل جاين، منڪيتن جي سارنيل ۽ نظرداري
 وارو محڪمو.
 اوڪ: ث. اٽي- ڪڏ، اوڪ رو، وسڪرو،
 اوڪ اڇن: ڪنهن شيءِ کان نفرت اڇن- ڪراهن اڇن.
 اوڪ: ث(ه) پل- چڪ- غطي، د نهڻ- ڪوڪ، وڏو سڏ.
 اوڪارن: م. اٽي ڪرڻ،- اٻڙ ڪڏين- وڪر ڏين.
 اوڪارو: اٻڙ ڪو اٽي.
 اوڪارا ڏين: ذ. اٻڙ ڪڏين- اٽي ڪرڻ.
 اوڪاس: ث. انتظار- اوسيرو.
 اوڪائڻ: م. بند ٿيڻ (مينهن وسڻ، ڳوڙها وهڻ).
 اوڪڙ: ذ. ڪر ۽ صدين جو تهڪيل پ تي (جنهن ۾ ميرا ڪپڙ
 تهڪائجن).
 اوڪڙو: ص. پيرن تي (ويٺل)- ڪڙين پير (ويٺل)- اُپ ڪڙو.
 اوڪسي: ث. ڪاٺي گولائيءَ ۾ ڳهڙڻ جو رندو.
 اوڪڻ: م. اٽي ڪرڻ- وڪرڻ.
 اوڪو: ذ. خندق- ڪهي، ڪوهن پ تي ڪيڻ جو پوکو.
 اوڪمي: ص. اُن ڪمي، سا ڪم جي. ٺ ڪنهن مقصد حاصل
 ڪرڻ جي.
 اوڪ: ث. جڇ- تحقيق ت.
 اوڪ: ث. هنج- تڪليف، سور- ڀڙ، اوڪي ٻويل.
 اوڪ سوڪ: ذ. ڏڪ سڪ- ڏڪي ٺي سڪي ٺي.
 اوڪ پوکا: ث. بني باري جي سڀي، ڪم ڪر- ڏندو ڌڙي.

اوڪا پوکا لاهڻ: ڪم ڪار لاهي مطمئن ٿيڻ، انتظار دفع ڪرڻ.
 اوڪائڻ: م. سڃيڻ- ڄاڻڻ، اميڃاڻ ڏيڻ، مثال ڏيڻ.
 اوڪائي: ث. ڏڪي ٺي- هنجائي، تڪليف، مشڪلات.
 اوڪپ: ث. وڪني، هنج، ضرورت- گهرج.
 اوڪ ڊوڪ: ث. جڇ جوڇ- وڙوڙو- نظرداري.
 اوڪڙ: ذ(ف: آخور) جهجهو ڳاه، اوڀريل ڳاه- اولڙ، گند ڪجرو،
 اوڪڙ: ث. خشڪ ڪو، ٺڪ- جهولو.
 اوڪو: ص. ڏڪيو- هنجو- اڏنو، مشڪل، (ث. اوڪي).
 اوڪي: ث. ڏڪي، مهل، مشڪل وارو وقت، هنجائي.
 اوڪي سوڪي: ث. ڏڪي سڪي ويل- هروقت.
 اوڪ: ث. (سن: اوڪه)- وهڪ- ريو (پانيءَ پ ڳهر جو).
 اوڪاڻ: ذ. محويت، بيخودي، (ص) اونهو- عميق- اڳڌ.
 اوڪت: ث(سن) خراب همت- ڏينگي روشن.
 اوڪرائي، اوڪرائي: ث. پيريل پيٽ جي حالت ۾ وات مان نڪرڻ
 هو- ڏڪر.
 اوڪرايون ڏيڻ: ڏيڻ ۾ هئڻ، مطمئن هئڻ، سڪيائيءَ جي حالت ۾ هئڻ.
 اوڪرو: ص. گهٽوڪ نيندڙ- پيٽوڙي.
 اوڪڻ، اوڪڻ: ذ. خراب لڃن- بد عادت، بچڙي خصلت.
 اوڪڇڻ: م. ڪڏل پيٽل شيءِ وري وات مان ڪيڻ، اٽي ڪرڻ.
 اوڪڙن: م. چوپني مل جو ڳٽل ڪڏو ڪڏي وري ڇڏڻ، ڪڏل رقم
 پري ڏيڻ.
 اوڪڙي: ث. ڦوڙي- چنڊو- اوڳڙ، وصولي (اوڌريا چندي جي).
 اوڪائڻ: موڳائي ڪرڻ- غافل ٿيڻ.
 اوڪاهي: ث. شاهي- گواهي، اوڪاڙي.
 اوڪ توڪ: جڇ جوڇ- پوٽل- اٽلائڻ پٽلائڻ.
 اوڪڙ: ث. ڳٽر ڪڏو موٽ ٺي وات م اٽي ڇڏڻ (چوپني مل جي
 فطري خاصيت).
 اوڪر ڪيڻ: ڳجهه منهن ڪرڻ- راز ڪيڻ.
 اوڪر ورائڻ: ڪڏو وات م اٽي وري ڇڏڻ- وڪرڻ.
 اوڪڙ: ث. رقم جي وصولي، ڦوڙي.
 اوڪڻ توڪڻ: ٺلائڻ، حاجت.
 اوڪو: ص. موڪو- ڪند ذهن، موڙهن، تحن، بي سرت، (ث. وڪي)
 اوڪو اٺ: ث. ڇڏو موڪو- ٻوڪ.
 اوڪو موڪو: منجهيڻ- بي سمجه- ٻوڪ.

اوڱه: ٺ (سن) وهڪ-ريلو. سٽو-ڊيگي. مڇو.
 اوڱهٽ: ٺ. گهٽتائي. پڌرائي.
 اوڱهٽ: ڏ. اڻڪپرو-اڻهون-بيرونو. نه هوار-ڪهرو. اٿانگو.
 اوڱهر: ڏ. چوپائي مال جي اوه سڄي پون جي بيماري.
 اوڱهرن: م. سست ٿيڻ-توت ٿيڻ. گم لوٿيڻ.
 اوڱهر: ٺ. ڪهاڙپ-عرياني. پڌرائي (عين جي).
 اوڱهر ڏڪڻ: ڪنهن جي عين تي پردو وجهڻ-عيب لکڻ.
 اوڱه سوڱه: ٺ. ٿانو مان اڳي ڪيرين بچڻ کاڌو. بچت سجت. اوڀر سوڀر.
 اول: (ع) منڍ-شروعات-ابتداء. (ص) پهريون-ابتدائي. (ظ) پهريائين-اڳمر.
 اول آخر: ظ. منڍء پڇاڙي. اڳي پوء-پس پيش. نيٺ-آخر ڪار.
 اول: ڏ. ٿيڻه-ٺيڻه. چول.
 اول: ڏ. ضامن طور يرغمال م ڏنل ماتهو-ضمانت. وڏي لهر-موج.
 ب نبي. وهڪ م ٺهي ڪندري وٽ گڏ ٿيل ڪڪ ڪن. اها ڪني. جا پتيءَ م وجهي هلائڻ سن ٻيڙيءَ کي ڏڪي-ڳڻ.
 اول پٽ ٿيڻ: دريدر ٿيڻ. روٽي م پوڻ. ڦيرين م اچڻ.
 اول ڪري بيهڻ: پتيءَ م ڪڪ ڪچرو تري بيهڻ. رڪوت ڪري بيهڻ.
 اول ورائڻ: ضمانت ڏيئي يرغمال ڇڏائڻ. (طنزيه) وڏي ڪيپ ڪٽڻ.
 اولون ڪرڻ: جاڙون ڪرڻ-جنانون ڪرڻ.
 اولاد: ڏ (ع) وڏو جو جمع) پيٽ ڄڻو-ويءَ. ٻريچ.
 اولادي: ص. اولاد وارو-ٻچڙيوال-عالمي.
 اولار، اُلاَر: ڏ. بيل ڪڍيءَ جي پوئين حصي م گهٽو ٻار (جنهن سبب پڇاري اڇا تري ٿي وڃي).
 اولاري: ٺ. حملو-ڪه-جنم. ڪيل پنهن جولا مارو (ترن م).
 اولارڄڻ: اُلاَر. اڪڙجڻ. گهر گهلو ٿيڻ.
 اولاق، اولاک: ڏ (ت) اولاغ) تپل پهچائڻ لاءِ ڪم ايندڙ گهوڙو يا اٺ. چڙهيءَ جو رهت. بربرد روھت-لاڏو (ڊيگو، گهوڙو، اٺ).
 اولاکو: ڏ. مصيبت-پريشاني. رولڙو. جداني.
 اولانيو: ڏ. جيسي-الو. اوپلو-طعنو-مھتو.
 اولانگن: م. اورانگهن. انحرافي ڪرڻ.
 اولائن: م. اٺيڙن. اڪيلن (چرخو. ايت). وهڻ تان سنج يا پاڪڙولاهڻ.
 اولاتو: ڏ. اهو گيت. جيڪو عورتون ٻار کي ڪيڏائڻ وقت چون.
 نولي-اوراتو. اوسارو.
 اولانا اورن: پر ڪڍي روئڻ.

اولائي ڪرڻ: سبب ٺهڻ. نمونو ڪرڻ.
 اولانيو: سڪتو-خالي-ٽپڙن کان سواءِ.
 اولائي: ٺ. اوکاڻي-هنجني-مشڪلات-ڏکيائي.
 اولت: ٺ. نڪاح-ٻڌي زال-جوءِ.
 اولجڻ: م. هيڏانهن هوڏانهن پٽڪڻ. ٻئيءَ م ٽڪڻ.
 اولجڻ: م. ٻيڙيءَ جو سڙه بدران اولي سان ڪمجن.
 اولڙ: ص. چوپائي مال جو ڪئي بچاير گه-و بريل گه. ڪڪ ڪچرو. وهڪري جي مٿا چري تي ترندڙ ڪڪ ڪن.
 اولڙ سوڙڙ: ڏ. ڪن ڪچرو. (ص) گڏڙ سڏڙ-گڏوچڙ.
 اولڙو: ڏ. آرمي. شيشي يا پتيءَ جي سطح تي سج جو عڪس پوڻو. هڪ ٻارائي بيماري (جاسج جي تبشڪن ٿي).
 اول گهول: ظ. قربن-صدقي-وري گهوري.
 اولمپڪ رانديون: يونين جا هر چوٿين سال ٿيندڙ ادبي، ورزشي مقابلا.
 اولمو: ڏ. ڪپڙي جي ڪندريءَ تي هڪ قسم جو تپو.
 اولن: م. پٽڪڻ. ٽڪڻ. ٿيلهن-ڏڪڻ (ٻيڙي).
 اولو: ڏ. پردو-پنڊ-اوت. آجهو پڇو-چانو. ٻيڙيءَ جو ڳڻ. پوک. مرتنگيل اوڙو. ڳڙو.
 اولا اڏڻ: پڪ ڏڻ-پونگ ٺهڻ.
 اولا لاهڻ: جدائيءَ جا پردا پري ڪرڻ. ڏک لاهڻ.
 اولي پون: ويجهو پون-پرساڻ اچڻ.
 اولو: ص. اوکو-ڏکيو. اهنجو. اٿانو. اٿانگو. (ٺ. اولي).
 اولا پير ڪٽڻ: خراب هلت هئڻ-اڍنگا پير ڪٽڻ.
 اولو سولو: ص. ڏکيو سڪيو. اهنجو سهنجو. ايتو سٽو.
 اولو الابصار: ص (ع) بصيرت جا صاحب. اهل نظر.
 اولو الالباب: ص (ع) دلين جا صاحب-اهل دل.
 اولو الامر: ص (ع) حڪم جا صاحب-حاڪم.
 اولو العزم: ص (ع) پڪي ارادي وارا. استقلال جا صاحب. ثابت قدم.
 اولو العزمي: ٺ. ارادي جي پختگي. ثابت قدمي. استقلال.
 اوله: ڏ. اهندو-مغرب-پچم.
 اولي: ص (ع) بهتر-وڌيڪ چڱو. اعليٰ. شروع وارو-پهريون.
 اولي: ٺ. ٻيڙيءَ هلائڻ جو ڳڻ.
 اولياء: ڏ (ع) وٺي جو جمع) الله جو دوست. الله وارو. پھتل شخص. درويش-وٺي.
 اوليت: ٺ (ع) سبقت. ڳر ني.

اُولين: ص (ع) پهريون، ابتدائي.
 اُولين: آخرين، ڏاکڻين، پويين، قديم، جديد.
 اومر: ذ (سن) هندومت ۽ ڀٽور جون هيٺ پوترانو.
 اومانو: ص. بدبودار - بانس وارو - ڏٻارو.
 اوماهي: ث. موڱه (سڀه جي)، سڀڪي، ڊمڪشي.
 اون: ث. ونو - اوسيو - اُنڪو، اُنڻ.
 اُونار، اُونار: ث. ڪٽي، گڙي بگهڙ جي ڪوڪ - اُونڀي.
 اُونارون ڪرڻ: اُونڀيون ڪرڻ، ڏکڻ مان ٻيون ڪرڻ.
 اُونائتو: ص. اون وارو - منهن، ڦڪر مند.
 اُونائڻ: م. ڏين ڏيئي پڌن، ڪپڙن - قبول ڪرڻ (عرض) - ورنائڻ (سڌ)، گڙڻ ۽ ڪن جو ڪوڪ - وڙون ڪرڻ.
 اُونائي: ث. ڏنهن - عرض - فريڊ، ڪٽي گڙ جي وٺڻ.
 اُونت: ڏانت - پڇاڙي، راز.
 اُونترو: ص. حر ڪٽي - ڇو - ڏنگو (پر).
 اُونجهڙ: ث. اهنج، ايڏاڻ - تڪين.
 اُونجهڙ: م. اوجھرا تيون کان - پنڪيون کڻڻ.
 اُونجهڻ: م. اجهڻ، ڊڄڻ.
 اُونچو: ڏمڻي - مٿانهون - اُوچو.
 اُونڊاه، اُونڊاهي: ث. اُونڊه - ڪارڻ (رات جي)، اِنڌ ڌنڌ - بي بندوبستي، ظنم.
 اُونڊاهو: ڏ. اُونڊه - سياهي، (ص) ونده ورو - تاريخ.
 اُونڊر: ڏ. جوڙو (ڪپڙن جو) - وڳو، (ه) ڪنو.
 اُونڊر: م. وائڻ (ن)، سينگرن (سڀ)، سڄڻ (گهڙو).
 اُونڊه اُنڊوڪار: ث. گهنگه اوند هي - ڪري پٽ، جُٺي ٻوٽو.
 سبب اُنڊوڪار.
 اُونده ڪرڻ: سڄ ڪرڻ، نٽمن ڪرڻ.
 اُونڌ: ڏ. اُن وٺڻ (موتي)، اُن پوڻ (موتي).
 اُونڌن: م. وٺو ڪرڻ - نيٺن، نٽن (ٿن).
 اُونڌو: ص. اُٻو - اُٻو، منهن ب ڪم هيٺا - سرنگون، (ث) اُونڌي.
 اُونڌو بخت: ڏ. ڪوتئي قسم - سڌسمي.
 اُونڌي مَنجي ڪرڻ: سخت صدمي پڌ ڪ سبب ڪنو وٺو ڪري ان تي پنڄي رهڻ.
 اُونگت: ث. بيل گڏي ۽ جي ڦيٽي کي روڪ ڏي ۽ ٻيو غير جي ڏنڙ.

اُونگرڻ: م. چوپٽي جانور جو شھوت مڃڻ.
 اُونگه: ث. ننڊ جو خسر - گهڙو، اوجھراي - پنڪي، بيھوشي.
 اُونگه مڙ پوڻ: مستي يا آڪڙ ڪرڻ، پٽي ۽ کان نڪري وڃڻ، محويت مڙ ڇڻ.
 اُونگهو: ص. ڪونڪو.
 اُونو: ڏ. ننڊر - اُنڪو، ڳٽي، ڊپ - انديشو.
 اُونو اُنڪو: ڦڪر - ڳٽي، انديشو، انتظار.
 اُونهرو: ڏ. ڪري ۽ جي موسم - رهڙ.
 اُونهارو: ص. بد صورت - بد شڪلو، (ضد، سونهرو).
 اُونهان، اُونهائي: ث. گهراڻي (پاڻي جي) - عميق.
 اُونهو، اُونهون: ص. عميق - تڏه، ڳوڙهو (خيال، ويچار).
 اُونهو اچو: ونهوب - گهرو پٽي.
 اُونهراڻا ه: گهرو - عميق، پٽل.
 اُونء: نهي، طرح - ٿين.
 اُوني: ص. اُن مان ٺهيل - پشمي (ڪپڙو).
 اُون: ث. ڪمي - گهٽتائي، عيب.
 اُون اُٺاڻ: اُٺيوري، ڪهٽتائي - ٿوري.
 اُون سي: ص. هڪ گهٽ سي جو عدد (79).
 اُون نوي: ص. هڪ گهٽ نوي جو عدد (89).
 اُونائي: ڪهٽتائي - ڪمي، ٿوري - ڪوتاهي، عيب - وڌ.
 اُونايون ڪيڻ: عيب ڪيڻ - گهٽتائي ڳولڻ.
 اُونت: ث. ڏسپندي، اُٻت، ڪلفت، ڌڪر - نفرت.
 اُونتھ: ص. هڪ گهٽ ٽيهن جو عدد (29).
 اُونتھين: ث. ٽمري مهيني جي اُونتھين تاريخ، ونداهي رات.
 اُونو: ڏ. ڊگڙي (ن جي)، ڪري مور مست ڪبل اُن جي پٽي.
 اوتا وجهڻ: اُن ورهين (ٻئي ڪرڻ) لاءِ ڊگڙيون لڌن.
 اُوتو: ص. ٿورو - گهٽ، عيبدار.
 اُوتو اڌڪ: ص. گهٽو.
 اُونويو تو: ص. ڪپڻ وڌ، حوسي، ب رڄ سڻ.
 اُوني پوني: م. وڳي سوکي، ضرورت جي منهن.
 اُونوچ ه: ص. هڪ ڪيس سڄه جو عدد (49).
 اُونهڙ: ص. هڪ گهٽ ستر جو عدد (69).
 اُونهڻ: ص. هڪ گهٽ ست جو عدد (59).
 اُونيتاليه: ص. هڪ گهٽ چاليهن جو عدد (39).

اوتيه: ص. هڪ گهٽ ويهن جو عدد (19).
 اوتيهون: ص. سنسلي م هڪ گهٽ ويهنون.
 اوور: ذ (انگ) ڪر ڪيٽ م ڇهن بلن جو وارو.
 اوور ڪوٽ: ذ. سياري م پٽن جو پيرن تائين ڊگهو ڪوٽ.
 اوور سيٽر: ذ (انگ) اڌ وتن جي نظرداري ڪندڙ عمددر - سرور.
 اوھ: ذ. ڪير ڏيندڙ جانور جي نئن جو مٿيون حصو - شيردان.
 اوھ سڪائڻ: ڪير گهٽائڻ.
 اوھار: ث. پردو، چادر، ڌوليءَ جو ڍڪ. بار جي هڪ پاسي لپٽ.
 اوھارجڻ: مٿ پيرن سبب بيهوش ٿيڻ.
 اوھارڻ: م. بار جو هڪ طرف ٽيڻ - الارڻين.
 اوھارو: ص. هڪ پاسي تي ٽيٽيل - نميل - لڙيل - الار.
 اوھاڙ: ث. ٿڌو ڌريعي، وڃايل پيري جي ڪيل جڇ، پوري ڪٽ.
 اوھام: ذ (ع: وھم جو جمع) اجايا خيال - وسوسا، گمان.
 اوھاندو: ذ. آوندو.
 اوھجڻ: اوھڻين (چوپني مل ڪي).
 اوھڙجڻ: م. مينهن ب ٻئي ڪنهن دور جو اوتڙ ب ايڪپريءَ تن ڪري ڦاسي پوڻ.
 اوھڙڻ: م. اسڻ، اسهن - من، پري وڃڻ.
 اوھيرو: ذ. واءُ جي زور تي مينهن جي اڇل يا وسڪارو.
 اوھيرو ڪرڻ: اڇر سان منهن وسڻ، حملو ڪرڻ.
 اوھين: ض. توهان - وھڻ - توهين.
 اوھي واھي: ص. سنڀال ڪندڙ - راڪو، ڌڻي سائين - وارث.
 اوءُ: ض. اهي. (شاھ جور سالو).
 اوئڻ: ذ. هڪ قسم جو ٻوڙو ۽ گاه.
 اوئي: ث. پاڻيءَ جي ڪي - ننڍي سنداڙي.
 اوئي: ث. سوڍا ڪروانگر ڪپڙن ڌوئڻ م ڪم ايندڙ هڪ قسم جي اڇي مٽي.
 اوڀر: ث. دير - اوڀر. ڪمھلاني - بيگھ. (ظ) ڪمھنو، دير سان.
 اوڀر سوير، اوڀل سويل: ڌڻيءَ مان ڇڏي، ڌڻيءَ مھل. (ظ) اڳي پوءِ.
 اوڙ: ذ. وڪڙ - ڦيرو، سختي، سوڙھ.
 اوڙ ڏيڻ: وڪڙ ڇڏڻ، ڦاٽڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 اوڙو: ص. ڏنگو، ڏکيو، آتو شرو.
 اويس: اسم خاص. هڪ ولي نه جو نالو، جنهن نبي سڳوري تي ان ڏني ايمان آندو - ويس فرني. (ص) ان ڍڪيل - بنا ويس.

اويسار: ص. هميندڙ درهندڙ - نو سرنڌڙ.
 اويسلو: ص. پڌر ڪندڙ - باخبر - خوشيار.
 اوي سوي: ص. ايندڙ ويندڙ، مسافر مڙو، پنهنجو پراڻو.
 اويسِي: ذ. "اويس قرني" جي طريقي تي هلندڙ فٽير.
 اھار: ذ (سن) ڪاڌو - ڪاڇ، ڦوٽ.
 اھار: ث. بار جي هڪ پاسي لپٽ.
 اھار: ث. گم ٿيل وھڻ يا چور جي پير جي ڳولڻ.
 اھالي مَالي: عام ماتيو - لوڪ.
 اھانت: ث (ع) بي عزتي - ذلت، خواري.
 اھاءُ: ذ. شمع - سڀ تو، پرتو، تجو، چمڪو.
 اھت: ث (سن) دشمني - عداوت.
 اھت: ذ. ڪسيءَ جو ڪڙميءَ تي ساليون لاڳ (جيڪو فصل مان اڌ ٿئي) - اھت.
 اھتي: ص. هاريءَ جي ڪم ڪار لاءِ ٻڌل ڪاسي (لوهار، واڍو، ڪنڀرو وغيره).
 اھتمام: ذ (ع) بندوبست - انتظام.
 اھپارو: ض. انهن پرين - انهن نشين سان. (شاھ جور سالو).
 اھڇ: ذ. پڙيتو، ڏس - اشارو، ساڃي اک جو اشارو.
 اھڇاڻ: ذ. نشان - علامت، پاريتو.
 اھڇاڻ ڏيڻ: پڙيتو ٻڌائڻ، نشانيون ڏسڻ، پڌر ڏيڻ.
 اھڇائو: ذ. ڏکيو - آھنجو - مشڪل.
 اھڏ: ذ. اونهي ڪڏ - نيسروٽ ڪوٽيل ڪڏو، جنهن م پٽي ڪرندو آهي ۽ ڏلاير آهن.
 اھرام: ذ (ع) مصر ملڪ جا قديم مخروطي منارا - پريمڊ.
 اھرائڻ: م. هاڪرڻ (بيٽو، غوراب).
 اھرجڻ: بيهوش ٿيڻ - ڍڪرڻ، وسائڻ (بدن).
 اھرمڻ: ذ (ف) ٻڌيءَ يا شر جو ديوت، شيطان.
 اھڙڻ: ث. نوھڻ، سوڌڻ جو هڪ اوزار - سندان.
 اھڙڻ: م. لنگر کڻڻ (بيٽو، غوراب) - هاڪارڻ.
 اھڙو: ص. ڏکيو - مشڪل - گھرو.
 اھڙيو: ذ. هڪ قسم جو تبليجي بچ، هڪ پٿار ڪو وڪر.
 اھڙا تھڙا: معمولي - خسيس (مٺهو).
 اھڙو: ض. انهيءَ قسم جو - انهيءَ جھڙو.
 اھڙيون: عام ڪي هرڪن واريون - عام ڪي پلاشن واريون. (شاھ

جور سالو).

اُھسُ: ذ. سھنو-روشني. تجنو.

اُھڪُ: ذ. ڏکي-ني-اھنج.

اُھڪُني: ث. ڏک-ني-اھنج.

اُھڪو: ص. ڏکيو، اھنجو-مشڪل. (ث. اُھڪي).

اُھڪيءَ آڳھُ: ڏکي ۽ ويڙھ آڏو مددگار.

اُھڪُ: ذ. خوشبوءِ-سڳند. سُرھوتيل.

اُھلُ: ث. عادت. آڏ. چتر طور عيب جو نثر. ٽيڪ. اُٿل. وزن جو ھڪ پسي لاڙو.

اُھل ڏيڻ: چور پٿر پيدار جو چوري ٿيل مال بابت اُڻرو ڏيڻ.

اُھلون ڪيڻ: نثر ڪيڻ-ويچار ڪيڻ. نٿول ڪرڻ.

اُھلُ: ذ (ع) ماڻهو-شخص-جتو. گھر جو پتي. مالڪ-صاحب.

عيال-ڪٽنب. (ص) لائق-موزون.

اُھلُ الله: ص. خداوارو-نھوارو. بزرگ.

اُھل باطن: ذ. اندر جا اسرار ڇڏندڙ-باطن جا صاحب. قرآن شريف

جي آيتن جي اندروني معنيٰ ڪيندڙ.

اُھل بيتُ: ذ. نبي سڳوري جن جو خاندان. سادات. گھر جا پتي.

اُھل تصوفُ: ذ. صوفي طريقي جا پيرو-صوفي.

اُھل حديثُ: ذ. حديث تي هلندڙ. مسلمانن جو اھو فرقو، جيڪو فقھ

جا مسئلا قرآن شريف ۽ حديث جي روشني ۾ حل ڪري.

اُھل حرمُ: ذ. حرم جا ماڻهو-مستورات.

اُھل دلُ: ذ. دل وارا. صاف دل وارا. خداوارا. سخي.

اُھل زبانُ: ذ. ٻوليءَ جا مھر-زبندن.

اُھل سخنُ: ذ. سخن جا چتو-شاعر.

اُھلسنتُ: ذ. سني فرقي جا ماڻهو. مسلمانن جو ھڪ فرقو.

اُھل طريقتُ: ذ. طريقت جا صاحب. صوفي طريقي وارا.

اُھل ظاھرُ: ذ. ظاھر تي هلندڙ، اڪري معنيٰ ڪي ڇھندڙ. مادھ پرست.

اُھل علمُ: ذ. علموار. عالِم.

اُھل فنُ: ذ. فنوار-فن جا صاحب.

اُھل قلمُ: ذ. قلموار. لکندڙ. مصنف. اديب.

اُھل ڪتابُ: ذ. لاهي ڪتاب کي مڃيندڙ (مسلمان، يھودي، عيسائي).

اُھل ڪمالُ: ذ. ڪمائيت جا صاحب. ڪمال-پھتر.

اُھل معرفتُ: ذ. معرفت جا صاحب. خدا شناس-تمرگياني.

اُھل نظرُ: ذ. ڏسندڙ. نقاد. فيلسوف. دور اندیش.

اُھل عيالُ: ذ. زال ۽ پٽ-پاريجا.

اُھلڪارُ: ذ (ف) ڪم واريو. ڪارڪن. منتظم. ملازم.

اُھلُنُ: م. ھڪ پسي لاڙو ڪرڻ. اُلاڙئين (گاڏي). لڙڻ-جھڪڻ

(بر). ٻيٽن. ٽر ملاءِ ٽيڪ ڏيڻ.

اُھليتُ: ث (ع) قبيبت-نيقت.

اُھليهُ: ث (ع) گھرو ري-رال.

اُھمُ: ذ. ھرج-نقصن. عيب.

اُھمُ: ص (ع) وڌيڪ اھميت وارو. بلڪل ضروري. خاص. ڳرو-

مشڪل (ڪم).

اُھمُ: ث. گھٽ (گرميءَ جي)-مُوغھ-اُڪرس.

اُھمالُ: ذ (ع) غمت-سستي. بيپرواھي. دير-تاخير. ڏٺو-گشو.

اُھمائيُ: ث. گھٽ موغھ (سھ جي). ڊمڪشي. سھڪو. مند ڪني.

اُھمُنُ: م. گرمي ڪرڻ. اُڪرس ٿيڻ. تپڻ-گرم ٿيڻ. بيپوش ٿيڻ.

سھڪڻ. ٽڪر ڪرڻ. اک کي مھتي پائي ڪيڻ.

اُھمو: ص. ستو. مندو. ٿڪل. (ث. اُھمي).

اُھميتُ: ث (ع) ضرورت. خصوصيت. قدر.

اُھنُ: ذ. سھميءَ جي پٿرن کي برابر ڪرڻ لاءِ وڌل وزن (پٿر، تورو

وغيرہ)-پ سنگ. خالي ٿانءَ جي تور.

اُھنجُ: ذ. اڀاءُ-درد. ٽڪيل. سور-ڏک.

اُھنج اڀاءُ: ذ. ڏک سور. ٻڙا پٿر.

اُھنجائيُ: ث. ڏکي-ني-مشڪلات. سوڙھ-تنگي.

اُھنجو: ص. ڏکيو-وڪو-مشڪل. اٿانگو. (ث. اُھنجي).

اُھنجي: اوهن جي. (شاھ جور سالو).

اُھندڙُ: ذ. ڪپڙن جو جوڙو-وڳو. (شاھ جور سالو).

اُھنڊُ: ص. ڏنگو-ضدي. ڏنگي سپءَ وارو. هوڏي. ويڙھڪ.

اُھنرُ: ذ. شديءَ ۾ گھوٽ جو پھريدار (جوا ڪش گھوٽ پ ڪنور

جو پيتو پوئتي).

اُھنسا: ث (سن) ڪنھن ب ساهواري کي ڏکڻ جو عمل عدم تشدد.

اُھنڪارُ: ذ (سن) آڀو-خودي-ان نيت. ھٿ-ٽڪير-غرور.

اُھنوارجنُ: ذ. خبر ٿيڻ. واٽرو ٿيڻ. بيپوش ٿيڻ.

اُھنو تري: ث. اُھنر کي تخني ۾ ملندڙ شيون-اُھنر جو لاک.

اُھو: ذ. تير-ڪن.

اُھو: ض. هيءُ-سڳيو.

اُھو اُھو ڪرڻ: نٿول ڪرڻ.

اُھو سھو: ص. مٿ مٿ. ڏٺي ڏوٺي.

اُھونُ: ث. خودي-پٽيو-ٽڪير.

آهي پهي: ذ.اوهي واهي-ذتي ڏوڙي.مددگار.
 آهير: ذ.ڳنوار-ڳئون پاليندڙ.
 آهيني: ث.حمد-ڏڪي-گريني.
 اُٿان: ظ.اُٿان-انهيءَ جاءِ تن.
 اُٿان اُٿان: ذ.ننڍڙي ٻار جي روئڻ جو آواز.ڄمن وقت ٻار جو آواز.
 ائتلاف: ذ(ع) ميل جول-بي تڪلفي.خطو ڪتاب.
 اُٿڻ، اُٿڻ: ذ.چرخو (ست ڪٽڻ جو).در-هرلو.
 اُٿمر: ذ.(انگ) تمام ننڍڙو ڏرڙو.جوهر.
 اُٿمر ٻمر: ذ.جوهري تواني ۽ سن پريو ٻمر.جيڪو تمام وڏي تباهي آهي.
 اُٿڻ: ث.ڇهري اٿن مهين جي ٻڪري (جا اڇا ٻڪري نه هجي)-پٺ.
 اُٿرڻس: ث(انگ)پتو-سرنامو.سپاسنامو-خطاب.
 ائسو سيٽيشن: ث(انگ)انجمن-سپ-بزم.
 اُٽڪڙ: ذ(انگ) فلم يا ناٽڪ م ڀارت ڪٽندڙ-ادا ڪار.
 اُٽڪنگ: ص(انگ) ادا ڪاري.
 اُٿڻرو: ص.حرڪتي-ڪيچو.ڏنگو.هڪ هنڌ سُڪ ڪري نه ويهندڙ (ٻار).
 اُٿڻڇر: ذ.اُٽڇر.دامن-پٽ.
 اُٿون: حرف جمعو؛ ٻيو وري.
 اُٿي: ث.زالن جو هڪٻئي کي سڏڻ جو لفظ-اڙي.
 اُٿين: ظ.اهڙيءَ طرح-ان ريت.
 اُٿين جو اُٿين: ظ.بنڪر انهيءَ طرح-اُٿين تي.
 اياز: اسم خاص.سلطان محمود غزنويءَ جو پيرو غلام.جوهن وقت "پير سبز" نالي سان مشهور آهي.سنڌي زبان جو وڏو شاعر "شيخ اياز".
 اُبال: ذ(ف) گهوڙي جي ڪنڌ جو وار-ٻشڪون.
 ايامر: ذ(ع) يوم (جو جمع) ڏينهن.گهڻو عرصو-مُدت.زمانو.حيض جا ڏينهن.
 ايامڪاري: ث.حڪومت جو زمينو-صاحبي.
 اياتپ: ث.بيوقوفي-ناداني-مورڪاڻي.
 اياتو: ص.ندان-مورڪ.ٻالويولو.
 ايبڪ: اسم خاص.هندستان تي غلام ڪهراڻي جو پيو وجهندڙ بادشاهه-قطب الدين ايبڪ.
 ايترو: ص.انهيءَ جيترو-انهيءَ قدر-جيترو.
 ايترو سارو: ظ.گهڻو-سرس-سوايو.

اَيتُ، اَيتُ: ذ.هڪ تارو.جوبڌي مهيني (گسٽ) جي پهرين ڏهن تاريخن م پري (هن جي اُڀرڻ سان مل ڪير سُڪ ٿيندو ۽ پاڻيءَ م رات ايندي آهي).
 ايشار: ذ(ع) پنهنجي قائدي کي ٻين خاطر قربان ڪرڻ.بذالچ خدمت.
 ايجاب: ذ(ع) نڪاح يا ڏيئي لپي ۽ ڪنهن به طرف جي ڇ.
 ايجاب و قبول: نڪاح جو قول (گهوٽ جي پاران) ۽ اقوار (ڪنوار جي طرفن).
 ايجاد، ايجاد: ث(ع) نئين سر وجود مه آڻڻ.نئين شيءِ ڳولي ڪڍڻ.
 ايجاز: ذ(ع) چونڊيل حصو-اختصار.ثت.
 ايجنٽ: ذ(انگ) ملڪ جي پاران ڪم ڪندڙ-عيوسي.گمشتو-يلاوتو.
 ايجندا: ذ(انگ) ڪنهن گڏ جاتيءَ جو ڪارروائي نامو.
 ايجنسي: ث(انگ) ڪم ڪار هلائڻ لاءِ تنظيم.ڪنهن ڪمپنيءَ پاران ڪم هلائيندڙ آفيس.
 ايجهو: ص(سرائڪي) اهڙو.(سچل)
 ايجون پيجون: ث.مُذ جيترا مٺ-اڳيون پويون پير هيون.
 ايجو: ذ.احسن-ٿورو.
 ايڏانهن: ظ.انهيءَ طرف-انهيءَ پاسي.
 ايڏو: ص.ايترو وڏو.انهيءَ جڳو.انهيءَ جيترو.
 ايڏو سارو: تمام وڏو.
 ايڏوانس: ذ(انگ) اڳواٽ ڏنل رقم-سوڻي.
 ايڊروڪيٽ: ذ(انگ) وڪيل.
 ايڊيٽر: ذ(انگ) اخبار جو مُدير.مؤلف.
 ايڊيٽوريل: ذ(انگ) اداريو-اخبار جو اداريو.
 ايڊيشن: ذ(انگ) اشاعتِي ڇپو.
 ايڊيوڪيٽ: ص(انگ) تعليم يافته-پڙهيل ڳڙهيل.
 ايڊيوڪيشن: ث(انگ) تعليم.
 ايڏاءُ: ذ(ع) سور-عذاب.درد-اهنج.
 ايڏائڻ: م.ڏکون.آزارن-ستائن.رجائڻ.
 اير: ذ.گجھي خبر آڻيندڙ-جاسوس-چاري.(شاھ جور سالو).
 ايراضي: ث(ع) زمين.زمين جي مپ-پڪڙ.
 ايريائي: ص.ايران مُلڪ جو رهاڪو.ايران سان تعلق رکندڙ.(ذ.تر جو هڪ قسم.
 ايرائون: ذ.ڪڙو
 اير پير: ذ.ڇوڇ-آدمورفت.تعلق-واسطو.

ایرجن: مر. پیرجن (ڦٽ)، میتجن (زخم)، نگرجن.
 ایر غیر: ذ. گند کجرو. مرمیس. (ص) بیگنو - جنبی.
 ایر قیر: ذ. قیرگیر - مت سنا. قند فربب.
 ایرک: ث (سن: یرث) حسد - بغض.
 ایرندی: ث. هیرن جوون - هیرن جوتیس.
 ابرو غیرو: عامرواجی - معمولی حیثیت وروم تھو.
 ابرو گھيرو: ذ. آپس - چوڌاری.
 ایریال: ذ. هڪ قسم جو بوتو - ڦرو.
 ایریل: ذ (نگ) و نریس ی ریڊیو جي هوٽي لھرون وصول
 ڪندڙ تار.
 ایریندڙ: ورنڌڙ - چئندڙ (ڦٽ).
 ایرینگ: ذ (نگ) ڪنن ۾ پٺن جو هڪ ڳڻ - نیرو و و.
 ایریو: ذ. هڪ پسر ڪو وکر.
 ایر پیر، ایرا پیرا: ث. نڱن جو سور. بدن جي پڇ. عذاب - مصیبت.
 ایرتک: ذ (سن: ایمک) جهنگی پکر. وڏو ڏنبو - ویرھو گھیتو.
 ایرزاد: ذ (ع) وڌارو - صافو.
 ایرزد: ذ (ف) ڌڻي تعالیٰ.
 ایرزدی: ص. خدائي - خدا جو.
 ایس: ث. ڪٽ جي پسي واري ڪاٺي - پٺین.
 ایستادگی: ث (ف) بيهڪ - قیام. بیٺلائي.
 ایستاده: ص (ف) بینل - قائم. ڪٽل. پختو - مضبوط.
 ایستائین: ظ. ايتري وقت تائین. انهيءَ حد تائین.
 ایسر: ذ. هندن جو هڪ مہادیو. جنهن جي نالي تي ھي جھڙ رکن.
 ایسوتو: ذ. بیرگ ڌيءَ جي ناني جي تري ۾ چڪ وٽ لڳر ڪاٺي.
 ایسور: ذ (سن) اُڀر تھار - پڳوان.
 ایشی: اسم خاص. دنیا جي ستن کنڊن مان وڏي ۾ وڏو کنڊ.
 ایشیائي: ص. سڀي جو رھ. ڪو.
 ایصال: ذ (ع) ورس - میلای.
 ایصال ثواب: ذ. شو بپھجن جو فعل.
 ایضاً: ظ (ع) پڻ. ڪٿين و نگر. سڳيو.
 ایفا: ث (ع) واعدی وفا ٿي - الحاق جي تڪمیل.
 ایک: ص (سن) هڪ - واحد.
 ایکاسی: ص. هڪ آسي جو عدد (۵۱).
 ایکانت: ث (سن) کیلائي - تنھي. گوشه نشینی.

ایکانوي: ص. هڪ آسي جو عدد (9۱).
 ایکائي: ث. هڪڙي - وحدت. بیگنگي.
 ایکتا: ث (سن) اتحاد - ٻڌي.
 ایکٽیہ: ص. نیمہ + هڪ جو عدد (3۱).
 ایکڙ: ذ (نگ) زمین جو مقرر ماپ وارو ٽڪر (8440 چورس وراير سي)
 ایکڙ بیڪڙ: ص. هڪ ٻ - ٿورڙا. (ظ) ڇڏو ٻڌو - ورلي.
 ایکسري: ذ (نگ) انساني جسم جي پوشیدہ عضون جو
 فوٽو.
 ایکلوئي: ث. رن (سندان) جو هڪ قسم.
 ایکو: ذ (سن: یک) هڪ عدد - هڪڙو عدد. هڪڙي درجي وارو
 انگ (۱ کان 9 تائين). ٻڌي - اتحاد.
 ایکوٽر، ایکوترو: ص. هڪ سیکڙو - سوتي هڪ (ویج).
 ایکونجاھ: ص. پنجاه + هڪ وارو عدد (5۱).
 ایکویہ: ص. ایکیم (2۱).
 ایکهتر: ص. ستر + هڪ وارو عدد (7۱).
 ایکهٺ: ص. سٺ + هڪ رو عدد (6۱).
 ایکیتال: ذ. واپارين جي اصطلاح ۾ من ۾ چاليهن سیرن بدران
 ایکیتاليهن سیرن جي تور.
 ایکیتالیہ: ص. چاليہ + هڪ وارو عدد (4۱).
 ایگزیکيوٽو: ص (نگ) قانون جي تعميل ڪرائيندڙ. ڪم
 وٺندڙ. ڪم ڪندڙ.
 ایگزیکيوٽو آفیسر: ذ. انتظامي عملدار.
 ایل: ث. لشکر - ڪٽڪ. نڪار - غڏولي. پرهيز.
 ایل: ث. نبري - نڪار. پرهيز - ڪري.
 ایلچو: ذ. هڪ قسم جو رنگين ریشمي ڪپڙو.
 ایلار متون: آزیون نیزیون - میرون متون.
 ایللاه: ث. د نهن. زي. منٺ.
 ایل پنھوار: ذ. پکر ر - ریڙار. جهنگي.
 ایلچی: ذ (ب) عیوضي. سنیر. قصه.
 ایما: ذ (ع) یماءُ کين جو سرو. حڪم.
 ایمان: ذ (ع) دل جو یقین - اعتقاد. پروسو - اعتبار.
 ایمان آتن: اعتقاد رکڻ. قبول ڪرڻ - مڃڻ.
 ایمان ٻوڙن: بي ایمان ٿيڻ. ضمیر و ڪٽڻ. ٻڌ وڃڻ.
 ایمانداري: ث. سچي - سچیت. دید ري.
 ایماندار: ص. یمن ورو. ویدھ ڪندڙ. مانتدار. مین. سچیتو. دیندار.

ایمان وڪڻڻ: لالچ خاطر حق کي ڇڏي ڪوڙ جي حميت ڪرڻ. ڪپت ڪرڻ.

ایمانی: ص. ایمان ورو. ایماندار. سورهي-دیر.

ایمن: ص (ع) امن ورو-مخوض. (ث) ڪلیان نٿ جو هڪ راڳ. جو آروهي ۽ مروهي ۽ هر سمپورن يعني ستن سرن جو ٿيندو آهي.

ایمنا: اسم خاص. عورت جون لو.

ایمی: ث (ع) سپيري جو چوٿون حصو.

ایسچی: ث. نٿڙيا گوء جي پوري ڪائي.

ایندڙ ویندڙ: ص. چن وچن وارو. (ذ) واتهڙو-مسافر.

ایندو: ص. سکيو ستا بو-هوند وارو.

ایندڙ: ذ. ڪڪن من ٿيل ٿ جي پلائي.

آینگ: ص. بهادر. ڙپنڪ. بپرواه. سجاڳ. اچنڪ-اوچتو.

اینگه: ث. ڊيگه. وڌ.

اینگه پتار: اجائي ڊيگه.

اینگهان: م. ڊيگه ڪرڻ-طول ڏيڻ.

اینگهن: م. چڪجي ڊگهو ٿين (ريٽ). ويجهڻ.

ایوارڊ: ذ (نک) محنت طور ڏنل انعام سوکڙي.

ایوان: ذ (ف) اکڻ-اڳنڌ. محل-مڪن.

ایوب: اسم خاص. هڪ نبيءَ جون نو.

ایوریست: اسم خاص. همالیه جبل جي وڏي موڙي چوٽي (Everest)

ایوتو: ص. ڏنگو. چيڙاڪ.

آینوی: ث. هڪ قسم جي ول. جا ڪچي ٻر لون جي وٽن تي چڙهندڙ هي. جنهن جا اڇا گل ٿيندا آهن.

ایها م: ذ (ع) شعر جي هڪ صنف. جنهن ۾ ٻن معنائون وارو لفظ آندل هجي. شڪ

آیه: ذ. عینڪ. عینڪ مثل خاص شینسن جا کوپ (اکین تي پڻ لاء).

ایهي: اهڙي-انهي جهڙي.

ایهي ۽ پر: اهڙي ۽ ريت.

ایشن: ظ. نین-بدڪل انهيءَ طرح. بنا شڪ شبهي جي. اهڙي حال ۾ (شاهه جو رسالو).

ب: ذ (ع) تلفظ "بي". سنڌي، عربي ۽ فارسي "الف-بي" جو ٻيو اکر. ابجد موجب عدد ٻ.

با آڏب: ص. ادب ورو-ادب ڪندڙ.

باب: ظ (ع) بابت-باري ۾. حق ۾. نصيب ۾.

باب بن: قسمت ۾ اچڻ. لکيو ٿين.

باب: ذ (ع) درو زو-نگه. دستان (ڪتاب جو)-فصل. رستو. ڪسيءَ جو هڙي تي بند ٿ-لاڳ. قسمت-نصيب.

باب پڙهڻ: الف بي پڙهڻ شروع ڪرڻ.

بابا: ذ. بابو-پيءُ-ولد. نسري ٻار لاء استعمال ٿيندڙ لفظ. جوڳي-سني سي.

بابت: ظ (ف) واسطي-لاءِ-متمق.

بابجي: ث. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي ٻوٽي-بابچيني.

بابر: ذ (ت) شينهن-ببر شينهن. (اسم خاص) مغل گهراڻي جو باني بادشاه.

بابل: ذ. پيءُ لاء پيار وڃان استعمال ٿيندڙ لفظ.

بايل: اسم خاص. عراق جو هڪ قديم شهر. جتان تهذيب جي شروعات ٿي.

بايلو، بايلا: ص. ٻار لاء پيار جو لفظ-ٻچڙو.

بايو: بو-پيءُ-والد.

بايو: رمتو فقير. ريلوي جو هڪ ملازم (جيڪو ٽڪيٽون چيڪ ڪري ۽ ڏئي وٺي).

بايو بيڪاري: سامي-ميلاني-جوڳي فقير.

بايونو: ذ (ف) پيسار ڪي ۽ ڪر جو هڪ قسم.

بابه: ث. ڪوھ جو پاڙيچ. ماڻھ کي جهلڻ جي ڪائي.

بابي: ث. ٻار کي پيار مان ڏنل چمي-مني.

بابي: ص. باب جو پيرو ڪار-بهائي.

باين: ث (نگ) سلائيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ٺوھي ريل.

بايتا: اسم خاص. ٿر جي هنڌن جي هڪ ذات.

بات: ث. ڳالھ بولھ. ذڪر-بين. سخن-گفتگو.

باتدبير: ص. اٽڪل ويز ٿيندڙ-ڏاهو.

باتمیز: ص. سلیچتو، تمیزوارو.
 باتوني: ص. بگانهیر-گهن بگله تو، بتا کي.
 باتر: ص. تلهو-مترو.
 بات: ث. بنت-لث. چتي بک.
 بانارو: ذ. کوروپچا تيندڙ-بنارو، ديو، (ث. بناري).
 بانو: ذ. تلهي لث-بانو.
 بانا ڏين: سوشاهتن-لنين سان کتن.
 باپو: ذ (ه) پيء-آبو، (ص) هوشير-ڏهو، استد.
 باج: ذ (ف) محصول-ڏن.
 باجگذار: ص. ڊلپرو-ڏاني.
 باجارا: اسم خ. ص. ضلعي دادوءَ ۾ سيوهڻ لڳ هڪ شهر يا ڳوٺ جونلو.
 باجر: ث. سنهيون بيڪر کنيون-سَنهور.
 باجو: ذ. واهو، هر مونيم.
 باجو: ص. باقي بچيل، بچت ۾.
 باچا، باچاه: ذ (ف؛ بدشد) بادشاه.
 باچائي، باچاهي: ث. بادشاهي.
 باحياه: ص. حياه وارو-شرميو.
 باخبر: ص. خبر رکندڙ-واقف، خبردار-سجڳ، سياڻو.
 باختر: ذ (ف) اوڀر-مشرق، اڳاٽي زماني ۾ بئخ جونو.
 باخته: ص (ف) گم ٿي ويل-خط (حواس).
 باد: ث (ف) هوا-وا، ريح-بدي.
 باد ٿند: ث. طوفان-واچ-سخت هوا.
 باديا: ص. هوا وانگر تيز ڊوڙندڙ گهوڙو-تکو گهوڙو.
 بادپيما: ص. هوا ماپيندڙ (اوزار)، هوا جهڙو تڪو (گهوڙو).
 باد خزان: ث. سرءُ جي هوا (جيڪ وٽن ڇڏين ڇڏي).
 بادسَر، باد سَنج: ص. ترڙو، معرور، بڪواسي.
 باد صبا: ث. صبح جو اتر اوله کان لڳندڙ هو (جنهن ۾ گل ٿڌن).
 صبح جي هير،
 باد صرصر: ث. تهر تيز هوا، جهونو.
 باد فرنگ: ذ. يورپ جي هو، هڪ مرض-تسڪي-تسڪ.
 باد مَحول: ث. سوداء-ماليخويا، نئوز-مسخري.
 بادال: ذ. مٿدار (ڊيگه ويڪر سن).
 بادام: ذ (ف) هڪ مشهور ميوو.

بادام چشمر: ص. بادام جهڙين اکين وارو-سهنين اکين وارو (ممشوق).
 بادامچو: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.
 بادامي: ث. بد م جو گورو، (ص) رنگ جو هڪ قسم.
 بادبان: ذ (ف) پيڙيءَ جو ستر.
 باد رنگ: ذ (ف) کيرو-ريپر.
 بادرو: ص. پسو کٽندڙ-طرفدار، حمايتي.
 بادشاه: ذ (ف) تخت ڏئي، ملڪ جو حاڪم، تاس ۾ بارهون نمبر پتو.
 بادشاهت: ث. بادشاهي-حڪومت، سلطنت.
 بادشاهزادو: ذ. بادشاه جو پٽ، (ث. بادشاهز دي).
 بادشاهه گردِي: ث. بادشاهن جي تبديلي-طوائف نموڪي.
 ڏيمڙسي، ڏڏڏڏ، ڦرلٽ.
 بادشاهي: ث. حڪومت-صاحبي، سلطنت.
 بادشاهي ڪرڻ: حڪومت ڪرڻ، خوشين ۾ رهڻ، عيش ڪرڻ.
 بادشاهن: ث. مصريءَ جو قسم.
 باد ڪش: ذ. ويڇو.
 باد گولو: ذ (ف) تي سڄي پون جي بيماري.
 باد گير: ذ (ف) گهر ۾ هوا اچڻ لاءِ چٽ ۾ ٺهيل منگه.
 بادل: ذ. ڪڪر-بر.
 بادل برسڻ: مينهن پوڻ، الاهي رحمت وسڻ.
 بادل گلڻ: ڪڪرن جو ٿڌي پکڙي وڃڻ-آسمان صاف ٿيڻ.
 بادلو: ذ. زريءَ جي تر، زري-مٽيس، ريشم، سوني ڌر سن ڀرت.
 ڌوئ مان ٺهيل هڪ قسم جي گهنگهي (جنهن تي ڪپڙو چڙهي هجي ۽ سفر ۾ پاتي ٿڌي رکڻ لاءِ ڪم اچي).
 باد نما: ذ. هو جو طرف ڏيکاريندڙ اوزار-هوائي ڪڪڙ.
 بادو: ص. چريو-مست، نشي ۾ مخمور، (ذ) وڏو وٽو-جمن.
 بادوان: ص. منگه، بادبان.
 بادء: ذ (ف) شراب-مي-مٺ.
 باده پَرسڻ: ص. شراب جو پيو چاري-شرابي.
 بادي: ث (ف) پيٽ ۾ هوا ڀرجڻ جي حالت، پيٽ مان نڪتل واڻ-ريح، طب يوناني موجب هڪ طبيعت، (ص) ريح پيدا ڪندڙ کڏو، اڇيو-بيسود.
 بادي سور: ذ. ٺوٺي سور-وجع المفاصل.
 بادي وائي: ث. ريح ۽ ستن جي سور جي بيماري، ڪوڙ-گهوڙو.
 بادب: ذ (ف) ڊڊ گهوڙي جي هڪ بيماري (جنهن ۾ گهوڙي جي

ڪڇن موانتي سوچ جاڳوڙها نڪرن).
 بادبان: ذ(ف) سونف-وڌڻ.
 بادبان خطائي: ذ.بساڙڪي وڪر جو قسم.
 باديه: ذ(ع) بيابان، رن پٽ-صحرا.
 باديه نشين: ص.رن مڙهندڙ-بدوي-صحرائي.
 بادڻ: ت.جوش جو هڪ قسم.
 بادڙه: سم خاص.ضلي لاڙڪاڻي م هڪ شهر جو نالو.
 باڊي: ت(انگ) بدن-جسم.
 باڊي بلڊر: ص.ورزشي جسم وارو-ٿلهو مٿرو.
 باڊي گارڊ: ذ.حڪم جو ذاتي نگهبان-خاص محافظ.
 باڏوڦ: ص.ذوق ورو.سيتي وارو.
 بار: ذ(ف) پيرو-دفعو-گهمرو (جين؛ تشرب؛ آشڪار وغيره).
 بار: ذ(ف) بوجو-وزن.ٿڌ.رڪيل ڪم-فرض.ذميوار.ڦل-ثمر.
 بارآور: ص.ڦڙيندڙ(ون)-ثمر در.فنديمند.
 بار بجا ڪرڻ: بار لاهڻ.فرض نهيڻ.
 بار بردار: ص.بارڪندڙ-حمل.مزور.لاڏو(وهڻ).
 باربرداري: ت.باريوتن.
 بار پون: بوجو پون.سفارش ٿيڻ.زور پون.ٿورو ٿيڻ-احسان ٿيڻ.
 بار خاطر: ص.ان وٽندڙ.تڪليف ڏيندڙ.
 بار عام: ت.عام اجازت.عام دربار.
 بار ڪن: جوابداري قبول ڪرڻ.ذميوار ڪن.هام هٿن(مشڪل ڪم جي).
 بار لاهڻ: جوابداريءَ جو ڪم پورو ڪرڻ.جهڙو تهڙو ڪم ڪري ڏيڻ-ميڙ لاهڻ.فرض ادا ڪرڻ(اولاد جو).ٿورو لاهڻ.
 قرض جي ادا ٿي ڪرڻ.
 بار وجهڻ: ڪنهن تي ڪا جوابداري وجهڻ(ڪم جي تعميل لاءِ).
 بار: ت(انگ) وڪيل جي انجمن.
 بار ايٽ لا: (انگ).قانون جو جوڙيستر.
 باران: ت(ف) مينهن-برسات.
 باراني: ت.برسات تي ٿيل پوک.مينهن تي بد ٿيندڙ زمين.
 بارانو: بار-بوجو.ڍاڇ-ٽڪو.
 بارانو: ذ.هندن جي رسم موجب ديوي ديوت جي موري.جوسرگس.
 باربار: ط(ف) وري وري-هر هر-ذري ذري.
 بارثو: ص.ميويدار-قروارو(ون).بيت سن-حمد.بارڪندڙ.

باردانو: ذ.سج.ڦٽيون وغيره ڪٽڻ لاءِ ڳوٺيون.برڪيون وغيره.
 باردر: ذ(انگ) ڪنڊي-وٽ.حد-دنگ.
 باردو: ذ(ف) پسانگي ڪاٺي (جنهن سن ميويدار شاخ کي ٽيڪڏجي).
 بارش: ت(ف) برسات-مينهن.
 بارع: ص(ع) سپڪن سٺو-نمبر عسو.
 بارق: ص(ع) چمڪندڙ-تابان.
 بارڪ الله: ذ(ع) "سه(توڪي) برڪت ڏني." (دعائيه ڪنمو).
 بارڪش: ص.برچڪيندڙ.برگير.مزور-حمل.
 برگاه: ت(ف) دربار-ڪچهري.درگاه-آستانو.
 برگي: ت.دفعو-پيرو(پڪ برگي=هڪ پيرو).ڪچري.
 بارگير: ص(ف) برڊوئيندڙ.برڪندڙ.بردبار-وڌڪڙدو.
 بارڻ: سم خاص.هڪ نئن جونو، جيڪا ڪير ٿر مان نڪري ڪوٽڙي وٽ سنڌو نديءَ ۾ پوي-بران.
 بارو: ذ.احسان-ٿورو.گناهڻ جو بار.ت.ڪيد-پرت(ڪم جي).
 باروبار: هر ٻار تي.سمند جي هر نر تي.سمند جي ڪنڊي لڳ هر نديءَ جي چوڙ تي.
 بارو: ذ.قلمي جي پٽ-ديوار-فصيل.
 باروڏ: ذ(ف) گندرف وغيره مان ٺهيل مصالحو (جيڪو آتشبازيءَ برودي هٿين م ڪم اچي)-(دارون-آتشي مادو.
 بارود خانو: ذ.بارودي هٿين رکڻ جي جاءِ-اسلح خانو.
 بارودي سُرنگه: ت.هڪ قسم جو بم.
 بارها: ط(ف) بار جو جمع) ڪنڊن دفعا-ڪيترائي ڀيرا.
 باري: ذ(ع) خالق-آپاڻهار.خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 باري تعاليٰ: ذ.خلقتهار-خدا تعاليٰ.
 باري: ص(ف) باروارو-ڳرو.برڪندڙ(وهڻ).بارسيندڙ-بردبار.
 بارياب: ص(ف) اجازت مليل(بارگاه ۾ داخل ٿيڻ لاءِ).درگاه ۾ قبول ٿيڻ.
 بارياب ٿيڻ: صحبت جو فيض حاصل ڪرڻ.ملاقات ڪرڻ.
 باريابي: ت.حاضري-داخلا.
 باريچا: اسم خاص.سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 باريڪ: ص(ف) سٺو.ننيس.
 باريڪ ٻيڻ: ذ.مرشد-تيز فهم.
 باريڪ بيٺي: ت.غور سان ڏسڻ.تيز نظر.معمولي ڳالهه جي -

باطن جا بانا: مخفي رنگ-گجھاراز.
 باطني: ص: اندروني. لڪل-گجھو.
 باضون: ذ: باطن. ضمير.
 باعث: ذ (ع) سبب-ڪرڻ. اصيت. بنياد. (ص) بني-موجد.
 باعمل: ص. عمل ڪندڙ. چڱ ڪم ڪندڙ.
 باغ: ذ (ف) گنن جي ٻوٽن ۽ ميوي وارن وٽن واري ايراضي-
 بستن-چمن.
 باغ ارم: شد ڪفر حود-غ-مترادو بهشت.
 باغائي: ص. باغ پوکيندڙ. باغ جي سنڀال ڪندڙ-مالي.
 باغبان: ص. باغائي-مالي.
 باغباني: ث. باغ سنڀالڻ. پوکڻ جي ڪرت.
 باغبان: اسم خاص. دادو ضلعي ۾ هڪ آڳاٽي تاريخي شهر جو نالو
 (جتي مخدوم بلاول جو منبر و آهي).
 باغ بهار: ص. سرسبز-بد. خوش.
 باغ جي موري: ث. آهشي. (متهو) جيڪي ليکي پڳنپم نه هجي.
 باغن ٽوٽن ٿيڻ: پنهنجي پنهنجي ڪم سان لڳڻ. پنهنجي ٿري لڳڻ.
 باغات: ث. باغ-گهٽ باغ.
 باغيجو: ذ (ف. ب. غج) ننڍو باغ-چمن.
 باغي: ص (ع) بغوت ڪندڙ-سرڪشي ڪندڙ. مخالف
 (حڪومت جو). پري پڇندڙ-مخالف.
 بافتو: ذ (ف) هڪ قسم جو سوتي ڪپڙو-ڪورولٽو.
 بافنده: ص (ف) آئندڙ-ڪوري.
 باقاعده: باقاعدي: ط (ف) قاعدي سان. قانون مطابق. ترتيبوار-
 سلسلي سان.
 باقو: ذ (ع) پيٽ ٽائيندڙ-شينهن. غنم جو ماهر.
 باقرخاني: ث. هڪ قسم جي سني ماني. منوروت-شيرمال.
 باقلا: ذ (ع) مٿر جون ٿريون. چوئر.
 باقي: ث (ع) بٽيا-بچت-پاڇي. (ص) هميشه رهندڙ-دائم
 قنم-بقاء وارو. (ذ) الله تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 باقي رڪن: بچي رڪن.
 باقيات: ث (ع) باقي جو جمع) رهيل بٽيا. بچت-پاڇي.
 باقيات صالحات: ذ. نيك عمل.
 باقيدار: ص. جنهن وٽ بٽيا رهيل هجي. جيڪو بٽيا نڌي. حساب چور.
 باڪ: ذ (ف) ڊپ-خوف.
 باڪره: ث (ع) ان پرنيل (چوڪري)-ڪوري.

باڪري: ص (ع. غر) پڇي وڪندڙ-سبزي فروش. ميوو وڪندڙ.
 باڪس: ذ (انگ) ٽيبن جي ڊبي-ماچيس. ڪوڪو.
 باڪسر: ذ (انگ) لوشني بڙ.
 باڪسنگ: ث (انگ) لوشني بڙي واري عالمي راند.
 باڪمال: ذ. اوچ تي پهت. ماهر (هنم).
 باڪو: ذ. ٻئي جي چورت تي چوري ٿيڻ جي خبر پڌ ٿيندڙ.
 باڪ: ث. پرهڻي جو اها پ فجر جي روشني. صبح صادق.
 باڪ ڦٽڻ: پرهڻي-فجر ٿيڻ.
 باڪ ڦٽي: ث. پريت جو وقت-پره.
 باڪرو: ذ. ڪٽو (پسار ڪو وڪر).
 باڪڙو: ص. چوٽي چانگير (ون)-نوڙهو (ون).
 باڪڙو: ذ. هڪ قسم جو ووڻ ۽ ان جي ڦٽي. (ص) بگڻ يا اڇن م تل.
 ڪنڪ جو هڪ قسم.
 باڪڙ ڏلو: ص. لڇ-بدمعاش.
 باڪڙي: ذ. هڪ خاندان وڻ-واڳهڙي.
 باڳهه: ذ. پست. باداميون وغيره-معزات (معجون نه لاء).
 بال: ذ (ف) پڪي ۽ جي ڪنپڙ ٿي-بازو.
 بال: ذ (انگ) ڪينهن-ڏڙهو.
 بال چال: ذ. لنگتپ. تڪي ڍوڙ.
 بال و پڙ: ذ. ڪنپڙ ٿيڻ.
 بالا: ذ (ف) مٿانهون-بند-اوچو.
 بالاين: ذ. مٿان نهاريندڙ. (شاه جو رسالو).
 بالا بند: ذ. پٽڪو-پڳ. مٿيون ڪپڙو.
 بالائنگ: ذ (ف) هٿ تي رکيل گشي کي قبو ٻڌڻ لاء چم جو پٽو.
 بالا پوش: ذ. سوڙ. لحاف. غلاف. لبادو.
 بالا خانو: ذ (ف) جاء جي مٿان اڏيل سٺو. ڇت تي اڏيل ڪوئي.
 بالا خواني: ث. اجائي تعريف. مبالغو.
 بالانفاق: ط (ع) اتفاق سان-يڪراء-متفق طور. اوچتو-
 چنڪ-نگهن.
 بالاچ: اسم خاص. سندھ هڪ ذات جو نالو.
 بالادست: ص (ف) وڌيڪ اختيار وارو. مٿيون عمندار. وڏو آفيسر.
 بالادستي: ث. مٿانهون اختيار-اسي اختياري.
 بالادي: اسم خاص. سندھ هڪ ذات جو نالو.
 بالاسار: ث. تڪليف-ڏک. ڪڏ-ڪاهي.

بالانشين: ص (ف) مٿن ٺهڻ جي ٽي ويٺل، مٿي جڳهه تي وهندڙ، صر.
 بالا همت: ص. وڏي همت وارو، دريهدل.
 باله: ذ (ع) الله جو قسم - خدا جو سنهن. (ظ) سچ بچ - تحقيق.
 بالائي: (ف) مٿيون، اٿل وارو، سرس - زبده وڌيڪ.
 بالائي آمدني: ث. مقرر پيدا ٿيڻ وڌيڪ آمدني، رسوت وغيره.
 بالائي طاق: ص. پري - ٻڳ.
 بالتي: ث. ڏسو "بڙدي".
 بالجبر: ص (ع) زور سان، زبردستي سان.
 بال روم: ذ (انگ) ٺڄ گهر.
 بالش: ث (ف) وهاتو - ٽڪيو، مسند.
 بالشت: ث (ف) گرنت - پڙي.
 بالشو زمر: ث (انگ) روسي ڪميونسٽن جي تحريڪ.
 بالشوڪ: ذ (انگ) انقلاب پسند، ڪميونسٽ.
 بال ضرور: ذ (ع) ضرورت موجب، ضرور - آوَس - پڪ - يقيناً.
 بالغ: ص (ع) جواني ۽ ڪي رسيل - س مايل، جوان.
 بالغ نظر: ص. تجربيڪار، نڪت شناس، باريڪ بين.
 بالغِي: ث. بنوغت - جواني.
 بالفرض: ظ (ع) فرض ڪجي - ڪٿي قبول ڪجي.
 بالفعل: ظ (ع) حال في الحال - هينئر - هن وقت، حقيقت ۾ - سچ بچ.
 بالڪل: ظ (ع) ڪٿي طور، پوريءَ طرح، نڪڪ - پورو.
 بالڪني: ث (انگ) ماڙيءَ جي اڳيان وڌيل ٽڪرو - چجهري.
 بالمر: ص. پيارو - پريتم، دلبر، دوست، عاشق، پيرواھ - بي اونو.
 بالمر ٿي ويھڻ: ص. پيرواھ ٿي ويھڻ.
 بالمُشافه: ظ. روبرو - سامھون.
 بالمقابل: ظ (ع) پيٽر - نسبت ۾، سامھون - ڳڻ.
 بالمفتو: ظ (ع) مفت ۾ - خواه مخواهه، اجايو.
 بالنگو: ذ (ف) هڪ قسم جو خوشبودار ٻوٽو (نازيو جهڙو).
 بالو: ذ. پھراڻ، چولي وغيره کي گھيريد ر ڪرڻ لاءِ ڪپڙي جو ڌڙ.
 پيسار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 بالو: ذ (ف) اڱوڙيڙهو.
 بالواسطه: ظ (ع) ڪنھن واسطي يا وسيلي سان - ٻئي جي معرفت.
 بالوشاھي: ث (ف) منائيءَ جو هڪ قسم.
 باليدگي: ث (ف) واڌ - ويجهه، سوڙ.
 باليقين: ذ (ف) يقين سان - پڪ سان، ضرور - يقيناً.

بامر: ث (ف) ڇٽ، ماڙي، بالا خانو، آسمان.
 بامر: ث. رال - عورت، حسين عورت - نازنين.
 بامر: ذ (انگ) ڪفور، جن وغيره جي عرق من ٺهيل مرهم (مٿي جي سوز لاءِ).
 بامبول: ث. مچي ۽ جوهڪ قسم.
 بامعني: ذ (ف) معنيٰ سان - سمجھائيءَ سان - شرح سان.
 بامن: ص (سن: و من) ننڍي قد وارو - ڄامڙو (ث. بمني).
 بان: ث. آن - شڪست، بيزاريءَ جي اظهار جو لفظ.
 بان ڪرڻ: آن مڃڻ (راند ۾)، توبه ڪرڻ - پڇتڻ، بيزاريءَ جو اظهار ڪرڻ.
 بان: ذ. رنگ - ورن، خاصيت، بان - تير.
 بان بري: ص. پيوٽ - خاڪا آلود. (شاھ جو رسالو).
 بان: ص. دنيا ڪن بيزار - تارڪ.
 بانارن: م. ٻوٽيون ڪرڻ (گوشه جون).
 بانا ڦاڙ: ص. ڏاڍو مٿس - پهلوان، هٿ ڦاڙ.
 بانٽو: ذ. ڏسو "بانٽو".
 بانبرجن: م. ڪوڙجن - ڦوڪجن، وڌائي ڪرڻ.
 بانٻڙو: ذ. ٻار جي مٿن ۽ گوڏن ڀر ڀريڙهي، (ص) ڪٻوٽي پينل - ڊونڊڙو.
 بانٻڙا پائڻ: گوڏن ۽ مٿن ڀر ڀريڙهي (ٻارڙي جو) - ريزهيون پائڻ.
 بانپ: ث. تمام وڏو ٿانءُ.
 بانپار: ذ. وڏو ٻوڙ، چڙ. (ص) تمام وڏو، ويران - بانپڙ.
 بانپار لهن: ٻر گھل ٿيڻ، ڦٽڻ - چيرجن.
 بانٺ: ث. وڏن جون سڪل ڪاٺيون - وڏاٺيون، ٽي يا چارين جي لاڪڙ.
 بانٺ چورو: ذ. پيسار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 بانٺو: ذ. سونٺو - ڌڪو.
 بانٺي: ص. بچڙو، بگڙيل.
 بانٺي: ث. ڏاڳن جي منجهيل ويڙهي، سدوريشم.
 باند: ظ. قيد - بند - ڪرندڙ.
 باندي: ص. بدمر پيس - قيدي، سورھب.
 بانداهو: ذ. نيويند - ٻٽو.
 باندڙ: ذ (سن: و نر) منھور جهنگلي جانور - وڏو بونزو، (ب. باندري).
 باندڙ وانگر نچائڻ: بي عزتو ڪرڻ، تبعدار ڪرڻ، سخت ستائڻ.
 باندرو: ذ. بندر جهڙو، بدمعش.
 باندري: ص. باندري نچائيندڙ - مداري.

ٻانڊ: ذ (انگ) معاهدو، انعامي ڪاغذ.
 بانس: ث (سن، ونش) ٻوٽو، ڏٻ، بدبو.
 بانسارو: ص. بانسوارو ڏٻ-ڏٻارو.
 بانس: ذ (سن، ونش) وڻ جو هڪ قسم (جنهن جون ڪاٺيون ڊگهيون، پوريون ڳريدار ٿين) بانس جي ڪاٺي-لڙهو.
 بانس تي چڙهڻ: بدنم ٿيڻ-خوار ٿيڻ.
 بانسري: ث. وات سان وڃائڻ لاءِ هڪ ساز.
 بانسو: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (دو اُڀر ڪم اچي).
 بانڪ: ث. بيل گڏي جي ٺاڻي جي مٿين حصي ۾ بچر ڪاٺي نديءَ جو وڙ.
 بانڪڙو: ذ. ڪاٺ جي پيڇ.
 بانڪو: ص. بهادر-پهلوان.
 بانگ: ث (ف) آواز-صدا، نماز جو سڏ، اذان.
 بانگ صلوٰه: الله جو ذڪر-عبادت.
 بانگو: ص. بانگ ڏيندڙ-مؤذن. (ذ) تسبيح جي ٻنهي ڇيڙن کي ملائيندڙ ڊگهو مٽيو.
 بانگي: ث (ه) جنس-نمونو (سون وغيره جو).
 بانو: ذ. رنگ-ورن. گهوڙي جي منهن تي سفيد ٻولھ.
 بانو بدلائڻ: ويس بدلائڻ-چمڙ پوش ڪرڻ.
 باٿو: ث (ف) شهزادي، ختون، سکر زال.
 بانوٿو: ذ. بڻشو، بپرق-جهنبو.
 بانور: ذ. ڏسو، ٻاٿو.
 بانورجڻ: م. غرور ڪرڻ-فخر ڪرڻ، مست ٿيڻ.
 بانورو: ص. ديوانو-سوداڻي، لبيو.
 بانورائي: ت. ديوانگي، لبيلائي.
 بانولو: ص. مست-چريو-ديوانو، هرڪيل، ڀليل، ٿوڻي، سوداڻي.
 (ت. بانولي).
 بانولي: ث (ف، بولي) ننڍي باز کي شڪر تي هيرائڻ لاءِ ڪنڀن کڻو پڪي ڪرائڻ جو عمل، پيٽي-ٽپ، ڦيري-ڀٽوڻي، بڙولي، ڏاڪڻ سان ڪوه.
 بانشو: ذ. ٻيڙي يا غروب ۾ هوا جي رخ ڏيکارڻ لاءِ ٻڌل جهنڊو-وانتڻو، (ث. بانٽي).
 بانٺ: ث. چٽي پڪ، اٺ.
 ٻائي: ث (سن، وائي) ٻولي، سُر-آلاپ، بهنو.
 ٻائي: ث. صلاح، ترغيث-هشي.

ٻائي ڏيڻ: هشي ڏيڻ، سٺ سٺ، بهانوي ڏيڻ.
 ٻائي: ص (رع) بنياد ڪندڙ-پيو وڃهندڙ، اڳواڻ-مهندار.
 ٻائيڪار: ص. اڳواڻ (ڪم جو).
 ٻائي مٺائي: ص. پهريون بنياد وڃهندڙ، شروعات ڪندڙ.
 باوجود، باوجود: ظ (ف) تنهن هوندي به.
 باور: (ف) تڪبر-هٿ-غرور، اعتبار-يقين-پروسو.
 باور ڪرڻ: تڪبر ڪرڻ-وڌائي ڪرڻ، اعتبار ڪرڻ.
 باوقار: ص. وقار وارو، عزتمند، گنڀير.
 باوضع: ص. وضع وارو-ڍنگاڻو.
 بولي: ث. اٽڪل، حرفت، ڦيري-ڀٽوڻي، ڦلابڙي-بازيني.
 باه: ث. چيرو-تگ-آتش، گرمي-جوش، ڪوڙ-غصو، مردانگي، طاقت، شهوت.
 باه ٻارڻ: فساد ڄڻ، ظلم مچائڻ، ڏاڍي تڪڙ ڪرڻ.
 باه ٿيڻ: تپي ڳڙهو ٿيڻ، سخت ڪاوڙجڻ.
 باه جاڳائڻ: باه ڊڪڻ، فساد مچائڻ.
 باه چنڊڻ: ڪاوڙ لاهڻ.
 باه ۾ تپو ڏيڻ: ڏسي وائسي پاڻ کي ٻوهي مڏين يا وجهڻ.
 باهيون ٻرڻ: محبت جامچ مچڻ، عشق جو لولا جاڳي پوڻ.
 باهڙ: ث. ٽپو-آڏيڙو، باهوڙ (ڪٽي جي).
 باهڙائڻ: م. تپائڻ، پينلائڻ، ڪٽي کي بچ ڪري پونڪڻ، برخست ڪرائڻ (محض).
 باهڙجڻ: م. تپڻ، ڦڙجڻ، ٿڙي وڃڻ (رستي، ڳالهه يا خيال تان)، ڦٽڻ، (ڪچهري).
 باهڙڻ: م. تپڻ-اٿڻ، ڏڪو ڪائڻ، ٿڻ-خطائين، برخاست، ٿيڻ (مجلس).
 باهم: ظ (ف) هڪٻئي سان گڏ-پاڻ ۾.
 باهمي: ظ. پاڻ ۾-هڪٻئي سان.
 باهمت: ص (ف) همت وارو، سگهارو، دلير، حوصلي وارو.
 باهن: ذ. هڪ قسم جو وڻ-ٻهن.
 باهن: ذ. ٻهن-پونڪڻ (ڪٽي جو).
 باهو: ص. پونڪندڙ-ٻهندڙ (ڪٽو)، لڳاتاري پونڪندڙ.
 باهو ٿي لڳڻ: پويان لڳاتاري پونڪڻ (ڪٽي جو)، ڪنهن ماڻهو کي ڪم لاءِ برابري ڇوڻ، ڪنهن جي مٿان بار بار ڏيڻ.
 باهو: ذ. ٺٽ، چڙهي، هڪ مشهور صوفي شاعر "سلطان بهو".

بُت پرستي: ث. بتن جي پوڄا-مورتي پوڄا.
 بُت چنڊن: بدن کي ڏون ڏين. بدن جي ٽولهه ٿي. بدن م هلڪو ٿي.
 بُتخانو، بتڪده: ذ. حتي بت رکيل هجن ۽ انهن جي پوڄا ٿئي.
 عجب گهر (جتي بت رکيل هجن).
 بُت شڪن: ذ. بت پڇندڙ. (سلمان محمود غزنويءَ جو لقب).
 بُت ڪنڊارجن: سيء يا ڊپ کان لڳن م سيسر ٿا ٿين. بدن م سينه ٻيون.
 بُت وجهن: ڪري جدوءَ ذريعي ڪنهن کي تڪيف پهچائڻ لاءِ منهنجي تي من ن جو پٽو ٺاهي مٿم م پورن-ڏوه ڪرڻ.
 بتاشو: ذ. ڏسو پت شو.
 بتال: ص (ع. بصل) گمراهه. توتي. واترو.
 بتال ٿيڻ: گمراهه ٿيڻ. تواني ٿيڻ. منجهي پون رستو وڃائڻ.
 بتانو: ذ (ع. بطا) پڳڙيءَ جي اندران پراڻو طور ڏنل ڪپڙو.
 بتانو ڪيڻ: اندر حوراز ڪيڻ-منجهه ڪيڻ.
 بتاءُ: ذ. ناچوءَ جو ناز نخرو. اکين جو اشارو-غمزو. ڏيک. مريب. عذر-بهنو.
 بتائڻ: م. بهنائڻ-سن. ظاهر ڪرڻ. ڏيکارڻ.
 بتلڻ: م. بدلڻ-مٽجڻ. قرن (مٿو). ڪچي ٿيڻ (دل). گمراهه ٿيڻ.
 بتو: ذ. فريب-دوکو. عذر-بهنو.
 بتو ڏيڻ: دغا ڪرڻ-دوکو ڪرڻ. بهانو ڪرڻ.
 بتول: ص (ع) ڪنواري. پ ڪدامن. تارڪ اندني عورت. (ث)
 بيبي مريم ۽ بيبي فاطمه الزهر جو لقب.
 بتولي: ث (ه) نئو-چتر-مسخري.
 بتي: ث. وٽ (ڏيئي جي). شمعن-لائين.
 بتي: ث (ع. بغي) بوتل-پتلي. شراب جي صراحي.
 بتيلو: ذ. هڪ قسم جي ننڍي پيڙي.
 بتو: ص. پراڻو-جهونو-سڙيل. اٿيو.
 بتوڙي: ث. گند اچلڻ جي جاء-اروڙي. بتاڙيل هنڌ. ٿڪ-ٿن-ڏو.
 بتي: ث. تين وجهن جي گوشتي.
 بتي جو ڪان: ان گس تير. هٿوس حيوپ داء.
 بت: ذ. پانو (جنهن تي بجا جي ڪپڙو ويڙهند آهن).
 بتالو: ذ. پتو-نو-پتو.
 بتالين: ث (نک) هڪ هزار سڀاهين تي مشتمل فوجي دستو.
 بتانا: ذ. مٿي چٽ (پ جي طور ڪم ايندڙ).

باهوتو: ذ. حسد. دشمني.
 باهوتي: ث. ٿوري باه-دونهن.
 باهوڙ: م. ث. ڪٽي جي پونڪ.
 باهوڙ مڃائڻ: ڏاڍو پونڪڻ. وڏو هل ڪرڻ.
 باهوڙن: م. پونڪڻ. بهڙن. پلانن.
 بائڻ: ث. خفت-گهٽو شوق. گهٽي ڪن جو حرص.
 بائڪاڻ: ذ (انگ) عدم تعاون-قطع تعلقات.
 بائسڪل: ث (انگ) پڻ ڦٽڻ واري سائڪل-ڪل گهوڙو.
 بائلو: ذ. ڪوڏيءَ جو هڪ قسم.
 بائو: ذ. ٻرن کي ڊيڄارڻ لاءِ خيلي جانور-خوجو.
 بائيبل: ذ (انگ) عيسائين جو مذهبي ڪتاب-انجيل.
 باياني: ث. اڌيوار-حصي ري.
 بَبر: ذ (ف) ڪيهر-پيلائي (شينهن).
 ببر: ص. وڏن ٻن وارو.
 بَبري: ث (ه) عورتن جي پيشانيءَ تي گول ڪتري وار-زلف.
 ببو: ذ. پستون ٿيڻ.
 ببو ڏيڻ: ٿڃ ڌارائڻ (پرڙي کي). ڌڙن. دنو ڏيڻ.
 ببيا ڇڏائڻ: ننڍڙي پرڪن ماءُ جي ٿڃ بند ڪرائڻ-ٿڃ ڇڏائڻ.
 ببيا سڳوئجڻ: ٻن مڙ ڪير اچڻ.
 بببي: ث. ننڍڙو ببو (پري مڙد جو).
 ببپ: ذ. وڏو پيٽ-ڍڍ.
 ببپ ڀرڻ: ڍڍ ڀرڻ.
 ببپر: ذ. گچيءَ جيلھ جي وچ وارو بدن جو حصو. ره-سينو.
 ببپري: ث. ٽنگن. پنهن ۽ سسي ۽ کان سو ۽ جسم-ڌڙ.
 ببپڙي: ث. ٻن جي ول جي پڙ.
 ببپڙ: ث. ڊسٽواري زمين-ڌڙڙ.
 بُت: ذ (ف) بدن-جسم. بشر وغيره مان ٺهيل ماڻهوءَ جو بوتو-مجسمو. پني راند م ڏهن دن جو داء. اهو تختو جنهن تي ڍارا يا ڪوڏيون اچنجن (چوڙي پ جو م). (ص) بيحن. هڪ هنڌ بيٺل. خاموش-چپ.
 بُت بنجڻ: ڪجهه نه ڪيڻ.
 بُت ڀريل: ص. بدن م پيرين-ٽهيو-مٽرو.
 بُت تراش: ص. بت نه هيندڙ. مورتيون جوڙيندڙ.
 بُت پرست: ذ. بتن کي پوڄيندڙ.

بَٽَئي، بَٽَئي: ٺ. فصل نهن کن پوءِ زميندار ۽ هاريءَ جي وچ ۾ ورهاست.

بَٽَئي ڌار: ڏ. هاري ۽ زميندار جي وچ ۾ اُن جي ورهاست ڪندڙ، زميندار جو عام مختيار.

بَٽَئي ڪرڻ: اُن جي تقسيم ڪرڻ-پيداوار ورهائڻ.

بَٽَڪر: ڏ (انگ) هوٽل ۾ ماني ڪرائيندڙ-بيرو.

بَٽَن: ڏهيو-تڪمو.

بَٽُون: ڏ. ڏسو بَٽُون.

بَٽُ: ڏ. باه جو مڇ-آڙه، تپش، وڏو ڪورو-بَٽِي، ڍڳ-ڍير.

بَٽُ پيڇڻ: وڏو ڪم ڪرڻ، وڏو نقصان ڪرڻ.

بَٽُ پيرڻ: ڪورو پيرڻ، پيٽ پيرڻ.

بَٽُ: هوڏ-بحث-تڪرار، بيٺڪ.

بَٽُ: ڏ. غير آباد زمين، بيابان، رڻ، واري يا مٽيءَ جو ڌڙو، ڦٽل ڌڙو.

(ص) ويران، اُجر، سُڪر.

بَٽَارو: ڏ. ڀڳڙ يا ڦلاڻي ۽ ڪندڙ. لشڪر يا ڪاڇ جي رڌ (سيڌو پڌو ۽ رڌ جو انتظام) سڀيندڙ، گڏهي-ڌيو، (ٺ. بَٽاري).

بَٽاري: ٺ. ڪوراڙيلا جو هڪ قسم.

بَٽَڪائڻ: مڙ پڙ ڪائڻ-پيڪائڻ.

بَٽُو: ڏ. باه جو ڪورو، چن، سرن وغيره جو ڪورو، لوهارن ۽ نانارن

جي ڪم جو چلهو، بدن تي ڌڪ جو نشان-بَٽُو، باربردار جانور

جي پٺيءَ تي ٿيل گڻ.

بَٽُو: ڏ. بيابان-رڻ پٽ-سُج-بَٽ.

بَٽِي: ٺ. چلهو، تنور، ڪاڇ جي رڌ واري جاءِ-جَو، نيرو ٽيءَ جي ڪُن

مڌو پين جي ڪنڀ چاڙهڻ وارو چلهو، شراب چڪائڻ وارو هنڌ.

بَٽِي چاڙهڻ: ڪنڀ چاڙهڻ شراب چڪائڻ.

بَٽِي: ٺ. مٽيءَ جو ڍير-ڌڙي، قبر-تربت.

بَٽُ: ڏ. ڌٽ-مڪر-ڍونگ.

بَٽُ ٻڌڻ: ڍونگ ڪرڻ-دٺ هڻڻ.

بَٽُ: ٺ (ف، بَٽُ) قائم، جاري-شروع.

بَٽُ: ٺ. مصيبت-آفت-آپڏا.

بَٽَسما: ٺ (انگ) عيسائين جي هڪ مذهبي رسم (جنهن ۾

غير مذهب واري کي عيسائي بنجي).

بَٽُو: ص. ڏندن پگل-پڌو.

بَٽُ: ٺ. سنهڙا ۽ گهاٽا وار (جيڪي هٿ لائن سان محسوس ٿين).

ريشمي ڪپڙي وغيره جي پَر، بُو جَر.

بَٽُ: ڏ. وارن جو مڇو-جڳ، وڏا ۽ ڪپرا وار، سَنگ جاسوٺا (ڪتڪ، جوئر، مڪئي وغيره).

بَٽُ بَٽُ ڪرڻ: پَٽِي ڪوهي ڇڏڻ، ٽپي ڇڏڻ، ڪُٽِي ستي سخت سڙا ڏيڻ.

بَٽُ بَٽُ مان بوءِ اچڻ: سخت نفرت ٿيڻ.

بَٽُ پاڙي هُجڻ: بلڪل ڪنٽر هجڻ.

بَٽُ: ٺ (ف) روا-جائز، مناسب، درست-صحيح.

بَٽُ آڻڻ: عمل ۾ آڻڻ، پورو ڪرڻ (فرض)، مڃڻ (حڪم).

بَٽُ آوري: ٺ (ف) پورا ٿي (فرض جي)، مڃت (حڪم جي).

پونواري-تعميل.

بَٽُ جَاج: ڏ (ع، بَٽُ) ڪپڙي جو واپاري، منيب-پلاوٽو.

بَٽُ جَار: ٺ. ڦوڙي-پَٽِي، چنڊو.

بَٽُ راتي: اسم خاص، هڪ ذات يا قبيلي جو نالو (جيڪي گهڻو

ڪري سنڌ ۾ جيڪب آباد ضلعي ۾ رهن).

بَٽُ جَآء: ٺ (ف) انهي جاءِ تي-صحيح، بدران-پاران، سواءِ.

بَٽُ جَر: ص. سخت-تمسخت، (ڏ) هيرو-الماس.

بَٽُ جَر: ص. بچڻ وارو-بُو جَر، ڍڳهن وارن وارو (ڪُٽو).

بَٽُ ڪيئون: ڏ. هڪ قسم جي ڪني بيماري، بي آرمي.

بَٽُ جَرِي: ٺ. ڪڪري، ننڍيون پھتيون.

بَٽُ جَر: ٺ (ف) کان سواءِ-ڌاران-بغير، بنا.

بَٽُ جَڪانو: ڏ. پوٽڙو-بُو چن، سندرو، مونھائو.

بَٽُ جَڪو: ڏ (ف) بَٽُ جَڪو، ڪپڙي جو ٿيلھو-ڳوترو، (ٺ. بَٽُ جَڪي).

بَٽُ جَلي: ٺ. وچ-ڪون، بجليءَ جي روشني-برق، (ص)، چمڪندڙ.

تيز رفتار، ڦڙٽ.

بَٽُ جنسي: ٺ (ف) هو بهو-نس پيس-سڳيو.

بَٽُ جو: ص. بچ وارو، بُو جَر، بَٽُ جَر.

بَٽُ جو: ڏ. هٿ جون پنجن اڱريون تيزي سامهون ڏيکارڻ (نفرت

ڪرڻ يا لعنت وجهڻ جو عمل)-پُونڊو.

بَٽُ جو ڏيڻ: پُونڊو ڏيڻ، لعنت وجهڻ.

بَٽُ جو هڻڻ: ڦٽل لعنت ڪرڻ-ملامت ڪرڻ.

بَٽُ جو رو: ڏ. ميوي جو قسم-سُڙج.

بَٽُ جو ڳ: ڏ (سن) جدائي-وچوڙو، بدبختي.

بَٽُ جي: ٺ. پلان جي پاسي واري ڪاٺي.

بَٽُ جيٽ: ٺ (انگ) سال جي آيت ۽ ڪيت جو تخمينو، پوٽ ميل.

بَٽُ جَآء: ڏ. حفاظت-سنيال، امن-پنھ، سلامتي، اوڻ، اجهو، الزام

کان بچاءُ لاءِ ٺاهي.

بُجائُنُ: م. حفاظت ڪرڻ - سڀل ڪرڻ. بندھ ڏيڻ. آجيو ڏيڻ. پڇي ڪرڻ.

بُجائي ڇڏڻ: بچت ڪرڻ. اوبرو ڪرڻ (کڏو). ڪنهن ڪم ڪرڻ جي تڪليف ڪن ڇڏائڻ.

بُجَت: ٺ. پڇي - بقا. بچيل شيء. نغو - فندو.

بُچت ڪرڻ: ڪنجوسائيءَ سان خرچ ڪرڻ. ڪنڌيت ڪري رقم بچائڻ.

بُچُن: م. سلامت رهڻ. بياھ ۾ اچڻ. نجات منڻ (معيست مان). چڙهن (بيماري مان). جيئن - زندھ رهڻ. بچتائين - پڇي ٿيڻ. باقي هجڻ.

بُچُشم: ٺ. (ف) اکين - سن. کين تي.

بُچُ: ٺ. هشي (ڪٽي ڪي). چرچ - چورت. هلاڻ جي ترغيب.

بُچُ ڪرڻ: بچڻ (ڪٽو). هٽڪرڻ. ٻني ڪي حملي لاءِ هشي ڏيڻ.

بُچُ: ڏ. بچڙي - براني گندھ.

بُچا: ٺ. خيرت - بک - پڪش.

بُچان: ٺ. ڪراھت. ڏڪار - حدوت. مٿين.

بُچان ڏيارڻ: نثرت ڏيارڻ. ڪوڙ ڏيارڻ.

بُچان لڳڻ: ڪراھت اچڻ. خرنجڻ - مٿين لڳڻ.

بُجائُنُ: م. بچ ڪرڻ. هلاڻ ڪرڻ. ڊيچارڻ لاءِ ڪ پوئتي شيء ڏيکارڻ. ٻوٽن لائي ڇڏڻ (ڦڪڙي).

بُجائي: ٺ. بچڙائي. گندھ. خرابي.

بُچڙائي: ٺ. خرابي. ٻڏي - براني. لڇائي.

بُچڙايون ڪرڻ: ٻرايون ڪرڻ. ڏوه ڪرڻ. بد ڪري ڪرڻ.

بُچڙو: ص. ٻرو - خراب. ڪنو - گندو. ڪو جهو - بد شڪل. ڏليڙ - خوار. (ٺ. بچڙي).

بُچڙو ڪرڻ: خوار خراب ڪرڻ. جٺ ڪرڻ.

بُچڙي ٻلا: ٺ. بلا جهڙي بچڙي آفت.

بُچُن: م. ڪٽي ڪي ڪنهن ماڻهوب مرون تي ڇڏڻ. وڙهڻ لاءِ همٿائڻ.

بُجو: ص. بچڙو. خراب - ڪنو. بد صورت. بد عمل. گندو. گدلو. (ٺ. بچي).

بُحالُ: ٺ. (ف) برقرار - قائم. درست - صحيح. قبول - منظور. ٻيهر ملازمت تي قائم (برطرف ٿيل ملازمت).

بُحال ڪرڻ: ٻيهر ساڳئي عهدي تي مقرر ڪرڻ. بدستور اجازت ڏيڻ. منظور ڪرڻ. مباح ڪرڻ.

بُحال هئڻ: منظور هئڻ. ٻيهر مقرر ٿيڻ. تدرست ٿيڻ.

بُحالي: ٺ. منظوري. اجازت. قبوليت. منوري.

بُحُثُ: ڏ. (ع) دليل بزي. حجت. ضد - هوڏ. رد ڪرڻ.

بُحُثائِئو: ص. بحث لائق. ٽيڪا ٺهڻي جوڳو.

بُحُثُ مُباحُثو: ڏ. ڪنهن مسئلي تي هڪ ٻئي سان بحث. دليل بزي.

بُحُثائِئو: ص. بحث جهڙو. نڪتہ جيني جوڳو.

بُحُثي: ص. بحث ڪندڙ. ضدي - هوڏي.

بُحُرُ: ڏ. (ع) درياءُ. سمنڊ. عروضي شعرا لاءِ مقرر ٿيل وزن. (ص) وڏي عمرو رو. فيض.

بُحر العلوم: ڏ. عمن جو درياءُ. مولانا روميءَ جي مثنويءَ جي هڪ شرح جو نالو.

بُحر بي پايان: ڏ. تاه سمنڊ. تمام اونهو سمنڊ.

بُحر ظلمات: ڏ. ثلاثتڪ وڏو سمنڊ.

بُحر قارن: وڏا ڪرڻ. حدڪن وڌو اڪائڻ. وڏيون ڳالهيون ڪرڻ.

بُحر ۾ پوڻ: گهڻي ڳالهه ۾ پوڻ. ڊيگهه ۾ پوڻ. ڳالهه ڪي ڊگهو ڪرڻ. جڳي هٽڻ.

بُحرو: ڏ. پٽيءَ جو ديوت. درياءُ. پٽي.

بُحري: ص. موندِي. دريئي.

بُحري باز: ڏ. هڪ قسم جو ڪار ڪيو باز.

بُحري فوج: ٺ. موندِي فوج - نيوي.

بُحرانُ: ڏ. (ع) بيماريءَ جي نزڪ گهڙي (زندگيءَ ۾ موت جي ڪشمڪش). سڪرات. نزڪ حالت.

بُحرانو، بُحراتو: ڏ. درياءُ پٽيءَ جو نذرانو. هنن جي هڪ ڌري رسم (جنهن ۾ پٽيءَ جي ديوت کي نذرانو چاڙهڻ؛ اُتي جو پيڙو. جنهن ۾ سندر ۽ گل ڦر هڻي، چومڪو ڏيو ٻري پٽيءَ ۾ لوڙهيندڙ آهن).

بُحساب: ٺ. ٽيڪي موجب - حساب - ٺور ٺور.

بُحسب: ٺ. موافق - موجب.

بُحُڪم: ٺ. حڪم مطابق - فرمودي موجب.

بُحري باز، بُحري باشو: ڏ. (ع) باز جو هڪ قسم (مٿو چو. ڪلهه ڳاڙهه، ڪيون ڪاريون، ڪچيءَ ۾ ڪرو سٺو، ڏسن مرتب).

بُحير: ڏ. وڏو، گهڻو پيڙهڻ - عمل ڪرڻ.

بُحيرة: ڏ. (ع) ننڍو سمنڊ.

بُخارُ: ڏ. (ع) سڦ - بگرمي - حرارت. ٽپ - ٻرو. ڪوڙ. ڏک.

بُخار چڙهڻ: ٽپ چڙهڻ - ٻرو سڻ.

بُخار رڪڻ: سرد سڙ رڪڻ.

بخار ڪڍڻ: غبار ڪڍڻ. اندر جو ساڙ ڪڍڻ. ڪوڙ چنبڻ. دل جو ٻار هٽڪو ڪرڻ.

بخار لهن: تپ ختم ٿيڻ. دل جو جوش منڪو ٿيڻ.

بخارو: ذ. دونهن جي نيڪائي جي چمني.

بخاري: ص. ترڪستان جي شهر بخارا جو رهڪو. سنڌ جي سڌاڻن جو هڪ پاڙو.

بخاري شريف: اسم خاص. امام عبدالله بن اسماعيل بخاريءَ جو تاليف ڪيل حديثن جو مشهور ڪتاب.

بخائن: م. بخيو هڻائڻ - ٽوپو ڏيڻ. سب تن.

بخت: ذ (ف) پڳ - نصيب - قسمت - طالع.

بخت آزمائي: ث. قسمت آزمائي. ٽوڪل.

بختاوار: ص. بخت وارو - پڳوارو - خوش نصيب.

بختاوري: ث. خوش قسمتي.

بخت بيدار: ص. خوش نصيب - سڳو.

بخت پڙائڻ: پڳ وٺڻ. موقع ملڻ.

بخت جي بازي: ث. قسمت جو ڪيل. خوش قسمتي. تقدير.

بخت ساڄو ٿيڻ: قسمت جاڳڻ. وارو وڻڻ. اقبال وڌڻ.

بختيار: ص. بخت وارو - سڳو - خوش نصيب.

بختي: ذ (ف) بلخ جو ٻن ٽن وارو اٺ. پلواٺ.

بخرو: ذ (ف) نهريه - حصو - پڳو - ٻئي. نصيب. بخت. انعام - بخشش.

بخش: ث (ف) معافي. بخشش. انعام. (ص) بخشيندڙ - ڏيندڙ (فروخت بخش. امام بخش وغيره).

بخش جو بهرو: تمام گهڻي مهرباني - وڏا احسان - عين نوازش.

بخش ڪرڻ: معاف ڪرڻ. امداد ڪرڻ.

بخشائڻ: م. ڏوهه وغيره معاف ڪرائڻ. معافي گهرڻ.

بخشائي: ث. بخش ڪرڻ جي حالت. معنيٰ. پرچاءُ.

بخشش: ث (ف) معافي. انعام - عطا. ذات - امداد. خيرات.

بخشش نامو: ذ. ڪنهن شيءِ کي بخش ڪرڻ جي نڪت يا تحرير - هٿ نامو.

بخشڻ: م. (ف. بخشيدن) معاف ڪرڻ. بخش ڪرڻ. عطا ڪرڻ. امداد ڪرڻ. ڏاڻ ڏيڻ. انعام ڏيڻ.

بخشنهار: ص. بخشيندڙ - معاف ڪندڙ. ذاتي تعاليٰ.

بخشي: ذ (ف) فوج جو مهندار - سپه سالار.

بخل: ذ (ع) ڪنجوسي. مڇوڻائي.

بخل: ث (ف. مخمل) ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم.

بخملي: ص. بخس من ليهيڻ. تسو - نرم.

بخو: ذ (ف. بخيد) بخيو ڏيڻ - سڻ. ڏسو "بخيو".

بخوبي: ط (ف) چڱي طرح سڻ. هر لحاظ کان.

بخور: ذ (ع) ڌوپ - وس.

بخوشي: ط. خوشيءَ سڻ. مرضيءَ سڻ.

بخير، بخيريت: ط (ف) خير سڻ. سلامتيءَ سڻ.

بخيل: ص (ع) ڪنجوس - شوم - موذي. چيڙاڪ.

بخيلي: ث. ڪنجوسائي. چڙ - ڪاوڙ. ورڇ.

بخيو: ذ (ف. بخيد) سنهو ٽوپو. هٿ سڻ ٽوپي جو هڪ نمونو. سڀو.

بخيا هئڻ: ٽوپا ڏيڻ. گندي ٽوپ ڪرڻ.

بد: ص (ف) خراب - ڪنو - گندو. بچڙو. اندر پليت - کوٽو.

بد اسلوب: ذ. بي ڍنگو. بداخلاق. گمراه.

بد اصل: ص. ڪميٽو. ڪمزور. رذيل.

بد اطوار: ص. بدليجن - خراب عادت وارو.

بد افعالو: ص. بد ڪار. بد تهذيب. بد فضيلت.

بد آنديشي: ث. من گھراڻي - بد خواهي. دشمني. ڪوتاهه بيني.

بد باطن: ص. دل جو پيٽ - اندر کوٽو.

بد جنس: ص. خراب بد ذات وارو - ڪميٽو.

بد چشم: ص. بري نظر سڻ. ڏسندڙ. بد خواه.

بد: ذ. پيسڪوٽ راند ۾ حڪم (ترپ) کان سواءِ ٻئي رنگ جو پتو.

بد: ث (سڻ) چوڏهين کان پوءِ چنڊ جو سوس.

بد: ث. گولين راند جو سڇ.

بد: ذ. زن نوم مخصوص عضوو.

بدا: ث (ع. وداع) رخصت - موڪلائي. جدا ٿي.

بد اخلاق: ص (ف) خراب عادت وارو. بد فضيلت.

بد اخلاقي: ث. ڪليجائي. بد فضيلتي. بي ادبي.

بدادي: ص. بري عادت وارو - بد افعالو.

بد اعتقاد: ص. (ف) خراب عقيدو وارو.

بد اعمال: ص (ف) بچڙن ڪمن وارو - بد ڪار. ڪنچٽو.

بد افعال: ص (ف) برا ڪم ڪندڙ - بد ڪار. بدليجن. بد فضيلت.

بد آمني: ث (ف) وڳوڙ - فساد. آندڙ ڏٺو.

بد انتظامي: ث (ف) بي بندوبستي - آندڙ ڏٺو.

بد اهت: ث (ع) حاضر جوابي. بي سختگي.

بدائع: ذ (ع) بديع جو جمع) عجائبات. نيون شيون. شاعريءَ ۾

بَدْرُ الدُّجَى: ذ. اونداهي رات جو چنڊ، چوڏهين رات جو چمڪندڙ چنڊ. (ذ) نبي سڳوي ۽ جوتڻ جو لقب.

بَدْرُ: (ع) بَدَل (غيوض، طرفداري- پاسو، بدو.

بَدْرُ پَرَن: عيوض ڏيڻ، بدو ڏيڻ، پاسو ڪرڻ.

بَدْرَان: ط، بدئي م- عيوض م، پاران- طرفن.

بَدْرَان پُون: پرن پون، طرفداري ڪرڻ- پاسو ڪرڻ.

بَدْرَاه: ص (ف) خراب رستي تي، بد چال- بد ڪار، گمراه، آواره.

بَدْرَاه ڪَرَن: گمراه ڪرڻ، بد چال ڪرڻ، پڄاڻ (عورت).

بَدْرَقَو: (ذ) (ف) ستر م رستو ڏيکاريندڙ - بورانو- سونهون ساٿي، محفظ.

بَدْرڪَاب: (ذ) (ف) چڙهي ۽ مڙڪيو گهوڙو- هٽند گهوڙو.

بَدْرَنگ: ص (ف) خراب رنگ وارو- ڪٽل رنگ. (ذ) پيسڪوٽ راند م ترپڪن سواءِ پياپت.

بَدْرُو: (ذ) (ف) ڪني پتي ۽ جي موري- ڪسي.

بَدْرَاگ: ذ. پٿر ڪوڪائي اوچتو ٻاهر نڪرڻ جي حالت، وڏو ٽپ- چال.

بَدْرِي: ث. ننڍي مڙ- بدڙي.

بَدْرِيُو: مزور، ضعيف- ڪمزور.

بَدْرِيَان: ص (ف) اڍنگو ڳالهائيندڙ، گارگند ڪندڙ.

بَدْرِيَانِي: ث. بد ڪلامي، گارگند.

بَدْرِيَب: ص (ف) ان سينگرييل، نرو تنڊڙ، بدنم.

بَدْرَسَاعَت: ث. خراب گهڙي، ڪمهلاڻي.

بَدْرَسَرَت: ص (ف) خراب فطرت وارو.

بَدْرَسْگَالِي: ث. مٺ گهرائي- بد خواهي.

بَدْرَسْلُوڪ: ص. خراب هٿ ڪندڙ- خراب روش هلندڙ.

بَدْرَسْلُوڪِي: ث. خراب ورتاءُ- خراب روش، منهن رکائي.

بَدْرَسَزِي- اثبتت.

بَدْرَسَوَن، بَدْرَسَوَن: ذ. خراب سَوَن- بد سڳن- بد فال.

بَدْرَسِيرَت: ص (ف) بد ڪردار- بد خست، بد خلاق.

بَدْرَشَد: خراب- اخلاق کان ڪري، معيار کان هٽيل.

بَدْرَشْڪَل: ص (ف) بد صورت- ڪو جهو- بچڙو، بد زيب، بي بولو.

بَدْرَشْڪُون: (ذ) (ف) بد سَوَن. (ص) حسن.

بَدْرَصُورَت: ص (ف) بچڙي شڪل وارو- بد شڪل، ڪو جهو.

بَدْرَطَبِيَت: (ف) خراب خستت ورو- بد خو، بد مزاج، بد ذات.

بَدْرَطَن: (ذ) (ف) بد گماني- شڪ، (ص) بد گمن.

عجيب صنعتون ۽ ڪاريگريون.

بَدَايَع مَعْنَوِي: ذ. عبرت جون معنوي رنگينيون.

بَدَايَت: ث. شروعات- آغاز، مني- اڳيڙي.

بَدْبَحْت: ص (ف) نياڳو- چنڊو.

بَدْبَحْتِي: ث. نياڳ.

بَدْبَدُو: ذ. پاڻيءَ جو ڦوٽو- حباب، افواه، ڪوڙو نه.

بَدْبَدَا اُتَارَن: ڪوڙا افواه اُتارڻ.

بَدْبُو، بَدْبُو: ث (ف) خراب بانس- ڏپ- غنوت.

بَدْبُتَر: ص (ف) وڌيڪ خراب- وڌيڪ بچڙو.

بَدْبُتَرِيَن: ص (ف) سڀ کان وڌيڪ خراب- بنڪل خراب.

بَدْبُتَمِيَز: ص (ف) ان سترين، بي ادب، بي ننگو، بد فضيلت.

بَد پَرهِيَز: ص (ف) ڪڏي پيئي م ڪري نه ڪندڙ، ستر نه ڪندڙ.

بَد پَرهِيَزِي: ث (ف) ڪڏي پيئي م ڪري نه ڪرڻ.

بَد پِيَش: (ذ) (ف) حرام ڪري- ڪَسَب.

بَد چَال: (ف) خراب چال وارو، آواره- اوباش، زنا ڪار.

بَد حَال: ص (ف) تباه حال- ڏت ٿيل.

بَد حَالِي: ث. مسڪيني- تنگ دستي.

بَد حَوَاس: ص. حواس خطا ٿيل- توائي، حيران- پريشان.

بَد حَوَاسِي: ث. گهٻراهت- پريشاني.

بَد خَصَال: ص (ف) ڪلچتو- بد چال.

بَد خَصَلَت: ص (ف) بد عادتو- ڪلچتو.

بَد خُو: ص (ف) بچڙين عادت ورو- ڪلچتو.

بَد خُوِي: ث. خراب طبيعت، خراب عادت.

بَد خَوَاه: ص (ف) مٺ گهرو، ويڙي- مخنف.

بَد خَوَاهِي: ث. مٺ گهرائي، دشمني.

بَد دُعَا: ث (ف) پٺ- پٺ پاراتو.

بَد دَل: ص (ف) ناخوش، مايوس- نااميد، ڪڪ.

بَد دماغ: ص. چيڙاڪ، مغرور.

بَد دِيَانَت: ص (ف) ڪپتو- خيانت، نڳ- دولابي.

بَد دِيَانَتِي: ث. ڪپت، خيانت- دغا.

بَد ذَات: ص (ف) گهٽ ذات- ڪمزات- ڪمينو.

بَد ذَهَن: ص. خراب ذهن وارو، موڳو.

بَدَر: ط (ف) ٻاهر- درڪن ٻاهر.

بَدَر: (ع) سڄو چنڊ- ماه ڪمل، چوڏهين ۽ جو چنڊ.

بدعت: ث (ع) نئين ڳالهه. شريعت ۾ نئين رسم (جائني سڳوري جن جي وقت ۾ نٿي هجي).

بدعتي: ص. شريعت جي خلاف عمل ڪندڙ.

بدعملي: ث. اندڙيو. بدآمني. بدانتظامي.

بدعهد: ص. انجام ۾ ڏيکاريندڙ - بي وفا.

بدعهدي: ث. واعدن جي شڪني - بي وفائي.

بدفعل: ذ (ف) خراب ڪم. بچڙو ڪم.

بدفعلو: ص. بد ڪردار. بد اخلاق.

بدفعلي: ث. بد ڪاري. حرام ڪاري. زنا.

بدڪ: ث (ع: بط) هڪ قسم جو آبي پڪي - بطخ.

بدڪار: ص (ف) بچڙا ڪم ڪندڙ - بداعمال. گنهگار.

بدڪاري: ث. بچڙا ڪم - خراب ڪم. زن.

بدڪائن: م. ڊيڇرن. هراس ۾ وجهڻ. ڏڪائڻ.

بدڪردار: ص (ف) خراب خصلت وارو. بد ڪار.

بدڪلام: (ف) اڍنگو ڳالهائيندڙ - بد زبان.

بدڪلامي: ث. بچڙي ڳالهه. خراب گفتگو. سخت ۽ اُن وتندڙ گفتگو. ڳرڪند.

بدڪي: ث. ٻوڏڪي - جو جڪي - پور. اوچتو خيال يا وهم. نينگ. تپو.

بدڪيش: ص. بد چل. بد اخلاق.

بدگمان: ص (ف) بي اعتبار - شڪي.

بدگماني: ث. بي اعتباري. شڪ شيو.

بدگوئي: ث (ف) بد ڪلامي - ڳرڪند. ڳالهه. جفلي.

بدل: ذ (ع) عيوض - بدلو. جزا. (ظ) بدران.

بدل سدل: ث. مت سا - ڦير گهير.

بدلائن: م. مٽائڻ - ڦيرائڻ. مٽ سٽ ڪرڻ. بدل سدل ڪرڻ.

بدلجڻ: م. مٽجڻ - ٻيون نمونو اختيار ڪرڻ.

بدلحاط: ص (ف) بي لحاظ - بي مروت.

بدلئڻ: م. مٽائڻ - ڦيرائڻ. ردو بدل ڪرڻ. بدلي ڪرڻ.

بدلو: ذ (ع: بدل) عيوض. اجورو. وير - قصاص. انتقام. ڪيتو - جزا.

بدلو وٺڻ: وير وٺڻ - پڙو جهڙو وٺڻ.

بدلي: ث. (ع: بدل) ملازمت ۾ ڦير گهير. تبديلي. ملازم جي هڪ هنڌ کان ٻئي هنڌ مقرر ڪرڻ - مٽ سٽ - ڦير گهير.

بدمزاج: ص (ف) خراب طبيعت وارو. رکي سڀاءُ وارو. بدفصليت. اڍنگو.

بدمزگي: ث (ف) خراب سواد يا ذائقو. تبث. طبيعت جي ناسازي.

بدمست: ص (ف) مدھوش. شھوتي. بد حال.

بدمستي: ث. مدھوشي. شھوت پرستي. آرڌ ٿي. بي پرواهي.

بدمعاش: ص (ف) بد ڪرداريءَ جو ڪٽيو ڪائيندڙ. لنگو - آواره.

شير - لڄ.

بدمعاشي: ث. بد چالي. ڪميٽپ. لڄائي.

بدمهري: ث. بي احساني. نامهرباني.

بدن: ذ (ع) جسم - تن - بت.

بدن پُرن: اڀرو ٿيڻ. ناستو ٿيڻ. مرن ڪنديءَ تي رسڻ.

بدنام: ص (ف) خراب نالي وارو. بچڙائيءَ ۾ نالي چڙهيل. خوار - رسوا.

بدنامي: ث. خوار - رسوا ٿي. ڪارنهن جو ٽڪو.

بدنسل: ص. خراب نسل وارو. بد ذات.

بدنصيب: ص (ف) نياڳو - بد بخت.

بدنصبي: ث. نپ ڳ - بد بختي.

بد نظري: ث. بُري نگه - بد نيتي.

بد نفس: ص. ڪميٽو. شھوتي.

بدنما: ص (ف) ڏسجڻ ۾ اُن وتندڙ. خراب شڪل وارو. ڪو جهو

بدنو: ذ. پتل. جست يا ٽامي جو ڊگهو مڙيل نليءَ وارو لوٽو. ڌاتوءَ ۾ نھيل ڪٺرو.

بدنهاد: ص. ڪميٽو. دل جو بچڙو.

بدني: ص. جسماني - بدن سان تعلق رکندڙ.

بدنيت: ص (ف) خراب ارادو رکندڙ. دل جو پليت. اندر ڪنڊو.

بدو: ذ. بدلو - عيوض (سڱ جي صورت ۾). سڱ جي عيوض سڱ.

بدي جا سڱ: ذ. سڱ جي عيوض ٻيو سڱ. ڏي وٺ جا سڱ.

بدو: ذ (ع: بدوي) عربستان جو ڳوٺاڻو - بدوي. بد شڪل.

بد وضع: ص. بي ڍنگو - اُن وتندڙ.

بدولت: ظ (ف) سبب سان - جي ڪري. ذريعي - وسيلي - ڪارڻ.

بدوي: ذ (ع) عربستان جو ڳوٺاڻو. صحرائين.

بدهاضمو، بدهضمي: ذ (ف) ٻيٽ ۾ کاڌو هضم نٿي ٿي. معدي جي خرابي. آڦري - ڀرتي.

بدهيئت: ص. بيدلو - بد شڪلو.

بدي: ث (ف) خرابي. بُرائي. بد نيتي - ٻيائي. تهمت - بهتان. بچڙائي.

بدي بچڙائي: خرابي - عيب - اوڳن.

بدیس: ذ. پرڏيهه-پرديس-ڌاربو منڪ.
 بدیع: ص (ع) عجیب-نوڪو. نایب-نادر.
 بدیع الجمال: ص (ع) نهایت حسین-حسن مر بي مثال. (اسم خاص) "سیف الملوک" جي مشقہ جو نالو.
 بدیل: ص (ع) جهڙو-ثاني. مثل-نظیر.
 بدین: اسم خاص. لاڙپٽ مر هڪ ضلعيءَ شهر جو نالو.
 بدیہ: ص. بي ساختگي. حاضر جوابي
 بدیهي: ص. پڌرو-ظاهر. يقيني. فطرتي.
 بدی: ث. همت چٽ. ق. عدو. ق. نون.
 بدہ: بد: ث. هڙ-گٽري. پنرڪ.
 بداماني پُورو: اسم خاص. سنڌ مر ڪڇ جي هڪ سورهيه سردار جو نالو، جنهن لاڪي ڦلا تي سن مقابو ڪيو.
 بدو: ذ. هندي سڀيت جو ڇهون مهينو.
 بدی: ث (ع) بدره) چمڙي جي ڳوٺري. هڙ. گٽري. پيري.
 بدی ٿي پون: ٻئي تي برقي پون. سست ٿي پون.
 بدريعي: ظ (ع) جي وسيلي- معرفت. طريقي سن. هٿن.
 بذل: ذ (ع) بخشش. عطيو.
 بذله سنجي: ث (ف) توک بزي. چرچو گهٻو. کل مسخري. خوش طبعي.
 بر: ظ (ف) تي- مٿان. مرکب لفظن جي منڍ مر ايندڙ لفظ (جيئن: برجست، برسر، برچشم وغيره).
 بر: ذ (ف) ويڪر. موڪر. ڦل. سڀنو- چٽي.
 بر ڪيڇن: سڀنوهاڻن برابر ڪرڻ.
 بر: ذ (ع) بر-رن- بيابان. وسيع ملڪ- کنڊ.
 برتر: ريگستان. بيابان- رن.
 بر منهن ڪرڻ: رن منهن ڪرڻ. ڪنهن نامعلوم هنڌ ڏانهن وڃڻ.
 بر: ص. بيزار- ڪڪ. ڪوڙيل.
 بر ٿي بيهن: ڪاوڙم پيري يا مڃي بيهن. شينگ ٿي بيهن.
 بر منهنون: ذ. منهن سوس. بدشڪر.
 بر: ظ. برابر.
 بر اچڻ: برابر ٿيڻ. هڪجهڙو ٿيڻ.
 بر: ذ. واء. پيٽ.
 بريرن: گهرج پوري ڪرڻ. چئي پيرن (پني جي).
 برآمد: ث (ف) آمدني- اُپرسو. حصلات. منڪي پيداوار جي

بهرين منڪن ڏانهن روانگي.
 برآمدہ: ذ (ف) ورنڊو-اڱڻ.
 بر آوري: ث (ف) پورائي- سرانجامي.
 برآبر: ذ (ف) هڪجڏو. هڪجيترو. هڪجهڙو- مٽ. هموزن.
 درست- صحيح، هموار- سئون سڌو (پٽ).
 برآبري: ث. هڪجڏائي، هڪجهڙائي- يڪسانيت. هموري، همسري.
 برات: ث (ع) چوٽڪرو- نجات (شب برات= چوٽڪاري جي رات، جيڪا شعبن مهيني جي چوڏهين تاريخ عيس طور منهاڻجي).
 برات: ص. چمڪندڙ- منور. تمام سفيد.
 براج: ث (انگ) درياءَ کي ڏنل دروازن وارو بند- بئراج.
 براجمان: ص. جلوه گر- رونق افروز.
 براجمان ٿيڻ: رونق افروز ٿيڻ (مجلس مر). مير مجلس ٿيڻ.
 براجن: م. سينگارڻ. نٿا مرهن.
 براد: ث (ع) برات) نجات. عيد. خوشي.
 برادر، برادري: ث (ف) ڀائي. ڀيڻچاري. ماڻهي. عزازت. نيت.
 برادريءَ جو منهن: ڀائيءَ جو پلڻ.
 برادري ڪرڻ: سڱ ڪرڻ. ڀائي ڪرڻ. ڀلائي ڪرڻ.
 برادريءَ مان ڪيڻ: راج من ڪيڻ. ڀت ڀاڄيءَ مان ڪيڻ.
 برادر: ذ (ع) پء- ڏو. ماٿ- عزيز.
 برادي: ذ. چچ سن گڏ دهل وڄائيندڙ- لنگهو- مگتھر.
 براديو: اسم خاص. مرد جو نالو (لفظي معنيٰ= برادرات جاول).
 بر اعظم: ذ. وڏو ڪنڊ.
 برافروخته: ص (ف) ڪاوڙيل. چڙيل. ڇڙيل.
 براق: ذ (ع) اها ساري، جنهن تي نبي سڳورو معراج تي ويو.
 برانچ: ث (انگ) شاخ. ڀاڱو. وڏي واه مان نڪتل واه.
 براندي: ث (انگ) ولايتي شراب جو هڪ قسم.
 برانگيخته: ص (ف) ڪڙو ڪيل. اُپريس- پٽ ڪيل.
 برانو: ص. وراڌل- ڪاوڙيل.
 براهماني: اسم خاص. بنوچن جي هڪ ذات جو نالو.
 براهوي: ث. بروهڪي ٻولي.
 براء: براي: ظ (ف) جي واسطي. لاء- واسطي.
 برائي: ث. مدي- خرابي. قباح. عيب. گلا- عيب جوئي. بچڙ ني- بدی.
 بریاد: ص (ف) ويران- اجڙ. ذف- چٽ. تباه. ضايع.
 بریادي: ث. سنج- تباهي. پينگ.

بربر: ص. جهنگلي-وحشي.

بربري: ث. پڪريءَ جو هڪ قسم - بري پڪري.

بربريت: ث. وحشيت - حيوانيت - درندگي. ظلم.

بربط: ذ (ف) ساز جو هڪ قسم - سرنڊو.

بربل: ث. ڏسو "بلبل".

بربلو: ص. گوسرو، نفرمن، گهٽو - جام - ريل چيل.

برتاءُ: ذ (سن، ورتن) ورتاءُ - هٽ - روڻو.

برتر: ظ (ف) وڌيڪ مٿانهون، اتانهون - بلند.

برتري: ث. مٿانهين - بندي، ترجيح.

برتن: ذ. ٿانءُ - باسن.

برٺ: ذ (انگ) جهازن جي بيٺن جو هنڌ. ريل گاڏيءَ ۾ سمن جي سٺ.

برٿو: ص. بنا ڪنهن سوچ وڃي جي اجايو - نڪمو - بيڪار.

برٿي: ث. ميسر هٿن واري حالت، پورائي، بدهضمي - جوگير.

برٿس: ص. (انگ) برطانوي - انگريزن جو.

برٺ: ص. سڪل - خشڪ (زمين) - بٺ، غير آباد - ويران.

برپا: ظ (ف) بيٺل - قائم.

برپا ٿيڻ: قائم ٿيڻ، وجود ڏيڻ.

برپا ڪرڻ: کڙو ڪرڻ - قائم ڪرڻ. اٿرن (فتن وڳوڙ وغيره).

برپٽ: ذ. بيابان - صحرا، ويران - سچ.

برج: ث. وچ - ڪنڊ، وچ جا ڪڙڪا.

برج: ذ (ع) قنعي جو نال - ڪنگرو، تارن جو ميڙ، سچ جي گردش

واري پارهين منزلن مان هڪ منزل.

برجاءُ، برجاء: ظ (ف) پوري جاءِ تي، هنڌاڻو، برابر، موزون.

برج پاشا: ث (سن) ڀارت جي برج علائقي (مٿرا ۽ ان جي آسپاس)

جي ٻولي.

برجستو: ظ (ف) برجست - بروقت - عين موقعي تي. (ص) کڙو تڙو.

جست، چلاڪ.

برج ڦلي: ث. نڪ جو هڪ زيور.

برجنگ: مردنگ (سز).

برجيس: ذ (ع) مشتري (گره).

برجن: م. هوبهو مڃڻ، مش بهت رکڻ، ٺهي وڃڻ.

برحال: ظ (ف) حال تي، قائم، نيڪ - برابر، موزون.

برحق: ظ (ف) سچ - درست - صحيح - برابر. (ص) حق تي، سچو.

برخاست: ظ (ف) بس ڪري ٿيڻ (ڪچهري، محفل)، موقوف

(نوڪريءَ مان).

برخلاف: ظ (ف) ابتڙ، مخالف، سازگار - ناموافق. (ص) مخالفت ڪندڙ - دشمن.

برخوردار: ص (ف) شان وارو، خوش بخت - سڀاڳو. (ذ) پٽ.

برد: ذ (سن، ورڌ) ناموس - نيڪدمي - وقار، سچ - پٽ.

برڊ: ث (ف) بردن، حاصلات، آمدني، نفعو.

بردار: ص. ميويدار - شماردار.

برداشت: ث (ف) سَهپ، بردباري - تحمل، صبر.

برداشت ڪرڻ: سَهڻ، صبر ڪرڻ.

بردار: ص (ف) بار ڪندڙ، بار سهندڙ، برداشت ڪندڙ، حوصلي

وارو، ڳنڀير - ڪانڌ وارو.

برداري: ث. سَهپ، برداشت، صبر - ڪانڌ - حلم.

برڊوار: ظ (ف) هميشه - سدائين - دائمي.

برڊه: ص (ف) پنهنجو - گولو، غلام، وڪالت قيدي.

برڊه فروش: ص. پنهنجو واپاري - غلامن جي تجارت ڪندڙ.

برڊه فروشي: ث. پنهنجن جو واپار - غلامن جي تجارت.

برڊه: ذ. ننگ - ناموس، آبرو - عزت - لڄ - شرم.

برڙاٺ: ذ. هو خرچ ٿيڻ جو وڏو ٿڌ، ٻٽاڪ - ڊاڙ.

برڙاٺ ڪرڻ: وڏو ٿڌ ڏيڻ، ڊيڪ ڏيڻ - ڊاڦڻ، مستي ڪرڻ.

برڙاٽي: ص. ڊاڙي - لٻاڙي، ڦاٽوڙو دهل.

برڙ باڪاس: ذ. "راڪاس" کان ٻوڏي بلا، ديؤ. (ص) ڪاٺو، پيٽو.

برڙو: ذ. ننڍن ڪٺن وارو ڇيلو - بري هرن، پڪريءَ جي ميلاپ مان

پيدا ٿيل ڇيلو. (ث. برڙي).

بر زبان: ظ (ف) زبان تي، ياد، حفظ.

برڙ: ذ. چوهارو (رازي جو)، مارو، شاهن.

برڙج: ذ (ع) ٻن جاين جي وچ ۾ پردو يا وٿي، موت بعد قيامت تائين

رهڻ وارو عرصو.

برسات، برسات: مينهن - بارش - وسڪارو.

برسام: ث (ف) سڀني جو سٺو - ذات الجنب.

برسر: ذ (انگ) مالياتي حساب ڪتاب رکندڙ - اڪائونٽنٽ.

برسر، برسر: ظ (ف) مٿي تي - سر تي، مٿان.

برسر اقتدار: ظ. اقتدار بر آيل، طاقتور، حڪومت ڪندڙ - حاڪم.

برسر پيڪار: ظ. جنگ جي حالت ۾ - ويڙه دوران.

برسر روزگار: ظ. روزگار ۾ رڌل - روزگار وارو.

برسر ڪرڻ: مٿي تي کڻڻ، ٻن تي هموار ڪرڻ، قبول ڪرڻ.

برسن: وسن (برست). سڪوسن. زمين آب ڏئين.

برسيم: ذڪاه جو هڪ قسم.

برش: ذ (انگ) وارن يا وارن جهڙين تندن مان ٺهيل هڪ شيء

(جنهن سان ڪپڙو، بوت، ڏند وغيره صاف ڪجن). مصوريءَ

لاءِ وارن مان ٺهيل قلم.

برشڪال: ذ. مينهن جي مند - مينهونگي.

برص: ذ (ع) ڪوڙه جو مرض.

برصواب: ظ (ف) برابر - صحيح - پورو.

برطرف: ظ (ف) پسي تي - پري. لڳ. خارج - موقوف (ملازمت مان).

برطرفي: ث. نيڪالي - عهدگي. موقوف.

برعڪس: ظ (ف) ابتڙ - خلاف - اُتو.

برغلائڻ: م (ف) پينلائڻ - ڊوڪوڏين - ورغلائڻ.

برف: ث (ف) تڌم ڄميل پاتي - پيڇ.

برف پون: سخت سرد پون - پارو پون.

برفاني: ص. برف سان تعلق رکندڙ. تمام تڌي ملڪ يا تڌي هوا جو.

برفباري: ث. برف وسڻ جي حالت.

برفت: اسم خاص. ڪوهستاني علائقي جي هڪ قوم جو نالو.

برفي: ث (ف) ڪيرمان ٺهيل هڪ قسم جي مٺي.

برق: ث (ع) وچ - کنون. گات جي گرمي سان هٿر ڌو ٺهيل روشني - بجلي.

برقي: ص. برق جو. بجليءَ جو.

برقي قوت: ث. بجليءَ جي طاقت - وولٽ.

برقرار: ظ (ف) بحال - قائم.

برقعو: ذ (ع) برق نقاب. زالن جي ستر ڍڪڻ لاءِ هڪ خاص لباس

(جنهن ۾ سڄو جسم ڍڪجي وڃي). مرقي ۾ جسم لڪائڻ

جي چادر.

برقعو مٽائڻ: لاڏاڻو ڪرڻ - وفات ڪرڻ.

برقي پوش: ص. برقعو پهرييل (عورت). پرهيزگار (عورت).

برقي مڙ: پردي م. لڪ ڇپم.

برقي مڙ سڪو: برقي اندر دم معاشي.

برڪ: ذ. تمام وڏي ڳوٺ - هوجو - برڪي.

برڪت: ث (ع) واڌ - گهٽي. دع. ڳڻپ م "هڪ" جي بدران

ڪم ايندڙ لفظ.

برڪت پون: واڌ ڏيڻ. فائدو پون.

برڪنار: ظ. هڪ پاسي - الڳ - ڌار.

برڪي: ث. ڦٽيون و جهڻ لاءِ وڏي ڳوٺ.

برڪ: ص (ع) برڪ (ڳ ٿيڻي ۾ پهريون. سڀ کان سٺو. مشهور -

نميارو. ڳرو.

برگ: ذ (ف) پڻ - پتو. سمر - توشو. اسباب. وڃائڻ جو سڙ.

برگ گل: ذ. گلاب جي گل جو پڻ. معشوق جا چپ ۽ ڳل.

برگشتو: ص. ڦريل. اٿو. پريشان.

برگزنده: ص (ف) چونڊيل - ذليل. پھتل (شخص). معتبر - معزز.

برل: ذ. ڪويت جو وڻ.

برمحل: ظ (ف) موقعي تي - بروقت - ٺهيم.

برما ٻوٽي: ث. پسرڪي وکر جو هڪ قسم.

برملا: ظ (ف) ڪنيو ڪلايو - ظاهر ظهور. ڏٺو وائو.

برمن: م. ٽهن - پري پيڇن.

برمو: ظ (ف) سوراخ ڪڍڻ جو اوزار - سيراڻي. ڪوه وارو نلڪو.

برمي: ث. هڪ قسم جو پسرڪو وکر - برهمي ٻوٽي.

برميچڻ: م (ف) برميچڻ (پان کي ٻئي جهڙو سمجهڻ. برابري

ڪرڻ. سينو سان).

برني: ث (ف) شيشي. چيني يا پٿر جو ويڪري منهن وارو ٺنڊ

(مريو. آچار وغيره رکڻ لاءِ) - مَرْتَبان.

برو: ذ (ف) برءُ - پڪر جو هڪ قسم. (ث. بري).

برو: ص. خراب - بد - ٻڃڙو. بد چال. نڪ ڪپيل. نرڳو - بيشرم.

برو پلو: ص. چڱو مٺو. نيڪ بد.

بروبر: ظ (ف) برابر - درست - نيڪ. هڪجهڙو - هڪجيترو -

پورو. بيشڪ - حقيقت.

بروقت: ظ (ف) انهيءَ مهل. فوراً - يڪدم. اتي جواتي - ٺهيم.

بروگر: ذ (انگ) دلال - ايجنٽ.

بروو: ذ (س) هڪ قسم جو پڪي وڻ جو هڪ قسم. ڪافي ٺاڻ جو

آودو (پنج سُر) ۽ سمپورن (ست سُر) راڳ. (ص) بيمار.

گهايل.

بروهي: اسم خاص. بلوچستان ۾ وسندڙ هڪ قوم جو نالو.

بره: ث. پاڻيءَ جو بند ٺاهڻ. ٻوڏ - اٿل. چر - لٽ - برهو.

بره: ث. جنس - قسم - نوع. ننڍو.

بره: ذ. جد نني - وچوڙو. وچوڙي جو درد - ڦوڙاڻو. عشق - محبت.

بره بيت: ذ. عشق جو سندرو.

برهان: ذ (ع) روشن دليل - يقيني ثبوت.

برهان قاضع: ذ. صاف ۽ فيصلو ڪندڙ دليل. فارسيءَ جي هڪ مشهور

لغت جو نالو.

برھارو، برھارو: ذ. پٽيءَ جو سندن وهڪرو. سيلاب-اٿل.
 آبڪلاتيءَ ۾ پاڻيءَ جي اٿل. وسڪري جو آل جال پٽي.
 برھسپت: ذ (س) مشرتري (گرھ). خميس (ڏينهن).
 برھم: ص (ف) چٽو چٽو-ٿڙيل پڪڙيل. ڪاوڙيل. ڏمريل-ناراض.
 برھما: ذ (سن) ايشور جي ٽن صفاتي روپن مان پهريون روپ. آپڻهار.
 برھم گياني: ص. الاهي علم جو جندڙ.
 برھمچاري: ذ (سن) اهو برھم. جو جڻي پائن کان گرهست
 (پرڻي) تائين ستو جتوري. ڌرمي وديارڻي.
 برھم ڏنڊي: ث. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 برھم راتڙي: ث. روشن ڊگهي رات. هندن جو هڪ ڏن.
 برھم وديا: ث. علم معرفت.
 برھمن: ذ (سن) هندو ڌرم جي چئن ورڻن مان پهرئين ورڻ وارو
 (هڪ عقيدو موجب برھما جي مک مان پيدا ٿيل). ويدن جو
 ڄاتو-پندت.
 برھمو سماج: اسم خاص (ه) راج رام موهن راءِ جي برپ ڪيل
 برھمو مت جي جماعت.
 برھمي: ث (سن) ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جو تيل دوا طور
 ڪم ڇي).
 برھمي: ث. انتشار-اٿري. ڪوڙ-ڌم.
 برھمي ٻوٽي: ث. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 برھنگي: ث (ف) غرياني-اوگھڙ.
 برھنه: ص (ف) اگھڙو-ننگو-عربن.
 برھو: ذ. پٽيءَ جي سندن وهڪ. ٻوڏ-سيلاب.
 بري: ص (ع) بيگناه-بيڏوهي. آزاد-چٽل.
 بري الذمه: ص. جوابداريءَ کان آزاد.
 بري: ص (ع) برپت جو-صحرائي. خشڪيءَ جو.
 بري فوج: ص. خشڪيءَ واري فوج-آرمي.
 بري: ث. زناني چولي ۾ ڇاتي وٽ ٺهيل کيسو. بڪريءَ جو هڪ قسم.
 بريان: ث. بيٺيءَ ۾ ڪم ايندڙ هڪ ڪاٺي (تخت جي ڦهين کي
 جهلي بيهندڙ).
 بريان: ص (ف) پڳل. باهه تي پڪل (گوشت). سڙيل.
 برياني: ث (ف) گهڻي گوشت ۽ گيه وارو پلاءُ.
 بريد: ث. ڪاٺ ڪوٽ-وڍنڪ.
 بريدھ: ص. پيچ وڍيل-لنڊو.
 بريدھ زبان: ص. زب وڍيل-خاموش.

بريز بريز: ث (ف) جاني تڪڙو. وٺ پڪڙو. هاءِ گھوڙا.
 بريس: ذ (انگ) ڪرائي ۽ ٻڙ جو ڪنگڻ.
 بريڪ: ث (انگ) روڪ. مشيني گڏي کي روڪڻ جو اوزار.
 بريڪ هٿ: ص. هلندڙ گڏي کي بيهارڻ.
 بريڪيٽ: ذ (انگ) ڏنگي-قوس (جن ۾ عبرت بند ڪجي).
 برين: ص. سپڪن مشاهون-بلند-اعليٰ.
 برين واشنگ: ذ (انگ) ڪنهن جي دماغ ۾ ڪا ڳالهه ويهاري ڇڏڻ
 وارو عمل.
 بڙ: ذ. هڪ قسم جوون (جيڪو ٻوڏ ڌرم وارن لاءِ پوتراهي).
 بڙ، بڙھ: ث. اجائي وڏائي. اجائي بڪ.
 بڙ ٻول: ص. وڏو ٿو-گوڙيلو-گهڻو ڳالهائيندڙ.
 بڙ ڦاڙن: ڪوڙيون ڳالهيون ڪرڻ. ڪوڙا الزام هڻڻ. گهڻو ڳالهائڻو
 خرچ ڪرڻ.
 بڙادو: ذ. ٺھل-گوڙ. بغدو. وڏو ٿاڻي.
 بڙاش: ث. ٻٽاڪ-ڍاڙ.
 بڙائي: ث. وڏائي-سيٽ-آڪڙ.
 بڙيانڊ: ص. غير آباد-ويران-سيو.
 بڙ بڙ: ث. بڪ بڪ. پيڻ-پيٽ.
 بڙ بڙو: ذ. بوڙيو-ڦوتو (پاڻيءَ جو)-حاب.
 بڙيندو: ص. تلهو مترو (ماتھو)-مضبوط. تندرست.
 بڙيڪو: ڪندڙهن-موگو مٿر.
 بڙيل، بڙيلو: ص. ڏٻرو-هيٺو-ٽڪل.
 بڙ بڙيو: ص. گهڻ ڳالهائو. زبان دراز.
 بڙ بڙ: ث. بوڙيا ڪري وهندڙ پاڻيءَ جو آواز. حقي يا چلم جو آواز.
 بڙجي: ث (ف) برجي (پالو).
 بڙڏ: ذ (ف) ٻوڏ آمدني-حاصلات. نفعو. رشوت. سمنڊ جي پاڻيءَ
 مڀڻ جو اوزار.
 بڙڏانو: ذ. پراءِ لاءِ وڏل اڳڙيون ٿڳڙيون.
 بڙڏانا ڪڍڻ: اندر پيل سامان ٻاهر ڪڍڻ. آندڙ اڳيون ڪڍڻ.
 بڙڏي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 بڙڏيرو: ص. تمام وڏو. تمام گهڻو-بي اندز.
 بڙڙ ڪڻ: م. بڙڙ ڪرڻ. اڀامڻ (پٽي)-ٽهڪڻ.
 بڙڙ ڪنو: ص. بڙڙ ڪندڙ. چين مڙي پٽ ڪندڙ.
 بڙڙ ڪو: ذ. پاڻيءَ جي بوڙي جو آواز. حقي يا چلم جو بڙ ڪو. پاڻيءَ ۾

غوڻو کائڻ پ ڪرڻ جو آواز.
 بُرڪو کائڻ: وڃ ۾ ڳڻهائڻ، پڙ ڪوڏڻي وڃڻ هڻائڻ.
 بُر: ث (ف) پڪري. (ص) بيوقوف-پوک.
 بُزار: ت. (ف) ڏسو "بازار".
 بُزارُ: ص (ع) ڪپڙو وڪندڙ-بج.
 بُزائي: ث. چريائي-بيوقوفي-پوکڻي.
 بُزڏل: ص (ف) پڪريءَ جي دل وارو، ڊڄڻو، ڪنٺر.
 بُزڏلي: ث. ڪنٺريو، بي همٿي.
 بُزرگ: ص (ف) وڏو، وڏيءَ عمر وارو-پيرسن، معزز، وڏو علم درويش.
 بُزرگوار: ص. بوند-عظيم، عاليشان، شريف، عزت وارو، خدا وارو-نيڪ.
 بُزرگ منش: ص. بزرگ تي طبيعت وارو.
 بُزرگ همت: ص. وڏيءَ همت وارو، حشمتي.
 بُزرگي: ث. وڏائي-عظمت، شرافت، درويشي.
 بُزگير: ص (ف) بزرگ (هاري، ڪمي-پورهيت، نوڪر.
 بُزگيري: ث. پورهيو، مزوري، چاڪري.
 بُزمر: ث (ف) محفل-مجلس-ڪچيري.
 بُزمر آرا: ص. ڪچهريءَ جو سينگار-محفل جو مور. محفل جو صدر نشين.
 بُزمر آڊب: ث. علم آڊب جي محفل، آڊبي جماعت.
 بُزمر سُخن: مشعرو.
 بُزمرگاه: ث. محفل جي جاءِ.
 بزنس: ث (انگ) ڪاروبار-ڌنڌو-واپار.
 بزنسمن: ذ (انگ) ڪاروباري ماڻهو.
 بزو: ذ. بي پڪيءَ جو هڪ قسم.
 بزور: ذ (ف) زور سان، زوري-جبر.
 بس: ث (ف) مٺ-چُٻ، ٺهر، خانمو-نهن. (ذ) بي طاقت-چٽا پيڪر.
 بس ٿي وڃڻ: چپ ٿي وڃڻ، حشم ٿي وڃڻ، چٽ ٿي وڃڻ، ڏهرو ٿيڻ، بي طاقت ٿيڻ.
 بس ڪرڻ: پڇاڻي ڪرڻ-بيهن، توه ڪرڻ.
 بس: ث (نڪ) مسفرن جي سوريءَ واري هاري.
 بس: ث. ڏوڙ-مٽي-دز.
 بس اوقات: ذ (ف) ڪهڙو ڪري-عام طرح.

بساط: ذ (ع) چوڙپ شطرنج راند جو خنڊ وارو ڪپڙو.
 بساطت: ث (ع) روني، سادڪي.
 بساطي: ص. رنديڪ وڪندڙ، گهورڙيو.
 بسالت: ث (ع) بهادري-شجاعت.
 بسبب: ذ. سبب ڪري-ڪنهن ڪرڻ.
 بست: ذ (سن: وست) وٺ-شيءَ، سامان سڙو.
 بست سُرخي: ث. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.
 بستان: ذ (ف) باغ-ڄمن.
 بسترو: ذ (ف) بسترو-هند.
 بستر بند: ذ. هندو ويڙهي ٻڌڻ جو غلاف.
 بسترو: ذ (ف) وچڻو-هند، بسترو.
 بسترو گول ڪرڻ: هندو ٽپڻ، ٺٽي وڃڻ، بيد خال ٿيڻ.
 بستري داخل: ص. مريض-بيمار.
 بستگي: ث (ف) لاڳاپو-تملق، ٻنڌڻي، امسڪ. ڪا به رقم (ڍن وغيره) مقرر ڪري حساب ۾ آڻڻ جي حالت.
 بستہ: ص (ف) قابو ٿيل-جڪڙيل، ٻڌل، ڄميل-ڇول، جادوءَ ۾ ورتل.
 بستہ رحم: ث. اها عورت، جنهن کي ولادت ٿئي-سند.
 بستو: ذ (ف. بست) اهو ڪپڙو، جنهن سان هٿ ٻڌجي، ٿيبيو (ڪپڙن پ ڪٽڻ رڪن جو)-پوٽري.
 بستِي: ث. (سن: وستي) وسندي-آبادي-وهڻ-وستي.
 بسجڻ: پ روٽو ٿيڻ، ٻاٺي ٿيڻ، خراب ٿيڻ، سينوار ڄڻ.
 بسر ڪرڻ: پڇاڻي ڪرڻ، گذارڻ-گهرڻ.
 بسر و چشم: ذ (ف) مٽيءَ اکين تي، خوشيءَ سان.
 بسري: ث. ڳڙواري ماني-ڳڙهاڙي.
 بسڙ: ث. ڏڏڙ-ڏوڙ-بس.
 بسط: ذ (ع) ڪٽڻاڳي-وسعت، وساحت-تفصيل.
 بسفانج: ذ (ف) بسار ڪي وڪر صور ڪم سڙ هڪ قسم جي ٻولي.
 بسڪوٽ: ذ (نڪ: بسڪيٽ) ميڊيءَ مٽيءَ وغيره سان پڪر هڪ قسم جي مٽي ٿڪي.
 بسم الله: ث (ع) "بسم الله الرحمن الرحيم" جا پهريون لفظ (سبحي نبي سان)، شروعات-تدوير ڪي مڪتب واريون هي بسم (ذ) سي ڪري.
 بسم الله ڪرڻ: شروع ڪرڻ.

بسمل: ص (ف) ڪٽل-ذبح ٿيل. گھيل-قتيل.

بسمل گاه: ث. ڪوٺ خانو.

بسمي: ث. ڪيري-رڪ-چار.

بَسَنَت: ذ (سن: وسنت) بهار جي مند (چيت: ويسڪ جي مهينن م ٿئي). هڪ راڳ. جو آروهي ۽ امروهي ۾ ستن سرن جو راڳ ٿيندو آهي.

بَسَنَتِي: ص. بهار جو. بهار جي موسم جو. هيڏو-زرد.

بُسُو: ذ. چانورن، جُون وغيره جون ڪلون-بُوسو.

بَسِي: ث. چينيءَ جي پليت-سَسَر.

بسيار: ص (ف) گهڻو-جهجهو.

بَسِيرو: ذ. واهيرو-آهيرو. آکيرو. آشيانو. ٿوري وقت لاءِ رهن جي جاءِ-دَپو.

بَسِيط: ص (ع) ڪشادو-وسيع. پڪڙيل.

بُش: ص. صفا چريو-چُرپٽ. چَت-بُوز.

بشارت: ث (ع) خوشخبري. مبارڪ-واقائي.

بشاش: ص (ع) خوش-سَرهو. ڪلمڪ.

بشاشت: ث. خوشي-سَرهاني. خوش طبعي.

بَشَپ: ذ (انگ) گرجا جو وڏو ڀڙي.

بَشَر: ذ (ع) انسان-آدمي-مڻهو.

بَشَرِي جَامو: ذ. انساني صورت.

بَشَرِيَت: ث. آدميت-انسانيت.

بَشَرِي: ث. بشارت. عورت جونالو.

بَشَرطِيڪ: ظ (ف) انهي شرط سان.

بَشڪو: ذ. بچڪو. ڳوٺرو.

بَشڪُون: ث (ف) گهوڙي جي ڪنڌ جا وار.

بشني: ص. ڳنڍيڇوڙ.

بَشِير: (ع) بشارت ڏيندڙ. (ذ) نبي ڳوري (ﷺ) جن جو هڪ لقب.

بَشِين: ذ (ف) شڪري پڪيءَ جو هڪ قسم.

بصارت: ث (ع) اک جي روشني-نظر-ديد.

بَصَر: ذ (ع) اک. نگاه-بينائي.

بَصَر: ذ (ع) بَصَل (پياز).

بَصَر چلن: پردو کولن-راز يا عيب ظاهر ڪرڻ.

بَصَران: اسم خاص. عورت جونالو.

بَصِير: ص (ع) ڏسن وارو-ڏسندڙ-بيناء (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

بَصِيرَت: ث (ع) بيندي. اندر جو سو جهرو.

بَضَاعَت: ث (ع) سامان سڙو-ملڪيت. حصو. پتي-پاڳو.

بَضْع: ث. بدڪ.

بَضَن: ذ (ع) پيٽ-شڪم. اندر-ڳڙه.

بَعَث: ث (ع) رسالت-پيغمبري-نبوت.

بَعْد: ظ (ع) پوءِ. پٺڀر.

بَعْد آزان: انهيءَ کان پوءِ.

بَعْد: ذ (ع) دوري-مفاصلو-وڻي.

بَعْض: ظ (ع) ڪي-ڪجهه.

بَعْضِي: ظ (ع) ڪنهن وقت-ڪڏهن-اتفاقاً.

بَعْضِي بَعْضِي: ظ. ڪڏهن ڪڏهن.

بَعِيد: ظ (ع) پري-ڏور.

بَعِيد العقل: سمجھ ۾ ناهيندڙ-عقربن ٻاهر.

بَعِينه: ظ (ع) هو بهو-ساڳيو.

بَغَاغُو: ذ. بغاوت-فساد. گوڙ-هنگامو. هُل.

بَغَاوَت: ث (ف) سرڪشي-نافرماني. حڪومت جي مخالفت. وڳوڙ-فساد.

بَغَبَغُو: ذ. گوڙ-گهمسان. فساد. جهيڙي جو آواز.

بَغْدَاد: ذ (ع) عراق جو هڪ شهر. (بغداد جي تباهيءَ تان ڪنڊهه معنيٰ) ظلم-قهر.

بغداد تين: ظلم تين-قهر تين-ناحق تين.

بَغْدَادِي: اسم خاص. مداحن ۾ حضرت عبدالقادر جيلانيءَ جو عام لقب. (ص) بغداد شهر جو ره ڪو.

بُعْدِي: ذ. (ف) بُخْتِي (سگهارو لاڏواڻ).

بُغْض: ذ (ع) ڪينو-حسد. دشمني-وير.

بُغْضِي: ص. ڪينور ڪندڙ-حاسد.

بُعْل: ذ (ف) ڪڇ.

بُعْل ٿيلهو: ذ. ڪڇ ۾ ڪتي هن جهڙو ٿيلهو. (ث. بغل ٿيلهي).

بُعْل نرڪن: خوشيءَ مان ڪڇون ٺوڪن. خوش تين. ڳڳيون هڻن.

بُعْل پَسَن: ڪم ڪري نه سگهن. اجائي ڪوشش ڪرڻ. وس آهر مڙسي ڏيکارڻ.

بُعْلگير: ڇاپ ڪرين-پا ڪرم.

بُعْل ۾ چري: ڳجهو بغض-منافقي.

بُعْلُو: ذ. تشارند ۾ وڏو داء.

بُعْلِي: ث (ف) قميص ٻهراڻ ۾ ڪڇ واري حصي جو ڪپڙو. اُٺ

جي هڪ بيماري، بغير ٿينهي، مريض راند جو هڪ ڏٺو.

بَڄَڙَ: ٺ. هڪ قسم جي ننڍڙي دري تي پٿري.

بَڄَڙَ: ض (ع) کن سواءِ - علاوه - بند.

بَڄَڙَ، بَڄَڙَ: ذ (ع) هميشه رهن جي حالت، جڏهن.

بَڄَڙَ بالله: الله سان هڪ ٿي وڃڻ (تصوف ۾ هڪ منزل جو نالو).

بَڄَڙَ: ص (ع) پاڇي يا ميوو ڪندڙ - بڪري.

بَڄَڙَ: ص. بَڄَڙَ ڪندڙ، دائر ۾، جڏهن.

بَڄَڙَ: ٺ (ع) بچت - پاڇي، رهين رقم (قرض).

بَڄَڙَ ڪين: ب ڦي قرض بيهارڻ، صافي بچت ڪين.

بَڄَڙَ: ذ (ع) گئون - وٽڙي، قرآن شريف جي هڪ سورة.

بَڄَڙَ عيد: ٺ. عيد لاضي - حج وري عيد.

بَڄَڙَ: اسم خاص، يونان جو هڪ مشهور ڏٺو، جيڪو علم طب

جو پڻي هو.

بَڄَڙَ: ذ (ع) هنڌ - ماڳ.

بَڄَڙَ نَور: ذ. نور وانگر نهايت روشن هنڌ.

بَڄَڙَ: ذ (ع) ڳاڙهي رنگ جو هڪ قسم جو ڪاٺ.

بَڄَڙَ: ذ (ع) وٽن جو جهڳٽو - بسو.

بَڄَڙَ: ذ (ع) باقي رهيل حصو - بچت.

بَڄَڙَ: ٺ. اڃا يوڳ ٺاهڻ، يخي، ڳالهه جي اڃا ئي ڏيکڻ.

بَڄَڙَ شڪ: بڪواس - بيهودي گنتار، لپڙ.

بَڄَڙَ ڪرڻ: جهڳٽي مٽڻ، گهٽيو ڳالهائڻ، بيهودي ڳالهائڻ.

بَڄَڙَ: ذ. (تنگ جي) پني، ڏونرو (پنهن جو).

بَڄَڙَ، بَڄَڙَ: ذ (انگ) ڪتاب.

بَڄَڙَ اسٽال: ڪتابن وڪرو ڪرڻ جو عارضي دڪان.

بَڄَڙَ بائيندر: ص (انگ) جلد بندڙ - جلد ساز.

بَڄَڙَ پوسٽ: ذ (انگ) ڪيرن تي خط ڪٽڻ وغيره جو ڪيل پوسٽ.

بَڄَڙَ: اسم خاص، سوسن جي دؤر ۾ سنڌ جي هڪ ڀاڱي جو نالو.

بَڄَڙَ: ٺ (ع) ڪنور رپڻو - ڪنور پ.

بَڄَڙَ: ص (ع، بقال) ميوو يا ڀاڱو ڪندڙ، (ٺ. بڪارن).

بَڄَڙَ اول: ذ (ف) وڏو پورچي، ساقِي.

بَڄَڙَ اولي: اسم خاص، عورت جو نالو.

بَڄَڙَ: ذ (ع) روچ - مٽم.

بَڄَڙَ: ٺ. بڪواس - يخي اڃا يوڳ ٺاهائڻ.

بَڄَڙَ ڪيو: ص. گهٽيو ڳالهائڻ - بڪواسي.

بَڪَرُ: ٺ (ف، بگٽر) ٺوڙهي زهر.

بَڪَرُ بند: ص. زهر پوڻ، (ٺ) حساس قيدين کي ڪٽڻ لاءِ هڪ

قسم جي بند گڏي.

بَڪَرُ ڇي: ٺ. بڇڪي، گج جي پٺ ۾ ٺهيل ڳوٺڙي.

بَڪَرُ: ذ (ع، بٽر) سائي يا ڇي، ميوو، وکر.

بَڪَرُ: ذ (انگ) ڪپڙي جو هڪ قسم (ڪوٽن وغيره ۾ اسٽر

جي ڪم جي).

بَڪَرُ: اسم خاص، سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.

بَڪَرُ: ذ (انگ) وارن کي قابو بيهارڻ جو ڪٺپ، سيميءَ کي عيدي

جي سڃاڻپ لاءِ ميل ٻيو.

بَڪَرُ: ذ. وٽن جو هڪ قسم - ڳاڙهي چوڏي وارو وٽ.

بَڪَرُ ڪاٺي: ٺ. پٿار کي وکر جو هڪ قسم.

بَڪَرُ مال: ذ. نر ڪ شيون - ٽ ڪوٽن مال.

بَڪَرُ: م. گهٽيو ڳالهائڻ، اڃا يوڳ ٺاهائڻ، اڌنگو ڳالهائڻ، وڃڻ.

بَڪَرُ: ص. بڪبڪيو - بڪواس ڪندڙ، گهٽيو ڳالهائڻ.

بَڪَرُ: ٺ. بڪ بڪ - يخي، بيهودي گنتار.

بَڪَرُ: ٺ. بڪ بڪيو - گهٽيو ڳالهائڻ - وٽار ڏو.

بَڪَرُ: ٺ. گڙو - پني (تنگ جي).

بَڪَرُ: اسم خاص، حيدرآباد ضلعي ۾ تندي ٺهيندڙ ٺهيندڙ لڳ هڪ مشهور

ڳوٺ جو نالو، هڪ ذات جو نالو.

بَڪَرُ: ٺ. چمڪ - ٽمڪ.

بَڪَرُ: ذ. ڪ. ج. بَل - قرباني.

بَڪَرُ ٿيڻ: ڪ. ٿيڻ، شڪار ٿيڻ.

بَڪَرُ: ٺ. ڪڏي جي شهنشاهه، لنگهن، فاقو، هيچ - حرص.

بَڪَرُ: ص. بڪيو - لنگهتو، (ٺ. بڪري).

بَڪَرُ ٺڄڻ: م. بڪ بڪڻ.

بَڪَرُ ٺيل: ص. بڪرو - بڪيو، لنگهتو، سڪير.

بَڪَرُ ٺيڻ: م. چيو ڏيڻ، حسڪڻ، ٻري ڪڻ، صحت ٿيڻ.

بَڪَرُ: اسم خاص، سڪري هڪ چيوئي شهر جو نالو، جيڪو سنڌو

نديءَ ۾ هڪ ڪپ جي صورت ۾ آهي.

بَڪَرُ: ص. بڪر حور ڪو، سنڌ جي مشهور تاريخ ۾ مير معصوم

جو لقب.

بَڪَرُ: ڊگهه - پوٺي جو قسم (پٿار کي وکر جو هڪ قسم).

بَڪَرُ: ص. ٽن (رڪ).

بَڪَرُ: م. روشن ٿيڻ، چمڪڻ - ڏوڪڻ، ٻرڻ (ب). ڏکڻ

ٻڱهڙي: ذ. هڪ قسم جو سنڌي ٻڪي-هيڙهي.
 ٻڱهڙو: ذ. ٻڪهڙو. (ٺ. ٻڱهڙي).
 ٻڱهڙو: سم خاص. نئي ضلعي مهڪا قديم ڦٽ جون نو.
 ٻڱهڙي، ٻڱهڙي: ٺ. ٻوھي ڪوڙڪي (جنهن ۾ شڪر جي جانور جي تنگ ڦاسي). ٻڪڙي کي مضبوطيءَ سان ٻڌڻ لاءِ ٺاھي پٺاخي ڪئي.
 ٻڱهڙو: ذ. هڪ مشهور جهنگلي جانور-گرگ. (ص) ڦٽ. ڇاڏا.
 ٻڱهڙ پون: مصيبت پون-آفت نازل ٿيڻ-نقص پيڄڻ.
 ٻڱهڙي: ٺ. ٻوڪ جي ٽڪري-وڪري.
 ٻڱهڙي: ٺ. مادي ٻڱهڙين جو ٻول.
 ٻُل: ذ (انگ) خريداريءَ جي وچور جو چنڊو. ٻڱهار وغيره جو اختياري حڪم. قانون جو مسودو.
 ٻُل: ذ. ٽپ-ڇال. ٻل جو ٿيڻ-لينگ. لغڙڪي اڇل. ڳري (ڪسڊ جي). ڏوڏو (اگر جو). وجه-موقعو. وٽ-مروڙ.
 ٻُل ڪڍڻ: ٽپ ڏيڻ. وٽ ڪڍڻ. ٻُڄڻ (سور ۾). ٻُڄڻ ڦٽڻ. ڪوشش ڪرڻ-جهٽ ڪرڻ.
 ٻُلا: ٺ (ع: ٻلاءِ) مصيبت. زحمت-تڪليف. جن پوت. رپ-آفت. ٺنگ جو هڪ قسم (جيڪو ڦٽ ڪڍي). (ص) ڇاڏاڪ. هوشير.
 ٻُلا اچي ڪڙڪڻ: شامت پون-مصيبت نازل ٿيڻ.
 ٻُلاءِ آسماني: ٺ. خدائي مصيبت. آفت.
 ٻُلاءِ جان: ٺ. جيءَ جو جنجال.
 ٻُلاءِ بي درمان: ٺ. لاعلاج مصيبت.
 ٻُلاءِ ناگهاني: ٺ. اوجھتي آڀڻ.
 ٻُلا: ٺ (ف) کان سواءِ-غير-ڌاران-ٻڌ (عموماً مَرڪب لفظن ۾ ڪم ايندڙ اڳڙي، جيئن: ٻلاٽ خير، ٻلاو جو وغيره).
 ٻلاٽاخير: ٺ. يڪدم-ٻنڌاڻي.
 ٻلا تَرْدُ: ٺ. هٽڪ کان سواءِ-بيڌڙڪ.
 ٻلا حُجَت: ٺ. حُجَت يا دليل کان سواءِ، بنا اثبتيءَ جي.
 ٻلاڏ: ذ (ع) شهر-ڳوٺ-وسندي.
 ٻلاڙو: ص. هوشير-ڇاڏاڪ.
 ٻلاٽڪ: ٺ (ف) بنا شڪ جي-بيشڪ. يقيناً.
 ٻلاعت: ٺ (ع) ڪلام جي سڀني خوبين ۽ معنائن جي ادائگي. خوش گفتري سڀڪاريندڙ ڪلام (جنهن جون ٽي شاخون ٿين: عم معنيٰ، عم بين، عم بديع).
 ٻلاڪ: ذ (انگ) ڪرب. ڪنهن لکت يا نقش جو سڄو، زري

(ٺنڊا)، ٺهرائين-ڏيکري ڏيڻ.
 ٻڪو ديرو: اسم خاص. لاڙڪاڻي ضلعي ۾ هڪ مشهور ڳوٺ (جتي ڪامريڊ حيدر بخش جتوئي ڄائو)
 ٻڪيا: ٺ (سن-پڪڻ) بيڪ-خيرت-ڏن.
 ٻڪياري: ص. ٻيٽو-ڪڍ-گر-فقير.
 ٻڪيڙو: ذ. تڪرار-جهيڙو. ٺل-ڪوڙ. نشتر.
 ٻُڪيو: ص. ٻڪيل. مڇي. ٺاڇي. (ٺ. ٻڪي).
 ٻُڪي پيٽ: بڪم. نيراني-لنگهتي.
 ٻُگ: ٺ. ڪجيءَ جو هڪ قسم (جانور جهليءَ ۾ ٺهر جو ڪم ڏئي).
 ٻُگ: ص. اڇو-سفيد (ذ) ڪوڙه جو اڇو ٽڪو. ٻوڪ جو هڪ مرض (جنهن ۾ پڻ اڇائي وڃي).
 ٻگاڙ، ٻگيڙ: ذ. خرابي. ڦٽڙو. نفاق-آفت.
 ٻگاڙڻ، ٻگيڙڻ: م. ڦٽڻ. ڪرڻ-خراب ڪرڻ.
 ٻگاڙو: ذ. خرابي. ڦٽڙو. نفاق.
 ٻگاسڻ: م. ڪُن (گل)-ٽڙڻ. ٺهرائين-نڪرڻ.
 ٻُگا هئڻ: ڦر جو ڏنڻ وقت ٽٽڻ کي ڏسڻ ٿيڻ.
 ٻُگدار: ٺ. اچيءَ جو ٺهر جو هڪ قسم-ٺڪ.
 ٻُگر: ٺ (ع: ٻغير) سواءِ-ڌار-ٻڌا. (شاه جو رسالو)
 ٻُگري: ٺ (ف: ٻغري) ڳوٺڙي (جابلو ڪڇ ۾ ڪئي مڇي).
 ٻُگڙڻ: م. خراب ٿيڻ-ڦٽڻ. ڪوڙجڻ-ڌمڙجڻ.
 ٻُگڙو: ذ. ٺهر جو هڪ قسم. گه جو هڪ قسم.
 ٻُگل: ذ (انگ) توترو.
 ٻُگل ڦري وڃڻ: جنگ جو اعلان ٿيڻ. خيال منجي وڃڻ. حالت خراب ٿيڻ. حواس خطا ٿيڻ.
 ٻُگلڻ: م. پرن-ملا مال ڪرڻ. مٽيءَ هانو ڪرڻ. آلودو ڪرڻ.
 ٻُگلو پڳت: ذ. مڪر. منافق.
 ٻُگليو: ص. گودڙي ۽ ٻوڙ ڦٽير.
 ٻُگو: ص. اڇو-پورو-سفيد. اچي رنگ جو (جانور وغيره). (ٺ. ٻڪي).
 ٻُگو: ذ. ٽن مان ڪيڏا ٽن لاءِ ڦر جو ٺهڻو. ٽن مان گوهي ڪيڏن لاءِ ٺهڻ جي نيٺو.
 ٻُگو هئڻ: ٺهڻو هئڻ. ڪجهه حاصل ڪرڻ لاءِ حيو ڪرڻ. ڏسڻ ڏيڻ.
 ٻُگو تي: ٺ. زمين جي ماپ جو هڪ نمونو (سينڪين سن ماپ).
 ٻُگولو: ذ (ه) واڇوڙو.
 ٻُگي: ٺ. چنڊ ٿيڻ واري گهڙي گڏي-وڪٽورپ گڏي.

زمين جو سورهن ايڪڙن وارو تڪ.

بلاڪيٽُ: ذ (انگ) ٿلهو، وٺي کٽو - ڪمبل.

بلا واسطو: ظ. بي سبب، پتراءُ دو.

بلا وجه: ظ. هروڀرو - ناحق.

بلاول: ذ. شاه جي رسالي جو هڪ سر. هڪ ناٺ ۽ راڳ جو نالو. جنهن جي اروهي توڙي امروهي ۽ مرست سريعتي سمپورن ٿيندو آهي. متهوءَ جو نالو.

بلاھت: ث (ع) ناداني - بيوقوفِي.

بلائتو: ص. هٿيڪو - سوگهو - قبو (ث. بلائي).

بلاٿو: ذ. ٻرن کي ڊيڇڙن لاءِ خياني جانور - ٻائو.

بلائي ڪندُ: ذ. پيار کي وڪر جو هڪ قسم. (سنڌن جي سوڌ لاءِ دوا طور ڪم ايندڙ).

بَلَبُ: ذ (انگ) بجي ۽ ٽي پرنڊڙ شيشي جو گولو.

بَلَبِل: ث. هر سينگار يا ڏيک وِڪ (جنهن جي ڏسن سان وات مان "بَي بلي" جا لفظ نڪرن).

بَلَبِل: ث (ف) مشهور ننڍڙو پڪي - بُرل - پوري.

بَلَبِل چَشمَر: ذ. هڪ قسم جو سنهو چرديدار ريشمي ڪپڙو. کيس جو هڪ قسم.

بَلَبِل مزاج: ص. ص. ناز ڪندڙ، عاشق جيوڙو.

بَلَبِل نوا: ص. خوش آواز.

بَلَبِلو: ذ. جَر قوتو - حباب. (ص) نخريو.

بَلُٽُ: ذ. (انگ) دروازي بند ڪرڻ جو ڪنڊو.

بَلُٽُ کي ڦيرو اچڻ: خيال ۾ تبديلي چڻ. محبت گهٽجڻ.

بَلُٽِي، بَلُٽِي: ث. جهاز، ريل يا ترڪن وسيلي موڪليل مال جي رسيد.

بَلَدِيَه: ث (ع) بلده، شهر، شهري تنظيم جي جماعت - ميونسپل.

بَلَدِباگ: ذ (انگ) هڪ قسم جو ننڍي قد ورو شڪري ڪٽو.

بَلُرُ: ذ. ڌنڪر، گُري، گُري. ڳنڍ.

بَلُڙِي: اسم خاص. حيدرآباد ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو، جتي شاھ عبدالڪريم جو مقبرو آهي.

بَلَسَانُ: ذ (ع) دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو ٻوٽو.

بَلُغارُ: ذ. ساوڪ - سرسبزِي.

بَلْغَمُ: ذ (ع) ڦٽڻ ۾ پيدا ٿيندڙ خلط (جيڪو کنگهن سان خارج ٿئي) - کنگهارو.

بَلڪ: ذ (ع) (ع) بل + ف (ڪ) پر - ٺهي هوندي ويتر.

بَلڪَلُ: ذ. وٺڻ جو چوڌو، چوڌن مان ٺهيل ڪپڙو.

بَلڪُلُ: ظ. ڏسو "بَلڪر". - ٻنھ - سراسر - سمورو.

بَلْمُقْتُو: ظ. منت م - اجايو، بيڪر.

بَلْمُقْتُو: ص. مقامي پٽ ندر، بنا حساب جي، اڪوٽ ڪو - دوم سوم.

بَلُنْدُ: ظ (ف) وڇو - آتانهون، مٿانهون - اعليٰ، برتر.

بَلُنْد بَخْت: ص. وڏي پڳ ورو.

بَلُنْد پرواز: ص. مٿي ڏمندڙ، عالي دماغ، عالي فڪر.

بَلُنْد حوصله: ص. وڏي ۽ همت وارو. دلير - بهادر - فراخ دل - سختي.

بَلُنْد مرتبه: ص. وڏي شين ۽ مرتبي وارو.

بَلُنْد نظر: ص. وڏي ۽ نفرو وارو - دوراندیش.

بَلُنْدِي: ث. اوچني، برتري.

بَلَنگُو: ذ. پيار کي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پڇ.

بَلو: ذ. حيلو - پيءُ - تدبير. بندوبست، تدارڪ. واهر، ليڪو - حساب جو وچور. هچڻ.

بَلو پيئي: ث. حيو و سيمو، ليڪو چوڪو.

بلي لائن: ڪتب تن. هٿيڪو ڪرڻ.

بَلو: ص (انگ) نيرو - سمنِي (رنگ).

بَلوچ: ذ (ف) بوجستن ۾ رهندڙ قومون.

بَلوچي: ث. بلوچن جي ٻولي - بلوچي زبان.

بَلورُ: ذ (ع) چمڪندڙ ۽ شفاف شيشو. قدرتي شيشو، شيشي جي گولي - چٽو.

بَلوري: ص. بلور مان ٺهيل، بلور جهڙو چمڪندڙ.

بَلُو طُ: ذ (ع) وٺڻ جو هڪ قسم - شاه بلوط.

بَلُو عَت: ث (ع) بالغ ٿيڻ جي وهي. سامانجن جي حالت، جواني.

بَلوؤ: ذ (ف) بدوت - وڳوڙ، فساد، شور وڻ.

بَلَهَزِيرُ: ص. بي حياءُ - بي سياح، ڪميٽو، وحشي.

بَلِي: ذ (ع) بلي، ف. بلي (بلي) هائو، واھ، خوب مار!

بَلِي بَلِي: ذ. دواھ!

بلي: ظ. واسطي لاءِ، حوسي، بيڪي م.

بلي لائن: حوٺي ڪرڻ، پهچڻ، ڪٽڻ.

بلي: ث. گري (ڪمند جي)، ڏوڏو (گر جو).

بليد: ذ (نگ) وڏيندڙ مٽيءَ جو ڦڙپ ڌر.

بَلِيغُ: ص (ع) خوش ڪلام، خوش بين، دٻي ربن حومهر.

بليڪ اُٺوٺ: ث. (انگ) وڏي پيماني تي بٽين وٺڻ وري حالت.

اونڊ هي، خبرن جي اشاعت بند ڪرڻ واري حالت.

بليڪ بورڊ: ذ (انگ) اسڪول ۾ چاڪ سان لکڻ لاءِ ڪارو تختو.

بليڪ مارڪيٽ: ش. رواجي انگهڪن مٽي وڪرو - چوربازري.

بليڪ ميلنگ: ش. دٻاءُ آڻي ڪو ڪم وغيره وٺڻ.

بليٽرڊ: ذ (انگ) هڪ قسم جي راند (ڪاٺ جي چورس تختي تي گول سارين سان کيڏجي).

بم: ذ (ف) دهل، ڏڪڙ، نغري وغيره جو ڳري آواز وارو نرپ سو.

رعب - دهمان، ڏٺو - دم. گهوڙي گاڏي ۾ پسي واري اها ڪاٺي

جنهن سان گهوڙو ٻڌجي. (انگ) برود جو گولو.

بمبار: ص. بم گولا اڇلائيندڙ، ڏٺو ڏيندڙ - نڪ.

بمباري: ش. گولن جو وسڪارو.

بم بڪيڙو: ذ. وڏو بندوبست، گوڙ گهمسن.

بم گولو: ذ. برود جو گولو.

بم گولو چوڙڻ: بازو جو گولو اڇلائڻ، وڏو ڪوڙهڻ - فواها ٿارڻ.

بمبو: ذ (انگ) تيلينون يا تار جو پورو ٺهي ٿيڻو.

بمجن: م. هوا سان ٿو ڪجن، ڏٺجن، سينجن.

بمريو: ص. مٺ - م. چپ - ح. موش (گرهوڙي).

بمع: ظ (ع) گڏ - سن - سميت.

بمع عيال: ظ. عيال سوڌو - ٻرن ٻچن سان.

بن: ذ (سن: ون) جهنگ، وٽڪار.

بن: ذ. نه - سينگار.

بن بنائڻ: وڏو بندوبست ڪرڻ، رٿون رٿڻ، محفل سينگارڻ.

بن مالا: ش. جهنگلي گلن ٿڻن ۽ ٿسيءَ جو هار (جو پيرن تائين ڊگهو ٿئي).

بن: ظ. بند - ڌار - سواءِ - بغير.

بن: ذ (ع) پٽ - ولد.

بنا، بنائڻ: ظ. سواءِ - ڌار - بغير.

بنا لغام: پابندي يا بندش ڪرڻ سواءِ - چڙواڳ.

بنا، بناء: ش (ع) پيڙهه - بنياد، ڏاوت، سب.

بنات: ش (ف) بانات (ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم).

بنات: ش (ع) ڌيئرون - نياڻيون.

بنارڻ: م. گوشت کي ڌڻ لاءِ ٻوٽيون ڪرڻ.

بناس: ش (سن: وناس) تباهي - بربادي - فنا.

بناسپتي: ذ. جهنگلي ڦڙ ڳاھ، سبز جي نين مان ٺهيل گيم.

بناوت: ش (ع: بني) آڏاوت - عمارت، بيهڪ، ساخت - گهاٽيو.

جوڙجڪ - ڏيک.

بناوتي: ص. ملاوتي - گاڏڙ، جڙتو - نقلي.

بناهو: ذ. موڙو (گهوٽ ڪنوار کي ڏجي).

بناء: ذ. سٺاءُ - مانڊان، جوڙجڪ.

بناء: ش (ع) بنياد - پيڙهه، جڙ - پاڙ، آڏو، عمارت، وجہ - سبب.

بنائڻ، بنائڻ: م (ع: بني) ٺاهڻ - جوڙڻ، آڏن، منڊن، سينگارڻ.

رٿڻ - سٿڻ.

بنٽ: ش. بٽ - نه - سلوڪ.

بنٽ: ش (ع) ڏي - دختر.

بنٽا: ش. ڪنوار وٺي. (ص) نازين.

بنجر: ش. غير آباد زمين.

بنجن، بنجن: م. ٺهڻ، ٿيڻ (آڏاوت)، راس ٿيڻ.

بنجهو: ذ. مٽي، ڪيڙيل بنيءَ جي رءُ واري مٽي.

بنجهو پرائڻ: پوک کي پهريون ڀاڻي ڏيڻ.

بند: ذ (ف) روڪ - جهل، منع - بندش، قيد، پٺيءَ کي روڪڻ لاءِ

مٽيءَ جو ٻنڌ، ٻن ٻارن جي وچ واري ڪڙ. سنڌ (عضون کي

ڳنڍيندڙ)، ڪنن جو گڏو، گهوڙي پ ڪٽي جو جڪ، شعر جي

هڪ مصرع، مله جو هڪ ڌاءُ، (ص) ٻڌندڙ (جيئن: ازار بند، جد،

بند وغيره)، (ظ) قابو - سوگهو، گرفتار، جهليل، پوريل (در).

بند باز: ص. بازگر - سر ڪس ۾ رسيءَ تي نچندڙ.

بندگير: ص. باندِي - قيدي.

بند بخانو: قيد خانو - جيل.

بند ٻڌڻ: پاڻي روڪڻ لاءِ وڏو ٻوٽو ڏيڻ، اُن ٺهندي ڳاھ ڪرڻ.

صلاح ڪرڻ.

بندجن: روڪجڻ، جهلجڻ، ٻڌجڻ - گرفتار ٿيڻ، بند ٿيڻ، پورجڻ.

ڪڙمجن، لڱ چڙهڻ.

بندر: ذ (ف) درياءُ يا سمنڊ جي ڪناري وارو ٿڙ، دريائي

سامونڊي ڪناري وارو شهر.

بندرگاه: ذ. جهازن وغيره جي لنگر هڻڻ وارو ٿڙ يا ٻٽن.

بندر: ش. ڊگهو آهرو (جنهن ۾ هڪ ئي وقت گهڻا جانور چارو

ڪاٺي سگهن).

بندر چڙڻ: ويهي پنجن، بنا تڪليف سڀ ڪم (کاڌو پيئو) منڻ.

بندرو: ص. ننڍي قد وارو، (ش. بندري).

بندڙو: ذ. ڳم جو هڪ قسم - پير منڊي.

بندش: ش (ف) روڪ، جهل، منع، جملي ۾ لفظن جي موزون بيهڪ.

بُنڊي ڪڍڻ: پڙهڻ- جوڙ ڪڍڻ- بڻڪل ختم ڪرڻ.
 بِنَ راه: ش. وٽ ره- وٽڪار. نباتات- اوڀر.
 بَنُرو: ذ. گهٽ- لاڏو- ونو. (ش. بئري).
 بَنَسَبَت: ط (ف) بابت- باري- متعلق.
 بَنَسَپَتِي: ش (سن: وَنَسَپَتِي) نباتات. اوڀر. پوک.
 بَنَسَري: ش. وڃائڻ جو مشهور ساز- بانسري.
 بَنَسَلوچَن: ش. پيسار ڪري وڪر جو هڪ قسم- طبشير.
 بَنَسِي: ش. بانسري. بين. (ص) بانسري وڇائيندڙ.
 بَنَقَشُو: ذ (ف) گُربنو شو (پيسار ڪو وڪر).
 بَنَگ: ذ (سن: وَنَگ) قلعيءَ جو ڪُشتو.
 بَنگالي: ص. بنگال جو ره ڪو. (ش) بنگال جي ٻولي.
 بَنگالي ٻولن: شيرين زباني اختيار ڪرڻ.
 بَنگلو: ذ (انگ) ڪشاديءَ وڌڻ ورائڻ واري عمارت (جنهن جي اڳڻ م ب غيچو بهجي).
 بَنگو: ذ. شراب جي تيزي جا چن جو هڪ اوزار. اسپنگر جو پڇ.
 بِن مانس: ذ. جهنگلي باندڙ جو هڪ قسم.
 بَنو: ذ. (ع) پٽ- اولاد بَنو آدم. بنو اميه وغيره).
 بَنو: ص. پينلنڪ وارو- مَنو. (ش. بني).
 بَنواس: (سن) جهنگل م واسو. دنيا کي ترڪ ڪري جهنگل م وڃي رهڻ. برهمڻ جي حيثي جو هڪ اُشرم.
 بَنواسي: ذ. ترڪ الدنيا- تياگي. جلاوطن. سنڀاسي برهمڻ.
 بَنه: ط. هرگز- مُور- پَتي- بَنڪل.
 بَنهَر: ذ. سَنگن لُڪَ نپو ڪَنن جا بچيل سُندا- نڙ.
 بَنِي: ذ (ع) اولاد- پُٽ (بني آدم. بني اسرائيل وغيره).
 بَنِي آدم: ذ. آدم جو اولاد- انسانذات.
 بَنِي اسرائيل: اسم خاص. قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو.
 حضرت يعقوب ع جو اولاد. يهودي.
 بَنِي بَشَر: ذ. انسانذات. متهو چيتو.
 بَنِي نوع انسان: ذ. متهو- سندن.
 بُنياد: ذ (ف) پيڙهه- پڙ- حَرابن. شروعات.
 بنياد ڪڍي چمڻ: بيخ ڪري ڪرڻ- ٻڙون ٻڌي ڇڏڻ.
 بنياد لڌڻ: پيڙهه ڀڃي نهدڻ.
 بُنيادي: ص. شروعاتي. اصلي. قديمي. پيڙهتو. خانداني شرف ورو.
 بُنيادي چوڏو: اصلي حسب نسب ورو متهو. پنهنجي وڏن جي پيروي ڪندڙ.

بندڪڙو: ص. بندرو- چمڙو.
 بَندگي: ش (ف) پائڻپ. عبادت. اطاعت. آداب.
 بَندَن، بَندَن: م. بند ڪرڻ. روڪڻ- جهلڻ. آڏڏيڻ. ٻڌڻ- سوگهو ڪرڻ. پورڻ. قيد ڪرڻ.
 بَندو: ذ (ف: بنده) پانهو- غلام. نو ڪر. ماڻهو. (ش. بُندي).
 بَندوَسَت: ذ (ف) جوڙجڪ- نااهلو- انتظام.
 بَندوَق: ش (ت) هڪ بارودي هٿيار (ڪرتوس ۽ گولين هلائڻ لاءِ)- تَنگ.
 بَندوَقچي: ص. بندوق هلائيندڙ- تَنگچي.
 بَندول: ش. پيڙي جو هڪ حصو. دريبي پيڙي جي هڪ ٽوڙ- پنهين.
 بَندَه: ذ (ف) بندو. پانهو- غلام.
 بَندَه پَرور: ص. پانهن جي پرورش ڪندڙ. حاڪم.
 بَندَه نَواز: ص. پنهن تي مهرباني ڪندڙ.
 بَندَه نوازي: ش. مهرباني. عنايت.
 بَندي: ش (ف) بندش. منع. قيد. ٻڌڻ يا بند ڪرڻ جو عمل (جيئن: جلد بندي. حد بندي وغيره). پنهني. قيدياڻي. ننڍو ڪٽڙو- چوپڙي. ليڪي چوڪي جو ڪٽب- وهي.
 بَندي وان: ص. قيدي- باندِي.
 بَنديون پَتَن: وهيون جا چن. اعمال نامو جا چن. عيب ثواب اڳهاڙڻ.
 بَنديا: ٽڪو- تلڪ.
 بَندياڻي: ش. قيدياڻي- باندِي.
 بَندي ماترم: ذ (ه) ڌرتيءَ مان جي پوڄا وقت هندن جو هڪ گيت.
 هندستان جي آزاديءَ خاطر بنايل هڪ سڪي ترانو.
 بَند: ذ. ٿڙيا وڏو ٿلهو ڌار. ٿلهو ڪٽ. (ص) ٿلهو (مانهو). چڙو چاند.
 بَند ٻڌڻ: ڳرو مله ٻڌڻ.
 بَند ٿي بيهڻ: ڪُپ ڪوڙي بيهڻ. سوال جو جواب نڌيڻ.
 بَند پَتائن: پڇي وڃڻ. وُٺڻ وڃڻ.
 بَند ڌارن: پتاکه مٽڻ. گلا ڪرڻ.
 بَند لنگهائڻ: زوريءَ ڪم وٺڻ. ڏکيو ۽ گهڻو ڪم ڪرائڻ.
 بَند وڃائڻ: پاڙئون پَتَن. ناس ڪرڻ. وجود گم ڪرڻ.
 بَند هئڻ: چڙو چاند هئڻ. بي اولاد هئڻ.
 بَندَل: ذ (انگ) ٿلهو- دستو. ٻڌل پڙو.
 بَندَل هئڻ: ڏٽ ڏيڻ- ڪوڙ هئڻ. ٻٽ ڪون هئڻ.
 بَندو: ص. مڏو. موڳو. ڪنڊهم.
 بُندي: ش. ٿلهيڙي ڪاڻي. برسر ڪاڻي- ماڙي.

ٻُن: ذ (ف: ٻُن) پاڙ- جڙ، پيڙه- بنيد، مني، نسل- پري- اولاد، خندن- ڪه.

ٻُنائتو: ص. خنداني، سئي نسل وارو- پيڙهاتو.

ٻُن بُنياد، ٻُن بُنياد: ذ. اصل نسل.

ٻُٺاٺ: ث. وڙن جي سُڪل ڪاٺي. (ص) سٺو، ضعيف.

ٻُٺاءُ: ذ. ٺٻ- جوڙ سينگر.

ٻُٺائڻ: م. ٺاهڻ- جوڙڻ- بندڻ، پيڻ لائڻ.

ٻُٺت: ث. ٺه- اتفاق، سٺو سلوڪ.

ٻُٺجول: ذ. چمڙي جوابتي پسي وارو حصو.

ٻُٺجي (ٻُٺجي): ث. (ف: برجي) لوهي جهنڊا رٿ- ڀلو.

ٻُٺڻ: م. ٻڄڻ، ٺهڻ- جڙڻ.

ٻُٺيادو: ص. خنداني- ٻُٺتو.

ٻُٺيئي: ث. سٺ جي ننڍڙي ڏيڍري.

ٻُو: ذ (ع: ٻُو) جو مخفف) ٻِيءَ (جيئن: ٻو علي، ٻو ٺاڻ وغيره).

ٻُو: ث (ف: ٻُو) بانس، اٺر، ڌڻ.

ٻُو اسير: ذ (ع) موڪا، موڪن جي بيماري.

ٻُو العَجَب: ذ (ع) حيرت جهڙو- عجيب.

ٻُو الفُضُول: ص (ع) ڇڏيو خرچ ڪندڙ- هٿ ڌڙ.

ٻُو الهوس: ص (ع) لاڻجي- حريص، سڌڙيو.

ٻُو ب: ذ. ڪوهو- بونب، (شاھ جو رسالو).

ٻُو بڪ: ذ. گه جو هڪ قسم. بصر جي گل جي ڏانڊي، ڪيوڙي جو اَن تڙيل سنگ.

ٻُو بڪ: اسم خاص. دادو ضلعي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو. (جتي منڇر ڏيندي).

ٻُو بنا، ٻُو ني: ص. سٺي، البيلي- بيماري.

ٻُو پَر: ث. سٺي پور- ڪٽو- چورو.

ٻُو ٺَل: ث (انگ) پٽلي- شيشو.

ٻُو تو: ذ. جسم- بدن، طاقت- ٻل.

ٻُو تو بچڻ: ڪوڙي ڳالهه ٻڌائي ڪنهن کي هر سر ۾ وجهڻ.

ٻُو تو چاڙهڻ: گل حڪمت ڪرڻ.

ٻُو تو وجهڻ: ڏوه ڪرڻ- ڏوه وجهڻ.

ٻُو ٺَر: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم.

ٻُو ٺ: ذ (انگ) انگريزي نموني جي مرده جي جتي.

ٻُو ٺ: ث. هڪو ٺپ- ٺونس.

ٻُو ٺ: ص. جهونو- پُرندڙ، بدشڪل- ڪو جهو، سُڪل (سدا رو).

ٻُو جَر: ذ. ڪپڙي وغيره جون ٺوپي ڪن ٻاهر نڪتل ٿنڌو، ٿنڌورا، منجهيل وريج.

ٻُو جرو: ص. ٻڄڻ وارو.

ٻُو جري: ث. ڪٽڪ جو هڪ قسم، هيد جو هڪ قسم (وارن واري هيد).

ٻُو جو: ذ. ٻر- وڙن- بوجھ.

ٻُو جو: ص. ٻو جرو، ٻڄڻ وارو.

ٻُو جهو: ذ. ٻر- بوجھ، ٻهٽڻ.

ٻُو ج: ذ. ٻڄڻائي- ٻڏي، گده- ڏوه.

ٻُو جاڙ: ث. مينهن جو وسڪرو- اوھيرو، مينهن واچ.

ٻُو جڻ: ذ. ڪلهي تي رکڻ لاءِ پوتڙو پٺاڻ.

ٻُو جڻ چنڊي اُٿڻ: ڪوڙ جي هليو وڃڻ.

ٻُو جتي: ث. چُريل اوڏي- چني.

ٻُو د: ث (ف) خوشي، مستي- خمار، سامت، سجاڳي.

ٻُو د ڀرڇڻ: مفرور ٿيڻ، مستي ۾ اچڻ.

ٻُو د م اچڻ: سامت م اچڻ، بيماريءَ ۾ ڪجهه ساهه پئڻ، سڃي ٿي م اچڻ.

ٻُو د: ذ (ف) هٿڻ، هستي- وجود، ٻڌاءُ.

ٻُو د ڪڍڻ: هستي وڃڻ، سٽيداس ڪرڻ.

ٻُو د وياش: ث. موجودگي، رهندڻ- سڪونت.

ٻُو د ڪاٺي: ث. اُٺ- وڏائي- آڪڙ.

ٻُو د ڪي: ث. پور- ريچڪ.

ٻُو دَل: ص. بيمعقل، واٽرو- وڇڻ، چريو (ٺ. ٻُو دَل).

ٻُو د لائي: ث. عقل جي سادگي، مستي- ارڏائي، چٽلائي- چاڳلائي.

ٻُو د لو: ص. پورڙو- موڳو، ٻو ٻو ٻو، چڱو- لاڏنو. (ٺ. ٻُو د لي).

ٻُو د ليو: ذ. گهوڙي جو هڪ رنگ، قسم- ڪرو پنج ڪلين گهوڙو.

ٻُو د و: ذ. (ف: ٻُو د) ٻو تو- اُٺ.

ٻُو د: ذ. خون- ٽولهر.

ٻُو د اڙ: ث. زوريءَ هٿ ڪس- رهڙ جهڙو، روڙ.

ٻُو د ر: ص. سڌاين سنگهه ۾ نڪ پيريل، گڏو- ڪنو.

ٻُو د و: ذ. سنگهه- گوبو.

ٻُو ر: ذ. سونهري يا ڳڙهي رنگ وارو گهوڙو.

ٻُو ر اڪ: ذ. نئون سامتل چوڪرو، نوخيز چوڪرو، ڳيرو، ٻانڄ.

ٻُو ر اڪي: ث. سامانجن جي وهي- بلوغت- نئون جوپڻ.

ٻُو ر اڪي: ث. سبرائي (واڍ ڪواوزار).

بورائو: ص. اڳوان - سونهون. رستو ڏيکاريندڙ (هنگلاج ڏانهن ويندڙ قافيي جو). رهڻا - رهبر.

بورچي: ص (ف) بورچي (رڌڇاڻ ڪندڙ - رڌو). (ث) بورچي (ي).

بورچي خانو: ذ. رڌو.

بورڊ: ذ (انگ) اسڪول ۾ چاڪ سان اکرن لکڻ لاءِ ڪاٺ جو ڪاروتختو. ڪاروباري ڪاميٽي - ٽيم.

بورڊنگ هائوس: ذ (انگ) شاگردن جي رهڻ جي جاءِ. اقامتگاه.

بوري: ذ. شيعه مسلمانن جو هڪ فرقو - بوهري.

بوريا: ذ (ف) ٿڌو.

بوريا بافي: ث. تڏا اٿن جو ڪم.

بوريا بستر ٻڌڻ: ٽيپڻ - لڏيائڻ ڪرڻ.

بوريانشين: ص. تڏي تي ويهندڙ، مسڪين.

بوٽ: ث. اٺ جي مستي ۽ وري گوڙ.

بوٽيندو: ذ. ڳڙپ ڪندڙ ٽرن مان ٺهيل ٿڌون. مٽيءَ جو پورو گوٺڙو (جنهن مان سوراخ ڪري سڙ طور ڪم آڻجي).

بوٽيو: ذ. جڙو ٿو - حباب.

بوٽيا ڪيڏن: ٻُڙي ڪرڻ. پٽيءَ جو وڏي وڙهه ڪهڻي انداز ۾ زور سان نڪرڻ.

بوٽ: ص (ف) ٻُڙ (ٻڪر جهڙو. جهنگلي، بيوقوف).

بوزان بوٽ: ٻُڙ - جٽو. چيگرو. ڇيگريو.

بوزارو: ذ. ٻڪرين جي هڪ بيماري.

بوزاگر: ص. شراب چڪائيندڙ - ڪلان.

بوزدار: سم خاص. هڪ ذات جو نالو. سنڌ ۾ ڪجهه ڳوٺن جو نالو.

بوزينه: ذ (ف) باندر.

بوستان: ذ (ف) باغ - بستان.

بوسڪي: ث. سڪ (ڪپڙو).

بوسن: ذ. ٿلهي ماني - ٿلهو روئو.

بوسن: م. ڇيٽ جي فصل واسطي ڪٽي، جي موسم ۾ زمين کي ريڇ ڏيڻ لاءِ جالرو پٽي ڏيڻ.

بوسو: ذ. چيٽو، وڏو چيٽو.

بوسو، بوسه: ذ (ف) بوسه - چمي - مٺي.

بوسه بازي: ث. چم ڇٽ.

بوسو: ذ. ڪٽڪ جي اٺي جو ڇان - ڪٽڙ.

بوسي: ث. درياءَ جي سيلاب تي ٿيندڙ ڀوڪ.

بوسي ٽڪا: ذ. بد پورهڻي حاصل ٿيڻ رقم.

بوسيده: ص (ف) برائو ڳريل - جهونو، سڙيل.

بوسيري: ث. هڪ قسم جي ڪمرائي پوٽي - اوڻ.

بوفلي: ث. ڪٽب مٿان ڪپڙي جو پوش.

بوقلموني: ص. رنگ رنگي. ڦرندڙ گهرندڙ - بي پروسي.

بُوكُن (پُوكُن): م. ٽيڪن - دست هٿن ڇڻ.

بُوكُنو (پُڪُنو): م. ٽيڪيندڙ، ڊڄو - بزدل.

بوڪڙو: ص. بڪيو، بي پڙو - رولو، سڃو - ڪنگل.

بوگس: ص (نڪ) خسر ڌو - جملي.

بوگي: ث. رڍ گڏيءَ جو ديو.

بول: ذ (ع) متعدد، بيشاب.

بول و براڙ: ذ. بيشاب، ٿورو.

بولاتي: ث. بڙوئي - قلابزي.

بولاتي ڪاٺن: قلابزي ڪاٺن، ڳالهه ڪاٺ ڦري وڃڻ.

بولانڊو: ذ. وڏو ٿڌو.

بولو: ذ. ٺڪ جو هڪ ڳه.

بولو بئسڙ: ٺڪ جو سينڪر (ڳه).

بولي، بولڙي: ث. ٺٽو، ٻوٽو (ڳه).

بولي ٺولي: ث. چرچو ڪپيو، ڪل مسخري.

بوم: ذ (ع) چيرو - ٺو.

بومر خصلت: ص. ويراني پسند، ٺپ ڳو - منحوس.

بُونب: ذ. ڪوهو (پيڙي يا جهاز جو). گنبذ جي چوٽي. نيل جي ڪنگري. ڪٽ جي پٽي جي مٿين بنجي.

بُونب: ذ. روئشو - ٺولي.

بُونب: ذ. ڪنهن بڙ ڦرندڙ شيءِ (لاتون وغيره) جو آواز. تيزيءَ سان اچيڻ شيءِ جو (هوامر) آواز، ٽڪو آواز.

بُونب ڪرڻ: و ڪي ورو وڙ ڪرڻ.

بُونب: ث. ڦرو - قضرو. ڪٽي (مينهن جي). ڦڙڦڙ - سنهو مينهن.

بُونب: ث. مٺيءَ جو هڪ قسم - ٺٽي.

بُونب: ث. ڏنڊي (جنهن ۾ ميوو ٽٽڪيل رهي).

بُونس: (نڪ) پگهر ڪرڻ وڌيڪ ميل عطيو يا بخشش.

بُونبڙ، بُونبڙو: ذ. ڏٺ جو هڪ قسم (ڪنڀيءَ جهڙو).

بُونبڙ: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم - گوج.

بُونب: ث. ڪنگهر بر.

بُونب: ذ. ڪٽيل پراڻو لوهه (جنهن مان ڪشتونهي).

بوهيارو: ذ. پوک جو تڪڙو وسر. هرنڪو-ڌمچر.
 بوهي چٽا، بوهي مڱ: ذ. هڪ قسم جي پوک. ن جو پڇ (تپي
 پڇ) - سنڌي ڪاڇ.
 بوءِ: ث (ف: بو) وامن-هڳاءُ، خوشبوءِ-سُردن.
 بوٿرو: ذ. ننڍڙي ڪوٺي-ڪولي.
 بوٿو: ذ. طهر ڪندڙ-حجم.
 بُه: ذ. "پين" جون سوراخدار ڊگهيون پڙون (پاڇي طور ڪم اچن)
 بُه: ذ. ڪٽڪ جي ڳهيل وڻ جو پيرڪٽ (جيڪو ماڻ جي چاري
 وغيره طور ڪم اچي).
 بُه ڪل پرائن: سخت سيڪٽ ڏيارن.
 بُه ڪري ڇڏن: منڇ ڇورو ڪري ڇڏن. بلڪل ڪمزور ڪرڻ.
 بُها: ث (ف) مڻه-قيمت.
 بُها برڪت: ث. اڳ جو استحڪام ۽ نفعو. فائدو.
 بهادر: ص (ف) پهلو ن-سورهي.
 بهادراتو: ص. بهادريءَ وارو-سورهيءَ تيءَ وارو.
 بهادري: ث. پهلواني-سورهياني.
 بهار: ث (ف) بسنت رت. وٽس ۽ ڪنن پوئڻ جي ڦوٽهڙي جي مُند.
 بهار: ذ. هڪ راڳتيءَ جو نالو. (ص) خوش-سرهو-سرسبز.
 بهارجن: م. بهاريءَ مان اچڻ. موج مان اچڻ. سرسبز ٿيڻ. گرڦ ٿيڻ.
 بهارو: اسم خاص. مرد جو نالو.
 بهاري: ث. خوشي. موج. فرحت-آند. رونق.
 بهاري قرارِي: ث. سڪ آند. خوشي، چڱيلائي.
 بهاري: ص. هندستان جي بهاري پرڳڻي جا ره ڪو-آردو ڳالهائيندڙ
 پنهنجي.
 بهانو: ذ (ف: بهاند) عذر-مڻه. سبب. جينو.
 بهانو ڪرڻ: ڪوڙو عذر ڪرڻ. ٿڌائڻ.
 بهاني باز: ص. ڪوڙو عذر ڏيندڙ. ٿڌائڻ. ڊونگي.
 بهائڻ: م. بهاءُ ڪڪڻ سان پرن (جانور جي ڪل).
 بهائي: اسم خاص. هڪ مذهبي فرقي جو نالو (جنهن جو پيشو
 "بهاءُ الله" هو).
 بهبود، بهبودي: ث (ف) پلائي-خير خواهي. بهتري-سڌارو.
 بهتان، بهتانو: ذ (ع) الزام-تهمت.
 بهتان تراشي: ث. الزام هڻڻ-تهمتون هڻڻ.
 بهتاني: ص. تهمتون لڳائيندڙ-ڪوڙا الزام هڻندڙ.
 بهتر: ص (ف) وڌيڪ چڱو-تمام سٺو.

بهتري: ث. بلاي-چڪڙي. فائدو.
 بهترين: ص. سڀ کان سٺو. چڪي مر چڪو.
 بهر: ذ (ف) ڪارڻ-وسني.
 بهر خدا: خدا جي وسني.
 بهرائي: اسم خاص. سترهه ڪڏ-جوندو.
 بهر حال، بهر صورت: ظ. ڪنهن به طرح-جيئن به ٿئي سگهي.
 ڪيئن به ڪري-ڪنهن به نموني.
 بهرو: ذ (ف: بهره) حصو-پڳو. فائدو.
 بهرو وٺڻ: حصو وٺڻ-پاڻي پيئڻ وارائڻ.
 بهره مند: ص. پڳي وارو. آسودو. خوشبخت.
 بهره ور: ص. حصو وٺندڙ. فائدو حاصل ڪندڙ. ڪامياب.
 بهرو: ذ. زمين دوز ڪوٺي-تهخنو.
 بهڙن: م. باهوڙ جن. پيٽڪن. ٿڌڻ-ٿڌو ڪرڻ.
 بهشت: ذ (ف) جنت-سرڳ. فرحتي جاءِ. عيش آرام جي جاءِ.
 بهشت مر خچر: صلح ۽ موڳوڙ. امن ۽ فساد.
 بهشتي: ص. جنتي. بهشت جي لائق. بخالي.
 بهڪ: ث. پيؤنڪ-باهوڙ (ڪٽي جي).
 بهڪڻ: م. پيؤنڪڻ-بهڻ.
 بهلائڻ: م. وندرائڻ-ريجهائڻ. پير پائڻ.
 بهلول: ص (ع) گهڻو ڪندڙ. مسخرو-چرچني. سادو سادو.
 (اسم خاص) هڪوليءَ جو نالو-بهلول دانءُ.
 بهليم: ص. بهادر-پهلوان-جوڌو.
 بهمر: ظ (ف) پن-گڏ-سن.
 بهمن: ذ. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 بهن (باهن): م. پيؤنڪڻ-بهر ڪرڻ-بڪڻ. وڻائڻ.
 بهن: ذ. هڪ مشهورون (جنهن مان ماڃيس جون تيليون بهندينون
 آهن ۽ جنهن جو ڪاٺ جنريءَ جي هنرم ڪم اچي).
 بهور: ذ. پور-ويجار-گتتيون.
 بهور مر پون: گتتي مر پون. گهڻي ڳالهه پون.
 بهورجن: م. جوش مان اچڻ. ڪوڙ جن.
 بهي خواه: ص (ف) پيو ڇاهيندڙ-گهنگهرو.
 بهير: ث (ف) لشڪر. اتالو. ساٿ. انبوہ. قطار.
 بهير ٻڌڻ: اتالو ڪري اچڻ-رشد ڪرڻ (ماڻهن جي).
 بهيم: ذ (ع) ميرون-حيوان.
 بئنترو: ذ. خيل-بور-مزاج. زماني جو رخ.

بي اونو: ص. بي فڪر. بنا ڪٿڪي.
 بي ايمان: ص. بي اعتبار. ڪپتو. دغا باز. بزدل.
 بي ايمان ٿيڻ: ايمان وڃڻ. دغا بازی ڪرڻ. بزدل ٿيڻ.
 بي ايماني: ث. ڪٽ. دغا بازی. ٺڪي. خيانت.
 بي بدل: ث. جنهن جو مٿ ٺهجي - لائاني.
 بي بقا: ط. جنهن کي دوا نه هجي - غير مستحڪم. فاني - ناپائدار.
 بي بلو: ص. لاعلاج. بي سبب.
 بي بندوبستي: ث. بي انتظامي - بي ترتيب.
 بي بنياد: ص. جنهن جو بن بنياد نه هجي. بد اصل. بي حقيقت.
 افواهي (گله).
 بي بڻو: ص. بد صل. پوءِ ڏاڻو.
 بي بها: ص. جنهن جي قيمت ڪٿي نه سگهجي - امله.
 بي بهره: ص. بي نصيب. محروم.
 بي باجهو: ص. بيرحم - نامهربان.
 بي تارو: بي تالو: ص. جيڪو سرتار تي پورو نه هجي.
 بي تحاشا: ط. بي اختيار - بيڙڪ - بنا ڪنهن ڊپڊاءِ جي.
 بي تدبير: ص. تدبيرڪن سواءِ. بيخبر.
 بي ترتيب: ص. پوريءَ سٽاءِ نه. تنظيمڪن سواءِ.
 بي تردد: ط. بنا هڪ جي.
 بي تعلق: ص. سواءِ ڪنهن لڳ لاڳاپي جي. غير واسطيدار. آزاد.
 بي تقصير: ط. ڏوهڪن سواءِ - بيگناه - بيڏوهي.
 بي تڪلف: ط. بي حجاب - بنا ڪنهن هڪ جي.
 بي تڪلفي: ث. حجت - بي حجابي.
 بي ٽڪو: ص. ناموزون - ان ٺهندڙ - فضول.
 بي تو: ط. توڪان سواءِ - توريءَ. (شاه جو رسالو).
 بي توجه: ط. بي دين - بي خيال - لاپرواه.
 بي توشگي: ث. سڃاڻي - بي ساماني.
 بي توفيق: ط. بي طاقت. بي زور. بي بهج. بيوس.
 بي توقف: ط. بند دير - يڪدم.
 بي ثمر: ص. جنهن کي سفر جو سامان سان نه هجي. هٿين خالي.
 بي ثمر: ث. بي سروساماني - تنگدستي.
 بي ثبات: ص. ناپائيدار - بي - بي ثبات.
 بي ثباتي: ث. ناپائيدار - بي - بي ثباتي.
 بي پاڙو: ص. بي پيد. جنهن جو ڪو خاندان يا نڪ نون

بڻترو ڦرڻ: خيال تبديل ٿيڻ. مزاج مڃيو اچڻ.
 بڻسڙ، بڻسڙ: ث. ٺڪ جو هڪ گهڻو.
 بڻي: ث. مقرر هنڌ. منزل مقصود.
 بڻي مر: ط. همندڙ (معاملو) - زير غور.
 بڻي: ث. بڻي - بي - جي پيڻ.
 بي: ط (ف) سواءِ ڌارن - بغير. نڪري معنيٰ ڏيکاريندڙ صفاتي
 اڳياري (بي ادب، بي عقل وغيره).
 بي آب: ص. سڪل - خشڪ. بي مانو - بي عزت.
 بي آبرو: ص. بي مانو - بي عزت.
 بي آرام: ص. بيشمار - بيچين. جنهن کي ننڊ نه ڇي.
 بي آرمي: ث. بيشماري. ٽڙمانڊ - ٽوڇ - پوڇ.
 بي اتفاقي: ث. ناسازي - تبنت.
 بي اثر: ص. اثرڪن سواءِ - بي ڏاڏو.
 بي احتياج: ص. ان گهر جا ٿو. آزاد.
 بي اختيار: ص. بيوس - مجبور.
 بي اختياري: ث. لاچار - عاجزي.
 بي ادب: ص. بي عزت احترام نه ڪندڙ.
 بي ادبي: ث. گستاخي. آڏنگي.
 بي اعتبار: ص. بي پروسي - غير معتبر. بي ويساه. ڪپتو - خيانت.
 بي اعتباري: ث. بي ويساهي - بي اعتماد.
 بي اعتدالي: ث. بي راهروي. اصولي قاعدي کان بيرواهي.
 بي اعتقاد: ص. ڪنهن به معاملي ۾ ويساه نه ڪندڙ - بي ويساهو.
 بي اعتماد: ص. بي پروسي. بي اعتبار.
 بي اعتمادي: ث. بي اعتباري - بي ويساهي.
 بي اعتنائي: ث. بي ڌياني - لاغرضي.
 بي التفاتي: ث. لاپرواهي. بيخيلي.
 بي امتياز: ص. پوري طرح سان سوچ وڃي ڪندڙ. بي تميز.
 بي انت: ط. بي انتها. آگاه - اونهو. تمام گهڻو.
 بي انتها: ط. بي انت - تمام گهڻو.
 بي انداز: ط. ان گهڻو - بيشمار.
 بي اندام: نامناسب - اڻپورو.
 بي انصاف: ص. انصاف عدل نه ڪندڙ. ستمگر. ظالم.
 بي انصافي: ث. آنيءَ - ناحق. ظلم - انداز.
 بي اولادي: ص. اولاد کان سواءِ - جنهن کي اولاد نه هجي.

هجي. (ث. بي پاڙي).

بي پاتيو: ص. خشڪ-سڪو. بي رونق. بزدل-بي همت.

بي پايان: ظ. جنهن جو چيهه نه هجي-بي انت.

بي پٽائي: ث. بيحيئي-بيشرمي. بغير تي.

بي پتو: ص. جنهن تي ڪنهن به ڳالهه جو اثر نه ٿئي. ٿوڊ. بيشرم.

(ث. بي پتي).

بي پڇو: ص. بنا اجازت-ريءَ موڪل-پڇڻ کان سواءِ.

بي پردگي: ث. خوار. بيحيئي.

بي پرده: ص. بنا پرڙدي. منهن گهڙي. ظاهر-ڪنيل.

بي پرو: ص. ڪنهن کيس-سيو-مفلس.

بي پرهيز: ص. ڪري نه ڪندڙ. ٺوٺيو.

بي پهچ: ص. بيوس-مجبور. محتاج. بي اختيار.

بي پير: بي پيرو: ص. جنهن جو گريهر نه هجي. بي لحاظ-بي مروت.

بي پيرايه: ص. پسو-سينگار کان سواءِ.

بي جائتو: ص. پوري جاءِ تي نه پيل. بي گهر. غير موزون-نامناسب.

بي جسو: ص. بي سويو. جنهن جي ڪوشش ۾ ڪاميابي نه هجي.

بي جگري: ث. بي ڊپائي. سورهياڻي.

بي جنس: ص. جنس کان سواءِ. بيءَ جنس جو-ميل نه ڪا ٿيندڙ.

بي جوڙ: ص. ان ٺهندڙ-ن موزون. نه خوش-بيمار.

بي جوکو: ص. خوف خطري کان سواءِ. بي ڊيو.

بي جيس: ص. بينظير-لاڻائي-لا جواب.

بي چالي: ث. بد فضيلتي-اڍنگائي.

بي چسو: ص. بيسواد-بي لذت.

بيچون و چرا: ظ. ڪيچن پيچن کان سواءِ.

بي چيو: ص. چيو نه مڃيندڙ-ن فرمان.

بي حجاب: ص. بند پردي جي. بيحيي. حجاب ٿو.

بي حجابي: ث. بي پردگي. بي تڪلفي.

بي حرمتي: ث. بي عزتي. توهين.

بي حس: ص. جيڪو محسوس نه ڪري سگهي. اٽسو.

بي حساب: ص. ليڪي کان ٻاهر. بي انداز.

بي حقيقت: ص. بي بنيد. حقير.

بي داغ: ص. بنا داغ. پاڪ صاف. معصوم-پاڪدامن. بي ڏوه.

بي دامر: ص. چٽو ڳاڙ. ظالم. بنا پيسي-ري مله.

بي دريغ: ظ. سوچڻ سمجهڻ کان سواءِ. بنا دير. بنا انڪار. بنا

روڪ. گهٽو.

بي دست و پا: ظ. عاجز. بيوس-بي پهچ.

بي دعوت: ظ. دعوت کان سواءِ-بنا دعوت جي-ان ڪوٺيو.

بي ڏيڏو: ص. ڪين ڏيڪيو-اڪ پور. بيشرم-بيحيي. بي

مروت. بيوف.

بي دين: ص. دين کان ڦريل. لامذهب. ڪفر.

بي ديني: ث. لامذهبيت. ڪفر.

بي دينهون: ظ. بيوقتو-اوچتو.

بي ڍنگو: ص. اڍنگو. بيدولو. بي سرو. بدشڪل.

بي ڍنگائي: ث. بيدولائي. اڍنگائي.

بي ڏوق: ص. سهڻي شوق کان پري-حسن جي چاهڪن خالي.

بي ڏوقي: ث. چڱي چاهڪن محرومي.

بي ربط: ص. مناسب ڳانڍاپي يا ترتيب کان سواءِ-بي ترتيب.

بي رونق: ص. رونق کان سواءِ. بدزيو.

بي زيب: ص. سونهن سينگار کان سواءِ-ڪو جهو.

بي ساخت: ظ. ڪيو. صاف دليءَ سان. اتي جواتي-يڪدم. بنا ارادي.

بي ساختگي: ث. سادائي. اخلاص.

بي سانگو: ص. بند سبب. بنا ارادي. اوچتو.

بي سڄلو: ص. بي زيب. غير موزون. آجڙو.

بي سرويا: ظ. جنهن جو آند بند نه هجي. بي ترتيب.

بي سرو ساماني: ث. سڃائي. ڪجهه نه. سامان وغيره نه. هٿن

جي حالت.

بي سمرو: ص. جنهن وٽ سمرو نه هجي-غريب. مفلس.

بي شعور: ظ. بي حس. بي سمجهه.

بي صلاحو: ص. صلاح نه ٺهندڙ. خودسر-هنيو.

بي صولتو: ص. بد صورت-ڪو جهو.

بي غمر: ص. جنهن کي ڪا ڳتتي نه هجي. بينڪر.

بي غمي: ث. اڳوند رائي. بينڪري.

بي غور: ظ. ويچار کان سواءِ.

بي قبض: ص. جنهن مان ڪو فائدو ندرسي.

بي قابو: ظ. ان جهل. چٽو ڳاڙ.

بي قانوني: ث. قانون جي ابتڙ عمل-بي قاعدگي.

بي قوتي: ث. ڪمزوري-بي طاقتي.

بي ڪاٿو: ص. ڪٿن کان سواءِ. گماني-شڪي.

بي ڪاٺيو: ص. ڪنهن جي ڪن نه ڪيندڙ - لاغرض. بيهرواه.
 بي گڏيو: ص. بي غرض. آڏي ٿڪو. ڦٽو گهر ٿو.
 بي لذت: ص. مزيءَ سوا ڪن سواءِ. بي سواد.
 بي لطف: ص. بي مزي. بي لذت. بي سواد.
 بي لغام: ص. لغام ڪن سواءِ (گهوڙو)، چٽو گ. گسڻ. سرڪش.
 بي لٿو: ص. بي هنرو. بيڪار. بي افعو. ڪڏڙو - مڃڻ.
 بي لهُو: ص. بيسترم - بي چو.
 بي ماڙو: ص. بيوس. بي سهرو. ويچرو.
 بي مايءَ: ص. ڪٽل - محتج. بي عنم.
 بي محل: ص. فضول - اجايو. ٻن ڪنهن مقصد جي (عمربڳڻه).
 بي مدار: ص. ٽيڪن ڪن سواءِ.
 بي مرادو: ص. نااميد. ناڪم - نامرد.
 بيمروت: ص. نامهربان. سوخ. سخت. بي لحاظ.
 بيمروتائي: ص. بيمروتي: شوخي. بي لحاظي. بي قياسي.
 بي مزائي: ص. بيماري - اگهائي. ڪنٺ. جهيڙو - ڪيڙو. ڦڪائي.
 بي مطلبو: ص. ٻن ڪنهن مطلب وارو. بي غرضو.
 بي مغز: ص. ڪندڙهن - بيهقل.
 بيمقدار: ص. بي وزن. ننڍڙي جسم وارو. خسيس.
 بيمقدور: ص. اختيار ڪن سواءِ. محتج. مسڪين.
 بي مُک: ص. منهن موڙيندڙ - بي رخو. بي ويساھ. بي وفا.
 بي ملهُو: ص. بي قيمتو - جنهن جي خاص قيمت نه هجي. منت وارو.
 بي مُنھائي: ص. بيمروتي. غير واقفيت.
 بي موسم: ص. موسم ڪن سواءِ. موسم ڪن اڳ ۾ پوءِ. بيوقت.
 بي موقعي: ص. بيوقت. نامناسب - غير موزون.
 بي مُهتو: ص. بي مانو. ناڪم.
 بي مهر: ص. جنهن کي مهري يا جھنڊوي. بي قيس.
 بي نامر و نشان: ص. گندم.
 بي نشان: ص. بي اثر. گندم. مجهول.
 بي نصيب: ص. پياڳو - چنڊو. محروم.
 بي نصيبي: ص. بدبختي - ندورائي.
 بي نڪو: ص. جنهن کي شرم جي نه هجي - نرجو.
 بي نمازي: ص. نماز نه پڙهندڙ.
 بي نمڪ: ص. ڦڪو - آلو ٿو - احسن فر موش.
 بي ننگو: ص. ننگ ناموس جي پرواه نه ڪندڙ. بي وڙو. بي لحاظ.
 راج برادريءَ ۾ پير نه پريندڙ.

بي نور: ص. روشنيءَ ڪن سواءِ - اونڌاهو. ٻين.
 بي نياز: ص. سخت جيءَ ڪن آجو. بيهرواه.
 بي واراڻتو: ص. خُزور ٿتو (ڌڪ).
 بي واسطو: ص. بي وسيلي. خواه مخواه - اجايو. غير جانبدار.
 بي وجه: ص. ٻن ڪنهن سبب جي. خواه مخواه.
 بي وڙائي: ص. بي محبتي. ڍنگائي. ڪميٽپ.
 بي وڙو: ص. بي محبو. بي لحاظ. بي مروت. بي ننگو. ڳڻ چور.
 بي هٿيار: ص. هٿين خالي - غير مسلح. بي پهچ.
 بي يارو مددگار: ص. ٻا ڪنهن ڌڻي ڌوڻيءَ جي - نه ٿڪو.
 اڪيلو. بي همراھ.
 بيابان: ص. (ف) برپٽ - رڻ - صحرا. ويران - سڄ.
 بياض: ص. (ع) چو ڪتاب دفتر. خاص نڪت. مسئلن پ شعور.
 جو قلمي ڪتاب.
 بياض چشم: ص. ڌڪ جو چو حصو.
 بياضي: ص. جسديءَ جو هڪ قسم. عمدو شعري نظم.
 بيان: ص. (ع) ذڪر - حوال. ڪلام. ڳالھ جو اظهار. شاهدي - زباني.
 بيان ڏيڻ: شاهدي ڏيڻ.
 بيان ڪرڻ: ذڪر ڪرڻ. احوال ڏيڻ. ڳالھ ڪرڻ.
 بيان وٺڻ: ڌوھيءَ ۾ شھد ڪن زباني چيڻءَ ڪا غذائي لکن.
 بيانو: ص. سودي بٽن لاءِ گول ڌنل ڪچر ڦر - سوئي.
 بيانو ڏيڻ: سوئي ڏيڻ - سودو پڪو ڪرڻ.
 بيباق: ص. (ف) بتي ڪن سواءِ. چڪتو. صاف (حساب ڪتاب).
 بيباڪ: ص. (ف) بيبو - بيخوف.
 بيباڪي: ص. بيبپني - بيخوفي.
 بيبان: ص. بيبپن. (شاه جو رسالو).
 بيبچڻ: ص. م. وڦڻ. بڪ ڪرڻ. چٽو ٿيڻ.
 بيببي: ص. (ف) عورت - زال. خاتون - صاحب. بيگم - سائن.
 گهرواري. سيدتي.
 بيت: ص. (ع) شعر. ٻن مصرعن ورو شعر. سنڌي شعر جي هڪ صنف.
 گهر - جاءِ.
 بيتُ الله: ص. الله جو گهر - مسجد. ڪعبو.
 بيتُ الحرام: ص. ڌوڏي حرمت ورو گهر - ڪعبو.
 بيتُ الحزن: ص. غم جو گهر - مديني.
 بيتُ الحڪمت: ص. ڌڏن تيءَ جو گهر. الله جي عشق واري دل.
 بيتُ الخلا: ص. خوت جو گهر. ڪڪوس.

بيجان: (د ف) جنهن ۾ ساه نه هجي. مثل. ڪمزور. ساهو.
 بيچق: (ص) (ف) بيمار. سڪو.
 بيچون: (ص) (ف) بيمار. مٺ. لائي. (ذ) خدا تعاليٰ جي هڪ صنف.
 بيچين: (ذ) (ف) بي آرام. بيقرار. وب ڪل.
 بيحال: (ص) (ف) لاچار. ساهو. ڏٽس. گهو. پريشان.
 بيحد: ط. جنهن جو چيهره نه هجي. بي لنت. سمه گهو. بيشمار.
 بيحيا، بيحيا: (ص) (ف) بيشمر. ڪين بٽ. بيمروت. ڪمينو.
 بيحياني: (ث) (ف) بيشرمي. ڪميٽپ.
 بيحيانيءَ تي سندرو ٻڌن: بلڪل بيحياتي ٻيهر.
 بيخ: (ث) (ف) پڙ. جو. پيڙهه. بنياد. بچ. تخم.
 بيخ ڪڍڻ: پڙ پٽڻ. ٽڪائڻ. ڪڪ ڪرڻ.
 بيخ ڪئي: (ث) پڙ پٽڻ. بربادي. تباهي.
 بيخبر: (ص) (ف) جنهن کي ڪ خبر نه هجي. ن جان. غير واقف. غافل.
 بيخبري: (ث) تجڏائي. لاعلمي. غفلت.
 بيخضا: (ص) (ف) بيڏوهه. بيگندهه. (ط) ان گس. هڪ ٽڪ.
 بيخطر، بيخطري: (ط) (ف) بيديو. بنا خوف. بنا ڊپ. ڪنهن ڊپ
 ڏي ڪن سواءِ. امن سان.
 بيخواب: (ص) (ف) جاڳيل. سجاڳ. بي آرام.
 بيخوابي: (ث) سجاڳي. بيداري. نند ناچن جي حالت. بي آرامي.
 بيخود: (ص) (ف) پنهنجو پڻ وساريندڙ. آبي کان بهر. بيهوش. مست.
 بيخودي: (ث) وجد جي حالت (جنهن ۾ پنهنجي متعلق ڪ خبر نه
 رهي). بيهوشي. خمار. مستي.
 بيخوف: (ف) (ف) بيديو. ڏڄندڙ. دلير.
 بيخيال: (ص) (ف) بي اونو. بي ڌيان. لا غرض.
 بيخيالي: (ث) بي ڌياني. لا پرواهي.
 بيد: (ذ) (ه) ويد (هندن جا مذهبي ڪتاب). ويچ. طبيب.
 بيداد: (ص) (ف) بي انصافي. آنباء. انڌير. ظلم.
 بيداد نگري: (ث) عدل. انصاف ڪن وانجهيل مُنڌڪ يا علائقو.
 بيدار: (ص) (ف) جاڳيل (نندمان). سجاڳ. خبردار.
 بيدار بخت: (ص) سڀ ڳو. خوش نصيب.
 بيدار مغز: (ص) ڪنيل دماغ وارو. سمجهو. فهم.
 بيداري: (ث) سجاڳي. سنجيتي.
 بيداتو: (ص) (ف) دانن ڪن سواءِ. بچ ڪن سواءِ. (ڏاڏو ڏن).

بيت الصنم: ذ. محبوب جو ڪهر. بتخو.
 بيت المال: ذ. اسلامي حڪومت جو قومي خزانو.
 بيت المعمور: ذ. هميشه الله جي پڊ ڪيريءَ ۾ مشغول دل.
 بيت المقدس: ذ. پ ڪنئيءَ جو ڪهر. مسجد اقصي.
 بيت بازي: (ث) شعري حلقن جي چٽ پيڻي.
 بيت وايون: قديم سنڌي ڪلاسيڪل شاعري.
 بيتاب: (ص) (ف) بي آرام. وب ڪر. پريشان.
 بيتابي: (ث) بيچيني. بيقراري. گهٽ ڀڄڻ.
 بيتالو: (ص) جيڪو سرتار تي پورو نه هجي. آواره. رولو. (ث. بيتاني).
 بيت: (ث) (نگ) ڪرڪيٽ راند کيڏڻ لاءِ هٿي سان ٽلهي پئي.
 بيت بال: ذ. ڪرڪيٽ.
 بيت: (ث) (نگ) حد. علائقو.
 بيت افسر: ذ. تعميم ڪري جو هڪ نيو عهددار.
 بيتري: (ث) (نگ) برقي پيڻي.
 بيتا: بيتڪ گهر.
 بيتا: (ث) سندرو. ڪمريٽو.
 بيتا ٻڌڻ: سندرو ٻڌڻ. تيار ٿيڻ. همت ٻڌڻ.
 بيتو: (ث) ٻيهر واري حالت ۾. پيڻي.
 بيتڪ: (ث) ويهڪ. نشست. ويهن جو هڪ نمونو. ڏنڊ.
 ڪچري. نوآبادي. ڪلوني.
 بينڪيت: (ث) بينڪي راج. ڪلونيزم.
 بينڪي راج: ذ. نوآبادي واري حڪومت. نيم آزاد حڪومت.
 بينل: (ص) ٿير. ڪڙو. قنڌر. ان وهندڙ (پتي). اتر سوخ و رو. سڪيو.
 بينل پائي: بخيل. بزدل.
 بينل سيل: ذ. هلندي پڄنديءَ ورو سڪرمات هو.
 بينلائي: (ث) هلندي. اتر سوخ. همت. مڙسي.
 بيني ٻني: (ث) هوند. وسعت.
 بيني پير: (ث) ويهن پيرن ڪن سواءِ. تڙي ڪڙي. جهٽ پٽ.
 بيناڙي: (ث) هڪ قسم جي ول (جنهن کي پڙ ڪڏڻي. ون کي
 ويڙهي سڪائي ڇڏي) - ون ويڙهي.
 بيرواه: (ص) (ف) جنهن کي ڪا غرض يا ڪا نه هجي. لا غرض. بي
 ڌيانو. بيپرو.
 بيرواهي: (ث) لا غرضي. بيخيالي. بيديپائي.
 بيجا: (ط) (ف) غير واجبي. نامناسب. تصور. اڇيو.

بيزان: ص (ف: ويران) ويران-سج-غير آباد-اجڙ.
 بيراھ: ص (ف) آوٽ-ڪوٽ. اوجھڙ. گمراھ. راھڪن پيل.
 بيراھ روي: ث. گمراھي.
 بيراھ: اونهو پ تي. ڇ-آس (پ تي جي).
 بيريل: اسم خاص. ڪبر بادشاه جي هڪ مشهور وزير جو نالو.
 بيرحم: ص (ف) بي قياس-ظالم. سنگدل.
 بيرحمي: ث. بي قياس-سنگدلي. ظلم.
 بيرخي: ث (ف) بي موتي. بيرواھي.
 بيرق: ث. جھنڊو-علم. جھنڊي جو ڪپڙو.
 بيرم: ذ (ع) لوهي لٺ (جنهن سان ڳرو ٻر چور جي)-پرائي.
 بيرنگ: ص (ف) جنهن ۾ ڪوبه رنگ نه هجي.
 بيرنگ: ص (انگ) بنا ٽڪيء جي لفظ لڳا ڪارڊ.
 بيرنگي: ث. رنگ روپ ڪن سواءِ. بيمثل-لاٿاني.
 بيرو: ذ (انگ) هوٽلن ۾ ماني رسائيندڙ نوڪر.
 بيرو: ذ. پ تي چڙي وڃن بعد ڪارو ۽ ڪچو سڙيل ٻه.
 بيرو: ذ (انگ) هوٽلن ۾ تيلن تي ماني پهچائيندڙ ملازم.
 بيراگري: ث. بيري جو ڪم. خسيس نوڪري.
 بيروزگار: ص (ف) جنهن کي ڪو ڌنڌو ڪم نه هجي-بيڪار.
 بيروزگاري: ث. بيڪاري.
 بيرون: ظ (ف) ٻاهر. ٻاهرئين پسي-ٻاهران.
 بيروني: ص. ٻهريون. غير ملڪي.
 بيرون: ص (ف: ويران) ڌڻڀيل-پريشان. بد حال.
 بيرونٽ: ذ. بگڙيل صورت ۾ ڄاول ٻار.
 بيريا، بيرياءُ: ص (ف) انصاف يا راءِ ڏيڻ ۾ ڪنهن جو بد لحاظ نه رکندڙ-غير جانبدار.
 بيرياڻي: ث. غير جانبداري. سچائي.
 بيريتو: ص. دستور خلاف. غير واجبي. آڏنگو.
 بيزار: ص (ف) ڪڪ-ورتل. خف. آزردہ-وپ ڪر. دستبردار.
 بيزاري: ث. ورڇ. خنڊ. زرنگي. دستبرداري.
 بيزاري نامو: ذ. دستبرداريءَ جو دستويز.
 بي زبان: ص (ف) ڳوٺگو-ڳالهائي نڙڪندڙ. منيتو. گھٽ ڳالهائڻو.
 بي زُر: ص (ف) جنهن وٽ پئسو ڌو ڪرڻ نه هجي. هٿين خالي-سڪتو.
 بي زور: ص (ف) نپل-بي همت. بي پهچ. هيٺو.
 بي ساڃاه: ص. بي شناس. بيمروت. اڪين پور. بيشمر.

زيتون وغيره).
 بيد باف: ص. ڪرمين وغيره کي نيت سان مڙهندڙ.
 توڪريون ناهيندڙ.
 بيدخل: ص (ف) ڪڍي ڇڏيل. نيڪالي مليل. برطرف.
 بيدخلي: ث. نيڪالي. برطرفي.
 بيدرد: ص (ف) جنهن کي ڏک سور جو احساس نه هجي. بي قياس.
 سنگدل بيرحم.
 بيدروي: ث. بيرحمي. سنگدلي.
 بيدريغ: ظ (ف) سوچڻ سمجهڻ ڪن سواءِ. بند دير. بنا روڪ جي.
 بيدل: ص (ف) ناراض. مايوس. داس. دل شڪست.
 بيدل: اسم خاص. سنڌ جي مشهور شاعر فقير قادر بخش روهڙيءَ واري جو تخلص.
 بيدلي: ث. دنگيري. غمگيني. دل شڪستگي.
 بيدليو: ص. بيدل. دل يا چاه سان ڪم نه ڪندڙ-ڀڳيءَ دل واري.
 بيدليو ٿيڻ: دل شڪستو ٿيڻ-دنگير ٿيڻ. دلچسپي نٿي ٿيڻ.
 بيدمر: ص (ف) بند ساه-بيجن. ٽڪل-مندو.
 بيد مال: ذ. ترار وغيره کي صاف ڪرڻ لاءِ بيد جي ڪاٺيءَ جو اوزار.
 بيدِي: ث. بيداد-انياءُ. ظلم.
 بيديون ڪيڏن: اٽڪلون هلائڻ.
 بيدِي: ص. ويدن جو ڄاتو. ويد پڙهيل برهمڻ. (اسم خاص) سڪن جو هڪ فرقو.
 بيدڙڪ: ظ. بنا ڀڳ-بيخوف. اُمالڪ-ٺهيه. بي حجاب.
 بيديان: ص. بيخيالو. لاغرض. بي پرواه.
 بيدوه، بيدوهي: ص. بي تصور-بي گنده.
 بيدڪ: ث. ننڍڙي هڙ-پٺارڪ-ٻڙڙي.
 بيدول: ص. ان گھڙيل. ناموزون. اڏاوت ڦريل.
 بيدنگ: ص. اڏنگو. بد افعالو. ناموزون.
 بير: ذ (ع: پٿر) ڳوٺ. (انگ) هڪ قسم جو ڌاتو-پالتو لوه. جون مان ٺهيل شراب.
 بيراضي: ص (ف) ناراض. رهو. ناخوش.
 بيراک: ذ (س: ويراکي) دنيا جو ترڪ-دنيا کان بيزاري-تياڳ-ويراڳ. وچوڙو-فراق.
 بيراجڻ: ث. T نموني واري ڪاٺي. جنهن تي بير ڳي فقير پيشانيءَ ٻانهن رکي ڏيان مويهن.
 بيراجي: ص. ويراجي-ترڪ.

بي ساڃاهي: ٺ. بيحيائي - بيشرمي - بيمروتي.
 بيساڪي: ص. جنهن جي ساڪ پٽ نه هجي - ڪپٽيو.
 بي ساڳاهو: ص. بيمروت. بي ساڃاهه. بي امتيار.
 بي سبب: ٺ (ف) ڪنهن سبب کان سواءِ. اجايو - هروپرو.
 ناحق.
 بي سڌ: ٺ. بيخير. بيهوش.
 بي سر: ص. سسي ۽ ويڊيل. سر جو سانگو نه ڪندڙ. سرفروش. لاغرض.
 بي سرت: ٺ. بي سڌ - بيهوش.
 بيسر نامو: اسم خاص. ڪلام جو هڪ مجموعو (جيڪو شاه
 عنايت صوفيءَ جي سر شهيد ٿين کان پوءِ چيو).
 بي سرو: ص. اتاولو. خود سر.
 بي سرو: ص. سرت جو ڪچو. بيتالو.
 بي سڪو: ص. بي آرام. اڳهو - بيمار.
 بي سمجه: ص. اڻوچو - اڻڄڻ. ٻر.
 بيسن: ڏ. نديءَ جو پاڻي، جو چڙهه سبب ڪنڊن کان ٽٽي وري به
 اچي ندي ۾ پوي.
 بيسن: ڏ. چن جو پينل اٿو.
 بيسني: ص. بيسن مان ٺهيل (مٺائي وغيره).
 بي سواد: ص. بي لذت. بي ذائقي. ڦڪو.
 بي سويو: ص. جنهن کي فتح حاصل نه ٿي - ناڪامياب.
 بي سنوت: ص. سنوت نه ڪندڙ. چيو نه مڃيندڙ - ڏنگو.
 بيسود: ص (ف) جنهن مان ڪو فائدو نه ٿئي. بي نتيجي. اجايو - فضول.
 بيش: ٺ (ف) بيش (گهڻو) زياده.
 بيش بها: ص. وڏي اگهوارو - قيمتي.
 بيشتر: ٺ. تمام گهڻو.
 بي شيو: ص. بي سوتو. بي فيض.
 بي شهب: ٺ (ف) بنا شڪ شهندي. پڪ سان.
 بي شرطو: ص. بنا ڪنهن شرط جي - غير مشروط.
 بيشرم: ص (ف) بيح - نر لڄو.
 بيشرمائي: ٺ. بيحيائي - نر لڄائي.
 بيشڪ: ٺ (ف) بنا شڪ جي. پڪ. يقيناً.
 بي شڪر: ص (ف) نعمت کان انڪاري. سڀ ڪجهه هوندي به
 نه ڪي ڳڻ چور.
 بي شڪري: ٺ. هوندي سوندي شڪايت ڪرڻ - ڪفران نعمت.

بيشمار: ٺ (ف) ڳڻن کان ٻاهر - اڪيچار - بي انداز.
 بي شناس: ص. بي شين - بي لحاظ.
 بيشي: ٺ. واڌ. گهٽائي. نغو.
 بي صبر: ص (ف) جنهن کي دير نه هجي. بي آرام. بيقرار - بيچين.
 بي صبري: ٺ. بي آرمي. بيقراري.
 بي ضابطگي: ٺ. بي قاعدگي. بدانتظامي. چڙواڳي.
 بي ضابطو: ص. ضابطي يا نظرداريءَ کان ٻاهر. بي قاعدي. چڙواڳ.
 بيساوي: ص. اڇو - سفيد. شمسي دائرو. (اسم خاص) قرآن
 شريف جي هڪ تفسير جو نالو.
 بيسو: ڏ (ع: بيس) آڻو (پڪي يا جانور جو).
 بيسوي: ص. آڻي وانگر گول.
 بيطار: ڏ (ع) جانورن جو ڊاڪٽر.
 بي طاقت: ص (ف) هيٺو - ابل. ڪمزور.
 بي طالع: ص (ف) ناپاڪو - چنڊو - بدبخت.
 بي طراوت: ص. اڀو ڳو. خشڪ.
 بي طلب: ص. خواهش کان سواءِ. بنا گهر.
 بي طمع: ص (ف) جنهن کي ڪا لالچ نه هجي.
 بيع: ٺ (ع) وڪرو - فروخت.
 بيع نامو: ڏ. وڪري جي قبوليت جو دستاويز يا ڪاغذ.
 بيع و شرا: ٺ. خريده و وڪرو.
 بي عادتو: ص (ف) بي لچڻو - بدفعالو.
 بيعانو: ڏ (ع: بيع + آڻ) سودي ۾ اڳواٽ ڏنل رقم - سوڻي -
 بيانو.
 بيعت: ٺ (ع) تابعداريءَ جو اقرار - اطاعت.
 بيعت ڪرڻ: ڪنهن کي پنهنجو هادي يا اڳواٽ تسليم ڪرڻ لاءِ
 جي هٿ تي هٿ رکي تابعداري جو اقرار ڪرڻ.
 بي عدد: ٺ (ف) ڳڻي تي ڪار. ٻاهر - بيشمار.
 بيعزت: ص (ف) بي آبرو. بدنم - رسوا.
 بيعزتي: ٺ. بي آبروي. توهين. رسواڻي - خوري.
 بي عقل: ص (ف) بي سمجه - بيوقوف - مورڪ - نادان - اڻڄڻ.
 بي عقلي: ٺ. بي سمجهي - ناداني - بيوقوفي.
 بي علم: ص (ف) اڻڻڙهيل. جاهل. بيخير - اڻڄڻ.
 بي علمي: ٺ. اڻڄڻائي - بيخبري. جهالت.
 بي عيب: ص (ف) جنهن ۾ ڪا بدو نه هجي.

بي گس: اسم خاص، فقير قادر بخش "بیدل" جي پٽ ۽ سنڌ جي مشهور شاعر نير محمد حسن جو تخلص.

بي گسي: ت. نتڪ تي، بي وسيلائي.

بي گش: ص. جتي ڪن سو ۽ - اگهڙن پيرن.

بي گفن: ص (ف) جنهن کي ڪنن نصيب نٿي.

بي گفنو ٿي مرن: نهايت مسڪيني يا بيوسيءَ جي حالت م مرن.

گهر ترڪن پري رهي مرن.

بي گمر: ص. بيڪار، بگمو، ڪنهن نه ڪم جو - جيو، پينڊو.

بي گيت: ص. جنهن لاءِ ڪو قاعدو قانون يا رواج نه هجي، بي قيد، بي ريتو، رادي جو ڪچو - بچتو.

بي گيتائي: ت. شڪي حالت، بچتائي.

بيگ: ت (ف) بيخ (پڙ - جڙ، بنيد).

بيگ ڪڍڻ: ر. لائي مرن. ٿڪ ٿي ڪڪ ڪرڻ. گهٽو ٿڪڻ.

جڙه ڪڍڻ.

بيگ: د (سن: ويش) ويس - لباس، پهروپ، چمڙا پوش، فقيرانو لباس، ڏيڪ، ڍونگ - مڪر.

بيگ ڌاري: ص. بيڪاري.

بيگ ڪرڻ: صورت مٿان پاڻ لکان - پهروپ ڪرڻ.

بيگاري: ص. پهروپيو، فقيرانو لباس پهري.

بيگ: ت (سن: پڪش) پڪيا - خيرات، گدگري.

بيگندار: ص. پينڊر - بيگ وٺندڙ. (شاه جو رسو).

بي گتڪي: ت (ف) بنا انديشي جي - بندپ جي.

بيگ: ذ (ت) مغز قوم م معزز خطاب - مير، نواب.

بيگ: ت (نڪ) چمڙي جي پيٽي.

بيگ: ت (سن: ويگ) ٽڪ (پٽيءَ جي) - تيز وٺڪ - چوه، تيز رفتاري - تيزي.

بيگار، بيگر: ت (ف) زوريءَ بنا اجوري ورتل ڪم (جو حڪومت جي طرفان ورتو وڃي).

بيگر تارن: سي ڏيئي ڪم ڪرڻ.

بيگر لاهڻ: نڪڙو ڏور ڪم ڪرڻ.

بيگر هڻڻ: ر. دستي ڪم وٺڻ.

بيگري: ص. بيڪار و هٿر، مجبوري ڪم ڪندڙ، منت م ڪندڙ، بيڪار، ڏو ڪم ڪندڙ، (ب. بگريائي)

بيگنگي: ب (ف) د ر - ني - جنيت.

بيگنو: ص (ف) بيگند، ڌريو - وپرو - جنبي، ننگو، بي

بي غرض: ص (ف) بي ملمع، بيبروه.

بي غرضانو: ت. اخلاق سڄي انسان بند ڪنهن مطلب جي.

بي غرضي: ت. لامعني، بيبروهامي.

بي غيرت: ص (ف) بي چو - بيشرم، بي عزت.

بي غيرتي: ت. بيشرمي، بي عزتي.

بيفائديو، بيفائدي: ت (ف) بيسود - اجايو، خو ۽ مخواه.

بي فرمان: ص (ف) ن فرمان - بي چيو.

بي فرماني: ت. ن فرماني - بي چيائي.

بي فڪر: ص (ف) بند گيتي، بيبروهامي.

بي فڪري: ت. بند ڪتڪي يا گيتي ۽ وري حالت.

بي قرو: ص. ٿر نه جهيندڙ، ميوي ڪن سواءِ.

بي قاعدگي: ت (ف) قاعدي يا دسٺور جي خلاف، بد انتظامي، بي صوبي.

بي قاعدي: ت (ف) قانون جي خلاف، اصول جي خلاف، بي ترتيب، غلط طريقي سان.

بي قدر: ص. (ف) جيڪو قدر نه سڃاڻي، ناشناس، پورو معوضو نه ڏيندڙ.

بي قدرِي: ت. قدر نه سڃاڻڻ جي حالت، ناشناسي، بي انصافي.

بي قرار: ص (ف) بي آرام - بيچين - بيتاب، بي سک.

بي قرارِي: ت. بي آرامي - بيچيني، بربشاني، سوچ پوچ - نڌا نڌ.

بي قربو: ص (ف) جنهن م قرب نه هجي، رک منهنون، شوخ طبع.

بي قربنو: ت (ف) بي ترتيب.

بي قصور: ص (ف) بي ڏوه - بي گناه.

بي قياس: ص (ف) بيرحم - سنگدل.

بي قياسي: ت. بيرحمي - سنگدني.

بي قيد: ص. ان پٽل، بي لغام، آزاد.

بي قيمت: ص. جنهن جي قيمت ڪٿي نه سگهجي، خسيس - ادني.

بيگار: ت (ف) ڪم ڪار نه هڻڻ جي حالت - نڪمائي، بيروزگري.

بيگار: ص (ف) بي ڪم - نڪمو، ردي - خراب، نڪمو - واندو، بيروزگار، اجايو - فضول.

بيگاري: ت. ڏسو "بيگار"، بيروزگري.

بيگران: ت (ف) جنهن جو ڪم رو - معي - لاحد.

بيگري: ت. (انگ) ڊپروٽين، بيسڪوٽن جو ڪارخانو.

بيگرمو: ص. جنهن جو ڪم م قبضو نه هجي - بي ڪميو.

بيگس: ص (ف) بي پرومدمدگار، بي وسيلو، ننگو.

گهر پرديسي.

بيگاھ: ظ (ف) ڪمڻو-اوبو.بي وقتو.

بي گرو: ص. جنهن جو ڪوگر بير نه هجي. ڪنهن کي به نه مڃيندڙ. خود خيال. هوڏي-ندي.

بيگناهي: ث. بينصوري-نردوشي.

بيگم: ث (ف) "بيگ" جو مونث. ميرپي تي. خاتون.

بيگمان: ص. عورت جو نالو.

بيگمان: ظ (ف) بنا شک شبهي-پڪ-يقيني.

بيگناه: ص (ف) بيڏوه-بيقصور. (ظ) هروپرو-ناحق.

بي گنو: ص. گن چور-احسن فراموش. بي هنر.

بيگو: ذ. زمين جو ٽڪرو (2500 چورس وانن جو).

بيگوتي: ث. بيگن پت ندر مپ ٿين زمين.

بيگوتي ماپ: ث. زنجيرن سان ڪيل ماپ.

بي گوندرائي: ث. بي غمي-بينڪري.

بي گوندر: ص. بي غم-بينڪر.

بي گهر: ص. جنهن کي گهر گهٽ نه هجي. بي آهني. رولاڪ. دريدر.

بيل: ث (ف) وڏي ڪوڏر جي شڪل جهڙو اوزار. جنهن سان نئين ڪوه جوڙن لاء. ڪپين تي ڪوه جي کوٽائي ڪئي ويندي آهي.

بيل: ذ (انگ) گهنڊ. ضامن.

بيل: ذ. ڊيگو-ڏاند.

بيل گاڏي: ث. ڊيگي گاڏي-ڏاند گاڏي.

بيل: ث. پيت مڻهيل جرو (جنهن م سونهن لاء تانور ڪجن).

بي لاڳ: ص. ڪنهن جي به طرفداري نه ڪندڙ. غير جانبدار. بنا آجوري به اندام.

بي لاڳي انبوري: ث. ٺوه کي سوگهو نه جهلي سگهندڙ انبوري.

بي لباس: ص. لباس ڪن سواء-عربن. بي رياء.

بي لباسائي: ث. عرياني-انگهاڙپ. بي ريتي.

بي لڄائي: ث. بيشرمي-بيحيثي. بيمروتي.

بي لڄو: ص. بيشرم-بيحيا.

بيلجو: (ف: بيلچ) مٽي وغيره ڏيڻ لاء تمام وڏو لوهي چمچو.

بي لڄن: ص. بي افعال. بدفنييت.

بي لحاظ: ص (ف) بي مروت. گستاخ. بيحيا. رک منهن. اکين پور.

بي لحاظائي: ث. بي مروتي. ناشدسي.

بيلدار: ص. ڪوڏاريو. واهن رستن تي مٽي وجهندڙ ملازم.

بيلٺ: ذ (نڪ) سور ڪورٽ جو هڪ ملازم (جيڪو ڌرين کي سمن وغيره پيچي ٿي).

بيمر: ذ (ف) دب-خوف-ڊچ.

بيمناڪ: ص. پواتو-دب وارو.

بيمار: ص (ف) مريض-اکهو.

بيمار پرسي: ث. بيمار جي طبيعت جي پيچ ڪڍ-عبادت.

بيماري: ث. اگهي-ناچاڻي. مرض.

بيماري پڙي: جسماني يا ذهني تڪليف کان هڪ هنڌ پيورهن.

بي مانو: ص (ف) بيعزت-بي آبرو.

بيمثال، بيمثل: ص (ف) لاتاني-بينظير-اتور.

بي محبائي: ث. بي منهنائي-بيمروتي.

بي محبو: ص (ف) بي لحاظ-بي مروت-اکين پور.

بي مروت: ص (ف) بي لحاظ-بي ديد-اکين ڍڪ.

بي مزي: ظ (ف) اگهو-بيمار. بي سواد.

بي معني: ص (ف) بي مقصد. اجايو-فضول.

بي مقول: ص. خاموش-چپ.

بين: ذ (ا) لاش تي پار ڪري روشن جي حالت-مستم.

بين: ظ (ع) وچ ۾-درميان.

بين الاقوامي: قومن جي وچ ۾.

بين: ذ (ع) فاصلو-فرق.

بين: ث (سن: ويت) تندن وارو هڪ ساز (تانبوري جهڙو. پراڻ مڙب

نند ٿين). ڦوڪ سان وڃائڻ جو هڪ ساز (ننڍڙي سندناري.

جيڪ ڪچ ۾ جهلي. هوا ڦوڪي وڃائجي). بنسري-الفوزو.

بين باجا: شدمن.

بين: ص (ف) ڏسندڙ-پسندڙ. پروڙيندڙ.

بين ڪرڻ: ڪين کي روشن ڪرڻ. اندر جا طاق کولڻ.

بينائي: ث (ف) نظر-بصارت-ديد.

بي نامر و نشان: ص. گمنام. بي اثر.

بينچ: ث (نگ) هڪ ڪن وڌيڪ ماڻهن جي ويهن لاء خاص قسم

جو تختو. هڪ کان وڌيڪ ججن تي ٻڌل عدالت جي بورڊ.

بيند: ث (نگ) ولايتي ساز. ولايتي سازن وڃائڻ جي ٿوڻي.

بيند والي: ث. ڪن جو هڪ زيور.

بينسر: ث. نڪ جو هڪ ڳه-ٺٽ.

بينسري ٻولو: ذ. جهاڻجهر سان ٻولو.

بينسرو: ذ. پسرو بزرگرو بزر.
 بينش: ث (ف) بيندي - نظر، دوراندیشي.
 بينظير: ص (ف) بيمثال - لاجواب - اتور، ائمہ.
 بينڪ: ث (انگ) ذراوت - امدتي رقم. پئسن جي ڏيئي ٿي
 ڪندڙ ادارو.
 بينو: ذ. نراڙ - پيشاني، گهم جو هڪ قسم - ٽڪڙو.
 بينو چاڙهڻ: وارن کي پيشانيءَ تي ڳنڌڻ، پيشانيءَ ۾ گھنڊ وجهڻ -
 سونڊ پائڻ، ڪاوڙجڻ.
 بينوا: ص (ف) بي سامن - بي ثمر، سچو - سڪو، غريب، بيڪس.
 بينواڻي: ث. منلسي - سڃاڻي.
 بيني: ث (ف) نڪ، نڪ جي ٿوڻي.
 بيواتو: ص. رستي کن ٽڙيل - گمراه.
 بيواه: ص (ف) جنهن جو ڪو واه وسيلو نه هجي - بيوس - لاچار.
 ڌٽريل رن زال.
 بيورو: ذ (انگ) دفتر - آفيس، سرڪاري کاتي جو دفتر.
 بيورو چيف: ذ. وڏن شهرن ۾ اخباري عيوضي.
 بيوس: ص. جنهن جو اختيار نه هلي - لاچار - مجبور، بي همت.
 بيوسي: ث. لاچاري - مجبوري.
 بي وضع: ص. اڍنگو، بي ادب.
 بيوطن: ص (ف) جنهن جو ڪو وطن نه هجي - جلاوطن، پرديسي،
 سدا مسافر.
 بيوطني: ث. جلاوطني ڏولائو.
 بيوفا: ص (ف) وف نه ڪندڙ، نباهه ڪندڙ.
 بيوفائي: ث. انجام جي ان پورائي - واعدي فراموشي.
 بيوقت، بيوقتو: ط (ف) ڪمهلو - ويلو، اوچتو، مقرر وقت کن
 اڳ پوءِ.
 بي وقعت: ص. بي وزن، ذليل - بي عزتو، بي تعظيم.
 بيوقوف: ص (ف) بي عقل - احمق - مورڪ، اهو جه.
 بيوقوفائو: ص. نادانيءَ وارو - احمق تو.
 بيوقوفي: ث. ناداني - حماقت - مورڪ ٿي.
 بيوگ: ذ (سن: ويوگ) وچوڙو - جدائي.

بيوگي: ص. وچوڙيل عاشق.
 بيون: ث. بليون، سترهيون پڙيون (جيڪي سوڙين ۾ خوشبوءِ لاءِ
 وجهن) - پڙ.
 بيوت: ث. ڪٽ ڪٽ - گهٽ وڌائي، تقسيم، مپ.
 بيوساه: ص. جنهن تي اعتبار نه ڪجي - بي پروسي.
 بيوه: (ف) رنزل - وڌو.
 بي وڪيو: ص. ويڪيا وڌڪن سواءِ - بي عيب - بي دغ.
 بيه: ث. ڏٺو لاءِ استعمال ٿيندڙ ڪاٺي (لوهارن وٽ).
 بيهارن: م. پيو ڪرڻ - ڪڙو ڪرڻ، هندو ٿي روڪڻ، ترسڻ.
 بيهڪ: ث. بيهڻ جي حالت، ايست دگي - بينلاڻي، استقامت، ڪڙائي،
 اڏاوت، بندوت.
 بيهڪ وٺڻ: جڏا ڪرڻ، قيم ڪرڻ.
 بي همت: ص. بي سگهه - بي زور - بي طاقت، ڪانئر - گيدي.
 بي هنر: ص (ف) ڪوبه هنر نه ڄاڻندڙ.
 بي هنري: ث. چٽپاڻي، بي گناهي.
 بي هنگام: ص (ف) بي وقت - بي موقعي.
 بيهڻ: م. ڪڙو ٿيڻ - ايوڻيڻ - ترسڻ، قائم ٿيڻ.
 بيهي وڃڻ: هڪ هنڌ کڄي وڃڻ، هڪ جاءِ تي رڪجي وڃڻ، من يا
 چرڻ کن چڪي وڃڻ.
 بيهودگي: ث (ف) بداخلاقي، نالاڻي، واهيت پتو.
 بيهودو: ص (ف) بيهوده (نالاڻو، نشتستو، بد فضيلتو - اڍنگو،
 بد افعل، ث. بيهودي).
 بيهوش: ص (ف) غش - بي سرت، غافل.
 بيهوشي: ث. غشي - بي سرتائي - پوڏڙو.
 بيهيدانو: ذ. پٺاڙ کي وکر جو هڪ قسم.
 بيهي مڱ: ذ. هڪ قسم جو تيلي بچ - بوهي مڱ.
 بيء: ث. پيونء - جاء - هنڌ، ٺڪ تو - منزل.
 بيء تي اچڻ: پوري پير تي اچڻ.
 بينر: ذ (انگ) هڪ قسم جو ولايتي شرب.
 بينر چيڪ: ذ (انگ) هڪ خاص قسم جو چيڪ (جيڪو بينڪ
 نه کڻي ويندڙ مٿاڻي سگهي).

ٻ: ذ. اُچر "ٻي". سنڌي الف- بي جوتيون اکر. ايجاد موجب عدد "ٻ" جي برابر (2).

ٻءُ: ص. هڪ عدد (2) - هڪ (1) کن پوءِ وارو عدد.

ٻه اکر: ذ. ٿورا لفظ، ٿورا حوال، مختصر ذڪر.

ٻه ٻه: ص. جوڙو جوڙو، جوڙي جوڙي.

ٻه ته ٻارهن: محاورو؛ ٻڌيءَ ۾ طاقت هئڻ.

ٻه ٻهر: ذ. ڇهن ڪلاڪن جو عرصو.

ٻه گهر ٻارن: ٻن گهرن يا ٻن ڌرين کي پاڻ ۾ ويڙهائڻ.

ٻه: ص. ٻن وارو - ٻن سان.

ٻه اکيائي: ث. رياءَ - پاسخ طري بيائي - منافقت.

ٻه پيرو: ص. ٻن پيرن وارو (مانهو). (ث. ٻه پيري).

ٻه رنگو: ذ. ٻه رنگ رکندڙ، ٻيئي ٻيئي وارو.

ٻه گنو: ص. ٻن گنن وارو، ٻن ٻارين وارو.

ٻه لاتو: ذ. ٻن طرفن کان روشني ڪندڙ ڏيو.

ٻه لپي: ث. ڪوڏر جي ٻن لپن واري کاٽي.

ٻه لڙهو: ص. ٻن لڙهن وارو - ٻه لارو.

ٻه منهن: ص. ٻن منهن وارو، ٻج ٻڙو - منافق.

ٻه مٽي: ص. ٻه من تور واري (ڳوٺ).

ٻه واتو: ذ. ٻن رستن ڦٽڻ وارو هنڌ.

ٻه والو سون: ذ. سون جو هڪ قسم، جنهن ۾ تولي تي ٻه رتيون ڦيٽ مليل هجي.

ٻه هٿيو ڪرڻ: ذ. ٻن هٿن سان چڪن جي وڏي ڪارائي.

ٻا ٻاتا: ذ. آٻاٽ.

ٻا ٻانگو، ٻا ٻانو: ص. ٻه ٻاٽن جو - آٻو.

ٻا ٻر: ذ. هڪ ٻوٽي جو خوشبودار ٻج، جيڪو پسار کي وڪر طور ڪماجي.

ٻا ٻر: ث. ساڙو، بخار، بدن تي باه.

ٻا ٻر: ث. ٻه ٻرن جون سنهيون ڪانيون، ننڍيون سنهيون ٻهريون.

ٻا ٻرو: ص. ٻه ٻر جو (ڪنڊو، ڍنگهر، ڪوٺو وغيره). (ث. ٻه ٻري).

ٻا ٻري ڪنڊ: ث. ڪڇي ٻهر جو ڍنگهر. پُٺ نه ڇڏيندڙ (مانهو) - مڇڙ.

ٻا ٻرون: ث. ٻا ٻر، منجهيل وارن جامڇا، گاه جا پٽ.

ٻا ٻڙا: اسم خاص، هڪ ذات جون نالو.

ٻا ٻل: ذ. آيو - پي.

ٻا ٻو ٻڌو: ص. بيوقوف، ڀرمتريو، مت موڙهل.

ٻا ٻور: ث. راز جي خبر، سُنس.

ٻا ٻورجن: ٻور جهلڻ (ون) - ٻوڪجڻ، سامانجڻ، ڪاوڙجڻ.

ٻا ٻورن: م. راز کولڻ - ڳجه ظاهر ڪرڻ.

ٻا ٻيس: ث. پيار، قرب، سڱ - اڪند - اڪير.

ٻا ٻيهل، ٻا ٻيهو: ذ. ڳيرو پڪي. (ص) سهڻو مانهو.

ٻا ٻاڙ: ث. مومج - اُٻاٽ ڪاٽي، سڱ - اڪير، ٻاڙ.

ٻا ٻاڙجن: م. اُڏاس ٿيڻ، اڪيرجڻ.

ٻا ٻاڙن: م. ٻه توڳالهائڻ، روئڻ، دانهون ڪرڻ، بي دليو ٿيڻ.

ٻا ٻاڙو: ص. موڙهل - پريشان، اُٻاٽڪو - اُڏاس، سڪايل.

(ث. ٻا ٻاڙي).

ٻا ٻان: ث. ٻا ٻاڙي - هڪ ٻاڙي.

ٻا ٻائڻ: م. ٻه توڳالهائڻ - توتلائڻ.

ٻا ٻائي: ث. ڳالهائڻ ۾ هٽڪ - هڪ ٻاڙي.

ٻا ٻڙي ٻولي: ث. توتلي زبان (ٻارن جي).

ٻا ٻو: ص. هڪلو (ڳالهائڻ ۾) - توتلو. (ث. ٻي تي).

ٻا ٻو: ذ. گه جو هڪ قسم.

ٻا ٻون: ث. "ٻاٽ" جو جمع، ساڳهڻي ڏنل زور (ويم يا قبضي ۾).

ٻا ٻون ڪاٽڻ: ڪنجهن ٻن زور لائڻ، سور ڪاٽڻ، تڪلينون سهڻ.

ٻاٽ: ث. گهگه اونداهي.

ٻاٽ: ذ. هڪڙو الهڙو جوان - ٻڙور.

ٻاٽ: ث. مڪڙي، ڳوٺچ، پٽ جي تاس کي ناپي.

ٻاٽ: ذ. آڻي جو ڇان - ڪڻڪ جو ڌارو (چوپائي مال کي ڪارائڻ لاءِ).

ٻاٽ: ذ. ڏريل آن، ڌاتو جي رڃن جو عمل، چانديءَ ۾ مليل مٺ.

ٻاٽجڻ: وڻ جو ٻور جهلڻ - ڦلارجڻ.

ٻاٽلو: ذ. تاپيلو (ٿانءَ)، هڪ قسم جو ڇڏو.

ٻاٽلي: ث. بوتل - شيشو.

ٻاٽن: ذ. اُٻڻڻ - اُٻڻ.

باتي: ٺ. ڪرڙ جي ٻنهي جي پهرين وري پور. وٺڻ جي مڪڙي.
 سرندي چيني جانيڙ ڪڇاڻ.
 باٽيڙ: ڏيکي جو هڪ قسم.
 باٽجڻ: ڏوٺاڻي وڃڻ، عاشقين.
 بانو: ص. ڪٽيل، چيرهو (ٻٽر).
 باپ: ڏ. (هه پ) پيءُ-يو.
 باپو: ڏ. پ. (ص) پوڙهو، بزرگ.
 باجهه: ٺ. ڪهل-قياس-رحم-مهر-ڪرم.
 باجهارو: ص. پ جهوارو-ڏيئون. (ٺ. پ جهري).
 باجهارو بولڻ: مٿو ڳالهيون، مٿيون ڳالهيون ڪرڻ.
 نمائڻي ڪرڻ ڳالهائڻ.
 باجهائو: ص. نرم سڀاءُ وارو، باجه ڪندڙ. (شه).
 باجهائو: ص. پ جهارو-رحم وارو. (شه).
 باجه پيو: ص. رحم ڀريو، پ جهرو. (شه).
 باجهائڻ: م. باڌ ٿي-الٽج ڪرڻ، پ جه ڪرڻ.
 باجهائي: ص. واجه ٿيندڙ، ٽڪيندڙ.
 باجهڻ: ڏ. صندي، ننڍڙي منجي.
 باجهري، باجهري: ٺ. هڪ مشهور پوک ٿي.
 باجهري پوڙڻ: سڀ ڪجهه ٿي ڪرڻ.
 باجهرو: ص. پ جهري رنگ جهڙو-ٿڪي سڀني رنگ جو.
 باجهڻ: م. پ جه ڪرڻ، ڏي ڪرڻ.
 باجهون: ظ (سرنڪي) ڪن سوا-ڌران.
 باجهيندڙ: ص. باجه ڪندڙ-باهجرو.
 باج: ٺ. چيچ جي پرواري اڱر.
 باج: ٺ. ٻچا (مڪڙن، جيت وغيره ج)، وٺڻ ٻوٽن وغيره جي ٻچن جو ڦوٽو.
 باج پوڄ: ٺ. ننڍا پوڄ.
 باچڪو: ڏ. ننڍي ڳوٺ.
 باجو: اڳوڻي ڏس تي گهر جي چوٽي درميان منصوبو، حڏهن هي وڌم وڌڪو لڄن.
 باج: ٺ. چوند، وڃ-ورهاڱو.
 باجڻ: م. چوندن-منتخب ڪرڻ، ڏٺڻ، ورهائڻ، ڌار ڪرڻ.
 باڌارو: ڏ. پيرڙيون ٻڌندڙ.
 باڌ، باڌ اونڌاهي: گهڻي اوند-گهڻو وند هي.

باڌائڻ: م. نمائڻي سان ٻارڻ-و جهڻ. ٺيلائڻ-عجزي ڪرڻ.
 باڌو: ص. ٺيڌو (اڪيڻ ڪن). (ٺ. پ ڏي).
 بار: ٺ. درياءُ يا سمنڊ مپ تي، جي ڦيري وارو جڪر ۽ هيٺ چڪندر وٺڻي، وڙه، سڪڻ جو ڳاڙ، ٺ جي راه.
 بار پيڇڻ: ڪري ٻن ڪٽي وڃڻ.
 بار م ٻڌڻ: پهرين م ٺهڻ، سخت مصيبت م مبتلا ٿيڻ. تمام گهٽ ڏک ڏکڙ رسڻ.
 بار: ڏ. ٻالڪ-طفل. (ع) ابهم-مصوم، ڏباغ (چوڪرو يا چوڪري) بي سمجه.
 بار ترڪڻ: ڪچو ٻار ڪرڻ (عورت جو)، حمل جو هروقت ضايع ٿيڻ، ٽڪڙ ٿيڻ.
 بار ٻچا: ڏ. اولاد-عيال، گهر جا پتي.
 باراج، بارچ: سم خاص، سنڌ م هڪ ذات جو نالو.
 باراتو: ص. ٻارن جو، ٻار جهڙو نادانيءَ وارو (ڪم)، ٻارڙن جي بيماري.
 باراني: ٺ. ٻارن جهڙي، ٻارن جي.
 باراني بوجه: ٻار تي سمجهوارو-پورو-بوجه.
 باراهو: ص. پ رهين مهيني جو-سال ب سال. (ڏ) فوتيءَ کي پ رهين مهيني ڏياري ڄڻو-ٻار هو.
 بارائڻ: م. ساڙڻ-ٻاهڙيارڻ.
 بارائي: ٺ. ٻار تي هٿ-ڪيچلاني، ٻالڻو.
 بارڻ، بارڻ: ڏ. مڪنهار-منگڻو، ڳڻي سول ڪندڙ منگڻو.
 بار پٽو: ڏ. ٻار تي وهي-ننڍين، ٻار تي عادت.
 بارس: ٺ. چنڊ جي پرهين ۽ چوڏهين تاريخ.
 بارس: ڏ. ٻار هو-ٻار هو (فوتيءَ جو).
 بارڪي: ڏ. ٻانڀڻ رکي (زبور).
 بارڻ: م. ٻه ڏکڻ، مڇڻ (باه)، ساڙڻ-جلانڻ، روشن ڪرڻ (ڏيو، پتي وغيره)، جاڳڻ (فتو)، ٺاڙڻ (جهڙو).
 بارڻ: ڏ. ڪاٺيون، ڪوٺا وغيره، جي ٻه ٻارن م ڪم ڄڻ، ٻه-ٽي.
 بارڻ ٻارڻ: وڏي ٻه ٻارڻ، ظلم مڇڻ، انڌير ڪرڻ.
 بارڻ چاڙهڻ: پنهنجي ڪم تي ڪرڻ.
 بارڻ: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 بارو: ڏ. زمين جو چورس يا مستطيل ٽڪر (جنهن کي چوڌري ٻنو ڏنل هجي).

ٻارو اُتلائڻ: زمين جي پري ڪي ڪوڏ سان وٺڻ، ٻڙيس، تباهه ڪرڻ.

ٻاروت: ڏ. نئين ڄاول ٻار ڄ، ڪيڙ، تحن.

ٻاروتو: ڏ. ننڍڙي ٻار ڪي ڇٽي، رات بدن جو ڪروڙاڳو.

ٻاروڄو: ڏ. ٻروڄ، ٻروڄن جو.

ٻاروڄي ٻولي: ٺ. ٻروڄن جي ٻولي، ٻهراڙيءَ وارن جي سادي ٻولي.

ٻاروهي: ص. ٻارهن تي مهيا - سڏائڻ - هميشه.

ٻار هٿي: ٺ. ننڍڙي ٻار واري ماءُ.

ٻارهن: ص. ڳاڻيٽي جو عدد (12).

ٻارهن خاندان: اسم خاص. ٻارهن مام، صوفين جا ٻارهن طريقا.

ٻارهن سڳو: ڏ. ڊگهن سڳن وارو ڳڙهو، برفني هرن.

ٻارهن ڪوهي سڄ: بنگل پينڪ - چوڌري صناسڄ.

ٻارهن ماسي: ٺ. ٻارهن مهينو، ٻارهن مهين جون هوائون، وري.

ٻارهن ماهو: ظ. ٻاراهو، ساريسل.

ٻارهن ميگه: ڏ. تمام گهڻي برسات.

ٻارهن وڄائڻ: تمام گهڻي دير ڪرائڻ، حيران پريشان ڪرڻ.

ٻارهن وفات: ٺ. ربيع الاول جي ٻارهن تاريخ - نبي سڳوري جي ڄم، وفات جي تاريخ.

ٻارهو: ڏ. فوتيءَ جو ٻارهن مهيني ختمو، خيرات، تاسم بادشاه واريتو.

ٻارهو سون ٿيڻ: ساڻيانو ختمو خير سان پورو ٿيڻ، دلي مقصد پورو ٿيڻ.

ٻارهيون: ص. گهٽ ٻارهن نمبر وارو.

ٻارهيئي: ظ. سڄو سال، سڏائڻ.

ٻارهن پٿرين ٻاهر هئڻ: شهر نيڪالي يا مڪ نيڪاني مير هئڻ، نيابت، ٻيڻچاري ڪن نڪتل هئڻ، ڪنهن به ڳالهه شريڪ نه هئڻ.

ٻارهن ماه: ٻارهن مهيني - سال مهڪ پيرو.

ٻاري: ٺ. زمين جو نديو ڇوڪڻو ٽڪر - ٻرو، ونجهوتي راند م زمين تي ٺهيل هڪ خانو - دري، هم خيال يا ساڳيو ڪم ڪندڙ ٿولو، ريلوي مزورن جي ٽولي، بيرم - پارائي.

ٻاريتو: ص. اولادي - ٻچڙيوال، ٻارن وارو (گهر)، (ٺ. ٻاريتي).

ٻارين ٻچين: عيال سميت - ڀتين سوڌو.

ٻاريون: ٺ. ونجهوتي راند لاءِ زمين تي ٺهيل خان - دريون.

ٻاريون ٺاهڻ: ٻوڪ جي ٻيحي لاءِ ننڍيون ٻاريون ٺاهڻ، ونجهوتي

ر سڏا، دريون ٺاهڻ.

ٻاڙ: ٺ. ڪنهن نسيب رشتي جي طلب (پيڙي، چلم، حقو وغيره)، ٽانڪه - جڪ.

ٻاڙ لڳڻ: نشي جي چڪڙين.

ٻاڙ: ٺ. نوڙهو، وڙي - وڙ.

ٻاڙائي: ٺ. ٻاڙان، ڪوٽ - تنگي.

ٻاڙ ڄڻ: ٻاڙ لڳڻ - چڪڙين.

ٻاڙو: ص. قدرتي لون وارو (پٽي) - ڪسارو، ڪروپ تي، ٿورو پڪر (ڪر جو ٿانءُ).

ٻاڙو ٻولڻ: ان وٽندڙ ڳالهائڻ - ڪهرو ڳالهائڻ.

ٻاڙوڌو: ص. پٽ سان لڳو ڳڻ ٻڌل مال، ورو هولو يا ناز - ٻڌڻ ٻڌو، (شاه).

ٻاڙي: ٺ. اڳوڻي، ڇيڇ جي چوٽين جي وچ وارو کليل ماضي - ٻاڙو.

ٻاڙي: ص. ڪڇي - پيلي (سر).

ٻاڙ: ٺ. (سن، ٻاشپ) - ٻاڙ - بخار (پٽيءَ جو).

ٻاڙ نه ڪيڻ: اندر جي درد جي ڪنهن کي ڏانهن نه ڏيڻ، دل جو رز ڪنهن سان نه سڻ.

ٻاڙجڻ: پٽيءَ جو ٻاڙ بچڻ، ٻاڙ تي بچڻ.

ٻاڙ: م. ٻاڙ ڏيڻ، ٻاڙ تي رڌڻ، ٻڪڻ، راز ڪوٺڻ.

ٻاڙي: ٺ. بند جي ڀرسان وهندڙ ڪسي، ننڍي واهي، نير.

ٻاڙيل: ص. ٻاڙ تي رڌل، اوڀريل.

ٻاڙ ڪر: ٺ. ڏانهن - ڪوڪ، رڙ، ٻڪر - فريڊ، ٻڪريءَ جو ٻيڪاٽ.

ٻاڙ ڪرڻ: وڏي آواز سان ڏانهن ڪرڻ - رڙيون ڪوڪو ڪرڻ، وڏ سڏ ڪرڻ، زور سان آهون، التج ڪرڻ، ٻڪارڻ - فرياد ڪرڻ.

ٻاڙ ڪر: ٺ. ٻاڪر - ڏانهن - رڙ.

ٻاڙ ڪر: ٺ. گهڻيون ٻڪريون، ٻاڪرو مال.

ٻاڙ ڪرڻو: ڏ. ٻڪرين م مڙو (بيماري يا ست ڪٽ جو)، ٻڪرين جو ڪوس، انڌا ڌنڌ م مارڪٽ.

ٻاڙو: ص. ٻڪريءَ جو (ڪير، ڦر پٽ، گوشت).

ٻاڙو ڦر: ڏ. ٽيندڙ ڪٽندڙ ڇوڪرو، حرڪتي.

ٻاڙ ڪرڻ: ص. آڌر ڏو - آن رڌل.

ٻاڙ ڪرڻ: م. ڏانهن - رڙڻ، سڏڻ، ٻاڪرڻ، ٻيڪڻ.

ٻاڙو: ڏ. اڳوڻي، ڏسي اگر جي وچ واري وٽي (اگرين ٿيڻ بعد)، ٻهراڙين م هڪ قسم جي مڙ.

ٻاڙو: ڏ. (ضريه) وات.

ٻاڪو ڦاڙن: زور سان ڳالهائڻ. وڏو واکو ڪرڻ. ڏاڍين روشن
دانهون ڪرڻ.

ٻاڪ: ٺ. پٽڪ-سس. ٻاڪر-گرهائي.
ٻاڪڙ، ٻاڪڙي: ٺ. ڪانگهاري (چوپڻي). ڪڏهن ڪڏهن ي
ڏينهن ۾ هڪ دفعو مٿن ڏي مڻهن پڻ ڪيون.
ٻاگهڙ: ڏ. ٻارن کي ڊپ ڏيرون لاءِ خيالي ڪردار. ٻو.
ٻاگهل: ٺ. نادان عورت-واچن.

ٻاگهي: ٺ. ٻه ڳاڙهيءَ جي مادي. وهول (ناچ).
ٻاگهي: اسم خاص. دودي ۽ چيسر جي وڏي پين جون لڙو (جنهن
جو سڱ چيسر علائين کي ڏيئي ڪيو). (ص) سهي-حسين
(عورت).

ٻال: ڏ (سن: ٻال) ٻار.
ٻالا: اسم خاص. هڪ ذات جون نالو-ٻاليشاهي.
ٻالائين، ٻالائي: ڏ. ننڍپڻ.

ٻالا پير: ڏ. وڏو پير-عزت وارو مرشد.
ٻالڪ: ڏ (سن: ٻالڪ) ننڍڙو ٻار-ابهيم. ٻار. (ٺ. ٻالڪي).
ٻالڪو: ڏ (سن: ٻالڪ) شگرڊ-چيو. پوئنگ.

ٻالو: ڏ. ڳهه جو هڪ قسم (ڪنگڻ پڻ چوڻو). ٻانهوتو. رڪڙي.
ٻالو پولو: ص. سادو سودو-پورڙو. اڄو جه. (ٺ. ٻلي پولي).
ٻاليشاهي: ص. مسلمان شڪاري. چٽو. (ٺ. ٻاليشاهين).
ٻان: ص. بچاءُ ڪندڙ-محافظ.

ٻان: ڏ. ضمانت طور يا عيوضي ۾ نظر بند مڻهيو-ول.
ٻانپ: ٺ. هڪ جانور-ممر. بدشڪل ۽ تهلي عورت.
ٻانين: ڏ. ٻرهن. ڪريا ڪرم ڪندڙ-ٻانو. (ٺ. ٻنن، ٻنيتيائي).

ٻانيسو: اسم خاص. سمانن ۾ مرد جون نالو.
ٻانپو: ڏ. ڪامن ڪندڙ-پوپو. ناظرو.
ٻاند: ڏ. ٻنڌن-ٻنڊي. انعام-اقرار.
ٻانڌائ: ڏ. لاڳاپو-تعلق. ٻنڌن-ڳنڍاپو. ٻول-نجر. هير (نشي
وغيره جي).

ٻانڌائي: ص. ٻول ۾ بدل. عدتي (نشي جو).
ٻانڌڙ: ص. ڏوپ ۾ سخت پڏي (ڳئون، مينهن وغيره)-ڪر دي.
ٻانڌلو: ڏ. ذات جو هڪ قسم-ڪوڙي ذات مٿن سڄي ذات جو
پروڇوڙ هئس.

ٻانڌو: ڏ. هڪ قسم جي رڳيل اوڍي (جنهن ۾ رنگ ڪن خي
جايون گنگري ۽ وانگر هجن).

ٻانڌڻي: ٺ. ننڍو ٻڌڻو.

ٻانڌو: ڏ. ننڍو بند-ٻنو. ٻنبو. ڪنارو.

ٻانڌو ڏين: ڇرپ رڇ جو ٻاڏو ڏئي واهڙ مان مڇي مارڻ.

ٻانڌتا: رڳيل ڪپڙا.

ٻانڌي: ڏ. نجامي-قراي. پورهيت. هاري.

ٻانڌي: اسم خاص. نوابشاه ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو. هڪ ذات
جو نالو.

ٻانڌيلو: ص. گهرو ٻليل. هٿ هيراڪ. سڪيلڏو.

ٻانڊ: ڏ. درياءُ ۾ تڙهندڙ بند (جيڪو پٽيءَ ۾ ڳري پورو ٿي ويو
هجي). (ٺ. ٻانڊي).

ٻانڊ ٻهارن: ڇرپڻي ڏيکارڻ. تڪو ڳالهائڻ.

ٻانڊو: ص. لنڊو-پڇ وڍيل. اڀرو-ڏٻرو. ڪوڙو ۽ لڇو.

ٻانڊي: ٺ. بي عصمت (عورت)-لانگ چوٽي.

ٻانگ: ٺ (ف: ٻانگ) نماز جي اذان. نر ڪڪڙ جي ٻانگ.

ٻانگ ڏين: اذان ڏيڻ.

ٻانگ صلواة: ڏ. عبادت-اذان نماز.

ٻانگو: ٻانگ ڏيندڙ-مؤذن. نر ڪڪڙ. تسبيح جو وڏو ڊگهو داڻو
(جيڪو ٻنهي پيڙن کي ملائي).

ٻانگون ڏين: بي وقتي ڳالهه ڪرڻ. ڊاڙون هڻڻ. اوباسيون ڏيڻ.

ٻانئون کڻڻ. ڳالهه کي ظاهر ڪرڻ.

ٻانگه: ٺ. ٻڌڻ کي ٿوئي-ٻچانگ.

ٻانهڻپ: ٺ. غلامي-گولپو. خدمت. عبادت-بندگي (خدا تعاليٰ
جي). تبعد ري.

ٻانهرو: ڏ. گج جو ٻنهن وارو ٻسو.

ٻانهڙو: ڏ. ٻنهن سان ترڻ واري حالت.

ٻانهن: ٺ (سن. ٻه) هڪ عضوو-ٻازو. آستين (ڪوٽ، چولي،
پهراڻ وغيره جي). عورت-زال. سڱ-ننگ. ضمانت ۾ آيل
ماتيو-ول.

ٻانهن ٻڌو: ص. نياز مند. خاص خدمتگار.

ٻانهن ٻيلي: ص. ساڻي-همراه-پڙ جهڻو.

ٻانهن پيني ڪرڻ: زور پيڇڻ. ڪوشش ڪرڻ.

ٻانهن پائڻ: ڳر هنڌي وڃڻ-پ ڪرڻ.

ٻانهن جهلڻ: ڏکڻي وسم ۾ مدگر ٿيڻ. سگر وڪڻ.

ٻانهن ڏين: وهر ڪرڻ-مدد ڪرڻ-همراهي ڪرڻ. سڱ ڏيڻ.

ٻانهن سيراندي ڏين: بي اونو ٿيڻ.

ٻانهن ڪپائن: هراتن-ويجائن.

ٻانهن ڪئن: عورت پڇائن.

ٻانهن لوڏ: ٿ. آڪڙ-سيٽ-مغروري، وڏائي.

ٻانهن مروت: سيڪت-سزا، جثقت، ڏاڍائي-زور زبردستي.

ٻانهن وٺڻ: سهارو وٺڻ، سهارو ڏيڻ، سگ وٺڻ.

ٻانهون اُچلڻ: ڪاوڙ ڏيکارڻ-اُٺو ڪرڻ.

ٻانهون ٻڌڻ: هٿ ٻڌڻ، عاجزي ڏيکارڻ.

ٻانهون کُنجڻ: وڙهڻ لاءِ تيار ٿيڻ.

ٻانهون هٿن: سخت پورهيو ڪرڻ، آڪڙ ڪرڻ، پاڻيءَ ۾ تون.

ٻانهو تو: ڏ. هڪ ڳه (ٻانهن م ٻڌڻ جو).

ٻانهن رکي: ٿ. هڪ ڳه (ٻانهن م ٻڌڻ جو).

ٻانهو: ڏ. زر خريد ماتو-غلام-گولو، نوڪر، خدمتگار (ٿ. ٻانهي).

ٻانهو گولو: نوڪر چاڪر ٻيلي.

ٻانهوتي: ٿ. ننڍڙي ٻانهي، غلامن جي غلام، گولي.

ٻانهوڙي: ٿ. پهراڻ جي ٻانهن-آستين.

ٻانهياري: ٿ. ٻانهين ٺهاري-ڇوڙيلي. (ص) تمام سهڻي-نازين.

ٻانهيتي: ٿ. ٻانهي، گولي.

ٻانهين: ٿ. ڪرائي ڪن نوٽ تائين ڇوڙيون-ڇوڙ، ڪٽ جي ڊيگهه

م پاسي واري ڪاٺي-ايس، در جي چوٽڪ جي پاسي واري

ڪاٺي، قلعي جي هڪ پاسي واري پٽ، ملاڪڙي ۾ بيٺل هڪ پاسي

وارا ماتو.

ٻانهين بند: ڏ. گج جو ڪنهي سان لڳ ٻانهن وارو حصو.

ٻانهين ٺاهڻ: ٺولي ٺاهڻ، هم خيال ماڻهن جي جماعت گڏ ڪرڻ.

ٻان: (ڏ. سن ٻان) تير-ڪان.

ٻان لڳڻ: گهٽجڻ (عشق ۾)-عشق جو تير لڳڻ، وجه لڳڻ.

سويارو ٿيڻ.

ٻاتو: ڏ. پوشاڪ-لباس-ويس.

ٻاتو ٻڌڻ: تيار ٿيڻ، پڪو ارادو ڪرڻ.

ٻاڻي: ٿ. (سن) وائي، آواز، ڪلام-سخن، ڪوٽ، چوڻي، ٻول.

گروءَ جو ٻول، ڌرمي ڪتابن جو سلوڪ.

ٻاوڙي: ٿ. وڻ جو هڪ قسم (ٻير جهڙو).

ٻاوڻ: ڏ. ٻوڙ ۽ ٻوڙ عدد، بيسڪوٽ راند ۾ ٻاوڙ ٺاهڻي پٽ کڻي

ويجڻ-تير هيو.

ٻاوڻ ٻاهري: ٺ. ٻوليءَ ۾ اکر ڪن ٻاهر.

ٻاوڻ ڏيڻ: تير هيو ڏيڻ، سڀ ماڻهي وڃڻ، وڏو ڏاڏو ڪرڻ.

ٻاوڙجاھ: ص. هڪ عدد-پنج ڏهاڪا، ٻاڪ (52).

ٻاوڙجاھي: ٿ. ٽڪر ٻاوڙجاھ-ٻوڙجاھ ڪن.

ٻاوڙجو: ڏ. پاسيرو، ڪنڊاٽو، ٿورو ٿيڏو.

ٻاوڙگير: ص. تمام سٺو-وڏو ڇاڪا-حرفتي.

ٻاوڙيھ: ص. هڪ عدد-ٻه ويھ (22).

ٻاھ: ٿ. پيچش ۾ پيٽ مان نڪرندڙ غلاظت-ٻور.

ٻاھ: شوق-خواهش، عشق.

ٻاھتر: ص. هڪ عدد-ست ڏهاڪا، ٻاڪ (72).

ٻاھترو: ص. ٻه ٿورو رهين جو-تصميم پوڙهو، مٿ موڙيل، بيوقوف.

ٻاھڻ: ص. هڪ عدد-ڇهه ڏهاڪا، ٻاڪ (62).

ٻاھر، ٻاھر: ٺ. ٻاهر يون پاسو-ٻاهران، بيرون.

ٻاھر ٻڌڻ: ٻري ڪرڻ، قبول نہ ڪرڻ.

ٻاھر نڪرڻ: جاءِ جي اندران نڪرڻ، ظاهر ٿيڻ، سنرتي وڃڻ.

ٻاھران: ٺ. ٻاهر ڪن، ٻه رهين پاسي ڪن، ٻنن ڌاري ملڪ (شهر) ڪن.

ٻاھرتو، ٻاھرو: ص. ٻه جو-ٻاهريون، ڌاريو.

ٻاھرتي: ٺ. ٿورو ٻاهر، ٻيڙيو.

ٻاھراڙي، ٻاھراڙي: ٺ. شهر ڪن ٻهريڻ آبادي-مضافات.

ٻاھرو: ڏ. هر ٻاڪ ڏي ٻه جو ٽيل ڊيگهه مان ٻه رهين پاسي (ٺ. ٺ. جي

هٿ) وارو ڊيگهه.

ٻاھرو: ص. ٻاهريون-ٻاهروارو.

ٻاھر وسڪو: ص. وسنديءَ کان ٻاهر، ٻهراڙيءَ جو.

ٻاهريون، ٻاهرين: ٺ. ملهه ۾ ٻه پاسي واري ٽنگ ۾ ڄڻو.

ٻاهريون يا ٻاهرين هٿن: ملهه ۾ زور ڪري ڄڻو هٿن.

ٻاهرين ٻني: ٺ. ٻري، سطحي-مٿاڇرو، بي تعلق.

ٻاهڻ: م. قبضيءَ يا ويهه ۾ ساڻهه گهٽي زور ڏيڻ-ٻاڻو ڪاٺڻ.

ٻاهو، ٻانهون: ڏ. نار جو هڪ عضوو (هرلي جي پڙ ٻڌڻ وقت ٻاهيءَ

مٿان ٿڙ ٻڌڻ لاءِ ٺاهي ڪاٺي). (ص) مددگار.

ٻاڻڙ: ٺ. وڻ جو هڪ قسم (ٻير جهڙو)-ٻاڻڙي.

ٻاڻڙ: ڏ. هرلي يا نار جو ڊينگو (اوپارا، ٿرهيون، ونگ)

ٻاڻڙ ٻوڙ: ڏ. تمام گهڻو پاڻي (جوان ۾ ڊينگو ٻڌل رهي).

ٻاڻڙ ڦرڻ: ٽڪجڻ، ٻيڙا ٿيڻ.

ٻاڻڙو: ڏ. مڙس-گهروارو، ٻار-ڇڳهه.

ٻاڻڙي: ٺ. حوان ٻه ٽيل عورت، زال.

ٻانڻ: ص. آسونهين-آن واقف، نينگر.

ٻائو: ذ. ٽڪائي جو سڀاليندڙ. ڌرمي ڪرب ڪرم ڪندڙ - پروھت.
 ٻائو: ٻرن کي ڊيڄاريندڙ خيالي پوت - ٻائو.
 ٻائون: ص. موڱو. بدحواس. ڪڪو وڪو.
 ٻائي: ث. ماڻي - سڪر زال.
 ٻائيتال: ذ. ڳوڙ شور - هل ٻڪيڙو. ڊانھن ڪوڪ. آزار - مصيبت.
 ٻائيتال ۾ پون: آزار ۾ پون. مشڪل ۾ ڦاسڻ.
 ٻائيتاليھ: ص. ھڪ عدد - چرڌھ ڪا ٻيڪ (42).
 ٻپ: ص. تمام وڏو ۽ ٿلهو (جانور). تمام ٿلهو. بيدونو. ھر ڪا
 ٿلهي ساھواري شيء جا مسرڙهي سگهي - ڦٽ.
 ٻپر: اسم خاص. سنڌ ۾ ھڪ ذات جون لو.
 ٻپر: ذ. ھڪ عام مشھورون.
 ٻپر کان ٻير گھرن: ان ٺھندڙ خواھش ڪرڻ. ناممڪن طلب ڪرڻ.
 ٻپر ڪيرائڻ: وڏي بهادريءَ جو ڪم ڪرڻ. ٻٽ ڪھڻ.
 ٻپر لوء: اسم خاص. خيرپور ضلعي ۾ ھڪ تاريخي شھر جو نالو.
 ٻپري: ث. ننڍڙو ٻپر (جو وڏي وڻ ۾ ٿيو ھجي).
 ٻپي: ث. بيان - وضاحت. تاويل.
 ٻپيون منجھن: وايون پٽال ٿيڻ - وائڙو ٿيڻ.
 ٻٽارو: ذ. ٽنهي سان ٻن ترن وارو ساز.
 ٻٽارو: ذ. زنانو جھيڙو (جنھن ۾ تڙين جو آواز به ھجي). جھيڙو -
 تڪرار. ھل - ڳوڙ.
 ٻٽ ٻٽ: ث. ڳالھائڻ ۾ ٻاٽان ۽ ھڪ. بيٺو ڳالھاء. سمجھ ۾ نہ
 اچڻ جھڙو ڳالھاء.
 ٻٽيتو: ص. ٻاٽو. ترڙو. بي صبرو.
 ٻٽڙ: ص. ٻاٽو. اٻتو. اجايو.
 ٻٽڪو: ذ. وات ٽڪڙو پورجن ۽ پٽجن. ٻٽ ٻٽ. بي صبري -
 آسڪائي. ٽم ٽم (ٻٽي ۽ جي).
 ٻٽڪو: ذ. اوچتو ٻٽو - پڙ ڪو.
 ٻٽ: ذ. وڍيل يا کاڌل ٻوڙي جو زمين تي باقي رھيل منچو - ٽپ. ڪڇي
 گاه جو ٻوڙو. ٻنچي ڏاڙهي ۽ جي ٿبي.
 ٻٽڙ: ث. گھوڙي جو رلي واري پنڌ ۾ پير مٽائڻ جو عيب.
 ٻٽڙ وجھڻ: وارو مٽائڻ. عيب وجھڻ. نفاق وجھڻ.
 ٻٽو: ذ. ڍانڍي گھ "توپ" جون پاڙون. ڪڇي گاه جو ٻوڙو.
 ٻٽ: ث. ٻٽي چادر. ٻٽو رٿو (جو گھوٽ ۽ ڪنوار کي ڍڪين).
 ٻٽ: ذ. ٻن شين جو جوڙ - جوڙو - جٽ. ٻن گڏيل گرين جي چوڪ.
 (ظ) گڏ - جوڙ ۾ ڳنڍيل - شمس - جٽ. ھم صلاح.

ٻٽ ٻڌڻ: ٻيڻ ٻڌڻ - جوڙ ٿيڻ.
 ٻٽ جھلڻ: گڏيون جھلڻ. بي برو ٿيڻ.
 ٻٽ ڪرڻ: سلھاڙڻ. شامل ڪرڻ.
 ٻٽ ھڻڻ: گڏيون ھڻڻ. جوڳي جٽ ڪرڻ. بيمعزتي واري سزا ڏيڻ.
 ٻٽ: ث. گھٽ - پوسٽ. مونجھ (ساھ جي). بيهوشي. ماناڻي (ڌنڌي
 ۾). ڇاڙيءَ جي چوڌاري پٽڪي وغيره جو ور (جنھن سان اڏ
 منھن ڍڪجي ويڃي). ننڍي برو وارو ڪپڙو (جيڪو مگھناري
 حجم کي خوشيءَ جي موقعي تي ٻڌائجي).
 ٻٽ ٻڌڻ: ڪن ڪڏي ڪي ڪپڙو ويڙھڻ.
 ٻٽ ۾ پون: ٻوڙا ۾ پون - بيهوشي ۽ ٻر پون. بيمار ھجڻ.
 ٻٽ: اسم خاص. ھڪ ذات جون لو.
 ٻٽ: ظ. پٽيءَ - ھرگز - اصل - ماڳين. پڪ - بلڪل.
 ٻٽ: ذ. ڌڪ - ايڏا. صدمو. ٿيلھو. نشن - وڏ.
 ٻٽ ڏيڻ: ڌڪ ڏيڻ. سڀ ڪجهه کڻي وڃڻ. لڪي وڃڻ.
 ٻٽاڪ: ث. وڏا واري ڳالھ - يٽ. ڊاڙ - لٻاڙ - لاف.
 ٻٽاڪ ساڪ: لٻاڙون - ڊاڙون.
 ٻٽاڪ ھڻڻ: لاف زني ڪرڻ - ڊاڙ ھڻڻ.
 ٻٽاڪي: ص. ڳالھ وڌاء ڪندڙ. ڪوڙ ھٽندڙ. ڊاڙي - لٻاڙي.
 ٻٽائي: ث. ٻين پيٽاھ.
 ٻٽجن: م. گھٽجڻ - پوساڻجڻ. بندجڻ - پورجڻ (نڪ وغيره).
 ٻٽوڪ منجھن (ٻيڙي. چلم وغيره).
 ٻٽريل: ذ. (انگ: بئلر) حاضريءَ جو نوڪر. بورچي. خوشامد ٻيو.
 ٻٽري: ث. جوئڙ جو ھڪ قسم.
 ٻٽڪ: ذ. ڪن وڍيل - ٻٽو - ٻسو (چوپايو مل).
 ٻٽڪو: گھڻن ماڻھن جو ڳالھاء - ڳوڙ. ٽڙ ڪو.
 ٻٽين: ث. ٽوٽن راند ۾ ٻن پيرين حوڌاء (جيڪو راند کڻڻ جو ڌاء آهي).
 ٻٽن مڇن: ٻن پاسن کان ڦاٽو ٿيڻ. ٻن ڌرين جي وچ ۾ مٽ ٻوٽيڻ.
 تڪرار ٿيڻ.
 ٻٽن: ث. آبي پڪيءَ جو ھڪ قسم.
 ٻٽن: م. بندن - ٻوٽن. ٻوڇ ڏيڻ. ٻٽو ڪرڻ (ون).
 ٻٽو: ص. ٻيٽو. ڏھرو - ٻرڻو. شامل - گڏ.
 ٻٽو ٻٽو: ٻيٽو ٻيٽو.
 ٻٽو لولو: ذ. ٻيڙي ٻيڙي يا ڳرھاڙي.
 ٻٽو: ص. ڪن ڪپيل - ڪرو. ٻسو. (ث. ٻٽي).
 ٻٽوان: ٻٽوان: ذ. ڪن تئين ڪٽريل وار.

ٻُڄ پوکڻ: فصل پوکڻ. بنياد وجهڻ - سلسلو شروع ڪرڻ (ڪنهن بڪم جو).

ٻُڄارو: ٻيڄارو: ص. ٻيڄ وارو. ٻيڄ پريل. ٻڄاڻو - ٻڄيرو.
ٻُڄارڻ: ٺ. سارين جي ٻيڄي لاءِ ٻارا. سارين جي ٻيڄ پوکڻ جو هڪ نمونو.

ٻُڄاري: ٺ. ٻيڄ جي ڇٽ. فريب - ٺڳي - ڊولا ب.
ٻُڄرو: ڏ. ننڍو ٻڻو. جاءِ جي مهاڙي.
ٻُڄو: ڏ. ڪارڪ يا انب جي ڪڪڙي. ڪنهن ميوي جو اندريون گودو.
ٻُڄورا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ٻُڄورو: ص. ٻڄاڙو - چاپلوڻ.
ٻُڄويو: ص. ٻن زالن وارو. ٻڄاڙو.
ٻُڄي: ٺ. شيشي وغيره جي منهن بند ڪرڻ لاءِ ڌوٽي - پوڄ.
ٻُڄه: ٺ. قبضي.
ٻُڄهارت: ٺ. ڳجهارت - پرولي.

ٻُڄهان: ظ. شايد - مبادا - پانءِ. (شاھ جو سالو).
ٻُڄهان: ٺ. ٻوڄه - پروڙ. سرت. عقل.
ٻُڄهائ: ڏ. قبضي - ٻڄه رنڊڪ - روڪ ڳنڍي.
ٻُڄهائڻ: م. سمجھائڻ. ممنوم ڪرائڻ. مغزير ويهارڻ.
ٻُڄهڙڪ: ٺ. اٽڪاءُ. روڪ - رنڊڪ.

ٻُڄهڙڪ ڏيڻ: ڪو ڏين راند ۾ واهون بند ڪري راند کڻڻ.
ٻُڄهل: ص. ٻڌل. اُن چوندڙ. بينل. اردو. نثر. سوگهو. زورائڻو.
ٻُڄهڻ: م. ٻڌجڻ - بندجڻ. گرفتار ٿيڻ. اٽڪجڻ. ڦاسجڻ (علت ۾).
ٻُڄهڻ: م. پروڙڻ. سڃاڻڻ.

ٻُڄهڻو: ص. ڄاڻو - سمجهو. داناءُ.
ٻُڄهڻهار: ص. ڄاڻهار (ڌڻي تعاليٰ).
ٻُڄي: ٺ. ڦيڻ مان ٺهيل جتي.
ٻُڄ: ڏ. ننڍڙو ٻڄو - ٻڄٽ - گودو - مغز. ڳڻ. ڳوٺج.
ٻُڄ ملائڻ: سنڌيا جوڙ ملائڻ. شڪست ڏيڻ.

ٻُڄ: ڏ. وارن جو مڇو. ٻڄي ڏاڙهي.
ٻُڄ ٻُڄ: ڏ. ڊڳ ڊڳ. ڳنڍا ڳوڙها.
ٻُڄاڙائي: ٺ. منافقي. لائي چائي. خوشامد.
ٻُڄاڙو: ص. منافق. لائي چائي ڪندڙ. چيٽاپور. خوش مدرڙيو.

ٻُڄ ٻُڄ: ٺ. آهستي ڳالهائڻ - سس ڦس. ڪاٺن وقت ڇپڪي جو آواز.
ٻُڄ ٻُڄ: ٺ. ٻڄڪار (وهڻ يا ٻارڙي کي).

ٻُڻو اکر: ڏ. لا ڪنائڻ کان بنا اکر.

ٻُڻور: ص. ٿرڙو - هنڪي طبيعت وارو. وڏائي خور.

ٻُڻون، ٻُڻمون: ڏ. ڀڻس رڪڻ لاءِ چمڙي وغيره جو کيسو - ٻُڻون.

ٻُڻو ڳوٺ ٿڻگو: ص. ٻن ٿڻگن وارو. بد شڪل. ناسن ڦاٽو.

ٻُڻو ٿو: ص. اجايو ڳالهائيندڙ. ٻٽ ڪي.

ٻُڻي: ٺ. ٻيٽي - ڏهري. ٻن گڏيل اکرين جي گڏي.

ٻُڻي: ص. بند ڳهن جي (عورت) - ٻُڻي.

ٻُڻي ٻوڪي: ٺ. زيورن جي سينگار کان ٺهلي عورت.

ٻُڻيرو: ڏ. تتر جهڙو پڪي - فصل ٻڻيرو.

ٻُڻيڪو: ڏ. زالن جو گهڻو ڳال. زالن جو جهيڙو.

ٻُڻيه: ص. ٻه ٽيه عدد. (32)

ٻُڻيه آڙڻ: ڏ. ٻٽيه ڳهٽا - عورت جي سينگار جا ٻٽيه زيور.

ٻُڻيه دليون: ٺ. بي انداز محبت - تمام گهڻو قرب.

ٻُڻيه ڌارون: ٺ. ماءُ جي ٿڃ.

ٻُڻيه لکڻو: ص. گهڻن سٺن ڳڻڻ وارو. (ٺ. ٻٽيه لکڻي).

ٻُڻيهو: ڏ. ويڙهاري عورت لاءِ ٻٽيهڻ پसार ڪن وڪرن واري دوا - سوانجو.

ٻُڻيهو لُڄ: ڏ. وڏو شودو - آنوري.

ٻُڻيهي: ٺ. ماتهو ۽ جي ٻنهي ڄاڙين وارا ڏند (جيڪي ٻٽيه ڇيا وڃن ٿا).

ٻُڻر: ڏ. جانور جو ننڍو ڦر. هر تي يا سوئر جو ٻڄو.

ٻُڻ: ڏ. خال - پور. اوندهه.

ٻُڻارڻ: ظ. ٻن طرفن يا پاسن کان.

ٻُڻارو: ص. آڀار چڙهندڙ. ٻُڻست.

ٻُڻاڙو: ص. ٻن پاڙن وارو. (ڏ) هڪ قسم جو ٻوٽو.

ٻُڻڙو: ص. ٻن پڙن يا تنهن وارو - ٻُڻهو. (ڏ) اُڦرائڻو.

ٻُڻڙي: ص. ٻن پڙن واري (ماني اڄرڪ). (ٺ) سڀ.

ٻُڻڻ: م. زور سان ڀرڻ. ڊهڻ - ڦڻ.

ٻُڻهر: ڏ. سج ڀرڻ کان پوءِ ٻيهر گذرڻ جو وقت - منجهند. اڌ ڏينهن.

ٻُڻهرو: ڏ. ٻن ڀرين جي ماني آرام - مانجهاندو.

ٻُڻهري: ٺ. اڳين نماز. طهر جو وقت.

ٻُڻي: ٺ. ٻيٽي - ڇٽ. ڏٺو - دلبر. ريب.

ٻُڻيون ڏيڻ: ڏٺا ڏيڻ. خوشامد ڪرڻ. حرفت سان پيش اچڻ.

ٻُڻ: ڏ (سن: ويڄ) تخم. نسل - ٻُڻ. نطفو.

گڏھ ڇڄر جي ڪنڌ جا وار. بخل وغيره جي سنهي بچ. لوهان جي اصطلاح. ٿر لوهه تي پائيءَ جو چنڊو.
 پُر ڏيڻ: ٿر لوهه کي پائيءَ جو چنڊو هڻڻ. (شاھ جو رسالو).
 پُر آڻ: ٿ. ٽپ-بخار-پرو-مروڙ-سُورآڻ.
 پُر آڻجڻ: م. ٽپجڻ-پُر ڄڻ.
 پُر آڙ: ٿ. مات جي دن دان.
 پُر آڙو: ڏ. زور سان روئڻ-راڙو-روچ. دانھن-رڙو.
 پُر آڙي: ٿ. هڪ بيماري. ناسور.
 پُر انگ، پُر انگھ: ٿ. وڪ-قدم-وڏي وڪ (ٻن قدمن جي برابر).
 پُر انگڻ: م. پُر انگ پيرن. اورانگڻ.
 پُر اول: ٿ. هيانچو-پُر هال. هڪ قسم جي ول.
 پُر اهي: ٿ. هڪ قسم جو آبي پڪي.
 پُر ائڻ: م. پروڙين-ٽپ ڏيڻ. بيزار ڪرڻ. ٿڪائڻ (گهڻي ڪم ۾).
 پُر ائڻ: م. وڃڻ (ساز). پري وڃائڻ.
 پُر پئي: ص. رنڊي-ڪچري.
 پُر پئي: ڏ. مينهن وساڙو (جيت).
 پُر پُر: ٿ. افسوس. هاءِ هاءِ. آند مانڌ-بيتراري.
 پُر پُر: ٿ. دان دان. سنهي بچ. ڪيوڙي جي ڦريءَ تي سنه داغ.
 پُر تال: ڏ. بغض-ڪينو-حسد.
 پُر ٿ: ڏ. گه جو هڪ قسم (ساريال پوک مڙهي).
 پُر ڄڻ: م. ٽپجڻ.
 پُر حال: ڏ (ف. بد حال) خواب حال-بد حالي.
 پُر ڙ: ڏ (سن. پل) پُر. پُر گهل.
 پُر ڙ: ٿ. دان دان-پُر پُر.
 پُر ڙا: سم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 پُر ڙاڻ: ڏ. وڏي رڙ. پيڪاٽ.
 پُر ڦمي: ٿ. رياضيءَ ۾ اهو حساب، جنهن جو "ايڪي" جي واٽ سان ٻن رقمن ۾ جواب نڪري.
 پُر ڪ: ٿ. باه جو ٿڌو. سوزش.
 پُر ڪڻ: م. با ڪرڻ. اڏمڻ.
 پُر ڪڻ: ڪڻ.
 پُر ڪڻ: م. پيشل شيءَ (مصالحو، لون وغيره) چٽڪارڻ. پورو ڇڻڻ.
 پُر ڪو: ڏ. پيش شيءَ پُر ڪڻ جو عمل. پُر ڪڻ جو سنوڻ. پورو.
 پُر ڪو: ڏ. گهڻو ڳالهه-بڪبڪ پيڪو. آند مانڌ. پيڪو.

ٻڌو: ظ. ٻڌل. بند (مال). سمورو-اڪو.
 ٻڌو ٻانهو: زر خريد غلام. پڙهاري پيل نوڪر.
 ٻڌو ٻول: پڪو اڦر-پڪو وعدو.
 ٻڌو مٿو: ڏ. اڪو-سڀ جو سڀ. دوم شوم.
 ٻڌو: ص (ه. ٻڌو) بيوقوف-احمق.
 ٻڌو ٻائو: بلڪل بيوقوف-چرٻٻ.
 ٻڌي: ٿ. تنق-اتحاد-ايڪو. دوستي (ٻاراڻي راند ۾). ٻن جي عدد سان تقسيم ٿيڻ وارو انگ.
 ٻڌي چڙي: ٿ. ٻڌڻ ۽ چوڙڻ جي ڪل اختياري. عام مختياري.
 ٻڌي هيڻ: ص. ضعيف العقل. بيوش.
 ٻڌ: ٿ. هڪ قسم جو ڍانڍي گاه.
 ٻڌانڪو: ص. ص. بيهيجا. بيشمر. ناديدو.
 ٻڌاهين: ڏ. پير-ٻڌهڻا. (شاه).
 ٻڌتر: ٿ. ڳڻتي-ويچار. ٻڌجتي.
 ٻڌل: ص. غرق-زير آب. ويل رقم يا قرض (جو وصول ٿي ن سگهي).
 ٻڌل رقم تارڻ: نو وصول ٿيڻ جهڙو قرض وصول ڪرڻ.
 ٻڌندو: ص. ٻن ڏندن وارو (وهٽ)-جوان (ڍڳو). (ٿ. ٻڌندي).
 ٻڌڻ: م. غرق ٿيڻ (پ تيءَ ۾). بيهوش ٿيڻ.
 ٻڌڻ ٿرڻ: ڳڻتيون کائڻ. دل هڻڻ. ٻڄتو ٿيڻ. ويچار ڪرڻ.
 ٻڌو: ڏ. رڳ ٻڌل ڪپڙا. خدمتگارن وارا سادا ڪپڙا. (شاه).
 ٻڌي وڃڻ: غرق ٿيڻ. شل ٿيڻ (بگهر ۾). شرمسار ٿيڻ. بيهوش ٿيڻ.
 ٻڌيءَ جا پيشا ٿيڻ: نقصان مان ڦٽو ملڻ.
 ٻڌيءَ کي ٻڌا ڏيڻ: بينا ڏوڏ ۽ اڄيو ڪم ڪرڻ.
 ٻڌاپڻ، ٻڌاپو: ڏ. پيري-ڪراڙپ.
 ٻڌاپڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ٻڌ چڙه: ٿ. تمام پير سنيءَ جي حالت. متڪس.
 ٻڌو: ص. پوڙهو-پيرسن-ڪراڙو. (ٿ. ٻڌي).
 ٻڌرو: ص. تمام پوڙهو-جهونڙو.
 ٻر: ٿ. ڪام-ساڙو.
 ٻر: ڏ (سن. پل) پل-زور.
 ٻر: مصيبت. افسوس.
 ٻر: ڏ (سن. پل) جيت يا جنور جو کوٽيل سوراخ.
 ٻرن ۾ هٿ وجهڻ: نقصان جهڙا ڪم ڪرڻ.
 ٻر: ٿ. لڳن تي سنه وار. ڪنڌ جا وار. مٿي جاسنهار. گهوڙي

بَرڪَ به ٻاهر نه ڪڍن: ڪجهه نه ڪڍڻ - بلڪل خاموش رهڻ.
 بَرڪُن، بَرَهڪُن: مڙهڪن.
 بَرڪُن: پڪڙڻ - سڌ ڪرڻ.
 بَرڪو: ذ. تهڪو - اوبارو.
 بَرُو: ذ. بوند - قطرو - ڏڏ يا ڏؤنري ذرو (جيڪو سَنَبان طور وڃهجي). ڪپه يا اُن جو پِهو. عطر يا دِڀ ۾ ٻڌل پِهو. مٿرن جي ول جي مٿ. منڊي يا ڪنهن ٻرڳه جي ٿڪ - ٿڌو - ننگ.
 بَرُه: ٺ. مٺ - چپ چپت. ڪوري جي منهن کي ڍڪڻ لاءِ تاقو.
 بَرُه: ذ. بانسو - سؤتو. جسم تي باني جونشن.
 بَرَهڪُن: زور ڪرڻ. رڙ ڪرڻ. پٽڙ ڪرڻ.
 بَرَهَن: م. لڪڻ - چپ هڻڻ - پَرَه هڻڻ.
 بَرِي: هڪڙي زال جو ٻيءَ سان مخاطبتين جو لفظ - آئي.
 بَرِي: ٺ. ڦڙي - بوند. نَقطو - تپڪو. (ظ) ڪجهه.
 بَرِي ڏيڻ: ڪجهه نه ڏيڻ. الهو تلهو کڻي وڃڻ.
 بَس: ٺ. گهٽ - پُٺ. موغھ (ساه جي). پينگ.
 بَس ٻوڙاٽ: سچ پينگ. ويراني.
 بَسانگ، بچانگ: ذ. ٻن شاخن واري ڪاٺي. پيانو.
 بَسائي: ٺ. پٽو پ سوهڻ واري حالت. بي زيبائي.
 بَسَت: ظ. هڪ طرف کان ٻئي طرف تائين - آڀار.
 بَسَتِ حرامي: ص. بيه شير - نهايت بد معاش.
 بَسَر: ص. ٻن مختلف ذاتين مان ڄاول - گڏو.
 بَسَرُو: ص. ٻن سرن يا لڙهين وارو (هار).
 بَسَرِي: ٺ. ننڍڙن ڪن واري ڍي.
 بَسَن: م. ملهه ٻ جهيڙي ۾ مقابل ڪي ڪئي دس - مٽيءَ ۾ پُرڙڻ. اُرهائڻ.
 بَسُو: ص. ڪن ڪٽيل - پٽو. بنا ڳهن جي. بند چئن گلن (ڪپڙو).
 بي زيب. (ٺ. بَسِي).
 بَقَر: ص. پٽي وارو - پٽيرو.
 بَقُن: م. منهن تائين پير - ڏٺڻ.
 بَقُو: ذ. مٽي جي کل ۾ مٽيءَ جو ڄاول ته (جيڪو پڇ ڌرا ڌاڻي اُڪڙي). خشڪيءَ سبب مٽي جي اُڪڙڻ ڪرڻ.
 بَقو ڪرڻ: ڪاٺي ختم ڪرڻ. دس ڪرڻ. بيوقوف بنائڻ.
 بَقيرو: ص. جنهن جي ورن ۾ پٽو هجي - پٽر.
 بَڪ: ٺ. تسم ۾ ٻن ڌاتن وارو پتو - ڌڪي.
 بَڪُ قَري وِجڻ: وائو ٿيڻ - عتل چرخ ٿيڻ. واپون بتال ٿيڻ.
 بَڪ: ذ. ٻنهي هٿن کي گڏي جهلڻ جي حالت.

بَرڪي: ٺ. پڪڙڻ جي هڪ بيماري.
 بَرگهل: ذ. ٻرڙ - وڏو سوراخ - ڳڙڪ. لوڳهو.
 بَرندڙ: ص. سڙندڙ. ڏڪندڙ.
 بَرندڙ جِل: ذ. آتشي مادي سبب چوٽيءَ مان به ڪڍندڙ جبل - جوالا مڪي.
 بَرندي: ٺ. ٻريل باه - آڱ. مشڪلات. سختي.
 بَرنديءَ کان پاسو ڪرڻ: مصيبت کان پاسو ڪرڻ.
 بَرنگو: ص. ٻن رنگن وارو. منفق. پهريو.
 بَرُن: م. جلڻ. ڏڳڻ - ڌڪڻ (باه). روشن ٿيڻ (بتي وغيره). بڪڻ - ٻهڪڻ (منهن). گرم ٿيڻ (بدن).
 بَرُن: م. جهانءَ سان وڃڻ - گوچ ڪرڻ. زور سان آواز ڪرڻ يا ڳالهائڻ.
 بَرُو: ص. ٻنهي ٻانهن پ هٿن کان محروم. لاچار - عاجز.
 بَرُو: ذ. تپ - بخر.
 برو ڏيڻ: ڌڪ ڏيڻ. نقصان رسائڻ. ڏاڍي مار ڏيڻ.
 بَرُو: ص. ٻنهي ٻانهن پ هٿن کان محروم. لاچار - عاجز.
 برو ٿرڻ: ص. پٽو - پٽو - پٽو.
 برو ٿو: ذ. سُڪي وري ساوٿي رگاه. پير جون نڍڙوون. ننڍڙو پوٽو.
 ننڍي قد وارو (واري).
 بروچ: بلوچ قوم جو فرد - بلوچ.
 بروچڪي: ص. ٻرو چڻ واري. (ٺ) بلوچي ٻولي.
 بروچڪي ڪار: ٺ. ڏاڍائي - زور واري.
 بروڙ: ٺ. ٻاٻيهي (پڪيءَ) جي ٻولي.
 بروڻ: ذ. هڪ دريائي جانور - ٻلهن.
 بروئي: ٺ. ٻج پوکڻ کان اڳ زمين کي ڏنل بيوريچ.
 برهال، برهل: ٺ. هڪ بيماري (تري وڌڻ جي).
 برهڙو: ذ. هڪ قسم جو ڍانڍي پڪي - ٻرهڻي.
 برهي: ٺ. چوپائيءَ جو ويامن ڪن پوءِ پئي ٿين ڏينهن وارو ڪير.
 بري: ٺ. مدد - طاقت.
 بري: ٺ. جوئر. ٻاجهري اُن جا ته يا ڪلون. ٻبر جي تارين مان چائيل پڻ (مال جي چاري لاءِ).
 بري سوئڻ: بريءَ مان ڪندا چوڻ.
 برڻاندو: ذ. ٻڌندو.
 برڙ: ذ. ڍڳو - ڏاند.
 برڙ ڌڪ: ذ. ڌڪ مڪ. ٻائيٽال - ڌمچر. گوڙ گهمسڻ.
 برڙڪ: ٺ. پٽڪو - آهستي ڳالهه.

ٻُڪَ ڪَتن: هٿ ڪَتن (دعلاءِ). دعا گهرڻ. فاتح خواني ڪرڻ.
 ٻُڪَ مَر پاتي پيارڻ: گهٽ ذات وارو ورتاءُ ڪرڻ. نثرت ڪرڻ.
 ٻُڪَرُ: ذ. مشهور گهرو جانور.
 ٻُڪَر بَس: ٺ. جهلڻ ۽ پورڻ - وٺ ٻُڪَرُ. ٿوري جاءِ ۾ گهڻا ماتهو بند ڪرڻ.
 ٻُڪَر بُو ساڻ: ٺ. ٻُڪَر بَس. زور زبردستي.
 ٻُڪَر ڌاڙهي: بيوقوف - نادان.
 ٻُڪَرارُ: ص. ٻُڪريون چاريندڙ. بيوقوف.
 ٻُڪرال: ٺ. وُل جو هڪ قسم - ٻُڪروُل.
 ٻُڪرو: ذ. ننڍو ٻُڪر - چيلو.
 ٻُڪروال: ذ. سانوڻ ۾ اتر اوڀر ڪنڊ کان آيل مينهن (ڪنوڻ ۽ گجگوڙ سان اچي ۽ گهڻي دير تائين وسي).
 ٻُڪري: ٺ. مشهور گهرو جانور.
 ٻُڪري بنجن: خوف ڪڍڻ - ڊڄڻ.
 ٻُڪري ٺُڪري: ٺ. ٺلي ڳڻڻ لاءِ ڪ شيءَ.
 ٻُڪَرُ: ذ. پٽ جو ورو وارو پاسو.
 ٻُڪُلُ، ٻُڪَر: ذ. عورتن جي رڻي يا چادر پائڻ جو هڪ نمونو.
 ٻُڪَن: ذ. سيلابي زمين تي ٿيندڙ هڪ قسم جو ٻوٽو، جو دوا طور ڪم اچي.
 ٻُڪَنو: ص. ٻن ڪٺن وارو. چغڻخور - ٺاڻي ڄاڻي ڪندڙ.
 ٻُڪَن: م. وات مان ڪڍڻ. پان تي سَهڻ. ڦڪڻ. جَهڻ.
 ٻُڪي: ٺ. تاس مٻن ڏانڻن وارو - پتو - ٻُڪ - ڏڪي.
 ٻُڪي: ٺ. اُن جي لَپ. گراھڪ (جوان جي لپ ڪٿي اچي دڪان تان سودو وٺي). ڦڪي (لَپ ۾ جهلي کائڻ جي). سَتي - دوا.
 ٻُڪي ڦڪي: ٺ. دوا درمل - علاج.
 ٻُڪي ڏيڻ: علاج ڪرڻ. حيلو ڪرڻ. ويساهي ڏک ڪڍڻ. ماري پورو ڪرڻ.
 ٻُڪي وجهڻ: شاديءَ جي هڪ رسم موجب سهاڻين جو گڏجي شاديءَ کان اڳان ڏرڻ، ڇيڙڻ وغيره.
 ٻُڪي چُڪي ڪرڻ: سنگ صرفو ڪرڻ. ڪنجوسائي ڪرڻ.
 ٻُڪ: ذ. پنهي پانهن سان چيلهه ۾ وڌل يا ڪر. مله جو هڪ داءُ.
 ٻُڪُ لُڪَن: وجه لُڪَن. وارو ملڻ. فائدو ملڻ.
 ٻُڪين پوڻ: پا ڪرين پوڻ. هٿين پوڻ - جهيڙي مڱيندي جي ويڃڻ.
 ٻُڪجڻ: ٻُڪين پوڻ - وڙهڻ.
 ٻُڪَرُ: ص. ٻُڪ مَر اچڻ جهڙي. وٽندڙ بدن واري - سڊول. تَهڙ.

ٻُڪَن: ٻُڪو جهڻ. سوگهو جهلڻ.
 ٻُڪَئي: ٺ. هڪ قسم جي زهر يڪ (جاگهوڙي، گڏه، ڪٽي وغيره تي ويهي رت ٻيڻي) - ٻُڪهڻي.
 ٻُڪُه: ٻُڪهو: ذ. ڍانڍي پڪي ۽ جو هڪ قسم - ٻُڪهلو.
 ٻُڪُه: ذ. جهنگلي پڪي ۽ جو هڪ قسم. (ص) پورڙو - پوک. موڱو.
 ٻُڪه ٿيڻ: اُن جي پوک جو نسرڻ بعد داتو ماري ويڃڻ.
 ٻُڪهلو: ذ. ٻُڪه پڪي. (ص) نَڪَ - دغا باز.
 ٻُڪهلو پُگت: ص. پورڙو - بالو پولو. مطلبِي. نَڪَ.
 ٻُڪهلو، ٻُڪهلو: ص. پورڙو - سادو سودو. بيوقوف.
 ٻُڪهڻي: ٺ. مڪ جو هڪ قسم - ڪٽي مڪ.
 ٻُڪهڻي: ٺ. چئن ڦيٿن واري گهوڙي گاڏي - بگي.
 ٻُڪهيا: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جوالو.
 ٻُل: ٺ (سن: بَل) قرباني - صدقو.
 ٻُل ڇاڙهڻ: هندو ڌرم جي ڪريا ڪرم موجب ڪنهن ساهواري کي ديوتا جي بت اڳيان ڪهڻ.
 ٻُل: (ذ: سن: بَل) سگه - طاقت. ٽيڪ. ڏيءَ. ڪوري لاءِ ڪاٺين جو ٻارڻ.
 ٻُل: ذ. آفرين طور مليل نشان - تمغو.
 ٻُل: ٺ. ڪير نه ڏهائيندڙ چوپائيءَ کي علاج طور سار ۾ ڏنل ڦوڪ.
 ٻُل ڏيڻ: دٻ ڪيڻ. سيڪت ڏيڻ. چوڪ ڏيڻ.
 ٻُلَائو: ص. ٻن لائڻ وارو، بطر فورشن (ڏيو).
 ٻُلَائو: ذ. درياءُ يا سمنڊ ۾ جهازن لاءِ روشن منارو - لائيت هائوس.
 ٻُلَائي، ٻُلَائي: ٺ. ننڍڙو ٻيٽ - ٻيٽاري - ٻيلائي.
 ٻُلَائي: ٺ. محنت - پورهيو. تڪليف.
 ٻُلار: ٺ. ڀڻڪار. گوڙ - گهمسان.
 ٻُلاري: ٺ. ٻن لارن واري چڙي.
 ٻُلاري: ٺ. وڏي جهنگ هلي. پراڙي.
 ٻُلانگو: ذ. ٻن لائڻن وارو. لانگ وريل (سوار)
 ٻُلتي: ٺ. ريل ذريعي موڪليل مال ڇڏائڻ جي رسيد.
 ٻُلر: ذ. ٻارڙو، ٻچو (بليءَ جو) - پونگڙو.
 ٻُلر: ٺ. زال. چوڪري.
 ٻُلر: ص. ٻن لارن وارو - ٻلارو.
 ٻُلر گويو: ذ. ٻن کي ويڙهائيندڙ - وچ ويڙهائو - چيٽاپور.
 ٻُلڙو: ذ. ڪن مڙپڻ جو هڪ ڳه. ننڍو ٻلو.
 ٻَلو: ذ. مشهور گهرو جانور. آفرين جو گي ڪارنمي لاءِ مليل ڪنهن

ڌاتوءَ مان ٺهيل نشان - تمغو.

بلو: ڌاڪ جو ترو.

بلوان: ص (سن: بنوان) سگهارو - طاقتور، بهوان.

بلونت: ص. سهارو - پهلوان - بهادر.

بلونگرو: ڌ. بليءَ جو بچو.

بله: ڌ. ٻڌ - ٻڌ - پيم. (ث) ٻن ٿن مان ڏهاڻينڊڙ چوڀاڻي.

بله ڏين: اڏنگي همت ملڻ.

بله پاڙي: ث. مله جو هڪ انگ.

بلهار، بلهاري: ڌ. قربان - گهري - صدقي.

بلهاري: ث. پٺيءَ تي ٿيندڙ خطرناڪ ڦرڙي - ٻراڙي.

بلهانگو: ڌ. ٻيٽو - سانگو.

بلهر: ڌ. سوڙ جو بچو - ڪنڊ.

بلهر: ڌ. ٻڌ - ٻڌ - پي پي گڏوگڏ، پيم.

بلهن: ث. کير پيئندڙ ڦر کي ٻوٽ تي ٻڌل پسنڱي ڪاٺي. منهن جو هڪ ڏاڏو.

بلهن تي چاڙهڻ: موقعو ڏسي نقصان رسائڻ.

بلهن: ث. پٺيءَ جو هڪ جانور (مڇي) - ڏالڻ.

بلهو: ص. مڇو - زن مريد. بدشڪلو.

بلهيد: ث. ولر - ٽولو (شڪاري جانورن جو).

بلي: ث. تير جي ڇهن.

بلي: ث. مشهور گهرو جانور - گرب. ڊٽاري (جنهن سان پيڙيءَ جو پگهه ٻڌجي). لوهي چنبو (جنهن سان کوهه ۾ ڪريل شيون تلاش ڪجن).

بلي پيرو: ڌ. ننڍڙن ٻارن کي ڪٽڪٽائي ڪرڻ جي هڪ راند.

بلي مارڻ: وڏو گدھ ڪرڻ (چون ته بلي مارڻ سان ست ورهيه مصيبت ۾ گذرندي). وڏو قصور ڪرڻ.

بليار: ڌ. ٻن دريائن يا واٽن جي گڏجڻ وارو هنڌ - دوايو. (اسم خاص) سنڌونديءَ جي اڳئين وهڪري جي هڪ شاخ.

بليدان: ڌ. ٻيٽ - قرباني.

بماڙ: ث. هڪ ٻئي مان ٻن ماڙين واري جاء.

بمنهن: ث. بلا جو هڪ قسم (جنهن کي عام خيال موجب ٻه منهن ٿين).

بن: ڌ (سن: بن) جهنگ - بن - پڻ - اوڙاه.

بن: ڌ. کوهه - ڪڏ.

بن پون: ڪڏم پون. برباد ٿيڻ.

بن ڏين: ڪڏم وجهڻ. ڇڏي ڏيڻ. ترڪ ڪرڻ.

بن ٻيڙين ۾ چڙهڻ: سڱني وقت ٻه ڪم هٿ ۾ کڻڻ. ٻه جوابداريون پنهنجي ڏمي ڪرڻ.

بنارو: ڌ. ٻن ٻارن وارو کوهه - جنگ کوهه.

بنپ: ڌ. درو زو. پيو. سنگهه - گس (جاء جو).

بنپو: ڌ. درو زو - بنپ. سنگهه (گهر جو).

بنيا ڪري نڪرڻ: پٺيءَ جو نيسر مان زور سان نڪرڻ ۽ جهر جهر ڪري وڃڻ.

بنپو ٻئي پاسي ڪرڻ: اڏاوت ڦيرائي ڇڏڻ. جوڳي جن ڪرڻ. سخت نقصان رسائڻ.

بنپو پئجن: نرين و لاد ٿيڻ.

بنيان ٻرڻ: گهر مان نڪڻ. گهر باهه ٿي اچڻ. (شاه).

بنجڻ: م. بنجي ڏيڻ - ٻوڇ ڏيڻ (شيشي وغيره کي). بنجو ڏيڻ. بند ڪرڻ.

بنجو: ڌ. ٻوڇ. ڏٺو. روڪ - بندش.

بنجو ڏيڻ: ٻوڇ ڏيڻ. منابند ڪرڻ (نا جائز ڪم).

بنجي، بنجي: ث. ٻوڇ. ٻونب (ڪٽ جي پاڻي جي).

بند، بندو: ڌ. ٽيڪي جي ڀت ۾ ولي طور ڪم ايندڙ ڪاٺ جو ٽڪر ٿوئي.

بندرو، بندو: ڌ. ڪن ۾ پائڻ جو هڪ گهه - ڌر.

بندلي: ث. پيشانيءَ تي ٻڌڻ جو هڪ قسم جو گهه.

بندي: ث. هرئي جو هڪ عضوو - ٿوئي.

بند: ث (سن: بند) پٺيءَ جي روڪ لاءِ وڏو بند.

بند پڇڻ: ڪنهن به شيءِ جو گهڻي انداز ۾ اچڻ.

بندڻ ٻوڙ: وڏن بندن کي ٻوڙيندڙ وهڪرو (پاڻيءَ جو).

بند: ڌ. پيگل عضوي کي جوڙڻ لاءِ ٻڌل چيڙي.

بندآن: ڌ (سن: بندن) مقرر ٿيل نوازمو. مضبوط نير سو. هير - عادت.

بندائي: ص. بندن ٻڌل. عادت. هيراک (نشي جو).

بندرو: ڌ. وڏي ڀت کي ٻهران ٽيڪ ڏيڻ لاءِ گول ڀت - سندرو.

بندڻ: ڌ. ڪم بند - پيو. همت جي ڪم.

بندڻ: ڌ. مقرر ڪم - فرض. قاعدو. شجرتو. لاڳاپو. سمر - زاراه.

بندڻ پون: قاعدي جون مجبورون پون. ناتو گندي جن. عشق لڳڻ.

بندڻن ۾: تنجن ۾. ننڍي عمر ۾.

بندڻو: ڌ. ڪنهن به شيءِ جي ٻڌڻ جو ڪپڙو. ٽنحو.

بندي: ث. (سن: بندن) بدن ۾ تنهن ۽ گوشت جي سڌي - مسڪ.

ڪم نه ٿين.

بُني تي ويهاري: سڪتي ويهاري، سڃو ڪري، هڪ هنڌ ويهاري جي سڙ ڏيڻ.

بُني لڳڻ: ڪناري پيڙو ٿيڻ، مراد پوري ٿيڻ، منزل تي پهچڻ.

بُني: ٺ (سن: وڻي = وٽڪر) ٻوڪيل زمين - زرعي ايراضي، ڪيتي - ٻوڪ.

بُني ٻارو: ڏ. ٻوڪ راه، ٻوڪ لاءِ زمين ٽڪر.

بُني ٻوڙن: نقصان رسائڻ.

بُني: ٺ. ٻار بردار وٽ جي ٻنيءَ کي زخمن کان بچاءُ لاءِ پيڙهو (ڳوڙ) جي ڳوٺريءَ ۾ ڪڪ ۽ بوسو ڀريل، يا پراڻي ڪپڙي ۾ ليڙن مان ٺهيل وهائي).

بُنيو: ڏ. زيور جي ٻن حصن کي تانڪن وقت عارضي طرح ڳنڍڻ لاءِ تين جو وريل پترو.

بُنگ: ٺ. ڪنڪ جي ٻوڪ جو هڪ مرض - ڏٺڪ.

بُنگ: ڏ. ڪپهه يا ٺڳو ڳوٺ تان دورو.

بُٺو: ڏ. ڦڙو - قطرو، ٻڙو (شاھ).

بُٺي: ص. ساڻي - همراھ - ٻيلي (شاھ).

بُٺو: ڏ. اُهو هنڌ، جتي ٻوٽون ڳڏجن - دوراهو.

بُٺاري: ٺ. هڪ قسم جو آبي پکي.

بُٺاڇرو: ص. پاسيرو - اُن سڌو، ڏنگو - ڦڙو، ڦيري وارو پنڌ.

بُٺايو: ص. ٻن ٻولين وارو، ٻن طرفن کان لڳندڙ واءُ.

بُٺبُٺ: ڏرڙ - ڪوڪ، ڏانهن واکو.

بُٺو: ڏ. دير - ڊگ، وڏي رقم، دستي (نوٽن جي)، رشوت - وڏي.

بُٺا ٻارن: لالچ ڏيئي نقصان ڪرائڻ، فساد ٿارڻ.

بُٺ: ڏ. مُنهن جو هيٺيون ڇاڙيءَ وارو حصو، مُنهن - شڪل - چهرو، ڏون (جانور جو).

بُٺ ٻڌڻ: مُنهن بند ڪرڻ، ڳالهائڻ کان روڪڻ، ماٺ ڪرڻ.

بُٺ ٻيٺو ڪرڻ: مُنهن چٻو ڪرڻ - شور ڄڻ، جواب نڌيڻ.

بُٺ پٽ سان لڳڻ: شرمسار ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ.

بُٺ سڃاڻڻ: مُنهن گھنجائڻ، ڪاوڙ ڄڻ.

بُٺ وجهڻ: نوسن - سنگھن (جانور جو).

بُٺاڙ: ڏ. جانور جو ٻوٽ وارو پاسو - ڏوناڙ.

بُٺاڙو: ڏ. وٽ جي ٻوٽ تي (لغام بدران) ٻڌل رسيءَ جو وڪڙ.

بُٺي: ٺ. شڪل - مُنهن (حقارت سان).

بُٺ: ٺ. ٻوٽن يا ٻورن جي حات (اک + ٻوٽ = اک پورن).

بُٺ: ڏ. گوشت جو وڏو ٽڪر - وڏي ٻوٽي.

بَنديانُ: ڏ. مقرر ڪيل لاڳ - بَنڌان، لوازمو، نذرانو، ڍل، ويسه - يقين.

بَنديجُ: ڏ. جھل - روڪ - بندش. جماع وقت مٺيءَ جي رڪاوٽ - امساڪ.

بَنڊ: ص. وڌو ٺج.

بَنڊ: ٺ. ٽپڪو - ٽٽلو، بَنڊي.

بَنڊڙ، بَنڊڙ: ڍاڪ جي هيٺان گوشت وارو حصو - چٽڙ.

بَنڊو: ڏ. پاڪڙي کان سواءِ اُٺ تي چڙهڻ لاءِ بَنڌان، گڏه جو هٿو.

بَنڊو: ڏ. ڳڏيو (پاتيءَ کي روڪڻ لاءِ)، بَنجو.

بَنڊي: ٺ. ٻڙي - ٽپڪو، گڏهه يا ڏاند جو اُٿر (ڍڳي جي ڪلهي يا گڏهه جي ٻنيءَ تي رکيل ڪپڙي جو ته).

بَنگ: ڏ. فرصت جو وقت - وَجھ.

بَنگ: ڏ. ونگ - درياءُ جو وڙ، گھيڙ، وَجھ.

بَنگ لڳڻ: وَجھ ڳڻ، وڪڙ ۾ مٿس ٻڪهڻ.

بَنگ وجهڻ: پاڪرو جهڻ، قابو جهڻ، جانشو هٿ.

بَنگ نھاري: وَجھ ڇڏڻ، گھيڙ ڏسڻ.

بَنگ: ڏ. ڪچو گوڻج، ڪچو ڳل، ڪچو سَنگ، ڪپهه جي ڦٽي (جا بچا وٺڻ ۾ بيٺل مڇي)، سَر جو ڳل (جيڪو اڇو ٿئي)، ٻوڙ.

بَنگار: ٺ. ڌاتوءَ جو هڪ قسم - ڪنجھو.

بَنگار: اسم خاص، بدين ضلعي ۾ هڪ اڳتي تاريخي شهر جو نالو.

بَنگاري: ٺ. ڪنجھي جو ٿانءُ، ڪنجھي جي ٿالھي.

بَنگھڻو: ڏ. لوٽي، ڌڪيءَ وغيره کي سهولت سان کڻڻ لاءِ مُنهن مٿان ٻڌل نوڙي.

بَنو: ڏ. زمين جي ٻاري کي آيل ننڍڙو بند (پاتيءَ جي روڪ لاءِ)، گڏ جي ڪنار، سَنڌو - حد، ڪنارو، آڏ - بچاءُ، مٽيءَ جي ننڍڙي پٽ، جسم تي چھبڪ يا چھي جي ڌڪ جو نشان - نيل.

بَنّا ٻڌڻ: ٻنا ڏيڻ - ٻنا ٺاهڻ، توڳين، خوشامد ڪرڻ - حيلاهلائڻ.

بَنّا ٻوڙ: ظ. تمام گھڻو پاتي (جنهن جي اُٿل سان ٻنا ٻڌي وڃن).

بَنو ڏيئي ڇڏڻ: ناتو توڙڻ - تعلقات ڇڏڻ، ڍنگ ڪري ڇڏڻ.

بَنو ڏيئي وڃڻ: ختم ٿي وڃڻ، کٽي وڃڻ.

بَنو واري وڃڻ: آسرو لاهي هليو وڃڻ.

بَنّاوڻن: خيرات وٺڻ (ٻوڪ جي)، نذرانو وٺڻ، ٺٽڻ - ٻاهريان پاسو ٺٽڻ.

بَنّا هئڻ: حد هئڻ - انتها هئڻ.

بَنوڙو: ڏ. ننڍڙو ٻنو، سَنڌو - نشان.

بَني تي ٻار هئڻ: بنا ڪنهن تڪليف جي اُتي جواتي فائدو پرائڻ.

بُوتارَن: م. ٺڪر ٺڪر ڪرڻ (گوشت) - بُوتيو بُوتيو ڪرڻ. مٿيرو وڌڻ - مڃڻ.
 بُوتَن: م. پورن (اڪيون). بند ڪرڻ (دروازو).
 بُوتِي: ٺ. اکين جي هڪ بيماري - ڇهنجڻي.
 بُوتو: ڏ. ننڍو سَکُو، گاه، وڻ وغيره جو سَکُو.
 بُوتو ٻارَن: سوڄهرو ڪرڻ. همت ڪرڻ - مڙسي ڪرڻ.
 ڪارنامو ڪرڻ.
 بُوتو پَتَن: ڪڇي ۽ ٻئي بنياد پَتَن.
 بُوتِي: ٺ. ننڍو بُوتو (جنهن جا ٻين ۽ گل دوا طور ڪم اچن).
 گوشت جو ٺڪرو. پَنگ (سائي بُوتِي).
 بُوتِي بُوتِي ڪرڻ: ڌرا ڌرا ڪرڻ.
 بُوتِي رجھڻ: گذارو ٿيڻ. ٺاهڻ.
 بُوتِي رِي: ٺ. ڏت طور ڪانڊنڌر هڪ قسم جي بُوتِي - ڪٽائي.
 بُوجھ: ڏ. بار - ٻوڄو.
 بُوجھ: ٺ (سن: ٻُڌ) سمجھ - عقل - مت. جن.
 بُوجھو: ڏ. بار. وزن. ٻن ڳوٺن جو گڏي سبيل سَنڊ. وڏي پَري.
 بُوجھي: ص. مزور - حمال. ٻوڄو ڪندڙ.
 بُوڄ: ڏ. شيشي وغيره جي منهن بند ڪرڻ لاءِ ڪاڪ جو ٺڪر. ڏتو.
 يا ڪاٺي ٺڪر - ٻنجي.
 بُوڄَر: ٺ. گاه پ وڻ جون پاڙون.
 بُوڄو: ڏ. سوراخ بند ڪرڻ لاءِ ڪپڙي پ گه جو مڇو.
 بُوڄو ڏيڻ: ٺنگ بند ڪرڻ و ت بند ڪرڻ.
 بوڏو: ص. رواجي - معمولي - جهڙو تهڙو.
 بوڏ، بوڏ: ٺ. ٻائيءَ جي اٿل - چَر - ليٽ. سيلاب.
 بوڏ، بوڏ: ڏ. سڌ جي جواب ۾ حقارت يا بيزاريءَ جي ورندي - ڦوٽ.
 بوڏڙو: ڏ. بيهوشي. ماندائي. ستائي.
 بوڏيو: ص. معتقد - پوئلڳ.
 بوڏير: ص. بيڏو، ٺٽو، ٺٽو، ميو.
 بور: ٺ. پيچشم نڪرندڙ ڇاڇي غلاظت - انئون.
 بور، بورا: ڏ. ٻول، ٻولي، آوار. (شه).
 بور: ڏ. ڪنهن ٻي بُوتِي، بُوڙي، وڻ جي مڪڙين يا ڳلن جهڙن کان اڳ واري ڦٽهار - مور، ٻونگر (ڪڙڙو). ٻا جهريءَ يا جوڙو وغيره جي سنگن مان ان جهڙن کان اڳ اٿي جهڙي دان دان.
 بُوراني: ٺ. ٽن گاه جي سنگن مان نڪتو هيڊي رنگ جو تلو (جنهن ۾ ڪندو وغيره ملائي، ٻاڦ تي پچي موڙيون - مڇر).

بُورائڻ: م. مادي ڪڇي ۽ مَرڪجيءَ جو ٻُورَ وڃڻ - نرائڻ.
 بُورجَن: م. پور جهڙن. ڦولار جَن.
 بُورَن: م. پور ڪرڻ. بُورو ٿيڻ. جُهري پوڻ.
 بُورو: ڏ. (ف: بورا) ويڪرو وارن پ سن ڪن سبيل ۽ ڊيگه واري هڪ پاسي ڪن ڪيل ڳوٺ (جيڪا خرزين وانگر وهڻ تي رکي پان ۽ مٿي ڏوڻ ۾ ڪم اچي).
 بُورو اُٿلائڻ: راز ڦاڻ ڪرڻ - ڦورو ڦولڻ. خوار ڪرڻ.
 بُورو: ڏ. چُورو (ڪٽ جو). ڪا پيشل شيءَ.
 بُورا ڪرڻ: پرا پرا ڪرڻ.
 بُوري: ٺ. ڳوٺ. مڇي ۽ جي پيٽ ۾ چرپيءَ جي ٿيلهي.
 بُورُ: ڏ. رڌل گوشت. مڇي ۽ يا پاڇيءَ وغيره (ماني يا پٽ سان ڪاٽڻ لاءِ) - پ ڇي.
 بوڙ ٻاڙي: پ ڇي ڇي.
 بوڙ پُلاءُ: اوچا طعام - ستر ڇي طعام.
 بوڙ ماني: سکر مائڻ جو عام رواجي کاڌو.
 بوڙ هارَن: اجايو ڳالهائڻ. بڪڻ. ايڏنڪي نموني ڳالهائڻ.
 بوڙ: ٺ. ٻائيءَ جي اٿل. گهڻو مينهن.
 بوڙ وهڻ: ٻائيءَ سان ڀرجي وهڻ - تارو هڻ.
 بوڙ ٻوڙان: درياءَ جي ٻوڏ - اٿل.
 بوڙان: ٺ. ڪن ڪن ٻڌڻ.
 بوڙاه: ٺ. ڏاڍي نند. گهر. بيهوشي.
 بوڙاه ٻُڌ: ٺ. سخت بيهوشي. اگهور غلطي.
 بوڙائڻ: م. زير آب ڪرائڻ. ٽٻائڻ (رڱ ۾ ڪپڙو). گهڻو ٿيڻ (ڪن ڪن).
 بوڙڻ: ص. نهايت ٻوڙو - ٻوڙو چٽ.
 بوڙڻ: ٺ. گهڻا هٿ - بدحواسي. وڏي ڳتتي.
 بوڙن: م. زير آب ڪرڻ. غرق ڪرڻ. ٻوڏ ڪرڻ. ٻوڙو ڏيڻ (رڱ ۾).
 (م. فيصلي ۾ ڪنهن جو وهنوار وڃائڻ. نابود ڪرڻ. زائل ڪرڻ).
 ٻوڙو ڏيڻ: ٺوٺو ڏيڻ. رڱ ۾ ٻوڙن.
 ٻوڙو: ص. ڪن ڪن ٻڌندڙ - گهڻو. (ٺ. ٻوڙي).
 بوڙائي: ٺ. ڪن ڪن ڇٽو ٻڌي سگهڻ جي حالت - ٻوڙان.
 ٻوڙو گهڙ: ص. چٽ ٻوڙو. (ٺ. ٻوڙي گهڙ).
 ٻوڙو: ڏ. گاه وغيره (جولامون ڪري اُسري) - ٻوٽو. ٻُڌ (گم جو).
 ٻوڙو ٻڌڻ: سڀي جولامون ڪري اُسرڻ. مٽو ٻڌڻ.

ٻُڙو ڪڍڻ: پاڙون پٽڻ- ناپود ڪرڻ- ڪپائڻ- ڪٽائڻ.
ٻُڙي: ٿ. پڪيءَ جو هڪ قسم (جهر ڪيءَ جيڏو جابلو پڪي، جوئر
۽ ٻي جهر ڪيءَ جو فصل زوري ڪاڻي، جن جهر هڪلن جو آواز ٻڌي
ٿي ڪون).

ٻُڙاڻ: ٻُڙاڻ، ٻُڙاڻ: ٿ. هوا جي گهٽ- ڇس- سامه جي موخه.
ٻُڙاڻجڻ: م. گهٽجڻ، موخه ٿيڻ (سامه جي).
ٻُڙاڻڻ: م. زوري وٺڻ ڪند ڪري ساهه گهٽڻ.
ٻُڙڪ: شوق- خوشي- رڙ- دانهن- ٻڪر.
ٻُڙڪ ڏيڻ: م. بيهودي بڪواس ڪرڻ، ڏيڪ ڏيڻ.
ٻُڙڪ: ڏ. ڦوه، ڇس- سونهن.

ٻُڙڪاڻي: ٿ. مٽيءَ ۽ گچيءَ کي ڪپڙي ويڙهڻ جو هڪ نمونو.
ٻُڙڪاڻ: ڏ. وڏو ڪو- ٻُڙڪڙ.
ٻُڙڪجڻ: م. انب يا ڪچيءَ جو اوائلي ٻُڙ جهلڻ، ٻُڙجڻ، ڦرجڻ
(ٻڪري).

ٻُڙڪڻ: م. ٻُڙ جهلڻ (انب، ڪچي وغيره).
ٻُڙڪو: ڏ. ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جوڏول.
ٻُڙڪي: ٿ. چادر اوڍڻ جو هڪ نمونو (چادر گوڏ وانگر ٻڌي،
پوچر ڇاتيءَ تان ورائي گچيءَ ۾ ٻڌي ڇڏجي)، هٽڻ پمپ يا
پاتيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ڄمڙي جي ڪتوري.

ٻُڙڪيارو: ص. ٻُڙڪي ٻڌندڙ، ٻُڙڪي ٻڌل.
ٻُڙڪيون: ٿ. نئين چول پار لاءِ تنجن.
ٻُڙڪي: ٿ. اها عورت، جنهن کي زيور پيل نهجن- ٻنسي- ٻنسي.
ٻُڙگه: ص. بيوقوف.

ٻُڙگهرو: ص. ٿلهي آواز وارو، گهگهو.
ٻُڙگهڙ: ٿ. درياءَ جو ڦٽل پيٽ، ڍورو.
ٻُڙگهلو: ص. بيوقوف، پورڙو، (ٿ. ٻُڙگلهي).
ٻُڙل: ٿ. انجم- واعدو (سودي جو)، مال لهڻ کان اڳ وڪري جي ٻولي.
ٻُڙل ڪرڻ: ڪچيءَ جو سودو ڪرڻ، اگهه ٻولڻ، ٺيڪو ڪرڻ.
ٻُڙل: ڏ. سخن- گفتو، قول- انجم، ساز جي وچت يا ڳائڻ جو ٿل وغيره.
ٻُڙل ٻڌڻ: پڪو انجم ڪرڻ- عهد ڪرڻ.
ٻُڙل ٻُڙهڻ: گهڻا قول- گهڻا واعدو.
ٻُڙل وڃڻ: ڏ. انجم اقرار- واعدو.
ٻُڙلن ٻڌو: ص. وفادار، سچو، انجمي.
ٻُڙلا چالي: ٿ. گنگتو، وهنوار، انجم اقرار.
ٻُڙلانو: ڏ. ٻار کي پريائڻ لاءِ ساڻس ٻارائي ٻولي.

ٻُڙلڻ: م. ٻُڙل يا ڪچيءَ کي ڪپڙي ويڙهڻ جو هڪ نمونو.
ٻُڙلڻ: ڏ. ڦوه، ڇس- سونهن.
ٻُڙلڻ: م. ٻُڙ جهلڻ (انب، ڪچي وغيره).
ٻُڙلڻ: ڏ. ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جوڏول.
ٻُڙلڻ: ٿ. چادر اوڍڻ جو هڪ نمونو (چادر گوڏ وانگر ٻڌي،
پوچر ڇاتيءَ تان ورائي گچيءَ ۾ ٻڌي ڇڏجي)، هٽڻ پمپ يا
پاتيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ڄمڙي جي ڪتوري.

ٻُڙلڻ: ص. ٻُڙل ٻڌندڙ، ٻُڙل ٻڌل.
ٻُڙلڻ: ٿ. نئين چول پار لاءِ تنجن.
ٻُڙلڻ: ٿ. اها عورت، جنهن کي زيور پيل نهجن- ٻنسي- ٻنسي.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف.

ٻُڙلڻ: ص. ٿلهي آواز وارو، گهگهو.
ٻُڙلڻ: ٿ. درياءَ جو ڦٽل پيٽ، ڍورو.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف، پورڙو، (ٿ. ٻُڙلڻ).
ٻُڙلڻ: ٿ. انجم- واعدو (سودي جو)، مال لهڻ کان اڳ وڪري جي ٻولي.
ٻُڙلڻ ڪرڻ: ڪچيءَ جو سودو ڪرڻ، اگهه ٻولڻ، ٺيڪو ڪرڻ.
ٻُڙلڻ: ڏ. سخن- گفتو، قول- انجم، ساز جي وچت يا ڳائڻ جو ٿل وغيره.
ٻُڙلڻ ٻڌڻ: پڪو انجم ڪرڻ- عهد ڪرڻ.
ٻُڙلڻ ٻُڙهڻ: گهڻا قول- گهڻا واعدو.
ٻُڙلڻ وڃڻ: ڏ. انجم اقرار- واعدو.
ٻُڙلڻن ٻڌو: ص. وفادار، سچو، انجمي.
ٻُڙلڻ چالي: ٿ. گنگتو، وهنوار، انجم اقرار.
ٻُڙلڻانو: ڏ. ٻار کي پريائڻ لاءِ ساڻس ٻارائي ٻولي.

ٻُڙلڻ: م. ٻُڙل يا ڪچيءَ کي ڪپڙي ويڙهڻ جو هڪ نمونو.
ٻُڙلڻ: ڏ. ڦوه، ڇس- سونهن.
ٻُڙلڻ: م. ٻُڙ جهلڻ (انب، ڪچي وغيره).
ٻُڙلڻ: ڏ. ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جوڏول.
ٻُڙلڻ: ٿ. چادر اوڍڻ جو هڪ نمونو (چادر گوڏ وانگر ٻڌي،
پوچر ڇاتيءَ تان ورائي گچيءَ ۾ ٻڌي ڇڏجي)، هٽڻ پمپ يا
پاتيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ڄمڙي جي ڪتوري.

ٻُڙلڻ: ص. ٻُڙل ٻڌندڙ، ٻُڙل ٻڌل.
ٻُڙلڻ: ٿ. نئين چول پار لاءِ تنجن.
ٻُڙلڻ: ٿ. اها عورت، جنهن کي زيور پيل نهجن- ٻنسي- ٻنسي.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف.

ٻُڙلڻ: ص. ٿلهي آواز وارو، گهگهو.
ٻُڙلڻ: ٿ. درياءَ جو ڦٽل پيٽ، ڍورو.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف، پورڙو، (ٿ. ٻُڙلڻ).
ٻُڙلڻ: ٿ. انجم- واعدو (سودي جو)، مال لهڻ کان اڳ وڪري جي ٻولي.
ٻُڙلڻ ڪرڻ: ڪچيءَ جو سودو ڪرڻ، اگهه ٻولڻ، ٺيڪو ڪرڻ.
ٻُڙلڻ: ڏ. سخن- گفتو، قول- انجم، ساز جي وچت يا ڳائڻ جو ٿل وغيره.
ٻُڙلڻ ٻڌڻ: پڪو انجم ڪرڻ- عهد ڪرڻ.
ٻُڙلڻ ٻُڙهڻ: گهڻا قول- گهڻا واعدو.
ٻُڙلڻ وڃڻ: ڏ. انجم اقرار- واعدو.
ٻُڙلڻن ٻڌو: ص. وفادار، سچو، انجمي.
ٻُڙلڻ چالي: ٿ. گنگتو، وهنوار، انجم اقرار.
ٻُڙلڻانو: ڏ. ٻار کي پريائڻ لاءِ ساڻس ٻارائي ٻولي.

ٻُڙلڻ: م. ٻُڙل يا ڪچيءَ کي ڪپڙي ويڙهڻ جو هڪ نمونو.
ٻُڙلڻ: ڏ. ڦوه، ڇس- سونهن.
ٻُڙلڻ: م. ٻُڙ جهلڻ (انب، ڪچي وغيره).
ٻُڙلڻ: ڏ. ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جوڏول.
ٻُڙلڻ: ٿ. چادر اوڍڻ جو هڪ نمونو (چادر گوڏ وانگر ٻڌي،
پوچر ڇاتيءَ تان ورائي گچيءَ ۾ ٻڌي ڇڏجي)، هٽڻ پمپ يا
پاتيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ڄمڙي جي ڪتوري.

ٻُڙلڻ: ص. ٻُڙل ٻڌندڙ، ٻُڙل ٻڌل.
ٻُڙلڻ: ٿ. نئين چول پار لاءِ تنجن.
ٻُڙلڻ: ٿ. اها عورت، جنهن کي زيور پيل نهجن- ٻنسي- ٻنسي.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف.

ٻُڙلڻ: ص. ٿلهي آواز وارو، گهگهو.
ٻُڙلڻ: ٿ. درياءَ جو ڦٽل پيٽ، ڍورو.
ٻُڙلڻ: ص. بيوقوف، پورڙو، (ٿ. ٻُڙلڻ).
ٻُڙلڻ: ٿ. انجم- واعدو (سودي جو)، مال لهڻ کان اڳ وڪري جي ٻولي.
ٻُڙلڻ ڪرڻ: ڪچيءَ جو سودو ڪرڻ، اگهه ٻولڻ، ٺيڪو ڪرڻ.
ٻُڙلڻ: ڏ. سخن- گفتو، قول- انجم، ساز جي وچت يا ڳائڻ جو ٿل وغيره.
ٻُڙلڻ ٻڌڻ: پڪو انجم ڪرڻ- عهد ڪرڻ.
ٻُڙلڻ ٻُڙهڻ: گهڻا قول- گهڻا واعدو.
ٻُڙلڻ وڃڻ: ڏ. انجم اقرار- واعدو.
ٻُڙلڻن ٻڌو: ص. وفادار، سچو، انجمي.
ٻُڙلڻ چالي: ٿ. گنگتو، وهنوار، انجم اقرار.
ٻُڙلڻانو: ڏ. ٻار کي پريائڻ لاءِ ساڻس ٻارائي ٻولي.

ٻُڙلڻ: م. ٻُڙل يا ڪچيءَ کي ڪپڙي ويڙهڻ جو هڪ نمونو.
ٻُڙلڻ: ڏ. ڦوه، ڇس- سونهن.
ٻُڙلڻ: م. ٻُڙ جهلڻ (انب، ڪچي وغيره).
ٻُڙلڻ: ڏ. ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جوڏول.
ٻُڙلڻ: ٿ. چادر اوڍڻ جو هڪ نمونو (چادر گوڏ وانگر ٻڌي،
پوچر ڇاتيءَ تان ورائي گچيءَ ۾ ٻڌي ڇڏجي)، هٽڻ پمپ يا
پاتيءَ جي مشين ۾ ڪم ايندڙ ڄمڙي جي ڪتوري.

ٻُهي: ڏا (سن: سَن) جو ٻڙ ٻا جهريءَ جي سڪن مان ان نڪرڻ بعد باقي ٺهڻ ٻري.

ٻهڙو: ڏ. ٺٽلي م ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.

ٻٻار: ٺ. ٻرڻ - ڏان ڏان (جسم تي).

ٻٻي: ص. هي به خوب - جوڙوئي - ٻيٺي.

ٻٻي اکيون برابر ڪرڻ: سڀنيءَ کي هڪجهڙو ڪري ڏسڻ. انصاف مريد نه ڪرڻ.

ٻٻي جهان وڃڻ: دين دنيا کان وڃڻ. ڪوبه فائدو نه ٿيڻ. ڪنهن به قسم جو لاپ نه پرائڻ. دير درٿيڻ.

ٻٻي ڪُلها وهڻ: ٻچيڙائي اختيار ڪرڻ.

ٻٻي مٿا ڪٽڻ: شاديءَ ۾ گهوٽيتو توڙي ڪنواريتو خرچ ڪرڻ.

ٻيار: ٺ. ننڍڙو ٻوڪو (ڪو به مان پاتي ڪڍڻ لاءِ).

ٻياسي: ص. هڪ عدد - سِيءَ ٻه (82).

ٻيانو: ڏ. ڍنگهن ڪٽڻ لاءِ خاص ٻه سَنگي ڪٺي.

ٻيانوي: ص. هڪ عدد - نويءَ ٻه (92).

ٻيائي: ٺ. ننڍو "ٻيانو".

ٻيائي: ٺ. ڏوئي - کوٽ - دولاڻ. منافقي. شُرڪ.

ٻيٽڙاڻ، ٻيٽڙاڻ: ڏ. ٻنڪريءَ جي ڏانهن - بيڪاٽ. ٻاڪار - ڏانهن.

ٻيٽ: ڏ (س: دوپ) درياءَ، سمنڊ يا ڏيڻ ۾ خشڪيءَ وارو زمين ٽڪر - جزيرو.

ٻيٽ: ٺ. سڏ - جان، چڪي پورڻ يا ڀڄائڻ (اڪ).

ٻيٽاري: ٺ. ننڍڙو ٻيٽ. درياءَ ۾ پاتي لهن کان پوءِ ظاهر ٿيل ريت يا ريتيءَ ورتڪرو.

ٻيٽڻ: م. زور سان بند ڪرڻ (ڪ. مقعد) - ٻوٽن، ٻيٽڻ، ڀڄائڻ.

ٻيٽون ڏيڻ: زور لائڻ - ڪوشش ڪرڻ.

ٻيٽو: ڏ. ٻيٽ. (ٺ. ٻيٽي).

ٻيڄ: ٺ. ڇنڊ مهيني جي هريڪ جي ٻي تاريخ يا ٽيٽ.

ٻيڄارڻ: م. ٻيڄ پوکڻ - ٻيڄ وجهڻ (سرين جو).

ٻيڄارو: ڏ. روئي لاءِ پوکيل ٻيڄ واري زمين.

ٻيڄاري: ٺ. نقصان - ڇيهو. وقت تي دغا. دولاڻ.

ٻيڄاهو: ڏ. پوک کي ڏنل پهريون پٽي (ٿوري مقدار ۾).

ٻيڄڙ: ٺ. ٻه ٻه گڏ - جوڙو جوڙو، ٻيڄي.

ٻيڄڪ: ڏ (س: ويجهڪ) خريد ٿيل مال جي قيمت جي تفصيل سان چئو - ٻل، جنسن جي اگهو تري.

ٻيڄل: ڏ. سورٺ، راءِ ڏهاڄ قلمي جو هڪ مڪردار (چارڻ، جنهن راءِ

ڏيڇ جو سِر سَوال مگرهيو).

ٻيڄو: ڏ. روئي لاءِ پوکيل ٻيڄ (جنهن جا سَلا وڏيرڙا ٿين ته ڪڍي ٻئي هنڌ هڻجن).

ٻيڄهر: ڏ. گڏ پوکيل فصل. ٻيڄڙ.

ٻيڄهو: ڏ. نشانو - هدف.

ٻيڄهو: ص. ٻيو - ڪوبيو.

ٻيڄرو: ڏ. باغ جو ٻارو، جنهن مان قلم ڪڍي ٻي جاءِ تي پوکجن.

ٻيڏي: ٺ (ع: بيداء) ٻرڻ - رڻ. غير آباد ۽ ٺاهمور زمين. زخار - گهٽ، نقصان - ضرر.

ٻيڏو: ڏ. رولي ۾ پيل معاملو. ڏڦير. اختلاف. بحث مباحثو. تڪليف - محنت. ٻارڻ جي ڪنگهه.

ٻير: ٺ. هڪ قسم جو وڻ.

ٻير: ڏ. "ٻير" وڻ جو ميوو (قسم: صوفي ٻير، ڇاپرو ٻير، سنڌي ٻير).

ٻيرجو: ڏ. کوٽر جو هڪ قسم (دوا طور ڪم اچي).

ٻيرڙا: ڏ. ڪليون - گلفڙا.

ٻيرڙو: ڏ. ڏاڳي يا نوڙيءَ جو پتو وڙ.

ٻيرڻ: ڏ. خوشبودار گاه جو هڪ قسم.

ٻيرو: ڏ. ماس جو ڳاڙهو ٽڪر، گوشت جو ٽڪر - ٻوٽ، مڇيءَ جي ڳي.

ٻيرا ٻيرا ڪرڻ: ڳياڳيا ڪرڻ.

ٻيرڙ: ڏ. جوءِ - زال.

ٻيرڙ، ٻيرڙا: ڏ. هڪ ٺهڻي ڏينهن ايندڙ ٽپ - واري جو ٽپ.

ٻيرڙ: ٺ. ٻيرڙ هنياد.

ٻيرڙ ٻنو: ڏ. گڏ جي چوڌاري ڏنل ٻنو.

ٻيرڙ: ڏ. ٻيرڙو - بحري جهاز، اولاد - نسل. تڪليف - ڏڪ.

ٻيرڙ گهيڙ: ڏ. ڏڪ سڪ. وارا ڦيرا. گهٽ وڌائي.

ٻيرڙڻ: م. بند ڪرڻ. پورڻ. پڪيڙڻ. ڇٽ کي سِر سان ڍڪڻ.

ٻيرڙو: ڏ. وڏي شاهي ٻيرڙي. جنگي غوراڻ جو آرماءُ. اٽالو - عملو.

ٻيرڙو ٻڌڻ: اٽالو گڏ ڪرڻ - چوڌاري ميڙ ڪڍڻ ڪرڻ.

ٻيرڙو ٻڌڻ: خانو خراب ٿيڻ. وڏو نقصان ٿيڻ.

ٻيرڙو ٻوڙڻ: خانو خراب ڪرڻ. وڏو نقصان ڪرڻ.

ٻيرڙا ٻني لڳڻ: سڀ ڪم سرانجام ٿيڻ، سوپارو ٿيڻ. دل جي مراد پوري ٿيڻ.

ٻيرڙو تارڻ: مراد پوري ڪرڻ. سٺائي ڪرڻ.

ٻيرڙو: ڏ. ٺڪم (ڪوٽ، بهران، قميص وغيره جي ڳاريءَ ۾ ٻني، ان کي بند ڪري)، ٻٽڻ، سرت، رنگين سڪو يا ڏورو (مکئي رات

ٻانهن مڀڻ لاءِ) - ڳنو. ڪنهي ٻيڙي ڳل (شاديءَ ۾ ورهائڻ لاءِ). ويڙهيل پن. مڇن جي وچ وارو ڇوڪندو خال.
ٻيڙو ٻڌڻ: شاديءَ جي رسم طور ڪنوار ۽ گهٽ کي رنگين ڳنڍيا ڏورو ٻڌڻ.

ٻيڙي: ٿ. ڪشتي - مڪڙي - سنيو. زنجير م ٻڌل ڪڙي (ڏوهاريءَ جي پيرن م ٻڌڻ لاءِ).

ٻيڙيءَ ٻُڌڻ: وڏو نقصان ٿيڻ. ڏنو خراب ٿيڻ.

ٻيڙيءَ ٻُڌو: عورتن جو ڀرتي جو لفظ.

ٻيڙيءَ تريو: عورتن جو ڪوڙ مهل "ٻيڙي ٻُڌو" بدران چوڻ جو لفظ.

ٻيڙي پُني: ٿ. ڪڪن جي آبي نواندي جهوپڙي.

ٻيڙيءَ پور: ٿوري وقت جي مسفري.

ٻيڙيءَ چاڙهي ڦرهو ڪيڻ: وڏي فائدي جو ڏس ڏيئي وقت تي دغا ڏيڻ. واعدي خلافي ڪرڻ. ڌڪ ڪيڻ.

ٻيڙياتو: ڏ. ٻيڙيءَ وارو - مهاڻو.

ٻيڙي: ٿ. پن جي پتي م ويڙهل تماڪ (ڇڪڻ لاءِ).

ٻيڙيون: ٿ. نيئر - زنجيرون - بيڪڙا.

ٻيڪ: ٿ. ٻڪريءَ جي ڏانهن - ٻڪار. روڪ. بند. اُٺ تي لڏڪي ٻڌڻ لاءِ پٿورسو.

ٻيڪاڻ: ڏ. ٻڪريءَ جي رڙ. ڏانهن - رڙ.

ٻيڪارڻ: م. ٻڪارڻ. ڏانهن ڪرڻ.

ٻيڪڙ، ٻيڪڙ: ڏ. دروازي جي ٻن طرفن جي وچ واري وٿي. ون جي ٻن ڌارن جي وچ وارو خال. ٻن پتين جي وچ م وٿي. ور - ٻيڇ. وڪڙ - ڦيرو (رستي، درياءُ وغيره جو).

ٻيڪڙ م ڦاسڻ: ٻن مصيبتن جي وچ م اچڻ.

ٻيڪڙڻ: م. ڪڙي يا تار ڏيڻ ڪن سواءِ دروازي جا طاق ور ٿي ڇڏڻ - ورائڻ (طاق). بند ڪرڻ (در).

ٻيڪڻ: م. ٻڪريءَ يارڊ جو ڏانهن ڪرڻ - ٻي ٻي ڪرڻ. رڙيون ڪرڻ - ٻڪارڻ.

ٻيڪڙ: ڏ. ٻن وٿن، پتين يا ٻن جاين جي وچ واري وچوٽي - ٻيڪڙ.

ٻيگهو: ڏ. هڪڙي ڪڙي جي وڪڙ م آيل ايراضي يا زمين.

ٻيگهي: ٿ. لوڪ ناچ جو هڪ قسم (جنهن جو سول "ٺڙيگهي").

ٻيگهي مڇڻ: ٺٽو ڇي لڳڻ. ٺٽو ڦاٽو ٿيڻ. بظرفو لاپ ملڻ. ساڄي لڳڻ. جهيڙو لڳڻ.

ٻيگهي هڻڻ: شاديءَ يا خوشيءَ جي موقعي تي ناچ ڪرڻ.

ٻيل: ٿ. همراهي - ٻيلم - ٻيلي - همراه.

ٻيلاڻ: ڏ. گهٽن ٻيلن واري ايراضي. درياءُ جي ٻيٽري (جنهن م ٿو و گهڻو جهنگ آڀري ويو هجي).

ٻيلائي: ٿ. ننڍو ٻيٽ - ٻيٽري.

ٻيلاس: ڏ. ٻيٽ - جوڙو جوڙو.

ٻيلاسڻ: م. گڏ سمهڻ. ٻڪو جهي سمهڻ.

ٻيلانگ، ٻيلانگه: ٻيٽي ٿوئي. ٻيٽاريون گڏ.

ٻيلائي: ص. ٻيلي جو ره ڪو. شينهن جو هڪ قسم - واگه.

ٻيلپ: ٿ. همراهي. ٻئي سان شراڪت يا مدد. نوڪري. پنهنپ. ڇاڪري - تهل.

ٻيلپو: ڏ. نوڪري. پنهنپ. تهل - ڇاڪري. خدمت. مددگري - همراهي.

ٻيلڻ: ڏ. "جت" جو لوڪ گيت. سنڌ جو هڪ لوڪ گيت (عموماً سرانيڪي ٻوليءَ).

ٻيلڻ، ٻيلهن: م. زمين کي ٻيوهر ڏيڻ.

ٻيلو: ڏ. درياءُ جي ڪنڌيءَ لڳ گهٽن ۽ وڏن وٿن واري ايراضي.

ٻيلي ڌڻي: اسم خاص. لسٻيلي جي مشهور سخي حاڪم "سيڙ ڄم" جو لقب. (شاھ).

ٻيله: ٿ. هڪ ئي وهڻ تي ٻن جتن جي گڏ سواري. هڪ دفعو ڪيڙيل زمين تي ٻيوهر. همراهي - مدد. ٻيلپو. سنگت. (ڏاڏ - سن).

ٻيله ٻڌڻ: گڏ ٿيڻ - اٺوه ڪرڻ.

ٻيله تيله ڪرڻ: ٻيٽي دفعوهر ڏيڻ. وڏو نقصان رسائڻ. دشمني ڪرڻ.

ٻيله ڏيڻ: ٻيو دفعوهر ڪاهڻ. سنگت ٻيوهرڻ. همراهي ڪرڻ.

ٻيلهاڙو: ڏ. هڪ قسم جي پهلوانيءَ واري راند ("وڏ ڪپل" وانگر ڪيڏي وڃي).

ٻيلهڙو: ڏ. مٿي تي پاڻي جا هڪٻئي مٿان ٻه ڀريل دلا. نڪر جي ٿانون جي رکيل قطار (ڪٺو، ڪنگر، تس، ڌڪي، ٽپو).

ٻيلهن: م. ٻيلم ٻڌڻ - سٺاڙڻ.

ٻيلي: ص. ساٿي - سنگتي. همراھ - رفيق. وهرو - مددگار. حل پاڻي. يورهيٽ. (ٿ. ٻيلپائي).

ٻيلي ٻانها: نوڪر ڇاڪر - خادم - غلام.

ٻيلي ساٿي: مددگار - ساٿ ڏيندڙ.

ٻين: ٿ. وٿري ٻي واڌ - ٻيٽي.

ٻيڻائين: م. ٻينو ڪرڻ - ٻٽو ڪرڻ. ور ڄڻ.

ٻيٽو: ص. ٻڌڻ وڌيڪ، ٻيٽو-ڏوڏو، ڏنگو-مڙيل، (ث. ٻيٽي)،
 ٻيٽي پُٺ ٿيڻ: مصيبت ۾ جڪڙجڻ، تڪليف سہڻ،
 ٻيو: ص. ڳڻي تي ٻيهر ٿيڻ کان پوءِ وارو عدد-ثاني، ڌاريو-غير
 بدليل، نرالو،
 ٻيو مَولُ: ذ. ڪنهن عدد جو اهو حصو، جو اوترا دفعا انهيءَ ۾

پ: ث. سنڌي "الف-بي" جو چوٿون اکر، اچار "پي"، ايجاد موجب
 'پ' جي برابر عدد (2)،
 پاڻ: ث. بڪ، بيخي، اڃائي گنگو، ڳوڙ،
 پاڙي: ذ. هڪ قسم جو گهر، جنهن مان نورتيون نهن (اردوءَ ۾
 "باير")،
 پاڙي: ذ. وڏو سوراخ-پرگهل،
 پاڙي ڦاٽڻ: عيب ظاهر ٿيڻ، اڳهاڙو ٿيڻ،
 پاڙي: ذ. هندن جو هڪ فرقو (جين ڌرم جا پوئلڳ)،
 پاڙي: م. بيٺا ٿي وڃڻ لڳا،
 پاڙي: ث. پيءُ جي زال-پاڙي،
 پاڙو: ف. پٺيو-ڄاتو-سمجهيو،
 پاڙي: ذ. ڪٽنب جو مانهو، گهر جو فرد،
 پاڙي: اسم خاص، هندن ۾ هڪ ذات جو نالو،
 پاڙو: ص. وڏن سڱن وارو (ڦاڙو، هرن)،
 پاڙي: ث. ڌوڻي (لوهار جي)،
 پاڙ: ث. پڇو ڪڙڙال، بيڪر (عورت)،
 پاڙ: ث. پڇڻ، هار-شڪست، ڊوڙ، لڏپلاڻ،
 پاڙي: ث. وڏي پاءُ جي زال،
 پاڙي: ڏسو "پاڙ"،
 پاڙو: ص. پڇندڙ شيءِ-ٻي بناوٽ،
 پاڙو ڪڙڙو: ص. هر هريجي ويندڙ، ڳوڙو، (ث. پڇو ڪڙڙو)،
 پاڙي: ث. ٻوڙ ڳنڍڻ، ڪنهن رسم تي ورهايل يا ڏنل مٺائي يا ڪاڌو،
 پاڙي ڀڙي: ث. ٻوڙ ٻاڙي-ڳنڍڻ پائڻ،
 پاڙيءَ وات: ث. ڏي وٺ جو رستو-وهنوار واري سڃاڻپ،
 پاڙيون: ث. جدا جدا قسمن جون سڙيون،

سماير هجي (جيئن 25 جو ٻيو مول آهي 5)،
 ٻيهار، ٻيهر: ذ. ٻيو دفعو-ٻيو گهمرو-وري،
 ٻيٽڙو: ذ. واري جو ٽپ (هڪ ٻئي ڏينهن ايندڙ)،
 ٻيٽي: ص. هيءُ ٻه ٻه ٻه-ٻه ٻه-ٻه،
 ٻيٽي ڌار: ٻئي جهان-هيءُ جهان، هو جهان،

پاڇ: ث. پڇڻ جي حالت، ڳاموڙ (بدن ۾)،
 پاڇ پڇائڻ: شاديءَ لاءِ سامان خريد ڪرڻ،
 پاڇ پڇي: ث. چيد (گرامر ۾)،
 پاڇائي: ڏسو "پاڇي"،
 پاڇو ڪڙڙو: ص. پڇو ڪڙڙو، ڦٽاڙو و جهنڊڙو،
 پاڇي: ث. حصو-پتي، ڦٽڻ چوندن جو جنسي اجورو،
 پاڌ: ث. ڳڏ، ويڪريءَ وانهي ڳڏ، ٻوڙهي مينهن،
 پاڌر: ث. ڳڙ واري ڳڙهي ڪنڊ،
 پاڌي: ص. ڏنگن سڱن واري مينهن يا ڳئون،
 پاڙت: اسم خاص، هڪ آڳاٽو رزميه شاعريءَ جو مجموعو-
 مهاڀارت، هندستان جي هڪ مخصوص حصي جو نالو، جيڪو هن
 وقت هڪ آزاد ملڪ آهي،
 پاڙتي: ص. ڀارت جو-هندستاني،
 پاڙوڙي: ث. اڇي آن واري ڍانڍ، آن مان ٺهيل کڻي،
 پاڙون: ذ. نار جي چوڪٽ جو مضبوط ٿلهو لڙهو،
 پاڙ: ث. وڏو چلهو، ٻٽ، تنور-ڪورو،
 پاڙ ۾ وجهڻ: ٻاهر ۾ وجهڻ، ٻن ڏين،
 پاڙ: ث. دلالي (بديشي جي)، حرام خوري،
 پاڙ جو ٿرو: ذ. بيوقوف-بيچيا-وڏو بيشرم، وڏو ٺڪمو،
 پاڙ وجهڻ: حرام جو پئسو ڪارائڻ، رشوت ڪارائڻ،
 پاڙت: ذ. ٻڌڻ ڪاڻو، ڪميٽو،
 پاڙت پاڙي: ث. اها ڳئون، جاگهيا چاري بنا ٺهڻي،
 پاڙڻ: م. ٻئي تي آسرو رکڻ، ڀروسو ڪرڻ، پاڙي تي ڪرڻ، (گاڏي،
 وهڻ وغيره)،
 پاڙو: ذ. محتاتو-اجورو، عيوض-بدلو، مساو، گاڏي يا وهڻ تي

سوارِي ڏلا ڪرايو. مينهن يا ڏيکي ڪي ڪير لاهن ڏاڏن چرو.
 پاڙو پئو: سفر جو خرچ پڪو-راه خرچ.
 پاڙو وٺڻ: ڪرايو وٺڻ-سزا ڪڍڻ.
 پاڙي جو تئون: ڏ. ڏال. ويڇو ٿو. خوش مدي.
 پاڙو: ڏ. تتر جو هڪ قسم-پوئريو.
 پاڙي: ص. ڊڄڻو-بي همت.
 پاڙيت: ص. پڙي ڪيل-پڙي تي ورتل.
 پاڙيو: ص. (حقارت من) بي همت-پڙڪ نبيڙ.
 پاس: ث (سن) روشني. پروڙ-پرجه-سوچه. سجاڳي. اڳ ڄاڻ.
 علم-ادراڪ.
 پاسن: م (سن: پاسن) چمڪڻ-روشن ٿيڻ. نظر اچڻ. پسڻ.
 محسوس ڪرڻ. سمجهڻ.
 پاشا: ث (سن) ٻولي-زبن.
 پاڪر: ڏ. گرهائڙي-بغڳيري-پڪ. ٻن ٻانهن جي وچ ۾ آيل
 ڪنڀون. گهو غيره (جو مڙهه ڪٽي سگهي).
 پاڪر وجهڻ: پاڪر پائڻ. راضي ڪرڻ. بخشڻ. مهرباني ڪرڻ.
 پاڪرين پوڻ: پڪين پوڻ.
 پاڳ: ڏ (سن: پاڳي) بخت-نصيب. پاڳو-حصو.
 پاڳ پر ڏيڻ: پاڳ جو زور لکڻ. پڳ تي پڙڻ.
 پاڳ پريو: ص. سپاڳو-بختور (ٿ. پڳيري).
 پاڳ پڙائڻ: نصيب وٺڻ-قسمت جڳڻ.
 پاڳ پيٽ ڪرڻ: پڳ آزمائڻ. ڏاڍا مڻ موندڻ.
 پاڳ پيلو ٿيڻ: بد نصيب ٿيڻ. ڏٽڙجڻ.
 پاڳو ڳيٽا: اسم خاص (سن) هندن جي هڪ مذهبي ڪتاب جو نالو.
 پاڳوند: ص. نصيب وارو-خوش نصيب.
 پاڳي: ص. پڳوند-بختاور.
 پاڳي: اسم خاص. عورت جو نالو.
 پاڳسري: ث. هڪ راڳي جو نالو.
 پاڳيو: ص (سن: پاڳيو) پڳ وارو-سپاڳو. سڪيو آسودو. جنهن
 وٽ ڪير ڏيندڙ مال هجي-ملوند.
 پاڳو: ڏ. (سن: پاڳ) حصو-بخرو. پڳ.
 پاڳا پٽيون: ٻوٽن ريل گوشت جا حصا. واٽ-ٺڪر.
 پاڳا پٽو: ص. پاڳي سن. پاڳي وار. سر سري.
 پاڳي پائي: ص. حميدار-پتپار. پائيوار.

پاڳيرو: ڏ. پتي آهر-حصي سارو. حصي يا پتيءَ طور ڏنل
 (چوپيو مل).
 پاڳي سارو: ڏ. حصي آهر-ٻنيءَ موجب.
 پال: ڏ. ٿورو-حسن. مهرباني. وڙ.
 پال پلائڻ: پلايون ڪرڻ. ٿورا ڪرڻ.
 پالو: ڏ. ڏڦو-نيزو.
 پالا هٿن: نيزا هٿن. مهٽا ڏيڻ.
 پالو: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو. جتي روايت موجب
 'مارئي' ڄمڻ ورتو هو. جتي 'مارئيءَ جو ميلو' پڻ لڳي.
 پامر: ث (سن) روشني. تجلو. جوش-ڪاوڙ.
 پامني: ث (سن) سهڻي عورت-بماني.
 پاڻ: ڏ. هڪ ذات جو نالو (سنڌ جي اڳاٽن مسلمانن فقيرن جي
 برادري جن جو خاص پيشو ڪيرون ڪرڻ ڏان وٺڻ هو).
 پاڻ: ص. ڪيرت ڪندڙ سوالي-مداحي فقير-منگٽو. (شاھ).
 پاڻن پير: پاڻن جو پير-منگٽو جو ڪردار.
 پاناڦار: پڻ (وڏو چار) ڦاڙي ويندڙ مڇ.
 پانيار: ڏ. وڏو ڦوڙ (پيت ۾)-برگهل. ويران.
 پانيور: ث. اجائي ڪاوڙ. غصو-چڙ.
 پانيورجڻ: م. ڪو وڙجڻ. خفي ٿيڻ.
 پانيولجڻ: م. مشقون. هوش خطا ٿيڻ. پنينجڻ.
 پانت: ث. قسم-جنس.
 پانت پانت: ڏ. قسمين قسمين.
 پانين: م. سمجهڻ-محسوس ڪرڻ. پروڙڻ.
 پاندار: ڏ. سيڏي-مان رکڻ جي جاء. گدام-پندو.
 پاندارو: ڏ. (سن: پند) ٻاراڻي راند م آڻي ڳوهيل مٽيءَ مان ٺاهيل
 ننڍڙي وٺي (جازور سان زمين تي هڻي ٺڪيءَ ڪڍجي).
 پانداري: ث. پئس گڏ ڪرڻ جي ڪڙڙي-بند پڙي.
 پانداري: ص. پاند رسپ پينڙ-پندر. نگر هلائيندڙ.
 پاندن: م. گريون ڏيڻ.
 پاندو: ڏ (سن: پاندو) مٽيءَ جو ٺنڊ (ڊيگرو وغيره). ان رڪن جي
 جاء. گدام. انبار خانو-توشا خانو. پڳل. سامان کان خالي گهر.
 پند-جسم. ڍير. پير. نار جو چرخو (جنهن تي مال ڇڙهي)-ڍينگو.
 پاندو پڇڻ: مرن. سڃاڻيڻ. سخت نقصان هڻڻ اچڻ.
 پاندو ڦاڙڻ: رڙ پٽو ڪرڻ-ٻول بدرو ڪرڻ. اصل حقيقت
 ظاهر ڪرڻ.

ياندي: ٺ. هاري يانار جو ڍنگو.
 يانسال: ڏ. ڌاتو (پتو، مٽي وغيره) مان ٺهيل سامان.
 يانسالي: ص. پتل، تامي وغيره جا ٺهيل ٿو وڃن ڪندڙ.
 يانگ، يانگ: ٺ. جنڊ جي پهرئين ۽ ٽئين هنڌي واري سامونڊي هڪڙي وير.
 يانگ: ص. سڪل، سڙيل، اڇريل، ويران، بي ثمر، بکيو.
 يانگو، يانگو: ڏ. سنهي سڪر کائي (ٻارن جي ڪماچي)، چيني، سڪل کائي.
 يانگا لاهڻ: سڪل ڌار مان ڇڻيا ڇڻڻ، پسا ڇڻڻ.
 يانگو ٿيڻ: سڪي ٺوٺي ٿيڻ - صاف سڪي وڃڻ. (شاه).
 يانگوري: ٺ. ڇنڊي - ڪڪل.
 يانو: ڏ. (سن) سج، ٺڪر جو ٿڌڻ.
 يانءُ: حرف جملو ڄڻ - ڄڻ نه، جيئن، شايد.
 يائترو: ڏ. هتي چئي، هيندڙ وقت جو اثر.
 يائتي: ٺ. مٿي جي ڦيري - پٺاڻي.
 يائجن: م. سمجهه ۾ اچڻ، محسوس ٿيڻ، خيال ٿيڻ.
 يائڻ: م. (سن) پوڻ، گهرڻ - ڇهن، پير ڪرڻ، جاتڻ، خيال ڪرڻ، سمجهڻ، اندازو لڳائڻ.
 يائڻ: ڏ. ڀرڻ کي ڪجهه سمجهڻ، هستي، وڌائي، هٿ - مفروري.
 يائڻ ڀڄڻ: هٿ ڀڄڻ - هستي وڃڻ، غرور ڇڏڻ.
 يائي: ٺ. حجام جي وڙن جي ٿيبي - ڪسبت.
 يائيو: ڏ. خوديءَ وارو خيال، هستيءَ وارو ارادو، مفروضو، پڪو بهتواندازو، نظريو.
 يائيا ڀڄڻ: خوديءَ وار، خيال ختم ڪرڻ - پائڻ ڀڄڻ.
 يان: ڏ. خيال، ويچار، وهم.
 يان: ٺ. مٿي جي ڦيري - پٺاڻي، هٿ - مفروري.
 يان: ڏ. مڱ - هنڌ، غرور، ٽڪر، وڏو پيلو - جنس، چوپائي مال جو چيٽو، ڦولهيون وغيره.
 يانج: ڏ. ڀاڻيجو، (ٺ. پٽج).
 ياتو: ڏ. مڱ - هنڌ، پيٽي، مال جو وٺڻ - وڙو.
 ياتي تي اچڻ: مال جي وقت تي وٺڻ تي اچڻ.
 ياتي ۾ ڀري رهڻ: رضائي راضي رهڻ.
 ياتو: اسم خاص، هالا تعلقي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 ياتي: ٺ. الله جي مرضي، تقدير - لکيو.
 يائيجو: ڏ. پين جو پٽ. (ٺ. پٽجي).

ياو: ٺ. (سن) فطرت - سرشت، مزاج - سپاءُ، سروت، جذبو، هلند - ڍنگ، پير - قرب، شر، عزت - برو.
 ياو ٻڌائڻ: اشارو ڪرڻ - هٿ ڏت ڪرڻ.
 ياو ٻڌڻ: انومان ڪرڻ، خذر ڪرڻ.
 ياوڻ: ڏ. ڀاڻيندڙ - خالق، ڪرتار، (سمي).
 ياوڻ: ٺ. (سن) اڪير - سڪ، پيار، خوش - رادو.
 ياوندو: ص. وٺندڙ - دلپسند.
 ياوڻ: م. وٺڻ - پسند اچڻ، سڀائڻ، پائڻ.
 ياوي: ڏ. (سن) ياوڻ (قسمت) لکيو، رب جي رضا.
 ياوي ڀريو ڳ: ڏ. (سن) گرامر موجب جنهن جملي ۾ فعل جي فعل جي ضرورت نٿي (مثلاً: پينگهي ۾ لڏيو آهي، وغيره).
 ياءُ: ٺ. دستور - ريت، نمونو - ڍنگ.
 ياءُ پوڻ: طبيعت کي وٺڻ - آڻڻ.
 ياءُ: ڏ. آڏو - برادر، اڳ - نرخ.
 يائي: ٺ. برادري، عزازت.
 يائترو، يائترو: ڏ. وقت مطابق حال چل - ماحول.
 يائيو: ڏ. ياءُ جو پٽ (ٺ. يائي).
 يائو: ص. پائيواريءَ وارو - پائيو.
 يائڙ: ڏ. "ياءُ" جو جمع، برادري.
 يائو: ڏ. ياءُ - دا.
 يائي: ڏ. ياءُ - ساڻي.
 يائيڻد: ڏ. سنڌ جي هندو واپارين جو هڪ طبقو.
 يائيڻدي: ٺ. برادري، پائيواري.
 يائيڻارو: ڏ. يائيءَ جو رستو، برادريءَ جو ميڙ.
 يائيوار: ص. حصدار، پتار - شريڪ.
 يائيواري: ٺ. حصداري - پائيواري - شراڪت.
 يائيوارو: ڏ. اها شيء، جنهن ۾ مختلف ماڻهن جا حصا هجن - پائيواريءَ وارو.
 يايوارو: ص. پائڻ وارو - پائيواري (ٺ. پائي).
 يائي: ص. ڀڄڻ جو ڏندو ڪندڙ - ڀڄيندڙ.
 يايو: ڏ. ياءُ، عزيز، حال پائي. (شاه).
 يايوئي: ٺ. پائيواري.
 يپ، يپ: ڏ. پٽ - شڪم، وڏو پٽ، ڍڏ.
 يپ ڀرڻ: ڍڏ ڪرڻ، فقط پاڻ فائدو وٺڻ.

پَتَ آچارِه: ذ(سن) تسمو وڌو علم.

پَتَ: ٺ. وريءَ جو وڌو ڌڙو. ڊب.

پَتَ تي پُوڙو: مرنَ کي ويجهو - قريب المړگ.

پَتَ: ذ. ٻٺ. ويرانو. (ص) ڦٽل - ويران.

پَتارو: ص. تنهو متارو (چوپيو جانور)، سپڳو (گهرو جانور)،
پيو - پيلارو. (ٺ. پتاري).

پَتارو: ذ. پٽن وارو هنڌ يا زمين ٽڪر - پٽن واري ايراضي.

پَتائي: ص. پت وارو. "پت شاه" جو. شاه لطيف رح جو عام
مشهور لقب.

پَتَ پَتَ: ٺ. ڇپن م آهستي ڳالهائڻ (جيڪو ٻئي کي سمجه م نه
اچي).

پَتَڇَن: پيدائين. ماهواري (حيض) اچڻ.

پَتَ شاه: اسم خاص. تعلقي هالا م هڪ مشهور شهر / ماڳ جو نالو.
جتي شاه عبداللطيف رح جو مقبرو آهي.

پَتَڪائُن، پَتَڪائُن: م. رٿائون - دربر ڪرڻ، گمراه ڪرڻ، پٺائڻ.

پَتَڪائُن: م. چوڻ. گهڻيتن پاران ڪنوارين کان سڱ وٺي ڏيڻ
جي چؤ چوڻ ڪرڻ.

پَتَڪُن، پَتَڪُن: م. اڃي رٿل، دردرٿل، ڌڪ ڪڍڻ، دربر ڏيڻ.

پَتَڪُن: م. پَتَ پَتَ ڪرڻ - ڇپن م ڳالهائڻ.

پَتَڪڻي: ص. ماتيون ڪرائيندڙ عورت - ڌالڻ.

پَتَڪو: ذ. آهستي ڳالهائڻ - پَتَڪو.

پَتَن: م. ناپاڪ ٿيڻ.

پَتَن، پَتَنِي: ٺ. "پت" قوم جي عورت.

پَتُو: ص. بيوقوف - پَتُوڪ.

پَتَڪا ڪم ڪرڻ: اڃا ٻا ڪم ڪرڻ. نقصان جهڙا ڪم ڪرڻ.

پَتُو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

پَتُون: ذ. مشهور زهري حيت - وڇون.

پَتُون پائا: ذ. واريءَ جي ڌڙن تي اڏيل گهرڙا.

پَتَيائي: اسم خاص. ٿر م ڦٽل چاڙه پ ندي، جا بارش پون مهڻ
ڪارو ڄهر جبل کان وهڻ لڳندي آهي.

پَتِي: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات. قبلاڻي سڃاڻپ جو اهڃاڻ.

پَتَپ: ص. پوڙهو ڄهر - ڪراڙو.

پَتُو: م. ڏندن پڳل - پَتُو.

پَتَ: ذ(سن) ڏونرو (ٻانهن جو). گوني ڪُنڊ ٽڪنڊي جو عمود
وارو ننڍي م ننڍو پاسو.

يَجَ: ٺ. پ-ج - پاڇو. ٺاه. ڊوڙ ڊڪ. اڃائي ٽڪڙ.

يَجَ پڇان: ٺ. ڊڪ ڊوڙ.

يَجَ ڊڪ: ٺ. ڊوڙ ڊڪ. ڪوشش.

يَجَ ڊوڙ: ٺ. جاکوڙ. هل هلاڻ.

يَجائُن: م. ڊوڙائڻ. ڊوڙ م وهڻ پڇان. شڪست ڏيئي پٺتي هڻڻ.
ورغلاڻي کڻي وڃڻ (پراڻي عورت).

يَجائُن: م. پيسن - آلو ڪرڻ.

يَجَن: ذ(سن) پڇن (ڌرمي پاٺ پو جا جوگيت) جيڪو ديوتائين جي
ساراهه هجي).

يَجَن پاو: ذ. پٺ پو جا.

يَجَن: م. ڊوڙ پٺڻ. ٽڪو ڊوڙڻ. پڇي وڃڻ. پت ڏيڻ (ٺرائيءَ ۾).
پڇي پون. ٽڪرائين.

يَجندي جي آڙ: ٿورو بچاءُ.

يَجَنو: ص. پ جو ڪڙ. گوسڙو. ڊڄنو - تنهو. پٺي ڏيندڙ (جگه ۾).

يَجَن: م. پسن. نرم ٿيڻ. نرن (دل، رات).

يَجَن: م. سٺي ڀرڌجن (گوشت). ٽٽ ڪڙ (ڦلا).

يَجِي يَجُڙا ٿيڻ: سڙي سوڪ ٿيڻ. جلي خڪ ٿيڻ.

يَجُهرو: ذ. پٺي (اڪ جي) - پَنجهر. چرخو - آيت.

يَجُهرو پيرن: چرخو ڦيرڻ - سٺ ڪرڻ.

يَجَ: ٺ. پڇن جو عمل. ڏاڍي ماروٽ (نوڙيءَ کي).

يَجَ يَجَن: ڳجهارت سڪڻ.

يَجَ ڏيڻ: ڏاڍي مارڻ - يَجَ ڪيڻ.

يَجَ: ذ. پڳ. پيچ - وٽ.

يَجَ: ٺ. کاڌي پڇڻ جي حالت - پيچي.

يَجَ اُپت: ٺ. رياضيءَ ۾ ڪن انگن جي ضرب جو ننڍو عدد، جنهن
تي اهي انگ وٺجي سگهجن.

يَجائُن: م. ٽڪر ڪرائڻ. توڙائڻ. کليو ڪرائڻ (ريپو). مٿائڻ
(ريزگاري) وٺائڻ (رسو).

يَجائي: ٺ. پڇڻ جي اجرت.

يَجَ پور: پاڳا - پتين. ڏراڌرا.

يَجَڏاه: ڏاهو - توڙوڙو.

يَجَڪڙي: ٺ. خلاف ورزي - انحرافي (واعدي، اصوليءَ ۽ ٻدي
جي). اٽڪ - رندڪ.

يَجَ گهڙ: ٺ. پڇي وري نه جو عمل. ڏاهو. ڳڻ ڳوت. جوڙ ڊڪ.
يَجَ گهڙ ڪرڻ: اڳ پوءِ جو وڃار ڪرڻ. جوڙ ڊڪ ڪرڻ.

پڄڻ: م (سن: پڄڻ) توڙڻ- ٽڪر ڪرڻ، سٽڻ (گجھارت)، حل ڪرڻ (حساب)، اور نڳهن (فعدو)،

پڄڻي: ٿ. سٽي (گجھارت)، وات (حساب جي)،

پڄي پکا ڪرڻ: ڪٽي چورو ڪرڻ، در ذر ڪرڻ،

پڄي مارڻ: سخت شڪست ڏيڻ، اتلاني ٿلاني مرن (مذبي م)،

پڄڻ: م. رڌڻ (گيه م)، گوشت وغيره کي گيه م، ماضي م پڳو ڪرڻ، واري م پڄڻ (چٽ، مڪني)،

پڄڻي: ٿ. گوشت پاڇي وغيره کي گيه م رڌڻ،

پڄڻيون ڏيڻ: هرهر پڄڻ،

پڄوڙ: ٿ. پڄڪڙي- ٽڪ- رنڊڪ،

پڄ: ذورن جو مڇ- بڇ،

پڄائڻ: م. سنڌ سنڌ مان ملائڻ، ٻن مڪجهڙين شين جي پيٽ ڪرڻ،

پڄائڻ: م. هضم ڪرڻ، ٽپائڻ (رقم)، خبانت ڪرڻ (مات م)،

پڄائي: ٿ. ميلاپ- ملائي- ملت،

پڄڻي: ٿ. گه جو هڪ قسم- ڏنگي،

پڄر: ذوڏن وارن وارو (مانهو)، ٻن وارو ڪٽو، (ص) بدشڪلو،

پڄر پٽون: ذ. پسر کي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ پڄ،

پڄڪڙ: (ذ سن) راس چڪر- آسماني برج،

پڄڻ: م. دٻجڻ- سوڙهو ٿيڻ، ملي ڇڻ- لهڪي ڇڻ، کپڻ، قابو ٿيڻ، پوري طرح ڳنڍڻ،

پڄي وڃڻ: جنبي وڃڻ (ڪنهن ڪم م)، قابو ٿي وڃڻ،

پڄڻ: م. هضم ٿيڻ، ٽپڻ (رقم)، هڙپ ٿيڻ،

پڌ: ذ. سڪل سڙيل گاهيان، بڻبو سو، (ص) پڙنو- سڙيل،

پڌائڻ: م. ڪپڙا ٺهڪڻي بيهارڻ (بدن تي)،

پڌر: ٿ. ويڪر- بر، موڪرائي، پڪيڙ،

پڌر: ذ. هڏائون پڇرو- سڪڻ هڏا،

پڌر: ٿ. چينه سان مليل چنگه وارو هڏو- ڍڪ،

پڌر پڳو: ص. چيله ٽٽل، ڪمزور- هيٺو،

پڌو: ذ. ڦٽل واه پ ڪڙبي جو ترو، ٻراڻي واه پ ڪڙبي جو سڪل پيٽ- ڊورو،

پڌو: ص. جنهن کي ڏند نه هجن، ڏندن پڳو- قدو،

پڌا ڪم: ذ. جڏا ڪم، بيفاندا ڪم، اونڌا ڪم،

پڌائي: ٿ. ڪميٽي، پڄڙائي،

پڌي: ٿ. چنبي جي ڦرين جا ٿوٽا، ترن جي ٿئي،

پڙ: ٿ. وليم جا ڪوڙا سور، ان پڙن جو عمر،

پڙ پڙڻ: ڪوڙ تي ورغلائڻ، ڪڍڻ،

پڙ پڙڻ: وليم جا ڪوڙا سور پڙڻ، ڪهڙا پڙڻ،

پڙ: ٿ. ڪٽ- ڪٽر، ڪندرو- ڪٽڻي، پاسو- طرف، وڃهڻي،

پڙ پاسي: ص. ويجهو- پاسي م، وسي پاسي،

پڙ: ذ. زور- سٽ، پڙ، ڌر- ٽيڪ، مدد،

پڙ ڏيڻ: مدد ڏيڻ، ٽٽ ڏيڻ، پ سوڌيڻ،

پڙ سڻڻ: ٻر سڻڻ، زور جهڻ،

پڙاڙو: ذ. پڙاء- جڙه (پڙي ڇو)، مينهن جو گهٽو پڙي،

پڙاوت: ٿ. پڙي- پڙاء،

پڙاء: ذ. مٽي، وري، پنجهو وغيره (ڪڏ کي پڙڻ لاء)، جڙه (پڙي ڇو) ڳوڻ وغيره پڙڻ جو عمل،

پڙاء ڏيڻ: جڙه ڏيڻ- چوڻگ ڏيڻ،

پڙاء ڪرڻ: زور وٺڻ- چڙهڻ (پاڻي)،

پڙاء وجهڻ: هيٺين جاء کي مٽي وغيره سان پڙڻ،

پڙائڻ: م. ٽٽڻ (ڪڏ ٿڻ وغيره)، وٺڻ (عيوض، ڏند)، مپڻ (ان)،

پڙائي: ٿ. ڪڏيا هيٺين مٽي ڇو پڙاء،

پڙيري: ٿ. سوچ، ڦٽ، ڪاٻ نهري يا ٽلهي مٽري شيء،

پڙيل: ذ. ڏنڊ خرا- انگل آرا،

پڙيل: ٿ. ڏيڻ، عمير،

پڙت، پڙت: ذ. سٽ پٽ سان ڪپڙي تي گلڪاري (قسم: هارمچ،

پڳڙو، نوپٽيو، مڪو، چنڊ، چڪرو، ڪٽڙو، ڦر، بغدادِي، مغربي وغيره)،

پڙتار: ٿ. پڙت پڙت ڪندڙ عورت،

پڙتا: ص. پرورش ڪندڙ- نپ ٿيندڙ، پر جهلو، حمايتي،

پڙتو: ذ. واڻڻ، پٽڻي وغيره کي چله جي ڪرڻ پڄاڻي چٽي ٺاهيل چٽي- بورڻو،

پڙتو: ص. پڙيڻ، ٻر سان لڏيڻ،

پڙتي: ٿ. پڙڻ جو عمل، پڙاء، ڦري، د حلا (فوج)، پوليس يا ڪنهن ڪارخاني م)،

پڙتي چڙهڻ: منڊم موج ڇڻ، پڙتي ڇو، ڇو زور وٺڻ،

پڙتي ڪرڻ: ڪور کي اصطلاح م ٽيچي ڇي ڪي هڪ هڪ تڏ ڪري وڙ م ڦٽي ڇي مان لنگهائڻ،

پڙت: ذ. گهء وٺل جو هڪ قسم، (ص) ڪٽو،

پڙت: سم خاص، سنڌ جي هڪ ذ جو ٺلو،

پڙتڻ: م. جهٽ پٽ کڻي ڪپائڻ، ڏندن سان پورڻ،

پَرِبَ: ث. ان يا داتن واري ڪنهن به جنس جي پَرِن يا مَنن جو عمل.
تڪتور-ويچار.

پَرِبُور: ص. چڱي طرح سان پريس. مڪمل.

پَرِجَن: م. پريورٽين. گندگي وغيره مهلڃن. ڍاڀجن (ڪاڏي يا پئسي
م). سهڪن (گهوڙو).

پَرِحي اچن: پڇي اچن (وقت). چڙهي اچن (ڪڪر). تري اچن
(خيال).

پَرِجَل: ث. نار جو هڪ عضوو-مهر.

پَرِجهر: ث. برسات جي سنهي بوند-جهڙڙ.

پَرِجهلو: ذ. آڌار-ٽيڪ. سهارو. ڏي. حميتي.

پَرِچَن: م. زباني ويڙه ڪرڻ. تڪو منوڻين.

پَرِچونڊي: اسم خاص. گهوٽڪي ضلعي مهڪ مشهور ڳوٺ جو
نالو. جتي مولان عبيدالله سنڌي اتان جي بزرگن جي هٿ تي
اسلام قبول ڪيو.

پَرَز: ريتي-واري-رائي.

پَرَزَات: ذ. پڪي جي ڏامن جو زور ٿو آواز.

پَرَزائن: م. پيرزات ڪرڻ.

پَرَز پينگ: لڻ سڃاڻي رن-سج.

پَرَزِي: ث. هڪ قسم جو جهنگلي ميوو، جيڪو ڏت طور ڪتب اچي.

پَرِڪُٺ، پَرِڪُٺ: ذ. ڪاٺين جا سنڀا چينيا. پراڻي لوڙهي جون
ڪاٺيون (جيڪي ٻاهر ٻن م ڪم اچن).

پَرِڪُٺِي: ث (سن) پرون.

پَرِڪُٺ: ث. ڏڪڻ. وه جي هوا (اونهاري مهلڳي).

پَرِڪُٺ: م. پوتتي موٽن-پوتين پير هلڻ. ٽمن-چرڪڻ (جانور
جو) آواز.

پَرِڪُٺو: ص. ٽنهنڙ (جانور). پوتتي هٽندڙ. ڊڄڻو.

پَرِڪُٺو: ص. پرتو-سوک.

پَرِڪو: ذ. ٿانو-وقت. مهل. پيرو-دفعو-گهمرو.

پَرِگڙي: اسم خاص. بلوچن جي ذات جو نالو، جا اڪثر سنڌ م
ٻڌاهي.

پَرَم: ذ (سن) پٽ-ساڪ. لڇ-شرم. آبرو. ننگ ناموس.

پَرَم جهلڻ: حياءُ ڌارڻ. لڇ پٽ رڪن. غيرت هئڻ.

پَرَم پٽ: ث. لڇ پٽ-شرم حيا.

پَرَم جي بک: خودداري ناموس.

پَرَم: ذ (سن) وهم-وسو. شڪ.

پَرَم پيچن: وسو سو ڪڍڻ-وهم وڃائڻ.

پَرَمائڻ: م. حرم سان-لاڳائڻ. ويسهڻ. پريپڻ. برچائڻ-ريجهائڻ.

پَرَم: م. رڻن-پشڪن. ڪمره ٿيڻ. ريجهڻ-پرين.

پَرَمي: ذ. شڪي-وهمي. بي اعتبار.

پَرَميلو: ص. مبهم-منجهيل. وسواسي.

پَرَنگ: ذ (سن) پونئر (جيت).

پَرَنگي: ث. (سن) گهر پترڙي-ڏکتهاري (جيت).

پَرَن، پَرِن: م. (سن) خالي (جاء، ڪڏ، ٿان وغيره) پر ڪرڻ. پٽ

م وجهڻ (ڪاڏو). مَنن (اُن). ٽٽڻ (گند سان). ڪٽڻ (قدر).

دانگي ڪرڻ (رقم جي). وجهڻ (ڪرتوس). ڏيڻ (ڊل).

ڏنڊ، پٽرڪڻ، پيرت ڪرڻ.

پَرِي پالا هئڻ: ٽڪي تير هئڻ. نفرت سان ٺهرڻ. بُرو يا بيدڪار
جتي ترڪ ڪرڻ.

پَرِي وڃائڻ: دهل يا ڪنهن سازڪي پوري طرح وڃائڻ.

پَرِن: م (سن) ڦِرڻ. موٽڻ-ورڻ. ٻيهر پيرو ڪرڻ.

پَرِن: م. پورٽين. ڏري ذرا ٿيڻ. خرچ ڪرڻ.

پَرِنو: ذ. ڪورين جي اصطلاح م تاجي جي باين م پوندڙ ٿڙو. جن

پيل متهو جو آستان (جتي هو ويهي اڳڪٿيون ڪري).

پَرِنو وجهائڻ: لڳت واري متهوءَ تي سُرود پڄاڳر وجهائڻ.
قسمت جو حال معلوم ڪرڻ.

پَرِنو: ذ. هٿي جو مٿيو. پاڪڙي جي چوٽي.

پَرِنو: ذ. سنهڙن پن وارو پاڻيءَ جو گاه (مڇي ڪٺي).

پَرِنو: ص. پرنڊڙ-پوروٺ ڪئون.

پَرِنِي: ث. پيرت. بدلو-عوض.

پَرِنِي: ث. ڦِرڻي-چرخي پوتِي.

پَرِنو: ذ. ٿوري وڏي پري (گاه، ڪاٺين وغيره جي، جا مٿي تي
ڪٽجي). (ٿ. پَرِنِي).

پَرِنو: ذ. پرون وارو هڏو. ٿلهو پرون.

پَرِنو: ذ. اعتبار. ڏي. سانگو. پٽ-ساڪ. آسرو.

پَرِنو: ذ. (سن) اک جي مٿان ڪمان وانگر وار.

پَرِنو پير ڪرڻ: پَرِن مورو وجهڻ. ڪاوڙ ڪرڻ.

پَرِي: ث. ڪاٺين. گاه، اُن وغيره جي وڏي پَرِنِي (جا مٿي تي

ڪٽجي). وڏي مڙ جو جو. مٿيون ٻار.

پَرِ اُچلڻ، لاهڻ: بار لاهڻ. جند ڇڏائڻ.

پَرِي مَزوري: ث. پورهيو ٻنڌ. مَزوريءَ وارو پورهيو. گذران

جيترو پورو هيو.

پريا مهينا: ذ (عورت کي) ٻار جنم ڄاڻوڙا مهين.

پَڙيلُ: پَڙيل. ترڙيل (تنهه واه وغيره). (ذ) بدن م تنهنو مترو. سڪيو سو (گهر).

پَڙياڻ: ص. پَڙو-دلال-ويڇوڻو.

پَڙيو پُڪلو: ڏن دولت سان پيريل.

پَڙيو تَڙيو: توري پيريل. ڏٽيل.

پَڙيو مَٽ: صبر وارو-ڪنڌيرو. ٽمٽار.

پَڙيون پائڻ: درياءُ جو ڪنارن کي ڪڍڻ.

پَڙ: ص. آزمودگار-تجربيڪار. قابض. سورهي.

پَڙا: ذ. ڪپهه ڳنڍيون-غند.

پَڙا پڇڻ: ڪپهه جون ڳنڍيون ڪڍڻ.

پَڙائڻ: م. همت ڏيارڻ. مدد ڪرڻ. ساڻ ڏيڻ.

پَڙائڻ: م. گڏ ٿيڻ. ملائڻ. ملاقات ڪرائڻ.

پَڙائي: ٺ. هوشيار-لياقت. فطرتي. ڪاريگري.

پَڙيانگ: ص. غير آباد-ويران. بربد.

پَڙڪ: ٺ. چڙب-تري. ڌمڪي.

پَڙڪائڻ: م. هوا سان باه کي تيز ڪرڻ. مچ مچائڻ. ڪاوڙائڻ. ورغلائڻ.

پَڙڪائڻ: م. ڌمڪائڻ. ڊپئڻ.

پَڙڪڻ: م. پَڙڪا ڪري ٻرڻ (باه). پَڙڪو ڪڍڻي اڏائڻ.

پَڙڪڻ: م. ڊڙ ڪوڏيڻ. هيسائڻ-ڊيچارڻ.

پَڙڪو: ذ. باه جو پيڙ. جوش. اچل (پڪي جي). چرڪ. (ٺ). پَڙڪي).

پَڙڪو ڪائڻ: ٺاه ڪائڻ (جانور جو). يڪدم اڏائڻ (پڪي جو). پيڙ ڪرڻ (باه). جوش ڪرڻ.

پَڙڪي ڏيارڻ: هُشي ڏيڻ. همت ڏيڻ.

پَڙگ: ذ. باه جو پيڙ-مچ. آلي جوشهڻو. جِي. (ص) پَڙ-هوشيار. پَڙنگ: ص. پيڻڪ وارو-سجھ.

پَڙڻ: م. پيڙو ٿيڻ-مٿي-گڏ ٿيڻ-پڇڻ-ٺهڪي اچڻ.

پَڙو: ذ. وڏو ڏڙو. پراڻي قتل (شهر، قلعي، مقدم، جاء) جو ڏڙو. ڳنڍ (ستجي تندم). (ٺ. پَڙي).

پَڙوت: ٺ. ڪسب جي ڪمائي-ڪپڙو-پَڙ.

پَڙو: ذ. پَڙوت ڪندڙ. ڪٽڻ-ڏلو. ڏوٽو. بدببشي وري ڪمائي تي گذر ڪندڙ. (ٺ. پَڙوي).

پَڙي: ٺ. ننڍڙو پَڙو. ڏڙو. يڪجاء ميڙ. گروه بندي.

پَڙي ٻڌڻ: ٺ. حق ڪرڻ-ٻڌي ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ. همت ڪرڻ.

پَڙيارو: ص. ڪنڊ ڪوڙهي وارو. ڏڙن ڊڪين وارو.

پَڙس: ذ. ٻوسو-ٺه. گيهڪن سوانه ڦڦل ڇانور.

پَڙو: ذ. سڌو ڏج.

پَڙم: ٺ. (من: پَڙم) رڪ-چار-ڦلهيار-پيوت.

پَڙم ٿيڻ: سَڙي رڪ ٿيڻ.

پَڙمي: ص. بدن کي خڪ مليندڙ-پيوتي. (ٺ) رڪ-ڪيري.

پَڙيرو: ذ. ٻه رڪن جو پندو.

پَڙڪ: ٺ. وڏي وهپ درياءُ جي ڪپهه واري پير (جا پاتيءَ جي ڪڏ سبب ڪري). ڪنڌي-ڪپهه-پَڙ.

پَڙڪ ڏيڻ: ڪپهه ڪرڻ-ڪناري جي پير جو ڪرڻ (کاڌ سبب).

پَڙڪائڻ: م. زور سان هٿن ڦهڪائڻ.

پَڙڪ ڪنگهه: ٺ. سڪي ڪنگهه (جنهن ۾ بلغم نه اٿري).

پَڙڪڻ: م. اجائي ڪوشش ڪرڻ. مٿو مارڻ.

پَڙڪڻ: م. پيرن (مٿيءَ ۾). ٻوٽڻ.

پَڙڪو: ذ. بيوقوف-مورڪ. ڪنڌ ذهن. ٻٽاڪي.

پَڙڪو: ذ. پور-ٽڪر. ڏڙو.

پَڙڪا ٿيڻ: ذرا ڏرائيڻ-پوري پورائڻ.

پَڙڪوڙ: ذ. ڊڄاء. چيپاڻ. چپ.

پَڙڪوڙڻ: م. سن شين جي وچ م تي چيڻ. چيپاڻ. بيڪٽرم آني پڇائڻ.

پَڙڪوڙڻ: م. پڪوڙڻ. بـطـاق پ پَڙيند ڪرڻ. گهٽڻ.

پَڙڪ: ٺ. پيگل ٽڪر (ٺاهه وغيره جو). پڇ-ٽوڙ.

پَڙڪندڙ: ذ. هڪ قسم جي بيماري-نواسير.

پَڙڪ: ٺ. پڙڪي. پوڄا جي پڇڻ پاڻ. راڳ ناچ جي هڪ خاص مجلس (جنهن ۾ پڙڪ نچڻ ڳائڻ).

پَڙڪ وجهڻ: مٿن کي گڏ ڪرڻ. تماشو لڳائڻ.

پَڙڪ: ص. پڙڪي ڪندڙ. پوڄاري. بندگيءَ ج پڇڻ ڳنيسڙ. سڌي سڀاء وارو.

پَڙڪ بنجڻ: درويش ٿيڻ. بيوقوف بنجڻ.

پَڙڪ: ٺ. روز نودان طور مڙهي ڏانهن موڪليو ويندڙ ڙڪ ڏو.

پَڙڪ پوري هئڻ: گذران تنگ ڪرڻ.

پَڙڪڙ: ٺ. ڪٽاء مچر.

پَڙڪي: ٺ. هڪ ڌنيءَ جي بندگي ڪرڻ وارو عتيديو. ڌرمي پڇڻ ٻار ڳ.

ڀڳتو: ڏن ڇو ڇو ڪرو.

ڀڳڙا: ڏيڳر ڇٽ.

ڀڳڙا ٻانهين: ٿ. ٻانهن جي زيور جو هڪ قسم.

ڀڳڙو: ڏ. ڀڳل ڇٽو. ڀرت جو هڪ نمونو.

ڀڳڙو به ڦارون: هڪجهڙي ورهه ست. ورهه ست م هڪجهڙو حصو.

ڀڳڙن وانگر ڀڄڻ: ٽاڪڙو ٻيون. هڪهڻي ٻويان گهڻن جو مرڻ.

ڀڳل: ص. (پراڻيڪ سن پڻج) ٽٽر. حل ٿيڻ (حساب ڳجهارت).

ڀڄي ويل.

ڀڳل ٿيل: ٽڪر ٽڪر ٿيل.

ڀڳل: ص. پسيل - آلو.

ڀڳل: ص. گيهه مرڻ. ڀڄي ڏن.

ڀڳو: ڏ. ڀڳل ڇر ڇو.

ڀڳوان: ص. گيترو ڌرت ڪپڙا (جوگي فقير ٻاٿين).

ڀڳوان: (ڏ. سن) ڌڻي - ايشور - مالڪ.

ڀڳو توڙهو: اسم خاص. دادو ضلعي م سيوهڻ ۽ لڪي ۽ جي وچ م

هڪ جبل جو نالو.

ڀڳوڙو: ص. ڀڄي وين - ڀڳل. ڌڏر (ان). ٽڪر ٽڪر ٿيل.

ڀڳوڙي: ص. تازي وياميل (ڳئون، مينهن وغيره) - آلوڙي.

ڀڳي: ٿ. مٿن جون رڌل ڦريون - ڌڏڙي.

ڀڳل: ص. تمام پلي (گهوڙي). پلي - سئي.

ڀڳل: ظ (ف. بي) پلي - خوشيءَ سان.

ڀڳل: سٺو. تمام پلو (گهوڙو، اٺ). (تکو) (وهڻ). زمين جو پلي ۽ ٻوڪ

وارو زور. نشو. فڏو. اثر.

ڀڳل ڪرڻ: عيش ڪرڻ. مڇوڻ مٽڻ.

ڀڳل ڀڳرو: ص. تمام عمدو. بلڪل اشراف ۽ وڏگهراڻو.

ڀڳل ڳليرو: مڇو ٻهلو - سورهي.

ڀڳل: ٿ. اها مينهن، جنهن جا سڱ هيٺ تي وري ملجن.

ڀڳل: ٿ. چڪ - غلطي. خطا. ڀولو.

ڀڳل ڀڄي وڃڻ: چڪ ٿيڻ. ڏوهه ڏمهيڻا ڇڻ.

ڀڳل ڀائي: ٿ. هاڪ ڌاڪ. نالو ناموس.

ڀڳل ڀلي: ڀلي ڪان ڀلي. اوج. ترقي. ڪمليت.

ڀڳلارو: ص. ڀلائي ڪندڙ. بزرگ - نڪ. سڳورو. (ٿ. ڀلاري).

ڀڳلارو: ص. ڪنهن واپاريءَ طرفان ڏيسا ورتل مال خريد ڪندڙ ۽

وڪندڙ - آڏتو. گمشتو.

ڀڳلڻ: م. ڀلائي ڪرڻ. ٻڌڻ موڪلڻ.

ڀڳلڻ: م. منجهن گم ڪرڻ. ويسهڻ. پڻپلاڻ. وسارڻ.

ڀڳلڻو: ص. ڀل وارو. غلط نموني م.

ڀڳلڻو: ڏ. ڪنهن پڪي ۽ وغيره کي ڦاسڻ لاءِ ڏنل کاڌو. پيٽي. چڙهو -

ڌڻو. لالچ.

ڀڳلڻي: ٿ. بهتري - چڪائي. مهرباني. نيڪي. احسان - ٿورو.

ڀڳلڻو ڀال: احسان - ٿورا. مهربانيون. چڪايون.

ڀڳلڻو: م. منجهن گمراه ٿيڻ. غلطي ڪرڻ. پڻپڻجڻ. وسرڻ.

ڀڳلڻو: ص. تمام ڀلو - پني مريو.

ڀڳلڻو: ص. ڦهلڻو. ڪوميل (منهن). ڪنٿرو.

ڀڳلڻو منهن ڪرڻ: منهن ڦهلڻو ڪرڻ. ڪنٿريو ڏيکارڻ.

ڀڳلڻو: ڏ. پلي ۽ ٻوڪ وارو زمين ٽڪر.

ڀڳلڻو: ٿ. گمراهي - مڇو. خوف. ڏهڪاءُ. سختي. مصيبت.

ڀڳلڻو: ٿ. سختي - ڌڪار.

ڀڳلڻو: م. مَرڪن - فخر ڪرڻ - ٻڌڻ.

ڀڳلڻو: ڏ. چڱو ماڻهو. سکر ماڻهو. شريف ماڻهو. نيڪ شخص.

ڀڳلڻو: ٿ. ماڻهيو - مروت.

ڀڳلڻو: ڏ. چڪن جي يادداشت (جا ڪتاب جي پڇاڙيءَ م

شمار ڪجي).

ڀڳلڻو: م. پڻجڻ. منجهن ڀل ڪرڻ. غلطي ڪرڻ. وسرڻ. پڻپڻجڻ.

ڀڳلڻو: ص. چڱو - سٺو. نيڪ - ڀلارو. سٺو سٺو. سکر (ماڻهو). ٻوڪو

(وهڻ). (ٿ. پلي).

ڀڳلڻو: ڏا. واه واه! آفرين! (تحسين توڙي تنبيه خاطر هي الف ظ

ڪما ڇڻ).

ڀڳلڻو: ڪم ٿيڻ. فائدو ٿيڻ.

ڀڳلڻو سونهارو: ڏ. ڦرڻ شريف.

ڀڳلڻو ڪرڻ: ڪنهن جو ڪم سنوارڻ. فائدو ڏيڻ. احسان ڪرڻ.

ڀڳلڻو ڪم: چڱو خير جهڙو ڪم.

ڀڳلڻو منان: ٿورو ڪنڻ. رقم باسڻ.

ڀڳلڻو ميان! ڪافي ڳڻڻ م پراءِ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ.

ڀڳلڻو پار وڃڻ: حج لاءِ روانو ٿيڻ.

ڀڳلڻو: ص. ڦهلڻو - ڀڳلڻو. ڏنل - هيسيل. ڪنٿرو (منهن).

ڀڳلڻو منهن: ڏ. مايوس منهن. شرمساريءَ وارو منهن.

ڀڳلڻو: ٿ. هڪ قسم جو آبي گهٽ وڻ.

پَلوڙ: ص. پند جو تڪو (وخت).

پَلئون پَل: ث. پلانيءَ جي انتها - پلان پني.

پَلِي، پَلِين: ذ (ف: بي) پل - بيشڪ، سد، بڪ.

پَلِي آئين: مر حبن جي جمعو، جيءَ آئين - نج آئين.

پَلِي: ث. پلاني - جڳائي - مهرباني. (ص) چڱي - سٺي، گهڻي ڪير واري (گئون، مينهن، ٻڪري).

پَلِيءَ پَت: ط. چڱيءَ ريت - چڱيءَ طرح.

پَلِي ڪرڻ: چڱائي ڪرڻ، نيڪيءَ جو ڪم ڪرڻ.

پَلِيَار: ث. پلي زمين - زورو ري زمين.

پَلِيڪار: ث. خوش ڪيڪر - ڌڻيءَ - مر حبن.

پَمَرڻ: م. پونر وانگر گهمرا ڏيڻ، آبي م پر جي بيخاليو پيئڻ، پَنو تيون کڻڻ.

پَمَرِيو پُئڻ: پونريو وٺڻ - پَمَرڻ.

پَمڻ: م. پيئڻ - رُلڻ، گهمڻ.

پَن: ذ. گڏي قتل شهر جا پراڻا آثار - کنڊر.

پَن: ذ. وڏو چار (مڇي ڦاسن لاءِ) - رَچَ.

پَن پَرڻ: چڻي پَرڻ، تنهن جو پور ٿو ڪرڻ.

پَن: ث. آڻان - پوسل - گهم - ماڪ - اوس.

پَن: ذ. انگ - ڌار - عجيد، نرالو.

پَن پَن: ط. ٻيو ٻيو - ڌار ڌار - الڳ الڳ.

پَنِي: ث. تمام گهڻي اونداهي - گهڻا ٿنڀا رو.

پَنِيَا: ص. سُهڻا ڪارا (وار)، گهٽ ڪار (وار)، ڪارا گهنڊيدار (وار).

پَنِيَا: ذ. وڏو مڇ - پيٽر (ص) ميو قوف.

پَنِيَا: اسم خاص، سنڌ جي هڪ سمات ذات جو نالو.

پَنِيوالي: ث. پَنِيوري.

پَنِيڪو، پَنِيڪو: ذ. اوائلي پرڀت ورو وقت (جنهن ۾ اڃا ڪجهه اونداهي) - وڏي پرڀت.

پَنِيوالي: ث. پَنِيوري (جيت)

پَنِيڪ: ث. ڏاڙهي مڇن جي سوڪ - ريڻ.

پَنِيلائڻ: م. ورغلائڻ، گمراه ڪرڻ، ويساهڻ.

پَنِيلجڻ: م. پيلجڻ، گمراه ٿيڻ، ويساهڻ، بئجڻ.

پَنِيو: ص. ڪارو گهنڊيدار (وار)، سَهڻو، (ت. پَنِي).

پَنِيو جوڙو: ذ. ڪپڙن جو سَهڻو ڳو (رڻو، ٻڙو).

پَنِي ڏاڙهي: ث. سَهڻي ڪاري ڏاڙهي.

پَنِيو: ص. حيران، عجب م پير - وايون بتال، ميو قوف.

پَنِيور: اسم خاص، "سستي پنهنوءَ" جي قصي سان لاڳاپيل شهر جو نالو، (مجاز) ديب.

پَنِيورجڻ: مشو ڦرڻ - بتال ٿيڻ - اڃا پيو سڀڻجڻ.

پَنِيوري، پَنِيوري: ث. برسات جي موسم ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ قسم جو ڏامندڙ سَهڻو جيت، (ص) سَهڻي (عورت)، سَهڻي ويس واري (عورت)، ڪم ڪار م تيز (عورت)، ٻيهر جي سڪل پيڙي م ناهيل ڦرتي.

پَنِيول: ث. عشق جي مست - محبت جي چريائي.

پَنِيولجڻ: م. ڏسو "پَنِيلجڻ".

پَنِيي: ث. ڪاري سَهڻي اک، (شاھ).

پَنِيي: اسم خاص، عورت جو نالو.

پَنِيو: ذ. اک جو ڪوپو - اک جو خانو.

پَنِيهڻو: ذ. سڪي مٽي، کوٽيل مٽي (جيڪي پَرانيءَ ۾ ڪم اچي)، پوک کي پَني ڏيڻ کن اڳ واري ڪيڙي، پوک کي ٻيهر يون ڏسڻ پَني.

پَنِيهڻو پَرڻ: پوک کي ٻيهر يون دفعو پاڻي ڏيڻ.

پَنِيهڻو، پَنِيهڻو: ذ. ک جي پَنِي، چنپير، اک م پيل مٽيءَ جو ڌرو.

پَنِيهڻو پَرڻ: اکين م آب آڻڻ، ڪجهه ڏک ٿيڻ.

پَنِيڊ: ص. پَن، گانسي وڄائي خيرات وٺندڙ مگتھار، ڳڪ - مڇڏ، (ث. پَنِيڊن).

پَنِيڊ بئجڻ: ڳڪ ٿيڻ، گوڙ ڪرڻ.

پَنِيڊي ٻڌڻ: مسلسل گهر ڪندو رهڻ، ڳڪ ٿي پون - مڇڏ ٿي لڳڻ، گهڻي ڪرڻ.

پَنِيڊ: ذ. مٽيءَ جو وڏو پيٽر.

پَنِيڊا: ذ. مٽيءَ جو منجهيل، ڳوڙها ٿيل ميراوار.

پَنِيڊار: ذ. (من) سيڙي سامان، ٿانئون مرڪن جي جاءِ - توشا خانو.

پَنِيڊارو: ذ. خيرات جي خاني ۾ مندر سان شامل ٿيڻ، ٺنگر - پَنِيڊارو.

پَنِيڊاري: ص. پَنِيڊار سڀلندڙ - سيڙي سامن جو رکڻو، ٺنگر خاني جو پور جي.

پَنِيڊاري، پَنِيڊاري: ث. پَنسن گڏ ڪرڻ لاءِ پيت م نهين کڏڙي.

پَنِيڊارو: ذ. ننڍن وارن جي چڱ.

پَنِيڊ ساز، پَنِيڊ سال: ذ. ورهين لاءِ ڪٺو ڪري رکيل ذخيرو.

پَنِيڊ: ذ. پَنڪو، روچ رڙو.

پَنِيڊن: ث. پَنِيڊي مڇني ٻيهندڙ عورت.

پَنِيڊو: ذ. رس ٺاهڻ لاءِ ڪتب پيڙ سٽيءَ جو هڪ قسم - مڇڏو.

پندي: ث. "پند" وارو ڪم گهڻي.

پندي ٻارن: "پند" وانگر نه چڏڻ. وري وري چوڻ. ڪيڪڻ مچائڻ. چنڊڙي پوڻ.

پنديلو: ذ. نقال-ويسڙي-اداڪر.

پندر: ذ. برسات يا صوفن سبب ڪريل پوک. پيلايل پوک.

پنسار: ث (ه) پريات-پيچ پني.

پنگ: ث. (سن: پنگ. ف: بنگ. ع: پنج) مشهور نشيدار ٻوٽي (جيڪا ڏنڊي ڪونڊي م گهوٽي نشي لاءِ پيئجي). گهوٽيل پنگ.

پنگ وجهڻ: رخنو وجهڻ. نفاق وجهڻ. حڪم جي انحرافي ڪرڻ.

پنگورو، پنگي: ص. پنگ پيندڙ.

پنگ: هيٺ-خوف. تڪليف-مشڪلات. اٽڪ. ڇڻ پڻ واري حالت-شڪست.

پنگ: ذ. چوري ٿي ويل چوپني مل يا چوري ٿيل شيءَ جي موٽڻ جو معوضو-کري.

پنگار: ذ. تامي. شيهي وغيره جي ميلاپ مان ٺهيل ڌاتو-ڪنجهو-ڪٽ.

پنگر: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

پنگرو: ذ. پساڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي.

پنگڙ پينگ: ص. صفاسج-ٺپ سڃاڻي.

پنگوار: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

پنگي: ص. ڪ ڪوس وغيره جي صنائي ڪندڙ-نيچ ذات جو فرد. (ث. پنگڻ. پنگي ٽي).

پنل: ظ. پسيل-آلو. رحمدل.

پنن: ذ. پٽڪو-ماتام. روح راڙو.

پنواڻي: ث. مٿي جي ڦيري.

پنور: گهمندڙ-ڦرندڙ.

پئون: م. پٽڪن-آجهڙن. ڦرن-چڪر هڻڻ-گهمڻ.

پني: ث. پرهه ڦٽي-پريات-پونين رات.

پني: ث. پونءِ-زمين-پومي.

پنات: ذ. پٽڪو-جهيٽو آواز.

پنائڻ: م. گهمائڻ-ڦيرائڻ. رٿائڻ.

پن پڻ: ث. چين م آهستي ڳالهه. پنڪاٽ.

پنيٽيو: ص. پڻ پڻ ڪندڙ-پنهجي منهن ڳالهه نيندڙ.

پن جهڻ: ث. پنڪاٽ. جهيٽو ڳالهه.

پنگ: ث. پٽڪو. آهستي ڳالهه.

پنگا: ذ. جهيٽو وار-پٽڪو.

پنگڻ: م. مکين جو ڪنهن کڏي جي شي تي ويهڻ پڻ ڪرڻ.

پنگڻ: م. آهستي ڳالهه-جهيٽو آواز ڪرڻ-پڻ پڻ ڪرڻ.

پنگو: ذ. جهيٽو وار. ٿورو آهستي ڳالهه.

پنگو نه ڪڍڻ: چڙهڻ. پٽڪ بھرو نه ڪرڻ.

پڻ: م. هڻڻ. گهمڻ. پٽڪن-رٿڻ.

پنو: ص. موگو-منجهيل.

پنو، پن: ذ. (سن. پن) ڊپ-خوف. انديشو.

پنو پوو: ڊپ ڊاءِ. پيل چڪ.

پواري: ڊپ واري-پو واري-هيٺ جهڙي.

پوانِي: ث. هندن جي هڪ ديويءَ جو نالو-پارتي.

پوانتو: ص. ڊپ وارو-پپنڪ-خوفاشو.

پوير: ث. پورا ٿيل شيءَ جو چورو-پور.

پويل: ث (ه) گرم چاري ڪيري.

پوت: ذ. (سن) هڪ پواڻي خيالي هستي (جن. ديو. شر). مثل

ماتھو جو ديچاريندڙ روح (خيالي صورت).

پوت ٿيڻ: ڪ وڙم چٽو ٿيڻ.

پوت ٿي لڳڻ: پويان پڄي وڃڻ-نه چڏڻ.

پوت پريت: ذ. جن پوت-خيٽ روح.

پوتار: ذ. آقا-سائين-مالڪ. وڏيرو. معزز. جيڪب آباد. سکر.

لاڙڪاڻي ضلعي جي قومي سردار، وڏيري يا سکر ماتھوءَ لاءِ

استعمال ٿيندڙ خطاب.

پوتاري: ذ. پوت ڪڍندڙ-جن ڪڍندڙ.

پوتارڄڻ: م. جن پوت جي لڳت جو حساب ٿيڻ. بتل ٿيڻ. حواس

خطا ٿيڻ. بد حواسي م چٽو ٿيڻ-ڪاوڙجڻ.

پوتاري: ص. جن ورتل ماتھو. ديوانو. چٽو-ڪاوڙيل. فساد.

پوپ: ث. پوڙهي زال.

پوپو: ذ. جن ڪين لاءِ توڻ ڦيٽا ڪندڙ. پڙهيتو-جادو توڻا

ڪندڙ. (ث. پوپي).

پوڄ: ذ. وڻ جو هڪ قسم (جنهن جو ڦرندو طور ڪم اچي).

پوڄ پٿر: "پوڄ" وڻ جا پن يا چوڏا (جيڪي اڳئين زماني م لکن لاءِ

ڪ غڙ جو ڪم ڏيندا هئا).

پوڄڻ: ذ. (سن) ڪ-ڪڍو.

پوڄ: ذ. جهنگلي-وحشي. جهنڊولو.

يُوجِرُ: ذ. ڪٽڪ پ ب جبري ۽ حي سنگن تي پيٺل سنه سون. (ص)
ڏکهن ۽ مڃهيل وارن وارو.

يوڌ: ث. تمام پوڙهي عورت.

يوڌ: ص. ڏندن پڳو-پڌو. ڪراڙو-پوڙهو.

يوڌيسر: اسم خاص. ٿرم ڪرو غبير سان هڪ تلا.

يور: ث. پورا ٿيل شي ۽ جو چورو-پوپر.

يور: ذ. پورو-ٽڪرو. گيو (ماني جو).

يور: ذ. ٽڪر ٽڪرا-ڳڻڻا.

يور: ث. اچي رنگ جي پوري مينهن.

يورائي: پورائي: ث. سدگي-ن جاني.

يورڙو: پورو: ذ. پڪي ۽ جو هڪ قسم.

يورڙو: ص. ابو جه-ٻن پوڙو-سدو سودو. عتر جو گهٽ-موڳو.
(ث. پورڙي).

يُورَلُ: پوري رنگ وارو-ڳورو. حسين-سهڻو. معشوق. (ث.
يُورَلُ).

يُورُنُ: م. پورا پورا ڪرڻ. چورو ڪرڻ-ڪٽو ڪرڻ.

يورو: ص. پرنڊڙ-پرتو.

يورو: ذ. ٽڪر. گيو (ماني جو). ذرو. چرخو-ايٺ. ڳجه-راز.

يورو يچڻ: پرولي سلق. رازدار ڪرڻ.

يورو: ص. اچو-سنيد-ڳورو. اچي چمڙي ۽ وارو (منهو). ڳورو
(نگريز). حسين-سهڻو (ث. پوري).

يُورانُ: پورائي: ث. اچان-ڳوران-ڪڪڻي.

يوري: ذ. بهيڙ ٻٽو-ملاح.

يوري: ث. مشهور پڪي-بلبل. چوري-ڪٽي. (ص) ابو جه.
وسوڙل. موڳي.

يُورِي: ث. اچي رنگ تي ماڻل-ڳوري. انگريز عورت-منڊم. چيني
جي گڏي-ڊالي. اچي رنگ جي مينهن.

يوسو: ذ. بوسو-چينو.

يوسو: ذ. بوسو. به.

پوش: ص. وحشي. بوزن. جهنگلي.

پوک: ث. ٽيڪ-دست. پٿرو جيتو.

پوک: ذ. ساڻي بصر جي وچ م (گل جهڻ ڏاء) گول ڏانڊي. (ص)
احمق-بيوقوف.

پُوکُ بصر: تنهنجي احمق-وڏو بيوقوف.

پُوڪر: ث. چين جو اوڙ.

يُوكُنُ: ص. بيرونو-تمام ٿلهو.

يوگ: ذ. ڪڏو-صغير پوڄن. ٻڌت.

يوگ: ذ. چرچو-مسحري. تهنو.

يوگ شوگ: ذ. چرچو گهيو-ڪر مسخري.

يوگائي: ص. چرچني-مسخرو.

يوگڙي: ص. پڪڙ پڇندڙ.

يوگن: يوگن: م. سڀن ملن (خراب ڪم جو نتيجو). نوڙن.

يوگو: ذ. بڪل گشت-لاڙيڪاڏو.

يوگهڙو: ذ. گيم م ڪٽڪ. ڪوٺر. بد مين. مصري وغيره مڻ لهيل
خورڪ. پڪڙ ڪڏو.

يوگي: ص. حي ۽ ڪي جنڊ ڏيندڙ-يوگيندڙ. شهوتي.

يول: ذ. (پر پير) پير چڪ. غطي. ويسر. گمن.

يول يچڻ: شڪ دور ڪرڻ-گمان لاهڻ-وهم وڃائڻ.

يول ڀنو: ذ. خوف خطرو-ڊپ ڊاء. شڪ شهبو.

يولڙو: ذ. مشهور جهنگلي جانور (ث. يولڙي).

يولڙو بنائڻ: بيوقوف بنائڻ. پوڙي وانگر نچائڻ.

يولڙي نچائڻو: ص. مداري. تماشين. پتي جي ڏک جو ويچار نه
ڪندڙ.

يولو: يولو: ذ. يولڙو. (ث. يولي).

يولو: ذ. پير چڪ-غطي. رولو (ليکي م). گمن. وهم.

يولي: ث. اچي رنگ جي مينهن (اڪيون شير يون).

يُومُ: ث. ڌرتي-ڀون. جن-واقفيت-سمجھ.

يُومِيو: ص. ڀون ۽ جورھ ڪو سونهن-واقف.

يُومي: ث. ڌرتي-ڀون. وطن-ملڪ.

يُونُ: ڀونء: ث. (سن: يوم) زمين-ڌرتي. ايراضي. مٽي-خاڪ. ماڳ.

يُونُ وڌيا: ث. زمين بيهت علم-جگرافي.

يُونِيَاڙو: ذ. وري پٽ جو پٽ ڇو پٽ جي مسوڙ.

يُونِيَاڙو: ذ. ڌرتي ۽ مٿن ۽ جو ورسن ڦرن جو ورس.

يُونِيَاڙي: ث. ڦرموڙي-لائونٽري.

يُونُ ڀون: ث. (مڪين مچرن ڏينهن وغيره) حيث جي ڏهن حوزو.

يُونُ ڀون ڪرڻ: چوڀڇو ڪرڻ. خور ڪرڻ. تنگ ڪرڻ.

يُونُ ٿرو: ذ. ماحول-ويومنڊر.

يُونُ ٿرو ڦري وڃڻ: واپس موٽڻ. ماحول ڦرڻ.

يُونَيْتُ: ص. ڏيهه ڌني-بدبده.

يونچال: ڏزلزلو-ڌرتي ڌڌڻ.

يونچڻ: منهن گهنجڻ.

يونڊڻ: ٺ.مدي سونڙ.

يونڊو: ڏ. هٿ جون پنجئي آڱريون کولي منهن سامهون جهلڻ

(بيعتي ۽ نذر جي نشاني) - بڄو.

يونڙ: ٺ. پيوائي-ڦيري-چڪر-ڪڻ.

يونڙ: ڏ. اڌ منڌڙ ڪارو جيت (گلن مٿان پيرا ڏئي، سڪل ڪاٺي

سوراخ ڪري ڪڍي).

يونڙ ڀرڻ: پونڙ جو ڦيرا ڏيڻ.

يونڙ ڪلي: ٺ. ٻارن جي لڏڻ لاءِ ڦيري واري پينگه-چيڪلو. ڪٽي.

ڪڪڙ وغيره جي پير يا گچي ۽ مٻڌڻ لاءِ لوهي چلي واري رسي.

يونڙي: ٺ. ڦيري-پيوائي. سودا-خفتن. مغرم وڌائي ۽ وارو ۽

نراڙي وارن جي گول گهنڊي.

يونڙي ۽ کاڌو: ص. خفتاني-سودائي، مغرور.

يونڙي لڳو: ص. نياڳو-چنڊو.

يونڙيال: ص. پونڙي وارو-چنڊو-منحوس.

يونڙوڙ: ڏ. ڪنڀي ۽ جو هڪ قسم.

يونڱ: ٺ. ڪٽي جي ٻهڪ، اڃائي يخي.

يونڱڻ: م. ڪٽي جو ٻهڻ-پون پون ڪرڻ. زور سان ان وٽندو

ڳالهائڻ-ٻڪڻ.

يونڱ: ڏ. ڪارواناڱ. وڏو ڪڙو ٽنڊڻ.

يونگر: اسم خاص. مرد جو نالو. سومرن بادشاهن مان هڪ جو

نالو-دودي ۽ چنيسر جويي.

يونگرڙو: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم.

يونگري: ٺ. تماڪ چڪڻ لاءِ ٺڪر جي سلفي.

يونگو: ڏ (ف: پنگ) ڪچو ڪڪائون گهر. جهڳو-جهوپو.

(ٺ. يونگي).

يونگو ڀر تي هئڻ: خطرناڪ حالت مرهڻ.

يونگو پينگ ڪرڻ: جهڳو جهڻ ڪرڻ-بلڪل تباھ ڪري ڇڏڻ.

يونگا پاتا: مالوندن جا ماڳ مڪان، جهوپڙا.

پوڻ: ٺ. خبر-چڻ. مسافري.

پوڻ، پوئي: ٺ. ڦرتي-گرتي (جنهن جي مٿان ورت چاڙهي کوه

مان پاتي ڪڍجي)-چرخي.

پونو: گهمندڙ-ڦرندڙ-هندڙ. (شاه).

پنو، پو: ڏ. ڊپ-خوف-خطرو.

پئون: ٺ. مٿي جي ڦيري-چڪر.

پئي: ٺ. خطرو-خوف-ڊپ-پنو. (شاه).

پي: حرف جملو. ٻه-پڻ.

پيا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

پيانڪ: ص. ڊيچاريندڙ-خوفائو-هيبتاڪ.

پيت: ٺ. خصلت-خوءِ، عادت. روش-چل.

پيت تي پوڻ: طبيعت مطابق هئڻ. هري مري وڃڻ.

پيتي: ٺ. لانچ-ٺب. کاڌي وغيره جي شيء (جا بلبل ڪي ڏيکاري

مرڪجي)، لالچائيندڙ لقمو.

پيٺ: ٺ. مشابھت-هڪجهڙائي، برابري، مقابلو. قرباني-نذرانو.

پيٺ: ڏ. حال پائي-محرم، سنگتي-همر نشين.

پيٺا: ٺ. نذرانو-ڏڪٽ.

پيٺڻ، پيٺڻ: م. پيٺ ڪرڻ-مشابھت ڪرڻ. برابري ڪرڻ.

چڪ سن. ملائڻ-ٺهڪائڻ. پرڪڻ. تفاوت لهڻ. زيارت ڪرڻ.

پيٺاڏيڻ. نذرانو ڏيڻ.

پيٺو: ص. پڙو-دلو.

پيٽي: ٺ. شراب جو ماپو-مان. ڏانڊي-ڳني.

پيڇ: ٺ. پيڇڻ-آلان. رات جو اهو حصو، جنهن ۾ ماڪ سبب

ٿڌ ڪار محسوس ٿئي. اسر جو وقت-پريات.

پيڇ پني: ٺ. پهرهڻي ۽ جو وقت-پنلرات.

پيڇ پاڳارا: ندا. پير صاحب پاڳاري جي مريدن (خرن) جو هڪ نعرو.

پيڇ مولِي: ندا. اي مولا سائين! مينهن کي موڪل.

پيڇون پيڇ ٿيڻ: سخت برسات پوڻ. وڌاريج ٿيڻ. رنگ ٻڳي وڃڻ.

شاهو ڪار ٿيڻ.

پيڇو: ڏ (ه) ميجلو-مغز. پوسل. ريج.

پيڇ: ٺ. پيٺ-برابري. هڪجهڙائي.

پيڇڻ: م. پيڇ کائڻ. هموار ڪرڻ. پهچي اچڻ.

پيڇو: ظ. برابر-هموزن.

پيڇي: ص. پيڇي ايندڙ (ساٿي). ساٿي-ڌوڙي (راند ۾).

پيد: ڏ (سن) انت-راز-ڳجه. فرق، پيائي. ويڇو.

پيد وٺڻ: انت ڪيڻ-منجهل هئڻ.

پيدي: ص. رازدان. حال محرم. ڳجه ڪان واقف.

پيدتارو: ص. وڏين گول اکين وارو.

پيدڙ: ٺ. ڪجي ۽ جو هڪ قسم (ڏونڪا چيٽرائين).

پيڏي: ٺ. ڪرائي ۽ جو ٻاهر نڪتل هڏو. پير جي مڙي جو هڏو.

پيڙي هئڻ: تور م سامي ۽ م ڪاٺي سان ڪرني لائن (جنهن ڪنو مٿي ڪڇي ۽ نئي گهٽ ٿري). تور م لڳي ڪرڻ، وهڻو م ڪپڻ ڪرڻ.

پيڙيون پيڇڻ: تمام گهڻو مرن.

پير: ش. نامي جو وڏو نغاڙو (جيڪو درگاهن تي موبت وڃائڻ جي ڪم ڀڃي).

پير تي ڏوڻڪو: نغري جي چوٽ تي علان، خنگ جو ڇڻڻ.

پير: ڏ. ڀرتو، نشان، نور، چمڪڻ.

پير: ڏ. وڙ-ڦيرو، پٽڪي جو وڙ، ڪن جو ڦيرو، نمونو-ڏول.

پير ڪرڻ: ڦرڻ، ڪن ڪرڻ، سير ڪرڻ.

پير پنگ: ڏ. نٺو-ڏڦير-ٺ-زي.

پير: ص. جهڙو-مثل-وانگي، دستور-طرح.

پيرم: ڏ. (سن پيرم) ايت-چرخو، (ف) سوتِي ياريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم.

پيرن، پيرن: م (سن پيرم) ڦيرن-گهمائڻ (چرخو)، ورائي ڪو ڪم ڪرڻ.

پيري هئڻ: گهمائي ڦٽو ڪرڻ.

پيرو: ڏ. ڦيرو-چڪر، دفعو-گهمرو، وارو.

پيرو پيڇڻ: منهن موڙڻ-اچڻ وڃڻ جو دستور توڙڻ.

پيرو ڏيڻ: ملاقات لاءِ وري اچڻ، دور ڪرڻ (سبق جو)، يد ڪرڻ لاءِ وري وري پڙهڻ.

پيرو: ڏ. (سن) موسيقيءَ جي نظام م ڇهن هڪ راڳن مان هڪ راڳ جو نالو.

پيرون: ڏ. هڪ راڳ جو نالو-پيرو راڳ.

پيروِي: ش. هڪ راڳتيءَ جو نالو.

پيڙ: ش. درياءَ، کوهه يا واه جو ڪرندڙ ڪپڙ.

پيڙ: ش. پيڪوڙ-ڇپ، سوڙهه، مانجه، جو هجوم-ميڙ، گپ گپ.

پيڙ پيڙان: ش. دٻ دٻان، پيم پيم.

پيڙ پون: سختي ۽ مر جڪڙجڻ، مٿن ڪا مشڪلات پون.

پيڙجڻ: زور سان پورجڻ-بند ٿيڻ، پيڇڻ.

پيڙڻ، پيڙڻ: م. زور سان بند ڪرڻ (مٺ، درو زو وغيره)، پيڇڻ، سوڙهو ڪرڻ، گهٽڻ، سختي ڪرڻ، سبڪ ڏيڻ.

پيڙي بدن: چڪي بدن-رورس بدن.

پيڙو: ڏ. گڏ-سان، همراهه، ڀاءُ، ڀاءُ (ش. پيڙي).

پيڙو ڪرڻ: گڏ ڪرڻ-سان ڪرڻ، ويجهو ڪرڻ، پن سان همراهه ڪرڻ.

پيڙو: ڏ. رورس بدن، شڪنجو.

پيڙهه چاڙهڻ: ڏ. ڀاءُ وڃڻ، اڪيڙو چاڙهڻ، سختي ڪرڻ.

پيڙو ڏيڻ: زور ڏيڻ، ڪشي سوکيو ڪرڻ.

پيڙون: ش. هنن ج زور (شڪل هنن لاءِ ٺهڻ ۽ نه ٺهڻ کي منسوب هئڻ).

پيڪوڙ: ش. پٺ سان جو دٻاءُ، بطرفي ڇپ.

پيل: ش. چوٽي مال جي پوک م ڪڏ، ٺٽو، پسي ۽ مرن روڪ جي مرن جو عدم جرم چرڻ-پيلاڙو.

پيل ڪرائڻ: پٺي ۽ مرن جي پوک ڏيڻ ڪرائڻ.

پيل: ش. مٺ-ملاوٽ.

پيل: اسم خاص، هڪ قوم جو نالو (جا قديم دور کان سنڌ م موجود هي).

پيلاڙو: ڏ. اڏ پوک، جا فصل ڪٽڻ بعد مال جي چرڻ لاءِ ڇڏي رهجي، هو باغ، جنهن م ميوو پٽڻ بعد رهيل ميوي کي پٽڻ جي موڪلجي.

پيلاڻ: پيل ڪرائڻ-چيڪ ڇڏڻ (مال).

پيلاڻو: ص. پير تي ويل، اڏ مرد-ڪڍڻو.

پيلاڻو: ص. پيو. (ڏ) هڪ جابلوون جوڙو.

پيلڻ: م. جاورن جو فصل کي ڪاٺي نقصان پهچائڻ، فسر ڪرڻ ۽ ٺاڙ ٿيڻ، سڪ پيرن هٽڻ ڪيڻ.

پيلو: ص (سن پيل) 'ان پڪو-ڪڇو، اٽڪو (ٺاڻه).

پيلو يا گي: چڻ: 'ان پڪل ڏنڊ پاري پون (سهڻي وانگر)، نصيب جو ساڻ ڏيڻ.

پيلڙو منهن ڪرڻ: اڏاميد ٿيڻ، گهٽي ڪرڻ، ڪو وکو ٿيڻ، ڀڄي ٿيڻ.

پيلهڙ: ش. پيل ڪندڙ مال، هار هياڙي.

پيمر: ڏ. ڏپ-خوف، شڪر-حمو، ڪم-شهتير، پهو، سڪهرو.

پيمان: ص. ڏپ-سن پيريل-ڊنل.

پينپا: ڏ. ميڙ (مکين ج).

پينچ: ش. ڏکي مارجي ويندڙ ڳاڙ.

پينڊ: ڏ. وڏو پٽر، وڏو ڪنڊو، سڪل جيتي جو وڏو ڳوڙهو.

پينڊا: ڏ. موڙهو وار-پينڊا.

پينڊو: ڏ. هڪ قسم جو ٻوٽو-ٻٽ تر.

پيندي: ش. مٿي تي نرا ٽوٽن بدن لاءِ ڪٽي جي پٽي (خصوصاً مٿي مرنين وڃڻ يا ڪيس لائن بعد). ورن جي خطا لاءِ روس يا ڪپڙي ٽڪر مٿي تي سڻ، اڏ ڳڻي، ڏرنگر ڪپڙي رکڻ وقت ڏيڻ (جيئن انهي هڏار ڪڍڻ جي).

۱۵ سڳي سان ٻڌل ڳنڍ، پ جي ۽ جو قسم - ڪاڻ توري.

پيندي چوڙن: ڳنڍ ڪولن، ڪنوار پ لاهڻ.

پينديا: جهنگلي جانور - مرون (شاه).

پنديو: ڏندن - تدو (جيت).

پيئرو: ٿاڻ - پيڻ - دي، ديون.

پينگ: ٿاڻ، آڇڙ - سچ - ويران.

پينگ ڪرڻ: سچ ڪرڻ - ڦرمار ڪرڻ.

پينگيو: ص. سچو، سڪو، ڪنگر.

پيڻ: ٿاڻ، دي، جيڏي - سرتي.

پيڻيو: ڏيڻ وارو رستو، سهيڙپ.

پيڻيو، پيڻيو: ص. پيڻ جو مڙس.

پيڻي: ٿاڻ (س. پيڻ) جاء - ٿاڻ، زمين - پون، ماڳ - مڪن.

حد، ڪنڌي، وسيو.

پيڻي پڙ: اڏر - آسرو - سهارو، آجهو.

پيڻي پڳو: ص. رولو، پيٽل.

پيڻي لڳڻ: ڇهڻو ٿيڻ، انبوھ ٿيڻ، پٽ پوڻ.

پيڻيون پيڻ: ماڳ مٿس، بي انداز شيون ختم ڪرڻ، ميدان مارڻ.

پيڻيون ۽ پاڻ: پاڳين جي رهڻ ۽ مال جي ويهڻ وارا ماڳ.

پيڻيل: ڇا، ماڳن تي - پيڻ تي - هنڌن تي. (شاه)

پيو: ڏ، ڊول - ڍنگ، پيد - ڳجه.

تابع ڪرڻ: هٿ هيٺ آڻڻ - حڪم ۾ آڻڻ - ڪڍڻ.

تابعدار: ص. حڪم جي پيروي ڪندڙ - فرمانبردار.

تابعدار بنجڻ: غلامي ڪرڻ - مطيع ٿيڻ.

تابعداري: ٿاڻ، اطاعت، فرمانبرداري، حڪم ۾ ڄڻ.

تابعي: ڏ. نبي سڳوري ﷺ جي ڪنهن صحابيءَ کي ڏسندڙ اوائلي

مسلمان (ص) پيروي ڪندڙ.

تابگاري: ٿاڻ، تپش، برقي تپش.

تابنده: ص (ف) روشن - چمڪندڙ.

تابوت: ڏ (ع) لاش رکڻ جي صندوق، مصنوعي تربت (ج حضرت

امام حسين جي شهادت جي يادگيريءَ ۾ عاشورن ۾ گهمائيندا

آهن) - تعزيتو.

تاب و توان: ٿاڻ (ف) صبر و قرار - برداشت، سگهه - طاقت - زور.

تابينو: ڏ (ع) تابعداري - فرمانبرداري.

تابيني مر بيهن: خدمت چاڪريءَ ۾ بيهن.

تابيني: ص. تابعدار - فرمانبردار.

تات: ٿاڻ، پرورش، پرڳهر - سنڀال، پڇار - ان ٿڻ.

تات ٽوٽ: ٿاڻ، ڳولها، ڦولها، طلب.

تات ٽُلب: ساروئي - يادگيري، اڪير.

تات پون: طلب ٿيڻ، ڳچي ۽ ڀڀون.

تاتاري: ص. هڪ وحشي قوم جو نالو - "تاتار" جو رهاڪو.

ت: ٿاڻ (ع، ف) سنڌي الف - ب جو پنجون اکر، اچار "تي". اجد

موجب عدد (400).

ت: ڏ. گرامر موجب اسم، فعل، صفت، ظرف ۽ حرف جو تشبير

ڏيکاريندڙ حرف.

ت به: حرف جملو، تنهن هوندي به - تڏهن به.

ت ڪ، ت ڪي: انهيءَ لاءِ ت، جيڪر - هوند.

ت ڪر: جن ت، جيڪر، ته هوند.

تاب: ڏ (ف) روشني، چمڪو، جلوو، تپ، دهشت، داب ڌڙ ڪو.

مجال - طاقت.

تاب تڙو: ڌڙ ڪو دهمڻ - داب ڌڙو.

تاب ڌيڻ: مڇون وٺڻ، اڪڙ ڏيکارڻ.

تاب ويهارڻ: رعب ڄمڻ - ڄمڻ رکڻ.

تابان: ص (ف) روشن - چمڪندڙ، ورو ڪڙو وارو.

تاباني: ٿاڻ، روشني، چمڪو، نور، جلوو.

تابدار: ص. چمڪندڙ، روشن، پيچدار.

تابن: ص. برباد، آڇڙ.

تابحيات: حياتي ۽ ٿيڻ - سڄي عمر.

تابش، تاپش: ٿاڻ (ف) گرمي - ٿاء، ڪاوڙ، حشمت.

تابع: ص. (ع) فرمانبردار، مطيع، معتقد، پوئلڳ، هٿ هيٺ - حڪم

۾ ماتحت.

تاذون ڏين: اذا جواب ڏين.
 تار: ث. (ف) ڏٺو جي سنهري تند. سٺيبت جي تند-ڏاڳو. سز جي
 تند. سڪ-لڙ (محبت جي). يدگيري. تار وسيلي موڪيل
 پيغام-نيڪر مر.
 تار تار ڪرڻ: تندون تندون ڪرڻ (ڪپڙو). ليٽيون ليٽيون ڪرڻ.
 تار ڦٽي: ث. نحيء جي تندن کي ڦٽي مان لنگهڻ جو اوزار.
 تار ڪش: ڏ. سون پ چنديء جي تار کي چڪي سنهڙو ڪندڙ اوزار.
 تار ڪشي: ث. ڀرت جو هڪ نمونو-چڪمڊوزي (ڪپڙي مر
 تندن کي چڪي گل ڦل بنائڻ).
 تار ڪرڻ: تار ڏي پيغام موڪلڻ.
 تار گهر: ڏ. تار ڏي پيغام موڪلڻ جو دارو.
 تار لڳڻ: محبت جي لڙهڻ. محبت مر گرفتار ٿيڻ.
 تار: ڏ (ف) متهوء جي مٿي يا قد ڪن اونهو (پٽي). ڀرپور (دريء
 وغيره). (سن) وڃت جو گر.
 تار تڪ: ڏ. پٽيءَ جو تيز وهڪرو.
 تار تنگهه ڄاڻڻ: اڳ پوءِ جو خيال ڪرڻ.
 تار ترڻ: ونهي جهڙي پٽيءَ مان ترڻ. مشڪل مان ٻاريون. ڏکيو
 لانگهوننگڻ.
 تار پوڻ: غشيءَ پوڻ. اڃا گپاتيءَ پوڻ.
 تار چڪائڻ: سازم وڃت جو گر ملائڻ.
 تار ڪرڻ: چوٽيءَ تائين پيرن-تمتار ڪرڻ.
 تار گر: ڏ. وڃت جو هنر-تار مڪان.
 تار مان ڪڍڻ: وڙاه مان آڇو ڪرڻ. مصيبت مان ڪڍڻ.
 تار مڪان: ڏ. گڏن مر آوازءِ آلاپ سان سز جي همناو وڃت. سرتار.
 تار مر پوڻ: اونهي پٽيءَ پوڻ. وڦڻ. بڪ ڪرڻ. اڃا ئي حرص
 مريون.
 تاراج: ڏ (ف) ڦرلٽ. بربدي يا تباهيءَ جي حالت. (ص) تباهه-
 بربد. بويران.
 تارازو: ڏ. ساهيءَ جي پٿر کي جيئن جو ڏورو (عمر طرح پٿر مٿي
 تار زبٽن). نعر جي نجيءَ مٿس تڪرير ڏيڻ.
 تارازي: ث (ف) تارو (سهمي).
 تاريج: ڏ (سن) تاتير (پوت مير). حصار.
 تارڙا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.
 تارڪ: ث (ف) تارڪ = چوٽي (ڪهوڙي جي ٻن ڪنن جي وچ وارو
 فاصلو. ٻن پيرن جي وچ واري ٽڪري. سر-مٿو.

تاتيرج: ڏ (سن) مطب-معنيٰ اختصار-تت. وجود.
 تاترائڻ: مر. ريجهاڻ-هيڙائڻ-ڏاڙائڻ.
 تاتنا: ث. پرورش. سڀال. حفاظت.
 تاتڻ: مر (ع) طاع (سنيال-پرگهور لهن. پالڻ-نپائڻ. ڪارائي
 پيري وڌو ڪرڻ.
 تاتي: ص. فرمانبردار-چئوڻ.
 تاثر: ڏ (ع) اثر. (جمع. تاثرات).
 تاثير: ڏ (ع) اثر. خميب. ڪيميائي ردعمل.
 تاپولي: ث. موسمي ٿپ-تپوني.
 تاپيلو: ڏ. ويڪري منهن وارو منديو.
 تاج: ڏ (ع) بدشاهي دستار-چٽ-منگهٽ. ڪلاه (صوفين جو
 اصطلاح). پڪيءَ جي چوٽي-موڙ.
 تاجپور: اسم خاص. حيدرآباد ضلعي مر هڪ مشهور ڳوٺ جو نالو.
 تاجپوشي: ث. بدشاهه کي تاج ڏيکڻ جي رسم.
 تاجدار: ص. تاج وارو. بدشاهه. بگدار.
 تاجر: ص. (ع) واپاري. سوداگر.
 تاجور: ص. بادشاهه-تاج وارو.
 تاجو: ڏ. جهيڪ.
 تاجي: ث (ف) تاند (اتو لاءِ ڊيگهه مر تندن جو پتو) جنهن جي ٻرڻ
 پيٽي جون تندون پون.
 تاجي پيٽو: ڏ. اتاوٽ جي ڊيگهه ٻرواريون تندون.
 تاجي پيٽو ڄاڻڻ: ڳجهه ڳولڻ. اصل حقيقت معلوم ڪرڻ. ڪنهن
 جو منجهه ڪرڻ.
 تاجيءَ درو: ڏ. تاجيءَ جو وڪڙ يا ڏوڙ (ڪنني وجهڻ لاءِ).
 تاجي ڪڍڻ: گهڻي اچ وڃ ڪرڻ. ذري ذري چڻ.
 تاحال: هن وقت تائين.
 تاخير: ث (ع) دير. اوڀر.
 تاديب: ث (ع) ادبي سکيا. اصلاح-سنوار.
 تاديب ڪارروائي: نظمءَ ضابطه ٺهرڻ لاءِ ڪيل ڪارروائي.
 تاد: ث. هڪ طرف ڏانهن چيڪ (عضوي جي). تيد (اک جي).
 ڏنگ-ورڪڙ.
 تاذن: مر. گهڻن. چڪن (وڪڻي). چاچون. ڏنگي ڪرڻ.
 تاذو: ص. ڏنگو-ڦڏو. ترمچو. (ث. تڏي).
 تاذو ماپو: ڏ. ٿورو ماپو. وتومن.
 تاذو هلڻ: آڪڙ لاءِ ڏسان هلڻ.

تارڪُ: ص (ع) دنيا کي ترڪ ڪندڙ، الله لوڪ.

تارڪُ الدُنيا: ص. جنهن دنياوي معاملات کي ترڪ ڪري ڇڏيو هجي. گوشه نشين.

تارڪولُ: ذ. هڪ قسم جو معدني تيل.

تارُنُ، تارُنُ: م (سن) پٽي ۽ ٽي ڄڻ پٽي ۽ من پرا ڪرڻ. صاف ڪرڻ (نَوغبره).

تارنهارُ: ص. تاريندڙ. ٻڌڻ کان بچائيندڙ. پرا ڪاريندڙ (مصيبت مان). ڌڻي تعني.

تارني: ث. درياءَ جي پيڙي جو هڪ رسو- رَس. ڪنهن لوهي اوزار جي جهنب (لوهارن جو اصطلاح).

تارو: ذ (سن) چمڪندڙ آسماني جسم (هي جسم خود روشن آهي ۽ آسمان مان نمڪندو نظر ايندو آهي) - ستارو - نجم. هڪ خيالي نفس تارو (جنهن لاءِ عمر خيال آهي ته جنهن طرف هو هوندو، ان طرف وڃڻ سان نقصان ٿيندو). اک جو تارو.

تارا تڪُن: انتظار ۾ اوجاڳو ڪرڻ.

تارا تمڪائُن: اڪيون تمڪائُن (مياوسي ۽ مان)، نمائائي ۽ مان ڏسڻ.

تارا ساوا ٿيڻ: ڊڄڻ. سخت تڪليف ۾ اچڻ.

تارا قوتارُن: ڪوڙ مان ڏسڻ - اڪيون ڪڍڻ. ڪوڙ مان گهور سان ڏسڻ.

تارا گول ٿيڻ: اکين جو بي نور ٿيڻ. بيمار ٿيڻ.

تارو پُٺيرو ٿيڻ: بخت جي ستري جي پٺڏيڻ. بدبختي اچڻ.

تارا ڪٽيون: آسماني گرھ.

تارا منڊل: ذ. تارن ۽ برج جي منڊل ۽ انهن جي آثارن جو حساب ڪتاب. تارن جو ميڙ.

تارو: ص. جواني ۽ مٽري سگهي - تري ڄاڻندڙ.

تارون: ذ (سن: تلو) مٿي جي چوٽي ۽ وارو ۽ وات جو اندريون مغز وارو حصو.

تارون هٿن: اجايو مغز هٿن. بڪواس ڪرڻ.

تارون ٿڌو: ذ. پٽي ۽ ٽي ڄڻ تڪو ترندڙ هڪ جيت.

تاري: ث. پٽي ۽ مٽرن لاءِ ٻانهن جو لامارو. ٿرڻ جو عمل. وسيلو. مدد - واهر.

تاريءَ تڳڻ: سهاري تي جيئڻ.

تاري: ث. طلب - يادگيري. مهرباني.

تاريخ: ث (ع: آرخ) مهيني جو هڪ ڏينهن. ڏينهن - روز. مقرر ڏينهن. ڏهاڙي. ماضي ۽ جي واقعن جي ياداشت. ماضي ۽ جي گذريل واقعن بابت لکيل ڪتاب.

تاريخ ٻولڻ: ڏهاڙي ٻڌڻ - روز جي مزدوري مقرر ڪرڻ.

تاريخ چاڙهڻ: ڪ غڙن تي تاريخ (Date) لکڻ - تاريخ وجهڻ.

تاريخدان: ذ. تاريخ (History) لکندڙ - مورخ - تاريخ نويس.

تاريخوار: ظ. تاريخ مطابق. روزانو سلسليوار.

تاريخي: ص. تاريخ سان نسبت رکندڙ - هسٽريڪل.

تاريخي يادگار: ذ. تاريخ سان واسطو رکندڙ آثار ۽ نشان. مشهور واقعي جي يادگيريءَ طور قائم ٿيل نشان.

تاريڪ: ص (ف) اونداهو.

تاريڪي: ث (ف) اونداهي.

تاريل: ث. سڙهجي دامن جي ڪاٺي (پيڙيءَ جو اوزار).

تاڙ: ث. نظرداري - چوڪسي. ڇاڇ. گهٽ - اُٻس. ڪمي - کوٽ. ڪڇي ۽ جوڙڻ.

تاڙ ٿوڙ: ڳولها ڳولها. ڇاڇ جوڇ.

تاڙ ڏيڻ: گهٽجڻ - ڪٽڻ.

تاڙ رکڻ: نظرداري ڪرڻ - چوڪسي رکڻ.

تاڙ: ذ. سخت وٽيل رسي ۽ جو چار مثل ننڍو وائيل ڳوٺرو (ڌنگي آب جي ٻوٽ تي ٻڌجي).

تاڙ: ذ. تاڙي (هٿن جي). جهيڙو (زالن جو). چماٺ - لپاٽ.

تاڙ ٿپو: ذ. زبانون جهيڙو. تاڙين سان ناچ. هنيوڇي.

تاڙ چڙهڻ: ٻوڙان جو اثر ٿيڻ - ڪٽڻ تي تاڙيون چڙهڻ.

تاڙ کائڻ: ٿيڙ کائڻ (بندوق جي گوليءَ جو). گسي وڃڻ. وهڪرو بدلائڻ (درياءُ جو).

تاڙ هٿن: لپاٽ پري ڪڍڻ. گهٽو ڳوڙ ڪرڻ. طعنا مهڻا ڏيڻ (هڪٻئي کي).

تاڙُن، تاڙُن: م. تڻ. ڇاڇڻ - نظر ۾ رکڻ.

تاڙو: ذ. تڻو - ڪلف. ٽاڪائين درڪي اندران ڪٺ جي تاڙي. نار جي هڪ ڪٺي (ج. ڪڇڻ جي جُهَل جو ڪم ڏئي). پيڇري جي ٻيٽ جو منهنڙو. پکي ۽ جو هڪ قسم (مينهڙي جي منڍ ۾ ڏسبو آهي).

تاڙو تنوارُن: تاڙي پکي ۽ جو ٻولڻ (مينهن اچڻ جي نشاني).

تاڙو: ص. گهور ڪندڙ - ڇاڇيندڙ.

تاڙي: ث (سن: ٿل) هٿ تي هٿ هٿن جو عمل. ٻن هٿن جو نڪاءُ. در ڪي اندران بند ڪرڻ لاءِ ڪٺ جي پٽي. ڪڇي ۽ جو رس يا کير ڪڇي ۽ جو گوشتو.

تاڙي جهيڙو: زبانون جهيڙو.

تاڙي هٿن: پڪو ۽ محم ڪرڻ. پڪو ٺهرائڻ ڪرڻ.

تاکُنُ، تاکُنُ؛ م. تڪن- چچن، چست پتن، نظر رکڻ. هڪ
تڪ نهرن- گهرون- تلاش ڪرڻ. (ع) طق ڏيڻ، در
بند ڪرڻ.

تاکُنُ؛ م. ترک ڪرڻ- ڇڏڻ. (شاهه).

تاکُو؛ ص. تڪو- تڪيندڙ، مويي- صمعي، شڪار لاءِ واهيائيندڙ.

تاکُونُ؛ تڏهن کن- تڏه نڪر. (شاهه).

تاکُونُ لا کُونُ؛ انهي وقت يازماني کان.

تاڪي؛ ث (ع) دريءَ جو طوق، دري، تختي، کٽيءَ لاءِ زمين جي ماپيل
پٽي، تس جو هڪ پتو، چم جي ڏيڍي (گيه، تير و جيئڻ لاءِ).

تاڪيد، تاڪيد؛ ث (ع) حڪم- فرمان، ورجايل چون، چٽاءُ-
تنبهه ھد یت.

تاڪيداً؛ ظ. تڪيد سان- تنبيهه سان.

تاڪيد ڪرڻ؛ چٽاءُ ڏيڻ، وري وري چئي زور وڃڻ، حڪم ڪرڻ.

تاڪيد نامو؛ ذ. حڪم نامو، منع نامو، ڊپ نامو.

تاڪيدي امر؛ ضروريءَ سخت حڪم.

تاڪيو؛ ذ. ڪپڙي جو ٿان.

تاڪُ؛ ث. بڪي پختي آزمودگار عورت- حرامڙي زن.

تاڪُ؛ ص. چالاڪ، مشهور.

تاڪڙو؛ ص. تراڪڙو- تنگهو.

تاڪُنُ؛ م. جفا ڪشيءَ سان ڳولڻ، ڪوشش ڪرڻ.

تاڳ پو؛ ذ. جيو پو، گذرڻ، جهو.

تاڳنُ؛ م. ڏکڻي سان ڳڻين- توپ ڏيڻ.

تاڳو؛ ذ. چيه- ڊنگ.

تاڳي؛ ص. ڏاکڻي سان سيل.

تالُ؛ ذ (سن) ڳڻڻ وڃائڻ جو وزن (سازن جي پوري وچت سان)،
وچت (ساز جي)، سازن جي ٺهي، ناچ جا ڪر، هٿن جاناٺ، مڪر،
نخرو، ڪيڏ- ڍونگ.

تالُ پخال؛ ذ. نازنخرا، عذريبتا.

تالُ مول گمر ڪرڻ؛ حو سرگم ڪرڻ، وٺڙو ڪرڻ.

تالُرُ؛ ص. نال ڪندڙ، نخريبن.

تالابُ؛ ذ (ف) تلاءُ.

تالابينُ؛ ص (ف) تو بالا (تباہ بربد، حيران پريشان).

تالانُ؛ ص (ف) جڙ- تباہ، ويران.

تالان والان ڪرڻ؛ تباہ ڪرڻ، حيران ڪرڻ.

تالُئندُ؛ ذ. جمع خرچ جو اُتارو، حسب ڪتاب جو اختصار.

تالُ مڪنو؛ ذ. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.

تازيون پيچڻ؛ ڊريچڻ، ڏاڍي ڪرڻ.

تازيون چڙهڻ؛ ڪن تي گهيرڻ چڙهڻ- پوڙڻ ٿيڻ.

تازيون وڃائڻ؛ خوشيءَ وچان باشا باس ڏيڻ وقت تازيون وڃڻ
(خو ر ڪرڻ وقت بد توک طور تازيون وڃيئون آهن).

تازگي؛ ث (ف) سوک، تازائي، ٿري- لان.

تازو؛ ص (ف) تازه) سائو، سرسبز، سڄو، خوش- چڪو پيو، (ث. نزي)

تازو ڪرڻ؛ حتي ي چلم کي پسنئيءَ جيڪن لاءِ تيار ڪرڻ.

تازو ٿيڻ؛ ص. چڱو پيو، سو پيو، تندرست.

تازي؛ ذ (ع. ف) هڪ قسم جو عربي گهوڙو، هڪ قسم جو
شڪري ڪٽو، (ص) تڪو ڏوڙندڙ.

تازين طورُ؛ تازي گهوڙن جو لشڪر، تازي گهوڙن جا طيلا.

تازيانو؛ ذ (ف) چيهڪ.

تاسُ؛ ث. اُج، چڪ- پاڙ، اڪير- سڪ، بونجها پتن جو مجموعو،
سٽ ٿي- سٽوت.

تاس وٺڻ؛ زمين جي سنوت وٺڻ- زمين سندن.

تاسارو تاسيارو؛ ص. اُڃايل، (ث. تاساري- تاسياري).

تاسجڻُ؛ ايڏجڻ- اُڇو ٿيڻ.

تاسرو؛ ذ (ع. طاس) ڪنجهي جو لسي تر وارو تراڪڙو وٺو.

تاسري؛ ث. ڪنجهي جي تراڪڙي وٺي.

تاسفُ؛ ذ (ع) ڏک- افسوس، بچتاءُ- حسرت.

تاسو؛ ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم- سلڪ.

تاسيرو؛ ص. پاسيرو، تڙچو (ڏک، وار).

تاسيرو ڏيڻ؛ ڪهاڙيءَ جو پاسيرو ڏک هڻڻ.

تاسيسُ؛ ث (ع) بنياد- پيڙه.

تاسيلو؛ ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم- سوسي.

تافتو؛ ذ. ريشم مان اٺيل لسو ڪپڙو.

تاقُ؛ ث. ٿڌڻ ويڪري مٺي، وڏو چينو، تختو.

تاقڙو؛ ص. ويڪرو- موڪرو- تراڪڙو.

تاقو؛ ذ. ڪاٺ جو ٺاهيو تختو، هر لي يا نر جي هڪ ڪاٺي (اهو تختو
جو چڪر جي وچ ۾ بيل هجي).

تاکُ؛ ث. تڪڻ جو عمل- نظر، ڳولا- تلاش.

تاکُ؛ ذ. ٻيڙيءَ جي پچيل مڱل دري- جازو.

تاک ۾ هٿڻ؛ ڳولا ۾ هٿڻ، جڇ ۾ نظر ۾ هٿڻ، منتظر ۾ هٿڻ.

تاکُ؛ تان جو، ٺهي لاءِ ت.

تاکجڻُ؛ حيران ٿيڻ- ٺپ ٺپ، هر سڄڻ.

نال مُول: ذ. حواس-حوصلا.	تانُ: ذ. جي.
نال ميل: ذ. اتفاق-بدي. ميلاب. ناز انداز.	تائائُن: م. ڀڳڻن. نشان. چڪ چڪن ڪرائن.
نالو: ذ. ڪف-جذبو.	تائُن: م. چڪن. وڌائُن. ڊيگهڙين. پڪيڙن. چڪي آئن (پن ڏڻ).
نالور: ذ. سيلابي ڏينہ. تلاءُ.	تڪن-ڏسن. اڳتي وڌن-هنن.
نالھڙو: ص. تانگھو-تراکڙو (ٿانءُ).	تانو: ذ. ڪپھ جو ٽنڊو. تي جيءُ جي کوٽ.
تالي: ش. چاٻي-ڪنجي.	تائي: ظ. تائين.
تاليف: ث (ع) جدا جدا ڪتابن جي انتخاب مان ٺهيل ڪتاب.	تاوانُ، تاوُن: ذ. (ف) زبردستي مٿان پيل ڏنڊ-چٽي. ڍل جو ڏنڊ.
تاليف قلوب: ث. ماڻهن جي دلين کي گڏ ڪرڻ. الفت پيدا ڪرڻ.	تاوڙي: ث. تپت-تاءُ-ڪوسن.
تاليو: ذ. پيرڙيءَ جي ڪوهي جو هڪ رسو.	تاوُن: ث (ف. ت. وان) چٽي. نقصان-چيهو. تاون
تامر: ص. گهٽو-تصم. (شاه).	تاوُن پون: چٽي پون. گچي ۽ مڙيون.
تامر: ث. آندڙ ماڻه-مورا ڪورا.	تاويل: ذ (ع) ڪنهن ڳالهه يا جملي جو ظاهري مطلب ڇڏي، پنهنجي راءِ موجب ڪيل معنيٰ. شرح-سمجھائي. عذر-بهانو.
تامل: ذ (ع) سوچ-ويچار. دير-ڍر.	تاهري: ث. ڳڙ ۾ رڌل مڙي.
تان: ظ (ف. تا) وقت جي حد تائين-نيٺ. تيستائين. تنهن وقت. تئين.	تاهو: ص. تڪو-تڪڙو. اڳ ۾ وڌائو.
وتان-کان. تپوءَ. پڻ اڃا به.	تاهو ٿي وڃڻ: تڪو تڪو اڳتي وڌي وڃڻ-تڪڙو تڪڙو نڪري وڃڻ.
تان تان: تيستائين-ان وقت تائين.	تاهوت: ث. تڪيد. تڪڙ-جلدائي.
تان: ث (ف) ڳائڻ جي هڪ هنر جو نالو (راڳي مطابق سُر جي سلسليوار لاهي چاڙهي وارو لهردار آواز). نڙيءَ ي تارونءَ منجهان هٽيل پلٽو.	تاهوت مڃائڻ: تڪڙ لائڻ. جدائي ۽ لاء زور ڏيڻ.
تانتو: ذ. تڪرار-معاملو.	تاءُ: ذ (ف. تاب) سيڪ-تؤ (باه جو). گرمائش. تابش. ڪاوڙ.
تانتو نه ڇڏڻ: جند نه ڇڏڻ. تڪرار ختم نه ڪرڻ.	تاءُ اچڻ: سيڪ اچڻ. همدردي ٿيڻ. هڏ ڪر ڪرڻ. ڪاوڙا چڻ.
تاندورو: ذ. ٽنڊ. ٽنڊو. ڪنهن وڻ ٻوٽي يا وڻ جو ڏاڳي مثل سنهڙو گوشتو.	تاءُ ڏيڻ: مڃڻ کي وٺڻ ڏيڻ-مڃڻ وٺڻ.
تاندورا ڪيڻ: پاڙون پٽڻ-ڏس ڪرڻ.	تاءُ نه ڪرڻ: پيش نه ڪرڻ. جوش نه ڏيکارڻ.
تانسڻ: ظ. تيستائين. تنهن هنڌ تائين.	تائب: ص (ع) خدا ڏانهن موٽندڙ. توبه ڪندڙ. پڇتائيندڙ. گناهين جي معافي گهرندڙ.
تانگه: ث. سيڪ-اڪير-اڪنڊ. چڪ-ڪاڍو. گهرج-طلب.	تائڻ: ذ (ع) تعويد (تعويد-ڦل. ڳچيءَ ۾ پٺن جو هڪ ڳه (عموماً چانديءَ جو ٿئي).
پاتيءَ جي اونھائي. چيهه-پچاتي.	تائڙي: ث. سج جي تيزي-تپت-ڪڙهو.
تانگه پلڻ: آسرو پلڻ-خيال لاهي ڇڏڻ.	تائُن: م. تپڻ. گرم ڪرڻ. ستائڻ-آزارڻ.
تانگهائڻ: م. اڪير ڇڻ-اڪنڊ ڇڻ. واجهائڻ.	تائڻ تپائڻ: بيزار ڪرڻ. چيڙائڻ. تڪليف ڏيڻ.
تانگهڻ: م. پاتيءَ جو ترو لهڻ. تانگهي پاتيءَ مان لنگهڻ. ڳولڻ. اڪنڊ ڇڻ.	تائي ڪڻڻ: بيزار ڪرڻ. تڪڙ ڪرڻ. تاهوت ٻڌڻ.
تانگهو: ذ. ننڍو پاتي ("تار" جو صند).	تائي تواني: ذ. تڪڙو. ابھرو.
تانگهي ۾ ترڻ: فضول محنت ڪرڻ. بيوقوفيءَ جو ڪم ڪرڻ.	تائيد: ث (ع) پٺپراڻي. حمايت-ٽيڪو. تصديق.
تانوُن: ذ. نقصان. ڏنڊ. چٽي.	تائيد ايزدي: خدايي مدد.
تائيت: ث (ع) گرم موجب جنس مونث اسمن جي علامت.	تائين: ظ. توڙي-سوڌو.
تان: ث. چڪ-تڪ. سيڪ.	تَب، تَبو: ذ (ع. طب) علاج. حيلو.
تان تون: ث. چڪتن. ڇاڇ جوڇ.	تباخُ، تباڪ: ث (ف. طبخ) نڪر جي پٽ.

تبادل: ذ(ع) بدل بدل. متسا. ڏي وٺ. بدني (ملازمت م).
تبار: ذ(ف) خاندن- گهراڻو. قوم- ذات. نسل- اولاد. (ص)
سپڳو- سڳورو.

تبارڪ: ص(ع) برڪت وارو. برگزیدو. بزرگ. قرآن شريف جي
هڪ سورة.

تباشير: ذ(ع) پسرڪي وکر جو هڪ قسم- تبشير.

تباھ: ص(ف) نابود- ناس- ڇٽ. ويران.

تباھ برباد: آجڙيل. هڃيل. هٽيل ماري.

تباھ حال: ص. پريشان حال. ڏٽريل. ڪنگڙل.

تباھ ڪُن: ص. بربد ڪندڙ- س ڪندڙ.

تباھي: ث. بربادي. سڀڪجهڻ سڙڻ.

تبدیل، تبدیلی: ث. صورت بدلائڻ. بدل سڙ. مٽ سٽ. ڦير گهير.

تبر: ث(ف) ڪهاڙي. وڏي ڦرواري ڪهاڙي.

تبرا: ث. (ع) بيزاري. ملامت.

تبرڪ: ذ(ع) هاڻي. جنهن م برڪت هجن جو اعتقاد هجي.
بزرگ يا مرشد کان ميل نھڻو.

تبرڪا: ظ(ع) برڪت طور.

تبرڪات: ذ(ع) بزرگن جون نشانون. درويشن کان تحفي طور مليل شيون.

تبسم: ذ(ع) چڻ مڪن- مرڪ- مشڪ.

تبصرو: ذ(ع) ڪنهن مسئلي ي مضمون متعلق خيالن جو اظهار.
مضمون يا ڪتاب تي ڏنل راءِ.

تبصره نگار: ص. تبصرو ڪندڙ- مبصر.

تبلي رندو: ذ. هڪ قسم جو گول منهن وارو رندو.

تبليغ: ث(ع) چڱي ڳالهه ٻين تائين پهچائڻ. ديني نيڪين جي پڌرائي.
شريعت ۽ مذهب جي تلقين.

تبويب: ث(ع) ڪتاب کي بابن م ورهائڻ.

تت: ذ(سن: تنو) بنيادي حقيقت. حاصل مضب. مختصر- خلاصو.

تت ڪاين: اختصار ڪرڻ. راڌ ڪوڻڻ. اصل حقيقت معلوم ڪرڻ.

تت: ظ. اتي- ان جاء تي.

تتان: ظ. تنهن هٽ کان. اتان- اٿن ئي.

تتبع: ذ(ع) پيروي- تقيد. ڪنهن شاعر جي غزلي نظم جي ڀر
شعر جوڙڻ.

تتير: ص. هوشيار- ڪاريگر- ماهر. جلاڪ.

تتر: ذ. هڪ قسم جو مشهور پکي (ني قسم، ڳڙو، برسي، ڪڙڙو).
تتر چڏائي وڃڻ: غفلت سبب فائدي جهڙو موقعو هٿان مان وڃائڻ.

تترير: تترين پکڙين- چٽو چٽو.

تتر ڪرڙي: ث. ننڍڙن ننڍڙن ڪڪرن جو جهڙ (جيڪي تتر جي
بني ۽ ٺڪڙ سڃن).

تٽڪال: ظ. جهٽ بٽ- بند دير. (ذ) بي بقا زمانو. زماني جي بيهڻ تي.

تٽڪرو: ذ(سن) "تف- بي" وارن (حساب ڪتاب م) جي فهرست.

تٽڪرا تورن: مختلف جنسون هٿ ۾ جهلي تورن. عيب و بچارن.

تٽل: ص. ڪسو. ڪرم. ڪوڙيل.

تٽمو: ذ(ع) ڌٽيو. ڪتاب جي پڇاڙي ۽ مضميني صورت بل حصو.

تٽن تاري: ث. ٻيهر ٽي ۽ وارو مٿا چرو عمل.

تٽو تاوڙ: تدمر تتر ڏينهن. ٿاڪ منجهند.

تٽو پاتي: ذ. ڦڪو پاتي. ڪنگهوپ تي. بي سواد (ڪير. شربت وغيره).

تٽي تاء: ذ. ٽي جو ٽي- هڪدم- جهٽ پٽ.

تٽي تڙي ڏين: يڪدم نوڏي ڪڍڻ- بيٺن نه ڏيڻ.

تٽي تڙي: ث. گرمي سردي. ڏک سک.

تٽي تڙي ڪاهڻ: هروير ڪوشش ڪرڻ.

تٽيءَ کي تائڻ: ڏکويل کي وڌيڪ ڏکيو ڪرڻ.

تٽي: ظ. تنهن جاء تي. اتي. ساڳئي هنڌ.

تٽ: ث(سن) تاريخ- ور. مقرر ڏينهن. بدل ڏينهن (شادي ڏاء- تٽ).

تٽ: ذ. منهن- ڊپو. بجتي- نهايت حد.

تٽان پٽان: ذ. تٽ تٽاء- گس گساء. عذر بهڻ. (ص) وٽو-
هڪڙيڪو.

تٽو: ذ. پٽو (منڊي جو).

تٽو: ذ. ڪپڙ ٽڪيندڙ جيت جو هڪ قسم- چٽو.

تٽليٽ: ث(ع) لاهيت کي تن پانگن م ورهائڻ جو عقيدو (عيسائين
پر خدا. حضرت عيسيٰ عليه السلام ۽ جبرئيل عليه السلام ۽ هندن
م برهمڻ، شيو ۽ وشنو).

تٽپ: ذ(سن) پٽار- پٽو. تپسي- رپ منت.

تٽپ پٽن: تپ کي پٽن جو سون ڪرڻ.

تٽپ چڙهڻ: پرو چڙهڻ. مٿي چڙهڻ. ڊپ وٺڻ.

تٽپ ڌو: ذ. ڦٽڻ جي خبر بي ۽ روتب- سمجھو تپ- T.B.

تٽپا چو: ذ(ف: نمج) منجھو- بستور.

تٽپ س: ث(ع: تنخص) چڪ س. مدنيو. غور و بچار.

تٽپ س: م. چڪ س. مدنيو ڪرڻ برڪن. ويچارڻ.

تٽپ شو: ذ. سشو (ڪنهن مان ٺهڻ).

ٽپاڪُ: ذ(ف) ولولو-گرمجوشي-آتسه.
 ٽپاڪُلي: ث. عام ماڻهن ۾ ٽپ جي بيماري (”سرة“ ۾ ٽپاڪُلي عام ٿئي).
 ٽپائڻ: م. تمام گهڻو گرم ڪرڻ- تنوڏين (باه جو). تاءُ ڏين. تنگ ڪرڻ. آزار ڏيڻ. خني ڪرڻ.
 ٽپائي ڪنڻ: آزار ٻارڻ. وري وري چون. ڪڪ ڪرڻ.
 ٽپت: ث. گرمي- ٽپش. تاوڙي.
 ٽپجڻ: م. ٽپجي پوڻ- ٻرڻ جي پوڻ.
 ٽپس: ذ. اچرچ- حيرت.
 ٽپسيا: ث. (سن) رياضت (نفس کي مرن لاءِ).
 ٽپسي: ص. ٽپسيا ڪندڙ- رياضتي.
 ٽپش، ٽپش: ث (ف) گرمي- حرارت. سج جي تاوڙي.
 ٽپشا: ث. ٽپسي- رياضت.
 ٽپڻ: م. گرم ٿيڻ (باه يا اُس تي). ڪاوڙجڻ.
 ٽپڻو: ص. جلد ڪاوڙجندڙ. چيٽاڪ.
 ٽپئي: ص. جلد ٽپندڙ شيء. جلد ڪاوڙجندڙ. (ث) باه. ڏنپ ڏيڻ لاءِ ڪا خاص تئل شيء يا لوهي اوزار.
 ٽپئي ٽپائڻ: پويان باه باري ڏيڻ. آزار مچائڻ. سُڪ ڪرڻ ڏيڻ.
 ٽپو: ذ (ف: ٽپ) زرعي کتي جي مقرر ايراضي (جنهن ۾ هڪ کان وڌيڪ ديهون شامل هونديون آهن).
 ٽپيدار: ذ. زرعي کتي جو هڪ ملازم (جو ٽپي جي زمين جي داخلا رکي، فصل جي ڏي وٺڻ ڪري).
 ٽپي باه ٿيڻ: م. گهڻو گرم ٿيڻ. م. گهڻو ڪاوڙجڻ.
 ٽپيل: ص. تئل. بخار ۾ ورتل- ٻريل.
 ٽيج: ث. ٻسار کي وکر جو هڪ قسم- ٽيج ڪاڻي.
 ٽيجار: ذ. (ع) وڏو واپاري. سوداگر. تونگر.
 ٽيجارپڻو: ذ. گهڻو ڏن ۽ دولت- تونگري. واپار.
 ٽيجارت: ث (ع) واپار. خريد و فروخت. سوداگري.
 ٽيجارت گاه: ذ. واپار جي جاء- مارڪيٽ.
 ٽيجارتي: ص. واپار جو- ڏي وٺ جو. واپاري.
 ٽيجارتي منڊي: ث. واپاري مرڪز- تجارت گاه- مارڪيٽ.
 ٽيجارتي هوائون: ث. ڏيسور واپار لاءِ خاص سامونڊي هوائون- سائووا.
 ٽيجاوڙ: ذ (ع) حد کان زياده واڌ. واڌارو- اضافو.
 ٽجهاڻل: ذ (ع) ڇڏي وڃي انجائي. دانست. بيخبري- اغمز. پاڻ کي بيخبر ظاهر ڪرڻ.

تجاهل عارفانه: ذ. علم بديع ۽ معاني جو اصطلاح. انجان بنجان بيخبريءَ جو اظهار. ڄاڻي پنهنجي ڪن لائار.
 تجديد: ث (ع) ڪنهن رهيل ڪم. نظام يا تحريڪ کي وري اڀارڻ نئين سر ڇيارڻ.
 تجر: ث (ف) زير زمين ٻهرو (سامان يا ڏاڍي رڪن لاءِ). قبر جي مٿان کليل اڏاوت- چٽي.
 تجرباتي: ص. تجربي وارو- آزمائشي.
 تجربيو: ذ (ع) اهميت. اصول يا ثمر معلوم ڪرڻ لاءِ آزمائش. پرک- آزمودو.
 تجربيڪار: ص. آزمودگار. ڄاتو. هوشيار. ماهر.
 تجربيگاه: ذ. تجربي جي جاء- ليبارٽري.
 تجرد: ذ (ع) اڪيلو سر رهڻ واري حالت.
 تجريد: ث (ع) خلوت- ڪيلاتي. چٽاڻي.
 تجزيو: ذ (ع) ورهاست- تقسيم (جزن جي). ذري پري جي. جج. چنڊ چن.
 تجزياتي رپورٽ: ث. تجزيو ڪيل لکت- جائزو.
 تجسس: ذ (ع) ڪنهن لڪل گاه جي جاچ- تلاش- جستجو- سوغه.
 تجلو: ذ (ع: تجلي) چمڪو- آهائ. سهاڻو. سوجھرو.
 تجلا ڏيکارڻ: چمڪڻ. حسن ڏيکارڻ. هوشيار ڏيکارڻ.
 تجلي: ث (م) الاهي نور جي روشني. جنو- نور. تجلو.
 تجمل: ذ (ع) سينگار. شان شوڪت. دٻدبو.
 تجنيس: ث (ع) هڪجهڙائي- مشابهت. علم بديع موجب جملي ۾ هم شکل يا هم آواز لفظن جو استعمال.
 تجن: م. ڇڏڻ. تباڳڻ. ڪيرائڻ. ڇرڪڻ.
 تجويد: ث (ع) قرآن شريف جي قرئت جو هڪ فن.
 تجويز: ث (ع) رٿ- تدبير. راءِ- نهراءِ.
 تجويز پاس ڪرڻ: نهراءِ بحال ڪرڻ.
 تجهيز: ث. ميت لاءِ ڪفن ڏيڻ جي تياري. ڪنوار لاءِ ڏاج جي تياري.
 تج: ث. ٽن ڀرين جي حالت. رڻو. آنت.
 تج: ث. چيل. ڪل جو ٿورو ذرو.
 تج: ص (سن) ٿورو ذرو- ننڍڙو ذرو. خسيس- ادني. گهٽ- ڪمتر.
 تجج: م. زخمي ڪرڻ- تير يا نيز وڃڻ.
 تجج: م. ڪل لاهڻ- چيل. تراشڻ.
 تحائف: ذ (ع) تحف- سوکڙيون. سوغاتون.
 تحت: ذ (ع) هيٺيون حصو. ٿرو. (ظ) هيٺان.

تحت الشري: زمين جو هيٺيون طبقي. ستون دوزخ.
 تحت اللفظ: ذ. حرف بحرف نفلي ترجمو. شعري لس بڙهن.
 تحتاني حرف: ذ. هيٺان نطقن وارا اکر (ب. پ. پ. پ. وغيره).
 تحرك: ذ (ع) حرڪت - چرپر. جنبش.
 تحرك ۾ اچڻ: عملي طور حرڪت ۾ اچڻ. ڪنهن ڳالهه کي زور وٺائڻ.
 تحرير: ث (ع) ڪتابت. عبرت - مضمون. ڪت.
 تحرير ڪرڻ: لکڻ - قلمبند ڪرڻ.
 تحريري: ث. لکت وارو - لکيل.
 تحريص: ث (ع) حرص - لانچ.
 تحريف: ث (ع) ڪتب ۾ ڦير ڦار.
 تحريك: ث (ع) چرپر. هلچل. ڪنهن ڪم کي شروع ڪرڻ يا زور وٺڻ جي ترغيب.
 تحريك عدم اعتماد: پارليامينٽ ۾ حڪومت خلاف ووٽ.
 تحريم: ث (ع) نماز ۾ پهرين تڪبير جو نونو. منع. حرمت.
 تحسين: ث (ع) سدا - واکڻ. پسندي ۽ خوشيءَ جي اظهار جا لفظ - آفرين - شاباس.
 تحسين جو ڳو: ص. تعريف لائق. پسنديءَ جهڙو.
 تحصيل: ث (ع) حاصلات. تعليم جي تڪميل. ڏل جي وصولي.
 تحصيل: ث (ع) قلعي بندي. مضبوط حفاظت.
 تحفظ: ذ (ع) بچاءُ - سنڀال - حفاظت.
 تحفظات: ذ. انديشا - مطمئن نه هئڻ واري حالت.
 تحفو: ذ (ع) سوکڙي. سوغات. سوکڙي يا تبرڪ طور مليل نشاني.
 تحقير: ث (ع) ذلت - حقارت. نفرت.
 تحقيق: ث (ع) اصليت معلوم ڪرڻ (ڪنهن واقعي يا شيءِ جي).
 ڳولا - ڇاڇ. پڪ - يقين. (ظ) برابر - بيشڪ.
 تحقيق: صوفين وٽ سلوڪ جو هڪ درجو - تصوف ۾ هڪ منزل.
 تحقيقات: ث (ع) ڪنهن مسئلي جا معاملي بابت ڇاڇ.
 تحقيقات ڪرڻ: ڪنهن ڏوهه جي ڇاڇ ڪرڻ. پڇا ڳاڇا ڪرڻ.
 واقعي جي چينج ڇڏڻ ڪرڻ.
 تحقيقي: ص. ثابت. پڪو. مستند.
 تحليل: ث (ع) حالتين جي حالت. جڙن جي ملڻ يا ڌاتو جي ڳرڻ جي حالت. جذباتين.
 تحليل ڪرڻ: ڳارڻ. حل ڪرڻ. هضم ڪرڻ. پڇائڻ.
 تحمل: ذ (ع) ڏيرج - صبر. سهڻ.

تحويل: ث (ع) حوالي ڪرڻ يا قبضي ۾ ڏيڻ جي حالت - سپردگي.
 تحويل ۾ وٺڻ: قبضي ۾ ڪرڻ. گرفتار ڪرڻ.
 تحير: ذ (ع) تعجب - حيراني. وائڙاڻب.
 تخت: ذ (ف) بددست جي ويهن لاءِ مسند - گادي. مسند. پيڙهيءَ جو ڳيون پ سو.
 تخت بخت: راج ۾ پڳ. بددشاهي. عيش آرام.
 تخت تاراج ڪرڻ: تختي ۾ ڏس ڪرڻ - تباهه ۾ ڀر ڏيڻ ڪرڻ.
 تخت تاج: ذ. بددشاهي. اقتدار اعليٰ راج جي پڳ.
 تخت پوش: ذ. تخت جي مٿان وجهڻ يا وڃائڻ جو ڪپڙو.
 تختگاه: ذ. گاديءَ جو هنڌ - راجڌاني.
 تخت نشين: ص (ف) تخت تي ويهندڙ. بادشاهه - حاڪم.
 تخت نشيني: ث (ف) تاجپوشي. حڪومت.
 تخت يا تختو: فتح يا موت. بددشاهي يا گدائي.
 تختو: ذ. ڪٺ جو ويڪرو ۽ لسو پٿيو. ڦرهو (غسل لاءِ). ڏر (ڪپڙي جو).
 تخت ڏيڻ: ضم ڪرڻ. چوريون ڪرڻ. ڏس ڪرڻ. بيزار ڪرڻ.
 تختو تختو ڪرڻ: جدا جدا ڪرڻ. ڏس ڪرڻ.
 تختو ڪڍڻ: ويساهگهائي ڪري دغا ڪرڻ.
 تختي: ث. تختي جو ٽڪر. پٿي - ڦرهو.
 تخريب: ث (ع) تباهي - بربادي.
 تخريبي ڪارروائي: ث. تباهي ڪندڙ عمل.
 تخصيص: ث. تسيير. خصوصيت.
 تخفيف: ث (ع) ڪمي - گهٽتائي. چانڊ. ڪٽر.
 تخلص: ذ (ع) شاعر جو مختصر نالو (جيڪو شعر ۾ نالي بدران ڪم آئي).
 تخليق: ث (ع) پيدا ڪرڻ جو عمل. خلق ڪرڻ. ٺاهڻ - جوڙڻ.
 تخم: ذ (ف) بچ. نطنو. اولاد.
 تخم ريزي: ث (ف) بچ ڏرڻ. بچ چيڻ.
 تخمي: ص. هو ٻوٽو. جيڪو قسمي نه هجي.
 تخمينو: ذ (ع) اندازو (پٽي يا تور جو) - ڪٺ.
 تخيل: ذ (ع) خيال - تصور. سوچ. ويچار.
 تدارپو: ذ. پٺو - آپ - تدارڪ.
 تدارڪ: ذ (ع) ناڄائز ڪم کي روڪڻ جو انتظام. ٻڌڻ - پٺو. بندوبست. عملي قدم (تلافيءَ طور).
 تدارڪ ڪرڻ: پٺو ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ. تلافي ڪرڻ.

تَدْبِرَ: ذ (ع) دوراندیشي-اڳويچر. حکمت عملي.
 تَدْبِير: ث (ع) بندوبست. انتظام. اپاء-تدارڪ. حينو-
 حکمت عملي.
 تَدْرُوبُ: ص. مڪروپ-مڪشڪل-مڪرنڪ.
 تَدْرُوبُ ٿيڻ: بڪرنڪ ٿيڻ. جذبت ٿيڻ.
 تَدْرِيجَ: ث (ع) درجيوار سلسلو.
 تَدْرِيسَ: ث (ع) سکيا-تعليم.
 تَدْرِيسي: ص. سکيو رو-تعليمي.
 تَدْفِينُ: ث (ع) جنازو دفن ٿيڻ-ڪفن دفن.
 تَدْقِيقَ: ث (ع) پوري غور سان ڇاڇ-موشگفي. علمي تحقيق.
 ڳوڙهيءَ سوچ سان معائنو.
 تَدْوِينُ: ث (ع) مواد گڏ ڪري ڪتاب جوڙڻ جي ترڪيب-تاليف.
 تَدَّ: ث (سن: تَدَّ) ڇڪ. مخالف زور جي ڇڪ.
 تَدَّ ڏيڻ: ملهه آڏي هٿ سان زور ڏيئي مخالف کي پاڻ کان پري جهلڻ.
 تَدَّ: ث. ميدان-پونو. تڏي جي ڪنار.
 تَدَّ: ث. هڪ قسم جو جيت (گهرو تڏو، وٽن جي تڏو، پوک جي تڏو).
 تَدَّ وانگر ٽيڪن: لڳاتار دانهون ڪرڻ.
 تَدَّ پڙي: ث. تمام ننڍڙي تڏو تمام ننڍڙي شيء.
 تَدَّرُ: ص. تڏو ڏيندڙ (مله)، آڙي ڪندڙ. آڪر باز. هنيو. وڏائي خور.
 تَدَّنُ، تَدَنُ: م. تڏو. ڏيئي جهلڻ. ڇڪي جهلڻ.
 تَدَّو: ڏکڻي ڀاڱي ۾ جي ڦڙهن مان ٺهيل ڀڄڻ-ڇٽائي گهر.
 تڏاوڙهه: ث. گهر ب بستيءَ جي بربادي-گهٽ موت.
 تَدَّو ڪٽائڻ: لڏائي ڇڏڻ. هڪالي ڪرڻ.
 تَدَّو ڪنو ڪرڻ: مهمان يا گهرايل ماڻهو سان خراب هلٽ ڪرڻ.
 پنهنجو ناموس ٻوڙڻ.
 تَدَّو لتاڙڻ: خراب نيت سان ڪنهن گهر ۾ گهڙڻ.
 تَدَّو وسائڻ: اباڻو گهر آباد ڪرڻ. اب توڌندو اختيار ڪرڻ.
 تَدَّو ويڙهڻ: لڏي وڃڻ-جاء ڇڏي هليو وڃڻ.
 تڏي تي اچڻ: گهر اچڻ. مهمان ٿي اچڻ. معافي وٺڻ خاطر هلي اچڻ.
 تڏي تي ويهڻ: فوتيءَ جي عذر خواهيءَ لاءِ پٿر تي ويهڻ.
 تڏي جو ٺنگ: عزازت جو شرم. پنهنجا پڄا جو لحاظ.
 تڏائي: ص. تڏا ٺاهيندڙ-تڏن وارو.
 تَدَّو: ذ. جيت جو هڪ قسم (تڏڪن وڌو).
 تَدَّهانڪر: ط. تنهن وقت کن وٺي-تڏهن کان.
 تَدَّهين، تَدَّهين: ط (سن: توب) تنهن وقت-ان وقت.

تَدَّهو ڪو: ص. تنهن وقت جو-تڏهن جو-ان وقت جو.
 تَدَّي: ث. ننڍڙو تڏو.
 تَدَّي: ث. تڏو. هيٺين ڇپ جي هيٺن (ڪڏي ڪان مٿي) وچ تي ڇڏيل وار.
 تَدَّذَبُ: ذ (ع) ٻڌتر-فڪر ۽ ويچر.
 تَدَّڪرو: ذ (ع) تذڪره (ذڪر-بين. ڇڙڇو. پڊگيري. سوانح عمري).
 تَدَّڪير: ث (ع) مذڪر مٿي جي حالت. (ضد. تنيث).
 تَدَّلِيلَ: ث (ع) ذلت. خوارِي. بي عزتي.
 تَر: ص (ف) آلو-پسيل. گهميل. تازو. سٺو.
 تَر: ذ (سن: تل) ترو. پانيءَ جو هيٺيون دنگ (ڪوه، واه وغيره جو).
 تري وارو پڳو. مٿاڇرو (زمين جو). آسپاس-پسگردائي.
 ڪپڙي جو ڏيگه وارو پاسو ("بر" جو ضد). زمين سڌي ڪرڻ
 لاءِ ڪٺ جو سينور.
 تَرُ بَدَنَ: بيڙهه پڪي ڪرڻ. ترقي ڪرڻ. پئسو گڏ ڪرڻ.
 تَرُ ٿيڻ: صفاسج ٿيڻ. ڪوٺ ٿيڻ.
 تَرُ ڇڏڻ: طاقت ڇڏڻ. ترهي جو درياءُ ٽٽي پوڻ.
 تَرُ لَهڻ: خبر چارو ٿيڻ. ترو ڄاڻڻ.
 تَر: ذ (سن: تل) مشهور تبلي بچ. بدن تي ڪاروداغ.
 تَر بوڙيندو: ذ. ترن ۽ مٿن مان ٺهيل مٺائيءَ جو لڏون.
 تَر جيترو: ذ. ڏرو. تمام ٿورو.
 تَر سَنَوان نه ٿيڻ: پرورداءُ نالڳ. اميد پوري نٿيڻ.
 تَر مڱ ڌار ڪرڻ: قطع تعلقات ڪرڻ. صفائي ڪرڻ.
 تَر مٿن، پَرَن: شديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ گهوٽ ڪنوار ترن
 جا پڪيري مٿا سٽا ڪندا آهن).
 تَر: ث. ڪور ڪي ڪم ۾ اٿيل ڪپڙي کي ويڙهڻ لاءِ چورس ڪٺي.
 تَرَابُ: ث (ع) مٽي-خاڪ.
 تَرَار: ث. تلوار-شمشير.
 تَرار بازي: تلوارن سان راند-شمشير زني.
 تَرار هيٺان لنگهائڻ: مارڻ-قتل ڪرڻ.
 تَرارو، تَرارُو: ذ. تارازي. تارازيءَ جو وٺ-تورو.
 تَرارِي: ث. ڪاڇن رکڻ لاءِ ننڍڙو بيلهنڪ.
 تَرارَ، تَرارُو: ث (ع) طراز. ننڍي هلڪي پيڙي.
 تَرارُن: م. چيلن-تراشن. ٽرن (مچي وغيره).
 تَرارُو: ث (ف) سامهي-تارازي.
 تَراسَ: ث (سن: تراسه) ڊپ-خوف-پو.
 تَرَاشَ: ث (ف) چيلن جو عمل. رندي جي چيل.

تراشُنُ: م (ف: تراشیدن) چلڻ. گهڙڻ (قلم). رندو هڻڻ.
 تراشو: ذ. ڪاٺي ۽ ڀڄڻ جون گهڙڻ مهل ٿل ڪون - چڻ.
 تراڪڙو: ص. ٽنگهو - ٽاسرو. (ٽ. تراڪڙي).
 ترانو: ذ (ف: ترانہ) گانو - نغمو.
 ترانو: ذ. ڊيگڀ ڪڍي جي تري کي ڏنر لڳيو.
 تراويحُون: ٽ (ع) ويه رکعتون نماز (حي رمضان شريف ۾
 سو مهيني نماز ۾ فرض ڪن پوءِ پڙهجن).
 تراڻ: م. تيل يا گهم بچاڻ (معدن).
 تراڻي تيل ڪرڻ: م. گهم ڪرڻ. سخت سيڪڙ ڏيڻ.
 تراڻي: ٽ. هيٺاهين زمين (جتي سڀ برسات جو پاڻي پوسل ڪري
 بيهي). درياءَ جي ڀر واري هيٺاهين زمين. وادي - ماڻهي.
 تراڻي: ٽ. آڏاڻي جو هڪ اوزار.
 تربت: ٽ (ع) قبر - بني.
 تربند: ٽ. ٽلي پکي (جاز خم تي ٻڌجي).
 تربوزو: ذ (ف) چانهين - هندانو.
 تربيت: ٽ (ع) ماحول کي سمجهڻ جي سکيا - تعليم.
 پرداخت - پرورش.
 تربيت يافته: ص. سکيا ورتل. تعليم يافته.
 تربيتي: ص. تربيت ڏيندڙ - سکيا وارو.
 تربنگ: ذ. جهنگيل - نميل - وٺل.
 ترياءُ: ذ. سڌ سماءُ - خبر چار. سڀاڻ جي خبر چار. منجه - راز.
 ترياءُ لهڻ: خبر چارو ٺهڻ. سڌ سماءُ لهڻ.
 تربت: ٽ (سن) جهڙو پٽ. بنا دير.
 تربتر: ٽ. آند مٺو. لوڇ پوڇ. اجاڻي اڻ ويه.
 تربترو: ص. اجاڻي اڻ ويه ڪندڙ. ٽڪڙو.
 تربتول: ذ. هٿ ٽ. فريب. ويسه گهڻي.
 تربتب: ٽ. (ع) درجيوار شين رکڻ جي حالت. سلسلو - سٿاءُ.
 تربتب ڏيڻ: سٿاءُ ۾ آڻڻ. سهڙڻ - مرتب ڪرڻ.
 تربتبوار: ص. سلسليوار - نمروار. لاڳيتو.
 تربتبي: ص. تربتبوار - تربتب ۾.
 تربجڻ: م. پيرن جا تراخي ٿيڻ.
 ترب: ذ (انگ: ٿرومپ) ٽس راند ۾ ٻول ورو رنگ - حڪم
 (پيسڪو راند ۾).
 تربال: ذ. هڪ قسم جو ٿلهو ٺٺ. جنهن مان پاڻي نڪرندو آهي.
 ترجمان: ص (ع) هڪ ٻوليءَ جو مطلب ٻي ٻوليءَ ۾ سمجهائيندڙ.

ترجمو ڪندڙ. ٻئي جي طرفان ڳالهائيندڙ.
 ترجماني: ٽ. هڪ ٻوليءَ جي ٻي ٻوليءَ ۾ سمجهائي - ترجمو.
 ترجماني ڪرڻ: ٻئي جي خيالن جو اظهار ڪرڻ. ٻئي جي
 طرفان ڳالهائڻ.
 ترجمو: ذ (ع) تحرير ۽ تقرير کي ٻي ٻوليءَ ۾ آڻڻ.
 ترجمي نگار: ص. ترجمو ڪندڙ - مترجم.
 ترجيح: ٽ (ع) برتري - فوقيت. ٻئي کان وڌيڪ سڀني.
 ترجيع بند: ذ. شاعريءَ جي هڪ صنعت.
 ترجيائي: ٽ. سڌي ۽ مڃڻ جي حالت. ٿوري ڌنگ ٺي. ڪنڊا ٺپ.
 تريچڻ: م. چڻ - تراشڻ. رندڻ.
 تريجو: ص. پ سيرو - ڌنگو. ڪنڊا ٺو. (ٽ. تريجي).
 ترخان: اسم خاص. سنڌ جو هڪ حڪمران گهراڻو. جنهن ارغون
 کان پوءِ خودمختيار حڪومت ڪئي.
 تردامي: ٽ. پلٽي پيل هڻڻ واري حالت. گنگهه رهنڻ واري حالت.
 تردد: ذ (ع) ٻڌڻ - سوچڻ وڃڻ.
 ترجم: ذ (ع) ڪهل - قيس - رحم. مهرباني - شفقت. پاڇه.
 ترديد: ٽ (ع) ڪنهن ڳالهه جو انڪار. رد.
 ترديد ڪرڻ: تحرير ۽ تقرير ۾ ڄاڻايل ڳالهين جو انڪار ڪرڻ.
 ترڙ: ص. ٺهڻ ڪن چوٽيءَ تي ٺهڻ (ن ڪارو، نياڳو).
 ترس: ذ (ف) ڊپ - پو. رحم - قيس - ڪهل.
 ترس کائڻ: قيس ڪرڻ - ڪهل ڪرڻ.
 ترسائڻ: م. ٽڪائڻ - رهائڻ. سڙائڻ. رندائڻ - دير ڪرائڻ.
 ترسناڪ: ص. خوف ٿو - پوا ٿو.
 ترسڻ: م. رهڻ - ٽڪڻ. دير ڪرڻ. ترس کائڻ - ڪهل ڪرڻ.
 ترسڻ: م. انتظار ڪرڻ. ماندو ٿيڻ.
 ترسونڊ: ص. رحم دل - ٻا ٻهارو.
 ترسيو: ص. اڇايل - اڇيو.
 ترش: ص (ف) کٽو (ڏاڙهي م).
 ترش رو: ص. رک منهنون. بد مزاج.
 ترشنا: ٽ. (سن) اڇ - ٻيڻ.
 ترشول: ذ (سن) ٽن ٽن ڇن واري ٻولي (هٿير).
 ترشي: ٽ. کڻڻ. سخت ڪلاسي. سختي.
 ترغيب: ٽ (ع) رغبت. لاج - حرص. شوق.
 ترغيب ڏيڻ: آمادو ڪرڻ. همٿائڻ. لانچڻ.
 ترقي: ٽ (ع) وڌو. سڌارو. اضافو. چڙهو. وڃ.

تَرْقِي پَذِيرُ: ص. وڌندڙ، سڌرندڙ، اضافو ٿيندڙ. اوج تي رسندڙ.
 تَرْكُ: ذ (ع) پاسو (دنيا کان). تياڳ. ڇڏي ڏيڻ واري حالت.
 تَرْكُ ڪرڻ: دٻ جي وهنوار کي ڇڏڻ. لاڳاپا توڙڻ. تعلق ڇڏڻ.
 تَرْكُ: ذ. تَرڪستان جو رهاڪو. تَرڪ قوم جو فرد. سپاهي. بهادر.
 تَرْڪاري: ث. سڏي پ جي - بڪريا جي.
 تَرڪائڻ: م. ڪسڪائڻ. لڪائي گم ڪرڻ. ٻڌائڻ.
 تَرڪتاز: ص. ٿيندڙ، معشوق.
 تَرڪتال: ذ. اٽڪل سٽڪل - لهو ٿبو (ڪم ۾). بهاني بازي.
 تَرڪتُ: ذ. ويسا هڳهاتي. دغا بازي. ٺڳي - ڪپت.
 تَرڪش: ذ (ف) تيرن رڪن جي ٿي.
 تَرڪنڊي: ث. ٻوٽي جو هڪ قسم.
 تَرڪنُ: م. تَرڪ ڪرڻ - تياڳڻ. ميسرن.
 تَرڪنُ: ث. تَرڪن واري گپ - چڪن. گسڪن لاءِ لهوارو تختو.
 گسڪن واري پار تي راند.
 تَرڪنُ: م. تَرڪي پون (گپ ۾). مٿان کان هيٺ تي ڪسڪن.
 تَرڪنُ بازي: ث. گپ وغيره ۾ تَرڪن جي حالت. عشق مجازي ۽ ۾
 خط ڪاڻ جي حالت.
 تَرڪنو: ص. تَرڪندڙ. ڪسڪنو - گسڪنو - لسو. (ث. تَرڪئي).
 تَرڪو: ذ (ع) فوتي ۽ جي ڇڏيل ملڪيت - ورثو. سامان - اسباب.
 تَرڪي: ث. غرور - وڏائي - آڪر. تَرڪن جو ملڪ. تَرڪن جي ٻولي.
 تَرڪي تمام ٿيڻ: غرور ختم ٿيڻ. دعويٰ ندرهڻ.
 تَرڪيب: ث (ع) نمونو (ملائڻ جو). تجويز - طريقو. اٽڪل - حيلو.
 تَرڪيبُ بَند: بحر ۽ وزن جي تقطيع (علم عروض جو اصطلاح).
 تَرڪيبُ ڪرڻ: گرامر موجب لفظن جي حيثيت ۽ حالت نروار
 ڪرڻ ۽ جملي ۾ آيل هر هڪ لفظ جو ٻين لفظن سان لاڳاپو ٻڌائڻ.
 تَرڪيبي: ص. تَرڪيب مطابق. تَرڪيب وارو. اٽڪلي.
 تَرڪانُ: ذ. وادو - ڍڪڻ.
 تَرڪوٽ: ث. اثاث - ڪمي.
 تَرڪاھُ: ص. نابود - ڇٽ - تري تانين ڳجهڻ واري حالت.
 تَرْمُ: ذ (ف) تَرنگ. قيد خانو - جيل.
 تَرْمُ مَر پون: قيد ڪائڻ. جُنيون سهڻ. خوار خراب ٿيڻ.
 تَرْمِجي: ذ. باز جو هڪ قسم.
 تَرْمِذي: اسم خاص. حديثن جو هڪ مشهور ڪتاب (امام تَرْمِذي
 جو ٺاڪيل).
 تَرْمِرائڻ: م. اکين جو تَرور ڪرڻ - تَرورا اچڻ.

تَرْمُوري: ث. سيري جو اهو ڏينهن (جنهن کان پوءِ رات ننڊي ۽
 ڏينهن وڌو شروع ٿيندو آهي).
 تَرْمِيمُ: ث (ع) درستي. اصلاح. ڦير ڦار.
 تَرْمِيمي: ص. تَرْمِيم ڪيل - تَرْمِيم وارو.
 تَرْنِج: ذ (ف) ميوي جو هڪ قسم (نرنگي ۽ جهڙو).
 تَرْنَجِين: ث. پيسار کي وڪر جو هڪ قسم.
 تَرْنِگ: ذ (ف) ساز جي تند جو آواز. لهر - موج. منگ. ريچڪ - پور
 تَرْنِگ: ذ. ڏيلو گهوڙو. (ف) تَرْم - جيل.
 تَرْنِگي: ص. لهر - موج. جذبي ٻورالو.
 تَرْنَم: ذ (ع) سُر - آلاپ.
 تَرْنِي: ث. (سن) سهتي عورت. ڪنن - وچ. روشنيءَ جو ڪِرَٽو.
 تَرَنُ: م. پاڻيءَ جي مٿاڇري تي هلڻ يا پاڻ جهلڻ. تري پار ڪرڻ.
 تَرَنُ. لڙهڻ. تڙي تي پڇائڻ يا پڇڻ. چوڌا لاهي لسو ڪڍڻ
 (ڪٺ ڍوڳي).
 تَرَنُ: م (سن) تَل (تور ٿيڻ - وزن ٿيڻ) ساهمي ۽ ۾.
 تَرْنِي: ن. تَرَن جو ٿانءُ (ڪٽجي وغيره).
 تَرَوُ: ذ. تَر - ترواري هينامين حد. هينيون پ سو (بيٿري، جُتي ۽ جو).
 پڇاڙيءَ جي بچت (پنگ جي).
 تَرَوُ گهرائڻ: خدمت ڪرڻ. وري وري پنڌ ڪرڻ (ڪنهن ڪم لاءِ).
 تَرَوُ لڳڻ: طعم رکي وڌيڪ سڪا اچڻ - طعم سڙڻ. بيوس ٿيڻ.
 تَرَوَهَن: بنا معاوضي سخت محنت ڪرڻ.
 تَرَوُ: ذ. سونار کي ڪم جو هڪ اوزار (زيورن تي چٽڻ ڪڍڻ جو)
 تَرور: ث. پاڻيءَ جي مٿان سٽي سبب جهر ۾.
 تَرورائڻ: م. پاڻيءَ جي مٿاڇري تي سٽي پون سبب. سج جي ڪرڻ
 سان طرحين طرحين رنگ ڏسجڻ.
 تَرورو: ذ. سج جو ڪِرَٽو (جمع. تَرورا).
 تَرورا ڪرڻ: اکين جو چٽي ۽ طرح شيون ڏسڻي سگهڻ.
 تَرَوِڪڙي: ث. ڏسو "تلو ڪڙي".
 تَرَوِيحُ: ث (ع) رواج ۾ آڻڻ. رسم - رواج.
 تَرَهْتَجُن: ٿڪجڻ. ٻاڳاري ۽ ۾ وجهڻ.
 تَرَهو: ذ. ڪن ڪان ۽ ڪاٺين جو نوڙين رسين سان تَر ٻڌي ٺاهيل
 منجو (پاڻي ۽ ٻيڙيءَ طور ڪم اچي).
 تَرَهو ٻڌڻ: ڪنهن ڪم لاءِ ڪوشش ڪرڻ - بسم الله ڪرڻ.
 تَرَهو توائي ٿيڻ: وسيلو هٿان وڃڻ - بيوس ٿيڻ.
 تَرَهوٽ: ث. ٻاڳاري ۽ ۾ هينين ڪاٺي - لار.

تري: ث. ديبگ ياد بگرتي جي سڙي ويل ترم نئون وجهي ٿرو. (ف) آلان-نمي. تازگي.

تري، تري: ث. هٿ جو وچ وارو سنئون پاسو. پير جو ترو رو پاسو.

تريءَ تي بهشت: اتي جواڻي موجود. جهٽ تي.

تري تيل نه لڳن: نه مڃن-نه پاسن. ڪجهه نه ورن.

تير پٽن: زور ڀڄڻ. پاڙ پٽن. گهوٽ جو ڪو رجي مٽ ڪوٺڻ.

تري ڏيڻ: بچاءُ خاطر آڏو هٿ ڏيڻ. مدد ڪرڻ.

تري هنن: آيد مڪ ڪرڻ-آين. پيهاري راند ۾ مخالف کي چاڻيءَ وارو ڌڪ هڻڻ.

تريءَ هيٺان سڃ لڪائڻ: وڏي گندهي مشهور واقعي کي لڪائڻ جي ڪوشش ڪرڻ. بيسود ڪوشش ڪرڻ.

تريڻ پير: ط. بينلائي منجهان ڪنگ ڀڄڻو. ڪريل.

تريون ڪوڙڻ: دسجن (ملمه ۾)، زور ٽٽڻ، ونڊو ٽٽڻ. ڪنگال ٿيڻ.

تريون گسائڻ: گهڻو هلڻ. سخت پور هيو ڪرڻ.

تريون مهٽڻ: هٿ مهٽڻ (پچتاءُ ۾) - افسوس ڪرڻ - پچتاءُ ڪرڻ.

تري: ث. جوئر جو هڪ قسم. سون تورڻ لاءِ ننڍڙي ساهمي ٽڪري. گهوڙي.

ترياق: ذ (ع) زهر جي اثر لاهڻ جي دوا - اوتار (ڪنهن دوا جي ائرجو).

تريز: ث (ف) بهران جواڳو - دامن.

تريئل: ص. پڪل. ٿري آيل. ائريل.

تريئل: ص. تور ڪيل - وزن ٿيل.

تريٺاڪ: ص. تمام چالاڪ. نهايت حرفتي. مڪر - فتني باز.

تريون: ث. پنن يا ڪڪن جون پريون، جن تي متهو اچي ويهن.

تڙ: ث. ٽڪر (سوپاريءَ جو)، ڌرو (مصريءَ جو)، ٻوٽي (گوشت جي)، هڪل (شڪار لاءِ).

تڙ: ذ (سن: ٿٽ) ڪندرو - ڪنڌي. ڪناري وارو سوکوهنڌ - گهيڙ. ٻيڙيءَ جي ٺنگهڻ جي جاءِ - پٽن. ڪوه. غسل. احتلام.

تڙ تانگهڻ: ڳولا ڪرڻ، ڪوشش ڪرڻ.

تڙ پون: احتلام ٿيڻ.

تڙ ڏيڻ: وهنجارڻ (ميت کي)، غسل ڏيڻ.

تڙ لائڻ: ڪنڌيءَ ڀيڙو ڪرڻ، پار پڇڻ.

تڙ: ث. موسم - مند. قرض جي قسط.

تڙ هڻڻ: مند گسائڻ - ٻيڙي مندون ڦرڻ - ڏيڻ (مال جو).

تڙائڻ: م. هڪالي ڪيڻ - لوڏائڻ.

تڙبنگ: ذ. ٽڙبنگ - اٽڪلي.

تڙپيڙ: ث. سوڙهه - تنگي، سختي، وڻ پڪڙ.

تڙ ٽڪڙ: ث. تمام گهڻي ٽڪڙ. ٻهراڻي.

تڙ پڪڙ: ث. وڻ پڪڙ.

تڙپ: ث. ٽڪڙو - لوڇ. بيتراري. امنگ.

تڙ پائڻ: ٽڪڙن - لڇائڻ.

تڙپڻ: م. لڇڻ - ٽڪڙن. سڪڻ. بيقرار ٿيڻ.

تڙپو ٿو: ٻوٽي جو پوٽو. (ث. تڙپو ٿي).

تڙ ڏاڏو: ذ. ڏاڏي جو ڏو. (ث. تڙ ڏاڏي).

تڙ ڦل: ذ. هار سينگار - تيل ڦليل - سينڌ سرمو.

تڙ ڦڻ: م. لڇڻ - ٽڪڙن. تڙپڻ.

تڙ ڪو: ذ. صبح واري آس. دءُ (سج جو).

تڙ ڪول: ث. پٽ وارو اهو پاسو، جنهن تي صبح جو سج اڀرڻ سان تڙ ڪوپي.

تڙ ڳڻ: م. وڏي پٽيءَ ۾ ٽيهون هٿ ۽ ڳجهڙو ترڻ.

تڙ نانو: ناني جو نانو. (ث. تر ناني)

تڙڻ: م. پڇڻ. ڊوڙائڻ (وهڻ). هڪلڻ (پڪي، جانور). لوڏڻ.

تڙي ڪيڻ: نيڪالي ڏيڻ. لوڏڻ. هڪلي ڪيڻ (جانور).

تڙو: ذ. ٻيڙيءَ جي ڪچي ۾ تيل ٽنگ.

تڙي: ث. چينپ. ڌڙڪو - چڙب.

تڙي چاڙهڻ: ڌمڪي ڏيڻ. چڙب ڏيڻ. ڌڙڪو ڏيڻ.

تڙيان: ث. نار جي هڪ ڪٺي.

تڙيل: ص. هڪيل. لوڏيل. نيڪالي ڏنل.

تڙي گڙي: ط. بيٺي پير - بنا دير - تهڻا. اتي جواڻي - نه پيه.

تڙ: ط. سڌو - پورو نشان تي.

تڙ ڪيه: ث (ع) پ ڪئي.

تڙ ڪيه نفس: ذ. نفس جي پاڪائي.

تڙ لڙل: ذ (ع) جنبش، تحرڪ، زلزلو.

تڙ ٺيڻ: ث (ع) ر ٿيڻ - سينگار.

تڙي، تڙلي: ث. ٻيڙي راند لاءِ گور ٺڪري - ٺاپون.

تڙس: ذ (ع: طس) ٺڪر جو ننڍو ماڻهو.

تڙاهل: ذ (ع) غفلت - سستي. لاڀرواهي.

تڙائڻ: م. خوش ڪرڻ، ريجائڻ.

تسبيح: ث (ع) ڌڻيءَ جي وڏي ۽ جوڌ ڪرڻ. ڏنڻ جي مالها (جنهن تي ذڪر ڪجي).

تَسْبِيحُ سورن: تسبيح تي خدا جو ذڪر ڪرڻ. وڃڻو پڙهڻ.

تَسْخِيرُ: ث (ع) مٽي يا ٽيڪسٽ جي حالت، فتح، جيت، سوڀ.

تَسْرُ: ث. ڪپڙي جو قسم - ريشمي سُوسي.

تَسْرِي: ث. ڪنجهي جي ٽراڪٽري وڻي.

تَسْكِينُ: ث (ع) تسلي - دلچاء، آرام.

تَسْكِينُ بَخْشُ: ص. پڪو - يقيني. خاطري جهڙو.

تَسْلَا، تَسْلَاتِي: ث. تسلي - دلچاء، خاطري - پڪ.

تَسْلَطُ: ذ (ع) غلبو، مضبوطو، قبضو.

تَسْلَسُلُ: ذ (ع) سلسليوار حالت - سلسلو، ڳنڍاپو.

تَسْلُو، تَسْرُو: ذ. ڏونگهي ٿالهي.

تَسْلِي: ث (ع) دلچاء - دلداري. خاطري - پڪ.

تَسْلِيمُ: ث (ع) سپردگي، منظوري - قبوليت، مڃتا.

تَسْلِيْمَاتُ: ث (ع) سلام - نيز.

تَسْمُو: ذ (ف) ڄم جي سنهي تنڊ. ٻوٽ جي ڪڍي.

تَسْنِيدُ: ث. عربي يا فارسيءَ لفظ جي صورت کي سنڌي صورت ۾ بدلائڻ.

تَسْنِيمُ: ث (ع) بهشت جو هڪ چشمو.

تَسَنُ: م. اڄ جهلڻ.

تُسَنُ: م. خوش ٿيڻ. راضي ٿيڻ. رجهڻ.

تَسُو: ذ. اڄ - پياس، بڪ - فاقو، تڪليف - سختي.

تُسُو: ث (ف، تَسُو) ڪنهن شيءِ جو ذرو (جو جي مقدار جيترو).

تَسِيُو: ذ. اڄ - پياس، بڪ - فاقو.

تَسِيَا ڏيڻ: جسم کي بڪ ڏيڻ - اڄ بڪ سهڻ.

تَشْبِيْبُ: ث (ع) قصيدي جي شاعراني تهذيب.

تَشْبِيْهَ: ث (ع) ڀيٽ، مشابهت، هڪجهڙائي، مناسبت.

تَشْخِيصُ: ث (ع) اهڃاڻن سان بيماريءَ جي پرک، سڃاڻپ.

تَشْدُدُ: ذ (ع) ڏاڍائي - جبر، سختي - ايڏاڏ.

تَشْدِيْدُ: ث (ع) ٻن ساڳن اکرن کي ٻٽو ڪري اچارڻ لاءِ املا جي

نشاني (٣) - شد.

تَشْرِيحُ: ث (ع) سمجهاڻي - وضاحت.

تَشْرِيحِي: ص. تشريح وارو - شرح سان - وضاحت.

تَشْرِيفُ: ث (ع) عزت، شرف، عزت افزائي.

تَشْرِيفُ فرما ٿيڻ: ڪنهن معزز شخص جو اچڻ.

تَشْفِي: ث (ع) شفا، تندرستي - صحت، دلجمعي، خاطري.

تَشْكِيْلُ: ث (ع) ساخت - گهڙڻو، بناوٽ.

تَشْنُجُ: ذ (ع) بدن سينجڻ جي بيماري.

تَشْنُجِي: ث (ف) اڄ، سڪ.

تَشْنَه: ص (ف) اڄو - پيسو، سڪيل.

تَشْنَه ڪام: ص. اڃايل، سڪيل.

تَشْنَه لُبي: ث. پياس - اڄ، سڪ، سٺ.

تَشْوِيْشُ: ث (ع) پريشان - ڳٽي، جهوري، وڻ.

تَشْهِيْرُ: ث (ع) مشهوري، بدنمي، خواري.

تَصَادُّمُ: ذ (ع) ٽڪر (ماڻهن يا گڏين جو).

تَصْحِيْحُ: ث (ع) درستي (لکت جي).

تَصْحِيْفُ: ث (ع) لفظن، مرزبن، زبرن جي غلطي (جنهن ڪري اچار

مختلف ٿي پوي).

تَصْدِيقُ: ث (ع) سچي هئڻ جي شاهدي، ثبوت، سچائيءَ جي تائيد، پڪ.

تَصْدِيقُ ناهو: ذ. سچائيءَ جي تائيد وارو دستاويزي ڪاغذ، اينڊيوٽ

تَصْدِيقِي: ص. تصديق وارو - تصديق ڪيل.

تَصَرَّفُ: ذ (ع) استعمال، اختيار، قبضو، خرچ.

تَصَرَفُ مَرِ اَتَن: پنهنجي اختيار هيٺ آڻڻ، خرچ ڪرڻ.

تَصْرِيْحُ: ث (ع) وضاحت، سمجهاڻي.

تَصْرِيفُ: ث (ع) تبديل، گردان، ڦيرو (گرامر ۾).

تَصْغِيْرُ: ث (ع) ننڍائي، ننڍڙائي.

تَصْفِيُو: ذ (ع) صفائي (معاملي جي)، نبيرو، صلح.

تَصْفِيِي طَلَبُ: نبيري جا گهر جاڻو - جن جو نبيرو ڪرڻو هجي.

تَصْنَعُ: ذ (ع) بندوٽ، ڏيک.

تَصْنَعُ پسندي: ث. رياڪاري.

تَصْنِيْفُ: ث (ع) ڪتاب (لکن)، مضمون نويسي، تحرير - لکيت

(جمع، تصانيف).

تَصْنِيْفُ ڪرڻ: ڪتاب ٺاهڻ.

تَصْنِيْفُ ۽ تَالِيْفُ: لکن ۽ مرتب ڪرڻ (ڪتاب).

تَصَوُّرُ: ذ (ع) دل ۾ وهاري، خيالي تصوير، نقشو - خاڪو، خيال.

تَصَوُّرَاتِي: ذ. تصور وارو - خيالي.

تَصَوُّفُ: ذ (ع) نفساني خواهشن کان پاڪائي، نفس جي پاڪائي؛

جو طرب ٿيڻو، علم معرفت، فقير طبع ماڻهن جو رويو.

تَصَوِيْرُ: ث (ع) شڪل - صورت، نقش، خاڪو.

تَصَوِيْرُ بَنَاجُ: حيرت ۾ رت بَنَاجُ - هڪو پڪو ٿيڻ.

تَصَوِيْرُ ڇِڪَڻ: فوٽو ڪڍڻ (ڪئميرا وسيلي)، ڪو واقعو اهڙي

طرح بيان ڪرڻ، جو ذهن ۾ ان جو نقشو ٺهي.

تصوير نگار: ص. تصوير چڪيندڙ - ڪئميرا مٿن. تصوير
 نهيندڙ - مصور.
 تضاد: ذ (ع) ابتڙ عمل - مخالفت.
 تضمين: ث (ع) شعريءَ جي هڪ صنعت (بني جو شعري مصرع
 پنهنجي شعر ۾ حوالي طور آڻڻ).
 تظهير: ث (ع) پڪ ڪرڻي - صدي.
 تعارف: ذ (ع) سڃاڻپ، واقفيت - ذيت.
 تعارف ڪرائڻ: واقفيت ڪرائڻ - سڃاڻپ ڪرائڻ.
 تعارف جو محتاج نه هئڻ: بيحد مشهور هئڻ - مپرو - مشهور هئڻ.
 تعارفي: ص. تعارف ورو (وري)، ابتدائي - شروعاتي، افتتاحي.
 تعاقب: ذ (ع) پٺ وٺڻ، پٺ - پڇو.
 تعاليٰ: ص (ع) بڪر مٿنهن - بڪر بلند (هي لفظ الله رب
 خدا ۽ ڌرتي سان صفت طور ڪم اچي).
 تعاون: ذ (ع) مدد - همراهي.
 تعبير: ذ (ع) ڪنهن ڳوڙهي خيال يا مضمون جي وضاحت.
 سمجهتي (خواب جي).
 تعجب: ذ (ع) عجب - چرچ - حيرت.
 تعداد: ذ (ع) شمار - ڳڻپ، ڳڻيو، ڳڻ.
 تعدي: ث (ع) جٽ، سيڪٽ، ناحق.
 تعدي ڪرڻ: جٽ ڪرڻ، سيڪٽ ڏيڻ، انڌي ڪرڻ.
 تعريف: ث (ع) سمجهائي، وصف، ساراهه - واکڻ.
 تعريفِي: ص. تعريف لائق - ساراهه ٿيل.
 تعزيت: ث (ع) پرچاڻي (فوتِيءَ جي عزيزن سان) - عذر خواهِي.
 تعزيت نامو: ذ. عذر خواهِيءَ وارو خط.
 تعزيتي اجلاس: ڪنهن جي وفات تي ڪوٺايل تعزيت واري گڏجاڻي.
 تعزير: ذ (ع) شرعي حڪم پيچڻ جي سزا، قانوني فتنو.
 تعزيرات: ذ (ع) قاعد - قانون، قانوني فتنو.
 تعزيري ڪارروائي: ث. سزا ڏيڻ لاءِ ڪيل ڪارروائي.
 تعزير: ذ (ع) تعزير - حصر - ستم حسين رضه جي روضي جو
 نذر - تبوت.
 تعصب: ذ (ع) بيحد طرفداري، بيحد حمايت، تنگدلي، بعض.
 تعصبي: ص. تعصب ڪندڙ - متعصب.
 تعطيل: ث (ع) ڪم ڪرڻ فرغت، ادري يا ڪم بند ٿيڻ
 سبب موڪل.
 تعظيم: ذ (ع) عزت - مان - شرف.

تعظيم: تعظيم ڪرڻ، تعظيم جي سڌ رکڻ ڪرڻ.
 تعلق: ذ (ع) لاڳاپو - واسطو، آشنائي، ڳنڍاپو.
 تعلقات: ذ. لاڳاپو - واسطو.
 تعلقدار: ص. لاڳاپو - وسندار، پونڊ، نوڪر.
 تعلقو: ذ. مختبر ڪريءَ جي حد.
 تعليم: ث (ع) سکڻ، تدريس، پڙهائي، تنهن.
 تعليم بالغان: ث. بالغن لاءِ سکيا.
 تعليم نوان: ث. زندگي تعليم.
 تعليم گانو: ذ. تعليم جو انتظام هلائيندڙ محڪمو.
 تعليم يافتہ: ص. سکيا ورتل، پڙهيل.
 تعليمي: ص. تعليم سان لاڳاپيل.
 تعمير: ث (ع) عمارت سازي، اڏاوت.
 تعميري: ذ. اوت سان واسطو رکندڙ، آباديءَ خوشحاليءَ جي سسئي جو.
 تعميل: ث (ع) پوئواري، بجاواري، سراجي.
 تعويد: ذ (ع) دعا جو ڪاغذ يا نقش (ڳچيءَ ۾ ٻڌجي) - ڦل -
 تانيت، ڳه جو هڪ قسم.
 تعويد ڪرائڻ: دعا جو ڪاغذ لکرائڻ (صحتي وغيره لاءِ).
 تعويد وجهڻ: ڏوه جو تعويد پيارڻ يا پورڻ.
 تعيش: ذ (ع) عيش، سک، خوشي.
 تعين: ذ (ع) مقرر، بحالي.
 تعاري: ث (ف) وڏو ٺوٺو ٿانه (گاري ڪٽڻ لاءِ).
 تعاري مزوري: ث. ڏهاڙي، واري مزوري اڏاوتي ڪم (م).
 تغافل: ذ (ع) غفلت - بي ڌياني، بيخبري، سنستي.
 تغافل شعار: ص. سنست، غافل، بيپرواه (معتشوق).
 تغير: ذ (ع) تبديلي - ڦيرو.
 تغو: ن (ف) حيف - ملامت.
 تفاخر: ذ (ع) تڪبر - وڏائي، غرور.
 تفاوت: ذ (ع) ڏوري - ويجهو، فرق، اختلاف.
 تغائل: ذ (ع) ڦل، سنسون.
 تفتيش: ذ (ع) ڪولاچ، ڇاڇو، تفتيش.
 تفرقو: ذ (ع) فرق - اختلاف، ڦوٽ - تڌي - تڌو.
 تفریح: ب (ع) ڪر خوشي، فرحت، وندر، هوا خوري.
 تفریح: ڪر خوشي، حاضر، مذهب طور.
 تفریق: ب (ع) حد، تڌو، ورهست.
 تفریق ڪرڻ: حصن جو چيد ڪرڻ، ورهڪو ڪرڻ.

تفسير: ذ (ع) پوري سمجھائيءَ وارو بيان. قرآن شريف جي معنيٰ سمجھائي.

تفصيل: ذ (ع) وچور، سربستو احوال.

تفصيلوار: ص. سلسليوار- سربستو، وضاحت سان.

تفصيلي: ص. تفصيلوار- منصل.

تفضيل: ذ (ع) هڪ کي ٻئي تي فضيلت ڏيڻ واري حالت- ترجيح.

تفكر: ذ (ع) خيال- ويچار، گستي، غور و ويچار.

تفنگ: ث (ف) بندوق.

تفنگجي: ص. بندوق هلائيندڙ، بندوق هٿ جو ماھر.

تفنگ: ذ (ف) ڏاڳن جو مڇو، جنهن ۾ سٺي لڳل مڇي (جيڪو نراني ۾ وجهي ڦوڪ ڏيڻ سان نشان تي لڳي) - انجي گل.

(ص) بهادر- سورهي، جوانمرد.

تفوق: ذ (ع) فوقيت، برتري.

تفويض: ث (ع) حوالو، سپردگي.

تفهيم: ث (ع) ڄاڻ، سکيا.

تقابل: ذ (ع) مقابلو، پيٽ. (ظ) دويدو- آمهون سامهون.

تقابلي تجزيو: پيٽ وارو جائزو.

تقاضا: ث (ع) طلب، گهر، ضرورت.

تقاوت: ث (ع) ديندار، خدا ترسي، عبادت.

تقاوي: ث (ع) ٻني پاب ديءَ لاءِ قرض.

تقدس: ذ (ع) برگزیدگي، پڪائي، پڪيزگي.

تقدس ماب: ص. ڀلارو شخص- برگزیدو.

تقدم: ذ (ع) اڳتي وڌڻ يا اڳتي هڻڻ جي حالت، اڳي هڻڻ، ترجيح.

تقدير: ث (ع) ذاتي طرفان مقرر ٿيل حصو، الاهي حڪم، لکيو، پاڳ- بخت، قسمت.

تقدير اچڻ: لکيو پڇي اچڻ، نحوست آڏو اچڻ.

تقدير: ث (ع) پاڪائي، نيڪي، جويان، بزرگي جي ساراه.

تقديم: ث (ع) برتري- ترجيح، ڪتاب جو مهاڳ- مقدمو.

تقرب: ذ (ع) ويجهائي- اوڏائي.

تقرر: ذ (ع) مقرر (ملازمت ۾).

تقرري: ث (ع) مقرر (ڪنهن عهدي يا نوڪري ۾).

تقريب: ث (ع) ويجهائي، رسم (جنهن ۾ ماڻهو گڏ ٿين)، گڏجائي- مجلس، دعوت.

تقريباً: ظ (ع) جي ويجهو- لڳ ڀڳ، اٽڪل روءِ- ٿلهي لکي.

تقريب: ث (ع) بيان- ليڪچر- خطاب.

تقريب: ث (ع) ڪنهن ڪتاب بابت راءِ (جنهن ۾ مصنف جي ساراه، مقصود مڃي).

تقسيم: ث (ع) پڳوار ورهاست، ورهاڱو- ونڊ وڇ.

تقصير: ث (ع) ڏوه- قصور، خطا.

تقطيع: ث (ع) شعر جي مصرع جي بحر جي رڪن موجب وڇ.

تقليب: ث (ع) لفظ جي حرفن جي ابتي ڦير گهير.

تقليد: ث (ع) تشقيد تي هٿ- پيروي، بنا سوچ و بچار ڪنهن نظريي جي پيروي.

تقليدي: ص. پيروي ڪندڙ، اڪيون ٻوتي ڪنهن جي پويان لڳندڙ.

تقويٰ: ث (ع) خدا ترسي، گناهن کان بچاءُ، پرهيزگاري.

تقويت: ث (ع) مضبوطي- پڪائي، طاقت- سگه، پٺپرائي- ٽيڪو.

تقويم: ث (ع) نهايت سهڻي سٽاءُ، قيمت جي ڪٽ، جنٽري.

تقي: ص (ع) پرهيزگار- ٻار سا- خدا کان ڊڄندڙ.

تڪ: ث. نظر- نگاهه، ڪٽ واري نگاهه، اندازو، اٽڪل روءِ تور.

تڪ تور: ث. سوچ و بچار، تخمينو- ڪٽ.

تڪ ۾ رهڻ: انتظار ۾ رهڻ، واٽ ٺهريندو رهڻ، آسري ۾ رهڻ، ڳڻ ڳوٺ ڪندو رهڻ.

تڪ نه هجڻ: ڊپ نه هجڻ، ڪنهن جي پرواهه نه هجڻ.

تڪون ڪرڻ: رٿون رٿڻ، واجهائڻ.

تڪ: ذ. ڊپ ڳو- ٽڪرو، وڇ، ڪپڙي جو ڌڙ، شهر جو پڳو، زمين جو ٻاڌ ٽڪر، هڪ ميمبر جي چونڊ واري مقرر ايراضي.

تڪبندي: ث. اليڪشن لاءِ چونڊ ايراضيون ٺاهڻ.

تڪ: ث. ڳيت، وڏو ڍڪ، بيڪهي پيئڻ.

تڪ: ث. ٻن چئن لفظن جي موزون سٽ، بيت جي سٽ، مصرع جو حصو.

تڪ ملائڻ: قافيو ملائڻ، ساڳئي نموني جي ڳانه ڪرڻ، هاڻي هلائي، تڪبندي: ث. شر ۾ قافيي بندي.

تڪبر: ذ (ع) هٿ- غرور- آڪڙ، ڦوٽو.

تڪبير: ث (ع) خدا جي وڏائيءَ جو بيان، خدا جي وڏائيءَ جو فقرو "الله اڪبر" (نماز يا جانور کي حلال ڪرڻ ۾).

تڪبير اوليٰ: ث. نماز جي پهرين تڪبير.

تڪبير وجهڻ: "الله اڪبر" چئي جانور کي سڀرو جهڻ- ذبح ڪرڻ

تڪبير هٿن: "الله اڪبر" چئي نماز شروع ڪرڻ، وڏي آواز سان "الله اڪبر" چوڻ.

تڪذيب: ث (ع) ڪوڙو ڪرڻ يا سمجهڻ واري حالت.

تڪرار: ذ (ع) وري وري چوڻ، بحث، زباني جهيڙو، ضد- ڦڏو.

تڪرار ٿيڻ؛ بحث ٿيڻ، ڦڙو ٿيڻ، دشمني ٿيڻ.

تڪراري؛ ص. تڪرار هيٺ آيل - ڦڙي ۾ پيل (معاملو)، جهيڙڪ - فساد،

تڪريم؛ ث (ع) احترام، تعظيم، عزت.

تڪڙ؛ ث. سيگهه - جلدائي، ابھرائي، تاهوت، بي ميري.

تڪڙ پڪڙ؛ حدڪان وڌيڪ تڪڙ - جنم ڀري، وڻ وٺڻ.

تڪڙو؛ ص. تڪڙ ڪندڙ، ٻيڙو، تالو، (ذ) جند - سگهو، (ث. تڪڙي).

تڪڙو پوڻ؛ آندو لڳ لھائڻ، ڳنھائڻ ۾ ڳرائي ڪرڻ.

تڪفين؛ ث (ع) ڪفن ڏيڻ جي حالت.

تڪل؛ ث. ننڍڙو لغڙ - گڏي (لغڙ).

تڪلف؛ ذ (ع) ٻئي کي تڪليف ڏيڻ جي رسم، تڪليف ڏيڻ جو عمل.

تڪلي؛ ث. ٺھري - پلستر.

تڪليف؛ ث. ڏکيائي - دشواري، ڏڪ - ايذاء، مصيبت، ڪشالو، بيماري.

تڪليف گوارا ڪرڻ؛ تڪليف سھڻ.

تڪليف ۾ وجھڻ؛ تڪليف ڏيڻ، تڪليف واري ڪم ۾ لڳائڻ.

تڪمو؛ ذ (ف) ستمن ٺھيل ٻيڙو - سرت، هڪ قسم جو گل.

تڪميل؛ ث (ع) پورائي، پچائي - تنھ.

تڪڻ، تڪڻ؛ م. ڏسڻ - ٺھارڻ، غور سان ڏسڻ، ڳھورڻ، واجھائڻ.

تڪي توري؛ سوچي ويچاري.

تڪو؛ ذ (ف) تڪو (گوشت، مچيءَ جو)، ٻيڙو - ڳڀو.

تڪا ڪرڻ؛ تڪرا ڪرڻ - ڳا ڪرڻ.

تڪو؛ ذ (ف) تڪو (ڪاٺي يا ڪاھيءَ جو تير، بنا ٽي جي تير).

تڪي؛ ث. ڏسڻ يا مان ٺھيل سھڻي فراسي.

تڪي؛ ث. سر جي ڪاٺي مان ٺھيل تير.

تڪي ٿيڻ؛ پڄڻ، تڪو پڄڻ، پڄي وڃڻ.

تڪيم؛ ذ (ف) تڪيم - وھڻو - سرھاتو، طول وھاتو، آسرو - ڏيڍ، فقيرن جو آستانو، مڱ - مڪن، آجھو، فقيرن جي ڌيان پڇائڻ جي ڪاٺي - بير ڳن.

تڪيا تڪن؛ فقيرن آستان پيئڻ.

تڪيا تيرت، اھلوڪن جا سڻ، مڙھيون مڪن.

تڪيه ڪلام؛ ذ (ع) مولف جو ڪو ماڻھو ڳنھائڻ ۾ ڌري ڌري ڪم آڻي (جهڙوڪ سمجھڻ نه چئبو ته سائين کي چون وغيره).

تڪ؛ ث. تڪائي - تيزي، پائيءَ جي تڪي وھڪ، سج جي تپت - ڪڙھو.

تڪ تار ۾ وجھڻ؛ ٺھڻ ۾ لڙڻ، سخت مصيبت ۾ مبتلا ڪرڻ.

تڪارڻ؛ م. تڪرا تڪر ڪرڻ، وري وري چوڻ.

تڪائي؛ ث. تيزي - تڪ، ڪوڙڻ، تلخي، ڪوڙ جو جوش.

تڪ تنوار؛ وھڪري جي وٺي (شھ).

تڪڙ؛ ص. تڪو، چست، چالاڪ.

تڪو؛ ص. تيز (رفتار)، جند - تڪڙو، ڦڙت، سِران چڙھيل (اوزار).

تڪا تُو ڏيکارڻ؛ شوخي ڏيکارڻ، ڦڙتي ڏيکارڻ.

تڪو مٺو پوڻ؛ ڳھٽ وڌيڪ لھائڻ، ڪوڙ ۾ ڳنھائڻ.

تڪاتو؛ ذ. گھٽي - ڪپرو، آند ماٺ.

تڪاءُ؛ ذ. جيو، جء.

تڪائڻ؛ م. جينورڪن - زنده رکڻ.

تڪائڻ؛ م. لڪائي کڻي وڃڻ - ڪسڪاڙو - ترڪائڻ، گم ڪرڻ.

تڪر ڪائي؛ ث. پيسار کي وڪر جو هڪ قسم.

تڪي تڪي پلجڻ؛ ڏڪاٽپ ڪئي وڌو ٿيڻ، چپيءَ جا ڏکيا سکيا ڏيھڻ گذرڻ.

تڪي وڃڻ؛ لڪي پڃڻ - ڪسڪي وڃڻ.

تڪڻ؛ م. جبن، پيسا هڪٽن، حياتيءَ جا ڏيھڻ ڪاٽڻ.

تڪي؛ ث. ڪري رت.

تڪيو؛ ص. جيترو - حيات - زنده.

تل؛ ذ. تڙ، گھوڙي جو هڪ سنج.

تل ڪرڻ؛ تڙ ڪرڻ - گم ڪرڻ.

تل؛ ذ. ڪنھن وٺيءَ جي ٻاھي تي رڌل کاڌو (نقراءَ) - ڪنڌوري، خيرات.

تل ٿل؛ ذ. معمولي خيرات، سادو طعم.

تل؛ ص (سن) مٽ - برابر - همسر، جهڙو - مثل، ٺاڻي.

تل، تلا؛ ث (سن) علم جو تش موجب ڏھين برج جو نالو - ميزان.

تل؛ ث. اُڀوزور - اُڀي اچل - تڏ.

تل ڏيڻ؛ اُڀي چوڪ ڏيڻ، تڏ ڏيڻ.

تلار؛ ص. پائيءَ سان ڀريل - نمٽر.

تلاش؛ ث (ف) ڳولا، وڙڙ، بچاڳ چا، ڇڪوڙ.

تلاشي؛ ث (ف) تلاش - ڳولا، گھرب جسم جو جهڙو.

تلاشي وٺڻ؛ جهڙو وٺڻ - ٻيڙو ڏيڻ - ڳولھڻ - ڇا چڻ.

تلاضر؛ ذ (ع) زوردار هوا سببان چوڻين جو سڪو، ٺھڻ ۾ لڙڻ جو زور، پائيءَ جو جوش.

تلافي؛ ث (ع) نقصن جي پوري، عيوض (جيڪو پنھنجي مرضي سان ڏڪجي).

تلافي ڪرڻ؛ نقصن يا ڪوٽ جو پورا ٿو ڪرڻ، عيوض ڀري ڏيڻ.

تلايو: ذڪ-درو.
 تلاوت: ث (ع) قرآن شريف جو دور.
 تلاءُ: ذ (ف: تلاب) تانگهي پاتيءَ جي ڪڏ. سر. حوض.
 تلبیس: ث (ع) پهروپ. مڪر-فريب.
 تل ترايون: ڏيڍون ڍورا-ڪڏون ڪما.
 تلخ: ص (ف) ڪوڙو-ڪسرو. ڪرو. ڪهرو. رکو (ڳالهه).
 تلخ تجربو: ذ. تڪليف ڏيندڙ ڪم-ڪن ڪم.
 تلخ ڪامي: ث. نامرادي-ناڪامي. نراسي.
 تلخ مزاج: ص. تيز مزاج. چيڙاڪ. بدمزاج.
 تلخي: ث. ڪوڙان-ڪڙائي. تيزي. ڪاران.
 تلخيص: ث (ع) اختصار-تت.
 تلو: ذ. وارياسي زمين مڙيندڙ هڪ قسم جو گاه.
 تلسي: ذ (سن) ٻوٽي جو هڪ قسم (هندن م سڳورو ٻوٽو).
 تلسيداس: اسم خاص. هنديءَ جو هڪ مشهور شاعر (جنهن جا ڏوهيڙا سندم مقبول آهن).
 تلف: ظ (ع) بربد-تباہ-ناس. اجڙ-ڦٽل. ضايع.
 تلف تاراج ڪرڻ: ناس ڪرڻ-برباد ڪرڻ.
 تلفظ: ذ (ع) اچار. اکر. نطق جو زبان مان صحيح مخرج.
 تل قل: سادو ڪاڌو. معمولي خيرات.
 تلقين: ث (ع) سکيا-تربيت. هدايت-نصيحت.
 تلقين ڏيڻ: نيڪيءَ بابت نصيحت ڪرڻ.
 تلڪ: ذ (سن) نراڙ تي پڙن جي وچ م سُر م سيندور سان ڪڍيل نشان. ٽڪو (ڌرمي رسم جو).
 تلڪڙي: ث. هيري جو پڪ.
 تلمل: بلڪل برابر. ساڳيو. هڪجهڙو.
 تلميح: ث (ع) شعر م ڪنهن قصي يا واقعي ڏانهن اشارو.
 تلميذ: ذ (ع) شاگرد-طالب علم.
 تلنگا: ذ. هڪ راڳي جو نالو.
 تلنگو: ذ. ڊيسي سپاهي (انگريز فوج م).
 تلو: ذ (سن) ٿر-ٿرو-ذخيرو.
 تلوار: ث (سن: تروار) تروار-شمشير.
 تلوار ڪٽ: ث. مڇن جي سنوارت جو هڪ نمونو.
 تلور: ث. ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ قسم.
 تلوڪڙي: ث. سئي سان جسم تي جڙتو ساڻو يا نيرو تر (جو منهن يا ٻانهن تي سونهن لاءِ ٺاهجي).

ٽلون: ذ (ع) رنگن جي تبديلي.
 ٽلون مزاج: ص. رنگ رنگ مزاج وارو. ڦرندڙ گهرندڙ طبيعت ورو.
 غير مستقل مزاج. بي وفا.
 ٽلوتا: ذ. رڌل ڇت. مٿر-ڪهڙ.
 ٽلهار: اسم خاص. بدين ضلعي م هڪ شهر جو نالو. هڪ ذات جو نالو.
 ٽلهائي: ث. سلامتي. سوگهائي. ضمانت.
 ٽلهر: ذ. ڦيرو-چڪر. بي آرمي.
 ٽلهر: ذ. سنهولڪن-چهو.
 ٽلهو: ذ. گنجي ملڪيت. لڪل خزانو.
 ٽلهي: ث. گروي رکيل تپڙ. ضمانت.
 ٽلهيدار: ص. حمايتي. پاسو ڪندڙ. طرفدار.
 ٽلهيتو: ص. ڏسو: "تليدو".
 ٽلي، تري: ث. تر واري زمين. هيٺاهين-نشين-جهم. مائري-واڌي-ترائي.
 ٽلي: ث (ع: طحل) هڪ عضوو-رتڙي-ڦهي.
 تليار: ذ. لڙڪندڙ ڏاڳن ۽ ٽوڙن وارو ڳانو.
 ٽليدو: ص. زبردست. زيرا حسن. هٿانو ڪيو.
 ٽليهڙ: ذ. ڪارو نانگ-واسينگ.
 ٽمر: ث (سن) اوئده-ڪاران. رات.
 ٽمر: ظ (ع) ڪل-سپ-سمورو. مڪمل-ختم-پورو.
 ٽمٽ يا ٽمٽ: خير سان پڄاڻي-خيرن سان يوروتيو (ڪتاب ويره جي پڇاڙيءَ م لکجي).
 ٽمر: ذ. ڦيٽي جي وچ وارو حصو. ٺولي جي ڍيڍي. سڪل ڪڍو.
 ٽمر ٽمن: ٽمر مٺل ڪڍڻ (آڻ لاءِ). خاڻيڙن.
 ٽماچو: ذ. چمات-ٿڌڙ.
 ٽماچي: اسم خاص. سنڌ جي سماگهراڻي جو هڪ هاڪارو بادشاهه "ڄام ٽماچي". مرد جو نالو.
 ٽماشائي: ص. تماشو ڏسندڙ-وندر جو ڪوڏيو.
 ٽماشين: ص. تماشائي-تماشو ڏسندڙ.
 ٽماشگاھ: ذ. ڪيل يا ڪرتب واري جاء. تماشي وارو هنڌ.
 ٽماشو: ذ (ف) نظارو-ڏيک. رونشو. ڪيل. ٺٽڪ-سانگ.
 تماشو ڏيکارڻ: ڪيل ڏيکارڻ. ڪرتب ڏيکارڻ. مزو چڪائڻ.
 تماشي جهڙو: ص. نهايت عجيب. نهايت وندرائيندڙ.
 ٽماڪ: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جا سڪل پن ۽ ڏاڏا نشيدار دونهن ڏين).

تَماَرُ: ذ (ع) سمورو - سڀ. مڪمل. ختم - پورو. بدڪل - ڏاڍو گهڻو.

تَماَرُ شُد: ذ (ع) ختم ٿيل - پورو ٿيل.

تَماَمي: ث. بچڙي، جي حالت، خاتمو.

تَماَميت: ث. تڪميل، بچائي، بچائي. آخر.

تَمت: ذ (ع) ختم، پورو، مڪمل.

تَمثيل: ث (ع) مثال، تشبيه، نمونو، نثر.

تَمثيلي: ص. مثالي - جي نموني تي.

تَمدَن: ذ (ع) گڏجي رهڻ جو طريقو. شهري زندگيءَ جو نمونو. شهر جو نظام.

تَمر: ث (ع) ڪجور - ڪرڪ - ڪٽر.

تَمر: اسم خاص. شاهه لطيف جي وڏي خفيي جو نالو، جيڪو لطيفي راڳ جو پهريون مُک ٻُڌو ۽ شاهه جي بيتن جو وڏو راوي هو.

تَمر: ذ. هڪ قسم جو سامونڊي وڻ.

تَمراتي: اسم خاص. تمر فقير جا پويون جاءِ نشين.

تَمسخر: ذ (ع) مسخري - نٿول - چٽر.

تَمسڪ: ذ (ع) ڌراوت طور رکيل رقم، هٿي.

تَمعو: ذ. سون چندي وغيره جو پيو (جو ڪنهن خاص ڪارنامي يا خدمت طور انعام ڏنو وڃي).

تَمڪ: ث. تيزي - ٽڪائي.

تَمَن: ذ (ف) لشڪر، بوج قبيلو.

تَمَندار: ذ. سردار.

تَمَنّا: ث (ع) خواهش - سڌ - آرزو.

تَمَنچو: ذ (ف) پستول - ٽپ چو.

تَموگي: ص. بداخلاق - خراب گڻ وارو - بدتميز.

تَمهيد: ث (ع) بند - شروعات، مهل - ڊيپ چو.

تَمهيد پڌن: آغاز ڪرڻ - شروعات ڪرڻ.

تَميز: ث (ع) مڃڻپ (ڪري کوٽي جي) - شدت، فرق - تفاوت، عطر - هوش، سڃاڻ.

تَميز ڪرڻ: پرک ڪرڻ، سڃاڻ ڪرڻ، هوش ڪرڻ.

تَن: ذ (ف) بدن - جسم - ٻُٽ.

تَن پَروري: ث. جسماني پٽ، زبردستي.

تَن تارن: دل روشن ڪرڻ - ندر اُڇرڻ.

تَن تَنها: ص. اڪيلو - يڪي سر - چٽو.

تَن دهي: ث. جان نشاني - محنت، تڪليف، ڪوشش - سڀو.

تَن کي تَسِيو ڏيڻ: جيءَ کي خندا ڏيڻ، جسم کي تڪليف ڏيڻ.

تَن مَن: ذ. جسم، جن - جند جان.

تَن مَن مارڻ: خواهش ڪري ماضي هيٺ آڻڻ - نسي نمائڻ.

تَن: ذ (سن) ٽنگ، سوراخ، ڪوٺري جو ٿورو، ٿيندي (ٿنءَ جي).

خُتي يا چلم جو ٿرو جهڻ جو سوراخ، ٻيڙيءَ جو ٿرو وارو سوراخ، ڪپڙي جو سوراخ.

تَن ڀرڻ: ڪپڙي جو ڀريو ڀرڻ.

تَن وهڻ: ٽنگ وهڻ، دست ٿيڻ.

تَنانُج: ذ (ع) معسو - تڪرور، جهيڙو، مذاق.

تَناسُپ: ذ (ع) موافقت، برابري، مشابها.

تَناسُخ: ذ (ع) مرن بعد روح جو ٻئي قالب ۾ جنم وٺڻ جو عقيدو.

تَناسرو: ذ. جوهر، روغن يا تيل، دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي ڪنڊ.

تَناسرو ڦريل: ص. خشڪ دمغ، حواس باخته.

تَناسُل: ذ (ع) نسل پيدا ڪرڻ، ٻيڙهياتي ڀري.

تَناور: ص (ف) ٿلهو، تندرست.

تَناول: ذ (ع) ڪڍو - طعم (ڪاٺ).

تَنب: ث. ٻيڇڻ جي حالت، ڀڄ، ست، ڪٽ.

تَنبارَن: م. نشين - ڀڄڻ، مرد ڏيڻ.

تَنبَري: ث. وڃت لاءِ ننڍڙو سڙ، سُڪل ڪڍو جو ڪستو (بکي وٺڻ لاءِ).

تَنبَريو: ص. ٽنبي تي ترندڙ (مهڻو) - ٽنبي تي پلاماريندڙ.

تَنبَن: م (ف. ٽنيدن) هوا ۾ هيٺ مٿي ٿيڻ، ڏنگڻ (ڪٽي)، ڪڍڻ (وهڻ ونگر)، باز جو شڪار جي مٿان ڦرڻ.

تَنبَن: م (ف. ٽنيدن) ڌرا ڌرا ڪري صاف ڪرڻ (ڪپهه) - ڀڄڻ، ڳوٺڻ، ڳوٺڻ (ڇهن سڻ).

تَنبو: ذ (ف) خيمي جو هڪ قسم.

تَنبو: ذ. سُڪل ڪڍو، (ص) ٻيٽ ڦوڪيل.

تَنبو: ذ. ٻيڇيل ڪپهه يا ڻ جو ڳڻ.

تَنبور، تَنبورو: ذ (ف) سُرندي مثل وڇڻ جو هڪ سڙ - ڏنبور.

تَنبوري: ث. بلا جو هڪ قسم.

تَنبول: ذ (ه) پن جو پتو - پن.

تَنبي: ث. ننڍو تنبو، گهڻي ڇيڙو سڪر ڪڍو (جنهن جو مٿيون پاسو وڏي فقير ان ۾ خيرات وٺن).

تَنبير: ص. ٽنبي ورو - روج ٿيندڙ.

تَنبيه: ث (ع) گهي - حياءَ، فهم نش - چينپ.

تَنت: ث (سن) سُڌو رني.

تَنتر: ذ (سن) ٽڪسٽ، جئرميئر، نوٽو ڦيٽو.

تَنترِي: ذ. سار ڪي وکر جو هڪ قسم.

تَنج: ث (ف) چيڪ، ڪس - زور، ٽَن.

تَنجَنُ: م (ف: تَنجیدن) چڪي سوڙهو ڪري ٻڌڻ، زور سان ڀرڻ، چڪڻ - ڪڍڻ، ننڍڙي ٻار جي تنگن ٻانهن کي سنون ڪري تَنجَن سان ٻڌڻ (جيئن ٻار جا عضوا سهندا ٿين).

تَنجِي ڇڏڻ: مَر ڏيئي پيڇي ڇڏڻ.

تَنجَنُ، تَنجَنو: ذ. هو ڪپڙو، جنهن سان ٻار کي ويڙهي ٻڌجي - ڀرونو. تَنجو: ذ. ٻار يا ڦر ٻڌڻ جو رسو.

تَنجِي: ث. ڪٽ جي وانءُ وائڻ جي وچ واري ڪاٺي.

تَنخَوَا: ث (ف) نوڪري يا خدمت جي عيوض مهيني جو مقرر معوضو - پگهار.

تَندُ: ث (سن: تَنَت) سنهڙو ڏاڳو (ڪپهه، اُن، ريشم وغيره جو)، سنهڙي ٿر (لوھ، سون يا ڪنهن ڌاتوءَ جي)، ساز جي ٿر.

تَنَدَتائڻ: تَنَد چڪڻ، قصو وڌائڻ.

تَنَدَلائڻ: پَن ڏاڳن کي پَن ۾ ملائڻ.

تَنَدُ ۽ تَانُ: وِجَت ۽ آواز.

تَنَدُ تَنوار: ذ. ڪر، يادگيري، تَت تاري.

تَنَدون تارون: انساني جسم جون تَنون - رڳون، ساز جون تارون، تَنَدون پائڻ: هٿنات ڪرڻ.

تَنَدُ: ص (ف) تيز - تڪو، شوخ - ڪوڙيل، رڪو.

تَنَدِباد: ذ. ڇوڙو.

تَنَدُ مزاج: چيڙاڪ بدمزاج.

تَنَدُ: ث. نَشتم سونيءَ ٿر جو ويڙهو.

تَنَدُ رُست: ص (ف) چڱو پَنو - صحتمند - سگهو.

تَنَدُ رُستي: ث. چڱيلائي، چاڻي.

تَنَدُرو: ذ. ساز جو هڪ قسم - چنگ.

تَنَدو، تَنَدو: ذ. هُورسو، جنهن ۾ گهٽ ٻا ڪراڦر سلهاڙجن (هڪ تَندي ۾ ويهه ٽيهه ڦر ٻڌجن).

تَنَدو تائڻ: ڳالهه کي ڏيکڻو ٺاهڻ، معامو وڌائڻ.

تَندي تان ڪرڻ: تعلقات ختم ڪرڻ، هڪ جي عيوض گهٽن کي نقصان رسائڻ.

تَنَدُورُ: ذ. ڪورو - بني، تَنور.

تَندي: ث (ف) تيزي - تڪڙ - تاهوت، شوخي.

تَنو: ذ. ڪٽ جي نوڪ (نڪ جي پاسي واري، جنهن مان لڙڪ وهن)، ڪُونري جي ٿن.

تَنرا وهائڻ: ڳوڙها ڳاڙڻ - تمام گهڻو روئڻ.

تَنرُل: ذ (ع) مٿانهين درجي تان هيٺ لهڻ يا ڪرڻ، زوال، پستي.

تَنزِيه: ث (ع) پ ڪاٺي، صوفين جي اصطلاح ۾ خدا تعاليٰ جي عيبن کي پڪ مڃڻ جو اعلان ڪرڻ.

تَنسِيخ: ث (ع) منسوخ ڪرڻ - منسوخِي.

تَنظِيْم: ث (ع) تَمام - بدوست، جوڙجڪ - ٺاهه، ساءُ، ترتيب، تَنقِيْد: ث (ع) لکت مان خوبين ۽ خامين ظاهر ڪرڻ جو فن، ٻرڪ.

نڪتہ چيني.

تَنقِيدي ادب: ذ. لکت جون خوبيون خاميون نروار ڪندڙ ادب.

تَنقِيص: ث (ع) زيان، گهٽتائي، بي توجهي، اعتراض.

تَنقِيص: ذ. ڍل جو حساب چڪ (روپيو جو اصطلاح).

تَنڪو: ذ. وين - طمنو - مهڻو "طمنو تنڪو".

تَنڪِي: ث. گهراڻي - تيزي، تڪاڻي.

تَنگ: ص (ف) سوڙهو، جڪڙيل - پتل، ٿوري (جاء)، گهٽيل، ن ڪافي - اڻپورو، ڪڪ - خني.

تَنگ ٿيڻ: سوڙهو ٿيڻ، گهٽجڻ، ڪڪڙيڻ - ورجڻ، عاجز ٿيڻ.

تَنگ پوڻ: ڪهرو ڳالهائڻ، تڪليف ڏيڻ.

تَنگ چِشم: ص. ڪم ظرف، ڪنجوسي، معشوق.

تَنگ دست: ص. سَچو، ڪٽل، منسل.

تَنگ دستي: مفلسي - سڃاڻي.

تَنگ دلي: ث. ڪنجوسي - بخل.

تَنگ طَلبي: ث. ڏکڻي وقت ۾ قرض جي تَمام، سوڙهي گهٽ - چڪ تَن.

تَنگ ڪرڻ: بيزار ڪرڻ، ستائڻ، عاجز ڪرڻ.

تَنگ نظر: ص. تعملي، بخیل.

تَنگ نظري: ث. تعصب - ڪٽريٽو، بخل.

تَنگُ: ذ (ف) گهوڙي جو هڪ سنج (چمڙي يا ست جو پتو، جنهن سان هُونپنيءَ سان سوگهو ٻڌجي).

تَنگ چنائڻ: پَن کي ڇڏائڻ جي ڪوشش ڪرڻ، وڃڻ لاءِ جند جي ڪرائڻ، تمام گهڻي تڪڙ ڪرڻ.

تَنگ ڪپڻ: دوکو ڪرڻ، نقصان ۾ وجهڻ.

تَنگي: ث (ف) سوڙهه - گهٽ، سڃاڻي - غربت.

تَنگه: ث. گهرج، ڪپ - ضرورت.

تَننُ: م. ڪپڙي جي ٿن کي سئيءَ سان اُٽڻ - ٻور ڀرڻ.

تَنو: ذ. تيلو (گاه، ڪاٺي جو)، وڻ جي ٿاري، پاڙ جي تَند، پنڇوڙ جو اُٽڻ.

تَنوار: ث. جهونگار مان آواز، لات (پکين جي) - للڪار، سڏ (چوپائي مال کي)، ذڪر جي هونگ، پڇار.

تَنوارنُ: م. آلاپڻ، ٻولڻ، لئون، وڃڻ (ساز).

تَنورُ: ذ (ف) تَندور، بني (مائي پچائڻ جي)، ڪورو (ٻه جو)، مڇ - آڙه.

تَنومَنَد: ص (ف) طاقتور - سگهرو، ٺلهو متارو، تَندرست.

ٽيل ڪتب.

توراتي: ٿ. پڪن واري گهر کي ٻاهرئين پاسي ڪنڌيءَ جي پڙ ۾ ڏنل مٽيءَ جو پٺوڙو (ٻاهرئين پاڻيءَ کان بچاءَ لاءِ).

تورائي: ٿ. تورن جو اجورو.

تورائين: م. ڊوڙائين، ٿڪائين.

تورنگ: ٿ. وزن مپ، ٻڻ، ڳوت - سوچ ويچار.

تورجن: م. ٿرڻ - وزن ٿيڻ.

تور ڌار هيو: ص. ڊگهي ڌاڙهيءَ وارو.

تورزن: ڏ (انگ) انگريزي ڪهاڻين جو جهنگ ۾ پليل روايتي ڪردار - تارزن پهلوان.

تورن، تورن: م. نور ڪرڻ - وزن ڪرڻ، اندازو ڪرڻ (ڳالهه جو).

تورن، ٽڪڻ: چڱيءَ طرح اندازو لڳائڻ. ڪهن ڳالهه کي هر پهلوءَ کان ڏسڻ، آزمائش وٺڻ.

تورتي: ٿ. تورن جو ڪم - تور.

تورو: ڏ. وزن ڪرڻ جو وٺ.

تورو: ڏ. ڏين جي نوڙيءَ مان اٿيل ڳوٺري. نوڙين مان ٺهيل ٻوٽاڙو (جانور لاءِ).

توري: ٿ. هڪ قسم جي ولءَ ان جو ڦر (پ جيءَ طور ڪم اچي).

توري موري ڪرڻ: پنهنجي مرضيءَ تي هلڻ.

توريو: ڏ. چاڻبي جو هڪ قسم (تيلي بچ).

تورڙ: ڏ. چيم - ڊنگ، حد، پچائي، آخر - نهايت.

تورڙ ٺاهڻ: پڇاڙي ڪرڻ، چيٽ ٺهڻ سائڻ، آخر تائين وفاداري ڪرڻ.

تورڙان: ظ. اصل کان - مٺيڪن، بلڪل - هرگز.

تورڙان ٽريل: منحوس - چنڊو.

تورڙاه: ظ. تورڙ تائين - هميشه.

تورڙي، توڙي: ٿ. اڳ - جيتوڻيڪ.

توسط: ڏ (ع) واسطو، وسيلو - ذريعو.

توسل: ڏ (ع) وسيلو - ذريعو، سمنڊ.

توسي: ٿ. طوقن وارو ڳچيءَ جو ڳهه - ڏهرِي.

توسيع: ٿ (ع) ڪشادگي - پکيڙ، واڌارو.

توشڪ: ڏ (ف) سامان، اسباب، تمام سنهيءَ هلڪي پٿر تي.

توشڪ ٽڪيا: طعام پلنگ وهاڻا - عيش جا سامان.

توشو: ڏ (ف) توشه، سفر جو سامان، سفر جو ڪڍو، سامان - سمر، ڏي - آسرو.

توشو ڪرڻ: آخرت لاءِ نيڪ ڪم ڪرڻ.

توشا خانو: ڏ. گهر ۾ سامان سڙي رکڻ لاءِ ڪوئي، بادشاهي قيمتي

سامان رکڻ جي جاءِ.

توشدان: ڏ (ف) سپاهيءَ جي سنري ٿيلهي (چمڙي مان ٺهيل).

توصيف: ٿ (ع) خوبي، واکاڻ، صفت - ساراه.

توضيح: ٿ (ع) تشريح - سمجھائي - وضاحت.

توف: ٿ. ڏسو "توپ".

توف جي منهن ۾ ڏيڻ: موت جي منهن ۾ ڏيڻ، وڏي مصيبت ۾ وڃهڻ.

توفاڪ: ٿ. ڊگهي نانيءَ واري بندوق.

توفيقي: ٿ (ع) خدا طرفان رهنمائي، مدد، موافقت، سگهه - همت.

توفيقي خير: نيڪ ڪم جي همت.

توقع: ڏ (ع) اميد، امڪان.

توقف: ڏ (ع) ترسڻ جي حالت - وقفو، دير - ترسڻ.

توقير: ٿ (ع) عزت، تعظيم.

توڪل: ٿ (ع) ڀروسو (خدا تي)، سڀ ڪجهه ترڪ ڪري خدا تائين توجھ ڏيڻ.

توڪل جو ٿرھو ٻڌڻ: خدا جي ڀروسي تي مشڪل ڪم ۾ هٿ وڃهڻ.

توڪلي: ص. توڪل ڪندڙ، ڀروسو رکندڙ ('الله م).

تولڏ: ڏ (ع) ڄم - ولادت - جنم.

تولو: ڏ. تولي جو وزن - ڏڪو.

تولا ماسا: تورڙو وڌندڙ - تورڙو وزن.

تومان: ڏ (ف) صوبو، صوبي جو لشڪر، اٽالو - لشڪر، ناٺ، دٻدٻ.

تون: ض (ف) تو) حاضر واحد سان مخاطب ٿيڻ جو لفظ.

تونهن تون: ڏ. خدا جو ڏڪر، ڏئيءَ جي واکاڻ.

تونبو: ڏ. ڪپهه ٽنڻ جو ڪم، ڪچو ڏاڳو.

تونر: ص. پکي ڦاسائيندڙ - پارهيڙي - ماري.

تونري: ٿ. ٻن گاهن ٺهيل ٿڌو.

تونس: ٿ. گرمي، بخار، هلڪو بخار - ڪٽس، اڇ - پياس.

تونگ: ڏ. وڏو ٻنو، گهڻي پوک واري لاڳيتي جابلو زمين، باراني ايراضي، وڏو تلاءُ.

تونگر: ص (ف) دولتمند - شاهوڪار.

تونگري: ٿ. شاهوڪاري.

تون: ٿ. هڪ مهل جو ڪڍو - ويٺو، رت ڏينهن جو ڪڍو.

رد پڇاءُ - سانجڻ.

تون تنگي: ٿ. غربت، ڏکيو گذر.

تُونُ گُئو: ص. ڪنڊر-سڄو-مسڪين.
تُونُ: ث. نمونو-ذريعو. منزل منصود. پڇاري.
تُونِي: ث. تبت-گرمي.
تُونِي تپائڻ: ڏي و ڪڪ ڪرڻ. پٺين پون. وري وري چون (ڪو ڪم). تڪرلائڻ.
تُونِي: ظ. تئين. سوڌو. هيٺري. جهٽ پٽ.
توه: ذ. راضيو. پ. جم-ڪرم پ. لاني. بخشش. پروسو.
توه تسي: مهرباني-ٿورو ر. ضيو. نصف.
توه تڳڻ: لطف ڪرم جي آسري جيئن.
توهار: ظ. توادَر-تو آسري (توهر=ت تو آسري).
توهڻ: م. خوش ڪرڻ. بخشڻ.
توهڻ: ث (ع) حثارت. بيعتي. ذلت
توڙ: ت. تهن هوندي به.
توڙ: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جي سج کي ڌري ڌال طور ڪم آڻجي).
تُه: ذ (ف) ترو. پڙدو. ورق (پني جو)-پرت. پوش. پڙ (رلي يا ڪپڙي جو).
تُه ڪرڻ: ويڙهڻ-ليپڻ.
تُهائتو: تهن وارو-پردن ورو.
تُه نشيني: تروئن جي حالت-آثر.
تُه و بالا ڪرڻ: هيٺشي ڪرڻ. تٽائڻ پٽائڻ. بربد ڪرڻ.
تُه وجهڻ: پڙ ڪرڻ. قابو ڪرڻ (رليءَ جي پڙن کي).
تُه: ذ (س: شش) اُن جي دائي جي ڪر-توتڙ.
تُهَار: ظ. تنهنجي آڌر-توهر "توهر".
تِهَارڻ: ص. تيرهن تالي عورت. چالاڪيءَ جي رڻ. بطرو عورت.
تِهان: ظ. تنهن کان. ان وقت کان. اُتان.
تِهان پوءِ: ان کان پوءِ-تنهن بعد.
تِهائين: ظ. اڃا وڌيڪ. انهيءَ کان وٺي.
تِهائين: م. خوش ڪرڻ. برچڻ. معيشت ڪرڻ.
تِهيارُون، تِهوارُون: ث. ڌر پڙ. پڙون نيڙون. چيهون چيهون.
تِهيارُون ڪيڏن: سخت مرڊين.
تِهت، تِهتا: ظ. ترت-يڪدم-فوراً.
تِهجد: ذ (ع) پوئين رات جڳڻ اڌ رات کان پوءِ. پاڪ ڦٽڻ کان گ واري نماز.

[illegible]

ٽٽي: ٺ. ٺوهي ڪٽهي (پڪوڙن وغيره ترن لاءِ).
ٽٽي ڪرڻ: پٺي گهٽ هئڻ سبب پوک جو سڪڻ.
ٽٽيار: ڏ (ف) سنڀريل (مٺن لاءِ)، آماده - مائل، حاضر - موجود.
ٽٽر - مڪمل.

ٽٽياري: ٺ (ف) سنبت، مڊگي، تڪميل، ٺاهه جوڙ.
ٽٽياڳ: ڏ، ٽرڪ، علحدگي، ڪنڊهه ڪشي، ويڙاڳ.
ٽٽياڳي: ص. دنيا کي ترڪ ڪندڙ - تارڪ، ويڙاڳي.
ٽٽياڳن: م. ڇڏڻ - ترڪ ڪرڻ.

ٽٽيان: ڏ، ٽان - ان هٿان، ٽيڻ، تنهن وانگر.

ٽٽيري: ٺ. حرفت - لڄڻي.

ٽٽيريون ٻڌائڻ: سڏيون ٻڌائڻ.

ٽٽيٽال: ڏ، ٽيرهن تال، نخرا، ڍونگ - مڪر.

ٽٽيترو: ڏ، اوترو - انهيءَ جيترو، (ص) جٽڪمرو.

ٽٽيتري: ص. ٽٽرن جو شڪار ڪندڙ - ماري.

ٽٽيج: ڏ (سن) تجلو - روشني، سوپيا، ڏيا - حشمت.

ٽٽيڏانهن: ڏ، تنهن پاسي - تنهن طرف ڏانهن.

ٽٽيڏو: ص. اُن جيڏو - اوڏو.

ٽٽير: ڏ (ف) ٻن - ڪن - ڏوڪ.

ٽٽير ڪمان مان نڪرڻ: هٿان ڳالهه وڃڻ.

ٽٽير نه گسڻ: سوپ روئڻ.

ٽٽير انداز: ص. ٽير هٽندڙ.

ٽٽير ٽڪلي: ٺ. اٽڪل بزي، ڪنجوسائي، رواجي محنت.

ٽٽير زُئي: ٺ. ٽير هٽڻ واري حنت - تيراندازي.

ٽٽير ڪش: ڏ، ٽيرن رڪن جي ٻڻي.

ٽٽير مرگان: ڏ، اکين جا ٽير - نگهن جا ٽير.

ٽٽيراک: ص (ف) تري ڇڏيندڙ - ٽرو.

ٽٽيرٿ: ڏ (سن) مهاتمان جي رهڻ جي جاءِ، پاڪ جاءِ، هندن جو زيارتگاه.

ٽٽيرٿ پيڻ: ٺ، ٽڪي پيڻ، ڪشلا ڪين.

ٽٽيرٿ ياترا: پڪ حزين جي زيارت.

ٽٽير پٽير: ڏ، سربستو - پيرائتو - سمورو.

ٽٽير چو: ڏ، هڪ قسم جو پسر ڪو وکر.

ٽٽيرس: ٺ (سن) پڪ جو ٽير هون ڏينهن - چنڊ جي ٽير هين تاريخ.

ٽٽيرگي: ٺ (ف) ڪارائ، اونڊاهي.

ٽٽيرن: م، ٽيڪن - هر هر هڻڻ.

ٽٽيرد: ص (ف) ڪرو - وڻدا هو.

ٽٽيرد دل: ص، دل جو ڪارو، شير، گمراه.

ٽٽيرهن: ص (سن) هڪ عدد (13).

ٽٽيرهن تالي: ٺ. تمام قابل ناچڻي (جيڪ ڪنهن، ڪنڌ، نونڀن، ڪراين، گوڏن، تنگن ۾ ٻارهن ۽ ٻه ڪنجهيون ٽالهر يون هٿن ۾، جهلي وڃت جي تار تي ناچ ڪري)، نهايت ڇالاک - حرفتن، گهڻا مڪر ڄاڻندڙ.

ٽٽيرهن تيزيون: ٺ. صفر مهيني جون پهريون ٽيرهن تاريخون (جو، م حضور پاڪ ﷺ جن ناچاڪ رهيا، تنهن ڪري اهي تاريخون، نحس سمجهي، زالون انهن ڏينهن تي مرئي پرتي جون رسمون، نه ڪن).

ٽٽيرهن وڄائي ڇڏڻ: حيران ڪرڻ، حواس گم ڪرڻ.

ٽٽيرهو: ص. ٽير هون، ڏاڍو ڇالاک، اٽڪلي.

ٽٽيرهو هجڻ: وڏو ٽڪلي هجڻ، بدمعاش هجڻ.

ٽٽيرهون: ص. سلسلي ۾ ٽيرهن نمبر وارو.

ٽٽيرهيو: ڏ، پيسڪوٽ راند ۾ باوجود ناچاڪي شڪست ڏيڻ - ٻاؤن.

ٽٽيرٿ: ٺ، ڪوٺ - سڏ - ڪانڊ.

ٽٽيرٿي اچڻ: سڏي اچڻ، وٺي اچڻ، ڪٿي اچڻ.

ٽٽيرٿ: ص (ف) تڪو - تڪڙو - جلد، سران چڙهيل (ڪپ، ڪاٺي وغيره)، تنخ - ڪارو (ڏاڻي ۾).

ٽٽير ٿڙي: مينهن جي ٽڪي ست.

ٽٽير تڪو: ڇڏندڙ، نوڪدار.

ٽٽير دست: ص. هٿ ڇوٽ، ڇالاک - اٽڪلي.

ٽٽير رفتار: ص. تڪو هلندڙ، ڦڙت.

ٽٽير فهم: ص. نهايت سمجهو - ڏاهو - هوشيار.

ٽٽيراب: ڏ (ف) گذرڻ جو پٽي.

ٽٽيرزي: ٺ (ف) جلدائي، ڦڙتي، ڇالاکي، تڪڙ، ڪڙان، ڇڙ، مهانگي.

ٽٽيرزي: ٺ. ٻاراڻي راند جي گول ٺڪري - ٽاپو.

ٽٽيرستائين: ڏ، اُن وقت تائين، اُن جاءِ تائين.

ٽٽيرسر: ٺ. ٻني پاسا اندر وريل ڪوڏي.

ٽٽيرسر: ص. تيسو ڪندڙ، گهڻي ڪندڙ، صدي.

ٽٽيرسو: ڏ، ضد - هوڏ، ڪروڏ، رسو.

ٽٽيرشي: ٺ (ف) تيشه (راز کي ڪم جو هڪ اوزار).

ٽٽيرغ: ٺ (ف) تلوار - شمشير.

تبع آزمائي: ٺ. ترو رهلائن جي حالت - شمشير زني.

تبع اُڀرو: ٺ. سنهڙو سهڻو ڀرڻ (جو تلو وارو نگرڻس مڇي).

تبعو: ڏ. گچ يا گاري جو گنديو (درز بند ڪرڻ لاءِ).

تبعڪ: ٺ. دست (پٽڙو يا خانو).

تبعڪ ترو نه چڏڻ: سدائين بيمار رهڻ.

تبعڪائڻ: م. هنگائڻ. سخت بورهي جو ڪم وٺڻ، راند مڙهڻ.

تبعڪڻ: م. دست هٿن. سخت ڪم ڪري ٿڪجي پوڻ. گهڻي ڊوڙ ڊڪ ڪرڻ.

تبعڪو: ڏ. ڪاٺين جي پٽ (جيڪ اندران پهران گاري سان ٿڌيل مڇي).

تبعڪ: ڏ. (ف: تيز) ٽڪ - تيزي. وهڪ (پ تي جي). ٽو - ٽپش.

تيل: ڏ. سٽي - چڪائي. معدني پٽيٽ (گسليٽ، پيٽرول وغيره). ڪنهن تيلي بچ جو روغن.

تيل سَرمو. هار سينگار - ٺاهڻو.

تيل ڦليل: ڏ. گڻن ڦٽڻ جو تيل. عطر. سينڌ سرمو. هار سينگار.

تيلڙو: ڏ. شاديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ ست سڳڻيون شاديءَ ڪن هڪ رات اڳ گهوٽ جي مٿي ۾ خوشبودار تيل وجهن).

تيلان، تيلاه: ٺ. تنهن ڪري. تنهن لاءِ.

تيلو: ڏ. ڪران ماس ڳڙ هورنگ. انهيءَ رنگ جو ڍڳو يا گهوڙو.

تيلو: ڏ. گاهه وغيره جو ڪاٺو. سٺو.

تيلي: ص. تيل وڪندڙ. چاڪي.

تيلي بچ: ڏ. مڇي. جنهن مان تيل نڪري (بادام، زيتون وغيره جو بچ).

تيلي: ٺ. ڪهه حد سنهن ڪاٺو - تيلو. ڪنهن يا سرن جي ڪاٺي. مڇي جو ڍڳو. ڍڳو ڏيڻ.

تيلي تيلي ٿيڻ: چڙو چڙڻ. پڙ پڙائڻ.

تيلي ڏيڻ: م. ڏيکڻ. جهيڙو ڊڳڻ.

تيليءَ مان ٿيڻ: ڳالهه مان ڪالھوڙو - نوڙيءَ مان نانگ - جايو وڌاءُ.

تيمارداري: ٺ. (ف) بيمار جي خدمت، همدردي، تپل. ڇاڪري.

تيمر، تيممر: ڏ. (ع) پاڻي ڏيڻ جي خدمت مٿي ڪرڻ.

تين: ص. هڪ عدد - ٽي (3).

تين تيرهن ڪرڻ: جدا جدا ڪرڻ - الڳ الڳ ڪرڻ.

تين وال ڪرڻ: ٿورن پنسن ۾ نيڪل ڪرڻ. وڪڻڻ.

تيورو: ص. صاف ڪندڙ (اوز يا هٿيار) - صيٽڪر.

تيوري: ٺ. پيشاني. نظر - نگه.

تيوري چڙهڻ: پيشانيءَ ۾ گهنج وجهڻ - ڪاوڙ ڪرڻ.

تيون: ڏ. گوشت. ٻوڙ جي ڪٽڻ.

تيهارڻ: ص. لڳي عورت.

تيهائي: تهڙي ني. (شاه).

تيئن: ٺ. تهڙي طرح - ان ريت.

جو هڪ عيب (هندي آئز جي).

ٿاٻا ٿڌا ڪائڻ: ٽڪلين سڻ.

ٿاٻا جهلڻ: ڏڪ جهڻ. اڇيوار ٿيڻ. درٻار ٿيڻ. ٽولا ڪا ڪائڻ. ڏڪ ڪائڻ.

ٿاٻو اچڻ: روزني عمر ۾ رملڪ پوڻ - نغو پوڻ. چوپاڻي مال (خصوصاً مينهن) کي روزنو مقرر جاري وقت تي ڏيڻ. واعدو موجب ڪم ڏيڻ - ڏڪ اچڻ.

ٿاٻو ڪيڻ: ڏڪ ڪيڻ - ويسه ڳپ تي ڪرڻ. بدڪار مان عيب ڪيڻ.

ٿاٻي جي توڪر: ڪي عدوت. خراب عدوت.

ٿائرائين: م. دير ڪرائڻ. سڀڻ. ريجهڻ. صبر ڪرائڻ. ٺٽائڻ.

ٺ: "سنڌي الف - بي" جو ڇهون اکر. اچر "تي". اجد موجب "ت" جي برابر عدد (400).

ٺاٻ: ٺ. ٺاٻو - ڏڪو. ٺڪ - روڪ.

ٺاٻ ٺوٻ: ڏڪ ڏوٻ - ڏڪو ٻو.

ٺاٻا ٺيڙ: رولا ڪٽولا - ڏڪ ڏوما.

ٺاٻر: ٺاٻو ڪٽيندڙ (وهڻ). آٿرندڙ. ٺاٻ ڪٽيندڙ.

ٺاٻڙ: ٺ. هيٺ مٿاهين زمين - ڪڙيڙ. اوجھڙ.

ٺاٻڙ ٺوٻڙ: ٺ. ڪڏون ڪوپا - ڪڙيڙ.

ٺاٻڙجن: م. ٺاٻو ڪائڻ. آٿرڻ - ٻاهر جن. رنڊ جن. ڀڄڻ.

ٺاٻڙن: ٺاٻو ڪائڻ. ٺاٻڙ جن. وڇڙي ڪرڻ.

ٺاٻو: ڏ. ڪڏ ڪوٺي سبب آيل ڏڪ. رنڊڪ (هنن م). گهوڙي جي پنڌ

تاب: ٺ. ٽپڻ جي حالت. ٽپڪي. ٽپيل چينو.

تاب ڪرڻ: جهڳي هڻڻ - بڪ ڪرڻ. داق ڪرڻ.

تاپڻ: م. ٽٽڻ (چينو وغيره). لپوڏين - راڳڻ. داقڻ. مقرر ڪرڻ - ويهارڻ (ڪنهن عهدي تي) - نامزد ڪرڻ.

تاپو: ذ. نارم ڪم ايندڙ هڪ ڪاٺي - تاقو.

تاپي: ٺ. ٽپڻ جو عمل. ٽپڪي. ڪنڀار ڪي ڪم جو هڪ اوزار - ٿانوَ ٺيڻ لاءِ ڪاٺ جي پٽي - ٽپي. مٽي ڪٽڻ لاءِ ڦرهي.

تاجو: ذ. ٺولي - جماعت - رفاقت. ڪچهري - رهائڻ.

تادارڻ: م. بارڪي ضد تان لاهڻ. ٺڳارڻ (برڪي). پرچائڻ - ريجهاڻ.

تادل: ٺ. ٺڌ ڪار. ٺڌ ڪار وارو هنڌ. ٺڌي پايٺ. هڪ قسم جو ٺڌو شربت (جو بداميون، خسخس، ٻيون شيون گهوڙي نه هجي ۽ گرمي پيشجي).

تادل پائيءَ ڪرڻ: نيرن پني ڪرڻ. نشوونو ڪرڻ. شربت وغيره پيئڻ.

تادل: ٺ. منڍ جي ٺڌائي - تادل.

تادارڻ: م. ٺڌارڻ.

تار: ذ. ٺاه. جنڊ جي هيٺن رکيل نڪر جو وڏو ٽنڊ (جنهن ۾ پيئل ٽوڳڻ تي) - تار. ڪڪڙ جي آري ڪرڻ واري جاء.

تارو: ذ. ڳڙنهن لاءِ ڪمند جو رس ڪاڙهي لپڻ جي ڪڏ. ڏنگ جو ويڙهو.

تارو ڪرڻ: چپ ماري ويهڻ. وڪڙهي ويهڻ.

تاري: ٺ. ٺاهي. پوڻو - ٺيهڻ. گهر گهر ۾ ڏنل شاديءَ جي ماني.

تاريچو: ص. ٿر جو ره ڪو - ٿري. (ٺ. تاريچي)

تاريلو: ص. ٿر جو ره ڪو - ٿري. (ٺ. تاريلي).

تاريلي: ٺ. بلبل جو هڪ قسم.

تاق: ٺ. ويڪري شيء. سنهو ۽ ويڪرو تختو. وڏو چينو. ٽٽڻ. اڇو ڳالهه - بڪ - داق.

تاق ڪرڻ: بڪ ڪرڻ - بيهود ڳالهائڻ.

تاقڻ: م. آڻي. مٽي يا ٻي نرم شيءِ کي ٽٽي پکيڙڻ - ٽٽڻ. بڪ ڪرڻ. داقڻ. نامزد ڪرڻ - ٽاپڻ.

تاقو: ذ. ڪاٺ جي دوڳي، دوڳي مان سنهو وڏيل تختو. هرلي يا نار جي هڪ ڪاٺي (چڪر جي وچ ۾ ڪم ايندڙ). آويءَ جي منهن کي ڍڪڻ لاءِ نڪر جو وڏو گول ڍڪ - ڪهو.

تاقوڙو: ذ. پٽيءَ ۾ هٿ جو ڌڪ. ٽرڻ يا غوطي کائڻ وقت پائيءَ ۾ هٿ هڻڻ.

تاقوڙا هڻڻ: پٽيءَ ۾ هٿ هڻڻ (ٽرڻ مهل). هٿ پير هڻڻ. ڪوشش ڪرڻ. بي دليل بهان ڪرڻ.

تاقِي: ٺ. ڪنڀار ڪي ڪم جو هڪ اوزار - ٺپي. رازڪي ڪم جو هڪ اوزار - ٺڻب جو مارو. ننڍو چيتو.

ٽاڪ: ذ. هنڌ - ماڳ. منزل - ڊاٻو. فقيرن جي بينڪ - آستانو. ڪنهن ملڪ يا علائقي جي حد ڏيکارڻ لاءِ پڪو برج يا منڍرو.

ٽاڪ بستي: ٺ. حدبندي. هر هڪ زميندار جي زمين جي حد نروا ڪرڻ ۽ ان جي ڍل جي مقررِي.

ٽاڪ تي اچڻ: ماڳ تي اچڻ. آستان تي اچڻ. پوري پير تي اچڻ.

ٽاڪ ٿانا: ماڳ مڪان. وسنديون.

ٽاڪڻ: م. ٽاڪ ڪرڻ. ڊاٻو ڪرڻ. ٽرسڻ.

ٽاڪوڙو، ٽاڪيڙو: ذ. ٽڪ - ٽڪوٽ - چوڪڙو. ٿوري ٽڪاوٽ. ٽال: ذ. ٺاه.

ٽالارڻ: م. ٺڌارڻ (ون).

ٽالھ: ذ. ڌاتوءَ (ٽامو، پتل، ڪنجهو، لوھ) جو وڏو گول تراڪڙو. ٽانءُ. وڏي ٽالهي - طشت.

ٽالھ ڀرجي اچڻ: (ڪنڊ) ڪجهه ڏمڻ. سرسپاڻ ڏيئڻ.

ٽالھو: ذ. وڏو ٽالھ.

ٽالهي: ٺ. ڌاتوءَ مان ٺهيل ننڍو گول تراڪڙو ٽانءُ.

ٽالهي ڀاڄي: پٺي. ذات نيات. ماڻي.

ٽالهي ڦرڻ: هڪ هنڌ تمام گهڻا متهو ڳڏائڻ (جو ٽالهي اڇلائجي. تمام گهڻي مٽن تان ترندي وڃي ۽ هيٺ نه ڪري). ڳڳيهائڻ.

ٽالهيءَ مان ڪيڻ: ڪاڏي پيٽي مان جدا ڪرڻ. نيات مان ڪيڻ - برادريءَ مان ڪيڻ.

ٽان: ذ. ماڳ - ٺڪاڻو. آستانو، گهوڙن جو ڪٺڙ - ٺان. ڪپڙي جو ٽاڪيو.

ٽان تي اچڻ: ماڳ تي موٽڻ. پوري پير تي اچڻ - سڌرڻ.

ٽان جي شوخي: گهوڙي جي سڀٽ. ٺاهي آڪڙ.

ٽان ۾ اچڻ: م. مٽ ۾ اچڻ. ٽڪل گهوڙي جو زمين تي لپهڙو ڪرڻ.

ٽانگ: ذ. ٽاڪ. چورن جي لڪڻ جو هنڌ - ٽم. پاٿاري. چوري ٿيل مال جو ڏس پتو. پير ڪر. چوريءَ جو مال.

ٽانور: ذ. جمعو - جمعي جو ڏينهن (ص) - سڪيو - آودو - خوشحال.

ٽانهڙ، ٽانهڙو: ٺ. ماڳ. جوءِ. بينڪ. مال جي ويهڪ واري جاء (جتي چائونو هجي). فرحت - آسائش. صبر.

ٽانهريو: ص. فرحت - آسائش. صبر سان. آرامي.

نیں رکھیں اور عیروہ۔

ٿڌ ٻر ٿي: ڏ. صبح جو سج اُڀرڻي کان 'ڳ' - صبح سن - س جهر ٿي - سوڀر ٿي.

ٿڌاڻ: ٺ. ٿڌاڻي، خٺڪي (هوام)، فرحت (گرميءَ ۾ ٿڌي هوا سبب)، ٿڌڪار، ٿڌي اُشروارو شربت.

ٿڌاڻي: اسم خاص، سنڌ جي هنڌن جي هڪ ذات جو نالو.

ٿڌاڻي: ٺ. ٿڌڻ، صبر - محسوس، ڀڄڻ - سستي.

ٿڌجڻ: م. ٿڌل ٿي - نار لڳڻ، سرديءَ جو اثر ٿيڻ، ليسر ڪام ٿيڻ (ٿڌ جي اثر کان).

ٿڌڙا: ڏ. بدن جي ڪنهن به حساس هنڌ تي (خصوصاً پٺن تي) اڱرين جي هلڪي ڇههءَ سان سُرڪار، ڦٽا - ڇٽا (مات جا).

ٿڌڙا ڪيڻ: سُرڪار ڪرڻ (پٺن تي)، بُت تي اڱرين جي ڇههءَ سان سُرڙا ٿيڻ.

ٿڌڙو: ڏ. پير جو پڇ - ڌڌڙو.

ٿڌڙي: ٺ. هنڌن جو هڪ وڏو ڏينهن، سائون مهيني جي ستين تاريخ (جاماتا ديويءَ جي ياد ۾ ملهائين) - گوگل (اشتم).

ٿڌڪار: ٺ. ٿڌاڻ، هوام خٺڪي - نار، پٽيءَ وٽڪار سبب فرحت، سياري جي شروعات وارو هلڪو سِيءَ.

ٿڌو: ص. نريل - سرد، خٺڪ، نريل بت وارو - مٿر، بيهوش، ڀڄڻ - سست، گيسر ڪندڙ، بردبار - سنجيدو، ڪاوڙ لٿل، نرم دل.

راضي (ڏ) جسم تي ڪنهن تتل شيءِ جو نشن - ڏنپ، سڙڻ جو نشن - داغ.

ٿڌا ساه ڪڻ: ڏک ۾ ٿڌا شوڪار پيڻ.

ٿڌا ڪپڙا: ڏ. اونهري ۾ پٺن جا هلڪ ڪپڙا.

ٿڌا گهڙا پيڻ: خدمت ڪرڻ، چڱو پيڻ.

ٿڌو تانهيرو: ص. سڪانت سان - سڪيو آسودو، بي اٺو - بينڪر.

ٿڌو ٿورو: ڏ. ڪا به مدد نه ڪرڻ جي بوجو، احسان جتان، نالي ماتو مهرباني.

ٿڌو ٿورو ڪرڻ: ٻن ڪنهن مدد ۾ مهربانيءَ جي به احسان مندي جتان، ڪنهن فائدي نه هوندي به احسان مند ڪرڻ، هروڀرو زير برڪرڻ.

ٿڌو ٿيڻ: نرن، نري وڃڻ، بيهوش ٿيڻ، مري وڃڻ.

ٿڌو ٺڪر: ڏ. مٿل جذبن وارو ماڻهو، بي همت.

ٿڌو ڪرڻ: نارن، وسائڻ (ڇڻهو، تانڊو)، ڪوڙ لاهڻ، ضد تان لاهڻ، پٽيءَ ۾ وجهڻ (تعويذ، قرآن وغيره).

ٿڌو ڪمر بند: ڏ. ڌرتيءَ جي اُتر يا ڏکڻ وارو اهو پٽو جيڪو برف سان ڍڪيل رهي ٿو (هر هڪ ٿڌي ڪمر بند ۾ ڇهه مهين ڏينهنءَ

ڇهه مهين ڌرتي).

ٿڌو کاڌو: ڏ. بن گهر معصلي جي رڌل کاڌو، ٿڌي اُشروارو طعم (ڪريپ توکاڌو).

ٿڌو گهڙو: ص. سنجيٽو، فرمانبردار - چنڀوان، صبر وارو.

ٿڌو مانجهاندو ڪرڻ: سفر ۾ ڪٿي ڊاڀو ڪري ڏينهن نارن، رات ۾ خطر وٺي رهڻ، ڪم جي ڪلاءَ ۾ گيسر ڪرڻ.

سستي ڪرڻ.

ٿڌو هٺيو هٺ: بيهڪري هٺ - بي اوائلي هٺ.

ٿڌي سيني: ڏ. ڪاوڙ ٿي، همرديءَ سان، بردباريءَ سان، ويجهڙ سان - قياس سان.

ٿڌي: ص. "ٿڌو" جو مونث، نريل - سرد، پروڻي (مٺي)، (ٺ)، (ٺ) ماتا جي بيماري، چوپائي مال جي هڪ بيماري.

ٿڌي ڪوسي سُهڻ: سردِي گرمي برداشت ڪرڻ، ڏک سک سُهڻ، زماني جي گردش مان گذرڻ - لاهو ڇاڙهو ڏسڻ.

ٿڌي مٽي: ص. ڀرو - سست، بردبار، سانيڪو.

ٿڌ: ڏ. سڪل ٿڙ جي پاڙ، لاڙ.

ٿڌارڻ: م. ننڍي وٺ جي چڪي ڪيڻ (ٻئي هنڌ يوڪڻ لاءِ).

ٿڌارڻ: م. ٿڌو هٺ - ٿڌڻ، ٿڌا هٽي پري ڪرڻ، ٿڌڻ سان ٿيڻ.

ٿڌجڻ: م. ٿڌڻ سان ڏڪجڻ، ٿڌڻ ۾ اچڻ، ٿڌڙجڻ.

ٿڌڻ: م. بنياد کان اکوڙڻ، پاڙون ڪيڻ.

ٿڌڻ: م. ٿڌو هٺ، ٿڌي سان پري ڪرڻ، ٿڌا هٽي ٿيڻ، ٿڌڻ - ٿڌڻ.

ٿڌي ڇڏڻ: ڪنهن رٿ يا تجويز کي رد ڪرڻ، ڇڏڻ قبول نه ڪرڻ.

ٿڌو: ڏ. پڙڻ سوڌي چڪي (ون يا ٻوٽي جي)، سٺو، ننڍڙو وڻ به ٻوٽو - نهال، پاڙ - جڙ.

ٿڌو ٻڌڻ: پاڙ هٺڻ - ڄمي ويهڻ، پٿاري ڪرڻ.

ٿڌو پٽس: پاڙ ٺوڻ ڪيڻ، بنياد کان اکوڙي ڇڏڻ، پاڙاري ڇڏائڻ.

ٿڌي ٿي: ڏ. اُٿي جواتي - بروقت - موقعي تي.

ٿڌي گيڏ: ص. پڙ پٽيندڙ، ناس ڪندڙ، ڦٽائيندڙ.

ٿڌو: ڏ. پير سان ڏک، ڪينهنون يا ڌڙهي کي پير سان اُڇل، ٽپو، ٺٽر گهٽ ٻوٽي جو زمين ۾ پڇيل حصو - سنڌو، وڻ جي پاڙ جي زمين مان نڪتل ڪٽ.

ٿڌو ڏيڻ: غلط ڏس ڏيڻ، غلط ڳالهه ٻڌائي گمراه ڪرڻ، ٿيڙ ڏيڻ.

ٿڌو هٺڻ: پير جي پٺ سان ڏک هٺ، رنڊڪ وجهڻ، سخت ايڏا رسائڻ ٿڌي ڇڏڻ: پير جي ڏک سان ٿيڻي ڇڏڻ، تجويز يا رٿ نامنظور ڪرڻ، برادريءَ مان ڪڍي ڇڏڻ.

ٺڏي: ٺ. ٻوٽي جو پڙن وارو حصو (جو ڪپڇن بعد زمين مان ظاهر هجي). سڪي ويدون جي پڙ-لاھ.

ٺڙ: ٺ. ڪير جي گج. ڪير ۽ ڏونري جو ملائي ۽ ٺرو ته- چٽي.

ٺڙ ٻڌن: چٽي ٻڌن- ملائي ٻڌن.

ٺڙ سٽپ: ڏ. ٺولھ- متارائي. مڪن وغيره جو سٽپ.

ٺڙ: سم خاص پٽن وارو علائقو. ريگستن. غير آباد علائقو (جنهن ۾ برسات تي آبادي نٿي). سنڌ جو اوڀار واريءَ جي پٽن وارو خطو.

ٺڙير: ريگستاني علائقو- وارياس پٽ.

ٺڙ باهيهو: ڏ. ٺڙ جو ننڍڙو سھوڳ ٽھرو ڳيرو.

ٺڙ ٿان: ڏ. ماڳ مڪن- گھڙگھٽ. هڪ هنڌ ٽڪاءُ.

ٺڙ ٿاھر: ٺ. صبر- ديرج. دلا سو ڏي.

ٺڙي: ص. ٺڙ جو. ٺڙ جو رهاڪو- ٺڙيو. (ٺ. ٺڙي تي).

ٺڙ: ڏ. هڪ جاءِ تي ٽڪاءُ- بيهڪ. بقاء.

ٺڙ ٻڌن: ٽڪ ٻڌن- هڪ جاءِ تي مضبوطيءَ سان بيهن.

ٺڙاندو، ٺڙاندو: آبي پڪيءَ جو هڪ قسم. بدڪ جو هڪ قسم (مڇيءَ گاهه ڪايندڙ).

ٺڙ ٺڙ: ٺ. ڏڪي- رڦٽي.

ٺڙ ٺڙ ڪُپي: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم (جو اڏامندي هر وقت ٽپندو رهي).

ٺڙ ٺڙ ڪُنڀن: ڊپ ۾ ڏڪن- رڦٽن.

ٺڙ ٺڙن: م. هيٺ مٿي ٿين. ڊپ ۾ ڪنڀن. ڪڪو وڪو ٿين. ٺڙ ٺڙي ماڇن.

ٺڙ ٺڙو: ڏ. زلزلو. لرزش- ڏڪي. اٿل ٺٺل. ڊپ- هراس.

ٺڙجڻ: م. مٽيءَ ي واريءَ سان ريتجن. درياءُ جو ڦٽي ريت ڪرڻ.

ريجي ويڃن (وهڪرو). ٺڙي ٻڌن- سٺ جو ته چمن

(ڪڙهيل ڪيرپ ڏونري تي).

ٺڙ ٺاھو: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم- پار بهر. جانور جو هڪ قسم- ٺڙ جو ڇھو.

ٺڙڊ: ص. (انگ) تيون (نمبر).

ٺڙڊ ڪلاس: ص. گھٽ درجي وارو- ڪمٽر. خسيس- رواجي. ردي.

ٺڙڙ: ڏ. ڊنل شهر وارو ڏڙو. اڳ توڦل شهر- ڪنڊر. جهونو ڏڙو.

ٺڙڙائڻ: م. ٽيڏو ڏسڻ- ٽيڏائڻ. اڪيون ٽيڏيون ڪرڻ-

ڦڙڙائڻ (اڪيون).

ٺڙڙو: ص. ٽيڏين اڪين وارو- ٽيڏو. (ٺ. ٺڙڙي).

ٺڙڙو: ڏ. ڪنهن ڊنل جاءِ جو ڍڳ. وچ جو موت. هڪ قسم جو ٻوٽو.

ٺڙڙي: ٺ. ڏڙو (اڳتي ڦٽل ڳوٺ جو). ننڍي پٽ.

ٺڙڪي: ٺ. ڏڪي- رڦٽي- ٺڙڪي.

ٺڙماٽي: ڏ. (انگ) ٽپ جي گرمي ماپڻ جو اوزار.

ٺڙو: ڏ. (نگ) سڌو. ٺڙ. ٽڪو.

ٺڙو ٿين: روانو ٿيڻ- ٽڪو وڃڻ.

ٺڙي: ٺ. ملائي- ٺڙ. ننڍي پٽ.

ٺڙي: ص. ٺڙ جو. ٺڙ وارو. ٺڙي نسل جو چوپايو (ڍڳي، ٻڪري، اٺ

وغيره). ٺ جو هڪ قسم (اڳ ڏيئي "جهڙو" ٻئي "سنڌي"

اٺ جهڙي).

ٺڙي: ص. ڇالاک عورت. اها عورت، جنهن جي نڪ ۾ نت نه هجي.

ٺڙيو: ص. ٺڙ جو رهاڪو- ٺڙواسي.

ٺڙڙ: ڏ. ڏون جو ڏرن ۽ پار جي وچ وارو ٺهيو حصو. پيڙهه. پڙ جهلو.

ٺڙ ٺي پون: م. مُردو ٿيڻ- فدا ٿيڻ.

ٺڙ ٺڙ: ٺ. ٽڪو- لوڇ. بي آرامي.

ٺڙ ٺڙ: ٺ. ٺڙ ٺڙ ٺڪو- لوڇ پوڇ.

ٺڙ ڪائڻ: م. ڏڪائڻ. ڪنڀائڻ. چرڪائڻ.

ٺڙ ڪائڻ: م. ٽيڙن- مقرر جاءِ تان هٽائڻ. ڪسڪائڻ.

ٺڙ ڪن: ڏڪن- رڦٽن. هڙ ڪن (سيءَ ۾).

ٺڙڪي: ٺ. ڏڪي- ڪنڀي- رڦٽي. هڙڪي- سياڻو. خوف- هراس.

ٺڙڪو: ڏ. ڏوڏو. ڏڪي- لرزو. ڊپ- هراس.

ٺڙڪن: ٺڙن- هٽن (مقرر هنڌ کان). ٺڙي وڃڻ (سنڌ). هٻڪڻ

(ڳالهائڻ ۾). وڦٽن. ٺاٻڙجڻ.

ٺڙ لڳڻ: بگڙڻ- خراب ٿيڻ.

ٺڙ ٺڙا: ڏ. لعنت ملائت- جٺ ڦٽ. ٺڪ ٻڄو.

ٺڙڙن: م. هٽن (مقرر جاءِ تان). ڪسڪڻ. پاسو ڪرڻ. هٽي وڃڻ.

ڦڙن (نجم تان). اڪڙڻ. پيڄڻ. ٺاٻوڪڻ.

ٺڙڙ ٺاٻڙڙ: ڏڪائڻا ڪائڻ- اڏيواڪائڻ. رلڻ پيڻ.

ٺڙ ٺڙل: ص. هٽيل. پيلس. نڪتل (هو شڪن). گمراهه.

ٺڙيو ٺاٻڙيو: ص. رستو پيل- پٽڪي. مسافر.

ٺڙي وڃڻ: هٽي وڃڻ. ڪسڪي وڃڻ. پيڄڻ- گمراهه ٿيڻ. ڦڙي وڃڻ

(نجم تان).

ٺڙيو ڳالهائڻ: اڏنگو ڳالهائڻ. چريائپ واريون ڳالهيون ڪرڻ.

ٺڙو ٺڙو: ڏ. گھوڙي جو هڪ سنج. هٽي هٽڻ رڪن لاءِ بود پيريل

چمڙي جو گاديلو. چمڙي جي گوشتري (سون چانديءَ جي ورقن

نهن ۾ ڪم ايندڙ). ٻنڌڙو.

بگڑی: ت. کیٹی حثک - اگٹی. ب. اگٹی. کیٹی حثہ.

ٽڳڙي پوش: ص. جنهن بکر ڪمر پهرين (مٿيو، درويش).
 ٽڳڙي غروثر: ص. ٻڙيون وڪندڙ رول- واره.
 ٽڳڙيو: ص. ٽڳڙيون پهريندا، اڳريون چونديندا، غفير.
 ٽڪ: ص. نونندڙ، گرو.
 ٽل: ذ. پيڙه- بنيد، شروعات- مني، ڪافي، حرمين- ٿله.
 ٽل بدن: پيڙه بدن، شروعات ڪرڻ (ڪنه جي)، جذبن- ٻڙيو.
 بدن، ڏاڏرائن- لاڄن.
 ٽل پيڙو: ذ. سنگرمي پيڙه پيڙي، پٽن، گهر گهٽ، هجن، ڏس پٽو.
 ٽل پيڙو لڳن: ڪاميابيءَ جي ڪندري تي رسڻ، من جي مراد پڄڻ،
 ٽاڻيڪوٽين.
 ٽل پيڙو ملڻ: ڪريهه ڇڻ- ٻيو پوڻ.
 ٽل چڙهڻ: ٽل پڙهڻ- ڏسڻين.
 ٽل سان ويهڻ: پٽي ماري ويهڻ، بي اونو ويهڻ.
 ٽله: ذ. منب- شروعات، ڪافيءَ جون پهريون پستون (جيڪي هر
 مصرع ٻيون ورتي طور ٻڌن ۾ ڇڻ) - ٽل.
 ٽله بدن: بنيد بدن، شروعات ڪرڻ (گنه جي)، ابتدا ڪرڻ.
 ٽله: ص. تمام ٿلهو- اجايو گهڻو ٿلهو.
 ٽلهڙو: ذ. ٿورو ٻڌل، بدن جو هڪ عضو- ران.
 ٽلهو: ذ. مٿيءَ وغيره جو پيريل هٿر ڏو مٿن پٿر (ويهن لاءِ)
 ڪنهن خاص تقريب لاءِ)، گهر جو مٿن پٿر- ٽل، اوڻو.
 ٽلهو: ص. بت پيريل، موٽو، سوکو- مٿرو (جنور)، (ٽلهي).
 ٽلهو ٽپرو: ص. ٽلهو مٿرو، ڏو مٿو، چڱو پيو- صحت مند، سڪيو
 - سوڌو، (ٽلهي ٽپري).
 ٽلهو ڪٽڻ: ڍنگ ڪم ڪرڻ، گهوارا ڪم ڪرڻ (جيڪي
 آخرت ۾ عذاب جو ڪارڻ بنجن).
 ٽلهو مٿارو: ص. سڳرو- پٺوان، ڏٺو مٿو پيڙ.
 ٽلهو کائڻ: گهٽ آگاهه واريون شيون و پڙڻ، سدو ڪرڻ.
 ٽلهو ڳالهائڻ: ڏاڍين ڳالهائڻ بناريءَ خوشيءَ جي ڳالهائڻ، حتي
 ڪنه ڪرڻ.
 ٽلهو مٿارو: ص. تندرست- صحت مند، ڪهڙي گوشت ورو (جنور)،
 (ٽلهي ٽپري).
 ٽلهو هنڊائڻ: سدو سوڌو ڪيڙو پٽڻ.
 ٽلهي ٽوب: بدربي عورت- حد کان وڌيڪ تمهي عورت.
 ٽلهيڙو: ص. ٿورو ٿلهو- معمولي موٽو.
 ٽلهي ليکي: ٽل ٽل ڪرڻ- ٽل ٽل- ڏو مٿو- مٿي حساب.

ٽمر: ذ. ڪهڙي جهنگ ۾ ٻجهي جو، جهنگ ۾ مرن جي لڪڻ جي
 جاء (ڏرو وغيره)، سمنڊ ۾ ٽنگو، لڪل هنڌ، چورن جو ٽاڪ.
 ٽمر جو مرون: ذ. وڏو ڪ سوئر (جيڪو ڪنهن کي ٽمهي وڃي ويل
 هجي)، بيحساب.
 ٽمر ڇڏائڻ: شڪار جي اصطلاح موجب، سوئر کي ٽمهي جهنگ ۾
 پهرائڻ.
 ٽمر ڪرڻ: ٻجهي مٿي تي لڪائڻ (چوريءَ جو مل)، لڪائڻ- ڪم
 ڪرڻ.
 ٽمڃڻ: م. ٽمر ۾ لڪڻ، قابو ٿيڻ، روڪجڻ- ٿوري دير لاءِ بند ٿيڻ
 (مينهن)، ڏيکونين (وسڪرو).
 ٽمن: م. زور ڏيئي پڙڻ- ڏٺي پڙڻ، ٽمر ۾ پورڻ، لڪائڻ (چوريءَ
 جو مل)، قابو ڪرڻ، ترسڻ، شڪار جي جانور کي ٽڙي
 هٿڪو ڪري ويهائڻ.
 ٽمي ڇڏڻ: لڪائي ڇڏڻ (مل)، بند ڪري ڇڏڻ، ڏٺي ڇڏڻ،
 چوريءَ جو مل ڪم ڪرڻ.
 ٽمو: ذ. گهٽ جو هڪ قسم (دوا طور به ڪم اچي).
 ٽن: ذ. مينهن کي ٽمورت ٿيڻ- ٽنهن.
 ٽنپ: ذ. ڇت کي ٽيڪ لاءِ ڪاٺي يا سرن وغيره جو ٽنپو- پيپ نو-
 سٽون، ٽوٽي، ٽيڪ، ڏيڏي.
 ٽنپ ٽوٽي ڪرڻ: ڪڪڙين گهر کي ٽوٽيون وغيره ڏيئي مضبوط
 ڪرڻ، ڇيڙو سڙو ڪرڻ.
 ٽنپڃڻ: ڪنهن پڙهيءَ جو مضبوط ٿيڻ.
 ٽنپري: ٽل ٽل ٿيڻ جي ٻي واري پي ڪاٺي (ج ڪرهي ٽل ٽل
 ڪي ٿي).
 ٽنپلي: ٽل ٽل ٿيڻ، ڪي ٿي واري مٿي، پيڙيءَ جي محرابن جي جهل
 واري ڪاٺي ٿيڻ.
 ٽنپڻ: ذ. ڪوٺر جهڙو هڪ قسم جو وکر- سرن.
 ٽنپڻ: م. سرن هٿن، چنڊ ٽن، همٿائڻ.
 ٽنپو: ذ. (سن، سٽپ) ٽنپ- سٽون، پيپ نو، ڇت کي ٽيڪ لاءِ ڏنل
 ٻي ڪاٺي.
 ٽنپو ٽوٽي ڪرڻ: ڇت جي ڇت کي ٽيڪ ڏيئي مضبوط ڪرڻ، سو
 ٻي ڪرڻ، ڇيڙو سڙو ڪرڻ، ٽيڪ ڏيڻ، پير جهڙو ڪرڻ.
 ٽنپي ڇڏڻ: چنڊ ٽل ڇڏڻ- ٽنپي ڇڏڻ، اتفاق ڪرڻ.
 ٽنپي هٿن: ڄمي پيڻ، سٽون سو ٽوٽي پيڻ، هڪ هنڌ ماڻ
 ڪري بيهي رهڻ.
 ٽنپيو: ذ. ڪور کي ڪم جو هڪ وڙ.

ٽٽڻ، ٽٽڻ: م. چڪي ڪڍڻ (وڻ جي) - ٽڙڻ، ڏني پرن، ڪٽڻ - مارڻ.

ٽٽهر: ٺ. چپ - سٺت - مٺار.

ٽٽڻ: ڏ (سن: سٺڻ) - ٻيو - پستان، جانور جو ٻيو.

ٽٽڻ ڇڏائڻ: ڪيرڙائيندڙ ڦر جو ڪير ڇڏائڻ، ٻيا ڇڏائڻ.

ٽٽڻ ڦاڙ: ڏ. هڪ قسم جو ڪنڊن وارو ٻوٽو (جيڪو هلندڙ ماڻهن جا ڪپڙا ڦاڙي، بيهڪري وغيره جانور جاتن ڦٽي ڇڏي).

ٽٽڻ تي هٿن: ڪيرپيڪ هٿن (ٻار، ٻچو)، ڏڌمڪڻ تي گذران هٿن.

ٽٽوٽو: ڏ. ٽٽڻ سوج جي هڪ بيماري.

ٽٽوٽي: ٺ. ڪنجري جو ڇڏي تي ايندڙ حصو.

ٽو: ٺ. ٿڪ اچڻ جو آواز - ٿوڪر، ڌڪ ظاهر ڪرڻ جو آواز.

ٽوٽو ڪرڻ: ٺڪوڻ هٿن، جڦڻ ڪرڻ.

ٽوڪو ڪرڻ: نفرت سان ڇڏڻ، ڌڪاري ڇڏڻ، ڇڏي ڏيڻ.

ٽوب: ڏ. ڀروسو - آسرو - ڀرجهلو.

ٽوبو: ڏ. سربند کي قالب ۾ وجهڻ لاءِ هڪ سِر جيتري مٽي.

ٽوبِي: ٺ. پٿر جي دانگي. وهڻ کي ڪارائڻ لاءِ ڪچڙي ڇهر جو ڌوئل گه.

ٽوبِي گهمائڻ: منهن تي ڪارنهن لائڻ، ڪارو منهن ڪرڻ، جٺ ڪرڻ - تعدي ڪرڻ.

ٽوپ: ٺ. قرار - ناپر - آڻت، آڌار.

ٽوپ ٽنپ: ڏ. آڌار - ٽيڪ - ڏيڏ.

ٽوٽ: ص. ٽلهو، اڃا پوئهو، بيدولو.

ٽوٽاڻ، ٽوٽانگ: ص. تمام ٽلهو، بيدولو ٽلهو.

ٽوٽر: ٺ. (سن: سٺو) ماس جي آياڻ - هڪ کي سوج - آماڻ.

سرتي جي چڪي چپ ڪي جي سوج، بيماريءَ سبب منهن يا هٿن پيرن جي سوج.

ٽوٽرڄڻ: م. سڄڻ (ڄمڻي)، آماڻ - سوج ٿيڻ.

ٽوٽر: ص. ٽلهو مٽارو، ڦٽو.

ٽوتو: ڏ. ٽاپو - آڏيڙو، جهوٽ - ڳولا لاءِ هيڏانهن هوڏانهن ڊوڙ.

(ص) اڃا پوئهو، ڦٽو، نڪمو - بيڪار، دل شڪستو، ٿڪو - ٻي.

ٽوٽا ڏيڻ: جهوتون ڏيڻ - ٺاهڻ ڏيڻ، هيڏانهن هوڏانهن ڳولڻ.

جا جو ڳولڻ، اڃا ئي محبت ڪرڻ.

ٽوتا کائڻ: ٽاپا کائڻ، اڃا پورائڻ، سٺو ڏيڻ.

ٽوٽو: ٺ (سن: ٺٽ) گهڻي ٺڪ ٺڪ، ڪنهي شيء کي ڪراحت ظاهر ڪرڻ جو آواز، ٽڪر - ٽڪر.

ٽوٽو ٿيڻ: رسو ٿيڻ - بي عزتي ٿيڻ.

ٽوٽي: ص. ڏڌ ڪڍڻ، دل ڀڳڻ، ستو.

ٽوپاڪ: ٺ (ڏ: تننگ) بندوق، ڊگهي ناليءَ واري بندوق (جنس ۾ بارود، چير منهن کن ڀرجڻ).

ٽوپڻ: م. ٽپڻ - ٽٽڻ، مڙهڻ - هٿن (ٺاهڻ).

ٽور: ٺ. ٿورائي - ٿورڙائي، "ٿور ٺي" جي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ (جيڪو صفا ٿي ٻيڙيءَ طور مرڪب بند ڪم ڪري).

ٿور آڇرو، ٿور ڪرو: ص. ٿورن ڪرڻ وارو (نڪو).

ٿور ڇڙو: ص. گهٽ خرچ وارو.

ٿور ڪاڪ، ٿور ڪاياڪ: ص. گهٽ ڪاٺيدڙ، ڏچر (وهڻ).

ٿور ڳالهائو: ص. ٿورو ڳالهائيندڙ - گهٽ ڳالهائيندڙ - ڪم ٺو، اڃا پوءِ ڳالهائيندڙ - بردبار، مائٺو.

ٿور ويرو: ص. گهٽ دير ڪندڙ، گهٽ وقت لڳائيندڙ (ڪم ۾).

ٿور ويرو: ص. گهٽ واند ڪئيءَ وارو، مشغول.

ٿور ويساهو: ص. شڪي - بي اعتبار، وسوسو ڪندڙ، ڀرمي.

ٿورائتو: ص. ٿورو مڃيندڙ - احسانمند - شڪر گذار، (ٺ. ٿورائي).

ٿورائي: ٺ. گهٽ ٿي، ڪمي، ڏٺ - ڪمي بي، قست، قليت.

ٿورڙو: ص. "ٿورو" جو اسم تصغير (تمام ٿورو - تمام گهٽ، ڪجهه ڌرو، ٺ. ٿورڙي).

ٿورڙو تانءُ: ڏ. دل ۾ ڳالهه ساندي نڪهيندڙ - هلڪو، هوڙهو.

ٿورو: ڏ. گهٽ، اٽورو، ڦليل، ڪجهه ڌرو، ڪي قدر، (ٺ. ٿوري).

ٿورو ٿارو: ڏ. ميڙ منت.

ٿورو گهڻو: ڏ. گهٽ وڌ، ڪي قدر - ڪجهه.

ٿورو ڏم: ڏ. تحريري جملي جي وچ ۾ ٿوري دير بيهن لاءِ "آبتي وا" (ٺ. جي نشاني - ڪما).

ٿورو: ڏ. احسان - مهرباني - پلائي.

ٿورو لاهڻ: پلائيءَ جو بدلو ڏيڻ، احسان جو عيوض چڱائيءَ سان ڏيڻ.

ٿورو مڃڻ: احسانمندی - ڳڻ ڳائڻ.

ٿوري: ڏ. هڪ قوم يا ذات (جيڪي عام طرح حلال حرام جانور جي شڪر تي گذران ڪن)، شڪري.

ٽوٽ: ڏ. ڪپڙي جي ڪناري تي ڀرت جو هڪ قسم.

ٽوڪ: ڏ (سن: سٺوڪ) شيء - وٽ - وسڻو - چيڻ - تول، عمدو،

شيء - تحفو، سون يا چنديءَ جو ڏهرو ڳهڻو، ڳهه - زيور، ڏير - ڊگ، مقدار جي گهٽي.

ٽوڪ ٻندي: ٿ. ڳولڻ جي ورهاست جي باري ۾ لکيل اقرارنامو.

ٽوڪ فروش: ص. ٻڌو مال وڪندڙ-ٻڌو واپاري.

ٽوڪ: ذ. سنا چارا-سنا کاڌا، (شاھ).

ٽوڪا: ٿ. ٻار تي راند ۾ هار مڃڻ يا بس ڪرڻ لاءِ اعلان وارو لفظ.
راند ۾ عرضي وقتو.

ٽوڪا ڪرڻ: راند ۾ ٿوري وقت لاءِ مهلت وٺڻ. ساڄي ڪٽڻ لاءِ راند ۾ وقتو ڪرڻ.

ٽوڪارڻ: م. ٿڪ اڇلائڻ. ٿڪ هٽي اڇلائڻ. نثر سان چڙهي ڏيڻ. ڌڪارڻ.

ٽوڪڙو: ذ. سوکڙي. چڱي چيز.

ٽوڪڻ: ٿڪڻ. ٿڪون اڇلائڻ. ٿڪون هٽڻ. ٿڪ هٽي ڇڏڻ. ٻرو پلو چوڻ. لعنت ملائڻ ڪرڻ.

ٽو گڏو ڪرڻ: ڦٽي ڪرڻ. ٻيڙو ڪري ڇڏڻ. ذليل ڪرڻ.

ٽولا ڪو: ذ. ڌڪ ڌاڪڙو-اهنج ايڏا.

ٽولھ، ٽولھ: ٿ. ڪنهن به جسم يا مدي جي گهٽتائي-موتائي. جسامت، بدن جي ٿلهائي. ڪنهن به چيز جو اندروني پراڻ.

ٽومر: (ع: ٽوم) اوڀر جو مشهور هڪ قسم (جنهن جي سٺي يا سڪل پاڙ واري ڳنڍ، ۽ ٻين خوشبودار ٿين. عام طور ٻوڙيا جي ۽ ۾ ڪماچي)، (ڪنايتاً) همٿ-مڙسي-ٻهچ-طاقت.

ٽومر نه هجڻ: مڙسي نه هجڻ. همٿ نه هجڻ.

ٽومار: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم-ڪپ.

ٽومارو: ذ. ٽوم، اتي ۽ لسيءَ مان ٺهيل ڳڻتن.

ٽونو: ذ. ڪنهن به جانور (خصوصاً مينهن، ڍڳي ڍور) جو ٽڪر-ڊيهه-اڪل.

ٽونا هٽڻ: چوپڻي جو ڊيهه هٽڻ. ٽڪر هٽڻ. ڪوشش ڪرڻ. مٿ موڻ هٽڻ. بي واجي وڙهڻ.

ٽونو: ص. ٽونا هٽندڙ-ويڙهاڪ (جانور).

ٽوئي: ٿ. ڇيڙي ڇٽ کي ٽيڪ طور ڏنل ڪٺي. ٽنپي-ضامن. ٺڪ ۾ ٻنهي ڏسڻ جي وچ واري ڀيٽ.

ٽوئي ڏيڻ: ٽيڪ ڏيڻ. مدد ڪرڻ.

ٽوه: ٿ. ان وٽندڙ ڳڻهه.

ٽوهان: ٿ. ڪراهن-نثر-ٻچان.

ٽوهڙ: ذ. جابلو ۽ وارياسن علائقن ۾ ٿيندڙ عام مشهور ٻوٽو.

ٽوهڙ: ذ. ٽنهي ماني.

ٽوهو: ذ. اُٺ جي ٻنهي ۽ ۾ وچ وارو ڀرڻ حصو.

ٽهائڻو: ص. ٿانڪو، آراڻي.

ٽهر: ٿ. ٻگهر ۽ ٽوله سبب بدن ۾ ٿيل ڪٺي يا نس. هڪ هنڌ ٽڪاءُ. بيهڪ. صبر. ڌيرج.

ٽهرڻ: م. ٽڪي بيهڻ. ڳي بيهڻ. هڪ هنڌ ڄمي بيهڻ. فرحت وٺڻ. ترسڻ. صبر ڪرڻ. بيهي رهڻ.

ٽهرو: ص. گهڻو وقت رڪن ڪري ڏپ ڪري ويل-ڪٺي ڏپ وارو-بدبودار. ٽهرڻ: ٿ (ع: ٽحمل مان بگڙيل) صبر-ڌيرج. تحمل.

ٽهن: م. هڪٻئي مٿان رڪن-سٽڻ-ٽهو ڪرڻ.

ٽهر: ذ. هڪٻئي مٿن رکيل شين جو سٽو. انبار، ڍڳ-کوڙ.

ٽهر ٿيڻ: ويڙهجي وڃڻ.

ٽهو ٿي پوڻ: ٽڪي ٽٽي لپتي پوڻ. ٽڪجي سمهڻ. ٽڪ سبب بي سٽو ٿيڻ.

ٽهي: ٿ. هڪٻئي مٿان رکيل شين جي سٽي. دستي (نونن ڪاغذن وغيره جي)-ڍڳي. زخم تي ٻڌڻ لاءِ ڪپڙي جو ٻيو.

ٽهيمر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ٽئي ٽئي: ٿ. ٿال. ٿاڙي. نچڻ جو آواز.

ٽئي: ٿ. ٿوڪ-ٿوڪلا (راند ۾).

ٽيٽر: ذ. (نگ) ٺٽڪ جي جاءِ-ٺاٽڪ گهر. ٺٽڪ-ڪيل.

ٽيان ٽيان: ذ. ٺٽڪ جي ٺٽڪ جي تار جا ٻول. ناچ. خوشيءَ جو ناچ.

ٽيپا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

ٽيٽ: ٿ (سن: ٽٽ) مٿري-پابندي (روزاني ڪم جي). روزاني ڪم-عدت. روزاني خريداري. وهناري ڏي وٺ جي مٿري.

گراهڪي. پٺاڻ-آهت. مقرر ڪيل وقت-ٽٽ.

ٽيٽ ٻڌڻ: روزاني خريد فروخت جي ڊائي ٻڌڻ. ڪنهن واپاريءَ کي من وٺڻ جو سلسلو جاري رکڻ.

ٽيٽي: ص. روزانو گراهڪ-ٻڌل خريدار. اهو ماڻهو جنهن سن ڏيئي لپتي جو پاڻ ٻڌل هجي، انجامي.

ٽيڏو: ذ. ٽونو-ٽڪر.

ٽير: ذ. ٻڪر. سن ٻڪر. (ص) ٻڪرو نگرڻو.

ٽير وجهڻ: جهيڙو ڪرڻ. فساد ڪرڻ.

ٽيراٿو: ذ. ٻنهن مٿين جو چيمو.

ٽيري: ٿ. ڌريئي مڇيءَ جو هڪ قسم-ٽيپي (مڇي)، (ص) بدبودار.

ٽيڙ: ذ. ٽپ. ٻل. اڇڻ (بال جي). ٽاپو-آڏيڙو. ٿورو ٿيلهو. ٺارڻ لاءِ دلاسو-ڪوڙو آسرو. ڪڇيءَ جي پڙ کان ڪجهه مٿي ۾ نڪرڻ جو.

ٽيلها ٽيلهي: ڏک ڏوم-گيه پيم.
 ٽيلهن، ٽيلهن: م. ڏڪن. ريڙهن- سيرن. ڏڪو ڏيئي پري
 ڪرڻ-هٿن سان ٽيلها ڏيڻ. لوڏن.
 ٽيلهو: ڏهه هٿن لاءِ هٿن سان ڏڪو. ٿاپو-آڏيڙو. چمڙي يا ڪپڙي
 جو ڳوٺرو. بجڪو-بستو.
 ٽيلهو ڪري ڇڏڻ: تمام گهڻو مارڻ-هڏ ڳڏ هڪ ڪرڻ.
 ٽيلهي: ٺ. ننڍو ٽيلهو-ڳوٺري. بجڪي. مٺي پٺي جي مچيءَ جو
 هڪ قسم-ٽيري.
 ٽيلهيءَ جو منهن کولڻ: وڏي سخاوت ڏيکارڻ. تمام گهڻو
 خرچ ڪرڻ.
 ٽيلهيون چاڙهڻ: ڪارڪن جي چڱن تي پڪين کان بچاءَ ٿيلهيون ٻڌڻ.
 ٽيڻ: م. وجود وٺڻ-وجود مهيا ڄڻ. هٿن-هجن (ڪم). ٺهڻ-
 راس ٿيڻ-مڪمل ٿيڻ. جڙڻ.
 ٽيوري: ٺ (انگ) اصول-مٿو-نظريو.
 ٽيوو: ڏ. ٽڪ (منڊيءَ جي)-ٻڙو-نگينو.

ٽيڙائون: م. بهڙائون. ٽٽڻ ڪائون. اُکوڙن. گمراه ڪرڻ.
 ٽيڙ ڏيڻ: غصو ڏس ڏيڻ. گمراه ڪرڻ. ڪوڙو ڏلا سوڏين. گشوهي.
 ٽيڙ ڪائون: ٽپ ڪائون. اچل ڪائون (بال). اچلجن. ڳالهه تان ڦرڻ.
 انجام تان ڦرڻ.
 ٽيڙڻ: م. هٿن-پري ڪرڻ. ريڙهن-سيرن. اچل سان هٿائڻ.
 ڏڪڻ-ٽڏڻ. اُڪيڙي پري ڪرڻ. لوڏي اُڪيڙڻ. ٺاهڻ. ٺارڻ. ڏٺو
 ڏيئي پڇائڻ. ڳالهه کان ڦيرائڻ. گمراه ڪرڻ.
 ٽيڙو: ص. ٽيڙو وارو. مخالف.
 ٽيشي: (بلوچڪي) اوهان کان سواءِ (شاه).
 ٽيڪ: ٺ. تار جي ميان-ڪپ.
 ٽيڪڻ: م. ڪپ م وجهڻ (تار). سندرو چوڙي ويهڻ. پيڇڻ
 (معادو). بند ڪرڻ (ڪم).
 ٽيل: ص. بيل-بيل-راس. ڇاول-پيدائيل.
 ٽيل: ڏ. ٽيلهو-نيلهو. ڏڪو.
 ٽيله: ٺ. ٽيلهن جو عمل. ڏڪ. ريڙهه.

عضوي تي)-ٽاڪور.
 ٽاتارن: م. ٽاڪور ڪرڻ-ٽاڪورڻ.
 ٽاتارو: ڏ. مڪن کي رجائي گيه بنائڻ جو ڪم.
 ٽاتائون: م. لنوائون-ٽٽائون. گسائڻ.
 ٽاتائي: ٺ. ڪٽائي-شوخي. چستي. تندرستي. ڪپڙي لٽي مٺاڻهه
 ٽاتائي وٺڻ: سٺاويس وڳ پائڻ. ٺٽو وٺڻ.
 ٽاتاجن: م. ٿوري سيري يا قوت پون (ٺڪر، شيشي يا چينيءَ جي ٺٽو
 ڪي). سُر جي سوٽ اُڀرڻ. سخت ٿيڻ.
 ٽاتڙ: ڏ. ان ڪٽيل (وهڙو). نابالغ (چوڪرو). ان آزمودگر.
 بد فضيلت.
 ٽاتڙو: ڏ. گوڙ-هٿ. فساد. مٺاڻاڻ.
 ٽاتڙي: ٺ (انگ) ليمي جو سٺ.
 ٽات ڦوڪ: سينگار. لاڏ-مستي. آڪڙ-هٿ-وڏائي.
 ٽاتورن: م. ٽاڪور ڪرڻ. بدن کي ڪنهن شيء سان گرم ڪرڻ.
 ٽاپ: ڏ (انگ) واھ جي ڪپ وارو رستو.

ٺ: ٺ. سنڌي "الف-بي" جو ستون اکر. اُچار "تي" ۽ "تري" ابجد
 موجب "ت" جي برابر عدد (400).
 ٺه: ٺ. "تي" جو مخفف. ٺن جو عدد ڏيکاريندڙ (ٺه وائو.
 ٺهري وغيره).
 ٺاڀر: ڏ. جوان چوڪرو-ڳيرو. چوپائي مال جو ڦڙ (گبو وغيره).
 (ٺاڻڀر).
 ٺاڀڙ ٺاڀڙ: ٺ. گهوڙي جي ڊوڙ وقت سنهن جو آواز.
 ٺاڀڙڪو: ڏ. ٽڪي پڇ.
 ٺاڀڙڪو وجهڻ: ڊوڙائڻ-پڇائڻ. ڇرڪ پرائڻ. نقصان وجهڻ.
 ٺاٺ: ٺ. لڱن م سُر جي سوٽ. ڳاموڙ (بدن م).
 ٺاٺ: ڏ (انگ) خاص قسم جو ٿلهو ڪپڙو. سٽيءَ مان ٺهيل ٿلهو
 ڪپڙو (جنهن مان ڳوٺيون ٺهن). پال. (ص) سخت-سوٽ-
 چڪيل. چڪي ٻڌل. مضبوط.
 ٺاٺ ڪڍڻ: ڏڪ ڪڍڻ. ڏوڪو ڏيڻ.
 ٺاٺون اُڀرڻ: لڱن م ٿورو سور پيدا ٿيڻ. ٿورو ٺڪ محسوس ٿيڻ.
 ٺاتار: ٺ. ڪوسي پاتي يا سيڪيل پٿر جو سيڪ (سرچ واري

تاپ: ذ. ڏٺو-گهڻو، دنو.
 تاپ ڏيڻ: ڏٺو ڏيڻ، ناپو ڏلا سو ڏيڻ.
 تاپ تاپ: ٺ. ٺاڻڻ ڪو، بريد جو آواز.
 تاپ ٽوپ: ٺ. ٺاه جوڙا، چنڊ ڦوڪ، آرائش.
 تاپ ٽوپ بدن: خوشامد، چنبوسي ڪرڻ.
 تاپرو: ص. بدن تي پيڙون ڏيڻ، خدمتگار، حڪمران.
 تاپو: ذ. واه تي بذل زنجير بارسو (بار ڪرڻ لاءِ)، (ص) تپا ڏيڻ، ڪڍڻ.
 تاپو، تاپون: ذ. بر تي رند ڪرڻ لڪري-ڏيڻو.
 تاپور: ٺ. خدمت، نوڪري ڇا ڪري، پيڙ مروڙ.
 تاپي: ٺ. ٺڪاءُ وڌائڻ ڏيڻ، ڏوڙ، ٺڪي ڏوڙ (اٺ جي).
 تاپي ڪنائڻ: تير ڏوڙائڻ، ماري ڇڏڻ، ڏوڙ ڪرائڻ، ڇڏڻ ڪيڏن.
 تپيءَ ۾ وجهڻ: تڪليف ۾ وجهڻ، ڏولائي ۾ وجهڻ.
 تپين ۾ پوڻ: ڊگ ڏوڙ ۾ پوڻ، نڪيڻ ۾ اچڻ.
 تاجو: ذ. دهل يا نغاري جي چوٽ واري وچ، دهن جو زوردار آواز، وڏو دهل.
 تاجني: ٺ. ڪاغذ کي ٽنڊن لاءِ سئي-پڻ.
 تاذ، تاذ: ٺ. ڏاند جي رٿ (وڙهڻ مهر)، ٽپ (مستيءَ مان).
 تاذ ڪري مڃڻ: خوشيءَ سان مڃڻ، فخر سان ڦر ڪرڻ.
 تاذون ڏيڻ: وڙهڻ واريون رڳيون ڪرڻ، مستيءَ مان ڪڍڻ (جنور جو)، وڙهڻ لاءِ ٻولائڻ.
 تاذو: ص. ننڍي، هٿيلو.
 تار: ذ. وڻ جي پٺن سوڌي وڏي ٿري، وڻ جي ٽنهي ٿري.
 تار: ٺ. گوشت، گوشت، گوشت.
 تار تار: موقعو گهٽي ڇڏڻ، ٺلي مٽر ڪم ڪرڻ.
 تار ٽرڻ: تڪليف آهي وڃڻ، رنڊ ڪرڻ، ختم ٿيڻ.
 تارچ: ٺ. (نگ) بجليءَ واري ڊگهي هٿ تي (سپين تي ٻرندڙ).
 تارڻ، تارڻ: م. هٿاني ٻري ڪرڻ، پسي ڪرڻ، بهنو ڪري ٽٽائڻ، گھمائڻ (مٿرو وقت پيو عدو).
 تارو: ذ. ٽار، ٽي جي سسي-ري ڏڪهر، ٻيرو، سو-درڪر، ساءُ.
 تارا تار: وڻ جي ٽار، ٽريون، لامون، ٺاڻ خون.
 تارو ٽنڊن: طعن ٽنڪ هٿن، مٿيون ڏيڻ، خرد ڪرڻ.
 تارو ڏيڻ: ٻه روڏيڻ، گھو هٿ تي ڏيڻ، ڇڏڻ.
 تارو ڪرڻ: پسو ڪرڻ، بچو ڪرڻ، درڪار ڪرڻ، مٿي وڃڻ (مٽائڻ)، نظر نٿو ڪرڻ.

تاري ٻهار ڪرڻ: ميڙي چونڊي سڀ ڪٿڻ (جو ڪجهه نه بچي).
 تاري: ٺ. ٺاڻ جي سنهي شاخ (پن سوڌي) - لامر، ٺاهي، جوون.
 تاري وجهڻ: رڍن پڪرين کي چرڻ لاءِ وڻن جون تاريون وڌي ڏيڻ.
 تارا ڦوڙا ڪرڻ: ڪر ڪرڻ - ڪنهن.
 تاراه: ٺ. ٺاڻ ڏيڻ مهل ڏيکي جو آواز، بچ.
 تاراهو تاراه: ٺ. روج رڙو (وڏي وڙهڻ)، آهاري.
 تاس: ٺ. سيڪ-ٽو-جر.
 تاس: ذ. رند واري لاءِ سڪي ذريعي ڪيل قريعو (ڪري پوري).
 تافي: ٺ. (نگ) ڪٽيڻو.
 تاک: ٺ. سخت زمين - پڪي زمين، سڪل ۽ ڏاڍي زمين، (ص) سخت اسرو وقت ٿاڪ منجهند.
 تاک: ذ. جنور کي ڦسائڻ لاءِ تارن جو ٿيڻ ننيو واڙو.
 تاکار: ذ. ٽڪر، هڪ قسم جي وڻ جي پاڙ (ج ڪنگهه، سهڪي لاءِ ڪڙهي طور ڪم اچي).
 تاک تو: ذ. ٻيڙي ۾ غطي.
 تاکائڻ: م. ٺاڪ ڏيڻ، ڳنڍڻ، پيڙ ٻڌائڻ، ريهائڻ (ٺاڻ، ڳهه).
 تاکائون، تاکون: ص. جلد پڇي پوندڙ، نازڪ.
 تاکجڻ: م. ٻڌڻ (ٻيڙو)، مڙهڻ (موتي)، ڳنڍڻ (جتي).
 تاکر: ٺ. نئين ننڍين ٽڪرين واري ٻيڙي.
 تاکرو: بحث ۾ ختم، سخت پور هيو، گهڻو ڪم.
 تاکرو: ص. جيو، پٿرائين.
 تاکر: ذ. ٺاڪون - جلد پڇي پوندڙ.
 تاکلا گهڙڻ: جيو سستي ۾ وقت وڃائڻ.
 تاک منجهند: ٺ. پورا، ٻيڙي - پوري منجهند.
 تاک، تاک: م. ٺاڪ ڪاهڻ - توپا ڏيڻ، توپي سان ڳنڍڻ، ريه ڏيڻ (ٺاڻ، ڳهه وغيره کي)، ٺڪڻ (جبل).
 تاکو: ذ. توپو، ڳنڍ (جتي ڪي)، ريه (ٺاڻ، ڳهه وغيره کي).
 تاکو اڏڻ: ٺاڪو ڇڏي پوڻ، زخم جو ٺاڪو ڪوئي وڃڻ، ناتو ختم ٿيڻ.
 تاکا توڙي ڇڏڻ: ٺاڻ ۾ ٺاڪ ڪرڻ، ٺاڪ ختم ڪري ڇڏڻ.
 تاکو واهڻ: زبورن کي ريه ڏيڻ - ٺاڪو ڏيڻ.
 تاکا گهڙڻ: جيو وقت وڃائڻ.
 تاکوئي نه لڳڻ: وڻ ۾ ٺاڪ ٻه ٽي، بندوبست نٿي ٿيڻ.
 تاکور: ٺ. سوچ ۾ سنور واري عضوي تي گرم پائيءَ، بوسي پ ڇر

تاء: ث (انگ) قميص جي ڪلر تي گججي ۽ مڙن لاءِ رنگين ڪپڙي جي خاص پٽي.

تارو: ذ (انگ) موٽر، لاري، سائيڪل وغيره جي ڦٽي مٿان رپڙ جو خاص پٽو.

تائفا نيد: ذ (انگ) مڏي جو بخار.

تائون: ذ (انگ) شهر.

تائون آفيسر: ذ (انگ) تائون ڪميشنيءَ جو ڪوان.

تائون ڪاميٽي: ث. شهرين طرفن چونڊين نمائندن جي جماعت.

تائيل: ذ (انگ) لٽب-خطاب، سرنامو، سرورق، ڪتاب جون لاءِ.

تائيل پيج: ذ (انگ) ڪتاب جون نئي وارو صفحو.

تائپ: ث (انگ) ڇپائي، ڪم ڪندڙ شيئي جا ڪارڻ، نمونو-قسم.

تائپ ڪرڻ: ث (انگ) تائپ مشين سان پني تي اکر ڇپڻ.

تائپ رائٽر: ذ (انگ) تائپ ڪرڻ جي مشين.

تائيسٽ: ث (انگ) تائپ مشين تي ڪم ڪندڙ ماڻهو.

تائيمر: ذ (انگ) وقت، مهل.

تائيمر پيس: ذ (انگ) ننڍڙو گهڙيال.

تائيمر ٽيبل: ذ. وقت جي ورڇ جو خاڪو (روزمره ڪم جي لاءِ).

ٽب: ذ (انگ) پاڻيءَ لاءِ وڏو بيضوي ٿانءُ.

ٽب: ث. حيلو، علاج، اڳڪٿي.

ٽب: ث. ٻوڏ-سيلاب، گهٽو پٽي، اڳڪٿي.

ٽب: ط. پريڙ (پاڻي وغيره مان) - تار.

ٽب ڪرڻ: م. منهنه پيرڻ - ڪنات پيرڻ.

ٽبائڻ: م. توبو ڏيڻ، ٻوڙو ڏيڻ (ڪپڙي کي).

ٽبتو: ص. تي پيرا ٻڌو - جهوتو.

ٽبجي پون: ڪچو ڦر ڪرڻ - حمو وڃڻ.

ٽبر: ذ. وڏو ڇوڪرو.

ٽبر م تاتو: آڪهه موڏ - عيب ماڻو.

ٽبرڪو: ذ. جهڙپ - سٺ، ڦرڪو.

ٽبر تاپر: ذ. بارڙا، ننڍڙا ٻار - عيال.

ٽه ٻڙيا نوٽ ڏيڻ: ڪجهه ٺڌيڻ - اڳوڻو ڏيڻ.

ٽهڪ، ٽهڪو: ذ. سر جي ڪنن مان ٺهيل نيري ٽوڪري -

ٽهٽو. (ث. ٽهڪي).

ٽهڪو: ذ. ننڍو، ٻڙي.

ٽهن، ٽهن: م. توبو ڏيڻ (پٽيءَ م)، ٻوڙو ڏيڻ (رڱ م)، ٽب

ڪرڻ، ڏيکي مل جو وقت کان اڳ ڪچو ڦر ڇڏڻ.

ٽهٽو: ذ. هڪ قسم جو ڏاڍي پڪي - ٽوپر پڪي، سر جي ڪاٺن مان

ٺهيل ڍڪ سان ٽوڪري. (ث. ٽهٽي).

ٽهٽو: ذ. ٻهٽن جو ننڍو ڍڳ. مٽيءَ جو دڙو (زمين جي دنگ ڏيکارڻ لاءِ) - دڙي.

ٽهٽي: ث. ساه بند ڪري ٿوري دير لاءِ پٽيءَ جي سطح کان هيٺ

ٿيڻ، پٽيءَ م اونهي گهٽ - غوطو.

ٽهٽي ڏيڻ: غوطو هٿن (پٽيءَ م). ڀڄڻ، ڏک سَهڻ، لڪي

وڃڻ - ٽوپ ٿيڻ.

ٽهٽيءَ م پون: اونهي خيال م پون، گهٽي ويچار م پون.

ٽهٽير: ذ. ٽهٽيون هٿن (پاڻيءَ م) - ٽوپو.

ٽهٽي: ث. ڦٽل جوال کي ڳنڍڻ لاءِ ڪاٺيءَ ٽڪر.

ٽهٽي: م. ڪاٺيءَ سان سٻڙڻ - ٽپهٽائڻ.

ٽهٽڪڻ: م. وچ م پون (معاملي يا ڪم م) - ٽنجن، رخو وجهڻ.

ٽهٽڪو: وچ م ٽپي پونڌڙ، لالچي، ٽنڊ مزاج.

ٽهٽڪو: ذ. ڳالهه جي وچ م ٽپ.

ٽهٽو: ذ. ٺڪر جو ڪپو (پٽي پيش لاءِ) - ڦمرو.

ٽهٽو اونڌو ڪرڻ: ڦٽي بدراڻ اٿلندو نقصان ڪرڻ، ڪٽي

ڪمائي ڪٽ ڪرڻ.

ٽهٽي پون: وقت کان اڳ ڪچو ڦر ڪرڻ.

ٽهٽ: ذ. ٽنرو - خضبو.

ٽهٽ: ذ. ٻيٽ مان هوان ڪرڻ جو آواز - ريح - بادي.

ٽهٽ تي سندرو ٻڌڻ: ٻڌي ڳالهه تي ڳنڍ ٻڌڻ، بيوقوف بنجڻ.

ٽهٽ تي لهر ڪرڻ: اجائي خوشامد تي خوش ٿيڻ.

ٽهٽ ڏيڻ: اجايون ڳالهيون ڪرڻ.

ٽهٽ سان سوپاري پيئڻ: سڃاڻي هوندي به آڪڙ ڪرڻ.

ٽهٽ نه جهلڻ: بيوس ٿيڻ، ٻٽاڪ هٿن، ڏيڪ ڏيڻ.

ٽهٽر: ص. ٻٽ ڪي، هنڪي طبيعت وارو - ٽرڙو.

ٽهٽ رڳ: ث. لڪر عيب، ڪمزوري.

ٽهٽن: م. ڇڄڻ (ڏاڳو، نوڙي وغيره)، ختم ٿيڻ (دوستي، ماڻهي،

سگوت تي، تعلق)، ڌار ٿيڻ (سٺ مان)، وڇڙڻ، ٽوٽو پون

(وڇاڻ م).

ٽهٽن: ث. ٽوٽن راند جو هڪ جاء.

ٽهٽن مڃائڻ: سوڙهو گهٽڻ.

ٽهٽ وکر: ذ. گهٽن قسمن جون گڏيل شيون، نرڪ سامان (جيئن

شيشي، چيني وغيره جاتان؟.

ٽئون: ذ. ننڍي قد وارو گهوڙو-ڊڊو.

ٽئون ٽوپن: ذ. عمر وراڃي ماڻهو.

ٽئونءَ کي تارو، تازيءَ کي اشارو: عقلمند لاءِ ڳاله جو معمولي اشارو ئي ڪافي آهي.

ٽپهر: ٺ. پڪيءَ جو هڪ قسم.

ٽپ: ذ. وڻ جو وڏو ڍنگهر. واڙ جي لنگهه کي ڏنل ڍنگهر.

ٽپ تارو ڪرڻ: پڪو ٿيڻو ڪري اجهو ڏن. ان هوند يا هيٺ ٿي ۽ ڏکيو سڪيو وقت ٿيڻ.

ٽپ، ٽپ: ذ. چال-بل، ڪڏ-نينگ، ٻڌ، ٿيڙ (بل جو).

ٽپ ڏيارڻ: تڪليفون ڏيڻ. ٽپا ڪرائڻ. تنگ ڪرڻ-ستڻ.

ٽپ ڇڏڻ: رواجي خوشي ڪرڻ، ڪجهه ڪجهه وڌائي ڳاله ڪرڻ.

ٽپ هڻڻ: ٽپا ڏيڻ. زت هڻڻ. وڏا ڪوڙ ڳالهائڻ.

ٽپ: ذ (انگ) سوال جي حل يا جواب بابت اشارو. مضمون جي بنيادي نڪتن مان هڪ نڪتو. فقرو (مضمون ۾).

ٽپ پڙهڻ: جادو هڻڻ. اجايون اڳڪٿيون ڪرڻ.

ٽپ: ٺ (انگ) هوٽل جي بيري وغيره کي ڏنل خرچي-بخشش.

ٽپال: ٺ. خط-چئي. خطپٽ، پوسٽ کاتي ذريعي خطپٽ، گهوڙي جي پنڌ جي هڪ چال.

ٽپال آفيس: ٺ. خطپٽ موڪلڻ يا ورهائڻ واري آفيس.

ٽپال ٿيڻ: چڙو چڙتڻ.

ٽپال گهر: ذ. پوسٽ آفيس.

ٽپالي: ص. خطپٽ ورهائيندڙ، قاصد.

ٽپائڻ، ٽپائڻ: ٽپ ڏيارڻ، اڪرڻ. پار ڪرائڻ. هڪڙي ورق کان ٻئي ورق تي اُتارو ڪرڻ-ٽپائي رکڻ.

ٽپائي: ٺ. تن تنگن واري ننڍي ميز (عام طور چئن پاڻن واري ننڍي ميز کي به چون).

ٽپ ٽاپ: ص (انگ) سڌم سٺي حالت ۾، نيڪ لاک، پوريءَ طرح.

ٽپ ٽپ: ٺ. ڦڙو ڦڙو ٿي ڪرڻ. بوندن جو لاڳيتو آواز. گهوڙي جي هلڻ جو آواز.

ٽپتائي: ص. تن پٽ سان جوڻا ڪندڙ، ڪيڏاري جو ٺاري.

ٽپڏو: ذ. ٽپڏو-ڦريل تارن وارو.

ٽپر: ٺ. ٽپڻ-گنج، ٺوڙهه.

ٽپرن: م. گرم شيء سان ٽ ڪور ڪرڻ. ٺپرن (پٺي).

ٽپرو: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم-ننڍو ڏيپرو.

ٽپري: ٺ. ضد، لڳي، ڌرتو.

ٽپري: ٺ. ڪنهن تن ۽ مان تيل يا گيهه ڪپڻ لاءِ لوهي ماڻ-ڪرندڙي.

ٽپڙ: ذ. شيءِ-وٺ، وسلو-سامن. گهرو استعمال جي ڪاٺ شيء (ڳهه ڪپڙو وغيره). اوڍڻ يا وڇائڻ جو ڪپڙو. هنڌ بـ سـرو.

سمجھ، همت، (ص) سست، بيوقوف.

ٽپڙ ٻڌائڻ: ٽڙي ڪيڏن-لڏائي ڪيڏن.

ٽپڙ ٻڌي ويهڻ: تيار وٺي ورهڻ (ويجڻ لاءِ).

ٽپڙ تاري: ذ. سامن سڙو. هنڌ ٽپڙ. مل اسباب.

ٽپڙ تيشن تي هڻڻ: رقم ڇڏائڻ. سڀ ڪجهه وڃائڻ.

ٽپڙ ٽيٽا ڪرڻ: گهڻي نقصان هيٺ اچڻ. رقم ڇڏ ڪري ڇڏڻ.

ٽپڙ ڪلهي تي هڻڻ: لڏڻ واري حالت ۾ هڻڻ. خانداني واري حالت.

ٽپڙ نه هجڻ: سڃوڻيڻ. ڪاٺ لياقت نه هجڻ.

ٽپڙي: ٺ. ڳوٺ جو پال (وڇائڻ لاءِ)، پراني قاتل ڳوٺ جو ٺڪر.

ٽپڪ ٽپڪ: ذ. گهوڙي جي هلڻ جو آواز.

ٽپڪڻ: م. ڦڙو ڦڙو ٿي ٽپڻ. ٽپڙ ڏيڻ.

ٽپڪو: ذ. جهولي ۾ وٽن (انڊن) مان ڦر ڪرڻ جو لاڳيتو عمل. لاڳيتا ٽپ.

ٽپڪو: ذ. ننڍڙو ٽپ-ٽپڪ.

ٽپ ٻڪي: ٺ. ٽپ پڪڻ مان اڏيل جھڳي.

ٽپڻ، ٽپڻ: م. ٽپ ڏيڻ. ٽپ ڏيئي مٿان اُڪري ويڃڻ. اورانگهڻ.

ٽپي پوڻ: ٻن ڌرين يا ماڻهن جي گڏتگي ۾ ڪهي پوڻ. دخل ڏيڻ. تيا ڪرڻ ٻڌجڻ.

ٽپڻ: ٺ. ٺوڙهه-گنج، ڪپرائيءَ جو مٿيون حصو.

ٽپو: ذ. سيارن، برج، نڪتن، راسين ۽ سج چنڊ جي لهڻ ۽ اُڀرڻ ۽ تاريخن بابت سڃاڻي ڏيندڙ ڪتاب-جنتري.

ٽپو ڪولائڻ: جنتريءَ وسيلي نيڪ وار معلوم ڪرائڻ.

ٽپي: ٺ. سمجهاڻي. نڪتہ چيني "ٽيڪا ٽپي".

ٽپو، ٽپو: ذ. ٽپ-چال، نينگ، اچل-بل.

ٽپو تار: ٺ. نينگ ٽپو، هل ڳوڙ، زنانو جهيڙو.

ٽپورن: م. بيمار جي سڀال ڪرڻ. خدمت ڪرڻ.

ٽپوس: ذ. هلڪڙي طبيعت وارو ماڻهو.

ٽپهو: ذ. تن تندن وارو ٿلهو سٺ.

ٽپهي: ٺ. وڇڻ نماز.

ٽپي: ٺ. اڪرن جي وچ ۾ ايندڙ ٻڙي يا ٽپڪو. ڪوڏي

جو گول مٿو.

تپيت: ص. پيريل-تر-تمندر.

تپيرو: ص. ٽن پيرن وارو. لڪي لڪي ايندڙ ۽ ويندڙ.

تپيري: ٺ. تاس راند ۾ هڪجهڙن ٽن رنگن وارن پتن جو جوڙ.

تپيل: ٺ. هيٺين ڪورٽ جي فتويٰ جي خلاف مٿين ڪورٽ ۾ بي اپيل.

تيجوري: ٺ. ملڪيت (رقم، ڳهه، دستاويز وغيره) رکڻ لاءِ ڳجهن خانن واري لوهي پيٽي.

تجڻ: م. ڊاڙهڻ، بيروهي ڏيکارڻ.

تجهڻ: م. اٿڻ، ڄڻ.

تج: ذ. اختصار-ٽٽ. حصر مطلب.

تج ڪيڏن: منجهه ڪيڏن-راز معلوم ڪرڻ.

تج: ذ (انگ) چنهن جو عمل-چنڻ.

تجڪائڻ: م. تهڪائڻ-اوبارڻ.

تچڪڻ: م. تهڪڻ-ڪڙمڻ-اڀرڻ.

تچڪو: ذ. تهڪو-اوپرو.

ته ڏرو: ذ. ٽن دروازن وارو صنو.

تڏ: ٺ. ٻن ڏانڊن جي ويڙهي واري رني-تڏهه، سيٺ، آڪڙ.

تڏون ڏيڻ: م. مٽيءَ ۾ رنيون ڪرڻ. وڙهن وڙهان ڪرڻ. هڪلون ڪرڻ.

تڏاڪ: ذ. تڏندڙ-رڻيندڙ، ويڙهڪ، ٻٽ ڪي.

تڏن: م. رنيون ڪرڻ، ڍڪڻ ڏيڻ، ڪڍ ڪرڻ، مٽي ڪرڻ.

تڏي کائڻ: بولاتي کائڻ (لفڙ جو).

ترافي: ٺ (انگ) راند وغيره ۾ کٽيل ڪپ.

ترالي: ٺ (انگ) ريل جي پٽي تي هلندڙ ننڍو گاڏو. هڪ يا ٻن ڦيٽن وارو هٿ گاڏو (بارڊوئن لاءِ).

تراهر: ٺ (انگ) لوهي پتن تي هلندڙ ريل گاڏيءَ جهڙو. مثلاً لاري.

تر تر: ٺ. ڏيڏر جي ڌاڪ، بڪ بڪ.

تر تريو: ص. بڪ بڪيو، گستاخ، بيهودو.

ترڙ: ص. ڪنڀن ڪٽل (بڪي)، چانگيل (ونن).

ترڙائي، ترڙائپ: ٺ. اجائي بڪ، گهٽو ۽ فضول ڳالهه، طبيعت جي هنگڙائي، خسيس حرڪت.

ترڙو: ص. گهٽو ۽ اجايو ڳالهائيندڙ. ملڪي طبيعت وارو (ڳالهائڻ ۽ افغانن ۾). وڏائي خور، پٺاڪي، ڪڪڙ جو هڪ پڻ. (ٺ. ترڙي).

ترڙ وڙڙ: ط. اٻتو سٺو، ڏنگو ڦڏو، پريشان.

ترست: ذ (انگ) وقف ملڪيت يا جائيداد.

ترستي: ذ. وقف ملڪيت جون ڪراڻ.

ترهه رقمي: ٺ. رپضيءَ ۾ ٽن رقمن وارو حساب (جنهن ۾ ميرن ٻن رقمن جي مدد سان ٽين رقم جو جواب لهجي).

ترهه سالو: ص. ٽن سالن جي عمر جو (جانور).

ترڪ: ٺ (انگ). بارڊوئنڊڙ لاري.

ترڪ: ٺ (انگ) تڪل بزي-حرفت.

ترڪ: ٺ. ڇري رفتار-ڇري چل.

ترڪبازي: ٺ. چالاڪي-تڪل بزي.

ترڪائڻ: م. ٽارڻ، بهاني سان روانو ڪرڻ.

ترڪڻ: م. هوريان هلڻ-ٽرڻ، پڪ کائڻ-رٿا پڙڻ.

ترڪي: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم.

ترڪنامينتري: ٺ (انگ) علم مثلث.

ترنگ: ٺ (انگ) لوهه جي پيٽي-ٽينڪ.

ترنگه ڪال: ٺ (انگ) ٻه مٿين ملڪ يا علائقي ڏانهن تيليفون ڪرڻ يا اُتان فون اچڻ.

ترن: م. تري وڃڻ، پسي ٿيڻ، دفع ٿيڻ، مٽي وڃڻ (اڪيڻ اڳين)، وڃڻ.

ترن: م. آهستي هٺن-رمن، رڙهن-چرڻ، وڇڻ ۽ هڪ ساريڪو پنڌ هلڻ (گهوڙو).

تريجدي: ٺ (انگ) آفت-مصيبت، الميه ڊرامو.

تريڊ مارڪ: ذ (انگ) واپاري نشان-چاپو.

تريس: ٺ. مٿن رکي ليڪڻ جو ڪم، چرڻ.

تريس پيپر: ذ. هڪ قسم جو سنهو کاغذ (جنهن تي نقل اترجي).

تريفڪ: ٺ (انگ) روڊ تان گاڏين جو گذر-گاڏين جي آمدرفت.

ترين: ٺ (انگ) ريزنگ ڏي.

تريننگ: ٺ (انگ) سکيا-تربيت.

تريننگ ڪاليج: ذ. پڙهائيءَ بابت استاد جي سکيا جو ادارو.

تر تر: ٺ. ٺڪڻ شين جي ڀڃڻ جو لاڳيتو آواز. ڦٽڻ ڀڃڻ يا گولين جو ٽڙ ڪو.

ترقتر: ٺ. ڪروڙ، جهيڙو، فساد.

ترڪاڻ: ذ. ڪاٺ وغيره ڀڃڻ جو وڏو آواز.

ترڪڻ: م. ترڪو ڪرڻ (ڀڃڻ مهل)، سير ڪرڻ-ڇيڙ ڪرڻ، ڀڃڻ (شيڻو، ڪني وغيره)، ڀڃڻ (ڦلا، پڪڙ)، رڃڻ (گيهه، تيل).

ترڪو: ذ. گروٽڪاءُ-ٽرڪو.

ترڪو وجهڻ: م. ٺڪوڙو وجهڻ، تهاجوهي، تنگ ڪرڻ.

تَرَڪِي پُون: پڇي پون، ڪُهجي پون، اوچتو مري وڃن.
 تَرُن: م. ڪُلن (گل)، ڪُلن (مُکڙي)، ٻهڪن- سَرمائي ٿين (اندر
 ۾) پڪڙجن.
 تَرَن پڪڙن: پڪڙجي وڃن، چڙو چڙئين.
 تَرُن: م. ٿنڻ- ڇڇي ڌار ٿيڻ.
 تَرُونگو: ص. ڦڏو- ڏنگو- تپڻو.
 تَرُه: ص. ڪٽو- ترش، تمام ڪٽو.
 تَرِي ٿامڙي: جيڪو تپڪو- هر ڪو، معمولي- خسيس.
 تَس: ذ. ننڍو ڪارو- توڪرو.
 تسانگ: ٺ. ٽن انگن واري ٿوٽي، ٽن ڇهن ٻارن انگن وارو هٿيار.
 تَسڪائڻ: م. تهڪائڻ- اوٻارن.
 تَسڪو: ذ. تهڪو- اوٻارو.
 تَسُول: ذ. ٽن واٽن گڏن وارو هنڌ- تِواتو. ٽن نوڪدار شخن وارو
 هٿيار- ترشول.
 تَسِينگ: ص. زبردست، بهادر، تمام ڊگهو، گهڻو وڏو.
 تَسُ: ص. تمام ڪٽو- تَرُه.
 تَسُو: ذ. ڪنگهه پاتي، بي سواد پتي، ڦٽ ڦڙي مان وهندڙ روڳ.
 تَسُو پيپر: ذ. لڙڪا گھڻ لاءِ جذبات ڪاغذ.
 تَفُن: (ذ. انگ) منجهند جي ماني، ماني رڪن لاءِ پٽن پڙن وارو دٻلو.
 تَقْلُو: ذ. ٽن قسمن جي پسارڪن وڪرن مان ٺهيل دوا (آنورا،
 هريٽون، ٻهٽرا) - ٽريفيل.
 تَقِيئي: ٺ. ٽي مان ماني اٺلائڻ وارو ٽڪنڊو لوهي اوزار- وراتي.
 تَقِيوڙي: اسم خاص، کير تر جبل جي هڪ لڪ جو نالو.
 تَه قِيئي: ٺ. ٽن قيسن واري سائڪل يا گاڏي.
 تَڪ: ٺ. ڪوڏر سان زمين تي ڏنل ٺٻ (رستي وغيره جي نشان
 لاءِ)، آيت جي لوهي سرائي (جنهن جي ڦرن سان سن ڪٽجي)،
 ٿوري کپرواري مينهن.
 تَڪ مان وَر ڪڍڻ: مارڊيئي سڌو ڪرڻ، سخت سزا ڏيئي سڌارڻ.
 تَڪ جهڙو ٿيڻ: ڏهرو ٿيڻ- ضعيف ٿيڻ.
 تَڪ: ٺ. شيشي جو پُڙو (منڊي يا ڪنهن ڳهم ۾)، مُهر، آرسِي-
 آئينو، تاس ۾ ٽن دانن وارو پوٽو.
 تَڪ ٻڌڻ: هڪ جاءِ تي بيهي رهڻ (لاٽون، لغڙ)،
 تَڪ ڏيکارڻ: پوندو ڏيڻ، شرمندو ڪرڻ.
 تَڪ هيٺ هئڻ: فرمان ۾ هئڻ- تابع هئڻ.
 تَڪ: ٺ. ڪپڙي کي ڊڙائين سان ڪترڻ، ڪٺي تي اُڪريل ڇٽ ڳلڻ.

تُڪ تُڪن: محنت ڪرڻ- ڪاريگري ڏيکارڻ، ڇٽ ڪڍڻ.
 تُڪا: ذ. (وحدتڪو) پنس، رقم، دولت.
 تُڪا وٺڻ: ڏوڪڙ ڪمائڻ، فائدو حاصل ڪرڻ.
 تُڪا هڪلڻ: اجائي ريت خرچ ڪرڻ، اڌاري رقم جلد ادا ڪرڻ.
 تُڪابي: ٺ. (ع) تناوي.
 تُڪار: ٺ. سانجھي ۽ جي مهل- نماش ۾.
 تُڪاتو: ذ. ٽڪڻ جي جاءِ، ٽڪنو، هندومت جي پٺ پوڄ جو آستانو.
 تُڪاتا ٽولڻ: ڏرڊر ڦرن- گهٽيون ڳولڻ.
 تُڪاتي جو مانهو ٿيڻ: فضيلت ڌارڻ- شريف بڻجڻ.
 تُڪاءُ: ذ. هڪ هنڌ بيهڪ، سڪونت، بقاءَ.
 تُڪائڻ: م. رهائڻ- ترسائڻ، مهمان ڪرڻ، هڪ هنڌ ڪپائي بيهارڻ.
 تُڪائڻ: م. ٽڪ ڏيارڻ، وڌائڻ.
 تُڪ تَڪ: ٺ. وڇ يا گهڙيال جو آواز.
 تُڪ تَڪ لائڻ: ڪروڙ مچائڻ.
 تُڪيڪي: ٺ. ٽن ڪنڀن مان ٺهيل هڪ قسم جي گهوڙي
 (جنهن سان ٻڌي ڏوهاري ۽ ڪي ڦٽڪاهجن).
 تُڪيڪي تي چاڙهڻ: سخت سزا ڏيڻ.
 تُڪجڻ: م. ڪنو ٿيڻ- ڌپرو ٿيڻ.
 تُڪر: ذ. ٻن يا وڌيڪ شين جو پاڻ ۾ زور سان لڳڻ- تصادم، ڏه.
 تُڻو (جانور جو)، زور سان ڌڪ، زور آزمائي وارو مقابلو، ڇيڻ-
 ڏونگر.
 تُڪر ٽاڪڻ: سخت جنا ڪشي ڪرڻ، وڏي مشڪلات مان پريوڻ.
 تُڪر ٿرڻ: مصيبت دور ٿيڻ- آفت تري وڃڻ.
 تُڪر کائڻ: مقابلو ڪرڻ- همسر ٿيڻ.
 تُڪر هٽڻ: بي دليو سجدو ڪرڻ، ٿڌو هٽڻ.
 تُڪر تائي اچڻ: مُنهن اوندا هي اچڻ- اوڀرو اچڻ.
 تُڪر تري وڃڻ: مصيبت مان ڇڏي وڃڻ.
 تُڪر: ذ. ٽڪرو- ٽوٽو، پور، پڳو، ڌرو، پُڙو، ڳيو (مانيءَ جو)،
 تُڪر اڳهاڻڻ: خيرات ۾ ڪاريل ماني قبول پوڻ، سُرخو ٿيڻ.
 تُڪر پور: ذ. مانيءَ ڳيو، ماني ٽڪي.
 تُڪر ٿيڻو ٿيڻ: ڀاڳ پورڻ- قسمت جاڳڻ.
 تُڪر گيه ۾ پوڻ: فائدو ملڻ.
 تُڪراتو: ذ. گهڻا ٽڪرا- پورا پورا، ڪپڙي جا بچيل ٽڪرا،
 سِرڻ جا ڌڙ.
 تُڪرائجي وڃڻ: مقابلو ٿيڻ، اوچتو گڏجڻ، ٽڪر کائڻ

ٽڪڻ، ٽڪڻ؛ م. ٽڪ ڪرڻ. ڪٽڻ (ڪپڙو). ٽڪ ڪري
چٽ ۽ ٽڪڻ - اُڪر ڪرڻ. ٽ ڪڻ (جبل).

ٽڪو: ذ. ٻه پئسا، ٻن پئسن مٺه وارو ٽامي جو سڪو (جيڪو
1947ع کان پڌريل هندستان ۾ رائج هو).

ٽڪو پئسو: ٿورڙو - معمولي.

ٽڪو مله ڪرڻ: بي عزتي ڪرڻ - نيچ ڪرڻ.

ٽڪو موڙهڻ: لاج ڏيڻ.

ٽڪو نه لهن: ڪنهن ب قيمت جو نه هئڻ. بسڪل هنڪڙو هئڻ.

ٽڪي تاندو ڪنائڻ: وڏو ماڻهو ٿيڻ، گهڻ خرچو ٿيڻ، مست ٿيڻ.

ٽڪي تور هلڻ: نخريلي چال هئڻ.

ٽڪي تيه لڳڻ: ڏاڍي سستائي ڪرڻ.

ٽڪو (ٽرڪو): ص. گندلو - ميرو، بدبودار - ڪنو، بدافعال.

(ٽ. ٽڪي).

ٽڪو: ذ. ٽڪ، داغ. چٽو. ڪلنگ - ڪارنهن جو داغ. عيب. گه

جو هڪ قسم. ٽن جو عدد. تاس م ٽن دانن وارو پتو. دهل پ

طيلي جي وچ جو گڙ.

ٽڪو لائڻ: بدن ۾ ڪرڻ - داغ لائڻ.

ٽڪو پنڄو: ذ. پڳ پتيون. ورهست. حيلو وسيلو. اٽڪل

سڪل.

ٽڪو پنڄو ڪرڻ: جهڙو تهڙو ڪم هلائڻ. اٽڪل سڪر سان

پور ڪرڻ.

ٽڪو: ذ. چير - وڏ (پ ڪي پ ٽڪي اوزار جو). وچ ٽنڊڙ بيماريءَ

ڪن بچاءَ لاءِ پنهن ۾ چير ڏيئي جسم ۾ دوا داخل ڪرڻ. ٻنيءَ

ڪي ڪوڏرسن ڏنل وڍ.

ٽڪا بدن: زمين جي ٻرن جو پٽي بند ڪرڻ.

ٽڪورا: ٽ. ٽ ڪور. هلڪو ڌڪ - ٽوڪر.

ٽڪوري: ٽ. پسن واري ٽڪندي روايتي.

ٽڪي: ٽ. ننڍي ماني. لونو. دوا جي گوني. چڪي (صابن جي).

ٻڙي (چنڊ جي). ٻين جو ٻوڙو. مانيءَ جو هڪ قسم. آڱ

(رانڊ جي). ٽس مٽن ڏنن روپو.

ٽڪي اٿو ڏيڻ: ٿورو پنيوار بدن. خبر ب روش کان باز آڻڻ.

ٽڪي چڙهڻ: هار ڪڍڻ - ٽنڊا ڇڻ.

ٽڪيٽ: ٽ (انگ) ريس گڏي پ بس وغيره ۾ سفر ڪرڻ جو

ڪاغذ (جنهن تي رقم، تاريخ، اسٽيشن جو نالو لکيل هجي).

سننيم ۾ داخلا جو ڪاغذ.

(گڏيءَ جو).

ٽڪرائڻ: م. ٻن شين کي ٻن ٻن زور سان ٺهڪائڻ، پيٽ ڪرڻ.

ويڙهائڻ، مڏهڻو ڪرائڻ.

ٽڪر تانيو: ذ. ڌرو ٻوڙو، پڳ ٽوٽ.

ٽڪر توٽ: ٽ. ننڍڙا ٽڪرا.

ٽڪرجڻ: م. ٺهڪڻ - لڳڻ (آهون سامهون)، منهن مقابل ٿيڻ، وڙهڻ.

ٽڪر ڳيو: ذ. مانيءَ جو ٽڪرو. ٿورو پڳو. ٽوٽو - ننڍو حصو. وند.

ٽڪرڻ: م. زور سان لڳڻ - ٽڪر ڇڻ. اوچتو مي وڃڻ - گڏ ڇڻ.

پيٽ ٿيڻ، مقابلو ٿيڻ، وڙهڻ.

ٽڪرو: ذ. مقابلو، جهيڙو، پوندڙ چانور.

ٽڪرو: ذ. ٽڪر - پور، ڌرو، حصو - پڳو.

ٽڪر وڌائو: ص. خوشامدڙيو - چاپلوسي.

ٽڪري: ٽ. ننڍو ٽڪر - ٻهاڙي، جبل جي پڇڙي يا پاسي نڪتل

ننڍو حصو.

ٽڪري: ٽ. جوڻ جو آڏو. جوڻ لاءِ مقرر جاء.

ٽڪري: ٽ. ٿوري ذري. ٿورو حصو. رليءَ جي پٿر ۾ رڳيل ڪپڙو.

ٽڪريل: ص. ٽڪرڻ تي پلير. در جو نوڪر. رول. نوڌيل.

ڌڪاريل.

ٽڪڙو: ذ. نراڙ تي سينڌوري زعفران جو نشان (هندن جي رسم).

ٽڪ: گه جو هڪ قسم.

ٽڪڙو: ذ. هڪ هنڌ گڏ ٿيل فقيرن جي ٽوني.

ٽڪڙي: ٽ. ننڍي سامهي.

ٽڪڙي: ٽ. پيشانيءَ تي سنڍ نڌن واري گئون پ ڪري.

ٽڪسات: ذ. سون ساٺ، سٺي ڦڪي، حيلو وسيلو. نه جوڙ

(عارضي). ڏيک ويڪ. اٽڪل بازيءَ واري نمائش، عارضي نمائش.

ٽڪسال: ٽ. سرڪاري سڪن لاهڻ جو ڪارخانو - ضرب خانو.

ٽڪسالي زبان: ٽ. فصيح ٻولي - مڃيلءَ مستند ٻولي.

ٽڪلو: ذ. سٺ يا ڏاس ڪٽڻ لاءِ ڪنيءَ جي ڦڙ تي.

ٽڪلي: ٽ. حڪومت طرفن خاص مهر واري ڪاغذ جي ننڍڙي

چاپ (خط پٽ ڪورٽ في طور لڳڻ لاءِ).

ٽڪنڊو: ذ. ٽن ڪنڊن واري شڪر يا ايراضي.

ٽڪندي: ٽ. ٿرم ٿيندڙ هڪ قسم جو ٻوٽو.

ٽڪڻ: م. هڪ هنڌ رهڻ. ڄمي بيهڻ، قائم رهڻ - جڏ ڪرڻ، ڳڻ.

رهڻ - ترسڻ (مهمان تي).

ٽڪڻ: ٽ. نوڙهه - روڏ - گنج. مٿي جو ترونءَ وارو حصو.

تڪيت چيڪر: ريل گاڏي وغيره ۾ تڪيتون ڏسندڙ ملازم.

تڪيت ڪليڪٽر: تڪيتون واپس وٺي جمع ڪندڙ.

تڪيت وٺائڻ: ملازمت يا ڪم ڪرڻ جواب ڏيڻ.

تڪڙ، تڪڙ: ٿ. جابلو تڪنڊي ايراضيءَ وارو هنڌ.

تڪڙ: ڏ. ٽن لاڳيت پٽن جي مٿان چاول ڏي، يائن لاڳيتين ڏيئن مٿان چاول پٽ.

تڪڙ ٻار ڄمڻ: نصيب ڦٽڻ - نياڳ وٺڻ.

تڪڙ منهن ۾ پائڻ: ناراضپو ٻار هائي ڏيکارڻ.

تڪڙ: ڏ. بلوغت کي ويجهو - بالغ.

تڪڙ: ٿ. ٽڪ پٽ ڪوه.

تڪڙ ڪڍڻ: گهنو مال هٿ ڪرڻ.

تڪڙا: ڏ. حال ڌاڳا (فتيرتا)، سڳ ڌاڳا ۽ تعويذ ڦل، پراڻا چنل ڪپڙا، ميراء ڦاٿل ڪپڙا.

تڪڙا توڙڻ: لاڳاپا لاهڻ - واسطا ڇڻڻ.

تڪڙ: ڏ. ڏوڏو پڪو - پڪڙ.

تڪڙ: م. نونگ هتي چڪڻ. ڏاڏو ڏاڏو ڪري کائڻ. ڇهن هتي کائڻ (ميو کي)، بخيو ڏيڻ، چٽي هتي ڳنڍڻ (ڪپڙو).

تڪڙو: ڏ. وٽيل سڳو. فقيرن جي گچيءَ ۾ بيل ڌاڳو (جنهن ۾ مٽيا منڪا پوتل هجن)، خاص فقير توڳو، ميرو وڳو، چٽين لڳل پراڻو ڪپڙو.

تڪڙ: ٿ. اٽڪل روڪ ڪٽيا تور، تخمينو، حرفت - اٽڪل، تجويز - رٿ.

تڪڙ سل: سوچ و بچار، اٽڪل - حرفت.

تڪڙ: ص. پٽيءَ سان پيريل - ٽمٽر.

تڪڙ ڏيڻ: اونڌو ٿي بيٺن، بل ڏيڻ، وجهڻ.

تڪڙي: اسم خاص. دادو ضلعي ۾ هڪ ڳوٺ يا شهر جو نالو (جتي علامه دائود پوٽو ڄائو).

تڪڙا: ٿ. هڪ ڀسار ڪو وکر (دم، ڪنگهه وغيره لاءِ ڪم ايندڙ).

تڪڙائڻ: م. ڇاچو ٿي، هيڏانهن هوڏانهن رلا ٿي.

تڪڙائڻ: ص. رول، ٿوري جٽاءُ وارو، جهڙو تهڙو، رواجي.

تڪڙ: م. وهندڙ پاڻيءَ ۾ ٿڙڳڻ - اولجڻ.

تڪڙو: ڏ. رولاڪ، پريشاني، چمڪو - ٽمڪو.

تڪڙ: م. ڏنڌو سان هلڻ - ٿورو سان هلڻ، آهستي آهستي هلڻ.

تڪڙو: ڏ. جٽو (ماڻهن جو)، وڳ (آٺن جو) - گلو، ڌن (جانورن جو)، انبوهه، ڪاٺين جو ڍڳ، چوپڻي مال جي گچيءَ ۾ بڌل وڏو جڙو.

تڪڙو: ڏ. دهل جي هڪ وڃت.

تڪڙو: ڏ. رولو - آواره.

تڪڙا ڏيڻ: آواره گردي ڪرڻ - اجايو رلڻ.

تڪڙ: ٿ. ٽن ٽن واري مينهن.

تڪڙ: ٿ. ٽي جٽا گڏ. هڪٻئي پويان چوڏ تي پٽ يا ٽي ڏيئون، ٽي جٽا گڏ سوار (اٺ، گهوڙي وغيره تي).

تڪڙي: ٿ. ڪنجي جي تمام ننڍي وٽي (سڙ طور ڌرمي پڇڻ پوءِ ٻه ٽيون وڃڻ)، ننڍي چڙي (چوپڻي مال جي گچيءَ ۾ بڌجي).

تڪڙا: ڏ. چڙيءَ بڌل وهڻ، گهندڙين وارو ڦٽڻ، اٽڪل - سياڻو.

تڪڙو: ڏ. (انگ) پاڇيءَ طور ڪم ايندڙ اوڙ.

تڪڙ ٽم: ٿ. (انگ) ٻن ڦيٽن واري هڪ خاص قسم جي گهوڙي گاڏي.

تڪڙ ٽم: ٿ. ڦڙو ڦڙو ٿي پاتي ڳڙڻ جي حالت، ڏيئي يا لالتين جو ٽمڪو. تارن جي روشني.

تڪڙ: ٿ. هڪ ٻئي مٿان اڏيل ٽن طبقن واري جاء.

تڪڙو: ڏ. ٽن مهينن جي مند، ٽولي جي چوٿين حصي جو وزن.

تڪڙي: ٿ. ٽن مهينن جو عرصو - سماهي.

تڪڙو: ص. ٽن مٿن وارو، ٽن ڌرين سان لاڳاپيل (حساب، ليڪو).

تڪڙا: ٿ. منهن تار پيريل.

تڪڙجڻ: ٿ. جهيڙو، بائيٽل - منڏان، گهي.

تڪڙ: م. ٽم ٽم ڪرڻ، ٻرڻ و سامڻ، ڏوٺڪڻ - چمڪڻ (تار).

تڪڙو: ڏ. لاڳيتو ٻرڻ اجهائڻ (ٻي، ڏيو)، ٽم ٽم (تارن جي)

تڪڙو: ص. اکيون ٽمڪا ٿيندڙ، ٽمڪندڙ.

تڪڙي: ٿ. گلا - غيبت.

تڪڙي: ٿ. ڪاڇڻ کي جهلڻ واري ٿلهي ڪاٺي.

تڪڙ: م. وهڻ (ڦڙو ڦڙو) - ڳڙڻ، نڪرڻ (ڳهر)، ڪرڻ (لڙڪ)، ٽم ٽم، ص. ٽن مٿن جي تور وارو.

تڪڙو: ٿ. سخت سزا - گهڻي مارڪٽ.

تڪڙي: ٿ. ٽن ديوتاڻن (برهما، شو، وشنو) جي شڪلين وارو پٽ.

تڪڙ: ڏ. (انگ) اٺاويهن مٿن جي تور جو ماڻ.

تڪڙ: ٿ. ڳوٺ کي ڳنڍڻ يا منهن بند ڪرڻ واري سنهي ڪاٺي.

تڪڙائڻ: م. چوڪائڻ - توپائڻ.

تڪڙجڻ: م. چوپائي (ڳئون، مينهن، بڪري) جو ڳپ ڪيائڻ.

تڪڙي: م. سنهي ڪاٺين سان ڳوٺين جو منهن بند ڪرڻ.

تُنْبَنُ، تُنْبَنُ: م. جُهنيڀري شيء (ڪاٺي، ڪوڪو، سُئي وغيره) زور سان گهيڙائڻ، چيٽڻ، اٽڪائڻ - مداخلت ڪرڻ، ڦاسائڻ (ڪم).

تَنپ هئڻ: تَوڪڻ - طعنو هئڻ.
تَنتو: ذ. جهيڙو - تڪرار، مناظرو، اختلافي بحث.
تَنجڻ: م. سٺ کي تَنو ڪري وٺڻ. ورن جي تن چڳڻ کي ملائي چوٽي ڳنڍڻ. ڪپڙي جي تن ڌرن کي ڳنڍڻ لاءِ ڪيل هئڻ.
تَنڊ: ش. مٿي جي پيشانيءَ وارو حصو. مٿي جو ڪپارءُ چوٽيءَ وارو حصو.
تَنڊ تي توپي: ش. وڏائي، نه نهوه (ڪپڙي لٽي جي)، لباس جي سنهڻپ.

تَنڊ: ص. هٿن ۽ پنهنجن مَعذور - تَنڊو.
تَنڊائڻ: م. سستيءَ سان ڪم ڪرڻ.
تَنڊائي: ش. هٿن کان مَعذور هجڻ واري حالت - لوهائي.
تَنڊڙڻ: م. اٽڪڻ - لڙڪڻ (وٺڻ، رسي وغيره م).
تَنڊس: ذ. ميڙ - ڳاھٽ، گهلو - گيهيه.
تَنڊڪو: ذ. ٻئي جي ڪم ۾ داخل - ڄاڻي وٺڻ.
تَنڊن، تَنڊن: ذ. هڪ قسم جو جيت (ڪارو ۽ پورو، ڪچين پتين ۽ زمين ۾ ڌڙڙا ٺاهي رهندڙ).

تَنڊني: ش. هڪ قسم جو جيت (تَنڊن جهڙو).
تَنڊو: ذ. بلوچ قبيلي يا ڪٽنب جي رهائش وري جو، بلوچن جو ڏيل ڳوٺ. سنڌ ۾ مير حڪمرانن جا جوڙيل شهر ۽ ماڳ مڪن.
تَنڊو: ص. جنهن کي هٿ نه هجن، هٿن وڍيل، مَعذور.
تَنڊي: ص. مغرور - آڪڙ باز.
تَنڊيل: ذ (انگ) واهڻ جي مورين تي سڀال ڪندڙ سرڪاري ملازم.
تَنڊيلو: ص. سينگار ڪندڙ - تَنڊي.
تَن گُرن تي اُٿڻ: ٿڙي ٿاڀڙي پائڻ وٺڻ.
تَنگ: ش. ڪنهن به ساهواري جو هڪ مکيه عضوو - ڄنگهه، بيجان شين جو پايو.

تَنگ اٽڪائڻ: ڪنهن معاملي ۾ هٿ وجهڻ، دخل ڏيڻ. وچ ۾ پوڻ، دست اندازي ڪرڻ، اٽڪاءُ وجهڻ.
تَنگ ٻانهن چورن: مٿاموڻ هئڻ - حيل و سبيل ڪرڻ.
تَنگ ڀڃڻ: بيڪار ڪري ڇڏڻ - ڪنهن ڪم جو ڌڪڻ.
تَنگ پڪيڙ ڪرڻ: تعلقات وڌائڻ. ڪم ۾ ڪاروبار وڌائڻ. گهٽ ڪم هٿ ۾ کڻڻ.

تَنگ ڪڻڻ: بي همت ٿي آن مڃڻ، عجز ٿيڻ.
تَنگ ڪئي بيهڻ: حساب ڏيڻ يا ڪٽي پوڻ.
تَنگون تيزڻ: بي همت ٿيڻ، ٽڪجي پوڻ.
تَنگون ڊگهيون ڪرڻ: ٿورو آرام ڪرڻ - ساهي لاءِ ٿورو ليٽي پوڻ.
تَنگون لڳڻ: هلي هلي ٽڪجي پوڻ.
تَنگون هئڻ: پنڌ ڪرڻ. گهڻو هئڻ. هل هلان ڪرڻ. ڊڪ ڊوڙ ڪرڻ.

تَنگ: ش. پٽيءَ جهڙي پٽڙي رب، ٻيجي، پٽيءَ جهڙو ڇڊو شور وڻو.
تَنگ: ذ. سورخ، پراڻو، سٺ، لوڳهو، ڳڙڪ.
تَنگ ڀرڻ: ڪوٽ جو پورا ٿو ڪرڻ. نقصان ڀرڻ، ڇٽي ڀرڻ.
تَنگ پوڻ: نقصان ٿيڻ - ڪوٽ پوڻ.
تَنگا ٽولي: ڏسو: "تَنگوتالي".
تَنگا مائي: ش. آڪڙ - سيٺ، رسامو، ڏاڍمڙسي.
تَنگانن: قاضي ڏيڻ، ڦاسائڻ.
تَنگ ٿيو: هڪ ڄنگهه سان ٽپي ڏيڻ واري راند. بي دليو ڪم - اُٻهرو ڪم.

تَنگجڻ: م. ٽڪڻ، ٽڪڻ، قاضي چڙهڻ، سزا ڪائڻ.
تَنگڙ: ذ. تير - ٻان - ڪان.
تَنگڙ: ذ. سوراخدار، عيبدار، چفلخور.
تَنگڙ توڻو: ذ. ڏوتو - چڦل.
تَنگريو: ذ. لائي ڄاڻي - ڏوتيو.
تَنگڙ: ذ. ٽپي نوڙيءَ مان ٺهيل خرزبن وانگر جاري (جيڪا وهڻ تي رکي سمن لڏجي)، مروءَ کي ڦاسائڻ لاءِ مڇ يا ڪاپار جو دامن، گهٽ پٽي واري حالت ۾ نارجي وهڪ، ٽيڙو (نڪت).
تَنگڙ جهلڻ: هڙائڻ - ويڃائڻ - ڪجهه هٿ نه اچڻ.

تَنگڙي: ش. مله جو هڪ ڍاڙ، پاڪڙي جي پوئين خاني وارن رکين جهڙن لاءِ چمڙي جو پٽو.
تَنگسال: ذ. ڪنهن کي سزا ڏيڻ وقت چوڪيو ٻڌي تنگي ڇڏڻ واري حالت، فقيرن جا ٽڪسٽ.
تَنگسال تي چڙهي وهڻ: تمام وڏو آڱه چوڻ، تمام مٿي هجڻ، پهچ ڪڍڻ مٿي هجڻ.
تَنگن، تَنگن: م. اٽڪائڻ (نوڙي، رسي، ڏڳي وغيره م)، ٻڌي ٽڪائڻ، قاضي ڏيڻ، سزا ڏيڻ.

تَنگني: ش. پيٽ ۾ ڪپڙن وغيره تنگن لاءِ ٽڪڻي.
تَنگوتِي: ش. چادر مان ٺهيل جهولي (پرڙي کي ٺوڏي سمهائڻ لاءِ).

ٽنگوالي، ٽنگاتولي؛ ٽ. مانهوءَ کي تنگن ٻانهن کان جهلي
ٽرڪائن جو عمل.

ٽنو؛ ٽ. تاري-لام، پيچرو.

ٽنوهَر؛ ٽ. خدمت-تهل-سپال.

ٽنور؛ ٽ. ڪنهن شيءِ جو گل-ڦدن.

ٽنري هٿن؛ خوشامد ڪرڻ.

ٽن؛ ٽ. مقرر جاءِ، انجام وارو هنڌ، مقرر ٿاتو، ڊاءُ-وَجھ، نوکڻ راند
جوهڪ ڊاءُ-پريو.

ٽن ڊاهن؛ خيال لاهڻ، رٿ ڦيرائڻ.

ٽن گُسانن؛ وجهه وڃائڻ-موقعو هٿان ڇڏڻ.

ٽن ٽن؛ ٽليءَ يا گهنڊ جو آواز.

ٽنگ، ٽنگ؛ ٽ. چالاڪ-حرفتي، حرڪتي-لُج.

ٽنگڻ؛ ٽ. سنهواواز ڪرڻ، آهستي آهستي ڪلڻ.

ٽنگجڻ؛ بيمار ٿيڻ.

ٽنگو؛ ٽ. ڪل مسخري-هَل گور.

ٽنگو؛ ٽ. ٿورو ڌڪ.

ٽن مڻ؛ ٽ. اڃا پوڳا لاهڻ-بڪ بڪ، زباني تڪرار، حجت بازي.

ٽن مڻ لاهڻ؛ سيڪت ڏيڻ، سزا ڏيئي سڌو ڪرڻ.

ٽشي؛ ٽ. اگر جي بل وارو سنڌ، اگر جي ڏوڏي، پير جي مُرئي واري
هڏي-پيڏي.

ٽشڪ؛ ٽ. (انگ، ترنگ) لوهي پيٽي.

ٽواتو؛ ٽ. ٽن واٽن ڦٽڻ يا گڏجڻ وارو هنڌ.

ٽوڪڙي؛ ٽ. ٽن ڌرين جي پاڻ م سڳابندي.

ٽوال؛ ٽ. (انگ) هٿ منهن اڳهڻ لاءِ پاڻي جذب ڪندڙ خاص قسم
جو ڪپڙو.

ٽوايو؛ ٽ. ٽن ٻولين ۾ معنيٰ وارو ڪتاب.

ٽوبو، ٽوپير؛ ٽ. ٽپيون ڏيندڙ-غوطي خور-غواص.

ٽوبيارو؛ ٽ. ٽپيون هڻندڙ-ٽوبو.

ٽوپاڪڙ؛ ٽ. بد چال عورت، لالچيءَ حريص عورت.

ٽوپو؛ ٽ. قدرتي طرح زمين مان سمندڙ پاڻيءَ جو چڙو (جنهن مان
پاڻي وهي نه، بلڪ هڪ ڪرو ويٺو مڇي)، پاڻيءَ جي ننڍڙي ڪڏيا
دبو، چشمو.

ٽوٽ؛ ٽ. نقصان-گهاٽو-سستي-پاڇ (بدن ۾)، آرس، سِرڻ،
پُٺڻ پٺين شين جا ٽڪرا.

ٽوٽ؛ ٽ. بي افغانو، ٽرڙو، سست.

ٽوٽ ٽرڙو؛ ٽ. لُج، هڪڙو، ڪميٽو.

ٽوٽاتو؛ ڪميٽ ٺهڻ لائي.

ٽوٽپائي؛ ٽ. سستي-ڪاهي.

ٽوٽڪائي؛ ٽ. علاج لاءِ ڏس پتو ڏيندڙ نيم حڪيم، تونو ڦٽو
ڪندڙ، ڪل پوڳ وارا نقل ٻڌائيندڙ.

ٽوٽڪو؛ ٽ. ننڍڙو ٽڪر-ٽوٽو، گهرو علاج جو نسخو-ڇيلو.
تونو ڦٽو، نصيحت واري ڳالهه، ننڍي آڌ تي، ڪل پوڳ وارو نقل.

ٽوٽل؛ ٽ. (انگ) سڀ-جملي، جمع-جوڙ.

ٽوٽو؛ ٽ. ٽڪرو-پڳل حصو، ڌرو-پور، ڪاٺيءَ وغيره جو پڳل
ٽڪر، سِر جو اڏڙ، نقصان-ڇيهو.

ٽوٽا ڇٻائڻ؛ ميسائڻ-دٻائڻ، تڪلين ڏيڻ، شڪست ڏيڻ.

ٽوٽي؛ ٽ. سست-ڪاهل.

ٽوٽي؛ ٽ. اٺ (گڏه جي)-پستي.

ٽوپ، ٽوپ؛ ٽ. خاص قسم جي وڏي ٽوپي (جنهن سان ڪن به
ڍڪجي وڃن)، ڪن تائين ڍڪي ٽوپي، ڪپڙي يا اُن مان ٺهيل
ٻراڻي ٽوپي، جست جي هندي.

ٽوپائڻ؛ ٽ. ڪا ڪن سبائڻ، ٽوپو ڏيارڻ.

ٽوپر؛ ٽوپ پائيندڙ-وڏي ٽوپ وارو.

ٽوپلو؛ ٽ. چاڇي واري ولاٽي ٽوپي.

ٽوپڻ، ٽوپڻ؛ ٽ. ٽوپو ڏيڻ، سڀڻ، ٽاڪڻ، ڳنڍڻ (جتي، ڪپڙو وغيره).

ٽوپو؛ ٽ. ڏيخو-سيو، ٽانڪو.

ٽوپو ڏيڻ؛ ڳنڍڻ، ڦٽل معاملي ٺاهڻ جي رٿ ڪرڻ.

ٽوپو سيو؛ ٽ. سلائي-ڳنڍ ٽوپو.

ٽوپي؛ ٽ. مٿي ڍڪڻ جو پوش (ڪپڙي يا ڪل مان ٺهيل)، خٽي يا
چلم جو ڦٽل، سُلئي.

ٽوپي پائي وڃڻ؛ ٺڳي وڃڻ.

ٽوپي لاهڻ؛ بي عزتي ڪرڻ، جٺ ڪرڻ.

ٽور؛ ٽ. هلي-چال، آهستي هلي، ناز نخري واري هٿي، گهوڙي جو پنڌ.

ٽور؛ ٽ. ٽيڙائي-ڌنگائي.

ٽورن مينٽ؛ ٽ. (انگ) ڪسرت ۽ راندين جو مقابلو.

ٽورن، ٽورن؛ ٽ. آهستي پنڌ ڪرائڻ، هري هري هلائڻ، ڪاهڻ، ڏورن.

ٽورو؛ ٽ. گونم-ڪرفتي.

ٽورو ٽپو؛ ٽ. هنگن مٿن.

ٽورو ڏيڻ؛ پسر ڪرڻ-گهمڻ-ٿورو تهلڻ.

ٽورو مُنجهڻ؛ ڊپ ۾ حواس خطا ٿيڻ، هراسجڻ.

ٺورو وهائن: سخت تڪليف م وجهن. ڊيڄاري ڇڏڻ.

ٺورو: ص. گوڏن ۽ ٺونڀن تي اونڌو (پولهه مٿي کنيل هجي) - اٿو.
ڪٻ ڪڍي پاسيرو ستل ڪبو (جسم). (ٺ. ٺوري).

ٺورو ٿيڻ: اونڌو ٿيڻ. بيماري ۽ موت ٿيڻ.

ٺورڙ: ذ. ڀڃڻ جي حالت - پاڇ. رد. بچاءُ لاءِ جينو. مدافعت. ڪنهن
دوا جي نقصانڪار اثر ختم ڪرڻ لاءِ ٻي دوا - تريق. جبل يا
تڪريءَ جو مٿانهون حصو. جبل جو چڱي جدا ٿيل حصو -
ٺورڙهو. (ص) ٺورڙيندڙ - ڀڃندڙ.

ٺورڙاڪ: ص. ٺرڙو - ٺرڙي. ٺورڙاڻي ڀڃندڙ.

ٺورڙائڻ: ڇڏڻي ڀڃڻ - ڇڏڻ. پڇاڻڻ.

ٺورڙڻ، ٺورڙڻ: م. ڀڃڻ. تڪر ڪرڻ. ڏرڻ. ڊاهڻ. ٺاڪڻ (پهڻ).
ڇڻڻ (رسو، هار). ڇڏڻ (مٿي، دوستي، تعلق). جدا ڪرڻ.
ڌار ڪرڻ.

ٺورڙ ٺورڙ: ذ. ڀڃڻ - ڊاهڻ - ڊاهڻ.

ٺورڙ ٺورڙ: ذ. ڀڃڻ - ڊاهڻ.

ٺورڙهو: ذ. رسو. رسي مان ٺهيل گراهو. جبل يا تڪر جي ننڍي شاخ.

ٺورڙهو: ذ. واجه - رسو. گراهو. پريڙب (گه).

ٺورڙهو پوڻ: قابو ٿيڻ. ڦاسي وڃڻ. باند ٿيڻ. نقصان پوڻ.

ٺورڙهو وجهڻ: ڦاسڻ - قابو ڪرڻ. جند نه ڇڏڻ.

ٺورڙي: ٺ. هڪراڻيءَ جو نالو.

ٺوش: ذ. ڊبل روٽي جو سيڪيل ٺڪر.

ٺوڪ: ٺ. چرچو. چٽر - ٺٺل.

ٺوڪ باز: ذ. ٺوڪ ڪندڙ - چٽر ڪندڙ.

ٺوڪبازي: ٺ. چٽرون. ٺٺليون. چرچا گهٽ.

ٺوڪڙ: ٺ. آهستي ڌڪ (ٺاڪڻ شيءَ کي). ٺوڪر. چرچو - ٺٺل.

ٺور اچڻ: پٺ ٺڳڻ. صدمو پهچڻ.

ٺوڪرڻ: م. هڪڙي ڌڪ ٺڳڻ سان سڀر جي پوڻ (ٺاڪڻ شيءَ).

ٺوڪرو: ذ. بانس يا ٺٺي جي تيلين مان ٺهيل کارو. ڏٺو. ڇڄو.

ٺوڪري: ٺ. ننڍڙو کارو. گلن يا ميوي رڪن جي ڇڄي. ڪاغذن رڪن
يا اڇلائڻ جي ڇڄي.

ٺوڪريءَ داخل ٿيڻ: اهميت نڌيڻ - ڏيڻ نه ڏيڻ.

ٺوڪڙ: ذ. ٺوري کير ڏيڻ وارو مال. بلڪل ڏٺرو (مال).

ٺوڪڻ: ذ (انگ) سڃاڻپ لاءِ نمبرن لڳل ڪاٺ يا ڌاتوءَ
جو تڪرو.

ٺوڪڻ، ٺوڪڻ: م. مع ڪرڻ (زبان سان). روڪڻ -

اعتراض ڪرڻ.

ٺوڪڻ ڪرڻ: چٽرون ڪرڻ - ٺوڪڻ.

ٺوڪو: ٺ. پٺ ۽ سورنهن سڀر برابر ماڻ (آن مابن لاءِ).

ٺول: ذ. شيءَ - ڇيڙ. ٻارن لاءِ رانديڪو پ مٺائي.

ٺولارو: ذ. هڪ قسم جو ڊگهي چنڊ وارو آبي پکي.

ٺولاڪڙ: ذ. اڇا ڇوڪر - رولاڪ.

ٺولاڪڻ: م. ٺوڙهن (پٺيءَ ۾). رولڻ (رڻ، جهنگ ۾). چٽي ڌار
ڪرڻ (بچڻ کي).

ٺولاڪو: ذ. ٺولجي وڃڻ. ٺٽي وڃڻ. ڏاڪڙو. رولاڪو.

ٺولائڻ: پريشان ڪرڻ - رٿائڻ.

ٺولڙو: ذ. چٽر - ٺٺل.

ٺولڻ، ٺولڻ: م. ٺوڙڻ - چٽڻ. جدا ڪرڻ (بچڻ کي). ڌار ڪرڻ.
روئڻ. وڇوڙڻ.

ٺولو: ذ. ميڙ (منهن جو) - انبوھ. گروه - جماعت. فرقو. ولر.

ٺولهر: ذ. ڪري يا ڳڙهي وڌي جونءَ.

ٺولهرڙو: ذ. هندن وٽ گهوت کي وهنجار جو ٺڪر جو لوتو.

ٺولي: ٺ. ٺورن ماڻهن جو مجموعو. ست. جماعت.

ٺون: ٺ. زور واري ٺوڪ جو آواز. ريح.

ٺون ٺون ڪرڻ: اڃا پيو ڪرڻ. اڃا ئي وڌائي ڏيکارڻ.

ٺونٺي، ٺونٺي: ٺ. پستي (گهوڙي جي). اٺ (گڏه جي).
ڪٺوري جي ٺٺن جي ٺٺي.

ٺونٺيدار: ٺ. منهن وٽان ڀرڻ واري بندوق.

ٺونڊڙو: ذ. ڪٻو - گکو - اوڪرو - ڊونڊڙو.

ٺور، ٺور: ذ. ست يا پٺ جي تندن مان ٺهيل گل (ڪپڙي، گج.
رٿي، سڳين. ٺوپي يا جتيءَ تي ٺاڪڻ لاءِ) - ڦٽڻ. جهاپو.

ٺورن وجهڻ: گنهه مڙوڻ ڪرڻ ۽ مصلحو ملائڻ.

ٺورن هڻڻ: راضو ڏيکارڻ - اقرار ڪرڻ.

ٺون ٺون: ذ. وڌائي - تڪر. ٺانءِ.

ٺونڪار، ٺونڪار: ٺ. ٺوري ڪنگهه. پونڪ.

ٺونڪار: ٺ. چٽڪر - چٽڪر (پٺيءَ جي).

ٺونڪي: ٺ. گاريل عورت - جھيڙو ڪرڻ.

ٺوتو: ذ. جادو - منتر. حيلو (ڏاڳي ڦٽي جو). علاج (ڦٽي ڦٽل سان).
ٺوتو ڦٽيو: ذ. جينو وڌيو. سڳيو ڏاڳو.

ٺوتائي: ذ. ٺوتو ڦٽيو ڪندڙ. پوپو.

ٺوتڻ: ذ (انگ) سڀر تفریح - سياحت - گهمڻ ڦرڻ.

توه: ٺ. تلاش. سُسُن.
 توه: ٺ. هڪ قسم جي وڻ جو ڦر. مرد جو نالو.
 توه هئڻ: ٺ. باهريان سُهتو. پيراندرم خراب هئڻ.
 توهو: ٺ. رولاڪ-روڻو. چٿرو-وانيو.
 توهي سَهڻ: ٺ. وڇوڙو سَهڻ. ڏکيو ٻڳڻ.
 تونڪي: ٺ. هڪ تويو اُن جو پانڌاڻ (جيڪو بٽئي ۾ مسجد يا ڀاڳي جي لاءِ ڏن طور ڪڍجي).
 تونو، تئو: ٺ. ڏين مان ٺهيل پڙڇ (ڪنڌي، پٿريا چپر طور ڪم آڻڻ لاءِ).
 تويو: ٺ. اُن مٿن جو هڪ مٺ (اتڪل چار سير).
 تويو ٽنگڙ: ٺ. سامان سڙو-مال اسباب.
 تويو پاڻي: ٺ. اُن جامت ماپ-ماپ.
 ته: ٺ. اُڇ-سخت اُڇ.
 تَهَارَن: ٺ. هلائڻ-ڏڪڻ. (شاهه).
 تَهاري: ٺ. تن بَرَن واري چادر.
 تَهَارُ: ٺ. ڏپوڪ جو ٽيون فصل. ٽيون پيٽ. (جانور جو).
 تَهان: ٺ. تن سالن جي ڄمار واري مينهن يا گهوڙي.
 ته ته: ٺ. وڏي آواز سان ڪل ٽهڪڙو.
 تهڪ: ٺ. (ع: قهقهه) زور سان ڪل. وڏي آواز سان ڪل. ته ته.
 تهڪائڻ: م. ٻڙڪائڻ. اوبارڻ. چڙهڻ (ڪُٺي).
 تهڪڙو: ٺ. ڏاڍيان ڪل. لاڳيتا تهڪ.
 تهڪڙو مچائڻ: ڪل مسخري ڪرڻ. ڌمڪي مچائڻ.
 تهڪڻ: م. اُٻرڻ (پاڻي، تيل، گهم وغيره) - ٻڙڪڻ. رڌجڻ. جلڻ (اندرم). تهڪ ڏيڻ. ٽڙڻ (گر ڦل). بهڪڻ (وڙ ٽڻ).
 تهڪڻو: ص. تهڪندڙ. جوش واري. گهوڙي ڪلندڙ. خوش طبع. ڪلمڪ.
 تهڪو: ٺ. اوبارو-ٻڙڪو. جوش. آدمو. تهڪ.
 تهڳو: ٺ. سنگت-دوستي.
 تهڻ: ٺ. آهستي پٺت (هوا خوري لاءِ). نور سان هلڻي. خدمت-چاڪري. تيمارداري.
 تهڻ ٽڪور: ٺ. خدمت چاڪري. ٻرگهور (بيمار جي). تيمارداري.
 تهلائڻ: م. آهستي آهستي پٺت ڪرائڻ (ٻار، بيمار يا گهوڙي کي).
 گهمڻ. وندرائڻ (ٻرڪي).
 تهڻ: ٺ. پيار ڪرڻ-هوا خوري ڪرڻ. ناز نخري سان هلڻ.
 تهليو: ص. چاڪر. خدمتگار. نوڪر.
 تهن: م. ته ڪائڻ-چرڪڻ. ڊڄڻ. ٻري ٿيڻ. ڦري وڃڻ (سوڌي

تن). دل ڪڇڻ.
 تهورڻ: ص. سڀال لهن. خبرداري ڪرڻ. تاتڻ-پالڻ.
 تهورڙ: ٺ. تهنڌڙ-چرڪندڙ. ڊڄڻو.
 تهي: ٺ. ڄمڻ-وهي.
 تهي وهي: ٺ. ساڳيو زمانو. ساڳيو نسل.
 تنڪس: ٺ. (انگ) محصول. ناڪو.
 تنڪ: ٺ. (انگ) جنگ ۾ ڪم ايندڙ وڏي مضبوط مٿن ڍڪيل لوهي گڏي.
 تنڪڙ: ٺ. تيل ڪندڙ وڏو ترڪ.
 تي: ٺ. (سن: تر) هڪ عدد (3).
 تي پتر ڏيڻ: طلاق ڏيڻ. قطع تعلق ڪرڻ.
 تي تريون هئڻ: بنهه انڪار ڪرڻ.
 تي دانيون پوڻ: ڀاڳ نڀرائڻ. هار کائڻ. هرج سهرڻ.
 تي مارنگ سنوان هئڻ: هوند وارو هئڻ-خوشحال هئڻ.
 تي: ٺ. (انگ) ڇاء-چانهه.
 تي پارتي: ٺ. چانهه پاڻي جي دعوت.
 تي. بي: ٺ. (انگ) سلهه-تپدق.
 تياس: ٺ. مڙي جو ٽيون ڏينهن-تيجهو.
 تياسي: ٺ. هڪ عدد-آڏها ڪا ٽي ايڪا (83).
 تياڪڙ، تياڪڙ: ص. ٻن ماڻهن يا ٻن ڌرين جي تڪرار ۾ نيبڙ.
 ڪندڙ-ثالث. امين. دلال.
 تيانگ: ٺ. تن شاخن واري ڪاٺي-تسانگ.
 تيانوي: ٺ. هڪ عدد-ٽوڏها ڪا ٽي ايڪا (93).
 تيانبي: ٺ. ٽيون حصو. دل جي بياني.
 تيبيل: ٺ. (انگ) ميز.
 تيباري: ٺ. مٿاهين زمين-دڙي.
 تيبڪي: ٺ. دروازي کي اٽڪلاء ڪاڻ جي ٽڪر جي ٽيڪ.
 تيباليه: ٺ. هڪ عدد-چار دها ڪا ٽي ايڪا (43).
 تيب: ٺ. نظرداري. سُسُن. مخفي طرح خبر چار.
 تيبڪ: ٺ. ڪمان دار گليل.
 تيبڪ تي چاڙهڻ: سخت تڪليف ڏيڻ.
 تيبمڪڙي: ٺ. جيت جو هڪ قسم. (ص) گهوڙي ڳالهائيندڙ. اڀري جسم وارو.
 تيبڻ: م. مٿا چرو جاچڻ. اک مان ڪڍڻ. ڇاچ رکڻ. ڏسڻ-تارڻ.

ٽيٽي: ذ (انگ T.T) ٽڪيئون چڪاس ڪندڙ ريلوي جو ملازم.

ٽيٽيه: ذ. هڪ عدد - ٽي ڏهاڪا ٽي ايڪا (33).

ٽيٽيهڙ: ٺ. هڪ قسم جو پڪي - ٽيٽيهڙ.

ٽيپ: ٺ. جيل جي سزا. جيل - قيد. مڙبور مڙئين سر جي آلاپ واري تند.

ٽيپ ڪرائڻ: پڪي جاءِ کي سرن جي وچ ۾ سيمينٽ هڻڻ.

ٽيپر: ص. ٽيپون ڪڍڻ. عادي ڏوهاري.

ٽيپ: ٺ (انگ) ماپ ڪرڻ لاءِ ڪپڙي وغيره جي پٽي. ڦٽيل. پلاسٽڪ جي آواز پيريل پٽي يا ڦيٽ.

ٽيپو: ذ. ڦڙو - قطرو.

ٽيپو ٽيپو ٿي گڏ ٿيڻ: بد چال يا بد معاشره ٿيڻ. حرامي ٻار هئڻ.

ٽيج: ذ. هر مهيني جي چوٿين ۽ سترهين تاريخ.

ٽيجه ڪاٺي: ٺ. هڪ قسم جو پيسر ڪو وڪر (جلا طور ڪم ايندڙ).

ٽيجهو: ذ. مرن تي جوڻيون ڏينهن (جنهن تي ختمي خيرات جي رسم ٿئي).

ٽيجڙ: ذ (انگ) سکيا ڏيندڙ استاد. ماستر.

ٽي دانئون: ٺ. ڀاري جوڻن دانن وارو دان (جيڪو هار جو دان ٿئي).

ٽيڏ: ذ. ڏنگ - ڦڏ - وڙ (ڪاٺي ۽ م). اک م ٽيڏاڻي ۽ جو عيب.

ٽيڏان، ٽيڏاڻي: ٺ. ٽيڏ.

ٽيڏائڻ: م. ٽيڏاڻي هئڻ. ڦڏو نظر اچڻ. ڪجهه ڏنگ هئڻ (ڪاٺي ۽ م). مڙيل هئڻ. ٽيڏاڻي جو عيب هئڻ (اک م). ترجائڻ.

ٽيڏو: ص. ڦڏو - ترجو. مڙيل. هڪ اک جو تارو ڦريل - ٽرڙو. پسيرو - ڏيڍو. (ٺ. ٽيڏي).

ٽير، ٽيرو: ذ. ڳوھيل اٿي جو چاٽو. ڳوڙهو (مٽي ۽ جو). پيٽڙ.

ٽيرڙي: وڏاڻي ڪندڙ - آڪڙ باز.

ٽيرو مٽيرو: ذ. فلاتو کي فلانو.

ٽيرڙ: ٺ. ٽيرڙ جو عمل. پڪيڙ (عضون، ڇنڀن، تارين جي). ماڪ. چورم ٻڌل ڪپڙي جون پينديون کولڻ.

ٽيرڙ: ذ. ڏنگ - ٽيڏ - وڙ.

ٽير ٽپا: ذ. ٽينڪ ٽپ.

ٽيرڙ: ذ. هر ٽئين ڏينهن ايندڙ واري جو ٽپ.

ٽير ٽپ: ذ. سخت پرو يا بخار وڌي مصيبت.

ٽير پڪيڙ: ٺ. چڙو چڙ ڪرڻ جي حالت. پڇ ڏاه. اجاڻي پنڳهه - وڏاء (ڪم م).

ٽيرڙ: م. پڪيڙن (پر. ڪنپڙ تيون. عضوا). کولڻ (و چوڻ).

ڏيڪرن (ڏند) س. هڻ (ڪر. لڳ).

ٽيرڙو: ذ. پڙ (پڪي ۽ جو) - ڪنپڙاڻي. چيلهه - ڏونگو. ٽيپو - ڦڙو. هڪ

گر نه جيترو پٽ جو چنو. (ص) ڏنگو - وريل - ڦڏو. (ٺ. ٽيرڙي).

ٽيرڙن ٽو: معذور. سست - ٽوٽي.

ٽيرڙو: ٺ. هڪ مشهور نڪت - ٽيلهو - ٽنگڙ.

ٽيرڙو: ذ. شاعريءَ جو هڪ قسم - هٽيڪو.

ٽيرهو: ذ. ڦڏو - ٽيڏو - ٽيرو - ان سٽو.

ٽيرڙي: ٺ. آڪڙ - سيٽ. ڦونڊ - وڏاڻي.

ٽيسٽ: ذ (انگ) ڇاڇ - آزمائش - پرک - امتحان.

ٽيسٽي: ص. وٽندڙ - لذيت.

ٽيش: ٺ. آڪڙ - ڦونڊ. موچار ٿي (ڪپڙي ٿي م). مزو - لذت. موج.

ٽيشن: ٺ. استيشن - تيشن.

ٽيڪ: ٺ. آڏو - آڏر. جهل (پٽ، ڇٽ وغيره جي). ٽوٽي - ضامن.

ٽيڪي. همر هي - ساٺ. پٺي راڻي. مدد. تائيد. ڏي. ٻيل (کاڌي جو).

ٽيڪون ٽوڪون: همت افزائي. همدردي.

ٽيڪا: ٺ (سن) شرح - سمجهاڻي. معنيٰ.

ٽيڪا ٽيڪي: ٺ. نڪت چيني. تنقيد ۽ تبصرو.

ٽيڪڙ: ٺ. هشي. ڪوڙي شاباس. بچ. پٺي راڻي.

ٽيڪرو: ذ. آڪڙ - وڏاڻي. سينگار.

ٽيڪڙو: ذ. ڀاءُ - حيو. بندوبست.

ٽيڪڙو: ذ. ڳوڙ - هر - لڙ.

ٽيڪسٽ بڪ: ذ (انگ) درسي ڪتاب.

ٽيڪسٽائل مل: ذ (انگ) ڪپڙي جو ڪار خانو.

ٽيڪسي: ٺ (انگ) ڪرائي تي هلندڙ موٽر ڪار.

ٽيڪم: ذ. کوٽ ٺي ۽ جو هڪ اوزار - چنچور.

ٽيڪنالاجي: ٺ (انگ) صنعتي فن جو علم.

ٽيڪن، ٽيڪن: م. ٽيڪ ڏيڻ - آڏو ڏيڻ. نمائڻ (مٿو). سِر نواڻڻ. سجدو ڪرڻ. جهنڊ (جنم. ختم. پيڙي).

ٽيڪن: م. روشن (ٻار جو). ڏاڏو ٻيون ڪرڻ.

ٽيڪو: ذ. ٽيڪ - آڏو. مدد - پٺي ٺي - نيد.

ٽيڪو: ذ. ڪپڙين جو آواز. زن نو ڳوڙ ۽ جيتڙو.

ٽيڪو تاري: ٺ. زبني جيتڙو (زالن جو) - ٻيٽيڪو.

ٽيگڙ، ٽيگڙ: ٺ. جاڻي آڪڙ - سيٽ. ڦونڊ. هشي.

ٽيگڙجن: م. ڦونڊ جن - آڪڙ جن. هشي ٺي سينجن. چرچ ٺي مچر جن.

ٽيلارو: ذ. آهستي آهستي پنڌ ڪرڻ جو هڪ نمونو (سير ڪرڻ

ٽينس: ٺ (انگ) ريڪيٽ سان بال راند-ٽيبل ٽينس.
 ٽينو: ص. ٽي پير وڌيڪ. (ٺ. ٽيني).
 ٽيو: ٺ. ريت-پير. روش. سڀاءُ. عادت.
 ٽيوب: ڏ. نلي-نلڪي (ربر، پلاسٽڪ وغيره جي).
 ٽيوب ويل: ڏ (انگ) اهو ڪوه، جنهن مان مڻين جي وسيلي پاڻي ڇڪي ڪڍجي.
 ٽيوٽر: ڏ. ٽيوشن پڙهائيندڙ.
 ٽيوڙي: ٺ. ڪاوڙ-جوش.
 ٽيوشن: ٺ (انگ) اسڪول کان علاوه گهر ۾ اضافي پڙهائي.
 ٽيون: ڏ. سلسلي ۾ ٽئين نمبر وارو.
 ٽيونجاھ: ھڪ عدد-پنج ڏهاڪا ۽ ٽي ايڪا (53).
 ٽيوھ: ھڪ عدد-ٻڌھاڪ ۽ ٽي ايڪا (23).
 ٽيھ: ص. ٽن ڏهاڪن وارو عدد (30).
 ٽيھ ئي تويا ڇڏن: سڀ لاڳاپا لھن-ڪوبه واسطو نہ رکڻ.
 ٽيھ ئي پڙھن: سچو قرآن شريف پڙھڻ. سڀ علم حاصل ڪرڻ.
 ٽيھارو: ص. اٽڪل ٽيھ-ٽيھڪن.
 ٽيھتر: ڏ. ھڪ عدد-ست ڏھاڪا ۽ ٽي ايڪا (73).
 ٽيھٺ: ڏ. ھڪ عدد-ڇھ ڏھاڪا ۽ ٽي ايڪا (63).
 ٽيھر: ظ. ٽيون پيرو-ٽيون دفعو.
 ٽيھو: ص. ٽيھن ڏينھن وارو (مھينو).
 ٽيئڙ: ڏ. ھر ٽئين ڏينھن ايندڙ بخار.
 ٽيئون توپڻ: ڏ. خسيس ماڻھو.
 ٽيئون توپڻ جي جاءِ نہ ھئڻ: رواجي ماڻھوءَ جي ٻيھج نہ ھئڻ.

لاءِ)-پسار.
 ٽيلارا ڏين: ناز نخري سان ھلڻ. ھر ھراڄڻ ويڃڻ. پسار ڪرڻ.
 ٽيلائي: ٺ. شانداري-ڏيکاءُ.
 ٽيلر: ڏ (انگ) درزي.
 ٽيلو: ڏ. مٿانھين جاءِ. مٿانھين ھنڌ جي چوٽي. تخت. وڏائي. شان مان ڊڊبو.
 ٽيلي سان ھلڻ: ناز نخري سان ھلڻ-آڪڙ ڪري ھلڻ.
 ٽيلھ: ٺ. ٽن ماڻھن جو جوڙ. ٽن چئن جي وھڻ تي گڏيل سواري.
 ٽئي ڪي ٽيون ھرڏين.
 ٽيليفون: ڏ (انگ) تار رستي ڳالھائڻ جو اوزار.
 ٽيليوگراف: ٺ (انگ) برقي تار.
 ٽيليوگرام: ڏ (انگ) تار-تار جي خبر.
 ٽيم: ٺ (انگ) ڪنھن ڪم ۾ گڏجي حصو وٺندڙ ماڻھن جي ٽولي-باري. رانديگرن جي ٽولي.
 ٽيمپرچر: ڏ (انگ) گرمي يا بخار جو درجو.
 ٽيمڻ: ڏ. مسافريءَ جو سامان ۽ کاڌوپيٽو.
 ٽيمو: ڏ. پاڻيءَ جو قطرو-ڦڙو.
 ٽين: ڏ (انگ) ھڪ قسم جو ذاتو (جنھن مان عام طرح ڊبا ٺھن).
 ٽين مان ٺھيل ڊبو.
 ٽين ڪڙڪائڻ: عبرت جھڙو ڪم ڪرڻ.
 ٽين ٽين: ٺ. طوطي جو لاڳيتو آواز. بڪ بڪ. اجائي حجت. زباني تڪرار.
 ٽينير: ڏ. ننڍڙا ٻار.
 ٽيندر: ڏ (انگ) نيڪيدار طرفان لکيل آڇ.
 ٽيندر نوٽيس: ٽيندر پراڻ لاءِ لکت ۾ اطلاع.

ٺاٺ وڃڻ ٺڪر اچڻ: سٺي شيءِ ڏيئي بيڪار شيءِ حاصل ڪرڻ.
 جڳائيءَ جو بدلو ٻرائي ملڻ.
 ٺاٺار ڪي: ٺ. ذاتوءَ مان قانون ٺاھڻ جو پيشو. ھنيو ڇي ۽ جھ.
 ھڪ نمونو.
 ٺاٺار ڪي ٻلي: ٺ. ٺوڊ-آٺاسو. موگو.
 ٺاٺارو: ص. ٽامو وغيره (ڌاتو) ٺيڻ ٺوڻا ھيندڙ.
 ٺاٺا مانا: ڏ. چرچو گھڻو-ڪل مسخري. خوش طبعي.

ٺ: ٺ. اُچار ”ني“. سنڌي ”الف-بي“ جو اٺون اکر.
 ٺا: ڏ. ٺڪاءُ جو زوردار آواز. ڪرڻ يا تڪرر ڪرڻ جو آواز. ڦٽاڪي يا بندوق جو آواز.
 ٺاٺ: ڏ. بيهڪ (مضبوطي سان). اڏاوت. شان شوڪت. مال اسباب. ڏيکاءُ. راڳ ۾ سرن جي بيهڪ. سٽءُ ۽ مجموعو (جملي راڳ ڏھن ٺنن ۾ ورهايل آھن).
 ٺاٺ ٻاٺ: شان شوڪت. ڏيک ویک-نہ ٺوھ. مال اسباب.

نانا مانا ڪرڻ: خوش خيڙ عافيت ڪرڻ. اوياريون لهواريون ڳالهيون ڪرڻ.

نات ڦرائي: ڪوڙا قسم ڪندڙ.

نانو: ذ. گهر يا چني وغيره جي ڪاٺين سان ڪچي اڏاوت. بيل گاڏي جو ڪوڪو. ٿانگي جو حوض وارو حصو. (ص) نلهو-سڪتو پورو.

نانو ڦٽائڻ: جهڳو ناس ڪرڻ. نهيل ڪم ڦٽڻ. اصل صورت بگڙڻ. نانوک: ٺ. ٺاهي ٺوڪي ڏسڻ جي حالت-جڇ جڇ. دٻاءُ ڇرڪ آڙ مائش.

نانوک ڏيڻ: دٻاءُ رکڻ-هيسائڻ. زمين. چڪا سونڻ.

ناپ: ٺ. ٺاس جي پٽن کي ناپي.

ناپڙ: ٺ. ماڻ-سانت. چرپر مر روڪ. لهريين يا برسات ۾ جهڪڻ. قرار-سڪون (سورپ بيماري ۾). امن امان.

ناپڙن: م. سانت ڪرڻ-خاموش ٿيڻ. آرام ڪرڻ. ٿڌو ٿيڻ. پٺي ٺيڻ. ناپڻ: ناپڻ. م. ٺپي سئون ڪرڻ. ٺيڻ-ٺيڪڻ. ٺاس جي پٽن کي ٺپي ملائڻ-ٺاپي ڏيڻ.

ناپڻي: ٺ. ڪنڀار ڪو وزارت-پڇي. ڏس ستن لاءِ سنهو جهو.

ناپڻي: ٺ. ٺيڪي. پٽن کي ملائي هيٺ مٿي ڪرڻ.

نار: ذ. ٿڌ-سيءَ. وله. ٿڌ ڪار (هوام). طراوت.

نار ڪرڻ: زمين کي هموار ڪرڻ-سڌرڻ. سيءُ آڻڻ.

نارڻ، نارڻ: م. ٿڌو ڪرڻ. پٽي ڏيڻ (زمين کي). پُٺائڻ (ڇن). وسائڻ-اُجهائڻ (باه. پٽي. ڏيئو). ريجهائڻ (ڪاوڙيل کي). فروحت ڏيڻ.

ناري رکڻ: بلڪل خوش ڪرڻ. دل وٽن ڪم ڪرڻ.

ناري ڪائڻ: سوچي سمجهي قدم کڻڻ.

نارو: ص. ناريندڙ-ٿڌو ڪندڙ. (اسم خاص) سنڌ ۾ مرد جونالو.

ناس: ذ. دٻدٻو-ناٺ. شان شوڪت. مردنگ سازي وڃائڻ جو هڪ طريقو.

ناشو: ذ. افواهه، چرچو.

ناشو ٺاهڻ: افواهه اٿارڻ-ٺاهڻ.

ناشا ماشا: ذ. ڳڙيوڳ-چرچو گهڻو.

ناڪست: ٺ. جاگيرن يا زمينداريءَ جي حدبندي.

ناڪڙ: ذ. ديوت. راجا، گرو، زميندار لاءِ عزت وارو نعت.

ناڪر دُٺارو: ذ. بدخانو، مندر.

نالوڙ: ذ. بنا ڳرميو.

نالھجڻ: م. نري پون (ٿڌم). ٿڌم سڪي پون (جسم).

نالھڻ: م. روڪڻ-رٽڻ. بندش وجهڻ.

نالھو: ذ. چوپين جو ڌڻ. ماڻهن جو تولو. ڪُڪڙ (پير پڙي، لٽ ۾ وجهي ٽرڪ ٿي ڪنيل).

نالھو ڪرڻ: ڊڳ ڪرڻ. انبار ڪرڻ.

نالھي ٻڌا: ذ. ٿڌم گهٽ (رپيا).

ٺامر: ذ. جاءِ-هٿ-ٺڪ-ٺو. چڻ. آرام. مسر.

ٺامر ٺڪائو: گهر گهٽ. ماڳ مڪن. پري پٽو.

ٺانئو: ذ. پورو ٿيڻ-ڏانڊو. (ص) نلهو-خالي (ٺانءُ وغيره).

ٺانئو ڦٽڻ: نهيل ٺڪيل ڪم خراب ٿيڻ. جهڳو ڦٽڻ.

ٺانگر: ذ. ٺڪر جي ٺانءُ جو پڳل ٺڪر. بيڪر، بيڪر ماتهو.

ٺانگر ٿي وڃڻ: ڏٻرو ٿيڻ-ڳري هڏ ٿي وڃڻ.

ٺانگر ٺوپر: ذ. پڳل ٺٽل ٺانئون جا ٺڪر. بيڪر ٺانئون.

ٺان: ذ. ٺڪ-ٺو-ماڳ. گهوڙن جو ڪٺڙهه. قرار.

ٺانو: ذ. جاءِ-هٿ. آستان. ڏس-پٽو.

ٺاه: ٺ. ٺاهپ. سَوار. انتظام.

ٺاه: ذ. ڳانڍاپو-ملاپ. پرچاءُ. صلح. سلوڪ. ٻڌي. صلاح-رٿ.

ٺاه ٺوه، ٺاه جوڙ: ٺ. بندوبست. انتظام. جوڙجڪ. اڏاوت.

چنڊ ڦوڪ. آرائش-سينگار.

ٺاهپ: ٺ. اڏاوت-بندوت.

ٺاهڻ: م. بنائڻ-جوڙڻ. تيار ڪرڻ. آڏن (جاءِ وغيره)-تعمير

ڪرڻ. ايجاد ڪرڻ. گهڙڻ (بهنو). سڌارڻ-درست ڪرڻ.

متفق ڪرڻ. رڌڻ (طعام).

ٺاهو: ص. ٺاهيندڙ. صلح ڪرائيندڙ. صلاحڪار.

ٺاهوڪو: ص. جڳ-ٺو-لائق. سهڻي بناوت وارو. منوڪ-حسين.

ونندڙ. (ٺ. ٺاهوڪي).

ٺپڻ: م. ٺوڙڻ-ٺمن-ڪٻوڻيڻ.

ٺٽ، ٺٽي: ٺ. ڦٽ ٿي درياءُ جي ڪپ و روڳو ٺٽو (جتي مڇيءَ جي ميان پٽن هجي).

ٺٽو: اسم خاص. سنڌ جي هڪ قديم تاريخي شهر جو نالو (جيڪو سنڌ جي گديءَ جو هنڌ برهيو).

ٺٽ: ذ. ماڻهن جو ميڙ-انٺو، دٻدٻو-ٿڌو ٿوڻ-آرائش-سينگار.

ٺٽ ٺانگر: ذ. ماڻهن ۾ رعب ٿيڻ. ڏيک وٺڻ.

ٺٽ ڦوٽڻ: ٺ. ٺٽ-وڌائي. ٺٽن خرو. ٺٽن ڦوٽڻ.

ٺٽ: ٺ. ٺٽول-مسخري.

ٺُڙو: ذ. ڌاتو، ڪاٺ يا رڙ تي ڀريل اکر يا نشان وارو ڇاپو -
 مَهر پور، ڇٽ، نشان، اُن جي راھ ٺهڻ لاءِ ڪاٺ جي مَهر.
 ٺِڀا وڪڻڻ: عيسو ڪم ڪرڻ.
 ٺِڀو هئڻ: مَهر هئڻ، ٿورو ڪرڻ، وڙ ڪرڻ.
 ٺِڀي ٻڌڻ: جهيڙو جوڻڻ، ويرو ڌائڻ.
 ٺِڀيل ٺاهيل: محنت سان جوڙيل - گهڙيل، سَواريل.
 ٺُڙُ ص. سَڄو - سڪتو، ٻُڻو - لَسو، اُڇريل.
 ٺُڙُ گيانِي هئڻ: بي علم هئڻ - جاهل يا نادان هئڻ.
 ٺُڙو: ذ. ڌاڍو يا سخت پٽ، ٻوٽو - ميدان.
 ٺُڙن: م. ٿڌو ٿيڻ (پاڻي وغيره)، سرد ٿيڻ (موسم، هوا)، ڀڄڻ (رات)، جهڪو ٿيڻ (جوش، جهيڙو)، بيچن ٿيڻ (ٻُٽ)، خوش ٿيڻ (دل).
 ٺُڙي پوڻ: خوش ٿيڻ، ٿڌو ٿي پوڻ.
 ٺُڙيو ٺانڊاريو: ص. آرام پسند، فرحت ۾، ٿڌي طبيعت وارو.
 ٺُڙيو رَجهڻ: بنا پورهئي ملڻ.
 ٺُڙي کير کي ڦوڪون ڏيڻ: ناشڪري ڪرڻ، آيل نعمت کان انڪار ڪرڻ.
 ٺُڙي: ش. ماتا جي بيماري - ماتا.
 ٺُڙي نار ڪرڻ: ماتا جي بيماريءَ جو خیر سان گذري وڃڻ.
 ٺُڙيل هجڻ: ٿڌو هجڻ، ڪاوڙ نه هجڻ، چڱي رخ ۾ هجڻ.
 ٺُڙت: ظ. تڪڙو - ٺُڙت - جهٽ پٽ - يڪدم.
 ٺُڙنپ: فوراً - يڪدم، ٺهڻ.
 ٺُڙ ٺُڙ: ش. ٺڪ ٺڪ، ٿانون وغيره ٺهڪڻ جو آواز.
 ٺُڙڪ: ش. اٽڪل - تجويز.
 ٺُڙڪ: ص. ڪٽو (جواب) - چڙڪ.
 ٺُڙڪ: ذ. ڌڪ جو آواز - ٺُڙڪو.
 ٺُڙڪا ٺُڙڪي: ش. جهيڙو، ٺڪاڻوڪي.
 ٺُڙڪائڻ: م. ڪڙڪائڻ (دروازو).
 ٺُڙڪائو: ظ. جهڙو تهڙو - رواجي، هالو چالو.
 ٺُڙڪ ٺُڙڪي: ش. اٽڪل سٽڪل - حرفت بازي.
 ٺُڙڪڻ: م. ڪن شين جي لاڳيتي تڪرر جو آواز ٿيڻ.
 ٺُڙڪو: ذ. شين تڪرر جو آواز، هڻڪو ٺڪاءُ.
 ٺُڙڪو ڦڙڪو: ذ. ڪڙڪو ٺهڪو - گوڙ شور، دڙڪو دهمان.
 ٺُڙڪو: ظ. جهڙو تهڙو - رواجي - عام، خيس - ٿوري مله وارو.

ٺُڙا: ذ. بٽ سنگ وارو فصل.
 ٺُڙ مسخري: ش. ٺٺول بازي، چرچو گهڻو، ڪل مسخري.
 ٺُڙي، ٺُڙي: ش. ٺٺول بازي، ڪل پوڳ.
 ٺُڙ مُڙ: ص. چُڀ - خاموش، موڳو - واٽڙو، جنهن مان هوءَ مان ڪنهن لاپيا وسيلي جي اميد نه هجي.
 ٺُڙو: ذ. ٺٺول.
 ٺُڙو، ٺُڙولي: ش. چٽر - توڪ - طنز، عيب جوڻي، ڪر مسخري، چرچو گهڻو.
 ٺُڙنگ: ص. وڏي ٺٺ وارو - وڏو ماڻهو.
 ٺُڙيو: ذ. هٿن پيرن جي اکرين مان پاسي واري ننڍي ٺٺلي اکر - اڳوڻو.
 ٺُڙيو ڏيکارڻ: ڪم به نه ڏيڻ، انڪار ڪرڻ.
 ٺُڙپ: ذ. گهاٽ - زخم، ٻُڌ (گجهارت جو).
 ٺُڙ ٺُڙ: ڦٽ چٽڻ، گهاٽ مٽجڻ، دل ٺڙڻ.
 ٺُڙ ٺُڙي پوڻ: اچرچ مڇاڇي وڃڻ، بضن جو بيهي وڃڻ.
 ٺُڙ هئڻ: اندازو لڳائڻ - ڏکيو هئڻ.
 ٺُڙ: ش. ٺيڻ جي حالت، ٺاپي.
 ٺُڙ ڏيڻ: اوزار کي ٺيڻ سڌو ڪرڻ، مٽيءَ کي ڪوڏر جي پٺيءَ سان ڌڪ هڻي ڄمائڻ سڌو ڪرڻ، ڌوڪو ڏيڻ.
 ٺُڙ تي نار پوڻ: ڌڪ دور ٿيڻ - خوشي حاصل ڪرڻ.
 ٺُڙ، ٺُڙپ، ٺُڙ: ظ. ٻنھ - بلڪل، اٺڪ - جهٽ پٽ.
 ٺُڙ جواب ڏيڻ: ص. انڪار ڪرڻ، ڪورو جواب ڏيڻ.
 ٺُڙارو: ص. ٺيڻ وارو - ٺپا ٺاهيندڙ.
 ٺُڙائڻ: م. مڏي اوزار (ڪوڏر، رٺي وغيره) کي لوهار کان ٺپائي ٽڪو ڪرائڻ.
 ٺُڙڻ: م. پٺيءَ تي آهستي سان هٿ هڻڻ (شاباس ڏيڻ يا هُشي ڏيڻ لاءِ)، ٺيڻ - ٻار کي سمهارڻ لاءِ پٺيءَ تي ٺپ ٺپ ڪرڻ.
 ٺُڙي مارڻ: ضد ڪري ويهڻ.
 ٺُڙڪو: ذ. تنبيهه، سزا - سيڪٽ، الزام.
 ٺُڙ، ٺُڙڻ: م. ڌاتوءَ کي مٽر کي سان ڌڪ هڻي سڌو ڪرڻ، وڌائڻ.
 ٺُڙي يا پنجهوءَ کي ڪوڏر سان ٺيڻ وهارڻ - سندرڻ، مٽيءَ مان ٺهيل ٿانءَ کي ٺپيءَ سان ڪٽي لسو ڪرڻ، ٺپو هئڻ، بند ڪرڻ (ڪتاب)، تاس جي پٽن کي ٺاپي ڏيڻ، ٺيڙڻ (ٺيڻي).
 ٺُڙي: ش. ڪنڀار کي ڪم جي پٽي (ٿانون کي گهڙڻ لاءِ) - ڦري.
 ٺُڙي ڏيڻ: سڌو ڪرڻ، ٺپ ڏيڻ، سيڪٽ ڏيڻ.
 ٺُڙي سئون ڪرڻ: هموار ڪرڻ، جوڳي سيڪٽ ڏيڻ.

نُڪر لڳن: بيڪر مان تهو ۽ سڻ رشتو ٿين. ان مان لڳن.
نُڪرن مان پاني سُڪن: سڄ پايينگ ٿين.
نُڪر نوبَر: ڏٺان ۽ ٿيو- سامان سڙو.
نُڪرانو، نُڪراتو: ڏنڪرن جا ڀڳر تڪرا- نُڪريون.
ڪنهن قديم وستيءَ وارو ماڳ، جتي نُڪريون گهڻيون پکڙيل هجن.
نُڪر نوڪ: ڪنجوس- بخیل.
نُڪر مهل: سانجهيءَ جو وقت.
نُڪري: ٺ. نُڪر جي ٿڌن جو ڀڳل نُڪر.
نُڪريءَ تي پاڙ هڻڻ: بنياد مضبوط نه هڻڻ- ڀروسو جهڙو نه هڻڻ.
نُڪرين تي بچائڻ: بي عزتو ڪرڻ. آسني سان غلبو ڪرڻ.
نُڪريون ڪڍي ڇڏڻ: مثالي سڙ ڏيڻ.
نُڪي نُوڪي: ٻولائي چولاڻي، ڏسي وٺسي- چاچي جو چي.
نُگ: ڏنگي ڪنڌر- ڊولا بي- فريبي.
نُگ: ٺ. سڀيت- آڪڙ. مغروري، وڏائي.
نُگارڻ: م. لڳن. ڌٿارڻ. ڌڌرائڻ (بارڪي).
نُجڻ: م. لڳي ڪرڻ. چلاڪيءَ سان ڦرڻ. ڌڌرائڻ. دغا ڪرڻ.
نُجي: ٺ. دغا- فريب- ڊوڪو. دلبو. ڪٽيت (وهنوار م).
نُجي بازي: ٺ. چلاڪي- لڳي- فريب.
نُل، نُلُه: ڏ (ف، ٺل) منارو، بُرج (قلمي جو)، قلمي جي اندر يا مکيه دروازي تي چوڪيءَ لاءِ ٺهيل منارو.
نُلُه: ٺ. رنڊڪ- روڪ- رڪاوٽ.
نُلُه: ٺ. سڪائي. ساري پوک ۾ خالي سنگ. گذرڪيل گهٽاڊلا.
نُلُه تي ڪل ڪرڻ: سڄائيءَ تي سڀيت ڪرڻ- اجائي آڪڙ ڏيکارڻ.
نُلُهڻ: م. روڪڻ- رنڊڻ. ضابطي هيٺ آڻڻ.
نُلُهو: ص. خالي- سڪتو- پالهو. ڪٺل- سڄو. هٿين خالي. (ظ)
هروڀرو- خواه مخواه. (ٺ. نُلُهي).
نُلها نُڪر: ڏ. سڄائي- پيٽنگ.
نُلهو پالهو: سڪتو- ڏنڊو.
نُم نُم: ظ. آهستي آهستي- سڀني.
نُمري: ٺ. ڳاڻڻ جو هڪ انداز.
نُمريون ٻڌائڻ: سڌيون ٻڌائڻ. ڪٺ جو ٻڌڻ. ڪوڙ هڻڻ. لڳڻ لاءِ ٻڌ ڪون هڻڻ.
نُمريون هڻڻ: چرچا مسخريون ڪرڻ.
نُمريو: ڏ. ٺامي جو پيسو، ڏوڪڙ (جيڪو فقير تنگ ڪري ڳچيءَ ۾ ٻڌن).

نُزڪيدار: ص. رعب وارو، وڏي آواز وارو.
نُزُه: ڏ. ڳڙ جو ڪنو ٿيل پاڻي (جيڪو شراب ٺاهڻ ۾ ڪم اچي).
نُسن: م. زور سان وجهڻ. ڏٺڻ، زور ڏيئي ڀرڻ (بجڪو، ڳوٺ وغيره).
نُشان: ڪا شيءَ کي ڪسڪي وڃڻ- تڳڻي وڃڻ.
نُشڪو: ڏ. تهڪڙو. چرچي بازي.
نُڪ: ظ. يڪدم موجود. نمپه- آڻي جواڻي، پوري هنڌ تي.
نُڪ: ٺ. لاڳ- ٻنڌائڻ. هميشه جي عادت- هير، روزانو دستور.
نُڪ ٻڌڻ: هميشه لاءِ مقرر ڪرڻ (عادت، ڏن وغيره). ڪوبه عمل لازمي ڪري ڇڏڻ.
نُڪا نُوڪي: ٺ. نڪائڻ جو لاڳيتو آواز. بندوقن جا فٽر.
نُڪان: ٺ. لوهي نالي جنهن ۾ بارود وجهي نڪاءُ ڪڍجي (پوک مان پکين هلڪڻ لاءِ). چوپٽي مال جي هڪ بيماري.
نُڪاتو: ڏ. گهر جي جاءِ. آستان. مقرر ماڳ.
نُڪائي لڳڻ: منزل تي رسڻ. هٿيڪوٽڻ.
نُڪائي هڻڻ: جاءِ تي هڻڻ. درست يا سالم هڻڻ (هوش حواس).
نُڪاءُ: ڏ. ڪنهن شيءِ ۽ ڇڻ جو آواز. ڳري جسم ڪرڻ جو آواز- ڌڪاءُ. وڏو آواز (بندوق، بم وغيره جو). ڪوڙي ڳالهه. ٻٽاڪ.
نُڪاءُ نڙو هڻڻ: چرچو گهڻو ڪرڻ- يٺ ٽٽ هڻڻ.
نُڪاءُ ڪڍي ڇڏڻ: ڌڪ ڪڍڻ- اوچتو نقصان پهچائڻ.
نُڪاءُ ڪرڻ: زور سان هڻڻ. ٻٽ سوچي سمجهي چئي ڏيڻ.
نُڪائڻ: نڙڪائڻ- ڪڙڪائڻ. نُڪ ٻڌڻ.
نُڪ نُڪ: ٺ. نڪائڻ جو لاڳيتو آواز.
نُڪ نُڪ ڪرڻ: آهستي آهستي ڪو ڪم ڪرڻ. بي دليو ڪم ڪرڻ.
نُڪر: ڏ (سن) جل ديوتا جي پوڄارين جو پاڻو، سردار، ٺاڪر.
نُڪرائو: ڏ. ڏنڪرن جو مقرر ڪيل ٻنڌائڻ.
نُڪر: ڏ. مٽيءَ جو پڪل ٿانءُ. نُڪر جي ڀڳر ٿانءُ جو نُڪر.
ٿانءُ. (ص) سڪل- ٺوٺ.
نُڪر ڀڄڻ: بهتان لڳڻ- الزام مڙهڻ.
نُڪر نُوڪي بيهڻ: وٽ آهر ڪوشش ڪرڻ.
نُڪر نُوڪي وٺڻ: ڏسي وائسي خريداري ڪرڻ.
نُڪر نُهڪڻ: گهي يا ڪلڪل ٿيڻ.
نُڪر جو نُڪر: ص. بيڪر- ڪنهن نه ڪم جو. خالي دماغ.
نُڪر سان رت نه نُڪرڻ: بيحد ڪنجوس هڻڻ.
نُڪر گهڙڻ: بيٺا ڏوڪم ڪرڻ.

نُڪو: ذ. بُولو (زبور).

نُئي، نُنِي: ث. سخت سردِي- تڌ پُرو، برف.

نُنِيجَن، نُنِيجَن: م. تڌ جي اترم سُڪي وِجَن (جسم).

نُنِيي: ث. مٺ- چپ، چپ هئي لڪي ويهن جي حالت- جُڪ.

نُنِي هَتَن: مٺ مَر هِن. ڪا به ڳالهه دل ۾ رکي هڪ هنڌ تي بيهي رهن.

نُنِي: ص. تڌ مَر جهونو ۽ سُڪل (وَن).

نُنِيائي: ث. تڌان (پاڻي). تڌال. ڪا به گهوڙيل شيء، جنهن جي

پيئڻ سان جسم ۾ تڌان محسوس ٿئي.

نُنِيائي ڪرَن: جَت پَتَن، سُسَتِيَن.

نُنِيوَرَجَن: م. نُونگن سان سِير جَن (آن).

نُونائي: ث. اصل حقيقت- سچي ڳالهه.

نُونَر: ذ. نِڪر جو پراڻو ٿانءُ، پڳل ٿانءُ.

نُونِرِي: ث. ماڻهوءَ جي کوپري- مَتو.

نُونِيو: ذ. مڏو (اوزار).

نُون، نُون: ص. سُڪل- خشڪ، سُڪي سخت ٿيل.

نُونا: ذ. ڪانا (گاه جا)، مال جا چڙاڙيل ڪانا، اولڙ گاه، سُڪل

ڪانا، مٺيءَ جا سُڪل ٽڪر.

نُونا چِبانَن: سيڪت ڏيڻ، دريدر ڪرَن- توتو چِبانَن.

نُونا چِپَن: رُڪا سَڪا ٽڪر کڻي گذارو ڪرَن. سخت تڪليفون

ڪائَن.

نُونَر: ث. ڪجيءَ جو هڪ قسم.

نُونو: ذ. ڪانو، سُڪل ڪانو (گاه جو)، سُڪل ڪائيءَ جو توتو.

نُونِي: ث. نِڪر جي بيالي.

نور: ذ. هنڌ- مڳ.

نورُ نِڪاتو: ذ. نام نِڪاتو، گهر گهاٽ.

نوري: ذ. شڪاري قوم.

نورَھ: ث. ڪوڙيل مٿو- گنج- روڌ، مٿو- سِر (ماڻهوءَ جو).

نورَھ ڪُئَن: سڙا ڏيڻ، جُٺ ڪرَن.

نورَھو: ص. گنجو- روڌو، (ث. نورَھي).

نورَھي: ث. ڪٽڪ جو هڪ قسم. سِگَن کان سواءِ (مينهن، ڍڳي،

وغيره) - موڏي.

نورَھيون ملَن: جواب ملَن (قرض کان)، نلهاڊ لاسا ملَن.

نوسَر: ث. چنگه، ڪرڪو.

نوش: ص. ڏنگو- ترچو، بيدولو، آيو- ڊگهو.

نوڪ: ث. زور سان ڌڪ (مترڪي وغيره سان)، ڌڪ- ضرب.

دبءُ، سيڪت.

نوڪائَن: مضبوط ڪرائَن- قبو ڪرائَن.

نوڪَر: ث. ڌڪ- چوٽ، ٽاپو.

نوڪر لڳَن: نقصان رسَن، رڪاوٽ پوَن (ڪم ۾).

نوڪر هَتَن: لٽ هَتَن، ڇڏي ڏيڻ، پرواهه ڪرَن.

نوڪرون ڪائَن: ڌڪ ڪائَن- ٽاپا ڪائَن، دريدر ٿيڻ.

نوڪَر، نوڪَر: م. ڌڪ هتي اندر وجهَن (ڪلي، ڪوڪو

وغيره)، ڪوڙَن (زمين يا پيٽ ۾)، سَلَم ويهارَن (ڪائي)، ڌڪ

هَتَن (موچڙي، لڪَن وغيره جو)، چَني ڏيڻ (مَنهن

تي)- ڦهڪائَن.

نوڪَنو: ذ. نوڪن جي شيء يا اوزار، مٽرڪو، مٽري.

نوگرو: ذ. چنل يا پراڻو پاڌر- ڪلڙ.

نوگي: ص. نڳيندڙ- نڳ، دولابي.

نُولُوو: ذ. مٽيءَ مان ٺهيل رانديڪو.

نُولُوو: ذ. نِڪر جو ٿانءُ، جمن، خيرات وٺَن لاءِ ٿانءُ، (ث.

نُولهي).

نُولُوو نِڪَر: ذ. ٿانءُ ٿيو- نِڪر نوپر، سامان سَڙو (گهر جو).

نُولُوو نِڪر ڪُئَن: پَنَن اختيار ڪرَن.

نُولهي جو مُولُوو ملَن: ٿورو حصو ملَن، اٽپورو ملَن.

نُومرو: ذ. پٿر جو هڪ قسم (هنگلاج جازياري انهن جي ماڻها پائين).

نُومو: ص. نورَھو- گنجو، موڏو (جانور).

نُون: ث. ڏوڏن ۾ ڪرائيءَ جي وچ ۾ وارو هڏائون سَٽ- ارڪ.

نُون لڳَن: آڪر سان هلَن، ٿورو تڪرار ٿي پوَن.

نُون هَتَن: ٻئي کي چورَن- ڳجهيءَ طرح منع ڪرَن.

نُونين ميرو: ص. گدلو، ڪنجوس.

نُونيون نوڪَن: اجائي ڪوشش ڪرَن، اجايو هيڏانهن

هوڏانهن هلَن.

نُونو: ص. هٿ وڍيل ۽ سُڪي ويل، نُون وٽان ٻانهن وڍيل يا

سُڪي ويل، پيدا ٿي بنا هَتَن ۽ ٻانهن جي (ماڻهو)، (ث.

نُوني).

نُونشو: ذ. بند ٿيل مُڪَ جو سَٽو ڌڪ، هڪو ڌڪ- ٿورو ٺيلهو.

نُونگ: ث. نُونگن جي حالت، چُهنب.

نُونگارَن: م. نُونگا هَتَن، نُونگا هتي خراب ڪرَن، چُڳَن.

نُونگاري ڇڏَن: نُونگا هتي ڇڏَن، پري ڪري ڇڏَن، لاڳاپا

توڙي ڇڏَن.

ٺُونگَرُو: ڌڙاڻن جي صلاح برستي من جين ڪيائين جو عمر.
ٺُونگَن: م. ٺُونگا هٿن. ٺُونگا هٿي خراب ڪرڻ (ميوو). ٺُونگا هٿي
پيڇڻ (آن). ڇهن سان کائڻ-ڇڄڻ.

ٺُونگُو: ڌ. پڪي ۽ جو ڇهن سان هنن ڌڪ. اگر ۽ اڳوڻي جي ٺهن
سان هڪو ڌڪ.

ٺوهيو: ڌ. ٺيو-پينگيو.

ٺه ٺپ: ڌ. ٺهه.

ٺهڻ: ڌ. ٺهه جي حالت ۾ نمونو.

ٺه ٺه: ڌ. جهٽ-ٺهڻ. ٺهڻ. ٺهڻ.

ٺهر: ڌ. قرار-ٺڪاءُ-ڌيرج-ٺهڻ. ٺهڻ. صبر-سانت.

ٺهراڻي: ڌ. ٺهراڻن جي اجرت. جوڙائي. گهڙائي (گهن جي).
سڀاڻي (ڪپڙن جي).

ٺهراءُ: ڌ. بيهڪ. تجويز-رت. قص-ارادو. صبح-پرچاءُ. رت-قرداد.

ٺهراءُ پاس ڪرڻ: تجويز يارٺ بحال ڪرڻ.

ٺهراڻو: صبر وارو-ڌيرج وان.

ٺهراڻن: م. جوڙائڻ-تيار ڪرائڻ. اڏائڻ (جاء). گهڙائڻ (گه).
سڀڻ (ڪپڙا).

ٺهرڻ: م. بيهڻ. ترسڻ. صبر ڪرڻ. ساهي کڻڻ. ماٺ ڪرڻ. ماٺ
ٿيڻ (پاڻي).

ٺهرو: ڌ. صلح. اتحاد.

ٺهڪڻ: ڌ. ٺار يا هرلي جي هڪ ڪاٺي (جيڪا ڍينگي کي اُٻي
ڦرڻ کان روڪي).

ٺهڪڻ: م. ٽڪرڻ-لڳڻ (ڪي شيون پاڻ ۾). آواز سان

ٽڪرڻ. پيڇڻ-ڳهڻ (ڪاٺي وغيره سل يا چوڙ ۾). هڪ
جهڙائي ۽ پيٽ کائڻ (شيون)-پيچ ڪڍڻ.

ٺهڪي اچڻ: برابر ٿيڻ. پيچي اچڻ.

ٺهڪو: ٺهڪي ايندڙ. پيچي ايندڙ.

ٺهڪو ٺهڪو: ڪل مسخري-چروچيو ٻڳ.

ٺهندو: ڌ. جڳ ٿيندو-موزون. وٽندڙ. شاسو.

ٺهندي: ڌ. رهاڻندي (شرع موجب). (ٺهه). ٺهيل ڪم.
موزون عمل.

ٺهن: م. جڙڻ-بنجڻ. وجود ۾ اچڻ. بنياد کان تيار ٿيڻ (جاء).

اڏجڻ. قائم ٿيڻ (جماعت. ادارو). مڪمل ٿيڻ-راس ٿيڻ.

درست ٿيڻ. موزون لڳڻ-سهاڻڻ. ڪپ ٿيڻ. جڳ ٿيڻ. سڀڻ-
وٽڻ (دل کي). سونهن (ڪپڙو. گه). صحتمند ٿيڻ.

ٺهيل ٺڪيل. ٺهيل جُڙيل: ص. تيار-مڪمل. هر سينگار
ڪيل. بند محنت جي مليل. (ڌ) هڪي ٺڪي-موجود.

ٺهو: ڌ. ڪٽي ۽ ڪوڏر جي چئن پنجن لهن جيتري ڪڍيل مٽي.

ٺيٺ: ص. بچ-خالص. سخت. خشڪ.

ٺيٺو: ڌ. ڀرڻ ڀريل ميوو. پورو ڪاٺ.

ٺيٺ: ڌ. ٺاير-بيماري ۽ مرگهٽ ٺي. ڌڪ-چوٽ.

ٺيري: ڌ. گولي. بنور. ٻڳوڙهي.

ٺيرهي: ص. خاص. خير پور ضلعي ۾ هڪ مشهور ڳوٺ جو نالو
(جتي جون ڪرڪون مشهور آهن).

ٺيش: ڌ. ٽڪر-سيٽ-وڏائي.

ٺيڪ: ص. صحيح-درست-برابر. بجا-موزون. جوڳو-
سهاڻندو. ڪپ-پورو نه ڪيل.

ٺيڪ ٺاڪ: تيار. چڱو ٿيلو. ٺهيل ٺڪيل.

ٺيڪري: ص. ٺڪر جا ٿانوَ وڪٽندڙ. (ڌ) هڪ ذات جو نالو.

ٺيڪو: ڌ. پڪوڙ. ڌڪڙو وغيره جي تار ۾ گت جي پڪاڻي
جوانگ.

ٺيڪو: ڌ. ٻول جو ڪم. مقاطعو-ٻول. اجارو.

ٺيڪو ڪٽڻ: ٻولي ڪٽڻ (ڪو ڪم مقرر اجرت ۽ مقرر وقت ۾
پوري ڪرڻ جي شرط سان). ذميداري ڪٽڻ.

ٺيڪيدار: ص. ٻول جو ڪم ڪندڙ. مقاطعدار. اجاريدار.

ٺيڪيداري: ڌ. ٻول جو ڪم-ٺيڪو. مقاطعو.

ٺيڪي: ڌ. ٺار يا هرلي جي ڍينگي جي ونگڙي. بيل گاڏيءَ جي
چڪ ۾ مارڻ کي جهليندڙ گول ڪاٺي.

ٺيگڙ: ڌ. وڏائي-آڪڙ-سيٽ.

ٺيگڙجڻ: آڪڙجڻ-مغوري ۽ ٻين جي ويڃڻ.

ٺيلهن: م. ٺيلهن ڏيڻ. ڌڪڻ. ڌڪي اڳتي ڪرڻ. هٽائڻ. پري
ڪرڻ. سيرڻ-ريڙهڻ. لوڏڻ.

ٺيلهو: ڌ. ٺيلهن-ڌڪو. هٽ ڌڪو. ريل جي پٽي تي هلندڙ ننڍڙو گڏو
(جيڪو ٻن موزون هٿن سان ڌڪي هلائين).

ٺيلهي مارڻ: ڌڪ ڏيڻ. اٽڪل سان.

ٺيلڙ: ص. سوراخدار-ٽنگ وارو. ٺيلڙي وارو ٿانوَ.

ٺيلڙو: ڌ. ڪنهن ٿانوَ جي سوراخ مان وهندڙ پاڻيءَ جي لار. ڀڳل
ٿانوَ جو سوراخ.

ٺيلڙي: ڌ. ٿانوَ مان وهندڙ ٻيٺ يا جسم مان وهندڙ رت جي ڌار-
لار. ٿانوَ ۽ ساهو سوراخ.

ٺينگي: ٺ. بيل گاڏيءَ جي ڦيٽي ۾ وريل ڪٺي، هُڙي جي ونگ.

ٺينگ: ڏ. ٽپ-ٻڌ، خوشي ۾ ناچ جو چل.

ٺينگ ڏين: ڇڻڻ ٺيڻ (خوشيءَ مان)، خوشيون ڪرڻ.

ٺينگ ٽپي تي گذارڻ: مٿ ڇري نموني ڪم ڪرڻ. معمولي پورهيو ڪرڻ.

ٺينگو: ص. ٽپ ڏيندڙ، ناڇو.

ٺينگو: ص. ٺينگ ڏيندڙ، هڪ هنڌ سڪ سان ٺوهندڙ، حرڪتي.

ٺينگمڙدي: ٺ. اجاڻي آڪڙ-اجاڻي وڏاڻي. ٺلهو ضد. (طنز)

ٺهدري-ٺهوانِي، ڏاڍمڙسي.

ٺيهو: ڏ. مٽيءَ جي ڍڳي، دنگ جو نشان، رازڪي ڪم جي اصلاح ۾، فرش ۾ ڇت جي راڳي وقت سونت وٺڻ لاءِ مٽيءَ وغيره جي ڍڳي (هڙيون وچ توڙي پاسن کان گهٽيون ڌڙيون ٺاهي پوءِ اڳو ڪن) و جه-موقعو، آستان-ٺڪاڻو.

ٺيهو ٺاهڻ: آستان ٺاهڻ-ٺڪ ٺو ٺاهڻ، وسيلو ٺاهڻ. رهڻ يا روزگار جو پلو ڪرڻ.

ث: ڏ (ع) اچار "ثي"، عربي الف-بي جو چوٿون، فارسي الف-بي جو پنجون، سنڌي الف-بي جو نائون اکر، ايجاد موجب عدد (500).

ثابت: ص (ع) بيٺل-قائم-برقرار، محڪم-مضبوط، پاڻدار، تصديق ٿيل، درست، سچو-مڪمل، صحيح-سلامت.

ثابت قدم: ص. مضبوط ارادي وارو، ارادي جو پڪو.

ثابت ڪرڻ: ثبوت ڏيڻ، دليل سان ظاهر ڪرڻ.

ثابتي: ٺ. تصديق، شاهديءَ طور اهڃاڻ، پڪي نشاني (لزامه دليل جي).

ثاب پوڻ: قبول پوڻ، منظور ٿيڻ (ڪم).

ثابوت: ص. مضبوط.

ثابوتي: ارادو ۽ يقين محڪم هئڻ واري حالت ۽ ڪيفيت.

ثاقب: ص (ع) چمڪندڙ-روشن (تارو)، مشهور.

ثالث: ص (ع) ٽيون، ٽيا ڪٽڙ، امين.

ثالث نامو: ڌرين طرفان امين جي مقررِيءَ جي لکت وارو ڪاغذ.

ثالشي: ٺ. امين جي مقرري، ٻن ڌرين جي وچ ۾ فيصلي جي امانت.

ثانوي: ص (ع) ٻيون نمبر، ٻئي درجي وارو.

ثانوي تعليم: ٺ. اعليٰ تعليم کان گهٽ درجي واري تعليم، موجوده تعليمي نظام ۾ هاءِ اسڪول جي تعليم.

ثاني: ص. مثل-جهڙو، مٽ، همسر، ٻيو.

ثاني الحال: ٺ. ٻئي پيري-ان کان پوءِ ٻي.

ثاني شريڪ: ص. جوڙجيس.

ثانياً: ٺ. ٻئي دفعي، ٻي صورت ۾، ٻيوت.

ثانيه: ڏ (ع) سيڪنڊ، لحظو-ڪن پل.

ثبات: ڏ (ع) قيام-بيھڪ، مضبوطي-پڪاڻي، پاڻداري.

ثبات راءِ: ٺ. پڪو ارادو، پڪي راءِ.

ثبت: ص (ع) قائم، پڪو، پختو، لڪيل، نقش ٿيل.

ثابت قدمي: ٺ. بيھڪ-استقلال، جٽاءِ-مضبوطي.

ثبت ڪرڻ: مهرهڻ-نقش ڪرڻ، قائم ڪرڻ (يادگار).

ثبوت: ڏ (ع) ثابت جو جمع، هميشگي-دوام، مضبوطي-پاڻداري.

شهدي-گواهي، ثابتي، سچائيءَ جو اهڃاڻ.

ثبوت ضمني: ڏ. اشاري يا ڪنايه طور پيش ڪيل ثابتي.

ثبوت لساني: ڏ. زباني ثابتي (شهدي).

ثبوتي: ڏ (ع) ثابت، پڪو، پختو، دليل.

ثروت: ٺ (ع) دولت جي گهٽائي-تونگري، اميري.

ثري: ٺ (ع) زمين، زمين جي هيٺين تمواري مٽي.

ثريا: ٺ (ع) تارن جو ميڙ-ڪٽيون، تمام آتاهين منزل.

ثريا جاھ: وڏي شان شوڪت وارو، عالي مرتبه.

ثعلب: ٺ (ع) پسارڪي وکر جو هڪ قسم.

ثقافت: ٺ (ع) تهذيب-ڪلچر-قوم جي اجتماعي ريت رسم.

ثقال: ص (ع) ٿلهي عورت.

ثقات: ٺ (ع) ڳراڻ-ٻار-بدھضمي، خمار.

ثقل: ڏ (ع) ٻار-وزن، ڳوران.

ثقلين: ڏ (ع) ٻئي جهان، جنءِ انسان.

ثقه: ص (ع) اعتبار جو ڳو-معتبر.

ثڦيل: ص (ع) ڳرو-وزني، ڀاري، ديرھضم (ڪڏو).

ٽلائي: ص (ع) تن اصلي اکرن وارو لفظ (علم نحو جو اصطلاح).
 ٿمر: ظ (ع) پوءِ-وري. تڏهن.
 ٿمر: ذ (ع) ڦر-ميو. آيت. فائدو. حاصلات.
 ٿمر دار: ص. ميوي وارو وڻ.
 ٿمر سار ڪرڻ: س مان سڙو سنڀالي رکڻ.
 ٿمود: اسم خاص. هڪ قديم قوم جو نالو، جنهن تي خدائي عذاب نازل ٿيو.
 ٿمين: ص (ع) قيمتي-مهاڳو.
 ٿنا: ث (ع) تعريف-ساراه-واڪاڻ. صفت.
 ٿناخوان، ٿناگر: ص. ساراه ڪندڙ.

ٿنائِي: ص. ٿڌ ڪندڙ-ٿناخوان. سنڌ جي هڪ ٿناڳو شاعر مولوي ٿڌاءِ جي تخلص.
 ٿواب: ذ (ع) بدنو-عبوض. چڱي ڪم جو اجورو. خير جو ڪم.
 نيڪي. الله پاڪ وٽن ملندڙ چڱي ڪم جو اجر.
 ٿواب بخشن: پنهنجو ڪمايل ٿواب ٻئي کي ڏيئي ڇڏڻ.
 ٿواب ڪٽڻ: نيڪ ڪم ڪرڻ. چڱي ڪم ڪرڻ سان اجر حاصل ڪرڻ.
 ٿور: ذ (ع) ڊيڳو-ڏاند. آسماني برجن مان ٻيو نمبر برج.
 ٿور: ص. ندين-بيوقوف-احمق.

(ضد ريڄئون).
 پاتاري: ث. ٻيڙيءَ جي جهڪيل پاسي کي مٿي ڪري ٻيڙيءَ کي سڌو رکندڙ تختو.
 پاتاھو: ذ. چمڙي جون ٽڪر، جيڪو جتيءَ جي تري ۾ وجهجي.
 پاتر: ث (سن) رندي-وڻڻ. ناچڻي-رقص.
 پاتر پيٽي: ث. سنهي چيلهه واري عورت.
 پاتر: ص. لائق-قابل-موزون. ٻورو-نيڪ-برابر.
 پاترو: ص. ويڪرو-ترڪڙو.
 پاترجن: پڻجن-چڪ ڪرڻ.
 پاتري: ث. ٻٽ. پتل جي ٺهيل هندي.
 پاتشاھ: ذ (ف) بدشاھ.
 پاتشاھي: ث. بادشاھي. حڪومت.
 پاتڪي: ص. گنهگار-عاصي. گندو-پنيد.
 پاتل: ث. وڻ جا ٻئي پن ڳنڍي ٺهيل پڙيج (جنهن تي هندو کاڌو رکي ڪاٺين).
 پاتئي: ص. پٽن وارو. پٽن اڪاريندڙ ٻيڙي تو.
 پاتارڻ: پڌرو ڪرڻ. مشهور ڪرائڻ.
 پاتاري: ث. ويهن ي سمهن جيتري سندريل ٺهيل زمين. ويهن ي سمهن جو هنڌ (جنهن تي هنڌ بسترو وڇايل هجي). وڇايل بسترو-پکڙيل هنڌ. فقيرن جي ويهن جو ماڳ. آستانو. چوريءَ

پ: ث. سنڌي الف-بي جو ڏهون؛ فارسي الف-بي جو ٽيون اکر.
 ايجاد موجب عدد (2).
 پا: ذ (ف) پير.
 پا افتاد: ص. بيوس-عاجز.
 پابجولان: ظ. پير ڪڙين سان ٻڌل-گرفتار.
 پاپياده: ظ. پيرين پند-پيدل.
 پابند: ص (ف) پيرين ٻڌل. قيد. ٻڌل (ٻول ۾).
 پابندي: ث. ٻڌل رهڻ. اطاعت. روڪ-منع.
 پابوسي: ث (ف) پير چمڻ. پيرين پوڻ.
 پاٻوڙو: ذ. ٻن ٻن ٻن جو ڏوٻن. ٻن جو ڦر. اک جو انب.
 پاٻوھ: ث. مُرڪ. سڪ-اڪير.
 پاٻوھڻ: م. مُرڪڻ-مشڪڻ. خوشيءَ پيار سان پيش اچڻ.
 پاٻھ: ث. تازگي. نرمي. نفاست.
 پاٻي: ث. ونگي جو هڪ قسم. هڪ قسم جو پيسر ڪروڪر.
 پات: (سن) پٽ-فرقو. "ذات" سان گڏ ايندڙ لفظ "ذات پات".
 پات: ذ (سن) پٽر-پن-پٽو. وڻ جو پن.
 پاتار، پاتال: ذ (سن) پاتال (زمين جو بلڪل هيٺيون ته). ونهي پاتي يا سمنڊ جو تڙ. بيحد درجي جي اونھائي.
 پاتاريو: ص. پتار وارو-تمھم اونھو (پني). (ذ) تڙ جو اهو ڪوھ جنهن جو تڙ، جر سان مليل هجي-تمھم اونھي پٽيءَ وارو ڪوھ

جو مال لڪائڻ وارو ماڳ. وڏن چورن يا چورن کي پناه ڏيندڙ ۽ چوريءَ جي مل وٺندڙ جو ماڳ.

پاتاري خالي نه هئڻ: خاندان مان ڪنهن نه ڪنهن به مٽيا هئڻ.

پاتاري ڪرڻ: تم ڪري ويهڻ (چورن جو)، زال سان همبستي ڪرڻ.

پاتاري دار: ص. چوريءَ جو مال وٺندڙ ۽ وڪندڙ. چورن کي پناه ڏيندڙ، پنگ وٺي چوريءَ جو مال موٽائيندڙ.

پاٿڙ: ص. ڏکي پڪري (جنهن جي ٿڻن م کيرا ڇي ويوهجي).

پاٿڙڻ: م. ڏکي پڪريءَ جو کير لاهڻ.

پاتولي: ث. ٻيٽي يا ٻيٽي.

پاٿ: ذ. شلوار وغيره جي ڪپڙي جو طاق يا ڌڙ، سڙه جي ڪپڙي جو ڌڙ.

پاٿ: اسم خاص. دادو ضلعي م هڪ مشهور ڳوٺ جو نالو (جتي علامه آء آء قاضي جنم ورتو).

پاٿ، پاٿ: ث. نڪر جي وڏي ٿلهي.

پاٿ تي ويهارڻ: طهر ڪرائڻ، ختو ڪرائڻ.

پاٿ پائيءَ م ٻڌڻ: شرم کان ٻڏي مرن. معمولي ڪم م منجهي پوڻ.

پاٿڙي: ث. ننڍڙي پاٿ-ڦيلهي.

پاٿڻ: ذ. بوتو، قالب-سانچو.

پاٿو: ص. پٽيندڙ، پٽ سٽ ڪندڙ، ڌڻ ڏيئي شيء هٿ ڪندڙ.

پاٿو ساڻو: پٽ سٽ تي گذر ڪندڙ-مفت خور.

پاٿوڙو: ذ. نڪر جي وڏي ٿلهي.

پاٿوڙا کوڙي ويهڻ: ٺهي لڪي ويهڻ (کاڌي تي).

پاتولي: ص. پٽ (ريشم) جو ڪم ڪندڙ (پٽ وڪڻڻ، رڱڻ ۽ اوڀڻ جو ڪم ڪندڙ)، هڪ ذات جو نالو.

پاٿونڊر: ص. ونڊيندڙ، ورهائيندڙ، سخي.

پاٿي: ث. ڪاٺ جو ٺهيل اُن مٿن جو هڪ ماڻ (اندازاً هڪ سيران جو ماپو).

پاٿيلو: ذ. ڳاڙهيءَ جي چيڙي م ٻڌل ڪلو.

پاٿيو: ذ. تختو-ڦرو.

پاٿيا ڪڍي ڇڏڻ: گهڻو نقصان پهچائڻ-ترو ڪري ڇڏڻ.

پاٿيا نڪري وڃڻ: وات وٺي وڃڻ.

پاٿ: ذ. (سن) پڙهائي-سڪيا، سبق، ڌرمي ڪتاب جو دور. (ص) ڳائيندڙ، ڳائي دان وٺندڙ، منگٽو.

پاٿ ويهارڻ: ڌرمي پڙهائيءَ جو بندوبست ڪرڻ.

پاٿ پوڄا: ث. ڌرمي رسمن جي ادائگي.

پاٿ ماترا: ث. ٽس يا روان پڙهي وڃڻ جي حالت-ناظر ڏيڙهن.

پاٿڙ: ذ. پڪريءَ جو نر ڦر (چيلي کان وڏو).

پاٿشالا: ث. وڊيليه-اسڪول.

پاٿڪ: ص. (سن) پڙهائيندڙ-معلم، شاگرد.

پاٿڻ: م. ڌوئڻ-ڌوئي صاف ڪرڻ.

پاٿو: ذ. جلد بنديءَ ۾ ڪم ايندڙ ڌرتي. (ص) خشڪ-نوٺ.

سگهارو (بدن م)-جائڻو.

پانورو: ذ. ڏانڊاريءَ جو ڏندن وڃهڻ وارو حصو.

پاني: ث. سڪا پيا خشڪ مڇي.

پاپ: ذ. (سن) گناه-ڏوه، دين ڌرم جي خلاف عمل، ظلم.

پاپ پوڻ: سرتي ڇڏي پوڻ. تمام مفلس ۽ مسڪين تي وڃڻ، بڻو يا ضعيف ٿيڻ.

پاپ روڳ: گناه جي گندگي.

پاڇي: ص. گنهگار-ڏوهي، هڃرو-بي قيس.

پاڇيو: ذ. گناه يا پاپ جو ڪم.

پاڇرو: ذ. ڏاکڻو، جاکوڙ، ڏکيو ۽ تڪليف وارو ڪم.

پاڇرا پئڻ: جن ڪشي ڪرڻ، ڏاکڻ ڏسڻ، مصيبتون سهڻ.

پاڇڙ: ذ. مڱڻ يا مانه جي اتي مان ٺهيل سنهي چپاتي (جيڪاٺ بدن تي سيڪي ڪائجي).

پاڇڙ تي وڃڻ: تمام سنهو يا ضعيف ٿيڻ.

پاڇڙ ويلڻ: خيس ڪم ڪرڻ، گهڻي فائدي وارو ڪم نه ڪرڻ.

پاڇڙو: ذ. ٻيهر جي ڪچي ڦري. (ص) سنهڙو، ڏهرو.

پاڇڙي: ث. ڪن جي هيٺ لڙ ڪندڙ چمڙي، بيسن مان ٺهيل ۽ تير م تريل ٿڪري.

پاڇڙيون لڏڻ: تمام پوڙهو ٿيڻ-جهور ٿيڻ.

پاڇڙيل: ص. ڊگهن ڪن وارو.

پاڇليٽ: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

پاڇلين: ث. انگ) ڪپڙي جو هڪ قسم.

پاڇوش: ث. (ف) جتي-پيزار.

پاڇامو: ذ. (ف، پاڇا جامه) هيٺين ڌڙڪي ڍڪڻ لاءِ هڪ لباس.

پاڇامي مان نڪرڻ: ڏاڍو ڪاوڙجڻ، آبي مان ٻهر نڪرڻ.

پاڇي، پاڇي: ص. (ف) نيچ-ذليل، نالائق، بيوقوف.

پاڇارو: ذ. رحم-ڪهل-پاڇا، نيڪي-ڇڳائي، گهڻو ڪم.

پاڇاري: ث. ٻيچاري.

پاڇڙو: ذ. منو. ڦٽل ڦٽڙين جي بيماري.
 پاڇڪو: ذ. ڪنڌ جو پٺ.
 پاڇو: ص. ٻيڄن جهڙو. همدم ٿين جهڙو.
 پاڇ: ٺ. ڄڻون جي پيڇي - آڻ - رڀ.
 پاڇاڻو: ص. بويون. پڇاڙي. رو. ڏير سان پڇي تيار ٿيل (فصر، ميوو). منڊڪ نيو پوکيل (فصر). منڊڪ نيو رو (ميهن).
 پاڇاندو: ذ. پڇاڙي - نتيجو. ٻن - بيڙهي.
 پاڇاه: ذ. پتشه - بدشاهه.
 پاڇاهي: ٺ. بددشهي. حڪومت.
 پاڇل: ٺ. تڱهو پٽي - چاچر.
 پاڇو: ذ. پڇولو. ڇڻولو (ون، جاءِ وغيره جو). ڍڪ - پنڌ. شر (جن پوت جو).
 پاڇو پون: آسيب ٿين. صحبت جو شريون.
 پاڇو ڊگهو ٿين: هر وقت فيض جاري رهن. عمر دراز ٿين.
 پاڇو هڻن: ساڍو يا ڇڻو هڻن. سرپرستي - جوڻ هڻن.
 پاڇي ڀر ڊڄن: تمام گهڻو ڊڄڻ هڻن.
 پاڇي جيان پٺيان اچڻ: هر وقت سن رهن - ليو ٿي نڳن.
 ڇاوسي ڪرڻ.
 پاڇي کان به پري پڄڻ: ويجهو نه وڃڻ. سخت نفرت ڏيکارڻ.
 ڪو و سٺو نه ڪرڻ.
 پاڇي هيٺ رهن: ڪنهن جي پنڌهه رهن. حبيب وٽ نه رهن.
 پاڇولو: ذ. پاڇو.
 پاڇويو: ذ. پڇو. اوڻڻو. پاڇهه. مهر.
 پاڇي: ٺ. بچت - باقي رهت. موڙي. بچت و روڻگ.
 پاڇي ڪرڻ: ٿيندي لاءِ ڪجهه ڇڻي رکڻ (مال، موڙي).
 پاڇيرو: ذ. چوپڻي مال جو ٻيو پيرو پاڻي پيئڻ واري حالت.
 پاڇيل: ٺ. بيڙي جو بويون حصو (منڊ، گيل).
 پاڇيلو: ص. پٺيان ايندڙ - ڍرو. سست.
 پاڇانو: ذ. (ف) پٺي. پٺو آڙو. ڪاڪوس.
 پاڇانو ڪرڻ: هڻڻ - ڪاڪوس ڪرڻ.
 پاڇاش: ٺ. (ف) جز - جز - بدنو. سڙ.
 پاڇڙو: ذ. ڇٽي. ڇوڪڙو پير. موڇڙو - ڪنو.
 پاڇڙو آوندو ڪرڻ: خدا سوچڻ. حيثو مڃڻ.
 پاڇڙو ڪرڻ: معافي وٺڻ.
 پاڇڙو سونگهڻ: ڪميٽو ٿيڻ. ڪٿي جهڙيون صفون ختم ڪرڻ.

پادر مر پير پائڻ: برابري ڪرڻ - برميڃڻ.
 پادرن کي سڏ ڪرڻ: موڇڙا گهري وٺڻ. جڏا ڪم ڪرڻ. اڍنگي روش اختيار ڪرڻ.
 پادرن جو ڪوڙ هڻڻ: موڇڻ جو ڏاڍو هڻڻ. شرب نود هڻڻ.
 پادري: ذ. عيسائين جو مذهبي اڳواڻ.
 پادڙن: م. بدروتنين. رو. نونين.
 پادڙ: ٺ. ميدن. پونو - پٿر - سئون پٿر.
 پاڌ: پسي - ڏنهن - طرف.
 پاڌو: ذ. مينهن جو ڦڙ - ڪونهون (ص) مٿرو. جڻو.
 پاڌو ٿيڻ: تپو ٿيڻ. طاقتور ٿيڻ. پنهان ٿيڻ.
 پاڌا پيڻ: ڇاڪڻ - ڪوڙ ڪرڻ (اندرم).
 پاڌي: ص. پيٽي - گهڻ ڪنو.
 پاڌي، پاڌي: م. چوپڻي کي تنڪ مر ڊگهو رسو ٻڌي ٻنيءَ ۾ ٻڌي ڇڏڻ (جيئن ڇاڪڻ ڇڏي م ڇري سگهي). چيڪ ڇڏڻ.
 پاڌ: ذ. ڇڏڻ - وٺڻ. ڳڻ (فوتيءَ ج). فوتيءَ جون وصفون بيان ڪري روڻ. اوسرا - پٽ.
 پاڌ پڇڻ: نشانيون پڇڻ - اڻڃاڻ پڇڻ.
 پاڌ سڃاڻڻ: نشانيون سڃاڻڻ. افعالن مان سڃاڻي ڪرڻ.
 پاڌ ڪڍڻ: فوتيءَ جون وصفون بيان ڪري روڻ - اوسرڻ.
 پاڌ: ٺ. ڪسي. ٺهر.
 پاڌ: ذ. سي پير (درياءُ وغيره جي). پير. پسو - صرف. نشن - اڇڻڻ لڃڻ - عدت. تڱهو ڪوه (جنهن ۾ سيمي جو پاڻي هجي). بار (ڪوه) جي ڪپ تي پٿر ڪوب (ڪوڪرو پير).
 پاڌ ڪرڻ: ٻي ڪٿي ٻه ڇڻڻ. ڪم ٻي حصر ڪرڻ.
 پاڌ پائڻ: نشن - حد لڳڻ.
 پاڌ پون: ڏکي ڪم ۾ بيماريءَ مان). ڪم ٻه ٿيڻ.
 پاڌ سڃاڻڻ: لحاظ ڪرڻ. تعلق يا واسطيءَ جو خير رڪي مروت ڪرڻ.
 پارايي: ص. قصداً ريب رو - پٺي.
 پاراڻو: ذ. بددعا - پٺو. پٺ - سڙ.
 پاراڻو: ص. پٺو - ڪرڻو.
 پارائڻ: م. گهڻ ٿي ڪي ڪهه مڪن هڻڻ.
 پارڙي: ص. شڪري. ضمير. آسيون نه هجڻ.
 پارڻ: ص. پيرن پيرڪڻ. صرفن. پيرن.
 پارايو: ذ. پيغم - سيهو - پيو.

پارڪ: ڊپرڪو.
 پارگو: ص. پرڪ ڪندڙ. ڪري ڪوتي جو فرق معلوم ڪندڙ.
 پريڪندڙ، ڏاهو-آزمودگر.
 پارليامينٽ: ت (انگ) قانون ساز اسيمبلي. چونڊيل قومي نمائندن جي جماعت.
 پارليامينٽرين: ص. پارليامينٽ جو رڪن. اسيمبلي ميمبر.
 پارن: م. بورو ڪرڻ (انجام ڏيڻ)، عمل ڪرڻ، ڏاڍو ڪرڻ، ڏاڍو ڪرڻ.
 پارو: ص. پاريندڙ-ٺهيندڙ، وفادار.
 پارو: ڏ. سياري ۾ ٿڌ سبب ڄميل پاني (جيڪو برف ٿي وڃي ٿو).
 ڪنگر-سُن. شيلاني موتي. قرآن شريف جو ٽيهون حصو.
 سپارو. ڌاتوءَ جو هڪ قسم-سيماب، (ظ) وانگر-جين.
 پارا پون: سخت سي ۽ پون. تمام گهڻيون تڪليفون اچڻ.
 پاروتي: (سن) مهاديو جي زال جو نالو-پارپتي.
 پاروتو: ص. گهڻي وقت جو رکيل کاڌو (جيڪو نري بي سواد ٿي وڃي). (ش. پروٽي).
 پاروڙي: ش. خبر-ڄاڻ-سڌ. پروڙ-سمجھ.
 پاره: ڏ (ف) ٽڪرو. پاڳو-حصو. قرآن شريف جو هڪ جز.
 پاره پاره ڪرڻ: ٽڪر ٽڪر ڪرڻ-ڌراڌرا ڪرڻ.
 پاره دوز: ڏ. ڪپڙن ۾ اڳڙيون وجهندڙ. موچي.
 پارهيتي: ڏ. پڪين جوشڪاري-مري. پڪي ڦاسائيندڙ.
 پاري (پالهي): ش. ڪسي-آڌ. ڏکي (ٽڪر جي). ڪني (چٽن واري). واندي-بيڪار.
 پاريجو: ص. درياءَ جي ٻئي ڀر جو ره ڪو-پراڙ جو ويٺل.
 پاريسي: ش. پارسي ٻولي. ٻجهارت.
 پاريلو: ڏ. ڊپرهر (پڪي).
 پاريس: ص (ف) پراتو-جهونو. قديم.
 پاريسون ڪرڻ: ناليون ڪرڻ-آڏون ڪرڻ. (شه).
 پارهر، پارهل: ڏ. ڪپوٽر جي قسم جو هڪ مشهور پڪي-پاريل.
 پاڙ: ڏ. جر-بيخ. نباتات جو زمين اندر پکڙجندڙ حصو. پيڙه-بنيد.
 پاڙيٽن: جر ڪڍڻ. برباد ڪرڻ.
 پاڙيختي ڪرڻ: پڪو ٻيو جهن-بنيد مضبوط ڪرڻ.
 پاڙ پيڙهيءَ وارو هجڻ: بنيدو هجڻ. خانداني هجڻ.
 پاڙ سائي ٿيڻ: سرسبز ٿيڻ. خوش ٿيڻ. (ڪنيت) تباھ ٿيڻ-ناس ٿيڻ.

پارانيا پچارن: نياپاڏين. ڏوراپاڏين.
 پارائو: ڏ. پهرو-رڪوالي-سڀل. شڪر لاءِ ٺهيل ڪٽو.
 پارا وار: پچاڙي-چيڙو-پچڙي-انته.
 پارائڻ: م. پهراڻ (وڳو)-ڏڪائڻ (توپي، پگ، جتي وغيره).
 ڪهائڻ (پهرو).
 پارائي: ش. لوھ جي ٿلهي لٺ (گرين شين چورن، ريڙهن يا مٿي ڪٽڻ لاءِ). ميرم. ڏري ڪوٽڻ لاءِ ڊگهي رٿي.
 پارت: ش. سفارش. خاص ڪيد.
 پارت: ڏ (انگ) حصو-پاڳو. ٽڪر. ڊرامي وغيره ۾ ادا ڪر جو ڪردار.
 پارتنر: ڏ (انگ) پٽيوار-حصيدار. ساٿي-رفيق.
 پارتي: ش (انگ) جماعت. گروه. گهڻن ميمبرن جي گڏيل دعوت.
 پاريتو: ڏ. هيڃن. اوصاف. سڙو. نمونو. نمونڪاڻو.
 پارجات: ڏ (سن) مرجان جوون.
 پارچو: ڏ (ف) پارچ (ڪپڙي جو). وڏي اڳڙي-ڪپڙو.
 ريشمي ڪپڙي جو ٿڻ.
 پارچ ٻاڦي: ش. ڪپڙي جي اتاوٽ جو ڪم.
 پارڙو: ڏ. اڇو شيلاني موتي (اندر مين پيريل. خاص ڪري نٽ بولي ۾ وجهجي). ٽڪر جو ننڍڙو ڪٽو.
 پارس: ڏ. هڪ خيالي پٿر (جيڪو ڏند ڪٿائن ۾ چيو وڃي ٿو ته لوھ سون ٿي پوي). (ص) ڪيمي وارو-مٽيا وارو. فيض رسائيندڙ. ايران منگ جو قديم نالو-فرس.
 پارس ٿي پون: ڪ مل ٿيڻ. فيض و روٿيڻ.
 پارسي: ش. ايران جي ٻولي-فارسي. (ص) آتش پرست-گير.
 پارسي پائڻ: پروني پيڻ-ٻجهه پروڙڻ.
 پارسي پڙهڻ: ڌاريو غم ۾ پرائڻ. قبلت حاصل ڪرڻ. ڏکيو ڪم ڪرڻ.
 پارسي هئڻ: مشڪل ڪم هئڻ. نئون ڪم هئڻ.
 پارسا: ص (ف) پرهيزگار-زاهد. باڪدامن.
 پارسائي: ش. پرهيزگري. پ ڪدامني.
 پارسل: ڏ (انگ) ڪاغذ وغيره ۾ بند ٿيڻ بندر (جيڪو ٽپل يا ريل ذريعي موڪلجي).
 پارسيون: ش. پارسي ٻوليون. رازو ريون ڳالهيون.
 پارڪ: ڏ (انگ) باغ. باغيچو.
 پارڪر: ڏ. سنڌ جو هڪ طبعي پاڳو (ضمي تربياري ڪري).

پاڙ: ص. پ سو - طرف. پير - وٽ - ويجهو - قريب.
 پاسارو: ظ. پيريو - پري. هڪ طرفو. پاسيرو.
 پاساري: (ظ) پيري. (ث) پاسري.
 پاسبان: ص (ف) نگهبان - محافظ.
 پاسباني: ث. حفاظت - نگهباني.
 پاس بگ: ذ (انگ) بئنگ مرڪايل رقم جو ڪتاب.
 پاسيرو: ظ. پسي تي - هڪ طرفو. پيريو. پسي پير.
 پاستان: ص (ف) پير تو - جيونو - قديم - ڪهنو.
 پاسپورٽ: ذ (انگ) باهري ملڪن م وڃڻ لاءِ شد ختي ڪتاب.
 پاسخا طر: پاسخا طري: ث (ف) حمايت - طرفداري - لحاظ.
 پاسداري: ث (ف) طرفداري. حمايت.
 پاسراتي: ث. ڍير جي پسي واري هڏي - پسي.
 پاسرو: ذ. جاءِ جي ڇت م پاسي ڪن پيل ورو.
 پاسري: ث. پسرائي.
 پاسريءَ وارو هٿن: چڱي خندان من هٿن. ڪنهن وڏي منهنو
 سن لاڳ پوهن.
 پاسريون پيڄن: سخت سزائين - هڏگڏ پيڄن.
 پاسنگ: ذ (ف) ساهيءَ جي ڪان لاهڻ لاءِ ٺڪي م بدل وزن.
 ساهيءَ جي هڪي پڙ کي ٻئي سان برابر ڪرڻ لاءِ وڌل پٿر
 وغيره. اٽل ڪڍڻ لاءِ وزن. جواب.
 پاسو: ذ. طرف - ڏس. جسم جو هڪ حصو (ساڄو يا کاڄو) - پهلو.
 ڪنارو - پير.
 پاسا آجا ڪرڻ: چند ڇڏائڻ. واند ڪاڻي ڪرڻ. قرض ادا ڪري
 آزاد ٿيڻ.
 پاسا ڪوٺڻ: پلانڊ سوڙه ڪرڻ. پيڇي وڃڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 پاسو ڪرڻ: پري پيڄڻ. پرهيز ڪرڻ. هڪ پاسيرو ٿيڻ.
 پاسو ڪوڙڻ: ٿورو آرام ڪرڻ. ڊهي پوڻ. فوت ٿيڻ.
 پاسو ڳرو ٿيڻ: مددمنن سبب هٿي اچڻ. ڌري طرف مقرر ٿيڻ.
 پاسا هٿن: ٿيل ڏيڻ. حرڪت ڪرڻ. برابري ڪرڻ.
 پاسي: ظ. طرف - ڏانهن. پري. جدا - ڌار.
 پاسي ڀر ڪرڻ: سخت ڌڪ ڪرڻ. وڏي نقصان هڻاڻ.
 پاسي وارو هٿن: هسديءَ ورو هٿن. ڀٽ وارو هٿن.
 پاسي پوئو: ص. ڏيرو - ضعيف. ٿڪ.
 پاسوان: ث. ڌارين م شادي ڪري نسل جو ڪري - "ڏاڏي پوئي" جو ص.
 پاسياري: ص. پسي پير رکيل.

پاڙ: ذ. عيوض - بدلو. وير. گه - مه.
 پاڙ پاڙڻ: بدلو وٺڻ - رهيل پلڻ جي ڪسر ڪڍڻ.
 پاڙ جهڙو: ث. لٽ پٽ - وهنوار (حساب م).
 پاڙان، پاڙون: ظ. پاڙو تان - پاڙ ڪن. بيد ڪن.
 پاڙج: ذ. ناريا هاري جي لوٽن مان پتي ڪرڻ ورو مستطيل قسم جو
 لوهي ٿانءُ. جنهن وسيلي پاڻي نيسر م اچي پوندو آهي. جتان
 پتي اهڙو ڪرندو آهي.
 پاڙچوٽي پون: ڏاڍو ٿڪجي پون - بي حسرتي پون.
 پاڙڻ: م. برابر ڪرڻ - مٽ ڪرڻ. پيئڻ. وهنوار ڪرڻ (ليڪو).
 چڪنن (وير). وٺڻ (بدلو). پورو ڪرڻ (نجم. قول). ادا
 ڪرڻ (فرض).
 پاڙو: ذ. هڪڙي نسل وارن جي وسندي. سڳيءَ ذات وارن جي
 گهرن جو ويڙهو. ڳوٺ. محو.
 پاڙو رڪن: پاڙي جو لحاظ ڪرڻ. شرم ڪرڻ.
 پاڙو جهڙو: ذ. گهرن جي تلاشي. پاڙي وارن تي اجتماعي سزا (ڏندو وغيره).
 پاڙي پند: ظ. هر هنڌ - جتي ڪٿي. وائو ويندي.
 پاڙوسي: ص. پاڙيسري.
 پاڙيسري: ص. پاڙي جو. پاڙي م وينل - محي ورو.
 پاڙوارو: ص. پاڙيسري - پاڙوسي.
 پاڙونڊو: ذ. وڻ جو پاڙو وارو پتو.
 پاڙو: پڙهن جو طريقي. پاڙيهڙو. (شه ڪريم).
 پاڙهن: م. پڙهائڻ. تعليم ڏيڻ. درس ڏيڻ. سيکاري پڪو ڪرائڻ
 (شاهدي وغيره).
 پاڙهني: پاڙهن جو نمونو يا ڪم.
 پاڙهو: ص. پڙهندڙ (ڦيٽو. جهڙو). جهڙ ڪندڙ.
 پاڙهيتو، پاڙهيترو: ص. جادو منتر پڙهندڙ. ٺوٺو ڪندڙ.
 پاڙي: ث. پٽ. مٽيءَ جو ٺاهيل جادو.
 پاڙچو: ص. پاڙي جو - پاڙيسري - پاڙي ورو.
 پاڙي: ص (ف. پاڄي) پيرن تي ڪرندڙ. نيچ. پانهو - گولو.
 (ث. پاڙيائي)
 پاڙيب: ذ (ف) پيرن م پائڻ جو هڪ گه - ٿوڙهو - ستو.
 پاس: ذ (ف) لحاظ - مروت - طرف ري.
 پاس: ث (انگ) لنگه. (ص) ڪمياپ (امتحان يا آزمائش م).
 پاس ٿيڻ: امتحان م سويارو ٿيڻ. پسند اچڻ - منظور ٿيڻ.
 پاس: ث (انگ) راهداري. منظوري (ڪم ڪرڻ جي). تحريري اجازت.

پاسيرو: ظ. هڪ طرف - هڪ پاسي. پيريو. پاسي ڀر. پاسي تي. آڏو - ترجو. نظر کان لڪر. بچت م. (ث. پاسيري).

پاسيرو پون: پاسي ڀر ڪرڻ. ڪم کان ٽٽڻ.

پاسينگر: ذ (نگ) مسافر - پتسينجر.

پاش: ذ (ف) تڪرو - ذرو - ڳڀو (مرڪب م ڪتب ايندڙ لفظ).

پاشا: ذ (ترڪي) ترڪ قوم جو هڪ لقب. سردار - امير.

پاش پاش: تڪر - تڪر - ذرا ذرا.

پاشڪست: ص. هٿن کان لاچار. معذور.

پاشوئو: ذ. طب جي اصطلاح م پنيءَ جي ٽن ۽ ٻه پير وجهي ويهن.

پاڪ: ص (ف) صاف. اچتو. گندگيءَ کان صاف سٿرو. ڌوئر (ڪپڙو ٿانءَ). آجو (گندھن کان).

پاڪائي: ث. صدي. اچتو. سٺي.

پاڪباز: ص. پڪ ٿي رکندڙ. صاف دل. بي گناه.

پاڪدامن: ص. گندھن کان آجو. ب عصمت. معصوم.

پاڪوبي: ث. پيرن سان مار - ٽڏاھڻ.

پاڪوڙا پائڻ: حيلاهائڻ - پن پٽوڙڻ.

پاڪوڙو وجهڻ: اجيوڏو هڻڻ.

پاڪيزه: ص (ف) پاڪ - صاف.

پاڪستان: اسم خاص. ايشيا ڪنڊ جو هڪ وڏو ملڪ. جنهن انگريزن کان 1947ع ۾ آزادي حاصل ڪئي. "اسلام جمهوريت پاڪستان".

پاڪوڙو: ذ. ڪوڙي تهمت يا غط الزام.

پاڪي: پ ڪاڻي. پاڪ وجود - پڪ هستي.

پاڪي: ذ. وارن ڪوڙڻ جو اوزار. حجامڪي ڪم جو خاص اوزار.

پاڪي لائڻ: پ ڪيءَ کي روهيءَ تي تڪو ڪرڻ. وڏو اگھو ٺٽڻ. ٺڳيءَ جي نيت ڪرڻ.

پاڪي مار: ص. شوم - ڪنجوس - بيخيل.

پاڪيت: ذ (انگ) ڪيسو. پٿون. سگريٽن جي ڊبي. (ڊاڪي) پوڙهو اٺ.

پاڪ: ث. چڊي لسي. سٺيءَ جو پڪو.

پاڪڙو: ث. سنهي لوهي زنجير مان ٺهيل پوشاڪ (جيڪا جنگ ۾ تيار جي گهاٽڪن بچاءَ لاءِ پائجي) - زره. مرشد کان مليل وڳو - خرقو. سروب - خنعت. پوش. پناه - امن.

پاڪريو هجڻ: حفاظت مهجڻ.

پاڪري: ص. عزت وارو. بيارو. پڪڙيل.

پاڪڙو: ذ. هڪ خاص قسم جو پيڇرو (جيڪو اٺ جي پٺيءَ تي سوريءَ لاءِ ڪم اچي).

پاڪڙي: ث. بيٺري.

پاڪڻڊ: ذ. مڪر - دولا ب. ڪپٽ. دغا - دوه.

پاڪندي: ص. بهروپيو - دغا باز. ڪپٽيو.

پاڪو: ذ. سٺيءَ ۽ ڏاڳي وجهڻ وارو سوراخ.

پاڪي: ث. چڊي - پٽڙي (لسي جهڻ).

پاگوني: ذ. ويهن جو هڪ نمونو. پاٽولي.

پاگپ: ث. پڳ - پٽڪو.

پاگپ پائي پوري ڪرڻ: پٽڪو ميٽرڪي ڪم ڪرڻ.

پاگپ پوتي چٽ ٿيڻ: آلهو ٽلهو سٺين. صنايوتي وڃڻ.

پاگرو: ذ. پڳ وارو. پڳ ڌڻي. وڏيرو. سردار - اڳوان. سنڌ جي هڪ روحاني گهراڻي جو لقب پير پاڳارو.

پاڳل: ص. چريو - ديوانو. سودائي - خفائي. نادان - مورڪ.

پاڳلڻو: ذ. چريئي. بيوقوف. سودا.

پاڳل خانو: ذ. چرين جي اسپتال.

پاڳو: ذ. پيو - پٽو (ڪٽ. ميز وغيره جو).

پاڳه: ذ. پلاءَ تي مٿان رکيل ميوات.

پاڳي: ص. پير ڪندڙ (چور جو) - پيري.

پال: ذ. اُسَ ي مينهن کان بچاءَ لاءِ مٿن تنگيل ٿلهو ڳون مثل ڪپڙو. ڳون. سوتليءَ سڳن مان ٺهيل پوري. جنهن ۾ اڍائي من آن پوندو هي رلي يا پيو ڪو ٿلهو ٽپڙ (جيڪو در جي آڏو تنگجي يا چوپٽي مال جي پٺيءَ تي وجهجي). گاه ڪڪڙن (جنهن ۾ ميوو بچائڻ لاءِ رکجي).

پال وجهڻ: ڪچو ميوو بچائڻ لاءِ گاه وغيره ۾ وجهي رکڻ.

پال ۾ پوڻ: پاڻ کي تڪليف ۾ وجهڻ.

پالي: ص. پال م پڪل - پال جو.

پالاري: اسم خاص. سنڌي هڪ ذات جو نالو.

پالتو: پليل - ڌاريل - پليل - گهريلو.

پالڻو: ذ. لوه جو هڪ قسم. پليل ڌاتو (جو ڪچو ٿئي).

پالڙو: ذ. وڻ جي پاسن واريون سنهيون ٿاريون.

پالش: ف: ث (انگ) اوچر. صفائي. - ڪنهن شيء کي چمڪائڻ لاءِ مين ميل روغن.

پالشي: ث. پالش ٿيل - چمڪدار. فقط پهرئين ڏيک وارو.

پالڪ: ث. پ جيءَ جو قسم - سڳ (بقسم: سنڌيءَ ڪاچن

پانچا پُساڻي ويهڻ: هروقت تير ويٺو هجڻ.	يا ولاڻي).
پانچو ڪيڻ: سارايل فصل کي بي انداز پائي ڏيڻ.	ٻالڪُ: ڏ. چوٿين حصي وارو.
پاند: ڏ. پلڻ- پلانڊ. ڊامن- جهولي. چيم. انت. ڪنارو- حد.	ٻالڪي: ٺ. هاڻيءَ تي سواري ڪرڻ لاءِ چپرڪٽ وانگر ڪاٺ جي
پاند آجا ڪرڻ: قرض لاهڻ. واندو ٿيڻ.	ڏاوت- حودي- محفو.
پاند اٽڪائڻ: پنڌ ٽڪڻ. وشنوار رکڻ. ماڻهي ڳڻڻ.	پالنا: ٺ. پرورش. نيباج.
پاند پائڻ: ڳچي ڳرو ڪرڻ- نيزاري ڪرڻ.	پالڻ، پالڻ: م. پالنا ڪرڻ- پرورش ڪرڻ. ٺپڻ. ڌارڻ. هيرائڻ
پاند پُساڻ: پلانڊ پڪيڙڻ. ڌنڌي يا ڪم کي وڌائڻ.	(پڪي. جانور).
پاند پُساڻ: ڊامن آلود ڪرڻ- گناه جو ڪم ڪرڻ.	پالڻو: ڏ. ڪڇائو- يالڪي. پيڻگهو.
پاند خلي ڪرڻ: جند ڇڏائڻ. تعلقت ختم ڪرڻ. قرض ادا ڪرڻ.	پالڻهار: ص. هميشه لاءِ پليندڙ. روزي رس نيندڙ. خدا تعاليٰ.
پاند ۾ پائڻ: جهوليءَ ۾ جهلڻ. شڪر ۽ صبر سان قبول ڪرڻ.	پالوت: ٺ. پتيءَ جي پلٽ. پتيءَ جي گهٽڻي. ٺٽل. ٻوڏ.
پاند ۾ پئائڻ: ذليلءَ خوار ڪرڻ.	پالوڙ: ص. پاليل- ڌارين- هيريل- پتو.
پاندا، پانڌا: ڏ. ڏهڻيءَ ۾ پڇڙيءَ وارا گوه.	پالوندر: ڏ. سنهي تاري.
پاندا وٺڻ: فائدو حاصل ڪرڻ.	پالهو: ص. ٺهيو- خالي- سڪتو. (ٺ. پالهي)
پاند پرو: انت. چيم- حد.	پالهو ڪرڻ: ٺلهو ڪرڻ. سڃو ڪرڻ. ٿري پيڻگهو ڪرڻ.
پاند پناه: پردو- پوش- سيل- ست.	پالي: ٺ. هندستان جي هڪ قديم ٻولي.
پاندر: ڏ. ڪمند. جوڙ. باجهري وغيره جي پوڇڙ وارا پڻ- پالڙ.	پاليسي: ٺ (انگ) حڪمت عملي- تدبير. انتظام جو طريقو.
پاندو: ڏ. ٽنڊو- سڳو. پوڇڙ- سنهي تاري.	ڪنهن بـ قسم جو شرط ۽ فند.
پاندور: ڏ. تريون. جهوني پڙ جون لڙ ڪندڙ تاريون.	پامال: ص (ف) تڙيل. تبه.
پانڊي: ٺ. ڪپهه جي پونيءَ مان ٺهيل سَٽَ جي ڏيري (جيڪ	پامردي: ٺ (ف) همت. مستقل مزاجي. بهادري.
هڪڙيءَ ٽڪي ڇڙهيل هجي)، ڪپڙي جي ڌر جا هڪڙي پاسي	پامن: م. ٻڌ جن- سوگهو ٿيڻ- لنگر هڻڻ.
وارا ڏاڳا پيچڙ.	پاميسٽري: ٺ. (انگ) هٿريڪڻ جو علم.
پانڊي پوري نه ٿيڻ: خرچ جي پورتن ٺي نٿيڻ. آمدنيءَ مان خرچ	پان: ٺ. خيرات- پڪي. آڏ- ڇپ (پتيءَ جي).
جي پورا ٺي نٿيڻ.	پان پڻ: بڪياوڻ- خيرات گهرڻ.
پانڌي: ٺ. تاجيءَ کي سوگهو جهلڻ جو اوزار.	پان: ڏ. "تمبول" ول جو پڻ (جيڪو چن، ڪٽو مٺي، سوپريون ۽
پانڌي: ص. پنڌ ويندڙ. واتهرڙو. مسافر. قاصد- نيپو آئيندڙ. راهه جي	خوشبوءِ و جهي وات صفا ٺي لاءِ ڪڇي). پڻ جو پيڙو. تاس جي
پنڌ سان ملڻ ويندڙ زيارتي. (ٺ. پند پتي).	پتن جو هڪ رنگ.
پانڌيڙو: ص. پند پتي.	پانت: ٺ. واڌن- ٽنجي (ڪٽو وغيره جي).
پاندپ: ڏ. سردار- مهندار. سورهيه.	پانتر: پل- چڪ. ويسو.
پانڊي: ص. ڪڏڻ جو خدمتگار (جيڪو ٺهڻ سان گڏ جي هلي ۽	پانٿرو: ڏ. ويسارو. (ص) ٿرڙو- لڇ.
ڊونڪ وڃڻي).	پانجاري: ٺ. پايادري.
پانڙي: ٺ. هڪ خوشبودار ٻوٽو. جنهن ڇس ڪپڙن ۾ سرهڻ لاءِ	پانجهيرو: ڏ. ٿورو ڊگهو.
وجهه آهي.	پانچو: ڏ (ف) پنڌ ۽ وغيره جو پير م پوڻ ورو سورخ.
ٻانڪ: ٺ. گڻ جي ڀرت واري سونڀي يا ريشمي پٽي (زنانن ڪپڙن	سارايل پوک جي ٻري جون ٺڪو.
تي ٽنڪن لاءِ)- گوشتو.	پانچا پُساڻي ڇڏڻ: ڊپ کان مٿي ڏيڻ. بزدل ٿيڻ. ميار ٿيڻ.
	خراب ڪم ڪرڻ.

پان ڪُپور: ذ. هڪ وڪر جون لو- ڪرڻ ٿڌ.
 پانو، پانه: ص. لائق. سرڪردو. پهوان- سورهي.
 پانو: ذ. ٻيڇڻ ڪوٺڻ يا بند ڪرڻ جون هي اوزار.
 پانهون، پانهين: ط. پٺيان- پوئتي. پٺتي موٽندڙ. پٺتي موت.
 پانهيرو: ذ. پوءِ پرو- ٿورو دير سان.
 پانيارو: نار يا هرلي وهائڻ جي مساوڙ.
 پانيارو پون: مساوڙ تي هجڻ. نقصان پون.
 پانيل: ذ. فينسي دروازن، درين، المارين جي طاقن ۾ ڪم ايندڙ ٿو
 يا ڪاٺ جا پٽڇ.
 پان: ذ. چنڊ- ذات. هستي- وجود. آيو- ان نيت. (ض) آء- آپ- خود.
 پان پائڻ: وڌائي ڪرڻ- فخر ڪرڻ.
 پان پرو: ص. پڻ تي پياريندڙ. پنهنجن پيرن تي بيٺل.
 پان پلائڻ: پنهنجو پان موڪلڻ- ٻئي تي چڱائي ڏسڻ کان سواءِ
 احسان ڪرڻ.
 پان پيري: ط. پنهنجي واري. پنهنجي فائدي وقت. پنهنجي لاءِ.
 پان تي وسائڻ: ٻئي کي ڇڏي پڻ تي جوابداري ڪرڻ.
 پان پڄائڻ: خواهش تي ضابطو رکڻ. من ماري.
 پان پتو: ذ. خودي- آيو. هستي. هٿ.
 پان سرتو: ص. هم عمر- هڪجيٽو. دوست- يار.
 پان ڪڻڻ: پنهنجي پيرن تي بيهڻ. خودمختيار ٿيڻ. بدن ۾ ڪجهه
 طاقت اچڻ.
 پان ڳڻائڻ: نالي ماتر ڪنهن ڪم ۾ حصو وٺڻ- رڳو نالو ڪرائڻ.
 پان گهرائي: ث. خود پسندي. خود غرضي.
 پانمراڌو: ط. پنهنجي منهن- خود خيال- پانهين.
 پان ملهائڻ: نمايان ڪم ڪرڻ. سوپ ڪڻڻ. سرخرو ٿيڻ.
 پان مهاڙو: ص. خود خيال پانمراڌو.
 پان وٽندي: ث. پنهنجي وس- خودمختياري.
 پان وهڻو: ط. پنهنجي وس- خودمختيار. خود خيال. آزاد.
 چڙواڳ. (ث. پان وهڻي).
 پانا، پاتان: ط. پان کان. پانمراڌو- پنهني، هٿان- هٿان.
 پانا پاسي هئڻ: وسيلو هئڻ. وڏي مصيبت ۾ مبتلا هئڻ.
 پانو: ذ. سفر ۾ پائي واري ماڳ تي ترسڻ. ڊاٻو- منزل.
 پانهي، پانهي: ط. پان ٿي. پنهنجي مرضيءَ سان. پنهنجو پڻ.
 خود بخود- پانمراڌو.
 پانهي پون: پانمراڌو ڪنهن ڪم جو ارادو ڪرڻ.

پاني: ذ. جر- آب- نير. جوهر (اوزار تي چڙهيل پاني). رونق.
 (منهن جي). (ص) پٿرو- ڇڏو.
 پاني ٻرڻ: گهڻو ظلم ٿيڻ. ناممڪن ڳالهه جو امڪن ۾ اچڻ.
 پاني ڀرڻ: غلامي ڪرڻ. خدمت ڪرڻ. نوڙت ڪرڻ.
 پانيءَ تي چٽا ڪرڻ: اجائي يا بيسود ڪوشش ڪرڻ.
 پانيءَ تي ليڪو: ذ. بي بنيد. بي بقا- فاني.
 پاني ٿيڻ: پٿرو ٿيڻ. پگهر ۾ شل ٿيڻ. شرمندو ٿيڻ. تڏو ٿيڻ.
 پانيءَ جو ڦوٽو: جلد فائتي وڃڻ واري شيء- ناپائدار شيء.
 پاني چاڙهڻ: پسيون ٻڌڻ- ٽيڪر ڏيڻ. ملمعو چاڙهڻ.
 پاني چائي پيشڻ: ٻولي ڪم ڪرڻ- ڏيئي لپيٽي جا شرط-
 باقاعدي غور هيٺ آڻڻ.
 پاني ڦيرڻ: ڪٿي ڪمائي ڪٿ ڪرڻ. اجايو وڃائڻ. نااميد ڪرڻ.
 پاني ڪاڇهي: ث. پنيءَ ۾ رب- ڪاڌي لاءِ رب پيچ. جهڙو تهڙو ڪڏو.
 پاني ڪيڻ/ ماڻڻ: طاقت جو اندازو لڳائڻ.
 پانيءَ کان اڳ ڪپڙا لاهڻ: اجائي ٽڪر ڪرڻ- وهلور وڃڻ.
 بيوقوفِي ظاهر ڪرڻ.
 پانيءَ مان ڪيڏن: سخت ڪاوڙائڻ. چيڙائي بيزار ڪرڻ.
 پاني نه ڏيڻ: انجمن پورو نه ڪرڻ. امداد کان انڪار ڪرڻ.
 پاني ورائڻ: ذ. پيڙهي ڪندڙ- تائيد ڪندڙ. خوشامد ٿيو.
 پاني ولوڙڻ: اجائي ڪوشش ڪرڻ. بيبنائي محنت ڪرڻ.
 (جنهن مان ڪو نتيجو نه نڪري).
 پانياڻو: ص. پانيءَ جهڙو- پاڻيءَ وانگر. پٿرو. پسيل- آلو. گهميل.
 (ث. پٽ پٽي).
 پانياڻو: ذ. پنهنجي بوڪ لاءِ ٻئي جي نارمان ڪنيل پانيءَ جو معاوضو.
 پانيم: ث. پانيءَ جهڙي شيء. پٿري شيء. سيال مادو. آلان.
 پانيس: ذ. پانيءَ وارو. آبدار (موتي). موتي.
 پانپهاري: ث. پاني پريندڙ عورت (جيڪا دل کڻي ڪوه يا تڙ تان پري اچي)
 پاوا: ذ. ڦوڪ سان وڃڻ جو هڪ سڙ ('پاون' جي جوڙي ٿئي. نر.
 مادي) - الغوزا. ٻاڪري يا ڳائي مال جون ڪُون سميت نريور
 (جن مان خاص قسم جو پوڙ ٺهي). ڪٽ جا پاوا (جي چار ٿيند
 آهن، جن ۾ پانيون بند ڪيون آهن).
 پاور: ذ. (انگ) قوت- طاقت. بانور- هٿ.
 پاور ڦل: ص. طاقتور. وڏي اختيار وارو.
 پاور هائوس: ص. بجلي گهر.
 پاورِي: ث. ڪور کي ڪم جو هڪ اوزار- پيرِي.

پاوڙي کائن: پوئين پيرين پجن.
 پاوڪ: ٿ. پاڻيءَ جي کاڌ (درياءَ جي).
 پاوڻ: ٿ (سن) پاڪ-صف-نرمل-پوتر.
 پاوڻگ: ص. سورهيه-پهلوان.
 پاھ: ٽان وار اڍڪ-رنگ-ليبو.
 پاھ: سڪه محبت-پاھت.
 پاھ: ڏ. رس-شوروو. عرق. ٺهڙي ڪڍيل ست. ڳريل گوشت وغيره. (ص) تمام ڳريل-گهڻو رڌل (گوشت، طعم) مـندو-ساتو (بک م).
 پاھ ٿين: چڱي طرح رجهڻ. بک م مـندو ٿيڻ.
 پاھان: پوٽي-پوپن.
 پاھان پڳ ڏيڻ: پويان پير ڪرڻ-پٺتي موٽڻ.
 پاھت: ڏ. موافقت-ناھ. صلاح. خيال. شادي وغيره م مقرر ٻنڌڻ-پوئو-پهت.
 پاھت پوڻ: پوريون-خيال اچڻ.
 پاھڙ: ڏيھاڙ-جبل.
 پاھم: ظبوشي-پنتي.
 پاھڻ: م. گرم ورتل اٺڪي علاج طور لائيءَ جي ڪار يا ڪپڙن جي چار تيل م ملائي مڪڏين، تـچمڙي صاف ٿئي.
 پاھو: ڏ. ڪوڏر يا ڪھاڙيءَ جو مٿو (جنهن م ڪن وجهڻ لاءِ سوراخ هجي).
 پاھو ٻڌائڻ: ڳجهارت پيڇڻ لاءِ ڪو اشارو پ حوالو ڏيڻ.
 پاھو لھڻ: اصليت کان واقفيت-حقيقت هٿ ڪرڻ.
 پاھو ٿڻ: ڏ. لوهار کي ڪم جو هڪ اوزار.
 پاھورو: ڏ. توبرو (گهوڙي جي داني وارو).
 پاھوڙو: ڏ. پاڻ وغيره ميٺڻ لاءِ ڪاٺ جي ڊگهي ڳن سان ڪوڏر. (ٿ. پھوڙي).
 پاھي: ٿ. پٿري ڇڏي لسي.
 پاھين ڏيڻ: پٺتي ڏيڻ-پوٽي موٽڻ.
 پاھ: ڏ (ف) پايو-پيڙھ.
 پاھ: ڏ. چوٽين پٽي. سير جو چوٽون حصو.
 پاھ اتو کائڻ: روا جي سمجھ يا عقل وارو هئڻ.
 پاھ پائي هئڻ: ڏوهه قصور هئڻ.
 پاٺار: ص (ف) گهڻو وقت جٽاءُ ڪندڙ-جهلاڻو. مضبوط.
 پاٺاري: ٿ. ٽڪاءُ-جٽاءُ-قرار. مضبوطي.

پائڊان: ڏ (ف) گڏي تي چڙهڻ لاءِ پير رکڻ جوڌا ڪو. ڪارم پيرن رکڻ لاءِ رٿيڙ پيڳڙين جانهيل مستطيل نموني جا ٽڪرا.
 پاٿر: ڏ. ٿر جي هڪ ايراضي.
 پاٿريا: ڏ (نگ) ڏندن جي هڪ بيماري.
 پائليٽ: ڏ (نگ) جهڙ جو ڪپڻ-هوائي جهڙ هلائيندڙ-هوا باز.
 پاٿڙي: ٿ. وال جو چوٽون حصو-چاڙڪي.
 پاٿگاھ: ڏ. مرتبو-درجو-منزل.
 پاٿلو: ڏ. گد م-پندو-انبر خنڊو.
 پاٿلي: ٿ. رپتي جي چوٽين حصي م سوارو سڪو.
 پاٿمال: ص. تبھ-برباد-نيست نـبود. پيرن م لتڙ جي ويس.
 پاٺندھ: ص (ف) قئم. جتدار-جهالو.
 پاٺڻ: م. حاصر ڪرڻ. لھڻ-ليڻ. اوٽڻ (پني). وڌ ٿڻ (ٿنءَ م).
 پھرن-وڍڻ (ڪپڙو ويس). وجهڻ (گھ). ڪيڻ (ليڪو).
 گھڻ (پھرو). کڏ ڪرڻ (ڪنارو، ڪپ).
 پاٺو: ڏ (ف) پايو. پير. پڳو. ٽنپ. پٺتي ۽ م ورهاست جو هڪ اسم.
 ڳجهارت جو نپ. مضمون يا موضوع. گوشت تنگن لاءِ لوهي ڪنڊو.
 پاٺو ٿي پوڻ: سڀ ٻار پنهنجي سرتي سھڻ. ڀروسو يا ٽيڪ ڏيڻ.
 پاٺي تنگجڻ: پنهنجي سر تي جو لوڙن-سڙايو ڳڻ.
 پاٺوڏر: ڏ (نگ) سھو پيش پورو-سنوف. منهن کي هٿن لاءِ خوشبودار ٿو.
 پاٺونڊ: ڏ (نگ) هڪ انگريزي سڪو. اڌ سيزون برابر انگريزي وٽ.
 پاٺي: ٿ. سڪي جو هڪ قسم. اڳوڻي پٽسي جي ٿيڻ پتي.
 پاٺيءَ تي پڪڻي ڪرڻ: نہيت ڪنجوس هئڻ.
 پاٺيپ: ڏ (نگ) نوهي نلي-نل. سلفي.
 پاٺين: ظھيت-مينھون.
 پاٺياب: ص (ف) پير پوڙ (پني). تنگھو (درياءُ).
 پاٺيان: ڏ (ف) طاقت-قوت. نتب-پچڙي. نت-ختمو. ڇيڙو-آخري حد.
 پاٺو: ڏ (ف) پٺو.
 پاٺشر: ڏ (نگ) ڪتاب يا خبر ڇپيندڙ.
 پاٺڪ: ٿ (نگ) عام ماڻھو. رعيت.
 پاٺڪ سروس: سر ڪري ملازمت.
 پاٺيڪيستن: ٿ. ڪٽس وغيره جي ڇپائيءَ جو ادارو.
 پاٺ: ٿ. چٽ-ڌڙ-پٺي.

پڻو رکڻ: مَلَمَ ۾ بچاءُ لاءِ ڏاڏا هڻڻ.
 پڻو: ڏيڀر جو موهڙو وارو حصو.
 پڻن تي هلڻ: آهستي آهستي هڻڻ - چڻ چڻ ڪري هڻڻ.
 پڻو: اسم خاص. هٽار جو ڏاڏيئون جابلو سلسلو - پڻ جبل.
 پڻن، پڻن: ٿ. ڏينهن. تلائڻ ۾ ٿيندڙ هڪ وڻ (جنهن جي چوٽي ۾
 پڻو ۽ پاڙون به ٿين).
 پڻو: ص. ڏندن ۾ ڳل - پڻو.
 پڻو: ص. پڻن تي هلندڙ.
 پڻي: ٿ. ڇٽ - ڏاڏو. هڪ قسم جي ٻاراڻي راند. منم وڙهندي
 پنهنجو پڻ سامهون پئي جي سنڌري ۾ پڇاڻ.
 پڻيون ٻڌڻ: چڻون ٻڌڻ - ريجهڻ لاءِ ڳالهين ٻڌائڻ.
 پڻ: ٿ. اعتبار - سڪ. سڄي. آبرو - مان ڳڙيا ڪندڙ جي گهٽي ڇڻ.
 پڻ ڪوهن: اعتبار يا ويساه وڃائڻ.
 پڻ وانگي ٿيڻ: ٺڳي يا ڪوڙ ظاهر ٿيڻ.
 پڻ ويچارڻ: عيب اڳهاڙڻ - نڪتہ چيني ڪرڻ.
 پڻ، پڻ: ٿ. گرمي ۽ سبب جسم تي نڪتل دانا - آريون. ملو.
 پڻا: ڏ (سن پڻر) بيءُ - بابو.
 پڻاڻو: ڏ. جوئر جو هڪ قسم. ڀرت جو هڪ قسم.
 پڻاڻو: ڏ. ڪنڊ جي چاڻ مان ٺهيل ننڍڙي گول ٽڪي. انب ۽ ڪچي
 جو هڪ قسم.
 پڻافي: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 پڻائڻ: م. اڪلائڻ (ڪم ڪي).
 پڻائي: ص. پڻراند ڪندڙ. جوارِي. دوکيز - فريبي. چالاڪ.
 پڻائي گجر: ٿ. سنڌي گجر (ڳڙهورنگ، پتي وارو).
 پڻت: ص (سن) نيچ - ڪريل. پليت - ناپاڪ. بدڪار.
 پڻ پڙو: ڏ. ڀسار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 پڻجڻ: م. ويساهجڻ. ٺڳجڻ.
 پڻر: ڏ (سن) پڻو - خط - چڻي.
 پڻر: ٿ. سرن. ووتائين پڻ وغيره جي تيلين مان ٺهيل پڙڇ (جيڪو
 لانڍي، پنگي، جهڳي جي ڪنڌيءَ طور اڏجي).
 پڻر: ٿ. (سن) هندن جي اصطلاح ۾ "بوڏاڏو". ابي ڏاڏي جا ارواح.
 پڻر پڌرا ڪرڻ: اصل نسل ظاهر ڪرڻ. ڀول پڌرا ڪرڻ.
 پڻر رلائڻ: لڏپلاڻ ڪرڻ. دربر رٿيڻ.
 پڻرن کي پائي ڏيڻ: وڏن جو نالو قائم رکڻ - وڏن جي هلت چلت
 اختيار ڪرڻ.

پڻر ڪرم: ڏ. ڪنن دفن - ڪري ڪرم - سنسڪار.
 پڻر: ڏ. پڻت - فرزند - پسر. (ٿ. پڻري).
 پڻري: ٿ. سون رکي ڪم جو هڪ اوزار (ڳهن تي چڻن ڪڍڻ لاءِ).
 پڻرو: ص. چڊو - پڻرو. سنهو.
 پڻرو: ڏ. ڪنهن ڏاتوءَ جو پڙڇ. دوا جي ٽڪين جو بند ٿيل ڪاغذ.
 دبر روئين جو پڻرو.
 پڻريڪا: ٿ (سن) اخبار.
 پڻرڪ: ٿ. ٿوري ذري - چڻي. پڻري شيءَ جي ذري. ٽيڪ جو ذرو
 (جيڪو بي اختيار وهي وڃي).
 پڻڪون ڪڍڻ: جهڳوڙي ڇڏڻ - ٽيڪ ڪڍڻ.
 پڻڪڙو: ص. تمام ننڍڙو. تمام ٿورو ذرو.
 پڻڪي: ص. ننڍڙي.
 پڻل: ڏ. ڏاتوءَ جو هڪ قسم (جيڪو جست ۽ تامو ملائي ٺاهجي)
 پڻلو: ڏ. ٻٽ - بوتو - مجسمو. گڏو. جسم. ڏهري يا هار جي وچ ۾.
 سيني تي لڙ ڪندڙ ٻڪڙو.
 پڻلون: ٿ. ولايتي ٻڄامو. ٻاجامو.
 پڻلي: ٿ. مٽي. ڏاتوءَ وغيره مان ٺهيل ننڍڙو ٻٽ - مورتِي. پوري.
 ڪاٺ جي گڏي (جيڪا پڻلين جي نماشي ۾ ڪم اچي). سڻهي
 عورت. اک جي ماتڪي.
 پڻلي باز: ص. ٺڳ. حرفتي - چالاڪ.
 پڻليون پڙهائڻ: ورغلائڻ - پڻيلائڻ. ٺڳيون سيکارڻ.
 پڻنگ: ڏ (ف) اڏامندڙ جيت جو هڪ قسم (جيڪو بتي، شمع، ڌيپي
 يا به جي شعاع تي اڏامي اچي ۽ سڙي وڃي. عمر روايتي خيال ۾
 پڻنگ باه تي عاشق آهي). (ص) قربان ٿيندڙ. پروانو. عاشق.
 سڻهو - حسين.
 پڻني: ٿ (سن) عورت - زال - جوءِ.
 پڻن: ڏ. درياءُ جو گهيڙ (جتي پيڙيون لنگر هڻن). هڪ ڪناري کان
 ٻئي ڪناري تائين کڻي ويندڙ پيڙي. پڻن اُڪارڻ جو اُچورو.
 مڌمي کي ڏنل ماني يا ان وغيره (لاش دفنائڻ).
 پڻن اُڪرڻ: پار پھچڻ. منزل تي رسڻ. مُراد پھچڻ.
 پڻن ڏيئي پار پون: رشوت ڏيئي ڪم ڪڍڻ.
 پڻن چڙهڻ: پراڙ وڃڻ لاءِ پيڙي ۽ ٻي چڙهڻ. موقعو ملڻ - وارو ملڻ.
 پڻن هٿ نه اچڻ: وسيلي يا منزل تائين نہ رسڻ. مشڪلات درپيش اچڻ.
 پڻن: م. اعتبار ڪرڻ - ويساه ڪرڻ - پڻ ڪرڻ.
 پڻو: ڏ. اهڃاڻ. ڏس. پار. سرنامو - ائڊريس. پڻ (ون جو). تاس جو.

هڪ ٻيو.

ٻٽو پون: اهي جن ملن، سنڌيون، تجربو ٿين، سيڪتا آهن.

ٻٽو: ذ. ٻيٽ م پٽ ٺاهيندڙ ننڍڙو ڦوتو (سڀني جانورن م ٿئي پراڻ م ڪو نه ٿئي). ٻٽي گجر، انب جي ڪوٺي جو ندريون ٻڳ، وڻ جو ڪچو ڦو (وڪو، ريڙو، گدرو، ميهو، چانهين).

ٻٽو پائي ٿي: رحم، چڻ-دل نه مڙئين.

ٻٽا ٻڌرا ڪرڻ: عيب اڳهڙڻ.

ٻٽائي: ص. پني وارو.

ٻٽائي گجرون: ٺ. گجرون جو هڪ قسم (سنڌي گجرون).

ٻٽي تي پون: دل تي ٿر ڪرڻ (نصيحت).

ٻٽو ساڙي ڇڏڻ: سخت صدمو ڏيڻ، سخت شرمسار ڪرڻ.

ٻٽو ڦسڻ: بيشمر ٿيڻ، ٻيڙائي صاهر ٿيڻ.

ٻٽي وارو: غير منهن جو شيلو.

ٻٽورنا: ٺ (سن) پاڪدامن زال-سترو عورت.

ٻٽوڙ: ٺ. ڪشالو-حاڪوڙ، گهر-گيندڙ.

ٻٽوڙڻ، ٻٽوڙڻ: م. ڏاندون-گيندڙ (برڪي)، جهڳوڙن، گهلن.

رڌائي مرن: سخت هلاڪي ۽ مړهه.

ٻٽوڪو: ذ. گوڏ جو ڪپڙو-گوڏ.

ٻٽي: ذ (سن) گهروارو-مڙس-ڪنڌ.

ٻٽي: ٺ. ٻڳو-حصو، ونڊي، ورهاست، ٻڳيل حصو، چنم جو جوهر.

ٻٽيار: ص. حصيدار-ٻڳيلوار.

ٻٽياري: ٺ. ٻڳيلواري-شراڪت.

ٻٽي: ٺ. گنجي (بصر جي)، ريڙي.

ٻٽيجائو: بدلو-عيوض، خراب ڪم جو نتيجو.

ٻٽيري: ٺ. خميري جي سڪ ۽ سنهي مٺي.

ٻٽيڪار: ذ. لڇن-افعلن-ارڪن، اهي جن-نشن.

ٻٽيلو: ذ. جست يا ٽامي جي ٿانءِ جو هڪ قسم.

ٻٽيلو: ذ. نارم ڪم ايندڙ هڪ رسو.

ٻٽ: ذ (سن: پٽ) ڪڙم-ڪٽڻ، رڃ-قوم، وٺ-رستو، طريقو-مٽو.

ٻٽ: ذ. ننڍڙو ڀروپر-ٺيل.

ٻٽارڻ: م. پڪيڙي سنوٽ مٽن (ٻٽر، مٽي وغيره)، وڃڻ (هند).

ٻڪيڙڻ (سامان).

ٻٽاري: وڃايل هندو، ڏسو: "ٻٽاري".

ٻٽاري ڇڏڻ: وڃائي ڇڏڻ (هند)، پڪيڙي ڇڏڻ، سندن (زمين).

ٻٽر: ذ. ويهن لاءِ پٽريل زمين-ٻاڌاري، زمين تي ويهن لاءِ ڪڪ يا گاهه وڃائي ٺاهيل وڃنو، مڙي جي موقعي تي هٿ فتح لاءِ وڃايل تڏو وغيره، جبل جو پهن، قيمتي پٿر جو دانو، ننگ-ٻٽو، (ص) نهيت سخت، ڏڏو ڪرو.

ٻٽر تي ليڪو: پڪي ڳالهه-ٻڪو ٺوڳ.

ٻٽر پائي ٿي وڃڻ: سخت دل تي اثر پوڻ.

ٻٽر ڪرڻ: قضئي سبب تڏو وڃڻ-فوتي جي سوء ڪرڻ.

ٻٽر کان پري هئڻ: دل جوڏ ڏيو هئڻ.

ٻٽر وجهي ويهڻ: غم ۽ ماتم جهڙيون ڳالهيون ڪرڻ-ڪروڏ لائي ڏيڻ.

ٻٽرائي، ٻٽرائي: ٺ. ڪپڙي جي غلاف ۾ ڪپهه وجهي ٺاهڻ وڃنو-رضائي.

ٻٽرائون: ص. پٿر وارو-پٿريلو.

ٻٽر دل: ص. ڪٿور-ظالم، بي رحم.

ٻٽرڻ: م. پٿرڻ.

ٻٽرو: ذ. (ميربحرن جو صلاح) رڃ ۾ ڪنڀون ٻڌي درياءُ يا ڍنڍ ۾ بکيڙي ڇڏڻ (جس رڃ تڙو وري).

ٻٽري: ٺ. ننڍڙو پٿر-ٻيٽي، مٺائي يا گڙدي ۾ پيدا ٿيل پٿر جهڙو سخت مدو (جنهن کي پيشاب ۾ رک وٺي ٿي).

ٻٽريلو: ص. پٿر وارو-سخت-پٿرائون.

ٻٽلي: ٺ. ويهن جو هڪ نمونو-ٻٽلي.

ٻٽو: ذ. ريو پٺ ڏکڻ ڪن پٺ جي ٽوپير سوراخ م وڌل ڪٺي.

ٻٽورو: ص. حص، تعني ماري ۾ هڪ سنهر جو نالو (جتي پير ٻٽوري جو مٿس ٿئي ۽ ٺن ٺي هن شهر تي هونو پيو).

ٻٽون: ذ. ڏر ڏر-ڀوروڙ، مڇيءَ جو هڪ قسم.

ٻٽيڙن: م. ڪرب سان سڙو ٺاهڻ-سڙو وڃڻ.

ٻٽيرو: ذ. سڙو وڃندڙ-سڙو تيار ڪندڙ-سڙند.

ٻٽ: ٺ. مصر "ٻٽن" مان اسم، ڪوه-ڪوٽ (ورن جي)، ذري ذري گهر (خوچ جي).

ٻٽ پور: ٺ. هر هر ڪولن ۽ بند ڪرڻ جو عمر (ذري، اڪيون).

ٻٽ سٺ: ٺ. چڪي تائي پور (خرچ جي)، جتن هٿن تي ڪير ٿو ٿي.

ٻٽ ڪوٽ: ٺ. ٻٽن ڪوٽن جي حالت-چن س، سي، آرمي (بيماريءَ ۾).

ٻٽ ڪوه: ٺ. ٻٽ ڪوٽ، سوچ سوچ، پوري لاءِ ٻڄ ڏوڙ.

ٻٽ: ذ. زمين، ٻيڊ، ميدان، ٻوٽو، غير آباد زمين، ريشم، سون، چندي

جي پتي. ڪنهن به ذاتوءَ جي پتي. بليڊ (سڀنيءَ جو). پتو.
چٽي. ڪاٺ جو تختو. ڪستو. پيلو-جم (شراب جو).
پَتَ پيڄڻ: غورو وڃڻ-مستي يا روڙيڃڻ.
پَتَ تي وهارڻ: آبرو ڪڍڻ. رير دست بندڻ.
پَتَ پَتِيهَر: ذريشمي ويس وڳا.
پَتَ پون: ڏاهرڻين. پڌريون (رٿ. راز). ترين پريڻين-ڪنگال ٿيڻ.
پَتَ چير: ذريشمي ڪپڙ-پَتَ جا ڪپڙا.
پَتَ ڪُٽڻ: ڏاڍي ڪوشش ڪرڻ. سخت پورهيو ڪرڻ.
پَتَ ڪيئون: ڏ. جيت جو هڪ قسم (جنهن جي پيت مان پَتَ يا ريشم نڪري ٿو).
پَتَ: ٺ. روئڻ پٽڻ جو لاکيتو عمل. روح راڙو. روئڻ سان گڏ منهن مٿو يا جوتون ڪٽڻ. بددعا-پاراتو.
پَتَ پاراتو: بددعا-پٽڻ پارات ڏيڻ.
پَتَ پون: ڇاپون. پڇڙي عدت جي هير پون.
پَتَ: ڏ (سن پٽر) پٽانو بار-پسر-فرزند.
پَتَن پي ٿي: بي الڪو ٿيڻ.
پَتَانو: ڏ (نگ) هڪ قسم جو اوڙ-آو.
پَتَ پَتِي: ص. مختلف رنگن جي پٽن وارو. رنگارنگي ليڪن وارو (ڪپڙو. ڪاغذ وغيره). گهڻن رنگن جي ڪاغذ مان ٺهيل (لفڙ).
پَتَارڻ: م. پڪيڙڻ-پسڙڻ.
پَتَارَ: ت. ڊيگهه-پنجهه (ڪنھن يا ٻين م). ڊگهي ڳنڍهه. بڪ-بڪواس.
پَتَرَا: ڏ. ڳٺ-ٺاڙو.
پَتَاس: ڏ. وڏي ڪم جو هڪ وزار.
پَتَالو: ڏ. اهو ڳو جو ڪن يا ڪم تي ٻن ڪن پوءِ تورو وقت پاتو وڃي.
پَتَانڊر: ط. موجب و نڪر-مضيق.
پَتَانو: ص. پَتَ وارو-پَتَ جو. پَتَ ڄمن جو شادمنو.
پَتَانڻ: م. ڪولائڻ (در. اڪيون). چنڊن (ميوو).
پَتَانڻ: م. بيزار ڪرڻ. روح راڙو ڪرائڻ. رٿاڙڻ.
پَتَ تتر: ڏ. "تتر" جو هڪ قسم (تتر ڪن ننڍو. مڙو. ڳاڙهي جهنب مٿيءَ کي ڏسي لکي وڃي يا اوجتو پڙ ڪو ڏيئي پَتَ سان نگو ڏامندو ويندو).
پَتَ توري: ٺ. ونگي جو هڪ قسم-ڊگهو ونگو.
پَتَ پيرون: ڏ. ڪنن پيرون (پس ڪو وکر).
پَتَجڻ: م. بددعا ٿيڻ. باراتو ملڻ. خوار ٿيڻ.

پَتَ راتي: ٺ. وڏي راتي-منڪ.
پَتَرُو: ص. ڇڏو-ڪنگهو (رَس. ڏڏهه وغيره). ڪوٺترو (پَتَ).
(ٺ. پَتَرِي).
پَتَرِي: ٺ. رستي جو پاسي وارو پيڇرو. ريل گاڏيءَ جو رستو. سنهو رستو.
پَتَرِيءَ تان لهڻ: غلط راه اختيار ڪرڻ.
پَتَ سَتَ: زبردستي وصولي. اوڳڙ.
پَتَ ڪُٽ: زمين کي ستي ڪٽي يا نبي سنوارڻ جي حالت.
پَتَ ڪُنوار: ٺ. هڪ قسم جو پوتو.
پَتَڪو: ڏ. پڳ.
پَتَڪو بدن: چڱو مڙس ٿيڻ. اڳواڻي ڪرڻ. همت ٻڌڻ.
پَتَڪو وڌائڻ: پَتَڪو مٿي تان لاهي ٿا نبيڪور ڪن.
پَتَڪو لاهڻ: بي عزتي ڪرڻ.
پَتَڪي لٿو: ص. بي مانو-بي عزتو. بيشرم.
پَتَڪو: ڏ. روح راڙو. ماتم. پَتَ پاراتو.
پَتَڪو سَتَڪو: ڏ. روح راڙو. روح ماتم. منهن مٿو پٽڻ.
پَتَ ڪوه: وڻوٺن. چيڪٽائي.
پَتَل: ٺ. ڪاٺ جي مڇي. پردو.
پَتَ لائي: ٺ. گاهه جو هڪ قسم (جيڪو اُٺ شوق سان کائي).
پَتَلي: ٺ. تختي-قروي.
پَتَر: پَتَن (م. سن پَتَ) ڪولڻ-پَتَن. ظاهر ڪرڻ. اڪيڙڻ. ڪرڻ (جوڙ ڪان). ڪوهڻ-ڪونڊڻ (وار). چنڊن (ميوو گل).
پَتَن: م. بددعا ڏيڻ-پَتَ هڻڻ. پاراتو ڏيڻ. روح پَتَڪو ڪرڻ. ماهر ڪرڻ. ماتم ڏاري ڪرڻ (عاشورن م).
پَتَن ڪُٽڻ: روح راڙو ڪرڻ-پَتَن ڪرڻ.
پَتَنو: ڏ. پَتَ-بددعا-پاراتو. پَتَڪو-ماتم.
پَتَنا پَتَن: ڏ. ڏکيا ڏينهن ڪائڻ. سخت پورهيو ڪري گذران ڪرڻ.
پَتَني: ٺ. هڪ قسم جو لوهر ڪوازار.
پَتَو: ڏ (سن پَتَه) ڪپڙي. چمڙي يا ذاتوءَ جي ڊگهي پتي. جيسهه بدن لاءِ ڪپڙي يا چمڙي جي پتي (سپهي. جو ڪيڊار. پتيو نو ٻڌي). پيگل هڏ تي چاڙهڻ لاءِ ڪپڙي جو پَتو. پيس گاڏي. م. ڇڪ تي چڙهيس لوهر پَتَ. چمڙي جي وڏي (وهڻ يا جانور کي بدن لاءِ). چندي يا سون جو هڪ ڳڻ. لابي تي ڏنر زمين جو ڪوٽو. ريل جو لوهي رستو.
پَتَا پَرانڻ: ماري مڇائڻ-توت چپڻ-تنگ ڪرڻ.

پُتِ یَرَجِن: اُوھدیٔئیں۔ پیڑھی قائم تیں۔

پُٽ پڌري ٿيڻ: پُٽ ڄمڻ - اولاد ٿيڻ.

پڻ ڏيڻ: منهن موڙن، بي تعقوتين، پوئتي موٽڻ، پويان پير ڪرڻ.

پٽ وارو: هندي وارو-پهچ وارو-سفرشي (ظ) ٻريون.

پُٹ وُٹ: بویں بگن پیروی کرن، تعاقب کرن.

پٹ وراثی دس: پنہنج عیب جا چن.

پُنا: ذ (ہمیشہ جمعہ کم ایندڑ)، پُشی واریون مُشکون-لگ.

یٰۤاَیُّهَا سَیِّدُکُمْ : (کذبتاً) تَتَذَقُّوْنَ کَرَنَ - مَارَکَیْنِ .

یٰۤاَیُّهَا کَافِرٌ: تادم گرو باری بوجہ حق (پسنتی).

پُٺارڪ: ٿ. پٺي تي کڻي سگهن جهڙي هٿيار ي.

پَنَانُ: ذہین قوم جو فرد-افغن.

پٹائی : ن. بدن عورت، سہنی، بھینس

سُورَتِ ثَوْد - حَمْدِ تَك (گُهر) صِ فِدَا رِ .

سُيُور: ص. حميتي - يُنِيرَانِي كُنْدَر.

سُئِلَ: م. موكد - أمتاب: روانو كر.

يَسُو: ذ. تَسُو مَنَارُو. سَهُو - وَتَدَّر.

يَسُو، يَسُو: ص. خوشامدی، جراته.

نہو: ذیہمہ مکہ پسمہ، دیکھی اُن کے مکہ: ح

ڪٽريل وار. جند (ڪتب جو).

نُئی: ت. پیٹ- یشت. (ظا) یو پان- پنیان.

يُنْشِئُ لَكُمْ دَارًا كَمَا وَدَّعْتُمْ أَنْ تَتَّخِذُوا دَارًا وَتَكْفُرُوا بِهِ ۚ سَبُّوا ثَمًّا ۚ

تَنْتَبِہُ تَنْتَبِہُ تَنْتَبِہُ تَنْتَبِہُ تَنْتَبِہُ

نِسَاء تَحِلُّ لَكَ : ذِيَا ذُرِّيَّتِكَ (گدھتہ)۔ یہ وہ نیک ہے۔

نُسْرَت (نہ): ہمت افزائی کرنے والا، مؤثر دعا کرنے والا۔

نفس باقہ احوالہ : باقیہ احوالہ : باقیہ احوالہ

پس، پند و اندرز

اگر کسی نے یہ سچے دل سے کیا تو اس کا ثواب بڑھ جائیگا۔

نُجات : ص. خندان = خوش و دوامدار

نشان: طه نهد - سادت به تهنیت به من و بختی

نشان نشان: خانہ بہ تنہا

شماره ۱۰۰۰

نہیں ہوں۔ چھپو۔ کون ایسا ہے؟

قعدی قنوں: حمہ استر، (ث. بنوری).

نُسخو: ذ. جملہ تثنیٰ اندر چولو صدی.

پڇاڻو: ذ. ڪپهه پڇيندڙ، نذاف-حلاج.
 پڇائڻو: ص. نيڪ مرد-سخي-دان وارو.
 پڇاڻو: مائتن ڏانهن هلڻ وارو-هيج، خوشيءَ وارو.
 پڇاڻي: ث. ڪپهه پڇڻ جي اجرت-پڇڻ جي مزدوري.
 پڇائڻ: م. ٿنباڻڻ (ڪپهه، اُن)، پڇ ڪڍائڻ، سيڪڻ ڏيارڻ،
 پڇڻ: ذ (ف، پڇڻ) ڇت ۾ ڪم ايندڙ هڪ ڪڙي (ڪاڻ جي وچ
 ۾ پڪڻ ٿوڻ جي جھل).
 پڇڻ: م. ڇت ۾ پڇرو جهڻ.
 پڇرو: ذ. پڪڻ لاءِ تيلين يا لوهي تارن مان ٺهيل گهر-قنڌس، ڪورٽ،
 جوابدار، فريادي يا شاهد جي بيهن لاءِ خاص ڪٽهڙو، ڇپرا لاءِ
 ڪنڀن جي اڏاوت، بدن جي هڏن جو بوتو.
 پڇراڻو: ص. پڇري جهڙو-جاري دار.
 پڇري: ث. پٿر يا ڪاٺ جو گهڙيل وزناڻو ٽڪر (ورزش ۽ زور
 آزمائيءَ لاءِ ٺاهيل).
 پڇڻ: ث. ڪپهه پڇڻ جو خاص اوزار.
 پڇڻ: م. ڪپهه کي "پڇڻ" اوزار سان ذرا ذرا ڪري ان مان مٽي وغيره،
 ڪڍي نرم ۽ صاف ڪرڻ-ٽنڻ، ڏاڍي مار ڪٽ ڪرڻ.
 پڇي ڇڏڻ: هڏ ڳڏي پڇي ڇڏڻ.
 پڇولو: ث. سڄو سال سائي رهندڙ هڪ قسم جي ول.
 پڇ: ذ. زخم پڇڻ جو ساڙ، اندر جو ساڙ، ڪينو.
 پڇار: ث (سن، پرچار) ڳالهه-ذڪر، يادگيري-تات، جهوري-اُر
 ٽن، چُرچ.
 پڇارڻ، پڇارڻ: م. ڳالهه ڪرڻ، ياد ڪرڻ، وري وري ذڪر ڪرڻ.
 پڇاءُ: ذ. ساڙو-جَل-ڪام-پڇڻ.
 پڇائڻ: م. سيڪڻ (باه يا ٽنڊن تي)، ٽٽي، دانگي، ٿوپي وغيره تي
 پڇائڻ، ڪوري يا آويءَ ۾ پڇائڻ (سرون، ٿانوَ)، پال وجهڻ
 (انب)، سهسائڻ-سَهڻ، ويچارڻ (خيال، به، ڳڻتيون)، مشق
 ڪرڻ، هضم ڪرڻ (کاڌو).
 پڇاڻي وڃڻ: سهي وڃڻ، هضم ڪرڻ (ڳرو کاڌو)، امانت
 کڻي وڃڻ.
 پڇ پڇ: ث. ذري ذري-ٽڪ ٽڪ.
 پڇڻ: ث. پڇڻ.
 پڇ ڇڏڻ: جند ڇڏڻ، پڇاڻ ڪرڻ.
 پڇڻ: ص. اکين ۾ پڇڻ پيل.
 پڇاڻي: ث. پائڻ کي سنهي ڌار جي صورت ۾ زور سان

پڻ: ص. گهٽو سانو (رنگ).
 پڻ: ذ. هڪ مشهورون.
 پڻو: ذ. تار جي ڇهن جو پويون (مڏو) حصو.
 پڻري: ث. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.
 پڻر پيه: ص. نهايت ڪنجوس-مرچوٺ-مُٺپيڙ.
 پڻن: ص. چند چپڙو سهڻو، مڻڙو-پيارو.
 پڻو: ص. مڻڙو، سهڻو، دلبر-جاني.
 پڻون: ث. هڪ ٻوٽي جو ڦڙ (جيڪو ڏٺ طور ڪم اچي).
 پڻي: ث. ٻار کي پيار مان چمي.
 پڻيتو: ذ. ڪاٺ گذرو.
 پڻيهو: ذ. ڪوئل يا تڙو پڪي.
 پڻارو: م. ڏڪڻ-ٻرڻ (باه)، ڏگڻ (ڪوئلا)، ساڙڻ.
 پڻارو: ذ. چي (باه جي)، ساڙ-ريس-حسد.
 پڻانا، پڻاڻا: ظ. پوءِ-کان پوءِ-بعد.
 پڻاڻي: ث. پڇاڙي-آخر-انت-چيهه-دنگ، خاتمو.
 پڻاڻي ڪرڻ: چيهه ڪرڻ، خاتمو ڪرڻ (قرآن شريف يا ڪتاب
 جي مطالعي جو)، ڪوشش جي انتها ڪرڻ.
 پڻاڻڻ: م. رستن-پهچڻ، ڪٿي ڏيئي اچڻ، پوري ڪرڻ (آس
 اميد)، پيٽ ڪرائڻ، حصو وٺڻ (شرطه).
 پڻجڻ: ث. پڇڻ-رسائي، همت-طاقت، پڇندي.
 پڻجڻ: ث. ساڙ-ڪم-پڇ-باه-ٿو-چر.
 پڻجڻ: م. سڙڻ-ڪم ڏيڻ (اگر).
 پڻجندي: ث. پڇڻ-پڇت، وس-سگهه، اثر رسوخ-هلندي.
 پڻجنديءَ وارو: ص. اثر رسوخ رکندڙ-سرندياٽ.
 پڻجڻ: م. پڇڻ-رسڻ (پنڌ يا رفتار ۾)، هلڻ (وڪ ملائي)، مٽ
 پوڻ-برابر ٿيڻ، پورو ٿيڻ-ختم ٿيڻ، پرجي اچڻ (ڏينهن،
 مڏو، حياتي)، ٿڪجڻ.
 پڻجڻاٽ: ص. پڇي ايندڙ-پڇڻ جو گو.
 پڇي اچڻ: ختم ٿيڻ-پرجي اچڻ (ڏينهن، مڏو)، پورا ٿيڻ
 (حياتيءَ جا ڏينهن).
 پڇي وڃڻ: پڇي وڃڻ-رسڻ، ختم ٿيڻ، سڃوڻي وڃڻ.
 پڇ: ث. ٽنڻ (ڪپهه کي)، سٽ ڪٽ، ڏاڍي مار-جهڳور-جهڪور.
 پڇ وجهڻ: مري هڏ ڳڏي پڇي ڇڏڻ.
 پڇ: ذ. (سن، پنيءَ) دان-خيرات.
 پڇ ڪري ڇڏڻ: نم نم گهڻو مال هٿ ڪرڻ-مفت جو مال ميڙڻ.

(ڪم ي عمل جو)، گهوڙي جي پوئين پير م ٻڌل رسو، جيڪو پوتتي چڪي ڪلي سان ٻڌجي،
 پڇاڙيءَ جو پهر هئڻ؛ پيرس هئڻ- مرن ڪنديءَ تي هئڻ،
 پڇاڙيون چٽائڻ؛ بيزاري ڏيکارڻ، زوريءَ پڇي وڃڻ، ڏاڍو
 ٽڪڻ،
 پڇاڻ؛ ٿ. سڃاڻپ- شناس،
 پڇاڻڪو؛ ص. خوار- بدنم،
 پڇاڻو؛ ذ. پڇڳڇ- دريافت، عملن بابت آخرت م پڇ،
 پڇائي جو ڏينهن؛ ذ. قيامت جو ڏينهن- روز محشر،
 پڇاوي؛ ت. پ. چي،
 پڇائڻ؛ م. پڇ ڪرائڻ، ڏس پتونوڻ، ڇاڇ ڪرائڻ، ڳولا ڪرڻ،
 پڇاڻو؛ ص. پڇ ڪندڙ- ڳولا ٿو، گهورو- طلبيندڙ،
 پڇتاءُ؛ ذ. پشيماني- ندامت، شرمساري، افسوس- ارمن،
 پڇتائڻ؛ م. پشيمان ٿيڻ، پنهنجي ڪئي تي ڏک ڪرڻ،
 شرمسار ٿيڻ،
 پڇ ڏاڻو؛ ذ. پوءِ ڏنو- پوءِ ڏيو،
 پڇر؛ ص. پڇ وارو، هڪ قسم جو گاه،
 پڇر تارو، پڇر تارو؛ ذ. نظام شمسي م گرهن کان سواءِ تاري
 و نگر گهمندڙ گئس جو جسم- چوٽير تارو،
 پڇڙ؛ ٿ. ڪنگهرو (مل)- و هڪيل،
 پڇڙ؛ ذ. پڇڙيءَ وارو حصو- پوڇڙ، پڇ وارو،
 پڇڙالو؛ ذ. گه جو قسم- پڇرگاه،
 پڇڙو؛ ذ. پڇ، ڏنگ- جهڪ، چير- وڏ،
 پڇڙي؛ ٿ. ننڍڙو پڇ، پڇ وارو حصو (بلي مڇيءَ وغيره جو)، پڇ
 (ڏنگ بلا جو)، واه جي پڇاڙي،
 پڇڙي هئڻ؛ بچاءُ لاءِ آخري طور هٿ پير هئڻ، بيوسيءَ جي حالت م
 جدوجهد ڪرڻ،
 پڇڙيون ٽوڪڻ؛ وڏ هيلهلائڻ، ڦٽڪڻ،
 پڇم؛ ذ. (سن؛ پشچم) الهندو- مغرب،
 پڇند؛ ٿ. همڪي چيٽ، دهن جي هڪ وڃ،
 پڇندڻ؛ م. مڻو ڪرڻ- اڇلائڻ، چنڊ ڏيڻ- وٺڻ، وسڪرو مڇڻ،
 پڇندي؛ ٿ. گهر جي صف م چٽ هينڊ نه رسي سڀي ڇٽ- ڏچي،
 پڇڻ؛ م. آفيم ڪرڻ لاءِ بست جي ڏوڏيءَ کي چيڻ،
 پڇڻ؛ م. پڇ ڪرڻ (ڄاڻ سمجهڻ لاءِ)، احوال وٺڻ، حال معلوم
 ڪرڻ (بيمار جو)، خبر نهڻ، يڊ ڪرڻ،

اڇيندڙ اوزار،
 پڇڙو؛ ص. شور و ڌرو- پٽڪڙو،
 پڇڪو؛ ذ. ساڙ- حسد- بغض،
 پڇڪو لڳڻ؛ آندڻ، منڍ ٿيڻ، ساڙي به وٺڻ،
 پڇڻ؛ م. بهه پائڻ تي سيڪڻ، تني ي ڏنگيءَ تي پڇڻ (ماني)،
 سڙڻ، بنيءَ م تيرائڻ (سرو، ٿاڻو)، رسجڻ (ميوو)،
 پڇڻ پڇڻ؛ جنم ڪام- سڙڻ پرن،
 پڇڻ؛ ذ. ساڙ- ڪم، حسد،
 پڇي پڇو ٿيڻ؛ ٽڪينون سهي ڏيو ٿيڻ، ڪشلا ڪڍي
 ڪم پڻ ٿيڻ، تحريڪ ٿيڻ،
 پڇو لڳڻ؛ اڳيون پڇيڻ سان بند ٿي وڃڻ- اڳيون ٿيڻ،
 پڇي؛ ٿ. سونءَ پري جي ملاوت (هين جي جرٽ م ڪم اچي)،
 پڇي؛ ٿ. ڪ جي ٿري م گڏ ٿيڻ گند، نڪ م ڄميل ميل،
 پڇ؛ ٿ. اوباريل چانورن جو پٽي- پڇي، پٽڙي رب، ڪنجي،
 پڇ پائي؛ ذ. سادو ڪاڌو- غريبانو ڪاڌو،
 پڇ؛ ذ. جانورن جي ڪرنگهي واري وڏيل پڇڙي (چوپاين جي پڇ م
 وارن جو مڇوڻي)- ڏم، پکيءَ جي پن م وڏيل ڪنڀ،
 پڇ ٻڌڻ؛ ڊگهو ڪرڻ (گالهه کي)، ڄاڻي خوش آمد ڪرڻ،
 پڇ ٻڌي مهري ڪرڻ؛ نالائق کي نو زن،
 پڇ ٿاڻ ڪرڻ؛ خوش ٿيڻ، ڏو ڪرڻ، تير ٿيڻ،
 پڇ پائي پڇڻ؛ لڪي وڃڻ، ٽڪڙو ٽڪڙو پڇڻ، ڪنڙي ٿيڻ،
 پڇ پوڻ؛ ڏهر ٿيڻ، هيٺو ٿيڻ، پوڙهو هيٺو ٿيڻ (وڃڻ)،
 پڇ جهلڻ؛ قابو ڪرڻ، بنياڻ لڳڻ،
 پڇ ڊگهو هئڻ؛ وڏي پھچ هئڻ، گهڻي سڃاڻپ هئڻ،
 پڇ لاڙڻ؛ ناراض ٿيڻ، جوش ڍرو ٿيڻ،
 پڇ مروڙڻ؛ تنبيه ڪرڻ، هوشيار ڪرڻ،
 پڇ لٽڪائڻ؛ ذ. پڪو پوئلڳ، خوش مدٿيو،
 پڇا؛ ٿ. خبر نهڻ لاءِ پڇيل سوال، سوال جواب، سنڌ سماچار، ڏس
 پتي جي پروڙ، ڇاڇ- تفتيش (ڏوه جي)،
 پڇا ڳاڇا؛ ٿ. معلومات لاءِ سوال جواب، خبر چار، ڏس پتو، ڇاڇ جوڇ،
 پڇاڙڻ؛ م. پٺن تان ورائي سٽڻ، پوڻ اڇلائي ڪڍڻ، زور سان
 پٽ تي سٽڻ، چٽيون هٿ ڏک م لڇڻ،
 پڇاڙ هئڻ؛ لٽ پٽ هئڻ، شارو ڏيڻ،
 پڇاڙي؛ ٿ. پويون حصو- پڇڙي، چيڙو، چيه- ڏنگ، آخري حد،
 پڇائي- حتمو، پويون وقت (عمر جو)، آخرت، عاقبت، نتيجو

پڄڻو: ص. پڄا ڪندڙ- پڄندڙ، ذري ذري جي واقفيت مبوم ڪندڙ.
 پڄڻو نه منجهڻو: پڄڻ ڪن نه گهرايائيندڙ ڪڏهن به نه منجهندو.
 پڄو: ذ. پويون پڳو (بدن جو)، متعدد جوانديون حصو.
 پڄو تائڻ: هرهر ساڳي ڳالهه چوڻ.
 پڄو ٿيڻ: پوئتي موٽڻ- وري وڃڻ.
 پڄو پائي ڪرڻ: گهڻو هلائڻ، سخت ڪم وٺڻ.
 پڄوتي: ٺ. چڪي (بيماري).
 پڄوڙ: ٺ. پڄڙي- انتها- چيڙو، پويون حصو، پڄي (جاوور جي).
 پڄوڙ ڪي: ٺ. پڄي پويان هٿ پڌڻ جي حالت.
 پڄي: ٺ. ننڍڙو پڄ، مڇيءَ جو پڄ.
 پڄ: ذ. گڏهڙيءَ ۾ گڏهه سن جٽير سڌڙو ڪوڊو.
 پڄال: ٺ. سڌارو- مشڪ.
 پڄالي: ص. اجوري تي پخل سان پاتي پير بندڙ- بهشتي.
 پڄتائي: ٺ. پڪائي، مضبوطي- ڏاڍائي، خبرداري.
 پڄتگي: ٺ. (ف) پڪائي، مضبوطي.
 پڄتو: ص. (ف) پخت (پڪو- ڏاڍو- مضبوط، سخت، جڏاڏار- جهالو، سمجهو، اعتبار جو ڳو، پڪو (ارادي جو)، (ٺ. پختي).
 پخت ڪاري: ٺ. تجربو، مضبوطي- پڪائي.
 پخت مغز: ص. ڏاهو- هوشيار- تجربڪار.
 پختون: ذ. پٺن قوم- پٺن.
 پڌ: (ذ) سن) پير، درجو- رتبو، منزل، بيت جي هڪ سٺ جو اڌ، شعر جو هڪ ڪرڻ.
 پڌارت: ٺ. (سن) شيء- وٺ، عنصر.
 پڌارت وديا: ٺ. علم طبيعيات، سائنس.
 پڌر: (ذ) (ف) پيءُ- والد.
 پڌري: ص. پيءُ جي- ابني، موروثي.
 پڌم: (ذ) (سن) ڪنول- نيلوفر (گر)، پير جي تريءَ ۾ سڀاڳ جي نيڪ يا نشان، نراڙ جو گهٽج، سنگ جو هڪ قسم، گهٽ جو ارڙهون ڏاڪو.
 پڌمڻي: ٺ. (سن) ڪنول جي گل جهڙي نازڪ سهڻي عورت.
 پڌوي: ٺ. (سن) رتبو- درجو، شان.
 پڌيد: ص. (ف) ڪيو- ظاهر- آشڪار- پڌرو- چٽو.
 پڌارڻ: م. (سن) اچڻ- پير ڌڙڻ، تشريف فرم ٿيڻ، وڃڻ- آسهن.
 پڌر: ٺ. پڌرائي، چٽائي، (ذ) ظاهر- چٽو.

پڌر پوڻ: ظاهر ٿيڻ، مشهور ٿيڻ.
 پڌر چڙهيو: ص. بدن ۾ بيوقوف، پڳو.
 پڌر: ذ. اڳڻ- اڳيٽ- صحن.
 پڌر ڪرڻ: ميدان ڪرڻ- ڏي هي پوڻو ڪرڻ، رقم اڏائي ڇڏڻ.
 پڌرائي: ٺ. چٽائي، اچائي (فيصلي يا وهنوار جي)، مشهوري، اعلان.
 پڌرو: ٺ. چٽو- ظاهر، ڪيو، مشهور، چڙيو (پتي)- وهندڙ (پتي).
 پڌري پٽ: ٺ. ظاهر ظهور- ڪيو ڪلايو.
 پڌري: ٺ. سڱاوتي جي ڳالهه پڪي ٿيڻ تي مٿي ورهائڻ جي رسم.
 پڌ: ٺ. ڏاڍائي- ڦوٽو، ڏاڙ- پٽاڪ.
 پڌائڻ: م. وڪڻڻ- سار هڻ، خوش مد طور جاڻي تعريف ڪرڻ.
 پڌڪو: ذ. معزوري، هٿ.
 پڌڻ: م. پڻ واکڻ، مَرڪڻ، پٽاڪ هٿڻ، زور ڏيکارڻ.
 پڌڻو: ص. پاڻ پڌائيندڙ، پٽاڪ هٿندڙ، مَرڪندڙ، خوش آمد تي خوش ٿيندڙ.
 پڌي: ٺ. جيت جو هڪ قسم- مڪڙي، بندري عورت.
 پڌ: ذ. غير تادزمين- پوڻو، قتل شهر يا ڳوٺ واري زمين، ماڳ- جو، پڌ ڪري ويهڻ: مستقل طور رهڻ، ڌرتو ماري ويهڻ، ضد تان نه هٽڻ.
 پڌر پڌر: ڪشادو ميدان، پوڻو.
 پڌر عيڏن: اسم خاص، نوشهري فيروز ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 پڌ: ص. سست- نڪمو- ٿوٽي.
 پڌير: ص. (ف) اثر وٺندڙ- اثر وارو ٿيندڙ.
 پڌيرائي: ٺ. (ف) قبوليت، سرخروئي، عزت افزائي- آجين.
 پڌيرڻ: م. اثر ڪرڻ، دل کي وٺڻ، قبول ڪرڻ، منظور ڪرڻ.
 پڌيري: ٺ. دل کي وٺڻ يا اثر ڪرڻ واري حالت.
 پڌر: حرف جملو (سن) ليڪڻ- مگر، تڏهن به.
 پڌر: ٺ. ريت- رسم، هلي چلي- دستور.
 پڌر پاران: رسم پوري ڪرڻ.
 پڌر م: ذ. نموني سن، نڪ م- گنجي طرح، پنهنجي منهن.
 پڌر: (ذ) (سن) پري- ڏور، ڌاريو- ٻاهر يون- غير، (ف) گذري ويل- ڪڍيل (سال).
 پڌر گهاريو: ص. پڌرائي گهر ۾ رهندڙ، آوارو.
 پڌر: (ذ) (ف) ڪٽي- پڪ، ڪٽيڙائي (پڪيءَ جي).
 پڌر پائڻ: حيله هلائڻ، تڪڙو ڏوڙ پڻ کي وڌو سمجهڻ.

پَر سُونُ: نسبت ڪرڻ (وڃڻ جي).
 پَر ڪڍڻ: طاقت هراڻ، جوين مڇڻ، ظلم، زبردستي ڪرڻ.
 پَر ڪري وڃڻ: اڏامي وڃڻ-اڏرڻ.
 پَر: ذ (سن: پريه) پرين-پيارو.
 پَر: ص (ف) پيريل-تمڙ-لبريز.
 پَر آشوب: ص. فساد سن پيريل، شور و رو، سخت-ڪشڻ.
 پَر تڪلف: ڏاڍي بندوبست سن، وڏي ٺاهه جوڙڻ سن، من شان سان (دعوت کڏو).
 پَر خطر: ص. خطري وارو، خود تنو-پوتو.
 پَر زور: ص. زور سن، زور وارو.
 پَر فريب: ص. فريب سن پيريل، سڪتو، دغا باز، دوکيدز-نگ.
 پَر فضا: رونق و رو، سرسبز، وسيع (علائقو ميدن).
 پَر ملال: ص. رنج سن پيريل، غمگين.
 پَر نمر: ڏاڏيون (اڪيون)-پنل (اڪيون).
 پَر نور: ص. روشن-منور-چمڪندڙ.
 پَر، پَر: ذ (سن) شهر، ڪوٽ، ڳوٺ، وسڻ، آبادي.
 پَر ايت: ٺ (سن) پهچ-رستي، فائدو، حاصلات.
 پَر ايتي: ٺ (نگ) جانيده-جگير-ملڪيت.
 پَر اڪار: ذ (سن) ٻين سان پلائي، نيڪي، سخوت.
 پَر اٺ: ٺ، فجر-پرپٽ-بره.
 پَر اچڻ: ص (سن) اوائلي، ڳتو، قديم-ڪهنو.
 پَر اڏو: ص. پري وارو-ڏوراهون-پراڻيون.
 پَر اڏين: ص (سن) ٻئي تي پاڙيندڙ، ٻئي جي مدد جو محتاج، حڪم جو بندو، ويچارو.
 پَر اڙتيا: ٺ (سن) دعا، هندو ڌرم مڙنگي-پوڄا.
 پَر اڙ: ذ (سن) پروڙ، پريون پ سو، ٻي پَر (درياهه جي)، ("ورڙ" جو ضد).
 پَر اڙ: ذ. لاهرو ڪل سارين جو سڪرگه.
 پَر اسپيڪٽس: ذ (نگ) تعليمي يا واپاري اداري جي تعارف، ضابطن جي تفصيل وارو ڪتاب.
 پَر اڪرت: ٺ. عام مٿن جي بولي (جيڪا سنسڪرت جي گرامر مطابق هجي).
 پَر اڪرم: ذ (سن) طاقت-سگه-زور، ٻڄت، هندي، حوصلو.
 پَر اڳندو: ص (ف) چڙو چڙ-پڪڙيل، پريشن، گهپراڻ.
 پَر انهن، پَر اهن: ڏاڍي جو-ڏور انهن.

پَر اڻ: ذ (سن: پرين) سه-دم، پناهه حياتي، روح.
 پَر اڻ تياڳڻ: سه چڏڻ-مرڻ.
 پَر اڻ ڏاتا: ص. حياتي ڏيندڙ، خدا تعاليٰ.
 پَر اڻ: ص (سن) پَر تو-جهونو، اوائلي دور جو-قديم، (ذ) هندن جي ڌرم بابت رڙهن پوتر ڪتاب، سنڌو درياهه جو هڪ قديم وهڪرو.
 پَر اڻو: ذ. سهو رو، جسم-جن-ٺٽ، لاش-مڙه.
 پَر اڻي: ٺ. جهون تي-قدمت.
 پَر اڻو: ص (سن: پَر) قديم-ڪهنو، ڳتو، جهون، زيون، (ٺ. پَر اتي).
 پَر اڻو پاڻي: ص. جهونو گنگهار، زماني مڙاڻيل وينل، چلاڪ.
 پَر اهن: پهر ٺ-پَر ٺن.
 پَر اهر: ذ (نگ) ابتدائي درسي ڪتاب.
 پَر اهر: ص (نگ) ابتدائي-شروعاتي-مقدم.
 پَر اهر تعليم: ٺ. ابتدائي تعليم-پهرين درجي کان پنجين درجي تائين جي تعليم.
 پَر اڻ: م. حاصل ڪرڻ، وٺڻ (تعليم، سکيا)، سڪڻ (هنر)، هنر (ٺ. آزمودو).
 پَر اڻو، پَر ايو: ص. ٻني جو، غير جو، ڌاري جو، ڌاريو-ويرو، اجني (ٺ. پَر ائي).
 پَر اڻو ڪير ڪارڻ: ٻني کي نقص رسائڻ، ٻني جو ڪم خراب ڪرڻ.
 پَر اڻي ٻوڙ تي اڻو ٻڌڻ: ٻني جي آسري تي هن، پنهنجي همٿاندهن.
 پَر اڻي اوت مڇڻ: ٻني جي پَر اڻ ڦسي وڃڻ، ٻني جي ڪٽي جي سڙ پوڳڻ.
 پَر اڻي پچر ڪرڻ: ٻين جا عيب ثواب کولڻ-غيبت ڪرڻ.
 پَر اڻين: ذ. (نگ) نعم-انعامي رقم.
 پَر اڻين باند: ذ (نگ) مدد و روپ جو (حڪومت کان منظور ٿيل).
 پَر اڻيويت: ص (نگ) خانگي-ذاتي.
 پَر ايت: ذ (سن: سروت) حس-بهر (ص) خدمت وڌو، تمام گرو.
 پَر ايت: ص. هونير-ڏهو، دور-سڀن، ڪريگر-مهر، لائق.
 پَر ائي-اوچو.
 پَر باهرو: ڏاڍو هنر ني.
 پَر بلتا: ٺ. قوت-شڪتي-وڏي سگه.
 پَر بند: ذ (سن) ڳڻيو-تعمق.
 پَر ٻوڏي: ص. سڄا ڪندڙ، سکيا ڏيندڙ، ناصح.

پُرپ: ذ. (سن) چنب جي بدجن جو ڏينهن (چند جي پهرين). ٺين.
 چوڏهين ۽ ٻاويهن تاريخ). وڏو ڏينهن - ڏن. خوشيءَ جو ڏينهن.
 پُريات: ث. (سن) سج اڀرڻ کان اڳ وارو وقت - پرهڻي - وڏو صبح.
 پُرياتي: ث. هڪ رڳتيءَ جو نالو.
 پُرياءُ: ذ. (سن) طاقت - سگهه. تاثير. ذات. ريت - رسم. فطرت. آتساه.
 پُريائڻ: م. ريجهڻ. وندرائڻ. سرچائڻ. ٻار کي لالچ ڏيئي ماٺ ڪرائڻ.
 پُريرو: ذ. ٿورو پري.
 پُرين: م. پرچڻ - سرچڻ. راضي ٿيڻ. ماٺ ڪرڻ (ٻار جو).
 وندرجن (ٻار).
 پُريو: ذ. (سن) هندو عقيدي موجب ڌرتي تعاليٰ.
 پُريون: ث. پراڻيون منڪ - پرڏيهه.
 پُرت: ذ. (سن) تَه - پُڙو. ورق.
 پُرت: ث. (سن) پريت - پير. سڪ - اڪير.
 پُرت پائڻ: پير محبت جو رستو رکڻ - ياري ڳنڍڻ.
 پُرتاب: ذ. ٻرندڙ باهه. حرارت. ٺاهه. ٺوهه - تحمل. جنو. عظم - وڏائي.
 برتري. جرت - حاصلو. سخوت - عنايت.
 پُرتارڻ: م. ٻيڙ تال ڪرڻ. تخفيت ڪرڻ.
 پُرتڪ: م. کين ڳين - پڌرو - ظاهر.
 پُرتو، پُرتو: ذ. (ف) روشني. ڪرتو - شمع. تجلو. چمڪو.
 عڪس. اولترو. پڇو.
 پُرتو: ذ. تماشو. هٿانت. ڪرشمو.
 پُرتيت: ث. سمجهه - بصيرت. نظريو - واضح خيال. عقيدو. ويساه -
 پروسو. (ص) پروسِي جو ڳو. ث. بت ٿيل. مشهور.
 پُرتم: ص. (سن) ابتدائي - منڍ وار. تمام پراڻو - آڳاٽو. اصلي.
 عمدو. افضل.
 پُرتما: ث. (سن) پڪيڙ - ويڪر - وسعت.
 پُرتي: ث. (سن) پرتمي (پرتوي - ڌرتي.
 پُرتوي: ث. (سن) دنب - جگت. ڌرتي - يونءِ.
 پُرت: ذ. (سن) ڌوبي - گڻي.
 پُرتائڻ: م. هارڻ. اوتڻ. اٿلائڻ.
 پُرتڻ: م. پٽيٽ ٻڪريل ڌاتوءَ کي ٿانءِ يا قالب ۾ اوتڻ - پٽڻ. ٺاڻڻ.
 اٿلائڻ (ٿانءِ).
 پُرتي: ذ. ٻئي جي غير موجودگي ۾ غائب. غير حاضري ۽ ٻي.
 پُرتورو: ذ. سوني گهٽي چاڙهڻ جو گڙهي رنگ جو پُرتو.
 پُرجا: ث. (سن) نسل. قوم. عام خلق - رعيت.

پُرجه: ث. سمجهه - پروڙ - جن.
 پُرجهل: ص. سمجهو - ڏاهو - عاقل.
 پُرجهڻ: م. ڄاڻڻ - سمجهڻ. پروڙڻ. چڱيءَ طرح ذهن ۾ ويهائڻ.
 سر حقيقت کي سمجهڻ.
 پُرج: ذ. امتحان - آزمائش. ڪسوٽي. پڙج. ٿڌو.
 پُرجار: ذ. (سن) چوڌاري پکيڙ - ڦهلاءُ (نظريي جو). اشاعت.
 مشهوري. تبليغ.
 پُرجارڪ: م. تبليغ ڪندڙ - مبلغ.
 پُرجاري: م. پرجار ڪندڙ - پرجارڪ.
 پُرجائي: ث. فوتيءَ جي وارثن سان هٿ فتنه - عذر خواهي.
 پُرجائي ڏيڻ: عذر خواهي ڪرڻ.
 پُرجاءُ: ذ. صلح - نه. ميلاپ (رٿن جو).
 پُرجائڻ: م. سرچائڻ. پريائڻ. راضي ڪرڻ. ٺاهه ڪرائڻ. ماٺ
 ڪرائڻ (ٻار کي). ڌارن. بند ڪرڻ (دڪان).
 پُرجائو: ص. نه ڪرائيندڙ - پرجاءُ ڪرائيندڙ.
 پُرجڪ هئڻ: ٽيڪ هئڻ. جهيڙو مچائڻ. بزدلي ڏيکارڻ.
 پُرجم: ذ. (ف) جهندي جو ڪپڙو - بريق. جهندو.
 پُرجڻ: م. ٺهڻ (رسمي ڪانپوءِ) - سرچڻ. ريجهڻ. راضي ٿي نه ڪرڻ.
 پُرجو: ذ. (ف) پارچہ - ٽڪرو - پُرو. اخبار. هڪ ڏينهن جو
 خبرنامو. امتحان جو سوالنامو - پيپر.
 پُرجون، پُرجون: ذ. (سن) ريز کي وکر (اتو. دل. مرچ وغيره).
 پُرجه نويس: م. پرجو لکندڙ. چئي لکندڙ. خبرون لکندڙ.
 پُرجي: ث. ڪغذ جو لکيل ٽڪرو. چئي.
 پُرج: ث. فقير ڏانهن موڪلي ويندڙ کاڌي جي ٿلهي.
 پُرجاش: ث. (ف) جهيڙو. ڪينو - رنجش. اڻٻڌت.
 پُرد: ذ. ٿه. ورق. ٻرت - پوش.
 پُرد پڌرا ڪرڻ: عيب اڳهاڙڻ. راز ظاهر ڪرڻ.
 پُرداخت: ث. (ف) پٺت - پرورش. سار سنڀال.
 پُردار: م. قلمد - ايلجي - رپارو.
 پُرداز: م. (ف) پالنا ڪندڙ - سنڀاليندڙ.
 پُردگي: ث. (ف) پردي ۾ رهڻ واري حالت.
 پُردو: ذ. (ف) پردہ - بچاءُ لاءِ ڪپڙي جو ڍڪ. پوش. دريڊ دريڊ تي
 تنگيل ڪپڙو. ڪپڙي جي اوٽ. برقمو. نقاب. پرهيز (محرمون
 کن) - حجاب.
 پُردو وجهڻ: ڍڪ ڍڪڻ. عيب لڪائڻ. ٺٽي مٽي ڪرڻ.

برده نشين: ص. بردي م وٺس. بردي جي ببد (عورت).

بردي پوشي: بردي جي پبدي. لڪ. ٺٽي مٽي.

بردي مان ڪيڻ: ظاهر ڪرڻ. بدنم ڪرڻ. ڪلارو ڪرڻ.

بردي: ب. سهو ٻرڻو. سڀني ديور. نختن جي پٽ.

برديس: ذ (سن: پرديش) ذ رسو مڪ - پرديه. ڏوراهون ملڪ - ڏيسور.

برديسي: ص. برديهي. ڌربو - جنبي.

برڌ: ڌ. ٿه - ورق.

برڌ پڌرا ڪرڻ: رزڪون - گجيوڻ گڏيوڻ ظاهر ڪرڻ.

برڌان: ذ (سن) سربر ه - وڏو

برڌو: فع. سمجيو - ڇٽو.

برڌر: ص. جنهن جو ڏهڪ ٻري پندت ٿين هجي. پهلون - سورهي.

برڌڪا: ڌ (سن) ڌرمي رسم موجب ٿي جي جو ڌاري طو ف.

برڌيه: ڌ. برديس.

برڌيهي: ص. برديسي.

برڌر، برڌر: ڌ. تمام وڏو پڪي - پرمار. ارڙنگ.

برڌر: م. پوري مٽي (ڏسڻ) م زور سن وجهن (جيئن پورجي ويڃي). ڏور مٿس زور سن ڏسن (مهم).

برڌو: ذ (ف) ڪاغذ جو ٽڪرو - چئي. ٿورو حصو - ڌرو. مٿين جو ڪوبه جزو.

برڌا ڪرڻ: ڌاڌا ڪرڻ - ٺڪر ڪرڻ.

برس: ذ (انگ) پٿون. زناتو ٿيل هو.

برس: ڌ. برش.

برساد، برشاد: ذ (سن) هندن ڌرمي ڏينهن تي تيار ڪرايل خاص قسم جو ڪڏو (جيڪو مندرم ڪٽڻ ڪن پوءِ ورهائجي).

برساد ٻروسن: ڪاڌو ٿانئون م وڌائڻ.

برسادي: هڪ قسم جو سُر هو گه.

بر سارڻ: م. پڪيڙڻ - وڇڻ. چڪي وڌو ڪرڻ. ڪٽي ويڪرو ڪرڻ (ڌاتو).

برسان: ص (ف) پڇندڙ - خبر وٺندڙ.

برسان حال: ڌڪ سڪ جي خبر ٺهندڙ. همدر.

برستار: ص (ف) پوڄيندڙ. عتق.

برستان: ذ (ف) پرين جو ستو. سڀني عورتن جو ميڙ. سڀني نڦارو.

برستش: ڌ (ف) پوڄا. عبادت. اطاعت. محبت.

برسيد: ص (سن) مشهور - ناميارو.

پرسش: ڌ (ف) پڇ. جواب طلي. خبرگيري.

پرسن: ص (سن) خوش - راضي. تندرست.

پرسنگ: ص (سن) پٽي سن ميلاب جو اثر. دوستيءَ جو اثر.

پرسو: ڌ. غدار خواهي.

پرش: ڌ (سن) آدمي - ماڻهو.

پرشو ٿم: ڌ (سن) وڏي شخصيت. وشنوءَ جو هڪ نالو. سڀني سال مروڏ ٿي وينهو.

پرڪ: ب. مام ٿوڙي شي.

پرڪ: ڌ. چوپٽي مال کي ٿيڪ جو مرض.

پرڪار: ڌ (ف) پرڪر (گهيرو ڪيڻ لاءِ هڪ اوزار - پٺڪر).

پرڪار: ڌ (سن) ڪم. افعال. لڄڻ - عادتون. خراب عادتون.

پرڪاش: ڌ (سن) ظاهر - ڪيو. مشهور. روشني - تجلو. ڪرمت. معجزو.

پرڪال: ڌ (ف) جنگ. ٿنڊو.

پرڪنو: ڌ. ڇٽو - چٽو.

پرڪ، پرڪ: ڌ. چڇ - چڪس. آزمائش. اصليت جي جاچ. ڪري ڪوئي جي تميز. معيار - ڪسوٽي.

پرڪ پرور: سڃاڻ - سڃاه.

پرڪ: ڌ. برش.

پرڪا: ڌ. پرڪ - آزمائش.

پرڪارت: ڌ. مقيم - مول متو. غرض. نصب العين.

پرڪر: ڌ. ويڃي پير جي ڳولا. وڙ. تلاش. پرگهور.

پرڪند: ڌ (سن) ڌاريو ملڪ. پراڻيون ملڪ.

پرڪڻ: م. چڪيءَ طرح سن ڇڻ - چڪ سن. ڪري ڪوئي جي پرڪ ڪرڻ. فرق ٺهڻ (اصل نقل م). سڃاڻڻ. پروڙڻ. آزمائڻ.

پرڪيات: ڌ. ڇڻندڙ - چڪ سينڌڙ. امتحان وٺندڙ.

پرڪو: ڌ (ف) پرڪند (مڪ جو هڪ پڳو - صوبو - علائقو.

پرڪڻا پٺائڻ: درٻار ڪرڻ. هلاڪ ڪرڻ - پريشان ڪرڻ.

پرڪهت: ڌ (سن) ظاهر - چٽو - ڌرو. مشهور.

پرگهر: پراڻي گهر - پٽي ڪنهن جي گهر.

پرگهور: ڌ. پٽي جي سار سٺيل. ب. پوروش. خبرگيري. ٽهل ٽڪور.

پرلاءِ: ڌ. بري جو ڳاڻ: (جيڪو ڏيڻو ٻڌجي سمجهه ٺاهجي). هستي ڳاڻ. جهيٽو آواز. گهٽن ماڻهن جي ڳالهائڻ جي گوڻ.

پرڏو - پرڏا.

پرلوڪ: ڌ (سن) سڄو جهان. موت ڪرڻ واري جهان.

پرلوڪ ٻڌارن: وفات ڪرڻ.	پرسن: م. سپرد ڪرڻ - پنهنجو پاڻ ڪنهن کي حوالي ڪرڻ.
پرلڻه: پرلي: ٿ (سن) دٻ جو موٽي اصوڪي حالت م اچڻ. قيامت.	پرتو: ڏ. شدي - وهڻ.
پرمر: ص (سن) اعني - اتم. برتر. مڪمل. بيحد. ول - پهريون.	پرو: ڏ. ڏس پتو. هجڻ. قطار. لانڍ. اڏامندڙ پڪين جي قطار. ول.
پرمر پڌ: ڏ. اتم درجو. عي منزل.	(پڪين جو).
پرمر گت: ٿ. ڏ. نمي خوشي - ڏائي سڪ.	پرو بدن: لانڍ ڪري بيهن.
پرمر گيان: ڏ. علم معرفت.	پرو باند: ڏ. منڍ ڇيڙو. ڏس پتو.
پرمر تما: ڏ (سن) سپڪن ول اعني هستي. يشور.	پروار: ص. پترو - ظاهر.
پرمرار: اسم خاص. سوڍن ر چوٽن جي هڪ ذات جو نالو - پرمر نڪر.	پرواز: ڏ (ف) اڏامڻ جي حالت - اڏ م.
پرمرار: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم (جيڪو ٻين پڪين کان شڪار ڪسي کڻي). (ص) ڦوروم نهو. پرايو مل هڙپ ڪندڙ. ٻئي جو کٽيو ڪٽيندڙ.	پرواز ڪرڻ: اڏامڻ. ڊوڙن (خيال). نڪري وڃڻ (ساه).
پرمرانند: ڏ. وڏو سڪ - ڪ مل فرحت. م نهو ڇو نالو (هندن م).	پروان: ص. مڃڻ جو گو - قبل قبول. وٽندڙ. نيڪ - پورو.
پرمران: ڏ. عنصر - اتم - ڌڙو.	پروانو: ڏ (ف) پروان لکين اجازت نامو. منظوريءَ جي سندا هٿ.
پرمرات: ص. ٻئي جي صلاح - پراڻي مٽ. بيوقوفي - ناداني.	جوليسن: اڏامندڙ جيت جو هڪ قسم - پتنگ. (مجازاً). عشق.
پرمرتريو: ص. پراڻي مٽ تي هندنڙ. بيوقوف.	پروان: ص. سڄو - قبول پيل - بحال.
پرمرت: ٿ (انگ) اجازت نامو - پروانو.	پرواه: ٿ (ف) خواهش. گهرج. غرض - ڪن. لحاظ. فڪر - ڳڻي.
پرمرل: ڏ. هڪ قسم جو وڻءِ ول.	پرواه نه ڪرڻ: ڪوبه فڪر نه ڪرڻ. ڪن نه ڪيڻ.
پرمرل: ص. رلئو ملئو - خوش خلق. صاف - پاڪ.	پرويشتر: ڏ (انگ) ڪم ڪندڙ شخص. آزمائشي عارضي ملازم.
پرمرشور: ڏ (سن) وشنو او تر جو هڪ صفاتي نالو.	پرو تڄڻ: ڏکو تڄڻ. اداس ٿيڻ. منهن لهڻ.
پرمريل: ڏ. جنسي بيماريءَ جو هڪ قسم.	پروانو: ڏ. پهوان - بهادر. سورهيه.
پررن: ڏ (سن) وعدو - نجه - وڃڻ.	پروپرائيتر: ڏ (انگ) ملڪ (دڪن وغيره جو).
پررنار چڙهن: بدن تي مس وڌڻ - مٿرو ٿيڻ.	پروپڳندا: ٿ (انگ) پرچار - مشهوري.
پررنار: ڏ (سن) برتر م عزت سان جهڪي ڪير سلام - نمسڪار.	پروپوزل: ڏ (انگ) رٿ - نهراء - تجويز.
پررنتر: ڏ (انگ) ڇپيندڙ. ڇپڻ ورو ورا.	پروجن: ڏ. مراد - مقصد. و سطو - تعلق.
پررننگ پرس: ڏ (انگ) ڇپڻو.	پروجهڻ: م. پروڙڻ.
پررنڊو: ڏ (ف) پرندو. پڪي.	پروڊيوسر: ڏ (انگ) پيشڪار. ٽي وي. ريڊيو تي پروگرام ترتيب ڏيندڙ پيش ڪندڙ.
پررنسپال: ڏ (انگ) ڪنيسج جو وڏو استاد. اعليٰ تعليمي درسگاه جو مستظم.	پروڙ: ص (ص) پرورش ڪندڙ - پليندڙ. پلتهار.
پررنن: م. حوالي ڪرڻ. سونپڻ.	پروڙگار: ص (ف) پلتهار. ڌڻي تعاليٰ.
پررن: م. بڄڻ. ٺڄڻ. ٽڄڻ. جيئڻ. اڏائين (قور وڃڻ).	پروڙده: ص (ف) پليل - نپير.
پررن: ڏ. ٽي پ نڇ چئن لاءِ لوهي چاٽي - پروڻ.	پروڙش: ٿ (ف) پلڪ. تربيت.
پررن: ڏ. هلڻ. چڙڻ.	پروڙي: ص. نوازش - عنيت. پالنا.
پررنائن: م. شدي ڪرائڻ.	پروڙتا: ٿ (سن) وهنوار - مشغولي.
پررنجن: م. شدي ڪرڻ - وهائڻ.	پروڙتي: ص. سپاء. لاڙو - رغبت.
	پروڙ: ٿ. پرجه. پرڪ. جان. سمجه.
	پروڙن: م. پرجهڻ. پرڪڻ. سمجهڻ. چئن.
	پروس: پراني وس - ٻين جي وس.

پروسن: م. وڌائن (ماني). ورچن (تالھين ۾ کاڌو).	پردو (ڌاري کان).
پروف: ذ (انگ) ثابتي. چپائي ۽ لاء ڪمپوزٽيل مواد جو بهريون رف چاپو.	پرهيزگار: ص. پراين کان بچيل. متقي. زاهد.
پروف ريلبر: ذ (انگ) پروف پڙهندڙ-رف چابي جون غلطيون ڏسندڙ.	پرهيزگاري: ث. ڪري-رڪ. تقوي.
پروفيسر: ذ (انگ) ڪاليج جو استاد. اعليٰ تعليمي اداري جو استاد.	پري: ظ. ڏور-ڏور. وڌيڪو. پراڻو. جدا-الڳ.
ڪنهن به مضمون جو مهراستاد.	پري: ث (ف) هڪ خيالي عورت (جنهن کي ٻانهن تي پڙئين. تمام حسين ۽ عمر طرح لوڪ ڪهاڻين ۾ نيڪي ۽ جو ڪردار)-
پروڪو: ص. گذريل سال وارو-پروارو.	پسر: تمام سهڻي عورت.
پروگرام: ذ (انگ) ڪنهن ڪم لاءِ وقت جي مقرر. ڪمن جي رٿا جو سلسلو ۽ ترتيب.	پري پيڪر: ث. پري ۽ جهڙي صورت.
پروڻ: ص. حرفتي-چلاڪ.	پري وڻ: ص. پري ۽ جهڙو. نهايت حسين.
پروڻي: ث. ڪنهن به شيءِ بابت لفظن ۾ لڪل اهڃاڻ. گنجي ڳالهه. گجهارت.	پري: ث (ف) پور (نسل-پيڙهي. اولاد. سن) شهر. ڳوٺ.
پروڻي پيڄن: مطلب سهي ڪرڻ. منجهيل ڳالهه کي سلجھائڻ.	پري پڌرو ٿيڻ: اولاد ٿيڻ-نسل جاري رهڻ.
پروموشن: ذ (انگ) ترقي. اضافو-وڌارو.	پريا: ذ. آڇاوار.
پرون. پرون: ذ. اهڃاڻ ۽ آثار. ان محسوس طريقي سان اڳواٽ احساس (پرون يا پرون پيا اٿس).	پريا پڌرا ٿيڻ: عيب ثواب ظاهر ٿيڻ.
پرون: ذ. پرن.	پريا ڏوٽ: پيري ۽ جواني ۽ وارو ڪم ڏيکارڻ.
پرون ٿي وڃڻ: ڳري ٽنگ ٽنگ ٿي وڃڻ. سخت زخمي ٿيڻ.	پريادو: ص. چٽو-سمجھو.
پروڻي: ث. لوهازڪي ڪم جو هڪ اوزار-سل ڪڍڻ جو ٺٽ.	پريالوءِ: اسم خاص. خير پور ضلعي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو (جتي سنڌ جي هڪ وڏي عالم مخدوم محمد اسماعيل جو مقبرو آهي).
پروھت: ذ (سن) ڌرمي رسمن لاءِ مقرر پٺو-خانداني برھمن.	پريان: ذ. پھ-ار دو. نشان-اهڃاڻ.
پرويز: ص. سپڳو. سوڀارو. قيمتي.	پريانو: ذ. پيار-قرب. عشق. دوستي. گڏ جاتي. پريت وار.
پرويش: ث. رسم رواج. هلي چلي.	پريائڻ: م. پوڙهو ٿيڻ. وارا چاڻيڻ-اڇاپوڻ.
پرويشي: ث. پوٺواري-سڀيال ڀلائي-مهرباني.	پرياءُ: ذ. پرين. پ-چو-پرتو. پرڪار.
پروين: ث (ف) ڪٽيون (نڪت)-ثرب.	پريت: ث (سن) پيار-نينهن. سڪ. قرب.
پره. پره: ث. آس جو سنھائي ۽ وارو وقت-صبح جي اڃاڻ. وڏو صبح-ڏکي.	پريتم: ص. نهايت پيارو. پرين.
پره پياڪ: ص. آسودو-خوشحال. عياش. صبح سوڻي نشو وڻڻ جو هيراک.	پريتنو: ذ. پرين ۽ جونا تو. پيار. عشق.
پره ڦٽي: ث. وڏو صبح. فجر-ڏکي. پريات.	پريٽ: ذ. ڌوڀي-ڪٽي.
پره: ذ (سن) پُرش) مائهو ۽ جي قد جيتري ماپ. پيون کان وٺي مائوه ۽ جي قد کان مٿي. جنهن جي اوچائي تي هٿ پهچي (ڪوه جي ماپ يا پائيءَ جي اونھائي ماپڻ جو معيار).	پريجو: ص. ڌاريو-پرديسي-اجنبي.
پرهڻ: م. بهرن-اوڏڻ. (ذ) پوشاڪ-وڳو.	پريد: ث (انگ) فوجي سڪ-قواعد.
پرهياز: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جون نو.	پريزبئنٽ: ذ (انگ) صدر. مکيه اڳواڻ. ملڪ جو آئيني سربراھ.
پرهيز: ث (ف) منع ڪيل شيءِ يا عمل کن پاسو. ڪري-رڪ.	پريزبئنٽ هائوس: ذ. صدارتي محل-ايوان صدر.
	پريس: ث. (انگ) ڇاپڻو. زور-دٻ.
	پريشان. پريشان: ص (ف) پڪڙيل-چڙو چڙ-ٽريل پڪڙيل. بي ترتيب. حيران. گھبرايل. واٽرو.
	پريشان حال: ص. مصيبت جو ماريو. منس-محتاج.
	پريشاني: ث (ف) گتتي. مونغه. گھبراھت. حيراني. آزار-مصيبت.
	پريڪٽس: ث (انگ) مشق. مهارت (ڪنهن ڪم ۾).

پريڪٽيڪل: (ڏانگ) عملي تجربي وارو امتحان.
 پريم: (ڏسن) پير-پریت-محبت. سڪ. حُب. چاهه.
 پريم ڀڳت: ص. محبت جو پوڄاري. عاشق.
 پريمي: ص. محبتي. عاشق. دوست.
 پرين: ص. (سن: پريه) پيارو. محبوب. معشوق. محبت وارو. دل گهريو.
 پرين: ظ. پري واري-پر تي واري-پرائين.
 پرين پير: ث. هن پر-درياءُ جي ٻئي ڪناري.
 پريندي: ظ. پرين ٿي-ڌريان ٿي-شروع ڪن ٿي.
 پرينهن: ڏ. سياڻي کان پوءِ وارو ڏينهن.
 پريو: ڏ. اڇو وار (عموماً جمع ۾ ڪم ايندڙ "پريا"). (ص) اڇن وارن وارو-پوڙهو.
 پريو مڙس: ڏ. وڏي عمر وارو ماڻهو. بزرگ. چڱو مڙس (راڄ جو).
 پريوش: ص. پريءَ جهڙو-حسن.
 پريوگ: (ڏسن) ميلاپ. علم نحو موجب فعل جي لاڳاپيل صورت (پريوگ جاتي قسم: ڪرتري، ڪرم تي پياوي).
 پريون: ظ. پري وارو-ڏور. پريو-ٿورو پري.
 پريون پار: درياءُ جو ٻيو ڪنارو.
 پڙ: ڏ. مزار يا قبر تي چاڙهڻ لاءِ چدر يا ڪپڙو.
 پڙ باسن: مراد پوري ٿيڻ تي مزار تي پڙ چاڙهڻ جي نيت ڪرڻ.
 پڙ: ث. وس-زور. قبضو. حاصلات. جوابداري. ويساه.
 پڙ پون: حاصل ٿيڻ-هٿ اچڻ-پيش پون.
 پڙ ڪشڻ: ڏموڪڻ-بارڪشڻ.
 پڙ: ڏ. گولائيءَ ۾ زمين ٽڪر (ملاڪڙي، نماشي يا راندين لاءِ).
 ڪڪڙن جي ويڙهه لاءِ دائرو. ڏر. هولي يا گهاتي ۾ وهندڙ وهڻ جي ڦرن وارو گول. ول ڳهن واري گهڙيل زمين. چنڊ جو پڙ. ميدان. لڙائيءَ جو ميدان. عاشورن ۾ ماتم وارو هنڌ ۽ ماتمي جنوس. جوهر ڏانگڻ واري پڙي.
 پڙ بدن، هنڻ: گهيرجن، روشنيءَ جو گول چڪر سن گهيرجن.
 پڙ پالهر ڪرڻ: ميدان صاف ڪرڻ. سچ ڪرڻ.
 پڙ پائڻ: ٽڪڙو ٽڪڙو گول ڦرن.
 پڙ پڌرو ڪرڻ: اصل ڳالهه ظاهر ڪرڻ. راز کولڻ.
 پڙ ڪڍي بيهڻ: صفائڪار ڪرڻ. نابري وارن.
 پڙ گهڙڻ: زمين کي سندرسي سڌو ڪرڻ.
 پڙيت: پڌر. ميدان. کيس ايوان.
 پڙهنڻ: چنڊ جو دائرو ٻڌڻ.

پڙ: ڏ. ٿم. رليءَ جو مٿيون هيٺيون ته. مانيءَ جو ٿم. چنڊ جو مٿيون پڙ. س. هميءَ جو هڪ پ سو. ڏڪ (ٿانءُ يا پيتيءَ جو).
 پڙا: ڏ. پڙلاءُ (آواز جو).
 پڙائي: ث. هولي جي پڙنهن ۾ ڪتب ايندڙ چهن ڪاٺين مان ڪتب هڪ ڪاٺي.
 پڙاڏو: ڏ. ڪنهن آواز. سڏ يا ڳالههءَ جي ساڳيءَ صورت ۾ گوڻجدار موت. پڙلاءُ-گوڻج.
 پڙاڏو پٽ ڪرڻ: اصلوڪي آواز تي آڻي بيهارڻ. ٻيائي ڪرڻ.
 پڙاڏو پون: ٺل هلڻ. مشهور ٿيڻ.
 پڙائو: ڏ. پڙلاءُ. پڙاڏو. غوغاءُ.
 پڙائي: ص. پڙ جو سنڀاليندڙ. (اسم خاص) اٺن عشري خواجن جو هڪ فرقو، جن آغا خان کان بغاوت ڪئي-پڙائي خواجه.
 پڙبات: ث. ٻٽاڪ-ڊاڙ-ٻٽڙ.
 پڙباتي: ص. ڊاڙي-ٻٽڙي.
 پڙ بي بدن: ڪوڙو دٻاءُ رکڻ-هاها ڪرڻ.
 پڙتال، پڙتال: ث. پوک جي دان بندي-نمبر شماري. گهمي ڦري ڪيل چڪاس.
 پڙتو: ڏ. تلوار باريءَ جو هڪ هنر-پلٽو.
 پڙپڻ: م. حاصل ٿيڻ-پلٽ پوڻ.
 پڙپوٽو: ڏ. پوٽي جو پٽ.
 پڙجڻ: بدن مٿين. گلائين (خندان جي).
 پڙجج: ث. شاديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ ڪنواريت لڻيون کڻي ڳوٺ جي ٻاهران اچي گهوٽي ٿيڻ کي سامهون ٿيڻ ۽ رسم طور وڙهڻ لاءِ هو ڪارين، جن توڙهن ٿ).
 پڙجج: ڏ. ٿڌو. لوهي چادر.
 پڙڏ: ڏ. ٿم-پڙ.
 پڙڏ پڌرا ڪرڻ: عيب شواب ظاهر ڪرڻ.
 پڙڏو: ڏ. پڙڏو.
 پڙڏي مان ڪيڻ: گلارو ڪرڻ-خوار ڪرڻ.
 پڙڏي: ث. هڪ سِر جي اوساريءَ واري پٽ. ڪاٺ جي تخت واري اوٽ.
 پڙ ڏاڏو: ڏ. ڏاڏي جو ٻيءَ.
 پڙ ڏوهڻو: ڏ. ڏوهتي جو پٽ.
 پڙڏڪ: ث. چرڪ-ٽپ-پڙڪو-جهٽڪو.
 پڙڪو، پڙڪو: ڏ. ٺل-گوڙ. ڪڙڪو. پڙلاءُ. آواز.
 پڙلاءُ: ڏ. گوڻج. پڙاڏو. غوغاءُ.

ورتل آزمونگار.

پڙي: ٿ. اڀريءَ ننڍڙي ستن. ننڍڙو پڙو.

پڙي ڦاڙائڻ: بي آبروئي ڪرائڻ. عزت لهرائڻ.

پڙي: ٿ. مارڪيٽ يا بازار ۾ پٽ تي شيون وڪڻڻ واري پاٿاري.

گهورڙي جي بينڪ وارو مقرر هنڌ. مقرر پاٿاري.

پڙيءَ تي چٽ ڪرڻ: اُتي جو اُتي ختم ڪرڻ - ٿڌي تي چٽ ڪرڻ.

پڙي: ٿ. ننڍڙو پڙو (وڪرڻ جو). دوا - سڻي.

پڙي ڏيڻ: زهر جي پڙي ڏيڻ (مارڻ لاءِ).

پڙيڪو: ڏ. ننڍڙو پڙو، جنهن ۾ ڪي شيون ويڙهيل هجن - پڙي.

پس: ڏ. تازي وڍ مل ڊگي، مينهن، ٻڪريءَ جو ويامن بعد پهريئن ڏينهن جو ڪير.

پس ٿيڻ: رڌجي ڳري وڃڻ (کاڌو).

پسار: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ جڙيون ٻوٽيون (ٻن، گل وغيره).

سِر - گهوڙو. ڇهل ڦڦڙي. هوا خوري.

پسار ڪرڻ: سامان پڪيڙي ويهڻ. سڀ ڪجهه ظاهر ڪري رکڻ.

پسار ڪرڻ: گهمڻ. خطر آهستي آهستي هلڻ - ڇهل ڦڦڙي ڪرڻ.

پسارڻ: م. پڪيڙڻ - کنڊيڻ. اُڀار ڪرڻ. تنگن ڊگهيون ڪرڻ.

پسارو: ڏ. ڏيڪاءُ - نظارو.

پسارو ڪرڻ: مشهور ٿيڻ - نالو ڪيڻ.

پساري: ص. پسر ڪو وڪرو ڪندڙ (ڊڪاندار).

پساتو: ڏ. رڪاوٽ. دير.

پساوڙو: ڏ. پسار ڪي وڪرومان نهيل جلاب.

پساه: ڏ. ساه - دم. ساه وارو حس. چانورن رڌڻ جو هڪ طريقو - پساه.

پساه کڻڻ: ساه کڻڻ - ٻڳڻ.

پسائڻ: م. ڏيکارڻ. نظارو ڪرائڻ.

پست: ص (ف) هيٺ. جهڪيل - نميل. ڪريل - نيچ. خسي.

پست خيالي: ٿ. ڪميٽي - نيچ خيال. ڪمڙيءَ جو احساس.

پست فطرت: ڪريل ذهينت وارو - رذيل - ڪميٽو.

پست ڦڏ: ص. ننڍي قد وارو - بندرو.

پست همت: ص. بزدل - ڊڄتو - گيدي.

پست: ٿ (ف) پست (هڪ قسم جو ٻوٽو) جنهن جو بچ ڪس

ڪس ڏوڏيءَ جو رس آفيم ٿئي - گل لال جو ٻوٽو.

پستا: ڏ (ف) مشهور سڪل ميوو.

پستائي: ص. پست من نهيل (حنو، مٺي). پست جي رنگ جهڙو

پڙ نانو: ڏ. ناني جو پيءُ.

پڙڻ: م. برابر ٿيڻ - مٿي ٿيڻ. هڪجيترو ٿيڻ (وزن ۾). پورو ٿيڻ

(واعدو). وهنوار ٿيڻ (ڏيئي لپي). حاصل ٿيڻ - پڙ پوڻ.

پڙڻ جهڙڻ: لٽ پٽ ٿيڻ - آڃا پاڃا ٿيڻ.

پڙڻ: م. ٻڃڻ. اُٻڙڻ - غالب پوڻ. تڪميل ڪي رسڻ.

پڙي نه سگهڻ: مقابلو نه ڪري سگهڻ - ٻڃي نه سگهڻ.

پڙو: ڏ. چيلهه کان وٺي پيرن تائين ڍڪڻ جو خاص زونو لباس (لسو يا

چُريل، سمات عورتون ۽ جوڳياتيون سلوار مٿان اوڍين، ٿر ۾

زالون ستن بدران پڙو پائين. ڪڇ ۾ زالون ڳڙهو پڙو پائين) -

پيشڪير.

پڙو پڪيڙڻ: ويهي رهڻ. تعلق وڌائڻ. گهڻن ڪمن ۾ هٿ وجهڻ.

پڙو: ڏ. شاديءَ ۾ گهوڙيٽ طرفان ڪنوار لاءِ ونواه جو

سامان - ڏاڄو.

پڙو: ڏ. وڏي پڙي. ڪاغذ ۾ ويڙهيل وڪرڻ جو پڙو (خاص ڪري

مٺي سَراڻ وغيره جو). پيڙيءَ جي پن جو ڳڻو. ڪمند، پاڇي

يا تمام گهڻو پوک ۽ فصل.

پڙو ڪيڻ: پنجن مهيني اوھ ڪيڻ (چوپڻي جانور جو).

پڙوال: ڏ. اکين جي پلڪن اندر ڇاول وار (اکين جي هڪ بيماري).

پڙوس: ڏ (ه) پاڙو - محلو.

پڙويلو: ڏ. ٻرندو. ڏيڍي. اولو.

پڙهاڏو: ڏ. ناريا هڙلي جي ڪڏ - ڪوهاڏو.

پڙهائڻ: م. تعليم ڏيڻ. سبق ڏيڻ. ورغلائڻ. ڌارن.

پڙهائي: ٿ. تعليم - سکيا.

پڙهڻ: م. تعليم وٺڻ. مطالعو ڪرڻ.

پڙهڻ پروڙڻ: پرائڻ - سڪڻ.

پڙهڻ ڳڙهڻ: پڙهي قابل ٿيڻ. سڳي تيار ٿيڻ. تعليم سان گڏ تربيت به

حاصل ڪرڻ.

پڙهڻي: ٿ. پڙهڻ جو طريقو يا ڍنگ. دور - پيرو.

پڙهو: ڏ. ڪنهن حڪم، هدايت يا واقعي بابت دهل وڇائي ڪيل

اعلان - ڍنڍورو - منادي.

پڙهو ڏيڻ: ڍنڍورو ڏيڻ. وڏي واڪي سڀني کي ٻڌائڻ. ڳالھ

مشهور ڪرڻ.

پڙهيا: ڏ. اهي شيون جن تي توت ڦيٽ يا ڪا ڪيل هجن (ڌڳ، ڦڙ وغيره).

پڙهيا وجهڻ: ڪامن ڪرڻ. توتن ڦيٽن وارين شيون ڪرائڻ يا پيرڻ.

پڙهيل ڳڙهيل: ص. پڙهي پختو ٿيل. تعليم سان گڏ تربيت

هڪوسو (رنگ).

پستان: ذ (ف) ٻو-آره.

پُستڪ: ذ (سن) ڪتاب. ٻوٽي.

پُستنگ: ذ. گهوڙي جو هڪ سنج.

پستو: ص. بندرو.

پستو ڪٽو: ذ. ننڍي قد وارو وڻندڙ ڪٽو.

پستول: ذ (نگ) تمنچو-تپاچو.

پستي: ث. هيٺاهين. ڪريل درجو-تنزل. رذالت.

پستي: ث (ف: پشت) ڪچي پٽ جي پاڙ کي گاري وغيره جي ٽيڪ. گهوڙي يا گڏه جي اٿ.

پستيون هٿن: لتون هٿن. مستي ڪرڻ. اردا يون ڪرڻ.

پسپا: ص (ف) ٻويان پير. ٻوٽي (هٿن). پاڇ ڪاڌل (مقابلي يا لڙائي ۾).

پسپائي: ث. پاڇ-شڪست.

پس پيش: ظ (ف) اڳي پوءِ-آخر ڪار-نيٺ.

پسر: ذ (ف) پٽ-فرزند.

پسرائڻ: م. پڪيرڻ-ڦهلائڻ (پاٽي). پگهارڻ. چيڙائڻ-ريس ڏيارڻ.

پسرجي وڃڻ: چڙي وڃڻ-ٿورو ناراض ٿي وڃڻ.

پسرن: م. پڪڙڻ (پاٽي). ڦهلجڻ. پاٽي جو ڪنهن جسم ۾ سرائت ڪرڻ (جيئن مسجتي ۾ مس، وٽ ۾ تيل، ڪپڙي ۾ پاٽي). وگهڻ (ڏاتو). پوسرڻ (ڦٽ ڦڙي). ڪرڻ (زخم). ڪاوڙجڻ. وهلور وڃڻ.

پسرو: ص. پسرنڌڙ. جلد ڪاوڙ ڇنڊڙ. خارڪا ٿيندڙ-حاسد.

پسگردائي: ث (ف) چوڌاري-آسپس. ويجهي چڪ-ٽر.

پسمانده: ص (ف) ٻوٽي رهيل. ٻويان (اولاد، ماٿ) باقي رهيل. پٺتي پيل-غريب.

پسند، پسندي: ث (ف) چاهت-وٽ. چوند-ڏوڻ. مرضي-خواهش. رضامندي. (ص) وٽيل-چونڊيل.

پسندیده: ص (ف) وٽيل-چونڊيل. قبول پيل. وٽن جوڳو. مرضي مطابق.

پسن: ذ. اهيان-نشان يون. شگون-آثار.

پسن پون: اهيان لڳڻ. اڳواٽ نشان يون محسوس ٿيڻ.

پسن: م. ڏسڻ. نهارڻ-جاچڻ. ديدار ڪرڻ.

پسن: م. پيچڻ (پاٽي ۾). پاٽي پون سان آلو ٿيڻ، آلود ٿيڻ (گناهن ۾).

پستا: پسن کان-ڏسڻ سان.

پسور: ث. وچتي سَنبت-سڌ.

پسوري: ث (ف: پڙي) خصلت. نسلي آڏ-موروثي اثر. عدت.

پسوري پڌري ڪرڻ: اصليت ظاهر ڪرڻ. عيب اگهاڙا ڪرڻ.

پسون: ذ. تمام ننڍڙو ساھوارو. ننڍڙو جانور.

پسوئجڻ: ٿڌڻ ۾ ڪيراچڻ-سڳوئجڻ. ڪروندڙ وٽين.

پسي: ث. ڪنجهو (ڏاتو). ڪنجهي جو ٿانءُ (تراکڙي ننڍي وٽي).

پسي: ڪرڙ جا ڳاڙها گل (ڌٿ طور ڏي ڪائجن).

پسين: ص. ٻويون-آخري. جهونو.

پسينو: ذ (ف: پسند) پگهر.

پشت: ث (ف) پٺ. پٺي. نسل-پيڙهي. ٽيڪ-حمایت.

پشت پناه: ص. مددگار-پرجهلو. حمایتي.

پشتان پشت: نسل در نسل. قديم زماني کان. هميشه کان.

پشتاره: ذ. پٺن تي ڪنيل بار-پنارڪ. هڙ-پري.

پشتو، پشتو: ث. پٺان تي يا پختون جي ٻولي.

پشتي: ص. موروثي-خانداني.

پشتيون: ص. پٺي پرائي ڪندڙ-حمایتي.

پشپ: ذ (سن) گل-ڦل.

پشم: ث (ف) اُن (ڌوئل ۾ صاف). ريشم-پٽ.

پشمينو: ذ (ف) پشم يا اُن مان ٺهيل ڪپڙو.

پشنڪ: ذ. راز کي ڪم جو هڪ اوزار (پٽ ۾ سوراخ ڪرڻ لاءِ).

پشواز، پيشواز: ذ (ف) ناچ ۾ پائڻ لاءِ خاص قسم جو جامو.

پشوري: ذ. ڪڪڙ جو هڪ نسل (رنگ پيلو، قد ننڍو، ڪڙهور، وڏيون ويڙهه ۾ پڪو).

پشي: ث. ٻلي. پيشاب (ٻارڙي جو).

پشيمان: ص (ف) پڇتاءُ وارو. پڇتائيندڙ. افسوس ڪندڙ.

پشيماني: ث. پڇتاءُ-افسوس. ندامت.

پڦاٽ: ذ. پڦي ۽ جوپٽ. (ث. پڦاٽ).

پڦڙ: ذ. پڦي ۽ جو مڙس.

پڦي: ث. پي ۽ جي پيڻ.

پڪ: ث. پڪائي (واعدي، واپري)، خاطري-دلء، يقين-تصديق.

پڪ پچائڻ: پڪي صلاح ڪرڻ.

پڪ: ث. وات جو لعاب-ڦيٽي-لُب. ٿڪ جو ذرو. ڏڪ-سُرڪ

(شراب جي). ٻيلي جو پيچاڙي ۽ وارو ڏڪ.

پڪا: ذ. ڪرڙ جو پڪل ڦڙ.

پُڪا پيرون: جهنگلي ميوو-ڏٺ.
 پُڪار: ٿ. سڌ. آواز، صدا، هڪل، دانهن-فرياد، رڙ-ڪوڪ.
 پُڪار ڪرڻ: شڪايت ڪرڻ، فرياد ڪرڻ-رپورٽ ڪرڻ.
 پُڪارڻ، پُڪارڻ: م. سڏڻ، هڪل ڪرڻ، دانهن-فريد ڪرڻ.
 مدد لاءِ سڏڻ، هاءِ گهوڙا ڪرڻ.
 پُڪاوٽ: ذ. ڪڙهو (دوا جو)-سٽي.
 پُڪائي: ٿ. ڏاڍائي، پختگي، مصبوطي، ڏاهپ (خرید فروخت ۾).
 ڪفايت شعري، ڪنجوسي.
 پُڪ پٽ: ٿ. وڏي پٽ-ڦرڙي، آر ٿي.
 پُڪ پُڪائي: ٿ. خاطري، تصديق.
 پُڪرڻ: م. ڪتاب اچڻ، ڏکڻي وقت ڪم اچڻ، مدد ڪرڻ، پهچڻ-رَسڻ.
 پُڪرڻ: م. همضم ٿيڻ، پهچڻ، وٺڻ ڪرڻ.
 پُڪريڙ: ذ. ڦٽ ڦرڙي جي واڌ، پونءِ واريون ڦرڙيون، چِتو مَلو.
 پُڪڙ: ٿ. گرفت، قبضو، واڍڪي يا لوهار کي ڪم جو اوزار-انبوري.
 پُڪڙ پُڪڙ: ٿ. وٺ پڪڙ، گولھ ڦولها، تنقيش.
 پُڪڙ ڪرڻ: گرفت ڪرڻ، اعتراض ڪرڻ، غلطي جا چي وٺڻ.
 پُڪڙڻ: م. جهلڻ-وٺڻ (هٿن سان)، قبو ڪرڻ (اوزار سان)،
 سوڳو ڪرڻ، مضبوطيءَ سان جهڻ، گرفتار ڪرڻ (ڏوهي)،
 غلطي معلوم ڪرڻ.
 پُڪل: ص. ٽٽي دانگيءَ وغيره تي پچيڻ (مٺي)، ٽنڊن تي
 سيڪيل، رَسيل (ميوو)، پچي ويل (ٽنو، سرون وغيره)،
 پُڪنگ: ٿ (انگ) گهر کان ٻاهر ڪنهن تفريح واري هنڌ گهمڻ
 ۽ کائڻ پيئڻ.
 پُڪو: ذ. ڏاڍو پٽ-سخت زمين، ڏيڍي زمين ورو علائقو، درياءُ ڪن
 براھين زمين (جتي پاڻي پهچي ن سگهي)، جبلو علائقو. (ص)
 پڪل، سيڪيل، ڏاڍو-سخت، مضبوط-پختو. ثابت قدم
 (ارادي جو)، اعتبار جوڳو، پڪيءَ عمر جو، ڪفايت شعار،
 ڪنجوس، ياد (سبق)، پُٺدار (رنگ)، (ٿ. پُڪي)،
 پُڪو پختو: ص. ڏاڍو-مضبوط، اعتبار جوڳو، وڏيءَ عمر وارو.
 پُڪو پوڏو: ص. ڪامل سمجھوارو، ڪرڙوڍ.
 پُڪي پير تي هڻڻ: ڳنڍ تي مضبوطيءَ سان قائم رهڻ.
 پُڪي گهڙي ڪٺا پوڻ: ناممڪن ڳالھ ٿيڻ، لاحاصل ڪوشش ٿيڻ.
 پُڪيءَ تي خبرون پوڻ: آخر ۾ نتيجو ظاهر ٿيڻ.
 پُڪي ڳنڍ ڏيڻ: ارادي تي اٿار رهڻ.
 پُڪوڙ: ٿ. ڊولڪ.

پڪو آزي: ص. ڊونڪ وڄائيندڙ-ڊولڪ نواز.
 پڪوان: ذ. گيهيا تيل م تريل ميدي جي ماني.
 پڪوڙو: ذ. بيسنءَ مصالحي مان گيهيا تيل م تريل پورو.
 پڪي: ث. پڪ. خاطري، وڄهوتي راند م کڻڻ.
 پڪي ڪرڻ: راند کڻندي ”پڪي“ جو لفظ ڏييان چون- پڪي ڪرڻ.
 پڪين تي پون: فقط ڏنڊي وٺڻ لاءِ اچي حاضر ٿيڻ. ٺهيل ٺڪيل
 ڪم تي چي رسڻ.
 پڪي پڪائي: رڌي پڪي- تير ٿيل.
 پڪي وٺ: ث. ريج جي اها حالت، جنهن م مٿن زمين سڪل پر
 اندر آئي هجي.
 پڪ: ذ. (سن: پڪش) ڪنڀ. پڙ (پڪيءَ جو). قمر ي مهيني جو سهائو
 اونداهو آڏو.
 پڪ آجا ڪرڻ: وهناري ڌيتي لپي ڪن رڌ ڌئين. پٺڙ آج ڪرڻ.
 پڪ پات: طرفداري- رياءُ- پاسو.
 پڪ پائڻ: حيله لائڻ.
 پڪراج: ذ. چي پ زرد رنگ جو هيرو.
 پڪڙاندي: ث. ڪيڙائي (پڪيءَ جي).
 پڪڙجڻ: م. تڙي پڪڙي وڃڻ. چڙو چڙ ٿيڻ.
 پڪڙڻ: م. چڙو چڙ ٿيڻ- منتشر ٿيڻ. ڪنڊرن. ڦهلجڻ (پٽ تي).
 وڇڻجڻ (هند بستر و). واڌڪڻ (جسم م).
 پڪڙو: ذ. ننڍڙو پڪ. ڪيڙو- جهوپڙي- منهن.
 پڪڙي: ث. تتر ڦاٽڻ لاءِ ڪاڻ جي ڪوڙ ڪي.
 پڪڙ: ث. تدمر گهڻا پڪي- جنس پڪي. مينهو ڳيءَ جي مند م پيدا ٿيل
 اڇن پرن سان ننڍڙا اڏامندڙ جيت (بيشمار ٿين ۽ رات جو
 روشني ڏئي مڙن).
 پڪڙاندي: ث. ڪيڙائي (پڪيءَ جي)- پڪڙاندي.
 پڪو: ذ. ڪن مان ٺهيل پٿر. پڪن مان اڏيل جهو. ويختو.
 پڪو آڏن: ڪڪڙين لاندِي ٺاهڻ- رهائش ختير ڪرڻ.
 پڪو آڏي ويهڻ: عورت جو بد پيشو ڪرڻ- ڪلم ڪلافش
 ٿي بيهن.
 پڪي ڏنڊ پسن: ٿوري برسات وٺڻ- سنهي ٺوند وٺڻ.
 پڪو: ث. پ-گو- حصو. گهڻي مڙن مان ڪنهن هڪ مڙهوءَ جي ڪٽي
 جي ذريعي چونڊ يا ڳ- قسمت.
 پڪو پون: سمت چڙهڻ- پ ڳ وڙڻ.
 پڪي پون: قسمت م نڪجڻ.

پڳي: ذ. ٻن يا ڪنهن وارو اڏامندڙ ساھوارو- ڀرندو.
 پڳي ٿي وڃڻ: اڏامي وڃڻ. تمام تڪڙو هليو وڃڻ.
 پڳي پڪڻ: اڏامندڙ ساھوارا.
 پڳي: ٿ. ننڍڙو پڪو (جھڳي اڏڻ لاءِ). هن کان رهجي ويل زمين جو ٻارو.
 پڪيڙ: ٿ. وڌاءُ- ڦهلاءُ. واڌ (پوٽي يا وڻ جي). ايراضيءَ جي
 پيمائش (ڊيگھ ويڪر جي ضرب اپت)- ايراضي.
 پڪيڙڻ: چڙو چڙو ڪرڻ- منتشر ڪرڻ. ڪنڊيون (شيون).
 وڌائڻ (ڪم). هلائڻ (افواهه، ڳالهه). وڇائڻ (هند بسترو).
 سندرڻ (مٽي).
 پڪيڙڻ: ذ. پڪي ڦلاءُ پيار جولنظ.
 پڳ: ٿ. پٽڪو. گهر جي وڏي يا راج جي چڱي مڙس کي ٻڌايل
 پٽڪو. ڪوھ جي منهن تي زمين جي سنوت کان ٿورو مٿي
 ٻڌل ريت.
 پڳ ٻڌائڻ: پٽڪو ٻڌائڻ. عزت وارو ٻڌائڻ. عزت جي هٽڪ ڪرڻ.
 پڳ ٻڌڻ: اڳواڻيءَ جي ذميواري سڀائڻ. ڪڏن ڪم سبب بدنام ٿيڻ.
 پڳ جو پيچ پنهنجو هئڻ: سڀ ڪنهن جي ريت نرالي هئڻ.
 پڳ لهڻ: پٽڪو لهڻ- بيمعرتي ٿيڻ.
 پڳ: ذ. پير- قدم.
 پڳ پائڻ: پير پائڻ. هلڻ- وڃڻ.
 پڳ نه لڳڻ: پير نه لڳڻ- پتون نشان نه پوڻ.
 پڳي: ص. پير وڪندڙ- پيري.
 پڳاس: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم- منگرو- شارڪ.
 پڳدار: ص. پڳ ٻڌل چڱو مڙس (راج يا قوم جو).
 پڳڙ: ذ. وڏي پڳ- وڏو پٽڪو.
 پڳڙي: ٿ. ننڍي پڳ. خاص قسم جي اڇي توپي، جيڪا وات مٿي
 تي پائين.
 پڳڙي رٿائڻ: ڪو لحاظ نه رکڻ.
 پڳڙيون: ٿ. هندن ۾ فوتيءَ جي نئين ڏينهن فوتيءَ جي وارث کي
 پڳڙي ٻڌائڻ جي رسم.
 پڳڙيون ٿيڻ: نقصان وارو ڪم ٿيڻ. عزت ۽ مال برباد ٿيڻ.
 پڳڙيون ڪرڻ: بدنام ڪرڻ. نقصان رسائڻ. ڏئي ڇڏڻ.
 پڳ مٽ (باري): ٿ. تمام گھڻائي دوستي.
 پڳ مٽ هئڻ: همسر هجڻ- پاڻ جهڙو هئڻ- جوڙ جيس هئڻ.
 پڳ ور: ذ. مٿي ۾ وارن جي گھندي (جيڪو بخت جي نشاني آهي).
 پڳھ: ذ. پيڙيءَ کي ڪناري سان ٻڌڻ جو رسو.

پڳھ ڪنڻ: ننگر ڪنڻ. پيڙيءَ کي هڪ ڪارڻ روانو ٿيڻ.
 پڳھڻ: م. پيڙيءَ کي رسي سان ڪپ تي کٽل مٽيءَ سان ٻڌڻ. لنگر
 هٿ ٻڌڻ- قابو ڪرڻ.
 پڳهار، پڳهار: ذ. ٿ. ملازم کي هر مهيني جو مقرر اجورو-
 ماهياني اجرت- تنخواھ.
 پڳهارڻ: م. رجائڻ (گيهه، مڪڻ). ڳارڻ (ڌاتو، برف). رجائڻ.
 پڳهر: ذ. گرمي، محنت يا دھشت کان جسم مان نڪتل پٽي- پسينو.
 پڳهر نائڻ: سامي ڪٽڻ. ٿورو آرام ڪرڻ.
 پڳهر جو پورهيو: پنهنجي محنت- حلال ڪمائي.
 پڳهر ۾ ٻڌڻ: پڳهر جي وڃڻ. سخت پشيمان ٿيڻ.
 پڳهرائڻ: م. پڳهارڻ. سخت محنت ڪرائڻ (جنهن ۾ پڳهر
 نڪري). هلاڪ ڪرڻ.
 پڳهرڻ: م. رجائڻ (گيهه، مڪڻ). ڄميل پاتيٺ (ڳرن) ڌاتو). پڳهر ڄڻ.
 پل: ٿ. جھل- روڪ- منع.
 پل: ٿ. گھم مان ٺهيل چڪڙ.
 پل: ذ (سن) وقت جو ننڍي ۾ ننڍو ماڻ. اک ڇنڻ جيترو عرصو.
 پلڪ: گھڙيءَ جو سئوڻ حصو (60 پل = هڪ گھڙي). ڪن-
 ساعت. اُن رڪن لاءِ وڏي پلي. صاف ٿڌو، جنهن تي شادي مُراڌيءَ ۾
 پٽ ڍڳ ڪري رکجي. تلاءُ. ننڍو واھ- ڪڙيو. پٺيءَ کي پاڻي
 رسائڻ واري ڪسي- اڏ.
 پل ڀرڻ: ڏئي ڇڏڻ.
 پل وجهڻ: ٻيهر جا ڍنگهرو ڏي هڪ هنڌ سڻڻ.
 پل: ٿ (ف) ڪنهن وهڪري مٿان اُڪرڻ لاءِ موري- ڦڙ.
 پلاس: ذ. هڪ لوهي اوزار- پڪڙ. ولايتي ٿاٺ (تلھو ڪپڙو).
 پلال: ٿ (ف) سارين جا سڪل تيل- پراڙ.
 پلالِي: ص. پلال ڪٽيندڙ. مڪار- ڪوڙو.
 پلاند: ذ. ڪپڙي جي ڪناري. پلند- پاند. دامن- جهولي. پٺي جي
 ذمي رهيل حساب (جنهن جو بدلو ۽ عيوض وٺجي).
 پلاند اڃا ڪرڻ: جند ڇڏائڻ- چوٽڪارو پائڻ.
 پلاند ٻڌڻ: شاديءَ جي رسم موجب گھوٽ ۽ ڪنوار جا پلند ٻڌڻ.
 پلاند وٺڻ: بدلو وٺڻ- وهنوار وٺڻ.
 پلاند وجهڻ: جهولي جهلڻ- سوار ڪرڻ. آزي ڪرڻ. منت ڪرڻ
 پلان: ذ (ف: پالان) چڙهيءَ وقت اُٺ جي پٺيءَ تي رکيل ٿيڙ.
 پلائڻ: م. سَنجڻ (وهڻ کي). مسافريءَ تي وڃڻ جي تياري ڪرڻ.
 پُلاه، پُلاه: ذ (ف) رڌل چانورن جو هڪ نمونو. مصالحا و جهي رڌل

چانور، گوشت، مڇي، ٻلي وغيره سان گذرڻ ڇانور (ٻلا گهٽن قسمن جو ٿئي).

ٻلاءُ پڄاڻي: اڃا ٻيا ٻه پڄاڻي وڌيون رٿون رٿن، خيالي منصوبان هن.

ٻلائڻ: م. شمرغ مهري کي چال ڏيڻ.

ٻلتار: ذ. ڇوڪسي، مصيبت، ٻيڄ.

ٻلتارڻ: م. تلوار لاءِ چمڙيءَ جو مين ٺاهڻ.

ٻلتر: ث. برابرِي - مساوات، پوري تقسيم.

ٻلتو: ذ. تلوار بازی.

ٻلتو کائڻ: يڪدم ڳالهه ٺاهڻي وڃڻ.

ٻلتيباز: ص. ٻلتي راند جو ماهر - تلوار باز، چالاڪ - حرفتي.

ٻلتي: ث. گوڏاڇي ويهن جو هڪ نمونو، جوتون ڇي ويهن واري سٽءَ.

ٻلتي مارڻ: گوڏاڇي ويهن.

ٻلٽ: ث. اوت، اٿل (پاتيءَ جي)، ڦيرو - موٽ، چڪر، تبديلي.

ٻلٽ ڪرڻ: ڳارڻ - رجائڻ (ڌاتو).

ٻلتائڻ: م. پاتي يا ڪنهن ٻيءَ پٺي کي اوتڻ، ڳريل ڌاتوءَ کي سانجي ۾ وڃهڻ.

ٻلتجڻ: م. اٿل، هارڻ (پاتي)، سانجي ۾ پون (ڳريل ڌاتو).

ٻلتجي پون: اٿلي پون (پاتي، ماتهو).

ٻلتڻ: ث. انگ) پيادي فوج جو دستو، فوج - لشڪر.

ٻلتڻ: م. دلي يا ڪنهن ٻئي ڀريل ٿانءَ ۾ پاتي اوتڻ.

ٻلتو: ذ. اٿل، موٽ، ڦيرو. ڳائڻ ۾ سُرڻ جي خاص ادا ٿي (جنهن ۾ سُرڻ کي مختلف انداز سان هيٺ مٿي، ٻيٽو ڇوٽو ڪري ادا ڪجي) - سُرڻ جي اٿل پتل واري هنرمندي.

ٻلتو کائڻ: اٿل کائڻ - موٽ کائڻ.

ٻلتو هڻڻ: تان هڻڻ - گهگهري هڻڻ.

ٻلٽل: ط. گهڙيءَ گهڙيءَ - هرهر.

ٻليل: ص. نرم - ڪنڀرو.

ٻلجڻ: م. ٻيڄڻ - تاتجڻ.

ٻلڙ: ذ. برسات جو پاڻي (۽ ان جو تلاءُ)، گاهه جو هڪ قسم.

ٻلڙو: ذ. ٻهر جي ٻجڻ جي ڦري.

ٻلڙا چونڊائڻ: حقير ڪم وٺڻ، بدحواس ڪرڻ.

ٻلستر: ذ. انگ) ليٽو - راڳو، دوا جو ليٽ (زخمي تي ٻڌڻ لاءِ).

ٻلستر هڻڻ: لُج هڻڻ - بد معاش هڻڻ (وڏو ڪو ٻنستر هڻڻ).

ٻلصراط: ث. مسلمانن جي عقيدي موجب دوزخ جي مٿن ٺهيل پل

(جنهن تان نيڪ ماتهو ڪري بهشت ۾ ويندا).

ٻلڪ، ٻلڪ: ذ. (ف) اک جي ڇيڙو وارو وار، ٿورڙو وقت، لحظو.

ٻلڪون نه پُسن: اکين ۾ پاڻي نه اچڻ.

ٻلڪار: ث. (ف) پرگار (جاميڙيءَ جو هڪ اوزار) ماپ ڪرڻ يا گول ڪيڻ لاءِ).

ٻلمبر: ذ. انگ) ننڍا ڪاٺ هينڊڙ - نلڪن جي مرمت ڪندڙ مستري.

ٻلنگ: ذ. وڏي ڪٽ، ڇيڙو ڪٽ، (ف) ڇيٽو.

ٻلنگ ٿورڙا: ص. سُست - ڪهل - ٿوٽي، امسڪ جي هڪ دوا.

مٺيءَ جو هڪ قسم.

ٻلنگ پوش: ذ. پينگ تي وڃڻ جي چادر.

ٻلڻ، ٻلڻ: م. (س) پل (پري ڪرڻ - هٽڻ - تارڻ، روڪڻ - جهلڻ، ڇڏڻ (عادتي)، پوري ڪرڻ (ٻاڙ، عادت)).

ٻلو: ذ. سنڌو درياءَ جي هڪ مشهور مڇي، جنهن جو خاص نالو 'ٻلو' آهي ۽ کيس مڇي نه سڏبو آهي.

ٻلوار: ط. جلدي جلدي - جهٽ ٻٽ.

ٻلونگرڙو: ذ. ڪٽيءَ جو ٻجڻو.

ٻلو هڻڻ: م. ڪوئي اچڻ - سڏي اچڻ، سنڀرائي اچڻ.

ٻلو پڙو: ذ. گهر جي ٻاهرين پٽ، وڏي پٽ - عالم پناه، دروازي جي آڏو ڏنر پٽ (جيئن س مهون در مان گهر ۾ نظر نه پوي)، ڪُڏ جي چوڌاري آيل ننڍي پٽ، پرهيز وارين سوارين لاءِ گڏيءَ جي ٻهران ٻڌل پڙو.

ٻلھ: اسم خاص، سنڌ جي هڪ ذات جو نالو (اڪثر خيرپور طرف).

ٻلھاتو: ذ. ٻارڙي کي بيار ڪرڻ يا وندرائڻ جو گيت، ٻارڙن جي ساراه ۽ کين دعا جو گيت (ڪنهن خاص موقعي تي)، ٻارن جي سائڻ سونڻ وقت زالين جا چيل ٻول.

ٻلھ: ذ. ڇدر، پوتِيءَ وغيره جو دامن، ڪپڙي جي ڪنار، ٻلانڊ - جهولي - دامن، 'ٺيلڻ' (ڪور ڪو اصطلاح)، بدلو.

ٻلھ اٽڪائڻ: تعلق رکڻ، ٻانڙائڻ.

ٻلھ ٻالھو ڪرڻ: ٻن آڇو ڪرڻ - جند ڇڏڻ.

ٻلھ جهلڻ: جهولي جهلڻ، فريڊ ڪرڻ، دعا گهرڻ.

ٻلھ ڏيڻ: بدلو ڏيڻ، وهنوار ڏيڻ، لائڻ تي اچڻ وقت گهوٽ کي سندس پيڻ ۾ ماءُ جو ٻلھ ڏيڻ.

ٻلھ ڪرڻ: ٻلانڊ ڪرڻ - رهيل حساب چڪائڻ.

ٻلھ لڳڻ: بد مهر اچڻ - دامن لڳڻ.

ٻلي: ث. ان رڪن لاءِ گنديءَ وانگر مگر چوٽيدار ٺهي يا ٺئي جي ڇهن

جي اڏاوت. مٿرن جي ول. چٽن ۽ مٿرن جا گونچ (سڪني
 پاڇي ۽ وانگر ڪم آڻجن).
 پليءَ ۾ پڻ هئڻ: ڀريو يا گيو هئڻ. ڪاريت جهڙو هئڻ.
 پلي: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.
 پلي: (ٿ) انگ (چرخي-ڪپي).
 پليٽ: (ڌ) ف: پليڊ (ناپاڪ-نجس).
 پليٽي، پليٽائي: ٿ. ناپاڪائي-نجاست.
 پليٽو: (ڌ) ف) ڪپه يا ڪپڙي جي وٽ. ڏيئي جي وٽ. وٽيل ڪاغذ
 يا ڪپڙي جي ڏوري. دعا مٿر وغيره لکيل ڪاغذ (جيڪو سون
 لاءِ سڙجي).
 پليٽو لائڻ: جهيڙو وجهائڻ. فساد برپا ڪرڻ.
 پليٽڻ: ڌ. سڪل ٿو، جيڪو ماني پڄائڻ وقت اٿي جي چٽي سن
 ملائي-آڻڻ.
 پليٽ: ٿ (انگ) ٽالهي-رڪيبي. وڏي ٽالهي (چيني يا شيشي جي).
 پليٽ فارمر: (ڌ) انگ) اوچائيءَ تي ٺهيل چٽو ترو (تقرير وغيره
 لاءِ). ريل گڏيءَ ۾ چڙهڻ لاءِ اسٽيشن جو ٺلهو.
 پليجا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.
 پليڊ: (ڌ) ف) پليٽ-ناپاڪ.
 پليگ: ٿ (انگ) وچڙندڙ بيماري. وبا-طاعون.
 پمپ: (ڌ) انگ) لوهي ٿڌ. زمين مان پاڻي ڇڪي ڪڍڻ لاءِ هٿ سان
 هلائيندڙ جوئل. (تيوبم) هوا پرن لاءِ پڇڪاريءَ جهڙو اوزار.
 پمفلٽ: (ڌ) انگ) پرچو. ننڍڙو ڪتاب.
 پن: ٿ. گه جو هڪ قسم (بيل پٽيءَ ۾ اڀري، ٻوٽن مان ٿڌا
 ٽوڙيون، پڪ وغيره ٺهن. سنگن مان پوراني ٺهي).
 پن: ڌ. پٽو (ون ٻوٽي وغيره جو). پنڪڙي (گل جي). لڄ پٽ-آمان.
 پن رکڻ: ڌ ڪڍڪڻ-پردور ڪرڻ.
 پن کڻڻ: پڌرو ڪرڻ. عيب گهڙڻ. خوار ڪرڻ.
 پن: ٿ. گدا-بيڪ-خيرات. (انگ) ٽاچني.
 پن سن: ٿ. پنن جو ڌنڌو-گداگري.
 پن منگ: ٿ. گداگري.
 پن: ڌ. پنوڙو (گوھيل مٽيءَ جو). چاتو (مڪن جو).
 پن: (ڌ) انگ) ٽاچني-ٽاچتي.
 پن: (ڌ) سن) خير جو ڪم-پنج دان.
 پن ڪرڻ: خير جو ڪم ڪرڻ-ثواب کڻڻ. خيرات ڪرڻ.
 پنار: ڌ. ٻيڙيءَ مان پٽي ڪڍڻ جو سڀارو.

پنارو: ڌ. پنھ وارو هنڌ. آمان واري جاءِ.
 پناري پون: سمريون، لڙهڻ.
 پنار: ٿ (ف) آمان-آجهو. بچاء-حفاظت. آڌ-جھل. پردو-ڌڪ.
 پنار گير: ص. آجهو وٺندڙ. ڪٿان لڏي آيل ۽ پنار وٺندڙ.
 پنائتو: ص. سٺو-سهڻو-ڌيڪ ويڪ وارو-پني وارو.
 پنائڻ: م. گدائي ڪرائڻ-بيڪ وٺائڻ. (ڦري) فقير ڪرڻ. رلا ٿڻ.
 دربر ڪرڻ. سيڪڌ ڏيڻ.
 پنبدار: ص. ڪپه مان ٺهيل-ڪپه وارو.
 پنڀڪڻ: م. خوش ٿيڻ. خوشيءَ مان ٻنهن اچڻ. وڌائي ڪرڻ.
 پنڀڻ: ڌ. چير (اک جو)-پنجهڙ. پلڪ. ٿ. پڻي.
 پنڀيون پير ڪرڻ: ڏاڍي سڪه محبت وچان پنڌ ڪرڻ.
 پنڀو: ڌ. ڪنهن بـ جنس جو سٺو آن. خالص ڪڪ. ڪپه جو
 پٺو. ڪڪڙو.
 پنڀو ڪڍڻ: جواب ڏيڻ. ڏيوالو ڪڍڻ.
 پنڀو ڪرڻ: سڃو ڪرڻ-پالھو ڪرڻ.
 پنڀي: ٿ. ٽاچ جو هڪ قسم. ٽپ ڪڏ.
 پنڀيون هئڻ: تمام گهڻو خوش ٿيڻ.
 پنڀ: (ڌ) سن) وات-رستو. هندن جو ڌرمي فرقو. ڌرمي مٽو.
 پنڀ: ڌ. هڪ عدد (5).
 پنڀ آرڪان: ڌ. مسلمانن جا پنج مذهبي فرض (ڪلمو، نماز،
 روزو، زڪوة ۽ حج).
 پنڀ ٿڌ: ڌ. پنڀ عناصر (هوا، باه، پاڻي، مٽيءَ ۽ آڪاس).
 پنڀ ٿڻ: ڌ. پنڀ متبرڪ هستيون (حضور پاڪ ﷺ، حضرت علي ؓ،
 حضرت فاطمه رضه، حضرت حسن رضه، حضرت حسين رضه).
 پنڀ ٿور: ڌ. پنڀن قسمن جي نشيدار شين جو مجموعو. نغان يا
 نوبت جي وچت.
 پنڀ رقمي: ٿ. حسابن جو هڪ نمونو.
 پنڀ سري: ٿ. ڏهري (گه) جو هڪ قسم.
 پنڀ سنجي: ٿ. گهوڙي کي سينگارڻ لاءِ سون يا چانديءَ جا پنج سنج
 (سينا بند، جهاڙي سان طوق، ڳاڻي، مڇي ۽ ڏنڀي).
 پنڀ ڪٽي: ٿ. پنڀن قسمن جو آڻ يا اناج جا ٿورا ڌاڻ (جيڪي
 خيرات ۾ درد رتائ ملن).
 پنڀ ڪلياڻ: ڌ. اهو گهوڙو، جنهن جا چارئي سَنَ ۽ منهن وارو ٽڪو
 اڇاهجن-سهڻو گهوڙو.
 پنڀ ڪنڊو: ڌ. پنڀن پاسن ۽ پنڀن ڪنڊن واري جاميٽري جي

هڪ شڪل.

پنج ڪٺي: ڏ. ڀرت جو هڪ نمونو - پنجن کٽن وارو ڀرت.

پنج ئي آگريون برابر نه هئڻ: سڀ ماڻهو هڪجهڙا نه هئڻ.

پنج ئي گيه ۾ پوڻ: سڀ ست ٿي ٿين - تمام گهڻو فائدو پوڻ.

پنج: ٺ (سن) ڊگ - ڏير - کوڙ - گهڻائي.

پنجاب: اسم خاص. پاڪستان جو هڪ صوبو. (پنج = پنج + آب = پاڻي، يعني پنجن ندين وارو صوبو).

پنجابي: ٺ. پنجاب جي ٻولي. (ص) پنجاب جو ره ڪو.

پنجادو: ٺ. ٻڌي جو هڪ نمونو - راهڪي پاندي واري ٻڌي.

پنجاسي: ص. هڪ عدد - اٺ ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (85).

پنجائوي: ص. هڪ عدد - نو ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (95).

پنجاه: ص. پنجن ڏهاڪن وارو عدد (50).

پنجاه پادر لاهي هئڻ: تمام گهڻو بچڙو ڪرڻ.

پنجڙا: ڏ. جل ديوتا جي شان ۾ ٺاهيل گيت. اڏيري لال جا گيت - لال جي پنڇڙا.

پنجڙا ڳائڻ: ڪجهه حاصل نٿيڻ. مٺ ڪري ويهڻ.

پنجڙي: ٺ. ڀاري راند ۾ کٽيل پنج داڻا، ننڍي مٽ - آرڙي.

پنجڙيه: ص. هڪ عدد - ٽي ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (35).

پنجند: ٺ. پنجن ندين جو گڏيل وهڪرو. پنجاب صوبي ۾ پنجن ندين (جهلم، چناب، راوي، ستلج، بياس) جي من واري علائقو.

پنجو: ڏ (ف) هٿ پير جو آڱرين وارو حصو - چنبو.

پنجوٺ: ٺ. پنجن حصو. محصول جو هڪ قسم.

پنجوڙ: ڏ. جهنگلي جانور جي ڦاسڻ لاءِ منج يا ڪٻار جو چار.

پنجوڙي: ٺ. جانور جي پير کي ٻڌڻ لاءِ رسو يا چم جي وڏي.

پنجوڙها: ص. هڪ عدد - پنج ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (55).

پنجون: ٺ. چار پيرا وڌيڪ هئڻ جي حالت (پن، ٽين، چوڻ، پنجنون).

پنجريه: ص. هڪ عدد - ٻڌ ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (25).

پنجهتر: ص. هڪ عدد - ست ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (75).

پنجهٺ: ص. هڪ عدد - ست ۽ پنج (65).

پنجتاليه: ص. هڪ عدد - چار ڏهاڪا ۽ پنج ايڪا (45).

پنجيري: ٺ. ڏاڻن، اٿي، گيه، کنڊ ۽ مغزيات مان ٺهيل خوراڪ - پوڳهڙو.

پنج، پنڇ: ڏ (سن) هندن جي پنچت جو هڪ رڪن.

پنچات، پنچات. ٺ. پنجن چئن جي جماعت (جا هندن جا نيا ڪري) پٺيچاري.

پنجر: ڏ (انگ) تنگ - سوراخ.

پنجري: ٺ. ٻيٺي ۾ چوپائي مال چرڻ جو محصول.

پنچمر: ڏ (سن) علم موسيقي ۽ ٻين سٺن سُن جي سرگرم ۾ پنجن سر (پ) جونالو، هندول راڳ جي هڪ راڳي ۽ جونالو.

پنجي: ڏ. پڪي - پرنڊ.

پنڊ، پنڌ: ٺ (ف) نصيحت.

پنڊگو: ص. نصيحت ڪندڙ، ناصح.

پنڊار: ڏ (ف) خيل - ويچار، سوچ، راءِ، هٿ - غرور، ٽڪبر.

پنڊرهڻ: ص. هڪ عدد - پنج ۽ ڏهه (15).

پنڊ: ڏ (سن) پنٺ (رستو - واٽ - گس، مفاصلو، هلڻي - چال). (ظ) پيادو.

پنڊ پڇڻ: ڀارتو پڇڻ، ڳولها ڳولها ڪرڻ.

پنڊ پورڻ: پنڊ تي ڪه ڪرڻ - تمام ٽڪڙو هلڻ.

پنڊ پيرا: مفاصلا، پيرن جا نشان - ڪيل پنڊ.

پنڊ ڪرڇي پوڻ: چڙهي ۽ جي جانور جو پنهنجي چال بگاڙي ڇڏڻ.

پنڊ ڪرڻ: وري وري اچڻ وڃڻ (ڪم يا غرض لاءِ). گهڻو هلڻ.

پنڊڙيو: ص. پنڊ ڪندڙ - پيرين پيادو - پيادل.

پنڊ: ض. پن - خود، سرير - جسم - ٻٽ.

پنڊ پڻهڻ: ڏ. پٿر تي ويل جسم (جيڪو هزارين سال پاني ۽ ۾ رهڻ ڪري ٿيندو آهي).

پنڊٺ: ڏ (سن) ودياوان، پڙهيل برهمڻ، جوتشي، ڌرمي قانون ڄاڻندڙ، عقلمند - ڏاهو.

پنڊ گجور: ٺ. جهنگلي ڪڇي ۽ جووڻ.

پنڊو: ڏ. جسم - ٻٽ، ڪڇي ۽ جي ڦڙهن يا ڦڙهن مان ٺهيل وڏو ڇپو (ڪجور ۽ ٻٽ ڪ رکن لاءِ).

پنڊو ٻڌڻ: مٿاڻي - ڏنڊو ٿيڻ (جانور خصوصاً گهوڙي جو).

پنڊا پڻ: سڪل ڪر ڪون ڇپڻ ۾ پڻ.

پنڊي: ٺ. ڪٽڪ جي تيلن مان ٺهيل ڇپي (مانين رکن لاءِ) - ڏپڪي.

پنڊ: ص. پنڊو رو. (ڏ) بصر جو هڪ قسم - پوک بصر.

پنڊ: ٺ (سن) ٻيهر - ڏوباره.

پنڊ جنم: ڏ. ٻيو جنم - ٻي جون - تناسخ.

پنڊو: اسم خاص. شه جي رسالي ۾ هڪ سورهيه ڪردار - بدماڻي پنڊو. (ص) سورهيه - جهوڻهار.

پنڊا: ڏ. ڪٽڻ ۾ پنڊ جا ڳه.

پنڪي: ٺ. جهوتو (ننڊ - حو). نشي جي حالت ۾ ننڊ جو خمار ۽ وجهرائي.

پنڪيون کائڻ: او جهرايون کائڻ، ڳڻتيون کائڻ.

پنڪي کاڌو: سُسٽ-توٽي.

پنڪ: ڏکڻ پڻ. (ص) جڏو-پنگلو.

پنڪڙي: ٿ. گڙ جو پڻ.

پنڪو: ڏ. وڃو-پڪو.

پنڪ: ٿ. چڏي رب.

پنڪ: ڏ. پنيءَ جو هڪ جيت-پونٿرو.

پنگائڻ: م. ڪارواري پنيءَ سان ڪپڙن کي مٽائڻ.

پنگت: ٿ (سن) عام ماڻهو، جماعت-سماج.

پنگرڇڻ: م. پسرڇڻ-ڪاوڙڇڻ (حسد مان).

پنگريو: اسم خاص. بدين ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو. هڪ ذات جو نالو-پنگريپ.

پنگلو: ص. منڊو، معذور. ڏاڻي پاسي واري هڪ تنگ ۽ ٻانهن کن معذور ماڻهو.

پنگو: ڏ. ڪڇيءَ جو گوشتو (ڏونڪن سميت). (ص) سنهو، ڏهرو، هيٺو، پنگهوڙو: ڏ. پينگهو.

پنڻ: م. بيڪ وٺڻ-گدائي ڪرڻ. منڪڻ-گهرڻ (خيرات، دعا، سوال). هٿ ٽنگڻ. درد رسال ڪرڻ.

پني پورائي ڪرڻ: آڌ رسڻ واري گهر جو گاڏو هلائڻ.

پنٿو: ص. پينو فقير، منگتو، سوالي. (ٿ. پڻي).

پنو: ڏ. ڪاغذ، ورق، ٿم (زمين جو)، زمين جو کاتو، ويڪر-بر (ڪپڙي جو)، ساڻي رنگ جو هيرو-زمررد.

پنا پڙهڻ: مذهري علم حاصل ڪرڻ.

پنا ڪارا ڪرڻ: اڇو سبب ڇڏي ڪرڻ.

پنو لهي وڃڻ: لڄي ٿيڻ-منهن جو رنگ هارڇڻ.

پنو: فعل، پڳو، پورو ٿيو، پهتو-رسيو. (ٿ. پني).

پنو تري: ٿ. فهرست، ڪتاب جي منڍ ۾ ڏنل مختصر حوالو.

پنوڙو: ڏ. مٽي، اٺي وغيره جو ڇاتو، گنديو (آنيءَ مٽيءَ جو).

پنو عاقل: اسم خاص، سکر ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.

پنوهار: ص. پڪريون يارڊون چاريندڙ-پڪرار-ريڊار.

پنهان: ص (ف) لڪل-ڳجهو-مخفي.

پنهنجو: ص. منهنجو، اسانجو، عزيز-مٿ، ذاتي-شخصي. (ٿ. پنهنجي).

پنهنجو ڪرڻ: دوست بنائڻ، سگهوتي ڳنڍڻ.

پنهجات، پنهنجائت، پنهنجائي: ٿ. ماڻهي-عزالت.

پنيچري-برادري.

پنهنجو پرايو: ڏ. دوست توڙي دشمن، مائٽ توڙي ڌاريو.

پنهنجا پٺائڻ: عزيزن کي بدنام ڪرڻ-وڏن جي بي عزتي ڪرائڻ.

پنهنجو مٽ پان: يڪتا-يڪنو (ڪنهن فن ۾)، ناليوارو-نامي گرامي.

پنهنجو وڙ سڃاڻڻ: پنهنجي لاڳيتيءَ موجب هٿ ڪرڻ.

پنهنجا هڻجڻ: مائٽ هڻڻ-عزيز هڻڻ. حسد جا ڏينهن پورا هڻڻ-ويمر تي هڻڻ.

پنهنجي پوڻ: بد نيتيءَ جو بدلو ملڻ، مصيبت پوڻ.

پنهنجي ٺاڙڻ: فقط پنهنجي ئي فائدي جو ڪم ڪرڻ. فقط پنهنجي فائدي جي ڳالهه ڪرڻ.

پنهنجي مٽ مَر ترڪڻ: ڳالهه تي پورو نه اچڻ. پنهنجي ڳالهائين ۾ پاڻ ڦاسڻ.

پنهنجي نالي هڻڻ: پنهنجيءَ وارو هڻڻ. يڪت ۽ بي مثل هڻڻ، خوددار هڻڻ.

پنهوار: ڏ. جنهن وٽ پڪرين جو ڌڻ هجي. پڪريون چاريندڙ-پڪرار، پنوهار.

پنهوار ڪي پٽ: پنهورن جي ريت رسم ۽ عزت.

پنهوار: اسم خاص، سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

پنهون: اسم خاص، مشهور عشقي قصي "سسئي-پنهون" جو ڪردار، ماڻهوءَ جو نالو. (ص) پيرو-محبوب.

پنهير: ڏ. لوڙهو-ڪٽهڙو-حفاظت يا بچاءَ واري شيءِ.

پنهير وڻ: ڏ. جهنگلي وڻ جو هڪ قسم، جيڪا مزاج ۾ ٿڌي ٿئي (پنگ وانگر ان کي سڪائي، ڪٽي، ان جو رس پيئجي).

پنهيرڙو: ص. واٽهڙو-مسافر، بيادو.

پنئون: ڏ. واٽ-گس، نشان-اهيان، چوپڙاڻند جي ڳوٺ، ڍاري جو هڪڙو.

پنئون ٻارهن ٿيڻ: ڀاڱ ورن، سڀ ڪم سرانجام ٿيڻ، تمام گهڻو فائدو ٿيڻ.

پنئون ڪٽڻ: ڳالهه ڪجهه ظاهر ڪرڻ-اشارو ڪرڻ.

پنئون سٽ: ڏ. يڪدم-جهٽ پٽ-بنادير.

پني: ٿ. ٻوٽي جا پھريان ڳوٺج، قلمي جو ورق (عموماً سگرٽ جي ٻي ڪيٽ ۾ هوندو آهي)، خاص قسم جو روغني پنو.

پني: ٿ. گوڏي ۽ مڙي جي وچ واري گوشت جي مُشڪ، تارون، ٽي چاڙهيل چيڙي، لُپري، اک جي چهر جو اندريون پاسو.

پوٽري: ٺ. ڪپڙي جي ڳوٺري (ڪتابن وجهڻ لاءِ). ننڍڙي هڙ-ڳنڍڙي.

پوتو: ذ. پٽ جو پٽ. (ٺ. پوتڻي).

پوتا ڏوهڻا: پٽ ڌيءُ جو اولاد-پونئير.

پوتان: ذ. پٽ جو اولاد-پٽ جي ٻهائي.

پوتو (پوترو): ذ. پٽن جو ٻوٽو جا ڳوٺ.

پوتيس: ذ. رڌل ٽي ڀاڱو ٺوڻ جو ليپ (جيڪو وقت ڦرڙي يا سُر واري هنڌ تي پڌجي).

پونو: ذ. سنئون سڌو ميدان. غير آباد زمين.

پونو ڪرڻ: ميدان ڪرڻ. ويران ڪرڻ. ڳٺائي ڇڏڻ.

پونڻي: ص. برڊي ويندڙ (وهڻ) - لاڏو (اٺ). سڀي وڃڻ لاءِ هيرين.

پونڻي ڪرڻ: وهڻ ڪرڻ (جانور). مطيع يا فرمانبردار ڪرڻ (ماتو).

پوپ: ذ. (انگ) وڏو پادري- عيسائي جو روحاني پيشوا.

پوپان: ٺ. تخريلي عورت.

پوپٽ: ذ. ڪنڀر وارو عام اڏامندڙ جيت (رنگارنگي تمام سهڻو).

پيرت جو هڪ قسم.

پوپٽي: ٺ. پٽلي- گڏي.

پوپٽيون پڙهائڻ: مشڪل آزمائش ۾ هٿ وجهڻ. ڏکيو ڪم

سراڻج ڪرڻ. سختيون ڏيئي عاجز ڪرڻ.

پوپري: ٺ. پٽلي- گڏي (پتلين جي تماشي واري). اڳڙين يا اٺن مان

ٺهيل ٻوٽو (دوه ڪرڻ لاءِ). هڪ قسم جي مڇي. ڪنڪ جو

هڪ قسم.

پوپو: ذ. ڪ غڙ جي ويڙهيل وٽ. ڪاٺي جو ڳپ نڪتل ٽڪر. نم

چارڌل پٽن (سوچ واري هنڌ تي ٻڌڻ لاءِ). پڳل پنگ (جا تمام

گهڻو نشو ڪري).

پوپوري: ٺ. توتاري- شرناء- پين.

پوڄ: ص (ه) منوارو- عزت وارو. بزرگ.

پوڄ: ٺ. جام- گهڻو- ججهو. تمام گهڻو.

پوڄ پڙ: ٺ. وٺو ڪڙ.

پوڄا: ٺ. (سن) پرستش (هندن ۾). مڃت. بندگي.

پوڄا پاٽ: ٺ. ڌرمي پرستش جي رسم.

پوڄا ڏيڻ: سيڪڙو ڏيڻ.

پوڄارو: ص. پوڄيندڙ- پوڄاري.

پوڄاري: ص. پوڄا ڪندڙ. معتقد. مڃت وارو.

پوڄڻ، پوڄڻ: م. پوڄ ڪرڻ. ڌرمي ويساھو جو مڃڻ.

پني ٻوڙ: ذ. ٽاگهو- ننڍو (پاتي).

پنير: ذ. هڪ پسر ڪو وکر. ڪير يا پس مان ٺهيل هڪ کڏو.

سڪل ڏوٽرو.

پن، پن: ٺ. ب- ٻ- ٻر- ليڪن. اڃان- وڌيڪ.

پنائڻ: م. پيچائڻ (ڪپڙ). عيب ڳڻڻ. خوار ڪرڻ.

پنڻ: م. پوڙڻ. هيٺو ٻيحال ڪرڻ.

پنڪڻ: م. ٿورو روئڻ (ٻار). رسمي وارو روئڻ.

پنهارِي: ٺ. ڪوھ يا واه تان پٽي پري ايندڙ عورت.

پنڻي: ٺ. مٽي- خاڪ. ڏوڙ.

پنڻي: ٺ. پھريون پيٽ- پھرين پيٽ جو چوڻو ٻار.

پنڻو: ذ. هرڪ (ڪپڙو).

پواري: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر. سارين مڙيندڙ

هڪ قسم جو گھ.

پوٽ: ٺ. گھوڙ (شاديءَ ۾ مڱهاري يا حجم کي مليل). ٺاه- سلوڪ.

پوٽ: ذ. ننڍي پوٽي. پوٽرو- ٽوال.

پوٽ پڌرو ڪرڻ: اندر ظاهر ڪرڻ. عيب اڳهڙڻ.

پوتارو: ذ. ٻوڄڻ- انگوڄو- پوٽرو.

پوتاميل: ذ. واپار ۾ جمع واصل جو ساليانو تنصيل.

پوتاميل ٻڌڻ: پاڻ ۾ ويهي صلاح مشورو ڪرڻ- منصوبو ٺاهڻ.

پوٽر: ص (سن) پاڪ. صاف- بي داغ.

پوٽري: ٺ. ڄوڻ جو هڪ قسم- جڻي.

پوٽرو، پوتاڙو: ذ. ننڍڙي ٻار جي هيٺان رکڻ لاءِ ڪپڙو. گوڏ جو

ڪپڙو. ٽوال.

پوتي: ٺ. رٿو- گندي. اوڍي.

پوتي پائڻ: بي همت ٿيڻ. بيڪار گهر ۾ ويهڻ.

پوتي ڪيڇڻ: همت ڏسڻ. غيرت جا چڻ. آزمائڻ.

پوتي وجهڻ: مڱي يا پڌري جي رسم ۾ ڪنوار کي پوتي ڍڪائڻ.

پوتيون چوڙڻ: همت هارڻ. لڄ شرم ڇڏي ڏيڻ.

پوتو: ذ. لپيو- راڳو. چڻ جي پوڄي.

پوتو ڏيڻ: راڳو ڏيڻ- لپيو ڏيڻ. پينگ ڪرڻ.

پوتي: ٺ. ڪتاب. هندن جو ڌرمي ڪتاب. ٽپتو.

پوتي پٽڻ: فال ڪرڻ- گرھ جا چڻ.

پوتي ۾ پوڻ: سڪرات ۾ هڻڻ- مڙينگ هڻڻ.

پوتاس: ذ. (انگ) بارود ٺاهڻ ۾ ڪم ايندڙ مادو.

پوڄاڙي، پوڄاڙي: ٿ. وڃينءَ جي مهل - نماشام، سج نهن ڪن اڳ وارو وقت.

پوڄ: ڏ. نسل، اولاد، ٽهي - پيڙهي.

پوڄ: ٿ. موتين پوئڻ يا مڙهت جو ڪم.

پوڄ، پوڄ: ڏ. ڪپڙي جو پنڊ - ڪپڙي تڪر.

پوچار: ٿ. خبرداري، سنڀال، دلا سو.

پوڄو: ڏ. پوڄي، راڳو، ليو، فرش صاف ڪرڻ جو ڪپڙو.

پوڄو ڏيڻ: ليو ڏيڻ، لئي مٽي ڪرڻ (معاملو).

پوڄو: ص. جڏو - خراب، ڏنگو، ڪو جهو (ڪم).

پوڄي: ٿ. چن جو استر - سفيدي.

پوڄي ڦيرڻ: چلڪ ٿڌڻ، مٽڻ - ميسارن، ڪٺي ڪمائي ڪٽ ڪرڻ.

پوڄاڻڊو: ڏ. پڇڙي، ٿر پٽ جو پڇاڙيءَ وارو حصو، پڇ واري لاند.

پوڄڙ: ڏ. پڇ وارو حصو، پڇاڙي، چيڙو، درياءَ ۾ چڪڻ ۽ سير جي

وچ وارو حصو.

پوڏو: ص. تندرست - سگهو - ٿلهو مٿارو، "پڪو" جي پٺين ايندڙ

لفظ "پڪو پوڏو".

پوڏائو: ص. نئين مال ملڪيت وارو ٿيل، تندرست، ٿرڙو، پوءِ ڍاول.

پور: ڏ. حال، وڏو سوراخ (کاٺ ۾)، ڪاٺيءَ تي اُڪريل چٽ

(جنهن سان ڪپڙو چُر جي) - چُر جو ٺهيو، اڱر جي ٻن سندن

جي وچ وارو حصو، ڪمند يا بنس جي ٻن سندن جي وچ وارو

حصو - گري.

پور: ص. "پورو" جو مخفف - هڪ جيترو - برابر.

پور وڇوٽ: ص. هڪ جيتري ماصلي واريون لڪيرون.

پور: ڏ. (سن) خيال - ويچار، پَه - ارادو، اڏمو، جهوري - گتتي، لهر -

موج (من جي)، زور (جوانيءَ جو)، آڙ (وهڪري جو)، چاڙه

(پٽيءَ جو)، پيڙيءَ جو هڪ گهمرو (اوراڙ يا پراڙ وڃڻ جو)،

پٽ تي سرن يا گاري جو هڪ دور، پراءَ جو پنجهو، پياني ۾ هڪ

ٺي واري ۾ آيل ڍنگهر، لوڙهي تي ڍنگهرن جو هڪڙو دور، سڱ

(مينهن جو)، شهر، ڳوٺ، وسڻ - پُر، مثلاً، شڪر پور، دولت

پور)، (ف) پٽ - پٽو، (ص) پريل - تر - ٿپ.

پور پرائڻ: ويچارڻ ۾ پوڻ، سوچرائڻ.

پور پوڻ: خيال اچڻ، بودڪي اچڻ، دشمني ٿيڻ، جهيڙو ٿيڻ.

پور وجهڻ: جهيڙو ڪرڻ، اجايو تنگ ڪرڻ.

پور هڻڻ: ٻن سان گهڻين جو وڙهڻ وقت چٽ ڪري تڪرون هڻڻ.

پورالو: ص. پورو وارو - موجي، سودائي، (ٿ. پورالي).

پوراف: ٿ. ٽن - ٽن جي اُٺ، جهوپوڙهي عورت.

پورا مهينا: ويم جو وقت ويجهو هئڻ جي حالت - حمل جو ٽور،

ڏهون مهينو.

پورائو: ڪوٽ يا ڪمي جي پورٽ، تڪميل، سرانجامي.

پورائي: ٿ. پورا ٿي.

پورائي پٺائي: ٿ. وڇرائي - اعتدال.

پورائي سوراڻي: ٿ. چڪي تاتي پورٽ ڪرڻ واري حالت.

پورب: (ڏ. سن) پورو، اوڀر - اڀرندو - مشرق، اڀرندي جي هوا

(جيڪا چؤماسي ۾ لڳي)، شاه جي رسالي جي هڪ سر جو نالو.

"سريراڳ" جي هڪ راڳتيءَ جو نالو.

پوري پي ڏوريو: ڏ. ڪپڙي جو هڪ قسم - ململ.

پوريو: ص. پورب جو ره ڪو - مشرقي، فقيرن جو هڪ گرو،

پوريو، (شاه جو رسالو)

پورٽ: ٿ. پورا ٿي.

پورٽ: ٿ. (انگ) بندرگاه - بندر.

پورٽرٽ: ڏ. (انگ) وڏي تصوير.

پور پٽ: ٿ. پورڻ ۽ پٽڻ (اڪيون)، اڪيون چنڀن.

پورجڻ: م. بند ٿيڻ، ڍڪجڻ (ڪڏم)، دفن ٿيڻ.

پور ڪنڍي: ٿ. سهڻ، ڳول ويل سڱن واري مينهن.

پور ڪاسي: ٿ. (سن) پورو چنڊ - چوڏهينءَ جو چنڊ، چوڏهينءَ

جي رات.

پورڻ، پورڻ: م. ڪڏم و جهي مٿن مٽي ورائڻ، ٽٽڻ (زمين ۾)، ڏن

ڪرڻ، بند ڪرڻ (در)، ڍڪڻ (مال)، قيد ڪرڻ، ٻوٽن

(اڪيون)، هلڻ - پنڌ پوڻ، هاڪارڻ (پيڙي).

پور ٿا: ٿ. مڪمل يا ثابت هئڻ جي حالت - سالميت، تڪميل.

پور ٿو: ڏ. ٺوهي ڏوٽلو - ڪنگير، ڪرڻ لکن جو هڪ نمونو.

پورو: ص. اندران خالي، (ضد، ٺهرو).

پورو هڏو: اڀرو - ضعيف.

پورو: ص. سڄو - ثابت، سالم - مڪمل، سارو - سڀ، درست -

ليڪ، ٺهڪيل - ڪپ، ضرورت آهر، ٺهائيندو - موافق، مناسب -

جوڳو، رڌل (ڪم ۾)، ختم، چٽ - ناس، (ٿ. پوري).

پورو پٺو: ص. مناسب، گهرج آهر، معتدل.

پورو ڏم: ڏ. بيهڪ جي هڪ نشاني - فل اسٽاپ.

پورو سورو: عام رواجي - معمولي.

پورو ڪرڻ: مڪمل ڪرڻ، ختم ڪرڻ، ماري ڇڏڻ.

پوريون ڪرڻ: سڀ طرح ڪوششون ڪرڻ. سڀ حيل هلائڻ.

پورهيت: ص. پورهيو ڪندڙ - ڪاسبي. محنت مزوري ڪندڙ.

پورهيو: ذ. محنت مزوري. ڪسب. ڪشولو.

پورهيو ڪارهيو: ذ. ڪم ڪار. ڏنڊو ڌڙي. محنت مزوري.

پوري: ث. گيه يا تيل م تريل ميدي جو ٺڪو.

پوري: گهرج جي پورائي - پورت.

پوريا: ث. مارواناٺ جو (چم سر آروي ۽ چم سر مروهي ۽ ڀر

ڪتب ايندڙ) جو آڏي ۽ رات جو گڏ ٿو ويندو آهي.

پوڙ: ذ. مينهن کي ٻيون م ٻڌڻ جو رسو.

پوڙهين: ذ. وڏي عمر - پيري.

پوڙهو: ص. وڏي عمر جو پيرسن - پيرو. (ث. پوڙهي).

پوڙهو پڪو: ذ. وڏي عمر جو جهاند بدو. (پوڙهي پڪي).

پوڙي: ث. ڏاڪو. ڏاڪڻ جو مڪڙا ڪو.

پوز: ذ. (انگ) مصنوعي انداز (تصوير چڪڻ دوران).

پوز: ذ. (ف) ٻوٽ - وات (گهوڙي جو).

پوز بند ڪرڻ: سر ڪش گهوڙي جو ٻوٽ رسي سان ٻڌڻ.

پوز چارهن: سيڪڙ ڏيڻ. سخت دڙ ڪا ڏيڻ. وڏي تهمت ٻڌڻ.

پوز ڪي: ث. ڏٺو - دلا سو - ڪوڙي تسلي.

پوز مال: ذ. نعل هن وقت گهوڙي جي منهن تي ٻڌڻ جو رسو.

پوزي: ث. (ف) لغام سان گڏ نوڙي يا ويڙي جيڪا گهوڙي جي وات

مٿان اچي.

پوزيون هڻڻ: هٽڪرون ڪرڻ. ٻٽ ڪون هڻڻ. خرستي ڪرڻ.

پوزيشن: ث. (انگ) حيثيت. درجو. حالت.

پوزيشن هولڊر: ذ. (انگ) امتحان م نمايان ڪاميابي بيهاريندڙ.

پوست: ث. (ف) چمڙي - ڪل.

پوستين: ث. (ف) ڪرمن ٺهيل ڪوٽ.

پوست: ث. (انگ) خط - چئي. عهدو.

پوست آفيس: ث. تپال گهر - ڊاڪخانو.

پوست ماسٽر: ذ. پوست آفيس جو وڏو عمسار.

پوست مٿن: ذ. تپالي.

پوسٽر: ذ. (انگ) وڏي ڪاغذ تي ڇپيل اشتهار.

پوست گريجوئيٽ: ذ. (انگ) مسٽر ڊگري حاصل ڪيل. (M.A.)

پوست مارٽر: ذ. (انگ) لاش حوطني معثو.

پوسر: ث. سڙ - ڪام. حسد. چڙ - ڪوڙ. خارش (زخم م).

پوسر: م. سڙو ٿيڻ (زخم ي قتم). خارش ٿيڻ (قتم). جلڻ -

ڪامن (اندر م). حسد ڪرڻ - خارڪاڻڻ. بغض م سڙڻ.

پوسل: ث. ٽي زمين (پتي. گهم ي سم جي ڪري). پسيل زمين.

ٽان - نهي.

پوسلي: ذ. پوسل واري زمين تي رهن ڪري ٿيندڙ بخار.

پوسن: م. تارن - ٻنن. "پس" جي پلين ايندڙ لفظ. "پالن پوسن" =

پرورش ڪرڻ.

پوسو: ذ. پتي ۽ جوزبان - هارو پير. فصل کي وڌيڪ پني ڏيڻ جي حالت.

پوش: ذ. (ف) بهرن جو ڪپڙو - لباس. ڍڪ - غلاف. (ص)

ڍڪيندڙ - پنيندڙ (چمڙا پوش. سفيد پوش وغيره).

پوشاڪ: ث. (ف) پتن جا ڪپڙا - لباس. وڳو.

پوشاڪي: ص. پوشاڪ جو شوقين.

پوش پوش: نڊا. پاسي پاسي. پري پري! چٽا جو آواز (تد

پري ٿيو).

پوشيدائي: ث. صفائي. نرملا. نزاکت.

پوشيدگي: ث. (ف) لڪ. ڍڪيل هئڻ جي حالت. صفائي سنهائي

(ڪپڙي تي م).

پوشيل: ص. پوش چڙهيل - ڍڪيل.

پوشيده: ص. (ف) لڪل - گجهو - مخفي. ڍڪيل. نئيس - نزڪ

(عدتن ۽ ڪپڙي تي م).

پوک: ث. ٻج و جهڻ - ٻني ۽ م. ٻني - فصل. ڪيتي.

پوک پوکڻ: نيڪي جو ڪم ڪرڻ. ڪنهن سان ڀلائي ۽ جو قدم

ڪڍڻ. نيڪي بد عمل ڪرڻ. پوک ڪرڻ.

پوکجن: پوک ٿيڻ. ٻڌ ٿيڻ.

پوکڻ پوکڻ: م. ٻج و جهڻ - ٻج چڻڻ. پوک ڪرڻ - فصل و جهڻ -

ٻني ڪرڻ.

پوکي: ث. پوکڻ جو نمونو.

پوکي: ث. پوک - فص.

پوکي راهي: ث. پوک ۽ ان جي حفاظت لاءِ جوڌاري آيل واڙ. ٻني

ٻرو. هلندي پچندي - شر سوچ.

پول: ذ. ڪنهن به شيءِ جو پويون حصو - پونءِ. ڏونگو. (انگ) ٿڌو.

پول پڌرا ڪرڻ: راز ظاهر ڪرڻ - عيب کولڻ.

پولار: ذ. پور - خال. زمين ۽ آسمان جو درمياني حصو - خلا.

پولڙو: ذ. اٺ. گڏه وغيره جو لڏو.

پولڙي: ث. رد پڪري ۽ جي ٿوڙي.

پولڙيون ڪٿائڻ: بي عزتيءَ جهڙو ڪم وٺڻ، نيچ ڪم ڪرائڻ، تڪليف ڏيڻ، بچڙو ڪرڻ.

پولنگ: ٺ (انگ) ووٽ ڏيڻ لاءِ عوام جو ڪنهن خاص هنڌ گڏ ٿيڻ.

پولو: ص. پورو - خالي، سڪتو - نلھو، نرم - ڪنڌرو، هلڪو.

پولو: ٺ (انگ) راند جو هڪ قسم، جيڪا گهوڙي تي چڙهي کيڏجي.

پولھ: ٺ. پنيون پڇ وارو حصو.

پولھ اوگر: ٺ. ٽيڪ جو مرض - پُرڪ.

پوليس: ٺ (انگ) امن امان رکندڙ سرڪاري عملو - سپاھ.

پوليس ٿانو: ٺ. پوليس جي رهڻ جو هنڌ - چونڪي - گهاٽ.

پوليس وارو: ٺ. سپاھي.

پون: ٺ (سن) هوا - واءُ.

پون چڪي: ٺ. هوا جي زور تي هلندڙ جانده.

پونيلو: ٺ. بنا چلڻ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

پونجي: ٺ. اصل رقم - موڙي، نٽو - سرمايو.

پونجار: ٺ. پڇڙي، چوٽي.

پونجو: ٺ. پڇاڙيءَ جي رھت، بچت.

پونجارا: ٺ. پونجيءَ وارا - موڙيءَ وارا، (شاھ).

پونجي: ٺ. هڪ گهم (ٻانهن ۾ ٻڌڻ لاءِ چانديءَ يا سون جي پٽي).

ڪٽي جو روايتي نالو.

پونسار: ٺ. تاجيءَ جي اندر پيل ٻه ڪاٺيون، جي ڪڏيءَ ۾ پير کوڙڻ

سان ٻڌل هونديون آهن.

پونگ: ٺ. سنهالپاڇا (جيت، جانور جا).

پونگرڇڻ: م. ڪوڙڇڻ - ڦوسائڻڇڻ.

پونگرڙو: ٺ. ڪٽي يا ٻيليءَ جو بچو.

پونم، پونو: ٺ. چوڏهينءَ جو چنڊ.

پونءِ: ٺ. ڦٽ ڦڙڙيءَ جو گڙو.

پونٺرو: ٺ. پاڻيءَ جو جيت.

پونير: ٺ. اولاد، نسل - پيڙهي.

پون: م. گهڙڻ، داخل ٿيڻ - اندر وڃڻ، ليٽڻ، ڊهن - ڪرڻ (مٿن).

اڇڻ - نازل ٿيڻ.

پون: ٺ. جانورن کي ڦاسائڻ لاءِ زمين ۾ کوٽيل کڏو.

پوتائي: ٺ. اڻپورائي - ڪمي، مٺائي، هيٺائي، بيماري - اگهائي.

پوتڻ: م. ويڃائڻ - ضايع ڪرڻ، صنت مڏيڻ.

پوتو: ٺ. منو، اتيورو.

پوتو پون: ٺ. ڪمزور ٿيڻ - هيٺو ٿيڻ (بيماريءَ ۾).

پوني: ٺ. ڪپه جو پٽو (جنهن مان سنٽ ڪٽجي).

پونيون پڌريون ڪرڻ: ٺ. درو پڙو ظاهر ڪري ڏيڻ - پيد ڪرڻ.

پوتائي: ٺ. پوتين ٺاهڻ لاءِ ڪاٺيءَ يا لوھ جو خاص ٽڪر.

پوه: ٺ. سنبت سال جو ڏهون مهينو.

پوهڻ: م. چله جي تر واري ڪوسي ڪري يا چار ٻه پڇائڻ (بسر،

انٺري، واڱڻ، پٽائو وغيره).

پوءِ: ٺ. بعد - پڇاٽ، بعد ۾. ٿورو دير سان. پويڻ، پڇاڙيءَ جو.

آخر ڪار - نيٺ.

پوءِ پرينهن ڪرڻ: ٺ. ٺٽڻ - گوشت ڪرڻ.

پوءِ پرو: ٺ. ٿورو پوئتي، پٺتي، ٿورو دير سان.

پوءِ ڍاٽو، پوءِ ڍايو: ص. اهو ماڻهو، جيڪو ابي ڏاڏي کان غريب

هجي پر پاڻ اوچتو شاهو ڪار ٿي وڃي (اهڙو ماڻهو طبيعت ۾

هلڪڙو، بدمزاج، مهتي خور، بي مروت ٿئي).

پوئر: ص. پٺي لڳندڙ، پٺيرو، ڀاڄو ڪڙاڻو - نسل - پونير.

پونلڳ: ص. بيروي ڪندڙ - مقلد.

پونواري: ٺ. سنڀال، يادگيري، سارسنڀال - پرگهور، بيروي، تقليد.

پونڻ: م. سوراخدار شيءِ ۾ ڏاڳو وجهڻ. ونڊيل مٿين مشڪن کي ڍاڳي

مرگندڻ - ڳڻڻ. ڪاغذن کي سلسلي ۾ رکڻ لاءِ سوراخ ڪري ڏاڳو وجهڻ

پونو: ٺ. ڪج ۾ آيل ڇاڇين کان مليل رقم - پهت پاهت.

پوني: ٺ. خوشبودار گاه جو هڪ قسم. ڪا ڪوس - پٺي.

پونين: ص. پٺت واري، پڇاڙيءَ واري. (ٺ) پڇاڙيءَ واري مله.

پونين مهل: ٺ. آسڻ جو وقت - پريات - پيڇ پني.

پويار: ص. پونواري ڪندڙ - مددگار.

پويان: ٺ. پٺيان، پٺ ۾. بعد - کان پوءِ. پٺتي - پڇاڙيءَ ۾. پوئلڳ.

ڳولاڻو - گهورو.

پويان پساھ: ٺ. زندگيءَ جون آخري گهڙيون - سڪرات جو وقت -

آخري دم.

پويان پون: پٺ وٺڻ - تعاقب ڪرڻ، پيڇو ڪرڻ، پٺين لڳڻ.

پويان پير ڪرڻ: پوئتي هٽڻ، شڪست کائڻ، پيڇي وڃڻ، بيوفائين.

پويون: ٺ. پڇاڙيءَ وارو - آخري، پٺيون، گذريل (وقت).

پويون پهر: ٺ. رات جو پڇاڙيءَ وارو وقت - سحر - آسڻ، عمر جو

آخري وقت.

پونين پيرين ڦرڻ: واپس ورن - موٽ ڪرڻ، شڪست کائڻ، پيڇي وڃڻ.

په: ٺ. ڏيهو، پور - خيال - ارادو، صلاح - رٿ.

په پڄار: ٺ. صلاح، مصلحت - اظهار خيال.

په پور: پر سڃاڻن-بتو ڪين.

په پڄاڻن: خيالي رڳون رڻن، منصوبان هن.

پهاج، پهاج: ٿ، ٻي عورت، مڙس جي هڪ زال هوندي ٻي زال.

پهاچو: پهاڄن مڙيندڙ حسدي ساڙ، دشمني-وير-ساڙ-حسد.

پهاڌ: ٿ، ولاد-نسل-پيڙهي.

پهار: ٿ، گهوڙي جو هڪ مرض-بوتين پير حوسب.

پهارن: م، اندروجن-گهيڙن-نگهڻن.

پهاڙ: ڌ، جبل-ڪوه-ڏونگر.

پهاڙ ٿئي پون: آفت يا مصيبت مٿان ڪڙڪن.

پهاڙي: ص، جبل جو-جني-جيو، ڪوهستاني. (ٿ) هڪ

راڳتي، بلاول ناٿ جو رڳ (ست سر آروهي، ست سر آروهي ۽ ٻه

ڪتاب ايندڙ) جو هر وقت ڳايو ويندو آهي.

پهاڪو: ڌ، ڪنهن خاص واقعي جو ٿورن غصن م تارو (مثلاً:

جڏهن ڪڏهن سنڌي توکي قنڌارن جو ڪو).

پهاڳ: ڌ، ميلاپ-وصال، پير وارو پير ڇڏ.

پهانئون: ٽ، ٿورو پوئتي، ٿوري وقت م-يڪدم.

پهان: ڌ، پهن-پاهن-پهر.

پهانن: ڌ، پهاڄن-ريجهانن، مڃڻ، خوش ڪرڻ.

پهاني: ٿ، پيڙهي-نسل.

پهت: ڌ، پور-خيال، طريقتو-دستور، مرئي برتي م مالي مدد طور

ڏنل رقم.

پهت پون: اوچتو خيال اچي وڃڻ-پوريون.

پهتل: ص، خدا سيد و بزرگ-ولي الله.

په پاهت: واسطو-لاڳاپو.

پهچ: ٿ، چولو-چوڻو-وڳو.

پهچن: م، برابر ٿيڻ، راضي ٿيڻ، جرئت ڪرڻ، ويرو ٿيڻ.

پهچ: ٿ، رسائي-پچندي-پچت، وس، طاقت، اختيار-دخل.

پهچ کان باهر: ٽ، پنهنجي وس ڪن مٿي-اختيار ڪن بهر.

پهچائڻ: م، رسائڻ، موڪلڻ، ماتن.

پهچائي ڇڏڻ: اُمتي ڇڏڻ، رسائي ڇڏڻ، بي طاقت ڪري ڇڏڻ.

پهچن: م، رسن-پچن، سهڙن (منزل تي)، اچڻ (نگاهي تي)،

حاصل ٿيڻ.

پهچي وڃڻ: پهتو ٿيڻ، رسي وڃڻ، برابر ٿي اچڻ.

پهچوان: ص، پچندي ۽ ورو، شرسوخ وارو، طاقت ورو.

پهر: ٿ، ماتهو-شخص، پيهي (شر م ونهاري م رات جو سمهڻ يا

ڪچيري ڪرڻ ۽)، موڙهو-وڙ.

پهر لٽائڻ: بريا لٽائڻ لٽائڻ-ٻين جي عورتن سان چيڙ چاڙ ڪرڻ.

پهر: ڌ، ٽن ڪلاڪن جو عرصو (رات ڏينهن م اٺ پهريون).

پهرات: ڌ، پهريون چول پهر.

پهران: ڌ (ف، پهر ص) ڪيل-ٻين، وٺڪر ڏکڻي ڏس ورو ڪڙيو.

پهران: م، پهرتن-ٺڪڻن (وڳو، ڪيڙ)، مال کي چرن لاءِ

رو سوڪرڻ.

پهران: م، وڏن-ڍڪڻ (ڪپڙا، لباس)، پٺن (ريور)، م، جو

جھنگ م چرن لاءِ وڃڻ.

پهرو: ڌ، حفاظت-سپيل-نگواني، چونڪي.

پهرو وهارڻ: حفاظت ماتهو يا سڀي مقرر ڪرڻ-چونڪي ڏيڻ.

پهريدار: ص، محافظ-رٿول-چوڪيدار.

پهري سڃاڳ: ص، جو ڪس-خبردار-موسبر، تيار.

پهرو: ڌ، حلال جانور (پڪو، ڏسو، ڍڳو وغيره)، جيڪو ڪنهن

لاءِ بيهار جي).

پهرو پائڻ: پڪري، چيمو وغيره ڪنهن (گوشت جي وڪري لاءِ).

پهرون ورائڻ: اُٺيل ڪپڙو ٽرتي وٺڻ.

پهريات: ٿ، پهريون پيٽ واري (ڪٽون، مينهن وغيره)، پهريون

پيرو وٺڻ.

پهريائين، پهريين: ٽ، شروع م-منيم.

پهريسي: ڌ، پهريون چول پهر، ڦرو وغيره.

پهريندي: ٽ، شروع م، هڪدم.

پهريون: ٽ، وائڻي، ابتدائي-شروعاتي، اڳيون، منيوارو.

پهريون پهر: ڌ، صبح جو وقت.

پهريون ڏس: ڌ، ڌرت-وڏو آسرو.

پهريجن، پهريڙن: ڪٽون، مينهن وغيره جو نمونو.

پهس: ٽ، اوچتو-امالڪ.

پهڪار: ص، پهڪندڙ-ملاح ڏيندڙ-ملاحو.

پهڪ: ڌ، پند-پند-دس، پڪ جو هڪڙو ڪڙ.

پهلو: ڌ (ف) پاهن-بزو، پسو (جسم جو ڪچ وارو)، طرف-

ڏس، ڏيڏ-سهارو.

پهلو نڪرڻ: پ، پڌر ٿيڻ.

پهلو ٽيهي: ٿ، برهمڙ-پاسو، ڪدره ڪشي، ٽل مٿول.

پهلودار: ص، ڪنهن پاسئون (مثلاً: پنج پهلو، اٺ پهلو وغيره)،

ڪهڙس پاسو وارو (ننگ يا پٿرو)، حمدي-طرفدار.

پهلوان: ص (ف) بهادر - سورهيءَ مهورهندڙ.

پهلواني: ث بهادري - سورهباني.

پهلواني ڏيکارڻ: سورهيائي ڏيکارڻ، بهادريءَ جو ڪو نمايان ڪم ڪرڻ.

پهمڪ: ث هڪ قسم جي سنهي ڪلاٽ (ڪپڙن کي سونهن ڏيڻ هجي).

پهنائي: ث (ف) ويڪر، بزرگشادگي - پکيڙ.

پهنڻ: م بهرچڻ - ريجهن - راضي ٿيڻ.

پهنڻ: م بهر ڪرڻ، رٿا رٿڻ، (ذ) جبل جو پٿر.

پهنڻي: ث ننڍڙو پهن - پٿر.

پهنڻو: ص پهنڻ (پٿرن) جهڙو، پٿر جو - پٿروارو.

پهو: ذ، ڪپهه جو پٿرو، دوا يا عطر مان ٻڌل ڪپهه جو پٿرو، ڪپهه ڪپڙي جو ٺه (ڦٽ ڦڙڙيءَ تي رکڻ لاءِ)، اٽيل اک تي رکڻ لاءِ دوا، بذر ڪپڙو، جهنگ پ ٻيبي جو پيچرو - چارو، ڪپ وارو گس، ڪوڏر ڪهاڙيءَ جو پٿ وارو گول چلو (جنهن ۾ ڳڻ پوي).

پها بدن: دوا ڪرڻ، حيل ڪرڻ.

پها ڪڍي ڇڏڻ: ص نادبود ڪري ڇڏڻ، ميدان ڪري ڇڏڻ.

پهور: ث ڪپڙن جو پهرڻ، پيڙا - درد.

پهورڙ: م خاص، هڪ ذات جو نالو.

پهورڙو: ذ تيشو، و هو لو.

پهون: ث ريڊون پڪريون.

پهي: ث ڪپهه جي پوني، پيلي - وٽي.

پهي: ص واٽ وٺي هندڙ - پنڌي، قصد.

پهي سهي هنڌ: و تفڪر ب سڃتو رو هئڻ.

پهيڙو: ص پهي.

پها، پهان: ط پنهڻ، ڪن پوه.

پهاڏ: ذ پويون حصو، بيل گاڏيءَ جي نائي جو پويون حصو.

پهانو: ذ، ٿوري وقت جو ڏاڍو - سهي.

پنٽل، پنٽل، پنٽلو: ث واها ڪپڙ (جن تان پاتي لپي ويو هجي).

پنجن: م پون - داخل ٿيڻ، سمائجڻ، ڪرڻ - ڏهڻ.

پنجي رهن: لپي پون، بيمار ٿيڻ.

پنر: ث پاتيءَ جي تري ۾ اٿر جي بيهندڙ هيڊان ماڻل گيرڻ.

پنرو: ذ، هيو - پيو - زرد رنگ.

پنرو: ذ، ڏاڳو، ترو وغيره جنهن ۾ پل وغيره ٻوٽا وڃن.

پنسو: ذ، هڪ سڪي جو نالو (هڪ رهڻي ۾ ستو پنس ٿين).

ڏوڪر - ڏونٽ - نٽو.

پنسي جو پٽ: ص، ڪنجوس، دغابز، لالچي، بي غيرت.

پنسينجر: ذ (انگ) ريل گاڏي وغيره تي سوار ٿيندڙ ماڻهو.

پنسينجر ٿرڻ: ث، مسافر ڪندڙ ريل گاڏي.

پنچون: ث، پلان جون پويون آيون ڪنڊا ٿيون ڪاٺيون.

پنڌ: ذ، ٿلهي رسي جو ڏاڙو.

پنڻ، پنڻ: ذ، چڪي جو هڪ ڌڻي وارو پ سو، نشان (پيرن جو)، ڀر.

پنڻ ٻارهن: ذ، ڍاري جي راند ۾ جيت جو ڏاء، ڪميا بي، فتح - سوپ.

پنڻ ڪنڻ: پير ڪنڻ، اهڃاڻ تي ڳولا ڪرڻ.

پنڻ سٽ: ذ، ايندي شرط، يڪدم.

پنڻ، پنڻ: ث، گهٽائي - ڪمي، اونهي ڪڏ.

پنڻو، پنڻو: ص، منو، گهٽ، هيٺو - ڏهرو.

پنڻو پون: ص، ضعيف ٿيڻ، بيماريءَ ۾ ڏهرو ٿيڻ.

پئي: ث، غسل خانو، ڪاڪوس.

پنه، پنه: ذ (ندي، پيا) محبوب - پيارو.

پنهانو: ذ، اهڃاڻ - نشان - ڏس پتو.

پنهنڙو: ذ، مڪڙو گهوڙو.

پيا: ص، پيارو، محبوب، مڙس - ڪانڌ.

پيادل: ص، پيادو.

پيادو: ص (ف، پيده) پيرين پنڌ، شطرنج جو هڪ مهر.

پيار: ذ، محبت - قرب - پريم، خب، عشق.

پيارڻ: م، ڏيڻ (پتي، شربت، دوا وغيره)، زمين کي پاتي ڏيڻ، ادا.

ڪرڻ (رقم)، چڪاڻڻ (ٻيڙي، چلم).

پيارو: ص، پيار وارو - جنهن سن پيار هجي، محبوب - معشوق.

دوست، دل گهريو، (ث، پياري).

پياز: ذ (ف) بصر.

پياري: ذ، هڪو گلابي رنگ (جيڪو بصر جي ڪل جهڙو ڳڙهيرو ٿئي).

پياس: ث (سن) آڇ - تونس، اڪير - سڪ، محبت - قرب.

پياسجڻ: ايڏجڻ - آڇ ڳڻ.

پياسو، پياسي: ص، اڇيل، سڪايل، خواهشمند، (ث، پياسي).

پياشو: ذ، ڏانڊي گه جو هڪ قسم (مچيءَ جي خوراڪ).

پياڪ: ص، پيئندڙ، نشو وغيره پيئڻ جو هير، ڪ - پنڌاڻي.

پيال: ذ، پيال - ٿرو پڙ.

پيالو: ذ (ف، پيا) هڪ قسم جو ٺاڻ (پتي وغيره پيئڻ لاءِ).

وڻو، جم، ٺولهو.

پيالا چاڙهڻ: سڌم گهٽو پيئڻ، ڏيانشا ڪرڻ.

پيالي پائي: ڏ. گڏ پيئندڙ، صحتي-سنگتي، همزار-همدم.

پيالو پر جي اچڻ: حياتيءَ جا ڏينهن اچي پورا ٿيڻ-پڇاڙي ٿي پھچڻ.

پيالو پيئڻ: وفات ڪرڻ (بزرگ ولي الله لاءِ چئبو).

پيالو کڻڻ: پنن جو ڌنڌو اختيار ڪرڻ-گدائي ڪرڻ.

پيالي: ٺ. ننڍو پيالو، وٽي.

پيامر: ڏ (ف) نياپو-پيغم-سنيهو.

پيامبر: ص. نياپور ساڻيندڙ-پيغامر.

پيامي: ص. نياپو کڻي ويندڙ.

پيانو: ڏ (انگ) هارمونيءَ جي قسم جو هڪ انگريزي ساز.

پيٽمر: ص. پرين-محبوب-پيارو-پريتم.

پيتامبر: ڏ (سن) ڪپڙي جو هڪ قسم (سونهري يا پيلو ريشمي

ڪپڙو)، سورج ونسي مت وارا هندو فقير (جيڪي پيلي رنگ

جي سڙهي اوڍين).

پيٽل: ص. نشو ويرايل مانهو-مخور.

پيتي: ٺ. ڪاٺ جي صندوق، ڳجه.

پيٽ: ڏ. شڪم، معدو، حمل، ڄم-ويا، ڳجه، درياءُ وغيره جو

ويڪروارو حصو.

پيٽ اچڻ: دست ٿيڻ، ڪ ڪوس چڻ.

پيٽ ٻڌڻ: بکيورهن-فق ڪشي ڪرڻ.

پيٽ پرائي: ٺ. بي پرواهي-لاغرضي، وڏائي.

پيٽ پرڄڻ: ڏوٿين، مَن وڌڻ، ڏوٿم مستي ٿيڻ.

پيٽ پريل: ص. ڍاول، ساڻو آسودو، شاهوڪار، بي فڪر، مغرور.

پيٽ تي بيهڻ: فقط مٺيءَ تي ڪنهن جونو ڪرڻ.

پيٽ تي لت ڏيڻ: روزگار ڪسڻ.

پيٽ ٿيڻ: حمل ٿيڻ-اميدواري ٿيڻ.

پيٽ ٺرڻ: ڪنهن ٿڌي اثر واري شيءِ کڻ پيئڻ سان پيٽ جي گرمي

لهڻ، ويروئڻ سان اندر جي باهه ٺهڻ.

پيٽ پالڻ: ڏکيو سڪيو گذران ڪرڻ.

پيٽ پائڻ: پيٽ جو وڌڻ-ٿلهو ٿيڻ.

پيٽ پنيءَ سان لڳڻ: بکن سبب ڪمزور ٿيڻ-نهایت ڏپرو ٿيڻ.

پيٽ پرو: ص. لالچي-هڃي-فصحنه جو پيٽ پائيندڙ.

پيٽ پوڻ: عادت پوڻ، طبيعت تي ٺهي وڃڻ.

پيٽ جو سُور: ڏ. حسد-ساڙ، لانچ-حرص.

پيٽ جو سُور مارڻ: تمنابوري ڪرڻ.

پيٽ جي ڳالهه: ٺ. راز-پيد-دل جي مُراد.

پيٽ ڏلهڻ: پيٽ پيرڻ-ڏوڪرڻ.

پيٽ چڻيو: ص. هڃي-پيتوڙي، فقط پيٽ جي پرورش ڪندڙ.

پيٽ ڏوٺي ويهڻ: گهٽو ڪاڌو ڪاڻڻ.

پيٽ سان: ٺ. حامله-گور هاري.

پيٽ قاتوڙو: ڏ. راز لڪائي ناسگهندڙ، ٽرڙو-هڪڙو.

پيٽ ڪيڏن: ٺ. اندر جو راز معلوم ڪرڻ، ٿلهو ٿيڻ.

پيٽ ڪيرائڻ: دوائن وسيلي پيٽ ۾ پيل پار ختم ڪرڻ.

پيٽ کي پٽيون ٻڌڻ: بکون ڪٽڻ، قناعت ۽ ڪفيت سن

گذران ڪرڻ.

پيٽ لڪائڻ: شاديءَ جي عيوض ۾ چمنڊڙ ٻار جو سڱ لڪائي وٺڻ.

پيٽ مٿو: ص. پيتي-گهڻ ڪٺو.

پيٽ ۾ ڏاڙهي ڄمڻ: ڄائي ڄم ڪان ڏاهو هئڻ، ننڍي عمر ۾ وڏن

جهڙيون ڳالهائون ڪرڻ.

پيٽ ۾ ساه پوڻ: تسلي ٿيڻ-دعاء ٿيڻ-قرار اچڻ.

پيٽ ۾ ڪوٺا ڊوڙڻ: سخت بک لڳڻ، بي ايماني ٿيڻ.

پيٽ واري: حامله-پيٽ سان.

پيٽ وڌيو: ص. وڏي پيٽ وارو، مغرور.

پيٽو، پيتي: ص. وڏي پيٽ وارو، گهڻو ڪائيندڙ.

پيتارڻ: م. همضم ڪرڻ (ڪاڌو)، سَهڻ (صدمو، جڦڻ)، عادي ٿيڻ.

پيتارو: ڏ. مڇي، ٻلي جو پيٽ وارو حصو.

پيتائو: ص. بد خواه-دشمن.

پيٽ ڦٽڙو: ڏ. پيسر کي وکر جو هڪ قسم.

پيٽڻ، پيٽڻ: م. اوٽڻ-هارڻ، اٿلائڻ (ٿانءُ)-اونڌو ڪرڻ.

پيتو: ڏ. پيٽ وارو حصو، ڪپڙي يا ڪٽ جي اتاو ۾ ويڪرو وارو حصو.

پيتي: ٺ. چيلهه ٻڌڻ لاءِ چمڙي يا ڪپڙي جي پٽي-ڪمر بند.

بلبل جي چيلهه ٻڌڻ ڏورو.

پيتي ڪوٽ: ڏ. چولي وغيره اندر ٻڌڻ جي چوني.

پيتروڙ: (انگ) هڪ قسم جو معدني تيل.

پيتو: ڏ. ڪڏو-خوراڪ، پيتو.

پيٽ: ٺ. بهه-اڱه.

پيٽ تي ٻادر ڪاڻڻ: چڱي طرح موچڙ ڪاڻڻ.

پيٽ: ڏ. ص. رقم-مُوڙي-مُور.

پينل: ص. اٽوڪيل.

پينو: ذ. ڪڍو ۽ جي قسم جو هڪ پتو (پاڇي طور ڪم اچي).

پيني: ث. مائه ي مڱن جوائو (اڻڻن طور ڪم اچي).

پيپ: ذ. لوه يا ڪاٺ مان ٺهيل وڏو گول دٻو (تيل يا شراب رکڻ لاءِ).

پيپٽ چاڙهڻ: دٻاءُ وجهڻ - دڙڪا دٻڙڻ.

پيپر: ذ (انگ) ڪاغذ - پٽو امتحان جو سوالنامو.

پيپر وٽ: ذ (انگ) ڪاغذن مٿان وزن لاءِ پٿر.

پيچ: ذ (انگ) صفحو - ورق جو هڪ پاسو.

پيچ: ث. ڏنءُ - نالو، عزت - آبرو، ساراھ.

پيچ: ث. رب پيچ. تمام پٿرويت.

پيچاڻو: ص. ريچ آيل (زمين).

پيچو: ذ. ريچ - آپشي.

پيچي: ث. چانورن جي پيچ. رب. تهڪيل چانورن جو پٽي (ڪپڙن کي ڪلفڙڻ لاءِ).

پيچ: ذ (ف) وراڪو - وڪڙ - وٽ - وڙ - ڦيرو - مروڙو (پيٽ جو) - گهمرو. فريب. لغڙن جو داءُ.

پيچ بازي: ث. ٺڳي - چالاڪي - فريب. اجايا وروڪڙ.

پيچ ٻڌڻ: اٽڪلون سٽڪلون هلڻ - ٺڳڻ.

پيچ تاب: ذ. وٽ سٽ. لوچ ٻوچ.

پيچ پائڻ: وڪڙو جهڻ. محبت مگر قدر ڪرڻ.

پيچ پٽي: ث. سونار کي ڪم جو هڪ اوزار.

پيچدار: ص. وروڪڙ وارو. منجهيل.

پيچ وخمر: ذ. وروڪڙ - ڏنگ ونگ.

پيچ: ث. پوک کي پاڻي پيرڻ. پوک کي پاڻي ملڻ جو ذريعو (واھ، شاخ) ٻنيءَ کي پاڻيءَ جي رمد.

پيچرو: ذ. ماڻهن ۽ جانورن جي هلڻ سان پيرڻ جي نشانن مان ٺهيل سنهي واٽ - چارو.

پيچري لائڻ: واٽ ٻڌائڻ. هدايت ڪرڻ.

پيچڙ: ص. ڪنجوس - بخیل.

پيچش: ث (ف) مروڙن ڪا ڪوس اچڻ جي بيماري.

پيچڪش: ذ. پيچدار ڪوڪڻ کي کولڻ پيچائڻ جو اور.

پيچڻ: م. پيچڻ (پاڻي، شربت وغيره). پاڻي ملڻ (پوک کي). ادا ٿيڻ (رقم).

پيچوها: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

پيچي: ذ. سوني - فٽير - منگٽو.

پيچي: ص. ورير - ڏنگو. وٽ ڏنل پتڪو.

پيچي اکر: ذ. ڏنگ ڦڏا اکر. پيچدار اکرن واري تحرير (ڪتبو).

پيچيدگي: ث (ف) وروڪڙ - ڏنگ ڦير. مونجھارو. مشڪلات.

پيچيده: ص (ف) وروڪڙ وارو - ويڙھير. منجهيل.

پيچو: ذ. پنيون پاسو. پٽ. پويون حصو. تعاقب.

پيچو ڪرڻ: پٽ وٺڻ - تعاقب ڪرڻ - ڪين لڳڻ يا ڪڍي وٺڻ.

پيچو نه ڇڏڻ: پٽ نه ڇڏڻ. ڇنڊ نه ڇڏڻ.

پيدا: ص (ف) پيدا ٿيل - ڄميل - ڄاول. (ضد. نپيد).

پيدا: ط (ف) ظاهر. جڻيل. خٽيل. ميسر - دستياب. موجود. لڌ.

(ث) ڪمائي. اُپت. فائدو.

پيدا ڪرڻ: وجود ۾ آڻڻ - خلق ڪرڻ. ظاهر ڪرڻ. حصو ڪرڻ. اُپائڻ.

پيدا ڪيڙ: ص. ن جڙڻ طريقي سان پٽس ڪمائيندڙ. هٿڙي باز. گندي چوڙ.

پيداوار: ث. پوک - فصل. (واپار يا فصل جي) ڪمائي. اُپت - آمدني.

پيدائش، پيدائش: ث (ف) خلقت. اُپائڻ. حاصلات. آمدني - اُپت. ڪمائي - فائدو.

پيدائشي: ص. اصلي. قدرتي. فطري.

پيدل: ص. پنڊ هلندڙ - پيادو.

پيدا: ث. ميسر. انبوھ - پير - پيه.

پيدل: ث. لکپڙه جي سامان رکڻ لاءِ ڪاٺ جي ننڍڙي پيٽي (عموماً ڊڪ ٺارڻ ۽ منشين لاءِ).

پير: ذ. پڳ - قدم. پيرو.

پير آهون: ويجايل پيرو ڳولڻ. چور جو پير ڪٽڻ.

پير ڪرڻ: بي دخل ٿيڻ. شڪست کائڻ. بنياد پٽجڻ. پڇ ڪاٺڻ.

پير پيچڻ: لاڳ پوئوڙڻ. سخت سڙاڏيڻ. لاچار ڪرڻ.

پير پڙڻ: اچڻ جي تڪليف وٺڻ. تشریف فرما ٿيڻ. مهرباني وارو قدم ڪرڻ. شاديءَ ۾ شريڪ ٿيڻ.

پير تپڻ: هڪ هنڌ سڪڻ اچڻ.

پير ترڪڻ: پير جوڙڻ. اوچتو خطا ٿي وڃڻ.

پير تي اچڻ: سڌي راه تي اچڻ. قاعدي ۾ اچڻ.

پير تي ڪهاڙو هڻڻ: پنهنجو پاڻ کي نقص رسائڻ.

پير تي هلڻ: پيرو ڪرڻ. چڱي چال اختيار ڪرڻ.

پير پائڻ: لنگهي اچڻ - داخل ٿيڻ (گهر، وٽ ۾). حد دخلي ڪرڻ

پير پَت تي نه لڳن: تمام تڪو پڄڻ، فرصت نه هئڻ.
 پير پَنڻ: پاڙ پَنڻ- تپڙ ڪڍڻ.
 پير پَنڌارن: قرب ڪري اچڻ.
 پير پير تي رڪن: تمام آهستي هلڻ، پيروي ڪرڻ.
 پيرن جي جتي هئڻ: ٻڌو ٻه نه هئڻ.
 پير جهلڻ: پاڻ روڪڻ- پاڻ پنڻ، خرچ گهٽائڻ، قطع تعلق ڪرڻ.
 پير ڏڏڙ ۾ هئڻ: نه ڏاڏڙ- تنڻ.
 پير ڏوئي پيئڻ: تمام گهڻا احسان مڃڻ، عقيدتمندي ظاهر ڪرڻ.
 پير ڏيڻ: عورتن جو پشرتي جي عذر خواهي ڏيڻ.
 پير ڏاهڻ: پيرن جا نشان مڃڻ، وٺڻ، قبضو پئڻ.
 پير ڊگهين: وٽ کان ٻاهر هڻڻ، آمدني کان وڌيڪ خرچ ڪرڻ.
 پير سَنوان ڪرڻ: بي دٻي ڪرڻ، وڏن سان مقابلو ڪرڻ.
 پير ڪَڇڻ: سڙا ڏيڻ- جڻ ڪرڻ.
 پير ڪڍائڻ: ذميداري قبول ڪرڻ کان انڪار ڪرڻ، دوري ڪم کانپوءِ جواب ڏيڻ.
 پير ڪڍڻ: ڌڪ ڪڍڻ، ڪا اوجھي گل به ڏاڻي حواس گم ڪرڻ.
 پير ڪڙڻ: پير جي نشان کي ليڪو پئڻ- پيرو ڪڍڻ.
 پير ڪڙي: ٿ، قيديءَ کي پيرن ۾ ٻڌل زنجير سان ڪڙي.
 پير کُڇڻ: نه ٺڪي ويهڻ، اثر ڄمڻ.
 پير کُر نه لڳڻ: ويڃايل شيءِ جو ڪو نشان پتو نه لڳڻ.
 پير ڪڻڻ: پيرن جي نشان تي هڻڻ- پيرو ڪڻڻ، ٻر دريءَ جو سڌ پيرن هٿ هڻڻ، وڪ ڪڻڻ، تعلق وڌائڻ.
 پير گرو هئڻ: نياڳو هئڻ.
 پير ليڪي ويهڻ: هٿ ڌرمي ڪرڻ- پنهنجي ضد تان ناهيڻ.
 پير ۾ پدم هئڻ: وڏو ٻڳوند هئڻ.
 پيرن تي زور رکڻ: تمام تڪو پڄڻ، پڄي جن ڇڏائڻ.
 پيرن هيٺان زمين نڪرڻ: ٽڪ لڳي وڃڻ.
 پيرن هيٺان ڪڪ رکڻ: نهايت احتياط سان ڪم ڪرڻ.
 پيرن پوڻ: پيرن تي هٿ رکڻ، تعظيم ڪرڻ، منڻ ڪرڻ.
 پيرن پيادو: ٺ، بند سوريءَ جي بند پيادو.
 پير: ڏ (ف) پوڙهو- ٻيو، بزرگ، مرشد.
 پير پائي: ڏ، ساڳين عقيدن و رو، هڪ ئي مرشد جا مريد.
 پير پڄڻ: مراد جي حاصلات لاءِ جدوجهد و سڀلا ختير ڪرڻ.
 پير پڄڻ: جن پڄي وڃڻ، پڻا تڏم هئڻ.

پير پيغمبر: الله جا نڪ پنهيا- نبيءَ وٺي.
 پير فقير: مذهبي شخصيتون- مرشد.
 پير گر: روحاني پيشو- مرشد- گرو.
 پيرانه سالي: ٿ، پيري- پوڙهين.
 پيرن جي مهل: ٿ، فجر- پريات.
 پير پيٽ: ٿ، پيرن جي سڃاڻپ (شڪي ماڻهوءَ جي پيرن جي ڏوهيءَ جي پيرن سان پيٽ).
 پيراني: ٿ، پيرن سان هلائڻ وارو پاڻي چڪڻ جو ڍنگو.
 پير اڏو: ص، پير سڃاڻڻ (ماڻهوءَ مال جو)- پيري.
 پيراسته: ص (ف) سينگاريل- مزين.
 پيرا شوٽ: ڏ (انگ) هوائي جهاز مان زمين تي هيٺ ٽپو ڏيڻ لاءِ خاص چٽي.
 پيراڳون: ڏ، ڌ تي مٽا جيءَ جي تندن کي هيٺ مٿي ڪرڻ لاءِ ڪليون.
 پيراڳو: ڏ، پيرو- گس- واٽ- رستو.
 پيراندي: ٿ، ڪٽ جو پيرن وارو پاسو، (ضد سيراندي).
 پيراتو: ڏ، جتي پڊر- پپوش.
 پيراتو: سم خاص، ماڻهوءَ جو نالو، (ص) پيرن جو- پيرن وارو.
 پيرائتو: ص، ننهن کان چوٽيءَ تائين، سر بستو- تفصيلي.
 پيرائتيون خبرون ڪرڻ: سر بستا احوال اورڻ.
 پيرايه: ڏ (ف) سينگار- زيبائش، طريقي- ڍنگ.
 پيرپاند: ڏ، پٺياري، تعلق- لاڳاپو.
 پير پند: ڏ، مرئي پرتي اچ وڃ جو رستو.
 پيرڊ: ڏ (انگ) مدت- دور- عرصو.
 پيرڙيو: ص، هو ٻار، جنهن جا ڄمڻ وقت پهريون پير ظاهر ٿين.
 پيرڙيون: ٿ، بانٺڙا- ريزيمون- ٻار جو شروعاتي هلڻ جو طريقو.
 پيرزادو: ص، پير جو اولاد، (اسم خاص) هڪ ذات جو نالو.
 پيرسن: ص (ف) پوڙهو- ڪڙڙو.
 پير مرد: پوڙهو ماڻهو- پيرسن.
 پير مغان: ڏ (ف) تشريعت جو پيشو، شريعت جو مالڪ.
 پيرن پتيو: ص، ٻڳو- چنڊو، نچو.
 پيرن: ٿ، ڪڙهيءَ جي چاريءَ جي هيٺين گهير نوڙي.
 پيرو: ڏ، پيرن جا نشان (ماڻهوءَ جو پاڻي جا)، ڪههجي ويل جو نور جو پيرڪو.
 پيرو ڪڻڻ: پٺون، ڳولها ڪرڻ.

پيروز: ص (ف) سوپرو-ڪمپب.
 پيروي: ص، هڪ قسم جو سائو پٿر-فيروزو.
 پيرو، پيروڪار: ذ (ف) پيروي ڪندڙ، نشر قدم تي هلندڙ، يونلڳ.
 پيروز: ذ (انگ) قيديءَ جي ضرورت سبب ڪجهه ڏينهن لاءِ آزادي.
 پيرون: ذ، ڪپڙ جو ڦڙ (بـ قسم: ڳاڙها مٺ ۽ اڇا ڪارا)، ڪٽ جي پيراندي ٿورو اوڀرو.
 پيروي: ث (ف) تتليد، اطاعت، حڪم جي پوئواري.
 پيري: ص، پير ڪندڙ-چورن جا پير ڳوليندڙ-پيرايو.
 پيري: ث (ف) پوڙهيون-بڏايو، ضعيفي، بزرگي، مرشدي.
 پيري مريدي: ث، تلقين، اطاعت.
 پيرين پوڏو: ص، پنهنجن پيرن تي بيهندڙ-پان تي پاڙيندڙ-پختو.
 پيرين سبرين: هلڻ چڻ جهڙو، چڱي حال وارو، خودمختيار-آزاد.
 پيڙ: ث، سور جي سختي، آزار-بيماري.
 پيڙا: ث (سن) سور-عذاب، روڳ-مرض.
 پيڙاڪو: ذ، پيڙا، رخ يا آزار جهڙيون حالتون.
 پيڙجڻ: م، گهٽي مريون، نيوڙجڻ، سخت تڪليف مڃڻ.
 پيڙڻ، پيڙڻ: م، ٻن شين جي وچ ۾ زور ڏيئي ڇڻ، چيپائڻ، تيلي بچ پ مغز کي گهٽي م وڃي تيل پ روغن ڪڍڻ، تيل ڪڍڻ، نيوڙڻ، آزار، ستائڻ.
 پيڙو: ذ، چاتو (اتي جو)، مٺي من نهيل هڪ مٺي-ڪير پڙو.
 پيڙو: ص، پيادو-پيدل، وات هڻو، قصد.
 پيڙه: ث، بنيد (پت يا جاءِ جو)-پاڙو.
 پيڙه پٺ: اصل نسل، رهائي رستي، پيڙهي.
 پيڙهو: ذ، ڪاٺ جي صندلي، ويهڻ لاءِ ڪڪن ڪاٺن من نهيل ننڍڙو موڙو.
 پيڙهي: ث، نسل-پشت، خاندان جي وڏن يا اولاد جو سلسلو.
 پيڙهي پٺڻ: وڏن کي گاريون ڏيڻ، بدنيڪي ڪرڻ.
 پيڙهي ڏئي: ص، خاندان جو چڱو مڙس.
 پيڙهي ٿو: ص، شريف گهراڻي وارو، وڏگهراڻو، خانداني، اصل نسل خصوصيت وارو.
 پيڙي: ث، ڪريل-پٽ پيل، ع، جز، بيمار.
 پيڙار: ث (ف) جتي-ڪنڌ.
 پيس: ث، پٽن کي ڏيڻ، ورهائڻ جو ڪم.
 پيسان: ث، پيپي تي (ان جي).
 پيسٽري: ث (انگ) مڪن يا ڪريم لڳل ڪيڪ.
 پيسجڻ: م، پيسجي اتو ٿيڻ، ظلم مڳهڻ.
 پيسجي وڃڻ: اتو ٿي وڃڻ، تباهي ٿيڻ، مصيبت م بيحال ٿيڻ.

پيسڪوٽ: ث، پٽن جي هڪ راند.
 پيسو، پيسو: ذ، ٿامي جو هڪ سڪو، ٺٽو.
 پيسو پائي: ذ، ڏوڪڙ-رقم-دولت.
 پيسو ڏوڪڙ: ذ، ڏن دولت، مال ملڪيت.
 پيسا پائيءَ م وڃڻ: هڙ موڙي چٽ ٿيڻ.
 پيسا ڪوٽا ٿيڻ: اولاد بد چل ٿيڻ.
 پيسي: ث، ڪٽل جي ڳڙي.
 پيش: ذ (ف) سمهون-اڳين.
 پيش اچڻ: آڏو اچڻ، نتيجو پوڳڻ.
 پيش امام: ذ، نماز م اڳواڻي ڪندڙ امام.
 پيش بندي، پيش بيني: ث، اڳ وڃڻ-دوراند پيشي.
 پيش بين: ص، اڳ پوءِ ج چيندڙ-دوراند پيش-ڏاهو.
 پيش پوڻ: نمائندگي سان آڏو حاضر ٿيڻ، آن مڃڻ.
 پيش خدمت: ذ، پيشڪر-نوڪر-اردلي.
 پيش خيمو: ذ، اهو تنبو جيڪو اڳواڻ منزل تي موڪليو وڃي (ت جيئن پهچڻ تي تيار ملي).
 پيش دست: ص، اڳيان ڪم ڪندڙ، اڳرائي ڪندڙ، ناٺ-استند.
 پيش: ث، بنيءَ جي پاڙواري هيٺاهين زمين.
 پيش: ذ، خالص سون-نچ سون (جيڪو چوويهه قيراطورن وارو هجي).
 پيش: عراب جي نشاني (ل)-ضم.
 پيشاب: ذ (ف) مٺ-ريلو.
 پيشاب خطا ٿيڻ: ڊپ سبب مٺ وهي وڃڻ.
 پيشاب ڪرڻ: مٺڻ-ريلو ڪرڻ، پيچر چڙهي ڏيڻ.
 پيشاب نڪرڻ: تمام گهڻو ڊپ ٿيڻ.
 پيشاني: ث، (ف) نراڙ-جين.
 پيشتر: ظ (ف) پهريائين-اڳم.
 پيشرس: ث، چيٽ جو پويون فصل.
 پيش رفت: ث (ف) اڳين وڌڻ-اڳرائي.
 پيشرو: ص (ف) اڳيان هلندڙ، گذري ويل (حاکم، اڳواڻ).
 پيشقدمي: ث (ف) اڳرائي، اڳواڻي، سبت.
 پيشڪش: ث (ف) آڇ-صلاح.
 پيشگوئي: ث (ف) پيشنگوئي.
 پيشگي: ث (ف) سوئي-بيعدو.
 پيشگير: ذ (ف) زانا پوڙو، هٽل جو تيل وارو ملازم-بيرو.
 پيش نظر: ظ (ف) سمهون-روبرو، اڳين اڳين.

پيشنگوئي: ث (ف) ڪنهن واقعي جي اڳواٽ ٻڌايل خبر-اڳڪٿي.

پيشو: ذ (ف) پيشه-ڌنڌو-ڪرت، ڪسب.

پيشوا: ذ (ف) اڳواڻ، رهبر، رهنما، سردار.

پيشوائي: ث. اڳواٽي-قيادت، رهنمائي.

پيشواز: ذ (ف) عورت جو هڪ لباس-پٿڙو. ناچڻ جي ڀاتڻ جو گهاگهرو.

پيشه ور: ص (ف) ڌنڌي وارو-ڪمسي، هنرمند.

پيشي: ث (ف) حضري، شنوائي (عدالت)، شام-پوڄاڙي.

پيشين: ص (ف) ڳوتو-قديم-پراڻو.

پيغام: ذ (ف) نياپو-سنيهو، اصلاح، زباني احوال.

پيغامبر: ذ. نبي پڙهندڙ-قاصد.

پيغمبر: ذ (ف) خدا جي طرفان حڪم آڻيندڙ-رسول.

پيڪا: ذ. زال جاما پيءُ.

پيڪا ساهرا: ذ. سڀني مٽ مٽ.

پيڪار: ذ (ف) لڙائي-جنگ.

پيڪان: ذ (ف) پالي يا تير جي نوڪ، پالو، تير.

پيڪر: ذ (ف) شڪل-صورت، منهن-روپ.

پيڪڙو: ذ (ف) پيرن ۾ وجهڻ جي زنجيري، پير ڪڙي-پيڙي.

جانور يا وھت جي اڳين پيرن ۾ ٻڌڻ جي رسي.

پيڪ: ذ. چاهه، ڏيٺ-واقفيت.

پيگ: ذ (انگ) ڍڪ (شراب جو).

پيگ پاڻي: ذ. پيالو پاڻي، فقيراني محل.

پيل: ث. پاتيءَ جو زور، اڇل پاتيءَ جو اوجھو چڙھ.

پيل: ذ (ف) فيل-هاٿي.

پيلبان: ذ. هاٿيءَ کي هلائيندڙ مهلوت.

پيلتن: ص. هاٿيءَ جهڙو (تلھو)، وڏي ٻوٽي وارو.

پيلانگھو: ذ. پراڻي جُتي-ڪلٿر.

پيلاڻ: ث. زردِي-هيڊان.

پيلپاڻو: ذ. ٽنپ-ستون.

پيلر: ذ (انگ) ٽنپو-پيلپاڻو.

پيلسوز: ذ. گھٽين وٽين واري ٻٽي-ڏيٽي.

پيلڪ: ث. ڊوڙ، تڪي ڊوڙ.

پيلڪ ڏين: گھوڙي کي ٿوري وقت لاءِ تڪو ڪھڻ.

پيلو: ذ. آنورو-خصيو.

پيلو: ص. هيڊو-زردو-ڦڪو، (ذ) ٻن-تير.

پيلو ٿيڻ: هيڊو ٿيڻ، بيماريءَ سبب منهن هيڊو ٿيڻ، ڊپ-شرم

سبب منهن جو پٽو لهي وڃڻ.

پيلو: ذ. پيرون-ڪپڙ جو ميوو.

پيما: ص (ف) ماپ ڪندڙ، گھمندڙ، (مرڪب ۾ ڪتاب ايندڙ).

پيمان: ذ (ف) عهد-اقرار، واعدو.

پيمانو: ذ (ف) پيمانہ (انج وغيره منهن جو ٿانءُ-مان، ماپڻ جو

اوزار، پيلو-جهم (شراب جو).

پيمائش: ث (ف) ماپ-ڪڇ، ڪٽ، زمين جي ڪٽ-پراضي.

پيمبر: ص (ف) پيغمبر-رسول، ايلچي-قاصد.

پين: ث. (نگ) سڀيت تي لکڻ لاءِ پيتر جو قسم، مس و رو قسم-

انديپن.

پين: ذ. رڇ ۾ ڪم ايندڙ تنهي ڌور، حوض-تلاءُ.

پينار: ذ. پينو-گدا، منگٽو-سوالي، فقير.

پينام: ذ. ڪپڙي جو ٽڪر-ڪپڙو-لباس-پوشاڪ.

پينت: ذ (نگ) رنگ-روغن، نقش-نگر.

پينٽر: ذ (انگ) رنگ ساز، مصور-نقاش.

پينٽنگ: ث. مصور جو شاهڪار.

پينچ: ذ. پنچ.

پينچاٽ: ث. پنچاٽ.

پينچاٽي: پنچاٽ جو مقرر ڪيل-عام وقف-سڀنيءَ جو.

پيند: ذ. مينهن، اٺو وغيره کي اڳين ٽنگن ۾ ٻڌڻ جو رسو.

پيندو: ذ. مٺو-پنڌ، پيچرو، چرو.

پينڙاٽ، پينڙياٽ: ص. پينو-گداگر.

پينسل: ث (انگ) گرينائيٽ جي گوري واري ڪٽي مان ٺهيل قلم.

پينشن: ث (نگ) ملازمت جي مدت ختم ٿيڻ بعد مقرر رقم

(جيڪ مرن گھڙيءَ تائين ملازم کي ملندي رهي).

پينشن بردار: ص. پينشن ڪندڙ تائيندڙ ملازم.

پينگھ: ث. لوڏ، وڻ ۾ ٻڌل جهولو.

پينگھو: ذ. جهونو-هندورو.

پينگھو لڏڻ: اولاد ٿيڻ، پٽ ڄمڻ.

پينو: ص. پيندڙ-ڳو پينڻ جي ڌنڌي وارو.

پينو: ص. اندران سخت-ٺھرو (ڪٽ).

پين: ذ. چانورن جي پيچي (ڪپڙي يا ست ڪي سخت ڪرڻ لاءِ)، وڻ

جو هڪ قسم، هڪ قسم جو ڍانڍي پڪي (جنهن جو تير دوا

طور ڪم اچي).

پين: ث. بلا جو هڪ قسم (خصوصاً ٿر ۾ ٿئي).

پين، پيئن: م. پاتي يا ڪ پائيٽ واپرائڻ، چڪڻ (ٽماڪ).

پين-جھڻ-جذب ڪرڻ.

ٻي وڃن: ڏوگهي ڇڏڻ. جذب ڪرڻ. ماري ڇڏڻ (ڪوڙ).
برداشت ڪرڻ (صدمو).

ٻيٽ: ڏ (ه) محبوب.

ٻيو: ڏ، ٻي، ٻي، ٻي.

ٻيڙي: ٽ. ٻيڙي رنگ جي مٽي، پيلورنگ.

ٻيوسٽ: ص (ف) جڙيل-گنديل، پٽل.

ٻيوسٽ: ص (ف) مليل-جڙيل-گنديل. چنبريل، ڪپايل.
لاڳيتو-مسلل.

ٻيوسنگي: ٽ. جوڙ، ميلاپ، تعلق-واسطو، دوستي.

ٻيوند: ڏ (ف) جوڙ-ميل، ڳانڍاپو، تعلق، چٽي، ڳنڍ، هڪڙي وڻ جي
شاخ ٻئي وڻ ۾ هئڻ.

ٻيوندڪار: ڏ. موچي، درزي، باغڻي، ڳنڍتوپي وارو.

ٻيوندڪاري: ٽ. ڳنڍتوپ (قلم، عضون وغيره جي).

ٻيوندي: ص. قلم هنبل (ون) - (چشمولگل (ون).

ٻيه: ٽ. پيسجڻ جي حالت (گاهت ۾). گاهت-سوڙه (ماڻهن
جي)، چپ-پيٽ.

ٻيهات: ٽ. سوڙه، لڳڻ جي سور جي تڪليف.

ٻيه ٻيهان: ٽ. ڳاڙهه، ڪلهي گس، سوڙه گهٽ.

ٻيه گيه: ٽ. پڪڙو، پيٽ-رڻ.

ٻيهڙ، ٻيهڙ: ٽ. لوڙهو (ٻنيءَ کي).

ٻيهائي: ٽ. اتو وغيره ٻيهائڻ جي اجرت-پيسائي.

ٻيهائڻ: م. اتو ڪرڻ، جنڊيا ڇنڊه ۾ سنهو ڪرائڻ.

ٻيهڙ: ٽ. لاڳيتو-متواتر-هڪٻئي پٺيان.

ٻيهڻ: م. گهڙڻ-اندرئين-داخل ٿيڻ.

ٻيهڻ: م. اتو ڪرڻ (چڪيءَ يا جنڊي ۾)، ڪرڻ (ڏند).

ٻيهڻو ٻيهڻ: سخت محنت ڪرڻ-سخت پور هيو ڪرڻ.

ٻيهي اچڻ: اوچتو مٿان اچي ڪرڻ، زور ۾ ڪري داخل ٿيڻ.

ٻيهي ڇڏڻ: اتو ڪرڻ، ڪٽي ڌراڌرا ڪرڻ، تباه ڪرڻ.

ٻيهو: ڏ. پوک جي سنڀال ۽ جهار هڪلڻ لاءِ ٻنيءَ ۾ ٺهيل
عرضي چنڊ.

ٻيهو هڪلڻ: جهر هڪلڻ.

ٻيهوڙي: ٽ. ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ قسم.

ٻيهون: ڏ. اوباري، سڪائي چٽيل چانور.

ٻيهي: ٽ. ننڍڙو ٻيهو، اڱڻ ۾ يا گهر کان ٻاهر سمهڻ لاءِ ننڍڙو ٻيهو.

ٻيءُ: ڏ. آبو-بابو-والد.

ٻيءُ ڏاڏو: خاندان جو ڏو-بزرگ.

ٻيٽو: ص. ٻيءُ جو اولاد (پر ماءُ ٻي مان هجي).

ٻيٽو: ڏ. مڪڙو گهوڙو-سمند گهوڙو.

ٻيٽي ليٽي: ٽ. اگاهائي-ناچاقائي-بيماري.

جات پات: ٽ. برادري-جماعت، فرقو، قبيلو، حسب نسب، ذات پات.

جاتي: ٽ. (سن؛ جاتي)، فرقو، جماعت.

جاتيرو: ص. خانداني، بنيادي، اشراف گهراڻي جو.

جاڻو: ص. مضبوط-پختو-پڪو.

جاڻ: ٽ. (سن؛ ياتر) جاترا-تيرٿ (اڏيري ۾ جات جو ميلو)، هر
سان ڪيڙيل (ڏهن ويهن اوڙن وارو زمين جو ٽڪر).

جاتا: ٽ. (سن؛ ياترا) ياترا-تيرٿ.

جائن: م. جڻاءُ ڪرڻ، ترسڻ-رهڻ.

جاتون هڻڻ: خراب هلت هلڻ، آزار ڏيڻ.

جاتي: ص. جاتري-ياتري.

جاتولو: ص. ڏن کان تشل يا ريل چوپايو دور، چڙواڳ-نڌ ٽڪو.

جانو: ڏ. جانشو.

ج: ٽ. اچار "جيم". سنڌي الف-بي جو يارهون اکر. فارسيءَ جو
چهنون ۽ عربيءَ جو پنجون اکر. ايجاد موجب عدد (3).

جا: ص. جيڪا. (ٽ) جاء-هند-مجال-طاقت.

جاب: ٽ. انگ) آسامي-ملازمت جي جاء، ٺيڪو.

جابان: ڏ. رڻ-بريٽ، سچ-ويراني.

جابجا، جاء بجاء: ٽ. (ف) هر هنڌ-جتي ڪٿي.

جابر: ص (ع) جبر ڪندڙ-ڏاڍ ڪندڙ-زبردست.

جابر: ص. مزورن کان ڪم وٺندڙ، ٺيڪيدار.

جابلو: ص. جبل جو، ٻهاڙي (جانور وغيره).

جابول: ٽ. چڙهول.

جابول: م. بڪڻ-وڦڻ، هٿوراڙيون ڏيڻ.

جاڻيرو: ذ. خانداني - اشراف - بنيادو.
 جاپ: ذ (س. جپ) عبادت - بنگي - پوڄ - ذڪر - ورد - وطينو.
 جاپاني: ص. جاپان ملڪ سان لاڳاپو رکندڙ. (ث) جاپن جي ٻولي.
 جاجڪ، جاجڪو: ص. منگتو - قتيرو - سواني. ڳاڻي خيرات
 وٺندڙ منگتو.
 جاجه: ث. گهڻائي - زيادتي - بڪ - يحي. ڊيگه.
 جاج: ث. ڏسو - ڇانچ.
 جاجنا: ث. دريافت - پڇا - ڳولا - تلاش - آزمائش - پرڪ.
 جاد: ث. پاس باسيل وارن جي چڪ (جيڪا چوڻي ۽ ٻي لوندڙي تي
 ڇڏيل هجي).
 جادا: ذ. ڇترا، لوندڙين وار وار. مينڀو.
 جاداري: ث. پيڙهيءَ ۾ ڪم ايندڙ هڪ تختو.
 جاد شير: ث. پسرڪي وڪر جو هڪ قسم.
 جادمر: اسم خاص. سمن جي قبيلي پيڙهيءَ ۾ وڏو ڏاڏو. هڪ
 مشهور سمسوخي سردار - جادمر جڪرو.
 جادو: ذ (ف) سحر - طلسم - منڊ - منتر.
 جادو اثر: ص. فور اثر ڪندڙ - نهايت اثر ٿيو.
 جادو بيان: ص. گفتگوءَ ۾ جادو جهڙو شر ڪندڙ.
 جادو جاڳائڻ: جادوءَ جو عمل ڪرڻ. سوخي و جهڻ - منڀي و جهڻ.
 جادو جنت: جادو ۾ منتر. سڳو ڦيٽو - دع تعويد.
 جادوگر: ص. جادو ڪندڙ - حر.
 جادوگري: ث. جادو جو منتر - طلسم.
 جادو نگار: تحرير ۾ ڪمال جو صاحب - اثر تي نڪتي نڪندڙ.
 جادو وٽسي: ذ (ه) قديم راجپوت گهروني جي هڪ شاخ (ڪرشن
 مهاراج هن شاخ مان هو).
 جاده: ذ. رستو - گس - رسم - دستور.
 جادو: ص. وڏو اوڇوڏڪيو (جل)، سگهرو. جاشو - پهوان.
 جادوي: ظ. جيڏانهن - جنهن طرف.
 جاذب: ص (ع) جذب ڪندڙ - ڇنڊڙ. ڪشش ڪندڙ. ڇڪيندڙ.
 جاذبه: ث. ڪشش واري قوت - سحر واري قوت جو جذب ڪندڙ قوت.
 جار: ذ. جوش جذبو. ڳڻتي - فڪر. ڏمو. ڏک. افسوس.
 جارائتو: ص. فڪر مند. جفا ڪش. همت وارو.
 جارجت: ذ (انگ) هڪ قسم جو سنهاريو ريشمي ڪپڙو.
 جارح: ص (ع) جرح ڪندڙ - سول پڇندڙ. حملو ڪندڙ.
 زخم رسائيندڙ.
 جارحانو: ص (ع) نقصان وارو. اڳرائيءَ ورو زخمي ڪندڙ.

جارحيت: ث (ف) اڳرائيءَ وارو قدم (حملي ۾) - ناجائز ڪام.
 جارڪ: ث. ڪرڪ (ڪجي جو ميوو).
 جارو: ذ. گهر جي پٽ ۾ نهيل ڳڙڪ - طاق (سامان رکڻ لاءِ).
 جاروب: ذ (ع) پهرو - جڙو.
 جاروب ڪش: ذ. پهريدر.
 جاري: ذ (ع) وهندڙ. هندڙ. چٽو - رائج.
 جاري ساري: بندروڪ رنڪ جي چٽو. عمر جڙو.
 جارڙ: ث. ڏڏ - ڏنم. جٺ.
 جارڙ جٺ: عتوبت - تعدي.
 جارون ڪرڻ: ٽڪينون ڏيڻ.
 جارڙ: ص. اڇيو - بيٺو. بيڪر - فضول. بي سبب. غير واجبي.
 جارڙ: ص. پڪڙڻ (پرڦر).
 جارڙا پرون: ذ. وڏا ۽ گهٽ پرون (جيڪي بناوٽي جي هڪٻئي
 سان ڳڻيل هجن).
 جارڙا هنڌ: ٻنهي ڇنگهن ۾ هڪٻئي وقت جڙا هڻڻ.
 جارڙو: ص. ٻن کڏن ۾ ڇول ٻن ٻرن يا ڦرن مان هڪڙو ٻري ٿيڻ.
 (ث. حارڙي).
 جاز: ذ (انگ) هڪ قسم جو ناچ ۽ موسيقي.
 جازي: جاسي: (ف) زيادتي. منتر انداز ۾ تورڪن زياده -
 وڌيڪ - سرس.
 جاس: ث (ع) پيس - پريشاني - ڳڻتي. نا اميدي.
 جاسوس: ذ (ع) گنجيءَ طرح خبر ٺهندڙ - چري.
 جاسوسي: ث. خفي طور خبر ٺهڻ جو پيشو.
 جاسين: ط. جيستين - جيسين.
 جافر: ذ. هڪ قسم جو وڪر - جاتل.
 جافران: ث (ع) زعفران (زعفران - ڪسيرا).
 جاک: م. سنڀال ڪرڻ - سوڳو ڪري رکڻ.
 جاکون لاڪون: جڏهن کان وٺي - جنهن وقت کان وٺي.
 جاکيت: ذ (نگ) نسيو ڪوٽ (ٻن جو).
 جاک: ث. سون خاڪن جو مصالحو. اوڇو.
 جاکرا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 جاکن: م. جاک هتي اڇرن (ڳه).
 جاکوڙ: ث. ڪڏو - جڏ ڪشي پڇ ڊوڙ واري ڳوٺه ٿوب. سخت
 محنت و روپور هيو.
 جاکوڙن: م. ڪڏو ڪيڻ. سخت محنت ڪرڻ. جڏ ڪشيءَ ۾
 حص ڪرڻ.

جاگوڙا ڪڍڻ: ڪشلا ڪرڻ، ڏاڪڙا ڏسڻ، تڪيلن کي منهن ڏيڻ.
 جاگت: ٿ، جاڳڻ-جڳت، هوشيار، پهرو-جوڪسي.
 جاگرافي: ٿ (انگ) ڌرتيءَ جو علم-علم الارض.
 جاگرت: ص (سر) سجاڳ-بيدار، هندو فقيرن جي هڪ منزل.
 جاگرتا: ٿ، جاڳرتا.
 جاگير: ٿ (ف) حڪم طرفان انعام طور مليل زمين.
 جاگيردار: ص، جاگير جو مالڪ.
 جاگيراني: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 جاڳ: ٿ، سجاڳي-بيداري، نند مان سر.
 جاڳارڻ: م، جاڳائڻ.
 جاڳائڻ: م، سجاڳ ڪرڻ-بيدار ڪرڻ، نند مان اُٿارڻ، خبردار ڪرڻ.
 جاڳتو: ڌ، ڌنو.
 جاڳو: ٿ، جي پوت ڪڍڻ لاءِ سرندي جي ٺهرن تي ٽوٽل ڦيڻ جو عمل.
 جاڳرتا: ٿ، بيداري-سجاڳي شعور.
 جاڳڻ: ٿ (س، جاڳر) سجاڳ ٿيڻ-بيد رٿيڻ، اٿڻ (نند مان)،
 وڌائو ڪرڻ، خبردار رٿيڻ.
 جاڳو: ڌ، رات جي بيداري-اوڌو، شادي جي ڏينهن کان اڳ واري
 رات جو رات جو جشن، رمضان شريف ۾ روزي رکڻ لاءِ جاڳائڻ
 جو نظم.
 جاڳوتو: ڌ، نوڙ، جيڪو جوڳي فقير مٿي کي ويڙهين-سيلهو.
 جاڳه: ٿ، گهر جي جاءِ، جڳه-هند، ماڳ.
 جاڳير: ٿ، جاڳير.
 جاڳيل: ص، بيدار ٿيل-اٿل (نند مان)، سجاڳ-هوشيار-خبردار.
 جال: ڌ، گهڻو-جهجهو-بي انت.
 جالار: ڌ، گهڻو پني (برسات جو، درياءُ جو).
 جالارو: ص، گهڻو هندڙ (پني)-جهجهو پاني.
 جالڙ: ڌ، گهڻو گهڙيل-ڌل ڌما.
 جالنگ: ڌ، ڏام جو ٺهيل وڏو ٻورو، ڦڻ جي ڏاڻن کان بچاءُ لاءِ
 چوپائي مال جي ٿڌ تي چڙهيل ڳوٺري.
 جالڻ، جالڻ: م، گذارڻ-گهارڻ، بسر ڪرڻ، ڪاٽڻ (جياتي)،
 جيئن ٺاهڻ.
 جالوت: اسم خاص، هڪ بادشاه جو نالو، جيڪو حضرت داؤد
 عليه السلام هٿان قتل ٿيو. (پد بادشاه، جالوت، جالوت).
 جالوري: ڌ، مارواڙي اُٺ جو هڪ نسل.
 جامر: ڌ (ف) پيالو (ظ) گهڻو-جهجهو، تمام گهڻو.
 جامر تي جامر چاڙهڻ: خوب شراب نوشي ڪرڻ.

جامر جمر: ڌ، جمشيد بادشاه جو روايتي پيالو (جنهن ۾ هوندو ڌ
 حالات ڏسندو هو).
 جامر: ڌ (انگ) مڙيو.
 جامڌ: ص (ع) ڄميل، ٻيٺو وانگر هڪ هند پيل.
 جامڙ، جامڙڌ: ص، جوان مڙس، سڪهرو، ٻيٺو مڙس.
 جامع: ص (ع) جمع ڪندڙ-گڏ ڪندڙ، مڪمل (تفصيل
 -ن)، سرستو.
 جامع العلوم: ڌ، هر قسم جي علمي ۽ فني معلومات تي مشتمل
 ڪتاب-انسائيڪلوپيڊيا.
 جامع مسجد: ٿ، شهر جي وڏي مسجد (جنهن ۾ جمعي جي نماز ٿئي).
 جامع: ٿ (ع) اعليٰ تعليم واري درسگاه-يونيورسٽي.
 جامعڪي: ٿ، ڏوردار بندو.
 جامڪي: ڌ، پيرت جو هڪ قسم.
 جامو: ڌ (ف، جام) ڪپڙو، لباس-پوشاڪ، ڊگهو چولو، پهران
 فقيرن جو ڊگهو چولو-ڪفني.
 جامو ٽڙ: جسماني آرام حاصل ٿيڻ.
 جامو مٽائڻ: وفات ڪرڻ-لاڏاڻو ڪرڻ.
 جامي مان نڪرڻ: فخر ڪرڻ-تلخ، خوشي يا غمي سببي مان نڪرڻ
 جاميٽري: ٿ، پيمانن جو علم-اقيديس.
 جامير: ڌ، قبو-مقبرو، سجده گاه، پاڪ جاءِ.
 جان: حرف جملو، جيان-وانگر، مثل، يا، ين، جنهن مهل-جنهن وقت.
 جان: ٿ (ف) روح-س، حياتي، جسم، بت، بدن، حوصلو، طاقت، سگه.
 جان آفرين: ص، ساهو جهندڙ، خدا تعاليٰ.
 جان آراي: ڌ، ڏک ڏيڻ-ستائڻ.
 جان جوکي ۾ وجهڻ: مصيبت ۾ ڦاس، سخت تڪليف هيٺ اچڻ.
 جان چورائڻ: ڪم ڪرڻ کان گسائڻ.
 جان چڏائڻ: پن کي آڇو ڪرڻ، پيڇي وڃڻ.
 جان جي بازي لڳائڻ: جان قربان ڪرڻ.
 جان ماري ڪرڻ: سخت پورهيو ڪرڻ، سخت پان پٽوڙڻ.
 جان وٺڻ: ساه ڪڍڻ-مارڻ، خون ڪرڻ.
 جانار: ڌ، جانور.
 جانان: ڌ، محبوب-دلبر-پيارو.
 جانب: ڌ (ع) طرف-پسو.
 جانبدار: ص، پاسو ڪندڙ-طرفدار، حمايتي.
 جانبداري: ٿ، طرفداري-حميت-پاسخاڻي.
 جانب، جانب: ڌ (ف) پيارو-محبوب، دلدار، جاني.

جانبازُ: ص (ف) جان جي بازي لڳائيندڙ (پهلواني ۾). بهادر پهلوان.

جانبازي: ث. سخت خطري ۾ ڪڍي پيون. بهادري.

جان بخشِي: ث. (ف) جيئڻان - موت کان معافي.

جان بَلَب: ظ (ف) ساھ ڇڻ تي - مرن ويجهو.

جانيوَتو: ذ. جھپ هڻي ڪسڻ - جھپو رانيوَتو.

جانيوَتجڻ: م. رانيوَتا هڻي وڙهڻ.

جانو: ذ. منہ جو هڪ دانہ - جانو. (ص) مضبوط هڏ ڪٺ وارو سگهارو.

جاننا هئڻ: انگڙا هڻڻ. رنڊ ڪون وجهڻ.

جاننو جوان: مضبوط جسم وارو. دلير پهلوان.

جانجڙو: ذ. مينهن جو ڦڙو - بوند.

جانجڙو مينهن: ذ. وڏو ڦڙو مينهن - وهيرن وارو مينهن.

جانجھ: ث. هڪ قسم جو سڙ.

جانجھر: ث. پيرن جو هڪ ڳھ.

جانجھرو: ص. تڪو (ڪم جو) - چومو.

جانج: ث. امتحان. آزمائش - برڪ. چڪاس - تپاس. پيچا ڳاچا.

ڳولها ڳولها. تلاش. نظرداري - سڀيل. تفتيش (واردات جي).

جانج پڙتال: ث. نظرداري. مڻاچري چڪاس.

جانج جونج: ث. چڪاس. ڳولها ڳولها. وڙول.

جانچڻ: م. ڏسڻ - نهارڻ. تڪڻ. چڪاس. پرڪڻ. ڳولها ڪرڻ. نظر ۾ رکڻ.

جانچي جونچي: ڏسي وائسي - تپاسي.

جانچي ڇڏڻ: ڏسي ڇڏڻ. نظر ۾ رکڻ.

جانچوس: ذ. جاسوس.

جانچوسي: ث. جاسوسي.

جانڊاھ، جانڊھ: ث. وڏو جند - چڪي.

جانڊي: ص. جند آھوڙو.

جاندار: ص (ف) ساھوارو - حيوان. همت وارو.

جانسري: ث. جوئريا جوار جو هڪ قسم.

جان سوز: ص. جان جلائيندڙ. معشوق.

جانسين: ظ. جيستائين - جيسين.

جان فشاني: ث (ف) سخت محنت - ڏاڍي ڪوشش.

جانگاہ: ص (ف) ساھڪ ٿيندڙ. سخت تڪليف وارو.

جانگيتان: ظ. جيستائين - تائين.

جانگئي: ث (ف) سڪر - پوين پسھ.

جانگستو، جانگستو: ص. همت پريو - طاقتور - سگھرو. دلير.

جانگڻ: م. سڀالڻ - هٽڪو ڪري رکڻ.

جانگي: ظ. جيستائين.

جانگدار: ص (ف) جان کي ڳريندڙ - ماريندڙ.

جانگيو: ذ. ڪڇو. لانگوت.

جان نثار: ص (ف) سھدا ڪندڙ - وفدار.

جانو: ذ. ڀڄڻ. ڏھم ڪرڻ يا معافي وٺڻ لاءِ نڪتي اگر گھڻ. توبھ.

جانا پرن: معافي يا بيزاري لاءِ توبھ ڪرڻ.

جانور: ذ (ف) ساھوارو - حيوان. ڊور. (ص) ن سڌريل. وحشي.

جانھولو، جانھوليو: ذ. هڪ قسم جو پوتو. گھڻو طور ڪتابچي.

جاني: ص (ف) جان جو - ساھ جو. ساھڪن پيرو. محبوب. معشوق.

جاني دوست: ذ. پيارو دوست. دل گھريوڀر.

جان: ث (ف) جوان (هڪ پوتو) ان جو بچ.

جاو: اسم خاص. انڊونيشيا جي ويجهو هڪ مکيه ٻيٽ. هڪ مکيه ڀاڱو (گرم مضافي کان مشهور). اڳتي وقت ۾ سنڌي پيڙيائڻا تي سودگري لاءِ وينداهڻ.

جاوا ڪرڻ: ججهو مال هٿ ڪري عيش ڪرڻ. ڍؤ ڪرڻ. موجون ڪرڻ.

جاودان: ظ (ع) هميشه - سدائين.

جاوداني: سدائين هجڻ. هميشگي - دوام.

جاه: ذ (ف) رتبو - درجو. عزت. شان. دٻڊبو.

جاه و جلال: ذ. شان شوڪت - رعب تاب.

جاه و حشم: ذ. دٻڊبو - شان شوڪت.

جاهل: ص (ع) بي علم - ان پڙهيل. بيوقوف. نادان.

جاهليت: ث. بي علمي. بيوقفي. سجدگي.

جاء: ث (ف) جڳھ. هنڌ - جوءَ. گھر - مڪان. نڪاڻو. موقعو.

جاء اچڻ: نڪتڻ اچڻ (عتل). پوري هنڌ اچڻ.

جاء پرن: ڪمي پوري ڪرڻ. جاء و لارڻ. لياقت ۽ حيثيت ۾ برابري.

جاء پناه: ث. پناه جي جاء. بچاءَ جو گھر. امن وارو هنڌ.

جاء سڪونت: ث. رهڻ جو هنڌ.

جاء ضرور: ذ. ڪا ڪوس.

جاء نشين: ص. قائم مقام - عيوضي. نائب.

جانگير: ص. ٽائيڪو.

جاء وٺڻ: بيهڪ اختيار ڪرڻ. قرار وٺڻ.

جاء نه هئڻ: مقابلو ڪري نه سگھڻ. مجال يا طاقت نه هئڻ.

جايون جوڙڻ: گھراڏڻ. سمائجي وڃڻ.

جايون وٺائڻ: ماڳ وٺائڻ - وڏن جاڻاڪ آباد ڪرڻ.

جائداد: ث (ف) غير متحرڪ ملڪيت. گھر گھٽ. زمين. ملڪيت.

جائداد غير منقولہ: ٺ. ٻئي هنڌ کجي نه سگهندڙ ملڪيت (زمين، گهر وغيره).

جائداد منقولہ: ٺ. ٻئي هنڌ کجي سگهندڙ ملڪيت (ناتو، مال وغيره)، جائدو ڪرڻ: انجام ڪرڻ-قول ڪرڻ.

جائز: ڇ. (ع) قانون مطابق مباح، واجب-حلال-روا، درست، صحيح.

جائز ٻڌڻ: ملاقات جو وقت مقرر ڪرڻ-انجام ٻڌڻ.

جائزو: ڏ. (ع) پرڪ-امتحان، معائنو-چاچ، پڙتال.

جائزو وٺڻ: معائنو ڪرڻ، اندازو لڳائڻ.

جائقل: ڏ. هڪ قسم جو پسار ڪو وکر.

جائو: ڏ. ٻيو ٻئي پون جو هڪ قسم-لٽو.

جائو شير: ڏ. هڪ قسم جو پسار ڪو وکر.

جائون: ڏ. چوپائي مال جي اوجھري ۾ پيدا ٿيندڙ جيت (ڳاڙهيون گذرون).

جائي: ڇ. ٻيڪسن-سچ پچ، ضرور.

جائي پائي: پڪ پڪائي، يقيني، سچ پچ.

جائيتو: ڇ. جاء تي-هتيڪو-محفوظ.

جيات: ڏ. مَشڪ پَڪُڻوري.

جبار: ڏ. (ع) الله تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو. نهايت وڏي طاقت وارو.

جبر: ڏ. (ع) طاقت-سگهه، ڏاڍائي، ظلم-ڏاڍ.

جبرا: ڇ. زور ۽ زبردستي.

جبرو: ص. زور آور-ڏاڍو، زبردست، ظالم.

جبرو جنگ: ص. طاقت وارو ۽ پهلوان.

جبروت: ڏ. (ع) قدرت-طاقت، عظمت-وڏائي، جلال، سلوڪ جي نئين منزل.

جبريل، جبرئيل: ڏ. (ع) خاص چئن فرشتن مان هڪ فرشتو (جيڪو پيغمبرن تي وحي کڻي اچي).

جبل: ڏ. (ع) ٻيڙ-ڪوه-ڏونگر.

جبل ٽاڪڻ: سخت ڪرڻ، ڪو وڏو نمايان ڪم ڪرڻ.

جبل جهاڳڻ: اٽانگاپنڌ ڪرڻ، تڪليفون کائڻ.

جبل سان مٿو هڻڻ: پاڻ ڏاڍي سان مقابلو ڪرڻ.

جبلت: ٺ. (ع) اصلي طبيعت، خاصيت، سرشت، پيدائشي فطري قوت.

جبلي: ص. (ع) پيدائشي، حقيقي، طبعي-اصلي.

جبو: ڏ. (ع) جَبَ ڪفنيءَ جهڙو ڊگهو ڪوٽ (جيڪو بدن ۾ ڍرو ۽ ٻانهون ويڪريون نونين تائين، عام طرح عالم سگورا پائين).

جبير: ص. وڏي چولي وارو-جبو پهريندڙ.

جبين: ٺ. (ف) پيش-ني-نراڙ.

جبين سائي: ٺ. منت، نوڙت، خوشامد.

جَت: اسم خاص، بلوچن جو هڪ آڳاٽو قبيلو، بلوچ.

جَت: ڏ. اُٺ هڪيندڙ ۽ چريندڙ-وٺي.

جَت: جنهن هنڌ-جتي.

جَت ڪَٽ: ڇ. هر هنڌ-هر جاء-جتي ڪٽي.

جَت: ڏ. (سن: پٽ) جوڙو (مثلاً: سڳين، ايرينگن وغيره جو)، ٻن شين جو سَٺ.

جَتان: ڇ. جنهن هنڌان-جنهن جاءِ کن-جِٿون.

جَتائڻ: م. ٻڌائڻ-ڏسڻ-واقف ڪرڻ، ياد ڏيارڻ.

جَتَر: ص. سخت-ڏاڍو-ڪهرو.

جَتڻ: ڏ. (سن: پٽ) ڪوشش-سميو، حيلو-آپاءُ، خبرداري-احتياط، تدبير-اتڪل.

جَتڻ ڪرڻ: حيله لاهڻ، ڪوشش ڪرڻ.

جَتو، جَتِي: ص. خواهش کي ترڪ ڪندڙ، پارسا-پرهيزگار، ترڪ-زاهد، (ٺ. جَتِي).

جَتو سَٽو، جَتِي سَٽِي: ص. بنا شاديءَ جي مجردي رهندڙ، زاهد ۽ پرهيزگار، سچ ۽ حق تي هلندڙ.

جَتوئي: اسم خاص، بلوچ قوم جي هڪ ذات جو نالو (سنڌ ۾ وڏي تعداد ۾ آباد).

جَتِي: ڇ. جنهن هنڌ، جنهن وقت.

جَتِي پون اُتي وهائڻ: پڪو نڪاتو نه هڻڻ.

جَتِي ڪَٽِي: ڇ. هر هنڌ-جاءِ.

جَتِي کائڻ اُتي هنڪڻ: بد فضيلتو ٿيڻ، بد تميزي ڪرڻ، فائدو رسائيندڙ کي نقصان ڏيڻ.

جَتِي مَرُھ تَتِي مقام: روزگار واري هنڌ گهرگاهت.

جَتِي: ٺ. (ف: جفت) پيزار-پاپوش-ڪفش.

جَتِيءَ جوڙ: ص. جَتِي جوڙي رکندڙ، ٻانهو-نوڪر.

جَتِي چنڊڻ: چاپلوسي ڪرڻ، خدمت ڪرڻ، راضي ڪرڻ.

جَتِيءَ سوڌو جهوليءَ ۾ پوڻ: بي ادب ٿيڻ-بد فضيلتو ٿيڻ.

جَتِي گسائڻ: گهٽ پند ڪرڻ، گهٽو اچڻ وڃڻ (عرض يا ڪم لاءِ)، ڏاڍو پند ڪرڻ.

جَتِيءَ ۾ پير پائڻ: برابري ڪرڻ-ٽاني يا شريڪ ٿيڻ.

جَتِي نصيب ٿيڻ: موچڙا ملڻ، رسوائيءَ بدنامي حاصل ٿيڻ.

جَتِيون جَتڻ: چاپلوسي ڪرڻ، خدمت ڪرڻ.

جَتو: ڏ. گروه-ٽولو-جماعت، انبوه-هجوم.

جَت: ص. (سن: يڪت) جڙيل-ڳنڍيل-لاڳو، شريڪ-ٻيٽ، صلاحو.

جَنّا: ٺ. (سن) ويڙهيل وار-وانگوڙو، چوٽي (وارن جي)-چڪڙ.

جَنّا ڌارڻ: وڏا وار کائڻ-مٿون ڪوڙائڻ.

جَنَازاري: ص. ساڌو- جوڳي (جنهن جو وارو تيل ۽ چڳون مڃن).
 جَنَآ هانسي: ذ. سُرهي مُر (پسار ڪو وکر).
 جَنَآءُ: ذ. پَنڌاري- استحڪام- بقاء.
 جَنَآءُ ڪرڻ: گهڻو وقت هلڻ- پَنڌار هڻڻ.
 جَنَآءُ ڌار: ص. ڊيرپ- جهلاڻو پَنڌار.
 جَنَآءُ: م. جَنَآءُ ڪرڻ. قائم رهڻ. گذرڻ- گهرڻ.
 جَنَآءُ: م. جَنَآءُ- مشغول ٿيڻ- لڳي وڃڻ (ڪم ۾).
 جَنَآءُ: ص. ٿلهو- مٿارو. سگهرو. مضبوط.
 جَنَآءُ: ث. تبليه- ملامت. لغت ملامت. تعدي.
 جَنَآءُ: ث. لغت ملامت. تبليه. تعدي- عتوبت.
 جَنَآءُ: ث. لنگ ٻوٽي- لغت ملامت ٿيڻ. تعدي ٿيڻ.
 جَنَآءُ: ص. ڏکيو- سخت- ڏڍو.
 جَنَآءُ: ذ. (ع) جَنَآءُ (بدن- جسم).
 جَنَآءُ: ذ. (سن) پاڻ. پوڄا پٺ. منتر.
 جَنَآءُ: جَنَآءُ: ورد وظيفو- عبادت ۽ ذکر.
 جَنَآءُ: ث. تبليه- سُرني.
 جَنَآءُ: ذ. (انگ) هڪ قسم جو معدني پٿر.
 جَنَآءُ: م. (سن) جَنَآءُ ڪرڻ. پوڄا پٺ ڪرڻ. ملها ڦيرائڻ. دع.
 گهرڻ. ڪنهن جو نالو نڀي بندگي ڪرڻ.
 جَنَآءُ: ذ. (انگ) فيصلو ڪندڙ. قاضي. منصف.
 جَنَآءُ: جَنَآءُ: ث. ڪني ۽ ان وندڙ شيء (جيڪا چڙهي پوي).
 مصيبت. (ص) زوري چڙهي پوندڙ (منهو). مڇڙ.
 جَنَآءُ: جَنَآءُ: گارگند- واهيات گنگو.
 جَنَآءُ: ذ. جَنَآءُ: ٻارن کي ڊيچارڻ لاءِ خالي پوٽي شيء- پٿو.
 جَنَآءُ: ث. ربيچڪ- پور- ٿهر- موج.
 جَنَآءُ: ث. (انگ) لکيل فتويٰ ۽ فيصلو.
 جَنَآءُ: ث. هڪ راڳتيءَ جو نالو.
 جَنَآءُ: ذ. ڪ. جَنَآءُ: جي مجلس ڏنو (ڪڏي جو).
 جَنَآءُ: ث. (ع) دوزخ جي ٻه.
 جَنَآءُ: ذ. (ع) سپاڳ. بزرگي. ڏاڏو.
 جَنَآءُ: ذ. پَر ڏاڏو.
 جَنَآءُ: ث. پيرهي- پري.
 جَنَآءُ: ص. اباڻو- ڏاڏاڻو. موروثي.
 جَنَآءُ: ظ. (ف) الڳ- ڌار- علحيدو. مختلف- نر- نرو.
 انوکو. چڙو وڇڙ.
 جَنَآءُ: ڪرڻ: الڳ ڪرڻ- ڌار ڪرڻ. ٺٽو وڃهڻ.
 جَنَآءُ: ظ. (ف) ڌار ڌار- الڳ الڳ. پري پري. مختلف. چڙو وڇڙ.

جَدَاگانه: ذ. (ف) عجيبه- جدا- متفرقه.
 جَدَال: جَدَال: ث. (ع) جَرَئَر- جنگ.
 جَدَانِي: ث. (ف) عجيدگي. فرق- وچوڙو.
 جَدَت: ث. (ع) نين ڪله- توان.
 جَدَت پسنڌ: ص. جديد گهڻن ۽ شين جو جهڙڪندڙ- قدامت پسند.
 حوسد.
 جَدُو جَهْد: جدوجهد: ذ. (ع) ڪوشش- سعيو. ڊڪ ڊوڙ. حيلو.
 وسيلو. پيا. محنت- پورهيو.
 جَدُوَل: ث. (ع) منحن جي چٽي پاسن واري ليڪ. رياضيءَ جي اصطلاح. برابر ۽ وارو ڪوڙو.
 جَدُوڪي قلم: ذ. ڪتاب تي ليڪ وڃڻ جو لوهي ڇهن وارو قلم.
 جَدِي: ذ. (ع) عم نجوم ۾ هڪ برج جو نالو. زمين جي چوڌاري هڪ خيالي نڪو.
 جَدِي گهيرو: ذ. خط استوا کان ساڍا ٽيويهه درجا ڏکڻ طرف خيالي گهيرو.
 جَدِيَار: ظ. ڌار ڌار- جدا جدا.
 جَدِيْد: ص. (ع) نئون. تازو. نڪور.
 جَدِي: ظ. جد ۾.
 جَدَال: ص. جدو. معذور. ضعيف. پوڙهو.
 جَدَانِي: ث. معذوري. ايراني- ضعيفي. هيتاني.
 جَدُو: معذور- پنڳو. بيمار- گهو. بيڪار.
 جَدَا ڪم ڪرڻ: نقصان جا ڪم ڪرڻ.
 جَدَا جيارڻ: معذوري يا محتاج جي مدد ڪرڻ.
 جَدَهَن: ذ. جنهن وقت- جنهن مهل.
 جَدَهَوَن: ذ. جَدَهَن ڪن- جَدَهَو ڪو. جَدَهَن ڪر.
 جَدِيْشَل: ص. (انگ) عدالت سان لاڳاپو رکندڙ- عدالتي.
 جَدَا مَر: ذ. (ع) ڪوڙهه جي بيماري.
 جَدَب: ذ. (ع) چڙهڻ. چڪ- ڪشش. جوش. ڪوڙ.
 جَدَب ٿي وڃڻ: مٿي هڪ ٿيڻ. محو ٿي وڃڻ.
 جَدَبُو: ذ. (ع) چڪ- ڪشش. ڏسو. ڪوڙ- جولان.
 جَدَر: ذ. (ع) مدد. پوئلڳ (رياضي ۾).
 جَر: ذ. (ع) ڪس- چڪ. هٿيون حصو. بنيد.
 جَر ثَقِيل: ذ. گروپ راسي ۽ سن ڪٿي سگهندڙ وزير.
 جَر: ذ. (سن) جَر- پٽي- ٽ- جَر.
 جَر ٿي جاتون ڏيڻ: درٻاري وڃڻ ۽ پوڄا ڪرڻ.
 جَر جو نالو هئڻ: سخت اڇايل هئڻ.
 جَرُئَر: ذ. پٽي ۽ خشڪي- سمنڊ ۽ ڌرتي.

جرُ ڪُجرُ: ذ. نيڪيءَ بديءَ ڪرڻ، دوني-پياني.

جرُ لهن: نٿو ٿي.

جرُ: ص. ڪوسو-ٿٿل، ڪڙو-تلخ-تکو.

جرُ پون: ٻن پون-ڪڏيون، سڙي مرن.

جرُات: ث. جرب.

جرُائيمر: ننيڙ جيوڙ.

جرُاج: ذ (ع) زخمن تي سهر پئي ڪندڙ ڀيڄي چيري صاف ڪندڙ-ويج.

جرُاجي: ث. زخمن جو علاج، وڊٽڪ-پريشن.

جرُار: ص (ع) ڪپوئيشڪر.

جرُائمر: ذ (ع) جرم جو جمع (ڏوه).

جرُائمر پيشه: ذ. عددي ڏوهاري.

جرُج: ث (ع) چير-زخم-گهاٽ.

جرُجلو: ذ (ع) زلزلو (ڌرتيءَ جو ڌوڌو-زلزلو، مانڌان، گوڙگھمسان، روج رڙو).

جرُج: ث. ڪورٽ برآمد ڪان آڏي ڀڄ.

جرُس: ذ (ع) گنهد-گھڙپ، قفني سان گڏوڏو گھنڊ.

جرُسي: ث (نگ) بنا پانهن وارو، وٺي سٽير.

جرُعه: ذ (ع) ڍڪ-سُرڪي.

جرُقل: ذ. گلاب جون ڪيون (پسار ڪو وکر)، آتشبزيءَ جو هڪ قسم.

جرُڪائڻ: م. چڪائڻ، اُچارڻ.

جرُڪڻ، جهرُڪڻ: م. چمڪڻ-جھوڪڻ، چلڪڻ.

جرُڪو: ذ. چلڪو-چمڪو، جھلو، اوڇر.

جرُگو، جرُگو: ذ. قيسن جي سردارن جي قبيلي فيصن لاءِ گڏجي، قومي ڀر جوئي ٿي.

جرُگو ويهڻ: پنهنجا ٽوپي-فيصوئين.

جرُمر: ذ (ع) جسم-نور ٻي بيميت جسم (آسماني يا معدني شين سان تعين رکندڙ).

جرُمر: ذ (ع) ڏوه-گندھ، سزا جو گو ڪم.

جرُمانو: ذ (ف) ڏوه جي عيوض سزا طور وڌل ڏند-ٽائون.

جرُنا: ث. تحمل، برداشت.

جرُڻ: م. سهڻ-برداشت ڪرڻ، همدرئين (کاڌو).

جرُوار: م. حص، هڪ ڌب خوبو.

جرُت: ث (ع) پڌري-سورمي تي، همت، حوصو.

جرُتمند: ذ. دلير-بهادر، همت ڀريو، حوصي وارو.

جرُي: ص (ع) بهادر-سورمه-دلير.

جرُبان: ذ (ع) وٽڪ-روئي، پيشاب جي بيماري.

جرُبان نمبر: ذ. سسيو رهنمائي نمبر جو نمڪ.

جرُيب، جرب: ذ (ع) اڀرڻ، اڀرڻ، اڀرڻ جي پراڻي-ڏاڍڪڙمين.

جرُيمو: ذ (ع) چڙو-ٿٺا، ڪتاب، اخبار.

جرُين: ص. سڌو ڏکيو، ڪهنئي پست ٿيڻ پڪڙيل.

جرُي: ث. پاڙ-بيخ، بنيد-پياره، موئين پاڪڻ جي پوڄ-جڙت.

جرُي ٿال مر هڻڻ: زبردست ڀڄڻ.

جرُجڙن: محبت، محبت، محبت ڪرڻ-قرب ڪرڻ.

جرُڙ ڪن ڪڍڻ: پاڙون پڻ، ڏس ڪرڻ-سڀ ڪرڻ.

جرُڙائڻ: محبت جي ميخ هڻڻ، تعلق ڪرڻ.

جرُڙ لڳڻ: پاڙون بختيون ٿيڻ-مسمو ڏيڻ، نئون لڳڻ-پيار ٿيڻ.

جرُڙ: ذ. ڏس سڪيل (وهڻ)، ان هري (ڍڳو)، ان وهو (جيڪو هري ڪڏي هم وهيل نهجي)-جڙو.

جرُرات، جرُرات، جڙت: ث. ڳهن يا ننگن تي ٽڪڻ، موتين-ٻي پوڄ-مرصع ڪري.

جرُراء: ذ. جڙت.

جرُرائي: م. ٽڪڻ يا ننگ هڻڻ (ڳهن تي)-مرصع ڪري ڪرڻ.

جرُرائي: ث. ڳهن تي ٽڪڻ يا موتين مڙهڻ جي اجرت.

جرُرائيندو: ص. نهڪندڙ-موزون-مناسب.

جرُرتو: ص. شرادو-جمي-تقني، مصنوعي.

جرُره مڙد: گھومترو-سگھرو.

جرُرگول: ص. پوڙهو، ڏهرو، ٽڪل.

جرُڙ: م. جڙت ڪرڻ (ٽڪڻ يا ننگ جي)، مڙهڻ (موتي)-پوڄ ڪرڻ.

جرُڙ: م. نهڻ-تيار ٿيڻ، ڪٽي ڇڻ، نهڪي ڇڻ، من-حاصل ٿيڻ.

جرُڙن جڪڻ: ٺٽي ٺڪي تيار ٿيڻ، هارينگر ڪرڻ.

جرُڙيءَ کي جس: محورو، جيڪي ٿيو سوڀو.

جرُڙي: ث. جڙ.

جرُڙي ٻوٽي: ث. ويڻ ٻوٽن جون پاڙون، دو نور ڪم ايندڙون ٻوٽن جون پاڙون، ٻن، ڪل وغيره.

جرُڙيو: ص. جڙيندڙ-جوهرِي-سوارو.

جرُڙيو: ص. خوش-آسودو، سڌو، مست.

جرُڙيو هجڻ: خوش يا آسودو هجڻ (آسيس).

جرُڙيو جاني: ذ. ڏني دوست-محبوب-برتر.

جرُڙي پون: هوندو، روئين، سونين.

جرُڙ: ذ (ف) سو-بعد-غلاو.

جرُڙ: ذ (ع) ٺڪر-ٺو-جسوءَ، ڏرو، ورق.

جرُڙو ڪل: محبوب رو-ڏرو-رر-سوارو.

جرُڙا: ث (ع) بدو-غصب، سڪي، حوصو (جيڪو ڪوئي نه)

جشن ملهائين: خوشيون ڪرڻ. خوشيءَ وچن دعوتون ڪرڻ.
 جعفر: ذِ جَفر (پس رکيو ڪر). (اسم خاص) متهو جون لو.
 جعفري: ت. ڪٺ جي پٿين مان نهيل چاريدار دروازو. گل جو هڪ قسم. هڪ ذات جون لو.
 جَعَلُ: (ع) نثر (ڪنهن ص شيءَ جو. جيڪو ڏوهه شمار ٿئي).
 جريب-بَجي.
 جَعَلُ سازي: ت. نثري (دست ويز. سڪو وغيره) ٺاهڻ. بَجي.
 جَعَلِي: ص. هٿرادو-نثري. ڪوڙو (سڪو. دست ويز وغيره)
 جَعْرَافِيَه: ذ. زمين جي پٺ چري جو علم-حڪم في.
 جَعْرُ: ذ. هڪ قسم جو سڪري پکي (ڪارڪيو. ڏکڻ پرون ورو).
 جَعَا: ت (ف) ضم-ستم. بيرحمي. ڏي.
 جَعَا شَعَرُ: ص. ستم ڪندڙ-بيرحم. معشوق.
 جَعَا كَش: ص (ف) محنتي. پورهيت. سخت محنت ڪندڙ.
 جَعَا ڪَشِي: ت. محنت مشقت. سخت جڪوڙ.
 جَعْتُ: ذ (ع) جوڙو-جٺ. ٻڌي انگ.
 جَعْتِي: ت. ت. باديءَ جو پٺ ۾ ميلاپ ڪرڻ.
 جَعْرُ: ذ (ع) غيب جي خبرن جو روايتي علم.
 جَک: ذ. وٽ (ڪوڙڪن ندرم). وِڍ (اندرم).
 جَک ڪائڻ: جوشپ ڪوڙڪن ندرم وٽ پون.
 جَک: ذ. وه جي تري ۾ پسن ۾ پٽيءَ جي ڪڏڪان روڪ لاءِ ٿين ٺارڻ جي جهڙ.
 جَڪَرَجَن: م. سوتئين-بي سوتئين.
 جَڪَرَجَن: م. قابو ٿيڻ-سوڪهو ٿيڻ. ڪٿين.
 جَڪَرَن: م. رسي يا زنجير سان پٽڻ. چوڪيو قابو پٽڻ.
 جَڪَرَن: م. پٽڻ ڪرڻ.
 جَڪَرَن: م. بندوڏين (واه ڪي). وريو پٽڻ (کوهي ڪي). پخي هٿن-ٻڪڻ.
 جَڪو: ص. رڻدو هٿي لُڪو ڪرڻ-رڻدي.
 جَک: ت. جيڪ-بجي. پڪ.
 جَک مارڻ: پڪ ڪرڻ-پخي هٿن پٽ ڪون هٿن.
 جَڪرائي، جَڪرائي: سم خاص. هڪ ذات جون لو.
 جَڪرو: ذ. مشهور سخي سرد رڳدم جڪرو. (ص) سخي-فيض.
 جَڪن: م. جهڪي هٿن-پڪو ڪرڻ. ڦر ڪرڻ. جَڪ مارڻ.
 جَڪن: م. جهڪڻ. ڏڪڻ. هٿن- (نر ۾) ٻڌپون.
 جَڪي: ص. سخي هٿرادو-ٻڪڪو.
 جَڪي: ص. هڪ-ڏک. ٺار ڪٿي.
 جَک، جَک: ذ (ع) ڪنڪر جهڙو هڪ ٿان.

جَوءَ آخرت ۾ ملي)- شواب. نتيجو-سزا. (ص) جد-مَچَڙ.
 جَنِيرِي پوندڙ (ڪنهن ڪم لاءِ).
 جَزَا لَوَزَن: نتيجو پوئڻ. بداعمالن جي سزا ڏيڻ.
 جَزَاڪ اللّٰه: جمنو. خدا توکي نيڪ آجورو ڏي.
 جَزَائِر: ذ (ع) جزيره جو جمع (پيٽن جو ميڙ. تجريب جو مڪ.
 جَزِيندي: ت. ڪتاب جي خاص ترتيب سان جدبندي.
 جَزْدَان: ذ. ڪتاب ۾ ڪنهن رڪن جو نسخو.
 جَزَر: ذ (ع) سامونڊي وير جي لاءِ.
 جَزَم: ت/ذ (ع) تخريرو حرفن کي-ڪر ڪرڻ جي نشاني.
 جَزَم: ذ (ع) پڪو رڌو-محڪم-ٿر.
 جَزُو: ذ (ع) جز-پڪو-حصو-ٺڪرو.
 جَزَا ڪيڻ: ريبنيءَ ۾ ڪنهن مڪب ۾ ڏکي حصن ۾ ورهائڻ.
 جَزَوِي: ص. ٿورو-ڪجهه-مختصر. خٿير-ڏني.
 جَزِيرو: ذ (ع) جزيره (پيٽ).
 جَزِيرِي نَمَا: ذ. ٻيٽ.
 جَزِيه: جَزِيو: ذ (ع) مسمر حڪومت ۾ غير مسلمانن جي حفاظت لاءِ هڪ قسم جو بندوبست ڪرڻ جي عيوض ۾ مقرر ڪيل محصول.
 جَس: جَس: ذ. نموس. سڪ. خوبي. سوپ-برڪت. آفرين-شابس.
 جَس ڪَتن: شابس حاصل ڪرڻ. نموس ٿيڻ.
 جَس ڳائڻ: ساراه ڪرڻ. شابس ڏيڻ.
 جَس پَريو: ص. شاندار. وڻندڙ.
 جَس ڪرو: ص. سوپ ۽ برڪت پريو. ٺاريو. نموس وارو.
 نيڪدم.
 جَسَارَت: ت (ع) ڏيوري. پيپ ڪي. همت. حوصلو.
 جَسَامَت: ت (ع) ٿولهه-موٽائي. بدن-جسم.
 جَسَت: ت (ف) چال-ٽپ-پڻ.
 جَسَت: ذ. هڪ قسم جو ڌو.
 جَسَتَجُو: ذ (ف) ڳوپ-دلاش.
 جَسَت جَسَت: ذ (ف) ڪٿي ڪٿي-ٿورو ٿورو.
 جَسَن: ذ (ع) صاف-عدل-نڀه-حج (وڏي عدالت جو).
 جَسَد: ذ (ع) جسم-بدن.
 جَسڪائي: سم خاص. هڪ ذات جون لو.
 جَسَم: ذ (ع) بدن-ٿر سر. بددو. وجود.
 جَسْمَانِي، جَسْمِي: جسم جو. سني. مادي.
 جَسِم: ص (ع) ٺهيو-موٽي بدن ورو.
 جَشَن، جَشَن: ذ (ف) حوسي-مدموس. حوسيءَ جي سولهي تي ڪندڙ.

جڳاتي: ص. خيرت يار ڪو ٿولندڙ.
 جڳت: ث. بندگي، مَرَقبو، ستغراق.
 جڳدالي: ث. بنو جيستن مرڪله تي ويندڙ سنڌي ٻولي.
 جڳڙ، جڳڙ: ذ (ف) جسم جو هڪ اندروني عضوو - جيرو -
 ڪيڇو، حوصو - جرئت، (ص) پيارو - محبوب.
 جڳڙند: ص. جان کان به پيارو، (ذ) تمام ويجهو عزيز (پيءُ
 وغيره)، پٽ.
 جڳر جلن: اندر سڙڻ.
 جڳر جو رت پيشن: ڏاڙا سڻڻ، ڪوڙ مارڻ.
 جڳر قاتلن: سخت صدمو رسڻ، هيٺون ڦاٽڻ (ڊپ، صدمي
 وغيره ڪر).
 جڳر گوش: ذ. پٽ - فرزند.
 جڳري: ص. جڳر جو - جڳروارو، پيارو - دل گهريو.
 جڳري ناتو: ذ. رت جي ماڻهي، ڌني ڳنڍاپو.
 جڳن نات: اسم خاص، هندن مڙيشور جو صديقي نالو (لفظي معني:
 دڻ جو مالڪ).
 جڳڻ: ذ (س: جڳت) دڻ - جهن - سنسار، دنيا جا ماڻهو، سڀ
 عمر ماڻهو، خلق.
 جڳ پيٽي: ث. زماني جون حالتون، قص - ڪهڻيون.
 جڳ جو سالو: بدمعاش، ڪميٽو، بي غيرت.
 جڳ جهان: سنسار - ڪائنات.
 جڳ جي ناني بنجن: مٿي خدمت ڪرڻ.
 جڳڻ: ذ (سن: يڪ) زمانو - عهد - دؤر.
 جڳ جڳ: هميشه - سدائين - مدام.
 جڳ بدن: جوار اندر داء هرائڻ.
 جڳائڻو: ص. نهڪندڙ، ماسب - لائق - موزون.
 جڳائڻ: مڙهڻ، ٺهي ڇڻ، موروڻ ٿيڻ، رهائڻ.
 جڳت: ذ (سن) جهان، ڪائنات، سنسار.
 جڳتي: ذ. اتحاد - ٻڌي - آه - صلح، هيڪڙني.
 جڳت: ذ. جڳ، جهن جو هلندڙ ڪروڙ - سنسار جو سسٽو.
 جڳپل: ص. جذبي پيئندڙ - رزق.
 جڳ جاتي: ذ. يوم مشهور، وڏي معرفت ورو.
 جڳدش: ص. سڄي جهان جو مالڪ - ڀڳوان - پيٽور.
 جڳ ڌام ڪرڻ: عمر ماڻهي جي دندورس ٿيڻ.
 جڳلي: ث. کڻي، مڙس جو هڪ ٽڪ - چندن هار.

جڳمڳ: حڪو - چمڪو - جهرمر.
 جڳڻ: مڙ روشن ٿيڻ، چمڪڻ، ٻرڻ، ڏکڻ (بم).
 جڳه: ث (ف: جڳ) جاء - هنڌ، ٺڪاڻو، گهر - مڪن.
 جڳه ڏيڻ: جاء ڏيڻ، ويهڻ، نوڪري ڏيڻ.
 جڳه ڪرڻ: پاڻاري ٺاهڻ، جني هنڌ ڪري.
 حل: ذ (سن) پٽي - آب، جڙ، سڙ - ڪم، سڙو.
 حل ٿل ڪرڻ: هيٺ ٻڏي ڪرڻ، ڪهڻي ڪوشش ڪرڻ.
 حل ٿل ڳولڻ: هر هنڌ ڳولڻ ڪرڻ - ندرت ڳولڻ.
 حل پئجي: ذ. پٽي، جوپڪي - بي پڪي.
 جلا: ث (ع) وجر - صفا، چمڪو.
 جلا ڏيڻ: چمڪائڻ - سڦل ڪرڻ - اُجارڻ.
 جلاب: ذ (ع) دست ٽيندڙ دوا، دست.
 جلاب ڏيڻ: تڪليف ڏيڻ.
 جلاجل: ذ. سڙ جو هڪ قسم - جانجھ.
 جلاد: ذ (ع) قانوني قاتل (قانون جي حڪم مطابق قتل ڪندڙ
 داروغو)، (ص) ظالم - بيرحم.
 جلادت: ث (ع) ٻيڌري، چستي، ٻيڌبو، غصو - جوش.
 جلاد پڻو: ذ. بيرحمي - ظلم.
 جلال: ذ (ع) وڏائي، بزرگي، عظمت، برتري، شان شوڪت، رعب،
 ڪوڙ - غصو.
 جلالاتي: اسم خاص، سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.
 جلالت: ث (ع) ڪوڙ - چڙ - غصو.
 جلالي: ص. چيڙ ڪ.
 جل جلاله: جمنو (ع) الله ڪ جي وڏي وڏائي، عظمت.
 جلان: ص. شرڪ ڪيل - ڇڏيل.
 جلاوت: ث. جوش - ڪوڙ، سڙ - حسد.
 جلاوطن: ذ (ع) ڏيه نيڪي ڏيڻ - ملڪ بدر.
 جلاوطني: ث. ڏيه نيڪي - ملڪ بدري.
 جلان: مڙ سڙڻ - ٻرڻ، ڪوڙائڻ، سڙ ڏيڻ.
 جلائو: مڙ جلندڙ، سڙائڻ (ڪاٺيون).
 جلاني جلن: سڙي حد، طبع تنڪ ڏيڻ، اندر سڙڻ.
 جلباني: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 جلتنگ: ذ. هڪ قسم جو سڙ (پٽي، سن پيرس پيدا، جن تي
 ڏوٽڪو هئڻ، سن ورسه ٿي).

جَلَتُو: ص. پرنڌڙ - چنڌڙ - سونڌڙ، جوتن م.

جَلَبُ: روڻي، سِيڪ.

جَلَد: ظ (ف) سڳيو - جهٽ پٽ - يڪدم - فوراً.

جَلدائي: ت. سِيڪه - عجت، تڪڙ.

جَلدباز: ص. تڪڙ ڪندڙ، ٻيرو، ڦڙت.

جَلدبازي: ت. جلدائي، ٻهراڻي.

جَلدي: ت. جلدائي.

جُلْدُ: ذ (ع) جلد - ڪر - چمڙي، ڪتاب جو پاڻو، ڪتاب جو پڳو (جيڪو جدا ڪتابي صورت نه هجي).

جُلْد بَنْد: جُلْد سار: ذ. ڪتاب تي جدا پندڙ - پڻينڙ.

جُلْد بَندي، جُلْد ساري: ت. ڪتاب تي جدا ڪتابن - پڻينڻڪ.

جَلَسو: ذ (ع) جلس - نشست - بيٺڪ، محفل - مجلس، جلاس، نمائش - ساشو، نه نه - سِينگار.

جَلَس گاه: ذ. جسي جو هنڌ يا ميدان.

جَلَقَتا ڪو: ص. ڦڙت - چست، تيز - تڪو (هن م).

جَلَق: ت (ع) مشت زني.

جَلڪ: ذ. چئن کان ٽن مان ٺهيل نٿ جو چڪرو.

جَلندڙ: ذ. پيٽ مڙ تي پير چڻ جي هڪ ڪيمري.

جَلن: م. پرن، سڙن، ڪم - پڇڻ، پوسن (رخمر).

جَلن: م. ڏليل ٿيڻ - خوار خراب ٿيڻ.

جَلوت: ت (ع) جلوه، عام جاء، ڏيکاء.

جَلوتري: ذ. هڪ قسم جو پسر ڪو وکر، گر جو هڪ قسم.

جَلودار: ذ. گهڙي جي وڳ وٺي هندنڙ خاص نوڪر، رڌي.

جَلوس: ذ (ع) ويهڪ، تخت نشيني، حڪم جي سوزيءَ جو مجموعو، خاص موقعي تي شهر گشت، خراج جي وصولي.

جَلوس ڪرڻ: ڪنهن خاص موقعي تي گهڻن ماڻهن جو گڏجي نڪرڻ.

جَلووا: (ع) جملو، اندرو - ديدار، ظهور، نور - جيو، رونق، ڏيک، ٺٽ پيڪه.

جَلوه آرائي: ت. اندر اندر - ڏيک، سڳار.

جَلوه اندر: ص. اندر اندر ڪي ڏند رکڻ وٺو.

جَلوه ڏيکارڻ: ص. جملو ڏيکارڻ، سڳو ڏيکارڻ.

جَلوه ڏيکارڻ: ص. جملو ڏيکارڻ، سڳو ڏيکارڻ.

جَلوه ڏيکارڻ: ص. جملو ڏيکارڻ، سڳو ڏيکارڻ.

جَلوه ڏيکارڻ: ص. جملو ڏيکارڻ، سڳو ڏيکارڻ.

جَلوه نماڻي: ت. ظاهري - وجود، پڌرائي - اظهار.

جَله: ت. شادي، جي هڪ رسم - شادي، جي موقعي تي گهوڻي جي عورتن جي ڪنواريتن جي ڪهر مڙ تڏهه پڌي آهستي آهستي هنن جي ڇڏ.

جَله: ت. هلاڻ - ڪه - حصو.

جَله ڪرڻ: ص. حصو ڪرڻ - ٽڪرڻ، ڊٻائڻ.

جَلِي: ص (ع) صاف - ظاهر - چٽو - پڌرو، (ذ) وڏي آواز سان ڏڪر.

جَلِبُ: ص. ٺٽو - شيرين.

جَلِبي، جَلِبي: ت. مٺائي، جو هڪ قسم.

جَلِيس: ص (ع) گڏو پيئڻڙ، مٺي - صحتي.

جَلِيل: ص (ع) وڏو - بزرگ، ڏني تعني جو منڍ تي ٺٽو.

جَلِيل القدر: ص (ع) وڏي رتبي وارو - معزز.

جَمَر: ذ (ع) پيڙ - ٺوه - مجموعو.

جَمَر غَفير: ذ. وڏو مجموعو - وڏو هجور، انبوھ.

جَمَر: ذ (سن) پندر - موت جو ديوت، موت - ڪل، سخت سزا.

جَمَر: ص. ڏيڻ - هرگز.

جَمادات: ذ (ع) بيچان شيء (پشرو وغيره)، معدنيات.

جَمَادِي الاول، جَمَادِي الاولِي: ذ (ع) هجري - م - حو پنجن مهينو.

جَمَادِي الآخر، جَمَادِي الثاني: ذ (ع) هجري - م - حو چوڏهون مهينو.

جَمَازِي: ص. وڏي، پندڙو.

جَمَاري: ص. خاص، سنڌر هڪ ذات جو نالو.

جَمَاع: ذ (ع) مڃت، مٺي، نمازي.

جَمَاعَت: ت (ع) ٽولو - گروهه - جٿو، مجموعو - هجور، درجو (مڪون مڙ)، سڳو پڻين ٺٽو.

جَماعَتِي: ت. جماعت جو، مٺي، نمازي.

جَمَاجِي: ت. جمعي جي ڏينهن مدرسي جي ٻارن - معذڪي مٺي جي.

جَمَال: ذ (ع) سويو - حسن، خوبصورت.

جَمال گهڻو: ص. ڏوڏو طور ڪم ٻڌڻ (جيڪو ڏسائي) - هڪ جڏن جو پاڻو.

جَمالو: ذ. سنڌ جو هڪ شهر جو نالو.

جَمالو ڪرڻ: ص. مٺي ڪرڻ - حسنه ڪرڻ.

جَمالي: ص. مٺي جي خاص خاص، سڳو (ص) حاصل وارو، (م) حاصل ڪرڻ، حاصل ڪرڻ.

جُمانو: ذ. جمعي جي رت تي جمعي جي ڏينهن مستڪي ڏيارير ختمو.
 جُمانِي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 جُبور: ذ. اُڀور (وزار).
 جُبور وجهن: قبو ڪرڻ - سوکيو ڪرڻ - ڏسي ڇڏڻ.
 جُبورِي: ت (انگ) جشن - اسڪائون جو هڪ قسم.
 مڙ ڪو جهن.
 جُپ: ذ (انگ) ٽپ - چال - بل.
 جُمر: ذ. وڻ جو هڪ قسم. (شاهه).
 جُمره: ذ (ع) ڪنگري - پٿري. حج جي موقعي تي پٿريون هٿن جو رکڻ.
 جُمع: ذ (ع) مجموعو، جوڙ، تعداد، گڏ. ڪر - سڀ. وصول ٿيڻ.
 رقم - آمدني.
 جُمع ڪرڻ: گڏ ڪرڻ. داخل ڪرڻ.
 جُمعبندي: ت. زمين جي ڍل وغيره جي وصولي جو حساب.
 جُمع خرچ: ذ. پئسن جي آمدنيءَ روائگي.
 جُمع واصل: ذ. رقم جي وصوليءَ خرچ جو حساب.
 جُمعدار: ذ. ٽولي جو اڳواڻ، پوليس جو هڪ عهديدار، مزدورن جو نمائندو.
 مڪ. مهتر - پنگي.
 جُمعو: ذ (ع) جمع (هفتي جو ستون ڏينهن).
 جُمعي راتي سيد: هٿر ڌوپ ٺهي پير.
 جُمعي: ذ. اهو ماڻهو، جنهن جي سپرد وصوليءَ حساب ڪتاب جو ڪم هجي.
 جُمعيٽ: (ع) گڏ ٿيڻ جي حالت. مجموعو - گروهه، لشڪر، ٽپي - ٿلٿ - دلچاءُ، سڪون.
 جُمل: ذ (ع) اٽ - شتر.
 جُمل: ذ. ايجڊ جو حساب.
 جُملو: ذ (ع) جوڙ - ميزان، لفظ جو مپڙ (جنهن مان منصب نڪري) - فقرو.
 جُمله، جُملي: ط (ع) ڪل - سڀ - سمورو.
 جُمن: اسم خاص، ٺڪر جو وڏو ڀانو.
 جُمن: ذ. ماڻهو جو نالو.
 جُمني: ٺڪر جي پيلي.
 جُمود: ذ (ع) پاڻيٺ ڄمڻ جي حالت. سڪوت، هڪ هنڌ بيهڪ، تعطل، بي حسي.
 جُهور: ذ (ع) ماڻهن جو وڏو گروهه، جماعت، قوم.
 جُهوريت: ت. هڪ حڪومت، جيس ۾ عام ماڻهو پن مان

سربراهه چوندين - عوامي حڪميت.
 جُميع: ص (ع) ڪر - سڀ - سمورو، مطمئن - راضي.
 جُميٽ: ت (ع) جماعت، آر - مقرر.
 جُميل: ص (ع) سهڻو - خوبصورت.
 جُميله: اسم خاص، عورت جو نالو. (ص) سهڻي - خوبصورت.
 جن: ذ (ع) نساڻن ڪن ٺڪ هڪ محبي محفوظ ٿيڻ - سڙ. (ص) سڙي.
 جن پوٽ: جذات - غيبت.
 جن پوڻ، جن چڙهڻ: عوامي روايتي خيال مطابق، ڪنهن جن جو ڪنهن ماڻهوءَ ۾ گهڙي قبض ٿيڻ. ڪوڙ چڙهڻ، چڏي وٺڻ، چوري ٿي وٺڻ.
 جن ڪيڻ: جن جو واسو ختم ڪرڻ، مغرمن واءُ ڪيڻ، سيڪت ڏيڻ.
 جناب: ذ (ع) حضرت - سائين، عزت سان خطاب ڪرڻ جو لفظ.
 جناب من: منهنجا سائين.
 جنابت: ت (ع) پليٽي - ٺپ ڪاڻي، مٿي ميراڻي.
 جنات: ت. (ع) جن جو جمع (غيب).
 جناح: ذ (ع) پير (پکيءَ جو)، ڪنڀڙاڻي.
 جناح، جناڪ: ت (ع) پکيءَ جي سيني جي هڏي.
 جناخون ڪيڻ: هڏا گڏ ٿيڻ، سخت سڙ ڏيڻ.
 جنازو: ذ (ف) لاش - ميت.
 جنازو ڪڇڻ: لاش کڇڻ، مري وڃڻ.
 جنازي نماز: ت. اها نماز، جيڪا فوت ٿيل مسلمان کي دفن ڪرڻ کان ڳڏدع طور پڙهي وڃي.
 جناور: ذ. جانور - زناور.
 جنائي: ص. ڀوپو - عامل، جن پيل ماڻهو.
 جناب: ذ (ص) جنم - عمر - ڄمار، ڄمڻ، حياتي، نور و عرصو.
 جنبي وير: ذ. اصل جي دشمني - دائمي وير.
 جنپ: ت. پيٽرپ سر جو ٽڪرو، مٿيءَ جو پٺوڙو.
 جنباڻي: ت (ف) چرپر - حرڪت - حرڪ
 جنپ: ذ (ع) دنيا ڪاٺي - پيٽي - مٿي ميراڻي.
 جنپا: ذ. دسپو - حشمت - شان شوڪت
 جنپش: ت (ف) حرڪت، لوڏو، چرپر.
 جنپن: ت (ف) جنپش - ٺٽ - چرڻ - حرڪت ڪرڻ، ٽڪر وڃڻ (ڪمري)، مشغور ٿيڻ.
 جُبور: ذ. هڪ قسم جو ڪٽو.

جَنُورُ: بزيگر جو پنڪو (مڙي جو سدگر شاگرد).

جَنِي: ٿ. رڇ جو هڪ قسم (مڇي مڙن ۾).

جَنِيل: ٿ. زنبيل - گستو.

جَنِيو: ڏ. ڪمڙي مڙن جي تنور سان گڏ نيري ڪڍي (هٿيار).

جَنَت: ٿ (ع) باغ - گلستان، بهشت، فردوس.

جنت آشيائي: ڏ. جنتي - مرحوم.

جَنَتُ النماوي: ڏ. آرام واري بهشت.

جَنَتِي: ص. جنت ۾ ويندڙ - بهشتي.

جَنَتَا: ٿ (سن) گهٽ مڙو - نيو، قوم، عوام.

جَنَتَرُ: ڏ (سن) پٿر (رصد گه، جنتر منتر - جادو.

جَنَتَرُ مَنَتَرُ: ڏ. تونو ڦٽو، شعبه داري، هٿاٿ، جادو، جوق ڦٽو.

جَنَتَرِي: ٿ. هو ڪتب، جنهن ۾ سڄي جند ۽ ٿڌن جي ٻنهي ڀاڱن جو

حساب ڪيل هجي - ٽپو.

جَنَجَا: ڏ. مصيبت - زار وٺال.

جَنَجَالُ مَر پُون: مصيبت ۾ پون، وٺال ۾ پون.

جَنَجِير: ڏ. "زنجير" جي بگڙيل صورت، حجاب - پٿرو.

جَنَجَهَنو: ڏ. هڪ قسم جو پار تورا نه ڪو.

جَنَجَهِي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

جَنَد: ٿ. جن - بت - جسم، (ص) پن - خود.

جَنَدِ چَڏائُن: پن کي آڇو ڪرائڻ - جن چڏائڻ.

جَنَدِ چَڏَن: پڇر چڏڻ، جن چڏڻ.

جَنَدِ جان: جن جسم - تن بدن.

جَنَدَرُو: ڏ. جن - جسم، (ٿ. جندڙي).

جَنَدَا: ڏ. چڪي (تي پيئڻ جي)، پٿرائين زمين.

جَنَدِ آڏائُن: تومت مان ڪڍڻ، ان پيئي پس ڪرڻ.

جَنَدِ ڪيڻ: سخت پورهي ڪرڻ، ڏاڪڙو ڪيڻ.

جَنَدِ تي قوسي: ص. هڪڙو - خيس، بي همت، غريب.

جَنَدِ آهڙو، جَنَدِ آهڙو: ص. جن جي پٿر کي ٽڪي ڪهڙو ڪندڙ.

جَنَدِ آڙو: ڏ. ڪنهن مان ٺهيل ٻي ڪي ٺهڻ واري جسم.

جَنَدَرِي جهون: معمولي جهيڙو ڪرڻ.

جَنَدو: ڏ. جندي واري ڪهڙ جي وڪرو واري پٽ جو جوڙي - ورو

پسو (جنهن تي ڪم رکجي)، حد نين پٺن ورو ڪهڙ - ٿڌو -

ڪنڌ، گڏه تي ڏن رکن جو پنڪ ڪري ڪڍڻ جو ڪم.

جَنَدو اچي وڃڻ: ڪهڙ جا سڀ تي فوت ٿي وڃڻ.

جَنَدو پاڙو: ڏ. سامهين سان گڏ ڪهڙ ڏي رهڻ جو عمل - ٽوپي.

هڪڙي وري مڙي ڪڍڻ ڪهڙ.

جَنَدو پاڙو لکي ڏيڻ: ننڍي کن بو، مڙس جو سامهين سان ڪڍ

ڪڍڻ جو نون رڪي ڏيڻ.

جَنَدَا مڙن: ڏنن پون (مڙيو ڪي)، سڳي وڃڻ.

جَنَدو هٿن: ٿڌو هٿن، سد ڪرڻ.

جَنَدِي: ٿ. ڪي ڪي ڪو ڪي، مڙي ڪڍڻ جو حصو هٿن، ساري

ڏارن جي حساب جو ٿيڻ ڦرندڙ پٿر.

جَنَدِي وايو: ڏ. جندي، جو ڪم ڪندڙ وڏو.

جَنَرُ: ڏ (نڪ) فوج جو هڪ وڏو عهديدار، کڻي جو وڏو فيسر.

(ص) عام - عامي - رواجي.

جَنَرل استور: ڏ. روزمره ڪتب ايندڙ مختلف شين جو وڏو دڪان.

جَنَرِي: ڏ (انڪ) بجي پيدا ڪندڙ هڪ قسم جي مشين.

جَنَس: ٿ (ع) قسم - نوع، نمونو، واپار جو مال، پيداوار، اناج.

جَنَس چُرڻ: ان جو وڪرو شروع ٿيڻ.

جَنَس وار: ص. قسم واري جنس پنهنجي جنس سان گڏ ٿيڻ.

جَنَسِي: ص. جو پيو - ساڳيو.

جَنَسار: سينگار - آرائش - ٺاهيو، نظارو.

جَنَسارُن: م. سينگار - سوار - سڄڻ.

جَنَسِيات: ٿ. مرد ۽ عورت جي جسماني معنويت جو علم.

جَنَسِيَت: ٿ. هڪجي ٺي - يڪسانيت.

جَنُگ: ڏ. ذوق - شوق - چاهه.

جَنُگ ڪن نه هئڻ: ڪڏهن به خبر نه هئڻ - ڪڏهن ڪن تي ئي نه پون.

جَنُگ: ٿ (ف) ٿڌي - ويڙهه، جهيڙو، عداوت.

جَنُگ جوڻ: ٿڌي ڪرڻ، وڙهڻ.

جَنُگ آزما: ص. ٿڌي، جو ماهر.

جَنُگ جَنُگِي: جهيڙو، فساد، وڙهڪ، ٿڌي.

جَنُگ آوار: ص. جنگ جو ڪوڏيو، بيدار - ڏنبر.

جَنُگ آه: ڏ. وڏي ويڙهه - سخت ٿڌي.

جَنُگ جَدل: ٿڌي، جهيڙو، فساد.

جَنُگ جَنُگِي: وڏي ٿڌي - ويڙهه.

جَنُگ جو: ص. وڙهه، ساهي.

جَنُگِي: ص. جنگ جو هٿيار، سامهين، سورهي.

جَنُگِي سَرُو: ڏ. بحري فوج جو جهاز.

جَنُگ: ڏ. ٻن ڏينهن يا ٻن مهينن واري دور، هڪڙي جند ۾ ٻي ڀر

ڪتاب (ص) وڏو، تمام ڪريو.

جنگ جوان: بهادر-جاشو-پنون.
 جنگ چڙهن: پڌروڻين-ميد ۾ ٺڪري نروارڻين.
 جنگشاهي: سمر خاص، ٺٽي ضلعي ۾ هڪ شهر ۽ رينوي اسٽيشن جو نالو.
 جنگو: ڏوڏو ٿو، ڏاڍين ڏهن جوتان.
 جنم: ڏ (سن) ڄمن-ولادت، حياتي-ڄمار.
 جنم اشتهي: ٺ، ڪرشن مهر، جڙو جنم ڏينهن.
 جنم پومي: ٺ، ڄمن جوهنڊا، ابا توڏيه، وطن.
 جنم پٿري: ٺ، ٻر جي پيدائش جي وقت لکيل ڪاغذ-تقويم.
 جنم پٿري ڄاڻ: ڄمار کان واقف هئڻ-ڇڱيءَ طرح سڃاڻڻ.
 جنم ساکي: ٺ، ڪنهن درويش يا سالڪ جي حياتيءَ جو احوال.
 جنمي: ص، پيدائشي-مٺيڪن.
 جنوب: ڏ (ع) ڏکڻ (طرف).
 جنوبي: ص، ڏکڻ وارو-ڏاکڻو.
 جنوري: ٺ (انگ) عيسوي سال جو پهريون مهينو.
 جنون: ڏ (ع) جن جو پڇو، چريئي، سوداءُ-خط، خفتن-عشق.
 جنوني: ص، چريو-سودائي، خفتاني.
 جنوهر: ڏ، جوهر، عرق-ست.
 جنوهردار: ص، پتي ڇڙهيل هٿيار وٺار.
 جنوئي: ٺ، گهوڙي جو هڪ سنج-چاتي بند.
 جنهر: ڏ، ص، ضعیف، بيڪر.
 جنهن، جنهن: ص، جيڪو-جو.
 جنهن جو ڪاڻ، تنهن جو ڳاڻ: احسان فراموش نائين.
 جنهن چيو، تنهن ڪيو: هڪٻئي جي منهن ڏانهن نه ڏسڻ.
 جن: ڏ (ع: جنين) پيٽ وارو ڪچو ٻار، اولاد.
 جن ٻچو: ڏ، ٻر ٻچو-آل عيال.
 جن ٻچو پيڙجي وڃن: سخت تڪليلن ۾ ڇڄي وڃڻ.
 جن ٻچو رکڻ: آل عيال دربدر ڏيڻ.
 جنبو: ڏ، اهو ڌرمي ڏاڳو، جيڪو هندو ڳچيءَ ۾ پنين-زُٺار.
 جني: ٺ، ڌوري-واڳ، (شاھ).
 جو: حرف انصاف، سندو، جيڪو، جنهن ڪري.
 جو: ڏ، ڏانءُ جو هڪ قسم-جو جوڌ تو، ڌرو.
 جو کڻي وڃن: هميشه لاءِ هيو وڃڻ-وري نه موٽڻ.
 جو هائڻ: دشمني رکڻ-وير برائين، رسي وڃڻ.

جوا، جوتا: ٺ، هر ڪم جي بڙيءَ واري رند (تسري ڏي سان)-
 قنبر ٻي.
 جواب ٻي: ٺ، جواب ڏيڻ، فریب-نڱي.
 جوا خانو: ٺ، جوارهن جي جاءِ-ٽڪري.
 جواب: ڏ (ع) ورندي، امتحان جي سوال جو حل، رڌ-انڪار.
 جواب الجواب: ڏ، جواب جو جواب.
 جواب باصواب: ڏ، اميد مطابق جواب، سهڻو ۽ مناسب جواب.
 جواب ڏيڻ: ورندي ڏيڻ، رڌ ڏيڻ، انڪار ڪرڻ، موقوف ڪرڻ،
 نه مڃي ڏيکارڻ.
 جواب ملڻ: نوڪريءَ کان موقوف ٿيڻ، طلاق ملڻ.
 جواب وٺڻ: طلاق وٺڻ-طلاق جي گهر ڪرڻ.
 جواب طلي: ٺ، ڇڳ ڇڏ.
 جوابده: ص، جواب ڏيندڙ-ڌميوار.
 جوابدهي: ٺ، ڌميداري، پڇاڳاچ.
 جوابدار: ص، جواب ڏيڻ جو پابند، ڌميدار.
 جوابداري: ٺ، ڌميداري-پابندي.
 جوابي: ص، موٽ، مقابل.
 جواد: ص (ع) ڏات-سخي-فياض-ڏاتر.
 جوار: ڏ (ع) ٻڙو-همنگي.
 جوار، جوئر: ٺ، ڏانءُ جو هڪ قسم.
 جوارو آڻو هئڻ: ايڪي ۾ ٻه ٿيڻ-ٻڌي ٻه نه اچڻ.
 جوارش: ٺ، هڪ مرکب يوناني دوا جو نالو.
 جواڙي: ص، جوا ڪڍندڙ-جوابز.
 جواڙ: ڏ (ع) جڙي ڌرست هجڻ، جڙت جو سبب.
 جوال: ڏ (ف) سامان کڻڻ لاءِ ڪڙيو يا خزين، ڳوٺن مان ٺهيل وڏو ٻورو.
 جوالا: ص (ه) ٻرندڙ-پڙڪندڙ، باه جو شعرو.
 جوالا مڪي: ڏ (ه) ٻرندڙ جڻ.
 جولو: ص، جنهن ۾ جوبيل هجن-جَوَن گڏيل.
 جوان: ڏ (ف: جوان) باغ-سمايل، نو عمر، مرد، مڙس، بهادر، سورهه.
 جوان بخت: ص، خوش نصيب-سياڳو.
 جوان توان: تڙو توانو-ڇڳو پيو-تندرست.
 جوان ڄمن: ص، ٿو جوان-ٺڌو ۽ مٺو، نوجوان.
 جوانمرد: ص، بهادر-دلير.
 جوانمردي: ٺ، بهادري-دليري.

جوان مرگ: ص. قوه جواني ۽ عمر مري ويندڙ. جوانيءَ جو موت - بي وقتو ۽ وڃندو موت.

جوانائين: م. جوان ڏسجن ٿا ڇن.

جواني: ۱- (ف) بوعت. شباب. جوين.

جواني ديواني هئن: جوانيءَ جو نسورور هئڻ.

جواني مائڻ: جوانيءَ جي ۽ مري ميدون پوريون ٿيڻ.

جوانيءَ ۾ جون پون: هڏا ويهي رهن - سنڌ سڪي وڃن. سنڌ ڪا هل ٿيڻ.

جوان: ص. جوان.

جواهر: ذ (ع) جوهر جو جمع (قيمتي پٿر - هيرو).

جواهرات: ث. هيرا - مٽڪ.

جواهر نگار: ذ. هيرن جي جڙ ۽ ڪنڊا. سهڻو ڪندڙ - خوشخط.

جواهرِي: ص. هيرن جو ٻاڙي.

جوين: ذ (سن: يون) جواني - شباب - بوعت. سونهن - حسن. رونق - سينگر.

جوين ڪڍڻ: سونهن ڪڍڻ. شڪل ٽولار ڇڻ.

جوت: ث (سن) روشني - نور. چمڪو - تجو. سهڻو - سوجھرو.

جوت جاڳائڻ: سوجھرو ڪرڻ - ڏيوار ٻڌڻ.

جوت جمال: سونهن سوڀ. ڏچ - مڇ - گمير.

جوتش: ث (سن) تارن جو علم - علم نجوم.

جوتشي: ث. آسماني تارن جي رفتار ۽ شر وغيره جو علم جاندڙ - نجومِي.

جوتو: ذ. جتيءَ جو ڪي پير. جتي - ٻوٽ.

جوتا هئڻ: موچڙ هئڻ - پڌر هئڻ. سر ڏيڻ.

جوتي: ص. جوت وارو - منور. ڪلا وارو.

جوتي سڙوڻ: ص. چمڪندڙ - تجيدار.

جوتي: ث. چڱو. ميٽر.

جوت: ث. رڻ - سِر.

جوت تي ڏک هئڻ: ساري ڏک هئڻ - ڏاڍا ڏک ڪرڻ.

جوتون پيڇڻ: کوڏ پيڇي وٺڻ.

جوتون ڪٽڻ: مٽ ڪرڻ.

جوتڻ: جوتڻ: م. وھت کي پٽڻ (هيءَ ڏر گڏي ۾). مشغول ڪرڻ (ڪم ۾) - رپ ٻڌڻ.

جوتني: ث. جوتن جو ڪم. شروعات - بند.

جوتني جوتڻ: جيتڙو شروع ڪرڻ - خڪ شروع ڪرڻ.

جوتني ڏيڻ: هٿ ۽ پنهنجي زور جي آزمائش. ڪم ۾ ڪنهن سان سندس ڀڄي وڃڻ.

جوتو: ذ. ب. جاري ۽ وھت جي ڳچيءَ کي قابو پڌڻ لاءِ رسوي چمڙي جو پٽو. جوت - سر.

جوتون ڏيڻ: مٽيو ڪرڻ - وڙهڻ. هيسائڻ - ڊٻڻ.

جوتياڪ: ص. هڪجهڙو - يڪس - برابر - همسر.

جوت: ث. وٻر (ڪڏي جي).

جوتو: ص. وٻر (ڪڏو پٽي). ڪوڙو. ڪوتو. (ث. جوتي).

جوتو پاتي پيئڻ: پتي جون عادتون اختيار ڪرڻ.

جوت: ص. سڪڙو. سڪهو - تندرست - چڱو ٿيلو.

جوتو: ذ. مادي منهن - زانو. زن مريد - مڇو. نامرد. بي همت.

جوتڪي: ث. چڙپ ڪو وڙو ۽ ڏمو. جذبو - پور - ريچڪ.

جوتو: ذ. ٻار کي ڏيچڻ لاءِ فرضي جانور.

جوت: ث (ف: زود) جلدائي - سيگه. آدم - سيمو.

جوتون هلڻ: تڪڙو ۽ تڪو هڻڻ. سيمو ۽ همت ڪرڻ.

جوت: ث (ع) سخا. فيضي. ذات. بخشش.

جوت: ث (ع) ڏهپ. ڏهنت. خم - بي - گڻ. شفقت.

جوتو: ص. سورهيءَ بهادر - پٺڪو.

جوت: ذ (ع) ضمير - خبر - ڏاڏي.

جوتو ستم: جورو ۽ جفا. ث. ظلم ۽ ڏاڏي.

جوتو: ذ. هڪ قسم جو جابلوون (جنهن جي ڪنهي ۽ مان حتي جا نٿا ٺهن).

جوتاب: ذ (ع: جرب) پيرن ۾ پٽ لاءِ ڪپڙي يا چمڙي جا موزا.

جوتانو: ذ. زور - ڏاڏي.

جورو: زور - زبردستي - جورو ۽ جفا.

جورو: ذ. وڳو - يوشڪ (جنهن مڙهي ڪيڙا هجن).

جورو ڍڪائڻ: يوشڪ ٻاهر نڪڻ. ختم ٿيڪ ٿيڻ.

جوري: ص (نڪ) فوجداري مقدمي ۾ جج سان ويندڙ ٻي - جوري.

جوتو: ث. بدوت - لاهب - تخليق - حقت (جهن جي). ڏوت.

سڌ - رڻ. قدرت جي ڪريگري. ريبض ۽ موجب ڪن عددن جو مجموعو.

جوتو آيت: ث. عددن جي جوت جو حاصل عدد.

جوتو ڪٽ: ث. ٺاهه جوڙ. سٽ ۽ رڻ.

جوتون جوتڻ: رڻون رڻڻ. عجيب ڪم ڪرڻ.

جوتو: ۱- جٺ - تعدي - سِر - سيڪٽ.

جوڙ پُڄائن: تعدي ڪرڻ، سيڪٽ ڏيڻ.
جوڙ: ص. مٿ، ٿر، ٿني، برابر، مقابل، ڳڻي، ٻن حصن جي مٺ ورو
سٺو، ٽنڪو پ ريم، عضون جو سٺو، هڪجهڙو، ساڳيو،
مٿر و نڪو.

جوڙائڻو: ص. نهڪندڙ، موزون، نيڪ، پورو.
جوڙائي: ٺ. نهرائي، گهڙائي (ڳهه جي).
جوڙائڻ: م. آڏائڻ (جاء)، نهرائڻ (ڳهه)، ڳڻيائڻ.
جوڙ توڙ: ٺ. پيچ گهڙ، بندوبست، ٺاهڻو.
جوڙ جنسار: ڏ. هرسينگر، زيب زينت.
جوڙ جڪ: ٺ. ٺاهڻو، بندوبست، انتظام.
جوڙ جيس: ڏ. مٿ تائي، هڪجهڙو، ساڳيو، مٺل، و نگر.
جوڙڻ: م. جمع ڪرڻ، گڏ ڪرڻ، گڏڻ، ملائڻ، ڳڻيڻ، ٺاهڻ، آڏڻ.
جوڙ ٺهڻ: ص. ٺهيندڙ، ختيڙ، خدا تعاليٰ.
جوڙو: ڏ. ٻن شين جو جٺ، ڍڳن وغيره جي جوڙي، نر ماد، ڪپڙن جو
وڳو (سٽن، قميص).

جوڙو ڍڪائڻ: پوش ڪپهه پهرائڻ.
جوڙا مڙيا ڪرڻ: آڏورو ڪم مڪمل ڪرڻ، رهيل پلاندون.
جوڙو: ڏ. وانگوڙو.

جوڙي: ٺ. ٻن شين جو جٺ، ٻه شيون، آڏائي تي اٽيل ڪپڙو، کاڌي.
جوڙي پوتي: ٺ. سڌي ڪپڙي جو وڳو، ڪفن.
جوڙي، جهوڙي: ٺ. ٻن جي ٻيڙين جو بندل (جيڪو عموماً 25
ٻيڙين جو ٿئي).
جوڙيدار، جوڙيوال: ص. ساٿي، همراھ، پيچي، ڪم ڪاري صلاح
مڃڻ.

جوڙا: ڏ. (ع) هڪ آسماني برج جو نالو (ٻن جاڙن ٻارن جي
شڪر) - مٿن.

جوس: ڏ. انگ (شورو، رس) ميوي جو).
جوسرو: ڏ. ننڍي جاءِ - سيم.
جوسي: ص. جيڏو - هم عمر.
جوش: ڏ. (ف) ٽهڪو، وپرو، گرم نش، اوڀر، جذبو - آدمو،
ڪوڙ - غصو.

جوش ڏيارڻ: پڙ ڪائڻ، ڪوڙب غصو ڏيارڻ.
جوش م اچڻ: وپرو ڪرڻ، غمي م اچڻ، ٿري ٻوڏ ڪرڻ، حذبي
م جي وڃڻ.

جوش جذبو: سر ڪرمي، ٿلهه.
جوش خروش: ڏ. هن هڪ مو، جذبو، شوق، ٿلهه، اُٺنگ.

جوتائڻو: ص. خوش وارو، جذبي.
جوتائڻو: ڏ. (ف) پسر ڪرڻ و ڪرڻ وارو ٺهڪ ڀل ٿي - ڪاڙهو
جوتي: اسم خاص. هندن م هڪ ذات جو نالو، چنورن جو
هڪ قسم.

جوع: ٺ. (ع) پڪ، لنگهڻ، ڏقو.
جوف: ڏ. (ع) جوف، پيٽ، شڪم، لالچ، ضمع.
جُونو: ڏ. جوف.

جُوني جو جهان ڇڏڻ: لالچ يا طمع ترڪ ڪرڻ.
جُون: ڏ. (ع) گروه، ٿونو - جماعت.

جُون در جُون: ڏ. ٽولي پٺيان ٽولو، هڪٻئي پٺيان ٽولا
جو ڪر: ڏ. (نگ) مسخرو، پٽن جي ٿاس جو هڪ پتو.

جُونڪ: ٺ. وزن، تور، پرڪ - چاچ، ذات - بخشش.
جُونڪار: ٺ. هڪ قسم جو پسر ڪو ڪو (جُون جي ٽيلين مان ٺهيل ڪار).

جُونڪائڻو: ص. نقصان وارو، انديشي وارو.
جُونڪائي: ٺ. سڃاڻي، ڪٽلائي.

جُونڪر: ڏ. ڊپ، قيمتي شيون، نقصان - گهٽو.
جُونڪر جو مال: ڏ. قيمتي مال - سهانگيون شيون.

جُونڪر ڪڍڻ: نفعي نقصان جي ذميواري ڪڍڻ، ڪوڏيو ڪم پڻ تي
هموار ڪرڻ، خطري جهڙو ڪم ڪرڻ.

جُونڪڻ: م. تورڻ - وزن ڪرڻ.
جُونڪو: ڏ. ڊپ، انديشو (نقصان جو).

جُونڪو رسڻ: نقصان رسڻ - گهٽو پوڻ.
جُونڪو: ص. سڃو سڪو، ڪٽل - مٿين خالي.

جُونڪيا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.
جُونڪير: ٺ. گهڻي ڪاڻ سبب بدھضمي، ڇرا وڳرائي.

جُونڪير جڻ: آڏو جڻ - بدھضمي ٿيڻ.
جُونڪ: ٺ. ناريا هڻي موهندڙ وھٽ (ڍڳو، اٺ)، ناريا هڻي مڙيل
وھٽ جو مڙو (ڏيڍ ٻيھر، ٻيھر، اڏائي ٻيھر).

جُونڪ ٻڌڻ: ٻه ڍڳا گڏي ٻڌڻ، لڳاتار ڪم ڪرڻ، تمام ڪڙني
تڪليف وٺڻ.

جُونڪ ڏيڻ: وقت تپائڻ لاءِ مدد ڪرڻ، سزا ڏيڻ - سيڪٽ ڏيڻ.
جُونڪ مٽڻ: ناراءُ ڏاڏن جو هڪ جوڙو مٽي پيو ٻڌڻ.

جُونڪ وٺڻ: مهر سرمد ڪرڻ، ٻئي جي ٻرن ڪم روھڻ.
جُونڪ: ٺ. هڪ ڳڻي، حوٺو.
جُونڪ: ڏ. (سن، يوگ)، حوٺي فقر جي ت. س. س. س. حوٺن جي

ضابطي لا، جسماني سختين ورو عمل، بنگ يا ٿاڻ جي ڇڻ وارو ڳوٺ.

جوڳ پڄاڻ: رياضت ڪرڻ، ويڙهه وٺي رياضت ڪرڻ، سخت محنت ڪرڻ، ڪشادا ڪرڻ.

جوڳ ڏيڻ: جوڳي سڙ ڏيڻ، سخت سڙ ڏيڻ، ڪسي وڙو ڪم وٺڻ، جوڳ وجهڻ: جوڳي ٿيڻ، فطري خبر ڪرڻ، ڪنهن به ڪم تي سندرو پٽي هڻڻ.

جوڳ وهڻ: پوريو ڪرڻ، ڪشادو ڪرڻ.

جوڳتا: ٿ. موزونيت، لاڳتي.

جوڳڙيو: ڏ. نارم وهندڙ، ڪيو ڏيکيو.

جوڳو: ص. لائق، مناسب، موزون، (ٿ. جوڳي).

جوڳي جا ڪرڻ: ڏوهه مطابق مناسب سڙ ڏيڻ.

جوڳي: ص (سن، يوڳي) جوڳ پڄاڻينڙ، تهسپ ڪندڙ، شمس ورتر هندو فقير، سني سي، مسلمان هر هڪ ذات، نانگ جهليندڙ (مسلمان فقير)، سيلاني فقير، (ٿ. جوڳن، جوڳيتي).

جوڳي: ٿ. هڪ رڳتيءَ جو نالو.

جوڳيسر: ڏ. ڪملا درويش، بهتر فقير، وڏو جوڳي.

جوڳيتڙا: جوڳي فقير، (شاھ جوڙو).

جوڳيتڙو: ڏ. گه جو هڪ قسم، پٺي ڪنور.

جولان: ڏ (ع) چڪر، ڦيرو، ڊوڙ، حرڪت، ڪڏ، جذبو، جوش، ڌڻو.

جولان چڙهڻ: ڪاوڙ چڙهڻ، جوش چڙهي وڃڻ.

جولان گاه: ڏ. گهوڙن ڊوڙ ۾ جو ميدن، جنگ جو ميدن.

جولاني: ٿ (ع) مستي، جوش، تيزي، جذبو، مڱ چوپائي، چڙهي.

جولاھ: ڏ. جولان، جوش.

جولاءِ: ٿ (نگ) عيسويءَ سال جو ستون مهينو.

جون، جونءِ: ٿ. ورن پ ڪپڙن مريدا ٿيندڙ هڪ جيت.

جون پير هلڻ: ٿ. مرمستي هڻڻ.

جونءِ مان جوڙ ٿيڻ: حسيير سي، جي هميش خبر ڪرڻ، ڪڙڏيڪرڻ.

جون نٿا مڙهڻ: پوري سنڌ مڙهڻ، ڪو به ڪٿي ڪونهڻ.

جون نه سڙڻ: ڪ پرو هڻڻ، پٽي پٽي ڪري ڇڏڻ.

جون: ڏ (نگ) عيسويءَ سال جو ٻيون مهينو.

جونجه: ٿ. نظر، نرت، وٺڻ.

جونسر: ص. جون، ونگر، هستي هٽندڙ (ماتيو، وھڻ وغيره).

جونگ: ڏ (ع: ذوق) ذوق.

جونگر: ص. حوٺيتو، جهڻن کي جيون پڙ ڪندڙون هجن.

جونگر: ص (نگ) عهدي يا مرتبي مڙهڻ.

جون: ٿ. فطرت، جسم (جيڪو روح کي هنن جهڻن مريدا ٿيڻ وقت مري)، حم، جنم.

جون بدلائڻ: ٿ. فطرت بدلائڻ، نئون جنم وٺڻ.

جونت: ص. چوري ٿيڻ، مال جو ڏس پٽو پٽو ٿيڻ.

جونتي: ٿ. چوري ٿيڻ، مال يا چور جو پار پٽو، چغلي.

جونتي ڪرڻ: چور ظاهر ڪرڻ، چغلي هڻڻ.

جونيت: ص. مخير، جاسوس، چغلوخوڙ.

جونيجو: سم خاص، هڪ ذات جو نالو.

جوه: ڏ. گهوڙو، طمع جي نظر (ڪڏي م).

جوه وجهڻ: پٺي جي ڪڏي م نظر وجهڻ، هڪ ٿڪ ٺهڻ.

جوه: ٿ. نظر، نگه، جهاتي، ٿيٽو.

جوهڙو، جوهڙو: ڏ (ع) جوهر، ف. گوهڙو، قيمتي پٿر، هيرو، ماتڪ.

خسيت، ڪن، صيت، خوب، هنر، لياقت، عرق، ست.

جوهردار: ص. جوهر وارو، ابدار.

جوهر ڏيکارڻ: قابليت ڏيکارڻ، خاصيت ڏيکارڻ.

جوهر ڪرڻ: خوب پٽي ٿيڻ، قابليت، خاصيت.

جوهر لطيف: ڏ. لطيف مادو، روح، باريڪ باريڪ عنصر.

جوهري، جوهري: ص. جواهرن جو وڏو پٿر، پريڪيڙ.

جوهڻ: مڙ، ڏکون، رنجش، ڏمڪائڻ، هيٺ ٿيڻ، تباهي ٿيڻ.

جوهڻ: مڙ، گهوڙن، جوهه وجهڻ، نظر هڻڻ.

جوهو: ڏ. وٺڻ جو جهڳٽو، جهڳٽو (واٽ جو)، مينهن جو

وسڪارو، چوهو.

جوهي: سم خاص، ڏ. دوشلعي مڙهڪ شهر جو نالو.

جوه: ٿ. زال، گهوڙاري، عورت.

جوه: ٿ (ف) درياءُ، ٺهر، هندو، مڱ، برهمني، مال جي خاص

ڇا، حرڪه.

جون: ٿ. جو.

جونبار: ڏ. ٻه جاء، جي ڪهڙيون ٺهرون هجن، ٺهر وري وڌي.

جس جو دم.

جونگر: ٿ. حور، نسيم، ڪري، ڪن، گري، چڙي.

جونه: ص (ف) ڪو پيندڙ، تلاش ڪندڙ.

جونيتو: ص. ٿاڻي ٿاڻو، مڱو، رن مڱو.

جُوي: ت (ف) ندي-نهر-وڏو واھ.
جھ: جھ: ڇا، جيئن، جڏهن، جيڪڏهن.
جھات: ڇا، طرف-ڏسڻون.
جھاد: ذ (ع) ڪفرن سان جنگ (مذهبي فرض طور).
جھاد اصغر: ت. ڪفرن سان جنگ.
جھاد اڪبر: ت. نفس سان جنگ-ريزنت.
جھار: ذ. بندوق، بندوق وارو جھڪڻ-نمسڪار، جھڪي سلام ڪرڻ، سمنڊ جي وڏي ويڙ (چنڊ جي چوڌين-اٺاويھين تاريخ).
جھار ڏيڻ: ص. ساراه ڪندي جس ڏيڻ-واڌ تي ڏيڻ.
جھارن: م. جھڪي سلام ڪرڻ، پوڄ ڪرڻ.
جھاري: ت. ٽئين پرتيل جوڙي جو پٿريون پيرو ڏيڍار.
جھاز: ذ (ع) سوداگريءَ جو سامن لڏيندڙ ٻيڙو، غوراب-اگهوٽ، جھاز راني: ت. جھازن کي هلائڻ جو پيشو.
جھازي: ذ. جھاز وارو، جھاز هلائيندڙ-جھازران.
جھالت: ت (ع) ان جات تي بي علمي، ناداني.
جھان: ذ (ف) دنيا-سنسار-عالم، مٽھو.
جھان ڏسڻ: ذ. دنيا کي ڇا ڇي، پرکي ڏسڻ-تجربو پرائڻ.
جھان کلائڻ: ص. بيوقوفيءَ جو ڪم ڪرڻ-پرتان خلق کلائڻ.
جھان آفرين: ص. دنيا کي پيدا ڪندڙ-ڌڻي تعاليٰ.
جھانپاني: ت. بددشمت، رعيت جي نڀيل.
جھان تاب: ص. دنيا کي روشن ڪندڙ.
جھان پناه: ص. دنيا کي پناه ڏيندڙ-بادشاه.
جھانداري: ت. حڪومت-بادشاهي، دنيا ماڻهن ويھڻ جطور طريقتا، جھانديدہ: ص. جنھن دنيا کي ڏٺو ٿو ٺوھجي، سچ، تجربڪار.
جھان گردي: ت. سياحت.
جھان گشت: ص. دنيا ۾ گھمندڙ ڦرندڙ-سياح-سڀلاني.
جھانگير: ذ. دنيا فتح ڪندڙ، شهنشاه اڪبر جي پٽ نورالدين محمد جو لقب (جيڪو تائيو مغل بادشاهه ٿي گذريو آهي).
جھان: ڇا، جتان.
جھان تھان: ڇا، جتان تتان، ڪيئن به.
جھت: ت (ع) طرف-ياسو-ڏسڻ.
جھد: ذ (ع) ڪوشش، محنت، ڪشور.
جھد پٽن: ذ ڪڙا ڏسڻ، ٽڪڻيون ڪڍڻ.
جھر: دهر جي پڇاري.
جھر: ذ. جنھن وقت-جنھن مھل.
جھرائي: ت. مشابھت، ساڳيائي.
جھڙو: ص. جنھن طرح، و نڪ-جين (ت. جھڙي).

جهڙا ڪانگ تهڙا ٻچا: ورثي ۾ مليل عادتون.
 جهڙا روح تهڙا ختما: جيترو منهنجو تيرڙو من هجي.
 جهڙي ڪري تهڙي پري: ڪئي جو نتيجو ملن.
 جهڙو تهڙو: ضرور جي- عمر، هنجو چئو.
 جهڙو تهڙو ڪرڻ: اڏوڳ ٻرو ڪرڻ، مٿ ڇرو ڪرڻ (ڪم).
 جهڙو سنگ تهڙو رنگ: صحبت جو شر.
 جهل: ذ (ع) اجايو غصو- مند، ان جاني- ناداني، بي علمي.
 جهل مڪب: ذ، ان جاني، بي علمي هوندي پڻ ڪي عمر وارو
 چئن- وڏي جهان.
 جهلڻ: م، وهنجڻ.
 جهنم: ذ (ع) اونهو ڪوه، تخت نشري، دوزخ.
 جهنمي: ص، دوزخي- نورگي.
 جهنم ۾ پوڻ: گذرڻ پوڻ- ڏڪار ڄڻ، غمي ۾ انڪار ڪرڻ.
 جهو: ص، گهٽو (سخت).
 جهو: ذ، جهڙو، وانگر- جين.
 جهوڙ: ث، وري وري ڪرڻ يا ٿيڻ واري حالت.
 جهيڙ: ذ (ع) ڏاج- ڏاجو (گهوٽ ڪنوار جو).
 جهڻ، جي: ث (ن) فتح- سوڀ- جيت.
 جتان، جيان: ظ، وانگر، جتان.
 جهنڊڙو: ذ، پرڙي ڪي سون طور ڪڻ مٿ ٿو نو.
 جيا پو: ذ، جيئن جو سڀلو، حياتي- زندگي.
 جيارڻ: م، جيترو ڪرڻ، حياتي ڏيڻ، سهو ڄڻ، زنده ڪرڻ، نئين
 سر ٻيڊ ڪرڻ (مستلو).
 جيارو: ص، جياريندڙ.
 جيب: ذ، ڪيسو.
 جيب خرچ: ڪيسي خرچي- ڪڏي پستي کان علاوه ريز ڪي خرچ.
 جيت: ث، سوڀ- فتح، ڪاميابي.
 جيت: ث، تمام ننڍڙو ساھوارو (اڏامندڙ، سرنڌڙ).
 جيت جنيو: ڪيڙو ۾ ڪوڙو- جيت مڙو.
 جيتار، جيتامڙو: ذ، تمام ننڍڙو جيت.
 جيتو: ذ، جيسين- جيسين.
 جيترو: ذ، جئين مقدار جو، جنهن قدر.
 جيترا منهنجو اوترا وات: ڪهڙيون ڳالهيون- چوپول- چميگويون.
 جيتڻ: م، ڏسڻ- سوڀ ڪرڻ.
 جيتوئيڪ: ذ، جيسين، ڪرڇ، جينن ت.
 جيجار: ث، سخت گرمي، جيجو- جيتوئيڪ.

جيءُ اُڙائن: دل ٽڪڻ، محبت ڪرڻ، جند ڦهلائڻ.

جيءُ پون: سهڻيون، اُن ٿيڻ (پوکڻ).

جيءُ جُسو: جسم، جن.

جيءُ جلائڻ: اندر ساڙڻ، اُڙائڻ.

جيءُ جلي وڃڻ: حسد، ساڙو ڇان اندر ڳڻڻ.

جيءُ حضوري: ٺٽ، خوش آمد، چيلوسي، خوش آمد وري حضوري.

جيءُ خوش جهان خوش: تندرستي هزار نعمت هئڻ، بيماريءَ ۾ ڪجهه بد نٿو ٿي.

جيءُ سٺ هجڻ: توفيق هجڻ، وڏي همت هجڻ، تڪليف سهڻ جو ڀيان هجڻ.

جيءُ سڀڪارڻ: سڌي رستي تي اُٿڻ.

جيءُ ڪٽو ڪرڻ: مرڻي ڏهوندي قبول ڪرڻ.

جيءُ ڪپڻ: پاڻ کي جڏائين، سخت محنت ڪرڻ.

جيءُ مڻو ڪرڻ: مطلب ٿيڻ، سهڻيپارو ڪرڻ.

جيءُ ۾ جاءِ ڏيڻ: دل ۾ رکڻ، اندر ۾ سانڍڻ.

جيءُ ۾ جڙڻ: ڏند ڳهڻو پير ڪرڻ.

جيءُ وڃائڻ: پاڻ کي تڪليف پهچائڻ، پنهنجو سڙو وڃائڻ.

جيئمان: ڏاڏو، جيءُ جي بخشش، جن بخشي، موت جي بدوان ڏند.

رجن جي سبب (معافي).

جيئدان ڏيڻ: موت جي سزا معاف ڪرڻ، حياتي بخش ڪرڻ.

جيئرو: ص، زندهه- حيات، (ٺٽ، جيئري).

جيئرو ڄاڳندو: ص، زندهه سلامت، چڱو ٿيو.

جيئرو ڌڪڻ: زندهه ڪرڻ، وسري وڃي مستي کي وري نٿين ڀڙڪڻ.

جيئرو ڪوڙ: هٿ جو ٺهيل ڪوڙ- نسورو ڪوڙ.

جيئري ٿيڻ ۾ هئڻ: بند ڪر، خواب ڏکي حالت ۾ گذرڻ.

جيئري مڪ ڳهڻ: ڏسي وائسي حرام ڪائڻ، ڏٺو وائڻو ٽٽڻ ۾ هئڻ.

جيئن: ڏاڏو، جيئري طرح- جنهن نموني.

جيئن ٿيڻ: ڏاڏو، ڪنهن به طرح- هر طرح، ڪنهن به ڪري- چڪي ٿي.

جيئن جو ٿيڻ: هو بهو- سڳيو.

جيئند: سڄو خاص، مڻيو جو ٺو.

چار: ڏ (سن، حال) ڏاڳن يا سنهين رسين سان ٺهيل چاري (مڇيءَ ڦاسن لاءِ) - رڇ، پڪڻ ڦاسن جي چاري- دٻو، ڪورنيواري جو

ٿيڻ چارو

چار ڀڪيڙن: ڦاسن لاءِ منصوبو سٿس، سازش ڪرڻ.

چار ۾ ڦاسڻ: ڦاسي ۾ ڪوڙ ڪري بر ٿيڻ، سازش جو ڏڪر ٿيڻ.

چار وڃائڻ: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چار هو: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چارائڻ: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چارو: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چارو: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چارو: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چارو: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

حسن معمر.

ج: سڌي، ٺٽ، بي، چوڀرو ڪر، اُڇر، جي.

چاٿل: ص، معلوم، ڏٺل، سڃاتل.

چاٿل سڃاتل: ص، ڏٺو ۽ سڃاتل- چڱو، صحت، وقت.

چاتو ڪرڻ: اطلاع ڏيڻ- چڻ ڪرڻ- خبر ڏيڻ.

چاٽڪو: ص، پهر ڏڪو- چٽڪو- چٽو.

چاٽڻ: ڏ ۾ ساڙڻ- پچائڻ.

چاٽو: ڏاڏو، ڏاڏي، ڏاڏو.

چاٽڻ: ڏ ۾ چڙهڻ (ڦاسن) - حتم ٿيڻ.

چاٽي چار: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چاٽي: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

چاٽي مڇي: ڏاڳو، ڏاڳو، ڏاڳو، ڏاڳو، ڏاڳو.

چار: ڏ ۾ چڙهڻ، ڦاسن لاءِ چوڪ ڪرڻ.

ڪيھ جي پوني مٺ (گھ جي).

جُونُ: م. جنڙن - ڇٽن.

جُونِي وَجَن: ڇڪهڻ، ڪڍي وڃڻ.

جُج: ٺ (سن: جُج) شاديءَ ۾ گهوليتي طرف جادعوتي - جاجي.

جُج تي بيهي رهڻ: فراخديءَ سان خرچ ڪرڻ.

جُر: ٺ. ٻه - آڱ. ڇپي، لُھس، پاتيءَ جو هڪ جيت - جُور، ويڻ ڪرڻ.

پوءِ پيٽ مان نڪتل غدود (پريائڻ جي ڏن سان گنديل هوندو

هي) - اور.

جُر لاهڻ: اور ڪڍڻ، سخت مارڻ.

جُر آڻ: ٺ. ڇپي - جُر، گرمي - تبش.

جُر آڻڻ: م. جُر آڻڻ.

جُر آڻڻ: م. به ڏيڻ، ڇپي ڏيڻ، ساڙڻ - ٻرڻ.

جُر ڪو: ڏ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

جُر ڪو هڻڻ: ڪٽو هڻڻ - حربص هڻڻ.

جُر ڪي وڃڻ: ڳيهي وڃڻ، به ڀڄڻ، ڀڳڻ.

جُر م: ڏ. (سن: جنم) نسل - پيڙهي، حياءُ شرم.

جُرڻ: م. سخت سيڪ ڏيڻ - سڙڻ، ساڙڻ - باه جو ڇپيءَ سان ڇرڻ.

جُرِي ڇڏڻ: ڏاڍي مارڻ.

جُرِي: ٺ. ٻه جو سيڪ - جُر.

جُر ه: ٺ. جُر - ٻڙ.

جُر ه ڪڍڻ: ٻڙ پٽڻ - بيڪ ڪڍڻ، گهٽ هلائي ٽڪ ڪرڻ.

جُر ه نڪرڻ: سخت تڪليف پهچڻ، بيڪ نڪرڻ.

جُر ڪ: ٺ. ڇپ - لڪ، جُهڪي ويهڻ.

جُر ڪ هڻڻ: لڪي هڪ هنڌ ڪروندڙو ٿي ويهڻ.

جُر ڪڻ: م. لڪڻ - ڇپڻ، جُهڪي ويهڻ (لڪڻ جي اردي سان).

موقعي جي نظار ۾ ڪي ويهڻ.

جُل: ڏ. گھ جو هڪ قسم.

جُل: م. (سرائڪي) هلڻ - وڃڻ.

جُل ه: ٺ. ڇپڪي مٽي وري ڪٻ، سستي - آس.

جُل هڻي: ٺ. ڪنجو سائي، بخر، سسئي.

جُل هڻو: ڏ. سست - ٽوٽي، ڪنجوس.

جُم: ڏ (سن: جن) جنم، جُم، عمر، اولاد، پٽ.

(ڇيڻ هو).

جُم سڀڻ: جُم، حو و ڦ هڻڻ.

جُم: ب. عمر، وس، جاني - زندگي.

جُم وڃڻ: عمر وڃڻ، ڏاڍس - تڪليف پهچڻ.

جُم آڻڻ: م. ڏوٽو ڪرڻ (ڪير)، ڀڄڻ، ڳڻڻ، ڏاڍو ڪرڻ، برف

ڪرڻ (پاتي)، ڊٻڻ - هيسڻ.

جُم آڻ: ٺ. ڊٻڻ - مڙهڻ، رعب ڊٻ.

جُم آڻڻ: ڏا. ڪو ويڙهڻ - حشمت ڄمڻ.

جُم آڻو: ص. ڄمڻ ڪن وٺي - ڄمڻدي.

جُم جُم: ڏ. لڄ - حياءُ - شرم.

جُمڻ: م. ڏوٽو ٿيڻ (ڪير)، برف ٿيڻ (پاتي)، سخت ٿيڻ، ڀڄڻ.

ڀڄڻ (سنو)، پيدا ٿيڻ (پريائڻ).

ڄمڻدي ڄام هڻڻ: ننڍي هوندي ڪن ني غير معمولي قوتن ۾

ملڪ هڻڻ.

ڄمُون: ڏ. هڪ وڻ، ان جو ڦڙ (ميوو).

ڄنڊو: ڏ. جن - جيءَ جو ڄنڊو - جنڊو.

ڄنڊو: ٺ. وڙهڻ، پورا.

ڄنڊا: ڏ (جمع ۾ ڪم ايندڙ لفظ) مٽي جو ر - چٽا، مڇيل، ٽپور.

ڄنڊا پٽ: ٺ. زن جو جهيڙو.

ڄنڊا پٽن: زن جو جهيڙي ۾ هڪٻئي جا وار پٽن، جهيڙو ڪرڻ.

ڄنڊو: ڏ. عورت جي مٽي جو ر، چوٽي.

ڄنگه: ٺ. ٿڌ، ران - ستر.

ڄنگه پڪيڙڻ: گهڻن ڪمن ۾ رهڻو جهڻ - گهڻو واسطو ٿيڻ.

ڄنگه ڳهڻي ڪرڻ: ٿور وڻي ڀڙ ڀڙ ڀڙ.

ڄنگهون ساهڻ: تنگن کي ساهي ڏيارڻ، هوا خوري ڪرڻ.

ڄنگهون ٺوڙي ٿيڻ: تنگن جو ساهه ڇڏڻ، وڃڻ - ٽڪجي پوڻ.

ڄنگهون هڻڻ: تنگن هڻڻ، تمام گهڻو پٽ ڪرڻ، گهڻو هڻڻ.

ڄنگهي: ٺ. ستر وري ٿري.

ڄڻ: ب. ڄڻ - و نگر - ڏيڻ.

ڄڻ ڄڻ: ڏ (سن: جن) وڻ، نسل - پيڙهي، ٻن - ڪيڙ، ماڻهو.

ڄڻ ڏن: ڏ. سب - ڪن - جن ٻڄو.

ڄڻ ڏن: م. ڏيڻ، ڪرڻ (عورت - جاسور ڪي).

ڄڻ ڏن: م. (سن: جن) جنم ڏيڻ، ڀڄو ڏيڻ، هٿ پير ٺهڻ.

ڄڻو: ڏ. ٻيو، ساڻو، شخص، ڪيڻو - ڇڙو.

ڄڻي: ٺ. سور، رڻ، مڪڙي عورت.

ڄوڙڻ: م. وڻڻ.

جُول: ٿ. ڳولا، هٿ-تور.

جُولڻ: مڱوڻ.

جُولو: ڏ. جيتري قدر-جيسٽين.

جُونِي: ڏ. هڪ قسم جو خوشبودار گه.

جُو، جَنو: ٿ. لاک-ڳڙهي لاک.

جُو، جَنو: ڏ. هڪ قسم جو جيت (جو ڪثر ڪڪڙن ڳائي يا ٻاڪري مل مٺي).

جُوڙ، جُور: ٿ. پاتيءَ جو هڪ جيت (جيڪو ڪنهن به سامواري جي جسم مان رت چوسي ٿو). ويڙهه کان پوءِ پيٽ مان نڪر

مدو، جَر.

جُوڙ ٿي لڳڻ: چٽي پون-مڃڻ ٿي لڳڻ.

جُئي: ٿ. سنڀاري ٿي جون-ليڪ.

جُنيرو: ڏ. وڏو ڪنڪڙ.

جِيٺ: ڏ. سنڀت سال جو ٽيون مهينو.

جِينو: سم خاص. هنن مڙهه جو ٻوٽو.

جِير: ٿ. جر-جور.

جِيرو: ڏ. ٻه-ٽڪر-چي-نعمو.

جيرا ڏيڻ: چيئون ڏيڻ. ڪوڙ ڳالهائڻ.

جه: ٿ. سنڌي "لف-بي" جو تيرھون ڪر. اُچر "جهي".

جهاپ: ڏ. چيبي-چڪ-سٽ-چڙپ.

جهاپو: ڏ. ٿور (سٽ يا پٽ جو). ڦٽڻ (جيڪو سونهن خاطر وٺي ٿو ٻڌجي). هڪ قسم جو گه-چوٽي ڦل.

جهاپيري: ڏ. مٿو-ميربحر، شڪري.

جهاٽ: ٿ. جهاتي.

جهاٽڙ: ٿ. وٺڻ جي لاهن جي ڪٽڻ، ننڍڙا گهٽ وٺڻ.

جهاٽڙي: ٿ. "جهاتي" جو اسم تصغير-ڏسو "جهاتي".

جهاتي: ٿ. ليو-نيڪو، خطي لاءِ منهن ٻاهر ڪڍي ڏسڻ.

جهاتيون پائڻ: لکي لکي ڏسڻ-نيڪ پائڻ.

جهٽ: ٿ. جهپ-جهڙپ-جهٽ.

جهٽڪو: ڏ. غير مسلمانن جو جانورن کي ڪنهن جو هڪ نمونو (جنهن ۾ هڪ ٽي ورسن ڳچي وڃي وڃي).

جهٽو، جهٽي: ص. جهٽ ڦٽندڙ (ڦڙن يا گسن لاءِ).

جهٽاس: مڙهه جهٽ-جهٽاس-جهٽاس، جهٽاس ڪرڻ.

جهٽو: ڏ. ٻه-ٽڪر، چورس.

جهٽو پو: ٿ. سڀو مينهن-ٿورو وڌڪو-ڦڙڦڙ.

جهٽو: ٿ. ڪٽي (پٽي ۽ ٻي)، ونهيو، ڪٽي پٽي، جهٽي.

جهٽو مڙهه پوڻ: ڦڙن مڙهه پوڻ، ڏيک ڪرڻ، ڪٽو.

ڏاڍو: ٿ. ٻيڪه ڪرڻ (ڪم ۾).

جهٽو: مڙهه ڏکيو ٿيڻ، اوندو ٿيڻ.

جهاڙو: ٿ. بتل جو مٽڪو-گهگهر.

جهاڙو: ٿ. پڪڙڻ جي ڪٽڻ (جيڪا پوک تي ويهي ۽ ٺڪڻي).

جهاڙو کاڌو: ص. پڪڙڻ جو کاڌو فصل.

جهاڙو هڪڙو: پوک ٽن پڪي هڪڙو، نظر ڪرڻ ڇڏڻ-حفاظت ڪرڻ.

جهاڙو جهٽو: ڏ. ڄر جهٽ (ڪپڙو).

جهاڙو: ڏ. تمام ڇڏي ٽي پيڻگ (جنهن ۾ گهڻو پٽي پيل هجي).
لا مارو (پڪي ۽ جو).

جهاڙو جهانگارا ڪرڻ: نشو پتو ڪرڻ، فضول خرچ ڪرڻ.
رشتو وٺڻ.

جهاڙو: ٿ. مٿر-ٿوڻو، ٺنڱ بلا جي ڪڪ جو ٿر لاهڻ لاءِ
خاص مٿر.

جهاڙو جهٽو، جهاڙو رڪڻ: ڪڪيل مٿو تي ٿوڻو ڦٽي پيو ٿو ٿو
اٿر لاهڻ، ڪنهن مٿو کي اٿڪل سان پنهنجي اٿر هيٺ ٿيڻ.

جهاڙو: ڏ. وٺڻ-درخت.

جهاڙو: مڙهه جهاڙو جهٽو، نظر مڙهه-ٿڙڻ، ٻيڙن-ڪٽي ويڙڻ.

جهاڙو: ڏ. گوهه-ڪرڻي.

جهاڙو: ڏ. ٻيڙو، تلاشي (جوري ٿيڻ سڏي جي).

جهاڙو ٻيڙو: ٻيڙي ۽ سڏي سان ٻيڙي-ٿريو ٻيڙو.

جهاڙو ڏيڻ: ٻيڙي ڏيڻي سڏي ڪرڻ، گهر جي تلاشي وٺڻ.
پوڻو ڪٽي وڃڻ.

جهاڙو وٺڻ: جوريءَ جي شڪ ۾ تلاشي وٺڻ (مٿو ڪٽي جي).

جهاڙولو: ذ. چمڙي جو ڊگهو جوارب (کوڏن تئين).
 جهاڪ: ث. بھوڙ، پڙنڪ، پيٽاري.
 جهاڪ لنگھائڻ: ڪنهن وڏي بيماريءَ مان چڙهڻ.
 جهاڪڻ: م. جھٽي پائڻ، جھانڪڻ، پيٽار ڪرڻ.
 جهاڪو: ذ. رستي جو ڪڏ ڪوبو - جھانڪو.
 جهاڳ: ث. ڦيڻ - گجي - جھڳ، گڻ.
 جهاڳڻ: م. تانگهي پئي ۽ مان هلڻ، پار پوڻ (پتي من)، وڏو سفر ڪرڻ.
 جهاڳور: ث. چاچول (پتي ۽ م)، ڏنڊول، ڏاڍي مار (جنهن م هڏ
 کڏ هيٺائين)، جھڳور.
 جهاڳور ڪڍڻ: لٽ مڪن سان ستن، ڏاڍي مار ڪڍڻ.
 جهاڳورڻ: م. چاچول، پتي ۽ م وڏي ڏنڊول ڪرڻ، ميري ڪپڙي
 کي مڪن سان ستي صاف ڪرڻ، ڏاڍي مار ڏيڻ.
 جهاڳي چڙهڻ: تڪليفن جا ڏينهن اچي پورا ڪرڻ.
 جهاڳار: ذ. اوھيرو، جھانر (زبور).
 جهاڳارو: ذ. پکين جي گڏ جي وٺ ڪري اڏامڻ جي حالت، صاف بيٺل
 پني - جلاو.
 جهاڳارو بيهڻ: وچ م پئي جھيڙو ٿرڻ.
 جهاڳاري: ث. وڏي ماتي.
 جهاڳارو: ص. جڏدار - ديري.
 جهاڳر: ث. موتين وغيره جي سرن مان تانڪيل پائڪ (جيڪ
 ڪنرين تي منجي)، ٽوڙن وغيره جي قصار، ڪن م پائڻ جو
 هڪ ڳھ.
 جهاڳردار: ص. جھانرسن - جھانروارو.
 جهاڳرو: ذ. چمڪو - تجنو - چمڪت.
 جهاڳرو: ص. گهڻو وقت هلندڙ (ڪپڙو وغيره)، جٽادار، مضبوط -
 پختو، پن کي وڙهڻ کان روڪيندڙ، روڪڻ لاءِ اڙڏنل - ٽيڪ.
 جهاڳري: ث. ڍانڍي پکيءَ جو هڪ قسم.
 جهاڳر ڏيڻ: اثر ڪرڻ، مرد ڏيڻ.
 جهاڳر ٽيڻ: وڙهڻ لاءِ پکين پوڻ.
 جهاڳار: ص. گهڻگهر جي آوارو وارو، عميق - اونھو، طاقتور - پھوڻ،
 جھنيو، ذ. جھڳ - جھٽ.
 جھانپڻ: تڪڙا وڏا ڍڪ پيرڻ.
 جھانپو: ص. اکين م ڏنڊ سبب گهٽ نظر وارو.
 جھانجھ: ث. هڪ قسم جو ساز.
 جھانجھ وڄائڻ: هٿ مھتن - پڇتائڻ.

جھانجھڙ: ث. پيرن جو هڪ ڳھ - پريپ.
 جھانجھڙو: ص. پٽ جو ٽڪو - تير، ٽٽر، ٽٽر.
 جھانڪڻ: م. جھٽيون پائڻ - پڪ پائڻ، لڪي لڪي ڏسڻ.
 جھانڪو: ذ. ڪڏو (رستي م)، ڪڏي سبب آيل لوڏو.
 جھانگي: ص. جھنگ جو رھ ڪو، جھنگ جو مارو مھڻو، جھنگ جي
 ڏٺ وغيره تي گذران ڪندڙ، (ث. جھانگي).
 جھانورو: ص. اکين م ڏنڊ جي بيماري سبب گهٽ ڏسندڙ - چنجهو
 جھانورا ڏيڻ: لا مار ڏيڻ - ڦير ڏيڻ.
 جھانورائي: ث. نظر جي جھڪائي - ڏنڊ.
 جھانءِ: ث. وڃي جو جھڪو مٺو وار، ڳھ جو هڪ قسم (جيدڪو
 جھانر سبب چمڪي وارو ٿئي).
 جھانءِ ڪرڻ: پاڏائڻ - لبلائڻ.
 جھانئون: ذ. پيرن تان مڙهڻ لاءِ ڪنھي سري پٿر.
 جھانوا وڃھڻ: جھانھڻ، وڃھائڻ.
 جھانوا: ذ. لٽو (ون).
 جھانين: ث. زبور م چن چن پيدا ڪندڙ ڪول شيئي جي ڳوڙهي.
 جھڳ: ذ. اجرڪ، چرن جو گھٽ تورنگ، گوشت جو چيچرو.
 جھڳ ڏاڙھيو: ص. تنهن وڏي منجهيل ڏڙهيءَ وارو.
 جھڳ: ص. پير پور، تيلي سٽپ سان پيرڻ.
 جھڳ: ث. چاچول (پاتي ۽ م)، ٻولوڙ.
 جھڳ پائڻ: م. هيٺ نمان، چڪن، متوج ڪرڻ.
 جھڳ: ث. اثر (ٿڌي جھولي جو)، لپيٽ (بيماريءَ جي).
 جھڳ پائڻ: م. تيزيءَ سان ڪڍڻ.
 جھڳر: ص. خاص، مھتن جي هڪ ذات.
 جھڳر: بد ڪلامي ڪندڙ - بد شد ڳ لھائيندڙ.
 جھڳو: ذ. ٻولوڙن جو آواز.
 جھڳلو: ص. ويڪرو - خلاصو (پھرن، چوڻو، ڪوٽ).
 جھڳڻ: م. جھٽڪو ڏيڻ - چڀي ڏيڻ.
 جھڳڻ، جھڳڻ: م. پاتي ۽ م هٿ وڃھي لوڻ - لپڻ، گھٽو تيل يا آھ
 ويڃي سٽيو ڪرڻ (ماني يا وارن کي).
 جھڳو: ذ. قيس - ڪھل، چڪي (دل کي).
 جھڳو اچڻ: رمان ٿيڻ - صدمورسڻ.
 جھڳي: ث. چڀي - سٽ، چڪ (لغامي کي)، چڀي (دل کي)، ڪھڻ.
 جھڳير: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

جَهت: ٺ. نئيون ڪنڊين يا چرين جو گڏيل جُهڪو. مٿي جا ٻوڙ.
 جَهتري: ص. جُهڪڻي وري.
 جَهتِيال: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 جَهت: ڪهڙي-ساعت. توري دير.
 جَهت: جَهت: ٺ. جلد-يڪدم-نرت.
 جَهت ٿي وڃن: دير ئي ڪرڻ. اک چنپ مڙسڻ.
 جَهت ڪرڻ: جدي ڪرڻ-سيڪه ڪرڻ.
 جَهت: ٺ. ڪس جو عمل. جَهت-جَهت. لاڻو. چڪ (ڪٽي يا جانور جو). موقعو-ڏاءُ.
 جَهت جُهڙي: ٺ. ڦرمر-ڦرلٽ.
 جَهت وڃڻ: چڪ وڃڻ. ڪوڙمن تڪوڳ نه ٿيڻ.
 جَهتون هئڻ: لاڻا ڏيڻ.
 جَهت پٽ: ٺ. تمام جدي-يڪدم. نه ڦه-تڙي ڪڙي-اٿي جواتي.
 جَهت: ٺ. جوڻ-سگر.
 جَهت پٽ: ٺ. ڏڏند چڪ-جُهڙو.
 جَهت پٽڻ: جوتون پٽڻ. ڪشلا ڪيڻ.
 جَهتڪڻ: م. جهٽڪوڏيڻ. چنڊن (بانهن کي).
 جَهتڪو: ٺ. لوڏو-ٿيهو. چنڊ ڪو. وسڪرو (مينهن جو).
 جَهتڪو اچڻ: لوڏو اچڻ. صدمو پيچڻ.
 جَهتڪو: ٺ. جُهڙو (هواجو). پنڪي (ننڍي).
 جَهتڻ: جَهتڻ: م. هواجو چيس شيءَ کي جهن-جهن. هواجو پڪڙڻ. ڏامندڙ کي وٺڻ. اُٿرو وٺڻ (ڏيڻ. خيل. نظري جو).
 جَهتو: ٺ. فساد-”جيهڙو“ سان گڏ استعمال ٿيندڙ. ”جيهڙو جيتو“= جيهڙو فساد.
 جَهتي: ٺ. جَهت-جَهت.
 جَهتيءَ جو مال: ڦرلٽ جو مال-منت جو مال.
 جَهتيون هئڻ: ڦر ڪرڻ. زوري ڪسڻ. لڳيون ڪرڻ. ننيون چوريون ڪرڻ.
 جَهتي جُهڙي: ٺ. ڦرلٽ-مٽ ڪس.
 جَهت: ٺ. ننڊ جو جُهڙو-پنڪي.
 جَهت ڪرڻ: توري ننڊ ڪري وٺڻ-اک پوري وٺڻ.
 جَهت: ٺ. جَهت-لاڻو.
 جَهتاڻو: ٺ. هواجو جُهڙو. جَهت.
 جَهتاڻو لڳڻ: اوچتو ڏٺو پيوڻ. جڳو موقعو اچڻ.
 جَهتاڻي سان اچڻ: تمام جدا اچڻ-تڪڙو موٽڻ.

جَهتاڻي مڙ اچڻ: ورجڙي وڃڻ.
 جَهتاڻ: م. ڪهٽيڻ-گهٽجڻ. وسمن.
 جَهتاڻ: م. ڪهٽيڻ. سسڻ. وسائڻ-اُچائڻ. ماڻ ڪرائڻ.
 جَهت: ٺ. جَهت.
 جَهت: م. جَهت. لاڻو ڏيڻ.
 جَهت: م. جَهت. ڪهٽجڻ (رنگ. چڪ).
 جَهجي وڃڻ: دهجي وڃڻ-روڪجي وڃڻ.
 جَهڪو: ٺ. جَهت-جَهت.
 جَهڪي: ٺ. ننڊ جي گهر-پنڪي.
 جَهڻ: جَهڻ: م. جَهت هڻي ڪسڻ. هواجو ڏامندي جبلڻ. گهٽجڻ (رونق. چمڪو).
 جَهو: ٺ. جَهت-جَهت. لاڻو.
 جَهو هئڻ: جَهت هئڻ. ڪسڻ.
 جَهو: ص. جَهت مندڙ. بدن تي وڏن وارن وارو. پوڻ.
 جَهت: ٺ. ڏڪ-ضرب. چڪ. ڏنگ.
 جَهجڻ: م. ندر مڙڻ (ڏڪ ڪڍڻ). تمام گهڻو ڏڪ ٿيڻ. وڃيڻ. سوزگد زڪن هيٺ نٿي ٿيڻ.
 جَهجهائي: ٺ. گهٽ ٿي-ڪثرت.
 جَهجهڙ: ٺ. لڪر جو وڏو خٽو. گچي ٻيگل ڪونرو.
 جَهجهري: ٺ. گهٽي-صراحي.
 جَهجهڪ: ٺ. هڪ گهٽ ٻاهت. حجاب.
 جَهجهڪارڻ: م. رينگت ڪرڻ-جهونگهرڻ.
 جَهجهو: ص. گهڻو. حد کان وڌيڪ.
 جَهڏو: ٺ. ڪڏي چڙ (جنهن جو مٿيون پاسو چٽو وانگر وڌيل هجي)-ڪوپ. پٽيءَ جي ڪڏ-ڪور. (ص) پراڻو-جهونو. (اسم خاص) هڪ شهر جو نالو.
 جَهڙ: ٺ. وري وري چوڻ-گهٽي.
 جَهڙ جهنگ: ٺ. ٻوٽو جهنگ. (ٺ) هر جڳهه.
 جَهڙ جهنو: ص. گهر-سڙي پيڪڙس زبون.
 جَهڙ جهوڙ: ص. گهڻو-رڌ-وڌيڪ.
 جَهڙڪ: ٺ. هڪ سسپوريڪي-جڙو.
 جَهڙڪي: ٺ. جَهڙڪ جي مڏي-جڙي.
 جَهڙڪي بچو ڏيڻ: بي چئي مڻهوءَ جو ڪم ڪرڻ. لاڻو ڏيڻ.
 جَهڙڪڻ: م. جَهڙڪڻ-چمڪڻ.

جهرڪو: ذ. چوليءَ جو لڏو، تڙڪا - وڙ، پيڙ - درد.

جهرمت: ذ. انبوه، ميو، هجوم، توبو.

جهرمر: ت. چمڪو، پٽيءَ ۽ ترورن جو اوڻڙو، تارن جو تيمڪو، کهنين پٽين جي روشني، رونق.

جهرمر: ذ. محڪ قسم جو ڪم.

جهرمري: ت. اُها ڌري، جنهن ۾ پٽيون ٻچڻ مڃن ۽ پٽيون هيٺ مڻي ڪري روشني يا ڦونڊاهي ڪري سگهنجي.

جهرن: م. جنسي خواهش جو غلبو ٿيڻ، شهوت ٿيڻ.

جهرن: م. جهونو ٿيڻ، جهونو ٿيڻ، ڇڻ پڻ، رڳو ٿيڻ، ڏکڻ (ڦٽ ڦڙي)، زخم ٿيڻ، ڏکڻ ٿيڻ.

جهرنو: ذ. ڦو هڻو، مٿان ڪرندڙ بي، آبشار.

جهرنو: ذ. ڏونري کي هٿ سان ولوڙڻ لاءِ ڪاٺيءَ مان ٺهيل نيو منڊ بڻڙو.

جهرو: ص. شيرين اکين وارو، اڇن ۽ ڳاڙهن چنن وارو ڍڳو.

جهرو: ص. ڪراڙو - پوڙهو، ڏڙوٺ، هيٺو - ضعيف.

جهروڪ: ذ. محلات ۾ ماڙيءَ جي چريدار ڌڙي يا چجهري.

جهروڪو: ذ. جرو - ڳڙڪ، ننڍي ڌري، ڪچو گهر.

جهرون: ذ. توار تي ڪريڻ جا ڪريپ تش.

جهرِي: ت. سامونڊي لهر - وير، ڌري ڌريءَ جي وڻي پير.

جهرِي: ت. ڪپڙي جي تند نڪرن سان ٿيڻ وڻي، گهنج.

جهريون پون: ڪپڙي ۾ ڌاريون پون، منهن ۾ گهنج پون.

جهريل: ص. پڳل (ڪاٺي، عضوو)، جهونو.

جهر: ت. مڙني وارو ڏڪ، رهڙ.

جهر ڪڍڻ: ذ. ڪڍڻ - ڌماڪو ڇڏڻ، ڌڪ ڏيڻ.

جهرڙون هڻڻ: ڪرڪرو هڻڻ (گهوڙي کي).

جهر: ذ. ڪڪرن جي سس، ڪڪرن سان سمن ڇڏڻ.

جهر ڪرڻ: اڳ ڪرڻ، ڳڻڻ واري جو پٽ ڏنڌڙي ڇڏڻجي وڃڻ.

جهرالو: ذ. جهر واري حالت، ميگه ملار.

جهرالو ڪرڻ: خوني ڪرڻ، جهر ۾ جڳو ڇوڪر ڏيڻ.

جهر جهور: ت. زوردار جهر، گهاٽ ڪڪر.

جهر ڦڙ: مينهن جي مٿي ۾ مينهونجي.

جهرِي ڦڙي ٿيڻ: برسات پوڻ.

جهرِي: ت. تلاشي، جهڙو.

جهرپ: ت. جهٽ (تڏبا جهوني جي)، ستر (جن بوت جو).

جهٽ، حملو، جهيڙو - تڪرار.

جهڙپ لڳڻ: بيماري جو شرت ٿيڻ، جهٽا ڇڻ.

جهڙپ: ذ. جهٽ - جهپ، ڏامرو.

جهڙين: م. جهٽ مڻي کڻي وڃڻ، ڪسڻ، اوڻو کڻي وڃڻ، جهٽڻ.

جهڙيو: ذ. جهڙپ.

جهڙي ڦڙي: ت. مينهونجي، مينهن جي مند، برسات، بوند بوند.

جهڙڪو: ذ. جهٽ، پٽڪو (به جو).

جهڙڪ: ت. تڪاڻي، وارو وار.

جهڙڪ، جهڙڳو: ذ. پيڙ (به جو) - پٽڪو، جنگ - تڙاڻي.

جهڙڳڻ: م. پڻ - پٽڪا ڪرڻ.

جهڙڻ: م. وڍڻ، ڪڍڻ، ستن ڪڍڻ، مارڻ، ڳرڻ - وڃيڻ، نڪو ڪم (پٽا).

جهڙي: ت. مينهن جي جهڪور.

جهڙي لائي ڏيڻ: مٿو ڪڍڻ - تنگ ڪرڻ.

جهڪ: ت. مٿيءَ وارو طوفان - وڇ، بڪ بڪ، اڇيون ڳالهين.

جيو بحث، جهڳي، (ص) اڇائي بڪ ڪندڙ، گهوڙا ٺاهيندڙ.

ڪيٽو ڳڻ تندر پوڙهي عورت.

جهڪ ٿي لڳڻ: پڇڙي - ڇڏڻ.

جهڪ مڇائي ڏيڻ: نم نم گهوڙا ڳالهائڻ - لاڳيتو ڳالهائڻ.

جهڪ: ذ. ڪپ - خمد، هيٺين - نمندي.

جهڪا جهڪ: نه پيم - اتي جواتي - يڪدم.

جهڪڻ، جهڪائي: ت. هيٺين - نمندي (زمين)، لاهي.

گهٽتائي - ڪمي - ٿورائي.

جهڪائڻ: م. نمائڻ - ٺوڙائڻ، هيٺ ڪرڻ (مٿو، ڪيون)، هٿ ٺڻ.

(ت)، ٺڻ، مڃڻ، زوري مڃڻ.

جهڪجڻ: جهڪو ٿيڻ - گهٽجڻ، جهونو ٿيڻ.

جهڪڻ: م. نمائڻ، ٺوڙڻ، ڪپڙو ٿيڻ، ٺوڙو ڪرڻ، مٺل ٿيڻ، آن مڃڻ.

جهڪنو: ذ. هن وقت گهڪندڙ جانور - سڙي - هوڏي.

جهڪو: ص. هيٺ تي نيل، لهر، رو، گهٽ - ڪسو، هلڪو (رنگ).

گهٽيل (منهن سونهن ۾)، هيٺو (زور ۾).

جهڪو ٿيڻ: ڪوڙ ڌري ڪرڻ، ڍرو هڻڻ، سست ٿيڻ.

جهڪو: ص. نمل، هيٺ هون، ڪبو - گڪو.

جهڪور: ت. جو سان گڏ مينهن جو سخت وسڪارو، مينهن جو

ڏاڪٽو وسڪارو، ڏاڪٽو مينهن.

جهڪور ڪڍڻ: گهٽي ماني ڪڍڻ - مانيءَ کي چڱي سٽ ڪرڻ.

جھڪور لائن: راڳ وغيره جي محسوس تي ڇانئجي وڃن. ميهن جو لڳاتار وڙس.

جھڪي: ٿ. ننڍڙن وٽن جو ويڙهه-هڙي.

جھڪ: ٿ. گچي-ڦين-گڻ. بڪ. يخي.

جھڪڻو: ڏ. ٿوري تعداد ۾ وڻ ٻوٽ ٿورن وٽن جو جھڪ.

جھڪ جھڪ: ٿ. زباني تڪرار. بحث ۾ بحثو. بيسودا ٻيون.

جھڪ جھڪ لائن: اجائي گنگو ڪرڻ. جھڪي هئڻ.

جھڪڙو: ڏ. وڏو جھڪ پئي.

جھڪڙو: ڏ. گپ سان هلق لاءِ لاڪڙ وجهي بيٺل رستو. ڇپ (واهڪي).

جھڪڙو: ڏ. باز (پڪي) جو هڪ قسم.

جھڪڙالو، جھڪڙائي: ص. فساد. جھڪڙو ڪڍڻ.

جھڪڙڻ: م. جھڪڙو ڪرڻ. بحث ڪرڻ.

جھڪڙو: ڏ. جھڪڙو-تڪرار. دنگو-فساد. بحث.

جھڪل: ڏ. محسن-دعوت.

جھڪلي: ٿ. زيور جو هڪ قسم.

جھڪ مڱ: ٿ. چمڪاڻ-جھڪ. رونق-جهرم. جنسار.

جھڪڻ: م. بحث ۾ بحثو ڪرڻ. بڪ ڪرڻ.

جھڪڻ، جھڪڻ: م. وٺوڙڻ (ڪير)، ٻڻڻ (پني) ڇڏڻ.

جھڪو: ڏ. ڪڪاڻن گهر. پونگهه رڇ جو هڪ قسم.

جھڪو جھڻ ٿيڻ: گهر برباد ٿيڻ. سڀ ڪجهه ناس ٿيڻ. ڏاڍو نقصان ٿيڻ.

جھڪورو: ٿ. جھڪورو.

جھڪورڻ: م. ڇاچولڻ. منڙڻ. ولوڙڻ. مارڻي هڻڻ ڏيڻ. ڏاڍي مارڻي. جھڪورڻ.

جھڪي: ٿ. بڪ. يخي. اڇيو ڳالهه.

جھڪي هئڻ: اجائي بڪ ڪرڻ. گهٽو ڳالهائڻ.

جھڪي: ٿ. پونگي. ڪڪاڻن جھڪي.

جھل: ٿ. روڪ-منع. ڌر-ٽيڪ (پٽ پڇت ڪي). ٽيڪ ڏيڻ لاءِ ڪاٺي يا ٿوٽي.

جھل: ٿ. هڪ قسم جو ٻوٽو. گه جو هڪ قسم.

جھل: ٿ. (جھل) گهڙي يا وهڻ جي نشان وڃڻ لاءِ ڪپڙو.

جھلائڻ: گرفتار ڪرائڻ-پڪڙائڻ منع ڪرڻ.

جھلائڻ: م. لوڏڻ.

جھل پل: ٿ. روڪ-منع-بندش.

جھلجڻ: م. وٺڻ-ڦٽائڻ. بڪڙو. بيماري ۽ وڃڻ.

جھلري: ٿ. رلي جو مٿيون پٿر-له.

جھلڪ: ٿ. چمڪو. جنوو. ٿوري دير لاءِ نظارو.

جھلڪار: ٿ. هو جو جهونو. جھڪ.

جھلڪارڻ: م. جھڪ ڏيڻ. چمڪ ٿ ڪرڻ. ٽولا ڏيڻ.

جھلڪارو: ڏ. چمڪو. جھڪو.

جھلڪڻ: م. چمڪڻ. ظاهر ٿيڻ.

جھلڪو: ڏ. ٿوري دير لاءِ ڏيکڻ-نظارو. چمڪو-جھڪو.

جھلڪا ڏيڻ: چمڪڻ. چمڪ ٿ ڪرڻ.

جھلڪو: ڏ. لوڏو-جھڪو. ويڃي سان هڻڻ جو لوڏو.

جھلڪو ڏيڻ: ٺڪ ڪي موڙو ڏيئي نخري جو اظهار ڪرڻ. نشر ڪرڻ. هر ڪرڻ.

جھلڪي: ٿ. جھڪ. ڏيکڻ. چمڪو.

جھلڻ، جھلڻ: م. هٿ ۾ وٺڻ. پڪڙڻ. قابو ڪرڻ. گرفتار ڪرڻ. منع ڪرڻ-روڪڻ.

جھلي جهوليءَ ۾ پوڻ: تقدير ۾ هٿ-بند ڪوشش جي ملڻ.

جھلڻ: م. لڏڻ-جهونڻ. (ص) لڏڻ-سهڻو-حسين. پيارو.

جھلو: ڏاڏ-ٽيڪ. بچاءُ. ڇڏڻ-پنڊ ري. سپرو.

جھلو نه لڳڻ: ڪو سو واه نه لڳڻ-ڪا به تڪليف ناهي.

جھلي: ٿ. هو لاءِ چٽ مٽنگي وڌو پڪو (هڪو لوڏو سان هڻڻ).

جھلي: ٿ. پيٽ جي ڪاڌ ڪن اندريون پردو.

جھمر: ٿ. زور-ڌپ. لوڏو-ڌڪو.

جھمر: ٿ. هٿ ۾ زمين-نشيپ-نون چيبي-سٿ.

جھمر: ڏ. جھنڊ (وٽن جو). ميڙ.

جھمر ڪرڻ: ميڙ ڪرڻ-گوڙ ڪرڻ. جھمنو ڪرڻ.

جھمائڻ: م. ڏنگو ڪرڻ. جھڪڻ. ٽيمائڻ (بتيءَ مان). پسانڻ. گيهه مٽر ڪرڻ.

جھمٽ، جھمٽو: ڏ. وٽن جو جھنڊ. جھڪڻو.

جھمٽي: ٿ. سنڌ جي-ٿورو ميرن جي سواري لاءِ دري تي پيڙي. اها ڪٺ. جھنڊو جي سڙج ۾ ختم ٿيڻ جو هڪ ڳڻ.

جھمر: ٿ. هڪ قسم جو ڇچ.

جھمر وجهڻ: خوشيءَ ۾ نچڻ. جھير ٻيه ڪرڻ.

جھمري: ٿ. "جھمر" ۾ ڪمري (ڦيري).

جھمريون پائڻ: خوشيءَ ۾ ڦيريون پائڻ. ڦيريون پائي نچڻ. نينگ

جهيڙو مله ڳڻهن: مٿوئي جهيڙو ڪرڻ.
 جهيل: ت. ڏيڻي ٿوري جهوندر ٻني سان وڙيلاني ڳڻن. ڳڻني سان پراڻا، لاڳو ٿي ڳڻن. ڀار سان ڳڻهائڻ.
 جهيلار: ت. ڳڻن ۾ ڀر. اُچارن کي ڀار سان هيٺ ٿي اُچارڻ.
 جهيلو: ذ. ٻاهرئين دروازي مٿان - هيٺ جيت.
 جهيلي: ص. راڳ ڪندڙ جي پٺين سر جهلائيندڙ - سر جهلائڻو.
 جهينگار: جهينگر: ت. ممڪي ٻار. ڪپهه کي تيون پيرو پيچ.
 جهينگر ڪڍڻ: دٻ ڪڍڻ - تڙي ڇڏڻ. ٿوري مڙ ڏيڻ.
 جهينگن: م. جهنگن (مڪين جو) - شور ڪرڻ. مار ڪڍڻ.
 جهينگو: ذ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت (جنهن جو اندريون گهرو ڏي کانجي) - گنگت.
 جهيڻ: ت. ڪمزوري - هيٺي. ايراني. همڪاني (آواز جي).
 جهيڻائي: ت. هيٺي - ايراني. همڪاني - نرمي (آواز جي). سنهوتپ
 جهيڻو: ص. آهستي - ڍرو (ڳالهائڻ). ڏيمو - مانو. هيٺو - اڀرو.
 همڪو (ٽپ).
 جهيڙو ٻرو: ذ. اندرني اندر جان ڳاريندڙ سنهوتپ.
 چ: ت. سنڌي نافي جو چوڏهون ڪر. هن ڪر سان ڪوڊلف.
 شروع ڪوڊٿوئي.

جهونگو: ذ. جهونگر. (ص) ڪٻو. ڏٻرو.
 جهونو: ص. سرنو - ڪٺو. فريم - آڏو. پٺو - زبور. سوڙهو. (ا - جهوني).
 جهون: م. نڪ ڪمورجن - بخار ڇڻ.
 جهوني: ت. شپ - بخار - ڳموز. باه - شپوت. مغروي.
 جهوڻ: م. شروع ڪرڻ (ڪو ڪم). ڪامڻ (جنب. چڪي).
 حيو ڏيڻو ڪرڻ (معاف ڪرڻ).
 جهيٻا: ت. چيٻي - سٺ.
 جهير: ذ. چير - شگف. زخم. ڪپڙي ۾ وڃڻ تندن نڪرڻ سببن ٿيل گهاري. جهڪ - وڌ.
 جهير جهير: ذ. گهريون گهريون (ڪپڙي ۾). قوتون. چير چير.
 جهير ڏيڻ: ڪپڙي کي تيرءَ - ڪٽڻ مٽڻ.
 جهيرن: م. جهنگن. ٺٺن.
 جهيرنو: ذ. جهيرنو. منڊيٽرو.
 جهيڙاڪ: ص. جهيڙو ڪندڙ. ويڙهڪ. فساد.
 جهيڙائڻ: م. جهيڙو ڪرائڻ. تيسو ڪرڻ.
 جهيڙڻ: م. جهيڙو ڪرڻ. وڙهڻ. جنگ ڪرڻ.
 جهيڙو: ذ. جهيڙو - ويڙهه. تڪرار - مدمو.
 جهيڙو جهڙو: ذ. ڏنگو فساد. ويڙهه جهيڙو.

ڏڪو هئڻ.
 چاٻول: ت. چوٻول - هل.
 چاٻون، چاٻئون: ص. چاٻڙن ۾ چيڙهو (کاڌو، حلوو وغيره). (ذ)
 مٽي جو هڪ قسم.
 چاٻون هئڻ: ڏکيو ڇيڙو هئڻ (ڪم).
 چاٻي: ت. ڪنجي (ڪٺ جي). وقت لاءِ وڃ پڙڻ جي سر. ٻين
 کڏيءَ جي ڦٽي کي روڪيندڙ ٺوھي ڪندو. اڏاوت ۾ ونگ -
 ڪمن جي چوٽي ۾ وري وڃين سر.
 چاٻي ڏيڻ: وڃ کي پڙڻ. اڀارڻ - مدد ڪرڻ. قوت ڪرڻ.
 چاٻ: ت. دشمني - وير. ڪينو - بغض - چوٽ.
 چاٻر: ص (سن. چتر) ڏهو - ڇلاڪ.

چ: ت. سنڌي "لف - بي" جو پندرھون فارسيءَ جو ستون اکر. اُچار
 چي.
 چاٻڪ: ذ (ف) چٻڪ.
 چاٻڪ چيله: تمام سنهڙي چينه وارو - نرڪ ڪمرو وارو.
 چاٻڪهائي: ت. گهوڙي گڏيءَ ۾ چاٻڪ رکڻ جي نئي.
 چاٻڪهستي: ت. ڦڙتي. مهارت.
 چاٻڪ سوار: ص. گهوڙن کي پنڌ سيکاريندڙ. شوقين ۽ ماهر سوار.
 چاٻ: ت. چين جي حالت - ڏندن سان زور.
 چاٻو: ذ. کڏي مهل چاٻڙين جو جڪو.
 چاٻا ڏيڻ: وات هلائڻ (کڏي کڻڻ وانگر). ٺهيو وات هلائڻ.
 چاٻي تي بندوق هئڻ: بد سوچ وڃڻ جي ڪم ڪرڻ.

چارٺ: ٺ. چشڪو. عدد. چيٽ.
 چاٺ پٽيو: ص. تدمر چالاڪ-نگ-مڪار.
 چاٺ چڪائڻ: عادت وجهڻ. حرف سان نقصان وجهڻ.
 چاٺ: ٺ. ٿڌڻ-ٻٽ. وارن جي جڪ.
 چاٺڻ: م. چاڙهڻ-مٿي کڻڻ.
 چاٽو: ڏ. چڻن جي دوا (معيون وغيره).
 چاٽو: ڏ. چٽيندڙ. کاڻو. مڇي. لاجي.
 چاٽي: ٺ. چشڪو. چوس-هیر. ڇاڻو پريءَ جي اصطلاح م بازار
 م ڪنهن چيز جي کوٽ.
 چاٽي چڪڻ: سواد چڪڻ-مروونڻ.
 چاٽي لڳڻ: هير پون. چوس پون.
 چاٽيو وڃڻ: وات م کڻي وڃڻ (هيءَ جو پونگڙن کي).
 چاٻ: ٺ. گوشت جو هڏي ورونڪر (جو تري يا بچني کڻجي).
 چپ يا چاٺڻ جي حالت.
 چاٻاھ: ٺ. رستيءَ جي گندي جو هڪ نمونو-سِر ڪرڻ.
 چاٻڻو: ڏ. ٺ. جيءَ جو پير انگهو.
 چاٻڙو: ڏ. ڳوهيل مٽيءَ مان ٺهيل گولن ڏيڪ (جنهن سان گنديءَ
 کي ڏڪجي). چپوڙو.
 چاٻلوس: ص (ف) خوشامدي. منگڻو ڳڻتو.
 چاٻلوسي: ٺ. بيچاره-خوش مد.
 چاٻڻ: ٺ. لوهر کي ڪم جو هڪ وزن.
 چاٻوڙو: ڏ. آلي مٽيءَ جو چاٻڙو. ليو.
 چاٻڻ: ٺ. نوڙيءَ جي گندي جو هڪ نمونو.
 چاٻڻين: ٺ. گهاٽيءَ ڳڻن تي پيرين ڌاڙهي.
 چاٻڙو: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 چاٻلو: ص. لاڏلو-دادلو-چونو.
 چاچو: ڏ. پيءَ جو پيءُ. (ٺ. چاچي).
 چاچا ماما: ويجهو ماٺ-قريبي رشتيدار.
 چاچانا: ڏ. چاچي جو اولاد-چاچي جا سهرڙا ان جا مٽ مٽ.
 چاچي ڪوئي ڇهنڊڙي پائڻ: ڪمڪڻيءَ سان نقصان رسائڻ.
 چادر: ٺ (ف) اوڍڻ يا وڇائڻ جو وڏو ڍنگيو ڪپڙو. گلن جي چادر.
 چادر تائي سمهڻ: بيٺڪرڻ تي سمهي پون. صميدن سان
 حياتي گهرڻ.
 چادر چاڙهڻ: مزار تي عقيدي طور ڪپڙي پڻڻ جي جادو وجهڻ.

چادر پوش: ڏ. چادر سان ڍڪيل. ٿنڀ ڍڪيل جاء.
 چادري: ب (ف) هڪ قسم جو برقعو.
 چاڏ: ٺ. وڏي چاڏي. زخم جي پيڪڙ.
 چاڏي: ٺ. کپڙو لوڙڻ لاءِ ٺڪر جي ڪٽي-ماتي.
 چار: ص (ف) چار (ڳڻتي جي هڪ عدد 4).
 چار ٺڪر ٺڪرڻ: وات جو ڳڻهه ٿيڻ-جيڳڙڻ.
 چار ٺڪريون هئڻ: جنازي نماز پڙهڻ. ترڪ ڪرڻ.
 چارپائي: ٺ. ڪٽ. منجي-ڪٽولو.
 چار پهر: ڏ. هڪ ڏينهن يا هڪ رات جو عرصو.
 چار پئسا: ڏ. ڪجهه رقم. ملڪيت. -نائو.
 چار (چئن) پئسن وارو هئڻ: شاهوڪار هئڻ.
 چار پير پيرڻ: ملاقات لاءِ وڃڻ-احسان ڪرڻ.
 چار چڱ: ڏ. هنن جي عقيدي موجب دنيا جي عمر جا چار زمانا.
 چار چشمو: ص. بيهي. بيمروت. هو ڪٿو. جنهن جي اکين مٿان
 ڪروشن هجي.
 چار چڱ: ڏ. ڪجهه معزز ماڻهو.
 چار (چئن) چڱن کان پڇڻ: سندن ماڻهن سان صلاح ڪرڻ.
 چار چنڊ لڳڻ: شان شوڪت وٺڻ. خوبصورت وڌڻ.
 چار چوٺڪ ڪٽڻ: حال احوال ڏيڻ وٺڻ.
 چار حرف چوڻ: سندن ڪرڻ.
 چار حرف وجهڻ: لغت وجهڻ. ترڪ ڪرڻ.
 چار ڏينهن: ڏ. ٿور ڏينهن. ڪجهه عرصو.
 چار عناصر: ڏ. مادي دنيا جا چار بنيادي جزا (هوا. پاڻي. مٽي).
 چار قدم اڳتي وڌڻ: سبقت حاصل ڪرڻ. پيشقدمي ڪرڻ.
 چار ڦل پڙهڻ: مري ويل کي ختمو ڏيڻ.
 چار ماڻهو: ڏ. ٿور ماڻهو-ڪجهه تعداد. چار چڱ.
 چار منزلون: شريعت. طريقت. حقيقت. معرفت (تصوف م).
 چارئي پلو چڪ م هئڻ: ڪنهن م جو رهڻ.
 چارئي واهون چڪڻ: سپو سلاڪي وڃڻ.
 چار يار: نبي سڳوري ﷺ جا چار وڏا صحابي (بوبڪر صديق
 رض. عمر فاروق رض. عثمان غني رض. عي مرتضي رض).
 چارائي. چارائي: ٺ. چوٺي مل چارن جي اجرت.
 چارال: ڏ. سڀو چرويدڳ.
 چارٺ: ڏ (نگ) نتشو-خڪو.

چارٿر: ذ (انگ) منشور-فرمان.
 چارپ، چارپو: ذ. چوڪسي-جاسوسي.
 چار پچار: ث. ڳالههڙ-چورپچور.
 چارج: ث (انگ) سپردگي، ذميداري.
 چارج ڏيڻ: ڪم حوالي ڪرڻ.
 چارج رکڻ: قيمت مڙهڻ.
 چارج شيٽ: ث (انگ) مڙهيل تهمت جي لکت.
 چارڻ: ذ. چارڻ قوم جو فرد (جيڪو ڳائي ڳهندو رهي).
 منگڻو ڳائڻو.
 چارڻ، چارڻ: م. چوڀڻي مال کي جهنگ ۾ پهرائڻ (جيئن مال ڪڪ
 پان وغيره کڻي ڳئون ساهي).
 چارو: ذ. چوڀڻي مال جو گاهه وغيره، مڇي ڦاسڻ لاءِ ڪنڍيءَ ۾
 ڦاسيل کاڌو. سَهو پيچرو-دڳ. جهنگ يا بيلي مان گس، رستي
 مڙهائي ڳپ وارو ٺڪر.
 چارو چوڳو: چوڻ چڪڻ جي شيء-جانورن ۽ پکين جو کاڌو.
 چارو: ذ (ف: چاره) حيلو-تدبير-آپاء.
 چاره جوئي: ث. فرياد-دانهن ڪوڪ.
 چاره گر: ص. ڪم نه ڏيکارڻ درست ڪندڙ. علاج ڪندڙ. حيني
 سان چڱو ڇڏڻ.
 چاري: ص. محافظ-پهريدار. جاسوس.
 چاريڪو: ذ. گس-وات-چارو.
 چارڙ: ث. زناني چولي جي پٺن کان ڏنل ڪپڙي جي پٽي.
 چارڙپ: ث. اچل-وارو.
 چارڙوڪو: ذ. ڇانگيلون، جنهن تي چڙهي مال جي نظر ڪجي.
 چارڙه: ذ. واڌ (پاتي ۾)-اضافو. ٽيڪ-پنپرائي. ترغيب-هشي.
 آتاهين. اڃا پئي. درياءُ ۾ پاتيءَ جي واڌ.
 چارڙه ڏيڻ: تعريف ڪرڻ-پڙائڻ. هشي ڏيڻ.
 چارڙهن، چارڙهن: م. مڻي ڪرڻ-بند ڪرڻ. مٿانهين تي رسائڻ.
 ويهارڻ (سَاريءَ تي)-سوار ڪرڻ. هڪڙي شيءَ جي مٿن ٻي رکڻ.
 چارڙهو: ذ. بلندي-مٿانهين. عروج-اوج. واڌ-اضافو. ترقي. سڌارو.
 فائدو. مڙسي-همت.
 چارڙهو ٿيڻ: بيماريءَ مان اٿڻ. تڪليفن مان پريوڻ.
 چارڙهو: ص. چڙهڻ جو هوشيار (وڻ ۾ جبل تي).
 چارڙهي: ث. آتاهين-بلندي. مٿانهين ڏانهن ويندڙ رستو يا گس. واڌ.
 هشي-ٽيڪر. ڏاڪڻ.

چارهي چڙهن: ڏکڻي ۽ من پريون. مشڪلات کي منهن ڏيڻ.
 چارهي ڏيڻ: هشي ڏيڻ-ورغلان.
 چارهيڪو، چارهيڪو: ذ. جبر جوڌ، ڪو، ڀولڪ.
 چاس: ث. چشڪو-لذت.
 چاسون لهن: ڪيتو لوڙن-نتيجو پوڳڻ.
 چاسينگر: ذ. ڪڙڪيتو.
 چاش: ث. ڳڙيا ڪندڻ جي پٽ.
 چاشت: ث (ف) ڏينهن جو هڪ پهريون گذرڻ. ڏينهن جو پهريون ڀيرو
 گذرڻ بعد واري نماز. صبح جو کاڌو-نيرن.
 چاشني: ث (ف) مٺن-مٺڇ-ڪندڻ ۾ رڌل چانور.
 چاق: ص (ترڪي) تندرست-چڱو ڀلو.
 چاقائي: ث. تندرستي-چڱيلائي.
 چاقائي وٺڻ: چڱو ڀلو ٿيڻ. ڪڙائي وٺڻ.
 چاق چوند: ص. چڱو ڀلو. تازو ٿيڻ. تلهو مٽارو.
 چاقو، چاقون: ذ (ترڪي) وڏن يا چٽن جو اوزار-ڪپ.
 چاڪ: ذ (ف) چير، جهڪ-وڏ. زخم-گهءُ. ڪپڙي جو ٽاڪ-
 ڌر. گڏيءَ جو ڦٽو. (انگ) بورڊ تي لکڻ لاءِ چن جو قلم. (ص).
 چيريس. وڏيل. قتل.
 چاڪ چڪڻ: زخم تازائڻ. سَور يا دپون.
 چاڪ چورن: زخم تازا ڪرڻ-سَور جاڳڻ.
 چاڪ گريبان: ذ. چولي يا پهران جو اڳ وارو ڪنڀر حصو.
 چاڪر: ذ (ف) نوڪر. خادم. ٻيلي.
 چاڪرن اڳيان چوڪر: نهايت سست ٿيڻ.
 چاڪر چڪائڻ: هيٺ تي ظلم ڪرڻ.
 چاڪر چوڪر: ذ. نوڪر ڇا ڪر. ٻيلي پانڀ.
 چاڪري: ث. نوڪري. خدمت. تيمارداري.
 چاڪري چور ٿيڻ: نوڪريءَ کي صحيح نموني نه ڪرڻ-ڪم
 ڪوسڻ.
 چاڪليٽ: ذ (انگ) هڪ قسم جي ولاٽي مٺائي.
 چاڪليٽي: ص. چاڪليٽ جي رنگ جهڙو. (ذ) زناني ڪپڙي جو
 هڪ قسم.
 چاڪي: ص. گهاٽو هلائيندڙ-تيلي.
 چاڪيءَ جو ڏاند هئڻ: رات ڏينهن ڪم ۾ گهڻو رهڻ.
 چاڪڙي: ث. ڪنڀيءَ جي جتي.
 چاڪي: ث. چڪڻ لاءِ شيءَ جو ٿورو ذرو.

چاڪي ڏين: ٻنهي کي ويڙهه مهري پئي چڪن ٿي لڪن ڇڏن وارو بموقعو ڏين.

چاڳ: ڏلاڏو - نڪر - مڻهو - هيڃ.

چاڳلائي: ت. ت. زرخو. چولاڻي.

چاڳو: ص. ڏلاڏو. چوڻو. ٽڪي. خروار. (ت. چڪي).

چال: ت. رفتار. هٿي. هٿت. روڻ. طريقو. ڏنڪ. عادت. هيرو. رسم. انگل - حرفت. مينهن (جنهن جا چرني پير ۽ منهن چو هجي). بيسڪوٽر سڏجڻ جي ڀيٽ.

چال چلت: چال چلگت: ت. هٿي چٽي. طور ضرورتو. رسم رواج.

چال چلن: ڏ. هٿ چٽ - اخلاقي معيار.

چالباڙ: ص. ٽڪي - حرفتي. ٺڪ. چالاڪ - هوشيار.

چالباڙي: ت. چالاڪي. ٽڪي. حرمت.

چال ٽڪري: ڏ. تمام سريرو. رڻو. خر بھت ورو.

چالار: ڏ. چاڙهه - مٿانهين پٿيراڻي.

چالار ڏين: ڳالهه کي وزن وٺڻ. ٽيڪو ڏين.

چالاڪ: ص. (ف) چٽ - تيز - ڦوٽ. هوشيار. ٺڪ - فريسي.

چالاڪي: ت. ڦڙتي - چٽي. هوشيار. ٺڪي - حرمت.

چالامان: ڏ. رسم رواج - هلي چلي رواج.

چالان: ڏ. (انگ) پروانو. راھدري. مزيم جي ڪورٽ ۾ حضري.

چالان ٿيڻ: عدالت ۾ حضريءَ جو حڪم ۾ ٿيڻ.

چالانو: ڏ. لاڏاڻو - وفات - انتقال.

چالو: ڏ. هلتي. ڳوٺن واري ڪنهن سڙي ۾ ڳوٺ جي من جو وارو - دان.

چالا ڪرڻ: نخرا ڪرڻ. غمزاهڻ. ڏ. هلڻ.

چالو: ص. رواج ۾ هٿ ڏيکارڻ. عمل ۾ ايندڙ. جاري. عمر رواجي.

چالو هجڻ: جاري هجڻ. شروع هجڻ. بد ڪر هجڻ.

چالي: ت. چال - عادت - علت.

چاليهه: ص. ڳڻپي جو هڪ عدد (40).

چاليهه چور: ڏ. ٽن ٽنهي ۾ عادلان جي کٽي وار چاليهه چور. ٺڪڻ جو ٿولو.

چاليهارو: ص. چاليهن جي ٺڪ ٻيڪ - ٺڪل چاليهه.

چاليهو: ڏ. چاليهن ڏينهن جو سڌو. عتڪاف واري چاليهه ڏينهن

(گوشه نشيني ۽ ۴۰ عادت روزار ڪن). فوتي ۽ جي چاليهه ڏينهن

تي ختمو ۽ حيرت - جهيڙ. چاليهن ڏينهن جو عرصو (سرمو

چاليهه). ونهاري جي سخت گرمي ۽ سڀري جي سخت سياري وار

چاليهه ڏينهن.

چاليهو ڪلڻ: چاليهه ڏينهن عبادت ۾ ويهڻ - روز رکڻ - جو ڪيڻ.

چاليهون: ص. سسي ۾ چاليهه نمبرن ورو.

چامڻو: ص. چمڙ (خودڪ حڪو حڪري جي سڏجڻ ڪري).

چامڻو: ڏ. چمڙ جو پٽو - چمڙو.

چامڪي: ت. سنهو ۽ ڳوٺ ٺڪڻ - چمڪ - چيو - تلپڙ.

چاميلو: ڏ. چمڙ جو پٽو (پڪي وغيره ٽڪي ڪرڻ لاءِ). (ص) چم ورو. حتم جو.

چانڻو: ڏ. چمڙ - ٽٽڙ - ٻاٽ.

چانڻو چڪاڻ: ٻاٽ هٿن. سيڪڙ ڏين.

چانڻ: ت. چپ - پڪوڙ - دٻ.

چانڻوس: ڏ. چوسو.

چانڻوسي: ت. چوسو.

چانڻي: ت. چنڊو ڪي. زمين تي وڇائڻ لاءِ فرش ۽ چادر.

چانڊي: ڏ. هڪ قسم جو مشهور ڏاتو - رڀو - سيم - ٺهڙو. ڍڳي (ڏاڏ) جي ڪٺي تي پڇڙيءَ جي گڏ.

چانڊيءَ جي جتي پائڻ: حرام جي ڪم جي خوب خرچڻ.

چانڊي ٿيڻ: تڏهه گهڻو ڏندو ٿيڻ.

چانڊان: ت. چنڊ جو سڻو - چنڊو ڪي.

چانڊوڪا: سم خاص. ڏاڙڪن جي قديم سڏ (جڏهن هو ٻرڻو هو).

چانڊوڪي: ت. چنڊ جو سڻو.

چانڊوڻو: ڏ. چنڊ جو ڪرڻو. شعاع. ٽٽلو.

چانڊپ: سم خاص. پنج قوم جي هڪڙاڻ جوڻو.

چانڊيا مگسي هٿن: پڻ ۾ سخت ويري هجڻ.

چانڊپ مگسي ٿيڻ: هڪٻئي جي صلاح تي ڏيڏرسيءَ جو ڪم ڪرڻ (چانڊپ چور، مگسي شهم).

چانڊپ: ت. (انگ) وڃهه - موقعو.

چانڊپ هجڻ: پڻ ڪم هجڻ - بخم هجڻ.

چانسلر: ڏ. (ڪ) يونيورسٽيءَ جو سڀ کان وڏو سربراه.

چانڪ: ت. ڏٺو - مٿو. ڏور بو.

چانگ: ص. تڏرست - تڙو ٿو ٿو. بهادر - جوڏو. (سم خاص) هڪڙاڻ جو بو.

چانگر: ت. سور (ٻڌڻ جي) - لات.

چانگار: ت. لات ٿيڻ - تنوار ڪرڻ. وڃڻ (چڙ).

جانگو: ذات.

جانگه: ش. جهونگر. تنوار.

چانور: ذات. اناج جو قسم. سارين مان نڪتل ان. چانورن جو طعام.

چانور چيڙ: ذات. ڪڏي جون شيون - ان پني.

چانور مڇ تي رکڻ: بيرواهي سان گهمڻ. لاغرضي ڏيکارڻ.

چانوريو: ذات. اچي پڇ وارو (جانور).

چانه: ش. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنهن جي پٽن جو ڪاڙهو پيئجي

ٿئي ٿو). چانه جي پاڻي ڪندي ڪير جو مشروب. هڪ قسم جو پکي

(سائي آسماني رنگ جو).

چانه پائي: ش. هلڪي دعوت.

چانه ڏائي: ش. چانه ڪاڙهن جو ٿڌڻ.

چانهون: ذات. ڏيڻ (وارن م).

چانهين: ش. بڪريءَ جو هڪ قسم.

چانئڻا: ش. دروازي جي چوڪ جي هيٺين ڪني.

چانئڻ چمن: احترام جي اظهار طور چانئڻ کي چمن.

چانئڻو: ذات. چانور. رتيءَ جو انون حصو.

چانيهو: ذات. هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر. هڪ ذات جو نالو.

چانڪ: ش. طعنو. مٽي واري ميار.

چانو: ذات. گوهيل آئي. مٽي وغيره جو پٽوڙو. مڪڻ جو پيڙو.

چاوڻ: ش. حسد. بغض. خصومت. وير. عداوت. بد خواهي.

چاوڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

چاه: ذات (ف) کوه.

چاه زرخدان: ذات. منهن مرڪڙي واري ڪڏ (سونهن جي وصف).

چاه ڏفن: ذات. ڪڏي واري ڪڏ.

چاه: ش (ف) بھ. وڏو چلهو (جنهن ۾ گهڻيون ڪانيون وجهي مڇ

ڪجي). مڇ - آڙا.

چاه: ذات. خواهش - آرزو - اميد. محبت. پيار. شوق. سڪ - اڪير.

چاه چٽ: محبت - چاهت - پيار.

چاهت، چاهنا: ش. خواهش - تمنا. محبت - پيار.

چاهڙ: ش. رسيءَ جو وکر (چوپائي جي پير ۾ وجهڻ لاءِ).

چاهڪ: ذات. گاه جو هڪ قسم. تازو قتل گاه. سائي گاه واري جو.

چاهڻ: م. گهرڻ. خواهش ڪرڻ. طلب ڪرڻ. محنت ڪرڻ.

چاهڻ ڪرڻ.

چاهي: ش. ٿوري بھ - ننڍو مڇ.

چاهي پوک: ش. کوه تي آباد ٿيندڙ زمين (پوک).

چاهيون چورن: بھيون ٻرن. ڏونهن ڏکڻن (عشق جا).

چاء: ش. چڪي - چٽ - بھ.

چاء: ذات. ڏيپير. شوق.

چائڻ: ش. حسد. بد خواهي. چوٽ. ڳلا.

چائڻو: ذات. گاه جو هڪ قسم. ٽنگ گاه جو بچ.

چائڙي، چاوڙي: ش. بوليس گهٽ - ٿڌو.

چائڻ: م. کڻڻ. چاڙهڻ.

چَب: ش. جاني دعوي.

چَبِي: ص. چب ڪندڙ.

چَبرائي: ش. ريڙهه پيڙهه - ڏانڊل.

چَبڻ: م. پڻ موڙهڻ - ڏند ڏيڻ.

چَبوٽڙو، چَبوٽڙو: ذات. ويهڻ لاءِ ٿلهو. سوڙهي جاء - بهرو.

چَب: ش. ڏندن جو زور - چابو. مڪي پرو چابو (وات جو). سختي - پيڙ.

چَب پون: ڏند ڏيڻ. زباني تڪرار ڪرڻ.

چَب چٽ: ذات. سوچ و پچار - خبرداري - احتياط.

چَب چٽ ڪرڻ: وهنار يا ليڪي ۾ پڪڙي ڪرڻ. ذرو پرزوني کي مٽائڻ

چَب چٽ: ش. خوشامد - مٽريون گلهيون ٻڌائي ريجھائڻ.

چَب چوچو: ذات. بهتان تراشي.

چَبون ڏيڻ: ارمان ڪرڻ - حسرت کڻڻ.

چَب: ش. پکيءَ جو هڪ قسم - چيري. (ص) واٽڙو. پوک.

چَب: ذات. گھب (ٿانء م). بيدولا چَب.

چَب ڪيڻ: گھب ٻڌو ڪرڻ. روئڻ وقت چَب ڪيڻ (عام طور ٻار

لاءِ چئجي).

چَبارا: ذات. اهلون - چبرا.

چَبار: ش. هڪ پير وڌندڙ سان چَبارڻ - چَب.

چَبارڻ: م. ڏندن سان زور ڏيڻ - چَب ڏيڻ. ڪڙڻ - چَبڻ.

چَبجڻ: چَبارڻ جن (ڏندن وسيلي).

چَبرا: ذات. (جمع م ڪم ايندڙ) اهلون - ويچارا.

چَبرا ڏيڻ، ڪيڻ: اهلون ڪرڻ - ويچارا ڪيڻ.

چَبرو: ذات. هڪ قسم جو پکي (جيڪو نياڳو چيو وڃي ٿو) - ٺٺو.

چَبڙ: ص. کڻڻ م گهٽ چَب ڏيريندڙ - چَبون.

چَبڙاٽو: ذات. چَبارڻ جو آواز. ٿورو ڪاڌو (ٻن ٽن گرهڻ جيترو).

چَبڙڻ: م. چَبڙڻ. چَبڻ.

چَبڙي: ش. ڪجيءَ مان نڪرندڙ ڦروارو گوشت.

جَبَرِي چَاهَن: ڌڙ ڪوڏين، فريب ڪرڻ - ڊوڪوڏين.

جَبَرِي: ٿ. جَوَتر جو هڪ قسم.

جَبُڪو، جَبَرُڪو: ڌ. جَبارَن جو آواز - چَبو.

جَبُڪِي: ٿ. چُونگ، چُهَندي، اُکرن جو مَهَتو.

جَبَل: ص. چَسو - بيوقوف، پُگڙ.

جَبَن، جَبِن: م. جَبارَن ڪڍڻ، ڪُرن.

جَبِي جَتِي ڳالهائڻ: سوچي وڃاري ڳالهائڻ، سانت سان ڳالهائڻ.

سَهَن لَفَن مڱهه ڪرڻ.

جَبِي چَلَن: دٻائڻ - دِيچارَن، هس گهٽ تي چَلَن، مَهْمِرَڏي چَلَن.

چَبو: ص. ڏنگو - ڦڏو، مَڙيل، بي ڊولو، (ٿ. چَبِي).

چَبو پوٽ ڪرڻ: ناراضپو ظاهر ڪرڻ.

چَب: ڏاڍائيءَ مَزور سان ڪرڻ - ڏو، سَڌو.

چَب پون: دخل اندازي ڪرڻ، تڪرار ڪرڻ.

چَب ڪرڻ: ڦهڪو ڪرڻ، چِڪو ڪرڻ.

چِپائڻ: م. جسم مداخل ڪرڻ (سَئي، چَقو وغيره) - ٽَنڻ.

چَب چَب: ٿ. چِڪار (جسم م)، چِپَن (ڪين م).

چِپَر: ص. گهڻو ڪاٺيندڙ.

چِپَر: ڌ. هڪ وُل جو ڦَر - مَتيرو.

چِپَر چَٽ: ص. تمام موڱو - ڪُندڙ مَن.

چِپَر تو: ڌ. جهيڙو، ڳوڙ، فُسد.

چِپَر تو وجهڻ: ڳوڙ ڪرڻ، ٽپ ڏيڻ.

چِپَر ڪُ: ڌ. ڀڄائيءَ ۾ ڪرڻ جو آواز - ڏو - چِڪو.

چِڪار (اٺ)، چِڪارُ: ڌ. جسم م چِٽ، ڪڪ يا سَئي.

وغيره جو لاڳيتو چِڪو.

چِڪو: ڌ. جسم م سَئي وغيره، ٽَنڻ جو يڏا.

چِڪو ڪرڻ: چِپِي وڃڻ، پڌا ۽ ٻهچڻ، بار بار محسوس ٿيڻ.

چِپَن: م. جسم م لڳڻ (سَئي، ڪنڊو وغيره) - ٽَنڻ، يڏا.

ڪرڻ - ڏُگڻ.

چِپِي پون: ڪُپِي وڃڻ، اوچتو قاسي وڃڻ.

چِپوٽ: ٿ. چَپ - رَهڙ - پِڙ.

چِپِي: ٿ. اڃائي دعويٰ (ڪس به حق ڇڏڻ لاءِ)، ڪُٺت، لڳي.

چِپِيٽ: ٿ. سَزا - سيڪت، بڌي، جو بڏو.

چَٽ: ڌ (سن) ڍل - مَن - ضمير، ڏين - توجه.

چَٽ ڪَن: ڌر ڪَن، ارواح پلڻ.

چَٽ لائڻ: خيال ڪرڻ - ڏين يا توجڏيڻ، ڌل لائڻ.

چَٽ چَاه: ڄمڻ - محبت، سڪ.

چَٽ چور: ص. ڌل چور، ٽيندڙ، ڏلير - معشوق.

چَٽ لائڻ: پورو پورو ڌڻ ڏيڻ - ڌر ڳڻڻ.

چَٽ ورن: ڌرو رن - ڪ خورش ڪرڻ - مرضي يارايو ٿيڻ.

چَٽ: ٿ. ڳڻي - مَتَعَد.

چَٽ ڪُٽ: ٿ. ويهڻ جيترو زمين ٽڪر.

چَٽ: ٿ (سن) ڪلڻ جو ڳڻ، جنهن تي هندو مڙدو ساڙين -

چِڪ - ڏاڳه.

چَٽار: ڌ. چَٽاءُ - ٿ ڪُٺ، خبر - سَڌ.

چَٽارن: م. چَٽَن، ڏين چڪائڻ، خبردار ڪرڻ.

چَٽاءُ: ڌ. ضلوع - گهي - خبر، اڳواٽ خبر، يادگيري، پڌر ٿي - اعلان، تنبيه.

چَٽائڻ: م. ڇا چن - ٽڪڻ، غور سان ڏسڻ، ڏين ڏيرون، يڏا ڏيرون.

بَٽَن، خبردار ڪرڻ - چَٽائڻ، تنبيه ڪرڻ.

چَٽر: ص (سن) چالاڪ - ڏاهو - سياڻو.

چَٽرائي: ٿ. چالاڪي - ڏاهپ، چلولائي.

چَٽر زبان: ص. ڳالهائڻ م هوشيار - چالاڪ.

چَٽر: ڌ (سن) چَٽ، نقش.

چَٽر شالا: ٿ. مورتن رڪن جي جاء.

چَٽر ڪار: ص. مَصور.

چَٽرائڻ: م. چَٽ ٻڌي هر ڪاٺ، لالچائي قسائن، ورغلائڻ - پنيلاڻ.

چَٽر ڪُ: ڌ. پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.

چَٽر ماسي: ٿ. هندن جو هڪ ورت (ويسڪ جي چوڏهيڻ).

چَٽرَن: م. نقش ڪيڻ - چَٽَن.

چَٽَر: ڌ. پَنڊَر - پَنڊُون.

چَٽو: ص. ڦِڪو - بي سواد.

چَٽو، چَٽُون: ص. چَٽ هڻائيندڙ - مَنعول.

چَٽورَن: م. ڏاڏن - رِيڻ - رِيڻ.

چَٽُون: ڌ. مَوطو - مَٽو (پڪي).

چَٽُون: م. سوچڻ - غور ڪرڻ، ڌڻ ڪرڻ.

چَٽِي: ٿ. ڪَٻري حوٽڪر - ڳڙي، پُونڊ، مَٽي م چورس ٽڪر م

ڪوڙيل وَر، ڦاٽل جَٽِيءَ ۾ چَمڙي جي ٽڪريءَ جي ڪَٽِي، گدري

چَٽِي وغيره م وڌيل ٽڪر.

چَٽِي ڪيڻ: نقصان رسائڻ، ويساهي ڏک ڪيڻ، مالي نقصان ڏيڻ.

جٽانو: ذ. سو جهرو. چئي (ڏينهن جهڙي) روشني، سهائي.
 جٽائڻ: م. چپ سان صاف ڪرائڻ، ڪرائڻ.
 جٽائڻ: م. نقش ڪرائڻ، چٽ ڪرائڻ.
 جٽائي: ث. صفائي، روشني، پڌرائي.
 جٽائي ڪرڻ: گ. نه جي صفائي ڪرڻ.
 جٽپ: ث. نشان بازيءَ جو ڪم.
 جٽ پٽ: ط. جهٽ پٽ.
 جٽجڻ: م. نقش ٿيڻ، چٽ ٿيڻ.
 جٽ جُمي: ث. چمي پ ڪر، ظاهر ٿيڻ.
 جٽ جُمي ڪرڻ: پير ڪرڻ، خوشامد يا چابو سي ڪرڻ.
 جٽر: ص. چٽ پڌي ڌٽاري بندڙ، چٽو ڪندڙ.
 جٽر: ص. چٽوپيل وهڻ (برگيريءَ سبب).
 جٽراتو: ذ. روشني.
 جٽسائي: ث. گلڪاري، نقاشي.
 جٽڪ: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي پوتي جون ڪاٺيون.
 (ص) چٽن وارو.
 چٽڪارو: تڪو- جهڪ، ٿورو ٿورو شر.
 چٽڪمرو: ص. ڪارن اچڻ چٽن وارو، ٻن رنگن وارو (اچو ۽ ڪرو). ايٽڪ (گهوڙو).
 چٽڪو، چٽڪو: ذ. لغار (رنگ جي). جهلڪو- چمڪو، مزو-
 چشڪو، ايڏاڏا.
 چٽڪا چٽڪا: ايڏاڏا سَهَن.
 چٽڪو: ذ. تڪرو- ذرو، نشان- داغ، تجلو، لذت- مزو.
 چٽڪي: ث. چٽي (ڦڪي ۽ وغيره جي). لغز، ڪاغذ جو لکيل پرزو
 چٽڪي ڪرڻ: دوکو ڏيڻ، زبردستي ڪرڻ، تعدي ڪرڻ.
 چٽڻ، چٽڻ: م. زبان سان کائڻ، چڪڻ، رغبت سان کائڻ.
 چٽڻ: م. چٽ ڪڍڻ، نقش نگار ٺاهڻ، گلڪاري وغيره ڪڍڻ.
 چٽڻ، چٽڻ: م. نشان تي پورو هئڻ، چست ڪرڻ- نشانو هئڻ.
 چٽي: ث. مڙج، مصا، خوبيل کڻي مٺي شيءَ.
 چٽي ڪرڻ: هضم ڪرڻ- کائي کپائي ڇڏڻ.
 چٽو: ذ. مصاخي دار شيون کائڻ. هر وقت ڪجهه نه ڪجهه کائيندو
 رهڻ، فضول خرچي.
 چٽو ڪرڻ: بزازي شين کائڻ تي چاهه ڪرڻ، فضول خرچي ڪرڻ.
 چٽو: ذ. چٽو ڪندڙ، چٽيندڙ.
 چٽو: ص. روشن- صاف، اچو، کليو- ظاهر، (ث. چٽي).

جٽي لهرائن: نقصان پرائڻ- ڏڪ کائڻ.
 جٽي وٺائڻ: ٻروڻ، ڇڏو رکڻ.
 جٽي هئڻ: بيونديگي، نقصان ڏيڻ.
 جٽيون لاهڻ: گر ڪرڻ، ڦرڻ.
 جٽ: ث. چٽن جي حالت- چٽ.
 جٽارڻ: چٽڻ- چٽڻ، چٽائڻ.
 جٽر: ث. تڪ- نٺول، ڪل.
 جٽرڻ: م. کولڻ لاهڻ، چٽر لاهڻ، چٽڻ، ڏڪ هئڻ.
 جٽرو: ص. چٽرون ڪندڙ- مسخرو.
 جٽرڙ: ذ. ڪنهن سخت شيءِ يا پٿر وغيره جو مٿيون يا پاسي وارو ٽڪر.
 جٽر لهن: کولڻ لهن، نقصان پئجي وڃڻ.
 جٽڻ، چٽڻ: م. چٽلڻ- چٽي ڌرا ڌرا ڪرڻ، مهري يا ڪنهن اوزار سان ڪٽڻ.
 چٽو: ذ. جيت جو هڪ قسم (اوني ڪپڙا ٽڪيندڙ).
 جٽ: ث. ڌٽار، خوشامد، لالچ، لغار (صابن، رنگ جي)، مڪ (تيل جو).
 چٽ پڌڻ: راضي ڪرڻ، پري پڻ، مٿي تان هٽاڻي.
 چٽ چٽائڻ: رشوت ڏيڻ، لالچائڻ.
 چٽ: ص (سن) تبه- ڏس، ختم، بيڪار- نڪمو، خراب- ردي.
 چٽ کاتو: بلڪل نڪمو- بنهه بيڪار.
 چٽ ڪندو هئڻ: تمام خراب هئڻ، بلڪل بيڪار هئڻ.
 چٽ ڪرڻ: ڏس ڪرڻ- برباد ڪرڻ، کائڻ- هضم ڪرڻ.
 چٽ: ث. سخت گرم ڏينهن واري مند. (بدي جو سڄو مهينو ۽ آسوءَ جا ٻه ڏينهن، انهيءَ عرصي ۾ چار چٽون ٿين: 1. ڊي جي چٽ، 2. ڪنهن جي چٽ، 3. سڄي سر جي چٽ ۽ 4. ڪوڙي سر جي چٽ).
 چٽ، چٽ: ث. نشاني کي پورو ڏڪ- چٽ، نشاني بازي.
 چٽ: ث. انگ (ڪاغذ جي ٽڪري) جنهن تي نالو لکيل هجي، چٽي.
 چٽ: ذ. (سن: چٽر) داغ- تڪو، نقش، گلڪاري واري تصوير، مصوري.
 چٽ چٽڻ: گلڪاري ڪڍڻ، گلاغيست ڪرڻ.
 چٽ گُل: گلڪاري- چٽسائي.
 چٽيو ڪنو: ڏس جو سهڻو- ٻه رڻ ڏيکاءُ وارو.
 چٽ: ث. ڌيان ۾ رکيل جاءِ تي پورو ڏڪ.
 چٽا: ذ. سخت گرميءَ جا ڏينهن (جنهن ۾ پوک پڄي).
 چٽا پيٽي: ث. مٽبو- پيٽ، بحث مباحثو.

چئو ڳالهائڻ: ڪوئي بيان ڪرڻ.
چئو، چئو: ذ. داغ. چئڻ لڌت جو نشان. وھت جي پئي سي ٿير لڌت
بازخم.
چئو لائن: بدنم ڪرڻ-داغ ٻڌڻ.
چئوڙو: ذ. چمت-لٿڻ. ڪن مروت-ڪوشمي.
چئوڙا چڪائڻ: چمتون هٿن. مز ڏيڻ.
چئوئو: ذ. بڙپڪي، جوهڪ قسم.
چئي: ث. ڏنڊ-جرمنو-توڻ. نقصان-گهٽو-چپيو.
چئي ڀرڻ: بيگندھ ڏنڊ پري ڏيڻ.
چئي پوڻ: ڏنڊ پوڻ. نقصان پوڻ.
چئي جوڙ ڪرڻ: فضول خرچي ڪرڻ. نقصان جيڙ ڪم ڪرڻ.
چئي جوڙي: ث. گهٽو نقصان. جاپو توتو.
چئي: ث. داغ. چمڙي جي هڪ بيماري.
چئڻل: ص. نٿڻ لڌل. چئو ڪير. رڱيل.
چئڻ: ث. لڪر جو ٿڌڻ (ڪٿي جي پٺي پيٽي کان لاءِ). مينگهوڙ
وٽ چمڙي پيٽڻ لاءِ پاڻي، چوٽڻ.
چئڻ ٿيڻ: صفائي ڏيڻ-گڏو ٿيڻ.
چئڻ: ص. بٺڪل پوڙ هو مٺو ب چنور.
چئو: ذ. فهرست-وچور-نقصان (لکيل ڪاغذ).
چئي: ث. خط.
چئي چپائي: ث. خطبتي. نپو ٿرو.
چئي واڃڻ: خطبتي. حال پروڙڻ.
چئي واڃڻ ئي نه ڏيڻ: بند ڪرڻ لائن. ڪجهه بند ٿيڻ.
چپ: ذ. لب.
چپ چئڻ: سڌون ڪرڻ. سڪڻ.
چپ چورڻ: ڪجهه ڳالهائڻ. وٽ هلائڻ.
چپ سڄائڻ: ٻوٽ خراب ڪرڻ-ڪوڙجن. نگوڙ لڳڻ.
چپ ڪيڻ: ننڍڙي ٻار جو روڻ وقت چپ چپو ڪرڻ.
چپڻ کي چئو لائن: خاموشي خيبر ڪرڻ.
چپ وڌيل: ص. بيحيا-آٿسو.
چپ: ث. وڇير-دشمني-عدو.
چپ پوڻ: بند سبب دشمني رکڻ. ڏنڊ ڏيڻ.
چپ: ث. پير يا ڪنهن وزن سان ڊپ.
چپ ڏيڻ: زور ڏيڻ-مٿان ڊپ وڃهڻ. سيڪت ڏيڻ. نقصان ڏيڻ.

[illegible]

چَرخو: ذ (ف: چرخ) سَتَ ڪَتَن جو آيت. ڦٽيو. چڪر (قسمت جو). وڌو ٿو.

چَرخو ڪَتَن: آيت تي ڏڳو ٿي.

چَرخو هلائَن: ڪاروبار تي تنظيم هلائَن.

چَرخِي: ٺ (ف) ڦِرتي. ننڍو ڦٽيو. پُونَ ڌرتي ٿيل آبادي (پوک).

چَرڙ: ڏ. چنبول (پڪي). چپ.

چَرڙاٺ: ڏ. ڪپڙي ڦٽن جو آواز. پڪي ٻانگ ٻلا جو آواز.

چَرَس: ڏ. ڪوهه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ چمڙي جو ڏول. ڪوس. هڪ نشيد رتھڪ (جيڪو ڀنگ مان ٺهي).

چَرسي: ص. چرس جو نشو ڪندڙ.

چَرغ: ڏ. شڪري پڪيءَ جو هڪ قسم.

چَرڪ: ڏ. چدر سان مٿي تي چوتيدار جهنڊ.

چَرڪ: ٺ. دير. ويراڳهاڻ. زخم.

چَرڪ: ٺ. ٺپ. چرون (پاڻيءَ جو).

چَرڪاڻ: ٺ. چهر. مڇ. مصحو.

چَرڪن: زور سان ڏهن. چرن.

چَرڪو: ڏ. ڪنن يا چرن جو آواز. ڪپڙي ڦٽن جو آواز.

چَرڪو: ڏ. دير سان. ڪمهلو. اويٺو.

چَرڪو: ڏ. چرچر. پٽ پٽ. پٽڪو.

چَرڪي: ٺ. ڏڪ. سرڪي. ٿوري شيء.

چَرگت: ٺ. موڪيل يا آيل مال.

چَرگت ڪرڻ: مال موڪلڻ. روانو ڪرڻ.

چَرم: ڏ (ف) چمڙو. چم. گل.

چَرمي: ص. چم جو. چم وارو.

چَرمائين: م. اٽڪل بزي ڪرڻ. ٺڳي ڪرڻ.

چَرَن: چرن. ڏ (سن) پير.

چَرَن چُهَن: پيرن پون. قدمبوسي ڪرڻ.

چَرند: ڏ (ف) چوندڙ جانور. چوڀو. حيون.

چَرنايون ڪرڻ: وڌائي ڪرڻ. ڪڙڏيڪرڻ.

چَرند وار: ڏ. مٿي يا ڏاڙهي مڇن مڙهو وار جنهن جي پيدا ٿيڻ سان پيداوار ٿئي ٿي.

چَرَن: م. (سن) گه ڪاڻن (چوڀڻي جو). جانورن وانگر ڪاڻن (ڪڏو). آهستي آهستي ڪاڻن.

چَرَن: م. آهستي آهستي هلڻ. رڙهڻ. سرن. ٿورو هلڻ. حرڪت ڪرڻ.

چَرَنو: ڏ. وڌڻ يا نچڻ واري ستن.

چراغ مزار: ڏ. قبر تي پرنڊڙ ڏيڻو. پڊگار.

چراغ سحري: ڏ. صبح وقت آجهان وارو ڏيڻو. (ص) پون پسان م.

چراغان: ڏ. ("چراغ" جو جمع) تمام گهڻن ڏيڻ جي روشني. بيتن جي جهر مڙ.

چراغ پا: ص. ڪاوڙيل. ناراض. خند.

چراغ دان: ڏ. ڏيئي رکن جي جاء.

چراگاه: ڏ. چوڀڻي مال جي چرن واري جوءِ. ويءَ. سيم.

چرانڊ: ٺ. چر. حرڪت. ڪوئس.

چرب: ص (ف) چربي وارو سٽيو. تنهو.

چرب زبان: ص. لالچ ڏيندڙ ڳالهيون ڪندڙ. خوش مڏي. چيلوس.

چرب زباني: ٺ. خوشامد. چيلوسي. چترائي.

چربت، چرڪت: ص. چرڙيو. ڏ. چريو. موڳو. بيوقوف.

چربتو: ڏ. پڪين جو هل. چرپر.

چرپر، چرچر: ٺ. جهر ڪين جو هڻ. گهڻن ٻرن جو گڏيل ڳالهه.

چربو: ڏ. ڪير. ڪنڊ. پست ملائي ڪاڻن.

چربو: ڏ (ف: چرب) نقش ٺهيل روغني ڪ غذا. روغني ڪ غذا وسيلي ٺهيل چايو. نقل. اتارو.

چربي: ٺ (ف: چرب) گوشت جو سٽيو ٿو.

چربي چرهن: ٺ. لٿو ٿيڻ. بيوقوف ٿيڻ.

چرب، چرتو: ڏ. لڇ. چور. بدمعاش. (ٺ. چرتي).

چرتائي: ٺ. لڇائي. بدمعاشي.

چرپر: ٺ. حرڪت. هل چل. تحريڪ. بيتراري.

چرچ: ٺ. (انگ) ديول. ڪليسا.

چرچ: ٺ. حرڪت. چرانڊ. بچ. هشي.

چرچائي: ص. چرچا ڪندڙ. پوڳائي.

چرچر: ٺ. سنهو آواز. چرڙاٺ. جهر ڪين وغيره جو آواز.

چرچران: سڄو ڏينهن ڪجهه ڪجهه ڪرڻو ٿيڻ.

چرچو: ڏ (سن: چرچا) پوڳ. مذاق. مسخري. توڪر. نٿول. مشهوري. ڏڪر. هل.

چرچو گهپو: ڪل پوڳ. ڏاڙ ڏٺو. مذاق مسخري.

چرخ: ڏ (ف) آسمان. ڦٽيو. چرخو. چڪر. ڦيرو.

چرخ چاڙهڻ: آسمان تي چاڙهڻ. مشهور ڪرڻ. خوار ڪرڻ.

چرخ ڏيڻ: پگهرائڻ. رجائڻ (ڏتو ڪي).

چرخ شماري: ٺ. تارا ڳڻڻ.

چرخ مارڻ: چوڌاري ڦرن. خيڙ. خودي وڃائڻ.

چَرَنِي: ٺ. ڏاڪڻ-بوڙي.
 چَرُو: ڏ. ڪڏو-چَر. زخم-گهٺ.
 چَرُو: ڏ. ڊيگ. چُونريءَ جهڙو هڪ قسم جو نامي جوڻڻ (ڪير).
 پَنِي وغيره رکڻ لاءِ. رنگريز جي رڱ ڪاڙهن ۽ پُساڻن لاءِ ائين
 ڪڍڻ و روهڪڻ.
 چَرُوڻ: ڏ. (نگ) تماڪ جي پڻ مان ٺهيل ولاڻي پيڙي-سگار.
 چَرُوڙي: ٺ. چُونري (ٿڻ).
 چَرُون: ڏ. (ع: جُرعة) هڪڙي هٿ جي ڪپ واري بيهڪ (جنهن ۾
 پاڻي وغيره کڻي سگهجي) -لپ.
 چَرُون پرن: ڏ. ڪپ تي ۽ جِوات ۾ وجهڻ.
 چَرُونجِي: ٺ. ٻون جو هڪ قسم.
 چَرَهات: ٺ. چَرُون واري جو ۽-سيم.
 چَرهو: ڏ. چر ڪه. چارو-ڪ.ج. (ص) خوش-سرمو. تندرست. خوشتم.
 چَرِي: ٺ. ننڍي ڊگهي ڪڏ. ڪسي پيڙهه جي کوٽيل زمين. ڪڏو (ٿوڻي
 کوڙڻ لاءِ).
 چَرِيانو: ڏ. پيار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 چَرِيان: ص. چريو. مست. پيپرواه.
 چَرِيائي: ٺ. پکيٽو. بيوقوف. مستي. سودا-ختن-جنون.
 چَرِيٽ: ص. چريو. ٿورو چريو-مست.
 چَرِيو: ص. پگل-ديوانو. سوداڻي. جنوني.
 چَرِيو ڇاڳلو: ص. نخريو-چونو-نيسو.
 چَرِيو ڏاتورو: ڏ. هڪ قسم جو پوٽو (پسر ڪي وکر طور ڪم اچي).
 چَرِيو گريو: ص. بي عقل. جهڙو تهڙو.
 چَرِي: ٺ. ڪوڙ-غصو. ناراضگي. ڏمر. جهٽ پٽ آيل غصو. بيزاري.
 نفرت-حقارت.
 چَرِي ڏيارڻ: چَرِيائڻ-ڪوڙائڻ.
 چَرِي: م. ڪاوڙجن-ڏمرجن.
 چَرِي: م. استعمال ٿيڻ (ڪپڙو). جهلڻ-جڏ ڪرڻ. گهڻو وقت
 هلڻ. گهڻو وقت بيماري ڪاٽڻ-بيماري ۽ گهڻ.
 چَرِي آڻڻ: گهڻو وقت بيماري ڪاٽي ڇڏيائين.
 چَرِيو: ص. چَرِيائڻ-چَرِيائڻ.
 چَرِيو: ڏ. چوپائي جي گجھ ۽ ٻڌل گهند-سنيار.
 چَرِيو ٻڌڻ: مشهور ٿيڻ يا ڪرڻ. سڳي ٻڌڻ (ڪٽ ۾).
 چَرِيو: ڏ. جهرڪ (پڪي). (ٺ. چَرِي).
 چَرِي: ڏ. چَرِيو. وڏو. ڏو. هٿي.

چَرِي سَواري: ص. تدمر تڪڙو-بيني پير.
 چَرِي ڪرڻ: ڏو ڪرڻ. خوب پيڻ پيري کڻڻ.
 چَرِياڪٽ: ٺ. اضافو. وڌارو. چَرِيهت.
 چَرِيائي: ٺ. چَرِي. بندي-اوجھي. مٿنهن. حملو-ڪه.
 چَرِيائي ڪرڻ: حملو ڪرڻ-ڪه ڪرڻ.
 چَرِيهت: ٺ. اڳرائي. سَرسِي. پني جي مٿي ۾ وڌو ڪ (ٻولڻ).
 چَرِيهت ڪرڻ: وڌائي واکڏيڻ. اڳرائي ڪرڻ.
 چَرِيهتي: ٺ. واڌ. برتري. سَرسِي.
 چَرِي چَرِيان: ڏ. ريوري چَرِيان واي حالت. هلاڻ-ڪه. وٺ وٺڻ.
 چَرِيهڪ: ص. چَرِي ۽ لائق وٺ.
 چَرِيهندي: ٺ. ترقي-وج.
 چَرِيهندي ٻانهين: اڪثريت وارو پاسو-غالب پاسو.
 چَرِي: م. مٿي وڃڻ. بلند ٿيڻ. سوار ٿيڻ (وهڻ تي). چَرِي ٿيڻ
 (درياءُ ۾). واڌاچڻ (پنيءَ ۾). وڌڻ (قيمت). ترقي ڪرڻ.
 ڏامڻ (جهڙ. لغڙ). ڪه ڪرڻ. اُڀرڻ (سج. چنڊ). چانجن
 (ڪڪر). تندرست ٿيڻ (بيماريءَ مان).
 چَرِي ڪُنا لهي وڃڻ: اوچتو افسوس جي خبر ملڻ. ماتم مچڻ.
 چَرِي ڪُني يا نصيب: ذاتي پنيءَ تي اختيار ڪرڻ.
 چَرِيائي: ٺ. ڏاڪڻ-پيڙي.
 چَرِيو: ڏ. ترقي-واڌارو. چَرِيو هٿي.
 چَرِيو چَرِيهندي ٿيڻ: ڏينهن ڏينهن وڌڻ (آيس).
 چَرِيو چَرِي ڪرڻ: چڏي پٽي يا مقابلو ڪرڻ. چَرِيهت ڪرڻ.
 چَرِيو ڏيڻ: هٿي ڏيڻ. سبب ڏيکارڻ.
 چَرِي: ٺ. سَواري. وهڻ تي سَواري. ڪه-حملو-جنم. چَم. جو
 ٻوڪو (کوھ مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ).
 چَرِي اچڻ: ڪه ڪرڻ. لنگهي اچڻ.
 چَرِي پوڻ: بيماريءَ مان پار پوڻ-چَرِيو ٿيڻ.
 چَرِي چيلو پيچڻ: ڪٽڻ-جيتڻ-سوڀرو ٿيڻ.
 چَرِي ڪرڻ: سَواري ڪرڻ. حملو ڪرڻ.
 چَرِي وڃڻ: مٿي ٿيڻ. مهانگو ٿيڻ. هلاڻ ڪرڻ.
 چَرِي: ٺ. ننڍو چَرِيو (جانور کي گجھ ۽ ٻڌڻ لاءِ)-ٽلي.
 چَرِي: ٺ. جهر ڪي. اڳڻ وڃڻ لاءِ ابدائي جو ٽڪنڊو سوراخ. ڏس
 جي پٽ جو مڪرنگ-ٿڌو.
 چَرِي مار: ص. پڪي ڪاٺيندڙ-مري.
 چَرِيا گهر: ڏ. اها جاءِ جتي هر قسم جا جانور پڪي گڏ ڪجن.

چس: ٿ. سواد- لذت- هير- چوس.
 چسانو: ص. مزيدار- سواڊي- لذيد.
 چسان: م. مزوون- سوادون.
 چست: ٿ. سونار کي ڪم جو هڪ اوزار- ننڍو چمٽو.
 چست: ٿ. نشاني بزي. هڪ ٿڪ نظر.
 چست بدن: نشاني جون هڪ اندروون.
 چست: ص (ف) ڦڙت- تيز. هوشيار- چلاڪ. چڪيل- تنگ (ڪپڙو).
 چستي: ٿ. ڦڙتي. هوشيار. چلاڪي.
 چسپان: ص (ف) چنبريل. نهڪيس. موزون.
 چسڪارو: ذ. چس- چسڪو.
 چسڪڻ: م. ڪنهن کڏي جي شيءَ لاءِ خواهش ٿيڻ. هير اڳ ٿيڻ.
 چسڪڻ: م. چوسي پيئڻ. ڏانڻ (ٿڃ ٿڻ). ڏڪ ڏڪ پيئڻ.
 چسڪو: ذ. زبان جو مزو. سواد. عدد- چوس.
 چسڪو وٺڻ: سوادون- مزوون.
 چسڪو: ذ. کير پٽياڻي کي وٽ سان چڪڻ واري حالت- چوس.
 چسڪي: ٿ. سرڪ- ڏڪ.
 چسي: ٿ. چمي. شابس. ڪيڪار. چسڪو- لذت.
 چسي ڏيڻ: ڪيڪارن. تڙي ملان (خوشي پٽ ڏيڻ وقت).
 چسي ملان: ڪيڪار ڪرڻ. ڪوڙ ڳالهائڻ. خوشم ڪرڻ.
 چسي: ٿ. چلهر (چنهر) راند ۾ چئن منجهان ٽن ڪوڏين کڻڻ ۽ هڪ اونڌي ٿيڻ جو داڻ.
 چش: ٿ (ف) سواد- ذاتقو. لذت. مزو. چس.
 چشتي: ص. تصوف جو هڪ سلسلو (خود معين لادين چشتيءَ کان شروع).
 چشڪو: ذ. چسڪو.
 چشم، چشم: ذ (ف) چشم (اڪ- نين- عين).
 چشم بندي: ٿ. نظربنديءَ وارو جادو (جنهن ۾ موجود هوندي به نڌسي سگهي).
 چشم پوشي: ٿ. درگذر- ڪن ٿا. نڌسي و نسي ڏيڻ نڌيڻ.
 چشم زدن: ذ. اڪ چنپ. خطو.
 چشم و چراغ: ذ. نهايت پيرو- پٽ. اولاد.
 چشمڪ: ٿ (ف) اڪ جو اشارو. ريز. رنجش.
 چشمو، چشمو: ذ (ف) چشم (قدرتي طرح زمين مان نڪرندڙ پاڻي (غير طرح جبلو ايراضيءَ ۾). عينڪ. هڪڙي وڻ جو قسم قصر وهڻ).

چنيون مريون.
 چشما هئڻ: ڪين جا سار ڪرڻ.
 چغڏ: ذ (ف) چيرو (پڪي).
 چغل: ص (ف) جاسوس- چاري. جوتي ڪندڙ. ڪلاخور. ڏوتو. (د) چم جي توپيءَ جي سورح مرڪن لاءِ پٿرو وغيره.
 چغلپاني: ٿ. چمي. ڏوتو پني.
 چغلخور: ص. جوتي ڪندڙ. لاني چاني ڪندڙ. ڪلاخور.
 چغلخوري: ٿ. ڪلا- نند. عيب جوتي.
 چغلي: ٿ. جوتي. ڪلا.
 چغلي هئڻ: جوتي ڪڻ. نشاندهي ڪرڻ. لائي چاني ڪرڻ.
 چقمق: ذ (ترڪي) هو پٿر. جنهن مان به نڪري. لوه کي چڪيندڙ ڏتو.
 چقمقي: ٿ. ڏياني- سختي. وير.
 چمند: ذ (ف) ويڙ جو هڪ قسم (گوگڙو جهڙو پ جيءَ طور ڪم اچي).
 چڪ: ذ. ڏندن سان جهيڻ. ڏندن سان وڌ. ڏندن سان زور (ڪڍڻ ۾).
 ڪپڙ کي ڪم جو چڪرو (جنهن کي ڦيرائي ٿا نون هيڻ).
 ڪوه جي ستر مرڪن لاءِ ڪاٺ جو چڪرو (جنهن تي پڪي ڪوه جي وساري ڪجي) - ونگ. زرعي زمين جي وڏي ايراضي - ڏيه.
 چڪ بندي: ٿ. زمين جي حدن جي جوڙجڪ جو ڪم - سروي.
 چڪ پوڻ: سور جو سوتون اڀرڻ. پيٽ ٻرڻڪ جامرو ٿاڻيڻ.
 چڪ وجهڻ: جهٽو جهيڻ. فندي لاءِ جاندار مصائبو ڪرڻ. ڪوڙي دعويٰ ڪرڻ.
 چڪين ماس پٽڻ: دشمني رکڻ. خون جو پيپ سوٽيڻ.
 چڪ: ٿ. گپ- چڪڻ. گرو. پوسل.
 چڪ ڪرڻ: گپ ڪرڻ. خرابي ڪرڻ.
 چڪ: ٿ. پڻ. غنمي - سهو - خطا. چيهه ۾ سور پوڻ جي هڪ بيماري (جيڪا گهڻي کڏي ۽ بد هضمي سبب ٿئي).
 چڪ: ذ. سُر مي يا معالي وغيره. پيڻ جو پٿر - روهي.
 چڪر: ص. چڪر ڏيندڙ (جوريءَ لاءِ). چورن جو هٿ ۾ "چور چڪر".
 چڪار: ذ. پيرين- تار. ڪد تار.
 چڪارو: ص. ڪپو رو. ڏيڻ وارو ذليل.
 چڪس: ٿ. چچ- ٽپس. پوک. نظرداري.
 چڪس: ٿ. بيماري. جو هڪ قسم (جنهن ۾ هر وقت بيشب جا قصر وهڻ).

جَڪَاسَ: م. جا چن-نهارن. چڪيءَ طرح ڏسڻ، ٻڌڻ، پرکڻ، آزمائڻ.

جَڪائڻ: م. قرنفل ذريعي تهڪڻي عرق ڪڍڻ.

جَڪائڻ: م. منم ڪرڻ - گهٻڃڻ، ختم ڪرڻ، ادا ڪرڻ (قرض).

جَڪَت: ث. ڪنهن به شيءِ جي قيمت متعلق فيصلو.

جَڪَتو، جَڪَتو: ظ. ادا ڪيل (قرض). وهنوار - بيبق.

سمورو - سڀ.

جَڪَتو ڪرڻ: وهنوار ڪرڻ - ليکوصاف ڪرڻ.

جَڪَت: ص. ميرو - مٽي هائو - تيل هائو (ڪپڙو).

جَڪَتِي: ث. هڙلي جي ڪاچن ۾ هٿن لاءِ ڪاٺيءَ جو تڪر.

چيچڙي جو هڪ حصو.

جَڪَچَن: م. پورو ٿيڻ - ختم ٿيڻ، ٽڪڻ، ڪَڪَڻي.

جَڪَ جَڪَ ڪرڻ: ڳٽڪار ڪرڻ، افسوس ڪرڻ.

جَڪَچُورُ: ص. گهايل - زخمي، زخمن سان چور.

جَڪَرُ: ث. نار جو هڪ چڪرو (جيڪو لٽڪي ڦيرائي).

جَڪَرُ: ذ. گول - دائرو - گهيرو، حنڌو، ڦيٽو، پيرو - گهمرو، گشت -

سير، گردش، ڦيري (مٿي جي) - پِنواتي، مصيبت، معاملو.

جَڪَر اچڻ: ڦيري ٿيڻ - پِنواتي ٿيڻ، پوري ٿيڻ، گهمرو اچڻ.

جَڪَر ڏيڻ: ڦيرو ڏيڻ، گهمرو ڪرڻ - ڦيرائڻ، رٿائڻ، ڏٺو ڏيڻ.

فريب ڏيڻ.

جَڪَر هٿڻ: گهمڻ - سير ڪرڻ، وري وري اچڻ.

جَڪَرانو: ذ. ڳپ - جَڪ - راقو، (ص) ڳپ وارو.

جَڪَرائون: ص. چڪري وارو - گول.

جَڪَر دار: ص. ڦيري يا وٽ وارو گول.

جَڪَر لڳائڻ: ڦيرو ڪرڻ، گشت ڪرڻ، سير ڪرڻ، ڏورو ڪرڻ.

جَڪَر ۾ اچڻ: معاملي ۾ ڦاس، آزار ۾ پوڻ، مصيبت ۾ پوڻ.

جَڪَرُو: ذ. ڪاٺ، گول شيءِ، مانيءَ ٿڌڻ لاءِ ڪاٺ جو گول تڪر.

جَڪَر ورتي: ص. روءِ زمين جو حاڪم.

جَڪَرِي: ث. چرخي، ڦرڻي، مقابلو - لڙائي.

جَڪَرِي ڪائڻ: مقابل ڪرڻ، خوب بحث ڪرڻ.

جَڪَرُ: ص. جَڪ جهڙو ميرو، مٽيءَ سنڀ ۾ لٽريل.

جَڪَرُو: ذ. ٿورو جَڪو - ڏڪَرُو.

جَڪَرُو چاڙهڻ: پنگ پيٽڻ، شراب جو ڏڪ پيڻ.

جَڪَلُو: ذ. چڪرو، مانيءَ ٿڌڻ لاءِ ڪاٺ جو گول چڪرو، پيشور

ف حشر عورت جو ڏو.

جَڪَلو وِسانَ: بديشو اختيار ڪرڻ، چڪلي ۾ باقاعدي ويندو رهڻ.

جَڪَمَدوزِي: ث. ڪپڙي تي زريءَ جو ڀرت، ڪپڙي تي ريشم يا زريءَ جي مڙهت جو ڪم.

جَڪَمو: ذ. دوکو - فريب، ڏبو.

جَڪَم ڏيڻ: ڪوڙاڏا ساڏيڻ.

جَڪَمِي: ص. ڀرت پيريل ڪپڙو.

جَڪَن، جَڪَنو: (ذ) ڦ (ڦ) ڀرت جو هڪ نمونو (جنهن ۾ ڪپڙي ۾

ني گل لاهيا وڃن) - سوزن ڪري، ڪپڙي جو هڪ قسم.

جَڪَنو گهڙو هئڻ: اثر ۾ پوڻ - اثر ڏيڻ.

جَڪَندوزِي: ث. چڪني جو ڀرت.

جَڪَن اچور: ص. تڪر تڪر - ذرا ذرا - پوري پور.

جَڪَن اچور ٿيڻ: تڪر تڪر ٿيڻ، تباهي ٿيڻ، گهجي پوڻ.

جَڪَنائي: ث. سنڀ، روغن، چربي.

جَڪَنِي: ث. سوپاريءَ جو هڪ قسم.

جَڪَن: ث. چڪي مٽيءَ جي ڳپ، ڏيڻ.

جَڪَن مان چڙهڻ: ڳپ مان نڪرڻ، مصيبت مان آزاد ٿيڻ.

جَڪَن ۾ ڦاسڻ: بندڻ ۾ بهت جي وڃڻ.

جَڪَن: م. قرنفل ذريعي عرق نڪرڻ، ڦٽ يا زخم مان روڳ وهڻ.

ڦٽ ڦڙڙيءَ مان پوڻ، ڳڙڻ.

جَڪَن: م. ختم ٿيڻ، وهنوار ٿيڻ، ادا ٿيڻ (قرض)، ٽڪڻ

(جسم) - ڪهجن.

جَڪو: ذ. ڏوڏري جو چوڙ ڊڳ، ڳنڍو (ڪوٺر جو)، تڪر (مٺيءَ

جو)، (ص) گول، گهاٽو ڄميل.

جَڪو، جَڪُون: ذ. ميو جي هڪ قسم.

جَڪو: ذ. ڏڪ - سُرڪ.

جَڪور: ث. اُن تَن - ڳتِي - فڪر.

جَڪور: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم (تتر جهڙو، پير ڳاڙها، ڳچيءَ ۾

ڪٺو، چون ٿا ته چڪور چند تي عاشق آهي).

جَڪُو: ث. مرض جو علاج - بيماريءَ جو دارون درمل.

جَڪُو: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - ڳڙهو هنجم.

جَڪِي: ث. گول شيءِ، جانده، ٽڪي (صابن جي)، ٿڌا ريل ننڍا و

ٻوٽو (ون جو)، سونار ڪي اصطلاح ۾، چنڊيءَ جي ريجي ۾

نهيلى شيخ.

جَڪِي پَن: بنيد ڪڍي ڇڏڻ، پڙئون پٽي ڇڏڻ.

جُڪِي پِيهَن: حنڊه هلائڻ. تڪليف پوئڻ. ڪنهن ڪم کي
لاڳيتو ڪندو رهڻ.

جُڪِي هُئڻ: ٻوٽو هڪ هنڌان ڪيري ٻئي هنڌ هُئڻ.

جُڪِي: ٿ. ٿورو ڏڪ - سُرڪي.

جُڪ: ذب هريون ڏيک - عيب.

جُڪ: ٿ (ترڪي) - نسحي تبين ۽ ڪنن مان نهيڙ پورو.

جُڪ، جُڪي: ٿ. ڪنڊ (ٽن علائقن ۾ ڏيهن جي من وري ڪنڊ).

جبري ٽڪريءَ مان نڪتل ڪنڊ تي پرندي، جهنب - نوڪ.

جڪا چوڪي ڪرڻ: ذاتوون - سواد چڪڻ.

جڪائڻ: م. ٿورو ڪرڻ. ڏ. ٿوون - ٺڻ.

جُڪ جُڪ: ٿ. سُر جو چيڪر، پيٽاري - آند مانڊ.

جُڪرو: ذب ڪڙو.

جُڪڙ: ذ. ڪنهن شيء جي مٿين حصي جو ٽڪر - چٽڙ.

جُڪمڪ: ذ. سينڊ سَرمو، هار سينڪر، نه ٺوه.

جُڪڻ: م. ٿورو ڪرڻ. ڏ. ٿوون. سو ڏوون. ڏ. ٿوون. ڪنڻ.

جُڪي چريو ٿيڻ: هري پون - هير ڪاٿيڻ.

جُڪي لهڻ: اڳواٽ سڏائڻ، نتيجو ڏيڻ موهيارن.

جُڪيا: ٿ. هندن م مڙدي کي ساڙڻ لاءِ مڇ - چٽ.

جُڪيا تي چڙهڻ: سٽي ڪڙي جي رسم ڏ ڪرڻ - ڏگه چڙهڻ.

جُڪي مڪي: ذ. نه ٺوه (بدن ۾ ڪپڙي ٿئي جي) - مهٽ سٺ.

سينڊ سَرمو، هار سينڪر.

جُڪتو: ص. ڪٽي - چوري.

جُڪڙ: ٿ. مٿي جي وارن جي چوٽي - چٽ، ٻُٽ.

جُڪڙ وڌائڻ: چوٽي وڌائڻ. مريد ٿيڻ. آن مڃڻ. جهنب ٺهرائڻ.

جُڪڙ وڍڻ: مريد ڪرڻ. ٺڳڻ.

جُڪڙڻ: م. ٻڪيءَ جو ٻچن کي دانود تو ڪري ڪرڻ. چوڳو ڪرڻ.

جُڪڙ: ص. سنڀ، مٽيءَ مانو، جيڙه.

جُڪڙ ڏيڻ: ڪير يا ٽيڇ ڌارائڻ، ٻيو ڏيڻ (بارڪي).

جُڪڙ جي وڃڻ: ٽنن مان ڪير ڏاڻجي وڃڻ. سخت سر مان، سڃو ٿيڻ.

جُڪڙ ڏو: ذ. گپ چڪ - گپڙ ٺو.

جُڪڙڻ: م. چوسڻ (ٽن) ڏائڻ.

جُڪڙ: م. جهنب سان ڪنڻ. دود نوڪ ٺڻ. ٿورو نورو ڪرڻ.

جُڪه: ذ. يار - آشد (عورت جو).

جُڪه: ذ. گهٻ - چپ (ٽنءَ م)، دغ (مات جو)، ٺنڊن (ڏڪ جو).

جُگهڻ: م. چيڻ - ٺڪڻ. مات حادث ٿيڻ.

جُگهو: ص. سڀو منڍرو - ڏٺو مٿو.

جُگهو ٿي: ٿ. ڪريڻ عورت - بديش.

جُڪني: ٿ. سڏائي. پلائي - نيڪي. ڏندو.

جُڪني جُڪي نه هئڻ: پلائيءَ مان دشمني پوئڻ.

جُگيلائي: ٿ. جڏني - تدرستي - صحت.

جُگمڙي: ٿ. پيماسي، نيڪ مڙدي. وڏ مٽهي، راج يا

پيٽچريءَ جي پڪڙ ري.

جُگو: ص. سَرو - پيو، موزون - مناسب.

جُگو پلو: ص. تدرست - جڦ - صحت مند.

جُگو چوڪو: ص. سَرو - عمدو (ڪڏو، معبر).

جُگو مٿو: ص. ٻرو پيلو، ڪرو ڪوٽو، دوست دشمن.

جُگو مڙس: ص. شريف مٿو، معزز مٿو، سردار - رئيس.

جُگو موچارو: ڪٽڻ جو گو - ڪٽڻ جهڙو، هيڏو سڌرو.

جُگي: ص. سَئي - پيلي، موزون. (ٿ) نيڪي - پلائي.

جُگي ٻڌائڻ: موزون جواب ڏيڻ، سڌي ٻڌ ٺڻ.

جُگيءَ طرح: ذ. سڀيءَ طرح - ٺاهي ٺوڪي، گهڻي انداز م.

جُگي ڪرڻ: نيڪي ڪرڻ. سَرو ڪم ڪرڻ. ٿورو ڪرڻ.

جُگيان: ذ. بهتر نموني سان - چڪيءَ طرح.

جُگيرو: ص. موچرو - سَرو - چوڪڙو.

جُڙ: ٿ. ٻير - موج، هڪ جهڙي - يڪسانيت.

جُڙ: ٿ. ڪپ - گرو، ٻي. ان يا گه جي پري.

جُڙاڪي: ص. چڙڪ (عورت)، بد ڪر.

جُڙاءُ: چڙ. همت، دستور - روج.

جُڙائو: ص. هلندڙ - چلتو، رواجي، عارضي ڪم لائق - ڪم ٺاهڻو.

جُڙت: ٿ (سن) چل - روش، ڍنگ - عادت.

جُڙتڙ: ذ. ڊوهنگي - فريب.

جُڙتو: ذ. روج - ڪپو، ڍنگ - نمونو، ريب رينت.

جُڙتو ٻڌڻ: ورغلائڻ - پيڻائڻ.

جُڙتو پڙو: ص. وڏو چلاڪ، حرفتي، ڦڙت.

جُڙتو ڪرڻ: ڏيکاءُ ڪرڻ - نمائش ڪرڻ. سينگار ڪرڻ.

جُڙتياڙي: ٿ. چلاڪي، بزيگري.

جُڙت: ذ. دوکو - دولاب - ٺڳي، سنسار - جهنم.

جُڙت بڻ: ٿ. تدق ٿيڻ، حساب ٿيڻ.

جَلِيل: ت. جهٽ پٽ - يڪدم.

جَلِيل جو چٽڪو: ٿوري وقت جو ڏيکاءُ.

جَلَر: ٺ. ڪپ. ڊريپ. ڊيپ جي ڪڍري وري جڪ.

جَلَر: ص. ريزو. ڪيو. جازو. حسي.

جَلَر واپار: معمولي ڏيئي ٿئي.

جَلغوزو: ذ. جبر جو ون. چيل جي ون جو بچ (جڪو پيحي ڪنجي) - نيزا.

جَلڪ: ٺ. چمڪو - روشني. زريءَ جو پورو - فشن.

جَلڪاٺ: ذ. چلڪو. جَلو.

جَلڪائڻ: م. چمڪائڻ. مهتي صاف ڪرڻ. صيقل ڪرڻ.

جَلڪڻ: م. چمڪڻ. جَرڪڻ. جَمو ڪرڻ.

جَلڪو: ذ. چمڪو. جَلو.

جَلگت: ٺ. ريت - رسم - هلي چلي عادت.

جَلڻ جُڪي وڃڻ: هلي ن سگهڻ - هلڻ کان هلاڪ ٿيڻ.

جَلَم: ٺ (ف) تمام چڪڻ لاءِ نڪر جو هڪ خاص ٿانءُ.

جَلَم پَرڻ: خدمت ڪرڻ. نيچ ڪم ڪرڻ.

جَلَم تازي ڪرڻ: جَلَم م نئون پاتي وجهڻ - ٺاهڻ.

جَلَمجي: ٺ (ترڪي) هڪ قسم جو ٿانءُ (نڪر، ٺامي وغيره جو جنهن م هٿ ڏوڻجن).

جَلڻ: م. هلڻ.

جَلڻ جُڪڻ: ضعيف ٿي وڃڻ. چُرڻ کان پس ٿيڻ.

جَلو: ذ. چاليهن ڏينهن جو عمليل وظيفو. اها جاءِ جتي ڪنهن بزرگ

چمو ڪڍيو هجي. ويٺل عورت جي چاليهن ڏينهن تائين سنڀال.

ڪمان جي زه. پڙهيل ڏاڳو. گيهه م تريل سورا خدارءَ نر ماني.

جَلو ڪڍڻ: چاليهن ڏينهن تائين وظيفو پڙهڻ. سخت پسنديءَ وارو

پورهيو ڪرڻ.

چَلِي م هجڻ: پرهيز م هجڻ. هڪ هنڌ ويهي رهڻ (ڪنهن خاص

حالت م).

چَلولائي: ٺ. ايليائي - لاءِ. نگر.

چَلولو: ص. ڪيچنو. انگلي. لڻيو - لاءِ ٿو. (ٺ. چَلولي).

چَله: ص. گهڻ ڪاٺو - پيٽي. سست - ڪس - ڏيرو.

چَله: ٺ. چپ. چٽ. زور - دٻاءُ.

چَله: ٺ. باهه ٻارڻ وارو هنڌ. رڌڀڄا ڪرڻ لاءِ به ٻارڻ جي جاءِ.

چَله تي چڙهي ويهڻ: زوريءَ ڳڏهڻ.

چَله تي مٿس: بيحيانيءَ جو ڪم ڪرڻ.

جَله ٿيڻ: دوزخسي ڪم اندر پهچي وڃڻ.

جَله مٽو: ص. سڪ حرام. بدليجو.

جَله وٺو: ذ. مارند.

چَلهتو: ذ. ريشمي ڪوٽ.

چَلهجن: چيچن. چٽجن. ڪٽجن.

چَلهر: ٺ. خان وري هڪ رند (هڪ جنس ڪوڏين سان رهجي

جڻ ڪوڏين جو هڪ ڍاڙ - چَنهر.

چَلهرِي: ٺ. نڪم مٿن جي ٽولي.

چَلهر: ذ. ڍنڍ پيا ڏم رهيل ۽ چيل گه.

چَلهڻ: م. چيڻ - چٽڻ.

چَلهي چڏڻ: سخت مرڌين - ڊڙي رکن.

چَلهو: ذ. گپ يا گاري جو دائرو. ون جي چوڌاري پاتي لاءِ ڪڍو.

چَلهو: ذ. گپ - ڪپڙو. (ص) سست. واٽڙو.

چَلهو: ذ. چنه. وڏي چله - ڪل پ خاني ڪرڻ جو خانو.

چَله چوٽ چاڙهڻ: گهٽور ڏيڇا ڪرڻ.

چَلِي: ٺ. وٺڻ تي برڪت لاءِ ڪپڙي جي خُزڙين.

چَم: ذ (ف/سن) چَمرو - ڪل. چَمڙي.

چَم چاڙهڻ: لڪڻ پ ڪنهن شيء تي چَمڙي جو پوش چاڙهڻ.

چَم چير: ص. موچي. گهٽ ذات.

چَم لاهڻ: ڪل لاهڻ. سخت سزا ڏيڻ.

چَمات: ٺ (ف) طمانچ (گل تي هٿ سان ڌڪ - ڀٽ.

چَمات لڳڻ: ص. مورسن. نقصان پهچڻ.

چَماتو: ذ. ٽماٽو.

چَمچاتي، چَم چٽ: ٺ. چَمپ ڪر. پير.

چَمار: ذ. چَمڙي م جڻيون ٺاهڻ جو ڪم ڪندڙ.

چَمٽڪار: ذ (سن) حيرت م وجهندڙ واقعو - ڪرشمو.

چَمٽو، چَمٽو: ذ. ٽنڊي ڪٽڻ لاءِ لوهي اوزار - دست پنڊه.

چَمپا: ذ. هڪ قسم جو گل ۽ پوتو.

چَمپا ڪلي: ٺ. هڪ قسم جو گه.

چَمپٽ: ص. گم - غائب.

چَمپل (ٺ). چَمپل: ذ. ٻن پتين واري عام جني.

چَمپنڙي: ذ (نگ) نسن سان مشابَهت رکندڙ هڪ قسم جو

آفريڪي پندر.

چَمچا گيري: ٺ. چنپلوسي.

جَمَ چِچَرُ: ذ. جيت جو هڪ قسم (جانورن جو رت چوسي).
(ص) چِپَتي پوندڙ. ڪنجوس.

چمچو، چمچو: ذ. ڪاٺن پيشن م ڪم ايندڙ ڏوٺيءَ جهڙو هڪ ننڍڙو ٿڌ.

چَمچو هٿن: خاص چينوس هٿن.

چَمچوس: ص. ڪنجوس.

چَمَر: ث. اُٺ جي نڪ م وڌل ڏڳي جو ڪٽڙو (جنهن م مهربند جي).

چَمَرڪي: ث. ايت م چمڙي جو ٽڪر، جنهن م ٽڪر وجهجي - چَموٽي.

چَمڙا پوش: ص. ويس بدلائي مخني طرح ڇاڇ ڪندڙ.

چَمڙو: ذ. چَم. ڪر. هڪ مشهور سهرو رو، جيڪو قنطارت جو آڌامي (ڏينهن جو ٺونڊا هي واري هنڌ تي ٺوندو تنگي هوندو آهي).

چَمڙي: ث. چَم - ڪَر.

چَمڙي لاهن: ڪل لاهن، وڌيڪ قيمت وٺن. مار جي سخت سڙا ڏين.

چَمڪ: ث. عيب - وڌ - نقص.

چَمڪ: ث. تجلو. چمڪاڻ - جرڪ.

چَمڪاڻ، چَمڪاڻ: ذ. چمڪو. تجلو.

چَمڪائڻ، چَمڪائڻ: م. چمڪائڻ - اوجر ڏيڻ. روشن ڪرڻ. نمايان ڪرڻ. مشهور ڪرڻ.

چَمڪ پهن: ذ. چتمق پٿر.

چَمڪڻ، چَمڪڻ: م. چمڪڻ. روشن ٿيڻ. جرڪڻ.

چَمڪڻو: ص. چمڪندڙ - چمڪڻو - جرڪڻو.

چَمڪدار، چَمڪيدار: ص. چمڪندڙ - منور.

چَمڪو، چَمڪو: ذ. چمڪاڻ - تجو.

چَمڪي: ث. چَم جي وڏي - چَمڪي.

چَمَن: ذ (ف) ب. غ. ب. غيچو. سرسبز جو.

چَمَن آرا: ص. ب. غبان - مالهِي.

چَمَنستان: ذ. گلزار - چمن.

چَمَنڊ: ذ. سنڌي چَم جو نور، جيڪو ب. غاڻي چيسه م وجهي ان جي مدد سان ڪجي جي وڻ تي چڙهي.

چَمنو: ص. ننڍڙي نڪ وارو - منو - سهڻو - خوبصورت. ننڍڙو - چونو.

چَمني: ث (انگ) لالتين جو شيشي جو گولو. ننڍڙي پتي. ڪارخاني جي دونهن جي نيڪ لاءِ لوهي يا سرن جو منڊرو.

چَمَن: م. چَمي ڏيڻ - مَني ڏيڻ. پيار ڪرڻ.

چَموٽ: ث. چنڊڙي. ڪوڙ - مٺين.

چَموٽو: ذ. چمڙي جي وڏي، چمڙي جو ڪٽ. چنڊڙي.

چَمي: ث. چمڙي. ڪر.

چَمي: ث. مَني - بوسو.

چَمي ڏيڻ: چَمَن. راند م ڪنهن مقرر شيءَ يا جاءِ تي پهچي ان تي هٿ رکڻ يا وٽ لائڻ.

چَميگوني: ث (ف) ج. م. گوني (جڙيجو. ڳالهه بولڻ. راءِ زني. تنقيد. اعتراض).

چُن: ذ. گوري م سڙيل جبل جو پٿر - سيڙهي. گچ. پوچي.

چُن جو هٿ هٿن: پوچي ڏيڻ.

چُنا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ذات جو نالو.

چُناڙ: ذ (ف) و. ن. گل جو هڪ قسم.

چُناڇ: ط (ف) نهيءَ طرح. تنهن ڪري.

چُنبر: ذ (ف) گهيرو - حقو (آسمان جو).

چُنبر ڪاٺي: ث. هڪ پيار ڪو وکر - منداس.

چُنبرائڻ: م. چُهڻ. لائڻ - ڳنڍڻ. ڳاڻڻ (نوڪريءَ م). ڦاسائڻ.

چُنبر پوٽي: پوٽي جو هڪ قسم - پُرت.

چُنبروٺو: ص. گچي پوندڙ. لالچي - نڳ.

چُنبرڙو: م. چُهڻ - لڳڻ. نڳي پوڻ. ڦاسڻ.

چُنبري پوڻ: چِپَتي پوڻ. چنڊ نه چنڊ. ڏاڍو ستڻ.

چُنبل: ذ. ڳهه جو هڪ قسم - جهمڪي.

چُنڀلي: ث. اه ڪا جي تختي، جنهن تي سربند سرن لاهڻ لاءِ مٽي ڪن.

چُنڀو: ذ (ف) پنڇ (هٿ پير جي اڱرين وارو حصو. کليل هٿ. جانور جو پير).

چُنڀو چُٽو ڏيڻ: ٿورو گهٽو ڏيڻ.

چُنڀو ڏيڻ: زور آزمائيءَ لاءِ هڪ ٻئي جي هٿ جون آڱريون جهنڻ.

چُنڀو هٿن: ڏک هٿن (هٿ جو). هٿ جو نشان لاهڻ.

چُنڀي م اچڻ: قبضي م اچڻ. هٿ م اچڻ. قابو ٿيڻ. مڃي ٿيڻ.

چُنڀي: ث. هٿ پ ڪرائي م سوگهو جهنڻ (رندي زور آزمائيءَ م).

چُنڀي هٿن: مضبوط هٿن - سڪ ڪرڻ. مال کي ڀڄڻ کان روڪڻ لاءِ ڪرڻ سگ م رسو وجهي پٽڻ.

چُنڀلي: ث. هڪ قسم جو خوشبود ريتوءَ ان جو گل.

چُنڊ: ث (سن) ڊپ - انڊيشو. لڪو. خيل - ڳتي - ويچار.

چُنڇ: ث. چنڀ. نوڪ. جبل جي چوٽي. (ف) ڪنڇ (وٽن جو

جهنگو. جهنگ. غار - چُر.

چُنڇ رڪن: چنڀ ٽڪڻ. تعمير ڪرڻ. احسان ڏيڻ. ميار ٻڌڻ.

چنجني: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (سنڌ جو مشهور شعر جا جي خان چنجني).

چنجور: ذ. هڪ قسم جو لوهي وزار-تيڪم.

چنجهو: ص. نيڙين کين ورو. ڪهڙن وارو-چوچو. (ث. چنجهي).

چنجل: ص (سن) هڪ هنڌ ٽڪاءُ نه ڪندڙ، بيچين-بيقرار، الينو-د دنو، چنولو.

چنچلتا: ث. بيقرار، خوش طبعي، اليلائي.

چنڊ: ص (ف) ٿورا-ڪجهه-ڪي.

چنڊ: ص. چونڊيل-ڌنيل، خالص-نج.

چندا: ث. ڳڻتي-چنٽ-الڪو. (شاهه ڪريم).

چندر: ذ (سن) چنڊ.

چندر سيني: ذ. ڪنڊ پٺ جو هڪ ڳهه.

چندر ڪاٺا: ذ. چنڊ جا ڪرڻ جهڙيندڙ هڪ قسم جو پٿر.

چندر ونسي: اسم خاص. هندن جو هڪ مشهور گهراڻو (جنهن هندستان تي حڪمراني ڪئي).

چندرس: ذ. پيار ڪي وکر جو هڪ قسم.

چندن: ذ (سن) صندل جو وڻ ڪاٺ-سرڪند.

چندن چورو: ذ. چندن ڪاٺ جو پورو، جيڪو دوا طور ڪتب آچي.

چندن چوڙي: ذ. گهه جو هڪ قسم.

چندن هار: ذ. ڳچيءَ ۾ پائڻ جو هڪ ڳهه (جنهن ۾ چنڊ جهڙيون گول پٽليون پوتل هجن).

چندو: ذ (ف) ڪنهن ڪم ۾ مدد طور ڏنل رقم-ڦوڙي.

چندو: ذ. توپيءَ جو وچ وارو گول ٽڪر. توپيءَ جي ڪنار. ڪٽ م وڻ، واڌن جي وچ وارو مڙهيل حصو.

چندوري: ث. سنڌي گهوڙين جو هڪ مشهور نسل.

چندي: ث. واڌن، وڻ جي وچ ۾ پيرون جو مڇو. (ذ) گهڻو-ايترو.

چندي: ث. ڳهه جو هڪ قسم-ڌاتي-ڌاوتي.

چنڊ: ذ (سن) چندر مشهور آسماني سيارو (زمين جي چوڌاري گردش ڪري)-قمر-ماه.

چنڊ بيهڻ: مهيني جي پهرين تاريخ ٿيڻ. مهينو پورو ٿيڻ.

چنڊ جهلجڻ: چنڊ گرهن ٿيڻ.

چنڊ جو ٽڪرو: ص. تمام خوبصورت-نهيٺ حسين.

چنڊ چڙهڻ: ڳالهه ظاهر ۽ علم آشڪار ٿيڻ.

چنڊ گرهن: ذ. سج ۽ چنڊ جي وچ ۾ ڌرتيءَ جي اچڻ تي اونداهو چنڊ ٿيڻ-خسوف.

چنڊ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو، ڀرت جو هڪ قسم.

چنڊال: ص (سن) ڀاڳو-بدبخت. مسافر هندن جا مڙدا ساڙيندڙ.

چنڊال چوڻڪڙي: ص. بد معاش ماڻهن جو نالو. بيڪار ۽ فسادِي ماڻهن جو نالو. حرڪتي ماڻهن جو نالو.

چنڊاڻو: ص. چنڊ وارو-قمر.

چنڊاڻي: ث. نحوست-بدبختي.

چنڊو: ص. ڀاڳو-بدبخت. منحوس. (ث. چنڊي).

چنڊو: ذ. آفيم واپرائڻ جو هڪ طريقو (ڪڏڪوٽي ان ۾ آفيم وٺي، ڪڏ جي هڪ پاسي کان نڙو وڃي آفيم کي به ڏيئي ختم و نگر ڇڪجي).

چنڊول: ذ. هڪ قسم جو پکي.

چنڊولي: ص. چنڊو واپرائيندڙ-چنڊوبز.

چنڊوتو: ص. نئين چنڊ جو-نئين چنڊ وارو.

چنڊ: ث. ڪوڏين راند جو هڪ قسم-چنڊر.

چنڊر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

چنڊڪو: ذ. ننڍڙي سهڻي ڪوڏي.

چنگ: ذ (ف) وات سان وڃڻ جو هڪ سڙ. چوٽائي کي ڳچيءَ ۾ بدن لاءِ ڪنجي جو گهنڊ.

چنگ چاڙهڻ: هڻي ڏئي مٿي چاڙهڻ.

چنگ چڙهڻ: مشهور ٿيڻ. بدنام ٿيڻ.

چنگالي: ث. ڪيرني، چوري.

چنگ ٻلاڙي: ذ. ٻاراڻي راند جو هڪ قسم.

چنگل: ذ (ف) لپ-پريل مٺ.

چنگلي: ث. ويڪري منهن واري توڪري، مٿي ڪٽڻ جي چنبي يا بيل

چنگن: م. ڦرڻ، رشوت ڪڍڻ، خرچ ڪڍڻ.

چنگو: ذ. آڏي ڪسيءَ تي هٿ سان ٻوڪيل پاڇي، گهه وغيره جو ڇاول سٺو.

چنگي: ث. گهڻي شيءِ مان ڪنيل ٿورو حصو، محصول، آڏ جي ڪپ، تي ٻوڪيل بچ يا ٻول، پيچاري جي موڙي.

چنگيري: ث. توڪري (گن يا ميو جي).

چنگيزي: ث. ظلم-ڏاڍ-آمریت.

چنگه: ث. ٿڪ. بيماري يا هيٺيءَ کان آهستي ڏانهن-ڪٽڪ. ڪنجهڪار.

چنگهائڻ: م. چنگه ڪڍائڻ، ماندو ڪرڻ.

چنگهن: م. ٿڪ، بيماري يا هيٺيءَ کان هلڪيون ڏانهن ڪرڻ.

چَوَ، چَوَ: ص. چَر. صدي گيڙيءَ طور ڪم ايندڙ لفظ (مثلاً: چَوَپ يو، چَوَڪندو وغيره).

چَوَانَن: م. ٻئي جي معرفت پيغام موڪلڻ. سفارش ڪرڻ. منسوب ٿيڻ - ٿي ٿيڻ.

چَوَبَ: ت (ف) ڪني، منبو، چَوَڪڙو.

چَوَب جوت: ت. پسرڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪون جي ڪني.

چَوَب چيني: ت. پسرڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ گاه جي پاڙ.

چَوِدار: ص. درتي ٺاڪڻي ٻيهر ڏرڻ. محفظ.

چَوِديستي: ت. ٺٽ - عصا.

چَوِيارو: ذ. چيني پسان اڱن وارو گهر - چَوِيارو.

چَوِيار: ت. گهڙي جي مٽيءَ جو هڪ نمونو (جنهن مان اڳين پني پير ۽ پوين پير گڏ ڪئي ۽ نڪو ڊوڙي) - چَوِٽال. تاس راند جو هڪ قسم.

چَوِبان: ذ. ڏوٻي - پالڪي.

چَوِڪو، چَوِڪيو: ص. چَوِٽند.

چَوِٽند: ص. چارئي عضو مضبوط - سگهارو - پهلوان.

چَوِيارو: ذ (ف: چَوِٻره) چيني پسان اڱن وارو گهر.

چَوِبو: ص. گهن ڪٺو - پيٽي، هجي.

چَوِبول، چَوِٻولو: ذ. گهنن مٿهن جو ڳالهه. ڪنهن واقعي بابت گهنن مٿهن جي چَوِٻجو.

چَوِٽ: ت. نچڻ. بيوقوف. موڳو - واٽرو.

چَوِٽيو: ص. بيوقوف. واٽرو.

چَوِٽارو: ذ. چئن تارن ورو هڪ سڙ پڪوڙ جي هڪ وچ.

چَوِٽال: ص. پٺن پير (ڪرڻ)، سئون نئون (ڪرڻ).

چَوِٽڪي: ت. همڪي ۽ سوڙهي سٿڻ (ص) بيوقوفي.

چَوِٽل: ت. ادا عورت، جنهن کي مڙس ڇڏي ڏنو هجي.

چَوِٽو، چَوِٽيو: ذ. لانگوت - لنگ.

چَوِٽو چاڙهڻ: لنگ ٻڌڻ، چَوِٽو گڏ رڻ.

چَوِٽيان: ص. چڙڪ - لنگ.

چَوِٽ: ت. چنب جي چوٽين تاريخ، چوٽون حصو.

چَوِٽ: ذ. جيت جو هڪ قسم - ڏٿو.

چَوِٽار: ذ. چوٽون حصو. چوٽو.

چَوِٽائي: ت. چوٽون حصو، ان مٿن جو هڪ ماڻ.

چَوِٽر: ذ. هر چوٽي ڏينهن ايندڙ ميتو بخار.

چَوِٽو: ذ. چوٽو حصو، مٽيءَ جي چوٽين پتي.

چَنَ، چَنَ: ذ. خوشبودار پٽ (جيڪو شاديءَ وقت ڪنوار کي مٿي موهجي، بدن کي چَنَ چوٽون ڪرڻ).

چَنَ: م. چَرڻ (وٽ)، گهڪڻ (وٽ).

چَنو: ذ. نر جي هڪ ڪنيءَ جون لو.

چَنو: ذ. چانورن جو ڪٺون (جيڪي چَرڻ سان نڪرن)، چَن.

چَنور: ذ. مور جي ڪٺين مان ٺهيل ويڻو - مور چس.

چَنه: نشاني - اهڃڻ - علامت - سڃاڻپ.

چَنهر: ت. چنهر (راند).

چَني: ت. هڪ قسم جي رنگ رنگي پوني، چُرڀڙي ڳڙهي رنگ جي پوتي.

چَنيسر: اسم خاص. سنڌ جو هڪ مشهور سومرو حڪم (دودي سومري جو پيءُ، جيڪو دودي سان جنگ ڪرڻ لاءِ علاؤ الدين کي سنڌ تي ڪاهي آيو).

چَن: ت. تمام گهڻي پوک، چُغل.

چَن: ت. چوند، سلوار جا سَر، ڪپڙي جا سَر.

چَن: ذ (جمع ۾ ڪم ايندڙ) اڄ جو هڪ قسم (ٽي قسم: چا چت، ڳڙه چت ۽ ڪرا چت).

چَنَ چَٻارڻ: تڪليف ڪرڻ، هلاڪي ۽ پون.

چَنو پَنو ٿيڻ: جدا جدا ٿيڻ، تڪرار تڪرار ٿيڻ، ڪنو ڪنو ٿيڻ، انتشار پوڻ.

چَنَ جي دل: ت. ڏرڻ چت (جيڪي ٻوڙو ٺاگر ڏجن).

چَن پُڻ: ت. آهستي ڳالهه - سس پَس، چَوِٻول، پڇر.

چَن چوند: چوند کي ڏل چوڳو.

چَنگ، چَنگ: م. چَن (دل ۾)، پڊ پون، هون (خيال، پور).

چَنگ: ت. ٽانڊي جو تمام سنهو ڌرو - لو.

چَنگ پون: ٽانڊي ٺيڻ - لوڳن، جهيڙو ڊڳن.

چَنگ لڳڻ: باهولي وڃڻ، طعني جو اثر ٿيڻ.

چَنگي: ص. جهيڙ ڪ - ٽانڊي ٿيڻ.

چَن: م. چوند، ڏاڍو ڏاڍو ڪري ڪرڻ، چڳڻ، ڪپڙي جا سَر ڪرڻ.

چَنو: ذ. هڪ قسم جو اڇ (چتر کي ڏرڻ سان دل ٺهي، پيهن سان پيسن ٺهي).

چَنَ تان چَنب لائڻ: ٿورو نفعو حاصل ڪرڻ.

چَنوئي: ت. هڪ قسم جو پڇ (جيڪو سوڌ رتيءَ جي ورن طور ڪم آڻين).

چَني: ت. اُڀاري جي سورخ جو مٺهن.

چَنيا: ذ. ڦٽو - ڪلاوڙ (تاس جو رنگ).

چوئون پاڻو: ص. وڌو مٽيو - پئمائس.

چوئون پير باسن: ڪم ٿيل وهڻ جي موتي ملڻ لاءِ ان جو چوئون حصو خيرات ڪرڻ جي بسبب سن.

چوئن: م. پرڪن - ج. چن. پنهنجا رڙپ فاش ڪرڻ.

چوئو: ذ. هر جي ڪيڙن وارو پاڻو. اڪري. هيٺيون پاسو.

چوٽ: ث. زخم - گهاٽ. ڌڪ. صدمو. نقصان - ٽوٽو. جھ - ڪه. ڊوڙ. نعرن جي هڪ وچ.

چوٽ ڏيڻ: نيلام م واک ڏيڻ. ڌڪ هڻڻ.

چوٽ رکڻ: شرط رکڻ. مقابلو رکڻ.

چوٽ ڪرڻ: حملو ڪرڻ - ڪه ڪرڻ. تڪي ڊوڙ پئڻ. نقصان پهچائڻ.

چوئون کائڻ: مقبلا ڪرڻ. ويڙهه ڪرڻ.

چوٽ وڙهڻ: چوپڙ ۽ ندم ڳوٺ مارڻ. مقابلو ڪرڻ.

چوٽ هڻڻ: نغارن کي زور سان وڃائڻ. اعلان ڪرڻ.

چوٽ: ذ. اوچائي - مٿانهين. مٿيون حصو (جبل وغيره جو). مٿي جا ويڙهيل وار. وانگوڙو. (ط) مٿي - اتانهون. چوٽي ۽ تائين پيريل.

چوٽ چڙهڻ: تمام مٿي چڙهڻ. ڳالهيا معاملو وس کان بهر نڪرڻ.

چوٽ ڪرڻ: ڪٽ تار پيرڻ - تمار ڪرڻ. نهايت هٿ ڪرڻ.

چوٽان چوٽ: ص. چوٽي ۽ تائين پيريل - ڪٽن تار - تمار.

چوٽاتو: ص. چوٽي ۽ وارو. اعليٰ درجي وارو. سخي - ڏاتار.

چوٽو: ذ. مٿي جا ويڙهيل وار. وانگوڙو. وڏي ٿلهي چوٽي (ورن جي).

چوٽيو: ذ. پيڙيءَ جي سڙه جو هڪ رسو.

چوٽي: ث. ڳٽ. ڳٽيل ور. هندن م مٿي جي تارون ۽ ڇڏيل وارن جي ڇڪ. جبل جو اوچو حصو. بلندي. عروج - انتها. چيڙو. حد. پيچڙي. پڪي ۽ جي مٿي م موز پ ڇٽ.

چوٽي آسمان سان لڳڻ: وڏي مرتبي وارو هئڻ.

چوٽيءَ ڀر ڪرڻ: نقصان وارو ڌڪ اچڻ. ڏاڍو پڇتائڻ.

چوٽيءَ تان ڪرڻ: شاهين درجي تان هيٺ ڪرڻ. امير مان غريب ٿيڻ.

چوٽي تارو: ذ. پيچڙ تارو.

چوٽي چموتي: آيت م ڪم ايندڙ ڄم جو تڪر.

چوٽي چنڊو: ص. بلڪل منحوس - وڏو بدبخت - نمراد.

چوٽيءَ ڦل: ذ. ڳٽ ۽ هٿ جو هڪ ڳه (عموماً چانديءَ جو ٿئي).

چوٽير: ذ. پڪي ۽ جو هڪ قسم. (ص) چوٽي ۽ رکيل (شخص).

چوٽي: ث. بخیل عورت.

چوپ: ص. ڳوڙهو (رنگ) - کهرو - کهٽو. (ذ) سڌي گجر جو

مٿيون حصو. پوکڻ لاءِ بصر جون ننڍيون پٽيون.

چوپ چانور: ذ. ڀنڀڙ چانور - ڊکھ چانور.

چوپاس، چوپاسي: ط. چنئي طرفن - اردگرد - چو طرف.

چوپائي: ث. چن پيرن ورو مدي جانور (مينهن، ڍڳي، ٻڪرو وغيره). ڳٽ - منجي.

چوپايو: (ذ) ف. چن پيرن وارو جانور (ڍڳو ڍورو وغيره). حيون چوپايو مار.

چوپٽ: ص. بر بڊ - چٽ - نس.

چوپڇو: ث. ڳالهه بولڻ - پڇار. خبر چار - سس.

چوپڙ، چوپڙي: ث. هڪ مشهور راند - نرد پزي.

چوپڙو: ذ. ننڍڙو ڪتاب. بندي. (ث. چوپڙي).

چوپئي: ذ. ٻوٽي جي پهرين چن پڻ نڪرڻ جي حالت.

چوپڻ، چوپڻ: م. چوسڻ. چوسي ڪيڻ.

چوپئي: ث. چوپڻ جي شيء (تپي ۽ مڱل ڪنڌڙو ٻارن جي کائڻ لاءِ).

چوپو: ذ. هڪ قسم جو گاه. هڪ قسم جي وڻ (جنهن جو ساڳو رڌي ڪنڊي).

چوپو: ذ. چوپيل ڪمند يا گاه جو ڳٺو. چوپيل چوٽو (جيڪو مال کني ن سگهي). وڙگهه جا ڪن.

چوپا ڪيڻ: وڏون ڪيڻ - عيب جوئي ڪرڻ. نفرت ڪرڻ.

چوپا ڪرڻ: گهڪڻي ڏاڻ وغيره ڇڏي ڏيڻ. ٺوڪري ڇڏڻ.

چوپير: ص. چن پيرن سان. تڪو - تيز.

چوپير پڇڻ: تمام تڪو ڊوڙڻ.

چوپيرو: ص. چن پيرن وارو - چوپايو. (ث. چوپيري).

چوڄ: ث. سهڻائي. خوشي. سڌ. چاه - آساه. پيار - قرب.

چوڄ ڪرڻ: مزامائڻ - عيش ڪرڻ.

چوڄاءُ: ذ. سفارش. ڀارت. چون آڪن. هدايت نصيحت.

چوڄرو: ذ. الزام - بهتان. چرچ. گلا.

چوڄڙو: ص. حسد - ڪجڻو. تيسر.

چوڄڙي: ث. سنهي ٻرندڙ ڪاٺي يا ٽيلي - چڻڻي.

چوڄڙي ڏيڻ: باهه لڳائڻ. جهيڙو مڃائڻ. نريل جهيڙي کي زور وٺائڻ.

چوڄڙي لڳڻ: بهه لڳڻ - ڪ وڙ لڳڻ.

چوڄو: ذ. بهتان - الزام. چرچ.

چوڄو، چوڄو: ص. ننڍڙين اکين وارو (جيڪو اکيون چنجهي ٿو).

ڪري ڏسي سگهي).

چوڄي: ث. ٻني جي ٻوٽو. چوڄڙي.

چور تين: ٽڪجي پون، بيسجي وڃن - ٽوٽين، نشي مڻوٽ ٿين.
 چور چور: ص. ذرا ذرا - بيزا پيزا، ٽڪ پ نشي مڻو، ڪهيل - زخمي.
 چوراس: ص. چوڪنڊو - چورس.
 چوراسي: ص. هڪ عدد - اٺڏهڪاء چوراڪ (۸۰).
 چوراسي پنڌ: ذ. هندو عقيدتي موجب چوراسي جوتيون.
 چورائيو: ص. عددي چور - رو جي چور.
 چوراڪاري: ت. چوريون، گهڻن هنڌن تي چورين جو سلسلو.
 چوراڪور: ت. هرڪو - انڌمانڌ - پيتري ڳيٽي.
 چورائي: ص. هڪ عدد - ٽوڙهاڪاء چوراڪ (۹۰).
 چورائو: ص. چوريءَ جو - چورائيل.
 چورائي باهه: جهڪي به - ٿوري به.
 چوراهو: ذ. چئن رستن وٺڻ وارو هنڌ - چؤسول، چؤواتو.
 چورائڻ: م. چوري ڪرڻ، لڪڻي ڪئي وڃي، گم ڪرڻ، زخم ڀڃڻ.
 چورائي چين:
 چورائڻ: ت. چرچ، هڻي، ٻيڇ.
 چور تپ: ذ. رات جو ايندڙ تپ (جنهن لاءِ سون طور چور ڪن ڏاڳو وٺي پڌاري).
 چور خانو: ذ. گنجو خانو (ميز، الماري وغيره جو).
 چور ڏند: ذ. ڏوڏو يا ٻائي ڏند جي پڙ مان نڪتل ڏند.
 چور ڏي: ت. چورن جو تونو، وڏو چور (جيڪو گهوڙن تي چڙهي چوريون ڪري)، پٿر ڏيڍ ر.
 چورس: ذ. چئن ڪنڊن واري شڪل يا ايراضي، جنهن جا چارئي پاسا هڪ جيت هجن - چوڪنڊو - مربع.
 چورسو: ذ. بيل گڏيءَ ۾ ڪم ايندڙ هڪ ڪاٺيءَ جو نالو.
 چورسي: ت. ڪاٺ تي چٽو وغيره ڪڍڻ جو وڏو ڪو اوزار.
 چورگپ: ت. ڏهڻ.
 چور لڪ: ذ. جنهن جي وچ ۾ سوڙهو ۽ منجهن پيچرو.
 چورمو: ذ. گهم ڪندڙ مڇوريل مڇي - ڪڙي - چوري.
 چورن، چورن: ذ. (سن) چورو - سٺو - پورو، پينل ڪٽيل وڪر جي ٿڪي.
 چورنگ: ص. تنوار جي هڪ ٿي وار سان چٽي طرفن ڏک هڻندڙ پٿو - سورهي، سهڻي صورت وارو.
 چورنگي: ت. اولو - ڳن (پيڙيءَ جو).
 چورن: م. سيرن - ريڙهن، ڏڪڻ - هٿن، حرڪت ڏيڻ، ورغلائڻ - پڙ ڪڻ - هڻي ڏيڻ.

چوچيون سورن: چوچڙي ڏيڻ - جهيڙو جاڳڻ.
 چوڌرو: ذ. چئن درن وارو صفو يا ڪمرو. (ت. چوڌري).
 چوڌڪي: ت. ريجڪ - پور - ٻوڏڪي.
 چوڌار: ظ. چٽي پاسي - آسپاس.
 چوڌاري: ظ. چٽي طرفن - آسپاس.
 چوڌري: ص. ڳوٺ جو مکي يا وڏيرو.
 چوڌاري: ذ. هڪ قسم جو جابو ٻوٽو.
 چوڌس: ت. چنڊ جي چوڏهين تاريخ، چنڊو ڪي رات، پورنمسي.
 چوڌس: ظ. چٽي طرفن - آسپاس - چوڌاري.
 چوڏندو: ص. چئن سالن عمر جو (جنور). (ت. چوڏندي).
 چوڏول، چوڏيل: ت. چئن ڏوٿين (پينگهن) سان هيٺ مٿي ڦيرندڙ پينگهه، وڏي ڏوٿي (جنهن کي چاريا وڌيڪ حمل ڪن).
 چوڏول چارهن: گهڻو ڦيرڻ، عزت وڌائڻ، مشهوري ڪرڻ.
 چوڏهن: ص. ڳڻپي جو هڪ عدد (14).
 چوڏهن چارو: ص. گهڻن واٽن وارو - منجهن پيندڙ.
 چوڏهن خانوادا: ذ. زاهدن جي سلسلي جا چوڏهن خاندان (جن جو سلسلو خواجہ حسن بصري سان مني ٿو: ادھمي، بهيري، زبدي، عياضي، حبيبي، عجمي، طينوري، ڪوفي، سقفي، حنڊي، گاذروني، طوسي، سهروردي، چشتي).
 چوڏهن طبق: ذ. چوڏهن دنيائون (ست زمينون ۽ ست آسمان).
 چوڏهن طبق ڏسڻ: ڪ مل ٿيڻ - پورو ڳڻي ٿيڻ.
 چوڏهن طبق روشن ٿيڻ: سچي خبر پوڻ - سچ ڪجهه ڄاڻڻ.
 چوڏهون: ص. سسئي ۾ چوڏهين نمبر وارو.
 چوڏهين: ت. چنڊ جي چوڏهين تاريخ.
 چوڏهينءَ جو چنڊ: ذ. پورو چنڊ - مء ڪ مل. (ص) سهڻو - حسين.
 چوڏهيو: ص. چوڏهن هنر ڄاڻندڙ. چالاڪ - حرفتي.
 چوڏي: ت. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 چور: ت. چورن جو عمل، چر - حرڪت، چرچ - هڻي.
 چور پچور: ڳله چورن جو عمل، ڳله - ڏڪر.
 چور: ص. (سن) پراڻي شيءِ لڪائي وٺندڙ - چوري ڪندڙ - ڏڍ.
 چور جي ڏاڙهيءَ ۾ ڪڪ هڻڻ: چور کي پنهنجي چوري ڪرڻ.
 چورن جي ڳله هڻڻ: چورن کي آجهو ڏيڻ - پٿر ڏيڍار هڻڻ.
 چور چڪار: چور، چوريءَ لاءِ چڪر ڏيندڙ.
 چور دروازو: ذ. گجهو دروازو، لڪل در.
 چور: ص. ڪٽيل، پينل، ذرا ذرا، ٽڪل، مدھوش.

چورو: ذ. ڪٽيل شيءِ جو پورو. ڪٽو- پورو. منوف. ڪٽر (سوڀرين جي).

چوري: ث. ٻئي جو مال چورائڻ جو عمل- سرقو. (ظ) ڳجهي طرح- ڳجهو هم.

چوري چاڻي: هڪي سلڪي چوريءَ جي واردات.

چوري چڪاري: ث. چورين جي ڌم- گهڻي چوري.

چوري: ث. گيم ڪندڙ پوريين ماني- ڪٽي.

چوڙ: ث. پهرن پائڻ ۾ ڪپڙي جو ڇڏڻ.

چوڙ مان: ذ. پوشاڪ جي بهر- بهريوش.

چوڙ: ث. ڪاٺي (ايس، اوڀري وغيره) جي گهڙيل ڀڄڙي، جيڪا بيءَ ڪاٺيءَ جي سَلَم وڃي.

چوڙ ڌري ٿين: سست ٿيڻ- ٿڪجي پوڻ.

چوڙ: ث. سڄيءَ پنهنجي چڙهيل چوڙين جي قطار- پانهين.

چوڙا: ذ (جمع) عذاب- سور.

چوڙا ڪاٺ: درد پيش- ڏک ڏاکڻا ڏسڻ.

چوڙا: اسم خاص. سمن راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو- چوڙا سما.

چوڙائو: ص. ڇڏڻ وارو- جهلو- مضبوط.

چوڙت: ث. دروازي جي طاق جي چوڙ.

چوڙ ڪنڍي: ث. اها ڪنڍي مينهن، جنهن جا سڱ چوڙيءَ وانگر گول هجن.

چوڙنگ: ذ. چوپائي مال جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ تنگن جو ست ڇڏائي وڃي).

چوڙڻ، چوڙڻ: م. پائڻ (ڪپڙو)- پهرڻ- هڻائڻ.

چوڙڻ مائڻ: اوڀر پهرڻ (ڪپڙو ٽوڻ). کڻڻ کپڻ- عيش ڪرڻ.

چوڙو: ظ. ڪشادو- ويڪرو- کليل. (ث. چوڙي).

چوڙو: ذ. پنهنجي ۾ پائڻ جو هڪ ڳه (عاج، شيشي يا ڪنهن ڌاتوءَ جو)- ڪنگي.

چوڙا چاڙهڻ: سوڙهو ڳهڻن- آڪيڙا ڇڏڻ.

چوڙا لاهڻ: عيب ثواب ڀڌڙا ڪرڻ. فوتيءَ جو سوڳ ڪرڻ.

چوڙي: ث. ڪنگي- چوڙو.

چوڙيون پارائڻ: چوڪريءَ جي شادي ڪرڻ.

چوڙيون پائڻ: بي همت ٿيڻ. نازڪ بدن ٿيڻ.

چوڙيون پيڇڻ: سوء ڪرڻ- عذر ڪرڻ.

چوڙيرو: ص. ڇٽ پهريندڙ- ڪلنگي دار.

چوڙيگر: ص. چوڙيون نه ڏندڙ (خاص طور عاج يا ڪافور جون

چوڙيون نه هيندڙ).

چوڙيلو: ص. ڊگهن وارن وارو.

چوڙيلي، چوڙيري: ث. چوڙين پتل عورت- سهڻي عورت. سهڻن ڪنوري.

چوڙت: ذ. ڳيرو- نوجوان.

چوڙو: ذ (ف) چوڙهه) ڪڪڙ جو ٻچو.

چوس: ث. چڻ- سواد. عادت- هير. لالچ. چوسڻ جو عمل.

چوس پوڻ: عادت ٿيڻ- هيريون.

چوسار: ذ. نون راند ۾ چئن سارين گڏجڻ جي حالت. چئن شين کي چورس نموني رکڻ جي حالت.

چوسالو: ص. چئن سالن جي عمر جو گهوڙو. چئن ڏندن وارو وهڻ.

چوسر: ث. چوپڙاند.

چوسر: ص. چوسيندڙ- چٽو ڪندڙ. لالچي.

چوسڻ، چوسڻ: م. چين سڌ رس ڪيڏن- چوڻ. چڻ (پاڻي ڪي).

چوسو: ذ. چڱو جو ڪو ڪاڌو. مٺن يا چهران وارو طعم. چٽو. هير. چشڪو. انب جو هڪ قسم.

چوسول: ذ. چوراھو- چونڪ.

چوڙاق: ظ. پٺن پير- سنئون نئون (ڪرڻ).

چوغو: ذ (ف) هڪ قسم جو ڪوٽ- جبو.

چوڦير: ظ. چٽي طرفن- آسپاس- چوڌاري.

چوڪ: ث. ڪاٺيءَ جي جهنب جو اشارو ڪرڻ. چونگ- اشارو.

چوڪ: ذ. دري دريءَ جو چونڪ (جنهن ۾ طاق هجن).

چوڪ چنڊو: ص. ته ڀاڱو- وڏو بدبخت.

چوڪڙو: ذ. ٿڪ. ٿوري ٿڪاوٽ.

چوڪڙو پيڇڻ: ٿڪ لاهڻ. ٿوريءَ دير لاءِ ساهي کڻڻ.

چوڪڙي، چوڪڙي: ث. چئن شين جو مجموعو. چارايڪڙن ۾. چورس خانو. تاس جو هڪ رنگ- ايت.

چوڪس: ص. خبردار- هوشيار- سجاڳ.

چوڪسي: ث. خبرداري- سجاڳي. نگراني.

چوڪنڊو: ص. چئن ڪنڊن وارو- چورس.

چوڪڻ: م. چوڪ ڏيڻ. ڪاٺي وغيره چٽائي اشارو ڪرڻ.

چوڪو: ذ. رڌڻو. چونڪو.

چوڪو: ذ. اوڀر جو هڪ قسم (پالڪ جهڙو. سواد ڪٽو).

چوڪو ٿيڻ: اڀرو ٿيڻ- ڳري ڪندا ٿيڻ.

جُونِڪَڙِي: ٿ. پهريو، ناڪو، ٿاڻو، پهريدار جي ويهن جي جاءِ، صندي.
 جُونِڪَڙِي ڏيڻ: ڪنهن درگاه تي حاضري ڀرڻ، ڳائڻ جو مجرو ڪرڻ.
 جُونِڪَڙِيءَ: ص. پهريدار، نگهبان.
 جُونِڪَڙِيءَ: ٿ. پهريو، نگراني.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ڇاڇ-چڪس.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. (جمع ۾) چنور.
 جُونِڪَڙِي: م. چوڪي، خاطر آڙمانن-پرڪڻ، پڻ موڪل.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. صفائي، سٺائي، چڱائي.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. جڪڙيل-قبو-سڪ-سوگهو.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. قبر جي مٿن ٿنڀن سان ڏيل ڇت-تجر.
 جُونِڪَڙِي: م. چڪس-پرڪڻ، سڀلڻ.
 جُونِڪَڙِي: ص. عمدو-سٺو، خالص. (ٿ. جوڪي).
 جُونِڪَڙِي: جڳو ٿيڻ، وڏو ٿيڻ، پيروي ڪرڻ.
 جُونِڪَڙِي، جُونِڪَڙِي: ڏ. (ف) هڪ قسم جي راند، جيڪا ڪلهوڙن تي
 چڙهي چڙهي ٻال سان ڪئي وڃي. چوڪنڊو ڏان، ميدان.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. (ف) چڻي طرفن-سپاس، چوڌاري.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. پڪين جي جڳو لاءِ ڏاڻو (آن)، پڪين جودانن چڱو وارو عمل.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. پڪيءَ جو جهنڀ سان ٻچن کي ڪاريل ڪاڌو. هو ڪاڌو،
 جيڪو مادي پڪي گجيءَ مان ڪڍي ٻچن کي ڪارائي ڪاڌو.
 جُونِڪَڙِي ڪرائڻ: ڪجهه ڪاڌو ڪرائڻ، رشوت ڏيڻ.
 جُونِڪَڙِي ڪرڻ: ڏن ڇڏڻ، ٺوٺا ڪرڻ.
 جُونِڪَڙِي: ص. چڻن سان چمار جو (وهڻ).
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ڳوٺاري.
 جُولِي: ڏ. پهران، ڪٽو، زانو پهران، فٽيرن جي پٺن لاءِ ڊگهي
 ڪٽي-جامو.
 جُولِي مٽائڻ: وفات ڪرڻ، روپ مٽائڻ، قلب بدلائڻ.
 جُولِي جي جُونِيءَ: ويجهو مٽ، راز ڏاڍا، ساڻي-رفيق.
 جُولِي: ٿ. ننڍو چوٽو، پوش-غلاف، تتر جي پيچري جو ڍڪ.
 جُولِيءَ جو سڱ: پري جي مٿي.
 جُولِيائي: سم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 جوما سو: ڏ. چار مهينن، برسات جي چئن مهينن واري مند.
 جوما سي هوائون: سمنڊ کان زمين ڏانهن، زمين کان سمنڊ ڏانهن
 مقرر وقت تي لڳندڙ خاص هوائون-مون سون.
 جُون: ٿ. هنڪو آواز-ٿورو آواز.
 جُون نه ڪرڻ: ڪجهه نه ڪرڻ، صبر ڪرڻ، ضبط ڪرڻ.

جُونِڪَڙِي: م. ٻار وٺندي ڊڳي جو پير چوٽي سان زحمتي ٿيڻ.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. راز ڪي ڪم جو هڪ اوزار.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ننڍو چوٽو.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. (ف) چوڇ، بحث، ريزهه، پيٽو.
 حرڪت-چيڙ چڙ.
 جُونِڪَڙِي: ص. چوڇو-چنڇو. (ٿ. چوٽي).
 جُونِڪَڙِي: ٿ. جهر ڪيڻ يا پڪي جي ننيڙن ٻچن جو آواز.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ڏوٽ-پسندي، اليڪشن-نتخاب (ميمبر يا عهديدار
 جي)، لڄڪني سان اچڻ وارن جي چوٽ.
 جُونِڪَڙِي: م. چوٽ-ڪنڻ (گاه).
 جُونِڪَڙِي: اليڪشن ۾ ڪميا ٿيڻ-منتخاب ٿيڻ.
 جُونِڪَڙِي، جُونِڪَڙِي: م. هڪ هڪ ڪري گڏ ڪرڻ-يڪجا ڪرڻ.
 منتخب ڪرڻ-ڏيڻ، زمين تي ڪريل شي، ڏروڙو ڪري ڪرڻ.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. لاري کان پوءِ ٻئيءَ م رهي ان پ سڱن جي چوٽ.
 (جيڪا غريب ماڻهو ڪن)، ڪپهه جي فصل سان ڦٽين جي چوٽ.
 ران جي مٿي جا وار-چنڊا.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ليڪشن-عام انتخاب-سيمپليءَ جي ميمبرن
 جون چوٽيون.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. مور جي کني پ پٺ جي ٽنڊن جو مڇو (جنهن سان بدشاهه
 کي واهنجي)-مور چل.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. بدشاهي مٿن پيا ڳاڙهڻ، بخت ورن.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. هڪ قسم جو ناچ.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. هڪ قسم جو ڪڪون گول گهر (عام طرح ٿر ۾ ڏجي).
 جُونِڪَڙِي جڙهڻ: (هندن ۾) شادي ڪرڻ-گهرو سڻ.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. ڏاڍو ڪم ٿيڻ هڪ قسم جو ٿڌ، چوٽ-مور چل.
 جُونِڪَڙِي ڏرڻ: پيا ڳاڙهڻ، بخت پلو ٿيڻ.
 جُونِڪَڙِي: ڏ. چار عدد، چوٽو-چوٽو، چورس، دري دريءَ جو
 چوڪ، بدن جي چئن سندن گڏ ڪرڻ وارو هٿ (ٻن ٿنڀن، پٺيءَ
 ڪنڊ جي وچ ورو هٿ)-پٺا، پوک ۾ سڱن سرن واري حانت.
 جُونِڪَڙِي ٿڌڻ: عمدو سڻ-سيڌ رتي بون.
 جُونِڪَڙِي لڳڻ: و بون بڌ رتي وڃڻ.
 جُونِڪَڙِي مڃائڻ: ڪم جي شروعات ڪرڻ.
 جُونِڪَڙِي ڪڇڻ: م. ڪنن مان سڱن جو ظاهر ٿيڻ.
 جُونِڪَڙِي: ٿ. چئن جو مجموعو، چار ايڪٽرمين، پٺن جي تاس جو
 مڪرنگ.

چُونڪو: ذ. چوڪنڊي ري سر ڀرت جو هڪ نمونو.

چُونڪي: ت. چوڪي.

چُونگ: ت. اڱرپ ڪاٺي سان چوڪ. چُرچ.

چُونگ ڏين: هشي ڏين-آپارن.

چُونگر: ت. هستي آواز. چُرڻ وغيره جو واڳو.

چُونگرڻ: م. لات لٽون (پڪي). جهونڪرڻ.

چُونگڻ: م. چُونگ ڏين هشي ڏين. حرڪت ڪرڻ.

چُونو: ذ. چُن.

چُونه: ت. چڪ-ڪڏ. خواهش-تمن. چاهه-ران-سَتر.

چُوني: ت. هر جي ڪڙهه ۾ پيل ٺوٺي ڦر-گهوڻو.

چُون: م. ڪچن-اڪن. ڳلهائڻ. ڳاله ڪرڻ. بيان ڪرڻ. ذڪر

ڪرڻ. اُمر ڪرڻ-حڪم ڪرڻ. آگاه ڪرڻ. عرض ڪرڻ.

سوال ڪرڻ. نصيحت ڪرڻ. جُڏ ڪرڻ. (ذ) حڪم. هدايت. نصيحت.

چُون چائڻ: حڪم هدايت. هدايت نصيحت. ڀرت سَدرش.

چُون ڪرڻ: حڪم مڃڻ. نصيحت تي عمل ڪرڻ.

چُون کان ٻاهر: نافرمان. بي انداز.

چُون مَر هُجڻ: چيو ڪرڻ-فرمانبردار هجڻ.

چُون ۽ ڪَرڻ مَر فرق هئڻ: اصولن تي پورو نه هئڻ-بي اصول هئڻ.

چُني ڏيڻ: ظاهر ڪرڻ-ڪولڻ (ڳاله). رَڙبڏائڻ.

چُونو: ذ. چوڳو. قوت. رزق.

چُونو پائي: ذ. داتوپ تي. نصيب ۾ لکيل رزق.

چُونو وجهڻ: هيرائڻ. چوڳو ڏيڻ. لالچ ڏيئي ڦاسائڻ.

چُوني: ت. چُون جو نمونو. محاورو. قول. پهاڪو.

چُووايو: ذ. چئني طرفن کان لڳندڙ هوا.

چُوواتو: ذ. چوڪ-چوسول-چوراهو.

چووت: ظ. چوڌاري-چئني پاسن.

چوونجاھ: ص. هڪ عدد-پنجاھ ڇر (54).

چوهارو: چوٿين پتي-چوٿون حصو.

چوويه: ص. هڪ عدد-ٻڌهاڪ ۽ چارايڪا (24).

چوويھو: ذ. ست جو هڪ قسم.

چوھتر: ص. هڪ عدد-ست ڏهاڪ ۽ چارايڪا (74).

چوھٺ: ص. هڪ عدد-ڇهه ڏهاڪ ۽ چارايڪا (64).

چُوھڙ: اسم خاص. ماڻهو جو نالو. هڪ ذات جو نالو. هڪ لک ۽

چوٽي ۽ چوٽاڻو. ٺٽي ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو "چوھڙ جمالي".

چُوھو: ذ. ڪُونو. (ت. جُوھي).

چُون: م. نچون-نيوڙي پاتي ڪڍڻ (ڪپڙي مان). چُون-ڪَن.

چُونو: ذ. چئن شين مان ٺهيل خوشبوءِ (بُشڪ، عنب، زعفران، صندل).

چُونو چَنڊن: ذ. سَرمَن-خوشبوءِ.

چُونيتال: ذ. مَن ۾ چاليهه سِر جي بدران چوٿيتاليهه سِر جي تور.

چُونيتاليهه: ص. هڪ عدد-چار ڏهاڪ ۽ چارايڪا (44).

چُوني چِيائي: ت. سانگ صرفو-آتن ۽ چاڙهڻ.

چُوپاري، چُوپاري: ت. چئن ڀرن جو ٽولو. ڪچھري. سنڌ ۾ چئن

ٽنپور حڪمرانن جي گڏيل حڪومت.

چُوپاريون ڪرڻ: ڪچھريون ڪرڻ-مخلون مچائڻ.

چُه: ت (ف، چه) خوشي. شوق-چاهه. مزو.

چُه: ت. درد-تڪليف. بيماري. گوڙ-فسد. نقصان. گڏ. سوراخ

چُه مَر پوڻ: کڏم پوڻ. فساد ۾ پوڻ.

چُهڪُ، چُهڪُ: ذ (ف، چاڪ) گهوڙي وغيره کي هڪلڻ لاءِ

ڪاٺي ۽ مَر بڌل ڏوري ۽ وارو هٿيار-تازيانو.

چُهڪ سوار: ص. سواريءَ جي هنر ۾ پڙ-شھسوار.

چُهچو: ذ (ف، چد بچد) مال جي پاني پيئڻ لاءِ حوض. نِير (رنگ)

ناھن جو ڪُن.

چُهڀر: ذ. ويڪري منهن وارو ٿاڻو ۽ وڏو گهاٽو. (ص) وات ڦاٿل.

چُه به: ت. خوشيءَ جو ڳالهائڻ. ڪل خوشي. راندروند. وندر.

چُه چُه: ت. پڪين جون ٻوليون.

چُهڻائڻ: م. چنبرائڻ-لڳائڻ.

چُهڻ: م. چنبرڻ-لڳڻ. ڦاسڻ. پويان لڳي پوڻ.

چُهچ: ذ. گهاٽو ساڻورنگ.

چُهچتو، چُهچتو: ذ. رونق (گهٽن ماڻهن جي موجودگيءَ

سان)-نظارو.

چُهڙ: ت. لون مرچ پيل چھري شيء. مصالحيدار ڳنڍڻ (مانيءَ-ن

ڪاٺ لاءِ).

چُهڙ ڪرڻ: سواڊي ڪڍي مان ڪجهه ڪاٺ. مزو وٺڻ. ذاتو

بدلائڻ لاءِ ڪاٺ.

چُهڙ لائڻ: چُهچتو ڪرڻ-رونق ڪرڻ.

چُهڙ: ت. کڏ. غار-چُر.

چُهڙان، چُهڙائي: ت. مرچ مصالحِي ۾ تيزي. تيزي (رنگ جي)

گهاٽائي. رونق. تازگي-ڦٽرائي.

چُهڙ پُهر: ذاتو-سواڊ.

جهر چٽي: ص. جهريلي. مزيدار.

جهرو: ص. سون مڇ وارو (کڌو)، روٽو ورو، سَرو (مُهڻ م).

جهرو ڪرڻ: ڪڪڙن کي ويڙهڻن وقت اُهو سَ مهون بيهاري تيار ڪرڻ.

جهرو، جهرو: ذ (ف: چهره) شڪر - مورت - شيبه - روپ.

جهرو ڦري وڃڻ: شڪل بدلي وڃڻ، شرمندو ٿيڻ.

جهرڙ: ت. چڙپ - جهٽڪ.

جهرڙ پائڻ: چڙپڻ - توڙي چاڙهڻ.

جهرڙو: ذ. هندن م هڪ گهٽ ذات (جيڪي صديءَ جو ڪم ڪن) - ڀنگي - ٻڻو.

جهرڙڪي ڪاٽي: ص. ٻن کي پن م ويڙهڻيندڙ، خوش مدٿيو، حر م ڪڻو.

جهڪ: ذ (ذ. ڇاڪ) وڏ (ڪاٽيءَ وغيره جو)، چير - زخم - گهاٽ.

جهڪڻ: م. تنورن - ٻوليون ٻولڻ (پڪي).

جهل: ص (ف) چاليهه (40).

جهل قدمي: ت. چاليهن قدمن جيترو هلڻ (هوا خوريءَ)، آهستي آهستي پنڌ ڪندي سير - پسر.

جهلڙو: ذ. چر جو مسخري، نازنخرو.

جهلم: ذ (ف) چاليهو، فوتيءَ جو چاليهون ڏينهن، چاليهي جي رسم (حضرت امام حسين ع جي شهادت بت).

جهنب: ت. پڪيءَ جي وات جونو ڪدار حصو، نوڪ.

جهنبارو: ص. جهنب وارو - جهنبدار.

جهنڊڙي، جهنڊي: ت. اگرءَ آڱوٺي کي ملائي گل کي مروتو پ زور ڏيڻ، چٽيءَ جو مروتو.

جهنڊڙي پائڻ: ڏکوئيندڙ ڳالهه ڪرڻ، مهڻو ڏيڻ.

جهنڊڙي پوڻ: ايڏا ٿيڻ، رت جي چڪا ڇڻ (مٺڪي).

جهنگارڻ: م. نونگارڻ، ٿورو ڪرڻ.

جهنگر: ت. ٿورو زخم - رهڙ.

جهڻ: م. (پاڻي کي) جذب ڪرڻ.

جهو: ذ. سنهولڪن - تلهڙ.

جهن مان ڪيڏن: ڪن سان مڙڏيڻ، سڻ - ڪٿڻ.

جهو: ط. ڪم، هضم.

جهو ڪري ڇڏڻ: ڇٽ ڪري ڇڏڻ - ڪٺي ڪٺي ڇڏڻ.

جهوان: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (مسمن توڙي ميگڙ).

جهوڙن: م. چنڊڙن.

جهي: ت. ڪوٺه ڏو.

جڻ ڪو، جڻا ڪو: ذ. ٽمندڙ پٽيءَ جو ڦڙو - نوند.

جڻاڪ چٽڻ: ڪنجوس ٺي ڏيکارڻ - مڪي جو سڻ ٿيڻ.

جڻاڻي: ت. ٻرندڙ سنهي ڪٺي - چو چڙي.

جڻلنج: ذ (نگ) مڌبي لاءِ مڌ پڪر.

جڻمڻ: ذ (نگ) راند مڻ سڻي ڪڍڻ گوء ڪٽندڙ، روح روان.

جڻون مٿون: ذ. هل بيگڙو - ٿر - گور.

جڻوان: ص. چيو وٺندڙ، چيو مڃيندڙ، فرم نبرد.

جڻاڻڻ: م. زور سان چيڻ - چٽڻ.

جڻت: ذ (سن: ڇٽ) خيال - ڌيان، سمجھ، هوش، حافظو - پڌگيري.

جڻت: ت. هڪ ڪوڏي جنهن جو مٿيون پاسو پگڙل مڇي.

جڻتارڻ: م. ويچارڻ، ڇڏڻ، سمجھڻ.

جڻتڻ: ص (سن) چرندڙ - محسوس ڪندڙ، سڃيٽ - سمجھو.

جڻتڻ: م. سوچڻ - ويچارڻ، خبردار رهڻ، هوش ٻڌڻ.

جڻتو: ذ (سن: ڇٽ) ڇٽ، دل - من.

جڻتو جاء ڪرڻ: هڪ منو ٿيڻ، حواس درست ڪرڻ.

جڻتو: ذ. مشهور جهنگلي جانور.

جڻتارڻ: م. چٽڻ - چلڻ، مٿن زور ڏيڻي چيڻ.

جڻترو: ذ. چٽيل اڳڙي، ريت - چٽي.

جڻت: ذ. سنبت سال جو پهريون مهينو، سيري جو فصل - ربيع.

جڻتاو: ذ. چيٽ وارو ساڳ، تازي ڦٽل گهوارو هنڌ.

جڻت ڪٽي گڏڻ: ڏينهن رت محنت ڪرڻ - وڏي جنا ڪشي ڪرڻ.

جڻت ڪٽي هڪ جهڙو هجڻ: سدائين هڪ ڪرو هجڻ.

جڻتي چنڊ: ذ. هندن جو هڪ ڏن.

جڻت: ت. ڪيم - ڪوڪ - رڙ.

جڻت پوڻ: ڪهرو ڳالهائڻ - ڏند ڏيڻ، تڪرار ڪرڻ، ضد پوڻ.

جڻتون ڦاڙڻ: درد ڪڍڻ پوڻ ڪرڻ.

جڻتو: ص. نشي پي - چيٽو.

جڻتڪ: ت. چيچ، مڙو، مات، ٺچ - پيٽري، محبت، خصلت.

جڻتڪ: ذ. سوڳ، ڪٽي - فڪر، ڪرشمو، حدو - طسم.

جڻتو: ص. پوري نشان تي ڌڪ هڻندڙ.

جڻتي: ت. م. ڪوڙي - ڪيولي.

جڻت: ت. سڀال، جيلو - ڪوشش، صفائي (زخم جي)، استنجا.

جڻت: ص. بخير - ڪنجوس، ڪوڙيل، تڪو (مزاج م).

چينُ: م. زخم صاف ڪرڻ، حيو ڪرڻ، ڪوئس ڪرڻ، سجا ڪرڻ.
 چيپُ: ث. ڪافيءَ جي سنهي پتي، چٽي، چپيل شيءَ.
 چيپ چاڙهڻ: سانداريءَ تي ڊگهي چٽي ڏيڻ.
 چيپ ڏيڻ: جتيءَ جي تري کي چوڌاري چمڙي جي وٽ ڏيڻ.
 چيپ پٽي: ث. ڇت جي چٽسالي ڪرڻ م ڪتب ايندڙ ڪٺ جي تختي.
 چيچ: ث. هٿ پير جي پڇاڙيءَ واري ننڍي اڱر.
 چيچ پائڻ: محبت جو انجم ڪرڻ.
 چيچ چورڻ: ريجهاڻ، ورغلائڻ.
 چيچ لڏڻ: گهڻي اچ وڃ ۽ گهٽ واسطو هئڻ.
 چيچاڻ: ذ. شين جي پاڻ م گسن جو آواز (جيئن گاڏيءَ جي ڦيٽن جو آواز).
 چيچپائي: ث. لائي چائي - گلاغيٽ، لڄائي.
 چيچڙو: ذ. ڪمند پيڙهن لاءِ گهاتي وانگر هڪ آڌارو.
 چيچڪو: ذ. گدامڙي پير جي پٿري مان نڪرندڙ.
 چيچڪا چٽڻ: مال جو بيوڪ جاننيڙ سلاڪا ٻي وڃڻ.
 چيچلائڻ: م. بيماريءَ ي مصيبت م گهڻن ڀڃڻ ڦٽڪڻ. سوز يا آزار کان دانهون ڪرڻ. ستائڻ - آزار ڏيڻ، ڦٽڪائي مارڻ.
 چيچلائي اٿڻ: سخت تڪليف کان پوءِ تندرست ٿيڻ.
 چيچو: ذ. هڙهو (پڪي).
 چيچُ: ث (ف) وڏي رڙ، سنهيءَ وڏي آواز سان سڏ ڪوڪ.
 چيچ پُڪارُ: ث. دانهن ڪوڪ - رڙو ڪو.
 چيچڻ: م. رڙيون ڪرڻ، هل ڪرڻ، وڏي آواز سان ڳالهائڻ.
 چيده: ص (ف) چوٽيل - ڏنڀر، خاص، عمدو.
 چيدي: ث. ٽپو - تيزي.
 چير: ذ. سير - شگف، ڦوٽ، زخم - گهاٽو، ڏڍ - جهڪ.
 چير ڦاڙ: ث. زخم جي وڍ ٽڪ - جراحي.
 چيرائو: ذ. پيسار کي وکر جو هڪ قسم.
 چيراڙو: ذ. سهميءَ جو پيڙ.
 چيراتو: ذ. ڪپرن وٽ ٻاڻيءَ رکڻ جو هڪ ٿانءُ.
 چيرائي: ث. ڪٺ جي وڍائي.
 چير چير: ذ. ڦوٽون ڦوٽون - قارون، جهڪ جهڪ.
 چيرڻ: م. وڍڻ (ڪٺ)، ڏارڻ، ٽڪر ڪرڻ.
 چيرڻ ڦاڙڻ: ٽڪر ٽڪر ڪرڻ، وڏي ڦاڙي ڇڏڻ.

چيرو: ذ. رنگد ريتڪو، ڪپڙي جو هڪ قسم.
 چيروي: ث. هڪ قسم جو پيٽر.
 چيره: ص (ف) سگهارو، زوراور، سورهيءَ (ذ) حصو - ڀاڱو.
 چيره دستي: ث. زبردستي - زور ظلم، ڏاڍ.
 چيري ميري: ث. فضول خرچ، خرچي پني (رشوت طور).
 چيرڙ: ث. چيرائڻ لاءِ چرچي طور رکيل نانوي لٽب.
 چيرڙ: ث. رت پيئندڙ جيت (چچڙو وغيره).
 چيرڙاڪُ: ص. يڪدم ڪاوڙ جندڙ، زور ڏيڻ، ٽانڊيءَ ٿيڻو، ٽنڊ مزاج.
 چيرائڻ: م. ڪاوڙائڻ - چڙ ڏيارڻ، ناراض ڪرڻ.
 چيرڙه: ث. هڪ قسم جو موتي - سنهڙو مٽيو، خسيس شيءَ.
 چيرڙه: ذ. گهٽائڻ - لڀڻ (جيڪو ڪوٺرو وغيره مٿي)، اٺ جو پيشاب.
 چيرڙه ڪرڻ: اٺ جو مٽڻ.
 چيرڙهالو، چيرڙهو: ص. چيرڙه وارو - لڳل ڪدار، جهٽندڙ، ڪم جو اورچ.
 چيرڙهائي: ث. چيرڙه، بخل، ورچائي.
 چيرڙ: ث (ف) شيءِ - ٿوڪ، جنس، سوکڙي.
 چيرستان: ذ (ف) پرولي، معمول، منجهيل معاملو.
 چيف: ص (نگ) وڏو - اعليٰ، اڳواڻ.
 چيف آفيسر: لو ڪلبورڊ جو انتظامي عملدار.
 چيف انجنيئر: آبپاشي کاتي جو وڏو عملدار، وڏو انجنيئر.
 چيف جسٽس: وڏي ۽ وڏو جج - قاضي القضاة.
 چيف ڪورٽ: ث. وڏي عدالت - هاءِ ڪورٽ.
 چيڪُ: ذ. (انگ) بئنڪ مان روڪ رقم وٺڻ جو اجازت نامو، رنگين ليڪن وارو ڪپڙو، جاچ - ٽپس.
 چيڪ ڪرڻ: ٻيهر جاچڻ - ٽپس، خطري ڪرڻ.
 چيڪاٽ، چيڪاٽُ: ذ. چيچاٽ.
 چيڪڙ: ص. تيل ۽ مٽي هاتو - سڀو.
 چيڪلو: ذ. ڦيٽو، ٻاراڻي ڦرندڙ پينگه، ڍانڍي پکيءَ جو هڪ قسم.
 چيڪلي: ث. چوڪرين جي ٻاراڻي راند (ٻ چوڪريون آمهون سامهون هڪٻئي جا هٿ جهلي ڦيري پائين ۽ ٻول چون).
 چيڪڻ: م. جين چين ڪرڻ، رڙڻ.
 چيڪو: ص. نرم (مٽيءَ جهڙو).
 چيڪي مٽي: ث. لسيءَ، ٽوري مٽي (پاڻي پون سان ترڪي ٿئي).
 چيل: ث. وٽن جو ڪچو ڦر.
 چيل: ذ. هڪ قسم جو جانئون.

چين: ١. ٽ. بڪين جو آواز، سنهو آواز.
چينگهارن: ١. ٽ. چوئڻ، وڙڪڻ.
چينگهو: ١. ٽ. پٽڪو - جيڪو.
چينو: ١. ٽ. چيني، جهڙو چورنگ، ڪهوڙي پکڙه جو هڪ قسم (چيني ۽ ٻين جهڙي رنگ جو).
چيني: ١. ٽ. چيني، جي جي ٻئي مان ٺهيل، (ص) چين مڪ جو.
چينو: ١. ٽ. ٺاڄ جو هڪ قسم، مڪڻ ٺاڄ جو.
چينو چوڙ: ١. ٽ. سٺو ڪم ڪرڻ، ڪروڙ ڪرڻ.
چينو ڪاٺ وجهڻ: ١. ٽ. سامهون ڪي ٺهيل ڪرڻ.
چيو: ١. ٽ. چوڻ، ٿور، ٿور - حڪم، گشتگو.
چيو ڪرڻ: ١. ٽ. حڪم جي بجاوڙي ڪرڻ، فرمانبردار هئڻ.
چيو چيو: ١. ٽ. ڏوهه گناه.
چيوڻ: ١. ٽ. ڪپڙي جي سنهي پٽي - ريت.
چيه: ١. ٽ. سڀر - وڏ - زخم، ننڍي ڪڏ - چري، پيڙهه جي ڪڏ، ڏانهن - رڙ، ٽڪرو - پرزو، نيڙ - ٻڙي.
چيهڙيون ڪرڻ: ١. ٽ. پرز پرز ڪرڻ - ذريون ذريون ڪرڻ.
چيهڙو: ١. ٽ. پکي، جو هڪ قسم، ڪه جو هڪ قسم.
چيهون ڪيهون: ١. ٽ. رڙيون - ڪو ڪون - ڏانهن.
چيهڙو: ١. ٽ. ڪري لڏين، مڃل جو صدر، ڌاري جو سرير، ٥.
چيئن، چين: ١. ٽ. چڪ، ڏگه، ٿله - مڇ.
چيئن چاڙهڻ: ١. ٽ. سوري چاڙهڻ، ڌار ڌار ڇڏڻ.

چيلاتو: ١. ٽ. ڇڏڻ، ڇڏڻ.
چيلڪ: ١. ٽ. ڪنن ۾ پٽن جي ننڍي وڻي.
چيلنگ: ١. ٽ. ٺٽ جو هڪ حصو - چڙي.
چيلو: ١. ٽ. شگرڊ، مريد، پوئلڳ.
چيلو: ١. ٽ. ڦٽو، پير ڏي، جي ٿيڻ جو ٺهيل پيڇرو، چوڻ پ چيلو راند جو خانو.
چيلو ڪڍڻ: ١. ٽ. ڳڻي رستي تي من، ٻن ڏن وري وٺڻ.
چيله: ١. ٽ. بدن جو هڪ حصو - ڪمر.
چيله پيچڻ: ١. ٽ. شڪست ڏيڻ، مڃو ڪرڻ.
چيله پرجڻ: ١. ٽ. عورت کي ويڻ ڏيڻ.
چيله ٽٽي پوڻ: ١. ٽ. سخت صدمو پيچڻ، پٽ مرن.
چيله جهلي ويهڻ: ١. ٽ. بي همت ٿيڻ، ڏسڪستو ٿيڻ.
چيله سڌي ڪرڻ: ١. ٽ. سمجھڻ - من، پنهنجي طاقت تي بيھڻ.
چيله واري لت هئڻ: ١. ٽ. ٺاهي ڏک هئڻ، تباه ڪرڻ - بربد ڪرڻ.
چيلهڪي: ١. ٽ. چيهه ۾ پٽن جو هڪ ڳه (چندي پ سون جو پٽو).
چيلهو: ١. ٽ. ڪمر بند، اڳڻ.
چيمبر: ١. ٽ. انگ (ڪورٽ ۾ جج جي ويھڻ جي ڪوٺي).
چين: ١. ٽ. انگ (زنجير - سنگھڙ).
چين: ١. ٽ. آرام، عافيت، سک.
چين: ١. ٽ. (ف) گھنج - وڙ (منهن ۾)، هڪ مڪ جو نالو.
چين بچين: ١. ٽ. نراڙم گھنج (ڪوڙي پريسندي مان).

چاب: ١. ٽ. آڏو وغيره جي وهڪري کي پ ڪندڙي جي ڪڏ کي روڪڻ لاءِ ڪڪڻ ڪڪڻ، ڪنن جي روڪ، ڊيڪي - پنڊي.
چاباهي: ١. ٽ. پيڙي، جو ٻيون حصو.
چا بڙي: ١. ٽ. صدر خاص، هڪ ڏن جو نالو (منهن ۾).
چا بن: ١. ٽ. ٻرو ڪڍڻ - چا ڏيڻ.
چا بو: ١. ٽ. تمام ويڪرو - ڪڏو.
چا تر: ١. ٽ. ڏيڀر پ ٻن جي ڍنگهڙن جو نالو.
چا تلو: ١. ٽ. زمين تي بکڙيل پوٽو.
چاتي: ١. ٽ. سڻ جي بدن جو اڳ وارو پيٽ کان مٿيون حصو.

چ: ١. ٽ. سنڌي الف - بي "جوسورھون اکر" چر "چي".
چا: ١. ٽ. ڪڇاڙو - ڪوڏ، ڪهڙو، ڪيترو.
چا چنچي: ١. ٽ. ڪهڙي ڳالهه ڪجي (تعجب، واکاڻ ۽ طنز وارو محاورو).
چا مان: ١. ٽ. چا ٿيڻ، وڌو ٿيڻ، چي وڃڻ.
چا مان چا سمجھڻ: ١. ٽ. منهن ۾ مضبوطي، ٻڌڻ سمجھڻ.
چا مان چا ڪري وجهڻ: ١. ٽ. عبرت جهڙو ڪم ڪري ڏيکارڻ، ڳالهه ڪري وڌو ڪرڻ.
چا ته: ١. ٽ. شايد - مبادا - الاتحي.

سينو - حوصو - همت.

چاتيءَ وارو ٿيڻ: بهدر ٿيڻ، بهيوان ٿيڻ.

چاتيءَ تي مڱ ڏرڻ: حسد جي باهه کان جلان - رشڪ جاڳائڻ.

چاتيءَ تي پٿر رکڻ: دل کي مضبوط ڪرڻ، سهڻ - برداشت ڪرڻ.

چاتيءَ تي هٿ رکڻ: ويجهر ڪرڻ - قيس ڪرڻ، ٿڌي سيني سان غور ڪرڻ.

چاتيءَ تي هٿ هڻڻ: دل جهٽلڻ، افرار ڪرڻ، ذميواري ڪڍڻ.

چاتي ٺرڻ: سهڻو ٿيڻ، دل جا مطلب پورا ٿيڻ.

چاتي ٺوڪڻ: خطري ڏيارڻ، همدم هٿ، ذميواري ڪڍڻ.

چاتيءَ جو پٿر هڻڻ: تمام ڏکيو ڪم هڻڻ.

چاتيءَ تي نانگ ڦرڻ: ساڙيڻ ٿيڻ.

چاتي چڄڻ: تمام گهڻو ڏک ٿيڻ - سخت صدمو رسڻ.

چاتي چلڻ: طعن مهڻ ڏيڻ - اندر ساڙڻ.

چاتيءَ سان لائڻ: پيار ڪرڻ، تسي ڏيڻ.

چاتي ڪٽڻ: ماتم ڪرڻ، پشيمانيءَ فوس جو اظهار ڪرڻ، هاءِ گهوڙو ڪرڻ.

چاتي ڪڍي هلڻ: ڪٽر سان هٿ پيوڙميءَ سان هٿ.

چاٽ: ت. هوا جي زور سان وسندڙ سنهي بوند، چٽڪر.

چاتار: ت. چٽڪر، برسات جو سنهو وسڪرو - بوند بوند.

چاتارڻ: م. چٽڪر ڪرڻ، چٽڻ (پڇ).

چاتو: ذ. وڏو ٿيڻ، پوکيل ڪهڪش جو هڪ قسم.

چاپ: ت. سڃاڻپ جو خاص نشان، مهر، ٺهيو.

چاپا ٽپو: ذ. جيت جو هڪ قسم.

چاپاڪو، چپاڪو: ذ. چمڙيءَ جي هڪ بيماري - سڀيانگ، پڪيءَ جو هڪ قسم (عام طور رات جو آڏامي).

چاپخانو: ذ. چاپڻ جي مشين - پريس.

چاپرو: ذ. گهر جي دروڙي واري پاسي کن لاڳو ورندي طور پڪڻ ٿيڻ جي ڪچي آڏوت، چٽر.

چاپرو: ص. چٽر جو - جيو.

چاپرو پير: ذ. جبل مٿين ڏنڊو، ڳاڙها پير.

چاپڙڪ: ت. سڙي - ڏنڊي، گهوٽو.

چاپڙڪ هڻڻ: مخالفت ڪرڻ، ڪوشش ڪرڻ.

چاپڻ، چاپڻ: چاڙهي مٿان - شايع ڪرڻ (ڪتاب، اخبار وغيره)، ڪپڙي تي پور سان چٽ ڪرڻ.

چاپو: ذ. طباعت - چاپائي، شعت، ڪپڙي چنڻ جو ٺهيو - بور.

چاٽ، سڃاڻپ جو خاص نشان، اوچتو حصو.

چاپو ڪوڙڻ: هڪ هنڌ ويهڻ - کڻي ويهڻ.

چاپو هڻڻ: اوچتي چڙهي ڪرڻ (دشمن يا مجرم تي)، رات - نو بيخبريءَ ۾ حصو ڪرڻ.

چاپو ٿو: ذ. ننڍو ٿيڻ.

چاڇ: ت. نعمير - آڏوت - نئين سر بندوت.

چاڇو: ذ. چٽ جو وڏو ڏيل حصو - چٽر.

چاڇي: ص. چٽ سان آن صاف ڪندڙ عورت.

چاڇ: ت. لسي - ڏڏ.

چاڇر: ت. ٽانگهي پٽيءَ جي چر.

چاڇرڇڻ: ت. ٽانگهي پٽيءَ جي چر.

چاڇرو: ذ. هڪ قسم جو پير ڪو وکر - شڪرو.

چاڇرو: اسم خاص، گرم هڪ شهر جو نالو.

چاڇو: ت. پٽيءَ ۾ اٿل ٿيڻ، جهوڪ - ٺپ.

چاڇو: م. پٽيءَ ۾ اٿل ٿيڻ (ڏوٽ پ ڳهرڻ لاءِ)، اڳهرڻ (ٿڻ، ڪپڙو).

چاڏ: ت. لسي - ٺي.

چاڏوهر: ص. بي لچي - بد چل (عورت).

چار: ت. مٽي - خڪ، رک - ٽهپار.

چار اوگرائي: ت. بد همضميءَ واري تيزابي اوگرائي (جيڪ ڪٽيءَ ۾ بدودار ٿئي).

چار: ذ. ڪڪڙ جي آري ڪرڻ واري جاءِ آرو.

چار ڪرڻ: ڪڪڙ جو ٽن کن ٿيڻ يا ٽن نه هجڻ جي حالت ۾ به آري تي ويهڻ.

چارڻ: م. ڏٺو ڪي پٽيءَ ۾ ٿڌو ڪرڻ - ٺرڻ.

چاري: ت. رک - ٽهپار، خڪ - مٽي.

چارڙ، چارڙه: ت. فوتيءَ جي مٿن وڌل ڪپڙو (پوتي، جرڪ) يا ر جي بدران ڏنل رقم، وڌيل ٿڙ جي پاسن کان نڪتل چوڏاڻو، ٽڪر - چارڙهو، درياءُ ۾ منجهان ڦٽي نڪتل وهڪرو - ڦٽ منجهان ڪري.

چارڙ اچي ٿيڻ: لڳ ڀڳ ٻي جو بار پوڻ.

چارڙ پئجي وڃڻ: رعب چاڻجي وڃڻ.

چارڙو: ص. ٻئي جي پاران نگراني ڪندڙ يا ڳالهائيندڙ - عيوضي - ڏال.

چاڙپ: ت. سنهو، ڍڳهو لڪڻ - چٽو، ڪمن مان گز جو پ سيرو ڌڪ، طعنو.

چانجرو: ذ. نخرو-انگل-مٽو-چانگرو.
 چاند: ت. کين جو شرو. شرو.
 چاندو: ذ. حصو-پڪو. خيرات جو پڪو. قنڊي.
 چاندا پاندا ڪرڻ: حص پتيون ڪرڻ (منت جو مال).
 موجون ڪرڻ.
 چاندو پائي: ذ. ٿورو کاڌو (نيرن وانگر). معمولي خرچ پڪو.
 خرچي. رشوت طور ڪجهه رقم.
 چاندو ڇڏائڻ: رشوت طور ڪجهه رقم وٺڻ.
 چاندو ڪرڻ: نيرن ڪرڻ. رشوت کڻڻ.
 چاند: ت. ڪٽر. چنگ (ون جي). چانٽ.
 چانڊ ڇڙو: ذ. وٺيو-ڪنوارو-اڪيلو.
 چانڊ چوند: ذ. چنڊ ٿوڪ-صفاڻي.
 چانڊڻ: م. چانڊڻ.
 چانڊڻ چوندڻ: ڪٽ ڪوٽ ڪرڻ. چانگن. تخفيف ڪرڻ.
 چاندو: ص. ڦٽ. چٽ.
 چانڊي: ت. چانگ. تخفيف. هنڪاڻي. لاهياري کي سنگن جي صورت
 م مڻيل احورو-لاني.
 چانگ: ت. وٺڻ جي ٿرين جي وڌ. تاري. ڪٽ ڪوٽ. پڪرڻ ي
 ريڻ جو وٺڻ.
 چانگ پون: وٺڻ م وڌ پيون.
 چانگ: ذ. ٽپ-ٻر.
 چانگ ڏيڻ: ٽپڻ-ڪٽڻ-ٻرڻ.
 چانگاري: ت. ٿوڪ-چٽر.
 چانگرا: ذ. مٽ-نگر. نغرا.
 چانگرا ڪرڻ: نغرا ڪرڻ. نٽ نٽ ڪرڻ. بهانا ڪرڻ.
 چانگرڇڻ: م. ٿوڻ جن-آڪڙ جن.
 چانگلي: ت. ڪڇي ڪڇي ٿر جهلڻ واري تاري-گوشو.
 چانگڻ: چانگڻ: م. وڻ جون تاريون وڌڻ. ڪٽ ڪوٽ ڪرڻ.
 وڏي ٽڪي گهٽ ڪرڻ.
 چانگهر: ذ. درياءَ مان نڪتل ننڍو واهڙ.
 چانو: چانءُ: ت. سر م بيشل ڪنهن جسم (جاءِ پٽ. چير. وڻ
 وغيره) جو پڇو-سيو. جهو. پنڊه.
 چانو چير: پردو-پنڊه-ڍڪ. اجهو-آسرو-آڌر.
 چانورو: چانولو: ذ. ٿوري چانو. معمولي آجهو.
 چانوان: ذ. رت جي ڪمي سبب منهن تي ڪارا دڙپ.

چاڙڪي: ت. چٽا آڱرين جو مڇو.
 چاڙو: ص. ٺارهر ڪم ايندڙ هڪ ڪٺي ڇوٽو لو. چٽو واڳ.
 چاڙون چڇ: ڏنڊيون ڏورا-ڪڏون ڪم.
 چاڙي: ت. ڪمند جي سڙيل چوپڻ من لهندڙ ڪيري.
 چاڪ: ت. مستي-مدھوشي. زور-طاقت.
 چاڪ چٽڻ: هستي مرن. زور گهٽجڻ.
 چاڪاٽو، چاڪاٽو: ذ. روٺو-بکيڙو.
 چاڪاڻ: ص. چلاءِ-چو. ڪنهن لاءِ.
 چاڪو: ذ. وڃه-ڏٺ. چوريءَ جو موقعو.
 چاڪو هٿڻ: منت جو مال هٿ ڪرڻ-چوري ڪرڻ.
 چاڳ: ذ. پڪريءَ جو ٿر-چينو.
 چاڳر، چاڳل: ت. پڪريءَ جي ڪر مان ٺهيل سندن ري (جيڪا
 سرنم پئي کڻن. يا سڀيانه طور ڪم اچي)-کٺي.
 چاڳلاڻي: ت. چشڪو-مزو.
 چاڳلايون ڪرڻ: چشڪ وٺڻ-مزدارڪ ڏکڻ.
 چاڳو: ص. اهو ماڻهو، جنهن جي هٿن يا پيرن ۾ ڇم ڇم آڱريون هجن.
 چال: ط. شل-شل. (شاهه).
 چال: ذ. ٽپ-ڪڏ-اچانگ.
 چالڙ: ص. ٽپ ڏيندڙ-چال ڏيندڙ.
 چالڻو: ذ. چنو.
 چالو: ذ. چلڻو-ڦٽو. لٽ.
 چالي: ت. اکين جي هڪ بيماري (جنهن ۾ چير جو اندريون پاسو
 سڄي پوي). گڇيءَ جي هڪ بيماري-ملي.
 چامڪ: ت. چمڪ.
 چانپ: ت. سنهولڪن. سنهي ڪاٺي-چينيٽو. ڍنگهري.
 چانپ ڪاهڻ: بنارسيءَ جي چوپڻي کي اڳيان ڪهڻ.
 چانپ ڪري اچڻ: پاڻيءَ جو زور سان ڌوڪي اچڻ.
 چانپ لڳڻ: لڪڻ جو ڌڪ لڳڻ.
 چانپڻ: م. تارين جا ٻن روڙن-تاريون سونڻ.
 چانپو: ذ. سڪل تاري. ڍنگهر.
 چانٽ: ت. چانگ-وڌ. ڪٽ ڪوٽ. تخفيف. چوند.
 چانٽڻ: م. چانگن (ون). چونڊي ڌار ڪرڻ. چوندڻ. مختصر
 ڪرڻ. وڏي ڪٽري گهٽ ڪرڻ.
 چانپ: ت. چاپ. مهر. مورت. نشان.
 چانپو: ذ. ڏسو: "چپو".

چانوي: ت. سپاه جي رهڻ جو هنڌ - لشڪر گاه.
 چانهه: ت. دت - چپ - مڪر.
 چانهه ڪرڻ: دت هڻڻ. چنڊ پکيڙڻ.
 چانهون: ذ. چانهين - هنداتو.
 چانهيل: ت. ول جو هڪ قسم.
 چانء: ت. چانو - سايو.
 چانئو: ص. چانو وارو.
 چانئڻ: م. چانو ڪرڻ - سايو ڪرڻ. چانئجي وڃڻ. غلبو حاصل ڪرڻ. اثر انداز ٿيڻ.
 چانئين: ت. چانوان.
 چانئين هڻڻ: سڙڻ - پچرڻ. حسد ڪرڻ.
 چان: ت. سامونڊي ڪاري - چاڙ. چنڊوڌڌ - جهڻ.
 چان: ذ. چائن بعد پڇين ذرا. چنيل اتي مان نڪتو بوسو. ڪپه جا ذرا (جي پڇڻ وقت اڏامي پري پون).
 چائن، چاتڻ: م. پرون يا ڪپڙي مان چنڊي صاف ڪرڻ. چنڊي صاف ڪرڻ (انچ وغيره). ڏوٽن (ون). ڪوهڻ (ڪنڀ). ڏوٽن سن ڪيرائڻ (ميوو).
 چائن بهارن: رڻ پنن. مسڪيني حال ۾ اچي پيٽ قوت لاءِ دربدر ٿيڻ.
 چائي پيئڻ: چاچي جو چي ڪم ڪرڻ. چائن چنڊڻ.
 چائن چنڊڻ: چنڊ چان ڪرڻ - تحقيق ۽ تفتيش ڪرڻ.
 چائڻي: ت. چائن جو اوزار - پرن - چنڊي.
 چانو: ذ. وٽن مان پڻ چئن جي حالت. مادي جانور کي لڳ جي خواهش.
 چانو پون: ڪڇين جو پورو چئن.
 چانو: ذ. چائن جو صافو - پرن. چان. بچت.
 چائي: ت. چائن جو ٿڌن - پرن. انچ وغيره چائن لاءِ وڏو پرن.
 چانجها: ص. هڪ عدد - ڇهه ايڪا ۽ پنج ڏهاڪا (56).
 چاهتر: ص. هڪ عدد - ڇهه ايڪا ۽ ست ڏهاڪا (76).
 چاهڻ: ص. هڪ عدد - ڇهه ايڪا ۽ ڇهه ڏهاڪا (66).
 چاهر: ذ. دت - فريب - مڪر - ڍونگ.
 چاهل، چال: ذ. ڦٽيس مان ٺهيل جتي (جيڪا عام طور ڌاڙپاڻين).
 چاهون: ض. چاڪن - چلاء.
 چانر: ص. ڏور ورو ڪندڙ. ڏوڏي.
 چائي: ت. رک - ڪيري، ڦهيار - چار. خڪ - ڌوڙ.
 چائي پائڻ: ڌوڙ پائڻ (مٿي منهن ۾). خراب ڪم ڪرڻ.

چائيءَ جا بُڪ وجهڻ: و ويلا ڪرڻ. چائي پائڻ.
 چائي چنڊو: ذ. گندھ جو ڪم. بچڙي عادت.
 چائي چنڊو: بچڙائي ظاهر ٿيڻ. نحوست نمايان هجڻ.
 چائيءَ م چيه هڻڻ: بلڪل نپاڳو هڻڻ.
 چائيتاليه: ص. هڪ عدد - ڇهه ايڪا ۽ چار ڏهاڪا (46).
 چايا: ت. (ف: سايه) چانء - سايو. پ. چو.
 چايان قايان ڪرڻ: نقصان وجهڻ. ضايع ڪرڻ. نبيرو.
 چپ: ت. (ه) سونهن. سينگار. پٺي جي چر.
 چپ چپ: ت. پائيءَ ۾ هلڻ يا ٿاڦڙا هڻڻ جو آواز.
 چپائي: ت. دريائي پيڙيءَ جي شيخلي جي جهل وارو رسو.
 چپٽ: ص. گم - غائب. چريو - چرپٽ.
 چپٽ ڪرڻ: گم ڪرڻ. لٽي مٽي ڪرڻ. ڪپٽ ڪرڻ.
 چپر: ت. گدھ جو هڪ قسم.
 چپرائو: ص. چپروارو (ميدان پٽ). گهڻي چپرواري ايراضي.
 چپر چٽ: ص. چالاڪ. ڪنجوس. گهڻ ڪاڻو.
 چپڪو: ذ. پٽيءَ ۾ ڪرڻ يا هلڻ جو آواز.
 چپڪي: ت. تمام گهٽ - ٿوري.
 چپلائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو ((هندن ۾)).
 چپلو: ص. خلاصو - ويڪرو (پهران جتي).
 چپڻ، چپڻ: م. اوچتي چڪ ڏيڻ - چپي ڏيڻ.
 چپو: ذ. ڪڇيءَ جي ڦرهن مان ٺهيل توڪرو.
 چپي بچ هڻڻ: گهڻين ذاتين جو گڏوگڏ چڙهڻ.
 چپي: ت. ننڍو چپو. دٻڪي - پنڊي.
 چپيءَ بچ هڻڻ: گهڻين ذاتين جا هڻڻ - گهڻن قسمن جا هڻڻ.
 چپيءَ ۾ نانگ ٺپائڻ: اٽڪلون يا حرفتون ڪرڻ.
 چپي: ت. اوچتي چڪ - ست (لغام، رسي ڪي).
 چپي اچڻ: چڪ اچڻ. احساس ٿيڻ.
 چپي ڏيڻ: ست ڏيڻ. لغڙ ڪي چڪ ڏيڻ.
 چپيلو: ص. سهڻو. هار سينگار. ڪيل. اليلو.
 چٽ: ت. ڊکهي ڪٺيءَ ۾ ٺڪل ڪنديءَ وارو سونو (مچيءَ جي شڪ رلاءِ).
 چٽ، چٽ: ت. جاءِ ۾ گهر جو ڍڪ - ڪڏ.
 چٽ تان ٿاله اُچلڻ: راز وائڪو ڪرڻ. دشمن کي دل جو حال ڏيڻ.
 چٽ چڙيو: ص. بچتو. بزدل. ترڙو.

[illegible]

چِتَ چِتَل هُنن: سست هُنن. بزدل هُنن.
چِت مان اُپ دَسجَن: چِت کي ٽنگ هُنن. غريب تو کُهر هُنن.
چِتَا: ذرَن پَرَن جي مٿي حَنِيرَءَ اُپ وَر- حُندا.
چِتَا چِڏائَن: مٿي جِوار رُڪنَ.
چِتَئي: ٿ. ڪُٽِي مان هُوءُ جِي هِڪَ بيماري. چِرِي نِي.
چِتَرُ: ڏ. ٽڏي جو چِٽَ ٽُڪَر. ٽڏو- ٽڙج- بَر تي جِي.
چِتَرُ جُهائَن: سُوَ پُراڻن.
چِتَرائِي: ٿ. کِچِر- حُرڪَت (پَرَن جِي).
چِتَرو: ص. حُرڪَتِي- شَرير (بَر). ويڙدَڪ. (ت. چِتَري).
چِتَري: ٿ. (ه) چِتِي- ڏوڀ چِنِي.
چِتَري اڏائَن: ڪهو ڏَن- مِهاندَني ڪَرَن (و پَر ڪو اصطلاح).
چِتَري: ٿ. ٽڏي جو چِٽَل ٽُڪَر- چِٽَر ٽڏو.
چِتَرَا: ڏ. نِيرَ وَر- چِٽَر.
چِتَرَن جِي يَارِي: ٿ. نِينِپَن جِي دُوستِي.
چِتَڪُٽَائي: ٿ. چِتِي ڪُٽِي واري حِثت. ڏَرَمِيونءُ جِهَت. بَٽ ڪو ه-
ٽڏ مَٽا. ڪَم جِي گُهَنِي سَبب بِيڙِي هُن- وٽ- تَر ٽُڪَر.
چِتَڪُٽَائي هَلَن: بيهودي مَٽ مَٽَن. ڏَرَمِيون ڏِيَن.
چِتَل: ٿ. ننين وارن واري (عورت). عورت جو نونو.
چِتِي ڪُوريءَ واري ڊيگه ڪَرَن: ڪَنههءَ اُڏني اِينگه ڪَرَن.
اڏئي ڪُڪَ ڪَرَن.
چِتو: اسم خاص. مَٽ هُوءُ جو نونو.
چِتو: ص. اُڇتِيءَ جِي بيماريءَ وِٿَر (مَٽ هُو. ڪُٽو). چِڪ هِنْدَرُ
(جانور). مَٽ- هُڙ ڪيو. (ٿ. چِتِي).
چِتو ٿِيَن: چِتِي ڪُٽِي وِٿَر جِڪ هُنن. چِرِيو ٿِيَن. ڪوڙجَن.
چِتِي وارا چِڪ هُنن: ڏار هُنن لاءِ اچَن- جِهِيرو ڪَرَن.
بَد حو مَٿِيَن.
چِتِي واري لُڙي ڪَرَن: اُوچتو حِصو ڪَرَن. وِچتو مَٽ ڏني وِٿَن.
چِتو: ص. ٺاڀاڪ- پِيٽ. ٽوڏو.
چِتَا: ٿ. پَٽِيءَ جو چِٽَ ٽُڪَر. چِتَڪَر. مِينَن جِي بُونه بُونه. ٻنِي ٽَم
دانو دانو ڪري ٻج چِتَن جِي حالت. ٻائس- ڏپ- بَد بُوءُ.
چِتَ پَٽِي ٿِيَن: مِينَن وِٿَن- بُونه بُونه پوَن.
چِتَ ڪاه: ٿ. ٻوڪ جو هڪ نمونو (ٻج چِتِي مَٽَن هَر ڏِيَن).
چِتَ ڪَرَن: ٻج کي دانو دانو ڪري ٻنِي ٽَم پِڪَرَن- چِتَن.
چِتَ وَجَهَن: الز مَڙ هُن- ٻهٽَن ڏِيَن.
چِتَا: ڏ (سَن) چِتَرُ بَدشاهَن بَدرويشن جِي مَٽَن سَيد لاءِ وڏي

چَٽِسَرو: ص. وڏو ٻدمعاش - وپش.
 چَٽِيَلو: ص. حرفتي - چالاڪ - عريبي.
 چَٽِيَه: ص. گڏيئي جو هڪ عدد - ڇهه ايڪا ۽ ٽي ڏهاڪ (36).
 چَٽِيَه لکڻو: ص. چٽيهن لڇين وارو. گهڻن خوين وارو - ٻهڻڪن.
 سڃڻو. سڳو - سدورو.
 چَٽِيَهو: ذ. ڏج ۾ ڏنل ڪپڙن جا چٽيهه جوڙا. سٺ جو هڪ قسم.
 چَٽ: ث (سن: ششت) ڇم (ڏينهن. مهينا). چند جي ڇهين تاريخ.
 چَٽُ چماهي: ظ. ڪڏهن ڪڏهن - بعضي - ورلي.
 چَٽِيَو: ذ. ڇهين مهيني جو روبر.
 چَٽِي: ث. ٻار ڄمڻ جي ڇهين رات هڪ رسم (جنهن ۾ سون ساڻ
 ڪن ۽ ٻار جون ٻوٽون رکڻ).
 چَٽِيءَ جو چورو: جاني ڄمڻ کان يتيم. ننڍپڻ کان ڏڪن سورن ۾.
 چَٽِيءَ جو کير ياد اچڻ: سخت سيڪت من. ننڍپڻ جون ڳالهيون
 ياد اچڻ.
 چَٽِيءَ جا رُڪا نه سگهڻ: اڃا ٻار هجڻ.
 چَٽِيون کائڻ: جاني ڄمڻ کان واقف هجڻ. سڀني حرفت کان واقف هجڻ.
 چَٽ: ذ. لکي ماڻ ڪري ويهڻ جي حالت - چڪ. شڪار ڪرڻ
 وقت شڪاريءَ جي لڪاءُ ماڻ.
 چَٽ مارڻ: چڪ هڻڻ. ماڻ ڪري لڪي ويهڻ.
 چَٽ: ث. جبل جو وڏو پٿر. ڳرو ٻار.
 چَٽ پوڻ: ڳرو ٻار پوڻ. مصيبت نازل ٿيڻ.
 چَٽ چيٽيون ٿيڻ: مصيبت تري وڃڻ.
 چَٽاڻي: ظ. ڳجهو ڪوهر.
 چَٽاڪو: ذ. چاپ ڪو.
 چَٽاڻ: م. طبع ڪرائڻ - شايع ڪرائڻ..
 چَٽاڻ: م. لکڻ - ڳجهو رکڻ. ڏيڪڻ.
 چَٽاڻي: ث. چاپو - طباعت
 چَٽجڻ: م. طبع ٿيڻ. پڌرو ٿيڻ - شايع ٿيڻ.
 چَٽجڻ: ڪنهن پليٽ شيءَ سان لڳڻ - ٻاڳ ٿيڻ.
 چَٽ: ذ. سرن. ڪپ وغيره گاه جي بند سان خاص قسم جو منهن.
 منهن - چٽو. ڏڪ - چاٽ. اک جو مٿيون پردو. جبل - ڏونگر.
 ڪوهستان.
 چَٽر ٻڌڻ: چٽر ٺاهڻ.
 چَٽر چڪڻ: اکين ۾ شور وجهڻ. ڪاوڙجڻ.
 چَٽر چاٽو: ذ. لڇال - ڊڪٽهر.

چَٽر چَٽ: ذ. ڪڪڻون ڪپڙ - جهوپو.
 چَٽر ڪرڻ: ڪم ڪرڻ - نڪرڻ.
 چَٽر ڪري ويهڻ: اجهو ڪري ويهڻ.
 چَٽر ڪڻ: چٽرو ۽ ڳرو منهن ڪڻ. ڳرو ٻار ڪڻ. وڏي ذميواري قبول
 ڪرڻ.
 چَٽر ۾ چڏڻ: جبر ۾ روئڻ. مصيبت ۾ هيڪو چڏڻ.
 چَٽر هڻڻ: چڻ هڻڻ. پير جهو هڻڻ.
 چَٽرائوڻ: ص. چٽرو ۽ ڏڪ وارو.
 چَٽر گڏ: ث. هڪ قسم جي وڏي اوچي ڪٽ (جنهن جي مٿان مٺاري
 وجهڻ لاءِ چٽ ٺهيل هجي).
 چَٽروٺ: ث. جابلو ٽڪر جي ڀرواري زمين.
 چَٽرو: ذ. ٽوٽيل ٿيلن سان بيٺل چٽ. پلڇ وغيره سان اڏيل چٽ - ڏڪ
 چٽرو: ڪاٺ مان ٺهيل جاري. جعفري دروازو. پڇرو.
 چَٽري: ث. ننڍڙي ٿڌي. ڪاٺن مان ٺهيل پڇ. پٿر. ننڍي لاندري.
 چَٽنو: ذ. چٽن (چاؤنجه) وارو. سنڌ ۾ 1956ع ۾ پيل ڏڪر.
 چَٽن: م. چاٽڻ - طبع ڪرڻ. لڪڻ - چڪ هڻڻ.
 چَٽن: م. لڪڻ. ڪنهن پليٽ شيءَ سان لڳي ٻاڳ ٿيڻ.
 چَٽيرو: ص. چٽن پيرن وارو. چالاڪ. لڇ.
 چَٽريل: ص. انڌو - نابين.
 چَٽج: ذ. اُن چنڊن ۽ واٽرن لاءِ ڪاٺن مان ٺهيل سڀ.
 چَٽ پٽيءَ جا روئڻ: تمام گهڻو روئڻ.
 چَٽ ڏيڻ: اُن صاف ڪرڻ. راز کولڻ. بدنام ڪرڻ.
 چَٽڙا: م. خاص. هڪ ذات جون لو.
 چَٽجڻ: م. ٽٽڻ (ڏاڳو. نوڙي وغيره). ڌار ٿيڻ - جدا ٿيڻ. لهڻ
 (پٽي). ٽڪجڻ (پورهڻي يا پنڌ ۾).
 چَٽنو: ص. چٽن وارو - چنڊڙو. ٽٽندڙ.
 چَٽو: ذ. چٽ - چاڇو. چٽو.
 چَٽهري: ث. دروازي يا دريءَ جي مٿان ننڍڙي چٽ (اُس ۽ مينهن
 کان بچاءُ لاءِ). مڙيءَ جي دري ڳيان وڌايل چٽ - گئلري.
 چَٽج: ذ. هيٺاهين زمين ۾ بيٺل پٽي - تانگهي ڍنڍ. درياءُ ۾ تانگهي ڍنڍ.
 چَٽ چٽن: اُٻهراڻي ڏيکارڻ.
 چَٽ چٽن: شوخي ظاهر ڪرڻ.
 چَٽج: ص. بيوقوف. ڀوڪ. چريو.
 چَٽاڻ: م. ڪرامت ٿيڻ (ڪڏي ۾).
 چَٽاڻي: ث. بي عثي - بيوقوفي. بيخبري - لاعلمي.

چِرَٽِي: ٺ. کيس رقم - ريزگاري - ريجو. (ص) کليل، چِٽل (پسا).
 چِرَان: م. چيڙن. چيڙن. چريو ڪرڻ.
 چِرَان: م. ڪپڙي تي پور سان چٽ ڪڍائڻ.
 چِرَٽ: ص. چوٽڪو - ريز ڪي (ڪم). رولو - بيواهو.
 چِرَٽ وِرَٽ: ڏ. ڏن نون ڊول - منتشر.
 چِرڪ: ٺ. هواجو ٿورو جهوتو.
 چِرڪ: ڏ. وچتو ڀڄ. تھ. هراس. اوچتو خيال.
 چِرڪ پون: وچتي ڀڄ سبب گھبراھڻ ٿيڻ. خوف کان جانورن يا پکين ۾ تھ پون.
 چِرڪائڻ: م. اوچتو ڀڄ وجهڻ - تاهڻ.
 چِرڪڻ: م. اوچتي ڀڄ جي احساس کان ڏکي وڃڻ - چِرڪ پيڻ.
 ڀڄ ۾ تھ ڪڻ.
 چِرڪڻو: ص. ڀڄڻو. تھتو.
 چِرلھڻ: اصل حقيقت معلوم ڪرڻ.
 چِرڻ: م. چڙڻ. چريو ٿيڻ. پيئڻ.
 چِرڻ: م. ڪپڙي تي پور سان چٽ ڪرڻ.
 چِرڻي: ٺ. گھڻ ڪي صاف ڪندڙ لوهي پٽ.
 چِرُو: ڏ. وڏي ڪاٽي - ڪاٽ.
 چِرھو: ٺ. سٺ جو ڍيرو.
 چِرِي: ٺ. ڪاٽي.
 چِرِي قيرن: ڪھڻ - ذبح ڪرڻ. ظلم ڪرڻ.
 چِرِي وھي وڃڻ: خواهش پوري نٿيڻ.
 چِرَٽ: ٺ. ڊگھي ڪاٺي (بانس وغيره جي، چير اڏڻ ۾ ڪم اچي).
 ڪجيءَ جي ٿاري. سارين تان تھءَ چنولھرائڻ جو عمل.
 چِرَٽَٽ: ٺ. اُن جي چِرَٽِيءَ صفائي. ڇاڇ جوڇ.
 چِرَٽَٽ: م. چنورن تان تھءَ چنولھرائڻ. اُن صاف ڪرائڻ.
 چِرَٽِي، چِرَٽِي: ٺ. اُن جي چِرَٽ. اُن چِرَٽ جو اُجورو.
 چِرَٽ بچاندو: ص. اڪيلو - چِرَٽو.
 چِرَٽ، چِرَٽِي: ٺ. ڪاوڙ مان تبيھ - دڙڪو. تڙي.
 چِرَٽ ڏيڻ: تڙيون چڙهڻ - دڙڪ ڏيڻ - ڌمڪائڻ.
 چِرَٽ ٿيڻو: م. چِرَٽ ڏيڻ - دڙڪ ڏيڻ.
 چِرَٽ: م. ڪاوڙ مان تبيھ ڪرڻ. تڙي چڙهڻ. دڙڪو ڏهمن ڪرڻ.
 چِرَٽ: ص. آڇو. چُست - قُرت.
 چِرَٽ جواب: ڏ. نھيھ جواب - تڙي ڪڙي انڪار.

چِرَٽ: ص. قيتو (جسم). وڏو، لڙڪيل (بيٺ). هڪ ذات جو نالو.
 چِرَٽ: ڏ. گوشت جو لڳندڙو حصو - لپو - چيچڙو.
 چِرَٽ چڪڻ: خراب ڪم ڪرڻ.
 چِرَٽ ڪار: ٺ. چوپائي مل ڪي پاتي پيئڻ تي آمده ڪرڻ لاءِ خاص آواز.
 چِرَٽ ڪو: ڏ. پاتي چڪڻ جو آواز - چاچول. زوردار وسڪاري جو آواز. لاڳيتين چولين جو آواز.
 چِرَٽ ڏيڻ: مينهن جو رکي رکي وسڻ.
 چِرَٽو: ڏ. رندڪ - رڪوٽ. ڦٽو.
 چِرَٽو: ص. ڍرو - سست. بيڪار.
 چِرَٽوڙڻ: م. مٽيءَ ۾ لوڻ، ڏونڌ ڏيڻ. بيزار ڪرڻ.
 چِرَٽوڻڊر: ڏ. هڪ قسم جو بدبودار ڪوٺو.
 چِرَٽِي: ٺ. چڇ - چن. هيٺين ڪنڙي زمين.
 چِرَٽِي: ٺ. ڪڪي (مچي)، بدبو (مچيءَ جي). بار جو ڪا ڪوس يا پيشاب.
 چِرَٽَٽ: م. آزاد ڪرائڻ (بند مان). آڇو ڪرائڻ. جدا ڪرائڻ (گنديل ڪي). الڳ ڪرڻ.
 چِرَٽ: ٺ. لاٽ - قيمت ڪمي.
 چِرَٽ چوٽ: ٺ. قيمت ڪجهه ڪمي - رعيت.
 چِرَٽ، چِرَٽ: آزاد ڪرڻ - رهائي ڏيڻ (بند مان). آڇو ڪرڻ. ترڪ ڪرڻ (عادت). درگذر ڪرڻ. معاف ڪرڻ. چوٽ (ملھ ۾) - رعيت ڪرڻ. استعيفيٰ ڏيڻ. طلاق ڏيڻ. تياڳڻ (ملڪ).
 چِرَٽِي وڃڻ: ڦٽو ڪري وڃڻ. دستبردار ٿيڻ. لاڏاڻو ڪرڻ.
 چِرَٽو: ڏ. پاتيءَ جون نڍو ڏبو - ڏهو.
 چِرَٽو چان: ص. نڪمو. خسيس. بي عقل.
 چِرَٽِي: ٺ. پاتيءَ جهڙي پٿر اُن پيرائي - ڏوري.
 چِرَٽَٽ: م. چڙو ڪرڻ - پٿرو ڪرڻ. گھٽائڻ - ٿورو ڪرڻ.
 چِرَٽو: ص. پٿرو (پاتيءَ جهڙو). جدا - الڳ. پري - وٿير ڪو. (ٺ. چڙي).
 چِرَٽو پاڍو: ص. ٿوري انداز ۾ - ايڪڙ بيڪڙ. پري پري. ڪٿي ڪٿي.
 چِرَٽ: ٺ. پاتيءَ جي چڙهاري سَوَت. ليٽ - ٿر. هيٺين زمين ورو تانگهو پاتي. (ظ) تيز - تڪو (پڇڻ) - لس.
 چِرَٽ: ٺ. پور سان ڪپڙي تي چڙي هنڌ جو عمل. ڪپڙي تي چُريل چٽ.
 چِرَٽو: ڏ. سرطان - ڪيڪڙو (جيت).

تڪليف وريون ڪوششون ڪرڻ، اجايون ڪوششون ڪرڻ.
 چُر هيدار: ص. تارين وارو (ون)، با اختيار، چو بدار- دربان.
 چُرِي: ٺ، ٺڪڻ، سنهو تهڙا تري- لامر، ڪجيءَ جي تري، لت- چُرِي.
 چُرِيون ڏيڻ: ڪجين م مال جي گهٽ ٿي هئڻ.
 چُرِيون چانگڻ: ڪجيءَ جون تاريون ڪپڻ.
 چُرِيون هئڻ: نئون هئڻ، جند چڏڻ لاءِ ڦٽڪڻ، هٿ پير هئڻ، ڪوشش ڪرڻ.
 چُرِي پوڻ: چُرِي پوڻ- انزال ٿيڻ.
 چُرِيو: ص. ڪُليو- آزاد، چوٽ (ريجو)، وهندڙ (پ تي)،
 چُرِيو ڳالهائڻ: چوٽ ڳالهائڻ، گستاخيءَ سان ڳالهائڻ، ڍنگو
 ڳالهائڻ، بند روڪ توڪ جي ڳالهائڻ.
 چُرِيو مٽائڻ: بد ڪرڻ- بد پيشو ڪرائڻ.
 چُسانِي: ٺ، بيوقوفي، بزدلي.
 چُسو: ص. بيوقوف- نادان، (ٺ، چُسي).
 چُڪ: ٺ، وِسڻ- آبادي، ايراضي- جوءِ، تَر- پسگردائي، تاس م
 ڇهن دانهن وارو پتو- چُڪي.
 چُڪ: ڏ، جهڙالو- ملهار.
 چُڪ: ٺ، ڪشش- تان، تانگه- اڪير، طلب- ضرورت، نيچ.
 چُڪ چيڙ ڪرڻ: چڪتان ڪرڻ، تڪليف ڏيڻ.
 چُڪ چڪان: ٺ، تانوتان، ڪشمڪش، گهل گيندار.
 چُڪ منجهڻ: تڪليف پوڻ.
 چُڪا چُڪ: ٺ، ڪناتار- تمٽار- پيرپور.
 چُڪا چُڪ ڪرڻ: ڍو ڪري کائڻ، تمٽار ڪرڻ.
 چُڪائڻ: م. بيان تي موٽ ڪرڻ.
 چُڪائڻ: م. تڏن، گهرڻ (سڪ)، گهلان (ڪورٽ م)، طلب
 ڪرڻ (حق)، وٺڻ (پاڻي يا بجلي جو ڪيڪشن)،
 چُڪائڻ: ٺ، چُڪ چڪان- گهل گيندار، تقاض- طلب، رڳڙو-
 معاملو، ڪشمڪش.
 چُڪ پُون: ڏ، ڍاري راند جو چُڪو (چهدانا) ۽ پُون (هڪ دانو)،
 چوپڙ راند جي اها حالت جنهن م چُڪي جي داء سان هلي
 سگهجي پر داء سان راند ختم ٿي وڃي، (راند جو) آخري داء،
 پڇاڙي (ڪم جي)، پويان پساه (ڪنهن معاملي جا)، پڇاڙيءَ
 وارو وقت.
 چُڪجڻ: م. تانجڻ- ڪشجڻ، اينگهڻ، گهلجڻ (ڪورٽ م)،
 چُڪ رَس: ٺ، دريائي پيڙيءَ جي چُڪ لاءِ رسو.

چُر پُڙيو: ص. بند سوچ ويچار جي ڳالهائيندڙ.
 چُر چُر ڳابا: م. حورو، پنهنجي منهن- خود خيال، چُر و چُر.
 چُر چُر ڳابا هئڻ: پڻ م. ٻڌي يا ايڪو نه هئڻ.
 چُر چُنڊ: ٺ، اُن چُرڻ جي حالت.
 چُر چوٽ: ٺ، ڪم جي اڪلاءَ م چُستي، تيزيءَ جندائي،
 چُر ڪ: ٺ، پڪين ڦاسائڻ لاءِ ڪوڙ ڪي وانگر داء،
 چُر ڪ: ص. ڪڙو ترو- چُست ۽ ڦڙت، جلد بزل، ڪليل- چُٽل،
 چُر ڪ جواب ڏيڻ: صاف انڪار ڪرڻ،
 چُر ڪ هئڻ: ڳالهائڻ جو چوٽ هئڻ، بي لحاظو هئڻ،
 چُر ڪڻ: م. اُلڙڻ- اُڪڙڻ (سند)، ٿڪ سبب عضوانستائين،
 چُر ڪو: ڏ، ڊبءِ، ڊپ.
 چُر ڳاهي: ٺ، ڳاهه مٿن چڻ پ ڇهن ڏاندن جي هلي.
 چُر موري: ص. چُر و چُر- تڙيل پڪڙيل، ڌار ڌار،
 چُرڻ، چُرڻ: م. سارين تان ٺهڻ ۽ چُنولاهڻ،
 چُرڻ: م. مچرجڻ، چُرڻ- ڪاوڙجڻ،
 چُرڻ: م. آزاد ٿيڻ (رسي وغيره جي ڳنڍ مان)، ڪُٺڻ (ڳنڍ، هڙ
 وغيره)، چُٽڻ (بندوق)، جاري ٿيڻ (پ تيءَ جو وهڪرو)،
 چُر ٽي پاند: ٺ، روءِ سوء- خود مختيار،
 چُر و: ص. هڪڙو، اڪيلو، واندو- ڪنوارو، فقط- رڳو، (ٺ، چُرِي)،
 چُر و پُڙو: ٺ، فقط- رڳو- صرف،
 چُر و چاند: ص. هڪڙو- اڪيلو (فرد)، اُن پرنيل، ٻرن ٻچن کان
 سواءِ، (ٺ، چُرِي چاند)،
 چُر و چُر مل: ص. اُن پرنيل، واندو، (ٺ، چُرِي چُر مل)،
 چُر و اڳي: ص. واڳ کان سواءِ (گهوڙو، وھت)، پنهنجي روءِ سوء،
 ڪنهن بپ بندي کان آزاد، ذميوار، کان آڃو،
 چُر و اڳي: ٺ، پابندي کان آزادي، خودمختياري، بي راه روي،
 چُر و چُر: ٺ، تڙيل پڪڙيل، ڌار ڌار،
 چُر ه: ٺ، چُر.
 چُر ه ڪرڻ: ڏت هئڻ، ماٺ ڪري ڪري پوڻ،
 چُر ه لڳڻ: لت جو ڌڪ لڳڻ، نقصان رسڻ،
 چُر ه: ڏ، اجرڪ چُرڻ جو ڇڊورنگ،
 چُر هو چُنڊ: ڏ، سارين جي چُرائي چُنڊائي،
 چُر هي: ٺ، جانور جي پوئين لت، چُرِي، ڪجيءَ جي تاري،
 چُر هيون هئڻ: ڪرڙيون هئڻ، غشيءَ م تنگيون ڪرڙڻ ۽ پير هئڻ.

جُلڪو: ذ. پيريل تان ڪي لوڏو، چُنڪن جو آواز.

جُلڪي: ث. چولي-لهر، چا چول.

جَل گهل: لشڪر-ڪتڪ-سپه.

جَل مار: مار موچڙو-ڏڪن جي ڌمال.

جَلنگري: اسم خاص، هڪ ذات جون لو.

جَلنگڙو: ذ. گنگت جي قسم جي هڪ ننڍي مڇي.

جَلنگي: ث. تن چئن ماڻهن جي تولي، ٿورن ماڻهن جو تولو.

جَلنگيون ٿين: توليون ٿين، وڇجي وڃن.

جَلن: م. دولاپ ڪرڻ، ورغلائڻ، هرڪڻ.

جَلن: م. ڪل لاهڻ (ميوي، بڪرو وغيره جي)، ڪرڙي صاف ڪرڻ.

چوڏا لاهڻ (ڪا تان)، چنڙ لاهڻ، ڪلون لاهڻ (بج تان).

ڪنيءَ کي رندي يا ڪهاڙي سان ترڻ، گهڙڻ (قلم، پينسل).

رهڙڻ (بدن).

جَلن: م. چلڪن (پيريل تان)، ڪنارن تان اٿلڻ (پتي).

ڪچڙ-ڳالهائڻ، راز ظاهر ڪرڻ، هلڻ-پنڌ م پوڻ.

تولا ڪاڌائڻ.

جَلنو: ذ. ڦٽو (گرمي يا گٺ جي ڪري)، سڙڻ ڪري چمڙيءَ تي

ٿيل قوڙيندو.

چَلو: ذ. گرم پٽن جو هڪ ڳهه، هڪ قسم جو لوڪ گيت، هڪ چنڊار.

چَلو مُنڊي: ذ. ڳهه ڳڻو-چل پٽ.

چَلو مُنڊي لاهي ويهڻ: سڀ آس لاهي ويهڻ، بي اونو ٿي ويهڻ.

چَلو: ذ (ف: چلڻ) چيو، ويڻ يا مات جي حالت م مريض جي ٻين

ماڻهن سان ملڻ کان پريهڙ.

چَلو پچائڻ، چَلو ڪڍڻ: لاڳاپا لاهي هڪ هنڌ ويهي رهڻ، ڪم يا

مقصد جي تڪميل لاءِ سخت محنت ڪرڻ.

چَلو چاتارڻ: چنڊو ڏيڻ-مٿي تي پتي وجهڻ.

چَلورُ: ص. جنهن جا وار چلاوان هجن-گهنڊيدار وارن وارو، سهڻو.

چَلوري، چَلهوري: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم.

چَله: ث. چل، تڪليف، عذاب.

چَله م هجڻ: وڏي تڪليف م هجڻ، گهڻي ڪم م مشغول هجڻ.

چَلِي: ث. ڦٽل مان ٺهيل ويڪري منهن واري توڪري-چڙبي.

مڇيءَ جو هڪ قسم.

چَلِي پوڻ: اندر جي ڳالهه اچڻو ڪڍي ويهڻ.

چَم: ذ (ف: چشم) ڪي، چمڪو (گهنڊن جو).

چَم بَدَن: نچ م گهنڊن بڌل پير واري تي کڻڻ.

چَماسِي، چَماهي: ث. چم مهيڏ، چهن مهينن وارو-ششماهي.

چَماهي چَت ڪرڻ: اڃا وقت وڃائڻ.

چَمائڻ: م. اڃهائڻ-وسائڻ، ٺارڻ (بڻ).

چَمچَر: ذ. ڀرهو، وري، چنچر (ڏينهن).

چَم چَم، چَم چَم، چَم چَم: ث. گهنڊن جو آواز، چير جو آواز.

چَمچيريون پائڻ: اڃا بند ڦڏا وجهڻ.

چَمڙ: ذ. جهڙ، اڇ ڪڪر (جي مڻهن ڏوسڻن)-اڻون.

چَمڪ: ث. سنهي ٿري، سنهو لڪڻ-چهو.

چَمڪار، چَمڪاڻ: ذ. گهنڊن جو چمڪو.

چَمڪڻ: م. وڃڻ (گهنڊن جو چير).

چَمڪڻو: ذ. هڪ قسم جو رانديڪو-جهنجھڻو.

چَمڪڻي: ث. امڏاس جي سُڪل ڦري (پسار ڪو وڪر).

چَمڪو: ذ. واڇو (گهنڊن جو)، چير جو آواز.

چَمڻ: م. ٿڌو ٿيڻ-ٺرڻ، ٺرڻ.

چَميا: ث (سن: ڪشم) مهرباني-نوازش-ڪميا.

چِن: ث. ٿوڻن تي اڏيل ڪڪڻن ڇت (پسن کان پٿر وغيره نه

هجي)-چير، وڏو چنو، هيٺاهين زمين (جتي پٽي سُڪڻ بعد اُٿا

ٻوٽ ٿين)، سم وغيره جي پاڻي بيٺل هيٺاهين زمين، ٽانگهي ڍنڍ

۽ وٽڪرواري جوءِ.

چِن بَدَن: چنوناھن، مٿن اڏڻ.

چِن: ث. اک چنپ-ڪن-پلڪ-لخڻو.

چِن: ذ. پگ ٽوٽ، نقصان، هڪ بيماري (جهن م ٿرو لهي پوي).

چِن پوڻ: چِن جي بيماري ٿيڻ، نقصان رسڻ، پڇي پوڻ.

چِنال: ث. چڙواڳ ۽ بد چل عورت.

چِنالو: ص. حرامڪار-ڪچر، بي غيرت.

چِنائڻ: م. توڙائڻ (رسي، ڏاڳو)، جدا ڪرائڻ، ختم ڪرائڻ

(تملقات).

چِنپ: ث. اکين جي پوري ٿيڻ، پٽ کي پهريون ڀيرو گاري جي لٽ (بوءِ

مٿان راڳي جو ٻيو سٺو ٺاڳي)، ٽارين مان پٽن جي روڙ.

چِنپڙ، چِنپڙ: ذ. اک جو پلڪ، اک جي پلڪ جا وار-پنجهر-پنڊ،

چِنپڙي: ص. تمام ڀرو-ڏهرو، تمام هڪڙو.

چِنپڪي: ث. ڪٺيءَ جو سنهو ٽڪر-چِنپو.

چِنپڻ: م. اکيون پورڻ، پٽڻ، ڪاروهڻ-راڳو ڏيڻ.

چِنپي: ث. ماٺ، ڌٽ.

چِن پَتَ: ث. چن پٽ جو عمل، اُٻهراڻي، بيقراي.

چَنڇِرُ: ذ. هڪ ڏينهن جو نالو. زحل گرھ (جيڪو نحس سمجهيو وڃي ٿو).

چَنڇِرِي: ٺ. چنڇر گرھ جي نحوست. نياڳ.

چَنڇِرِي لاهُن: سخت سزا ڏيئي سزا ڏيڻ مارڻ ڏيئي سزا ڏيڻ.

چَن چَڙڪِي: ٺ. ٿورو ٿورو ڪري. هوريان هوريان.

چَنڊ: ذ. پوتر منتر. ويدن جو منتر. عم عروض. بحر (عروض جو).

مڪر-ڍونگ-ڌٽ. ڦٽند-چر (شڪر لاءِ).

چَنڊ باز: ص. فريبي-ڍونگي. دوکيڙ.

چَنڊ پڪيڙن: مڪر ڪرڻ-ڍونگ ڪرڻ. چارپڪيڙن.

چَنڊ ڦٽند: ذ. اٽڪلون. حرفتون. ٺڳيون.

چَنڊ وڊيا: ٺ. هندي دوهن جي شاعريءَ جا اصول.

چَنڊيلو: ص. فريبي-چنڊبڙ.

چَنڊ: ٺ. مٽيءَ هائي شيءَ کي هوار اچل سان صفا ڪرڻ جو عمل.

صفاڻي. ڪپڙي سان صفاڻي. تبليه-جُٺ. مينهن جي سنهي بوند.

چَنڪار. لٽي-قيءَ.

چَنڊ پاڻ: ٺ. چنڊ ڦوڪ. صفاڻي. مٽيءَ يا معلمي بابت تڪ-تور.

تحقيق. ڪاٺ ڪوٽ.

چَنڊ چَڙ: ذ. اُن جي صفاڻي.

چَنڊ ڦٽند ڪرڻ: اٽڪلون ڪرڻ. حرفتون هلائڻ.

چَنڊ ڦوڪ: ٺ. بهري سُهاري. آرائش-ناه نهوه.

چَنڊ ڦوڪيو: ص. صفاڻي پسند. فيشن وارو.

چَنڊ ڪڍڻ: جڻاڻ ڪرڻ. تبليه ڪرڻ. ڊڙ ڪوڊ همان ڪرڻ.

چَنڊ ڪرائڻ: هلڪو ڪرائڻ. گهٽ ٿڻ. چانگ ٿڻ (وڻ).

چَنڊُون پوڻ: برسات جا وسڪارا ٿيڻ. هلڪو مينهن پوڻ. ڦڙيون وسڻ.

چَنڊجڻ: م. صفاڻي. گهٽجڻ. هلڪو ٿيڻ (بار).

چَنڊ ڪار: ٺ. برسات جي سنهي بوند.

چَنڊ ڪو: ذ. چنڊ لاءِ ڏنل اچل.

چَنڊ ڪو ڏيڻ: مٽيءَ وغيره صاف ڪرڻ لاءِ اچل ڏيڻ. ڇچ مڙ وجهي

اچل ڏيڻ (اُن).

چَنڊڻ، چَنڊڻ: م. هوار اچل ڏيئي صاف ڪرڻ (ڪپڙو وغيره).

ڪپڙو هٽي مٽيءَ وغيره لاهڻ. صاف ڪرڻ. ڇچ مڙ اچل ڏيئي مٽيءَ

۽ ڪڍا ڪڍڻ (اُن مان). چانگ ٿڻ (وڻ). ڪاٺ ڪوٽ ڪرڻ.

گهٽ ڪرڻ (ٿولھ). جهڪو ڪرڻ (بار).

چَنڊن چائڻ: چنڊ ڇڏڻ ڪرڻ. غور ڦڪر ڪرڻ. ح-ج وڇ ڪرڻ.

چَنڊي چَنڊڻ: هلڪو ڪرڻ. جهڪو ڪرڻ. اچي چَنڊڻ. ص

جو بڏيڻ. بنگل انڪار ڪرڻ.

چَنڊڻ: ٺ. وڏس بڻي بنگل ڪرڻ لاءِ وه. وڏي وهان نڪرڻ تي.

چَنڊ ٿو: ذ. ٻهرو-جهڙو.

چَنڊ ٿي: ٺ. ڪاٺيءَ مڙ ڪپڙي ٽڪر (جنهن سان مٽي پيل شين

کي چنڊي صاف ڪجي).

چَنڊو: ذ. ڦڙو-بوند. ٿوري برسات. پٽيءَ جي لپ سان سَوَن طور

هٿ چنڊ.

چَنڊا پوڻ: الزام ڏيڻ.

چَنڊا وجهڻ: تهمت مڙهڻ-لزامل ڏيڻ. ملوث ڪرڻ.

چَنڊو ڦيٽو: ذ. دعا. دوا. خيلو وسيلو. جهاز جهڙو.

چَنڊو وجهڻ: پٽي وجهي نازن. بيماريءَ مان اُٿڻ تي مٽي تي پٽي

وجهڻ (وهجڻ). اُٿڻ ڏيڻ. ڏک. ناميديءَ ڪاوڙ جي حالت م

دنداري ڏيڻ. وسائڻ (به). نازن (جهڙو).

چَنڊيل ڦوڪيل: ص. صفاڻيءَ وارو. (ذ) نفست پسند-ٽپ ٽپ.

چَنڊيون ڏيڻ: تڙيون ڏيڻ-ڊڙ ڪاڏيڻ. چنڊ ڪڍڻ.

چَن ڦاڙ: ٺ. چنڊ ڦاڙڻ جو عمل. پٽ ڪوه. بيماري-آند مانڊ.

چَن ڦاڙ ڪرڻ: ڏاهڻ ڪرڻ. بي صبريءَ جي حالت م نقصان ڪرڻ.

چَنڪار، چَنڪار: ٺ. زمين تي پٽيءَ جي چَنڪار (مٽيءَ اڏامڻ

ڪرڻ روڪڻ لاءِ ڪار لاءِ).

چَنگ: ٺ. چوڻ يا باجهريءَ جي ڪاٺي جي چيٽ.

چَنل چاٽ: پُراڻي جُٺي. کٽل. پراڻو.

چَنڻ: م. توڙڻ. جد ڪرڻ. چَنڻ (تعلق). پٽن (ڳل. ٿاري. ميوو

وغيره). ڪوهن (وار)-ڪوٽڻ. نيرن (معاملو. تڪرار).

چَنِي ڦاڙي ويهڻ: لاڳاپا ختم ڪري چَنڻ. برادريءَ جو رستو ڏرڻ.

چَنو: ذ. ڪڪاڻين چٽ ۽ پڪڻ ٿوڻ سان اڏيل چيپر. مَنهن. ڪڇ مڙ

مهمانن لاءِ اڏيل چيپر وغيره.

چَنّا چانئون: ٺ. مال جي ويهارڻ جا چيپر. ڪڪاوان گهر.

چَنِي چُور ڪرڻ: ٺڏي اُٺي جو ڏڙيءَ ڪرڻ. بخش ڪرڻ.

مهر بنڻ ڪرڻ.

چَنهڙو: ذ. جد ٺي. علحيدگي. حسب ڪتاب جي صفاڻي. پٽيءَ

جي گهٽ ٿي.

چَنِي: ٺ. ننڍڙو چَنو. ننڍو مَنهن. پيٽيءَ جو ڍورو.

چَنّاٺ، چَنڪاٺ: ذ. سڪڻ يا ٿانئون جو وڇو.

چَن چَن، چَن چَن: ٺ. گهنگهڻ. سڪڻ وغيره جو وڇو.

چَنڪار: ٺ. چَنڪار.

چنگڻ: م. چنگر ڪرڻ. ٻرڪڻ (لون، مصالحو وغيره).
وڃڻ-ٻرڻ (سڪ، ٿڌو).

چنگڻو: ذ. چمڪو.

چنگو: ذ. چير جو آواز. پئسن جو واهو. چمڪو.

چڻ: م. چئي صاف ٿيڻ (ٻرڻ يا ڪپڙي مان)، چڻ (ون مان پڻ، ميو).

چڻ چڻ: ڳوڙهاڳڙڻ-اڪين مان پاڻيءَ جا نير وهڻ. (شاه).

چئي پون: چڇي ڪري پون. لڙي پون.

چڻيل: ص. ڪريل، صاف ٿيل (پاڻي وغيره).

چو: ص. چالاڪ-ڪهڙي سبب.

چو: ٿ. ڪپڙي جو پيش (وهاڻي، سوڙ، پٿراتي وغيره جو) - غلاف.

چو: ٿ. ڦوڪ يا شوڪري جو آواز.

چو وڃڻ: ڪو نقصان نٿيڻ.

چو پاڻي: ص. پاڻيءَ جهڙو ڇڏو (ٻوڙ، ڳنڌڻ).

چوانڻ: م. چا جو ٻڌائڻ - ڪڪڻ جي ڇت وجهڻ.

چوٽ، چوٽ: ٿ. ناپاڪ شيءِ سن چهاڻ - پليٽي.

چوٽ ڇات: ٿ. ذات پات جو فرق - پيداو.

چوٽو: ذ. ڪمند جو چوپيل ڳر - چوپو. چوڌو، ٿورو ڌرو.

چوٽي: ص. هلڪو - ترڙو، ڳلھائڻ جو بي ڍنگو.

چوٽ: ٿ. قيمت ۾ ڪمي - رعايت (ملھ ۾)، معافي (ظ) تيز - تڪو.

آزاد - ڪليو.

چوٽ جواب ڏيڻ: صفا نڪر ڪرڻ. بي ڌڙڪ جواب ڏيڻ.

چوٽ ڇڏڻ: آزاد ڇڏڻ. چڙواڳ ڇڏڻ. تمام تيز هلڻ لاءِ بندش

لاھڻ. رعايت ڏيڻ (قيمت ۾).

چوٽ ڪرڻ: ريبو وغيره ڪليو ڪرڻ. بيڙو هي ٺهرائڻ. ڇڏي ڏيڻ.

چوٽ واڳ ملڻ: خودمختياري ملڻ. چڙواڳي ملڻ.

چوٽانو: آڇو ڪرائڻ. چٽائڻ.

چوٽانو: ص. چوٽ ڇڏيندڙ. معاف ڪندڙ.

چوٽڪارو: ذ. رهائي - نجات - موڪل.

چوٽڪو: ص. مختصر - ننڍو، ڪليو (ريجو)، ريز ڪي واپار.

چوٽڪي: ٿ. مختصر - ٿوري.

چوٽڪي موڪل: ٿ. ريز ڪي موڪل - اتفاقي رخصت

(ملازمت دوران).

چوٽو: ص. ننڍو، گھٽ - مختصر، ٿورو، بندرو (قديم)، (ٿ. چوٽي).

چوپ: ذ. (سن، ڪٽيپ) ولوڙ، رولو - ڏڦير.

چو چو: ص. سڪو - خاني، سست - ڪاهل. وڇڙندڙ مرض.

چوڌاهو: ص. چوڌو، امين - تياڪڙ.

چوڌر: ص. بد چال - ڪنجيو، گدلو - خراب.

چوڌو: ذ. ون جي گل. ڪاٺيءَ جي گل.

چوڌا لاهڻ: ڪلون لاهڻ. سيڪڙي ڏيڻ. عيب ظاهر ڪرڻ.

چوڌو وٺڻ: ڪاٺيءَ کي چلي ڪم لائڻ بندڻ.

چوڌي: ٿ. ٻيهر جا چوڌا. ون جي ٿڙ ۽ ڪاٺين تان ٿيل ڪلون ٻيهر

ڏاڙهون جا چوڌا (جيڪي رنگ ۽ دوائهين ۾ ڪم اچن).

چوڌي وجهڻ: چمڙي رضلاءَ ٻيهر جا چوڌا مسلي طور ڪم آڻڻ.

چورو: ص. جنهن جاما ٻيءَ مري ويا هجن - يتيم. (ٿ. چوري).

چورو چنو: ص. يتيم. لاوارث - ڏندڪو. (ٿ. چوري چني).

چورائو: ص. چوري ٻار جو - يتيم جو.

چوڙ: ٿ. گھنج (پيشانيءَ جا)، منهن ۾ پيل شور يا گند (ڪوڙ

کان)، ڦٽل، سرون پيل زمين.

چوڙ: ذ. درياءَ جو سمنڊ ۾ پوڻ وارو هنڌ. نيڪال. (ص)

چوڙيندڙ - ڪوليندڙ (مثلاً: ڳنڍي چوڙ، روزي چوڙ وغيره).

چوڙ ڪرڻ: درياءَ جو سمنڊ ۾ پوڻ، انزال ڪرڻ - چٽڻ.

پيشاب ڪرڻ.

چوڙائڻ: م. ڪولائڻ. ڇڏائڻ. آزاد ڪرائڻ.

چوڙڪو: ذ. پٿر جي پاسن کي ٻڌڻ ۾ ڪم ايندڙ نوڙيءَ جو ٺڪر.

چوڙڻ، چوڙڻ: م. ڪولڻ (ڳنڍ)، ٻڌل ڪي ڇڏڻ. بند خلاص ڊڪرڻ.

هٿن (بندوق)، ختم ڪرڻ (روزو).

چوڙي ڏيڻ: ڳنڍ ڪولي ڏيڻ. بنا محنت جي اجورو ڏيڻ. مفت ۾ آڻڻ.

چوڙو، چوڙو: ذ. جانور جي ٿل تازي يا سڪل گل.

چوڙي لاهڻ: ڪل لاهڻ. سخت سزا ڏيڻ. واپار ۾ ڇڏا ڪي، سن

نقصان ڏيڻ.

چوڪارڻ، چوڪارڻ: م. ڦوڪ ڏيڻ. صلواة سڳوري يا ڪو ڦٽو

پڙهي دم ڪرڻ - شوڪرڻ.

چوڪارو: ذ. صلواة يا ڦٽي وغيره جو شوڪارو - دعا جو ڦوڪ ڏنارو.

چوڪر: ٿ. چوڪري - نينگر، ڏيءَ - نياڻي.

چوڪر: ذ. چوڪرو - نينگر پٽ.

چوڪرائڻ: ص. نوجوان - ڳيرو - لاسراڻ.

چوڪرائو: ص. ننڍپڻ وارو - ٻارائو. ٻارن جهڙو (اڻپورو دم).

بيوقوفيءَ وارو (عمل، فيصو).

چوڪرائي: ٿ. ٻارن جهڙي حرڪت. بي معقليءَ واري ڳالهه. ٻر تي.

چوڪرائي پوتي: ٿ. ٻار تو ڪم بي همتي.
 چوڪرائي ڪرڻ: ٻار تي ڪرڻ، بيوقوفي ڪرڻ، بند سوچ ويجهڙ
 جي ڪم ڪرڻ.
 چوڪرائي: ٿ. ٻن ڪنڀن - ننڍين.
 چوڪر ٻاڪر: ڏ. ٻارڙ، شاگرد.
 چوڪرو: ڏ. چوڪر - نيڪر، ٻند، منڇر - جيو. (ص) ڏ. بالغ، بي عقل.
 چوڪري بازي: ٿ. لوني بزي - نو مٺ.
 چوڪري: ٿ. نيڪري، ڏي، ٻارڙي.
 چوڪرو: ص. حيران - پريشان.
 چول: ٿ. چوني - ٺهر، وڏي چولي. چوئين جي اٿل پٿر - چا چول.
 چول چلڻ: چوئين جي ٿر پٿر ٿيڻ.
 چولا: ڏ. وڏا ڇٽ، رڌ ڇٽ.
 چوڙي: ٿ. ڪڏ.
 چولڻ، چولڻ: م. چوليون ڪرڻ، چوئين م وجهڻ، پاتيءَ ۾ وجهي
 هيٺ مٿي ڪرڻ - چا چولڻ، ٽسڪ ٽن، روڻ، پٽوڙڻ.
 چولني: ٿ. منهن وريل، انوري (اوزار).
 چولو: ڏ. وڏي چولي، لوڏو - ڏوڏو، مصيبت، نقصان - توتو.
 چولي: ٿ. ٺهر - موج.
 چومٽر: ڏ. جادو يا منتر جو چوڪارو.
 چونتي: ٿ. ٺڪ جي هڪ پاسي وارو سوراخ - ناس.
 چونتيون چيرڻ: ناسون چيرڻ، ڏاڍي مار ڪيڻ.
 چونچاٽ: ڏ. ٻه يا ٽن شيءَ تي پتي پوڻ جو آواز - شوست.
 چونڊو: ڏ. ننڍي ٿوڙي - ڦٽ.
 چونڊو بڻجڻ: آزار بڻجڻ، تڪليف جو سبب بڻجڻ.
 چوه: ٿ. تيزي - تڪ.
 چوه: ڏ. تيزي - ٺڪ (وڻ، پٺي وغيره جي)، ٽڪڙ - جلدي، تيز هوا
 سان وسڪرو، جوش، ڪاوڙ - نسو.
 چوه چڄڻ: حوش گهٽجڻ، ڍر ڪي پوڻ، نراس ٿيڻ.
 چوه چنڊڻ: ڪاوڙ جو اظهار ڪرڻ.
 چوهاڙو: ڏ. سڪر، گجور - ڪرڪ.
 چوهو، چوهو: ص. تيز رفتار، نڪڙو - تڪو. (ڏ) هوا جي زور ڌر
 لهر، وڻ يا مينهن جو زور ڌار سڪو.
 چوها چڏڻ: ٽڪڻيءَ سان ڳالهائڻ.
 چوهي: ٿ. ٺه (ان وائڻ ڇا)، ڪري پاتي پيڻ ڪري ٿيڻ ڇا.
 چوهي ٿيڻ: ڪري پاتي پيڻ ڪري آڻ لڳڻ.

چوهيو: ڏ. مينهن جي تيزي، برسات، وسڪرو.
 چوئي: ڏ. ڄڻ، ٺي جو چڻ.
 چويه: ص. هڪ عدد - ڇهه يڪه - ٻڌمڪ (26).
 چه: ص. ڇهن جو عدد (6).
 چه ٽوب لڳڻ: سسني ٿيڻ - سڀنڪڻي ٿيڻ.
 چه پنج ڪرڻ: وڻو ٿيڻ، تشدد ٿيڻ.
 چه پيرو: ص. ڇهن پيرن وارو، ٻڌ آواز، مندر، ڇلاڪ.
 چه ڏانيون پوڻ: نقصان پوڻ - نقصان هيٺ چڻ.
 چه ڏندو: ص. ڇهن ڏندن وارو (جانور، وهڻ)، ڇهن سڻ عمر
 جو (وخت).
 چه ٺي تويا چڏڻ: سڀ اختيار چڏڻ - واسطو ڏرڻ.
 چهين ڏندين: ٺ. ڇهن ڏندن وارو (جانور، وهڻ جيڪو جوان
 سمجهيو وڃي)، جوان ڄمن، پنهنجي ڪمائيءَ وارو، روٽو، سو.
 چهين ڏندين چه اچڻ: هٿن خالي اچڻ - سڪتو اچڻ.
 چه: ٿ. چڪ - چپ - ڌٽ.
 چه: ڏ. جسم جي ندرين نازڪ گڏ (جنهن مان سُئون ڊوڙڻ)، ٻيٽ
 جي چمڙيءَ جو ناريون ته.
 چه چڄڻ: حواس خطا ٿيڻ، جياپي جون اميدون ٽٽڻ، همت هارڻ.
 چه: ٿ. چو (وڃي، پٿرائي وغيره جي).
 چهاس: ڏ. چهر پاسن واري شڪل - چم ڪنڊو.
 چهاسي: ص. هڪ عدد - ڇهه يڪه - ٻڌمڪ (86).
 چهانوي: ص. هڪ عدد - ڇهه يڪه - ٻڌمڪ (96).
 چهائڻ: م. لائڻ - ٻڌڻ، ٿورو گسائڻ.
 چهائي: ٿ. تيزي - تڪڻي، جدي.
 چه ٻانهين: ٿ. ڌرپڻي، پيڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ هڪ رسي (جنهن
 سان ڏکجي).
 جهڙ: ڏ. ڇهين ڏينهن ايندڙ واري جو ٿپ.
 جهڙائپ: ڏ. جمڙي کي چنڪ ڏيڻ جي حالت.
 جهل: ڏ. مڪر، ڍونڪ، دغ - دولا، ڪب - چڙ.
 جهل باز: ص. لڳ، مڪر - دغ باز.
 جهنڊ: م. جمڙي، تي توري رهڻ - رهڻ.
 جهنڊو: ڏ. ڦٽ ٿوڙيءَ جي ڪڙي.
 جهڻ: م. هٿ لائڻ - ٻڌڻ (اڪريون، هٿ وغيره).
 جهو: ڏ. ٿس م جهڻ ڏانن وارو پتو - چڪي. "جهڻ" جو عدد،
 سڀي ڪائي.

جُھو: ذ. جُھو.

جُھوتر: ص. ڇهه سيڪڙو وڌيڪ.

جُھون: ص. سلسلي ۾ رينجن کان پوءِ وارو قطاري عدد.

جُھون: ث. ڇڏيڻ وڌيڪهڻ جي حالت.

جُھي: ث. ڇڏ - ٻنڌو - ڪڪڻ جي آڙ.

جُھي: ث. ٿوري ذري (ڪنهن شيءِ يا ڇي وغيره جي). تيزي - ٽڪ.

جُھي ڏيڻ: ٽڪو ڪرڻ (ڪٽي ۽ وغيره کي) - سِرڻ ڇاڙهڻ.

جُھو: ذ. ڏرو - مو.

جُھا پاتي ڪرڻ: ٿوري شيءِ ۾ گهڻو پاتي ملائي پٿرو ڪرڻ (شورو وغيره).

جي: ذ. چوپٽي مار کي پٽي پيارڻ لاءِ چيڪار - جي جي. نفرت جو آواز - ٿو.

جيبلو: ص. چنولو - لاڏلو. حسين - سهڻو.

جيپو: ذ. چرٻ - جهٽڪ - چينپ.

جيت: ث. ڪڪڙ جو سنهو ذرو (جيڪو بدن ۾ چپي وڃي). ڪٽي ۽ جو سنهو ذرو. ڏندن کڻڻ لاءِ ڪٽي ۽ جو ذرو.

جيت ڪڍڻ: رشوت يا خرچي طور ڪجهه رقم ڇڏائڻ. ڇالا ڪي ۽ سان ڪجهه رقم ڪڍڻ.

جيتيون جيتيون: ث. ڏر ڏر - ڇيڻو ڇيڻو.

جيترو: ذ. پيسري (اُڀير ۾) ڪٽريل ڪپڙي مان ظاهر ٿيل ڪپڙي جون تڏون.

جيترو پٺي: ث. دولاڻ - دڳ - ٺڳي.

جيترو: ۽ ٿو ڪرڻ (ڏاند). شيشي جا پاسا چلي سڌو ڪرڻ.

جيت: ث. هڪ قسم جون چربر زدنو ڪپڙو. رنگدار گڻن ٻوٽن وارو ڪپڙو.

جيٽڪ: ذ. چرپ ٺي - پڳپٽو.

جيٽو: ذ. وٽي - وچوٽي - مٺاڻو.

جيٽو پوڻ: وٽي پوڻ. ويڙو پوڻ. رخسار سبب هڪٻئي کان ڏرڻ.

جيٽي: ث. وچوٽي. واند ڪاٽي - سامي.

جيٽ: ذ. چوٽ - پليٽي.

جيٽ: ث. سره جي موسم ۾ پٽي ۽ جي لٽ - چينهرو.

جيٽ: ذ. دهل جي وچ جو هڪ نمونو (ناچ جو تال). جهمر ناچ. تماشو. خوشي.

جيٽ وجهڻ: جهمر هڻڻ. خوشي ۽ وڃان لڳڻ ٿيڻ. خوشيون ڪرڻ. جيٽو: ص. ڏانڳو. بد فعل - ڪلجٽو.

جيٽارڻ: م. ڏونڊ ٿيڻ. جيٽلڻ.

جيٽرو: ذ. گوشت تي چڙهيل وکو. ڦٽل ڳڙي.

جيٽلڻ: م. ڏندن ۾ جهلي ڏونڊ ٿيڻ (ڪٽي يا جانور وانگر).

جيد: ذ. سوراخ - ٽنگ. چير - شگاف. گرامر موجب جملي ۾ آيل لفظن جي ترتيب. ريبضي ۽ مٿي ٿوري انگ جا جملي ڪيل پگ.

جيد ڪرڻ: انگ ڀيڻ. جملي جي ترتيب ڪرڻ.

جيدڪ: ذ. رنڊڪ. خلل. ڦٽو - روٽو. چرپ ٺي ۽ روبرو. ڪڏ - شوق.

جيدڪ وجهڻ: ٺهيل ڪم ۾ رول وجهڻ. رنڊڪ وجهڻ.

جيدڪي: ص. پورانو. حرڪي. جيٽو ڪار.

چير: ث. پيرن ۾ پائڻ جو هڪ ڳه (جنهن ۾ چمڪيون ٿين). گنگهن جي پٽي (ناچو بدن يا چوپائي مال کي ڳچي يا تنگن ۾ ٻڌجي).

چير چمڪائڻ: نچڻ - رقص ڪرڻ.

چيرن: م. رلاڻ - پٽڪڻ. ڪوڙائڻ. گهمائڻ.

چيرون ڪرڻ: رانديون ڪرڻ. هلڻ. (شاه ڪريم).

چيرو: ذ. اوزار تي ڪرڻ لاءِ سِرڻ تي ڏنل ڪهڪو. ڪارٽوس ۾ پيل شيشي جو داتو. ڪٽي ۽ جو وڏو.

چيرو ڏيڻ: اوزار کي روهي ۽ تي لائڻ. وڏيڻ. ڪاوڙائڻ لاءِ طعنو ڏيڻ يا چٽر ڪرڻ.

چيڙ: ث. ڪم جي پورائي لاءِ بنا اجرت گڏ ڪيل ماڻهو - ونگڙ. گهڻن ماڻهن جو گڏجي اجتماعي ڪم ۾ حصو وٺڻ جو عمل. شڪار کي ورائيندڙ ماڻهن جو نالو. بچ. چرچ - ڪوٺس - هٿ چراند.

چيڙ چاڙ: ث. هٿڪس. حرڪت - ڪوٺس.

چيڙ چوڙ: ث. گهڻن ماڻهن سان چڙهائي - زبردست حملو.

چيڙ ڪرائڻ: بيگار جو ڪم ڪرائڻ. گهڻن ماڻهن کان بچ ڪرائڻ.

چيڙڻ. چيڙڻ: م. چراند ڪرڻ - چرچ ڪرڻ. هٿڪس ڪرڻ - چورڻ. ڪوڙائڻ. بچ ڪرڻ. پهرائڻ (چوڙيو مال). وڃائڻ (ساز). شروع ڪرڻ (گنگڻو. راڳ. ساز).

چيڙو: ذ. پچاڙي - ڏنگ. ٿورو (پٽڪي جو).

چيڙو ڇڏائڻ: نبيرو ڪرڻ - آخري فيصلو ڪرڻ. پلانڊ جو ڪرڻ.

چيڙو ڇڏڻ: واسطو توڙڻ. آسرو لاهڻ. ٿورو ڇڏڻ.

چيڙي نبيرو: ث. معاملن مسئلن جو نبيرو. رڳوئي نبيرو. پاڻي چاري ۽ جافصلا.

چيڙو: ص. چير ۽ وهندڙ - ونگري.

چيڪڙو: ذ. درياءَ جي پاڻيءَ جي لاٽ (جيڪا سرءُ جي موسم ۾ ٿئي).
 چينو: ذ. جدائي-علحيدگي، تشريق-ورهاست.
 چين: ذ. چينو، چين جو ڊگ.
 چينو: ذ. چوڀڻي مال جو بوسو-گوبر.
 چيناپور: ص. جهيڙو مڇا ٿيندڙ، لائي چائي ڪندڙ.
 چينا پورن: جهيڙو و جهيڙن، لائي چائي ڪرڻ.
 چينو مهڻن: جوڳي جُٺ ڪرڻ-بي عزتي ڪرڻ.
 چيٽي: ث. هڪ قسم جو لوهي اوزار (لوهي چيڙ، جيڪا لوهو ڍڻ يا ڪنڻ ٿوڙڻ ۾ ڪم اچي).
 چيه: ذ. پڇڙي-پچڙي، آخري حد-دنگ، وڏ-چير.
 چيه ڪرڻ: دنگ ڪرڻ، انتهائي پڇاڻ، حد کان وڌيڪ ڪوشش ڪرڻ، حيرت جهڙو ڪارندو ڪرڻ.
 چيهڙ: ذ. دنگ-طريقو، لڇڻ، سگهڙپاڻي، صفائي-سنائي، هوشپيري، نيقت-صلاحيت.
 چيهل: ذ. هرن، (ص) سهڻا اکين وارو، سهڻو-حسن.
 چيهلو: ص. پڇڙيءَ وارو، پڇڙي-دنگ.
 چيهڻ: م. وڍڻ-ڪيڻ، ڦاڙڻ.
 چيهو: ذ. نقصان-توتو-گهاٽو.
 چيهو پائڻ: نقصان وجهڻ، نقصان سڻ.
 چيهي کان نڪرڻ: نقصان کان بچڻ، بيهوش ٿيڻ، سخت ڪاوڙجڻ.
 چيهون چيهون: ث. ذرا ذرا-ٽڪر ٽڪر، پرزا پرزا، چپيون چپيون.

چيڪ: ظ. ڪنيل-آزاد، چٽو ڳ (جانور، وهڻ).
 چيڪ چرڻ: چوڀڻي جو بنيءَ ۾ آزاديءَ سان چرڻ، آزاديءَ سان گهمندو ڦرندو رهڻ.
 چيڪ ڇڏڻ: چوڀڻي کي بنيءَ ۾ چرڻ لاءِ بنا رسي جي چٽو ڳ ڇڏي ڏيڻ، هر قسم جي آزادي مليل هئڻ.
 چيڪارڻ: م. چوڀڻي مال کي پاڻي پيئڻ تي آمده ڪرڻ لاءِ اچي چي 'جو آواز ڪرڻ.
 چيڪارو: ذ. "چي چي" جي آواز تي پتي پيئندڙ وهڻ.
 چيڪائڻو: ص. چڪيندڙ-گهڻيندڙ، گهڻو سمڪ چڪيندڙ، ڀنڊي لائي ويهندڙ-ڀنڊ.
 چيڪڙائو: طالبو-گهرو-اميدوار.
 چيڪو: ظ. يڪدم-ترت-جند، (ذ) چيڪ-وڏ.
 چيڪڙائي: ث. گدلائي، چلو لائي، ان وٽندڙ انگڙ.
 چيڪڙو: ص. گدلو-ميرو، چلولو، (ث. چيڪڙي).
 چينگهو: ذ. مڇي جهڙن جي ڪني.
 چيل: ث. پئٽل وارو پاڻي-جالارو پاڻي-چر.
 چيلري: ص. چيلرن واري (مڇي)، ليني (مڇي) جو ضد.
 چيلو: ذ. بڪريءَ جو بچو-ليلو، (ث. چيني).
 چيلو ٿي لڳڻ: پٺين لڳورهن، هر هنڌ گڏجي هلڻ.
 چيلوان: ص. چيل-گهڙيل (ڪني).
 چين: ذ. چيهو-نقصان-توتو.
 چينپ: ث. تنبيه، فهمائش، ڊڙڪي واري هدايت، جُٺاڻ.
 چينپڻ: م. تنبيه ڪرڻ، ڊڙڪو ڏاڍ ڪرڻ، ملامت ڪرڻ، جُٺ ڪرڻ.
 چينپو: ذ. سُڪل ڍنگري-چانيو.

ح: ث (ع) سنڌي "الف-بي" جو سترهون عربيءَ جو ڇهون ڪر، 'اچار' 'حي'، 'ابجد موجب عدد (8).
 حاتم: ذ (ع) هڪ مشهور عرب سخي "حاتم طائي"، (ص) تمام وڏو سخي.
 حاتم جي قبر کي لت هئڻ: حاتم کان به وڌيڪ سخي بنجڻ (توڪ طور چئجي).

حاج: ث (ع) گهرج-ضرورت-حاجت.
 حاج لاهڻ: سيڪڌڙين.
 حاج هجڻ: ايڏائورو ڪم رهيل هجڻ.
 حاجب: ص (ع) دربان، چوڊار.
 حاجت: ث. (ع) گهرج-ضرورت، غرض، ڪم.
 حاجت برآري: ث. ڪنهن جي ضرورت پوري ڪرڻ جي حالت.

حاصل ٿين: هٿ ڇن-من-وصول ٿين.

حاصل ڪرڻ: هٿ ڪرڻ-لهڻ-قبضي ۾ ڪرڻ. پيدا ڪرڻ. جمع ڪرڻ.

حاصل ڪلام: ظا. مطلب ته. نيٺ-آخر ڪار. ڳاله جو مقصد ته.

حاصل مطلب: ظا. حاصل ڪلام.

حاصل مصدر: ث. گرامر موجب 'مصدر' من ٺهيل اسم (جيئن ڪن من ڪن، لکن من لک، وغيره).

حاصلات: ث (ع) حاصل. پيدائش (فصل جي). نفعو.

حاصلات ٿين: پلٽي پوڻ-حاصل ٿيڻ.

حاضر: ص (ع: حاضر) موجود-هڪيو. اڳيان-سامهون. تيار.

حاضر جواب: ص. نه به معقول جواب ڏيندڙ.

حاضر شرم: ص. لچارو-شرمilo-حضور شرم.

حاضر ضامن: ص. وارنٽ پهچڻ کان اڳ جوابدار جو عدالت ۾ پهچي ڏنر ضامن.

حاضر ڪرڻ: اڳيان آڻڻ-پيش ڪرڻ. پهچائي ڏيڻ.

حاضر ناظر: ذ. هر هنڌ ڏسندڙ ۽ موجود (خدا تعاليٰ).

حاضرات: ث (ع) سڌي حاضر ڪيل جن پوت.

حاضرات ڪڍڻ: جن پوتن کي گهرائي ڪنهن ڳجه بابت پڇڻ.

حاضراتي: ذ. پوپو-عامل.

حاضران حضور: ص. هر هنڌ حاضر-حاضر ناظر.

حاضري: حاضري: ث. موجودگي. شنوائي (ڪورٽ جي).

حاضري ڀرڻ: خدمت ۾ رهڻ. نوڪري ڏيڻ. رجسٽرم حاضري لکڻ.

حاضري پوڻ: شنوائي ۽ جوڌينهن مقرر ٿيڻ.

حاضريءَ جو نقشو: ذ. حاضريءَ وارو ڪتاب-مسٽرول.

حاضري کائڻ: صبح جي نيرن ڪرڻ.

حاضريءَ ۾ رهڻ: خدمت لاءِ هروقت تيار رهڻ.

حاضري وٺڻ: حاضري ڀرڻ. سيڪٽ ڏيڻ.

حاضرين: ذ ('حاضر' جو جمع) حاضر ماڻهو. مجلس يا محفل ۾ موجود ماڻهو.

حاطو: ذ (ع) ننڍي پٽ سان گهيريل اڱن يا ميدان.

حافظ: ذ (ع) خدا تعاليٰ جي صف تي نالن مان هڪ نالو. جنهن کي قرآن شريف برزبن ياد هجي. (ص) اندو-نايين.

حافظ حقيقي: ص. اصل نگهبان-خدا تعاليٰ.

حافظو: ذ (ع) ياد رکڻ جي قوت-چيتو.

حافظي: ث. شاگرد جي قرآن شريف پڙهي پوري ڪرڻ تي خاص

حاجت خواه: ص. سوالي-سئل. محتاج.

حاجت رواڻي: ث. گهرج جي پوراڻي. مشڪل ڪشائي.

حاجت رفع ڪرڻ: ڪنهن ڪم جي پورياري ڪرڻ. ضرورت پوري ڪرڻ. ڪا ڪوس ڪرڻ.

حاجت ضروري: ث. ضروري حاج (ڪا ڪوس جو خيال).

حاجتمند: ص. گهر جائو-ضرورت مند.

حاجتي: ص. حاجت وارو-حاجتمند. (ث) بيمار لاءِ ڪت وٺ پيشاب ڪرڻ لاءِ رکيل ٿانءُ.

حاجي: ص (ع) جنهن جو حج ڪيل هجي. (ث. حاجاتي. حاجياتي).

حاجي الحرمين: ص. مڪي ۽ مديني جي پاڪ جاين جي زيارت ڪري ايندڙ.

حاجياتي: ص. حج ڪندڙ عورت. عورت جو نالو.

حادث: ذ (ع) نئين خنڀيل شيء. جا اڳ وجود ۾ نه آئي هجي. مخنوق (يعني خنڀيل: زمين، آسمان، انسان، حيوان وغيره). نئون-جديد.

حادثو: ذ (ع) واقعو. اوچتي واردات. مصيبت.

حاذق: ص (ع) هوشيار. ذهين. قابل طبيب.

حار: ص (ع) حرارت وارو-گرم.

حارج: ص (ع) روڪيندڙ-آڏو ايندڙ. تنگ ڪندڙ.

حاسب: ذ (ع) خزانچي-اڪائونٽنٽ.

حاسد: ص (ع) حسد ڪندڙ-مسهو. ٻئي جي نقصان ۾ خوش ٿيندڙ. بد خواه.

حاشا: ث (ع) انڪار ۽ ترديد لاءِ قسم ڪرڻ جو هڪ نمونو.

حاشا وڪلا: ظ (ع) هرگز نه-ڪڏهن به نه.

حاشو، حاشيو: ذ (ع: حاشي) ڪنارو-وٽ. ڪتاب جي ورق جو چئني پاسن کان ڇڏيل خالي حصو (جنهن تي وضاحت لکجي).

ڪتاب جي متن تي پاسي کان لکيل وضاحت. ڪپڙي جي ڀرت پيريل ڪنار.

حاشيه نشين: ذ. هروقت خدمت ۾ رهڻ وارو ملازم. گلر جي ڪڍري سان ويهڻ وارو.

حاشي: ث (ع) ڪاغذ يا ورق جو لکت کان آڇو ڪنارو.

حاشي چاڙهڻ: ڪتاب تي شرح لکڻ. ڪنهن ڳالهه کي وڌائي بيان ڪرڻ.

حاشي ڇڏڻ: لکن وقت ڪاغذ تي پاسن کان ڪجهه خالي جاءِ ڇڏڻ.

حاصل: ذ (ع: حاصل). آيت-پيداوار. بچت-بقايا. فائدو-لاڀ.

(ص) حصي ۾ آيل-ملي.

جشن ڪرڻ جي مڪرسم.

حاکم: ذ (ع) حڪم هلائيندڙ، حڪومت ڪندڙ، بدسم.

حاکمِ اعلى: ذ. وڏو عهदार، سلطان، پنهنجو خدا تعاليٰ.

حاکمانو: ص. حڪم و نگرته هئو. حيدري- ورو، دسبي وارو.

حاکم زادو: ص. حڪم جو پٽ- حاکم توپر.

حاکمي: ث. حڪومت، صاحبي، بدشاهي.

حال: ذ (ع) هيندڙ وقت (جيڪو اڃا نه گذريو هجي)، موجوده زمانو. حالت- ڪيفيت، حوال- خبر چرچ، پچندي- زور، وجد جي حالت- بيخودي. (ظ) هينئر- هن وقت.

حالِ احوال: ذ. خبر چرچ.

حالِ احوال کان نڪرڻ: دين ديب کان وڃڻ، بيڪار ٿيڻ.

حالِ بيحال ٿيڻ: خراب حالت ٿيڻ- حال کان وڃڻ.

حالِ پائي: ص. حال جو واقف، ڏک سک مر شريڪ- غمگسار، مصرا، دوست.

حال تي هلڻ: وٽ آهر هئڻ، حيثيت مطابق هئڻ.

حال پيچڻ: حالِ احوال وٺڻ، مزاج پرسي ڪرڻ.

حال پريان نال: محاورو، جيڪي هجي سو ڏيڻ- حال وارو حاضر هجڻ.

حال پون: ذڪر پي سماع وقت وجد مر چڻ، بيخودي طاري ٿيڻ.

حال چال: ذ. همت چلت، ريت نيت، زماني جو رخ.

حال حاضر: ذ. جيڪو موجود هجي، هڪبر تڪيو- في الحال.

حالِ ڏاڳا: ذ. حال واري فقير جي استعمال جا ٿڌ (گودڙي، ڪشڻو، لٺ، ڪشڪا، گولا، با وغيره).

حال في الحال: هن وقت- هينئر- هن.

حال قال جو نه رهڻ: نڪم ٿيڻ- ڪنهن به ڪم جو نه رهڻ.

حال ڪي وسارڻ: موجود نعمت حق قدر نه ڪرڻ.

حال مٽائڻ: خيال بدلائڻ، عادت مٽائڻ، رخ ٽيڙڻ.

حال محرم: همدرد- حال پئي.

حال مر اچڻ: وجد جي ڪيفيت طاري ٿيڻ- حال پون.

حال وڃائڻ: افعال کان نڪرڻ، خراب حالت کي بهچڻ.

حالات: ذ (ع) حالت (جو جمع) حالتون، واقعا.

حالانڪ: ظ. جڏهن ته.

حالت: ث (ع) حال جي ڪيفيت، طبيعت، مزاج، رهڻي ڪهڻي.

نمونو، گرامر موجب اسم يا ضمير جي ٿيڻ گهڻو.

حالتِ اضافت: ث. اسم يا ضمير جي مابيهڪ جنهن مر "حو، ح، جي، جون وغيره" جي اچڻ سان جمون ٺهي.

حالتِ جري: ث. اسم يا ضمير جي اها حالت جنهن مر پئين حرف جر "م، ڪي، تي وغيره" چي.

حالتِ فاعلي: ث. جملي مر فاعل تي ڪم ايندڙ اسم يا ضمير جي حالت.

حالتِ ڪرڻ: جن ڪرڻ- تعدي ڪرڻ.

حالتِ مفعولي: ث. جملي مر مفعول تي ڪم ايندڙ اسم يا ضمير جي حالت.

حالتِ نداء: ث. اسم جي اها حالت جنهن مر عجب، خوشي، ارمان، خوف وغيره جو ظاهر ٿئي.

حالتِ نزع: دمر نڪرڻ وري حالت- سڪرات.

حالتيو: ث. حال مر- مجذوب.

حالمو چالو: ذ. روح مر هن چڻ جو ڍنگ.

حالي: ظ. وقتي- في حال، ٿوري دير لاءِ.

حالي حوالي ٿيڻ: خبرون چارون ڏيڻ وٺڻ (مهم ڪن).

حالي موالِي: ص. سنڪتي مائي- پيلي پئي.

حام: ث. ذمو، قبوليت، ڊڙ- ٻٽ ڪ، همت، يقين.

حامر همن: ٻٽ ڪ همن- ڊڙ همن.

حامد: ص (ع) ساره ڪندڙ، حضرت محمد ﷺ جن جو هڪ صفاتي نالو.

حامدانو: ص. پنهنجي تعريف پڻ ڪندڙ- خود پسند.

حامدين: ذ (ع) عمد آجوبگار، ڄاڻي وائي- ڏسي وائي- ارادتا.

حامل: ص (ع) کڻي ويندڙ، بار ڪندڙ.

حامله: ث (ع) پيٽ واري (عورت).

حامِي: ص (ع) بچائيندڙ، مددگار، حميتي- پُٺيراڻي ڪندڙ.

(ث) اقرار، يقين جي ضمانت.

حامِي پيڻ: اقرار ڪرڻ، ذمو ڪرڻ.

حامِي ٿيڻ: پ نهن پيلي ٿيڻ، حميت ڪرڻ، ٽيڪو ڏيڻ.

حاميو: ص (ع) گرم- تٽل، پرندڙ- سڙيندڙ.

حاوي: ص (ع) گهيرو ڪندڙ، غصب- ڳرو. ڪنهن فن تي مهارت ڪندڙ.

حائل: ص (ع) وچ م پئي روڪيندڙ، روڪ ڪندڙ.

حَب: اسم خاص، هڪ نديءَ جو نالو (جيڪ ڪر جيءَ کان ست ڪوه پري پپ جبل جي حد من نڪري عربي سمنڊ مر چوڙ ڪري ٿي).

حَب: ذ (ع) دوا جي گوري.

جشن ڪرڻ جي مڪرسم.

حاکم: ذ (ع) حڪم هلائيندڙ، حڪومت ڪندڙ، بدسم.

حاکمِ اعلى: ذ. وڏو عهदार، سلطان، پنهنجو خدا تعاليٰ.

حاکمانو: ص. حڪم و نگرته هئو. حيدري- ورو، دسبي وارو.

حاکم زادو: ص. حڪم جو پٽ- حاکم توپر.

حاکمي: ث. حڪومت، صاحبي، بدشاهي.

حال: ذ (ع) هيندڙ وقت (جيڪو اڃا نه گذريو هجي)، موجوده زمانو. حالت- ڪيفيت، حوال- خبر چرچ، پچندي- زور، وجد جي حالت- بيخودي. (ظ) هينئر- هن وقت.

حالِ احوال: ذ. خبر چرچ.

حالِ احوال کان نڪرڻ: دين ديب کان وڃڻ، بيڪار ٿيڻ.

حالِ بيحال ٿيڻ: خراب حالت ٿيڻ- حال کان وڃڻ.

حالِ پائي: ص. حال جو واقف، ڏک سک مر شريڪ- غمگسار، مصرا، دوست.

حال تي هلڻ: وٽ آهر هئڻ، حيثيت مطابق هئڻ.

حال پيچڻ: حالِ احوال وٺڻ، مزاج پرسي ڪرڻ.

حال پريان نال: محاورو، جيڪي هجي سو ڏيڻ- حال وارو حاضر هجڻ.

حال پون: ذڪر پي سماع وقت وجد مر چڻ، بيخودي طاري ٿيڻ.

حال چال: ذ. همت چلت، ريت نيت، زماني جو رخ.

حال حاضر: ذ. جيڪو موجود هجي، هڪبر تڪيو- في الحال.

حالِ ڏاڳا: ذ. حال واري فقير جي استعمال جا ٿڌ (گودڙي، ڪشڻو، لٺ، ڪشڪا، گولا، با وغيره).

حال في الحال: هن وقت- هينئر- هن.

حال قال جو نه رهڻ: نڪم ٿيڻ- ڪنهن به ڪم جو نه رهڻ.

حال ڪي وسارڻ: موجود نعمت حق قدر نه ڪرڻ.

حال مٽائڻ: خيال بدلائڻ، عادت مٽائڻ، رخ ٽيڙڻ.

حال محرم: همدرد- حال پئي.

حال مر اچڻ: وجد جي ڪيفيت طاري ٿيڻ- حال پون.

حال وڃائڻ: افعال کان نڪرڻ، خراب حالت کي بهچڻ.

حالات: ذ (ع) حالت (جو جمع) حالتون، واقعا.

حالانڪ: ظ. جڏهن ته.

حالت: ث (ع) حال جي ڪيفيت، طبيعت، مزاج، رهڻي ڪهڻي.

نمونو، گرامر موجب اسم يا ضمير جي ٿيڻ گهڻو.

حالتِ اضافت: ث. اسم يا ضمير جي مابيهڪ جنهن مر "حو، ح، جي، جون وغيره" جي اچڻ سان جمون ٺهي.

حُب: ت (ع) پير-قرب-سڪ-چم.

حُب الوطني: ت. وطن بديس لاءِ پير جو جذبو.

حُب ذات: ت. خود پسندي. خودي.

حُبَاب: ذ (ع) جُرقوٽو-بوڙيو.

حُباني: ص. پني ٿوئي ورو. سنهو-باريڪ. نپ نيدر-فاني.

حُبَاتو: ص. قرب وارو-محبت.

حُس: ذ (ع) قيد-بند. گهٽ-اٻس.

حُس بيجا: ذ. ن جانز طور ڪنهن کي بند مڙهڻ جو عمل-ن حق روڪ بند.

حُس دهر: ذ. دهر جي بيماري. صوفين وٽ گهڻي دير تائين دهر بند ڪرڻ جو طريقو.

حُس دَوار: ذ. جنم ٽپ-عمر قيد.

حُشي: ذ. حش (آفريڪا) جو ره ڪو-شيدي. (ت. حش).

حَبَل: ت (ع) رسي-نوڙي. نضر-نس.

حَبَل الوريد: ت. شاهرگ-وڏي نس.

حَبو: ذ (ع) دانو. پچ. ذرو.

حُب: ذ (ع) حُب (جو جمع) گوريون (دوا جون). بوڙيا (پتي جا).

حُب اُتار: ڪوڙا هڻڻ تارڻ. افواه پکيڙڻ. بدنمي ڪرڻ.

حَبيب: ص (ع) پيرو-محبوب. دوست. معشوق.

حَبيبانو: ص. دوست وارو. يار تو.

حَبيباني هيچ: ت. محبوب جي سڪ.

حَتر: ذ (ع) حذر جو بگڙ. احتياط. پرهيز. خيال-خط.

حَتي: ط (ع) تائين-جو-جيستائين.

حَتي ڪ: ط. ايتائين جو-ايتري قدر جو.

حَتي الامكان، حَتي المقدور، حَتي الوسع: ط. جيستائين ٿي سگهي. وس آهر-پچنديءَ سارو.

حَتمي: ص (ع) ضروري. پڪو (ارادو پيڻو).

حَج: ذ (ع) ڪعبه الله جي طواف ۽ ٻين احڪامن جو عبادت جي نيت سان رڌو. اسلام جو هڪ رڪن (جيڪو ۹- ذوالحج تي عرفات جي ميدان تي ادا ٿئي).

حَج اصغر: ذ. ننڍو حج-عمرو.

حَج اڪبر: ذ. وڏو حج. جمعي جي ڏينهن وارو حج. تصوف م حذب قنوب.

حَج چڙهڻ: مڻ جو مطلب پورو ٿيڻ.

حَج ڪڻڻ: حج جيترو ثواب حاصل ڪرڻ. وڏو خير جو ڪم ڪرڻ.

حُج: ت (ع) حجت (ميج من طيب. لاذ-انڪل. گست خي. اميد).

حج هلائڻ: ويجهڙ ٺپ جي آڌر تي مرادون ماڻڻ جي ڪوشش ڪرڻ-حجت ڪرڻ. سنوارت.

حِجَاب: ذ (ع) پردو-اوڻ. ڍڪ (منهن تي ڪپڙي جو)-نقاب. شر-سج.

حِجَاب نَسَن: شر ملهڻ-لج نئين.

حِجَاب ڪرڻ: لڄ ڪرڻ. پردو ڪرڻ. لحاظ ڪرڻ.

حِجَابِ نَو: ط. حجب سن-شرم حياءُ ورو.

حِجَاج: ذ (ع) گهٽ حاجي-حاجين جو قافلو.

حِجَامُ: ص (ع) سنوارت ٺاهيندڙ-نڙي-حجم. (ت. حجامن).

حِجَامَت: ت. حجام ڪم.

حِجَامَت ڪرڻ: سنائي ڪرڻ. ٺيڪن-ٺيڪيءَ سان نقصان پهچائڻ.

حِجَامُو: اسم خاص. لٽي منجي م سنڌو نديءَ م نڪرندڙ هڏ؛ ڦٽ جونانو.

حِجَامَن: ت. شاديءَ غميءَ جي موقعي تي گهر وارين عورتن کي ڪم ڪرڻ م مدد ڪندڙ عورت.

حِجَاتو: ص. حجت ڪندڙ. (ت. حجاتي).

حُجَت: ت (ع) ڏيڻ. بحث. اعتراض. لاذ-ميج. گست خي.

حُجَت الاسلام: ص. سلام جو دليل. امير غزاليءَ جو لقب.

حُجَت اُتارڻ: اعتراض ڪرڻ.

حُجَت يڃڻ: ٻني کي ڪوڙو ثابت ڪرڻ.

حُجَت ترديدي: ڪنهن ڌر جي خلاف بحث.

حُجَت ڪرڻ: تڪرار ڪرڻ. بحث ڪرڻ. گست خي ڪرڻ.

حُجَتِي: ص. لاذ مان گست خي يا مٿس ڪندڙ-حجاتو.

حَجَر: ذ (ع) پٿر-سنگ.

حَجَرِ اسود: ذ. ڪعبه الله جي ڀت ۾ لڳل ڪري رنگ جو متبرڪ پٿر.

حَجَر اليهود: ذ. سنگ توڙ پٿر.

حَجَر: ذ (ع) پٿر انون پيچرو.

حَجَرُو: ذ (ع) حجره (ڪوٺڙي. عبادت لاءِ اڪيلائيءَ واري ڪوٺي. مسجد سان لڳ ننڍي ڪوٺي).

حَجَره نشين: ص. تارڪ الدنيا. ذهي يا چلي م ويٺل.

حَجَف: ت. توڪ-چتر-ننول.

حَجَله عروسي: ت (ع) ڪنوار جي چٽرڪت. سيج.

حَجَم: ذ (ع) حجام-نڙي. ٿولهه (ڊيگه ويڪر).

حد: ت (ع) چيڙو-دنگ-سرح-چيه-ت. مقرر تيل شرعي سر.
 حدبندی: ت. دنگ جي مقرر-حدبن.
 حد تپن: حد کن وڌن. گنده جهڙو ڪم ڪرڻ.
 حد جي اندر: ٿي سگهن جي دائري ۾.
 حد شرع: سڙا ۽ شريعت جو قانون.
 حد فاصل: ت. ٻن شين کي جدا ڪندڙ وڻي.
 حد ڪرڻ: اهڙي ڳالهه ڪم ڪرڻ، جنهن کن وڌيڪ ممڪن نه
 مڃي-چيه ڪرڻ-انتهه تي پهچڻ.
 حد نه رهڻ: انتهه تي پهچي وڃڻ-تڪميل ٿيڻ.
 حداد: ذ (ع) لوهار.
 حدت: ت (ع) تپش-گرمي.
 حدس: ذ. سڙ-بغض-حسد.
 حدود: ت (ع) حد جو جمع) حدون.
 حدود اربع: ت. چار پاسا-چار طرف (اتر، ڏکڻ، اولهه، اوڀر).
 حدود ارضي: ت. زمين جي حدبندي.
 حدي: ت (ع) اُن کي تڪو هلائڻ، لامڪتوار.
 حدي خوان: ص. تنواريندڙ-جت.
 حديث: ت (ع) نبي سڳوري جي قوراءِ نبي جي خبر. نئين ڳالهه. خبر. حڪايت.
 حديث سنان: نئين ڳالهه سنان. هيٺ هيون مٿه هيون ڳالهيون ٻڌائڻ.
 حديثون ڪرڻ: خيئون ڪرڻ-تعيون ڪرڻ.
 حديث: ذ (ع) لوھ (ڌاتو).
 حديثو: ذ (ع) ب-ڄمن، لوڙهي (ديوار) وارو ب-ڄ.
 حداقت: ذ. مهارت-ڌامپ.
 حذر: ذ (ع) ڊپ-خوف، احتياط-خبرداري.
 حذر ڪرڻ: پرهيز ڪرڻ. نشان-انڪر ڪرڻ.
 حذرتون: ط. خيال سان-احتياط سان.
 حدف: ذ (ع) چانگ، گهٽتائي-ڪمي.
 حر: ذ (ع) آزاد شخص (جو ڪنهن جو غلام نه هجي).
 حرارت: ت (ع) تپش، گرمي-ڪاڙهو، هڪو بخار.
 حرارت غريزي: بدن جي قدرتي طاقت.
 حراست: ت (ع) قيد-نظر بندي، سنڀال-نگراني، تحويل.
 حرام: ص (ع) شريعت جي خلاف ناجائز ڪم، گنده، بدڪاري.
 مردار. (ص) حرمت وارو-پک (مثلاً مسجد خرم وغيره).
 حرامپائي، حرامزاني: ت. نچڻي-بدمعاشي.

حرام جو مال: ت. جائز دولت، بيڪريءَ جو ڪم ڪرڻ.
 حرام جي هڏي پون: منت جو مال کڻڻ، رشوت ملڻ.
 حرامخور: ص. حرام کائيندڙ، مردار کائيندڙ، ٻئي جي ڪمائي
 کائيندڙ، منتخور.
 حرامخوري: ت. حرام جي حال تي گذرڻ، بچڻ تي، سستي-ڪمي.
 حرامزو: ص. لڄ-بدمعاش.
 حرامزادگي: ت. بيحيائي، ڪميٽي، بدمعاشي، لڄي.
 حرامزادو: ص. حرمي. (ت. حرامزادي).
 حرامڪار: ذ. زني-بدڪار.
 حرامڪاري: ت. بدڪاري-زن.
 حرام ڪرڻ: پيٽ ڪرڻ، خراب ڪرڻ، بدڪاري ڪرڻ، بي
 مزي پئج ڪرڻ.
 حرام کائڻ: ت. جائز ڪمائيءَ جو مال کڻڻ، رشوت وٺڻ.
 حرام کائڻ: ص. حرام کائيندڙ، حرامخور.
 حرام کي هٿ وجهڻ: بچڙ ڪم ڪرڻ.
 حرام مغز: ذ. دماغ جو ٻوليون حصو، جنهن جو تعلق ڪرنگهي جي
 هڏي سان هوندو آهي.
 حرام موت مرن: خودڪشي ڪرڻ.
 حرامي: ص. حرمزدو، لڄ-شرير.
 حرب: ت (ع) لڙائي-جنگ.
 حربگاه: ذ. لڙائيءَ جو ميدان-رمزگاهه.
 حربو: ذ (ع) حرب (جنگ جو هٿيار، اٽڪل، تجويز).
 حرج: ذ (ع) نقصان-چيهو، زيان.
 حرجانو: ذ. نقصان جو عيوضو.
 حرز: ت (ع) پنڌ-بچاءُ، حفاظت.
 حرز جان: پنهنجي سر جو بچاءُ.
 حرص: ذ (ع) لالچ-لوپ، چاهه-موهه، سڌ-هوس، مڇپ.
 حرص ڪرڻ: لالچ ڪرڻ، مڇپ ڪرڻ.
 حرصائڻ: مڇپائڻ، ٻڌائڻ.
 حرص هوس: لالچ، بچڙائيءَ وارو جذبو.
 حرصي: ص. لالچي، سڌڻو.
 حرف: ذ (ع) الف-بيءَ جو هڪ اکر، سخن، مڃڻو.
 حرف اچڻ: لڙجڻ، مڃڻ، راجع.
 حرف استثناء: ذ. عهديگي يا نيري ڳالهه جي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ.

حرف اضافت: ذ. ٻن اسمن يا ضميرن جي وچ ۾ نسبت ظاهر ڪندڙ حرف.

حرف به حرف: ظ. ڪريه اکر، لفظ به لفظ (بين).

حرف جر: ذ. گرامر موجب اسم يا ضمير جي پٺيان اچي لاڳاپو ڏيکاريندڙ لفظ. (م. تي. وغيره)

حرف جملو: ذ. ٻن لفظن يا جملن کي ڳنڍيندڙ لفظ (۽، يا، وغيره).

حرف حقاني: حق تعاليٰ سان ڪيل اقرار.

حرف حڪايت: ڳالهه بول. شڪو و شڪيت.

حرف رکن: مير رکڻ.

حرف زني: ث. تنبيه، تنقيد.

حرف ساکن: ذ. گرامر موجب جزم وارو اکر.

حرف شناس: ص. اکر سڃاڻيندڙ، ٿورو پڙهيل.

حرف صحيح: ذ. الف-بي-مه-و-ه-ي-ڪن سواءِ باقي اکر.

حرف صورت: ذ. ڪنهن آواز مان ٺهيل لفظ.

حرف عطف: ذ. حرف جملو.

حرف علت: ذ. ٻئي ڪنهن حرف سان گڏجي اچار ٺاهيندڙ اکر (و، ي).

حرف غير: ص. نڪتہ چين-نقاد.

حرف نه چون: ڪجهه نه چون-ٻڙڪ به نه ڪين.

حرف ندا: ذ. گرامر موجب خوشي، ڏک، عجب ڏيکاريندڙ حرف (او، شل، واه، وغيره).

حرف نسبت: ذ. تعلق لاڳاپو ڏيکاريندڙ لفظ.

حرف ت: (ع) ڏندو-پيشو، هنر-ڪاريگري، اٽڪر-ڪپڙ، چالاڪي-چيلو.

حرف تباري: ث. چالاڪي، اٽڪل بازي.

حرف تي: ص. چالاڪ-ڏاهو، اٽڪل باز.

حرف حساب: حساب ڪتاب ۾ آيل مير-مير جو حرف.

حرف هرو: پڇاتو، قول-ڳالهه، ڏوراپو-مھتو.

حرفي: ص. ميار، ڏوهي.

حرکت: ث (ع) چُرپو-جُنڀش، لوڏو، چال-هٽي، مستي-ڪيچر-جواند، شرارت، اڪرن کي زير، زير، پيش وغيره جي نشاني-اعراب.

حرکت ڏين: لوڏڻ-چورڻ، عربون ڏين.

حرکت ۾ برکت هئڻ: محنت جو ڦل ضرور حاصل ٿيڻ.

حرکتِي: ث. حرڪت ڪندڙ، ڪيچل ڪندڙ، ڦيٽڙو.

حرکِي: ص (ع) چوندڙ-چرپر ڪندڙ-حرڪت وارو (واري).

حرکِي توانائي: ث. ڪنهن شيء جي چرپر سبب پيدا ٿيندڙ قوت.

حرَم: ذ (ع) ڪعبه الله جي چوڌياري، نڪاح ۾ آيل عورت-زال، گهر جو زانو حصو.

حرَمِراء: ث. گهر جو زانو حصو.

حرمان: ذ (ع) مايوسي-ناميدي، محرومي، ٺپ ڳ.

حرمت: ث (ع) عزت-احترام، پاڪائي، آبرو.

حرَمرو: ذ. پَسار کي وڪر جو هڪ قسم-هرمن.

حرَمين: ذ (ع) ٻه حرَم (مڪه معظمه، مدينه منوره).

حُرُوف: ذ (ع) حرف جو جمع (ا، ڪر).

حُرُوف تَهيجي: ث. الف-بي جا اکر.

حُرُوف مرکب: ذ. ٻن يا وڌيڪ لفظن مان ٺهيل لفظ.

حُرُوف مُفرد: ذ. "الف-بي" جو هر هڪ جدا جدا اکر.

حُریت: ث (ع) آزادي.

حُریت پسند: ص. وطني آزاديءَ جو حامي، آزادي پسند.

حُریر: ذ (ع) پَت-ريشم، ريشمي ڪپڙو.

حُريري: ص. ريشم وارو-سلڪي-ريشمي، تمام سنهو.

حُریر: ص (ع) لالچي-خوسي، هيجي.

حُریر: ص (ع) ساڳئي ڌنڌي وارو، رقيب، مقابل، مٽ-برابر.

حُریر: ذ (ع) گهر جي چار ديوار، گهر-مڪن.

حُزب: ذ (ع) جٿو-ٽولو-گروھ.

حُزب اختلاف: ذ. سيمبلي ۾ حڪومت جي مخالف ڌر-اپوزيشن.

حُزب اقتدار: ذ. حڪومتي ڌر-سرڪاري جماعت.

حُزب الاحرار: ذ. آزادمڻن جي جماعت.

حُزب مُخالف: ذ. مخالف ڌر-حزب اختلاف.

حُزُن: ذ (ع) ڏک-غم-افسوس.

حُزین: ص (ع) غمگين-ڏکارو.

حُس: ذ (ع) حواس سان چُهڻ يا محسوس ڪرڻ، حواس.

حُس باطني: ث. دلي احساس-ضمير.

حُس ظاهري: ث. ظاهري حواس.

حِسَاب: ذ (ع) ڳڻپڻو-شمار، ميزان-جوڙ، حساب ڪتاب.

رَبضيءَ جو اصول (زباني حساب، تحريري حساب)، طريقو-

ڍنگ، وهنوار، پُل-رولو، چن پوت جواثر-ڳڻت.

حساب تين: چن پوت جو اثرائت ٿيڻ، قيامت جي ڏينهن عمن جي

پُٽرائين-پڇاڻو ٿيڻ.

حساب جوڙڻ: ٽوٽل ڪرڻ-جوڙ ڪرڻ.

حساب چڪائڻ: ڏيئي پتي صاف ڪرڻ - اڳيون ٻيون حساب چڪتو ڪرڻ.

حسابدان: ذ. حسابن جو ماهر - رياضي دان.

حساب ڏيڻ: نيڪو ڏيڻ. وهنوار ڏيڻ. نتيجو پوکڻ.

حساب رکڻ: وهنوار رکڻ. حساب ڊحل ڪرڻ.

حساب ڪتاب: ذ. ليڪو چوڪو. ڏيئي پتي.

حساب ڪرڻ: ليڪيو ڪرڻ - ڳڻپ ڪرڻ. وهنوار ڪرڻ. پڇاڻو ڪرڻ.

حساب کان ٻاهر: بيحد. بيشمار.

حساب لڳائڻ: تخمينو لڳائڻ - اندازو ڪرڻ.

حساب هر اچڻ: پڇاڻي هر چڻ.

حساب م نه هئڻ: ڪا به حيثيت نرڪڻ.

حساب نه لڳڻ: پڌگيري نه ٻوڻ.

حساب وٺڻ: خرچ جو تفصيل وٺڻ. نيڪو وٺڻ. وهنوار وٺڻ. گذريل ڀل چڪ جو حساب چڪڻ. بدلو وٺڻ.

حسابي حساب: ظ. ليڪي سان - وهنوار سان. ڪنهن به وقت وهنوار پري ڏيڻ لاءِ پتلا.

حساس: ص (ع) چڻهن سان محسوس ڪندڙ. تيز فهم. بيڪدم اثر وٺندڙ.

حساسيت: ث. جلد محسوس ڪرڻ جي قوت.

حسام: ث (ع) تنوار - ترز.

حسان: ذ (ع) تمام بهتر. عثمند. (اسم خاص) سلام جو وڏو شاعر ۽ مدح خوان حضرت حسن بن ثابت رضه.

حسب: ظ (ع) موجب - پٽ ندر - مطابق.

حسب اتفاق: ظ. اوچتو - اتفاق سان - جنهن جي توقع يا امڪان نه هجي.

حسب الامكان: ظ. جيترو ٿي سگهي.

حسب الحڪم: ظ. حڪم موجب - فرمان مطابق.

حسب المراد: ظ. مرضي يا خواهش موجب.

حسب توفيق: ظ. ڇڏي ڏيو - حيثيت هر.

حسب حال: ظ. حال سارو - حالت پٽ ندر.

حسب دستور: ظ. دستور موجب. هتي چي مطابق. هميشه وانگر. اڳين عدت موجب.

حسب ذيل: ظ. هيٺين موجب. هيٺ ڄاڻين حوال مطابق.

حسب ضابطه: ظ. قاعدي موجب. قانون مطابق.

حسب معمول: ظ. عادت موجب. عام طرح.

حسب مقدار: ذ. حيثيت آهر - بخت سارو.

حسب مشا: ذ. مرضي مطابق. ارادي موجب.

حسب: (ع) نس - پيڙهي. ص. نسل. شمار - ڳڻپ.

حسب نسب: ذ. خانداني سلسلو. پٽ پيد. پيڙهي - خاندان.

حسد: ذ (ع) ريس - ساڙو. بغض. عداوت. بد خواهي.

حسد رکڻ: دشمني رکڻ. ستڙن - پڇڻ - نه سڻڻ.

حسرت: ث (ع) رزو - تنه. غم - افسوس. پشيماني.

حسرت انگيز: ص. رمان پيدا ڪندڙ - حسرت ٿاريندڙ.

حسرت ڀريو: ارمان ورو - شوق سان ڀريل.

حسرت پوري ڪرڻ: دل جو ارمان ڪيڻ - خواهش پوري ڪرڻ.

حسرت جون هنجون هارڻ: پنهنجي قسمت کي روئڻ.

حسرت رهڻ: رمان رهمي وڃڻ - خواهش دل ۾ ئي رهڻ.

حسرت زده: ص. غم جو ماريل - غمڪين.

حسرت ڪئي وڃڻ: خواهش پوري ٿيڻ بنا مري وڃڻ - ارمان ڏورا رهمي وڃڻ.

حسَن: ص (ع) ڀيو - عمدو - سهڻو.

حُسْن: ذ (ع) سونهن - جوين - حسن. روپ - سهڻائي. خوبي.

حُسْن آرا: ص. سونهن وڌائيندڙ - حسن جو شون وڌائيندڙ.

حُسْن اخلاق: ذ. سادچڻ - سچپڻي.

حُسْنَاڪ: ص. حُسْن ورو - سهڻو.

حُسْن انتظام: سهڻو بندوبست.

حُسْن بيان: خوش باني - اثر ٿو وٺندڙ ڳالهه.

حُسْن تدبير: ث. سهڻي رٿ. سهڻي اٽڪل. سٺي تجويز.

حُسْن پرست: ص. سونهن کي پسند ڪندڙ. حُسْن تي موخت ٿيندڙ.

حُسْن سلوڪ: سٺو رتاءُ - سهڻي روش.

حُسْن صبيح: ذ. ڳورائي - چورنگ.

حُسْن طلب: ث. گهرڻ جو سهڻو طريقو - سهڻي نموني سان ڪيل گهر.

حُسْن ظن: ذ. سهڻو ڪمن. نيڪ خيال. سٺي راءِ.

حُسْن مَلِيح: ذ. سارو ئي - ڪٽڪ رنگت.

حُسْن يوسف: ذ. حد درجي جي سونهن - تمام گهڻو حُسْن.

حُسْنِي: ث. بحد سهڻي عورت. عورت جو نالو.

حُسْنِي: ص. ماهر حسن علي اسلام جو - ولد - ساداتن جي هڪ ذات - پير.

حَسَبَ: ص (ع) سٺي حسب نسب ورو. بزرگ. خدا ندي جو سنڌ تي نٿو.

حَسِين: ص (ع) حسن ورو- سهڻو، وڻندڙ، سينگاريل. (ث. حَسِين).

حَسِين و جَمِيل: تہم سهڻو- نهايت خوبصورت- حسن ۽ جمال سان ڀرپور.

حَسِينِي: ث. هڪ راڳ جو نالو. شاه جي رسالي جو هڪ سُر.

حَسِينِي راڳ ڪرڻ: ساڳي ڳالھ وري وري ڪرڻ.

حَسِينِي: ص. امام حسين ۽ جوييرو ڪار. امام حسين جو اولاد- سيد.

حَشَاشُ بَشَاشُ: ص. بهيت خوش. تندرست ۽ خوش.

حَشَامُ: ذ (ع) حشام (انبوہ- ميڙ، لشڪر، ھل، دانھون ڪو ڪون.

حَشَرُ: ذ (ع) قيمت جي ڏينھن واري جيئرو ٿي اٿڻ جي حالت.

قيمت. حضرت مہم حسين جي شهادت جي ڏينھن جو مہم.

روح راڙو. ھل ڳوڙ.

حَشَر مَچَاشُ: ھل ھنگامو ڪرڻ. روح راڙو ڪرڻ. ماتم ڪرڻ.

حَشَرَات: ذ (ع) سنھن ٿلھاجيت، جيت جيت، سرنڌڙ جيت، حشرات الارض.

حَشَرِي: ث. واويلا- ماتم، ھل- ڳوڙ، خواري.

حَشَرِي لَائي ڏيڻ: ڏاڍو تنگ ڪرڻ. بدنام ڪرڻ.

حَشَمَر: ذ (ع) عمو- اٽلو- خدمتگار- نوڪر ڇا ڪر.

حَشَمَت: ث (ع) رعب تاب- دڊپو، ڏين، شان شوڪت، ٺٽ، من.

شان، دھشت- ڏکو.

حَشَمَت ويھارڻ: دڊپور ڪرڻ- چمت ڪرڻ.

حَشَمَتِي: ص. رعب تاب وارو- دڊپي وارو.

حَشَو: ذ (ع) ڀرتيءَ جي شيء (جيئن وھاتي جو ڀراءُ)، شعر م ڀراءُ.

جانفط، ڀرتيءَ وارو شعر.

حَشِيش: ث (ع) ڀنگ.

حِصَارُ: ث (ع) چؤدياري- علم پنھ، ڪوٽ- قلعو، گهيرو.

حِصَائَتُو: ظ. حصي وارو، ڀاڱن م، ورڇ موجب.

حِصَو: ذ (ع) حصہ (تڪرو- پتي- ڀڳو، ورڇ م آيل ڀڳو، وٺندي.

حِصَو بخرو: ذ. بتيون- ڀڳا- تڪرا، ورھاست.

حِصَو پَتي: ذ. ورڇ- وٺڻ- ڀڳو.

حِصِيدَار: ص. ڀاڻيوار- پٽيار.

حِصِيدَارِي: ث. ڀاڻيوار- شراڪت.

حِصِي رَسِي، حِصِي رَسَد: ث. هڪجهڙن حصن م ورھاست.

رياضي ۽ موجب ورھاست م هڪجهڙائي اٿڻ جو ضربو.

حِصِيرو: ص. حصيد- ڀاڻيوار. (ظ) نسبت سان- حِصِي رَسَد.

حُصُولُ: ذ (ع) حاصلات- اُبت- آمدني، وصولي، نفعو.

حُضَرُ: ذ (ع) موجودگي، هڪ هنڌ قيام، وطن م رهائش.

حَضَرَات: ذ (ع) "حضرت" جو جمع، حاضرين.

حَضَرَت: ذ (ع) بزرگ ۽ حاڪمن لاءِ عزت ڀريو خطاب، سڳورو.

حُضُورُ: ث (ع) بزرگ جي مجلس، حڪم جي درٻار، معزز ماڻھو.

کي مخاطب ڪرڻ جو لفظ.

حُضُور مَر: ظ. حاضري ۽ مَر. خدمت م، درگاه پ درٻار م.

حُضُور والا: جناب عالي- سائين منهنجا.

حُضُورِي: ث. نزديڪي- ويجهڙائي، موجودگي- حاضري. (۱ ص)

حضور م پهتل.

حَطَبُ: ث (ع) ڪاٺي- لڪڙي، لڪڻ- لٺ.

حَطُ: ذ (ع) لذت- مزو، خوشي- سرھڻي.

حَطُ نَفْسَانِي: ذ. حيواني خوشي- نفساني لذت.

حِفَاطَت: ث (ع) سلامتي- پنھ، سنڀال- نگراني.

حِفَاطَت ڪرڻ: سنڀال ڪرڻ، بچاءُ ڪرڻ.

حِفَاطَتِي ٿُڪا: ذ. ٻارن کي خطر ڪ بيمارين ڪن بچاءُ لاءِ هنيا.

ويندڙ ٿڪ.

حِفْطُ: ذ (ع) حفاظت- سنڀال. (ظ) يد- بر زبان.

حِفْط ڪرڻ: يد ڪرڻ (قرآن شريف).

حِفْطُ آمَن: ذ. امن امان قائم رکڻ- امن جي سنڀال.

حِفْظَان صَحَت: ث. جسم جي حفاظت- تندرستي.

حِفْطُ مَا تَقْدُمُ: ذ. اڳواٽ بچاءُ، اڳواٽ بندوبست، حفاظت لاءِ پيش.

بندي.

حِفْطُ مَرَاتِب: ذ. مرتبي جو لحاظ، حيثيت سارو عزت.

حَفِيطُ: ص (ع) محافظ، نگهبان، بچائيندڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.

حَقُ: ذ (ع) سچ- صديق، ذميداري- فرض، دعوي، عدل- نڀاءُ، بدلو-

عيوض، موزوري، مڙس- ڪٽڻ، خدا جو هڪ صفاتي نالو- حق

تعني. (ص) سچو، درست، ٺيڪ، بچا- روا، جائز- مباح.

حق ادا ڪرڻ: فرض پورو ڪرڻ، ذميداري پوري ڪرڻ، صحيح

نصف ڪرڻ، هر ڪنھن کي پنھنجو حصو ڏيڻ.

حَقُ اليَقِين: ذ. سچو يقين- اکين ڏٺي مشاهدي واري پڪي ڄاڻ.

حَقُ بَجَانِبُ: ظ. سچي حق جي پاسي، حق تي- درست.

حَقُ بَخْشَانُ: ذ. چوڪريءَ کي سچي عمر ڪناري رھڻ لاءِ قرآن

شريف سان لائون ڏيارڻ جي رسم.

حَقُ بَخْشِي وَيَهْنُ: نڪاح- ڪرڻ- بانددي عمر گذارڻ.

حق ٻين: ص. انصاف ڪندڙ.
 حق ٻوڙن: بي نصافي ڪرڻ. حق غضب ڪرڻ.
 حق پيڄڻ: مڙس سان بيوفائي ڪرڻ (عورت جو).
 حق تاليف: حق تصنيف: ذ. ڪتاب لکڻ جو حق - ڪاپي رائٽ.
 حق تعاليٰ: ذ. خدا - الله تعاليٰ.
 حق تلفي: ث. حق مارڻ (زور زبردستي سان). ذ. نصافي.
 حق پرست: ص. خدا کي مڃيندڙ. سچائيءَ کي پسند ڪندڙ. عدل.
 حق پرستي: ث. حق جي مڃت. انصاف - عدل. سچائيءَ تي هلڻ جي حالت. خدا جي حڪمن جي پيروي.
 حق حساب: ذ. ريت ٻت - ليڪو چوڪو - حسب ڪتاب.
 حق حق ڪرڻ: خدا جون نونون - ذڪر ڪرڻ. انصاف ڪرڻ.
 حق حقوق: ذ. واجبات. ذميداريون.
 حق حلال: ص. جائز - روا - مباح.
 حق قدر: ص. حق رکندڙ. جائز وارث.
 حقداري: ث. ذاتي حصو. وسطيدياري.
 حق رسي: ث. انصاف - عدل. داد رسي.
 حق شرع: ث. مڙس. زوال جو هڪٻئي تي شرعي حق.
 حق شرع پاڙڻ: مڙس جو پنهنجي نڪاح ٻڌي زل سان همبستر ٿيڻ.
 حق شفعو: ذ. پاڙيسري هٿن جو حق. پنهنجي گهريازمين جي پرواري
 گهريازمين خريد ڪرڻ جو قانوني حق.
 حق شناس: ص. قدر دان. فرض سڃاندڙ.
 حق شناسي: ث. سچ جي سڃاڻپ. احسانمدي. قدر داني.
 حق فروشي: ث. بي ايمان - بدديتي.
 حق ڪرڻ: نياڻ ڪرڻ. صحيح فيصلو ڪرڻ. نڪاح ڪرڻ - شادي ڪرڻ.
 حق گذار: ص. انصاف ڪندڙ.
 حق گو: ص. سچ چوندڙ - سچار.
 حق گوئي: ث. سچ چوڻ. سچي ڳالهه ڪرڻ.
 حق مر: ظ. باري - بابت. حمايت م.
 حق مهر رهن: بيواه عورت جو بي شادي نه ڪرڻ.
 حق مارڻ: حق غضب ڪرڻ - حق ٻوڙڻ.
 حق مبين: ذ. پذيرو حق سچ.
 حق مهر: ذ. گهٽ طرفن ڪنوار کي مهر طور ڏنل شيء. خرچتو.
 حق ناحق: ظ. خواه مخواهه. هروپرو. سبب بابت سبب جي.

حق شناس: ص. حساس فراموش - بي شڪرو.
 حق نمڪ: ذ. مالڪ جو نوڪرتي حق - وفاداري - خير خواهي.
 حق وڌڻ: ورثو ٿيڻ - حق غضب ڪرڻ.
 حقا: ذ. حق آهي - نيڪ آهي. تحقيق - سچ پچ - يثيد.
 حقابو: ذ. (ع: حق + ف: آب) پوک لاءِ ڪم آندل پاڻيءَ جو موضوع (جيڪو مالڪ زميندار ڪن وٽ وٺي ويندو هو). پٽيءَ جو حق.
 حقارت: ث. (ع) ذڪر - نفرت. ڪرمت.
 حقارت جي نظر سان ڏسڻ: ٻئي کي نيچ ڪري سمجهڻ.
 حقانو: ذ. حق جي ڳالهه.
 حقاني: ص. حق وارو. صحيح - سچو.
 حقانيت: ث. سچائي - حقيقت.
 حقانو: ذ. مڙس - ڪنڌ (شاهه).
 حقانتي: ص. حقي - صحيح. انصاف موجب.
 حقائيق: ذ. (ع) "حقيقت" جو جمع - حقيقتون.
 حقنو: ذ. (ع) طب جي اصطلاح مڙيچڪاريءَ ذريعي پ خانو آڻڻ.
 حقو: ذ. (ع) ٽڪ ٽڪ ڪرڻ لاءِ ٺڪري ٻڌ توڙهه من ٺهڻ لڳهي جهڙو ٿيڻ.
 حق پيڙڻ: غلامي ڪرڻ - ذليل ٿي گذارڻ.
 حق تازو ڪرڻ: حقي جو پٽ بدلائڻ.
 حقو ٽيڪڻ: حقيري ويهي بيٺڻ. ڪوبه ڪم ڪار نه ڪرڻ.
 حقو پاڻي: برادري. دوستيءَ جو دائرو.
 حقو پاڻي بند ڪرڻ: برادريءَ مان ڪڍي ڇڏڻ.
 حقي بردار: ص. حقو ڳڻڻ جهليندڙ - گهٽ درجي جو نوڪر.
 حقوق: ذ. (ع: حق جو جمع) فرض. جوابداريون.
 حقوق الله: ذ. خدا تعاليٰ جا انسان تي حق (عبدت ڪرڻ ۽ حڪم مڃڻ).
 حقوق العباد: ذ. انسان جا حق. ماڻهن جا ماڻهن تي حق. انساني فرض.
 حقي: ص. حق وارو. حق رکندڙ. حقدار.
 حقي وارث: ذ. شريعت موجب وارث - سچو پچو وارث.
 حقير: ص. (ع) حقارت جي لائق - نفرت جو گو. نيچ - خسيس - دٻي. ذڪاريل. بي پهچ - هيٺو.
 حقيقت: ث. (ع) صبت. سچائي. سچي ڳالهه. بين - احوال. ماجرا.
 حقيقت کلڻ: اصيت پذيري ٿيڻ. ڪيئي معلوم ٿيڻ.
 حقيقت حال: ذ. پنهنجي اندر جي حقيقت. سچو بيان.
 حقيقت شناس: ص. حقيقت سڃاندڙ - سچ پرکيندڙ.

حَقِيقَتَا: ظ. حَقِيقَتَم - سچ پڇ.

حَقِيقِي: ظ (ع) سچو - صحيح. صني.

حَقِيو: ص. حَتِي - حق وارو - سچو، پڪو - پختو.

حَڪَاڪ: ص (ع) وينجهر.

حُڪَام: ص (ع) حڪم جو جمع (حڪومت ڪندڙ، حڪم هلائيندڙ، بالا عهددار).

حُڪَايَت: ث (ع) آڪائي - ڪهاڻي، قصو - داستان، بين - احوال، روايت.

حُڪَم: ذ (ع) امين - تيا ڪڙ، ترجمان، منصف.

حُڪَمِي: ث. نيا ڪڙي - مصحت.

حُڪَم: ذ. سُڪر مڇي، جو هڪ قسم - سان.

حُڪُم، حُڪْم: ذ (ع) فرمان - آمر، سرڪاري قاعدو، تاسر ندم بونيل رنگ - ثرپ.

حُڪْم احڪام: ذ. فرمودو - ڪارروائي.

حُڪْم امتناعي: ذ. ڪنهن عمل کان منع ڪرڻ جو حڪم (جيڪو عدالت جاري ڪري).

حُڪْمَان حُڪْم، حُڪْمَان حُڪْمِي: ظ. حڪم جي زور سان، ڏاڍائيءَ سان، زوري زبردستي.

حُڪْم بجا آڻڻ: حڪم جي تعميل ڪرڻ.

حُڪْم بردار: ص. حڪم مڃيندڙ - نوڪر - تابعدار.

حُڪْم توڙڻ: ن فرماني ڪرڻ - بغاوت ڪرڻ.

حُڪْم جو بندو: ذ. چٽيوڻ - فرمانبردار، غلام.

حُڪْم ڏيڻ: فتويٰ ڏيڻ، اجازت ڏيڻ، هدايت ڪرڻ.

حُڪْم هلائڻ: امر ڪرڻ - حڪم ڏيڻ، حڪومت ڪرڻ، جبر ڪرڻ.

حُڪْمَان: ص. حڪم هلائيندڙ، فرمانروا - حڪم.

حُڪْم راني: ث. حڪم هلائڻ جا اختيار، فرمانروائي - حڪومت.

حُڪْم نامو: ذ. نڪتم حڪم، تحريري هدايت.

حُڪْمُون: ظ. زوري - زبردستي - جبراً.

حُڪْمِي بندو: ص. حڪم جو نوڪر، چٽيوڻ، تابعدار.

حُڪْمَاء: ذ (ع) "حڪم" جو جمع، ڏاها، فيلسوف.

حُڪْمَت: ث (ع) ڏاهپ - دانائي - عقل، علم، تدبير - ڪيڏ، طبابت جو فن.

حُڪْمَت آميز: ص. خاص مطلب وارو، سڀني ڏاهپ وارو.

حُڪْمَت الاهي: ث. باري تعاليٰ عِقليت تي بحث جو علم، خدا

جي مرضي.

حُڪْمَت عملي: ث. عمر جي ڏاهپ، تجربي مان حاصل ٿيل علم.

مسڪي تدبير، سياست، چالاڪي، هوشيارِي.

حُڪْمَت ڪرڻ: تدبير ڪرڻ، طبابت ڪرڻ.

حُڪْمَتِي: ص. حڪمت وارو - ڏاهپ پريو، چالاڪ - هوشيار - حرفتي.

حُڪْمَت: ث (ع) بادشاهي، فرمانروائي، سلطنت.

حُڪِم: ص (ع) ڏاهو - داناءُ - سٺو، فيسوف، علم فاضل.

ويج - ضبيب، خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

حُڪِم طبيب: سٺي ڦڪي ڏيندڙ - ڊاڪٽرو ويج.

حُڪِمَاتو: ص. حڪمت پريو - طبيڪو.

حَل: ذ (ع) ڏکڻي ڪم کي آسان ڪرڻ، مشڪل مسئلي جو سجهڻ.

سمجهڻي، جواب پيچڻي، ميلاپ، پيهڻ - گهوتڻ.

حَل ٿيڻ: گڏوچڙ ٿيڻ - ملي هڪٿي وڃڻ، مُنجهيل شيءِ آسان ٿيڻ.

حَل پذيري: ث. مددي جي تحليل ٿيڻ جي صلاحيت.

حَل ڪرڻ: سنجهاڻڻ، پيچڻ (حساب)، آسان ڪرڻ، حاصل ڪرڻ

(عبور)، شين کي ڳري پن م ملائڻ - ڳرڻ (پنيءَ ۾).

حَلَاج: ص (ع) پيچارو، (اسم خاص) مشهور صوفي حسين بن منصور جو لقب.

حَلَال: ص (ع) شرع مطابق روا - جائز - مباح، ذبح ڪيل جانور.

حَلَال ٿيڻ: جائز ٿيڻ - روا ٿيڻ.

حَلَال خور: ص. حلال جي ڪمائي کي بندڙ، باليت هي - پنگي.

حَلَال ڪرڻ: شريعت موجب ذبح ڪرڻ (جانور).

حَلَال ڪري کائڻ: جائز نموني سان کائڻ، يمانداريءَ سان

بور هيو ڪرڻ جي عيوض مليل اجرت مان گذر ڪرڻ.

حَلَال: ث. طلاقي عورت، جيڪ بئي مڙس سان نڪاح ڪري ورپ پهرين مڙس سان نڪاح ڪري.

حَلَالِي: ص. جائز - صحيح (اولاد).

حَلَالِي چم: ص. ذبح ڪيل جانور جي گل مان ٺهيل چم، وفادار.

حَلَالِي قُر: ذ. حق حلال جو تخم - جائز طريقي ۾ پيدا ٿيل ٻار.

حَلَاوَت: ث (ع) مَن - مينج، ڏاڏو - لذت.

حَلَف: ذ (ع) قسم - سنهن.

حَلَف منصب: ذ. عهدي وٺڻ وقت وفاداريءَ خير خواهيءَ جو قسم.

حَلَف نامو: ذ. تحريري قسم نالو.

حَلَق: ذ (ع) بڙي - نڙ ڪهٽ، ڳچي - گردن.

حَلَقِي حَرْف: ذ. نڙيءَ مان آواز ڪڍندڙ ڪر (ح. ج. ع. غ. ق).

حَلَقُو: ذ (ع) گُبيرو-د نرو-گول، گڙو-چنلو، هم خير مڻهن جو گروھ، علائقو-حد.

حَلَقُو بَدَن: چوڌاري گولائي ۽ مرويهن.

حَلَقَه اِنْتِخاب: ذ. اهو علائقو جنهن ۾ رهنڙ ماڻهو پنهنجو نماڻندو چونڊين-چونڊ جوڻڪ.

حَلَقَه بَگوش: ص. غلام-پنهو-مضج.

حَلَقَه بَگوشي: ث. غلامي-پانهپ-اطلاعت.

حَلَم: ذ (ع) سَهن جو مدو-سَهپ، تحس، بردباري، نرم دلي، ڪم-جدو.

حَلَو: ذ (ع) چوغو-جَبو، بهشتي پس.

حَلَوَان: ذ (ع) حَوَان (چيسو) پڪريءَ جو پڇو، چيني جو گوشت، ڳاڙهي رنگ جو سوتي ڪپڙو.

حَلُول: ذ (ع) هڪ شيءِ جو ٻيءَ ۾ پيئي حل ٿي وڃڻ واسو (جن پوت جو).

حَلَو: ذ (ع) حَلَاوَه (مڻيءَ جو هڪ قسم) گيه، نشستي، ميڊي، ڪنڊ مغزيات وغيره مان ٺهيل.

حَلَو پُوري: ذ. عمدو، ضعف-مل مينڊو.

حَلَوِي پُوري سان ڪم هئڻ: قنڌ پنهنجي طب جو خيال رکڻ.

حَلَو سمجھڻ: ڪنهن ڪم کي آسان سمجھڻ.

حَلَو ماني ڪري وٺڻ: جديدي تي ختم ڪرڻ، خرچ ڪري ڇڏڻ.

حَلَوائي: ص. مڻ تي نه ٻڌندڙ-حَلَوِي وارو.

حَلِيف: ذ (ع) معاهدي ۾ ڪا به هڪ ڌڻ-ساٿي-رفيق.

حَلِيم: ص (ع) بردبار، نرم مزاج، ٺهڻو، نرم-ڪوٺرو، هڪ قسم جو طعام (اُڇ، داليون، گوشت، مصالحو رڌي ڳاري نرم ڪيل).

حَلِيمُ سَيَاءُ، حَلِيمُ طَبَع: ص. نرم مزاج-بردبار.

حَلِيمائي: ث. قوت برداشت-سهپ جي طاقت.

حَلِيمَان: اسم خاص، عورت جو نالو.

حَلِيو: ذ (ع) حَلِيَه (شڪل-صورت-شبهه).

حَلِيو بگاڙڻ: بُري حالت ڪرڻ، تعدي ڪرڻ.

حَمَار: ذ (ع) گڏه جهڙو هڪ قسم جو جانور.

حَمَاقَت: ث (ع) بيوقوفي-ايتب.

حَمَال: ص (ع) مزور، بارڊوئيندڙ (خاص ڪري ڪوٺين، گود مان ڪارخانن ۾ ڳوٺيون ڏوٽيندڙ).

حَمَالِي: ث. مزوري (ڳوٺين ڏوٽ جي).

حَمَام، حَمَام: ذ (ع) وهنجڻ خانو-غسڪو (جنهن ۾ ڪرم

ب ٿي ٿي)، دو ٽن يا مصغي ڪٽڻ لاءِ ڌاتوءَ مان ٺهيل ٿوري.

حَمَام دَسْتُو: ذ. ڌاتوءَ مان ٺهيل ٿوري مڙهي.

حَمَام: ذ (ع) ب-تپش، گرمي.

حَمَائِل: ث (ع) ڪڇي، ٻن جو هڪ ڳه-ٿاڻٿ. تمام ننڍڙي تختي وروڻن شريف (جيڪو تعويد وانگر ڳچيءَ ۾ ٻڌجي).

حَمَائِل ڪرڻ: ڪنهي ڳچيءَ ۾ پٽو وجهڻ (سوار، صندوق لاءِ).

حَمَائِل: ث (ع) طرفداري-پسخطري، مدد-پنيراڻي.

حَمَائِلِي: ص. مددگار، طرفدار، واهرو.

حَمَد: ث (ع) ڌڻيءَ تعاليٰ جي ساراه.

حَمَد وٺڻ: ث. ساراهه واکڻ، 'حمد' فقط خدا جي لاءِ آهي ۽ ٿنڀ انسان جي ٻئي سڳي ٿي.

حَمَد: ذ (ع) شڪر (ڌڻيءَ جي).

حَمَزو: اسم خاص، ماڻهو جو نالو.

حَمَل: ذ (ع) بار، پيٽ-اميدواري، هڪ آسماني برج-مِيڪ.

حَمَل ڪيڙائڻ: ٻار ڪيڙائڻ، ڪهڻي ڪرڻ.

حَمَلو: ذ (ع) حَلَان-ڪه-جَم.

حَمَلِي آور: ص. ڪه ڪندڙ-چڙهي ڪندڙ.

حَمِيَت: ث (ع) غيرت-شرم، ٺنگ.

حَمِيد: ص (ع) سارهيل-واڪڻيل، خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.

حَمِير: ص (ع) بهادر-سورهيه-وير، (اسم خاص) سنڌ جي هڪ سومري حاڪم جو نالو.

حَمِيرَا: ث (ع) ڳاڙهي رنگ جي، عورت جو نالو.

حَمِيرائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

حَنَا: ث (ع) حَنَد (ميندي).

حَنائي: ص. مينديءَ وارو-مينديءَ جهڙو.

حَنَان: ذ (ع) بيحد بخشيندڙ-رحمت ڪندڙ.

حَنَبَل: ذ (ع) قنڌ جو هڪ قسم (حمد بن حنبل).

حَنَبَلِي: ص. امير احمد بن حنبل جو پيروڪار، سني مسلمانن جو هڪ فرقو.

حَنَجَرِي: ث. (ع) ٺاڳيت-گو، چپ ٺهه (ساز).

حَنَظَل: ذ (ع) ٿوه (ون ڦل).

حَنَفِي: ص (ع) ماهر بو حنن جو پوئلڳ، سني مسلمان جو هڪ فرقو.

حَنِيف: ص (ع) حضرت ابراهيم عليه السلام جي دين کي چيئندڙ، سچي دين (اسلام) کي چيئندڙ، پڪو مسلمان.

حَوَا: ث (ع) حضرت آدم عليه السلام جي زال، نساڻ جي ماءُ.

حوادث: ذ. (ع: حادثه جو جمع) حادثا-واقعه.
 حواري: ص (ع) دوست-پير. مريد-پوئلڳ. حضرت عيسيٰ عليہ السلام جو دوست.
 حواس: ذ (ع: حواس جو جمع) انسان جي ڏسن ۽ ڏسڻ ۽ ڇهن جي قوت (پنج حواس: اکيون، ڪن، نڪ، وات، هٿ). هوش-عقل.
 حواس باختم: ص. واڙو-حيران. هڪو ٻڪو.
 حواس خمسہ: ذ. پنج حواس (چڪن، ٻڌڻ، ڏسڻ، ڇهن، سنگهن).
 حواسي: ذ (ع: حاشيه جو جمع) ڪنڊ. حاشي ۽ لکيل وضاحت.
 حوال: ذ. احوال-روايات. خبرچار. معلومات.
 حوالا: ذ (ع) سپردگي-حويل. ٻڌائي جو ننڍو جيل-قيد.
 حوالدار: ص (ع) حوالا سنڀاليندڙ. پوليس ي فوج جو ننڍو عملدار. پتتو والڻ جو اڳواڻ-ٺاڻڪو.
 حوالو: ذ (ع) ڪتاب جي لکت مان ڪيل معلومات بابت اشارو. اهڃڻ.
 حوالو ڏيڻ: ڪتاب ۾ لکيل ڳالهه بابت اشارو ڏيڻ.
 حوالو ڪرڻ: قبضي ۾ ڏيڻ-سپرد ڪرڻ. ذمي ڪرڻ.
 حوالو: ص. حوال ڪندڙ-ڳالهين. بڪ ٻڪيو.
 حوالو موليٰ: دوست-يار-همدم.
 حوائج: ذ (ع: حاجت جو جمع) گهرجون-ضرورتون.
 حوائج ضروري: ذ. ضروري ڪم. ڪا ڪوس وغيره جي ضرورت.
 حوت: ذ (ع) وڏي مڇي. هڪ آسماني برج.
 حود: ذ. حوض-هوڏي.
 حودو: ذ. ٽانگي جون ٿڌو.
 حور: ث (ع) بهشت جي حسين عورت. سهڻي عورت. (ص) سهڻي-حسين.
 حورپري: ص. تمام سهڻي-نهایت خوبصورت (عورت).
 حوري، حوران: اسم خاص. عورت جون ٿڌو.
 حوصلو: ذ (ع) همت-جرات-دليري.
 حوصلو جاء رکڻ: عتر ڪرڻ ڪم وٺڻ.
 حوصلا خطا ٿيڻ: حواس گم ٿيڻ. همت ڇڏائي وڃڻ.
 حوصلو ڌارڻ: برباد ٿيڻ. هوش درست رکڻ.
 حوصلي افزائي: ث. دلداري. شاباس.
 حوصلي مند: ص. حوصلي وارو. سڃيت.
 حوصلي وارو: ص. همت وارو-جراتمند.
 حوض: ذ (ع) پاڻي گڏ ڪرڻ لاءِ هٿرادو تلاءُ-ٽنڪي-هوڏي.

حوض ڪوثر: ذ. بهشت جو هڪ چشمو.
 حول: ص. مٿس. دغا-ٽڳي. لوهي ٽوپ.
 حويلي: ث (ع) وڏي عمارت-محلات. بادشاهه يا بزرگ جي حرمسره.
 حويلي روشن ٿيڻ: اولاد وارو ٿيڻ.
 حي: ص (ع) هميشه حيات. زنده-جيئرو. خدا تعاليٰ جو ڪو صفتي ٿڌو.
 حي قيوم: هميشه زنده ۽ دائم قائم.
 حياء: ذ (ع) حياء.
 حياءدار: ص. شرم وارو-غيرتمند.
 حياء شرم: پرم-لج-سيل-ست.
 حيات: ث (ع) زندگي-عمر. حياتي. چمار. جن-ساه.
 حيات ابدی: ث. دائمي زندگي-هميشه وارو جياپو.
 حيات بخش: ص. حياتي بخش وارو-زندگي ڏيندڙ.
 حيات و ممات: زندگي ۽ موت.
 حياتي: ث. زندگي-جياپو. عمر-چمار. دم-ساه.
 حياتي ۽ تان هٿ ڪڍڻ: جيئڻ جو آسرو پلڻ.
 حياتي ڇڏائي وڃڻ: بي همت يا نستوتڻ.
 حياتي زهر ٿيڻ: ڏکڻ ۽ ايدائش ۾ گذارڻ.
 حياتي ڪي حلال ڪرڻ: زندگي يا مقصد ڪرڻ. سوڀ روٿيڻ.
 سڪيو وقت گذارڻ.
 حياتيات: جانور ۽ ٻوٽن جو علم-بيولا جي.
 حياتين: صحت ۽ بقلاء ڪيميائي جزا-وٽامن.
 حياء: ذ (ع) شرم-لج. غيرت. لحاظ-محابو.
 حياء وڪڻڻ: بي غيرت ٿيڻ.
 حيثيت: ث (ع) پڄندي-پڄت. وس-طاقت. هوند. سگه-پهچ. لياقت. رتبو-درجو.
 حيدر: ص (ع) وڏي آفت ڪي پيريندڙ. (ذ) شينهن (اسم خاص) حضرت علي ڪرم الله وجهه جو لقب.
 حيدري: ص. حيدر جو پيروڪار. شعيه فرقي جو.
 حيدرآباد: ذ. سنڌ جو مشهور تاريخي شهر (جنهن جو قلعو دين غلام شاه 1768ع ۾ اڏايو).
 حيران: ص (ع) هڪو ٻڪو-واڙو. ششدر-پريشان. عجب ۾.
 حيران پريشان: وي ڪل-پنواڻيون کاڌل-اچرج ۾ پيل.
 حيران ڪرڻ: عجب ۾ وڃڻ. پريشان ڪرڻ. دربدر ڪرڻ.
 حيراني: ث. عجب-حيرت. پريشاني.

حیلو حوالو: ذ. ڪل ڪڪر، بهاني پزي، ڪوشش، حڪمت عملي،
 حیلو وسیلو: ذ. مددگار - پیرجهلو.
 حیلی باز: ص. بهان ڪندڙ، اٽڪلي - حرفتي.
 حیلی لڳڻ: ڪنهن ڪم پ روزگار سان نڳڻ.
 حین: ذ (ع) وقت - زمانو - مدت.
 حین حیات: ذ. حیاتی، جو سارو عرصو، سڄي ڄمار.
 حیوان: ذ (ع) سهارو - جانور، چوپيو - ڍور، بي سمجه، وحشي.
 حیوان مطلق: ص. ڍور - جانور، بدستیز - جٽ.
 حیوان ناطق: ذ. گڏ نه ٿيندڙ جانور، ماڻهو - انسان.
 حیوانی: ص. حیوان جو، شهباني - نفساني، جانورن واري حالت.
 حیوانیت: ث. جانورن بابت عمل - زولا جي.
 حیوانیت: ث. جانور جي خاصیت (جنهن ۾ لڄ، لیه، قیاس،
 شعور جو احساس نه هجي)، بي رحمی، ظلم، وحشائیت.

حیرت: ث (ع) عجب - اچرج، ويچر - ڳڻتي.
 حیرت انگیز: ص. حیران ڪندڙ، اچرج جهڙو.
 حیرت جي حد نه رهڻ: تمام گهڻي عجب ۽ تیرس مڙهڻ.
 حیرت زدہ: ص. وائڙو - موڳو، حیران - پریشان.
 حیص بیص: ذ. نت نتاءُ، تڪرر - بحث.
 حیص: ذ (ع) ماهواري - ڦڻ.
 حیضي حرامی: ص. حرامی ٻار، بد مذہب، بیحیا.
 حیضي ڦڻ: ذ. حرامی ٻار، (ص) شیر (ٻار).
 حیث: ث (ع) حقارت یا جٽ جو لفظ، افسوس.
 حیلو: ذ (ع) حید) بهنو، اٽڪل، آپاءُ، حرفت، فریب، روزگار.
 حیلو ڪرڻ: بهنو ڪرڻ، اٽڪر ڪرڻ، آپاءُ ڪرڻ، تدبیر ڪرڻ.
 روزگار ڪرڻ.
 حیلو هلائڻ: ڪوشش ڪرڻ، ذریعو استعمال ڪرڻ.
 حیلأ بهانا: ذ. سبب - وس - ڪوششون.

خاتون فلڪ: ث. آسمان جي راتي، زهره (گره).
 خادم: ص (ع) نوڪر، ملازم، خدمتگار، درگاه جو مجبور یا
 مٽوئي، (ث. خادم).
 خادماڻو: ص. نوڪر، وانگر، نهايت عاجزيءَ سان.
 خادمی: ث. نوڪري، ملازمت، خدمت.
 خار: ث. ساڙ - ڪم، حسد، چڙ - ڪاوڙ.
 خار ڏيارڻ: ڪاوڙ ڏيارڻ، جوش جاڳائڻ.
 خار کائڻ: حسد ڪرڻ، ساڙ کائڻ، چڙڻ.
 خار ڪڍڻ: عداوت پوري ڪرڻ.
 خار خار: بي چيني، پریشان - غصو.
 خاری: ص. ڪاوڙيل، ضد پيل، حسد.
 خار: ذ (ف) ڪٽيو - سينه (ون، ٻوٽي جو).
 خار بست، خار بند: ذ. ڪنهن جو لوڙهو پ وڙ.
 خار بندي: ث. چوڏري ڪنهن جو لوڙهو ڏيڻ.
 خار پُشت: ذ. ڪٽي ٺيڻ، ٽوڙهڪ جانور - ڄمو - سڙه.
 خار چين: ذ. گهر پ بڻ ڪي چوڌاري ڏنل لوڙهو.

خ: ث (ع) سنڌي "الف - بي" جو ارڙهون اکر، عربيءَ جو ستونءُ
 فارسي جو نئون اکر، اچار "خي"، ايجڊ موجب عدد (600).
 خابرو: ص (ع) خبر ڏيندڙ، قاصد، حاسو.
 خاتم: ث. (ع) مهر، مهر واري منڊي.
 خاتم بندي: ث (ف) عاج يا هڏيءَ تي اُڪر جو ڪم، جڙت
 جو ڪم.
 خاتم: ص (ع) ختم ڪندڙ، (ذ) خاتمو - پڇڙي.
 خاتم الانبياء: ذ. نبوت جي سلسلي جي پڄاڻي ڪندڙ، آخري پيغمبر
 (حضرت محمد ﷺ)
 خاتمو: ذ (ع) خاتمة) پڇاڙي - پڇ تي، آخر، ڪتاب جي آخر ۾
 لکيل عبرت.
 خاتم بالخیر: ذ. نيڪيءَ واري پڄاڻي، سلامتيءَ سان خاتمي جي دعا.
 خاتوبند: ص (ف) خاتم بند) عاج، ڪاٺي يا هڏيءَ تي اُڪر جو
 ڪم ڪندڙ.
 خاتو بندي: ث. عاج، ڪاٺي يا هڏيءَ تي اُڪر جي جڙت جو ڪم.
 خاتون: ث (ترڪي) وڏگهراتي عورت، گهر ڌيڃاڻي.
 خاتون جنت: ث. حضرت بيبي فاطمه (رضي الله عنها) جو لقب.

خاصو: ص. خاص. سٺو. چڱو. مناسب. موزون.
 خاصي ڪرڻ: قبول ڪرڻ. منظور ڪرڻ.
 خاصخيلي: اسم خاص. هڪ مشهور قوم ذات. (ذ) حڪمران جو خاص سپاهي محافظ. خاص خدمتگار.
 خاصيت: ث (ع) خاص تشير-گڻ. مزاج-شر (دوا جو).
 خاطر: خاطر: ث (ع) خاطر (دل-من. آئين-آڌرياء. خدمت. (ذ) لاءِ-واسطي.
 خاطر آڌاري: ث. رنجيدگي-ناراضيو. صدمو پهچڻ-دل ڏڪائڻ.
 خاطر تواضع: ث. مهمان نوازي. کيڪر.
 خاطر جمع: ث. دلچاء-تسلي. اطمینان.
 خاطر خواه: ظ. مرضي موجب. دلپسند. مناسب.
 خاطر داري: ث. آڌرياء-خدمت چا ڪري.
 خاطر مدارت: ث. خدمت چا ڪري. مهمان نوازي.
 خاطر یر نه آڻڻ: پرواهه ڪرڻ. ڌيان نڌيڻ.
 خاطر نشين: ص. ياد تي ويندڙ ڳالهه. دل ۾ جاء ڪندڙ. دلپسند.
 خاطري: ث. پڪ-يقين. دلچاء-تسلي. خدمت-چاڪري. تهل ٽڪور.
 خاطريءَ جهڙو: ظ. پسنديءَ جهڙو. خواهش موجب. دل کي وڌندڙ.
 خاطريءَ سان: دل جان سان. يقين سان. لحاظ سان.
 خاطريون ڪرڻ: تصم گهڻي مرحبا ۽ خدمت ڪرڻ. تمام سٺي مهماني ڪرڻ.
 خاطف: ص (ع) ڪسيندڙ-اوچتو ڪسي کڻي ويندڙ (برق وچ) سن استعمال ٿيندڙ).
 خاطو: ص. خط لکندڙ. خبرون ڏيندڙ (اخبار کي).
 خاطي: ص (ع) ڏوهي-گنهگار.
 خاقان: (ذ) ترڪي بادشاهه. سلطان.
 خاڪ: ث (ف) مٽي. لٽ-ڌوڙ. چڙ-رڪ. زمين.
 خاڪ آلوده: ص. ڌوڙ ۾ پريل. مٽيءَ هاتو.
 خاڪ اُڏامن: ويراني ٿيڻ (جتي ڌوڙ اڏامي). بربدي ٿيڻ.
 خاڪ اُڏائڻ: ماتم ڪرڻ-پٽڻ. بدنام ڪرڻ. آواره ڪرڻ.
 خاڪ بازي: ث. مٽيءَ سان راند روند. هوس پرستي.
 خاڪ بَسَر: ص. ڌوڙ ۾ گذاريندڙ. خراب حال-ڌنڌيل.
 خاڪ بَسِيط: ث. ڌرتيءَ جو سارو مٽا چروپ سطح. زمين-ڌرتي.
 خاڪ ٿيڻ: مٽي ٿيڻ. تباهي ٿيڻ. سڙي رک ٿيڻ.
 خاڪ پا: ث. پيرن جي مٽي. حقير. عاجز.
 خاڪ چائڻ: دريڊر ٿيڻ. برباد ٿيڻ. خوب تلاش ڪرڻ.

خاردار: ص. ڪنڊن وارو (نوڙهو وڻ. ٻوٽو).
 خار زار: ذ. ڪنڊن وارو مڱ.
 خار ڪش: ڪنڊون وڪندڙ-ڪنير.
 خارو خَس: ذ. ڪڪ ڪنڊ. ڪچرو.
 خارا: ذ (ف) سخت پٿر-چپ.
 خارا شگاف: ذ. پٿر ۾ قوت وجهندڙ. تمام سخت.
 خارج: ص (ع) ٻاهر. نيڪل. جدا-الڳ. ڪڍيل. ٻاهر نڪتل.
 ڌڪيل-لوڌيل. ٽڙيل (دين مان). بيڪر.
 خارج بحث: ظ. بحث ڪرڻ جهڙو. جنهن تي بحث جي منع هجي.
 خارج ٿيڻ: ٻاهر نڪرڻ. مڏيو پور ٿيڻ.
 خارج عقل: ص. عقل کان ٻاهر-سمجھ کان مٿي. بيوقوف-احمق.
 خارج ڪرڻ: ٻاهر ڪيڻ. جدا ڪرڻ. نيڪال ڪرڻ. رد ڪرڻ.
 برطرف ڪرڻ (ملازمت مان). ڪڍي ڇڏڻ.
 خارجه: ص. ٻاهر جو-ٻاهريون. پرڏيهي.
 خارجه وزارت: پرڏيهي معاملن جي وزارت.
 خارجي: ص. ٻاهريون-بيروني. جدا-الڳ-ٽڙيل. لوڌيل. نڪتل.
 (اسم خاص) مسلمانن جو هڪ فرقو.
 خارش: ث (ف) چمڙيءَ جي هڪ بيماري. گنهڙ-کاڇي-ڪم. سرسُر (بدن ۾).
 خارش مارڻ: عادت پوري ڪرڻ.
 خارشي: ص. کڄليءَ وارو. خارش جو مريض.
 خارق: ص. ڦڙيندڙ-ٽوڙيندڙ. عادت جي خلاف ڪم ڪندڙ. (ذ) معجزو-ڪرامت.
 خازن: ص (ع) خزانچي-ڪاٺو ٽنٽ.
 خاش: ث (ف) خواهش جو بگاڙ (خواهش-مريض-گهر.
 خاشاڪ: ذ (ف) ڪڪڙين-ڪچرو.
 خاشع: ص. عاجزي ڪندڙ. نوڙت وارو.
 خاشڪيلي: ذ (ع) خاصخيلي جو بگاڙ (نوڪر-خادم-پيلي.
 خاشو: ذ. سٺي ڏکائڻ لاءِ نوڙيءَ جو ٻريل مڇو. خاصو.
 خاص: ص (ع) نج-اصر. ذاتي-شخصي. مکيه-اهم. اتم-اعليٰ.
 (ظ) فقط-رڳو.
 خاصائي: ث. بهتري-پلائي. سهڻائي. صفائي. نيڪي. خاصيت.
 خاص الخاص: ص. چونڊيل-ڏنيل.
 خاص ڪري: ظ. انسانيءَ طرح. خصوصاً.
 خاص عام: ذ. امير غريب. سموري خلق.

خاک سیاہ ڪرڻ: ساڙي رک ڪري ڇڏڻ- ناس ڪي ڇڏڻ.
 خاک شفا: ث. صحتي بي ڏيندڙ مٽي (مڪي، مديني ۾ ڪر بلا معلي جي خاص مٽي).
 خاک شو: ص. ڏوڙ ڏٺو- سونارن جي بٺي جي مٽي ۽ ڏوٺ بندڙ.
 خاک شورِي: ث. مٽي جو ڪم، هاريو، مزوري- پورهيو.
 خاک ڪرڻ: ساڙي پسم ڪرڻ- رک ڪرڻ، ڄاڙڻ- تباه ڪرڻ.
 خاک ڪش: ص. ڏنداري.
 خاک ۾ ملڻ: مٽي ۾ دفن ٿيڻ، مري وڃڻ، ناڪامياب ٿيڻ (رٿون وغيره).
 خاک نشين: ص. مٽي ۾ ويهندڙ، سده مزاج، مسڪين.
 خاک وسڻ: مٽي پوڻ- واري وسڻ، ويراني ٿيڻ.
 خاک روپ: ص. (ف) بهريدار.
 خاکسار: ص. مٽي ۽ جهڙو، عاجز- مسڪين، ڪسر نفسيءَ کان پنهنجو پاڻ کي ڏنل لقب.
 خاکستر: ث. (ف) رک- چار- ڦٽييار.
 خاکسي: ث. هڪ قسم جو پسار ڪو وکر- خاکشِير.
 خاکناء: ث. (ف) ڳچي ڌرتي.
 خاکاهو: ذ. سارين کن سواءِ خريف جي بٺي فضل کي پهريون ڀيرو پٽي ڏيڻ.
 خاڪو: ذ. (ف) حدن جي نرو ريءَ لاءِ ليڪن سان ٺهيل نقشو، ڪچو نقشو. تصوير جو پهريون ليڪو، اٽي وانگر پيش دوا- ڪشتو.
 خاڪو کيڏڻ: ڪچو نقشو ٺاهڻ، ليڪڻ.
 خاڪي: ص. (ف) مٽي جو، مٽي ۽ جهڙو (رنگ).
 خاڪي پتلو: ذ. انسان، ماڻهو.
 خاڪي وردي: ذ. فوج جو سپاهي.
 خال: ذ. (ع) خالي جاءِ- خلا، وٿي- وچوٽي- پرگهل، جسم تي ڪارونشان- تر.
 خالد: ص. (ع) هميشه رهندڙ، (اسم خاص) ماڻهو جو نالو.
 خالص: ص. (ع) نج- نيار، ڪرو، صاف.
 خالصو: اسم خاص، گروئنڪ جو پوئلڳ- سِڪ، (ذ) بني جي در جو هڪ قسم.
 خالسي ڪرڻ: ضبط ڪرڻ- ڪسڻ، ضم ڪرڻ، ايڪند مرهن.
 گوشه نشين ٿيڻ.
 خالق: ص. (ع) پيدا ڪندڙ- حقيقي، (ذ) ذاتي تعني جو صفتي بنو،
 خالي: ص. (ع) ٺلهو، سڪتو- پاڻهو، ن پيريل، سچو، ڪوڪو- پورو.

(ذ) نقص- رڳو.
 خالي ڪرڻ: ٺهيو ڪرڻ- واندو ڪرڻ، برصريف ڪرڻ، ڇڏي وڃڻ.
 خالي پيٽ: ص. نير نو- سڪپتو- بکيو.
 خالي پيلي: ذ. هروڀرو- خواه مخواه.
 خالي خولي: ص. ڪوڪو- بي حقيقت.
 خالي هٿين: ذ. ٺهيو هٿين- بنا سمر جي، منسر- ڪنگال.
 خام: ص. (ف) ڪچو- ان پڪو، نا تجربڪار، ناقص- بيڪار.
 خام خبيث: ص. بي افعلو، ٻچڙو.
 خام خو: ص. بيوقوف- ناداني.
 خام خيالي: ث. اجايو خيال، غلط گمان.
 خام طبع: ص. بوجھ- موڳو، ان آزمودگار.
 خام ڪاري: ص. بي هنر، اندڙي.
 خاموش: ص. (ف) ماٺ- چپ، ساڪن، سانت.
 خاموشي: ث. ماٺ- چپ، سانت، سڪون، صبر.
 خام: ذ. (ف) قلم- ڪلڪ.
 خام فرسائي: ث. لکت- تحرير.
 خامي: ث. (ف) ڪچائي، اوت تي، عيب- نقص، ڪمي- گهٽتائي.
 خامي نڪرڻ: وڌيڪ ڪچائي ظاهر ٿيڻ.
 خان: ذ. (ترڪي) سردار، نواب، رئيس، بنو چن ۽ پنڌن جو لقب.
 خان بهادر: ذ. حڪومت برطانيا کان ڪنهن مسلمان کي خدمت جي عيوض مليل خطاب.
 خان خانان: ص. اميرن جو امير- ٽن سردار.
 خان سالار: ص. لشڪر جو ڪاڌو تپاسيندڙ شاهي عملدار.
 خانسامان: ذ. بورجي، خاص ملازم.
 خانصاحب: ص. انگريزن جي دؤر جو هڪ معمولي لقب، عزت جو هڪ لقب.
 خانائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو- جتن جو هڪ پڙو.
 خاندان: ذ. (ف) ڪپڙو- ٻيڙي، نس، قبيو، ڪٽنب.
 خانداني: (ص) سني خاندان جو- وڌڪڙو.
 خانداني ڏيکارڻ: وڌ مٽهي ڏيکارڻ، دولتمندي ڏيکارڻ لاءِ ٺاڻ ڪرڻ، جپ خرچ ڪرڻ.
 خاندني: ذ. خو همندم، هير، ڪ.
 خانزادو: ص. خان جو پٽ، اشراف نسل جو، (اسم خاص) هڪ ذات جو نالو.

خانقاه، خانگاه: ت (ف) درویش یا بزرگ حو آستانو. کنهن درویش جو مشهور و درکد.

خانگی: ص (ف) گهر جو- گهر و ذاتي- شخصي- يحي- پنهنجو.

خانمان: ذ. کنه جو سامن. مل ملکیت- تپرتاڙي.

خانمان خراب: ص. جنهنکوني جهن.

خانه: ت (ف) بيگم، اميرياني، وڏگهر تي عورت.

خانو: ذ (ف، خ) گهر- مڪان- جاء. ڪپت يا ميز جو طبق، پکڙي يا هٿي مويهن واري جاء.

خانو آباد ٿيڻ: گهر وسڻ، سڪيو ستا بوهڻ (دعا ٿي ڪلمو).

خانو آباد هئڻ: اولاد جولائو هجڻ.

خانو خراب ٿيڻ: گهر برباد ٿيڻ، بربادي ٿيڻ.

خاني کان ٻاهر هئڻ: چريو هئڻ- بي عقل هئڻ.

خاني مان نڪرڻ: آبي مان نڪرڻ، هوش مان نڪرڻ، بدافعل ٿيڻ، پن کي خوار خراب ڪرڻ جهڙا ڪم ڪرڻ.

خانوادو: ذ (ف) خندان- قبيلو- گهراڻو، فقراء جو سلسلو، مشنح پدرويشي، وارو خاندان.

خانوادو: ص. رئيس- امير- وڏيرو.

خانه، خانه: ذ (ف) خانو.

خانه آبادي: ت. خوشحالي، آسودگي، شادي.

خانه بربادي: ت. گهر جي تباهي.

خانه بدوش: ص. نڌو کڻي همندر (جيئن ڪوهستاني وغيره)- لاڏاڻو، سانگي، بي گهر.

خانه بدوشي: ت. رولا ڪو- پتڪ، نڌپلان.

خانه تلاشي: ت. گهر جي جهڙي- جهازو.

خانه پردازي: ت. ڪذيت، قذمت.

خانه پري: ت. نشي مڇايون يا انگ اکريون، نالي ماتر پونواري.

خانه جنگي: ت. گهرو ويڙهه، ملڪ جي ندر حڪومت سان يارعت جي پن م سياسي يا قبائلي جنگ.

خانه خرابي: ت. گهر جو ڦٽڻو- سٽينس.

خانه دار: ص. گهر باروارو- ڪٽنبو رو.

خانه داري: ت. گهر جو ڪم ڪر، گهر جو انتظام.

خانه زاد: ص. گهرونو ڪري غلام جو اولاد.

خانه ساز: ص. رزو.

خانه سوز: ص. گهر جلائيندڙ، خاندان کي بدنم ڪندڙ.

خانه شماري: ت. گهرن جي ڳڻپ، آدمشماري.

خانه نشين: ص. وندو- نڪمو، ڪونه نشين.

خاني: ت (ف) رئيسي- اميري، وڏمڻهي.

خاور: ت (ف) اڀرندو طرف، سج- آفتاب.

خاوند: ذ (ف) ملڪ- آف، ذاتي، گهر وارو- مڙس.

خاوندِي: ت. عنيت- مهرباني- بنده نوازي.

خائف: ص (ع) ڏنل، هميسيل، هر سيل.

خائن: ص (ع) خيانت ڪندڙ، بددينت.

خايو: ذ (ف) پکي، حويضو، آنورو- حصيدو.

خباثت: ت (ع) بدنيي- پيئي- بچڙائي (نيٺ جي) نپ ڪڍڻي- گندگي.

خباڙي: ذ. پيسار ڪي وڪر جو قسم- خيري گل جو پڇ.

خباثت: ت (ع) "خُب" جو جمع، خرابيون، بچڙايون.

خبت: ذ (ع) بڙائي- بچڙائي، پليدي- ناپاڪائي.

خُبُ الحديد: ذ. لوھ جو ڪشتو.

خُبُ باطن: ذ. اندر جو مير- بدنيي.

خبر: ت (ع) چاڻ- واقفيت- آگاهي، اطلاع- احوال، سڏ، پيغام.

خبروڙ، پتو- امجن، اخباري اطلاع- نيوز.

خبر آڏاڻن: افواهاتارن.

خبر پون: معلوم ٿيڻ- سڏيون- واقفيت ٿيڻ، سيڪٽ ملڻ، سمجهه اچڻ.

خبر چار: ت. حال احوال، سڏ سماءُ، واءُ سماءُ.

خبردار: ص. خبر رکندڙ، واقف- آگاهه، سڃاڳ- چوڪس.

خبردار ڪرڻ: چٽائڻ- تنبيه ڪرڻ- هوشيار ڪرڻ.

خبرداري: ت. هوشياري، سڃاڳي، سنڀال- احتياط.

خبر رسان: ص. خبر پهچائيندڙ، اطلاع ڏيندڙ.

خبر رڪن: پتورڪن، خيال رڪن.

خبر گير: ص. خبر وٺندڙ، جاسوس، چوڪيدار.

خبر گيري: ت. مار سنڀال- پيڇاڳاچ، سڏ سماءُ.

خبر نويس: ذ. خبر لکندڙ، اخباري خايطو.

خبر وٺڻ، واقفيت وٺڻ، حال پڇڻ، مدد ڪرڻ، سيڪٽ ڏيڻ.

خبر وڃڻ: اطلاع وڃڻ، قاصد وڃڻ.

خبرون پڪي ٿي پون: دير م نتيجو ظاهر ٿيڻ، دير م سڙ پوڳڻ.

خبط: ذ (ع) سوداءُ- خفتان، جنون، چريائي.

خبط سوار ٿيڻ: بيهودو، اجايو خيل، وهم دل مويهن.

خبطي: ص. سود ٿي خفتاني، چريو، وهمي.

خَبِيثُ: ص (ع) ناپڪ - پيٽ، بدنيت، لُج - بد معاش، شرير.

خَبِيرُ: ص (ع) چٽندڙ - وقف، (ذ) خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.

خُتَابُ: ذ، مڪتب - مدرسو - درسگاه - پائشلا - ڪتاب.

خُتَابِي: ص، پڙهندڙ - شاگرد - ڪتابي.

خُتَمُ: ذ (ع) پڇاڙي - پڇاڻي، آخر - تنهن. (ص) پورو - مڪمل، پوريون.

خُتَمُ الرُّسُلُ: ذ، سڀني نبين مآخري سڳورو (حضر محمد ﷺ).

خُتَمُ ڪَرَن: پورو ڪرڻ، قتل ڪرڻ - مرن.

خُتَمُ نبوت: ذ، حضرت محمد ﷺ کي آخري نبي مڃڻ وارو عقيدو.

خُتِمُو: ذ (ع) فوتيءَ جي روح کي بخشش و سڃي پڙهيل قرآن شريف پوري قرآن شريف جي تلاوت، مٺي جي مٺي پ خيرات، فاتح خواني.

خُتِمُو پڙهڻ (ڏيڻ): فوتيءَ جي حق ۾ قرآن شريف پڙهڻ.

خُتَنگُ: ذ (ف) تير - بان، (ص) تيز - چلاڪ، سورهيه.

خُتَنو: ذ (ع) طهر (سنت ابراهيمي).

خُجَالَتُ: ث (ع) شرمساري - ڦڪاڻي، پڇتاءُ - پشيماني.

خُجَسَت: ص (ف) سڳورو - مارڪ، خوشميب، گل جو هڪ قسم.

خُجَل: ص (ع) شرمندو - ڦڪو، پشيمان.

خُجَرُ: ذ، گهوڙيءَ گڏه جي ميلاب سان پيدا ٿيل نسل جو جانور.

خُجَريائي: ث، ڪميٽي، ڍنگ تي، بيوقوفي.

خُجَرَخانو: ذ، هل بکيڙي وارو هنڌ.

خُجَرُ ڪَلو: ذ، مار موچڙو - مار ڪٽ، هل بکيڙو - گوڙ ڪهسان.

خُدا: ص (ف) خود ايندڙ ۽ موجود رهندڙ، ملڪ - ڌڻي - الله.

خُدا ترس: ص، خدا جو خوف رکندڙ، رحمدل.

خُدا ترسي: ث، خدا جو خوف، رحمدلي - ڪهل.

خُدا تعاليٰ: ذ، سڀني کان بلند ۽ برتر الله سڏين - قادر مطلق.

خُدا تي پاڙن: توڪل تي رهڻ.

خُدا پرست: ص، موحد، عابد، حق پرست، بزرگ.

خُدا جو ڪارخانو: دنياوي انتظام، سموري ڪائنات.

خُدا جو گهر: ذ، الله جو گهر، مسجد، بيت الله - ڪعبو.

خُدا جو نالو وٺڻ: الله کي بد ڪرڻ، انصاف ڪرڻ، سچ ڳالهائڻ.

خُدا جي قدرت: ث، خدا تعاليٰ جي وڏائي ۽ سگهه، خدا تعاليٰ جو ڪرشمو.

خُدا جي مار: ث، آسماني آفت، غيبي مصيبت.

خُدا جاتي: خدا کي خبر، مون کي خبر ناهي.

خُدا حافظ: ذ، ڌڻي نگهبان (موڪلاتن وقت دعائيءَ ڪلمو) - نه توڻ.

خُدا خدا ڪرڻ: الله کي ياد ڪرڻ، عبادت ڪرڻ.

خُدا خدا ڪري: ذ، وڏي مشڪل ۽ تڪليف سان - حين سان - مَسَمَس.

خُداداد: ص، خدا جو ڏنل - خدا ڪن ميل.

خُدارا: ذ، خدا جي نالي - خدا ڪرڻ.

خُدا رسيدو: ص، الله کي پهتل، بزرگ - درويش.

خُدا سان ڪم پوڻ: خدا وٽ موٽي وڃڻ، پڇاڻي جو حساب ڏيڻ.

خُدا سان ملڻ: فوت ٿيڻ - مري وڃڻ.

خُدا شناس: ص، خدا کي سڃاتندڙ، الله نوڪ - درويش.

خُدا ڪري: شر نين ٿي.

خُدا لڳي چوڻ: انصاف جي ڳالهه ڪرڻ، سچ چوڻ.

خُدانخواستہ: جمعو، خدا نه ڪري، مباد.

خُداوند: ص، ڌڻي - ملڪ، الله.

خُداوند عالم: ذ، جهان جو مالڪ.

خُداي: ث، خدا جي صاحبي، دنيا - جهان، (ص) خدا جي طرفن.

خُداي چپ: نه جو غضب - قهر الاهي.

خُداي دعوي: غرور - تڪبر - وڏائي.

خُدايا: ندا، اي خدا - يا الاهي.

خُدا آباد: اسم خاص، دادو ضلعي ۾ هڪ اڳاٽي شهر جو نالو (جيڪو ڪلهوڙن جي دؤر ۾ ڪجهه وقت سنڌ جي گاديءَ جو هنڌ رهيو).

خُداي: ث، خود رو بوٽو، ڪنڪ جو هڪ قسم.

خُدام: ذ (ع) "خادم" جو جمع، نوڪر ڇاڪر.

خُدخال: مٿن تي قدرتي ڪاروتر.

خُداشو: ذ (ف؛ خدشه) ڊپ - خوف، انديشو - گمن، شڪ.

خُدْمَت: ث (ع؛ جمع "خدمت") ڇاڪري - تهر، نوڪري - ملازمت، غرض ذاتي.

خدمت ڇاڪري: ث، تهر ٽڪور - شيو، پورهيو.

خدمتگار، خدمتگذار: ص، خدمت ڇاڪري ڪندڙ، خادم، نوڪر.

خُدَنگُ: ذ (ف) تير - بان.

خُدو: ذ، تس جي پٽ جو هڪ رنگ - ڪارو.

خُدِيح: اسم خاص، نبي سڳوري ﷺ جي پهرين گهرواري - بيبي خديجة الڪبري، عورت جو نالو.

خَدِيو: ذ (ف) بدشه- ح كم مالڪ- آقا.
 خَدَمَت: ذ "خدمت" جو بگاڙ- ڏسو "خدمت".
 خَرُ: ذ (ف) گڏه- ڪَرُ. (ص) ڪريل.
 خَرْدَ جال: ذ ڏند ڪٽ موجب آخر زماني ۾ پيدا ٿيندڙ دجال جي سوريءَ جو گڏه.
 خَرْدَ ماعُ، خَرْمَغز: ص. ڪندڙهن، مغرور، هوڏي- ضدي، نشر، بيوقوف.
 خَرڪارُ: ذ (ف) گڏهن ذريعي بار برداريءَ جو ڪم ڪندڙ، بيگار ۾ ڪم وٺندڙ.
 خَرْمَسْتُ: ص (ف) نشي ۾ مست، بددماع، ضدي، ارڏو.
 خَرْمَسْتِي: ث، بدمستي- ارڏائي.
 خَرابُ: ص (ع) نڪمو- ردي، بَرُو، تباہ- اُجڙ.
 خراب ٿيڻ: ڪندو ٿيڻ، ڪنو ٿيڻ، اُجڙ ٿيڻ، بد چال ٿيڻ، بي عزت ٿيڻ.
 خراب حالُ: ص. خراب حالت ۾، بد حال.
 خراب ڪرڻ: ڪنو ڪرڻ، تباہ ڪرڻ، ڦٽڻ.
 خَرابات: (ع) 'خراب' جو جمع (شراپ خانو، بٽخانو، خرابائي: ص. شرابي- مولي، جواڙي، بد چال.
 خَرابو: ذ، ويراني، بدحالي، ڪن ڪچرو، پنجهو.
 خَرابي: ث، تباہي- بربادي، بچڙائي- بڙائي.
 خرابيءَ ۾ پوڻ: بچڙائيءَ ۾ منهن وجهڻ، مصيبت ۾ پوڻ، تڪليف ۾ پوڻ.
 خَرَا، خَرَا، خَرَا، خَرَا: ذ (ع) محمول ڏن.
 خراج گذار: ذ ڏيڀريندڙ- ڏن پَرو.
 خَرَاجِي: ص. ڏن پَرو، محمول ڏيندڙ.
 خَرارُ: ذ (ف) خَروار= گڏه تي ڏوٽ جيترو بار، اڳاٽي وقت ۾ اناج جو هڪ ماڻ (جنهن ۾ سراسري 20 من ٿين).
 خُرَاساني: ص (ف) خُرَاسان منگ جو. (ذ) گڏه جو هڪ قسم.
 خَرَاش: ث (ع) رهڙ- رهند (نهن، ڪندي يا ڪنهن جهنبياري اوزار جي).
 خُرَافَات: ث (ع) واهيات ڳالهيون- بيهوديون ڳالهيون، بڪواس، ڳارگند.
 خُرَافَات بَڪَن: واهيات ڳالهيون ڪرڻ، بڪواس ڪرڻ، مسخري ڪرڻ.
 خرام: ذ (ف) ناز سان هلي، نخري واري تور، سهڻي هلي.
 خرامان: ص. ناز نخري سان هلندڙ.
 خرامِ ناز: نخري واري هتي- نخري واري تور.

خُرانت: ص (ع) بوزو، تجربڪر، گهڻه.
 خُرَبُوزو: ذ (ف) گدرو.
 خُرَجِي: ث (ف) خُرزين- ڪڙيو.
 خُرَجُ: ذ. ڪڏي پيٽي جي لاڳت، خرچ ڪيل رقم، ڪپو (پئسن جو).
 خرچ ٿيڻ: ڪبي صرف ٿيڻ- واپرائجڻ.
 خرچ ڪرڻ: ڪپو ڪرڻ- ڪپائڻ، ڪتب آڻڻ.
 خرچ ۾ وجهڻ: وڌيڪ خرچ ڪرائڻ.
 خُرَجُ پَڪو: ذ. روزاني ڪپت لاءِ رقم، ڪڏي پيٽي لاءِ رقم، گهر جي ڪپي لاءِ گهريل رقم، سيڙي سامان تي خرچ ڪيل رقم، روزاني ڏيئي ٿي.
 خرچ ڪاپار: ذ. خرچ پڪو.
 خرچ ڪپت: ذ. خرچ ٿيڻ لاءِ رقم- ڪاپارو.
 خُرچائڻ: م. خرچ ڪرائڻ، ڪپائڻ (رقم)، خريداري ڪرائڻ.
 خُرچائو: ص. گهڻو خرچيندڙ، هٿ ڦاڙ، فضول خرچ.
 خُرچن: م. خرچ ڪرڻ، ڪپائڻ (رقم)، اڏائڻ (پئسو).
 خُرچنو: ذ. گهڻو ٿيڻ طرفان ڪنوار پٽي ڪي مهر طور ڏنل رقم.
 خُرچي: ث. تورڙي خرچ لاءِ ڏنل پئس، ٻار يا پٽ ڪن ننڍي ڪي خرچ لاءِ مليون رقم، شاديءَ جي هڪ رسم موجب ڪنوار ڪي ڏنل رقم.
 خُرخرُو: ذ (ف) ڪرڪرو.
 خُرْحَسُو: ذ (ف) خُرخشه (دنگو- فساد- مانڊاڻ، ڪٽ ڦٽ.
 خُرْدَ: ث (ف) دانائي- ڏاهپ- عقل.
 خُرْدَمَنَدُ: ص. ڏاهو- عقلمند.
 خُرْدُ: ص (ف) خورد (ننڍو، ٿورو، گهٽ).
 خُرْدُ بِنِي، خُرْدُ بِن: ث (ف) ننڍي شيءِ ڪي وڏو ڪري ڏيکاريندڙ اوزار.
 خُرْدَسالُ: ص (ف) ننڍيءَ عمر جو.
 خُرْدَسالي: ث (ف) ننڍپڻ- ڪمسي.
 خُرْدُ بُرد: نا جائز طرح رقم ڦهائڻ- ٺڳي- ڪريشن.
 خُرْدَمُ: ذ (ف) چيلهه ۾ ٻڌڻ لاءِ چم يا لوهي تارن جو پَٽو.
 خُرْدُو: ذ (ف) خرده (ريجو- ريزگارِي).
 خُرْدَه: ذ (ف) ننڍي شيءِ، ٿورو مقدار، ريجو- ڪليل رقم.
 خُرْدَه فروش: ص. ريز ڪي وڪرو ڪندڙ.
 خُرْدَه گيري: ث. عيب جوئي- نڪت چيني.
 خُرزين: ث (ف) وهڻ جي پٽيءَ تي سامان کڻڻ لاءِ ڏاس مان ٺهيل پٽي ڳون (جيڪا وهڻ جي پٽيءَ جي ٻنهي پاسن تي رکي

وڃي (-ڪَڙيو).

خُرْسَنَدُ: ص (ف) خوش-شدمن، سڪيو.

خُرْسَنَدِي: ث. خوشي-سُرھڻي، خوشحالي.

خُرْسَنُ: ذ. هڪ قسم جي ڪنڊن واري پوتِي (خارش لاءِ ڪتب بندڙ).

خُرَص: ذ (ع) ڪوڙ-دروغ، ڏڪو-گپوڙو، سڪ-نومن.

خُرْطُوم: ذ (ع) هاڻيءَ جي سونڊ.

خُرَق: ذ (ع) چير-ڌار.

خُرَقِ عَادَت: ذ. عتل خلاف عجيب واقعو، ڪرامت.

خُرَقو: ذ (ع) خرقه، چٽي، چٽين لڪر ڪپڙو-گودڙي، فٽيو تولپس.

مريد کي مرشد کڻ تيرڪ طور ميليل جو.

خرقه پوش: ص. گودڙي پهريل، درويش.

خُرْگاه: ذ (ف) شاهي خيمو، محل.

خُرْگوش: ذ (ف) سَهو (جنهن جا ڪن گڏهه جي ڪنن جهڙا ٿين).

خُرْمَر: ص (ف) خوش-شاد، شادب-ساتو، تندرست-چڱو ڀلو.

آسودو-سڪيو.

خُرْمَن: ذ (ف) ڳهي صاف ڪيل ن جو ڍڪ-گرو، ڍڳ، لٺار.

خُرْمَن ماه: ذ. چند جو پڙ-هالو.

خُرْمَن هُستي: ذ. حياتي-زندگي.

خُرْمو: ذ (ف) ڪارڪ-چنهارو، ڪجور-ڪٽل.

خُرْموش: ذ. تمام پوڙهواڻ.

خُرْمُهرُو: ث (ف) وڏو ڪوڏ-سڪ-نقوس.

خُرَوار: ذ (ف) خُوار.

خُرُوج: ذ (ع) نيڪال، نيڪالي، بغاوت.

خُرُوس: ذ (ف) پليل پڪي.

خُرُوش: ذ (ف) هن-لڙ-ڌمچو، فريد-پڪار-دنه، مرڪبن م

پندر لفظ (مثلاً: جوش و خروش).

خُرِب: ذ (ع) قريب (دغ-دوڪو-دولاب-ڪريب).

خُرْبِي: ص. قريبي-دغابز.

خُرِيد: ث (ف) ملهونن، خريداري، قيمت-مُه.

خُرِيد فروخت: ث. وڪرو ۽ خريداري، ڏي وٺ (مال جي).

واپار-تجارت.

خريد ڪرڻ: مُهونن.

خُرِيدار: ص (ف) خريد ڪندڙ، مُهونندڙ، گراهڪ، خودان-مانو.

خريداري: ث. ملهونن-ڪنهن چيز جو سؤدو.

خُرِيدَن: م (ف) ملهونن-سودن-گنهڻ.

خُرِيدِي: ث (ف) مله-قيمت، اگه-نرخ.

خُرِيصو: ذ (ع) ننيو ڳوٺڙو، بچڪي-ٿيلهي.

خُرَيْف: ذ (ع) ڪٽيءَ جو فصل-ڪٽي.

خُرَان: ث (ف) سَرَا-سَرَا جي موسم (جنهن مان ٻين چئن ۽

ڪٽيءَ جو فصل ٿئي)، بي روني، زول، تبهي-بربدي.

خُرَان اچڻ: ٻين چئن جي مُند اچڻ، بهاري ختم ٿيڻ، بربدي ٿي.

خُرَان ٿي وڃڻ: تباه ٿيڻ-ويران ٿي وڃڻ.

خُرَان رَسيدو: ص. ويرن-اڇڙ-بي رونق.

خُرَانو: ذ (ع) خزانه، نتي رڪن جو هنڌ-گنج، گڏ ڪري رکيل دولت.

ننو-ڏن، سڪيت، ذخيره.

خُرَانِي دَار: ص. خزانچي.

خُرَانچِي: ص. خزانو رکندڙ، ٻئي جي طرفن نتي جي ڏي وٺ ڪندڙ.

خُرَانِي جو حساب ڪتاب رکندڙ.

خُرِينو: ذ (ع) خزانو.

خُس: ذ (ف) سڪل گه-ڪڪ ڪن.

خُس ٿيڻ: سَڪَڻَ ن مارجي وڃڻ (مرض سبب).

خُس و خاشاڪ: ذ. ڪڪ ڪن-گند ڪچرو.

خُسارو: ذ (ع) گهٽو-ٿوٽو-نقصان.

خُساري مڙ پوڻ: وڏو نقصان پرائڻ.

خُسَتائي: ث. ڏڪ-رُخ، گهٽي، ڪوڙ-چير، مُنسي، چير چاڙ-

هڻ چرند.

خُسَت: ص (ف) ٽڪل ستيل، هيٺو-اپرو، پرتو.

خُسَت حال: ص. ڏڪويل-رجيده، بد حال.

خُسَتگي: ث. زخمي ٿيڻ جي حالت، مايوسي، ناراضيو، مُنسي.

خُسَتوري: ث. گٽوري-مُشڪ.

خُس خُس: ث. هڪ قسم جو سِر ڪو وڪر-نست ڪن.

خُسَر: ذ (ف) سُهرو.

خُسَرُو: ذ (ف) حساب ڪتاب جو رجسٽر، ڪٽيدارن جي داخلا جو

ڪتاب، آرڙي (بيماري).

خُسَرُو، خُسَرُو: اسم خاص (ف) ايران جو هڪ وڏو بادشاهه، امير

خُسَرُو (مشهور شاعر ۽ موسيقار).

خُسَرُو: ص. اهو ماڻهو جنهن کي قدرتي طرح ڏاڙهي بدن جو ار نهجن.

خُسَرُو آه، خُسَرُوِي: ص. شاهانو-بادشاهي.

خُسُوف: ذ (ع) چند ڪرهن.

خُسپس: ص (ع) گهٽ درجي جو - ڏني، رو، جي، نيچ، گهٽ سم ورو، هڪڙو - ڪميٽو.

خُشت: ث (ف) سڀ.

خُشت خام: ث. ڪچي سڀ.

خُشخاش: ت. خُش خُش.

خُشڪ: ص (ف) سُڪل، اُسنيل، ڇڏيل، ٺپو، رڳو، بي سواد، هڪ ذب جو ٺو.

خُشڪ ٿيڻ: سُڪڻ، ڪو منجن، رڳو ٿيڻ.

خُشڪ پوک: ث. سُڪل پوک - اُستير پوک.

خُشڪ دماغ: ص. سوداڻي، خفتاڻي، ڪنڊهن.

خُشڪ سالي: ث. پاڻيءَ جي اٺا سبب سو ڪهڙو.

خُشڪ ڦٽندي: ث. ترڙو - هڪو - ڪڇ ڪلاه.

خُشڪ مزاج: ص. رکرو، وچ، وڇندڙ - بيزار.

خُشڪا، خُشڪو: ذ. پٽ جو هڪ قسم (جنهن ۾ چنور چڙهيجن).

خُشڪي: ث (ف) سو ڪهڙو، سُڪل زمين، زمين - ڌرتي، پاڻيءَ کان جي زمين، اڄ - پيس، (ص) رڳو - بد مزاج.

خُشڪيون پڄائن: بيسوداڳڪٿيون ڪرڻ - پڄائڻ - پور ڇڏڻ.

خُشڪيون چڙهڻ: زبَن سُڪي وڃڻ (اڄ يا ڊپ سبب)، حواس گم ٿيڻ، پريشان ٿيڻ.

خُشڪيون هڻڻ: خيال هڻڻ - پور هڻڻ.

خُشمر: ث (ف) ڪاوڙ - چڙ.

خُشمگين: ص. ڪوڙيل - چڙيل، ناراض.

خُشوع: ذ (ع) حزي - نوڙت.

خُشوع خُشوع: ذ. نهايت عجزي، نوڙت واري حالت.

خُشونت: ث (ع) سختي، رڳو ٿي، چڙ - ڪوڙ، نفرت - بچان.

خُشيت: ث (ع) ڊپ - خوف - ڊج.

خُصَال: ذ (ع) "خُصَلت" جو جمع، عادتون - نچڻ، اعمال.

خُصَالَت: ث (ع) خُصَلت، عادت - خُص، سڀيءَ مزاج، حوبي، ضيعت.

خُصَال: ذ (ع) "خُصَلت" جو جمع، عادتون - لڇڻ.

خُصَلت: ث. عادت، مزاج، خاصيت، نيقت، قسم - نمونو.

خُصمر: ص (ع) مخالف - ويڙهي، گهرو رو - مڙس.

خُصوصاً، خُصوصي: ط (ع) خاص، ڪري - خاص طرح.

خُصُوصِيَت: ث (ع) خاص ڪن - خاص سفت، خاصيت.

خُصُومَت: ث (ع) دشمني - عداوت، بغض، جهيڙو.

خُصِي: ص (ع) ڪٽ ڪٽيل (جنور) - ڪسي.

خُصِي ڪرڻ: بي همت ڪرڻ، مڙسي، ڪن و هارڻ.

خُصيو: ذ (ع) ٿورو - فوٽو.

خُضَاب: ذ (ع) اڇن وارن کي ڪارو ڪرڻ جو خاص رنگ - ڪيس.

خُضاب لائڻ: وار ڪر ڪرڻ، انوار مڙهڻ - عيب ٺڳڻ.

خُضَر: ذ (ع) هڪ بيغمبر سڳورو (جنهن آب حيات بيتو، قيمت تئين رهندو)، (ص) رهيو.

خُضوع: ذ (ع) عاجزي، آڙي - منٿ، نيزاري.

خُط: ذ (ع) ليکو، چئي، نڪت، تحرير، ڌڙهي، جي ريم.

خُط اچڻ: ڌڙهي ظاهر ٿيڻ، چئي اچڻ.

خُط استوا: ذ. زمين کي الهندي اڀرندي ٻڌ ڪندڙ خيالي ليڪ.

خُط آفق: ذ. ڌرتيءَ آسڻ جي من وري حد جو ليڪو، حدنگه.

خُط ٺاهڻ: حجت ڪرڻ.

خُط پٽ: ذ. چئي چپائي، حال، حوال - سڌ سماء.

خُط جدي: ذ. خط استوا کان ساڍ ٽيويهه درجا ڏکڻ واري خيالي ليڪ (جنهن تائين سياري م سڄ هي).

خُط خُطوط: ذ. چنبيون چپاڻيون - خطيت.

خُط سُرطان: خط استوا کان ساڍا ٽيويهه درجا اتر واري خيالي ليڪ (جنهن تائين ونهاري م سڄ هي).

خُط طغري: ذ. بادشاهي فرمان لکڻ لاءِ پيچيده تحرير جو هڪ نمونو.

خُط ڪتابت: ث. چئي چپائي - خطيت، ڪيڙه.

خُط ڪش: ذ. مٿر مٿي جو ليڪون ڪرڻ لاءِ هڪ وڏو ڪواڙر.

خُط عمود: ذ. پگونيون ڪندڙون ٺهيندڙ ليڪ.

خُط متوازي: ذ. ٻي ليڪ سان برابري تي هيندڙ ليڪ - پور وچوٽ ليڪ.

خُط محور: ذ. اها خيالي ليڪ جنهن تي زمين ڦرندي رهي ٿي.

خُط مُستقيم: ذ. سڌي ليڪ - سٺي ليڪ.

خُط مُلاقي، خُط مماس: ذ. جديري موجب گهيري کي هڪ ٻئي جهنڊ ليڪ.

خُط وُلُت: ذ. ڌڙهي جي سنور ٺهرائڻ.

خُط: ث (ع) پُل چڪ - غلطي، سهو، ڏوه - قصور، گناه.

خُط ٿيڻ: پُل ٿيڻ، گسي وڃڻ (نشو)، وهڻ (پيشاب).

خُط پوڻ: ص. گدھن تي پردو جهنڊڙ، عيب ڏيکيندڙ.

خُط کائڻ: پُر ڪرڻ - پئجڻ، گدھ ڪرڻ، ڪيٽو ٺوڙڻ.

خافي ڪرڻ: پير رکڻ - هلاڪ ڪرڻ.
 خافي: (ص ر ع) ڪر - ڪجھ (ذڪر).
 خفيو، خفيه: (ص ر ع) نڪر - ڪجھو - پوئو. مخفي.
 خفيه پونيس: ٿ. حاسوس پونيس - سي. آء. ڊي.
 خفيه ڪارروائي: ٿ. ٺڪ ڇپڻ ڪم ڪرڻ جو عمل.
 خفيف: (ص ر ع) سڪڙو گهٽ. ٿورو. حثير - خسيس.
 خلا: (ذ ع) خالي جاء. وڻي - خار. ٺهه جاء جتي هو نه هجي. زمين ۽ آسمان جي وچ وارو ٻولار.
 خلاص: (ص ر ع) آزاد - ڇڏل - آجاء - فارغ. ختم.
 خلاص ڪرڻ: پورو ڪرڻ - ختم ڪرڻ. ماري ڇڏڻ.
 خلاصي: ٿ. آزادي - چونڪارو - رهائي.
 خلاص پاڙي: ٿ. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 خلاصو: (ذ ع) اختصار - ٿٽ. نتيجو - حاصر مصب. (ص)
 وبڪرو - موڪرو، خاص - نجو - شخصي. ڪيو - ٺڳ.
 خلاصائي، خلاصگي: ٿ. ويڪرائي - ڪشادگي.
 وانديڪائي، ڪيلائي.
 خلاصي: ٺ. بحري جهاز جو هڪ ننڍو ملازم. سامان ڏيوتيندڙ ۽ ن جي حفاظت ڪندڙ ملازم.
 خلاف: (ص ر ع) پٺيو - مخالف - ابتڙ - برعڪس. (ذ) خلاف.
 خلاف بياني: ٿ. مخالفت ۾ ڳالهائڻ. ابتڙ ڳالهه (سچ جي). ڪوڙ.
 خلاف دستور: ضد. عدوت جي ابتڙ. قانون جي ابتڙ.
 خلاف راء: مرصي ۽ حي ابتڙ.
 خلاف شرع: ضد. شريعت جي ابتڙ - ناجائز.
 خلاف طبع: ضد. مزاج جي خلاف.
 خلاف عقل: عقل جي ابتڙ - سمجھڪن ٻاهر.
 خلاف ورزي: ٿ. قاعدي جي ڀڃڪڙي. صور جي برخلاف.
 خلاف وضع: ضد. طريقي ۽ عدوت جي ابتڙ. سمجھڪن جي برعڪس.
 خلافت: (ذ ع) جاء - سببي (نبي ۽ پيغمبر جي). خليفي جو عهدو. بادشاهت.
 خلافت تحريڪ: ٿ. ترڪي ۽ برعظميه خلافت جي قديم ۽ هندستان ۾ 1920ع ۾ هلايل تحريڪ.
 خلافت رهنده: ٿ. سبي سڪوري جي چئن جاء نشين صاحب - خنئين جي حڪومت ۽ ن جو عرصو.
 خلافتي: ص. خلافت تحريڪ ۾ بهرو وٺندڙ.
 خلاق: (ص ر ع) وڏو پيدا ڪندڙ - خفئيندڙ.

خطاوار، خطاڪار: ص. ڏوهي - ڪنھڪر.
 خطائون ڪرڻ: گناهه بخشڻ - ڏوهه صاف ڪرڻ.
 خطاب: (ذ ر ع) گفتگو - ڳالهه پوئو. محاسبتين. تعريفن سب.
 خطاب ڏيڻ: نٽب ڏيڻ.
 خطاب ڪرڻ: وعدو ڪرڻ. شريعت ڪرڻ.
 خطابت: ٿ. تقرير جو فن.
 خطابت: (ذ ع) خطبو پڙهڻ. وعظ. خوش باني.
 خطاط: (ص ر ع) ڪتابت ڪندڙ - ڪتاب - خوشنويس.
 خطاطي: ٿ. ڪتابت جو فن - خوشنويسي.
 خطبو: (ذ ع) وعدو، تقرير. جمعي نماز ۽ عيد نماز جي موقعي تي پيش امام جي طرفان حمد و ثناء نصيحت واري تقرير.
 خطروناڪ: ص. پوئو - خوفناڪ.
 خطرو: (ذ ع) ڀڳ - خوف. نه پيو.
 خطري ۾ وجهڻ: جوکي ۾ وجهڻ - مصيبت ۾ ڦاسائڻ.
 خطمي: ٿ. (ع) پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم - ڪر خيرو.
 خض: م. ليڪو ڪرڻ - ليڪڻ. حد مقرر ڪرڻ.
 خضو: (ذ ع) خط (خط) پڙهڻو.
 خطوط: (ذ ع) خط (جو جمع) خطابت.
 خطيب: (ذ ر ع) خطبو پڙهندڙ شخص. تقريرون ڪندڙ. واعظ - مبلغ.
 خطير: (ص ر ع) گهڻو - جهجيو - زياده.
 خفا: (ص ر ف) بيزار. ناراض.
 خفا ڪرڻ: بيزار ڪرڻ. ورڇائڻ. ناراض ڪرڻ.
 خفت: ٺ. خفتن. ڳڻتي. پيچار. سودا. جنون. شوق.
 خفتي: ص. خفتاني - سودائي. شوقين. ڪڪڙ ۽ ريندڙ ۽ ويڙهائيندڙ.
 خفت: ٿ. (ع) همڪرائي. پشيماني. ذلت. شرمندگي.
 خفته: (ص ر ف) سٺل. غافل.
 خفقان، خفقان: (ذ ع) ڌڙڪو (دل جو). سودا - وهم.
 ماليخولي. چرياني.
 خفقان پچائڻ: آڇ ڀڄڻ. اڇين خيالن ۾ پڻ کي خوش ڪرڻ.
 خفقاني: ص. سودائي. وهمي.
 خفگي: ٿ. (ف) بيزاري. ورڇ. ڌڙڪي.
 خفو: (ذ ف) بيزاري. ورڇ. ويچار - ڳڻتي. سودا.
 خفو پچائڻ: ويچار ڪرڻ. سودا پچائڻ.
 خفي: ضد. بيزار - ڪڪڙ - ورتل - منڊو.

خَلال: ص (ع) ڏند ڪوٽي. وضوءَ ۾ ڏهه جي وزن، اگري جي وٿين ۾ پئي ڏيڻ جو رڪن.

خَلاتق: ذ (ع) "خفت" جو جمع (محوقت-مانهو، طبيعتون-مزاج).

خَلت: ذ (ع) ڪهڙي دوستي، محبت، دوستي.

خَلت خنجر: محبت جي ترار.

خَلجان: ذ (ع) ڌڙ ڪو، انديشو، ويچار، ٻڌڻي.

خَلجي: اسم خاص، ترڪ نسل مان دهليءَ جي بادشاهن جو هڪ گهراڻو.

خَلخال: ذ (ع) ڳم جو هڪ قسم - پريز.

خَلد: ذ (ع) هميشه رهڻ واري جاءِ، بهشت، جنت.

خَلد آشيان، خَلد مڪاني: ص، بهشت ۾ رهندڙ - جنتي، مرحوم.

خَلد برين: ذ، سپڪان مٿاهون بهشت - فردوس علي.

خَلش: ث (ف) چيڪار (ڪندي جو)، ڪنڊو، رنجش، بغض.

خَلش وٺڻ: ڪنڊو ڳڻڻ، ڪاوڙوڻ.

خَلط: ذ (ع) ملاوت - آميزش.

خَلط مَلط: ط، گڏ ساڌڙ - گڏوچڙ.

خَلط: ذ (ع) جسم ۾ چنر رطوبت ۾ ڪ به هڪ (سٺا، سودا، بلغم، رت).

خَلع: ذ (ع) حق مهر وٺڻ ڪن سوانه ورل طلاق.

خَلعت: ث (ع) بخشش طور ميل پوشاڪ، بادشاه يا بزرگ ڪن عزت افزائيءَ طور مير لاس - سروي.

خَلعت فاخره: ث، علي سروي، نفيس لباس.

خَلف: ذ (ع) جاءِ نشين - قنم مٿم، ورث، پٽ، فرم نبردار.

خَلفاء: ذ (ع) "خليفه" جو جمع، خليف، جاءِ نشين، پوئلڳ.

خَلفاء راشدين: ذ، رشد ۽ هدايت ور خليف (حضرت ابوبڪر صديق، حضرت عمر فاروق، حضرت عثمان غني، حضرت علي ڪرم الله وجهه).

خَلق: ث (ع) انسانذات - ماڻهو، مخلوق، ماڻهن جو انبوه.

خَلق آزار: ص، عدم مڻهڻ کي آزاريندڙ - ظالم.

خَلق ڪلائڻ: حوالين، بدن مٿين.

خَلق: ذ (ع) سڀيءَ مزاج، اخلاق، سنجڻي، عزت پري آڻڻي ويهڻي.

خَلق ڏيڻ: محبت سان پيش چڻ.

خَلق وارو: ص، بااخلاق - سنجڻو.

خَلقت: ث (ع) ماڻهو، مخلوق، ماڻهن جو انبوه.

خَلقت: ث (ع) پيدايشي سڀاءُ، سرشت - فطرت، قدرت.

خَلق: م، پيدا ڪرڻ - اپڻڻ، ٺاهڻ - بنائڻ.

خَلقنهار: ص، پيدا ڪندڙ - خلتندڙ، (ذ) خدا تعاليٰ.

خَلقيل: ص، پيدا ڪيل، (ث) ڪ نند - خنت.

خَلل: ذ (ع) رخو - ٽڪ، ڦوٽ - وڻي، چير، فنور، ڦيٽڙو، خري، بيمري، موهجرو، فساد، آزار، خمي.

خَلل اندازي: ث، مٿ چرند، ٽڪ، فنور.

خَلل جاڳائڻ: رندڪ وجهڻ، جهيڙو مچائڻ، فساد پيدا ڪرڻ.

خَلل دماغ: ص، ماليخوليا - سودا - چرپي.

خَللي: ص، فساد - جهيڙ، ڪار - پچاڙو.

خَلم: ذ، رولو، مانڌاڻ - آزار، نقصان.

خَلم ٻارڻ: آزار پيدا ڪرڻ، رولو وجهڻ، فساد مچائڻ.

خَلوت: ث (ع) تنهائي - اڪيلائي، اڪيلائيءَ وارو هنڌ، گوشه نشيني.

خَلوت پسند: ص، اڪيلائي پسند ڪندڙ.

خَلوت خانو، خَلوتگاه: ذ، ڪيلائيءَ واري جاءِ، خوابگاه.

خَلوت ڪرڻ: ڪيلوڻ.

خَلوت نشين: ص، گوشه نشين، ترڪ.

خَلوتي: ص، ڪيلائي پسند - لوڪ تپي، گهٽ دوست - حل محرم.

خَلوص: ذ (ع) سچي دوستي، سچائي، وفاداري.

خَلوص نيت: نيڪ ارادو - دل جي سچائي.

خَليو: ذ، ڳوٺري - پوٽري - ٽيليو.

خَليج: ذ (ع) ايسمنڊ، وڏي ويڪري ڍنگهي - موندڻي گهر.

خَليفو: ذ (ع) جاءِ نشين - قنم مٿم (بادشاه يا درويش جو).

خَليفو: ص، خدا جو نائب (جيڪو ملڪ جي حڪومت هلائي).

خَليفه الله: ص، الله جو نائب، حضرت آدم عليه السلام جو لقب.

خَليق: ص (ع) پيدايشي نيڪ سڀاءُ وارو، خوش اخلاق، سنجڻو.

خَليل: ث، تسانند جو هڪ قسم (جنهن ۾ فطرتي چٽاڪي ڏي سگهن).

خَليل: ص (ع) سچو دوست.

خَليل الله: ذ، الله جو دوست (حضرت ابراهيم عليه السلام جو لقب).

خَليو: ث (ع) جسم جو تمام ننڍو خانو - گهرڙو - سيل.

خمر: ذ (ف) ڏنگ - تپڙ - وڙ - موڙ.

خمر ابرو: ڏيڙن جي ڏنگي.

خمدار: ص، ڏنگو - ٽريل، ورو ڪڙوارو - پيچدار.

خمر: ذ (ف) شراب جو مٽ - ڏنگ.

خُمخانو: ذ، شراب خانو - ميڪڊو.

خُمارُ: ذ (ع) نسو - ڪيڻا. نشي جي مستي. نشي جو سرور. سٺي
 لهن کن پوءِ سستي ڪپڙ (نٺ).
 خُمارُ آلود: ص. نشي ۾ پور - خماريل.
 خُمارُ جڻ: م. نشي ۾ اچڻ ڪپڙ (نٺ).
 خُمارن: م. شراب پيارڻ - موني ڪرڻ.
 خُماري: ث. خمار - نشو.
 خُماري: ص. علم جو موجب چڻ ڪرڻ وارو لفظ.
 خُماچو: ذ. نر - نڇو - نڪر.
 خُماچا ڪرڻ: نر نڇو ڪرڻ.
 خُمر: ذ (ع) نڪرڻ جو سمنڊ ريس - نر ب.
 خُمرُو: ذ (ف) ٽپي نما نڪر جو هڪ ڪٽڻ - نڪر جو ٽپو.
 خُمس: ذ (ع) سج عدد. پنجون حصو. مال غنيمت جو پنجون حصو
 (جيڪو عربن ۽ يمني ۾ لاءِ وقت ڪجي).
 خُموش: ص (ف) خاموش.
 خُمازو: ذ (ف) بدلو - عيوض. نتيجو (عمل جو).
 خُميده: ص (ف) ڏنگو - ڦڏو - مڙس.
 خُمير: ذ (ف) گهڻو وقت رڪڻ ڪري ڪٽي ٿي ويس ٿي (خصوصاً
 ڳوھيل آڻو) - ست - جوهر. بدوت. سرشت. صورت. مٿاڇ. جسم
 جي مٿي.
 خُمير ڪرڻ: سرشت ۾ فرق اچڻ.
 خُميرو: ذ (ع) ڳوھيل پروڻو ٿو. چشمر پڪر معجون.
 خُميس: ث (ع) هٿي جو پنجون ڏينهن.
 خُميص: ث. خميص - چولو.
 خُماص: ذ (ع) شيطان. جن. خبيث روح. (ص) بد ڪار. فساد.
 خُناق: ذ (ع) ڪچي ۽ جي هڪ بيماري.
 خُمار: ذ. مرض. مصيبت - آزار. فساد. نقصان. گهوڙي ۽ گڏھ جي
 هڪ بيماري.
 خُنجَر: ذ (ف) وڏو چرو. ڪنڌر.
 خُنجري: ث. دھڙي - ڏيپڪي.
 خُندان: ص (ف) ڪندڙ. خوش.
 خُندَق: ث (ع) دشمن جي سڪر ڪرڻ جا ۽ لاڙا چوڌاري ڪوٽيل ڪمي.
 خُندو: ذ (ف) ڪن. ٿور - چتر.
 خُندہ: ص (ف) ڪندڙ.
 خُندہ پيشاني: ث. ڪل مکي. خوشمزاجي.
 خُندہ رو: ص. ڪل مک - ڪٽو. خوش اخلاق.

خُندہ زني: ث. چلڻ - سول.
 خُنزير: ذ (ع) سور - مرون.
 خُنگ: ص (ف) ٺاڏو - سرد.
 خُنگار: ث (ف) ٽٽڪار - ٺار. خستي. فريحت. مسني.
 خُمار. هوڏياري.
 خُنگي: ث. بد ڪار - ٺار. تزگي. جسي. هوڏياري - سجڳي.
 خُنگي ڏيکارڻ: ڪٽڻي ڏيکارڻ. ڪٽڙي ڏيکارڻ. مس ڪي ڪرڻ.
 خُنگو: ص. عددي - مير ڪا. ڊميڊڙ. طبڪار.
 خواب: ذ (ف) نٺ. سڻو - سڻو. تصور. گمن.
 خواب آلوده: ص. نٺ ڪٽو - خماريل - پنڪيل.
 خواب آورا: ص. نٺ ڪٽڻ - نٺ ڏيکارڻ. نٺ ڪر نيندڙ (دو ڀيرو).
 خواب ٿيڻ: غائب ٿيڻ. گم ٿيڻ.
 خواب پريشان: ذ. ڊيڄر نيندڙ خواب. منجهيل خواب.
 خواب خيالي: ذ. وهم گمن. سوچ وڃڻ.
 خواب غفٽ: ذ. بيهرو ۽ ٻي ڪي نٺ - گوند رني.
 خواب گهاٽ: ث. سڻ جو ڪمرو - بيدروم. خوتگه.
 خواب لهن: سڻو ڏسڻ. وڃڻ ڪ ڪانه خيال ۾ اچڻ. وهم ٿيڻ.
 خواب لهن: مڃڻ.
 خواب هجڻ: ڪجهه نٺ هجڻ - خالي وهم هجڻ.
 خوابيدگي: ث. غنٽ - سستي - لاڀرو ۽ ٻي.
 خوابيده: ص. ستر. غنٽ. سست - ڪهل.
 خوابين: ث (ع) ڄاڻو (جو جمع) عورتون.
 خوابو: ذ (ف) ٽٽ - مانڪ. سردار. هڪ ذات جون ٺو.
 خوابو تاش: ص. هڪ مانڪ جي سڀني نو ڪرڻ مان هر هڪ.
 خوابو سرا: ذ. مرد غلام (جيڪو بددني ۽ امير جي حوسي ۽ جو
 خاص ملازم هجي).
 خوابو: ص (ف) پڪ (مريڪب لفظن ۾ ستر ۽ منڍ تي پڇاري: شير
 خور خونجو روعير).
 خوابو: ص (ف) ستر - رسو - روڻو - دربار.
 خوابو ڪرڻ: ذ. رسو ڪرڻ. ڪٽڙو ڪرڻ. حير - پريشان ڪرڻ.
 خوابو خراب: ذ. ڏٺي - ٺي مانو.
 خوابو زيل: ص. حور - بد ڪار. ڪمبو. بد چر.
 خوابو: ث (ف) بد ڪار - رسو ٺي. ڪلا. ڏلت. ٿور ڪي.
 خوابو ڪٽو: ص. بد ڪار - رسو. ڏٺي. عيب جوڻي ڪندڙ.
 خوابو: ث (ف) عرض - گذارش. نتجا - سور. طب. جه. خواهش.

خواستگار: ص. چاهيندڙ-منيندڙ، خواستمنند، گهر ڄاڻو، اميد ور.

خواستگاري: ث. ڄمٽ-آرو، صب.

خواست: ذ (ف) گهريل (مرڪبن جي پڇاڙيءَ ۾ ايندڙ، مثلاً: خد نخواست= خد نه گهري ۽ خد نه ڪري).

خواص: ذ (ع) خاص (جو جمع) چونڊ شخص، مبر، مراء، خصوصيتون.

خواصِي: ث. خد مڪري، هم نشيني.

خوان: ص (ف) پڙهندڙ، ڳائيندڙ (جيش، ساخون، مدح خون وغيره).

خواني: ث. پڙهڻ جو ڪم- پڙهائي (مثلاً: قرآن خواني، ته خواني وغيره).

خوان: ذ (ف) طباق-ٿانه، دسترخوان.

خوان پوش: ص. طعمه ڍڪڻ جو ڪپڙو.

خوان سالار: ص. ڪڏي ئي نظرداري ڪندڙ داروغو- خان سالار.

خوان نعمت: ث. نديڏ قسم جي ڪڏو روٽن.

خوانچو: ذ (ف) ماني ۽ رڪن لاڙو ڏوٿ له، گهورڙي جي شين رڪن نه ٿاله.

خواندگي: ث (ف) پڙهائي- تعليم.

خواندو: ص (ف) پڙهين، ڄاڻو.

خواه: ص (ف) گهورو- چاهيندڙ، مانبو. (حرف جر) يا- توڙي، پن، نه.

خواه خواه: ظ. هروڀرو، بي سب.

خواهان: ص (ف) چاهيندڙ- خواهشمند، طالبو.

خواهش: ث (ف) گهر- طلب، ڇاه- ست، مرضي، شوق، تمنا- آرو.

خواهش مند: ص. چاهيندڙ- گهرندڙ، گهر ڄاڻو- ضرورت مند.

خواهر: ث (ف) ڀيڻ- همشيره.

خوب: ص (ف) سٺو- بهتر، عمدو، وڻندڙ، سهڻو، اعني.

خوبتر: ص. وڌيڪ سٺو- بهترين.

خوبرو: ص. سهڻو- حسين.

خوب سيرت: ص. سچو، نيڪ اعمال، فضيلت وارو.

خوبصورت: ص. سهڻو- حسين.

خوبصورتِي: ث. سهڻائي، سونهن- حسن- جمال.

خوب نما: ص. سهڻي ڏيک وارو، سٺائي- عمدائي.

خوباني: ث. ميوي جو هڪ قسم- زردالو.

خوبي: ث (ف) سٺائي- بهتري- ڀلائي، نيڪي، خاصيت، ليقت، چڱائي.

خوجو: د. خوجو، خوجا قوم جو فرد، آغا خان جو پوئلڳ.

خود: ذ (ف) جنگ ۾ بچاءَ لاءِ نوهي توپ- هول.

خود (اچار= خود): ص (ف) پن-آپ.

خود اختياري: ث. آزادي- چڙو ڳي.

خود ياف: ذ (ف) ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم، گل جو هڪ قسم.

خود بخود: ظ. پنهنجو پن، پن مردو، رخود، قدرتي طرح، ڄاڻي وري.

خود بين: ص (ف) فقط پن کي ڏسندڙ، مغرور.

خود بيني: ث. مغروري، وڏائي- تڪبر.

خود شنائي: ث (ف) پن کي پڏ ٿڻ- پن کي سارهن.

خود پسند: ص. خود بين- خود پرست.

خود دار: ص (ف) پن آڌار، غير تمند، پن کي ڪريل حرڪت کان بچائيندڙ، پنهنجي عزت جي ساڪر ڪندڙ.

خود داري: ث. پنهنجي عزت وڌائيءَ جي حفاظت، غيرت.

خود راء: ص. پنهنجي مرضي ۽ موجب هوندڙ- هٽلو- خود خيال.

خود رفتگي: ث. بيخودي- مدد هشي.

خود رو: ص (ف) پاڻي پيدا ٿيندڙ (بوتا، اڻڀڙ).

خود ساخت: ص (ف) پنهنجو نه هير، پنهي پن نهيل.

خود ستائي: ث (ف) پنهنجي تعريف، خود شنائي.

خود مر: ص. پن وهيو، ضد- هوڏي، سرڪش.

خود سري: ث. هٿ- ضد، سرڪشي، خود مختياري- چڙو ڳي.

خود غرض: ص. پنهنجي غرض وارو، فقط پنهنجو فائدو ڳولندڙ.

مفسي، لالچي.

خود غرضي: ث. پنهنجو مطلب، پنهنجي فائدي جي طلب، لوپ.

خود فراموشي: ث. پن کي وسارڻ، غفلت، بي غرضي.

خود ڪار: ذ. پتمردو- آتميتڪ.

خود ڪامي: ث. فقط پنهنجي بهتري ڄهڻ وري حالت.

خود ڪش: ص. پاڻ ماريندڙ. (خود ڪش حملو= ٻئي کي مارڻ جو اهڙو طريقو، جنهن ۾ ماريندڙ پن به مري وڃي).

خود ڪشي: ث. پاڻ کي مارڻ، آپگهات.

خود ڪشيدو: ص. موهيندڙ- تصم وٺندڙ- بهترين.

خود مختار: ص. پنهنجي مرضي وارو، چڙو ڳي- آزاد.

خود مختاري: ث. آزادي- چڙو ڳي.

خود نما: ص. ڏيک ٿو- ترزو، مغرور.

خود نمائي: ث. پن پڏ ٿڻ، وڏائي- تن، آڪڙ.

خود ياري: ث. پنهنجي مدد- پنهنجي همت، پن تي پڙڻ.

خودي: ث (ف) پن پٽو- آيو- انيت، احساس برتري، فخر-

وڌائي، غرور-هٿ، خودداري،
 خودي ڏيکارڻ: اختيار ڏيکارڻ، وڌائي ڏيکارڻ، معروري ڏيکارڻ،
 خودي کائڻ: پٽيو ختم ڪرڻ- ڪرڻ، نڪرڻ، نڪرڻ کي مٿ ڪرڻ،
 خودي ورندي ڏيڻ: سامهون ٿيڻ- ڇا ڏيکارڻ،
 خور: ص. کيندڙ (مڪين م ڪتب ڀندڙ، مثلاً: گوشت خور،
 رشوت خور وغيره)،
 خوراڪ: ث (ف) کاڌو- ڪاڇ، مغزيت پير غر،
 خوراڪي: ص. گهڻو کيندڙ، سٺو کائيندڙ، سٺي کاڌي جو شوقين،
 خورد (اچار = خورد): ذ (ف) کاڌو- ڪاڇ،
 خورد نوش: ذ (ف) ٽوپيو، د ٽوپي،
 خورد: ص (ف) ننڍو، ٿورو، گهٽ،
 خوردبيني: ث. ننڍي شيء کي وڏو ڪري ڏيکاريندڙ وزر،
 خورد سال: ص. ننڍي عمر جو- صغير،
 خورد و ڪلان: ص. ننڍو وڏو،
 خوردو: ذ (ف) ننڍا سڪ، چڙپ پنب، ريزرگري،
 خورد سندن: ص (ف) خوش- سرهو، سڪيو- آسودو،
 خورش: ث (ف) غذا، کاڌو- ڪاڇ،
 خورشيد: ذ (ف) سج- آفتاب، مرد توڙي عورت جو نالو،
 خوش: ص (ف) سرهو- شاد، راضي، مطمئن، سڪيو- آسودو، چڱو
 پيو- تندرست،
 خوش آمديد: ذ. پليڪار- مرحبا، پلي ڪري ٿا،
 خوش آهنگ: ص. سريلو، ڪل خوشيءَ ۾ ڪم ڪرڻ وارو،
 خوش آينده: ص. دل کي وڌندڙ- خوش ڪندڙ،
 خوش اخلاق: ص. سهڻي لچتن وارو، اخلاق وارو،
 خوش اسلوب: ص. سٺي طريقي وارو، سهڻي نموني،
 خوش اسلوبي: ث. عمدو طريقتو- سهڻي طرز،
 خوش اطوار: ص. سٺين عادتن وارو، فضيلت وارو،
 خوش اقبال: ص. سڀ ڳو- بامرد- بختور،
 خوش الحان: ذ. وڌندڙ همي آواز وارو، سريلو،
 خوش اندام: ص. سٺين عضون وارو، سٺو، ڌار ڪرڻ،
 خوش انتظامي: ث. سٺو انتظام- عمدو بندوبست،
 خوش باش: ص. خوش رهندي، سڪيو- آسودو، تندرست، ڀينگر،
 خوش بخت: ص. سڀ ڳو،
 خوش بيان: ص. سٺو ڪهاڻي ٻڌندڙ، شيرين ٿندڙ، نرو ري سر ڪر

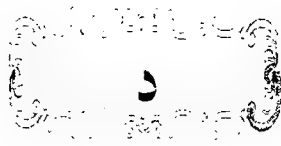
خوش بياني: ث. فصاحت، بلاغت،
 خوش پوش: خوش لباس: ص. وڌندڙ لباس ڏيکارڻ،
 خوشحال: ص. سڪيو- آسودو، هوندو وارو- مئدار،
 خوشحالي: ث. سڪ- آسودگي، دوستمدي،
 خوشخبري: ث. خوشيءَ واري خبر، بشارت- نويد، مبارڪ،
 خوش خرامي: ث. سهڻي نور، ناز واري همي،
 خوش خصال: ص. وڌندڙ خصلتن وارو، اخلاق وارو،
 خوشخط: ص. سٺ ڪرڻڪندڙ، (ذ) سهڻا ڪر،
 خوشخطي: ث. سهڻي لکي- عمدي تحرير، ڪتابت،
 خوش خلق: ص. سٺي سپاڻو وارو، رڻو ملڻو، ڇا ڏو وارو،
 خوش خوراڪ: ص. گهڻو کيندڙ، سٺو کائيندڙ، کاڌي جو شوقين،
 خوش خيال: ص. عمدن خيالن وارو، شاعر، مصنف،
 خوش دل: ص. ڪلمڪ- رڻو ملڻو، چرچائي- مڙقي،
 خوش دلي: ث. دل جي پسندي، دل کي وڌندڙ عرص، ڪريو ڳو،
 خوش ذاتف: ص. سٺي سوادو رو، لذت- سواڌي،
 خوش زباني: ث. چترائي- منو ڳهه،
 خوش طبع: ص. سٺي مزاج وارو، ڪل مک- پوڳائي،
 خوش طبعي: ث. ڪر مسخري، چرچو گهڻو،
 خوش طينت: ص. نيڪ خصلت- خوش اطوار،
 خوش عنان: ص. مصيع- فرمانبردار، اصير گهوڙو،
 خوش فهمي: ث. اجائي فهميد،
 خوش قسمت: ص. سڀ ڳو- نصيب وارو،
 خوش قسمتي: ث. سڀ ڳو- بختوري،
 خوش قلم: ص. سهڻو ڪندڙ،
 خوش ڪرڻ: ر. ضي ڪرڻ، تسلي ڏيڻ، فرحت بخشڻ،
 خوش گفتار: ص. سٺو ڳهاڻيندڙ، سهڻي گفتگو ڪندڙ،
 خوش گلو: ص. سريلو، همي آواز وارو،
 خوشگوار: ص. طبيعت خوش ڪندڙ (ڪانه، کاڌو، ماحول)، وڌندڙ
 (موسم) پسنديد،
 خوش مزاج: ص. سهڻي سپاڻو وارو، ڪمڪ- حوصلو،
 خوش مزاجي: ث. چرچو گهڻو- ڪريو ڳو،
 خوش معاملہ: ص. چڱي همي وارو، ذهني ڇو صاف،
 خوش نصيب: ص. سٺي ڳو رو- سڀ ڳو،
 خوشنصیبي: ث. سڀ ڳو- نيڪ بختي،

خُونُ بُهّا: ٿ. مقتول جي وارثن کي خون جي عيوض مليل رقم - ديت.
 خُونُ پاڻي هڪ ڪرڻ: گهڻي خونريزي ڪرڻ، سخت محنت ڪرڻ.
 خُونُ پيئڻ: رت چوسڻ، قتل ڪرڻ، آزارڻ.
 خون جو پياسو: ڏ. سخت وير - مرن لاءِ تيار.
 خُونُ جي بُوءِ اچڻ: دشمنيءَ جا اهاجن اچڻ.
 خُونُ چڪاڻ: رت ٻڌل - خونريز.
 خُونُ خُرابو: ڏ. رتو چاڻ - خونريزي، جهيڙو جنگ.
 خُونُ رير: ص. رت وٽ ٿيندڙ، قاتل، ظالم.
 خُونُ ريزي: ٿ. رتو چاڻ - قتل عام.
 خُونُ خشڪ ٿيڻ: ساهه سڪي وڃڻ، خوف ڇڏجي وڃڻ، ڊپ ۾ حواس گم ٿيڻ.
 خُونُ خوار: ص. رت پيا ڪ. و. حشي، بيرحم، ظالم.
 خُونُ ڪرڻ: قتل ڪرڻ، ڪهڻ - مارڻ.
 خُونُ ناب: ڏ. رت جا ڳوڙها - نج رت. (ص) ڳاڙهو - سرخ.
 خُونُ وهائڻ: رت وهائڻ، رتو چاڻ ڪرڻ.
 خون هڻڻ: ساڳي خندن جو هڻڻ - عزيز هڻڻ.
 خُونِي: ص. خون ڪندڙ، قاتل، ظالم - بيرحم.
 خُونِي دَسَٽ: ڏ. رت جو جلاب - پيچش.
 خُونِين: ص. خون آلوده - رت هائو، ڳاڙهو لال - سرخ.
 خُوءُ: ٿ (ف) سڀاءُ - مزاج عادت - خصلت، روش.
 خُوءُ بد: ص. خراب خصلت - بد چلڻ.
 خوش (اُچار = خيش): ڏ (ف) پن - خود، پنهنجو، ماڻ - عزيز.
 خُيابان: ڏ. (ف) باغ مان ويندڙ رستو، ريگستان ۾ آباد باغ، بڻ - چمن، وسڻ - آبادي.
 خيال: ڏ. (ع) ذهن ۾ آيل ڳالهه - تصور - ڌيان، توجهه، پور - ارادو، راءِ، سمجهه، مرضي، راضي، شوق، ڳڻتي - فڪر، گمان - شدڪ، انديشو.
 خيال اولڻ: ڏيڻ ڏوڙائڻ - گمان وٺڻ هائڻ.
 خيال بندي: ٿ. خيالن جو سلسلو - خيالي تصوير.
 خيال تي چڙهڻ: سمجهه ۾ اچڻ، ياد اچڻ.
 خيال ٿيڻ: توجهه ٿيڻ، يادگيري پوڻ، لحاظ ٿيڻ.
 خيال پچائڻ: پوري پچائڻ، رٿون رٿڻ.
 خيال پرست: ص. وهمي - خيالي - خوب پسند.
 خيال رڪن: ڌيان رڪن - توجهه ڏيڻ، سنڀال ڪرڻ - حفاظت ڪرڻ، ياد رڪن.

خوشنما: ص. سهڻي ڏيک، وارو، سڀ ڳو.
 خوشنماڻي: ٿ. زيب نشن - ڏيک ويڪ، سهڻي.
 خوشنود: ص. خوش - سرهو، سڪيو آسودو.
 خوشنودي: ٿ. خوشي، رضو، مرضي.
 خوشنويس: ص. سٺا اکر لکندڙ، سهڻو ڪتب.
 خوش نيتي: ٿ. ايمانداري، خير خواهي.
 خوش و خرم: ص. خوش باش، سڪيو آسودو، تندرست.
 خوش وقت: ڏ. خوشحالي - آسودگي.
 خوشامد: ٿ (ف) آڌر يا - تواضع، حد کان وڌيڪ آڌر، ڇاپلوسي.
 خوشامدي، خوشامدريو: ص. خوش آمد ڪندڙ، اچائي تعريف ڪندڙ، ڇاپلوسي.
 خوشبوءِ: ٿ (ف) سڳند - سرهن، عطرو وغيره.
 خوشبودار: ص. سڳند وارو - سرهو، مِعطر.
 خوشه: ڏ (ف) سنگ (پوک جو)، چڱو (ڊاڪ جو).
 خوشه جيڻ: ص. چوندو ڪندڙ، فائدو وٺندڙ، فيض حاصل ڪندڙ.
 خوشي: ٿ (ف) سرهڻي، سک - راحت، مرضي.
 خوشيءَ سان: ظ. رض منديءَ سان - ڏاڍي امنگ، چاهه سان.
 خوشي ڪرڻ: جشن ڪرڻ، ڪڇ ڪرڻ، دعوت ڪرڻ.
 خوش: ڏ (ع) غوطو، فڪر - ويچار، تحقيق - کوجنا.
 خوف: ڏ (ع) ڊپ - ڊچ، خطرو - انديشو، الڪو، هراس.
 خوف ڪرڻ: ڊچڻ، انديشو ڪرڻ، رحم ڪرائڻ.
 خوفائتو: ص. ڊپ وارو - پوائتو، خطرناڪ.
 خوفزده: ص. ڊنل - هراسيل.
 خوفناڪ: ص. پوائتو - ڊپ ورو، پيٺڪ.
 خوک: ڏ (ف) مرون - خنزير - سوتر.
 خول: ڏ (ف) ڪر - غلاف - پوش.
 خولسر: ڏ. چوٽي وارو هڪ قسم جو پڪي.
 خومان: ڏ. گهٽو، سٺو ڪڍو.
 خومجو: ڏ. خوانچو - طبق.
 خون: ڏ (ف) رت - لُهو، قتل.
 خون آشام: ص. رت پيئندڙ - خونخوار.
 خون آلود: ص. رت هائو، رت ٻڌل.
 خون افشاني: ٿ. رتو ڇڏڻ - خونريزي.
 خون بگڙڻ: رت حر ٿيڻ، ڪوڙه جو مرض ٿيڻ.

خيال فاسد: ذ. خراب خيال - بيهود و تصور.
 خيال ڪرڻ: ويچار ڪرڻ - غور ڪرڻ. نه زو ٺڳڻ، سنڀال ڪرڻ، لحاظ ڪرڻ.
 خيال ڪمان: صوفين جي صلاح - توجيه ڏيڻ.
 خيال هر آتن: سمجهه و پهري، تصور ڪرڻ.
 خيال نه آتن: توجيه ٿي نه ڏيڻ، لحاظ نه رکڻ.
 خيال نه رهڻ: ڏيڻ نه رهڻ، ياد نه رهڻ.
 خيالي: ذ. تصوراتي، گماني، اندازي موجب.
 خيالي پلاءُ: اڇا خيال، ان تي تيور ڳڻهيون.
 خيالي پلاءُ پڄاڻ: بي فائدو منصوبو، ممڪن ڳڻهيون سوچڻ.
 خيالي عدد: ذ. صافي انگ، ذاتي عدد، غير محسوس عدد.
 خيالات: ذ. (ع: خيال جو جمع) خيال، پور، ويچار، وهم، ارادا.
 خيامر: ص. تينون هيندر، هڪ مشهور فارسي شاعر جو تخلص - عمر خيام.
 خيانت: ث. (ع) گهوپي (منت م)، بدديپتي - ڪپٽ، غبن، ويسه گهٽي.
 خيانتِي: ص. خيانت ڪندڙ - ڪپٽيو.
 خيَر: ذ. (ع) چڱائي - ڀلائي، نيڪي، ثواب، سلامتي، عافيت - تندرستي، سک، بيڪ - دن، (ف) نيڪ - درست.
 خيَرُ البَشَر، خيَرُ الْوَرِي: ذ. نسنڌات مڙيلارو نسن (حضرت محمد ﷺ).
 خيَرُ الْعَمَل: ذ. چڱو ڪم، ثواب جو ڪم.
 خيَر انديش: ص. ڀلائي چاهيندڙ.
 خيَر باد: ذ. خير مهجي، خدا حافظ - بود ع.
 خير باد چوڻ: ڪنهن شيء کي ترڪ ڪرڻ، نودع چوڻ - موڪلائڻ.
 خير باشد: خير ته آهي، خدا خير ڪري.
 خير برڪت: ث. نيڪي، همرو ڌرو، خوشيءَ جي مبارڪ، ورندي.
 خير ٿيڻ: بچاءُ ٿيڻ (ڪنهن حادثي کان)، امن ٿيڻ - سلامتي ٿيڻ.
 خير چاهڻ: عافيت گهرڻ، پيو چڻ.
 خير خبر: ث. سٺي خبر، عافيت جو حور، نيڪ حور، خوشخبري.
 خير خواه: ص. پيو چاهيندڙ - گهڻگهرو، همدرد، نيڪ نيت.
 خير خواهِي: ث. پيو چڻ - ڀلائي - نيڪي.
 خير خيرات: ث. دان پيچ - ڏنو (خدا جي نالي).

خيَر دَلالِي: ث. خير جو ڪم، نيڪي جو ڪم.
 خير سان گذرڻ: امن، سلامتيءَ سان بسر ٿيڻ.
 خير سَلا: ث. خير عافيت (مزاج پُرسِيءَ جو ڪلمو).
 خير عافيت: ث. سلامتي، سڪانت، امن، امن.
 خير ڪرڻ: خير - ڪرڻ - ڏن ڪرڻ، سلامتي ڪرڻ.
 خير ڪندي هٿ سڙڻ: حڪي ڪم ڪرڻ، نقصان پهچڻ.
 خيرُ ڪو: ذ. غير موجود، نه.
 خير ڪيڻ: ث. خوش خير عافيت، کيڪر.
 خير گهرڻ: سلامتيءَ جي دعا گهرڻ، ڀلائي چڻ.
 خير مقدم: ذ. خوش آمديد - آجيان، استقبال - آڌرپاءُ.
 خير ئي خير: سڪانت، ڪجهه به نه.
 خيرِي: ص. خير ورو، سلامتيءَ وارو، امن ورو، نيڪ، عورت جو نالو.
 خيرات: ث. (ع: خير جو جمع) نيڪيءَ جا ڪم، نيڪيون - ڀلايون، ثواب جو ڪم، دان - بيڪ، صدقو.
 خيرات خانو: ص. ٺڪر خانو - محتاج خانو.
 خيرات ڏيڻ: ڏن ڏيڻ، صدقو ڏيڻ.
 خيراتِي: ص. بد معوضي - مفت، منت جو.
 خيرو: ذ. (ع) هڪ قسم جو گُر، (اسم خاص) مرد جو نالو.
 خير يافت: ث. خير عافيت.
 خيريت: ث. (ع) نيڪي، ڀلائي - چڱائي، سلامتي، امن، عافيت، تندرستي.
 خيرگي: ث. (ف) اکين آڏو اونداهي يا ترورا (چمڪات جي نتيجي ۾)، ڪيون ڪيريون ٿيڻ.
 خيرِه: ص. (ف) چمڪات ٿيڻ بعد اکين اڳيان اونداهي وارو (اثر).
 چنجهين اکين ورو، ورتو.
 خيز: ص. (ف) اتريندڙ، پيدا ڪندڙ (مركب نفلن جي پڇاڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ مرد ۾ خيز، زرخيز وغيره).
 خيل: ذ. (ف) سوارن جو رسالو - جتو، جماعت، ٿيلو.
 خيمو: ذ. (ع) ٺهيو.
 خيم ڪوڙڻ: ص. ٺهڻ، منزل ڪرڻ، رهائش اختيار ڪرڻ.
 خيمه دوز: ص. ٺهڻا هيندڙ.
 خيمه گاهه: ذ. جتي ٺهڻا لڳل هجن - ڪئمپ.

د: ث (ع. ف) اچر "دال", سنڌي "لف-بي" جو ويجهون ڪر.
عربيءَ جون ۽ فارسيءَ جو ڏهون اکر. ايجاد موجب عدد (4)
دَابُ: ذ (ع) ريت - رسم - نمونو - طريقو. ڪم - ڌنڌو. (ص)
جوش. تڪو. سخت.

دَابُو: ذ. ماتا جو نشان. داتو. موٽڙو. چٽو - ڏبو.
دَابُ: ذ. مٿيون زور - مٿان ڪن هيٺ تي دٻاءُ. ڪاٺين يا پٻن ڪن شين
کي پڇاڻ وارو دٻاءُ. دابو.

دَابُ دَرُڪُو: ذ. ڌمڪي دٻاءُ. رعب تاب.
دَابُ ڏِين: ذ. مٿان زور ڏيڻ. پڇڻ. چيڻ.
دَابُ رُڪُن: رعب ڄمڻ - حشمت وهرڻ.
دَابُ آئُو: ص. گڏيءَ جي پٺين حصي مريءَ ۾ ڪپ سي وڌيڪ بربيل.
دَابُ آئُون: ص. هيٺ هون - جهم وارو.

دَابُڙ: ذ. پٺين - ڏاڪو. نگر جي رسي ويڙهن جي چرخي.
دَابُڙُو: ذ. تختو. ڦرهو (ڪپڙن ڌوئڻ لاءِ).
دَابُڙِي: ث. ڌنڱيءَ جا جنڊ جي مٿان مٽيءَ جي ٺهل گول ٿلهي.
دَابِلُو: ذ. ڪاٺ يا ٽامي جو ڍڪ سان گول ڊبلو.
دَابِلِي جهڙو: ص. سڄل - ٿلهو.

دَابُو: ذ. زور - دٻاءُ. رعب. سترم ٿوري سامي پٺن - دابو.
دَابُو ڏِين: مٿان زور وجهڻ - دٻاءُ وجهڻ.
دَابُو ڪرڻ: سامي کڻڻ - ٽڪيڇڻ.
دَابُو وهارڻ: رعب ڄمڻ.

دَابُوتِي: ث. سنهي پيشل ڪند (ڳنڍڻ ڳوڙهن واري).
دَابُورُو: ص. دابلي جهڙو - ٿلهو - سڄيل.
دَابِيڇِي: اسم خاص. ضمني نئي ۾ هڪ شهر ۽ ريلوي اسٽيشن
جوناڻو.

داتا: ص (سن) ڏيندڙ. ڏاتار. سخي. خدا تعاليٰ.
داج: ث. اونداهي - ڪاراڻ. اونداهي رات.
داجو: ذ. مني پٽيءَ جي ننڍڙي چيلري مڇي.
داجو: ص. گيڙو ۽ رتو - ڪڪو ڳڙهو. (ذ) هڪ قسم جو سادو ڪپڙو.
داخِل: ص (ع) اندر ويل - گهڙيل. پيهي ويل. شامل. درج ڪيل
(ڪتاب ۾ دفتر ۾). (ظ) اندر - منجه.

داخل ڪرڻ: اندر وجهڻ. گهٽڙ - ٺڪڻ. شامل ڪرڻ.
درج ڪرڻ.

داخِلًا: ث (ع) اندر وڃڻ يا شامل ٿيڻ جي منظوري. اندر
(ڪتاب ۾). شموليت.

داخِلًا في: ث. داخل ٿيڻ جي في. رجسٽر ۾ ٺڪڻ جي في.
داخل دفتر: ذ. بنا ڪارروائيءَ جي رکيل. رفع دفع. دٻجڻ (ڳالهه).
داخِلِي: ص. اندريون - اندروني. خانگي (معاملو).

داد: ذ (ف) بخشش - عطا. انصاف - عدل - فيصلو. تحسين - شاباس - آفرين.
داد خواه: ص (ف) انصاف گهرندڙ. فريادي - دانهن.
داد دَهِش: ث. مهر بني. بخشش - سخاوت - دن پيڇ.
داد ڏيڻ: ڪنهن جي هٿ ۾ ڪمال جي تعريف ڪرڻ - وه
وهڪرڻ.

داد رسي: ث. انصاف - عدل. حق رسي.
داد سَخَن: ذ. ڪنهن کڻي پ شعر جي واکڻ.
داد طَب: ص. فريادي. داد گهرندڙ. واکڻ جو طالبو.
داد فرياد: ذ. عدل انصاف لاءِ دانهن ڪوڪ.
داد فرياد نه هئڻ: بي انصافي هئڻ. بيدادنگري هئڻ.
دادگر: ص. انصاف ڪندڙ - منصف.

داد ڪرڻ: فيصلو ڪرڻ. انصاف ڪرڻ. نيبه ڪرڻ.
داد نه فرياد: ذ. پڇا نه ڳاڇا. انڌير - ظلم.
داد وٺڻ: پنهنجي قابليت جو اعتراف ڪرائڻ.
دادا گير: ص. ڏوهاري. بد معاش.
دادا گيري: ث. ڏاڍمڙسي - رهزوراني.
دادَر: ث. ستر جي مڇي پسي واري تر.
دادرو: ذ. ڏاڏرو.

دادلو: ص. لاڏ ڪوڏ سان بيب - لاڏلو. بېرو. (ث. دادلي).
دادلو ڪرڻ: هٿ ڀيرو ڪرڻ. انگلي ڪرڻ. ڪاري ڇڏڻ.
دادلي: ث. گج مڀرت جو هڪ قسم.
دادلي: ذ. فرياد - دانهن - داد فرياد.
دادلي نه استادلي: ڏني نوري - هروپرو - خواه مخواه.
دادو: اسم خاص. ماتهو ۽ حوٺو. سنڌ جي هڪ شهر ۽ ضمني جوناڻو.

دادو: ذ. وڏو پيءُ-ادو. (ث. دادي).
 دار: (ث. ف) سوري.
 دار: (ذ. ع) ڪنڀر مح. جاء-هند. ماڳ.
 دارالآخر: ذ. اڪيون ايندڙ جهان. پوءِ وارو جهان.
 دارالادب: ذ. علم ادب جو مرڪز.
 دارالاقامت: ذ. رهائش گاه. پور دنگ هائوس.
 دارالامن: ذ. امن جو گهر. سلامتي جو رهندو.
 دارالبقا: ذ. هميشه قمبر رهندڙ گهر. ڳيون جهان.
 دارالبوار: ذ. موت جو گهر. دوزخ.
 دارالحرب: ذ. جنگ جو هنڌ. غير مسلمن جو ملڪ. جني مذهبي
 فرض ادا ڪرڻ جو مذهبي.
 دارالحڪومت: ذ. تختگاهه-راجپاني.
 دارالجزا: ذ. بددي جو گهر-عام آخرت.
 دارالخلافت: ذ. ڪڍي، جو هنڌ-تختگاهه.
 دارالسلام: ذ. سلامي جو گهر. صلح جي جاء.
 دارالشفاء: ذ. شفا خانو-اسپتال.
 دارالضرب: ذ. ضرب خانو-ٽيڪس.
 دارالعلوم: ذ. مدرسو-درسه.
 دارالعمل: ذ. عمل جي جاء-ميدان.
 دارالفنا: ذ. فنا جو گهر. فاني جهان.
 دارالقضا: ذ. عدالت-ڪورٽ.
 دارالڪتب: ذ. لائبريري-ڪتاب خانو.
 دارالنعيم: ذ. نعمت جو گهر. بهشت-جنت.
 دار: (ذ. ف) وڏو پادشاهه. ق-ملڪ. ايران جي هڪ گهڻي بادشاهه
 جون نو.
 دارائي: ث. بادشاهه-حڪومت-سنڀال.
 دارالش: ذ. دنيا-جهان-مسار.
 داروغو: ذ. (ف) جو ڪدار-محسن. آبشي ڪٽي جو هڪ ملازم.
 داروگير: ب (ف) واپڪار. بچڪ جاء. ڏکيو وقت.
 دارومدار: (ذ. ف) انحصار-روسو.
 دارون: ذ. دوا-سٽي ٿڪي. علاج. حيلو. بارود. شراب.
 دارون درمل: ذ. علاج-دوا دارون-سٽي ٿڪي.
 دارين: (ذ. ع) پٽي جهان. دنيا-حوت.
 دار: ث. مڙهيون پٽ-پڙ.

دار حرامي: ص. وڏو بد معاش-وڏو لڄ.
 دارقار: ايڏو خرچ-هٿ ڏاڙهي.
 دارو: ص. سفارش ڪندڙ. شافع. حديثي.
 داره: ث. ڪوڙ-جس. ب. مريون ڏيک.
 داره بدن: وڏي رقم پئسن. دب. ارڪن.
 داره هٿن: خالي دب. ارڪن. هل مڃڻ.
 دارهي: ث. وڻج پٽي راند مرهڪ ٻري-دري.
 داس: (ذ. سن) پنهو-غلام. نوڪر. چيو. شاگرد.
 داس ڪرڻ: غلام ڪرڻ. اٻرڻ-وڌڻ.
 داستاڻ: (ذ. ف) قسمو-ڪهاني. حڪيت. نقش-نقير. ڳالهه-بين.
 ڏکڻي ڳالهه.
 داستان گو: ص. ڳالهه ڪندڙ-قصه خون.
 داستاڻو: ذ. داستان.
 داسو: ص. خاص: چيسر جو ڪنڊيٽو (سريلا چيسر. منده).
 داسن: ذ. پيڙهي جو هڪ رسو-سڙه جو مک واهه.
 داسو: ذ. چار ڪم پندڙ ڳڻي ڪائي-نهٿير-ڪم.
 داسي: (ث. سن) پنهني. نوڪري تي.
 داشت: (ذ. ف) ڪٽ ڪري رکيل ماس. رقم وغيره.
 داشت: (ث. ف) وڏي عورت-سريت.
 داعي: ص. (ع) سڏيندڙ. دعوت ڏيندڙ. مبلغ. دعوييدار. فريادي.
 داعي الحشر: چڱي ڪم ڏنهن سڏيندڙ. بزرگ-فقير.
 داعي مدعي: ذ. فريادي جو بدار.
 داغ: (ذ. ف) نشان-چنڊو. سڙڻ جو نشان-ڏنڊ. ٿڌو. گهاٽو. نقص-
 عيب (موسي). صدمو. ڪارنهن جو ٽڪو-انوار. طعم ڪي
 گيم جي لغار.
 داغ اچڻ: ٽڪو اچڻ-بدن مي ٿيڻ.
 داغ ٿيڻ: نشان ٿيڻ. شر ٿيڻ. عيب ٿيڻ.
 داغ ڏيڻ: ذ. نور ڪي سڃاڻپ لاءِ ڏنڊ (نشان) ڏيڻ. صدمو رسائڻ.
 داغ جگر: ذ. دس جو زخم.
 داغچن: ص. چنڊو. سڙڻ جو نشان. ڏنڊ اچڻ. لڙم
 هٿ چنڊو. ڏوهارين.
 داغدار: ص. داغين-داغي. غيب ر.
 داغدوزي: ث. ڏنڊ ڏيڻ. صدمو رسائڻ.
 داغ سڙڻ: رڌڻ مهر ڏيکڙي مرگيم جو سڙڻ.

داغنُ: م. داغ ڪرڻ - نشان ڪرڻ. ڏنپ ڏيڻ. عيبدار ڪرڻ. تڪولائڻ.

داغي: ص. داغيل. ڏنپ آيل. ڪنو (ميو) - سڙيل. عيسر.

داغي ڪرڻ: تڪولائڻ - ڪارو ڪرڻ. گنهگار ڪرڻ.

داف: ذ. داقوڙو.

دافع: ص (ع) دفع ڪندڙ. تاريندڙ - هٿ بندڙ.

داف: ث. چيٽي پ مٽيءَ جي ٺٽ. تازو ٺٽل وڏو چيٽو. مينهن جو چيٽو. گپ. پٽڙو ڳارو. جايو ڳالهائڻ - بڪ.

داف داقن: واھيت ڳالهائڻ. ڪنو ڳالهائڻ.

داف ڪرڻ: پٽيءَ مھر ڪرڻ.

داف لاق: ث. واھيت گنگو. ٻڙ.

داف: ص. ڳرو - پري - ڳران.

دافن: م. چيٽو پ مٽيءَ ٺٽن. گهٽو ڳالهائڻ. اڍنگو ڳالهائڻ.

داقوڙو: ذ. اٺ جو پير.

داقوڙا هٿن: وڏا ٽپ ڏيئي پڇڻ. بي ترتيب ۽ تڙٽڪڙ م ڪم ڪرڻ. غلط ڳالهائڻ. جواب ڏيڻ.

داڪل: ث. ڌڙ ڪو - دابو.

داڪ: ذ. ڀوڙهو - ڪراڙو. ٺيل.

داڳا: ذ. داغ.

داڳي: ص. داغي. خراب (ميو).

داڳن: م. داغن.

داڳي: ث. نرجي ڳڏي.

داڳينو: ذ. واپاري اصطلاح موجب گٽڙي پ ڪنهن جنس جو ننگ.

دال: ث. ڌرين (جيڪو ٻوڙ ۽ رڌ جي. ڇت. مٿرو وغيره).

دال خور: ص. دال ڪڍندڙ. بزدل.

دال ڪڍي وجهڻ: سخت سزا ڏيڻ.

دال نه ڳرڻ: وس نه ملڻ. پهچ نه هئڻ. مقابلو ڪري نه سگهڻ.

دال م ڪارو هئڻ: ڳالهه مرو لو هئڻ.

دال روٽي، دال ماني: ث. غريب توک ڏو. سادو گذران.

دال روٽي وارو هئڻ: ٻوري پٺي وسعت وارو هئڻ. ٻئي جو محتاج نه هئڻ.

دال مان سيرو ٿيڻ: پ ڳورڻ.

دالان: ذ (ف) وڏن محرابي دوازن وارو صُٺو (جنهن کي ٿي دروازو هجن). اڳڻ - آڳڻڊ.

دالچيني: ث (ف) دارجيني (مصلحي يا دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ون

ج سڙو چوڏ.

دالڙو: ذ. ڏهڻي ۽ لاءِ ويڪري منهن وارو ٺٽو.

دالو: ص. دادلو. پليل (پکي، جانور).

دالو بنجڻ: دادلو ٿيڻ. هٿ ڏيڻ. ڇڙو ڳڻڻ.

داليري: ث. مڇي جو هڪ قسم.

دامر: ذ (ف) پکي ڦاسڻ لاءِ ڦڏو - ڪوڙ ڪو. ڇڙ - پنجوڙ. اڳهه - مٺ - قيمت.

دامر اقبال: ث. شل سندس قبال دامر رهي.

دامر آرائڻ: چارو جهڻ. لالچ رکڻ.

دامر دوالي: ث. برهه. عشق جي ڦهي.

دامر مڙاچڻ: ڦندي مڙ ڦسڻ. فريب مڙاچڻ.

دامر وجهڻ: ڦهي ڏيڻ. ڦاسڻ لاءِ منڊ مٽڻ.

دامد: ذ (ف) ناني - ڇٽو.

دامن: ذ (ف) دامن.

دامن: ذ (ف) چولي يا پهران جو اڳو. پٽ - جهولي. ڪنارو. جبل جي وٽ.

دامن جهلڻ: پٽ ڪن جهلڻ. مدد وٺڻ. جهولي پکيڙڻ. پنهنجن.

دامن ڪشي: ث. پرهيز - ڪندڙ ڪشي.

دامن مڙ ويڙهڻ: سهارو ڏيڻ. سلامتي بخشن.

دامنگير: ص (ف) پٽ جهليندڙ. مدد ڪندڙ. دعوي دار.

دامنگيري: ث. حمايت - مدد. دعوي.

دامني: ث. وچ - ڪنڊ.

دامن: ذ. ٻيڙيءَ جي وڃه جو رسو.

داميو: ص. وڏو چور. پاڻ ريدار.

دان: ذ (سن) بيڪ - خيرات. نذرانو. تحفو.

دان پيچ: ذ. خير خيرات.

دان: ص (ف) رڪن جي جاء - هنڌ (مرڪبن م ڪتب ايندڙ، مثلاً: آتش دَن، قنڌان وغيره) ڇڏندڙ - ڇٽو (مرڪبن م ايندڙ، مثلاً: فرسي دان، نادان وغيره).

دانا، دانءُ: ص (ف) ڇٽو. هوخير - ڏاهو. عتلمند.

دانا بيٺا: ص. ڏسندڙ ۽ ڄاڻندڙ. خدا تعاليٰ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ.

دانائي: ث (ف) ڄاڻ. ڏاهپ. هو شياري. عقل.

دانڊولو: ذ. لوڏو - جهوپو - ٿيلهو.

دانر: ص. بدشڪل - بيدولو - ان وٽندڙ.

دانست: ث (ف) ڄڻ. راءِ. سمجهه - سڃاڻپ.

دانست نامو: دږ بورت - اصلاح - چاچ - نلاش.
 دانست بهارن: بڼتچت سځ، تلاش کړن.
 دانستگي: ث (ف) جن - سمجھ، علم، عقل.
 دانسته: م (ف) چا تر، چا تي بجهي.
 دانش: ث (ف) جن - سمجھ، عقل، ذھب، علم، وډب.
 دانشمند: ص. د. هو - سمجھو - سښو - عاقل، علم.
 دانشمندانه: ط. علمندي، وړو - ذھب وړو.
 دانشمندي: ث. ذھب - سږتپ - عقل.
 دانشور: ص. د. هو، عاقل، علم، منکر، فلسفي.
 دانشوري: ث. فکر، فلسفې، حکمت، داني.
 دانشن: م. گهڼي بک کړن - جهېگي من.
 دانگ: د (ف) جمرين بستر نور، خو هک وزن، پانگو - تکرو.
 دانگ - پسو.
 دانگو دانگ: ذ. واکمن - موکو، ښکو، کړي.
 دانگورو: ص. اندر کړو - ښکو.
 دانگي: ث. لکړ جوگان (جنه تي تي و نگرمني پچنچي).
 دانگي جو ترو: ص. کړي نو، نيکو - چنډو، نکمو.
 دانگي چڙه: کړ جو خرچ وځي وچن، ذکر پون، معبر زندگي
 وچوښن.
 دانگي گهمانن: کړو مېل کړن، پچړو کړن، خوار کړن.
 شرمسار کړن.
 دانه، دانه: ذ (ف) دانه.
 دانهن: ث. رڼ، کوک، شکيت، انصاف يا مدد لاند.
 دانهن کړن: رڼ کړن، فريد کړن، گهوړ کهوړ کړن.
 دانهن کوک: ث. دد فريد، گهوړ کهوړ.
 دانهن: م. رڼ - کوک، فريد کړن - بکړن، ويلا کړن.
 دانهوړي: ص. د نهين، گهڼو دانهيندو.
 دانهين: ص. دانهن کنډر، فريد - پکړيندو.
 دانهين وجهن: سدکړو کړن، سدرش کړن - نيکوځين.
 دانهين: ث. نوږي وټو، لاس، دښه، دښه.
 داني: ص (س) دن کنډر پيس دسار، خبر داسار.
 داني پړش: ص. سخي مرد.
 داني: د. جن - پوب - کړ - مېل - جهارو.
 دانيال: اسم خاص، هک پيسر جو نلو، دانهو، حو - مو.

دان: ث. دات، ذرا، پوړي.
 دانا: د. ان جا کت، نج، ان جو تورو مقدار.
 دانا کتا: دانور دات (ان جا)، تورو ذرا.
 دان بڼدي: ت. بون مېلن جي کتا.
 دان دان: ث. دت، ذرا، سړي (کيو يا مېوي تي)، داتن وري
 شي - (کتب، گيدپ کو بڼو کړ).
 دانو: ذ (ف) دانه (کتو) (ناج جو)، ناج، بچ، کنهن به جنس جو
 هک عدد (ميوو، موتي وغيره)، ميوو - منکو، ننک - پزو.
 گهوړي جي کت، لاهو، مقرر (ناج، چت، جوړ، جو ورسره)، رتي - لټو.
 دانو پاني: ذ. د ذو پيو، چوټو - رڼ، نصيب، حيتي.
 دانو پاني هنن: قسمت مړهن، حيتي هنن.
 دانو پاني گتن: حيتي، دانهين پورائين.
 دانو پڙهي هنن: نوټو ځيو کړن - جدو کړن.
 دانو دانو کړن: کنډيري چن - پکړن - چټو چټو کړن.
 دانو وجهن: پکړن کي چوکو ځين، قاسن لاهو حق کړن.
 دانئون پاتښتون وچن: کاډي پتي کان نکړن، سپک ګډه کن
 بکړن.
 داني داني تي مهر هنن: مقرر نصيب ضرور من.
 داني داني جو محتاج هنن: نهايت مفلس، مسکين هنن.
 داوړ: ص (ف) دور، انصاف کنډر - عادل، غسرو حاکم.
 (ذ. احمد تعني).
 داوړ محشر: ذ. قيمت مېني، دسان انصاف کنډر (خدا تعالي).
 داوړ: ذ (ف) دمن (جو - دمن، بند، کنډر) کپړي جي، پند - جهولي.
 داوړن جهلن: دمن جهلن، سړي پون - آجهي مړچن.
 داوړن: ت. پچر - کيو، دسو، ترو.
 داهڙ: ث. دپ - کت.
 داه: ذ (س) چکي - ځکه، هنن مړي کي سڙن جي رسم.
 داه: ذ. چن (شمارچ) کنهن براند جي سري (جي) - چلو،
 موقعو - وجه، نک (مدجو).
 داه ځين: موقعو ځين - وځين، کپر جو کچن نانون کي مټن
 مټي جوړ کوځين.
 داه لگان: وجه ځي، نصيب رمان.
 دائر: ص (ع) ترميز، دريس.
 دائر کړن: شروع کړن - چڙهڼ پيش کړن (متمو).
 دائرو: د (ع) گول، گولاني، ځيرو - چکر، فنيرون جو آستونو.

مڪن - اوترو، ڪڪڙن جي ويڙه جو پڙ.
 دائره اختيار: مخبري ۽ روعلاتو - اهو علائقو جنهن ۾ ڪنهن
 کي ڪنهن قسم جو اختيار حاصل هجي.
 دائر: ذ (ع) هميشه - سائين - مدبر.
 دائما: ذ. دائر، مستقر، شرح.
 دائر المريض: ص. هميشه بيمار رهندڙ.
 دائر قائم: ذ. ديد جو ويد - امر.
 دائمي: ذ. هميشه وارو - مدامي.
 دائود: ذ (ع) هڪ گهڻو ڀيرو ڄاڻو (جنهن تي زبور نازل ٿيو).
 دائود پوتا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 دائودي: ص. حضرت داؤد روڪورو. (ذ) گرجو هڪ قسم.
 دائي: ث (ف: دايد) ويجه ڪرائيندڙ عورت. تڃ پياريندڙ عورت.
 پرنڀيندڙ عورت.
 دائيءَ کان پيٽ لڪائڻ: ر. رد رڪن گهم مخني رڪن.
 دائيو: ذ. دائي جو ڪم. ٻار جي نپال جو ڪم.
 دائيو وجهڻ: مسخري وجهڻ، مسخري لائڻ.
 دائڪو: ص. دائي ۽ وارو - دائي ۽ سن و سطور ڪندڙ.
 داؤ: ذ. خدمتگار، گهم تي مٿي ڏيڻدڙ - بنا رو.
 دُبُ اصغر: ذ (ع) هڪ نڪت - ننڍي نڪت.
 دُبُ اڪبر: ذ (ع) هڪ نڪت - ڪت (سڀ تارن جو ميڙ، جيڪو
 هميشه اتر طرف ڏسبو هجي).
 دُبدا: ذ (سن) دل جي ڪوٽ تي - شڪ، دولاپ - ٺڳي.
 دُبر: ث. بيهوني، ٻه ڪلهن - وقت.
 دُبر: ث (ع) پٺ - ٻئي (جنور جي). ساهواري جو پيشيون سوراخ.
 جنهن مان فضل خارج ٿئي.
 دُستان: ذ (ف) قديم حور.
 دُبر: ص (ف) چمڙي جون دُليون نه هيندڙ (تيل گيه وغيره رکن لاءِ).
 دِباغت: ث (ع) چمڙي مان رنگين چيزون ٺاهڻ جو هنر (خصوصاً
 اُٺ جي چمڙي مان).
 دُبو: ث. چمڙي جي ٽپي (گهم تيل رکن لاءِ). دسي - ڌڙي. (ث. دبي).
 دُبير: ذ (ع) مصنف، مؤلف، لکندڙ، منشي.
 دُبير الملڪ: ذ. شامي محرر - سيڪريٽري آف اسٽيٽ.
 دُبير قلڪ: ذ. عطارد (گره).
 دُبير: ص (ع) شهو (ٿه) ڪهڻو.
 دُب: ث. مٿن جو زور - چپ، دُب، زور.

دُب دُس ڪرڻ: زوري مڃڻ. دڙ ڪو دهمان ڪرڻ. دُبر ڪرڻ
 دُب دُبن: زور ڏيڻ، پيڙهڻ. ذ. ڪيد ڪرڻ.
 دُب قس: ث. زور سان وجهڻ جو عمل، زور زبردستي.
 دُب ڪيڻ: ذ. ڌمڪي ڏيڻ، چٽ ڪرڻ، جٺ ڪرڻ، تنبيه ڪرڻ.
 دُب ڪرڻ: بخار وغيره جي حالت ۾ مٿن سوز - ڀري وجهڻ (جنهن
 ۾ ڪير هجي).
 دُب: ث. ڦهڪي جو آواز، پٺن تي مڪ.
 دُب لٽ: ث. مٿي ۽ ڪي لٽاڙي ويهڻ. قبر ۾ مٿي وجهڻ کان پوءِ لٽاڙ
 زوري زبردستي.
 دُب ۽: ذ. مٿن جو زور، ٻر، چپ، زور ٻار، رعب.
 دُب ۽ رڪن: زور وجهڻ - زور رڪن. گهڻو ڇوڻ. ڌمڪي ڏيڻ
 مجبور ڪرڻ.
 دُب ۽ وجهڻ: زور وجهڻ، سختي ڪرڻ، رعب وجهڻ.
 دُب ٿڻ: م. پڇائڻ، چيڻ، پورڻ (مٿي ۽ م). هيسن. زير ڪرڻ
 نڪت - گم ڪرڻ.
 دُب دُب: ث. ڊوڙن وقت پيرن جو هڪٻئي وڙ.
 دُب دُب ۽: ذ. ڪو، ڌمڪي، رعب دُب.
 دُب ڇڻ: م. ٻر جي هيٺان اچڻ، پڇڻ - سوز هڻڻ، چيڻ، هيسجڻ.
 مغوب ٿيڻ، پورجڻ (مٿي ۽ م).
 دُبجي وڃڻ: هيسجي وڃڻ، هيٺاهين اختيار ڪرڻ.
 دُبدبو: ذ (ف: دبدب) آواز - ٺل - شور - ڪوڙ، رعب، دُب، شور.
 سو ڪت، ڏهڪ، نالو موس.
 دُبدبو ويهاري: رعب جمان - حشمت و هارين.
 دُبر: ث. ڌڙي - گودڙي، ڀلڪو.
 دُب رڪن: ذ. بي بهاموتي - اصول هيو.
 دُبر دُس، دُبر دُونس: ث. زور سان وجهڻ - دُب قس، لٽاڙي پورڻ.
 زور زبردستي.
 دُبرائڻ: م. دُب ٿڻ - ڌمڪ ٿڻ - دُب ڪيڻ.
 دُبس: ذ. رٿ ڦيرائڻ جو هٿيو.
 دُبرو: ذ. ننڍي مات.
 دُبڪ: ذ. سارڙا گت جو نشان - چٽو - داغ، ڀرت جو پتلا.
 دُبڪڻ: م. ٿوري دُبر بيهڻ (سهي پٽن لاءِ). ترسن، ٻڪڻ - چيڻ.
 دُبڪن چڪڻ.
 دُبڪو: ذ. ٿوري دُبر بيهڪ - سهي، ڳڙهي شيءَ جي ڪرڻ جو آواز
 (پٽ، چٽ). ڦهڪو، قدمن جو زور سان آواز.

دنگر سڙيٽ.	در تي پون: پنهونن-سميون.
دراهي: ٺ. حڪومت-اميري.	در تي ديرو وجهن: ڪنهن ڪم لاءِ چئڻي پون-پچر نه ڇڏڻ.
درايت: ٺ (ع) ڏامپ. عقل. غور ڪر.	در پائڻ: در بند ڪرڻ.
درب: ڏ. وڏو درو رو-ڦاٽڪ. مل مسڪيت-ڏي.	در پئجڻ: وڌيڪ. نصيب ج درواز ڪرڻ.
درباب: ٺ (ف) ٺ-جي باريءَ.	در پورجڻ: وڌيڪ ڏيڻ ڪري نسل ختم ٿيڻ.
دربار: ڏربار: ٺ (ف) پادشاهن جي جلسن جي جاءِ. ڪچهري.	در در: ڏ. هڪ هڪ دروازي تي-ڪهر ڪهر. در بند.
شاهي عدالت. درگاه-آستانو.	در در ڏڪا جهلڻ: آواره ٿيڻ-در بند ٿيڻ.
دربار برخواست ٿيڻ: ڪچهري ختم ٿيڻ-حاضرين محسوس ٿي وڃڻ.	در دروازو: ڏ. پنيو-لنگهه. ڪهٽ ڪهٽ.
دربار رسالت: ٺ. نبي سڳوري ﷺ جي مجلس.	در هر منهن وجهڻ: ليون پڻ-جيتي پڻ. ڏيڃڻ-انڪر ڪرڻ.
دربار عام: ٺ. ڪيبل مجلس-عام منهن جي دربار.	در: ڏ (ع) موتي-گوهر. ڪنهن پڻ جو هڪ گه.
درباري: ڏرباري: ص. دربار ۾ ويهندڙ. دربار جو خاص ملازم.	دراڻشاني: ٺ موتي چڻڻ. گفتگوءَ ۾ موتي چڻڻ جهڙو لفظ ڪم آڻڻ.
دربان: ص (ف) در تي پهرو ڏيندڙ. چوڪيدار. حاجب. درجو ڪر.	خوش بياني.
درباني: ٺ. در تي حاضري.	در شهرار: ڏ. ڏنگ جي من. بي به موتي.
دربار: ص (ف) در در تي ويندڙ. پتڪندڙ. رولو. آواره گرد. بي ڪير-بيگنو.	در ناسفته: ڏ. ڏان وڌيڪ موتي. ڪناري عوت.
در بند ڪرڻ: تباه ڪرڻ. حيران ۽ پريشان ڪرڻ.	در يڪتا: ڏ. سڀ مان نڪرڻ ڪيئن موتي (جيڪو وڏو ۽ قيمتي ٿئي). ڏاڏني.
در بند: ڏ (ف) قنعي جو وڏو دروازو-ڦاٽڪ.	درا: ڏ (ف) گهندڙ-جرس-گهٽي.
دربار: ٺ. دربار.	درا آمد: ٺ. ملڪ ۾ پاران آيل مال. ڏيس ورنه آيل واپاري جنس.
درباري: ٺ. هڪ راڳتيءَ جو نون.	درا آمد برآمد: ٺ. آمد رفت (و پري مل جي). آمدني رو نڪي. تجارت.
دربيلو: سم خاص. نوشهرو فيروز ضلعي ۾ هڪ مشهور شهر جو نون.	دراج: ڏ. ٽٽر (پڪي).
دريسر: سهارو-آجهو. منزل.	دراڙ: ٺ. ٻڌڻ واريون-ريون-پيڙ.
در پردو: ڏ. در جو پٺو-ڇڪ.	دراڙ: ص (ف) ڊگهو-طويل. (لنگ) ميز جو خانو.
در پردو: ٺ. ٻڌڻ واري اندر-لڪر-مخفي طرح.	دراڙ دست: ص. هٿ چر نه ڪندڙ. دست اندازي ڪندڙ. ٻيچ ورو. ظالم.
درين: ٺ (سن) آري-آئينو.	دراڙ دستي: ٺ. ڏاڏائي. هٿ چرانو.
دري: ڏ (ف) پٺيان. گهرو.	دراڙ ريش: ص. وڏي ڏاڙهيءَ ورو.
دريش: ٺ (ف) اڳيان-سامهون-روبرو.	دراڙ قد: ص. قدآور-ڊگهو-جاگهڙيل.
دريش هنڌ: ڳڻپ هنڌ. ويچار هيٺ هنڌ.	دراڙا: سم خاص. خيرپور ضلعي ۾ هڪ مشهور شهر جو نون (جتي حضرت سچل سرمست جي درگاه آهي).
درج: ڏ (ع) نڪرڻ-دخلا.	دراڙو: ڏ. سانچو.
درج ڪرڻ: لکن داخلا ڪرڻ (رجسٽر ۾).	دراڙ: ڏ. سوڌرن جو ڦٽڻ ٿيڻ جو خاص اوزار.
درجات: ڏ (ع) درجا جو جمع (ڏاڪ-منزون).	دراڙي: سم خاص. هڪ ذات جو نون-پٺاڻن جو هڪ قبيلو. (ص)
درجن: ڏ (انگ ڏڙن) جنس جون ٻارهن شيون.	ڪنهن به موتي پائيندڙ.
درجو: ڏ (ع) ڏاڪو. مٿيون ڏاڪو. منزل. قسم-نوع. رتو-عهدو. منصب. جماعت-ڪلاس (سڪول ۾). نيڪيءَ جو چر.	دراڙو: ڏ. سنڌ جو هڪ قديم نسل.
	دراڙو، دراڙو: ڏ. سگهڙيائيءَ جي اصطلاح موجب ٻه معنائون

درجو پائڻ: وڏو درجو ٿيڻ، نڪ ڪم جو بدو حاصل ڪرڻ.

درجي به درجي: ٺٽو، رفتي رفتي، ڏاڪي، ٻڌاڪي، سسپوار.

درجي آهر: ٺٽو، رفتي آهر، سسپوار.

درجو ر: ٺٽو، درجي به درجي - سسپوار.

درجي وارو: ص. وڏي مرتبي وارو.

در حال: ٺٽو، ڇٽ، ڇٽ - في حال.

در حقيقت: ٺٽو، حقيقت - سڄو، سڄو.

درخت: ڏ (ن) وڻ - شجر.

درخشان، درخشنده: ص (ف) چمڪندڙ - روشن.

درخصوص: ٺٽو، خاص ڪري - خصوصاً.

درخواست: ٺٽو (ف) گهر (نڪتو) - عريضي، عرض - گذارش.

درخواست ڪرڻ: ڪنهن تي پڪ ڪرڻ - درخواست ڏيڻ.

درء: ڏ (ف) سور - عذاب - ايذا، بيٺ - تڪليف، ڏي - ارمان.

درء آندا: ص. ڏکڻ ڪن وقت - صدمو.

درء آميز: ص. ڏک پريل - ڏک وارو.

درء انگيز: ص. ڏکونيندڙ - صدمو.

درء جي دوا هئڻ: ڪم جي شي هئڻ، ڏنڊو پهچڻ.

درء دف ٿيڻ: ڏک سور ٺهي وڃڻ، آرماء طمبڻ حاصل ٿيڻ.

درءن جا داستان ڪولڻ: ڏک پريون ڳالهيون ڪرڻ.

درء دل: ڏنڊي صدمو.

درء سري: ٺٽو، مٿي حوسو، جنگل - آزار.

درء فراق: ڏو، چوڙي جي تڪليف.

درء مند، درء وند: ص. ڏک، جو احساس رکندڙ - غمخوار، ڏک

پتي، رحمدل.

درء ناک: ص. ڏک وارو - افسوس ڪ.

درء دنيال: ڏو، ڏوڀٽڪو - پڳڙو.

درء وندي: ٺٽو، ڏکير سوربي.

درء ٺاڻي: ٺٽو، منڍي، ٺٽي - شوڊپي.

درء ڙو: ص. سڄو - حرڪي (ٺٽو، ڏرڙي).

درء ڙي: ٺٽو، سوت - مروتو، حرڪتاري، جرڪ - سبرني.

درء ڙي پرن: چرڪ پرن، ڊڄي وڃڻ.

درء ڙي مٽڻ: ڪوڙ ڪرڻ، ڪارڪن.

درء ڙي نه پرن: ڏو، خوف ٺٽي.

درء: ٺٽو (ف) چير - شڪاف، سبر، پرن جي وچ واري وٿي.

درء ڙو پرن: سرن جي وچ واريون وٿيون پرن.

درء ڙو: ص. درء ڙي، ورو - ڪپڙن سڻ جو (ڪم).

درء ڙي: ص (ف) درء - ٺٽو (ڪپڙا سڏو، ٺٽو، درء ڙي).

درء ڙي جي سٺي هئڻ: هميشه ڪم ڪرڻ - هئڻ.

درء ڙي: ڏ (ع) ٺٽو، تعلیم، سبق، وعظ، نصيحت.

درء ڙي تريس: ٺٽو، پڙهڻ، سڳو - سڳو.

درء ڙو: ٺٽو، مڪتب - سڪول - مدرسو.

درء ڙو وٺڻ: سڳو وٺڻ، سبق وٺڻ، نصيحت پرائڻ.

درء ڙي ڪتاب: ڏ. اسڪول ۾ لازمي طور پڙهڻ جو ڪتاب -

نصبي ڪتاب.

درء ڙي: اسم خاص، هڪ ذات جونالو.

درء ڙي: ڏ (سن) درشن (ديدار - نظرو - ڏيکاء).

درء ڙي: ص. درست.

درء ڙي: ص (ف) صحيح - برابر، موزون، سٺو.

درء ڙي ڪرڻ: صحيح ڪرڻ، نڪ ڪرڻ، سٺو ڪرڻ.

درء ڙي: ٺٽو، صحیح - صلاح، صدمو.

درء ڙي: ڏ. درشن، نظرو - دیدار.

درء ڙي ڪرڻ: ملاقات ڪرڻ، زيارت ڪرڻ.

درء ڙي: ص. ڏسڻ لائق - سهڻو - ملوڪ.

درء ڙي: ٺٽو، آري - آئينو - ٽڪڙو.

درء ڙي هٿي: ٺٽو، اها هٿي جنهن جي ڏيکارڻ سان بنا دير جي رقم ملي.

درء ڙي: ص (ف) ڪپڙو - سخت، ڪپڙو (ڳالهيون).

درء ڙي مزاج: ص. ڪپڙي طبيعت وارو - تيز صبح، بد مزاج.

درء ڙي: ٺٽو، ڏيکاري - ڪپڙي، بيرحمي - ڪنور تي، بد خئي.

درء ڙي: ٺٽو، نظر - نگه - دید، نظرو - ڏيکاء، تماشو.

درء ڙي: ڏ (سن) نظرو - ڏيکاء، مشاهدو، دیدار.

درء ڙي ڏيڻ: دیدار ڪرڻ، پڻ ٺٽو.

درء ڙي: ص (ف) چمڪندڙ - روشن، شاندار.

درء ڙي: ڏ (ع) چان - پروڙ.

درء ڙي پون: پروڙ پون - در ڪٽين.

درء ڙي: ص (ف) ڪم ۾ ڪپڙي، ضروري، ٺٽو (ڳهرج -

حاج - پروڙ).

درء ڙي هجڻ: ضرورت هجڻ، پروڙ هجڻ.

درء ڙي: ٺٽو (ف) جدا - الڳ - هڪ ٻئي.

دُرُون پَرْدَه: د. سردِيءَ (لڪر، ويڙهيون)، ڳچيءَ طرح، لڪير.
 دُرُونج: ذ. دو سورڪب سرهڪ قسم جو پسرڪو وکر.
 دُرُونِي: ض. وڃون - ناريون، مخني - ڳچيو.
 دُرُوهُ: ذ. (سن) ڊوه - ٺڳي - ويسه گهڻي.
 دُرُوِيش: ذ. (ف) فقير - منڪتو، ٻيهر برگ - سالڪ، نيڪ، سادي طبيعت وارو، مسڪين.
 دُرُوِيش صفت: ص. خوب تهو جنهن ۾ درويشن وريون خوبون هجن.
 دُرُوِيش تُو: ص. درويشي ۽ ڀرو - فقير تُو.
 دُرُوِيشي: ث. فقيرن جو طريقو، بزرگي، دينداري.
 دُرُوِيهَر: ذ. ڌڌڪو - ڌمچر (پنيءَ جو).
 دُرُوِيهَر برهمڻ: ط. (ف) هيٺ مٿي - اُت پٺت، گڏوچر - چڙوچر.
 دُرُوِيهَر برهمڻ ٿيڻ: اُت پٺت ٿيڻ، نيست ناهو ٿيڻ، خدائين.
 دُرُوِيهَر ڏيڻ: ڪيٽو لوڙائن - سڙا ڏيڻ.
 دُرُوِيهَر، دُرُم: ذ. (ع) ڊرم (چانديءَ جو سڪو).
 دُرِي: ث. ڪڙڪي - ڪڙڪي، جرو، گم، فرسي، وغيره تي رند جو هڪ خانوپ پري.
 دُرِيُون: ث. وڃهون تي رند لاءِ زمين تي ٺهيل خان - ٻريون.
 دُرِي: ث. ڏهري (ڳه)، بيل ڪڏي، هي ڦيٽن کي جهن وري نومي ٿي.
 دُرِي، دُرِيءَ: ذ. (ف) پٽي، جو وڏو قدرتي وهڪرو - وڏي ندي.
 دُرِي برآمدِي: ث. پٽيءَ جي لاٽ وقت ظاهر ٿيل زمين - ڪڇو.
 دُرِي بُرد: ث. دُرِيءَ جي ڇڏيل زمين.
 دُرِي بُرد ٿيڻ: سرب ڏيڻ، ٽشي وڃڻ، ٺوڙهجي وڃڻ.
 دُرِي پَر تي واڳن سان وير وڃهڻ: ڏاڍي جي حد ۾ رهي سندس مخالفت ڪرڻ.
 دريا جي ڍيڳ ڪرڻ: ڪنهن (پٽيءَ جو).
 دريا چڙهڻ: درياءَ ۾ پٽي چڙهڻ.
 دريا ڀٽڻ: تمام وڏي تيزي ڪرڻ، ويچار و پڙهائڻ.
 دُرِي خورڻ: ث. دُرِيءَ جي پٽن زمين، دُرِيءَ جي ڪڏن زمين.
 دُرِي ڏل: ص. سخي - فيص.
 دُرِي ڏئي: ث. سخوت - فيضي.
 دُرِي ڪوڙي ۾ بند ڪرڻ: ٿورن لفظن ۾ گهڻو مطلب ادا ڪرڻ.
 دريا لهڻ: دُرِيءَ جو پٽي ڳٽ ٿيڻ.
 دريا خان: سم خاص، سنڌ جي هڪ سورهيه جو نالو (جيڪو ڇوڪر نظام الدين سمي جو وڏو وزير هو) - دونه دريا خان، منهنجو جواب ٿو.

دُرڪي: ث. ڪپوڙي جي هڪ چر - دُرڪي.
 دُرگا: ث. هندو ڌرم ۾ هڪ ديويءَ جو نالو.
 دُرگاهه: ث. (ف) سٺو، درٻار، خاندان، برڪه.
 دُرگاهي: ص. دُرڪه جو محور - مٽولي.
 دُرگذر: ط. (ف) جسم بوشي، نظر بند ٿي.
 دُرگذر ڪرڻ: نظر انداز ڪرڻ، ٿوري ڇڏڻ، ڇڏي ڏيڻ.
 دُرڻپ: ط. (سن) ڻلپ - نايب.
 دُرمان: ذ. (ف) علاج - دُرمان - ٻڪي - دو.
 دُرماندگي: ث. (ف) بيماري، تڪليف، مصيبت، مجبوري.
 دُرمانده: ص. (ف) لاءِ علاج، مصيبت زد، مجبور - بيوس، ٽڪل.
 دُرماه: ط. (ف) هميشي - هموار.
 دُرماهو: ذ. هموار ڀڳهر.
 دُرمل: ذ. علاج - دُرمان - دوا.
 دُرميان: ط. (ف) وچ ۾، منجه - اندر.
 دُرميانو: ض. وچون، وچترو، موافق، معتدل.
 دُرمياني: ض. وچ وارو، ناريون.
 دُرندو: ذ. (ف) درند، درنده (چيري ڦاڙي ڪنيسڙ جانور، خونخوار - وحشي).
 دُرنگو: ص. (ف) پرنگو، منافق، بي وفا، (ث. دُرنگي).
 دُرُو: ذ. (ف) دره (بن جي وچ واري وادي، جنهن ۾ ندي وهندڙ هجي، ٻن جا پلو تڪرين جي وچ وارو رستو - لڪ).
 دُرُو ڏيڻ: وڪڙو جهڻ.
 دُرُو: ص. ٿيڻو - ڪڙيڙي.
 دُرُو: ذ. (ع) ڊره (چمڙي جي وڏي، جنهن سان شرعي سڙ ڏجي، ڊرا هئڻ: ڪوڙي پٽ ٻڌهڻ، جسماني سڙا ڏيڻ).
 دُرُو آڙو: ذ. (ف) دروازو، جاءِ جونگه - در - پٽيو.
 دُرُو آڙو بند ڪرڻ: اندر اچڻ - ٺڏيڻ - منع ڪرڻ.
 دُرُو اش: ث. ضرورت - گهرج - ڪپ.
 دُرُو ان: ذ. درٻار.
 دُرُوڏ: ذ. (ف) رحمت جي صلوا، سغفارت، دعا.
 دُرُوغ: ذ. (ف) ڪوڙ - ڪذب، بهتان.
 دُرُوغ زن: ص. ڪوڙو - ڪذب.
 دُرُوغ گوئي: ث. ڪوڙ ڳالهائڻ، بهتان پري.
 دُرُون: ط. (ف) اندر - سمجھ - وچ ۾.

دريائي: ص. درياءو- درياءو- بحري.
 دريائي گهوڙو: د. گهوڙي جي شڪل وارو هڪ بحري جانور.
 دريافت: ث (ف) گولا- تلاش- چاچ- پڇاڳاچ- ڪوجنا- عدل- انصاف.
 دريافت ٿيڻ: گولاهيٽ اچڻ. ايجاد ٿيڻ. پتو پڄڻ.
 دريافت ڪرڻ: تحقيق ڪرڻ. پڇ ڪرڻ. حق پيشو جهڻ.
 دريافت طلب: ذ. پڇاڳاچ ڳولڻ. تحقيق لائق مسٽو.
 درييجي: اسم خاص. حب نديءَ جي ورتين پاسي وڃڻ طرف هڪ جبل جون لو.
 دريچ: ذ (ف) دري- ڳڙڪي- لوگهو.
 دريده: ص (ف) ڦٽل- چيريل.
 دريده دهن: ص. جيڪي زبان تي اچي، چني ڏيندڙ. ڦٽوڙو دهل.
 بد زبان. گسٽخ.
 دريغ: ذ (ف) انڪار. نفرت. ڏک- افسوس.
 دريل: ذ. وادين جو سڙ ڪيڻ جو هڪ اوزار.
 درين: ث. انڊلٽ- قوس قزح.
 دريوزه: ث (ف) بيڪ- گدائي.
 دريوزه گر: ص. پينو- بيڪاري- گداگر.
 دڙ: ث. دڙڪ. تنبيه. جُٺاڻ. ڳوڙ- هن. ڪوڏر جي ڳڏ.
 دڙ دڙن: اڇي لينگ ٽپا ڏيڻ. بڪ بڪ ڪرڻ.
 دڙ دلاسو: ذ. دڙڪاءُ دلداري. آسروءَ دلاسو.
 دڙ لائن: زور لائن- طاقت آزمائي ڪرڻ.
 دڙائڻ: م. دڙ ڪاڏيڻ. ٻني وٺائڻ.
 دڙ ٻاٽ: ث. دڙڪو- داب. زور. گهوڙي جي سڻن جو وار.
 دڙ ٻاٽن: م. دڙڪا دهمان ڪرڻ. چڙبون ڏيڻ. ڌمڪائڻ. هيسانڻ.
 دڙد: ذ. تڪليف- جاکوڙ. مصيبت. سختي. درد.
 دڙد پڻ: تڪليفون سھڻ. سختيون سھڻ. جاکوڙ ڪيڻ.
 دڙڪنو: ص. بنگل سوڪ- سخت.
 دڙڪو: ذ. ڌمڪي- ٽڙي. چڙب. دپ.
 دڙڪو داب: ذ. ڏڏو ڏيڪر. جُٺاڻ.
 دڙڪو ڦڙڪو: ذ. دابو ڌمڪي- هٿر هونڙ.
 دڙڪي: ث. ڏسو "دڙڳي".
 دڙڪي اچڻ: بلڪل تڪوءَ جدا ٿيڻ.
 دڙڳ: ذ. ڪپڙي تي داغ (مس، سٺي وغيره جو) - چٽو. ڊڳ.
 (ڏوڏري جو).
 دڙڳي: ث. گهوڙي جي پنڌ جو قسم- دڙڪي- دڙڪي.
 دڙمي: ث. زمين جي حد ڏيکاريندڙ مٽيءَ جي دڙي.
 دڙنگ، دڙنگو: ص. تهو متارو.
 دڙن: م. دڙڪ ڏيڻ. جُٺ ڪرڻ. هل ڪرڻ (ناراضگي مان).
 دڙو: ذ. مٽيءَ وغيره جو ڊڳ. ڏير. ڦٽل شهر ڳوٺ جي مٽيءَ وغيره جو وڏو ڊڳ.
 دڙهر: ذ. ڳوڙ (دري، چولن، طوفان جو) - گجڪر.
 دڙهو: ذ. جانور (گهوڙي، اُٺ وغيره جي) جي زور سان پٽ تي نٿ.
 دڙها هنڻ: نينگ ٽپ ڏيڻ. زور سان پٽ تي لتون هڻڻ.
 دڙهي: ث. چنڊ- صفا- وانر (ن جي).
 دڙي: ث. مٽيءَ جي ڊڳي (جيڪي زمين جي حد کي نروار ڪري).
 نديو ڊڳ.
 دڙي دڪي پيچڻ: هموار ڪرڻ- سنوڙڻ.
 دڙي دنگي: ذ. همت سان- مڙس مڙسي.
 دڙي دڪ: ث. ڪڙپڙ. رنڊڪ.
 دڙيون ٽپڻ: حرڪت بزي ڪرڻ. ڏي مڙسي ڏيڪرڻ.
 دڙيون چاڙهڻ: زمين جي حد بندي ڪرڻ.
 دڙيون وجهڻ: بيبي مرندي رست لاهڻ.
 دڙ: ث. اڏ مڏ مٽيءَ جي سنهي چنڊ- لٽ.
 دڙجڻ: م. مٽيءَ مڙجڻ.
 دڙ: ص (ف) چور. بيوقوف- جٺ.
 دڙد: ص (ف) چور.
 دس: ذ (ف) ده. ڏهه يا ڏهن کن وڌيڪ تعداد. ڏهاڪو. ڪن به شين جو گهڻو انداز (جيئن دهلن جو دس، گارين جو دس، ڪڪڙن جو دس وغيره)، وسڪارو- ڏوڙيو (گارين جو).
 دس: ث (س) دس. ڏس- صرف.
 دس لتاڙڻ: مڪڙ گهڻن. گهڻو سيريپ حت ڪرڻ.
 دس: ذ. وريءَ مٽيءَ جو ڊڳ- دڙي. (ص) ٽنهي- ڏونس.
 دسٽ: ذ (ف) مٺو پٽوڪ ڪوس- جلاب.
 دست آموز: ص. خير بي- بي- بي- بي- خوشيار- پڙ- ماهر.
 دست آور: ص. جلاب ڏيندڙو- مسهر.
 دست اندازي: ث. هٿ وڃهڻ. تنگ آڙائڻ- مداخلت. ٻئي جي ڪم مرهٽ چراند.
 دست بدست: ذ. هٿو هٿ. جلدي- يڪدم.
 دست برد: ث. حيايت- هر دُڙد، ن جانر استعمال (رقم جو)- غبن.

دريائي: ص. درياءو- درياءو- بحري.
 دريائي گهوڙو: د. گهوڙي جي شڪل وارو هڪ بحري جانور.
 دريافت: ث (ف) گولا- تلاش- چاچ- پڇاڳاچ- ڪوجنا- عدل- انصاف.
 دريافت ٿيڻ: گولاهيٽ اچڻ. ايجاد ٿيڻ. پتو پڄڻ.
 دريافت ڪرڻ: تحقيق ڪرڻ. پڇ ڪرڻ. حق پيشو جهڻ.
 دريافت طلب: ذ. پڇاڳاچ ڳولڻ. تحقيق لائق مسٽو.
 درييجي: اسم خاص. حب نديءَ جي ورتين پاسي وڃڻ طرف هڪ جبل جون لو.
 دريچ: ذ (ف) دري- ڳڙڪي- لوگهو.
 دريده: ص (ف) ڦٽل- چيريل.
 دريده دهن: ص. جيڪي زبان تي اچي، چني ڏيندڙ. ڦٽوڙو دهل.
 بد زبان. گسٽخ.
 دريغ: ذ (ف) انڪار. نفرت. ڏک- افسوس.
 دريل: ذ. وادين جو سڙ ڪيڻ جو هڪ اوزار.
 درين: ث. انڊلٽ- قوس قزح.
 دريوزه: ث (ف) بيڪ- گدائي.
 دريوزه گر: ص. پينو- بيڪاري- گداگر.
 دڙ: ث. دڙڪ. تنبيه. جُٺاڻ. ڳوڙ- هن. ڪوڏر جي ڳڏ.
 دڙ دڙن: اڇي لينگ ٽپا ڏيڻ. بڪ بڪ ڪرڻ.
 دڙ دلاسو: ذ. دڙڪاءُ دلداري. آسروءَ دلاسو.
 دڙ لائن: زور لائن- طاقت آزمائي ڪرڻ.
 دڙائڻ: م. دڙ ڪاڏيڻ. ٻني وٺائڻ.
 دڙ ٻاٽ: ث. دڙڪو- داب. زور. گهوڙي جي سڻن جو وار.
 دڙ ٻاٽن: م. دڙڪا دهمان ڪرڻ. چڙبون ڏيڻ. ڌمڪائڻ. هيسانڻ.
 دڙد: ذ. تڪليف- جاکوڙ. مصيبت. سختي. درد.
 دڙد پڻ: تڪليفون سھڻ. سختيون سھڻ. جاکوڙ ڪيڻ.
 دڙڪنو: ص. بنگل سوڪ- سخت.
 دڙڪو: ذ. ڌمڪي- ٽڙي. چڙب. دپ.
 دڙڪو داب: ذ. ڏڏو ڏيڪر. جُٺاڻ.
 دڙڪو ڦڙڪو: ذ. دابو ڌمڪي- هٿر هونڙ.
 دڙڪي: ث. ڏسو "دڙڳي".
 دڙڪي اچڻ: بلڪل تڪوءَ جدا ٿيڻ.
 دڙڳ: ذ. ڪپڙي تي داغ (مس، سٺي وغيره جو) - چٽو. ڊڳ.
 (ڏوڏري جو).

دست بردار: ص. هٽ کٽي ڇڏيندڙ. سرپرستي يا واسطو نه رکندڙ.
بي تعق. لادعوي.

دست برداري: ث. لاتعتي - عسيدگي. هٽ کٽڻ واري حالت.

دست بسته: ض. هٽ ٻڌي. ب. دب.

دست بند: ذ. هٽ جي پٺ تي سڃاڻڻ جو زيور.

دست بوسي: ث. هٽ چمڻ (عزت مان).

دست بيعت: ذ. ڪنهن جي هٿ تي بيعت ڪرڻ جي حالت - مريد ٿيڻ.

دست پناه: ذ. تاندين کٽڻ جو چمچو.

دست دراز: ص. هٽ ڊگهي ٻيٺڙ. ڇاڙڪ. زيادتي ڪندڙ - ظالم.

دست درازي: ث. هٽ ڪس. ٻئي جو حق ڪسڻ. هٽ چراند. اٽڪاءُ.
مداخلت (ڪم ۾).

دست راست: ذ. سب جو هٽ. سچو مددگار. سچو ساٿي.

دست شفا: ص. صحت بخشيندڙ هٽ. ڪامل طبيب.

دست شفقت: ذ. پيار جو هٽ. مهرباني - عنايت.

دست غيب: ذ. لڪل ذريعي واري ڪمائي. ازغيب مدد.

دست قدرت: ذ. قدرت جو هٽ. اختيار - وس.

دست گاه: ث. مالء سبب. طاقت - زور. ٻيڄت. وسيلو. مهارت - مشق.

دست لڳڻ: جلاب ٿيڻ - هرهر پٽخوڻا ڇڻ.

دست مال: ذ. هٿن صاف ڪرڻ جو رومال.

دست نگر: ص. محتاج - حاجتمند.

دست وٺڻ: هٿ وٺڻ - رهبري ڪرڻ - حامي ٿيڻ.

دست و پا: ذ. هٿ پير. جيلو سيل.

دستي: ص. هٽ جو. هٽ وارو. هٽ مڪڻ جو.

دستار: ث (ف) پڳڙي. پٽڪو. علمي فضيلت طور ٻڌايل پڳ.

دستار بند: ص. پڳ ٻڌل. ديني مدرسي مان سنڌ ورتل.

دستار بندي: ث. پڳ ٻڌڻ جي رسم (وارث يا ديني علم جي تحصيل
ڪندڙ کي).

دستار فضيلت: ث. ديني علم ۾ فاضل ٿيڻ جو پٽڪو.

دستانو: ذ (ف) هٿن تي پائڻ جو غلاف. هڪ قسم جو ڳهه.

دستاويز: ذ (ف) لکت - تحرير. سنڌ. حڪومت جي مهر وارو
ڪاغذ (جنهن تي قبوليت لکجي).

دستاويزي: ص. دستاويز جو - دستاويز موافق.

دستاويزي فلم: ث. خاص رپورٽ تي ٻڌل فلم - ڊاڪيومينٽري.

دسترخوان: ذ (ف) ڪپڙو (جنهن تي مٺي رکي ڪنجي).

دسترخوان جي مڪ هنڌ: ڪڏي مزوري شريڪ ٿيڻ.

دستخط: ذ (ف) هٿ جي لکت. هٿاڪر. تحرير. قلمي نسخو. صحي
جونشن.

دسترس: ث (ف) پهچ - رهائي - پهچندي. مهارت.

دستڪ: ث. هٿ جو ڌڪ (دروازي تي). نڪاءُ - ڪڙڪو. ٽڙي.

دستڪ ڏيڻ: درڪڙ ڪائڻ. ٽڙي وڃڻ.

دستڪار: ص. هٿ جو ڪاريگر - هنرمند.

دستڪاري: ث (ف) هٿ جو هنر. هنر - ڪاريگري.

دستڪش: ص (ف) ڪم مان هٿ ڪڍي ويندڙ - لاتعلق.

دستگير: ص (ف) هٿ وٺندڙ. مددگار - حامي. مشڪل مان پر ڪندا.

دستگيري: ث. مدد - حمايت.

دستو: ذ (ف) هٿيو - مٿيو. مسلي ڪٽڻ جو مهر. جٿو (فوج
جو). 24. ڪاغذ جو ستو.

دستور: ذ (ف) روش - چال - ڍنگ. رسم - ريت. قاعدو - قانون. آئين.

دستور ٻڌڻ: قاعدو مقرر ڪرڻ - معمول ٺاهڻ.

دستور العمل: ذ. قاعدو قانون. طور طريقو. حڪومت جو سرشتو.

دستوري: ص. دستور موجب. رواج مطابق.

دستي: ث. هٿ ۾ پائڻ جو هڪ ڳهه. هٿ جو چنبو. پ سرائيءَ وارو
گوشت جي مڏي. نوٽن جي ٿڌي.

دستياب: ص (ف) هٿ آيل. ميسر - حاصل.

دستياب ٿيڻ: حاصل ٿيڻ - هٿ لڳڻ.

دسري: ث. ڳهه جو هڪ قسم - ٻن سرن واري ڏهري.

دسڙ: ث. گهٽي مٽي - ڏسڙ. خراب رستو.

دس ڦس: ث. زوري زبردستي.

دسمر: ذ. ڦرڙيءَ تي رکڻ لاءِ ڳوهيل اتو.

دسن: م. پ ڪر وجهي ڪيرائڻ. لپٽائڻ (ملم. مقابلي يا جهيڙي
۾). شڪست ڏيڻ. هيٺان ڪرڻ - زير ڪرڻ.

دسن: م. گپ ۾ ڦاسڻ - ڳپڻ - ڳچڻ. داخل ٿيڻ - گهڙڻ.

دسو، دُشو: ذ (ف) دشالو. دُشالو.

دسٿڙو: ذ. هندن جو هڪ ڌرمي ڏينهن (جيٺ مهيني جي ڏهين تاريخ،
جي ڏينهن تي شري رامچندر، راوڻ کي ماريو هو).

دُسي: ث. خار. دُونس. غيرت.

دُسي ڏيڻ: خار ڏيڻ - ساڙڻ. ڌوڪي لاءِ وڏي رقم ڏاءُ ۾ وجهڻ.

دُشا: ث (سن) طرف - ڏس - ٻسو.

دُشا مٽائڻ: رفع حاجت (ڪاڪوس) لاءِ وڃڻ.

دُشالو: ذ (ف) اوڻي پريشاني ڇادر.

دشت: (ف) رن پټ - محر - ريځسټن.
 دشت پيما: ص. بيا بيا مرگهمنډر. پيچ.
 دشت نورډ: ص. بيا بيا پرکندډر.
 دشت پيماني، دشت نورډي: ش. بيا بيا مروړترو - آوارکي.
 دشتي: ص. صحرائي - بيا بيا.
 دشت: ش. نظر - ښک - درشت.
 دشت: ص. (سن) ظم - يرحم - دمنمن.
 دشتاني: ش. حرايي، بچرني، کنده - پپ.
 دشکاري: ش. اتني - قبي - وکرو.
 دشمن: (ذ) ف) ويري - غډو - بد خو - مخلف.
 دشمني، دشمنو: ش. وير - عدوت - مخالفت.
 دشمني کړن: وير کړن - دشمن ټين.
 دشنا: (ذ) ف) خنجر - تور - کتري.
 دشنام: (ذ) ف) گار - بد لفظ.
 دشنام ږازي: ش. گارگند.
 دشو: ذ. ديسي نير کپړو. بوچن - دشو.
 دشوار: ص. (ف) منکر - ډکيو. منجو. تکينډينډر.
 دشوار گذار: ص. جتان نکلن ډکيو ټني. ډکيو ښک.
 دشواري: ش. ډکيو ټني - مشکلات. هنجاي - دقت.
 دغا: ش. (ع) التجا - عرض. هو حمو جنهن مر خد کن کجه گهرن
 لاوړي وړي چنچي. منجات. سرکندور. ناپلائي. واري مړاد.
 دغا دفع کړاښ: قينو وچېن - تعويد کړن.
 دغا دل سان نه لگن: پکښي - غبرون چن.
 دغا سلام: ش. عيک سنيک. کنگو.
 دغاگو، دغاگو: ص. خبر گهرندډر - پيو چمينډر.
 دغا گهرن: مړاد گهرن. آميس گهرن. حاجت رواني پوري ټين.
 (خد کن) مغرت گهرن. التجا کړن.
 دغا لگن: دغا جو نرتين - مړدوري ټين.
 دغا خير: ش. نیک دغا. سيس. نک - فقه.
 دعوي: ش. (ع) طب - گهر. فريد (حق طلبي لاء). مقدمو.
 دعوي کړن: حق جتان. حقداري جو مقدمو کړن.
 دعويدار: ص. حق گهرندډر. دانهين - فريدي.
 دعوي گير: ص. گهڼون دعويان کيدډر. جهگړلو - تکرري.
 دعوت: ش. (ع) سډ - کوټ. سډي. وعب. مړسک سين لاس.

دسي جو سډ.
 دعوت تيراز: ش. سي نکني. ووري دعوت.
 دعوت کړن: کتي. ډيمو ډين. مجلس کړن.
 دعوت نامو: ذ. کوټ جي سډ ورو کغډ.
 دعوت ونيم: ش. سډ جي موقعي ني دډي جي دعوت.
 دعوتي، دعوتيو: ص. دعوت ورو. حېن کي دعوت ميل مچي.
 دعبي مدعي: ص. فريدي. جو بدير. پني ډريور. (د) آمبون
 سبون - روبرو.
 دغا: (ا) ف) دوکو - وريب. کټ. ويسه کټي. ښکي - دولا.
 دغاباز: ص. دولا بي. ښک. فريبي.
 دغا دوني: ش. مدني. دوکيري - جديري.
 دغا ډين: ويسه کټي کړن. واعدې خلافي کړن.
 دغا کان: شکپون - گمان چن.
 دغاړو: ذ. سوتو - کش (پيړي. يا حتي جو). چالا کي.
 دغامي: ص. دغا کندډر - دغاباز - کټيو.
 دغدا: ذ. دغا قسم حو نيو ډيو. (ص) روشن - چمکندډر.
 دغزو: ذ. کيڼه سډ لاء کيڼه کټيل چري.
 دغل: (ذ) ف) سرحي خري. ښکي. بد فدي. کوټت پ ډوني جو ډک.
 دغلبزي: ش. ښکي. دولا. دغابزي.
 دغلو: (ذ) ف) کما - کمينو. گډو (نسل م).
 دغا (ا) ف) دغا: (ذ) ف) وچت حو دغا ساز (تلهي جهڙو. دغا
 پسي کر چري. پيوپ سوکيل) - دغا.
 دغا: ص. جت - س. جت. بربډ.
 دغا کړن: پينډ کړن. ذ. تي چدن (مکيت). بربډ کړن.
 دغاتر: (ذ) ع) دفتر جو جمع.
 دغتر: (ذ) ف) آفيس جي لکپڙه ب حسب کتب جا کغډ -
 رکارد. آفيس. وډو کتب. ډکيو قمو.
 دفتر اعمال: ذ. عمال جو کتب - عمال مو.
 دفتر خانو: دفتر رکڼ جي دغا - آفيس.
 دفتر دار: ص. کمشنر جي بر رامين حور کارد کندډر آفيسر.
 دفتري: ص. آفيسر کارد سپري کندډر ملازم.
 دفتر داخل: کو عرض پ رت ب فيصي جي دفتر م رکي چدن.
 منوي. مافور.
 دفتر گند گني وچن: منکسي وچن. رواج ختم ټي وچن.
 دفتر کولن: وډو قمو س کړن. ښکي آفيس بنډن.

دفتر نويس: ذ. ٽڪنڊڙ - بحر - منسي. ڪڏنڪنڊڙ. ٽڪڪ.

دُفٽري: ٿ. ٿمڻ ٿهڻو ڪ غڊ (حسد جڙڻ جي ڪم جي) - ٺو.

دُفع: ذ (ع) پري - دور.

دفع الوقتي: ٿ. وقت ٽارڻ لاءِ ٻياني پڙي.

دفع ڪرڻ: دور ڪرڻ. ٽارڻ (ڪين اڳين). هٽائڻ. جٽ ڪرڻ. ختم ڪرڻ.

دفعتا: ذ (ع) هڪ ئي پيري. اوچتو - يڪدم.

دفعدار: ص. بوليس جمعدار.

دفعو: ذ (ع) پيرو - گهمرو - ورو. ڏنڊون جو فٽرو.

دفعي دفعي: ذ. پيري پيري - هر گهمري. وري وري.

دَقن: ذ (ع) پورڻ (زمين م). پوريس.

دفن ڪرڻ: زمين م پورڻ. قبر م لاش رکڻ. هميشه جي لاءِ ختم ڪرڻ (معموم). ٽم ڪرڻ.

دَقنائڻ: م. پورڻ (زمين م). قبر م رکڻ (لاش).

دَقبنو: ذ (ع) پوريس خزانو. ٺو.

دَق: ذ. هڪ ٻئي مٿن سٿيرين جو ڳڻ.

دَق ڪرڻ: سڀا ٻن ٻن هڪ ٻئي مٿن ٻئي رليون وڃڻ (جيئن

هو ٽنگي - جسم مان پڪير نڪري).

دَقا: ذ. هو جي زور تي ٿڌ ٿڌ ڏوڙ جو غبار.

دَق تي بندوق چوڙڻ: خاڪي کان سواءِ ڏڪي تي ڳالهه چوڻ.

دَقرو: ص. ٿهڻو مٽرو. تندرست ٿهڻو. (ٿ. دَقري).

دَقڙڻ: م. ٽڪڻ. ٽڙين ٽڙ ڪرڻ.

دَقڙو: ذ. ٻيڙي جو خٽو.

دَقڪ: ذ. ڏنڊ ٻن غبارو نگر نظر ايندڙ جسم. غبار - ڏنڊ (هوام مٽي ڏوڙاڻو).

دَقڪ سوڌو: بن ڏسڻ جي شين جو سوڌو پ مٽ ٿيڻ.

دَقو: ذ. سخت هو - طوفان - وڇ.

دَقيلو: ذ. وهندڙ ٻئي ٽمڻيل وٽ (اوپن ٽي ٽمڻي وري مٽي ڇڏي).

دَق: ٿ (ع) سلڻ (بيمري). (ص) سنهڻو. عاجز - ڪڪ. مشڪل.

دَق ڪرڻ ٽڪ ڪرڻ - بيزار ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ. سنڌڻ - ٽارڻ.

دَقَت: ذ (ع) دقت جو جمع. باريڪ نڪت.

دقت: ٿ (ع) ڏڪيائي - تڪليف - تنگي - سوڙهه. بيزاري - هلاڪي.

دقت طلب: ص. ڏڪيو - منجھو. مشڪل.

دَقبا نوس: ص (ع) سرتو - ڪپو. قديم. (سم خاص) هڪروم

دندنه جيڪو اندر مٽ ٽڪن سڀنيو (سحب ڪهن سندس

زماني م چيو ڄڻ -).

دَقبا نوسي: ص. سرتي خٽن ورو - ٽم مٽ پسند.

دَقيق: ص (ع) باريڪ - سنهڻو. ٽمڻو ٽورڙو. ڳوڙهو - منجهيل.

دَقيمو: ذ. باريڪ ٽڪتو. مشڪل مسئلو. منٽ (60 سيڪنڊ).

دُڪان: ذ (ع) هٽ. واپاريءَ جي جاء.

دُڪان کولڻ: هٽ کولڻ. ڏنڊو چيو ڪرڻ.

دُڪان هلڻ: خوب ڏنڊو ٿيڻ.

دڪنار: ص. هٽائي. واپاري.

دُڪنداري: ٿ. هٽ واپار. واپار وڙو. ڏيئي لپي.

دُڪني: ٿ. ننڍڙو هٽ - ڏڪ ٺڙو.

دُڪڙ: ص. بي سود. مينڇ ڪن سواءِ.

دُڪڙگو: ذ. ڳڻتي - فڪر - لڪو. آسرو.

دُڪو: ذ. ٺوڏو - جهٽڪ. دل جي ڇوٽ - صدمو.

دُڪو: ذ. ٿهڻو - چيو ترو. ڊپ.

دُڪو: ذ. ٽوڻو (وزن). ٽولي جيترو مڪن (ننڍڙي باريڪي کاران لاءِ).

دُڪي: ٿ. ننڍڙو ٿهڻو. ڏاڪڻ جو ڏاڪو.

دُڪي: ٿ. ٿمڻ مٿن وٽ روپو.

دُڪيرڻ: م. ڌار ڪرڻ - جدا ڪرڻ.

دُڪ: ذ. ڏوڏو - ڦڌارو - ڳرو. نڪموءَ ٿهڻو. بيوقوف. ٻوڙهو - ڄهور.

دُڪ: ذ (جن) بيمري - مرض. سُور - اهنج. غم - ڏڪ.

دُڪ درد: ذ. ڏڪ سُور. مصيبتون.

دُڪ سُڪ: ذ. ڏڪ مڪ - رنج - راحت.

دُڪڻ: ذ. ڏڪڻ. ڪنهن هنرمند ڪاريگر جي ڪم ڪرڻ وارو هن.

(ڪپڙ. ڪوري. موچي. وادو).

دُڪائي: ٿ. ننڍڙو ڏڪڻ. دُڪي. ٻيڙي ٽمڻ هڪ هنڌ ويهڻ جي جاء.

دُڪائڻ: م. ٻارڻ (ٻاه). ڊڳڻ (ٻاه. جهيڙو). ڊڳڻ.

دُڪڏائڪ: ص. ڏڪ جهيڙو. افسوس ڏڪ.

دُڪڻ: ذ. ڏڪڻ - جنوب.

دُڪڻ: م. ٻارڻ (ٻاه). ڊڳڻ. ڊڳڻ (هنڌ).

دُڪي: ٿ. سڪر حوڪ ٿڌڻ (ڪنڪري ٺوڻي جهڙو).

دُڪي: ص. ڏڪوڀ. غمگين. بيمار. گهڻو

دُڪيارو: ص. دُڪي. (ٿ. دُڪيري).

دُگڙو: ذ. خٽي ٻيڙي جو وڏو سوتو.

دُگاڙا هنڌ: وڏا سوت هنڌ. ٿ. ڪوڻ هنڌ.

دڳام: ذ. گهوڙي جي پنڌ جو هڪ نمونو - دڳ.
 دڳامو: ذ. دڳ چل واري گهوڙو.
 دڳانه: ظ (ف) بددفع، برڪعتون (نماز).
 دڳجو: ذ. پکين ڦاسائڻ جو رڇ.
 دڳدڳي: ش. زناني زيور جو هڪ قسم - دهر ي م پيل دڳلي، سيني ۽ ڳچيءَ جي وچ واري ڪڏ.
 دڳر، دڳر: ص (ف) ٻيو، ٻئي رنگ جو، آلت پلٽ، هيٺ مٿي.
 دڳران: ص. پيا تي رکندڙ - بغضي. (ذ) هڪ قسم جو وڏو پکي.
 دڳرگون: ص. ٻئي رنگ ۾ آلت پلٽ.
 دڳنو: ص (ف) دوکند، ٻٽو، ٻٽو - دهر و.
 دڳو: ذ. حڪم - ارشد - فرما، اختيار - وس، زور - طاقت - سگه.
 دڳو: ذ. وڏو شاهي رستو، گس، بيچرو.
 دڳ چڏڻ: پلجي وڃڻ - رستو چڏڻ، دوستي ڇڏڻ.
 دڳ سڀي ڪرڻ: ارادو سمجهي وڃڻ.
 دڳ لائڻ: واٽ ڏيکارڻ - رهنمائي ڪرڻ.
 دڳلائي ڇڏڻ: منجهائڻ، ڏوڪو ڏيڻ، ڦرڻ.
 دڳ وٺائڻ: روانو ڪرڻ، لوڏي ڪڍڻ، ڪڍي ڇڏڻ (ڪم ي ذميداري ۾).
 دڳو: ذ. ڄميل شيء جو چڪو (ڏونري ي مڪڻ جو چانو)، رت جو ڄميل داغ، ماس جو ٽڪر.
 دڳڙ: ذ. وڏي ڳڙي - وڏو ٽڪر.
 دڳڙ دلي: ش. ٿلهي مٿري.
 دڳلو: ذ. دهر يءَ جو پٽو، (ص) بندروءُ ٿيڻو.
 دڳو: ذ. اختيار - حڪم، قبضو.
 دڳو ڄمائڻ: زوري مالڪ بنجي ويهڻ، حڪم هلائڻ، قبضو ڄمائڻ.
 دڳيدار: ص. حڪم هلائيندڙ، حاڪم.
 دڳو: ذ. دڳ - انبار، ڪڪڙ جو دڳ، جيت جو جهنگ، ماڻهن جو انبوھ، لشڪر - ڪتڪ، (هڪ ڏند ڪٽ موجب دنيا ۾ ساھوارن جا اڍائي ڏل آهن؛ هڪ ڏل مڪڙ، ٻيو ڏل ماڪوڙيون، آڏو ڏل ۾ باقي سڀ ساھوارا)، هڪ ذات جو نالو.
 دل: ش (ف) قلب - من - هنيون، اندر - باطن، همت - جرئت، خواهش، مرضي، وڇ - مرڪز.
 دل اٿس: وجد جي حالت ۾ اچڻ، ڪنهن ڪم لاءِ يڪدم تيار ٿي وڃڻ، چريو ٿيڻ.
 دل اٽڪڻ: نينهن ٺڳڻ - عشق ٿيڻ.

دل اُچات ٿيڻ: دل کڄي وڃڻ، جيءُ گھبرائڻ.
 دل باغ باغ ٿيڻ: نهايت خوش ٿيڻ - سرهو ٿيڻ.
 دل ٻڌڻ: حوصو ڪرڻ، هم ھم ٿيڻ.
 دل ٻڌڻ: بيھوشي ٿيڻ.
 دل پڄڻ: دل کڄي وڃڻ - دلچسپي نہ رھڻ.
 دل پڄڻ: دل تي اثر پوڻ، ڪھل اچڻ.
 دل پڄڻ، توڙڻ: مايوس ڪرڻ، نااميد ڪرڻ، ھٽائڻ (ارادي تن).
 دل پڙجڻ: ڪٽو ٿيڻ - بيزار ٿيڻ.
 دل پڙجي اچڻ: ذڪر وٺيڻ، روئڻهار ڪوٺيڻ.
 دل ڀريل هئڻ: ڊپ ڊاءُ ٿيڻ - ڳٽي نہ هئڻ.
 دل تان ڪرڻ: حقيرت ٿيڻ، قدر نہ رھڻ.
 دل تان لهڻ: وسري وڃڻ، نہ وٺڻ.
 دل تڙپڻ: دل جي چاهت وڌڻ - بيمتار ٿيڻ.
 دل تي: ظ. مرضيءَ موجب، ڏيؤ تي، چڱيءَ طرح.
 دل تي بار ٿيڻ: ڳٽي ٿيڻ، ھاضمو خراب ٿيڻ.
 دل تي چڙھڻ: ياد اچڻ.
 دل تي رکڻ: ياد ڪرڻ (ھروقت)، گھڻو پيو گھڻن.
 دل تي نقش ٿيڻ: پڪو اثر ٿيڻ - دل تي ويھي وڃڻ.
 دل تي ھٿ رکڻ: احساس ڪرڻ، پنھنجي حالت سن پيئڻ.
 دل ٿيڻ: وٺڻ، چاھ ٿيڻ، شوق ٿيڻ.
 دل تپا ڏيڻ: خوش ٿيڻ - بهار بهار ٿيڻ.
 دل ٽٽڻ: ھمت ھارڻ، شوق کڄڻ، مري وڃڻ.
 دل ٽرڻ: خوش ٿيڻ، فرحت اچڻ.
 دل ٽوڪڻ: اطمینان ڪرڻ - خاطري ڪرڻ.
 دل پڪي ڪرڻ: حوصلو ڌارڻ، صدمو برداشت ڪرڻ، پڪو ارادو ڪرڻ.
 دل پلڻ: آسرو لاهڻ، چڪياسڌ نہ هئڻ.
 دل جان سان: سچي نيت سان - ھٿان وڙڻ.
 دل جلڻ: ساڙ لڳڻ، حسد ٿيڻ، ڪوڙ لڳڻ.
 دل جمع رکڻ: خاطري ڪرڻ، يقين رکڻ، ڀروسو رکڻ.
 دل جو آڇو هئڻ: نيڪ نيت هئڻ - اندر جو صاف هئڻ.
 دل جو ارمان ڪيڻ: ساڙ ڪيڻ، دل ۾ حسرت باقي نہ رکڻ.
 دل جو غبار نڪرڻ: دل مان ڪدورت يا غم غصو نڪري وڃڻ.
 دل جو قاضي ڪرڻ: دل ۾ پڇڻ - ويچار ڪرڻ.

دل ڪليل هئڻ: دات پ سخي هئڻ.
 دل ڪولڻ: اندر جو احوال ڏيڻ - ٻڌجڻ گهرڻ.
 دل ڪولي: ظ. چڱي طرح - بخوبي.
 دل کي ڌڪو اچڻ: دل جو ڳنڍاپو ٽپي پوڻ. ارمن ٿيڻ.
 دل کي لڳڻ: ياد اچڻ. پڪ ٿيڻ. ثر ٿيڻ (دل تي).
 دل لڳائڻ: چاهه رکڻ (ڪم سان). ڏيڻ ڏيڻ.
 دل لاهڻ: بي همت ٿيڻ. نااميد ٿيڻ.
 دل لائڻ: ڏيان ڏيڻ. محبت ڪرڻ.
 دل لوڏو کائڻ: بي يقيني ٿيڻ.
 دل لوڙهڻ: بي همت ٿيڻ. نااميد ٿيڻ.
 دل مارڻ: خواهش کي دل کان روڪڻ.
 دل مان ڪڍڻ: وساري ڇڏڻ.
 دل ماندي ٿيڻ: مونجه ٿيڻ. بي آرامي ٿيڻ.
 دل مٽڻ: دل ڦيرائڻ - صحبت مٽڻ.
 دل ۾ اچڻ: خيال ٿيڻ. ياد پوڻ.
 دل ۾ جاءِ ڏيڻ: عزت ڪرڻ. تمام گهڻو چاهڻ.
 دل ۾ چور ويهڻ: بدگمان ٿيڻ - شڪ پوڻ.
 دل ۾ فرق (ڦيرو) اچڻ: دل بدلي وڃڻ. اعتبار ڪڍي وڃڻ.
 اختلاف ٿيڻ.
 دل ۾ گهر ڪرڻ: تمام گهڻو وڻڻ. پسند اچڻ.
 دل ۾ هُرن: هروقت ياد رهن. اندر ۾ کٽڪڻ.
 دل ۾ ڪرڻ: ڌڪ ڪرڻ.
 دل ۾ گڏو ويهڻ: بي ايمانيءَ جو خيال ٿيڻ.
 دل ملڻ: دلين جو گڏ ٿيڻ. محبت ٿيڻ.
 دل مڻ پيڇڻ: سوچ ويچار ڪرڻ. ڳڻ ڳوت ڪرڻ.
 دل ميري ٿيڻ: نيت خراب ٿيڻ. قلب ڪارو ٿيڻ. دل ۾ شڪ
 شبها جڳڻ.
 دل نه ٻولائڻ: اعتبار ۾ ڳالهه نه اچڻ - دل شاهدي نه ڏيڻ.
 دل ننڍي ڪرڻ: همت هارڻ. نااميد ٿيڻ. مايوس ٿيڻ.
 دل وارو: ص. دل کي وڌندڙ. مڻ موهيندڙ. پيرو. دلير - سورهيءَ سخي.
 دل وٽان: ظ. چاهه موجب - مڻ گهريو.
 دل وٺڻ: همدردي ڪرڻ. غمخواري ڪرڻ. قرب ۾ آڻڻ. راضي ڏيڻ.
 دل وڌڻ: حوصلي ٿيڻ - جرئت ٿيڻ.
 دل وڌي وڃڻ: غور اچي وڃڻ - وڌي ٿيڻ.

دل جو گهاٽ ڄاتڻ: ڳجهي صدمي کان واقف هئڻ.
 دل جي دل ۾ رهڻ: اميد جو پورو نه ٿيڻ - حسرت رهڻ.
 دل جي ڪنجي: محورو. همراز - همدم - صلاحڪار.
 دل جي ڳالهه: ث. مرضي. راز.
 دل جي ڳنڍ کُلڻ: رنجش پ ڪيڻو ختم ٿيڻ.
 دل جهلڻ: همت ٻڌڻ. حوصلو ڪرڻ.
 دل ڄمڻ: دل لڳڻ. خيال ٿڪاءُ ڪرڻ. توجهن ٿيڻ.
 دل چورائڻ: دل تي قبضو ڪرڻ - ٻئي جي دل وٺڻ.
 دل ڌڪي ڪرڻ: مستمزمزج بڻجڻ.
 دل ڌڪيءَ ۾ رکڻ: دلچاءُ ڪرڻ. (منزله) آسرو ندرڪڻ.
 دل ڏهلڻ: خوف ٿيڻ. دل ڌڙڪڻ - بي همت ٿيڻ.
 دل ڏٺارڻ: راضي ڪرڻ - ريج هائڻ - پريائڻ.
 دل ڌڙڪڻ: ڊپ پانديشي کان گهٻرائڻ.
 دل ڏسڻ: دل جي ڪشادگي ۾ حوصلو آزمائڻ.
 دل ڏيڻ: عاشق ٿيڻ. ڏيان ڏيڻ.
 دل رڪڻ: دنداري ڏيڻ. ڏيڏيڻ.
 دل ريهڻ: دل کي لڳڻ.
 دل ساڙڻ: ساڙ ڏيڻ. تمام گهڻو ڌڪ ڏيڻ.
 دل سان: ظ. شوق سان. توجهه سان.
 دل سان لڳڻ: ياد اچڻ. اعتبار اچڻ - وسهڻ.
 دل سوڙهي ڪرڻ: ڪنجوس ٿي ڪرڻ. بي همت ٿيڻ.
 دل شاهدي نه ڏيڻ: اعتبار نه اچڻ.
 دل ڦاٽڻ: ڌڪ واري ڳالهه ٻڌڻ سبب دل جو ڦٽو ٻوم ندرهڻ.
 دل ڦٽجڻ: ڌڪ ورتيڻ - عاشق ٿيڻ.
 دل ڪڇي ٿيڻ: آليءَ جو خيال ٿيڻ (خراب ڪڏي يا بدھضميءَ کان).
 دل ڪٽجڻ: دل ڪاري ٿيڻ. دل ۾ ڪدورت اچڻ.
 دل ڪڍڻ: اڪير ٿيڻ - سڪ ٿيڻ. مڻ جي تانگه ٿيڻ.
 دل ڪڙهڻ: غم ڪرڻ. دل سڙڻ.
 دل ڪڙي ڪرڻ: دل ڏاڍي ڪرڻ. مرضيءَ جي خلاف قبول ڪرڻ.
 دل ڪوسي ٿيڻ: ڏکيو ٿيڻ. ڪوڙ ٿيڻ.
 دل ڪوسي ڪرڻ: ناراض ڪرڻ. بدگمان ڪرڻ.
 دل ڪوماڻجڻ: سست ٿيڻ. ارمن ٿيڻ.
 دل ڪٽي ٿيڻ: ڪڪ ٿيڻ - بيزار ٿيڻ. وڙجڻ. منهن پوڻ.
 دل کُلڻ: دل جو حجب ٽپڻ. سمجهه ٿيڻ.

دل ورن: شوق ٿين. لاڙو ٿين. مرعي ٿين.

دل وسامن: مايوس ٿين. نا اميد ٿين. گهٻر ٿيڻ (صدمي کان).

دل وندرائڻ: مشغول ٿين. ڌيان پئي پسي ڪرڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ.

دل هٿڻ: شوق ٺهڻ. بيزار ٿيڻ. نفرت ٿيڻ.

دل هڃڻ: ويسه اچڻ - اعتبار ٿيڻ. دل گهرڻ.

دل يون هٿڻ: ٻڌ تر هئڻ - فيصو نه ڪري سگهڻ.

دل آرام: ص (ف) دل کي آرام ڏيندڙ. منتر. معشوق.

دل آرائي: ث (ف) دل کي وٺڻ.

دل آزار: ص (ف) دل ڏکونيندڙ. ظم.

دل آزارپ: ث (ف) دل ڏکون. صدم - ڏي.

دل آويز: ص (ف) من موهيندڙ. درڪسيندڙ. دل کي وٺندڙ.

دل آرو: ص. پيرو - لاڏلو. معشوق.

دل اسو: ذ (ف) ڏي - آتڻ. پروسو. تسلي.

دل اس ڏيڻ: ٺهڻ. آس ڏيڻ. دل ڏيڻ ڏيڻ.

دل اسي جي بک نه هئڻ: ٿل مٿور ڪرڻ - سري مرهڻ.

دل افتاده: ص (ف) دلڪشتو - بيدار.

دل آفروز: ص (ف) دل کي روشن ڪندڙ.

دل افگار: ص (ف) غمگين - رنجيدو - مور.

دل آل: ذ (ع) واپار وغيره سودو ڪر نيندڙ. ڪٽڻ.

دل آلت: ث (ع) علامت - هڃڻ. ثبتي. ديس.

دل آلت ڪرڻ: دليل هجڻ - ثبتي هجڻ.

دل آلي: ث. سؤدي ڪرائڻ جو محتو - پلاوٽو - ڪميشن. ڪٽيو پڙوٽ.

دل آور: ص (ف) دل ورو - بهادر - سورهيه.

دل آوري: جرئت - دليري. سورهيني.

دل آئل: ذ (ع) دليل جو جمع.

دل باز: ص. جرئت وارو - دلير - چالاڪ - هوشيار. بي شرم.

دل باني: ص. دلجو ڏيندڙ - دعبار - تبتي.

دلير: ذ (ف) دل ڪسيندڙ. معشوق - پيرو.

دليري: ث. دل ڪسڻ. محبت. آلت. دلاسو.

دل برداشته: ص (ف) دل ٺهي ويل. نا اميد. مايوس.

دل بستہ: ص. عاشق - موته. ڏکويل - رنجيد.

دل بستگي: ث (ف) دل ٺيڻ. وندر.

دل بند: ص (ف) پيرو - محبوب.

دلبن: مر. ٺيڻ - فريس - دلجو ڏيڻ.

دل بو: ذ. ٺيڻ - فريب. ويسه گهٽي. قاسم يا هيتو پڪي. جيڪو پين

پڪين کي ڦاسڻ لاءِ مري استعمال ڪند. آهن. ڍانڍي پڪي ڦاسڻ

لاءِ ڪڪڻ من ٺهيس پڪي. بزرگي شڪر تي هيران لاءِ ڪن پ

ڪڪڙ جي ڪپڻ جو پڪي.

دل بو ڏيڻ: لانج ڏيئي دوکو ڏيڻ. لالچي ڦاسڻ.

دل بهار: ص (ف) دل کي فرحت ڏيندڙ.

دل تنگ: ص (ف) رنجيدو - خوش. مور - مايوس. تعصبي.

حسد. ڪنجوس. بخير.

دل تنگ ڪرڻ: ڪنجوسي ڪرڻ.

دلپاک: ذ. ڳچي ۽ م پٺڻ جو هڪ گه (عمر طرح هڪ قيمتي پٿر،

جيڪو سوره ڪري ڳچي ۽ م پٺڻ جي).

دل پندير: ص (ف) دل کي وٺندڙ.

دل پسند: ص (ف) دل کي وٺندڙ. مرضي ۽ موجب. خوش هئڻ مطابق.

دل پيچ: ذ. ڪڻ جو هڪ قسم.

دل جاء: ث. خطري - پڪ - ويسه. تسلي - دلاسو. همت -

تيڪ پرچي.

دل جاء ڪرڻ: يقين ڄاڻڻ. پروسو ڪرڻ - اعتبار ڪرڻ.

دل جليو: ص. دل سڙيل. مظلوم.

دل جو: ص. دل کي وٺندڙ. محبوب - پيارو.

دل جو درياءُ: ص. سخي - فياض. فراخ دل.

دل جو ڪارو: ص. ندر جو کوٽو - نيت پيد - دغا باز.

دل جوئي: ث. دندري - دلاسو - ڏي.

دل جي ڪنجي: ذ. همراز - همدم - صلاحڪار.

دل جمعي: ث (ف) دنداري - تسلي. آلت.

دل چسپ: ص (ف) دل کي وٺندڙ. خوبصورت. مزيدار.

دل چسپي: ث. شوق - چه.

دل خراش: ص (ف) دل کي وڍيندڙ. دل کي تڪليف ڏيندڙ (وقعو).

دلخواه: ص. مرضي ۽ موجب - پسنديءَ وارو - دلپسند.

دلدار: ص (ف) دل کي ڏڏيندڙ - آتڻ ڏيندڙ. پيرو - محبوب.

دل دري: ث. دد - تب.

دل داده: ص (ف) عتق.

دل دل: ذ (ع) حضرت نبي سڳوري کي سڪندريه جي حاڪم کان

تحفي طور مس خنجر (ان جو رنگ سنيد هو). گهوڙي جي شڪر

حوڪت - ڪڪڻ من ٺهيل بوتو (جيڪو عئون ۾ ڪن).

دلدل سوار: اسم خاص، حضرت علي ع جو لقب.
 دلوز: ص (ف) دل تي سر ڪندڙ.
 دلير: ث. دلا سو - ذيق - ث.
 دلربا: ص (ف) دل ڪسيندڙ، معشوق - دلبر.
 دلربائي: ث. دل کي چڪڻ، عشق - محبت.
 دل سازگي: ث. خوشي - خورمي.
 دلستان: ص. دل جو چور - معشوق.
 دل سوخته: ص. دل سڙيل دل جيو، صدمو آيل دل.
 دلسوز: ص (ف) دل کي ساڙيندڙ، رڙائيندڙ، ڏکونيندڙ.
 دلسوزي: ث. درد مندي - غمخواري.
 دلشاد: ص (ف) دل خوش ڪندڙ، خوش - سرهو، مڻهو جو نالو.
 دلشڪست، دلشڪستو: ص (ف) دل ڀڳل، بي همت، رنجيدو.
 مايوس - ن. ميد.
 دلشڪني: ث (ف) دل ڀڄڻ، نا اميدي.
 دل شگفته: ص. ڪٽيل دل وارو، خوشي سان ڀريل دل.
 دل فروز: ص. روشن دل وارو.
 دل فريب: ص (ف) دل کي موھيندڙ، دلرب، دل ڀرڪ ڏيندڙ، سھڻو - حسين.
 دل فريبِي: ث. عاشقي، پريت - چاھت.
 دل فگار: ص (ف) گھڻي درو، غمگين.
 دل فڻ: ث (ع/ن) هڪ قسم جي موندِي مڇي - پلھن - ڊالھن.
 دل ق: ذ (ع) ڪپڙي جي ٽڪرين مان ٺھيل فيراڻو چولو، خرقو، گودڙي.
 دل ق پوش: ص. گودڙي ڏي ڪيندڙ، فقير - درويش.
 دل ق جو ڏاڳو: ذ. جڳوتو.
 دل ڪش: ص (ف) دل ڇڪيندڙ، سھڻو - حسين.
 دل ڪشا: ص (ف) دل کي خوش ڪندڙ.
 دل ڪشائي: ث (ف) خوشي، فرحت.
 دل ڪشي: ث (ف) دل کي چڪڻ، دل موھڻ.
 دل کولي: ط. بيدڙڪ - بد ڀڄاء جي.
 دل گماز: ص (ف) دل کي نرم ڪندڙ.
 دل گير: ص. دس - ٻن ٽڪور، مول، ڏکوير - مغموم، حير - پريسن.
 دل گھريو: ص. مرضي، موجب، وڻندڙ، پسنديدڙ، پيارو.
 دل لڳي: ث. محبت، پريم - پيار، مسخري.
 دل نشين: ص (ف) دل ۾ ويٺل، بد وڻندڙ - پسنديدڙ.
 دلنگ: ص. وڏو ٺج - بد معاش، ڪٽڪو.

دلتوا: ص (ف) دل کي ڏيڏيسڙ، دوست - پار.
 دلتوڙي: ث. ذيق - دلا سو، مھر - بي، نارنخر.
 دلو: دلو: ذ (ع) ڏول، دلو، هڪ سمنڊي برج.
 دلو: ص. دلائي ڪندڙ، دلا، ڪٽڻ - پٽو، (ث. دني).
 دلو: ذ (ع) ڏلو، ڏڪڙ جو ڪٽڙو.
 دلا ڀرڻ: خدمت، ڇڪري ڪرڻ.
 دلي: ث. نديو دلو - گھڙي.
 دلوجو: ص. گھڻو - جهر، دلپسند (نعام).
 دلوراء: اسم خاص، سنڌ جي هڪ ظالم حاڪم جو نالو، جنهن ج
 تارسين جو نالو موجود آھن.
 دلپير: ص. غمگين - دلگير.
 دلنات: ط. دل تان - دل وٽن.
 دلئون دور ڪرڻ: وساري ڇڏڻ.
 دلي: ص (ف) دل جو، دل وارو، جاني، (ث) ڀارت جو هڪ مشهور
 شهر - دهلي.
 دلي دوست: ذ. دل وارو دوست، پيارو دوست.
 دلي محبت: ث. تمام گھڻي محبت.
 دلبيادلي: ط. ظاهر ظهور - صاف صاف - پتري بت - ڪيو ڪلايو.
 دلخمر: ص. دلشڪستو، ڪڪ، بيزار.
 دلير: ص (ف) وڏي دل وارو، سورهيه - بهادر، نڊچندڙ.
 دليرانو: ط. دليريءَ وارو، بيبي ڪي، جرنٽ سان.
 دليري: ث. سورهياڻي - بهادري.
 دل ڪيل: ث. وڳ - مهر، اٺ جي نا ڪيئي ٻه ٻڌل ڪٽڙو.
 دل ڪيل: ص. رهبري ڪندڙ - سونھون.
 دل ڪيل: ذ (ع) حجت - بحث، ثابتي - شاهدي، خيال - گمان - وهم.
 دل ڪيل بازي: ث. بحث مباحثو، مقدمي، واقعاتي ثابتي، حجت بازي.
 دل ڪيل ڊوڙائڻ: ويچار ڪرڻ، شڪ ڪرڻ، دماغ ۾ اجاڻي ڳالهه ويهي
 وڃڻ، بحث ڪرڻ.
 دل ڪيل قاطع: ث. بيرو ڪندڙ ثابتي - صاف - خري دليل.
 دل ڪيل ڪامل: ث. مڪمل ثبوت.
 دل ڪيلو: ذ. اٺ جي هڪ سنج جو نالو (ٽنهي ڇڙي وانگر ٽنهي)،
 ڏيڍي بيڪي جو هڪ قسم.
 دمر: ذ (ع) رت - ٺھو.
 دموي: ص. رت جي گھڻائي سبب (مرض).

دموي مزاج: ص. وڌيل خوف جي خلت وارو ماڻهو.

دمر: ذ(ف) ساه-پسام-ڊگهو ساه-ڦوڪ. جي پيو-حياتي. زندگي. شوڪارو (دعا يا ڦيٽي جو). حتي ي چنم جي ڦوڪ. ساه جي هڪ بيماري (جنهن ۾ ايساهي ٿئي). کڏي کي پوريءَ طرح رڌڻ لاءِ باق جو اوڀرو. دريءَ جي وهڪ جو زور ۽ چاڙهه. پل-گهڙي-ساعت-خطو. زور-سگهه. حوصلو. دوکو-فريب-ڏٺو. تحرير ۾ بيهڪ جي هڪ نشاني (اڌدم. پورو دم).

دمر اٽڪڻ: ساه اٽڪڻ. سڪي ۾ سرون ٿيڻ. سڪرات ۾ ساه گهٽجڻ.

دمر پرجڻ: ساه گهٽجڻ. ڊوڙ وغيره ۾ تڪڙو ساه کڄڻ. سهڪڻ.

دمر پيرڻ: سوتو هڻڻ-ڦوڪ پيرڻ (چنم جو). ساه ڦوڪڻ. پٿاڪ هڻڻ. دعويٰ ڪرڻ. قابليت ڏيکارڻ.

دمر تي هجڻ: چنور تيار ٿيڻ تي هجڻ.

دمر ٿيڻ: ساه بند جي پوڻ. دمڪشي ٿيڻ.

دمر ٿيڻ: پساهه پورائڻ.

دمر ڏيڻ: ساه ڏيڻ. مرن. عشق ٿيڻ. ڊولاب ڪرڻ. آسرو ڏيڻ.

دمر ڏيئي وڃڻ: گسائي پڇي وڃڻ.

دمر جهلڻ: تحمل ڪرڻ. پن روڪڻ. صبر ڪرڻ.

دمر خُشڪ ٿيڻ: تمام گهڻو ڊڄي وڃڻ.

دمر ڏمڻ: نعرو هڻڻ. ساه کڻڻ.

دمر ڪرڻ: دع. منتر وغيره پڙهي شوڪرڻ.

دمر گهٽجڻ: ساه ۾ موغ هڻڻ. گهٽ ٿيڻ.

دمر گهٽڻ: ساه روڪڻ. سخت وٺ پڪڙ ڪرڻ.

دمر نڀاهڻ: آخر ٿيڻ وفاداري ڪرڻ. وقت نڀائڻ.

دمر نه هڻڻ: پنهنجي طاقت جو اظهار نه ڪرڻ-عاجزي ڏيکارڻ.

دمر هلائڻ: خفي ذڪر ڪرڻ.

دمر هڻڻ: دعويٰ ڪرڻ-هم ۾ هڻڻ. پٽڪ هڻڻ. تڪبر ڪرڻ.

دمر: ذ(ف) پيچ. پيچڙي (جنور جي)-دُنب.

دما دمر: ظاهر ۽ پٺي پويان-لاڳيتو.

دماغ: ذ(ع) ميجالو-مغز. عقل. هوش. سمجهه.

دماغ آسمان تي هڻڻ: ڪنهن تي اڌ ٻڌڻ-تڪبر ڪرڻ.

دماغ جاءِ اچڻ: غرور ختم ٿيڻ. هوش ٻه اچڻ.

دماغ چٽڻ: ڪنهن جو مٿو کٽڻ-بکواس ڪرڻ.

دماغ چڙهي وڃڻ: پن پڌائڻ-مغرور ٿيڻ.

دماغ سوزي: ث. دماغي پورهيو. مغز ڪپائڻ. غور ڦڪر.

دماغ ڦرڻ: چريو ٿيڻ. هوش خطا ٿيڻ.

دماغ کائڻ: مٿو کائڻ. بيٺا ڏوڪ لاهائي ڪڪ ڪرڻ.

دماغ ۾ خلل هڻڻ: حواس درست نه هڻڻ. جنون هڻڻ.

دماغي: ص. دماغ وارو. عقلمند. مغرور. خود پسند.

دمامو: ذ(ف) نغارو.

دماڻ: ص(ف) تڪو. تيز هلندڙ-تڪڙو.

دماڻي: دمر ڏيڻ. ساه کڻڻ جي فرصت ڏيڻ.

دماڙڻ: م. ذرا ذرا ڪرڻ. لتاڙڻ-چيٽاڙڻ-ٽٽڻ-پيچڻ. مڙ ڏيڻ.

دماڙو: ص(ف) فريبي. لنگ-دغا باز. ڏٺائي.

دماڙي: ث. دوکو-لڳي-فريب. ڏٺو.

دماخود: ط(ف) چنپ-خاموش (حيراني من). ماڻهو. واٽڙو.

دماهمر: ط(ف) هروقت-هر گهڙي. ٿوري ٿوري وقت کان پوءِ. پيليل.

دمايهو: ذ. حق جي تصديق جو نعرو (مٿني ڦٽيڻ جو نعرو).

دمايهه هڻڻ: توحيد جا نعرا هڻڻ-فقيريءَ جا دم پيرڻ.

دمر پخت: ذ(ف) پلاءِ جو هڪ قسم (باق تي رڌل چنور). باق تي رڌل کڏو (جيڪو ٿڌن جو منهن بند ڪري رڌجي).

دمر پل: ذ. گهڙيءَ ساعت-هڪ پلڪ.

دمچي: دُنبجي: ث(ف) گهڙي جو هڪ سنج (وهڻ جي پيچ

هيٺن ٻڌڻ جو ڪپڙو).

دمر ڄمڻ: ذ(ف) همت حوصلو.

دمدار: ص(ف) پيچ وارو-پيچر. (ذ) پيچرتارو.

دمر دلاسو: ذ. آلت-دلداري. ڏٺو پوڙي. ٺلهو آسرو.

دمر دمر: ط(ف) هر گهڙي-هر وقت. پيليل.

دمدمو: ذ(ف) مٽيءَ جو بند. مورچو (بند جو). لهو رورستو.

دمدمو ٻڌڻ: ڪنهن جي خلاف سازش ڪرڻ. مورچو ٻڌڻ-حمي

جي ٿيري ڪرڻ.

دمر: ذ. ڪنجري (ساز). جهمر-هنبو چي.

دمرڙو: ذ. نيزو پيشر-ڪڪرو.

دمرڙي: ث. گني وقت جو هڪ ننڍو سڪو (پيسي جو اٺون حصو).

دمرڙي نه وڃڻ: سخت پڪ ٿي ڪرڻ-ڪنجوس ٿي ڪرڻ.

دمرڙي: ث(ف) پٽڪ-ٻڙڙ.

دمسار: ص(ف) ر زدار. حل محرم. دلي دوست.

دمر قدم: ذ(ف) ساه هڻڻ جي طاقت. زندگي-حياتي-پسام.

دمڪ: ث. رونق-سويپ (چمڪ سان گڏ ڪم ايندڙ) چمڪ دمڪ

دَمَكَشِي: ث (ف) ساه جي هڪ بيماري (جنهن ۾ پيسهي ٿئي).
 دَمُن، دَمُن: م. ساه کڻڻ. دم بڻڻ. ساهي کڻڻ. ترستن. صبر ڪرڻ.
 طعام کي باق تي رڌڻ.
 دَمَهَرُو: ظ. تورو وقت - ڪجهه دم.
 دَمِي: ص. هنيو - هوڏي - متڪبر.
 دَمِي: ث. ننڍي ٿلهي شيء (مانهو). ٿنبي لاءِ ڪم ايندڙ ڪڍو. گول هند نو.
 دُن: ث. اناج جو ڍڳ. گاهيا ڪانن جو وڏو ڍڳ - انبار.
 دُن: ذ. بيت جي وچ ۾ ناڙي واري جاء - ناف. وچ. پورو وچ.
 دُناب: ذ. گوشت جات (جسم تي).
 دُنابي: ص. ٿوله وارو - مترو - سونل.
 دُنَب: ذ. غرق - اُچر - ويران.
 دُنَب: ذ (ف) پيچ - دَم. گهٽي جي پيچ وارو حصو.
 دُنباري: ث. پڳ - پتڪو - لُونڪي.
 دُنبارن: م. پيرن هٿان چڻ. بيو پيرو چڻ (چانور). زور سن
 سڻ. ڏاڍي مارڻ.
 دُنبالو: ذ (ف) پيچ. دُنَب. پيڙي يا اگوت جو پٺيون حصو.
 دُنپڙي: ث (ف: دُنبل). ڦرڙي. ڳڙ.
 دُنپو: ذ. وڏي پيچ وارو گهٽيو. (ص) ٿلهو - متارو.
 دُنپو بڻائڻ: ماري ماري سڃائي ڇڏڻ - ڏاڍي ڪٽڻ.
 دُنپورو: ذ. طنبورو (ساز).
 دُنپُ: ذ. رياءُ - ڏيڪاءُ.
 دُنڊان: ذ (ف) ڏنڊ.
 دُنڊان ساز: ص. ڏنڊ ٺاهيندڙ (ڊاڪٽر).
 دُنڊان شڪن: ص. ڏنڊ توڙ - ڏنڊ پيچندڙ.
 دُنڊائو: ذ. ڏنڊو (ڪارائيءَ وغيره جو). خطا چئيءَ جي مٿن گهڪو.
 دُنڌن: ذ (سن) ڌراڙ. پيا ڳيو. پهريدار.
 دُنڱ: ذ (ف) چيهه - پڇاڙيءَ واري حد - چيڙو.
 دُنڱ ڌڙن: ڌڙها هڻڻ. مٽي اٿارڻ.
 دُنڱ ڌڙو: ذ. زمين جي حد بندي جي نرواريءَ لاءِ مٽيءَ جو ڍڳ.
 دُنڱ رهجڻ: حيران ٿيڻ - وات وٺيڻ. هڪو ٻڪو ٿيڻ.
 دُنڱ ڪرڻ: پڇاڻي ڪرڻ. توڙ ڪي پهچڻ. انتها ڪرڻ.
 دُنڱي: ص. لاڳيتي حدوارو.
 دُنڱ: ذ (ف) شراب جو مٽ. شراب جو وڏو شيشو.
 دُنڱ چاڙهڻ: حد ڪن وڌيڪ شراب پيئڻ.

دُنڱل: ذ (ف) مجموعو - انبوھ. خوشي مهل وقت هل ھنگ مو. ٿڙو
 (ڪششي ۾ مٿه جو). ملاڪڙو. فساد.
 دُنڱن: م. لاڳيتا ٽپ ڏيڻ (ڪڏيا ڪٽ تي). نچڻ ٽپڻ (راند ۾).
 دُنڱو: ذ. سوئرن جي اچ وڃ لاءِ ٺهيل رستو (شڪارين جو اصطلاح).
 دُنڱو: ذ. جهيڙو - فساد. هنگامو - فتنو.
 دُنڱو ڪرڻ: فساد پکيڙڻ. لڙ ڪرڻ.
 دُنڱي، دُنڱائي: ص. جهيڙاڪ - فسادِي.
 دُنڱي: ث. وڏي پيڙي. سامونڊي پيڙو.
 دُنِي: ث (ع) دنيا. دن دولت.
 دُنِيا: ث (ع) موجوده زمانو. جڳ - جهان. عالم. سنسار. ڌري -
 زمين. دن دولت - ناٿو - ملڪيت.
 دنيا جي اکين ۾ هڻڻ: سڀنيءَ جي نظرن ۾ هڻڻ.
 دنيا جي هوا لڳڻ: دنيا جي خواهش ۾ ڦاسڻ. زماني جي ڇل
 اختيار ڪرڻ.
 دنيا ڇڏڻ: وفات ڪرڻ - مرن. دنيا ترڪ ڪرڻ.
 دنيا ڏسڻ: تجربڪار هڻڻ. روئو هڻڻ.
 دنيا کي لت هڻڻ: دُنپوي حرص هوس ترڪ ڪرڻ.
 دنيا سڌارڻ: وفات ڪرڻ - مرن - دنيا من ٽڌڻ.
 دنيا مان هٿ ڏوٽڻ: دُنپوي ڏنڌن تان دستبردار ٿيڻ.
 دنيا هيٺ مٿي ٿي وڃڻ: وڏو انقلاب اچڻ.
 دنيا و ماڻهيا: جهانءِ ان ۾ جيڪي ڪجهه آهي.
 دنيا و ماڻهيا جي خبر نه هڻڻ: ڪنهن شيءِ جو هوش نرهن.
 دُنپاوي، دُنپوي: ص. دنيا جو. دنيا سان واسطو رکندڙ.
 دُنپادار: ص (ف) دنيا جي ڏنڌن ۾ ڦاسل. دولتمند - تونگر.
 دُنپاداري: ث. دنيا جا ڏنڌا. ڪارو و هٺوار. هلي چلي - رسم رواج.
 دُنپا ساز: ص. دنيا جي معاملن ۾ بهرو وٺندڙ.
 دنيا دولت: ث. دنيا جو مال اسباب - جنسار.
 دُنپَر: ص. تمام ڪرو. ٺلهو متارو.
 دو: ص (ف) ٻڌ.
 دو آيو: ذ. ٻن دريائن، ندين يا واهن جي وچ واري زمين.
 دو آتش: ص. ٻڌ ڦاڪ ڇڪايل عرق.
 دَوَا: ث (ع) بُڪي - ڦڪي - دارون. علاج. تدارڪ - حيلو.
 دوا خانو: ذ. شفا خانو - اسپتال.
 دواساز: ص. دوتون ٺاهيندڙ.

دوا دارون، دوا درمل: د. علاج. سټي ټڪي.

دوا فروش: ص. دوا وڪتور.

دوا ٻو، دوا ٻو: ذ(ف: دوا ٻو) دوتاو.

دوات: ث(ع) مس. مس ڪپڙي.

دواڙ، دواڙ: ذ(سن) دروازو، در- ٻيو. ستن. منڪ.

دواڙ پال: ص. دربن- رڪوالو.

دواڙو، دواڙو: ذ(سن) آستانو. سڪن جي ڌرمي پوڄا جو آستانو.

دوال: ذ(ف) گهوڙي جو هڪ سنج. رڪاب جو پٽو. رڪين کي جهنڊ لاءِ چمڙي جو پٽو.

دوالي، دوالي: ث. پليل پڪي (بز، تتر) جي پيرن يا چيهرن بڻ لاءِ ڏور.

دوالي بند: ص. دواڙ بندڙ. ملازم- نوڪر- خدمتگار.

دوامر: ذ(ع) دائم- هميشه- سڌائين. (ث) هميشگي.

دوامي: ظ(ع) دائم- هميشه لاءِ- سڌائين- دلمي.

دوان: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم (ڪري جي).

دواني: ص. ٻن زبن وارو- ڪوڙو.

دوباره: ظ(ع) ٻيو ٻيرو. ٻيڙا- وري.

دوبالا: ذ(ف) پٽو. پٽو. ويتر- وڌيڪ.

دوڏو: ظ(ف) آهون سامهون- روبرو.

دوبينائي: ث. بدقسمت جي حالت. ٻيڻي- دوتي.

دوڀڙو: ص. ٿڌو- مترو. دوڳ.

دوبس: م. ٻه م ڪاٺيون وڃهن- جهوڪن. تون هنن- لڌڻ.

دوت: ذ(سن) قصد. جن پوت.

دوتارو، دوتارو: ذ(ف) ٻن تارن (تندن) وارو هڪ سڙ- پتارو.

دوت: ث. ڪوڙي تهمت- ٻهتن- انعام.

دوتڙ: ذ. ڪري (سمند) جو پٽو. (ص) ٿلهو (مٺو).

دوپٽو، ڊپٽو: ذ. پوتي- رٿو.

دوپٽي: ص. پيٽو ري- ڳرو هاري- حاسد.

دوڄ: ث(سن) پڪ جي بي باريخ.

دوچار: ذ. ميڙ- مجلس. ملاقات.

دوچار ٿيڻ: مٿن مقابل ٿيڻ- سامهون ٿيڻ.

دوچند: ص. پٽو- پٽو- ڏهرو. ٻيڙ.

دوچيتي، ڊچيتي: ث. ڇت جي هيٺان بي ننڍي جت- بجندي.

دوڏ: ذ(ف) دونهن پٽ. ڏنڌ. (ع) ڪپڙو.

دوڏ ڪش: ذ. دونهن جي سڪل ورو سورخ- چمني.

دوڏڙيو: ذ. دايوڪوٽ- ٿڌ- بکيڙو.

دوڏستو، ڏڏستو: ص. مضبوط- سٺو رو.

دوڏستي: ث. وڃڻ جي س گس پيرن وڃڻ جي زنجير.

دوڏ قل، دوڏ قلو: ت. د. هڪ قسم جي وڻن جون ٿڌيون (ڏٺ طورڪنجن).

دوڏو: سم حص. سنڌ جي هڪ تاريخي نسي دودو- چنيسر جو مک ڪردار (سنڌ جو سورهي سومرو حڪم)- دودو سومرو. (ص) سورهي. ڪوٽو.

دوڏا: ذ. ڪوڙو نازم- بيتن.

دوڏا بدن: ڪوڙي مانڪي ڏيکارڻ. دولاپ ڪرڻ.

دوڏو: ذ. د جوڏيو.

دوڏا ڦوٽرڻ: ڪيون ڪرڻ (ڪوڙمن).

دور: ذ(ع) چڪر- ڦيرو- گردش. ٻيرو (سبق جو)- ٿلائي.

تلاوت (قرآن شريف جي)، پت جي وساريءَ ۾ سرن جي هڪڙي نظر. عهد- زمانو. عرصو- وقت (حڪومت جو).

دور دورو: ذ. وقت- زمانو. حڪومت جو عهد. پلان ٻي.

دور دورو هئڻ: پورو قبضو هئڻ- وڃ تي هئڻ.

دور ڪرڻ: سڄو وغيره وري وري پڙهڻ. پڌ ڪرڻ لاءِ پيڙو ڏيڻ.

دور هلڻ: محضر ۾ شراب هئڻ.

دور: ذ(ف) پري- پري هون- دور. جدا- نڳ.

دورافتاده: ذ. پري هون. ڌڪاريل.

دور پڄڻ: پري ٿيڻ. نفرت ڪرڻ.

دور ڏيرو ڪرڻ: جدا ٿيڻ- لاڳاپ لاهي ڇڏڻ. پرديس ۾ رهڻ. بيوفائي ختير ڪرڻ.

دوران: ص. سمير ٿيڻ (مٺو).

دوران: ذ(ع) چڪر- ڦيرو- گهمرو. گردش. وقت- دور. (ظ) وقت ۾- عرصي ۾.

دور آنديش: ص(ث) ڊويچ رينڊر. ڏاڏا. سچيت. ڏاهو.

دور انديشي: ث. آڳاٽي. ٿيندي جي سوچ. عايق بدبيني. ڏهپ. دور هوا. داسو.

دورانو، دورانو: ذ. ٻن حد معترضن وچ واري (مشرق واري).

دورين، دورين: ث. پري هڻڻ شيءَ کي ويجهو ڏيکاريندڙ عينڪ.

دورجن: م. دوروون- ڏيکارڻ- بيھوش ٿيڻ.

دورخي: ث(ف) ماضيت. منهن رکندي.

دور دوازه: (ف) شمير پيرمون-دور هون.
 دور دست: ضد شمير پري-حيي يحو مسڪرمحي.
 دورنگو: (ف) سمنون-دور پرتي.
 دورنگو، درنگو: ص. سرحن ورو، منافق.
 دورنگي، درنگي: ت. منافق، بياني-دعا.
 دورن: م. م. ر. جار لاءِ ڪهن-پيران.
 دورو: (ف) گشت پور-خيل، بيهوشي (بيماري).
 دورو پون: دوري جي بيماري-سبب بيهوشي ٿين-دورجن.
 دورو ڪرڻ: حد م گشت ڪرڻ، چڪر ڏيڻ (معاشي لاءِ).
 دورو: ص. ڪن م ب. س. ڪ. طور پيل ڏرن ورو، سهتو-پيرو.
 دوري: ت (ف) پير هون پتو، ڪهتو منسو، ج. ن.ي.
 دوريلو: ص. بيوقوف-اڙي-جٽ.
 دورنگ: ص. ڏٺو منو-جاموڏ.
 دور موڙ: ص. بيدولو-ڊول مول.
 دوز: ص (ف) سين وارو-سيدر (مرڪن م ڪتب ايندڙ، مثلاً،
 ڪنس دوز)،
 دوزانو: (ف) گوڏن پير-جوڏن تي، گوڏن پير جهڪيل ويٺل.
 دوزانو ويهڻ: حوڻن پري ويهڻ، ٽپ ڪوڙي ويهڻ.
 دوزخ: (ف) جهنم-نرگ.
 دوزخي: ص. گنهگار، ظالم، جهنمي.
 دوس: ضد دوست، ڏين-خين، چاه.
 دوس ڏين: توجه ڏين-غور ڪرڻ، پير ڪرڻ.
 دوس: ت. دب-ڦس-زور سان ندر وڃڻ جي حالت.
 دوسائي: ت. دوستي-سنگت-پارني.
 دوسال: ص (ف) سن سان جو.
 دوسائي: ت. رين سن جي وڏي سئي.
 دوست: (ف) سنگتي-يار، سچن-محب.
 دوست بنائڻ: يار بنائڻ، همراز بنائڻ، طرفدار ڪرڻ.
 دوستانو: ص. دوست جو-دوستي واراو، (ذ) ياري-دوستي.
 دوستدار: ذ. يار دوست-خير خواه.
 دوستداري: ت. دوستي-پاري.
 دوستي: ت (ف) يارني-پاري-سنگت، سچپني، پریت-
 محبت، آشنائي.
 دوستيءَ جو دهر هئڻ: وفاداري، همدردي، جي دعويٰ ڪرڻ.

دوس دوسن: ت. دب-ڦس-گپ ڪيم.
 دوسري: (ذ) (ع) ب. حيدر (هي-چن ۽ هو جهڙن).
 دوسن: م. زور سان ندر وڃڻ-ڦسڻ-دبن، هٿ ڪرڻ.
 دوسو: د. ڪڇن بن نڪتل رس.
 دوسو: م. ح. ص. منهنجو، جوانو (دوست محمد جو مختلف).
 دوش: (ف) ڪنهن.
 دوش بدوش: ضد، ڪنهن ڪنهن سان ملائي، ڪروڙ ڦسار (بهن).
 دوش: (ذ) سن (ذو)، قصور، جرم.
 دوشي: ت. ڏوهي-حد وار-گنهگار، پيري، عيبدار.
 دوشالو، دُشالو: ذ. بن پڙن وري شل، پشيمني جي چادر جو جوڙو.
 دوشيزگي: ت. ڪنوار پتو.
 دوشيزه: ت (ف) ڪنوار (جوان چوڪري).
 دوطرفو: (ف) ٻن پاسن کان، ٻن هنڌن.
 دوطرفي: ت (ف) ٻن ڌرين جي، منافقت-بياني.
 دوع: (ذ) (ف) اڻ جي ڪيو جو ڏوڏرو-آست.
 دوعاب: ت. ڪوٽيل زمين، ران جو گوشت.
 دوعلو: ص (ف) ٻن نسلن وارو-گڊو، منافق.
 دوق: ت. وڏو چينو، ت. ق-دق.
 دوقر: ذ. هل-افواه.
 دوقر: ت. ٽنهي مڌري-ڦيٽي.
 دوڪ: ذ. ٻن سالن جي عمر جو (وهڻ)، پنجن سالن جي ڄمار جو...
 دوڪان: (ذ) (ف) ڏڪن، هٿ، ريز ڪي وڪري جو هٿ.
 دوڪن کولي ويهڻ: ڏندو ڪرڻ، سڀ ڪجهه پڌر ٿي ڏيکارڻ.
 دوڪاندار: ص. هٿو رو-هٿائي-ڏڪندار.
 دوڪانداري: ت. واپار، ريز ڪي وڪروپ ڏيئي ٿي.
 دوکو: ذ. دولاپ-فريب، ويسه گهٽي-دغا، ڪپت-لڳي.
 دوکو ڏيڻ: لڳڻ-دغا بازي ڪرڻ.
 دوکو کائڻ: لڳڻ-فريب م اچڻ.
 دوڪي م رکڻ: ڪوڙي ڏلاسي م رکڻ-آسري م رکڻ.
 دوڪي: ص. دوکو ڏيندڙ-دوڪييز-ڪپتو، پریشان-
 بيحال-ڏکي.
 دوڪي باز: ص. دغا باز-فريب.
 دوگ: (ذ) (ف) دوع) اڻ جو حميل ڪر، ڏوري جو ڏک، ڪو مناسو وڏو

تڪر. ڪاٺ جو وڏو تڪر. ڪڇ جي ڀرت جو هڪ ڪن - بخيو.
 دوگلو: ذ. تڪر جو هڪ قسم (سنڌي ماڻهي ايراني نرمان).
 دوڳن: م. سونوپاتي چاڙهن (گهن تي). سونا ورق چاڙهن. چٽيون
 هٿن (ڪپڙي م). بخيو هٿن.
 دوڳي: ٿ. ڪاٺ جو وڏيل ۽ تراشيل وڏو تڪر. چورس ڪاٺي
 جو وڏو تڪر.
 دولاب: ذ (ف) ٺڳي - فريب. ويسه گهاٽي. دغا.
 دولابي: ص. ٺڳي - فريب. دغا ٻڙ.
 دولاري: ذ. جهنگلي گاهه ڪاٺيندڙ هڪ پکي.
 دولان: ص. ڏٽو مٿو - ٿلهو مٿارو.
 دولت: ٿ (ع) ڌن - ناتو. خزانو. حڪومت - سلطنت.
 دولت اُڏائڻ: فضول خرچي ڪرڻ - اسراف ڪرڻ.
 دولت جو دامن هٿ آچڻ: آسودي مٺهوءَ سان رشتو قائم ٿيڻ.
 شاهوڪر ٿيڻ.
 دولت پناه: ص. حڪومت کي سلامت رکندڙ (بادشاهه).
 دولت خانو، دولت سري، دولت ڪده: ذ. بادشاهي محلات -
 قصر. گهر - جاء.
 دولت خدا داد: ٿ. خدائي نعمت - لاهي ڏت.
 دولت عظمي: ٿ. سلطنت. شهنشاهت.
 دولت مند: ص. شاهوڪر - بلندار - تونگر.
 دولت مندي: ٿ. شاهوڪاري - تونگري.
 دولتي: ص. شاهوڪر - دولت مند.
 دولو: ذ. قيمي ۽ ڇي ۽ مان ٺهيل ٻوڙ.
 دوله: ذ. گهوت - ونو - بنو. سخي - ڌاتار.
 دوله دلارو: سورهيه - بانڪو - بهادر.
 دولي: ٿ. ننڍي ديگ - مينو.
 دولي: ٿ. تشراند جو هڪ قسم (جنهن م هڪ هٿ ۾ 4 ڀت مڃن).
 ڏومر: ص (ف) ٻيو. مٿت. سڌو - هلڪو.
 ڏومر شومر: ٿ. ٿلهي ليکي - اڪو ڏڪو.
 ڏومر شومر ڪرڻ: حساب ڪتاب ۾ ٺڳي ڪرڻ.
 ڏوڻ: ذ. ڪن جو هيٺيون حصو. ٻوٽ. (ع) حٿير - خيسس. گهٽ.
 ڏوڻ ڪڍڻ: منهن وارا ڏڪ هٿن - سخت مار ڪٽ ڪرڻ.
 ڏونار: ذ. ڏون ٻوٽ.
 ڏونار پيچي وجهڻ: ڪن چٽي وجهڻ - سخت سزا ڏيڻ.
 ڏونارڻ: م. لتارڻ - چٽڻ - ڳولا ڪرڻ. سخت ستائڻ.

ڏونالي، ڏنالي: ٻن ڏنن واري بندوق.
 ڏوندي: ٿ. ٿوري ٽنهي - ٽنهيڙي.
 ڏونس، ڏونس: ٿ. حار - ڪوڙ - ڏسي.
 ڏونسارو: ذ. ڏمجر - ڄل - ڪوڙ. ڏام ڏومر.
 ڏونسڻ: م. زور سان مهنڻ - آڏڻ.
 ڏونسو: ص. پنهوان - جانشو - جنگ - بت پيرڻ.
 ڏونسو: ذ. ٻه سبب چٽ م گڏ ٿيل ڪارڻ يا ڪارو چارو.
 ڏونڪڻ، ڏونڪڻ: م. چمڪڻ. روشن ٿيڻ. آهستي آهستي ٻرڻ
 (ٻه) - ٽمڪڻ.
 ڏونڪو، ڏونڪو: ذ. ٽمڪو - چلڪو. تجلو.
 ڏونو: ذ. وٽن جي ٻن مان ٺهيل پيالو (عام طرح هندو واپرائين).
 ڏونه: ذ. ڏونهون.
 ڏونهٺ: ذ. ڏونهين جي ڪارائت ڇڏڻ.
 ڏونهٺاجڻ: م. ڏونهين لڳن ڪري ڪارائتجڻ. ڏونهين جو اثر ٿيڻ.
 ڏونهٺار: ذ. ڏونهين جون لاتون - ٽم م گهٽو ڏونهون.
 ڏونهٺائڻ: ڏونهين م ڪارو ٿيڻ - ڪارائتجڻ.
 ڏونهون: ذ. ڏخن - ڏود. ڏونهين جو واس. ڪڪڻ ۽ چيٽن جو مڇ.
 ڏونهان ڏڳائڻ: مڇ مڇائڻ - ڪورا ٻارڻ. دل م درد پيدا ڪرڻ.
 ڏونهان ڪيڏن: ڏونهون نڪرڻ. اندر جي ٻه ڪيڏن. ڪوڙ
 ڪيڏن. گهٽ وڌ ڳالهائڻ. ڏاڍي جٺ ڪرڻ.
 ڏونهين جا ڪڪر اُڏارڻ: ٻي بنياد ڳالهائڻ ڪرڻ. بيسود
 منصوب رٿڻ.
 ڏونهين: ٿ. ڏونهن واري ٿوري ٻه - جهيٽي ٻاه.
 ڏونهين ڏکائڻ: ٻه ٻرڻ. مڇ مڇائڻ. جهيڙو جا ڳائڻ. ڌرتو ڏيڻ.
 ڏونهين ڏکڻ: پٺ پڌري ٿيڻ - اولاد وارو ٿيڻ.
 ڏونهياري: ٿ. پکي ۽ جو هڪ قسم - ڪن ڪٽجي.
 ڏوهڙ: ذ. کڙي جنڊي اڏيل پڪو.
 ڏوهرو، ڏوهڙو: ذ. ٻن ستن واري ٻيٽ - ڏوهيڙو.
 ڏوهڙ: ص. ڏنگو. پيپو.
 ڏوهو: ذ. ٻن ستن واري هوندي ٻيٽ.
 ڏوڻو: ذ. چنهراند جو هڪ داء.
 ڏو، ڏو: ذ. ٻاه - آڱ - ٽو - سيڪ. سو جهرو - روشني. چمڪو - اُها.
 ڏوئي، ڏئي: ٿ (ف) ٻيئي. منفقت.
 ڏه: ص (ف) ڏه (ڳاٽي جو انگ).

دَه دور: ص. ڏهو تو پري، تمام پري - ڏيڻ دور.

دِه: ث (ف) زمين جو ٽڪر، ڏيڻ.

دَهان: ذ (ف) وات - مڪ، منهن.

دَهانو: ذ (ف) دهن وات، منهن، منڍ (درياءَ جو)، لغام جو هڪ حصو.

دَهَر: ث (ف) وقت - زمانو، ڏگهو عرصو، ڌرتي - زمين، دنيا - جهان.

دَهرائڻ: م. پٽو ڪرڻ - پٽو ڪرڻ، وري وري چوڻ - ورجائڻ، دور ڪرڻ، ورد ڪرڻ.

دَهَرَن: م. وٺي وڃڻ - ڪاهڻ (وهڻ).

دَهرو: ص. پٽو - پٽو، ڏوڙو، پٽو، ڏنگو - ڏڏو، (ث. دهر).

دُهرا دامر پون: چوڪيو ڦاس.

دَهري: ص. دنيوي، نسنائي.

دَهري: ث. سون جي مٽڪن سان پڻ سَرَن (لڙهين) وارو گهم (دهر) عمر طرح پڻ سري، تڏهري، پنج سريءَ ست سري ٿئي.

دَهريو: ص (ف) رڳو موجوده دنيا جي وجود جو قائل، خدا کي نه مڃيندڙ - لادين.

دَهڙو: ص. ٿلهو - مٿارو - بٽ مڙي.

دَهشت: ث (ع) ڊپ - خوف، هيبت - هراس.

دهشت انگيز: ص. ڊيچاريندڙ - خوفناڪ - پوڄا ڪندو، هراس پکيڙيندڙ.

دهشت زده: ص. ڊنل، سهيل - هر سيل.

دهشتناڪ: ص. خوفناڪ - پوڄا ڪندو.

دَهقان، دَهقاني: ص (ف) دهن (ڳوٺ) تو - پهراڙيءَ جو، هاري.

دَهڪڻ: م. دل جو ڌڪ ڌڪ ڪرڻ، ڌڪڻ - ڦرڪڻ.

دَهڪو: ذ. ڌڙ ڪو (دل جو)، چرڪ - هراس.

دَهڪو پون: هراس پون - ڊپ ٿيڻ.

دَهل: ث. دهشت، هراس - ڊپ.

دَهَل: ذ. انبار - کوڙ - ڊڳ.

دَهَل: ذ (ف) هڪ مشهور ساز.

دَهَل تي ڏوڏڪو: ذ. سخت بدنامي - وڏي خوارِي.

دَهَل دَمَما: شديءَ تي وڃندڙ ساز - ڊيپڪيون ۽ ڊولڪيون.

دَهَل ڳچي پائڻ: مشهوري ڪرڻ، پڙهو ڏيڻ.

دَهَل وڄائڻ: خوشيون ڪرڻ - شادمان ڪرڻ، ڏيڻ وروڏيڻ.

دَهَلاري: ص. دهل وڄائيندڙ (عمر طرح مڱهر).

دَهَلجڻ: م. ڊڄڻ - خوف کائڻ، ڌڪڻ، هراسجڻ.

دَهَلڙي: ث. ننڍو دهل، ڊولڪ.

دَهَلڻ: م. ڊڄڻ - هراسجڻ.

دَهَلو: ذ. تڏهري ڏهن نشانن وارو پتو.

دَهَلوي: ص. دهلِيءَ جو ره ڪو.

دَهَلِي: ث. چائڻ، ڏيڏي، آستانو، ڀارت جو گديءَ وارو شهر.

دَهَلِيڙ: ث (ف) چائڻ، ڏيڏي، آستانو.

دَهَمَان: ذ. دهاءَ - ڌمڪي، ڌڙ ڪو داب، رعب تاب.

دَهَمَان ٻڌڻ: وڏي تهمت ڏرڻ - الزام مڙڻ.

دَهَمَر دَو: ذ. ڪناري تي پيڙيءَ ٻڌڻ لاءِ ڪٽل من.

دَهَن: ذ (ف) وات - منهن.

دَهَنڊ، دَهَنڊه: ص (ف) ڏيندڙ.

دَهو: ذ. ڏو - اولڙو.

دَهو پون: سڏپون، ٿورو ٿورو ڏسڻ، ڀاڄڻ.

دَهوڙن: م. ڊيچارڻ - خوف ڏيڻ، ڦڻ - گهاٽڻ، لٿوڙڻ.

دَهِي: ث. ڏوڏرو - ڏهي.

دَهِيون: ث. ڏراڏا - ٽڪرا ٽڪرا، ليڙون - اڳڙيون.

دَهِيون ڪلي ڇڏڻ: اڳڙيون ڪيڻ - ناس ڪري ڇڏڻ.

دَه، دَهو: ذ. سو جهرو، ٽمڪو، اولڙو، ٻاڇو.

دَهَن: ذ (ع) قرض - اوڌر، ڏنڊ، احسان.

دَهَنس: ص (ع) ڏيوڻ، بيغيرت - بيحيا، ڀڙوو.

دَهِي: ث. چي (به جي)، جلوه، سور سختي، جلم، تمام ٿورو حصو.

دَهِي: ث (ف) ڏوئي، ٻيئي، منافقت.

دَهِيَت: ذ (سن) بدروح، راکاس، گهڻو ڪاٺيندڙ - پيڻو.

دَهِيَا: ث (سن) ڪهل - قياس، ٻجه - رحم، مهر - ڪرم، عنيت.

دَهِيَا درشتي: ث. مهر جي نظر.

دَهِيَا لُو، دَهِيَا وَاڻ: ص. رحمدل - ٻاجهو وارو، مهربان، سخي.

دَهِيَا وُنت: ص. دي لو - رحمدل.

دَهِيَا رُ: ذ (ع) ديس - ڏيه، ملڪ، وطن - ساٿيه.

دَهِيَا رُ غير: ذ. ڌاريو مُڪ - پرديس.

دَهِيَا لُ: ذ. هڪ قسم جو عمر رتي ڪاٺ.

دَهِيَا نَت: ث (ع) ايمانداري - سچائي (امانت م).

دَهِيَا نَتدار: ص. ايماندار - سچيو، نيڪ - سچار.

دَهِيَا نَتداري: ث. سچيت، نيڪي، سچائي.

دَهِيَا: ذ (ف) هڪ قسم جو ريشمي ڪپڙو - اڻس.

ديباچو: ذ(ف) به آپ - جهيد (ڪتاب جي).

ديت: ث(ع) خون پ. قصاص. خون جو عيوض (معيب سڳ جي صورت ۾).

ديپ: ذ(سن) پيٽ - جزيرو. ڏيو - جرع.

ديپڪ: ص(سن) پرنهڙ - روشن. حمڪنر. (ذ) ڏيو - جرع. هڪ رڳ جو سونو.

ديجور: ص(ع) وسهه - تربيڪو. ديسي. ن خاني.

ديد: ث(ف) ڪ. نظر - نوت. محبو - خ. ف. شرم.

ديد جو آندو: ذ. بيج - بيشرم. ناشنس.

ديد ڪرڻ: نظر ڪرڻ - ڏسڻ. سڀل ڪرڻ. نظردري ڪرڻ. خ. ڪرڻ.

ديدون وجهڻ: نظر ڪرڻ. خير ڪرڻ. گهور پائي ڏسڻ.

ديدبازي: ث. ديد ربازي. کين خ. نر.

ديد شنيد: ث. ڏني پدي. و. قنيت - سندسي.

ديدار: ذ(ف) ڏيڪ - درشن - نظرو. حيو. اندا.

ديداربازي: ث. نظرو - درشن. ڪ. ٿڪ ڪڻ.

ديدار ڪرڻ: ڏسڻ - پسڻ. سورت ڏسڻ. درشن ڪرڻ.

ديداري: ص. ڏسڻ جهڙو - سوڪ - سنهو - ن هو ڪو.

ديدو: ذ(ف) ڪ جو ترو - ڏوڏو - ڏيهو.

ديده: ذ(ف) ڏٺو - ڏٺس.

ديده دانسته: ص(ف) ڏٺو سو. ڏسي و. سي. جني بچي.

ديده دلير: ص. شوخ حشم - ڪو ڪو. بيهو - ه. بيهو.

ديده دليري: ث. روڙي زبردستي. کين ڏو. روڙو.

ديده ور: ص(ف) هوشيار - دشمن - چينس.

دير: ذ(ف) بتخو.

دير و حرما: ڪعبو. بتخو.

دير: ث(ف) وير - ويس. ڪمپلاي. ڏر - سستي. کيسر.

دير باز: ص. دير ڪنڌر - ڏرو - سس. ورو.

ديريا: ذ. ڪهيو ف. ح. ڪنڌر. پند - ر. جاني.

دير هضم: ذ. بيت ڏير سان هضم ٿيڻ (ڪڍو).

ديرو: ذ(ف) دير (ديره) جاء - گهر. حوي. ماڳ. منزل - ٿڪ. تپيد رن جي رهڻ جي جاء. ڏاري بعد ن. پو. رڪن جي جاء.

ديرو جهان: منزل ڪرڻ. ڪپ ڪوڙي ويهڻ.

ديرو دمان: ح. هم ڪري وڃڻ. هڪن سمن.

ديرا دقا: ذ. نج. جدير - ر. جو ڪوڙ.

ديريدار: ص. ديري حوماڪ. اگون. رڪوال.

ديريدي: ث. ديري. رن. جو ڪو زمين جو ٽڪر.

ديرينو: ص(ف) دير سمن. ڪهيو - قديسي. رير - ڪنڌو. وارو.

ديرو: ص. ديدن جو ڪيو - چنو.

ديرو: ص. ديو (سرغي سڙ ديدن) - جهر جي وڏي.

ديرو خنان: سخت سيڪن ڏين - ڪڏي جڏن.

ديس: ذ(سن) ديش (وطن) ڏيه - مسڪ.

ديسان ديس: ص. دهرهه - سيني منڪن ۾.

ديس پرديس: ص. پنهنجو ڀرپور مسڪ. دهرهه. - جتي ڪٿي.

ديس نيڪالي: ث. ڏيهيڪي - جلاوطني.

ديسي: ص. ديس جو - ڏيهي. مسڪي. وطن جو.

ديسي: ث. مانڪوسر ڳ جي هڪ ڀنيءَ جونو.

ديش: ذ. ديس - وطن - ڏيه.

ديڪا ڏيڪي: ث. هڪڻي کي ڏسي. نقلي (هي چي ۽ جي).

ديس بر بري.

ديڪ پال: ث. نظرداري - حج جوڇ. سڀل.

ديڪن: ص. ڏسڻ. نظرو ڪرڻ. ڇاچن پرڪن.

ديگر: ص(ف) پيو. اور. علاوه - سواءِ.

ديگ. ديگ: ث(ف) رڌن لاءِ ٿي هو ڏوڏن ۽.

ديڪ تپان: ڪم ڪرڻ لاءِ ڪرڻ.

ديگ تبغ جو مالڪ: شوڪر ۽ طاقتور (متهو).

ديگ جي گرڙا: وڏي خندن سان رشتو.

ديگ چارهن: حيرات جي ماني ڪرڻ. عمر جام ڪري ڇڏڻ.

ديگجو: ذ(ف) ديڪڙو. (ث. ديڪچي)

ديگچيني: ث. سڙيل نوھ جبر ت ڪٽيل ٽڪري پور.

ديگڙو: ذ. ديري ديڪ. (ب. ديگڙي)

ديم: ث. سنڪر - ساه. (ح. ديمون).

ديم ڪرڻ: ڪڍي تهر ڏهر ڪڍائڻ.

ديمڪ: ذ. ٿ جي سج جو هڪ رسو (پلان جي پونين حصي کي منسوب ڪري جهڻ لاء).

دين: ذ(ع) قرض - هٿو. محسن. ڏوه گده.

دين پون: مذهبي موسن جي بحر في سبڪه ديون.

دين: ذ(ع) دين. دين. دين. سلام.

دين ايمان: ذ. مذهبي عقيدت جو ويس.

دين ايمان مان کين: مرضيءَ جي بترنگه ڪرائڻ. مذهب جي خلاف ڪم ڪرائڻ.

دين ايمان ويحائڻ: مذهب کان منهن موڙڻ - عاقبت ڇڏ ڪرڻ.

دين پائي: ص. ساڳي مذهب وارو - هم مذهب.

دين پرست: ص. مذهبي اصولن جو پوئلڳ - مذهبي.

دين پرور: ص. دين جو راڳو - مذهب جو مددگار.

دين پناه: ذ. مذهب جو اجهو (بدشاهه ۽ چيو ويندو آهي).

ديندار: ذ. مذهب جو پابند. نيڪ. پرهيزگار.

دينداري: ث. مذهب جي پابندي. نيڪي. پرهيزگاري.

دين دنيا: ذ. ٻئي جهان.

دين دنيا کان وڃڻ: ٻنهي جهانن کان رد ٿيڻ - ڪنهن به ڪم جو نه ٿيڻ.

دين ڌرم: مذهبي نظريو. اعتقاد.

دين ملوڪي: ث. سيند سڃاڻپ. ڏيڻ ويٺ. غير مرد ۽ عورت جو پڙهڻ وارو تعلق.

ديني: ص. دين جو - مذهبي. اسلامي.

دين: ذ (سن) غريب - مفلس. ح. جتمند. مانيٽو.

دينا ناٿ: ذ (سن) غريبن جو مالڪ - ايشور - پيگوان.

ديناداسي: ط (ف) ديده دست (ڏٺو ۽ ڏٺو ڪلايو - طاهر ظهور.

دينار: ذ. سون جو هڪ (اڳاڻو) سڪو.

ديناري: ذ. گهوڙي جو هڪ قسم.

دينتا: ث. غربت - مفلسي. نوڙت - نه نائي.

دينيات: ث (ع) دين سان تعمق رکندڙ ڳالهين. دين جي ارڪن ۽ عقيدن جو علم.

ديو: ذ (ف) خيالي ڪهاڻين قصن جو هڪ ڪردار (جيڪو عام انسانن کان قدبت ۽ طاقت ۾ گهڻو ٿئي) - راڪاس. تلهو مترو مٽهو. (سن) ديوت. وٿر.

ديوزاد: ص. ديو جو اولاد. تمام وڏي قد ۽ جڙي وارو.

ديوار، ديوار: ث (ف) پٽ. پناه - اوٽ.

ديوار ڪٽڻ: پٽ ٺاهڻ - پٽ اوسرڻ.

ديوال: ث. ديوار.

ديوالي: ص. ڏيريءَ جو ڏڻ - ڏياري.

ديوان: ذ (ع) شاهي دربار - ڪچهري. عدالت. خزاني جو وڏو

عمد ر. 'نف' بي 'وارق'ين جي ترتيب سان غزلن جو مجموعو.

هندن جي هڪ ذات جو نالو.

ديوانخانو: ذ. عدالت. آفيس - دفتر. اميرن جي ويهڻ جي جاءِ. ملاقات جو ڪمرو - بينڪ.

ديوان عام: ذ. عام دربار - ڪيل ڪچهري (جنهن ۾ هر ڪو اچي سگهي).

ديوان: ص. پڙهيل ڪڙهيل - اڪابر. سڪريا شريف مٽهو.

ديوانگي: ث (ف) چرپائي. مستي. بيوقوفي.

ديوانو، ديوانو: ص (ف) ديوانه (چريو - پڳل. مستو. هوش کان نڪر. سودائي - خفقاني. عاشق.

ديواني: ث. جائداد. ملڪيت ۽ ڌڻي لپي ۽ بت فيصلا ڪندڙ عدالت.

ديواني دعوي: ث. جائداد مقدمو - ڌڻي ۽ لپي ۽ بت فريڊ.

ديوتا: ذ (سن) هندن جي عقيدو ۾ جو هڪ خيالي هستي، جنهن ۾ غير معمولي قوتون هجن. فرشتو. مقدس ساهوارو اوتار (جيڪو سنسار جي ڪنهن ڪم تي مقرر ٿيل هجي).

ديوٿ: ص (ع) بيفيرت.

ديورشي: ص. سالڪ - ڏاهو - سگهڙ. پهتل شخص - اولياءَ.

ديورو: ذ. ديو جي رهڻ جو هنڌ - ٽڪنو - ڏيورو - ن ڪردار.

ديول: ث. عيسائين جي عبادتگاه.

ديلولڪ: ذ. آپ - آڪس - آسمان. عالم قدس.

ديومالا: ث. ديوتائن جو احوال - ڏند ڪٿا. هندن جو ارمي ڪتاب - پراڻ.

ديونگري: ث. "هندي" ٻوليءَ جو رسم الخط.

ديوي: ث (سن) 'ديوت' جو مؤنث. هندومت موجب سنسار ۾ ايشور طرفان ڪم سنڀاليندڙ عورت. هڪ قسم جو منهور ٻوتو ۽ وڻ.

ديويءَ جو درشن ڏيڻ: مات جي بيماريءَ جو ٿيڻ.

ديه، ديهي: ث (سن) بدن - جسم - بت.

ديهڏاري: ص. جندار. جسماني - بدني.

ديهڏي دٻائڻ: پاڻ سڃاڻڻ - حقيقت حاصل ڪرڻ.

ديه: ث (ف) ده (آب ديءَ واري زمين جي وڏي ايراضي. زمين جو مقرر حصو. ڳوٺ.

ديهات: ذ (ف) ديهون. ڳوٺ.

ديهاتي: ص. ڳوٺ تو - پهراڙيءَ جو.

ڏارن: ڏسو ۽ - بن - ري.
 ڏارائن: م. ڇڻ پيرن، ڪير پيرن (چوپائيءَ جو پنهنجي ڦرڪي).
 ڏار پار: ڏ. بلڪل الڳ، بنميري، بي تعلق.
 ڏارن، ڏارن: م. پلن - تائن (جنور)، هيرائن (جنور)، اختيار ڪرڻ (عدت).
 ڏارو ڏار: ڏ. جدا جدا، ڇڙو ڇڙ، بي تعلق.
 ڏاري: ڏ. ڌوٽ - پسي - ويجهو، لڳ ڀڳ.
 ڏاري: ڏ (سن) ڀيڪ - ريڪ، ڏار.
 ڏاريدار: ص. نيڪ نئون - ليڪن وارو.
 ڏاريجو: سم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 ڏاريو: ص. ويرو - اجنبی - غير، پرايو، غير جنس، ان واقف، منحرم، (ڏ. ڌري).
 ڏارڙ: ڏ. مجمع - نبوه، گهٽ، ڌرين جو ٽولو، ڌارين جي ڪه، ڌارو (چوپائي مال جي ڦر)، ڏيندڙ مڙين م وجهڻ وقت ٿلهين جو واهو (جنهن تي مڇي پڇ ڪاٽي پڻ مڦسي).
 ڌار ڌار ڪرڻ: هاءِ گهوڙا ڪرڻ، دانهون ڪرڻ، مدد لاءِ پڪارڻ.
 ڌار گهوڙا: ڏ. هاءِ گهوڙا - واويلا پ ڪر.
 ڌار ڪي: ڏ. گودڙي - بگري.
 ڌار ويس: ڏ. هاءِ گهوڙا - گهوڙا گهوڙا، واڪو واڪن، واويلا، ڦرلٽ.
 ڌارو: ڏ. ڌرين جي ڦرلٽ، ڌارين جو حملو، ڦرلٽ.
 ڌارو لڳڻ: ڦرلٽ ٿيڻ، زوري ڪسجڻ (مال، حق).
 ڌارو هڻڻ: ڦر ڪرڻ، ٻئي جو حق غضب ڪرڻ، زوري مال ڦهائڻ.
 ڌارڙا ڦارڙا: ڏ. اڇيوزين - چيهو.
 ڌار وائي: ص. ڦورو - ڌارين، رهڻ.
 ڌار چو: ص. ڌارين ڦرلٽ جو مڙ.
 ڌاريل: ص. ڌارو هٽندڙ، زوري ڦر ڪندڙ.
 ڌاري مڙ: ڏ. سستو - سهنگو - مفت مڙ.
 ڌاريوال: ص. ڌارين.
 ڌاڪ: ڏ. هڪ - نموس - مشهوري، واکان، هل - ڌوم، رعب تب، ڌمڪاءُ.
 ڌاڪو: ڏ. ڌمڪاءُ، رعب تب، نموس.

ڏ: ڏ. اچار ڏال، سنڌي الف - بي، جو ويهون ڪر.
 ڏا: ڏ. هندي راڳ جو ڇهون پڌ، وڏو ۽ گرو آواز.
 ڏات: ڏ (ن) ڏاتو (سون، چندي وغيره)، ڪاتين مان ڪوئي ڪڍيل عنصر، روش - خصلت، نطنو.
 ڏاتو: ڏ (سن) ڏات (ڪاتين مان ڪوئي ڪڍيل معدنيات) جنهن م پگهرجن جي خاصيت هجي، سون، چندي، لوھ، ٽامو، پرو، جست، شيهو وغيره، اصل بندي لفظ - اشتقاق.
 ڏاتورو: ڏ. هڪ قسم جو نوشيدار بوتلو (تي قسم: ول ڏاتورو، چريو ڏاتورو، ڪروڌا ڏاتورو).
 ڏاتوڪ وڌيا: ڏ. بنيادي لفظن جو علم - علم شتق.
 ڏاتو ڪوش: ڏ. اشتقاق، لغت - بنيادي لفظن جي فرهنگ.
 ڏاتوئي: ص. ڏاتو جو - ڏاتو وارو - ڏاتو من لاهيل.
 ڏاپڻ: م. چوپائي جي ٿڌن مان کير چوسجي وڃڻ (ڦرڌائي وڃي).
 ڏاڇ: ڏ. جمل - نان، اناج - ڌارو، تور جو هڪ وزن.
 ڏاڇو: ڏ. گيڙورنگ، دهل جو واهو.
 ڏاڇورو: ڏ. هڪ قسم جو آبي بوتلو.
 ڏاڇ: ڏ (سن) ڏانيد، ان - اناج.
 ڏاڇو: ڏ. طقت - ست - ٻل، ڪل گه جي پڙ.
 ڏاڇورو: ڏ. گه جو هڪ قسم (جنهن جي پڙن م گول دات ٿين، جيڪي ڏت طور ڪم اچن).
 ڏاڇورا ڪڍڻ: پاڙون ڪوٽي ڪڍڻ، ڏاڍي مڙ ڏيڻ، ست ڪٽ ڪرڻ.
 ڏاڇورا نڪري وڃڻ: تمام گهڻي سيڪت اچڻ، ڇڻجي وڃڻ.
 ڏاڏر: ڏ. ڏلاسو (پڙ ڇڻڻ لاءِ) - ڇٽ - پڙپ.
 ڏاڏرائڻ: م. پڙپڻ - ريجھڻ (خصوصاً پارڪي).
 ڏاڏرو: ڏ. وڇت جي تار جو مالو (موسيتيءَ جي اصطلاح م).
 ڏاڏڪ: ص. ماهر - ڄاتو، پهلوان - سورهي، قداور - جانشو.
 ڏار، ڌار: ڏ (سن) ڌارا (پاڻي يا پٽيءَ جي لار، گوھو (کير جو)، وهڪرو، اوزار) ڪاتي ڪهاڙي وغيره جي (تڪني، نيڪ - ريڪ).
 ڌار، ڌار: ڏ. الڳ - جدا، نيارو - علحيدو، پري - وٿير ڪو.
 ڌارا: ڏ (سن) پٽيءَ جو وهڪرو.

ڏاڪو وجهڻ: مشهور ٿي - نالي ورتي، رعب ڄمڻ.

ڏاڪوڙو: ڏ. چوپائي مال جي پنهنجي ڦرلا ڪيل رڙ.

ڏاڳا: ڏ. ڪپڙ (ڪنهن وليءَ جا پتل)، درويشي لباس (جيڪو درويش جي وفات کان پوءِ سندس جاءِ نشين پائي)، فقير اتو ويس.

ڏاڳا ڏوٽي: ڪپڙا ڏوٽي - ظهري صفائي رکڻ.

ڏاڳا ڍڪڻ: پوشاڪ پائڻ.

ڏاڳا ڪڍڻ: اڏيڻ - ڪپڙن تباھ ڪرڻ.

ڏاڳا لاهڻ: بزرگ جو لباس لاهي سڏي رکڻ، عيب اڳهڙڻ، ٻيرڊو لاهڻ.

ڏاڳا ڏٻڙ: ڏ. لٽا ڪپڙا، رليون گودڙيون.

ڏاڳو: ڏ. سٺ جي تند - سڳو، تند - ڏور، بيماريءَ کان چوٽڪاري لاءِ پڙهيل ڏاڳو (جيڪو گجيجيءَ پنهني ۾ پڌ جي).

ڏاڳو پڌن: پڌگيريءَ لاءِ نشاني پڌن.

ڏاڳو ڪڍڻ: تندون ڪڍڻ، اجائي اچ وڃ ڪرڻ.

ڏاڳو ڪرڻ: ڦٽي پڙهڻ - جهاز رکڻ، تعويذ ڦل ڪرڻ.

ڏاڳي ۾ ڳنڍ: رنڊڪ - اٽڪ، منجهيل معلو.

ڏاڳي ۾ هجڻ: چئي ۾ هجڻ - امر ۾ هجڻ - حڪم ۾ هجڻ، مڃتا ۾ هجڻ، فرم ۾ ڌاريءَ ۾ هجڻ.

ڏالڻ: م. هيران - پالڻ - ڌارڻ.

ڏالو: ص. هٿ ڀروڦڙ (جنور جو).

ڏامر: ڏ. جلوءَ - رونق، سوييا، هندن جي تيرت جي جاءِ.

ڏامر ڏومر: ڏ. خوشيءَ جشن، رونق ۽ محفل، سونهن ۽ سينگار، ڄمڻ، ٺٽ.

ڏامر: ڏ. دعوت - مهماني، محفل - منڊلي، وندر - تماشو، فراخدي.

ڏامراھ: اسم خاص، سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.

ڏامن: م. دعوت ڪرڻ - مهماني جهڙو، مجلس ڪرڻ، وندر ڪرڻ.

ڏامو: ڏ. ڪٽڪ جو پڳڙ ڌارو (گيم ۽ ڪٽڪ ۾ پڳڙ)، هند ڪي رسم موجب ٻانين کي خاص ڏن تي ڪارائيل کاڌو.

ڏامور: ڏ. گاهه جو هڪ قسم - ڏاڇور.

ڏان: ڏ (سن) - ڏج.

ڏانڌل، ڏانڌل: ڏ. ڏاڏا، ريت ۾ پيڙهه، چڪتن، جايو تڪرار، اجيويحت.

ڏانڌل بازي: ڏ. تڪرار - حجت، ريت ۾ پيڙهه، بي ايماني - ٺڳي.

ڏانڌل ڪرڻ: اجيويحت ڪرڻ، تڪرار ڪرڻ.

ڏانڌل مڃائڻ: تڪرار ڪرڻ، ڦڏو ڪرڻ، گوڙ شور ڪرڻ.

ڏانڌلاني: ص. ڏانڌل ڪندڙ - ڦڏائي - فسادِي.

ڏانڌول: ڏ. ڏون، ڏودو.

ڏانڌولڻ: م. ڏوڏڻ، ڏوٽڻ، ڏوٽڻ (ڏون وانگر).

ڏانا: ڏ. مشهور سرهو وڪر (عام طرح مصالحي طور ڪم اچي).

ڏانڪ: ڏ. جادوگر جو چڱو مٿس - پيسر.

ڏاٽي، ڏاٽ، پڳڙاڻ (چنور، ڦلا).

ڏاٽو: م. (سراڻڪي) وهنجڻ - تڙ ڪرڻ.

ڏاٽيو: ڏ. ٻيو - ٿڻ - اره.

ڏاٽو: ڏ. گير ورنج.

ڏاٽڪ: ص. ڪير ڏائيندڙ - ڪير پيا ڪر.

ڏاٽڻ: م. ننڍڙي ٻاري ڦر جو ٿڻ مان ڪير پيئڻ.

ڏاٽي وڃڻ: چوپائي مال مان سندس ڦر جو ڪير ڇڏي وڃڻ.

ڏاٽي: ڏ. ڳٽ - چن، ڳوپ، چوٽي (وارن جي).

ڏاٽي وجهڻ: ڳٽن - ڳنڍن، ڳوپ ڏيڻ.

ڏاٽي وائي: ڏ. رڳو - فقط - صرف.

ڏاٽيون ڌار ڪرڻ: هر هڪ جنس جدا ڪري ڏيکارڻ، حقيقت کولي پڌائڻ.

ڏٻ: ڏ. ٺوڏو - ڏوڏو، ڏڪي، زلزلو.

ڏٻائي: ڏ. ڏڪي - لرزڻ، جنبش - چرپر - ٺوڏو.

ڏٻ ڏٻ: ڏ. زور سان هلڻ جو آواز - ڌڙهو.

ڏٻڙ: ڏ. اچي ڪٽي يا لوني، رلي.

ڏٻڙاٽ: ڏ. ڪنهن ڳري شيءِ ڪرڻ جو ڦهڪو.

ڏٻڙ ڏٻو: ص. تنهو متارو (ماتو)، ڏٻو متو.

ڏٻڙي: ڏ. گودڙي - رلي.

ڏٻڪو: ڏ. ٿورو ٺوڏو - ٿيم - ڪرڻ جو آواز.

ڏٻڻ: م. ڪٽڻ - ڏڪڻ، ڏٻڻ - لرزڻ.

ڏٻڻ: ڏ. اونهي ڳچ ڇڪ (جنهن ۾ مٿو، جانور يا ڪا به شيءِ پيهي وڃي، عام طرح ڏٻڻ اه مشهور آهي پر واريءَ ۾ به ڏٻڻ ٿئي) - چور ڳچ.

ڏٻو: ڏ. رنگ وارو نشان - چٽو، داغ.

ڏٻو لڳڻ: داغ لڳڻ، عيب لڳڻ.

ڏٻڻ: ڏ. ڏٻڻ، ڏٻڻ، دهشت، منع - روڪ.

ڏٻڻارو: م. پٺيلائڻ - ورغلائڻ، ڏٻو ڏيڻ، هرڪن، ڏٻڻارو، ريجهڻ، ٽڪڻ.

ڏٻڻارو: ص. ورغلائيندڙ، هرڪ ٿيندڙ، بگيڙيندڙ.

دُئَن: م. دُئَرَن - نِجَن - ورغلائَن.

دُئَو: ذ. نِجِي - فَرِيَب - دَلِيو. دُئَل - فَرِيَب مَآيَل.

دُئَب: ث. بَانَس - بَدِيو، بُو،.

دُئَب پُون: اَمِجَان مَلَن - دَس پَتومَلَن.

دُئَب: ث. دِيوار - پِيت.

دُئَب: ث. اَس - ڪَڙهو.

دُئَپَار: ث. ثوري خبر - ڪَڙڪ.

دُئَپَاجَن، دُئَپَجَن: م. بَانَس ڪري وِجَن - ڪَنوَتِيَن. شڪر جي بُو، اچَن.

دُئَپَر: ذ. اُت جو ڪير ڏاڻڪ ڦَر.

دُئَپَرَن: م. ننڍڙي پَر پَر جو ڇوڻ ڪي ڏَن.

دُئَپَو: ذ. پَرِي ڪان چِٽو نظَر نه ايندڙ ڏيڪ - ڏُڪ. ڏَنڌ واري نظَر. بُو، بَانَس. اَمِجَان.

دُئَپَا ڏيَن: ن. سَن هَتَن - جهُوتون ڏيَن.

دُئَج: ث. چمڪو - روشني، رونق - سِينگار، سُونَهَن - سُوِيِيَا.

دُئَج مَچ: خ. بَصورتِي - ناهو - گُليمَر.

دُئَج، دُئَجا: ث. جهندي - بيوق، پيڙي جي خاص نشان يا اَمِجَان واري جهندي يا بيوق.

دُئَجا چاڙهَن: فِتَح جو جهنڊو بند ڪرَن.

دُئَجيُون اُڏائي ڇڏَن: نِيسَت نه بود ڪرَن.

دُئَجَن: م. وڏي آواز سَن وِجَن.

دُئَجَن: م. لُڏَن - پلائَن.

دُئَجو: ذ. جِهِيڙو - تڪرار - ڪَڙاڳ.

دُئَج: ذ. چُونڊ - دُئَن واري حالت. (ص) چُونڊيندڙ - دُئَو، ڳالھ جي چنڊ پَچَان ڪندڙ.

دُئَجاڻِي: ث. مالڪيائي.

دُئَج: ذ. ٿلهو مَتارو پِلو - جهنڱراڙ پِلو.

دُئَچَر: ذ. گُوڙ - هُل - غوغاءُ.

دُئَچَر پُلاءُ: ذ. گهڻن قسمن جي گڏيل نِج واري وِصَحِيَد پُلاءُ.

دُئَچَرُو: ص. ڏاڍو ٿلهو، جهُوت.

دُئَچَرُو: ص. بد خواه، وِيري - دشمن، نِياڳو.

دُئَچُو: ذ. بلورن رانڊ مَ مخالف بلور کي پيو پيو ڏڪ هَتَن - سَڙو.

دُئُ: ص. ٿلهو، مَتارو، قداور.

دُئُڙ: ث. دُئُڙ - دُئُڙ واري مَٽِي، چوري مَٽِي، مَٽِي.

دُئُڙ مَر پير هَتَن: اَنڪار ڪرَن - نَبيري وارَن.

دُئُڙو: ذ. مِيوِي وغيره جو سخت ڪل وارو بِيَج - چِيچڪو - ڪَڙو.

دُئُڙِي: ث. اُن جي وڪري تي ورتل محصول - ڏَان.

دُئُڙ ڪار: ث. زوردار آواز، گُجڪر (بَتيءَ جي).

دُئُڙ ڪَن: م. زوردار آواز ڪرَن، ڪجڪر ڪرَن، ڏڪ ڪرَن، گُڙَن.

دُئُڙ ڪو: ذ. ڏڪ واري آواز، ڪڪرَن جي گُوڙ واري آواز، درياءُ ي

نَس جي بَتيءَ جي ٽڪي وهڪري جو آواز، توف جو وڏو ٺڪ، صدمو (ڏاڙهي).

دُئُڙ ڪِي: ث. پِيڪي، مڪل، ڏاڍي آواز وارو ڏُڙ ڪو.

دُئُڙَن: م. ٺوڏَن - چورَن - ڏوڏَن.

دُئُڙو: ص. ڳرو - وِڙني، جَنشو - ڏَٽومَتو.

دُئُڙو: ذ. تَهْمَت - اَنز م.

دُئُڙ: ث. ضد، اَنڪل - نِڳي.

دُئُڙ مارَن: ضد ڪرَن - هوڏيَن.

دُئُڙ اَنَن: م. ٺوڏَن - چورَن - ٿيڙَن.

دُئُڙو: ذ. ڏڙ ڪو، دِپءُ - رعب، هيس.

دُئُڙ ڪَ: ث. ٺوڏو - ڏوڏو.

دُئُڙ ڪَن: م. ڏوڏو ڪَن، ٿورو ٺڌَن، ڏيَن - ڏڪَن.

دُئُڙ ڪو: ذ. ٿورو ٺوڏو - جهُبو، ٿاهو، ڏونڙ.

دُئُڙَن: م. ڪُٽر ٽنپ ٽوٽي وغيره ٺڌَن - اَلڙَن، ٽَر ڪَن - ڏيَن، ڏڪَن.

دُڙ: ث. ڌرتي، زمين - پُونءُ.

دُڙ: ذ. جهُسو - ٽيڪ - سهارو - ڌار، ٽنپو - ٿوٽي.

دُڙ: ث. آخر - چيم - دنگ - حد، ابتدا - منڍ.

دُڙ ڪان، دُڙيان: ظ. منڍ ڪان - شروع ڪان.

دُڙ تائين: ظ. پچاڙي تائين - توڙ تائين.

دُڙ: ث. جماعت - ٽولو، ڪنهن مسئلي يا معامي مَ وسطو رکندڙ مَٽهو، هڪڙي طرف جو مَٽهو.

دُڙ ڌَٽِي: ذ. سَلي مَنڪ - شروع ٿي ڌَٽِي.

دُڙ ڪرَن: ڏَن - چُونڊَن - تَتَخَب ڪرَن.

دُڙار، دُڙارَ: ذ. چوپي مَٽ چاريندڙ - ڌنار.

دُڙائي: ث. رڪت جو محصول - وِجَح، ڏَن جَرَن جو معاوضو - جاري.

دُڙاوت: ث. امانت طور رکيل رقم، دولت.

دُڙاوتو: ص. صل نسوارو، بنيادي - بَٽ ٿو، پِهچ وارو.

دُڙت: ث. عدت - هير، نمونو - ڍنگ - ريت - رسم.

ڌرتي: ٿ. ٻن پهرن جي مهر- منجهند (جنهن وقت زمين تي هوندي هي).

ڌرتي: ٿ. زمين- پوءِ- ارض. مٽي. نظام شمسيءَ جو ٽيون نمبر گره.

ڌرتي اُٿلي پون: ڪجهه ٿي پون.

ڌرتي پيرن هيٺان نڪرڻ: سخت صدمو رسڻ. وائڙو ٿيڻ- حيران ٿيڻ.

ڌرتي ڏيڻ: زلزلو ٿيڻ.

ڌرتيءَ ڏانهن نڪڻ: سوچ ويچار ۾ پنهنجي وڃڻ. حيرت ۾ پنهنجي وڃڻ.

ڌرتي ڏيڻ: هيٺ مشاهين زمين کي هموار ڪرڻ.

ڌرتي ڪاغذ ڪرڻ: تمام گهڻي تعريف ڪرڻ.

ڌرتي کڙي نه ڪوڙڻ: ساندہ مسافري ڪرڻ. تمام تڪڙو ڊوڙڻ.

ڌرتي ماما: ٿ. مٽيءَ يا زمين جي ماءُ سن تشبيہ- سڄي جڳت جي ماءُ (ڌرتي).

ڌرپڻ: ٿ. تر هندستان (پنجاب) جي ڪلاسيڪي موسيقيءَ جو هڪ انداز.

ڌرپڻ ٻڌائڻ: ڪٿو جواب ڏيڻ- سڌي ٻڌائڻ.

ڌرڙي: ٿ. ڌرڙي- ٿڌو ساهه، سسڙ (ڊپءِ هراس م)- ڌڪي.

ڌرڙي اُڀرڻ: نفرت سبب دل کي ڌڪو اچڻ. ٿڌو ساهه اُڀرڻ. بدن لڏي وڃڻ.

ڌرم: ڌ (سن) پڪو حڪم (مجت جو). عقيدو- ويسا. نيڪ ڪم. هندومت.

ڌرم جا ڌڪا کائڻ: اڃا پورنن- دربدر ٿيڻ.

ڌرم ڏيڻ: ضمير جي سڌ تي مرن. شهيد ٿيڻ.

ڌرم اُڀديش: ڌ (سن) مذهبي وعظ- ديني تبليغ.

ڌرم اوتار: ڌ. مذهبي مبلغ. مقدس- پاڪ.

ڌرماتما: ص (سن) ڌرمي ريت تي هلندڙ. سخي. نيڪ.

ڌرمائو: ص. ڌرم جي نالي ۾ ڏنل (دان)- خيراتي.

ڌرمپال: ص. خيرات ڪندڙ- سخي.

ڌرم پتي: ٿ. مڙس- گهروارو.

ڌرم پتني: ٿ. گهرواري- ڄاڻ- جوءِ.

ڌرم چاري: ص. نيڪ- صالح- ڀرپور.

ڌرم راج: ڌ. عدل ۽ انصاف واري حڪومت.

ڌرمشالا: ٿ. ننڍڪو مذهبي فقيرن جي رهڻ جي جاءِ- مسافر خانو.

ڌرمي رسمن جي ڏا ڪرڻ جي خاص جاءِ.

ڌرم گياني: ص. مذهبي علم- بنيت.

ڌرمي: ص. ڌرم سان و منظر ڪندڙ.

ڌرن، ڌرن: ٿ. جسم- بدن- ڌڙ.

ڌرن ڌرڪڻ: جسم ڌڪڻ- بدن ڪنڀن ڊڄڻ- هراسجڻ.

ڌرن: م. رڪڻ. هيٺ رڪڻ. کپڻ. ڪوڙڻ. مڙهڻ (الزام).

ڌرتو: ڌ. دروازي تي کپ ڪوڙي ويهڻ جي حالت (جيستائين مرد پوري نٿي). ويهڪ- بيٺڪ.

ڌرتو مارڻ، هٿن: کپ ڪوڙي ويهڻ رهڻ.

ڌرو: ڌ (سن) قطب- قطب تارو.

ڌري: ٿ. لوه جي سيخ، جنهن تي ڦٽو ڦري- ڌري. محور.

ڌڙ: ٿ. ڪمر بند- چپهڪي. سندرو.

ڌڙ: ڌ. ٻن سريءَ جي بدن- ڍير. جسم- ٻٽ. لاش.

ڌڙام: ڌ. ڪنهن ڳري شيءِ جي ڪرڻ جو آواز- ڦهڪو.

ڌڙ ڌڙ: ٿ. دل ڌڙڪڻ جو آواز.

ڌڙڪ: ٿ. دل جي ڌڪ ڌڪ. دل جو ڊھڪو (ڊپ کان). ڊپ- خوف.

ڌڙڪڻ: م. ڌڪ ڌڪ ڪرڻ (دل). ڊڄڻ.

ڌڙڪو: ڌ. دل جي ڌڪ ڌڪ. ڊپ- خوف.

ڌڙڪي: ٿ. ڊپ- خوف. انديشو. ڌڪي. رلي- گودڙي.

ڌڙگ: ڌ. ڊھ جو مڇ- آڙاھ- پيڙ.

ڌڙلو: ڌ. گهوٽي- خيانت.

ڌڙو: ڌ. ٻار (ساهميءَ جي ڪن لاهڻ لاءِ). تورو- وزن (جو اڪثر

من جو ٿئي). ساهميءَ جي هڪ واري سان تور جو وزن. ساهميءَ

جا پڙ برابر ڪرڻ جو وزن. ٽولي- ميڙ.

ڌڙو ٻڌڻ: وارو وار ڪرڻ. لاڳيتو سلسلو جاري رکڻ.

ڌڙو ڍڪڻ: ان جي ڍڳ مٿان گھيپ ٿوڻو وڃڻ.

ڌڙو ڪرڻ: ساهميءَ جي پنهني پڙن م وزن جي برابر ڪرڻ.

ڌڙو: ص. سردار- رئيس- پنهنج- خاص معتبر ماڻهو- ڌنگو. ڏڏائي.

ڌڙ وائي: ص. ڌڙو (وزن يا ماپ) ڪندڙ. اناج مئينڊڙ يا تور ڪندڙ

ڌڙي: ٿ. وزن يا تور جي ڌڙي (اڏائي سيري، پنج سيري، ڏهه سيري، ٻه ڌمئي).

ڌڙي ٻڌڻ: وارو وار لائڻ.

ڌڙي ڌمال ٻڌڻ: هر هڪ ڇن. وري وري چوڻ. وڌا واک ڪرڻ.

ڌڙيون لائڻ: زور ڏيڻ ڌڪ هڻڻ.

ڌڙي: ٿ. ڏسڪرو- ڏور ٿيو- ورڪ.

ڌڙيل: ص. سهو- مترو.

ڌڙو: ٿ. ڌوڙ- ڌڙ- ڌڙ.

دُسو: ذ. شل-چدر-دُشلو-بوچن.
 دَکُ، دَکُ: ذ. مٿ ٻ لکن وغيره جي چوٽ. دَکو. نوڪر.
 صدمو. چيهو-ننصن.
 دَکُ جهلن: پٿروئين. ننصن سهن. صدمو برداشت ڪرڻ.
 دَکُ چنبو: ذ. تٿاڻوڦي-مرموڄڙو.
 دَکُ ڪڍڻ: ننصن پهچڻ. چوٽ رسڻ. وعدي خلافي ڪرڻ.
 دَکُ کائڻ: دَکُ وڃڻ. سيڪڻ مٿ. ننصن مڙيون.
 دَکُ مٿ، دَکُ مٿ: ٺ. مارڪٽ. هٿوپاڻي.
 دَکُ ۾ دَکُ لڳڻ: مصيبت تي مصيبت اچڻ.
 دَکُ نه جهلڻ: جڏهن ڪرڻ. برابري نه ڪري سگهڻ.
 دَکُ هٿن: مٿ هٿن. مرن-ڪٽڻ. دَکو هٿن.
 دَکُ: ٺ. ريڙهه-ٿيهو. دَکوڪ.
 دَکُ دَکان: ٺ. لڳيتو ٿيڻ پري ٿيڻ لاءِ زور. ڪٽي ڪس.
 دَڪار: ٺ. نفرت. ڪراهن. بچڻ.
 دَڪارڻ: م. نفرت ڪرڻ. ڪر هٿ ٿيڻ. دَڪڻ. پري ڪرڻ. لوڏڻ.
 دَڪاريل: ص. نفرت جوڳو. لوڏيس.
 دَڪامن: م. پڇي پون. ستيا ن سٿين. ويرن ٿين.
 دَڪاٺل: ص. زخمي. گهايل. ننصن هيٺ آيل.
 دَڪاٺل: ص. لوڏيل-نيڪ لي ڏنل.
 دَڪاءُ: ذ. ڪنهن ڳري شيء جي هيٺ ڪرڻ جو زوردار آواز.
 ڳهڪو. وڏو ٺڪاءُ.
 دَڪائڻ: م. دَکُ ڏيئي ڇڏڻ. هٿن-پري ڪرڻ.
 دَکُ دَکُ: ٺ. دل جو دَکُ ڪو.
 دَکُ دَکُ ڪري وٺڻ: جلدي ڪم پورو ڪري وٺڻ.
 دَکُ دَکُ: ٺ. دل جي چال. دَڪي-لڙڙ.
 دَڪڙ: ص. ٻاٽو-هڪلو.
 دَڪڙ: ذ. هڪ ٻامي وڃت واري پڪو ز-صبو. هڪ گه جو سڪل پٺ.
 دَڪڙ تي آڻو: معاملي جي شروعات. ڪنهن ڪم جو علي
 الاعلان آغاز.
 دَڪڙ ٿيڻ: بدن ۾ پير جي وڃڻ-ٿلهو ٿيڻ.
 دَڪڙ دَمچر: ذ. دهن ۽ سڙڻ جو گور-ڊينگ ڊينگ ٿيڻ.
 دَڪڙڻ: م. دَڪُ هٿن. اُڪري ۽ مڙهيءَ سان جانور ڪٽڻ-ڇڙڻ.
 دَڪڙو: ذ. ٺ. مي ۽ جست جي ميلاپ مان ٺهيل ريڻ.
 دَڪڻ: م. دَڪُ هٿن. زخمي ڪرڻ. صدمو رسڻ. ننصن پهچڻ.

ڇيهو رسڻ (وڃڻ).
 دَڪڻ: م. ٿيڻ. ريڙهن. دَڪُ ڏيئي اڳتي ڪرڻ. سيرڻ. پري
 ڪرڻ. لوڏڻ.
 دَڪو، دَکو: ذ. ٿيهو-ٿيهو. صدمو. چوٽ. ننصن. ڪرڻ جو
 عمل ٿيڻ.
 دَڪا دوما: ذ. ٻڌ پٿو. روٺو-ڏاڪڙ.
 دَڪا کائڻ: رڻ-دربر ڏيڻ. دربر پٽڪڻ. تڪليفون ڏسڻ.
 دَڪو ڏيڻ: ٿيهو ڏيڻ. هٿن. ڪير ٿيڻ.
 دَڪي وڃيڻ: ص. ڪمزور-هٿو.
 دَڪو: ذ. ٿيهو ڏيڻو-گهو پٽو. انومن-قيس.
 دَڪو ڪٽڻ: ٺ. ڪٽڻ-ڏنڊو ڪٽڻ. طراري ڪرڻ-پاسو ڪرڻ.
 دَڪو هٿن: ٻڌ سوچ وڃڻ جي ٻڌائڻ. اندازي سان ڪٽ ڪرڻ.
 دَڪائي: ص. دَڪُ هٿن. ٻڌ سوچ وڃڻ جي ڳالهائيندڙ. ٻڌاڪي.
 دَڪي باز: ص. ڏنڊائي. اوڻ تي اڇڻ ڏيندڙ.
 دَڪي بازي: ٺ. ڏنڊن سان ويڙهه-مارڪٽ. اٽڪل رو-اندازاً.
 دَڪي بازي هٿن: م. مارماري ٿيڻ-چڪري لڳڻ.
 دَڪيل: ص. زخمي-گهايل. صدمو پھتل.
 دَڪيل: ص. لوڏي ڪڍيل. بيڪار-نڪمو.
 دَڪيلڻ: م. دَڪو ڏيڻ-ٿيڻ. ريڙهن. سيرڻ. هٿن. پري ڪرڻ.
 دَڪڙ: ٺ. مڇ-آڙهه. تپش. (باه جي).
 دَڪائڻ: م. ٻڌڻ (ٻه). دَڪيل ڪنڀن، ڪوئڻن کي مڇائڻ.
 دَڪڙ: ص. ڦٽڻ-چلاڪ. لڇ.
 دَڪڙو: ص. ٻڌ (عورت جو)-سينڌو.
 دَڪڙ: ذ. ڳ-ڏير. انبوھ. سڱو-ٿيو.
 دَڪڻ: م. دَڪڻ. ٻڌڻ (ڪنڀون، ڪوئلا). جلڻ. بڪڻ. چمڪڻ.
 دَڪ: ص. ٿلهو ۽ ڳرو (ماڻهو). ٿلهو مٿارو. سگهارو. پهلوان.
 سورهي. مضبوط. ڏاڍو.
 دَڪائڻو: ذ. هنر-گور. ماڻهو جو ٺاڻو.
 دَڪائي: ص. بنسوق جو ٻرو ٺاھيندڙ-درون ٺاھندڙ.
 دَمَر: ٺ. زور سان دٻاءُ. دٻاءُ.
 دَمَر ڏيڻ: زور سان ست يا دٻاءُ ڏيڻ.
 دَمَر: ٺ. ڏومر. نبوه. پيم-ڳهٽ.
 دَمَر ڏامي: ٺ. هنر-گور-بکيڙو.
 دَمَر دَرِي: ٺ. زور شور.
 دَمَر دَرِي لَانَن: م. رڻ مڇائڻ-بيزار ڪرڻ.

دُمَ بَدَنَ، دُمَ لَانَن: وري وري چون، وارو وار لائن، ڪيترو رور ڪن.
 دَما، دَمان: ٺ، تجلو، چمڪو، رونق.
 دَمان لَهِي وِجَن: منهن جو ٻيولي وِجَن- مياوسي وٺي وِجَن.
 دَماچُ، دَماچو: ڏ، ڪميخواب (ڪپڙو)، هڪ ذات جو نالو.
 دَماچو ڪَڙِي: ٺ، هر هنگامو- گورڙ گهمسڻ، ٻرن جو نچڻ ٿيڻ.
 دَماچو ڪَڙِي لَانَن: گهڻو گورڙ ڪرڻ- دمچر مچائڻ.
 دَماڌَمَر: ٺ، سَتَ ڪَڻَ جو آواز- ڦهڻه- سَتَ سَتَ.
 دَماڪو: ڏ، زوردار آواز- ڌڪ ڪَ.
 دَمال: ٺ (ع: دَمَر) دهل پ نغاري جي هڪ وِجَت (جنهن تي قندري فقير ناچ ڪن)، درويش پ ويءَ جي درگاه تي صبح شام نغرن جو آڇو- نوبت، ڪڪڙن جون بانجون.
 دَمال چاڙهَن: جُڻَ ڪرڻ- بي عزتو ڪرڻ.
 دَمال ڪيَن: سيڪڙ ڏيڻ، مار ڪَڻَ ڪرڻ.
 دَمالون هَنَن: دَمَر هَنَن (ڪڪڙن جو)- ڪڪڙو ڪو ڪرڻ.
 دَمالَن: م، ڏونڌاڙن، چاچولن، مارن- ڪڻن، سڙا ڏيڻ، سخت ڳالهائڻ.
 دَمالِي: ص، دَمال وڃائيندڙ.
 دَمانِي: ص، نڳ- مڪر- فريبي.
 دَمتال: ص، شاهوڪر- دوستمند، ڏتو مٿو، تمام ٿلهو، سگهرو، چالاڪ- هو شير.
 دَمتَر: ص، دَمتال.
 دَمَجَرُ، دَمَجَرُ: ڏ، گورڙ گهمسان، هل هنگامو، بکيڙو، جهڄڻو.
 دَمَر: ڏ، دهل جو هڪ قسم- مگرمڻ.
 دَمَڪ: ٺ، پيرن جو آواز، هن جو هڪ آواز، زمين ويهرڻ لاءِ لوهي وزندار اوزار.
 دَمَڪائَن: م، دَهاڻن، هيسائڻ، دَمَڪيون ڏيڻ، دڙ ڪاڏيڻ.
 دَمَڪَن: م، اچي سهڻن، ترسن، ڪجهه دير لاءِ گهٽجڻ (سور).
 دَمَڪِي: ٺ، دڙ ڪو (هيسائڻ لاءِ)، تنبيه.
 دَمَڪِيءَ مَر اچَن: هيسجي وِجَن- بيڪ ميل ٿيڻ.
 دَمَلِي: ٺ، مات- حشر- واويلا.
 دَمَن: ٺ، لوهارڪي ڪم م ڪوري کي مچائڻ جو اوزار- ڏنُون گهوڙي گڏي، جي ڇٽي.
 دَمَن: م، هوا ڦوڪڻ (ڏنُون سان)- ڏنُون، زور سان ڏيڻ.
 دَمَنِي: ٺ، ڦٽڻ م ساهه کڻڻ جي نلي، ب جي جي هوا پرن جي ڀيٽي.
 دَمَن: م، سوڙهو ڪرڻ- چڪڻ، پخو ڪرڻ- قابو ڪرڻ.
 دَن: ڏ (سن) نَو- دوت- مپ- حر نو- مڪيت.

دَن پَتِي: ڏ، دولتمند- شاهوڪر.
 دَن: ٺ، ڏپڻ- خيال، شوق- ٺُون، عادت، هير، ڳنڻ جي طرز.
 دَن لَانَن: ڏيڻ ڏيڻ- مَحوٽي وِجَن.
 دَن لڳَن: ٺُون، ٺڳڻ، تو جهڻين.
 دَنارُ، دَنارُ: ڏ، چوپ يومر چاريندڙ- ڌڙاڙ.
 دَنار ڪُتوري: ٺ، هڪ قسم جو سَرو گدھ.
 دَناسري: ٺ، مالڪو م راکڻ م هڪ راڳتيءَ جو نالو، ٻئي سَئي ڪَڻَ.
 دَنڌ: ڏ، منهن مپڙ، ڪارائ، اجهندو، غبار- لُڙ، لُڙ، ماک يا مٽيءَ جو ڪڪر، ڪوهيڙو، اکين جي هڪ بيماري (جنهن م نظر جهڏي ٿئي ۽ اکين ڳڻن لُڙا نظر اچي)، نظر جي ڪمزوري.
 دَنڌ چڙهَن: اکين تي لُڙا ڇڙهڻ.
 دَنڌ مچائَن: هل گورڙ ڪرڻ، ظلم ٻاري ڏيڻ.
 دَندارو: ڏ، ڪوهيڙو- لُڙا، اونداهي، ميران.
 دَنڌ ڪار، دَنڌ ڪار: ٺ، غبار، لُڙا، اونداهي.
 دَنڌلڪو: ڏ، منهن اونداهي- منهن مپڙ، ڪجهه اونداهي.
 دَنڌلو: ص، دوننن جهڙو غير شفاف- مپرو.
 دَنڌو: ڏ، ڪرت- پيشو، هنر، روزگار، مشغولي.
 دَنڌو ڌاڙِي: ڏ، ڪم ڪار، پورهيو ڪارهيو.
 دَنڌا چڏي ڏيَن: ڪمال درجي تي پهچڻ.
 دَنڌو ويَن: نبيرو ڪرڻ، هٿ ڪرڻ- واسطو ٽوڙڻ.
 دَنڌورَن: م، دونهائين- ڪارائين، بدنام ڪرڻ.
 دَنڌوڙِي: ص، دَنڌو ڪندڙ، واپار ڪندڙ- واپاري.
 دَنڌِي: ٺ، لُڙ، مار، انديز- ظلم.
 دَنڌِي لَانَن: وري وري چون- ڏم لائڻ.
 دَنڌس: ٺ (سن) ڪمان- سيڱ.
 دَنڌڪ، دَنڌڪ: ٺ (سن) اندلڻ- قوس قزح، سترنگي پَنڪ، ناز نخري واري چل- ڍارسن هلتي، ناز- لاڏ.
 دَنڌڪ وجهَن: مسخري وجهڻ.
 دَنڌوان، دَنڌو: ص، شاهوڪر- دولتمند- ڏن ورو.
 دَنڌو ڦُلِي: ٺ، گدھ جو هڪ قسم.
 دَنڌوڙِي: ٺ، واڌي ڪم جو هڪ اوزار- ڪمان ڪشو.
 دَنُون: ٺ، ڏمَن.
 دَنُون: م، ڏمَن.
 دَن: ڏ، چوپ يومل (گهٽ جانور).

ڏڻ: ٿ. چوند - انتخاب قبوليت.
 ڏٺائڻ: م. سنڀل ڪرڻ - بچاءُ ڪرڻ.
 ڏٺائي: ٿ. ڪپهه کي بچڻ جي حالت. ڪپهه بچڻ جي مزوري.
 ڏٺڪ: ٿ. ڪنڪ جو هڪ قسم (جنهن جو دائو ساڙ سبب ڪارو ٿئي).
 ڏٺڪو: ص. ڏٺيڪو.
 ڏٺڻ: م. چوند - چوند ڪٽڻ. پسند ڪرڻ.
 ڏٺو: ص. چوند بندڙ - ڏندڙ - منتخب ڪندڙ.
 ڏٺوندو: ص. ملو رو - پڳيو.
 ڏٺي: ص. (سن: ڏني) مانڪ، گهروارو - پٿر.
 ڏٺي تعاليٰ: اسم خاص، وڏو مانڪ، خدا - اڀانهار - ايشور.
 ڏٺي ڏوٽي: ڏ. سنڀل بندڙ - پوٺواري ڪندڙ - ڪرلائو.
 ڏٺيڪو: ص. ڏٺي وارو - وارث وارو.
 ڏٺي: ٿ. مکيه هنڌ - مرڪز، جاءِ - هنڌ، بينڪ - پٿري.
 ڏٺيون ڄاڻڻ: پٿر يون ڳولڻ.
 ڏو: ڏ. سڌو سئون - پوري هنڌ تي.
 ڏوبڪو: ص. ڏوبهي وارو - ڏوبهي جو.
 ڏوبڻ: م. لوڏڻ - ڏوڏڻ، ڏڪوڏڻ.
 ڏوبو: ڏ. ڏوڏو - لوڏو (ڌرتيءَ جو) - زلزلو.
 ڏوبهي: ص. گڏي - گذر - پريٽ.
 ڏوبهيءَ جو ڪٿو: ص. بيڪر - رول - آواره.
 ڏوبهي گهاٽ: ڏ. ڪپڙن ڏوڏڻ جو خاص ماڳ (تلاءُ، تڙ، حوض).
 ڏوٽپ: ٿ. پٿر - ڪٽيو، لاڻي چٽي.
 ڏوٽپو: ڏ. ڪٽيو - پٿر، مفاقي، چنڊخوري.
 ڏوٽر: ٿ. ڏوٽي - بد ڪار عورت.
 ڏوٽل: ص. ڏوٽي صاف ڪيل، اچو آجرو، پڪ.
 ڏوٽل پوٽل: ص. بنهه خراب ليڇن وارو، بيحيا، بدليڇائيءَ ۾ چوند بيل.
 ڏوٽو: ڏ. دغا - فريب، ٿاڀو - ڌڪو، بد نظر.
 ڏوٽا کائڻ: ڌڪ کائڻ - رُلڻ.
 ڏوٽو ڏيڻ: ورغلائي وڃڻ - لڳي وڃڻ.
 ڏوٽو: ڏ. (سن: ڏوٽ = قصد) ڪٽڻ - پٿرو - دلال. (ٿ. ڏوٽي).
 ڏوٽي: ٿ. ڳوڏ جو ڪپڙو - ڳوڏ، هندن جي لباس جو ڪپڙو.
 ڏوٽي بند: ص. ڏوٽي بند بندڙ - هندو - واتي.
 ڏوٽي چوڙڻ: همت هارڻ، انڪار ڪرڻ.

ڏوٽيءَ ۾ هٿ پير هڻڻ: سُست هڻڻ - ڏلو هڻڻ.
 ڏوٽيو: ڏ. ڳوڏ جو ننڍو ڪپڙو - انگوڇو.
 ڏوٽر: ڏ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڏوٽ: ڏ. ڪپڙا ڏوٽن جو جو ڪم.
 ڏوٽ: ٿ. (سن) سڙ - ڏپ.
 ڏوٽ ڏيڻ: اُس مٿس روگر ڪرڻ.
 ڏوٽ چانو: ٿ. ٿڌي ڪوسي، بدل سڌل.
 ڏوٽ چٽي: ٿ. سڪاڻ بچاءُ لاءِ چٽي.
 ڏوٽ: ڏ. (سن) لوڻ جو واس، لوڻان - اڱر، اهو وکر جنهن جو واس ڏجي، خوشبودار وکر جو ڏونهون، جُو (خاص سونرا ڪم آڻين).
 ڏوٽ ڏائي: ٿ. ڏوٽ ساڙڻ جي ڪٽجي - اڱر ڏاني.
 ڏوٽ واس: ڏ. اڱر وغيره جو ڏونهون (چنڊي ڦيٽي سان گڏ).
 ڏوٽيار: ڏ. سڌو پيارو بندڙ، پيارو بندڙ، ان موٽ.
 ڏوٽي، ڏوٽيڇڻ: م. پٽيءَ سان صاف ٿيڻ، پڪ ٿيڻ.
 ڏوٽي: م. واس ڏيڻ - واس - سرهن ڪرڻ.
 ڏوٽيو: ڏ. لڳي، ڏوڪو، ڏولاب.
 ڏوٽج: ٿ. چوند - ڏوٽ.
 ڏوٽجڻ: م. ڏوٽڻ، چوندڻ.
 ڏوڏ، ڏوڏو: ڏ. بهتان - الزام، ظلم - ناحق، دغا.
 ڏوڏ ٻڌڻ: الزام مڙهڻ - بهتان هڻڻ.
 ڏوڏ ڪرڻ: ظلم ڪرڻ - انتڌير ڪرڻ، لڳي ڪرڻ.
 ڏوڏت: ڏ. ڌريءَ جي وهڪري جو آواز - گجگار.
 ڏوڏريو: ڏ. آفواهه - ڳوٺو - سسئي.
 ڏوڏو: ڏ. دغا - ڏولاب - ڏوهه، ڪوڙ - دروغ.
 ڏوڏو: ڏ. مڇ - آڙهه، ڪورو، تانڊن جو ڍڳ.
 ڏوڏي: ٿ. ڏنڊ - ڏمڻ.
 ڏوڏي: ص. ظالم - ڪنور - سنگدل.
 ڏوڏيو: ص. لوهارن جي اصطلاح - سيڪڙو، ڏنڊو رو - بهه باري بندڙ.
 ڏوڏ: ٿ. ڏوڏو - اڇل، بگاڙ - گمراهي، بحث مباحثو - مناظرو.
 ڏوڏ ٻڌڻ: يڪسهيءَ ڏوڏاڙڻ، هوڏ ڪرڻ - اڙي ڪرڻ.
 ڏوڏڻ: م. لوڏڻ، ڪٽل (ٿوٽي وغيره کي) ڏوڏ ڏيڻ، ڏوٽڻ (ون).
 ڏوڏو: ڏ. ڏوڏو، ڏڪو - ٿيلهو (هلڻ م).
 ڏوڏانو: ڏ. محل - قصر - بنگلو - عاليشان عمارت - دولت خانو.
 ڏوڏيو: ڏ. ڪور ڪي ڪم جي هڪ ڪٺي.

ڏوم مڇن: مشهوريتين ٻنهي.
 ڏوم ڏڪ: ڏڪ ٻن- ٽڪينون- ڏڪ ڏڪر.
 ڏونڌار: ت. سوڌو- ڏون. ڇڪن.
 ڏونڌار ڏين: نوڌوڌين. سجاڳ ڪرڻ.
 ڏونڌارن: م. مضبوطي سان جهلي ڏوٽن. ڏوڏاڏين.
 ڏونڌائي: ت. هاوٽي، جنهن ۾ ڏوپ وجهي ڏکجي.
 ڏونرائي: ت. اڇن- سنيدي. چنڪن.
 ڏونر سار: ڏاڇي، ميراڇهڙي رنگ تي ڪپڙو.
 ڏونر سرو: ص. اڇي، ميراڇهڙي رنگ وارو. پون وارن وارو.
 ڏونرو، ڏئونرو: ڏان ولوڙيل ڇميل ڪير. ڏهي. (ص) 'چو- سنيدي (وٽ جورنگ).
 ڏونري: ت. ٽي يا ٽي ٽي جي بيماري.
 ڏونس: ت. ڏڪو- دهمان. ڪوڙمان دها.
 ڏونڪ: ت. ڪم- سار- جل. ٽمڪو- چلڪو.
 ڏونڪن: م. آهستي آهستي ٻرن. ڏڪن. سڙن- ڪمن- بچن. ٽمڪن.
 ڏونڪ لائن: گهڙي گهڙي چوڻ- تپائي ڏين.
 ڏون، ڏوئي: ت. سوهر کي ڪوري ڪي ڏڳن لاءِ ڏمن.
 ڏون، م. سڳي گهمهر چوڻ.
 ڏون: ت. (سن) ٿوڪ- شوڪو (نانگ بلا جو).
 ڏون: ت. نوڌو (ڪنڌي وڻ کي). چونڊ.
 ڏون ڪرڻ: چونڊي کڻڻ. پسند مطابق کڻڻ.
 ڏوٽن: م. ڏوڏن (ون)، نوڌن (ڪنڌ). چونڊن- پسند ڪري ڪن.
 ڏوٽو: ڏوڏو- ڏوڏو (ون کي).
 ڏوئي: ت. هلڪي ڏڪندڙ ٻه- ڏونهين. سادو فقيرن اڳيان ٻرندڙ مڇ.
 فقيرن جو مڇ. واس- ڏوپ.
 ڏوٽن، ڏوٽن: پائيءَ سان صاف ڪرڻ. مير ڪيڻ (ڪپڙن جو).
 پڪ ڪرڻ. لاهڻ (شر).
 ڏنارن، ڏنارن: م. چوڇرو ڪرائڻ. صاف ڪرائڻ. پڪ ڪرائڻ.
 ڏنارئي، ڏنارئي: ت. ڏنارن جي اجرت.
 ڏئي ڇڏڻ: پنيءَ سان صاف ڪرڻ. ختم ڪرڻ. اگهارڻ (ٿان).
 ڏن ڏن: ت. ڏوئيءَ سان ٻاهه ڳڻڻ جو آواز.
 ڏنن: م. ڏوٽن سان ٻه ڳڻڻ.
 ڏئي: ت. ڏنن جو نمونو.
 ڏئيوت: ڏ. سڙ جي ستن ستن مان ڇهون سڙ.

ڏيان: ذ (سن) خيال- تصور، توجہ، سُرَت، هوش، سوچ و پچار، غور، فڪر- انديشو، محويت- استغراق، مراقبو.

ڏيان چڙهڻ: يادا ڄڻ، خيال ما ڄڻ.

ڏيان ڏيڻ: توجہ ڪرڻ، سنڀال ڪرڻ.

ڏيان رهڻ: توجہ رهن، يادگيري هجڻ.

ڏيان سان: ط، توجہ سان- خبرداري سان، هوشياري سان.

ڏيان ڪرڻ: خيال ڪرڻ، توجہ ڪرڻ، لحاظ ڪرڻ، مروت ڪرڻ.

ڏيائي: ث، ڏيحتي- مالڪيائي.

ڏيائ: ذ (سن) باب- فصل، پڳو- حصو.

ڏيائڻ: ڏين ڏيڻ، ويچارڻ- سوچڻ، تورن تڪڻ، ارادو ڪرڻ.

ڏيڄو: ذ، ٽيڪ- جهر، تسلي، آئت.

ڏير: ث (سن) صبر- مات- تحمل، ڏيرج.

ڏيرائڻو: ص، بردبار- تحمل وارو.

ڏيرج: ث (سن) صبر- تحمل، ڏير، ڪانڌ، تسلي.

ڏيرج ڌارڻ: صبر ڪرڻ- تحمل ڪرڻ.

ڏ: ث، اُچر ڏي (پ ڏال)، سنڌي الف- بي 'جوايڪيهون اکر.

ڏاب: ث، ستن جي مٿان ٻڌل گودمئل ڪپڙو.

ڏاب هئڻ: جهنگي هئڻ، ٻٽاڪ هئڻ.

ڏابجي پون: وهندڙ پاڻيءَ جو ڪٿي اٽڪي بيٺن.

ڏابر: ذ، تامي يا جست جو ڍڪ سان گول برتن- سونگو.

ڏاڀڙيو: ط، ڏاڻي هٿ وارو، پاسيرو.

ڏاڀلو: ذ، ڪنڊن ٺهيل ڍڪ سان ڊهنو- داڀلو.

ڏاڀلي: ث، ڪنڊن ٺهيل دٻي.

ڏاڀڻ: م، هميسائڻ- رعب ڄمڻ، چينين.

ڏاڀو: ص، ٿيڊو- ٿرڙو، ڏاڻو- ڪٻو.

ڏات: ث، الله جي طرفن عط ٿيل خوبي، عنيت، بخشش، مليل امانت- ڏان، سخا.

ڏاتار: ذ، ڏات ڏيندڙ، سخي.

ڏاتاري: ث، سخوت، فراخ دلي.

ڏاتر: ذ، ڏاتار.

ڏيرگ: ص، ڊگهو، وڏو.

ڏيرو: ص، آهستي هنڌڙ- ڏيرو، سست- ڪهل.

ڏيري: ذ (ط) آهستي- هورين، صبر سان، ماتم.

ڏيري ڏيري: آهستي آهستي- هري هري.

ڏيري: ث، وڏو نغاڙو- پير.

ڏيمو: ط، آهستي- ڏيرو- هورين، سست، هلڪو (آواز)- جهيٽو.

ڏين: ذ، اڄ، ن، چنور.

ڏينو: ص، کير ڏيندڙ ڏور، ولوڙو.

ڏيء: ث، نپتي- دختر، چوڪري.

ڏيء جهڙو پٽ: ذ، لڄارو، اشراف چوڪرو.

ڏيئائو: ص، ڏيئڻ جهڙو، ڏيئڻ جو.

ڏيئر: ث، ڏيء- نپتي.

ڏيئڙي: ث، ننڍڙي نپتي- پڙڙي.

ڏيئڻو: ص، ڏيء وارو- ڏيء جو پيء.

ڏاترو: ذ، ڏاتو- ڏانتو، گاه جو هڪ قسم.

ڏاتو: ص، ڏيڻ وارو، سخي، هٿ ڦڙ.

ڏاتو، ڏانتو: ذ، لاپري ڪرڻ يا گهٽڻ جو خاص اوزار.

ڏاتو ڏندائڻ: ڏاتي کي تڪو ڪرائڻ.

ڏاتو وجهڻ: وڏي ختم ڪرڻ، ناس ڪرڻ، لاٻارو ڪرڻ.

ڏاتي ڏيڻ: ڪهرو گهٽائڻ- ٽڙي ڏيڻ.

ڏات: ث، مهر جي آخرو وارو ڌو ٻٽو ڏند- هوڙ.

ڏات چورڻ: رشوت کڻڻ شروع ڪرڻ، ناجائز فائدو وٺڻ شروع ڪرڻ.

ڏات ڏيڻ: جهيڙو ڪرڻ، گستاخ ٿيڻ.

ڏات رس: ص، مٿين شين جو شوقين.

ڏات ڦوڙ: ص، شڪرين جي اصطلاح، هر هڪ سال جي ڄمار وارو سوئڙ.

ڏات ڪوسي ڪرڻ: رشوت کڻڻ، ناجائز ڪم ڪرڻ.

ڏات هرڻ: مير ٿيڻ- چوس پوڻ.

ڏانو: ذ، جوڙپ جهري وغيره جي ڪني جو گريءَ وارو سخت حصو.

ڪمند: ح، گريءَ وارو سخت سنڌو، تماڪ جي سُڪل ڏاندي.

ڏانيل: ص. نالي چڙهيو. تجربڪر. ڏاڻا هين آيل - هيسيل
 ڏاپن: م. چادر جا پٺ بڻڻ.
 ڏاج: ذ. شاديءَ ۾ ڪنوار کي منهن سامن (ڪپڙو لتو، ڳم ڳٺو، سامن سڙو). ڏيپ - ڏيچ - ڏاجو.
 ڏاج ۾ ملڻ: ڏيپ طور ملڻ، ورثي ۾ ملڻ.
 ڏاجو: ڏ. ڏاج.
 ڏاجيلو: ص. ڏاج ۾ مليل ڪا به شيءِ. وڃڻ ۾ آيل.
 ڏاجهو: ث. ساڙ - ڪا م. حسد، دشمني، لوپ - حرص، اهنج - مصيبت.
 ڏاجو: ص. قدآور - ڊگهو، بهدر.
 ڏاچي: ث. مادي - انهي.
 ڏاڏا: ذ. پيءُ جو گهري ڏاڏا - ڏاڏي جي آڪهه.
 ڏاڏا ٽڪي: ث. ابي ڏاڏي جا ڳڻ - وڏن واري پير.
 ڏاڏر: ث. ڏڙ ڪو دهمان - نلهو ڏڙ ڪو.
 ڏاڏو: ذ. پيءُ جو پيءُ - جد.
 ڏاڏنگ: ذ. ڏاڏائي آڪهه، ابا تو نسل.
 ڏاڏي پوتو: ذ. پيءُ يا ڏاڏي جي عزيزن مان ڪوبه رشتيدار - برادريءَ وارو.
 ڏاڏ، ڏاڏي: ذ. سختي - جبر - ڏاڏائي، ظلم - انداز.
 ڏاڏاڻ: ث. زور - سختي، مضبوطي.
 ڏاڏاڻن: م. ڏاڏو ڪرڻ، پڪو ڪرڻ، جبر ڪرڻ.
 ڏاڏائي: ث. سختي - مضبوطي، پختگي - پڪائي، ڏاڏي - ظلم، زوري زبردستي.
 ڏاڏمڙسي: ث. زور آوري - سين زوري، زبردستي.
 ڏاڏو: ظ. سخت - پڪو، مضبوط - پختو، سگهو، قائم، ڪرڙو - جبرو.
 ڏاڏي جي هلڻ: زو اور ماتنهوءَ جي مڃتا ٿيڻ.
 ڏاڏي جُٺ ٿيڻ: وڏي تعدي ٿيڻ، ڪم خراب ٿيڻ - مطلب پورو نٿيڻ.
 ڏاڏيان: ظ. سختيءَ سان - زوري، وڏي واڪي.
 ڏار: ذ. ڦوٽ - شڪاف - سِير - چير، وڻ جي ٽنهي ٿري - ٿار.
 ڏار ڦار: چير ڦار - ويٺڪ.
 ڏاراڙ: ص. اُپرو - ضعيف - هيتو - ڏري پوندڙ.
 ڏاراڻي: ث. ڏارڻ جي اجرت - ڦوڙائي.
 ڏارت: ث. خواهش - سڌ - بڪ.
 ڏار دري: ص. نپ ڳ - چنبو.
 ڏارڻ، ڏارڻ: م. چيرڻ - ڦوڙڻ (ڪٽ).

ڏارو: ذ. ڏريڻ (ڪٽڪ، چنور وغيره)، ڏريل ڪٽڪ جو رڌل
 پٽ، ٽنهي پيش ب ڪٽيل ٿي. چانورن يا ڪٽڪ جو ٻوسو
 (جيڪو سال جي چري طور ڪم اچي)، وڻجهوتي راند م
 ڏورين جي ٿري.
 ڏارو ڏين: تاري ملائڻ، ڪنهن رڌ جي قبوليت طور تاري ملائڻ.
 ڏارڙه: ث. ڏاڻ - هوڙ، ڪٽي يا ڪنهن جانور جو چڪو.
 ڏارڙه ڏين: چڪهڻ، ڪاوڙ ۾ ڳالهائڻ، ايذا ۽ رسائڻ.
 ڏارڙه رس: ذ. چشڪو - سواد - نٺ.
 ڏارڙه: ذ. وڏي پڪڙيل ڏارڙهي. (ص) وڏي ڏارڙهي ۽ ورو.
 ڏارڙهائڻ: پڇ ڪرائڻ (ڪٽي کان).
 ڏارڙه: ص. وڏي ڏارڙهيءَ وارو.
 ڏارڙهن، ڏارڙهن: م. چڪو پٽڻ (ڪٽي جو)، ڦٽڻ، ڪوڙڻ مان ٿيو
 منو ڳالهائڻ، بيهودو ڳالهائڻ.
 ڏارڙهون: ذ. هڪ قسم جو ميوي دارو ۽ ان جو ڦڙ - انار.
 ڏارڙهون ڇڏائڻ: تارون ۽ جي مٿان وار ڇڏائڻ.
 ڏارڙهي: ث. سونهاري - ريش.
 ڏارڙهي ٺوڪڻ: بي فائدو پنڌ ڪرڻ، ڏرڌرتي وڃڻ.
 ڏارڙهي پٽ: ث. هٿين پون - جانيو ٺهڻ، جهيڙو، جٺ - بيعزتي.
 ڏارڙهي پيٽ ۾ هئڻ: ننڍي عمر ۾ ڏاهوءَ سيا تو هئڻ.
 ڏارڙهي ڏڪائڻ: عاجزي ڪرڻ، ذليل طريقي سان ڪنهن جي اڳي ن
 سول ڪرڻ.
 ڏارڙهي ڏيکارڻ: منهن ڏيکارڻ، روبرو اچي منڻ.
 ڏارڙهي ڏين: پڪو واعدو ڪرڻ، انجام ڪرڻ.
 ڏارڙهي ڪوڙائڻ: عيب وارو ڪم ڪرڻ - ڳلاو ڪم ڪرڻ.
 ڏارڙهي ڪوڙڻ: تعدي ڪرڻ - بچڙو ڪرڻ.
 ڏارڙهيءَ ۾ ڏاند ٻڌڻ: ڏارڙهي پٽڻ، ضد ڪرڻ، ذليلءَ خوار ڪرڻ.
 ڏارڙهيءَ ۾ رسو وجهڻ: سوڳهو ڪرڻ - بيوس ڪري ڇڏڻ.
 ڏارڙهي ويڏيو: ص. بدنام خوار.
 ڏارڙهيار: ص. ڏارڙهيءَ وارو، ڏارڙهيءَ جو مان رکندڙ.
 ڏارڙهيارو: اسم خاص، دادو منهنجي ۾ هڪ جبل جو نالو.
 ڏاس: ث. ب ڪري مال جا واري بچ.
 ڏاسر: ص. بچڻ وارو - بچر - بوجرو.
 ڏاس ڪاترو: ص. ڏاس ڪٽي بندر، بزر، بيوقوف.
 ڏاسو: ذ. تاري چاول ڦڙ (چيلو، گبو، پاڏو) جو چيٽو، ننڍڙي، ر
 جو پٽڙو ڪ ڪوس.

ڏاسو: ص. ڏس ڏيندڙ - سونهون.
 ڏاسي: ص. ڏاس من لهيل - ڏاس جو.
 ڏاٽ: ڏيالو - نيزو (هٿيار).
 ڏاڦي: ٿ. ڊگهي ڳن سان وڏي ڏوٺي.
 ڏاڪ: ٿ. ڪنيءَ جو وييل ٽڪر. جلاڻو ڪنڀن جي ويڙيل ڪٽ
 (جيڪ بزن ۽ قبر مر سامي ڪي ڏڪن مر ڪم اچي). ٺٽي -
 ڦي. ڏيڏرن جو ٽڪرو.
 ڏاڪ چمي: ٿ. هڪ پراڻي رند.
 ڏاڪ خانو: ٿ. ٿيل گهر - پوسٽ فيس - ڊڪانو.
 ڏاڪ ڏين: منڊي ۽ وغيره جي پٽي ڪي هٿن رنگ خاطر پني ڏين.
 ڏاڪ وجهن: ٻاهر ڪنڀون وجهن.
 ڏاڪار: ٿ. اوگراني (ڪاڏي بعد وات رستي پيٽ مان نڪتل هوا).
 ڏاڪارن: م. بچن - هٿڪرن.
 ڏاڪئون: ص. ڏاڪن وارو - چڙهي وارو. دروازي جو هڪ قسم
 (پٽين وارو دروازو).
 ڏاڪر: ٿ. ڪٽر ڪيل سڪل گه. پوک جهڙو جيترا سلا.
 ڏاڪر ڪرڻ: بچ ڪرڻ. ڪاوڙ ڪرڻ - ڪوڙ مان رڙيون ڪرڻ.
 ڏاڪڻ: ٿ. مٿي چڙهن لاءِ ڪاٺ جي ڏڪن سان چڙهي.
 ڏاڪڻ ڪيڻ: دشمني ڪرڻ - ويسهي ڏڪ ڪيڻ.
 ڏاڪڻ: ٿ. ڏاڻڻ.
 ڏاڪو: ڏ. مٿي چڙهن لاءِ پير رکڻ جي پوڙي - زينو. چڙهيڪو (جبل
 جو). درجو. طبو.
 ڏاڪا ٻڌي چڙهي وڃڻ: رعب رکڻ - ڏاڪو چمن.
 ڏاڪي تي بيهڻ: ڪم پوري ڪرڻ تي چڻ. ڏري گهٽ ميد وڃڻ.
 ڏاڪ: ٿ. ڪڪ - ڪهچر.
 ڏاڪڙو: ڏ. ڏڪيو پٽو. اوکي منزل. جن ڪشي - ڪشڻو. سخت
 محنت - هلاڪي وارو پورهيو. جدو جهد - ڇڪوڙ.
 ڏاڪڙا ڪيڻ: وڏيون ٽڪينون سهڻ.
 ڏاڪڻو، ڏاڪڻيو: م. ڏڪڻ جو - ڏڪڻ وارو.
 ڏاگرو: ڏ. جئين جي ڪارب ڪي مضبوط ڪرڻ لاءِ ڪاٺ جو ٽڪر.
 ڏاگه: ٿ (سن ڏاه) وڏو مڇ. هندن م مڙدن کي ساڙڻ لاءِ مڇ - چڪي.
 ڏاگه چڙهن: چڪيا تي چڙهن. هند ڪي رسم موجب ٺٽي جي مٿس
 سان گڏي جدا سڙي سڙي ٿين.
 ڏاگه: ٿ. اڇ - پياس - ترشد.
 ڏاگه: ص. ڊگهي ننگن وارو - چانگهڙين.

ڏاگهن: م. اڇ ڳن - پياسن.
 ڏاگهو: ڏاٽ - ڪرمو.
 ڏاگرو: ڏ. ڪاٺ جو وڏو ٽڪر.
 ڏاگور: ٿ. ڏي ڏي - ڪٽ - پچ.
 ڏاگورن: ڏ. ڏڪ ڏيچن - سخت مار ڪيڻ. ٽڪر ٽڪر ڪرڻ.
 ڏاگورو: ڏ. ٺٽي ڪنيءَ جو وييل ٽڪر.
 ڏالتي: ص. مڇي. پيٽوڙي. ڪنگل - سڄو.
 ڏالي: ٿ. بڻ جي ميوي جو اهو حصو جيڪو مٿس مٽي ۽ ميوي نهن تي
 بڻ جي مڪي ڏئي.
 ڏامر: ٿ. ٽڪو - ڪارنهن - ڪنگ.
 ڏامڻ: م. ٽڪو ڳڻڻ - دغدار ڪرڻ.
 ڏامر: ڏ. هڪ قسم جو تيل - مصلحو (جيڪو معدنيات مان ٺهي ۽
 رست ٺاهڻ جي ڪم ۾) - ٽرڪول. (ص) ڪرو - سياه.
 ڏامن: ڏ. گه جو هڪ قسم - ڊمن.
 ڏاميج: ص. لاڳو. بي اعتبار. جو. حرڪي. ڏمهي ٿيل.
 ڏان: ڏ. ڏن. مٿس بخشش.
 ڏانا سر: ص. بيرحم - پٽرڊ.
 ڏانائي: ٿ. اشارو. اڇ. اطلاع - ڄاڻ. ڏڙڪو - ڏمڪي.
 ڏانتو: ڏ. ڏاڻو.
 ڏانتو پون: فسر م لاڙ پيون. ڪهڻجن - ڪٽائين.
 ڏانتو: ڏ. گه پڻ ڪن ڪن پو، باقي بچين ڪنو - ڳٽر.
 ڏانئي: ٿ. مڇي جو هڪ قسم.
 ڏانجه: ڏ. ڪشڻو - ڇڪوڙو. جنجل - آزار. ڏجهو.
 ڏاند: ڏ. ڊڳو.
 ڏاند ڏهن: ڏ. بخير من ڪم ڪيڻ.
 ڏاند ڏهنو: ص. ڪنجوس - شوم - مڙجوت. موذي -
 ڏاندار: ڏ. ڪاٺ يا ٺوھ جي ڏندن وارو پھوڙو (جنهن سان ڪڪ
 ڪڍيو پڻ گه. ن وغيره ميڙجي). (ص) وڏن ڏسن وارو.
 ڏانداري: ٿ. ڏسن واري پھوڙي.
 ڏانداري ڪلهي رکڻ: هٿين جي وٺڻ - خي موٽڻ.
 ڏاند پڇو: ڏ. ڊگهي جي پڇ جهڙي سڪر رکندڙ - گڏم.
 ڏاندري: ص. ڏسن و ڪندڙ - ڏندريو.
 ڏاندڙ: ڏ. ڏنڪ م پائڻ جو هڪ گه.
 ڏاند مٽڙو: ص. ڊگهي. ڇڏا ڪي. خراب ٺڪتي (صورتحظي).
 ڏاندوڙو: ڏ. مٿي ۽ من ٺهين ۽ ٻه م پڇين ڏندڙو - ڏند واري

شڪل تي راند پڪو.

ڏاندو: ص. وڏن ڏندن وارو.

ڏاند: ٿ. پڻ جي ٿلهي نَس. ڏاندي-ڳٽو.

ڏانداڙ: ڏ. ٻيڙي. جو هڪ سو (سڙه جي جهل ڏا).

ڏانڊو: ڏ. مڻهين زمين ٻيئي (جنهن تي پاڻي چڙهي پيهي نه سگهي).

ڏاندي: ٿ. سنهي تاري (پڻ يا گل جي جهل واري). پڻ يا ڪر جي

ڏندي. ڳوٺچ. تاري-لام. تڪ جو ڪڏو. ٺڄ واري هڪ قسم

جي راند.

ڏانديا: ڏ. ڏاندي ٺڄ ۾ ڪم ايندڙ ڏڪر.

ڏانگ: ٿ. ڊگهي ٺ-ڏنگه.

ڏانگڙ: ص. تمام ڊگهو (ماتيو).

ڏانگڙو: ڏ. ڏانڊ-ڏنگ. ڏانگ.

ڏانگي: ص. ڏانگ بلا جي جي ڏنگيل تي جهڙڪندڙ.

ڏانگه: ٿ. ڏنگ.

ڏانور: ڏ. ڪوربيڙي جهڙو هڪ جيت.

ڏانون: ڏ. اٺ کي اڳين تنگن ۾ ٻڌن جو رسو. شاديءَ جي هڪ رسم.

جنهن موجب لائن کن ٻُڙ ڪنور جي در تي گهوٽ کي پٽ جو

ڏاڳو ڳچيءَ ۾ وجهي.

ڏانون ڏانئن: هڪ رسم موجب ڪنوار جي ڪوٺيءَ واري در جي

ڪنڍي ۾ سٺ ٻڌي، گهوٽ جي پير جي اڳوڻي ۾ سٺ وڌين.

ڏانون ڪپڻ، وڍڻ: ٻرڙي جي چنڪن ۾ سڳي جو ڏانون وجهي.

اهو وڍڻ جي رسم.

ڏانوني: ٿ. ڳه جو هڪ قسم-ڏاني.

ڏانهن: ڏان طرف-ن پسي.

ڏانهون: ڏ. ڏانهن-طرف-پسي.

ڏانءُ: ڏ. نمونو-ڍنگ-مُز-دمتور-ريت. هلت. تجويز.

ڏانءُ ڏانئن: بهانو ڪرڻ-مڪر ڪرڻ.

ڏانءُ نه آڃڻ: اُن جهڙو ڪري نه سگهڻ. طريقتو ناچڻ. پڻ ڏانهون.

ڏانئن: ڏ. ڏانون وجهڻ.

ڏاني: ص. ڏن پريندڙ. تبع. معلي.

ڏان: (ڏ. سن ڏان) عـطـ بخش. ڏان. اندام. تخو. ڪنهن دوريش

وٽن ميل ذات. سنگ-محصول. چوپائي جي اوت ڪرڻ.

ڏاناڻو: ڏ. ڏان جي رقم. سامان سڙو-مڏي. اٽالو-لڏو.

ڏائن: ڏ. ڏانون وجهڻ-ڏانين روڪڻ-ٽڪڻ-ڦاسڻ.

ڏاتي: ٿ. ڳه جو هڪ قسم-ڏانوتي.

ڏاڙج: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڏاڙو: ص. ڏني هٿ سان ڪم ڪندڙ-ڪاٻڙ.

ڏاه: ٿ. ڏس پتو. اُجهڻ. ڳهي. چڻ. خبر. پنهي-گولي.

ڏاه ڏورن: ڏس ڇڏڻ-ڏس تي هڻڻ.

ڏاه ڏين: چڻ ڏين-خبر ڏين.

ڏاه وجهڻ: خبر هلائڻ-مشهور ڪرڻ.

ڏاه: ٿ. مڙدي کي ساڙڻ واري باه-ڏاڳه. ساڙ-حسد. دشمني.

ڏاهپ: ڏ. عقلمندي-دوراندوشي-سيٽپ-ڏاڻي.

ڏاهر: اسم خاص. سنڌ جي برهمڻ گهراڻي جي آخري حاڪم جو نالو.

ڏاهري: اسم خاص. مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو. (ص)

بيوقوف-مورڪ.

ڏاهو: ص. سمجهه وارو-عقلمند-سچڻ. سياتو. هوشيار. چالاڪ.

ويج. (ٿ. ڏاهي).

ڏاهو ڪانءُ: عقل وارو-حرفتي.

ڏاهو ڪانءُ ٻه تنگو ڦاسڻ: اڃا ئي سياتپ هلائڻ مان نقصان جو

انديشو هئڻ.

ڏاهي: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم. (ص) ڏاه ڏيندڙ-اڳه ڪندڙ.

ڏانئن: ٿ. مڙدن جو ماس ڪاٺيندڙ هڪ خيالي عورت-ڏا ڪڻ پيو اتي

عورت. بد صورت ۽ ڊيچاريندڙ عورت.

ڏانئن: ڏ. ڏانون وجهڻ. رسي وغيره سان ٻڌڻ. ڪڙڻ.

ڏانو: ڏ. ڪپو پاسو. ڪپو هٿ. ڏاني هٿ وارو پاسو. اُٻتو. (مڏ=

سانو). (ٿ. ڏاني).

ڏانيءَ ڪڙي ڏنڻ: بدنظر تارڻ لاءِ ڏنڊ ڏين جو هڪ سون.

ڏانيءَ ڪڙيءَ ۾ عقل هئڻ: بي عقل يا ڪم فهم هئڻ.

ڏاني: ٿ. نشاني. اهڃ. واپاري اصطلاح موجب. مله ڪڻڻ لاءِ

ڪپڙي ۾ هٿ ويڙهي اڳرين سان ڏنل اشارو. رستي جي نشان لاءِ

مٽيءَ جي ڌڙي. پٽيءَ ۾ ٻه اڳريون ڏيکاري ٽپي ڏين واري راند.

دريءَ ۾ پٽيءَ جي مڀ لاءِ ڪوڙيل ڪاٺي.

ڏاني ڏنبي: ٿ. ڪٺپ ۽ دوه-ڇيلول-ڏاه ڏنگ.

ڏپرائي: ٿ. پيرائي. ڪمزوري-هٽائي.

ڏپڙ: ڏ. ڪڙڻي يا واه کي بدن ڪن پوءِ منجهس رهيل پٽي-واه. بي

لاٺ. مٺي وهڪ وارو پاڻي.

ڏپرو: ص. ڪمزور-هٽيو.

ڏپرو آچار: ڏ. گهٽ ۾ گهٽ تخمينو پ ڪٽ. آخري فيصنو.

ڏبل: ص. بيمريءَ مان تازا ٿيل-صحت پذير. ڏپرو.

ڏٻو: ڏ. اهو چوپيو جنهن جا سڪ ٽڙين هجن. ٽين پ لوھ جو دٻو.

ڏٻي: ٺ. مٿي مڀڻ جي ٽيڙهي ٽوپي.

ڏٻڻ، ڏٻجڻ: م. چوپائي (مينهن، ڊگهي، پڪري وغيره) مان کير نڪرڻ.

ڏٻ: ٺ. وار کڻي - فرست - نوپڪلائي، نجم - و عدو، عتبر - ويسه.

ڏٻ پٽ: ٺ. واعدو وڃڻ - قورا ڦر، صبح، ٺهه.

ڏٻ: ٺ. سوپيا، ڏيڪ - نظرو، ڏٻ - زور - سڪم.

ڏٻڙ: ڏ. خراب ٿڙ، ڏکيو ٿڙ (درياءِ سمنڊ جو).

ڏٻڙجڻ: م. دريدر ٿيڻ. اوجھڙ مڀون، گمراه ٿيڻ، ڪنگال ٿيڻ.

ڏٻڙڻ: م. بد حال ٿيڻ، ڪنگال ٿيڻ، پيڙهو هئڻ.

ڏٻڙل: اسم خاص، مائهوءَ جونو (ڏٻو).

ڏٻڙ: ڏ. جهنگ ۾ پيدا ٿيل شيون جيڪي ضرورت وقت کاڌي طور

ڪم اچن (ڏوٺرا، ٻيسي وغيره)، جهنگلي گاهه مان نڪتل ان.

ڏٻڙ ڪرڻ: جهنگ جي کاڌي تي گذران ڪرڻ.

ڏٻڙائي، ڏٻڙي: ص. ڏٻو ڏيندڙ، ڪوڙو دلاسو ڏيندڙ - گشائي - بناڪي.

ڏٻڙجڻ: م. چڱي طرح پرجڻ - ڪٽڻ ڪرڻ.

ڏٻڙ، ڏٻڙي: م. منهن تاريڙ، زور سان دٻائي پرن (ڳون، دٻو وغيره)، پرن - تار ڪرڻ.

ڏٻو: ڏ. ٻوڇ - ٻنجو، ليٽو، دٻي جو منهن بند ڪرڻ لاءِ اڳڙي، نورڙي يا گاهه جو مڇو، ڪوڙو دلاسو.

ڏٻو پوزي: ٺ. دمر دلاسو، ڪوڙ پٽڪ.

ڏٻو ڏيڻ: ڪوڙو دلاسو ڏيڻ، نهو آسرو ڏيڻ.

ڏٻي تي طُرو ڇڏڻ: اجائي وڌي ڪرڻ.

ڏٻو مٽو: ص. تلهو متارو، سگهرو.

ڏٻي: ٺ. ڪورڪي ڪم جي هڪ ڪاٺي (جنهن ۾ تاجيءَ کي سڳي سان ٻڌجي).

ڏٻيون ڏيڻ: ڦيريون ڪاٺ - چڪر هڻڻ.

ڏٻ: ٺ. نظرو - ڏيڪاءَ، ڏيڪ، نذر - بيٺي.

ڏٻ ڀرولي: ٺ. ڪنهن واقعي يا نظري تي لهيڻ ڀرولي (ڳجهرت جو هڪ قسم).

ڏٻڻ: ڏ. ڦرڙيءَ جو سخت ڳوڙهو پڳندو.

ڏٻڻل: ص. نظر آيل - معنوم ٿيل، چتر سجدت، آزميل.

ڏٻڻل وائڻل: ص. چتر سجدت، معنوم ٿيل.

ڏٻو: ص. ڏٻڻل، ظاهر - عيان، (ٺ. ڏٻي).

ڏٻو ڪرڻ: ظاهر ڪرڻ - پٽو ڪرڻ، خور ڪرڻ - بدنم ڪرڻ.

ڏٻي مڪ ڳهڻ: عيب جي ٿو ڪم برداشت ڪرڻ.

ڏٻ وٺ: ڏ. شڪ - ڪمن - شين.

ڏٻ: ڏ. سڪم - زور، ست - پڻ، قوت.

ڏٻ، ڏٻو: ڏ. سڄي ماس جو ڳوڙهو - سوڄ.

ڏٻهر: ڏ. ٻيهر - منجهند.

ڏٻهرو ڪرڻ: منجهند جي ماني کڻڻ - آرام ڪرڻ.

ڏٻڙا: ڏ. خراب زمين، پوا ٿوهندا.

ڏٻڙجڻ: (سن، درجن) ويڙي - دشمن.

ڏٻڙجھ: ڏ. ٻيڇ - ساڙ - ڪم، ڏڪ - غم.

ڏٻڙهارو: ص. ڏڪويل، غمگين - مصيبت زد.

ڏٻڙجھڻ: م. سڙڻ - ڪامن، حسد مڀرڻ، پوسرڻ - پڇرڻ، بيزار ٿيڻ.

ڏٻڙجھو، ڏٻڙجھو: ڏ. تڪليف، آزار، درد - پيڙا.

ڏٻڙجھو ڏيڻ: صدمور سڻ، تڪليف ڏيڻ، تنگ ڪرڻ، ايڏائڻ - آزار.

ڏٻڙجڻ: ص. مسخرو، پيشور مسخرو، بيهودو.

ڏٻڙجڻ: ڏ. چڱيءَ طرح چارو پ گاهه نڪ ٿيندڙ جانور، (ضد، سڄڙ).

ڏٻڙجڻ: م. هڻجڻ من تڪڙو تڪڙو ڪاٺ.

ڏٻڙجو: ڏ. فساد - وڳوڙ، ڦيٽارو، آوار، مصيبت.

ڏٻڙو پرن: ٻئي جي ٿيل نقصان جي پورائي ڪرڻ.

ڏٻڙ: ڏ. عيب - نقص (ڪنهن شيءِ ۾)، ٽٽي پ ٻڙي ۾ دغ يا ڪچائيءَ جو نشان.

ڏٻڙ: ڏ. کير، سِي - جهڻ.

ڏٻڙ پون: ڊگهيءَ پ پڪريءَ جو ڦرڻ.

ڏٻڙ ڦوڪي پيئڻ (کاٺن): حد کان وڌا احتياط ڪرڻ.

ڏٻڙڙ: ڏ. پور - پڪو - ٽڪر - ذرو.

ڏٻڙڙي: ٺ. ساون مٿن جون رڌل ڦريون - مٿري - پڳي.

ڏٻڙڙل: ص. عيبدار، هيٺو، ڏڪويل.

ڏٻڙڙل: ص. نچوڙيل، پيڙيل، ستيل.

ڏٻڙو: ص. ڏٻڙل، هيٺو، ڏڪويل، آزارين - ستيل، ڏٻڙو (اُن).

ڏٻڙلي: ٺ. وڻ جو هڪ قسم - ڪيروڻ.

ڏٻڙ: ص. موڳ - ڪنڌ ڏهن - غبي.

ڏٻڙائي: ٺ. ڪچائي.

ڏٻڙڙ: ص. تنهو پيئڻ - ڏريل (اناج وغيره)، ڇپاڪي (بيماري)

ڏٻڙڙڙ.

ڏڌر ٿيڻ: سنگن مان جوادو گبرو ڇڻڻ.
 ڏڌر ڄڻ: م. ڇڏڻ ڪي جي بيماري ٿيڻ.
 ڏڌرڻ: م. ڏڌر ڪرڻ-ڌارو ڪرڻ. ڇڏي ڇڏي پورا ڪرڻ.
 ڏڌو: ڏ. ڪوڙي دعويٰ-تهمت-الزام.
 ڏڌو ٻڌڻ: ڪوڙا ٺاهڻ.
 ڏڌو ڏڪر، ڏڌو ڏيڪر: ڏ. ڏڌر ڪو ڏهمن، ڄڻ ڦٽ، هٿ ڦوڙ.
 ڏڌوڙ: ص. ڪوڙو دعويدار-ڦڙائي-ڏڌو ڪندڙ.
 ڏڏي: ڏ. دلداري-تسلي-دلاسو. سهارو-پرجهلو. پُٺيرائي-واهر.
 ڄمڙي جي هڪ بيماري.
 ڏڏي ڏسڻ: مهربانيءَ مروت نظر اچڻ-آسرو هئڻ.
 ڏڏي ڏيڻ: دلداري ڏيڻ. آلت ڏيڻ. مدد جو آسرو ڏيڻ.
 ڏڏير: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم.
 ڏڏر: ڏ. زمين ۾ ڪنهن جانور جي کوٽيل ڇر.
 ڏڏر تي شينهن هئڻ: پنهنجي گهر ۾ ڏاڍو هئڻ.
 ڏڏر ڦر ڪرڻ: آڏو ايتو يا جهڙو تهڙو ڪم ڪرڻ.
 ڏڏر: ڏ. ڪپڙي جو ٻر (ويڪر). ڪپڙي جي ٽاڪي مان ڦاڙي جدا
 ڪيل ٽڪر. ڏڏپ-ڀؤ، خطرو-انديشو.
 ڏڏر ڪٽڻ: ڪپڙي جا ٻوڏ ٽڪر ٻن ملائي سڻ.
 ڏڏراڇ: ڏ. ڪشالو-تڪليف-ڏاڪڙو.
 ڏڏراڇو: ص. ڏڪويل-آزاريل، هيسيل، هيٺو.
 ڏڏرائڻ: م. ڌارو ڪرائڻ-ٽلهو ٻيهڻ (آن).
 ڏڏرت: ڏ. ڏس (دُرت) مصيبت-هڃا-آزار. ڏولاڻو، ڏڪار.
 ڏڏرت ڏوس: ڏ. رنج وغم-دڪ درد.
 ڏڏرت ڏمر: ڏ. ڪوڙ-رسمو.
 ڏڏرت ڏٺار: ڏ. اهڃا آزار، ڏڪر ڏولاڻو.
 ڏڏرت لهڻ: ڏولاڻو لهڻ-آفت دفع ٿيڻ.
 ڏڏرت نڪرڻ: پوئو نڪرڻ، ڏڪار وڃڻ.
 ڏڏر ڄڻ: م. جند مان جواد ڏڌر ٿيڻ، پورين ڪوٺيڻ-ڇورو ٿيڻ.
 تڪليف ماڃڻ.
 ڏڏرڙ، ڏڏرڙ: ڏ. سورخ (زمين ۾)، ڦوڙ-شڪف، ڇو-غار.
 ڏڏر ڪڍڻ، ڏڏر ڪي پوڻ: م. ڦاٽي پوڻ-ڇير جي پوڻ-ڏڏري پوڻ.
 ڏڏرائڻ: م. رنج ٿيڻ. انڪار ڪرڻ-نٿائڻ، ڪرڪڻ-خفي ٿيڻ.
 ڏڏرڻ: م. تهو ٻيهڻ-ڌارو ڪرڻ، ڦوڙڻ، تباه ڪرڻ، ڇڏڻ.
 ڏڏرڻ: م. رٿن-دربدر ٿيڻ، ڏولاڻو ماڃڻ.

ڏڏري: ڏ. پيم، ڇپ، سيڪٽ.
 ڏڏرو: ڏ. زمين ۾ کوٽيل ڇرو (ٿوٽي وغيره کوڙڻ لاءِ). (ص) ڪڏي جي
 ڪڏ-گهڻ ڪڏو-هڃي.
 ڏڏرا ڏيڻ: ڏ. ڏيڻ ڪڏوڻ پوڻ. ڏ. ڏيڻ پيڇي وڃڻ.
 ڏڏره: ڏ. ڏڏر ڏ-ڏانهن-ڪوڪ. آه-پاراتو. انتجا، مناجات.
 ڏڏرهائڻ: م. ناراض ٿيڻ-رنج ٿيڻ.
 ڏڏري: ڏ. پڪي جو هڪ پاسو (عام طرح پڪي ۾ ٻه ڏڏريون ٿين).
 ڪپڙي جوڌڙ.
 ڏڏريو: ڏ. ڏڏريل آن. ڪڪڻ وغيره جوڌارو.
 ڏڏره: ڏ. غير آباد، نوڙ مين.
 ڏڏرهڻ: م. چڪهڻ-ڏاڏهڻ.
 ڏڏرهو: ڏ. سٺ جو ڪينهن-ڪينهوڙو.
 ڏڏرهي: ڏ. ڇڙ مان ڇڙ ٻڌڻ، ڏڏر ڪو.
 ڏڏرهيون ڏيڻ: ڇڙ پوڻ ڏيڻ، ڏڏر ڪاڏيڻ.
 ڏڏري: ڏ. ڪاه-هلان-الر-روڙ.
 ڏڏري ڪرڻ: ڏوڙي حملو ڪرڻ-هلان ڪرڻ.
 ڏڏس: ڏ. ٻڌڻ جو عمل. اهڃاڻ-اشارو.
 ڏڏس ڪرڻ: ٻڌائڻ-اشارو ڪرڻ.
 ڏڏس: ڏ. ٻڌڻو-اهڃاڻ. اشارو.
 ڏڏس پٽو: ڏ. ٻڌڻو، سڌ سماءُ، خبر چار.
 ڏڏس ڪر ڪڍائڻ: خبر چاروئڻ-سڌ سماءُ لهڻ.
 ڏڏس: ڏ. ڏس (سن، دشا) طرف-پاسو.
 ڏڏس ڪاٽي ڪرڻ: ڪاٽي وڃائڻ، اعتبار ڇڏڻ.
 ڏڏسا: ڏ. ڏس-طرف.
 ڏڏسا: ڏ. حالت-نمونو، درجو، قسمت-نصيب-ڀاڳ.
 ڏڏسا سول: ڏ. سيارن ستارن جا اهڃاڻ (جن مطابق سياڳ نياڳ جا
 سون ڳڻيڻ).
 ڏڏسائڻ: م. ٻڌائڻ، سڌ سماءُ ڏيڻ.
 ڏڏسانو: ڏ. مڙي کان پوءِ ڏهين ڏينهن ڪيل خيرات-ڏهو.
 ڏڏسجڻ: م. پسجڻ، ظاهر ٿيڻ.
 ڏڏسراڙو: ڏ. ڏسهرڙو (هندن جو تهوار).
 ڏڏسڪڻ: م. سڌ ڪڻ-سڌ ڪاپري وٺڻ.
 ڏڏسڪو: ڏ. سڌ ڪو.
 ڏڏسمي: ڏ. ڏس (سن) پڪ (اونڊاهي يا سهڻي) جو ڏهون ڏينهن.

ڏڪار: ڏ. ڏکيو ٿي (ج. جي کوٽ وارو) - قحط - ڪا. اتب - قسٽ.
 ڏڪارجن: م. ڏڪر ٻهراچن. سڃوڻين - ڪنگال ٿيڻ.
 ڏڪريو: ص. ڏڪر جو مڙيل. اهو وڃي جيڪو ان گڏ ڪري
 مهانگو وڪڻي.
 ڏڪ مائي: ڏ. هڪ قسم جو پير ڪو وڪر - چنبيءَ جو مين.
 ڏڪائين: م. ٿر ڪڍڻ - ڪنڊن. چرڪ وڃڻ. ڊپ ڏيڻ.
 ڏڪڏڪ: ٺ. هر هرت هڪ سان ڪن وري عدت.
 ڏڪ ڏڪندو: ص. سي ٻڌڻ ٻه ڪندڙ - ڪنڊڙ.
 ڏڪڙ: ڏ. ڪاٺي، حورن جو ٿڪڙ، ٿڪڙ ٿڪڙ ٿڪڙ ٿڪڙ ٿڪڙ.
 ڏڪر ٿي پوڻ: ٺ. ٿلهو مٿي ٿڪڙ ٿڪڙ ٿڪڙ ٿڪڙ.
 ڏڪڙ: ڏ. ڏڪر.
 ڏڪر: ص. نوبل ڇوڪري - پريوراهن واري ڇوڪري.
 ڏڪرائو: ص. ڏڪار جو، مهانگو.
 ڏڪرو، ڏيڪرو: ڏ. ڏيٽ - پسر - فرزند.
 ڏڪڙ: م. ٿر ڪڍڻ. ڪنڊن. ڏڏن - لڏن. لڙن. هڙ ڪڍڻ (سي ڪان).
 ڏڪڻو: ص. ڏڪڙ - ڪنڊڙ - ڊڄو - بڙدل.
 ڏڪڻي: ٺ. ڪنڊي - ٿر ڪڍڻ - لڙڻ. هڙ ڪڍڻ (سي ڪان).
 ڏڪ: ٺ. شاديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ گهٽ ڪنوار کي شاديءَ
 ڪرڻ تي ڏينهن اڳ سينگار ڪرائي ڇي موهين). ڪنوار جو
 شاديءَ کان اڳ سينگار.
 ڏڪ ٿيڻ: سينگارڻ - ظاهر ٿيڻ.
 ڏڪ چڙهڻ: سڃوڻ ٿيڻ (عورت).
 ڏڪ ويهائڻ: شاديءَ جي هڪ رسم موجب گهٽ ڪنوار کي موڙ
 ٻڌي سڃي تي ويهائڻ (ان سان گڏ پيا ساٿ سون ڪرڻ).
 ڏڪ: (ڏ. سن) غم - رنج - ارمان. سور - هنج - ايذاء. تڪليف - عذاب.
 ڏڪ پريو: ص. ڏڪويل - غمگين. افسوس ڪ.
 ڏڪ پوڳڻ: ڏڪ سڻ - تڪڻيون سڻ.
 ڏڪ پٽڻ: دردن جداستان ٻڌڻ.
 ڏڪن جو ڏند پيڻ: سور سختيون سڻ - ڏڪ پوڳڻ.
 ڏڪ ڏاکڙا: ڏ. تڪڻيون. ڪشالا، مصيبتون.
 ڏڪ ڏوراپ: ڏ. سورن ڏڪن جو بيان. ميارون.
 ڏڪ ڏسن: تڪڻيون ڏسن. عذاب ڪڍڻ.
 ڏڪ ڏولاوا: ڏ. ڏڪ ڏڪڙ.
 ڏڪ سُڪ: ڏ. خوشي، غم، رنج، رحت. اهنج سهنج.
 ڏڪ سڻ: تڪڻيون برداشت ڪرڻ.

ڏسندو: ڏ. ٻيڙ مهينو (جيڪو ڏسبو).
 ڏسندو رهڻ: خيال رکڻ. نظرداري ڪرڻ.
 ڏسندي: ڏ. فوراً - يڪدم. جهٽ ٻٽ.
 ڏسن: م. ڏيکارڻ. ڏسڻ ڏيڻ. اندرو ڪرڻ. سڃي ڪرڻ.
 ڏسن: م. نظر ڪرڻ - نهرڻ. سڪڙ. ج. ڇڻ. تپس. معانو ڪرڻ.
 مساهو ڪرڻ. خيال ڪرڻ - غور ڪرڻ. آزمائڻ - پرڪڻ. ڳولڻ.
 مطالعو ڪرڻ.
 ڏسن جو توه هڻڻ: مڻين مڻيو چرو، اندر ڪارو هڻڻ.
 ڏسن وائين: ج. ڇوڇ ڪرڻ. ڳولڻ ڪرڻ. نظرداري ڪرڻ. غور
 ويچار ڪرڻ.
 ڏسي رهڻ: بدوي عيوض وٺڻ - لت ڪرڻ.
 ڏستو: ص. ڏسندڙ - ج. چيندڙ. ڏسن جهڙو - زياتو. پارکو.
 ڏستو ٿيڻو: ڏ. روڊن تي مفاصو ڏيکاريندڙ پٿر - سنگ مير.
 ڏستو وائستو: ص. چڱيءَ طرح واقف. ج. ترسج تل. جهنديو.
 ڏسني: ٺ. اشارو ڪندڙ اڱر (اڱولي جي پرواري اڱر) - شاهد اڱر.
 ڏسني: ٺ. ڪن لفظن، عنوان وغيره جي فهرست.
 ڏسو: ڏ. ڏڪ - تڪڻ - اهنج.
 ڏسا ڏيڻ: اهنج ڏيڻ - ڏڪ ڏيڻ.
 ڏسيل: ص. خراب ٿيل - ڪوٺيل - ڳري.
 ڏشتائي: ٺ. ڇيڙ ٺي - ٻڌي. ڏوه - گناهه. شرارت - لڄائي. زوري - ڏاڍائي.
 ڏمريو: ص. ڏقو هڻندڙ.
 ڏقو: ڏ. هڪ قسم جو هٿيار (ڊگهي ڪاٺيءَ ۾ موهي جهنب سان).
 ڏقوڙ: ص. بيوقوف - بي عقل.
 ڏقي: ٺ. ننڍو ڏقو. ڪريءَ جهڙو لوهي اوزار.
 ڏقير: ص. ڏقو هڻندڙ شڪاري - ڏقريو.
 ڏقير، ڏقيڙ: ڏ. ڦوٽ (ماتهن ۾) - اختلاف. وڳوڙ. بغاوت. اڻٻنڌ.
 ڏيڙو - ڏنڊ.
 ڏقيري: ص. ڏقير و جهندڙ - تنڙو و جهندڙ.
 ڏڪ: ڏ. ڪاٺيءَ جو ننڍو ڳول ٺڪر. ڏڪڙ، ٿڪڙ جي خدمت ۾ جهڻ
 خاطر ڏنل ڪاٺ جو ٺڪر.
 ڏڪ ڏيڻ: ٺيڪ ڏيڻ - سهارو ڏيڻ.
 ڏڪ، ڏڪو: ڏ. سوچو ڇو ڪريءَ جو آه.
 ڏڪار: ٺ. اوگراني - ڏڪار.
 ڏڪار، ڏڪارون ڏيڻ: وڳوڙ ڏيڻ. ڏوڏ جون مڻيون ڪرڻ.
 مال هضم ڪرڻ.

ڏک وٺڻ: ڏک سوراوڻ، حراپ ٺيڻ، غمخواري ڪرڻ.

ڏک ڏيڻ: آزار، عذاب ڏيڻ، سختيون ڏيڻ.

ڏکارو: ص. ڏکويل - غمگين، رتھار ڪو.

ڏکائڻ: م. ڏيڻ، تڪليف ڏيڻ، ڏک ڏيڻ، سوراڪرائڻ، رنجائڻ.

ڏکرائڻ: ش. ڏيکائڻ، ڏک ڏيکاري.

ڏکڙو: (ڏک جو تصغير) غم - رنج، افسوس.

ڏکڙا روئڻ: ڏک ڏيڻ ڪرڻ، سوراڪرائڻ.

ڏکڙي: ش. واريءَ ۾ منڊيريءَ وانگر پکڙيل.

ڏکندو: ڏ. درد - غم، سورا - آزار (بيماريءَ جو)، بيماري.

(ص) ڏک جهڙو، اڏاڻيندڙ، ڦٽيل - گھريل.

ڏکڻ، ڏکڻ: (ڏ. سن، ڏکڻ) جنوب - ڪڇيل.

ڏکڻائڻ: ڏ. سج جو ڏکڻ طرف جي آخري حد تائين وڃڻ جو وقت يا گھيرو - جدي گھيرو.

ڏکڻ قطب: ڏ. ڌرتيءَ جي ڏاکڻين چوٽيءَ وارو ماڳ (اتر قطب جي لحاظ سان ڏکڻ قطب، جيتوڻيڪ اتي ڪو قطب نٿو ڪونهي).

ڏکڻ: م. سورا ڪرڻ، اڏاڻ ڪرڻ.

ڏکڻو: ڏ. ڏک ڏيندڙ - ڏک ڏيندڙ، نرڪ مزاج.

ڏکڻي ڳالهه: ش. ڏک ڏيندڙ، ڏک ڏيکاري، ڏک ڏيکاري.

ڏکڻا: ش. (سن، ڏکڻ) ڪنهن سادو ڦير ڪري ڏنل دن، ڀيٽ - نذرانو.

ڏکڻهاري: ش. هڪ قسم جو زهري جيت (اڏاميءَ ڏنگ هتي).

ڏکو: ڏ. اهنج، اڏاڻ، دھشت - هيٺ، ڪوڙ، تاب، ڊپ.

ڏکو ڏيکارڻ: ڊپ ڏيڻ - ڊيچارڻ.

ڏکو ڪرڻ: ڏک ڪوڊا ڪرڻ، سيڪڙو ڏيڻ، هيٺائڻ - هراسڻ.

ڏکو نه ڇڏڻ: ٻاهرين ڦوڪ يا روپ نه ڇڏڻ.

ڏکو سکو: ڏ. ڏک ڪو - دھمان، ڏھڪ، رعب، تاب.

ڏکونڻ: م. ڏک ڏيڻ، اڏاڻ ڏيڻ، هنجائڻ، تڪليف ڏيڻ، رنجائڻ.

ڏکويل: ص. غمگين - رنجيدو، آزارين.

ڏکي: ش. هارسينگار، سونهن.

ڏکي: ش. ڏک ڏيندڙ، اهنجي - مشڪل، رنج ڏيندڙ (ڏم).

ڏکي لڳڻ: ڏ. ڏم ۾ ڪنهن جي بدن - سڌ ڏيڻ، نفعو مهيا ڪرڻ.

ڏکيائي: ش. تڪليف - هنجائي - مشڪلات، لاچار۽، سور - سڪي.

ڏکيرو: ص. ڏک ورو - غمگين، لڏ ڏکيو.

ڏکيو: ص. اڏوڪو - مشڪل - اهنجو، تڪليف وارو، اڏوڪو، خوش - رهو، آرييل - ستارو.

ڏکيو ڏهرو: ص. ڏٽس - آرييل - بي گهر.

ڏکيو ڏينهن - ٿرڻ: تڪليف دور ڪرڻ، سڪيو ستايو ڪرڻ.

ڏکيو سڪيو: ڏ. جيئن تڏي ڪري - مشڪلات سان، بيوسيءَ ۾.

ڏگر: ڏ. ڪاٺ جو ٽڪرو (جيڪو ڪنهن سوراخ کي بند ڪرڻ لاءِ هجي).

ڏگري: ش. ڪاٺ جي ٿانءِ يا تختي جي سوراخ کي بند ڪرڻ لاءِ ڪاٺ جي چٽي.

ڏگڙ: ڏيڙ - پھڻ.

ڏگڙو: ص. روح رسڪو، بدلجڻو.

ڏگي: ش. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڏگو: ڏ. ننڍي دري يا پيڙي.

ڏگهه: ص. وڏين تنگن وارو - ڄانگهڙين، ڏگهي قد وارو، وڏيءَ عمر وارو پر عقل مڱهه.

ڏگهري: ش. ڏيڙو - چٽي، ڏگر.

ڏگهري لهن: بيحيا ٿيڻ - اخلاقي پابنديءَ کان ٻاهر وڃڻ - ليڙو ٺهي پوڻ.

ڏگهڻ: م. متڪسجي وڃڻ.

ڏگر: ڏ. سڱن وارو جانور - حيوان (ص) بيوقوف.

ڏگرو: ڏ. ڪاٺ جي ٿلهي مھري (جنهن سان ڪپڙو، ٺاڻ، سڱ ڪٽجن).

ڏگري: ش. ڪپڙن ستن لاءِ سؤتي.

ڏل: م. رڻ - دربردار ٿيڻ، ڀڳڻ، ڪنگال ٿيڻ.

ڏل: (ڏ. سن، دل) بن - ورق، تسليءَ جي پوئي چوڻ.

ڏل: ش. پريشان - حيراني.

ڏلائڻ: م. پريشان ڪرڻ - تڪليف ۾ وڃڻ، سڃو ڪرڻ.

ڏلهه: ڏ. ڪمزور - بي طاقت، سڃو.

ڏلهائي: ش. اڻ هوند - سڃائي - منلسي.

ڏلهڻ: م. پير - ڪٽار ڪرڻ، گھوچڻ - جهوڪڻ، ڀيٽ ڀري ڪرڻ، ڪهڻو ڪرڻ.

ڏلهو: ڏ. ٺٽي جي سنهنن ٿارين مان ٺهيل ٽوڪرو (جيڪو مٽي ڍونڍ ۾ ڪم ڇي).

ڏلهي ڪٽڻ: مزوري ڪرڻ، سخت پور هيو ڪرڻ.

ڏمر: ص. هٿ ڇڏڻ - هٿ ڇڏڻ، مھيت - ڇڏو.

ڏمر: ش. سيڪ - ٽڪور.

ڏمر: ڏ. ڪوڙ - جڙ - غصو، ناراضگي.

ڏمر ڏوٺ: ڏ. ڏوهه ڪندڙ، ڪو به ڇڏو، سڙ ڇڏو، حرف حساب.

ڏنڊي ڏين: زباني تڪرار ڪرڻ - جيوحت ڪرڻ، گهرو ڪهڻ.

ڏنڊيلي: ٺ. ڏنڊڪوٺي.

ڏنڊين آڱريون اچڻ: حيرانيءَ ۾ پوڻ - عجب ڪرڻ.

ڏنڊين ڏاند: ڏ. پنهنجي مڙسيءَ جو رو. جوان، خودمختيار، سگهو.

ڏنڊيو: ص. ڦٽي - ڦٽو - ڪنگهو.

ڏنڊو: ڏ. جرمانو، عيوض (ڏوه جو)، تاوان، چٽي، ڪسرت ماڻ ويه

جو عمل، جانور جو سڱ (جيڪو گودڙيا ڦٽير ڦوڪ سن

وڃي ٿو) - نير - سڱي، (ص) ٽهيو مٿرو.

ڏنڊ پرن: جرمانو ادا ڪرڻ، چٽي پرن.

ڏنڊ وجهڻ: ڏوه جي عيوض مقرر رقم پرن لاءِ لازم ڪرڻ -

چٽي وڃيڻ.

ڏنڊو: ٺ. ڏنڊي، گونج، پوچر (گج بصر جي).

ڏنڊائي: ص. ڏنڊاهندڙ - ڏڪي باز - ويڙهاڪ، جهيڙاڪ.

ڏنڊمر: ص. پيپرواه، بينڪر، ٽهيو مٿرو.

ڏنڊن: م. ڏنڊو جهڻ، سڙ ڏيڻ، اڳڙڻ.

ڏنڊو: ڏ. سونو - ڏڪو، جهني جي چٽ، پنگ ٿڌل وغيره گهٽو

لاءِ مٿرو، (ص) ٽهيو مٿرو - مضبوط (جسماني طرح).

ڏنڊو ڪڻ: جهيڙي لاءِ تيار ٿيڻ، سختي ڪرڻ.

ڏنڊو مٿو: ص. ٽهيو مٿرو، سٿروتر.

ڏنڊو مڇائي ويهڻ: پيپرواه ٿي ويهڻ، مقابلي لاءِ تيار ٿي ويهڻ.

ڏنڊو هڻڻ: ٺ ڌڙ يا پنگ گهٽو ڪرڻ، ڏڪ هڻڻ - سونو هڻڻ.

ڏنڊي بازي: ٺ. جهيڙو فساد، مارڪٽ.

ڏنڊي تي هڻڻ: خرچ ڪپڻ (رقم) - ڌڦ ڪرڻ - اڏائڻ.

ڏنڊوٽ: ٺ (سن) نمسڪر - ڪورنش، سجدو.

ڏنڊي: ٺ. ڪاٺي، سنهولڪن، ساھميءَ جو ڪانو.

ڏنڊي هڻڻ: تورم ساھميءَ جي ڪاٺي کي لوڏو ڏيڻ (جنهن مرگهت

وزن پوري تور ڏيکاري)، ٺڳي ڪرڻ.

ڏنڊي: ٺ. ڏنڊي، گونج، بوند، ڏنڊ.

ڏنگ: ڏ. وڇون يا ڏيڻو وغيره جو زهرينو ڪنڊو - نيش، وهڻ کي

ڏنگيندڙ هڪ قسم جو جيت (وڏي مک)، وزن (دوا يا امل جو)،

ڪرڪ جو هڪ قسم.

ڏنگ پوڻ: ڪرڪ جو ڏوٽو ڪرڻ وڌيڪ پچڻ.

ڏنگ ڏيڻ: ڏور پوڏي، ڪهڙو ڏک پڻ.

ڏنگ لڳڻ: تڪليف پھچڻ - نقصان رسڻ.

ڏنگ هڻڻ: ڏنگڻ - چڪ هڻڻ، مهٽ يا طعن ڏيڻ.

ڏنگ: ٺ. سرڙ جي ڪنڊ مٿي جي مٿن و رو حصو.

ڏنگ: ڏور - وڪڙ - پيچ، ڪپٽ - لڄي، حرڪت.

ڏنگاڻي: ٺ. حرڪت - شررت - لڄي، رڌائي، ڏنگ - تيز - وڙ.

ڏنگجڻ: م. پٽون پلاب ڪنهن زهري حبت جو ڏنگ هڻڻ، ايڏ تن.

ڪجيءَ جو اڏيڪي ٿيڻ.

ڏنگڙي: ٺ. نار جو هڪ عضوو - ڪاٺي، جو وري نڪر.

ڏنگڙ: ص. خفي وهڙو - ڪٽ.

ڏنگڙي: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڏنگڙي: ٺ. گاه جو هڪ قسم (جيڪو ڪپڙن کي چٽي پوي).

ڏنگو: ڏ. چڪ - وڏ - گهاٽو، ڏڪو.

ڏنگو چاڙهڻ: نشي ۾ مست ٿيڻ.

ڏنگو: ص. ڦٽو - مڙيل - وريل - ونگو، حرڪي - لڄو - شري، رڌو.

(ٺ. ڏنگي).

ڏنگا ڏينهن ڏسڻ: نڪليف وارا ڏينهن گهرڻ.

ڏنگ ونگڙ: ص. ورو ڪڙو ورو - پيچدار.

ڏنگو: ڏ. ڏڙه - پير - ڌڙڪو.

ڏنگي: ٺ. مڇ سون جي نسري، سٺي چنديءَ جي ٺ.

ڏنگيدار: ص. مٺيءَ زمين ۾ ڪرو روٽڪر.

ڏٺو: م. جهڪ هڻڻ - ٻڌ ڪرڻ، هلاڪ ڪرڻ.

ڏٺو: ڏ. جهڪ، چٽي وغيره جو جسم تي نشان - پٺو - ٺيل.

نڪري - جبل جو توڙه، مٿاهون پٽ.

ڏٺا ڏٺو: ٺ. مٺي مٺي - هيٺ هون مٿاهون.

ڏٺو: ڏ. ڏٺڻ چيڙ (خدا ڪرڻ)، نذر - تحفو، صدقو، بخشش - خيرت.

ڏٺو پٺو: ڏ. خيرات يا صدقي جو نيڪ اجورو.

ڏٺو ورتو: ڏ. ڏٺي لپي، ڏي وٺ.

ڏٺو: ڏ. ڪورينڙو - ڏانور (جيت).

ڏٺو، ڏٺو: ڏ. ساڙ - حسد، ڪينو، عداوت، ڏڄه - آزار.

ڏٺو چڏڻ: ڏ. ڄڻ - تنهن، لڄي ٿيڻ.

ڏٺو ڏٺو: ڏڪيو ڪم شروع ڪرڻ.

ڏٺي: ٺ. ڏٺو، ڪٽي، ڪنڊ، مٿاهون پٽ.

ڏٺي، ڏٺي: ص. بيواه - ڦلاوٽي - وڏو.

ڏٺو: ڏ (سن ڏيڻ) ڏينهن، وڏو ڏينهن، ٻرهن ماھو ڏينهن - پير.

ڏٺو وار: ڏ. ڏينهن ڏهاڙو - وڏو ڏينهن.

ڏٺو وار: ڏ. ڏک - منح، مصيبت - چٽي.

ڏوراءُ: ٺ. بددعا-پٽ پرتو.
 ڏوراءُ: ڏ. خراب ۽ ٽنڊڙ هو.
 ڏورائي: ٺ. ٺپڪي-ندوري.
 ڏوباسو: ڏ. وپنو-مهنو-ڏورنو.
 ڏوباک: ص. تمام پري-پوڙهي.
 ڏوبڙ: ٺ. ڏبرئي-ڪمزوري-هيتني.
 ڏوبڙ ڪرڻ: ضعينتڻ-ڪمزورڻ.
 ڏوپ: ڏ. کير ڏهن جو ڪم-ڏهن کي ڏينڙ مال جي کير ڏيڻ وارو عرصو.
 ڏوپالو: ڏ. ميو روڙو-وڏو.
 ڏوت: ص. گهٽو ڏينڙ-پٽو-هڃي.
 ڏوتو: ڏ. ڦوٽ-ڪڍو-ڇوتو.
 ڏوتڻي: ٺ. ڏٺ تي گذران ڪندڙ. ڏٺ ڪي ڏينڙ مارو مائهو، غريب.
 ڏوتڻي: ٺ. ڏٺ تي ڪي نڙڪي گوء سان گڏيندڙ ٿو ٿئي، زني زيور جو هڪ قسم.
 ڏوب: ڏ. مڇر، ڪوڙ، ڏڪ-ريڇ (ص) بيرحم-سنگدل.
 ڏوج: ڏ. بيماري-مرض-روڳ.
 ڏوجڙ: ص. گهڻو-بيمار-روڳي.
 ڏوجرو، ڏوجهر: ڏ. ڪڻو، ڏولانو، ٿر.
 ڏوجهو: ص. ڏڪيو-تڪليف.
 ڏوڏ: ٺ. ڏهن تي-ڏوپ.
 ڏوڏ تي ڏيڻ: چارپ تي مال ڏيڻ.
 ڏوڏ پائي: ٺ. کير وڪڻڻ جو ڏنو.
 ڏوڏڪ: ڏ. ڏيري موتي، ٻيل ڏغ، ٽڪو-عيب، رنڊڪ-رڪوٽ.
 ڏوڏو: ڏ. کير وارو ڪچو ۽ جهٺو سنگ.
 ڏوڏي: ص. کير وڪڻڻ، ڏٺ کير وڪڻڻ، هڪ ٿري جو ٺالو.
 ڏوڏو: ڏ. ڏينو-ڏينهو (ڪجهه ڀست وغيره جو)، ڀيڻ جو ٻج، گج جي گريء وارو سنڌو-ٺٽي، ڏونڪو-هليو.
 ڏوڏي تي ڏوڏو ڀڄڻ: جهڙي سن تهر وٺي هڻڻ.
 ڏوڏي: ٺ. ڀست جي ٻوٽي جو ٿر (جنهن مان ڦيم نڪري).
 ڏوڏو: ڏ. ڪن مان جو ڏوڏو (ص) ڇاڪ-عبر.
 ڏور: ٺ. ڀست، ڀتي وغيره جي سنهي تنڊ، تنڊ-ڳو-ڏورو، لغڙ ڏيڻ جو ڳو، لائون ڦيرڻ جو ڏورو، مڇي جو ڏورو.
 ڏور تي هلڻ: پ سوئڻ-همدرستن.

ڏور واڳ: ٺ. عمر مختبري، اختبري، حق واسط، آردي.
 ڏور وجهڻ: ڦاسڻ-ٽڪل وٺڻ.
 ڏور: ڏ. سڃيڙ ٺي جو هڪ هنڌ (ڪنهن وڃي ببت اڻڻ مڃڻ واري وڃي تي برببت).
 ڏور: ڏ. ڏور (ڏور) پري-بعيد-جڳ-نڳ.
 ڏوراڏو: ڏ. ڏور ورو، تمام پري.
 ڏوران ڏور: ڏ. تمام پري-ڏورانهون.
 ڏورانهون: ڏ. تمام پري (ٺ. ڏورانهين).
 ڏورانهين: ٺ. پريانهين-ڏوري.
 ڏورانو: ڏ. ڏور جو-پري وارو-پراهون.
 ڏورايو: ڏ. شڪيت-ڳلا، مڇر.
 ڏوراپ ڏيڻ: مڇرون ڏيڻ، شڪيت طور ڏڪ جو ظاهر ڪرڻ.
 ڏوراجڻ: م. ڏور ڀومڻ-وڃڻ برداشت ڪرڻ، مهٺ جهڻ.
 ڏوراجو: ص. ڏيڍ ڇوڙيو، ڀرو-ڏيرو.
 ڏوران: م. ٺ. مهل پٽو ڏاڳو ڪرڻ، گهوڙي ڪي ڦران.
 ڏورائي: ٺ. ڏوري-مڇو-پرياني.
 ڏورڙو: ڏ. هڪ قسم جو ڳو-پنهان رڪي.
 ڏورماڻ: م. ڪم ڪرڻ ڪپڻ-لهرائڻ.
 ڏورن: م. پنڌ پوڻ، پٽڪن، هلڻ، پٽ وٺي ڳوڻ-ڳوڻ ماءُ پٺين پوڻ، ڳوڻ، گهوڙي مٽڻ.
 ڏوري ڏسڻ: هي ڏسڻ-ڀڄائي هٿ ڪرڻ.
 ڏورتو: ڏ. پڇريءَ جو پهرين ڪلو (جنهن سان ڍڳي جو ڪنڌ قابو ڪجي).
 ڏورتا ڏيڻ: ڪم ڪرڻ وارو ڪرڻ، ڏڪ سڳهه حل پائي ٿيڻ.
 ڏورتي تي هلڻ: ر پورڪن-پ سوئڻ.
 ڏورو: ڏ. سنڌو ڳو، ڳو، زري پ مٽيش واري پٽي، ڳو جو هڪ قسم.
 ڏورهو: ڏ. هنج-تڪليف، سم جي موهه، ڏڪيو موت.
 ڏوري: ٺ. سنڌو ڳو، سڌ، سڌڪ، وڻ، رسي.
 ڏوري ڏيڻ: حثري ڏيڻ-وڳ ڏيڻ.
 ڏوريءَ م هجڻ: چئي م هجڻ، حڪم م هجڻ.
 ڏورو: ڏ. سوني ڪپڙي جو هڪ قسم.
 ڏورڙ: ٺ. ڪپڙي جي ڪناري-وٽ-پلانڊ.
 ڏورڙو: ص. ڀيٽو-پٽو، ڦٽو-وريل.
 ڏورڙي: ٺ. تير هڻڻ سبب جانور جي پيرن جو آواز.

ڏورڻيون هنڌ: آواز ڪرڻ- رڙيون ڪرڻ- رڻيون ڪرڻ.

ڏوس: ڏگندھ- ڏوھ- تصور- عاب- فھر.

ڏوسو: ص. پوڙھو. ڪنجوس.

ڏوقو: ڏ. بيوقوف. سي سمجھ- اڻوجھ.

ڏوڪا: ڏ. ڪحيون- ڪرڪون- چوھرا.

ڏوڪرو: ڏ. چوڪرو. (ث. ڏوڪري).

ڏوڪڙ: ڏ. رقم- روڪ پڻسا.

ڏوڪڙ ڪڙا ڪرڻ: رقم ٺاھڻ.

ڏوڪڻ: م. ڏيڪ ڀرڻ. پيئڻ. ڏوگھڻ.

ڏوڪي: ث. ڪوھ جي ڀر ھيٺ ڏنل ڪاٺي مان ھڪ ڪاٺي.

ڏوڪي جھلڻ: سڌي ڪاٺي جھڻ- زور آزمائڻ.

ڏوڪاھو: ڏ. ڏکيائي- اھنج.

ڏوڪاھي: ص. ڏک يا ڏکيائيءَ ۾ ويران- سڄو.

ڏوڪو: ڏ. ايڏا. بيماري- اگھائي.

ڏوڪي: ص. ڏک وارو- ڏک سھندڙ.

ڏوڪاھو: ڏ. ڏولاڻو- اھنج. ڏڪار.

ڏوگھر: ص. گھڻي آڇ ورو- يڪسهي پٽي پيئندڙ. کين ڦوٽ ريل- ڏوڏر.

ڏوگھلو: ڏ. ٿڌي- ٿڌگھوٽو.

ڏوگھڻ: م. وڏاڏيڪ ڀري پيئڻ. تڪڙ ڪري پيئڻ. گھڻو پيئڻ.

ڏوگھ ڏوگھان: ث. گھڻي آڇ سبب گھڻو تڪڙو پٽي پيئڻ جي

حالت- اوت اوتان.

ڏوگھو: ڏ. آڇ. گھڻي آڇ. ڏوڏو- ڏيھو (اڪ جو).

ڏوگھا تائڻ: گھوڙن- ٽڪڻ- جوھڻ.

ڏول: ڏ. سوھڻين وغيره جو کير منھن وارو ٿانءُ- ديو.

ڏڪر- تلاب.

ڏول وڃھڻ: فساد مچائڻ. ھراس پيدا ڪرڻ.

ڏول: ص. بربد- تباھ- تار.

ڏول ڪرڻ: ڇٽ ڪرڻ- تار ڪرڻ. بربد ڪرڻ.

ڏول ڏيڃا: مصيبت- آڀ- ڏولاڻو. منڊان.

ڏولاڻو: ڏ. وڏي تڪليف. ڏڦيڙ. مصيبت. وڳوڙ.

ڏولجي: ث. چمڙي جو دٻو بٽي- ٻوڪو- ڪوس.

ڏولڻ: م. ڳولڻ- تلاش ڪرڻ- ڏورڻ. ڀٽڪڻ. ڏولائي مڙجھڻ.

ڏولو: ڏ. شڪست- حالي- ڪمختي- درٻاري.

ڏولھو: ڏيھڻ جي وچ ورو ڪنو.

ڏولھڻ: م. ڏيھڻ.

ڏولي: ص. ب. ڏيھڻ ب. ر. ڪي ڪن لاءِ خاص قسم جو ننڍو پيڻگھڻ- محفو. لاش ڪن لاءِ خاص قسم جي ڪٽ.

ڏولي وٺڻ: گھوٽيل جو ڪنوار پٽ وٺ وڃي ڪنوار کي وٺي اچڻ.

ڏومر: ڏ. مگھڻر.

ڏومي: ص. ڀڳو- بدبخت.

ڏون: ص. ب. عدد.

ڏونٺ: ص. شوخ سپاھ وارو- گھرو- رکو.

ڏونڊ: ث. ميو جي گل جي ڏانڊي. ٻي جي چوٽي- ڏنڊي.

ڏونڊڙو: ص. ڏونڊڙو- ويڙھيس سيڙھيل- مونڙو.

ڏونڊڪي: ث. پري ڪن اچي ڏک ھڻڻ وارو سونو- گھوٽو.

ڏونڊو: ڏ. ٺوٺ ڪن ڪلهي تائين پنھن جو حصو. ٺوٺ ڪن مٺي

گوشت جي مُشڪ. ڪرڙ جو ڪچو ڦر (ڏٺ طور ڪم

اچي)- ڏيھو.

ڏونڊو ٺوڪڻ: وڙھڻ لاءِ تيار ٿيڻ.

ڏونڊڙو: ص. ڏوڙو- پيٽو- پٽو. جھجو- گھڻو.

ڏونڊڙا ڏيڇ ڏيڻ: پٽي مھرباني ڪرڻ- ٺمڻ وڌو احسان ڪرڻ.

ڏونڪو: ڏ. دھل يا نغاڙي وڃائڻ لاءِ خاص گھڙيل ڪاٺي. ڏابو.

ھليو- ڏوڪو.

ڏونڪا رھڙڻ: گوشن مان ڏوڪا پيئڻ.

ڏونڪا: ث. جھمر ناچ جو ھڪ قسم- ڏونڪاراڻد.

ڏونڪا ھنڻ: جھمر ناچ وڃھڻ.

ڏونڪائي: ص. ڏونڪن ڪراند ڪندڙ نديگر.

ڏونڪو لڳڻ: نغاڙو وڃڻ. ڪنھن واقعي جو اعلان ٿيڻ.

ڏونڪو وڃائڻ: نالو ڪڍائڻ- ڏمي گرامي ٿيڻ. رعب تاج وڃھڻ.

ڏونڪو وڃڻ: ڏموس ٿيڻ. ڏومر مچڻ.

ڏونڪي جاچي: ص. تماشين. نالي ماتر ساڻ ڏيندڙ.

ڏونگر: ڏ. جبل- ڪوھ- پھڙ.

ڏونگر ڌارڻ: سخت جڳ ڪشي ڪرڻ. جبلت ڪرڻ.

ڏونگر ڌورڻ: جس جھڳڻ. نڪيئون سھڻ. جاکوڙ ڪرڻ.

ڏونگري: ث. نصر- پير.

ڏونگريو: ص. خبر وارو- جاسوت ڪرڻ.

ڏونگھا: ڏ. جانور جي سڱن جي سھڪ جو ھڪ خاص نمونو.

ڏونگھو: ص. ڏونگھيءَ جاريو ڪٽ جو پيٽو. ٺوٺو. ڪونڊو.

ڏه مڪي: ص. ڏهن وٽن وارو. راڻو جوتلب.
 ڏهاج: ت. هڪ سئس تان ٻيو دفعو سئس ڪندڙ عورت- ٻيو دفعو پري.
 ڏهاڙو: ڏ. ڏينهن- روز. وڏو ڏينهن- ڏن.
 ڏهاڙي: ت. روز جو اجورو- روزاني مزوري. (ڏ. روزانو- هر ڏينهن.
 ڏهاڪو: د. ڏهن جو مجموعو- ڏم.
 ڏهاڳ: ڏ. پڳ- بدبختي. وچوڙو- فرق رڻيو. (ضد. سُهڳو).
 ڏهاڳ ڏور ٿيڻ: مهر وارو مڙس ملڻ- سُهڳ سڙڻ.
 ڏهاڳ ڏيڻ: رٽا ڪرڻ. ڏک وچوڙو ڏيڻ.
 ڏهاڳجڻ: م. ڏهاڳ ڏسڻ- رٽا ٿيڻ.
 ڏهاڳي: ت. مڙس جي طلاق ڏيڻ پڇڏي عورت- رٽا- ڏنيل. ٺيڳي.
 ڏهاڳي: ص. ڏهاڳ ڳڻي ٿيڻ. ڏک ريت ٿيڻ. حرفي- ميري.
 ڏهاڻ: م. ڏهن جو ڪم پني ڪن ڪرائڻ.
 ڏهاڻو: ڪير ڏهن جو ٿيڻ- ڏهاڻو. ڏوڀ. (ص) ڏکيو. (ضد. سُهڻو).
 ڏهاڻي: ت. ڏوڏ. ڪير ڏهن جو عمل.
 ڏهاڻي: ت. رپ ڏيئي ٻيو جو ڏهن جو حصو.
 ڏهاڻي: ت. ڏيئي ٻيو ڏهن جو ڏهن.
 ڏهاڻو: ڏ. ڏيئي ڇوٽ. (ت. ڏهڻي).
 ڏه ڏيڻ: راز ظاهر ڪرڻ- پيدا ڪرڻ.
 ڏهر: ڏ. دل جو خال. به. پرنڌر جهنگ. مدح جي بيتن جو هڪ قسم (مستن ورن بزرگن پ مخدوم نوح جي ساراھ جي مضمون ۽ ذڪر حبيت). واريءَ جي بن پٽن جي وچ واري هيٺين سڌي زمين (جتي برسات تي آبادي ٿئي).
 ڏهراج: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 ڏهرو: (ڏ. ف. دير= عبادتگاه) بتخانو- ڏيرو- مندر.
 ڏهري: ص. بيوقوف- اندڙي- پوک.
 ڏهسنامو: ڏ. سنڌي شاعري ۾ سگهڻ پئي. جو هڪ قسم (جنهن ۾ هر بيت ۾ ڪنهن شي. ڇا هڪ کان وڌيڪ- ڏهن لاهج).
 ڏهسو: ڏ. ڪڙي جو هڪ قسم (جنهن جي پيٽي ۾ هڪ هزار سون هجن).
 ڏهڪر: ڏ. ڏهر- خوف. ڏاڪو- ڏهڪو. ڏهڪو.
 ڏهڪاءُ: ڏ. ڏهراس. ڏاڪو. دهمشت. دڊيو.
 ڏهڪاءُ پوڻ: رعب ويهڻ- ڏاڪو ڇمڻ. ڊپ ويهڻ.
 ڏهڪن: م. ڊڄڻ- ڏڪڻ (خوف ۾). هراسجن.

تڪو- داغ- عيب. (ڏ. ٽونبو- عميق.
 ڏونگهن سان ڏالهن: طعن ڏيڻ- مهٽ ڏيڻ.
 ڏونگهي: ت. سڪل نر بل جواڏڙ- ڪوپرو.
 ڏوننگ: ت. ٺنڀر- ڏان- زنجير.
 ڏوننگ پوڻ: ٺنڀو پوڻ. سوگهو ٺيڻ.
 ڏونهنون: ڏ. ٽونهنون- عميق پري- ڏور.
 ڏون: ت. ٻيڻ.
 ڏونائين: م. ٻيٽو ڪرڻ- پٽو ڪرڻ- ڏهرو ڪرڻ.
 ڏوتو: ص. ٻيٽو. پٽو- ڏهرو.
 ڏوه: (ڏ. سن. دوش) قصور- خفا. گنده- پاپ. الزام. مير. حرف.
 ڏوهاري: ص. گنهگار- ڏوهي. قصوروار. مجرم.
 ڏوهه باس: ت. قبوليت- اقرار (ڪنهن ڏوهه جو).
 ڏوهه پاپ: ڏ. عيب- گهٽتايون.
 ڏوهه ڏيڻ: الزام ڏيڻ. گنهگار ڪرڻ.
 ڏوهه ڏيڪڻ: خفا پوڻي ڪرڻ- عيب ڏيڪڻ.
 ڏوهي: ص. ڏوهاري. قصوروار. گنهگار.
 ڏوهڻاڻ: ڏ. ڏيئي ڇو اولاد- ڏيئي جي پٺ پني.
 ڏوهڻو: ڏ. ڏيئي ڇو پٺ.
 ڏوهري: ت. هيٺين زمين- ڏهر.
 ڏوهڙو، ڏوهڙو: ڏ. ٻيٽو- ڏوهو. ٻيٽ.
 ڏوهو: ڏ. ڪير ڏهنڌڙ- ڏهنڻي ڪندڙ ڪير ڏهن جو ٿيڻ.
 ڏوئلو: ڏ. ڪاٺ جي وڏي ڏوئي. هڪ قسم جو ٻي پڪي- ڏوئل.
 ڏوئلي: ت. پٺڪي- ڏوئي.
 ڏوئو، ڏوئو: ڏ. سڙو (ڪاٺ کي ڪيئنڌڙ جيت). ڳرتو- جهوري. ٻيٽوڙي.
 ڏوئي: ت. ڪاٺ جو چمچو- ڏوئو.
 ڏوئي ڏيڪڻ گيه ٿيڻ: ان پڇيو فاندو ٿيڻ- سڀ سٺائي ٿيڻ.
 ڏوئو: ڏ. وڏي ڏوئي- ڏوئلو.
 ڏه: (ص. ف. ده) هڪ عدد- ڏهڪو.
 ڏه ٺي آڱريون گيهه مرهڻ: ٻيڏنهن تي نه فندو پوڻ.
 ڏوه ٺي ڏوڪڙ لسا هڻڻ: ڪيڻ- ڪم جو- هڻڻ.
 ڏه ڏسڻ: ت. ڏه طرف (انهندو. اڀرندو. اتر. ڏکڻ. هيٺ. مٿي. ڏکڻ پرنڌو. ڏکڻ انهنڌو. ترانهندو. تر پرنڌو).
 ڏه سڻي: ت. ڏهن سندن ورو ڪپڙو.

ڏهڪر: ڏڀ- خوف- پتو. هيٺ. رعب.
 ڏهل: ڏوڏوڏنه- وڏوڏن: ڪڏي سن پير برتن.
 ڏهل: ٺ. گه جو هڪ قسم.
 ڏهل: ص. ڏوڏتي ڏنل ورتل چوپيو مال.
 ڏهلاني: ٺ. تڪيف- ڏکياڻي. ڏک- درد.
 ڏهلو: ڏنن مڏهن ڏانن وارو پتو.
 ڏهلو: ص. ڏکيو. ستير. ابالو. مشڪل- تڪليف وارو. اهنجو
 (منڊ سهلو).
 ڏهلي: ٺ. ڪجائو- محافو- ڏولي. وڏي عمارت- محلات.
 ڏهنائي: ٺ. ڳالهائڻ م ڪوڏ ڏکيو ٿيڻ. هجن. طعنو.
 ڏهنائون ڏين: ڏور پڏين. طعن مهت ڏين.
 ڏهن: م. ساڙم سڙن- پڇن- پڇرن.
 ڏهي ڇڏن: بربد ڪرڻ- نابود ڪرڻ.
 ڏهن: م. ٿن مان کير نچوئي ڪڍڻ- ڏهائي ڪرڻ.
 ڏهي ڇڏن: سڃو ڪرڻ- ڪنگال ڪرڻ.
 ڏهنو: ڏکير ڏهن جوڻڻ.
 ڏهو: ڏهه ڏينهن. ڏهن ڏينهن جو روزو. ڏهن ڏينهن جو چلو. محرم
 مهيني جا پهرين ڏهه ڏينهن- عاشورا. فوتيءَ جي ڏهن ڏينهن جي
 هڪ رسم. ڏهاڪو.
 ڏهو ڏين: سڀ ڪجهه چورائي وڃڻ. ڦري ٿي وڃڻ.
 ڏهو ڪڍڻ: هڪ هنڌ گوشاڻو ويهي ڏهن ڏينهن جو چلو ڪڍڻ.
 ڏرتو مارڻ. بڪ ڪڍڻ.
 ڏهو ترو: ڏهه سبڪڙو.
 ڏهوچ: ص. ڊگهو مٽيو- لائيت.
 ڏهون: ص. سلسلي م نائين نمبر کن پوءِ وارو نمبر.
 ڏهون: ٺ. ڏهن پراڻو ڏيڪ.
 ڏهون ڏان: ڏ. جهجهو اندام- تمام گهڻي بخشش.
 ڏهي: ٺ. چمير کير- ڏونرو. گهٽي ٿي- مهي. ڪور ڪي اصطلاح
 موجب آتاوت کان بچيل ست جون تندون- تاجيءَ جي پڇڙي
 وروست.
 ڏهي توڙن: ٺ. توڙن- تمتات ختم ڪرڻ.
 ڏهن تائين اٿن: پڇڙيءَ تائين ڪم پورو ڪرڻ.
 ڏهيون نڪرڻ: ڪپڙي مان ست جون تندون نڪرڻ. ڪپڙو زبون
 ٿي ٿيڙون ٿيڙون ٿيڻ. ڦاٽي ٿيڙي ربون ٿيڻ.
 ڏهي: ٺ. پاجهريءَ جا ٽم- بڙي.

ڏهيت: ص. همت پريو- سگهارو- پهيو.
 ڏهيو: ڏهيو: ص. ڏکيو- منحو. اڀو. هيو.
 ڏهيسر: ص. ڏهن سرن وارو. مٿير- سورهي.
 ڏءُ: ڏ. حسد- ريس. ساڙ- ڪهر. شڪ- گمن- خدشو.
 ڏٺار: ڏ. پيڙي- ڪنڊ- گهنڊي.
 ڏٺار: ڏ. ڏڪر- محط. ڏکيو وقت. ٺ. مرض- روڻ. آرر.
 ڏٺاري: ص. بيمار. ٺ. چڪ- اڳو.
 ڏٺن: ڏ. دستور- ڍنگ.
 ڏٺن ڏانن: ڪم شروع ڪرڻ.
 ڏٺن: ڏ. ڏين.
 ڏٺو: ڏ. ڏيو.
 ڏٺي تي وٽ رکن: شمر ٿيڻ.
 ڏٺو: ڏ. اها هوا جيڪا هڪ طرفي يا هڪ ساريڪي نه هجي. اٿاڻو.
 خراب موسم.
 ڏٺو: ڏ. ڪهڻو ڪنڊو- پيٽر- ڏٺيت.
 ڏٺيت: ص. ر. ڪس- ڏٺيت. پيٽو- مڇي.
 ڏي: طرف. ڏانهن. طرف- اوڏمون.
 ڏيا: ٺ. ڀڳ- پتو. دهشت- ڏهاڪو. حشمت. زور- طاقت. مٿيا-
 جوت- تجي.
 ڏيائي: ٺ. ننڍو ڏيو. مشعل. بربد ڏيڻ. ڏيڻي جي وٽ.
 ڏياچ: ص. ڏيندڙ- ڏاتار. (اسم خاص) سخي راجا راءِ ڏياچ.
 ڏيارڻ: م. وٺي ڏيڻ- حوالي ڪرائڻ.
 ڏياري موڪلڻ: روانو ڪرڻ. اڪلائڻ.
 ڏياري: ٺ. (سن: ڏيپا اولي) هندن جو هڪ ڏهاڙو (جيڪو رام جي
 موتي ڇڻ تي ملهائين ان ڏينهن تي گهٽ ڏپ پرين).
 ڏيال: ص. ڏيا ورو. سخي. رحمدل.
 ڏيالي: ص. ڏيڻو ٻاريندڙ- درگهتي ڏيڻو ٻاريندڙ خاص خدمتگار.
 ڏيپ: ڏيپ: ڏ. ڏاج- ڏاجو.
 ڏيپو: ص. ڏيڪ. وارو- ڏيڪو جو.
 ڏيپڪ: ٺ. ڪمري بند ٿيڻ جو هڪ نمونو. ور- ڪنجه.
 ڏيتي: ٺ. ڏين جهڙي- ڏين لائق (رقم. شيءَ)- ڏيتي.
 ڏيتي لپتي: ٺ. ڏي وٺ. ليڪو- وهنوار. هندن م ڪنواريتق حر
 ڪهوتيتق کي روڪڻ وغيره ڏين جي رسم.
 ڏيڻا: اسم خاص. سنڌ م هڪ ذات جون نون.

ڏيلھون ڏسن: تڪليف ڏسن- ڏک ڏسن.

ڏينيو: ڏهڪ قسم جو اڏامندڙ زھري جيت (بـ قسم: سنڌي ڪڪر، قنڌاري چيلانو).

ڏينيوڙي: ٺ. تروڪڙي (جسم تي سٺي سان گول نشن ڪري نيري پڳڙهي رنگ سان ڀريل تلڪ) - تلو ڪڙي.

ڏينگيو: ڏ. چوٽي کان گول وريل مٿ جو لڪڻ- ڏنگو لڪڻ.

ڏينو، ڏينھو: ڏ. ڏينھو- گوگڙو- ڏوڏو.

ڏينھن: ڏ. سج اُڀرڻ کان وٺي سج لھڻ وارو عرصو- روز- ڏھاڙو، روشن وقت، موسم- رت.

ڏينھان ڏينھن: ط. روز بروز- هر روز.

ڏينھن اچڻ: وقت اچڻ- منڍ چڻ، وارو اچڻ.

ڏينھن ٻڌڻ: شادي وغيره جي تاريخ مقرر ڪرڻ.

ڏينھن ڀرجڻ: مقرر ڪيل وقت ويجهو اچڻ.

ڏينھن ٿيڻ: صبح ٿيڻ، سج اُڀرڻ.

ڏينھن نارڻ: ٻنھن جو آرام ڪرڻ، ڪاڙهي ۾ ساهي کڻڻ، ماڻھو نندو ڪرڻ.

ڏينھن ٺرڻي: ط. وڃڻ مهل- سج لڙڻي.

ڏينھن پڄڻ: حياتي پوري ٿيڻ.

ڏينھن پورا ڪرڻ: حياتي جيئن ٿيڻ گذارڻ.

ڏينھن پوڻ: عرصو ٿيڻ- وقت لڳڻ.

ڏينھن جا تارا ڏيکارڻ: سخت سڙ ڏيڻ- سيڪڻ ڏيڻ.

ڏينھن جا تارا ڏسڻ: حواس خطا ٿيڻ.

ڏينھن جو ڏيو ٻارڻ: پاڻ کي ڪٽل ظاهر ڪرڻ- ڪهجي پوڻ.

ڏينھن چٽا ڪرڻ: ڏينھن ٻڌڻ.

ڏينھن چڙھڻ: سج مٿي اچڻ، ٻيهر ٿيڻ.

ڏينھن ڌڪڻ: ڏکيو وقت گذارڻ.

ڏينھن ڏٺو (ڏٺي): ط. چٽو ڏينھن، ظاهر ظهور- ڪليو ڪلايو.

ڏينھن ڏھاڙو: ڏ. ڪو به ڏوڏ ڏينھن.

ڏينھن ڏسڻ: خوشيءَ جو دور گذارڻ.

ڏينھن ڏيڻ: انجام ڪرڻ- قول ڪرڻ، شادي وغيره جي تاريخ ڏيڻ.

ڏينھن پوڻ: عرصو پوڻ- وقت پوڻ.

ڏينھن رات جو فرق: تمام گهڻو تفاوت- گهڻي ڦير ڦار.

ڏينھن رات هڪ ڪرڻ: هر ممڪن ڪوشش ڪرڻ.

ڏينھن سان هجڻ: حامله هجڻ- پيٽ سان هجڻ.

ڏينھن شينھن هئڻ: ڏينھن ڏٺي جو سڀ ڪجهه ٿي سگھڻ.

ڏينھن ڦرڻ: سڌ ڏينھن اچڻ- نپ ڳڻڻ پوءِ سڀ ڳڻ اچڻ.

ڏينھن ڪاٽڻ: وقت گذارڻ، ڏکي سڪي حياتي گذارڻ.

ڏينھن گذرڻ: گهڻو وقت لڳڻ، وڏو عرصو ٿي وڃڻ.

ڏينھن ڳٽڻ: تنفر ڪرڻ.

ڏينھن لائڻ: گهڻو وقت لڳائڻ- جلد واپس نٿيڻ.

ڏينھن لڙڻ: سج الهندي ڏانھن جهڪڻ- شام ٿيڻ.

ڏينھن لٽي: ط. سج لٽي جي مهل- رات جو.

ڏينھن لڳڻ: گرميءَ جي چيٽا اچڻ.

ڏينھن مان رات ٿيڻ: سڪمان ڏک ٿيڻ- ڦر ڪوڦري وڃڻ.

ڏينھون ڏينھن: ط. روز بروز- هر روز، جيئن پوءِ ٿيڻ- ويران ويو.

ڏينھو ڪو: ص. ڏينھن وارو، ڏينھن کان وٺي.

ڏيڻ: م. حولي ڪرڻ، عطا ڪرڻ، دان ڪرڻ، خيرات ڪرڻ، بخشش ڪرڻ، نذر ڪرڻ، پيش ڪرڻ، وڪڻڻ، ادا ڪرڻ، چڪڻ (حساب).

ڏيڻ وٺڻ: ڏ. ڏيئي لٽي، ڏي وٺ، واپار.

ڏيئي وٺي ٻيھڻ: زور لڳائي ٽڪڻ- همت هارڻ.

ڏيئو: ڏ. ڏيڻ جو ڳو. (ڏ) قرض.

ڏيڻ: ٺ. ڏائڻ.

ڏيو: (ڏ: سن: ديپ) مٽيءَ مان ٺهيل چراغ.

ڏيو ٻارڻ: روشني ڪرڻ، نالو روشن ڪرڻ، قائم رکڻ (نالو).

ڏيو گل ٿيڻ: ڏيئو اجهامڻ، حياتي ختم ٿيڻ.

ڏيو: (ڏ: سن: ديپ) ديوت، ديو.

ڏيوارڻ: م. بخشڻ- عطا ڪرڻ- ڏيارڻ.

ڏيو ڪوئي: ٺ. گهوٽيءَ ڪنوار جي ساٿ سڳڻ ڪرڻ جي جاءِ.

(هندو ڌرم ۾).

ڏيوالو: ڏ. قرض ادا ڪرڻ جي پڇت نه هئڻ جي حالت، گهٽ تر-

نقصان، سڃاڻي- ڪٽلائي.

ڏيوالو ڪيڏن: ڪنگال ٿيڻ، قرض جي ادا ٿيڻ نه ڪرڻ جو اعلان ڪرڻ (هڪ رسم، ته جڏهن ڪو واپاري قرض نه ادا ڪري سگهي ته دڪان يا ڪوئيءَ جو سامان هيٺ مٿي ڪري، ڏينھن جو ڏيو ٻاري ڇڏي، جنھن مان سندس ڪٽلائي جي خبر پوي).

سيوڻي. ڪنگال ٿيڻ.

ڏي وٺ: ٺ. ڏيئي لٽي، مٽاسٽ، واپار، وهنوار، معاملو، تڪرار.

سڳڻ ڏيڻ وٺڻ جي رسم.

ڏيورو: ڏ. مندر، جيئن ڌرم وارن جو مندر، شوجي پوڄا جو آستانو.

ڏيوري: ٿ. ننڍڙو مندر. ديوت جو بُت رکيل آستان. ننڍو آستانو.
نشاني طور اڏيل ڦي.

ڏيوي: ٿ. ديوي، ماتا جي بيماري.

ڏيوي ڏسڻ: مات جي بيماريءَ جو اچڻ.

ڏيه: (ڌ. سن. ڏيڻ) وطن - ملڪ - ڏيس.

ڏيه ڏورن: پرڏيس ڦرن. تمام وڏي مسافري ڪرڻ.

ڏيهان ڏور: ظ. وطن کان پري پرڏيس ۾. تمام پري.

ڏيهائو: ص. ڏيهي - ڏيسي - وطني.

ڏيهاري، ڏيهائي: ظ. روزانو - روزمره.

ڏيه جهان: ڌ. ڪنٽ - سنسار.

ڏيه ڌاري: ص. جيسڙ ڪڙل، چنڊي.

ڏيه ڌاني: ص. سرداري، حاڪميت.

ڏيه نيڪالي: ٿ. منڪبدي - جلا وطني.

ڏيهي: ص. ڏيه جو - منڪ جو، وطن جو - ڏيسي.

ڏيهي: ٿ. بدن - جسم - ڏير.

ڏيئرو: ڌ. سندر - پخال.

ڏيئو: ڌ. ڏيو - چراغ.

ڊ: ٿ. سنڌي "الف بي" جو ٻاويھون اکر. اچار "ڊي"ءَ "ڊال".

ڊاٻ: ننڍڙو سڪو. ٽاپورا ۽ اندر ۾ لڪر جو ننڍڙو گول چڪرو.

ڊاٻو: ڌ. منزل. ٿوري ڏير لاءِ آرام ۽ سهي لاءِ ويھڪ.

ڊاٻو ڪرڻ: منزل ڪرڻ. سهي کڻڻ لاءِ ٿوري دير ويھڻ.

ڊاٻهڙو، ڊاٻڙو: ڌ. ٻئي ڏينھن پستائي رکيل ڌارو (وهڻ لاءِ).

ڊايو: ڌ. ڏين واري جوءَ (جنھن زمين ۾ ڊپ گھٽاھجن) - ڊاڀي.

ڊايوڙ: ٿ. گھٽن ڏين واري پٽي.

ڊاڀي: ٿ. ڊايو - ڏين واري ڏاڍي زمين.

ڊاڀيرو: ص. ڏين وارو - ڊيٽون.

ڊاٺ: ٿ. ڊاهڻ (اڪر، تخير) جو عمل. ڪا اڏاوت ڊاهڻ.

ڊاٺ ڊوٺ: ٿ. ڀڄ ڊه. لکت يا اکر ڊاهڻ.

ڊاپ ڊاپ ڪرڻ: م. خوشم ڪرڻ.

ڊاڊري: گانگت جو هڪ قسم.

ڊاڏ: ٿ. وڏي واکي ڳاٺ ٿيڻ. رڙ - دانھن. وڏي ڇنگڙ.

ڊاڏر: ص. ٿلهو، مضبوط.

ڊارون: اسم خاص. هڪ مشهور يورپي علم حيوانات (جنھن جي نظريي موجب انسان ابتدا ۾ بندر هو ۽ پوءِ ترقي ڪري موجوده منزل تائين پهتو).

ڊاڙ: ٿ. بي بنياد ڳالھ - پٽ. افواه. پٽڪ. ٺٻڙ.

ڊاڙ پٽاڪ: ٿ. ٻڙون. ڪچيريءَ ۾ هيءَ نھن موڏ نھن جون ڳالھيون. اڃيون ڳالھيون.

ڊاڙ ڊشو: ڌ. چرچو ڀوڳ - ڪل مسخري.

ڊاڙي: ص. ڊاڙھنڌر - پٽاڪي.

ڊاسوڙي: ٿ. وري سي زمين. ڊسٽوري زمين.

ڊاسول: ص. پري ڦرتي مندر ۾ مل.

ڊاش ڊوش: ڌ. ڌڀءُ. خوشامد.

ڊاشو ماشو: ڌ. ڊاڙ ڊشو.

ڊاڪ: ڌ. ڊپ - خوف.

ڊاڪ: ٿ. ٽپل - خطبت.

ڊاڪ خانو: ڌ. ٽپل گھر - پوسٽ آفيس.

ڊاڪ بنگلو: ڌ. سرڪاري رھائش واري جاء.

ڊاڪٽر: ڌ (نگ) طبيب - ويڇ. جراح. انگريزي طب جو مھر.

علم حکمت جو ڇتو. علم - فاضل. محقق. ڪنھن علم ۾ وڏي ڊگري ورتل.

ڊاڪٽري: ٿ. ڊاڪٽر جو پيشو - طببت.

ڊاڪر: ڌ. ننڍو گھوڙو - ٽئڪون.

ڊاڪو: ص. ڌڙيل - ڦورو.

ڊاڪيارد: ڌ (نگ) سامونڊي بندرگھ ۾ ھو ڪيلھنڌ، جتي جھاز بيھڻ ۽ انھن جي مرمت وغيره ٿئي.

ڊاڪ: ٿ. ميوي جو هڪ قسم (عام طرح ڪاري ڊاڪ).

ڊاگر: ڌ. ڀيرو - ڏيرو. جھور - پوڙھو.

ڊاڪڻو: ص. وڏڪو - ڊڪڻ وارو.

ڊاگ: ٺ. ڊسٽر- وارياسي زمين.
 ڊاگو: ڏ. تمام گهڻي وريءَ وارو هنڌ.
 ڊاگوڙن: م. مٿي ڪوٽن. ڏاڍي مارڏين.
 ڊالڙ: ڏ. آمريڪ جو سڪو.
 ڊاماھو: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ ٻوٽو.
 ڊامن: ڏ. گاه جو هڪ قسم (ڪاروبار اڇوسنگ ٿئي، مال کائي).
 ڊامن ساٺ: ڏ. شاديءَ جو هڪ ساٺ.
 ڊانبو: ص. وڏي پيٽ وارو- ڊينبو (ڏ) ڪري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڊانڊر: ٺ. پرتي- آڦري.
 ڊانڊرجن: م. پيٽ ڦوڪجن (پرتي ٿين)، آڦرجن. ڦوڪجن- سڃڻ (بدن)، ڪاوڙجن- آڪڙجن.
 ڊانڊس: ٺ. وڏائي- آڪڙ. ڏيڪاءُ.
 ڊانڊورو: ڏ. هيٺاهين- لاهي- نمندي- جهم.
 ڊانيو: ڏ. ٻه جو مڇ- وڏو آڙاهه. پيڙ- شعبو.
 ڊانڊو: ڏ. ٻوڙ هوڊگو.
 ڊانس: ڏ (انگ) ٺج- نرت- رقص.
 ڊانسر: ص (نگ) ناچو- رقص- ڊانس ڪندڙ.
 ڊانگر: ڏ (ه) دور، بيوقوف- احمق.
 ڊانگري: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڊائون ڊول: ظ. هيٺ مٿي- درهم برهم- الٽ پلٽ. روٺو- دريدر.
 ڊاه: ٺ. ڊاٺ. ڦٽل جو عص.
 ڊاه ٺاه: ٺ. ٺاهڻ، ڦٽائڻ.
 ڊاه ڊوه: ٺ. ڊاهڻ، ڦٽائڻ.
 ڊاهڻ: مڻڻ- ميسارڻ، ڦٽائڻ. ڪيرائڻ. هيٺ اڇلائڻ، ڀڃڻ. بگاڙڻ (صورت). ڏسڻ.
 ڊاهو: ڏ. گس- واٽ- پيڇرو.
 ڊاهي، ڊائي: ٺ. انجم- ٻول- وڃڻ.
 ڊاءُ: ڏ. ڊپ- ڀو- خوف- نديشو- اڏڪو.
 ڊائجسٽ: ڏ (نگ) جون ڪهڙين ۾ مضمون وارو ڪتاب.
 ڊائري: ٺ (انگ) روزمره جي يادداشت- روزنامو.
 ڊائريڪٽ: ص (انگ) سڌو- راست.
 ڊائريڪٽر: ڏ (انگ) منتظم، اڳواڻ- مڪ. سربراهه. هدايت ڏيندڙ.
 ڊائريڪٽري: ٺ (انگ) مخصوص ماتهن يا ڳوٺن وغيره جي باري ۾

مختصر معومات وارو ڪتاب.
 ڊائفرم: ڏ. (نگ) پيٽ جو هڪ پردو- پيٽ ڇهه.
 ڊائيل: ڏ (انگ) گهڙيال يا وڇ جي انگن نشانن واري تختي.
 ڊائمنڊ: ڏ (انگ) مڇرو- الماس.
 ڊائمنڊ جوبلي: ٺ. سئو سال جشن.
 ڊائي: ٺ. پاڻ هر گڏجن لاءِ مقرر ڪيل وقت، جاءِ، وارو (راند جو).
 ڊائون ڏين: انجم ڏين- ٻول ٻڌڻ. ڏٺ ملائڻ- خوش آمد ڪرڻ.
 ڊائيس: ڏ (انگ) چٻو ترو.
 ڊائلاگ: ڏ (انگ) مڪالمو.
 ڊاياگرام: ڏ (انگ) خاڪو- نقشو. جاميٽريءَ جي شڪل.
 ڊب: ڏ. دوا- ڌارون- علاج- ٻڪي.
 ڊبرو: ڏ. سامونڊي ڪناري تي ٿيندڙ هڪ قسم جو گاه.
 ڊبل: ص (انگ) ٻيٽو، ٻيٽو، ٺلهو- موٽو.
 ڊبل روٽي: ٺ. خميري جي ٺلهي تنوري روٽي. ڪوري هر پڪل ڍڪ قسم جي روٽي.
 ڊبل مارچ: ڏ. فوجي قاعدن موجب تيز هڻي.
 ڊبن: م. زور سان ڀرڻ- گهو ڇڻ.
 ڊبو: ڏ. ٻرتي راند جي گول ٺڪري.
 ڊب: ٺ. مٿيءَ جو ڍڳ- ڌڙو. واريءَ جو قدرتي ڍڳ- پيٺ.
 ڊيڊي: ٺ. پڪين ڦاسن جي ڊي.
 ڊيٽ: ڏ. جيت جي چڪ يا ڌڪ سبب بدن تي ماس جي ڳوڙهي، نيل.
 ڊيٽ: ڏ. سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڊيڪو: ڏ. ڪنهن شيءِ جي ڪرڻ جو آواز- ٺهڪو.
 ڊيس: م. سيءَ کان بچاءُ لاءِ پاڻ کي چڱيءَ طرح ڪپڙن ۾ ويڙهڻ.
 سوگهو ڪرڻ.
 ڊبو: ڏ. ڊبو- ڏول.
 ڊبو: ڏ. ٺهڻو ماڻهو- بيدولو ماڻهو.
 ڊپ: ڏ. هڪ ٻوٽي جو قسم (جنهن جو گاه نوڙين وٽن لاءِ ڊئم اچي). اکين ۾ وجهڻ جي دوا (جوڙ، رسول ۽ سرخيءَ مان ٺهيل)- ٿڌو. زخمي تي لڳڻ جي دوا.
 ڊپ ڄمڻ: گهڻو وقت لڳڻ. گهڻو وقت سڀڙجڻ.
 ڊپ ڊاڙي: ڪندڪء- ڪڪ ڪڪ.
 ڊپ ڊڪائڻ: سخت تڪليف سان ڙهائڻ.
 ڊپ مورچي وڃڻ: اجائي عمر گذاري وڃڻ.

سهوليت بهجي).

ڊسچارج: ذ (انگ) برطرفي. نڪل - خراج.

ڊسٽر: ٿ. وارياسي زمين.

ڊسٽر ڊاڪٽر: ڏوڙ مٽي - ڌر - رٿي.

ڊسڪائونٽ: ذ (انگ) ڪميشن - ڪٽوٽي - چوٽ.

ڊسڪو: ذ. ڪرڻ جو آواز. ڌڪ هڻڻ جو آواز.

ڊسڪو مڇائڻ: گوڙ ڪرڻ - جيترو ڪرڻ.

ڊسڪو: ص (انگ) جدت وارو - ان - اسي - ن - ڪلاسيڪل.

ڊسمبر: ذ (انگ) عيسوي سال جو ٻهون مهينو.

ڊسمس: ذ (انگ) ملازمت ڪن برطرف - موقوف.

ڊسن: م. ڊهن - ڦٽائڻ - نٻوڊ ڪرڻ.

ڊسي: ٿ. ٿونو - ڊيه (ڊگي جو).

ڊسپلين: ذ (انگ) ضابطو - نظم و ضبط.

ڊش: ٿ (انگ) ٽالهي - پليٽ.

ڊش اينٽينا: ذ (انگ) ٽي ويءَ جي نشريات ڏسڻ لاءِ وڌي ٽالهيءَ

جهڙو هڪ اوزار.

ڊفٽر: ص (انگ) خراب - نڪمو. بيوقوف.

ڊفلي: ٿ. ڊولڪ - دف (سز).

ڊفٽر: ذ. ڇپ ڪو - ڏڏر.

ڊفٽر جڻ: م. ڇاپ ڪي جي بيماريءَ مرونجڻ.

ڊڪ: ٿ. گهوڙي جي چال جو هڪ نمونو - ڊگ.

ڊڪ: ٿ. جانور جي رنپ - ڊڪ.

ڊڪ: ٿ. ڊوڙ - ڀڄ. ٽڪي ڊوڙ.

ڊڪ ڊوڙ: ٿ. ڀڄ ڀڄڻ. ڪوشش. اڇوڇ (ڪوشش لاءِ).

ڊڪائڻ: م. تڪو هلائڻ - ڀڄڻ - ڊوڙائڻ.

ڊڪٽيٽر: ذ (انگ) آمر - جابر حڪمران.

ڊڪري: ٿ (انگ) ديواني ڪورٽ جو ضبطيءَ لاءِ حڪم نامو.

ڊڪشنري: ٿ (انگ) لفظن جي معنائن جو ڪتاب - لغت - فرهنگ.

ڊڪليريشن: ذ (انگ) قرارداد - نهرء. اخبار جاري ڪرڻ جو

اجازت نامو.

ڊڪن: م. ڊوڙڻ - ٽڪو ڀڄڻ.

ڊڪنو: ص. ڊوڙندڙ - ڀڄندڙ. تڪو - تيز - چوٽ.

ڊڪو: ذ. گهوڙي جي پنڌ جو هڪ نمونو (ڏکيو پنڌ).

ڊڪي م پون: اجيواوات هئڻ. اڍنگو ڳالهائڻ.

ڊڪءُ: ذ. نصر ڌري - سڀيل - چوڪسي.

ڊڪن: ذ. ڊڪو ڪم ڪندڙ - وڊو.

ڊڪن پڪي: ذ. ڪٽ ڪٽو - هڏمڊ.

ڊگ: ٿ. گهوڙي جي پنڌ جو هڪ نمونو.

ڊگ م پون: خراب لفظ ڳالهائڻ - ٻڪ ڪرڻ.

ڊگان: م. گهوڙي کي ڊگ پنڌ ڪرائڻ. ڊوڙائڻ - ڀڄائڻ.

ڊگ م: ذ. ڊگ.

ڊگاني: ص. بد معاش - لونيو - وپاش.

ڊگ ڊگ: ٿ. مدارين واري دهلڙي جو آواز.

ڊگ ڊگ ڪرڻ: ڊيپڪي وڃائڻ. اعلان ڪرڻ.

ڊگرو: ذ. ٽن وٽندڙ آواز وارو وڏو چڙو.

ڊگري: ٿ (انگ) حڪم - فيصلو (عدالت جو). جائد و غيره

حاصل ڪرڻ جو حڪمنامو. امتحان م ڪاميابي جي سڏ.

ايعي تعليمي سڏ. درجو - منزل.

ڊگري ڪاليج: ڊگريجو نيشن ان ڪن اعليٰ تعليم ڏيندڙ ڪاليج.

ڊگن: م. ڊگ هلڻ. ڊوڙڻ.

ڊگوش: ذ. ڊانڊي پڪيءَ جو هڪ قسم.

ڊگي: ص. بد چل عورت.

ڊگڙ: ذ. ٽلهي پڪل مٽي - ڊوڊو.

ڊگڙي: ٿ. نيرڙو ڊوڊو. چپاتي.

ڊگه: ٿ. ڊيگه. ڀنگه. واڌ.

ڊگهارن: م. ڊگهو ڪرڻ. وڌائڻ.

ڊگهائي: ٿ. ڊيگه - طول - واڌ.

ڊگهائي ڦاڪ: ٿ. ڌرتيءَ جي اتر قطب کان ڏکڻ قطب تائين خيالي ليدءَ.

ڊگهرس: ٿ. چٽرواڳي - آزادي. اختياريءَ جي ٻهڄ.

ڊگهر: ص. ڊگهو - چانگهڙيل.

ڊگهو: ص (سن: ديرگه) ڊيگه موڌو - طولان. تمام وڏو. (ٿ. ڊگهي).

ڊگهو ٿيڻ: پڻ ڪي معتبر سمجهڻ.

ڊگهو رسو ڏيڻ: ڊرڏيڻ - چٽرواڳي ڏيڻ.

ڊگهو منڌرو جوڻ: پراڻي بچار ڪرڻ - ڳلا ڪرڻ.

ڊگهي واڳ هئڻ: ٿوري وقت لاءِ مرضيءَ جو مالڪ هئڻ -

خود مختيار هئڻ.

ڊگهيرو: م. ڊگهو ڪرڻ - ڊيگه ڏيڻ - اينگهائڻ - طول ڏيڻ. وڌائڻ.

ڊگهيرو: ص. ڪجهه ڊگهو - ٿورو قدوار.

ڊوڙي اچڻ: پڇي جن. تمام حسد مددلاء جن.
 ڊوسڻ: ص. تمام ٺهيو.
 ڊوش: ذ. ننڪي ۽ وسيلي يا خاني جو نڪال.
 ڊوڪ: ت. ڊوڙ.
 ڊوڪريون پائڻ: ڊوڙون پائڻ. جسي جسي چ وڃ ڪرڻ. پڇ
 ڊوڙ ڪرڻ.
 ڊوڪائڻ: م. ڊوڙائڻ.
 ڊوڪڻ: م. ڊوڙڻ.
 ڊوڪو: ص. ڊوڙو- پڇو. تڪو- تيز. جذبز.
 ڊوڪ، ڊوڪ: ت. نگه- نظر. نظرداري- جڇ.
 ڊوڪڻ: م. ڏسڻ- نهرڻ. جڇڻ.
 ڊول: ذ. نمونو- روپ- گهڙيٽو- بيهڪ. ڍنگ- طريقتو. ريت.
 ڊولائڻو: ص. ڍنگ ورو- زيب- ٿو- ڏسڻ جهڙو- موزون.
 ڊولياڙي: ت. نموني بازي. حرفت- چلاڪي. مڪر- فريب.
 ڊول: ذ. چلم يا حتي جي توبيءَ جو مخروطي لوهي ڍڪ. (طنزيه)
 ڊول، ڊول: م. شڪر.
 ڊول پلاڙو: ص. بدزيو (صورت م). ناموزون.
 ڊولو: ص. چين سونل. ٺلهن چين وارو. بدزيو (صورت م).
 ڊومر: ذ. مير سي- وڃت وارو. پڪيءَ جو هڪ قسم.
 ڊومبڪي: اسم خاص: هڪ ذات جو نالو (اڪثر جيڪب پيءُ
 بوجست م).
 ڊونبڪي: ت. خوشيءَ مان ٽپ يا چال نينگ.
 ڊونڊڙو: ص. چينه چيو- ڪپڙو. (ت. ڊونڊڙي).
 ڊونڊڪي: ت. ڪپڙي (پيريءَ ڪمزوريءَ سبب).
 ڊونڊڪين پڙ هلڻ: مس مس رڙهڻ. تمام پيرس ٿيڻ.
 ڊونڊو: ص. مڙيل- وريل- ڪپڙو. وڏي پيٽ وارو- ٺهيو. وڏو پيڙو.
 ڊونڊي: ت. ننڍي پيڙي.
 ڊونگر: ذ. ڏنب- ڊوڳي.
 ڊونگل: ذ. وڃيٽ گله- بڪواس.
 ڊونگل هنڻ: بيهو ڊوڪ ٺاهڻ.
 ڊونگلي، ڊونگي: ص. ٺپڙهندڙ- بڪواس ڪندڙ.
 ڊوتو: ذ. ٺٽي سڃايل گرو.
 ڊوه: (ذ. سن دروه) فريب- دولاپ. دغا باري. ڪپٽ- ٺڪي. ويسه
 ڪپ تي. جاني نقصان پهچائڻ لاءِ جدوءَ جو عمل (جنهن ۾ دشمن
 جو خوب ڪدو هي رزميون ٿئي مقرر ٿين ڪجي)- ڪ مڻ.

ڊل: ص (انگ) ڪندڙ- موڪو. سست.
 ڊل: ذ. وڃه- داه- وارو.
 ڊلو: ذ. ٽولو- اٿالو.
 ڊليوري: ت. (نگ) ورهست- وڃ (حصن جي). وڃم.
 ڊمر: ذ (ف. درم) درهم (سڪو). ڊوڪٽر- بنسو.
 ڊمر ڪرڻ: دفع ڪرڻ. ختم ڪرڻ.
 ڊمر: ص (انگ) گهٽ- ڏنڌنو. (ڊمر ٺاڻيٽ= ڪپٽ روشني).
 ڊمر: ت. نانگ جو هڪ قسم (چمست فوٽ ڊگهي ۽ ٺهڻي بلا).
 ڊمرا: ذ. گڙهي رنگ جون پٿريون (فتير هارن هي ڳچي ۽ موهن).
 ڊمڪو: ص. قد جو بندرو (مٿي).
 ڊمن: ت. گاه جو هڪ قسم. ڊمر (بلا).
 ڊمي: ت. بڪريءَ جو هڪ قسم. (ذ. نگ) اخبار يا ڪتاب جي
 نموني لاءِ ڪچي ڪپي.
 ڊنب، ڊنبلو: ذ. ماتهن جو ميڙ- مجمع.
 ڊنب ڊنباڙو: ذ. شن شوڪت- ڊنڊبو.
 ڊنبهو ڪرڻ: گڏجي زور لڳائڻ. ميڙ ڪرڻ.
 ڊنبر: ذ. وڏو ڊنڊو پراڻو چڙو.
 ڊنبلو: ذ. انبوه- هشتم- ميڙ- بيم (ماتهن جي).
 ڊنر: ت. (انگ) دعوت. رات جي ماني.
 ڊنگ: ذ. وڏو ماتهو. شاهوڪار- امير.
 ڊنگ ڊاهڻ: پڻ ڪن وڏي ۽ طقور ڪي شڪست ڏيڻ.
 ڊنگ ڊنگاڙو: ذ. ڊهن شرنائين جو وڃو.
 ڊنو: ص. ڊچي ويل. هراسيل.
 ڊنو ڊپ ڪرڻ: اڳواٽ آڀه ڪرڻ. دور نديشي ڪرڻ.
 ڊني: ت. ڊپ- ڊڙو. ڊڳ- ٺهو.
 ڊنو: ذ. وڏي ڪوڏي. ڪ به گول شي.
 ڊوڏ: ذ. روڏ- ٺوڙهه. وڏو ڊوڏو ڪنءِ.
 ڊوڊو: ذ. خوري- سداني.
 ڊوڙ: ت. ٺهڻ جي حالت- ڊڪ. ٺڪو ڇڻ. رستي- پڇت. مستعد.
 ڊوڙ ڊڪ: ت. پڇ ڊوڙ. ڪوشش- سعيو. ڪ ميا جي لاءِ پڇو.
 ڊوڙائڻ: م. تڪو هلائڻ- پڇڻ. جد موڪلڻ. روئو ڪرڻ. سخت
 پورهيون ٺهڻ. هلائي هلائي ٿڪڻ.
 ڊوڙڻ: م. تڪو هڻڻ- پڇڻ- ڊڪڻ. جلد وڃڻ. تڪو وڃڻ. روئو ٿيڻ.
 هل هلائڻ ڪرڻ.
 ڊوڙڻ ڊڪڻ: ڪوشش ڪرڻ. ڪنهن ڪم جي لاءِ مڻ.

دوه ڪرن: ڦرپ ڪرن، سڻي ڪرن، ڪن ڪرن، برهه وجهن.
 دوه: ٺ. ڇڪ- (سٺ سٺ (سورج ڇڪ). ڏمڊ- (پ- (سڻ ڪي)
 دوه ڏين: ڪوڙهڻ- ڪنھو ڏني ڪرن، اڏمڪ ڪرن.
 دوه: ص. هڪ هڪ ٻين- غير متحرڪ- ٺ نڪو.
 دوهن: م. دوه ڪرن.
 دوهن: م. ڪن- ٺين- ڏوڻ.
 دوهن: م. زور سان چڪن- سٺ ڏين، سورجي علاج طور آڏين.
 دوهو: ڏ. مينهن جي موسم، تيز تر ڪو، آگر- جهڙ.
 دوهو، دوهي: ص. دوه ڪندڙ، لڳ- دغا باز- دولابي.
 دوهي: ٺ. قسم- سٺين.
 دوهي وجهڻ: قسم ڏين، و عدي پوري ڪرن جو اعتبار وٺڻ.
 ڊول: ٺ. (انگ) ڪنهن تڪرار جي نموني لاءِ ٻن شخصن وچ ۾
 تلوار يا پستول سان لڙائي.
 ڊويزن: ٺ. (انگ) حصو- پاڳو (علاقو جو)، صوبي جو انتظامي حصو.
 ڊه: ٺ. ڏڪو- ٽيلهو، هلاڻ.
 ڊه نه جهلڻ: ڏڪو نه سڻ.
 ڊه، ڊه: ٺ. چوپ تي جو سڱن سان هٽيل تڪر- ٽونو.
 ڊهون ڏين: ٺ. ٽون هٽڻ، سٽون ڏين.
 ڊهلڻ: م. ڪسڻ- ڦرڻ- چڻ.
 ڊهن: م. ڪرن (پٽ تي)، ڪري پون (اڏوت وغيره)، لٽڻ.
 سمنهڻ، ڪرن (بيماريءَ ۾)، مٽجڻ- ميسرڇڻ، برباد ٿيڻ.
 ٺاس ٿيڻ، ختم ٿيڻ.
 ڊهو: ڏ. ٿوري پٽيءَ واري ڪڏ- ڇڏو- ڊهو.
 ڊها وهڻ: پٽڙ دست ٿيڻ (ننڍڙي پار ڪي).
 ڊهو ڊه ٿيڻ: روبرو منڻ، تقابلي ڪرڻ.
 ڊهي: ٺ. اٺ جي ويهڻ جي جاءِ.
 ڊئي: ٺ. جوئر جي پوک جي لاپري ڪن پوءِ ڪانن جو وري ڦوٽهڙو.
 ڊيپ: ٺ. پٺن ۾ هٽيل ڏاڍي مک.
 ڊيپڪي: ٺ. ننڍي پڪواز (مدارين جي).
 ڊيپو: ڏ. (نگ) ذخيره گد، واپري ڪوٺي.
 ڊيپو لڳي وڃڻ: ع. جڙ ٿيڻ، سڪاڙ ٿيڻ.
 ڊيپو ٿيڻ: ڏ. (نگ) سرڪاري عهددار جي پنهنجي کاتي مان
 ڪنهن ٻئي کاتي ۾ عارضی مقرر ٿيڻ.
 ڊيجارڻ: م. ڊپ ڏين، ڊپ ۾ وجهڻ، خوفزد ڪرڻ، هراس ڏيڻ ڪوڏين.

ڊجڙو: ڏ. ڊپ- خوف، چرڪ، هڪ ٻار تي بيماري (جنهن ۾ ٻار
 چرڪ سري، ڪهڙو ٿي).
 ڊيجو: ڏ. ڊپ، اٽڪو- اڏڪو، هراس، انديشو.
 ڊيد: ڏ. (نگ) منڍ، عارضی طور تي ٺهيل جو آواز بند هٿن واري حالت.
 ڊيڊي: ٺ. هڻي جو هڪ عضو، ڪهڙي ڪڏي، جي ٿيڻي ۾ سرن تي ٿي
 جهيندڙ ڪاٺ جو تڪر.
 ڊير: ڏ. ڊيرو- ڏيرو.
 ڊيري فارم: ڏ. (نگ) ڪير ڏيندڙ جانورن جي پٺ جو مرڪز.
 ڊيرو: ڏ. هڪڙو- ٿرڙو، ڪميٽو.
 ڊيسڪ: ٺ. (نگ) ننڍڙي خانو واري ميز يا بئنچ.
 ڊيش: ٺ. ٻٽڪ- لٻاڙ- لاف، (نگ) ٺاهي جي قسم جو هڪ ٺاڻ.
 ڊيسڪ: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 ڊيڪ: ٺ. (انگ) بحري جهاز جو عرشو.
 ڊيڪ: ٺ. ڊڪ- ڊوڙ، سٽ- جهٽ.
 ڊيڪ ڊيڪاڻ: ٺ. ڊوڙ ڊڪ- هل هلاڻ، سخت محنت.
 ڊيڪڻ: م. ڊوڙڻ، گهڻو ڊوڙڻ، رند ۾ گهڻو وقت آڱ ڏيڻ.
 ڊيگه: ٺ. ٽول- لمبائي، وڌاء- اينگه.
 ڊيگه ڪرڻ: وڌاء ڪرڻ، اجايو ڏاڻ (ڪم، ڳالهه، معاملي ڪي).
 ڊيل: ٺ. موري ڪي جي مادي.
 ڊيل: ٺ. (نگ) لڪ ڇپو وارو معاهدو.
 ڊيلٽ: ڏ. (انگ) درياءَ يا سامونڊي ڪناري تي ٽڪنڊي زمين.
 سامونڊي ڪنارو- ساحل.
 ڊيل ڊول: ڏ. ڊيگه- جوڙجڪ- اڏاوت.
 ڊيلر: ڏ. (انگ) ٻڌي جو واپاري، واپاري شيون تقسيم ڪندڙ-
 ڊسٽريبيوٽر.
 ڊيلي: ٺ. (نگ) روزانو- ڏهاڙي.
 ڊيلگيشن: ڏ. (انگ) وفد- نمائندن جي جماعت.
 ڊيم: ڏ. (نگ) بند (پاڻيءَ کي)، بند ذريعي روڪيل پاڻي.
 ڊيمانسٽريٽر: ڏ. (انگ) مثالن ۽ تجريبي ذريعي تعليم ڏيندڙ.
 ڊيمي: ص. (انگ) اڌ- نصف (سائيز)، (ڏ) اڌ سائيز واري ڪتب.
 ڊين: ٺ. انڊلٽ- قوس قزح.
 ڊين: ڏ. (انگ) يونيورسٽيءَ جي فيڪلٽيءَ جو سربراھ.
 ڊينٽ: ٺ. مار- قيه، مار جي سزا.
 ڊينب ڪڍڻ: ڏاڍي مار ڏيڻ- قيه ڪڍڻ- جهڳورڻ.

ڊينبو: ذڪير زمين جي وچ م هر ڪن رهنجي وين زمين تڪر.

ڊينبو: ص. ننڍي قد ۽ گهڻي توله ورو.

ڊينبي واري واٽ وٺڻ: الڳ رهن - پنهنجي خيال رارو هئڻ.

ڊينڊ: ذ. مڇي ۽ جو هڪ قسم (ننڍي ۽ سڀني مڇي).

ڊينڊواڙو: ذ. خواري ۽ جوا اعلان پڙهو.

ڊينگ: ث. پٽڪ - لاف - آڪر - ڦونڊ.

ڊينو: ص. ڊينبو - ٿلهو.

ڊيو: ص (انگ) اڏانگي ۽ لائق - و جب لاد. لازمي.

ڊيوٽي: ث (نگ) مقرر ڪيل ڪم. مڙهين ذميداري. ملازمت.

محصول - ٽيڪس.

ڊيوٽي ڦري: ص. محصول ڪن آجو (دڪن، علائقو).

ڊيه: ث. سڪن وري جانور جو نالو.

ڊيه: ث. دوز پڇ.

ڊيهڙ: ث. هڪ ٻئي پٺن لاڳيتو ڇڻ جي حالت - سلسلو.

ڊيهڙ پٺن: هر هر ۽ گهڻو ڇڻ وڃڻ.

ڊيهو: ذ. ڊپ - خوف - چرڪ - ٿم.

ڊيهوڙ، ڊيهوڙو: ذ. ڇڻ - دوز - ٿم.

ڊيئر: ص (نگ) پيرو.

د: ث. سنڌي 'الف' بي جو ٽيو ٻيون اکر. چار ڏي ڀ ڀال.

ڊاب: ث. پڪين قاسائن جي ڦاهي يا چار - ڊبي.

ڊاٽ: ذ. 'تر' جي هڪ ڀڳي جون لڏي.

ڊاٽڪي: ث. ايت جي ٻولي.

ڊاٽي: ص. ايت جورها ڪو. (ذ) سنڌي ٽن جو هڪ نسل.

ڊاڻ: م. ڊيڻ ڪرڻ. پيرجن (پيٽ). ورجن.

ڊاڏ: ث. وڏي واکي چڙب. رڙ. هڪر. روڇ.

ڊاڍرو: ذ. پڙهو - ڏيڍ ورو. مشهور.

ڊاڍرو ڪرڻ: خوار ڪرڻ. بدنام ڪرڻ.

ڊاڍي: ص. مگتھار - ننگهو. هڪ ذات جون لو.

ڊار: ث. چل - هٿ - روش. خوء - خست. عادت. رسم. اوت - اولو.

آجهو پنه. آڌار. آهستي ۽ وري چل. هيٺ هين - ڏاهي.

ڊارڻ: م. هيٺ ڏهن. هيٺ ڇڏڻ. ڇڏڻ.

ڊاري ڊاري: ذ. آهستي آهستي - هر ڀري.

ڊارو: ذ. چڪو - ڦرعو (جهن ٻن ورو ڪم. جيڪو رمل جي

حساب ۾ ڄڻ پڙاند م ڪم جي).

ڊارو ڍرڻ: سوڀ روٽين. نصب ڪرڻ.

ڊارو ڪرڻ: ترسڻ - ٽڪڻ - ڍرڻ.

ڊارو لڳڻ: اوچتو ڦٽو ٿيڻ. ڏاڍڪيڻ.

ڊارو وجهڻ: ڦل وڃهڻ - ڳڪڻي ڪرڻ.

ڊاروڙو: ذ. سٺو جي مهنبي جا آخري وهير.

ڊاروين: ث. ڪڪاڻن جهڙي ۽ جي بناوت جو هڪ قسم.

ڊاڪ: ث. ٻنڌڙ. ڏڏ.

ڊاڪڻ ڍرو: ص. چيلهه کان هيٺو. سست - توتي. ڪم ڪرڪان ڇڏو.

ڊاڪ تي ڪٽڻ: مڙهه ٻنهن ڌڻي مٿي اڇلائڻ - وارو ڪٽڻ.

ڊاڪ کان ڦاٽڻ: اوچتو ظاهر ٿيڻ.

ڊاڪو: ذ. وي (نهيڻ) جي سوراخن کي بند ڪرڻ لاءِ ٺڪر جي

وڏي گول ٺاهي (جس ۾ هٿ ٻه ٻه ٺڪري). ننڍي هڙهي (وٽن جي).

ڊاڪون، ڊاڪئون: ذ. ٽن ۽ جو هڪ قسم (ڊڪ سان ٺاهي).

ڊاڪون ئي پڇڻ: ڪنهن م ڪنهن ٻه ڪم يا فائدي جي

ميدان ڪرڻ.

ڊاڪڻ م ڊڪجي اچڻ: سٺو ڪم ڇڻ. ڪجهه بدمن.

ڊاڪيو: ذ. شيشي جو ڪپٽ - شو ڪيس.

ڊاڳي: ث. ڍورو - و - ڇ - ڇرو.

ڊال: ث. چمڙي ۽ لوه جي ٺهيل جهڻ (تور جي وارڪن بچاء لاء) -

سپر - ڏڪ - روڪ.

ڊال ترار پٽڻ: ڪپ ڪٽڻ. سرسي ڪرڻ.

ڊانچو: ذ. بدن جو هٿ ٽون پيڇرو. ڏاوت.

ڊانڊ: ذ. مڇ - ٿم.

ڊانڊ پارڻ: مڇ پٽڻ. محبت جو جوش پيدا ڪرڻ.

ڊانيس: ذ. مڇ. حمو - پڙ ڪو. ه - گهوڙ - ڊنهن ڪوڪ.

ڊانين: ذ. هڪ قسم جو آبي گهم.

ڊانڊو: ذبڙهو ڊڳو ڳري، ڪمزور جسم، ڪر جو وڏو ٿڌڻ.
 ڊانڊي: ص. ڍنڍ جو (پڪي، اوڀرو وغيره).
 ڊانڊي: ٿ. هڪ قسم جو هلڪو ننڍو خٽو.
 ڊانگ: ٿ. غنٽ - سُستي. ماک.
 ڊانگ ڍري: ماک جي مهل - صبح جي وقت.
 ڊانگو، ڊانگهو: ص. اڀرو - ڏهرو، هٿو، سُڪل (ون وانگر).
 ڊانگهر: ٿ. ڪنڊن وارن وٽن جو ويڙه.
 ڊان: ٿ. عدت، سڀاءُ.
 ڊائي: ٿ. ننڍو ڳوٺ - وستي - واهن.
 ڊاول، ڊايل: ص. پيٽ پيريل - ڍٽو ڪيل.
 ڊائجڻ: م. ڍڙ ڪرڻ - پڙتڻ، ملڪيت ملڻ.
 ڊائڻ: م. ڍٽو ڪرڻ - ڍيڻ.
 ڊائي: ٿ. ڍڙي، تجام - واعدو - ٻول.
 ڊب: ذ. ڍنگ - طريقو - روش. عادت. ڊول. طور طريقو، سڀاءُ.
 تجويز - رٿ. حيلو. پڪين ڦاسڻ جي چاري - دام.
 ڊب ڊارڻ: آسرو يا اميد رکڻ. ڪوڙ ڪو منڊڻ.
 ڊبر: ذ. ڪرنگهي وارا هڏا، هڏن وارا عضوا، (ص) ڦيٽو. بي زورو.
 سست - ڪهل. ڪن ڪن گهٻرو.
 ڊبر ڊرا ٿيڻ: حواس گم ٿيڻ، ٻٽ سٺو ٿيڻ (ڊب، حيراني مان).
 ڊبرو: ذ. هڏو، عضو، سُڪي ويل واه جي تري م بچيل پاني.
 ڊبري: ٿ. پيچ - اسڪرو.
 ڊبري ٿاٽ ٿيڻ: پيچ قابو ٿيڻ، مغروريءَ ۾ پوڻ.
 ڊپڻ: م. ڊيپي يا ڪوڙ ڪي (پڪي) ڦاسڻ، بند ڪري لڪائڻ.
 جهلي بند ڪرڻ.
 ڊبو: ذ. ڍنگ - نمونو.
 ڊبي: ٿ. پڪين ڦاسڻ جي چاري.
 ڊبيءَ ۾ ڊير ٿيڻ: چارم ڦاسجڻ، مري وڃڻ.
 ڊٺ: ذ. ٿر جو هڪ خطو - ڍٺ.
 ڊٺ پٺ: وارب سامهين - ڪيل پٺر.
 ڊٺ: ٿ. چوري.
 ڊٺ هٽي ويهڻ: ڊٺ هٽڻ، ٻڏڻ.
 ڊٺو: ص. چور - چور ٿيو. چلاڪ.
 ڊڏ: ٿ. ڊهل جي هڪ وچ (جيڪا خاص ڪري عاشورن ۾ وڄائي).
 ڊڏ ڏيڻ: خوي ڪرڻ - بدنم ڪرڻ.

ڊڏ: ذ. ڊهر نڪرڻ وڏو پيٽ، پيٽ.
 ڊڏي: ٿ. پٺي - ڊڏي.
 ڊڏر: ذ. بدن جو سرءُ تنگ ڪرڻ سواءِ باقي حصو - ڏڙ. ڪنهن شيءِ جو
 وچ وارو حصو (ٿڌ، ون، ڪٺ وغيره جو)، پٺيءَ جي جهر
 جو ڦٽل.
 ڊڏر ڊرا ٿيڻ: عضوا ٻي سٺ ٿيڻ (ڊپ حيراني مان). ٻٽ جو - ه
 ڇڏڻ، هيسجي وڃڻ.
 ڊڏو: ذ. جوڙ جي ڪاٺي م سنگن نسرڻ کان اڳ وارو پٺن م ڍڪڻ
 ڪچي سنگ جو ڳوڙهو.
 ڊڏي: ٿ. پٺي - پٺن وارو حصو.
 ڊڏي: ص. وڏي پيٽ وارو - گهڻ ڪڻڪ.
 ڊر، ڊر: ٿ. دير - وقتو، غفلت، مهلت، آزادي - چڙواڳي، سُستي -
 ڪاهلي، لغڙ جي ڏور وڌائڻ.
 ڊر ڏيڻ: سُستي ڪرڻ، غنٽ ڪرڻ، ڇڏي ڏيڻ، مهلت ڏيڻ.
 ڊر ڊرڻ: بخشش عطا ٿيڻ - مفت ۾ ملڻ.
 ڊرائڻ: م. ڊرو ڪرڻ، غفلت ڪرڻ، ڪمزور ٿيڻ.
 ڊرائي: ٿ. گيسر - غفلت، سُستي.
 ڊرتان: ٿ. هيٺائين - نمندي - جهم.
 ڊرڪ: ٿ. آهستي هيٺ ڪرڻ واري حالت، گهٽل - گيسر، بي طاقتي.
 ڊرڪائڻ: م. ٻڌو ڏيڻ - چٽلڻ ڏيڻ.
 ڊرڪڻ، ڊرڪڻ: م. هيٺ ڪرڻ - ڊهن، گهٽ ڪرڻ - ڪسڪڻ، ڍلو
 ٿيڻ (بدن)، نٽو ٿيڻ.
 ڊرڪي پوڻ: بي طاقت ٿيڻ - هيٺو ٿيڻ، سست ٿيڻ.
 ڊرڻ: م. لهڻ، ڪرڻ، هيٺ چڻ، گهٽڻ (اندر).
 ڊرڻ: ڊرو ٿيڻ، گهٽجڻ.
 ڊرو، ڊرو: ص. سُست، آهستي، ڦلهڙو، ويڪرو (لباس)، هيٺ -
 اڀرو، نرم، ڪمزور.
 ڊرو ٿيڻ: آهستي ٿيڻ (هلڻ ۾)، سست ٿيڻ، ڪلڻ (رسي وغيره).
 نرم ٿيڻ، ڪمزور ٿيڻ.
 ڊڪ: ٿ. لڪائڻ جي حالت - لڪ، پردو، چشم پوشي.
 ڊڪ ڪرڻ: ڪنهن عيب يا نيڪيءَ جي عمل جي لڪ ڪرڻ.
 ڊڪي: ٿ. راز - ڳجهه، لڪ - چپ، پردو - ڊڪ.
 ڊڪ: ذ. ٿانءَ کي ڊڪڻ لاءِ مٿيون پڙ - ڊڪڻ، پوش، رولو چوپڻي
 کي بند ڪري بيهارڻ واري جاءِ.
 ڊڪ منشي: ذ. ڊڪ جي سنڀال ڪندڙ ملازم.

ڊڪ: ٿ. چوپني جي ڪنگ. وھت جي رني.

ڊڪون ڪرائڻ: رڙيون ڪرائڻ. تڪليف ڏيڻ. آن مڃائڻ.

ڊڪ: ڏ. پاڻيءَ وغيره جو هڪ پيري نڙيءَ مان ويل مقدار-
چڪو-سرڪ.

ڊڪ ڀرڻ: ٿورو ٿورو ڪري پيئڻ. ساراه ڪرڻ.

ڊڪ پيئڻ: ڪاوڙ گھٽ ڪرڻ. برداشت ڪرڻ.

ڊڪ وجهڻ: چوپائي مال کي بيماري سبب ٿيڻ. گيه يا دوا جي
اوتتي ڪرڻ.

ڊڪائڻ: م. پڙ نڻ-پهر نڻ. وي نڻ. بند ڪر نڻ (جیل م). قيد
ڪرائڻ-پور نڻ. دفن ڪر نڻ.

ڊڪائڻ: م. ماري مڃائڻ-هيس نڻ. تڪليف ڏيڻ.

ڊڪائڻ: م. حمل واري ڪرڻ-ڦرائڻ. پلائڻ-سبر نڻ. ٽن-پهچائڻ.

ڊڪر: ڏ. غشي-بيھوشي.

ڊڪر چڙهڻ: حواس خطائين (حيراني يا هراس مان).

ڊڪر کائڻ: گشتين م پوڻ. جهوتا کائڻ.

ڊڪرجڻ: ڊڪڻ: م. بيھوش ٿيڻ-غش ٿيڻ.

ڊڪڙو: ڏ. چڪو-سرڪ-ڊڪ.

ڊڪڙو چاڙهڻ: شراب ورتائڻ.

ڊڪل: ص. ڊڪي-پيٽ سن.

ڊڪڻ: ڏ. ڊڪ.

ڊڪڻ پيچڻ: شاديءَ جي هڪ رسم م گھوٽ جو ڪنوار جي در
اڳيان نٽ سن ڊڪڻ پيچڻ.

ڊڪڻ لهڻ: لڪل عيب پڌرو ٿيڻ-بدن م ٿيڻ.

ڊڪڻ، ڊڪڻ: م. پوش يا ڊڪڻ سان لڪائڻ. بند ڪرڻ. پورڻ-
دفن ڪرڻ. خيانت-پهرڻ (ڪپڙا).

ڊڪنهار: ص. ڊڪيندڙ. خدا تعاليٰ (جيڪو بندي جا عيب ڊڪي ٿو).

ڊڪڻ: رنين (مينهن يا ڳئون). ڪٽڪڻ.

ڊڪڻي: ٿ. ڊڪ (ٿانءَ جو). ننڍو ڊڪ. نڪر جو هڪ ٿانءَ
(مٺ، دلي وغيره جو ڊڪ). گوڏي جي سنڌ جو مٿيون هڏو.

ڊڪڻي: ٿ. ڊڪ ڪندڙ جانور-مينهن.

ڊڪڻي ميڪڻي نه هجڻ: ڊڪيندڙ (مينهن) ۽ ميڪندڙ
(پڪريءَ) ڏهن-ڪجهه ڏهن. و نڌو هجڻ.

ڊڪي: ٿ. سڄ اُڀرڻي ڪرڻ اڳ جي مهل-برهه-پنڇر ڪو. بربت-فجر.

ڊڪي: ص. پيٽ سن-حامد. ڦريل.

ڊگر: ڏوڏائي-ڪڙ-غرور.

ڊگ: ڏ. ڏير. ڏڙي (مٽيءَ جي). نبر. (ص) گھڻو ڪوڙ.

ڊگ جهڙو: ص. ٿڌو-مٿرو (مٽيو).

ڊگنو: ڏ. ڏ. نيري پڪي ۽ جوهڪ قسم.

ڊگو: ڏ. هڪ مشهور جانور-ڏاند.

ڊگو ڏور: م. موبيشي-چوپا يومال.

ڊگي وانگر وهڻ: رت ڏينهن ڪم م رت ورنهن.

ڊگي: ٿ. ٻڪڻون.

ڊگي: ٿ. ننڍو ڊگ. ڏير. سٽي.

ڊگنو: ڏ. ڏرياني مڇي ۽ جوهڪ قسم.

ڊل: ٿ. آب ڏي ۽ واري زمين جو سرڪاري محصول-خراج.

ڊل ڀرڻ: خراج ڏيڻ. آنڪي ڀرڻ.

ڊل ڀري اچڻ: ڪ ڪوس ڪري اچڻ.

ڊل وجهڻ: محصول مقرر ڪرڻ.

ڊل: ڏ. ڪيڙي ٻني ۽ مڙن ناهن جو هڪ اوزار.

ڊل: ٿ. ڏير. ڏير. سٽي.

ڊل ڏيڻ: ڏير ڏيڻ-ويجي وجهڻ. مهلت ڏيڻ.

ڊلاني: ٿ. سٽي-غفلت. چڙواڳي-عيب-مندائي.

ڊل: ڏ. وارو-وجهه-موقعو.

ڊلڪ، ڊلڪار: ٿ. ٿور-هٽي-رفتار.

ڊلڻ: م. سستون ڪرڻ. ڪڙو ٿيڻ.

ڊلو: ص. ڏرو. سست. موڪرو (لباس). گھٽ-ڪسو.

ڊلي: ٿ. ڪيڙيل زمين کي ليول م آڻيندڙ اوزار-ڪين.

ڊلي ڏورڻ: همت ڇڏڻ-ڊنگير ٿيڻ.

ڊليار: ڏ. ڏون جو هڪ قسم-ٻير.

ڊنڊ: ٿ. بينل پاڻيءَ جو قدرتي وڏو تلاءُ.

ڊنڊ ٿيڻ: پاڻيءَ جو اچي هڪ هنڌ ڪٽو ٿيڻ.

ڊنڊون ڏورا: ڪڏون ڪوب-هينهن علائقا.

ڊنڊ: ڏ. ڏهن ڀنڀرن جي مٽي وڃت.

ڊنڊ وڃڻ: مٽ ٿيڻ-پٽ پوڻ.

ڊنڊين پٽجڻ: مشهور ٿيڻ-ننڍو ٿيڻ. گھٽ ٿي ۽ سست ٿي هجڻ.

ڊنڊين ڏير: ڏ. جهجهني-گھٽ تي-گنج. سڪار.

ڊنڊورو: ڏ. ڏڙهو-منڊي. اعلان. مشهوري.

ڊنڊورو ڏيڻ: اعلان ڪرڻ. مشهور ڪرڻ. هر هنڌ ڳهه ڪرڻ.

ڊنڊورچي: ص. ڊنڊورو ڏيندڙ-پڙهي وارو.

ڏنگ: ذ. طور- مڙيتو- نمونو- ڏول، ڏيڄڻ، ڄل، بناوت- ساخت، شڪل، اڏاوت، بيهڪ، رواج، اٽڪل- ترڪيب، حرفت، چوپڻي کي ڏهائيءَ وقت ٻين تنگن ۾ ٻڌڻ جو رسو- ونگ، ڏنگ وجهڻ: ڏهائي ڪرڻ (مال کي ونگ وجهي)، قابو ڪرڻ، ڏنگائڻو: ذ. بند اخلاق- سچڻو، سڌڻو، ڏول وارو، ڏنگ: ذ. ب شيون- جوڙو- جٽ- ڪڻو- ڪمربند، ڏنگر: ذ. جانور- ڏور- حيوان، ڏنگهر، ڏنگهر: ذ. جو ڪنڊن ورتارو، ڏنگهر ڍارڻ: پناهه ڪرڻ- اجهڻائڻ، ڏنگهر ٿي وڃڻ: ڳري ڪٽا ٿي وڃڻ- ڪمزور ٿي وڃڻ، ڏنگهرن تي اٿو هارڻ: اجائي ڪوشش ڪرڻ، ڏنگهري: ش. ڪنڊن وارو سڪل ننڍو تارو، ڏنگهري ٿي لڳڻ: مڃڻ ٿي لڳڻ- پويان پئجي وڃڻ، ڏنگرگي: ش. ڏنڌ- ڪوهيٽو، مک، ڏنءُ، ڏئون: ذ. ڏول- نمونو، ڏنگ- رواج- دستور، عادت- افعال، تجويز- اٽڪل، حرفت، ڏنگ، ڏوڏري: ش. ٻوٽي جو هڪ قسم، ڏوڏو: ذ. ٽلهي ماني (جوئر، ٻاهر جي)، مرچ مصالحا پيل ماني، ڏوڏا ڏيڻ: ٽپڻ- تنگ ڪرڻ، رلاڻ، ڏور: ذ. جانور- چوپيو- وهڻ، ڏورو- درياءُ جو وهڪري وارو پيٽ، ڏور ڏنگر: ذ. چوپيو مال- وهڻو، ڏورڻ: م. چنڊن- واڻڻ (اُن)، ڌار ڪرڻ، مهارن- ويڻڻ، ڏڪو ڏيڻ، ڏورو: ذ. قتل واه، ڦٽا ڦٽا ڊيڻ، ڏورِي: ش. ننڍو ڦٽا واه جو ڦٽر پيٽ، ڏوڪ: ذ. وڙ- وڪڙ، ڏنگ، جبل يا نديءَ جو وڙ، ڏوڪري: ش. ماني يا ڏوڏو، جنهن ۾ مڇي، پوپي ڦٽو وڃي پڇاڙ هجي، ڏول: ص. پيرين- محبوب- پيارو، ڏلو- لاڏنو، سٺو- حسبي (ذ) ڏهل، ڏول ڏلائين: همت ڇڏائڻ، ڏولڪ: ش. ننڍڙو ڏهل- دهلڙي، پڪواز، ڏولڪي: ش. ننڍڙي دهلڙي- ڏيپڪي، ڏولڪيون وڃائڻ: سولو ڪم ڪرڻ، ڏولڻ: ذ. محبوب- پيارو، دوست، گچي، ٻيڙي جو هڪ ٻه- ڏولڻو، ڏولڻو: ذ. چنديءَ ي سون جي دهليءَ ۾ بند ٿيل تعويذ وغيره (ڳهه طور گچي ٻيڙي ٺهي).

ڏولو، ڏوليٽو: ص. ڏول- ڏولڻ، ڏيڻ، ڏيڻو- محبوب.
 ڏولي: ن. سنڌي مينهن جو هڪ قسم يا پٽ.
 ڏومائون: ن. رولو، ڪو- رولو- پٽڪ.
 ڏونڊ: ذ. ڪن- ڪچرو- گند. مثل جانور (جنهن ۾ ڊپ ٿي وڃي).
 ڪرقي. (ص) ڪنو- گندو- بدبودار.
 ڏونڊن: م. ڳولڻ- تلاش ڪرڻ، ٺهڻ. (ش)
 ڏونڪو، ڏونڪو: ذ. جهوتو (نڊ جو)- پنڪي.
 ڏونگ: ذ. مڪر- تل، اٽڪل بزي، پٺو- غدر، چلاڪي.
 ڏونگ رچائڻ: بهانو ڪرڻ، مڪر ڪرڻ.
 ڏونگ ڪرڻ: مڪر ڪرڻ، نموني بزي ڪرڻ، اٽڪل ڪرڻ.
 ڏونگي: ص. غريبي، دغا باز، مڪر، حرفي، اٽڪل باز.
 ڏونگرو: ذ. پٺي جو ڪندو- ڪرنگهو، مڇي جو هڪ قسم.
 ڏونگري: ن. بدن جو هڪ عضوو- ٺهائڻ.
 ڏونگل: ذ. چروارو ۽ سڀايندڙ ڳالهه، اجايو گنتو (جنهن ۾ ن
 مخاطب کي چڙاچي)، واهيت گنتو.
 ڏونگل ڌارڻ: ننڍي ڪرڻ، ويڪوڻ ڪرڻ.
 ڏونگل هٽڻ: واهيت ڳالهائڻ، آڏاڻا لفظ چوڻ، خراب گستاخوڻ.
 ڏونگو: ذ. جسم جو ڇيله وارو حصو، ڪرنگهو، پٺي وارو حصو.
 ڏونو: ذ. سوکڙي- ٽھو، ٺوھار يا ڪنڀر جو شاديءَ جي موقعي تي
 نندل سوکڙي طور ڪوٺڻ ۽ يا اوزار.
 ڏوو: ذ. مينهن پوڻ جا نشان، خراب هوا،
 ڏوو ڪٽڻ: آسمان صاف ٿيڻ- مينهن جو ڪڍي وڃڻ.
 ڏوٽڻ: م. ڪٽڻ (بار)، سامان کڻي ٻئي هنڌ رکڻ.
 ڏوٽڻ: پيڙيءَ کي هڪري بند رتي آڻڻ. (ش)
 ڏوٽو: ذ. ڪنڀار، ٺوھار وغيره ڪاسيءَ کان گهٽ ڪنوار کي تھي
 نور مليل شيون- ڏوٽو.
 ڏوٽي: ن. گند ڪچري ڇڏڻ جي جاء- آروڙي، گند ڪچري جو ڍڳ.
 ڏيءُ، ڏيو: ذ. رڻ- قرار، کاڌي يا حاصلات مان اطمينان (جو وڌيڪ
 ضرب رهي).
 ڏيءُ جهلڻ: سھڻ (خوشي)، برداشت ڪرڻ (حاصلات کي)،
 پٽ ۽ سمن نھڻ.
 ڏيءُ ڪرڻ: بس ڪرڻ (ڪڏي ڪن)- قرار ڪرڻ.
 ڏيءُ ڏيئي ڇڏڻ: تنگ ڪرڻ.
 ڏنائڻي: ن. ڏيڻ جي مزوري.
 ڏنجن: م. کاڌي ۾ ڏيڻ- رڻ- ٿيڻ، پيڙيڻ.

ڏيرو ڏير: ص. حدڪن وڌيڪ- بي انداز.
 ڏيري: ث. ننڍو ڍڳ- ڊڪي، ويڙهين سنڌ ياپڻ جي ڏيري.
 ڏيري ٿين: بي همت ٿين، ڪمزور ٿين، ڊهي پون.
 ڏيري کولڻ: سڪيٽ جو ٻار لائي ڏين، ڏي ڳلا ڪرڻ.
 ڏيڪ: ذ. وڪڙ- وڙ- ونگ- ڏنگ.
 ڏيڪ: ذ. تڻ، اڇائي ڪله- ڍوڻگل، پٿاڪ- لاف.
 ڏيڪ ڏين: و هيت ڳالهائڻ- اڍنگو ڳالهائڻ.
 ڏيڪو: ذ. لوڏو، ٿيهو- ڏڪو (جساع هر).
 ڏيڪي: ث. چرخي پٽ جو ڪنوڙو.
 ڏيلڻ: م. ٿينهن- لوڏن، ڌڪارڻ.
 ڏيلنو: ص. رول- پٽڪندڙ، وانڊو.
 ڏينگ: ذ. ڊگهين تنگ ورو- ڄانگهڙيل، (ذ) ٻر جو هڪ پڪي پاتيءَ جو وڏو جهڙ- غوراب.
 ڏينگ ڊڙڻ: وڏا وڏا منهن مارڻ.
 ڏينگ رڙڻ: پينگ هٿن، پيدولو- ان گهڙيل.
 ڏينگڙو مينگڙو: جيو- بيسود، سدو.
 ڏينگلو: ذ. هن پٽن قيمت وارا وِسڪو- ٽڪو.
 ڏينگ مٽر: ص. گول مول- بي ڏونو- ن گهڙين.
 ڏينگو: ذ. نارپ خري جو هڪ چڪر.
 ڏينگو ڏيري ٿين: مٺيان ڊهي پون، گهر ٻار چٽائين، تباه ٿين.
 ڏيو: ص. ڍنو- ڍول.
 ڏيئي: ث. مٺن جو بچمر- ڍئي.

ڏيڻ: مڙهه ڪرڻ، تمام گهڻو ڏيڻ، خوش ڪرڻ.
ڏنو: ذ، جهڙو-اڳم.
ڏئي جي اوکڙ: جهڙواري ڏينهن اڀرندي کان لڳندڙ هوا.
ڏئون: ٺ، اٽڪل-تجويڙ-رٺ.
ڏئي ڇڏڻ: ملامت ڪرڻ.
ڏيڀر: ٺ، ٻوٽي جو هڪ قسم (جيسه جي سور لاءِ دد طور ڪم اچي).
ڏيڀرو: ذ، هندن جي پڇايل ٿلهي ماني-روٽ-ڍوڍو.
ڏيڀڪ، ڏيڀڪي: ٺ، ننڍڙي دهمڙي (جيڪا عمر طرح تماشي ڏيکاريندڙ مڌاري وڃي ٿي).
ڏيڀڪي وڃائڻ: مشهور ڪرڻ، پڙهو گهمائڻ، بدنام ڪرڻ.
ڏيڀو: ذ، سارين ڏرن لاءِ جنبيءَ جو هيٺيون پڙ (جيڪو 'ڪلر' واري مٽي مان ٺهين، مٿيون پڙ ٺڪر جي جنبيءَ هيٺيون پڙ ڪرائي مٽيءَ جو ڏيڀو).
ڏيڀڪ: ذ، ٻنهي سهارن-ميٽن.
ڏيڍ: ص، مردار مال کائيندڙ، هندو قوم ۾ گهڻو ڏٺو.
ڏيڍواڙو: ذ، ڏيڍ قوم جو پاڙو.
ڏيڍواڙو هئڻ: غليظ هئڻ هئڻ.
ڏيڍي: ٺ، ناري هڙلي ۾ ڪم ايندڙ هڪ ڪني.
ڏير: ذ، ڍڳ-انٺر، کوڙ، (ص) بي انداز-گهڻو.
ڏير ٿيڻ: ڍڳ ٿيڻ، ڪري پوڻ (ٽڪي هيٺي سبب).
ڏير ڪرڻ: جمع ڪرڻ-گڏ ڪرڻ، مارڻ-ڏهڻ، مٽيءَ جو ڍڳ ڪرڻ.
ڏيرو: ذ، ويڙهيل سن پٽ جو گولو-ڦورو.

ذ: ذ (ع) سنڌي "الف-بي" جو چوويهون ڪر، عربيءَ جو نائون ۽ فارسيءَ جو يارهون ڪر، اچار "ذال".

ذابح: ص (ع) ذبح ڪندڙ- ڪُهنڌڙ- ڪاساڻي.

ذات: ث (ع) حقيقت- اصليت، روح، شخصيت، قسم- نوع، حيثيت، قوم، قبيلو، تصوف جي اصطلاح موجب ازل کان اڌ تائين موجود رهندڙ جوهر- الله تعاليٰ.

ذات يائي: ص. سڳي ذات وارو- هم قوم.

ذات يات: ث. قوم قبيلو، برادري.

ذات پات نه پڇن: ڪٿم قيسي جو فرق نرڪن.
 ذات پڻائن: قوم پ خاندان کي ڳلارو ڪرڻ.
 ذات تي ذات نه هئڻ: الله جو فضل هر ڪنهن تي هڪجهڙو هئڻ.
 ذات ذمات: ش. ذات پت - حسب نسب.
 ذات وات ڏاڍو هئڻ: وڏي حد تائين جو ڇڏاڪ هئڻ.
 ذاتي: ص. نجی - شخصي. فطري (اثر).
 ذاتي حيثيت: شخصي لياقت. خاص قابليت. پڄندي. رسوخ.
 ذاتي معاملو: ذاتنگي معاملو - شخصي وهنوار.

ذاتیون صفاتون چڏڻ: وڌمتپوڻ ڪرڻ، نيچ ڏنڌو خٽار ڪرڻ.
ذاتیات: ذاتي معصوم، ذات متعلق ڳالهيون.

ذاتیرو: ص. سٺي ذات وارو- پيڙهي تو- عالي نسب.
ذاکر: ص (ع) ذڪر ڪندڙ. شيعن م منبر تي ويهي مصائب بيان ڪندڙ.

ذائقو: ذ (ع) سواد- لذت- ماء- مزو- چسڪو.
ذائقو وٺڻ: سواد وٺڻ، خود تجربو حاصل ڪرڻ.
ذائقيدار: ص. سواد-ي-لذيد.

ذبح: ذ (ع) شرعي طور حلال ڪرڻ- ڪُهڻ، سِير، ڪوس.
ذبح ڪرڻ: حلال ڪرڻ- ڪُهڻ، نقصان رسائڻ.
ذبيح: ص (ع) ذبح ڪرڻ- ڪُٺل.

ذبيح الله: ذ. خدا جي نالي تي قربان ٿيندڙ. حضرت اسماعيل عیہ السلام جو لقب.

ذخائر: ذ (ع) "ذخيره" جو جمع.
ذخيرو: ذ (ع: ذخيره) خزانو، گڏ ڪيل مال، انبار، گڏ م.
ذخيره آندوڙي: ث. مال (اناج يا ٻين ضروري شين) گڏ ڪرڻ رڪن
(جينن بازار مانهن شين جي ڪوٽ پيدا ٿئي).

ذرڙو: ص. تمام ٿورڙو، ننڍڙو- پرڙو.
ذرو: ذ (ع: ذره) لغوي معنيٰ م هو ذرڙو، جيڪو اُس م دڙ وانگر
آڏا منڊو نظرا چي). ٿورو ٺڪر- ذرڙو، ٿورو وقت، ننڍو معصوم.
(ص) ٿورو- تمام گهٽ.

ذرا ذرا: ذ. ٺڪرا ٺڪرا- ڳڀڳ، ڳڀڳ.
ذرو پرڙو: ص. ٿورو گهڻو- رهيو ڪهيو، ٺڪرا ٺاپو.
ذري پرڙي: پيرائي نموني- مڪمل طرح- سربستو.
ذرو ذرو: ص. ٿورو ٿورو- ٺڪر ٺڪر.
ذرو: ذ. شڪاري پکي جو هڪ قسم.

ذره نوازي: ث (ع) گهٽ حيثيت واري کي وڏو مرتبو ڏيڻ، خسيس
کي مان وارو ڪرڻ.

ذريت: ث (ع) اولاد- نسل، سگهه- طاقت.
ذري ذري: ظ. گهڙي گهڙي- ٿوري ٿوري وقت م- هر هر.
ذريعو: ذ (ع: ذريع) وسيلو، معرفت، خيلو، سبب، پهچڻ جو طريقو.
ذريعو پيدا ڪرڻ: ڪو سبب ڪڍڻ- وسيلو پيدا ڪرڻ.

ذق: ث. کلي- دٻي (جنهن م گيههجي).
ذقن: ذ (ع) کاڌي.
ذڪاء: ذ (ع) ذهن جي تيزي، تيز فهمي.

ذڪاوت: ث (ع) ذهن جي تيزي- ذهانت.
ذڪر: ذ (ع) نر، مرد، مڻهو، مرد نو مخصوص عصوو.

ذڪر: ذ (ع) بيان- ڳالهه، ڳالهه بول، خدا تعاليٰ کي ياد ڪرڻ جا مقرر ٿا، ظ.
ذڪر جي واڌي ويڙهن: گهڻو احوال ٿورن لفظن م بيان ڪرڻ.
ذڪر نڪرڻ: ڪنهن شخص بابت ڪا ڳالهه ڪرڻ.

ذڪر اذڪار: ذ. ڳالهه بول، خبر چر.
ذڪر فڪر: ذ. پڌلاهي- ذڪر خدا.
ذڪر خير: ذ. چڱائي يا نيڪي واري ڳالهه.
ذڪي: ص (ث) ذهن- تيز فهم- هوشيار.
ذگو: ذ. ڇاڙ- پٽاڪ.

ذل: ث. ذلالت جو مخفف، مصيبت، سختي (گرمي يا س جي)، خوار،.
ذلات: ث (ع) بدنامي- خوار، ڪميٽپ، بي عزتي، حقارت.
ذلت: ث. ذ (ع) خوار- بدنامي، ڪميٽپ، مصيبت.

ذلت ڪرڻ: مصيبت سهڻ، خوار ڪرڻ.
ذلل: ذ. نقصان- ٽوٽو- خسارو.
ذليل: ص (ع) خوار، بدنام، ڪميٽو- رڏير.

ذليل ڪرڻ: بدنام ڪرڻ- خوار ڪرڻ، بيعزت ڪرڻ.
ذليل خوار: ذ. خوار خراب، ڏڪر جو ڳو- بي عزتو.
ذمر: ذ. تڪاڻي، تيزي- چوٽ.
ذمات: ث. ڪٽنب- قبيلو- ڪٿم.

ذمو: ذ (ع: ذمه) ضمانت- ذمياري- جوابداري، حوالي ڪرڻ يا
ٿيڻ- سپردگي- تحويل.

ذمو ڪرڻ: پنهنجي سرتي رڪن (جوابداري)، جوابداري ڪرڻ.
ذمو وٺڻ: انجام وٺڻ، ضامن وٺڻ.

ذمي ڪرڻ: حوالي ڪرڻ- سونپڻ، جوابداري هيٺ ڏيڻ.
ذمي: ذ (ع) اسلامي سلطنت م رهندڙ غير مسلم (جيڪو جزيو
ادا ڪري).

ذميدار: ص (ف) جوابدار، ضامن.
ذميداري: ث. جوابداري، ڪفالت.
ذميوار: ص. ذميوار، واراو- ذميدار.

ذنب: ذ. وڏو ڳرنه- نوالو، مٽي، جو تمام وڏو، سخت ڳنڍو.
ذو: ذ (ع) مالڪ- ذاتي، صاحب، (ص) وارو- قابض (هي غلط
هميشه صفاتي اڳي ڏي طور مالڪي ڏيکاري ٿو).

ذوالجلال: ص (ع) جلال وارو- دٻڀي ورو، وڏي وڏائي، ورو الله

ذهن تان لهن: وسري وڃن-ياد ندرهن.
 ذهن ڪلن: حافظو سئوئين-سمجھ ڪلن.
 ذهن نشين: ص. ياد ڪيل. سمجھيل.
 ذهن نشين ڪرڻ: عقل مڙهڻ. ياد ڪرڻ. يادگيري ڏيارڻ.
 ذهن هلائڻ: سوچڻ-غور ڪرڻ. عقل ڏوڙائڻ.
 ذهني: ص. ذهن جو-دماغ-عقلي.
 ذهنيٽ: ث. طبيعت جولاڙو-مزاج.
 ذهين: ص. (ع) ذهن وارو-تيز فهم-هوشيار. سمجھو.
 ذي: ص. (ع) مالڪ-ڌڻي. وارو. صفاتي اڳياڙي طور ڪم ايندڙ لفظ.
 ذي اختيار: ص. مرضيءَ وارو-صاحب اختيار. حڪومت
 رتي وارو.
 ذي حيات، ذي روح: ص. ساهوارو-جاندار. زنده-جيئرو.
 ذي جاه: ص. مرتبي وارو.
 ذي شان: ص. شان شوڪت وارو-دهدبي وارو.
 ذي شعور: ص. عقلمند-سمجھو. هوشيار.
 ذي وقار: ص. عزت وارو-معزز.
 ذي هوش: ص. هوشمند-سمجھو-ڌڪي-فهم.
 ذي الحج: ذ. (ع) حج وارو (مهينو)-ذوالحج.
 ذيابيطس: ذ. (ع) مٺي پيشاب جي بيماري-شگر.
 ذيل: ذ. (ع) هيٺيون حصو. هيٺ لکيل.
 ذيلي: ص. هيٺيون.
 ذيلي عنوان: ذ. نڪت م مک عنوان کن پوءِ ايندڙ عنوان يا موضوع.

تعللي جو صفت ٿي نالو.
 ذوالجناح: ذ. (ع) ڪنڀن وارو. حضرت امام حسين رضه جي گهوڙي جو نالو.
 ذوالحج: ذ. (ع) حج وارو مهينو-ذي الحج.
 ذوالفقار: ث. (ع) پٺيءَ جي هڏين وارو. هڪ مشهور تلوار جو نالو
 (جيڪا المعص بن منبه جي هئي ۽ سر جي جنگ ۾ مرڻ کن پوءِ
 نبي سڳوري (ﷺ) جي قبضي آئي. جن وري حضرت علي رضه
 کي ڏني). متهوءَ جو نالو.
 ذوالقدر: ص. زور ور-زبردست-هيون.
 ذوالقرنين: ص. ٻن سڱن وارو. (سم خاص) هڪ بادشاهه جو نالو.
 جنهن جو ذڪر قرآن ۾ آهي.
 ذوالقعد: ذ. (ع) هجري سال جو ٻارهون مهينو.
 ذوالڪرام: ص. عزت ورو-معتبر-شريف.
 ذوالنورين: ص. ٻن نورن وارو. (ذ) حضرت عثمان رضه جو لقب.
 ذوقنون: ص. گهٽ فن ڄاڻندڙ-ڪاريگر.
 ذو معني: ص. (ع) ٻن معنائن وارو. بامعني.
 ذوق: ذ. (ع) مزو-سواد-لطف-سءِ. شوق-چاهه. خوشي.
 ذوق شوق سان: وڏي خوشيءَ سان-دل ۾ سن.
 ذوقِي: ص. شوقين. آسودو. خوش مزاج.
 ذهانت: ث. (ع) ذهن جي تيزي-هوشياري. ڏاهپ.
 ذهپ: ذ. (ع) سون-طلا-ڪندن.
 ذهن: ذ. (ع) حافظو-يادگيري. سمجھڻ جي قوت. دانائي-
 ڏاهپ. قبلت.

رات جو پست وڌو هئڻ: رات جي ونهه ۾ گهٽيون ڳالهيون
 لکي وڃن.
 رات ڪاٽڻ، رات گذارڻ: اوجاڳي پ انتظار ۾ رات پوري ڪرڻ.
 رات گڏيل هئڻ: پيپر ڪي جو وقت هئڻ.
 راتاهو: ذ. رات جو حملو-شب خون.
 راتاهو ڏيڻ: ڪم ٽلهڪڻي وڃڻ.
 راتب: ذ. (ع) جنورن (وهڻن) جي روزاني خوراڪ. گهوڙي جو هر
 ويهي جو سئو رسيو ڪاڌو. وروڻو-ويلو (هڪ ڏينهن جو ڪاڌو)

ر: ث. (اچار 'ري') سنڌي 'الف-بي' جو پنجويهون اکر. عربيءَ جو
 ڏهون اکر ۽ فارسيءَ جو ٻارهون اکر اجد موجب عدد (200).
 رابطو: ذ. (ع) جوڙ-ميل. تعلق-لاڳاپو-واسطو.
 رابع: ص. چوٿون.
 رابيل: ث. هڪ قسم جي ول.
 راپتو: ذ. رب جهڙي ڳپ-راقو-راپڙو.
 رات: ث. (سن: راتر) شب-ليل.
 رات تات: رات واري عبادت، ذڪر فڪر-تهجد گذاري.

راجپر: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 راجداري: ث. راجوتي مع ملاءِ ريت نيت، پائيچارو.
 راجڌاني: ث. تختگاه-دارالحڪومت.
 راجدوھو: ص. پنهنجن جو دشمن، ملڪ جو غدار.
 راجڙ: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 راج راءُ: ص. راج سان رهائيندڙ-صبح پسند.
 راج راني: ث. پٽ راني-وڏي راني، خاتون راني.
 راج سڀا: ث. شاهي دربار، شاهي مجلس.
 راج ڪاڇ: ذ. ملڪي معاملات، پيڇاري.
 راج مهاڄڻ: ذ. (راج) مسلمانن جو ۽ (مهاڄڻ) هندو مسلمانن ۽ هندن جي گڏيل پنچايت.
 راجنيستي: ث. ملڪي قانون، حڪومت جو آئين، ملڪي جوڙجڪ..
 راجواڙو: ذ. هڪڙي راجا جي هٿ هيٺ ملڪ، ڳوٺ يا شهر، راج-عوام-قوم.
 راجوتو: ص. راج وارو-نيت جو.
 راجوتي: ث. راج جي هلي چلي ۽ ريت رسم موجب فيصلو ۽ صحيح، پائيچاري جي ريت مطابق صلح ۽ پرچاءُ.
 راجي: ص. راج جو، راجوتي، (اسم خاص) عورت جو نالو.
 راجيو: ذ. راجا-حاڪم-بادشاه.
 راجڻ: م. مڃڻ-قبول-باس.
 راجڻ: م. خوش ٿيڻ-محببت مان رچڻ.
 راجڻ: ث. پيڙي-ڏوندي.
 راج: ث. (ع) هٿ جو تريون، خوشي-سرهائي.
 راحت: ث. (ع) آرام-سڪ-آسودگي، فرحت-آسائڻ، سکون ۽ خوشي.
 راحت افزا: ص. آرام ڏيندڙ، خوشي ڏيندڙ.
 راحت جان: ص. جان کي فرحت ڏيندڙ، پيارو-محبوب.
 راحت ڏيڻ: سڪ ڏيڻ-آرام ڏيڻ، خوشي ڏيڻ.
 راحت: ص. (ع) رحم ڪندڙ-مهربان-باهجرو.
 راڌا: اسم خاص، ڪرشن مهراج جي خاص گوبي ۽ جو نالو.
 راڌارو، راڌو: ص. شادي يا ڪنهن ڪاڇ جي موقعي تي رڌپاءُ ڪندڙ.
 راڌاوڌ، راڌاوڌي: ث. ڏي وٺ سان معاملي جو نپيرو، چڏچيٽ سان ۽ صلح.
 راڌڻ: ث. رڌڻ جو عمل-رڌيڃاءُ-ساجڻ.

رات ڏينهن: ظ. اٺئي پهر-هروقت.
 رات راني: ث. گل جو هڪ قسم.
 راتوڌو: ظ. رات وڃ ۾-رات جوئي، راتورات.
 راتو رات: رات وڃ ۾-هڪ رات ۾-راتو واه.
 راتوڙو: ص. رات جو چوري مال ڪاهيندڙ.
 راتوڪو: ص. رات وارو، گذريل رات جو، پروڻو (ڪڏو).
 راتوڙو: اسم خاص، سنڌ ۾ مسلمانن جي هڪ ذات، (ص) جانشو-سگهارو، پهلوان.
 زاجا: ذ. (سن) حاڪم-بادشاه.
 راجا پرچا: ث. راجا ۽ رعيت، ڌڻي ڌوتي.
 راجا ريت: ث. بادشاه جو رعيت تي مقرر ڪيل ڌڻ، رسم-رواج.
 راجائي: ث. حڪومت-بادشاهي.
 راجپوت: اسم خاص، هندن جي هڪ قوم.
 راجڻ: ص. (ع) بهتر، فائق، غالب.
 راج درشن: ذ. (سن) درباري-حاضرين-ملاقاتي.
 راج ڌارو: ذ. راجڪمار-شهزادو.
 راجستان: اسم خاص، "پرت" جو هڪ علائقو، جنهن جون حدون "سنڌ" سان گڏيل آهن.
 راجڻ: ص. (ع) رجوع ڪندڙ، اڳين حاضر ٿيندڙ.
 راجڪمار: ذ. راجا جو پٽ، شهزادو، (ث. راجڪماري).
 راج ڪوي: ذ. درباري شاعر.
 راج گهاٽي: ص. غدار-باغي.
 راج گهاٽ: ص. راجا جي وهنجڻ جو ٿڌ-تمام وڏو ٿڌ.
 راج وڻسي: ص. شاهي گهرائي جو-شاهي نسل جو.
 راج هڻس: ذ. آبي پڪي ۽ جو هڪ قسم-اچو هنج.
 راج: ذ. (سن) راج) بادشاهي-حڪومت، صاحبي، رياست، رعيت، قوم، برادري-پائيچاري.
 راج ڪرڻ: حڪومت ڪرڻ، حڪم هلائڻ.
 راج مان ڪڍڻ: نيات مان نيڪالي ڏيڻ-برادري ختم ڪرڻ.
 راجاڻ: ذ. راج-راجيو-بادشاه.
 راجاڻو: ص. راج جو حافظ رکندڙ-راج جي ريت رسم کي مڃيندڙ.
 ريت نيت وارو، مهذب.
 راج بائي: ث. راج جي وڏيري، بزرگ خاتون.
 راج پياڳ: ذ. حڪومت-بادشاهي، مڪ ۽ رعيت، تخت ۽ بخت.

راڌڻ: م. ٻني ۽ مڇي و جهن - ٻني بوڪڻ.
 راڌڻ: اسم خاص. د. دوضعي م هڪ شير ۽ ربيوي سٿيشن جو نالو.
 راڌي: ٿ. ٻوڪ.
 راڙ: ٿ. رڙيون - دانهون. روح. د. نهوڊانهن. وڏو روح.
 راڙو: ٿ. جنگ - ويڙهه - ٿاڙي. تڪي ڏوڙ.
 راڙهو: ص. دانهون ڪندڙ. دانهن تي دانهن ڪندڙ ۽ نه ڇڏيندڙ.
 راڙ: ٿ. (ف) پيد - ڳجهه ڳجهي ڳهه.
 رازدار: ص. رازن وقت. حل محرم. ممرز.
 رازداري: ٿ. راز جي لڪ. ڳجهه ڳوهه. لڪ چپ.
 رازدان: ص. رازدار.
 راز کولڻ: لڪل ڳهه ظاهر ڪرڻ. ڳجهه کڻڻ.
 راز محرم: ص. حل ٻئي - رازدار.
 رازو نياز: د. ڊڪ پردي وريون پير جون ڳنهيون.
 رازو: ص (ع) رزق ڏيندڙ - روزي ڏيندڙ. پنهنجي خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.
 رازڪو: ص. رازي جو (ڪم يا اوزار).
 رازو: ٿ. راز ڪو ڪم ڪندڙ - ممرز.
 راس: ص (ف) راست (جو مخفف) درست - نڪ. مڪمل - پورو.
 راس ڪرڻ: پورو ڪرڻ - مڪمل ڪرڻ. نبيرون (ڪم).
 راس هجڻ: موافق هجڻ. راضي هجڻ. مڪمل هجڻ.
 راس: ٿ. (راس المال) تجارت جو سرمايو - واپار جي موڙي. موڙي نفعي جي گڏيل رقم.
 راس: ٿ. (ع) لغم - واڳ. راضي موجب موڙي نفعي جي گڏيل رقم.
 آسماني تارن جو ميڙ - برج. نڪت. خشڪي ۽ جو حصو جيڪو پٽي (سمنڊ) م هجي.
 راس الجدي: ٿ. جدي گهيري جو اهو ٽپڪو، جتي سج پهچڻ سن سيارو شروع ٿئي ٿو.
 راس چڪر: ٿ. سج جو مدار - سورج منڊل.
 راس السرطان: ٿ. جدي گهيري جي اها جاءِ، جتي سج پهچڻ سن گرمي شروع ٿئي ٿي.
 راس المال: ٿ. تجارت جو سرمايو. ملڪي قرض.
 راس منڊل: ٿ. آسماني برج جو ميڙ.
 راساڙو: ٿ. اڇائي بڪواس - جڳهه - ڊيگهه.
 راست: ص (ف) نڪ - درست - صحيح. مڪمل - پورو - ساڄو (طرف، هٿ). سڄو - ڏيئرو.

راستباز: ص. سڄو. ڏيئرو. نڪ.
 راستبازي: ٿ. سڄي. ايمانداري. نڪي.
 راست بين: ٿ. حقيقت شناس. بي رياءَ. امين.
 راست گوئي: ٿ. سچ ڳهائڻ. صداقت - سچائي.
 راستي: ٿ. سچي. ايمانداري. عورت جو نالو.
 راس پاس: ٿ. نهيل نڪيل - پن م نهيل - خوش راضي.
 راسخ: ص (ع) پڪو - مضبوط. سڄو - ڪرو.
 راسخ الاعتقاد: ص. پڪي ايمان وارو. مضبوط عقيدتي ورو.
 راس ليلا: ٿ. ڪرشن مهراج جي گوپين سان رچير رڳ ۽ نهچ جي مخل.
 راس: م. سچ يا چنڊ جي ڀرڻ وقت آفتاب مان روشنيءَ جون ڌارون نڪرڻ.
 راسو: ص. مڪمل - تيار - پورو.
 راسوڙو: ٿ. هڪ قسم جو نظم ۽ گيت (جيڪو ٿرم ڳائجي).
 راسي: ٿ. سچ ڀرڻ يا لهن وقت آفتاب تي روشنيءَ جو پٽو.
 راشڊ: ص (ع) سٺين رستي تي هلندڙ. هدايت وٺندڙ. عقيدتي جو پختو. نڪ.
 راشدي: اسم خاص. سنڌ م ساداتن جو هڪ خاندان (پير پاڳاري وارا نهنيءَ خاندان مان آهن).
 راشن: ٿ. (نگ) خورڪ - کاڌو. خورڪ جو مقرر مقدار.
 راشو: ص. عام - روا جي. معمولي - سادو.
 راشي: ص (ع) رشوت وٺندڙ.
 راض: ٿ. (ع. رضا) رضامنديءَ وارو پيار.
 راضيو: ٿ. رضامنديو - مرضي. خوشي.
 راضي: ص (ع) خوش - مسرور - شاد - سرهو. صابر - قانع. مطمئن. متفق. آماده.
 راضي برضا: ص. رضائي راضي.
 راضي ٿيڻ: رضامندي ٿيڻ. خوش ٿيڻ.
 راضي خوشي: ٿ. رضامنديءَ خوشيءَ سان.
 راضي ڪرڻ: خوش ڪرڻ. مائل ڪرڻ. آماده ڪرڻ.
 راضي نامو: ٿ. ٻنهي ڌرين جي رضامنديءَ سان ٺهه ۽ صلح.
 راعي: ٿ. (ع) ڌنر - ڌاراڙ - بادشاهه.
 راغب: ص (ع) مائل.
 راغب ڪرڻ: مائل ڪرڻ - رغبت ڏيارڻ.
 رافضي: ٿ. (ع) شيعن جو هڪ فرقو.

راگو: ذ. ونن جي چوڌي جو رس يا رنگ. رنگ جو ليڪو. ڳڙهي رک
مر پڌر ڏور سن ڪٿي پيت تي نڪتل ڪو. جنور (ڪش)
جو هڪ رنگ.
راگا ڪرڻ: رنگ ڪرڻ. تبه ڪرڻ. نيڪ وجهڻ.
راگي ڇڏڻ: خراب ڪرڻ. ڳڙهو ڪري ڇڏڻ. ليڪ ڪيڻ.
رال: ذ. هڪ قسم جو پيسا رڪو وڪر-ڌوپ.
رامر: ص (ف) مطيع. سڪيل. هريل.
رامر ڪرڻ: مضيع ڪرڻ. راضي ڪرڻ.
رامر پتي: ث. ٺڳي-فريب-دولاب.
رامر، رامچندر: ذ (سن) هندن جو هڪ اوتار (راجا دستر جو پٽ).
رامر پجن: ذ. رام جي تعريف ۾ چيل گيت.
رامر رامر: ذ. هندن جو سلام-نمسڪار.
رامر رس: ذ. لون-نمڪ.
رامر ريجھائڻ: خدا کي راضي ڪرڻ.
رامر ڪهاڻي: ث. ڊگهو قصو. مصيبت جو داستان.
رامر ليلا: ث. دسهرڙي جو ميلو (جنهن ۾ هندو ڌرم وارا رام جي
زندگيءَ جو ڪيڏ ڪن).
رامر نومي: ث. رامچندر جي ڄمڻ جو ڏينهن (هندن جو هڪ
تهوار. جيڪو چيٽ مهيني جي نائين تاريخ ملهائجي).
راما ننڍي: ذ. هندو فقيرن جو هڪ گروه.
راماتو: ذ. جنگ-لڙائي. ماتم-روح راڙو. واويلا. تماشو.
رامانا ڪرڻ: هل ڏهنس ڪرڻ. هيٺون ڏيکارڻ.
رامائڻ: ذ. شري رامچندر جو احوال (جيڪو پهريون والميڪ
رشي. سنسڪرت ٻوليءَ ۾ پوءِ تلسيلاس. هندي ٻوليءَ ۾
ترجمو ڪيو).
رامباڻڻ: ذ. (جاميٽريءَ ۾) پورو ڇوٽ ڇو ڪندو. جنهن جا آبهن
سامهه پسا ۽ آبهون سامهون ڪندون برابر هجن.
رامبس: ذ. هم چورس ڇو ڪندو.
رامچنداڻي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
رامش: ث (ف) سرهاڻي-خوشي. خوشيءَ وارو راڳ.
رامر قل: ذ. ميوي جو هڪ قسم-امرقل.
رامر ڪٽوري: ث. نڪر جي نهيل هڪ قسم جي پيالي.
رامڪلي: ث. هڪ راڳتيءَ جو نالو. شاه عبداللطيف ڀٽائيءَ جي
رسالي جو هڪ سر.
ران: ث (ف) تنگ جو گوڏي ڪن مٿيون ۽ اندريون حصو-سُر-

رافع: ص (ع) بلند ڪٽر. ڪندڙ.
راف: ث. مينهن جو پٿرو چيٽو-قوسي.
راقو: ذ. گپ. گارو. پٿرو گوڙو.
راقمر: ص (ع) ڪندڙ. محرر.
راقمر الحروف: اکر لکندڙ. هن ليڪ جو لکندڙ.
راڪاس: ذ (سن) راڪشش پوت-ديو. شيطاني قوتن وارو روح.
خبيث روح. جن وڏي قدرت ۾ گهڻي طاقت وارو خيالي ڪردار
(جيڪو ڪنهن ۾ بين ٿئي).
راڪاس گهمي وڃڻ: ويرائي ٿي وڃڻ.
راڪب: ص. سواري ڪندڙ-سوار.
راڪسي: ص. راڪاس وارو.
راڪش: ذ. راڪس.
راڪيٽ: ذ (انگ) مخروطي شڪل جو خود ڪار بم.
راڪيٽ لانچر: ذ. هڪ قسم جو بمبر رهڻيار.
راڪ: ذ. چار-رڪ-ڦلهيار.
راکو: ص. محفوظ-پهريدار-ڇوڪيدار. بچائيندڙ.
راڪي: ث. هندن جو هڪ تهوار (جنهن تي پين. پاء جي پانهن ۾
ڏڳو پٽي).
راڳ: ذ. ڳائڻ جو طريقو. ڳائڻ. علم موسيقيءَ موجب سُر جي لاه
چڙه جو هڪ مقرر من.
راڳاڻي: ص. راڳ ڪندڙ-ڳائڻو.
راڳ ٻڌائڻ: بهنو ڪرڻ-غڙڏين.
راڳ ٻڌڻ: مسخري ڪرڻ. ڪوڙ ڳالهائڻ. ٺڳي ڪرڻ.
راڳ رنگ: ذ. ڳائڻ وڃڻ جي محفل.
راڳ روپ: ذ. راڳ رنگ. عيش عشرت.
راڳ ڪرڻ: راڳ ڳائڻ. ڊگهو قصو ڪرڻ. بهاني وارو ڊگهو قصو ڪرڻ.
راڳ مالا: ث. راڳ جي فن ۽ اصولن تي ڪتاب.
راڳني، راڳتي: ث. راڳ جي هر شاخ (هر راڳ ڇهن راڳن ۾
ورهيل آهي).
راڳ ويراڳ: ذ. روحاني رمن وارو راڳ.
راڳي: ص. راڳيندڙ-ڳائڻو-گوڙو.
راڳن: م. لپوڏين-لپن.
راڳو: ذ. لپو-لپن.
راڳيندڙ: ص. ڳائڻو-راڳي. راڳو ڪندڙ.
راڳن: م. رنگ ۾ پيسن ڏور سن ليڪا ڪيڻ.

جوت. (ص) مرکب لفظن جي صفاتي پڇاڙي (جنهن مان هلائيندڙ ۽ انتظام ڪندڙ جي معنيٰ نڪري، مثلاً، حڪمران، جهازران وغيره).

رانيات: ذوقداري-رني.

رانيات ڪرڻ: وڏي واڪي رڙيون ڪرڻ. ديهون ڪري روئڻ.

رانيڻ: م. رانيات ڪرڻ-رنيڻ-ڍڪڻ (وٽ جو).

رانيوتو: ذ. هٿ جي آڱرين سان رهڻ.

رانيوتا هئڻ: رهڙون ڏيڻ. جهنيوت هٿي ڪرڻ.

رانيئي: ٺ. چالاڪ ۽ حرامي عورت.

رانجھڻ: ذ. هڪ قسم جو وکر (لاڪ جهڙو ۽ اڪثرو پنجهار ڪم آڻين).

رانجھو: ذ. عاشق-پيرو. (اسم خاص) پنجاب جي مشهور عشقي قصي "مير-رانجھي" جو هڪ سورهيه.

راند: ٺ. ڪيل-ڪيڏو. وندر. نماشو. ٽينگ ٽپو. وندر وارو شغل.

راند جهلڻ: راندرو ڪرڻ. راند هرائڻ.

راند روند: ٺ. ڪيل تماشو. وندرورونهن.

راند ڪرڻ: ڪيڏڻ. وندرڻ. روندو ڪرڻ.

راند ڪنڻ: بازي جيئن. راند ڪڍڻ.

راند وجهڻ: مسخري وجهڻ. ڌمڪي مچائڻ.

راندڙي: ٺ. عورتن جي ڳائڻ جو هڪ قسم.

راندڙيڪو: ذ. راند جي چيز-ڪيڏو-تو. تول. نرڪ ۽ نمائشي چيز.

راندڙيڪو ٿي رهڻ: مڪمل تبديلي ڏيکارڻ. طوق پتلو ٿي رهڻ.

راندڙيڪو: ذ. راند ڪيڏي پندڙ-ڪيڏاري.

راندڙو: ص (ف) ٽريل-لوڊيل.

راندڙو: ٺ. جهڳڙو-بکيڙو-فساد-ڦڏو.

رانڪ، رانڪڪ: ٺ. قبر جي مٿان اڏيل قبلي (مڪلي ۽ ٽي مزار عيسيٰ جي رانڪ).

رانگ: ٺ. ڊيگهه گهٽي ۽ ويڪرو سوڙهي پني.

رانگا ٽينگ ڪرڻ: گوشت ڪرڻ-ٽٽڻ.

رانگڙو: ص. پهچوان. بهادر-ڏير.

رانگڙي: ٺ. چڙهي پوکيل ڪنڪ.

رانول: ذ. راول.

رانول ديس: ذ. پرين ۽ جوديم-محبوب جو منڪ.

رانهان: ذ. هڪ قسم جو ناچ-ڇولرا.

رانئي: ٺ. ننڍو وطنو.

رانءِ جهانءِ ڪرڻ: گهرو ڪم ڪار ڪرڻ.

رانئڻ: م. خوش ڪرڻ-ريجهائڻ. خوشيءَ جي موقعي تي مٿن رنگ هڻڻ. سينگڙڻ.

رانا: اسم خاص. راجپوتن جي هڪ ذات جو نالو.

رائڻ: م. ڏٺارڻ. گمراه ڪرڻ. رانئڻ.

راتو: اسم خاص. مشهور عشقي قصي "مومس-راتي" جو سورهيه.

(ذ) هڪ راڳ جو نالو (جيڪو آسرويل ڳائي). (ص) پيرو.

رائي: ٺ. بددشاهي ڙل-مڪم.

راو: ذ. راءِ.

راوان: ص (ف) موڪرو-ڪشادو-ويڪرو.

راوت: ذ. راجا. سردار. بهادر-سورهيه-ڪوپو. شاهي اينچي.

راوتي: ٺ. رانئي-ننڍڙو وطنو.

راورو: ص. چوٽ-چٽو ڳاڙ.

راوڙو: ص. تيز-سخت. بهادر. چالاڪ.

راول: ذ. راجا. سردار. سورهيه-ڪوپو. پرين-محبوب.

راول ديس: ذ. محبوب جو منڪ. (هندن جي عتيدي موجب) عالم ارواح.

راوڻ: ذ. رانئڻ جو هڪ ڪردار (جيڪو سري نڪ جو راجو).

راوتو، راوتو: ذ. وڏو ڪاڇ ۽ خوشي.

راوتا ڪرڻ: خوشيون ڪچهريون ڪرڻ.

راوي: ص (ع) روايت ڪندڙ-بيان ڪندڙ-ڳالهه ڪندڙ.

راوي: اسم خاص. سنڌو نديءَ ۾ چوڙ ڪندڙ هڪ نديءَ جو نالو (پنجاب ۾).

راه: ٺ. ڳمجي ويل آڻ جو ڍڳ-کوڙي.

راه تان ڪڪ لاهڻ: راز ظاهر ڪرڻ.

راه: ٺ (ٺ) (ف) رستو-واٽ-سُرڪ-گس. طريقو-نمونو. حيلو-تدبير.

راه ٻڌائڻ: واٽ ٻڌائڻ-گس ڏسڻ. طريقو ٻڌائڻ. ڍنگ سيڪڙڻ.

راه ٽڪڻ: واٽ ڏسڻ. انتظار ڪرڻ.

راه تي اچڻ: سڌي رستي تي چڻ-سڌرڻ.

راه پيدا ڪرڻ: رستو ڪوئي پيڻ. طريقو ڪيڻ.

راه خدا: الله جي واٽ-خدا جي نالي.

راه رد ڪرڻ: رستو بند ڪرڻ.

راه لائڻ: رستو ٺاهڻ. رستو ٺاهڻ ڪرڻ.

راه مسافر: ص. واٽ ويندڙ-مسافر.

راه مير رسن: اوکي ۽ مرمد ڪرڻ، هممر ۽ ٿيڻ.
 راه ونڻ: گسرون- راونو ٿيڻ.
 راه، راهي: ٿ. لوڙهو- واڙ (جيڪب پني پوک کي جوة ڏري آيل هجي).
 راهب: ص (ع) اهو عيسائي جنهن پنهنجي سڄي عمر ديول جي خدمت ۾ وقت ڪري ڇڏي هجي ۽ شادي نه ڪئي هجي. عيسائي زاهد يا عبد.
 راهبر: ص (ف) دستو ڏيڪريندڙ- واٽ ڏسيندڙ، سونهون، اڳواڻ.
 راهبري: ٿ. سونهپ، اڳواڻي، رهنمائي.
 راه خرچ: ڏ. ستر جو خرچ- پتو پڙو.
 راهدار: ڏ. رستي جو نگهبان. رستي جو محصول وصول ڪندڙ. ڌاڙيل- رهزن.
 راهداري: ٿ (ف) رستي تن لنگهڻ جو اجازت نامو. ڪنهن عملدار جو لکيل پروانو، جنهن جي آڌر تي رستي تن لنگهندڙ مال کي ڪوروڪ نه ڪري.
 راه رسم: ٿ (ف) رسم رواج، واقفيت- ملاقات. هلي چلي، چڻ سڃڻ.
 راه رند: ڏ. واٽون پيچرا- لنگهڻ جو هنڌ.
 راهرو: ص (ف) واٽ ويندڙ- راهي- وانهڙو.
 راه ريت: ٿ. هلي چلي- رسم رواج.
 راهڙ: ڏ. ڀرت جو هڪ قسم.
 راهڙن: ص (ف) رستي تي ٿر ڪندڙ- ڊاڪو- ٿورو- رهزن.
 راهڙني: ٿ. واٽ تي ٿر.
 راهڪ: ص. پوک ڪندڙ- هري.
 راهڪي: ٿ. هاريو- ڪڙمت، آبدي- ڪيتي.
 راهگذر: ٿ (ف) لنگه- رستو- واٽ.
 راه گناه: ڏ. هرو پڙو- خواهه خواه- بيگناه.
 راهگير: ص (ف) وانهڙو- مسافر.
 راهماري: ٿ. رهڙني- ٿر.
 راهمون: اسم خاص. مسلمانن جي هڪ ذات جو نالو (اڪثر اتر ۾).
 راه نجات: ٿ (ف) بخشش واري واٽ، چوٽڪاري جو ذريعو.
 راهنما: ص (ف) واٽ ڏيڪريندڙ- رهبر، اڳواڻ.
 راهنمائي: ٿ. سونهپ- رهبري، اڳواڻي.
 راهن: ٻه. رهن، ترستن- ٽڪن، ٻه، وفا ڪرڻ.
 راهو: ڏ. هڪ نڪت جو نالو. (ص) ره ڪو- رهواسي، رهائي ۽ وارو-

جڳو مٿس.
 راهوار: ڏ (ف) تيز رفتار گهوڙو.
 راهوجا: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 راهونڊڙو: ڏ. رهند- رانيوٽو.
 راهوني: ٻه. هندي- رهائي- پيچ. احسن- ٿورو.
 راهئون رڌ: ڏ. هر طرف کان نااميد.
 راه ويندو: ص. وانهڙو، مسافر.
 راه ويندي: ڏ. بي ڏوهي، ناحق، خواهه خواه.
 راهي: ص (ف) واٽ ويندڙ، وانهڙو، مسافر.
 راهي ٿيڻ: راونو ٿيڻ- واٽون- ويڃڻ.
 راءِ: ٿ (ع) خيال- عقل- سمجه، رت- تجويز، مرضي- خواهش.
 راءِ ڏيڻ: صلاح ڏيڻ- مشورو ڏيڻ، تجويز ڏيڻ.
 راءِ رڙي: ٿ. خيالن جو اظهار.
 راءِ، راءُ: ڏ. راجا، سردار، حاڪم.
 راءتو: ڏ. ڏونري ۽ سڻي مصاحي مان ٺهيل چٽي.
 رائج: ص (ع) جاري- چالو- هلندڙ.
 رائج الوقت: ڏ. دستور موجب هلندڙ (سيڪيورٽي قاعدو وغيره).
 رائج ڪرڻ: جاري ڪرڻ- هلائڻ (قانون، سيڪو).
 رائڙ، رائڙو: ڏ. اهو محصول جيڪو تابع ملڪ کان وٺجي، سنگ- ڌن- ڍل.
 رائڙو: ص. محصول جو ڳو.
 رائڙني: ٿ (ف) خيالن جي ڏي وٺ، صلاح مصلحت، تنقيد.
 رائفل: ٿ (ف) هڪ قسم جو بارودي هٿيار- بندوق.
 رائگان: ص (ف) رستي تي پيل، اجيو- فضول، ضايع.
 رائگان ٿيڻ: ٻه ٻه ٿيڻ، اجيو ويڃڻ- ضايع ٿيڻ.
 رائل: ٿ. ڪوٺج (پڪي).
 رائلي: ٿ. (انگ) ناشر طرفان تصنيف تي مصنف کي ملندڙ معاوضو. ڪاٺيون ڪوتيندڙ ڪمپنيءَ طرفان زميندار کي ملندڙ معاوضو.
 رائو: ڏ. سنهي ريتي- ڪڪري، واري، هوا ۾ اڏامندڙ مٽي- ڌڙ.
 رائو ڪرڻ: خراب ڳالهائڻ- بدالفاظ چوڻ.
 رائون: ڏ. چوپائي مال جو هڪ رنگ- پورا بجهڙو.
 رائونڊ: ڏ (انگ) ڦيرو- چڪر، دور.
 رائونڊ هنڻ: ڦيرو ڪرڻ- چڪر ڪرڻ.

رائي: ٺ. گيهه پيچيل بصر، ٿوڻ وغيره جو دغ.
 رائِي ڏيڻ: داغ ڏيڻ، بدنم ڪرڻ، وڌاءُ ڪرڻ (ڳالهه).
 رائِي ٿانڪو: ڏ. چانديءَ جي زيورن کي ڳنڍڻ جو ٿانڪو
 (سونار کي اصطلاح).
 رائِيٽ: ص (انگ) درست - صحيح، سڄو پسو.
 رائِيٽُ: ڏ (انگ) حق، دعوي.
 رائِيٽر: ص (انگ) لکندڙ - نيڪ - مصنف.
 رائِيٽر ڪلب، رائِيٽر گلب: ليکڪن جي تنظيم - انجمن مصنفين.
 رائين: ٺ. گه جو هڪ قسم - پوڙي.
 رايو: ڏ (فاري) راءِ - خير - سمجهه. رت - تجويز، صلاح - مشورو.
 رايو رکڻ: پاسو ڪرڻ - پساهي ڪرڻ.
 رِبُ: ڏ (ع) مالڪ - ڌڻي. پنهاري - پروردگار، خدا تعاليٰ جو هڪ
 نالو.
 رِبُ الارباب: ڏ. سڀني پالن وارن جو پالڻهار.
 رِبُ العالمين: ڏ. سڀني جهانن جو پالڻهار.
 رِبُ العزت: ڏ. عزت جو مالڪ - خدا تعاليٰ.
 رب کي رَسَن: مري وڃڻ.
 رِبُ: ڏ (ع) ميون جو ڪڙهي گهٽو ڪيل رَس.
 رِبُ سَوس: ڏ. پسار کي وکر جو هڪ قسم - مٺي ڪاٺيءَ جو
 عرق.
 رِبَا: ص (ف) ڦريندڙ - ڪسيندڙ (مرڪب م صفاتي پڇاڙيءَ طور
 ايندڙ، مثلاً: "دلربا").
 رِبَابُ: ڏ (ع) هڪ قسم جو ساز.
 رِبَابِي: ص. رب بوجائيندڙ.
 رِبَاعِي: ٺ (ع) نظم جو هڪ قسم (بحر هزج ۾ چئن مصرعن وارو
 بيت).
 رِبَانِي: ص (ع) رب جو - رب وارو، مهيا - خدا تي.
 رِيَر: ڏ. رِيَر - ڏسو "رِيَر".
 رِيَطُ: ڏ (ع) ڳنڍايو - جوڙ. ميلاپ، تعلق - واسطو.
 رِيَطُ ضبط: ڏ. ميل ميلاپ - راه رسم، توازن.
 رِيَع: ڏ (ع) چوٽو - چوٽون حصو.
 رِيَوِيَت: ٺ (ع) رب جو ڪم - پنهناري - پروردگاري.
 رِيَع: ڏ (ع) سيري جو فصل - چيٽ.
 رِيَع نه خَرِيَف هُئَن: ڪو به واسطو نه هئڻ.

رَبِيعُ الآخر، رَبِيعُ الثاني: ڏ (ع) هجري سال جو چوٿون مهينو.
 رَبِيعُ الاولِي، رَبِيعُ الاول: ڏ (ع) هجري سال جو ٽيون مهينو.
 رَبِيع: ٺ (انگ) سوتي يا ريشمي ڪپڙي جي رنگين پٽي.
 رَب: ٺ. پنهاري ڌڻي وغيره. ڏ. رو. (ص) نرم - پنهاري.
 رَبُ بِيچ: ٺ. سدو ڪڏو.
 رَبُ روتلو ڪاٺن: غريبيءَ ۾ گذرڻ - ڏر ماني ڪرڻ.
 رَبَرُ: ڏ (انگ) هڪ خاص وڻ جو رَس، جيڪو سُڪڻ کان پوءِ
 لچڪه ۾ مدي جي صورت وٺي.
 رَبَرِي: ٺ. کير مان ٺهيل مٺيءَ جو هڪ قسم.
 رَبُڪو: ڏ. ڀونڌ - ڪيڪل - گهيبي. ڪروڙ.
 رَبَل، رَبَر: ٺ. پنهاريءَ ڪٽل رلي.
 رَبَن: م. جيو ڳالهائڻ، وڦڻ، ٻڪڻ، ڌري ڌري چوڻ، پ توڳ لپهائڻ.
 رَبَنو: ص. گهيبي خور - ڪروڙي - تيسر.
 رَت: ٺ (سن رتم) محبت - پيار - پريت.
 رَت: ڏ (سن رڪت) ٺهيو - خون. ويجهو مانت (جنهن م ڏاڏاڻو
 خون شامل هجي). (ص) پنهنجو (ماٺ).
 رَت اُچَن: جسم جي ڪنهن به حصي مان رَت نڪرڻ (وات يا پيٽ
 مان).
 رَت پور: ٺ. سوري - پيچش. خونريزي - رتو چڻ.
 رَت ٿيڻ: رت ۾ ڳڙهو ٿيڻ، ورچڻ - ڪڪڙيڻ، هلاڪ ٿيڻ.
 رَت ٿي چُرَن: پٽ پراڻي سبب رت جادست وهڻ، مرن و هينو ٿيڻ.
 رَت ٿي وڃڻ: وڇريل عزيز جو پاڻ ۾ پريجي وڃڻ، سگوتي ڪرڻ.
 رَت تَهڪَن: ڏاڍي ڪاوڙ چڻ.
 رَت پون: بدن م رت وڌڻ، منهن ۾ رونق اچڻ، متارو ٿيڻ.
 رَت پياڪ: ص. رت پيئندڙ، خوني، ظالم.
 رَت پيئڻ: خون ڪرڻ - مارڻ، تڪليف ڏيڻ، ستائڻ - بيزر ڪرڻ.
 رَت جا باراهن: حسد سبب اندر ۾ ڦٽ هئڻ.
 رَت جو ٺهيو: ڏ. تڙو جاول پڙ - ڪچڙو پڙ.
 رَت جون نديون وهائڻ: تمام گهڻي خونريزي ڪرڻ - قتل عام
 ڪرڻ.
 رَت جي بوءِ: ٺ. سنج، تباهي، خونريزي.
 رَت جُوسَن: ٿوري اجوري تي گهڻي محنت ڪرائڻ، رشوت وٺڻ.
 رَت دانگيءَ تي وڻ: مٺيءَ جو احساس ٿيڻ - رت کي چڪي
 ڪرڻ.

رَتِوِچان: ت. رَتِ ڇان- خونريزي.
 رَتِو رَت: ص. رت مڀڏل، سخت زخمي.
 رَتِو راس ٿيڻ: سهڻيءَ کي گرگشي ۽ ٺهي ٿي رٿيڻ.
 رَتِ ورتو: ص. ڳاڙهو-رتو-ريتو.
 رَتِي: ث. رَت، سُرُخي- ڳاڙهان (رت جي). رونق (منهن جي).
 طقت- سگهه، خوشي، ماسي جو انون حصو (جيڪو سونارا
 عموماً چٽوئيءَ سان ٽوريندا آهن). چٽوئي- رَتِي، ڪنڊ،
 وغيره جي پوک ۾ لڳل مرض ۽ جيت.
 رَتِيءَ رات: ث. رت جو پڇاڙيءَ وارو تمام ٿورو حصو.
 رَتِيءَ جي رهائڻ: ث. محبت جو ميلاپ.
 رَتِيءَ ماتر: ذ. تمام ٿورو- رَتِيءَ جيترو- ڌرتو.
 رَتِيءَ وارو: ص. سگهارو- پهلوان، تندرست.
 رَت: ذ. قديم دور جي ٻن ڦيڻن واري هڪ گاڏي.
 رَت: ث. تجويز، پم، صلاح، اٽڪل- منصوبو.
 رَتِ رَتڻ: سڀاڻي، تجويز ڪرڻ.
 رَتِ رايو: ذ. نقطه نظر- نظريو- اظهارِ خيال.
 رَتيا: ث. رَت- سڌ.
 رَتڻ: م. رت ڪرڻ- تجويز ڪرڻ- منصوبو ٺاهڻ، پم ڪرڻ- ارادو ڪرڻ.
 رَت: ذ. سخت- ڏاڍو- ٿٺ.
 رَت ٿيڻ: پڇڻ- چڪڇڻ.
 رَت: ث (انگ) عدالتي حڪمنامو.
 رَتانڊ: ص (انگ) ملازمت جو مدو ختم ٿيل شخص، گوشه نشين.
 رَت پَت: ط. هيٺشي- ڪڙپڙ، سڄ.
 رَترننگ آفيسر: ذ (انگ) چونڊن (الڪشن) ۾ ٻولنگ،
 اسٽيشن جو سربراھ.
 رَت مٺ: ص. بيٺائڻو- آجايو.
 رَتل: ص. رنج- ڪاوڙيل- ناراض.
 رَتل روح: ص. رُڪ منهن. پوريءَ طرح منهن نه ڏيندڙ. هروڀرو
 ڪاوڙيل.
 رَت مُنهن: ص. ناراض- ڪاوڙيل، منهن سوئل.
 رَتو: ص. رَسيل- ڪاوڙيل، ڏکويل.
 رَتا پرچائڻ: ٻن ڌرين وچ ۾ رنجش ختم ڪرائڻ.
 رَٻ: ث (سن) مصيبت- آفت، وڏو گرو بار، دشمن- ويڙي.
 رَٻڙ: ذ. سنجيل ماس جو ڳوڙهو، ڳڙ، وڏ، ڌرت، چٽو، سخت ڳٽيل زمين.

رَت ڏسي رُمي هنن: حال سارو هنڻ.
 رت روئڻ: نهايت افسوس ڪرڻ.
 رت سُڪڻ: ڊپ ۾ رت سُڪي وڃڻ.
 رَت ڪٽورو ڏيڻ: جذبي ڪشي ڪرڻ- رت ولوڙڻ.
 رت ڦيڻ: ڪاوڙ ڇڙهڻ، جوش ۾ اچڻ.
 رَت ۾ رولو پوڻ: گهر ۾ دشمني ٿيڻ، پنهنجن مڻن ۾ ڦٽڻ.
 رَت ولوڙڻ: سخت جذبي ڪشي ڪرڻ، ڪشلو ڪيڻ.
 رَت وُهان: قتل ڪرڻ، خونريزي ڪرڻ.
 رَت هڏ هڃڻ: ويجهي عزازت هڻڻ.
 رَت: ث (سن) موسم- مند، وقت.
 رَت بدلجڻ: موسم ۾ ڦيرو اچڻ، آبهوا بدلجڻ.
 رَتائڻ: ث. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم- ڳاڙهي ڪاٺي.
 رَتالو: ذ. پڇيءَ جو هڪ قسم.
 رَتان: ذ. ڳاڙهي رنگ جو صندل جو ڪاٺ، هڪ قسم جو ڳاڙهو پٿر.
 رَتانو: ص. رت جي رنگ وارو- ڳاڙهو.
 رَتب، رَتبو: ذ. ڏانڊي پڪيءَ جو هڪ قسم.
 رَتبو: ذ (ع) عهدو- درجو، مرتبو، عزت.
 رَتبو ملڻ: وڏي درجي تي رسڻ، گهڻي عزت ۽ پذيرائي ٿيڻ.
 رَت پَت، رَت پونءِ، رَت سَت: ذ. سگهه، صحت- تندرستيءَ طقت.
 رَت پونءِ جو پورهيو: ذ. حق حلال جي ڪمائي.
 رت ڇان: ث. خونريزي- قتل عام.
 رَتِي: ث. ٺهي، جوئر جو هڪ قسم- ڳاڙهي جوئر.
 رَتريا: ذ. چنورن جي هڪ جنس.
 رَت سَت: ذ. تندرستيءَ طقت- سگهه، صحتمندي.
 رَت سَت ڏيڻ: سموري زندگي خدمت ڪرڻ- سڀ ڪجهه
 ڏيئي ڇڏڻ.
 رَتل، رَتو: ص. ڳاڙهو- لال، ٻڇي ويل (ميوو)، رڱيل، رڇي ويل
 (الاهي عشق ۾).
 رَتڻ: ذ (سن) هيرو- جوهر (نئون قسم جو ٺهي، لعل، الماس،
 ياقوت، زمرد، نيليم، پڪراج، لاچورد، موتي، مرجان).
 رَتڻ مالا: ث. هيرن جو هار.
 رتن جوت: ذ. پيسار ڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو ٻوٽو.
 رَتڻ: م. رڱڻ- ڳاڙهو ڪرڻ.
 رَتو جُتو: ص. ڪم ۾ جُنبيل- مشغول- رڌل.

رَبُو: ذ. چندي، چنديء مان ٺهيل سڪو.
 رَپُورَت: ث (انگ) اطلاع - خبر، چڻ، صورتحال جو لکت ۾ اطلاع - جائزو.
 رَپُورَتَر: ص. اطلاع ڏيندڙ، لکت ۾ خبرون پهچائيندڙ - نامنگر.
 رَپِيُو، رُپِيُو: ذ. چنديء جو هڪ سڪو. هڪ سئو پئسن جي قيمت وارو سڪو يا نوٽ، روڪڙ رقم.
 رُپِيُو مَتَان: رُپِي جوريون وٺڻ - رُپِيُون ڪرائڻ.
 رُپِيُو پَنَسُو: ذ. روڪڙ وٺائو - دولت.
 رَجُ: ذ. گل جي پونگر، گل جي وچ ۾ ٽي جهڙو مڍو.
 رَجَا: ث (ع) اميد - آس، دعا، خوشي.
 رُجَات: ث. لاڙو، مقبوليت، فيض، اعتقاد.
 رَجَائِيَت: ث. اميد واري حالت - ميد.
 رَجَالُ: ذ (ع) "رجس" جو جمع (ماڻهو) - لوڪ.
 رَجَالُ الْغَيْب: ذ. غيبي انسان.
 رَجَان: م. پگهرن - وگهرن، ڳرن (ڌڻو وغيره)، ريج ڪرڻ (زمين ۾).
 رَجَب: ذ (ع) هجريءَ سال جو ستون مهينو.
 رَجَبُوت، رَجَبُوت: ذ. راجپوت.
 رَجَبِي: ث. رجب واري عيد - معراج واري عيد.
 رُجَحَان: ذ (ع) لاڙو - توجهه - ميلان.
 رَجَز: ذ (ع) اهو شعر جيڪو عرب لڙائيءَ ۾ بهادري تي فخر ڪرڻ لاءِ چوندا هئا، علم عروض جو هڪ بحر.
 رَجَسْتَر: ذ (انگ) داخلا جو ڪتاب - دفتر.
 رَجَسْتَرَار: ذ (انگ) رجسٽر ۾ داخلا ڪندڙ، يونيورسٽيءَ جو رڪارڊ سنڀاليندڙ اعليٰ عهديدار.
 رَجَسْتَرْد: ص. داخلا ٿيڻ (سرڪاري طور تي).
 رَجَسْتَرِي: ث. رجسٽري ٿيل ٽپال.
 رَجَعَات: ث (ع) لاڙو، عقيدتي جو لاڙو، مقبوليت (درويشي يا بزرگيءَ جي).
 رَجَعَت: ث (ع) واپسي، موٽ.
 رجعت پسند: ص. پراڻن خيالن وارو - قدامت پسند.
 رَجَلُ: ذ (ع) مرد - ماڻهو.
 رَجَم: ذ (ع) پٿرن سان مارڻ - سنگساري.
 رَجْمِيَت: ث (انگ) پيدل سپاهين جو دستو - بٽن.
 رَجْنِي: ث. رات - ليل - شب.

رَجُن: م. ڳرن - وگهرن (ڌڻو وغيره).
 رَجَوَارُو: ذ. راج جو سڪ - رپست.
 رَجُوع: ث (ع) واپسي - موٽ، لاڙو، رغبت، حاضري (عدالت ۾).
 رَجُوع ڪرڻ: حاضر ڪرڻ - پيش ڪرڻ، چالان ڪرڻ (عدالت ۾).
 رَجِيمَر: ص (ع) ٽڙيل - ڌڪا ريل - مردود، سرڪش - مفروز، شيفن.
 رَج: ص. ڍول، خوش، آسودو.
 رَج ڪرڻ: ڍول ڪرڻ، پيٽ پري ڪڍڻ.
 رَج جُگو مَرَس: پيو ماڻهو - نيڪاء شراف ماڻهو.
 رَج ڪُج: ذ. ڍول، خوشي.
 رَجُن: م. ڍول ڪرڻ پيرن (پيٽ)، کائي پرجن، آسودو ٿيڻ.
 راجواري: ص. بديش عورت - زاني.
 رَجَه: ث. بهت تي ڀڄڻ جي حالت، باهه - جيو، گهٽ - رگه.
 رَجَه: ث. سو جهرو - سهڻو، چمڪاڻ.
 رَجَهَن: م. رڌجن (ڪڍو)، باهه تي ڀڄڻ، گرمي يا ڪاڙهي ۾ ڀڄڻ، ڪمڻ (نڊر ۾).
 رَجَهَن: ذ. اُٻس - رگه - گرمي - ساڙو.
 رَجَهَن: م. رڌجن - رڌل رهڻ، جوتجن، توپيل ڪن يا نڪ جي سوراخن جو پورجي وڃڻ.
 رَج: ث. بيهڻ م آس تي نظر ايندڙ ڪوڙو ڏيک - سراب، بيهان - سچ.
 رَج: ذ. روپي گهڻي چڙهيل سونوپتي - ملمعو.
 رَج: ث. خواهش - لاڙو، حُب، اڪير، مرضي، سڌ.
 رَجَان: م. رڱ ۾ پوڙو ڏيڙن، ڳڙهو ڪرڻ، چوپڙ راند ۾ ڳوٺ ڇيلي ماڻهن.
 رَجَان: م. مرضي ڪرڻ، وٺائڻ.
 رَجْنَا: ث (سن) ٺاهڻ - بناوٽ - خلقت.
 رَجُن: م. رنگ ۾ رڱجڻ، واسجڻ، ٺڙيڻ (رنگ جو)، رڇي لال ٿيڻ، الاهي محبت ۾ محو ٿيڻ، رڻن - ستن، بنڻ (خاڪو)، ٺهڻ - تيار ٿيڻ.
 رَجِي مَجِي وَجَن: هم خيال ٿي وڃڻ، ٺهڻي وڃڻ.
 رَجُن: م. سهڻن - پسند پون - دل کي وٺڻ، موافق اچڻ، خوش ٿيڻ، رنگجڻ.
 رَجِي: ث. رجحان - لاڙو، جبلت.
 رَجِيندَر: ص. رجند ڪندڙ - ٺهيندڙ، جوڙيندڙ، خٽيندڙ - اُڀريندڙ.
 رَج: ذ. ڪور کي ڪم جو هڪ اوزار، ٺانءُ، ٺڪر جو ڪوبه ٺانءُ.

رُحُ: ذ (ف) مُنهن- چهرو- شڪل- صورت، ڏس- طرف، پ سو.
 ڏين- توجه، نمونو- ڊول- ڍنگ.
 رُخ بدلائڻ: مُنهن مٽڻ، طرف بدلائڻ، بي مروتِي ڪرڻ.
 رُخ تي چڙهڻ: مُنهن سامهون ٿيڻ- گڏجڻ- ملڻ.
 رُخ رکڻ: مُنهن ڪرڻ، روانو ٿيڻ.
 رُخ ڪرڻ: ڏين ڏيڻ- توجه ڏيڻ، ماڻل ٿيڻ- لاڙو رکڻ.
 رُخت: ذ (ف) ڪپڙا، اسباب- سامان، اٿڻو.
 رُخت سفر: ذ، مسافريءَ جو سامان.
 رُختو: ذ (ف) ريخت (ڪپڙي جو هڪ قسم).
 رُخسار: ذ (ف) ڳل.
 رُخش: ذ (ف) چمڪو- روشني، رونق، تجمل.
 رُخشان: ص (ف) چمڪندڙ- روشن، منور.
 رُخصت: ث (ع) موڪل، چوڻي، اجازت، مهلت، موڪلائي.
 رُخصت اتفاقي: ث، ريز ڪي موڪل.
 رُخصت ڪرڻ: روانو ڪرڻ، برطرف ڪرڻ.
 رُخصت وٺڻ: اجازت وٺڻ- موڪل وٺڻ، روانو ٿيڻ.
 رُخصتي: ث (ع) ڪنوار جي (شاديءَ بعد) روانگي- نيڪتي.
 رُخنو: ذ (ف) رخنه (اٽڪاءُ- خلل، فتنو).
 رُخنو وجهڻ: خلل وجهڻ، رنڊڪ وجهڻ.
 رُخنه اندازي: ث، اٽڪاءُ- ڀڃڪڙي، رنڊڪ.
 رُخو: ذ (ف) شطرنج جي هڪ ڳوٺ- فيل- هاڻي.
 رڌ: ذ (ع) آڏو جواب، ترديد، توڙ، روڪ، (ص) بيڪر- رڌي.
 منسوخ، ناقبول- نامنظور.
 رد ڪرڻ: نامنظور ڪرڻ- منسوخ ڪرڻ، انڪار ڪرڻ، جواب ڏيڻ.
 رڌا: ث (ع) ڇادر- اوڍڻي- پوتي.
 رڌائڻ: مڌڪ گسائڻ- گوهي ڏيئي پاڻ بچائڻ.
 رڌ باطل: ذ (ع) سچ- حق.
 رڌ بدل: (ع) ڦير گهير، مٽائڻ.
 رڌ راس: ذ، ڳوٺي ڄاڏاڻا (پسار ڪو وڪر).
 رد عمل: ذ، جوابي ڪارروائي- اثر.
 رڌ قد: ذ (ع) رد قدح (بحث مباحثو- دليل بازي، زبني تڪرار، بحث- تڪرار).
 رد قد ڏيڻ: بحث مباحثو ڪرڻ، تڪرار ڪرڻ.
 رڌو: ذ، دل- قلب، پتو، مغز- ڳپ، (ص) بهادري.

مڇي جهڻ جو چار.
 رَچ پَرَن: سڄي تڇي جي تسن م سَت جا ڪٽڙا وجهڻ، ڪٽي پيٽ
 پرن، ڪو وڌو ڪم ڪرڻ، (طنزاً) ٻوڏو پرن.
 رَچ نه ڏهڻ: بيروهيءَ سان هلڻ، خراب يا بچڙو ڪم ڪرڻ.
 رَچ ويهارڻ: تڇي ڪي ڪٽڙن م وجهڻ ڪن پوءِ پڪوڙي سوکھو ڪرڻ.
 رَچ: ذ، هڪ قسم جو جانور.
 رَچ ڀولو ٿيڻ: آبي مان نڪرڻ- خوار خراب ٿيڻ.
 رَچ ڪڍائڻ: لڄ تي ڪرڻ، تنون ڪم شروع ڪرڻ، پنهنجي مطلب
 جي ڳالهه ڪرڻ.
 رَچي: ث، اها رڍ ڳهيٽو جيڪو ٻارهن مهينن بعد اُن ڏئي.
 رَحْم: ذ (ع) "رحمة الله عليه" جو مخفف.
 رَحَل: ث (ع) ڪٺيءَ مان ٺهيل خاص قسم جي تختي، جنهن تي
 قرآن شريف رکي پڙهجي.
 رَحَلت: ث (ع) روانگي- ڪوچ، انتقال- موت- لاڏاڻو.
 رَحَلت ڪرڻ: وفات ڪرڻ- لاڏاڻو ڪرڻ.
 رَحْم: ذ (ع) ترس- قياس- ڪهل، ٻاجه- مِهَر، (ع) رَحْم،
 ڪڙه- پڇيڏاني.
 رَحْم ڪائڻ: رحم ڪرڻ- قياس ڪرڻ.
 رَحْم ڪرم: ذ، عنايت، فضل، ٻاجه، مهرباني.
 رَحْم ڪم تي هجڻ: بلڪل بيوس، مجبور هئڻ- ڪنهن جي
 چنبي م هئڻ.
 رَحْمَان: ذ (ع) رحم ڪندڙ- ٻاجه وارو، مهربان، خدا تعاليٰ جو هڪ
 صفاتي نالو.
 رَحْمَانِي: ص، خدائي- الاهي.
 رَحْمَانِي: ص، رحيم وارو، رحيم.
 رَحْمَت: ث (ع) مِهَر- ٻاجه- فضل- ڪرم.
 رحمت وٺڻ: خدا جي ٻاجه ٿيڻ، برسات پوڻ.
 رَحْمَةُ الْعَالَمِينَ: ذ، سڀني جهان لاءِ رحمت، نبي سڳوري جو هڪ لقب.
 رَحْمَةُ اللَّهِ عَلَيْهِ: جملو، شال انهيءَ تي الله تعاليٰ جي ٻاجه هجي.
 رَحْمَدل: ص (ف) قياس ڪندڙ- ٻاجه وارو- مهربان.
 رَحْمَدلي: ث، قياس- ٻاجه- ديا.
 رَحْمِي: ص، رحمدل، ٻاجه وارو، قياسي.
 رَحِيم: ذ (ع) نهايت مهربان، رحم ڪندڙ، خدا تعاليٰ جو هڪ
 صفاتي نالو.
 رَحِيل: ص، آسهندڙ- ڪوچ ڪندڙ، قفلي جو اڳواڻ- سروان.

ردي: ص (ع) نقص- بيڪر، خرب- نڪمو، اڇلايل (ث)
بيڪرڪ غدا.

رديف: ذ (ع) گهوڙي پاٿ تي پيلم چڙهندڙ، عمر عروض مر قاضي
ڪن پوءِ ٻيو ساڳيو لفظ جيڪو ورائي ورائي ٿئي.

رديف وار: ذ، تدبيت جي ترتيب سن.

ردي: ث. ڪاڇ جي لاءِ ديگين مرد ديڇا.

ردي پڇا: ث. ردي پڇڻ جو ڪم- سڃڻ.

ردي: ت. وڏ- گهٽي، سري، ڏن- ٺو، سڪر.

ردي سڌ: ث. ڏن دولت- مال اسباب، سڪ سڌي.

ردي ڏان: م. ڪم مڱڻ- رڻپڻ.

ردي ڏل: ص. ردي جي تيرڻين، گهٽو پڪل (ميوو).

ردي ڏل: ص. ڪم م مشغول، مصروف.

ردي ڏن: م. ڪڍوبه تي پڇڻ.

ردي ڏنو: ذ. بور چيخو- رندي ڏنو.

ردي وپڪو: ذ. ٺهيل ٺڪير ڪڍو، ٺهي ٺڪي.

ردي پڪي: ث. ردي پڇا جو ڪم- سڃڻ.

ردي رکيو هڻڻ: سڀ ڪجهه منت ملڻ.

ردي کي ردي: ورجائڻ- هر ڪم جون.

ردي: ذ. ضد- تسو، هوڏ.

ردي ڪڏ: ص. نثر- ضدي، آهڻب.

ردي ڪڏائڻ: هوڏ ٻڌڻ، ضد ڪرڻ.

ردي ڪڏائي: ث. خواست خواه جو جهيڙو، اجني هوڏ.

ردي: ص. ڪچو- ان پڪر، ٻي اولاد، مشڪل- ڏکيو.

ردي پيڙڻ: ان ٿيڻي ڳالهه ڪرڻ.

ردي: ص. بيڪر، پيڙو، بد شڪل، گدلو، ٻنھ ڪرو، گدلو.

ردي ڪرڻ: ڪٿي ڇٽ ڪرڻ، هضم ڪرڻ، تباهه ڪرڻ- ناس ڪرڻ.

ردي ڏو: ذ. هڻڻ کان معذور- ٺو ٺهو.

ردي ڪڏو: ذ. غيرت- مڙسي- همت.

ردي: ث. ضد، گهي، ڦڏو، هوڏ، ڏنگي.

ردي ڪرڻ: ضد ڪرڻ، گوھي ڪرڻ، ٽڙي ڪرڻ.

ردي: ث. مشهور گهرو جانور- گهٽي، (ص) مسڪين، ويچارو، بي بهج.

ردي جي پڇ مڇن پڇڻ: ڪمزور، بيوقوف ماڻهو تي ڀروسو ڪرڻ.

ردي اڳيان رباب وڃائڻ: پيرواھ ماڻهو ڳين مڻيون ڪرڻ.

بيوقوف کي سمجهائڻ.

ردي ڏال: ث (ع) ڪميٽي، پڇڙائي.

ردي ڏيل: ص (ع) ڪميٽي- ڪريل- ذليل، نيچ.

ردي: ث. ربه- ڪبه- چيخ، ڏنهن- واکو.

ردي ڪرڻ: وڏي ڏنهن ڪرڻ.

ردي ٺڪرڻ: ڏن ٺڪ ٺڪ ٺڪ ٺڪ ٺڪرڻ، عجب من ڏنهن

ٺڪرڻ، ٺڪرڻ، ٺڪرڻ، ٺڪرڻ، ٺڪرڻ.

ردي ڏان: م. ڏنهن ڪرڻ، واک ڪرڻ، روڻ ڏن (ٻر ڪي).

ڪڪ ڪرڻ- سڏڻ، ڏان.

ردي ڪا: ذ. ڏنهن سان سخت شيء ڪرڻ جو ٺو، گوڙ گهمڻ- ڏن.

ردي ڪڻ: م. ڪ سخت شيء ڪرڻي ڪرڻ، ڪرڻ- ڪڻي وڃڻ، ڦڻڻ.

ردي ڪو: ص. ڪڻي ويندڙ، هيچي- لالچي، رشو خور.

ردي ڪو: ذ. ردي- ڏنهن، هوڪو- هڪ، گوڙ، ڏمچو.

ردي ڏن: م. رديون ڪرڻ- ڏنهن ڪرڻ، واک ڪرڻ، روڻ (ٻر)

جو (ٻر)، ڏن- ليلان، ٻر ڪارڻ.

ردي ڏو: ذ. مڇي، جو هڪ قسم- ڳڳو، مڱڻ يا مڱڻ جو سخت دانو.

ردي ڏو: ث. ڏنهن ڪوڪ، ٺهنگامو.

ردي ڏهڻ، ردي ڏا: ذ. وڏي ردي- ڏنهن.

ردي ڏن: م. سڙڻ- ڪڪڻ- چوڻ، ٿورو ٿي ٿيڻ، ٺهستي هڻڻ

ريڙهيون پڻ (ٻر جو).

ردي ڏي: ث. ڏا- ٽي- ردي.

ردي: ث. ڪڪ جو هڪ قسم (ڏن سوخت، ننڍو، ڳڙهو ٿيڻ).

ردي: اسم خاص، ضمني ٿي م جاتي، لڳ هڪ اڳتي (ڦڻ) شهر

جونلو.

ردي ڏا: ص (ع) وڏو ردي ڏيندڙ- پالڻهار، خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

ردي ڏا: ث. روزي ڏيڻ جي صفت.

ردي: ذ (ع) روزي- چوڻو- ڪاڌو، ڏا ٻوٽي.

ردي ڏا: ذ. ذليل- ڪميٽي- رديون- بد چر.

ردي ڏا: ث (انگ) ٽيڄو (متحد جو، ڪنهن ڪيل ڪم جو).

ردي ڏا: ث (ف) ٽيڄو- جنگ- معرڪو.

ردي ڏا: ث. ٽيڄو، جنگ جو ميدان، جنگ جو ميدان.

ردي ڏا: ث. جنگي شعر- ردي ڏا، نظم.

ردي ڏا: ث. جنگ جي ميدان، معيشت و عشرت.

ردي ڏا: ص. جنگ جو- جنگ وارو- جنگي.

ردي ڏا: ث. ٽيڄو، ڏا ٽيڄو جي بيان وارو شعر.

ردي: ث. ٽيڄو، ٽيڄو- ٽيڄو- ٽيڄو.

رَس: ص (ف) رسندڙ- پهچندڙ (مرڪب جي صفاتي پڇاڙي. مثلاً: دادرس وغيره).

رَس: ذ (سن) ٻوٽن جو پٽي. ميون جو پٽي. ڪمند جو پٽي. شورو- رهو (ٻوڙ جو). سٽ- جوهر. آواز جو ميناج. لذت- سواد. محبت- قرب. صلح.

رَسُ بيهارن: راڳ ۾ اشرپيدا ڪرڻ.

رَس پريو: ص. رس وارو- سريو- منو.

رَس رساوت ڪرڻ: راضي ڪرڻ. رشوت ڏيڻ. رسائي ڪرڻ.

رَس رهان: ث. قرباڻي ڪجهري. ڳجهڙيون ڳلهيون.

رَس رهائڻ: قرب سان هلي. صبح قائم رکڻ.

رَس لڳڻ: راڳ جو اثر ٿيڻ.

رَس ڪرڻ: پڻ م صلح ڪرڻ. پريت ڪرڻ.

رَس هارڻ: بيمار ٿيڻ- اگهو ٿيڻ.

رَسا ڪاري: ث. رسائي- ٻهچ- پنجندي.

رَسال: ص. رس وارو- ذاتي دار.

رَسالت: ث (ع) پيغمبري.

رَسالت پناه: رسالت مآب: ذ. نبي سڳورو- پيغمبر.

رَسالدار: ص. سئو سوارن جي دستي (رسي) جو آفيسر.

رَسالو: ذ (ع: رسال) ننڍو ڪتاب. ڪلام جو ڪتاب. مختلف موضوعن تي مضمونن جو مجموعو- مخزن. شاه عبداللطيف ڀٽائي جي ڪلام جو مجموعو. سئو گهوڙي سوارن جو دستو.

رَسامو: ذ. ناراضگي- رخيدگي. ڪاوڙ.

رَساول: ث. ڪمند جي رس مان ٺهيل ربڙي يا ماڻو.

رَسائيل: ذ (ع) رسالو جو جمع- رسالا.

رَسائين: م (ف: رسانيده) پهچائڻ- پڇائڻ. توڙ ڪرڻ. راس ڪرڻ.

پورو ڪرڻ (ڪم). ڪيمپ جو عمل.

رَسائين گهر: ذ. ڪيميائي تجربگاهه- ليبارٽري.

رَسائين وديا: ث. عمل ڪيميا- ڪيمسٽري.

رَسائين: م. ناراض ڪرڻ. رخائڻ. ڪوڙائڻ.

رَسائي: ث (ف) ٻهچ- بچت. رسوخ. گشتي عملدار جي منزل جو انتظام (رهائش ۽ ڪڏو).

رَسائي ٿيڻ: بچت ٿيڻ. انتظام ٿيڻ.

رَسيري: ث. هڪ قسم جو خوش ذائق رس وارو ميوو- رس بيري.

رَسنگاري: ث (ف) آزادي- چوٽڪ رو- رهائي.

رَسَتم: ذ (ف) هڪ ناميارو ايراني پهلوان. (ص) پهلوان- سورهي.

رَسَتمائي: اسم خاص. هڪ ذات جونالو.

رَسَتمِي: ث. ٻي دري- شجاعت. همت- طاقت. ڏاڍمڙسي.

رَسَتمو: ذ (ف: راست) واٽ- سڙڪ- راه. رسم- رواج. قاعدو. ڍنگ- طريقو. اچ وڃ جا تعلقات.

رَسَتمو ڏسڻ: انتظار ڪرڻ- واٽ ڏسڻ.

رَسَتمو ڪڍڻ: طريقو ڪڍڻ- راه ڪڍڻ. حينو ڳوٺ.

رَسَتمو ماڻڻ: اندازو لڳائڻ. ڏسڻ- سڃاڻڻ.

رَسَتمو وٺائڻ: روانو ڪرڻ. جواب ڏيڻ. انڪار ڪرڻ.

رَسَتمو وهڻ: رستي تي تمام گهڻي آمد رفت هئڻ.

رَسَتمِي تي (سان) لائڻ: سڌي واٽ تي آڻڻ. ڪنهن ڪم ۾ لڳائڻ.

رَسَتمِي: م. رس- پهچڻ. راس ٿيڻ. پچڻ (ميوو).

رَسَند: ذ (ف) پهلشيء. آمدني. ڪڏ خوراڪ- راشن. قافلي سان گڏ ڪڏي جو ذخيرهو. سيدو سامان (فوج لاءِ).

رَسد رسائڻ: راشن پهچائڻ. رسائي ڪرڻ.

رَسڪ: ذ (انگ) جوڪم- خطري وارو ڪم.

رَسڪُپور: ذ (سن) پسرڪي وڪر جو هڪ قسم- پاري جو جلاب.

رَسڪُن: م. رڙهڻ- سِرڻ.

رَسڪو: ذ. ريرهو- گسڪو- ڌڪو.

رَسَم: ث (ع) دستور- رواج- ريت. هلي چلي. ڍنگ- طريقو. عادت- روش.

رَسَم رواج: ذ. طور طريقو- هلي چلي.

رَسَم الخط: ذ (ع) لکن جو طريقو- ٻوليءَ جي لپي. تحرير- لکڻي.

رَسَمِي: ص. رواجي- دستوري- عام مروج.

رَسَنا: ث. (سن) ڳالهه ٻولھ. ميٺ محبت. شور و رس. ڏانئو- سواد.

رَسنائون وٺڻ: سواد وٺڻ. مزائون. ڪنهن کي خوش ڪرڻ.

رَسَن: م (ف: رسيدن) پهچڻ- پچڻ. سَهڻ. راس ٿيڻ. تيار ٿيڻ. پچڻ (ميوو).

رَسَن وَسَن: موجود هجڻ- حاضر باظر هجڻ.

رَسَن: م. ناراض ٿيڻ- ڪاوڙجڻ. رسامو ٿيڻ. رخ ٿيڻ.

رَسَتمو: ص. چيڙاڪ. زود رخ. رخ ٿي رسي ويندڙ.

رَسو: ذ. نوڙ. واجھ.

رَسو پيچڻ: رسو وٺڻ- نوڙ ٺاهڻ. ڳالهه ڪي ڳندي ڏيڻ.

رَسو ڊگهو ٿيڻ: مهلت ملڻ.

رسي مان وٽ نه نڪرڻ: غرور ختم نه ٿيڻ. منجهيل معاملو نه سنجھڻ.

رُشوا: ص (ف) خوار - بدنم.
 رُشواني: ث. خوار - بدنمي.
 رُسوخ: ذ (ع) پهچ - پڇندي. اثر، هندي، بيڪ تي - مضبوطي.
 رُسوڙو: ذ. رڌتو - بور چيخانو.
 رُسول: ث. هڪ قسم جو پيسر ڪو وڪر.
 رُسول: ذ (ع) خدا جي طرفن پيغام کڻي ايندڙني سڳورو - پيغمبر.
 رُسوم: ث (ع) رسم جو جمع - رسمون.
 رُسوي: ث. کاڌو - طعام، رڌتو.
 رُسيو: ص. بورچي - راڌاڻو.
 رُسي: ث. مڇ، قيش، ست وغيره من لهير نوڙي.
 رُسي جهلو ٿيڻ: حامي ٿيڻ، پنهنجي پيئي ٿيڻ.
 رُسي چنائڻ: پڇي وڃڻ، ٿڌ ٿيڻ.
 رُسي چڄڻ: نجات من، واسطو ٿيڻ، چڙو اڳ ٿيڻ، پڳ پڙهڻ.
 رُسي ڏري ڪرڻ: مهلت ڏيڻ، چوٽ چڏڻ، واسطو ٿوڙڻ.
 رُسيون وٽڻ: بيٺاندو ڪم ڪرڻ، وندو ويهڻ.
 رُسيد: ث (ف) 'رسيد' (پهچ (لڪت نه)، وصولي، جي چئي.
 رُسيد: ص (ف) بهتر - رسيل.
 رُسيلو: ص. رسوارو (ميوو).
 رُسيل رنگ: چٽ روشن رنگ.
 رُسيور: ذ (نڪ) ٿيسينون حو مينبر (جنهن مان آواز پڻه جي).
 ڪنهن جانيدار جو سرڪاري نڪرڻ.
 رُش: ث (نگ) منهن جي گهي، فوجم.
 رُش: ذ (ع) چٽڪر - چنڊو.
 رُشتو: ذ (ف) مائتي - عزازت، سڱاوتي، تعمق - ڳانڍاپو، ناتو.
 رُشتو ناتو: ذ. مٿي مائتي.
 رُشتيدار: ص. مائت - عزيز.
 رُشتيداري: ث. مائتي - عزازت.
 رُشت پُشت: ص. ٿلهو مترو - ڌڻو مترو.
 رُشد: ذ (ع) ستور ستو، هدايت، سڃاڻي.
 رُشڪ: ذ (ف) ريس - حسد - سڙ.
 رُشڪ انگيز: ص. ريس ڏياريندڙ پٽڪ نيندڙ.
 رُشڪ پري: ص. حورن پرين کي ريس ڏياريندڙ - تمام سهڻو.
 رُشڪو: ذ. گاه جو هڪ قسم، رکش گڏي - رکشو.
 رُشوا: ث. رشوت.

رُشوت: ث (ع) رشوة) ڪنهن ڪم جي اڪلاء لاءِ ناجائز طور ورتل رقم، نا جائز ڪمائي - وڏي.
 رُشوتخور: ص. رشوت کڻيندڙ.
 رُشوتخوري: ث. رشوت کڏڻ - حرامخوري.
 رُشوت ستائي: ث. رشوت خوري.
 رُشوتي: ص. رشوت وٺندڙ - راشي.
 رُشي: ذ (سن) (هندن م) پوتر منتر چونڊڻ يا هيندڙ، مڀ پيش.
 رُشي مئي: هندن جا روحاني رهبر.
 رُشيد: ص (ع) هدايت ورتل، نيڪو ڪر.
 رُشدگاه: ذ (ع) رصد، ف: گه (آسماني تارن ۽ ستارن جي مشاهدي جي جاءِ).
 رُضه: ذ (ع) "رضي الله تعالي عنه" جو مخفف.
 رُضا: ث (ع) مرضي، اجازت - موڪل، خوشي، امر (الاهي).
 رُضا ڪرڻ: مرن - مري وڃڻ - وفات ڪرڻ.
 رُضا جو سؤدو: خوشي ۽ سن قبوليت وارو ڪم.
 رُضا جوئي: ث. خوشنودي، مرضي.
 رُضا خوشي: ث. رضامندي - مرضي.
 رُضا رانو: ص. مرضي ۽ جو مانڪ - خودمختيار.
 رُضا ڪار: ص. بد معاوضي خوشي ۽ سن ڪم ڪندڙ - وائينر.
 رُضا ڪاري: ص. بد معاوضي خوشي ۽ سن ڪم ڪندڙ - وائينر.
 رُضامند: ص. مرضي - خوش.
 رُضامندي: ث. خوشي، اجازت، مرضي، خواهش - آمدگي.
 رُضا و رغبت: ث. اجازت، خوشي.
 رُضا عت: ث (ع) تڃ پيئڻ جو زمانو.
 رُضا عي: ص (ع) تڃ شريڪ.
 رُضائي: ث (ف) بئري.
 رُضا نامو: ذ (ع) رضا، ف: دم (برجن - نه، صبح).
 رُضوان: ذ (ع) بهشت، بهشت جي در - حورنو.
 رُضواني: ص. بهشتي - جتي.
 رُضوي: ص. (ع) 'مهر موسي رضا' نه منسوب. ('سم حس')
 - ڏن جو هڪ پاڙو.
 رُضي: ص (ع) رضاي - خوش.
 رُضي الله تعالي: جمعو. خدا هن کان خوش هجي (پيارن شخصن جي - سي - سن کڏ دب لاءِ نطق).

رَضِيَه: ص (ع) ساراھ جو گو - تعريف لائق.
 رَطْبُ: ص (ع) پُٺيل - آلو، تازو، نرم.
 رَضْبُ السَّانِ: ص. تصم گهٽي تعريف ڪندڙ - مداح، خوشامد ڪندڙ - چرپ زبان.
 رَطْبُ وِ يَابَس: ص. سُڪل، آلو، نيڪ، بيد - چڱو مٺو.
 رَطْلُ: ذ (ع) تور جو هڪ ماڻ.
 رَطَوِيَت: ث (ع) لَان - ٺمي، تازگي.
 رعايا: ث (ع) رعيت - پرجا، عام ماڻهو.
 رعايت: ث (ع) حفاظت - بچاء، لحاظ - مروت، طرفداري، ڪمي - تخفيف (اگه يا قيمت) - چوٽ.
 رعايتي: ص. رعيت - ان - لحاظ - ان.
 رعائيتي موڪل: ث. سرڪاري ڪاتر ۾ پهرن مهين جي ملازمت کان پوءِ هڪ مهينو پوري پگهر سان موڪل.
 رُعْبُ: ذ (ع) ڊپ - خوف، دٻدبو - ڏاڪو.
 رعب ركن: ذ. دٻو ويهارڻ - ڊيچارڻ.
 رُعْبُ وَيَهْنُ: ڊپ ويهڻ - حشمت ويهڻ، ماڻهن تي تصم سٺو ۽ شان سٺو اثر ويهڻ.
 رُعْبُ تَابُ: ذ. دٻدبو - ڏاڪو - ڏن شوڪت.
 رُعْبَارُ: ص. دٻدبي وارو، حشمت وارو، ماڻهن تي ڏاڪو ويهاريندڙ.
 رَعْدُ: ذ (ع) ڪڪرن جي گوڙ.
 رَعْدُ وَ بَرَقُ: گوڙ ۽ ڪنڻ.
 رَعِشُو: ذ (ع) رعشه (ڏڪي - ٽڙڪي، هڪ بيماريءَ جو نالو.
 رَعْنَا: ص (ع) ناز سان هلندڙ، خوشنما، سهڻو، نازڪ.
 رَعْنَائِي: ث. ناز سان هڻڻ - تور، حسن، سونهن، سينگار.
 رَعُونَت: ث (ع) تڪبر - هٿ - غرور - گهمند.
 رَعِيَت: ث (ع) بادشاهي يا مڪرم رهنما ماڻهو - رعيا - پرجا، عام ماڻهو.
 رَعِيَتُ پُرور: ص. رعيت جي سنڀال ڪندڙ - حاڪم.
 رَعِيَتُ نَوَازِي: ث. رعيت تي مهرباني.
 رَعِيَتِي: ص. رعيت جو - راج جو - راجوئي، قومي - ملڪي، مطيع - تابع، ماتحت.
 رَعِيَتِي رَاجُ: ذ. عام ماڻهن جي حڪومت - عوامي جمهوريت.
 رَغَامُ: ذ. شڪ - گمن، رنج.
 رَغِيَت: ث (ع) خواهش - سڏ، ڇهه، لاڙو.
 رَغِيَتُ ڪَرَن: لاڙو ڪرڻ - مانرڻين، ڇهن - پيار ڪرڻ.
 رَغْمُ: ذ (ع) نفرت - ڏڪار - حقارت.

رَف: ص (نڪ) ردي، خراب، بيڪار، (ذ) ڊٺ ورو مسودو.
 رفاقت: ث (ع) رفاقت (همراهي - سٺ - سنگت، صحبت، دوستي - پري.
 رفاقت ڪرڻ: گذرلڻ - ساٿ ڏيڻ، سنگت ڪرڻ.
 رفاه: ذ (ع) آرام جي زندگي، زندگيءَ جو مزو، آرام - سڪ، نيڪي - پيلائي، پيني جو ڪم.
 رفاه عامه: ذ. عام ماڻهن جو پيو - عوام جو سڪ.
 رفاهي: ص. عوام جي پي جو (ڪم وغيره) - فلاح.
 رِفْتَارُ: ث (ف) چال - هٿي، پنڌ جو نمونو.
 رِفْتَارُ گُفْتَارُ: ث. همت چلت، رهڻي ڪهڻي.
 رِفْتِگان: ذ (ف) لاڏنو ڪري وير (مٽيو).
 رِفْتِگِي: ث (ف) روانگي - ڪوچ، نقصان.
 رِفْت: ص (ف) وير، منل، گم ٿيل.
 رِفْتِ رِفْت: ط (ف) هندي هندي - ٿيندي ٿيندي، آهستي آهستي - بتدريج.
 رِفْرَف: ذ (ع) هٿسوري جنهن تي ٺهي سڳورو معراج جي رات سدره المنتهي کان يارڪه لاهي ۽ ٽنڻ ويو، (ص) تيز رفتار - تڪو.
 رَفَع: ذ (ع) بندي - اوجھي، ترقي - عروج، نيڪي.
 رفع ٿيڻ: پري ٿيڻ - هٿن، ٿرڻ.
 رفع ڪرڻ: ٿرڻ - پري ڪرڻ، ختم ڪرڻ (معموم).
 رَفَعَت: ث (ع) بلندي - اوجھي، ترقي - عروج، وڌائي - شان.
 رفع حاجت: ث. پ خاني جي حاجت جي پوري ٿي.
 رفع دفع: ذ. خاتمو، فيصلو - نيبرو، درگذر - ٺي مٽي.
 رفع شر: ذ. فتني فساد جو خاتمو، جهيڙي جهيڙي جو نيبرو.
 رفارمر: ذ (انگ) اصلاح پسند - سماج سڌارڪ.
 رفريشمينٽ: ذ (انگ) هلڪو ڏو پيو (تازي تواني ٿيڻ لاءِ).
 رُفقاء: ذ (ع) "رفيق" جو جمع، ساٿي - همراه.
 رُفُو: ذ (ع) ڦٽل ڪپڙي جو سوراخ ڏيکڻ - ٽن پرن - ٽن (پرن) - بور (پرن).
 رُفُوگَرُ: ص. ڪپڙي کي ٽن پرن جو ڪم ڪندڙ.
 رُفُو چَڪَرُ: ذ. فرار - پاڇ، گمشدي.
 رُفُو چَڪَر ٿيڻ: تڪڙو وڃڻ، ڪم ٿيڻ، ڀڄي وڃڻ.
 رُفِيعُ: ص (ع) بلند - اوجھو - مٿاهون.
 رُفِيعُ الدَّرَجَات: ذ. وڏي مرتبي وارو.
 رُفِيعُ الشَّانِ: ص. وڏي عزت ۽ شان وارو.

رَقِيقُ: ص (ع) ساڻي - همراھ - ٻيئي. مددگر - معاون. دوست - ڀرپڻيو.

رَفِيقُ الاعليٰ: سڀ کان وڏو ساڻي. (مراد) خدا تعاليٰ.

رَقَاتِي: ث. رَقِي.

رَقْنُ: م. ڏڪڻ - ڪڍڻ. ٽڙڪڻ.

رَقْنُ: ث. گپ - چڪ - راقو.

رَقَتِي: ث. ڏڪڻي - ڪڍڻي.

رَقَابَتُ: ث (ع) مخالفت - دشمني. بغض. محبت ۾ ڀڃڻواري.

رَقَاصَ: ث (ع) ناچڻي.

رَقَبو: ذ (ف: رقبه) گھيرين زمين. ڀرڙي - پکيڙ.

رَقَتُ: ث (ع) چڊڻي (پاڻي جي) - پٽڙائي. پاڻي. روڻ - روڻ. روح. دل جي نرمي ۽ ڪهل واري حالت.

رَقَت طاري ٿيڻ: دل ڀرجي اچڻ. روڻ.

رَقَت آميز: رَقَت انگيز: ص. ڏک جهڙو - قيس جو گو. درد نڪ.

رَقَت قَلْب: ث. دل ڀرجڻ جي حالت. دل جي نرمي. رحمدلي.

رَقَصُ: ذ (ع) ناچ - نرت.

رَقَص بِسَمَلُ: ذبح ڪيل جانور جي تڙپ.

رَقَص و سُرود: ذ. ناچ گانو.

رَقَطو: ث (ع) تحرير جو هڪ فن. جنهن ۾ هڪ اکر نقطن وارو ۽ هڪ ٻن نقطن هجي.

رَقَعو: ذ (ع: رقع) ٽڪرو - پرزو. چٽي - خط.

رَقَمَ: ث (ع) تحرير - لکت. تعداد - جوڙ. مال - ناتو. روڪڙ.

رَقَم توڀري ۾ هئڻ: ناتو ٺهڻ - ٺهڻ. هڙ موڙي وڃڻ.

رَقَم پيارڻ: پئسا جمع ڪرائڻ (پر وغيره ج).

رَقَم ڏيڍي ٿيڻ: ڦرجي وڃڻ. رقم ٻڌڻ.

رَقَم ڪرڻ: لکن - تحرير ڪرڻ.

رَقَم طراز: ص. لکندڙ - تحرير ڪندڙ.

رَقَم وار: ظ. درجي بدرجي - سلسليوار.

رَقَمِي: ص. رقم ڪيل - لکيل. نشان ڪيل.

رَقُود: ص (ع) سمهندڙ - غافل - لاغرض.

رَقِيبُ: ص (ع) حريف. مقابل. ساڳئي معشوق جي عاشقن مان ڪوبه هڪ. مخالف.

رَقِيقُ: ص (ع) پٽڙو - پٽي ۽ جهڙو. نرم.

رَقِيقُ الْقَلْب: ص. نرم دل - رحمدل.

رَكُ: ص. سخت. سخت دل - بيرحم. ظالم.

رُكُ: ذ. هڪ مشهور ڌڻو - فولاد. رُڪ مان ٺهيل تلوار (هٿيار).

رُڪ پيالو: ذ. ترين ڀيڻ هٿيارن جو جوهر - رُڪ چوپاڻي.

رُڪ پيالو چڪڻ: تر رسن شهيد ٿيڻ.

رُڪ جا چٽا چٽڻ: سخت محنت ڪرڻ - ڪشالو ڪرڻ.

رُڪ جي دانگي چڙهڻ: تمام گهڻو خرچ هڻڻ. ڏڪار پوڻ.

رُڪ چلڪا ڏيڻ: تڪليف ڏسڻ ۾ چڻ.

رُڪ رجهڻ: سخت تڪليف ڪرڻ.

رُڪ رُئي: ث. تار جو چمڪو. جنگ - لڙائي.

رُڪابُ: ث (ف) ٽالهي - پليٽ.

رُڪابي: ث. ٽالهي - رڪيبي.

رُڪابُ: ذ (ع) گهوڙي جو هڪ سنج (پيرن رڪن لاءِ لوهي چيلو).

رُڪاب سان رڙهڻ: حاضري ۽ مهرباني - خدمت ڪرڻ.

رُڪاب ۾ پير پائڻ: مسفري لاءِ روانو ٿيڻ - خدمت ڪرڻ.

رُڪاب وٺڻ: نوڪر ٿيڻ - خدمت ڪرڻ.

رُڪابدارُ: ص. گهوڙي تي سوار ٿيندڙ کي چڙهڻ ۾ مدد ڪندڙ خدمتگار. هوشيار ۽ ماهر بورچي.

رُڪارڊُ: ذ (نگ) دفتر. لکپڙهه. گراموفون جي آواز پيريل پليٽ.

رُڪارڊ قائم ڪرڻ: وڌوڪرڻ موڪلڻ.

رُڪارڊ ڪيپڙ: ص. دفتری رڪارڊ جو سنڀاليندڙ.

رُڪاوَتُ: ث. روڪ - رنڊڪ. انڪاءُ.

رُڪبُ: ذ. زميندار جو هاري ۽ ٻي پٺاڻ - لاڳو.

رُڪتُ: ث. نفرت. ان وٽندي - ڪراهت. بيزاري.

رُڪتي: ص. رنڊڪ و جهندڙ. ڪاوڙيل. حاسد.

رُڪجڻُ: م. روڪجڻ. اٽڪڻ.

رُڪشا: ث (نگ) ٽن قيسن واري هڪ قسم جي موٽر گڏي - رڪشو.

رُڪعتُ: ث (ع) نماز جو هڪ حصو (قامت کان سجدا ڏيڻ جو عمل).

رُڪنُ رُڪنُ: ذ (ع) ٽنپ - ستون - پيو. ڪنهن جماعت جو هڪ ميمبر. عروضي شاعريءَ جو هڪ وزن (فاعِلن، فَعُولن، فاعِلاتن، مفعِلين، مُستَفْعِلن، مُتَفَعِّلن، مفعِلات، مفعولات).

رُڪن الدولة: ص. رياست جو چيئرمين - وزير.

رُڪنيتُ: ث. ميمبري.

رُڪنُ: م. ترسڻ. بيٺڻ. ٽڪڻ.

رُڪوعُ: ذ (ع) نماز ۾ گودڻ تي هٿ رکي جهڪڻ.

رڪو سڪو، رڪو سڪو: ذ. بنا ڳنڌن - بنا ڳيه (ڪاڌو). اٿيو.
 رڪي سڪي، رڪي سڪي: ث. اٿي، بنا ڳنڌن جي ماني، سدو ڪاڌو.
 رڪو ڪاٺ: ڪ. سڙپ نٿن - نقصن سمجهن.
 رڪوال، رڪوالو: ص. پهريدار - محافظ - سنڀاليندڙ.
 رڪوالي: ث. حفاظت - سنڀال، چوڪيداري.
 رگ: ث (ف) رگ - نَس - نبض.
 رگ جان: ث. شاهه رگ - شريان.
 رگ و ريش: ذ. اصل نسل، افعال.
 رگ ويد: ذ (سن) هندن جي ڌرمي ڇهن ڪتابن مان پهريون ڪتاب.
 رگپ: ث (ف) رگ - نَس - نبض، عادت - هير، خصلت.
 رگ چڪن: آ. ڏوٽن - عادتون پرن نٿن، پيروي ڪرڻ.
 رگ سڃاڻ: عادت ڪن واقفيتن، طبيعت سمجهڻ.
 رگ رگ نرن: تمام گهڻو خوش ٿيڻ.
 رگ رگ کان واقف هئڻ: چڱي طرح سڃاڻڻ - اٽڪلن کان واقف هئڻ.
 رگن ٿڌو: ص. نڪمو - ٿوٽي - سست، ڪمزور، نامرد.
 رگارو: ص. جنهن جي جسم جون رگون ڏسڻ ۾ اچن. اڀرو - ضعيف.
 رگپ: ص. پٺيان لڳي پوندڙ - جڳا - ڳڪ.
 رگڙ: ث. گهڪور هڙ.
 رگڙائي: ص. جهيڙو ڪار - فساد.
 رگڙن: م. مهڻ، گسائڻ، گهڪا ڏيڻ، ملڻ - مڃڻ (ٿانو)، رهڙڙ.
 گهڙن (ڀنگ وغيره)، ڇپڻ، سختي ڪرڻ، سيڪڻ ڏيڻ.
 رگڙجي وڃڻ: پيسجي وڃڻ، تڪليف هٿ اچڻ، نقصان هٿ اچڻ.
 رگڙو: ذ. جهيڙو - جهڳڙو - تڪرار.
 رگڙو جهڳڙو: ذ. جهيڙو جهڻو - تڪرار، فساد.
 رگڙو ڏيڻ: مهڻو ڏيڻ - گهڪو ڏيڻ، سيڪڻ ڏيڻ.
 رگڙو لڳائڻ: خواهه خواهه تڪرار ڪرڻ - ڏاندل ڪرڻ.
 رڳن: م. رنج ٿيڻ، ڪاوڙ ڪرڻ.
 رڳو: ص. ڳڪ - چنبرندڙ، لالچي - حريص.
 رڳو: ظ. فقط - صرف.
 رڳو پڳو: ظ. فقط ڪيلو - چڙو.
 رڳيائي: ظ. سر سر.
 رگه: ث. گرمي، هر هوا بند ٿيڻ سبب ساڄي مونجه - اڀس - گهٽ.
 رگهائڻو: ص. رگه وارو - هوا ڪن بند.
 رگهڻو: ص. قدم نڍو ڀرت ڀرت پيريل - گهٽڪي، سگهارو.
 رگهو: ذ. چهنبياري شيء (ڪني وغيره) سان چوڪ.
 رگها هٿن: چوڪون ڏيڻ (چهنبياري ڪائيءَ سان). طعنا ڏيڻ.

رڪي: ث. ڳوٺنهن - ڪرڻي.
 رڪيب: ذ (ع) رڪب.
 رڪيب ڏيڻ: ڏکڻي وقت ۾ مدد ڪرڻ، همراهي ڪرڻ.
 رڪيبي: ث. ٽالهي - رڪابي - پليٽ.
 رڪيڪ: ص (ع) پٿرو، نازڪ، ادني، خسيس.
 رڪ: ث. سڙيل شيء جي خاڪ - چار، مٽي.
 رڪ ٿيڻ: پيس ٿيڻ - ٿلهي رٿيڻ، سڙي وڃڻ.
 رڪ رڪن: پرهيز ڪرڻ - ڪري ڪرڻ.
 رڪ ڪيڻ: ديري ۾ رکيل ان کي ٺهي چوڌاري ليڪو ڪيڻ.
 رڪات: ث. اوڌر - رڪت.
 رڪال: ث. پنيءَ جو گه واري ڇڏيل تڪر (جنهن ۾ مال نه چري).
 اوڌر - قرض - رڪت.
 رڪان: ث. رڪائي، رڪ منهاڻي، اٺياڻي.
 رڪاتو: ذ. رڪي ماني.
 رڪاڻو رڪن: لنگهڻ ڪيڻ.
 رڪائڻ: م. ڌارائڻ، ڪنهن جاء تي ڌرائڻ.
 رڪائي وڃڻ: بهانو ڪرڻ، لڳي ڪرڻ، اٽڪل ڪرڻ.
 رڪائي: ث. خشڪي - اٽيئي، بد مزاجي - بي رخي.
 رڪت: ث. اوڌر، مهلت.
 رڪپال: ص. راڪو - چوڪيدار - محافظ.
 رڪپاء: ث. چوڪي، رڪوالي - حفاظت.
 رڪجڻ: م. ڌرجڻ، ملتوي ٿيڻ.
 رڪ رڪان، رڪ رڪائي: ث. لحاظ - مروت.
 رڪ رڪاء: ذ. لحاظ - مروت، اوڌر.
 رڪڙي: ث. رنگين ڏاڳن مان ٺهيل ڳانو (جيڪو هندو راڪيءَ جي تهوار ۾ ٻڌن).
 رڪشا: ث (سن) حفاظت - بچاء، پنڌ - آجهو، سنڀال.
 رڪن: م. وجهڻ - ڌڙن، رڪي ڇڏڻ، ملتوي ڪرڻ، بچائڻ، سنڀالڻ.
 هٿن (الزام)، مقرر ڪرڻ (ملازم).
 رڪي ڇڏڻ: محفوظ ڪرڻ، بچائي رڪن، جمع ڪرڻ.
 رڪنهار: ص. سنڀاليندڙ - بچائيندڙ - محافظ.
 رڪني: ث. رڪن جي حالت، رڪن جو نمونو، سڱو - لحاظ، خيال - ٺهاري.
 رڪو: ص. سڪل - خشڪ، اٿيو، پاڇي يا ڳنڌن کان سواءِ (ڪاڌو).
 بي مزي - بي سواد، بد مزاج، بيمروت.
 رڪو جواب: ذ. صف جواب - انڪار.
 رڪو روح: ص. سخت طبيعت وارو - تند مزاج.

جهنبري شيء سان گجهو ڏک هٿن. نتصان پهچڻ.

رگهي: ٺ. ٺهي - غوطو (پني ۽ م).

رنگ: ڏ (سن/ف/رنگ) رنگ - ورن.

رگ اچڻ: فائوٽين. حيص اچڻ.

رگ ٽپي: ٺ. رگوت جو اجورو.

رگاوت: ٺ. ڪپڙي وغيره کي رگن جو ڪم - رگ ٽپي.

رگائڻ: رگ ڪرائڻ - رنگ ٿيڻ.

رگجڻ: م. رنگجڻ. اثر چڙهڻ (صحبت جو). مالا مال ٿيڻ.

رگڻ: م. رنگ ڏيڻ. رنگ چاڙهڻ. رنگڻ.

رگتي: ٺ. رنگ ڏيڻ جي حالت - رڱوٺ.

رگو: ڏ. واڌين جو ڪٺ تي نڪو ڪين جو ڏڳو.

رلائڻ: م. ملائڻ - گڏائڻ. گڏوچڙ ڪرڻ. شامل ڪرڻ.

رلائڻ: م. پيٽڪن - اجايا چڪر ڪڍائڻ. دربدر ڪرڻ. اجايو هلائڻ.

رلائڻ پنائڻ: خوار خراب ڪرڻ.

رلجڻ: م. گڏوچڙ ٿيڻ. ملي وڃڻ.

رلڪو: ڏ. ننڍي رکي.

رلڻ: م. گڏڻ - ملڻ. هلڻ - رمن.

رل مل: ڏ. گڏوچڙ. ميلاپ. گڏ جاتي.

رلڻ ملڻ: م. رلي ملي وڃڻ - گهل ملڻ ٿيڻ.

رلي ملي هلڻ: خوش اخلاقيءَ سان پيش ڇڻ. گڏ جي هلڻ.

رلڻو ملڻو: ص. خوش اخلاق - ڪلمڪ.

رلڻ: م. پيٽڪن. دربدر ٿيڻ. اجيو گهمڻ ڦرڻ. چڪر ڪڍڻ.

پريشان ٿيڻ: ڊوڙ ڏيڻ. وڇڙڻ.

رلڻو: ص. رلندڙ - رليو.

رلو: ڏ. گهوڙي جو وچڙو پنڌ. وڏي رکي - گودڙ.

رلي: ٺ. اڳڙين مان ٺهيل هڪ وچاتو (هند بستي طور ڪم اچي

ياسمهن مهل مٿان وجهجي).

رلي تاتڻ: رلي وجهي سمهي رهڻ. بيماريون.

رلي ڪلهي تي رکڻ: الله واهي ڪرڻ - رسي وڃڻ.

رليو: ڏ. قسمت - ڀاڱو - نصيب. (ص) قسمت م مليل.

رليو: ص. رولو - رول - رلندڙ.

رليف: ٺ (انگ) مدد - امداد. آرام - سڪون.

رليف فند: ڏ. امدادي رقم.

رمر: ڏ (سن) وار (بدن جا) - روڻ - نيچ. ٻڙ.

رمر: ٺ. ڊوڙ. ڏڪ - ڀاڄ. (رمر ڪرڻ = ڊوڙڻ - ڀڄڻ).

رمر: ڏ (انگ) ڪاغذ جي ويهن دست جو بندل.

رمارڪ: ڏ (انگ) راءِ - رايو.

رماڪ: ڏ. دليو - ڏٺو. نڳي ۽ وارو ڪوڙو آسرو.

رماڪي: ص. ڏٺي - ڪشائي - ڪوڙو دلا سوڌيندڙ.

رمال: ڏ (ع) رمل جو حساب ڪندڙ. فال وجهندڙ - رمل.

رماند: ڏ. مڱڻيل سون. (ص) ملاوتي - ڪوڙو.

رماند: ڏ (انگ) جوابدار کي ڇڏڻ لاءِ حراست ۾ ورتل اجازت.

رمائيندڙ: ڏ (نگ) ت ڪيڍي خط.

رمائڻ: م. ڊوڙ ٿيڻ. گهمائڻ. ڦيرائڻ. پيلائڻ - منجهائڻ. رند

ڪيڏائڻ. وسندائڻ.

رمتو، رمتو: ص. گهمندڙ - گهمندڙ ڦرندڙ. هلندڙ. مسافر -

وانهڙو. سيلاني.

رمتو جوڳي: ڏ. سيلاني فقير.

رمر جهمر: ٺ. سنهي برش - هڪو مينهن - بوند. جهڙ جهڙالو.

رمر: ٺ (ع) اک پيرون وغيره جو اشارو - مام. اهڃاڻ. راز. ڳجه -

پروڻي. ڪيڏ. اٽڪل.

رمر پروڙڻ: اشارو سمجهڻ. راز معلوم ڪرڻ.

رمر شناس: ص. اشاري مان سمجهندڙ. هوشيار. چالاڪ.

رمر وٺڻ: هٿ اختيار ڪرڻ.

رمر ٽي: ص. چلباز - حرفتي - اٽڪلي.

رمضان: ڏ (ع) هجريءَ سال جو نائون مهينو (روزن وارو مهينو).

رمرق: ٺ (ع) ذري شيء. آخري پساه.

رمل: ڏ. (ع) ليڪن ۽ انگن وسيلي ڳجهين ڳالهين جي ڄاڻ جو حيلو.

رمل: ٺ (ع) عمر عروض م هڪ بحر جو نالو (جهن م "فاعلاتن"

جو رکڻ اٺ پيرا اچي).

رمل ٽي: ص. رمل. اٽڪل باز - ڏڪ ٽي.

رمن: م. گهمڻ - هلڻ. پيسار ڪرڻ. وڃڻ - هلڻ. ڪسڪڻ. پيٽڪڻ.

راند ڪيڏڻ.

رمندو رهڻ: هندو وڃڻ - پنٽ ڪرڻ. جسد رنو ٿيڻ.

رمني: ٺ. سنهي موھيندڙ عورت. (ص) خوبصورت - سهڻي. هلتي.

رموز: ٺ (ع) رمزون.

رمي: ٺ. تاس راند جو هڪ قسم.

رمي: ٺ. رت ڪڍڻ جي سڳي.

رن: ٺ. عورت. مڙس مري ويل عورت - بيواه.

رن رَوِڳڙي: ٺ. بيواه عورت. واهيت عورت.

رَناپَ، رَناپو: ذ. رَنڌَڻَ جي حالت-ڏهاڳ.

رَن چور: پرايوڙ لون ٽڪيندڙ، زاني.

رَن ذاتيو: ص. نامرد-مدي منهنون.

رَنبَ: ث. پيجوختن-رونبو-وهر.

رَنبُ: م. سو هڪ هنڌان ڪڍي ٻيءَ جاءِ تي هٽن-رونبو ڪرڻ (سارين، بصر، بڪر وغيره جي پيچي جي وهر ڪرڻ). ڦسڻ-پڙڻ (مٽيءَ ۾).

رَنبو: ذ. گڏ ڪرڻ يا ڌري ڪوٺڻ جو لوهي اوزار.

رَنبو رکن: پاڙ ڪپڻ، ٽڌاري ڇڏڻ.

رَنبي: ث. ننڍو رنبو، واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار.

رَنپَ: ث. رڙ-ڏانهن، چوپڻي جو آواز (مينهن، ڍڳيءَ جو). هڪل.

رَنپون ڪڍائڻ: رڙيون ڪرائڻ. سخت سيڪت ڏيڻ. گهڻو بدنام ڪرڻ.

رَنپَ: ث. ڪم ۾ مشغولي.

رَنپاٽ: ذ. وڏي رڙ، رانپاٽ.

رَنپائڻ: م. ڪم ۾ لڳڻ-مشغول ڪرڻ.

رَنپڻ: م. رڙڻ-ڏانهن ڪرڻ. وڏي آواز سان روئڻ، زور سان سڏي هڪل ڪرڻ. چوپڻي جانور جو ڍڪڻ.

رَنپڻ: م. ڪم ۾ لڳي وڃڻ-مشغول ٿيڻ.

رَنپو: ذ. گرمي-ڪڙهو، گهٽ. وڏي چير (ڪاٺيءَ جي).

رَنج: ذ (ف) تڪليف-درد. ايڏا-سور، ڏڪ-فسوس-غم. ڪوڙ-غصو. (ص) ڏڪوڀر، ڪوڙيل.

رَنج ٿيڻ: ناراض ٿيڻ-ڪاوڙجڻ.

رَنج سَهڻ: ڏڪ برداشت ڪرڻ. ڪوڙ سَهڻ.

رَنج ڪڻڻ: پٽ ڪڻڻ-آه ڪڻڻ.

رَنجائي: ص. رنج واري-ڏڪ واري. (شاه)

رَنجائڻو: ص. ڏڪوڀر، ڌاريل، بيزار-هلاڪ.

رَنجائڻ: م (ف) آزار ڏيکڻ.

رَنجش: ث (ف) ناراضگي، اڻت. ڏڪ، ڪوڙ.

رَنجش آميز: ص. ڪوڙيل-ڌمري. ناراض.

رَنجڪ: ث. بندوق جا بارود رکڻ جي ڳوٺاري.

رَنجڪ چَٽي وڃڻ: بندوق جون چٽيون.

رَنجور: ص (ف) غمگين-ڏڪوڀل، بيمار.

رَنجوري: ص. ڏڪوڀل، بيمار، رنجيده.

رَنجيدگي: ث (ف) رنجش-ڏڪ، ڪوڙ.

رَنجيدہ: ص (ف) غمگين، ملول، اڏاس، ناراض، بيزار.

رَنجہ ڪَنجہ: ث. ڪيڪل-گهيي-ڪِتَڪِت، بيمري، آزار.

رَنجہ ڪَنجہ نہ ڇڏڻ: سدائين بيمار رهڻ.

رَنڌ: ذ. گهڪو-رهر (سڪي يا ڌاتو کي)، پڪي زمين مان گسڻ-پيچرو، واٽ-دڳ.

رَنڌن ۾ رولڻ: رولڙي ۾ وجهڻ-دربدر ڪرڻ، تڪليفون ڏيڻ.

رَنڌ پَنڌ: ذ. گهٽ گهيڙ-واٽون.

رَنڌ: اسم خاص. بلوچ قوم جي هڪ ذات جو نالو.

رَنڌ: ص (ف) آزاد، چڙواڳ، پيرواھ، جنهن شخص جو ظاهر عيبدار ۽ بطن سُئو هجي، شرابي، صوفي.

رَنڌاڻو: ص. رَنڌن وارو-مستيءَ پيرواھي، عوارو.

رَنڌ راوٽ: ص. سورهيءَ-بانڪا-بھادر.

رَنڌي: ث. آزادي-چڙواڳي، ضابطن پبندين کان بي تعلقي يا بيبرواھي.

رَنڌڻ: م. چلڻ، رندو هتي صاف ڪرڻ.

رَنڌو: ذ (ف) واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار.

رَنڌو هٽڻ: ڪاٺيءَ کي رندي سان لسو ڪرڻ، چلڻ-گهڙڻ.

رَنڌنو: ذ. رڌنو-بور چيخانو.

رَنڌني ۾ رولو: گهر ۾ جهيڙو-پنهنجا پم اڻت.

رَنڌ: ث. اٽڪءُ-رندڪ-رخنو، جهل پل.

رَنڌ: ذ. ڏٺلھي جونءَ-وڏي جونءَ.

رَنڌ: ث. سڪ-باس، انجم-وچن.

رَنڌ: ذ (سن) ڪٺ جو ٺٺو ٽڪر-دوڳي، بند.

رَنڌ ڪرڻ: ڏسڻ-ڪيرائڻ-ستڻ.

رَنڌ بند: ص. چڙو-وانڍو-اڪيلو، بي اولاد.

رَنڌ روڪ: ث. جهل پل-منع.

رَنڌائڻ: م. رخنو وجهڻ-رَنڌن، روڪڻ، ترسائڻ-سيڙائڻ.

رَنڌجڻ: م. اٽڪ پوڻ، اٽڪ ٿيڻ.

رَنڌجي ويهڻ: روڪجي ويهڻ، بيوهاڻين (عورت).

رَنڌڪ: ث. اٽڪ-اٽڪءُ-روڪوٽ، سيڙپ، پيڪڙي.

رَنڌڻ: م. روڪڻ-جهلڻ-اٽڪءُ ڪرڻ، ترسڻ-سيڙائڻ.

پيڪڙي وجهڻ، رخنو وجهڻ.

رَنڌو: ص. مڏو-ڪند، سدو سدو-پورڙو.

رَنڌو روڙو: ذ. ان وتيل ڊاڳو، ٺٺو ٽوڙو-ٺوڙ.

رَنڌي: ث. ڪسياتي، ناچتي.

رَندييازُ: ص. رنديين سان زنت ڪندڙ. عيش، به ڪار.
 رَندييازِي: ث. رنن سان زنت ڪاري، عياشي، به ڪري.
 رَندي خور: ص. زنت جي ڪمائي کائيندڙ مرد - چڪلاني.
 رَندي: ذچڙو ڇنڊ.
 رَندي: ث. تن خراب ٿي چوڻ يا يوس.
 رَنديو: ذ. تلهوان وڻيل ست.
 رَنديا روڙن: ڪجهه مان ڳنڍيون ڪيون، ٽنهي وڻين ست مان ڳنڍيون ڪيون.
 رَنديو روڙهو: ذ. ست جون ڳنڍيون ڳوڙهه - رندو روڙهو.
 رَنديو: ص. اڳرين ڪپڙن - تنبو - روڻو.
 رَنڌر، رَنڌري: ث. مڙس مري ويٺ (عورت).
 رَنڌيون رولن: بيوهن جو مال هضم ڪرڻ.
 رَنڌر: ص. زال مري ويل (مرد) - چڙو.
 رَنس: ث (انگ) ڊوڙ، ڪرڪيٽ راند موڪيٽ جي هڪ پاسي کان ٻئي پاسي تائين ڊوڙ.
 رَنڪ: ص. مسڪين - محتاج، گدگر - پينو - نمڻو.
 رَنڪن: م. ڪنجهن - ڪرڪن، رينگات ڪرڻ، ليلائن.
 رَنگ: ذ (ف) ورن - رڱ، نمونو - طرز - ڍنگ، رنگدار روغن، ڪنهن به قسم جو آڻو يا پورو (جنهن سان ڪپڙو وغيره رنگجي)، رونق - سهڻائي، حال - ڪينيٽ، خوشي، تماشو - ڪيل، تسميم حڪم وارو رنگ - ٿرپ.
 رَنگ آميز: ص. رنگ ملائيندڙ، رنگين.
 رَنگ آميزي: ث. نقاشي، رنگيني، لطافت - مزو.
 رَنگ آفشاني: ث. رنگ چٽڪارڻ واري حالت، چٽسالي - گلڪاري.
 رَنگ اُڏامن: رَنگ ڦٽڻ، رونق ختم ٿيڻ.
 رَنگ بدلڻ: رنگ مٽائڻ، نمونو بدلائڻ.
 رَنگ پَرڻ: چٽسالي ڪرڻ، سهڻو بنڻ.
 رَنگ پيدا ڪرڻ: نئون ڍنگ اختيار ڪرڻ.
 رَنگ ڄمائڻ: اثر ڪرڻ، رونق ڪرڻ، مزو پيدا ڪرڻ.
 رَنگ چڙهڻ: رنگ جواثر ٿيڻ، رونق ڄڻ، مستي ۽ ڇڻ.
 رَنگ ڏسڻ: تماشو ڏسڻ، حالت تي نظر ڪرڻ.
 رَنگ ڏيکارڻ: تماشو ڏيکارڻ، حالت ڏيکارڻ، نثر ڪرڻ، مزو چڪرڻ.
 رَنگ راس ٿيڻ: ڪنهن ڪم جي بهترين نموني تڪميل ٿيڻ.
 رَنگ رڄڻ: رنگ جواثر سمائجڻ، تسمو ٿيڻ، رونق ڄڻ.
 رَنگ رلائڻ: خوشي ڪرڻ - عيش ڪرڻ، لطف اندوز ٿيڻ.

رَنگ فق ٿيڻ: رنگ ڌمي وڃڻ.
 رَنگ ڪڍڻ: جوين ظاهر ٿيڻ، نڪرڻ - سهڻو ٿيڻ.
 رَنگ ڪرڻ: نمون ڪرڻ، تماشو ڪرڻ، خوشي ڪرڻ.
 رَنگ لائڻ: تماشو ڪرڻ، فساد مچائڻ، ڪپت ڪرڻ.
 رَنگ لڳڻ: مڙو مڇڻ، محفل ٿيڻ.
 رَنگ مڙ پَنگ: خوشي ۽ مڙ خلل، سڪ مڙ ڌڪ، مڙ مڙ مصيبت.
 رَنگ مڙ رتو رهڻ: پنهنجي حال مست رهڻ.
 رَنگ مڙ رنگ اچڻ: ڦانڊي پٺيان ڦانڊو ٿيڻ.
 رَنگ وٺو: ث. رونق، شان شوڪت.
 رَنگ: ذ. (انگ) گول ڌاترو.
 رَنگ ليڊر: ذ. باغين جي گروه جو اڳواڻ - وڏو لڄ.
 رَنگ ماسٽر: ذ. سرڪس جو منتظم.
 رَنگ: ث. سواني - تور، وزن کن ڪجهه وڌيڪ.
 رَنگارنگ: ص (ف) قسمن قسمن رنگن جو، طرحين طرحين، رنگين.
 رَنگاوت: ث. رڱوت (ڪپڙي تي).
 رَنگانن: م. رنگ چاڙهڻ.
 رَنگاني: ث. رنگن جي اجرت - رڱوت.
 رَنگ برنگ: ص. جدا جدا رنگن وارو - رنگين، گهنڻ قسمن جي وارو.
 رَنگ پُومي: ث. کليل تماشي جي جاء - تفريح گه.
 رَنگت: ث. رنگ - رڱ، صورت، روپ، حالت.
 رَنگدار: ص. رنگين، خوشنم.
 رَنگ ڍنگ: ذ. طور طريقو، هلي چلي، چل چلت.
 رَنگ ڍنگ ڏسڻ: هلت چلت ڏسڻ، سڌ سماءُ وٺڻ.
 رَنگ رتول: ذ. چٽسالي ٿيل جاء - رنگ محل.
 رَنگ رس: ذ. عيش عشرت، ڪيل تماشو، پوڳ چوچو.
 رَنگروٽ: ذ (نگ) نئون پرتي ٿيل سڀهي، سيڪڙا (ملازم).
 رَنجريبڪر.
 رَنگ روپ: ذ. سونهن سوييا.
 رَنگ روغن: ذ. ڪمانگري يا نقتشي.
 رَنگ رونق: ذ. ڏيک وڌيڪ - شو - ڏيکاءُ.
 رَنگريز: ص (ف) رنگ چاڙهيندڙ (ڪپڙي تي) - نيرو تي.
 رَنگساز: ص (ف) رنگ ٺاهيندڙ، رنگ ڏيندڙ - ڪمانگر.
 رَنگسازِي: ث (ف) جين وغيره تي رنگ ڪرڻ جو ڪم، چٽسالي - نقتشي.

رنگ محل: ذ (ف) بادشاهن يا اميرن جي عيش ڪرڻ جي جاءِ.
 رنگن: م. رنگ ڏيڻ. رنگ چڙهڻ. چٽ ڪيڻ. رڱڻ.
 رنگن: م. روئڻ (پار). هروقت روئڻ (پار). لاڳيتو گهرندو رهڻ.
 رنگولي: ث (گجراتي) ڪمانگري-رنگسازي.
 رنگي: ص. رنگين. سهڻن رنگن وارو.
 رنگيل: ص. رنگ چڙهيل-رنگين. اثر ڀريل.
 رنگيلو: ص. ترڙو-هڪڙي طبيعت وارو. عياش. (ث. رنگيلي).
 رنگين: ص (ف) رنگن وارو-رنگ ٻرنگ.
 رنگين عبارت: ث. دلچسپ ۽ وڻندڙ مضمون.
 رنگين مزاج: ص. عياش. خوش طبع.
 رنگيني: ث (ف) سهڻي. خوبصورتي.
 رنگه: ث. دانهن. روج. ڪرڪو. تيسو.
 رنگه چنگه: ث. سوري بيماريءَ جي ڪٽڪ-گهبي.
 رنائين: م. اڪلاء ڪرڻ (ڪم). نبيرو ڪرڻ.
 رنو تو: ص. رنڙ-رنوڙ.
 رنوڙ: ص. رنڙ (مرد). (ث. رنوڙ).
 رني: ث. ڏهاڳن-بيواه (عورت).
 رني ڪوٽ: اسم خاص. دادو ضلعي ۾ هڪ مشهور قديم قلعي جو نالو.
 رن: ذ (سن. رن) لڙائي-جنگ. جنگ جو ميدان. سڄ-ويراني. رڄ. بيابان-صحرا.
 رن ٻارڻ: ظلم ڪرڻ. سڄ ڪرڻ.
 رن ٿيڻ: ظلم ٿيڻ. اندير ٿيڻ.
 رن ڪرڻ: ظلم ڪرڻ. اندير ڪرڻ. سڄ ڪرڻ. تباهي ڪرڻ.
 رن ۾ رات پوڻ: مصيبت ۾ اچڻ-آزار ۾ پوڻ.
 رن ۾ رلائڻ: دريدر ڪرڻ. دغا ڪرڻ.
 رن پومي: ث. ميدان جنگ.
 رن پٽ: ذ. بيابان-صحرا-برپت.
 رن جهڻ: ث. ڳالهه ٻولهه. وندرواري گستاخ. آهستي ڳالهه ٻولهه. جهونگر.
 رنڪ: ث. ڪنجھ-دانهن.
 رنڪن: م. ڪنجهن. پڻ پڻ ڪرڻ. جهوبوڏيڻ.
 رنمل: ص. جنگي سورمو-جهونجهار. دلبر. ڊوليو. همراز.
 رنو: ذ. سڄ-ويراني-پينگ.
 رنو وجهڻ: گهٽ ۽ جهڻ. چڻ. گهٽوڻ.

رو: ص (ف) هندڙ (جيئن راهرو، تيزرو وغيره). (ذ) وهڪرو. ر.
 اڳرائي-زيب دٻي.
 رو ڪرڻ، رو ڪڍائڻ: اڳرائي ڪرڻ.
 رو: ذ (ف) روء-صورت-شڪل.
 روا: ث (ف) جائز-مباح. درست. واجب. (ص) هلائيندڙ-پورو ڪندڙ (مرڪب لفظن جي آخر ۾ ڪم ايندڙ، جيئن "حاجت رو، فرمن روا وغيره).
 روا رڪڻ: جائز ڪرڻ. مروج رڪڻ. قبول ڪرڻ. موڪل ڏيڻ.
 رواني: ث. پورائي-تڪميل (جيئن "حاجت رواني" وغيره).
 روابط: ذ (ع) "رابط" جو جمع-رابطا.
 رواٽ، رواٽي: ث. لوھ ڪي گسائڻ جو هڪ فولادي اوزار (ٻ-قسم: ٽڪوري، سونهن).
 رواٽن: م. لسو ڪرڻ-گسائڻ. سڌائي ٿي بيهارڻ.
 رواج: ذ (ف) رسم-ريت-دستور. هي چلي.
 رواج پوڻ: عمل ۾ اچڻ-عام ٿيڻ. رائج ٿيڻ-رسم پوڻ.
 رواج ۾ آڻڻ: جاري ڪرڻ-مروج ڪرڻ. نئين رسم سماج ۾ داخل ڪرڻ.
 رواجي: ص. رسمي. معمولي. عام-چالو.
 رواجيءَ طرح: ظ. عام نموني-هميشه وانگر.
 روادار: ص (ف) درست سمجهندڙ. طرف ڪٽندڙ-پاسر ڪندڙ-حمائتي.
 رواداري: ث. طرفداري-پاسخاڻي-حمایت. لحاظ-مروت.
 رواڙ: ذ. رياء. رواج. اجائي ڳالهه. هڪ طرفي ڳالهه.
 رواڙي: ص. رباڪار. منافق. رواجي.
 رواش: ذ. مديدو-ست رچي.
 روالور: ذ (انگ) چوڇي ۽ وارو پستول.
 روان: ص (ف) جاري-وهندڙ. هلندڙ-چالو. تيز-تکو (اوزار). لس پڙهڻ جو نمونو.
 روان ٿيڻ: چالو ٿيڻ. روانو ٿيڻو. تيز ٿيڻ. مشق ٿيڻ.
 روان پڙهڻ: بناهجي پڙهڻ-لس پڙهڻ.
 روان ڪرڻ: چالو ڪرڻ-هلائڻ. جاري ڪرڻ.
 روان دوان: ظ (ف) چالو-هلندڙ. وهندڙ.
 روانگي: ث (ف) ويڃڻ-اسهڻ. موڪلڻ. ڪوچ. نيڪل.
 روانو: ص (ف) روان (ويندڙ. هلندڙ. ويل. موڪيل).
 روانو ڪرڻ: موڪلڻ-آڻڻ.

رواڻي: ٺ (ف) وهڪ. نيزي. سلسو.
 رواڻتو: ص. مَن مَجي- پُورائو. وھمي.
 رواڻي: ٺ (ف) يورو ڪرڻ. نافذ ڪرڻ. (مرڪب ۾ ڪتب ايندڙ، مثلاً: حاجت رواڻي).
 روايات: ٺ (ع) "روايت" جو جمع. ريتيون رسمون.
 روايت: ٺ (ع) ٻئي جا چيل لفظ بيان ڪرڻ. ٻئي جي ڳالهه جو نقل. بين-ذڪر.
 روباه: ڏ (ف) لومڙو. (ص) بزدل.
 روباهي: ٺ (ف) دغا باري. مڪاري. بزدلي.
 روبل: ڏ. روس جو سڪو.
 روبرو: ڏ (ف) آمهون سامهون. منهن مقابل.
 روبرو ڪرڻ: آمهون سامهون ڪرڻ. پيش ڪرڻ. شڪل ڏيکارڻ.
 روبڪاري: ٺ (ف) شنوائي- پيشي. ڪنهن جي اڳيان ٿيل ڪارروائي. فيصلي جي لکت.
 روبوٽ: ڏ (انگ) مشيني مڻهو.
 روت: ٺ. رونبو- وهر- رنب.
 روتڻ: م. رونبو ڪرڻ- وهرڻ.
 روت: ٺ. هشام- انبوھ- ڍڳ- سٿو.
 روت: ڏ. ٿلهي ماني. مڻي ماني. نذر ڏيڻ لاءِ ماني. 'غوٺ بهاءُ الحق' جي پانڌيڙن جي ماني.
 روت: ڏ (انگ) رستو- واٽ- راه.
 روتيلو: ٺ. ماني. ڊبل روتي.
 روتي: ٺ. ماني- ڍوڍو. رزق- کاڌو.
 روتيءَ تان ٿا ٻو اچن: آيو رزق موتن- ٺپ ڳ ٻڳن. نقصان پون.
 روتي ڪپڙو: ڪاڌ خوراڪ ۽ گندي ڪپڙو. ضرورت جو سامان.
 روتين: ٺ (انگ) معمول. دستور- قاعدو. روزمره جو ڪم.
 روت: ص. سخت- ڏاڍو. لوٺ. سورمو- خنگ. اوڙچ.
 روئي: ٺ. سوپاريءَ جو هڪ قسم (جيڪو سخت ٿئي).
 روپ: ڏ. چاندي.
 روپ: ڏ (سن) صورت- شڪر- چهرو. طرز- ڍنگ. سونهن- حسن. رونق. جلوو.
 روپ مٽائڻ: شڪل بدلائڻ. ڊوڙ ڦيرائڻ. چمڙا پوش ڪرڻ.
 روپارو: ص. سهتو. حسين- منوڪ- روپ وارو.
 روپا مڪي: ٺ. پسار ڪي وڪو جو هڪ قسم.
 روپاھ ماڙي: اسم خاص. بدين ضمني م هڪ ڦٽل شهر (حیکو

سومرن جو تختگاه هو).
 روپ رَس: ڏ. چانديءَ جو ڪُشتو (دوا).
 روپ ساگر: ڏ. حَسَن جو سمنڊ- تمام گهڻي سونهن.
 روپ سين: ص. سهتو- حسين- خوبصورت.
 روپڪ: ڏ (سن) قصو- ڪهاڻي. تشيل.
 روپو: ص. چانديءَ جو- چانديءَ جهڙو.
 روپوش: ص (ف) ٺڪر- مخفي- ڳجهو. ويس بدلائي پڳن- منورو.
 روپوشي: ٺ. ٺڪ. گمشدگي. غرايت.
 روپي: ص. حسين- سهتو. سودائي- اڌمغزي.
 روح: ڏ. رونڻ- مٽم.
 روح پتڪو، روح رازو: ڏ. وڏي آواز سن گهڻو روڻ. دانهون ڪو ڪون. هل حشر.
 روحه: ڏ. هڪ قسم جو جابلو جانور.
 روجهو: ص. ڪنڪرنگو جهرو. ڪڪورنگ- پورو.
 روچي: ٺ (ف) روزي- روزي- رزق- چوتو.
 روح: ڏ (ع) سَه. سَت- جوهر.
 روح اٽڪڻ: دل ٿيڻ- دل ڦٽڻ. انتظار ٿيڻ.
 روح ٿيڻ: دل ٿيڻ. خواهش ٿيڻ. سَت ٿيڻ. مرضي ٿيڻ.
 روح پتڪڻ: واجهائڻ- ڳولڻ. تڪليف ۾ مبتلا ٿيڻ. خوار خراب ٿيڻ.
 روح تنگجڻ: انتظار ٿيڻ. سڪ ٿيڻ.
 روح پرواز ڪرڻ: پس ه نڪرڻ. فوت ٿيڻ.
 روح ڦوڪڻ: سَه و جهڻ. جيئرو ڪرڻ. جوش پيدا ڪرڻ.
 روح قبض ڪرڻ: سَه ڪيڻ. مارڻ. ڊيڇرڻ.
 روح نڪرڻ: سَه نڪرڻ- فوت ٿيڻ. سَت نڪرڻ.
 روح الله: ڏ (ع) حضرت عيسيٰ عليه السلام جو نسب.
 روح القدس، روح الامين: ڏ (ع) حضرت جبرئيل عليه السلام.
 روحاني: ص. روح سن تعلق رکندڙ. مقدس.
 روحانيت: ٺ. روحاني قوت- باطني قوت.
 روحانو: ص. روح- حو- روحاني.
 روحانو لولو: ڏ. وڻي جي مڙي.
 روح افزا: ص (ف) دل کي فرحت ڏيندڙ.
 روح پرور: ص (ف) دل کي جياريندڙ يا سگهه ڏيندڙ.
 روح رُچندو: ص. دل گهريو- دل پسند- دل کي وڻندڙ.

رُوح رَوَان: ص (ف) دل کي چڪ ڪندڙ- پسند ايندڙ. دل کي تحرڪ ۾ آڻيندڙ.

رُوح رِهان: ث. دل واري ڪچهري- محبت واري مجلس.

روح ريلو: ذ. دل جي چڪ- مَن جي اُڪير.

رُوحُ فَرسان: ص (ف) روح کي تباھ ڪندڙ- خطرناڪ، افسوسناڪ، روڊ: ذ (ف) ندي- درياءُ.

رُودبار: ذ. ڪاري (جتي گهڻا درياءُ وهي اچن).

رُوداد: ث (ف) بيان، ڪارروائي، ماجر.

رودن: ذ. روح- ماتم، واوليا، روح پتڪو.

رودو: ذ (ف) آندو، سُڪل آندي جي تند (جيڪا ڪنهن ساز ۾ وڃي).

روڌ: ث. رولو، تڪليف- پريشاني، ڏڦير.

روڌ ڏين: ث. رُلان، عذاب ڏين- مصيبت ۾ وجهڻ.

روڌ: ث. وارن لئل مٿو- گنج- نوڙه.

روڌ: ذ. رُج جو وڏو ڪرو ڪانءُ.

روڌو: ص. مٿي ڪوڙيل- نوڙهو- گنجو. (ذ) اُڻ پڪيءَ جو هڪ قسم.

روڌو موڌو: ذ. گوڏرو (اُڻ جو)- توڌو. (ص) لسڙا.

روڊ: ذ (انگ) رستو- سڙڪ.

روڙ: ث. وڻ ۽ ٻوٽي مان پڻ ڪوهن.

روڙ ڪرڻ: ڪوهن- چڻڻ، گهڻي شيءِ ڀاڻساڳڏ ڪرڻ.

روڙ: ث. تڪي ڍوڙ، اُمالڪ ڍوڙ، اُوناڙ (گڏڙ وغيره جي).

روڙڻ: م. وڻ ۽ ٻوٽي جا پڻ يا ڦٽاريءَ مان منهن ڇڪي جدا ڪرڻ.

روڙو، روڙهو: ذ. ڳڻيو (ڪنهن چيز جو، مثلاً: اُمل وغيره جو).

پنوڙو- ڳڻيو، زنب، پيڻ.

روڙو اٽڪائڻ: رڪاوٽ پيدا ڪرڻ- رخنو وجهڻ.

روڙو لڳڻ: سارين جي ٻوڪ کي مرض لڳڻ.

روڙو: ص (ڍاڻڪي) سٺو، عمدو، ڀلو، نيڪ (ث. روڙي).

روڙي: ث. پٿرن جا ننڍا ننڍا ٽڪر- بحري.

روڙ: ذ (ف) ڏينهن- يوم، هڪ ڏينهن جي اجرت. (ظ) روزانو- ڏهاڙي.

روز آفزون: ظ (ف) روزانو وڌندڙ- ڏينهنون ڏينهن وڌندڙ.

روزانو: ظ (ف) هر روز، هميشه- سڌاين.

روز آلتست: ذ (ف) آدم جي پيدا ٿيڻ وارو ڏينهن (جڏهن خلقت جي روحن جو خالق (خدا) سان واعدو ٿيو هو).

روز بروز: ظ (ف) ڏينهنون ڏينهن- هر ڏينهن.

روز جزا: ذ (ف) اجوري جو ڏينهن- قيامت جو ڏينهن.

روزدار: ذ (ف) ڏيهاڙي، تي ڪم ڪندڙ مزدور.

روز روز: ظ (ف) ڏهاڙي- روزانو- هر روز.

روز روشن: ذ (ف) ڏينهن- صبح.

روز سياه: ذ (ف) مصيبت جو ڏينهن- ڪارو ڏينهن، بد نصيبيءَ جي گهڙي.

روزگار: ذ (ف) پيٽ گذر، نوڪري، ڌنڌو، ڪمائي، پورهيو.

روزگار ڪرڻ: نوڪري ڪرڻ، ڌنڌو ڪرڻ، پورهيو ڪرڻ، پيٽ گذر ڪرڻ.

روز محشر: ذ (ف) قيامت جو ڏينهن.

روز مَره: ظ (ف) روزانو- ڏهاڙي، هر ڏينهن.

روز ميل: ذ (ف) روز مَره جي آمدني، واپارين جي کاتي جي بندي.

روزن: ذ (ف) دري- ڳڙڪي، روشن دان وارو سوراخ.

روزنامچو: ذ (ف) روز جي ڌيتي لپتي لکن جو ڪتاب.

روزنامو: ذ (ف) روزاني اخبار.

روز نجات: ث (ف) چوٽڪاري جو ڏينهن.

روز و شب: ظ (ف) رات ڏينهن.

روز ولادت: ذ (ف) ڄمڻ ڏينهن، سالگره.

روزو: ذ (ف) روزه (دين اسلام جي فرض مطابق سُرڪان وٺي سڄ

لهن تائين نڪائڻ، نه پيئڻ، فاقو.

روزائتو: ص. روزي سان.

روزو پيڄڻ، روزو توڙڻ: روزي ۾ کاڌو يا ڪ به شيءِ کائڻ، واعدو

توڙڻ، عادت پيڄڻ.

روزو چوڙڻ، روزو ڪولڻ: سڄ لٽي ڪن پوءِ مقرر وقت تي ڪا شيءِ

کڻي روزو ختم ڪرڻ.

روزو رکن: دين اسلام جي مذهبي فرض موجب پريات کان اڳ مقرر

وقت تي کائڻ، ۽ سڄو ڏينهن ويندي سڄ لٽي تائين نه ڪا شيءِ

کڻڻ، نه پيئڻ.

روزو کائڻ: روزو ٺڪرڻ- بي روزا ٿيڻ.

روزو وٺڻ: روزي وارو وقت ڪنهن مصروفيت ۾ گذارڻ.

روزه ڪُڻائي: ث (ف) روزي چوڙ- افطاري.

روزيدار: ص. روزا رکندڙ، جيڪو روزي سان هجي.

روزي: ث (ف) رزق- چوٽو، روزگار، پورهيو.

روزي رُليل هئڻ: ٺيڪ هجڻ.

روزيءَ کي لت هئڻ: ڌنڌو ڇڏڻ، مزدوري نه ڪرڻ.

روزي رَسان: ص. رزق ڏيندڙ- چوٽو ڏيندڙ، پروردگار.

روزينو: ذ (ف) روز جي اجرت- ڏهاڙي.

روُس: اسم خاص. اترایشیا ۾ هڪ ملڪ جو نالو.
 روسامو: ذ. ناراضگي - ڪاوڙ. غلط فهمي.
 روسواڙ: اسم خاص. قديم زماني ۾ گوتم ٻٽ جي سنڌي پوئلڳ.
 رُوسِيَاه: ص. منهن ڪارو، گهنگهار، بد چال.
 رُوسِيَاهِي: ث. ڪار منهنائي، ذلت، رُسوائي - بدنامي.
 رُوش: ث (ف) چل - هلت، ڍنگ، نمونو، عدد، رسم، شڪل
 شبهه - اوصاف.
 رُوش: ذ. اڳهاڙو - ننگو.
 رُوشن: ص (ف) چمڪندڙ - منور، بهڪندڙ، پرندڙ، چٽو -
 صاف - ظاهر.
 روشن ڪرڻ: چمڪائڻ، پرن، ظاهر ڪرڻ.
 روشن اختر: ص. ڀاڳ واراو - سدورو - خوش نصيب.
 روشن دماغ: ص. عقلمند - سياڻو - ڏاهو.
 روشن ضمير: ص. صاحب ڪشف، اهل دل.
 رُوشناس: ص (ف) واقف - ڄاڻو سياڻو.
 رُوشناسِي: ث. واقف ڪاري - ڄاڻ سياڻو.
 روشنائي: ث. سوجھرو، چمڪو، جوت.
 روشن دان: ذ (ف) جاءِ جي دري يا جاري، جنهن مان روشني اندر اچي
 يادونهنون ٻاهر نڪري.
 روشني: ث (ف) نور - جوت، سوجھرو، چمڪو، رونق.
 روشني وجهڻ: سوجھرو ڪرڻ، کولي سمجهائڻ.
 روضو: ذ (ع) مقبرو - قبو (ڪنهن بزرگ جو)، باغ - چمن - گلستان.
 روضه خوان: ص (ف) مرثيا پڙهندڙ.
 روغن: ذ (ف) تيل، سڻپ، رنگ.
 روغن مڪن: خوشامد ڪرڻ - يار بنائڻ.
 روغني: ص. تيل وارو، سڻپو.
 رُوف: ث (انگ) ڇٽ.
 روڪ: ث. منع - جهل، آڏ - اٽڪاءُ، رنڊڪ، بند، ٽيڪ، روڪڙ - نقدي.
 روڪتار: ث. بندش - جهل پل، روڪوٽ.
 روڪ ٽوڪ: ث. جهل پل - منع - بندش.
 روڪ: ص. روڪڙو - نقد، موجود (پئسو).
 روڪاوٽ: ث. رنڊ - اٽڪاءُ.
 روڪڙ: ث. نقد - حاضر پيس، پيسن جي حساب جو ڪٽب.
 روڪڙو: ص. نند - حاضر رقم، (ظ) هڪيو ٽڪيو - بروقت.

روڪڙو جواب: ذ. روڪو جواب - انڪار، ترٽ جواب.
 روڪڻ: م. جهلڻ - منع ڪرڻ، آڏئين، ترسڻ، بيهارڻ، بند ڪرڻ.
 روڪڻ: بچائڻ، سنڀالڻ.
 روڪي ڇڏڻ: منع ڪرڻ - جهلڻ، بند ڪرڻ.
 روڪي روڪي: ظ. آهستي آهستي، جهلي جهلي - آرام سان.
 روگردان: ص (ف) منهن مٽيندڙ، ڀڄندڙ، منحرف - انڪاري.
 روگردارني: نحرف، انڪار، بددوت، نافرمانِي.
 روگ: ذ (سن: روگ) بيماري - مرض، آزار، وبال - جنجال، رت
 پونءِ، قتل مان وهندڙ گند.
 روگ لڳڻ: بيماري وٺڻ، عشق لڳڻ، جهڳڙو پوڻ.
 روگ ۾ رُلڻ: ڪڏن ڪر تو تن مرقاسن، سدائين بيمار رهڻ.
 روگاڻتو: ص. روگ واراو - بيمار - روگي.
 روگي: ص. بيمار - مريض، گدلو، ڪنو، سست.
 رول: ص. اڃا پڙهندڙ، رولاڪ، هڪ هنڌ سڪ سان نه وهندڙ، اڃا
 ڌڪ کائيندڙ - آواره - رولو.
 رول: ذ (انگ) منصب ڪم - خدمت.
 رول نمبر: ذ. دفتر يا تعليمي اداري ۾ ملازم يا شاگرد جو داخلا
 وارو نمبر.
 رول: ذ (انگ) قاعدو - ضابطو، حڪم موجب دستور، نيڪن
 ڪيڏ لاءِ گهڙيل گول ڪاٺي.
 رول پين: ث. پينسل.
 رولر: ذ (انگ) پٿرن کي ڀڃڻ، ويهارڻ جي لوهي مشين.
 رولڙو: ذ. گهوٽ - چڪر - ڦيرو، دربدري، جاکوڙ - ڪشالو.
 رولڙي ۾ پوڻ: تڪليف ۾ پوڻ، اڃا پڻ پڌن ۾ پوڻ، مصيبت ۾
 پوڻ، ڌڪ کائڻ، دربدري ٿيڻ.
 رولنگ: ذ (انگ) قطعي فيصلو (ڪنهن حڪمن تي)، قانوني
 مثال.
 رولڻ: م. رلائڻ - دربدر ڪرڻ، ڦٽائڻ يا ڇڏڻ (ڌم)، ڦٽائڻو
 وجهڻ، رنڊڪ وجهڻ.
 رولو: ذ. هل - شور، جهڳڙو، ڌنڌ، ڪڙڙ، بي تنظيمي، غلطي - ڀل ڇڪ.
 رولو پوڻ: حسب ڪتاب مڱر پڙهڻ.
 رولو وجهڻ: بي انتظامي پيدا ڪرڻ، مونجهارو وجهڻ.
 رولو: ص. رول، رولاڪ، بيگنا، ڌاريو - اوڀرو، ان سونهن.
 رومر: ذ (انگ) ڪمرو - حجرو، اسم خاص، هڪ آڳاٽي مڪ جو
 نالو (هن وقت اتليءَ جي گدي واري هنڌ حوالو).

رُونگان: ٺ. ٻئيءَ جي وات- ٻيڇرو.
 رُونگتا: ذ. بدن جا سنهوار- لُونٺان.
 رُونگتا کڙا ٿيڻ: ڊپءَ هراس مريدن جا واريائين- وارَ کانڊارجن.
 رُونما: ص (ف) مُنهن ڏيکاريندڙ. ظاهر- پڌرو.
 رُونمائي: ٺ. ظهور. پڌرائي. نمائش. مهورت.
 رُونمائي ڏيڻ: ڏيکاري ڏيڻ.
 رُونهڙو: ذ. ڍانڍي پکيءَ جو هڪ قسم.
 رُونُ: م. خوشيءَ مان ڦير يون پائڻ- جهمريون هڻڻ. سَرهو ٿيڻ.
 رُونُ: ٺ. ڪنهن وهڪري جي ڪناري م سوراخ، جنهن مان پاڻي
 سوراخ ڪري ٻاهر وهي. جابلو يا وارياسي زمين م سڀو
 ڪري وهندڙ پاڻي.
 رُونُ: ٺ. ڳالهه- گفتار- گفتگو.
 رُونُ پُونُ: ذ. آهستي ڳالهه- سُس ٿيڻ.
 رُونِي: ٺ. آباديءَ کان اڳ م زمين کي ڏنل پهريون پاڻي- ريح.
 رُونو: ذ. اُڀاريل سون جو گول دائو (سونار ڪو اصطلاح).
 روهُ: ذ. جبل. ڪوه- ٻهاڙ- ڏونگر.
 روه رُلا: ذ. جبل م رولڙو. ڪشالا- تڪليفون.
 روه رُليو: ذ. رولاڪ. لوفر. ڪاهل- توتي.
 روه م رُلن: مصيبت م پيڻ. تڪليفن م پيڻ. ڏاکڙا ڏسڻ.
 روهڙو: ذ. جابلو هنڌ. (ص) ٿاڪرو- جابلو.
 روهڙي: ٺ. ڪَڪَري- ٻهڻي. ٻهڻ جو ڍڪ. (اسم خاص) سنڌ جو
 هڪ مشهور شهر.
 روهڻ: م. روڪڻ- رنڊڻ. منع ڪرڻ- جهلڻ- ويساه گهاتي ڪرڻ.
 روهو: ذ. تڪليف- ڏاکڙو. ساڙ.
 روهاپٽائڻ: تڪليفون ڏيڻ. دربدر ڪرڻ.
 روهي: ٺ. جبل جو ڪارو پٿر (جيڪو تمام سخت ٿئي، ان مان
 ڪرلءُ اُڪرائنهن). اوزار کي سِران ڇاڙهڻ جو پٿر (عموماً ڪارو ۽
 سخت ٿئي). اُترئين ٿر م زمين جو اهو ورقءُ اها ايراضيءَ جنهن م
 هيٺ ڪوئن سان پاڻي نَملي.
 روهيڙو: ذ. ٿرءَ ڪوهستان واري ايراضيءَ جو هڪ وڻ.
 روهيلا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (پٺاڻن م).
 رُوءِ، رُو: ٺ (ف) شڪل- صورت- چهرو- مُنهن.
 رُوئٽ: ٺ. صورت- شڪل- رُوءِ. نظر- ديد- ديدار- ڏيکاءُ. ڏيٺ ويٺ.
 رُوءِ خُندان: ذ (ف) ڪِلَمڪ- خوش گفتار.
 رُونداد: ٺ. (ف) اکين ڏٺو احوال. رسم رواج. نمونو- قسم. اڳهار.

رُوماچَ: ٺ. اُڀاوار- ڪانڊاريل وار.
 رُومال: ذ (ف) مُنهن اڳهن لاءِ ڪپڙي جو چؤ ڪور ٽڪرو.
 رومال م ويڙهي هڻڻ: ڳجهيءَ طرح سان ڌڪ هڻڻ.
 رومالي: ٺ. برقي جو جاري دار سنهو ڪپڙو. جيڪو مُنهن
 کي ڍڪي.
 رُومان: ذ. ادب م عشق محبت واري صنف.
 رُوماني، رُوماني: ص. رومان پسند. خيالي دنيا م رهندڙ. (ذ)
 عشق محبت وارو داستان.
 رُومڙ: ٺ. ڪاه- جُله. اوچتو حملو. تڪي ڊوڙ- اُلرَ.
 رُومڙو: ذ. بي خوف- بي ڊيو- دلير.
 رُومن: ذ. انگريزي حرفن م لکيل بي بولي. (ص) رُوم ملڪ جو
 رهاڪو.
 رُومن ڪُٽولڪ: ذ (انگ) عيسائين جو هڪ فرقو.
 رُومن: م. ست ڪي وري پنهنجي مرضيءَ موجب ويڙهن (ڪورين
 جو اصطلاح).
 رُومي: ص. روم جو رهاڪو- تُرڪ. (ذ) ترڪيءَ جي هڪ مشهور
 شاعر بزرگ مولانا جلال الدين جو لقب.
 رونبو: ذ. ٻوڪ جي سُلن کي هڪ هنڌان ڪڍي ٻئي هنڌ هڻڻ- ٻيڇي
 جي وهڪرڻ- وهج- روت.
 رُونپ: ٺ. رومڙ- جُله- اُلرَ.
 رُونٿو: ص. نونٺ تائين هڪڙي ٻانهن کان معذور- نونٺو.
 رُونجڻ ڪرڻا: ذ. ايڪسري (X-Ray).
 رُونجهو: ص. چنجهو- جهرو. پنبڻ کٽل. جھڪو ڏسندڙ.
 رُون رُون: ٺ. روئڻ جو آواز. سارنگي يا گزسان وڃائڻ واري ڪنهن
 سڙ جو آواز.
 رُونشائي: ذ. خوش طبع- ڀوڳائي.
 رُونشو: ذ. تماشو. بزي يا ڪيل جو نظرو. ڪل خوشيءَ واري وندر.
 رُونق: ٺ (ع) چمڪو. سينگار. شاه جوڙ. تزگي. شدا بي.
 آبادي سهڻائي.
 رونق افروز، رونق افزا: ص. رونق وڌائيندڙ.
 رونق افروز ٿيڻ: اچڻ- تشریف آوري ڪرڻ.
 رونقدار: ص. چمڪندڙ- ٻهڪندڙ. شاداب. سهڻو.
 رُونڪو: ذ. روئڻ جو نمونو. روج.
 رُونگ: ٺ. وزن کان وڌيڪ گهر- رَنگ- سَوائي.
 رُونگاٺ: ذ. ”رُون رُون“ جو آواز. رينگڻ. ڏربهلِي وغيره وڻ جو آواز.

رُوءِ زمين: ٺ. زمين جو مٿ ڇيرو. سڄي زمين. سڄي دنيا.

رُوءِ سُخن: ڏ. ڪنهن ماڻهو ڏانهن اشارو. خطاب.

رُوءِ سُوءِ: ظ (ف) پاڻ مرادو-خود خيال.

رُوءِ سُوءِ ڪم ڪرڻ: پنهنجي مرضيءَ موجب ڪم ڪرڻ.

روئڻ، رُئڻ: م. روح ڪرڻ. غم ڪرڻ. افسوس ڪرڻ. ڏک ڪرڻ.

پڇتائڻ: گهوڙا گهوڙا ڪرڻ. مٽم ڪرڻ.

روئڻ پٽڻ: رواج راڙو ڪرڻ. واويلا مڃڻ.

روئندو وٽڻ: دانهون ڪندو رهن. گهوڙا گهوڙا ڪرڻ. افسوس

ڪندو رهن.

روئي ڏيڻ: بي اختيار روئڻ. عاجز ٿيڻ. هار مڃڻ.

روئي رت هارڻ: تدم گهٽو روئڻ.

روني گذارڻ: تڪليف مڙهڻ-ڏکيو ڪرڻ.

رُوءِ: ڏ. فسوس-ڏک. شڪيت. گهوڙا گهوڙا. (ص) روئندڙ.

گهٽي ڪندڙ ڊڄڻو.

رُوءِ روئڻ: افسوس جو ظاهر ڪرڻ. مصيبت جو ذڪر ڪرڻ.

شڪيت ڪرڻ.

رُوءِ ٺهاري ڪو: ص. روئڻ جهڙو. اڏاس-غمگين. شرمسار.

رُوءِ: ڏ. سارين جي پوک جو هڪ مرض.

رُوءِ ڊگي: ٺ (ف) اوڀر (ٻوٽن جو)-نسرڻ-ڄمڻ.

رُوي: ڏ. سج-شمس-آفتاب.

رُوياءُ: ڏ (ع) خواب-سپنو-سُهڻو.

رُوياءُ صادق: ڏ. سچو خواب.

رُويت: ٺ (ع) ڏيکي-نظر اچڻ.

رُويت هلال: ڏ. پهريون تاريخ جو چنڊ ڏسڻ.

رُوينيو: ڏ (انگ) ڍل وصال ڪندڙ کاتو. ڍل.

رُويو: ڏ. تارن جو ميڙ. راس چڪر.

رُويو، رُويه: ڏ (ف) رسم-رواج. هلت. روش.

رُوه: ٺ (ف) "راه" جو مخفف (رستو-ڊگ-وٽ).

رها: ٺ (ف) آزاد-آجو. چٽل (قيد کان).

رُهاڙ: ٺ. لڳ ڀڳ رست-رُهي.

رُهاڪو: ص. رهواسي-باشندو-وڻل-رهندڙ.

رُهان: ٺ. ڪچهري. مجلس. ڳالهه بول. وندرواري گفتگو.

رُهايش، رُهايش: ٺ (ف) قيم-سڪونت. رهن جي جاء.

رُهان: م. ترسان-ٽڪ ٺ. مٽوي ڪرڻ. ٺهڻ (ٻري دوستي).

رُهان: م. سونهڻ-جڳڻ. واجب هئڻ. مباح هجڻ. جائز ٿيڻ.

رُهائي: ٺ (ف) آزادي-ڇوٽڪرو-نجات.

رُهان: ڏ (ع) رهنم جو جمع-رهنم-پدري.

رُهانيت: ٺ (ف) ترڪ دنيا-وير ڳ. پرهيزگاري. رپضت.

رُهر: ص (ف) راه ڏيکاريندڙ. رستي سان وٺي هلندڙ. واٽ

ڏيکاريندڙ-گس لاٿيندڙ. ڳوٺ-سونهون. مددگار. مرشد-هادي.

رُهرِي: ٺ. اڳوڻي. رهنمائي. مدد-واهر. سونهپ.

رُهبڻ: ڏ. پٽڙي ڳ-راڻو.

رُهت: ٺ. باقي-پڇي. اوڌر. بقايا. بچت.

رُهت: ص. ڌڙيل-نڌڪو-لاچار. خالي-سڪتو. (ظ) پريڻ

پاسي-هن ڀر ڀريو.

رُهت ڪرڻ: ڏ. نڌڪو ڪرڻ. غضب ڪرڻ-ڦرڻ.

رُهتوان: ص. سلڇو-فهميدو-بادب.

رُهت: ٺ. ٿوري گاهه جي ساوڪ. رُهتو.

رُهتڻ: م. رهڙڻ-ڪنهن گهوٽي.

رُهتو: ڏ. تنبيه-جهتڪ-بجو-ڀوندو. رهڙو.

رُهراس: ٺ. سڪ مٽو رن جي شمع جي عبادت.

رُهرؤ: (ص) وٺڻو-مسافر-پانڌي.

رُهرڻ: ص (ف) وٺ تي ڦر ڪندڙ-وٺهڻ کي ڦريندڙ.

رُهرڻي: ٺ. واٽ ويندڙ سن ڦر-لٽ مار.

رُهرڻ: ٺ. جسم تي گهڪي سان ٿيل نشان. رُهنڊ. چُرڀ-ڌڙڪو.

رُهرڻ ڪيڻ: چُرڀڻ-چينين-چنڊ ڪيڻ. ڌڙڪو ڏيڻ.

رُهرڻ رُئو: ڏ. مزوري-پورهيو.

رُهرڻ سُهڙ: اُڀرائي-اٽولائي.

رُهرڻ، رُهرڻ: م. ڪنهن سخت شيء سان جسم کي ڪرڙڻ. رُهنڊا

پاڻ، رُهنڻ. رنيوٽ پڻ. لينگه ڪيڻ. زور سان روڙڻ.

رُهرڙو: ڏ. زمين تي گهٽجڻ جو نشانو. رُهنڊ. ڦٽو-ٽڪرار.

رُهس: ڏ (سن) خوشي، لطافت، وندر. ز-ڳجهه. حرص-لانچ.

رُهسڻ: م. خوش ٿيڻ. آسودو ٿيڻ. بخت و روٿيڻ.

رُهڪ: ٺ. سڪونت-قيمت گاهه-مڱ-ٽڪ ٺو.

رُهڪڙ: ٺ (ف) واٽ-گس-سڙڪ-رستو.

رُهلو: ڏ. گڏ جي هن واري رفقت ۽ روشني. گڏ هلندڙ سنگت جو ٺولو.

تولي سان گڏ ڪچهري.

رُهن: ڏ (ع) گروي-ڳهو.

رُهن مطلق: هٿوٽ گروي.

رَهَنَتَ: ث. سامت-قر-ر-نهر-نم-آرام-آسودڪي.
 رهندو: ص. قانون يا شرع مطابق-جائز-رو.
 رهنڊ: ث. رهڙ-رائيوتو.
 رهنڊن: م. رهڙون پائڻ-ريوٽ پائڻ.
 رهنڊو: ذ. رهڙ-رائيوتو-ڪهڪي جون نشان.
 رهنما: ذ. رهبر-اڳواڻ-پيشوا.
 رهنمائي: ث. اڳواڻي-مهنڊاري.
 رهن: م. ترسن-ٽيڪن-بچڻ، قائم ٿيڻ، رهجي وڃڻ.
 رهن ڏيڻ: پٺيان ڇڏڻ، بقاء ڪرڻ، هٿ لڳائڻ، قائم رکڻ، ڇڏي ڏيڻ.
 رهجي اچڻ: پريته وارو تعمق قائم رهڻ.
 رهجي وڃڻ: بچي وڃڻ-بقي بچڻ-ترسي پوڻ.
 رهن سَهڻ: ذ. رهڻي ڪهڻي-آئي ويڻي-نشست برخواست.
 رهنِي: ث. رهڻ جو نمونو، هٿ-ڍنگ.
 رهنِي ڪهڻي: ث. هٿ چلت-آئي ويڻي، ريت رسم.
 رهو: ذ. ٻوڙ جولاءِ-رَس-شوروو.
 رهو ڪڍڻ: سخت پورهيو وٺڻ-آزار ٺڪائڻ.
 رهوار: ذ (ف) تڪو گهوڙو.
 رهواسي: ص. رهاڪو-وڻل-رهنڊڙ-مڪين.
 رهوال: ظ. شروع ٿيل-شروعات ڪيل.
 رهوَر: ذ (ف) رهبر-رهنما.
 رهي: ث. سيري جو سخت سي (جنهن ۾ هوا سن گڏ نٿا ٿئي).
 سيري جي مند ۾ برسات سن گڏ هواءِ لار.
 رهي ڪرڻ: برسات جو پير جي اچڻ.
 رهيل ڪهيل: ص. بچير سچير-بقي-پ چي، رهجي ويل.
 رهيلو: ص. وهڻ جو سڪيو بند-رُٿو.
 رهين: ذ (ع) گروي ۾ رکيل شيء، تابع-ماتحت.
 رهين منت: ص. زير احسان-ٿورا ٿو-ممنون.
 رهي نالو الله جو: خدا ڪن سواءِ سڀ ڪجهه ناهي.
 رهيو سهيو: ص. باقي بچيل-اوگهيو گه.
 رهيو گهيو: ص. آڻي باقي-رهيو سهيو.
 رءُ: ذ. سحو-اصي و جب، حتي.
 رءُ: ذ. وحڪ (بتي جي)، قطار، خيال-ويچر، پورا، شوق-ڪڏ.
 موج-ترنڪ، وري ريتي، جو دائو، ڪڪرو.
 رءُ ڪپڻ: روڪڻ ۾ ڪرڻ-وڌڻ نه ڏيڻ.

رءُ ڪپڻ: سوئڻ-ڪڪ چونڊڻ، گڏ ڪرڻ.
 رءُ: ظ. ري-سو-بغير.
 رءُ: ذ. ڪوڙي چندي-مٺ.
 رُٺا: ذ. روج-روتن.
 رُٺارڻ، رُٺائڻ: م. روتارڻ.
 رُٺجڻ: م. نٺ چڙهڻ-ٽنڄڻ، ريتڄڻ.
 رُٺڪيٽ: ث (انگ) ٽينس راند کيڏڻ جو هٿيو.
 رُٺن: ث (انگ) گهوڙي جو لغام.
 رُٺن: ث. گشت-رائونڊ-ڦيرو. (ظ) چو طرف-چوگرد.
 رُٺن: م. روتڻ، روج ڪرڻ، افسوس ڪرڻ.
 رُٺن پُٺن: روج راڙو ڪرڻ، دانهون ڪرڻ، دانهن-فريد ڪرڻ.
 پٺ پارتو ڪرڻ.
 رُٺو: ص. ٿوري گهڻي تي روج ڪندڙ، ڊڄو.
 رُٺهار ڪو: ص. غمگين-ڏکويل-آبديده.
 رُٺو: ذ (ع) رڌا عورتن جي مٿي ڍڪڻ جو ڪپڙو-پوتي-گندي.
 رُٺو: ذ (ع) نهايت شفقت ڪندڙ، الله تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 رُٺي: ث. دڙ-ٺٽ، ڏوڙ-مٺي، غبار، آسمان ۾ چڙهيل مٿي، چانور، نو.
 پڳل ڏرو، ٽڪي ڏوڙ (جنهن ۾ مٿي آڏامي).
 رُٺي ٿيڻ: چيه ڪرڻ، تڪڙو بچڻ، آڃاڙ ٿيڻ.
 رُٺي ڏيڻ: واويلا مچائڻ-گهوڙا گهوڙا ڪرڻ.
 رُٺي رُٺي: ظ. ڏکيو-انهجو، مشڪل-وڏي تڪليف سن.
 رُٺي ڪرڻ: ڏوڙ ڪرڻ، چٽ ڪرڻ-برباد ڪرڻ.
 رُٺي: ث. ٺاٺ-ڪوهيڙو-غبار، موغهارو، پيچيل ڪپه.
 رُٺيس: ذ (ع) سردار-سالار-اڳواڻ، مالڪ، حاڪم، نواب، امير.
 رُٺيسانو: ص. رُٺيس وارو-نوابي.
 رُٺيس عضوا: بدن جا مکيه عضوا (دل، جگر، ڦڦڙ وغيره).
 ري، ري: ظ. بند، سواءِ-ڌاران، بي-بلا (عموماً لفظ جي اڳين ڪم اچي، جيئن ٽري چيو، ري مله، ري گنده وغيره).
 ري تعميل: بنا ڪارروائيءَ جي.
 ري چيو: ص. ان سڏيو-بي دعوتيو، ن فرماڻ.
 ري گناه: ظ. هروڀرو-ناحق-بي سبب.
 ري ملهيو: ص. بنا قيمت-منت، بي بپ-قيمتي-امله.
 ري واتو: پير-ڪسڻ ٿيڻ-گمراه.
 رِيا، رِيا: ذ (ع) ظاهر داري-ڏيک، پيئي-مافقت، طر فـ رءُ-پسخ ضري.

ریا ڪرڻ: بيجا پاسخطري ڪرڻ. طرفداري ڪرڻ. منافقت ڪرڻ.

ریاح: ذ (ع) ریح جو جمع) بدي جو اخراج.

ریاست: ث (ع) راج- حڪومت. حڪومت وارو علائقو. آزاد مسڪ جاگیر.

ریاست جمہوریہ: ث. رعیتی راج- خودمختیار راج.

ریاض: ذ (ع) "روضہ" جو جمع) باغ. مشق- اتلائي. جفا ڪشي- ڪشائو.

ریاضت: ث (ع) محنت. پورھيو. ڪشائو. مشق- ورزش. خصلت- ھیر- عادت. عبادت- بندگی.

ریاضتي: ذ (ع) پرهیزگار- عبادت گذار. ویرگی. جفا ڪش.

ریاضي: ث (ع) انگن ۽ عددن جو علم. حسابن جو علم.

ریاضیدان: ص. حسابن جي علم جو مہر.

ریاکار: ص (ع) منافق. نگہ. دغا باز.

ریاکاري: ث. نگہي- مڪاري. دنیاسزي.

ریال: ث (سن رال)، ڈوپ- واس.

ریال: ذ (ع) عربستان جو سڪو.

ریال وتن: پئسا گڏ ڪرڻ- نوٽ میڙڻ.

ریالي: ذ. ڪوڙو- رواجي- سادو.

ریائي: ذ (ع) رب ڪندڙ- ریا ڪر.

ریب: ذ (ع) نگہي- مڪر- فریب. دغا. شک. گمان.

ریبائتو: ص. ڏٺا ڏیندڙ- هر ڪائیندڙ. موهیندڙ.

ریبڻ: م. ڌنارن- لالچائڻ. برغلائڻ. هر ڪش. نگہرن. موهڻ.

ریبي: ص. مڪار- فریبي. زنا ڪار- لانگ چوٽو.

ریبارو: اسم خاص. قصه. بیفہر مرسانیندڙ.

ریباري: ذ. هڪ قوم ۽ ذات جون لو.

ریبڙو: ذ. پڙو پڙت- چڊاڙڌل چانور.

ریبڙ: ذ. گذری جو هڪ قسم (بیضوي نموني گدرو).

ریبڙي: ث. ننڍو ریپڙ.

ريت: ذ. وري- ریگ- ریتی.

ريت: ث. تیلھن ڪوڏي.

ريت: ث. رسم- رواج. هلت. هلي چلي. قاعدو. ترکیب- اٽڪل. ھیر. عادت.

ريت پت: ص. ساک. معیار. هلت.

ريت رسم: ث. هلي چلي. رسم رواج.

ريتائتو: ظ. رواجي. عام طرح. بقا عدي.

ريتِي: ث. جابلو علائقي جي مٽي (جيڪا پھڻن جي پور ٿئي). لوھ کي گسائڻ جو اوزار- رواتي.

ريتيدان: ذ. وريءَ جي مپ جي پيتي. واريءَ جو گھڙيل.

ريتيلي: ص. ريتي واري- واري سي- ريگستاني (زمین).

ريت: ذ. وهندڙ پاڻي جي تري م گڏ ٿيل واري سي مٽي. درياءَ جي ڇڏيرءَ واري زمين. (نگ) گھ- قيمت- ملھ.

ريتڪو: ذ. روئشو- وندر- تماشو.

ريتڻ: م. رد ڪرڻ. نظرا انداز ڪرڻ. ليکي م نہ آڻڻ. قبول نہ ڪرڻ.

ريتو: ذ. ڳڙھو خوان جو ڪپڙو. ڳاڙھو ڪپڙو. (ص) ڳڙھو- رتو. سھتورتل.

ريتو ٿيڻ: رچڻ- لال ٿيڻ. الاهي عشق م رنگجي وڃڻ.

ريپبلڪ: ذ (انگ) جمہوري- عوامي.

ريج: ذ. بديءَ کي ان ڳڙھن کي ڏنڊ تي. پوک کي پ تيءَ جي پيچ.

ريج ڪرڻ: پوک ڪڍڻ ان ڳڙھن کي پ تي ڏيڻ.

ريجائتو: ص. ريج ڪيل- رچيل.

ريجائو: ص. بد زبان- واھيات. ترڙو. لاڏڪو ڏسب ڪريل پر.

ريجڻ: م. ريج ڏيڻ. تن کي کير سن پئسي پوء ڏھڻ.

ريجو: ذ (ف: ريزه) کليل رقم- چڙيا پئسا- ريزگري.

ريجمينٽ: ث (انگ) فوج جو دستو- پٽڻ.

ريجڻ: ذ (نگ) علائقو- خطو.

ريجھ: ث. پسندي. مرضي. فرحت. راضيو. خوشي. وندر.

ريجھ رس: ث. مير جول. من پون. خوشي- پاھو. لاڙو- رغبت.

ريجھ رھان: ث. وندر ورونھ- ڪچھري.

ريجھائو: ص. ريڌو- راضي.

ريجھائڻ: م. راضي ڪرڻ- مائل ڪرڻ. وندرائڻ. خوش ڪرڻ.

لانيچائڻ. پرچائڻ. پرپائڻ.

ريجھڻ: م. راضي ٿيڻ- خوش ٿيڻ. دل ٿيڻ. پسند اچڻ- وٽن. مائل ٿيڻ- موھت ٿيڻ. پرچڻ. پرين. وندرڻ.

ريجھو: م. ريجو: ذ. ڳريل ڌاتوءَ جي ڏنگي لھڻ جو سانچو.

ريج: ذ. قرب- محبت. ڪپت- ويسه گھ ٿي.

ريجڪ: ذ. دل جي چڪ- انگ. اوچتو خيال- پور. جوجڪي. سودء- خفتن.

ريجڪ ڪڍائڻ: مستي ڪرڻ- هٿ چراند ڪرڻ.

ريجڪي: ص. من موهي- پورالو.

ريجڻ: م. نگہي ڪرڻ. پير ڪرڻ.

ريج: ٺ (ع) هوا، بدي، ٺٺ.

ريحان: ٺ (ع) هڪ خوشبوءِ درهونو - ناربو.

ريحانه: ٺ، عورت جون ٺو.

ريج: ٺ (سن: ريڪ) ليڪو، لڪير (هٿ جي)، بيڪ - سٺ، بنياد - نسل.

ريختن: م، پڪيڙن، کنڊيڙن - چٽو چٽ ڪرڻ.

ريختو: ص (ف: ريخت) ڪچو - خام - اڻ پڪل، راڳ جي هڪ سر جون ٺو.

ريخته، ريختي: ص (ف) ڪري، هاريل، چٽو چٽ - پڪڙيل، (ٺ) اڳتي ڏوڀوئي، ٺهڻ چيل نظم.

ريدو: ٺ، رشوت - وڏي، پنگ، حرام مال.

ريڏائي: ٺ، رسامو، ڏنگي، تڪرار - جهيڙو.

ريدو: ٺ، ڏنگ - تڪرار - ضد، ڪوٽ - ڪپٽ.

ريد: ص (انگ) ڳاڙهو - سرخ.

ريد ڪراس: ٺ (انگ) ڳاهو منڊيڙو - صحت کاتي جي نشاني.

ريد ڪراس سوسائٽي: ٺ (انگ) لڙائي، ٺهڻ زخمين جي خدمت ڪندڙ جماعت - انجمن صليب احمر.

ريدار: ٺ (انگ) زمين دوزج سوسي دورين.

ريدڙ: ٺ (انگ) ابتدائي درسي ڪتاب.

ريدڙي: ص (انگ) تيار - متعدد، حاضر، موجود.

ريدڙي ميد: ٺ، ٺهيل لڪيل، سبيل ڪپڙو.

ريدڙيئڙ: ٺ (انگ) موٽر جي انجن کي ٽڌو رکندڙ اوزار.

ريدڙيڪل: ص (انگ) روشن خيال، (اسم خاص) انگلينڊ جي مڊرن جو هڪ آزاد سياسي فرقو.

ريدڙيم: ٺ (انگ) ٺ (انگ) دنيا ۾ سڀ کان وڌيڪ قيمتي ڌاتو.

ريدڙيو: ٺ (انگ) آواز جهڙو جو هڪ عام مشهور وزارت (مشين).

ريدڙار: ص، ريڊون چاريندڙ - ريڊون ڌريندڙ.

ريدو: ص، ريڊن جو (گوشت، پيار وغيره).

ريڙ: ٺ، ڪپڙي جي پٺي يا ٽڪري - لپڙ، اڳڙي - ٽڳڙي.

ريڙ پيڙ: ٺ، ٻار جي دانهن ڪوڪ، ڪيٽو، ڏانڊل، تڪرار، حجت ڏي، گهي.

ريڙ پيڙ ڪرڻ: ٺ، چڪ تان ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ - ڳال ڳيندڙ ڪرڻ، ڪنجهن ڪرڻ.

ريڙه: ٺ، چورن يا سڀڻ جو عمل - ڌڪو - ٺيهو.

ريڙه جي هڏي: ٺ، ڪرنگهي واري هڏي - ڪرنگهو.

ريڙهن: م، چورن - سڀڻ، اڳتي ڌڪڻ، ڪسڪ ٺڻ.

ريڙهو: ٺ، گسڪو، ٽيلهو، ٻارڙي کي پنڌ سڪارڻ جو گڏو، ساهڻ، ڏوڻ لاءِ هڪ قسم جي گهوڙي گڏي.

ريڙهي: ٺ، گسڪو، بانڊو (ٻارجو).

ريڙهيون پائڻ: ٺ، بانڊا پائي هلڻ (ننڍڙن ٻارڙن وانگر)، گسرين، ڏيئي هلڻ.

ريڙ: ص (ف) وهائيندڙ - ڳاڙيندڙ، پڪيڙيندڙ (صفا تي پڇڙي طور ڪم ايندڙ لفظ، جيئن: گليز، آشڪريز وغيره).

ريڙ: ٺ، (ف) ڳڻڻ وڃڻ - نفعي سرائي.

ريڙالو: ص (ع: رڌيل) ڪميٽو، حلڪي طبيعت ورو - ترڙو.

ريڙر: ٺ (انگ) سينٽي - پ ڪي.

ريڙريليد: سينٽي، استعمال ٿيندڙ وارن ڪوڙن جو پٽ.

ريڙش: ٺ (ف) زڪام - نزلو - ڳاڙو، ٺڪ وهڻ.

ريڙڪي: ٺ (ف: ريڙڪي) ڪليل رقم، چٽيو واپار.

ريڙگاري: ٺ، ريجو - مٽيل رقم - ڪليل پئسا.

ريڙو: ٺ (ف) ريجو - مٽيل رقم، ٿورو ڌرو - ٿورو ٽڪر، پڙو.

ريڙه: ٺ (ف) ٽڪرو، ڌرو، پور، ٿورو ڌرو.

ريڙه ريڙه: ٺ، ٽڪر ٽڪر - ڌر ڌر.

ريڙوليشن: ٺ (انگ) ٺهرائڻ - ڦر ڦر ڏي.

ريڙي: ٺ (ف) وهڻ، وڪيڻ (مڪين جي پڇڙي ٺهڻ ايندڙ، مثلاً: عرق ريڙي، خون ريڙي وغيره).

ريڙيدڻ: ٺ (انگ) رهاڪو - مقيم - رهواسي، (غير رياست ۾) سياسي نمائندو.

ريڙيدڻسي: ٺ (انگ) رهائشگاه - آستانو.

ريڙس: ٺ، برابري - مقابلو، رشڪ - ڦوس، حسد.

ريڙس ڪرڻ: حسد ڪرڻ - ساڙڪڻ، ڦمڪري ڪرڻ، بر بري ڪرڻ.

ريڙسارو: ص، ريڙس ڪندڙ، حسد ڪندڙ.

ريڙسال: ٺ، زمين جي اندر ٺهڻ وٽ - ريج.

ريڙسائڻ: م، ريڙس ڏيارڻ، سينو ساهڻ.

ريڙسٽ: ٺ (انگ) آرام، سهي.

ريڙسٽ هائوس: ٺ، آرامگاهه، آفيسرن جي رهڻ لاءِ جاء.

ريڙسٽورينٽ: ٺ (انگ) ڪڏي، ڇڏڻ جي هٽل.

ريڙس ڪورس: ٺ (انگ) گهوڙا ڊوڙ جو ميدان.

ريڙسرج: ٺ (انگ) تحقيق - حقيقي ڪم.

ريڙسرج فيلو: ٺ، تحقيقي ڪم ۾ مددگار.

ريسن: م. چٽاڀيڻي ڪرڻ. حسد ڪرڻ - ساڙرڪڻ.
 ريش: ث (ف) ڌڙهي - ڌڙهيءَ جو ر.
 ريشاڻيل: ص. وڏي ڌڙهيءَ وارو.
 ريشم: ذ (ف) پٽ - حرير، پشم.
 ريشم فروش: ص. پٽ وڪندڙ - پٽولي.
 ريشمان: اسم خاص. عورت جون لو.
 ريشمي: ص. پٽ جو - پٽ مان ٺهيل (ڪپڙو).
 ريشو: ذ (ف) سٺ جي تند. چروون جو تاندورو. زخم مان وهندڙ رت پونءِ.
 ريشه دواني: ث. مستي - شرارت. فساد وجهڻ جون اٽڪون.
 ريشه خطمي: ص. گهڻو ڪندڙ. خوش ريجهي وين.
 ريع: ث (ع) ڍل جي شرح. نرخ - اگه.
 ريع بندي: ث (ع) ڍل جي شرح جو نتشو.
 ريعان: ث (ع) ڦوه جواني - جوين. ڪنهن شيءِ جو بهتر حصو.
 ريفري: ذ (انگ) راندين ۾ فيصو ڪندڙ رانديگر.
 ريفريجرٽر: ذ (انگ) ٿڌ پيدا ڪندڙ برقي الماري (جنهن ۾ ڪاٺ پيئڻ جون شيون ڳرن سڙڻ کان محفوظ رهن).
 ريفريشمينٽ: ث (انگ) هلڪو ڪڍو. فرحت - آسائش.
 ريگ: ث (ف) ريخ - دست - اسهال.
 ريگ: ذ (انگ) جرو (ديوار وغيره م).
 ريڪٽر: ذ (انگ) يونيورسٽي يا اعليٰ تعليمي اداري جو ناظم.
 ريڪا: ث (سن) ليڪ - خط - ڌاري.
 ريڪن: م. جهڳڙو ڪرڻ - ڦڙو ڪرڻ.
 ريگ: ث (ف) واري - ريتي.
 ريگ روان: اڏامندڙ واري.
 ريگڙيارو: ص. پپوت. جوڳي. سنڀاسي.
 ريگزار: ص (ف) رن پٽ - صحرا.
 ريگستان: ذ (ف) رن پٽ - صحرا. واريءَ وارو علائقو - ٿر.
 ريگمال: ذ (ف) ڪاٺ کي صاف ۽ لسي ڪرڻ لاءِ ريتي يا شيشي لڳل ڪاغذ.
 ريگمال هنڌ: لسو ڪرڻ. پالش ڪرڻ.
 ريگماهي: ث (ف) ڳوه - پٽ مڇي.
 ريگپوليشن: ذ (انگ) قاعدو - قانون - ضابطو.
 ريگاڙ: ذ. ڦٽ يا زخم مان وهندڙ رت پونءِ.
 ريگاڙو: ذ. ڦڙو ڦڙو ٿي وڃڻ - ڳڙو.

ريگاڙي: ث. وهندڙ ريس. وات مان وهندڙ گگ.
 ريگڙيارو: ص. واريءَ سان پپوت. چنل گودڙين وارو فٽير.
 ريگڙيون ٻڌڻ: مڻجهڻ - گمراه ڪرڻ.
 ريگهي: ث. لالچ - نوپ. اٽڪل بازي. ڏاهپ.
 ريل: ث. گهٽڻي - جهاجم. هيٺاهين ۽ آبد زمين - وادي. ويء - چراگاه. سيلابي زمين. ٻوڏ - اٽل. برهرو.
 ريل چيل: ص. گهڻو - زياده. عام جام.
 ريل ريل: ث. سٺ ويڙهن لاءِ ڪاٺيءَ جو گول ڦٽو - ڳٽي. خالي ٽري (سٺ ويڙهن لاءِ).
 ريل: ذ (انگ) ريس ڪاڌيءَ جو رستو - پٿري - ريلوي لائين.
 ريل گاڏي: ث. گگاڏي - ترين.
 ريلن: م. اٿڻ (پٽي). اٽل ڪري پوڙڻ (زمين). ڏڪڻ - ٿيلهن.
 ريلو: ذ. وٽڪ - وهڪرو. پيشاب - نازا چوڙ.
 ريلڊيڙين: پٽاڏين (پاڻيءَ جو). سيڪ پيدا ٿيڻ - لاڙو ٿيڻ.
 ريلي يون: ص. زمين تان ريلو ڪري وهندڙ (مينهن جو پٽي).
 ريلوائي: ث (انگ) ريلوي لائين. ريل گاڏي.
 ريلي: ث (انگ) فوج يا اسڪوٽن جي اجتماع. هڪ هنڌ ڪن پٽي هنڌ ويندڙ عوامي اجتماع.
 ريم: ذ (انگ) ڪ غڏن جي ويهن دست جو بندل - ريم.
 ريم راشي: ضد. رض خوشي. سچ پچ.
 ريميا: ث (ف) اهو خيالي علم جنهن جي زور سان انسان ڪنهن به هنڌ هليو وڃي.
 رين: ث. رات - شب - ليل. (انگ) گهوڙي جي واڳ.
 رين بسيرو: ذ. رت گذارو - شب ب شي.
 رينت: ذ (انگ) مسواڙ - ڪرايو.
 رينج: ذ (انگ) مڻسلو (بندوق وغيره جي مارجو). حد بندي.
 رينجر: ث (انگ) سوار فوج (جيڪ جنگ جي ميد ۾ نه وڙهي).
 رين رين: ث. ٻار جي روئڻ يا ڪنهن سڙ جو وڙ.
 رينگ: ذ (انگ) عهدو - سمب.
 رينگ: ث. رين رين. رينڪ. ڪر ڪر يا ڪنجهن جو آواز.
 رينگٿ: ذ. روح - سڀني آواز سان رٿڻ. ڪر ڪر - گهيي - کيتو.
 رينگو: ذ. رينگٿ - رين رين.
 رينگو هلڻ: روح جاري رهن - ڪر ڪر نه وڃڻ.
 رينهن شينهن: ص. شينهن مٿس - جنگ.

رين، ريني: ١. درياءَ مان ڦاٽي نڪتل وهڪرو - ڦاٽ. مينهن جي پٽيءَ جو وهڪرو. ميرپور مٿيلي وٽن سنڌو درياءَ جي ماضيءَ جو وهڪرو.

ريهاڻن: ١. جڙهن. حلال هجن. رائج هجن.
ريه رَمَز: ١. موهيندڙينگ - محبوب نواندڙ.
ريه: ١. ڏاٽو (ڳه، ڦڻ ۽ وغيره) کي مصالحي جو ڳنڍڻ - ت ڪو.
ريجهڻ: ڳنڍجڻ - جڙڻ - ريه اچڻ.
ريهرسل: ١. (انگ) اڳواٽ مشق (درمي وغيره جي).
ريهن: ١. م. ريه ڏيڻ (ڳه، ڦڻ ۽ وغيره کي) - ت ڪو ڏيڻ. ڳنڍڻ - جوڙڻ. ريهجائڻ - هرڪائڻ. ڏٺارڻ.
ريهن ريس: ١. پرچائڻ سرچائڻ. لالچائڻ - ڌٺارڻ.
ريهو: ١. ڏا. آرام - فرحت. پيوڻد - ڳنڍڻ. (ص) وٽندڙ - ريهه ٿيندڙ.
ريءُ: ١. ڏ. غم - گوندر. ماتم - روج. رياءَ.

ز

ز: ١. ٺ. اچار "زي". سنڌي "الف - بي" جو چويهون اکر. "زي" جو مخفف (جيڪو مخاطب ٿيڻ ۾ ڪم اچي). هن اکر جي شرعات سن ڪو بلنظ ٻوليءَ ۾ ڪونهي.

رشي: ١. ٺ. سِر - چڪي (سون يا چانديءَ جي).
ريوڙي: ١. ٺ. ڪنڊ ٽرن مان ٺهيل مناني.
ريوڙيون ورهائجڻ: ١. منٺ جو مال ملڻ. بنا پورهئي جي ملڻ.
ريون: ١. ٺ. چانورن جا ذرا. پڳل چانور - اڌڙ.
ريونڊ چيني: ١. ٺ. (ف) هڪ قسم جو پسار ڪو وڪر.
ريويو: ١. ڏ. (انگ) تبصرو - تقرير (ڪتاب تي).
ريه: ١. ٺ. مڇن يا ڏاڙهيءَ جي اچڻ وارا اوائلي وار (جيڪي تمام نرم ۽ ساوڙتي ڏيکاري ڏين).
ريه لهڻ: ١. ڏاڙهي اچڻ.
ريه: ١. ٺ. رڙ - دانهن واکو.
ريهن ڪرڻ: ١. ڏ. دانهن ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ. فرياد ڪرڻ. هر ڪرڻ.
ريهاڻ: ١. ڏ. وڏي رڙ - دانهن رڻپ.

ز: ١. ٺ. اچار "زي". سنڌي "الف - بي" جو ستاويهنون اکر. فارسيءَ جو تيرهون ۽ عربي الف - بي جو يارهون اکر. اجد موجب عدد (7).
زابر: ١. ص. (ع: جابر) زبردست. ڏ. ڊو. جابر.
زاد: ١. ص. (ف) صفاتي پڇڙي جيڪ جڻيل جي معنيٰ ڏيکاري. جيئن "آدم زاد، پريزاد، وغيره".
زاد بومر: ١. ڏ. ڄمڻ جو هنڌ - جنم ڀومي.
زاد: ١. ڏ. (ع) راه جو شمر - توشو. (ص) جڻيل - اولاد.
زادبود: ١. ڏ. سامان سڙو - مال متاع - مڌي.
زاد راه: ١. ڏ. سفر جو سمر.
زاد عقيبي: ١. ڏ. آخرت جو سمر - نيڪ عمل.
زادو: ١. ص. (ف: زاده) جڻيل، اولاد. (ٺ: زادي).
زار: ١. ص. (ف) روئندڙ. مصيبت جو ماريل. ايسرو - ضعيف. (ڏ: گهٽ ٿي. اها جاءِ جتي ڪنهن شيءِ جي گهٽائي هجي. جيئن گنزار، لالزار وغيره).
زاروزار، زار و قطار: ١. ٺ. تمام گهڻو. تمام گهڻو روئڻ. روج - زاري.
زار و نزار: ١. ص. تمام گهڻو ضعيف - بڪل ڪمزور.

زار: ١. ڏ. (انگ) روس جي بدشاهن جو لقب.
زاري: ١. ٺ. (ف) روج - پٽڪو. منٺ. آزي نيازي.
زاري هڻڻ: ١. پيئي ٺهڻ - مجال هڻڻ.
زاغ: ١. ڏ. (ف) ڪانءُ.
زاف: ١. ص. نابود - فنا. بيخود. تباه.
زال: ١. ٺ. (ف) عورت. گهرواري - جوءِ. رستم پهلوان جي پيءُ جو نالو.
زالانو: ١. ص. زال جهڙو - زنانو. نامرد.
زالائي: ١. ٺ. ماهوري - حيض - ڪپڙا.
زالين مڙسين: ١. سڀئي - هڙئي - آڪه جي آڪه.
زانو: ١. ڏ. (ف) ران - سکر - جوٽ. گوڏو.
زانو پٽڻ: ١. مٽم ڪرڻ - سترن تي ڌڪ هڻڻ.
زاني: ١. ص. (ع) زن ڪندڙ - بدڪار.
زاويه، زاويه: ١. ڏ. (ع) ڪنڊ.
زهده: ١. ص. (ع) دنيا کان الڳ رهندڙ - ترڪ - زهدوارو.

زبانِ دان: ص (ف) ٻوليءَ جو ڇتو. ٻولين جو ڇتو ۽ ماهر.
 زبانِ داني: ص (ف) ٻوليءَ جي ڄاڻ. علمِ اللسان.
 زبانِ دراز: ص (ف) گهڻو ڳالهائيندڙ. بڪواسي. گريون
 ڏيندڙ. گسڪ.
 زبانِ درازي: ث. اڃي ڳالهائڻ. بدزباني- گسڪي. گرگند.
 زبانِ درازي ڪرڻ: گسڪي ڪرڻ. فحش ڪرڻ.
 زبانو: ذ (ف) ڄمڙي جو ڪشوپ پٽو.
 زباني: ث (ف) شهدي- گواهي- بيان. (ص) چير. پتل. بزرگ.
 زباني امتحان: ذ. زباني پڇاوارو امتحان.
 زباني جمع خرچ: خيالي پلاءُ. فقط ڳالهيون.
 زباني حساب: ذ. بنا لکن جي پڇڻ وارو حساب.
 زباني ڳالهيون: اهي ڳالهيون جن تي عمر نه ڪجي (نڌي)- لفظي.
 زبَر: ذ (ف) زير جو مخفف) مٿي- مٿن. ڳرو. ڏاڍو. (ث) گرامر
 موجب ڪر جي مٿن. "آواز وارو اچار ڏيکيندڙ نشاني. (ع)
 ضرب جي ابت ڌڪ- گهاٽ.
 زير: ص (ف) مٿهون. اعليٰ. ڳرو. ڏاڍو.
 زبردست: ص (ف) زور ورو- ڏاڍو. بلا- اعليٰ (اختيار ورو).
 سگهارو. طاقتور. ظم. مٿاهون.
 زبردستي: ث. ڏاڍ- جبر. ظلم. ڏاڍائي.
 زبردستي ڪرڻ: زوري ڪرڻ. ڏاڍمڙي ڪرڻ. ظم ڪرڻ.
 زير رنگ: ص. زور ور. رنگ- سورهيه.
 زير: ص (ع. جبرو) ڏاڍو. زبردست. سگهارو. ڳرو.
 زيرجند: ذ (ع. ف) هيري جو قسم- زمرد.
 زبور: ذ (ع) حضرت داؤد عليه السلام تي نازل ٿيل الهامي ڪتاب.
 زبون: ص (ف) تباه. ڇٽ. برباد. هيٺو.
 زبوني: ث. پڇي پري خبر پٿين جي حالت. تباهي.
 زبیده: اسم خاص. عورت جو نالو.
 زبُ: زبُل: ذ. ڪوڙ- ٻٽ ڪ.
 زبُ شُ: ذ. سڪ سڪ. چر جو مسخري.
 زبُ تين: ڪ وڙجن- ٿو ڪجن- پ مڃن.
 زبُ هنن: ٻٽ ڪون هنن- ڪوڙ هنن.
 زبُل قفيو: ذ. موزون شعر. گپ شپ.
 زبُلِي: ث. ٻٽ ڪي- ڊڙي- ٻڙي.
 زبُن: م. ڪپهه ڪي سنن- پڇن.
 زبُو: ص. بندرو ۽ تنهو (قد جو)- ڪهڙي ڪي.

زاهد خُشڪ: ص. ڪٽر ملان.
 زاهد: ث. پرهيزگر عورت.
 زانچو: ذ (ف: زانچ) جنم پتري. رمل جون شڪليون.
 زائد: ص (ع) زيده- وڌيڪ. بچيل. وڌيل. اڃي- نٿو.
 زائد التوصف: ذ. تعريف ڪن پهر.
 زائد المعياذ: مڏو وڌي ويل (معانو).
 زائر: ص (ع) زيارتي- ريارت لاءِ ويندڙ- جاتي.
 زائرين: ذ. زيارتي (زائر جو جمع)
 زانغان: ث (ع: ضعينه) عورت. زال.
 زائل: ص (ع) پري ٿيندڙ. ختم. ضيع.
 زائن: م. پٽن- سمجهڻ.
 زائیده: ص (ف) جنم- پيد ٿيل.
 زبان، زبان: ث (ف: زبان) چپ- نسن. ٻولي- پٺ. وعدو- ٻول.
 زبان اٿلن: ڳالهائڻ ڪرڻ. ڳالهائڻ جهڙو ٿيڻ.
 زبان بند ٿيڻ: ڳالهائڻ جي قوت ختم ٿيڻ. ڪنهن جي سمهون
 رعب سبب ڳالهائي نه سگهڻ.
 زبان پڇڻ: انجم توڙن- قول- پڙڻ.
 زبان تي آڻڻ: بيان ڪرڻ- ظاهر ڪرڻ.
 زبان تي چڙهڻ: وري وري اُچر ڄڻ. پڌيون. ورد ٿيڻ.
 زبان تي مهر هئڻ: رواجي ڳالهه ڪن وڌيڪ نه ڳالهائڻ. هيسي
 ڇڏڻ- دٻائي رکڻ.
 زبان ڏيڻ: وعدو ڪرڻ- انجم ڪرڻ.
 زبان ڏيڻ: علم منهن ۽ مشهور ٿيڻ.
 زبان سين: نه ڪيڇڻ- چپ رهڻ.
 زبان سنڀالڻ: سوچي سمجهي ڳالهائڻ. خاموش رهڻ.
 زبان ڪڍي ڇڏڻ: سخت سڙ ڏيڻ.
 زبان ڪرڻ: انجم ڪرڻ- واعدو ڪرڻ.
 زبان کي پائي ڏيڻ: انجم پورو ڪرڻ. وعدو وٺ ڪرڻ.
 زبان ۾ ڇالا پوڻ: ڳالهائي نه سگهڻ. درد پريوداستان هئڻ.
 زبان نه گسڻ: ڪ بهت ڪيف نه ٿيڻ.
 زبان هلائڻ: چون- ڪيڇڻ. ڳالهائڻ. حڪم ڪرڻ. گهڻو ڳالهائڻ.
 اڃي ڳالهائڻ.
 زبان آور: ص (ف) خوش بين- شيرين زبان. شاعر.
 زبانان: ط. زبان سن. (شاه)
 زبان بندي: ث (ف) خاموشي- چپ- مٺ.

زَبُ: ذ. ڪِرَن يادڪ جو آواز- ڦهڪو. (ط) ڏو- چِي.

زَبُ: ث (انگ) زنجير.

زَبُڙاڻ، زَبُڪو: ذ. ڦهڪو. ڊبڪو.

زَبُڪو لائن: زور سان لاڳيتو ڌڪ هڻڻ.

زَجُ: ص. عاجز- بيوس. ڪڪ.

زَجُ: ث (ف) هٿ پير لڌل عورت- ويابيل عورت.

زَجُ خانہ: ذ. ويڻ گهر.

زَجُگي: ث. هٿ پير لهڻ- ويامڻ (عورت).

زُحُلُ: ذ (ع) نظام شمسيءَ جو هڪ گرھ- چنچر.

زَحْمَت: ث (ع) مصيبت، تڪليف، محنت، پريشاني، مرض- بيماري.

زَحْمَت ڪرڻ: تڪليف برداشت ڪرڻ، مصيبت سهڻ.

زُخار: ص (ع) تَمَتار (پائيءَ سان)، ڇوليون هٽندڙ (درياءَ).

زُخرف: ذ (ع) سون، سونو سينگار.

زُخْمُ: ذ (ف) گهاٽ، چير- وڏ، صدمو.

زُخْمُ پَرَجڻ: ڦٽ جو ڇيڻ.

زُخْمُ تازو ٿيڻ: گذريل صدمو ياد پوڻ.

زُخْمُ تي لوڻ بُرڪڻ: سَتل سَور جاڳائڻ.

زُخْمُ خورده: ص. زخمي- گهايل- مجروح.

زُخْمُ دوزي: ث. زخمن جي مرهم پئي- زخمي سڀڻ.

زُخْمُ ڪاري: ذ. اونهو زخم- گهر و گهاٽ.

زُخْمُجڻ: م. گهاٽجڻ- ڦٽجڻ، ڏکڻو ٿيڻ.

زُخْمُجڻ: م. ڦٽڻ- زخمي ڪرڻ، رنجيڻ- ڏکڻو ٿيڻ.

زُخْمِي: ص (ف) گهايل- ڦٽيل- مجروح.

زُدُ: ث (ف) چوٽ- ڏڪ- نشو.

زُدُ مَر اچڻ: نشاني مَر اچڻ- مار مَر اچڻ.

زُدگان: ص (ف) 'زده' جو جمع) صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ، جيئن، "مصيبت زدگان".

زُدگي: ث (ف) مار- چوٽ. صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ، جيئن "آفت زدگي".

زُدئي: ص (ف) مارڻ جي لائق- قتل جي لائق. صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم اچي، جيئن "گردن زدني".

زُدو ڪوب: ث (ف) مَر ڪٽ.

زُدَه: ص (ف) ماريل- ڌڪيل. صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ، جيئن "آفت زدده، مصيبت زدده وغيره".

زُر: ث (ف) سُون- طلا، دولت- نانو.

زُر لُٽائڻ: دولت اڏائڻ، عيش ڪرڻ.

زُر: ص. تيز ڪوڙيل- پَر، تيز- تڪو. ڏاڍو مهانگو.

زُر چَرهڻ: ڏاڍو بهانگو ٿيڻ.

زُر تي وِجڻ: تبلي وِجڻ- غمي مَر اچڻ.

زُرَاعَت: ث (ع) پوک- ڪيٽي، هارپ.

زُرَاعَتِ پيشه: ص. هارپو ڪندڙ- هاري.

زُرَاف: ذ (ف) آفريڪا جي جهنگل ۾ ٿيندڙ جانور جو هڪ قسم.

زُر اُفشان: ص (ف) چمڪندڙ، سون وانگر جَر ڪندڙ.

زُر ياف، زُر بافت: ص (ف) زريءَ جو ڀرت ڪندڙ- زردوز.

زُر باغي: ث (ف) سوني تار سان ڀرت يا توت جو ڪم.

زُر يفت: ذ (ف) سون ۽ ريشمي تندن سان اُٿيل ڪپڙو- دماچ- ڪيمخواب.

زُر تار: ث (ف) زريءَ جي تارن وارو ڪپڙو- ڪيمخواب.

زُر تُشت، زُر دُشت: ذ (ف) عقل ڪل، نور الاهي، روح، قديم ايران جو هڪ مشهور سڌارڪ (جيڪو پارسي مذهب جو باني هو).

زُر پيشگي: ث (ف) سوئي- سُڍي لاءِ اڳواٽ ڏنل رقم.

زُر خريد: ص (ف) ناتي سان ورتل- مله ورتل.

زُر خيز: ص (ف) دولت آڻيندڙ، سرسبز- آباد.

زُر خيزي: ث. آبادي- سرسبز، خوشحالي.

زُر د: ص (ف) سونهري- پيلو، هيڊو- ڦڪو.

زُر دار: (ف) دولتمند- تونگر- شاهو ڪار، امير.

زُر داري: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

زُر دالو: ذ (ف) ميوي جو هڪ قسم.

زُر دان: ث. هيڊان- ڦڪائي، يرقان- سائي (بيماري).

زُر د رو: ص (ف) ڦڪو، شرمسار- لڳي، ڊنل.

زُر د روئي: ث. شرمساري، ڪمزوري.

زُر دُو: ذ (ف) زردهءَ زعفران جي رنگ ۾ رڌل مٺا چانور- چاشني. (ص) پيو- هيڊو.

زُر دُوڙ: ص (ف) زريءَ جو ڀرت ڪندڙ.

زُر دوزي: ث. زريءَ جو ڀرت.

زُر دوست: ص. دوست سان پير ڪندڙ، لالچي- لوپي.

زُر دي: (ف) پيلان- ڦڪائي، بيضي جو اندريون پيلو مڊو.

زُر ديون: ث. گهوڙي جي ڏندن ۾ ڪارا داغ (جن مان ڄمار

زڪ: ث (ع) شڪست- هار. هلكڙائي. شرمساري. نقصان.
 - ذلت. بيمعرتي.
 زڪ: ص. پيريل- پڙ. مٽرو- سيرو. تمام سخت- پختو.
 زڪام: ذ (ع) مغزءَ نڪ جي هڪ بيماري (جنهن ۾ ريزش ٿئي).
 زڪواة: ث (ع) خيرات. صدقو. سال جي بچت مان خدا جي راه ۾
 ڪڍيل چاليهن پتي.
 زڪي: ص (ع) نج- نرمل- نسورو. ڪرو- تڪو.
 زگو: ذ. ڊاڙ- پٿاڪ- لپاڙ.
 زگا هٿن: ڊاڙون هٿن- پٿاڪون هٿن.
 زل: ص. سخت تئل- سخت گرم.
 زل ٻارن: فساد وڌائڻ. ظلم ڪرڻ.
 زلال: ذ (ع) صاف ۽ منو پاتي.
 زلزلو: ذ (ع) زمين جو ڌوڏو- ڌٻ. ٽرڻو.
 زلف: ذ (ف) لؤٽي وٽ لٽڪندڙ وارن جي چڱ- جاد. وار-
 ڪ ڪل- گيسو. ڳنڍيل وار.
 زلف پريشان: ذ. ڪليل وار.
 زلف تابدار: ذ. چمڪندڙ، ڪارا ۽ گهنڊدار وار.
 زلفي: ث. وارن جي چڱ. چوٽي- انگوڙو.
 زليخا: اسم خاص. عورت جو نالو. مصر جي راڻي (جيڪ حضرت
 يوسف عليه السلام تي عاشق هئي). (ڪنيتاً) تمام حسين عورت.
 زمام: ث (ع) واڳ- لغام.
 زمام اختيار: ختيري يا حڪومت جي واڳ ڏور.
 زمان: ذ (ع) زمانو- وقت- دور.
 زمان حال: ذ. هندن وقت. گرامر ۾ هندن وقت جي معنيٰ ڏيکاريندڙ فعل.
 زمان ماضي: ذ. گذريل وقت. گرامر موجب گذريل وقت جي معنيٰ
 ڏيکاريندڙ فعل.
 زمان مستقبل: ذ. ايندڙ وقت. گرامر موجب ايندڙ وقت جي معنيٰ
 ڏيکاريندڙ فعل.
 زمانو: ذ (ع) زمانو- وقت- دور- سمو. عرصو- مدت. ميعاد.
 موسم- مند. حڪومت. عهد. جڳ. مخلوق- عالم.
 زمانو بدلجي وڃڻ: خنق جو ڪردار بدلجڻ.
 زماني جا رنگ: وقت جون تبديليون. ڦير گهير. انقلاب.
 زماني جي زد ۾ اچڻ: تڪليف ۾ اچڻ- وقت جي ڦيري ۾ اچڻ.
 زمانو ڏسڻ: دنيا ڏسڻ. تجربو پرائڻ. آزمودگار ٿيڻ.
 زماني ساز: ص. خود غرض- مطلق.

معلوم ڪجي).

زرشڪ: ذ. پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.
 زرع: ث (ع) پوک- ڪيتي.
 زرعي: ص. پوک لائق. پوک ۾ ڪم ايندڙ (زمين، ٻج وغيره).
 زرق برق: ذ (ع) شان شوڪت.
 زرڪوب: ص (ف) سون چندي جا ورق نهيندڙ.
 زرگر: ص (ف) سونارو.
 زرگري: ث. سونار ڪو ڪم.
 زر مال گذاري: ث. ڊيل واري رقم.
 زر مبادلہ: ذ. بين الاقوامي واپار وارو سڪو.
 زرناب: ذ. نج سون.
 زرنباد: ذ (ف) پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.
 زرنگار: ص (ف) سونهري- طلائي (ڪم). منتشر.
 زرينگاري: ث. سونو ڪم (پيرت). سونو پٽي (چارهن جو
 ڪم). ملمع سازي.
 زرين: م. ڪرڻ. وهڻ- وهي وڃڻ. ذرو ذرو ٿيڻ.
 زرو: ذ (ع) جره (باز جو هڪ قسم).
 زرهه: ذ (ف) فولاد جي زنجيرن يا چٽن مان ٺهيل ڪٽو (جيڪو
 لڙائي ۾ تلوار جي بچاءَ کان پئجي)- پکر.
 زرهه پوش: ص. زرهه پتل- پاڪر پتل.
 زري: ث (ف) سون مان ٺهيل تند (جيڪا پيرت پيرڻ ۾ ڪم
 اچي)- ڪلابت- مٽيس.
 زرين: ص (ف) سونو- سون جو- سونهري. قيمتي.
 زرينه: اسم خاص. عورت جو نالو.
 زشت: ص (ف) بد شڪل- بچڙو. بڙو.
 زشت خو: ص. بدمزاج.
 زشت خوئي: ث. رک منهنجي- بدمزاجي.
 زعفران: ث (ع) هڪ قسم جو ٻوٽو ۽ ان جو گل (جيڪو
 خوشبودار ٿئي). زعفران جي گل جو پورو- ڪسير.
 زعفراني: ص. زعفران جي رنگ (نارنگي) جو- ڪيسري.
 زعر، زعرم: ذ (ع) گمان- خيال. تڪبر- غرور.
 زعما: ذ (ع) "زعيم" جو جمع- اڳواڻ.
 زعيم: ذ (ع) رهنما- اڳواڻ- ليڊر.
 زقند: ث (ف) چل- ٽپ- ٻڌ.

زمانی سازی: ث. ظاهر داري-مڪري. خوش مد.
 زمانی جو حال: مٽهن جي حالت. وقت جي حالت. هلي چلي.
 زمانی کي مُنهن ڏيڻ: دستور ۽ عمارت عدي موجب هلڻ.
 زمانو گذرڻ: عرصو ٿيڻ-وڌو وقت گذري وڃڻ.
 زُمر: ث. (ع) جماعت-ٽولو-ميڙ.
 زُمر دُ: (ف) هڪ قسم جو قيمتي پٿر. سائي رنگ جو هيرو.
 زُمرڪ: ذ. سزا-سيڪت. چوٽ-ڌڪ. ٻرو.
 زُمر: ذ (ع) مڪي منوره جو اهو قديم چشمو جيڪو حضرت
 اسماعيل عليه السلام جي چڙين هٿن سان پيدا ٿيو هو (هن وقت
 اهو کوھ بنجي ويو آهي).
 زُمين: ث (ف) ڌرتي-ارض-پرتوي. پُونء. خشڪي. مٽي. ملڪ.
 علائقو. ايراضي. تَر (ڪپڙي جو).
 زمين آسمان جو فرق هئڻ: وڏو اختلاف هئڻ.
 زمين آسمان هڪ ڪرڻ: ڏاڍي ڳولا ڪرڻ. نهايت ڪوشش ڪرڻ.
 زمين اُٿلائڻ: انقلاب آڻڻ. هلچل مچائڻ.
 زمين اُٿلي پوڻ: ڪجهه ٿي پوڻ.
 زمين بوس: ص. ڪريل-ڊنل.
 زمين بوس ٿيڻ: زمين چُمن. ادب بجا آڻڻ. ڪرڻ-ڊهڻ (جاء وغيره).
 زمين تي پير نه رکڻ: وڏائي ڪرڻ. نازنخري سان هلڻ.
 زمين پيرن هيٺان نڪرڻ: بدحواس ٿيڻ.
 زمين جاءِ ڏيڻ: زمين ڦاٽڻ-ڌرتي ۽ ٻه سماجن. شرمسار ٿيڻ.
 زمين داخل ٿيڻ: مٽي ۽ ٻه ملڻ. مرن. نيست و نابود ٿيڻ.
 زمين دوز: ص. زمين م پوريل-زمين م ڊهيل.
 زمين کاڌي وڃڻ: گم ٿيڻ. ڪجهه ناپڻ.
 زمين ماپڻ: سفر ڪرڻ. آواره گري ڪرڻ.
 زمين م ڳهڙي وڃڻ: نهايت شرمندو ٿيڻ-بجي ٿيڻ.
 زميني: ص. زمين جو-ڌرتي ۽ جو.
 زميندار: ص (ف) زمين جو مالڪ.
 زمينداري: ث. زمين جي پوک ۽ سنڀال.
 زمين و زمان: ذ. سڄي دنيا-ڪائنات.
 زُن: ث (ف) عورت-زال. گهرواري-جوء. (ص) هٽندڙ-ماريندڙ.
 مثلاً: "راهزن" وغيره.
 زُن مُريد: ص. زال جو مطيع-مڄو.
 زُنا: ذ (ع) زال کي سواءِ ٻي عورت سان بد ڪاري.

زُنا بالجبر: ذ. زوري زنا.
 زُناخ: ث (ف) پڪي ۽ جي سڀني واري هڏي-جڏڪ.
 زُناخُون ڪڍي ڇڏڻ: اُقت ماري ڇڏڻ.
 زُنا: ذ (ع) اهو ڏاڳو جيڪو عيسائي. يهودي ۽ مجوسي چيلهه م بدن
 ۽ هندو ڳچي ۽ بغل م وجهن-جتيو.
 زُنا ر بند: ص. جتيو پهريل.
 زُنا شوئي: ث (ف) زال ۽ مڙس جازدواجي لاڳاپو.
 زُناڪار: ص (ف) بد ڪار.
 زُناڪاري: ث. بد ڪاري-زنا.
 زُنان خانو: ذ (ف) گهر م زالن وارو حصو-حرم.
 زُنانو: ص (ف) زال-تو-زالن جو-عورتا تو. زالن وانگر حرڪتون
 ڪندڙ-ڪڏڙو.
 زُنانو مُنهن هجڻ: ڪنهن به ڪم جي لائق نه هجڻ.
 زُنا نبي: ص. زالن جي-عورتن جي.
 زُنا نبي دل ڪرڻ: بزدلي ڪرڻ. ڪنجوسائي ڪرڻ.
 زُناور: ذ. ساهوارو. جانور.
 زُناهي: ص. زنا ڪندڙ-زناڪار.
 زُنب: ذ. ڀيٽ جو وڏو ڳرڻهه.
 زُنب: ذ. سر جو ٽڪر. مٽي ۽ جو وڏو پيٽر.
 زُنبور: ذ (ع) آنبور-پڪڙ.
 زُنبيل: ث (ع) ڇيبي. ڪشتو. ڪشڪول. جهولي (فقير جي)-بگري.
 زُنجير: ث (ف) لوهي ڪڙين مان ٺهيل سنگهر-سلاسل-نير.
 پيرن جي پيڙي (پير ڪڙي). دروازي جو ڪڙو. قطار-سلسلو.
 زنجير وجهڻ: قيد ڪرڻ. سنگهر م بدن.
 زنجيرو: ذ. ڀيٽ-جزيرو.
 زنجيري: ث. سنهي زنجير. هڪ قسم جو ڳڻ (سون يا چاندي ۽ ٻين
 ٺهيل سنهي سنگهر، ڳچي ۽ مڙ پائڻ لاءِ). ڀرت جو هڪ قسم.
 زُندان: ذ (ف) جيل-قيد خانو-بندي خانو.
 زُندان م پوڻ: قيد م پوڻ. تڪليف م پوڻ.
 زُند اوستا: ذ (ف) پارسي ۽ مذهب وارن جو پڪ ڪتاب.
 زُندگاني: ث (ف) حياتي-جياپو-زندگي.
 زُندگي: ث (ف) حياتي-جياپو. عمر-ڄمار.
 زُندگي بسر ڪرڻ: حياتي گذارڻ. ڄمار پوري ڪرڻ.
 زُندگي بخش: ص. حياتي ڏيندڙ-جياريندڙ.
 زُندگي بخشڻ: حياتي ڏيڻ-جيارڻ.

زندگي تلخ ٿيڻ: حياتي ويل بڻجڻ.
 زندگيءَ تان هٽ ڌوئڻ: جيئن جو سروسرڪڻ.
 زندہ: ص (ف) جيئرو-حيات-چڱو سڀو.
 زندہ ڪرڻ: جيئرو ڪرڻ، روشن ڪرڻ، مشهور ڪرڻ.
 زندہ آباد، زندہ باد: دعائيہ جملو (ف) سدائين جيئرو هجي،
 هميشہ سلامت.
 زندہ جاوید: ص (ف) هميشہ لاءِ جيئرو-سدائين حيات.
 زندہ درگور: ص (ف) جيئري قبر ۾، مٿن کڏ، عذ ب ۾.
 زندہ دل: ص (ف) خوش مزاج-کيمڪ.
 زندہ دلي: ث، خوش مزاجي-خوشنمعي.
 زندیق: ص (ع) بي دين-مشرڪ-مسجد.
 زنگ: ذ (نگ) جست (ڌ تو)،
 زنگو گرافي: ث (نگ) جست جي پليشن تي چيائيءَ جو فن.
 زنگ: ذ (ف) ڪس-ڪٽ (ڌاڻو جو)، عداوت-وير-چاوت.
 زنگ آلود: ص، ڪٽ چڙهيل-ڪسيل-ڪٽين.
 زنگ لاهڻ: ڪٽ لاهڻ، وير ڪڍڻ، دشمني ڇڏڻ.
 زنگ وجهڻ: عداوت وجهڻ-دشمني وجهڻ.
 زنگار: ذ (ف) نامي جو ڪس (جيڪو ڪر طور ڪم اچي)-مڙجو.
 زنگجڻ: م، زنگ لڳڻ-ڪٽ لڳڻ-ڪسجڻ.
 زنگي: ذ (ف) زنگبر (آفريڪ) جو بڻهندو-حبشي. (ص)
 ڪارو-سياه.
 زنگي گل: ذ (ف) هڪ قسم جو پوتو ۽ گل.
 زنگيجا: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 زوار: ذ (ع) زوار، زائر جو جمع، زيارتي، ڪربلا معي جو زيارتي.
 زوال: ذ (ع) ڪرڻ، هيٺ ٿيڻ، رجعت، ڪمي-گهٽتائي، پڄاڻي، لاٽ.
 نڪامي، ٺپ ڳ، مصيبت، سچ لٿڻ جو وقت.
 زوال تي هجڻ: گهٽجڻ، سچ ٺهڻ جي ويجهو هئڻ، ختمو هئڻ.
 زوال پذير: ص، فنا ٿيندڙ، بد چلندڙ.
 زواليت: ث، تباهي، اجڙ، بتر، گهٽاءُ.
 زوجہ: ث (ع) زوج (زال-جوه-گهرواري).
 زوجہ منڪوحہ: ث، نڪ-پٽي زال-حق نڪح مآيل عورت.
 زوجيت: ث (ع) عقد-نڪح، وھڻ.
 زوجيت مآتن: نڪح مآتن-زاليدن.
 زود: ط (ف) جد-شتاب-سگهو-تيز-ٽڪو، جهٺاپٽ-بڪم.

زود پشيمان: ص، ثرت ڀڄڻ ٿيندڙ.
 زود رس: ص، تڪم ڏيڻ، تيز فهم.
 زود رنج: ص، حمدي ڪوڙ ۾ ايندڙ-چيڙ ڪ.
 زود رنجي: ث، ذري ذري تي ڪوڙ-يڪدم ناراضگي.
 زود فهم: ص، يڪدم سمجهي ويندڙ-هوشيار.
 زود فهمي: ث، يڪدم سمجهڻ-ڏھانت.
 زود نويسي: ث، تورن ڪرڻ ۽ حمدي لکڻ جو طريقو-شارت هڻند.
 زور: ذ (ف) سڪم-طاقت-قوت-پس-وس-اختيار، ڏ ڏ، سختي.
 دٻاءُ، ڪوشش، ٽيڪ-ڏيڍ، بار، (ط) گهڻو-ڏ ڏيو، نهايت-تڪم.
 زور پيڄڻ: طاقت توڙي، اثر گهٽ ڪرڻ، تڪبر پيڄڻ.
 زور پوڻ: دٻاءُ پوڻ، اثر پوڻ، برپوڻ.
 زور جتان: طاقت ظاهر ڪرڻ.
 زور جي ميندي لڳڻ: مرضيءَ جي خلاف ڪم ٿيڻ.
 زور ڏئي بيهڻ: تمام گهڻي ڪوشش ڪرڻ.
 زور ڪرڻ: طاقت آزمائڻ-زور لڳائڻ، مجبور ڪرڻ، دٻائڻ،
 منڻ ڪرڻ.
 زور وٺڻ: طاقت وٺڻ، جوش ۾ اچڻ، ڏاڍو ٿيڻ.
 زور هلڻ: وس پوڻ-حڪم هڻڻ.
 زور آزمائي: ث (ف) طاقت جو مظاهرو، هندي ۽ چنديءَ جو مقابلو.
 زور آور، زوراور: ص (ف) ڏاڍو، پهلوان، زبردست، پنهنجي
 مڙسيءَ وارو، ڏاڍو مڙس.
 زور آوري، زور آوري: ث، ڏاڍائي، پهلواني، مڙسي، ڏاڍمڙسي.
 زورا زوري: ث (ف) زبردستي-ڏاڍائي-زوري، (ط) زور سان-جبراً.
 زور اتو: ص، سگهرو-زور پريو، پهلوان-جائو.
 زورائتو: ط، زور سان-ڏاڍي طاقت سان.
 زور بار: دٻاءُ-زبردستي-سختي.
 زوردار: ص (ف) زور وارو-ڏ ڏيو، طاقتور-سگهرو.
 زور شور: ذ (ف) جوش و خوش، حوصو-همت، طاقت.
 زور ظلم: ذ، ڏيڻي-جبري، بي نصفي.
 زور ماريو: ص، زبردستي-زوري-مرضيءَ کان سواءِ.
 زور مَس: ذ، زوري-زبردستي.
 زوري: ث (ف) زبردستي-ڏيڻي، (ط) ڏاڍسان-جبر سان.
 زورق: ث (ع) هڪ قسم جي ننڍي پيڙي-مٺني پيڙي.
 زورڻاڻ، زوڪاڻ: ذ، چرخي، لاتون يا زور سان هوارو ڪرڻ جو اوزار.

زُؤفا: ذ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر (خوشبودار پٽن وارو ٻوٽو).
 زُؤمر: ذ. زور - ٽڪ - طاقت.
 زُؤمي: ص. ظالم - ستمگر. مردم آزار.
 زُون: ذ (انگ) حد بندي ڪيل علائقو.
 زُون: ذ. زور سان هوار وڃڻ جو آواز.
 زُون ٿيڻ: وڏائي ۽ پير جي وڃڻ. ڪاوڙجڻ.
 زُئسو: ذ. همت پريو - جانشو - ٿلهو مٿارو.
 زُه: ث (ف) ڪمان ۾ پيل تند (جيڪا آندڙ يا روڊي مان ٺهي).
 ڪناري - وٽ (ڪپڙي کي).
 زُهبنڊ: ذ (ف) راز ڪي ڪم جي ڪٺ جي پٽي (همواري ۽ لاء).
 زُهون ڏيڻ: ڪپڙي تي ڪناري (مغزي) هڻڻ.
 زُهڏ: ذ (ع) پريهيزگاري - تقوي.
 زَهَر: ذ (ف) وه - وڪ - سيم. (ص) ڪڙو - تلخ.
 زَهَرُ آلود: ص. وه وارو - زهريلو.
 زهر اوڳارڻ: ڪنهن جي خلاف ڳالهائڻ. بد نيڪي ڪرڻ. وير
 وجهي ڳالهائڻ.
 زهر ٿي پوڻ: نروتن - ناڻوار لڳڻ. تلخ ٿيڻ.
 زهر جو ڏڪ پيئڻ: برداشت ڪري سگهڻ جي ڳاله برداشت
 ڪرڻ. صبر ڪرڻ.
 زهر ڪُڇلو: ذ. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 زهر ڪرڻ: ڪڙو ڪرڻ - تلخ ڪرڻ. زهريلو بنڻ.
 زهر مار ڪرڻ: مجبوريءَ سان ڪاا وٽندڙ شيءَ کائڻ.
 زهر مُهرو: ذ (ف) هڪ قسم جو پٿر (جيڪو زهر کي ڇهي وٺي).
 زهر هارڻ: پنهنجي ڪا وڏا ڌم بڻي تي چنڊڻ.
 زهري، زهريلو: ص. زهر وارو - وه وارو.
 زُهَره: ذ (ع) هڪ گره جو نالو (جيڪو آسمان ۾ تمام گهڻو
 چمڪندو رهي).
 زُهَره جَبِين: ص. چمڪندڙ پيشبانيءَ وارو. سهڻو - خوبصورت - حسين.
 زُهِي: ندا (ف) شاباس - مرحبا.
 زهي قسمت، زهي نصيب: ندا. خوش باشي - خوش قسمتي.
 زهير: ص (ع) بيمار. هيٺو - اڀرو. غمگين. آداس.
 زئي: ث - ف) مٿي - عزت - رت.
 زيادتي: ث (ع) واڌارو. گهڻائي. اضافو. ڪثرت. ڏاڍائي - جبر.
 زياده: ص (ع) گهڻو. وڌيڪ. جهجهو. سرسو. گهڻي قدر.

زِيَدَه تر: ط. گهڻو ڪري. تمام گهڻو.
 زياده گوئي: ث. ڳالهه کي اڃي وڌائڻ - فضول بڪواس.
 زيارَت: ث (ع) ڪنهن مقدس جاءِ يا شيءِ کي ڏسڻ. مقدس جا.
 ڏانهن سفر. ديدار.
 زيارَتگاه: ذ. مقدس جاءِ. آستانو. درگاه.
 زيارَتِي: ص. زيرت ڪندڙ. زيارت تي ويندڙ - جاني.
 زيان: ذ (ف) نقصان - ٽوٽو - خسرو - چيهو. هاجو - ضرر.
 زيان خور: ص. نقصان رسائيندڙ.
 زباني: ص. نقصان ڪر.
 زيب: ذ (ف) سونهن - سهڻائي. رونق. آرائش. سينگر
 (ص) سينگريندڙ.
 زيب تن ڪرڻ: پٺڻ - پهرڻ. جسم تي سينگارڻ.
 زيب ڏيڻ: سهڻو لڳڻ. منهن تي پوڻ.
 زيب زينت: ٺاهڻو - هار سينگار. سونهن سوييا.
 زيباشنو: ص. زيب وارو. رونق دار. سهڻو.
 زيباشن: ث (ف) سينگار - ٺاهڻو - سجاوٽ - آرائش.
 زيبائي: ث. سهڻائي - خوبصورتِي - سونهن.
 زيراء: ذ (انگ) پٽا پٽي گڏه.
 زيتون: ذ (ف) هڪ مشهور ميو ڍارو ۽ ان جو ڦل - جام.
 زِيپَت: ذ. ڦهڪو (موچڙي وغيره جو آواز).
 زير: ث (ف) زخير - ڪڙي - قيد ڪڙول.
 زير: ط (ف) هيٺ - تحت. (ص) گهٽ. تابع - ماتحت. (ث) اکر جي
 هيٺ هين آواز جي نشاني.
 زير آب: پاڻيءَ جي هيٺ - ٻڌل.
 زير آبي: ث. پٽي هيٺ هلندڙ جهاز. ٽوپو جهاز.
 زير بار: ص (ف) باريه. احسان هيٺ. ٿورائو. قرضي.
 زير باري: ث. احسان مندي. ٿورو. پريشاني.
 زير بند: ذ (ف) گهوڙي جو هڪ سنج - لوند - تنگ.
 زير تجويز: ط (ف) ويچار هيٺ. رٿ ۾.
 زير تعليم: ص. تعليم حاصل ڪندڙ - متعلم.
 زير حراست: ص (ف) قيد ۾ - گرفتار.
 زير دست: ص (ف) هيٺ - ماتحت. حڪم ۾.
 زير دستي: ث. ماتحتي. ملازمت.
 زير زير: ص (ف) هيٺ مٿي - الٽ پلٽ - درهم برهم. تباھ.

زيرِي: ٺ. زير- زنجير- ڪڙي.
 زيرِست: (ف) زندگي- حياتي- عمر- ڄمار.
 زيرِڪ: ٺ. چندي ي سون جي ورقن جو ٻورو.
 زيرَل: ٺ (ف: زير) مڌم آواز. نغارن جي جوڙي مان مادي آواز وارو نغرو. ٺوڪرو (گهوڙي جو).
 زيرَل هئڻ: ڦوڪ ڪرڻ- شوڪارو هئڻ.
 زيرَل بَمَر: ذ. زير بمر. ڏهل جا ٻئي پاس.
 زيرِن: ٺ (ف) گهوڙي جي پٺي تي وجهڻ جو هڪ سنج.
 زيرِن پوش: ذ. زيرن جي مٿان وجهڻ جو ڪپڙو- غاشو.
 زيرِن ڪشڻ: گهوڙو سنجڻ. گهوڙي تي چوڙهي روانو ٿيڻ.
 زيرِنَت: ٺ (ع: زيرِن = سينگارن) سينگر- ٺاهڻو. سونهن. رونق.
 زيرِنَت بخشڻ: رونق ڏيڻ. سينگارڻ.
 زيرِنَت ڀريو: سينگريل- آراسته. عمدو- ٺاهو ڪو.
 زيرِنو: ذ (ف: زيرِن) ڏاڪڻ- سڙهي. ڏاڪو- پوڙي.
 زيرُور: ذ (ف) گهم- گهٽو.
 زيرورات: ذ (زيرور جو جمع) گهٽا.

زير سايه: ص (ف) پڇي هيٺ- پنڊهم.
 زير علاج: ص (ف) علاج هيٺ- دوا ڪرائيندڙ. بيمار.
 زير ڪرڻ: هيٺ ڪرڻ- مغلوب ڪرڻ. ڏسڻ.
 زير لُپ: ص (ف) چيڻ ۾ آهستي (گهٽ).
 زيرِ نظر: ظ (ف) نظرم. نگراني ۾- سنڀال هيٺ.
 زير ننگين: ص (ف) تحت- هيٺ. حڪومت جي هٿ ۾.
 زير ويچار: ص (ف) ويچار هيٺ. غور ۾ آيل- ڌيان ۾. خيال ۾.
 زير ويچار هئڻ: خيال يا غور هيٺ هئڻ. ڪنهن جو فيصلو نه ٿيڻ هئڻ.
 زيرين: ظ (ف) هينيون.
 زيرِڪ: ص (ف) عئلند- ڏاهو. سڄاڻ- هوشيار.
 زيرُو: ذ (ف: زيرِه) هڪ قسم جو سُرو ٻج (مصالحي طور ڪم اچي)- جيوو.
 زيرُو: ذ (نگ) پڙي- صير.
 زيرُو بَمَر: ذ (ف) مڌم ۽ تڪو آواز. نغارن جي جوڙي. هيٺ مٿاهين.
 تيزي ۽ ڀڙائي.

ساترا: ذ. ٻ- آسماني تارا. ڪتيون.
 ساتو: ذ. ستن ڏينهن تائين ماني نڪڻ. ورت. بڪهڙ تل.
 ساٿ: ٺ (ع: ساعت) ساعت. گهوڙي پل.
 ساٿ: ذ. رفاقت- همراهي. شرڪت. ڀائيواري. سنگت. قفلو.
 ساٿ ڀرڻ: سوداگريءَ جو سمرڪڻ.
 ساٿ ڏيڻ: ٺهڻ. رفاقت ڪرڻ. ڏکي وقت ۾ مددگار ٿيڻ.
 ساٿ سڳر: گڏجي سفر تي روانو ٿيڻ جي حڪم.
 ساٿ هئڻ: قافلي کي ٺهڻ.
 ساٿاري: (ص) ساٿ وارو- همسر- هم عمر. ساٿي.
 ساٿر: ٺ (ع: ستر) هڪ قسم جو پسر ڪوڪر. هڪ قسم جي دوا.
 ساٿڻ: م. گذرڻ- گذارڻ.
 ساٿو: ذ. سمر- توشو. مرهم.
 ساٿي: ص. ساٿ وارو- قافلي وارو. همراہ- ٻيئي. مددڪار.
 ساٿ: ٺ. گهم. مک جي آڻڻ.

س: ٺ. اُچر سِين. سنڌي الف- بي جو ٺاويون ڪر. فرسيءَ جو پندرهون ۽ عربيءَ جو ٻارهون اکر. ايجاد موجب عدد (60).
 س: ص (سن) سئو- چڱو. خوبيءَ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ صفا تي اڳياري (جيئن سڀيءَ سٺو وغيره).
 سا: ض. اها- ساڳي- ”جا“ جو جواب.
 سابق: ص (ع) هن کان اڳيون. اڳيون- پهريون. گذريل.
 سابق دستور: ذ. ڳڻين وانگر- قديم دستور موجب.
 سابق ذڪر: ظ. ڳڻين ڪيل.
 سابقين: ذ (ع) گذريل وقت جا ماڻهو- اڳوڻي دور جا ماڻهو.
 سابو چانور: ڪڇيءَ جي ڳپ مان ٺهيل دان- سبودانا.
 ساڀيري: ٺ. زال. عورت.
 ساڀيان: ظ. ظاهر ظهور- کنيو ڪلايو. پتري پٽ.
 ساڻاهو: ذ. ستن مهينن جو حمل.
 ساڻائو: ذ. اتر قطب وارو واڻ- ستنو واڻ.

ساناڇاڻا: ذ.الکٻلڳ- جدا جدا- ڪٽو ڪٽو.
 سائائڻ: م. ٿڪ پيڇڻ- آرام ڪرڻ. آهستي آهستي هٺ ڇلڻ.
 بيماريءَ مان اٿڻ.
 سائائڻو: ذ. بيماريءَ جي سٺ.
 سائائي وڃڻ: ذڪ جهلي وڃڻ- سهي وڃڻ.
 سائجڻ: م. ما ڪجڻ- ما ڪم پئسڻ. گهمجڻ.
 سائڻيو: ص. سائو ڪندڙ. شڪار جي اصطلاح ۾ وٽن ٻوٽن کي
 سٽيندڙ (ت جيئن جانور سٽڪي کڙ کي تي نڪري ظاهر ٿين).
 سائڻيا گازڙيا: ص. سٽيندڙ ۽ گز هٽندڙ. هڪٻئي جا سر جهلائڻو.
 هڪٻئي جي ڪوڙ سچ جي تائيد ڪندڙ.
 سائڪي: ٺ. پيڙيءَ جي سڙه کي ٻڌل نوڙيءَ جو ٽڪر.
 سائڻ: م. ڪم آڻڻ. نڀيڻ. گذارڻ- گهرڻ.
 سائو: ذ. عيوض- بدلو. وهنار. چوپائي مال (پڪرين وغيره) جي
 چاري لاءِ ٻيرو وغيره جي تارين مان ڇاٽيل پڻ. سارين، ڪٽڪ ۽
 ٻئي ان وارين موڙين کي سٽڻ ۽ ان اڇو ڪرڻ جو عمل. ڪپهيا
 ان کي صاف ڪرڻ لاءِ ڇهيو پ ٻائڻو. پيرن ۾ پائڻ لاءِ هڪ
 چانديءَ جو ڳهه- پازيب.
 سائو ڪرڻ: شڪر لاءِ جهنگ مان تتر اٿارڻ. سارين وغيره جي ان
 کي ستي جدا ڪرڻ.
 سائو ڪڙڙ: ص. ٿلهو- متارو- تندرست.
 سائي: ص. مڇي وڪڻڻ جو ڌنڌو ڪندڙ مهاتو. (ٺ. سائيائي).
 سائيڪو: ذ. ڪوهه- چاهه.
 ساٺ: ذ. سَوَن- شگون. شاديءَ جي رسمن ۾ وهڻ وسوسي لاهڻ جو
 عمل. بيماريءَ ۾ ڌمڪ جو سَوَن.
 ساٺ ڪرڻ: شادي وغيره جي موقعي تي مقرر رسمن کي عمل ۾ آڻڻ-
 سَوَن ڪرڻ. ڪ ڪڙي جي خرابي يا تارون ڪٽڻ جو هٿ هٽڻ.
 ساٺ سَوَن: ريتون رسمون، ٽوڻ ڦٽا.
 سائڻ: م. ساٺ سَوَن ڪرڻ. لوڙڻ- پوڳڻ. برداشت ڪرڻ.
 سائي: ص. باري- لاڏو (اٺ).
 سائيڪو: ص. اندازا سٽڪن. (ذ) ٿر ۾ سٺ پرهه اونهو ڪوهه.
 سائيڪا سنجڻ: سائيڪي ڪوهه مان پاڻيءَ جا ٻوڪا ڀري
 ٻاهر ڪڍڻ.
 ساج: ذ. سامان- اسباب. پيڙيءَ جو سامان ۽ وسيلو.
 ساجڏ: ص (ع) سجدو ڪندڙ. سر نم ٿيندڙ.
 ساجڻ: ذ. (هندي: سجن) سجن. پيرو- عشق. ڀر- دوست.

ساجائي: ٺ. دنيداري- تونگري. تندرستي.
 ساجڙ: ص. ساڇي هٿ سان ڪم ڪندڙ. (ضد: ڪٻڙ).
 ساڇو: ص. ساڇي پاسي وارو- سڄو (هٿ، پاسو وغيره).
 ساڇو ٿيڻ: آسودو ٿيڻ. تندرست ٿيڻ.
 ساڇو هٿ: خاص مددگار. همراهه ساڻي. ڀر جهلو.
 ساڇو واءُ: ذ. درياءُ جي وهڪري کي سامهون وارو واءُ.
 ساڇي: ٺ. وَجَه- موقعو. سَڪو- سانگو.
 ساڇي لڳڻ: فائدي وارو وجه ملڻ. سٺو جهٽ لڳڻ. موقعو ملڻ.
 ساڇهه: ذ. سهولت. سبب. وَجَه- وارو.
 ساجهر: ٺ. سويل- سگهو- جلد. صبح سويل.
 ساجهر سنجهو هڪ ڪرڻ: گهڻو ڪم ڪرڻ.
 ساڇارو: ص (ساجهارو) سڃاڻندڙ- ڄاڻو. واقفڪار. ٺ
 ساجري).
 ساڇاڻ: ٺ. ساڇڻ- رڌ پڇاءُ.
 ساڇاهه، ساڇاءه: ٺ. سمجهه- ڄاڻ. سڃاڻپ- ڏيٺ- شناخت- پروڙ.
 حياءُ- مرم. لحاظ- مروت.
 ساڇائڻو: ص. ساڇهه وارو- ڏاهو.
 ساڇتو: ذ. رڌتو- بور ڇيڻاڻو.
 ساڇهه: ٺ. ساڇاهه- ساڇاءه.
 ساڇهه مان نڪرڻ: هوش حواس وڃڻ. بيحيا ٿيڻ.
 ساڇي: ٺ. سچ واري- سچي- ڪري. (شاهه).
 ساڇر: ص (ع) سحر ڪندڙ- جادوگر.
 ساڇري: ٺ. جادوگري- فسُون.
 ساڇل: ذ (ع) سمنڊ جو ڪنارو. ڪپڻ- ڪنڌي.
 ساڇلي: ص. سامونڊي ڪناري وارو (علائقو)- ڊيلٽ.
 ساڇت: ٺ (ف) بناوت- اڏاوت. بيهڪ. ڊول- نمونو. گهاڙيٽو.
 ساختگي: ٺ (ف) اڏاوت- ٺهڻ.
 ساخته: ص. بنيل- ٺهيل. هٿرادو- ٺٽلي.
 سادات: ذ (ع) "سيد" جو جمع) سيد گهراڻي جافرد.
 ساداتي: ٺ. سادگي.
 ساد ڪوفي: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي گاهه جي پڙ
 سادگي: ٺ (ف) بنا ٺاهه ٺوهه جي رواجي حالت. سڌي.
 خلوص. پورڙائي.
 سادگي پسند: ص. سادگيءَ وارو- سادو- ٺاهه ٺوهه ڪندڙ.

سادو: ص (ف: ساده) صاف، خالص - نج، بنا ناھنؤھ جي، ٻالوپولو، رواجي - عمر، بيوقوف.

سادو سکوٽو: ذ، ٻوگھلو - ٻوڊلو، سادو سوڊو.

سادو سوڊو: ذ، ٻوڊو - ٻالوپولو، معمولي.

سادو قول: ص، اچو - آجرو - صاف.

سادو دل: ص، ٻالوپولو، صاف دل، خلوص مند.

سادو دلي: ث، صاف دلي، اخلاص، پورڙائي، بيوقوفي.

سادو رو: ص، صنمڻن وارو - نيڪ طبيعت.

سادو لوح: ص، ٻالوپولو - بيوقوف.

سادو لوحِي: ث، پورڙائي - بيوقوفي.

سادو مزاجي: ث، صاف دلي، بي رپئي، سدگي.

سادِي صورت: ث، علم رياضيءَ جي موجب اٽيور جي حسابن جو هڪ نمونو.

ساد: ص (سن) سادو - فقير، مائينو - صبر وارو، غريب.

ساد ٻڌي: مَن جو مذهب طرف لاڙو.

ساد پاڻي: ث، اشرافت.

ساد پاڌ: ص، اچو آجرو - پاڪ پوتي.

ساد سنت: ذ، الهولڪ فقير.

سادارن: م، سنوت مآتن - سڌو ڪرڻ، سڌ رڻ، پکيڙڻ (پنجهو پيڻ).

سادان: ذ، سچو احوال، نتيجو، پڌرو - صاف.

سادانو: ص، سڌڻ جو - درويش تو - فقير تو.

سادار: ث، همت، مدد.

سادڪ: ص، ڪاميابي آڻيندڙ - ڪاميابيءَ وارو.

سادن: ذ، وسيلو، ذريعو، رستو - ره سامڻ.

سادنا: ث (سن) بندگي - پگڙي، شيوا، مشق (عادت جي).

سادن: م (سن) پورو ڪرڻ (عمل)، مشق ڪرڻ، ورڌ ڪرڻ، ادا ڪرڻ، پڄاڻ - ٺاهڻ، سيڪرڻ - هيرائڻ، سنوت مآتن.

سادو: ص (سن) فقير، پگڙي، درويش.

سادو بڻجڻ: سنئون سڌو مآتهو ٿيڻ، درويشي اختيار ڪرڻ.

سادو هي: ث، چار جي وڻ جو هڪ قسم (جيڪ جهٽ هتي پکڙي، اڇاپيرون ڏئي).

ساي: ث، اڌ عدد وڌيڪ، اڌ تور وڌيڪ - ڌم وڌيڪ، ڌوزن وڌيڪ.

سار: ث، سنڀال، يادگيري، ڳڻپ - شمار، تانگه - پڪ - چڪ، سڄي.

سار تين: سڄي تين، يادگيري تين، ياد پوڻ، (زال ڪي) ويم جي

سنڀال تين.

سار ٺهڻ: خبرو ٿيڻ، سنهارو ڏيڻ، نگر ڪرڻ.

سار: ص (ف) جهڙو - مثل، جيئن، وانگر واري معنيٰ ۾ ايندڙ صفتي پڇڙي (مثلاً: ڪوهسار، ڇڪسرو وغيره)

سار: ث، ماديءَ جو تندرست وارو عضوو، ساري - ڳوٺ، سارين جي پوک.

سار: ذ، جوهر - ست - تت، مضب، ختصر.

ساران: ث، ختمو - پورا ٿي، سميت، درستي.

ساراه: ث، تعريف - واکاڻ - ثنا - صفت، خوش آمد.

ساراهڻ: م، تعريف ڪرڻ - واکاڻ.

ساريان: ذ (ف) وٺي - جٽ - شترين.

سارتي: ص (سن) رڻ هڪليندڙ.

سارپ: ث، يدگيري، سار.

سارجنت: ذ (انگ) رنگ رت سپاهي کي سيکارندڙ صوبيدار.

سارڌا: ث، قدرتي گڻ - ذات.

سارڌو: ذ، شينهن (ڏهسنامي جو اصطلاح).

سارس: ذ، هڪ قسم جو وڏو پکي، هڪ قسم جي خطرناڪ وڇڙندڙ بيمري.

سار سنڀار، سار سنڀال: ث، نگهداشت، نظرداري، خدمت ڇا ڪري، پرڳهرو.

سارنگ: ذ، رنگ رنگي، ڪڪر - جهڙ، مينهن، هڪ راڳ جو نالو.

سارنگي: ث، گزيءَ سان وڃائڻ جو هڪ مشهور ساز.

سارنگي نواز: ص، سارنگي وڃائيندڙ.

سارن: م، ياد ڪرڻ - سنڀالڻ، ڇا چڻ، ڳڻڻ، ڪٽڻ، پائڻ، موجود سمجهڻ (سگه، زور).

سارنو: ذ، مٿرو گوشت - ٿلهو مٺس.

سارو: ط، سڀ - ڪُل - سمورو، سڄو، سربستو.

سارو: ط، مناسب - لائق - موزون، موافق - پٽ ندر.

ساروان: ص، سارين - وٺي.

سارونو: ص، سار وارو - سمجهو - ڏاهو.

ساروئي: ث، يادگيري - سنڀار، سار، پڪ، ڄاڻ.

ساروفا: ذ، مهڻا (نڪ، چپ، ڳل، اکيون) - منهن جو نقشو.

سارو سنگهار: ذ، اڳتي دور جو هڪ وڏو ملدار، پڳيو، سپهه سالار.

ساره: ث، سار ه.

ساري: ث، رند جو مهر - ڳوٺ، ٺه چڙهي چانور جو داتو، (ظ)

سڄي - سڀ - سرستي.
 ساري سر هٿن: بخت بلا هٿن - نصيب زور هٿن.
 ساري ڪرڻ: بازي، رنديا مقابلو ڪرڻ، سوپ ڪرڻ، سرسي ڪرڻ (مقابلو).
 ساري ڪرڻ: گوء ڪرڻ - سرسي ڪرڻ.
 ساريال: ٿ. سارين واري پوک، سارين جي پوک واري زمين.
 ساري تي: ٿ. ڦر جي آر (آر) تي ڏهه ڏيندڙ مينهن يا ڳئون.
 ساري سڀاري: پيرائو - تفصيلي.
 ساريڪو، ساريڪو: ڇ. جهڙو - مٿل - وانگر، برابر - مٿ.
 ساريون: ٿ. ٿم چڙهيل چانور.
 ساڙ: ڏ. جڙ - ڪم. بهه سڙين هٽ جو زخم، تپش، ساڙو - حسد - بغض، سيءُ سبب وٺڻ، ٻوٽن ۾ ساڙ.
 ساڙ ٿيڻ: حسد ٿيڻ، بدن ۾ ساڙو ٿيڻ.
 ساڙ ڏيارڻ: چڙ ڏيارڻ، ڪجتن، خار ڏيارڻ، چيڙائڻ.
 ساڙ سڙيو: ص. حاسد، ريسارو، بغض رکندڙ.
 ساڙ ڪرڻ: سيءُ جو وٺڻ، ٻوٽن کي ساڙي ڇڏڻ.
 ساڙڻ، ساڙڻ: م. جلان - بڙن - بهڙڻ.
 ساڙو: ڏ. ساڙ، حسد، پڇ، گرمي، هڪ بيماري (جنهن ۾ پيشاب ساڙي سن اچي).
 ساڙو وجهڻ: گاريون ڏيڻ - واهيتا بڪڻ، بي جا هلت ڪرڻ.
 ساڙو وٺو: ص. حسد، بغضي، ريسارو.
 ساڙهه: ٿ. خريف جي آبادي رهن وقت ڏنل هر جي اوڙ.
 ساڙهو: ڏ. ڏهاڙي لاءِ ٿنءُ (عمومئو ٺڪر جو ڪنگرو وغيره).
 ساڙهي: ٿ. زندي ناس جو هڪ قسم (ڊگهو ڪپڙو جيڪو سڄي جسم تي ويڙهجي).
 ساڙي کاڌو: ص. حاسد، ريسارو، شڪي - بدگمان.
 ساڙ: ص (ف) جوڙيندڙ - نهيندڙ - تيار ڪندڙ (موڪلن ۾ ڪتب ايندڙ، ڪر سڙو وغيره).
 ساڙ: ڏ (ف) وڃت جي صنعت وارو - واڇو.
 ساڙ باڙ: ٿ (ف) سازش - منصوبو.
 ساڙ باڙ: ص. منصوبو بيٺيندڙ، سازش ۾ هم صلاح، هم شريڪ.
 ساڙيان، ساس پان: ڏ (انگ) ٿنءُ جو هڪ قسم - هٿي سن نيري ڪڙني - ڪنڌر.
 ساڙ سرود: ڏ. ڳڻڻ وڃڻ جسم ۾.
 ساڙ سنوارڻ: مطلب پور ڪرڻ، سوپو ڪرڻ.

سازش: ٿ (ف) منصوبو، ڌنن خلاف منصوبو، بغاوت.
 سازشي: ص. منصوبو نهيندڙ، فساد، فتنه باز.
 سازگار: ص (ف) لائق - موافق - مناسب.
 سازنده: ص (ف) سازو ڇايندڙ.
 ساز و سامان: ڏ (ف) گهر جو سامان - تپڻ ٿڙي، مال اسباب.
 سازي: ڏ. موسيقار - ڪلونت.
 ساس: ڏ (سن) ساهه - پساهه.
 ساسين سڪالو ٿيڻ: سولائيءَ سان مري وڃڻ - سان موت مرن.
 ساسي: ص. سهوارو - جاندار.
 ساسائڻ: م. سَهَن - برداشت ڪرڻ - سَهائڻ.
 ساسر: ٿ (انگ) چينيءَ جي ننڍي پليٽ (ڪوپرڪن لاءِ).
 ساسنا: ٿ. سبڪت - سزا، تنبيهه - جُٺ.
 ساعت: ٿ (ع) گهڙي، پل - لمحو، وقت، ڪلاڪ، مهل، قسمه - نصيب، پاڳ.
 ساعت سولي ٿيڻ: نصيب سٺو ٿيڻ - پاڳ پلو ٿيڻ.
 ساعت ساعته: ڇ. هر گهڙي - لحظي به لحظي.
 ساغر: ڏ (ف) پيالو، گلاس.
 ساغر هلڻ: شراب جو دؤر هلڻ.
 سافرو: ص. واندو (ڪم ڪن) اڪيلو.
 سافل: ص. هيٺين حصو، ڪمينو.
 ساقط: ص (ع) ڪريل، ڳم، ٽرڪ ڪيل.
 ساقط ڪرڻ: حمل ڪيرائڻ، شعر جو بحر يا وزن ڪيرائڻ.
 ساقِي: ڏ (ف) شراب پياريندڙ، محفل ۾ شراب وٺيندڙ.
 ساقِيءَ ڪوثر: ڏ. حوض ڪوثر جو ڄم پي ريندڙ.
 ساڪ: ڏ. لڳ لاڳاپو، مٽي - عزازت.
 ساڪارڻ: م. ڪم پورو ڪرڻ.
 ساڪت: ص (ع) چپ - خاموش - ماٺ، هڪ هنڌ بيٺل، چرپر نه ڪندڙ.
 ساڪر: ٿ. زباني ڪي وڇڙيدڙ، وٽندڙ ڌاتو، جبل سان لاڳو پٿرين واري زمين ساڪرائڻ: ٿ. پٿرين واري ايراضي.
 ساڪرو: ڏ. پٿرائينءَ ٿ ڪرو زمين کان هيٺ پڪڙيل ايراضي، (اسم خاص) ٺٽي ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 ساڪڙ: ٿ. آسري لٽي جو پور، چڙ جي ڪم يا چمڙي رنگن ۾ ڪم ايندڙ مصاخو (جيڪو لٽي جي پور مان لهي).
 ساڪڙو: ڇ. سبج جو (سوير) - ساجهر.
 ساڪن: ص (ع) بي حرڪت - غير متحرڪ، بنا چرپر، ره ڪو -

رهواسي-باشندو. جزم وارواڪر.
 ساڪنان: ص. "ساڪن" جو جمع.
 ساڪيت: ذ (انگ) بجليءَ جو پلنگ و جهن جو خنو.
 ساڪ: ث. اعتبار-پرم. عزت-آبرو. شاهدي-گواهي. ويسه.
 ساڪ پت: ث. پروسو-اعتبار. قسم سنهن.
 ساڪ ڏين: ڪنهن جي پاران اعتبار ڏين. سنهن ويسه ڏين. قسم ڪتن.
 ساڪ ڪڍن: نالو ڪين-مشهور ٿين.
 ساڪر: ث. ساڪ پت واري ڌڙ. اعتبار جو گڻو متهو.
 ساڪڙو: ذ. آرائيون-دان دان (چمڙيءَ جي بيماري).
 ساڪي: ص. شهد-گواه.
 ساڪي بيت: ذ. اهو بيت، جنهن مان ڪنهن ٽائي يا هيچن جي پڪي ثابتي ملي.
 ساڪي پتي: ذ. ساڪ پت سان-ويسا سان.
 ساڪيات: ظ (سن) هو بهو-جهڙو.
 ساگر: ذ (سن) سمنڊ-بحر.
 ساگ: ث. چيڪ-تان-ڪشش. طلب (عشق).
 ساگ: ذ. پلڪ-سبزي-پاڇي. هڪ قسم جو وڻ (جنهن جو ڪاٺ عصرتي اڏاوت ۾ ڪم اچي).
 ساڳائڻ: م. سمجهڻ-پروڙڻ-بُجهڻ.
 ساڳاهي: ث. پاڻي ماپڻ جي ويجهي.
 ساڳ سگر: ذ. بهراڙيءَ وارن جو ڪچ-ڌٽ-جهنگلي يا جيون ۽ ميو.
 ساڳڻ: م. مال کي آهستي آهستي ٽولين ۾ پاتي پيرڻ.
 ساڳو: ذ. اٺن جو گلو. ساٿ-قافلو. (ظ) ساڳيو-هوبهو. اصلي.
 (ضد=ويڳو).
 ساڳوٽو: ظ. ساڳيو-هوبهو-اهوئي. اصلي.
 ساڳيائي: ث. هڪجهڙائي-مشابهت.
 ساڳيو: ص. ساڳوٽو-ساڳو.
 ساڳيو سر آلاپڻ: ساڳيءَ ڳالهه وري وري ڪرڻ.
 ساڳهر: م. آڪه-عيال-ڪڻڪ (زال سميت ٻار). گهر واري.
 ساڳاپو: ذ. عزازت-تعلق-ڳنڍاپو. دوستي.
 ساڳاهڻ: م. سمجهڻ-پروڙڻ. ساڃاه ڪرڻ. لحاظ ڪرڻ. بڙاچڻ (عدت کان).
 ساڳاهو: ص. خبردار-هوشيار-سياتو-دور نديش.
 ساڳو واڳو: ص. دستو وائستو. چتو سجتو. معتبر. ديدده نست.

سال: ذ (ف) ورهيه (ٻارنهن مهينا). (ص) سالمر-سڄو.
 سال ڳرو هئڻ: سڄو سال تڪليفن م گذرڻ. مصيبتن وارو سال هئڻ.
 سالات: ذ. سالي جو پٽ-سلاج.
 سالار: ذ (ف) سردار-اڳوان.
 سالار جنگ: ذ. سپه سالار (لڙائيءَ ۾).
 سالارو: ذ. درياءَ جي ڇڏيل ريت واري خشڪي زمين. ميدان.
 سالانه: ظ (ف) ساليانو-سال جو-هر سال.
 سالسال: ظ (ف) هر سال-ٻارهن مهيني.
 سالنامي: ث. سال جي ڪارگذاڙي-سالياني رپورٽ.
 سالت: ذ (نگ) ٺون. ٺون جو ست.
 سالخوره: ص (ف) ورهين جو ڪاڌل. پراڻو-جُهونو-پُٽو.
 سالڙڻ: م. جوش ڏيارڻ تي سامت ۾ اچي وري ڪم تي تيار ٿيڻ.
 سالڪ: ص (ع) راه هلندڙ-سفر ڪندڙ. مسافر. اهو شخص جيڪو زاهد بهجي ۽ دنيا دار به. 'سنوڪ' جي راه تي هلندڙ.
 سالگره: ث (ف) چمڙ جي تاريخ، جيڪا هر سال اچي ۽ ملهائجي.
 سالمر: ص (ع) سلامت-محفوظ. چڱو پلو. سڄو-پورو-مڪمل. سربستو.
 ساليٽ: ث. (ع) ان ٿٽ وحدت. پوري ٿيڻ ۽ ري حالت.
 سالنامو: ذ (ف) ڪنهن اخبار يا رسالي جو ساليانو پرچو.
 سالو: ذ. زل جو پاء. (ث. سالي).
 سالوار: ظ. هر سال-ساليانو.
 سالور، سالورو: ذ (ف) شل) پٽ جواڻيل ڳاڙهو رڻو. ريشمي وڳو.
 سالها سال: ظ (ف) سالن جا سال. گهڻن سالن تائين.
 ساليانو: ظ (ف) سالسال-هر سال-ٻارهن مهيني.
 سامر: ث. پناه. پناه ۾ آيل پانهن.
 سامر پرتڻ: ڪنهن ماڻهوءَ کي پٺي جي حفاظت ۾ ڏيڻ.
 سامر پوڻ: پيش پوڻ (حفاظت لاءِ). پنڊه ۾ چڻ.
 سامر جهلڻ: پنڊه ڏيڻ-اُجهو ڏيڻ.
 سامان: ذ (ف) اڪب-ٽپر. وٿون-چيزون.
 سامان ٻڌڻ: ڪنهن شيء جي ظاهر ٿيڻ جا آثار نمايان ٿيڻ. ٽپر گول ڪرڻ.
 سامان حرب: ذ (ف) لڙائيءَ جو سامان.
 سامان سڙو: ذ. ٽپر ٽاڙي. مال اسباب.
 سامانو: ظ. هٿيڪو-سنيالي رڪيل. قبول پيل-مقبول. سولو (بنا

تڪليف جي).

ساماتو: ذ. بالغ ٿيل. ن. ليرو. م. تپوءَ جونالو.

سامائجن: م. بلوغت کي پهچڻ. سمجھ واري عمر ۾ اچڻ. بالغ ٿيڻ.

سامائڻ: م. بالغ ٿيڻ. خود خيال ٿيڻ. پاڻ وهيتو ٿيڻ.

سامايل: سامائل: ص. بالغ ٿيل. جوان ٿيل.

سامبر: ذ (سن) ٻارهن سگهو جانور.

سامت: ث. مٺ. صبر. سانت. آرام. فرحت.

سامت م اچڻ: آرام ڪرڻ. حواس ڄڻ.

سامت: چڪو. نير وڻيل. (ظ) ساڪن. آرامي.

سامجن: م. ڊڄي وڃڻ. ڊمجن.

سامدرڪ: ذ (سن) هٿ ڏسندڙ. دست شناس.

سامر: ث. حامله جانور.

سامراج: (ه) شهنشاهت. امپريزم. آپيشاهي.

سامرت: ص. پل. طاقت. سگھ.

سامري: اسم خاص (ع) حضرت موسيٰ عليہ السلام جي عهد ۾

گهي جي پوڄ ڪرائيندڙ هڪ جادوگر.

سامري فن: ذ. جادوگري. فسون سازي.

سامع: ص (ع) ٻڌندڙ.

سامعين: ذ. سامع جو جمع. ٻڌندڙ مڻهو.

ساموندي: ص (سن: سمدر) سمند جو. سمند وارو. بحري.

(ذ) سمند تي سفر ڪندڙ. نڪتو. پيڙياتو. شاه جي رسالي جي

هڪ سر جونلو. سامونڊري.

ساموني: اسم خاص. مڪي کان اتر طرفان سمن جي قديم بستي.

سامر ويد: ذ (سن) هندن جو هڪ ڌرمي ڪتاب.

سامهائي: ث. مقابلو. مخالفت. موافقت. اٽڪ. روڪ.

سامهون: ظ. روبرو. اڳيان. مقابل. آڏو. موجودگي. (ذ) مهر. اڳو.

سامهون ٿيڻ: دويدو ٿيڻ. منهن ڏيڻ. مقابلو ڪرڻ. تڪرار

ڪرڻ. مهاڏواٽڪائڻ.

سامهون ڪرڻ: موجود ڪرڻ. روبرو ڪرڻ. پيش ڪرڻ.

مقابو ڪرڻ.

سامهونو: ص. سامهون وارو. اڳيان وارو.

سامهين: ث. ٽنڪي جي ٻن جي منهن تي چڙهيل بت (بتل يا لوه جو).

سامي: ص (سن: سوامي) هندو فقير (جيڪي گيتو رتا ڪپڙا

اوڍين). هندن جي هڪ ذات. (اسم خاص) سنڌ جو هڪ

درويش شاعر.

سامي: ث. قبر ۾ سڌرپاسي تي ٺهيل گجه (جنهن ۾ لاش رکجي) - لحد.

ساميو: ض. سامهون. روبرو.

سان: حرف جر (سن: سم) سان. گڏ. مع.

سان: ث. سران. روهي. نشان. پتو. اشارو. رواج. رسم.

سان، سانھ: ذ. مينهن جو نر. نسل لاءِ بيهريل ڍڳو يا پاڏو.

سان اٽڪڻ: ڏاڍن جو مقابلو ٿيڻ.

سانا: ذ. سامونڊي گانگت جو هڪ قسم.

سانب: ث. محڪمي. استقلال.

سانبارو: ذ. درياءَ جو چاڙھ. (ظ) آمهون سامهون.

سانباھ: سانباھو: ذ. سبب. تيار. شاديءَ جي تياريءَ جو سون.

سانباھڻ: م. سنڀالڻ. تيار ڪرڻ.

سانباھو: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم (مردار پڪي).

سانبھي: ث. پين مارڻ جو ڏوچار. رڇ.

سانپارا: ظ. درياءَ جي پٺي پاسي کان. سامهون يا پار کان.

سانپائي: ث. شاديءَ جو هلندڙ ڪم.

سانپر: ث. سنپار. ڳٽپ. يادگيري. ڄمار. عمر. دور. زمانو.

سانپر: ذ. ڏوڏو چڙو.

سانپڻ: م. سانين. سنپالڻ. تاتڻ. پالڻ. حفاظت ڪرڻ.

سانپيڙو: ص. سنپاليندڙ. تاتيندڙ. ٻڌائيندڙ. وارث. ماڻ.

سانپيڻڻ: م. پيا ڪرپائڻ. گڏ جي هڪ ٿي وڃڻ.

سانت: ث (سن: شانت) ماڻ. چپ. خاموشي. ٺهر. ڏيرج

صبر. مانار.

سانتيڪائي، سانتيڪي: ث. ماڻ. خاموشي نويڪلائي

نواڻي. ڏيرج. آهستي.

سانتيڪو: ص. ماڻ. خاموش. مانيو. ٿور ڳالهائو.

سانتو، ساننو: ذ. سڪل. ٺوٺ. سڪل ڪانو (ڪمند جي

سڪل لٽ وانگر). آيرو.

سانتورو، سانتوري: اسم خاص. ٿرم ٿيڊڙ هڪ قسم جو گاهه.

پتنگھ.

سانتي: ث. زيور جو هڪ قسم.

سانچڙ: ذ. سوتو. ڏڪو.

سانچڙن: م. موڪلائڻ.

سانچارو: ذ. پانيءَ ۾ تڪو هلندڙ ٻيلي جو هڪ قسم.

سانجڻ: ث. رڌيچءَ جو گهرو ڪم.

سانجن ڪرڻ: رڌڻ پچائڻ (گهر ۾).

سانجنيو: ذ. رڌيچا جو ڪم ڪندڙ - بورجي.
 سانجهي: ٿ. سج لٿي جي مهر - مغرب جو وقت. رات.
 سانجهيڪو: ص. شام وارو - شام جو - سڄا واراو.
 سانچو: ذ. قلب. بوتو. شڪل - بُت.
 سانچڻ: م. ساندين. سنڀالڻ. تڏڻ.
 سانحو: ذ (ع) حادثو - ڏکوئيندڙ واقعو.
 سانڌ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ساندارو: ذ. پخال - مشڪ. سڀاه. سمنڊ جو چاڙھ.
 ساندارو ڏيڻ: پيڙي تن جي اصطلاح موجب. درياءَ جي ٻي ڀير
 ڏانهن وڃڻ لاءِ پيڙي ٺڪي وٺي روڪ ڪرڻ.
 سانداري: ٿ. ننڍي پخال. چاڱر - چاڱل.
 سانداڻ، سانڌاڻ: ٿ. لوهار کي ڪم جو هڪ اوزار (لوهي ڍڪي،
 جنهن تي لوهه ٺاهجي) - اهرڻ.
 سانده: ڏ. هر روز - ڏيهاري - سائين - هميشه. لاڳيتو - وري وري.
 سانڌاڻو: ذ. سنڌيل شيء (انٺيون، گجرون، ڏوٽرا وغيره) - آچر -
 آڻڻو - ڪٽڻ.
 سانڌو ساهي: وٺي - ويسندي.
 سانڌڻو: ڏ. هيڪندو - يڪو - لاڳيتو.
 سانڊ: ٿ. ڏاڇي - اٿڻ. (ص) ٿڻهو.
 سانڊو: ذ. جيت جو هڪ قسم (چڇي ٺڪڻ وڌو. اُس تي رنگ بدلائي).
 سانڊ، سانڊي: ٿ. سنڀال. پرورش - ت. حفاظت. پرگهور.
 سانڊين، سانڊين: سنڀالڻ - حفاظت رکڻ. سنڀالي رکڻ - سنڀالي
 رکڻ - محفوظ ڪرڻ. ٺپڻ - تڏڻ پڻ.
 سانڊ سهيڙ: ميڙ چونڊ. سوڌ سنوار.
 سانڊين، سانڊين: سنڀالڻ - حفاظت رکڻ.
 سانڊيو: ذ. پٽ مڇي - گلوئي.
 سانڊورو: ٿ. سنڀال. ت. ڇا ڪري. سانڊ.
 سانسي: ٿ. انبوري (اوزار).
 سانڪو: ذ. ڪٽ وائڻ لاءِ ڇهن نوڙين جو مجموعو.
 سانڪوٽو: ذ. ننڍو ڪوڏ. سنگ - ڏڏ.
 سانگ: ٿ. پڇاڙ - ڀڳتري. ت. ڳڻتي - تڏڻ. شخ - ٿري - لام.
 سانگ: ذ. تماشو. رڙو نشو. ناٽڪ - ڪيل. پهريو. ڊرامو. ڊونڪ -
 مڪر. بهنو - حيلو. وجهه - موقعو. سفر (پيءُ جو ڏانهن). شخ
 (ون جي) - لام (جيتن ٻه سانگ. ٽه سانگ = ٻن شخن يا ٽن
 شخن واري ٿري). ڀلو - نيزو (عموم ڪنهن ٻي لوهه جو).

درياءَ مان ڦٽي نڪتل وهڪرو - واهڙ.
 سانگ پون: سنڌي ٻيهر وڃڻ. اتفاق ڊريپش اچڻ.
 سانگ رچائڻ: مڪر ڪرڻ - ڍونگ ڪرڻ.
 سانگ سڃايو ٿيڻ: خير خوبيءَ سان ختم ٿيڻ (ڪم).
 سانگ وجهڻ: تماشو ڪرڻ.
 سانگ صرفو: ذ. ڪنيت شعري.
 سانگائڻو: ص. سانگي سان. سهنجو. سهولت وارو.
 سانگو: ذ. سبب - بهنو. مهل - موقعو. وجهه. لحاظ - مروت. پرواهه.
 سانگي: حرف جر. لاءِ - واسطي - ڪارڻ - جي ڪري.
 سانگي سان: ڏ. بهنن يا سبب سان. اتفاق سان - اوچتو.
 سانگي: ذ. سانگ وارو. گاهه جي سڻي سان ويهندڙ مال وارو. گاهه جي
 سهولت خاطر عرضي جو ڏانهن مل ڪهي ويندڙ. سيلاني -
 خاندان. (ذ) مشهور شاعر مير عبد الحسين خان ٽپير جو تخصص.
 سانگي تي: ٿ. چوري چيني رول.
 سانگهي: ٿ. مينهن جو هڪ قسم - ٻولهي.
 سان گمان: ذ. خيال. ارادو. فڪر. انديشو.
 سانگوٽو، سانگوٽو: ذ. ڪوڏ (سامونڊي جيت).
 سانگهارجن: م. چوپ تي جو ڀيم بعد چرند چڏڻ.
 سانگهارڻ: م. مال کي چاري لاءِ ٻڌڻ - سنهارڻ.
 سانگهارو: ذ. درياءَ ٻنهي ٽي ٽي لاءِ - چينهرو (پتي جو). لاٽ - ڪمي.
 سانگهارو ڏيڻ: وارو ڏيڻ.
 سانگهڙ: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ضلعيءَ شهر جو نالو.
 سانگهيڙو: ذ. ٺڪر جي ٿڌ (دلي وغيره) ۾ سوارخ.
 سانور، سانهر: ذ. ڪيڙيل زمين کي سنوت م آڻڻ جي ڪنهن ٻي
 تختو - سهاڳو.
 سانور گهمائڻ: ناس ڪرڻ - پٽ ڪري ڇڏڻ.
 سانور: ذ. سهاڳو.
 سانورو، سانولو: ص. ساون ميرن م سارنگ - ميه.
 سانول: ص. سانورو سهڻو. ٻرين پيرو (دوست. محبوب).
 سانوڻ: (ذ. سن. اشرون) مينهونگي ۽ رومينيو (جنهن ۾ هر هنڌ گاهه
 ۽ سوک ٿئي). برسات - وسڪارو. ماتهو ۽ چونو.
 سانوتي: ذ. سانوڻ جي مند. ساون جي برسات. مينهونگي وري موسم.
 سانوتي لڙهو اچڻ: برساتي مند ۾ چري تي چڙهڻ.
 سانھ: ذ. پڪر - چيلو. پڪي ۽ جو هڪ قسم.
 سانھ ستو: ذ. ٿوري طاقت رکندڙ. واندو - بي چنڻو.

سانه ستوتين: سهستان-مهرڪرن.

سانه ستي: ث. واند ڪئي-فرصت، نوپڪلائي، آرام-مهر-سات.

سانهن: م. چڪ ڏين-چڪن، زور ڏين.

سانئر، سائر: ذ. سمنڊ-درياءُ، شعر.

سانئو: ذ. گاه جو هڪ قسم (ڏٺ طور ڪماچي).

سانئو: ث. گهر ڏيکائي-مالڪيائي، ميم صاحب-بيگم-وڌ گهرائي عورت.

سانيت: ذ (انگ) نظم جو هڪ قسم (هڪ خاص بحر ۽ چوڏهن مصرعن وارو نظم).

سان: ث. هر جي ورائي ۽ وٽ رهيل سڄي زمين.

سان ڪن: ث. هر جي ورتي وٽ رهيل زمين کي هر سان ڪيڙن.

سان: طا. گڏ-پيڙو-مع.

سانائي: ث. مند ڪائي-هيٺائي. (تڪ سبب) سستي.

سانن: م. ننڍم ڪر موڙن-بدن سمن ۽ پ سوورائڻ.

سانو: ص. بي ستو-نستو، تڪ ڪن هيٺو-مندو. (ث. سائي).

ساني: ص. شريڪ-گڏ. ساڻي-رفيق، مددگار-همراه. ساڻ ڏيندڙ.

سائيھ: ذ. ديس-وطن-ڏيھ، جنم ڀومي.

ساوارو: ص. اڳوڻو-اصوڪو.

ساوان: ث. سائونگ، ساوڪ.

ساواني: ث. سؤنان-سوٽ جو سڱ.

ساوڏائي: ث. خبرداري-سچيتي، دوراندوشي-ڏاھپ، پڇ گھڙ.

ساوڙ: ص. سنئون سدو-شرف.

ساوڙ: ص. سڄي هٿ سان ڪم ڪندڙ. (صد. ڏاوڙ).

ساوڙو: ذ. پيچر-لڙهو-داسو.

ساوڙي: ث. گاه جو هڪ قسم.

ساوڪ: ث. ساوان-هريلي، وٽن بوٽن واري ايراضي.

ساوڪ: ث. ساوڪ، ساوڪ گھ. ساوان.

ساوٽ: ص. دلير-بھادر-سورهيد.

ساه: ث. نهن ڪن وٺي چوٽي ۽ ٽئين سڄي جسم تي پائڻ جا ٽن ڳاڙه (سوني ساه، روپي ساه)، چڪ-تن، ست-تڪ.

ساه ڏين: چڪ ڏين-ٿورو زور ڏيئي چڪن.

ساه: ذ. ڏم-نفس، جي. ٿوڪ.

ساه ڀرجڻ: گهڻي دير تائين ساه روڪڻ. وڌ ساه ڪڻ. سهڪڻ.

ساه ڀريو: ذ. ساه وارو-چندار، جيترو-رنده.

ساه تنگ هجڻ: نڪو هجڻ-ڪٽي هجڻ.

ساه تي اچڻ: سخت تڪليف پهچڻ.

ساه ٽٽڻ: ذ. ڊمر پورو ٿيڻ-پسه پورا ٿيڻ. تڪجي ماندو ٿيڻ.

ساه تنگجڻ: تنظر هٽڻ.

ساه پٽڻ: ساهي ڪڻڻ، تڪي چڻڻ. واند ڪئي ڪرڻ.

ساه پتي وڃڻ: خوشحال ۽ سودهو ٿيڻ.

ساه پساه: حياتي ۽ جون گھڙيون-جپو-زندگي.

ساه پيٽ هر پون: دلچسپي ٿيڻ. پڪو آسرو ٿيڻ.

ساه چڙهڻ: ڊمر گھٽجڻ. ايساهي ٿيڻ. سهڪڻ.

ساه چڏڻ: بي ستو ٿيڻ. ڪمزور ٿيڻ. هيٺو ٿيڻ.

ساه سان سانڍڻ: وڏي محبت سان منهن ڏيڻ.

ساه سان لڳڻ: هراسجن، پريشان ٿيڻ، جان جو خطرو ٿيڻ.

ساه ست: سگھ-طاقت-قوت.

ساه ستو ٿيڻ: طاقتور ٿيڻ-ڪجهه زور اچڻ.

ساه سُڪي وڃڻ: ڊڄي وڃڻ-هڪي وڃڻ.

ساه سنئون: طا. ساه برابر-جي ۽ جهڙو پير. (شاه).

ساه قبض ٿيڻ: ساه نڪرڻ-مرڻ، ماندو ٿيڻ. گھٽجڻ.

ساه ڪيڻ: ماري چڏڻ، ڊپ ڏياري هيسائڻ.

ساه ڪن: ڊمر ڪنڻ-پسه ڪنڻ، جيترو رهڻ، ڊمر پٽڻ-ساهي ڪنڻ.

ساه مٿ هر هڻڻ: مرڻ جو خوف هجڻ، ڏڪڻ (ڊپر).

ساه وجهڻ: مدد ڪرڻ، ٿورو ڪرڻ.

ساه وڙڻ: دلچسپي ٿيڻ، فرحت اچڻ، سرهو ٿيڻ.

ساهت: ذ (سن) علم، دب.

ساهتا: ث. مدد-سهاڻا.

ساهتن: م. علم ذريعي لائق ٿيڻ، حليم ۽ نيك طبع هئڻ، ڏسڻ جهڙو ٿيڻ.

ساهتي: ص. سھت وارو ملڪ، اسم خاص، موجوده نوشهري فيروز ضلعي وارو خطو (جنهن تي اڳاٽي وقت ۾ "سھتا" قوم جي آبادي، سبب نالو پيو).

ساهتا: ث. منڊلي-سب-سوسائٽي.

ساهدار: ذ. ساه رو-جدار.

ساهرا: ذ. مڙس جمانت، زن جي سس سھري جو ڪهر.

ساهڙ: ذ. مشهور عشق ٽقي "سھي-ميهار" جي ڪردار ميهار جو نالو. (ص) پيرو-محبوب.

ساهس: ذ. همت-حرث-تساه.

ساهنگو: ذ. سهانگو.
 ساهڻ: ٻر. سهاڻن. چڪڻ- تڻن. زور ڏيڻ. ساهي ڏيڻ. بارو جهڻ. سهاڻڻ.
 ساهو: ذ. اڃالو- سو جهرو- خبر- سڌ سماءُ.
 ساهو سڙڻ: روشني منڻ. فيض حاصل ٿيڻ.
 ساهو: ص. ايمندار- نيڪ. شاهوڪار. پهنوان- سورهي.
 ساهو سڀر: سگهو رو- پون.
 ساهومو: ذ. پاراتو. مهتو.
 ساهي: ٺ. سه ڪٿن جي فرصت. فرصت- مهلت. ٿوري دير
 واند ڪئي. زمين کي آبادي ڪن هڪ وارو وقتو.
 ساهي ڏيڻ: وقتو ڏيڻ (هنندڙ ڪم ۾). ونه ڪن تي ڏيڻ. ٿوري دير
 لاءِ ملتوي ڪرڻ.
 ساهي ڪٽڻ: ڪم ڪن فرغت ڪرڻ. واند ڪئي ڪري آرام
 ڪرڻ. ٿوري دير لاءِ ويهي ٽڪيڇڻ.
 ساهيتو: ص. وڏو. سڌريل. زور وارو.
 ساهيڙپ: ٺ. عورتن جي هڪ ٻئي سان دوستي.
 ساهيڙي: ٺ. دوستي واري عورت- سهڙي. سڪي- سهيلي.
 ساهيلي: ٺ. ساهيڙي.
 ساءُ: ذ. سائين- جذب- حضور.
 ساءُ: ذ. سواد- ڏاڏو. لذت. مزو- لطف.
 ساءُ جون سئون ڇڏڻ: مينج ڦٽو ڪرڻ. نئساني خواهشون
 ترڪ ڪرڻ.
 ساهبان: ذ (ف) ٽپو- خيمو. شمينو. چپر (سڪن بچاءُ).
 سائر: ٺ. زمين کان سواءِ ٻين ننڍين ننڍين شين تي مڙهيل ڍل. سمنڊ
 تن ورتل ڍل.
 سائر: ذ. سمنڊ- بحر- سگر. وڏو درياءُ.
 سائر: ص (ع) سير ڪندڙ- گهمندڙ. ٺ. عز (عوامي ٻولي).
 سائرن: (انگ) گڻگهو.
 سائڙي: ٺ. جوئر جو هڪ قسم (جنهن جا ته ڪرائين).
 سائل: ص (ع) گهرندڙ. سوالي- منگتو. اميدوار- آسروند. بينو فقير.
 سائڻ: ٺ (انگ) نشاني- اهڃاڻ. صحي- دستخط.
 سائڻ بورڊ: ذ. سڃاڻپ حوتختو (روڊ تي).
 سائينس: ٺ (انگ) علم- تجربتي ڄڻ و روعلم.
 سائنسدان: ٺ. سائنس جو ماهر.
 سائڻ: ٺ. مالڪيتي- ڏيڃاڻي. صاحب (سائين جو مؤنث).
 سائو: ص. سبز (رنگ). آباد. تازو (ون. ٻوٽو. سون وغيره). سڪيو

آسودو. شاهوڪار. ساجو (هٿ. پسو. صرف). (ٺ. سائي).
 سائو ٿيڻ: سرسبز. آباد ٿيڻ. ترقي ڪرڻ- ڪمياب ٿيڻ. پڳ
 ورن بچ جوڻڻ.
 سائو جبرو: ذ. دو طور ڪم بندڙ هڪ پاسر ڪو ڪر.
 سائو ڏاڻو: ص. سڪيو- آسودو- پسي ڏو ڪڙ وارو.
 سائو ستبو: ص. سڪيو- آسودو. مريض و رو.
 سائو منهن: ڪرائيل ميرو منهن- بشارت جي هنبو منهن.
 سائو: ص. دو تيمند- شاهوڪار- تونگر. سڪيو- آسودو. مريض
 وارو. پڳيو. نيڪ مرد. اشراف. دلير- سورهي.
 سائون: ذ. گه جو هڪ قسم (جنهن جو بچ ڏٺ طور ڪم اچي).
 سائونڊ: ذ (نگ) وڙ- برقي آواز.
 سائونڊ پروف: ص. (انگ) جنهن مان آواز ٻه نڪري.
 سائوتي: ٺ. سرن (پڪي) جو هڪ قسم.
 سائي: ص. سائي رنگ جي- سبز. تازي (پاڇي. ڪاٺي وغيره).
 هڪ قسم جي بيماري (جنهن ۾ جسم پيلو ٿي وڃي)- ڀرڻ.
 سائي ٿيڻ: ذ. ڪي ٿيڻ- ڦرجڻ.
 سائي هجڻ: ڪچي هجڻ.
 سائي ٻوٽي: ٺ. پينڪ.
 سائي پاڇي: ٺ. پالڪ- ترڪاري.
 سائي سڻي: ذ. شروع ٻه منڍڪن.
 سائي وٽ: ٺ. ٻني جي اڃا آلي هجڻ وقت هر ڏين جي حالت.
 سائين: ٺ (نگ) پسو.
 سائپرو: ص. سوان تي مائل- هلڪو ساڻو.
 سائيز: ٺ (انگ) قدبت- حجم. ڊيگهه وڪر.
 سائيس: ذ. گهوڙن کي منڀايندڙ. سيڪرينڊڙ.
 سائيڪالوجي: ٺ. (انگ) نفسيات جو علم- نفسيات.
 سائيڪل: ٺ (نگ) ٻن ڦيڻن واري هڪ قسم جي سوارِي.
 سائين: ذ. مانڪ- ڌڻي- آقا. معزز متهوپ پڻ ڪن وڏي لاءِ عزت
 ڀري خط.
 سائين لوڪ: ص. درويش- سوارو- خد جو نيڪ ٻانهو- سٺو نوڪ.
 سائينو: ذ. هم عمر- هڪ جيتو.
 سائيز: ذ. سنگتي- ساڻي. پيپرو- حمايتي.
 سايو: ذ (ف) سايو- ڇانو- پڇولو. ڊڪ. حفاظت. پڇو- اثر.
 جرسوت جو شر.
 سابي کان پڇڻ: پڇوئي کان ڊڄڻ- صورت کان تهن.

سايو لهڻ: جن پوت جو اثر ختم ٿيڻ. حفاظت نه هئڻ. سرپرستي ختم ٿيڻ.

سايهداري: ث. حميت-مدد.

سايه خدا: خدا جو پڇو-ضلاله (بدشاهن لاءِ استعمال ٿيندڙ لقب).

سايه دار: ص. چانو وارو.

سب: ص (انگ) ماتحت يا نائب جي معني واري اڳياري (جين، سب انجنيئر، سب انسپيڪٽر وغيره).

سب آفيس: ث. ماتحت دفتر.

سب انسپيڪٽر: ذ. صوبيدار-نائب ناظر.

سب ايڊيٽر: ذ. اخباري دفتر ۾ خبرون نه هيندڙ ماتحت ايڊيٽر.

سب ڊويزن: ث. ضلعي جو هڪ ڀاڱو-انتظامي ڀاڱو.

سب: ذ. پير، مهر، رحم.

سباس: ث. خوشبوءِ-سرهن.

سباس: ص. خوشبودار-سرهو.

سبان، سبان: ذ. کيرڪي ڄمڻ لاءِ کٽڻ وغيره وڌل ڏونرو.

سبانن: م. کير ڄمڻ لاءِ سبان وجهڻ.

سبائي: ث. ڪپڙن بڻڻ يا سبڻن جو اجورو-سلائي.

سبانن: م. بڻڻ (ڪپڙ) - سلاڻ، ٽوپڻ (ڪن، نڪ)، ڳنڍائڻ (جتي).

سبب: ط. جي ڪري-لاءِ-واسطي.

سبب: ذ (ع) ڪارڻ-بهنو-بعث، ذريعو-وسيلو.

سبب سولو ٿيڻ: سڻي شروعات ٿيڻ.

سبب ڪرڻ: ذريعو پيدا ڪرڻ. ٺهرائڻ-جوڙڻ. مقرر ڪرڻ. عرض پورو ڪرڻ.

سبت: ذ. موڪل جو ڏينهن. عبادت جو ڏينهن.

سبت: ث. سڌو طريقو. صحيح پاسو (ڪپڙي وغيره جو). سوڌ. سنوٽ. (ضد اُبت).

سبتائي: ث. سبتو پاسو. سڌو طرف. برابري-سولائي.

سبتڙ: ط. سبتي پاسي. سٺين نموني. سڌي طريقي. (ضد اُبتڙ).

سبتو: ط. سٺين نموني-سڌو. صحيح-برابر-راست. (ضد اُبتو).

سبتو وٽ: ذ. ڏاڳي جي تندي کي پڪو ڪري وٺڻ لاءِ ڏنل وٽ.

سبحن: ذ (ع) خدا تعاليٰ کي پڪڙي سان پڪ ڪرڻ. ذاتي تعاليٰ.

سبحان الله: حملو. "انه جو شان"-واهواه-بلي بلي!

سبڙ: ذ (ف) ٽوڪرو-ڪرو-ڇڻو.

سبڙ: ص (ف) سٺو (رنگ). شاداب-آباد.

سبڙ باغ ڏيکارڻ: ڪوڙا وعد ڪرڻ-فريب ڏيڻ.

سبڙ بخت: ذ. خوش نصيب-قبل مس.

سبڙ پري: ص. خوبصورت عورت.

سبڙ پوش: ص. سائو لباس پهريندڙ (درويش، فٽير).

سبڙ قدم: ص. نڀاڳو-منحوس.

سبڙوئي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

سبڙه: ذ (ف) سوڪ. وٺڻ، گه وغيره.

سبڙه زار: ذ. چراگاهه. سائي گهواري زمين.

سبڙي: ث (ف) سوڪ (گاهه وٺڻ پوئڻ جي) پڇي-ترڪاري.

سبڙي فروش: ذ. پڇيون وڪندڙ-باڪري. بڌل.

سبڙي منڊي: ث. پڇي مارڪيٽ.

سبڙ: ذ (ع) آل اولاد-ڪٿم-گهراڻو.

سبع سماوات: ذ. ست آسمان. ست مشهور گره (قمر، عطارد، زهره، مريخ، مشتري، زحل ۽ شمس).

سبق: ذ (ع) استاد جا روز پڙهائيل ڪو-درس. نصيحت. سزا-سيڪه.

سبق پڙهائڻ: تعليم ڏيڻ. تنبيهه ڪرڻ. ڊوڪو ڏيڻ.

سبق سيکارڻ: جذ ڪرڻ-تعدي ڪرڻ-سيڪڻ ڏيڻ. هدايت ڪرڻ.

سبق ملڻ: سزا ملڻ-سيڪڻ اچڻ. عبرت حاصل ٿيڻ.

سبق وٺڻ: تعليم وٺڻ. هدايت وٺڻ. نصيحت پرائڻ.

سبقت: ث (ع) پيش قدمي. مٿانهين-اڪرائي. ترجيح-برتري-فوقيت.

سبقت ڪرڻ: ڪنهن به عمل ۾ ٻين کان اڳي ڪم ڪرڻ. سرسي ڪرڻ.

سبڪ: ص (ف) هلڪو. تيز (رفتار ۾). نازڪ.

سبڪ ٿيڻ: فارغ ٿيڻ. شرمندو ٿيڻ. نظر ڪرڻ ڪرڻ.

سبڪ خيز: ص. تيز رفتار-چست ۽ چالاڪ

سبڪ رفتار: ص. تيز هلندڙ-تڪو.

سبڪدست: ص. ڦڙت-چالاڪ-جلد ڪم ڪندڙ.

سبڪدوش: ط (ف) لفظي معنيٰ = ڪلهه ٻار کان آجا ڪرايل-هڪن ڪنهن وارو (ذميداريءَ کان چٽس. آزاد. فارغ (ملازمت کان).

سبڪدوش ڪرڻ: بري الذم ڪرڻ-براهڻ.

سبڪي: ث. هلڪائي (مزاج جي). ترڙائي. شرمندگي. خوري.

سبڻدي: ث. ٽٽڪندڙ تواري ٽڪڻ لاءِ ڪم ڀري جو ڪڙو

سِينُ: م. بخن-تنگن. سلائي ڪرڻ. توبين. ڳنڍڻ.
سِينِي: ث. سين جو نمونو. سِين واري شيء (سِي، ڪٽو، سُوٽو وغيره).

سِينُو: ذ (ف) گھڙو. مٽ. پيلو. گلاس.

سِينِي: ط. سڄو سارو. تمام گھڻو.

سِينِي: اسم خاص. سنڌ-بلوچستان حد تي هڪ مشهور شهر ۽ ضلعي جو نالو (جيڪو اڳتي وقت سنڌ جو حصو هو ۽ هن وقت بلوچستان جو آهي).

سِينِي: اسم خاص. عورت جو نالو.

سِينِيل: ث (ع) رستو. واٽ. راه-طريقو. تدبير-جیلو. ذريعو-وسيلو. سبب. واٽون ۽ رستي تي رکيل پتي.

سِينِيل ڪرڻ: خدا ڪارڻ ڏيڻ. تدبير ڪرڻ. بندوبست ڪرڻ.

سِينِيخ: ذ. بندگي. پوڄ. ڇاڪري-شيو.

سِينِجھو: ص. ٻجھ پريو-ٻجھرو. رحمڊل. قيس وند-سليجو. چينون.

سِينالو: ص. سڳيو. ڪپڙي تي مڻهيل. (ضد. اٻو).

سِيند: ص. سڏبو وارو.

سِينرائي: ث. زور واري-ڏاڍائي. ظلم-جبر.

سِينرو: ذ. سگهارو-جانو. پھڻون. خوشحال.

سِينري: ث. گھٽ عقل واري زال.

سِينر: ذ. ڇاپ ڪي جي بيماري-ڇاپ ڪو.

سِينڪ: ذ. غمگين. ڏکويل. مائيٽو.

سِينڪارو: ذ. ڏڏو ۽ سڏ ڪو.

سِينڪڻ: م. پڪل فصل جو پتي نه ملڻ ڪري چڱيءَ طرح نه ڇڻڻ.

سِينڪي اچڻ: بک ۾ گذرڻ.

سِينند: ذ. ڳنڍايو-تعلق. پريت-قرب.

سِينند: ص. پڪو-پختو-مضبوط. ثابت قدم. چڱو ڀلو-ڇڻ.

سِينوجھ، سِينوجھو: ص. ڏاهو-سياتو-سمجھو. فهميدو. هوشيار. (ضد. اٻو جه، اٻو جهو).

سِينِي: ث. نظر جي اثر لاهڻ لاءِ نالو ڪن وٺڻ ڊگ. نوڙي.

سِينيري: ث. ٻڍيلاماني (ڪاچ ۾). (ص) مضبوط-سخت.

سِينيلي: ص. مددگار-ساٿي-سنگتي.

سِينِي: ط. ڪل-جملي. سڄو-مڪمل. سراسر.

سِين جو سُونھون ٿيڻ: هر ڪنهن سان واقفيت رکڻ.

سِين سلامي هئڻ: وڏي مان ۽ مڙ تي وارو هئڻ.

سِين سان پورو هئڻ: سڀني سان ٺهي هلڻ-صحبت رسائيندڙ هئڻ.

سِين وقت گڏ ٿيڻ: تدارڪ ۾ سڃاڻيڻ-سج ٺهي وڃڻ.

سِينا: ت (سن) جدعت-خمس-بزم-تولو-جئو. ڪاٺونس. ڪچھري-درٻار.

سِينا پتي: ذ. خمس جو صدر-مير مجلس.

سِينا سڏ: ذ. شريڪ حسد-ميمبر پتي. فرد-جئو.

سِينا ڳ: ذ (سن) خوش قسمتي-خوش نصيبي. ڀڳ-بخت.

سِينا ڳائي: ص. سڻو ڀڳ-خوش نصيبي. سدورائي.

سِينا ڳو: ص. سڻي ڀڳ وارو-خوش نصيب-بختوار. سدورو. (ث. سڻا ڳي).

سِينا ڳو پٽ پنگھي م پٿرو هئڻ: فعلن ي هنت چنت مان سڃاڻڻ ۾ چڻ.

سِينان: ط. سڻي پتي.

سِينا تڪو: ط. سڻي پتي وارو-سڻي جي.

سِيناتو: ط. صبح-پريت-فجر. سڻي جي ڏينهن.

سِينائي تي نه چڏڻ: سڻي جي ڪم ۾ اچ ڪرڻ.

سِينائي: ذ. پندر ڏينهن. قيمت جي ڏينهن.

سِينا ويڪ: ذ (سن) ڪمڪ. وٽندڙ طبيعت وارو. از خود-بذ خيال جي.

سِيناءُ: ذ (سن) حالت. خاصيت. گڻ. عدت-خو. طبيعت-مزاج.

سِينائي: ص. سڀ جو سڀ-مڪمل. (اسم خاص) عورت جو نالو.

سِينت: ط. سڀ-سڀڪجه. هر طرح. سڀ ۾. سڀني.

سِينر: ث. خادم-پيتا-گورھاري. (ص) پير-تار پيريل.

سِينر: ص. سگھرو. ڏاڍو-مضبوط. زور وارو. خوشحال-سڳيو. آسودو. زيده-گھڻو.

سِينرائي: ث. توڻگري-سوڌني. تندرستي-چڱيلائي. طاقت-سڪم.

سِينرجڻ: م. يديون-دل تي هجڻ.

سِينرو: ص. پتي سان پيريل-وڏي پتي وارو.

سِينرو: ص. طاقتور. ٿلهو مٿرو. سگھرو. ڏيڍ ڍر. مضبوط. ڏاڍو. (ث. سِينري).

سِين سڻائي: ث. ڪل خير. سوڀ ۽ ڀلائي (دع جو جملو).

سِين سڻائي ٿيڻ: ٻيڙ پار ٿيڻ-دل جو مرادون ڀڄڻ.

سِين ڪجهه: ط. جملي-سمورو-ڪل. هڙي.

سِينڪو: ص. هر هڪ-جملي. جيڪو تڪو.

سِينڪي: ذ. سڀ-جملي-ڪل ٿي.

سِين ڳھو: ص. هڙ ڪندڙ-هڻجي-لالچي.

سڀا: ڏ. سڀني کن.
 سڀو: ص. سڀ- سڄو- ڪل- سمورو.
 سڀو ڪجهه: ڏ. سڀ ڪجهه.
 سڀو ڳو: ص. سڀو- گيه لڳل. (ضد اڀو ڳو).
 سڀوئي: ڏ. هڙتي- ڪلڻي.
 سڀئي، سڀيئي: ڏ. ڪلڻي- جملي- سڀ.
 سڀيتا: ٺ (سن) تهذيب- هلي چي- رسمون رواج.
 سڀيتا: ٺ. فرصت- مهلت- وقت. امن- چين.
 ست: ص. هڪ عدد (7).
 ست آسمان: ڏ. آڳاٽي وقت جي عقيدي موجب ست آسمان.
 ستن پردن ۾ رڪن: حفاظت سان لڪائي رڪن- پردي پناهه رڪن.
 ستن جو گهر هئڻ: وڏو گهر اهو هئڻ.
 ست: ڏ (سن) جوهر- نچوڙ. رس. اصليت. سچ. ايمان. سگه-
 قوت- طاقت. حوصلو. پڻ.
 ست ٻولڻ: سچ چوڻ- پوري يا صحيح ڳالهه رڪن.
 ست چڙڻ: بي همٿو ٿيڻ. پ. ڪدامني وڃائڻ.
 ست رڪن: اعتبار ڪرڻ. سچي رڪن. پ. ڪدامني قنڀر رڪن.
 ست سارڻ: سگهه محسوس ڪرڻ. حوصلو ڪرڻ.
 ست نڪرڻ: جوهر نڪرڻ. ٽڪجڻ. دولت نه هجڻ.
 ست: ڏ. رس. پاڻي. اٽيل اکين مان وهندڙ ريشو.
 ستا: ٺ. زور- سگهه- وس- پنهندي- هستي- هئڻ- وجود. چڱي- خوبي.
 ستابو: ص. عزت و رو. من شن وارو. هوند وارو. سڳيو آسودو.
 ستار: ص (ع) ڏي ڪيندڙ- پرده پوش. عيب ڏي ڪيندڙ. خدا تعاليٰ جو
 هڪ صفاتي نالو.
 ستار: ٺ. مضرب سن وڃائڻ جو سن تار وارو هڪ ساز.
 ستار باز: ص. ستارو ڇڏيندڙ- سڙندو.
 ستار پيشاني: ڏ. پيشانيءَ تي اچي ٽڪي وارو گهوڙو (جيڪو
 ٺپ ڳو سمجهيو وڃي).
 ستارو، ستارو: ڏ (ف: ستاره) تارو- نجم- قسمت- نصيب. اقبال-
 پڳ. زريءَ جي ڀرت ۾ ڪم ايندڙ گول ٽڪرو. گهوڙي جي
 پيشاني تي اچو داغ (نياڳ جي نشاني).
 ستارو بلند ٿيڻ: اوج تي رسڻ. خوش بخت ٿيڻ.
 ستارو چمڪڻ: نصيب جاڳڻ- بخت ورن.
 ستارو زور هئڻ: پڳ وڌندڙ هئڻ- خوش قسمت هئڻ.
 ستارو گردش ۾ اچڻ: نياڳ جو زور منو اچڻ. نحوست جو وقت

چن. تزني جو دؤر چن.
 ستاره شناس: ص (ف) نجوم. تارن جي لهڻ ڀڙڻ ۽ انهن جي اثر
 جو علم رکندڙ.
 ستاره شناسي: ٺ. نجوم جو علم.
 ستاري: ٺ. پرده پوشي. مهر- پ. جه.
 ستاري: ٺ. سلامت- محنو ڏ- هٿيڪي.
 ستار: ص. سوگهو- قبو- مضبوط.
 ستارو: ڏ. ستاوارو.
 ستارو: ڏ. سوکو- سولو- آسان. آسودو- سڳيو.
 ستاسي: ص. هڪ عدد- اٺ ڏهاڪا ست ايڪا (87).
 ستاڳ: ٺ. گهوڙي جي واڳ.
 ستاڳ وارن: واڳ وارن- موٽن- اچڻ. مدد ڏلا ٻيڄڻ.
 ستان: ڏ (ف) جاء- هنڌ- صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جيئن
 هندوستان، ريگستان وغيره). (ص) وڻندڙ- جهيندڙ- صفاتي
 پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جائنستان، دلستان وغيره).
 ستاڻوي: ص. هڪ عدد- نوڏه ڪا ست ايڪا (97).
 ستاوارو: ڏ. شادي جي ستين ڏينهن ڪنوار جي منٿ جي گهر وڃڻ
 جي رسم.
 ستاوڙ: ڏ. هڪ ٽاڪرو ٻوٽي جي پاڙ (دوا طور ڪم اچي).
 ستاويهه: ص. هڪ عدد- ٻڌهاڪا ست ايڪا (27).
 ستايتو: ص. ست وارو- طاقت وارو.
 ستائش، ستائش: ٺ (ف) ساراه- تعريف- واکڻ.
 ستائن: م. ايدائڻ. تڪليف ڏيڻ. آزارن. رنج ڪرڻ. ڪوڙائڻ.
 ڪڪ ڪرڻ- تنگ ڪرڻ. بيزار ڪرڻ.
 ستبرگ: ڏ. ست پنڪڙين سن هڪ قسم جو گل.
 ست بگهڙي: ٺ. ست بگهڙن جو وڻ (جيڪي گڏ جي شڪرتي
 حملو ڪن).
 ست پرائي: ٺ. ست پائڻ جي پيڻ (اه عورت جنهن جا ست پائر
 هجن). (سم خاص) عورت جو نالو.
 ست: ڏ. سڳيو- ٺرت- جلد. هڪٻئي پويان لاڳيتو.
 ست پُٺت: ڏ. نهڻه- تڙي ڪڙي- بيٺي پير.
 ستيهه: ص. هڪ عدد- ٽي ڏهاڪا ست ايڪا (37).
 ست پُٺيتو: ص (دعا به جملو) ست پُٺڻ وارو. گهن اولادي.
 ست پڙو: ڏ. ست تنهن واري مني (اقراتو).
 ست پڙهيون: ٺ. گذريل ست نسل يا ايندڙ اولاد ۾ ست نسلن جو

سلسلو، ٻن بڻياد، ڪٽنب.

سَت پيڙهيون ڏوٽن: خاندان کي بدنم ڪرڻ جهڙو ڪم ڪرڻ.

سَت جُڳ: ڏ. سچو زمانو (جيڪو گذري ويو).

سَت جُن: م. ست سارڻ، حوصلو ڪرڻ، دل ٻڌڻ.

سَت جُن: م. سمهڻ - نٺڻ ڪرڻ، سٺ ٿيڻ، اکين ۾ پڇيون پوڻ.

سَت ڌاريو: ص. اوڀرو - اجنبِي، ڌاريو (جنهن سان منهن ڳڻ نهجي).

سَت ڌرم: ڏ. ايمانداري - سچائي.

سَتَر: ص. هڪ عدد (70).

سَتَر پَٽ پائڻ: گهڻن دعائون پڻ. گهڻيون منٿون يا آزيون
نيزاريون ڪرڻ.

سَتَر سونو ٿيڻ: غير معمولي حيثيت رکڻ - گهڻيون خوبيون ڌارڻ.

سَتَر: ڏ (ع) لَڪَ - ڍڪَ واري جاءِ - وڳڙ.

سَتَر پوشي: ٺ. عيب يا وڳڙ کي ڍڪڻ.

سَتَر راجي: ڏ. گهڻيون ذاتيون، گهڻا ماتيهو.

سَتَر رَجي: ٺ. ستن قسمن جا طعام، لذيذ ڪڍا.

سَتَرنگي: ص. ستن رنگن واري، (ٺ) فراسيءَ جو هڪ قسم.

سَتَرُو: ص. اکين ۾ پڇين بيل - پڇر.

سَتَرهن: ص. هڪ عدد - سَت ڏهه (17).

سَتَرهين: ٺ. هندن ۾ فوتيءَ جي هڪ رسم (مرڻ کان سترهن ڏينهن
بعد واري رسم).

سَتَرُ: ڏ. ستائو ٿر، ستائي ٿڙ وارو، منزل تي سڌو پهچڻ وارو، (ضد، اوڻڻ).

سَتَر ٿيڻ: سَت تي هنڌ رسڻ - منزل کي پهچڻ.

سَتَر لڳڻ: سٺو هنڌ هٿ اچڻ.

سَتَرِي: ٺ. تمام هلڪي مات.

سَتَرِيو: ڏ. ماءُ جي پيٽ ۾ ستن مهينن تائين بعد ڄول ٻرڻ. (ٺ. سَتَرِي).

سَت سَتاءُ: ڏ. ميڙ منٿ، آڙاري نيزاري، چڱو چَواءُ - سفارش.

سَت سَري: ٺ. ستن سَرن واري دھري (ڳھ).

سَت سر: ڏ. موسيقيءَ جا بنيادي ست آواز (سا، ري، گا، ما، پا، ڌا،
ني) - سرگم.

سَت سَري: ٺ. ستن سَرن واري ڳجهارت، کڻي ڳالهه پورندي.
ڪوڙي ڳالهه.

سَت سَري ٻڌائڻ: تڪي ورندي ڏيڻ. چڱو جواب ڏيڻ، رڪو
ڳالهائڻ، گهٽ وڌ ڳالهائڻ.

سَت سُکان: ڏ. ست ڏينهن، سجدي زمين تي ڳنڍڻ ست عضو.

سَت سَمُند: ڏ. دنيا جا وڏا سمنڊ - وڏا بحر.

سَت سَنگ: ڏ. نيڪ ماڻهن جي صحبت.

سَت سَيل: ٺ. عصمت - حرمت، سچ - صداقت.

سَت سينگار: ڏ. عورت جا ست سينگار (ميندي، سُرمو، مڻي،
مسڳ، سينٽر، ڦٽي، زيور).

سَت سَڪار: ڏ (سن) خوش آمديد - آجپڻ - آڌرپاءُ، عزت - من.

سَت ڪُنڊو: ڏ. ستن ڪُنڊن وارو - هنٽ پهلو.

سَت قبرا: ڏ. هندن جي نڪاح جي رسم.

سَت سَڪار: ڏ (سن) خوش آمديد - مرحب - آڌرپاءُ.

سَت سَگر: ڏ (سن) سچو مرشد - مرشد ڪم.

سَت گلو: ڏ. هڪ قسم جي وَلءِ اڇو گل (پسار ڪو وکر).

سَتَل: ڏ. ٺمي يا ٻوھن ۾ ٺهيل ٺٺ، مٽ پ ڌرم.

سَتَل: ص. ننڍپڻ، غص، سُست.

سَتا سَور جاڳڻ: وسري ويل ڏک يا ديوڻ.

سَتا شينهن جاڳائڻ: پاڻ کي ڄاڻي وائي نقصن ۾ آڻڻ.

سَتِي شاخ چُرڻ: سَتل سَور جاڳڻ - سَتل عشق اڀرڻ.

سَتَم: ڏ (ف) ظلم - ڏاڍ - انڌير، ڪُٺيءَ، بي انصافي - بيدادي.

سَتَم ايجاد: ص. ظلم جو بنياد و جهنڊڙو - وڏو ظلم، معشوق.

سَتَم رسيده: ص. مظلوم.

سَتَم شعار: ص. ظلم ڪرڻ جو عادي - ظالم.

سَتَم ظريف: ص. ٺڪ چپ ۾ ظلم ڪندڙ، جنهن جي گنگو ۾
شرارت هجي - چرچائي.

سَتَم ظُرِيفي: ٺ. ظلم - انڌير.

سَتَم ڪرڻ: ظلم ڪرڻ - بيدادي ڪرڻ.

سَتَمگر: ص. ظلم.

سَت مارگ: ڏ. ستنون رستو - سراط مستقيم.

سَتَمي: ٺ. حصو - پتي - ونڊي، تقسيم - ورهاڱو.

سَتَمي چور ٿيڻ: ٻرپ ڏيڻ - سٽين ٿيڻ.

سَت نَريال: ص. وڏي آواز ۾ ٻڌڻ ٿيڻ.

سَتَن: م. چڙهت ڪرڻ، همت ٻڌڻ - دل ٻڌڻ.

سَتو: ڏ. ٻن مٿن ۾ ٺڪڻ و روتو. (ص) سَت وارو - پاڪ باز.

سَتو جَتو: ص. جنهن شادي نه ڪئي هجي ۽ جنسي خواهشت کان
پري رهيو هجي، پ ڪدامن - پرهيزگار. (ٺ. سَتِي جَتِي).

سَتو: ڏ. ڪنڪ جي ٻُڳل ۾ جو ٿو (جنهن ۾ ڪنڊ، پ تي ملائي ڪنهي).

سَوادي: ڏ. سچر - راست گو، پرهيزگار.

سَٽُوجَنَ: ذ. نڪ ڳالهه نڪ نمونو.
 سَٽُوت: ث. مناجات. آزي-نيزاري.
 سَٽُودَه: ص (ف) ساراھ جو ڳو-قبر تعريف.
 سَٽُوده ڪار: ص. نڪ خصلت-نڪ.
 سَٽُور: ث. سَٽُوراري-پاڪدامن (عورت).
 سَٽُون: ص. سلسلي م ستن نمبر وارو.
 سَٽُون: ذ (ف) ٽنڀ-پايو. رُڪن. منارو.
 سَٽُونو: ص. ست دفعو ڏيک حنت وارو.
 سَٽُونجَاهُ: ص. هڪ عدد-پنج ڏهاڪا؛ ستا يڪا (57).
 سَٽُوه: ذ. لا چاري. ت. ڪيد. لاچار.
 سَٽُوه رڪن: ت. ڪيد ڪرڻ-پارت ٿيڻ.
 سَٽُه: ظ. از خود-پاتمرادو.
 سَٽُهتر: ص. هڪ عدد-ست ڏهاڪا؛ ستا يڪا (77).
 سَٽُهن: ص. هڪ عدد-ڇهه ڏهاڪا؛ ستا يڪا (67).
 سَٽِي: ص (سن) سَٽ واري (عورت). عصمت واري. پرهيزگار-
 نڪ. هندن جي رسم موجب، مڙس جي لاش سان گڏ پڻ ڪي
 ساڙي مارڻ واري عورت.
 سَٽِي: ث. ننڍي سڀ جو هڪ پُٽ (جيڪو دوا وغيره پيارڻ وقت
 چمچي جو ڪم ڏئي)، دوا، پيٽ صاف ڪرڻ لاءِ دوا.
 سَٽِي ٿڪي: دوا دوارون. علاج.
 سَٽِي پون: هير پون-چوس پون-عاد ٿيڻ.
 سَٽِي وجهڻ: (بارڪي) دوا پيارڻ. ننڍي هوندي ئي عادت وجهڻ.
 هير پيدا ڪرڻ.
 سَٽيا: ث (سن) سڱهه. سڱ-سڱاڻي.
 سَٽيا ٻڌن: دل جهلڻ. همت ڪرڻ.
 سَٽيا گرهه: ث (سن) سڱ تي قائم رهڻ واري جدوجهد. ڪنهن ڳالهه
 مڃڻ لاءِ ڌرتو مري ويهڻ.
 سَٽياناس: ث. تباهي-بربادي.
 سَٽياناس ڪرڻ: خراب ڪرڻ. تباه ڪرڻ-بربد ڪرڻ. بگاڙڻ.
 سَٽيانان: ص. همت پريو-جامرڌ. بر جستو-ڦڙت. سڀيتو.
 سَٽياتي: ث. سَٽي-پاڪدامن. سڃاڻي. سڃي-وفادار.
 سَٽيتايم: ص. هڪ عدد-چار ڏهاڪا؛ ستا يڪا (47).
 سَٽيزه: ذ (ف) فساد-جهيڙو.
 سَٽيزه ڪار: ص. جهيڙاڪ-فسدي.
 سَٽين: ث. ختم ڏيارڻ واري تقريب جي تاريخ-جمع رات. (ص)

سَٽين جي درجن مطابق.
 سَٽيڙو: ذ. بارڪي سَٽي وجهڻ جي سڀي.
 سَٽ: ث. جمععت. ٽولي. مجلس-ڪچهري.
 سَٽ: ذ. ڊڳ-ڊير.
 سَٽ ٿي پون: سَٽ ٿي پون-آسي ٿي پون.
 سَٽائي: ث. آسان-سولي-سَٽري.
 سَٽر: ث. ٽنگ جو ڳوڏي کان مٿيون حصو-ران-جوت.
 سَٽر تي ڏک هئڻ: افسوس ڪرڻ. ماتم ڪرڻ.
 سَٽر سَٽون: ظ. موقعي سان-مهل موجب-آهستي.
 سَٽر مان پُٽ ڄمڻ: ٿوري ڪم مان وڏو فائدو ٿيڻ-اُن ٺهندي
 لاپڪاري ٿيڻ.
 سَٽرا: اسم خاص. هڪ ذات جون لو.
 سَٽرائي: ث. منڍي-سَٽي. آساني-سولائي.
 سَٽرن: م. پڪيڙڻ-وڇائڻ. سَٽرن (مٽي، زمين).
 سَٽرو: ص. صاف پڪ. آجرو. سوکو-آسان.
 سَٽرا ساڻي اچڻ: آسان موت مڙڻ.
 سَٽري: ث. ڪانن جي ڊڳي. ٽهي-ڊڳي. دستي (پن جي).
 سَٽلائي: ث. سَٽي-انس. ضعيفائي.
 سَٽل: ذ. سَٽو-نستو. موڳو. ضعيف.
 سَٽن: م. سَٽو ڪرڻ. هڪٻئي مٿان رڪڻ-ڊڳ ڪرڻ.
 سَٽن: م. تڙ تڪڙم اڪلائڻ (ڪم). ڊپڻ-ڦسڻ.
 سَٽن: ث. چيله ڪن هيٺ ڍڪڻ لاءِ هڪ قسم جي پوشاڪ-
 سنوار-ڪنڇ.
 سَٽن جو مڙس: ذ. برادريءَ جو ماڻهو.
 سَٽو: ذ. ڊڳ-ٽهو-کوڙ. ڊير.
 سَٽو سَٽو: بوجھ برداشت ڪرڻ. صبر ڪرڻ.
 سَٽي: ث. ڊڳي. ٽهي (ڪاغذ ي نوٽن جي)-بندل.
 سَٽ: ث. چي-چڪ. هٿ ي پاڻهن وغيره م عضوي جي چڪ ڪڍڻ
 يڏ. اُنس چڙهي پون کان سور جي سَٽ. ڏڪ-چوٽ. چيٽ.
 نقصان-توٽ. اڇل. ٽڪي ڊوڙ-چوه. بار جو ڪاڪڙو لهڻ يا
 ڪو عضوو مڙي پون جو عذر.
 سَٽ اچڻ: ڪنهن عضوي جو مڙڻ. ڪ ڪڙو لهڻ (ٻر جو).
 نقصان رسڻ.
 سَٽ پون: چيلهه م چڪ پون. چڪي پون.
 سَٽ ڏين: چي ڏين-چڪ ڏين.

سَتَ ڪَڍَڻ: سخت ڳالھ ٿيڻ. چٽڻ ڏيڻ.
 سَتَ ڪَڻ: تڪڙي وڪڻڻ - تڪڙو هڻڻ.
 سَتَ نه جهلڻ: جڏهن ڪرڻ - ٺپ ٿيڻ.
 سَتَ هڻڻ: جوکي سڀني لاءِ تيار رهڻ. ٺوڀ ٿيڻ.
 سَتَ: ٿ. نذرانو - نياز. وڌڪ ڪٽ. سودو. عيوض. وٺ.
 سَتَ جوڙڻ: معاوضو ملڻ. سودو ٺهڻ.
 سَتَ جوڙڻ: سودو ٺهڻ. عيوض مقرر ڪرڻ.
 سَتَ: ٿ. رٿ. تجويز. صلاح. سازش - منصوبو. (ع: سطر) هڪ قطار
 هر لفظن جي تحرير. سرڪ - ڍڪ. ٿورو ڍڪ.
 سَتَ سَتَ: تجويز ڪرڻ. رٿ ڪرڻ. سازش ڪرڻ - منصوبو ٺهڻ.
 سَتَون مَنجهڻ: کڻو وڪوڻڻ.
 سَتَ: (ذ: سن: سوتر) ڏکيو. ڏکڻ جو مڇو. سَتَ جي تند جو ويڙهو.
 سَتَ پُسان: لڳڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 سَتَ مَنجهڻ: مسئلو منجهي پوڻ. ڳالهه ڏکي ٿيڻ. ڪو معاملو حل ٿيڻ.
 سَتَ: ٿ. برسات وقت پيئڻ پٽيءَ جي ڪناري وٽ سڪل زمين.
 سَتَ، سَتَاءَ: ٿ. رٿ. پٽ - تجويز. ترتيب. جوڙجڪ - بندوبست.
 سَتَ سَتَ: ظ. هڪٻئي پوڻ لڳيت ڏک.
 سَتَان: ٿ. ڏندو - پيشو - روزگار. بندوبست. حڪمت عملي - حرفت.
 سَتَانو: ص. سخت - ڏاڍو. زور ڀريو - ڪَر رو. جڏو - مضبوط.
 سَتَانو سانگ: ڏ. ڏاڍو لاچار. سخت قسمت.
 سَتَانو: ص. ٿورو خرچو - ڪنيتي. اسوب ورو.
 سَتَان: م. ڪٽڻ. پيچ ڪڍڻ. مار ڪڍڻ.
 سَتَانِي: ٿ. موت جي مهر - سڪرت.
 سَتَجن: م. ڪٽڻ. سمن - آرم ڪرڻ.
 سَتَرُ وٽَرُ: ص. ٿلهو مٿرو - ڏٺو مٿو (مانهو). سگهرو.
 جانشو. تندرست.
 سَتَ سَتَ: ٿ. زور سان ڏڪڻ مٿان ڏڪ - ڦهڪه.
 سَتَڪائڻ: م. هڪدم پرايا غيب ٻڌائڻ. ڦوس ڏيڻ.
 سَتَ ڪُٽَ: ٿ. مار ڪٽ. بال سان هڪٻئي کي سَتَڻ جي
 ٻاراڻي راند.
 سَتَڪار: ڏ. ستن (لڪڻ وغيره سن) جو وڙ ڦهڪو.
 سَتَڪ مَتَڪ: الميلي چال - ناز انداز.
 سَتَڪڻ: م. ڏک هڻڻ. ڪه ڪرڻ. وڙهڻ.
 سَتَڪو: ڏ. ڦهڪو (ڏک جو). سَتَ ڪُٽَ. لڳيت ڏڪ. ڏڪڻ جو
 ٿوڙ. مينهن جو زور ڏرو سڪرو.
 سَتَڪو ڪرڻ: هڪٻئي مٿان لڳيت ڏڪ هڻڻ. وار وارو ڪرڻ.
 سَتَڪو هڻڻ: ٿوڪ ٻا ٻا طعنو هڻڻ - مهڻو ڏيڻ. ڏڪ هڻڻ.
 سَتَڪو ڪُٽَڪو: مار ڪٽ. ضم.
 سَتَڻ: ڏ. ٺه. رٿ. تجويز. منصوبو - سازش. بندوبست. ڏي وٺ
 واري معاهدي مطابق سودو (و پڻ).
 سَتَڻ: ڏ. ڏاڻي جي هڪ اوزار جون ٺو - پيڻ ڏان.
 سَتَڻ مَتَڻ: ڏ. صلاح. مصلحت. ڦير گهير.
 سَتَ مَتَ: ڏ. هڪجهڙو - برابر (سودو).
 سَتَڻ: م. اُچڻ - ڦٽو ڪرڻ. ڪيرائڻ. ڏسڻ. ڪپهه پائڻ وغيره کي
 لڪڻ يا چٽي سان ستي صاف ڪرڻ. پيچ ڏيڻ. ڪٽڻ. ڏوڏڻ
 (ڪپڙ). شڪر لاءِ جهنگل ۾ چاڻيو هڻي پکي يا جانور اُٿارڻ.
 سَتَڻ: م. تجويز ڪرڻ. رٿ ڪرڻ. سازش ڪرڻ. پٽ ڪرڻ. جوڙڻ.
 سَتُو: ڏ. ٻول جو سودو. پيشگي واپار. ڍاڻ - ٻول. واپار جو
 سودو. مَتَ سَتَ.
 سَتُو: ڏ. سَنگ (پوک جو) - خوشو.
 سَتُوڙ: ڏ. شوخ - سخت - ڏاڍو.
 سَتُوڙي: ص. سَتَ هڻندڙ. ٻول جاسوڏا ڪندڙ. ستي باز.
 سَتِي باز: ص. پيداواري شرط لڳائيندڙ. ٻول جو واپار ڪندڙ.
 سَتِي بازي: ٿ. ٻول جو واپار. اڳواٽ سودي بزي. شرط.
 سَتِي: ٿ. رسي - نوڙي. (شه)
 سَتِي: ٿ. (نگ) شهر - وڏو شهر.
 سَتَ: ص. هڪ عدد (60).
 سَتَ: ٿ. هنجو - ڳلا - پنڊا - ڪوار.
 سَتَ: ڏ. خوار خراب - پيڇڙو.
 سَتَان: م. واٽ جو واقف ڪرائڻ.
 سَتَانِي: ٿ. پاڪ ٿي. صفا ٿي. عمدگي. سهڻائي. چڱائي - خوبي.
 سَتَرِيَا: ڏ. سارين (چنورن) جو هڪ قسم (جيڪي سَتَ ڏينهن
 ۾ ٺهن).
 سَتَڻ: م. ٻڌڻ. جُٺ ڪرڻ. خوار ڪرڻ.
 سَتَنو: ڏ. گريٽ - پراڻو. مهڻو - طعنو.
 سَتُو: ڏ. ٺهڻو - سانگو. موقعو. بندوبست.
 سَتُو ڪرڻ: بندوبست ڪرڻ. جوڙجڪ ڪرڻ.
 سَتُو: ڏ. عمدو - اعليٰ اوچو. وڻندڙ. نج - خالص.
 سَتُو سانگو: وڃه - موقعو - مهل. حرفت - حڪمت عملي.

سَتَ ڪَڍَڻ: سخت ڳالھ ٿيڻ. چٽڻ ڏيڻ.
 سَتَ ڪَڻ: تڪڙي وڪڻڻ - تڪڙو هڻڻ.
 سَتَ نه جهلڻ: جڏهن ڪرڻ - ٺپ ٿيڻ.
 سَتَ هڻڻ: جوکي سڀني لاءِ تيار رهڻ. ٺوڀ ٿيڻ.
 سَتَ: ٿ. نذرانو - نياز. وڌڪ ڪٽ. سودو. عيوض. وٺ.
 سَتَ جوڙڻ: معاوضو ملڻ. سودو ٺهڻ.
 سَتَ جوڙڻ: سودو ٺهڻ. عيوض مقرر ڪرڻ.
 سَتَ: ٿ. رٿ. تجويز. صلاح. سازش - منصوبو. (ع: سطر) هڪ قطار
 هر لفظن جي تحرير. سرڪ - ڍڪ. ٿورو ڍڪ.
 سَتَ سَتَ: تجويز ڪرڻ. رٿ ڪرڻ. سازش ڪرڻ - منصوبو ٺهڻ.
 سَتَون مَنجهڻ: کڻو وڪوڻڻ.
 سَتَ: (ذ: سن: سوتر) ڏکيو. ڏکڻ جو مڇو. سَتَ جي تند جو ويڙهو.
 سَتَ پُسان: لڳڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 سَتَ مَنجهڻ: مسئلو منجهي پوڻ. ڳالهه ڏکي ٿيڻ. ڪو معاملو حل ٿيڻ.
 سَتَ: ٿ. برسات وقت پيئڻ پٽيءَ جي ڪناري وٽ سڪل زمين.
 سَتَ، سَتَاءَ: ٿ. رٿ. پٽ - تجويز. ترتيب. جوڙجڪ - بندوبست.
 سَتَ سَتَ: ظ. هڪٻئي پوڻ لڳيت ڏک.
 سَتَان: ٿ. ڏندو - پيشو - روزگار. بندوبست. حڪمت عملي - حرفت.
 سَتَانو: ص. سخت - ڏاڍو. زور ڀريو - ڪَر رو. جڏو - مضبوط.
 سَتَانو سانگ: ڏ. ڏاڍو لاچار. سخت قسمت.
 سَتَانو: ص. ٿورو خرچو - ڪنيتي. اسوب ورو.
 سَتَان: م. ڪٽڻ. پيچ ڪڍڻ. مار ڪڍڻ.
 سَتَانِي: ٿ. موت جي مهر - سڪرت.
 سَتَجن: م. ڪٽڻ. سمن - آرم ڪرڻ.
 سَتَرُ وٽَرُ: ص. ٿلهو مٿرو - ڏٺو مٿو (مانهو). سگهرو.
 جانشو. تندرست.
 سَتَ سَتَ: ٿ. زور سان ڏڪڻ مٿان ڏڪ - ڦهڪه.
 سَتَڪائڻ: م. هڪدم پرايا غيب ٻڌائڻ. ڦوس ڏيڻ.
 سَتَ ڪُٽَ: ٿ. مار ڪٽ. بال سان هڪٻئي کي سَتَڻ جي
 ٻاراڻي راند.
 سَتَڪار: ڏ. ستن (لڪڻ وغيره سن) جو وڙ ڦهڪو.
 سَتَڪ مَتَڪ: الميلي چال - ناز انداز.
 سَتَڪڻ: م. ڏک هڻڻ. ڪه ڪرڻ. وڙهڻ.
 سَتَڪو: ڏ. ڦهڪو (ڏک جو). سَتَ ڪُٽَ. لڳيت ڏڪ. ڏڪڻ جو

سَنَيا: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 سَڀُ: ذ (سن-سڀ) ننگ-بلا-مار.
 سَڀُ: ٿ. هڪ قسم جو آبي جيت (جنهن ۾ موتي پيدا ٿين)-
 ٻيڙي-صدف.
 سَڀُ: ذ. چَڇُ (نَوَ اُڻڻ جو).
 سَڀا تو: ذ. سَڪيو-سهنجو. ايماندار. ٿلهو-مٿارو.
 سَڀا ٿ: ص. سنئون-برابر-لُسو. ترڪڙو.
 سَڀا تو: ذ. هڪ قسم جي زناني جُتي.
 سَڀار: ٿ. محنت-جڏڪشي.
 سَڀارُ: م. حوالي ڪرڻ-سپرد ڪرڻ-سونپڻ.
 سَڀاري: ٿ. سُنن عادت واري-سُڃي.
 سَڀاڙو: ظ. پڙسوڌو-پڙسان. (ص) خانداني.
 سَڀاس: ذ. (ف) تعريف-واڪن. احسانمنديءَ جو اظهار-
 شڪرگذاري.
 سَڀاس گذار: ص. شڪرگذار-ٿوراڻو.
 سَڀاس نامو: ذ. شڪرگذاري مڃڻ لاءِ تحرير.
 سَڀاهُ (ٿ). سَڀاهُ: ذ (ف) لشڪر-فوج-سڀهي.
 سَڀاهت: ٿ. نيڪ عادت-چڱاچڻ.
 سَڀاهگيري: ٿ. فوجي فرض ڏاڻي. فوجي ڪم. نوڪري. خدمت.
 سَڀاهي: ٿ. فوجي مٿيو. ڪنستيل. جنگي سورمو.
 سَڀت: ٿ. قسم-سوڳند.
 سَڀت: ٿ. سڃاڻي. ايمانداري.
 سَڀتيو: ص. سڄو. ايماندار. ڪرپٽ وارو (وهنوار م). ڪر
 وهنوار ۾ سڄو.
 سَڀتا: ٿ. ستاوڙو. هفتو.
 سَڀ تاريو: ص. بچ-نار-بڏڪل نيٺ (سَڀ تاريو ڪوڙ).
 سَڀت سنڌو: اسم خاص. رگويڊ واري زماني ۾ سنڌ ملڪ جو نالو.
 سَڀجڻ: م. چمن-چاپڻ. خلقڻ. پيدا ٿيڻ.
 سَڀر: ٿ (ف) ڍال-ڪيڙي. (جنگي هٿيار). آڏ-روڪ.
 سَڀر اندازي: ٿ. جنگ ۾ ڍال اڇلي ۾ مڃڻ جي حالت-شڪست.
 سَڀر: ذ (ف) آسمان-فلڪ-آپ.
 سَڀر: ظ. چڱي طرح-موچاري ريت.
 سَڀر: ص (انگ) اعليٰ-اوچو-وڏو. بهترين.
 سَڀر، سَڀر ده: ص (ف) قبضي ۾ ڏسڻ-حوالي ڪيل. هٿ ۾ ڏنل.

سَڀر ڪرڻ: حو لي ڪرڻ. هٿ ۾ ڏيڻ. سونپڻ.
 سَڀر ڳي: ٿ. ٽھوڻ-حو لي ڪرڻ جو عمل.
 سَڀر ٿيندڻ: ذ (انگ) نتھن ۾ رکندڙ-ناظم.
 سَڀروائيزر: ذ (انگ) نگران-ناظم.
 سَڀري: ٿ. وڏي منهن وارو ڊيگڙو-تپيو.
 سَڀريم: ص (انگ) سپڪن وڏو-سپڪن مٿي ب. ختير.
 سَڀريم ڪورٽ: ٿ. ملڪ جي سپڪن وڏي عدالت-عدالت عظمي.
 سَڀرين: ص (سن) پيرن-پيرو. دوست. محبوب.
 سَڀر: اسم خاص. لس ٻيلي جي مشهور سخي سرد ر جو نالو. سخي
 سردار.
 سَڀرتائي: ذ. طوائفن سن گڏ طلبو وڃائيندڙ.
 سَڀڙو: ذ. ڳچي ۽ ٻين پائڻ جو هڪ زيور.
 سَڀڪ: ص. چڱي طرح پڪل.
 سَڀ ڪٽڙو: ص. ٻوڙو-آهستي ٻڌندڙ.
 سَڀلائي: ٿ (انگ) ٻه ڄاڻڻ واري حالت-رِساڻي-فراهمي.
 سَڀل مينٽ: ذ (انگ) اضافي مواد. ضميمو.
 سَڀنج: ذ. رهڙمان ٺهيل سوراخدار ڪڪڙ.
 سَڀن دوش: ص. خراب خيال وارو-بدمزاج.
 سَڀنو، سَڀنو: ذ. خواب-روپ.
 سَڀوٽ: ذ (سن) سڻ پٿر) صالح پٽ-چٿيو پٽ. تبعدار پٽ.
 سلچتو پٽ.
 سَڀوٽو: ص. دانءُ-عقل. بردبار.
 سَڀورنج: ص. سمجھو-ڏاهو. سلجھيل ذهن وارو-سيا تو.
 سَڀورو: ذ. ٽيڪو-وزن. سفارش.
 سَڀوڙ: ٿ. دٻڙاٽ-دڙڪو.
 سَڀه: ذ (ف) فوج-لشڪر-سپاه.
 سَڀه سالار: ذ. فوج جو ڪمائي-جرنيل-لشڪري اڳواڻ.
 سَڀهگيري: ٿ. فوجي نوڪري-سڀهيءَ جو پيشو.
 سَڀهر: ذ (ف) ڏينهن جو ٽيون ٻهر-تپهري.
 سَڀي: ٿ. ننڍي سڀ. سڀ جو هڪڙو پٿر.
 سَڀيد: ص (ف) سنيڊ-اچو.
 سَڀيدي: ٿ. سنيڊي-اچڻ.
 سَڀيده: ذ (ف) پره ڦٽيءَ جي اچڻ. اچورنگ. اچو پاڻوڊر.
 سَڀيرو: ذ. پير سڃاڻندڙ-پيري.

سج: ٺ. شڪل. اندر آرائش.
 سج ڏج: ڏهه ر سينگار - زيب زينت.
 سج: ڏ. سورج - آفتاب - شمس.
 سج اُڀرئي: ڏ. سج اُڀرڻ وقت - صبح جو سوير. صبح جي مهل.
 سج به پاڇا هئڻ: سدائين هڪ حالت ۾ رهڻ.
 سج تري هيٺ لڪائڻ: پڌري ڳالهه کي لڪائڻ جي اجائي
 ڪوشش ڪرڻ.
 سج ڪاپار تي اچڻ: ٺاڪ منجهندائين.
 سج کي پتر هئڻ: سج لٿي کان اڳ رات جي مٺي ڪائڻ.
 سج کي ڏيئو ڏيکارڻ: وڏيون بنا ڪون هئڻ.
 سج لٿي: ڏ. سج لهڻ جي مهل - نماشام.
 سج گرهن: ڏ. ڌرتي ۽ سج جي وچ ۾ چنڊ اچڻ ڪري سج لڪي
 وڃڻ - ڪسوف.
 سج لهڻ: ڳالرو ٿيڻ. بي همت ٿيڻ. بي مٺو ٿيڻ.
 سجاتو: ڏ. وڻن يا سڙيءَ جا ننڍا وارا، سڙيءَ مان ٺهيل نوڙي.
 سجاتي: ص. ذات پاتي - هم قوم.
 سجاد: ص (ع) سجدو ڪندڙ.
 سجادو: ڏ (ع) مصلو. بزرگ جي مسند. درويش جي گادي.
 سجادو نشين: ص. ڪنهن بزرگ جي گادي تي ويٺل.
 سجارو: ص. اڪابر - ڏاهو. دور نديش.
 سجارِي: ٺ. ٻرندڙ ڪاٺي.
 سجاڳ: ص. ننڍمان جاڳيل. جاڳيل. بيدار. هوشيار - باخبر. چوڪس.
 سجاڳ ٿيڻ: اٿڻ (ننڍمان). خبردار ٿيڻ. بيدار ٿيڻ. جاڳڻ.
 سجاڳ ڪرڻ: جاڳائڻ (ننڍمان). خبردار ڪرڻ. بيدار ڪرڻ.
 اڳواٽ آگاه ڪرڻ.
 سجاڳائي: ٺ. سجاڳي - بيداري. خبرداري.
 سجاڳو: ڏ. صبح جو اڃالو. سانجهي واري روشني. سويل.
 سجاڳي: ٺ. جاڳ (ننڍمان) - بيداري. خبرداري. هوشيار.
 سجان: ص. سمجهو - چتو. سيا - عذر - دانءَ. عالم.
 سجاوڻي: ڏ. سج اُڀرڻ وقت پونڊ ۾ مٿي جو سور.
 سجاوڻ: ٺ. ڏيڪءَ - سينگار. ٺاهڻو - آراستگي.
 سجاوڻ: اسم خاص. ٺٽي ضلعي ۾ هڪ تعلقي ۽ شهر جو نالو. مرد
 جو نالو.
 سجاهڻ: م. مارڻ - مارڏيڻ.
 سڃاڻڻ: م. سينگارڻ - آرائش ڪرڻ. رونق وٺائڻ.

سڃاڻي: ٺ. ڏٺو (اٺ جا).
 سڃايو: ص. منسوب هئڻ تي. چڱيءَ جاءِ تي. موزون - مناسب. ڦندي
 وارو. ڪم ٿيڻو. (ٺ. سڃاني).
 سج چنڊ: ڏ. سمنائي گره.
 سجدو، سجدو: ڏ (ع) سجدو (زمين تي مٿو ٽيڪڻ. نماز ۾ زمين تي
 پيشاني رکڻ).
 سجدو ڪرڻ: مرنوائڻ - مٿو ٽيڪڻ. مرميڻ.
 سجدو سهر: ڏ. نماز ۾ پيل چڪاڻين جو سجدو.
 سجدو گاه: ڏ. سجدو ڪرڻ جي جاءِ. نماز جو هنڌ. مسجد.
 سجدو گذار: ڏ. سجدو ڪندڙ.
 سجع: ٺ. (ع) پڪين جي لات. ٻن جملن جي پڇاڙيءَ ۾ هڪ جهڙن
 لفظن و روتش - تشرمقي.
 سڄڪو: ص. سجهائڻو.
 سڄل: ص. سهڻي. نڀيس - نازڪ (چوڪري).
 سڄلائڻ: م. بندوبست ڪرڻ. سڌارڻ - سنوارڻ.
 سڄلائڻو: ص. ترتيب ڏيڻ - قريني وارو.
 سڄلائي: ص. سليقو - اسلوب. خوبي - سٺائي. دانائي.
 سڄلو: ص. سڀيئي مند. بشعور.
 سڄڪڻ: م. سڻ - پيرڻ. چنڊڻ - جهڻڻ - سڃڻ.
 سڄڻ: م (سن) سينگارڻ.
 سڄوڏ: ڏ (ع) سجدو.
 سڄوڙي: ٺ. سڏي - سوڀ. عافيت. سهڻي گڏ جاتي.
 سڄوڙي ٿيڻ: ٻيڙو ٻار ٿيڻ - سوڀ ٿيڻ.
 سڄوگو: ص. بنا جوڪي وارو - سولو - آسان.
 سڄي: ٺ. لائيءَ جي کار (ڪپڙن ڌوئڻ لاءِ ڏيئي کار). ٽانڊن جي
 به تي پڇاڻي پڪري يا ڏيئي جو گوشت. بلوچڪي معاشري جو
 خاص طعام.
 سڄيه: ص. گهڻو - وڌيڪ - زياده.
 سج: ڏ. سج - آفتاب.
 سجان: ص. سمجهو - عقلمند - ڏاهو. خبردار - هوشيار. ڄاڻو.
 سڃاڻڻ: م. سوچ ڪرائڻ. (ڪوڙ م) منهن چاڙهڻ. ڦوڪڻ
 (ناراضگيءَ ۾). ڏاڍي مار ڪڍي بدن تي سوچ چاڙهڻ.
 سڃاڻي: ٺ. سڃاڻڻ. بيندي (اڳين جي). سڃيئي (دل جي).
 سڃي: ڏ. سڄي پسي وارو وهندڙ ڏاند.
 سڄر: ص. تڙو (ڪڏو پٽي وغيره).

سجرائي: ٺ. تازگي- طراوت، تندرستي- چڱپلائي.
 سڄڻ: ص (سن: سجن) خير خواه. ڀلائي چاهيندڙ. همدرد، دوست- يار، محبوب- پرين.
 سڄڻائي، سڄڻپائي: ٺ. خير خواهي- ڀلائي- گهڻگيرائي.
 سڄڻ: م. سوچ چڙهن سبب ڦوڪجن (عضو، سنڌ، وغيره)- آما سجن، ٽوٽر جن، ڦڻڊ جن، ٽلهو ٿيڻ، ڦوڪجن، آيماجن، ناراض ٿيڻ، ٻڌڻ- سڻڻ.
 سڄو: ص. پورو- ثابت، مڪمل، سڄو- سو (هٿ، پسو)، نظر وارو- سالم (اڪين وارو)، (ٺ. سڄي).
 سڄو سارو: سڀ جو سڀ- سمورو، پيرائو، پورو- مڪمل.
 سڄو سنئون ٿيڻ: ڏاڍو سڄاڙ ٿيڻ- پڪو ديندار ٿيڻ.
 سڄو لٽوائڻ: سڄي پاسي کن کانو جو لٽوڻ- فاندو ٿيڻ- فاندو ملڻ جي ڄڻ پوڻ.
 سڄي اک ڦڙڪڻ: فاندو جو سون ٿيڻ.
 سڄي لڳڻ: ٺ. تندرست- چڱو ڀلو.
 سڄي: ٺ. ڀلائي- خير خواهي، فائدو.
 سڄي وهڻ: چڱا پير کڻڻ، ڀلو ڪرڻ- مدد ڪرڻ.
 سڄي م هڻڻ: ڀلائيءَ م هڻڻ، ڀلو ڇڏڻ- فاندو م هڻڻ.
 سڄه: ڏ. وجهه- موقعو، ورو- دء- بل، بهنو- اٽڪل.
 سڄهائڻو: ص. مهلاڻو- وقتاڻو، پوري مهل تي.
 سڄه وجه ڏورن: اٽڪلون رٿڻ، صلاحون پچائڻ.
 سڄهاڪو، سڄهاڳو: ڏ. فجر يا نماشام جو وقت (جنهن ۾ سو جهرو گهٽ هوندو آهي).
 سڄهائڻ: م. پوري ٿيڪ ٻڌڻ، سنڌا ٿوڌ ڪهڻ.
 سڄهائڻ: م. ڪومائڻ، بي رونق ڪرڻ، اجهائڻ، ڳارڻ- جهورڻ، بيوس ڪرڻ- هيٺو ڪرڻ، فد ڪري ڇڏڻ.
 سڄهائڻ: م. ڏيکارڻ- واقف ڪرڻ- سمجهائڻ، محسوس ڪرائڻ.
 سڄهندو: ڏ. سو جهرو- اهڙو فجر جي وقت جي روشني، (ظ) سوير.
 سڄهن: م. سولو ٿيڻ، پورو ٿيڻ.
 سڄهن: م. ڪومائڻ، بي رونق ٿيڻ، هيٺو ٿيڻ، اجهائڻ- وسائڻ، ڳرڻ (جسم)، جوش ۾ رجهڻ، پڇڻ.
 سڄهي وڃڻ: ختم ٿي وڃڻ- ڪمزور ٿيڻ.
 سڄهن: م. معلوم هجڻ- خبر هجڻ، هُرن (دل ۾)- پائڻ، محسوس ڪرڻ.
 سڄهڳو: ڏ. آسرو- اميد، سهونت، چڱائي- سٺو ڪم.

سڄهيءَ: ٺ. اڃا به، وڌيڪ- نهايت.
 سڄ: ٺ. نشاندهي- ڏس پتو- اشارو، نشاني، بازي، آڱر جي اشاري، سن ڏسڻ.
 سڄون ڪرڻ: نسبت جو اهڃاڻ ڏيڻ، سنڌ ڏيڻ- ورائي ڏيڻ.
 سڄ: ٺ. ويرانِي- پينگ، تباهي، رڻ- صحرا، غير آباد زمين، پڙ پانگ.
 سڄ ڪرڻ: پينگ ڪرڻ، ڏاس ڪرڻ، کڻڻ- کپائڻ.
 سڄ واکا ڪرڻ: ويرانِي هجڻ.
 سڄائڻ: م. شناخت ٿيڻ- سڃاڻجڻ، اهڃاڻ مان معلوم ٿيڻ.
 سڄائڻ: ٺ. واقفيت، پڇڻ- ڏيڻ، ملاقات.
 سڄائڻ: ص. واقف- شناس- سڃاڻو.
 سڄائپ: ٺ. ڄڻ سڃاڻ، ڏيڻ ويٺ- واقفيت- شناسي.
 سڄائڻ: م. ڄاڻڻ- شناس ڪرڻ، پڙڪڻ، واقف هجڻ، لحاظ ڪرڻ- مروت ڪرڻ، قدرشناسي.
 سڄائي سڱ ڏيڻ: نيقت آهر در جو عطا ڪرڻ.
 سڄائو: ص. ڄاڻل سڃاڻل، واقف- شناسا.
 سڄائي: ٺ. پينگ- منسلي، ڪنگ ڳٺو، گنلائي- محنت جي.
 سڄڻ: م. اشاري سان ڏيکارڻ- نشاندهي ڪرڻ، اڪين سان ٽڪڻ، نظربزي ڪرڻ، چست ٻڌڻ- نشانو چڻڻ، نشان ڪرڻ، هٿو لاءِ لارڻ- سڏي ڪرڻ (تلوار).
 سڄو: ص. اڇڙ- ويران- پڙ پانگ، غير آباد، برباد- تباهه، کٽل- ڪنگال، مسڪين.
 سڄو سڳنو: ص. بکيو آگاهڙو- منسل.
 سڄهر: ڏ. سڄوهڻڻ- ويرانِي- بيابان.
 سڄ: (سن: ست) راستي- صدق، حق، (ص) درست- صحيح، (ظ) واقعي- در حقيقت، (ٺ) بلورن راند ۾ مر ڪري ڳلڻ.
 سڄ ته بيٺو نڄ: سڄي ۽ ٻي ڀڄڻ هڻڻ.
 سڄ جي توپي پائڻ: سڄو ڌيان يا خيال رکڻ.
 سڄار: ص. سڄ ڳالهائيندڙ- راست گو، ايماندار، سڀيتو.
 سڄارو: ص. سڄو- سڄار.
 سڄائي: ٺ. صداقت- راستي- سڄ، ايمانداري.
 سڄائي ڏيکارڻ: سڄو هجڻ، محبت ڪرڻ.
 سڄ پڇ: ٺ. سڄائيءَ سان- حقيقت ۾.
 سڄ پڄائي: ٺ. سڄ پڇ.
 سڄر: ص. ڏوٽي کائيندڙ (جانور، وهڻ).
 سڄل: اسم خاص، سنڌ جي وڏي شاعر حافظ عبدالوهاب درازيءَ جو

تخلص ۽ عمر نونو "سچل سرمست".
 سُچل: ص. چرندڙ ڦرندڙ، تڪو-تيز.
 سچلو: ص. ڪم-تو-ڪارائتو.
 سچو: ص. رست-گو-صدق، اصلي-ڪرو-نج، ايماندار، درست-
 صحيح. (ث. سچي).
 سچو پچو: ذ. حقيقي-اصلي، اهو ساڳيو.
 سچو: ص. سچ چونڊڙ-سچر، سچل سرمست جو تخلص.
 سچي: ث. سچ، سچو، قعوب ڳالھ.
 سچي ڪرڻ: باسن-قبول- (قرار ڪرڻ).
 سچي لائي: ث. هڪ قسم جو ٻوٽو، جنهن جي ڪاٺين مان
 ڪارنهجي.
 سُچيت: ص (سن) هوشيار-ڏهو-عقلمند، داناءُ، آگاه-خبردار.
 ڳن ڳوت ڪندڙ-دوراندیش.
 سُچيتائي: ث. خبرداري-هوشيري، ڏهپ، هوشمندي.
 سُچيلو: ذ. باز جو هڪ قسم (تورن ۽ ڪوڄن جو شڪار ڪندڙ).
 سحاب: ذ (ع) ڪڪر-ٻڌل.
 سحر: ث (ع) پرهڻي-آسَر، فجر.
 سحرگاه: ظ. علي الصبح-پرهڻي-سن.
 سحر: ذ (ع) جادو-فسون-طلسم، تونو.
 سحر آڳين: ص. جادوءَ-سن پيرين.
 سحر آميز: ص. جادو، وارو، جادو لڳل.
 سحر بيان: ص. تقرير ۽ گفتگو ۾ جادو پيدا ڪندڙ، فصيح-بليغ.
 سحري: ث (ع) روزي رکڻ لاءِ آسَر جو ڪاڌو.
 سخا: ث (ع) فيضي-بخشش، درپ دلي، دن-خيرات.
 سخاوت: ث. سخا-بخشش، خيرات، دريادلي.
 سخت: ص (ف) ڏاڍو، مضبوط، پڪو، ڏکيو-اهنجو، شديد، بخير،
 بيرحم.
 سخت جاني: ث. برداشت جو مدو، جد ڪشي.
 سخت زمين: پڪي مٽيءَ واري زمين، شعريءَ ۾ ڏکيو بحر
 (قفيو، رديف).
 سخت گير: ص. ظالم-ڪٽور، معمولي ڏوهي ٻوڏي سڙ ڏيندڙ.
 سخت مزاج: ص. چيڙاڪ.
 سُختر: ذ. پير جي بچاءَ لاءِ ٻوٽ جي اندر پيل ڄم جو ٽڪر.
 سُختي: ث (ف) ڏاڍائي، مصيبت-تڪليف.
 سُختي ڪرڻ: ڏاڍائي ڪرڻ، جبر ڪرڻ، سڙ ڏيڻ، تڪليف ڏيڻ.

سختيون ساپ ٿين: تڪليفون اڃيون نه وڃن-لاپ حس ٿين.
 سُخن: ذ (ف) لفظ، جملو، شعر، متولو، گفتو-ڳالھ، ٻولھ، قول-
 واعدو-انجام، سنهن-قسم.
 سُخن ڪرڻ: قول ڪرڻ-قسم ڪرڻ.
 سُخن کي سينگار وٺائڻ: شاعريءَ ۾ رنگيني پيدا ڪرڻ.
 سُخن ملڻ: ڪاريون ملڻ.
 سُخن آفرين: ص (ف) شيرين زبان-فصيح، شاعر.
 سُخن آور: ص (ف) خوش گفتار-خوش بين، تقرير ڪندڙ.
 سُخن پرور: ذ. پنهنجي ڳالھ کي وزن ڏيندڙ، هنيلو-ضدي.
 سُخن پروري: ث. هٿ ڌرمي-تعصب-ضد.
 سُخن چيني: ث. چغياڻي-لاڻي ڇڻي.
 سُخن دان: ص (ف) فصيح ۽ بليغ، شاعر، مقرر، عالم، سخن فهم.
 سُخن رس: ص. هوشيار-سمجھدار-تيز فهم.
 سُخن ساز: ص. شاعر-خوش بيان-فصيح، مڪر-عبار.
 سُخن سنج: ص (ف) شاعر-ڪوي.
 سُخن سنجي: ث. شاعري.
 سُخن شناسي: ث. ڪلام کي سمجهڻ جو فهم، سُخن جي قدر داني.
 سُخن طراز: (ف) شاعر.
 سُخن طرازي: ث. شاعري.
 سُخن فهم: ص (ف) سُخن کي سمجھندڙ، گفتي يا قول جو
 قدر داني، شاعر.
 سُخن فهمي: ث. شعري يا تقرير کي سمجهڻ.
 سُخن گوئي: ث (ف) شاعري، فصاحت، بلاغت.
 سُخنور: ص (ف) قول پورو ڪندڙ، شاعر.
 سُخنوري: ث. شاعري، خوش بيني.
 سُخي: ص (ع) فياض-درپ دل، ڏاتار.
 سدا: ث (ع) روڪ، ديوار، بند، ٻمندا.
 سدباب: ذ. قطعي ممانعت، روڪ-بندش.
 سدراڌ: ث. رستي جي روڪ، رنڊڪ-ڏا.
 سدراه ٿيڻ: مزاحمتين-وڃ ۾ راتين.
 سدا: ظ. سداين-هميشه.
 سدا: ث. سدي، بڪ تي.
 سدا آچاري: ص. سُئي هلت وارو-اشراف-سليحتو.
 سدا: ص (س) هميشه-مدام-دائيم-سدائين.

سڌا ٿيو: ص. آرومند- حوڙن.
 سڌار: ص. سڌاريندڙ- ٺهيندڙ- صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ
 لفظ (ڳوٺ سڌار وغيره).
 سڌارڪ: ص. سڌارو ڪندڙ- مصلح.
 سڌارڻ: م. روانو ٿيڻ- وڃڻ- مري وڃڻ.
 سڌارڻ: م. درست ڪرڻ- ٺيڪ ڪرڻ. اصلاح ڪرڻ.
 سڌ ڪرڻ- سنوارڻ.
 سڌارو: ص. سڌائڻ- خواهشمند.
 سڌارو: ذ. درستي. ٺاهپ. ترقي- واڌارو. اصلاح.
 سڌاري جو پُڇ ٻڌڻ: اجايو بيان کي چڱو مڙس سڌائڻ.
 سڌانت: ذ (من) اصول- مٿو.
 سڌائڻو: ص. سڌون ڪندڙ. خواهشمند. (ث. سڌائڻي).
 سڌائڻ: م. سڌ ڪرڻ. خواهش ڪرڻ. آڻهڻ.
 سڌائڻي: ث. سنوت. همواري.
 سڌائي وٺڻ: ٺاه ڪرڻ. عقل واريون ڳالهيون ڪرڻ.
 سڌ ٻالو: ذ. زباني زيور جو هڪ قسم (ڪرائي ۽ ٻين جو).
 سڌ ٻڌ: ث. سمجھ- هوش. خبرچار. خبرگيري. عقل. تميز.
 واقفيت. سنڀال.
 سڌ ٻڌ نه رهن: ڪا به خبر نه رهن- هوش حواس نه رهن.
 سڌ ٻڌ: ط. سچ پچ- واقعي. هو بهو. عين- نڙ. چٽڪ- ڳوب.
 سڌر: ص. پختو. مکيه. جبرو- ڏاڍو. سڪيو- دولتمند- تونگر.
 سڌرائي: ث. مضبوطائي. شاهوڪاري- تونگري.
 سڌرڻ: م. درست ٿيڻ- صحيح ٿيڻ. ترقي ڪرڻ. مهذب ٿيڻ.
 سڌريل: ص. درست ٿيل. سنواريل. واڌارو ڪيل. سنئين راه تي.
 نيڪ. سلڇڻو.
 سڌمو: ذ. ٻڄنديءَ وارو. مددگار.
 سڌ سماءُ: ذ. خبر چار- واٽ سوا.
 سڌ سمجھ: ث. پروڙ- ڄاڻ.
 سڌن: م. سنئون ٿيڻ. پورو ٿيڻ. راس ٿيڻ.
 سڌو: ط. سنئون- هموار. سمهون- مقابل. صاف- نڙ- نيڪ.
 سڌو سڌو- نيڪ. ٻيو نيل.
 سڌو سڌو: ص. سنئون سنو آڻو. سڌو سڌو. ٻالو ٻولو.
 سڌو سنئون: ذ. سولو. سنو آڻو- سڌو.
 سڌو ڪرڻ: سنئون ڪرڻ. هموار ڪرڻ. سندرڻ (پٽ. زمين).
 سنئين راه تي آڻڻ. سيڪت ڏيڻ.

سڌا بهار: ص. هميشه سر سبز. هڪ قسم جو گڻ.
 سڌا ٿورو: ذ. سڀا جهڙو- حليم. سڌورو.
 سڌاد: ذ. سچائي- صدق. سنوت.
 سڌا سڀا ڳڻ: ث. (دعا ٿيڻ جملو) جنهن جو مڙس هميشه جيئرو
 رهي سڀا ڳڻ.
 سڌا گلاب: ذ. گلاب جي ٻوٽي ۽ گلن جو هڪ قسم.
 سڌاوت: ث. محبت. الفت. دوستي (ضد عداوت).
 سڌامندا: ط. هميشه- سڌائين- ٻار هوني.
 سڌاوت: ث. محبت. دوستي. خلوص. (ضد عداوت).
 سڌا ورت: ذ. روزانو غريبن ۽ مورهين ڏندڙ. خيرات- لنگ.
 سڌائين: ط. هميشه- نت. دائم- مدام.
 سڌائين سرس ٿيڻ: هروقت سوڀ روٿيڻ. هميشه بخت وارهه ٿيڻ.
 سڌره: ذ (ع) هڪ قسم جو وڻ.
 سڌره المٽهي: ذ. مٿي (آسمان تي) هڪ آخري وڻ (جنهن کان اڳتي
 جبرئيل وڃي نٿو سگهي).
 سڌرو ڪو: ذ. ڏاهو- عقل وارو.
 سڌ ڪار: ث. هڪ ٻار تي بيماري (جيڪا سڌ ڪاڻي مٿان پائي
 پيئڻ سبب ٿئي).
 سڌورو: ص. ڀاڳ وارو- ڀاڳ ڀريو- خوش نصيب. سلڇڻو.
 (ث. سڌوري).
 سڌو مدي: ط. سڌائين- هميشه.
 سڌيشي: ص. سڳي ڏيڻ جو- هم وطن.
 سڌيو: ط. هميشه- ٻار هوني. ٻٽ- سڌا.
 سڌ: ث. خواهش- آرزو- تمناءُ- شوق- چاهه. دل جي مراد. حرص-
 طمع- لالچ.
 سڌ ڪرڻ: خواهش ڪرڻ. مرضي ٿيڻ. حرص ڪرڻ.
 سڌ: ص (سن) پورو- ختم. مڪمل- سالم. درست. حاصل.
 سڌ ڪرڻ: حاصل ڪرڻ (مقصد).
 سڌ: ث. سڌائڻي- سنوت.
 سڌ: ث. خبر. ڄاڻ. آگاهي. هوش. خيال- ڌيان.
 سڌ ڏيڻ: حال احوال ڏيڻ- خبر چار ڏيڻ.
 سڌ رکن: خبر رکن- ڄاڻ رکن. هوش ڪرڻ. سنڀال ڪرڻ.
 سڌ لهڻ: معلوم ڪرڻ. تحقيق ڪرڻ. پرڳهر لهڻ. سيڪت ڏيڻ.
 سڌ سڌي: ذ. گوشت جي مشڪ. پيچش وغيره ۾ نڪتل آندڻ جي
 غلاظت- پور.

سڌو هلڻ: سنئون هئڻ، نيڪ نيتي اختيار ڪرڻ، سچائي سان هئڻ.
 سڌي: ٿ. سنئين، درست، سنوٽ واري.
 سڌي راه: ٿ. حق جي واٽ- سر، طالعتستيم.
 سڌيءَ طرح: ٺ. فصيحت سان، شرف سان، سولي، طرح.
 سڌيون ٻڌائڻ: سڌ چئي ڏيڻ، ڪڏ جو ٻڌيڻ، منهن تي جواب ڏيڻ.
 سچ ٻڌڻ: گهٽ وڌيڪ ٻڌڻ.
 سڌيان: ڏ. نهرو- رٿ. مڻهو.
 سڌيڙ: ص. هوشيار- سڄو، سردار، عقلمند- ڏاهو، سامت مڙيل.
 سڌيو: ص. سڌ وارو، ڄڻو.
 سڌ: ڏ. سڌن لاءِ آواز- پڪار، دعوت- نينيو- ڪوٺ.
 سڌ تي اچڻ: وقت تي وهر ڪرڻ.
 سڌ پنڌ: ڏ. سڌ جي آواز سن جيرو مناسو (عمر شور اڏميل ڪن جو مناسو).
 سڌ ڏيڻ: شادي مراديءَ جي موقعي ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ دعوت ڏيڻ.
 سڌ سڻو: ڏ. هڪل هوڙ- ڪم ڪار.
 سڌ وهڻو: ڏ. هڪل تي حاضر ٿيڻ، واهو- مددگار.
 سڌ ۾ سڌ ڏيڻ: مهل سر ڪم جن، هڪل سان حاضر ٿيڻ.
 سڌائڻ: م. ڪوٺائڻ- گهرائڻ، چوان.
 سڌجڻ: م. ڪوٺائڻ، مشهور ٿيڻ.
 سڌري: ٿ. تلوار جي پٺ.
 سڌڪڻ: م. سڌ ڪيري روتڻ، ٿڌ ساهيري روتڻ- ڏسڪن.
 سڌڪو: ڏ. روشن مڙجڻ، ڪوئي وانگر آواز (ٿڌ ساهيرون ڪري).
 سڌڪا پڻ: روتڻ، ٿڌ مڙجڻ، روتڻ.
 سڌڻ، سڌڻ: م. سڌ ڪرڻ- پڪرڻ، آواز ڏيڻ، طلب ڪرڻ- گهرائڻ، دعوت ڏيڻ، ڪوٺڻ.
 سڌئي: ٿ. آهستي ترار- پئيري ترار.
 سڌو: ڏ. سڌ- ڪوٺ- گهر.
 سڌو: ص. نيري منهن وارو.
 سڌي: ٿ. سڀني- سڀني.
 سڌي: ص. صحيح- درست، سچو، پورو- برابر.
 سڌول، سڌول: ص. سڀني ڪپڙي ورو- ڊوٽو، موزون، ڊي- وارو، سهڻو- خوبصورت.
 سڌال: ص. سڀني- سڀني، نيڪ عادت وارو.
 سڌن: م. دل جهلي اچڻ، ڪه ڪرڻ.
 سڌ: ڏ. (نگ) جذب- حضور- سڀني، هوپو جيڪو پيسڪوٽ

ر ندم ڪئي وڃي.
 سر: ڏ. هڪ قسم جو پوتو، جنهن جا ڪن پکن وغيره ٺهڻ ۾ ڪم جن ڏگهه ٺهڻ ٿوڙيون ٺهن.
 سر اٿلائڻ: ڏيڻ جو آرموڊو ٻڌڻ.
 سر: ڏ (ف) سر- مڻهو، چوٽي، منبر.
 سر: ڏ (س) سر- ڏيڻ، ٿيڻ، سر جي سولي جو ڪنو.
 سر: ٺ. سڙهي- قصار، موٽين مٽڪن وغيره جي سڙهي.
 سر: ٺ. چيڪي مٽي ۽ من ٺهيل چو ڪورنگ (چيڪ ڪچي يا پڪر، چين ٺهڻ پ وساري ڪم ڇي)- خشت (ف).
 سر سر ڪي نه مڙڻ: عمارت ڪري پوڻ، تباهي ٿيڻ، ويرائي ٿيڻ.
 سر: ڏ (ع) سر- پير- ڪجهه.
 سر: ڏ (ف) سر- مڻهو، دماغ، مٿي، چوٽي.
 سر بدر ڪرائڻ: مڻهو ڪوڙائڻ- روڏو ٿيڻ.
 سر تان آهو ڪڍڻ: جان جو آسرو ڏيڻ.
 سر تريءَ تي رڪڻ: جوڪي سهڻ لاءِ تيار رهڻ.
 سر تي: ٺ. مٿي تي، مٿان، ڏمي.
 سر تي چڙهڻ: مٿي تي اچڻ، مٿان پوڻ، گسخت ٿيڻ.
 سر تي سهرائڻ: گهوٽائڻ، فتح حاصل ڪرڻ، ڏميوار هئڻ.
 سر تي سهرائڻ: برداشت ڪرڻ.
 سر تي ڪفن ٻڌڻ: هروقت مرن لاءِ تيار ٿيڻ.
 سر تي وسائڻ: بارڪش- ڏميوار ڪرڻ.
 سر ٿوڙ: ٺ. سڌ مڙجڻ (ڪوشش، محنت).
 سر جو سينھون: ص. سڌ ڏيڻ، ڏر ڏيڻ.
 سر جي سڌ ڏيڻ: جوڪو ڪم ڪرڻ.
 سر جي لڳڻ: جيتي جو ونو هجڻ.
 سر جهڪائڻ: مڻهو مٿن- ڪنڌ جهڪائڻ، ٿڌ مڇڻ، تعظيم ڪرڻ، شرمسار ٿيڻ، حسد مٽائڻ.
 سر چڙهڻ: سامهون يا مقابل ٿيڻ.
 سر ڏر جي باري لڳائڻ: محنت ۾ سوري صفت استعمال ڪرڻ.
 سر جي پرواهه ڪرڻ.
 سر ڏيڻ: ڏ. ڏيڻ- قربان ٿيڻ.
 سر سان: ڏ. ڏيڻ سان، سامهون.
 سر سهرائڻ: ڏ. ڏيڻ جي باري لڳائڻ.
 سر صدقو ڪرڻ: ڏ. ڏيڻ ڪرڻ.
 سر قلم ڪرڻ: سڀني ڪپڻ- قتل ڪرڻ.

سر کائن: مٿو کان ھل ڪرڻ، ڳوڙ ڪرڻ، بڪ بڪ ڪرڻ.
سر گپائڻ: مغز ماري ڪرڻ - مٿو هٽڻ، ڏاڍي ڪوشش ڪرڻ.
سر ۾ خاڪ وجهڻ: ماتم ڪرڻ، افسوس ڪرڻ.
سر: (ڏسن) ٿو زراڳ جي بنيادي ستن آوازن مان ڪوبه هڪ آواز
(س - ري - گ - ما - پ - ڏا - ني)، راڳ، راڳي، ڏن - لئي، آواز جي
رمز - شارو.

سر پائي ٿيڻ: هڪ صلاح ٿيڻ - رازدار ٿيڻ.
سر ڏيڻ: مخفي اطلاع ڏيڻ، راز بيان ڪرڻ.
سر لهڻ: ڳجهه معلوم ڪرڻ - انت لهڻ.
سر ملائڻ: هم مه ڪرڻ - تائيد ڪرڻ.
سر وڌيا: ٿ، علم موسيقي.
سرا: ٿ، گهر، جاءِ - مڪان.
سراب: (ڏع) وارياسي زمين جو اُس ۾ چمڪو، زنج، دوکو - فريب،
زنج جو ڏيکاءُ.
سراب: ڏ، پاراتو - پٽ - بددعا.
سراپا: (ڏف) مٿي ڪن پيرن تائين، نهن ڪن چوٽي تائين، گل - سڀ.
سراپڻ: م، پاراتو ڏيڻ - پٽڻ.
سراپڄڻ: م، لعنت پوڻ - پٽڻ، ڊڄڻ - تنهن.
سراج: (ڏع) ڏيئو - چرغ، سڄ.
سراچو: ص، لوٽي نو - نمڪين - سلونو.
سراڌ: (ڏسن) شراڌ، هندن ۾ مٿي جي ماني ڪرڻ واري رسم.
سراو: ص، ستوئي سڌو - ستئون سڌو.
سراڙو: ڏ، وڪ - پراڻهه، گهوڙي جي هڪ چل - تمام تيز ڊوڙ -
سر ميدان.

سراڙو ڪنائڻ: تيز ڀڄڻ - ڊوڙائڻ، هڪلي ڪيڻ.
سراڙو: ص، چمڙي تي سون چانديءَ جو ڀرت ڪندڙ (عموماً گهوڙن
پاڻن جي سنجڻ ۽ جٽين تي).
سراسر: (ڏف) هن ڇيڙي کان هن ڇيڙي تائين، سمورو - گل - سڀ.
سراسري: (ڏف) هڪجهڙائيءَ وارو تخمينو - اوسط، رياضيءَ جي
اصطلاح ۾ ڪن گهٽ وڌ عددن مان هڪجهڙي ورڇ.
سراسيمه: (ڏف) حيران، پريشان، گهٻرايل - واٽرو، هڪو بڪو.
سراسيمگي: ٿ، (ڏف) پريشاني - گهٻراهٽ، بدحواسي.
سراغ: (ڏف) اهيان - نشن، لڪنو - هنڌ، پيرو، ڳولا - ڇڄ.
سراغ رسان: ص، ڳولا ڪندڙ، ڇاڇ ڪندڙ، جاسوس.
سراغ رساني: ٿ، ڳولا - تلاش، جاسوسي.

سراڳ: ڏ، هڪ قسم جو سار.
سرامو: ڏ، جنور جي مٿي جو چم، جتيءَ جي سري وارو چم.
سراڻجامر: (ڏف) نتيجو - اختتام، تڪميل، انتظم - بندوبست.
سراڻجامي: ٿ، تڪميل، بندوبست.
سراڻديپ: ڏ، سونوپٽ، (اسم خاص) هڪ منڪ سري لنڪا - لنڪا،
سراڻگ: ٿ، وڏي وڪ - پراڻهه.
سراڻ: ٿ (ڏف، سان) هٿيار يا اوزار تڪا ڪندڙ پٿر.
سراڻ تي چاڙهڻ: تڪو ڪرڻ - تيز ڪرڻ.
سراڻي: ص، سراڻ تي چاڙهيندڙ، اوزار يا هٿيار سراڻ تي ٻکا
ڪندڙ - صيقلگر.
سراٺو، سراٺو: ڏ، وهڻو - تڪيو.
سراوڪ: ڏ، چين ڌرم جو پيروڪار.
سراوندو: ص، مڙندڙ، لڄڪدار، پرمٽريو.
سراھجڻ: م، سُرھو ٿيڻ - واسجڻ.
سراھي: ٿ، سُرھائي - خوشي.
سراھي: ٿ، واڍڪي ڪم جو سوراخ ڪيڻ جو لوهي اوزار.
سراءِ: ٿ (ڏف، سرا) گهر - مڪان، مسافر خانو.
سرايتو: ص، سُر وارو، چڱو - سُٺو.
سرايڪي: ٿ، هڪ ٻوليءَ جو نالو (سنڌ ۾ عام جام استعمال ٿئي).
سراڻ: م، هٿائڻ - پري ڪرڻ - سورڻ.
سراڻي: ٿ، ڏاٽيءَ جي سنهي سيخ، اکين ۾ سُرمي وجهڻ جي تر.
سراڻي جي گهوڙن کي جهلڻ لاءِ وچ واري ڪاٺي، گاڏي جي ڦيٽن
جي وچ ۾ پيل لوهي لٺ.
سراڻي: ص، "سري" جو رهاڪو، هڪ ذات جو نالو، راج جو چڱو مڙس.
سرايت: ٿ (ڏع) رچاءُ - تاثير، بدن ۾ اثر پيهي وڃڻ جي حالت.
سرايت ڪرڻ: رچڻ، جذباتي، هڪٻئي ۾ ملي وڃڻ.
سرايو: ڏ، ڪنڊ جو چمڪو، چمڪاڻ.
سراياري: ڏ، وهڻ جي ٻنهي پاسن کان وڌل بار، ٻنهي پاسن کان ٻار
ڪٽندڙ وهڻ.
سر بازار: (ڏف) ڪليو ڪلايو - پڌري پٽ، ظاهر ظهور - علي الاعلان.
سرايمر: (ڏف) ڪوئيءَ جي ڇٽ تي، ظاهر ظهور.
سرير: (ڏف) قبول، ڌمي.
سرير ڪرڻ: ڌمي ڪرڻ، قبول ٿيڻ، آڇڻ.
سرراھ: ص (ڏف) منتظم - اڳواڻ.
سرراھڪار: (ڏف) ڪروبار هلائيندڙ - ڪارپرداز - منتظم.

سُرَت سَنيار: (ث) واقفيت - خبر چار.
 سُرَتُن: ذ. انبار - ڍڳ - کوڙ. سيد و سامان، جنگي اسباب.
 سُرَتُن: م. سمجھڻ، سنڀالڻ، خوش ڪرڻ.
 سُرَتُو: ص. هڪ جيتو (عمر م) - همد عمر، دوست - يار.
 سُرَتِيو: ص. سرت وارو، سمجھو، خبردار.
 سُرَتِي: ث. ساهيڙي - سڪي - سڀيلي.
 سُرَت: ذ. مار ڪري رسي پٽن جي جاء تي ٿيل گات، هڪ بيماريءَ جو نالو.
 سُرَت: ذ. ڪم پيس ڪڪ، تھو وغيره جو ذرو - ڪٽر، سٺ مان نھيس
 ڳوڙهي وانگر پيڙو (صدري وغيره م)، (ص) وڌيڪ سگھو.
 سُرَتِي: ث. ب جهريپ جوئر جو سنهون سنگ.
 سُرَتِي فڪيت: ذ (انگ) تصديق، سَند، پروانو، تعريف، لکت.
 سُرَت: ث. گھوڙي جي ڊوڙ جو هڪ نمونو.
 سُرَت ڊوڙن: تصديق ڪوڀڄڻ.
 سُر پُر: ث. چور پچور، ريڙھ - ڪسڪ، چُرڻ پرن.
 سُر پُست: ص (ف) سنڀاليندڙ، وڏو - مربي.
 سُر پُستي: ث. نڪراني - نظرداري، اڳواڻي.
 سُر پُنج: ذ. وڏو پنڇ - مڪي.
 سُر پُوش: ذ. دسترخوان جو ڪپڙو.
 سُر پُڇ: ذ. بادشاهن يا اميرن جي پڳ م موتين جي لڙهي.
 سُر ج: ذ. راڳ م وچ جي ستن قسمن مان، هڪ قسم، هند ڪي وچت
 جو چوٿون سُر.
 سُر جامي: ث. تيري - ٺاھنو، پورائي - سرنجامي.
 سُر جري: ذ (نگ) عضون جي وڌڻڪ - جراحي.
 سُر جن: ذ (نگ) جراح - جراحي ڪندڙ ڊاڪٽر.
 سُر جن: ذ (سن) معزز - پيدائس - اشراف.
 سُر جن: م. بيدائين - اڀڄڻ، نڀڄڻ، اُسرڻ، اُڀرڻ، ڄمڻ.
 سُر جنھار: ص. خالق - ٺاھيندڙ، پيدا ڪندڙ، پُنتھار - خدا تعاليٰ.
 سُر جن: م. جيئڻ ڪن ڪن (ڪنسي، ڪپڙو وغيره).
 سُر جنو: ذ. سُرندڙ جيت (وڇون، بلا وغيره).
 سُر جوش: ص (ف) تسھمن ڪوشش ڪندڙ - اورچ، محنتي.
 سُر جوشي: ث. ڪوشش، محنت، جاکوڙ، اورچائي.
 سُر جيت: ص. سڄڻ - بيدار، هوش م آين، سُر تيو.
 سُر جيت ئي: ث. سڄڻي - هوشيار - خبرداري، هوش.
 سُر جيون: ص (سن) شاداب، زرخيز، حيات بخش - روح فزا، لازوال.

سُر براهي: ث. انتظام - بندوبست.
 سُر براهي ڪرڻ: اڳواڻي ڪرڻ، بندوبست ڪرڻ، جوڙجڪ ڪرڻ.
 سُر بست، سُر بستو: ص (ف) نڪل - ڳجهو - مخني، ٻوٽيل - بند.
 سمورو - مڪمل - سڄو.
 سُر بسر: ذ (ف) جملي، ڪر - سڀ.
 سُر بصرًا: ص (ف) چريو - ديوانو، رولو.
 سُر بڪف: ذ. مونءَ تير.
 سُر بگريبان: ص (ف) فڪرم - سوچ، مڱي، پريشان.
 سُر بُلند: ص (ف) مٿانهون - اعليٰ - اوچو، معزز.
 سُر بُلند ڪرڻ: درجو وڌائڻ، عزت بخشڻ.
 سُر بُلندي: ث. عزت - حرمت، فخر.
 سُر بُمهر: ص (ف) مھر سان بند ٿيل - سڀل مهر، ٻوڇ ڏنل
 (بوتر)، مھربند.
 سُر بند: ص. سرون ٺاھيندڙ - سرون و جهنڊڙ.
 سُر بنگي: ذ. حرامءَ حلال جي تميز ڪندڙ.
 سُر بات: ذ. آهستي ڳالھاءُ، پٽڪو، ڪن جي ڪلھ، پٺ پٺ.
 سُر بت: ذ. اڌ رڌل ڪڏو، گڏڙ شيءَ.
 سُر بنگ: ذ. هر جاءِ حاضر ناظر.
 سُر ڪرڻ: سُر ڦس ڪرڻ، آهستي ڳڻهائڻ، ڪن جون
 ڳالھيون ڪرڻ.
 سُر ت: ث (سن) يادگيري، سَند، حافظو - چيتو، خيال - ڌيان، عقل.
 خبرداري - احتياط.
 سُر ت چڏڻ: بدافعالو ٿيڻ.
 سُر ت مڙ اچڻ: هوش مڙ اچڻ.
 سُر ت نه رهڻ: هوش نه هئڻ، بدحواس ٿيڻ، وساري چڏڻ - خيال
 تان ٺهي وڃڻ.
 سُر ت وٺائڻ: سنجيٽو ٿيڻ.
 سُر تاپي: ث (ف) حڪم عدولي - سرڪشي - نافرماني، بغاوت.
 سُر تاپا: ذ (ف) مٿي ڪن پيرن تائين.
 سُر تاج: ذ (ف) مٿي جو چٽ - مٿي جو موڙ، ڳون - سر سرھ،
 مٿس - ڪھرو رو - حوند.
 سُر تاج بنائڻ: ڪنھن کي پنھنجو فخر سمجھڻ، سردار بنائڻ.
 سُر تار: موسيقيءَ جا لوازمات - سازءَ آواز.
 سُر ت سڄاڻ: ذ. ڏھو - بشعور.
 سُر ت سُمير: ذ (ذ) سمجھو روءَ ڏميوار مٽھو.

سرڄڻ: م. کير، گيه وغيره جو ڄمن.
 سرڄهلو: ڏ. ٺيڪو ڏيندڙ - پير نڀي ڪندڙ.
 سرڄهن: م. سمجهڻ - ڇڻڻ - اڳ ڏيڻ.
 سرجهو: ڏ. سڄڻ - سمجهو، ڀيرڪ.
 سرچارڇ: ڏ. (نگ) وصول ڪئي ويندڙ اضافي رقم، بجني جو اضافي وهڪرو.
 سرچاءُ: ڏ. ڏهه - صبح - پرڇا.
 سرچاءُ ڪرڻ: ڏ. ڏهه ڪرڻ - راضي ٿيڻ ڪرڻ.
 سرچائڻ: م. پرڇائڻ - ريجيائڻ، راضي ڪرڻ، پريائڻ - وندرائڻ.
 سرچشمو: ڏ. (ف) بيبند جهنڊا، بشار.
 سرچڙو: ڏ. پڪي جو هڪ قسم (ون جي ٽرين مان آڪيرون هيندڙ).
 سرڄڻ: م. پرڄڻ - ريجيڻ - راضي ٿيڻ، پريڻ - وندڙن.
 سرڇو: ص. سڻو - ٻڌ - سرميز، سڻو - سونو، (ث. سرڇي).
 سرحال: ص. ريڌل - پرتل، پاڳيو - پاڳ وارو، آسودو - خوشحال.
 سرحد: ٺ. ڏنگ - چيڙو - سنڌو، حد.
 سر حلقه: ڏ. جماعت جو سردار - مهندار.
 سرخ: ص. (ف) ڳڙهو - لال.
 سرخاب: ڏ. (ف) هڪ قسم جو ٻي پڪي، سرخو گهوڙو.
 سرخاب جا پر لڳڻ: خاص خوبي يا وصف هئڻ، ٺوڪي ڳالهائين.
 سرخرو: ص. (ف) خوشيءَ کان بهڪندڙ چهره وارو، ڪمياپ - سوڀ رو، خوش، عزتمند.
 سرخرو ٿيڻ: ڪامياب ٿيڻ، پائ وٺڻ جي ڪوشش ڪرڻ، واعدو وفا ڪرڻ.
 سرخروئي: ٺ. عزت، تپو، ڪمياپي.
 سرخمر: ڏ. ڀروڻ - چاتي.
 سرخو: ڏ. گهوڙي جو هڪ رنگ، (ص) ڳڙهو.
 سرخو: اسم خاص، ڪميونسٽ - اشتراڪي.
 سرخوشي: ٺ. سرور، شراب جو نشو.
 سرخي: ٺ. ڳڙهن - لائي، جڳن کي مٿن جي ڳڙهن (عورتن جي سينگار لاءِ)، خبر يا مضمون جو عنوان.
 سرخيل: ص. (ف) سردار - اڳوڻ.
 سرد: ص. (ف) ٿڌو، خٻڪ، ٺريل، بيروس.
 سردبازاري: ٺ. ٻار جي ٿڌي - منڍي - راني.
 سرد گرم: ص. ٿڌو ڪو سو، موافق - پورو پيو، ڏک سک.

سرد مزاج: ص. ٿڌو دل، بي مروت.
 سرد مهر: ص. بي مروت، بي خاص، رکو، پير حمه.
 سرد مهري: ٺ. بي مروت، رکاني.
 سردار: ص. (ف) ڳوٺ - بيشو، امير - رئيس.
 سرداري: ٺ. ڳوٺي، حڪمي، رهبري.
 سردارو: ڏ. (ف) مٿي جو سور، آزار.
 سردارو: ڏ. دروازي جي مٿن واري ڪاٺي (جنهن ۾ ڏکڻو ڪٺيولڳي).
 سردست: ٺ. (ف) تريءَ تي - هينئر - هن وقت - فور - ٺهيد.
 سردو: ڏ. هڪ قسم جو ميوو - ڪاٺ گدرو.
 سردِي: ٺ. (ف) ٿڌ - ٺار - خٺڪي، سڀري جي منڍ - سيرو.
 سردِي لڳڻ: ٺ. ٿڌو ڪم ٿيڻ، سي، لڳڻ.
 سردِي گرمي: ٺ. ڏک سک، گرمي جلا ڇڏڻ.
 سردِي گرمي سَهڻ: مشڪلاتن کي منهن ڏيڻ.
 سردين ۾ هجڻ: سڪرت ۾ هجڻ.
 سردا: ٺ. (سن: سردا) ويسه - پٽين، عقيدو، دين ڌرم، عجم، وڃڻ، خب.
 سردالو: ص. وفادار - سڄو، پيروي جهڙو، وڃڻ تي پورو.
 سرداڻ: ڏ. ٺڪو، سنهو، وڙ - سوست.
 سرداڻ: ڏ. جسم تي ڪنهن سرنڌڙ جيت جي چوپير.
 سرد پڙ: ٺ. ٿڌو، جهٽپت - ٺٽو.
 سردل: م. تلوار وغيره مين مان ڇڪڻ، ٻاهر ڪڍڻ - ڇڪڻ.
 سردو: ڏ. تلوار ڪشي، ڊپڙاڻ - ڊپ، گر.
 سردو پٿاڻ: ڊپ ڪيڻ - ڊپ ٿيڻ، وڙهڻ.
 سردو: ڏ. مينهن جو غبار، سُرڙاڻ.
 سروي: ص. ڪيئي سر ڪم ٿيندڙ (بنيءَ ۾)، هو ٻي جنهن وٽ پنهنجو جوڙو نه هجي، ٻيڪي سر هجي.
 سُرڙو: ڏ. (ف) اتفاق سان ٿيل (حادثو، عمل وغيره).
 سُرڙو ٿيڻ: ڏ. ٺٽو نمود رٿي - ظاهر ٿيڻ.
 سُر زمين: ٺ. (ف) سڪ، حڪومت، دري، جاءِ و ردا.
 سُر زلزل: ٺ. (ف) ملامت - جٽو، تسه.
 سُر زور: ص. زور وڙ - سرڪش، ٺٽو - هوڏي - شدتي، فساد، سرس: ٺ. وڌيڪ - گهڻو، ڀڄو، سو، يو، برتر - بهتر.
 سرس ساري ڪرڻ: ٻڙي ڪٽڻ، زور پوڻ.

سرُس: ٺ. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر (هڪ وڻ جو رس جيڪو ڪاٺ ٻڌين ۾ ڪم ڇي) - ٿينين.

سرُسات: ٺ. مصاخو. سينو پڌو. گد - چرو.

سرُسامر: ٺ. (ف) دماغ جي هڪ بيماري (جنهن ۾ معز مڙت ٿئي).

سرُسائين: م. گهڻو ڪرڻ - اضافو ڪرڻ. مشهور ڪرڻ - ناليرو ڪرڻ. ترقي ڪرائڻ.

سرُسائي: ٺ. گهٽائي - واڌارو. وڌ. مضبوطي - برتري.

سرُسبز: ص (ف) ساڻو - آباد. شاداب. تازو توانو. خوشحال.

سرُسبز ٿيڻ: شاداب ٿيڻ. آسودو ٿيڻ. پذيرائي ٿيڻ.

سرُسبزي: ٺ. آبادي. خوشحالي.

سرُ سپر: ص. ساڻو - آباد. سڪيو. سٽيو. سڀڳو.

سرُسٽو: ٺ. چڙهي - ڪيڏا - اٽڪل.

سرُسٽي: ٺ. خود قرباني - پن صدقو.

سرُ سر: ٺ. تيز هوا جو آواز - سوست.

سرُ سر: ٺ. بدن تي جيت جي هن جو حساس. خارش. ڪٽڪٽوئي.

سرُ سر ڪرڻ: بدن تي جيت جو سر ڪرڻ. هري ڳالهائڻ.

سرُسرو: ٺ. اڇاڻ ڪي ڪاٺينڊڙ جيت - سرتو.

سرُسري: ص (ف) سونو - آسان. مٿ چرو. مختصر. اڇاٽرو. معمولي - رواجي.

سرُسري نظر: ٺ. مٿ چري نگه.

سرُسرو: ٺ. وڌيڪ - زياده. سنو الو.

سرُسوتي: ٺ. (سن) هندو ڌرم جي هڪ ديوي.

سرُسي: ٺ. واڌارو. ترجيح. ڪثر. سوني - سنو الو. اڳرائي. ترجيح - فوقيت. ڪاميابي - سوڀ.

سرُسي ڪرڻ: گوشت ڪرڻ. اڳرو ٿيڻ. منهن مٿي ڪرڻ.

سرُسرو: ص. ڪجهه وڌيڪ - ڳچ جهڙو.

سرُشار: ص (ف) پيرين - لبريز - تار. خوش. بيخود (موج مستي ۾).

سرُشاري: ٺ. نشو - مستي. بيخودي.

سرُشت: ٺ. (ف) سڙشت (فطرت - مزاج. طبيعت - سڀاءُ. خصيت - عدت. خاصيت - ڪُن.

سرُشتو: ٺ. (ف) نظام - سٽاءُ. جوڙجڪ. طريقتو - روح. ترڪيب. ڍنگ. دستور - قعدو.

سرُشتيدار: ص. عدالت ۾ جج جي ڳڻين حاصريءَ جو ملازم. دفتر يا آفيس جو اڳواڻ.

سرُشتي: ٺ. (سن) خشت - پيدائش. مخلوق. دنيا.

سرُشڪ: ٺ. (ف) تپورو - ٿورو. ڳوڙهو - لڙڪ.

سرُشان: ٺ. (ف) ڪيڪڙو. آسماني ستارن جو چوٿون برج. هڪ قسم جي موٽر بيماري - ڪئنسر.

سرُعت: ٺ. (ع) حسرتي - تيزي - تڪ.

سرُعت: ٺ. (ف) سرد - ڳوان.

سرُفراز: ص (ف) معزز. ممتاز. ديوان.

سرُفراز ڪرڻ: اوج تي رسائڻ. نوازش ڪرڻ. نبال ڪرڻ - خوش ڪرڻ.

سرُفرازي: ٺ. عزت - شن.

سرُفرو: ص (ف) ڪنڌ هيٺ - لا جواب. فڪرمند.

سرُفروش: ص (ف) سڙدينڊڙ - جنباڙ. بهادر.

سرُ فروشي: ٺ. بهادري - دليري.

سرُفتو: ص. بي رام - بيتاب. چلولو - ڪيچو.

سرُفوک: ٺ. (ه) دو طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.

سرُقه: ٺ. (ع) چوري. پني جي ڪلام يا مضمون کي پنهنجي ڪلام يا مضمون ۾ آڻڻ.

سرُڪ: ٺ. گهوڙي جي واڳ. ڏوري. رسي - نوڙي.

سرُڪ: ٺ. ڪسڪن واري ڳنڍ (نوڙي يا رسيءَ ۾).

سرُڪ ساهي: ٺ. ڦاسي - ڦندو.

سرُڪ: ٺ. ڏور ڏوڏڪ - سُرڪي.

سرُڪ: ٺ. ڪسڪ. ترڪ. گسڪو. لوڏو.

سرُڪاٺ: ٺ. بدن تي ڪنهن جيت جي چرپر جو احساس.

سرُڪار: ٺ. (ف) حڪومت - گورنمينٽ. بد شاهي. عزت سان مخاطب ڪرڻ جو لفظ.

سرُڪاري: ص. حڪومت جو - حاڪماتو.

سرُڪائڻ: م. ريزڻ - هٽائڻ. هڪ پاسي ڪرڻ. گم ڪرڻ - ٽڳائڻ.

سرُڪٽ هاڻوس: ٺ. (نگ) هڪ سرڪري عسرت. جنهن ۾ دوري تي نڪتس سرڪري عمندار ترين.

سرُڪردگي: ٺ. (ف) سرد ري - ڳوٺي

سرُڪردو: ٺ. (ف) حڪم - سرد ري. ڳوٺ.

سرُڪس: ٺ. (نگ) هو نشانو. جنهن ۾ ڪسرت جا ڪمءَ جانورن جا ڪير ڏيکاريا وڃن.

سرُڪش: ص (ف) نافرمان - بي چيو. بغي.

سرُڪشي: ٺ. بغاوت. نافرماني.

سُرڪل: ذ (انگ) دائرو- گهيرو. حنتو. مقرر علائقو. تن ي چنن
 تپن من ٺهيل تمنتي چوپ گو.
 سُرڪليان: ذ. هڪ قسم جو ختو (جنهن ۾ نرڙ ٿيو ۽ پيچم رهجي).
 سُرڪناڪو: ذ. رسيءَ جو ڦاڪو.
 سُرڪندي: ث. هڪ قسم جو گل.
 سُرڪن: م. هنن- رڙهن- پاسي ٿين- ڪسڪن.
 سُرڪن ڦاهي: ث. رسي جي ڳنڍ ڏين جو هڪ نمونو (جنهن جي
 ڦندي ۾ ڦسڻ سان گندي قابو ٿيندي ويندي).
 سُرڪن: م. ڏڪ پرن- ڏڪ ڏڪ ڪري پيشن. هرڪن (دل)- مانل
 ٿين- موهجن.
 سُرڪو: ذ. بدن تي ڪهن جيت جي چُرپر جو احساس. (ف:
 سرڪ) ڪمند ب نگورن جي رس مان ٺهيل کڻي ۽ تيزابي پٽيٺ.
 سُرڪوبي: ث (ف) سخت سزا مارڪٽ.
 سُرڪي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 سُرڪي: ث. ڏڪ- چڪو. ٿوري ذري (پاڻي جي). سُرڪ.
 سُرڪي پيارن: ڏڪ پيارن. زهر ڏين. قسم ڪٽڻ. خوار ڪرڻ.
 سُرڪيولر: ذ (انگ) لکت ۾ ڏنل هدايتون. سرڪاري پڌرن مو.
 سُرڪ: ص. چونڊ- پسنديدہ. اُتم.
 سُرڪ: ذ. جادو- طلسم- منڊ.
 سُرڪنڊ: ذ. هڪ قسم جو وڻ (جنهن جي ڪاٺي سُرهڻي ٿئي)-
 چندن- صندل.
 سُرڪو: ص. جهڙو- وانگين- طرح- موافق. هڪ جهڙو- ساڪيت.
 (ث. سُرڪي).
 سُرڪيل: ذ. سُرڪو. هڪ جهڙو ۽ پٺڇري.
 سُرڪاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 سُرڪڏشت: ث (ف) وقوعو- مڃرا- حادثو. ڳاله- ڪهاڻي.
 داستان. واقعن جو احوال- سوانح عمري.
 سُرگر: ذ. ساز ۽ آواز جو سنگم. موسيقيءَ جا قاعد قانون.
 سُرگران: ذ (ف) خفا- ناراض. مغرور- متڪبر. خمار آلوده- مخمور.
 سُرگراڻي: ث (ف) پريشاني. ڳمائي. خمار
 سرگردان: ص (ف) حيرن- پريشن. رولڙي ۾.
 سُرگرداني: ث. حيرن- پريشاني. معيبت. ڏاکڻو.
 سُرگرهه: ص (ف) جوشيلو. تيار. چاٽڪ جاکوڙي.
 سُرگرهي: ث. جوش. تيزي- چستي. چالاڪي. اُتساه.
 سُرگروه: ص (ف) سردار- اڳون.

سُرگس: ث (ف. شهر گشت) جوس. شادي وغيره جي موقعي تي
 ماڻهن جو ڪڍ جي ڪپوت کي گشت ڪرائڻ.
 سُرگس ڪڍڻ: ڇڻ جو جنوس ڪڍڻ. بدن ۽ پڇڙو ڪرڻ.
 سُرگمر: ذ. راڳ جي ستن سرن جو مجموعو (س- ري- گ- ما- پ-
 ڌ- ني).
 سُرگمر ستائن: سڌيون پڌائڻ.
 سُرگن: ص. گناڻو. شڪل ورو.
 سُرگوشي: ث (ف) ڪن ڦس- سس ڦس. جهيٺي وازم ڪن جي ڳاله.
 سُرگير: ذ (ف) گهوڙن جي هڪ بيماري.
 سُرگ: ث. ڦرڌاراڻي ڇڏيندڙ ڳئون يا مينهن.
 سُرگ: ذ (سن: سورگ) بهشت- جنت.
 سُرگواس: ذ. موت- رحمت. وفات.
 سُرگواسي: ص. مري ويل- مرحوم. جنتي.
 سُرگي: ث. ڪٽي جي ڳچيءَ ۾ پيل رسو.
 سُرل: ص. سنئون سڄو. جلد ٻڌندڙ- ڪنن جو صاف. (ذ) ننڍي
 جمر ورو گهوڙو- وڇيرو.
 سُرل زبان: ص. ڳالهائڻ ۾ فصيح. ٽڪرو ڳالهائيندڙ.
 سُرلاڻي: ث. سادگي. پورڙي. چٽائي (ٻڌڻ جي) سوکڻي- سولائي.
 سُرلو: ذ. جهڙ- جهڙائو. ميهو ڳي ۽ جي مند. (ص) ڪن ڪن صاف ۽
 جلد ٻڌندڙ.
 سُرلي: ث. ڦٽي ۽ جي شڪل جهڙو هڪ ڳه (ڪن جي پاڙي ۽ پٺڇري).
 سُرما: ث (ف) سياري جي موسم- سيارو.
 سُرماڻي: ص. سُرمي جي رنگ جهڙو. (ث) هڪ قسم جي
 سامونڊي مڇي.
 سُرمايو: ذ (ف: سرمايه) پونجي- موڙي. نانو رقم (جيڪا
 واپار ۾ لڳائجي).
 سُرماييدار: ص. دولتمند- شاهوڪار- مالدار.
 سُرماييداري: ث. امو معاشي نظام. جنهن ۾ پيداوار ۽ ان جي
 ورهست چند مخصوص ماڻهن جي قبضي ۾ هجي.
 سُرماڻيڪاري: ث. ڪاروبار ۾ رقم جي لاڳت- سيڙپ.
 سُرمد: ص (ع) هميشه رهندڙ- دائم. مجذوب- مست. (اسم
 خاص) مشهور مجذوب درويش جنهن کي اورنگزيب بدشاهه قنبر
 ڪرايو هو.
 سُرمدِي: ص. دائمي- هميشه جو. خداڻي.
 سُرْمسٽ: ص (ف) مخمور- مدهوش. نشي ۾ مست.

سَرمستی: ت. مدهوشي - شو. حصار.
 سَرمغزي: ت. تمام ڪهتو فڪر. بڪواس - مشغولي.
 سَرمگين: ص (ف) سَرموڳل.
 سَرمندبل: ذ. هڪ قسم جو سڙ.
 سَرمو: ذ (ف) ڪري رنگ جي هڪ معدنيات جو نو (جيڪو اکين
 ۾ وجهجي). آچي چاندي جون - رتون (جيڪي ڀرت ۾ ڪم
 اچن). (ص) سنهو پيش - پورو.
 سَرمو ڪرڻ: پيهي سنهو ڪرڻ.
 سَرمو وجهڻ: انڌو ڪرڻ. لڳڻ - ڦرڻ.
 سَرمورو: ص. مور جي گچيءَ جهڙي گچي وارو.
 سَرميدان: ص. ميدان ۾. تمام ڪو (ڊوڙن).
 سَرميداني: ت. سَرمي و جهي رکن جي ڊپلي.
 سَرميل: ذ. سردار - اڳوڻ - مهندار.
 سَرن: سَرن: ت (سن) پنڊه - سام. حفاظت.
 سَرن گت: ذ. سمپيل - پنڊه گير - جهي م آڻ.
 سَرن: ت. هوش - يدگيري - خبردري.
 سَرنامو: ذ (ف) پتو - ابريس. خط يا درخواست جي شروعاتي
 مخاطب ڪرڻ واري عبرت.
 سَرناء: ت. شرناء (سڙ).
 سَرنايو: ص. شرناء و ڇانيندڙ.
 سَرنائين: سَرنائين: مانت مڙين - پنڊه مڙين. پرت تي حوالي ڪرڻ.
 سَرنج: ت. (انگ) سَني. جنهن وسيلي جسم ۾ دوا وغيره داخل
 ڪجي - پچڪري.
 سَرنڊ: ص. هوند وارو. شامو ڪار. سڪيو آسودو. خوشحال. هلندي
 پڇندي وارو.
 سَرنڊي: ت. هوند - آسودگي. پڇندي. وس - اختيار. سگه.
 سَرنڊي ٿرڻ: متبلي جي طاقت هوندي به معاف ڪري ڇڏڻ.
 سَرنڊيات: ص. پڇنديءَ وارو - شامو ڪار.
 سَرنڊيون ڪرڻ: پنهنجي مرضي ۾ موجب هئڻ ۽ پتي جو خيال نٿو ڪرڻ.
 سَرنڊو: ذ. هڪ مشهور سڙ (جنهن ۾ ٻرون ٿين ٿيون).
 سَرنڊو وڃائڻ: راضي ڪرڻ. لاءِ سئون ڪرڻ. آڙي نيزاري ڪرڻ.
 سَرننگ: ت. ويندي ۾ پيس موتين جي قطار.
 سَرننگ، سَرنگه: ت. غار - غار. زمين دوزر سَرو.
 سَرنگه هئڻ: ٻارڻين. بدووت ڪرڻ.
 سَرنگ: ص. سنهي رنگ وارو. (د) ٻڙهي رنگ و رو گهوڙو.

سَرنگون: ص (ف) اونڌي ڪندڙ. منهن ڀر.
 سَرنگهو: ذ. ٻن جو هڪ قسم (ٿر مڙئي).
 سَرنگو: ص. جني وارو وارو.
 سَرنو: ذ. سون - جديد. نئين سر - بيهو.
 سَرنوشت: ت (ف) عيب جو ڪيو. پ ڪي - تدبير.
 سَرنه: ت. هڪ ٻيلي ٻج (جنهن مان منو تيل ڪري).
 سَرنهڻ: ذ. ميخ - ڪي - ڪو ڪو.
 سَرن: م. جين. بسر ٿيڻ (حياتي). ڪڏجڻ (عمر). ٻجڻ - ٿي
 سگهڻ. حاصل ٿيڻ.
 سَري وڃڻ: وقت گذري وڃڻ. خيال ڏيڻ.
 سَرن: ت. ٻج ۾ پڪي جو هڪ قسم - چيل.
 سَرن: م. ڇوڻ - سَرنڪ. ريڙهيون پائڻ. سَرنائين. استدعا ڪرڻ.
 سَرنو: ذ. چوندڙ جيت. جيت جي چڪ جي شرڪن ٿيل سوچ يا
 ڊيڙ.
 سَرنِي: ت. جهو - اوٽ - پنڊه.
 سَرنِيو: ص. پيش پوندڙ - پنڊه وٺندڙ.
 سَرو: ذ. شراب.
 سَرو سَناهڻ: شراب چڪائڻ - شراب تيار ڪرڻ.
 سَرو: ذ (ف) هڪ قسم جو مشهور جابوون (جيڪو سَرو ۽ جو
 مڻي وڃي).
 سَرو قد: ص. قد وري ڳڻي قد وارو.
 سَرو: ص (سن) سڀ - ڪڏ - سارو - ڄملي. زبده - سرس - وڌيڪ.
 سَرويومي: ص. سڀ جو - عام. ڪشاده خيال - بي تعصب.
 سَرو: ذ (ف) سَري. مٿو. منڍ. شروع وارو حصو. سنڌ جو مٿيون اُتر
 وارو حصو. پير سَند.
 سَرو: ذ. ٻن جي سنهي چيٽ.
 سَرو: ذ. نڪ مريد ٿيندڙ هڪ جيت. ڪاٺ وغيره کي ڪڍندڙ جيت.
 سَرو: ذ. ڇڻ - وقفيت. (ص) جدي وڌندڙ (سڙ ڪرو).
 سَرو ڏيڻ: خزانچي - واقف ڪرڻ.
 سَرواڳ: ت. ڳوڙي جي مٿي ڪن وري پير سوٽ واري رسي.
 سَروان: ذ (ف) سَري. قافي جو ڪوڻ. ڪوڻ - مهندار.
 سَرواني: ت. رهبري - ڳوٺي.
 سَرواهي: ت. نور سَري منهن وري تورو. جوڌپور طرف جي
 ليس هڪ قسم جي تورو (جيڪو سنهي پ سڻ وهي).
 سَرويدار: ذ. وٺو سَرو. مٿ سَند. بدل سَند.

سُرُوتو: ص. ٻڌندڙ - سُنندڙ - سمع مجلس.
 سُرُوت: ص. سخت - ڏاڍو - سوٽ.
 سُرُوت: ث. مصبوحه - ڪمائي ڪئي.
 سُرُوتو: ذ. سِر جو اڏڙ - سِر جو ٽڪرو.
 سُرُوتِي: ث. ڊرپ، مروڙي پٽي، جي ڪن مٿن پٽي، جو ٿور چڪر.
 سُرُوب: ذ (سن) سونهن - حسن - رُوب - صورت. (ص) حسين - سَهتو.
 سُرُوب، سُرُوباء: ث. اعني مرتبي ورووڳو - خعت - پڪر.
 سُرُوج: ذ (ف: سُرود) سُر، آواز، ٻولي - نواز، پڙلاءُ، حڪم، فرمان.
 سُرُوجهي: ث. اُٺ جو هڪ سنج.
 سُرُود: ذ (ف) هڪ قسم جو ساز - سُرندو.
 سُرُود: ذ (ف) ڳڻتن، ڪنو - نغمو، سُر، آلاپ.
 سُرُود آميز: ص. سُريلو - مَنو - موهيندڙ (آواز).
 سُرُور: ذ (ف) سردار - حڪم، مانڪ - ٿڌ.
 سُرُور ڪائنات: ذ. حضرت رسول ڪريم ﷺ جن جو لقب.
 سُرُورِ انبياء، سُرُورِ عالم: ذ. نبي سڳوري جو لقب (حضرت محمد ﷺ).
 سُرُور: ذ (ع) خوشي، فرحت، خمار، هڪو نشو.
 سُرُور: ث. سُستي - گيسر - خبس ڪم، اجبو وقت وڃائڻ واري حالت.
 سُرُورق: ذ (ف) ڪتاب جو پهريون (نالي ورو) ورق، ٽائٽل.
 سُرُوري: ث. سرداري - مهنداري. (اسم خاص) هالا جي مخدومن جي مريدن جي جماعت.
 سُرُوس: ث (انگ) نوڪري - ملازمت.
 سُرُوس بگ: ذ. ملازمت جي ريڪرڊ ورو چسٽر.
 سُرُوش: ذ (ف) غيبي آواز - الهام، فرشتو - جبرئيل.
 سُرُو قامت: ص (ف) ("سُرُو" جي وڻ و نگر) ڊگهو - قدآور.
 سُرُو قد: ص (ف) "سُرُو" جي وڻ وانگر ڊگهو - قدآور.
 سُرُوگار: ذ (ف) تعلق - واسطو - لاڳاپو.
 سُرُوڪار رڪن: غرض يا مطلب رڪن، دوستي رڪن.
 سُرُولي: ث. ڪن جو هڪ ريبور.
 سُرُومئي: ذ. ڳوٺ - پيشوا، حاڪم، هادي.
 سُرُون: ذ. شور و سَڪندييل.
 سُرُون: ص. طاقت واري، وڌندڙ.
 سُرُوي: ث (نگ) پٽي، پ - سُرُضيءَ جي ماپ.
 سُرُوي زمين: ث. ماپ ٿيل ايراضي - زمين جا منڪر حق.

سُرُوير: ذ (نگ) پيمائش ڪندڙ عمارت. نجيري کڻي جو هڪ
 ملارم (جيڪو هن جي پٽي، جي ماپ رکي).
 سُرُويج: ص. سِر جو سانگو نه ڪندڙ - بهادر - سورهي.
 سُرُه: ذ. هڪ قسم جو جابلو جانور (قازمي جهڙو).
 سُرُه، سُرُهه: ذ. هڪ قسم جو وڻ.
 سُرُهائڙو: ذ. يڪي ڊوڙ، ٽڪي ڊوڙ.
 سُرُهال: ص. خوش، تندرست، خوشحال، وڏي جمر ورو.
 سُرُهان: ث. خوشبوءِ - سَڳندا، عطر.
 سُرُهائو: ص. ڍڪيل - پوشيدو.
 سُرُهائي: ث. خوشي، آسودگي، مرضي.
 سُرُهائي: ث. سرهان - سَڳندا.
 سُرُهال: ث. مڇي، جو هڪ قسم.
 سُرُهڻ: ذ. هڪ قسم جو تيني پڇ (جنهن مان مٺو تيل نڪري).
 سُرُهڻ جيڏا انا ڪرڻ: سنهڙا ڪرڻ. سخت تڪليف، عذاب ڏيڻ.
 سُرُهندي: اسم خاص، ساداتن جي هڪ ذات.
 سُرُهنگ: ذ. فوج جو عملدار - ڪپتن، نگهبان، بهادر - شجاع.
 سُرُهڻ، سُرُهڻ: م. تڪڻ - نظر م رکڻ، جاچڻ.
 سُرُهي ويهڻ: سڀيلي ويهڻ، پاسو ڪري ويهڻ.
 سُرُهو: ص. خوش - نهار - راضي، سودو.
 سُرُهو: ص. خوشبودار - سَڳندا وارو. (ث. سُرهي).
 سُرُهو ڪرڻ: خوشبودار بنڻ. ڪنهن جو ڪفن دفن ڪرڻ.
 سُرُهي ڪرڻ: چڱي ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ. چڱائي ڪرڻ.
 نيڪي ڪرڻ.
 سُرُهي مر: ث. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر.
 سُرُهيل: ث. "سُرُهڻ" جو وڻ.
 سُرُهيو: ذ. عطر و ڪتندڙ - عطار، مٿي ڪو سامان و ڪتندڙ.
 سُرُه: ذ. ونهاري ڪن پوءِ ايندڙ موسم (جنهن ۾ پٽي ڇڄڻ ۽ تپاوي ٿئي) - خزان.
 سُرُه جو تپ: ذ. موسمي بخار - ميرپ.
 سُرُهي: ث. سُر - ٿڌي - ڪندي (موتين جي).
 سُرِي: ث. سسي - ٺٺي، مٿو، ڪجي، ٿوهر جي ڳنڍ پٿار.
 سُرِيال: ذ. رچ جو چڪو مٺس - وڏيرو.
 سُرِيالو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پسر ڪو وکر.
 سُرِيائي: ث (ف) هڪ قديم ٻولي، جونو.

سُرِيَتَ، سُرِيَتَنَ: ١. ويهارييل عورت-سينڌي.
 سُرِيَتُو: ٢. سڀني ڍنگ وارو-سڀني نموني، رٿ سان-ريٽ سان.
 سُرِيَجَ: ٣. سرجن جي حالت-قوتنهڙو.
 سُرِيَجَن: ٤. سڄڻ، محبوب.
 سُرِيَر: ٥. (سن: شرير) بدن-جسم-جُشو.
 سُرِيَر: ٦. (ع) پنڌ، تخت.
 سُرِيَرَاڳ: ٧. ڏهڪ راڳ، سُر جون و.
 سُرِيَرِي: ٨. ويهارييل عورت-سُرِيَتَ.
 سُرِيَسَ: ٩. رٿ-تجويز، تحريڪ.
 سُرِيَشَتَ: ١٠. ص (س) اُتم-فائق-علي، نيڪ-پلارو، سَنُو-عمدو-خاصو.
 سُرِيَع: ١١. ص (ع) تير-تڪو، جند، ڦڙت، چُست-چالاڪ.
 سُرِيَعُ التَّائِيَر: ١٢. ص. جلد اثر ڪندڙ-زود اثر.
 سُرِيَعُ الْهَضْم: ١٣. جلد هضم ٿيندڙ، جلد تحليل ٿيندڙ.
 سُرِيَكُو، سُرِيَكُو: ١٤. ظ، جهڙو-جيڏو، مٽ-بربر.
 سُرِيَلُو: ١٥. ص. مٺي آواز وارو-خوش آواز، سُرَتروارو، وڻندڙ.
 سُرِيُو: ١٦. ڏ. عمارت سازيءَ ۾ ڪتب ايندڙ ڊگهي ٺوھي سِيخ.
 سُرِيُوَال: ١٧. ص. اُتر جورھ ڪو (سنڌ جي ڀرسان اُترئين ڀاڱي جو رھ ڪو).
 سُرِيَه: ١٨. ڏ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 سُرِيَه: ١٩. ڏ. سرھيلون.
 سُرَاسَر: ٢٠. ص. وارو وار، سَتَ سَتان.
 سُرَاڪا ڪلين: ٢١. زور سان خُتو چڪڻ، ساڙ ڪڍڻ.
 سُرَبَتَ: ٢٢. ڏ. اڌ رڌل سخت چنور.
 سُرُڪَ: ٢٣. رستو-شاهراه-شارع-شاھي رستو.
 سُرُڪَن: ٢٤. م. بخار ۾ وڻڻ، ڏڪڻ.
 سُرُڪُو: ٢٥. ڏ. ڪوڙ-ھل-ڌمچر-پڙڌڪ.
 سُرُون: ٢٦. م. ٻرن-ڌڳڻ (ٻاھ ۾)، جلڻ-ڪاٺ.
 سُرِيلُ: ٢٧. ص. ٻريل-جنين-ڪاٺ، ڳريل-خراب-ڪنو (ميو).
 سُرِيُوَال: ٢٨. ڏ. ساڙو-ساڙيلو-حاسد.
 سُرِيُو ڪاٺ: ٢٩. ڏ. پورو بي ايمان، ڪميٽو.
 سُرِيُون بُوتِيُون ڪاٺن: ٣٠. سخت دشمن هئڻ.
 سُرُھ: ٣١. (ع: شرع) بيڙي کي هوا جي زور تي هلڻ لاءِ ڪٻڙو-ڏن.

سُرُھ چاڙھڻ: ٣٢. بيڙي کي روانو ڪرڻ، جمع ڪرڻ.
 سُرُي: ٣٣. ٺ، ڪٽڪ جي ننڍي سَٿي، ٺٺيل سارين جي مٺ.
 سُرَا: ٣٤. (ف) سيڪٽ، جٺ، بدنو-عيوضو، ڏنڊ، قيد جي سيڪٽ.
 سُرَا پوڳڻ: ٣٥. ڪٺي جون تيجون وڙڻ، جيل ڪاٺڻ.
 سُرَا ڏيڻ: ٣٦. سيڪٽ ڏيڻ، جٺ ڪرڻ.
 سُرَاوار: ٣٧. ص. ڏوهاري، قيدي.
 سُرَاوار ٿيڻ: ٣٨. ڏوهاري ٿيڻ، وافي ٿيڻ-رام ٿيڻ، مراد کي پهچڻ.
 سُرَاٿتو: ٣٩. ص. سيڪٽ جو ڳو-عتوبت لائق.
 سُرَاياب: ٤٠. ص (ف) جو بدار، مجرم-ڏوهاري، سزا ڪاڌل.
 سُرَايافتہ: ٤١. ص. ڏوهاري، جيل پوڳيل-قيد ڪاٺيل.
 سُس: ٤٢. ٺ، زال يا مڙس جي ماءُ.
 سُس: ٤٣. ڏ. سيسي-ڳچي، ڪنڌ.
 سُسائڻ: ٤٤. م. قنڊر شيءَ جي سوچ گهٽ ڪرڻ-سوچ گهٽائڻ، (ف) ننڊو ڪرڻ.
 سُسُت: ٤٥. ص. ڀرو، گهٽ رفتار وارو، ڪم ۾ دير ڪندڙ، ٿوٽي-ڪهل، هيٺو، ڏس.
 سُسُت ٿيڻ: ٤٦. ڀرو ٿيڻ (ڪم يا رفتار ۾)، اُڏاس ٿيڻ، مايوس ٿيڻ.
 سُسُتي: ٤٧. ٺ، ڀرتي، ڪاهلي، آرس، هيٺائي، ٿڌائي.
 سُسُتو: ٤٨. ص. گهٽ قيمت، سھانگو-ارزان.
 سُسُتَر: ٤٩. (ٺ) پيڻ، اسپتال جي نرس، راھب-نن.
 سُسُتَم: ٥٠. (ڏ) انگ، نظم-طريقو.
 سُسُ پُس، سُسُ قُس: ٥١. ٺ، آهستي آواز ۾ ڳالهائڻ، ڪَن جون ڳالهيون پئڪڻ.
 سُسُ پُس (قُس) ڪرڻ: ٥٢. ڪَن جون ڳالهيون ڪرڻ.
 سُسُ پُسِيُو (قُسِيُو): ٥٣. ڪَن جي ڳالهه ڪندڙ، چغل خور-گلاخور.
 سُسُر: ٥٤. ڏ. اڇي پٽيءَ جو تلاءُ-صاف پٽيءَ جي ڍنڍ.
 سُسُرُو: ٥٥. ڏ. ڪچرون کائيندڙ هڪ قسم جو جيت.
 سُسُلُو: ٥٦. ڏ. سھو-خرگوش.
 سُسُن: ٥٧. م. گهٽجڻ-سوس ڪرڻ سُرُھو ٿيڻ، ٻڄڻ، سُڪڻ-سُڪي نٿو ٿيڻ، ڪو به نٿو.
 سُسِي وڃڻ: ٥٨. ڏجي وڃڻ، بس ڪرڻ، سوس ڪرڻ.
 سُسُو: ٥٩. ڏ. ننڍو گهٽيو-ريڊ جون ڌڙو ڦر.
 سُسُو: ٦٠. ڏ. ڳچي-ڳچي وارو حصو، ڪنڌ-منڍي-گردن.
 سُسُ وس: ٦١. ڏ. شڪ-گمن-وھم.

سسو وسو: بدگمن - شڪي - نوسو.
 سسئي: ٿ. ڇنڊ- ٻه ماھ. ڇنڊ جهڙي مهنِي عورت. (اسم خاص) سنڌ جي مشهور عشقيي قصي "سسئي پنهن" جو ڪردار.
 سسئي جو پٽر: ڏ. بسار کي وکر جو هڪ قسم.
 سسي: ٿ. ڳچي - مٺي - گردن - ڪنڌ.
 سسيو: ڏ. هڪ قسم جو سرنڌڙ جيت.
 سسيهر: ڏ. نانگ جو هڪ قسم - ڪار بهر نانگ.
 سطح: ٿ (ع) مٿيون حصو - مٿاڇرو.
 سطح آب: ٿ. پاڻيءَ جو مٿاڇرو.
 سطح زمين: ٿ. زمين جو مٿاڇرو - روءِ زمين.
 سطحِي: ٿ. مٿيون - بالائي. مٿاڇرو.
 سطر: ٿ (ع) ليڪ. ست. لفظن ۾ حرفن جي قطار.
 سطوت: ٿ (ع) دٻدبو - رعب.
 سطور: ٿ (ع) سطر جو جمع) سٽون. ليڪون.
 سعادت: ٿ (ع) برڪت. سڀاڳ. نيڪي - پلائي.
 سعادتند: ص. سڀاڳو. نيڪ. فرمانبردار - چٽوان.
 سعادتندي: ٿ. سڀاڳ. فرمانبرداري.
 سعد: ص (ع) سڀاڳو. نيڪ.
 سعي: ٿ (ع) ڪوشش - سعيو. ڊوڙڙڪ - حيلو.
 سعيد: ص (ع) نيڪ. سڀاڳو - خوش نصيب.
 سعيو: ڏ (ع) ڪوشش - جتن. جيو. جلدائي - سيگه.
 سعيا آجايائين: ڪوششون بيڪار ثابت ٿين - لايوسجا يونٽين.
 سفارت: ٿ (ع) پيغام رسائڻ - قصادتو. ايلچي گيري. مفاھمت جو پيغام.
 سفارتخانو: ڏ. سفير جي رهڻ جي جاءِ.
 سفارش: ٿ (ف) ڪنهن شخص کي ڀارت سان ٻئي جي حوالي ڪرڻ. ڀارت.
 سفارش ڪرڻ: سهائت ڪرڻ. ڀارت ڪرڻ. رسائي ڪرڻ.
 سفارش نامو: ڏ. ڀارت جو خط.
 سفارشي: ص. ڀارت ڪندڙ ڀارت ڪيل.
 سفاڪ: ص (ع) ضلعم. بيرحم. قتل.
 سفاڪي: ٿ. ظلم. قتل. بيرحمي.
 سفالو: ڏ. اونھو ٿو (ضد تسرو).
 سقر: ڏ (ع) شهر کان پھر روانگي - مسافري.

سفر خرچ: ڏ. مسافريءَ جو خرچ جو خرچ پڪو.
 سفر ستوارن: ص. سفر ڪرڻ. پنٽ ڪرڻ.
 سفر ڪرڻ: مسافري ڪرڻ. کوچ ڪرڻ. روانو ٿيڻ.
 سفرنامو: ڏ. سفر جو احوال (لکت).
 سفراء: ڏ (ع) "سفير" جو جمع.
 سفرو: ڏ. لائق. سٺو.
 سفرو: ڏ. ڀڄو - ڇڏ.
 سفلائي: ٿ. ڪميٽي - هلڪڙائي. بيھودائي.
 سفلو: ص (ع) سفله (ڪميٽي - رذيل. خسيس - نيچ - ڪريل.
 سفله مزاج: ص. ڪميٽو. ڪريل - ذليل. هلڪي طبيعت وارو.
 سفلي عمل: ڏ. شيطاني ڪم - شيطاني عمر.
 سفوف: ڏ (ع) پينل شيءَ - اٿو - پورو. ڦڪي.
 سفيت: ص. اڇو - سفيد. (شاھ).
 سفيد: ص (ف) اڇو. اڇرو - صاف. ڳورو.
 سفيدپوش: ص. اڇا ڪپڙا ڏيڪندڙ. سڌو لباس اوڏندڙ. درمياني حيثيت وارو.
 سفيد ريش: ص. اڇي ڌاڙهيءَ وارو - بزرگ. پوڙهو.
 سفيدو: ڏ (ف) اڇو پورو ڀارنگ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر.
 سفيد و سياه: ڏ. اڇو ۽ ڪارو. نيڪي. ۽ بد - پلائي برائي.
 سفل اختيار.
 سفندي: ٿ (ف) اڇان. اڇائي. چڻي. اڇورنگ (ڇن وغيره جو).
 سفير: ڏ (ع) ايلچي - قاصد.
 سفينو: ڏ (ع) جهاز. بيٺي - ڪشتي.
 سقرو: ص (سن) سقل. قل وارو - فائديمند. نفعو ڏيندڙ. آسان - سوو.
 سقري: ٿ. ٻج سميت گوار جي ڦري.
 سقل، سقلو: ص (سن) قل وارو - ثمردار. نفعو ڏيندڙ. سقرو.
 سقوران: ٿ (عبراني: صافورا) عورت جون لو.
 سقر: ڏ (ع) دوزخ - ترڳ.
 سقراط: اسم خاص. يونان جو مشهور فيلسوف.
 سقلاٽ: ڏ. (ع) ستلاط. قزمي رنگ جو. هڪ قسم جو ڪپڙو.
 سقف: ڏ (ع) چٽ. سائبان. آسمان.
 سقم: ڏ (ع) عيب - نقص. وڌ. خرابي - خامي.
 سقمونيا: ٿ (ع) هڪ قسم جو کوٽر جهڙو وکر.
 سقوط: ڏ (ع) ڪري پوڻ - ڊهي پوڻ.

سَڌ: ذ (ف) ٻئي پيريندڙ، سڌي، پخر سان ٻئي پيريندڙ -
پڇڻي - مشڪي.

سَقِيم: ص (ع) بيمار - مريض - هيتو - ضعيف، بيهل، مسڪين.

سَقِيمُ الحَال: ص. نئون تباه حال.

سَقِيمَت: ت. تيار - نمڻي.

سَڌ: ذ. ڪرو - نونندڙ، ڦڪو - بي سوڊ، سڄ.

سَڌ: ت. حُب - قرب - پير، مڃ، سڙوئي - ڪپ.

سَڌ ٻُڌندو: ص. گهٽ - ٿورو، مناسب.

سَڌ ساڙو: ذ. سوزو گداز، جهوري.

سَڌ: ت. خشڪي - راءِ، سڪر مين، تڻ. (ذ) قابو - سوکڻو.

مضبوطي سان ڏيو - سڄ.

سَڌ تي سَڌرو پَڻ: سڄي، هوندي وڏي خرچ وارو ڪم
ڪرڻ، همت ڪرڻ.

سَڌ تي گذارڻ: لنگهن ڪڍڻ - ٻڪون ڪائڻ.

سَڌ تي لنگهائڻ: آسري مڙهڻ.

سَڌ ڪرڻ: ٻڌي قابو ڪرڻ، سوکڻو ڪرڻ.

سَڌ هجڻ: قابو هجڻ، بختو هجڻ.

سَڌ: ت (سن) شڪ - ن خطري، حمس - پيٽ - گريپ.

سَڌاڇ: ص. ڪم وارو، سڻو، فنديس.

سَڌار: ذ (سن، سڪال) خوشحالي - آبادي، اناج جي فراواني،
سهاڻگي، جهجهتي - گهٽائي.

سَڌارتو: ص. سڄيو - ڪماتو - سڻو، ڪرامه - فنديس.

سَڌارجڻ: سَڌو ٿيڻ، وسندي ٿيڻ.

سَڌارڻ: م. قبول ڪرڻ، مطلب پورو ڪرڻ.

سَڌاريو: ص. آسودو - خوشحال، ڪم وارو - سڻو.

سَڌاڻ: ت. رڳڻي - ٺوٺ، تڻ، سوک.

سَڌاوڻ: ت. رشتيداري - قرابت - معنيٰ - غوازت.

سَڌاڻو: ذ. خواهشمند، گهرج وارو - حاجتمند.

سَڌائڻ: م. گهرج پوري نه ڪرڻ، حرص ٿيڻ، سڌائڻ - اڪٽائڻ،
انتظار ڪرائڻ.

سَڌائڻ: م. خشڪ ڪرڻ، هيتو ڪرڻ.

سَڌ تڙ: ت. خشڪي، سڄ - پينگ، ڏڪار، راءِ.

سَڌو: ذ (ع، سڪت) هڪ بيماري - حواس (جنهن ۾ برعتر جي
چرپر بند ٿي وڃي، بيهوشي ٿئي).

سَڌ: ت. چڻي - مٺي.

سَڌ: ت. پهريون مينهن، گهڻو ڪير ڏيندڙ جوان مينهن.

سَڌ: ذ (ع) نشو (شراب جو)، ڄمار، مدهوشي.

سَڌ: ذ (سن، سڪال) آبادي، خوشحالي، سهاڻگائي - سستي،
ناج جي ڪٽائي، سڪر.

سَڌ سڌائي هجڻ: سهاڻگي هجڻ.

سَڌرات: ت (ع) سڌ نڪرڻ جي تڪليف، پويون پساه.

سَڌرتي: ص (سن) جڪ ڪم ڪندڙ، نڪو ڪر، مهربان - فيض.

سَڌرمي: ڪرڻ وارو - ڪندڙ - ڪرت.

سَڌرو: ذ. نيوپڏو، سرل گهوڙو، (ص) طاقتور.

سَڌ: ذ. خوف - هر س، ڏندن.

سَڌ پوڻ: ڊپ ڪن زين بند ٿي وڃڻ، ڏندن پوڻ.

سَڌ: ذ. ڪيو - ڪوڙيو.

سَڌ: ص. سڪي ويل - خشڪ، رڳو، اڀرو.

سَڌ ٽڪر: ذ. مانيءَ جا رڳ ڳپ.

سَڌ سڙيل: پر ٺوٺي ويل - چوڙيل - گريل.

سَڌلڻ: ذ. پير جو هڪ زيور.

سَڌو: ص. سڳيو - تندرست، ڏاڍو، (ت. سَڌمي).

سَڌ: ذ (ع) "س ڪن" جو جمع، (ص) ويل.

سَڌار: سم خاص، يونان جو بادشاهه (جنهن 24 ق - 2 ق ۾ مصر،
ايران، افغانستان، سنڌ فتح ڪيا).

سَڌائڻ: ذ (سن) فوج جو جڻو - جيش، ڪتاب جواباب.

سَڌ: م. ڪٽڻ - ڏڪڻ - لڙڻ مڙاڇڻ.

سَڌ: م. اڪٽڻ، حرص ڪرڻ، سڌائڻ، آس ڪرڻ،
خواهش ڪرڻ.

سَڌ: م. خشڪ ٿيڻ - ٺوٺ ٿيڻ، اڀرو ٿيڻ، هيتو ٿيڻ، رطوبت
سڪي وڃڻ، تنهار ڪرڻ.

سَڌي ڪندا ٿين: پڙو ٿيڻ (بيماريءَ ۾).

سَڌو: ص. خواهشمند، سڌائو - حرصين، سڳهن شيءَ تي
حرص ڪندڙ، (ت. سڪي).

سَڌو: ص. سڳو (مڻت)، ويجهو مڻت (جنهن سان رت
ڳنڍيل هجي).

سَڌو: ذ (ع، سڪ) مَهر - ٺپو، مَهر لڳل ڌاتوءَ جو ٽڪرو
(حڪومت جي صورت ۾ سڌ ڪم جي).

سَڌو ڄمڻ: رعاوي هجڻ.

سَڌو هلڻ: ڏڪو ڄمڻ، حڪومت ڄمڻ.

سُڪو: ص. سُڪر- خشڪ- نوٺ- رکو- ٽپو- ڪوميل.
(ث. سُڪي).

سُڪا ساوا ٿيڻ: مضمون جو خوشحال ٿيڻ، ڌڻي پلن جو آسودو ٿيڻ.
سُڪن گڏ آلا پرن: بدمعاشن جي ڪري شر فرڪي به تڪليف بهجن.

سُڪو پاڻو: ڏ. ڏيرو- ضعيف- هيتو.

سُڪو جواب: ڏ. منٺ جواب- نڪر.

سُڪو ڪاٺ: ڏ. ڇڪو- بي حس.

سُڪوٽ: ڏ. (ع) خاموشي- چپ- مٺ- سانت.

سُڪوت ڪرڻ: مٺ ڪري ويهڻ- صبر سان رهڻ. رهن- ٿڪڻ.
رهاش ڪرڻ.

سُڪوتو: ڏ. مضبوط- آسٽو- سڪي- لاجي.

سُڪوڙيل: ڏ. ٽوڙ جو سڪيل.

سُڪون: ڏ. (ع) چپ- مٺ- رمر- قرار- امن.

سُڪوٽ: ڏ. (ع) رهاش- رهن جو هنڌ- بودو باش.

سُڪونت پذير: ص. رهندڙ- سڪن.

سُڪونت حاصل ڪرڻ: آرام ۽ راحت حاصل ڪرڻ.

سُڪي: ڏ. خشڪي- سُڪي ويڙمين- ڌرتي. (ص) سُڪل- خشڪ.

سُڪي پاڪيءَ سان ڪوڙڻ: ٺڪڻ- فريب ڏيڻ- چوٽيون ٽڻ.

سُڪي ڍانگو ٿيڻ: ڳري وڃڻ- پروڻ ٿيڻ.

سُڪيءَ جي سانباھ: ڏ. آخرت جي تياري.

سُڪيءَ ۾ ٽپي هئڻ: پڌري ڳالهڪن آلي وڃڻ.

سُڪيار تو: ص. سڄيو- سٿلو- فاند ڏيئند.

سُڪيلڌو: ص. سُڪي پني جاول (ٻار). ناز سان ٺپيل. لاڏنو.
(ث. سڪيلڌي).

سُڪيلو: ڏ. تنوار- هڪ قسم جي ترر.

سُڪين: ظ. رهن لائق- ويهڻ جهڙو.

سُڪيند: ڏ. (ع) دل جو آرام يا سُڪون. عورت جون نو.

سُڪ: ڏ. چيلو- شاگرد. گرو نڪ جو پوئڻڳ.

سُڪ: ڏ. (سن) خوشي- آئند- راحت- فرحت- آرام- چين.

خوشحالي- آسودگي- سهنج- سولائي.

سُڪ پون: وڙاهه پون- نه گهرجن.

سُڪ جو ساھ پٽڻ: ڏکو وقت گذري وڃڻ.

سُڪ جي سرائندي: عيش آرام واري حياتي. اوج- اقبال.

سُڪ ڦٽڻ: آرام ڦٽڻ. لاکيو تنهن ڦٽڻ.

سُڪ ڪرڻ: آرام ڪرڻ. هڪ هنڌ ويهڻ. سانت ڪرڻ.

سُڪ چيڻ: آرام ۽ قرار- سُڪون- فرحت.

سُڪا: ڏ. بيم- مٺ- مٺت. ڪنهن خوشي ڏسڻ لاءِ بسيل نذرانو
(جيڪو ڪنهن درويش وٺي انهن کان ڪيل مراد پوري ٿيڻ تي پڙ

ڏجي يا نذراني جي صورت ۾ ڏاڪهي).

سُڪ باسن: مراد پوري ٿيڻ لاءِ پڙ يا سرنو ڏ ڪرڻ جو نعر ڪرڻ.

سُڪ لو: ص. خوش- تندرست. (ڪنايت) بيمار- ڪو- خوش.

سُڪاڻ، سُڪاڻ: ڏ. (ع) سُڪڻ (بيٺي يا غوراب جي رخ ٿيڻ لاءِ
ڏسڻي ۾ لڳر ڦرڻو.

سُڪائي، سُڪائي: ص. سڪاڻ هلائيندڙ- بيٺا تو- ملاح.

سُڪ وٺي: ص. سُڪي- آسودي. (مجاز) بيمار. (ث) بيماري- ٽپو.

سڪاڻ: م. سيڪاڻ- سڪاڻ ڏيڻ.

سُڪيال: ڏ. (سن) پلڪي- محفو.

سُڪيت: ڏ. شاديءَ جو پلنگ- سيج.

سُڪڏائي: ص. (سن) فرحت بخش- راحت وارو.

سُڪر: ص. خوشحال- آسودو. مٺهون- اعليٰ. عزت آبرو وارو-

معزز. من مرتبي وارو. وڏو مٺهو. تندرست. (اسم خاص) سنڌ
جو هڪ مشهور شهر ۽ ضلعو.

سُڪرائي: ڏ. چاڦائي- چڱيلائي. آسودگي. امن- سلامتي.

سُڪرو: ڏ. ٺاهو ڪو. وٽندڙ.

سُڪرو مٺو: ڏ. چڱو بچڙو.

سُڪڻ: م. سڪاڻوڻ. تربيت وٺڻ. پرائڻ. حاصل ڪرڻ.

سُڪڻائي: ڏ. ان هوند. ڪٽلائي.

سُڪنو: ص. ننهو- پالهو- خالي. هٿن خالي- ڪٽل. واندو. اڪيلو.
(ث. سڪني).

سُڪنو دلا سو ڏيڻ: فقط آسرو ڏيڻ ۽ ڪم نه ڪرڻ.

سُڪني ڪُني گهڻو آيا من: سڄي ماڻهوءَ کي سڀ گهڻي هٿن.

سُڪو پائي: چڱي پنگ. ڏاڏل. مشروب.

سُڪو پٽ: گهري نند- گهري واري نند.

سُڪي: ڏ. (سن) ساهيڙي- سهيني- سرتي- جيڏي.

سُڪي: ص. سُڪيو- آسودو- خوشحال.

سُڪي: ڏ. هڪ قسم جو ڪيڙو- ٿڪري.

سُڪب: ڏ. تعمير- چن. تربيت.

سُڪيائي: ڏ. آسودي- خوشحال. سُرمي.

سُڪيو: ص. آسودو- خوشحال- هوند ورو. خوش- سُرمو. سولو-

سهنجو - آسن.

سُکيو تُکر کائن: خوش گذارن.

سُکيو سَتابو: ذ. خوشحال ۽ مان مرتبي وارو - معزز.

سُک: ذ (ف) کُتو.

سُگار: ذ (انگ) تمک جي ثابت پٿر کي ويڙهي ٺاهيل چروٽ.

سُگارَت: ث. ڪاميابي - فتح - حث.

سُگبان: ص. ڪٽا سڀ ٻنڌڙ. ڪٿن جوڌي. شڪري.

سُگتو: ذ (سن) سڀاڳو ڏينهن.

سُگرو: ذ. سونار کي ڪم جو هڪ اوزار (تار جهڙو لاء).

سُگري: ث. لوهي چله - انگيني - ڪڙ.

سُگريَت: ذ (انگ) سيل وري پيڙي.

سُگلو: ص. سڀني عدتن وارو - سڀڄو. (مند. گهو).

سُگم: ص (سن) سڻو - آسن - مليس.

سُگنل: ذ (انگ) اشارو. پيغام. ريلوي لائين ۽ شاهراهن جي پاسن کن لڳل نشان.

سُگ: ذ. ثابتي. شيء - وڻ.

سُگ سان: ظ. ثابتي آسن.

سُگ سڃاڻن: ث. ثابتي لهن - اصليت مان واقف ٿيڻ.

سُگ ملن: ث. ثابتي ملن - تصديق ٿيڻ.

سُگائي: ث. پنهنجائي - رت ڳنڍيل مائتي. قربت - عزارت.

سُگت: ث. سُگه - زور - قوت. سُورهيني.

سُگترو: ذ. جتي ۾ پير جي هيٺان رکيل چمڙو.

سُگتو: ص. طاقت وارو - بلوان. سُورهِي.

سُگ ثابتي: ذ. ڏس پتو - سراغ. ثبوت.

سُگداسي: ذ. خوشبودار چنورن جو هڪ قسم.

سُگر: ذ. وٽ - دڳ - راه - گس.

سُگڙو: ذ. "سُگو" جو اسم تصغير. ننڍڙو سنهڙو ڏاڳو. ڏورو. ڳانو.

سُگڙو سڀائن: آڌار ڪن - پاڙن.

سُگڙي: ث. گاني ٻڌن جي رسم (شاديءَ ۾).

سُگنڌ: ث. سُرهان - خوشبو. هُڪ رواس.

سُگندو: ص. سُرهو - خوشبودار واسين.

سُگن: ذ. سَوَن - شگون. اهڃاڻ (ڪنهن واقعي جو) - فل.

سُگن ڪرڻ: سَوَن ڪرڻ. فارو جهڻ. سو ڏيڻ.

سُگنو: ذ (سن) سُگورو - بختور. سستو - ٿوري مُهورو.

سُگني: ث. ويڙ جو هڪ قسم - مانجهلي.

سُگو: ذ. ڏاڳو. سَت وغيره جي تند. ڏور. ٻانهن ۾ ٻڌن يا ڳچيءَ ۾

ٻڌن جو ڏورو. سون يا چانديءَ جو هڪ ڳه. ڦيٽو وڌل يا دعا

ٻڙهيل ڏاڳو (ڳچيءَ ۾ ٻڌن لاء). (ص) حقيقي - سڄو (مٺ).

پنهنجو - ويجهو (مٺ) جنهن سن رت ڳنڍيل هجي.

سُگا ڦينا: ث. دعائون تعويذ.

سُگو توڙن: عزارت ختم ڪرڻ. لاڳاپ ڇڻ.

سُگو سورن: سنسلي کي جاري رکڻ. عمل کي همستي همستي جاري رکڻ.

سُگي ۾ هجڻ: جتي ۾ هجڻ. پوئلڳ هجڻ.

سُگورو: ص. پلارو - افضل. بزرگ. سڀاڳو - سدورو. فيض

هچ ڏيندڙ. (ث. سُگوري).

سُگهڙ: ذ. ڪجهه ڏيڙو. برجستو (پر).

سُگهڙو: ذ. تندرست - نوبنو - خوش بش.

سُگي: ث. ڳنڍيل وارن ۾ سينگار لاءِ ٻڌن جي چوٽي - ڳت. (ص)

حقيقي - سڄي (مٺ).

سُگيون: ث. وارن ۾ ٻڌن لاءِ ڳئون - چوٽيون (عموماً سُگين جي

جوڙي ٿين).

سُگه: ث. طاقت - قوت - بل. زور. وس - توفيق - پچندي. بهج. مڃل.

سُگه آر ڪرڻ: همت ڏانهن لاڙو ڪرڻ.

سُگهارو: ص. سُگه وارو - طاقتور. زور وارو. ڏاڍو. بهادر - پهلوان.

جبرو. همت پريو (ث. سُگهاري).

سُگهانو: ذ. سٺي هنر ڳهين (اُن).

سُگه ٿو: ص. سُگهرو.

سُگهانجڻ: طاقت ۾ اچڻ. بهادريءَ جو جذبو اچڻ.

سُگهائي: ث. زور - طاقت. بل - قوت. توفيق. تندرستي -

ڇڪيلائي - سحت.

سُگهائي: ث. جلد ئي - سيگه. ڦڙتي. تُڪڙ.

سُگهت: ث. طاقت - بل - قوت. توفيق - همت. مردانگي.

سُگهرو: ظ. زر سميت. عير سميت - ٻرين ٻچين. سڄي گهر

سميت. گهر جي ڀتين سن. ڪٽنب سن.

سُگهڙ: ص. سڀيئي وارو. هنرمند. ڏاهو. عوامي شاعر. ٻين جاشعريد

ڪندڙ ٻڌ ڏيندڙ.

سُگهڙائي: سُگهڙائي: ث. سڀيتو - تميز. هنرمندي.

سُگهڙو: ذ. هڪ قسم جو سنهڙو ڳهو ٺڪ.

سُگهن: م. مرڪب فعل طور ڪم ايندڙ مصرع (جڏهن: ڪري

سگهن. هني سگهن وغيره). نين جهڙو هجن - ممڪن هجن.
 سگهو: ص. طاقتور - سگهرو. جبرو - ڏاڍو. زوروارو. هندي پچنديءَ وارو. تندرست - چڪڙينو. صحمند.
 سگهو: ظ. جلد - تر - تڪڙو. نمپه - فوراً - جهٽپٽ. يڪدم.
 سگهير: چڪورستو - سئوگهيڙ.
 سگهير: ڏ. تورو تڪڙو - ڪجهه جندي.
 سگ: ڏ. مائتي - عزازت. ڀرتي لاءِ ڏنل ورتل چوڪري.
 سگ چڪڙ: مائتي لاءِ پنهن جي گهر ڪرڻ.
 سگ ساهڻ: مائت سڏائڻ برابري ڪرڻ.
 سگ سنوان ڪرڻ: مٿي مائتي جي دعويٰ ڪرڻ.
 سگ سياڪو: ڏ. مٿي مائتي - عزازت - رشتيداري.
 سگ م ساڙو ٿيڻ: ويجهن عزيزن م هڪٻئي لاءِ نفرت + حسد ٿيڻ.
 سگ: ڏ. جانور جي مٿي تي اڀريل نوڪدار هڏي جو کوپو - قرن.
 سگ ڪيڻ: زور وٺڻ.
 سگن تي ڪٽڻ: جٽ ڪرڻ - تنبيه ڪرڻ.
 سگابندي: ٺ. ڀرتي لاءِ ڪيل مٿي. سگ ڏيڻ وٺڻ. رشتيداري.
 سگاوتي: ٺ. سگابندي.
 سگانڻ: م. سنڀال ڪرڻ. پرگهور لهن.
 سگر، سگر: ڏ. ڪنڊيءَ جي وڻ جون قريون.
 سگر: ص. سگن سان - سگن وارو.
 سگراڙ: ٺ. ڀاڄيءَ طور ڪم ايندڙ ننڍيون قريون.
 سگرو: ڏ. زنجير - سگهر. ڳت - طوق.
 سگري: ٺ. ڪنڊيءَ جي وڻ جي قري.
 سگڙي: ٺ. جانور جو سڪل سڱ (جيڪو فقير وڃائين) - نڀيل - نڀير.
 سگ سپاهو: ڏ. عزازت - رشتيداري.
 سگ وڳ: ڏ. مٿي مائتي. ڳندياڀو.
 سگن: م. هٿ ٽنگڻ.
 سگونجڻ: م. ٿٽن م ڪير پير جي اڇڻ.
 سگوني: ص. سگ وارو - مٽ مائت.
 سگي: ٺ. ننڍڙو سڱ (جنهن سان علاج خاطر بدن مان رت ڪڍجي). ننڍڙو سڱ، جيڪو هندو فقير وڃائين - سگڙي.
 سگيون هنائڻ: حيل و سلا ڪرڻ. تڪليف کي لاهڻ لاءِ توتڪ ڪرڻ.

سگيتو: ص. عزازت - ڀر دري - رشتو.
 سگيتو: ص. سگم آيل - مٽ - عزيز. جوڳو - لائق.
 سل: ڏ. سوراڄ - سنگ - چيڊ.
 سل م ونگ هنڻ: ڳالهه ورهڻ.
 سل: ٺ. تپ دق - سله. دير - وڻير. يڪسهي ڊوڙ - سر ڙو.
 سلايون: ڏ. زمين ٺڌر ڊيهر سطحي موڊ.
 سلاتو: ڏ. سرون ٺهيندڙ. رازو - معمار.
 سلاجيت: ڏ. هڪ قسم جو پسار ڪو وڪر - حابلورين.
 سلاح: ڏ. (ع) وڙهن جا اوزار - هٿيار.
 سلاح بند: ڏ. هٿيارن سان ڀريل - هٿيار بند.
 سلاح شور: ڏ. هٿيار بند سپاهي.
 سلاح: ٺ. (ف) لوھ جي سيخ.
 سلاڏ: ڏ. (نگ) اوڀريل پ ڪڇي ڀاڄيءَ جو هڪ قسم.
 سلاڙ: ڏ. جوڙو - پيله - ڳڙ.
 سلاڙس: ٺ. هڪ قسم جو خوشبودار پسار ڪو وڪر.
 سلاست: ٺ. (ع) نرمي - مٺار. رواني. ڳرڻ لفظن کي آڇي گفتگو. ڪلام جي نفاست. سادگي.
 سلاسل: ٺ. (ع) "سلسلہ" جو جمع (زنجيرون).
 سلاطين: ڏ. (ع) "سلطان" جو جمع (بادشاهه).
 سالو: ڏ. ٿورو وڏو. وڌيڪ - زياده.
 سلام: ڏ. (ع) سلامتي - امن. ملڻ يا موڪلائڻ وقت جو لفظ. نماز جي پڇاڙيءَ وارو سلام. ڪربلا جي معرڪي تي نظم.
 سلام ڀرڻ: حاضري ڏيڻ. حاضرتين. منهن ڏيکارڻ. زيارت ڪرڻ.
 سلام دعا نه ڪرڻ: لاڳاپو ٺڪڻ.
 سلام ڏيڻ: پيغام ڏيڻ. پڊگيري ڏيارڻ.
 سلام ڪرڻ: موڪلائڻ. ڪيڪارڻ. مڃڻ - تسليم ڪرڻ.
 سلام وٺڻ: نيز قبول ڪرڻ. ليڪ چون. ملاقات لاءِ گڏجن.
 سلام ورائڻ: سلام جو جواب ڏيڻ. نماز پوري ڪرڻ.
 سلام پيام: ڏ. ڳالهه بوله. سگابنديءَ جي گفتگو. نياپو - پيغام.
 سلام دعائون: نيڪ تمنائون - نيڪ خواهشون.
 سلام شوق: ڏ. محبت جو سلام - عشق جو سنيهو.
 سلام عليڪم: جملو. اوهان تي سلامتي هجي.
 سلامت: ڏ. (ع) محفوظ. سالم. خيريت سان. نيڪ - درست.
 سلامت رو: ڏ. وڃڻو - معتدل. ڏهو - مدبر - سيا تو.

سلامت رهن: تندرست رهن، خوش رهن، حياتي هجن، آباد رهن، بچاء مر هجن.

سلامتي: ث. امن، خير، عافيت، خدائت.

سلامي: ث. بادشاهن يا حڪمن کي ڪيل آجين، تعظيم جو سلام، موجب سلامت، ڪنهن بند يا مٿيءَ جي ڏک کي ڪوڊر سان لهي لاهڻ.

سلامي وٺڻ: سلام قبول ڪرڻ، ڪنهن ڌڙي کي ڪوڏر سان ٺهڻ، ڪنهن ڪنئيءَ کي گهڙي سڌو ڪرڻ.

سلاوت: سمر خاص، مسمون ڪريڻون جي هڪ برادريءَ جي نالو، (ص) پٿر کي گهڙي لاهيندڙ، پٿرن تي ٽڪڙ جو ڪم ڪندڙ.

سلاوتي: ث. چم کي ڪرڇڻ، صاف ڪرڻ لاءِ هيٺان رکيل پٿري سر-روهي.

سلاهن: مر. ساراهڻ-واڪائڻ، سپرد ڪرڻ.

سلائڻ: مر. بدائڻ، قبول ڪرائڻ، سل ڪي ٺڻ.

سلائڻ: مر. سلائي ڪرڻ-سبڻ.

سلائي: ث. بخيو-ٽوپو، سبڻي.

سلب: ذ(ع) هٿ ٿڻ، جهڻ، ڪسڻ، نڪرڻ.

سلب ڪرڻ: اختيارات وغيره ڪسڻ.

سَلَتڻ: مر. بدائڻ، سڃي ڪرڻ-باسڻ.

سَلَتڻ: ذ. صلاح-رت، ساڻ، هاري جو سمورو سامان-سَهت.

سَلپ: ث(نگ) ڪاغذ جي پٽي، غطي-چڪ.

سَلجهاڻ: ذ. سَنوارڻ-ڪولڻ (منجهير کي)، حر ڪرڻ (مُسلو)، وضاحت ڪرڻ.

سَلجهاڻڻ: مر. سَنوارڻ-سڌارڻ، کوندڻ، ظاهر ڪرڻ، سمجهاڻڻ.

سَلجھڻ: مر. ڪٽڻ-حر ٿيڻ، صاف ٿيڻ (موغڀرو)، واضح ٿيڻ، آسڻ ٿيڻ.

سَلچڻ: ذ. ساڻ ارڪڻ-ساڻ لڳڻ، جڳيون عددتون، چڱائيون-ڳڻڻ.

سَلچنو: ص. سَن لڳندو رو، سَلي خلاقو رو، فضيلت و رو.

سَلح: ذ(ع) هٿيار-اوزار-سلاح.

سَلح سَهڙڻ: سامن سڙو گڏ ڪرڻ-تپڻ ٿي بيڙڻ.

سَلحدار: ص. هٿيارن جو محافظ، سامن سڙو ڏيندڙ وٺندڙ.

سَلَسبيل: ث. (ع) بهشت جي هڪ نهر.

سَلسلو: ذ(ع) زنجير-سنگهر، قطار، نسل-پيڙهي، خجرو، تعمير.

و سَفو، ترتيب-طريقو.

سَلسلو نڪرڻ: شروعات ٿيڻ-آغاز ٿيڻ، راه نڪرڻ-طريقو پيدا ٿيڻ.

سَلسلوار: ذ. لڳيتو، ترتيب سان، قطار ۾، هڪٻئي پٺيان.

سَلُضُن: ذ(ع) بادشاه-فرمانرو.

سَلُضَنه: ث. (ع) ملڪ-راج، راني، بيگم.

سَلُضاني: ث. بادشاهي-حڪومت.

سَلُضَت: ث(ع) حڪومت-بادشاهي-مملڪت.

سَلَف: ص(ع) گذريل، قديم-آڳاٽو، پوري زماني جا منجهو، آب ڌڏ، بزرگ.

سَلَف صالحين: ذ. رسول ڪرم ﷺ جي حڪمن جي پونوري ڪسڙاڳين بزرگ.

سَلَف: ذ(ع) سڌو، وکر.

سَلَفَر: ذ(نگ) ڪندر-گندڪ.

سَلَفو: ذ. گندڪ چڪڻ جو پٽي، چروٽ-سگر.

سَلَفِي: ث. تماڪ (چرس) چڪڻ لاءِ نڪر جي ٺهيل ٽڙاندي-پونگري.

سَلگ: ث. (انگ) ريشم-پٽ.

سَلگ ٺڻ: مر. ڏڪڻ-پڙڻ.

سَلگي: ث. ريشمي.

سَلگن: ذ. سَنجڻ، ڳوٺ، ساڻ لڳڻ.

سَلگنو: ص. سَنچنو-اخلاق وارو.

سَلگم: ذ(ع) پيدنو، موٽي-ايدوانس.

سَلَمه: ذ(ف) سوني پٽي چڙهيل چنديءَ جي تند (جيڪ پيرت ۾ ڪم جي).

سَلما ستارا: ذ. پيرت لاءِ چنديءَ جي تارءِ مٿر.

سَلمي: ص(ع) سهڻي-حسين، محبوب.

سَلن: مر. بدائڻ-ڏسڻ، ظاهر ڪرڻ، سڃي ڪرڻ، مڃڻ-اقرار ڪرڻ، سوراخ ڪرڻ-ٽنگ ڪرڻ-سل ڪيڻ.

سَلو: ذ. پوئو، زمين مان اُڀرڻ لڳو پوئو، بدائي ٿوٽهڙو، ٿڌو، بنيد-پيڙه.

سَل ساوا هئڻ: مسڪيتءَ اولاد جي ڪمي ٺهڻ.

سَلِي کان اڳ سَنگ ڳڻڻ: اڃا پست پٺڻ، ڳڻڻيون ڪرڻ.

سَلو: ص(نگ) همستي-سست رفتري.

سَلوار: ث(ع) سَرو (سَن) شوار.

سُلوَتَ: ث. محبت - چغت - عشق.
 سُلوَتَري: ذ (ه) گھوڙن جو ڏاڪڙو.
 سُلوَتَ: ذ (ا) گ (و) جي سلام - سلامي.
 سلور: ث (ن) گ (ج) دي (ڏاڻو).
 سلور جُولِي: ث (ن) گ (پنجويه سال پورا ٿيڻ جو جشن).
 سلوڪ: ذ (س) اُشلوڪ (شعر - بيت، نظم).
 سلوڪ: ذ (ع) رويو - ورتاءُ، صلح، دوستي، حق تعاليٰ جي قرب جي طلب، حق جي ڳولا، تصوف جو طريقو.
 سلوڪت: ث. قرب - محبت، نه - صبح، خوش اخلاقي.
 سلونگڙو: ذ. سوراخ - ٽنگ - ڌڙ.
 سلونو: ص. چهرو - نمڪين، سوڌي، نورو، وندڙ، سهڻو - حسين.
 سلوي: ذ (ع) پٿرو، تتر، ماڪي.
 سلھ: ث. هڪ قسم جي پيمري - ٽپڊ - T.B.
 سلھ: ص. سڌو - سئون - سبتو.
 سلھار: ث. جڪڙ - ڳٽي، قنار، پيلھ.
 سلھارڙجن: م. هڪٻئي سان گڏجن - قطار ۾ پڻڌجن.
 سلھارڙن: م. گڏ پڏن - ڳٽين - ملاش، قنار ۾ گڏائڻ.
 سلھت: ذ. سٺ - نه - صبح.
 سلھڙ: ذ. گڏ - سان، قطار ۾ ڳٽي پيل - لاڳڙ.
 سلھو ساڻ هڻڻ: بدڪل هستي ڪم ڪرڻ - سٺ هڻڻ.
 سَلِي: ث (س) سَلِي (دروازي جي چوڪڻ جي هيٺين ڪاٺي، پٽ جي پيرين ڏيک ڪرڻ لاءِ ڪاٺي).
 سَلِيَتو: ذ. اُٺ تي مسافريءَ جو سامان رکڻ جو هڪ نمونو.
 سَلِيَت: ث (ن) گ (سڪور ۾ پرن جي نڪن لاءِ هڪ قسم جي پٿري ٺوھ جي تختي).
 سَلِيپر: ذ. (ا) گ (جتي جو هڪ قسم (جنهن ۾ ڪش (ڪهنيون) وجهڻ وارو حصو نه هجي)، ريموي لائين جي پٽن کي هيٺان ٽيڪ ڏيڻ لاءِ ڊوڪي).
 سَلِيَس: ص (ع) آسن - سونو، عم فھم.
 سَلِيَقو: ذ (ع) تميز - شعور، سمجھ، لياقت - اھليت، ھنر، سگھڙائپ.
 سَلِيَقهءَ مجلس: ث. مجلس جا آداب.
 سَلِيڪشَن: ذ (ا) گ (پسند موجب چونڊ).
 سَلِيَم: ص (ع) نيڪ - درست - صحيح، ڪم - پورو، صاف دل، بردبار.
 سَلِيَم الطبع: ص. نرم دل، دورانديش، سڌو سٺ.
 سُلَيْمَان: اسم خاص (ع) هڪ نبي سڳورو، جنهن بيت المقدس جو

بنياد رکيو.
 سُلَيْمَانِي: ص. حديث سليمان عليه السلام ڏانهن منسوب. (ذ)
 هڪ قسم جو قيصري پٿر.
 سَلِيو: ص. سٺ - توتي - ڪم ڪوس.
 سَم: ث. زور - ٻرو، ڌرو.
 سَم ڪشڻ: ٻئي جو بار ڪشڻ، وڏن جي پيروي ڪرڻ.
 سَم: ظ (س) برابر - يڪسان - مساوي، ونگر - جيڙو.
 سَم ٿي وڃڻ: برابر ٿي وڃڻ، ميٽجي وڃڻ.
 سَم: ذ. موسيقيءَ جي اصطلاح مٿر (وچت) جي خري مٿر.
 سَم: ذ (ع) زهر - وه.
 سَم قاتل: ذ. ماري ڏيڻ، زهر.
 سَم: ث. زمين مان ظاهر ٿيل پاڻي، زمين مان ظاهر ٿيل ٻوٽو (جيڪا عام طور ڪلراني زمين مٿي پ زمين کي ڪلرو رو ڪري).
 سَم نالي: ث. سَم جي پاڻيءَ جي نيڪال و رو وهڪرو.
 سَم: ذ. گھوڙي جو ڪر - سنب.
 سَمآ: اسم خاص. سنڌ جي هڪ مشهور قوم (جنهن جي حڪمران گهراڻي سنڌ تي 1350ع کان 1530ع تائين حڪومت ڪئي).
 سَمآ: ذ (ع) آسمان - فلڪ - آڪاش.
 سَمآ، سَمآت: ذ. سمن جي رهائش واري بياضي (سمت، لاڏت وغيره). سَم قيلي جا پڙا ٺڪون، وڏي ڏاڏي سم جو اولاد.
 سَم پٽ: ذ (س) مڪمل - پورو، ختم. (ث) پچائي - تڪميل.
 سَم پٽي: ص. ختم ٿيل - پورو ٿيل.
 سَم پڻ: ذ. چيمه - پچائي، انومان - نتيجو.
 سَمآج: ذ (س) پٽنچت - برادري - پئچري، معشرو - پنڌت، اجتماع - جلسو، جماعت - بزم.
 سَمآجَت: ث (ع) خوشامد - جاپلوسي (هي لفظ عموماً "منٿ" سان گڏ ڪم ڇي).
 سَمآ جوگ: ذ (س) ملاقات، سڀڻڌ - ڳانڍاپي وارو تعمق.
 سَمآجي: ص. معاشري - پنڌت.
 سَمآچر: ذ (س) چال - ريت - روش، حالات - واقعات، خبر - صلاح، حوال، خبر چار، سَمآءُ، حل، حور.
 سَمآڏ: ذ. خدائي ڌيان - خدائي لاڳاپو.
 سَمآڏي: ث (س) محويت، استغراق، غور - فڪر، مٿ، جوڳين سانسين جي تپس جو هڪ طريقو، قبر (خاص ڪري هندو

سَمَتُ الراس: ذ. آسمان ڏانهن - سڌائيءَ تي. (اسم) ترقي - وچ -
ڪم

سَمَت: ث (سن) چڱي مَت. سني صلاح. نيڪ هدايت. سني
سمجھ - عقل.

سَمَتا: ث. ٻي بري - هڪجهڙائي.

سَمَتِي: ث. ڏبو يونڪٽر جي ملڪيت قرضدارن م ورهائڻ.

سَمپادڪ: ذ (ه) ايڊيٽر - مڏير.

سَمپَت: ث (سن) دولت - ڌن. آسودگي.

سَمپُورن: ص (سن) مڪمل - سڄو. ڀرپور. سر. سر.

سَمپُورن راڳ: ذ. سرگم جي سڀني آوازن سن ڳندڙ رڳ.

سَمجھ: ث. عقل - فهم - ادراڪ. هوش. دانائي. ڄاڻ. راءِ.
خيال - گمان.

سَمجھ اچڻ: هوش اچڻ - عقل اچڻ. هوشيار ٿيڻ - ڏاهو ٿيڻ. اکيون
کڻ. خبر پوڻ. ٻڌڻي.

سَمجھ مَر اچڻ: ذهن نشين ٿيڻ - سمجھڻ.

سَمجھائي: ث. ڄڻ. وضاحت - تشريح. هدايت - نصيحت.

سَمجھائي ڏيڻ: ڪ ڳالهه سمجھائڻ. هدايت ڪرڻ.

سَمجھائڻ: م. ٻڌائڻ. ڏسڻ. آگاه ڪرڻ. سيکارڻ. ذهن نشين
ڪرڻ. سکي ڏيڻ. نصيحت ڪرڻ. سيڪت ڏيڻ. وضاحت ڪرڻ.

سَمجھدار: ص. سڀ تو - ڏاهو - عقل وارو. تجربيڪار. ڄاڻو. هوشيار.

سَمجھڻ: م. واقف ٿيڻ - آگاه ٿيڻ. ذهن نشين ٿيڻ. ڄاڻڻ - پڙهڻ.
ميچڻ - قبول ڪرڻ. هوشيار ٿيڻ. سکڻ. محسوس ڪرڻ - لکائڻ.

سَمجھڻ بُجهڻ: سوچ ويچار ڪرڻ - عقل کان ڪم وٺڻ.

سَمجھو: ص. سڀ تو - ڏاهو - هوشيار. عقلمند - دانءُ. عاقل.

سَمُندڻ: ص. سرستو - ذري پري.

سَمَر: ذ. مسافريءَ جو توشو. سفر خرچ. سامن - اسباب. ٽپڙ
ٽاڙي. وسيلو.

سَمَرادو: ص. سوڀ رو - ڪامياب - فتحمند.

سَمرائڻ: م. بدگيري ڏيارڻ.

سَمَرَت: ث. عقل - هوش - فهم.

سَمَرَتِي: ث (سن) ڏيڻ - خيال بدگيري. حافضو. هند ڪي ڌرم جا
آهي ڪتاب جيڪي انهي ڏيڻ (نهن م چيو ويد، انگ شاستر،
منو حو ڌرم شاستر، انهن س ڀرن ٻي شاستراچي وڃن ٿ).

سَمَرَت: ص. پهچان - سگهارو - توانو. ٻچنديءَ و رو.

سَمَرَتِي: ث. مڪيت - دولت. پوئجي. طاقت - توفيق - ٻچندي.

مهاپر شر جي).

سَمَارَ: ث. نگه - نظرداري.

سَمَارَو: ذ. واقف - ڄاڻو.

سَمَارَهو: ذ. جانورن جو هڪ مرض.

سَماس: ذ. ٻن شبدن جو ميلاپ.

سَماع: ذ (ع) صوفيتو راڳ. راڳ تي ٽن حل - وجد. ذڪر حو
هڪ طريقي.

سَماعت: ث (ع) ٻڌڻ. ٻڌڻ جي قوت. ٻڌڻ جي حالت. شنوئي
(مقدمي جي).

سَماعت ڪرڻ: ٻڌڻ. مقدمو ٻڌڻ.

سَماعي: ص (ع) ٻڌل. روايتي.

سَماق: ذ (ع) هڪ قسم جو رنگين سخت پٿر (جنهن م
روهيون نهن).

سَماق داتا: ذ. هڪ قسم جو پندر ڪو وڪر.

سَماک: ذ. خيال - ڌيان.

سَماکت: ث (سن) ميلاپ. تعلق - ڳنڍاپو.

سَماکم: ذ (سن) جماعت - منڊلي - مجلس. ٻڌي.

سَمالوچنا: ث. ٽيڪ ٽپي - رايو - تنقيدء تبصرو.

سَمان: ص (سن) جهڙو - مثل - وانگر.

سَمانگر: ص. سهڻي رنگ واري. ڏسن جهڙي - خوش رنگ.

سَمانو: ص. عزت وارو - وڏي مَن وارو - مڏشو. عزت سان. مقبول.
سکيو - آسودو. هٿيڪو. (ث. سَمَني).

سَمائڻ: م. اُمانت - انوداع ڪرڻ - رخصت ڏيڻ.

سَماتو: ص. خوش - سرهو. لڳل - ميل.

سَمَوات: ذ (ع) "سما" جو جمع - سمن - افلاڪ.

سَمَوار: ذ (ف) ٽامي پ پتل جو هڪ ٿنءُ (جنهن م اندرئين وچ
واري خلم باه پرندي رهندي آهي ٻاهر ن پ تي گرم ٿئي).

سَمَوي: ص. آسمان وارو. غيبي.

سَماءُ: ذ. نگراني - چوڪسي. سنڀال. پروڙ - ڄڻ. سَمڪ. خبر.

سَماءُ پوڻ: نظريان گاه پوڻ. خبر پوڻ.

سَماءُ لهڻ: خبر وٺڻ - نظرداري ڪرڻ.

سَمائڻ، سَمائجڻ: م. ٻيئي وڃڻ - حلول ٿيڻ. گهڙي وڃڻ. رڃي
وڃڻ. ويهي رهڻ (ذهن م). ٻيئي وڃڻ (نذر).

سَمائي: ث. گنجائش - وسعت. بُرد بري - تحم. حوصلو.

سَمَت: ث (ع) سَمَت (رستو - واٽ. طرف. ٻي سو - رخ.

سُمُرَتي، سُمُرَتي: م. حو لي ڪرڻ - سونپڻ. حيرت ڪرڻ.

سُمُرُو: ذ. ستر جو سامن - رستي جو توشو.

سُمُرُن: ث. تسبيح - منهن.

سُمُرُن: م. تسبيح ڦيرڻ - ورد وظيفو پڙهڻ. پيد ڪرڻ - سارڻ.
عزت ڏيڻ - پوڄڻ.

سُمُرَنو: ذ. تسبيح جو ڏوڏاڻو.

سُمُرَتي سورن: تسبيح پڙهڻ. انتظار ۾ عبادت ڪرڻ.

سَمَع: ث (ع) ڪن - گوش. سماعت - ٻڌڻ.

سَمَع خراشي: ث. سمجھ. خبر - چڻ. عقل. يادگيري.

سَمَڪ: ث. سمجھ. چاڻ - سڌ. يادگيري - سنڀار.

سَمَڪ اچڻ: هوش اچڻ. سمجھ چڻ.

سُمُڪو: ذ. ڏٺ جو هڪ قسم.

سَمَن: ذ (انگ) ڪورٽ جو سڌ. حضرتين جو حڪمنامو. عدالت
۾ شاهدي وغيره لاءِ گهرائڻ جو حڪمنامو. انجمن - واعدو. گلن
جو هڪ قسم - چيني - پ سمين.

سَمَن تعميل ڪرڻ: ڪورٽ جو حڪمنامو واسطيدار مان هوءَ
کي رسائڻ.

سَمَن آندار: ذ (ف) ڳوري رنگ وارو. معشوق.

سَمَن: ذ (سن) سويمبر. (اسم خاص) هڪ هندي شاعر جو تخلص.

سَمَنڊ: ذ (ف) بادامي رنگ جو گهوڙو.

سَمَنڊر، سَمَنڊ: ذ (سن) سندر - بحر - ساگر.

سَمَنڊر ڦيڻ: ث. هڪ قسم جو پسر ڪو وکر - سمنڊ جي ڪناري
تي گڏ ٿيل گجي پ جهڳ.

سَمَنڊر جا ڪانگ تڙن: نڪموءَ بيڪار گڏارڻ.

سَمَنگ: ث. نوازش - مهرباني. رضيو. خوشي.

سَمَنگن، سَمَگن: م. رضي ٿيڻ - خوش ٿيڻ. نوازن. بخشش ڏيڻ.

سَمَنگهي: ث. هار سينگار واري عورت.

سَمَن: م. زمين مان پاڻي سيمو ڪري نڪرڻ. واه يا درياءَ وغيره جي
ڪپن مان پاڻي روڻ ڪري نڪرڻ. ڦٽ ڦڙڙيءَ مان رت پون وهڻ.
ڳڙو ڪرڻ - ٽمڻ.

سَمَنو: ص. سيمي وارو - سمنڊڙ. وات ڦاٽو. روئڻو. اندر کوٽو.

سَمُو: ذ (سن) سمه. وقت. زمانو - دور. مند.

سَمُوٺ: ث. عدالت - مدد - واهر.

سَمُور: ذ (ع) هڪ جانور جنهن جي بُت تي تمام سنهه نر ۾ بچ ٿين
(جنهن جي کل من پوستانون ٺهن. جيڪي نهايت قيمتي ٿين).

سَمُورو: ذ. جملي - مڙتي - سپ. سائڻ - ڪل - سر بستو. (دڻ.
سَمُوري).

سَمُور: ث (ع) نهايت گرم ۽ زهريلي هوا (جيڪ رينگستان ۾
ٺڪندي هي).

سَمُونڊ، سَمُونڊر: ذ. سمنڊ - بحر - ساگر.

سَمُوهُ: ذ. فوج - لشڪر - ڪتڪ.

سَمُوهُن: م. نامي رڪن. ترتيب ڏيڻ. ستوارڻ - سوڌو ڪرڻ. اُٿڻ
ڪرڻ. منجهيل سڻ وغيره کي سڌارڻ ۽ سلجهاڻڻ.

سَمَه: ث. سماع. صفت ۽ ساراه جا بيت يا مداح.

سَمَه هڻڻ: سماع ڪرڻ. بيت يا مداح سَوسَن پڙهڻ. ضربون هڻو ۽
سنجيدگي ۽ سان گولائي ۽ هر ڦرن ۽ نچڻ وار قدم کڻڻ.

سَمُهايو: ذ. لحاظ - مروت. لياقت.

سَمُهارو: م. ننڊ ڪرائڻ. ننڊ ڏيڻ. ليٽائڻ. ڏاهڻ. مرن.

سَمُهارو: ص. سَوَلو - آسان. خيس - معمولي - سڌو - سئون.

سَمُهارو: ظ. سامهون. ويجهو.

سَمُهاڻي: ث. رات جو ٻيهر يون ٻيهر - سَمُهاڻي.

سَمُهاڻي نماز: ث. عشاءَ جي نماز.

سَمُهري: ث. هميشه هڪ وقت کير ڏيندڙ بڪري.

سَمُهڙو: ذ. چوپائي مال جو هڪ مرض (جنهن ۾ وات ۽ پير پڇي پور).

سَمُهَن: م. ننڊ ڪرڻ. ليٽڻ. ڊهڻ.

سَمُهوري: ث. ننڊ - خواب.

سَمُهون: ظ. سامهون - اڳين.

سَمُهر: ذ. سر ڳ - بهشت.

سَمُئي ڪرڻ: لاڏاڻو ڪرڻ - مري وڃڻ.

سَمِيٽ: ظ (سن) ساڻ - گڏ - سوڌو - ڀيڙو - شامل.

سَمِيٽن، سَمِيٽن: م. گڏ ڪرڻ - جمع ڪرڻ - يڪجا ۽ ميڙڻ.

سَمِيٽجيو وڃڻ: پورو ٿيڻ. مري وڃڻ. کٽي اچڻ.

سَميجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

سَميجاڻو: چوريءَ جو - چوريءَ وارو. چورن جو.

سَمِير: ص. محڪم - قائم - مضبوط.

سَمِيرِي: ث. هڪ قديم تهذيب.

سَمِيَع: ص (ع) پڌرندڙ. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

سَمِيَع بَصِير: ص. پڌرندڙ ۽ ڏسندڙ - ڏاڻا ڀيڻا.

سَمِيل: ث. پيا جاري ۽ هر پيل اُڀي ڪاٺي.

سَنَ: ٿ. هاديءَ، جنهن جي پٽي مَئون جمِي - نون وري ڏني. تلاءُ.
 سَنَ: (ذ: ع) س - سال - ورهه. عمر. (د) حذو (عمر) - سر - مٿ.
 سَن بَلوغَت: ذ. جوانيءَ جي عمر.
 سَن رَسده: ص. پوڙهو - پيرس - وڏي: عمر جو.
 سَن سال: ذ. دور - زمانو - وقت.
 سَن عيسوي: ٿ. شمسي سال.
 سَن فصلي: ٿ. فصل مطابق شمار ٿيندڙ سال.
 سَن هجري: ٿ. قمرِي سال (هجرت محمدي ڪن شروع ٿيندڙ).
 سَن: ٿ. چَپ - مٿ - خاموشي. بي حسي - بيپوشي. حيرتي.
 سَن کائڻ: ماڻ مڇن. صبر ڪرڻ. چَپ ڪرڻ.
 سَن مَر پونَ: ڪٽيءَ مَر پونَ.
 سَن: ٿ (ع) هڪ قسم جو پسر ڪو وگر.
 سَنات: (ص) سن - قديم - اڳتو - پراڻو.
 سَناتو، سَناتو: ذ. چَپ - خاموشي - مٿ - منت.
 سَناتي مَر اچڻ: ماڻ مڇن. حيرت ٿيڻ.
 سَناري: (ص) سن (سَنِي) هندو ڦٽين جو هڪ گروه. تپڳي - ترڪ.
 سَنامڪي: ٿ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وگر.
 سَنان: (ذ: سن) سَن (سَن) وهنجڻ - غس. سُر.
 سَنان پائي: ذ. وهنجڻ سَهنجڻ.
 سَنان: ٿ (ع) نيزي جي چُهنب. نيزو - پانو.
 سَناور: ذ. تري جا ٽنڊڙ - ترو.
 سَنب: (ذ: ف) سَم (گهوڙي پگڏه جو ڪر).
 سَنب تراش: ذ. گهوڙن يا گڏهن جي پيرن جا نُهَن لاهيندڙ.
 سَنبار: ذ. ڪٽيءَ لسيءَ مَر ٿوري لسيءَ جو ميلاب - پٿر.
 سَنبان: ذ. کير ڄمڻ لاءِ اُن مَر وڌل لسي وغيره.
 سَنباھ: ذ. سانڀو - تيري - سَنبت.
 سَنباھن: مَر. تيار ڪرڻ - تيري ڪرڻ.
 سَنباھي: ٿ. تيري - سَنب.
 سَنبت: ٿ. تيري - سانڀو. سعيو. هنن - وڃڻ جي تاري.
 سَنبت: ذ. سال - سنه. وڪرمي سال. جيڪو ڪو ڦٽس مسيح ڪن شروع ٿيو هو.
 سَنبر: ذ. پٽيءَ جي وڏي صبح. زور ڏرڻ. روه ڪرڻ.
 سَنبرن: مَر. تيري ڪرڻ - سانڀو ڪرڻ.

سَنبر: ذ. چمڙيءَ جي هڪ وچ ٽنڊڙ بيماريءَ جو نالو.
 سَنبل: (ذ: ف) هڪ خوشبودار گهءُ اُن جو گل.
 سَنو: ذ. سوءُ جي جهنڀري سِيخ (سَن ڪين مَر ڪم جي).
 سَنوسو: (ذ: ف) سَنوس (ٽيموپريل ڪمڊي ڪچوري.
 سَنوهي: ٿ. مڇين ڦاسن لاءِ هڪ قسم جو چار.
 سَنهڻ: مَر. سَپرن. تيار ٿيڻ. سَنبت ڪرڻ.
 سَنهڻي: ٿ. مڇي مَرڻ جي ٽڪندي چاري.
 سَنير: ٿ. قنار - صَف - لاند.
 سَنهند: (ذ: سن) ملائڻ - جوڙڻ - ڳنڍڻ. تعلق - لاڳاپو - گڏپو.
 ن. تو. ميلاپ.
 سَنهنتي: ص. و. سفيدار - تعلق وارو. عزيز - مٿ - رشتيدار.
 سَنيار: ٿ. سَنيل. سماءُ. نظرداري. پدگيري. اُڪير - سَرُوني.
 سَجڳي - جاڳي.
 سَنيار: ذ. وڏو چڙو (چوپنيءَ خاص طرح مينهن ڳئون کي ڳچيءَ مَر
 ٻڌڻ لاءِ).
 سَنيارن: مَر. سَنيل. سارن - پيد ڪرڻ. خبر لهن.
 سَنيارو: ص. سَنوت وارو - سَتو.
 سَنيال: ٿ. سَنپار. نظرداري. چاچ. هوشيري. سَنسما. خبرگيري.
 پرورش. خبر ڏي - حياط.
 سَنيال ٿيڻ: عورت کي ويڻ جا سَنور ٿيڻ.
 سَنيالڻ: مَر. پيد ڪرڻ - سارڻ. جهلڻ - روڪڻ. ڳڻڻ - شمار ڪرڻ.
 سَنسار: ذ. خبرداري ڪرڻ. سهارو ڏيڻ. ٺاهڻ - پالڻ -
 پرورش ڪرڻ. مدد ڪرڻ. ذميداري ڪرڻ. سمجھ واري عمر مَر
 اچڻ. پٺپرو ٿيڻ. نگهڊاشت ڪرڻ.
 سَنيالي ڇڏڻ: شمار ڪري ڇڏڻ - ڳڻي ڇڏڻ.
 سَنيالو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پوٽو (ڪرڊو مَر
 ڪمڊي جي).
 سَنيالي سَنيالي: ذ. آهستي آهستي. حَتِي - سَن.
 سَنياليندڙ: ص. نڪهڻ - رڪو. رڪل. سر - ست. ڏٺي ڏوٺي.
 سَنيلڻ: مَر. تيار ڪرڻ - سَنر ٿيڻ.
 سَنيرن: مَر. سَنبت رڪن تيري ڪرڻ. وڃڻ لاءِ تيار ٿيڻ. سانڀو
 ڪرڻ. سعيو ڪرڻ.
 سَنپوڙو: ص. تيار ٿيڻ - سَنبريڻ - تيار. پدبيل - سَنپرس.
 سَنيوگ: (ذ: سن) جماع - ڳڻ.
 سَنپوئي: ٿ. مڇي ڦاسن جي چارن سَن ٻڌڻ جي ٿ.

سَنِيَتَن: م. موڳو ڪرڻ - مُنجهن دل م سَڏين.
 سَنَت: (ذ) سن (نيڪ - پرام - برهيزگر - معزز - سکر ماتهو).
 سُنَت: (ع) ڪم ڪرڻ جو طريقو. روشن - چل - هلت. زندگي گذارڻ جو درست طريقو. نبي ڪريم ﷺ صاحب سڳورن جو عرص. ۵ ص. جيڪب فرض نهجي. طهر - ختنو.
 سُنَت بُوي: د. نبي سڳوري جو طريقو. عمل.
 سُنَت وٺائڻ: شهبيرن جا وار ڪٽڻجي ۵ سن ڪٽرائڻ - شهبرو ٺاهڻ.
 سُنَت ويهارڻ: طهر ڪرائڻ - ختنو ڪرائڻ.
 سَنَتاپ: (ذ) سن (درد - ايداء - پيڙا. تيز حرارت. ويراڳ - جوڳ).
 سَنَتاپي: ص. غمگين. موڳو.
 سَنَتان: (ث) سن (نسل - پيڙهي. اولاد).
 سَنَتَر: ث. قطار - لائي - سنگير.
 سَنَتَرَن: م. سڌو ٿيڻ. ٺهڻ.
 سَنَتري: ص (نگ) پهريدار - فوج ياپوليس جو سپاهي. جيڪو پهري تي هجي.
 سَنَتُو: ث. ڪوهه مان پاڻي ڪڍڻ جو ٻوڪو - گئي.
 سَنَتوش: (ذ) سن (اُميد - دلچسپي. قناعت. صبر - ديرج).
 سَنَتَا: ث. تعلقات - ميل - نعمن - سڀ. مجلس - ڪچهري.
 سَنَج: ث. شام جو وقت - پوڄڙي.
 سَنَج: ذ. گهوڙي جو هنو ۽ ٻيا سڙ سڙ.
 سَنَج رڪن: سڀاڻي ڪم وٺڻ. هيرائڻ. جماع ڪرڻ.
 سَنَجاف: (ذ) (ف) پانڪ - جهال. هڪ قسم جو ڪپڙو.
 سَنَجافي: ص. حاشي ۽ وارو - ڪناري ۽ وارو.
 سَنَجائتو: ص. سَنَج رکيل (گهوڙو). هريل. ٺاهو ڪو.
 سَنَجَت: ذ. ٺاهه. سمن - سبب. صفائي. مٺائي. اوجر.
 سَنَجراتي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 سَنَجَرَن: م. زمين مان پاڻي سِڪڻ. سِڪو ڪرڻ. اُڀرڻ - اُڄڻ - پيدا ٿيڻ - اُڀرڻ. شروعات ٿيڻ. منهن ڪڍڻ (بچ. ٻار. بيماري).
 سَنَجرو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ وڪر.
 سَنَجَم: ذ. صرفو - ڪذيت شعاري. سنگ صرفو.
 سَنَجَم سڪڻ: ڪذيت شعاري ختير ڪرڻ. صبر سان وقت گذرڻ.
 سَنَجَمي: ص. برهيزگر - مٿي. ٿور خرچو - ڪفايتي - پن پليندڙ.
 سَنَجَن: م. گهوڙي تي سَنَج رکڻ - اُڀرو. ن. سَنَگري تيار ڪرڻ.
 سَنَجَن: م. اُپنڻ (پاڻي. ڪوهه) - ڪوهه مان پاڻي ڪڍڻ.
 سَنَجني: ث. سَنَج جو نمونو. ڍنگ - طرز. ٺاهه - بناوٽ.

سَنجو: ذ. ڪڙهيءَ (مڇي مرن جي) جو پير.
 سَنجورو: ص. ناهو ڪو - نيڪ ڪاڪ - سَنج تَو.
 سَنجوڳ: (ذ) سن (دوستي - ياري. ملاقات. ميلاپ. اتحاد - ٻڌي. معاهدو).
 سَنجوڳي: ص. ملائيندڙ. (ذ) اهو جوڳي جيڪو شادي ڪري.
 سَنجوتڻ: م. سينگرن. ٺاهڻ - بنائڻ.
 سَنجيدگي: (ث) (ف) بردباري - ڪنيرت. دور نديشي. ٺهڻي.
 سَنجيدو: (ث) (ف) ڪنير - بردبار. دوراندیش. فهميدو.
 سَنجيلو: ذ. سمن سوڌو. ٺاوارو. (ص) مٺي سڀا وارو.
 سَنجھ: ث. سانجھي - سَنجها. شام. نماشام - سج لٿي جي مهل. رات.
 سَنجھ صَباح: ظ. صبح شام. هروقت. گهڙي گهڙي.
 سَنجها: ث. سَنجھ. سانجھي. سج لهڻ جو وقت - مغرب. رات جو پهريون پهر.
 سَنجهو: ذ. رت جو پهريون پهر. سج لٿي جي مهل. سومهڻي.
 سَنجهو ٿرڻ: سومهڻي جو وقت گذرڻ.
 سَنجھي ٿي: ظ. سوير - سَجهه - سَنجھي مان.
 سَنجهو ٿي: ث. پريات - پرهڻي.
 سَنجهورو: اسم خاص. ضلعي سانگهڙ ۾ هڪ شهر جو نالو.
 سَنجھي: ث. گه جو هڪ قسم - سَنجي.
 سَنجَن: م. سمن ڪرڻ. ٽڪڻ.
 سَنَد: (ع) ٿاڻي. لکت. مٿاڻي. دستاويز. پروانو. سرٽيفڪيٽ.
 سَنَد: م. تصديق ڪرڻ. اجازت ڏيڻ.
 سَنَد سمجھڻ: تصديق ڪرڻ. ڄاڻڻ - معتبر سمجھڻ.
 سَنَد هئڻ: قابل اعتماد هئڻ - تسليم لائق هئڻ.
 سَنَد يافتہ: ص. سَنَد مليل - سرٽيفڪيٽ ورتل.
 سَندي: ص. سَنَد وارو. آمين. دلالي - پلاوٽو.
 سَنَد سَنَدو: ذ. ڪڪڻ ڪن مان ٺهيل ڍڪ سان ننڍڙي بيتي يا توڪري (مٺايت يا مٺي سڳي رڪن لاءِ).
 سَنَدان: (ث) (ع) سَنَد (نومدار کي ڪم جو هڪ اوزار - آهرن).
 سَنَدان ڪرڻ: سخت سڙائڻ.
 سَنَدائڻ: م. تنگ ڪرڻ - سَنَدائڻ. چيڙائڻ - ڪوڙائڻ. خبردار ڪرڻ.
 سَنَدَر: ص (سن) سهڻو - حسين - خوبصورت. وڻندڙ - موهڻو.
 سَنَدَر تا: (ث) (سن) سونين - سويي - حسن. خوبصورتِي.
 سَنَدري: (ث) (سن) سهڻي - موهڻي. (ث) ننڍي شرٺاء.
 سَنَدَرَس: (ذ) (ف) وارن شرٺاءن ۾ ڪم ايندڙ ڪوڙن جهڙو هڪ وڪر.

سَندَرُ: م. رمين ۽ مٽي ۽ ڪي ھمو ر ڪرڻ - ستنون ڪرڻ. ڪوڏر سان مٽي وڃڻ.

سَندرو: ذ. ڪمر پئو. چيلھ ۾ پٽل ڪپڙو. سھ وزھن لاءِ وتيل ڪپڙو (جيڪو پھلوان چيلھ ۾ پٽن).

سَندرو ٻڌڻ: ڪنھن ڪم لاءِ تيار ٿيڻ. ھمت ٻڌڻ. ڪوشش ڪرڻ.

سَندرو جھلائڻ: ڪم ۾ مدد ڪرڻ. ھٿ وٺائڻ.

سَندرو ساھڻ: سَندرو ڇڪڻ. مٽي لاءِ تيار ٿيڻ.

سَندرو ڪرڻ: ملھ وڙھڻ لاءِ تيار ٿيڻ. مٽي لاءِ تيار ٿيڻ.

سَندُس: اضافي ضمير. ھن جو - ھن وارو.

سَندُم: اضافي ضمير. منھنجو - مون وارو.

سَندڻ: م. تيار ڪرڻ - سنبھو ڪرڻ.

سَندو: حرف صفت. وارو. پنھنجو. (ظ) جھڙو. (ث. سَندي).

سَندءُ: اضافي ضمير. تنھنجو - تُو وارو.

سَنديسُ، سَنديسو: ذ (ھ) پيغم - نپيو - سنيھو. حڪم - فرمان.

سَنديلو: اسم خاص. ھڪ ذات جو نالو.

سَنديھ: ذ. شڪ - گمان - فڪر - نديشو. غم. پَرم.

سَندُ: ث. ڪٽ - سرنگھ. پلامارن جو ھڪ قسم جو ڊگھو چارو.

سَندُ ڪمائڻ: سياستپسن ڪم ڪرڻ.

سَندر: ذ. ڪٽريو. چور. رھڻ.

سَندُ: ذ. بدن ۾ ھڏن جو جوڙ - ھڏن جي ٻنڊين وارو حصو - ٻنڊ.

درز - سير. عضوو.

سَندُ سڄا ڪرڻ: سَندُ ملائڻ. محنت ڪرڻ.

سَندُ سُڪڻ: عضواھيٺائين. ڪم ڪرڻ بيمار ٿيڻ، ٽوٽي ٿيڻ.

سَندُ ملائڻ: جوڙ ملائڻ. درز پيرڻ.

سَندُ: اسم خاص. قديم دور کان قائم ھڪ منڪ (جيڪو ھاڻي پاڪستان ۾ صوبي طور شمل آھي).

سَندواسي: ص. سَندُ جا رھاڪو - سَندي.

سَندائتو: ص. سَندي. ڊنگ تي. پوري ھنڌ تي - ھنڌائتو.

سَندائڻ: م. ستائڻ - ڏکوئڻ. مپ رڏيڻ. آچر ٺھرائڻ.

سَندڙي: اسم خاص. ھڪ آڳاٽو سامونڊي بندر، (ص) انب جو ھڪ قسم.

سَندو: ث. سَند مان وھندڙ درياءُ (جيڪو ھماليہ جبلن ۾ سڪري

ڪشمير، سرحد، پنجاب ۽ سَند مان وھي عربي سمنڊ ۾

ڇوڙ ڪري ٿو).

سَندور ڪي: ذ. ڏور انھن ملڪن ۾ تجارت ڪندڙ سَند جا ماڻھو.

سَندڻ: م. آچر وڃيڻ - سَندائو ڪرڻ. سَندي. ھڪ ھنڌ گھڻو وقت رکي ڪٺو ڪرڻ. ٻڌڻ - جوڙڻ.

سَندُ تو: ذ. عورت ڏانھن ويھڻ وقت ساھرن طرفان موڪليل مٺڻ.

سَندو: ذ. وڃو ٿي - وٺي. حدفاصل - جدا ڪرڻ وارو نشان.

ڇيڙو - ڊنگ.

سَندو پوڻ: وٺي پوڻ. جدائي ٿيڻ.

سَندو سَير ھو: ذ. حد - ڊنگ، ويڃو. تڏو - فوق. لڳ لاڳاپي ۾ جدائي.

سَندو ڪرڻ: پري ڀڄڻ - پاسو ڪرڻ. حدبندي ڪرڻ. تقسيم

ڪرڻ - ورھائڻ.

سَندي جا ڏينھن: ذ. فصل ڀڄڻ جو وقت.

سَندوتي: ث. ان ڏينھن ڏيھن ۾ ٻڌڻ. ٻڌڻ وغيره.

سَندو درياءُ، سَندو ندي: اسم خاص. سَند جو مشھور درياءُ -

مھراڻ.

سَندي: ث. سَند - جوڙ (عضوي جو).

سَنديون سايون ٿيڻ: ڪم تي ھڏنورڻ - ٽوٽي ٿيڻ.

سَندي: ث. سَند جي بولي. (ص) سَند جو رھاڪو.

سَندي چانور: ث. ٻڙڙ چانور.

سَندي سونھن: ذ. سَندي بوليءَ جي درسي ڪتابن ۾ ڏکين لفظن

۽ اصطلاح جي معنائن وارو ڪتاب.

سَندي گجر: ذ. گجر جو ھڪ قسم - ٻڌي گجر.

سَنديٽ: ص. سَندي بولي ڳالھائي ۽ پڙھي سگھندڙ.

سَندُ (ات)، سَندُ: ذ. سَندھ. ساندراو (جنھن کي ڦوڪي ھوا پري پاتي

مترن لاءِ ڪم آڻي). پخال - مَشڪ.

سَندُ: ذ. حوس - تڻت.

سَندُ مُنجھڻ: بيهوش ٿي وڃڻ. ريح بند ٿيڻ.

سَنداسُ: ذ. ڪا ڪوس (جنھن ۾ ٻاھران پنگي منھڻي ڪري)، اھو

گُوھ جنھن جي تري ۾ نون پري. مٿن منھن ڏي ٻُڙ ڪو ڇڏجي،

جنھن ۾ پاڻا نواندروجي.

سَندڻ: م. ٽرڻ. ڪنھن ڪم لاءِ حوصو ڪرڻ. ھمت ڪري اڳتي

وڌڻ. سَندھ جي وسيلي درياءُ ترڻ جو حوصو ڏرڻ.

سَندو: اسم خاص. ضمني نالي ۾ جانيءَ ڳھڪ ڳائي بندر ۽ ڳوٺ

جون نون - سيرگيو - سنبو بندر.

سَندُ: ث. عورت جنھن کي حص - ٽئي.

سَندُ: ث. سَڪل ادرڪ. جونر يا ٻاھرن جي لاڙي کان پوءِ زمين ۾

رھيل ڪن جون پاڙون - ڪئون.

سَنگ: ذ (سن؛ شنڪ) ڪوڏ (هندو فقير ديوتن جي ڳڻين وچين) - نڊ - ناقوس، ڳٽپ جو هڪ ڏاڪو (هڪ سَنوڪر ب).
 سَنڪي: ث (سن) عورت جي چئن قسمن مان هڪ قسم.
 سَنڪيو: ذ. هڪ قسم جو زهريلو وکر.
 سَنگ: ذ. پڪل پوک جو ڌاتن وارو مڇو - سَنو - خوشو.
 سَنگ ڪين: آڪر ڪرن. مشهور ٿين، اُن ظاهر ٿين.
 سَنگ وڏن: قطعي فيصلو ڪرن - قطع تعنت ڪرن.
 سَنگائين: م. سَنگ ڪين - مورجن.
 سَنگ: ذ (ف) پٿر - حجر - پهن.
 سَنگ آستان: ذ. چننڊ جو پٿر - دروازي جو پٿر.
 سَنگ آسود: ذ. ڪارو پٿر. ڪعبه الله جي ديوار م نڪل متدس پٿر.
 سَنگ آهن ربا: ذ (ف) مقناطيس - چتمق.
 سَنگاري: ث. پٿر هٿن يا چنن جو عمل.
 سَنگ بصرِي: ذ. دوا طور ڪتاب ايندڙ هڪ قسم جو پٿر.
 سَنگ تراش: ص. پٿر گهريندڙ، پٿر ٽڪيندڙ، پٿر کي گهڙي چٽسالي ٺاهيندڙ.
 سَنگ تراشي: ث. پٿر کي گهڙڻ اُن تي تشنگاري ڪرڻ جو فن.
 سَنگ پُشت: ذ (ف) ڪمي - ڪڇون.
 سَنگ جراح: ذ. هڪ قسم جو پٿر ڪو وکر.
 سَنگدل: ص (ف) پٿر جهڙي ڏاڍي دل وارو، سخت دل - ڏنور.
 بيرحم، ظالم.
 سَنگدلي: ث. بي قياسي، بيرحمي، ظلم.
 سَنگ راه: ذ. رستي جو پٿر، رڪاوٽ - رنڊڪ.
 سَنگريزه: ذ (ف) ننڍڙو پٿر - ڪڪرو - پهي.
 سَنگسار: ذ (ف) زنا جي ڏوهاري کي پٿرن سان مرن جي شرعي سزا.
 سَنگسار ڪرڻ: ڏوهي کي پٿر هڻي مارڻ.
 سَنگساز: ذ (ف) سَنگ تراش.
 سَنگ ستاره: ذ. منڊين جي پٿرن لاءِ ڪتاب ايندڙ پٿر.
 سَنگ سَاق: ذ. هڪ قسم جو سنيدءِ نهايت سخت مٺل پٿر.
 سَنگلخ: ذ. بٿريلِي زمين، (ص) ڏکيو - دشوار.
 سَنگ لوح: ذ. قبر جو پٿر (جنهن تي نالو وغيره لکيل هجي).
 سَنگمرمر: ذ. هڪ قسم جو اڇو عمر تي پٿر.
 سَنگ موسي: ذ. خوشنما ڪارو پٿر.
 سَنگ شمر: ذ. زبرد پٿر - زمرد.

سَنڊاپو: ذ. سَنڊ هجڻ واري حالت.
 سَنڊيارن: م. مارن - چلڻ، ڪڇ ڪڍڻ.
 سَنڊيو: ص. ٻن پيٽن جي مٿس جو پاڻ م سَنگ - ساليءَ جو مٿس - همرنڻ.
 سَنڊو: ذ. ڪڇيءَ جي ڪپڙن ٻوٽن تائين ڪندن وارو حصو.
 سَنڊور: ث. سَنڀال، پرداخت، پرگهور، پند.
 سَنڊورن: م. سَنڀالڻ، ٻڌائڻ، پالڻ، سَنڍڻ.
 سَنڊي: ث. پوک ۾ ڪاٺي جي ڪٽ، گوشت جي مُشڪ، پوک يا ٻوٽن کي ڪاٺيندڙ هڪ قسم جو ڪيئون.
 سَنرو: ص. تارو، تازو توانو، تندرست - چڱو ڀلو، خوش - سرهو، سڪيو آسودو.
 سَنسار: ذ (سن) دنيا - جهان - عالم، ڪائنات.
 سَنسار م گهڙڻ: پيدائش - چمن، دنيا جي وهنوار کان واقف ٿيڻ، نئين شادي ٿيڻ.
 سَنسار: ذ. هڪ قسم جو آبي جانور - سِير.
 سَنسان: ص. اُڇڙ - ويران، سَنج، خموشي - مٺ.
 سَنسان ڪرڻ: اُڇڙ ڪرڻ - ويران ڪرڻ، اداس ڪرڻ - بي آرام ڪرڻ.
 سَنستا: ث (سن) جماعت - ٽولو - گروه.
 سَنسڪار: ذ (ه) هندن جي ڪري ڪرم جي هڪ رسم، ريت - رسم، اثر - تاثير، خيال.
 سَنسڪرت: ث (سن) سَنڀال سان ٺهيل، بناوٽي - مصنوعِي، مڪمل - پورو، سينگاريل، اعليٰ، صاف سترو، صرف نحو جي قاعدن تي بنيل ٻولي، هندن جي قديم ٻولي.
 سَنسو: ذ. انديشو - گمان، شڪ - ڊپ، وهم - پرم، ويچار - انومان.
 سَنگ: ث. اشارو - ڏس، اُهڃڻ.
 سَنگت: ذ (سن) تڪليف - دقت، خنو، رنڊڪ - روڪ - روڙو، شامت - مصيبت.
 سَنگ پُشي: ذ. هڪ پٿر ڪو وکر، ٻوٽي جو هڪ قسم.
 سَنگلي: ث. زنجير - سَنگهر، ڳچيءَ ۾ پاڻن جو هڪ ڳم.
 سَنگن: م. ڊڄڻ - ڊپڪڻ ڏڪڻ.
 سَنگو: ذ. ڊپ - پوڏ - اڏڪو.
 سَنگونا: ث. وڻ جو هڪ قسم (جنهن مان مليريا لاءِ ڪونين جو گوريون ٺهن).

سنگ: ذ (ه) دوستي - سڪ، لاڳاپو. سٺ - سرڪت، جماعت - پپ.

سنگ ساهڻ: تعنت پيدا ڪرڻ.

سنگ: ذ (سن: سنگه) شينهن - شير، سڪر جي نالي جو آخري حصو - سڪم.

سنگ: ذ. محصور - ڏن. سرده رپ حڪم ڪي ڏس سائي ڏن - ڏن.

سنگا: حرف جر. سان - کڏ - پيڙو - سڪ.

سنگار: ث. ڪم ڪار جي چٽو عورت.

سنگت: ث. دوستي - پري، جدعت - سٺ.

سنگت ڪرڻ: ساڌ ڏيڻ. گڏ ڪرڻ، دوستي رکڻ.

سنگتڙو: ذ. هڪ قسم جو ميوو - ٺاري.

سنگتي: ص. دوست - ٻار، همر - ساٿي - پيپي.

سنگجڻ: م. ٺهڻ - ڊڄڻ، ڪنڻ، ڪيپڻ.

سنگچوڙ: ذ. هڪ قسم جو ڏنگ (پني ۽ مڙهندڙ).

سنگرا: ث. خندق - ڪهي، هڪ قسم جو زونوزبور.

سنگر: ذ (نگ) ڳڻتو - فنڪر.

سنگراسي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (عام طور "ٿر" واري علائقي ۾).

سنگرام: ذ. جنگ و جدل - لڙائي.

سنگرو: ذ. ڪاري جي مچي، جو هڪ قسم.

سنگري: ث. ڪنڊي جو ميوو - سڪري.

سنگل: ص (نگ) ڪينو - هڪڙو چٽو، سگنڙ - شرو.

سنگل ڏيڻ: ث. روڏين، توجھ ڏيارڻ.

سنگم: ذ (سن) گڏجڻي - ميلاپ، ملاقات، اتصال. ٻن دريائن گڏجڻ وارو هنڌ.

سنگماهي: ذ. پٿر جو هڪ قسم، جيڪو گڙدي جي سور لاءِ پيار ڪي وڪر طور ڪم اچي.

سنگن: م. ڏيڙو ٺهڻ، وصولي ڪرڻ.

سنگو: ذ. زيور وغيره رکڻ لاءِ ڪاڌ جو ڍنبو.

سنگي: ص. سنگتي - ساٿي، صحبتي، سازوچ ڏيڻڙ، (ث) زيور جو هڪ قسم.

سنگيت: ذ (سن) گهڻن چئن جو گڏ جي ڳڻڻ، گڏجي ڳيڙ رڳ، رڳ، موسيقي.

سنگين: ص (ف) پٿر جو - پٿر مان ٺهيل، سخت - مضبوط - ڏيو.

سنگين سزا: ث. سخت سزا - وڏي سزا.

سنگين: ث. بدوئي جي نالي تي جڙهيل خنجر جهڙو ڇهيو روڻيٿر، سنگيني: ث (ف) مخصوص، سختي - ڏيائي.

سنگه: ث. سڪ جي غلامت - ٺم.

سنگه: ذ (سن: سنگه) شينهن - شير، سڪر جي نالي جي صفائي علامت. ڪروڻ سڪ جو يونگ - سڪ.

سنگه: ذ. ڏڏو ٻوڙن جي بدست تي - جو هڪ ٻورو.

سنگها: ث. حصو جو پڇ - حص.

سنگهارهڻ: م. پست ٿيڻ - ڊهر ٿيڻ.

سنگهار: ذ. بدست - مڙهندڙ پيپو.

سنگهارڻ: م. زنجيرن مڙهندڙ - پيڙيون وجهڻ.

سنگهارڙو: ذ. ميوو جو هڪ قسم - پٽي ٿر.

سنگهاسن: ذ (سن) تخت.

سنگهائڻ: م. سونگهائڻ، وارو ٺهڻ.

سنگهت: ذ. ڦٽ - مصيبت، تڪ.

سنگهر: ث. زنجير - پٿر.

سنگهر: ص. جنهن جي نڪ مان هروقت غلاظت وهي، گدو.

سنگهرو: ذ. منڍي ڪي سوگهو جهڙن لاءِ پنهني پسن کان رسي پتل هڪ ڪائي، مچيءَ جو هڪ قسم.

سنگهڙ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

سنگهڙي: ث. پٽيءَ جو چشمو، وڏ - ويجه.

سنگهن: م. سونگهن، وس وٺڻ. سنگه ڪڍڻ (نڪ مڻ).

سنگهو: ذ. مڙوڻ (سُونر) جو نيش - وڇ.

سنگهوڙ: ث. ملائڻ ڪڍڻ جي حالت، پڇ، سوڙه.

سنگهوڙڻ: م. گڏڻ، جمع ڪرڻ - پڇڻ.

سنگر: ص. سگن وارو (جانور)، ويڙهو - هٿن (وهڻ).

سنگمان: ذ (ه) عزت - مڻ، ڌريءَ، مڙج.

سنگم: ذ. آمهون مڙهون، منهن مقابل - ڏوبو، سرخرو.

سنو: ص. گهڻو وقت ڪيڙ ڪيل (زمين).

سنوالتو: ص. سنئون - سڌو، ايماندار - سچيو.

سنواچاري: ث. سڌائي - سڃاڻي، سهولت.

سنوار: ث. ٺهڻ، درستي - صلاح، سوڌ، سڌارو - بهتري.

سنوارت: ذ. ڏڙهي مڇس جي حجت.

سنوارت ڪرائڻ: وارلهر ٺهڻ، ٻان لڳڻ.

سنوارت وٺائڻ: ذ. ڏڙهي مڇس جا خٽو وٺڻ.

سَنُون سَدُو: ظ. بند ور وڪڙ جي. منهن سمهون. سَدو سَدو (ماتھو). ايسد ر.

سَنُون سَنواتو: ظ. سَدو سَدو. يمدنار. سَنِيو.

سَنِين مَنهن: ظ. اخلاق سن - خوش اخلاقيءَ سن. توجه سن ڏين سن.

سَنِين مَهيئي: ظ. ڏهن مَهيئن جي پيٽ سن - ويڻي ويڃو.

سَنِين وَهيڻ: ث. سَڌي وات. نيڪ وات.

سَني: ذ (ع) نبي سَگوريءَ اصحابن جي سُنَت تي همندڙ مسمن جي جماعت. مسلمانن جو فرقو (جيڪو حديثن ۽ خُفاءَ ر سدين کي مڃي) - اهل سنت.

سَنياس: ذ (سن) ترڪ - تياڳ. دنيا کي ترڪ.

سَنياسي: ص. دنيا کي ترڪ ڪندڙ - تارڪ. ويراڳي. سَڌو.

سَنِيه: ذ. نيهن - قرب - پريت. ياري.

سَنِيهو: ذ (سن. سندن) نپو - پيغام - سندن محبت وارو پيغام.

سَنِيهي: ذ. يار - دوست. مٿ - عزيز.

سَن: حرف جر. سن - گڏ - سن.

سَن: ث. هڪ قسم جو ٻوٽو. جنهن جي تمين مان (سَنِيءَ جا) ريشمي تاندورا نڪرن. نرم تيندڙ گه جو هڪ قسم.

سَنات: ث. سولائي - آساني - سهنجائي.

سَناس: ذ. مرادوند - اميدوار.

سَنائين: م. ٻڌائين - ڄاڻائين. آگاه ڪرڻ.

سَنائو: ص. سولو - سهنجو. سَڪيو. فائدي وارو. (ضد. آٿو).

سَنائو پُڪو پون: ياڳ کڻڻ. ستارو چمڪڻ. ڪاميابيءَ جو يثين ٿيڻ.

سَنائو واءُ: ذ. اهو ۽. جنهن ۾ ٻيڙي هاڪري سَگهجي - سو واءُ.

سَنائو واءُ لڳڻ: فندي وارو موقعو اچڻ. سَنو وجهڻ.

سَنائي: ث. سولائي. سهنجائي. پلائي. فندو - لاپ.

سَنائي ٿيڻ: لاپ ٿيڻ - فندو ٿيڻ - حاصلات ٿيڻ. ڪميا ٿيڻ.

سَنپ: ذ. گيه. تيل. چرٻي وغيره جي چڪائي. روغن.

سَنپائي: ث. سَنپ واري حالت - مڪ.

سَنپو: ص. سَنپ وارو - چڪنو. روغن وارو. فندو ڏيندڙ. (ث. سَنپي).

سَنپو گرنه: ذ. گيه وارو ڪڏو ٻ طعم (ڪٽي وغيره). سَن ڪڏو. فندي واري آسامي. سَڪيو سَنو.

سَنِي آسامي: ث. شهوڪر - پَنسي ورو.

سنواری وڌي وڃڻ: ورن جو وڌي وڃڻ. مٿ ڪسجي وڃڻ.

سنوارن: م. درست ڪرڻ - ٺاهڻ. ستن رن. ترتيب سان رکڻ. سَدو ڪرڻ - همور ڪرڻ. سَنين طريقي سان ڪم جوڙڻ. سينگارڻ.

سنواريو: ص. سترين. بحت وارو - پڳ وارو.

سنوالو: ظ. سوايو - سرن. شور و زده - شور و ڏيڪ.

سنوائي: ص. سَنِي - سوکڻي. سونهن. سَنِي. عتي بوراني.

سنوائي ڪرڻ: گهرج مهل مدد ڏيڻ.

سنوت: ث. سَنائي - سَوڌائي. هڪجهڙائي (زمين پَڙجي) - هموري.

سنوت ڏيڻ: سهنجائي ڏيڻ. ٺاهڻ چڻ - ٺهي وڃڻ. چڻي ماچڻ.

سنوپرو: ص. چڱو - خاص. معزز.

سنورن: م. سَنون ٿيڻ. سَدو ٿيڻ. هموار ٿيڻ - سندرڄڻ (پَٽَ زمين). سَنڌڻ. سينگار ڪرڻ. سَنڀرڻ.

سنورو: ص. خوش - سرهو.

سنهائي: ث. پتلاني - سَنهن - سَنهي هئڻ واري حالت. سَهتاني.

سنهائي: ث. سونهن - خوبصورتي. واقفيت - سهوڄم.

سنهت ڪُنڊرو: ذ. هڪ پسر ڪو وڪر - خراساني ڪونر.

سنهري: ص. سون جو - سونو - زرين - طلائي. سون جي رنگ جهڙو. سَنهن: د. قسم. ساڪ - ويسد.

سنهندو: ص. واقفڪار - سڃاتو. ڏٺو وائيل.

سنهو: ظ. باريڪ - سَهڙو. هڪو (جسم). ڏهرو - هينو - پرو. نازڪ - نيس. (ث. سَنهي).

سنهو ڪَتڻ: خدا تڏي جي چڱيءَ طرح عبادت ڪرڻ. (شاه)

سنهي ٻه مان ڪيڻ: تمام گهڻو مارڻ.

سنهي بوند: ث. ڦڙڦڙ - هڪو مينهن.

سنهو جهنگ: ص. تاز. ڇاول ننڍا وڻ.

سنهي مڇي: ث. ننڍي مڇي - ڪڇي مڇي.

سنهور: ذ. ڪيڙيءَ جي پتريجن لاءِ گول بند. زمين کي ليول م آڻڻ جو اوزار - سانهر گل جو قسم.

سنهي: ث. سينهڙي - سينهن.

سنهائتي: ذ. پاڙيسري - ويجهو رهندڙ.

سنثر: ث. مٿ جي بيماري - مٿ.

سنثري: ث. مڇي. حوڪم قسم.

سَنون: ظ. سَدو - هموار - لسو. (ث. سَنين).

سَنون مَنهن نه ڏيڻ: رکڻي ڏيکارڻ - خلاق سن بيشن اچڻ.

سَوَاد: ذ (ع) اونداهي-تاريڪي. ڪاران. شهر جو آسپاس وارو علائقو.

سَوَادِ اعظم: ذ. وڏو شهر. مڪو معظم.

سَوَاد: ذ. ڏانتو. ڏنڌ-مزو. چٽڪو.

سَوَاد خور: ص. چٽڪيڙ-مزو وٺندڙ.

سَوَادِي: ص. ٺاڙيد-ڊاٽي وارو.

سَوَادِي: ث. ڪورڪي ڪم جو. وزار (تندن صاف ڪرڻ جو برش).

سَوَادِ اُئي: ث. خوشخبري. مبارڪباد-سٺي خبر.

سَوَار: ذ (ف: سَوَر) چڙهيل (ڪنهن وھت تي) -هسوار. ڪنهن وھت يا گڏيءَ تي چڙهيل. فوج يا پوليس جو سپاهي، جنهن کي گھوڙو مليل هجي.

سَوَار ٿيڻ: سَواري ڪرڻ. روانو ٿيڻ-آسھڻ. شروع ٿيڻ-چالو ٿيڻ. جمع ڪرڻ.

سَوَار ھجڻ: چڙهيل هجڻ-تير هجڻ. قابض هجڻ-مسلط هجڻ.

سَوَارِي: ث. وھت يا گڏيءَ تي چڙھڻ جي حالت. وھت يا گڏي (جنهن تي چڙھجي). چڙهي-هساري.

سَوَارِي اچڻ: جنوس اچڻ-سرگس اچڻ.

سَوَارِي ڪرڻ: چڙھڻ-سوار ٿيڻ.

سَوَارَت: ذ (سن) خودغرضي-پڻ مٺني. لاپ-ڦٽو. جيو خرچ.

سَوَارو: ظ. سويل-سوڀرو-سا جهر.

سَوَارُو: ظ. سٺي نموني ۾-چڱيءَ طرح.

سَوَارُو ھلڻ: سڌو ھلڻ-ڍنگ سان ھلڻ.

سَوَاس: ذ. ساه-پساه-دمر. جياپو-زندگي. سڪون-فرحت.

سَوَاگت: ذ (سن) آجڻ-مرحبا-آڌرپءَ.

سُوال: ذ (ع) درخواست. عرض-گذارش. پڇا. گھڙ. رياضيءَ جو حرطوب مسئلو.

سُوالَات: ذ (ع) "سوال" جو جمع.

سوال جواب: ذ. گھٽگو-ڳالهائون. مباحثو. پڇا ڳچ.

سُوال سڃايو ڪرڻ: مَن جي مُراد پوري ڪرڻ-عرض اڳھائڻ. اھنج اڏاءُ دور ڪرڻ.

سُوال ڪرڻ: پڇڻ-پڇاڳاچا ڪرڻ. ھٿ تنگڻ-طلب ڪرڻ. خيرات گھڙڻ.

سُوال وجھڻ: تجو ڪرڻ. سوارزد ڪرڻ.

سُوالو: ذ. سن-مونو. بستو-سھنگو.

سُوالِي: ص. گھڙندڙ-طلب ڪندڙ. پڇڻو. منٿائو.

سُنس: ث. سُنڌ-خبر. کُڙڪ. ٿوري خبر.

سُن سُن: ذ. نڪ سنڱھڻ جو آواز.

سُنڪ: ث (ع: صحنڪ) ٿالهي-رڪبي. نڪر جي ٿالهي. ڪاشيءَ جي پاٽ.

سُنڪ: ث. نڪ جو پاڻي مغڙڏانهن ڇڪڻ جو ڪم-سُنڪاٽ.

سُنڪاٽ: ذ. نڪ مان غلاظت ڪڍڻ يا سُنڪڻ جو آواز.

سُنڪجڻ: م. واٽر ڇڻ-هوام صاف ٿيڻ (ان جو).

سُنڪجي وڃڻ: سنڀو ٿيڻ (ان)-ٿورو سُنڪڻ يا سڙڻ.

سُنڪڻ: م. ڪاشيءَ نڪ جي ذريعي دماغ ڏانهن ڇڪڻ (ناس. روغن وغيره). نڪ صاف ڪرڻ-سنگه ڪرڻ.

سُنڻ: م. ٻڌڻ-ڪن ڏيڻ-ڪنڊن ڏيڻ ڏيڻ.

سُنڻ سمجھڻ: ٻڌڻ ۽ پرڪڻ. ھڏيان.

سُن، سُنھ: ذ. مٺي زمين جو هڪ ٻوٽو.

سُنھپ: ث. پيشواڻي. رهبري-اڳواڻي.

سُنِي: ث. "سِن" ٻوٽي مان نڪتل ريشمي تانڊورا (جن مان سوتلي، ڳون. ڪپڙو وغيره ٺهي).

سُنِي: ث. سنھڙن چلرن واري مڇيءَ جو قسم.

سُنِيو: ذ. سلڪي ڪپڙي جو هڪ قسم.

سو: ص. "جو". ضمير موصول جو جو بي ضمير. اهو. تڏهن-تنهن ڪري.

سو، سُو: ص. هڪ عدد-صد (100).

سُو يا ڳا سون هئڻ: تمام سُو هجڻ-آتم هجڻ. سڄو هجڻ-بچ هجڻ.

سُو پورا ٿيڻ: فوت ٿي وڃڻ-حياتيءَ جا ڏينهن پورا ٿيڻ.

سُو جي هڪ ڳالهه ڪرڻ: گھڻي ڊيگهه ڪرڻ-ٿوري ۾ ٻڌائڻ.

سُو ڏاچيءَ جو سردار هئڻ: وڏو مالدار ۽ ڀاڳيو هجڻ. ناليرو هئڻ.

سُو ساهه صدقي ڪرڻ: حد کن وڌيڪ پير ڪرڻ. قربان ٿيڻ-ٻنھرو ڇڻ.

سو: ث (ف) طرف-پ سو-ڏس-سمت-جانب.

سو: ص. هڪ سڄو ٻئي جو چوٿون حصو.

سو سِير سڏائڻ: پاڻ کي ٻين کان مٿي سمجھڻ.

سو، سُو: ث. کير ڏيندڙ چوپائي.

سوَات: ث. سولي واٽ-سڌي واٽ-سنئون رستو. (ث. ڪوآٽ).

سوَاتو: ذ. سنئين راهتي هلندڙ-حق پست-پريميزگار.

سوَاھل: ذ (ع) "س" حل جو جمع. ڪنارا-ڪپ.

سوَاھلي: ص. ڪنڊري وارو-ساحلي.

سوالی خالی نه ڇڏن؛ حد کن وڌ سخوت کړن- هر فقير کي خيرات ښي.

سوامي: ص (سن) مالک- ډټي، سردار، حاکم، مټس- خاوند، استاد، گرو.

سوانجړو، سوانجړو: ډ، ویمرواري عورت لاء ضروري وکر (جنهن کي ویم جو بښه پوږو چون)، ون جو هک قسم.

سوانح: ث (ع) "سانح" جو جمع) حادث، واقعا.

سوانح عمري: ث. حيتي ټي ج حادثا ټي واقعا، زندگي ټي جو احوال- سرگذشت.

سوانح نگار: ډ، واقعات کنډز.

سواه: (سن) آهوتي ډين وقت کيل آواز، ناس- نابود.

سواهرؤ: ص، واهر کنډز، سني مدد کنډز.

سواء: ظ (ع) بغیر- علاوہ- ډاران- بند.

سواء: ډ، ست ټووا، چگي سني خبر.

سواني: ث، سوا حصو وڌيک، زياده- وڌيک، رونگ.

سواني: ث، چگي گنتگو- وتندږ گله- خوش کلامي.

سوايو: ص، هک سجو ټي جو چوټو حصو، وڌيک- زياده، مقرر انداز کن ټورو وڌيک، ستوانو.

سوبټ: ډ، بوجرن وارون کينون، ريشم جو کينتون (جيکو وټن چين کي ريشم جو کوپون هي).

سوېر: ص، سک- چين، آسودگي- ډي.

سوې: ث، فتح- جيت- گټ- سرسي- کاميابي.

سوې گټن: (طنز) ډډو کم کړن- گډو کم کړن، خوار ټي جهرو کم کړن.

سوپارو: ص، سوپ وارو- فتح مند، کامياب (ث، سوپري).

سوپاري: ث، سنڌي گهوڙين جو هک مشهور نسل.

سوپاتو: ډ، فتح مند- سوپارو.

سوپنا: ډ، فتح مندي- کاميابي- گټ.

سوپو: ص، سوپرو- ډځ.

سوپي: ص، سهتي- سونهن واري.

سوپي: ث، سونهن- حسن، رونق، چلکو- چمکو، سينگار.

سوپوان: ص، سونهن وارو- حسين- خوبصورت- سهتو.

سوت: ډ، پنج جو ډمون حصو، تمام ټورو ډرو.

سوت به نه ملن: کجه به حاصل نٿي.

سوتر: ص (سن) حکم- فرمان، نصيحت- مد.

سوتکي: ص، ډپک- پليد.

سوتلي: ث، ستي ټي مان نهير ډوري- ستي ټي ډور، ستي ټي مان نهيل رسي.

سوتو پوتو: ظ، کافي- پورو، درست- نيک- و جب.

سوترو: ډ، سولو- آسن، جگو- موچارو.

سوتن: م، سوتي ډين- پيشگي رقم ډين.

سوتي: ث، کنهن سودي طي ټين تي اڳوت ډيل کجه رقم، بيانو- بیدنو.

سوت: ظ، سخت، ډاډو چکيل- کشيل، سکل- نوٽ.

سوت: ډ، چاچي جو پټ- عم زاد، (ث، سوت).

سوت ماسات: ډ، ويجهامائت- رت جي رشت م گنډيل.

سوت: ث، سور جي لهر، سور جي چيکار، پيڙي ټي ٿوڊ، چيبي- چک.

سوتون ايرن: رکي رکي سور جون لهرون ايرن، اڏما ٿن.

سوت: ص، چگي طرح وٽيل- ډاډو وٽيل (رسو).

سوت: ډ (انگ) کپڙن جو وگو، انگريزي پتون.

سوت کوٽ: ډ، مڪمل انگريزي مرداني پوشاک.

سوت کيس: ډ، کپڙن رکڻ لاء چمڙي وغيره مان نهيل پيٽي.

سوتار: ډ، سوتهر.

سوتان: ث، سکل هجن وري حالت، خشڪي- نونپاي، سختي- مضبوطي.

سوتائين: آڏي ډيرن- مهٽن (بدن).

سوتن، سوتن: م، مهٽن- آڏن، ملش کړن، چيبي ډين- سٽ ډين

سوتو: ډ، ڏکو- سوتو- ڏنڊو.

سوتو: ډ، مهٽو- ډوراږو.

سوتا سهن: مهٽا سهن.

سوتا هٿن: مهٽ ډين- طعنا هٿن.

سوتو: ډ، چلم يا پيڙي ټي وغيره جو کٽن- دم.

سوتو هٿن: دم هٿن.

سوتهر: ډ، هندو وڏو، هنڌن جي هک قوم، جيڪ وڏو کم کري.

سوتي: ص، سٽ جو- سٽ مان نهيل (کپڙو وغيره).

سوتي: ث، سٽن جي کاني، کاني ټي جو ننڍو ٽڪر، کپڙن سٽن جي ڏنگري- سوتني.

سوتي کٽ: ث، زبردستي، لاچاري، مجبوري.

سوتي: ث، رٿ- تجويز، گجهو منصوبو- سازش.

سُوتِي اَڏَن: سازشون سَتن.

سُوتِي سَڙِيو: ڏ. ڏهرو-هيٺو-بي سَو، بيمار-کهو.

سوٺ: ٺ، سڃاڻپ-واقفيت، عيب-وڌ-گهٽتائي.

سُونائتو: ص. وٽنديءَ تي-پسندي موجب-مڪيري، ڏميوريءَ سان.

سُونائتن: سڃاڻپ ڪرڻ-واقفيت ڪرڻ، ڏيڻ، مرويهارن، چونڊ ڪرڻ، ضممن پوڻ.

سُونئڻ: م. سڃاڻڻ-سڃي ڪرڻ، مڪيرو ڪرڻ، ڳولڻ-نهن.

سُونو: ڏ. ڏمو-جوابدي-ضمانت، انجمر-قر، ڏميوريءَ جو اقرار.

سُونيا سَهڻ: ڏميداري ڪرڻ، انجمر قر ڪرڻ، ڏميداري جو پڪ ڪرڻ.

سُوپ: ڏ (انگ) شور ورو-رَس-يخني.

سوپارو: ڏ. خاص عتوي جو منبر وارو حصو-قضيپ.

سوپاري: ٺ. هڪ قسم جو وڻ (ان جو ٿور (وات جي صفائيءَ لاءِ يا پن مڪن جي).

سُوپَر ڪَڻو: ڏ. ڊگهن ڪن وارو.

سُوپَرِيو: ص. سڀهي، محافظ-نگهين.

سُوپو: ڏ. ننڊ جو جهٽڪو-پنڪي.

سُوپيري: ٺ. هڪ قسم جو ڪيئون (جنهن کي هڪ سُوپيرين).

سُوڄو: ڏ. هڪ وڏو ڪواوڙار-گول ڪارني.

سُوڄي: ٺ. ڪنڪ جو سنهو ڏرو. ڪنڪ جو ٿلهو (سيري ب مٿاڻي ٺاهڻ م ڪم اچي).

سوڄ: ٺ. آماڻ-ورم، ٿوڻ، ٿنڀ.

سوڄ چڙهڻ: ٿوڻن جي سڄي پوڻ.

سوڄه، سوڄه: ٺ. نظر-نگاه-ديد، سمجهه، سُرٺ.

سوڄه ٻوڄه: ٺ. اڳ پوءِ جو خيال-دوراندوشي.

سوڄهاڳو، سوڄهاڪو: ڏ. سوڄهرو-سڻو، سڄهندو.

سوڄهرو: ڏ. روشني-اهاڙ، سڄهندو، جوت، سوپ-ڪمياڻي.

سوڄهرو ڪرڻ: روشني ڪرڻ، فتح ڪرڻ-سوڀ ڪرڻ.

سوڄهڙ: ٺ. سُوکي وات-آسان رستو. (ضد، وڃهڙ).

سوڄهڻ: م. نظر ڪرڻ-نهارڻ، ڏسڻ، ڳولڻ، سمجهڻ.

سوڄهو: ڏ. چاڻو-واقف، خبردار-تيرنهم، جستجو ڪندڙ.

سوڄهي: ٺ. سَنڌ-چن، سڀاڻپ-هو سڀاري، عشر-نيم.

سوڄ: ٺ. ويچار-فڪر-غور، ڏيڻ-خير، ساجه.

سوڄ سَمجه: ڏ. سنجيدگي، ٽڪتور.

سوڄ ڪرڻ: خيال ڪرڻ، ويچار ڪرڻ، ڏيڻ، ڏيڻ.

سوڄ مَر هُجڻ: سوڄڻ-خيالن م هجڻ، اوسيٽرو ڪرڻ.

سوڄ: ڏ (نگ) سَڀيچ، ٻوڄ.

سوڄنا: ٺ. خيال-ويچار، غور-ڏيڻ، سم چر، ڳڻتي.

سوڄڻ، سوڄڻ: م. ويچارڻ-خيال ڪرڻ-غور ڪرڻ.

سوڄ ويچار: ڏ. غور فڪر-ڳڻ ڳوٺ.

سوڄي: ص. جتي ٽي مڙهت جو ڪم ڪندڙ مڇي. (عموما مڙي جو مڇي).

سوڄي: ڏ. (من) چينڊڙ شيءَ، سُوٺو، آڙ، سَئي.

سوڄي پٿر: ڏ (ه) فيرست-يداشت، هٿ جون ريكئون.

سوڄي سَمجهي: ڏ. ڏسي وائسي-ڏيڻ ڪري-چاچي جو چي. جتي بچي.

سوخت: ص (ف) سوخت (بهه پڪل، بهه سڙيل).

سوختگي: ٺ (ف) ساڙو-جل-ڪم، تڪليف.

سوختي: ص. ساڙڻ، ٺنق، بيڪار-خراب.

سوخته: ص (ف) سڙيل (باهه)-جليل-ڪنل، آزاريل، غمگين.

سوختي: ٺ. ڪنٺ-ٺنق، تڪليف، غم-رنج، وڇوڙو.

سود: ڏ. وڻ جو پورو ٿر.

سود: ڏ (ف) وڇ-وٽو، نغو-فندو-لاپ، آيت-ڪٽيو، پلائي.

سود خور: ص. وڇ ڪٽيندڙ.

سود مند: ص. فندي وارو، لاپ وارو، آيت وارو.

سوداگر: ص (ف) وڇ پري-تجار ٻڌي اگهه تي وڪر جي خريد فروخت ڪندڙ، ونجرو.

سوداگري: ٺ. وڇ، تجارت، ڏيساور جو واپار.

سوداگري مال: ڏ. تجارت جون شيون.

سوداءُ (ا)، سوداءُ: ڏ (ع) جئون-چريائي، خط، خفتان، پور-خيال.

سوداءُ هڪ قسم جو دماغي مرض.

سوداوي: ڏ. سودا جي اثرو و مزاج.

سودائي: ص. چريو، جئون، خفتائي، پور.

سودن، سودن: م. وٺڻ-خريد ڪرڻ، سودو ڪرڻ، ملهه ڀڄڻ.

سودو: ڏ (ف) وٺڻ، ڏيڻي ٻيئي-خرید، فروخت، تجارت، بازار مان خريد ڪيل شيءَ-وڪر.

سودو بحال ٿيڻ: منتقد حصر ٿيڻ.

سودو ٿيڻ: وٺڻ، ڪهڙي ٿيڻ.

سودو پاڌو: ڏ. وٺڻ وٺڻ-مڇي جي ڏي وٺ.

سودو سَلَف: ڏ. وڪرو نو-شيءَ شڪل (بازار مان خريد ڪيل).

ريز ڪي ميٽو سامن.

سُودو ڪرڻ: واپار ڪرڻ، ڏي وٺ ڪرڻ.

سُوديشي: ص، ڏيه جو - ڊيسي - پنهنجي مُک جو - گهر و.

سُود: ث، سَتَائي - سَبَ - سنوت. سُودَائي. (ظ) سَتو. صحيح - نڪ.

سُود پُوءَ: ذ، سنئون سَتو. هو بهو. نَس - پَس.

سُود سَوار: ت، درستي - اصلاح. ن - هپ - ٺه جوڙ - سينگر.

سُودائين: ص، ڪرڻ - اچو ڪرائڻ، درست ڪرائڻ.

سُودائي: ث، سنوت - سَتائي. درستي. هڪجهڙائي.

سُودريو: ذ، سَتاريندڙ - سَواريندڙ. ٺهيندڙ - رچيندڙ پاڪ ڪندڙ.

سُودل: ذ، سَتو - سنئون. درست - بچ - سچو - ايماندار.

سُودڻ، سُودڻ: م، سنئون ڪرڻ - سَتو ڪرڻ. درست ڪرڻ.

سَوارن، سَجهائڻ، صاف ڪرڻ، پاڪ ڪرڻ، تربيت ڏيڻ.

سُودو: ظ، سنئون - سَتو. نڪ - برابر - سَن - سميت. (ث، سُودِي).

سُودِي دڳ تي اچڻ: سَتِي راه اختيار ڪرڻ. سچاڙيڻ.

سُودِي هلڻ: وهنوار م نڪ هلڻ.

سُودِيٽ: ذ، پڪ - خطري.

سُودِيَم: ذ (نگ) هڪ قسم جو ڌو، جنهن جي ٻرن سن اچو شعلون ڪري.

سُودا: ث (نگ) ڪر، هڪ قسم جو اچو پٽوڊر، جيڪو هضمي لاءِ مفيد آهي - مٺي سُودا.

سُودا واٽر: ذ، بوتل م بند مٺي سُودا وارو پاڻي.

سُودا: اسم خاص، راجپوتن جي هڪ نڪ.

سُودائي: اسم خاص، بلوچن جي هڪ ذات جو نالو.

سُودائي ٿيڻ: اڙينگ ٿيڻ - بد معاشر ٿيڻ.

سُودِر: اسم خاص، سنڌ م هڪ ذات جو نالو.

سُودِل: ص، محبوب - پرين دوست - سنگتي.

سُودو: اسم خاص، موم راتي جي قصي جو مشهور ڪردار (رائو سوڍو). (ص) پيارو - دلير.

سُور: ذ، سُور - خنزير.

سُور: ث، "سُور" جو مخفف.

سُور: ذ، ايداء - عذاب، درد، پيڙا، آهنج، ڏک - غم - افسوس - رنج.

سُور ترڻ: ڏک ڏسڻ - سُور سَهڻ.

سُور ٿيڻ: عورت کي ويڻ جي سنڀال ٿيڻ.

سُور پَٽڻ: ڏک سَهڻ - ڪش لا ڪڍڻ - محنت ڪرڻ.

سُور پَچار: ث، ڏکڻ سُورن جون ڳالهيون، عشق جي ماجر.

سُور پَٽڻ: ڪوڙ جهڻ. غم سَهڻ.

سُور پُون: درد جا ڪڻ، ريجڪ اچڻ - ٻوريون، لالچ رکڻ.

سُور پَٽڻ: تڪليف برداشت ڪرڻ، غم مٽائڻ.

سُور ڪائڻ: تڪليف ڏسڻ، ويڻ جو عذاب پيوڳڻ.

سُور سختيون: ذ، تڪليفون - ڏک.

سُور سيراندي ٿيڻ: ڏک م جڪڙجڻ - غم م گرفتار ٿيڻ.

سُور اُتَڄڻ: م، سُور جون موتون ڀرين، سُور ٿيڻ، سُور ڪن وٽجڻ.

تم م گهٽو سُور ٿيڻ.

سُور اُتَڻ: م، وڪڙ ڪائڻ. سُور اُتَڄڻ.

سُور اُتيل مُنهن: ذ، غمگين شڪل، روئڻهار ڪو.

سُور اُج: (ذ سن) آزاد حڪومت، آبيشاهي - آمريت.

سُور اُخ: (ذ ف) چيد - تنگ - سَل - ڳڙي.

سُور اخدار: (ذ ف) تنگ وارو.

سُور اُرو: ص، خوش نصيب - پڳڻ وارو.

سُور انگهڻ: م، مٿان وڪڙ (سن ڳڏا استعمال ٿيندڙ).

سُور اُتو، سُوريتو: ص، ڏکويل - غمگين، منول. (ث، سُور اُتي،

سُوريتي).

سُور: ث (ع، سُورَة) قرآن شريف جو ڪوبه هڪ باب (قرآن

شريف م ڪُل 114 سُورتون آهن).

سُورتي: ث، شرط - قسمت آزمائي، لاڙي.

سُور: ث، هڪ راڳتيءَ جو نالو. (اسم خاص) "سُور - راءِ ڏياچ"

جي قصي م هڪ ڪردار. (ص) سهڻي - حسين - خوبصورت.

سُور ٺيو: ص، "سُور" علائقي جو ره ڪو. "سُور" سر ڳائڻ

و رو ڳائڻو.

سُورج، سُورج: (ذ سن، سُوريه) سج - شمس.

سُورج مُکي: ذ، هڪ قسم جو گل (جنهن جو رخ هميشه سج ڏانهن

ٿيندو رهندو آهي).

سُورج مُنڊل: ذ، سج جي ڪشش م هيندڙ جملي گره - نظام

شمسي.

سُورج وڻ: ص، سج جهڙو - چمڪند - تجلدار.

سُورج وڻسي: (ذ سن) سج جو اولاد، هندو راجپوتن جو هڪ مذڪر

گهراڻو، جنهن ڳاڻو سنڌ تي حڪومت ڪئي (ص) نابين - اندو.

سُورج: اسم خاص، گل جو هڪ قسم، هڪ ذات جو نالو.

سُورجان: ذ، هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.

سُورجاني: اسم خاص، کير تر جل م هڪ لڪ جو نالو.

سُورَجَن: م. ذڪر وٽين-غمگين ٿين-سُور تڏهجن.
 سُور داس: ص. ٺٽو-نارين.
 سُورگ: ذ (سن) بهشت-جنت-سرگ.
 سُور ماتو: ص. بهادريءَ وارو-بهادراتو.
 سُور مائي: ث. بهادي-دليري-سورهيائي.
 سُور مو: ذ. بهادر-دلير-سورهي (ث. سورمي).
 سُورن: سورن: م. هڪ هنڌ ان کي ٻئي هنڌ رکڻ. چورن-سيرن-ريڙهن. صاف ڪرڻ (آن). ميڙن-ٻارن.
 سُورن: ذ. چوپائي مال کي ويڙ وقت ڀينڙ ڏيڻ.
 سُورو: ذ. سبتو-سنئون (پسو). سا جو هٿ.
 سُور وير: ص (سن) بهادر-سورمو-برجستو.
 سُورهن: ص. هڪ عدد (16).
 سورهن آنا: ظ. بڪر-نيڪ-مڪمل. سؤ سيڪڙو.
 سورهن سينگار: ذ. "سينگار شاعري" جي هڪ موضوع مطابق آهي.
 ضافي شيون جن سان عورت پنهنجي روپ جي سونهن وڌائي (ڏندن، منڱ، سرمو، اڻٽن، مڇي، چندن، خوشبوءِ، ڦٽي، تير، سينڌر، مينڊي، لاک، سرخي، ڪيسر، پڻ ڀوشڪ).
 سُور هو: ذ. ويهي کان ٿورو ٿلهو سٺ.
 سُور هوڻ: ص. سلسليءَ ۾ سورهن نمبر وارو.
 سُور هيءَ: ص. بهادر-سورمو-شجاع.
 سُورهيائي: ث. بهادري-شجاعت-دليري.
 سُورهيو: ذ. سورهن آنا حرامي-بلڪل حرامي.
 سُوري: ث. هڪ قسم جي پيٽ جي بيماري-پيچش.
 سُوري پون: پيچش ٿيڻ. حسد ٿيڻ.
 سُوري: ث. ڪوھ تي رکيل ڪاٺي. قديم دور جي سزا جو هڪ طريقو (ڪوھ تي رکيل ڪاٺي تي ڏوهاريءَ کي ويهاريو ويندو هو، آخر ڏوهاري ٽڪجي ڪرندو هو ۽ ڪوھ جي تر ۾ کٽيل لاکيس ماري ڇڏيندا هئا).
 سُوريءَ تي چڙهڻ: ڦاسي تي چڙهڻ.
 سُوريءَ تي نٿا اچڻ: ڳڻتي نه هجڻ. انتظار نه هجڻ.
 سُوريءَ مان ڪُنڊو ٿيڻ: مهانگو ٿيڻ-ٽنپ ٿيڻ.
 سُوريائي: ث. ٻر جڻڻ واري-دائي.
 سوريندڙ: ص. سورن وارو-ريڙهندڙ.
 سُورڙ، سُورڙ: ث. ڪجهه سان پيريل وڃڻ-رضائي.
 سُورڙ آهر پير ڊگهارن: ڪمائيءَ ۾ ڪو خرچ ڪرڻ. وٽ آهرمي

چئي ڪرڻ.
 سُورڙ م جهنڊريون پون: زال جي سفارش ٿيڻ.
 سُورڙو: ص. پريشن-عجز. سوڙهو.
 سُورڙو: ص. چڪڻ ڳڻڻ ورو-سليحتو ٻه جهرو.
 سوڙه: ث. تنگي-گهٽتائي-ڪمي. تنگدستي. گهٽ-موغم.
 سوڙه لڳڻ: وڏي سختي لڳڻ.
 سوڙه: ث. روڙ-رومڙ-لوھ. تڪي ڊوڙ. اُلو. ڪوڏي ڪوڏي.
 پيهڙي پ سوڙه راند ۾ حد بندي لاءِ وڃ ۾ مقرر ٿيڪو.
 سوڙها ٻاڙي: ث. تڪڙ-تيزي-ڇوھائي.
 سوڙها ڳ: ث. جاءِ جي تنگي-پيم-ڳھت.
 سوڙهائي: ث. سوڙه-تنگي. سوڙها ڳ.
 سوڙه بندي: ث. روزانيءَ جي ڌيٽي ڀيٽي لکن جو ڪوٺو.
 سوڙه ڇٽ: ث. ريڇ ڪيل زمين ۾ سارين جي ڇٽ پوک.
 سوڙه ڪرڻ: ٻنيءَ جو جهنگ وڍڻ.
 سوڙهڻ: م. حملو ڪرڻ-لوھ ڪرڻ. تڪي ڊوڙ پائڻ.
 سوڙهو: ظ. تنڪ-ان موڪو وندو (وڳو)-ڇوٽو. ويجهو-نزدڪ (ث. سوڙهي).
 سوڙهو پون: تنگ ڪرڻ-بيزار ڪرڻ. گارگند ڪرڻ. نزديڪ ڄڻ.
 سوڙهو جهلڻ: گهڻي جهلڻ-قابو جهلڻ. تڪليف ڏيڻ-زارن. تنگ ڪرڻ. لاچار ڪرڻ.
 سوڙهو سڱهوڙو: ظ. بلڪل تنگ-پڇي ويل.
 سوڙهو ڪرڻ: تنگ ڪرڻ. گهٽڻ-زيربار ڪرڻ.
 سوڙهو گهٽڻ: تنگ ڪرڻ. مجبور ڪرڻ.
 سوڙهي: ث. تنگي-انٺ. ڏکيائي. سختي. مصيبت.
 سوڙهي سڳر: ث. تمام تنگ پيچرو.
 سوڙهي ڪُنڊ: ث. جاميڙيءَ ۾ گوني ڪندڙ ڪن گهٽ درج واري ڪُنڊ.
 سوڙهي: ث. ڏرين ڌال يا نانج-ڌرو.
 سوز: ذ (ف) ساڙ-جڙ-ڪمڙ-سوزش. ڏک-درد-رنج-غم. مرثيه خونيءَ جي هڪ نمونو. (ص) برادر-جندڙ-مرڪب لفظن ۾ ايندڙ صفتي پڇڙي، مثلاً: جگر سوز، دل سوز وغيره.
 سوز خواني: ث. مرثيه خونيءَ جي هڪ ڪٿي.
 سوز پرائڻ: درد ڳڻڻ (نينهن ورو).
 سوز ۾ سڙڻ: فراق ۾ ڳڻڻ. قسمت تي روئڻ.
 سوز و گُذار: ذ. رنج-جهوري.

سوزاک: ذ(ف) هڪ قسم جي جنسي بيماري-پريميل.

سوزش: ث(ف) ساڙو-جڙ، ڏک-ريخ.

سوزن: ث(ف) سُئي-اُبر.

سوزن ڪاري: ث. سُئيءَ جو ڀرت.

سُوزن: ذ. بندوق صفا ڪرڻ جو ڪم.

سُوزني: ذ. ڀرت ڀريل ڪپڙو.

سوس: ذ. سُسڻ جي حالت. سوڪڙ-تخفيف-گهٽتائي. سانگ

صرفو. ڪفايت. ڪنجوسي. ناميدي.

سوس پُلُ: ڪمي يا گهٽتائي جي ڳتي ڪرڻ بدران دل کي ڏيڏين.

اميد لاهڻ.

سُوساٽ: ذ. هوا جو ڪنهن شيء سان لڳي پيدا ڪيل آواز.

سُوساٽ ڪرڻ: زور سان لڳڻ يا اڏامن جو آواز ڪرڻ. شوڪارو

ڀرڻ. مڻ مڻ ڪرڻ.

سُوساڏو: ص. سوادوارو-ذائقيدار.

سُوسائيتي: ث(انگ) امن-سيا-جماعت. سماج معاشرع.

سُوساٽ: ذ. سوساٽ.

سُوساٽا: ذ. لڪڻ وغيره جو زور سان لڳڻ جو آواز. تڪليف هرواٽ

مان نڪتل آواز.

سُوسڙو: ص. اڏوگ بڻو-اڏورو. موافق-معتدل. پورو پٺو. نيم

گرم(پاتي).

سُوسڙو: ذ. عورت جو مخصوص عضو-شرمگاه.

سُوسڙو سڙڻ: سخت چڙلڳڻ.

سُوسڙي: ث. آتشبازيءَ جو هڪ قسم (دارون سان ڀريل ڀوپو،

جيڪو شرڙاٽ ڪري ڀري).

سُوسڙيون ٻارڻ: فتنو جاڳائڻ. افواه اٿارڻ. لائي چائي ڪرڻ.

سوسمار: ذ(ف) ڳوھ(جانور).

سوسن: ذ(ف) گل جو هڪ قسم.

سُوسنگي: ث. دوا طور ڪم ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم.

سُوسنو، سُسِيني: ص. سوسن گل جو رنگ. آسماني-نيرو.

سُوسن: م. گهٽ ٿڌ-سُسائڻ. گهٽ ٿيڻ.

سُوسو: ذ. ڪنجوسي. ڪفايت. سوس.

سُوسي: ث. هڪ قسم جو رنگين ڌارين (پٽين) وارو ڪپڙو.

سُوسيڙو: ذ. اڏڪو-فڪر، انتظار-اوسيڙو.

سوشل: ص(انگ) سماجي(معاشرتي، عمراڻيءَ نموني).

سوشلزم: ث(انگ) جمهوريت جي اجتماعي ترتيب وارو

حڪومتي نظام، جنهن ۾ مڪانيت ۽ پيداوار جو انتظام

اجتماعي صورت تي ٿئي.

سوشلسٽ: ذ. سوشلزم جو حامي-اشتراڪي-سماجواڊي.

سوشل سوسائٽي: ث. برابريءَ وارو سماج.

سوغات: ث(ف) تحنو-سوڪڙي.

سوغاتي: ص. ناياب-اٽلپ-امله. تحفي ۾ ڏنل. پسنديدہ-وٽندڙ.

سوفو: ذ(انگ) سوبا(ويهن لاءِ ڊيگه واري ڪرسي) جنهن ۾

اسپرنگ، ناريل جاتا ٽانڊورا ۽ ڪپهه ڀريل هجي).

سُوق: ذ(ع) بازار.

سُوقيانہ: ص. بزازي. عام.

سوڪ: ث. سُڪل زمين. پاتيءَ جي اُٺ. خشڪ سالي-سوڪهڙو.

سوڪ ٿيڻ: پوک ۾ پاتيءَ جي ڦٽ ٿيڻ. اُن جو سَنگ مري وڃڻ.

سوڪ: ص. سُڪل-خشڪ-نوٺ. چڱيءَ طرح پڪل(ماني).

سڪل مٺي.

سوڪ ماني پچائڻ: خوب سيڪڻ ڏيڻ-جُٺ ڪرڻ.

سُوك: ث. مديءَ جو تنسلي عضو.

سُوك ۾ سڳو ٻڌڻ: پريشان ڪرڻ. مهم ۾ اٽڪلائڻ.

سوڪڙ: ث. خشڪي-خشڪالي. سوس-ڪفايت.

سوڪهڙو: ذ. خشڪي-خشڪالي. اوسر.

سوڪهڙو ڪيڏن: بک ڪيڏن-فقو ڪيڏن.

سوڪهڙو ڪرڻ: سُڪائڻ-سوڪ ڪرڻ. هوا ڏيڻ-وانگو ڪرڻ.

سوڪ: ث. سولائي-سهنجائي-آساني.

سوڪائي: ث. آساني-سولائي.

سوڪپ: ث. سوڪ تي-سولائي.

سوڪو: ذ. سولو-سهنجو-آسانيءَ سان. بدن ۾ ڀريل-متارو.

سوڪڙي: ث. تحنو-سوغات. نذرانو-ڀيٽا، هديو.

سوڪڙي پاڪڙي: ث. تحفو ۽ نذرانو. نذرانو ۽ وڳو(لباس)-تحفو ۽ پاڪو.

سوڪمر: ص. سولو-آسان. نزڪ(جسم وڪر). سُڪيو-آمودو.

سوڪيرو: ص. ٿورو سولو-ٿورو آسان.

سوڪيمر: ص. وٽندڙ-دل چڪيندڙ. سهڻو-حسين. هلڪڙو.

سهڻو.

سوڪيمتا: ث. نزاکت-نڀسائي، چترائي-چالاڪي. هوشگاني.

سوگ: ذ(ف) غم-ماتم. فوتيءَ جو ماتم-سو.

سوگوار: ص. غمگين-مغموم.

سوگ: ث. ڪراھت-ڏڪار-ٻچان. بدبوءِ. ناپاڪائي.

سُونم: ٺ. گندگي - غلاصت. اُٺس - سُستي.
 سُونمڻي: ص. گندگي وارو - ميو - ڪيو. محو - ڪار. توني - سست.
 سُونمرا: ذ. سنڌ جي هڪ قوم (جنهن سنڌ تي اندر 1050ع کان 1350ع تائين حڪومت ڪئي).
 سُونمهي: ث. رات جو سمنهن ورتا تو. رات جي نماز - سمنهي.
 سُون: ذ. هڪ قسم جو مشهور ڌو - زر - طلا.
 سُون تي سهاڳو: وڌيڪ سنهو - وڌيڪ خوبصورت - نهايت پر ڪشش.
 سُون ٿيڻ: آسودو ٿيڻ. سپڳو ٿيڻ. صاف ٿيڻ.
 سُون کي ڪس نه هئڻ: هميشه هڪ حال ۾ رهڻ. پڪ صاف هجڻ.
 سُون مُٺين سان ورهائڻ: بي رپڻي ڪرڻ - پورو نصاب ڪرڻ.
 سُون مَر سرهو هئڻ: بلڪل لاتقيا سچو هئڻ.
 سُون چاندي: ذ. ڳڙهه. مال منڪيت. ڌن دولت.
 سُون ورتو: ص. سون جي رنگ جهڙو.
 سُونار ڪو: ص. سوناري جو - سوناري وارو.
 سُونارو: ذ. سون چانديءَ جا ڳڙهه هيندڙ - زرگو.
 سونا گيڙو: ذ. دو طرفي ڪم. ايندڙ هڪپسار ڪو ڪم.
 سونا مڪي: ث. هڪپسار ڪو ڪم - سون مڪاني.
 سُونبتي: ث. منهن جو پاڻو - مهندو - شيبه.
 سُونت: ث. سڌي - ليول. سوکڻي - آساني. هوش - عقل. ٽڪر - رت.
 سُونترڻ: م. سونٽ ۾ اچڻ. سڌي رات تي چڻ. سڌرن. هوش ڪرڻ - خلاق ڌرن.
 سُونتو: ذ. ڏنڊو. ڏڪو. لٺ.
 سُونتي: ث. ننڍي ڏنڊي. ننڍي لٺ. ڪپڙن ستن جي ڏڪي.
 سُوننڻ: م. ڀيڻ - هٿ اچڻ. سڃاڻڻ. قبول ڪرڻ. پسند ڪرڻ.
 سُوننو: ص. سونهون - واقف - چاتو.
 سُونپڻ: م. حوالي ڪرڻ - سپرد ڪرڻ. مات ۾ ڏيڻ. ڌمي ڪرڻ.
 سُونجھڙو: ص. ڳچي طرح منڪيت ڪندڙ. ڪنجوس - بخيل.
 سُونجھ: ث. تلاش - ڳولا. عڪس. ڏسڻ و ڏسڻ ۽ سمجهڻ جو حواس.
 سُونجھ لائڻ: نوس نوس ڪرڻ - ناسون هڻڻ.
 سُونجھڙو: ص. کوليندڙ. جيسڙو. بهاريدڙ. درٻار ڪندڙ.
 سُونجھڻ: م. ڳولڻ - تلاش ڪرڻ - ڳولڻ. سڏوڻ - حاج رکن.
 سُونس ڪرڻ. ٺهرڻ - ٽڪڻ. ويچار ڪرڻ.
 سُونجھو: ص. ڳولا ڪندڙ. ڄڻ رکندڙ. ڄڻو. سونهون.

سُونگ اچڻ: نفرت ٿيڻ - ڪر هٿ چڻ.
 سُونگارو: ص. ڪنو - ڪرڻو - حقارت جهڙو. (ث. سُونگري).
 سُونگ: ذ. سونگ.
 سُونگرو: ذ. ڪاٺ جو پنڪ وانگر هڪ وزار.
 سُونگند: ذ. (ف. سونگند) قسم - منهن.
 سُونگي: ص. سونگ وارو - سونگارو. مڻو - غمگين.
 سُونگهائي: ث. مضبوطي - ڏاڍائي - پختگي.
 سُونگهو: ظ. قابو - بلاتو - مضبوط. پختو - ڏاڍو. محو ط. ٿانڪو.
 سُونگهو ڪرڻ: قابو ڪرڻ. پڪڙڻ. جهيڻ.
 سُول: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 سُول: ذ. نغو - فندو. سنجني.
 سُول: ص. (انگ) مُڪي. مڻي. انتظامي. ديواني.
 سُول جڳ: ذ. ديواني ڪيس هلائيندڙ جج.
 سُول سَرَجڻ: ذ. ضلعي جي اسپتال جو وڏو ڊڪٽر.
 سُول سَروس: ث. ملڪي انتظام هلائڻ لاءِ ملازمت.
 سُول ڪوڊ: ذ. ديواني قانون جو دستور نمونو.
 سُول ڪورٽ: ث. ديواني عدالت.
 سُول لا: ذ. ديواني قانون.
 سُول لسٽ: ث. اعليٰ درجي جي مُڪي ملازمن جي فهرست.
 سُول: ذ. ڪنڊو. جهنڊا روڻهار. پاڻو - نيزو.
 سُولانگرو: ذ. سوراخ - لوڳهو - تنگ.
 سُولائي: ث. آساني - سنجھائي. سهولت.
 سُولجڻ: ذ. (انگ) فوجي سپاهي.
 سُولنگي: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 سُولو: ظ. سنجو - آسن. سيس. فندي و رو. سڪيو آسودو. ڏيئي لپتي ۽ مستون سڌو (ث. سُولي).
 سُولا ساڻي ٿيڻ: بد تڪليف جي ڌم ڏيڻ - آسان موت اچڻ.
 سُولي: ث. سوپ - سڌي - فتح. ڪمپي. سولائي. آساني.
 سُولي: ث. سوري.
 سُوليءَ چاڙهڻ: قاضي ڏيڻ. تڪليف ڏيڻ.
 سُولم: ذ. (سن) چنڊ - قمر. هڪ قديم پوڻيءَ جو نالو.
 سُولم سُولم: ذ. (سن سُولم و ر) چند جو ديهن - هڪ ڏينهن جو نالو. ماڻهوءَ جو نالو.
 سُولمان: ذ. (سن) پاڻهي پاڻ کي ڏنل عزت.

سُونچو: ذ. اڏڪو - انديشو، ڳتتي، خوف - ڏهڪاءُ.
 سُونچو لائڻ: لامراڌيڻ.
 سُوندرو: ذ. هڪ قسم جو آبي پونو.
 سُونڊ: ذ. ترڙ ۾ ڪهنج - ڪينج، منهن ۾ ڪوڙ وارو ڪهنج.
 سُونڊ پائڻ: ڪوڙين ڪهنجو جهڻ - منهن سڄائڻ.
 سُونڊ منهنون: ص. سڌين منهن سوتل - سڌاين ڪوڙيل، نوت سڄي.
 سونڊا: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو، نئي ضلعي ۾ هڪ شهر.
 سُونڊر: ص. ٻوٽ سڄيل - سُونڊ منهنون.
 سُونڊن: م. وري اڇن - واپسي ڪرڻ - موٽ ڪڏڻ.
 سُونڊ: ٺ. هاڻيءَ جو ڏيکونڪ.
 سُونڊيو: ذ. ٺٽي مان ٺهيل تو ڪرو - ڪرو.
 سُونرو: ص. تندرست - تازو توانو، هوش وارو.
 سُونف: ذ. هڪ خوشبود رپوئي جو پڇ - وڌڻ.
 سُونگو: ذ. ڊپ - هراس، اڏڪو - انديشو، چرڪ.
 سُونگ: ٺ. پوشيدگي، صفائي - سائي، سوگ.
 سُونگ: ذ. چنگي - نڪو - محصول.
 سُونگري: ٺ. ڪجهه نڪتل گوگڙي جي ڪن.
 سُونگن: ذ. پٽن تي ڳاڙين محصول.
 سُونگو: ذ. ڪا جو گول دٻلو.
 سُونگي: ٺ. ٺاس رکڻ لاءِ ڪا جي ڊهلي.
 سُونگي: ص. محصول اڳاڙيندڙ - چنگيءَ وارو.
 سُونگهن: م. نڪ سان هوائن - سڳهن، واس وٺڻ.
 سُونگهڻي: ذ. ٺاس.
 سونل: اسم خاص، عورت جو نالو.
 سون مياڻي: اسم خاص، بلوچستان جو هڪ بندرگاهه.
 سونو: ص. سون جو - سون مان ٺهيل - طلائي، سون جهڙو پڻ - نبار.
 بي عيب، (ٺ. سوني).
 سونو پائي: ذ. ملمعو، چنديءَ جي گهٽي چڙهيل سون جو پتي.
 سونو سج اُڀرڻ: سدورو ڏينهن ٿيڻ.
 سونا سڱ چاڙهڻ: ڪوڙمان گهنڊو جهي نهارڻ.
 سونو ڪٽورو هٿ ۾ هئڻ: پنن کان عرب شرم نه هئڻ.
 سونو گرڻه: ذ. فائدي وارو موقعو - سونو وجهه.
 سونو نڪ وجهڻ: عزت رکڻ، مان وڌائڻ، ساڪپت وارو ڪرڻ.
 سونو ورق: ذ. سون جو ٺهيل سنهو پيردو.

سوني ٻانهن هٿ ۾ هئڻ: معتبر، صاف هئڻ.
 سوني تڻڊ سان ڪيڇڻ: سٺي روش اختيار ڪرڻ - چڱي چل هلائڻ.
 سوني دانگي چڙهڻ: سخت ڏڪ رپوڻ.
 سوني ڏر: ٺ. ساڪپت واري آسمي، دولتمند ڏر.
 سوني ڪلنگي پائڻ: وڏو ماتيهو ٿيڻ.
 سوني مان سان مٽي ڏيڻ: پٺس موٽائي نڌڻ - اڏو پٺس نه ڪرڻ.
 سونهارو: ص. خوبصورت - موچارو، ڪلمڪ، ظاهر - پڌرو - مشهور.
 سونهاري: ٺ. ڏاڙهي - ريش، ڪورڪي ڪم جي ٿئي.
 سونهالو: ص. وڌيڪ - سرس، مٿي پروڙن ٿيو.
 سونهائڻ: م. سونهون ڪرڻ - واقف ڪرڻ، وات ڏيکارڻ - ڊگ لائڻ، جڳ ڪڏڻ - سڀيائڻ.
 سونهائي: ٺ. رهبري - رهنمائي.
 سونهپ: ٺ. سهڻائي، شناسائي، رهبري، سڄي.
 سونهري: ص. سون جي رنگ جو - سون جهڙو، سونو.
 سونهن: ٺ. حُسن - سهڻائي - خوبصورتِي، جويي، رونق، سينگار.
 سونهن سوييا: حُسن ۽ جمال - ڏج مڃ.
 سونهن: ٺ. ٻيڙي - ڪشتي، ڪاٺ کي چلڻ ۽ پٺڻ ڪرڻ جي روات.
 سونهن: م. سهڻو لڳڻ، زيب ڏيڻ، جڳ ڪڏڻ - سڀيائڻ.
 سونهون: ص. واقف - ڄاتو، رهبر، حال حقيقت کان واقف، (ٺ. سونهين).
 سونهين: ٺ. پاڻيءَ جي ننڍي شاخ - واهي، بتيلو - ٻيڙي.
 سونهالو: ص. ٿورو وڌيڪ - سرس.
 سونهالي: ٺ. اڳ ڪڙيل زمين - هر ڏنل زمين.
 سونيارو: ص. سون جو - سونو - طلائي.
 سونيري: ذ. هڪ قسم جا لاڙي چانور.
 سون: ذ. سَنَسِڪَن - سِڪَن، فال - شگون.
 سون ڪرڻ: ساٺ ڪرڻ، فال وجهڻ، رسم ڪرڻ، ٻهتي ڪرڻ.
 بيماريءَ جو علاج ساٺ سان ڪرڻ.
 سون ساٺ: ذ. ريتن رسمن جو ٽڪسٺ.
 سونائتو: ص. سٺي سون جو، سڀاڳو، سدورو.
 سونل: ص. سوچ وارو - سوچ چڙهيل، سڄيل، ڦو ڪيل.
 سونن: م. سوچ ڪرڻ - سڄڻ - ٿوڙجڻ.
 سونو: ص. سوتل - سڄيل، ڦو ڪيل، ڪاوڙيل - ناراض.
 سونو مُونو: ص. ڪاوڙيل - ڦو ڪيل.

سُونِي: ص. سُونُ ڪندڙ. فر ڪيندڙ.
 سوهاتو: ص. وٽندڙ-پسند ايندڙ-سپ نيندڙ.
 سوهارو: ذ. هڪ پسي جو وزن-ڪان.
 سوهان: ذ(ف) رواتي-تڪوري.
 سوهان رُوح: ص. دل کي چنيسندڙ-تڪليف ڏيندڙ.
 رنج نيندڙ-ڏکونيندڙ.
 سُوهُن: م. سڃتن-واقف هجڻ. معصومت ڪرڻ.
 سوهن سوهن: م. سُوڌ سنوار ڪرڻ. سينگارڻ.
 سُوهي: ث. نڙ-گهيٺ. جاء-هند-مڪن.
 سوهيڙو: ذ. خواب-سپنو-سپنو.
 سوء: ث. وڻ جي پن جي روز. گه وغيره جي صائڻي. پ جي وغيره من
 ڪڪڻ ڪيڻ.
 سوء: ث(ع) خرابي-برائي. بڊي. (ف: سوگ) ڏک. ماتم. مئي
 ماتم جو فسوس. غم. فوتيءَ جو پٿر.
 سوء اتفاق: ث. موقعي جي خرابي. ڪم هلائي.
 سوء آڊب: ث. بي ادبي.
 سوء تدبير: ث. تدبير جي خرابي.
 سوء ظن: بدگمانِي. بدنيتي-بي ايماني.
 سوء رڪن: غم. ماتم جي حالت ۾ رڪڻ.
 سوء لاهن: فوتيءَ جي چاليهن ڏينهن تي مٽي رسون ختم ڪرڻ.
 سوء وٺڻ: غم جو اظهار ڪرڻ-سوء ڪرڻ.
 سُونا، سُئا: ث. هڪ قسم جو خوشبودار مصالحو. کير ڏيندڙ
 چوپائي (پڪري، ڍڳي، مينهن وغيره).
 سُوناڳو، سُناڳو: ذ. عورت جي ويڙهه ۾ ڪم ايندڙ پسار ڪو وکر.
 سُوتر: ذ. مروڻ-خنڙير.
 سُوترو: ذ. سوپرين وڃڻ جو اوزار.
 سُوترِي: ث. ننڍو سُوترو (سوپارين ڪترن لاءِ).
 سُونچو: ذ. فڪر-گهٽي-چنتا. درد-پيڙا-خش.
 سُونم: ذ. فوتيءَ جو تيجهو-ختمو.
 سُونڻ: م. چونڊڻ-صاف ڪرڻ. وڻ جي تاريءَ تان پن روڙڻ.
 سُونڻ سڪوڻ: پ. چين پٽين مان ڪن ڪچرو ڪڍي ڇڏڻ.
 سُونو: ذ. لوهي جهڙي رَو اوزار.
 سُونو ٿيڻ: پ. اُڀرڻ.
 سُونيتو: ص. سُوهر گذاريندڙ. ڏکويل.
 سونپرو: ذ. سَرمو-ڪڪل.

سُو، سُو: ص. ڏهه ڏهاڪ (100)-صد.
 سُونڪو: ذ. ڀڄ-خوف-پڙاڪو-انديشو. شڪ-گمان.
 سوي: ث. ڪڻڪ ڪڻڪڻ ڇيٽ جو هڪ قسم-سرو.
 سَوِيَت: ث(ع) برابري. مشابيهت. پورائي.
 سَوِيَر: ث. صبح جو-عني صبح. جدي-جهت پٽ. ساڃهر-
 سويل. (ظ) اڳي-جلدي.
 سَوِيَرو: ذ. وقت کان اڳي. جهت پٽ-جلدي.
 سَوِيَساهُ: ذ. اعتبار-پڪو ٿيڻ. (ص) سڀيتو-ويسه ورو.
 سَوِيڪار: ث(سن) قبوليت-اقرار-مجت.
 سَوِيَر: ذ. سويل. وقت کان اڳي.
 سَوِيلو: ذ(سن) مهل سر-بروقت.
 سَوِيَمَر: ذ(سن) عورت طرفن پري مجلس مان پسند تي مڙس
 چونڊڻ جي آڳاٽي هند ڪي رسم.
 سَوِيَن: ص. سَوِييرا. ڪيئي.
 سِه: ص(ف) تي(ڏ).
 سِه پهر: ذ. ڳيڻ وڃڻ جو وقت-تپهري.
 سِه ماهِي: ص. تن مهين بعد.
 سِه: ث. بندش-روڪ-منع. سختي.
 سِه: ظ. پورو-برابر. مڪمل. نهايت.
 سِهاتي: ص. سهنج واري-وجهه سجم واري. (ث) اڀري پوک.
 سِهائجرو: ص. وٽندڙ. سلڇڻو.
 سِهائجو: ص. سڃڻو-سڌا تورو. فرما نبردار. نهڻو.
 سِهَادو: ذ. تدارن سڳن ٺاهڻ جي ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽو-ڪوڙي سِي.
 سِهَار: ذ(سن) صبر-تحمل-ڪنڌ.
 سِهَار: ذ. هڪ قسم جو پسار ڪو وکر.
 سِهَارن: م. همت ٻڌائڻ. همدرد ڪرڻ. سِهَارو ڏيڻ.
 سِهَارو: ذ. پروسو-آڌار-ڏيڏ-آسرو. ٽيڪ-پير جهڙو.
 سِهَارو ڏيڻ: مدد ڏيڻ-ٽيڪ ڏيڻ.
 سِهَگ: ذ. سپ-ڪپ-سعدت. برڪت. خوشي. عورت لاءِ مڙس جي
 حياتيءَ جو روزمنو.
 سُهَگ پاڳ هڻڻ: بخت جو ورن-سنوڀ ڳهڻ.
 سُهَگ پڙو: ذ. ونوا هم ڪنوار کي ڏيڻ لاءِ خوشبودار شين جو پڙو.
 سُهَگ رات: ث. پرن جي رات-شب عروسي.
 سُهَگ سرن: مِهرو وارو مڙس ملڻ. ڏهه ڳ ڏور ٿيڻ.

سُهاڳ لاهن: مڙس جي مرن وقت ڳم ڳنا لاهي ڦٽو ڪرڻ - رڏيو ظاهر ڪرڻ.

سُهاڳڻ: ٺ. اه عورت جنهن جو مڙس زنده هجي، پريٽيل (عورت)، سُهاڳو: ڏ. ٽُر (ڪپڙن جي زمين کي سنوت ۾ آڻڻ لاءِ)، هڪ پيسار ڪو وکر - ڪنگڻ هار.

سُهاڳي: ص. سڪيو - خوش، سڀ ڳو، هندي پڇنديءَ وارو. سُهانجڙو: ڏ. هڪ قسم جو وڻ (جنهن جون ڦريون پڇيءَ طور ڪم آڻجن).

سُهانگ: ٺ. سهانگي - سستائي. (ضد. مهانگ).

سُهانگ سُجائن: سُهانگائيءَ جو قدر ڪرڻ - هٿ ڦاڙهه بڻجڻ.

سُهانگائي: ٺ. سستائي - ارزائي، سڪر.

سُهانگو: ص. سستو - گهٽ اگهوارو، ڪفايتي. (ضد. مهانگو).

سُهاء: ڏ. روشني - چمڪو. اُهاء - سوجهرو.

سُهاٿا: ٺ. مدد - پئيرائي.

سُهاٿڪ: ص. مددگار - واهرو - پئيرائي ڪندڙ.

سُهاٿڻ: م. سَهَن - برداشت ڪرڻ، احسان جٽائڻ، طعنائ مهٽ ڏيڻ.

سُهاء: ظ. رهندو - روا - سُهڻيندڙ - مناسب.

سُهاٿڻ: م. مهٽو ڏيڻ - ڏوراپو ڏيڻ، برداشت ڪرڻ - سَهَن، نخرا ڪرڻ.

سُهاٿڻ: م. جڳائڻ - واجب هئڻ، پريائڻ - خوش ڪرڻ، وٺڻ.

سُهاٿو، سُهاٿو: ڏ. سوجهرو، روشني، چاندو ڪي، چنڊواري مهيني جي پهرئين هندي جو ڪو ڏينهن "سُهڻو سومار".

سُهاٿو پڪ: چاندو ڪي رات.

سُهاٿي، سُهاٿي: ٺ. چاندو ڪي، روشني، سوجهرو.

سُهاٿيندو: ص. جڳ ٿيندڙ - ٺهندڙ - واجي، شانائتو - وڙائتو، لائق.

سُهاٿ: ٺ. سڪ - اڪير، مهلت - فرحت.

سُهاٿا: اسم خاص، سمن کان الڳ سنڌ جي هڪ مشهور تاريخي قوم.

سُهاٿڻ: م. برداشت ڪرڻ - سهي وڃڻ، قبول ڪرڻ - مڃڻ.

سُهاٿ: ٺ. چڪ - سڪ، يادگيري.

سُهاٿ: ڏ. برداشت - صبر، بردباري، مضبوطي.

سُهاٿ: ٺ. آساني - سولائي.

سُهاٿ سڀاء: ظ. سولائيءَ سان، پٽمرادو - از خود.

سُهاٿ، سُهاٿ: ڏ. خوشي، چاه، سڪ، سينگار.

سُهاٿو: ص. ڪلمڪ - خوش طبع، سرهو - خوش.

سُهاٿي: ظ. سولائي سان - تڪڙو.

سُهاٿي سون: ڏ. سونءَ چانديءَ جي ڪس يا مٺ - ملاوٽي ڌاتو.

سُهاڳو: ص. سُپيو - ڪارپٽ وارو.

سُهاڳائي: ٺ. سڃاڻپ، نشاني.

سُهاڳ: ٺ. مڙس جي بيماريءَ جو هڪ قسم.

سُهاڳ: ڏ. ٻه ريل گهر - صاف گهر.

سُهاڳاب: اسم خاص، مٽهوءَ جو نالو، ايران جو هڪ مشهور پهچوان.

سُهاڳو، سُهاڳو: ڏ. زال جي مڙس جو پيءُ، مڙس جي زال جو پيءُ.

سُهاڳو: ڏ. ساراھ جو گيت، شاديءَ جو ڳيچ - لاڏو.

سُهاڳو ٻڌڻ: گهٽ ڪي موڙ ٻڌڻ.

سُهاڳو رڏي: اسم خاص، صوفي فقيرن جو هڪ مسڪ - شيخ شهاب الدين سهروردي ڏانهن منسوب صوفي توفڪري مڪتب.

سُهاڳو: ٺ. پهچ - رسيدگي.

سُهاڳو: م. پهچڻ - وارد ٿيڻ، ٽڪڻ - ترسڻ.

سُهاڳو: ص. هزار (1000).

سُهاڳين: ص. هزارين، بي انداز.

سُهاڳائڻ: سَهَن - برداشت ڪرڻ، آسرو اميد لاهڻ.

سُهاڳ سٽ: ڏ. سَهَن جي طاقت - قوت برداشت.

سُهاڳ: ٺ. اڀا ساه (تڪڙي هلڻ يا بيماري سبب) - اڀساي.

سُهاڳي، سُهاڳي: دمڪشي، سهڪي.

سُهاڳار: ڏ. اتحاد، تعاون، شموليت.

سُهاڳاري: ص. تعاون وارو، اتحادي.

سُهاڳڻ: م. ڊوڙن يا دمڪشي سبب اڀ ساه کڻڻ.

سُهاڳو: ڏ. اڀساي، دمڪشي، سهڪ.

سُهاڳي: ٺ. ڏم جي بيماري - ڏم.

سُهاڳ: ٺ. سولائي - سُهڻائي، آساني.

سُهاڳائي: ٺ. سولائي - آساني.

سُهاڳو: ص. سولو - سُهڻو، آسان، (ٺ. سُهڻي).

سُهاڳ: ڏ. آرام - چين - فرحت.

سُهاڳ: ٺ. نرم پٿريلو زمين.

سُهاڳ: ص (ع) آسان - سولو - سُهڻو.

سُهاڳ انگاري: ٺ. سستي - ڪاهلي.

سُهاڳ: م. سامت ماڃڻ، پاڻ جهلو ٿيڻ.

سُهاڳ، سُهاڳو: ڏ (ع، سُهم) تيز، طعنو - مهٽو، جهٽڪ - چينپ.

سُهاڳ سَهَن: طعنما هٿا جهلڻ.

سُهاڳ: ٺ. ڊپ - خوف - هراس، مرعوب ٿي وڃڻ واري حالت.

سُهْمَانِي: ٺ. سڄ بتي ک ٻيو سَمَڻ جي مڃڻ - سُهْمَانِي.
 سُهْمَانِي: ڊيڄارڻ، مرعوب ڪرڻ.
 سُهْمَجڻ: مڃڻ - هراسجڻ، هيٺسجڻ.
 سُهَمِيل: ص. ڊنل - هراسيل، تابعدار، ٺٺو.
 سُهَنج: ڏ. سولائي - آساني، آرام، سک، سٺو موقعو.
 سُهَنجائي: ٺ. آساني - سولائي، سک.
 سُهَنجڻو: ص. آساني سان - سولو، بند ٽڪيل جي. (ٺ. سُهَنجي).
 سُهَنج: ٺ. سڃاڻپ - واقفيت، خبر - ڄڻ - معومت.
 سُهَنڊ: ٺ. سُهَنِي - حَسَن، عام طرح عورتن جون لو.
 سُهَنڊڙو: اسم خاص، ٻوٽي جو هڪ قسم.
 سُهَنڊو: ص. جٽاءُ دار، سُهَن جهڙو، سندن جي سُهَنڊڙ - مڀي سُهَنڊڙ.
 سُهَنگو: ص. سُهَنگو - سستو. (ٺ. سُهَنگي).
 سُهَن شڪتي: ٺ. سُهَن جي طاقت - برداشت جي سگهه.
 سُهَن: مڃڻ، برداشت ڪرڻ، پڻ تي وسائڻ، پوکڻ - لوڙڻ.
 سُهَن سُنيرڻ: ڇي سُهَرڻ، وڃڻ جي ٿياري ڪرڻ.
 سُهَنائي: ٺ. سونهن - سوييا، زيبا، زينت، نڙاڪت، خوبي.
 سُهَنو: ص. سُهَنڊڙ - برداشت ڪندڙ، پرڏيڻ.
 سُهَنو: ص. خوبصورت - حَسَن، ريب ٿو، ڊولائو، نڙاڪت وارو.
 سُهَنو سَلوٽو: ص. سڌا موڪ، اُپ ٿيندڙ - موهيندڙ.
 سُهَنو سِيٻو: ص. سيني واري - سگهڙ، مڀر، هنر مند.
 سُهَنو مَنهن ڏيڻ: چڱي نموني کنگڻو ڪرڻ.
 سُهَنِي غُونِي: ڏ. چڱي طرح - ڍنگ سان.
 سُهَنو گُهَنو: ڏ. چيو، ڪيو، چؤ چؤ.
 سُهَنِي: ص. خوبصورت - حَسَن. (اسم خاص) سنڌ جي مشهور
 قضي "سُهَنِي - ميهڙ" جو ڪردار.
 سُهَنِي: ٺ. خاموشي، صبر، اک ٻوٽ.
 سُهَنِي سُهَن: بينڪروٽي ۾ ڪرڻ.
 سُهَو: ٺ (ع) پڻ - چڪ - غلطي.
 سُهَو جو سجدو ڏيڻ: نماز ۾ پاڻ جي تلافي لاءِ وڌيڪ ٻه سجد
 ڏيڻ، توبه ڪرڻ - ٻڻ ڪرڻ.
 سُهَو: ٺ. سُهَوڪن - غلطي ڪن.
 سُهَو: ڏ. مشهور ننڍڙو جانور - خرگوش.
 سُهِي جي گل رکائڻ: ڊڄندو رهڻ - پڙ ڪرڻ.
 سُهِي جي گل هڻڻ: سُهِي هڻي ۽ وارو هڻڻ - ضعيف جسم هڻڻ.

سُهِي جي ٺٺڻ مڃڻ: غفلت مڙهڻ - بي خيالو گذارڻ.
 سُهَو: ص. ٺٺو - لائق، سمجھوارو، بردبار.
 سُهَو: ڏ. سولائي ۽ وارو موقعو، سٺو، سهولت وارو موقعو، مدد جو
 آسرو، سندوست.
 سُهَوڻ: ڏ. ڏيڏر - ٻڌڪو - سورهي.
 سُهولت، سُهولت: ٺ (ع) آساني - سولائي - سُهَنجائي.
 سُهِي: ڏ. ڏرست - نڪڪ.
 سُهِي سلامت: محفوظ - هٿيڪو - سوکيو.
 سُهِي ڪرڻ: محسوس ڪرڻ - سمجھڻ - پڙجڻ.
 سُهِي: ڏ. ٻڌائي - حل ڀڻي - همدرد.
 سُهِيو: ڏ. آسرو - اميد، مدد، سڀيل.
 سُهيجا: اسم خاص، هڪ ڌرت جون لو.
 سُهيرو: ص. ڪشادو - وڏو، سَرس - ڪهڙو.
 سُهِيڙ: ٺ. مڙي چوند، ٺاه جوڙ - ترتيب.
 سُهِيڙ: ڏ. سُهَو - خرگوش.
 سُهِيڙڻ: مڃڻ، مڙي چوند ڪرڻ، گڏ ڪرڻ، ترتيب سان ٺاهي رکڻ.
 سُهِيڙو: ڏ. ڪڏ ڄڻ وري حالت - ميلاپ - گڏجاڻي.
 سُهِيل: ڏ (ع) هڪ چمڪندڙ ٿري جون لو - يٺ ٿارو.
 سُهِيلو: ص. سڪيو - سودو، سولو - آسان - سُهَنجو.
 سُهِيلِي: ٺ. سُهِيڙي - جيڏي - سڪي - سَري.
 سُهِنڊ: ٺ. رضو - مرضي، لاڙو - رغبت.
 سُهِنڊِيءَ جو سَگ: ڏ. پسند جي سڳابندي، خوشيءَ جو ڪم.
 سُنائي: ٺ. ڪير واري - سوڻ، پر واري (عورت).
 سُنائي: ٺ. مڇي جو هڪ قسم.
 سُنارڄڻ: مڃڻ، گهڙ ڄڻ پيڙڻ، پيڙجڻ.
 سُناڪو: ڏ. مڙم - سوکڻ - سو.
 سُنائي: ص. مڙم - گهٽ ٻڌ ٿيندڙ.
 سُنرو: ڏ. مڙم جو دغ ڀڄڪه.
 سُنڙي: ٺ. چنڊيءَ جي ٺهيل چنڙي سُنِي (وچ مڙ گول ۽ هيٺ
 ڍڪي)، جيڪ ڪن ڏند ڪوئن جي ڪم ۾ ڇي، ڏينپوڙي -
 توڪڙي.
 سُنن، سُنن: ٺ. حيرت وٺڻ، سونيءَ جي صدا.
 سُنن هڻڻ: صدا هڻڻ، سورا ڪرڻ.
 سُنن: ٺ (سن) تشڪير - سپهه.
 سُنن پَتِي: ص. سپهه سالار.

سُئندل: ذ(نگ) انگريزي نموني جي هڪ خي - سببو.
سُئنديڪيٽ: ث(نگ) نظام هلائيندڙ درو-يويورسٽي جي
مجلس منتظم.

سُئنگو: ذ.ڊب-مرس.اڊڪو-نريشو.

سُئينيما: ث(نگ) فلم جي ويڻي تي پريل ڪين.

سُئينيما هائوس: فلم ڏيکارڻ جي جاء-فلم گهر.

سُئو، سُوئو: ذ.وڏي سُئي.

سُئو: م.پڌن-سُئن.

سُئي: ث.توپي ڏين جو اوزار-پر-سوزن.دواڪي جسم م داخل
ڪرڻ جو وڙ-سُرڇ.

سُئي سڳو: سڀن جو سامن.

سُئي سڳو سورن: مهر تي گنه ڪرڻ.

سُئي سڳي سوڌو: ص.سربستو-ذري پڙي.ثبوتن سان.

سُئٽر: ذ(نگ) ان مان ٺهيل پنهنجي بنا پنهنجي چوٽو.

سُئٽس: ذ.گهوڙي جو خدمتگار.

سُئيڪار: ذ(سن-سويڪار) اقرار-قبوليت.

سي: ص(ف) تيه(اڏ).

سي حرفي: ث.شعريءَ جي هڪ صنف-تبه اڪري.

سيءُ: ذ.نار-ٿڌ.سرديءَ جي موسم.

سيا: ذ.عزيز-ذ.تپ ٿي.ذ.ريو-وپرو.

سياٿو: ذ.کري جوان گهر ڪٿي اچڻ وقت خدا واسطي ٻڌي پاتيون
ڏنڻ.

سياٿو: ذ.ٿڌ-سيءُ.ذ.ڪٿي.سيءُ ياد پڪڻ ٿر ڪٿي.

سياٿجڻ: م.ٿڌي ڊپ ڪرڻ ڦٽي ٿيڻ.نگ ڪنڊار ڄڻ.

سياپو: ذ.افسوس-متم-سوءَ.عزات-ماڻهي.

سياح: ذ(ع) گهمڻ لاءِ سفر ڪندڙ.مسافر.سيلائي.

سياحت: ث.سير-گهو.گشت.

سياحي: ث.سياحت-سيرتريج.

سياڌت: ث(ع) سرد ري-اڳوڻي.پيشوني.بررگي حڪومت.

سيار: ص(ع) سير ڪندڙ گهمندڙ.

سيار تارو: ذ.گره-سيرو.

سيار، سيارڙو: ذ.ڪڏڙ.

سيار پُڄ: ذ.جهنگلي گه جو هڪ قسم.

سيارو: ذ(ع) سيره) گرھ (هڪو سج جي چوڌاري گردش

ڪري).

سيارو: ذ.سرديءَ جي موسم.سيءُ-نار.

سياست، سياست: ث(ع) ملڪي معاملات.ملڪي انتظام.

حڪومت-سُطنت.مڪ جي حفاظت.

سياست بازي: ث.سياسي حڪم عملي.

سياستدان: ص.ملڪي معاملات جو حاتو.

سياست ڪرڻ: چالاڪي ڪرڻ.دوڪو ڏيڻ.نهي ڪرڻ.

سياسي: ص.ملڪي انتظام معامن مطابق.ر.چڻي.سياست سان
و.سطور ڪندڙ.

سياڪو: ذ.ماڻهي-عزات.پ.نيچري پ.برادري.

سياڪرو: ذ.ڏڪڻي.ٿر ڪٿي-سيٽو.

سيال: ص(ع) وهندڙ.پٿرو-رقيق.

سيال: ص.اجنبی-ڌاريو.شريڪ.

سيامر: ص.ڪرو-سيه.ث(ڪري ڪوئل.

سيان: ذ.رستي جي سَوَت.سطح-مٿ چرو.

سيانتو: ذ.هڪ آبي ساهوارو-ڪيڪڙو.

سياندرو: ذ.ماڻهي-عزات.دوستي.تعق-لاڳو.

سياندو: ذ.سيانو-سيءُ.

سيانائي: ث.هوشيري-ڏاهپ.چالاڪي.

سيانپ، سياپت: ث.عش-ڏاهپ.هوشيري-چالاڪي.

سيانو: ص.عقلمند-ڏاهو.هوشيار.سمجهو.

سيانو ويانو: ص.هوشيرءَ فهميدو.

سياتي: ث.ٻار ڄائيندڙ عورت-داني.

سياه: ص(ف) ڪارو.اونڊاهو.نپاڳو.منحوس.

سياه باطن: ص.اندر ڪارو-مدفق.

سياه بخت: ص.بد قسمت-نپاڳو.

سياه پوش: ص.متمي-ڏڪويل-غمگين.

سياه چشم: ص.ڪرين ڪين وارو-ڪجڻو.

سياه دل: ص.بیرحم.بد خواه-بد نيت.

سياه دلي: ث.بغلن-ڪينو.

سياه رو: ص.ڪرو منهن.ذليل-خوار.

سياه روئي: ث.ذلت-خوري.بد ندي.

سياه فام: ص.ڪري رنگ جو.

سياه ڪار: ص.بد ڪار.گهنگهار.طالم.

سياه ڪاري: ٿ. بد ڪري.
 سياه و سقيد: ڏ. اچو ڪارو. نيڪي بدي. چڱي ڳڻي-
 بُرائي پلائي.
 سياه و سفيد جو مالڪ هئڻ: مرخا ڪن طاقتور هئڻ.
 حڪم هئڻ.
 سياهي: ٿ. ڪران. اونهائي. ڪرڻهن. عيب.
 سياه: ڏ. ميت مائٽ- عزيز. ذات پائي.
 سيباج: ڏ. ملڪيت- ڏن. مڙج- ٽ. نستي.
 سيارو: ڏ. ڏاڏا هينڊڙ.
 سيبان: ٿ. کير جمائڻ لاءِ ان مڙو ڏڏ ڇڪو.
 سيبانو: ڏ. وڻيل- مناسب. دل گهريو. جڳتو.
 سيبائڻ: مڙوئڻ- پسند پوڻ. موزون لڳڻ. جڳتڻ.
 سيبو: ص. سڀي واري. سنجيدو. سلجڻو- سڻي سڻي ڪردار
 و رو. ڏ. هو.
 سيبڻ: ٿ. جسم جو وچ وارو ليڪو (پٺ توڙي اڳ تي).
 سيبڻ: مڙي- بڻ.
 سيبو: ڏ. ٽوپو- بڻيو.
 سيبو ڏيڻ: بڻيو هئڻ- توپو ڏيڻ.
 سيب: ص. ٿڌو- سرد- سڀل.
 سينا: اسم خاص (سن) رام چندر جي زال. (ص) ست واري
 (واري)- پاڪدامن.
 سينا سڻي: ٿ. سينا جي ڙي پاڪدامن- نيڪ عورت.
 سينا ڦل: ڏ. ميوي جو هڪ قسم.
 سينانگ: ڏ. بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ بدن تي ڊپڙ ٿين).
 هٿن پيرن ۾ پگهر ٿيڻ جي بيماري.
 سينانگي: ص. بيمار- ناچق.
 سڀل: ص. ٿڌو- سرد.
 سڀل چيني: ٿ. هڪ قسم جو گرم ماصو.
 سڀلا: ٿ (سن) مٽا- چيچڪ (بيماري).
 سڀي: حرف جر (سن) سان- سوڌو- مع.
 سڀ: ٿ. آڪڙ. ڦوڪ. ڦوند. وڏائي- ٿيندڙ- ٿڌو. چڪ- سختي
 (رسي وغيره جي). (انگ) ويهن جي جاءِ- نشست. سڀي- سڀي.
 سڀ ڪرڻ: اجائي آڪڙ ڪرڻ. آڻهون ڏيڻ ڪرڻ.
 سڀ هئڻ: سڀ ڇڏي ڇڏي اشارو ڪرڻ.
 سڀ: ڏ (انگ) ڪن شين جو مڪمل مجموعو (مثلاً: چانه جو

سيٺ. سينڊرسيٽ وغيره).
 سيٺ ڪرڻ: ترتيب ڏيڻ ڪرڻ.
 سيٺجڻ: مڙا ٿيڻ. آڪڙو ڪرڻ. ضدي ٿيڻ. پختو ٿيڻ.
 سيٺر: ڏ. سڀيون وڃائيندڙ. بد معاش.
 سيٺ: مڙا ٿيڻ ڪرڻ- سخت ڪرڻ. پڪ وڃڻ. ٿر ٿيڻ. مڙجڻ.
 گهٽو ٿيڻ.
 سيٺو: ص. مٿرو- ٿلهو. سگهو رو- پهلو ان.
 سيٺو: ڏ. ڪپڙي جو وڻيل نوڙ.
 سيٺي: ٿ. وڻيل چي جي ڦوڪ سان سنهو آواز. سڻي وڃڻ جو وزن.
 سيٺي وڃڻ: سڀي هئڻ. ڪو ڪڻ (ريل جو).
 سيٺنگ: ٿ. (انگ) ترتيب- ٺاه جوڙ.
 سيٺ: ڏ. وڏو سوداگر. وڏو واپاري. واپار جي ڪوئيءَ جو مالڪ.
 شهو ڪر (ٿ. سڻي تي).
 سينارجا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو. خيرپور ضلعي ۾ هڪ شهر
 جو نالو.
 سينپائي: ٿ. شهو ڪري. وڏو ماڻهه ٿي.
 سينو: ص. وڏو سڀ. شهو ڪار.
 سپارو: ڏ (ف) قرآن شريف جي ٽيهن حصن مان هڪ حصو- پرو.
 سپٽمبر: ڏ (نگ) عيسويءَ سال جو نائون مهينو.
 سپڪ: ص. ننڍو سنهو (منهو)- ڏيرو- آيرو.
 سپو: ڏ. ٻرندڙ ڪڙيءَ مان نڪرندڙ ڌوپ.
 سيج: ٿ. پنگ. شاديءَ جي ڪٺ. خاص گهوٽ ڪنوار لاءِ وڇايل هنڌ ڪٺ.
 سيج بند: ڏ. هاڻي ڏوري. جنهن سان چادر کي ڪٺ جي پاڻ سان
 ٻڌي ڇڏجي.
 سيج پڄائڻ: ڪٺي داخل ڪرڻ. سيڪڙ ڏيڻ.
 سيج چڙهڻ: شاديءَ جي خوشي ماڻڻ.
 سيج رات: محرم مهيني جي نائين تاريخ واري رات. سيج جي
 سرگس ڪيڻ واري رات.
 سيج ماڻڻ: شادي ڪرڻ- سيج چڙهڻ.
 سيجهر: ص. هٿ وٺو- هڪو. ڦڙت. مٿو.
 سيجا هو: ڏ. جن- عمر- معمولت.
 سيجا هو: ص. سڃاڻندڙ. پرڪيندڙ. قدر شناس.
 سيج: ٿ. ڪش- چڪ- تنگ.
 سيجا نو: ڏ. ٿر مڇي باز جي مڍي (بهترين شڪاري بڙ).
 سيج: ٿ (ف) ڪنهن بد ذاتيءَ مان ٺهيل ٿلهي تر. ڪنهن پڄاڻ لاءِ

سيڙ ورائڻ: نئين جٽ هٿن لاءِ ڏاند جي رسي کي ورائڻ.
 سيڙون اُڀرڻ: نون ڪنارن جي.
 سيڙ: ڏ. سيل-ست-پ ڪدامني.
 سيڙاب: ص (ف) پاڻيءَ سان پيريل-لبريز-پو-سرميز-شادب-ڍو.
 سيڙاب ڪرڻ: تازو ڪرڻ (پاڻيءَ سان) تمٽار ڪرڻ. آباد ڪرڻ.
 اڇ-لاهن.
 سيڙاف، سيڙاه: ڏ. سيڙاپ-ڊپ. هراس.
 سيڙالو: ڏ. شراڪت وارو-پاڻيوار-آڏيرو.
 سيڙاندي، سيڙائي: ٺ. ڪٽ وغيره جو مٿي رکڻ وارو پسو.
 سيڙاهي: ٺ. واڌي ڪم جو هڪ اوزار (سوراخن ڪڍڻ لاءِ).
 سيڙپ، سيڙپ: ٺ. سنوار (ڌاڙهيءَ جي).
 سيڙپ لاهڻ: حجامت ڪرڻ. نقصان پهچائڻ. سڙاڏين.
 سيڙت: ٺ (ع) عادت-خصنت. خاصيت. نيڪي. اخلاق. سوانح عمري.
 سيڙت ٿي: ٺ. نبي سڳوري ص جي سوانح عمري.
 سيڙ چيري: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 سيڙ کڻي: ٺ. بدن تي ڦرڙين نڪرڻ جي بيماري.
 سيڙڻ: م. چورڻ-هٽائڻ-سرڪڻ-ريڙهڻ.
 سيڙڻ: م. چيرڻ. ڏارڻ.
 سيڙو: ڏ. محتاج. مڃو-تابعدار.
 سيڙو ڪرڻ: سختي ڪرڻ. سڌو ڪرڻ-سڌارڻ.
 سيڙو: ڏ. گيه. ڪنڊيءَ ميدي مان ٺهيل هڪ طعام.
 سيڙي جي سڌ تي اچڻ: مفت جو مال ملڻ.
 سيڙي مان رپ ٿيڻ: نفعي بدران نقصان سڻ. امير مان هڪدم غريب ٿيڻ.
 سيڙول: ڏ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 سيڙون: ڏ. ڪٽ جي سيڙانديءَ واري ڪٺي.
 سيڙونگو: ڏ. سنهڙو سوراخ-سنهوننگ.
 سيڙي: ٺ. زمينداريءَ ۾ اها ايراضي، جيڪا زميندار پاڻ آباد ڪرائي.
 سيڙ: ٺ. گيسر-دير. رنڊڪ. مشغولي.
 سيڙاپو: ڏ. گيسر-گهل. رنڊڪ.
 سيڙائڻ: م. دير ڪرائڻ-گهل ڪرائڻ.
 سيڙائي: ٺ. ڪپڙن جي سلائي-سبائي.
 سيڙپ: ٺ. گيسر-دير. مشغولي. مصرف. دڪان مرقم جي لڳت.
 سيڙجڻ: م. رنڊجڻ-روڪجڻ. دير يون. مصروف ٿيڻ.

لوهي تار. ڪڪڙ جي کڙه.
 سيخ پا: ص. نر ڪنڌڙ (گهوڙو).
 سيخ ٿيڻ: ستو ٿيڻ. ڪوڙم ڪوڙو ٿيڻ. بچڻ (ڪباب وغيره).
 سيخ هٿن: گوڙ پٽ مان گند ڪڍڻ.
 سيخڙ: ص. پوري ڪڙهن وارو ڪڪڙ-ويڙهو ڪڪڙ.
 سيد: ڏ (ع) سردار-اڳواڻ. امام. هادي. رهنما. حضرت امام حسن عظيم امام حسين ع جو اولاد.
 سيد الانبياء، سيد المرسلين: ڏ. نبي جو اڳواڻ (حضرت محمد ﷺ).
 سيد البشر: ڏ. انسان جو اڳواڻ (حضرت محمد ﷺ).
 سيد الشهداء: ڏ. شهيد جو سردار (امام حسين ع) حضرت حمزه رض جو لقب.
 سيدة النساء: ٺ. عورتن جي اڳواڻ (حضرت بيبي فاطمة زهري).
 سيدياتي: ٺ. سيد جواهر-بيبي.
 سيد: ٺ. خوف-ڊچ-سزا-سيڪت. تابعداري.
 سيد سيدن: دٻاءُ رکڻ. ڊيچارڻ.
 سيدجڻ: م. تابع ٿيڻ. سزا ڪرڻ.
 سيدو: ڏ. کاڌي جو ڪچو سامان (تو، چانور، گيه وغيره).
 سيدو پاڌو: ڏ. سوڌو سامان (ڪاڌي رڌڻ لاءِ).
 سيدائڻ: م. سڌ ڪرڻ-وڃهڻ.
 سير: ڏ. تور جو هڪ من (80 تون برابر).
 سيرو: ص. وزن جو انداز ڏيکاريندڙ (مثلاً ٻه سيرو، پنج سيرو وغيره).
 سير: ڏ. اچڻ وڃڻ جو گس-واٽ.
 سير: ڏ (ف) هوا خوري-چڪر-گشت-گهو م-سفر-سياحت. نظارو.
 سير سڀا تو: ڏ. هوا خوري-چهل قدمي. گهمڻ ڦرڻ.
 سير سفر: ڏ. مسافري. تفريح.
 سيرگاه: ڏ. گهمڻ جو هنڌ. قدرتي نظارن وارو هنڌ.
 سير: ص (ف) پيريل. ڍاول. پير.
 سير حاصل: ص. گهمڻ لاءِ ڏيندڙ. ڏيڏيڻ.
 سير: ٺ. چير-وڏ. گهمڻ وقت جانور يا پکي جي گچيءَ تي ڏنل وڏي درٻار و هڪري جو وچ (جتي پاڻي اونهو ٽڪو وهي).
 سير چورائڻ: ڪنهن رت ڪڍائڻ لاءِ ڪنهن نسل کي نشتر سان چير ڏيارڻ-فصد ڪولائڻ.
 سير ڏيارڻ: وارن مان جيون ڪڍائڻ.
 سير وجهڻ: جانور يا پکي کي حلال ڪرڻ-گهمڻ. نقصان پهچائڻ.

سيڙه: ٺ. هڪ قسم جو جانور (جنهن جي پٺي تي ڪنڊا ٿين).
گوڙو (کير جو) - ذر.

سيڙه ڏين: وڌڻ - سڻ - سورج ڪيڻ.

سيڙهائي: ٺ. بيماريءَ جو هڪ قسم - رت پٽ سڪي وڃڻ وري حلت.

سيڙهن: م. پهچائڻ - رسائڻ.

سيڙهو: ڏ. ڍنگ - حد - سنڌو، نيزر قدرتي - تيزي.

سيڙهو ڪرڻ: ٺ. ٺوه ڪري نڪرڻ - تيزيءَ سان هڻڻ.

سيڙهي: ٺ. چڻ - گچ.

سيڙهي: ٺ. ڏاڪڻ - چاڙهي.

سيڙن: ڏ. (نگ) موسم - مند - رت.

سيس: ڏ. (سن) مٿو - سري - سر.

سيس ٺاڻ: ڪنڊ ٺاڻ، مٿو ٺيڪڻ، ٽن مڇن.

سيسا: ٺ. هندن مڙمي پوڄا پٺاڪن پوءِ وري ڇيل مٺڻ وغيره.

سيسر: ڏ. هڪ قسم جو واڳون جهڙو آبي جانور.

سيسڙاڻ: ڏ. سياتو - سياتو، ٽڏي ڀڳن جسم مڙ ڏکي جي ٺهر.

سيسڪ: ٺ. (انگ) سامونڊي چوٽين سبب هيٺ مٺو ٿيڻ جي بيماري.

سيسلو: ڏ. نرم مٽي - چٽو.

سيسڻ: ڏ. (انگ) وڏي ڪورٽ، اجلاس.

سيسڻ جج: ڏ. ضلعي ڪورٽ جو وڏو جج.

سيسڻ ڪورٽ: ٺ. ضلعي ڪورٽ.

سيف: ٺ. (ع) تلوار - تراز - شمشير.

سيف: ٺ. (نگ) تيجوڙي - لوهي پيٽي.

سيفتي: ٺ. (انگ) سلامتي - تحفظ، مٺاڻ.

سيفتي ايڪٽ: ڏ. (انگ) عوامي تحفظ جو قانون - امتدعي نظربنديءَ وارو قانون.

سيفل: ڏ. هڪ قسم جو جابلو ٻوٽو (جنهن جو ٻوڙ به رڌجي).

سيفو: ڏ. مڇيءَ مان نڪتل وهڻ - چرهي.

سيڪ: ڏ. گرمي - تپش، تپ، ڪور.

سيڪ اچڻ: ڪرماش جو نر ٿيڻ، تپش چڻ - تڙ ڇڻ، ڪپڪ ٿيڻ.

سيڪارو: ڏ. سيسر ٺ، ٿڌو ساهه ڀيٽو.

سيڪر: ڏ. (انگ) گول جي قوس ۽ ٻين نم قطن جي وچ واري ڳوٺ.

سيڪرٽ: ڏ. (انگ) خفيه - گهڻو.

سيڪريٽري: ڏ. (نگ) وڏو مشي - معتمد.

سيڪريٽريٽ: ڏ. (نگ) سيڪريٽرين جو دفتر.

سيڪڙ: ٺ. ڪري ٻرڪه ٿيڻ سڱن مان ٺاڳ ٺوڻ، گهر - صب.

سيڪڙو: ڏ. سنو - سد - سنو تي ڪجهه مقرر ٿيڻ انداز.

سيڪڙو ڪرڻ: حساب ڪتاب صاف ڪرڻ.

سيڪڙو: ص. گهرجنو - طابو - خوشمنده - سڙيو - سڙاتو.

سڪيڻ - ڪنڊيل سوالي.

سيڪڻڻ: ڏ. (نگ) شمو - حصو.

سيڪڻڻ: ڏ. (نگ) مٺ جو سڱون حصو، لمحو - پل - ڪن. (ص) ٻيو - ٻئي درجي جو.

سيڪنڊ ڪلاس: ڏ. ٻيو درجو، ٻئي درجي جو.

سيڪنڊ هئنڊ: ص. استعمال م آڻڻ - استعمال ٿيل.

سيڪنڊري: ٺ. (نگ) ثانوي.

سيڪنڊري اسڪول: ڏ. ثانوي تعليم واري اسڪول.

سيڪڻ: م. ٽپڻ - گرم ڪرڻ. سيڪڙين، توڙين، ٺاڪور ڪرڻ.

سيڪو: ڏ. سيڪ - ٺو.

سيڪو چاڙهڻ: توڙين، ڊپ ٺاڪڻ.

سيڪو هڻڻ: سٺڻ - رسامو ڪرڻ، طعنو ڏيڻ.

سيڪيورٽي: ٺ. (نگ) حفاظت - بچاءُ، ضمانت.

سيڪيورٽي گارڊ: ڏ. حفاظتي پهريدار.

سيڪوني: ٺ. م ڪوڙيءَ جهڙو هڪ ڏنگيندڙ جانور - ڏکڻهاري.

سيڪيون: ڏ. پيٽ م پيدا ٿيندڙ سنڀا اڇ ڪيڻن.

سيڪارڻ، سيڪارڻ: م. سڪيا ڏيڻ، تعليم ڏيڻ، تربيت ڏيڻ، ڪنهن

هنر ڏندي ڪن وقت ڪرڻ، پڙهڻ، ڪيڙڻ.

سيڪارتي: ٺ. ڪنهن ڪم مان واقف ڪرڻ جو طريقو.

سيڪريٽري: ص. سڪيا ڏيندڙ.

سيڪٽ: ٺ. سڙ، گوشت، مٽي.

سيڪٽ ڏيڻ: سڙ ڏيڻ، حلت ڪرڻ.

سيڪڙاڻ: ص. سڱون سڪيل، ڇاڪندڙ، ٽپورو سڪيل.

سيڪڙائو: ص. ڇوڪرو - سڪي - زير تربيت.

سيگو دانا: ڏ. ڪهور جي وڻ جي ڳچ مان ٺهيل ٺڃ - ساڄو جانور.

سيگه: ٺ. جد ني - سڪپ ني، ٿڙ تي - تڪڙ، جدبازي، چڙچوٽ.

سيگهڙائي: ٺ. سيگه - جدائي.

سيگ: ٺ. سڱن مان ٺهيل ڪمن - ڪمن.

سيگاري: ٿ. مٺي پاتي، جي مڇي جو هڪ قسم.
 سيگو: ڏ. هڪ جيتو سرتو، هم حس، عزيز، مٺ.
 سيل: ڏ. شرم، حياءُ، ست، پڪڊ مٺي، عصمت، نيڪي، صبر.
 سيل: ڏ. ڪر (نوٽ ڪٽ جو)، ڪٽيو، پٺو، سيم.
 سيل: ڏ. (انگ) وڪرو، فروخت، بئري.
 سيل: ڏ. (ف) ٻوڏ-سيلاب-طغياني.
 سيل: ٿ. (انگ) مهر-نچو (سيل واري پيڙي=سگريٽ).
 سيل مهر: ٿ. ٺٽي واري مهر.
 سيل: ڏ. چانورن جو هڪ قسم.
 سيل: ڏ. هارينگار.
 سيلاب: ڏ. (ف) پٽي جو چڙه-ٻوڏ-طغياني، ٿر-ليٽ، بڪلائي.
 سيلابي: ٿ. ٻوڏ هيٺ يل زمين، ان جو فصل.
 سيلاتي: ٿ. جيت جو هڪ قسم.
 سيلاپن: م. ٽوڪرن-پسان-پچائن.
 سيلاني: ص. گهو، گهمندڙ ٿرندڙ، گشتي.
 سيلرو: ڏ. ڀريل.
 سيلزمين: ڏ. (انگ) گراھڪن کي شيون وڪرو ڪندڙ ملازم.
 سيلن، سيلني: ٿ. آبي پڪي جو هڪ قسم.
 سيلو: ڏ. رسو، وارن جي وٿير چڱو، وٿيل نوڙ، جيڪو فٽير مٿي کي ٻڌن.
 سيلو: ص. همت، سچائي.
 سيلون: ڏ. (انگ) حجام ڪوڊڪان.
 سيلونٽ: ص. پڪڙ، نيڪ.
 سيله: ڏ. ننڍو نيزو، پٺو، تير، ڪنڊو.
 سيلهن: ٿ. پيهوڙي.
 سيلهو: ڏ. سيله-ڪنڊو، ڏس من ٺهيل نوڙ، مٿي کي ٻڌن جي ريشمي ڏوري پٽي (عام طرح فٽير ٻڌن).
 سليهور: ٿ. پٽي ۽ تڪو وڃن جي حالت-تيز رفتاري.
 سيلبي: ٿ. اٺ، گهوڙي يا ٻئي ڪنهن جانور جي گچي ۽ ٻڌل ڳاني وارن يا ڪاري ڌڳي من وٿيل ڏوري، فٽيرن جي توپي ۽ کي ويڙهيل مٿڪن جي ملها.
 سيم: ٿ. (ف) چندي، چنديءَ جي تر (برٽ جي ڪم جي).
 سيم تن: ص. اڇي جسم وارو-ڳورو، معشوق.
 سيمين: ص. چانديءَ جو-روبو.
 سيم: ٿ. ڳوٺ جي آسپاس وري جو، چرڪه-وي.

سيم: ڏ. (سن، سيمين) حد-دنگ-سندو.
 سيماب: ڏ. (ف) هڪ قسم حوڏا تو-پرو.
 سيمپل: ڏ. (نگ) نمونو (وڪري واري شيء جو).
 سيمرغ: ڏ. (ف) هڪ خبلي بکي.
 سيمو: ڏ. سم، زمين مان سمي نڪرڻ تي.
 سيمو: ڏ. پيشانيءَ تي سجي جونشان.
 سيمينت: ڏ. (انگ) عمارت سازيءَ ۾ ڪتب ايندڙ هڪ قسم جو هٿر ڌومسٺو.
 سيمي فائيل: ڏ. (انگ) ٿورن مينٽ مفاثل ڪن اڳ واري راند.
 سين: ٿ. صا، پڪار، آواز، سوال جي صدا.
 سين هنن: ص. صاهتن، سوال ڪرڻ، خيرت گهرڻ.
 سين: حرف جر، سان-سان-ڪڏ-سميت.
 سين: ٿ. (انگ) نظارو-ڏيک، تصور، تماشو.
 سينا: ٿ. (سن) لشڪر-سپهه.
 سينا پتي: ص. لشڪر جو مهندار-سپه سالار.
 سينارتي: ٿ. (انگ) برتري-فوقيت، سينيئر هجن جي خاصيت.
 سينت: ٿ. (انگ) خوشبوءِ-سُرهان، عطر.
 سينتر: ڏ. (انگ) وچ، مرڪز.
 سينترل جيل: ڏ. ضلعي جو مرڪزي جيل-وڏو جيل.
 سينچري: ٿ. (انگ) صدي-سئو سال، ڪرڪيٽ سٽورنسون.
 سينچن: م. اوٽن-هارن، ريج ڪرڻ، ڪوهه مان پاڻي ڇڪڻ يا ڪڍڻ.
 سيند: ٿ. آشدئي، واقفيت، چان سيجن.
 سيند ساڃاه: ٿ. ڏيٺ-مُهڪڙو.
 سيند ملاقات: ٿ. چان سيجن، آشدئي.
 سيند هنن: واقفيت جڏئي مهڻا ڏين.
 سيندو: ص. آشنا-وقت، چٽو سڃاڻو، سنگتي، (ٿ. سيندي).
 سيندا سرتا: ويجهه دوست-گهٽ ڀار.
 سيند: ٿ. ڦٽي، سان مٿي جي وارن مان ڪڍيل نيڪ.
 سيند ٽڪي: ٿ. زيور جو هڪ قسم.
 سيند جو قسم: ڏ. عورت جو اقرار-انجام.
 سيند ڏين: ڏ. ڏن جو هڪ بني سن واعدو ڪرڻ.
 سيند سَرمو: ڏ. هار سينگار-ٺاهڻو.
 سيند ڪڍڻ: وارن کي ڦٽي ڏيئي وارن جي وچن ليڪ ڪڍڻ.
 سيند ڦل: ڏ. هڪ قسم جو ڪه-ٽڪڙو.

سينڌر: ذ. هڪ قسم جو وڪر (ڪڙهي رنگ جو پورو).

سينڌريو: ذ. نموب جي بيماري.

سينڌوئون: ذ. هڪ قسم جو جابلوئون.

سينڊيڪيٽ: ذ (انگ) گڏيل ڪاروباري سرڪٽ. يونيورسٽي جي اسپيشل ڪاميٽي.

سينڊل: ش. چين مان ڪيريل سنهو وڻ - سيني.

سينڊل ڏين: گوات ڇتتن. خبردار ڪرڻ. هو ڪرڻ.

سينڊل هٿن: هو ڪرڻ. آمده ڪرڻ. صلاح.

سينڊارڻ: مر. سيني هٿن. سڏ ڪرڻ. صلاح هٿن.

سينري: ش (انگ) نظارو - ڏيک.

سينڪلي: ش. زنجير - سنڪهر. نيريڙي زنجير. ڳجه جو هڪ قسم.

سينگار: ذ (سن: شرنگر) آرائش - نه نهوه. ڳجه ڳناه ڪپڙا لٽا پائڻ. ڦٽي ٿو ڪرو. سنڌي ٽعريءَ جي هڪ صنف (جنهن ۾ سونهن جو پيدائش).

سينگارجن: نه نهوه ٿيڻ - آراست ٿيڻ.

سينگارڊان: ذ. عورتن جي سينگر جو سامان رڪن جو ٿنڀا پيٽي.

سينگار ميڙ: ش. وڏي آڙي لڳل ننڍڙي ميڙ.

سينگارڻ: مر. آرائش ڪرڻ. پير زبور پائڻ. نه نهوه ڪرڻ.

سينگارو: ذ. آبي وڻ جو هڪ قسم. هڪ پيار ڪو وڪر.

سينگاري: ش. مڇيءَ جو هڪ قسم.

سيننگ: ش. ڪمان.

سيننگڙو: ذ. سڱ وارو - سڱينو. دوست - پير.

سينابند: ذ. گهوڙي جو هڪ سنج.

سيناڙني: ش. ڇاتي ڪٽڻ - ماتم.

سينا زوري: ش. زبردستي - ڏاڍي. سرڪي.

سينا ڪشي: ش. ويڙهه - جنگ. همسري.

سينو: ذ (ف) ڇاتي. ره.

سينو ٽوڪڻ: هاهه هٿن.

سينو ڏين: ضلع هٿن. گريون ڏيڻ.

سينو ساهڻ: متابو ڪرڻ. ڪڙڏيڪرڻ.

سينو سپر ڪرڻ: متابو ڪرڻ.

سينو صاف ڪرڻ: دل مان عبرت ڪري ڇڏڻ. نار سبب ختم ڪرڻ.

سينو ڪٽڻ: ڇڏي پئڻ - ماتم ڪرڻ.

سينو ڪڍي هلڻ: ڪڙڻ مان هٽڻ.

سيني پڙ سُرڻ: هلندو رهڻ - رڙهڻ.

سيني تي مڱ ڌڙن: دشمن کي ساڙڻ جهڙا ڪم ڪرڻ.

سيني تي هٿ رکن: تسلي ڏيڻ. احساس ڌارڻ. صبر ڪرڻ.

سيني سان لڳائڻ: پيار ڪرڻ - محبت ڪرڻ.

سينور، سينوار: ذ. پٽيءَ مٿان چور سانو مادو. اڇان، جيڪ

ٿان سبب ڪڍي ڇڏي ٿي ڇڏي ڇڏي - جڙو.

سينورجن، سينوارجن: مر. آڻان سبب ڪڍي ڇڏي ٿي ڇڏي ڇڏي

ٻڌي ڇڏي.

سينهڙو: ستر خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جون نون.

سينهون، سينهي: ش. ڏني وغيره ڪٽڻ وقت مٿي تي رڪن لاءِ ڪڪڻ

مان ٺهيل گول ويڙهي يا ڪپڙي جي موڙي.

سينرا: ذ. منهن تي مات جا دغ.

سيني: ش (ف) ٽامي. پتل وغيره جي وڏي ٿلهي - کومچو.

سيني به سيني: ذ. هڪڙي مڻهون ٻئي مڻهوءَ تائين همنڙا (ڳجه).

سينيت: ذ. عني قنونساز دارو.

سينيتر: ص. سينيت جو ميمبر.

سينيتوريم: ذ (نڪ) پرفنڊ هٿ تي فٽم علاج گه.

سينيتر: ص (نڪ) عهدي يا رتي ۾ وڏو - برتر.

سين: ذ. سڱينو - منٽ - هڙين.

سين ستائڻ: مڻهن جو منگهرو ٿيڻ.

سينا ٿو: ذ. ڪڏ - ٺاهل - جٽ - پٽ.

سينان: ذ. سائڻ - هٿ سان.

سينيو: ذ. سڱ بنديءَ جو لاڳاپو. سڱ بنديءَ جي لاڳاپو رگهوتيتيءَ کي ڏس وڳو.

سينوٽ: ذ. ڏانيءَ جو پاء. ننهن جو پاء.

سيناه، سينه: ش. ننڍي مڻهڪ (جنهن ۾ هو ٿو ڪي پٽيءَ ۾ ترجي).

سينه ٿي پون: گهٽ پيرجن.

سينڻ: مر. اوتئيءَ وارو توپو ڏسڻ - سين.

سينه پو: ص. سنڌ ۾ ٿي رندار.

سينو: ش (س: سبو) خدمت - پير - پوڄا.

سيور: ذ. هڪ قسم جو پيار ڪو وڪر.

سيوڙو: ذ. جيئن ڌرم جو پوڄاري. رتمو فني.

سيوڪ، شيوڪ: ذ (سن) سيوا ڪندڙ - خدمتڪار - پوڄاري. نريه - جيو.

سيول: ٿ. پاڻيءَ ۾ پيدا ٿيندڙ ٻيٽي جو هڪ قسم.

سيونگ: ٿ. (انگ) بچت-پڇي.

سيونگ بئنڪ: ٿ. بئنڪ بچني رکڻ واري بئنڪ.

سيونگ سرتيفڪيٽ: ڊ. ڊراوٽ جو چئوپرسيد.

سيون: م. سڀا ڪرڻ-ٻوڇڻ-بندگي ڪرڻ.

سيو: ڏ. ٺهڻ وٺيل هڻ.

سيوهڻ: اسم خاص. ضعي دادو جو مشهور شهر، جتي قلندر لال

شهبز جي درگاه آهي.

سيويون، سيئيون: ٿ. مڇي مان ٺهيل سنهيون تڏون، جيڪي

پاڻي، گيه، کنڊو جهڙي اوباري طعام ٺاهجي.

سيه: ص (ف) ڪارو-سيه.

سيه باطن: ص. اندر جو ڪارو. دغابز.

سيه بخت: ص. ٻيڳو-چندو.

سيه رو: ص. ڪرمنهون، دغابز، ٻيڳو.

سيه ڪار: ص. بد ڪار-گنگهار.

سيه ڪاري: ٿ. بد ڪاري.

سيه: ٿ. ڪري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

سيهڙ: ڏ. سهڙ-خرگوش.

سيهو: ص. ڏاهو-ميٺو-دادو.

سيءُ: ڏ. سردِي-ٿڌ، سيارو، نار.

سيءُ ٿين: ڊپلڳڻ-خوف ٿيڻ، ٿڌ محسوس ٿيڻ.

سيءُ پوڻ: ٿڌ پوڻ، سردِي ٿيڻ، نار ٿيڻ.

سيءُ سڀاندو: ڏکڻي-ڪنڀي-ٿرڪڻي.

سيئون: م. باق تي رڌڻ (مڇي، پلو، پاڇي، بم وغيره)، اوبارڻ.

سيو: ڏ. پاليندڙ، سانديندڙ مرد.

سيو: ڏ. سيءُ وارو (ٽپ).

سيو ٽپ: ڏ. اهو ٽپ، جنهن ۾ بدن ۾ ڏکڻي ٿئي.

سيئي: ض. اهي ئي.

شاخون ڪڍڻ: ٿ. تاريون ڪڍڻ، گوڙج ڪڍڻ.

شاخ هڻڻ: ٿ. تاري هڻڻ، سڱي هڻڻ.

شاخ: ڏ. گهوڙي جو هڪ سنج-ڊمڇيءَ هڻي کي ٻڌڻ لاءِ ڪري

جوتڪر-پشتنگ.

شاخدار: ص. تارين وارو.

شاخ در شاخ: ص. تمام گهڻن تارين وارو، الجھيل-پيچيدو.

شاخسار: ص. گهڻن تارين وارو. (ڏ) اهو هڻڻ جتي گهڻا وٽ هجن.

شاخسانه: ڏ (ف) جهڳڙو-تڪرار-نزاغ.

شاد: ص (ف) خوش-سرهو-سڪيو آسودو.

شاداب: ص (ف) سرسبز-آباد، خوش. تازو توانو.

شادابي: ٿ. خوشي، تازگي، ساوڪ.

شادان: ص (ف) خوش-سرهو، سڪيو-آسودو.

شادان و فرحان: ص. خوش بڻ-خوش خرم، سڪيو آسودو.

شادباش: ص (ف) خوش خرم-سڪيو آسودو.

شادڪام: ص (ف) ڪامياب-سويرو، خوشحال.

ش: ٿ. اُچر، شين، سنڌي الف-بي اوتيهون اکر. عربيءَ جو

تيرهون فارسيءَ جو سورھون اکر. ابجد موجب عدد (50).

شاب: ڏ (ع) نوجوان-ڳيرو-لاسرٽ.

شاباس: ٿ. (ف) شادباش، جس-آفرين، واهوا.

شاباسون ڏيڻ: جسون ڏيڻ، همٿ ڏيڻ.

شابس: ٿ. شاباس.

شابي: ندا، شاباس آفرين!

شابي شابي ڪرڻ: وڙهڻ لاءِ همٿ ڏيڻ.

شات: ڏ. شيد-جيڪر-مبادا.

شات گڻ: ٿ. (انگ) چيري واري بندوق.

شاپ: ٿ. (انگ) دڪان، مٺ، ڪوٺي (واپار جي).

شاپ ڪمپر: ڏ. (انگ) دڪاندار، مٺ وارو.

شاخ: ٿ. (ف) تاري-لام (ون جي)، وڏي واه مان نڪتل واهي وٽ

پڪل پهريون ميوو.

شاخ ڏيڻ: ميويدارون (انب) ۾ ڪنهن به هڪ پتي جو پيچي وڃڻ.

شادڪامي: ش. خوشي. ڪمپي.
 شادمان: ص (ف) خوش - سرهو. سڪيو - سودو.
 شادمانِي: ش. خوشي - سرهاني. سڪ. آسودڪي.
 شادي: ش (ف) خوشي. جشن. وهڻ - برتو.
 شادي ڏيڻ: خوشي ڏيڻ - آرام پهچائڻ. نعم اڪرام عطا ڪرڻ.
 شادي ڪرڻ: وهڻ - ڪرڻ - پرڻجڻ.
 شاديءَ جو سينگار: نهيت سُهڻو گھوٽ.
 شادي خانہ آبادي: وهڻ - ڪرڻ - گهر آباد ڪرڻ.
 شادي مُراڌي: وهڻ جي پوري ٿيڻ مُر - د - پرتوءَ خوشي.
 شادي مُرگ: ش (ف) اهو موت جيڪو خوشيءَ وارو ٿئي. اها خوشي جيڪ ڪنهن وڏي نقصان کان پوءِ حاصل ٿئي. نااميديءَ واري وقت ۾ حاصل ٿيل خوشي.
 شاديانو: ذ (ف) خوشيءَ جو جو. خوشي جوڳ ٿيڻ. مبر ڪبڊ.
 شاد: ذ (ع) ورتو. نوڪو - اتقاي.
 شادوندار: ط. بعضي - ورلي - اتقاي سان.
 شارت: ص (انگ) ننڍڙو - مختصر.
 شارت ڪٽ: ذ. مختصر رستو - بند ڪن بچڻ لاءِ وڏيءَ عمر رستي بچاءُ ٿوري پنڌ وارو رستو.
 شارت هڻند: ش. مختصر نويسي.
 شارب: (ع) شر - لڪندڙ - معنيءَ وٺ حڪم ڪندڙ.
 شارع: ش (ع) شاهي رستو - شهر ه.
 شارع عام: ش. وڏو عام رستو.
 شارڪ: ش (انگ) تمام وڏي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 شارڪ: ص (ع) شرڪ ڪندڙ - مُشرڪ.
 شارو: ذ. هٿ ڏس - اُشارو.
 شاستر: ذ (سن) هندن جو مذهبي مقدس ڪتاب. قانون جو ڪتاب. مذهب جا قاعدا.
 شاستري: ص. شاستر جو ماهر - پنبت. (ش) شاسترن جي ٻولي - سنسڪرت زبان.
 شاشوت: ص (سن) زلي. قديمي. سڄو.
 شاذ: ص (ع) جدا ڪ - هوشيار. لڪي - عبر. شاذ ڪندڙ.
 شاعر: ذ (ع) شعر چوندڙ - ڪوي.
 شاعرانو: ص. شاعريءَ ورو. ساعلي ورو.
 شاعره: ش. عورت شاعر.
 شاعري: ش - شعرن ٺاهڻ جو هنر - ذافي بندي - ڪويد.

شاغل: ص (ع) مشغول - رڌل - مصروف.
 شافع: ص (ع) شافعت ڪندڙ. مَذارش ڪندڙ (چوٽڪاري لاءِ).
 شافع مُحشر: ذ. حضرت نبي مڪورو (امت کي قيامت جي عذاب کان بچاءُ ڏيندڙ).
 شافعي: ص. چوٽڪرو ڪندڙ. سنارشي.
 شافعي: ذ (ع) ماهر شافعي جو پوئلڳ.
 شافي: ص (ع) شد ڏيندڙ - صحت ڏيندڙ. قطعي - بيم - بئڪل.
 شافي مُطلق: ش. تعوي.
 شاق: ص (ع) ناپسند. ڏکيو. مشڪل.
 شاقو: ذ. دغا - ٺڳي. وُحَم.
 شاقو هڻڻ: دغا ڪرڻ. چيسائڻ.
 شاڪ: ذ (نگ) لوڏو - ڏڪو - جهنگو.
 شاڪر: ص (ع) شڪر ڪندڙ - شڪر گذار. مهرباني مڃيندڙ.
 شاڪي: ص (ع) شڪيت ڪندڙ.
 شاگرد: ذ (ف) طالب علم - متعلم. استاد کان سکندڙ. سکڻ وٺندڙ.
 پلڪو - پونگ.
 شاگرد ڪرڻ: عمر ڏيڻ. پوئلڳ بنائڻ.
 شاگردِي: ش. سکڻ - تربيت.
 شال: ش (ع) شال الله (جيئن الله گھريو - خدا ائين ڪري. الله گھريو).
 شال: ش (ف) پشيمي جي ڇدر. وني ڇادر (وڻ لاءِ).
 شال دوز: ص. شالن جي ٺهڻ. مرمت ڪندڙ ڪاريگر.
 شالا: ذ. شال - ٿيڻ - جيڪر.
 شالا: ش (سن) گهر - مڪن - جاء. مدرسو.
 شالورو: شالورو: ذ (سن) شالور (ڳڙهي ريشم جو رتو - پٽ جي ڳڙهي ٻولي).
 شام: ش (ف) وچينءَ - سنجيءَ جي وچ واري عرصو. سج ٿئي جي مھر - سنجي. ٻيو وقت. ڪلي ڇير جن کان بچاءُ لاءِ ٺوهي ڇيو. ميٽي وڃڻ لاءِ ڇڙ جو ڪپڙو.
 شام صبح ڪرڻ: کوٽ ٿيڻ ڪرڻ - بهان بنائڻ.
 شامِ غريبان: ش. فلسفيءَ جي شام. مصيبت جو وقت.
 شامِ ڪلياڻ: ذ. شام جي وقت جو راڳ. هڪ سر جو نالو.
 شام و سحر: ص. صبح - سنجي - هر وقت.
 شامت: ش (ع) آفت. مصيبت. پاپ - بدبختي. نحوست.
 شامت اچڻ: مصيبت ڪرڻ. ٺپ ٿيڻ.

شامت اعمال: ٿ. ڪٿي جي سزا، ڪڏهن جي سزا.
 شامت زده: ص. مصيبت جو مرڻ، ڏکي ڏينهن گذرڻ.
 شامتِي: ص. نپ ڪو، منحوس.
 شامل: ٺ. (ع) ملير-گڏيل، گڏ-شريڪ.
 شامل حال: ٺ. گڏ-ميسر، مددگار.
 شامل ڪرڻ: ٺ. گڏي ڇڏڻ-ڳنڍڻ، پاڻ سان ملائڻ-گڏائڻ-شريڪ ڪرڻ، دخر ڪرڻ.
 شامل هجڻ: ٺ. گڏ هجڻ-شريڪ هجڻ.
 شاملات: ٺ. (ع) گهڻن ماڻهن جي گڏيل ملڪيت يا جائداد.
 شامہ: ٺ. (ع) سونگهڻ جي قوت.
 شامي: ٺ. شام ملڪ جو ره ڪو.
 شامي ڪباب: ٺ. ڏيکي، مصالح جي تريل ٽڪي.
 شاميانو: ٺ. (ف) سڀيان-ٽپو-خيمو.
 شان: ٺ. (ع) عظمت-وڏائي، عزت-من، دبدبو، حشمت-رعب، قدرت، انداز-نمونو، درجو-رتبو.
 شان الاهي: خدا جي قدرت-خدا جوشن.
 شان ڏيکارڻ: دبدبو ڏيکارڻ، طاقت ڏيکارڻ.
 شان وڃڻ: عزت مفرق ڇڏڻ-گهٽتائي ٿيڻ.
 شانائتو: ص. شان وارو-من واريو، معزز.
 شاندار: ص. رتبي وارو-اعليٰ-بند، شان وارو.
 شان شوڪت: ٺ. رعب، تاب-دبدبو، ٺٺ.
 شان مان: ٺ. عزت، وقت، مرتبو، دبدبو.
 شان نزل: ٺ. ڪنهن قرآني آيت جي ٺهڻ جو موقعو.
 شاني: ص. شان وارو-شانائتو.
 شانه: ٺ. (ف) ڪنهن دوش، ڪنهن وارو هڏو، ڦٽي.
 شانه به شانه: ٺ. ڪنهن ڪنهن ملائي.
 شانت: ص. مانيو-ستتيڪو-ڏيرج وان.
 شانتِي: ٺ. ماڻ، چپ، ٺاپو، امن امان.
 شاند: ٺ. اشارو-اهڃ-ميچ.
 شانگول: ص. ڊگهو-قدور، ڏگه.
 شاني شريڪ: ٺ. همعصر، جوڙ جيس.
 شاه: ٺ. (ف) بادشاهه، حڪم، سيد، چوڻ، (ص) وڏو.
 شاهانه: ص. بادشاهي-سلطن.
 شاه آمر: ٺ. امان جو بادشاهه-نبي سڳوري ﷺ جو لقب.

شاهانو: ص. شاهه، بادشاهي، (ٺ. شاهائي)
 شاهاني تور هلڻ: آهستي-آهستي سان وڌيڪ ڪرڻ.
 شاه بلوط: ٺ. وڏي قد واري وڻ جو هڪ قسم-ڊيل.
 شاه بندر: ٺ. بندرگاهه جو شاه (وڏو آفيسر)، (اسم خاص) سنڌ جو هڪ سمنو ٻڌي ڪناري وارو شهر.
 شاهترو: ٺ. هڪ گل جو قسم (وکر).
 شاه جوگ: ص. نموس جهڙو-سپڻيو-معتبر.
 شاه خانم: ٺ. وڏگهراڻي عورت، متڪبر عورت.
 شاهد: ص. (ع) شاهدي ڏيندڙ-گواه، سهڻو-حسين، محبوب.
 شاهدانو: ٺ. وڏو موتي، تسبيح جو وڏو دانو، لير (ون) جو ڳڙهو ڏنو.
 شاهدي: ٺ. گواهي.
 شاهراه: ٺ. (ف) وڏو رستو-عام رستو.
 شاهزادو: ص. (ف) بادشاهه جو پٽ، (ٺ. شاهزادي).
 شاه شاهوڪاري: ٺ. ڪيو ڪلايو-دينداسي-ظاهر ظهور-پتري پٽ.
 شاه شريان: ٺ. (ف) وڏي رڳ-شمرڳ (جسم جي سڀني رڳن کي وڏي رڳ، جيڪا سڄي بدن کي رت پهچائي).
 شاهڪار: ٺ. (ف) وڏو ڪم، عجيب ڪم-نرانو ڪم، مثالي ڪم.
 شاه مرد: ٺ. شاهي خاندان جو-وڏگهراڻو.
 شاه مردان: وڏن گهراڻن جو بادشاهه-حضرت عليءَ جو لقب.
 شاهنامو: اسم خاص (ف) بادشاهن جي احوال بابت فردوسيءَ جي لکيل منظوم ڪتاب.
 شاهنشاھ: ٺ. (ف) وڏو بادشاهه-سلطان.
 شاهنشاھي: ٺ. سلطنت-بادشاهي.
 شاه نشين: ٺ. وڏي جاء، بادشاهن جي ويهڻ جي جاء.
 شاهل: ٺ. رازڪي ڪم جو هڪ اوزار (اوساريءَ جي ستاني ڏسڻ لاءِ ڏور)، (اسم خاص) عورت جو ڏنو.
 شاهو: ٺ. محصول وغيره جي حساب رکڻ جو ڪتاب، فريب-ڪي-مڪري.
 شاهو ڏيڻ: ورغلائڻ، ڳڻيو ڏيڻ-ڇاڙهڻ.
 شاهو: ص. شاهوڪار-دولتمند، (اسم خاص) مڻهو ڏنو.
 شاهوڙ: ص. تمام وڏو-شاهي.
 شاهوڪار: ص. (ف) گهڻي ملڪيت وارو-دولتمند-تونگر.

شاهوڪاري: ٿ. دولتمندي-نونگري.
 شاه ونگ: ڏ. دروڙي مٿن وڏي محر بد رکمن.
 شاهي: ٿ (ف) بدشاهي. (ص) وڏو-تمام وڏو.
 شاهي هنڻ: وڏو بد معش هنڻ.
 شاهين: ڏ (ف) هڪ قسم جو شڪري يڪي-بڙ.
 شاهينگ: ص. دلبوڏي ڦريندڙ-نگ.
 شائيه: ڏ (ع) ملاوت-ڪوٽ. مير. شڪ-گمن.
 شائستگي: ٿ (ف) قابليت. ليقت. منسبت. تهذيب-فضيلت.
 متهيو-اخلاق.
 شائستہ: ص (ف) لائق-موزون. فضيلت وارو. سليچتو. اخلاق وارو. مناسب-سهاڻيندو. (اسم خاص) عورت جو نالو.
 شائق: ص (ع) شوق رکندڙ. سڌڙيو. چميدڙ-طبو-گهورو.
 شائين: ص. "شائق" جو جمع.
 شايان: ظ (ف) لائق-قابل. موزون-منسب.
 شايان شان: ظ. مان مرتبي مطابق.
 شايد: ظ (ف) ممڪن آهي-غلبه-متن.
 شايع: ص (ع) پکڙيل-مشهور. ظاهر-پڌرو. چيل.
 شايع ڪرڻ: چيڻ. مشهور ڪرڻ. جاري ڪرڻ.
 شَب: ٿ (ف) رات-ليل.
 شَب: ڏ. لڪ-گجه.
 شَب ۾ رڪڻ: راز ۾ رڪڻ-لڪ ۾ رڪڻ.
 شَبَاب: ڏ (ع) جواني. اوج جو زمانو-عروج.
 شَبَان: ڏ (ع) ڏنار-ڏڻ جو راکو.
 شبانه: ص. رات جو-رات وارو. (اسم خاص) عورت جو نالو.
 شَبَاهَت: ٿ (ع) هڪجهڙائي. روپ-شڪل-ڏيل. نمونو.
 شَبَ بَاشِي: ٿ. رات جو قيم-رات رهڻ.
 شَبَ بَخِير: جملو (ف) رات جو موڪلائڻ وقت دعائيءَ جملو. ته "رات خير سان گذري".
 شَب بَرات: اسم خاص (ف) شعبان جي پندرهن تاريخ (مسلمانن جي عقيدي موجب انهيءَ رات عمر جو حساب رزق جي تقسيم ٿئي ٿي. سنڌ ۾ ان رات سيرومانيءَ آتشبزي ڪندا آهن).
 شَب بيداري: ٿ (ف) رات جو جاڳڻ (عبدت وغيره لاءِ).
 شَب تاب: ڏ (ف) رات جي روشني. چنڊ. ڏيو. ڪڙگيتو.
 شَب تار: ٿ. اونداھي رات-ڪاري رات.
 شَب خوابي: ٿ. رات جو سمهن جي حالت. رات جو سمهن وقت

پتل پوشڪ.
 شَب خُون: ڏ (ف) رات جو حملو-راتھو.
 شَب خيز: ص (ف) رات جا ڳندڙ. عبدت گذار.
 شَب خيزي: ٿ. رات جو اوڇو ڇڏو.
 شَبَد: ڏ (سن) آواز. ٻوي جو گرامر. لفظ. ٻول. نالو. دعا.
 شبد چيد: ڏ. شعر جي ترڪيب.
 شبد ساذن: ڏ. لفظن جو بنياد-اشتقاق.
 شبد ڪوش: ڏ. لغت-فرهنگ.
 شَب ديخور: ٿ (ف) ونداھي رات.
 شَب روز: ڏ (ف) رات ڏينهن. هروقت.
 شَبستان: ڏ (ف) رات رهن واري جاء-خوتگاه.
 شَب ظلمات: ٿ (ف) سخت اونداھي رات.
 شَب قدر: ٿ (ف) مه رمضان جي ستويين رات (جيڪ پلاري رات سمجهي ويندي آهي).
 شَبڪو: ڏ. سون تي ڪر جو ڪم.
 شَبڪور: ص (ف) رات جو ڏسندڙ.
 شَبڪوري: ٿ (ف) کين جي هڪ بيماري (جنهن ۾ رات جو نظري ٻوي).
 شَبڪيدار: ص. چنچئي وارو. وتندڙ.
 شَب گون: ڏ (ف) رات جي رنگ وارو-ڪرو.
 شَب معراج: اسم خاص (ف) نبي سگوري جي معراج جي رات (رجب مهيني جي 27 رات).
 شَب وصال: ٿ. معشوق سن ملڻ واري رات. سهاڳ رات. اھ رات جنهن ۾ ڪنهن عارف بالله جو لاڏاڻو ٿيو هجي.
 شَبَم: ٿ (ف) مڪ.
 شَبَمِي: ڏ. ڪپڙي جو هڪ قسم.
 شَبو: ڏ (ف) هڪ قسم جو گل-تيوب روز.
 شَبهو: ڏ (ع) شڪ-گمن.
 شَبهو ڪرڻ: بدگمان ڪرڻ-شڪ آڻڻ.
 شَبير: ڏ. نيڪ-چڱو. (اسم خاص) متهوءَ جو نالو.
 شَبينو: ڏ (ف) رمضان شريف جي هڪ رات ۾ تراويح ۾ قرآن جو ختمو ڪرڻ.
 شَبيهه: ٿ (ع) هڪجهڙائي. شڪل-صورت. ڏول.
 شَب: ڏ (سن) سنو-سعيد. سهڻو-وتندڙ. شاندار. روشن-حڪمندڙ.
 شَب: ڏ (ف) جد-فوراء-يڪدم-جهڻپٽ.

شتابي: ٺ. جلدي-تيزي-تڪڙ.

شُتاه: ٺ. چلاڪ عورت.

شُتر: ڌ(ف) اٺ-ڪڙهو.

شُتربان: ڌ.اٺني-جٺ.

شُتر بي مهار: بي نغمات، چٽو ڳ-زاد.

شُتر سوار: ص. اٺ سوار-اٺني.

شُتر ڪينو: ڌ. اٺ وارو وڻ، دائمي بغض-پڪي دشمني.

شُتر مُرغ: ڌ. هڪ قسم وڏو پڪي (جنهن جا پير اٺ جهڙا ٿين، اڏامي نڪڙهي).

شُتر نال: ٺ. هڪ قسم جي ننڍي توپ (اٺ جي پٺي تي رکجي).

شُترو: ص (سن) دشمن-وڃي-ڏڄن.

شُترو: ص. اٺ جهڙو، بيحيا، بيديدو.

شُتڪو: ڌ. گهڻي اڇ وڃ-ڊوڙ ڊڪ.

شُپ: ص (ف) جلد-جهٽ-يڪدم-شتاب.

شُپ: ٺ (انگ) پيڙي-بحري جهاز.

شُپ يارڊ: ٺ. بحري جهازن بيهڻ جو هنڌ-گودي.

شُپ شُپ: ٺ. پاتيءَ مهنن يا زورن مينهن وسڻ جو آواز.

شُپڪو: ڌ. زور سان ڪرڻ يا لڳڻ جو زوردار آواز-سڪو-ڦهڪو.

شُپن: م. ٺپن-ٺاهڻ.

شُجاع: ص (ع) بهادر-سورهيه-دلير.

شُجاعت: ٺ (ع) بهادري-سورهيائي-دليري.

شُجر: ڌ (ع) وڻ-درخت.

شُجراھ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

شُجرو: ڌ (ع) شجرو (نسب نامو) عموماً پيڙهيءَ جو سلسلو وڻ وانگر نتڻ ڪيو ويندو آهي).

شُجرو نسب: ڌ. پيڙهيءَ جو سلسلو.

شُخص: ڌ (ع) ماڻهو-آدمي-فرد.

شُخصي: ص. ذاتي-پنهنجو.

شُخصي حڪومت: ٺ. فرد واحد جي حاڪميت-آمرت-آپشاهي.

شُخصي حيثيت: ذاتي وسعت-پنهنجي بهيج.

شُخصيت: ٺ (ع) ماڻهيو-انسانيت، ماڻهوءَ جي خاص خوبي.

شُخصيت پرستي: ماڻهوءَ جي خوين سبب بيحد عزت ڪرڻ.

ڪنهن شخص تي انڌو اعتماد.

شُڌ: ٺ (ع) هڪ ڪر جو پتو اُچار (مثلاً: خٽو، شداد وغيره).

ڪنهن ڪر جي پتو اُچار ڏيکارڻ لاءِ ڏنل جي نشاني. (٦)

شُڌ: ڌ. ڀڃ-ڦڙ-ڦڙ.

شُداد: اسم خاص. خدائيءَ دعويٰ ڪندڙ هڪ مشهور ڪافر جو نالو (جنهن بهشت لهرايو هو).

شُڌائڻ: م. ريھڻ-ريڻ-ڌٽڻ، بگيڙڻ.

شُڌت: (ع) سختي، تڪليف، تيزي، ڏاڍائي، زور، غلبو، ضد-تيسو، دشمني.

شُڌتي: ص. هوڏي-ضدي، تيسر، دشمني ڪندڙ.

شُڌتي شيطان: ص. زيادتي ڪندڙ، ضدي.

شُڌني: ڌ (ف) ٽين جهڙو-ممڪن.

شُڌو: ڌ (ع) شده-هوڏ.

شُڌو ٻڌڻ: هوڏ ڪرڻ-ضد ڪرڻ.

شُڌ و مڏ: ڌ (ع) سختي-تيزي، تڪيد رکن پڙهڻ مڙوڙ ڇڏڻ.

شُڌو مڏو: ڌ. ضد-سختي، رڳو پيڙه.

شُڌيد: ص (ع) ڏکيو-مشڪل، سخت-ڏاڍو، زور وارو، ڳرو.

شُڌ: ص (سن) پڪ-پوتر، حاص-ڀڃ، صاف.

شُڌي: ٺ. پاڪائي-صفائي، برابري.

شُڌي بنائڻ: پڪ ڪرڻ، غير هندو کي هندو بنائڻ.

شُڌ: ڌ (ع) بڏي-خرابي-ٻڃڻائي، فساد-ڏڦير.

شُڌ آنگيز: ص. فساد-فتني باز.

شُڌ شور: ڌ. گورگهمسان-شرو.

شُڌ: ڌ (ع) جن-ڀوت، شرارت، فتنو.

شُڌ ڦاڙڻ: ڳجه ظاهر ڪرڻ، اجايون ڳالهيون ڪرڻ.

شُڌ ڪڍائڻ: شرارت ڪرڻ، شيطانگيري جهڙا ڪم ڪرڻ.

شُڌ: ڌ (ع) مڏ-مي-دارون.

شُڌ پئڻو: ڌ. خمار-نشو-مٿي مستي.

شُڌ خانو: ڌ. شراب وڪامڻ يا پيئڻ وارو دڪان-ميخانو.

شُڌ خور: ص. شراب پيئندڙ-شرابي-ميخوار.

شُڌ طهورا: ڌ. پاڪيءَ صاف شربت، جيڪو بهشت ۾ ملندو.

شُڌ نوشي: ٺ. شراب پيئڻ-ميخوري.

شُڌي: ص. شراب پيئندڙ-مي نوش.

شُڌ بور: ص (ع) پُٺيل-پنل، شل (ڳهرم).

شُڌا: ڌ (سن) هندو قوم ۾ هڪ رسم-مئل عزيزن جي يا.

ڪيل خيرات.

شَرار: ذ(ع) باه جي چيپي - آلو - جنگ - شرر.
 شَرارت: ث(ع) حرڪت - اُچتي - بد معاشي - ڪونسر.
 شَرارتي: ص. لڇو - حرڪتي - خبيث.
 شَراف: ص. شريف - اشراف.
 شَرافت: ث(ع) پيماني - چڱمڙسي - خانداني بزرگي.
 شرافت سان پيش اچڻ: شريفن وارو رت ڪرڻ - عزت ۽ محبت سان ڳولهائڻ.
 شَرَاڪَت: ث(ع) شراڪت - پٺياري - حصيداري - ڀڃڻي.
 شراڪت ڪرڻ: پاڻياري ڳنڍڻ - شريڪ ٿيڻ - گڏ ڄڻ.
 شراڪت نامو: ذ. پٺياري بابت لکت مقرر ٿيڻ واريءَ جي شرطن جي لکت.
 شَرَاڪَتِي: ث. پٺياري - حصيداري - مٽي (ص) پٺياري - شريڪ.
 شَرَايُط: ذ(ع) "شرط" جو جمع.
 شَرِيَت: ذ(ع) پڪر ڪندڙ مصريءَ وارو منو پٺي (جنهن م خوشبوءِ پٺي ميوو ڇوڙس پيل هجي).
 شَرِيَت پيارڻ: منو پٺي پيارڻ - خوشيءَ جي موقعي تي وات منو ڪرائڻ.
 شَرِيَتِي: ص. مٺاڻ وارو - منو - لذت - رنگ جو هڪ قسم.
 شَرِيَت: ث. فريب - ٺڳي - دغا.
 شَرِيَتِي: ذ(سن) الهامي قانون.
 شَرِجَن: م. ڪوڙ ڄڻ - ڏمڙ ڄڻ.
 شَرَح: ث(ع) سمجهاڻي - وضاحت - بيان - تفسير - گه - نرخ.
 شَرَح ڪرڻ: تفصيل سان بيان ڪرڻ - معنيٰ ڪرڻ - کولي سمجهڻ.
 شَرَح لکڻ: سنار لکڻ - تصديق ڪرڻ - وضاحت ڪرڻ.
 شَرَحِي: ص. ضامن جو ڳو (وارنت).
 شَرْدَا: ث(سن) ٻئين - ايمان - ويسه - اعتقاد.
 شَرْدَا لُؤ: ص. ايمان رکندڙ - ويسه ٿندڙ.
 شَرَر: ذ(ع) چنگ - آلو.
 شَرَر: ص. شرارتي - لڇ - ويڙهو.
 شَرَرَات: ذ. زون سان نڪرندڙ آواز - گور - پڙاڏو.
 شَرَر وِرَر: ذ. اجايون ڳالهيون - بيهوديون ڪٽيون.
 شَرَط: ث(ع) هوڏ - بزي - شرط - مقابلو.
 شَرَط ٻڌڻ: رڪن: بزي ڳڻڻ - مٽبو ڪرڻ.
 شَرَطِي: ص. بزيءَ جو - شرط وارو.

شَرَط: ذ(ع) نچم - قول - اقرار - قعدي جي پبندي.
 شَرَط مَارَن: نچم تن ڦري وڃڻ.
 شَرطَاڪِي: ص. دغا باز - ٺڳ - ڪپتيو.
 شَرَطِيَه: ذ. شرط سان - قول سان - قعدي سان - معهدي موجب.
 شَرَع: ث(ع) رستو - خدا تعاليٰ جي بندن لاءِ مقرر ڪيل راهه - مذهب.
 قانون محمدي - شريعت.
 شَرَع مَر شَرَم نہ ڪرڻ: جائز ڪم م حجاب نہ ڪرڻ.
 شَرَعًا: ظ. شرع موجب - محمدي قانون مطابق.
 شَرَع مُحمَدِي: ث. اسلام جو قانون.
 شَرَعِي: ص. شريعت تي هلندڙ - اسلامي قانون موجب.
 شَرَف: ذ(ع) فوقيت - ترجيح - بزرگي - اشرافت - شهن - من.
 شَرَف خَدَمَت: ذ. خدمت م حاضريءَ جو فخر.
 شَرَف ڏيڻ: عزت ڪرڻ - من ڏيڻ - ترجيح ڏيڻ.
 شَرَف هجڻ: بزرگي يا فخر حاصل ٿيڻ - عزت منڻ.
 شَرُفَا: ذ(ع) "شريف" جو جمع.
 شَرَفِيَاب: ص. عزت وارو - معزز - عزت حاصل ڪيل.
 شَرَق: ذ(ع) ڀرندو - پورب.
 شَرَق و جُنُوب: ذ. الهندي ڀرندو.
 شَرَقِي: ص. ڀرندي جو - اوڀر وارو.
 شَرَقِي زَبَان: ث. اوڀر وارن ملڪن جي ماڻهن جي ٻولي (عربي - فارسي - چيني - سنڌي - سنسڪرت وغيره).
 شَرُڪ: ذ(ع) خدا سان ڀيوگڏڻ - ڀڳي - ڏوٺي.
 شَرُڪ جو ورق وارڻ: خدا جي وحدانيت تي ثبوت قدم رهن.
 شَرُڪ خَفِي: ذ. ڳجهو شرڪ - مطلبن جي پورائيءَ لاءِ ڪنهن ماڻهوءَ کي وسايو پئڻ.
 شَرُڪ شَرُڪ: حق جي هيڪڙائيءَ ڳم ڪرڻ.
 شَرُڪَا: ذ(ع) "شريڪ" جو جمع.
 شَرُڪَت: ث(ع) شموليت - ساٿ م گڏ ڄڻ - گڏ ڄڻي پٺياري.
 شَرُڪت گاه: ذ. گڏ ڄڻيءَ جو هنڌ - مجلس جو مقام - شريڪ ٿيڻ جي جاء.
 شَرُگُو: ص. پٿرو - پٽي ڇٽرو - ڪنگهو - بيسواد.
 شَرَم: ذ(ف) حياءَ - لڇ - ڦڪڻي. حجاب. پشيماني - پڇڻءَ - ندمت - غيرت - خا - مرم.
 شَرَم اچڻ: حياءَ ٿيڻ - پڇڻ ٿيڻ.
 شَرَم پرچائڻ: ڦڪڻي وندر ٿيڻ - شرمندو ٿيڻ.

شرم جي مورت: ت. حياءَ سان پيريل منهن- حياءَ وارو- بڪد من.
 شرم حضوري: ذاکين جو شرم- منهن سامهون لحاظ.
 شرم رکڻ: عزت رکڻ- لحاظ رکڻ.
 شرم ڪرڻ: نج ڪرڻ- حياءَ ڪرڻ- لحاظ ڪرڻ.
 شرم کي اڳڙيون وجهڻ: شرمساريءَ جهڙي ڪم کي لڪائڻ جي ڪوشش ڪرڻ- شرم پرچائڻ.
 شرم ۾ خيانت ڪرڻ: پرائي عورت سان زبردستي ڪرڻ.
 شرم شرمي: ت. لحاظ- مروت.
 شرمائڻ، شرمائجڻ: م. شرمسار ٿيڻ، ڦڪو ٿيڻ- نج ڇڻ.
 شرمائو: ص. حياءَ دار- شرميلو- چارو.
 شرم ٻوٽي: ت. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنهن کي هٿ لائڻ سان پڻ ڪو ماڻهو ڇڻي- لاڄو ٿئي).
 شرمسار: ص (ف) ڦڪو- ٻلي- شرمندو.
 شرمساري: ت. ڦڪائي- لڄ- ندامت- پڇتاءَ.
 شرم شيڪو: ذ. شوخي- شوخائي.
 شرمگاه: ذ. مرد خواه زال جي اوگهڙ.
 شرمناڪ: ص (ف) حياءَ جهڙو- نفرت جوڳو.
 شرمندگي: ت (ف) شرم- لڄ- پشيماني- پڇتاءَ.
 شرمندو: ص (ف) شرمندو- ڦڪو- ٻلي- شرمسار.
 شرمندو احسان: ممنون- احسانمند.
 شرمي: ص. شرم وارو- حياءَ وارو- لڄ جو.
 شرميلو: ص. چارو. محبوب.
 شرم: ذ. چر- ڦندو. سخت پورهيو- پتوڙ، ٿڪ- مندگي. ويڻ جاسور.
 شرن: ذ (سن) بچاءَ- اجهو- اوٽ- پنڊه.
 شرن پون: آجهي ۾ اچڻ- سامهون.
 شرناءَ: ت (ف) شرن (ڦوڪ سن وڃڻ جو هڪ سز- شرنائي، شرنائي نواز: ص. شرنائي وڃائيندڙ- شرنابو.
 شرنابو: ص. شرنائي وڃائيندڙ- لنگهو.
 شرو: ذ. گوڙ- هل- شور، فساد- جهڳڙو.
 شرو شمار نه هجڻ: حد کان زياده هجڻ- تمام گهڻو هجڻ.
 شروتا: ص (سن) ٻڌندڙ- سُنندڙ- سامع.
 شروط: ذ (ع) "شرط" جو جمع.
 شروع: ذ (ع) ابتدا- آغاز- منڍ. (ص) هلندڙ- چالو- رائج.
 شروع ڪرڻ: ابتدا ڪرڻ- آغاز ڪرڻ.

شروع ڪن: ذ. ورڪن- منيڪن. ابتدائي.
 شروع هئڻ: آغاز هجڻ- ابتدا هجڻ. جاري هئڻ- چالو هئڻ.
 شروعات: ت (ع) "شروع" جو جمع. ابتدا- منڍ- آغاز.
 شري: ذ (سن) نقب طور ڪم ايندڙ لفظ- جناب- مسٽر.
 شريان: ت (ع) سنهي رڳ. نر- نبض.
 شري: ص (ع) حرڪتي- لڄ- مستي خور. بد چال- بدمعاش. فسادي.
 شريعت: ت (ع) مذهبي قانون. قانون. طريقو.
 شريعتي: ص. شريعت وارو- شرعي.
 شريف: ص (ع) ڀلو ماڻهو. بزرگ، وڏگهراڻو- خانداني. مقدس. پڙ.
 شريف زادو: ص. اشراف جو پٽ- مهذب- پيمانس.
 شريف: ت. شريف عورت- عزت واري عورت.
 شريفان: اسم خاص. سنڌ ۾ عورت جونالو.
 شريڪ: ص (ع) حصيدار- پياڻوار. شامل- مليل- گڏيل. ساٿي- رفيق. عزيز- ماڻ.
 شريڪ حال: ذڪر جو ساٿي- حال پائي.
 شريڪ ڪرڻ: شامل ڪرڻ. پياڻوار ڪرڻ. ملائڻ- گڏائڻ.
 شريڪاتو: ص. پياڻواريءَ جو. ماڻهي مٽي جو.
 شريڪاتو ڦوڪو ڪڍڻ: ماڻهن يادوست جو احسن يا ٿورو ڪٽڻ.
 شريڪت: ت. عزازت- پنهنجا پ. برادري.
 شريڪي: ت. شراڪت- پياڻواري. نسبت- لاڳاپو. ماڻهي.
 عزت. برابري- هڪجهڙائي.
 شرڻبو: ذ. پٽڙي شيء (رڀ وغيره) کي پيئڻ جو آواز.
 شست: ت (ف) نشانو- سڌائي- چست.
 شست ٻڌڻ: نشانو ٻڌڻ- چست ٻڌڻ.
 شست: ص (ف) شست (صاف. بناهيڪ وارو ڳالهائڻ.
 شستر: ذ (سن) هٿيار- اسلحو.
 شستر ڌاري: ص. هٿيار بند- مسح.
 شستر شالا: ت. باروت خانو- توب خانو.
 شستر هيڻ: ص. بي هٿيار- هٿين خالي- غير مسلح.
 شستگي: ت (ف) صفائي. ٻوليءَ جي سلاست.
 شست: ص (ف) صاف. سٺيس (ٻولي).
 شش: ص (ف) ڇهه (عدد).
 شش پهلو: ص. ڇهه ڪُنڊو.
 شش جهٽ: ڇهه طرف (اُتر، ڏکڻ، الهندو، اڀرندو، هيٺ، مٿي).

(ظ) هر هخته، هر طرف.

شش پنج: ث (ف) سوچ ويچار - گيتي، ٻڌڻ.

شش پنج ۾ هئڻ: سخت مونجهه هئڻ.

شش دانگ: ذ (ف) ڇهه سائو، سڄي دنيا.

شش: ذ (سن) شاگرد - چيلو - مريد.

شش: ص. بيوقوف - پوک - بي عقل.

ششدر: ص (ف) ڇهن پسن واري ماڳ تي پٺل، حيران - وائڙو، شندل.

ششڪار: ث. جانور کي سڏڻ لاءِ آواز - ڇچڪر.

ششڪار ڪرڻ: ٻچ ڪرڻ.

ششماهي: ث (ف) ڇهه مهين. ڇهن مهين جو - ڇمهي.

ششي قمري: ص. سج - چنڊ جو. دولابي - ڪٽيو - خيانت.

ششرنج: ث (ف) هڪ قسم جي راند (جيڪ ڇوهڻ خاندان واري)

تختي تي پن رنگن وارن پٽيهن مهرن سن کيڏڻ جي).

ششرنج باز: ص. شطرنج کيڏندڙ - شاطر.

ششرنج بازي: ث. شطرنج راند ڪرڻ جي حالت.

ششرنج پکيڙڻ: وڏو منصوبو ٺاهڻ.

ششرنجي: ث. فراسي جو هڪ قسم.

شعار: ذ (ع) چال - هلٽ - طريقو، عادت.

شعاع: ذ (ع) ڪرتو (صبح جو)، روشني - چمڪو، تجلو.

شعاع ريزي: ث. روشني وجهڻ وارو عمل - ڪرتا وجهڻ.

شعبان: ذ (ع) هجريءَ سال جو اٺون مهينو.

شعبده: ذ (ف) جدو يا نظربنديءَ وارو ڪرتب، نظربندي، فريب - دوکو - ٺڳي.

شعبده باز: ص. هٿن کي ڪندڙ، مدري، ٺڳ.

شعبده بازي: ث. جدو جا ڪرتب، نظربندي، فريب - مڪاري.

شعبده گر: ص. بزرگر.

شعبو: ذ (ع) شعب (شاخ - حصو).

شعر، شعر: ذ (ع) بيت، ٻن مصرعن جو بيت، سخن، ڪلام، نظم.

شعر خواني: ث. شعر پڙهڻ جي حالت.

شعر گوئي: ث. شاعري.

شعر و شاعري: ڪلام جون - شعر گوئي.

شعراء: ذ (ع) "شعر" جو جمع.

شعلو: ذ (ع) شعل (ڇي - لهر) به جي لات.

شعله افشان: ص. به وسائيندڙ - ڇيئون کيڏندڙ.

شعله خو: ص. تيز مزاج - بدمزاج.

شعله رخ، شعله رو: ص. سهڻو - حسين - خوبصورت.

شعله زبان: ص. تقرير ۽ گفتگوءَ سان پيڙڪ ٺيندڙ.

شعور، شعور: ذ (ع) سمجهه - عقل، دانائي، ليقت - اهڃيٽ، سڃيٽو.

شعيب: اسم خاص (ع) هڪ پيغمبر جو نالو، ٻه ٽپوءِ جو نالو.

شغال: ذ (ب) گدڙ.

شغف: ذ (ع) تمام گهڻي محبت يا چاهه، چنمت، وندر.

شغل: ذ (ع) ڪم - ڌنڌو - پورهيو، وندر - ترويج، مولودن جي محفل.

شغل شاديون: شاديءَ جون خوشيون - ڳائڻ وڃڻ.

شغل ڪرڻ: وندر ڪرڻ، مشغولي ڪرڻ، ڪم ڏنڌو ڪرڻ.

شفا، شفا: ث (ع) شفا (صحت - تندرستي، بيماريءَ مان صحتيابي، علاج - دوا).

شفا ڏيڻ: تندرستي عطا ڪرڻ - صحت بخشن.

شفا خانو: ذ. اسپتال - مطب، دوا خانو.

شفاباب: ص (ف) چڱو پيو - تندرست، بيماريءَ مان ٺهيل.

شفابابي: ث. چڱيلائي - صحتيابي.

شفاعت: ث (ع) گڏهڻ جي معافي لاءِ سفارش، چوٽڪارو - نجات.

بيمريءَ مان نجات.

شفاف: ص (ع) نهايت صاف، آريار ڏسجنڙ (شيشو وغيره).

شفافي: ص. صاف ٿيل، نرم - بکنڌڙ.

شفقالو: ذ (ف) هڪ قسم جو ميوو (بادام جو قسم، ڌنڌو ڪٽو منو ٿئي).

شفقت: ث (نگ) ڏيوتيءَ جي بدلي (مزدور جي)، تبديل ڪرڻ جو عمل.

شفقة: ذ (ع) پڙي جو حق - حق شنعه.

شفعي: ص. پڙي جو حق ادا ڪندڙ.

شفق: (ع) شام جو افاق تي ٿيندڙ ڳاڙهڻ.

شفقت: ث (ع) مهرباني، محبت - الفت، ڪرم - باجهه.

شفقت جو هٿ رکڻ: سرپرستي ڪرڻ، مهربانيءَ سان پيش اچڻ، مهر جي نظر ڪرڻ.

شفونه: ذ (ع) عمم نحو موجب ڇهن مان نڪرندڙ آواز وارا اکر (ب، ف، م، و).

شفيع: ص (ع) شفاعت ڪندڙ، گڏهڻ کان چوٽڪاري جي سفارش ڪندڙ.

شفيع الامم، شفيع الوري: ذ. نبي سڳوري حوالتب - امت جي مدد ڪندڙ.

شفيع محشر: ذ. قيمت جي ڏينهن سفارش ڪندڙ (نبي سڳورو).

شڪِيتي: ث (سن) قوت-طقت-بل-زور.
 شڪِيتوان: ص. سگهرو-بلوان-پچنديء وارو-جبرو.
 شڪِجن: م. گمان ٿيڻ-وهم ٿيڻ. شڪِيون.
 شڪِر: ث (ف) ڪنڊ، مٺاڻ، ان صاف ٿيل ڳاڙهي ڪنڊ-مُستي.
 شڪِريارا: ذ. ڪنڊ ۽ ميڊي مان ٺهيل هڪ قسم جون ننڍيون چورس ٽڪيون.
 شڪِر دهن: ذ (ف) منوات-ڪنڊ جهڙو وات. (ص) منوڳ لهايندڙ.
 شڪِر رنجي: ث. دوستي ۽ مهرباني.
 شڪِر قند: ث. گجر-لاهوري گجر.
 شڪِر: ذ (ع) احسان مڃڻ-ٿورو ڳڻڻ، احسان مندي.
 شڪر ادا ٿي: ث. ٿورو مڃڻ-احسان ڳڻڻ.
 شڪر بجا آڻڻ: احسان منديءَ جو اظهار ڪرڻ-ٿورو ڳڻڻ.
 شڪر ڪرڻ: احسان مڃڻ، رضائي رهن.
 شڪِر: ص (سن) روشن-منور. (ذ) زهر گره.
 شڪروار: ذ. جمعي جو ڏينهن-جمعو.
 شڪرانو: ذ (ع) شڪرانه احسان-ٿورو احسان مڃڻ-ٿورو مڃڻ.
 شڪر خورو: ذ. پڪي ۽ جو هڪ قسم.
 شڪر گذار: ص. احسان مند-ٿورا ٿو.
 شڪر گذاري: ث. ٿورو احسان، احسان مندي.
 شڪرو: ذ (ف) هڪ قسم جو شڪري پڪي.
 شڪري قوت: ذ. ميوي جو هڪ قسم-ٺوٺ.
 شڪريو: ذ. شڪر انو مڃڻ-شڪر ادا ٿي ڪرڻ.
 شڪست: ث (ف) هار-مات، پاڇ، پڳ ٽوٽ.
 شڪست حال: ص. پريشان حال-مصيبت زده.
 شڪست خورده: ص. هار ايل-هار کاڌل، پڳ ٽٽل.
 شڪست ڏيڻ: مات ڪرڻ-ماري مڃائڻ، مغلوب ڪرڻ.
 بيوس ڪرڻ.
 شڪست فاش: ث (ف) وڏي هار-کليل شڪست.
 شڪست کائڻ: هارائڻ، نااميد ٿيڻ.
 شڪست هٿڻ: گهٽ ٿي ڪمي هٿڻ-کوٽ هٿڻ، هار کائڻ.
 شڪستگي: ث. هار، پڳ ٽوٽ.
 شڪست ورخت: ث. پڳ ٽوٽ-پڇ ڊه.
 شڪسته: ص (ف) پڳر-ٽٽر، هارين.
 شڪسته حال: ص. محتاج-غريب، مصيبت زده.

شَفِيعُ مُحَمَّد: اسم خاص، منهنجو ڄوڻو.
 شَفِيق: ص (ع) مهربان، غمخوار-همدرد، ٻهجهرو.
 شَق: ص (ع) چيرين-قتر، (ذ) شگف-چير.
 شَق ٿيڻ: قاتل-چير ڪرڻ.
 شَق القمر: ذ. چنڊ جو چير ڪرڻ، نبي سگوري جو اڱر جي اڇاري سان چمڪي چيرڻ وارو معجزو.
 شَق: ث (ع) حصو-پاڳو، تحرير جو ٽڪرو-پٿرا، قانون جو فٽرو.
 شَقاوت: ث (ع) نياڳ-بدختي، بيرحمي.
 شَقِي: ص (ع) نياڳو، ظالم-بيرحم.
 شَقِي الْقَلْب: ذ. ظالم-بيرحم.
 شَك: ذ (ع) گمن-شبهو، وهم، انديشو، ڊپ.
 شڪائتو: ص. شڪ جهڙو-شڪوارو-گماني.
 شَك پوڻ: وهم پوڻ-گمان ٿيڻ.
 شَك رفع ڪرڻ: وهم وڃائڻ-گمان مٽڻ.
 شَكُ شَبْهُو: ذ. وهم گمان، انديشو.
 شَك ڪيڏن: وهم ڪيڏن-گمان ختم ڪرڻ.
 شَك گمان: وسوسو، بيائي.
 شڪار: ذ (ع) جانور کي مرن، صيد-آهيڙو، ڪنهن لاءِ قاسايل جانور وغيره، لٽ، لٽ جو مال، منت جو مال.
 شڪار ٿيڻ: ڪنهن جانور جو مرن جي وڃڻ، دام مڦاسڻ، عشق ٿيڻ.
 شڪار ڪرڻ: جانور کي مرن، حلال ڪرڻ، لٽڻ، ڦرڻ، مطيع ڪرڻ.
 شڪارگاه: ذ. شڪار ڪرڻ جو ٻيلو، جهنگ، شڪر لاءِ رک ڪيا پراڻي.
 شڪار ماهي: ث (ف) مڇي قابو ٿيڻ جي جاء-مڇي جي ميان.
 شڪار هٿ لڳڻ: ڦندي مڦاسڻ (پڪي، جانور)، مراد جهڙو ڪم ملڻ، آساني هٿاڇڻ.
 شڪار پور: اسم خاص، سنڌ جو هڪ مشهور شهر ۽ ضلعو.
 شڪاري: ذ. شڪار ڪندڙ-صياد-آهيڙي، اهو جانور يا پڪي جنهن جي وسيلي شڪر ڪجي (ڪتو، باز وغيره)، (ذ) هڪ قوم جو نالو.
 شڪائڻ: م. شڪ مائڻ-وسوسي مڙهڻ.
 شڪايت: ث (ع) دانهن ڪوڪ، پڪر، تڪليف، ٻندا-گلا، غيبت، شڪو-مير-ڏوراپو.
 شڪايت هٿڻ: گلا هٿڻ، دانهن هٿڻ، بيماري هٿڻ.
 شڪايتي: ص. شڪايت ڪندڙ، دانهين.

شڪسته حالي: ٿ. محنت جي - پريشاني - تباهي.

شڪسته دل: ص. پريشان، غمگين، اُڏس، ن. ميد.

شڪسته دلي: ٽڪيل، مصيبت، مايوسي.

شڪسته خاطر: ٿ. رنجيدو - غمگين.

شڪستي: ص. ٿ. ميد - مايوس - مور.

شڪل: ٽ (ع: شڪل) صورت - روپ - چهرو. منهن مه نڊو.

تصوير، طريقتو - ڍنگ - نمونو، نقشو - خاڪو، حالت.

شڪلاتن: م. صورت م مشابيهت رکڻ.

شڪل ٺاهڻ: ويس ڌارڻ، تصوير ٺهڻ.

شڪل شيشا پيچڻ: بد شڪوه ٿيڻ.

شڪل شاهت: ٿ. رنگ روپ - منهن مه نڊو.

شڪل و شمايل: ٿ. صورت - سيرت، رنگ روپ.

شڪل کڏڻ: پاڻ ڪرڻ، مورت کڏڻ.

شڪل کان بيزار ٿيڻ: حد کان وڌيڪ نفرت ٿيڻ - ڪنهن جي

شڪل ڏسڻ به گوارا نه ڪرڻ.

شڪم: ڏ (ف) پيٽ، بَر، ويڪر.

شڪم پرست: ڏ. پيٽ ٻو چيندڙ - هيجي، خوش خوارڪ.

شڪم پرور: ص. کاڌي جو طابو.

شڪم پروري: ٿ. پيٽ ٻوڄ - کاڌي جي ٿٽ.

شڪم مادر: ڏ. ماءُ جو پيٽ.

شڪمي: ص. پيٽ جو، جنمي - پيدائشي، پيٽوڙي.

شڪن: ٽ (ف) پڇندڙ - توڙيندڙ، ڏهيندڙ (صنعتي پڇڙيءَ طور

ڪم ايندڙ).

شڪن: ٽ (ف) گهنج - سِر (پيشانيءَ ج).

شڪن: ڏ (سن) سوڻ - سڳڻ، وهم - جيو خيال.

شڪنتلا: سم خاص، سنسڪرت زبان م ڪا ليداس جي لکيل

ٺاٽڪ وري ڪتاب جو نالو.

شڪنجو: ڏ (ف) چپن پيچڻ جو وزار - شڪنجو.

شڪنجا چاڙهڻ: سيڪڙ ڏيڻ، جٺ مٺ ڪرڻ.

شڪنجي هر ڏيڻ: ٻوهي م ڏيڻ - مصيبت م وجهڻ.

شڪنجي، شڪنجين: ٽ (ف) نيمن جي رس و رو شربت.

سَرڪو.

شڪني: ٽ. پيچڻ جي حالت - توڙڻ جي حالت.

شڪن: م. وهم ٿيڻ، شڪ ٿيڻ.

شڪور: ص (ع) گهڻو شڪر ڪندڙ، خدا تعاليٰ جو صفتي نالو.

شڪوڪ: ڏ (ع) "شڪ" جو جمع، گمان - وهم.

شڪوو: ڏ (ع: شڪو) شڪايت - ڳلا، مير - ڏور يو.

شڪوو شڪايت: ٽ. ڏک ڏور پو - ڪلاءِ مير.

شڪو: ڏ (ف) ڏيهو - رعب، ڏ ڪو، ٿيڻ شوڪت.

شڪي: ص (ع: شڪ) شڪ ڪندڙ، بي اعتبار.

شڪيب: ڏ (ف) صبر - صا، ٿيڻ - بردباري، سهي.

شڪيائي: ٿ. صبر - چپ، تحمل - بردباري.

شڪيل: ص (ع) سهڻو - خوبصورت، حسين.

شڪيلو: ڏ. هٿيار جو هڪ قسم - سٽيلو.

شڪاف: ڏ (ف) چير - سير، ڏرڙ، لوڳهو، ڦٽ، ڌار - ڌرڙ.

شڪاف ڏيڻ: چير ڏيڻ - وڌو ڇيڻ.

شڪان: ڏ. ڏڪو - جهڪ - وڌ، طعنو - ويٺو - مهڻو، توڪ - چٽر.

شڪبگ: ڏ. وسوسو - وهم - ڪٽي.

شگر: ٽ (نگ) ڪنڊ، مٺي پيشاب جي بيماري.

شگر مل: ٽ. ڪنڊ جو ڪارخانو.

شگفت: ص (ف) خوش - مسرور، تڙيل (گل).

شگفتگي: ٽ (ف) خوشي - سرهاني، آبادي.

شگفته: ص (ف) تڙيل - کليل، خوش - سرهو.

شگفته مزاج: ص. خوش مزاج - ڪلمڪ.

شگفته روئي: ٽ. ڪلمڪائي - زنده دلي.

شگوفو: ڏ (ف) ڪٺي - مڪڙي - غنچو، انوکي ڳالهه.

شگون: ڏ (ف) سڳڻ - سوڻ، فال.

شل: حرف نڌ (ف) شل - خدا ڪري.

شل، شل: ص (ع) بيحس - ستو، شڪل - ماندو.

شل ٿي پوڻ: ستو ٿي پوڻ - پگهر م شمل ٿيڻ، تنگن ٺيڙي سمين.

شلجمر، شلغم: ڏ (ف) گوگڙو.

شلڙ: ڏ. سُسٽ - ڍرو - ڍلو (پڪي).

شل ڪو: ڏ. خير ڪو - ڪو نه.

شلنگ: ڏ. ڏڪر ٽڪر تي مينهن جو وسڪارو.

شلنگ: ڏ (ڪ) - نوب حى ويڻن حصي بر سر هڪ نگريري سڪو.

شلوار: ٽ (ف) سور - ستن - ڪنچ.

شلوار بند: ص (ف) ٺاڙو - زار بند.

شلوڪ: ڏ (سن) نظم - شعر، بند، بيت.

شمر: ٽ (ع: شمع) تيز روشني - تجبو.

شمارُ: ذ (ف) گڻپ. حساب. ڳڻڻو. تخمينو. اندازو - ڪٿ (ص) ڳڻيندڙ.

شمار ڪرڻ: ڳڻڻ - ليڪو ڪرڻ. اندازو ڪرڻ.

شمار کان ٻاهر: ظ. بيحد - بيهساب - بي انت.

شمار ۾ نه آڻڻ: ليڪي ۾ نه آڻڻ. پرواهه ڪرڻ. نظر انداز ڪرڻ.

شمارُ: م. ڳڻڻ - ڳڻپ ڪرڻ. اندازو ڪرڻ - ڪٿ ڪرڻ.

شماري: ث. ڳاڻڻو - بيان مجمل - واپچا.

شماري عدد: ذ. منفرد عدد - اصلي عدد.

شماريات: ث. ڳڻپ ۽ عددن جو علم - اسٽيٽسٽڪس.

شمالُ: ذ (ف) ساڄو هٿ. اتر طرف.

شمالي: ص. اتريون - اتر طرف وارو.

شمامه: ث (ع) خوشبوءِ - سُرهان.

شمائل: ذ (ع) عادتون - خصلتون.

شمر: اسم خاص. يزد جي فوج جو هڪ عهديدار، جنهن حضرت امام حسين رضه کي ڪربلا جي جنگ ۾ شهيد ڪيو. (ص) بد نصيب.

شمرو: ص. شيرين اکين وارو - شيرو.

شمسُ: ذ (ع) سج - آفتاب.

شمسُ الصُّحى: ذ (ع) چمڪندڙ سج.

شمسو: ذ. قبي ي ڪلس جي مٿان لڳايل سونهري چنڊ. تسبيح جي داتن کي تن حصن ۾ ورهاست ڪندڙ خاص داتا.

شمسي: ص. سج سن تعلق رکندڙ - آفتابي.

شمسي حرف: ذ. ڏندن جي مدد ۽ زبان جي چوٽي کان نڪرندڙ آواز وارا اکر (ت، ث، د، ذ، س، ش، ط، ظ، ل، ن وغيره).

شمشادُ: ذ (ف) هڪ قسم جو ڳڙهو ۽ سهڻو جابلو وڻ.

شمشانُ: ذ (سن) مسان (جتي هندو مڙدا ساڙين).

شمشير: ث (ف) تلوار - تار - تيغ.

شمشير زُني: ث. تلوار بازي.

شمعُ: ث (ع) مين پتي. ڏيو.

شمعدانُ: ذ. مين پتي يا ڏي رکڻ جو فانوس.

شمع رُو: ص. شمع وانگر ٻرندڙ منهن وارو - نهڻو - حسين.

شمع سحري: ذ. صبح جو ڏيئو - جلد فائين واري شيء.

شمُلو: ذ (ف) شمل (پٽڪي جو ڇيڙو - طرو. دستار جو هڪ قسم.

شمُلو ٻڌڻ: تهمت ڏرڻ - الزام هڻڻ. جوڙجڪ ٻڌڻ.

شمناور: ذ. تارو - تيراڪ - شنورو.

شمن گُڏي: ث. نرڪ بدن ۽ سهڻي.

شمُوليتُ: ث (ع) شراڪت - گڏجاڻي. پياڻياري - حصيداري

شمه: ذ (ع) ٿورو مقدار - ذرو.

شميم: ث (ع) خوشبوءِ - سُرهان.

شناخت: ث (ف) سڃاڻپ. تميز. واقفيت - آشنائي.

شناخت ڪرڻ: سڃاڻڻ.

شناختي ڪارڊ: ذ. سڃاڻپ لاءِ سرڪاري رجسٽرڊ ڪارڊ - سڃاڻپ ڪارڊ.

شناسُ: ث (ف) سڃاڻپ. تميز.

شناس نه هجڻ: سڃاڻپ واري خوبي نه هجڻ.

شناسُ، شناسا: ص. سڃاڻندڙ. سڃاڻو - واقف.

شناسائي: ث. ڄاڻ سڃاڻ - واقفيت.

شنانُ: ذ (سن سندن) وهنجڻ - غسل - تڙ.

شناورُ: ص (ف) تارو - پاڻيءَ ۾ ترندڙ.

شناوري: ث. تڙڻ (پاڻيءَ ۾).

شنه: ذ (ف) چنچر - سنجڇر (ڏينهن).

شنپتي: ص (سن) بچرويد واري زماني سڳو نون جو سردار.

شنجور: ذ. گهوڙي کي ٿيندڙ هڪ عيب.

شنگر: اسم خاص. هندو ڌرم ۾ هڪ نالو.

شنگ: ص (ف) چالاڪ. شوخ. معشوق.

شنگ: ذ. ٻر - بي قابو - زور. تيار - آماده.

شنگ تي چڙهڻ: ضد ڪرڻ. لاڏ ڪرڻ. ساڙ ڪڍڻ.

شنگ ٿيڻ: هٿ ۾ ڀرجڻ - ٻڙ ٿيڻ. آماده ٿيڻ.

شنگُرفُ: ذ (ف) پاري ۽ گندرف مان ٺهيل هڪ دوا ۽ پيسار ڪو وکر.

شنگُرفي: ص. شنگُرف جهڙو ڳاڙهو - ڳاڙهو.

شنگورُ: ذ. شيدي - حبشي (جنهن جا گهنڊيدار وار هجن).

شنگولُ: ص (ف) گهنڊيدار وارن وارو. سهڻو.

شنوائي: ث (ف) شنيدن (ٻڌڻ. سماعت. ڏيان. مقدمي جي هلڻ جي تاريخ.

شنيد: ث (ف) ٻڌڻ جو عمل - سماعت.

شنيده: ص. ٻڌل - سئل - معلوم.

شنيدي: ث (ف) بدنمي - خواري. گلا.

شنيع: ص (ع) خراب. بد. بد ڪار. ڪميٽو.

شو: ص (سن) نيڪ - سپاڳو - سدورو. مهربن. هندن جي عيني

مطابق ٽيون دٻوت (حيڪوموت خوديوت آهي)، فن ڪندڙ.

شُور راتري: ٺ. هندس جو هڪ مذهبي تهور (شُو مهراج جي بدگيري ۽ مردود ڏينهن).

شُو: ٺ. ٻڙي-صنر، واپار جي اصطلاح ۾ ڪجهه بند.

شُو: ڏ (انگ) ٻوٽ-جُتو.

شُو: ڏ (انگ) نظارو-ڏيک، فلم وغيره جو منظر.

شُو ڪرڻ: ظاهر ڪرڻ-کولڻ، وڌائي ڪرڻ، ڏيک ڪرڻ.

شُوال: ڏ (ع) هجريءَ سال جو ڏهون مهينو.

شُوالو: ڏ (سن: شِوالِيه) "شُو" جو آستان، مندر.

شُواهد: ڏ (ع) "شاهد" جو جمع، شاهدون-ثبوتون، هيٺ.

شُوت: ڏ (انگ) چٽن (گوليءَ جو).

شُوت ڪرڻ: بندوق جي گولي هڻڻ، چٽن- نشان ڪرڻ.

شُوتنگ: ٺ. گولي مرن جي حالت، فلم يا ڊرامي ۾ ڪردار جي عڪس بندي.

شوخ: ص (ف) چلاڪ-هوشيار، گستاخ، تيز، چمڪندڙ.

شوخ چَشمَر: ص. بيحيا-بي ادب-گستاخ، ڪرڙين اکين وارو.

شوخ طبع: ص. تيز مزاج، خوش مزاج.

شو خائي: ٺ. چلاڪي، منهن رکڻي.

شوخي: ٺ. چالاڪي-تيزي، شرارت.

شوخيءَ سان: تيزيءَ سان، ڪوڙمان.

شُودَر: ڏ (سن) هندن جو چوٿون ورن، گهٽ ذات-اچوت.

شود ڪو: ص. نماٽو-غريب-هيسيل.

شودو: ص (ع: شهده) لڇو-حرڪتي، بد معاش، ڳٺي چوڙ.

شور: ڏ (ف) هُل-گُوڙ، هنگامو، مشهوري، غلغلو، لون، ڪٽر، ڪنرائي زمين.

شورائين: م. جوش ڏيارڻ، پٽڪ ٿيڻ، ڪاوڙ ڏيڻ.

شور بخت: ص. ڀاڳو-بد بخت، منحوس.

شورجڻ: م. گهٽي پيئڻ-شوخی ٿيڻ-اڪيون ڪرڙيون ڪرڻ.

شور شر، شور شرابو: ڏ (ف) گوڙ گهمسان.

شور ڪرڻ، شور مچائڻ: هُل ڪرڻ-گوڙ ڪرڻ، هنگامو ڪرڻ.

شور وجهڻ: منهن ۾ گهندو جهڻ، ڪاوڙجڻ.

شورا: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

شورش: ٺ (ف) هُل-گوڙ، فساد، بغاوت.

شورس برپا ڪرڻ: فساد ڪوڙو ڪرڻ-سرڪشي ڪرڻ.

شورو: ڏ (ف) برود ۾ پوندڙ هڪ قسم جي معدنيٺ.

شوروو: ڏ (ف: شور) رَس-پوڙ جو پٽي.

شورءِ پُشت: ص (ف) سرڪش-نفرمان، فساد، جهيڙ، ڪ.

شوري: ڏ (ع) صلاح-مشورو.

شوريدگي: ٺ (ف) حيراني-پريشاني، چريائي-جنون، عشق-محبت.

شوريداءَ: ص (ف) پريشان-حيران، ديوانو، عشق.

شوريداءَ حال: ص. خراب حالت-بيري.

شوريداءَ سر: ص. چريو، سودني.

شوش: ڏ. شڪ-ڪمن-وسوسو.

شوشرو: ص. موڳو-وانڙو-حيران.

شوشو: ڏ (ف) نوڪي ڳالهه، ننڍن ڳالهه، ذرو.

شوشو چڏڻ: جهيڙي جهڙي ڳالهه ڪرڻ، فٽني انگيزي ڪرڻ، شرارت ڪرڻ، افواهه پکيڙڻ.

شوفر: ڏ (انگ) موٽر ڊرائيور.

شوق: ڏ (ع) خواهش-سڌ-ٽمڻ، چه-لاڙو-رغبت، چسڪو، ڏن-منگ-نساهه، محبت، خوشي.

شوق سان: ڏ. خوشيءَ سان-چه سان.

شوق شڪار: ڏ. سير تفریح-گهمڻ ڦرڻ، وندر.

شوق و ذوق: ڏ. عيش عشرت.

شوقي: ص. شوق وارو، خواهشمند، مرضيءَ جهڙو.

شوقين: ص. شوق رکندڙ، رنگين مزاج.

شوقيه: ص. شوق سان، شوق وارو.

شوڪ: ڏ (سن) فسوس-ڏک-ارمان.

شوڪ: ٺ. گهٽي-گهور، شوخي.

شوڪ ڦوڪ: ٺ. ڦوڪ ٽوڙڻ-آڪڙ-ٽيڳڙ.

شوڪارڻ: م. ڦوڪ ڏيڻ (جنهن مان "شو" جو آواز ڪري)، ٽٽو ساهيڻ، ڦٽو وغيره بڙهي ڇوڪارڻ.

شوڪارو: ڏ. ٽٽو ساهه، ڀوسه، ڇوڪرو.

شوڪارا پيڻ: ٺ. ساهه کڻڻ، افسوس ڪرڻ.

شوڪت: ٺ (ع) ڏن-دٻيو.

شوڪجڻ: م. ڦوڪ ڪڍڻ، ڪوڙجڻ، ڪٽجڻ.

شوڪو: ڏ. زور سان ڦوڪ جو زور تيز آواز.

شول: ٺ. وٽ مگر يون وجهي وڃيل ڀيٽي، سهڪيءَ جي بيماري.

شولا: ذ(ف:شد) پلاء جو هڪ قسم (پنڪ مر قتل نرميت).
شولو: ذ.بخيو-نانڪو-سيو.

شوم: ص(ع) نپڳو-منحوس. ڪنجوس-بخيل.

شومت: ث(ع) نپاڳئي-چنڊائي-بدبختي. ڪنجوسي-بخيلي.
شومتِي: ص.شوم.

شومي: ث.بدبختي-نپاڳ.

شونڪو: ذ.فڪر-گنتي. انديشو.

شوهر: ذ(ف) مڙس-خاوند-گهروارو-ور.

شه: ش. ث(ف) "شاه" جو مخفف-بادشاه. ترغيب. ڏاڏر-لانيچ.
شطرئج راند ۾ بادشاهه کي شڪست.

شه چال: ث. شطرئج راند ۾ بادشاهه جي چال.

شه ڏين: شڪست ڏين (بادشاهه کي شطرئج ۾). ترغيب ڏين.
حراصن-اپرڻ.

شه کائن: شڪست کائن-مات کائن.

شه ۾ پون: گهن ۾ پيون. وڏائي ۾ پيون. هوڏ ۾ پيون.

شهاب: ذ(ف) ڪسٽوني من نڪتل رنگ-گلابي رنگ. سرخي.
شهابي: ص. گلابي (رنگ).

شهاب: ذ(ع) چي (باه جي). لات-شعلو.

شهاب ثاقب: ذ. ڪرنڌر تارو-ڪڙيل تارو (عموماً اُڀرندي کان
اولهندي ويندي ڏسبو آهي).

شهادت: ث(ع) گواهي-شاهدي. حق جي راه ۾ وڙهندي مارجڻ-
جهاد ۾ مارجڻ. ناحق قتل. خدا تعاليٰ جي وحدانيت ۽ نبي
سڳوري جي رسالت جو اقرار.

شهادت ڏين: گواهي ڏين-سچو اظهار ڪرڻ.

شهامت: ث(ع) بهادري-سورهياڻي. دليري.

شهائي: ص. رعبدار. عاليشن. شاهاتو.

شهbaz: ذ(ف) وڏو باز (شڪار ۾ ڪم ايندڙ).

شه تارو: ذ. هڪ قسم جو جيت، جيڪو پاڻيءَ جي مٿ ڇري تي
تڪو هلندو آهي.

شهتر: ص. نڳ-شاطر. جدوگر.

شهتوت: ذ(ف) وڻ ۽ ميوو جو هڪ قسم-ثوت.

شهتير: ذ(ف) ڀت جي وڏي ڪني-ڪامر.

شهپر: ذ(ف) پڪيءَ جي ڪنڀرائيءَ جو وڏو ڪٽپ. منچ جو هڪ
پاسو. مڇيون.

شهيد: ث(ع) ماکي.

شهيد آگر: ث. ڏسئي آگر.

شهداد: اسم خاص. ماڻهوءَ جو نالو. ڪلهوڙن جي دؤر ۾ هڪ سڃاڻ
سالار جو نالو (شهداد خان ٽالپور).

شهدادپور: اسم خاص. سانگهڙ ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.

شهدادڪوٽ: اسم خاص. لاڙڪاڻي ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.

شهداء: ذ(ع) "شهيد" جو جمع.

شهديو: ص. بدمعش-لڇو. حرڪتي-شودو.

شهدي: ث. نماني-ويچاري. سڪايل.

شهر: ذ(ع) مهينو-ماه. (ف) تمام گهڻن گهرن ۽ گهڻن ماڻهن جي
رھائش وارو هنڌ-مدينو.

شهر آباد ڪرڻ: ننگر وسائڻ-وستي ٺاهڻ.

شهر بدر ڪرڻ: شهر نيڪالي ڏيڻ-جلاوطن ڪرڻ.

شهر پناه: ث. شهر جي بچاءَ لاءِ چوڌاري ڏنل ڪوٽ.

شهر خموشان: ذ. قبرستان-مقام.

شهر ڪرڻ: ضد ڪرڻ-بحث ڪرڻ.

شهربانو: ص. شهر جي زينت. شهر جي اميرزادي. (اسم خاص)
عورت جو نالو.

شهرت: ث(ع) ناموس. مشهوري. بدنامي.

شهرت ٿيڻ: بدنامي ٿيڻ. جوڳي جنائين.

شهرت يافتہ: ص. مشهور ۽ معروف.

شهرگ: ث(ف) ڳچي ۽ واري شريان.

شهره: ذ(ع) مشهوري.

شهره آفاق: ص. عالم ۾ مشهور.

شهرِي: ص. شهر جو. شهر جو رهاڪو.

شهرِي آزادي: ث. ملڪ جي هر رهواسيءَ جا بنيادي حق-تقريب،
تحرير ۽ اجتماع جي آزادي.

شهربار: ذ(ف) بادشاه. شهر جو وڏو.

شهرت: ث(ع) شهر ۾ رهڻ جو حق. شهرِي آبادي. شهر جا رهاڪو
۽ سندن تهذيب.

شهرچو: ص. شهر جو رهاڪو-شهرِي.

شهزادو: ذ(ف) بادشاه جو پٽ. (ث. شهزادي).

شهزور: ص(ف) پهلوان-سگهارو. ڏاڍو مڙس.

شهزوري: ث. طاقت. پهلواني. ڏاڍمڙسي.

شهسوار: ذ(ف) قبل گهوڙي سوار. چانو سوار.

شئيء ڪرڻ: ڏيڻ-ڏنهن-راضي ڪرڻ.
 شئيء شڪل: ٺاڪ-بشيء-مئل مڙي-سمن سڙو-وسيلو وڙي.
 شيت: ٺ (نڪ) چدر-پٽڇ-پٽو.
 شيت: چيت: ٺاڪ قسم جو ڪڪريء وار ڪپڙو.
 شيخ: ڏ (ع) بوڙهو-پيرس. مذهب اسلام مڙيل شخص. سردار-
 حڪم. ڳون. مرشد. سجده نشين. طريقت جي سلسلي م
 اڳواڻي ڪندڙ (جيڪو وڏو عالم هجي).
 شيخ الحديث: ص. حديث جو استاد-وڏو محدث.
 شيخ الاسلام: ڏ. وقت حوامير-مجتهد.
 شيخ المشايخ: ص. مرشدن جو سردار-وڏو بزرگ.
 شيخ چلي: ڏ. هڪ فرضي بيوقوف. جنهن جا قص مشهور آهن. (ص)
 بيوقوف-جربو-مورڪ.
 شيخِي: ٺ. وڏي-بزرگي. غرور-گهمند.
 شيخِي بزرگي: ٺ. ديني فوقيت-مذهبي برتري.
 شيخ: ٺ. شيخ. وه جي ٿلهي ٿر.
 شيخ تپائي ڏيڻ: ڪنهن جي پٺين لاهي پهي دشمني وجهڻ.
 ڏنپ ڏيڻ.
 شيخ ٿي وڃڻ: غصي مڙيو ٿي وڃڻ.
 شيخ پڄاڻ: سختيون سڻ-ڪشلا ڪيڻ. عذاب سڻ.
 شيخ ڪرڻ: ڏ. نورپ پڪيء جو گوشت شيخ مروجي پڄڻ.
 شيخلو: ڏ. ٻيڙيء جو هڪ عضوو (سڙه لاهن جي پي ڪئي).
 شيدا: ص (ف) عشق-فدا، ديوانو.
 شيدائي: ص. شيد. سنڌ جي تاريخدان مير رحيمداد خان مولائيءَ
 جو لقب
 شيدِي: ڏ. حبشي قوم جو فرد-حبشي. (ٺ. شيدن، شيدپي).
 شيد: ڏ (نگ) پڇو-چانء. تصوير جو اونداهو حصو.
 شيدول: ڏ (نگ) فهرست (پروگرام وغيره جي)، جدول، نتشو.
 شير: ڏ (ف) شينهن-اسد، (ص) پهلوڻ-سگهرو.
 شير خان جو شڪرو ٿيڻ: پنهنجن مٿن مائتن کي آزارن (شير
 خان جو شڪرو گهر جا ڪڪڙ ماري).
 شير: ڏ (ف) ڪڙ.
 شير پيار: ڏ. ڪح-سرر، بصر، دال وغيره مان تيار ڪيڻ
 ڪڙهي.
 شير پيار پٽرو ڪرڻ: سڀ عيب ڳهڙڻ.
 شيرخوار: مڙ. ڪيرپڪ.

شهواري: ٺ. گهوڙي تي چڙهيءَ جي مهارت.
 شه ڪاريگر: ص (ف) وڏو مهر ڪاريگر.
 شهگوش: ڏ (ف) جانور جو هڪ قسم-ڪرڻ ڪن واري ڪڙي.
 شهلا: ص (ع) نيران، پيورائي پ سرخي من ڪيڻ وري، عورت
 جونو.
 شهلي: ٺ. پيڙهڪن چوٽيءَ تئين هڪ جهڙي وڏڪي ديوار.
 شه مات: ٺ (ف) شطرنج مڙ بادشهه کي شڪست واري چل.
 شه مير: ص. وڏو امير-وڏو متهو.
 شه مال: ٺ. چيٽ جاپوڻ ڏينهن. اوڀر ڏکڻ جي ڪنڊ.
 شه مينگ: ص. پيل-ٿر ٿيل-پيس.
 شهناز: ٺ. ڪنور، عورت جونو.
 شهناڻي: ٺ (ف) هڪ قسم جو سڙ (سنڌ م مڪتهدرو جا ٿين)-شونءِ.
 شهنشاه: ڏ (ف) بادشاهن جو بادشاه، سطن.
 شهنشاهي: ٺ. بادشاهي، سطنت.
 شه نشين: ٺ (ف) بادشهه جي ويهن جي گدي پ مَسند.
 شهوار: ص. بادشاهن لائق، نهايت سهڻي ۽ نفيس شيء، عورت
 جونو.
 شهواني: ص (ع) شهوت وارو-نفساني.
 شهواني، شاهواني: اسم خاص. هڪ ذات جون لو.
 شهوت: ٺ (ع) خواهش-سنڌ. جمع جي سنڌ.
 شهوت انگيز: ص. نفساني خواهش کي پاريندڙ.
 شهوت پرست: ص. گهڻو جماع ڪندڙ-شهوتي-ڪمي.
 شهوتي: ص. سنڌڙيو، زن ڪر.
 شهوت: ٺ. سنڌي-صنائي، سڀيتو-سگهڙ ٺپ.
 شهوتو: ص. سنڌو-صنائيءَ وارو. وڻندڙ.
 شهود: ڏ (ع) حاضري، موجودگي. اکين ڏٺي شاهدي، قيامت جو
 ڏينهن. (صوفين جي اصطلاح م) خدا جو ديدار.
 شهول: ٺ. وڏو جو هڪ قسم-گهوڙا وڏ.
 شهونگ: ڏ (ف) دروازي جي مٿن سرن پ پٿرن جي ڪمن. ڪوه
 کڻ وقت تري مڙ ڪن وڙو چڪ.
 شهيد: ڏ (ع) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نونو. (ص) خدا جي راهبر
 قربان ٿيل، مقتول، عشق.
 شهيد ڪريلا: حضرت امام حسين ع جو لقب.
 شئيء: ٺ (ع) چيز-وت، ٿول-وڪر، ٺاڪ بشيء.
 شئيء ٿيڻ: ٻورو ٿيڻ-ڪافي هئڻ ڏيڻ ڪرڻ، هتي جي مرضي رڪن.

شیرشکر: ص. کیرکنم. ریتل پرتس.
 شیردان: (ذ ف) کیردیندڙ جانور جو ھو عضو جنھن م کیر ٺھي - وھ.
 شیر مادر: ذ. ماء جو کیر. حلال - جائز - روا.
 شیر مال: ذ. کیر. میڊي ڪنڊ مان ٺھيل مٺي ماني.
 شیرازو: (ذ ف: شیرازہ) جلد بندي ٿيل ڪتاب جي پٺ ۾ لڳل پتي
 (چمڙي ۽ ڪپڙي جي) سلسلو. انتظام.
 شیرازو ٽٽڻ: جلد جي سلائي ٽٽڻ. انتظام ندرھڻ.
 شیرازي بندي: ث. جلد بندي. سلائي ۽ سڻ ڪتاب تي جلد پڌن جو
 ھڪ نمونو - جڙ بندي.
 شیرازي: ص. ايران جي شھر شیراز جو. (ذ) ھڪ وڏي پرسي شاعر
 جو تخلص - حافظ شیرازي. ڪبوتر جو ھڪ قسم.
 شیردل: ص (ف) بہادر - سوريہ.
 شیر شاھ: اسم خاص. ڪراچي ۾ ھڪ علائقي جو نالو.
 شیرل: ص. بہادر - شیر - شیردل.
 شیرو: ص (ف) اڇين نيرين ۽ سين کين وارو.
 شیرو: (ذ ف) ننڍڙن ڇڏن ڏندن وارو. قوام. پٿرو ڳڙ. سڀرو.
 ڪنھن ٻوکر جو پٿرو قوام - رابڻو.
 شیري: ث (ف: شیرين) مٺن. ڏاڻو - لذت - سواد.
 شیري ٻيري ڪرڻ: مفت جو مال کڻڻ. عیش ڪرڻ.
 شیرين: ص (ف) مٺو. لذت. وڻندڙ.
 شیرين بياني: ث. مٺيون ڳالهيون. وڻندڙ ڳالھائڻ.
 شیرين دھن: ص. مٺو ڳالھائيندڙ. خوش گفتار.
 شیرين زبان، شیرين ڪلام: ص. خوش گفتار - فصیح.
 شیريني: ث. مٺن. کيرتي.
 شیش: (ذ ف: شیشہ جو مخفف) شیشو - ڪاڇ.
 شیش گر: ص. شیشي مان ڇيڙون ٺاھيندڙ.
 شیش محل: ذ. اھو گھر ۽ محلات جنھن ۾ چئني طرفن آرسیون
 لڳل ھجن.
 شیشائون: ص. شیشي وارو - ڪاڇ جو.
 شیشم: ذ. ھڪ قسم جوون - (عام طرح) ٽالھي ۽ جوون.
 شیش نانگ: (ذ سن) نانگ جو ھڪ قسم (جنھن جي مٿي م مٿي ٿئي).
 شیشو: (ذ ف: شیشہ) ڪاڇ - ڪڇ. بوتل - ٻٽلي. آسي - ٽڪ - آئينو.
 شیشي م لاهڻ: قبو ڪرڻ - وسر ڪرڻ - مطیع ڪرڻ.
 شیشو باشو: ص. ٽاڪئون - ٽاڪ - پڙندڙ.
 شیشي: ث (ف) ننڍي بوتل. دوا جي بوتل.

شیشي سونگھائڻ: دوا جي زور تي بيهوش ڪرڻ.
 شیطان: (ذ ع) ٻھ مان پيدا ٿيل مخلوق. وڏن جن مان ھڪ جن.
 جنھن کي آدم کي سجدو نہ ڪرڻ ڪري تڙيو ويو ھو. (ص)
 حرڪتي. لڇو - شرارتي. فسادي.
 شیطان اچڻ: خواب ۾ تڙپوڻ.
 شیطانپائي: ث. شیطاني - شرارت - لڇني. حرڪت - ڪيچل.
 شیطانجڻ: م. شيطان جي قنڊي مڙسڻ.
 شیطان جا ڪن ڪپڻ: شیطاني ڪمن ۾ گوء ڪڻڻ.
 شیطان جي ناني: ث. شرير جو ڪري پ عورت.
 شیطان چڙھڻ: ڪ وڙ چڙھڻ. ضد ۾ پوڻ.
 شیطان مجسم: ص. ٺھن کان چوڻي ۽ ٿيڻ شرير - نهايت بدمعاش.
 شیطاني: ث. شرارت - لڇائي. حرڪت. بدمعاشي.
 شیطاني وسوسو: ذ. خراب خيال. اڃا پوھم.
 شیطانيت: ث (ع) شرارت. لڇائي. براڻي - بيچڙائي. فتنو.
 شیعو: (ذ ع: شيعہ) مسلمانن جو ھڪ فرقو.
 شیعو: ذ. شيعو فرقي جو پيروڪار.
 شیعو سني ھجڻ: ھڪ ٻئي جا ڪٽر دشمن ھئڻ.
 شيفتگي: ث (ف) حیراني. عشق.
 شفیتہ: ص (ف) عاشق - فریفتہ - مفتون.
 شفیتہ حال: ص. پريشان حال. عاشق.
 شفیتہ سر: ص. پريشان - حیران. عاشق.
 شیکارو: ذ. وڏن سڱن وارو نر ھرن.
 شیکر: ذ. ڪڇي ۽ پيش من وٽيل رسو.
 شیکڻ: م. ڏنڊ پيڙڻ (خار. ڪاوڙ من).
 شیکر: ث. اڃائي وڌائي. ڪاوڙ.
 شیکو: ذ. ڪراھت - نفرت. ٻڃان. حذر. ضد.
 شیکو جھلڻ: سڪتي وڌائي ڪرڻ.
 شیکو چڻڻ: آڪڙ ٽي ڪرڻ - نوڙت اختيار ڪرڻ.
 شیکا شڪم: وڏو مٽھپئي - ايمان - ھٿ.
 شیکيل: ص. شڪ ڪندڙ. ٻ سو ڪندڙ. ضدی - ھيٺيلو.
 شیل: (ذ ع: سیر) گشت. ھوا خوري ۽ لاء گھوم - چھر قدمي.
 شیل شڪار: ذ. گھمن ڦرڻ - ھوا خوري ۽ تفريح.
 شیل گاھ: ذ. سيرت فريح وارو ھنڌ.
 شيلف: ث (انگ) طاق - ڪتابن رکڻ جو خانو.

شين: ذ(ف) شور-غوغة، فرياد.

شينهن: ذ(سن: سينه) مشهور جهنگلي جانور-شير-اسد.(ث. شينهن).

شينهن پڪري گڏ ڇڙن: پورو پورو انصاف هئڻ.

شينهن جا ڪن ڪٽڻ: وڏي بهادريءَ جو ڪم ڪرڻ.

شينهن جي ڪن هر هئڻ: وڏي مشڪلات سان ملڻ.

شينهن سان گڏ کائڻ: وڏي جو ڪم جو ڪم ڪرڻ.

شينهن ڪلهي چڙهڻ: ڪنهن مشڪل ڪم مان پري پون. نيٽيءَ جو وهان ٿيڻ.

شينهن: ص. شينهن جهڙو. (ذ) ڪٽي جو هڪ قسم.

شينني: ث(ف: سيني) کاڌي جي وڏي ٽالهي-خونجو.

شيو: ث(سن) خدمت، تهل-چاڪري.

شيو آڌاري: ص. تهل ٽڪور ڪندڙ. خادم-نوڪر. عبد-بندگي ڪندڙ.

شيو سٿان: ذ. عبدنگاه-ڏيوري-ٽڪاڻو.

شيوڪ: ص. خدمتگار-چاڪر.

شيلو: ص. سين اکين وارو-شپرو.

شيون: ذ(ف) روح پٽڪو-ماتم. ڌڪ پ صدمي کان آه زاري.

شيوو: ذ(ف: شيوه) طور-طريقتو-ڍنگ. رسم.

شيهو: ذ. ذاتوءَ جو هڪ قسم-سپهو.

شير: ذ(نگ) حصو-پتي. ونڊ-تقسيم-ورڇ.

شير هولدر: حصيدار-پاڳي پائوار.

صاحب تدبير: ص. حيلو وسيلو هلائيندڙ. تجربڪار. هوشيار. مدبر-ڏاهو.

صاحب جمال: ص. حسن وارو-سهڻو-خوبصورت.

صاحب جي صاحبي: ث. قادر جي قدرت، حاڪم جي حڪومت.

صاحب حيثيت: ص. سرنديءَ وارو-شاهوڪر. من مرتبي وارو.

صاحب دل: ذ. خدا شناس، دلير، سخي.

صاحب ذوق: ص. شوقين، عاشق مزاج.

صاحب عالم: ذ. دهليءَ جي مغل شهزادن جو لقب.

صاحب فراش: ص. بستري داخل-بيمار-مريض.

صاحب ڪتاب: ص. ڪتاب لکندڙ-ڪتاب جو خالق.

صاحب ڪمال: ص. ڪماليٽ وارو-مڪمل، عارف-درويش-فائق.

صاحبزادو: ذ(ع. ف) پٽ-فرزند، صاحب جواني، (ث. صاحبزادي).

صاحب سلامت: ث. چان سڃان-و قنيت، سلام دعا، ملاقات.

صاحب لوڪ: ذ. عام طرح يورپي حڪم يا آفيسر. انگريز-فرنڪي-گورو.

صاحبي: ث. حڪومت-بادشاهي، حڪمراني، آفيسري، اختيار. دور-عهد-زمانو.

صاحبي هلائڻ: حڪومت ڪرڻ، ظلم سان حڪم هلائڻ.

صاد: ذ(ع) ڪنهن لکت وغيره تي "ص" جو اکر لکن (جيڪا جن ته

ص: ذ(ع) سنڌي الف-بي جو چوٿيون اکر، عربيءَ جو چوٿون ۽ فارسي جو سترهون اکر. ابجد موجب عدد (90).

صاب: ظ(ع) سجايو، قبول.

صاب پوڻ: قبول پوڻ، سجايو ٿيڻ.

صابر: ص(ع) صبر ڪندڙ، صبر وارو، بردبار، رضائي راضي.

صابري: ص. صبر وارو، بردبار.

صابرين: ص(ع) "صابر" جو جمع-صبروارا.

صابن: ذ(ع) تيل، سوڍا ڪاسٽڪ، ميڊي مان ٺهيل نرم ٽڪي (ڪپڙن ڏوڻ يا وهنجڻ لاءِ).

صابن چٽ: صابن جي سُرھان.

صاحب: ذ(ع) يار-دوست-ساٿي، مالڪ-ڌڻي، حاڪم، سردار، تعظيم طور ڪم ايندڙ لقب.

صاحبان: اسم خاص، عورت جو نالو.

صاحب اختيار: ذ. مرضيءَ جو مالڪ، وس وارو، حاڪم.

صاحب اخلاق: ص. سلجڻو، فضيلت وارو، مهذب.

صاحب اقبال: ص. پياڳوند-خوش نصيب.

صاحبانو: ص. آبرو وارو-مندڻو، خوش پوش ڪ.

صاحبانو ٿڻ: ذ. اميرن وارو ديهو.

صاحب بهادر: ذ. يورپين جو لقب-انگريز ڪ مورو.

منظور ڪرڻ جي نشاني آهي)، منظوري، قبوليت.
صاد ڪرڻ: منظور ڪرڻ، تصديق ڪرڻ، قبول ڪرڻ، دستخط ڪرڻ.
صادر: ص (ع) جاري-نفاذ (حڪم وغيره).
صادر ٿيڻ: نافذ ٿيڻ، واقع ٿيڻ، پيش ڪرڻ، نازل ٿيڻ.
صادر ڪرڻ: جاري ڪرڻ (حڪم) - نفاذ ڪرڻ، ڪو حڪم يا فرمان پاس ڪرڻ.
صادق: ص (ع) سچو، پڪو (قول جو)، نڪ-درست.
صادق اچڻ: نيڪ ٿيڻ - درست ٿيڻ، عائد ٿيڻ.
صادق القول: ص، وڃڻ تي پورو، سچو، وفادار.
صادق اليقين: ص، سچي ويساھ وارو، پڪو ويساھ ڪندڙ.
صاعقه: ث (ع) ڪوڏ - برق.
صاف: ص (ع) آجرو، پڪ، بي داغ، نڀر - خلص، چٽو - ظھر.
صاف ڪرڻ: اڇو ڪرڻ، چٽو ڪرڻ، آجرو ڪرڻ، مير ڪڍڻ، بهرو ڏيڻ.
صاف ڪري ڇڏڻ: مائجڻ، ٻهاري ڏيڻ، جهنگ ڪپي ميدان ڪرڻ، چٽ ڪرڻ، اڇاڙڻ.
صاف بڻگو: ذ، سنڀلڻ جو ڏاند.
صاف جواب: ذ، ڪليو انڪار - ڪٿو جواب.
صاف دل: ص، جنهن جي دل مڙهي نه هجي، بي ربا.
صاف دلي: ث، دل جي صفائي، سچائي، نيڪ نيتي.
صاف سٿرو: ذ، چو، جرو، بي داغ - بي عيب.
صاف شفاف: ذ، بلڪل صاف - اوچل.
صاف صاف: ظ، ڪليو ڪلايو - ظھر ظهور - پڌري پٽ.
صاف صفائي: ث، اڇائي - ڇڏائي (معلمي يا موسم جي)، چنڊ چان.
صاف ڳاله: ث، پڌري، چٽي ڳاله.
صافو: ذ، ٽاڏل وغيره چائن جو ڪپڙو، ڊيگ جي مٿان ڏيڻ جو ڪپڙو، پٽڪي پڳ جو خاص ڪپڙو، پڳ.
صافو سڪڻ نه ڏيڻ: گهڻي وڻي نوجوڻ.
صافي: ث، حساب صاف ٿيڻ بعد باقي بچت، صفائيءَ جو ڪپڙو، خدمت، سٺيءَ جو ڦوڪ ڪي صاف ٿڌي ڪرڻ جو ڪپڙو.
صافي ڏيڻ: ڏاڙهي ڪوڙائڻ.
صافي صاف: ص، سڪرڻ.
صافي نفعو: ذ، خرچ پڪي ٿي باقي نٿو.
صالح: ص (ع) سچو، نڪ، برهمڙگار، لائق - قابو، متهوءَ

جون لو.

صالح عمل: نڪ، ڇڱ ڪم.

صانع: ص (ع) ٺهيندڙ - بنائيندڙ، ڪاريگر - هنرمند، جدا ڪندڙ - خلق.

صانع مطلق: ذ، صنعت ۾ ڪنهن جو به محتاج نه ٿيندڙ، پاڻو ڪاريگر - خدا تعاليٰ.

صائب: ص (ع) نڪ - درست.

صائب راءِ: ص، صحيح راءِ رکندڙ، ڏهو - عقلمند.

صائم: ص، روزو رکندڙ - روزيدار.

صائم الدهر: ص، هميشه روزا رکندڙ.

صبا: ث (ع) اوڀر جي هوا - پوئين رات لڳندڙ پورب جي هوا، صبح جي هير.

صباح: ث (ع) صبح - فجر، سڀي تي.

صباحت: ث (ع) سونهن - حسن، بدن چو سنڀلڻ - ڳوران.

صبح: ث، ذ (ع) سج اڀرڻ جي مهل، فجر - پرڀت.

صبح اُزل: ث، اها صبح جنهن جي ٻيهر نه ٿئي، هميشگيءَ وارو وقت، دوام.

صبح جو ڏيئو: ص، تمام پيرسن، مرن جي ويجهو - پوين پسهن ۾.

صبح سوڀري: ظ، علي الصبح - فجر جو، صبح سان ئي.

صبح شام: ظ، هروقت.

صبح شام ڪرڻ: اڃ سڀي تي ڪرڻ، بهان ڪرڻ، ٽٽائڻ.

صبح صادق: ث، پرھڻي.

صبح ڪاڏب: ذ، وڏواسر.

صبح ڪرڻ: رات گذارڻ - رات ڪاٽڻ.

صبح ڪري ڇڏڻ: تمام گهڻي دير لائڻ.

صبحوئي: ص، صبح جو - صبح وارو.

صبر: ذ (ع) ماٺ - چٽ، تحمل، برداشت - سهڻ.

صبر اچڻ: ماٺ اچڻ، تسلائي ٿيڻ.

صبر جا ڪوٽ پيڇڻ: وٽس ڪن بي وٽس ٿيڻ، آڀي کان ٻاهر نڪرڻ.

صبر جو پيالو ڀرڻ: وڌيڪ وقت صبر نه ڪري سگهڻ.

صبر ڪرڻ: ماٺ ڪرڻ، ڌيرج ڪرڻ، برداشت ڪرڻ، توڪل ڪرڻ.

صبرت الله: ذ (ع) قدرتي رنگ - دين جو رنگ، متهوءَ جون لو.

صباح: ذ (ع) صبح، فجر.

صُورِي: ث. صبح جو کڏو-نيرن-نشتو.

صُبي: ص. سولو-سوکو-سان.

صُبيح: ص (ع) ڳورو-اڇو. (ث. صبح)

صُحابه: ذ (ع) "صحاب" جو جمع. نبي سڳوري جا اصحاب.

صُحابه ڪرام: ذ. نبي سڳوري جو ذاتي صاحب.

صُحابَت: ث. تعلق-لاڳاپو.

صُحابَت: ث. سليحتي-خوش اخلاقي. محبت ۽ خصوص وارو جذبو. سڀ جهڙائي.

صُحابي: ذ (ع) جيڪو شخص مسلمان ٿي نبي سڳوري جي صحبت ۾ رهيو. (ذ) نبي سڳوري جو رفيق.

صُحاح سته: ث. حديث جا ڇهه ڪتاب. جن جون حديثون درست سمجهيون وڃن ٿيون (بخاري، مسلم، ترمذي، ابوداؤد، ابن ماجه، نسائي).

صُحافت: ث. لکڻ جو هنر. اخبار نويسي.

صُحافي: ص (ع: صُحف) لکندڙ. اخبار نويس. خُصو.

صُحبت: ث (ع) دوستي-پري. سٺ-رفت. گذرتي-ملاقات. ڪچهري-رهان.

صُحبت جو اثر ٿيڻ: دوستي ۽ هڙتن ويهڻ سبب ٻين جون عادتون غلب ٻيون.

صُحبت ڪرڻ: ملاقات ڪرڻ. مجامعت ڪرڻ.

صُحبتِي: ص. ٻي-دوست. ساٿي. ملاقتي.

صُحبت يافتہ: ص. بزرگن کان فيض ورتل شخص.

صُحبي: ص (ع) صُحبت ڪندڙ-صُحبتِي، دوست.

صُحَت: ث (ع) چڱيلائي-تندرستي. شفا يي. درستي-تصحيح.

صُحَت بخش: ص. تندرستي ڏيندڙ. شفا ڏيندڙ.

صُحَت ڪسڻ: تندرستي حاصل ٿيڻ. تازو ٿيڻ.

صُحَت نامو: ذ. ڪتاب ۾ غلطي جي درستي ۽ وارو پتو.

صُحَت يابي: ث. تندرستي-چڱيلائي.

صُحرا: ذ (ع) ڀڄڻ-ريگستن.

صُحرا نشين: ص. ويران ۽ ڀڄندڙ-ترڪ الدنيا.

صُحرا نورد: ص. ڀڄڻ پيڻيندڙ-ويران.

صُحراء لَق دَق: ذ. ويران ڀڄڻ.

صُحرائِي: ص. بياني. ريگستاني.

صُحُف: ذ (ع) "صحيفه" جو جمع-صحيفا-الهامي ڪتاب.

صُحُن: ذ (ع) اڱڻ-اڱڻڻ.

صُحُو: ث (ع) هوشبيري. سڃاڳي.

صُحُو و سُڪر: ذ. تصوف جا اصطلاح-هوشبيري ۽ مدهوشي.

صُحِي: ث. هٿ ڪرڻو-دستخط-سڃاڳي. تصديق.

صُحِيح: ص (ع) درست-نيڪ. سچو-ثابت. اصلي. بچ.

صُحِيحاً: ظ. پوريءَ طرح. مناسب طور.

صُحِيح العَقْل: سالم عقل وارو-فهم.

صُحِيح النَسَب: ص. اصل-خانداني.

صُحِيح بُخاري: اسم خاص. حديثن جو مشهور ۽ پهريون نمبر ڪتاب (امام عبدالله بخاريءَ جو مرتب ڪيل).

صُحِيح سالم، صُحِيح سلامت: ظ. سچي جو سچو. پورو-مڪمل-ثابت. جيئرو ڄڳندو.

صُحِيح ڪرڻ: درست ڪرڻ-نيڪ ڪرڻ. اصلاح ڪرڻ. تصديق ڪرڻ.

صُحِيحائي: ث. درستي-اصلاح-سڌارو.

صُحيفو: ذ (ع) ڪتاب. آسماني ڪتاب-الهامي ڪتاب.

صُخْرُه: ذ (ع) سخت پٿر. (اسم خاص) مسجد اقصيٰ جي ڀر ۾ رکيل هڪ پٿر جو نالو. جنهن جي اولهه ۾ يهودين ۽ اوڀر ۾ عيسين جو قبو آهي.

صَد: ص (ف) سٺو-هڪ سٺو.

صَد آفرين: جمنو. تمام گهڻيون شاباسون.

صَد بار: ظ. سٺو پيرا. ڪٿڻ پيرا.

صَد شُڪر: سوين شڪران-لڪا احسان.

صَدَا: ث (ع) آواز. سڏ. سڃڻ. گهر. سوال. گوڙج. پڙڏو.

صدا هٿڻ: سڃڻ هٿڻ-سوال ڪرڻ. گهرڻ لاءِ آواز ڪرڻ.

صَدَارَت: ث (ع) صدر جو عهدو. اڳواڻي (مجلسي محفل جي).

صَدارَتِي خُطبو: ذ. ڪانفرنس وغيره ۾ صدر مجلس جو ڪيل خطاب.

صَدَاقَت: (ع) سچائي-صدق. ايمانداري.

صَد بَرگ: ذ (ف) گل جو هڪ قسم. جنهن ۾ گهٽ پن ٿين.

صَدُر: ذ (ع) سينو-چاٽي. مٿيون حصو. مٿاهين جڳهه. فوج جي رهڻ جي جاءِ-چانوتي. اڳواڻ. ملڪي سربراھ. تڏو-پڙڇ (ڦيڻ جو).

صدر بازار: ث. چانوتيءَ جي بازار.

صَدُر دفتَر: ذ. هيڊ آفيس-ڪنهن اداري جو مک دفتر.

صَدُر گهر: ذ. مک جي سربراھ جي سرڪاري رهائشگاهه-يون

گنهگ روڊ جي وڃي دوزخ ۾ ڪرندا ۽ نيڪ لنگهي ويندا).
 صراط مُستقيم: ث. سئون رستو- سنئين وات.
 صَرافُ: ذ (ع) سون چندي پرڪيندڙ. شاهوڪار. مٿين موتين جو واپار ڪندڙ. سون چندي جو واپاري. پارکو.
 صرافه بازار: سونارڪي بازار.
 صَرافِي: ث. ناتي جو واپار. يامثاستا- استڪ ايڪسچينج.
 صَرافِي چُني: ث. هندي- چيڪ- ٻر.
 صَصر: ذ (ع) آواز سان لڳندڙ هوا- زور آڻي هو. جهڪ- طوفان.
 صَرف: ذ (ع) خرچ. ڪاپو. استعمال. گذارو. گردان (گرامرم).
 صرف ڪرڻ: خرچ ڪرڻ. استعمال مآتن. بسر ڪرڻ (حياتي).
 صرف: ظ (ع) نخ- خالص. رڳو- فقط.
 صَرف نَحو: ذ (ع) گرامر.
 صَرفو: ذ (ع) ڪفايت. خرچ ۾ ڪفايت شعاري.
 صَرفو سانگ: قناعت. بخل.
 صَرفي سان: ظ. ڪفايت سان- ترڪيب سان.
 صَرفو: ص. خرچ ڪندڙ- ڪپائيندڙ.
 صَريح: ص (ع) صاف- چٽو. ظاهر- پڌرو.
 صَريحاً: ظ. کنيو ڪلايو- ظاهر ظهور- پڌري پٽ.
 صَريِر: ذ (ع) قلم سان لکڻ جو چرڙاڻ. قلم.
 صُعُوت: ث (ع) مصيبت- تڪليف. ڏکيائي. مشڪلات- اهنج. ڪشلو- هلاڪي.
 صُغرا، صغري: ث. ننڍي ڇوڪري. سڀ کان ننڍي شيء. علم منطق ۾ ننڍي شڪل جو پهريون قضيو. عورت جو نالو.
 صَغِير: ص (ع) ننڍو. ٻرڙو. ابهم.
 صَغِير سَني: ث. ننڍڙائي. ننڍي عمر- بالڪپڻ.
 صَغِير و ڪَبِير: ذ. ننڍا وڏا- اعليٰ ادنيٰ.
 صغيرو گناه: ذ. ننڍڙو گناه- معاف ٿيڻ جو ڳوڏو.
 صَغِيرِي: ث. ننڍپڻ- ٻالڪپڻ.
 صَف: ث (ع) قطار- لام. نمازين جي قطار.
 صَف آرا: ص. قطار ۾ بيٺل. ميدان م صفون ٻڌل. جنگ ۾ مقابلي لاءِ تيار.
 صَف آرا تين: لڙائي لاءِ قطارون ڏاهي بيهڻ.
 صَف آرائي: ث. مقابلي لاءِ قطار بندي. لامر بندي.
 صَف بَندي: ث. قطار ۾ بيهڻ.
 صِفون ٻڌڻ: قطارن ۾ بيهڻ. لامون ٻڌڻ.

صدر- پريزيڊنٽ هائوس.
 صدر مجلس: ذ. مجلس جو اڳوڻ- پريزيڊنٽ.
 صدر مقام: ذ. دار لسنٽنت- تختگاه. گاديءَ جو هنڌ.
 صدر مُملڪت: ذ. منڪ جو سربراھ.
 صدر نشين: ذ. چيئرمين- مير مجلس.
 صَدري: ث (ع) صدر) هڪ قسم جو لپس (جنهن سان فٽسپيني پيٽ وٺڻ ورو حصو ڏکجي). (ص) سيني وارو- ڇاتيءَ وارو.
 صَدَق: ث (ع) سڀ- ٻيڙي.
 صَدَق: ظ (ع) سچو. صدقي- قربان- فدا.
 صَدَق: ذ (ع) سچائي- خلوص.
 صدق جي سٽ سنڀالڻ: سچائيءَ تي قائم رهڻ.
 صَدَق صَفائي: اُجرائي. صداقت.
 صَدَقو: ذ (ع) قرباني (ڪنهن مصيبت تارن لاءِ). خيرات. عيوض. (ص) فدا- قربان.
 صَدَقو ٿيڻ: قربان ٿيڻ. نثار ٿيڻ- گهورجڻ. بهلار ٿيڻ.
 صدقو ڪيڻ: قرباني ڪرڻ. خيرات ڪرڻ. ڪشيءَ گهوري ڏيڻ.
 صَدَقه جاريه: ذ. اهڙي خيرات جنهن مان ماڻهن کي دائمي فائدو پهچندو رهي (مثلاً: مسجد، اسپتال، ڪوھ وغيره).
 صَدَقِي: ظ. قربان- بهلار. طفيل- بدولت.
 صدقي وڃڻ: قربان ٿيڻ. ٻئي لاءِ جان ڏيڻ. بهلار ٿيڻ.
 صَدَقِي جي ٻڪري: ث. گهورير ٻڪري. تمام ضعيف. ٺٽڪي.
 صَدَمو: ذ (ع) ڌڪ- چوٽ. ٽڪر- ڌڪو. حادثو. اوچتو نقصان.
 صَدَمو رَسڻ: اوچتي واقعي سبب غم ٿيڻ- تڪليف پهچڻ.
 صَدَمَا سَهڻ: ڌڪ سَهڻ. نقصان سَهڻ. ڌڪ برداشت ڪرڻ. تڪليفون سَهڻ.
 صَدَها: ظ. سوين. تمام گهٽ.
 صَدِي: ث (ف) سئو سال. سيڪڙو.
 صَدِيق: ص (ع) سچو. تصديق ڪندڙ. حضرت ابو بڪر رضه جو لقب.
 صَدِيقِي: اسم خاص. ساداتن جو هڪ پاڙو (حضرت ابو بڪر صديق رضه جي اولاد مان).
 صَراحت: ث (ع) وضاحت- تشريح.
 صَراحي: ث (ع) پاڻي رکڻ لاءِ ٺڪر جو هڪ خاص ٿانءُ- گهگهي.
 صَراحي دار: ص. ڊگهي ڳچيءَ وارو- گهگهيءَ جهڙو.
 صراط: ث (ع) رستو- راه. دوزخ جي مٿان اڏيل ٻُل (جيڪا وار کان سنهي ۽ تلوار کان تڪي آهي. سڀني کي اتان لنگهڻو پوندو.

صف ماتم: ث. ماتم جي قطار-پٿر.
 صفا: ص (ع) صاف-آجرو-شرو-چٽو-ظاهر.
 صفا جواب: ذ. ٺٺپ-نڪار-ن بري. بلڪل نه مڃڻ واري حالت.
 صفا چٽ: ظ. ٻنهر برباد. ناهو ميدان.
 صفا چوڻ: وچ چوڻ-کليو کلايو چوڻ.
 صفا راند ڪرڻ: اندر ۾ کوٽ ۾ ڌڪڻ. ڪٽ ۾ ڌڪڻ.
 صفا ڪرڻ: اڳي صاف ڪرڻ. اڇو جرو ڪرڻ.
 صفات: (ع) "صفت" جو جمع. وصفون-گڻ-چڱيون.
 صفاتي: ص. عارضي-جڙتو-هٿر ڏو.
 صفا و مروه: اسم خاص (ع) مڪي شريف جي مشهور ٻن ٽڪرين جا نالا (جتي حاجي سڳور ڊوڙون پڻن).
 صفائتو: ص. نمبر وار-لاڳيتو-هڪ ٻئي پٺيان.
 صفائي: ث. سترائي-و جڙ. چنڊ ڦوڪ. چٽائي. پڌرائي. وضاحت.
 سچائي پ ڪيرگي-پ ڪني.
 صفائي ٿيڻ: ختم ٿي وڃڻ-کٽي وڃڻ. خرچجي وڃڻ.
 صفائي سڻائي: ث. اوچائي. چنڊ ڦوڪ.
 صفائي ڪرڻ: اڳهڻ-چنڊڻ. بهارڻ. ميڙڻ. جڏني ڪرڻ. گم ڪرڻ. وضاحت ڪرڻ. سچ ڪرڻ.
 صفت: ث (ع) خوبي-گڻ. خاصيت. واکاڻ-تعريف-ساراهه.
 وصف. گرامر موجب اسم پ ضمير جو گڻ ڏيکاريندڙ لفظ.
 صفت ڪرڻ: ساراهه ڪرڻ-و کان ڪرڻ.
 صفت تفصيل: ث. گرامر م ٻي صفت سن پيٽ ۾ ايندڙ لفظ.
 صفت مُرڪب: ث. زائد حرف ملائڻ سان صفت جي معني ڏيکاريندڙ لفظ.
 صفحات: ذ (ع) "صفحہ" جو جمع-صفحہ.
 صفحو: ذ (ع) ورق جو هڪ پ سو-پنو.
 صفحہءِ هستي: ث. دنيا. حياتي.
 صفحہءِ هستيءَ تان مٽائڻ: ناس ڪري ڇڏڻ-ختم ڪري ڇڏڻ.
 صفدر: ص (ف) لشڪر جون صفون چيڙيندڙ-بهادر.
 صفر: ذ (ع) خالي مهينو. هجريءَ سال جو ٻيو مهينو (عورتون هو مهينو نحر سمجهن).
 صفر المظفر: ذ. سڀ ڳو صفر جو مهينو.
 صفر پوئين اربعاء: ث. صفر مهيني جي پڇاڙي ٽن ورهه جو ڏينهن (جيڪو عام طرح عورتون سڀ ڳو سمجهن).

صفر: ث (ع) بئري. خالي-ڪجهه نه.
 صفرًا: ث (ع) ناسن جي چئن خلطن (بادي. آبي. آتشي. صفر) مان هڪ جو نالو. سوڌو.
 صفراوي: ص. صفر وارو. منڊي-جيڙڪ.
 صفن صفا: ذ. ويران-تبه-ناس. ظاهر ظهور.
 صفو: ذ (ع) صاف. ڏيڍي. وڏو ڪمرو. دالان.
 صفوران: اسم خاص. عورت جو نالو.
 صفوي: اسم خاص. ايران جي هڪ شاهي خاندان جو نالو.
 صفائي: ص (ع) صاف-روشن. ايماندار. دوست.
 صفائي الله: ذ. خدا جو دوست. حضرت آدم عليه السلام جو لقب.
 صفائي: ص. سوھ صاف ڪندڙ. تريون نه هيندڙ.
 صلاح: ث (ع) آواز. سڌ. کاڌي پ ڪنهن ڪم ۾ شريڪ ٿيڻ جو سڌ.
 صلاح عامر: ذ. عام سڌ. سڀني کي صلاح.
 صلاحيت: ث (ع) مضبوطي-ڌيائي-پختي. بيهڪ-استحڪام. شدن شوڪت. فطري خوبي.
 صلاحيت جنگ: ص. جوڌو-جنگجو. جنگي عهديدارن جو خفيا.
 صلاح: ث (ع) مشورو. راءِ-رٿ-تجويز. رادو-مرضي. سچ (ماني) ڪرڻ پ ڪنهن ڪم ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ. مٺ-نصيحت.
 صلاح بيهڻ: تجويز بحال ٿيڻ. ارادو ٿيڻ.
 صلاح تي هلڻ: ڪنهن جو چيو مڃڻ. راءِ موجب ڪم ڪرڻ.
 صلاحتو: ص. صلاح وٺندڙ. نياڻ سان-عدل وارو.
 صلاحڪار: ص. راءِ ڏيندڙ. مشير.
 صلاح ڪرڻ: ارادو ڪرڻ. مشورو وٺڻ. کاڌي ۾ شريڪ ٿيڻ لاءِ سڏ ڪرڻ.
 صلاح مشورو. صلاح مصلحت: ذ. رايو-پڇاڻ پڇا. غور و پڇر. پڇڻ ڳوٺ.
 صلاح وٺڻ: راءِ وٺڻ. مشورو پڇڻ. کاڌي جي شيء مان ڪجهه حصو وٺڻ.
 صلاحو. صلاحتي: ص. صلاح ۾ گڏ. صلاحڪار. منصوبي ۾ شامل ڪم ڪرڻ ۾ گڏ. شريڪ-ساٿي. پٺ-جٺ.
 صلاحيت: ث (ع) قابليت-بقت. خوبي.
 صلب: ذ (ع) سس-پيڙهي.
 صلح: ذ (ع) ميلاب. اتحاد. مڻ. ر. ضبط.
 صلح آميز: ص. صلح وارو-صلح جو.

صُلاحاتو: ص. صلح پسند. آسودو.
 صلح ٿيڻ: ٺهڻ ٿيڻ، راضي ٿيڻ، پرڄاڻ ٿيڻ، امن ٿيڻ.
 صلح سانت: ذ. سڪون - فرحت، امن.
 صلح پسند: ذ. من پسند.
 صلح ڪل: ص. جهيڙي فساد کان بچندڙ - امن پسند.
 صلحنامو: ذ. راضي نامو - ٺاه - پرڄاڻ. ٺاه جو لکيل اقرارنامو.
 صلحي: ص. صلحاتو، آسودو.
 صلعم: ذ (ع) "صَلَّة" جو مخفف.
 صلوة: ذ (ع) صلوة، انعام، عطا - بخشش، بدلو - عيوض، اجورو.
 صلوة: ث (ع) اُچار "صَلَات"، نماز، دعا، رحم (خدا جو).
 صلوة: ث (ع) درود، خدا جي رحمت، ڪنهن ڪم يا شيءِ کان باز اچڻ يا دستبرداري.
 صلواتون ٻڌائڻ: جنت ڪرڻ، منهن تي عيب ثواب ٻڌائڻ، گهٽ وڌ ڳالهائڻ، سڌيون ٻڌائڻ.
 صليب: ذ (ع) پکڙيل پنهنجن سان منتهوءَ وانگر ٺهيل ڪاٺي (جنهن تي ماتهوڪي ڪل هئي تنگي سڙائي ويندي هئي).
 صليب چاڙهڻ: قسي ڏيڻ، مغلوب ڪرڻ.
 صليبي: ص. صليب سان تعلق رکندڙ، مجاهد - بهادر.
 صليبي جنگ: ذ. مذهبي لڙائي (مسلمانن ۽ عيسائين ۾).
 صم: ص. ٻوڙو - گهٻرو.
 صمد: ص (ع) بي نياز (جنهن جا سڀ محتاج هجن)، دائمي - ابدي.
 خدا تعاليٰ جو هڪ نالو.
 صمداني: ص. وڏائي، واراو، جوان.
 صمصام: ث. ٽڪي تلوار - سرواھي.
 صمند: ص. گهوڙي جو هڪ قسم - صمند گهوڙو.
 صناع: ذ (ع) "صنعت" جو جمع، هنر - ڌنڌا.
 صناعت: ث. ڪاريگري، تجارت.
 صنائع: ذ (ع) ڪاريگر - هنرمند.
 صنائع و بدائع: ذ. عجيب غريب هنر، ڪلام مر باريڪون، ڪلام مر ٺڪيئي پيدا ڪرڻ لاءِ عجيب غريب نڪتو.
 صندل: ذ (ع) هڪ قسم جو خوشبودار وڻ - چنڊن، تخت.
 صندل جو پورو: ذ. چنڊن جي ڪاٺيءَ جو پورو (خوشبودار ٿئي ۽

دو طور ڪم اچي).
 صندلي: ث (ع) ويهڻ لاءِ ڪاٺ جي پيڙهي، ڪاٺ جي منڇي.
 صندوق: ث (ع) ٻيٽي، ڪاٺ جي ٻيٽي.
 صندوقچي: ث. ننڍڙي ٻيٽي.
 صنعان: اسم خاص (ع) هڪ مشهور وڻي ڪامل جو نالو (جيدو).
 آخر مرت پست ٿيو).
 صنعت: ث (ع) ڪاريگري - هنرمندي، دستڪاري، ڌنڌو - هنر، فن.
 صنعتڪار: ذ. ڪار خايدار - بزنس مئن.
 صنعت گر: ص. ڌنڌي وارو - پيشور، ڪاريگر، حرفتي.
 صنعت گري: ث. ڪاريگري - هنرمندي.
 صنعتي: ص. هنري، صنعت سان نسبت رکندڙ.
 صنف: ث (ع) قسم - جنس - نوع.
 صنف نازڪ: ث. عورت - عورت جو طبقو.
 صنم: ذ (ع) بت، مورت، پتلو (مٽيءَ، پٿر، ڌاتو يا ڪاٺيءَ وغيره جو).
 صنم خانو: ذ. بت خانو.
 صنم گدھ: ذ. بت خانو.
 صنوبر: ذ (ع) هڪ وڻ جو نالو (جنهن کي مشوق جي قد سان تشبيهه ڏيندا آهن).
 صنگ: ث (ع) صحنڪ (رڪابي - ٿالهي - پاٽ).
 صواب: ذ (ع) درستي، صحيح ڳالهه، صحيح عمل، نڪ ڪم، سچائي.
 صوابديد: ث. نڪ صلاح، راءِ - تجويز.
 صوابي: ص. صوبي جو - صوبي وارو.
 صوبو: ذ (ع) ملڪ جو ڀاڱو - پرڳڻو، علائقو، صوبي جو حاڪم.
 صوبدار: ص. صوبي جو حاڪم، گورنر.
 صوبداري: ث. صوبي جي حڪومت.
 صوبيدار: ص (ع) پوليس جو هڪ عهديدار.
 صوبيداري: ث. صوبيدار جي ملازمت.
 صوت: ذ (ع) آواز، صدا.
 صوتيات: ذ. آوازن جي سڃاڻپ ۽ سمجهڻ تي، واراو، علم.
 صور: ث (ع) سڱ (جيڪو فقير وڃڻين) - ڦرن - ڏنڊ.

صُور اسرافيل: اسم خاص. 'هو سڳ يا ڏنڊ جيڪو اسرافيل وڃائيندو ته قيامت ٿيندي (يعني زمين ۽ آسمان ڌري ڪپهه جي ڌرن وانگر اڏامي ويندا).

صُورَت: ث (ع) شڪر - منهن - چهرو - روپ. تصوير - مورت. حالت - ڍنگ - تجويز - تدبير. خڪو - نقشو.

صُورَت آشنا: ص. معمولي واقف - ڄاڻ سڃڻ وارو.

صُورَت بگاڙڻ: حليو خراب ڪرڻ. سهڻائي خراب ڪرڻ - ڦٽائڻ.

صورت ٽڪڻ: منهن ڏسڻ. حيرت سان ڏسڻ. غور سان ڏسڻ.

صُورَت پرست: ص. ظاهري حسن کي پوڄيندڙ - عاشق.

صُورَت جو صاحب: ڏ. نهايت حسن و جميل.

صورتحال: ث. حالت - نمونو. كيفيت.

صُورَت حرام: ص. شڪر جو ناهو ڪو پراڻو اندر جو پيٽ.

صُورَت خفي: ث. لڪڻ جو نمونو. تخوير. املا.

صُورَت دار: ص. خوبصورت - سهڻو - صورت وارو.

صُورَت ڏيکارڻ: شڪل ڏيکارڻ. سامهون اچڻ.

صُورَت گر: ص. مصور - نقاش.

صورت گري: ث. شڪليون ٺهڻ - مصوري.

صُورَت وٺڻ: ص. صورت وارو - موچرو - سهڻو - شڪيل.

صُورَتِي: ث. هڪ قسم جي ٻار تي راند (پکن يا کٽن واري راند).

جنهن ۾ قسمت آزمائي ڪجي).

صُورِي: ص (ع) ظاهري. ڏسڻ ۾ ايندڙ.

صُوف: ڏ (ع) اُن - پشم. هڪ قسم جو ريشمي ڪپڙو. هڪ قسم جو ميوو.

صُوف تُون: ص. صوف جي رنگ جيڙو. صوف جهڙي شڪل وارو.

صُوفَتِي: ث. دوام ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر (ٻج).

صُوفِي: ص (ع) اوني ڪپڙو ڏيکيندڙ. صوفي طريقي جو بزرگ. نشيد رشتين سان و هيو ندر ڪندڙ.

صُوفِي تِين: ڏندوي لاڳاپ ترڪ ڪرڻ. نشي کان پرهيز ڪرڻ.

صوفي پير: ڏ. سنڌي پيرن جو هڪ قسم.

صُوفِيانو: ص. صوفين جو - صوفين ورو.

صُوفِيانو سماع: ڏ. صوفي طريقي جو راڳ رنگ.

صُوفِيائي: ث. پرهيز - اعتدال - منجم.

صُولاَتُو: ص. لهندڙ - ٿاڻستو - شادين.

صُولَت: ث (ع) دبدبو - حشمت.

صُومُ: ڏ (ع) روزو.

صُومُ صَلَوة: ڏ. روزو نماز.

صُهبا: ڏ (ع) ڳڙهو شراب.

صِياد: ڏ (ع) شڪاري - ماري. (ڪنيت) معشوق.

صِيام: ڏ (ع) "صوم" جو جمع. روزا (جيئن ماه صِيام = روزن وارو مهينو).

صَيِد: ڏ (ع) شڪر.

صيد ڪرڻ: شڪر ڪرڻ - آهيڻ. وس ۾ آڻڻ.

صَيِدگاه: ث. شڪر جو هنڌ - شڪر گاه.

صَيغو: ڏ (ع) قالب (جنهن ۾ سون چندي پئجي) - سانچو. گرامر موجب فعل جو گردان.

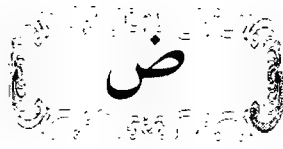
صَيقل: سم خاص. ماتهوءَ جون ٺو.

صَيقل: ث (ع) اوجر. صفا. چمڪو.

صَيقل ڪرڻ: لوهه تان ڪٽ لاهڻ. چمڪائڻ - اُڃارڻ.

صَيقل گر: ص. اُڃاريندڙ. لوهه وغيره تان ڪٽ لاهيندڙ - تيورو.

صِيهُونِيَت: ث (ع) يهودي تحريڪ. يهوديت.

ض: ذ (ع) اُچر "ضاد"، سنڌي الف-بي جوايڪڙيهون اکر، عربيءَ جو پندرھون ۽ فارسيءَ جو ارڙھون اکر. ايجاد موجب عدد (800).

ضابط: ص (ع) برداشت ڪندڙ-برڊبر، پبند، قبض.

ضابطگي: ث. ب. ق. عدگي، قانون جي پوئواري.

ضابطو: ذ (ع) قعدو-قانون، دستور-رواج، قبضو، پبندي-دبءَ.

ضابطو رکڻ: انتظام رکڻ، پبندي وجهڻ.

ضابطه اخلاق: ذ. اخلاقي قانون-اخلاقيات جو مجموعو.

ضابطه فوجداري: ذ. ڏوهن جي روڪڻ جو قانون-فوجداري قانون.

ضاع: ص. ضايع-ضائع (شاه).

ضاعفان: ث (ع: ضعين) عورت-زال.

ضاف: ذ. ضعين-ضعاف.

ضامن: ذ (ع) ذميدار-ڪنڀر، ذمڪندڙ، عيوضي، ڇت جي ڪم هيٺن ٽيڪ ضرور ڏنل ڪئي.

ضامن تي ڇڏڻ: ذميوارِي يا ضمانت تي آزاد ڪرڻ.

ضامن پوڻ: ٻئي جي طرفن ذمڪوڪڻ.

ضامن ڏيڻ: ضمانت طور ڪو ماڻهو ڏيڻ.

ضامنگير: ص. جوابداري ڪندڙ، ٻئي جي طرفان شرط ذميداري قبول ڪندڙ.

ضائع، ضايع: ص (ع) زيان-تبء-رائيگان.

ضايع ڪرڻ: بيهندو وڃائڻ-بربد ڪرڻ.

ضبط: ذ (ع) برداشت-سهڻ، نظم، تنظيم.

ضبط ولادت: ث. اولاد پيدائڻ ڪرڻ جو فعل.

ضبط ڪرڻ: برداشت ڪرڻ، پاڻ روڪڻ، صبر ڪرڻ، بندش وجهڻ، قبضي ۾ آڻڻ.

ضبطي: ث. عدالت جي حڪم سان ڪنهن جي مال ملڪيت تي قبضو.

ضبطي ٿيڻ: سرڪاري سپيٽل هيٺ اچڻ، ڦرجي وڃڻ.

ضخامت: ث (ع) ٿوه-موٽائي.

ضخيم: ص (ع) ٿهيو-موٽو، سيرو.

ضد: ذ (ع) اصرار-تڪرار، ڦڏو-مخالفت، مٿ-شدت، دشمني-وير، حسد (ص) مخالف-اڻڻو-برعڪس.

ضد بدن، ضد ڪرڻ: هوڏ ڪرڻ، تڪرار ڪرڻ، تيسو ڪرڻ.

مخالفت ڪرڻ، بحث ڪرڻ، ڦڏو ڪرڻ.

ضد تي چڙهڻ: هوڏ تي چڙهڻ.

ضد پورو ڪرڻ: پنهنجي خيال موجب عمل ڪرڻ.

ضد ڏيارڻ: جوش ڏيارڻ، ڪاوڙ ڏيارڻ.

ضد رکڻ: دشمني رکڻ-وير رکڻ.

ضدي: ص. ضد ڪندڙ، هوڏي-هٽينو، نثر، ڪج، بحث.

ضديت: ث. دشمني-وير-عداوت، ڦڏو، بحث، تيسو.

ضديلو: ص. ضدي، نثر.

ضرب: ث (ع) ڌڪ-چوٽ، صدمو، نقصان، رياضي، همڪانگ، ڪي ٻئي انگ جيترا پيرا وڌائڻ.

ضرب آيت: ث. ڪن انگن جي ضرب جو جواب.

ضرب المثل: ث. چوٽي-مثال-پهاڪو.

ضرب ڏيڻ: ضرب ڪرڻ، نقصان پهچائڻ.

ضربات: ث (ع) "ضرب" جو جمع، چوٽون، صدمو.

ضرب خانو: ذ. سرڪاري سڪا ٺهڻ وارو ڪارخانو-ٽڪسال.

ضربن: م. ڌڪ هڻڻ-چوٽ رسائڻ، نقصان رسائڻ، ايڏائڻ، ٻين انگن يا وڌيڪ ڪن انگن جي سگهو وڌائڻ.

ضربتي: ث. اهو انگ جنهن کي ضرب ڪجي.

ضربيل: ص. نقصان رسيل، ڦٽيل-زخميل، زيان ٿيل.

ضربندڙ: ص. ضرب ڪندڙ انگ.

ضرب: ذ (ع) زيان-نقصان، ٽوٽو-ڇيهو، صدمو.

ضرب رسان: ص. نقصان پهچائيندڙ، نقصانڪار.

ضربناڪ: ص. ڇيهو رسائيندڙ-نقصانڪار.

ضرور: ذ (ع) گهرج-طب. (ص) واجب-فرض-لازم. (ظ) پيشڪ-يتينا.

ضرورت: ث. گهرج-احتياج، حاجت، طلب.

ضرورت پوڻ: طلب ٿيڻ-گهرج پوڻ.

ضرورتاً: ظ. ضرورت سبب-گهرج لاءِ.

ضرورمند: ص. گهرج ڄاڻو-حاجتمند-طالبو.

ضروري: ص. گهرج مطابق، لازمي، گهربل.

ضروريات: ث (ع) "ضرورت" جو جمع، گهربل شيون.

ضريب: ص. ضريبيل، مبتلا.

ضريح: ث (ع) گنبذ وارو تعذيب، مزار، مقبرو.

ضعف: ص (ع) ڪمزوري-هٽائي-ايرائي، ناتواني.

ضَعُفَا: ص. اڀري-ڪمزور (عورت)، زال ذات-عورت-مائي.
 ضَعُوف: ذ. ڪمزوري، هيٺائي-ضَعْف.
 ضَعِيفُ: ص (ع) ڪمزور-هينو-پرو، پوڙهو.
 ضَعِيفُ الْاِعْتِقَادُ: ص. گهٽ ويسه ورو، عتبي جو ڪمزور.
 ضَعِيفُ الْعَقْلُ: ص. گهٽ عقل ورو-بيوقوف.
 ضَعِيفُ حَالٍ: ص. غريب-مسڪين.
 ضَعِيفَانِي: هيٺائي-نا تواني، سستي-موڳڻي.
 ضَعِيفٌ: ث. ڪمزور (عورت)، پوڙهي.
 ضَعِيفِي: ث. هيٺي-ڪمزوري، پيري.
 ضَلَاكٌ: ث (ع) گمراهي، تباهي، گندھ-بدي.
 ضَلَعُو: ذ (ع) ضلع (ملڪ جو ڳوٺ، صوبي جو ڳوٺ-ڊسٽرڪٽ.
 ضَلْعِي نَاطِرٌ: ذ. ضلعي حڪومت جو چوڏيل سربراھ.
 ضَمَرٌ: ذ (ع) ملائق-گڏائڻ، شموليت.
 ضَمَرٌ تَيْنٌ: مٺي وڃڻ-گڏجي وڃڻ.
 ضَمَادٌ: ذ (ع) نيپ، ٺپري.
 ضَمَانٌ: ذ (ع) ضامن، ضمانتي، ٻئي جي ڀرڻ جوابداري ڪندڙ.
 ضَمَانَتٌ: ث (ع) ذميداري-ٻئي جي لاءِ شاهدي، ذميداري جي قبوليت.
 ضَمَانَتٌ ذَيْنٌ: ذميداري جي قبوليت ڏيڻ، جوابداري ڀرڻ تي هموار ڪرڻ، ضامن بنجڻ.
 ضَمَانَتُ نَامُو: ذ. ضامن پوڻ جي نڪت، ڪنڌت ڏمو.
 ضَمَانَتِي: ص. ضامن پيل-ضامن.
 ضَمَنٌ: ذ (ع) اندر، باب، بين، فقرو، مضمون.
 ضَمْنِي: ص. ذيلي-هينون.
 ضَمْنِي چُونَدُ: ث. چوڏن کان پوءِ ڪنهن خاني تي ويل جاءِ تي ٻيهر چوند-ننڍي چوند.

ضَمِيرٌ: ذ (ع) دل-قلب، اندر-منجھ، خراب ڪمن کان روڪيندڙ احساس، ڪرامت موجب اسم جي بدران ڪم ايندڙ لفظ (ضمير جا قسم: ضمير حاضر، ضمير غائب، ضمير متڪلم، ضمير خالص، ضمير شرو ويجهو، ضمير اشارو ڏور، ضمير مبهم، ضمير مشترڪ، ضمير ستنھم، ضمير موصول، ضمير جواب موصول، ضمير متصّل، ضمير منفصل).
 ضَمِيرُ اسْتِفْهَامٍ: ذ. سوال پڇڻ لاءِ ڪم ايندڙ ضميري لفظ.
 ضَمِيرٌ مُتَصِلٌ: ذ. گڏيل ضميري پڇڙي.
 ضَمِيرٌ مُتَكَلِّمٌ: ذ. ڳالهائيندڙ اسم بدران ڪم ايندڙ ضمير جو لفظ.
 ضَمِيرٌ مُوصُولٌ: ذ. ٻن جمن کي ڳنڍيندڙ ضمير جو لفظ.
 ضَمِيرٌ وَكُفٌ: دل جي آواز جي ابتڙ ڪم ڪرڻ.
 ضَمِيمُو: ذ (ع) ڪتاب جي آخر ۾ متن کان سواءِ ٻيو وڌايل مضمون-تڪميلو، اخبار جي خاص اشاعت (معمول کان الڳ).
 ضَوْ: ث (ع) روشني، نور.
 ضَوْفُشَانٌ: ص. روشني ڏيندڙ، منور.
 ضَوَابِطُ: ذ (ع) "ضبطي" جو جمع، ضابطا-قاعد ا قانون.
 ضِيَا: ث (ع) سج جي روشني، جواهرات جو جڙڪو، رونق.
 ضِيَاپَاشٌ: ص. روشني ڦهلائيندڙ.
 ضِيَاْفَتٌ: ث (ع) دعوت-مهمني.
 ضِيَاْفَتٌ ڪَرُنٌ: دعوت ڪرڻ-کاڌو ڪرائڻ.
 ضِيَاْفُو: ذ. فندو-ڪٽيو، لاپ.
 ضَيِّقٌ: ث. (ع) تنگي-ڏکيائي، ساه جي سوڙھ (جيڪ دم جي مرض ھڙئي).
 ضَيِّقُ النَّفْسِ: ذ. اڀ ساهي جو مرض-دمڪشي.

طَاسُ: ذ (ع) وڏو ٿڌ-طشت، درياءُ جي گذر وارو علائقو.
 طَاسِرُو: ذ. وڏو وٿو.
 طَاسُ وَرَنِي: ص. سون جهڙي-سڻي.
 طَاعَتٌ: ث (ع) طاعت، تبعديري.
 طَاعَتٌ پَذِيرٌ: ص. فرم نبرد ر-چنئون.
 طَاعَتٌ ڳَدارٌ: ص. چيو ڪندڙ-فرم نبردار.
 طَاعُونٌ: ذ (ع) وڏي وچڙندڙ مريبندڙ بيمري-پنيگ.

ط: ث (ع) اڇر "طوئي"، سنڌي الف-بي جو پٽيهون اکر، عربيءَ جو سورھون، فارسيءَ جو اوڻيهون ڪرا، بعد موجب عدد (9).
 طَابِعٌ: ص (ع) ڇاپيندڙ.
 طَارِقٌ: ذ (ع) رات جو مسافري ڪندڙ، (اسم خاص) هڪ مشهور مسلمان سپه سالار طارق بن زيد، متهوءَ جو نالو.
 طَارِي: ص (ع) چانئجي ويندڙ، غالب پوندڙ.
 طَارِي تَيْنٌ: غالب پوڻ، چانئجي وڃڻ، اوچتو اچي پوڻ.

طاغوت: ذ (ع) شيطان-پتڪيسن جو سردار.
 ظاف: ث. سرحد-دنگ-ستو. جبل ۽ ميدن کي مڪهن تي ڪن جدا ڪندڙ حد.
 طاق: ذ (ع) پت مر سامان رڪن لاءِ تختو. دريا دريءَ جو هڪ پاسي و روتختو. ڪي ننگ. (ص) 'ڪيلو-يگنو. ماهر.
 طاق ڪيڏن: تختو ڪيڏن. وقت تي ڏوڪو ڏيئي ڏک ڪيڏن. نتڻن رسن.
 طاق لڳن: حيران ٿيڻ. حيرانيءَ ۾ ماڻهي وڃڻ.
 طاق نڪري وڃڻ: نقصان رسڻ. سخت صدمو پهچڻ.
 طاقاڻون: ص. طاق وارو (دروازو).
 طاقت: ث (ع) قوت-زور-سڪم-پل-حوصلو.
 طاقت آزمائي: ث. زور آزمائي. مقابو.
 طاقتور: ص. سگهرو-پهوان.
 طاقتور ٿيڻ: ص. پٺيان-زور پيريو.
 طاق جفت: ذ (ع) اڪي ٻڌي.
 طاق نسيان: ث (ع) ويسر.
 طاقن: م. طاق ڏيڻ-دريند ڪرڻ.
 طاقي: ث. ننڍڙو طاق. دري دريءَ جو هڪ پاسو.
 طاقيون ڏيڻ: گهر جا درواز بند ڪرڻ.
 طاقيو: ذ. ڪپڙي جو ٿڌڻ.
 طالب: ص (ع) طلب ڪندڙ-گهرندڙ. ڇهيندڙ-مشتق. ڳولاڻو.
 تصوف جي اصطلاح ۾ حق جو ڳولاڻو.
 طالب الموليٰ: ص. خدا کي ڳوليندڙ. سنڌ جي قادر الڪلام شاعر مخدوم محمد زامن ڌاڻيءَ جو شخص.
 طالب ديدار: ص. عاشق.
 طالب عقيبي: ص. ديندار-نيڪ-بزرگ.
 طالب علم: ص. شاگرد-متعلم.
 طالب علمي: ث. شاگردي. سکيا وٺڻ وارو عرصو.
 طالب مظلوم: ذ. عاشق معشوق.
 طالبو: ص. طلب ڪندڙ. گهرو-ڇهيندڙ. ڳولاڻو.
 طالبي: ث. گهر. طلب.
 طالع: ص (ع) خراب-بد نيب ڳو.
 طالع: ص (ع) طلوع ٿيندڙ-پرنندڙ. (ذ) نصيب-پاڳ-بخت. زانچو.
 طالع تنو: ص. بد بخت-نيڪو. بد نصيب.
 طالع شناس: ص. نجوم-جوتشي.

طالع مند: ص. خوش نصيب-بختور.
 طالع مندي: ث. بخت-پاڳ. چڱي بشارت. ڏن دولت.
 طالوت: اسم خاص (ع) بني اسرائيل قوم جو پهريون بادشاهه.
 ضامعو: ص (ع) طمع ڪندڙ-لاڳي. چاهيندڙ.
 طامع: ص (ع) لاڳي-حريص.
 طاهر: ص. پاڪ-پوتر-صاف.
 طاهر مظهر: ص. انتهائي پاڪ صاف.
 طاهري: ث. ڳڙهيل مٺوپٽ-ٽهري.
 طائر: ص (ع) اڏمندڙ. (ذ) پڪي-پرنندو.
 طائر قيس: ذ. فرشتو-ملائڪ.
 طائفو: ذ (ع) گروه-جماعت. ڳائڻ وڃائڻ وارن جو ٽولو.
 طائفو وڃڻ: نچڻ ڳائڻ. هل بيڪرو ڪرڻ.
 طائوس: ذ (ع) مور (پڪي).
 طائوسي تخت: ذ. مور پڪيءَ جي شڪل تي ٺهيل تخت-عمدو تخت. شاهجهان بادشاهه جو تخت.
 طب: ث (ع) يوناني طريقي جو علاج-حڪمت. دوا دارون يا علاج جو هڪ طريقو.
 طب ڪرڻ: حڪمت ڪرڻ-دوا ڪرڻ.
 طب: ذ. دوائن جو ڪتاب. طب بابت ڪيل ڪوبه ڪم.
 طبابت: ث (ع) حڪمت-علاج. دوا دارون.
 طباح: ث (ع) هڪ قسم جي نڪر جي ننڍي ٿلهي-تبڪ.
 طبخي: ص. گهڻو ڪا ٿيندڙ-پيٽوڙي.
 ضاثير: ذ (ع) پيسار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 ضباغت: ث (ع) چپائيءَ جو هنر. چپائي.
 طباعي: ث. (ع) غير معمولي ذهانت. طبيعت جي تيزي.
 طباق: ذ (ع) وڌي ٿلهي پٺ.
 طبع: ث (ع) خصلت. مزاج-سڀاءُ. سرشت. چپائي-طباعت.
 طبع ڪرڻ: چاڻ-شيع ڪرڻ.
 طبع آزمائي: ث. ذهانت جو امتحان. آزمائش.
 طبع رسا: ص. نيز ذهن.
 ضبع زاد: ص. پنهنجي ذهن يا عتر ۾ نڪتل.
 ضبعي: ص. ذاتي. اصلي. قدرتي-فطري.
 طبعي حالت: ث. قدرتي حالت. ڪنهن زمين يا ملڪ جي جاگرافيائي حالت.
 طبعي جاگرافي: ث. زمين جي اندرين ۽ ٻاهرين حالت تي بحث جو علم.

طَبَقُ: ذ (ع) ٽنهي ٿم-ٻيڙيو (زمين جو) سطح.
 طَبَقُ اُونڌا ٿيڻ: بدبختي اچڻ.
 طبقات: ذ (ع) "طبق" جو جمع.
 طبقات الارض: ذ. زمين جا پٿر- زمين جون هڪٻئي مٿن سطحن.
 طبقاتي جنگ: ث. سماج جي مختلف طبقتن وچ ۾ ڪشمڪش.
 طبقاتي نظام: ذ. ان پر برقي ۽ روسماج- دست پت ورو معشرو.
 طَبَقُو: ذ (ع) درجو- ڏ ڪو. جاءِ جي هڪ منزل. گروهه يا فرقو (معشري جو).
 طَبَلُ: ذ (ع) وڏو دهل. نغزو. مير نو دهبو.
 طَبَلُ بازُ: ص. دهل وچ نيندڙ. ڏوڪڙي.
 طَبَلُ بازُ گشت: ذ. جنگ ۾ وڙهندڙ فوجين کي واپس گهرائڻ لاءِ نغزو.
 طَبَلُ ڏيکارڻ: رعب و پهرڻ.
 طَبَلُ ڪرڻ: ڏڙ ڪو دهمڻ ڪرڻ. فخر ڪرڻ. وڏي ڪرڻ. دهبو ڏيکارڻ.
 طَبَسُ وڃائڻ: ڏڪڙو ڄڻ. خوشي ڪرڻ. وڏي ڪرڻ.
 طَبَلُ هلائڻ: اختياري يا حڪم هلائڻ.
 طَبَلائي: ص. طَبَلُو ڄاڻيندڙ- ضئي نواز.
 طَبَلچي: ص. طَبَلُو ڄاڻيندڙ- ڏوڪڙي.
 طَبَلُو: ذ (ع) هڪ قسم جو وچ جو ساز. هڪڙي پاسي وارو ننڍو دهل- ڏڪڙ.
 طَبلي نواز: ص. طَبَلُو ڄاڻيندڙ- طسجي- طبلاني.
 طَبُو: ذ. علاج- ٿڪي ٻڪي. حينو.
 طبي: ص (ع) طب جو- حڪيمي.
 طَبِيبُ: ذ (ع) حڪيم- ويڇ.
 طَبِيبُن تات پون: بيمار ٿيڻ. ڪٿي روتائين. سخت جي ۽ مڙپون.
 طَبِيبُ نواز: ص. حڪيم وارو- ويڇ وارو- ويڇونون.
 طَبِيبائي: ث. طبابت جو فن- حڪمت.
 طبيعت: ث (ع) خصلت- عدت. مزاج.
 طبيعت بحال ٿيڻ: تندرستي ٿيڻ. آرام اچڻ. مزاج ۾ سرهاني ٿيڻ.
 طبيعت بگڙڻ: بيمار ٿيڻ. ڪوڙجن- غصا اچڻ.
 طبيعت ڀرجڻ: درٿنن. ڏوٿي.
 طبيعت شناس: ص. حڪيم- ويڇ. ڏ ڪو.
 طبيعت لڳڻ: دل لڳڻ. شوق ٿيڻ.
 طبيعيات: ذ (ع) جسماني خاصيت جو علم- فزيو لاجي.

طَبِيلُو: ذ (ع. طوبه) گهوڙن پٽن جي جاءِ- ڪڙھ.
 طَبِيانُ: ص (ف) تڙپندڙ- لڇندڙ. تپندڙ- تهڪندڙ.
 طرار: ص (ع) چلاڪ. چتر زبن.
 طراز: ث (ع) ننڍي ۽ هڪڙي پيڙي.
 طراوت: ث (ع) خوشي. فرحت. سر جي تار.
 طراوت بخش: تازگي ڏيڻ- فرحت بخشڻ.
 طراوت تازگي: ث. آرام- سُڪون. مزو- لذت.
 طرب: ث (ع) خوشي- فرحت. مزو- لذت. مُنگ- جذبو.
 طرب اُنگيز: ص. راحت ڏيندڙ. مُنگ وڌائيندڙ.
 طربناڪ: ص. فرحت ڏيندڙ.
 طربوش: ث. ترڪي توپي ۽ جو هڪ قسم.
 طَرَحُ: ث (ع) انداز- نمونو. حالت. مشعري ۾ شعر جون لاءِ مقرر مصرع. (ط) وانگر- مانند.
 طرحون ڪرڻ: اُهلون ڪرڻ- ويچارا ڪڍڻ.
 طرحدار: ص. سُهي نموني وارو. وضعدار. سهتو سينگار ڪيل.
 طرحي: ص. طرح و روغزل.
 طرحي مُشاعرو: ذ. اهو مشاعرو جنهن ۾ مقرر طرح مصرع تي شعري پيش ڪئي وڃي.
 طَرَحِين طَرَحِين: ط. قسمن قسمن- گهڻن نمونن سان.
 طَرَزُ: ث (ع) نمونو- ڍنگ- روش. طور طرقتو. وضع- بيهڪ.
 طرز باز: ص. ٽڪي- ڍنگ وارو.
 طَرَزُ تحرير: ث. لکڻ جو ڍنگ. لکت جو نمونو.
 طَرَزُ ڪلام: ث. لکڻ جو ڍنگ- انداز گفتگو.
 طَرَزِي: ص. ڍنگ وارو- ٽڪي.
 طَرَفُ، طَرَفُ: ذ (ع) پاسو- ڏم- سمت. رخ. ڪنارو. ڊڪڙو پاسو ڏرڻ.
 طَرَفان: ط. ڪن- وٽن. پاسي ڪن.
 طرفدار: ص. حمايتي- پاسو ڪندڙ.
 طرفداري: ث. پاسو ڪرڻ- حمايت. رپاءُ.
 طرفداري ڪرڻ: حمايت ڪرڻ- پاسو ڪرڻ. لحاظ ڪرڻ.
 طَرَفَ: ذ (ع) ڪ چنڀن.
 طَرَفَ العَيْنِ: ث. اک چنڀ.
 طَرَفَ: ص (ع) نئون. نوڪو- عجيب. ناپ. (ذ) حيراني- عجب.
 طَرَفِين: ذ (ع) ٻئي طرف. ٻئي ڌريون- ٻئي پاسو.

طُرو: ذ(ع: طره) لونگي پاتڪي جو چيڙو، ٿنڀن (توپي جو)، ڪلنگي.

طريق: ذ(ع) رستو- واٽ، طرز- ڍنگ- نمونو، رواج.

طريق عمل: ذ. ڪم ڪرڻ جو ڍنگ.

طريقَت: ث(ع) تصوف جي اصطلاح موجب اندر جي پاڪائي، سلوڪ جي راه.

طريقَت تورن: طريقَت جي حالت وزن ڪرڻ.

طريقو: ذ(ع) نمونو- ڍنگ- روش، قعدو- دستور، رواج، ترڪيب- رستو، هلي چلي.

طريقو ٻڌائڻ: ڪنهن ڪم جو ڍنگ ٻڌائڻ، هدايت ڪرڻ.

طريقو ڪيڻ: تدبير ڪرڻ- راه پيد ڪرڻ.

طُربُل: ص. طُري وارو- ڪلنگي وارو- چڱير.

طُربلو: ص. طُري وارو- پگدار- رئيس.

طُشت: ذ(ع) تاله- وڏو طباخ.

طُشت از بامر: مشهور- پڌرائي، رسوائي- بدنامي.

طُشتري: ث. ٿالهي.

طعام: ذ(ع) رڌل ڪڍو- ماني.

طعام قيام: ذ. ڪاڌو رهائڻ.

طعامو: ذ. ڪاڌو- طعام.

طَعَن: ذ(ع) ملامت- جُٺ، ميار.

طَعَن تشنيع: ث. جُٺ- ميار، ڏوراپو.

طَعَن لَعَن: ذ. لغت ملامت- ڦٽڪار.

طَعنو: ذ(ع) مهڻو- اويالو، ميار، ڏوراپو.

طَعنو اُچلڻ: مهڻو ڏيڻ- ڏوراپو ڏيڻ.

طَعنا مهنّا: ذ. طعنّا ٽنڪا، ميارون ڏوراپا.

طَعنو ٽنڪو: ذ. ميار ڏوراپو.

طَعنه زَن: ص. طعنو هٽندڙ- مهڻو ڏيندڙ.

طَعني زَني: ث. مهنّا طعنا- طعني ٻڙي.

طُغرو: ذ(ترڪي) پيچيده ڪرڻ ملڪيل عبرت.

طُغيانِي: ث(ع) ٻوڏ- سيلاب، پاڻيءَ جو ڇاڙه- اٽل.

طُفِل: ذ(ع) ٻار- بچو، ننڍڙو ٻار- اٻهر، ڇوڪرو.

طُفِل مڪتب: ذ. ڏگر- معلم، ن. زموڱگر- سيڪڙاٺ.

طُفِل مزاج: ص. ٻارائي طبيعت وارو، ڇوڪرائي طبيعت.

طُفلي: ث. ننڍپڻ- ٻارائي، ناداني.

طُفُوليت: ث(ع) ٻلپڻ- طفلي، ناداني.

طُفِيل: ذ(ع) وسينو- ذريعو، (ط) ذريعي- وسيلي- معرفت.

طُفيلي: ص. پُٺن ڇڏيندڙ، لاڳڙ، خوشامدي.

طُفيلَن: م. خراب ڪرڻ، ٽٽڙڻ.

طُلا: ذ(ف) سون، سونپاڻي.

طُلاڪار: ص. سونارو، ملمعي ساز.

طُلاڪاري: ث. چانديءَ تي سونپاڻي چاڙهڻ جو ڪم- ملمعي سازي.

طُلائي: ص. سونو، سونهري، زرين.

طُلائي ورق: ذ. سون جو سنهڙو پترو.

طُلا: ذ(ع) لپ- پلستر- مالش جي دوا.

طُلا جَلق: مشت زنيءَ جي اثر کي ختم ڪندڙ لپ.

طُلاس: ذ. آبخورو- وڻو- پيالو.

طُلاق: ث(ع) نڪاح ڇڏڻ، عورت کي شريعت موجب نڪاح ڪڍڻ آزادي.

طُلاق ڏيڻ: زال کي ڇڏڻ، قطع تعلق ڪرڻ، ڇڏڻ- ڌڪارڻ.

طُلاق وٺڻ: مڙس ڪڍڻ آڌي حاصل ڪرڻ، مڙس کي ڇڏي ڏيڻ.

طُلاقنامو: ذ. طلاق جي لکت.

طُلاقن: ث. طلاق ڏنل عورت.

طُلب: ث(ع) گهر- خواهش- سڌ، ڳولا.

طُلب ٿيڻ: ضرورت پوڻ- گهرج پوڻ.

طُلب ڪرڻ: گهرڻ، سوال ڪرڻ، سڏائڻ.

طُلبا: ذ(ع) "طلب" جو جمع، شاگرد- متعلم.

طُلبدار: ص. گهرندڙ، چاهيندڙ- خواهشمند.

طُلبداري: ث. گهر- ڳولا، واسطيداري.

طُلبگار: ص(ف) خواهشمند- ڳولا ٿو- گهرو.

طُلبنامو: ذ. گهر جو ڪ غذا- سمن.

طُلبَن: م. گهرڻ، سوال ڪرڻ، خواهش ڪرڻ- سڌ ڪرڻ، ڳولا ڪرڻ.

طُلبي: ث. گهر، سڌ، حاضري.

طُلسم: ذ(ع) جادو- سحر، جادوءَ جو ڪيل، هٿاٺ- ڪيڏ.

طُلسم ٻڌڻ: ڪا عجيب غريب ڳالهه ڪري ڏيکارڻ، جادو ڪرڻ.

طُلسمات: ذ. "طُلسم" جو جمع.

طُلسماتي، طُلسمي: ص. جادوءَ جو- جادوءَ وارو.

طُلعَت: ث(ع) ديدار- درشن، رخ- شڪل- صورت.

طُلو: ذ. دماچ- ڪيمخواب (ڪپڙو).

طوطي وانگر رتن: بنا سمجھ جي ياد ڪرڻ.
 طوطا چشمر: ص. بي وف- بي مروت- اڪ پور.
 طوطا چشمي: ث. بيوفئي- بي مروت.
 طوعاً: ظ. رض منديءَ سن- پنهنجي رضاءَ خوشيءَ سان.
 طوعاً ڪرها: ظ (ع) خوشي يا ناخوشي- راضي يا بي راضي.
 هروپرو- لاچر. خواه مخواه.
 طوفان: ذ (ع) سخت هوا. هوا جو ڏاڍو ڇو هو. شور- گور.
 فسد- هنگامو.
 طوفان آثارن: تمام گهڻي ڳلا ڪرڻ- بهتان مڙهڻ.
 طوفان مچائڻ: شور ڪرڻ- هل ڪرڻ. فساد مچائڻ. گهوڙا گهوڙا ڪرڻ.
 طوفان ميل: ذ. تمام تڪي هلندڙ گڏي- تيزرو.
 طوفان نوح: اسم خاص. حضرت نوح عليه السلام جي زماني ۾ خدا طرفن عذاب طور آيل تباهيءَ وارو طوفان.
 طوفاني: ص. طوفان جهڙو تڪو زوردار.
 طوق: ذ (ع) ڳچيءَ جو هڪ زيور. ڪٽڻو (پکيءَ جي ڳچيءَ تي) ڳٽ.
 طوق پتلو: ص. ڳچيءَ جو ڳڻو. محبوب- دلبر.
 طول: ذ (ع) ڊيگهه- لنباڻي. وسعت.
 طول ڏيڻ: ڊگهو ڪرڻ. ڊيگهه ڪرڻ. وڌائڻ (قصو، معاملو).
 طول طويل: ص. تمام ڊگهو- تمام لمبو.
 طول: ث. پٿرائي- رضائي- گاديلو.
 طولان: ذ. ٽپرت ڙي- سامان سڙو.
 طول بلد: ذ (ع) ڊگهي ڦاڪ. ڌرتيءَ جي اتر قطب کان وٺي ڏکڻ قطب تائين خيالي ليڪ.
 طول ڪلامي: ث. ڳالهه اچائي ڊيگهه. فضول گفتگو.
 طومار: ذ (ع) ڪتاب. دفتر. ڊگهو خط. وڏو بين. قصو. ڪ غذن جو بندل. ڊڳ- ڊير.
 طومار ٻڌڻ: ننڍي ڳالهه کي وڏائي بيان ڪرڻ. ڊگهو قصو چيڙڻ.
 طويل: ص (ع) ڊگهو. دراز- لنبو.
 طويل المعباد: ڊگهي عرصي لاءِ- ڊگهي عرصي وارو.
 طويلو: ذ (ع) گهوڙن ٻڌڻ جي جاءِ- ڪڙه.
 طهارة: ث (ع) پ ڪاڻي. صفائي. استنجا. مسحو.
 طهارة ڪرڻ: پ خاني کن پوءِ استنجا ڪرڻ. پاڻيءَ سان ڌوئي بت کي پ ڪ صاف ڪرڻ.

طُلوَع: ذ (ع) سج يا چنڊ جي اُڀرڻ جي حالت- اُڀرو.
 طُلوَع تين: اُڀرڻ- نڪرڻ (سج، چنڊ، تارا).
 طُماع: ص (ع) وڏو لالچي- وڏو حريص.
 طمانيت: ث (ع) دلجمي- اطمينان.
 طمطراق: ذ (ف) شان شوڪت- دوم ڌام. لُٺ.
 طمع: ث (ع) لالچ- لوپ. حرص. خواهش.
 طمع ترڪڻ: لالچ ڇڏڻ. خواهش ختم ڪرڻ.
 طمع جو تس نه پرڃڻ: حرص جو انت نه هئڻ- لوپ پورو نه ٿيڻ.
 طمعدار: ص. طمع رکندڙ- لالچي. آسروند.
 طمعداري: ث. آسرو- اميد. لالچ.
 طمعي: ص. طمع وارو- طامعو- لالچي.
 طمنچو: ذ (ف) ننڍڙي بندوق- پستول- تپاڇو.
 طناب: ث (ع) طنبو جي رسي. زمين ماپڻ جي رسي.
 طنابي: ث. طول جي ماپ. روينيو ماپ.
 طنبو: ذ (ع) خيمو.
 طنبور، طنبورو: ذ (ع) هڪ قسم جو ساز.
 طنبورِي: ث. ننڍڙو طنبورو.
 طنز: ث (ع) چٽر- لئول.
 طنزہ: ص. طنز وارو- لئول سان پيريل (ڳالهه، قصو وغيره).
 طنطنہ: ذ (ع) رعب- ديد پو. لُٺ. تڪبر- گهمند.
 طواف: ذ (ع) چوڌاري ڦيرو- گهمرو. ڪعبه الله جي چوڌاري ڦيرو.
 طواف ڪرڻ: چوڌاري ڦرڻ- ڦيرو ڪرڻ.
 طوالت: ث (ع) ڊيگهه- طول- لنباڻي.
 طوائف: ث (ع) گروه. قومون. قبيلو. نچن ڳائڻ واري عورت.
 طوائف الملوكي: ث. بادشاهه گردي- بد انتظامي.
 طوبا، طوبي: ذ (ع) بهشت جو هڪ ون.
 طور: ذ (ع) طريقو- ڍنگ- نمونو. (ظ) وانگر.
 طور طريقي: ذ. هلٽ چلٽ. لڇن- فعال. نمونو- ڍنگ. ريت نيت.
 طور: ذ (ع) هڪ مقدس جبل- طور سينا.
 طوس: ث. پشم جو هڪ قسم (اڇان، ڪاران يا ڳاڙهان مائل پوري رنگ جي).
 طوسي: ص. طوس (خراسان) شهر جو رهاڪو. ڪپڙي جو هڪ قسم- خاڪي.
 طوطو: ذ (ف) هڪ مشهور پکي- مٺو- چٽون.

طِي ڪرڻ: ختم ڪرڻ. پورو ڪرڻ. فيصلو ڪرڻ. نڀيرڻ.
 طيار: ص (ع) تمام تڪو اڏامندڙ.
 طيارو: ذ (ع) هواڻي جهاز.
 طيب: ص (ع) پاڪ صاف. سٺو- عمدو. جائز.
 طير: ذ (ع) پکي- پرندو.
 طيش: ذ (ع) غصو- ڏمر- ڪاوڙ.
 طيش ڏيارڻ: پڙڪائڻ- ڪاوڙ ڏيارڻ.
 طيش ۾ اچڻ: ڪوڙ ۾ اچڻ.
 طبيعت: ث (ع) طبعي خصوصيت- خوءِ نياءُ. انساني فطرت- جبلت
 طيور: ذ (ع) "طير" جو جمع- پکي پکڻ.

طَهْر، طَهَر: ث (ع) ختنو- سنت.
 طهر ويهارڻ: ختنو ڪرائڻ- سنت ويهارڻ.
 طهرائڻ: م. طهر ويهارڻ- ختنو ڪرائڻ.
 طهرڻ: م. ختنو ڪرڻ- سنت ڪرڻ. نقصان پهچائڻ.
 طهري: ث. طهري- ڳڙ ۾ رڌل پٽ- مڻو پٽ.
 طهور: ص (ع) پاڪ- پوتر- صاف.
 طهورا: ذ (ع) بهشت جو پاڻي.
 طي: ذ (ع) خاتمو- پڄاڻي. نڀيرو. فيصلو. ڪنهن ڪم کي آخر
 تائين پڄائڻ.
 طي ٿيڻ: پڄاڙي ٿيڻ. ختم ٿيڻ. بربد ٿيڻ.

ريت وغيره ڏيکاريندڙ لفظ.
 ظرف ڏسڻ: حوصلو ۽ همت ڏسڻ.
 ظرف ڏيکارڻ: پنهنجي اصليت پڌري ڪرڻ.
 ظروف: ذ (ع) "ظرف" جو جمع. ٿانو- برتن.
 ظريف: ص (ع) چرچائي. خوش طبع- پيوڳ ٿي. ڪلمڪ.
 ظفر: ذ (ع) فتح- سوڀ- ڪاميابي.
 ظفر ٽڪيو: ذ. بير اڳڻ (سادو ٿي جي).
 ظفر جنگ: ذ. جنگ جي فتح. هڪ فوجي خطاب.
 ظفرياب: ص. سويارو- فتح محمد.
 ظل: ذ (ع) پاڇو- سايو.
 ظل الله: ذ. خدا جو سايو. پدشاه.
 ظلم: ذ (ع) بي انصافي- انڌير. ستم. ڏاڍ- جبر- زيادتي.
 مصيبت- مشڪلات.
 ظلم جي گهائي ۾ پڙهجن: تمام گهڻو ظلم برداشت
 ڪرڻ- سختيون سهڻ.
 ظلم ڪرڻ: انڌير ڪرڻ. ويٺل ڪرڻ. ستم ڪرڻ.
 ظلما ظلمي: ظ. ڏاڍ سان- زبردستي- جبراً.
 ظلم رسيده ص. ظلم هيٺ آيل- مظلوم.
 ظلمي: ص. قهري. بيرحم. ظالم.
 طَلَمَات: ث (ع) "ظلمت" جو جمع- اوندا هيون. آب حيات جي

ط: ذ (ع) اُچر "طوئي". سنڌي 'لف- بي جو ٿيڻيون اکر. عربيءَ
 جو سترهون ۽ فارسيءَ جو ويهون اکر. ايجاد موجب عدد (900).
 ظالم: ص (ع) ظلم ڪندڙ. سنگدل- بيرحم.
 ظالما تو: ظ. ظلم سان ڀرپور. ظلم وانگر.
 ظاني: ص. ظن ڪندڙ- گمان ڪندڙ- شڪ ۽ شرڪ ڪندڙ.
 ظاهر: ظ (ع) چٽو- آشڪار- ڪليو. پڌرو- نروار.
 ظاهر ٿيڻ: پڌرو ٿيڻ- نمودار ٿيڻ. چٽو ٿيڻ.
 ظاهر ڪرڻ: کولڻ- پڌرو ڪرڻ. اڳهاڙڻ. وضاحت ڪرڻ.
 ظاهرين: ص. فقط ظاهري حالت ڏسندڙ. ظاهري حالت تي هلندڙ.
 ظاهر پرست: ص. ظاهر داريءَ ۾ قاتل. ابن الوقت.
 ظاهر داري: ث. ڏيک. ٻاهريون نمونو. مٿا پچرائي.
 ظاهري داري ڪرڻ: طرفداري ڪرڻ- رياءُ ڪرڻ- ڏيکاءُ ڪرڻ.
 ظاهر ٿهڻ: ظ. ڪليو ڪلايو- پڌري پٽ. علي الاعلان.
 ظاهر و باطن: ظ. اندر ۽ ٻاهر. پڌرو توڙي لڪير.
 ظاهري: ص. ڏيکاءُ وارو. پڌرو. ڏسڻ ۾ ايندڙ.
 ظاهريءَ طرح: ڏسڻ ۾- ٻه رئين نموني- ظاهر ۾.
 ظاهري: ث. مشهوري- شهرت. پڌرائي.
 ظرافت: ث (ع) مسخري- ڪليوڳ. چرچو گهڻو.
 ظرافت آميز: ص. ڪليوڳ وارو- مذاق سان ڀريل.
 ظرف: ذ (ع) ٿانءُ. حوصلو- سهڻ. گرامر ۾ اسم جي جاءِ، قدر.

چشمي واري اونداهي.

ظلمتَ: ث (ع) اونداهي- تريڪي- سيهي.

ظلمت ڪڍه: ذ. اونداهي جاء- ڪارڻ وارو هنڌ.

ظُن: ذ (ع) خيال- گمان. راءِ. شڪ.

ظَن رَسُن: گمان ٿيڻ- پتو پوڻ.

ظَن فاسد: ث. بدگماني- بدظني.

ظُني: ص. خيالي- گماني. شڪي. بغض رکندڙ.

ظُهار: ذ (ع) طلاق جو هڪ قسم- زال کي پنهنجي ماءُ، پيءُ وغيره

سن تشبيه ڏيڻ.

ظُهرُ: ذ (ع) اڳينءَ جو وقت- ٽپهري. اڳينءَ جي نماز.

ظهورُ: ذ (ع) پيدائش. وجود. ڏيک. پڌرائي.

ظهور ٿيڻ: ظاهري ٿيڻ. پڌرو ٿيڻ. ڏيکائي ڏيڻ. وجود وٺڻ.

ظُهورو: ذ. پڌرائي. ڏيکاءُ. نظارو- جلوو. ديدار.

ظُهورو پَسائڻ: ديدار ڪرائڻ.

ظُهير: ص (ع) ڪمزور- ناتوان. لاچار- بيوس.

ظُهيرِي: ث. ايرائي- ناتواني. بيوسي.

عادت پوڻ: هيريون- عادي ٿيڻ.

عادت وجهڻ: عادي ڪرڻ- هيرائڻ.

عادتاً: ظ. عادت ڪن- عادت جي ڪري- علت سبب.

عادتِي: ص. هيرڪ- هريل. خاص عادت وارو.

عادل: ص (ع) عدل ڪندڙ- منصف- انصاف ڪندڙ.

عادي: ص. هيرڪ. علتِي- پڌرائي.

عار: ذ (ع) شرم. حجاب. عيب جو ٽڪو.

عار ڪرڻ: حياءُ ڪرڻ. حجاب ڪرڻ. عيب سمجهڻ.

عارب: اسم خاص. ماڻهوءَ جو نالو.

عاربائي: اسم خاص. سنڌ هڪ ذات جو نالو.

عارض: ذ (ع) ڳل- رخسار.

عارض هئڻ: پيشا چڻ. نمودار ٿيڻ.

عارضو: ذ (ع) بيماري- روڳ. بهانو- سبب.

عارضِي: ص (ع) اتفاقي. غير مستقل.

عارضِيءَ طرح: ٿوري وقت لاءِ- وقتي طور.

عارف: ص (ع) صحيح طور حق سڃاڻندڙ. خدا شناس. حق شناس.

درويش. اعليٰ فڪر وارو. معرفت جو صاحب. وڏو صوفي.

عارفانه، عارفانو: ص. معرفت وارو. خدا شناسيءَ وارو.

عارفانو ڪلام: ذ. صوفي توراڳ- خدا شناسيءَ وارو ڪلام.

عاري: ص. عار ڪندڙ. خالي- ٺلهو. بيزار.

عاريتاً: ظ (ع) عارضي- ٿورن ڏينهن لاءِ. آڌاري طور.

عازم: ص (ع) ارادو ڪندڙ. عزم ڪندڙ.

ع: ث (ع) اُچر 'عين'، سنڌي 'الف' بي "جو چوٽيهون اکر. عربيءَ جو اڙهون، فارسيءَ جو اِيڪيهون اکر. اجد موجب عدد (70).

ع: عيسوي سن لاءِ نشان طور ڪم ايندڙ (مثلاً، 2003ع)

عابد: ص (ع) عبادت ڪندڙ. پرهيزگار.

عاج: ذ (ع) هاڻيءَ جي ڏند وارو مڏو.

عاج بَند: ذ. عاج سان جڙيل- ع جڪو. عاج جو ڪم ڪندڙ ڪاريگر.

عاجُڪو: ص. عاج جو- عاج وارو- عاج بند.

عاجز: ص (ع) ڪمزور- هيٺو- ضعيف. بيوس- مجبور- لاچار. غريب. ڪڪ- بيزار.

عاجز ٿيڻ: لاچار ٿيڻ- بيوس ٿيڻ. ورچڻ.

عاجز ڪرڻ: تنگ ڪرڻ- مجبور ڪرڻ- لاچار ڪرڻ. ورچائڻ- ڪڪ ڪرڻ.

عاجزا: ث (ع) عاجزه (عورت- نياڻي).

عاجزي: ث (ع) ڪمزوري. بيوسي. مجبوري. منٿ- آزي.

عاجزي ڪرڻ: منٿ ڪرڻ- آزي نيزاري ڪرڻ.

عاجگير: ص. عاج جو ڪم ڪندڙ.

عاجل: ص (ع) جلد باز- تڪڙو. فوري طور ادا ڪرڻ وارو حق مهر.

عاد: اسم خاص. قديم زماني ۾ هڪ قوم جو نالو (حضرت هود عليه السلاحي امت، جيڪا خدا جي نافرمني سبب تباهه ٿي ويئي).

عادات: ث (ع) "عادت" جو جمع- عادتون- خستون.

عادت: ث (ع) خصلت- لڇن. هير. ريت. علت.

وقت-دور-سمو. حالت-صورت.	عازم سفر: ص. سفر جوارادو ڪندڙ.
عالم ڏيکارڻ: دنيا ڏيکارڻ. انداز ڏيکارڻ. جواني ڏيکارڻ.	عازمين حج: حج لاءِ قصد ڪندڙ- حج ڇڏي نڌيڙا- حاجي سڳورا.
عالم آرا: ص. دنيا کي ٺاهڻ وارو- جهان سينگاريندڙ.	عاشق: ص (ع) چاهيندڙ- فرينٽ. پسند ڪندڙ. محبت ڪندڙ.
عالم آشڪار: ذ. دنيا ۾ پڌرو- مشهور.	عاشقان: ذ. "عاشق" جو جمع.
عالم ارواح: ذ. ارواحن جو جهان- ٻيو جهان.	عاشقاتو: ص. عاشقن وانگر- عاشق جهڙو. عشق وارو.
عالم اسباب: ذ. دنيا جو ساز سامان.	عاشق صادق: ذ. سچو عاشق.
عالم آفرور: ص. دنيا کي روشن ڪندڙ. سج- شمس.	عاشق تين: چاهيندڙ تين. محبت ڪرڻ. فدا تين.
عالم آڪبر: ذ. وڏو جهان. آخرت جو جهان.	عاشق مزاج: ص. عاشقائي طبيعت وارو.
عالم بالا: ذ. فرشتن جي رهڻ وارو مشاهون ماڳ (آسمان).	عاشق معشوق: ذ. محبتي سان عشق ڪندڙ- محب + محبوب.
عالم سفلي: ذ. زمين. زميني زندگي.	عاشقي: ث. عشق- محبت.
عالم صغير: ذ. انسان + انسان جو جسم.	عاشور: عاشوره: ذ (ع) محرم مهيني جي ڏهين تاريخ. حضرت امام حسين رض جي شهادت جو ڏينهن.
عالم غيب: ذ. لڪل جهان.	عاشورا: ذ (ع) محرم مهيني جا پهريان ڏهه ڏينهن (جن ۾ حضرت امام حسين رض جي عزاڌاري ٿئي).
عالم گير: ص. دنيا فتح ڪندڙ. دنيا تي چانيل. (اسم خاص)	عاصم: ص (ع) نظر رکندڙ. بچائيندڙ.
مغل بادشاهه محي الدين اورنگزيب جو لقب.	عاصي: ص (ع) گنهگار- ڏوهاري.
عالم گير تحريڪ: ث. دنيا تي پنهنجا اثر ڇڏيندڙ تحريڪ ۽ هنجل.	عاطف: ص (ع) جهڪندڙ. مٺس.
عالم وجود: ذ. هستي- زندگي. موجودگي جي حالت.	عاطفت: ث (ع) شفقت- مهرباني.
عالم پناه: ص (ف) دنيا کي حفاظت ۾ رکندڙ. بادشاه. (ث)	عافيت: ث (ع) سلامتي- بچاء. آرام- آسائش. خيريت. تندرستي.
پهرين ديوار. حويلي. ڳوٺ ۽ شهر جي بچاء لاءِ ٻاهران چوڌاري شهي پت پ ڪوٽ.	عافيت تنگ ڪرڻ: ڪنهن جي عيش آرام ۾ مدخل ڏيڻ. آرام سان ويهڻ نڌيڻ.
عالم ناسوت: ذ. فاني دنيا.	عاق: ص (ع) نافرمان- بي چيو.
عالم: ص (ع) ڄاڻندڙ- ڄاڻو. پڙهيل. گهڻو پڙهيل.	عاق ڪرڻ: جدا ڪرڻ- الڳ ڪرڻ. لادعوي ڪرڻ (ملڪيت ۽ معاملات مان).
عالم الغيب: ذ. غيب جون ڳالهيون ڄاڻندڙ. خدا تعاليٰ.	عاقبت: ث (ع) پڇڙي. خاتمو. آخرت. قيامت.
عالم باعمل: ذ. علم تي عمل ڪندڙ عالم.	عاقبت انديش: ص. دوراندیش. اڳ ڀوءِ سنڀاليندڙ.
عالم عارف: داناءُ ۽ اڪابر ماڻهو.	عاقبت انديشي: ث. دوراندیشي. سياست- عقلمندي.
عالمائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.	عاقبت خراب ڪرڻ: پڇڙي خراب ڪرڻ. آخرت برباد ڪرڻ.
عالمي: ص. دنيا جو- دنياوي- يونيورسل.	عافر قرحو: ذ (ع) پٺاڻ ڪري وڪر جو هڪ قسم.
عالمي قانون: ذ. اهو قانون جيڪو سڄي دنيا/ سڀني ملڪن تي لاڳو ٿئي.	عاقيل: ص (ع) عقلمند- ڏاهو- سمجهو- سٺو.
عالي: (ع) بند- اعليٰ- اوچو.	عاقيل بالغ: عقل ۽ بلوغت کي پهتل- جوان- سمجهو.
عالي تبار: ص. وڏگهراڻو. شريف ڪٽنب وارو.	عاقوبت: ث. جٺ- تعدي- عقوبت.
عاليجاه: ص. بلند مان مرتبي وارو.	عاقبي: ص. نافرمان. هٽيو- شدتي.
عاليجناب: ص. وڏي مان وارو.	عالم: ذ (ع) جهان- دنيا- زمانو- سنسار. مخلوق- آدم ذات.
عالي دماغ: ص. وڏي مغزو وارو- عقلمند- هوشيار.	
عاليشان: ص. وڏي عزت وارو. وڏي رتبي وارو.	

عالي ظرف: ص. وڏي حوصلي وارو. بردبار.
 عالي مرتبت، عالي مقام: ص. بلند مرتبي وارو.
 عالي نسب: ص. اوچي پيڙهيءَ وارو. وڏو گهراڻو.
 عالي همت: ص. وڏي همت وارو. دلير. بسند خيالات وارو.
 سخي-فياض.
 عام: ص. (ع) سڀئي - ڪل. مشهور، رواجي - چالو. هلندڙ - مروج.
 هر هنڌ موجود.
 عام جام: ص. هر هنڌ پکڙيل. هر هنڌ موجود.
 عام خاص: ص. سڀ ماڻهو.
 عام راءِ: ث. سڀنيءَ جو خيال - سڀني ماڻهن جو رايو.
 عام فهم: ص. جيڪو سڀئي سمجهي سگهن. آسانيءَ سان سمجھ
 ڀرائيندڙ. آسان - سولو.
 عام ڪرڻ: مشهور ڪرڻ. سڀنيءَ جي استعمال لاءِ مهيا ڪرڻ.
 عام ماڻهو: ذ. عوام الناس.
 عام مختيار: ص. مالڪ جي طرفان اختياري اجازت نامو منيل.
 عام معافي: ث. سڀنيءَ لاءِ معافيءَ جو اعلان.
 عام مير: ذ. عوامي مجلس - جلسو.
 عامل: ص. (ع) ڪم ڪندڙ. عمل ڪندڙ. عمده دار. تعويضات وغيره
 جو ڪم ڪندڙ.
 عاملي: ث. عامل جو ڌنڌو. عاملن جو پيشو. ظاهري اقرار.
 عامي: ص. عام. عام جام. رواجي. پيٽ ڀر گهٽ درجي وارو.
 عاميانه: ص. عام ماڻهو جو - جاهلن جو.
 عائد: ص. (ع) موٽي ايندڙ. ايندڙ. ٿيندڙ (واقعو يا عمل).
 روڪ - بندش.
 عائد ڪرڻ: ذمي ڪرڻ. مٿان مڙهڻ (ذميداري).
 عائشه: اسم خاص. حضور پاڪ (ﷺ) جن جي بيبي سگوريءَ جو نالو.
 عبا: ث. (ع) پيرن تائين پائڻ جو هڪ قسم جو ڊگهو ڪوٽ.
 عبادت: ث. (ع) اطاعت (خدا جي). بندگي. نماز.
 عبادتخانو، عبادتگاه: ذ. عبادت جي جاء (مسجد وغيره).
 عبادت گذار: ص. بندگي ڪندڙ - عابد.
 عبادتي: ص. عبادت ڪندڙ - عابد. مذهبي پند.
 عبارت: ث. (ع) تحرير - لکت. مضمون. لکتي.
 عبارت آرائي: ث. مضمون جي رنگيني.
 عبارت نويس: ص. عبارت لکندڙ. مضمون نگار - ليکڪ.
 عباس: اسم خاص ماڻهوءَ جو نالو.

عباسي: ذ. (ع) بغداد جي خليفن جو گهراڻو. هڪ ذات جو نالو -
 ڪلهوڙا. گل جو هڪ قسم.
 عبث: ص. (ع) اجايو - بيڻاڻو - فضول.
 عبد: ذ. (ع) بندو - پنهو. غلام - نوڪر.
 عبدالله: ذ. الله جو پنهو. (اسم خاص) نبي سگوري جي والد
 سگوري جو نالو. ماڻهوءَ جو نالو.
 عبداللطيف: اسم خاص. سنڌ جي وڏي قومي شاعر جو نالو "شاه
 عبداللطيف ڀٽائي رح." ماڻهوءَ جو نالو.
 عبديت: ث. پانهپ - غلامي. بندگي. تابعداري.
 عبراني: ذ. (ع) يهودي. (ث) يهودين جي ٻولي.
 عبرت: ث. (ع) حيرت - عجب. اچرج. نصيحت - سبق.
 عبرت انگيز: ص. حيرت جهڙو. ڊپ وارو.
 عبرت گاه: ذ. حيرت جي جاء.
 عبرت ڀر پوڻ: ص. حيرت ڀر پوڻ.
 عبرت وٺڻ: نصيحت پرائڻ - سبق حاصل ڪرڻ.
 عبرتناڪ: ص. حيرت جهڙو - سبق آموز.
 عبقریت: ث. (ع) سٺائي - عمدگي. انوکڻي. توان.
 عبوديت: ث. (ع) اطاعت. بندگي. پانهپ.
 عبور: ذ. (ع) درياءُ يارستو پار ڪرڻ. اورانگهڻ. طئي ڪرڻ. لنگهڻ.
 مهارت. دسترس.
 عبور ڪرڻ: هڪ پاسي کان ٻئي پاسي ڏانهن وڃڻ. پار ڪرڻ.
 عبوري: ث. عارضي - وڃي.
 عبوري حڪمنامو: ذ. عدالت طرفان ڪنهن فيصلي جي تڪميل
 تائين وڃي حڪم.
 عبوري حڪومت: ث. چونڊن کان اڳ ۾ ملڪ ۾ ڪار وهنوار
 هلائڻ لاءِ جوڙيل عارضي حڪومت - نگران حڪومت.
 عبير: ذ. (ع) هڪ قسم جو خوشبودار وکر - عنبر.
 عتاب: ذ. (ع) ڏمر - ڪوڙ - غصو - ناراضگي.
 عترت: ذ. (ع) اولاد - نسل.
 عتيق: ص. (ع) پراڻو - جهونو. آزاد. بزرگ.
 عثمان: اسم خاص (ع) نبي سگوري جي هڪ خليفن ۽ اصحابي
 جو نالو.
 عثمانی: ص. حضرت عثمان رضوان الله عليه نسبت رکندڙ.
 عجائب: ذ. "عجيب" جو جمع. حيرت جهڙيون شيون. عجيب -
 حيرت انگيز.
 عجائبات: ذ. "عجائب" جو جمع. دنيا جون عجيب غريب شيون.

عجائب خانو، عجائب گھر: ذ. عجيب غريب شين رکن جي جاء (جن کي مائهو ڏسڻ اچن) - ميوزيم.

عَجَبُ: ذ (ع) حيرت - اچرچ - تپرس - حيراني، (ص) عجيب - انوکو - نرالو.

عَجَب اسرار: ذ. ڏاڍي حيرت. عجب رنگ. عجب جهڙي شيء. عجب جهڙو: ص. حيرت انگيز - نادر.

عَجَزُ: ذ (ع) عاجزي - بيوسي - لاچارِي، نورث، منٿ - آزي.

عَجْز و انڪساري: ث. ميٽمنٿ، آزي نيزي.

عَجَلَت: ث (ع) جلدائي - تڪڙ - سيگم.

عَجَمُ: ذ (ع) عربستان کان سواءِ ٻيو ڪو به ملڪ.

عَجَمِي: ص. عجم جو رهڻ ڪو. غير عربي ماڻهو - ڌاريو.

عَجُوبو: ذ (ع) عجيب شيء - انوکي چيز.

عَجُوبه روزگار: ذ. دنيا جي عجيب ۽ انوکي چيز (جنهن جهڙي دنيا ۾ ٻي ناهي سگهي).

عَجُوز: ص. (ع) عاجز ماڻهو. ڪراڙي زال.

عَجِيبُ: ص (ع) حيرت جهڙو - انوکو - نادر. بي مثال - لاشاني. نيرو. (محوري ۾) پيرين - دوست - محبوب.

عَجِيبائي: ث. عجب واري حالت. عجب يا اچرچ جو سبب.

عجيب و غريب: ص. انوکو ۽ نيرو.

عَدَالَت: ث (ع) انصاف - نياء - نيرو - فيصلو. انصاف جي جاء - ڪچهري - ڪورٽ.

عدالت عاليه: ث. هاءِ ڪورٽ - چيف ڪورٽ.

عدالت ڪرڻ: انصاف ڪرڻ - نياء ڪرڻ. داد ڪرڻ.

عَدَالَتِي: ص. عدالت جو. قانوني - شرعي.

عدالتي ڪم ڪرڻ: انصاف جو ڪم ڪرڻ. شرعي نموني هلڻ.

عَدَاوَت: ث (ع) دشمني - وير - خصومت. دشمنو - ڪلفت.

عَدَاوَتِي: ص. دشمن - مخالف - ويري.

عَدَت: ث (ع) اهو عرصو جنهن ۾ عورت کي ٻيون ڪاح ڪرڻ ناهي (چار مهينا ڏهڻنهن).

عَدَد: ذ (ع) انگ. تعداد - شمار. ڳڻپ.

عدد تقسيمِي: ذ. رياضيءَ موجب ورڇ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ عدد.

عَدَد جمع: ذ. گرامر ۾ گهڻن شين کي ڏيکارڻ جو لفظ.

عدد شمارِي: ث. انگن جي ڳڻپ. ڳڻپ. نمبر شماري.

عدد قطاري: ذ. هڪٻئي پويان ترتيبوار انگ.

عَدَد مُنْهَمَر: ذ. چٽيءَ طرح انداز نه ڄات ٿيندڙ انگ (مثلاً: سڀ).

مَثْبُوتِي وغيره).

عدد مُرْكَب: ذ. گڏيل انگ. علم رياضيءَ موجب جزن ۾ تقسيم ٿيندڙ انگ.

عدد مفرد: ذ. اڪيلو انگ - جزن ۾ تقسيم نه ٿيندڙ انگ.

عدد ناطق: ذ. چٽو انگ.

عدد واحد: ذ. هڪ انگ. گرامر ۾ هڪ جو انگ ڏيکارڻ لاءِ ڪم ايندڙ لفظ.

عَدَدِي: ص. عدد وارو. تعدادي - شمري.

عَدْلُ: ذ (ع) انصاف - نياء - فيصلو. داد. برابري - مساوات.

عَدْلُ پرور: ص. انصاف ڪندڙ - انصاف کي فروغ ڏيندڙ.

عَدْلُ ڪرڻ: انصاف ڪرڻ - نياء ڪرڻ.

عَدْلُ گُسْتَرِي: ث. انصاف - نياء.

عَدَمُ: ذ (ع) غير موجودگي - غير حاضري. نه هئڻ - نستي.

عَدَم آباد: ذ. ٻيو جهان.

عَدَم اعتماد: ذ. ڀروسو ختم ٿيڻ واري حالت.

عَدَم بجاوَرِي: ث. حڪم نه مڃڻ جي حالت - حڪم عدوي.

عَدَم پيدا: ذ. غير حاضر. ناپيد. اٽلپگم. روپوش.

عَدَم پيروي: ث. لاڳو ناهي. غير حاضري (عدالت ۾ مقدمي دوران).

عَدَم موجودگي: ث. غير حاضري.

عَدَم واقفيت: ث. لاعلمي - اڻ ڄاڻائي.

عَدَن: ذ (ع) بهشت - فردوس. بهشتي باغ. (اسم خاص) ڏکڻ عربستان جي هڪ شهر ۽ بندر جو نالو.

عَدُو: ص (ع) دشمن - مخالف - ويري. رقيب.

عَدُوْل: ذ. نه مڃڻ جي حالت - نافرمانِي.

عَدُوْل حُڪْمِي: ث. قانوني ڪارروائيءَ ۾ گس گساء.

عَدُوْل جَن: م. بي فرمان ٿيڻ. ناقبول ٿيڻ.

عَدُوْلُن: م. ٻري ڪرڻ. ناقبول. لودڻ - ڌڪارڻ. نه مڃڻ. مٽائڻ - واپس ڪرڻ.

عَدُوْلِي: ث (ع) انڪار. موت - واپسي.

عَدِيل: ص (ع) جهڙو - مثل.

عَدِيم: ص. گم. ناپيد. لڪل - ڳجهو.

عَدِيم الْفُرْصَت: ص (ع) جنهن کي واند ڪئي نه هجي - مصروف.

عَدِيم الْمَثَال: ص (ع) بي مثال - لاشاني.

عَذَاب: ذ (ع) اهڃ - تڪليف - آزار - مصيبت. درد - سور. قبر.

عَذَابِ الْاِهي: ذ. خدا جي طرفان نازل ٿيل مصيبت.

عذاب سَهَن: سور سَهَن، مصيبتون ڪاٿن، تڪليفون پيوڳن.

عذاب هر پون: مصيبت هر جڪڙجن.

عذاب نازل ٿيڻ: خدا جو قهر مٿن پون.

عذار: ذ(ع) ڳل-رخسار.

عذر: ذ(ع) بهانو-سبب، اعتراض، معافي.

عذر هئڻ: ڪنهن ويجهي عزيز جي موت سبب مقرر وقت تائين ڏک

هر رهڻ ۽ خوشيءَ جهڙي ڪم مر شريڪ نه ٿيڻ.

عذر خواهي: ث، فوتيءَ لاءِ افسوس جو اظهار-عذر پريسي-پرچڻي.

عذر داري: ث، اعتراض، جوابي دعوي، حجت.

عذرا: ث(ع) ڪناري، بيبي مريم جو لقب، عورت جون نالو.

عراق: اسم خاص (ع) وچ ايشيا جو هڪ ملڪ.

عراقي: ذ(ع) عراق جو گهوڙو، تڙي گهوڙو.

عرب: اسم خاص (ع) وچ مشرق جو هڪ ملڪ (ڪعبة الله ۽ نبي

سڳوري جي روضي سببان مسلمان لاءِ متبرڪ)، عربستان،

(ص) عربستان جو رهاڪو، عربن جو نسلي نالو.

عربستان: اسم خاص، عربن جو ملڪ (عرب + آستان).

عرب و عجم: ذ، سڄو جهان-سڄي دنيا.

عربي: ص، عربستان جو ره ڪو، (ث) عربستان جي ٻولي.

عرس: ذ(ع) وفات جي تاريخ تي سالياني فتنهءَ مجلس-ٻه رهو.

عرش: ذ(ع) چٽ، تخت، آسمان، نائون آسمان.

عرش آشيان: ص، مرحوم.

عرش تي چاڙهڻ: تمام گهڻي تعريف ڪرڻ-پڏائڻ، خوشامد ڪرڻ.

عرش ڪرسي: ث، تخت الاهي.

عرش معلي: ذ، آسمان، نائون آسمان (جنهن تي خدا تعاليٰ جو

تخت چيو وڃي ٿو).

عرشو: ذ، بحري جهاز جون سپڪاڻ مٿيون طپتو.

عرصات: ث(ع) "عرصه" جو جمع، قيمت جو ميدان، (سنڌي

ٻوليءَ ۾ واحد طور مستعمل)

عرصو: ذ(ع) ميدان، مفاصلو، ويڇو-وٽي، وقت، دير.

عرصو لڳائڻ: وقت لڳائڻ-دير ڪرڻ.

عرض: ث(ع) ٻي شيءِ جي وجود تي مدار رکندڙ عرضي خاصيت-

"جوهر" جو ضد.

عرض: ذ(ع) درخواست-گذارش، منت، ويڪر-ٻڙ.

عرض ڪرڻ: منت ڪرڻ، گذارش ڪرڻ، سوال ڪرڻ.

عرض البلد: ذ، ويڪرائي ڦاڪ (ڌرتيءَ جو).

عرض حال: صورتحال جو بيان-حال جو اظهار.

عرضدار: ص، عرض ڪندڙ، منٿاڻو، سوالي.

عرضداشت: ث، گذارش، درخواست، لکت ۾ درخواست.

عرض معروض: ذ، منت مڙ.

عرضي: ص، عرض ڪندڙ-عرضدار.

عرضي، عرضي: ث، لکت ۾ درخواست.

عرضي نويس: ص، درخواستون لکندڙ-اسٽمپ وينڊر.

عرف: ذ(ع) ٻي-ٻي طرح-ٻئي نموني.

عرف: ذ(ع) ذاتي نالي سان گڏ سڃاتل ۽ ٻيو مشهور نالو، عمر نالو.

عرفات: اسم خاص (ع) مڪي شريف کان 9 ميل پري هڪ ميدان ۽

جبل (جتي حج جي موقعي تي حاجي گڏ ٿي دعائون پڙهن ۽ اڳين ۽

وچين جون نمازون گڏي پڙهن).

عرفان: ذ(ع) خداشناسي-حق تعاليٰ جي سڃاڻپ.

عرق: ذ(ع) پگهر-پسينو، قل وغيره جو ٺهڻ وارو رس، جڙين ٻوٽين

جو چڪريل پني.

عرق الود: ص، پگهر مرشل.

عرق ريزي: ث، سخت محنت، جدت نشاني، پگهر جو ٻور هيو.

عرق: ث(ع) رڳ-نس، سنڌ (عضوي جو).

عرق النساء: تنگ جي پوئين نسر ۾ سور پون جي بيماري.

عروج: ذ(ع) چاڙه، بلندي، ترقي، اوج.

عروج تي پهچڻ: ترقي ڪرڻ، مشاهدين درجي تي پهچڻ.

عروس: ث(ع) ڪنوار-وٺي.

عروس البلاد: شهرن جي ڪنوار-تمام سهڻو شهر.

عروض: ذ(ع) شعر جي بحر وزن معلوم ڪرڻ جو علم.

عروضي شاعري: بحرون سان ڀرپور شاعري-پابند شاعري.

عربان: ص(ع) اڳهاڙو-ننگو، ٻي پردي-ان ڍڪيل.

عرباني: ث، اوگهڙ-برهنگي.

عريض: ص(ع) ويڪرو، پڪڙيل، ويڪرو ڀڙڙو.

عريضو: ذ(ع) پن ڪن وڏي ڏانهن لڪيل خط.

عريضي: ث، درخواست.

عريضي نويس: درخواست لکندڙ.

عز: ص(ع) وڏو، غالب، ڏاڍو، عزت ڪيل.

عز و جل: ص، جنهن جي عزت ۽ تعريف هجي، خدا تعاليٰ.

عز: ث(ع) عزت-من-شان، رتبو.

عزو و جاھ، عزو شان: ذ. من مرتبو- شن شوكت.

عَزَا: ث (ع) ماتم، پير چئي.

عزادار: ص. ماتم ڪندڙ- ماتمي.

عزادري: ث. ماتم.

عَزَاوَت: ث. (ع) مائتي- رشتيداري- سگيتائي.

عَزَاوِيل: ذ (ع) هڪ فرشتي جو نالو (جيڪو تڙيو ويو).

عزائم: ذ (ع) "عزم" جو جمع- ارادا.

عَزَت: ث (ع) آبرو- وقار- شان. شرف. ادب- تعظيم. آڌرپاء.

ناموس. ساڪ- پٽ. رتبو.

عزت آبرو: شان من- وقار.

عزت افزائي: ث. ڪنهن معزز مٿهجي اچڻ تي ٿيل عزت.

عزت تان هٽ ڪڍڻ: بي عزت ٿيڻ. لاهي پاهي بيهڻ.

عزت خراب ٿيڻ: آبرو مٽي ۽ ملڻ. شان وڃڻ.

عزتدار: ص. عزت وارو- معزز.

عَزَت ڏيڻ: مان ڏيڻ. (ڪنايتاً) بي عزت ڪرڻ.

عزت رکڻ: آبرو رکڻ. مان ڏيڻ. لحاظ ڪرڻ. نالي کي برقرار رکڻ.

عزت لهڻ: عزت وارو ٿيڻ- من پئڻ.

عزت ماب: ص. وڏي عزت وارو- آڻريل.

عزت وٺڻ: بيمعزتي ڪرڻ، آبرو وٺڻ. لڄ لٽڻ (عورت جي).

عزت وڪڻڻ: ذليل ٿيڻ. بي غيرتو ٿيڻ.

عزرائيل: ذ (ع) موت جو فرشتو- ملڪ الموت.

عَزَلَت نَشِين: ث (ع) ڪنڊ وسائيندڙ- تنهائي ۽ مويهندڙ- گوشه نشين.

عَزَم: ذ (ع) ارادو- قصد. نيت- منشا.

عزم بالجزم: ذ. پڪوارادو.

عزم ڪرڻ: پختوارادو ڪرڻ.

عزم ٺاهڻ: ڪوڙا بهانا ٺاهڻ- ڪوڙا ٺاهڻ.

عَزِي: اسم خاص (ع) عربستان جي هڪ مشهور بٽ جو نالو.

عَزِي: ص (ع) پيارو- محبوب. مائت- رشتيدار. وڻندڙ. (ذ) خدا

تعالی جو هڪ نالو.

عَزِي قَرِيْب: مٿ مائت- سگيتا- رشتيدار.

عَزِي: ث. تعلق- نسبت. عزات- مائتي.

عَزِيْمَت: ث (ع) ارادو- قصد- عزم.

عَسَاكِر: ذ (ع) "عسڪر" جو جمع. لشڪر- فوجون- سپهه.

عُسْرَت: ث (ع) تنگي- ڏکيائي. غربت.

عَسْكَر: ذ (ع) لشڪر- فوج- سپاه.

عسڪري: ص. سپاهي- فوجي. فوج يا سپاه سان تعلق وارو.

عَسَل: ذ (ع) ماکي- شهد.

عشا: ث (ع) سومهڻي ۽ جي نماز.

عُشَاق: ذ (ع) "عشق" جو جمع.

عُشْبُو: ذ. پيسار کي وڪر جو هڪ قسم.

عُشْر: ذ (ع) ڏهه (10).

عُشْر مُبَشَّر: اسم خاص. نبي سڳوري جا اُهي ڏهه پلارا اصحابي، جن

کي جيئري بهشت ملڻ جي خوشخبري ڏني وئي.

عُشْر: ذ (ع) ڏهون حصو.

عُشْر زَكَوَات: ڏهون ۽ چاليهون حصو (ملڪيت من) جيڪو

غريبن ۽ محنت ڪندڙن لاءِ وقف هجي.

عُشْر عُشِير: ص. ڏهين حصي جو ٻڌو ٿورو پياڳو. تمام ٿورو.

عُشْرَت: ث (ع) عشق. مزو. خوشي.

عُشْرَت ڪده، عُشْرَت گاه: ذ. عيش جي جاء.

عُشْرَه: ذ (ع) ڏهه. محرم جي ڏهين تاريخ- عاشورو.

عُشُق: ذ (ع) بيهڪ. پير واري ڪيفيت. نينهن.

عُشُق اُنْدُو هُئُن: عشق ۾ عقل وڃائجي وڃڻ- قتل جو عشق سان

لاڳ پوڻ هئڻ.

عُشُقِيَّاز: ص. عشق ڪندڙ. حسن پرست.

عُشُقِيَّازِي: ث. محبت ۽ پير واري رسم.

عُشُق پِيچ، عُشُق پِيچان: ذ. هڪ قسم جي ول (رنگين گلن واري).

عُشُق حَقِيقِي: ذ. خدا جي محبت- پيڳني.

عُشُق ڪَمَائُن: ڪنهن سان محبت ڪرڻ.

عُشُق مَجَازِي: ذ. دنياوي عشق. ٿورو وقت هلندڙ پيار (ڪنهن

مٿهوءَ سان).

عُشُق ۾ گَهَارِي پوڻ: پير ۾ اٽڪ پوڻ. ٿيندڙ ڪم ۾ اوچتو

رخن پوڻ.

عُشُقِي: ص. عشق وارو- عشق جو. عشق ۾ ڦاٿل، عشقي.

عُشُقِيه داستان: ذ. عشق محبت وارو قصو- رومانوي لوڪ ڪٿا.

عُشُقِيْن: ندا. واهوا- آفرين.

عُشُوْد: ذ (ع) ناز- ماتو- نخرو.

عُشُوِه ساز، عُشُوِه گر: ص. ناز خرا ڪندڙ- معشوق.

عُشُوِه گِرِي: ث. ناز انداز- ماتا تاتا.

عَصَا: ث (ع) لٽ.

عَصَبِيَّت: ث (ع) پنهنجي - رشتيداري - پاسخاطري - رياڪاري.
 عَصَرُ: ذ (ع) زمانو - وقت - دور، وچينءَ جو وقت، وچينءَ واري نماز.
 عَصَمَت: ث (ع) پاڪائي - پڪدامني، عفت - ستر.
 عَصَمَت دري: ث، زوري زد.
 عَصَمَت فروشي: ث، عزت و ڪتن جو ڌنڌو - طوائفيو.
 عَصَبَانُ: ذ (ع) گناه - پاپ - خط.
 عَضُو: ذ (ع) بدن جو ڪوبه حصو - انگ.
 عَضُو اُکَرَن: ڪمزور ٿيڻ، بخرواري حالت ٿيڻ.
 عَضُو مخصوص: ذ، مرد يا عورت جو تناسل وارو عضو.
 عَطَا: ث (ع) بخشش - ذات، سخاوت، ڏان.
 عَطَا جو هٿ رکڻ: احسان ڪرڻ - آجھوءَ آسرو ڏيڻ.
 عَطَا ڪرڻ: بخشش ڪرڻ - ڏان ڏيڻ.
 عَطَارُ: ذ (ع) عطر و ڪنڌڙءَ ٺاهيندڙ - سُرھيو.
 عَطَارُ دُ: ذ (ع) نظام شمسي جو هڪ گرھ.
 عَطَانِي: ص (ع) بخشش مليل، منگتو، راڳائي.
 عَطَرُ: ذ (ع) گلن يا ٻين شين جو سُرھو ست يا روغن، خوشبوءِ - سُرھان - سڳندو.
 عطر بيز: ص، خوشبوءِ پکيڙيندڙ.
 عطر پاشي: ث، عطر چٽڪارڻ جي حالت - خوشبوءِ پکيڙڻ.
 عطر داني: ث، عطر جي شيشين يا دٻلين رکڻ وارو ٿانءُ.
 عَطَر غَنَبِير: سُرھان جو سامان - سُرھا تيل ڦليل.
 عَطَشُ: ث (ع) آڇ - پياس - تشنگي.
 عَطَفُ: ذ (ع) ٻن لفظن يا جملن کي پاڻ ۾ ڳنڍيندڙ لفظ - حرف عطف.
 عَطِيءُ، عَطِيو: ذ (ع) تحفي ۾ ڏنل شيءِ، تحفو - سوغات - سوکڙي.
 عَظَامُ: ص (ع) وڏو، عظمت وارو.
 عَظَمَت: ث (ع) وڏائي، بزرگي، ب، تري - بلندي، شان - شوڪت.
 عَظَمِي: ص (ع) وڏو، تمام وڏو.
 عَظِيمُ: ص (ع) وڏو، بزرگ، اوچو، بلند، مٿاهون، (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ نالو.
 عَظِيمُ الشَّانُ: ص، وڏي رتبي وارو، وڏي مان وارو، وڏو.
 عَقَتُ: ث (ع) پاڪدامني - پرستي.
 عَفَرِيَت: ذ (ع) ديو - پُوت - آفت.
 عَفُو: ذ (ع) معافي، درگذر، بخشش.
 عفو ڪرڻ: بخش ڪرڻ - معاف ڪرڻ.

عَفُوَت: ث (ع) بدبوءِ - ڏپ - بانس.
 عَفِي: ص (ع) معاف ڪيل.
 عَفِي عَنهُ: (دعائيءَ ڄمڻو) خدا کيس معاف ڪري.
 عَقَابُ: ذ (ع) هڪ قسم جو وڏو شڪاري پکي.
 عَقَابِي اکيون: ث، نهايت تيز نگاهواريون گھوريندڙ اکيون.
 عَقَابِيلُ: ذ، عذاب جي ڪنين وارو تير (جنهن جي لام جي پاسن سان عذاب جا ڪنڀا لڳل هجن).
 عَقَانَدُ: ذ (ع) "عتيده" جو جمع.
 عَقَبُ: ذ (ع) پويون حصو - پٺ، (ظ) پٺيان.
 عَقَبَت: ث (ع) سزا - سيڪت - عتوبت، عذاب - ايذاءُ.
 عَقْبِي: ذ (ع) اڳيون جهان - پيو جهان.
 عَقْدُ: ذ (ع) نڪاح - وهانءُ.
 عقد ڪرڻ: نڪاح ڪرڻ - شادي ڪرڻ.
 عَقْدُ: ذ، بت موڪل داخل بابت ڪيل ڪارروائيءَ جو فارم.
 عَقْدَه: ذ (ع) ڳنڍ - گرھ، منجهيل مسئلو، ڏکي ڳالهه.
 عقدہ ڪشائي ڪرڻ: مشڪل آسان ڪرڻ، مسئلو حل ڪرڻ.
 عَقْرَبُ: ذ (ع) وچون، هڪ آسماني بُرج جو نالو.
 عَقَرُ قَرَحُو: ذ، پيسار ڪو وکر - عاقر قرحو.
 عَقْلُ: ذ (ع) سمجھ - فهم، سُرَت، شعور - وقوف، ڏاهپ.
 عقل اُجھڻ: مٿيون منجهڻ - وائر وٺيڻ.
 عقل اچڻ: سمجھ اچڻ، بالغ ٿيڻ.
 عَقْلَانَتُو: ص، عقل جو - عقل وارو، عقلمند - ڏاهو، (ظ) عقل سان.
 عقل تي پردو پوڻ: مٿ مارڻ، سمجھ ندرهڻ، ڪا ڳالهه دماغ ۾ نونهل.
 عقل جا گھوڙا ڊوڙائڻ: دليل پيش ڪرڻ، خيالي پلا پچائڻ.
 عقل جو امير: (طنزيه) بيوقوف - مورڪ - چوتيو.
 عقل جي مار: ث، عقل جي ڪوتاهي - ڪُنڊ ذهني.
 عقل چرخ ٿيڻ: هوش گم ٿيڻ، حواس خطا ٿيڻ، حيران ٿيڻ.
 عقل حيواني: ذ، حيوان جي فطرت ۾ مدخل ٿيل سمجھ - جبلت.
 عقل دنگ رهجي وڃڻ: وائر وٺي وڃڻ - منجهي پوڻ.
 عقل ڏيڻ: مٿ ڏيڻ - صلاح ڏيڻ.
 عقل ڪرڻ: عقل کان ڪم وٺڻ - ڌيان ڌارڻ.
 عقل کان ٻاهر هئڻ: سمجھ ۾ نه اچڻ.
 عَقْلَمَنْد: ص، عاقل - ڏاهو - دانءُ.

عَلَامَ: ذ. تمام گهڻو ڄاتندڙ.
 عَلَامُ الْغُيُوبِ: ذ. غيب جو ڄاتندڙ- خدا تعاليٰ.
 عَلَامَتَ: ث (ع) نشان- اهڃاڻ. داغ- چٽ. بيماريءَ جا آثار.
 عَلَامَه: ص (ع) نهايت فضل- دانا، وڏو عالم.
 عَلَانِيَه: ظ (ع) کليو کلايو- پڌري پٽ- ظاهر ظهور.
 عَلَاوَه: ظ (ع) سواءِ- کان سواءِ- بغير.
 عَلَاتِقو: ذ (ع) علاقو. پرڳڻو- صوبو. خطو.
 عَلَتَ: ث (ع) بيماري- مرض- اگهائي. عادت
 عَلَيَّي: ص. خراب عادت وارو- هيراڪ. عادتِي.
 عَلَجِدْگِي: ث. جدائي. خلاصگائي. اڪيلائي- تنهائي.
 عَلَجِدو: ظ (ع) الڳ- جدا- ڌار. اڪيلو. نيارو.
 عَلَجِدو ڪرڻ: جدا ڪرڻ- الڳ ڪرڻ. ڌار ڪرڻ.
 عَلَل: ث (ع) "علت" جو جمع. عادتون- خصلتون. وصفون. صفت.
 عَلَمَرُ: ذ (ع) جهنڊو- نشان. انگاس.
 عَلَمبردار: ص. جهنڊو کڻندڙ. اڳواڻ.
 عَلمدار: ص. جهنڊي وارو- سردار.
 عَلَم صُوقُ: ذ. جهنڊي جي چوٽي ۽ ٻي لڳل چند وارو ڪلس.
 عَلَم ڪڻڻ: جهنڊو کڻڻ. اڳواڻي ڪرڻ.
 عَلَمَرُ: ذ (ع) ڄاڻ- آگاهي. تعليم- وڊپ. سکيا. جادو منتر وغيره.
 عَلَم اَدَبَ: ذ. ڪنهن ٻوليءَ جي شءِ ۽ نظم جا ڪتاب- لٽريچر.
 عَلَم اِلَهي: ذ. شاستر. علم معرفت.
 عَلَم اَلْيَقِين: ذ. دليلن ذريعي حاصل ٿيل ڄاڻ.
 عَلَمَاتو: ص. علم سان لاڳاپور ڪندڙ- علمي- شاستري.
 عَلَم تَشْرِيع: ذ. بدن جي بناوت جو علم- شرير رچنا.
 عَلَم تصوف: ذ. روحانيت جي ڄاڻ ڏيندڙ علم- برهم وديا.
 عَلَم جَفَر: ذ. لڪل ڳالهين کي ظاهر ڪرڻ جو علم.
 عَلَم دوست: ص. علم پر. ائيندڙ يا عالمن سان صحبت ڪندڙ.
 عَلَم عُرُوض: ذ. موزون شعر جي بناوت جو علم- چنڊ وديا.
 عَلَم فَلَاحَت: ذ. ٻني ٻاري يا پوکي راهيءَ جو علم.
 عَلَم ڪَلَام: ذ. خوش بياني- ٻوليءَ رَس.
 عَلَم ڪِيَمِيَا: ذ. شين جي جُزن کي پاڻ ۾ ملائڻ يا جدا ڪرڻ جو
 علم- ڪيمسٽري.
 عَلَم لَدُنِي: ذ. غيبي علم. ذات.
 عَلَم لُغَت: ث. ٻوليءَ جي لفظن جي تحقيق جو علم.

عَقْلَمَنْدِي: ث. ڏاهپ- دانائي- سياڻپ.
 عَقْل سَلِيم: ذ. صحيح سمجھ.
 عَقْل وَند: ص. عقل وارو- عقل- دانءِ.
 عَقْل ويڙهائڻ: سياڻپ واري اٽڪل ڪرڻ.
 عَقْلِي: ص. عقل جو- عقل وارو- سمجھ پريو. ذهني.
 عَقُوبَت: ث (ع) سزا- جُٺ- سيڪٽ.
 عَقُوبَت خانو: ذ. سزا گهر- تارچر سيل.
 عَقِيدَت: ث (ع) اعتقاد. مڃتا. ويساھ.
 عَقِيدَت ڪيش، عَقِيدَمَنَد: ص. معتقد- مڃيندڙ. پوئلڳ.
 عَقِيدو: ذ (ع) اعتقاد- ايمان. مذهبي اصول جي مڃتا.
 عَقِيْق: ذ (ع) هڪ قسم جو پٿر (گهن ۾ پٿرن طور ڪم اچي).
 عَقِيْق البَحَر: ص. مرجان (پٿر).
 عَقِيْق يَمَنِي: ذ. هلڪي ڳاڙهي رنگ جو اعليٰ قسم جو عقيق.
 عَقِيْقو: ذ (ع) هڪ رسم موجب نئين ڄاول ٻار جي مٿي جا وار
 لهرائڻ ۽ جانور ڪهي خيرات ڪرڻ.
 عَقِيلِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 عَقِيم: ص (ع) سَنِيءَ- وانجھ (عورت).
 عَكاس: ذ (ع) مصور. فوٽو گرافر.
 عَكاسِي: ث. فوٽو گرافي. تصوير ڪشي. منظر نگاري.
 عَكَس: ذ (ع) پاڇو. اولڙو. پاڻيءَ ۾ منظر ايندڙ تصوير. فوٽو. چاڀو.
 عَكَس چِڪڻ: فوٽو ڪيڻ- تصوير چِڪڻ. هوبهو نقشو ڪيڻ.
 عَكَس: ذ. ضد- عداوت- وير. مخالفت.
 عَكسان عَكَس: ظ. وِروڌ سان- خارو ڇان.
 عَكَسِجَن: م. وير رکڻ- دشمني رکڻ.
 عَكَسِي: ص. چڀي وارو. دشمن- بد خواه.
 عَكَسِي تصوير: ث. چاڀا چتر. فوٽو.
 عَكَسِي چِپائي: ث. فوٽو اسٽيٽ مشين ذريعي لکت جو نقل-
 فوٽو ڪاپي.
 عَكَسِي ڪَنڊ: ث. 180 درجن کان وڌيڪ درجن واري ڪَنڊ.
 علاج: ذ (ع) دوا- سٽي ٽڪي. حيلو- چارو.
 علاج ڪرڻ: دوا دارون ڪرڻ. حيلو ڪرڻ. آپاءِ ڪرڻ.
 علاج معالجو: ذ. دوا درمل- بيماريءَ کان بچاءُ جا آپاءِ سٽي ٽڪي.
 علاَقو: ذ (ع) ملڪ. صوبو. ملڪ جو حصو- خطو. تعلق- واسطو.
 علالت: ث (ع) بيماري- اگهائي- ن چاڦائي.

علم نجوم: ذ. تارن ۽ گرهن جي اڀرڻ ۽ لهڻ ۽ انهن جي گردش جو علم - جوتش ودي.

علم هيئت: ذ. آسماني ڪائنات جو علم.

علمي: ص. علم سان واسطو رکندڙ.

علميت: ث. ڄاڻپ، قابليت.

علماء: ذ (ع) "عالم" جو جمع. وڏا عالم فاضل.

علم: اسم خاص. مائهو ۽ جو نالو (علي محمد، علي بخش وغيره جو مخفف)

علمو: ذ (ع) بلندي - اوچائي، برتري، عزت - مرتبو.

علموي: ذ. اعليٰ درجي جو. مٿاهون - بلند، آسماني - فلڪي. (ذ) فرشتو.

علموفو: ذ (ع) کاڌي جي شيء - خوراک - راتب، پيشن - وظيفو.

علمور: ذ (ع) "علم" جو جمع.

علمور متعارف: ذ. پرڪيل سچائي، ظاهر ثابتي.

علموي: اسم خاص. حضرت علي ع جو اهو اولاد جيڪو بيبي فاطمه رض جي پيٽان نه هجي. هڪ ذات جو نالو.

علمي: ص (ع) اعليٰ - بلند. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

علمي: حرف جر (ع) تي، ۾، وٽ، کان، سڀان.

علمي الحساب: ظ. بند حساب جي. بگڻي تي کان سواءِ ٿلهي ليکي، تخميني طور.

علمي الخصوص: ظ. خاص طرح - خصوصاً.

علمي الصبح: ظ. صبح سان - صبح سوڀر.

علمي الاعلان: ظ. کٽيو ڪلايو - پڌري پٽ - ظاهر ظهور.

علمي هذا القياس: جملو. انهيءَ طرح - ائين.

علميان: ذ. ٽڪن ڏندن وارو لغام، جيڪو ڏنگيءَ مست گهوڙي کي ڏجي.

عليڪ سَلِيڪ: ث. سلام دعا، واقفيت - ڄاڻ سڃاڻ.

عليڪ چوڻ: سلام جو جواب ڏيڻ - سلام ورائڻ.

عليل: ص (ع) بيمار - اگهو - مريض. مرض ۾ هئڻو - ڪمزور، خفي - ڪڪ، چريو (عشق ۾) - مست.

عليم: ص (ع) ڄاڻندڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

عليه: ظ (ع) ان تي، ان سان.

عليه الرحمة: جملو. ان تي خدا جي رحمت هجي.

عليه السلام: جملو. ان تي سلام هجي.

عمر: (ع) ڇاڇو.

عمراد: ص. ڇاڇي جو پٽ - سؤٽ.

عمارَت: ث (ع) اڏاوت. جاء - گهر، وڏي جاء - بندنگ.

عمارَت ساز: ص. جابون ٺاهيندڙ - رازو - معمار.

عمارَت سازي: ث. جاين جي اڏاوت جو هنر - تعميراتي ڪم.

عمارَتِي: ص. تعمير ڪم ايندڙ - اڏاوتي.

عماري: ث (ع) هنياري - پالڪي.

عمالِيون ڪرڻ: مڃڻ مائٽن - عيش ڪرڻ.

عمامو: ذ (ع) دستار، پيڳ.

عمد: ذ (ع) قصد - ارادو - نيت - منشا.

عمداً: ظ. راڌي سن - هسيڪر، ڇڏي بجهي.

عمدگي: ث (ف) چڱائي - سٺائي، سهڻائي - خوبي.

عمدو: ص (ع) اوچو - اعليٰ، وڌندڙ، نهايت سٺو، برتر، بهترين.

عمر، عمر: ث (ع) حياتي - ڄمار - زندگي، عرصو - وقت، مائهو ۽ جوانو.

عمر بسر ڪرڻ: حياتيءَ جا ڏينهن گذارڻ.

عمر ڀر: ظ. سڄي عمر لاءِ - پڇاڙيءَ تائين.

عمر دراز: ظ. وڏي ڄمار وارو.

عمر رسيدو: ص. وڏي عمر وارو - پوڙهو - پيرسن.

عمر قيد: ذ. ويه سال قيد جي سزا.

عمر وڃڻ: ڄمار گذرڻ - حياتي پوري ٿيڻ.

عمرانيات: ث (ع) معاشرتي علم - سماجيات - سوشيالوجي.

عمراني: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

عمرڪوت: اسم خاص. ميرپور خاص ضلعي ۾ هڪ شهر ۽ قلعي جو نالو.

عمرؤ: ذ (ع) حج جي موقعي کان سواءِ ٻئي ڪنهن به وقت مقرر رسم طور ڪعبه الله جو طواف ڪرڻ ۽ عبادت ڪرڻ.

عمق: ذ (ع) اونهائي (پاڻيءَ جي)، اوچائي - اوچائيءَ واري ماپ.

عمل: (ع) ڪم - ڪرت - فعل، تعميل - بجا آوري، منتر جادو وغيره.

عمل ڪرڻ: پوڻ آوري ڪرڻ - بجا آوري ڪرڻ، مشق ڪرڻ.

عملدار: ص. عمل ڪرائيندڙ، آفيسر، حاڪم.

عملداري: ث. عمل جي اختيار جو دائرو، آفيسري.

عمل دخل: ذ. خنڀر، قبضو.

عمل در آمد: ذ. تعميل، ڪارروائي.

عملاً: ظ. عملي طور - حقيقت ۾.

عملو: ذ (ع) کڻي جا ملازم، استاف - اتالو.

عملي: ص. عمل ڪيل، جنهن تي عمل ٿي سگهي، ڪرگر.

عملي صورت: ٣. ڪنهن ڪم تي واري حالت-عمل.
 عمود: ذ(ع) ٽنڀ-ستون. سڌائيءَ ۾ آڻي ليڪ.
 عمودي: ص. آڻيو-ستون.
 عمودي مرڪز: ذ. ڄاميتريءَ ۾ ٽڪندي اندر اهو ٽپڪو، جتي آڻي ليڪ اچي ملي.
 عموم: ص(ع) رواجي-معمولي-عام.
 عموماً: ظ(ع) عام طرح-گهڻو ڪري-اڪثر.
 عميق: ص(ع) اونهو-گهرو-اٿه.
 عنا: ٺ(ع) محنت-مشقت. ڏاڪڙو. اهڃ. آزار.
 عناّب: ذ(ع) هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر-آهو پير.
 عنابي: ص. بگڙهو-سرخ.
 عناد: ذ(ع) دشمني-ويرو. عداوت-مخالفت.
 عناصر: ذ(ع) "عنصر" جو جمع. ماديات (دنيا ۾ پيدا ٿيل شين جا مادا. مکيه چار عناصر: هوا، پاڻي، مٽي،).
 عنان: ٺ(ع) واڳ-لغام.
 عنايات: ٺ(ع) "عنایت" جو جمع. مهربانيون-ٿورا.
 عنايت: ٺ(ع) مهرباني-ڪرم. شفقت. نوازش.
 عنايت ڪرڻ: احسن ڪرڻ. عطا ڪرڻ (تحفو). بخشش ڪرڻ.
 عنبر: ذ(ع) ابرق جو پورو-ڳلال. ڳڙهورنگ، جيڪو خوشيءَ جي موقعي تي زالون هڪٻئي کي هڻن.
 عنبر سارا: ذ. خالص عنبر-نج عنبر.
 عنبرين: ص(ف) عنبر جي رنگ جهڙو. خوشبودار.
 عنبر: ذ. عنبر-عنبر.
 عند: ظ(ع) ويجهو-نزدڪ-قريب.
 عندالطلب: ظ(ع) گهرڻ تي.
 عندليب: ٺ(ع) بلبل (پڪي)-پوري.
 عنديه: ذ(ع) راءِ-مريض-ارادو.
 عنصر: ذ(ع) اصل-بنياد. مفرد شيء. اصل مادو.
 عنصري: ذ. اوائلي-ابتدائي-شروعاتي.
 عنفوان شباب: ذ(ع) ڳوٺ جواني، جوانيءَ واري تازگي، جوانيءَ واري طاقت.
 عنقا: ذ(ع) هڪ خيالي پڪي. (ص) ناياب-اٽل.
 عنقا جو شڪار ڪرڻ: ناممڪن ڳالهه ٿيڻ جي ڪوشش ڪرڻ.
 عنقريب: ظ(ع) تمام جلد-تمام ويجهو.
 عنڪبوت: ٺ(ع) ڪوريٿرو.

عنوان: ذ(ع) سِرُو-سُرُخي-هيڊنگ. موضوع.
 عواقب: ذ(ع) "عاقبت" جو جمع. پڇاڙي-خاتمو.
 عوام: ذ(ع) "عام" جو جمع. عام ماڻهو-عام خلق. رعيت.
 عوام الناس: ذ. عام ماڻهو-مخلوق.
 عوامل: ذ(ع) "عامل" جو جمع. سبب-طريقتا.
 عوامي: ص. عام ماڻهن جو. عوام سان نسبت رکندڙ.
 عوامي حڪومت: ٺ. عوام جي چونڊيل حڪومت-جمهوريت.
 عود: ذ(ع) هڪ قسم جي ڪني (جنهن جي ٻارن سان خوشي پيدا ٿئي)-اگر. هڪ قسم جو ايراني ساز.
 عود: ص. ڪار سِرُو-ڪاريرو (رنگ). هڪ واکڻائي رنگ.
 عورت: ٺ(ع) زال-نري. گهرواري-جوءِ.
 عورتو: ص. عورت جو-عورت وارو.
 عورتپو: ذ. عورت هئڻ واري حيثيت.
 عورت ذات: ٺ. زال جو قسم-عورت جي جنس-عورت-نري.
 عوض: ذ(ع) بدلو-عوضو. بدو. (ظ) بدران-ٻارن-بدلي ۾.
 عوض وٺڻ: عيوض وٺڻ. انتقام وٺڻ.
 عهد: ذ(ع) زمانو-وقت-دور. حڪومت جو زمانو. قول-انجام-واعدو-وچڻ. پڪو ارادو.
 عهد ڪرڻ: انجام ڪرڻ-قول ڪرڻ.
 عهد پيمان: ذ. قول اقرار-انجام اقرار. ٻول وچڻ. صلح جا شرط.
 عهد حڪومت: ذ. بادشاهيءَ جو زمانو-حڪومت جو دور.
 عهد شڪني: ٺ. واعدو خلاف. بيوفائي. انجام ڏيڻ جي حالت.
 عهد نامو: ذ. بادشاهن درميان اقرار جي لکت. قبوليت. تحريري معاهدو.
 عهدو: ذ(ع) رتبو. سرڪاري منصب.
 عهدي: ص. جنگ تي چڙهندڙ بهادر.
 عهديدار: ص(ف) رتبو وارو-عهدي وارو. ڪنهن سرڪاري عهدي تي مقرر اهلڪار. آفيسر.
 عثلي عثلي: نيري هڻڻ جو هڪ آواز-اي علي! اي علي!
 عثلي عثلي ڪرڻ: دانهون ڪرڻ. رڙيون ڪرڻ.
 عيادت: ٺ(ع) بيمار کان مزاج پرسی.
 عيادتي: ص. عيادت ڪندڙ-مزاج پرسی ڪندڙ.
 عيار: ص(ع) ڇلاڪ-مڪار. ٺڳ-فريب.
 عياري: ٺ. ڇالاڪي-ٺڳي-فريب-دغا بازی.
 عياش: ص(ع) عيش ڪندڙ. شوقين-بدڪر-اوباش. آرام پسند. موجءُ سڪ سان حياتي گذاريندڙ.

عياش پسند: ص. عياشي ڪندڙ- عيش پرست.
 عياشي: ث. عيش عشرت، بد ڪاري- اوباشي، سڪ آرام.
 عيال: ذ (ع) ٻار ٻچا- ڪٽنب- آڪم.
 عيالدار: ص. ٻچڙيوال- اولادي، وڏي ڪٽنب وارو.
 عيالي: ص. عيالدار، ٻچڙيوال.
 عيان: ظ (ع) ظاهر- چٽو- پٽرو.
 عيب: ذ (ع) وڏ- نقص، خرابي، قصور- گنه.
 عيب آڀار: ذ. بيشمار عيب.
 عيباڻتو: ص. عيب وارو- عيب ران سالم، نڪمو.
 عيب ثواب: ذ. چڱي مٺي- برائي پلائي.
 عيب پوش: ص. عيب ڪيندڙ.
 عيب جو: ص. عيب ڳوليندڙ- ويڪرو.
 عيب جوي: ث. گلاخوري، نڪت چيني.
 عيبدار: ص. وڏوارو- نقص وارو.
 عيب لائن: ٽڪولائن، الزام مڙهڻ.
 عيب ڍڪڻ: نقص لڪائڻ، پردو رکڻ- ڍڪ ڪرڻ، چشم پوشي ڪرڻ.
 عيبي: ص. عيب وارو، نقص، روڱي- بيمار.
 عيد: ث (ع) مسلمانن جو خوشيءَ وارو وڏو ڏينهن (شوال جي پهرين تاريخ رمضان جي عيد، ذو الحج جي ڏهين تاريخ حج واري عيد)، وڏو ڏينهن، خوشيءَ جو ڏينهن، ڏهاڙو، جشن، خوشي.
 عيد اڳڙي: ث. مينهن وسنديءَ جو ٿيڻ.
 عيد اڳڙي پائڻ: سنو ويس پائڻ.
 عيد الاضحى: ث. ذوالحج جي ڏهين تاريخ واري نمازءَ خوشيءَ جو ڏينهن- قربانيءَ واري عيد.
 عيد الفطر: ث. رمضان جي خاتمي تي شوال جي پهرين تاريخ واري نمازءَ خوشيءَ جو ڏينهن- روزن واري عيد.
 عيدانو: ص. عيد جو پلاءُ وغيره.
 عيد براد: ث. شعبن مهيني جي 15 تاريخ واري عيد (عتيدي موجب انهيءَ رات بدن لاءِ رزق جي وڃڻ ٿئي).
 عيد ٿيڻ: عيد وارو ڏينهن اچڻ، تمام گهڻي خوشي ٿيڻ.
 عيد جو چنڊ: محورو، من ڪن مهنگو، دير سان ٿيندڙ ملاقات.
 عيد ڪرڻ: خوشي ڪرڻ- بهري ڪرڻ.
 عيدگاه: ث. عيد نماز پڙهڻ لاءِ وڏو ميدان يا جامع مسجد.
 عيد گيد: ذ. عيد ان ڪن بعد وارو ڏينهن.
 عيد ميلاد: ث. نبي سڳوري جي ولادت جي خوشيءَ وارو ڏينهن.

عيدن: اسم خاص، ماڻهو جو نالو.
 عيدِي: ث. عيد جي سوکڙي.
 عيسيٰ: اسم خاص (ع) هڪ پيغمبر سڳوري جو نالو، ماڻهو جو نالو.
 عيسائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 عيسائي: ث. حضرت عيسيٰ عليه السلام جو پوئلڳ، مسيحي.
 عيسوي: ص (ع) حضرت عيسيٰ جي ولادت سان شروع ٿيل سنڌ.
 عيش: ذ (ع) خوشي، آرام- آسائش، خواهش جي تڪميل، شهوت پرستي، مزو.
 عيش اُسڻ: خوشي باقي نرهڻ- بي آرامي پيدا ٿيڻ.
 عيش ڪرڻ: مزامائڻ.
 عيش پسند: ص. شوقين، آرام طلب.
 عيش عشرت، عيش و نشاط: ث. زندگيءَ جا مزا، عيشي، نفسي خوشيون.
 عيشي: ص. عيش وارو- عيش جو، نفس پرست.
 عيشي جيئڙو: ص. عيش پسند، آرام پسند، عيش.
 عيل: ث. توبه- بس- بن.
 عين: ث (ع) اک- چشم- نين، (ظ) خاص، ساڳيو، هوبهو.
 عين المال: ذ. موڙي، صافي پيل نفعو، زمين جي ڍل.
 عين اليقين: ذ. اکين ڏٺو يقين.
 عين بين: ظ. هوبهو- ساڳيو- نس پس.
 عين ٿيڻ: معمور ٿيڻ- پڌرو ٿيڻ.
 عين قرار لهڻ: مٽائڻ- نمر البدل بڻجڻ.
 عين لهر (عين الھر): ذ. ٻليءَ جي اک، جواهر جو هڪ قسم.
 عين وقت: ذ. انهيءَ وقت، صحيح موقعو.
 عيني: ص. اکين ڏٺو، ڏنل.
 عيني شاهد: ذ. اکين ڏٺو گواه.
 عينڪ: ث (ع) چشمو- نظرو ڏاڻن لاءِ خاص شيشن وارو فریم.
 عينڪي: ص. عينڪ پاتل- چشمي.
 عيوض: ذ (ع) عوض، بدلو، بدليءَ ۾ ڏنل شيء، اجورو، معاوضو، موٽ ۾ ڏنل سگ- بدو.
 عيوضاتو: ذ. عيوض ۾ ڏنل رقم.
 عيوض ڏيڻ: بدلو ڏيڻ، جوڙو ڏيڻ.
 عيوض معاوضو: ذ. ڏي وٺ، بدل سڌل.
 عيوضو: ذ. عيوض- بدلو، اجورو.
 عيوضي: ص. ٻئي جي بدران ڪم ڪندڙ، قائم مقام.

غ: ث. (ع) اچار 'غِين' سنڌي 'الف-بي' جو پنجٿيهون اکر. عربيءَ جو اوتيهون ۽ فارسيءَ جو ٻاويهون اکر. ابجد موجب عدد هزار (1000).

غار (ث)، غار: ذ (ع) جبل ۽ وڏو سوراخ- گهار- غفا- چر- سرنگه. غار ٿيڻ: اوڙاهه ۾ پوڻ، ٻڏڻ- غرق ٿيڻ (پٽيءَ ۾). تباھ ٿيڻ.

غار حرا: اسم خاص. عربستان ۾ جبل 'حرا' جي چر (جنهن ۾ نبي سڳورو ﷺ نبوت منڍڪڻ اڳ خدا جي عبادت ڪندو هو).

غار ڪرڻ: غار ۾ اچڻ. تباھ ڪرڻ- برباد ڪرڻ. گم ڪرڻ. ٻوڙڻ- غرق ڪرڻ.

غارت: ث (ع) دشمن تي ڪيل حملو. لُٽ مار. بربادي- تباھي. (ص) تباھ- برباد.

غارت ڪرڻ: تباھ ڪرڻ. برباد ڪرڻ. گم ڪرڻ.

غارتگر: ص. تباھ ڪندڙ. لُٽيندڙ- لُٽ مار ڪندڙ.

غارتگري: ث. لُٽ مار. تباھي- بربادي.

غاريبو: ص. غريباتو. غريبي مسڪيني.

غاريقون: ذ (ف) جلاب طور ڪم ايندڙ پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.

غازه: ذ (ف) هڪ قسم جو خوشبودار گلابي پاڻوڊر (جيڪو عورتون گلن تي هڻن). سرخي- لالي.

غازي: ذ (ع) ڪافرن سان وڙهندڙ مسلمان سپاهي. (ص) بهادر. گهوڙو.

غازي مُرد: ذ. بهادر ماڻهو. گهوڙو.

غاسل: ذ (ع) ميت کي غسل ڏيندڙ- غسل.

غاشو: غاشيه (اُٺ تي وجهڻ جو ڪپڙو- پلان. [^]ذ (ع)؛

غاصب: ص (ع) زبردستي حق ڪسيندڙ، ٻئي جو حق هٽڻ ڪندڙ،

غاضب: ص (ع) غضب ڪندڙ- ظلم ڪندڙ- ظالم.

غافل: ص (ع) بي ڌيان. بيخبر. بيپرواه. سست. مدھوش.

غافل ڪرڻ: بي ڌيان ڪرڻ. بيهوش ڪرڻ.

غافلاتو: ص. غفلت وارو. غافل جو.

غافلاتين: م. غفل ٿيڻ. لاپرواه ٿيڻ.

غافلي: ث. غفلت. بي ڌياني. بينفڪري.

غالب: ص (ع) فتح ڪندڙ. جيتيل- ڪٽيل. ڏاڍو. زبردست. سرسي ڪندڙ.

غالب پوڻ: سوپ ڪرڻ. حاوي ٿيڻ. بيوس ڪرڻ.

غالباً: ظ (ع) شايد- يقيناً- گهڻو ڪري.

غاليجو: ذ (ف) اُن يا پشم سان ٺهيل گلڪاريءَ سان فرش- قالين.

غائب: ص (ع) گم. پوشيدو- لڪل- ڳجهو- مخفي. غير حاضر- غير موجود.

غائب ٿيڻ: گم ٿيڻ- الوپ ٿيڻ. روپوش ٿيڻ.

غائبانه، غائبانو: ظ (ع) پرپٽ- غير موجودگيءَ ۾.

غائر: ص (ع) اونهو- عميق. وسيع.

غايَت: ص (ع) پڇاڙي- انتها. آخري حد. غرض- آخر مطلب. (ص) انتهائي- بيحد.

غُبار: ذ (ع) ڌوڙ- دڙ- مٽي. ڌنڌ- انڌو ڪار. رنج- ملال.

غُبار آلود: ص. مٽيءَ هائو.

غُبار ڪيڻ: دل جو بخار ڪيڻ. ارمان ڪيڻ. حسرت پوري ڪرڻ. چوه چنڊڻ.

غُبارو: ذ (ع) ڦوڪڻو. گئس سان ڀريل وڏو ڦوڪڻو.

غُبارچي: ص. بم گولي کي ٻاهه ڏيندڙ. توبچي- توبزن.

غُبغب: ث (ع) کاڌي- کاڌيءَ واري کڏ (جيڪا سونهن ۾ ڳٽجي).

غُبن: ث (ع) خيانت- خرد بُرد. امانت ۾ گهروبي.

غبن ڪرڻ: گهروبي هڻڻ- خيانت ڪرڻ.

غُبي: ص (ع) ڪُنڊڙو- ڏڏ- موڳو.

غُبي: ص. گهڻو ڳالهائيندڙ. ڊاڙي- ٺٻاڙي.

عُدار: ص (ع) فساد. باغي. دشمن (ملڪ جو). دغاباز. (ذ) تمام وڏو شهر.

عُداري: ث. بغاوت. دغابازي. نمڪ حرامي.

عُدر: ذ (ع) فساد- بلوو- هنگامو. بغاوت.

عُدود: ذ (ع) ماس جو ڳوڙهو- مُشڪ. خِلط.

غذا: ث (ع) کاڌو- خوراڪ. خصلت- عادت- هير.

غذا ٿي وڃڻ: هير ٿي وڃڻ. ڌنڌو ٿي وڃڻ. ڍنگ ٿي وڃڻ.

غذاء لطيف: ث. هلڪي خوراڪ- سادو ۽ هضم ٿيڻ کڏو.

غذائي: ص. کاڌي سان نسبت رکندڙ شيءِ- ڪاڇرو.

غذائيت: ث. کاڌي جا طاقتور جزا.

غُرَابُ: ذ (ع) ڪنءُ.
 غُرَارُو: ذ (ع) غَر (ر) گَرُو - نڙيءَ تائين گَرُڙي.
 غُرَائِبُ: ذ (ع) "غريب" جو جمع. اتي شيون. عجايب و ريون حالتون. حڪيتون با حقيقتون.
 غُرَبُ: ذ. وڻ جو هڪ قسم.
 غُرِيَا: ذ (ع) "غريب" جو جمع. مسڪين.
 غُرَيْتُ: ث (ع) مسڪيني - منلسي - اتيوند.
 غُرَيْتُ مَرِ گُهاڙن: منلسيءَ ۾ زندگي گذارڻ.
 غُرَضُ: ث (ع) ضرورت - گهرج - حاجت. خواهش. پرواه - ڪن.
 غُرَضُ ڪڍڻ: ڪن ڪڍڻ - پرواه ڪرڻ.
 غُرَضُ: ذ (ع) ڪم. لالچ (ض) حصر ڪلام - مطلب ته.
 غُرَضَاتُو، غُرَضَاتُو: ص. گهرج وارو - ضرورت مند. خود غرض - مطلبِي. واسطيدار. دلچسپي رکندڙ.
 غُرَضُ تَه: حرف جملو. تنهن لاءِ - تنهن واسطي.
 غُرَضُ پُون: ڪم پون - مطلب پون.
 غُرَضُ رڪن: اميد رڪن. مطلب رڪن. واسطو رڪن.
 غُرَضَمند: ص. ضرورت مند - گهر جاڻو.
 غُرَضِي: ص. غرض وارو. حاجتمند.
 غُرُفُو: ذ. روشن دان - گڙڪو.
 غُرُق: ص (ع) ٻڌل. مصروف (ڪم ۾) - مشغول. غلطان.
 غُرُق تين: اوڙاه ۾ پون. ٻڌڻ. گم تين. تباه تين.
 غُرُقَابُ: ص. اونهو (پاڻي) - تار. ٻڌل - غرق.
 غُرُقَابِي: ث. ٻوڏ - سيلاب.
 غُرُقِجڻ: م. ٽپي ۽ ٻهجن - ڪنهن خيال ۾ غرق ٿيڻ.
 غُرُقِي: ص. ٻڌل. گم تين - غرقاب.
 غُرُوبُ: ذ (ع) لهن (سج يا چنڊ) - اُلهڻ.
 غُرُورُ: ذ (ع) ٽڪر - گهمند - فخر - هٿ - آڪڙ.
 غُرُورُ ڪرڻ: ٽڪر ڪرڻ.
 غُرُه: ث (ع) قمر ۽ مهيني جي ٻيهرين تاريخ.
 غُرِبُ: ص (ع) منلس - مسڪين - ڪنگال. عاجز. محتاج. عجيب. مسافر.
 غُرِبُ الوطن، غُرِبُ الديار: ذ. وطن کن ٻري - پرديسي. مسافر.
 غُرِبَاتُو: ص. مسڪيني ۽ وارو - سدو سوڌو.
 غُرِبَاوَاڏُ: ذ. غريب تو طبيقو - غريب طبعي جا ماڻهو.
 غُرِبُ تَن: ص. جنهن وٽ ڏڪڻ لاءِ ڪپڙو نه هجي - نگ گهڙو.

غُرِبُ پَرُوڙ: ص. غريبن کي سنڀاليندڙ. اميرن جو لقب.
 غُرِبُ خانو: ذ. گهر (پنهنجو گهر).
 غُرِبُ غُرِبُو: ذ. مسڪين. مسافر. هر ڪو ماڻهو.
 غُرِبُ نَواز: ص. غريبن کي نوازيندڙ. سخي.
 غُرِبِي: ث. غربت - مسڪيني - منلسي.
 غُرِقُ: ص (ع) ٻڌل - غرق.
 غُرِقُ رحمت: ص. خدا تعاليٰ جي رحمت ۾ - مَرَحُوم.
 غُرُپُ: ذ. گيت جو آواز. لنگهائڻ يا گهيڙائڻ جو آواز.
 غُرُپُ ڪرڻ: گهيڙي وڃڻ - گهڻ. هضم ڪرڻ.
 غُرَا: ث (ع) جهڊ - ڪفرن سان جنگ.
 غُرَا تين: همت تين - مرد نگي تين.
 غُرَالُ: ذ (ع) هرن. هرن جو بچو.
 غُرَالُ چشمر: ص. وڏين اکين وارو - هرن کي.
 غُرَالِي: اسم خاص. اسلام جي وڏي فلسفي ۽ متڪلم امام محمد بن احمد جو لقب.
 غُرُلُ: ذ (ع) حُسن ۽ عشق جي مضمون وارو شعر.
 غُرُلُ خوان: ص. خوش الحاني ۽ سَن غزل پڙهندڙ.
 غُرُلُ گو: ص. غزل ڪندڙ شاعر.
 غُرُوات: ث (ع) "غروه" جو جمع.
 غُرُوه: ذ (ع) ڪفرن سان لڙائي (جنهن ۾ نبي سڳورو شريڪ هجي).
 غُرَالُ: ص. غسل ڏيندڙ (ميت کي).
 غُرُلُ: ذ (ع) سڄو جسم ڌوئڻ. وهنجڻ. مڙدي کي وهنجارڻ.
 غُرُلُ خانو: ذ. وهنجڻ جي جاءِ - وهنجڻ خانو.
 غُرُلُ ڏين: ميت کي وهنجارڻ.
 غُرُلُ ڪرڻ: وهنجڻ - پڪاڻين.
 غُرُلُ: ذ. وهنجڻ جي ڪم جون شيون (صين پٽي وغيره).
 غُرُلُ: ص (ع) بيهوش. مَندو - سَٺو. ڏڪريڻ.
 غُرُلُ تين: بيهوش تين - ڏڪرڻ. حيرت تين.
 غُرُلُ: ث. بيهوشي. ٻوڏڙو. سدني. حيراني.
 غُرُلُ: ذ (ع) ضم. بي انصافي. زبردستي سان ڦهليل حق.
 غُرُلُ ڪرڻ: زوري ڦهلائڻ. پٽي جي حق تي ڏاڙو هڻڻ.
 غُرُلُ: ذ (ع) ڪوڙ - چڙ - ڌمڪ.
 غُرُلُ پيش: ڪوڙ روڪڻ. غم ڪرڻ.
 غُرُلُ چڙهڻ: ڪوڙ اچڻ - طيش اچڻ.

غَضَبُ: ذ (ع) غصو-قهر-ذمر-مصيبت-ظنم-ندير.

غَضَبُ الاهي: ذ. خدا جو قهر.

غَضَبُ نازل ٿيڻ: قهريون، مصيبت اچڻ.

غَضَبُ ڪرڻ: قهر ڪرڻ، حيرت جهڙو ڪم ڪرڻ.

غَضَبِي ڪ: ص. ڪوڙيل، چڙيل-ناراض، قهري.

غَضَبِي: ص. قهار-ظلم ڪندڙ-ستمگر.

غَضَبُ: ذ (ع) شينهن، بهادر-سورهيه.

غُفا: ث. چر-سرنگه-غار.

غُفار: ص (ع) معاف ڪندڙ-بخش ڪندڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

غَفَلْتُ، غَفَلْتُ: ث (ع) بيخبري-اتجائي، بي ڌياني، پُل-غطني، ويسر، سستي، نند.

غَفَلْتُ ڪرڻ: سستي ڪرڻ، بيپرواهي ڪرڻ.

غَفَلْتُ شعار: ص. سست-ڪاهل، بيپرواه، ڳهيلو.

غَفَلَتِي: ص. غافل، ويسر ڪندڙ.

غَفُور: ص (ع) معاف ڪندڙ، خط بخش ڪندڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

غَفُور الرحيم: ص. بخش ڪندڙ ۽ رحم ڪندڙ، با چهارو.

غَفِير: ص (ع) بي اندز-تمام گهڻو. (ذ) تمام وڏي جماعت-انبوه.

غُل: ذ (ف) هر-شور-گوڙ.

غُلَاطَت: ث (ع) گندگي-ڪن ڪچرو، ناپاڪائي-نجاست-پنيتي، گدلائي.

غُلَاف: ذ (ع) چو-چم، پوش، پٿرائي، وهاتي، گديءَ وغيره جو پٽ.

غُلَاف چاڙهڻ: پوش چاڙهڻ، لڪائڻ-چپائڻ.

غُلَامُ: ذ (ع) زر خريد چو ڪرو-بانهو-گولو، نوڪر، تاش جو هڪ پتو. (ص) تابعدار-مطيع.

غُلَامُ بنائڻ: بانهو ڪرڻ، خريد ڪرڻ (احسان سان)، مطيع ڪرڻ.

غُلَامُ زادو: ص. غلام جو اولاد-گولاڙو.

غلام گردش: ث. صنڻ ۽ ڪمرن جي چوڌاري ورائندو.

غُلَامُون: اسم خاص، ماتيهو جو نالو (غلام محمد جو مخفف).

غُلَامِي: ث. پنهپ-گولپ، تابعداري، فرمانبرداري-اطاعت.

غلامي ڏيڻ: نوڪري ڏيڻ، خدمت ڪرڻ، هر وقت حاضري ڏيڻ.

غَلَبو: ذ (ع) واڌارو-گهڻي، برتري، فتح، حملو، طاقت-زور.

غَلَبو پائڻ: فتحياب ٿيڻ-غالب ٿيڻ.

غَلَبِي راءِ: ث. گهڻي ۽ اوراڻيو-ڪثرتي فيصنو.

غَلَطُ: ص (ع) 'ن' درست-غير صحيح، ڪوڙ.

غلط العامر: ذ. عام ماڻهن جي ڪيل غلطي جيڪا درست سمجهي وڃي.

غلط بياني: ث. ڪوڙو بيان.

غَلَطُ سَلَطُ: ذ. ڪوڙ سچ.

غَلَطُ فهمي: ث. ناسمجهي، پُل چڪ، خطا.

غلط نامو: ذ. ڪتاب ۾ ٿيل غلطي جي فهرست-پننامو.

غَلَطُن: ص (ف) ٻڌل-غرق، مشغول، رڌل (ڪم ۾).

غلطان ٿيڻ: ٻڌي وڃڻ (گهڻي يا خيال ۾)-محور ٿيڻ، بيپوش ٿيڻ.

غلطان و پيچان: ص. اٿلندڙ پٿلندڙ، فڪرمند، پريشان، ٻڌڻ ۾.

غلطان ۽ گولو: ذ. جاءِ جي اڏاوت جو هڪ نمونو، دروازي جي مٿن آيل ونگ.

غَلَطَانِي: ث. محويت، مصروفيت.

غَلَطِي: ث. پُل-چڪ-خطا، ناسمجهي.

غلطي ڪيڻ: نص معلوم ڪرڻ، درست ڪرڻ.

غُلُغُلُو: ذ (ف) شور-غوغاء، مشهوري-ڌوم-هاڪ.

غُلَمَان: ذ (ع) "غلام" جو جمع، چوڪرا، بهشتين جي خدمت لاءِ غلام.

غُلُو: ذ (ع) نهايت مصروفيت، عقل ۾ اچڻ جهڙو وڌاءُ.

غُلُو ڪرڻ: حد کان وڌيڪ مبالغو ڪرڻ.

غُلُولُو: ذ (ع) گليل، گليل جو ڳوڙهو-گلولو.

غَلَمَ: ذ (ع) اڇ-اڻ.

غله فروش: ص. اناج وڪندڙ-مودي.

غَلِيظُ: ص (ع) گندو-ڪنو، لٿرائيل (پٺي)-گهٽو.

غَلِيْفُ: ذ. ڍڪ-پردو، غلاف، چو (ڪپڙي جو).

غَلِيلُ: ث (ع) مٽيءَ جي ڳوڙهن اُچلڻ جو ڪمان وارو اوزار، هڪ سنگي ڪاٺيءَ مان ٺهيل ننڍي گليل.

غُلِيلُو: ذ. غولو-گلولو.

غَمَرُ: ذ (ع) رنج-ڏک-افسوس، ارمان-ملال، ماتم، گهٽي.

غَمَرُ غلط ڪرڻ: دل وندرائڻ-روح پريائڻ.

غمر ڪائڻ: افسوس ڪرڻ، صبر ڪرڻ، درگذر ڪرڻ.

غَمَارُ: ص (ع) چغلخور، جوت، چاري-جاسوس، اک سان اٿرو ڪندڙ.

غَمَازِي: ث. چغلي-جوتي، جاسوسي.

غَمَائَتُو: ص. غم وارو-دلسوز-افسوسناڪ.

غَمَّارُ: ص. ڏک لاهيندڙ، همدرد.

غَوَاص: ص (ع) غوط خور- توپير- توپو. اونهو ويندڙ ۽ حقيقت معلوم ڪندڙ.

غَوَاصِي: ث. اونهائيءَ ۽ مروجن واري حالت- اونهي ٿي.

غَوَث: ذ (ع) ولايت جو هڪ درجو (جنهن ۾ بندو فقط خدا جي يد ۾ مشغول رهي ٿو).

غوث الاعظم: ص. سڀ کان وڏو ولي- شيخ عبدالقادر جيلانيءَ جو نعت.

غوث الحق: ص. حق و روئي- وڏو بزرگ.

غُور: ذ (ع) سوچ- ويچار- فڪر. اونهو خيال. ڪنهن شيءِ جي اصليت سمجهڻ وارو خيال.

غور طلب: ص. سوچڻ لائق- ويچارڻ جهڙو.

غور ڪرڻ: سوچ ويچار ڪرڻ- ڏين ڪرڻ.

غور و خوض، غور و فڪر: ذ. سوچ ويچار.

غوراب: ذ. سڙهن جي زور تي هيندڙ وڏو پيڙو. پٽيءَ جو جهاز.

غُورَس: ذ. اتساه- جوش- شوق. سعيو- ڪوشش.

غوطو: ذ (ع) ٽپي، ٻڌڻ.

غوط کائڻ: ٽپي ۽ مريون. سوچ ويچار ڪرڻ. دل من هنڻ.

غوطي خور: ص. ٽپي هتي سمند وغيره جي تري مان موتي ڪڍندڙ. توپو- توپير.

غوغاء، غوغاءَ: ذ. شور- هل- گوڙ. وڏو آواز.

غول: ذ (ع) جن پوت- غيبت.

غول: ذ (ف) انبوه- تولو- جٽو- ميڙ.

غياث: ذ. آزادي- رهائي. فرياد- دانهن- پڪار.

غَيْب: ذ (ع) غير موجودگي. ڏسجڻ ۾ ناچڻ. لڪ. راز. ڳجه.

غيب جو علم: ذ. لڪڻ ڳالهين ڄاڻڻ. آئيندي جا واقعا ڄاڻڻ.

غيب دان: ص. ڳجه جون ڳالهيون ڄاڻندڙ. عالم الغيب.

غَيْبِي: ص. لڪل- ڳجهو- خفيه. آسماني.

غَيْبِي حساب هنڻ: جن پوت جو انهن هنڻ.

غيباتو: ص. غيب جو. ان ڄاتل. گمنام. نڌڪو- لاوارث.

غِيْبَات: ث. ڏسجڻ ۾ ناهيندڙ مخلوق (جن پوت، پريون).

غَيْبَت: ث. غير حاضري- عدم موجودگي. راز- ڳجه.

غَيْبَت: ث (ع) ڳلا- ننڊا. عيب جوئي. لائي چائي.

غَيْبَتِي: ص. ڳلاخور. لائي چاڻي ڪندڙ.

غير: ذ (ع) گندڪي- مير. ڪٽ. پٺي. ويڇو. ڪلفت.

غَير: ص (ع) پيو، ڌريو. جدا- مختلف- ڌار. (ط) سواءِ- بنا.

غَمخوار: ص. همدرد- ڏک پئي. هڏڙوڪي.

غَمخواري: ث. همدردي. ڏنداري.

غَمْدَل: ص. غمگين دل و رو. اسم خاص. سنڌ جي هڪ مشهور شاعر جون لو.

غَمَزده: ص. ڏکويل- مغموم.

غَمَزو: ذ (ع) اک يا پيرونءَ جو اشارو- مڇ- مڇ. ناز- نخرو. انگل. ماتو.

غَمَزا هئڻ: نخرا ڪرڻ. بهان ڪرڻ. پٽ ڪون هئڻ.

غَمَزِيَّاز: ص. مڇ ڏيندڙ. حرفتي- چلاڪ.

غَمگسار: ص. همدرد- ڏک پاني.

غَمگين: ص (ف) رنجيده- ڏکويل- مغموم- اڏاس.

غَمگيني: ث. افسوس- رنج- ڏک. داسي. ملال.

غَمناڪ: ص. درد پيو- ڏکويل. ويڳند.

غَمِي: ث (ف) موت. وفات جو افسوس.

غَمنا: ث (ع) شهوڪاري- دولتمندي. بي نيزي.

غَمنا: ذ (ع) راڳ. گيت- نغمو.

غَمنايَت: ث. موسيقي- سرود. راڳ واري ٺٺي.

غَمجُو: ذ (ف) ڪلي- مڪڙي- شڪو. جهرمٽ (گلن، ٻوٽن، وڻن جو). ب. بيجو.

غَمدُو: ص. بدمعاش- لنگو. بد چر- اوبش.

غَمداگردي: ث. بدمعاشي. جهيڙو مسد.

غَمو: ذ (ع) ڪمان نڪرندڙ. "اڪر جو آواز.

غَمود: ص. سٺل- سمهيل. آرامي. غافل.

غَمودگي: ث (ف) خمار (ننڍي نشي جو)- ڳهر. مدهوشي پنڪي- اوچهرائي.

غَمِي: ص (ع) شاهوڪار- دولتمند. پيروا- بي نياز. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

غَميسقو: ذ. پسرڪي وڪر جو هڪ قسم.

غَمِيم: ذ (ع) ڦڙت ڪندڙ. دمن. دشمن جو لشڪر. لشڪر. بي انداز ماڻهو- انبوه.

غَمِيْمَت: ث (ع) لت جو مال. دشمن کن ڪسيل مال. بنا محنت جي هٿ آيل مال. برڪت- خوش قسمتي.

غَمِيْمَت ڄاڻڻ: جيڪي مٺي سو گهڻو سمجهن. خوش قسم سمجهن.

غَمِيْمَت هجڻ: چڱو هجڻ- سٺو هجڻ. ڪافي هجڻ- جهجهو هجڻ.

غير معمولي: ص. جيڪو عام نهجي - خاص. اٽلپ. انوڪو.
 غير مڪمل: ص. ٽپورو - ڏورو.
 غير ملفوظ: ص. اهو اکر جيڪو لکت ۾ اچي پر پڙهجي نه سگهن ڪن حرف.
 غير ملڪي: ص. ٻئي ملڪ جو - پرڏيهي - ڌاريو.
 غير ممڪن: ظ. ان ٿيئي - ناممڪن. مشڪل - محل.
 غير مناسب: ص. نامناسب - ان ٺهندڙ. اڃيو.
 غير منقوط: ذ. ٻن نقطن اکر - مهملا.
 غير منقول: ذ. غير متحرڪ - اٽل - قائم.
 غير منڪوحه: ص. نڪاح ڪن سواءِ - بي نڪحي. (ث) سريعت - سنگيتي.
 غير موروثي: ص. ورثي نه آيل.
 غير واجب: ص. نامناسب. فضول - اڃايو. ناجائز.
 غير واجبي: ث. ظلم - ناحق - بيواجبي.
 غير واقع: ص. ڪوڙو. خلاف دستور.
 غير واقف: ص. ان سڃاتو. ان واقف. اوڀرو - اجنبي.
 غيرت: ث (ع) شرم - حياءُ - نج.
 غيرت آتن: شڪن. حياءُ اچن.
 غيرتند: ص. شرم وارو - حياءُ دار. عزت وارو.
 غيرتي: ص. غيرت وارو - غيرتمند.
 غيرت: ث (ع) ڌارياڻي - ٻياڻي - بيگنگي. دوئي.
 غيظ: ذ (ع) قهر - غصو - ڪوڙ.
 غيور: ص (ع) گهڻي غيرت وارو.

پراهن. ٻاهريون.
 غير آباد: ص. ويران - اُڇڙ.
 غير آئيني: ص. ملڪ جي بنيادي قانون جي ابتڙ.
 غير جانبدار: ص. واسطو نه رکندڙ - بي تعلق.
 غير جانبداري: ث. ڪنهن جو طرف نه وٺڻ - بي رڀي.
 غير جنس: ص. ٻئي قسم جو. ٻيءَ قوم مان. ڌاريو.
 غير حاضر: ص. جيڪو موجود نه هجي. غائب - گم.
 غير حاضري: ث. غير موجودگي.
 غير ذميدار: ص. ذميواري نه سنڀاليندڙ. لاڀرواه.
 غير شفاف: ص. جنهن مان آر پار نه ڏسي سگهجي (شيشو وغيره).
 ڏندلو - ان صاف.
 غير شخص: ذ. ڌاريو ماڻهو. ان واقف ماڻهو. جنهن ماڻهو جو تعلق نه هجي.
 غير شرعي: ص. شريعت جي خلاف. شريعت موجب منع ٿيل.
 غير ضروري: ص. جنهن جي گهرج نه هجي. اڃيو - فضول.
 غير فاني: ص. فنا نه ٿيندڙ - سڌاين قائم رهندڙ.
 غير گمان: ذ. شڪ. شهبو. بي يقيني.
 غير متحرڪ: ص. حرڪت نه ڏيندڙ - چرپ نه ڪندڙ - ان چرندڙ.
 غير محدود: ص. ٻي شمار - حد حساب کان ٻاهر.
 غير مرد: ذ. ڌاريو ماڻهو.
 غير مستعمل: ص. استعمال نه آيل. ڪم نه ايندڙ.
 غير مشروط: ظ. بنا شرط شرط جي.

فاتحه ڏين: پرچا ٿي ڏين - عذر خواهي ڪرڻ.
 فاتر: ص (ع) ڪمزور - هيٺو.
 فاتر العقل: ص. عقل ڇٽ - مٽ هيٺ. چريو.
 فاجر: ص (ع) بد ڪار.
 فاحش: ص (ع) شرمناڪ - قبيح. اگهڙو (لفظ).
 فاحشه: ث. بد ڪار - زن ڪار (عورت). گاريل عورت.
 فاحشي: ث. بچڙو ڪم - بد ڪاري - فحاشي.
 فاخته: ث (ع) گيري (پکي) - ڪبوترِي.

ف: ث (ع) اُچر "في". سنڌي الف - بي جو چڻهيون اکر. عربيءَ جو ويهون فارسيءَ جو اڻ ويهون اکر. ايجاد موجب عدد (80).
 فاتح: ص (ع) فتح ڪندڙ - سويرو. کوليندڙ - شروعات ڪندڙ.
 فاتحه: ث (ع) قرآن شريف جي پهرين سورة - سورة "حمد". نوتيءَ جي روح کي ثواب پهچائڻ لاءِ "الحمد" قل هو الله سورة جو ورد.
 فاتحه خواني: ث. فوتيءَ جي پڙهڻي دعائون - پرچا ٿي - عذر خواهي.
 فاتحه پڙهڻ: عذر خواهيءَ ۾ قرآن وغيره پڙهڻ. ڪو ڪم يا معامو ختم ڪرڻ.

فاش غلطي: ٺ. ڪنيل غلطي - پڌري ۽ وڏي غلطي. وڏو ڏوه.

فاشزمر: ڏ (انگ) جرح تي آمريت وارو سرماييداري نظريو - فسطائيت.

فاشي: ص. فسطائيت جو پيروڪار - فسطائي - فاشيست.

فاصيل: ص (ع) جدا ڪندڙ، پري ڪندڙ.

فاصلو: ڏ (ع) ويڇو - ڏوري، وڻي - وچوڻي.

فاضل: ص (ع) وڌيڪ - زياده - گهڻو. فضول - اڇيو. عالم.

فاضلاني: ص. خاص. هڪ ذات جو نالو.

فاضلي: ص. ڍل جي بچت. ايجنٽ جي واجب طلب بڻاڻ.

فاطمه: اسم خاص (ع) نبي سگوري جي دختر جو نالو.

فاعل: ص (ع) ڪم ڪندڙ. گرمو موجب ڪم ڪندڙ اسم.

فاعلي: ٺ (ع) گرمو موجب فاعل جي هڪ حالت.

فاقو: ڏ (ع) بڪ. لنگهن - ويلو. روزو.

فاقا ڪڍڻ: بڪون ڪڍڻ. ويلا ڪڍڻ.

فاقه زده: ص. لنگهڻو. بڪيو.

فاقه ڪشي: ٺ. بڪون ڪڍڻ - لنگهڻ ڪڍڻ.

فاقه مستي: ٺ. بڪون ڪڍڻ بيهڻ واهڻ.

فال: ٺ (ع) سون. گچهي معلومات معلوم ڪرڻ جو توتو. ڪنهن معاملي جي سڀ ڳڻپ ڳڻي ٿيڻ ڏيکارڻ جي غيب داني.

فال پٿاڻ: سڳڻ معلوم ڪرڻ.

فال وجهڻ: اڃان يا خاص نشانين مان حالات معلوم ڪرڻ.

فالتو: ص. وڌيڪ. زياده - فضول. بيڪار - اڇيو. ضرورت کان زياده. بچت مڙيل - باڇو.

فالج: ڏ (ع) هڪ قسم جي بيماري - اڌ رنگ.

فالڪو: ڏ. بحري جهاز جي تريءَ سان رڪن جي جاء.

فالنامو: ڏ. فل ڪڍڻ جو ڪتاب.

فالودو: ڏ (ف) نشستي يا چنورن جي پيچي مان ٺهيل مشن (جنهن م برف و جهني ڪڍجي).

فامر: ص (ف) جهڙو. رنگ جو. شڪل وارو. (سفيد فامر، سياه فامر).

فانوس: ڏ (ف) هڪ قسم جو شمع دان.

فانوس گهر: ڏ. پيٽن، غوراڻن يا جهازن جي رهبريءَ لاءِ عمر طور سمجهي ڪناري تي اڏيل منڊرو.

فاني: ص (ع) فنا ٿيندڙ. فنا ٿيل. بي بقا - ناپائدار.

فاختائي: ڏ. ڳوڙهو خاڪي رنگ.

فارابي: اسم خاص. مشهور مسلمان مفڪر ۽ حڪيم "ابو نصر فارابي".

فارخطي، فارخطي: ٺ (ع) فارغ خطي (زل مٿس جي وچ ۾ بي تعلقي جي لکت - طلاقنامو).

فاردنگ: ڏ (انگ) انگريزي سڪي جو هڪ قسم.

فارس، فارس: ڏ (ع) ايران (مڪ).

فارسِي: ٺ. ايراني ٻولي. (ص) ايران جو.

فارسِي دان: ص. فارسيءَ جو ڄاڻو.

فارسِيون ٻولڻ: پنهنجي لپقت ۽ عقيست جو اڇيو اظهار ڪرڻ.

فارسيت: ڏ (انگ) جهنگ - پيو. پيوڪو (فارسيت ڀارت مينٽ).

فارسستر: ڏ. پيپي ڪٽي جو عمند ر.

فارغ: ص (ع) واندو - آڇو. خالي - آزاد.

فارغ البال: ص. بي فڪر - آزاد (گنتي، ويچار، ذميداري کان).

فارغ البالي: ٺ. روزگار جي گنتي کان نجات. سودگي - خوشحالي.

فارغ ٿيڻ: وندو ٿيڻ - آڇو ٿيڻ.

فارڪ: ص. پراڻو - جهونو - قديم. بيڪار - ناڪارو. ڪين جهڙو.

فارمر: ڏ (انگ) نقشو - نمونو. خڪو. شڪل. چپير ڪ غڏ. پني - ڪيت.

فارمولو: ڏ (انگ) ڪنهن شيء جي تيريءَ جو گريما مقرر قاعدو.

فارمي: ص. فارم (پنيءَ) جو. ولايتي.

فارميسي: ٺ (انگ) دوائن ٺاهڻ جو هنر - دواسازي.

فارورڊ: ص (انگ) اڳتي - وڌيل - اڳيان.

فارورڊ بلاڪ: ڏ. باغي گروپ (جيڪو پنهنجي پارٽيءَ تي پريشر وجهي) - پارليامينٽ ۾ سياسي پارٽيءَ جو باغي گروپ.

فاروق: ص (ع) حق ۽ باطل ۾ فرق ڪندڙ. حضرت عمر رضه جو لقب.

فاروقي: اسم خاص. ساداتن جي هڪ ذات جو نالو (حضرت عمر رضه بن خطاب جو اولاد).

فاسد: ص (ع) فساد پيدا ڪندڙ. خراب. بد چل. بُج.

فاسفورس: ڏ (انگ) ٻارن جي ڪم ايندڙ هڪ ڪيميائي مادو.

فاسق: ص (ع) بد ڪار - زاني. گنهگار.

فاش: ٺ (ف) پڌرو - ظاهر - چٽو.

فاش ٿيڻ: پڌرو ٿيڻ - ظاهر ٿيڻ (ڀڙ ڳجهه).

فائڊو: ذ (ع) نفعو-لاپ، آمدني، ڪمائي، پلائي، بهتري.
 فائڊيند: ص، نفعي وارو-لاپ ٿيو-منيد، چڱائي وارو.
 فائز: ذ (انگ) باه، بندوق يا توپ وغيره ذريعي گوليباري.
 فائز پرگيد: ذ، بهوسائڻ وارو عملو، مشين.
 فائز پروف: ص، جنهن تي باه اثر نه ڪري-باه کان محفوظ.
 فائزنگ: ث، فائز ڪرڻ واري حالت-گوليباري.
 فائز: ص (ع) ڪامياب-بامراد-سويرو.
 فائق: ص (ع) وڌيل، سپڪان وڌيڪ-اڳرو، اعليٰ-معزز، مٿانهون.
 فائيل، فائيل: ذ (انگ) ڪاغذن جو تاريخ وار رکيل بندل.
 فائين آرٽ: ذ (انگ) نفيس چتر ڪري-فنون لطيفه.
 فائيل: ص (انگ) آخري-قطعي. ٽورن مينٽ ۾ مقابلي واري آخري راند.
 فائونڊري: ث (انگ) لوه يا پٽي ڌاتو کي ڳرن جي بني.
 فبروري، فيبروري: ث (انگ) عيسوي سال جو ٻيو مهينو.
 فبها: جملو (ع) تمام سٺو-بهتر.
 فتاح: ص (ع) فتح ڪندڙ-سويرو، ڪولينڊڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.
 فتاوي: ث (ع) فتواون، شرعي فتواون بابت ڪتاب.
 فتح: ث (ع) سوپ-جيت، ڪميا بي.
 فتح ڪرڻ: ڪٽڻ-جيتڻ-ڪميا بي ٿيڻ، ملڪ هٿ ڪرڻ، مشڪل ڪم تي غلبا ڇڻ.
 فتحمند، فتحياب: ص، ڪٽيندڙ-فاتح-سويارو، ڪامياب.
 فتحيابي: ث، سوپ-جيت، ڪميا بي.
 فتح باغ: اسم خاص، بدين ضلعي ۾ سنڌ جي هڪ قديمي تاريخي شهر جو نالو (جنهن جا آثار اڄ به موجود آهن).
 فتحه: ث (ع) زير جي اعراب ()، زير.
 فتنت: ث (ع) فساد-جهيڙو، چالاڪي، لڄائي، بغاوت.
 فتنو: ذ (ع) حرڪت-شرارت، فساد، جهيڙو، بغاوت.
 فتنه انگيزي، فتنه پردازي: ث، شرارت، جهيڙو، فساد.
 فتنه بازي: ث (ف) جهيڙي وجهائڻ جي حالت.
 فتنو جاڳائڻ: فساد پيدا ڪرڻ-جهيڙو مڃڻ-بغاوت ڪرڻ.
 فتنه خيز: ص، فتنو فساد پيدا ڪندڙ-فتنتي.
 فتنو فساد: ذ، هل هنگامو-بلووءِ بغاوت.
 فتنتي: ص، فساد-جهيڙاڪ.
 فتوح: ث (ع) فتح جو جمع، سوين-ڪميا بيون.

فتوحات: ث، فتوح جو جمع.
 فتور، فتور: ذ (ع) فساد-فتنو، ڏڦيڙ-وڳوڙ.
 فتور وجهڻ: فتنو وجهڻ، جهيڙو وجهڻ.
 فتوري: ص، فتورو جهنڊڙ-فتنتي.
 فتوهي: ث، چولي جي اندر ان پاتل ننڍي چوٽي.
 فتوي: ث (ع) شرع جو حڪم، شرعي فيصلو.
 فتوي دين: شرعي حڪم لڳائڻ.
 فتيل: ث (ع) وٽ، پٽي (ڪاغذ، ڪپڙي وغيره جي).
 فتيلو: ذ (ع) وٽ، پٽي، ڪپڙي يا ڪاغذ جي).
 فت: ص (انگ) نهيل-پتل، پورو-ڪپ.
 فت: ذ (انگ) پير، ٻارهن انچن جو ماپو.
 فتبال: ذ، پيرن سان بال کي ٽڏڻ جي هڪ راند.
 فت پٽي: ث، ٻارهن انچن جي لوهي يا ڪاٺ جي پٽي-اسڪي.
 فت نوٽ: ذ، صنحي جي پڇاڙي ۽ هر لکيل سمجهاڻي-حاشيو.
 فتر: ذ (انگ) مشيني پرن جي مرمت ڪندڙ-مستري.
 فجار: ث، سختي-تڪليف.
 فجر (ث)، فجر: ذ (ع) صبح، پريات-ڍڪي، پرھڻي-آسڙ.
 فجور: ذ (ع) بد ڪري-زنا، گناهه.
 فحاشي: ث (ع) گندگي، بيحيائي، اوگهڙ.
 فحش: ذ (ع) بيحيائي، شرم جهڙي ڳالهه، گارگند.
 فحش ڪلامي: ث، واھيت گنگو، گارگند.
 فخر: ذ (ع) عزت-شان، وڏائي، هٿ-غرور-گھمند.
 فخر الانبياء: ذ، نبين جوشان-آخري نبي ﷺ.
 فخر النساء: ث، عورت جوشان، عورت جو نالو.
 فخر جو قرس: آند جو گهوڙو-تمام گھڻو غرور.
 فخر سمجھڻ: شان جو سبب سمجھڻ-نر سمجھڻ.
 فخرية: ظ، فخر طور-فخر سان.
 فدا: ص (ع) عاشق، قربان-گھور-صدقي.
 فدا ٿيڻ: گھرو، چڻ، قربان ٿيڻ.
 فدا ڪرڻ: قربان ڪرڻ-گھورڻ-نثار ڪرڻ.
 فدائي: ص، جان نثار-عاشق.
 فدوي: ص (ع) فدا ٿيندڙ، قربان ٿيندڙ.
 فديہ: ذ (ع) صدقو، ڪنهن قيدي کي ڇڏائڻ لاءِ عيوض ۾ ڏنل رقم.
 جن جو عيوض.

فَر: ذ (ف) رَئِش - سينگر، ڌم ڌوم، وڌ ني - ڪڙ.
 فُرَات: اسم خاص. هڪ مشهور نديءَ جون نالو (جنهن جي ڪپ تي ڪريلا جو سانجھو پيش آيو).
 فَرَاخ: ص (ف) ويڪرو - وسيع - ڪُيو.
 فَرَاخِڊل: ص. دل جو ڪيل. فيض - سخي.
 فَرَاخِي: ث. ويڪر - موڪر - وسعت. طول - بندي.
 فَرَاد: ذ (انگ) دوکو - فريب. ڪپت.
 فَرَادِي: ص. دوکيز. ڪپتو.
 فَرَار: ذ (ع) پاڇ - ڊوڙ.
 فَرَارَتِي: ڊوڙي پڇي وڃڻ، غائب ٿيڻ، روپوش ٿيڻ.
 فَرَارُ: ذ (ع) بلندي - اُتاهين - وڃڻي.
 فَرَاَس: ص. فراسيون وڪندڙ، غليچن جو واپري.
 فَرَاَسَت: ث (ع) ڏاهپ - سياڻپ - عقلمندي - دانائي.
 فَرَاَسِي: ث. (ع) سَتَ مان ٺهيل ننڍو وڇتو (عموماً پٿراتي جي مينن وڇتجي)، ڏاس مان ٺهيل فرش.
 فَرَاَش: ذ (ع) فرش وڇائيندڙ ملازم، صڌائي ڪندڙ نوڪر.
 فَرَاغَت: ث (ع) واند ڪائي - فرست، چوٽڪارو - آزادي.
 فَرَاق: ذ (ع) جدا ٿي - وڇوڙو - ڦوڙائو.
 فَرَاق مَر هُئڻ: وڇوڙي جي پيڙم جڪڙيل هئڻ.
 فَرَاقِي: ص. فراق وارو، فراقيل - جد ٿي، جي غم م پيرس.
 فَرَاقَت: ث. فرق - تفاوت، افاقو (بيماريءَ).
 فَرَاڪ: ذ (انگ) ٻارن يا عورتن جو هڪ قسم جو ڊگهو چولو - گهگهرو.
 فَرَامُوش: ص (ف) وسريل - دل تان لٿل.
 فَرَامُوش ڪرڻ: وساري ڇڏڻ - وسرڻ.
 فَرَامُوشِي: ث. پيل - چڪ - ويسر.
 فَرَانڪ: ذ. فرانس ملڪ جو سڪو.
 فَرَاوان: ص (ف) گهڻو - ڪثير - جهنجو - وافر - بي نڌار.
 فَرَاوَانِي: ث. گهڻي - جهنجائي - فر - ڪثرت.
 فَرَاهَمَر: ص (ف) گڏ - ڪٺو - جمع ڏيڻ.
 فَرَاهَمَر ڪرڻ: ڪٺو ڪرڻ - جمع ڪرڻ.
 فَرَاهَمِي: ث. جمع ڪرڻ - گڏ ڪرڻ. موجود ڪرڻ - ميسر ڪرڻ.
 فَرَايُض: ذ (ع) "فريض" جو جمع، خدا تي احڪمات.
 فَرَايُض مَنصَبِي: ذ. ضروري ڪم - فرض.

فَرِب: ص (ف) ٿنڀو - مٿو (جسم ۾).
 فَرِب اندام: ص. ٿنڀي جسم وارو - مٿو.
 فَرِبِي: ث. ٿولھ - مٿائي.
 فَرُوت: ص (ف) تمام پوڙهو - پوڙهو - ضعيف.
 فَرُج: ذ (ع) وڻي - چير، عورت جو شرمگاه.
 فَرُجو: ذ. فرست جو وقت - فراغت - واند ڪئي.
 فَرُح: ث (ع) راحت - خوشي - آرام.
 فَرُحَان: ص. خوش - سرهو - تادان.
 فَرُحَت: ث (ع) خوشي - سرهائي، آرام - سڪ، راحت.
 فَرُحَت بخش: ص. خوشي ڏيندڙ، آرامده.
 فَرُخ: ص (ف) مبارڪ - سڀڳو، خوش، سهڻو.
 فَرُخ سير: ص. سئين عادتس وارو - سڀڻو. (اسم خاص) هڪ مغل بادشاه جو نالو (جنهن شاه عنايت صوفيءَ کي قتل ڪرايو).
 فَرُخنده: ص. مبارڪ - سڀڳو، خوش.
 فَرْد: ص (ع) اڪيو - چڙو - تنھ - واحد. (ذ) هڪ شعر - بيت.
 فَرْد (پنو حسب ڪتاب جو)، اڪيلو ماڻهو.
 فَرْدُا فَرْدُا: ظ. اڪيلو اڪيلو، جدا جدا - الڳ الڳ.
 فَرْدُا: ذ (ف) سڀني، (ذ) ايندڙ ڏينهن.
 فَرْد باطل: ص. پير تو - ڪُهو - جهونو، مدي خارج.
 فَرْدوس: ذ (ع) بڻ، بهشت - جنت.
 فَرْدوس مڪاني: ص. مرحوم.
 فَرْدوسي: ص. بهشت وارو - بهشت جو، بهشتي - جنتي. (اسم خاص) ايران جي هڪ مشهور شاعر جو نالو.
 فَرْدِي: ث. پتو (تاس جو)، پنو (ڪتاب جو)، ٻالو، فهرست - نَسْت.
 فَرَزَات: ذ. ٽڪو ڏام جو آواز.
 فَرَزَانگِي: ث (ف) عتل - ڏاهپ - حڪمت.
 فَرَزَانَه: ص (ف) دانا - عقلمند - ڏاهو، عورت جو نالو.
 فَرَزَنْد: ذ (ف) پٽ - پٽو - پسر.
 فَرَزَنْد آرجمند: ذ. لائق پٽ.
 فَرَزَنديءَ مَر وُئڻ: پٽ بدن، ناني بدن.
 فَرَسَت: ث. آرام، مزو، خوشي.
 فَرَسَتو: ذ (ف) جهيڙ، ڪرائيندڙ - چيٽپور.
 فَرَسَت دَه: ص (ف) مو ڪيل، قصه - ايجي.

فرستائي: ٺ. فتنه انگيزي.

فرست: ص (انگ) پهريون - اول - اڳ وارو.

فرست ڪلاس: پهريون درجو. امتحان مرتب ڪميا بي.

فرسخ، فرسنگ: ذ (ف) اٽڪل روءِ تن ميلن جو مفاصلو.

فرسو: ذ. ڪٺ جو مستطيل وائيل چوڪٺ (جيڪو ڪٽڪ ڳهن مهر وٺ کي هموار ڪرڻ لاءِ ڪم اچي).

فرسوده: ص (ف) گئل - استعمال ٿيل بيڪر. پراڻو - جهونو.

فرش: ذ (ع) پٽ تي وڇائڻ لاءِ ست پڌاس مان ٺهيل وڇاڻو - گنم. سرن وغيره سان جڙيل ٺهيل بڪوٽر.

فرشبند: ص. رازو - مستري - معمار.

فرشبندي: ٺ. سرن سان فرش ٻڌڻ جو ڪم.

فرش فروش: ذ. وڇائڻ لاءِ تپڙاڙي - گنم غاليجا.

فرشتو: ذ (ف) نور مان ٺهيل مخلوق (جيڪي خدا جي عبادت ڪن، کڻن پيئن ڪجهه به نه. جبرئيل، ميڪائيل، عزرائيل ۽ اسرافيل وڏا فرشتا آهن) - ملڪ. (ص) نڪ.

فرشته خصلت، فرشته سيرت: ص. نڪ سيرت - سليحتو.

فرشته صورت: ص. شڪل صورت مان نڪل ڳندڙ. نڪ - بزرگ.

فرشتن کي خبر نه هئڻ: ڪنهن کي به ڪا خبر نه پون. بڪل بيخبر رهڻ.

فرشي: ٺ. رندو (واڍڪو اوزار).

فرصت: ٺ (ع) مهلت. واند ڪاڻي. خالي وقت. موڪل - چٽي.

فرض: ذ (ع) خدا جي حڪم سان مقرر ٿيل ضروري ڪم. نماز جون اهي رڪعتون جيڪي پڙهڻ لازمي آهن، سونپيل ڪم - ذميداري.

فرض ادا ڪرڻ: حڪم جي تعميل ڪرڻ. سونپيل ڪم پورو ڪرڻ. ذميواري ادا ڪرڻ. نماز پڙهڻ.

فرض پالڻ: جوابداري پوري ڪرڻ - ذميواري نباهڻ.

فرض ڪرڻ: ڪنهن ڳالهه کي عرصي طور تسليم ڪرڻ.

فرض ڪفايه: ذ. اهو فرض جيڪو چند ماتهن جي ادا ڪرڻ سان سڀني تان لهي وڃي (مثلاً: جذبي نماز).

فرض ڪيل: ص. سونپيل - حوالي ٿيل. سمجهڻ خاطر مثال طور رکيل - فرضي.

فرضي: ص. خيالي - گمان - نتلي.

فرط: ذ (ع) جهجهڻي - گهٽ - ڪثرت.

فرط محبت: ٺ. محبت جي گهٽ - نهايت حب.

فرع: ٺ (ع) ناري - شاخ.

فرعون: اسم خاص (ع) قديم مصر جي بادشاهن جو لقب. (ص) مغرور - ضد. ظالم - بيرحم.

فرعونيت: ٺ. غرور - تڪبر - وڌائي.

فرغل: ذ. ڊگهو ڪوٽ.

فرقر: ٺ (ع) تيزي - جلدائي. (ظ) جندي - جهٽ پٽ. ٺ. هڪجي.

فرقيون: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پيسار ڪو وکر.

فرق: ذ (ع) مفاصلو - دوري - وچوٽي. ويڇو - جدائي. ڦير - تبديلي.

فرق اچڻ: ڦيرو اچڻ. تبديلي اچڻ. ڪمي اچڻ.

فرق پوڻ: ويڇو پوڻ. اثبت ٿيڻ.

فرق ڪيڻ: غلطي ڪيڻ. ڇڪ درست ڪرڻ. وڇان ويڇو دور ڪرڻ. اختلاف ڪيڻ.

فرق ڪرڻ: هڪجهڙائي نرڪن - تفاوت ڪرڻ - ڦير ڪرڻ. مت ڪرڻ.

فرقان: ذ (ع) سچ ۽ ڪوڙ ۾ فرق ڪندڙ - قرآن شريف.

فرقت: ٺ (ع) جدائي - وڇوڙو - هجر - فراق.

فرقو: ذ (ع) جماعت - گروه. قوم. سما جي طبقو.

فرقه بندي: ٺ. جماعت بندي - گروه بندي.

فرلانگ: ذ (انگ) ٻه سؤ ويهن گزن جو مفاصلو (جيڪو ميل جو اٺون حصو ٿئي).

فرم: ٺ (انگ) ڪاروباري ادارو - ڪمپني. ننڍو ڪارخانو.

فرمان: ذ (ف) بادشاهي حڪم. پروانو. امر.

فرمانبردار: ص. حڪم جو بندو - چيوان.

فرمانبرداري: ٺ. حڪم جي مڃتا - اطاعت.

فرمانروا: ص. حڪم هلائيندڙ - حاڪم - بادشاهه.

فرمانروائي: ٺ. بادشاهي - حڪومت.

فرمائش: ٺ (ف) حڪم - فرمان - امر. ڪنهن ڳالهه جي پوراڻي لاءِ چيڻ ڳالهه. گيهل ڳل سنهيءَ نرم ماني.

فرمائش ڪرڻ: ارشاد ڪرڻ. تحنو گهرائڻ. چاهڻ - گهرڻ.

فرمائشي: ص. خاص حڪم سان ٺهرايڻ.

فرمائش: م. حڪم ڪرڻ - ارشاد ڪرڻ. چون.

فرمو: ذ. هڪپ سو چيپيل ڪا غذ - پروف.

فرمودو: ذ (ف) حڪم - فرمان. قول.

فرنت: ص (انگ) باغي - فساد - سرڪش. (ذ) مورچو - محد.

فرنت ٿي بيھن: باغي ٿي بيھن - وڙھن لاءِ تيار ٿيڻ.

فرنگ: ذ (ع) يورپ (کنڊ).	فریادی ڏر: ث. مقدمي مردانهين يادعويدار ڏر.
فرنگي: ص. يورپ جو ره ڪو-يورپي.	فريب، فريب: ذ (ف) دوکو-نگي-دغا-دولاب-مڪر.
فرنو: ص. چالاڪ-هشنگي وارو. خوش پوشڪ-تپ تپ.	فريبي: ص. دوکيز-مڪر-نگ-دولابي.
فرنو تي ويهن: ٻڌگنگي، ٺهي نڪي ويهن.	فريد: ص (ع) بيمئر-ٻاڻني-يڪت. متهو جونالو.
فرنيچر: ذ (انگ) گهر جو سامن (ڪئون، پلنگ، ڪپت، ڪرسيون، ميزون وغيره).	فريد هوتي: ث. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.
فروتن: ث (ف) طعت-فرم نبرد ري. عجز، ڏريپا.	فريضه: ذ (ع) خدا جو حڪم-فرض.
فروٽ: ذ (انگ) ميوو-ڦل.	فريقت: ص (ف) عاشق-مثنون.
فروخت: ث (ف) وڪرو-نيڪل.	فريق: ذ (ع) جماعت-گروھ، فرقو، ڏر.
فروخت ڪرڻ: وڪر-نيڪر ڪرڻ.	فريم: ذ (انگ) چوڪٽ، تصوير جو چورسو.
فروز: ص. چمڪو-چمڪ، روشني، تبش.	فرينچ: ص. فرانس جي ٻولي.
فروزان: ص (ف) روشن، برنڊڙ، چمڪندڙ.	فزون: ص (ف) وڌيڪ-گهڻو-ڪثير.
فروش: ص (ف) وڪندڙ.	فساد: ذ (ع) جهيڙو-جهيڙو-دنگو-بکيڙو، بغاوت.
فروع: ذ (ع) شاخ-تاري.	فسادات: ذ. "فساد" جو جمع.
فروعات: ذ (ع) اهي فقهي مسئلا جن جو اصولي عقيدي سان تعلق نه هجي.	فساد جي پاڙ: جهيڙي جو بنياد. فساد ڪندڙ-فسادي.
فروعي: ص. اصول کان هٽيل (عتيدو، مسئلو).	فساد ڪرڻ: جهيڙو ڪرڻ. دنگو مچائڻ. هل ڪرڻ.
فروعي منشي: ذ. ڊيڪ منشي.	فسادي: ص. جهيڙڪ، حرڪتي، فتني باز.
فروع: ذ (ف) روشني-چمڪو، رونق، ترجيح.	فسانو: ذ (ف) افسانو-داستان-ڪهاڻي-قصو، ماجرا-احوال.
فروع ڏيڻ: مشهوري ڏيڻ. وڌاڻو ڏيڻ. ترجيح ڏيڻ. اڳتي وڌائڻ.	فسخ: ذ (ع) رادي جي تبديلي. ڪنهن معاهدي يا نڪاح جي تسنيخ.
فروڪش: ص (ف) ترسندڙ-ٽڪندڙ.	فسخ ڪرڻ: رد ڪرڻ-منسوخ ڪرڻ.
فروگذاشت: ث (ف) ڀل چڪ، غفلت.	فسطائيت: ث (ع) جمهوريت دشمن نظريو-فاشيزم.
فرومايه: ص (ف) گهٽ درجي جو-ڪميٽو، رڏين.	فسق: ذ (ع) نافرمني-حڪم عدولي، بد ڪري-زن.
فروهاد: اسم خاص. هڪ مشهور عاشق جو نالو (جيڪو شيرين تي عاشق هو) ص (ع) عاشق-سچو عاشق.	فسق و فجور: ذ. ڏوه گناه، بد ڪاري.
فرونگ: ص (ف) معنائن جو ڪتاب-لفت، دان تي-ڏاهپ.	فسون: ذ (ف) جادو-افسون-سحر.
فرونگ جعفري: اسم خاص. هڪ مشهور طبي لفت.	فسون ساز: ص. جادوگر-سحر.
فرهي: ث. پٽي-ڦري.	فشري: ث (انگ) مهيگيري-مچيءَ جي پلٽاءُ سرسپيل، مهيگيري ڪتو.
فري: ص (انگ) مفت-م بنا قيمت آزاد.	فش هارپر: ذ (انگ) مچيءَ جو دڪو-مين.
فرياد: ذ (ف) دانهن-پڪر، انصاف من لاءِ دانهن. نانش-ڪيس-مقدمو.	فصاحت: ث (ع) خوش بيني-گفتگو ۾ مهذب ٻوليءَ جو استعمال.
فرياد رس: ص. دانهن ٻڌندڙ، عرض اوندئيندڙ، انصاف ڪندڙ.	فصاحت و بلاغت: بامعنيءَ مهذب گفتگو.
فرياد ڪرڻ: مقدمو ڪرڻ، دانهن ڪرڻ-پڪر ڪرڻ.	قصد: ث (ع) خراب رت واري نرس.
فرياد مچائڻ: دانهون ڪرڻ-گهوڙا گهوڙا ڪرڻ، هر ڪرڻ.	فصد ڪوئڻ: سير چوڙڻ (ڪنهن رت ڪڍڻ لاءِ).
فريادي: ص. دعويٰ ڪندڙ-مدعي، داد گهرندڙ، پڪ ريندڙ.	فصل: ذ (ع) بوڪ-ڪشت، بني-ڪيت، پيداوار، موسم-رت.
	فصل جو حصو-باب.

فصل ڪئن: پوک جي پيدائش ڪئن.

فُصْلَاتو: ص. فصل جو - فسر وارو. (ذ) فصل جو ڏنل اجورو.

فُصْلُ پَتِيرو: ذ. موسمي بڪي ۽ وانگر فقط مقرر وقت تي ايندڙ.

فصل پَتِيرو هئڻ: حرڪتي هئڻ. خوش منڙيو يا چاپلوس هئڻ.

فُصْلِي: ص. فصل سان نسبت رکندڙ - فصلاتو - موسمي.

فُصِيح: ص (ع) صاف مستند محاورو (بولي ۽ جو). صاف سهڻي
بين واري عبارت. خوش بيني. مهذب گفتگو. صحيح ۽ صاف
ڳالهائيندڙ.

فُصِيح و بَلِيغ: ص. خوش بيان ۽ ڪلام. بامعنيٰ ۽ واضح مطلب
وارو.

فُصِيل: ث (ع) ديوار - پٽ. چوڊيواري. عالم پناه.

فُضَا، فُضَا: ث (ع) کليل ميدان. بهار. رونق. ماحول. هوا.

فُضَائِل: ذ (ع) "فُضِيلَت" جو جمع.

فُضَائِي: ص. فضا وارو - هواڻي. (ث) هواڻي فوج - ايئر فورس.

فُضْل: ذ (ع) مهرباني - عنايت - ڪرم. پاڇه - رحم. بخشش.
فضيلت. بزرگي.

فُضْلَاءُ: ذ (ع) "فاضل" جو جمع.

فُضْلُو: ذ. ڪا ڪوس - ڪرقي.

فُضُول: ص (ع) اڃيو - بياندو - بيڪار. نڪمو. گهڻو - زياده.
فالتو - وڌيڪ.

فُضُول خُرُج: ذ. اڃايو خرچ - هٿ ڦڙائي. (ص) اڃايو خرچ
ڪندڙ - هٿ ڦڙاڻ.

فضول خرچي: ث. هٿ ڦڙائي - اڃايو خرچ.

فُضُول گو: ص. اڃيو ڳالهائيندڙ. بڪواسي.

فُضُولِي: ث. جهجهائي - بي اندزي. خرچ جي گهٽائي. واهياتپو.

فضه: ث (ع) چاندي. عورت جون لو.

فُضِيحَت: ث (ع) ذلت - بيمعزتي. بدنمي - خواري. نٺول.

فُضِيلَت: ث (ع) بزرگي - وڏائي. برتري. سلڇڻائي - اخلاق. آبرو -
عزت. سليقو. لياقت.

فضيلت پريو: ص. اخلاق وارو - سلڇڻو.

فضيلت ماب: ص. وڏائي ۽ وارو - برتر.

فُطَائِت: ث (ع) هوشيار - ڏاهپ - سياپ - عقلمندي - ذهنت.

فُطَرَت: ث (ع) قدرت. سرشت. بناوت. طبيعت - مزاج.

فُطَرَتَا: ظ. فطري حوالي ڪن - فطري طور تي.

فُطَرَتِي: ص. قدرتي. ڇڏاڪ. حرڪتي - لڳ - شرير. فطري باز.

فُضْرُو: ذ (ع) روزن جي صدقي ڏنل رقم يا جنس. خيرات (اناج يا
روڪڙ جي صورت ۾).

فُضْرِي: ص (ع) قدرتي. طبعي - پيدائشي.

فُضَيْن: ص (ع) ڏاهو - داناءُ - ذهين.

فُعال: ص. تمام گهڻو ڪم ڪندڙ - سرگرم.

فِعل: ذ (ع) ڪم - عمل. لڄن. عادت. گرامر موجب هئڻ. ڪرڻ ۽
هئڻ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ.

فِعل بي فاعل: ذ. گرامر موجب اهو فعل جنهن کي فعل نه هجي -
اڪرت ڪر.

فِعل شنيع، فِعل قَبِيح: ذ. بچڙو ڪم - بد ڪاري.

فِعل لازم: ذ. فعل تي پورو ايندڙ فعل.

فِعل مُتَعَدِي: ذ. اهو فعل جنهن جو جملي ۾ مفعول موجود هجي.

فِعل مَجْهُول: ذ. اهو فعل جنهن جو جملي ۾ فعل نه هجي.

فِعل مَعْرُوف: ذ. پنهنجي فاعل ڏانهن ڌيان ڇڪائيندڙ فعل.

فِعلِ گِير: ص. خراب عادت وارو. بدليڃڻو. بد ڪار.

فِعلِي: ص. فعل ڪندڙ. عادي. بد ڪار.

فِعلِيه: ذ. اهو جملي ۾ فاعل ۽ فعل هجن.

فِغان: ذ (ف) شور - هل. فريد - پڪار. ڊانھن. روج.

فَعْفُور: ذ (ف) ديوتا جو پٽ. قديم چيني بادشاهن جو لقب.

فَق: ص (ع) گم - ويل. پيلو - ڦڪو. حيران - هڪو پڪو.

فَق تين: شرمسري ۽ سبب منهن جو رنگ پيلو ٿيڻ. بي رونق ٿيڻ

فَقْدان: ذ (ع) گمشدگي - وڃائڻ. اُٽهوند. ڪمي -
گهٽتائي. نقصان.

فَقْر: ذ (ع) درويشي. محتاجي. غربت. ديني مدرسي ۾ رهندڙ
پرديسي شاگردن لاءِ ڪاڌ خوراڪ (جيڪا گهرن مان وڌل پدڪل
صورت ۾ ملي) - ونڊ.

فَقْرُ قو: ذ. اڄ بڪ - بڪ ڏک. مسڪيني - غربت.

فُقَرَاءُ: (ع) "فقير" جو جمع. درويش. گداگر.

فقرو، فُقَرُو: ذ (ع) جملو. جملن جو مجموعو. شق - پٿر.

فَقَط: ظ (ع) صرف - رڳو. اڪينو - ڇڙو. مضمون جي خاتمي جو لفظ.

فَقَّة، فِقَّة: ث (ع) دين جو علم. مذهبي قانون. عقل - سمجه.

فَقِيد: ص (ع) اڻپ - ناياب.

فَقِيد المِثَال: ذ. بي مثال - لاثني.

فَقِير: ص (ع) پينو - پنتو - منگتو - سوالي. درويش. منس - محتاج. ن. جيز.

فقير اچن: لڳت جو حساب ٿيڻ - جن اچن.

فقيرائو: ص. فقير جو - فقير وارو، غريبانو.
 فقيرتن: ص. غريب - مسكين، درويش.
 فقيري: ث. فقير جو رتبو، درويشي، غريبي - مسڪيني، پن جو ڌنڌو.
 فقيري اختيار ڪرڻ: درويش ٿيڻ - دنيا تي ڳڻ.
 فقيري نسخو: ذ. ڪنهن بيماريءَ جو نهايت آسان علاج.
 فقيہ: ذ (ع) "فقه" جو عالم.
 فڪ: ذ (ع) پاڻ ۾ ڳنڍيل ٻن شين کي جدا ڪرڻ جو عمل.
 فڪ وجهڻ: گهاري وجهڻ - ڦٽائڻ.
 فڪت: ث. فساد - ڏڦيڙ - جهيڙو.
 فڪر: ذ (ع) ڳڻتي - ويچار، انديشو - ان تن، الڪو - پريشاني.
 سوچ - خيال، ڌيان، غور.
 فڪرات: ث. پريشاني - ڳڻتي، ڦٽڻ.
 فڪرائڻ: ذ. فڪر وارو، فڪر مند، منتظر.
 فڪر رکڻ: الڪو ڪرڻ، انتظار ڪرڻ، ڳڻتي ڪرڻ، ڌيان رکڻ، خيال رکڻ.
 فڪر ڪرڻ: ڳڻتي پڄائڻ - ويچار ڪرڻ، غور وڃار ڪرڻ.
 فڪر ۾ فنا ٿيڻ: وڏي غور وڃار ۾ پاڻ وڃائڻ.
 فڪر نه هئڻ: پرواهه ناهي - الڪو نه هئڻ.
 فڪر مند: ص. ويچار ۾ - ڳڻتي ۾، پريشان، غمگين.
 فڪر مندي: ث. ڳڻتي - ويچار، ارمان.
 فڪل ڦٽڻ: ذ. ڇاڪي - ڍوڪو، هٿ ٽٽڻ.
 فگار: ص (ف) زخمي - گهايل - مجروح.
 فلاح: ذ (ع) نجات - چوٽ ڪرو، ڀلائي - بهتري، فائدو، سلامتي - بچاءُ.
 فلاح و بهبود: ڀلائي، بهتري - سلامتي، سک.
 فلاحت: ث (ع) پوکي، راهي، جوڌ ڏنو - زرع.
 فلاسافر: ذ (انگ) فلسفي - فيلسوف.
 فلاڪت: ث (ع) مسڪيني - غربت - منسي، ٺپ ڳ - بدقسمتي.
 فلاڪت زده: ص. مصيبت جو مريل، مسڪين - ڪنگال.
 فلانو: ذ (ع) فلان) گار جو لفظ، آڱوٺو، (ص) بي نالي، ڪو به.
 فلانو تپرو: ذ. ڪو به شخص - امڪو ڍمڪو.
 فلاننگ ڪلب: ذ (انگ) هوا بازیءَ جو فن سیکرینڊڙاڌرو.
 فلتر: ذ (انگ) پاڻي صاف ڪرڻ جي مشين، (ص) صاف ٿيڻ تي.
 فلسفو: ذ (ع) حڪمت - دانائي - ڏهپ، دير - حجت، سوچڻ.

بحث ڪرڻ جو علم.
 فلسفي: ص. فيسوف، ڏاهو - داناءُ.
 فلفل: ث. مرچ - سوامرچ.
 فلڪ: ث. ڦڙتي - تيزي - جڏاڻي، همت - جرئت.
 فلڪ ڏيکارڻ: تيزيءَ سان ڪم ڪرڻ، جلدائي ڏيکارڻ.
 جرئت مندي ڏيکارڻ.
 فلڪ نه آڻڻ: پرواهه نه ڪرڻ، ويچار نه ڪرڻ.
 فلڪي: ث. ٽوڙائي، ڦڙتائي.
 فلڪ: ذ (ع) آسمان - عرش - آڪاس.
 فلڪيات: ذ. آسمان متعلق علم، سج چنڊ تارن وغيره جو علم.
 فلڪي: ص. آسمان جو - آسماني - سموي.
 فلڪ: ذ (ع) فرق، ويڇو، جدا ٿي.
 فلڻ: ذ (ع) زنجير - نيئر، فرق - ويجهو.
 فلم: ث (انگ) ڪافور جي پٽيءَ تي نڪتل تصوير (جيڪ پڙدي تي متحرڪ ڏسڻ ۾ اچي)، سينيما.
 فلم اسٽار: ذ (انگ) فلمي دنيا جو مشهور اداڪار.
 فلم ڳچيءَ ۾ پوڻ: پراڻي ڳالهه پنهنجي ڌمي ٿيڻ، پراڻي مسئلي ۾ ڦاسڻ.
 فلمائڻ: م. فلم ڀرڻ - فلمبندي ڪرڻ.
 فلمساز: ص. فلم ۾ هينڊر - فلمي هدايتڪار.
 فلمي: ص. فلم سان متعلق رکندڙ - فلم جو - فلم وارو.
 فلور: ذ (نگ) صُبتو - منزل - سطح، اُٺو.
 فلور مل: ذ (نگ) ٽي جي چڪي.
 فلوس: ذ (ع) "فنس" جو جمع، پئس - پئسو ڌوڪڙ.
 فلور: ذ. تاس جو هڪ رنگ - ڦلو - چٽي.
 فليٽو: ذ (ف) وَت (بتي، ڏيئي وغيره جي) - پٺيٽو.
 فليٽ: ذ (انگ) گهڻ منزل عمارت ۾ رهڻشي گهر.
 فليش: ذ (انگ) تصوير ڪشيءَ لاءِ ڪئمير جو روشني وجهندڙ پررو، ٽائمر، جو هڪ قسم.
 فم: ذ (ع) وٽ - مڪ - دهن.
 فن: ذ (ع) هنر - صنعت، ڪاريگري، چان، تجربو، ڪرتب، ڪسب - ڌنڌو، رڳ - ڳڻڻ جو هنر.
 فنا: ث (ع) موت - نستي، (ص) عدم وجود - نپيد، بربد - نس - جٽ، گم.
 فنائين: بربد ٿيڻ - اجاڙ ٿيڻ، مرن.

فنا في الرسول: تصوف مربي منزل جو نالو، جنهن م مريد رسول
ڪريم ﷺ جي ڏينءَ عشق م هوندو آهي.

فنا في الشيخ: ذ. تصوف م پهرين منزل، جنهن م مريد پنهنجي
مرشد جي ڏين م غرق ٿي ويندو آهي.

فنا في الله: ذ. خدا تعاليٰ جي ڏين م غرق رهڻ جي منزل. - تصوف
م ٽين منزل.

فنا ڪائڻ: دنياوي سڌون مرن. محبوب م محو ٿيڻ.

فنائن: ذ (انگ) ماليات - خزانو.

فَنجَان: ث (ع) ننڍي پيالي.

فَنَدُ: ذ (ف) فريب - نڳي - مڪر - ڊوڪو. (انگ) سرمايو - پوئجي.
چندو. مقرر رقم.

فَندي: ص. نڳي ڪند - نڳ - مڪريو.

فَنَدَق: ث. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.

فندڪ: ث. چپٽي. نونگو.

فَنڪارُ: ص. هنرمند. ڪاريگر. ڳڻو - راڳي.

فَنڪاري: ث. ڪاريگري. صلاحيت جو اظهار.

فَنِي: ص. فن وارو. فن متعلق. هنري.

فَوَارَه: ذ (ع) ڦوڊرو.

فَوَائِد: ذ (ع) "فائده" جو جمع. فائدا - نفع.

فَوْتُ: ذ (ع) موت. نيسي. فد. گمشدگي. (ص) نيسٽ - گم.
ويايل مثل.

فَوْتُ تين: مري وڃڻ. ختم ٿيڻ. فنا ٿيڻ.

فَوْتُي: ص. فوت ٿيل - مري ويل - مُل. (ث) مرنو - وفاتي.

فَوْتُ: ذ (انگ) ٻارهن انجن جي مپ.

فَوْتُ پَتِي: ث. ٻارهن انجن جي مپ واري ڪاٺي.

فَوْتُو، فَوْتُو: ذ. (انگ) عڪسي تصوير. عڪس - هوبهو نقشو.

فَوْتُو گرافر: ذ. فوتو ڪينڊڙ.

فَوْتُوگرافي: ث. تصوير ڇڪڻ جو عمل. فوتو ڪيڊ جو فن.

فَوُج: ث (ع) لشڪر - سپاه. گهڻن ماڻهن جو مجموعو - اٺيوه.

فوجدار: ص. فوج جو عملدار. ڪوٽوال.

فوجداري: ث. فوجدار جي چونڪي. ڏوهن جا فيصلا ڪندڙ عدالت.

فوجداري قانون: ذ. ڏوهن جي روڪڻ م وارو قانون - ڪرمنڊا.

فوج ڪشي: ث. لشڪر ڇڙهڻ - ڪاه.

فوجي: ص. فوج جو سپاهي.

فُوراً، فُوري: ذ (ع) يڪدم - جهٽ پٽ - ٿرٽ - جلدي.

فُورَمَر: ذ (انگ) عمر بحث. بحث مباحثي جي جاء.

فُورَمُش: ذ (انگ) مزدورن جو نگران مستري.

فوطو: ذ (ع) خسيو - آنورو.

فُوق: ظ. (ع) مٿي - مٿاهون - مٿيون.

فُوق العادَت: معمول کان مٿاهون. وس کان ٻاهر.

فُوقِيَت: ث (ع) بلندي - مٿاهين. برتري. ترجيح.

فُوكَس: ذ (انگ) ڪئميرا جي اک جو مرڪز. هڪ هنڌ کڏ ٿيڻ
جو مرڪز.

فُولاد: ذ (ف) سخت ۽ اعليٰ قسم جو لوھ - رُڪ. (ص) نهايت
سخت - مضبوط.

فُولادي: ص. رُڪ جو ٺهيل. نهايت سخت - مضبوط.

فُوليُو: ذ (انگ) ڪ غڙ جو ورق، جنهن تي فقط هڪ طرف نمبر
لڳل هجي.

فون: ذ (انگ) ٽيليفون - ڏسو "ٽيليفون".

فونو: ذ (انگ) آواز رکڻ ڪندڙ مشين.

فُهرَسَت: ث (ع) وچور - تفصيل - لسٽ. تفصيل سان سلسليوار
نڪير وچور. يادداشت.

فُهرُ: ذ (ع) عقل - سمجھ - دانائي.

فُهر و فُراست: ث. عقل ۽ سمجھ - سياڻپ - دانائي.

فُهْمائِش: ث (ع) سمجھائي. تنبيه - هدايت.

فُهْمِي: ث. سُرٽ - سمجھ.

فُهميون مُنجهائين: حوصله خطا ڪرڻ. گمراه ڪرڻ.

فُهميدو: ص. سمجھو - ڏاهو. سياڻو - هوشيار.

فُهميدگي: ث. عقل - سمجھ. ڌيرج - صبر.

فُهمير: ص (ع) عقلمند - ڏاهو - دانءُ.

فِي: ث (انگ) معاوضو - اجرت. محنت تو. اسڪول م شاگرد ڪن
ورتل مهيني رقم.

فِي: حرف جر (ع) م - منجه - اندر. جو. سان - گڏ.

فِي اللّٰه: ظ. الله م - ذات حق م. الله جي محبت م.

فِي البَديِه: ظ. فوراً - يڪدم - ٺهه.

فِي الجُمْلِه: ظ. مطلب ڳالهه جو - قصو ڪوتاه.

فِي الحَال: ظ. هن وقت - هيئر.

فِي الحَقِيقَت: ظ. حقيقت م - اصل م. سچ پچ.

فِي الفُور: ظ. يڪدم - فوراً.

فِي الوَقْت: ظ. هن وقت - هيئر. فوراً - يڪدم.

في آمان الله: جملو. خدا جي آمان (موڪلائي وقت جو جملو).
 في سبيل الله: جملو. خدا جي واٽ ۾.
 في سيڪڙو: ظا. هڪ سئو تي.
 في نفسه: ظا. پنهنجي ذات کان.
 فياض: ص (ع) سخي - ڌاڻر.
 فياضي: ث. سخاوت - دريادلي.
 فيجر: ذ (انگ) ڪهڙي نما اخباري مضمون. گيتن سان ڀرپور
 ڪهڙي (فلم پريڊيو تي).
 فيڊريشن: ث (انگ) وفاق. وفاقي انجمن.
 فيروز: ص (ف) فتح. سپڳو. ڪمياپ.
 فيروز مندي: ث. ڪمياپي. فتح - سوڀ. سپڳ.
 فيروزو: ذ (ف) هڪ قسم جو قيمتي پٿر (نيري رنگ جو ٿئي).
 فيروزي: ص. نيرو - رنگ (رنگ).
 فيز: ث. گهڙي جي ڪر جي مٿن مڙي وارو حصو.
 فيشن: ذ (انگ) طرز - ڍنگ - نمونو. بنوت. لباس جي بيهڪ.
 رواج - دستور - هلي چلي.
 فيشنري: ص. فيشن وارو. رسمي.
 فيصل: ذ (ع) فيصلو - نيرو.
 فيصل ڪرڻ: نيرو - فيصلو ڪرڻ. طيء ڪرڻ.
 فيصلنامو: ذ. فيصلي جو لکيل ڪاغذ.
 فيصلو: ذ (ع) نياء - انصاف. نيرو. فتوي.
 فيصلو رکڻ: نيرو لاءِ وقت ۽ جاءِ مقرر ڪرڻ.
 فيصلو ڦڙو: منجهيل معاملي جي چنڊ چنڊ ۽ نيرو.
 فيض: ذ (ع) فائدو - نفعو. پلائي - بهتري.
 فيضان: ذ. نفعو - فائدو.
 فيض بخش: ص. فائدو ڏيندڙ. مهرباني بخشيندڙ.
 فيض رساڻ: ص. نفعو پهچائيندڙ. فائدو ڏيندڙ.

فيض عام: ذ. عام ماڻهن جو ڀلو.
 فيض ماب: ص. فائدو پهچائيندڙ.
 فيضي: اسم خاص. اڪبر بادشاه جي هڪ سنڌي مصاحب جو نالو
 "بو نبيض فيضي".
 فيضياب: ص. فائدو حاصل ڪندڙ. فيض وٺي ويندڙ.
 فيڪٽري: ذ (انگ) ڪارخانو - مل.
 فيڪس: ذ (نگ) برقي تر ذريعي لکپڙهه موڪلڻ جي مشين.
 فيڪس ڪرڻ: فيڪس مشين وسيلي لکپڙهه موڪلڻ.
 فيل: ذ (ع) هاڻي.
 فيلبان: ص. هاڻي ۽ ڪي هلائيندڙ - پيلبان.
 فيلبا: ث. بيماريءَ جو هڪ قسم - هاڻي پڳ.
 فيل مست: ص. مست هاڻي ۽ جهڙو. بيبرواه.
 فيل: ص (انگ) ناپس. ن ڪامياب.
 فيلب: ث. (انگ) ميدان. شعبو.
 فيلب مارشل: ذ. فوج جو سپڪان وڌو عهدو ۽ اعزاز.
 فيلڊر: ذ (انگ) ڪرڪيٽ راند ۾ بال کي جهليندڙ رانديگر
 (جيڪو ميدان ۾ ايندڙ هجي).
 فيلسوف: ذ (يوناني) حڪيم - ڏاهو - دانءِ.
 فيلسوفي: ث. فلسفو. حڪمت - ڏاهپ - سياڻپ.
 فيلو: ذ (انگ) ڪنهن سوسائٽي يا يونيورسٽيءَ جو ميمبر. ساٿي.
 فيلو شپ: ث. تعيمي اداري يا سوسائٽيءَ جي نمايان رڪنيت.
 فيملي: ث (نگ) ڪٽنب - گهر چاچي.
 فيملي پلاننگ: ث. ڪٽنب رٿابندي.
 فينسي: ص (انگ) خوبصورت - تمام بهترين.
 فيوز: ذ (نگ) برقي سرڪٽ ۾ لڳندڙ تر جو ٽڪر. جيڪو برقي
 وهڪري کي ڪنٽرول ڪري.
 فيوز ٿين: تيز گرمائش سبب سڙي وڃڻ (برقي سبب وغيره)

ٿ: ذ. اُچر ٿئي. سنڌي الف-بي جو سٿيهون اکر.
 ڦاٻنو: ذ. بچي جو هڪ قسم.
 ڦاٽ: ذ. پاڻيءَ جو وڏو وهڪرو جيڪو درياءَ مان وهي ٿارڻ-چير (پٽ وغيره ۾).
 ڦاٽ ڦاٽڻ: وڏو راز ظاهر ٿيڻ. سازش ڪلڻ.
 ڦاٽ کائڻ: ڳالهه ظاهر ڪرڻ-پڌرو ٿيڻ.
 ڦاٽڪ: ذ. وڏو دروازو. اکر بند رستي لاءِ ريلوي لائين تي ٺهيل ويڪرو دروازو.
 ڦاٽڪ وارو: ص. رينوي ڦٽڪ تي مقرر ملازم.
 ڦاٽل: ص. چيريل (ڪپڙو وغيره). کليل (وات).
 ڦاٽل ٿيل: تڪڙيون ٿيل-ليهون ليهون ٿيل.
 ڦاٽڻ: م. چيرجڻ. ڇاڪ ٿيڻ. شڪاف ٿيڻ. ڪلڻ-ظاهر ٿيڻ. ويڪرو ٿيڻ. ڏاڍيان ڳالهائڻ.
 ڦاٽوڙو: ص. قتل (وات). وڏي واڪي ڳالهائيندڙ.
 ڦاٽوڙو دهل: ذ. منهن تي چئي ڏيندڙ. بڪڪيو. دل جو هلڪو (جيڪو دل ۾ ڳالهه رکي نٿو سگهي).
 ڦاٽي: ص. قتل (ڳڙي)-چنل (ڪپڙو).
 ڦاٽيون سين: ڳنڍڻوپ ڪرڻ. ماڻهي ڳنڍڻ.
 ڦاٽل: اسم خاص. عورت جو نالو.
 ڦاڌڪي: ث. ڪيڻ جي هيٺين ڪٽڻ ۾ پٽڻ لاءِ رسيءَ جو ٽڪر.
 ڦاڏ: ث. ڏانڊپچي ڪاٺي-ڇپر.
 ڦاڏو: ص. ويڪرو. وريل.
 ڦاڏي: ث. مينهن جو هڪ قسم (جنهن جا سڱ موڪرا پسي تي وريل هجن).
 ڦار: ث. ميوي وغيره جو وڏو ٽڪر-ڦاڻ-ڦڪ.
 ڦارون ڪرڻ: ڳترا ڪرڻ. تقسيم ڪرڻ. ٽڪر ٽڪر ڪرڻ.
 ڦار: ذ. هر م لوهي نوڪدار ٽڪرو (جيڪو زمين کيڙي)-چوني-کھوپو.
 ڦارڪ: ص. نڪم-نڪرو. فضول.
 ڦارو: ذ. سٺ جي ڦورن جو بندل.
 ڦارو: ذ (ف: فلسف) ميوي جو هڪ قسم ۽ ان جو وڻ.

قاروھو: ذ. زناني ستن جي ڪپڙي جو هڪ قسم.
 قاري: ث: قار- ڳٽرو- ٽڪر.
 قارَ: ث: ٻوٽي جو هڪ قسم. گاه جو قسم.
 قارُ: ذ: چير- چاڪ- شگاف. ڌڙ.
 قارُ قارَ: ويو جهڻ. تنهن جهڙا ڪم ڪرڻ. عيب ظاهر ڪرڻ.
 قارُنُ: م. چيرڻ. شگاف ڪرڻ- چاڪ ڪرڻ. ٽڪر ڪرڻ
 (ڪپڙو) ڪولي ويڪرو يا وڌو ڪرڻ.
 قارُھو: ذ. درياءُ لڳ پيل جوهرن مثل هڪ جانور.
 قارُها مارن: ڏکيو ڪم ڪري ڏيکارڻ (توک) رڳو ٻٽا ڪوڙ
 هٿن ۽ عملي طرح ڪجهه نه ڪرڻ.
 قاسائُن: م. چاري ڪوڙ ڪي ۾ جهلڻ. قابو ڪرڻ. مبتلا ڪرڻ.
 اڙائُن- اٽڪائُن پڪڙڻ- گرفتار ڪرڻ. قبضي ۾ ڪرڻ.
 قاسُن: م. پڪڙجڻ. جهلجڻ. گرفتار ٿيڻ. اٽڪڻ. منجهڻ: قابو ٿيڻ.
 قيد ٿيڻ. محبت ٿيڻ. پيچڻ. متبلا ٿيڻ (بيماري وغيره ۾). رند ٿيڻ.
 قاسِرُ: ص. قاسندڙ- قابو ٿيندڙ.
 قاسِي: ث: قاسائُن جي نونڙي. قاهي- قدو- دام.
 قاسِي: ث. رسي جو ڦٽو، جيڪو ڳچيءَ ۾ پوڻ سان گهڻي ماري
 رسي ۾ لتڪائي مارڻ جي سزا- قاهِي.
 قاسِي اچڻ: قاهي ۽ سيلِي موت جي سزا ملڻ.
 قاسِي ڏيڻ: قاهي چاڙهڻ. لتڪائڻ- لڙڪائڻ.
 قاسِي کائڻ: ڳچيءَ ۾ رسو وڃي پان لتڪائڻ- آپگهاٽ ڪرڻ.
 قاقو: ڏاڻو ٽنڊڙ شيءَ. مڪروه. ڪرڻي- فضلو.
 قاقا کائڻ: ڏوندي کائڻ. تڪليفون سهڻ.
 قاک: ث. قار- قاش. جاگرافيءَ موجب زمين جي خيالي ليڪ، جيڪا
 زمين کي اڏواڏ ڪري (ويڪرائي قاک، ڊگھائي قاک)،
 قاک: ذ. هولِي (هندن جو تھوار)
 قاک ڪيڏن: هولِيءَ جو رنگ هئڻ.
 قاکيو: ص. ڪنڀ ڪري ويهندڙ. بيڪر- ٽوٽي.
 قاليھو: ص. سکنو- پاليھو. اجايو- فالٽو. ڪپڙن ستن جو ڦر مڙو.
 قان: ص. ٽڪل- ماندو. نِسَٽو.
 قان ٿي ڪرڻ: مندو ٿي ڪرڻ. اوچو ٿي ڪرڻ.

قان قان ڪرڻ: اجاڻي بڪواس ڪرڻ-بيخي هئڻ.
 قانتو: ذبني ۽ هر ڏين مهل اتفاق سان رهجي ويل زمين.
 قانتا ڀرڻ: خالي جاءِ ڀر ڪرڻ-بچيل جاءِ ڀرڻ.
 قانجهو: ڏوڻ جو سنهو سُڪل ترو.
 قاندي: ٿ. ڪپڙي ۾ پيڙي وجهڻ جو سوراخ.
 قاندي: ٿ. ورهاست-ورڇ-حصو-پتي، ڦوڙي.
 قانڊڻ: م. ورهائڻ-ورڇڻ-تقسيم ڪرڻ. حصا ڪرڻ-ڀاڱا ڪرڻ. ڌار ڪرڻ.
 قاندي: ٿ. ورڇ-ورهاست. حصو-پتي. ننهي جي ورڇ.
 قانگ: ٿ. انگهاري ڪاٺي-ٿوٽي.
 قانگهو: ڏ. سڪل تري-ڦنجھو.
 قاهو: ڏ. قسي، گهٽو-گهوگهو.
 قاهر ڦڪڻ: ڳڻي پگهو خرچ ڪرڻ-مريض ۽ جي بر خلاف خرچڻ.
 قاهر ڪاٺ: قسي ۽ ٽي چڙهن. مجبور ٿي ڇڏو يا ڪڏو ڪم ڪرڻ.
 قاهو ڳچي ۽ م. وجهڻ: پاڻ کي جنجال ۾ وجهڻ.
 قاهي: ٿ. قسي، گهٽو-گهوگهو.
 قاهي چڙهن: قاسي ۽ ٽي چڙهن. موت قبول ڪرڻ. ڏسي وائي پڻ کي موت جي منهن ۾ ڏيڻ.
 قَب: ٿ. ڦٽ يا ڦٽڻ واري حالت. ڦٽڻ مڻ.
 قباڻ: م. ٻئي جو مال پنهنجي قبضي ۾ آڻڻ. هرڀ ڪرڻ. پڇاڻڻ-بلاشوڪرڻ.
 قَبڻ: م. ڪنهن شيءِ يا مال مان چڱيءَ طرح حاصلات ٿيڻ. دل گهريو ڦاٽو ٿيڻ، خواهش پوري ٿيڻ. دل تي دؤ ڪرڻ. نهڪي اچڻ-ڪپ ٿيڻ. پڇڻ (چوڙ ۾).
 قَبو: ص. ڏندن پگهو-ڀڏو.
 قَبيل: ڏ. قبي ويل، نهڪيل-موزون.
 قَتَرڪ: ٿ. انگرو-تنگ مهنيل ڦڙتي، روڪ-رندڪ، شرارت.
 قَتَرڪ هئڻ: نگرڻ هئڻ، رندڪ وجهڻ. ڪم بگاڙڻ.
 قَتو: اسم خاص. ماتهو ۽ خون بو.
 قتي: ٿ. صدي-واسڪوتي-ڪڙتي جو هڪ قسم.
 قَت قَت: ٿ. پڪين جي اڏاڻڻ حواو ز. پڪين جي ڪنڀن هئڻ وري چرپر.
 ڦٽڪو، لڇ پڇ.
 ڦٽڪيو: ص. بيمار-سڪ ڦٽو-بي آرام.
 ڦٽڪاڻ: م. ترپڻ-لڇڻ. بڏا ڏيئي لڇڻ.
 ڦٽڪڻ: م. لڇڻ-ترپڻ.

ڦٽڪو: حب، سڪ ڦٽو-بيتاب، ڦٽڪندڙ، ڪيچنو-چونو.
 ڦٽڪو: ڏ. لڇ پڇ-ترقي، بي آرامي-آند مائڻ.
 ڦٽڪي ڏيکارڻ: ڪوڙ ڏيکارڻ.
 ڦٽل: ص. چيس-چٽيل.
 ڦٽ: ڏ. مور-اصل-نپت، بنم-نيٺ.
 ڦٽ: ڏ. ڦڙڙي، زخم، ناسور.
 ڦٽ ڦٽ: احيا خرچ ڪرڻ. بي سود قرض ڪرڻ.
 ڦٽ پوڻ: ڏک ٿيڻ-رمن ٿيڻ، سار ٿيڻ.
 ڦٽ جا ڳاڻ: سس سور ڏياري، تڪلينو ۽ عذاب ڏياري.
 ڦٽ وجهڻ: ڪهاڙي ڏيڻ، طعنه هڻڻ، بدسخن ڳالهائڻ.
 ڦٽن تي لون ٻرڪڻ: ڏک ۽ موڙيڪ آزار-ڏک وڌائڻ.
 ڦٽاڪ: ٿ. ڏاڙ-ٻاڙ-ٻٽڪ-بڪواس.
 ڦٽاڪو: ڏ. برود پريل پوپو، جيڪو وڏو ٺڪ ۽ ڪري. هڪ قسم جي آتشبازي.
 ڦٽاڪا چوڙڻ: ٻٽ ڪون هئڻ. اجايون ڳالهيون ڪرڻ.
 ڦٽاڪي: ص. ڏاڙي-ٻٽاڪي-لافزن.
 ڦٽاڻو: ص. ڦٽيندڙ-ڦٽي وجهندڙ-بگڙيندڙ.
 ڦٽائي: ٿ. ڦٽائڻ جو عمل. نفاق-آبست، خرابي.
 ڦٽائڻ: م. ڦٽ ڪرائڻ، زخم ڪرائڻ، گھريل ڪرائڻ.
 ڦٽائڻ: م. خراب ڪرڻ، ڊاهڻ، تباه ڪرڻ. آجائڻ، نفاق وجهڻ، بگاڙڻ.
 ڦٽڻ: م. پڇاڻڻ-موقعي تان پڇاڻي ڇڏڻ.
 ڦٽ ڦٽ: ٿ. ڦٽ ڪن جهڙو ڳڻيو آواز، موٽر ۽ ٺيڪل جو آواز.
 ڦٽڦٽي، ڦٽڦٽيو: (ٿ، ڏ) مشين واري ٻه ڦٽي موٽر-موٽر سائيڪل، (ص) ڦٽ ڦٽ ڪندڙ.
 ڦٽ ڦٽ: ڏ. ڏڏي ڏوڙي جو چڪو-ڊڳل-ڊڳ.
 ڦٽجڻ: م. زخمي ٿيڻ-گھريل ٿيڻ.
 ڦٽرائي: ٿ. سائي-پاڪي-تندرستي.
 ڦٽرو: ص. ترو تونو، چڱو پيو، ترو (ڪير مڪن وغيره)، سٺو.
 ڦٽڪ: ٿ. عدت-مير، همت چلت.
 ڦٽڪار: ٿ. ملامت، جٺاڻ، نفرت-ڏڪار، پنڀار تو، نعمت ملامت.
 ڦٽڪار وسڻ: هر وقت لعنت ملامت ٿيڻ، جٺاڻ ٿيڻ.
 ڦٽڪارڻ: م. لعنت ملامت ڪرڻ، پٽ پرتو ڪرڻ، جٺاڻ ڪرڻ، ڏڪارڻ-نفرت جو اظهار ڪرڻ.

ڦٽڪائڻ: م. ڦٽو ڪرڻ - چلائڻ - اڇل ڏيڻ.

ڦٽڪڻ: م. روتنهر ڪوٺيڻ (پر جو). ندر ٻروئڻ - جهڄڻ.

ڦٽڪو: ذ. جسماني سزائاهڪ خاص قسم جو چهيڪ - ڌرو.

ڦٽڪا هئڻ: ڪنهن ڏوهاريءَ کي ڪورٽ جي حڪم سان ڏراهڻ.

ڦٽڪي: ث. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.

ڦٽل: ص. خراب. اجڙ - تباھ. ڇميل (ڪير). ڪريل - بکڙيل. نهيل (خراب سنڪٽيڊوسٽي ۽ م).

ڦٽل: ص. چيريل (ڪني وغيره) - سيريل. اڀريل (پج).

ڦٽ لعت: ث. ڦٽڪر - ملامت - ڌڪار.

ڦٽڻ: م. زخمي ڪرڻ - گھٽڻ.

ڦٽڻ: م. خراب ٿيڻ - بگڙڻ. ڪرڻ. ڊهڻ. تباھ ٿيڻ. اجڙڻ. ميسارجڻ (اڪر). ڪلفت پوڻ. خراب صحبت ٿيڻ.

ڦٽو ڪرڻ: اڇلي ڇڏڻ. ڀري ڪرڻ. ڇڏي ڏيڻ - ترڪ ڪرڻ.

ڦٽڻ: م. چيرجڻ - سيرجڻ. اڀرڻ (سنو، پوتو). نسرڻ (سنگ). جهلڻ (پور). ڪٽڻ (گل) - ٽرڻ. نڪرڻ - ظاهر ٿيڻ. پڄڻ - نڪي پڄڻ.

ڦٽڻ ڦٽڻ: وڌڻ ويجهڻ. عياني اولادي ٿيڻ.

ڦٽي اچڻ: ٻاهر نڪرڻ. ظاهر ٿيڻ. اڀرڻ (سلو).

ڦٽي ڦٽي وڃڻ: جدا جدا ٿي وڃڻ.

ڦٽو: ص. ڦٽل. ڊنل. ويران. غير آباد. (ذ) غير آباد علائقو يا ميدان. گهوڙي جو پنڌ ۾ ڪار. سنڌو درياءُ جو هڪ اڳيون وهڪرو.

ڦٽو ڪرڻ: ڇڏي ڏيڻ - اڇلي ڇڏڻ - ترڪ ڪرڻ. ڀري ڪرڻ. ويران ڪرڻ.

ڦٽوڙ: ذ. ڦٽي - ڦٽارو.

ڦٽهڙو: ص. مرو - خوشي. لغت. سوڪ.

ڦٽي وڃڻ: نڪري وڃڻ. پڄي وڃڻ.

ڦٽي: ث. ڪپه جو ڦٽل گوگڙو. گوگڙي مان نڪتل ڪپه (ڪڪڙن سوڌي). ڏونري يا مڪن جو ڌرو.

ڦٽيارو: ص. ڦٽين وارو - ڦٽين مان ڪڍيل.

ڦٽيون: ث. وڏن مان نڪتل ڪپه (جنهن مان ڪڪڙا نڪن نهجن).

ڦٽيل: ص. گھير - زخميل. ڏڪويل.

ڦٽ: ث. ملامت. جُٺ. حيف. لعنت.

ڦٽ ڦٽ: ث. لعنت ملامت - ٽڪ ٻڌو.

ڦٽ ڦٽ جو طوق: لعنت ملامت سهندڙ ماڻهو.

ڦٽڪار: م. لعنت ملامت. ڌڪار - نفرت.

ڦٽڪار وٺڻ: م. لعنت وٺڻ. خوري ٿيڻ. نفرت جو اظهار ڪرڻ. ڌڪارڻ.

ڦٽڪارڻ: م. ڦٽڪارڻ. لعنت ملامت ڪرڻ. جُٺ ڪرڻ. ملامت ڪرڻ.

ڦٽج: ذ. گھاء - زخم. ڦٽ. وڏ - چير.

ڦٽج ڦٽج ڪرڻ: نوفر تي نموني هڻڻ - نوفر تي ڏيکارڻ.

ڦٽجڻ: م. ڦٽس - اڙڻ. وڌڻ - ڪترڻ.

ڦٽو: ص. ڏندن پڳڻ. جنهن کي ڏند نهجن - ڀڏو.

ڦٽو: ذ. هڪ قسم جو نيڙو پکي - ڦوسي پکي. (ث. ڦڏي).

ڦٽولي: ث. بيسود ڳالهه - اجائي ۽ بيڪار ڳالهه.

ڦٽڙ: ذ. ڏنگ - ور. گھب.

ڦٽائي: ث. ڦٽو ڪندڙ. جهيڙاڪ. فسادي.

ڦٽو: ذ. شڪاف - چير. معملو - جهيڙو. اتڪاء - رنڊڪ (ڪم. م) رولو.

ڦٽو ڦٽري: ذ. ريڙهه پيڙهه - جهيڙو جهتو.

ڦٽو وجهڻ: نهيل ڪم ڦٽائڻ. ڏڦيرو جهڻ.

ڦٽي باز: ص. ڦٽائي. جهيڙاڪ.

ڦٽر: ث. اجائي آڪڙ - ڦوٽو - سيٽ.

ڦٽر ٻڌڻ: سڪي آڪڙ ڪرڻ.

ڦٽڪ: ث. منڊائي - منڊڪو.

ڦٽڪ ڦٽڪ ڪرڻ: منڊڪائي هڻڻ. بي ڍنگو هڻڻ.

ڦٽو: ص. ڏنگو - ٽيڙو. آڏو - ترچو. ونگو - وريل. جنهن مان هو جو پير ڦريل هجي (۽ منڊڪائي هلي).

ڦٽي ڪيڏن: ڇالاڪي ڪرڻ - حرفت هلائڻ.

ڦر: ذ. ڦر - ميوو. جانور جو بچو. ڪاٽي ۽ ڪپ جو وهڻ. وارو حصو.

ڦر ٽڪر: ذ. ڇوڀ تي مال جو ننڍو ڦر. ٻار بچو.

ڦر چاڙهڻ: ڪنهن برقم جو ملهه ان جي سري تي لکڻ.

ڦر چنڊن: ڪچو ڳپ ڪيرائڻ (ڇوڀا يومال). ٻار ڪيرائڻ.

ڦر سونڻ: ڇوڀائي مال جو وي من کان اڳرت پيت ڇڏڻ.

ڦر ڪرڻ: بيتاب ٿيڻ. تڪڙ ٿيڻ.

ڦر ڪن اڳ ڇر ڇڏڻ: غلط طريقي اختيار ڪرڻ.

ڦر نه ڪرڻ: انگل نه ڪرڻ.

ڦرڻ اڳيان تاري هئڻ: ڪجهه نه هئڻ - ڪا به اهميت نه رکڻ. گھٽڻ.

ڳڻن ٿورو وقت هنن.
 قَرَنَد: ذ. آڪر - جڻي مغوري.
 قَر: ٿ. زوري ڪسڻ جو عمل - ڪسڻ - لٽ.
 قَرائڻ: م. چوپائي مال کي لڳ ڪرائڻ - مڙائڻ.
 قَرائڻ: م. ڪسائڻ. هٿان وڃائڻ. ڦٽڻ. ڦٽ ڪرڻ.
 قَرَت: ٿ. گهمري - ڦيرو - چڪر. موت - وڃي. نڪر.
 قَرَتو: ذ. آڏاڻي جو هڪ اوزار - ڪپڙي ويڙهڻ جي ڪاٺي.
 قَرَتِي گهمري: ٿ. ٿر پٿر. انڪر. ڦر. بدل سار.
 قَرَب: ذ. ٽيئي بچڻ جون خاني ڦريون (چوپائي مال جو ڪڏو).
 قَرَجڻ: م. ڦر جهلڻ (ون) - ڦرڻ. ڳڻائڻ. پيٽ سڻائڻ.
 قَرَجڻ: م. لٽجڻ. ڪسجڻ. ڦرجي وڃڻ.
 قَرَدو: ذ. لٽ. ڦر. رهڙي - ڏاڙو.
 قَرَرَات: ذ. ڦرڻ جو زور سان آواز. پڪي جي وچتو ڏي وڃڻ جو
 آواز. گهوڙي جو ڦونگرو.
 قَرَرائڻ: م. ڦيرائڻ - گهمائڻ (اڪيون).
 قَرَرِي: ٿ. مٺي سبب بدن تي ڦٽ. ننيو ڦٽ.
 قَرڪ: ٿ. ڦيرو. عضوو. حواس.
 قَرڪ پون: ٻي طرح ٿيڻ. بدلجڻ.
 قَرڪ قَرَن: ڦيرو ڪائڻ. حواس خطائين. عقل چرڇ ٿيڻ.
 قَرڪ ڦيرڻ: ٽپ ڪائڻ. گداه ڪرڻ.
 قَرڪ ڦيرو ٻڌڻ: هر هراڇڻ - ڀر ڦير ڪرڻ.
 قَرڪائڻ: م. ڏڪائڻ - ڪنڀائڻ.
 قَرڪڻ: م. ڏڪڻ. ڪنهن عضوي جو ڏڪڻ (جيڪو سور
 سمجهيو وڃي). ڪنڀڻ.
 قَرڪڻي: ٿ. ڏڪڻي - ڪنڀي - ٿرڪڻي.
 قَرڪو: ذ. ماحول - وايو منڊل. ڊول. هٿ چلت.
 قَرڪو قَرَن: ماحول بدلي وڃڻ.
 قَرڪو: ذ. ڦونگرو (گداه ڳهوڙي جو).
 قَرَلُ: ذ. ڏاڙو - رهڙي - ڦرمار.
 قَرَموئي: ٿ. هڪ قسم جو پراڻو رانديڪو (جيڪو ڪاٺ مان
 ٺهيل ڏاتون ۽ وانگر ڦري).
 قَرَنو: ص. تازو توانو - نونو. تندرست - چڱو سو - صحيح.
 قَرَنِي: ٿ. سن (شڪ - گمان - وسوسو).
 قَرَن: م. ڦر ڏيڻ. ڦاٽو ڏيڻ. لڳ ڪرڻ (جانور). ڦرڪڻ (ڪ).

قَرَن: م. گهمڻ - چڪر ڪائڻ. ڏاڙي مڙهڻ - گردش ڪرڻ. موٽڻ -
 ورن. اٿلڻ. بدلجڻ. بغي ٿيڻ - مخالفت ٿيڻ. انڪاري ٿيڻ. گمراه
 ٿيڻ. موڙ ڪائڻ. مڙڻ. ڦيرو ڪائڻ. ڦڙو ٿيڻ.
 قَرَن گهمڻ: تبديل ٿيڻ - بدلجڻ.
 قَرَن: م. زبردستي سان مال ڪسڻ - لٽڻ. ڀورو عيوضو ڏيڻ.
 قَرِي فقير ڪرڻ: بلڪل سڃو ڪري ڇڏڻ.
 قَرنو: ص. قَرَن وارو - ڦرندڙ. سرگردان. بيقرار. (ذ) ڏاتون. چرخو.
 قَرنو گهمرو: ص. تبديل ٿيڻ. گهمڻ - مڙهڻ.
 قَرِي اچڻ: گهمي اچڻ - موٽي اچڻ. موڙ ڪائڻ. گهمرو ڏيڻ. جن.
 مڙي اچڻ.
 قَرِي وڃڻ: برخلاف ٿيڻ. بغي ٿيڻ. گناه ڀڄڻ. ڦٽڻ. ڦٽ ڪرڻ. نڪري ٿيڻ.
 قَرِي: ٿ. چرخي. ڦرموئي.
 قَرَوُ: ذ. ننڍي جمار جو ڦر. ننڍو ڀر.
 قَرَوِي: ٿ. ڦرڙي.
 قَره: ذ. هڪ قسم جو ڀوڙو.
 قَرهو: ذ. ڏوٻڻ جي ڪپڙن ڏوٻڻ جو تختو. تختو - پاتيو. ڏرو
 (بھري صور ڪماجي).
 قَرهو ٿي پوڻ: ٽڪجي پوڻ. ڊگهو ٿي سمهڻ.
 قَرهو ڦاٽڻ: ڏيودو ٽٽڻ.
 قَرهي: ٿ. ڪاٺ جي پٽي - تختي. ڪنڀار ڪي ڪم جي ٺهڻي.
 ڪيلي جي ڦري. مٿن وغيره جي ڏانن واري ساڻي ڦري.
 قَرِي: ٿ. مٿن جي بچڻ وارو تازو ڦر. ڪيلي جو ڦر.
 قَرِيو: ذ. ڏاڙي (جنهن سان بهارو ڏجي). بهارو - تارو.
 قَرِيو بهارو: ذ. چنڊ ڦوڪ - صفائي.
 قَرِيو گهمائڻ: بهاري ڏيڻ. ڇٽ ڪري ڇڏڻ.
 قَرِي ماري: ٿ. لٽ - ڏاڙو.
 قَرِي سري: گهمي ڦري - وروار ڪري.
 قَر: ٿ. ڦر (واه وغيره مٿن لنگهڻ لاءِ).
 قَرَب: ٿ. ب. ڀٽڪ - ڀٽ.
 قَرَب ٿي: ص. ڀٽڪي - سڙي.
 قَرَت: ص. چست - چلاڪ. جسڀ.
 قَرَت ٿي: ٿ. چست - تيري. جسڀ.
 قَرائڻ: م. ڦٽڻ (سنگت) - ڦٽڻ وڃڻ.
 قَرَنڪ: ٿ. ڦر تي - انگرڙو. شراب - فساد.

قَرْتو، قَرْتو: ڏٺجي ڪي حصن م وره نٿا ڪم ايندڙ ڪاٺي.
 قَرْتو: ص. قَرْت. چالاڪ. تيز.
 قَرْتِي: ٺ. قير تي. گوھي. پير جي آڌري (جنهن سان منھو ڪري پوي) - نڪرو - آڙي. وڪروزي ڪٽيو (سِرڪن ڦهي وانگر).
 قَرْتِي ڪاٺ: گوھي ڪرڻ. انجرتان ڦرن. ڦيرو ڪاٺ.
 قَرْتِي هٿ: پير جي آڌري ڏيڻ. ڦري وڃڻ. رنڊڪ وڃهڻ.
 قَرْتِي: ٺ. چستي. چالاڪي. جندائي.
 قَرْتيلو: ص. چُست. جلد باز. تيز. هوشيار. چُرَت.
 قَرْد: ذ. بهانو - عذر. رڳ.
 قَرْدو: ذ. دريا. واه وغيره تن ڪرڻ لاءِ پُل.
 قَرَقَر: ٺ. هوار ڪپڙي جو آواز. جهنڊي پيرق جو آواز. اڏامن وقت پکين جي پرن جو آواز.
 قَر قَر ڪرڻ: پَر هٿن آواز ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ. لپڙ هٿن اڃايو ڳالهائڻ.
 قَرَقَرِيو: ص. چالاڪ. تڪڙو - تيز ڊڙي. بڪبڪيو.
 قَر قَر: ٺ. بوند بوند (مينهن جي) - سنهون مينهن - ڪٺيون.
 قَرَقَرَت: ٺ. ڊوڙ ڊڪ. ڳولا ڦولھ. منڌان. ٽاڪوڙو.
 قَرَڪ: ٺ. پڪي ڦاسائڻ لاءِ ڦندو - ڪوڙ ڪي.
 قَرَڪ منڊن: چرپڪيڙن. ڪيڏو پڙهائڻ.
 قَرَڪائڻ: م. جهنڊو بلند ڪرڻ. آواز ڪڍائڻ. ويڙهائڻ (ڪڪڙ).
 قَرَڪائي وڃهڻ: سخت ڌڪ هٿن - ماري وڃهڻ. ڦٽڪائي وڃهڻ.
 قَرَڪندي ڦاهي پوڻ: اوچتو نقصان هيٺ اچڻ.
 قَرَڪڻ: م. ڏڪڻ - ڪٽڻ. هو مٿن (جهنڊو). ڪٽي هٿن. وڙهڻ (ڪڪڙ). هٿ پير هٿن. ڪوشش ڪرڻ. خوشيءَ مان بيتاب ٿيڻ.
 قَرَڪڻي: ٺ. ڏڪڻي - رڦٽي (سياري م مِينهن ۽ سيءُ سِبان).
 ڏَهڪاءُ (ڊپ ڪان).
 قَرَڪو: ذ. ڪتاب جو پوڻ (جند تي). پٽڪو. پڙدو.
 قَرَڪا پائڻ: پوش پائڻ - ويس وڳا پهرڻ - ناٺ باٺ ڪرڻ.
 قَرَڪو لاهڻ: ليڪو چوڪو ڇڪڻو ڪرڻ.
 قَرَڪي: ٺ. هوار ڪپڙن جو ڪيل آواز - قَرَقَر. اڏڪ (پڪيءَ جي).
 تيزي - جند تي - تڪڙو.
 قَرَڪيون هٿن: آڪڙ ڏيکارڻ. ڊڙهڻ هٿ - ڪم م تيزي ڏيکارڻ.
 قَرَو: ذ. تپيو - قطرو - بوند.
 قَرَو ڦيرڻ: ڪيرو ٺوڙڻ.
 قَرَه: ذ. "ڦير" ٻوٽي جو تارو يا پٽن - قَرهو.

قَره ٿيڻ: ٽڪجي بيهائڻ. ساٿو ٿيڻ مان ٺهي ڪڍي بڻجي وڃڻ.
 قَرَه: ٺ. ڌڪ - چوٽ - ست.
 قَرَهڻ: م. تپ ڏيڻ - ٿيڻ.
 قَرِي: ٺ. بوند - قطرو - تپيو.
 قَرِي قَرِي تلاءُ ٿيڻ: ٿورو ٿورو ٿي گهڻو ٿيڻ - آهستي آهستي ڳالهائڻ.
 قَرِيون: ٺ. بوندون (برسات جون) - ڪٺيون.
 قَرِيون پوڻ: سنهون مينهن. وسڻ - بوندون پوڻ.
 قَس: ص. ڌڪ - ماندو - چور. عاجز. جَٺ - خلاص.
 قَسائڻ: م. ڦاسائڻ. اڙائڻ. پڪڙائڻ.
 قَسَرو: ذ. فيصلو (وهڻار جو). معاملو - نبيرو.
 قَسَرو ڇڏائڻ: م. معنو نبيرو. ڏئي وٺي آڇو ٿيڻ.
 قَسَر: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - قوسي پڪي.
 قَسَرَات: ذ. ڪن جون ڳالهيون - سُس پَس.
 قَسَرائڻ: م. ڏٺارڻ - ورغلائڻ.
 قَس قَس: ٺ. هڪي آواز م ڳالهائڻ. سُس پَس. ڪن جون ڳالهيون.
 قَس قَس ڪرڻ: آهستي ڳالهائڻ. ڪن جون ڳالهيون ڪرڻ.
 قَسَڪڻ: م. هٿن مان نڪرڻ. ترڪڻ - ڪسڪڻ.
 قَسَڪ ڦندي: ص. ترڙو - هلڪو. بيهودو. سڪو - خالي. ڪوڙو.
 قَسَڪڻو: ص. ترڪڻو - گسڪڻو. سڏايو - سڪڻو. (ٺ. قَسڪي).
 قَسَڪو: ذ. گهڪو - ڪسڪو. ڦيرو - گهمرو.
 قَسَڪو ڏيڻ: گهمرو ڪري هيٺو وڃڻ.
 قَسَڪو: ذ. هنڪو آواز. آهستي ڳالهائڻ.
 قَسَڪ هٿن: ڪن جون ڳالهيون ڪرڻ. ڳالائڻ ڪرڻ. ٺٽي چئي ڪرڻ.
 قَسَڪڻ: م. سُس ڦس ڪرڻ. چنگهون ڊگهيون ڪرڻ.
 قَسَن: م. ڦسڻ. ڇهڻي پوڻ - اٽڪڻ.
 قَسَن: م. ڇپجڻ. چٽجڻ. زور يا دٻاءُ سان ڦيهجي پوڻ.
 قَسِي پوڻ: چٽجي پوڻ. ڦاٽي پوڻ. ارمان ٿيڻ - ڏڪر سڻ. ڪمزور ٿيڻ.
 قَسَن: م. زوري اندرو ڇهڻ. دٻي پرن. ڏٺي پرن. گهو چڻ. دٻڻ.
 قَسو: ص. بي زور - هيٺو. ڦيٽو.
 قَس: ذ. تورپ کو - ذرو - تڪرو.
 قَسَرَجڻ: م. ڪوڙجڻ. تڪرار ڪرڻ.
 قَسري: ٺ. تڪرار. ضد - ڪيٽو - ڦڪڙي.
 قَف: ص. وڏي پيٽ وارو - پيٽو.

قل تيار ڪرڻ: حقي يا چلم جي توپيءَ تي ٽنڊو ڇڙهڻ.
 قل چُونڊڻ: شاديءَ جي هڪ رسم موجب لائڻ ڪن پوءِ گهوٽ جو
 ڪنوار جي مٿي تي ڪپهه ڄٻڙا چونڊڻ.
 قلا: ذ. جوڙيا مڪئيءَ جا پڳل ڌاتا (جن جو اندريون پڳ ڦاٽي
 گلن جو ڏيک ڏئي).
 قلن مُٺ ڏيڻ: خيس معاضو ڏيڻ.
 قلا رجڻ: م. تڙڻ (پور، گل). باهه م وڌل شيءِ قنڊجڻ (جيئن
 قنڪي، جست وغيره قلا رجڻ). اندر جي گرمي سبب وات م
 قنڌاڻي.
 قلا رڻ: م. ڪنهن وڻ جو پور جهڻ. گڙ جهڻ.
 قلا ري: ص. گل و ڪنڌڙ - بڪاري.
 قلاتي: ث. مڙس مري ويس عورت - رن زال (جنهن کي ڦل ايندا هجن).
 قلاتي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (لاکو قلاتي).
 قلابندي: ث. اٽڪل - ڇاڪاڪي. اجائي نيڪي.
 قلابندي ٻڌڻ: خوش آمد ڪرڻ. ورغلائڻ.
 قلاڙي: ث. ننڍو ڦرپ گل. ڪ جو گل. هڪ قسم جو گه (نڪ پ ڪن
 م پ پڻ جو). پرت جو هڪ نمونو.
 قلاڙي رڪڻ: ڏوهڙي - الزام آڻڻ.
 قلاڙي لائڻ: خوش آمد ڪرڻ. جهيڙو مچائڻ.
 قلاڙيو: ص. ٻن رنگن جي چٽن وارو (ڪڪڙ، گهوڙو وغيره).
 قلاڪاري: ث. ڪپڙي يا ڪاٺ تي گل ڦرنا هڻ جو ڪم. ڪپڙي
 جو هڪ قسم.
 قلاڪو: ذ. ٽٽي تي پڪل سنهي مٺي - چپاتي.
 قلاڪي: ث. ڪپڻ جو مٿيون ڦرڻو.
 قلانگي: ص. پورپ جو رهاڪو - ڦرنگي.
 قلڻ: م. ڦر جهڻ - ڦرڻ. سوپ روئين. اولادي ٿيڻ.
 قلڻ قلڻ: وڌڻ ويجهڻ. عيالي اولادي ٿيڻ. سرسبز ۽ شاداب ٿيڻ.
 قلنو: ذ. گرميءَ يا ڳاڻ سبب جسم تي ٿيل ڦوڦيندو - چلڻو.
 قلنا پوڻ: چلڻا پوڻ. سخت تڪليف ڏسڻ.
 قلو: ذ. جوڙيا مڪائيءَ جو پڳل ڌاتو. اکين جي هڪ بيماري - اک
 جي تاري م تيل اچڻو ڪو. ڏيبي جي وٽ جو سڙيل حصو. ڊڪير
 پيڙيءَ جي رڪ.
 قلو: ذ. ٽٽس جي چٽن شڪين م هڪ قسم (جيڪو گل جهڙو ٿئي).
 قلواري: ث. ب. غيڄو - چمن.
 قلوڙ، قلهوڙ: ث. ڳولا. ڪنڊير (ٽپڙن جي).

قصور وجهڻ: ڳولها ڳولها ڪرڻ. سامن پ ٽيڙ تاري ڪنڊيرڻ.
 قسورڻ، قلهوڙڻ: م. ڪنهن شيءِ جي ڳولا م سڀ ٽيڙ هيٺ مٿي
 ڪرڻ (بيٽي پ هڙم). ڳولڻ. پڪيڙڻ. ڪنڊيرڻ.
 قسوستو: ذ. ڦلڻو - چلڻو - ڦوڦيندو.
 قلوڻو: ذ. ڦلڻو - چالو - ڦوڦيندو.
 قلهار، قلهيار: ث. چار - رڪ - ڪيري.
 قلهيار م ڦوڪوڻ ڏيڻ: اجائي محنت ڪرڻ. جنهن مان التو
 نقص پوي.
 قهائي: ث. ڦيٽي ڍرائي. سُستي.
 قلهو، قلهڙو: ص. ڦيٽو. اڀرو - ڪمزور. بي همت. ڍرو - لينهڙ
 ڊڄڻو. نرم - ڪونرو. سست - توتي. (ث. قلهڙي).
 قلهيرڻ: م. وڪيرڻ - ڪنڊيرڻ. قلهوڙڻ. ڪونڌڻ. سلجهاڻڻ (سٺ).
 قلي: ث. ڦري (ڪيلي وغيره جي).
 قلي: ث. ننڍڙو ڦل. اک جي ڦڙي. چنبي جو گل. ڪپڙي تي پرت
 پريل گل. نڪ م پڻ جو هڪ گه. ٽيل گيه مان نڪتل کڻو
 ڪرني زمين تي لون جو ته. سوڍا ڪار.
 قلي ڏيڻ: هشي ڏيڻ - ٽيڪر ڏيڻ.
 قليل: ذ. گلن جو عرق ملايل تيل. خوشبوءِ - سُرهاڻ - عطر.
 قليلي: اسم خاص. اڳوڻي دور م حيدرآباد ضلعي مان وهندڙ هڪ
 ڦاٽ (جنهن جي ڪناري تي باغ ۽ گل ڦل هجڻ سبب اهو نالو
 مشهور ٿيو). موجوده وقت م هڪ وڏي واه جو نالو. جيڪو
 ڪوٽڙي بئراج وٽن پاتي ڪئي.
 قليو: ص. قلن وارو - ٻڙيئون. ڦلڻو - چٽڪرو.
 قن: ذ. رڍ پڪريءَ جي ننڍڙن ڦرن جي ڪچڙن ڪرڻ جو پڪو ٿيڻ.
 قنجه: ذ. ٻنيءَ جي بند ٻڌڻ جو پنجهو.
 قنجه: ث. پير جي مڙي جي پٺ وارو حصو - ڪُڇ.
 قنجهو: ص. تنگن ڦريل (ماڻهو يا جانور). (ث. قنجهي).
 قند: ذ. چار - دام. فريب - مڪر.
 قند پڪيڙڻ: چار وچائڻ. ڍونگ ڪرڻ. حرفت ڪرڻ. ڦاسائڻ جي
 ڪوشش ڪرڻ.
 قندڻ: ذ. دريائي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 قندڻ: ذ. سوتي يا ريشمي ڏاڳن جو گڙ (جيڪو توپين، تسبيحن
 وغيره م وجهجي) - تونڙ.
 قندي: ث. ننڍو ڦندڻ.
 قندي تيو ورتن: پٺيان لڳو ورتن.

قندو: ذ. سرڪن قاضي. رسي م ڳنڍي ڏيئي قسطن لاءِ ٺاهيل ڳٺ.
مڪر-فريب.

قندي م قاسن: مشڪل م قسن. تڪيف م پون. فريب م اچن.
قنا جن: م. ڦوڪجن. پيرجن (هواسن). وڌائي ٿين. ڪڙجن. سڀڻجن.
قنڊر: ٺ. وهڙي جو گوشت. ڪوئ لاءِ ڳئون.

قنڊر ٿين: بيڪرينجن.

قنڊڪ: ٺ (ف: فندق) ٺوڳو (اگرسان). اڻرو.

قنڊڪ ئي نه سَهَن: ڪو به نه هوندو هئ. بڪل ڪمزور هئ.

قنڊن: م. ڦوڪن-پرن (هواسن) سڀڻن-آڪڙن. سڄن. وڌائي ڪرن.

قنڊتي: ٺ. ڪتڪ جو هڪ قسم. دريا ئي مڇي جو هڪ قسم.

قنڊي: ص. ڦرن ڏيندڙ مادي.

قنڊيل: ص. سوتر-سوچ ورو. مسيل. ڦوڪيل.

قنڊيل: ذ. چمني-بخارو-دونهن جي نيڪال ورو بمبو.

قنگي: ٺ. برسات تي ٿيندڙ هڪ قسم جو ويڙ. ڳوٺ. ڪٺي (ويڙ).

قنگه: ذ. ڪٺي-پر.

قنگهو: ص. پٿرو-چڊو-پني جهڙو (ٺ. قنگهي).

قن: ذ. نانگ جو مٿي وارو حصو (جيڪو مستي م ڦٽل جي). پير جو اڳيون حصو-پپ.

قن بدن: ڪنهن وٽ جي ڦر جو ڪير ڏاڻن بدران گهڪائي مڃن.

قنوتو: ذ. وڏي ڦٽي-ڪنگهو. ڪاٺ مان ٺهيل ڦٽي (جنهن کي ٻنهي پاسي ڏندا ٿين).

قني: ٺ. وارن کي سنوارڻ جو اوزار-ڪنگهي. ڪور کي ڪم جو هڪ اوزار (اچي م پيٽي کي پڇا ڏيندڙ اوزار). ڪٺي جي پٺي وارو ويڪرو هڏو.

قني ڏين: وارن کي ڪنگهي ڪرن.

قني ڦوڪارو: ذ. هرسينگر. نه نوه (بدن جي).

قنيگر: ص. ڦٽيون ٺاهيندڙ.

قنيهاري: ذ. ڦٽي ورو هڏو-ڦٽي.

قوت: ٺ. جد ني-عنيدگي. اثبت-ننق-درز-شگف-چير.

قوت پون: اثبت ٿين. جد ني ٿين. ننق پون. جهيڙو ٿين. سڀر پون-چير پون-درز پون.

قوت: ذ. سڌ جو ڌڪ ورو خوب.

قوت ٻوڏ نه چون: ڪجهه نه چون-نه ڪچن. سڌ ڏين.

قوت کي جيءُ ڪرن: ٻيڙ سان چڱي نموني هٿ.

قوتارن: م. ڦارن (ڪيون)-دوڏا ڪين.

قوت نو: ذ. ڪنوار ٽين طرفن ڳايل ڪل پوڳ وارو هڪ قسم جو ڳيڇ.

قوت: ذ. ڦٽي بوندڙ-ڦٽندڙ.

قوتري: ٺ. پوتني-ڳوتري. بحڪي.

قوتڪ: ذ. ميرو رو سون-پرا تو سون (جيڪو گهاٽي م نه اچي سگهي).

قوتو: ذ. پسر کي وڪر جو هڪ قسم-ايلاچي (ٻه قسم: ننڍو

قوتو. وڏو قوتو). چٽي پاپير جو دائو. پٽي جو پوڙيو-جب.

مڇي جي هو پريل ڳوتري.

قوتو ٽرن: ڪڪڙ جو ٽي ٺاهڻ بعد دانهون بس ڪرن. جسد

ماتيو جو خوش ٿين. آرام ۽ چپ ڪرن.

قوتي تي ڦارن: ٽي جو ٽي پٽو ڪرن.

قوتي ڦار نه موڪلن: ماني ڳڻڻ جو خيال نه رکڻ.

قوتھڙو: ذ. بچ ڀاڱو وغيره جو اوڀر.

قوتھڙي جي موسم: ٺ. بهار جي مند-بسنترت.

قوتھڙو: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

قودنو: (ذ. ف: پودين) هڪ قسم جو خوشبودار اوڀر (جنهن مان

جوهر جو ست نڪري). جسم جو ٻولھ وارو حصو.

قودني جي ٽڪي: ٺ. قودني جي جوهر مان ٺهيل ٽڪيون.

قودني م ويهن: مغز موهن-سمجه م اچن.

قور: ٺ. سڳند (گن جي).

قورن: م. ڪا ٻشيءَ هڪ هنڌان ڪٽي ٻئي هنڌ رکڻ-چورن-ريڙهن.

قورو: ذ. ويري تي ويڙهيل ست. ست جو ويڙهو.

قورو قولهن: منجهيل ست کي سلجھائڻ. راز ڪوٺڻ. ڳجه پٽو ڪرن.

قورو: ص. ڦر ڪندڙ. راهزن. واٽ تي ڦرلٽ ڪندڙ.

قورو گهٽو: ص. سخت ٿيڻو-وڏو رهڻ. هڃي-لاڻجي.

قوري: ٺ. ست جي ننڍي ويڙهي.

قور: ذ. ڦوٽ. ڌار-چير. جبل جي گهار (ڦاٽ).

قوراب: ذ. وڏي ڌار جو ٽڪر. چيريل ڌار. ڳرو ڪاٺ.

قورائي: ٺ. ڪهاڙي سان ڦوڙيل يا چيريل ڪاٺي.

قورائو: ذ. وچوڙو-جدائي-فراق. جدائيءَ جو ڌڪ.

قورائو ڪين: رمن ڪرن. روئڻ-رڙڻ.

قورائي: ٺ. ڪاٺين چيرڻ جي مزوري-چيرائي.

قورن: م. ٽڪر ٽڪر ڪرڻ (ڪاٺيون)-ڌارن (ڪهاڙي

سن)-چيرڻ. ٽن مان ٻچا نڪرڻ.

ٿوري: ٿ. حصو- پٽي. ونڊ- ورڇ. حصي پتي ذريعي جمع ٿيل رقم- چنڊو.

ٿوس: ٿ. متعدد مان بند آواز جي خارج ٿيل پيٽ جي هوا.

ٿوس ڏيڻ: خراب هوا کڻڻ، ڊاڙهڻ.

ٿوس مُجھڻ: ڪنهن ڪم ۾ ٿاس. تڪليف مڻوڻ، ڪڪڻين.

ٿوساڻجڻ: م. ڪاوڙجڻ- آڪڙجڻ. رُسڻ.

ٿوسر: ص. ٿوسون ڏيندڙ. بد افعال، ڊاڙي- پٽا ڪي.

ٿوسڙي: ٿ. ڪوڙو ٿٽاڪو (جيڪو نڪاءُ نه ڪري). ننڍڙو ٿوسي پکي.

ٿوسڻو: ذ. ٻلي جو هڪ قسم- ٻلو.

ٿوسو: ذ. چيٽو- بوسو.

ٿوسي: ٿ. ٿوس. پکيءَ جو هڪ قسم.

ٿوسي آڪاس چڙهڻ: ڪنهن گهٽ ماتهوءَ جو پڻ کي وڏي درجي وارو سمجھڻ.

ٿوسيءَ وانگر ساهه وڃڻ: جهٽ پٽ مري وڃڻ. آسانيءَ سان مرن.

ٿوقو: ص. خالي- پورو- ڍانڍو. ڪمزور- نپل، ٿيٿو.

ٿوقيندو: ذ. ٿٽو- چٽو.

ٿوڪ، ٿوڪي: ذ. متعدد.

ٿوڪ: ٿ. وات مان زور سان ڪڍيل هوا. ڏم. ساهه. حتمي. چلم پ ٻيڙيءَ جو سوتو. ٿونڊ- سيٽ- آڪڙ.

ٿوڪ ڀرڻ: ٻيڙي پٽي وغيره مان سوتو هڻڻ.

ٿوڪ ٽٽڻ: ساهه نڪرڻ- دم ٽٽڻ- مرن.

ٿوڪ ڏيڻ: ٿوڪو ڏيڻ. سُسر ڏيڻ- واءُ ڏيڻ.

ٿوڪ سان ساهه وڃڻ: تمام ضعيف ڪمزور هجڻ.

ٿوڪ شوڪ: ذ. ڪوڙ- ناراضيو- ڏمر.

ٿوڪ نه ڇڏڻ: پنهنجي هستي نه ڇڏڻ.

ٿوڪون ڏيڻ: وات مان زور سان هوا کڻڻ. ڌڙڪا ڏيڻ. ٻٽاڪون هڻڻ.

ٿوڪارڻ: م. ٿوڪ ڏيڻ. شوڪارڻ. ٿوڪارو هڻڻ. ٿيٽو وغيره پڙهي چوڪرڻ.

ٿوڪارو: ذ. شوڪارو. ٿڌو ساهه. ٿيٽي وغيره جي ٿوڪ. ڪا ڪڙي جو ٻٽ- ٿوڪو.

ٿوڪارو ڏيڻ: ويڙهه دوران ڪڪڙ کي تازو دم ڪرڻ لاءِ پٽيءَ جو ٿوهه روھڻ.

ٿوڪارو هڻڻ: گهوڙي جو زور سان ساهه کڻڻ يا ساهه جي هوا ڇڏڻ-

ٿونگ ٻروھڻ.

ٿوڪڻ: ذ. منت حي شيءَ. متعدد- ٿوڪ.

ٿوڪڻ م: ظ. منت م- اجايو. بيٺا ٿو. خواهه خواهه.

ٿوڪجڻ: م. هوا ڀرڻ. سڄڻ- ٿوڙجڻ. پيپ نڪرڻ. ڪاوڙجڻ.

ٿوڪڻ: م. ٿوڪ ڏيڻ. ڀرڻ (هوا). سيٽڻ. جلاڻ- ٻرڻ (بھ). اڏائڻ- تباهه ڪرڻ.

ٿوڪي ڇڏڻ: اڏائي ڇڏڻ. تباهه ڪرڻ. فضول خرچي ڪرڻ.

ٿوڪي ٿڪ ڀرڻ: ڏکيو گذران ڪرڻ.

ٿوڪڻو: ذ. ٿوڪ سان هوا ڀرڻ لاءِ رٿه جو غبارو. بوڙيو- جاب.

ٿوڪڻي: ٿ. ٿوڪڻ لاءِ ڊگهي پوري نلي (عمد طرح سونڊر ڪي ڪم جو اوزار).

ٿوڪو: ذ. زور- ڀيڙ- چپ. احسن- مهرباني- وڙ.

ٿوڪو: ذ. وات مان زور سان هوا کڻڻ- ٿوڪ.

ٿوڪا ڏيڻ: ٿوڪون ڏيڻ. برغلان- آڀارڻ.

ٿوڪي ڏوٽي: فعل. چنڊي ٿوڪي. (ظ) صفائيءَ سان.

ٿوڪڻ: ذ. رس نڪرڻ بعد بچيل مواد (جيئن ٿاڌل يا پنگ جو).

جوڳ- جوڳ. ڏائٽي ۽ ڏپ کان سواءِ کاڌو. اٽي جو چان.

ڪمند جو چوٽو. هڪ قسم جو بوتلو. (ص) اٽيو (کاڌو).

ٿوڳهڙو: ذ. هل بکيڙو- فساد- رڳڙو.

ٿوڳي: ص. ٿوڳ جهڙو. نچوڙيل- نپوڙيل.

ٿوڳيسي: ذ. ٿوڳون جو ٻور (ڏٺ طور ڪم اچي).

ٿوڳي: ٿ. ٿولهڙي- ٻولڙي.

ٿول: ذ. (سن: ٿل) گل- ٿل.

ٿولندي: ٿ. هٿنات- اٽڪل بازي- چٽرائي. چالاڪي.

ٿول گوبي: ٿ. گل واري گوبي- گل گوبي.

ٿولڙو، ٿولهڙو: ذ. اٺ جو ٻولڙو. گڏهه گهوڙي وغيره جو ليڏوٺو.

ٿولڙي، ٿولهڙي: ٿ. ريڊ، ٻڪري وغيره جي ٻولڙي.

ٿول، ٿولها: ٿ. ٿلهو- وڙ- تلاش- ڪوجنا.

ٿولڻ، ٿولھڻ: م. ٿولڻ. گهڻي سامان مان ڳولڻ. ڪنڊيرڻ- پڪيڙڻ.

ٿولڻ: م. (سن) گل ڦل کڻڻ (ون، ٻوٽو)، ٿلارڻ. ڳوٺج ڪڍڻ.

ٿولو: ذ. سنڌ يا پٽ جو اوڀري تان لٿل ٿورو- ڏيرو.

ٿونڊا: ذ. (ٿونڊو= ڌرو. سنڌ جو تندو، ٻندو، هميشه جمع ۾ ڪم.

ايندڙ). سنڌ جا ڌرا- اوچي مان نڪتل ٻوڇڙ وارا ڌاڳا.

ٻندا- ڏهيون.

ٿونڊا ٿونڊا ڪرڻ: ڌرا ڌرا ڪرڻ.

فونڊا ڪڍي ڇڏڻ: ڇيهون ڇيهون ڪرڻ، بڪل ڏس ڪري ڇڏڻ.
 فونڊ: ٿ. ٿوڪ (هوا جي). سٺ-آڪڙ وڌائي-تنءِ.
 فونڊجڻ: م. آڪڙجڻ، ڦوڪجڻ، سٽجڻ، وڌائي ڪرڻ.
 فونڊڙو: ص. مٽڪبر، مغرور، هنڪو (دل جو)، وات ٽٽوڙو.
 فون فون: ٿ. نفرت يا ڪاوڙ مان ڪڍيل آواز، نانگ جون
 ٿوڪون، جانور جو ڪاوڙ مان ڪڍيل آواز.
 فون فون ڪرڻ: ناراض ٿيڻ- ڪوڙ ڪرڻ. ڏڪر ڏيکارڻ.
 ڦوڪوڻ ڏيڻ.
 فونگارو، فونگهارو: ڏ. گهوڙي جو ڦوڪ رو.
 فونگي: ٿ. سڃاڻپ طور مل جي ڪنڊ موڏل وڃي.
 ڦوه: ڏ. اوج- بلندي، تڙگي (جونيءَ جي).
 ڦوه جواني: جوين جو وڃ، شيب.
 ڦوهارو: ڏ (ع. ڦواره) پٽيءَ کي مٿي اُڇيندڙ ٿڌن، نل وغيره، سنهين
 بونڊن مٿي اُڇيندڙ ٿڌن، ڦارن بونڊن مٿان ڪرندڙ پاتي.
 ڦوهڙ: ٿ. وات مان ڪڍيل پٽيءَ جي ڀڄڪري.
 ڦوهڙ: ص. بيوقوف- چٽو- بدفطرت- بيهودو.
 ڦه: ٿ. ڪنهن ڳري شيءِ جي ڪرڻ جو آواز.
 ڦه ٿي ڪرڻ: زور سان ڪرڻ.
 ڦه ڦهلاڻ ٿيڻ: زور ڇڏڻ- ڏير ڏرائيڻ.
 ڦه ڦه: ٿ. لاڳيتو ڏڪڻ هٿ جو عمل آواز- ڦهڪو.
 ڦهار: ٿ. مينهن جون سنهيون بوندون- ڪٽيون.
 ڦهڪڻ: م. ڦهڪي سان لڳڻ (ڏڪ)، ڳڻي ڇڻ- نهڪڻ، لڳڻ (ڏڪ).
 ڦهڪو: ڏ. ڏڪ لڳڻ يا زور سان ڪرڻ جو آواز، سٽڪو.
 ڦهڪا ڪرڻ: سٽڪا ڪرڻ، نڪاءُ ڪرڻ- لاڳيتو ڏڪ هٿ.
 ڦهڪائي ڏيڻ: بد ڊڊاءُ جي چٽي ڏيڻ، زور سان اچي هٿ.
 ڦهلاءُ: ڏ. پکيڙ، مشهوري، وڌاءُ، ڊيگهه- طوالت.
 ڦهلائڻ: م. پکيڙڻ- ڪنڊيڙڻ، ڊگهو ڪرڻ، هلائڻ (ڳالهه، افواهه).
 ڦهلڻ، ڦهلجڻ: م. پکڙڻ، ڪنڊيڙڻ، وڌڻ، چوڌاري پُسرڻ (پاڻيڻ).
 ڦهنگ: ٿ. بوند- ٽپو- ڦڙي.
 ڦهنگون وجهڻ: ڳالهائڻ دوران ٿڪڻ اچڻ، تڪڙو ڳالهائڻ.
 ڦهي: ٿ. ٽٽي (پيٽ جو هڪ عضو)- تري، اوجھري.
 ڦهي سڪائڻ: بيزار ڪرڻ- هلاڪ ڪرڻ، ورڇڻ.
 ڦهيار: ٿ. سنهي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڦهيڙ: ص. ٿلهو، ستم وڌو، بي ڊولو.

ڦٽو: ڏ. وڏو پٽڪو- پڳڙ.
 ڦٽ: ٿ. ريشمي ڳڻن واري ڪپڙي جي پٽي- پانڪ، مٺ ڪرڻ
 جي پٽي، ايراضي ماپڻ جي پٽي (جيڪا گول ڊهليءَ ۾ بند هوندي
 آهي).
 ڦٽو: ڏ. چڪ (گاڏيءَ وغيره جو)- چيڪلو.
 ڦٽو ڦيرائڻ: تنگن تيرائڻ، وايون ٻڌل ڪرڻ.
 ڦٽ (ٿ)، ڦٽ: ڏ. سون چانديءَ ۾ ملايل مٺ (جيڪو ڌاتوءَ کي
 سخت ڪرڻ لاءِ وجهن). چيٽ- چوٽ.
 ڦٽ ٿيڻ: ملاوت ٿيڻ، ڳرهار ٺاهي ٻوڏ (چوپٽي مل جو).
 ڦٽون هٿ: فساد وجهڻ- جهيڙ وائڻ.
 ڦٽار: ص. ڦٽيندڙ- خراب ڪندڙ، نفاق وجهندڙ.
 ڦٽارو: ڏ. ڦٽيڻ- نفاق، ويڇو، عدوت.
 ڦٽجڻ: م. بد همضمي ٿيڻ، آڦري ٿيڻ.
 ڦٽو: ڏ. خرابي- خلل، فرق- نفاق.
 ڦٽو وجهڻ: نفاق وجهڻ، ڦٽو وجهڻ.
 ڦٽهڙ: ص. ڦٽي ويندڙ (رنگ)- ڪچو (رنگ).
 ڦٽ: ٿ. لعنت، ڏڪر- نفرت.
 ڦٽڙ: ص. ڏڏڪڙيل ڪير، اهو ڪير جيڪو اڃا پوري طرح نه ڄميو هجي
 (۽ ڦٽيون ڦٽيون ٿيل هجي).
 ڦير: ڏ. ڦيرو- چڪر، موڙ- ڏنگ، وڪڙ، فرق- تفاوت، فريب-
 دوکو، تبديلي، نوع- نمونو.
 ڦير ڦار (ڏ)، ڦير ڦار: ٿ. بدل سڌل- مٽ سٽ.
 ڦير ڦند: ڏ. مونجهري وارو وڪڙ- وٽ سٽ.
 ڦير گهير (ڏ)، ڦير گهير: ٿ. مٽ سٽ- بدل سڌل، اٿل پٿل،
 تبديلي.
 ڦيرائي: ٿ. پٺو ڦيرائي- چڪر (مٿي جو)، گهمرو- دور، مٽ ڏٺ-
 چالاڪي.
 ڦيرارو: ڦيري وارو- ڦيرو ڪندڙ- ڦرندڙ، منافق.
 ڦيرائڻو: ص. ڦيري ورو- ڦرندڙ، چوڻو، وٽ موٽ، ورو ڪڙ وارو.
 ڦيرائڻ: م. گهمائڻ- چڪر ڏيڻ، دائري ۾ هلائڻ، اٿلائڻ، موڙڻ،
 بدلائڻ، خلاف ڪرڻ، پيرڻ (چرخو)، گهيڙڻ (در، هرلو)،
 بدلائڻ (رخ).
 ڦيرائوڻ: ص. ڦرندڙ- ڦيرائڻو، (ڏ) ڪُلف جو هڪ قسم.
 ڦيرائي ڇڏڻ: بدلائي ڇڏڻ، مخالف ڪرڻ.
 ڦيرائي ڏيڻ: موٽائي ڏيڻ، بدلائي ڏيڻ.

قيرُھُ: ذ. وڏو ويٺو پٽ ڪو.
 قيرُھو: ذ. ڪنڪ يا سارين جي ول جو ڪوڙو.
 قيسرُ: ص. ترڪو (جنهن تان ماڻهو ترڪي پوي). پورو (زمين). نرم.
 قيسرُ پٽ: ذ. هڪ قسم جي بيماري.
 قيسرُڙو: ذ. اُن جي گاه جو هڪ قسم.
 قيشُ: ث. هڪ قسم جو جابلو ٻوٽو (جنهن جي تارن مان تڏا، ويڄا، بهار وغيره نهن).
 قيتو: ص. ٽلهي ۽ ٻي زور بدن وارو (ماتو) - ڦلهڙو. ٽنھو. اُهاشيءَ جيڪا اندران پوري هجي. (ث. قيتي).
 قيبڪ: ث. گذرڻ يا لومڙ جي اوناڻي. دانھن - رڙ - ڪوڪ.
 قيبڪ پون: گھٽورون - روج ڪرڻ.
 قيبڪاري: ث. هڪ قسم جو جانور - لومڙي.
 قيبڪاري لائڻ: جند نه ڇڏڻ. وري وري چوڻ. خوري ڪرڻ.
 قيبگنو: ذ. ڦولڙو - ليڏو تو.
 قيلهِي: ث. نڪر جي ننڍي ڦاٽ.
 قيلهِيءَ مان ڪيڻ: پٽ مان ڪڍي ڇڏڻ - برادريءَ مان خرچ ڪرڻ.
 قيلهِيون قيرڻ: نا اُميد ٿيڻ - مايوس ٿيڻ - مطلب پورو نه ٿيڻ.
 قينتو: ذ. پگ. دستار. رنگين ۽ ڊگهو پٽڪو (جيڪو عموماً سرد ر ٻڌندا هئا).
 قينگ: ث. چنڊو - ڦهنگ.
 قينگهار: ث. مينهن جي ڦڙڦڙ - بوند بوند.
 قين: ث. گجڻ - جهڳ. وات مان نڪتل رطوبت - لعاب.
 قيناھي: ث. پيڻ پڪي.
 قينو: ذ. دعا طور پڙهيل لفظ. چوڪرو (دعا جو).
 قينو پڙهڻ: جهاڙو جهڻ. جادو ڪرڻ.
 قيشو چنڊو: ذ. دعا دوا. ساڻ سوڻ.
 قيني: ث. گجڻ. لعاب.
 قيه: ث. چٽ - چپ - مار - پچ. ڏاڍي سيڪٽ.
 قيه ڪيڻ: ڏاڍي چپ ڏيڻ. سخت مار ڪرڻ.
 قيهڻ: م. چڱي اندر جو ڳپ ڪيڻ. چٽڻ - چلهڻ. قيه ڪيڻ.

قير قيرائڻ: اٽڪلون ويڙهائڻ - حرفت هلائڻ.
 قيرڻ: م. قيرائڻ - گھمڻ - چڪر ڏيڻ. بدلڻ - تبديل ڪرڻ. برخلاف ڪرڻ. موڙڻ. ايتو ڪرڻ. سورڻ (تسيح).
 قيرنو، قيرني: ذ. ٺ. ڪورين جو هڪ اوزار - آڏاڻي جو عضوو.
 قيرو: ذ. گھمرو - چڪر - گردش. گولائي. گھيرو. وڙ - موڙ (رستي جو). طواف.
 قيرو ٻڌڻ: چڪر ٻڌڻ. وارو ٻڌڻ. چارپڪيڙڻ.
 قيرو ڏيڻ: گھمائڻ - ڦيرائڻ. چڪر ڏيڻ. وڪڙ ٻڌڻ.
 قيرو ڪرڻ: گھمرو ڪرڻ - چڪر هڻڻ. وري وري اچڻ. وڙ ڪرڻ. گشت ڪرڻ.
 قيرو کائڻ: قري وڃڻ. مٽجڻ - بدلجڻ.
 قيري م آڻڻ: چڪر م وجهڻ. گمراه ڪرڻ - برغلائڻ. ڦندي م ڦاسائڻ. قابو ڪرڻ. مصيبت م وجهڻ.
 قيري: ث. گھمرو - چڪر. پَنَواتي (مغز م). گھور ٿي جو گشت - گھور. ناچ جو ڦيرو. ڦرڻ (باراڻي راند).
 قيري اچڻ: مغز م چڪراچڻ - مٽو ڦرڻ.
 قيري پائڻ: پنهنجي چوڌاري ڦرڻ (باراڻي راند).
 قيريدار: ص. قيريون پائيندڙ. دردرويندڙ گھور ٿيو. بيوقوف ٿيو.
 قيري ڏيڻ: ٻانهن کن جهلي چوڌاري ڦيرائڻ - گھمائي ڏيڻ. پَنَواتي ڏيڻ.
 قيري ڪرڻ: گھور ٿي جو وڪرڪي چڪر هڻڻ - گھور ڪرڻ.
 قيري لاهڻ: پَنَواتي لاهڻ. مغز مان واءُ ڪڍڻ. غرور ڇڻ.
 قيري لڳائڻ: کومچي واري جو واپار تي نڪرڻ. فقير جو گدائيءَ تي وڃڻ. گشت ڪرڻ.
 قيري کائڻ: قري وڃڻ (ڳاله يا واعدن تان). قبول ڪري پوءِ انڪار ڪرڻ. واعدن خلافي ڪرڻ.
 قيريون پائڻ: چڪر ڪڍڻ. گھٽي اچ وڃ ڪرڻ. رولڙو ڪرڻ. درٻدر ٿيڻ. پريشان ٿيڻ.
 قيريون گھيريون: ث. بدل بدل. اٽل پٽل. قيرقار. تبديليون. انقلاب.
 قيريءَ وارو: ص. چڪر هڻي ريز ڪي واپار ڪندڙ - کومچي وارو - گھور ٿيو.
 قيرُ: ذ. نفاق - جدائي - علحيدگي.

ق: ذ (ع) اچار "قاف" سنڌي الف-بي جو انٿيپون اکر. فارسيءَ جو چوويهون ۽ عربيءَ جو ايڪيهون اکر. ابجد موجب عدد (100).

قاب: ذ (ع) مفاصلو-وٽي-وچوٽي. ڪمن جي ٻن ڇيڙن جي وچ وارو مفاصلو. (ترڪي) وڏي ٿلھي.

قاب قوسين: ذ. ٻن ڪمن جي وچ وارو مفاصلو.

قاب قرآن: ذ. ڇھ ڪندي سوني ۽ چنديءَ جي ڊبني. جنهن ۾ قرآن شريف جون نيزون نسخوبند ڪري تعويد طور پڙجي.

قابض: ص (ع) قبضو ڪندڙ. قبضي ورو-قبضيدار. دير هضم (کڏو)-قبض ڪندڙ.

قابل: ص (ع) لائق-اهل-جوڳو. عاظم-فاضل. تجربيڪار-ڏاهو.

قابل اعتبار: ص. اعتبار جوڳو-پروسي جهڙو.

قابل اعتراض: ص. اعتراض جوڳو. ناموزون. ناهليندڙ.

قابل تسليم: ص. مڃڻ جوڳو-قبول ڪرڻ جهڙو.

قابل تعريف: ص. ساراه جوڳو.

قابل توجه: ص. ڏيڻ طلب.

قابل ثمين: هوشيار ٿيڻ. لائق ٿيڻ.

قابل ديد: ص. ڏسڻ لائق. سُهڻو.

قابل ذڪر: ص. چون جهڙو. ٻڌائڻ جوڳو.

قابل سماعت: ص. ٻڌڻ جوڳو. عدالت ۾ شهنائيءَ جوڳو.

قابل غور: ص. ڏيڻ ڏيڻ ۽ ويچارڻ لائق.

قابل قبول: ص. تسليم ڪرڻ جهڙو-مڃڻ لائق.

قابل ڪرڻ: هوشيار ڪرڻ. تجربيڪار ڪرڻ. لائق ڪرڻ.

قابلي: ث. قابليت. خوب-خاصيت. ڪمائيت-پيڇه.

قابليت: ث (ع) لاڻي. يفت. ڍنگ. هوشيار-ڏاهپ.

قابليت ڏيکارڻ: هوشيار ڏيکارڻ. هنرمندي ڏيکارڻ. فن ڏيکارڻ.

قابو: ذ (ف) خبر-وس. (ظ) سوڳهو-مضبوط. هٿڪو-بلا تلو.

قابو ڪرڻ: سوڳهو ڪرڻ. قبضي ۾ ڪرڻ. پڪڙڻ-جهڻ.

قابيل: (اسم خاص) (سڀني) حضرت آدم جي پٽ جو نالو. جنهن پنهنجي پيءُ ۽ ٻين کي قتل ڪيو.

قاتل: ص (ع) قتل ڪندڙ-خون ڪندڙ. ماريونڙ. معنوف.

قادر: ص (ع) قدرت وارو. اختيار وارو-وس وارو. (ذ) خدا تعاليٰ جو ڪندڙ.

قادر مطلق: ذ. هر ڪم ۾ قدرت رکندڙ-خدا تعاليٰ.

قادري: ص. شيخ عبدالقادر جيلاني سان نسبت رکندڙ. (اسم خاص) تصوف ۾ هڪ سلسلي جو نالو-قادريه.

قادن: اسم خاص. متهوءَ جو نالو.

قارورو: ذ (ع) پيشاب (حڪيمن جو اصطلاح).

قارون: اسم خاص (ع) حضرت موسيٰ عليه السلام جو سؤت (جيڪو نهايت امير هو ۽ سندس خزاني جون ڪنجيون چاهين تن تي ڪنجديون هيون).

قارون جو خزانو: ذ. بي انداز تو-بيشمار خزانو.

قاروني: ص. دٻ ڪڏ ڪندڙ-ڪنجوس.

قارئين: ص (ع) "قاري" جو جمع.

قاري: ص (ع) پڙهندڙ. قرات سان قرآن شريف پڙهندڙ.

قار: (ف) هڪ قسم جو آبي پکي-هَنجھ.

قاسم: ص (ع) ورهائيندڙ-ورڇ ڪندڙ. متهوءَ جو نالو.

قاسمي: اسم خاص. هڪ لقب يا ذات جو نالو.

قاش: ث (ترڪي) قار (ميو جي).

قاشق: ذ (ترڪي) چمچو. ڏوٽي.

قاصبي: ذ (ع) گوشت پنيندڙ ۽ وڪندڙ.

قاصد: ذ (ع) رادو ڪندڙ-قصد ڪندڙ. پيغام کڻي ويندڙ-نيپو نيندڙ-پنڌي. يلچي.

قاصدانو: ص. قاصد جو-قصد وارو. (ذ) قاصد کي ڏنل معوضو.

قاصداتي ڪار: ث. ڊڪ ڊوڙ.

قاصر: ص. ڪوتاهي ڪندڙ. مجبور-لاچار.

قاضي: ذ (ع) شريعت مطابق فيصلو ڪندڙ. منصف. نڪاح خوان.

قاضي الحاجات: ذ. حاجت روا ٿي ڪندڙ. خدا تعاليٰ.

قاضي القضاة: ذ. وڏو قاضي-منصف اعليٰ.

قاضي مفتي ٿيڻ: ذ. مڃڻ. حق يا حق سمجھڻ. خير ڪرڻ.

قاض: ص (ع) وڏيندڙ-ڪٽيندڙ.

قاعده: ذ (ع) اصول. قانون. دستور-روح. ريت رسم. ڍنگ-

طرز- طريقو، ٻڌڻ کي پڙهائڻ لاءِ ابتدائي ڪتاب.
 قاعِدو ٻڌڻ: روزانو عدت ڪري ڇڏڻ- نيم ڏهن.
 قاعِدو ڪرڻ: اصول تي هئڻ. اصول جي پابندي ڪرڻ.
 قاعِد ٻڌائڻ: ص. قانون تي عمل ڪندڙ، قانون ڄاڻندڙ.
 قاعدي سان: ذ. اصول سان، قانون سان، آداب سان- فضيلت سان، سلسليوار.
 قاعِذو: ذ (ع) گهوڙي کي ڏنل لغام جو هڪ نمونو.
 قاعِذو ڏيڻ: گهوڙي کي لغام چاڙهي بيهڻ.
 قاف: ذ (ع) ڪوهه قف جبل- جبل- پهاڙ.
 قافلو: ذ (ع) مسافرن جي جماعت، سوداگرن جو ٽولو، ڪاروان- ساٿ، اُٺن جي قطار.
 قافلو ڪٽڻ: سختيون سهڻ- سفر جا ڌڪڙا ڌڪڻ، ڪشلا ڪڍڻ.
 قافي: ث. قافيي تي ٻڌل ڪلام- ڪافي.
 قافيُو: ذ (ع) ٻن يا وڌيڪ شعرن ۾ آيل پيچاڙيءَ وارو لفظ (قافين جون حرڪتون ۽ اُچار ساڳيا هوندا آهن).
 قافيُو ملائڻ: ٽڪندي ڪرڻ، سنگت ڳنڍڻ.
 قافِرم: ث. نهايت نرم ۽ اڇن بچن وارو هڪ جانور (جنهن جي ڪل مان پوستين ٺهي).
 قال: ذ (ع) جملو، گُستو، مٽولو، ڳالهه، زباني پيچار (حال جو ضد).
 قال مَقال: ث. ڳالهه، ٻول- گُفتگو، حجت- تڪرار، بحث مباحثو.
 قالب: ذ (ع) سانچو- ڪارڊ، جسم- بدن.
 قالب ٻڌڻ: ٻيو جسم اختيار ڪرڻ، مرن کان پوءِ روح جو انساني جسم ۾ نڪري عالم ارواح ۾ وڃڻ.
 قالب مان ڪڍڻ: هڪجهڙيون شيون تيار ڪرڻ.
 قالو بلي: (ع) چيائون ته، السٽي اقرار.
 قالين: ذ (ترڪي) اُن مان ٺهيل وڏو رنگين غاليچو.
 قامت: ث (ع) بيهڪ، هاڻي- جسم.
 قاموس: ذ (ع) سمنڊ- بحر.
 قانع: ص (ع) قناعت ڪندڙ- ٿوري تي صبر ڪندڙ، سنڌ جي مؤرخ مير علي شير نٿوي جو تخلص.
 قانُون: ذ (ع) قاعدو- دستور، آئين.
 قانُوناً: ذ. قانون موجب- قانوني طور.
 قانُوندان: ص. قانون جو ڄاڻو، وڪيل.
 قانُونداني: ث. قانون جي ڄاڻ.
 قانُونگو: ص. قانون جي تشريح ڪندڙ.

قائُونِي: ص. قانون جو- قانون مطابق، اصول پٽ ٺنڊر، جُئي- جائز.
 قائِد: ذ (ع) فوج جو اڳواڻ- سپه سالار، اڳواڻ.
 قائِد اعظم: ص. وڏو اڳواڻ- وڏو رهبر (قوم جو)، پاڪستان جي بني محمد عي جند جو لقب.
 قانُزو: ذ (ع) گهوڙي کي ٻڌڻ جو هڪ طريقو (جنهن ۾ لغام کي ٻچ يزين ۾ لڳائجي)- قانُزو.
 قانُزو ڪرڻ: گهوڙي کي ٻوٽو ڇاڙهڻ.
 قانُل: ص (ع) مڃيندڙ- تسليم ڪندڙ.
 قانُل ٿيڻ: اعتراف ڪرڻ، تسليم ڪرڻ.
 قانُل ڪرڻ: لا جواب ڪرڻ، مڃڻ- تسليم ڪرڻ.
 قائم: ص (ع) بيٺل، برقرار، آيو- عمودي، مقرر، ٻُڪو، کٽر، محڪم.
 قائم اليل: ص. هميشه رات جو جاڳندڙ- تهجد گذار.
 قائم بالذات: ص. اها شيء جيڪا خود قائم ۽ برقرار هجي- پنهنجي وجود ۾ محڪم.
 قائم دائم: ص. هميشه برقرار، محڪم.
 قائم رڪن: بيهڻ، کڙو ڪرڻ، بنياد وجهڻ.
 قائم رهن: بيهڻ، برقرار رهن، ثابت قدم رهن.
 قائم ڪرڻ: کڙو ڪرڻ، بنياد وجهڻ، ٺاهڻ- بنائڻ.
 قائم مقام: ص. ٻئي جي بدران ڪم ڪندڙ- عيوضي.
 قائمي: ث. بيهڪ- ايستادگي، ٽڪڙ- قرار، پنداري- اسقامت، پختي.
 قَب: ث (ع) جُبو (بند پائڻ جي).
 قَباحت: ث (ع) خرابي- بُرائي، نقص- عيب.
 قَباله: ذ (ع) دستاويز (جڏاڏجو)، ڪاپرو (واپار جو).
 قَبائِل: ذ (ع) "قبيل" جو جمع.
 قَبائلي: ص. پاڪستان ۾ صوبي سرحد جي قبائلي زمين جو ره ڪو.
 قُبَح خانو: ذ. پيچاڙيءَ جو اڏو، چڪلو- قبح خانو.
 قَبِر: ث (ع) گور- لوڙهه- مدفن- تربت.
 قَبِر تي قَبِر اڏڻ: قرض مٿان قرض ڪرڻ.
 قَبِر ڪنڌيءَ تي هئڻ: مرن کي ويجهو هئڻ.
 قَبِر ڪني نه ڪرڻ: فوتيءَ جو قرض ٺاهڻ.
 قَبِر کان هٿ ٻاهر نڪرڻ: مرن کان پوءِ ڳلائين.
 قَبِر کوٽي ڪڍي اچڻ: ڪٿان بيهڪ ڪري وٺي اچڻ.
 قبر مان اُٿي اچڻ: سخت بيماريءَ کان شفا پئڻ.
 قَبِر مر پير لٽڪائي ويهڻ: مرن جي ويجهو اچڻ، پير سن ٿيڻ.

قَبِيلُو: ذ (ع) خاندان- گهرا تو. هڪڙي ئي ڏاڏي جو اولاد. قوم.
 ڪُتنب- عيل.
 قَتَالُ: ذ (ع) قتل عام- خونريزي. لڙائي- جنگ. (ص) گهڻا قتل ڪندڙ.
 قَتَاله: ص. گهٽ قتل ڪندڙ (عورت).
 قَتَلُ: ذ (ع) قتل خون- گهات.
 قَتلامُ: ذ. قتل عام- ڪوس- مارو.
 قَتل عامُ: ذ. قتل عام- ڪوس- خونريزي.
 قَتل عمدُ: ذ. ارادي سان مارڻ.
 قتل و غارت: ث. مرن ۽ ڦرن. خون خرابو.
 قتل ڪرڻ: ڪنهن- مارڻ- خون ڪرڻ.
 قتل گاهُ: ذ. ڪوس گهر- مڙيل.
 قَتِيلُ: ص (ع) قتل ٿيل- ڪُتل. شهيد.
 قَحْبَه: ث (ع) بد ڪر عورت- فاحشه. رنڊي.
 قحبه خانه: ذ. چڪلو.
 قَحْطُ: ذ (ع) ڏڪار- ڪال. اٿاڻ- ڦٽل.
 قَحْطُ الرجال: ذ. مردن جي اٿاڻ. ڄاڻو ماڻهن جي ڪوٽ.
 قحط زده: ص. ڏڪار جو ماريل- ڏڪاري. ڪنگال.
 قحط سالي: ث. ڏڪار جو زمانو.
 قَدُ: ذ (ع) جسم جي بيهڪ- قامت- ڪاٺي.
 قَدَاوَرُ: ص. ڊگهي قد وارو- ڊگهو.
 قَد بُت: ث. بدن جي بيهڪ- هڏ ڪاٺ.
 قَد ڏسي ڪپڙو ڪڍڻ: هوند سارو هلڻ.
 قَدُ ڪرڻ: ڊگهو ٿيڻ. وڏو ٿيڻ. آڪرڄڻ.
 قَد و قامت: ث. قد ڪاٺي.
 قَدُ: ذ (ع) هوڏ- بحث- تڪرار.
 قَدُ پڌن: هوڏ ڪرڻ- اجايو بحث ڪرڻ.
 قَدَام: ذ (ع) بد شاهه. سردار. بزرگ.
 قَدَام: ص (ع) ڪُنهو- ديريندڙ. اڳتي.
 قَدَامَت: ث (ع) جهونڊي- پرت تي. ڳتو وقت.
 قَدَامَت پَسند: ص. قديم رسمن رواجن جو پوئلڳ. واهمي.
 قَدَحُ: ذ (ع) وڏو پيالو. پيالو.
 قَدَح: ث (ع) شاعري ۽ ٻي عيب ڪيڻ- هجو- مدح جو ضد.
 قَدَرُ: ذ (ع) وڏائي- بزرگي- برتري. عزت. درجو- مرتبو. انداز-
 مقرر. منهن- ڪن. لحاظ. تقدير.

قَبْرِستانُ: ذ. مقام- گورستان.
 قَبْضُ: ذ (ع) وِس- قابو. قبضي. قبوليت جو دستاويز.
 قبض ڪرڻ: پڪڙڻ- جهلڻ. سوکھو جهلڻ.
 قَبْض ڪُشا: ص. قبضي ٽوڙيندڙ- مُسَهل.
 قَبْضُو: ذ (ع) دخل- تصرف. وِس- قابو- اختيار. مَنِيو (ترار جو)- مَنِيو.
 قَبْضُو ڪرڻ: زوري پنهنجي حوالي ڪرڻ.
 قَبْضيدارُ: ص. جنهن وٽ ڪنهن شيء، جائداد وغيره جو قبضو هجي.
 جنهن جو قبضو هجي.
 قَبْضيداري: ث. مالڪا تا حق- مالڪي.
 قبضي ۾ رهن: قابو ۾ رهن. چٽي ۾ رهن.
 قَبْضِي: ث (ع) پيٽ جي هڪ بيماري- بدهضمي ۽ سبب پاڻي جو بَجه.
 قَبْلُ: ظ (ع) پهرين- اڳيان- پيشتر- اول.
 قَبْل از وقت: ظ. وقت کان اڳي.
 قَبْلُو: ذ (ع) ڪمبو. ڪعبه الله وارو طرف. تعظيم جو ڳو ماڻهو.
 قَبْلَ عالم: ذ. عزت جو هڪ لقب.
 قَبْلَ گاه: ذ. پيءُ- والد. مرشد.
 قَبْلَ نَما: ذ. قطب نما (طرف ڏيکاريندڙ اوزار).
 قَبُو: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.
 قَبُو: ذ (ع) قَب (چٽ) وارو گنبد.
 قَبُو اڏائڻ: يادگيري قائم ڪرڻ.
 قَبُو اڏائي ويهڻ: سدائين جيئرو رهن.
 قَبُور: ث (ع) قبرون.
 قَبُولُ: ذ (ع) تسليم- مڃتا. رضامندي. منظوري. اقرار.
 قَبُول صُورَت: ص. خوبصورت- حسين.
 قبول ڪرڻ: مڃڻ- تسليم ڪرڻ.
 قَبُولُ ۾: مڃڻ. اقرار ڪرڻ. تسليم ڪرڻ. منظور ڪرڻ.
 قَبُولِي: ث. هارپي يا وڪري لاءِ مقرر ٿيل سرڪاري زمين.
 قَبُولِيَت: ث (ع) منظوري. اقرار- هائو ڪر.
 قَبِي: ث. ننڍو قبو- ننڍو گنبد.
 قَبِيحُ: ص (ع) بد شڪل- بيڇڙو. ان وٽندڙ (صورت). بدنما.
 خراب. بد- ڪنو. نفرت جهڙو.
 قَبِيلُ: ذ (ع) ٽولو- گروهه. قسم- نوع. قبيلو.
 قَبِيلدار: ص. ڪٽنب وارو- گهر ٻرو رو.

قُدردانُ: ص. قدر سڃاڻندڙ. مَن مرتبو سڃاڻندڙ. پ. رڪو.

قُدر دانِي: ث. مرتبو سڃاڻڻ، مله سڃاڻڻ.

قُدر سارو: ظ. سراسري، رواجي، معتدل.

قُدر شُناس: ص. قُدردان - قدر سڃاڻندڙ.

قُدر شناسي: ث. قُدر داني.

قُدر ڪرڻ: مان سڃاڻڻ، عزت ڏيڻ.

قُدر و قيمت: ث. مان مرتبو، مان شان.

قُدر و منزلت: ث. بزرگي - وڏائي، عزت - مرتبو.

قُدرِي: ظ. ٿورو، ڪجهه، گهرج - رو.

قُدرت: ث. (ع) خدا تعاليٰ جي صفت، طاقت يا شان، طاقت - قوت -

زور، وس - اختيار، توفيق، ذيب - جهن - جڳت، فطرت.

قُدرت جو ڪارخانو: ذ. دنيا - جهان، مخلوق - خلقت.

قُدرت جو ڪرشمو: ذ. عقل کان مٿاهين ڳالهه يا شيء (جيڪا قدرت

طرفان هجي).

قُدرتِي: ص. قدرت جو، اصلي، تخليقي، فطري.

قُدس، قُدسي: ص (ع) پڪ - مقدس.

قُدغن: ث (ترڪي) حڪم - تائيد، روڪ - جهل - منع.

قُدَم: ذ (ع) هلڻ م هڪ پير کان ٻئي پير جي وچ وارو مفاصلو - وڪ،

پير، گهوڙي جي هڪ هلتي.

قُدَم اُگرتڻ: شڪست کائڻ - پڇ کائڻ.

قُدَم بوسي: ث. پير چمڻ.

قُدَم بَقْدَم: ظ. آهستي آهستي - ڏاڪي ٻڌاڪي.

قُدَم بوسي: ث. پير چمڻ، تمام گهڻي عزت ڏيڻ.

قُدَم بَقْدَم هلڻ: پيروي ڪرڻ - تقليد ڪرڻ - نقش قدم تي هلڻ.

قُدَم چمڻ: پير کڻڻ، مضبوطيءَ سان بيھڻ، ثابت قدم ٿيڻ.

قُدَم چمڻ: پيرين پوڻ، آن مڃڻ.

قُدَم رڪڻ: پير رڪڻ، دخل ڏيڻ.

قُدَم رنج فرمائڻ: مهرباني ڪري اچڻ - تشریف فرمائين.

قُدَم ڪڻڻ: وڪ وڌائڻ، پير کڻڻ، رستور ڪرڻ - تعلقات قائم ڪرڻ.

قُدَم ڳرو ٿيڻ: ڪنهن شخص جي نحوست جو پئي تي اثر پوڻ.

قُدَم ملائڻ: پير ملائڻ، سٺ ڏيڻ.

قُدَم وڌائڻ: وڪ وڌائڻ، تيز هلڻ، اڳتي ٿيڻ، حد کان وڌي، مداخلت

ڪرڻ، اڳرائي ڪرڻ.

قُدَم هلڻ: پنڌ ڪرڻ، وڪون ڪڍڻ، ٿور هلڻ (گهوڙي جو).

قُدَمّا: ذ (ع) قديم جو جمع، پراڻا مائتھو.

قُدَمَد: ذ. حد حساب - ڪٿو - اندازو.

قُدوري: ث. شريعت جو هڪ مشهور ڪتاب (حنفي فقه سن تعلق

رڪندڙ، جنهن جو مصنف عبدالحسين بن محمد القدوري بغدادِي

(وفات 468ع) هو).

قُدُوس: ص (ع) پڪ - سگھارو. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ نالو.

قُدِير: ص (ع) قدرت وارو - مبرڪ - سڳورو. (ذ) خدا تعاليٰ جو

هڪ نالو.

قُدِيم: ص (ع) اڳين زماني جو. اڳاڻو. ڪُنُو - جهونو. (ذ) ذني

تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

قُدِيمِي: ص. هميشه جو، پراڻو، جهونو.

قُرَابَت: ث. (ع) ويجهائي، قربت، رشتيداري، ويجهي عزازت.

قُرَابَتِي: ص. ويجهو لاڳاپي وارو - مائت - عزيز.

قُرَابو: ذ. شراب لاءِ وڏي شيشي جي بوتل.

قُرَابِين: ث (ترڪي) ننڍي بندوق.

قُرَان، قُرئت: ث (ع) قرآن شريف کي درست لهجي ۾ پڙهڻ -

علم تجويد.

قُرَار: ذ (ع) اقرار - واعدو، قيام - ترسڻ - ٽڪاءُ، آرام - صبر -

سڪ - چين.

قُرَار اچڻ: آرام اچڻ، هڪ هنڌ بيھڻ، صبر اچڻ.

قُرَار ڇڻ: ٽاننيڪو ٿيڻ، سڪيو ٿيڻ.

قُرَار ڏيڻ: اقرار ڪرڻ - انجام ڏيڻ - واعدو ڪرڻ.

قُرَار ڪرڻ: آرام ڪرڻ، دلجميءَ سان قضاحت کان فارغ ٿيڻ.

قُرَار وٺڻ: حصر جو ڦهلائڻ - حمل بيھڻ.

قُرَار داد: ث (ف) انجام - واعدو، تجويز - ٺهراءُ.

قُرَار مدار: ذ. قول اقرار - عهد پيمان - وچڻ واعدو.

قُرَارو: ظ. سڪ سان - فرحت ۾. (ص) سگھارو - زور ڀريو. پُنتو.

ثابت قدم.

قُرَارَ: م. آرامي ٿيڻ، قرار ڇڻ.

قُرَارِي: ث. فرحت - آرام، سهولت، چڻپ - خاموشي.

قُرَان: ذ (ع) علم نجوم ۾ مڻ سيارن (گرهن) جو هڪ برج م جمع ٿيڻ.

قُرَان السعدين: ذ. ٻن نيڪ سيارن جو هڪ برج م گڏ ٿيڻ.

قُرَان، قُرَان: ذ (ع) قراء = پڙهڻ) مسلمانن جو مذهبي مقدس

ڪتاب - ڪلام الله (جنهن ۾ 114 سورتون، 6666 آيتون، 541

رڪوع آهن).

قرآن بخشائڻ: قرآن پاڪ پڙهي ان جو ثواب فوتي ڪي بخشڻ.
 قرآن تي هٿ رکڻ: قرآن شريف تي هٿ رکي واعدو ڪرڻ.
 قرآن خواني: ٿ. قرآن پڙهڻ- قرآن جي تلاوت، مثل جي روح کي ثواب بخشڻ لاءِ قرآن پڙهڻ.
 قرآن ڏيڻ: قرآن شريف جو قسم ڏيڻ- واسطو وجهڻ.
 قرآن ڪڻڻ: قرآن جو قسم ڪڻڻ.
 قرآني: ص. قرآن وارو- قرآن جو. قرآن شريف جا ڪوڙا قسم ڪندڙ. دولابي.
 قرآنن: ذ(ع) "قرين" جو جمع.
 قرب: ذ(ع) ويجهائي- اوڏائي، محبت- نينهن.
 قربائتو: ص. قرب ڪندڙ- قرب ورو- محبت.
 قربدار: ص. قرب ٿيو- محبت.
 قرب ڪاري: ٿ. شرطي محبت. قربداري.
 قرب ڪيڻ: ناتون ٽوڙڻ، ياري ڇڻڻ.
 قرب ڪرڻ: پيار ڪرڻ، دوستي رکڻ، احسان ڪرڻ.
 قربن پريو: ص. قرب ٿيو- قربدار.
 قرب وٺڻ: ص. قربائتو. محبوب- پيارو.
 قربان: ص(ع) صدقو- گهوڙو، فدا- تشر- بلهار.
 قربان ٿيڻ: صدقو ٿيڻ- گهوڙو وڃڻ.
 قربان ڪرڻ: ٻل چاڙهڻ، ڪنهن صدقو ڪرڻ.
 قربان گاه: ٿ. ٻل چاڙهڻ جي جاءِ- مٿل.
 قرباني: ٿ(ع) صدقو. عيدالضحىٰ تي خدا جي نالي تي جانور ذبح ڪرڻ.
 قرباني ڪرڻ: خدا جي راه ۾ حلال جانور کي ڪنهن صدقو ڪرڻ.
 قربت: ٿ(ع) ويجهائي، محبت، عزازت.
 قربن: م. قرب ڪرڻ- قرب ۾ قابو رکڻ، نوازن.
 قرب و جوار: ذ(ع) ويجهي چڪ- آسپاس.
 قرۃ العين: ٿ(ع) فرت= خوشي، فرحت (اڪين جونڙ، مجازاً) اولاد.
 قرص: ذ(ع) ٽڪي (دوا جي)، گولو (سج يا چنڊ جو)- ڪره.
 چڪي (صابن جي)، چورس ٽڪرن واري مٺي.
 قرض: ذ(ع) اوڏر- لهڻو.
 قرض پڪو: ذ. ڏيڻي لپي- اوڏر سوڌو.
 قرض حسنه: ذ. بند وياج، بنا شرط جي اوڏر.
 قرض خواه: ص. لهڻيدار.
 قرضدار: ص. جنهن قرض ورتو هجي- متروض.

قرضداري: ٿ. اوڏر- ڪٿ. احسانمندي.
 قرض ڪڻڻ: اوڏر وٺڻ (رقم).
 قرض ڪئي ڪنگڻ پائڻ: وٽ کان ٻاهر هلڻ.
 قرض مرض هئڻ: قرض مان تمام گهڻو نقصان هجڻ.
 قرض ۾ ٻڌڻ: تمام گهڻو قرض ڪڻڻ.
 قرض ۾ وهڻ: بنا معاوضي ڪم ڪرڻ- بيگرو هڻڻ. مٿاڇرو ڪم ڪرڻ.
 قرضي: ص. جنهن جو قرض هجي- لهڻيدار.
 قرضي ڪرڻ: احسانمند ڪرڻ.
 قرطاس: ذ(ع) ڪاغذ- پٽو- ڪاٺڙ.
 قرطاس ابيض: ذ. سفيد ڪاغذ. پڌرنامو- اڇو چنڊو.
 قرع: ذ(ع) چڪو- پُون، پڪو- ڪٽو.
 قرع اندازي: ٿ. پڪو وجهڻ.
 قرقل: ذ. قرنقڻ.
 قرمچي، قريمزي: ٿ(ع) قرمز (رنگ جو هڪ قسم) (وکر).
 قُرْمَسَاقُ: ذ(ع) پڙوو- ڏٺو. ڪميٽو.
 قرن: ذ(ع) زمانو- وقت. ڊگهو زمانو- جُڳ، سِڱ (جانور جو).
 قرناء: ٿ. ڪنهن جانور جو ڊگهو سِڱ (جيڪو ٿوڪ سان وڃڻ جي ڪم اچي)، سِڱ جي نموني ذاتوءَ مان ٺهيل ٿوڌڙو.
 قرنايو: ص. قرناء وڃائيندڙ.
 قرنقل: ذ(ع) قرنقڻ (وکر). عرق چڪ ٿڻ لاءِ هڪ قسم جو ٿڌڻ.
 قرنو: ذ. گڻ جو هڪ قسم.
 قريب: ص(ع) ويجهو- نزديڪ- اوڏو. پيرسان. مٺ- عزيز. سڄڻ- دوست.
 قريبا: ظ. اندازاً- اٽڪل روءِ.
 قريب الاختتام: ظ. پوري ٿيڻ جي ويجهو.
 قريب المَرَك: ظ. مرن جي ويجهو.
 قريباتو: ص. مٺ جو- سڳو.
 قريب قريب: ظ. ويجهو، لڳ ڀڳ- ڌري گهٽ.
 قريبي: ظ. ويجهو- وڏڙو.
 قريش: اسم خاص (ع) عربستان جو اهو قبيلو (بنو هاشم) جنهن مان نبي سڳورو هو.
 قريشي: ص. قريش قبيلي جو. هڪ ذات جو نالو.
 قرين قياس: ص. عتل جي ويجهو- اهڳانه جنهن کي عتل قبول ڪري.

قَرِينو: ذ (ع: قَرِينه) اندازو- تخمينو. ترتيب- سليقو. ڍنگ.

قَرِينِي ٻَدُو: ص. ضابطي مرڪيل- بق عدي.

قَرِينه: ذ (ع) ڳوٺ- واهن.

قَزَاقُ: ذ (ترڪي) رهن. ڌڙين.

قَزَاقِ اَجَل: مڪ الموت.

قَزَاقِي: ث. ڌاڙو. ڦرلٽ.

قَزَاقِي پُون: ڦرلٽ ٿين. الزام اچن.

قَزَلِباش: ذ. ڳاڙهي مٿي وارو مغل سپاهي- شاه اسماعيل رضويءَ جي فوج جو سپاهي.

قَسَاوَت: ث (ع) بيرحمي- سنگدلي.

قَسَطُ: ذ. (ع) بيداد- ظلم- انڌير. ڪاوڙ- جوش. ڄلھ- حملو.

قَسَطُ: ث (ع) قرض جو حصو (جيڪو مقرر وقت تي ادا ڪجي).

قَسَطُ بَندي: ث. قسطن پيرن جي مقرر ڪي تاريخ.

قَسْطُوار: ص. هڪ هڪ قسط ڪري.

قَسْمُ: ذ (ع) سُنهن- سوڳند- حلف.

قَسْمَ قَسْمِي: ث. سُنهن ساڪ.

قَسْمِ تَوَرَن: عهد شڪني ڪرڻ- انجام پيڇڻ.

قَسْمِ ڏين: سُنهن ڏين- حلف ڪرڻ.

قَسْمِ ڪئن: حلف ڪرڻ. اقرار ڪرڻ.

قَسْمِ نامو: ذ. ساڪ تي لکيل پين.

قَسْمِي: ط. قسمين- حنيہ.

قَسْمُ: ذ (ع) نوع- نمونو- جنس.

قَسْمِين قَسْمِين: ط. طرحين طرحين- پانت پانت.

قَسَمَتُ: ث (ع) نصيب- ڀاڱو- تقدير- لکيو. طالع- بخت.

قَسَمَتُ آزماڻن: پ ڳاڙهڻ. شرط ٻڌڻ.

قَسَمَتُ آزماڻي: ث. نصيب جي آزمائش. ڪوشش.

قَسَمَتِ جو ڦيرو: ذ. تقدير جو چڪر. بدبختي.

قَسَمَتِ جي مَهار چِڪَڇڻ: مسافريءَ لاءِ چِڪَ ٿيڻ- دائي پاتيءَ جي ڪشش ٿيڻ.

قَسَمَتُ سان: ط. اتفاق سان- اوچتو.

قَسَمَتُ کُلن: پ ڳورڻ- نصيب ڄاڻڻ.

قَسَمَتِ مَر ڪارَ هڻڻ: نصيب جي گهٽ ٿي هڻڻ.

قَسَمَتِ وارو: ص. خوش نصيب- ڀاڱو وارو- بختاور.

قَشَقُو: ذ (ف) تڪ- تڪو (هندو نراڙي ڳائڻ).

قَصَابُ: ذ (ع) قاصدي.

قِصَاصُ: ذ (ع) بدلو- انتقام. خون جو عيوض. مسلمانن جي قانون موجب اڪ جي بدران اڪءَ جان جي عيوض جان جو فيصلو.

قَصَبَت: ذ (ع) "قَصَب" جو جمع- ڳوٺ.

قَصَبُو: ذ. (ع: قَصَب) ننڍو شهر. وڏو ڳوٺ. ڳوٺ- واهن.

قَصَدُ: ذ (ع: قَصَد) ارادو. پڪوارادو. نيت.

قَصَدًا: ط. ارادي سان- هسيڪر.

قَصَد ڪرڻ: ارادو ڪرڻ- رٿ رٿڻ.

قَصَرُ: ذ (ع: قَصَر) محل. قلعو- ڪوٽ. سفرم پڙهيل پن رکعتن جي ننڍي نماز.

قَصَصُ: ذ (ع) "قَصَص" جو جمع- قصا- ڪهاڻيون.

قَصو: ذ (ع: قَصَص) ڪهاڻي- ڳالھ- حڪايت. بيان. داستان.

قَصَا ڪُئڻ: بي مقصد ڳالهائڻ ڪرڻ. ڪچهريون ڪرڻ.

قَصه خوان: ص. داستان گو- ڳالھير.

قَصه خواني: ث. داستان گوئي.

قَصو ڪوتاهه: ط. آخر ڪار- نيٺ. حاصل ڪلام.

قَصه گو: ص. داستان گو- ڳالھيون ڪندڙ.

قَصه گوئي: ث. داستان گوئي.

قَصو وڌائڻ: ڳالھ ڪي اينگهائڻ. معاملو وڌائڻ. تڪرار وڌائڻ.

قُصُورُ: ذ (ع) خط- ڏوهه. ڪوتاهي.

قُصُور وار: ص. ڏوهي- گنهگار.

قُصِيدو: ذ (ع) ڪنهن جي تعريف ۾ چيل شعر.

قُضَا: ث (ع) خدا جو حڪم. قسمت- نصيب. موت- اجل. انصاف- نياءَ- عدالت. نماز جو ويل وقت.

قُضَا ٿيڻ: مري وڃڻ- فوت ٿيڻ. ناغو پوڻ. ضايع ٿيڻ.

قُضَا جو فرشتو: ذ. ملڪ الموت- عزرائيل.

قُضَا قُدر: ذ. احڪام الاهي.

قُضَا قُضَا نه ٿيڻ: لکيو نٿو ٿيڻ.

قُضَا ڪرڻ: نماز جو وقت ٿري وڃڻ کان پوءِ نماز ادا ڪرڻ. عدالت ڪرڻ- شرعي فيصلو ڏيڻ.

قُضَايِي: ط. اتفاق سان. اوچتو. ڪڏهن- بعضي.

قُضَات: ذ (ع) "قاضي" جو جمع.

قُضِيو: ذ (ع) موت- مَرئو. حادثو- واقعو. تڪرار- معاملو. فيصلو.

قُضِيو ٿيڻ: موت ٿيڻ- انتقال ٿيڻ. معاملو ٿيڻ.

قُطُ: ذ (ع) ڪني جي ڦاٽ جي نوڪ کي پاسيرو وڌ.

قَطَرَن: ذ. ڪاٺ بڻوھ جو ٽڪر، جنهن تي قمر رکي قَطو جهجي.

قَط وِجھن: قلم جي ڇهنڊ وڍڻ، پٿرو ڪرڻ، ڇڏڻ.

قَطَار: ث (ع) هڪٻئي پٺيان سلسلو - ٿري، لائين، ترتيب.

قَطَار ٻڌڻ: صف ٻڌڻ - لائين ڪرڻ.

قَطَار ۾ هئڻ: سلسلي ۾ هئڻ، هڪجهڙو هئڻ.

قَطَار ڄڻ: م. هڪٻئي پويان بيھڻ، قطار ۾ شامل ٿيڻ.

قَطَارُ: م. قطار ۾ بيھارڻ - لائين ڪرڻ.

قُطْبُ: ذ (ع) جاگرافي موجب ڌرتيءَ جي انتهائي اتر ۽ ڏکڻ وارو خطو (جنهن جي وچ مان محور واري خيالي ليڪ گذري). اتر طرف آسمان ۾ نظر ايندڙ ترو، هو درويش وٺي جنهن تي دنيا جي انتظام جو مدار هجي.

قطب تارو: ذ. اتر قطب ۾ نظر ايندڙ ترو - ڌرو تارو.

قطب جنوبي: ذ. ڏکڻ قطب.

قُطْب شَمَالِي: ذ. اتر قطب.

قُطْب نَمَا: ذ. مقناطيسي سُئيءَ وارو هڪ اوزار (جنهن جو هڪ ڀڳو هميشه اتر طرف هوندو آهي).

قُطْبِي: ص. قطب جو - قطب وارو، مقناطيسي، هڪٻئي جي مخالف.

قُطْرُ: ذ. ڌرڙا ڌرڙا، تنهن ڳڏيل ڌاتا.

قُطْرُ ڄڻ: ڪنوڪاڏو ڪاڻڻ، بد پيشوا اختيار ڪرڻ.

قُطْرُ: ذ (ع) قطرہ (گول کي ٻن اڌن ۾ ورهائيندڙ وچ واري ليڪ).

قُطْرُو: ذ (ع) قطرہ (ڦرو - ٽيپو - بوند).

قُطْرُو قُطْرُو: ذ. ٽيپو ٽيپو، ٿورو ٿورو.

قُطْع: ث (ع) نمونو - ڍنگ، شڪل - صورت، ڪٽ - وڍڻڪ، ٽڪر.

قطع برید: ث. وڍڻڪ - ڪاٺ ڪوٽ.

قطع تعلق: ذ. لاڳاپن جو خاتمو، جدائي، غيرواسطيداري.

قطع دائرو: ذ. گولي جو حصو - گول جو ڀڳو.

قطع ڪرڻ: ڇڏڻ (لاڳاپو)، وڍڻ، جدا ڪرڻ - الڳ ڪرڻ.

قطع ڪلام (ڪلامي): ذ. ڳالهه ڪٽڻ - هلندڙ ڳالهه جي وچ ۾ رندڪ.

قطع نظر: ذ. ان کان سواءِ، باوجود نهيءَ جي.

قُطْعَا: ظ (ع) هرگز - بالڪل - ماڳين.

قطعات: ذ (ع) "قطع" جو جمع.

قُطْعُو: ذ (ع) قطع (سڳئي مضمون ۽ قافين وارو شعر) شعريءَ جي هڪ صنف (پڳو - حصو (زمين جو)).

قُطْعِي: ص. آخري، مڪمل، پتيني.

قُطِفُو: ذ (ع) هڪ قسم جو ريشمي ڪپڙو.

قُضِيَانِي: ص. مخمئي - طنسي - ريشمي.

قُعدو: ذ. نماز ۾ ويھڻ.

قُعود: ذ. هيٺ ويھڪ - بيٺڪ.

قُعرُ: ذ (ع) ڪوهه درياءَ جي اونهائي، اوڙاه، وڏي ڪڏ.

قُفس: ذ (ع) پيڇرو (پکين جو)، اُڪيرو.

قُفس عَنصَرِي: ذ. ڪي جسم - روح جو پيڇرو.

قُفلُ: ذ (ع) ڪُلف - تالو.

قُفل هئڻ: تالو هئڻ، بند ڪرڻ - قابو ڪرڻ، سڏي رکڻ.

قُفْس: ذ (يوناني) هڪ نهايت سهڻو ۽ راڳيندڙ پکي (جنهن جي ڇهن ۾ 360 سوراخ آهن).

قُل: ذ (ع) "قُر هو الله احد" جو مخفف، قرآن شريف جي سورت اخلاص فتح.

قُل پڙهڻ: فتح پڙهڻ، خاتمي جي دعا پڙهڻ.

قُلابَازِي: ث. ڏسو "ڪلابازي".

قُلابو: ذ (ع) زنجير جي ڪڙي - ڪنڊو.

قُلابا ملائڻ: ڳنڍڻو پ ڪرڻ، وڌاءُ ڪرڻ - مبالغو ڪرڻ.

قُلات: اسم خاص، بلوچستان جو هڪ شهر ۽ خطو.

قُلاش: ص (ترڪي) غريب - منسل، ڪنگال - ڪُتل.

قُلبُ: ذ (ع) دل، هيون - مَن، ڪنهن بـ شيءِ جو وچ وارو اندريون حصو.

قُلب تان ڪٽ لَهڻ: اندر آجرو ٿيڻ - دل صاف ٿيڻ، حقيقت حاصل ٿيڻ.

قُلب ۾ ڪَچ ڪُڍڻ: ڪوڙ سان دل هئڻ.

قُلبِي: ص. قنب جو - ڏلي، دل وارو.

قُلبِي ماهيت: ث. دل جي ڪيفيت.

قُلت: ث (ع) ڪمي - ڪوٽ - اٽڻ.

قُلزُم: ذ (ع) سمنڊ، ڳڙهو سمنڊ.

قُلع: ذ (ع) ڀڃڻ - ڊاهڻ.

قُلع قُمع: ذ. ڀڃڻ ڊاهڻ، اٿل پٿل.

قُلعو: ذ (ع) فوج جي رهڻ جي جاء، جنهن جي چوڌاري ڪوٽ آيل هجي، ڪوٽ - ڳڙهه - عثم پناه.

قُلعو فتح ڪرڻ: ڪو مشڪل ڪم سراجم ڏيڻ، وڏو ڪارڻ موڪرڻ.

قُلعو قبول ڪرڻ: جنگ قبول ڪرڻ، پيش ڪرڻ.

قلعبدارُ: ص. قلعي جو محافظ عملدار - ڪوٽوال.
 قلعي: ث (ع) ذاتوءَ جو هڪ قسم - راڳو.
 قلعي ڪرڻ: ث نون کي راڳوڏيڻ. ڪس لاهڻ.
 قلعي ڪلڻ: راز ظاهر ٿيڻ. اصليت پذيري ٿيڻ.
 قلعي کولي ڇڏڻ: ڪنهن جو گجه ظاهر ڪرڻ. افعال پذير ڪرڻ.
 قلعيگرُ: ص. نون کي قلعي ڪندڙ.
 قلف: ذ (ع) قفل (ڪلف - تالو).
 قلفي: ث (ع) برف ۽ ڪير مان ٺهيل ڪلفي.
 قلق: ذ (ع) رنج - افسوس - ڏک. پڇتاءَ - پشيماني.
 قلم: ذ (ع) ڪنهن پڪي مان ٺهيل لکڻي - خام. ٺوندڙيءَ تي
 ڇڏي وارو ۽ جي تاريءَ جو وڍيل ٽڪر، جيڪو پوکڻ لاءِ زمين
 ۾ هڻجي. قانون جي شق - فتنو.
 قلمبند: ص. لکيل - تحرير ڪيل.
 قلمبند ڪرڻ: تحرير ڪرڻ - لکڻ.
 قلم تازو: ذ. خط جي آخر ۾ پوءِ پدايل ڳالهه جي لکت.
 قلم تراش: ذ. قلم گهڙڻ جو خاص چاقو.
 قلم جاري ڪرڻ: قاعدو ۽ رواج وجهڻ.
 قلمجڻ: م. قلعي ٿيڻ - لڪجڻ. ڪنهن وٽ جي قلم جو لڳڻ.
 ڪڇڻ - وڍجڻ.
 قلم جي ڪاٺي: ذ. قلم جو قلم.
 قلمدان: ذ. مس قلم رکڻ جي ننڍڙي صندوقڙي.
 قلمرو: ث. جتي بادشاهه يا حاڪم جي فرمان جي تعميل ٿئي.
 حڪومت. سلطنت - بادشاهي. ملڪ.
 قلمزد: ص. وڏن واري حالت. وڍيل - ڪپيل. ميساريل.
 قلمڪار: ص. قلعي ڪم ڪندڙ. منشي. مصور. نقاش. ليکڪ.
 قلم ڪاغذ: لکن پڙهڻ جون لازمي شيون - اسٽيشنري.
 قلم ڪڍي ڇڏڻ: رواج بند ڪرڻ. انجام ڏيڻ.
 قلم ڪرڻ: وڌڻ. ڪٽڻ. ڇانڱڻ.
 قلم لڳائڻ، هڻڻ: ساڻي وڍيل تاري زمين ۾ هڻڻ (اوپر لاءِ).
 قلم وهي وڃڻ: حڪم ٿي وڃڻ - ٽپي ٿي وڃڻ.
 قلعي: ص. هٿ جو لکيل. ٻيوندي (ون).
 قلعي شورو: ذ. صفائيل شورو، جيڪو قمن جي صورت ۾ هجي.
 قلعي ڪڍڻ: ذ. لکن پڙهڻ جي محنت.

قلعي سُخو: ذ. هٿاڪرن ۾ لکيل ڪتاب - مسودو.
 قلعي: ث. ٻيڙيءَ جو ستره، بيرق.
 قلندر: ذ (ف) فقيرن جو هڪ فرقو، جيڪو مٿوءَ ڌاڙهي ڪوڙائي.
 گهر بار کي ڇڏي گهمندو ٿي. پنهنجي وجود کان بيخبر ٿي خدا
 جي عبادت ۾ مشغول رهندڙ فقير - درويش.
 قلندر شهباز: اسم خاص. سنڌ جي مشهور بزرگ عثمان مرونڊاڻ
 جونقب (جنهن جي درگاهه سيوهڻ ۾ آهي).
 قلندري: ص. قلندر جو - قلندر وارو. قلندري اصولن تي هلندڙ.
 قلوب: ذ (ع) "قلب" جو جمع. دليون.
 قلبي: ث. حقي جو هڪ قسم - ننڍو حقو.
 قلبي: ذ (ترڪي) غلام. مزور. باريدو ٿيندڙ.
 قليچ: ث (ترڪي) ترار - تلوار. (اسم خاص) سنڌ جي مشهور
 ادبءَ شاعر مرزا قليچ بيگ جو نالو ۽ تخلص.
 قليل: ص (ع) گهٽ. ٿورو. ننڍو. جزوي - وري.
 قليه: ذ (ع) پُڪل گوشت - پڳو.
 قمر: امر (ع) اٺ - اٺي ڪڙو ٿي.
 قمر ٿيڻ: اٺي تيار ٿيڻ.
 قمار: ذ (ع) بازي ۾ شرط لڳائڻ واري راند - جوڻ.
 قمار باز: ص. جوڙاري.
 قمار خانو: ص. جوڻ خانو. جوڙا جي ٽڪري يا ڏو.
 قماش: ذ (ع) ڍنگ - نمونو. قسم - جنس. طور. طريقو.
 قماش: ذ (ف) گهر جو سامان - اسباب.
 قسچي: ث (ترڪي) چُهو - سنهڙو لڇڪدار. تلهر.
 قمر: ذ (ع) چنڊ - ماهتاب. ٽي رات کن پوءِ جو چنڊ. (پهرين ۽ ٻيءَ
 تاريخ جي چنڊ کي 'هلال' چئجي).
 قسري: ص. چنڊ جو. چنڊ جي مهينن وارو سال - هجري.
 قسري: ث (ع) ڪبوتر جي قسم جو هڪ پکي.
 قشمو: ذ (ع) ڇت ۾ تنگن لاءِ شيشي جو گولو. ننڍو فانوس.
 قميص: ث (ع) پهراڻ جو هڪ قسم - ڪٽو.
 قنات: ث (ع) ڪپڙي جي اوٽ يا ديوار (جيڪا شامياني جي
 چوڌاري اچي).
 قنارو: ذ. ٽڪنڊيارو - ٽپاسو. گوشت تنگن لاءِ ٽي ڪنيون.
 قناعت: ث (ع) جيڪي ملي ان تي راضي رهن. ڪنيت - سانگ صرفو.

قناعت پيشه: ص. ڪنڌي-قنعتي.
 قناعت جي ڪم ٻڌڻ: بڪ تي ٻن سڱن جو ڪرڻ.
 قنارويز: ذ (ترڪي) هڪ قسم جو چمڪندڙ ريشمي ڪپڙو.
 قنبر: اسم خاص (ع) حضرت علي ڪرم الله وجهه جي غلام جو نالو.
 قنبرائي: ص. قنبر حبشي جي نسبت سان حبشي نسل.
 قنڊ: ث (ع) مصري.
 قنڊ مڪرر: ث. پيراصاف ٿيل چٽيل چشمان ٺهيل مصري.
 قنڊاق: ذ (ع) بندوق جو ڪندو.
 قنڊق: ذ. بدامر جهڙو هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.
 قنڊيل: ث (ع) شيشي جي گولي وارو فنوس. جنهن ۾ مين ٻئي ٻري ڇت ۾ تنگجي.
 قنڊار: اسم خاص. فغانستان جو هڪ صوبو.
 قنڌاري ڏاڙهون: ذ. خاص قسم جو اعليٰ ڏاڙهون.
 قنڦ: ث. ڪن ۾ پائڻ جو هڪ قسم جو ڳهه.
 قنوت: ث (ع) وتر نماز ۾ پڙهڻ جي هڪ خاص دعا. عبادت. پاڪبازي.
 قنوطي: ص (ع: قنط) نااميد-ميووس-نراس.
 قنوطيت: ث. نااميدي-ميووسي.
 قواعد: ذ (ع) "قاعده" جو جمع. قانون. اصول. سبهن جي سکي-پريد.
 قوال: ذ (ع) صوفين جو ڪلام چونڊڻ ڳڻو. صنت ساز ڪلام ڳائيندڙ. قوالين ڳائيندڙ گويو.
 قوالي: ث (ع) ڳائڻ جو هڪ نمونو (جنهن جو موجود امير خسرو چيو وڃي ٿو).
 قوالين ٻڌائڻ: گهٽ وڌ ڳالهن. سڌيون ٻڌائڻ.
 قوام، قوامر: ذ (ع) ڪنڊ واري پتي کي تهڪائي ٺاهيل گهٽو شيرو. ڪنڊ جي گهٽي چش.
 قوانين: ذ (ع) "قانون" جو جمع. قاعدا. آئين.
 قوت: ث (ع) طاقت-زور-هل-سگهه. ختيري.
 قوت باهه: ث. شهوت. مڙسي جي طاقت.
 قوت حافظه: ث. پد ڏست-يدگيري.
 قوت جاذبه: ث. چوسيندڙ قوت-سڪيندڙ قوت.
 قوت جسماني: ث. بدني طاقت.
 قوت نما: ذ. حساب ۾ ضرب ظاهر ڪندڙ سگهه.

قوت: ذ (ع) ڪڍو-خوراڪ. رزق. چُونو.
 قوت قرار ڄڻ: قوت وارو ٿيڻ-سڪيو ٿيڻ.
 قوتي: ث. ننڍڙي ڪاٺ جي پيٽي (جنهن ۾ ميوات موڪلجي)-ڪريٽ.
 قورمو: ذ (ترڪي) شوروي وارو گوشت جو ٻوڙ (جنهن ۾ پيا جي وغيره نه مڃي). گهڻو گوشت وڌل ڀلاءُ.
 قوس: ث (ع) ڪمان. آسمان جو هڪ برج.
 قوس قزح: ث. انڊلٽ-ڏٺڪ.
 قوسي: ص. ڪمان جي شڪل جهڙو-محرابدار-محرابي.
 قول: ذ (ع) ڳالهه-چمنو-چوتي. واعدو-قرار-انجام.
 قول فيصل: ذ. فيصلاتي ڳالهه.
 قول قرار: ذ. ختم قرار-ٻول وڃڻ.
 قول ڪرڻ: ث. ختم ڏيڻ-واعدو ڪرڻ-آسرو ڏيڻ.
 قول و فعل: ذ. چوڻ-ڪرڻ-گفتار ڪردار.
 قولابو: ذ. وڏو چوڙو-ڪنگن (جيڪو عام طرح فٽير پنين).
 قولنج: ذ (ع) آڏي جي خرابي ۽ سبب پيٽ ۾ سخت سورين جي بيماري.
 قومر: ث (ع) ذات. فرقو. نسل. خاندان-گهراڻو. گروه-سٿ.
 قومر پرست: ص. قوم جو خير خواه. قوم جي مفادن لاءِ جدوجهد ڪندڙ.
 قومي: ص. قوم جو.
 قومي ترانو: ذ. وطن جو گيت-قومي نغمو.
 قوميت: ث (ع) نسل-ذات. قومي خصوصيت.
 قونصل خانو: ذ (ع) قونصلر جو سرڪاري دفتر.
 قونصلر: ذ. پرڏيهي ملڪ ۾ مقرر ڪنهن ملڪ جو نئون نمائندو-ننڍو سفير.
 قوي: ص (ع) طاقتور-سگهارو. تندرست. مضبوط. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 قوي: ذ (ع) "قوة" جو جمع. سمجهه-عقل-شعور.
 قهار: ص (ع) ڦير ڪندڙ. زبردست-ڏاڍو. قهري-ظالم. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 قهر: ذ (ع) ڪوڙ-غصو-ڌمڪي-مصيبت. ضمير-ننڍ.
 قهر الاهي: ذ. خدا جو غضب. آسماني مصيبت.
 قهر ڪرڻ: ضمير ڪرڻ. ڏاڍ ڪرڻ.

قهر ڪڙڪڻ: مصيبت نازل ٿيڻ - آسماني آفت اچڻ.

قَهري: ص. ظالم، بي رحم.

قَهري ڪڪر وِسڻ: مصيبت وِسڻ، خوشيءَ جي ڪا به اُميد باقي ناهي.

قَهقَهه: ذ (ع) تهڪ، وڏي واڪي زور سان ڪل.

قَهو: ذ (ع) هڪ قسم جو ٻوٽو، ان جو ٻج (جنهن کي ڀڄي چانه وانگر ڪڙهي پيئجي).

قَهوي خانو: ذ. ڪافي گهر - هوٽل.

قَهوي دان: ذ. ڪافي پيش جو ٻيلو، ڪافي ڪڙهن جو ٿانءُ.

قَيءُ: ث (ع) آلتِي - اُچل - ڪڍ.

قَيءُ اچڻ: آلتِي اچڻ، ٻيڄان ٿيڻ.

قِيادَت: ث (ع) گُرائي - پيشواي، رهبري.

قِياس: ذ (ع) گمن - خيال، اندازو، اٽڪل روءِ ڪٿ - تخمينو.

ويچار - ڳڻڳوٺ، غور، انومان، افسوس، پاڇه - ڪهل.

قياس ڪاذب: ذ. ڪوڙو دليل - ڪوڙو سبب.

قياس ڪرڻ: اندازو لڳائڻ، فسوس ڪرڻ - ڪهر ڪرڻ، ڏک ڪرڻ.

قياسي: ص. قياس وارو - خيالي، مهربان - رحمدل، ديالو.

قيافو: ذ (ع) قيافه - شڪل - صورت، انسان جي عادت ۽ مهاندي من اندازو لڳائڻ جو علم.

قيافي شناسي: ث. علم قيافه جي ڄاڻ.

قيام: ث (ع) قيمت - حشر، روز جزا.

قيام: ذ (ع) نماز، بيهڪ، بيهڪ - تڪاءُ، استقلال - پائداري.

قيام پذير: ص. ترسيل - تڪيل - مقيم.

قيام ڪرڻ: ترسڻ - ٽڪڻ، سڪونت پذير ٿيڻ.

قيامت: ث (ع) آخرت - حشر، هوڏينهن جنهن تي سڀ ساهوارا فنا ٿيندا، مصيبت، ظلم - انڌير.

قيامت اچڻ: حشر وارو ڏينهن ٿيڻ، ظلم مچڻ - انڌير ٿيڻ.

قيامت جا ٽپڙ ويڙهڻ: وڏو عرصو زندهرهڻ - وڏي ڄمار مٽڻ.

قيامت جي گهڙي: مصيبت جو وقت - نهايت ڪنن وقت.

قيامت خرام: ص. ناز سان هلندڙ.

قيامت خيز: ص. قيامت آڻيندڙ (حادثو، واقعو)، مصيبت وارو.

قيامت ڪاري ڪرڻ: خدا جي حڪم جي انحرافي ڪرڻ.

قيامت مچائڻ: ظلم مچائڻ، قهر ڪرڻ، هنگامو ڪرڻ.

قيد: ذ (ع) بند - اسيري، روڪ - پبدي، بندش، جيل - ٿر - زندان، (ظ) بند ٿيڻ، منع ٿيڻ، پبند.

قيد الماء: ذ. ذاتي پاڻيءَ جو قيد، نصيب - قسمت.

قيد بامشقت: ذ. سخت پورهي سان سزا.

قيد خانو: ذ. بنديخانو - جيل - زندان.

قيد ڪرڻ: بند ڪرڻ - اسير ڪرڻ، گرفتار ڪرڻ، پڪڙڻ - جيل ڏيڻ.

قيد ڪڙول: جيل ۽ هڪڙيون.

قيدي: ص. پبدي - گرفتار - اسير.

قيراط: ذ (ع) درهم جي ٻارهين حصي جو وزن (جيڪو جواهر ۾ تورن ۾ ڪم اچي).

قيس: اسم خاص (ع) ليلي جي عاشق جو نالو - مجنون.

قيصر: ذ. شينهن - شير، سلطان - بادشاهه.

قيص: ذ. چير - ڦوٽ، خامي - کوٽ (رپڻي وغيره ۾).

قيضي: ذ. ڪوٽوريو.

قيطون: ذ (ترڪي) زري ۽ ريشمي ڏاڳن واري پانڪ.

قيف: ث (ع) ٽين پ شيشي جو مخروطي اوزار، جنهن سان سوڙهي منهن واري ٿانوم پ ٿيڻ وجهجي.

قيل: ذ (ع) لفظ، ڳالهه، ڳالهاڻ.

قيل مقال: ث (ع) ڳالهه بول - ڳڻڳوٺ، بحث مباحثو.

قيل و قال: ذ (ع) قيل مثال.

قيلولو: ذ (ع) ٻن پهرن جي ماني بعد نند ڪرڻ - منجهند جو آرام.

قيمت: ث (ع) مله - دام، اگه - نرخ.

قيمتي: ص. گهڻي مله وارو - بيش بها - ملهائو، ناياب.

قيمو، قيمون: ذ (ف) ذرا ذرا ٿيل گوشت.

قيمو ڪرڻ: ذرا ذرا ڪرڻ، ويڏي چڻي ذرا ڪرڻ.

قنبجي: ث (ترڪي) ڪپڙي وغيره ڪترن جواوزار - ڪتر - متراض.

قيوم: ص (ع) قائم رهندڙ، هميشه قائم، (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صدي نالو.

ڪ: ذ. اُچر "ڪف". سنڌي الف-بي جو اوائليون اکر. عربيءَ جو پاڻويهون ۽ فارسيءَ جو پنجويهون اکر. جدموجب عدد (20).

ڪ: ڏ (ع) وانگر - جيئن - مثل.

ڪ: ص. ڪين - ڪي - پ.

ڪ: ص. صفا ٿي اڳي ٿيءَ طور خراب يا گهٽ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ حرف (جيئن ڪپڻو، ڪمبو وغيره).

ڪاٻڪ: ڏيکي جو هڪ قسم.

ڪابل: اسم خاص. افغانستان جو هڪ شهر.

ڪابلي، ڪابولي: ص. ڪبر جو (منهو، وکرو وغيره).

ڪابلي هريز: ٺ. پسرڪي وکر جو هڪ قسم - وڏي هريز.

ڪ بورا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪاٻوس: ڏ (ع) هڪ قسم جي بيماري (ننڍ دوران)، نائيٽ ميئر.

ڪاٻڻ، ڪاٻڻو: ڏ (ف) حق مهر (مهر قدر جيڪو نڪاح وقت مڙس زال کي ڏين جو قرار ڪري).

ڪاٻينا: ڏ (ف) وزيرن جي مجلس - جمعي وڙءَ.

ڪاپ: ٺ. تجويز - رٿ.

ڪاٻار، ڪاٻارو: ڏ. نارين جي ڪوپي جي مٿان وارو ريشو (جنهن مان رس ٺهن) - سامن سڙو (عموماً ڪٽ جو سامن).

ڪاٻارو: ڏ. جهيڙو - جنگ.

ڪاٻارو، ڪاٻارو: ڏ (ع) قبلا وڪري جي شرطن وارو دستاويز. فصل جي اڳواٽ ٿيڻ سؤدي جي نڪت.

ڪاٻڻ: ٺ. ٺٺ - کوٽ - تنگي.

ڪاٻڙ: ڏ. نارين جي بچ - ڪٻڙ.

ڪاٻو: ڏ. بد مصيبت جي وچ ۾ گهٽائيندڙ.

ڪاٺ: ڏ. گونس وڏن جو وڏو چرو.

ڪاٺ ڪيڻ: ٺ. ٺٺ - تڱ ڪرڻ - مجبور ڪرڻ.

ڪاٺ ڪهاڙا ڪڻ: جهيڙي لاءِ هٿيار ڪڻ. ڪنهن جي خلاف ڪم ڪشي بيهن.

ڪاتار: ٺ. سٺ ڪٽڻ واري عورت.

ڪاتارو: ڏ. ڪٽڻ ورو - ڪٽيندڙ.

ڪاتب: ڏ (ع) ڪتابت ڪندڙ. سهت اکر ڪندڙ - خوشنويس.

ڪاتب تقدير: تقدير لکندڙ - خدا تعاليٰ.

ڪاٺ: ٺ. سڄو ڪٽيل چورو (سوپرين وغيره جو). اُن ب ڏاس ڪٽڻ جي ڪئنچي. ڪاٺ جي ڏنگي پٽي (جيڪا عام طرح ڪوئي نئين جانورن جي شڪار لاءِ ڪم ٿين).

ڪاٺ: ٺ. دل - قلب - هردو. ادب - تعظيم. مروت. ڏين - خير. چروءَ. ڪاٺرو: ص. ڪريندڙ (رين. پڪرين کي).

ڪاٺي: ٺ. گونس وغيره وڏن جون نرو وڙار - چري.

ڪاٺي پائڻ: سر جو سائڻ ٿيڻ. خودي ختم ڪرڻ.

ڪاٺي ڪڍي ويهن: ڪپ ڪوڙي ويهن - ڌرتو مري ويهن.

ڪاٺين ڪڻو: ص. منڍي - نر - شدي.

ڪاٺي وڍيو: ص. گوشت. حلال شيون.

ڪاٺيرو: ڏ. ڪٽڻ جو وڙار. ڪئنچي.

ڪاٺيار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪاٺو: ڏ. ڪٽ - ڪٽپ - شمار. ڇيم - ڍنگ.

ڪاٺو ڪرڻ: تخمينو لڳائڻ.

ڪاٺي: م. ڪٽي - ڪهڙي هنڌ.

ڪاٺ: ٺ. وڏ - چير. چانگ. ڪمي - تخفيف. ڪٺ.

ڪاٺ ڪرڻ: ڪٺ ڪرڻ. گهٽ ڪرڻ. ڇڏڻ - ڇڏڻ. ڇڏڻ. تخفيف ڪرڻ.

ڪاٺا: ٺ. ڪاٺ (نغڙجي). برطرف.

ڪاٺڪو: ص. چور. ڏاڙين. پٿر يدار. نالي چوڻيو - نامي گرام.

ڪاٺ ڪوٺ: ٺ. وڌيڪ. ڪمي پيشي. چنڊ ڇڏڻ.

ڪاٺن: ٺ. (نگ) ڪپهه. (ڏ) ڪپهه ٺهڻ ڪپڙو.

ڪاٺن مل: ٺ. ڪپهه ٺهڻ جو ڪارخانو.

ڪاٺن: م. وڏن. ٺڪر ڪرڻ - ڇڏ ڪرڻ. تخفيف ڪرڻ. وضع ڪرڻ. پوکڻ (فيل). ڪرڻ - ڪڍڻ (وقت). ملي ڪرڻ (مڏسو). پس حصن ۾ ورهائڻ (ت س).

ڪاٺو: ڏ. ڪسو - وڏي ناري. بني - ڪارخانو.

ڪاٺو: ڏ. ڏريسي. ڪاٺ جي ٺنڀي (-).

ڪاٺينو: ڏ. ڪڏو. جو هڪ قسم.

ڪاٺ: ڏ. ٺنڀي. ڏکڻي ڪاٺي. ٺنڀ - ڏوڪ. ڏوماريءَ کي سڙ ڏيڻ جو

ڪاٺيءَ مان ٺهيل هڪ اوزار (جنهن ۾ ڏوهاري جا پير ڦهلائين
جنهن ڪري اهو اُٿي پ هلي ن سگهي).
ڪاٺ ٻانڀڻ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
ڪاٺ ٿي بيهڻ: جواب نه ڏيڻ. چُرپُر نه ڪرڻ. حيرت ۾ غرق
ٿي وڃڻ.
ڪاٺ چَڻ: خراب حال هئڻ - تڪليف ۾ هجڻ.
ڪاٺ ۾ پوڻ: قيمت پوڻ - نظربندي ٿيڻ - سزا ڇڻ. سوگهو ٿيڻ.
ڪاٺ ڪُلهي تي کڻائڻ: ڏٺو ڏيئي ڪم ڪرائڻ - گشي تي
ڪم ڪرائڻ.
ڪاٺ جو بُو: ڪوڙو دلاسو - ٺلهو آسرو.
ڪاٺ جو پُتلو: ذلي مٿر - پٽ جو چٽ.
ڪاٺ جي ماني: سخت پورهيو - ڏکيو ڌنڌو - ڇڪوڙو.
ڪاٺ ڪُٽو: ڏ. هڪ قسم جو پڪي - ڊڪن پڪي.
ڪاٺ ڪُٽو: ٺ. واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار - گونيا.
ڪاٺ ڪلو: ڪاٺ جون شيون.
ڪاٺ ٿوري: ٺ. پيندي (بکر جو قسم).
ڪاٺ گدرو: ڏ. بيسٽو (وڻءَ ميوو).
ڪاٺ ۾ پوڻ: سخت سرامن. جبر ۾ بند ٿيڻ.
ڪاٺ ڳڙهه: ڏ. ڪاٺ جو پيڇرو. فرنيچر.
ڪاٺو: ڏ. چار جي تندن ٽانڪن لاءِ ڪاٺ جو سُوٿو. هني يا پلان
جو ڪاٺ جو فریم.
ڪاٺوڙ: ٺ. پوک واري خشڪ زمين. (اسم خاص) ڪراچي لڳ
هڪ وسنديءَ جو نالو.
ڪاٺوڙو: ڏ. ڪاٺيءَ جو پاٺوڙو.
ڪاٺي: ٺ. لڪڙي. هٺي - قدبت - جسم.
ڪاٺي پَڇڻ: نانگ بلاڪن ڏنگجڻ - ڪڪجڻ.
ڪاٺي سورڻ: باهڪي مچائڻ. جهيڙو وڌائڻ.
ڪاٺي ڪرڻ: بچ ڪرڻ. هشي ڏيڻ. چُرچ ڪرڻ (جهيڙي لاءِ).
ڪاٺياواڙي: ص. ڪاٺ واراڙ جو ره ڪو. هڪ ذات جو نالو. (ڏ)
گهوڙي جو هڪ قسم.
ڪاٺير، ڪاٺر: ص. ڪاٺيون ڪندڙ. ڪاٺيون ڪري وڪندڙ.
ڪاٺ: ٺ. ڪنڀ - چڙهي.
ڪاٺ ڪرڻ: ڪپ ڪوڙڻ - ڊپو ڪرڻ - ڪنڀ هئڻ.
ڪاٺاڻي، ڪاٺاڻي: ٺ. ڪپهه مان ڦورا ٺاهيندڙ عورت. ڪاٺو
ڪندڙ. سٺ ڪٽيندڙ.

ڪاٺار: ڏ. ڪوپري. مٿو - سر. نصيب - پڪ.
ڪاٺار تي چڙهڻ: شڪهت ٿيڻ - مغرور ٿيڻ. منڊ ڪرڻ.
ڪاٺار جو ڏڪُ اچڻ: وڏو نقصان پهچڻ. سخت ڏڪ لڳڻ. شديد
صدمو رسڻ.
ڪاٺاري: ص. ڪاٺ پارو وارو، مٿي وارو ڏڪ. شمار وڏو نقصان.
وڏو صدمو.
ڪاٺ: ڏ. جوڳي فقيرن جو هڪ قسم (جيڪي دنيا کان لاڳاپو
ٽوڙي ويهجن).
ڪاٺرس: ص. ڏاهو - اڪبر - داناءُ.
ڪاٺري: ڏ. سنيسي - جوڳي. مسافر. سپرين. (ص) ڪپڙو ڪٽندڙ.
ڪاٺو: ڏ. ڪپهه جا ڦوراڻ هئڻ (سٺائڻ کان اڳ). پورهيو. ڏاڪڙو.
ڪاٺا ڪڍڻ: سٺو وٺائڻ - سڌائي ڪرڻ. شدت ٻڌي بيهڻ.
ڪاٺو ڪرڻ: پُٺن پند جهولي ٺاهي چوندو يا بارو ڪرڻ. سخت
ڪشڻو ڪرڻ. پورهيو ڪرڻ.
ڪاٺو ڪوڙڻ: اڏو بڻائڻ - بينڪ ڪرڻ - ڪپ ڪوڙڻ.
ڪاٺي: ٺ (انگ) نقل - اتارو. مُسوڏو. نوٽ بوڪ.
ڪاٺي ڪرڻ: نقل ڪرڻ.
ڪاٺي رائيٽ: ڏ (انگ) تصنيف ٽائيف جا حق واسطو. چپ ٺاهڻ جا
حق واسطو.
ڪاٺي نويس: ٺ. اُٺارو ڪندڙ. ڪاتب.
ڪاڇ: ڏ. ڪم. ڪرت - ڌنڌو. شادي يا خوشيءَ جي موقعي تي
مهمانن جي ماني وغيره. خوشيءَ جو موقعو - مارڪو. قميص
ڪوٽ وغيره ۾ بيٺي وڃڻ جو سوراخ - ڪاز.
ڪاڇ سڌائڻ: ڪم ٺهڻ - مطلب حاصل ٿيڻ.
ڪاڇل: ڏ (سن) ڪاري ليڪ. ڪجل.
ڪاڇ: ڏ. ڪاڇ. شادي يا ڪنهن ٻئي خوشيءَ جي موقعي تي وڏي
دعوت.
ڪاڇ ڪرڻ: شاديءَ جي ماني ڪرڻ. دعوت ڪرڻ.
ڪاڇيتو: ڏ. ڪاڇ ڪندڙ - شاديءَ وارو - آسائو.
ڪاڇڻ: ٺ. وڏي ڊگهي مضبوط ڪاٺي، جنهن تي چيپر رکجي. هرلي يا
نار جي بيهڻ جي ڪاٺي.
ڪاڇ: ڏ. ڪاڇ - نيشو. سنوار - سٺڻ.
ڪاڇڻ: ٺ. ڪاڇ جي پڪري يا ڳئون. خُوتَر جو هڪ قسم.
ڪاڇو: ڏ. جبلن جي ڀر وارو ميداني علائقو (دادو ضلعي جو
هنديون جا ٻيو ميداني حصو). ڪاڇ - مپ - پيمائش.

ڪاڇو ڪرڻ: ماپ وٺڻ- ماپڻ- ڪيڻ.
 ڪاڇو ٿي: ٿ. لانگو ٿي.
 ڪاڇي: ص. جبل جي ڪنڌي، جو. "ڪڇ" جو. (ذ) ڪڇ جو گهوڙو، اُٺ وغيره.
 ڪاڇيل: ٿ. ڏکڻ طرف.
 ڪاڇيلا: اسم خاص، هڪ ذات جون لو.
 ڪاڇ: (ذ) (ف) محل- قصر.
 ڪاڏ: ڏ. ڪڪ- ڪڏو.
 ڪاڏي: ط. ڪيڏا نهن- ڪهڙي پاسي- ڪٿي.
 ڪاڏ: ٿ. گهڻو پنڌ- وڏي مسافري- چڪتن.
 ڪاڏ ڪيڏن: تڪليف سڀڻ- مشڪلات ڏسڻ.
 ڪاڏارو: ڏ. سِر جو صدقو- مٿان گهوڙي شيءَ- ڪڍاڻو.
 ڪاڏلا: ڏ. ڪڙين (ڳه) جو هڪ قسم.
 ڪڍو: ڏ. ڪنڊ- سِڪ- چڪ (قرب جي)، تنگه- اُڪير.
 ڪاڍا ڪيڏن: تڪليفون سڻ- جڪوڙو ڪيڏن.
 ڪڍوڙ: ص. ڏڪريل- ڏڪي ڪريل.
 ڪاڍيارو: ص. بلڪل گهٽ- تمام ٿورو.
 ڪاڏب: ص (ع) ڪوڙو، ب. طر.
 ڪار: ٿ. ڪارڻ- سڀاهي، اوند هي، نڌو ڪر.
 ڪار: (ذ) (نگ) موٽر ڪڍي- موٽر ڪر.
 ڪار: ٿ (ف) ڪم- شغل- ڌنڌو، هنر، پيشو.
 ڪارآمد: ص. ڪم اچڻ جهڙو، مفيد.
 ڪارآموزي: ٿ. نوڪريءَ جو سکيا وارو عدد (جنهن کان پوءِ نوڪري مستقل ڪجي)- پريٽن شپ.
 ڪاريند: ص. عمل ڪندڙ، باند- ٻڌل.
 ڪارائجو: ص. ڪارڻ ماڻل- ڪر سڙو.
 ڪارائجڙي: ٿ. نم شام- سج لٿي جي مهر- شفق.
 ڪارڻ: ٿ. ڪر- سڀاهي، منهن اونداهي.
 ڪارائتو: ص. ڪم ۾ ايندڙ- ڪم جهڙو، ڪم ٿو- سڃايو.
 ڪارائو: ڏ. زمين جي سڀل لاءِ مقرر ماڻهو- ڪمدار.
 ڪارائي: ٿ. ڪٽ وڍڻ جو ر (ڏندن واري رُڪ جي ٻئي)- ڪرڻ.
 ڪارائي هڻڻ: اُن وائڻ، وڍڻ- ٻ ڏڪرڻ، ڪجهه ڪن- تڳڻ.
 ڪارائيل: ڏ. هڪ قسم جو پڪي، هڪ سُر پڙ ڳئيءَ جون لو.

ڪارَب: (ذ) (ع) قلب- سانچو- فريم، ڪور ڪي ڪم جو هڪ وِزَر.
 ڪارِبڻ: (ذ) (نگ) هڪ مشهور گئس (ڪوئليءَ شيهي ۾ س- تير گئس).
 ڪاربان پيپر: (ذ) (نگ) هڪ قسم جو مسٽو ٻڳر ڪاغذ، جنهن جي ذريعي ڪم جون شَيَ تَري سَڪَجي.
 ڪارِبَارُ: ڏ. ڪم ڪر، ڪر وڃر.
 ڪارِبڻ: ٿ (نگ) ننڍي رائئل.
 ڪارِٿِي: ٿ. ڪري ٿو واري جوئر جو هڪ قسم.
 ڪارِٿوس: (ذ) (نگ) ڪاغذ پيٽل جي نالي، جنهن ۾ چير، ٻرود پريڻ مڃي.
 ڪارِ ٻُڳهو: ڏ. پٽيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم.
 ڪارِٿ: ص. ٿي جي ڍنگيءَ جي ڪرڻهن.
 ڪارِٿون: (ذ) (نگ) مسخريءَ واري تصوير.
 ڪارِٿ: ٿ. ڪرڻ- سڀاهي، ٿي، ڍنگيءَ پٽيءَ جي ڪرڻ.
 ڪارِ ثواب: ٿ. نڪ ڪم- پلائيءَ جو ڪم.
 ڪارِٿ: ٿ. يمداري- سڀيتا، ساڪ- پير، لهڻو- وڌر.
 ڪارِٿ رڪن: پير ۾ نوجڻ- ويساه ڄمڻ.
 ڪارِٿيو: ص. ڪرڻ وارو.
 ڪارِٿڙاڙ: ص (ف) ڪم جو نگرڻ- منتظم.
 ڪارِٿڙاڙي: ٿ. انتظم- بندوبست، جوڙجڪ.
 ڪارِٿورل: (ذ) (نگ) فوج جو هڪ ننڍو عهددار.
 ڪارِٿورشن: ٿ (نگ) قانوني طور ڪم ڪرڻ جي مجاز ڪميٽي، وڏي ميونسپل ڪاميٽي.
 ڪارِج: (ذ) (سن) ڪريه ڪم- ڪر، ڌنڌو، شغل، مقصد- مطلب.
 ڪارِج سڌا ٿيڻ: مقصد پورو ٿيڻ، مراد حاصل ٿيڻ.
 ڪارِج مَنگِل: ڏ. خوشيءَ جو وڏو ڏينهن.
 ڪارِجوت: ص. ڪم وارو.
 ڪارِ چيو: ص. زبان جو گندو، نظر هٽندڙ، بدبخت- چنڊو.
 ڪارِ چوب: (ذ) (ف) ڪنيءَ مان ٺهيل چوڪ، جنهن ۾ اڳ ۾ اُٿڻ ٻاڀرت جو ڪم ٿئي.
 ڪارِ چوبِي: ٿ. زريءَ جو ڪم- گڏڪري.
 ڪارِ خانو: (ذ) (ف) ڪنهن هنر يا صنعت جو هنڌ- فيڪٽري، ڏڪن- ڪوئلي، ڪروڙ- ڌنڌو.
 ڪارِ خانيدار: ڏ. ڪارخاني جو مالڪ- صنعتگر.
 ڪارِ خدمت: ٿ. تهل ٽڪور، ڇاڪري.

ڪارخبر: ٿ. شواب جو ڪم. نيڪيءَ جو ڪم.
 ڪاردار: ص (ف) ڪم ڪر هلائيندڙ - منتظم.
 ڪارداري: خ. نگهباني. سنڀال. دفتر - آفيس.
 ڪارڊ: ذ (انگ) پتو (تاس جو). ورق. پوسٽ جو ٽڪلي لڳڻ
 ڪاغذ. طلاع جو ڪاغذ.
 ڪارڊ بورڊ: ذ. ٿلهي ڪاغذ جو تختو - گتو - پٺو
 ڪارڊ لیس: ذ. بنا ڪرد جي فون - ٽيليفون جو هڪ قسم -
 موبائل فون.
 ڪارروائي: ٿ (ف) ڪم جي تڪميل. ڪم. انتظام.
 بندوبست. رويو ڪري.
 ڪاررو: ذ. هڪ قسم جو جيت. تتر جو هڪ قسم (ڪري رنگ جو).
 ڪارڙي: ٿ. جوئر جو قسم - ڪارڙهي.
 ڪارزار: ٿ (ف) ٿڙائي - جنگ - رزم.
 ڪار زبانون: ص (ف) ڪاري زبان وارو (جيڪو بد سوني جي ڳالهه
 ڪريءَ منحوس سمجهيو وڃي).
 ڪار ساز: ص (ف) ڪم نهيندڙ. مهر. (ذ) خدا تعاليٰ.
 ڪار سازي: ٿ. هنرمندي. چالاڪي - هوشيارِي.
 ڪارستان: ص (ف) چالاڪ - هوشيار. پيڙ - مهر. وڏو ڪم ڪندڙ.
 ڪارستاني: ٿ (ف) چالاڪي - حرفت. شرارت - لڄائي.
 ڪارستانيون ڪرڻ: بي واجبي رست اختيار ڪرڻ. اٽڪل
 باز يون هلڻ.
 ڪار سَرو: ذ. ڪري مٿي وارو. ڪران مائل.
 ڪارشناس: ص. آزمودگار - مهر - پيڙ (ڪم م).
 ڪار فرما: ص (ف) حڪم ڪندڙ - حڪم. ڪم ڪر هلائيندڙ.
 ڪارڪ: ذ (انگ) ٻوڇ - ٻنجي - ڍڪ.
 ڪار ڪردو: ذ. ڪار ٿيو - ڪم جهڙو.
 ڪار ڪردگي: ٿ (ف) سٺو ڪم. ڪار گذاري.
 ڪار ڪرڻ: سڙاڏين - جٽ ڪرڻ. واجبي ڪرڻ.
 ڪار ڪڻ: ذ (ف) ڪم ڪندڙ - ورڪر. منتظم.
 ڪار گذاري: ٿ (ف) سٺو ڪم. ڪم جي ترتيب ۽ طريقو.
 ڪم ڪار.
 ڪارگر: ص (ف) مفيد - سودمند. اثرائتو.
 ڪارگل: ذ. نيڪيءَ وارو ڪم. سنجت - سدورائي.
 ڪار منهنائي: ٿ. ويسه گهٽي. زن ڪري.
 ڪار منهنون: ص. بدشڪنو. اندر جو پليٽ. ذليل - بي غيرت.

ڪارنامو: ذ (ف) همرو قعو. سٺو ڪم. بهادريءَ جو ڪم.
 ڪارنج: ذ. منگر مڇ جو هڪ قسم.
 ڪارندو: ص (ف) ڪارنده (ڪارڪن - ورڪر. منتظم).
 ڪارنهن: ٿ. ڪارٿ - ڪاران. داغ - ٽڪو. بدناميءَ جو
 ٽڪو. خوري.
 ڪارنهن جو ٺڪر پيڇڻ: بدنمي ڪرڻ - خوار خراب ڪرڻ -
 ٽڪولائڻ.
 ڪارنهن جو ڪوپ اچڻ: بدنامي ٿيڻ - خوري مڇڻ - ذليل ٿيڻ.
 ڪارڻ: ذ. سبب - باعث. بهانو. علاج - حيلو. (ظ) لاءِ - واسطي -
 سانگي - جي ڪري.
 ڪارڻ ڪباب ٿيڻ: مرن لاءِ تيار رهڻ.
 ڪارڻ ڪرڻ: توتو ٿيڻ ڪرڻ - سحر جو شر هلائڻ.
 ڪارڻ: م. ڪرڻ. اُڪرڻ - پر ڪرڻ.
 ڪارني: ص. شافع. پارا ڪاريندڙ.
 ڪارو: ص. اونڊاهو. ڪري رنگ جو - سياه. سانورو. اصير
 (ننگ). گنهمن ۾ ورتل. گنهگار - ڏوهاري. (ٿ. ڪاري).
 ڪارو اڱر: ص. بدمزاج. بدمعاش.
 ڪاريءَ تي پير پوڻ: کڻي کڻڻ. پياڳ ٿيڻ.
 ڪارو ٿوٽ: ذ. شهنوت (وکر).
 ڪارو ٿيڻ: بدنم ٿيڻ - خوار خراب ٿيڻ.
 ڪارو پاتي: ذ. اندمن بيت (جتي انگريزن جي دور ۾ عمر قيد
 وارن قيدين کي موڪليو ويندو هو). جلاوطني - ڏيهنيڪالي.
 ڪارو پٿر: ذ. کليل ميدان - پوٺو.
 ڪارو چور: ذ. وڏو چور - نالي چڙهيو ڪاٺڪو.
 ڪارو علم: ذ. جادو - سحر. نقصان پهچائيندڙ جادو.
 ڪارو ڪاري: ذ. زنا ڪار مرد ۽ عورت (جيڪي قبائلي رسم
 موجب واجب القتل هجن).
 ڪارو ڪرڻ: سياه ڪرڻ. عيبدار ڪرڻ - ڏوهاري ڪرڻ. ٽڪو
 ڏيڻ. خوار ڪرڻ. گلارو ڪرڻ. بدنام ڪرڻ.
 ڪارا ڪڪر چانئجڻ: مصيبت جو نازل ٿيڻ. سخت تڪليف
 ۾ ڄڻ.
 ڪارو ڪمرو نه ڇڏڻ: سڀنيءَ کي عيبدار ڪرڻ.
 ڪارو ڪُٺو نه هئڻ: ڪنگل هئڻ - غريب هئڻ.
 ڪارو ڪوجهو: ذ. بدشڪنو - بد صورت.
 ڪارو مٿو لاهڻ: جيئن ٿيڻ ڪري ڪم پورو ڪرڻ -

ڪائورُن: مڙهي ٿي ٿر ڪرڻ. ٺٺڻ. جهڙوڪ (پٽي).
 ڪائوڙ: ڏيڀڻ جي وڏي پڙ. وڏو ڪم.
 ڪائوڙو: ڏ. ڪاٺ جي وڏي پٽ.
 ڪائوڙي: ٺ (انگ) نئين آبادي-وَسَن.
 ڪاله: ڏ (سن) گذريل ڏينهن-ڪَنه.
 ڪاله رات: ڏ. گذريل رات-ڳين رات.
 ڪالھو: ص. چريو-چرپٽ-پوک.
 ڪالھو ڪو: ڏ. ڪانه وارو-گذريل ڏينهن وارو. ڪاله کان وٺي.
 پڙوٺو (ڪڏو)
 ڪالھوٺو: ڏ. ڪانه وارو-ڪالھو ڪو.
 ڪالِي: ٺ (سن) ڏرگ ديوي (جنهن تي هندو انسان جي قرباني ڏين).
 ڪاليج: ڏ (انگ) اعليٰ درسگاه (جنهن ۾ مئٽرڪ کان پوءِ تعليم ڏني وڃي).
 ڪاليجي: ص. ڪاليج ۾ پڙهندڙ.
 ڪام: ٺ. ڇت اڌن لاءِ ڊگهي ٽنهي ڪني-شھتير. لڪن (وھت هڪل لاءِ).
 ڪامُون ڪوڙن: منزل انداز ٿيڻ-خيما ڪوڙڻ.
 ڪام: ڏ (ف) خوش-آرزو-سٺ-اردو-مقصد.
 ڪام: ڏ (سن) عشق. شھوت. نفسياتي خواهش.
 ڪامڊيو: ڏ. عشق جو ديوتا.
 ڪاما: ڏ (انگ) جملي ۾ معمولي وقتي جي هڪ نشاني (.)
 ڪامارو: اسم خاص. حيدرآباد ضلعي ۾ هڪ ڳوٺ يا شهر ۽ اسٽيشن جو نالو (جتي سنڌ جي عارف شاعر پير محمد اشرف جي مزار آهي).
 ڪامران: ص (ف) ڪامياب-سوڀرو. خوشنصيب-سپاڳو.
 ڪامرائي: ٺ. فتحمندي. سپاڳي. ڪميا بي. خوشنصبي.
 ڪامروپ: ڏ. هٽيلو-ضدي. لٽنگو.
 ڪامريڊ: ڏ. ساٿي-رفيق. ڪميونزم جو حامي ڪارڪن.
 ڪامريڊي: ٺ. ننڍي پئماني تي سياست بازي.
 ڪامريو: ص. ٻني پري ڪٿي ڪٿن وارو موزو.
 ڪامگار: ص (ف) سپاڳو-خوشنصيب. زراعت کاتي جو هڪ ملازم (جيڪو پوک جي جنسن جي نظرد ري ڪري).
 ڪامل: ص (ع) مڪمل-پورو-سالم. سڄو سارو. جملي-سمورو. پڪو-مضبوط. عارف-خداوارو.
 ڪامنا: ٺ (سن) خواهش-سٺ. تمناءَ جي مراد.

ڪامن: ڪامن: ڏ. جادو-سحر. پڙهي-ڊوه. شادي وغيره جي رسمن جو سٺ سون.
 ڪامن هور: ص. ڪمن ڪندڙ-جادوگر.
 ڪامن: ٺ. ڪمي-عورت.
 ڪامي: ٺ. ٺاڙڪ ۽ سهڻي عورت. بيحد محبت ڪندڙ عورت.
 ڪامن (جادو ٿوڻو) ڪندڙ عورت.
 ڪامو: ڏ. هڪ قسم جو جهنگلي ون (لوهيڙي جهڙو).
 ڪاموڏ: ٺ. هڪ راڳي ۽ جوانو. هڪ سُر جو نالو.
 ڪامورپ: ٺ. عمدا ري-آفيسري.
 ڪامورو: ڏ. سرڪاري ملازم (جيڪو حڪومت جي ڪمن جي نگراني ڪري).
 ڪاموري: ڏ. ٺ. پڪري ۽ جوهڪ قسم.
 ڪامول: ڏ. علي درجي جي چانورن جو هڪ قسم.
 ڪاموھي: ٺ. پيسار ڪي وڪري ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي.
 ڪامھ: ٺ. ڏکڻ اوله ڪنڊ کان لڳندڙ هوا.
 ڪامي: ڏ. شھوتي-نفس پرست. ڪم وارو-ڪم ڪندڙ.
 ڪامورو-عمدار. نوڪر-خادم.
 ڪامياب: ص (ف) فتحمند-سوڀرو. پس (متحن يا آزمائش ۾).
 ڪاميابي: ٺ. سوڀ-فتحمندي.
 ڪاميڊي: ٺ (انگ) اهڙو ڊرامو يا قصو. جنهن جو انجام خوشيءَ وارو هجي. مزاحيه قصو يا نٽڪ.
 ڪاميلو: ڏ. ڪوس گهر-مقتل. ڪنارو-ڪنڌي.
 ڪان: ڏ (سن) ڪنڊ (ڪاني مان ٺهيل تير) سڄي سر ۾ لوهي جهنبه تي ٺاهيل تير).
 ڪانا: ڏ. پوک جا ڳنڍ. پوک جا سُڪل ڪن. سُڪل ڪن وارو گھ.
 ڪاناريو: ص. تير لڳل-ڪن سان ماريل.
 ڪانا قوسي: ڏ. ڪن جون ڳالهيون-سُسڻس.
 ڪانپ: ٺ. ڪنڊو.
 ڪانبو: ڏ. ڪنهن ڪن چيلهه تي ٻن پانڊ ڪپڙو ٻڌي ٺاهيل جهولي (جنهن ۾ لٺل گاهي وڙج هجي).
 ڪانبو ٻڌڻ: ميرڇو ٻڌڻ ڪرڻ. جيڪي ملي سو جهولي ۽ موهجن.
 ڪانبو ٻڌي ڪڍ پوڻ: لاهي ٻاهي پٺيان پوڻ.
 ڪانپ: ٺ. گوڏا پ ڪري ويهن لاءِ چيلهه ڪن ورائي ٽنگن سان ٻڌل

ڪپڙو (گهڻو وقت ويهن لاءِ گهڻو ڪري ڪنپ ٻڌن).

کانپ کڏن: ڪنپ ٻڌي ويهن. هڪ منو ٿي ويهن. ٺهي ٺڪي ويهن.

کانپو: ذ. جهوني (گهٽ ڪڪ کانن جي). ڀروٽڙي (گاه جي).

کانپو: ص. بردبار-ڪانڌوارو. سڀر-سگهارو.

کانپوري: اسم خاص. ڪوهستان جي هڪ ٽڪريءَ جو نالو.

ڪانتا: ٺ. (سن) بيماري-محبوبه. سنهي عورت.

ڪانترو: ذ. ٻيڙيءَ جو سڙه.

ڪانتيري: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪانتو: ذ. ننڍي سامهي-ٽڪڙي. سامهيءَ جي سئي. تور جي وڏي

سامهي. وڇ يا گهڙيل جي سئي. ريل جي پٽي بدلائڻ جو اوزار.

ڪڏي ڪڏن لاءِ نو ڪڏار چمچو. وارن م هٿن پ قميص چولي وغيره

کي قابو ڪرڻ جو ڪنٽو.

ڪانٽو مٿائڻ: هڪڙي واٽ ڇڏي ٻي واٽ وٺڻ. رخ تبديل ڪرڻ.

ڪانٽن ۾ ٿري وڪامڻ: تمام مهانگهه ٿيڻ.

ڪانپ: ٺ (انگ، ڪئمپ) چانوتي (لشڪر جي).

کانپو: ذ. صرفو-قناعت.

ڪانجي، ڪانجهي: ٺ. چانورن جي پيچي. ڪپڙن کي ڪلف

ڏيڻ لاءِ پيچ.

ڪانجي ڪوٽ: اسم خاص. سنڌءَ ۾ ڪڇ جي سرحد تي هڪ اڳاٽي

ڦٽل شهر جو نالو.

ڪانجهو: ص. ڪنجهي مان ٺهيل ٿانءُ.

ڪانچ: ٺ. ستن-سلوار.

ڪانچ لاهڻ: بزدلي ڏيکارڻ-گيدي ٿيڻ. خوري ڪرڻ.

ڪانچ موڙ ڪرڻ: ٺٽائڻ-تارو ڪرڻ.

ڪانچ: ذ. شيشو-ڪاٺو-ڪڇ.

ڪانچو: ذ. بدڪ جي جنس جو ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ قسم.

ڪانچوٺو: ذ. چولي-ڪنجري.

ڪانڌ: (ذ. سن) ڪنٽ (مڙس-پتار-وڙ).

ڪانڌي: فوتيءَ جي جذبي جي ڪنن دفن ۾ شريڪ.

ڪانڌي ڪارتي: ذ. سرپرست-مربي. واهرو.

ڪانڌارن: م. چونگ ڏيڻ-مهميز ڏيڻ.

ڪانڌپو: ذ. ڪنڌينءَ فوتيءَ جي گهر وارن کي فاقو ٽوڙائڻ

جي ماني.

ڪانڌڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪانڌين موڙهو: ذ. بدبخت-ڀڳو-نامراد.

ڪانڌار: ٺ. لنگن م ڏڪڻي (ڊپ ڪاوڙ ۾).

ڪانڌارجڻ: م. لنگن م ڏڪڻي ٿيڻ (ڊپ ڪاوڙ کان). جسم جا

ور پ ٿيڻ. بدن م سيسڙا ٿيڻ (ڪنهن واقعي يا حادثي

ڏسڻ سان).

ڪانڌارن: م. سخت ڪڙو ڪرڻ-اُڀر ڪرڻ. ڊپ ۾ وجهڻ.

ڪانڌارو: ذ. پٺيءَ جي ڪنڊي وارو (جانور).

ڪانڌاريل: ص. ڪاوڙيل-جوش ۾ آيل. جسم جوار پ ٿيل.

ڪانڌائي: ٺ. اڱرن ٻرن يا به جي تيزي. ڏيئي لپتيءَ ۾ سختي. اٺه

جي منهنگائي.

ڪانڊو: ص. ڪنڊن وارو (ون، پوتو). پلي پ مڇيءَ جو ڪنڊن

و رو ڏپسو.

ڪانڊپرو: ذ. ڪجهه وڌيڪ-سرس. بهتر-موچرو.

ڪانڊيرو: ذ. هڪ قسم جو پوتو. هڪ ذات جو نالو. ماتهرءَ

جو نالو.

ڪانڊيرو درخت هئڻ: لائڻن جي اٿيوند سبب لائق نواز ٿيڻ.

ڪانڊيري: ٺ. پوتو جو هڪ قسم.

ڪانڊي: ٺ. ڀينر-ڪوٺ-سڏا-دعوت (شادي وغيره جي ڪڇ

جي). طلاع-سڏا.

ڪانڊائڻ: م. سڏ ڏيڻ-ڪوٺ ڏيڻ-دعوت ڏيڻ.

ڪانڊير: ٺ. وڏائي. سڀيت-آڪڙ. جوش-ڪاوڙ.

ڪانڊو: ذ. ڪوٺ ڪنڊڙ-ڪانڊي پڇايندڙ. دعوت ڪنڊڙ.

ڪانرو: ذ. آبي پڪيءَ جو هڪ قسم.

ڪانڙو: ذ. هڪ راڳتيءَ جو نالو.

ڪانڙي: ٺ. ڀرت جو هڪ قسم.

ڪانڙيو: ذ. لاڀاري وقت ڪاٺا لٽندڙ مزور.

ڪانس: ٺ. پڪي اڏاوت ۾ چٽ، درن ۽ درين جي سنهيءَ لاءِ

ڪنگرن واري پٽي.

ڪانس: ذ. ڪنگڻي-ڇوڙي.

ڪانسٽيبل: (ذ. انگ) پوليس جو سپاهي.

ڪانسي: ٺ. ڪنجهو (ڌاتو).

ڪانفرنس: ٺ (انگ) مشورتي پروگرام. علمي ادبي، سماجي يا

ثقافتي پروگرام.

ڪانڦل: ذ. هڪ پوتو. جنهن ڇانپ ۽ ڦر دوا طور ڪم اچن.

ڪان کان: ٺ. ڪنن جو آواز.

ڪاٺو: ذ. ٻ. ڇهري، جو ترو وغيره جو ڳڻو، سَرَ جو ٿيلو، زمين جي ماپ جو ڪاٺو، ساهميءَ جو ڳڻ (جنهن جي ڀڃڙين ۾ پڙ ٻڌجن)، تاجي ۽ ٻئي سڌي ٻيهرڻ جي ڪاٺي (ڪور ڪي ڪم جو اوزار).

ڪاٺو ڪڇڻ: قبر جي کوٽائيءَ لاءِ مٽ جي ڪاٺي سان ماپ ڪرڻ.

ڪاٺو سج چڙهڻ: سج ڀرڻي کي ڪلاڪ کن گذرڻ.

ڪاٺو سوارڻ: مڇل تاجي ۽ ڪي صفا ڪرڻ.

ڪاٺو کڻڻ: ڪلاڪ ڪرڻ - نندا ڪرڻ.

ڪاٺو ٺاهڻ: ذ (انگ) قفني جي صورت ۾ گڏين جي رو نڪي - گڏين جو قفنو.

ڪاٺو ڇهرو: ذ. وار کڻ ٿيندڙ هڪ قسم جي بيماري.

ڪاٺوري: ٺ. ڳڻو جي رنگ جو هڪ قسم (پيلي رنگ کن وري ڳڙهي رنگ تي آيل).

ڪاٺيرو: ذ. ڪنن جي ڪن ڪن - ڪنڀرو.

ڪاٺيلو: ص. وات ڦٽو - اجايو ڳالهائيندڙ، ٻڪڪيو.

ڪاٺه: ٺ. ڪٿي - ڪيڏانهن - ڪهڙي هنڌ.

ڪانهن: ذ. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنهن جي ڪاٺي مان قسم ٺاهجن) - سڄو سَرَ گه جو هڪ قسم.

ڪانهرو، ڪانهلو: ص. هيتو - ڏيرو، سست - ڪاهڻ - توتي، ڏکيو، نرم دل.

ڪانهين: ٺ. ڪٽڪ جي ول گه چوپ ڪرڻ.

ڪانهيو: ذ. ڪيو - ڇڙو - سڪو، ٻڪي سِرَ.

ڪانه: ذ. هڪ مشهور پکي - ڪنگ - ڪيتو - زاغ. (ص) ڏاهو، سياتو، چلاڪ.

ڪاٺڻا: ٺ. ٺ جي پنڌ جو هڪ قسم.

ڪاٺڻر: ص. بزدل - ڊڄو - گيدي، ڪهل - توتي.

ڪاٺڻپو: ذ. بزدلي، ڪهلي.

ڪاٺڻرو: ذ. سست - غاف، ڪاٺڻر.

ڪاٺڻل ڀرڻو: ذ. هڪ ٻوٽي جو قسم (جنهن جو ٻج پسر ڪي وڪر طور ڪم اچي).

ڪاٺڻو: ص. ڳڻي ۾ تعدد جي ٻج - ڪپڙو نمبر - ڪهڙو.

ڪاٺڻين: ٺ. ٻج، شڪت - هار، نٽ نٽاءُ - تارو، ڇپ ڇپاٽ.

ڪاٺڻين ڪڍي ويهڻ: ٺاڻي ويهڻ - گسائي ويهڻ.

ڪاٺي: ٺ. سَرَ جڙيمو - ڪنو، ڪنهن جي ڪاٺي مان ٺهيل ٿيڻ، ٺاڙي، ڪنهن جي ڪاٺي مان ٺهيل ڦوڪ سن وڃڻ ورو (سڙ ڪاٺي، سري)، سري ٻڌڻ لاءِ سرائي، ساهميءَ جي ڳڻي.

ڪانگڙو: ذ. درياءُ يا سمنڊ جي پکيءَ جو هڪ قسم، سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم، سڀيءَ جهڙي سخت ڍڪ سن جيت جو هڪ قسم.

ڪان ڪٽجي: ٺ. پکيءَ جو هڪ قسم.

ڪانگ: ذ. ڊگهو خط، ڊگهي خبر چار، ٽڪڙو پيڏم.

ڪانگ: ذ. هڪ مشهور پکي - ڪانه - ڪيتو - زاغ. (ص) ڪانه جهڙو حرفتي، چالاڪ.

ڪانگ اڏائڻ: پيڏم موڪلڻ، ڪنهن جي اچڻ جي انتظار ۾ ڪانگ اڏائڻ جو سون ڪرڻ.

ڪانگ تڙو: ص. پوک تان پکي هڪيندڙ - جهڙا هڪيندڙ، جهڙا ڪي ڊيڄرن لاءِ ڪپڙي جو ٺهيل ٻوٽو (جيڪو ٻئيءَ ۾ تنگي ڇڏجي) - اوڙو.

ڪانگ پيرو: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

ڪانگريس: ٺ (نگ) نمائندن جي گڏجاڻي، ڀرتي - محمن - تنظيم.

ڪانگڙو: ڪاغذ جو لٽڙ - پتنگ.

ڪانگ ڪڍڻ: گهڻي اڪير هئڻ، نتظاريءَ ۾ گذرڻ.

ڪانگ ڪڍي ويهڻ: ڳالهه ڪي ڏيکڻ وٺڻ.

ڪانگل: ذ. ڪانه - ڪانگ.

ڪانگ لئون: ڪانگ جو ٻولڻ، ميمڻ ڇڻ جي خبر مٺ.

ڪانگو: ذ. ڪانگ، ڪانه، قصه.

ڪانگور: ذ. گه جو هڪ قسم - ڪچو تڙ.

ڪانگورو، ڪانگيرو: ذ. گهڻن ڪنن جو گڏ ٿي ڪن ڪن ڪرڻ، ڪانون جو لٽڙ.

ڪانگڙو: ٺ. جوئر جو هڪ قسم، لاڀري کن پوءِ پوک جون باقي رهيل ڪٽون ڪاٺا وغيره.

ڪانگڙي: ٺ. ڪٽڪ جي ٿيڻي - ڪانو، جواهرات تورڻ جو هڪ ننڍو تورو، ڪانگ جي مڊي.

ڪانگني: ٺ. ول جو هڪ قسم - رتي، دو طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وڪر.

ڪانگهاري: ٺ. ڪير سڪائي ويل چوپائي، گهڻو وقت ڏهڻيءَ کن پوءِ وهڪي وڃڻ چوپائي - ڪانگهاري.

ڪانو: ذ. ڪانگ - ڪانه.

ڪانو جي اک نڪرڻ: سخت گرمي هئڻ - نهڻن سائين.

ڪانو جي چُهڻ ۾ موڪلڻ: تمام حد موڪلڻ.

ڪانوي: ٺ. مڊي ڪانه - ڪانگڙي.

ڪاٺي ڪرامت: ٿ. ڪرشمو. تعجب نڪيز ٿي.

ڪاٺي هٿن: پراڻو ڏين-پٺ هٿن.

ڪاٺيارو: ص. ڪن وارو-آڻپورو. گهٽ-ڪسو. عيبدار. ميري.

گهر ڄائو- ضرور ٿيندو. (ٿ. ڪاٺياري).

ڪاٺيرو: ذ. هڪ قسم جو ڏانڊي پڪي.

ڪاٺيهو: ذ. قصه-نيپور سائيندڙ.

ڪاٺ: ٿ. ڪمي-کوٽ. تور ۾ گهٽ ٿي-ڪس. ڪس. ڪس. نقص-

عيب. گهرج-ضرورت-حاجت. پرواه-غرض.

ڪاٺ ٻڌڻ: ترازيءَ جي هلڪي پاسي ڏانهن اڳڙي ٻڌڻ-تارازيءَ جو وزن پورو ڪرڻ.

ڪاٺ رهائڻ: ٿ. سنگت-دوستي. ڏيڻ-واقفيت.

ڪاٺ ڪيڏن: پرواه ڪرڻ-غرض رکڻ. سانگو ڪرڻ-لظا ڪرڻ.

ڪاٺ ڪرڻ: ساهمي ۾ کوٽ رکڻ.

ڪاٺ لهڻ: غم لهڻ-دڪ دور ٿيڻ.

ڪاٺيون ڪيڏن: احسان ڪرڻ. محتاجي ڪيڏن.

ڪاٺا موني: ٿ. لاڏ-ماتو. انگل-نخرو. چالاڪي-حرفت.

نڪر-نهڪر.

ڪاٺو ڏو: ذ. ڪاٺ وارو-محتاج-حاجتمند.

ڪاٺيارو: ص. عيبدار. ميري-حرفي. ڳلارو. داغدار. مهني هب.

غرضمند. (ڪاٺياري).

ڪاٺڪو: ص. ڪنڪ جهڙو-گندمي-ڪنڪ رنگو.

ڪاٺو: ص. عيبدار. هڪڙي اک وارو-يڪ چشم. (ٿ. ڪاٺي).

ڪاٺي کي ڪاٺو نه چوڻ: ڪنهن جا عيب ثواب ظاهر نه ڪرڻ.

ڪاٺي: ٿ. جوئر جو هڪ قسم.

ڪاٺي ڪوڏي: ٿ. پڳڙ ڪوڏي. تمام ٿوري ذري.

ڪاٺينو: ذ. ڪٿي جو چيرن ڦاڙن وارو ٽڪو ڏند. اٺ جي ڏاٺ.

ڪاوڙ: ٿ. چڙ-غصو. ناراضگي-راسامو. رنج.

ڪاوڙائڻ: م. چيڙائڻ-چڙ ڏيارڻ. ڏمرائڻ. ناراض ڪرڻ. رسائڻ.

رڃائڻ. ڪاوڙ ڏيارڻ.

ڪاوڙڻ. ڪاوڙجڻ: م. ڏمڙجڻ-ناراض ٿيڻ. ڪاوڙ ڪرڻ.

رڃڻ. رڃڻ.

ڪاوڙيل: ص. ڏمڙي-ناراض-چڙيل. رڻل.

ڪاوڙ: ٿ. (ف) تلاش-ڳولا. جستجو. جاکوڙ. دشمني-رنج.

ڪاه: ٿ. جهم-حمو-يورش. هن-ڏوڪ. وڃي چڙهائي.

ڪاهل: ص (ع) سست-آرسي-توتي. ڪم جوڙ. ٿڪڻ.

هينو-ڏهرو.

ڪاهلي: ٿ. سستي-آرسي. ڏيڙي.

ڪاهن: ذ (ع) غيب جون خبرون پڙهائيندڙ. پيشنگوئي ڪندڙ.

بتخاني جو ڏوڏيو ڄاري.

ڪاهن: م. ڪاه ڪرڻ-حملو ڪرڻ. چڙهائي ڪرڻ-لشڪر ڪشي ڪرڻ. اوچتو حملو ڪرڻ. هن-گهي ڏوڪڻ. پند ڪرڻ. منزل ڏانهن هلڻ. هڪلڻ (چوپايو جانور).

ڪاهي ڪڍ پوڻ: ڏاڍو تنگ ڪرڻ-مڃڻي ٿيڻ.

ڪاهو: ص. ڪاه ڪندڙ-حملو ڪندڙ. مددگار-پيرو. ڇڪيندڙ.

ڪاهو ٿي بيهن: ثابت قدم ٿي بيهن. ضد ٻڌي بيهن.

ڪاهو: ذ. هڪ قسم جو بچ (پسر ڪو وکر)-تخم ڪاهو.

ڪاهوءَ جو ڌڙو: اسم خاص. ميرپور خاص ڀرسان هڪ آڳاٽي ٿن شهر جون لو.

ڪاهو ڪاه: ذ. ڏوڪ ڏوڪڻ-جمله-الر.

ڪاٺا: ٿ. (ع) مخلوق. دنيا-علم. جڳ جهن. سنسار.

ڪاٺو: ذ. شيشو-ڪاچ. آرس. ڇٽ م ڪم مٿان رکن جي نڍي ڪني. سمنڊ ۾ وڃي لاٽ. درياءَ ۾ پئي ٿي جي لاٽ يا چينهرو.

ڪاٺو ڏيڻ: لاٽ ڪرڻ. لهڻ. گهٽ ٿي وڃڻ (تپ وغيره).

ڪاٺو ڪڇ: ذ. ڪوڙو يا ڪچو شيشو (موتي جواهر نه).

ڪوڙو-کوٽو.

ڪاٺونڙ: ذ (انگ) هوٽل. دڪان وغيره ۾ رقم جي ڳڻپ واري ميز يا تختو-آسڻ.

ڪاٺونسل: ٿ. (انگ) مشورو-صلاح. رٿا-منصوبو. ٻئي ملڪ ۾ پنهنجي ملڪ جي حقن جي حفاظت لاءِ آفيسر.

ڪاٺونسلر: ذ (انگ) مشير-صلاحڪر. ڪاٺونسل جو رڪن.

ڪاٺي: ٿ. هندو لوڪن ۾ مڙدي کي مسڻ ڏانهن کڻي وڃڻ لاءِ ڪڪڙ ڪاٺين مان ٺهيل رٿي.

ڪاٺيل: ذ. پيٽ ۾ ويل کاڌي جو سٽيو جڙو.

ڪاٺين: ٿ. انڪار-نابري. ٻاراڻي راند ۾ گوهي.

ڪاٺين ڪرڻ: انڪار ڪرڻ. پڻ ڏيڻ. گوهي ڏيڻ.

ڪاٺيا: ٿ. (سن) بدن-جسم-ٻٽ. ڏيڻ-هائي. شڪل-صورت. اصليت.

ڪاٺيا ٻلڻ: ٿ. جسم جي تبديلي. انقلاب. ڦيرو (حلق جو).

ڪاٺيا ڪڪورجڻ: جوانيءَ جا تشارط ٺهرائڻ-نڪالائڻ.

ڪاٺيا ڪلپ: ذ. يوناني دوائ (آيرويد) وسيلي پيڙي جو جوان

ڪاٺي ڪرامت: ٿ. ڪرشمو. تعجب نڪيز ٿي.

ڪاٺي هٿن: پراڻو ڏين-پٺ هٿن.

ڪاٺيارو: ص. ڪن وارو-آڻپورو. گهٽ-ڪسو. عيبدار. ميري.

گهر ڄائو- ضرور ٿيندو. (ٿ. ڪاٺياري).

ڪاٺيرو: ذ. هڪ قسم جو ڏانڊي پڪي.

ڪاٺيهو: ذ. قصه-نيپور سائيندڙ.

ڪاٺ: ٿ. ڪمي-کوٽ. تور ۾ گهٽ ٿي-ڪس. ڪس. ڪس. نقص-

عيب. گهرج-ضرورت-حاجت. پرواه-غرض.

ڪاٺ ٻڌڻ: ترازيءَ جي هلڪي پاسي ڏانهن اڳڙي ٻڌڻ-تارازيءَ جو وزن پورو ڪرڻ.

ڪاٺ رهائڻ: ٿ. سنگت-دوستي. ڏيڻ-واقفيت.

ڪاٺ ڪيڏن: پرواه ڪرڻ-غرض رکڻ. سانگو ڪرڻ-لظا ڪرڻ.

ڪاٺ ڪرڻ: ساهمي ۾ کوٽ رکڻ.

ڪاٺ لهڻ: غم لهڻ-دڪ دور ٿيڻ.

ڪاٺيون ڪيڏن: احسان ڪرڻ. محتاجي ڪيڏن.

ڪاٺا موني: ٿ. لاڏ-ماتو. انگل-نخرو. چالاڪي-حرفت.

نڪر-نهڪر.

ڪاٺو ڏو: ذ. ڪاٺ وارو-محتاج-حاجتمند.

ڪاٺيارو: ص. عيبدار. ميري-حرفي. ڳلارو. داغدار. مهني هب.

غرضمند. (ڪاٺياري).

ڪاٺڪو: ص. ڪنڪ جهڙو-گندمي-ڪنڪ رنگو.

ڪاٺو: ص. عيبدار. هڪڙي اک وارو-يڪ چشم. (ٿ. ڪاٺي).

ڪاٺي کي ڪاٺو نه چوڻ: ڪنهن جا عيب ثواب ظاهر نه ڪرڻ.

ڪاٺي: ٿ. جوئر جو هڪ قسم.

ڪاٺي ڪوڏي: ٿ. پڳڙ ڪوڏي. تمام ٿوري ذري.

ڪاٺينو: ذ. ڪٿي جو چيرن ڦاڙن وارو ٽڪو ڏند. اٺ جي ڏاٺ.

ڪاوڙ: ٿ. چڙ-غصو. ناراضگي-راسامو. رنج.

ڪاوڙائڻ: م. چيڙائڻ-چڙ ڏيارڻ. ڏمرائڻ. ناراض ڪرڻ. رسائڻ.

رڃائڻ. ڪاوڙ ڏيارڻ.

ڪاوڙڻ. ڪاوڙجڻ: م. ڏمڙجڻ-ناراض ٿيڻ. ڪاوڙ ڪرڻ.

رڃڻ. رڃڻ.

ڪاوڙيل: ص. ڏمڙي-ناراض-چڙيل. رڻل.

ڪاوڙ: ٿ. (ف) تلاش-ڳولا. جستجو. جاکوڙ. دشمني-رنج.

ڪاه: ٿ. جهم-حمو-يورش. هن-ڏوڪ. وڃي چڙهائي.

ڪاهل: ص (ع) سست-آرسي-توتي. ڪم جوڙ. ٿڪڻ.

ڪُٻائڻ: مر. ڪُٻڙو ٿي هئڻ. ڪُٻ ڪڍڻ-نمي ويهڻ. ڪوٺائڻ ڪرڻ.
 ڪُٻڻ: ذ. ڪٺ جي المڙي.
 ڪُٻڻي، ڪُٻڻي: ش. هڪ قسم جي راند- ڪوڏي ڪوڏي راند.
 ڪُٻڻ: ش. بدستيزي-گستاخي.
 ڪُٻڻي: ت. ڪٻڻ-لڳي-دوڪو.
 ڪُٻڻ: ص. هيٺو-ضعيف-اڀرو.
 ڪُٻڻ: ش. هڪ قسم جو مشهور پکي.
 ڪُٻڻ: ص. خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ڪُٻڻو: ص. ڪرڻ چڻ وارو (جانور)- چڻڪمرو.
 ڪُٻڻو: ص. جنهن جي پٺي ۽ ڪُٻ هجي-گُڪو.
 ڪُٻڻ: ش. راند جو هڪ قسم- وڏ ڪُٻ- ڪوڏي ڪوڏي.
 ڪُٻو: ذ. ٿورو ڪُٻارو- ٻڙو (پتي).
 ڪُٻو: ص. ڪُٻڙو-گُڪو. گُٻ پيل. (ذ. ڦو). (ش. ڪُٻي).
 ڪُٻيلي: ذ. بي پرو مددگار- بي سهارو. (ش. ڪُٻيلائي).
 ڪُٻي: ص. نياڳ پ بدبختي آڻيندڙ شيء. مصيبت-آپدا.
 ڪُٻ: ش. ڪُٻڙو لڳ. ڪُٻڙو لڳ ڪرڻ جي مُند.
 ڪُٻ: ذ. (ع. ڦٽ) ڦٽ- ويڙ. قلم جو وڏو. زمين تي نشان ڪرڻ لاءِ ڪوڏڙ جو ٺِڻ.
 ڪُٻ وجهڻ: ويڙهڻ. ڪُٻ هڻڻ (ڪوڏڙ سان).
 ڪُٻ: ش. تمام سُٺا ۽ ننڍڙا جيت (جيڪي ڏسجڻ مڙا چڻ ۽ جسم تي چڪ هڻڻ). وٺڻ جي پَن جي سنهي بچ.
 ڪُٻ خلق: ش. عام مڻهو. رواجي مڻهن جو ميڙ. تمام گهٽ مڻهو.
 ڪُٻ: ذ. (ع. لکت. نوشتو- تحرير. پُستڪ. نسخو- مَسودو. رسالو. وڃي- رجسٽر.
 ڪُٻ الاهي: ذ. خدا جي طرفان ڪنهن پيغمبر تي نازل ٿيل ڪتاب- انهي ڪتاب (توريت، انجيل، زبور، قرآن).
 ڪُٻ تي چڙهڻ: رجسٽر ملڪچن. ڪتاب تي مدرج ٿيڻ. حساب ملڪچن.
 ڪُٻ ڪڍڻ: ليکو ڪرڻ- حساب ڪرڻ. اونهيون ظاهر ڪرڻ. اعتراض ڪرڻ. ڏوراپو ڏيڻ.
 ڪُٻ: ش. (ع. لکت- تحرير. ڪاپي نويسي- اُتارو.
 ڪُٻي: ذ. ڪتاب وڪندڙ. صاحب ڪتاب. پڙهيل لکيل (ص) ڪتاب جو.
 ڪُٻي ڪُٻو: ص. گهڻو مطالعو ڪندڙ- گهڻو پڙهندڙ.
 ڪُٻي مُنهن: ش. ويڪرو مُنهن- ڪنيل مُنهن.

ٿيڻ وارو طريقو يا حالت.
 ڪاڻا مایا: ش. مال ملڪيت. هستي مستي.
 ڪاڻا ۽ ويچار ٿيڻ: بيمار ٿيڻ.
 ڪاڻو: ذ. ڪُٻو (چتم وجهڻ جي ڪٺي)- ڏاسو.
 ڪُٻ: ذ. (ف) سيخ تي چڙهيل قيمو (جيڪو ٽانڊن تي پڇي).
 (ص) پڪل. تمام گهڻو پڪل- سڙيل.
 ڪُٻ چيني: ش. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وڪو.
 ڪُٻ ڪرڻ: پڇڻ. ساڙڻ- جلائڻ.
 ڪُٻي: ص. ڪُٻا نامي وڪندڙ.
 ڪُٻ: ش. نظم جو هڪ نمونو- منظوم بند.
 ڪُٻ ڪرڻ: ڊگهو شعر چون. داستان پڌائڻ. قصو ڪرڻ.
 ڪُٻائي: ذ. شعر.
 ڪُٻ: ذ. (ع) وڏي- بزرگي- شن. اميري. غرور- تڪبر. پيري- وڏپڻ.
 ڪُٻي: ص. (ع) "اڪبر" جو مؤنث. تمام وڏي
 ڪُٻيا: ذ. (ع) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو. بزرگي- عظمت- وڏائي.
 ڪُٻيائي: ش. مٿانهون درجو. عظمت.
 ڪُٻ: ذ. (ف) چڪور (پکي). هڪ قسم جو وڏو ٿڌو (جنهن جي چنڀ ۽ پير ڳاڙها ٿين).
 ڪُٻ رڦٽار: ص. چڪور وانگر هلندڙ. ناز سان هلندڙ- ٿلندڙ.
 ڪُٻو: ذ. (ف) هڪ قسم جو مشهور پکي.
 ڪُٻو ترازو: ذ. ڪُٻو ترازو بند ٿيڻ واري وڪندڙ.
 ڪُٻو ترازو: ش. ڪُٻو ترڻ آڏائڻ جو ڏندو.
 ڪُٻو خانو: ذ. ڪُٻو ترڻ جي رهڻ جي جاءِ- ڪُٻڪ. مسافر خانو.
 ڪُٻو تري: ش. ڪُٻو تر جي مادي. سنهي ۽ ٺاڻو عورت.
 ڪُٻو: ص. (ف) نورو- آسماني- ٻلو.
 ڪُٻي: ص. (ع) وڏو- بزرگ. جوان. شريف مڻهو. سردار. پندرهين صديءَ جو هڪ مشهور درويش شاعر، جنهن جا دوا مشهور آهن.
 ڪُٻي پٺي: ذ. ڀڳت ڪبير حرميد پ پونڊ.
 ڪُٻو: ص. وڏو- سخت (گنده).
 ڪُٻ: ذ. پيريءَ جي ڪري باهي بيماري سبب پٺي ۽ جوڏي ڳاڙهه ٿيڻ.
 ڪُٻ. گُٻ.
 ڪُٻ: ذ. ڪٻڻ- الماري.
 ڪُٻاڙ: ذ. ڀڳل ٿڌل ڪاڻ جو سامان.
 ڪُٻاڙي: ص. ڀڳل ٿڌل ۽ پراڻو سامان وڪندڙ.

ڪُٽانُ: (ذ ف) هڪ قسم جو نئس ڪپڙو.
 ڪُٽائي: ٿ. ڪٽڻ جي مزوري ب جو رو.
 ڪُٽائڻ: م. ڪپهه مان سٽ ٺهرائڻ.
 ڪُٽائي: ص. ڪٽڻڙيندڙ - ڪٽوڙهائيندڙ.
 ڪُٽبُ: ذ. ڪم - فعل. هنر، پاڪڙي جي هڪ ڪٺي.
 ڪُٽب اچڻ: ڪم اچڻ - ڪم مڃڻ، فائديمند ٿيڻ.
 ڪُٽبائتو: ص. ڪٽب ايندڙ، ڪمائتو - ڪم جهڙو.
 ڪُٽبُ: (ذ ع) "ڪٽب" جو جمع.
 ڪُٽبخانو: ذ. ٺهري - ڪٽب گهر. ڪٽبن و ڪٽڻ جو دڪان.
 ڪُٽب فروش: ص. ڪٽب وڪندڙ.
 ڪُٽبو: (ذ ع) بدگار طور پئري ڪري رهيو (جيڪو مزار، مقبري، درگاه، مسجد يا ڪنهن آٺاري تي مڻجي).
 ڪُٽجڻ: م. ڪٽجي تير ٿيڻ (ڪپهه وغيره)، گرم ٿيڻ - تپڻ (چڪڙي وغيره م).
 ڪُٽخدا: ذ. گهر جو مالڪ - خاوند - پٽار.
 ڪُٽرُ: ذ. ٿم (ان ج د) - ڪڏا - ٿوٺڙ، ٻوسو.
 ڪُٽرُ ڇائڻ: ٻه ايڙن، اڃا پوءِ مڙن، باريڪ بيٺيءَ مان جڇڻ.
 ڪُٽرُ: ٿ. ڪٽڻجي، ڪپڙي جون پيڙي ٽڪريون، چٽڪ، ڪاٺ - ڪٽ ڪوٽ، ڪمي.
 ڪُٽرُ، ڪُٽرُ: ٿ. سڀني يا سڪل گاهه جي ڪُٽر (جيڪو مال جي چري طور ڪم اچي)، سوپرين جو چورو.
 ڪُٽر ٿيڻ: ذرا ذرا ٿيڻ. ڪنهن جي در تي ڪهڙي گهڙي ويڃڻ، جهجهتي ٿيڻ.
 ڪُٽرجڻ: م. ويڃي ذرا ذرا ٿيڻ، ڪٺي ڪن ڪاڇڻ (ڪاٺي، ڪپڙو وغيره).
 ڪُٽرڙي: ٿ. ٻوٽي جو هڪ قسم - ٻوٽ ٻوٽي.
 ڪُٽرڻ: م. وڍڻ (ڪٽڻجيءَ مان)، ذرا ذرا ڪرڻ.
 ڪُٽرڻ: م. ڏندن سان ڪٽڻ، ٽڪڻ، ڪٺي جو ٽڪڻ، وڇڻ ڪجهه رقم ڪڍي ڇڏڻ.
 ڪُٽرڻي: ٿ. ڪٽڻجي - مقراض.
 ڪُٽرو: ذ. مڇي ٻلي جو پيرو، ڳيو.
 ڪُٽري: ٿ. مڙن جو نيش هٿڻ، ڏاند جي سڱ جو زخم، ٿونو.
 ڪُٽري هٿڻ: ذغ ڪرڻ، خيانت ڪرڻ، اوچتو ڌڪ ڪڍڻ.
 ڪُٽرو: ذ. عورت جي ڪراڻي جو ڳهه - ڪنگڻ - چوڙو.
 ڪُٽرو: ذ. آڏائي جي هوديءَ ۾ ڦرندڙ اوزار (جيڪو نارڪي ڌڪي).

پرت جو هڪ قسم.
 ڪُٽڪ، ڪُٽڪڻي، ڪُٽڪڻي: ٿ. ڪڇ يا پيٽ م.
 آگرين جي ڇهاڻ مان ڪلائيندڙ احساس.
 ڪُٽڪڻائڻ: م. ڪُٽڪڻي ڪرڻ، وندر ٿيڻ - ڪلائڻ.
 ڪُٽڪو: ذ. مهر، سٽن يا ڪٽڻ جو مهرڙو.
 ڪُٽل: ٿ. ڪجور - خرمو.
 ڪُٽڻ: م. آٺ ذريعي ڪپهه، ڏاس وغيره مان تندا ٺهڻ، سٽ ٺهڻ.
 ڪُٽنائي: ٿ. ڪٽڻ مهر ڏاس ويڙهڻ واري ڪٺي.
 ڪُٽي: ٿ. ڪٽڻ جو نمونو، ڪٽڻ جو اڃورو.
 ڪُٽو: ذ. هڪ مشهور گهر جو جانور - سڱ، بندوق جو گهوڙو.
 ڪُٽا بچائڻ: سڙاڏيڻ - جٽ ڪرڻ.
 ڪُٽو پُونڪڻ: بڪواس ڪرڻ - اڃا پوءِ ڳالهائڻ.
 ڪُٽڻ هٻ ٿيڻ: خراب حالت ۾ ٿيڻ، بي عزت ٿيڻ.
 ڪُٽي ٻلي کان لوھ (سڱ) هٽڻ: سخت چوڪسيءَ هيٺ هٽڻ، نهايت سوگهوءَ مضبوط هٽڻ، مڃڻي هجڻ.
 ڪُٽي پُٽو: ذ. ڳهه جو هڪ قسم، ٿ جي مڙي ۾ ٻڌل چير.
 ڪُٽي جي موت مڙڻ: بچڙي حالت ۾ مڙڻ - تصم ذليل ٿي مڙڻ.
 ڪُٽي ڇاپ: ص. نقلي - عام رواجي.
 ڪُٽي ڪن وڌائڻ: نابري وارن - ناڪار ڪرڻ، آئيندي لاءِ توه ڪرڻ، بيزار ٿيڻ - ورڇڻ.
 ڪُٽي: (ٿ س) ڪر ٽڪ (سبب سنه جوانون مهينو، هڪ نڪت (مٿن تارن جو جهڳٽو) - ٿريا، سرءُ جي مند وارو فصل - خريٻ جو فصل.
 ڪُٽيءَ لٿي: آسڙ جو - پوئين پهر.
 ڪُٽيون گذرڻ: ورهيه لنگهي وڃڻ.
 ڪُٽي: ٿ. ڪٽي جي مدي.
 ڪُٽي مڪ: ٿ. ڀڳهڻي.
 ڪُٽيا: ذ. ڦوڳ جي ٻوٽي ۾ ٿيندڙ سنه تان دورا.
 ڪُٽيارو: ص. ڪٽيءَ جو فصل، ڪٽيءَ جو - ڪٽيءَ وارو.
 ڪُٽيال: ٿ. ٻول جو هڪ قسم.
 ڪُٽيبي: ٿ. ڪپڙي سينگارڻ لاءِ لڳل پتي يا ڪناري.
 ڪُٽيلو: ذ. هڪ پيسار ڪي وکر جو نالو - هڪ قسم جي وڻ جو کوٽڙو.
 ڪُٽيو: ذ. ڪاٺ (وڍڻ جو اوزار).
 ڪُٽ: ٿ. اندازو - ٽڪ - تخمينو، ڳاڻيٽو - شمار، قياس آرائي.
 ڪُٽ ڪُٽان: ٿ. دل ۾ هٿ واري حالت.

ڪٽ ڪٽڻ: رٿ رٿڻ - سٽا سٽڻ - نيت ڪرڻ.
 ڪٽ ڪرڻ: اندازو لڳائڻ، تخمينو ڪرڻ.
 ڪٽ: ٽ. ڪٽي - ڪهڙي هنڌ.
 ڪٽا: ٽ (سن) قصو - ڪهاڻي - ڪٽي، ٻين، ذڪر.
 ڪٽا ڪرڻ: ڳالهه ڏيکڻ ڏيڻ، ٻين شروع ڪرڻ.
 ڪٽان: ٽ. ڪهڙي هنڌ جو، ڪهڙي طرف يا ملڪ جو.
 ڪٽا وارتا: ٽ. مذهبي ڪٽو - ڌرمي بحث.
 ڪٽائڻ: م. ڪٽ ڪرائڻ - تخمينو ڪرائڻ، اندازو لڳرائڻ.
 ڪٽڪ: ڏ. ڪٽ ڪندڙ - وارتا پڙهائيندڙ، پٽ - پڻ.
 ڪٽڻ: م. اندازو لڳائڻ - ڪٽ ڪرڻ، تخمينو ڪرڻ، شمار ڪرڻ - ڳڻڻ، مله ڪرڻ.
 ڪٽو: ڏ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر (پڻ جي پٺ تي لڳائجي).
 ڪٽهين: ٽ. ڪهڙي هنڌ - ڪٽي، ڪهڙي طرف.
 ڪٽي ڪٽي: ٽ. ڪن ڪن هنڌن تي - ڇمپو ٻڌو - ورتي.
 ڪٽ: ٽ. وڏو، تخفيف، وضع، ڪمي، لاٽ، ڪٽر، ريبضيءَ موجب عدد گهٽ ٿيڻ جو مصطلاح.
 ڪٽ پاڇي: ٽ. تفاوت - فرق (حسابن ۾).
 ڪٽ ڪٽڻ: بي ايماني ڪرڻ - ڪپٽ ڪرڻ.
 ڪٽ ڪيڻ: تخفيف ڪرڻ، بدنواني - ويروئي.
 ڪٽ ڪرڻ: تخفيف ڪرڻ - لاٽ ڪرڻ - گهٽ ٿيڻ.
 ڪٽ ڪوٽ: ٽ. وڏي ٽڪر، ڇانگ، تخفيف.
 ڪٽ: ص (انگ) ڪٽيل - وڍيل.
 ڪٽ پيس: ڏ. ڪپڙي جي ٽاڪي مان بچيل ٽڪرا (جيڪي سست وڪامڻ).
 ڪٽ ڪرڻ: پسو ڪرڻ، ڏسي منهن ڦيرائڻ.
 ڪٽ: ڏ. ڪس - زنگ، ڪوري مرڱڻ ليل لوه جو مرڇو - مورين، ڪپڙن جي چُر ۾ ڪم ايندڙ مصالحو، ڪنٺت - پياڻي - نفاق.
 ڪٽ چڙهڻ: دل تي خراب آڻيو، زنگ لڳڻ، ضد پوڻ.
 ڪٽ: ٽ. چيز - شيء - متاع - مڌي.
 ڪٽ: ڏ. تيل جي ترم گڏيل مير، حتي چلم جو مير.
 ڪٽ: ٽ. ڏنڊي سن ڪٽي اٽو ڪرڻ جي حالت - چٽ، مار، سٽ.
 ڪٽ سٽ: ٽ. پچ پور - پچ ڍاه.
 ڪٽ: ڏ. هڪ قسم جو ڌاتو (جيڪو جست ۽ پتر جي ملاوت مان ٺهي) - ڪنجيو، (ص) خصي ٿيل جانور، مڙي ڪن وينس.

هيسير، چٽ - بربد.
 ڪٽ ڪرڻ: خصي ڪرڻ، ماري ڪٽي هيسائڻ، تابع ڪرڻ - مطيع ڪرڻ، بربد ڪرڻ - ڦٽڻ.
 ڪٽار: ٽ (سن) هڪ قسم جو ڊگهو خنجر.
 ڪٽاري: ٽ. ننڍو خنجر.
 ڪٽار: ڏ. گند ڪچرو - ٻهر.
 ڪٽاه: ڏ. ڪپڙي تي زريءَ جو پيرت.
 ڪٽائڻ: م. وڍائڻ، گهٽ ڪرڻ، ڇانگ ڪرڻ، ڪٽ ڪرائڻ.
 ڪٽائڻ: م. سٽائڻ، ڪريءَ ۾ وجهي سنهو ڪرائڻ، مارڪرائڻ، پيچ ڏيارڻ، سيڪڙ ڏيارڻ.
 ڪٽائي: ٽ. وڍائڻ جي اجرت، وڏي (وٽن جي)، ڇانگ.
 ڪٽائي: ٽ. مارڪٽ - سٽ ڪٽ، ڪٽڻ جي مزوري.
 ڪٽپر: سم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 ڪٽجڻ: م. وڍجڻ، ٽڪجڻ، اڌمن (رنگ)، خارج ٿيڻ (نالو).
 ڪٽ تپ (نٿڙ)، وضع ٿيڻ (پگهار)، گذرڻ (ڏينهن)، ڪسجڻ - زنگ لڳڻ.
 ڪٽجڻ: م. سٽجڻ، مارڪٽ ڪٽڻ، سنهو ٿيڻ - پيهجڻ (ڪريءَ ۾).
 ڪٽجي ڪٽائڻ: سخت عذاب ۾ ڇڻ، مصيبت ۾ ڦاس، چٽ ٿيڻ.
 ڪٽر: ڏ. سنهو ننڍڙو پٿر جو ذرو - ڪڪرو، اک ۾ پيس ڪڪر - سرت، پٿر جو ذرو (اک ۾ اڏامي پوي)، پياڻي - ڪدورت - ڪينو، (ص) سخت ضدي، پير حم - سنگدل.
 ڪٽر پوڻ: اک ۾ ڪڪرو پوڻ، پياڻي ٿيڻ، ڪلفت پوڻ، غيرت اچڻ.
 ڪٽرڇڻ: م. نفاق پوڻ، دل ۾ رنجش ٿيڻ، بدگمان ٿيڻ، ڪدورت ٿيڻ، غيرت ڇڻ.
 ڪٽرو: ص. ڳورو - اڇو - سفيد رنگ تي.
 ڪٽڪ: ڏ. فوج - لشڪر - سپه، انبوه (ماتهن جو).
 ڪٽڪ چاڙهڻ: فوج چاڙهڻ، ميڙوئي اچڻ، ڪوڙ ڪرڻ.
 ڪٽڪو: ڏ. لشڪر - ڪٽڪ، ڪه - حملو، جهڙ - ڏاڍائي - جبر.
 ڪٽڪو: ڏ. سڪو، ڳهڪو، مارو - سٽ ڪٽ، رڳيل ڪوري ڪپڙي جو ٽڪرو، ماڻورو.
 ڪٽڪو وجهڻ: ٻ ڪر ڪٽو وجهڻ، مارو ڪرڻ - سٽ ڪٽ ڪرڻ.
 ڪٽڪي: ٽ. ناراضگي - سخت ڪوڙ، ڏمڙ، ڏندن ڪرڻ جي حالت ۾ آواز، پڻ ۾ ڪم ايندڙ سوپاريءَ جو قسم.
 ڪٽڪي: ٽ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ڳنڍيل ٻارگه جي پٿر.
 ڪٽل: ص. بچڙو - خراب - بد، شرير - لڄ، ڪٽور - سنگدل.

ڪٽلري: ٿ. (انگ) لوھ جو سنھو سامن (چري، چمچا، ڪٽا وغيره).

ڪٽلو: ص. لذیذ طعام - سٺو کڏو - مزیدار خوراڪ.

ڪٽلي: ٿ. (نگ) چانهن لاءِ ڏنڊيءَ وارو خاص ٿانءُ.

ڪٽم، ڪٽمب: ڏ. ڪٽنب - ڪٽم.

ڪٽ مست: ص. ٿلهو - موٽو - تندرست. بيهرواه، پهلوان.

ڪٽ مستي: ٿ. زور - جبر - آڪڙ - وڏائي. چرچو.

ڪٽمي: ڏ. عيالي - پڇڙيوال.

ڪٽنب: ڏ. ڪٽم - خاندان - گهر جي اتي، ٻاريجا - عيال.

ڪٽن: م. وڍڻ، ٽڪڻ، وضع ڪرڻ (رقم) - گهٽ ڪرڻ. ڪپڻ.

جدا ڪرڻ، چٽڻ (ٽوڻ)، ڪٽڻ.

ڪٽڻ: م. سٽڻ - مارڻ. سنھو ڪرڻ (مصالحو)، چٽڻ - چلڻ.

مھري سن ٽو ڪرڻ. ڦيه ڪرڻ.

ڪٽڻ: ڏ. ڏلال، پٿروو - ڌوٽو.

ڪٽڻپو: ڏ. پٿروٽ - ڪچريو، ڏلائي.

ڪٽڻي: ٿ. ڪٽڻ واري حالت. ڪٽڻ جو ڪم يا نمونو.

ڪٽو: ص. پڪو - پختو، ضدي.

ڪٽو: ڏ. ڪنھن شيءِ جو چورو - پورو.

ڪٽورو: ڏ. پٽيلي تي مي جو پيلو - وٽو.

ڪٽوري: ٿ. پيلي - وٽي. پاڻيءَ جي سيمي لاءِ نل ۾ وڌل چمڙي جي پيلي - ٻوڪي.

ڪٽوھر: ڏ. ڪارونگ - واسينگ - ڪريھر.

ڪٽھڙ: ڏ. مڇيءَ مان تيار ڪيل ٻوڙ. (ص) سخت، ڏاڍو، مشڪل.

ڪٽھڙو: ڏ. ڪٽ يا ٺوھ جو جهنگو (گهر جي ڇت تي اڏيل).

نيزي پٽ، چڇري، قبر جي چوڌاري ڇريءَ واري ديوار.

ڪٽي: ٿ. ٻھ ڪڪڻ گڏيل چورو، ٻوسو، چان.

ڪٽيون ڪرڻ: ڌرڪ ٽڻ - چڙم ڀرڻ.

ڪٽي: ٿ. ٻار تي راند ۾ دوستي ڇڏڻ.

ڪٽي: ٿ. گيم ڪندڙ پوريل ماني - چوري.

ڪٽي ڪرڻ: چوري ڪرڻ، سنھو ڪرڻ - ذرا ذرا ڪرڻ.

وڍڻ - ٽڪڻ.

ڪٽيا: ٿ. (سن) سڌو ڦٽير جي رھڻ جي جھڳي.

ڪٽي ڀرڻ: ڊپ ڦس ڪري ڀرڻ.

ڪٽيري: ٿ. ٻوٽي جو هڪ قسم - ڪنڊيري.

ڪٽيل: ص. مڇوٺ، ضدي، بخيل، موڏي - شوم.

ڪٽيلو: ڏ. ٿ جو ننڍو ڦر - گؤنرو.

ڪٽ: ٿ. (سن) ڪٽ (گج) - گنو.

ڪٽ: ڏ. ڪاٺ جو مخفف.

ڪٽ: ڏ. ٽلهي يا شيشم جي ڪاٺ جو اندريون ڳپ، شيشم جي ڪاٺي، ڪاٺ جو اندريون سخت حصو (جيڪو ڪروٽي).

ڪٽ تي رھڻ: نقصان کان بچيل رھڻ.

ڪٽ: ڏ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پيارڪو وکر. (ص) رک، منھن، شوخ.

ڪٽار: ٿ. ڪنارو - ڪپ (واھيا ڪنھن وھڪري جو).

ڪٽ پٽلي: ٿ. ڪاٺ جي گڏي (جنھن ۾ ڌڳ ٻڌي نچائي تماشو ڪن).

ڪٽل: ص. ڪڏي ڇڏيل - ذبح ٿيل، وڍيل.

ڪٽمال، ڪٽمالا: ٿ. گج ۽ ٻڙ جو هڪ ڳھ.

ڪٽڻ: ڏ. (سن) مشڪل - ڏکيو، دشوار، نئين جھڙو - ناممڪن.

ڪٽنٽا: ٿ. ڏکيائي - مشڪلات - سختي.

ڪٽو: ٿ. گڏ - مجموعي سن - مٽي - گڏجي - پيٿرو، يڪو - سڀ - جملي.

ڪٽو ڪرڻ: مٿي چوندِي گڏ ڪرڻ.

ڪٽور: ص. (سن) سخت دل - بي رحم، ظالم.

ڪٽورتا: ٿ. بيرحمي - سنگدلي.

ڪٽوري: ٿ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي پٿر.

ڪٽي: ٿ. ڪمائي - اُپت - حاصلات، ٻاڇي - بچت، مٿي چوندِي.

ڪٽافت: ٿ. (ع) گھٽائڻ - گھرائي، آلودگي، گندگي - نجاست.

ڪٽر: ٿ. (ع) واڌ - اضافو، گھٽائي، فائدو - ٺاپ.

ڪٽر ڪرڻ: ملاڪڙي ۾ گھٽ ۾ گھٽ ٽن ملھن کي ماري وڃڻ.

ڪٽرت: ٿ. (ع) گھٽائي - افراط - جھجھائي - گھڻ - فراواني.

ڪٽرت راءِ: ٿ. جھجھن جي راءِ.

ڪٽير: ص. (ع) تمام گھڻو، بي انتها - حد کان وڌيڪ.

ڪٽيف: ص. (ع) گھڻو، ميوو - گندو.

ڪٽ: ٿ. ڪٽ - وڍ - ڪٽائي، ٽڪر - ڌرو - پور.

ڪٽ: ڏ. وھ يا ڪنھن وھڪري جو ڪنرو - ڪنڌ، س - حل، جاڦو - چري.

ڪٽ: ڏ. ڄم مان ٺھيل تيل وھڻ جي دٻي، ڪٽو - ٽپو - ڪوزو.

ڪٽاٺ: ڏ. (سن) دروازو - لنگھ، حواس.

ڪٽاٺ کٽڻ: دماغ کٽڻ، سمجھ ڇڻ، ھوش ڇڻ.

ڪُڙي: ٿ. ننڍي ٽپي (ٺڪر جي). تيل، مس وغيره وجهڻ جو ننڍڙو ٿڌڻ.

ڪُڙن: م. وڍڻ. ڪاٽڻ، جدا ڪرڻ - ڌار ڪرڻ.

ڪُڙن ڪورڻ: چيرڻ ڦاڙڻ، مس ڪرڻ - چڙهڻ.

ڪُڙو: ڏ. ڄم جو وڏو مٿاڻاڻ (جنهن ۾ گذريل وقت ۾ گيه، تيل يا مکي وغيره رکندا هئا) - دٻو، ٺڪر جو ٽپو. (ص) سونڌ - ڦوڪيل.

ڪُڙو سڄائڻ: منهن ۾ سونڌ وجهڻ - منهن سڄائڻ.

ڪُڙو ڪڇ م هڻڻ: تمام گهڻو ٽوٽو پوڻ. سڄو ٿيڻ، پسنڌ وٺڻ.

ڪُڙوئي اونڌو: خانو خراب - سڀ ڪجهه ڇٽ.

ڪُڙوٺ: ڏ (سن: ڪ + پٽر) نالائق پٽ. (ص) نافرمان بدار.

ڪُڙو: ڏ (سن) ڪ ڦورو (هڪ قسم جو خوشوار پسر ڪو وکر).

ڪُڙو: ڏ. ٻڪري گهٽي وغيره جو ٿورو - حصو.

ڪُڙو هي: ٿ. هڪ پسر ڪو وکر - پٺڙو ٿو.

ڪُڙو: ٿ. ڪڪڙ ٺڪڙ ٿيڻ - ڪُڙو.

ڪُڙي: ٿ. ڏو سُر ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جو ٻج.

ڪُڙي: ٿ. لوهه ڪاٺ جي چرخي - پُون، ڦرڻي (جيڪا بار کڻڻ جي ڪرين وغيره ۾ ڪم اچي).

ڪُڙي: ٿ. ننڍي ڏي، ٺڪر جي ڪُڙي، مس وغيره وجهي رکڻ لاءِ ٽپي.

ڪُڙو: ص. بدبخت - چنڊو، ڪليجڻو، شوم.

ڪُڙ: ص (ف) ڏنگو - ڪُڙو، ڇڄو، مڙيل - وڙيل.

ڪُڙ آڏا: ص. بد مزاج، بي لحاظ - بي مروت.

ڪُڙاٽ: ص. ڪمزور - نيچ - مليج.

ڪُڙاٽو: ڏ (ف: ڪڙو) اٽ تي ماڻهن جي سواريءَ لاءِ ڪاٺ جي ڏولي.

ڪُڙ بعت: ص (ف) جهيڙاڪ - تڪرار ڪندڙ. اڃا پوءِ ڪندڙ - بخشي - ضدي.

ڪُڙ رفتار: ص (ف) ڏنگو هلندڙ. (ڪنايت) آسمان.

ڪُڙ روي: ٿ (ف) ڏنگي چل. ڏنگي روش.

ڪُڙ فهم: ص (ف) اونڌي سمجهو رو - بي عقل.

ڪُڙ ڪلاه: ص (ف) بادشاهه، معشوق.

ڪُڙ سائي: ٿ. گدائي - غليظائي.

ڪُڙل: ڏ (سن) ڏي جي ڪارڻ، جيڪا ٿانءَ مٿان رکي ڪڍي ڪڍ ڪين مڃيندڙ طور ڪم اچي.

ڪُڙلڊان: ڏ. سڙميدائي.

ڪُڙلو: ڏ. ڪڇ پيل - ڪرين کين وارو.

ڪُپاٽ: ص. نالائق - ٺاهل - ڪُپوٽ.

ڪُپار: ڏ (سن: ڪپال) ڪپڙ - ڪوپري، مغز، نصيب - پيشاني.

ڪُپاه: ٿ. ڪپهه.

ڪُپائڻ: م. وڌائڻ، ڪهڻ.

ڪُپت: ٿ (ڪ + پت) بي ويساهي - بي ايماني، خيانت، دولاڻ.

ڪُپتو: ص. بي ايمان، ٺڳ، فریبي، ويساهه گهڻي ڪندڙ، خيانت.

ڪُپتان: ڏ (انگ) فوج جو هڪ عملدار، جهاز جو وڏو عملدار.

ڪُپڪيت: ڦٽ بال وغيره راند جو اڳوڻو.

ڪُپت: ڏ (سن) دوکو - دغا، ڪينو - بغض.

ڪُپتي: ص. دغا باز، فریبي.

ڪُپجڻ: م. وڌجڻ.

ڪُپڇ: ڏ. خراب ڀڄ، جيڪو نه ڇٽي (ڇمڙي جي خرابي).

ڪُپڙ: ڏ. ڪپ - ڪنارو - پڙ - ڪنڌي.

ڪُپڙ: ٿ. بد رسمي - نامناسب هلت، بد پرهيڙي، ان رها ٿيندي رسم.

ڪُپرو: ڏ. ڪنڌي - ڪنارو - ڪپ - گهيڙ.

ڪُپري: ٿ. بار - پري - ٻو جو، مصيبت - ڇٽي.

ڪُپري: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

ڪُپڙو: ڏ. ڪپڙو، هٿ سان اٽيل کاڌيءَ جو ڪپڙو (جيڪو ڪپڙو ٿلهو ٿئي).

ڪُپڙ ڇان: ص. ڪپڙي مان چٽيس (تمام سٺو).

ڪُپڙ ڪوٺ: ڏ. چادر وغيره جو ٻڌو يا وٺ. طنبو - خيمو.

ڪُپڙ: ڏ. ٻڪرين جي ڦولهي جو سٺو ٻورو ڪيل پٽ.

ڪُپڙا: ڏ. ڪپڙن جو وڳو، زناني ماهواري - ڦل.

ڪُپڙا اچڻ: ماهواري اچڻ - ڦل اچڻ.

ڪُپڙو: ڏ. سٺ، ريشم يا ان مان ٺهيل پارچو (جنهن مان پوشاڪ ٺهي)، وڳو - پوشاڪ - لباس.

ڪُپڙا لهرائڻ: اڳهڙو ڪرڻ، ڦرلٽ ڪرڻ.

ڪُپڙو ڪرڻ: پردو ڪرڻ - ڍڪ ڪرڻ، پوش ڪ پهرڻ.

ڪُپڙو لاهڻ: پردو لاهڻ - ظاهر ڪرڻ، راز کولڻ، عيب اڳهڙڻ.

ڪُپڙن مان ڪڍڻ: ڪڪ ڪرڻ، وڇائڻ - بيزار ڪرڻ.

ڪُپڙن ۾ رهڻ: حيا ڪرڻ - لڇ ڌارڻ.

ڪُپڙن ۾ نه ماڻڻ: بيحد خوش ٿيڻ.

ڪُپڙو لٽو: ڏ. ويس وڳو.

ڪُپڙو: ڏ. ٺڪر جو ٽپو - ڪُڙو.

ڪُڄلي: ص. ڪڇر پڻندڙ عورت، حسين عورت.

ڪُڄليو: ذ. ٿڙ جو هڪ ٺوڪ گيت.

ڪُڄڻ: م. پورو ڪرڻ-پڄاڻي ڪرڻ. نبيرو ڪرڻ.

ڪُڄ: ث. ٻردو-پوش-ڍڪ-جياڻ-حجاب، زور-ڌڻ (ويم وقت).

ڪُڄ: ث. ڍڻ-سستي-وير.

ڪُڄا: ظ (ف: ڪُڄا) ڪهڙو. ڇا.

ڪُڄاڙو: ظ. ڪهڙو. ڇا.

ڪُڄاڙيا، ڪُڄاڙيا: ض. ڇاڻ-ڇو-ڇاڪان.

ڪُڄاڻي: م. ڇڙ ڪرڻ-ڇيڙڻ.

ڪُڄاڻو: ص. ان جا وول ڪير.

ڪُڄر: ص. ڪاهل-سست-توتي. ڪنجوس-بخیل.

ڪُڄڙو: ذ. ننڍڙو (ماپ م)-ڇوٽو.

ڪُڄڙائي ڪرڻ: گهر ڪرڻ-ڇهن. ڪاهڻ ٿيڻ، پورو ٿيڻ.

ڪُڄڻ: م. ڇڏڻ-وسارڻ، لڪائڻ.

ڪُڄڻ: ص. وير-دشمن-مڱهرو (ضد. سڄڻ).

ڪُڄو: ذ. ڍڪيل-پوريل، لڪل-گم ٿيل، دبيل-سيٽيل.

ڪُڄه: ص. ڪندو-گندگي، وارو-غيف.

ڪُڄه: ص. ٿورو ڌرو-ڪي قدر، جزوي.

ڪُڄه ٿيڻ: ڪو ڪم ٿيڻ، ڪم م وادارو ٿيڻ، نقصان پهچڻ.

ڪُڄه چوڻ: ڪا ڳالهه چوڻ، هدايت ڪرڻ، تنبيه ڪرڻ، ان وٽندڙ ڳالهه ڪرڻ.

ڪُڄه ڪُڄه: ص. ٿورو گهڻو-ڪي قدر، ٿورو ٿورو-ڌرو ڌرو.

ڪُڄه ڪري وٺڻ: نيڪي ڪرڻ-ثواب جو ڪم ڪرڻ، وقت جو فائدو وٺڻ.

ڪُڄه نه ڪُڄه: ظ. ڪي قدر، ٿورو گهڻو.

ڪُڄه هئڻ: ڪا ڳالهه هئڻ، منڃو اڏو ٿيڻ.

ڪُڄهڙ: ث. رستي منجهن ڪري ٿيل پريشاني-مونجهرو.

ڪُڄهڪيو: ص. ڪر ڪر ڪندڙ-ڪر ڪندڙ، چنگهندڙ.

ڪُڄا: ث. (سن: ڪنيا) ڪناري ڇوڪري-ذ. بالغ ڀينگري.

ڪُڄاراسي: ذ. بريو مڙس-نيت حو وڏو مکي-وڏيرو. (ص) نمرڊ-ڪڏڙو، ضعيف-ڪمزور.

ڪُڄائڻ: م. سسائڻ-ننڍو ڪرڻ، منجهڻ-گمراه ڪرڻ.

ڪُڄر: ذ. اصل م راجپوتان جي هڪ خان بدوش قوم (جيڪا عورتن کان بدپيشو ڪرائيندي هئي). (ص) پڙوو-ڏٺو.

ڪُڇراڻ: ث. هڪ ڪرهي واري پاڇاريءَ جو قسم.

ڪُڇري: ث. ڪچر قوم جي عورت، رندي-ڪسياتي، پڙي. ناڇو عورت-رقاص.

ڪُڇ: ث. ڪُڇو جو مختلف، ڪُڇڻ، نقص-عيب، خامي.

ڪُڇ: ذ. نيشو-ڪنڇ، مٺ.

ڪُڇ ڪرڻ: ڪُڇو ڪرڻ، ٺوڪڻا ڪرڻ.

ڪُڇ ڪمائڻ: ڪوڙ ڳالهائڻ، ٺڳيون ڪرڻ.

ڪُڇ مٺڻ: ڳارگند ڪرڻ، اينگو ڳالهائڻ، بدشد ڳالهائڻ.

ڪُڇ: ث. گپ-چڪ، ڪُڇري واري گپ، ترڪن واري گپ.

ڪُڇ: ث. ٺٽي جي ڏنڊي-ڇوڇي، چوڪ (اگريا ڪاٺيءَ جي)-اشا، و.

ڪُڇ ڪُڇ ڪرڻ: ذري ذري ڇوڪون ڏيڻ، وري وري ڇڏڻ، تنگ ڪرڻ.

ڪُڇالو: ذ. هڪ قسم جي آبي ٻوٽي جي پاڙ، جيڪا پڇيءَ موري ڪم ڇي.

ڪُڇاڻ: ث. ڪچاڻي، اپ ٽپ-بيوقوفي، جهلت.

ڪُڇاوڻ: ذ. اٿوري ڏوٽل ڪپڙي واري حالت.

ڪُڇاڻي: ث. ان يڪاٺي، ٺيڪاٺي، خامي-نقص.

ڪُڇاڻي ڪرڻ: بيوقوفيءَ جهڙو ڪم ڪرڻ، اينگي هٿ اختيار ڪرڻ، ڪچو ڪم ڪرڻ.

ڪُڇجو: ص. مبرو-گڏو-غليظ، ناڻاڪ.

ڪُڇر: ذ. ڪچڙو، گشت.

ڪُڇر: ص. وڏن ڪُڇن وارو، بد فعلو، گيدي، بيحي.

ڪُڇراڻي: ث. بي اعتلائي-بدليچائي، اينگي.

ڪُڇرو، ڪُڇرو: ذ. گند-ٻهر، گندگي-ڪن.

ڪُڇري: ث. سنهي، ڇهن ٻان ڪاٺيءَ جو ٽڪر.

ڪُڇريون: ث. ڇيڙن يا ريڙهن جا سڪل ٽڪرا (جيڪي پڇيءَ موري ڪم ڇن).

ڪُڇڙو: ص. شمر ڪچو، نازڪ (گاه)، (ث. ڪُڇڙي).

ڪُڇڙو عيال: سنهالڇا-ندياڀار (آڪه جا).

ڪُڇڙي: ث. زريءَ جو پيريل پيرت، (ص) "ڪُڇڙو" جو مٺڻ.

ڪُڇڙي منجهند: ث. ٻنهي ڪن ٿورو اڳ جو وقت.

ڪُڇسري: ث. ڪيڀن سرن جي ٺهيل جاء.

ڪُڇ مٺو: ص. اهو قل جيڪو ڪچو هجڻ جي باوجود مٺو هجي.

ڪُڇڪاري: ث. شيشي جو ڪم، شيشي جو سامان، شيشي جهڙو چمڪندڙ، نازڪ-پرتو.

ڪڏي: ص. ڪڇ، ٿورو ذرو، ڪي قدر.
 ڪڇائڻ: م. ماپڻ، وٺڻ ڪرائڻ.
 ڪڇائڻ: م. بچڻ ڪرڻ - ڪرڻهه آڻڻ - نفرت ڪرڻ.
 ڪڇڙ: ذ. سڙ سمان سان پلائيلائڻ.
 ڪڇڙو: ص. گڏو - گندو، ميرو. (ث. ڪڇڙي).
 ڪڇڙ: ث. ڏڏ - چٽڙ، ڪڇ - بڦل.
 ڪڇڙو: ص. درد، دانهون ڪندڙ مريض - سوراڻيو.
 ڪڇڙي: ث. گڇ، چولي يا پهران جي ڪڇ واري هنڌ کان لڳل ڪپڙو.
 ڪڇڻ: ث. ماڙي - ڪوئي، خراب آجيو. (ص) لاچار - بيوس.
 ڪڇڻ: م. ماپڻ - ماپ وٺڻ، وٺڻ ڪرڻ (ڪپڙي جي).
 ڪڇي ڦاڙڻ: هوند سارو خرچ ڪرڻ، سوچي ويجهري ڪم ڪرڻ.
 ڪڇڻ: م. چوڻ - ڳالهائڻ - ٻولهن، بيان ڪرڻ.
 ڪڇو: ذ. ننڍي ڇڏي - لنگوٽي، جبل جي اوڀر وارو پاسو.
 ڪڇوٽي: ث. لنگوٽي.
 ڪڇوراڙي: ث. بڦل، مٽيندڙ ڳڙپاڻ.
 ڪڇڻو: ذ. هڪ قسم جو آبي جانور - ڪڇون - وڏو ڪم.
 ڪڇي: ص. ڪڇ، ملڪ جو رهاڪو.
 ڪڇيرڻ: ث. ڪڇوڙي.
 ڪڇل: ذ (ع) سڙو.
 ڪڏ: ذ. هوڏ - ضد، شدت، بحث - مناظرو.
 ڪڏ ٻڌڻ: ضد ڪرڻ، بحث ڪرڻ.
 ڪڏ خدا: ذ (ف) گهرڻ، مٿس، پٿر، مالڪ - آقا.
 ڪڏو: ذ. هڪ قسم جي ولاءِ جو ڦڙ (پاڇيءَ طور ڪم اچي).
 ڪڏو ڪش: ذ. ڪڏو کي چلڻ جو اوزار.
 ڪڏو: ذ. هوڏي - نثر - شدت - نرڇو.
 ڪڏوڙت: ث (ع) نڙت، ميران، ڪن - گندگي، دل جو غبار.
 ڪڏو - نفرت.
 ڪڏو ڪاش: ث (ع) ڪوشش.
 ڪڏه: ذ (ف) گهر - مرڪب لفظن ۾ ڪم ايندڙ (جيئن مڪده، آتشڪده وغيره).
 ڪڏيفو: ذ. ريشمي بھمل - قطينو.
 ڪڏيل: ث. ويهن لاءِ نرم گادي لڳل ڪريسي - سوفو.
 ڪڏاٿورو: ص. بي بتيو - بد نسل، بد چل - نثر - بي چيو.
 ڪڏا ڪرڻوٽ: بيحيئي عوارا ڪم - خراب ڪم.
 ڪڏائي: ث. بدافعلي، بدليحتي، دل جي ٻيٽي، اندر - تو.
 ڪوٽ - دغبزي.
 ڪڏرڻ: م. ڪرڻ - بگڙڻ - خراب ٿيڻ.
 ڪڏن: ث. خراب ڏن - گڏهن جوڏڻ.
 ڪڏو: ص. اندر کوٽو - دغباز، بدليحتو، خراب عادت واراو.
 خراب - بچڙو (ڪم).
 ڪڏا ڪم: ذ. خراب ڪم - بدليحت، جڏا ڪم.
 ڪڏ: ث. مرجأت - غيرت، اثر - تاثير.
 ڪڏ: ذ. ڪڪ، ڪهڙ - ڪڏو.
 ڪڏ: ظ. ڪڏهن.
 ڪڏ: ث. ٽپ - اڇانگ، چال، شوق، ترنگ، ريڇڪ.
 ڪڏڪار: ث. نينگ ٽپو.
 ڪڏ ڪرڻ: نينگ ٽپ ڏيڻ، مستي ڏيکارڻ، نقصان جهڙو ڪم ڪرڻ.
 ڪڏ ڪري وڙهڻ: هسيڪرو وڙهڻ - هروپرو وڙهڻ.
 ڪڏ ڪنڻ: حرص ٿيڻ - چاهڻ ٿيڻ، ريڇڪ اچڻ.
 ڪڏائڻ: م. نينگ ڏيارڻ - ٽپ ڏيارڻ - راند ڪرائڻ، وندرائڻ (ٻار کي).
 ڪڏڪي: ث. سڏ - خواهش - تمنا.
 ڪڏن: ث. ڪوڏواري (عورت) - نرواري.
 ڪڏن: م. ٽپڻ - نينگ ڏيڻ، بانور ڪرڻ - پڏڻ.
 ڪڏي پوڻ: ٽپي پوڻ (معامي م). خواهه خواهه داخل ڏيڻ.
 ڪڏو: ص. ٽپا ڏيندڙ - چال ماريندڙ، چنولو - چاڱو، راند ڀڳو.
 ڪڏو جوان: ذ. ويڙهو پهلوان، شوقين - خفتي.
 ڪڏو: ذ. ٽم جوڏرو، لوڻ جوڏرو، تماڪ جي ڏانڊي، ٿورو ذرو.
 ڪڏو ڪڏن: نڪتہ چيني ڪرڻ.
 ڪڏو ڪرڻ: ڦري سڃو ڪرڻ.
 ڪڏي وارو: ذ. تند مزاج، غيرتمند، نازڪ.
 ڪڏهانگر: ظ. ڪڏهن کان - ڪيتري وقت کان، گهڻو اڳي.
 ڪڏهن، ڪڏهين: ظ. ڪهڙي وقت، ڪهڙي ڏينهن، ڪهڙي زماني.
 م. ڪٿي.
 ڪڏهن ڪڏهن: ظ. بعضي - وري - اتفاق سان - گهڻي گهڻي.
 ڪڏهوڪو، ڪڏهوڻو: ظ. گهڻو اڳ - تمام اڳي، ڪهڙي وقت جو.
 ڪڏي: ث. گنگت جو هڪ قسم (ڪاري پٽيءَ جو).

ڪڇ: ص. ڪڇ، ٿورو ذرو، ڪي قدر.
 ڪڇائڻ: م. ماپڻ، وٺڻ ڪرائڻ.
 ڪڇائڻ: م. بچڻ ڪرڻ - ڪرڻهه آڻڻ - نفرت ڪرڻ.
 ڪڇڙ: ذ. سڙ سمان سان پلائيلائڻ.
 ڪڇڙو: ص. گڏو - گندو، ميرو. (ث. ڪڇڙي).
 ڪڇڙ: ث. ڏڏ - چٽڙ، ڪڇ - بڦل.
 ڪڇڙو: ص. درد، دانهون ڪندڙ مريض - سوراڻيو.
 ڪڇڙي: ث. گڇ، چولي يا پهران جي ڪڇ واري هنڌ کان لڳل ڪپڙو.
 ڪڇڻ: ث. ماڙي - ڪوئي، خراب آجيو. (ص) لاچار - بيوس.
 ڪڇڻ: م. ماپڻ - ماپ وٺڻ، وٺڻ ڪرڻ (ڪپڙي جي).
 ڪڇي ڦاڙڻ: هوند سارو خرچ ڪرڻ، سوچي ويجهري ڪم ڪرڻ.
 ڪڇڻ: م. چوڻ - ڳالهائڻ - ٻولهن، بيان ڪرڻ.
 ڪڇو: ذ. ننڍي ڇڏي - لنگوٽي، جبل جي اوڀر وارو پاسو.
 ڪڇوٽي: ث. لنگوٽي.
 ڪڇوراڙي: ث. بڦل، مٽيندڙ ڳڙپاڻ.
 ڪڇڻو: ذ. هڪ قسم جو آبي جانور - ڪڇون - وڏو ڪم.
 ڪڇي: ص. ڪڇ، ملڪ جو رهاڪو.
 ڪڇيرڻ: ث. ڪڇوڙي.
 ڪڇل: ذ (ع) سڙو.
 ڪڏ: ذ. هوڏ - ضد، شدت، بحث - مناظرو.
 ڪڏ ٻڌڻ: ضد ڪرڻ، بحث ڪرڻ.
 ڪڏ خدا: ذ (ف) گهرڻ، مٿس، پٿر، مالڪ - آقا.
 ڪڏو: ذ. هڪ قسم جي ولاءِ جو ڦڙ (پاڇيءَ طور ڪم اچي).
 ڪڏو ڪش: ذ. ڪڏو کي چلڻ جو اوزار.
 ڪڏو: ذ. هوڏي - نثر - شدت - نرڇو.
 ڪڏوڙت: ث (ع) نڙت، ميران، ڪن - گندگي، دل جو غبار.
 ڪڏو - نفرت.
 ڪڏو ڪاش: ث (ع) ڪوشش.
 ڪڏه: ذ (ف) گهر - مرڪب لفظن ۾ ڪم ايندڙ (جيئن مڪده، آتشڪده وغيره).
 ڪڏيفو: ذ. ريشمي بھمل - قطينو.
 ڪڏيل: ث. ويهن لاءِ نرم گادي لڳل ڪريسي - سوفو.
 ڪڏاٿورو: ص. بي بتيو - بد نسل، بد چل - نثر - بي چيو.
 ڪڏا ڪرڻوٽ: بيحيئي عوارا ڪم - خراب ڪم.

ڪَڙاڇو: ذ. شيشو- ڪڇ.
 ڪَڙاڇ: ذ. ڪٽر حندڙون جو هڪ قسم (جنهن کي سپڪو مال ڪئي).
 ڪَڙاڇي: ذ. سٺو مشهور شهر ۽ بندرگاهه.
 ڪَڙاڇي: ث. سختن واري چوپائي- پٺڙ.
 ڪَڙار: ص (ع) زور سان پوري وري حملو ڪندڙ. حضرت عبي رض جو لقب.
 ڪَڙارو: ص. سخت- ذ. ڏيو، پنهون- دنبر، سگهرو.
 ڪَڙارو ٿيڻ: شهرت حاصل ڪرڻ- ناموس ڪيڻ- نالير وٿيڻ.
 ڪَڙاري: ذ. وڌيڪ- ساڻو.
 ڪَڙارڙ: ث. "ڪَڙڙن" واري جوءِ يا يراضي. "پٽ شه" جي ڀرسان درياءَ جي ڀر تي پيٽ مهڪ ڪندو.
 ڪَڙارڙ: ذ. نيوڊ ڪندار- هٿ وٺيو- مهٽو.
 ڪَڙارڙپ: ث. پيري- ٻڏيو- وڏي عمر.
 ڪَڙارڙو: ص. پوڙهو- پيرس- پير مرد. (ث. ڪَڙارڙي).
 ڪَڙارڙي: ث. ڏيڪل سان تي پيرون.
 ڪَڙاس: ذ (نڪ) سنڌيٽو، چيڪ جو هڪ قسم.
 ڪَڙاس ڪرڻ: پ سووني اڳيان نڪري وڃڻ.
 ڪَڙاڳ: ث. ڪير نڌيندڙائي- ٿڌي ڏي جي.
 ڪَڙال: ث. بچي جو هڪ قسم.
 ڪَڙامات: ث (ع) "ڪرامت" جو جمع- ڪرامتون.
 ڪَڙام ڪَتين: ذ (ع) نسان جا عمر نڪندڙ ٻه فرشت (جيڪي نسان جي ڪنهن تي ويٺل آهن).
 ڪَڙامت: ث (ع) بزرگي- عظمت، خوبي، بخشش- عذيت، وليءَ جي شادي- سن ٿيل حيرت انگيز ڪم، عجيب ڳالهه.
 ڪَڙامتي: ص. ڪرامت وارو- عجيب (ڪم). ڪرامت ڏيکاريندڙ (شخص).
 ڪَڙان: حرف حر، وٺڻ- ڪڍڻ.
 ڪَڙانتي: ث. ڄمڪندڙ- منور- روشن.
 ڪَڙاه: ث. وجهڙ- ڏنگي واٽ.
 ڪَڙاهت: ث (ع) نفرت- بچڻ، سوڳ.
 ڪَڙاهي: ذ. بي پڪي جو هڪ قسم.
 ڪَڙائڻو: (ص) ڪريءَ وارو- پرهيز وارو. (ذ) پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.
 ڪَڙانجن، ڪَڙانجي وڃڻ: ويڙهي سڙهي وڃڻ- ڪڙو مروتين.

ڪَڙي: ث. پٺ- تعقب، ٺٽي- اچڻ- ڦي.
 ڪَڙيون: پٺن ڪهي پون- پٺ وٺڻ.
 ڪَڙي: ث. انبار- ڍڳ- کوڙ- ڏن.
 ڪَڙائڻ: م. خارج ڪرائڻ، نيڪال ڪرائڻ، ٻاهر ڪرائڻ.
 ڪَڙي: م. ٻاهر ڪرڻ، نيڪار ڪرڻ، خرچ ڪرڻ، لوڏڻ، پيڙڻ (تيل)، ڇڪڻ (عرق)، ٺپوڙڻ (رس وغيره)، چونڊ ڪرڻ.
 ڪَڙي: اسم خاص، بدين ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 ڪَڙيو: ص. بيدولو- بدزيو، اڏيگو، بد خلاق.
 ڪَڙي: ث. بٽئي کان پوءِ رهيل ٿين ڪڙين ۾، ٻيو وغيره.
 ڪَڙي ڪرڻ: تنهن ميسر ان کي ڇڄ سان صف ڪرڻ.
 ڪَڙي ڪاڍارو: ذ. هٽيو- هوڏي- مغرور.
 ڪَڙا: ذ (ع) هڙي طرح- نين.
 ڪَڙاب: ص (ع) نهايت کوڙو.
 ڪَڙب: ذ (ع) کوڙ- دروغ.
 ڪَڙو: اسم خاص، عورت جو نالو- "ڪڙبو" جو مخلف.
 ڪَڙو: م. هٽ- خبر- ڪڙل، سرسپير، خبر چر، ڪپ- ڪندرو.
 ڪَڙي- پاڻيءَ جي وٽڪ جو سنڌو، سنوت. (حرف جر) جن ت- موند- اکر. (ذ) وٽن- ڪن.
 ڪَڙڏين: پٺيءَ جولاڻ ڪرڻ.
 ڪَڙلهن: خبرلهن- پوئاري ڪرڻ، ڀرگهورنجن.
 ڪَڙ: ذ. ڪٽڻ- ڳٽ.
 ڪَڙ پيڇڻ، ڪَڙ موڙڻ: آرس پيڇڻ- سستي يا ٿڪ ڪن ٻانهون مٿي ڪري بدن کي موڙا ڏيڻ.
 ڪَڙ رڪڻ: رخ رکڻ (روائي ٿيڻ لاءِ).
 ڪَڙ ڪڍڻ: سينو ساڻن، مغرور ٿي هڻڻ.
 ڪَڙ لاهڻ: نيائي پرنائي بار لاهڻ.
 ڪَڙ: ذ (ع) طاقت، شان.
 ڪَڙ و ڦر: ذ. شان شوڪت، رعيت تب- ديدبو.
 ڪَڙ: ث. چار- ڪيري- رک.
 ڪَڙ: ث. خشڪيءَ واري زمين- سُڪي، ڪٽب.
 ڪَڙ ۾ ٽپي هئڻ: صفائي واري- بيمرو ٿيڻ.
 ڪَڙ: ذ (سن) ڪُل خاندان- گهراڻو، ڪٽم- ڪٽب- آڪم، پري- قوم، نسل- حسب نسب.
 ڪَڙ اُجار: ص. خاندان جو نورو روشن ڪندڙ.
 ڪَڙ ڪڇو: ص. ڪڇي ڪٽب و رو- پوءِ نونو.

ڪُرتو: ذ. ڪچڙو هڏو، جيڪو گوشت سان گڏ رڌجڻ کان پوءِ کائڻ مهل ڪُرت ڪُرت ڪري.

ڪُرتو: ذ. آهستي آهستي کائڻ جو آواز- ڇڀو.

ڪُرتي ڇڏڻ: ڪائي ڇڏڻ- ڇڪهڻ- زخمي ڪرڻ.

ڪُرتي: ث. سخت ڪوڙ (جنهن ۾ ڏند ڪرتجن).

ڪُرتيون کائڻ: سخت ڪاوڙجڻ، ڦاروڻ کائڻ.

ڪُرتپ: ذ. تڪوڏند- نيش. ڪاڇڻ جي ڪاٺي.

ڪُرتپ: ث (سن) رحم- ٻ جه. مهرباني، شفقت.

ڪُرتپال: ص (سن) رحمدل- ديالو.

ڪُرتپالائي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

ڪُرتپان: ث (سن) ننڍي تلوار- وڏو خنجر.

ڪُرتپائڻ: م. رحم ڪرڻ، ديا ڪرڻ، پيلائي ڪرڻ.

ڪُرتپڻ: م. انجم ڪرڻ- پور ڏيڻ، قبول ڪرڻ- اقرار ڪرڻ.

ڪُرتپڻ: ص. ڪنجوس- بخيل- شوم، بيمار- اگهو- ناچاق.

ڪُرتپو: ذ. ڏپ جو وڏو ڪٺو.

ڪُرتچ: ذ. ڪڪ ڪن- ڪچرو.

ڪُرتچ: ذ. ڪاٺ ۾ خرابي.

ڪُرتچ: ث. ڏکڻي ۽ سڌي تلوار (جنهن جا ٻئي پاسو هڪ وارا هجن).

ڪُرتچڙي: ث. پير جي آڱر ۾ پائڻ جي منڍي- ورتو.

ڪُرتچڪ: ذ. سنهون- رڳون.

ڪُرتچ ڪُرتچ، ڪُرتچ ڪُرتچ: ث. وات ۾ پٿر يا ڪڪري جي ڪرتجن جو آواز.

ڪُرتچٽ: ث. سُڪي زمين ۾ سارين جي ٻج جي ڇٽ- ڪورڙ.

ڪُرتخت: ص (ف) سخت- ڏاڍو- گهرو.

ڪُرتختگي: ث. گهرائڻ- سختي (آواز جي).

ڪُرتد: اسم خاص. هڪ قديم قوم جو نالو. (اڪثريت عراق ۾ آباد هي).

ڪُرتدار: ذ (ف) هلت- چال، طريقو- طرز، عمل، ورتاءُ.

ڪُرتدار: ص (ف) قدرت جو ڏيندڙ، خلقتهار، خالق، خدا تعاليٰ.

ڪُرتدگالي: ث. بروهي بلوچن جي ٻوليءَ جو نالو.

ڪُرتدنت: ذ (سن) فعل مان نڪتل لفظ (اسم مفعول وغيره).

ڪُرتدڙ: ث. سنيٽ شعري- تپڙ تڙي ناهي جوڙي رکڻ جو سليقو.

ڪُرتدڙ: ص. ان رڌل- ڏڏر ڦڏر (چانور).

ڪُرتڙ: ص. سخت، گهرو، اٽنگو.

ڪُرائڻ: م. ٻئي ڪن ڪم وٺڻ.

ڪُرائڻ: م. وقت سُر ڪرڻ، وقت ڦرڙي چڻڻ ڪن، ڳ سوڪ ڪڍڻ، مٺي ڦارڻ ٿيڻ، سسڻ.

ڪُرائي: ث. هٿ ۽ نونين جي وچ وارو حصو.

ڪُرائيءَ ۾ قوت هجڻ: سگهه هئڻ- زور هئڻ.

ڪُرايو: ذ (ع) ڪراي (جاء جي مساو، پاڙو، ڪنهن شيء جي استعمال ڪرڻ جو معوضو، مزدوري).

ڪُرب: ذ (ع) رنج- غم- ڏک- درد.

ڪُرب و بلا: ث. رنج ۽ مصيبت.

ڪُربل: اسم خاص. "ڪربلا" جو مخفف- ڪربلا.

ڪُربلا: ث (ع) "ڪرب و بلا" جو مخفف. (اسم خاص) عراق جو اهو هنڌ جتي حضرت امام حسين عليه السلام شهيد ٿيو.

ڪُربلائي: ص. ڪربلا جو- ڪربلا و رو. ڪربلا مان ٿي آيل- زوار.

ڪُربپ: ث. بچڻ- سوڳ، بيزاري- ورڇ.

ڪُربپڻ: ذ. جنبيءَ جي ڪم لاءِ مڪنهي اوزار (رنيءَ جهڙو).

ڪُربت: ث. ڪم- هاج، پورهيو، پيشو، هنر.

ڪُربت ڪار: ڏند وڌاري.

ڪُرتن ڪچو: ايڏي هٿ وارو- بداخلاق.

ڪُرتا ڌرتا: ص (سن) ڪندڙ- ٺاهيندڙ، خالق- مالڪ.

ڪُرتار: ذ. خدا تعاليٰ- پڳون، ذاتي- مالڪ.

ڪُرتان: ذ. ڳئون جو ڪپڙو (وڇڻ لاءِ)- ٿاٺ- پل.

ڪُرتب: ذ. ڪم، هنر، هٿ ٺاٺ، عجيب ڪم، ڪارنامو.

ڪُرتري: ذ (سن) گز ۾ مڙهه وٺڻ وار، جنهن ۾ فغر پنهنجي فعل پٽ ندرمتجي.

ڪُرتوت: ذ. ڪم- فعل، بدلجڻ- خراب ڪم.

ڪُرتڻ: ذ. وڌي ڪرڻي (وڌڻ ڪائڻ کي چيڙ لاءِ)، ڪچو گدرو.

ڪُرت وجهڻ: وڌڻ- ڪٽڻ، ڌار ڪرڻ.

ڪُرت: ذ. ڪٽ (لوھ جي)- ڪس- زنگ.

ڪُرت: ص. پڙو- ڏلو- ڪٽڻ، خصي (ڍڳو).

ڪُرت ڪُرتان: ذ. تمام گهڻو ڪُرتو، گهڻو ڪڍو.

ڪُرتڻ: م. ڏند هڪٻئي سان گسائي آواز ڪرڻ- ڪرتو ڪرڻ.

وڍڻ- ٽڪڻ، سخت غصي جي حالت ڏيکارڻ.

ڪُرتڻ: م. آهستي آهستي کائڻ، ٿورو ٿورو ڪري کائڻ، کائي ختم ڪرڻ.

ڪِرَڙ جهڙ: سختي-ڌياني.
 ڪِرَڙ ڪُچي: ٿ. اڏوهي ۽ وري عورت- ڪِرَڙوڍ.
 ڪِرَڙ: ڏ. هڪ مشهورون ۽ ٻوٽو.
 ڪِرَڙ ڪُڪورجَن: ڪِرَڙن جو گڙ جهڻ.
 ڪِرَڙاٽ: ص. ڪُهر و آواز- ڪِرَڪو.
 ڪِرَڙن: م. اڏوگ ٻروڪڻ- چٻڙن. ڏندن سان آواز ڪرڻ.
 ڪِرَڙو: ص. سخت- ڏاڍو. ٿند مزاج- ڪُهر و. زبردست- ڏهڪاءُ وارو. (ٿ. ڪِرَڙي).
 ڪِرَڙي نظر: ٿ. سخت نظرد ري- چوڪسي- سڀال.
 ڪِرَڙو: ڏ. دريائي يا سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم- ڏنڀرو.
 ڪِرَڙوڍ: ص. جو ني ڪن موٽڻ- اڏوٽ.
 ڪِرَڙي: ٿ. ڪري جو سامونڊي وڻ، جنهن مان گڙ هورنگ نڪري.
 ڪِرَڙي: ٿ. "ڪِرَڙ" جو ننڍو ٻوٽو. سانڍي (چڇي ۽ جهڙي)- چڇي.
 ڪِرَڙي: ٿ. ننڍي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڪِرَڙيو: ڏ. تلوار جو هٿيو- دستو.
 ڪِرَس: ڏ. نامي جو ٿنڀ (خاص ڪري پ تي پيڻ لاءِ).
 ڪِرَس: ڏ. آسمان جي آخري منزل- عرش ڪِرسي.
 ڪِرستان: ڏ (انگ) عيسائي (خاص ڪري ٻئي مذهب مان عيسائي مذهب اختيار ڪندڙ).
 ڪِرستل: ڏ (انگ) بلور. (ص) بلور جهڙو- بلوري.
 ڪِرسيرو: ڏ. ڪن ڪچرو- گندگي. خارش- سرس.
 ڪِرسمس: ڏ (انگ) ڪرستن جو ڏوڏينهن.
 ڪِرسي: ٿ. لوه يا تين جي چل.
 ڪِرسي: ٿ. ڪرقي. چينو. گند ڪچرو.
 ڪِرسي: ٿ (ع) ڪني يا لوه وغيره جي چئن پايي واري بينڪ (ويهن لاءِ). تخت. اڏوٽ جي پيڙهه جي حد (جيڪا زمين کان مٿي هجي).
 ڪِرسي سينگارن: حڪومت ڪرڻ. ڪنهن به ڪم جو نه هجڻ.
 ڪِرسي نشين: ص. ڪِرسي تي ويٺل. اختيار ڌڻي.
 ڪِرشمو: ڏ (ف) اک يا ڀرون جو اشارو. مڇ. ناز نخرو. عجيب غريب عمل.
 ڪِرشم قدرت: الله تعاليٰ جو اسرار- قدرت جو ڪرشمو.
 ڪِرشن: ڏ (سن) 'وشنو' جو اٺون آوتار (جنهن جا پيش "پگونٽ گيت" جي نالي سان مشهور آهن).
 ڪِرشن پک: ڏ. چنڊ واري مهيني جون چوڏهين ڪن پوءِ

واريون تاريخون.
 ڪِرشو: ڏ. نوتو- ٽپو.
 ڪِرشي: ٿ. ڪاوڙ- خار- غصو- چڙ.
 ڪِرشيون مارڻ: غصي وچن ڏند ڪرڻ- خار ڪرڻ.
 ڪِرَف: ڏ. ڪنڀ- قتل- تالو.
 ڪِرَف ڪُنڇي لڳڻ: قابو ٿيڻ- بلائو ٿيڻ.
 ڪِرَفَتي: ٿ (ف) ڪرڻ (گرفت) ڪونه. گندگي.
 ڪِرَفَر: ڏ (ع) عزت آبرو. رعب تاب. ڏم ڏوم.
 ڪِرَفيو: ڏ (انگ) گهر ۾ بند رهڻ جو حڪم، جيڪو هنگامي حالت ۾ نافذ ٿئي.
 ڪِرڪ: ٿ. هٿن مان وهي ويندڙ ٿلهي واري.
 ڪِرڪ: ڏ (سن) سياڻو- ڪيڪڙو. بچ سرطان. (ص) غريب- منسل- جوکو.
 ڪِرڪ گهيرو: سرطان گهيرو- خط جدي.
 ڪِرڪ: ٿ. ڪنهن جي ڪاني مان ٺهيل تير (جنهن ۾ لوهي چوٽي هجي).
 ڪِرڪ: ڏ. ننڍڙي چڙي جنهن ۾ هڪ يا ٻه سنهڙيون لوهيون لارون هجن.
 ڪِرڪ: ٿ. بيمار جو آواز- چنگه- ڪٽڪ.
 ڪِرڪاءُ: ڏ. ٻچت سچت. گند- ٻهر.
 ڪِرڪٽ، ڪِرڪٽو: ڏ. سڪل ڪاٺين يا ڍنگهن جي پور.
 ڪِرڪٽي: ٿ. پٽي گجرن جو سانڌاڻو- آهوري.
 ڪِرڪر: ٿ. ڪڪل- گهيرو. ريڙهه پيڙهه. ڪٽڪٽ.
 ڪِرڪريو: ص. گهيرو مڇائيندڙ. وري وري چونڌڙ يا گهر ڪندڙ.
 ڪِرڪر: ٿ. ڪنهن شيءِ وڌيڪ ملڻ لاءِ اجائي يا وري گهر. اجائي گهر. گهيرو- ڪڪل.
 ڪِرڪرو: ص. مضبوط- سخت. سگهو- زور ڀريو. دشوار- اٽنگو.
 ڪِرڪش: ص (سن) ڪُهر و- رکو- ڪڙڪ.
 ڪِرڪناٽ: ڏ. ڪارو ڪڪڙ، جنهن جون هڏيون به ڪاريون ٿين. (ص) ترڙو.
 ڪِرڪن: م. ڪڪڙ جو اٺن ڪن اڳ "ڪِرڪر" جو آواز ڪرڻ.
 ڪِرڪن: م. ٿوري ملڻ تي رنگ ڪرڻ. گهيرو ڪرڻ. ڪنهن ڪم تي مرضي نه هجڻ جي باوجود اهو ڪم ڪرڻ ۽ ناراضگيءَ جو ظاهر ڪرڻ.
 ڪِرڪنو: ص. ڳڪ- جڳ- پند.
 ڪِرڪو: ڏ. ڪڪڙن جي "ڪِرڪر". ڪوئچن جي ٻولڻ جو آواز.

ڪُرڪو: ذ. رڻجھ ڪجھه گھي. ٻار صڳي.
 ڪُرڪي: ٿ. ڪن مڀڻ جو هڪ زيور.
 ڪُرڪيٽ: ٿ (نگ) بيت دل راند.
 ڪُرڪيڙ: ٿ. سُڪل زمين کي هرڏين جي حالت.
 ڪُر ڪيڙ ٻڌڻ: سُڪي زمين ۾ ڪيڙ ڪرڻ. تڪليفون ڏيڻ-آزارڻ.
 ڪُرگس: ٿ (ف) ڳجهه (پڪي).
 ڪُرگ: ٿ. جبل جي بند چوٽي.
 ڪُرگل: ذ. انبوهه-ميڙهل-گورڙ.
 ڪُرگڻ: ذ. مڇي جو هڪ قسم (ڪاري پائيءَ جي).
 ڪُرگهٽ: ذ (س) دريغ وغيره جي پائيءَ جو گهرڙا (آواز).
 ڪُرل: ذ. سامونڊي پيڙيءَ جو هڪ تختو (ويهن واري جاءِ کي آڏي ڏنل پٽي).
 ڪُرلاهو: ص. خبر وٺندڙ. سار سنڀال لهندڙ. پرگهور ڪندڙ.
 ڪُرلائڻ: م. توارڻ-ٻوليون ڪرڻ (پڪي). آلاپڻ.
 ڪُرمر: ذ (سن) ڪم-فعل. ڌرمي رسم. قسمت-نصيب-پڳ.
 ڪُرمر جو ڪاڍو: ذ. قسمت جي چڪ-تقدير جو لاڙو.
 ڪُرمر هيڻ: ص. نياڳو-بد قسمت. نامراد.
 ڪُرمرچاري: ص. مجلس ۾ خدمتگار. ڪم ڪر جو ذميدار نوڪر. ڪرڪن.
 ڪُرمر ڦل: ذ. ڪيتي جي سڙا.
 ڪُرمر ڪانڊ: ٿ. (سن) هندو ڌرم جا سڳن ساٿ-ڪريا ڪرم.
 ڪُرمر ڪُٽڻ: پنهنجي مقدر تي روئڻ.
 ڪُرمن کي چون: پنهنجي قسمت کي ڏوهه ڏيڻ.
 ڪُرمي: ص. سڀ ڳو. سدورو-خوش قسمت.
 ڪُرمر: ذ (ع) فياضي-سخاوت. مهرباني-عنايت. احسان.
 ڪُرمر فرما: ص. مهرباني ڪندڙ. عنيت ڪندڙ.
 ڪُرمر: ذ (ف) ڪميٽيون. سرندڙ جيت. سرتو.
 ڪُرمر خورده: ص. جيت جو ڪڍل.
 ڪُرمرنا: ذ. پسر کي وکر جو هڪ نالو-گوسائو.
 ڪُررمڇي: ٿ (ق) قرمزي (قرمزي رنگ) (گلابي رنگ).
 ڪُررمڙ: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر.
 ڪُررمش: ٿ (ف) ڪورنر (بادشاهي سلام) (جيڪو جهڪي ڪيو آهي).
 ڪُررمش: ذ. وسينڙو. انتظار ڳتتي-پريشاني. نديشو.

ڪُررمشي: ذ (سن) ڌرمي ڪم ڪندڙ.
 ڪُررمڊل: ذ. سڌو فقيرن جو ڪشتي نمائندو.
 ڪُررمي: ذ. گرامر ۾ اهو وھوار. جنهن ۾ فعل. منعول پٿاندر متجي.
 ڪُررموش: ذ. هڪ قسم جو ننڍو ڪوٺو-ڇچوندر.
 ڪُررن: ٿ. ڪرڻو. زريءَ جي پائڪ.
 ڪُررن: اسم خاص. متهوءَ جو نالو. سنڌ جي هڪ سمي حاڪم جو نالو-ڄام ڪُررن.
 ڪُررنائي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو ('ڪرنتي' ۾).
 ڪُررناءِ: ٿ. ساز جو هڪ قسم-ٺيل.
 ڪُررنائڻ: م. پاسا بدلائڻ. گهڻو مينهن وسائڻ.
 ڪُررنجه: ذ. چنيو (تيلي بچ).
 ڪُررنجهو: ذ (سن) ڪرڻجھه. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو ڪنڊن وارو ٻوٽو.
 ڪُررنڊ: ذ. ڏکيورستو-ڪريل گسر-ڪوات-اوجھڙ.
 ڪُررنڊ: ذ. جوڳي فيٽرن جو رنگ ڦاسڻ جو ڪلهي تي ڪنيل ڏول.
 ڪُررنڊ: ذ. ريتيءَ لاک مان ٺهيل هڪ قسم جو پٿر. جنهن تي اوزار تڪا ڪجن-لاڪ ۽ ريتيءَ مان ٺهيل سِران.
 ڪُررنڊڻ: م. چيو ڪرڻ-موڙڻ-تيرڻو ڪرڻ.
 ڪُررنڊو: ص. جهڪيل-ڪپڙو-ڪروندڙو.
 ڪُررندي: ٿ. تيل يا گيهه پري ڪڍڻ لاءِ ڏوٺي جهڙو من-تپري.
 ڪُررندي: ٿ. مڇو-موڙهل (وار).
 ڪُررنسي: ٿ (انگ) ڪنهن ملڪ جو مروج سڪو.
 ڪُررنسي نوٽ: ذ. روڪڙ طور ڪتب ايندڙ سرڪاري نوٽ.
 ڪُررننگ: ذ. هڪ قسم جو هرڻ يا روجھ.
 ڪُررننگھ: ذ. هڪ قسم جو گاهه ۽ بچ (جيڪو ڏٺ طور ڪم اچي).
 ڪُررنگھڙ: ذ. ڪرنگھو-پٺيءَ جو هڏو.
 ڪُررنگھو: ذ. پٺيءَ جو هڏو يا ڪنڊو-پٺيءَ جي ڪنڊي وارو هڏو.
 ڪُررنگھو: ذ. گکو-ڪپڙو-نمیل-وريل. اونڌو.
 ڪُررنل: ذ (انگ) فوج جو هڪ عملدار.
 ڪُررنو: ذ. عرق ڪشيءَ جو ٿانءُ-قرنفل.
 ڪُررنو: ذ. گھ جو هڪ قسم (حصو مينهنون کائين).
 ڪُررنهن: ٿ. خارش-گم-سرسر. ڪراحت-سوگ. ڪاوڙ-بخڻي.
 ڪُررنهن لاهڻ: مارڏين-سڙاڏين.
 ڪُررنئي: ٿ. ڳٽي ڳوڙهو. منجهيل وار.

ڪَرنُ: م. سرانجام ڏيڻ. عمل م آڻڻ. ٺاهڻ - بنائڻ.
 ڪري ڏسڻ: آزمائڻ - تجربو ڪرڻ.
 ڪري ڏيکارڻ: ڪو ڪم ٻولائي ڪرڻ. مڪمل ڪرڻ.
 ڪامياب ٿيڻ. واعدو پورو ڪرڻ.
 ڪَرنُ: م. ڊهڻ. لهن (اڳه). گهٽجڻ. ڏيئلي ٿيڻ. ڏڪ ڪڍڻ. ضايع ٿيڻ.
 بستري داخلائڻ.
 ڪري پوڻ: ڊهي پوڻ. تباه ٿيڻ. برباد ٿيڻ. ڏڪ ڪڍڻ. بستري
 داخلائڻ.
 ڪَرنُ: م. پوسرڻ - پچڻ (ڦٽ، زخم).
 ڪَرنُ: ڏ. ڪهر - رحم. قيس.
 ڪرتو: ڏ (سن: ڪَرن) سج جو ترو رو. روشنيءَ جو جزو.
 ڪَرتو: ڏ. خارش - ڪم.
 ڪَرنِي: ڏ. ڪم - عمر. قسمت - پڳ.
 ڪَرنِي ڪور: ڏ. هندن ۾ ڌرمي رسمون ڪرائيندڙ - برهمڻ - پڙين.
 ڪَرو: ڏ. ٺڪر جو ڪوٺرو - ڪوزو.
 ڪَرو ڪانءُ ٿيڻ: وچ ۾ ڏٺو ٿيڻ.
 ڪَرو: ص. ننڍن ڪَرن وارو. بن ڪَرن جي. ڪَرن وڍيڻ (چوپايو).
 ڪَرو: ص. چا - ڪڇاڙو.
 ڪَروي: ڏ (ع) فرشتو - ملائڪ.
 ڪَروٽ: ڏ. پسي ورائڻ جي حالت - پسي بدل.
 ڪَروٽ: ڏ. جبل مان نڪرندڙ موم ٿي.
 ڪَروٽ: ڏ. ڌم - غصو - ڪوڙ. ڪيٽو - ڪلڪر. روڄ راڙو.
 ڪَروٽ ڪلي ويهڻ: ڌرتو مري ويهڻ. ڪيٽو ڪرڻ.
 ڪَروٽجڻ: م. ڪوڙ ۾ اچڻ - چڙڻ. اجائي ريت ره پيڙه ڪرڻ.
 ڪَروٽي: ص. ضدي - تيسر.
 ڪَروٽ: ڏ. هڪ قسم جو ڪاٺ، جنهن مان چوڙا ٺاهيندا هئا. هڪ
 قسم جي ور.
 ڪَروٽ: ص (سن: ڪَروٽ) پواڻو - خوفناڪ، وحشي - خونخوار.
 ڪرمت جهڙو. مڪروه.
 ڪروٽ: ڏ. هڪ سوک.
 ڪَروٽ پَتي: ص. نهايت دوستند - وڏو شهو ڪار.
 ڪروٽين: ظ. سوين لک بيشمار - سِي انداز.
 ڪَروڪر: ظ. هڪٻئي سان لاڳيتو برابر (وهڪرو).
 ڪَروڻ: ص. هوشيار - ماهر - پيڙ. حرفتي - ٽڪي.
 ڪَروڻي: ڏ. زنجير جي زير جو هڪ قسم.

ڪَروم: ڏ (انگ) تمام نرم، پر جت دار چمڙو.
 ڪَرومرو: ص. وڻن سڦيل، ويڙهي خراب ٿيل.
 ڪَرو مرو ڪرڻ: ڪٽي ڪپائي ڇڏڻ. ڇٽ ڪرڻ. ويڙهي حال ڪن
 وڃائڻ (ڪ بهشيءَ).
 ڪَرونجهي: ڏ. ننڍي قد واريءَ بندري ڪُڪڙ.
 ڪَروند: ص. قرب وارو - قرب ٿيو. يار ويس.
 ڪَروندجڻ: م. گُڪو ٿيڻ - ڪُهو ٿيڻ - نوڙڻ. گول مول ٿيڻ.
 ڪومنجڻ - سوس ڪڍڻ.
 ڪَروندڙو: ص. ڪُڪڙو - گُڪو ٿيل (جسم). ويڙهي سڙهي
 گُڪ ڪير (پري وڌو مٽهو). ڏ. ڪَروندڙي.
 ڪَروو: ڏ. سُڪل - ٺوٺ.
 ڪَرويلو: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جي پاڙيسار ڪي وڪر طور
 ڪم جي).
 ڪَره: ڏ (ع) نفرت. بچان ويڙه - لڙائي.
 ڪَره اُجهامڻ: لڙائي بند ٿيڻ. معاملو ختم ٿيڻ.
 ڪَره اچي بيهڻ: نسيب ٿيڻ - شمت اچڻ.
 ڪَره لڳڻ: نفق پيد ٿيڻ.
 ڪَره: ڏ. ڪرمت - بچڻ - سوگ.
 ڪَره ڪَري: ڏ. هيرن يا هيرن جهڙي وڻ جو ٻج (چون ٿا ته
 هو ٻج سون طور جنهن گهر ۾ اچيلو، اتي سدائين جهيڙو
 هوندو).
 ڪَره ڪَري اُچلڻ: جهيڙو وجهڻ - نفق پيدا ڪرڻ.
 ڪَره: ڏ (ع) گولو.
 ڪَره ارض: ڏ. ڌرتيءَ جو گولو. زمين - ڌرتي.
 ڪَرهائي: ڏ. جنگ - ويڙهڻ - جهيڙو. ضد. نفاق.
 ڪَرهل: ڏ. ٺ - ڪَرو.
 ڪَرهڻ: م. جهيڙو ڪرڻ. معاملو مچائڻ. نفاق وجهڻ.
 ڪَرهو: ڏ. ٺ - ڏگهو.
 ڪَرهو: ڏ (ف) پڪريءَ جو ٻج - ننڍو ڦر - پهرُو.
 ڪَرهو: ڏ. ڏکيو - ٽنگو - دشوَر. بدبودار. (ضد. سَرو).
 ڪَرهوٽ: ڏ. ڪنوائن جو وڳ.
 ڪَرهِي: ڏ. ڪنن جي ٺهيل اونهي پيهي.
 ڪَري: حرف جر. لاءِ - واسطي - ڪن.
 ڪَري: ڏ. ٻئي وغيره پيش لاءِ ٿيڻ مان ٺهيل ڪَري.
 ڪَري: ڏ. پهرين - رُڪ - سنڀال (ڪڏي جي).

ڪڙ ڪرائڻ: زمين ۾ جوپڻيو زميندارن جي ڪڙپ سڀني
 بند ڪري پنهنجي زمين ڏانهن وهائڻ.
 ڪڙ: ٺ. چنڊو - چير - لاني.
 ڪڙ: ڏ. جهجهڻي - گهٽني - ڪثرت.
 ڪڙ ڪڻ: گوئڪڻ - وڌيڪڻ.
 ڪڙ: ٺ. ٺڪ - ٺڪوٺ.
 ڪڙاڪ: ٺ. سختي - تڪليف - اهڃ.
 ڪڙاڪا ڪاڻ: مشڪلاتون سڻ - ڏاکڙا ڏسڻ.
 ڪڙاڪو: ڏ. ڪڙ ڪي وارو آواز. ڪڙ ڪو.
 ڪڙاڪو ڪيڻ: وزم جو سوتو هڻڻ - دم هڻڻ.
 ڪڙال: ٺ. "ڪوئي" جو هڪ قسم (جيڪا تلخ ٿئي).
 ڪڙان: ٺ. ڪارڻ - تلخي.
 ڪڙا ويڙه: ٺ. اها پنهه گاه جنهن ۾ ڪو اندر داخل نه ٿي سگهي
 (نوڙهو، ڪوٺ وغيره).
 ڪڙاه: ڏ. وڌيڪڻي - ڪناه.
 ڪڙاهي: ٺ. ٿئي - ڪڏهي.
 ڪڙائڻ: م. ورجائڻ - بيزار ڪرڻ - هلاڪ ڪرڻ. ڪهڪائڻ.
 سو دم ڪوڙولڳڻ. قابو ڪرائڻ - ٻڌائڻ (زنجيرن ۾).
 ڪڙائڻ: م. ٺڪائڻ - ورجائڻ. ساڙڻ - جلائڻ. پوسرائڻ.
 ڪڙائجي وڃڻ: ٺڪجي پوڻ - چور ٿيڻ. ڪڙونڊڙو ٿيڻ.
 ڪڙائي: ٺ. ڪڙان - ڪارڻ. تلخي.
 ڪڙپ: ٺ. جوڙپ يا جهر جا ڪڍ.
 ڪڙپاٺ: ڏ. گهوڙي جي هلتيءَ وقت سڻن جو آواز.
 ڪڙپاٺ ڪرڻ: پڇڻ - ڊوڙپاٺڻ (گهوڙي جو).
 ڪڙپجڻ: م. ٺڪجي پوڻ - ڪڙجڻ - چور ٿيڻ.
 ڪڙاڪ: ٺ. گه جو هڪ قسم، مينهن جو هڪ قسم.
 ڪڙتو: ڏ (ف) پهرائڻ.
 ڪڙجڻ: م. ٻڌجڻ - سوکھو ٿيڻ. زنجير يا رسي سان قابو ٿيڻ.
 ڪڙجڻ: م. ٺڪ سبب بند جي پوڻ. ٺڪجڻ.
 ڪڙج: ڏ. سڪل ڪڪ ڪڍ - ڪهڙ پڻ جو چورو.
 ڪڙج: ڏ. رڌڻ پيڇڻ لاءِ لوه جي ڏوئي.
 ڪڙج: ٺ. ڪڇ - ڪنڊ.
 ڪڙجي: ٺ. ڪڇي - ٺري.
 ڪڙڏ: ٺ. ڊوڙ - پڇ - ٽپي.

ڪري ڪرڻ: پرهيز ڪرڻ. پري رهڻ.
 ڪري ڪاموري: ٺ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم (ڊگهو قد، وڏا وار،
 ڪڙڪڙنگي).
 ڪرياتو: ص. ڪريءَ وارو، بيماريءَ ۾ پرهيزي کاڌو کائيندڙ. (ٺ).
 ڪري تي: ص.
 ڪرياتو: ڏ. هڪ پيسار ڪو وکر - چريو تو.
 ڪرياتي: ٺ. لغام - واڳ - مهار.
 ڪريا ڪرم: ڏ (سن) هندن ۾ مڙتي جون ڌرمي رسمون.
 ڪريائو: ڏ. اندر ڪن سواءِ ٻي جنس - ٽپي بچ.
 ڪريٽ: ٺ. خراب روش. خراب رسم. ان رهائيندو عمل.
 ڪريٽ ڪرڻ: ان رهائيندو عمل اختيار ڪرڻ.
 ڪريٽو: ص. بي ڍنگو. ڪلچتو.
 ڪريٽ: ڏ (انگ) ڪاٺ جي معمولي پيٽي (روانگي واپار ۾ ڪتب
 ايندڙ).
 ڪريپ: ڏ (انگ) ڪچي ريشم جو سنهو ڪپڙو.
 ڪريج: ص. ڪج - ڪجانءِ.
 ڪريٽ: ٺ. (سن) رند - وندر - ڪيٽ.
 ڪريٽ: ڏ (انگ) ساڪ - اڏار - قرض.
 ڪريز: ٺ (ف) پکين جو پراڻ ڪنپ چاتي نوان ڪڍيل ڪنپ.
 ڪريز ڪيڻ: پکيءَ جو نوان ڪنپ ڪيڻ. جُٺ ڪرڻ - سيڪڙ ڏيڻ.
 هدايت ڪرڻ.
 ڪريزون ڪاڻ: وڏو ٿيڻ. هوشيار ٿيڻ. آزمودگار ٿيڻ.
 ڪريلو: ڏ. هڪ قسم جي ٻوٽي جو ڦڙ (جيڪو ڪڙو ٿئي ۽ پاڇيءَ
 طور ڪماچي).
 ڪريم: ص (ع) گناه بخشيندڙ يا معاف ڪندڙ. شريف. اعليٰ. سخي.
 ٻه جهرو. رحمدل. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو ۽ پڻ نبي
 سڳوري (ﷺ) جي هڪ وصف.
 ڪريم: ٺ (انگ) ڪيرمن مشين ذريعي نڪتل سڀ.
 ڪريما: حرف ندا، اي ڪريم - اي خدا - يا خدا.
 ڪريمي: اسم خاص. شاهه عبدالڪريم رحمان نسبت رکندڙ.
 ڪرين: ٺ (انگ) جبري وزن کڻڻ واري هڪ مشين.
 ڪرينو: ڏ. عزت - من - شرم - لڇ.
 ڪريل: ص. ڊنل. محتاج. غريب. ذليل.
 ڪريه: ص (ع) خراب. بچڙو. بد صورت. مڪروه. گدلو - غليظ.
 ڪڙ: ٺ. وهڪري جو ڪپ - ڪنارو - ڪنڌي.

ڪُڙه ڪرڻ: ٽڪو ڊوڙڻ-تپي ڪڏن-پڇڻ.
 ڪُڙسو: ذ. مٽيءَ جو پڪل مٺ-مٽڪو.
 ڪُڙڪ: ص. سوڪ-ٽانڊن تي سوڪ پڪڙ. تنه مزاج-ڪُهر.
 ڪُڙڪ: ث. ڪنن جي ڀاڙين ۾ پائڻ جو هڪ زيور.
 ڪُڙڪاڻ: ذ. ڪُڙڪي وارو آواز-ڪُڙڪو. زوردار آواز.
 ڪُڙڪڙ: ث. سخت آواز-وڏو آواز. ڏاڍين ڳالهائين.
 ڪُڙڪڙ: ث. ڪُڪڙن جو آواز. ڪُڪڙن کي هڪلڻ لاءِ آواز.
 ڪُڙڪائڻ: م. زور سان ڳهڪڻ. نازل ڪرڻ.
 ڪُڙڪ ڪُڪڙ: ث. آري تي ويٺل ڪُڪڙ.
 ڪُڙڪندي پوڻ: مصيبت نازل ٿيڻ-آڀڻ پوڻ.
 ڪُڙڪڻ: م. مٿان اچي ڪرڻ-نازل ٿيڻ. اوچتو مٿان پوڻ. زور سان ڳالهائڻ. ڪُڙڪو ڪرڻ.
 ڪُڙڪو: ذ. زوردار آواز. وڏو آواز. زور سان ڳالهائڻ.
 ڪُڙڪيلو: ص. ڪُڙڪو ڪندڙ-گوڙ وارو.
 ڪُڙل: ذ. هڪ قسم جو آبي پکي. (ص) قد آور-ڊگهي (ماتهر).
 ڪُڙل هئڻ: وڏيون پراڻگهيون ڀرڻ-لاڀڙي هئڻ.
 ڪُڙلاءُ: ذ. ڀڙلاءُ. ڪُڙڪو. گوڳ.
 ڪُڙم: ذ. طريقو-طور-نمونو. ڍنگ-سليقو.
 ڪُڙم: ذ. ڪُٽنب-خاندان. ويجهه عزيز. قبيلو.
 ڪُڙم قبيلو: ذ. گهڻو راج-مٺ مٺ.
 ڪُڙمپو: ذ. پوکي راهيءَ جو ڌنڌو-هاريو.
 ڪُڙمي: ص. هاري. ڪاشتگر.
 ڪُڙمبانو: ص. ڪُڙميءَ وارو-هاريءَ جو. هاريو. ڪُڙم وارو-اولادي.
 ڪُڙنگ: ص. ڏيڀرو-هيتو-اپرو-ضعيف.
 ڪُڙڻ: م. زنجير سان ٻڌڻ. سوکھو ڪرڻ-قربو ڪرڻ.
 ڪُڙڻ: م. آزمودو پرائڻ-واقف ٿيڻ. جنگشي ڪرڻ. چڙو چڙ ٿي وڃڻ.
 ڪُڙو: ذ. ڪُڙيو (لوهي). لوهي چٽو. دانرو-حلتو. ٻانهن ۾ پائڻ جو هڪ زيور-ڪنگڻ. (ص) سخت-پڪو. ڏکيو.
 ڪُڙو چاڙهڻ: جادو منتر وغيره پڙهي ڏري ۾ بند ڪرڻ.
 ڪُڙو قائم ڪرڻ: دروازو بند ڪرڻ.
 ڪُڙو هڻڻ: ڪُڙو ڪڍڪائڻ. سٽ ڏيڻ-خبر ڏيڻ. قسو ڪرڻ-بند ڪرڻ.
 ڪُڙي راند: اسم خاص. هڪ قسم جي پار تي ڏسي راند-تپوراند.

ڪُڙو: ڪُڙو. ڪُڙو. ص. ڪرو-تلخ (ڌاتو). (ث. ڪُڙي. ڪُڙي).
 ڪُڙو ٿيڻ: ڪارو ٿيڻ. سڄ ٿيڻ. سخت مزاج ٿيڻ.
 ڪُڙو لڳڻ: سواد ۾ تلخ لڳڻ. ڳالهائڻ.
 ڪُڙا وات وجهڻ: ڪهرو ڳالهائڻ-هڏيون ڏيڻ.
 ڪُڙو تيل: ذ. جاني جو تيل.
 ڪُڙو ڪرڻ: نرڪ ڪرڻ. دستبردار ٿيڻ.
 ڪُڙي ڦوڪ: ث. چنم ختي وغيره جي ڦوڪ.
 ڪُڙو: ذ. لئيءَ جي ڪاٺين ۾ لٽيل ڪرو-ڏنھو. چڪ (جڪ)-ٽڙو.
 ڪُڙو: ذ. پيڻ تي هڻڻ واري حالت-ڪُڙيو.
 ڪُڙا ڪڏن: پيڻ تي هڻڻ. تيار ٿيڻ-سپڙڻ.
 ڪُڙاءُ: ذ. ٽوڙ-ڀڙلاءُ-الحان.
 ڪُڙوڻ: ذ. پختي شيء.
 ڪُڙولو: ذ. ٻانهن ۾ پائڻ جو هڪ ڳڻ-ڪنگڻ.
 ڪُڙوڙي: ث. پڪريءَ جو هڪ قسم.
 ڪُڙه: ث. ٺڪه-ڏڏر-ٻنيو.
 ڪُڙه: ث. گهوڙن جو ٽن. بچياني-ڪڪ. مينون-دل.
 ڪُڙه سوڙهي: ث. پيٽ واري عورت (جنهن جو پيٽ ڪڍو وانگر آيو نڪرڻ جي)-حامد.
 ڪُڙهن: م. وڀرجن-ٺهڪڻ. رڌجن. سڙڻ-پڇڻ. رنجيد ٿيڻ. اندر ۾ ڄڻ.
 ڪُڙهي ڪُڙهي: سُرڪي-تڪليفون ڏسي.
 ڪُڙهن: م. ڄڻ-پڇڻ. بيمتار ٿيڻ. ٽڙيڻ-ڦٽڪڻ.
 ڪُڙهو: ص. بهادر-سورهيه.
 ڪُڙهي: ث. بصر پٽ تي بيسن وغيره جو ٻوڙ.
 ڪُڙهي: ث. مڇي ڦاسائڻ لاءِ ڪاٺين ۽ چاريءَ ۾ لٽيل هڪ اڏاوت.
 ڪُڙهيون ڪرڻ: وڏيل ٻوٽن جون سڻيون هڻڻ.
 ڪُڙي: ث. پير ۾ پائڻ جو ڳڻ. لوهي تار ۾ لٽيل ڪُڙي. جيڪ سون طور پير ۾ پائين.
 ڪُڙيون پوڻ: جڪڙجن-قبو ٿيڻ. بندشون ڪرڻ.
 ڪُڙي ڪُڙي: ث. فتويٰ جي گهروارن لاءِ ڪيل مٺيءَ جو سو.
 ڪُڙيالو: ذ. حبيرو-ويڙهه. گوڙ-ڌمڇر.
 ڪُڙيلو ڪيڻ: فساد ڪرڻ. هڻ ڪرڻ.
 ڪُڙي چڏڻ: سوکھو ڪرڻ-مضبوطي ۾ بند ٿيڻ. محنت ۾ ڪرڻ.
 ڪُڙيو: ذ. نيوو هڻ. سيوو هڻ. وڏي ڏي. ٻولي پوڻ جو گڙج.

ڪُڙيا ٻڌڻ: انهن جو ڪري پور بندر ۾ ٻين گونچ ڪڍڻ.

ڪُڙيو: ذوق وڌو ڪوٽ، پهران، انگريڪو - ڪُڙتو.

ڪُڙيو: ذوق جو ڪُڙي وارو حصو - ڪُڙيو.

ڪُڙيا کڻڻ: ڀڄڻ تي ٻيهر.

ڪُڙيو هلڻ: ٻڌڻي هلڻ، منڍ ڪڍي هلڻ.

ڪُڙ: ص (ف) ڏنگو - ڦڏو - وريل.

ڪُڙ دُڙ: ذوق جون (جنهن جو ڀڄڻ وريل ٿئي).

ڪُڙن: ذ (انگ) چاڇي جو اولاد - سوت.

ڪُڙن: م. سسڻ - سوس کائڻ، ٽڙ ڪڻ، ڪڻڻ.

ڪُڙو: ص. ڪنجوس، منڪر.

ڪُڙي: ٺ. وڏن ڪن واري پڪري.

ڪُڙي: ٺ. مٿي ڪوڙائڻ بعد ڪن هيٺان چڏيل ٿورا وار.

ڪُڙ: ذ (ف) ماتهو - آدمي، فرد، چتو.

ڪُڙ وٺ ڪُڙ: ذ. هر ڪو ماتهو - عمر خاص.

ڪُڙ: ٺ. ڪم - ڪوٽ، نقصان، ٽوٽ.

ڪُڙ ڪُڙ: ٺ. ڪمي پيشي - ٿوري گهڻي، نقصان.

ڪُڙ ڪور ڪرڻ: گهٽ وڌ ڪري پورو ڪرڻ - سنگ مرفو ڪرڻ.

ڪُڙ لائڻ: نقصان وجهڻ - گهٽتائي ڪرڻ.

ڪُڙ: ذ. رنگ - ڪٽ. سنڌ ۽ ٿر جي دنگ واري ڪٽار، واپر ۾ گهڻو.

ڪُڙ کائڻ: نقصان ٻيهر، مناسب اڳهڪن وڌيڪ ڏيڻ.

ڪُڙ لاهڻ: دل صاف ڪرڻ - اندر اڃرو ڪرڻ، ٿانون تان ڪٽ لاهڻ.

ڪُڙ: ذ. ڪارو - ڪارو - ٻاڙو، ڪميل.

ڪُڙ: ذ (ف) شرمگاه (عورت جو).

ڪُڙاب: ذ. زمان - ايام (جمع ۾ ڪتاب ايندڙ)، قديم وقت - آڏو ڳڏ، ڪُڙابو: ذ (ع) قصاب) اهو ٽڪنڊو رومال جيڪو عورتون مٿي کڻي ٻڌن.

ڪُڙاد: ٺ (ع) بازار ۾ ڪنهن چيز جي موڙي، گهملاڻ.

ڪُڙاد بازاری: ٺ. بازار جي موڙي - شين جي گهملاڻي.

ڪُڙادو: ص. ڪوڙو - ڪوٽو، فريبي - دغابز.

ڪُڙار: ٺ. سواد - ذات، نذرت - مزو، نصف.

ڪُڙارو: ص. "ڪُڙ" جي ذوق واري، تخ، ڪرو، ٻڙو.

ڪُڙاڪو: ص. ڪوڙو - بي اعتبار.

ڪُڙائڻ: م. رڱائڻ - رنگ ڪرائڻ (ڪپڙو)، آزمائڻ - پرکڻ.

ڪُڙائي: ٺ. ڪسي هنن وري حالت، ڪوٽ، اوتائي، ڪچائي.

ڪُڙائي پڪائي: گهٽتائي وڌي - ڏک سک - رخ راخت.

ڪُڙب: ذ (ع) اُڀت، هنر - ڏندو، بد پيشو.

ڪُڙب ويري: ص. ڏنڌي ۾ ريس ڪندڙ، حسد - سڙيلو، ٻيچ (زال).

ڪُڙبائتو: ص. هنرمند - ڪاريگر - امتد، هنر ۾ ڪاريگر ۽ جو.

ڪُڙبٽ: ٺ. حجامن جي اوزارن رکڻ لاءِ چمڙي جو ٿيل هو - پٺي.

ڪُڙبڻ، ڪُڙبائي: ٺ. بد پيشو ڪرائيندڙ (عورت).

ڪُڙبو: ذ. ڪلابت - مٿيس - وٽير ڙي.

ڪُڙبي: ص. ڪسب ڪرائيندڙ، بد پيشي، دلال - پڙوو.

ڪُڙت: ذ. جوش - ڪاوڙ، قصد - ارادو.

ڪُڙتائڻ: ذ. حيثيت - شخصيت.

ڪُڙتائي: ص. ڪوٽ - قلت، لاڻ، اوتائي.

ڪُڙتو: ذ. ٻين جو ڪاسو (درجي ۾ نارييل جو آڏو، جيڪو فقير گدائي لاءِ کڻن).

ڪُڙتو کڻڻ: ٻين - گدائي ڪرڻ.

ڪُڙتور: ذ. ڪڙها شيخ وارو ڪُڙ - شيخو.

ڪُڙتوري: ٺ. ڪتوري - مشڪ.

ڪُڙتيزن: ذ. چالاڪ - عيار - حرفتي، گاراء ڪتاب ايندڙ بدل لفظ.

ڪُڙتڙ: ذ (انگ) ولايتي ڪيرني.

ڪُڙتڙم: ذ (انگ) محصول - نڪو، چنگي.

ڪُڙتڙي: ذ (انگ) حفاظت ۾ رکڻ - محافظت.

ڪُڙجڻ: م. ڪٽجڻ - رنگ لڳڻ.

ڪُڙ: ٺ. فندو - وڏي، (ص) برتر - وڌيڪ.

ڪُڙائتو: ص. ڪُڙو - فائدي ورو، وڌيڪ - گهڻو، پڪو - پختو.

ڪُڙ، ڪُڙ: ٺ (ع) پياڇ، زير جي نشاني، ڪمي - گهٽتائي، گهٽو - نقصان.

ڪُڙ شان: ٺ. عزت جي گهٽتائي، عزت جي خلاف.

ڪُڙ نفسي: ٺ. ٻن کي گهٽ ظاهر ڪرڻ.

ڪُڙ رهجي وڃڻ: ڪ ڪمي رهڻ - ڪوتاهي ٿيڻ، نقصان رهجي وڃڻ.

ڪُڙ ڪڍڻ: ڪمي پوري ڪرڻ - ٻني ۾ نقصان جو پورا ڪرڻ، خرابين، ويروائڻ.

ڪُسرُ: ذ. ڪوڙو سَر - خراب سَر. گندي پاڻيءَ جي ڍنڍ.
 ڪسري: (ع) "خسرو" جو معرب. ايران جي قديم بادشاهن جو لقب.
 ڪسرت: ث (ع) ورزش. مشق.
 ڪسرت ڪرڻ: ورزش ڪرڻ. رياضت ڪرڻ. ڏييري ڏيکارڻ.
 مشق ڪرڻ.
 ڪسرتي: ص. ورزش ڪندڙ. سگهارو.
 ڪسرتڪ: ذ. دل جي ڪس. چڙ - غصو.
 ڪسرن: م. وڙهڻ - جهيڙو ڪرڻ. جنگ ڪرڻ.
 ڪُسرُو: ص. ڪارو - ڪسرو. بي عادتو. ڪلچتو.
 ڪُسرُ: ذ. ڪڪ ڪن جو ڍير. ڍڳ - ڍير.
 ڪُسڪُ: ذ. پوري مپڪن ڪجهه گهٽ.
 ڪُسڪُ: ث. چنگه - ڪنگه. رينگو.
 ڪُسڪُن: م. ڪڪن - ڪرڪن. ڪنجهن.
 ڪُسڪو: ذ. ڪهڪڙ - درد - ارمان.
 ڪُسل: ث (ع) سستي - آرس.
 ڪُسلمندي: ث. آرس - سستي.
 ڪُسلِي: ص. ثوري عقل واري - موڳي - پورڙي.
 ڪُسمبو: ذ. هڪ نشيدار وکر - ڪُسونبو.
 ڪُسمپُسي: ث (ف) نڌڪ تي - لاوارثي.
 ڪُسمرو: ذ. ڪن ڪچرو - گندگي - غلاظت.
 ڪُسمري: ث. ڳڙهي مرچ - لال مرچ.
 ڪُسنِگُ: ذ (سن) خراب صحبت - ڪني دوستي.
 ڪُسنُ: م. ڪشڻ. چڪي ٻڌڻ.
 ڪُسنُ: م. ذبح ٿيڻ. قتل ٿيڻ. خون ٿيڻ.
 ڪُسنو: ذ. ڪشو - تسمو - ڏوري. پاڪيءَ کي تيز ڪرڻ لاءِ
 چمڙي جي پٽي.
 ڪُستي: ذ. زناڻي چولي کي پوي ٻڌڻ جو ڍاڳو.
 ڪُسو: ص. گهٽ - اوتو. اٿورو - گهٽ (تور. وزن يا ماهيت ۾)
 (ث. ڪسي).
 ڪُسو ڪرڻ: ٻئي ڪرڻ - شرمسار ڪرڻ.
 ڪُسو پڪو، ڪُسو گانڊو: ص. گهٽ وڌ - ڪم و ٻيڻ.
 جهڙو تهڙو، اڀرو سپرو.
 ڪُسو پڪو ٿيڻ: گهٽ وڌ ٿيڻ. ٻن موڙهن - ڏند ڏيڻ.
 ڪُسوٽرو: ذ. گهٽ - ڪُسو. سادو - اڀرو.
 ڪُسوٽري: ث. ثوري آلي شيءَ - گهميل - آڏوڪي.

ڪُسوٽو: ذ. ارمن - ڌڪ. انتقام - بدلو. دشمني - عداوت - بغض.
 ڪُسوٽو اچڻ: ڪهڪڙ اچڻ. بدلو چڪڻ.
 ڪُسوٽي: ث. سون چندي پرڪڻ جو پٿر. پرڪ - آزمائش.
 ڪُسوٽ: ذ (ع) سچ گهرڻ.
 ڪُسوٽ: ث. "خصومت" جو بگاڙ - وير - عداوت.
 ڪُسونبو: ذ. هڪ قسم جو گل (جنهن مان گلابي رنگ ٺهي). هڪ
 قسم جو پيسار ڪو وکر. فيم (جنهن جو نشو ڪجي).
 ڪُسونبا ڳرڻ: نش ڪرڻ.
 ڪُسي: ث. پٽيءَ جي اڏ - نالي (پاڻيءَ جي).
 ڪُسي: ث. ڪري پٽيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڪُسير: ذ. هڪ قسم جو جابلوون.
 ڪُسيرو: ذ. پتل يا ٽامي جا ٺوٺا هينڊڙيا وڪندڙ. اڳاڻي وقت جو
 ٽامي جو هڪ سڪو (پنسي جو چوٿون حصو).
 ڪُسير يا معاف ٿيڻ: هلاڪ ڏوهه گناهه معاف ٿيڻ.
 ڪُسيري جو ڪرڻ: بيهڙو ڪرڻ - ذليل ڪرڻ.
 ڪُسيري جو ڪم: فضول ڪم. رواجي ڪم. بيهڙيءَ جهڙو ڪم.
 ڪُسيرڪ: ص. ڪسيري جي مله جو. بيهڙت. رذيل - ڪميٽو.
 ڪُسيس: ث. چڪ - ڪشش - تانگه. تڪليف. ايذاء. غصو - جوش.
 ڪُش: ث (ف) پيچي (چونڊ جي). رَس. رَپ (چُون وغيره جي).
 ڪُش: ص (ف) چڪيندڙ - مرکب لفظن جي آخر ۾ ڪم ايندڙ
 (جيئن جن ڪش. بد ڪش وغيره).
 ڪُش: ص (ف) حتمي پيڙهيءَ جي ٿوڪ - سوتو - ڌم.
 ڪُش پرن: وزم جو سوتو هٿ.
 ڪُش: ذ. چم جي وڏي - ڪشو. پتو (اُن پ گهوڙي جي تنگ
 چڪن لاءِ).
 ڪُش ٻڌڻ: تنگ ٻو ڪرڻ.
 ڪُش: ص (ف) مڙيندڙ - مرکب لفظن ۾ ڪم ايندڙ (جيئن
 جراثيم ڪش. محسن ڪش وغيره).
 ڪُشا: ص (ف) کوليندڙ. مرکب لفظن ۾ صفاتي پڇاڙي طور
 ڪم ايندڙ (دلڪش. قبض ڪش وغيره).
 ڪُشادگي: ث (ف) ويڪر - فراخي. وسعت - ڦهلاءَ - پکيڙ.
 ڪُشادو: ص (ف) پکڙيل - کليل. ويڪرو. وسيع. موڪرو - خلاصو.
 ڪُشادي پيشاني ٿيڻ: خيال ۾ وسعت پيدا ٿيڻ - بغض ۽ تعصب
 هيٺ وڃڻ.
 ڪُشادل: ص. وڏي دل وارو. سخي - فياض.

ڪشائڻ، ڪشائڻي: ٿ (ف) چڪتن، ڌڪ ڌڪڻ، وٺ پڪڙ.

ڪشال: ص. پير-پير-تنتار، محبت-خصوص مد.

ڪشالو: ڏ. سحت محنت، وڏي جاکوڙ، ڪوشش، تڪليف-هلاڪي.

ڪشالو سر تي کڻڻ: مصيبت کي منهن ڏيڻ لاءِ مٿس ٿي بيهڻ.

ڪشالو ڪيڻ: وڏي جاکوڙ ڪرڻ، وڏي مصيبت مان پار پوڻ.

ڪشت: ٿ (ف) پوک-ڪيتي-بني.

ڪشت: ڊ (ف) قتر-خونريزي.

ڪشت و خون: ڏ. خونريزي-قتل عام.

ڪشتو: ڏ. ڪستو-ڪشڪول-پنن جو ٿانءُ.

ڪشتي مر ڪٿا: آخري پساه-حياتيءَ جا پويان ڏينهن.

ڪشتو: ڏ (ف) مارييل، دوا طور پيئيل (ڌاتو يا وکر).

ڪشتو ڪرڻ: اڪسپريشن-ڌاتو مارڻ.

ڪشتوار: ڏ. زمين جي ورهاست، حصي رسيد.

ڪشتي: ٿ (ف) ڪشتي (بيٿري) ناؤ.

ڪشتي بازي: ٿ. بهترين پيچن جي ريس.

ڪشتيان: ص. بيٿري هلائيندڙ-ڏنگو-بيٿرپ تو.

ڪشتي: ٿ (ف) هڪ قسم جي پهڻائي واري راند (جنهن ۾ هڪڙو پهڻو ٻئي کي ڏسي سرسي ڪري)، زور آزمائيءَ واري راند.

ڪشتي ڪمان: مله وڙهڻ، زور آزمائي ڪرڻ.

ڪشت: ڏ (سن) خرابي-بدي-بيچارڻي، مصيبت-تڪليف، جاکوڙ-پيرا، آزار، پورهيو.

ڪشت ڪيڻ: محنت ڪرڻ، جاکوڙ ڪرڻ، بڪون کائڻ، تڪينون پيوڳڻ.

ڪشتي: ص. مصيبت جو مارييل، بيمار-مريض.

ڪشرا: ٿ. خراب هلت، بي انصافي.

ڪشرايون ڪرڻ: خراب هلت هن، بي انصافي ڪرڻ.

ڪشش: ٿ (ف) چڪ-ٽانگه، اڪير، رغبت-جاذبيت.

ڪشش اتصال: ٿ. همستري-سجوڳ.

ڪشش نقل: ٿ. سن شين جي پن چڪيندڙ فوت، زمين جي چڪ.

ڪشش ڪيميائي: ٿ. بن شين جو پڻ م ملي ٿين شيءَ بنجن واري فوت.

ڪشش مقناطيسي: ٿ. چتمتي چڪ.

ڪشف: ڏ (ع) کولڻ-ظاهر ڪرڻ، ظهور، انڪشاف، تصوف ۾

غيب جي سر رن ظاهر ٿيڻ واري منزل.

ڪشف و ڪرامات: ٿ. ڪرامت جو ظهور، سر رن جو ظهور.

غيب من ظاهر ٿيندڙ ڪنهن.

ڪشڪ: ڏ. اُٺ جي پلان کي قابو ٻڌڻ لاءِ هڪ رسو.

ڪشڪڻ: م. چون-ڪڇڻ، بڪڻ، دانهن ڪرڻ-ڇنگهڻ.

ڪشڪول: ڏ (ف) ڪچڪول-ڪستو.

ڪشلت: ٿ. تدبير-اتڪل، رٿ-صلاح.

ڪشمش: ٿ (ف) انگورن جو هڪ قسم-ننڍا سڪا انگور.

ڪشمشي: ڏ. ڏيئي شراب جو هڪ قسم-انگوري شراب.

ڪشمڪش: ٿ (ف) چڪ چڪاڻ-چڪ تان، پيچ ڊوڙ، رڳو پيڙهه، گهر ڳيندڙ.

ڪشمير: اسم خاص. پاڪستان جي اترين علائقي واري هڪ رياست (جنهن جو اڌ ڀارت جي قبضي ۾ آهي)، (ص) سرسبز آباديءَ سان.

ڪشميرو: ڏ. هڪ قسم جو اوني ڪپڙو (جيڪو ڪشمير ۾ ٺهندو هو).

ڪشميري: ٿ. هڪ قسم جي اعليٰ درجي جي شل. ڪشمير جي ٻولي. (ص) ڪشمير سان نسبت رکندڙ.

ڪشنيڙ: ڏ (ف) ساوا ڌاتا-ڪوتمير.

ڪشڻ: ٿ. پڪڙي کي اُٺ سان ٻڌڻ جي رسي.

ڪشڻ: م. چڪي ٻڌڻ، چڪ ڏيڻ، سوگهو ٻڌڻ.

ڪشي ٻڌڻ: مضبوطيءَ سان ٻڌڻ، ٻڌي سڪ ڪرڻ.

ڪشتو: ڏ. ڪشو-وڏي (چم جي).

ڪشڻ: ڏ (انگ) گڏيلو-گڏو-صوفو.

ڪشو: ڏ. سٺ پ چم جي ڏوري، ٻوٽ جو ڏاڳو، ڏوري.

ڪشور: ڏ (ف) مڪ، ولايت.

ڪشور: ص. ڪپيرو-جوان، چوڪرو.

ڪشور اوستا: ٿ. ٻالين-صغيري.

ڪشول: ڏ. ڪٽ جو سونو.

ڪشي: ٿ (ف) چڪڻ-ڪڍڻ-مرڪب لفظن جي پيچاڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ (جيئن تصوير ڪشي، دم ڪشي وغيره).

ڪشي: ٿ (ف) مارڻ-مرڪب لفظن ۾ ڪم ايندڙ پيچاڙي (جيئن خود ڪشي وغيره).

ڪشيديگي: ٿ (ف) چڪتاڻ، جهيڙو، اختلاف، ناراضگي.

ڪشيل: ص. پيرڪيل-آزميل، عادي-ماريل، جونيل-پلاٽيل (وهت).

ڪَڻِيڻُ: ذ. پلان سين جو سونو.
 ڪَڻَبُ: ذ (ع) مَريو، مَريو جو هڏو، چڪو-ڍارو، ڇهن پسن واري شيءِ.
 ڪَڻَبُ ماڻ: ذ. ڇهه پاسين ماڻ.
 ڪَڻَبو: ذ (ع) ڪعبه الله (مڪي شريف واري اُها مٿي رک ڄاء جنهن جو بنياد حضرت ابراهيم عليه السلام رکيو هو ۽ جنهن ڏانهن منهن ڪري نماز پڙهجي).
 ڪَڻَبو ڏاهن: دل توڙن، محبت مرڻو ڇڏڻو جهڻ.
 ڪَڻَبو ڦيلو: مقدس ڄاء، احترام جو مقام.
 ڪَڻَف: ث (ف) جهڪ-ڦيڻ، گُٽ، گُٽڪ.
 ڪَڻَف: ث (ع) تري (هٿ جي).
 ڪَڻَف: ذ (انگ) قيصر جي پنهن واري پٽي (جنهن مٿن هنجي).
 ڪَڻَف: ذ. ڪهراڻو-خاندان، ڪٽنب.
 ڪَڻَار: ذ (ع) "ڪافر" جو جمع.
 ڪَڻَارَت، ڪَڻَارَه: ذ (ع) گناه جو عيوض (جيڪو روزو رکي يا خيرت ڪري ادا ڪجي)-ڪُڏرو.
 ڪَڻَالَت: ث (ع) ذميداري.
 ڪَڻَايَت: ث (ع) پورٽ، قناعت، بچت، صرفو.
 ڪَڻَايَت شعار: ص. گهٽ خرچ ڪندڙ-سانگ صرفي وارو.
 ڪَڻَايَت شعاري: ث. بچت، گهٽ خرچ-صرفو.
 ڪَڻَايَتِي: ص. بچت وارو، سستو-سهنگو.
 ڪَڻَر: ذ (ع) انڪار، خدا کي نه مڃڻ، سڄي دين کان انڪار، بي ديني، ناشڪري.
 ڪَڻَر بَڪَر: بي دينيءَ جون ڳالهيون ڪرڻ، گرگند ڪرڻ، بيهودو ڳالهائڻ.
 ڪَڻَران نَعْمَت: ث. ناشڪري، حسن فرموشي.
 ڪَڻَرَسْتان: ذ (ف) ڪفرن جو ملڪ، بي دينيءَ وارو ملڪ.
 ڪَڻَش: ث (ف) جتي-پيڙار-پپوش.
 ڪَڻَش بَردار: ص. جتيون ڪندڙ، حتمير-دني درجي جو، بددوب نهو.
 ڪَڻَش دوز: ص. جتيون ڪندي پندڙ-موڇي.
 ڪَڻَگِير: ذ (ف) ڌاتوءَ مان ٺهيل ڏوٽي، وڏي ڦرسان ڏوٽي، جنهن سان ڊيگهه رڌجي-ڪَڇير.
 ڪَڻَن: ذ (ع) لاشن کي اوڍائڻ جو سنڀال ڪپڙو-جوڙي پوتي.
 ڪَڻَن ٻڌن: سرڌين جو ارادو ڪرڻ.
 ڪَڻَن دفن: ذ. لاش کي جوڙي پوتي ڏيئي پورڻ.
 ڪَڻَن رُلان: موت کان پوءِ به لاش کي تڪين ڏيڻ.

ڪَڻَن ڪوس: ص. قبر مان ڪنن جو راندينڙ-ڪفن چور.
 ڪَڻَن مِيرو نه ٿيڻ: مري وڃڻ کي گهڻو وقت نڌڙڻ.
 ڪَڻَن نصيب نه ٿيڻ: لاش رُلڻ، در بدر ٿي مرن، بي ڪفنو ٿي مرن.
 ڪَڻَنائُن: م. ڪفن ڍڪڻ.
 ڪَڻَنِي: ث (ف) فٽيرن جو ڊگهو چوٽو (بڻ ٻانهن)، جامو.
 ڪَڻُو: ذ (ع) همسر-ٿاني-شريڪ، هم عمر-جڏو.
 ڪَڻِيل: ص (ع) ضمڻ، ذميدار.
 ڪَڻَف: ذ. جتي جي نڙان ڏان نڪتل مڙ-ڪچرو.
 ڪَڻُ، ڪَڻُ: ص. پيڙار، عجز-ورتل-ڪهيل.
 ڪَڻُ ڪَڻُ: بيز رڪڻ-ورچائڻ.
 ڪَڻُ: ث (نگ) ٿڌو (پير جو)، موٽر-ٽيڪل اسٽارٽ ڪرڻ لاءِ پير مڪي هٿ پير.
 ڪَڻُ: ذ. پوک جي مرض جو هڪ قسم (جنهن ۾ جوڙي پاڇهري جو ڪنوسنگ ن ڪري).
 ڪَڻَن: ث. ڪَڻو (رنگ) هٿن واري حالت، ڪاري پاتيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڪَڻَر: ذ. آبر-بدل-ميگهه، اجرڪ جو چٽ (ڪڪر جهڙو).
 ڪَڻَڀائي کي سڃاڻپ لاءِ ڪن مڏڻو ڏي، ڇانورو-پڇو، رحمت پڇو جهڙو هٿ، سارين جي پيڇي پوکڻ لاءِ زمين جو پڇو.
 ڪَڻَر پون: چيرپون-قوت پون، ٽڙ ڪن، ڪرند پون (سليٽ تي).
 ڪَڻَر واسن: پيڇي جي زمين ۾ پيل پاڻ کي ساڙڻ.
 ڪَڻَران: ذ. ڏنهن-رڙ-پ ڪر-ڪيم.
 ڪَڻَرالو: ذ. پنهين پٿرين وري جيسو ايراضي.
 ڪَڻَرن: م. اٽڪن-ڦاسن-رندجن.
 ڪَڻَرُو، ڪَڻَرُو: ذ. پٿر جو ذرو-راڻو، پير جي گائ وارو سحت چمڙي وارو حصو، اک ۾ پيل مٽيءَ جو ذرو.
 ڪَڻَرُو: ذ. پينگهي جي گهوڙين ملائڻ لاءِ ڪم آڻ ڪڍڻ جي ميخ.
 ڪَڻَرِي: ث. پٿرن جي سنهي پور-راڻو، ريتي.
 ڪَڻَرِي: ث. هر جو هڪ عضو-هروٽي ۾ هٺيل ڪاٺيءَ جو ٽڪر، پير گڏيءَ جي ڏورتن جي پڇاڙيءَ ۾ وڌل جهنڊار ڪاٺي.
 ڪَڻَرُ: ذ. ڪمند جو رس، تماڪ جي گوتي.
 ڪَڻَرُ: ذ. مشهور گهر وڇي، (ث. ڪَڻَر، ڪَڻَر).
 ڪَڻَرُ ڪوڻا: لذيطهه.

ڪُڪڙ ٿي پون: گهر کان ٻاهر نڪرڻ، سنست ٿيڻ.

ڪُڪڙ جو دَس: ذ. فجر مهل ڪُڪڙ جي بانگ.

ڪُڪڙ جي کيس مَر اُڙجن: خيس ڳالهه نقصان پهچڻ.

ڪُڪڙ وڌو: ٺ. ڪُڪڙ جي بانگ، (مجازاً) سچ-پينگ.

ڪُڪڙا: ذ. ڪپهه جي ٻوٽي جا ٻچ.

ڪُڪڙا سَنگي: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پَسار ڪو وکر.

ڪُڪڙو: ذ. ڪپهه جي ٻوٽي جو ٻچ. (ص) ڳاڙهه سري رنگ جو (وَت).

ڪُڪڙي: ٺ. ونڱي جو هڪ قسم - ولايتي ونڱو. ڪارڪ جو ٻچ-ڪُڪڙي.

ڪُڪڙي: ٺ. ڪُڪڙ جي مادي. جيت جو هڪ قسم - سياتو.

ڪُڪُل: ٺ. چنڊ مٿن جون قريون.

ڪُڪنو: ذ. گه جو هڪ قسم.

ڪُڪن: ذ. ڪري جي مچيءَ جو هڪ قسم.

ڪُڪو: ص. هڪ ڀورو (رنگ). ڳاڙهه سرو. ڪُڪن وارن وارو (وَت). (ٺ. ڪُڪي).

ڪُڪو: ننڍڙو ڇوڪرو - ٻڙڙو (ٺ. ڪُڪي).

ڪُڪو: ذ. ڏنگو - ٺڳو - حرڪي.

ڪُڪورا: ٺ. ميوي ٻچن جي شروعات واري پيلاڻ.

ڪُڪورجن: م. اڌ ڪڇو پڪو هئڻ (ميو). ميوي ٻچن جي شروعات ٿيڻ.

ڪُڪورن: ڳڙهو ڪرڻ - رنگن. ڪنڪرنگو ڪرڻ.

ڪُڪوريل اک: ذ. تازي اڻيل اک.

ڪُڪورا: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي ٻڙ.

ڪُڪولو: ذ. انب جي ڪُڪڙي - ڪونيرو.

ڪُڪوه: ذ. ڳاڙهو شراب.

ڪُڪه: ذ. ڪمند جي پڪل ۽ گهٽي چاش ڳڙ.

ڪُڪي: ٺ. ان پڪل ۽ سُڪر ڪرڪ.

ڪُڪ: ذ. سڪل گاهه جو ذرو. ٿورو ذرو. ماريل وکر جو ڪُشتو (جيڪو ڪڪ جي ذري جيترو ڪنجي). نانگ بلا جو ڏنگ.

ڪُڪانجن: م. نانگ بلا جو چڪلڳڻ.

ڪُڪُ به نه رهن: ڪجهه نه رهن. مفلس ٿيڻ - ڪنگال ٿيڻ - سڃو ٿيڻ. ويران ٿيڻ.

ڪُڪ به نه لهڻ: گهٽ قيمت جو هجڻ. بي مٺو هجڻ.

ڪُڪ ٻيحي ٻينو نه ڪرڻ: ذرو به ڪم نه ڪرڻ.

ڪُڪ ٿيڻ: ڦٽ ڦڙيون نڪرڻ - موٽيڻ.

ڪُڪ رکن: چشم پوشي ڪرڻ. احسان ڪرڻ.

ڪُڪ پن: ذ. ڪن ڪچرو. هر شيءِ - اهم توڙي غير اهم شيون.

ڪُڪ پن ٿيڻ: چڙو چڙڻ ٿيڻ. ٽڙي پڪڙي وڃڻ. غالب ٿيڻ.

ڪُڪ چڻ: معمولي تڪليف ڏيڻ.

ڪُڪ ڏيڻ: عيب پوشي ڪرڻ. ٻئي جو ستر ڏيڻ.

ڪُڪ سَنگهڻ: نانگ بلا جو ڏنگ هئڻ.

ڪُڪ ڪارا ڪرڻ: پن تي ٽڪولائڻ.

ڪُڪ ڪَپريون مِٽڙن: جهاز ڏيڻ - صفائي ڪرڻ. جنون ۽ ڇڻ.

ڪُڪ ڪڏا: ذ. سڀ ڪجهه - مڙهي.

ڪُڪ مارڻ: ڪشتو تيار ڪرڻ (طب جي اصطلاح م).

ڪُڪن تي پير رکي وڃڻ: ڪوڙ ڪري پنهنجي جند ڇڏائڻ.

ڪُڪن کي ڪن هئڻ: تمام گهڻي نظرداري هجڻ.

ڪُڪن مَر مٿو لڪائڻ: تمام غريب هجڻ.

ڪُڪ نه جُڙڻ: ڌڪار هئڻ - اناج وغيره جي قلت هئڻ.

ڪُڪ نه سَهڻ: نوڪرو هيتو هجڻ - معمولي ڳالهه نه سَهڻ.

ڪُڪ وات مَر وجهڻ: تمام گهڻو پڇتائڻ. سخت حيرت مَريون.

ڪُڪ هيٺان لڪ هجڻ: ڪجهه ڪين مان سڀ ڪجهه هئڻ.

ڪُڪن ڏِڪيو: عزت وارو - آبرو مند - مانائتو.

ڪُڪ: ٺ. ٻيٽ جي پاسي وارو حصو - پهلو.

ڪُڪ ڀرجڻ: ڍو ٿيڻ - ٻيٽ ڀرجڻ.

ڪُڪون قاتن: گهڻي ڪٽڻ ڪري ٻيٽ ڦوڪجڻ. آڦرڃڻ. ڍو ٿي ڪٽڻ.

ڪُڪ مَر لڳڻ: سَنڌا ٿوڌ ڪ لڳڻ. اونويا ويچار هئڻ.

ڪُڪ جو ڪان: ذ. دشمن - ظاهر ۽ سچن پراڻدر ۽ ويڙي.

ڪُڪجڻ: م. نانگ بلا کان ڏنگجڻ.

ڪُڪن: م. دل مَر هڻڻ - دل سان لڳڻ - ياد اچڻ. محسوس ٿيڻ.

ڪُڪن: ذ. ڪنگن - ٻنهن مَر پڻ جو هڪ قسم جو ڳهه - وڏو ڇوڙو.

ڪُڪني: ٺ. ڪنگني. ڇوڙي.

ڪُڪل: ٺ. مَشين. اوزار.

ڪُڪل ٿڙڻ: مشين جو ٻرو خراب ٿيڻ. حواس خطا ٿيڻ. اڌ چريو ٿيڻ.

ڪُڪل ڦرڻ: حواس خطا ٿيڻ. ارادو بدلجڻ. عقل وڃڻ.

ڪُڪل وڃڻ: ڊڄڻ - ٿهڻ - خوف ڪرڻ.

ڪُڪل: ٺ. آرام - سک. خبر. سمجهه. سَنڌ - سَمڪ. پروڙ - ڄاڻ.

ڪَلُ: ذ. گه جو هڪ قسم.
 ڪَلُ: ث. هيرن جي چلڪٽ - جهڙو ڪو.
 ڪَلُ: ذ. لوهيا ڪاٺ جي وڏي ڪمي - ميخ.
 ڪُلُ: ص (ع) سڀ - پورو - جمني. صوفين جي اصطلاح موجب واحد مطلق. سڄي ڪائنات.
 ڪُلُ: ذ (سن) گروه - ٽولو - جڻو. گهڙاٽو - خاندان. نسل - ذات. قوم. ڄڻم - آتشدان.
 ڪُلُ آجارو: ص. پنهنجي خاندان جو نالو مشهور ڪندڙ - نام ڪنو.
 ڪُلوان: ص. وڏگهڙاٽو - خانداني.
 ڪَلَا: ث (سن) پاڻو - حصو (سورھون). چند جي روشن پاسي وارو سورھون حصو. هنرمندي. فن - ڪُن - طاقت - بل.
 ڪَلَا ڏيکارن: فن ڏيکارن. ڪرامت ڏيکارن.
 ڪَلَابُ: ذ (ع) ڪُٽو - سگ (ڪسب جو جمع. پرو حد طور مستعمل).
 ڪَلَابَت: ث (ف) سونپ چانديءَ جي تند. جيڪ ڪپڙي وغيره تي ڀرت ڪم اچي. زريءَ جو ڪم.
 ڪَلابازي: ث. بازولي. پيشي بازی.
 ڪَلابو: ذ. ڪچو ڏاڳو. ڪمر بند. جيمه جو پٽو.
 ڪَلَات، ڪَلَات: ص. وره - وڻ - ش - بد حال. فضول خرچ - هٿاڙو.
 ڪَلَاتري: ذ. مڪي يا چڱو مٿس (خاص ڪري مٿن يا ناڪن جو).
 ڪوري - گِراتو.
 ڪَلَات: ذ (انگ) ڪپڙو.
 ڪَلَات مارڪيٽ: ث. ڪپڙي جي بازار.
 ڪَلَات هائوس: ذ. ڪپڙي جو دڪان.
 ڪَلَانِي: ث. هڪ نوماڙي ڪپڙي جو ڇوڻو.
 ڪَلَاچ: اسم خاص. ڪراچي کان سن ڪوه ڏور عربي سمنڊ ۾ هڪ ڪُن جو ڇوڻو.
 ڪَلَاچار: ص. عادل - انصاف پسند.
 ڪَلَاچو: ذ. ٽپ - چانگ. جڻ - رومڙ - ڏامرو.
 ڪَلَاچي: اسم خاص. ڪراچي شهر جو قديمي نالو.
 ڪَلاداري: ص (سن) ڪَلاداري (هنرمند). صمرو وڏو مهر.
 ڪَلالوي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ڪَلارڪُ: ذ (نگ) منشي. آفيس ۾ لکپڙهه ڪندڙ - محرر.
 ڪَلارڪي: لکپڙهه جو ڪم - منشي گيري.

ڪَلارو: ص. رنگ روپ ورو - گُن ڦٽلن سان چٽيل پيرين.
 ڪَلارُ: ذ. هنڌن جي هڪ قوم - ڪلال. شراب وڪندڙ. سر - چڪ ٿيندڙ.
 ڪَلارُ ڪو هٿ: ذ. شراب جو ڏڪان - گُٽو.
 ڪَلاسُ: ث. مجلس - محفل - ڪچهري.
 ڪَلاسُ: ذ (انگ) شاگردن جو درجو. اسڪول جو هڪ ڪمر و. طبو.
 ڪَلاس فيلو: ص. ڪلاسي.
 ڪَلاسڪ: ص (انگ) اعليٰ درجي جو. (ذ) اساسيءَ مستند دب.
 ڪَلاسِي: ث. ليڪن ڪين جو هڪ اوزار.
 ڪَلاسي: ص. سڄي درجي وارو. جماعتي.
 ڪَلاسيڪل: ص (انگ) اعليٰ درجي جو - مستند - ڪلاسيڪي.
 ڪَلَاڪُ: ذ (انگ) سٺ مٿن جو عرصو. ڏينهن رت جو چوويهون حصو.
 ڪَلاکارُ: ص (سن) هنرمند - ڪاريگر. فنڪار.
 ڪَلالُ: ذ. هنڌن جي هڪ قوم. شراب وڪندڙ - مِي فروش. شراب نه هيندڙ وڪندڙ.
 ڪَلال خانو: ذ. شر بخنو - ميڪڊو.
 ڪَلال: ذ (ف) ڪلال - ڪنڀر.
 ڪَلالُ: ص. بيحي. بيمروت. حسن فر موش. بي محبو.
 ڪَلالِي: ص. بي اعتباري - شڪ. بي شڪري - احسان فراموشي.
 ڪَلَامُ: ذ (ع) ٻن حصن جي عبارت. شعر - نظم. قول. گنگڻو - ڳالهه بونه.
 ڪَلَامُ اللّٰه: ذ. نه جو ڪلام - قرآن شريف.
 ڪَلَام چوڻ: ڪافي چوڻ - ڪافيون ڳائڻ.
 ڪَلَام ڪرڻ: ڪنهن ڪم کي وري نه ڪرڻ جو انجام ڪرڻ.
 ڳالهه بونه ڪرڻ. تڪبر ڪرڻ. پراڻو ڏيڻ - پٽڻ. پيشڪوئي ڪرڻ.
 ڪَلَام ناقص: ٽپورو حملو. اڏوري گنگڻو.
 ڪَلان: ص (ف) وڏو. بلند. وسيع.
 ڪَلانِب: ذ. وڏي ڍنڍ.
 ڪَلانِبو: ذ. گهمرو - ڳيرو - پير. ورزش جو هڪ رڪن.
 ڪَلانچ، ڪَلانجه: ذ. گه جو هڪ قسم (عموماً ڪلاني زمين مٿي).
 ڪَلان ڪوٽُ: اسم خاص. سمن جي دور جو لٽي شهر نڳ هڪ قلعو. جيڪو ڪنهن وقت گاديءَ جو شهر هو.

ڪَلرانو: ذ. ڪرواري زمين. ڪروارو پونو. (ث. ڪلراني).
 ڪَلرانن: م. چوڙن-هنڊائن (ڪپڙو).
 ڪَلر بَنجي: ذ. هڪ قسم جو پسر ڪو وکر. بصرن جي ٻج وانگر
 هڪ ڪارو ڪڙو ٻج.
 ڪَلرو: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم.
 ڪَلري: اسم خاص. ڪراچيءَ ۾ هڪ قديم وسنديءَ جو نالو. (۱۱)
 گَنگَت جو هڪ قسم.
 ڪَلڙو: ذ. ننڍو ٻچو-معصوم ٻار-آبهڻ.
 ڪَلس: ذ. گنبد جو مٿيون جهنڊيارو حصو. جهنڊي جي ڪانيءَ ۾
 لڳل ڌاتوءَ جو جهنڊيارو حصو. آنگاس جي مٿين حصي ۾ لوڻ.
 تمي پ پتل جي ڪلنگي.
 ڪَلسو: ذ. ڌاتوءَ جي صُراحي.
 ڪَلفو: ذ. هڪ قسم جو سبزيءَ جو ٻج (کاڌي کڻڻ کان پوءِ هاندي
 لاءِ ڪاڻجي).
 ڪَلفي: ث (ف) تاج جو جهنڊيارو حصو-ڪلنگي.
 ڪَلف: ذ (ف) ڪپڙي کي سخت ڪرڻ جي پيچي-پين.
 ڪَلف: ذ (ع: قفل) تلو-ڪُرف.
 ڪَلف ڪَڙا: ڪَڙا ڪُنڊا. ڪنجيون تالا.
 ڪَلفت: ث (ع) تڪليف. مصيبت. رنجيدگي-ڪدورت. وير-
 عداوت. پياڻي. اثبتت-نفاق.
 ڪَلفن: م. ڪلف ڏيڻ-تات ڪرڻ (ڪپڙو)
 ڪَلفو: ذ. لوڻڪ جو ٻج.
 ڪَلفي: ث (ع: قفلي) برف سان کير ڄمڻ وارو سانچو. برف ۾
 ڄمايل کير.
 ڪَلڪ: ث. (ف) قلم-ڪاني جو قلم.
 ڪَلڪار: ث. ڏندن جو ڪرڻو.
 ڪَلڪائڻ: م. ڏند ڪرڻ. روهي يا سِران تي تڪو ڪرڻ (ڪپ,
 ڪا تي وغيره). سِران تي چڙهڻ. ڏند ڪڙڪائڻ.
 ڪَلڪتو: اسم خاص. هندستان جي هڪ مشهور شهر جو نالو.
 ڪَلڪل: ث. جهيڙو-تڪرار-گهي. ڪِتڻ-ريڙهه پيڙهه.
 ڪَلڪليو: ص. جهيڙا ڪو-فسادي. ڪروڌي. ريڙهه پيڙهه.
 ڪَلڪي: ث. (هندن جي عقيدي موجب) وشنو مهراج جو
 ڏهون جنم.
 ڪَلَمات: ذ (ع) "ڪلمي" جو جمع. گستا-جملا.
 ڪَلَمِي: اسم خاص. مڪران مان آيل بلوچن جو هڪ قبيلو-

ڪَلاوَنَتُ: ذ (سن) قابل ڳاڻتو-گوڀو. ڪَنوَنَت.
 ڪَلاَتو: ص. ڪلا وارو. اولياءَ.
 ڪَلاَتو: ص. وڌگهراڻو-پيڙهائو.
 ڪَلاه: ذ (ف) هڪ قسم جي مخروطي توپي (جيڪي درويش
 پائيندا هئا). ڪَلو (جنهن جي مٿان لونگي ٻڌجي). تاج.
 ڪَلائن: م. سارينءَ ڇانورن کي ڇڄ سان چنڊي ڌار ڪرڻ.
 ڪَلائن: م. آمجان ڏيڻ-ڏس ڏيڻ.
 ڪَلَب: ذ (ع) ڪنو-سگ.
 ڪَلَب: ث (انگ) انجمن-جماعت.
 ڪَلبوتو: ذ. هڪ قسم جو چمڪندڙ زيور.
 ڪَلتار: ذ. خالق-آپ ٿهر.
 ڪَلتي: ذ. گاه جو هڪ قسم. (ص) اونڌو-آبتو-پاسيرو.
 ڪَلتي تين: گڏيءَ وغيره جو اونڌو تين.
 ڪَلنو: ذ. ڍنڍ ۾ پيدا ٿيندڙ هڪ نباتات-ڪم.
 ڪَلپ: ذ (سن) شڪ-گمان-وهم. رولو-مونجهارو.
 ڪَلپ: ذ (انگ) ڪ غڏن ۾ وارن کي گڏ ڪرڻ جي چمٽي.
 ڪَلپت: ث. ڪوڙو خيل-وهم. رڀڪ-بودڪي.
 ڪَلپتي: ص. ڪوڙيل-وڻجيل-قوت کي گهڙي طبيعت وارو.
 ڪَلپنا: ث. خواهش-مرضي-جهه. ڪنهن شيءِ بابت مَن مَن هيل مَنو.
 ڪَلپنا ڪرڻ: سڪ ب سن. انجام ڪرڻ.
 ڪَلپن: م. مَن راض ٿيڻ-چڙڻ. بيزار ٿيڻ. ڏکوئڻ.
 ڪَلجُڪُ: ذ (سن) هندن جي خيال موجب هلندڙ ڪوڙ ڪپت
 وارو زمانو.
 ڪَلچ: ذ (انگ) مشين کي هلائڻ يارو ڪڻ جو پرزو.
 ڪَلچر: ذ (انگ) ثقافت-تهذيب.
 ڪَلچرل: ص (انگ) تهذيبي-ثقافتي.
 ڪَلدار: ذ. مشين جو ٺهيل رڀيو-چنديءَ جو انگريزي دور وارو
 رڀيو.
 ڪَلڙ: ذ. لون واري زمين. شوريل زمين-ڪلراني زمين. ولايتي ڀان.
 سچ-بيبان.
 ڪَلر لڳڻ: زمين ۾ پٽ وغيره ۾ لون پيدا ٿيڻ. تباھ ٿيڻ.
 ڪَلر ۾ ٻج چڻڻ: ڪجهه ٻهڙ حاصل ٿيڻي.
 ڪَلر مائن: مري وڃڻ.
 ڪَلر ۽ ڪَلري: بيڪار-اجايو. ڌوڙ ڇڏي.
 ڪَلر ۽ ڪَلري حال ٿيڻ: ڪجهه بدملڻ.

ڪَلَمو: ذ (بوني) هڪ هزار جو عدد (ڳڻپ جو انگ) .
 ڪَلَمو گرام: ذ. تور جو هڪ وزن (جنهن ۾ هڪ هزار گرام ٿين ۽ هڪ سير سي ٽولن جي برابر ٿئي) .
 ڪَلَمو ميسر: ذ. مپ جو هڪ انداز (جيڪو ٽن انگن يا 1100 وٽن جي برابر ٿئي) .
 ڪَلَمو واٽ: ذ (انگ) برقي طاقت جي مپ جو درجو .
 ڪَلَمَواڙو: ذ. وڃت جي هڪ ٿر .
 ڪَلَمَوان، ڪَلَمَواتي: اسم خاص. بلوچن جي هڪ ذات جو نالو .
 ڪَلَمَور: ذ. ظيم-ويل-نڌير .
 ڪَلَمَور ڪرڻ: ضم ڪرڻ-قهر ڪرڻ-ويڻ وهڻ .
 ڪَلَمَورو: ذ. گه جو هڪ قسم-ٽاجورو .
 ڪَلَمَورو فارم: ذ (انگ) بيهوش ڪرڻ لاءِ هڪ مخصوص گنس جو نالو .
 ڪَلَمَوري: ص. ظالم-ڪلور ڪندڙ-ستمگر .
 ڪَلَمَورِي: ذ. هڪ قسم جو وڻ پوتو-ڪِرڙ .
 ڪَلَمَوس: ذ. تنگه-چڪ-ڪاڍو .
 ڪَلَمَوسُ ڪَلَمَوس: ث. بڪ-اڇ کان آڻين ۾ تنگه. سرن وانگر لامر (بڪ ۾) .
 ڪَلَمَوس ڪَلَمَوس ٿيڻ: پ هڻڻ. برب ڌڻيڻ-ڇٽ ٿيڻ .
 ڪَلَمَوڪَلَمو: ڪٿي ڪي سڏڻ جو آواز-ڪُور ڪُور .
 ڪَلَمَولُ: ذ. سرار-رمز-پيد. مزو-عيش-راحت .
 ڪَلَمَولُت: ص. ڪلاپ هنر وارو. ڳڻتو-گويو. هنرمند. هوشيار-ڏاهو (هنرمند) .
 ڪَلَمَولُجي: ث. هڪ پسر ڪو وکر-هڪ پوتو ۽ جوڀج .
 ڪَلَمَولي: اسم خاص. بلوچن جو هڪ پاڙو (جن جا ڳوٺ سڄي سنڌ ۾ آهن) .
 ڪَلَمَو: ظ. گذريل ڏينهن-ڪلهه .
 ڪَلَمَو ڪَلَمَولي: ث. هلندڙ وقت جو ذڪر. ويجهڙائيءَ جو بيان. هينر جي ڳالهه .
 ڪَلَمَولُتو: ذ. ڪلهه او-ڪالهه ڪو .
 ڪَلَمَو: ذ. تور جي دستي کي ٻنهي پاسن کان لڙ ڪندڙ گل يا ڏور .
 ڪَلَمَوتي: ث. دؤر طور ڪتب ايندڙ هڪ وکر .
 ڪَلَمَو: ذ. جانور جو نر بچو. انسان جو ننڍڙو بچو. معصوم-بهمر .
 ڪَلَمَو: ذ. ڪڇ وٽ ٻانهن جو سَنڌ-ڪنڌو-دوش-شانو .
 ڪَلَمَو ڪيڙي وجهڻ: ٽڪي پون. بيزار ٿيڻ. گهڻي محنت ڪرائڻ .

ڪَرَمَتي .
 ڪَلَمَو: ذ (ع) بامعني الفاضل. حملو. ڳالهه. سخن. قول. اسلام جو پهريون رڪن .
 ڪَلَمَوءَ استغفار: ذ. توبه ڪرڻ جو ڪم .
 ڪَلَمَوءَ شهادت: ذ. الله جي هيڪڙائيءَ رسول مٿي جو اقرار ڪرڻ .
 ڪَلَمَوي سان لڏڻ: مسلمان ٿي مرن .
 ڪَلَمَوءَ طيب: ذ. الله ۽ الله جي رسول جو اقرار .
 ڪَلَمو پرن: ايمان جو اقرار ڪرڻ. سچ ڳالهائڻ جو اقرار .
 ڪَلَمَوي پائي: ذ. مسلمان جو هم مذهب-مسلمان .
 ڪَلَمَوي گو: ص. ڪنمو پڙهندڙ-مسمان .
 ڪَلَمَوي: ث. پيرين جو ننڍو سڙه. بيرق .
 ڪَلَمَڪ: ذ (سن) دغ-تڪو. ڪر نهڻ. بدنمي. خوريءَ جو الزام .
 ڪَلَمَڪ لڳڻ: ٽڪو لڳڻ-بدن ٿيڻ .
 ڪَلَمَڪ: ذ (ف) هڪ قسم جو آبي پڪي-قز .
 ڪَلَمَڪ: ذ. دوا جي لسري .
 ڪَلَمَڪڙو: ذ. هڪ راڳيءَ جو نالو .
 ڪَلَمَڪي: ث (ف) ڪلفي (بادشاهي چٽ-تاج. چوٽيءَ جو موڙ. سرداريءَ جو نشان .
 ڪَلَمَڪي دار: ص. ڪلنگي ٿورو. مهندار-ڳوٺن-سردار .
 ڪَلَمَڪي سر ڪرڻ: تاج مٿي تي رکڻ. شهرت وارو ٿيڻ .
 ڪَلَمَڪهو: ذ. هڪ پوتو جو نالو .
 ڪَلَمَڪ: م. ڳوٺ (اتو). مارڻ (مٿي). پڇ ڏيڻ .
 ڪَلَمو: ذ. ڳوٺ-گو (مچيءَ جو) .
 ڪَلَمو لڳڻ: سخت اڇ لڳڻ. ٽڪو ٿيڻ. سوڪا اٿائڻ .
 ڪَلَمو: ذ. ڪاٺيءَ جي وڏي ميخ (گهوڙي وغيره ٻڌڻ لاءِ) . ڪاٺي يا لوه جي وڏي ڪلي-ڪير .
 ڪَلَمو ٽوڪڻ: مضبوط ڪرڻ-سوگهو ڪرڻ. دڙ ڪوڏين-رعب ويهارڻ. محنت ڪرائڻ .
 ڪَلَمو لنگهائڻ: سخت پورهيو وٺڻ. سزاواري سختي ڪرڻ .
 ڪَلَمي سان ٻڌڻ: قابو ڪرڻ. وس ٻرڻ .
 ڪَلَمي وڪڙ: ث. ڳنڍ جو هڪ نمونو-ڏيڍي ڳنڍ (جيڪا آساني سان ڪٽي سگهجي) .
 ڪَلَمو: ذ (سن) ڪلهه (جنگ-لڙائي-مٽيلو .
 ڪَلَمو ڪرڻ: فساد ڪرڻ-جهيڙو يا لڙائي ڪرڻ .
 ڪَلَمي وير: مقابلي وقت-لڙائيءَ ۾ (شاهه جو رسالو) .

ڪُلها ڪوئڻ: ڌڪ جو وار بچائڻ، ڪم کان نڌائڻ.
 ڪُلها گئل هئڻ: آزمودگ رهڻ، مصيبت تي هريل هئڻ.
 ڪُلها گس ٿيڻ: ماڻهن جي رش ٿيڻ- انبوهه ٿيڻ.
 ڪُلها گسي وڃڻ: سخت پورهيو ڪرڻ، هڃڻ.
 ڪُلها ڳاڙها ڪرڻ: پرتجن- شادي ڪرڻ.
 ڪُلها هٽندو وٺڻ: خواه مخواهه ٺهڻ، هروپرو وڙهڻ.
 ڪُلهن تي ڪرڻ: ڪنهن تي زبردستي بارت ٿيڻ.
 ڪُلهن تي ڪٽڻ: سهاڻا ڪرڻ- واهر ڪرڻ، لاڏلو ڪرڻ.
 ڪُلهر جهلڻ: ٻئي جي ڪلهي تي هٿ رکڻ، مدد ڪرڻ- همراهي ڪرڻ.
 ڪُلهر ڏيڻ: همراهي ڪرڻ، مدد ڪرڻ- سراجمي ڪرڻ، جنازي ڪرڻ، شريڪ ٿيڻ.
 ڪُلهر لڳڻ: اينگي هٽ هٽڻ، (ڊڳي وغيره جو) ڪُلهر سڄي يا ڦٽجي پوڻ.
 ڪُلهر لهي پوڻ: ٻانهن سنڌ کان نڪرڻ.
 ڪُلهر هئڻ: برابري ڪرڻ، وڌو ٿيڻ، وڙهڻ.
 ڪُلهي جس: اوکي، ويل، ڪيل، مدد- سهاڻا.
 ڪُلهي چڙهڻ: پنهنجي روءِ سوء ٿيڻ، جوان ٿيڻ، بالغ ٿيڻ، پنهنجي ڪمائي وارو ٿيڻ.
 ڪُلهي ڪانڌي ٿيڻ: ڪنن دفن جي رسمن ۾ شريڪ ٿيڻ- ڪنڌي ٿيڻ.
 ڪُلهي ڪنفي وجهڻ: گداگر ٿيڻ، ديوانو ٿي رلڻ.
 ڪُلهي گس: ٿ، ڳ، گيه- ڳهٽ- ماڻهن جي پيڙ.
 ڪُلهنئون: ظ، ڪُلهن کان- ڪُلهن وٽان.
 ڪُلهرڙا: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو- سنڌ جو هڪ حاڪم گهراڻو.
 ڪُلهرڙو: ڏ، ڪورڪي ڪم جو هڪ اوزار- تاييءَ کي سنوارڻ جو پنهارو، (ٿ، ڪُلهرڙي).
 ڪُلنو: ڏ، گوشت جو رس- سوڦ- سوڦ.
 ڪُلِي: ٿ (سن) مڪڙي- غنچو- گوڻچ، ڪپڙي جي پٽي، جيڪا پهران جي پاسن کان لڳي، نڙيءَ جو غودو- ڳٽڙو.
 ڪُلِي پوڻ: ڪُلين جو سڄي پوڻ- ڳٽڙا وڌي پوڻ.
 ڪُلِي: ٿ، ڪاٺ يا لوهه جو جهنيار وٽڪر- ميخ.
 ڪُلِي: ص (ع) سب- سموري- جملي- سربستي.
 ڪُلِيات: ٿ، (ع) "ڪُل" جو جمع، تصنيفات جو مجموعو، هڪڙي ئي شاعر جي چيل نظمن جو مجموعو.
 ڪُلِين: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

ڪُلِين: ڏ (سن) سڀ ڳ، خوشي، سڪ، سٺي، سوڀ، هڪ رڳ، ۽ راڳتيءَ جو نالو.
 ڪُلِيان ٿيڻ: ڪاميابي ٿيڻ، سوڀ ٿيڻ.
 ڪُلِيان ڪرڻ: خوش ڪرڻ، فائدو ڏيڻ.
 ڪُلِيان ڪُٽل ڪرڻ: آرام ڪسي وٺڻ- ڏولائڻ ۾ وجهڻ.
 ڪُلِيجڻ: ڏ، ٻان پاڙو.
 ڪُلِيجو: ڏ، جگر- جيرو.
 ڪُلِيجو ٿڌو ٿيڻ: خوش ٿيڻ، ندرن ٿيڻ.
 ڪُلِيجو جلڻ: جگر جلڻ، اندر سڙڻ.
 ڪُلِيجو ڦاٽڻ: سخت صدمو پيچڻ.
 ڪُلِيجي: ٿ، جسم ۾ رت صاف ڪندڙ هڪ عضوو، جيرو- جگر.
 ڪُلِيڏ: ٿ (ع) ڪنجي- چاٻي.
 ڪُلِيڏان: ڏ، ڪاٺ جي پٽي يا چوڪٽ، جنهن ۾ گهڻيون ڪُلِين ڪٽل هجن.
 ڪُلِيرِي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 ڪُلِيس: ڏ (سن) ڪَشَن، ڌڪ- رنج، ايذاءَ- پيڙا درد، مشڪلات، ڏکيائي، جهڳڙو- فساد- ڦڌو، ٽڪل- ماندو.
 ڪُلِيسا: ٿ (ف) عيسائين جي عبادتگاهه- گر جو- ديول.
 ڪُلِيڪال: ڏ، سئو سالن جو عرصو- صدي، زمانو- مدت- عرصو، ڪلجڳ.
 ڪُلِيڪٽر: ڏ (انگ) ضلعي جو وڏو روپنيو آفيسر، جنهن کي هائي ڊپٽي ڪمشنر سڏيو وڃي ٿو.
 ڪُلِيل: ص، ماري- ڳوهيل (اتو، مٽي وغيره).
 ڪُلِيل: ص (ع) ڌڪاريل، ٻچڙو- خراب.
 ڪُلِيمر: ص (ع) ڪلام ڪندڙ- ڳالها ٿيندڙ، حضرت موسيٰ عليه السلام جو لقب (جيڪو جبل طور تي خدا تعاليٰ سن هم ڪلام ٿيو هو).
 ڪُلِيمرُ الله: ڏ، خدا سان هم ڪلام ٿيندڙ (حضرت موسيٰ عليه السلام).
 ڪُلِين: ص (سن) ٺليري خاندان جو- اصل- بڻيدو.
 ڪُلِينات: ڏ، شاندار بڻ بڻيد- اصلي پٽو.
 ڪُلِينڪ: ڏ، (انگ) شفا خانو- ننڍي اسپتال- صحت گه.
 ڪُلِيو: ڏ، قعدو- رواج- سرشتو- دستور.
 ڪُلِيون: ٿ، مڇيءَ جي ساهه کڻڻ جا ڳلا- ڳٽڙا.

ڪليون ڪٽين: ڊپ ڀر جي وڃڻ-هرا سڃڻ-ڪنڊ رڃڻ.

ڪليو: ذ. ٻڪين جو ٻوڙ ۾ ڪٻ.

ڪليئر: ص (انگ) صاف-پٿرو-وضوح.

ڪم: ص (ف) ٿورو-گهٽ، ننڍو. ڪسو. مرڪب لفظن ۾ صفا تي ڳيڙي طور ڪم ايندڙ (جيئن: ڪم عقل، ڪم بخت وغيره).

ڪم از ڪم: ظ (ف) گهٽ ۾ گهٽ.

ڪم: ذ. فعل-عمل-هاج-ڪرت، پورهيو-محنت-مزدوري، مقصد-مطلب-غرض، هنر-پيشو، فرض، تعق-واسطو، خدمت-تھل.

ڪم اچڻ: استعمال ٿيڻ، مددگار ٿيڻ، ڪارآمد ٿيڻ.

ڪم تمام ٿيڻ: ڪم پورو ٿيڻ، مرن-قتل ٿيڻ.

ڪم تي لائڻ: مزوريءَ تي مقرر ڪرڻ، ڪنهن ڪم تي چاڙهڻ.

ڪم ٿي وڃڻ: مراد پوري ٿيڻ، بحال ٿيڻ، ڌم نڪرڻ.

ڪم ٿيڻ: مطلب پورو ڪرڻ، مقصد حاصل ڪرڻ، ڪم جي پوري ٿيڻ.

ڪم ٿيڻو: ص. جيئن ٿيڻ ڪري ڪم ڪيندڙ، هٿان ڪيو.

ڪم ٺاهڻ: مڊلونيڪ ڪرڻ، مقصد پورو ڪرڻ، همبستر ٿيڻ.

ڪم پورو ڪرڻ: ڪنهن ڪم کي پچائيءَ تي پهچائڻ، ماري ڇڏڻ.

ڪم پوڻ: غرض اٿڪڻ-مطلب پوڻ.

ڪم جو ماڻهو: لائق انسان، چالاڪ، وڀري ماڻهو.

ڪم چلائڻو: ص. ڪم ڪيڏن جهڙو-هٿو چٽو.

ڪم چور: ص. ڪم ڪن ٿا ٿيندڙ، سست، ٿوٽي.

ڪم ڏيڻ: ڪارائتو ٿيڻ، لاڀ ڏيڻ.

ڪم ڏنڊو: ذ. ڪم ڪر، ڪاروبار.

ڪم سان ڪم هجڻ: پنهنجي مطلب سان واسطو هجڻ.

ڪم ڪار: ذ. ڏنڊو ڏيڙي-پيشو-پورهيو.

ڪم ڪاڍو: ذ. ڪم ڪيڏن جهڙو، رواجي-معمولي، گهٽ مٺو.

ڪم ڪيڏن: ڪم پيدا ڪرڻ، هڪڙي ڪم سان گڏ ٻيو ڪم وٺڻ، مطلب حاصل ڪرڻ.

ڪم ڪوس: ص. ڪم نه ڪندڙ-ڪم جوڙ-نڪتو.

ڪم کان نڪري وڃڻ: نڪم ٿيڻ، برطرف ٿيڻ، سست ٿيڻ، نامرد ٿيڻ.

ڪم لاهڻ: ڪم جو خاتمو ڪرڻ، جمع ڪرڻ.

ڪم لهي وڃڻ: ڪم پورو ٿي وڃڻ، برطرف ٿي وڃڻ، جمع ڪري ڇڏڻ.

ڪم ٺاهڻ: نيريوپ خاتمو ڪرڻ-فيصو ڪرڻ.

ڪم ڪڇو: ص. پي-گنهگار-ڏوهي، نڪمو-بيڪار، عيبدار.

ڪم هٿان ڪيڏن: ڪم ۾ مهارت ٿيڻ-تجربڪار ٿيڻ.

ڪم هلائڻ: ڏنڊي سان لڳور هڻڻ، جهڙو تهر وڌائڻ ڪرڻ.

ڪم: ذ. ڪوئي (نيوفو) جوڙ.

ڪم ٿيڻ: بر. ڪو منجن-سڪن (شه).

ڪماچ: ذ (ف) هڪ قسم جو ساز.

ڪماچي: ث. سُرندي وڃڻ جي گزي-ننڍڙي ڪمن. (ص) رباب (ڪماچ) وڃائيندڙ.

ڪماحق: ذ (ع) جيترو ان جو حق آهي، بخوبي-چڱيءَ طرح، جيئن ته حقيقت آهي.

ڪمار: ذ (سن) چوڪرو، ڪنوارو چوڪرو، پُٽ، شهزادو، (ث. ڪمري).

ڪمارائڻ: مڊلني ڪي ڪمن جو موقعو ڏيڻ-روزگار سان ڳنڍڻ.

ڪمار: ذ. ڪٽ جي ٺهڻ ۾ ڳهر-تيڪو.

ڪمار: ص. ڪروڙ-ڪروڙين.

ڪماش: ذ (ع) پٿر اندر جو هڪ قسم، رنگين ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم.

ڪماشي: ث. گهرج-ڪپ-احتياج، فندو-لاپ، ڪمي-گهٽتائي-ٿڌ.

ڪمال: ذ (ع) تڪميل-خاتمو، انتهائي ترقي، اوج، فوقيت-برتري، خوبي-سهڻائي.

ڪمال ڪرڻ: حيرت انگيز ڪم ڪرڻ.

ڪمالات: ذ (ع) ڪمال جو جمع.

ڪمالپٽ: ذ. مسخي طور ڪم ڏيندڙ خوشبودار پڻ-هڪ پيار ڪو وکر.

ڪماليت: ث (ع) ڪمال، تڪميل.

ڪمار: ذ. ٽيبل بڪٽيل سامان، اٽڪ ڪم ڪار، گهڻي مشغولي.

ڪمان: ث (ف) تير هٿن جو اوزار گولائي، محراب.

ڪمان: ث (انگ) حڪم-فرمان، سرداري، فوج جي اڳواڻي.

ڪمانڊ: ذ. ڪمند-نيشڪر.

ڪمانڊري: ت. حوتر جي گاه جو هڪ قسم.

ڪمانڊر: ذ. فوج جو هڪ عهديدار.

ڪمانڊر انچيف: ذ. سيمسار.
 ڪمانگر: ص (ف) ڪمئون ٺهيندڙ، رنگين نقاشي ڪندڙ.
 ڪمانگري: ث. نقاشي- رنگين چٽن ۽ گئڪريءَ جو هنر.
 ڪمائي: ذ. سردار- سرهنگ، پوليس جو وڏو عمندار- سپرنٽينڊنٽ.
 ڪمائي: ث. لوه جو اڌ گول پٽو (جيڪو اسپرنگ طور گاڏين ۾ ڪماجي).
 ڪمان: ث (ف: ڪمان) آسمان ۾ نائين بُرج جو نالو. ڪمان.
 محراب، وريل- مڙيل، لچڪيدار.
 ڪماتو: ذ. ڪم- ڌنڌو- ڪرت- پيشو.
 ڪماتو: ص. ڪم جهڙو. ڪم ۾ اچي سگهن جهڙو. فنديمند.
 (ث. ڪمائي).
 ڪمانڻ: م. پئڻ- پيدا ڪرڻ. نرم ڪرڻ (چمڙو). زمين کي هر ڏيئي آبادي لائق بنائڻ. ڪڻ (ثواب). ذبح ڪرڻ (جانور).
 ڪمانڻ کائڻ: آتن ۽ چاڙهن- گذر سفر ڪرڻ.
 ڪمائو: ص. ڪمائيندڙ. ڪمائي ڪرائيندڙ، پورهيت.
 ڪمائي کائڻ: پورهيو ڪري گذر ڪرڻ، پنهنجي محنت جو حق حاصل ڪرڻ.
 ڪمائي: ث. ايت- پيدائش، فائدو- نفعو، آمدني.
 ڪمائيءَ کي ڪي جواب ڏين: ڪوبه ڌنڌو ڌاڙي نه ڪرڻ.
 ڪاهلڻين.
 ڪمائي ڪٽ: محنت برباد- ستيناس.
 ڪمائي ڪرڻ: پورهيو ڪرڻ. محنت ڪرڻ. ايت ڪرڻ.
 ڪمايل زمين: آباديءَ لائق زمين.
 ڪمبخت: ص (ف) ٺپ ڳو- بدنصيب.
 ڪمبختي: ث. ٺپ ڳو- بدنصيب، مصيبت.
 ڪمبل: ذ. ٽپهي، وٺي چدر (جيڪ سيار ۾ اوچن طور ڪماجي).
 ڪمتر: ص (ف) تمام گهٽ- نهايت ٿورو، ادنيٰ، حقير.
 ڪمتري: ث. گهٽ درجي هئڻ واري حالت.
 ڪمترين: ص. ڪمتر، تمام ٿورو، نهايت گهٽ درجي جو- حقير.
 ڪم توجهي: ث. غفلت- بيپرواهي- لاغرضي.
 ڪمئي: ص. گهٽ- ٿورو- اتيرو.
 ڪمپاس: ذ (انگ) ڄاميتريءَ جو هڪ اوزار- پلڪر، قطب نما.
 ڪمپائونڊ: ذ (انگ) اڱن- احطو- اڳنته.
 ڪمپائونڊر: ذ (انگ) دواسز- عطر، اسپتال ۾ دوائون ڏيندڙ.
 ڪمپني: ث (انگ) سوداگرن جي جماعت. پيادل فوج جو هڪ

حصو (جنهن ۾ 6 آفيسر ۽ 221 سپهي ٿين. هڪ بتلين ۾ چار ڪمپيون ٿين).
 ڪمپازيٽر: ذ (انگ) ٽائيپ جا ڪر ملائيندڙ.
 ڪمپوزر: ص. ڪمپوزنگ ڪندڙ. ڏئون تيار ڪندڙ.
 ڪمپوزنگ: ث (انگ) ٽائيپ جي اکرن ملائڻ جو ڪم.
 ڪمچي: ث. ڇهڪ- ڦٽڪو، آفت- قهرا لاهي.
 ڪم خرچ: ص (ف) گهٽ خرچ وارو- ڪنايتي.
 ڪم خرچ بالائين: ٿوري قيمت ۾ عمدي شيءِ.
 ڪمدار: ص. ڪارڪن، ٻني ٻاري جي سنڀال، انتظام هلائيندڙ.
 ڪمذات: ص (ف) نيچ. ڪميٽو، گهٽ نسل وارو.
 ڪمر: ث (ف) چيله، ڪنهن شيءِ جو درمياني حصو.
 ڪمر بدن: آماده ٿيڻ- تياري ڪرڻ، پڪو ارادو ڪرڻ.
 ڪمرسته: ص (ف) سندرو بدل، تيار- آماده.
 ڪمر سڌي ڪرڻ: آرام سان ليٽڻ، چيله سڌي ڪرڻ. سمهن.
 ڪمر ڪس: ذ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر (ڪؤنر).
 ڪمر ڪسڪ: ص. ڪمزور چيله وارو- سنهو- هيٺو.
 ڪمر ڪش: ص. همت وارو- جوان- دلير، محنتي- اورچ- جفا ڪش.
 ڪمر ڪشڻ: سندرو ٻڌڻ، ڪوشش ڪرڻ.
 ڪمر: ث. پائي جواهو سوراخ جنهن ۾ پيءُ ايس جي چوڙو جهجي.
 ڪمر: ث. جنڊم ڳاري وجهڻ وارو ڳڙڪ.
 ڪمر بند: ذ (ف) چيله کي بدن جو ڪپڙو يا پٽو، ڌرتيءَ جي گولي جو هڪ خيالي حصو (جگرافيءَ جي اصطلاح موجب اتر ٿڌو ڪمر بند، اتر پورو پٽو ڪمر بند، گرم ڪمر بند، ڏکڻ پورو پٽو ڪمر بند ۽ ڏکڻ ٿڌو ڪمر بند).
 ڪمرڪ: اسم خاص. هڪ قسم جو ڪپڙو.
 ڪمرو: ذ. ڪوئي- روم. جاءِ ي گهر جو هڪ روم.
 ڪمري: ث. ننڍڙو ڪُڙتو، صدي- واسڪوٽ، مال جي هڪ بيمارءِ.
 ڪمري ٿيڻ: چيله ۾ چڪ پوڻ.
 ڪمري: ث. درجي طاق ڦيرڻ لاءِ چائنس ۾ ٺهيل ننڍڙي گڏ.
 ڪمزور: ص (ف) هيٺو- بي طاقت، اڀرو، بي پهچ.
 ڪمزور ڪرڻ: طاقت ٽوڙڻ، اڀرو ڪرڻ.
 ڪمزوري: ث. هيٺي- بي طاقتي، اڀرائي.
 ڪم سخن: ص (ف) ٿورو ڳالهائڻو- بي زبان.
 ڪمسن: ص (ف) ننڍيءَ عمر جو- ٻار، معصوم.
 ڪمسنري: ث. ننڍپڻ، معصوميت.

ڪَمَسُول: ذ. هڪ تنگ ڪن جڏو گهوڙو. گهوڙي جي ڏڏ ٺڪري پوڻ جي بيماري.

ڪَمَشَنرُ: ذ (انگ) ڊويزن يا علائقي جو وڏو روڻيو آفيسر.

ڪَمَشَنري: ث. ڪمشنر جو عهدو. ڪمشنر جي ماتحت علائقو-ڊويزن.

ڪَمَ ظَرَفُ: ص (ف) هلڪي طبيعت وارو-ڪميٽو. ٿرڙو.

ڪَمَ ظَرَفِي: ث. ڪميٽپ-رذالت.

ڪَمَ عَقْلُ: ص (ف) بيوقوف-احمق. مورڪ-ندان.

ڪَمَ عَقْلِي: ث. بيوقوفي-احمقپائي.

ڪَمَ عَمَرُ: ص (ف) ننڍي عمر وارو-ڪَمَسِن، ٻار-معصوم.

ڪَمَ فَهْمُ: ص (ف) بي عقل-بيوقوف-ناسمجھ، ڳهلو-موڳو.

ڪَمَ فَهْمِي: ث. بي عقي-ندانِي.

ڪَمَ قِيَمَتُ: ص (ف) گهٽ قيمت وارو-ٿورو ملهيو-ستو.

ڪَمُڪَ: ث (ف) مدد. لڙائيءَ ۾ فوجي مدد لاءِ وڌيڪ موڪلڻ 'مدد' (سامانءَ ڦري)

ڪَمَ گو: ص (ف) ٿورو ڳالهائو-گهٽ ڳالهائيندڙ.

ڪَمَلا: ص (سن) موھتي زال-سهي عورت.

ڪَمَلو: ذ. ڪمبل-گڻو. پيالو-جمن. پشمي ڪپڙو.

ڪَمَلِي: ث. چادر جو هڪ قسم.

ڪَمَ مايه: ص (ف) ٿوري پوئجيءَ وارو.

ڪَمَندُ: ذ (ف) ڦندو (رسيءَ جو)، رسيءَ جي ڏاڪڻ. ڪمند-ٽيشڪر.

ڪَمَندو: ذ. بغير موسم فصل ڪندڙون.

ڪَمَ نَصِيْبُ: ص (ف) نياڳو-بدبخت-چندو.

ڪَمَ نَصِيْبِي: ث. نياڳ-بدبختي.

ڪَمَ و بيش: ظ (ف) ٿورو گهڻو-گهٽ وڌ، لڳ ڀڳ.

ڪَمَوشِي: ث. اها جار جنهن ۾ ڦڪ پيرون ٿين.

ڪَمَ وِندو: ص. ڪم ڪندڙ-ڌنڌي ڌاڙيءَ وارو. ڪم ۾ مشغول-رڌل. اميدوار-غرض وارو.

ڪَمَهلَاتي: ث. بيگه وقت، اوڀر-دير.

ڪَمَهلو: ص. بي وقت-بيگه وقت، اوڀرو-ديريسان (ث. ڪمهلي).

ڪَمِي: ث (ف) گهٽتائي-ڪوتاهي. ٿورائي. اثا.

ڪَمِي بيشِي: ث. گهٽ وڌائي-ڪس ڪثر.

ڪَمِي: ص. ڪم وارو، پورهيت-مزدور.

ڪَمِن وانگر ڪمائن: نوڪرڻي بيهن. تنهن گهڻي خدمت ڪرڻ.

ڪَمِيابُ: ص. اٽلپ-ننڍ-ڦليل.

ڪَمِيابي: ث (ف) ٿورائي-ڦلت-اثا.

ڪَمِي: ث. ڪرندي-ٽپري.

ڪَمِي: ث. هڪ قسم جو آبي جانور.

ڪَمِيَتُ: ذ (ع) ڪارڙي ميرڙي رنگ جو گهوڙو.

ڪَمِيَتُ: ذ. ڪري پ تيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪَمِيَتِي: ث (انگ) انتظامي ڪم لاءِ مقرر ڪيل ننڍي جماعت.

ڪَمِيَشَن: ث (انگ) دلالي. خاص مسئلن جي ڇاڇ ڪندڙ ڪميٽي.

ڪَمِيَشَن ايجنٽ: ذ. دلال-آڙهي.

ڪَمِيلو: ذ. ڪوس گهر-آڙي-مذبح خانو.

ڪَمِن: ص (ف) ڪريل-رذيل-نيچ.

ڪَمِيَنَري: ث (نگ) شرح-تفسير. ڪرڪيٽ راند جو اڪين ڏٺو تنصبي حل احوال.

ڪَمِيَنگاه: ث (ف) شڪار لاءِ لڪي ويهن جي جاءِ-گڏو-مهاڙي.

ڪَمِيَنپُ: ث. رذالت-ڪمڻيڳي.

ڪَمِيَنو: ص. رذيل.

ڪَمِيَتُ: ث (ع) مقدار-من (ٿوري ماپ جو). تعداد (ڳڻپ جو).

ڪَمِيُونَتِي: ث (انگ) طبقو-جماعت-فرقو. برادري، گڏيل ملڪيت.

ڪَمِيُونَزَمُ: ذ (انگ) اشتراڪيت جو نظريو-ڏسو: "اشتراڪيت".

ڪَمِيُونَسَتُ: ذ (انگ) ڪميونزم جو پوئلڳ-اشتراڪي-ڪمريڊ.

ڪَنُ: ذ. ٻڌڻ جو عضوو-گوش. چوپائي مال لاءِ ڳٽپ جو اسم (مثال: پڪرين جا گهٽا ڪن تووٽ آهن؟)

ڪَن اوڀرا ڪرڻ: چرڪ پيرڻ. ڏيان ڏين-توجه ڪرڻ.

ڪَن ٻوڙا ٿيڻ: گهڻي هل سبب ٻڌڻ جي طاقت ناهي.

ڪَن ٻوسائن: ٻڌو ٻڌو ڪري ڇڏڻ.

ڪَن پَرڻ: ورغلائڻ. لائي چائي ڪرڻ.

ڪَن تائين اچڻ: ٻڌڻ-سنڻ.

ڪَن تي پٽڪو رکڻ: بيپرواهي هئڻ-مغور ٿيڻ.

ڪَن تي جونءَ نه چڙڻ: ڪوبه خيال نٿيڻ-سانگوي نه ڪرڻ.

ڪَن ٿيڻ: تنبيه ٿيڻ. هوش اچڻ. خبر پوڻ. تجربو ٿيڻ.

ڪَن توڻ، ڪَن سَين: ڳهن پڻ لاءِ ڪَن ۾ سوراخ ڪرڻ.

ڪَن توڻي پويان لڳڻ: زال پويان لڳڻ-شادي ڪرڻ.

ڪَن پَٽڻ: سڙ ڏيڻ. تنبيه ڪرڻ.

ڪَن پُٺيان ڪرڻ: ڏيان ماڻن-دمغ ۾ ويهرڻ.

ڪُن جن: ڏجن-خير-معلومات-سُٺس.
 ڪُن جن نه هئڻ: ڪ خبر نه هئڻ.
 ڪُن جون ڳالهيون ڪرڻ: سُٺس ڪرڻ-سرگوشي ڪرڻ.
 ڪُن جهلڻ: توبه ڪرڻ-ترڪ ڪرڻ-اطاعت ڪرڻ.
 ڪُن چير: ص. چيريل ڪنن وارا جوڳي فقير.
 ڪُن چبا ڪرڻ: ڊپ ۾ چبا اختيار ڪرڻ.
 ڪُن ڇڏائڻ: مُور جو مُور ڪڍڻ (ڪنهن ڌنڌي مان)، آزاد ٿيڻ-جند ڇڏائڻ.
 ڪُن چيڻ: نقصان پهچائڻ-جوڪور سائڻ.
 ڪُن ڏيڻ: ڳالهه ٻڌڻ لاءِ توجهه ڏيڻ.
 ڪُن ڏئي ڪُن وٺڻ: ڏي وٺ تي مٽي ڪرڻ.
 ڪُن ڍرا ڪرڻ: سُست ٿيڻ-وقتي اقرار ڪرڻ-بي خيالي ڏيکارڻ.
 ڪُن ڍڪڻ: ڳالهه چورڻ-انت لهن-بچاءُ ڪرڻ.
 ڪُن سَرا ڪرڻ: ڏين ڏيڻ-توڃ ڏيڻ.
 ڪُن سيءُ رکڻ: اوسيئڙو ڪرڻ-اندیشو ڪرڻ.
 ڪُن ڪَترڻ: فن ۾ اُست ڏيڻ-هوشيار ٿيڻ-عجز ڪرڻ.
 ڪُن ڪپائڻ: هميشه لاءِ توبه ڪرڻ.
 ڪُن ڪرڻ: ڊچي پاسو ڪرڻ.
 ڪُن ڪُشي، ڪُن گوشتي: ٺ. ڪن مان جهلي اُٿ ويه ڪرائڻ جي سزا، ڪُن پٽن جي سزا-گوشمالي.
 ڪُن ڪيٽو: ص. ڦڙت-چالاڪ-سجاڳ. ننڍن ڪن وارو-ڪُرو.
 ڪُن ڪيٽا ڪرڻ: هوشيار ٿيڻ-خبردار ٿيڻ.
 ڪُن کائڻ: ڇڏي بڪ ڪرڻ. گهڻو ڳالهائي ڪڪ ڪرڻ.
 ڪُن کڙڪڻ: خبردار ٿيڻ-عبرت وٺڻ.
 ڪُن کنهڻ: سجاڳ ٿيڻ-هوشيار ٿيڻ. ڪنهن ڳالهه کي تڪڻ تورڻ.
 ڪُن ڪنهنجي اتجاڻائيءَ تي افسوس ڪرڻ.
 ڪُن ڪُنائڻ: ڪنهن ڳالهه جي يادگيري ڏيڻ.
 ڪُن ڪوٽي: ٺ. ڪن صاف ڪرڻ جو اوزار.
 ڪُن کولي ڇڏڻ: ٻڌائڻ-آگاه ڪرڻ، خبردار ڪرڻ، چيلينج ڏيڻ.
 ڪُن ڳڻڻ: ننگ شمار ڪرڻ، ليڪو ڪرڻ-حساب ڪرڻ، اندازو ڪرڻ-تخمينو ڪرڻ.
 ڪُن لاتار: ٺ. ٻڌو ان ٻڌو-نٿا ٺٽا، غفلت، بي پرواهي.
 ڪُن لائڻ: غور سان ٻڌڻ-توجهه ڏيڻ.
 ڪُن لڪائڻ: ڪنهن هنڌ اجهو ڪرڻ-بچاءُ وٺڻ.

ڪُن مان مر ڪڍڻ: صاف ڳالهه ڪرڻ.
 ڪُن مروڻ: ڪُن مروڙڻ: ڪنن کي مهڻ، ايڏا ڏيڻ، گوشمالي ڪرڻ.
 ڪُن مروڻ، ڪُن مهڻ: ٺ. سيڪت، جُٺ، سزا.
 ڪُن ۾ چوڻ: آهستي چوڻ-سرگوشي ڪرڻ.
 ڪُن ۾ ڦوڪ ڏيڻ: اطلاع ڏيڻ، اڳواٽ ٻڌائڻ، بدگمان ڪرڻ.
 ڪُن نه ڏيڻ: ڏيان نه ڏيڻ، نه ٻڌڻ.
 ڪُن وَجڻ: ڪنن ۾ آواز اچڻ، ڪنهن سڏ جو گمان ٿيڻ.
 ڪُن وَزير: ص. حال محرم، رازدار.
 ڪُن هڻڻ: تهن-ڊچن-اندیشو ڪرڻ.
 ڪُن تي هٿ رکڻ: اتجاڻ بنجڻ، ذواقيت جو اظهار ڪرڻ، صاف نڪر ڪرڻ، توبه ڪرڻ.
 ڪُن جو ڪچو: ص. هر ڪنهن ڳالهه تي اعتبار ڪندڙ.
 ڪُن ۾ تارڻيون پوڻ: ڪجهه به نه ٻڌڻ، گهڻي ڳالهه سبب پريشان ٿيڻ.
 ڪُن ۾ ڪپهه وجهڻ: ڪابه ڳالهه نه ٻڌڻ، ڏيان نه ڏيڻ، بينڪر ٿيڻ.
 ڪُن: ڏ. ڪچرو-ٻنهر، گندگي-غلاطت.
 ڪُن سان ڪُن ڏوڀڻ: خراب ماڻهوءَ سان خراب هئڻ.
 ڪُن سڻ: ڏ. گند ڪچرو-ٻنهر.
 ڪُن ڪرڻ: گند ڪچرو ڪرڻ، گندو ڪم ڪرڻ.
 ڪُن مٽڻ: گندو ڳالهائڻ-گارگند ڪرڻ، واھيات ڳالهائڻ.
 ڪُن: 'مر' (ع) ٿي-ٿي پئو، مسلمان جي عقيدتي موجب خدا تعاليٰ دنيا نه ٺاهي ڪُن جو امر ڪيو.
 ڪُن: ڏ. درياءُ وغيره ۾ پاڻيءَ جو گهيرو-گرداب، اونهو پاڻي، رنگريز جي اصطلاح ۾ رنگ نرڻ جو کوٽر.
 ڪُن مان تپي ڏيارڻ: هڪدم ڪرڻ-جهٽپ ڪرڻ.
 ڪُن وڳڙڻ: رڳڻ وقت چمڙي جو خراب ٿي پوڻ.
 ڪُنار: ٺ. موتيءَ جو گهيرو (جنهن مان ان جي مُلهه جي خبر پوي)-موتيءَ جو ذاتي جوهر.
 ڪُنار: ٺ (ف) ڪنارو-ڪننو-لب، ڪپ، پاسو-پير.
 ڪُنارو: ڏ (ف) ڪپ-سحل، پاسو، ڪپڙي جي وَٽ (جنهن تي زري هنجي).
 ڪُنارا وٺي ويهڻ: پير ۾ اچي ويهڻ، چوڌاري ڦري ويهڻ.
 ڪُنارو ڪرڻ: جدا ٿيڻ، دستبردار ٿيڻ، گوشه نشين ٿيڻ.

روانوٿين.

ڪناره: ذ(ف) ڪنارو- ڪپ- ساحل.

ڪناره ڪش: ص. پاسو ڪندڙ، بي تعلق- غير واسطيدار.

ڪناره ڪشي: ث. بي تعلقي- غير واسطيداري، جدائي- علحيدگي.

ڪناري: ث. ڪنار، پوتيءَ وغيره جو پلانڊ (جنهن تي زري يا پانڪ وغيره لڳي). پانڪ.

ڪناريدار: ذ. ڪناري لڳل ڪپڙو، ٻوڇي، دوشالو.

ڪنارڙ: ذ. ڪاري پاتيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪناسرو: ذ(ع) قنصره (ڪنڊ جو هڪ قسم- مُستي، (ص) سهڻو- حسين- خوبصورت.

ڪناسري: ث. تراڪڙي ٿالهي.

ڪنان، ڪنان: ظ. کان- وتان- طرفان.

ڪنڀاءُ: ظ. ڪڏهن. ڪٿي- ڪهڙي هنڌ. ڪنهن وٽ.

ڪنائڻ: م. ڪن ڏين- ڏيان ڏين. خيال سان ٻڌڻ. ٻڌڻ جي ڪوشش ڪرڻ. ڪن ڪرڻ- ڊڄڻ.

ڪنايه، ڪنايو: ذ(ع) اشارو، اهڃاڻ، رمز، لڪل ڳالھ- ڳجه.

ڪنايتا: ظ. اشاري سان.

ڪنڀا: ذ(سن) ڪنڀ= گهڙو- دلو) پٽيءَ جو وڏو تلاءُ، پاتيءَ جي اونهي ڪڏ. صاف پاتي جو تلاءُ- ڪولاب.

ڪنڀائڻ: م. ڏڪائڻ- رڦڻ، ڊيچارڻ، ڊپ وجهڻ.

ڪنڀرو: ذ. ڪارڀ- سانڇو، ٻوٽو- قالب- ڍانچو.

ڪنڀڻ: م. ڏڪڻ- لرڙڻ، ڏيڻ- ڏڏڻ (زمين)، رڦڻ، ڊڄڻ.

ڪنڀني: ث. ڏڪڻي- لرزش- رڦڻي، ڊپ- پڻ.

ڪنڀو: ذ. ڪنڀ- خاندان- ڪڙم، محلو- پڙو.

ڪنڀي: ث. ريشمي ڪپھ پيدا ڪندڙ هڪ قسم جو وڻ.

ڪنڀيل: ذ. ڏڪيل- لرزش کاڌل، هراسيل- ڊنل.

ڪنڀ: ذ(سن) ٿانءُ- برتن، ڪن- گرداب، ڪوه.

ڪنڀار: ص. مٽيءَ جا ٺوٺا هيندڙ- ڪنڀر. (ڪنڀرڻ).

ڪنڀار ڪو: ذ. ڪنڀارن جو- ڪنڀراتو- ڪنڀارن وار.

ڪنڀاري گڏھ بڻجڻ: ٻٽ م سڀرو ٿيڻ.

ڪنڀار واڙو: ذ. ڪنڀار ڪوڏندڙو.

ڪنڀر، ڪنڀار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪنڀارو: ذ. نانگ جو هڪ قسم.

ڪنڀڪ: ذ(سن) يوگ ۽ ويهڪ جو هڪ نمونو.

ڪنڀني نرڳ: ذ(سن) دوزخ جو هيٺ هون طبقو.

ڪنڀري: ص (انگ: ڪنڀري) سادو- هلڪو- عام رواجي، ڊيسي (مال).

ڪنڀار: ث. ڳالهه ٻڌي اڻ ٻڌي ڪرڻ، لنوائڻ- ٿنائڻ.

ڪنڀر: ذ(انگ) شراب رکڻ جو شيشو- ڄم- مينا- ڪنڀرو.

ڪنڀرول: ذ(انگ) قابو- سوگهو، روڪ- بندش.

ڪنڀرولر: ذ(انگ) نظرداري ڪندڙ- ناظر، امتحان واري شعبي جو اعليٰ عملدار.

ڪنڀري: ذ(انگ) ملڪ- وطن- ڊيس.

ڪنڀوپ: ذ. ڪن ڪي ڊڪيندڙ توپي.

ڪنڀور: ص. ترڙو- رولو، خسيس (ماتھو).

ڪنڀومينٽ: ث(انگ) چاوتي.

ڪنڀيجنٽ: ذ(انگ) مٿيون خرچ- وڌيڪ خرچ- متفرق خرچ.

ڪنڀ: ث. ياد- حفظ- ٻر زبان.

ڪنڀ ڪرڻ: دل سان هندائڻ- حفظ ڪرڻ.

ڪنڀ: ذ(سن) ڳچيءَ جي اڀريل هڏي، ڳچيءَ- گردن- گلو- ڳاٺ.

ڪنڀست: ذ(سن) نڙيءَ مان نڪرندڙ اُچار وارا اکر (مثلاً: ڪ، ڪو وغيره).

ڪنڀ مالا: ث. ڪنڀو (زيور)، خنازير (بيماري)، بدشاهي ڇٽ جي چوٽي، ٻيڙائي.

ڪنڀو: ذ. ڳچيءَ ۾ پائڻ جو هڪ زيور- هار (سون يا مرجن جي ڌاتن جو)، مڪڙين جو هڏ، فقيرن جي ٿيٽيهن ڌاتن واري مالها.

ڪپ- ڪنارو.

ڪنڀت: ذ. ڪن وڊيل هندو فقيرن جو قسم.

ڪنڀي: ث. ٻوٽاڙو- انڌاري (گهوڙي جو سنج).

ڪنڇ: ذ(ف) ڪنڍ- گوشتو، وٽن جو جهڳٽو، ولين سان ڊڪيل مٺهن.

ڪنڇ تنهائي: ث. اڪيلائي- گوشه نشيني.

ڪنڇارو: ذ. ٻوڇون- پٽون.

ڪنڇر: ذ. هاڻي- فيل.

ڪنڇرات: ث. پاڇاريءَ وانگر نر جو هڪ عضو.

ڪنڇرو: ذ. ڀرت ڀريل زانائو چولو (جيڪو ڪنوار ڀرتي وقت پئي)، گج جو هڪ قسم.

ڪنڇري: ث. ساز جو هڪ قسم.

ڪنڇڙو: ذ. محفل- ڪچهري، درٻار.

ڪنڇڙو: ذ. سائي يا چي وڪندڙ- بڪاري- بقال.

ڪُنڊڪَ: ٿ. واڳ- لڌم. اٺ ڀاڱي گهوڙي جي رڪيڊ جو پتو.
 ڪُنڊڪَ وٺڻ: گهوڙي جي واڳ وٺي پنڌ هلائڻ.
 ڪُنڊڪَ لڳ: ص. ڪنهن جي حڪم يا اشاري تي هلندڙ-
 زير دست- ماتحت.
 ڪُنڊڪي: ص. گهوڙي جي واڳ وٺي هلندڙ خدمتگار.
 ڪُنڊجڻ: م. سٺ ڪرڻ.
 ڪُنڊجڻ: م. سڀڙهڻ- لپيٽڻ- ته ڪرڻ.
 ڪُنڊجوس: ص. مڙچوٺ- بخیل.
 ڪُنڊجوسائي، ڪُنڊجوسي: ٿ. شومت- بخیلي- مڙچونائي.
 ڪُنڊجڻ: م. ويڙهڻ- لپيٽڻ- ته ڪرڻ.
 ڪُنڊجو ڪرڻ: ڪپڙن کي مٺڻ (ڌوپڪو اصطلاح).
 ڪُنڊجي: ٿ. تالي يا ڪلف کولڻ جي چاڀي- ڪليڊ. سمجھائي
 وارو ڪتاب.
 ڪُنڊجي بردار: ص. چاڀيون سنڀاليندڙ. دربان- ڪوتوال.
 ڪُنڊجي کليل هئڻ: حافظو سٺو هئڻ- دل سجاڳ هئڻ.
 ڪُنڊجيون وانديون ڪرڻ: دڪن بند ڪرڻ- ڪلف ڏيڻ.
 ڪُنڊجھ: ٿ. سور ڪن دانهن- ڪُنڊڪَ.
 ڪُنڊجھاوڻي: ٿ. اٿيل اک مڙوڌل ڦڙو- ڏيپ. ڪڇل- سڙمو.
 ڪُنڊجھڪار: ٿ. بيماري يا آزار ڪن دانهن- چنگھ.
 ڪُنڊجھڪو: ڏ. ڪنجه. دانهن- چنگھ.
 ڪُنڊجھڻ: م. تڪليف يا ايذاء کان آواز ڪرڻ- چنگھڻ.
 ڪُر ڪرڻ- ڪُنڊڪڻ.
 ڪُنڊجھڻي مٿي: بيمارن وانگر چنگھندڙ ماڻهو.
 ڪُنڊجھو: ڏ. ڏاتوءَ جو هڪ قسم (جيڪو قلعي، ٿامي، پتل ۽ جست
 مان ٺهي).
 ڪُنڊجھي: ٿ. ڪُنڊجھي جي ٺهيل ٿالهي يا وٽي (جيڪا وڃائڻ جي
 ڪماڇي)- جهانجھ.
 ڪُنڊجڻ: ڏ (سن) سون- زر- طلا.
 ڪُنڊجڻي: ٿ (سن) طوائف- ناچڻي. رنڊي.
 ڪُنڊ: ٿ. لائون وغيره جي لوهي جهنڊ. ڪنهن لوهي اوزار جي نوڪ.
 ڪُنڊ: ڏ (سن) نيزو- پالو. جهنڊا رهڻيار.
 ڪُنڊ: ص (ف) مڏو.
 ڪُنڊ ڏهن: ص. موڳو- موڙهل (عقل ڀر)- غبي.
 ڪُنڊار: ص. چوٽيءَ يا ڪلنگيءَ وارو. تاجدار.
 ڪُنڊر: ص. ڪُنڊ وارو- جهنڊيارو.

ڪُنڊرو: ڏ. ڏو. طور ڪتب ايندڙ هڪ قسم جو کوٽر- لوبان، پٽي ۽
 مٽيندڙ هڪ راند.
 ڪُنڊري: ٿ. هٿيار جو هڪ قسم (فقير ڪٽڻ). لوه جو جهنڊيرو
 لڪڻ (جيڪو فقير ڪٽڻ ۽ جتي ويهڻ تي کوڙين).
 ڪُنڊرڙ: ڏ. ڪم ڪرڻ وارو- ڪرتا- فاعل.
 ڪُنڊ فھم: ص. موڳو. غبي.
 ڪُنڊ مول: ڏ. ميوا، پاڙون- گل ڦر.
 ڪُنڊن: ڏ (سن) بچ سون.
 ڪُنڊن ڪرڻ: چڏڪڻ- چمڪڻ. اوجر ڪرڻ. بچ ڪرڻ.
 خالص ڪرڻ. سون کي صاف ڪرڻ.
 ڪُنڊو: ڏ. ڪنيءَ جو ٽڪر. بندوق جي دستي واري ڪني.
 ڪُنڊورو: ڏ. ماني پر چڻ جو ڪپڙو- دسترخوان.
 ڪُنڊوري: ٿ (ف) عام لنگر جي ماني.
 ڪُنڊه: ص (ف) کوٽيل- اڪريل (پٿريا ڪاٺي).
 ڪُنڊه ڪاري: ٿ. پٿريا ڪاٺيءَ تي اڪريل چٽ، اڪريل
 نقش ٺاڙي.
 ڪُنڊي: ٿ. ڪُنڊري. ڪڙو. ڏوٽڻ وقت ڪپڙن کي ستن جي
 حالت- سٽڪو.
 ڪُنڊيل: ٿ. فقيرن جي بگري. ڪستو- ڪچڪول.
 ڪُنڊ: ٿ. تيڪي جي ديوار- ڪاٺ جي پرڏي.
 ڪُنڊ: ٿ. ڪنارو- ڪپر- ڪنڌي- پر- پاسو.
 ڪُنڊ: ڏ (سن) گچيءَ جو پٺيون پاسو- گردن. ڳٽ- ڳٽو.
 ڪُنڊ پيڇڻ: ڳاٽو پيڇڻ- گردن ٽوڙڻ. شڪست ڏيڻ. زير ڪرڻ-
 تابع ڪرڻ. هٿ پيڇڻ.
 ڪُنڊ پر ڪرڻ: سخت نقصان رسڻ. تڪبر لهي وڃڻ.
 ڪُنڊ تي چڙهڻ: مغرور ٿيڻ. گستاخ ٿيڻ. لاڏلو ٿيڻ. لاهور ڪرڻ.
 ڪُنڊ تي ڪاٽي اچڻ: مجبور ٿيڻ.
 ڪُنڊ جي ڪاٽي ٽي: هروڀرو مشن پوڻ- مجبور ڪرڻ- لاچار
 ڪرڻ.
 ڪُنڊ ڏوڏ پوڻ: جھومڻ- جھولڻ- خاموشيءَ ۾ ڪُنڊ لوڏڻ.
 ڪُنڊ ڏوٽڻ: جھومڻ- جھولڻ- ڪُنڊ لوڏڻ.
 ڪُنڊ ڏيڻ: آڌاپ سڀرو هلائڻ. مصيبت کي منهن کي منهن ڏيڻ.
 ڪُنڊ ڪڍائڻ: گُٺائڻ- ٽٽائڻ (ڪم کان). نابري وارن.
 ڪُنڊ ڪُرتو: ڏ. ننڍي گچيءَ وارو- ڪوتاه ڪُنڊ.
 ڪُنڊ ڪڻڻ: منهن مٿي ٿيڻ. سوڀ رو ٿيڻ. تندرست ٿيڻ. ڪجهه

چاڻڻين.

ڪنڊ لهن: بي مانو ٿين، هٿ ڇڏين.

ڪنڊ م ڪلي هٿن: هٿيلو هٿن-هٿ م ڇڏين.

ڪنڊ م وڙ هجن: گهٽ - زور آور هجن.

ڪنڊ مٿي ڪڍڻ: فتحياب ٿيڻ-اوچو ٿي ڪرڻ. صحتياب ٿيڻ.

ڪنڊ نمائڻ: نه ناهي ڪرڻ. رضامند ٿيڻ، آڻا ڇڏڻ، سجدو ڪرڻ.

ڪنڊ هٿن: هائو يا نه ڪرڻ-ڪنڊ ڏوٽ.

ڪنڊ هيٺ ڪرڻ: شرمسار ٿيڻ-هٿ ٿيڻ، ميري ٿيڻ.

ڪنڊ هيٺ هٿن: ميري هٿن، بي آبرو هجن.

ڪنڊاٽ: ڏيڳي کي هڙي موهائڻ وقت ڪنڊ م وڌل پاڇاريءَ جهڙو چوڪٽ.

ڪنڊاٽي: ٿ. ناري هڙي جي سرائي.

ڪنڊار: ص. بهادر-دلير، ڏاڍو جوان، سورهيه.

ڪنڊر: ڏ. وڻ مان ميو پائڻ جو انگڙو.

ڪنڊڪوٽ: اسم خاص. سنڌ م بلوچستان جي سرحد تي جيڪب آباد ضلعي م هڪ شهر جو نالو.

ڪنڊو: ڏ. ڪنڊ، ڪنڊ وارو سنڌ، ڪنڊو، ڪپڙ-ڪنارو.

ڪنڊوٽ: ٿ. پاڇاريءَ جي مٿئين پاسي واري ڪاني.

ڪنڊي: ٿ. ڪنارو-ڪپڙ، پڪي ٿوڻي جي ڀت، جهلو-آڌ، آڌار-وسيلو، اجهو-پناه.

ڪنڊي پاسو: ڏ. ڀرپاسو-گردنوح، پاڙو-ويڙهو.

ڪنڊي سارڻ: ڪندرو ڇڏڻ، وسپو ڌڻ.

ڪنڊي ڪن نه پون: راز م رکڻ-ڏيڳ جهڙو رکڻ.

ڪنڊين کي ڪن هٿن: راز جي ڳالهه ڦٽي پون.

ڪنڊ: ٿ. ڪنڊن وارو ڍنگهر، ڪنڊن ٻوٽن وارو جهنگ، ڪنڊن وارو ٻوٽو، فوتيءَ جي يار هين پندرهن ڏينهن جي هڪ رسم.

ڪنڊ سان قاسائڻ: ڪنهن واراڌي ماڻهوءَ سان منهن پون.

ڪنهن ڏنگي زال سان حرڪت يا چرچو ڪرڻ.

ڪنڊ: ڏ. مروءَ جو ڀڄو-پٿر.

ڪنڊ: ٿ. گوسو-زويو، طرف-پسو.

ڪنڊاٽو: ص. ڪنڊ وارو، ڪنڊ م، گوند تو-بسي تي. (ٿ. ڪنڊاٽي).

ڪنڊ جهلاتو: ص. ڪنڊ جهيلندڙ، گوشه نشين، عدت جو عرصو.

ڪنڊ قاتڻ: ظهور م اچڻ-ظاهر ٿيڻ.

ڪنڊ ڪڙڇ: ٿ. اوسو پاسو-هرهند، چرئي پاس.

ڪنڊ ڪني ڪرڻ: گهري پاڙي م ڀڄڻاڻي ڪرڻ.

ڪنڊ ماٺ: ٿ. جاميٽري جو هڪ اوزار (جنهن سان ڪنڊ ماپجي).

ڪنڊو: ص. ڪنڊو رو-ڪنڊاٽو.

ڪنڊ وسانڻ: گوشه نشيني اختيار ڪرڻ.

ڪنڊر: ص. ڪنڊن وارو-ڪنڊاٽو، جهڙاڪ-ڦڏاڻي.

ڪنڊڙو: ڏ. زنجير جي ڪڙڻ وانگر ڀرت جو هڪ قسم.

ڪنڊڙي: ٿ. ڪنڊيءَ جون-ڪنڊي.

ڪنڊل: ڏ. (ون) ڪنڊ پائڻ جو هڪ زانو زبور-ڪنڊنو.

ڪنڊلي: ٿ. جنم پٿري-زائچو، دائرو-حلقو.

ڪنڊم: ڏ. (انگ) ن ڪاره-بي ڪمو.

ڪنڊم ڪرڻ: ن ڪارو ڪرڻ-رد ڪرڻ.

ڪنڊو: ڏ. وڻ پ ٻوٽي جو قدرتي سيمه-خار، مڇيءَ وغيره جو سنهيو نوڪر، رهڻو، ننگ بلا جو هڏو (جيڪو ڪنڊي وانگر سنهيو ٿئي)، دشمن.

ڪنڊا ٿي وڃڻ: ڳري وڃڻ-اپرو ٿيڻ.

ڪنڊا پوکڻ: ويرو ڏيڻ، ڀڄڻاڻي ڪرڻ، نقصان وارو ڪم ڪرڻ.

ڪنڊا ڪڍڻ: عيب ڳولڻ، منهن ڪرڻ.

ڪنڊا وڃائڻ: تڪليف پهچائڻ لاءِ رند ڪون پيدا ڪرڻ.

ڪنڊو چيڻ: ڪنڊو لڳڻ، هر ڪرڻين، چڪاچڻ-ڪشش ٿيڻ.

ڪنڊو ڪڍڻ: ميوو وغيره مهنگو ٿيڻ، ڏينهن ٿيڻ.

ڪنڊو لڳڻ: سيمه لڳڻ-جسم م خار چيڻ، نقصان پهچڻ، تڪليف پهچڻ.

ڪنڊو نڪرڻ: اٽڪ لهن، رند ڪ دور ٿيڻ.

ڪنڊو ڪنڊ: آمهون سامهون-منهن مقابل، ٻن چوڪنڊن جي آمهين سامهين اڀيڻ.

ڪنڊي: ٿ. هڪ قسم جون.

ڪنڊيءَ جو لاه: ص. نهايت لڄو ماڻهو، اردو، سخت-ڪٽڻ.

ڪنڊيارو: ڏ. ڪنڊن واري جاءِ، اها ايراضي جتي ڪنڊ گهڻي هجي. (اسم خاص) ضلعي نوشهري فيروز جو هڪ شهر.

ڪنڊيارو لغام ڏيڻ: مجبور ڪرڻ، تڪليف ڏيڻ.

ڪنڊي ري: ٿ. ڪنڊي جي وڻن ٻوٽن واري ايراضي، سنڌ م گهڻن ديھن جون.

ڪنڊي ري: ٿ. هڪ قسم جو جابلو ٻوٽو (اڪثر ن ڪي مال کڻي).

ڪنڊ بڪٽر: ڏ. (ڪ) پاڙي تي مسافر کڏي هلائيندڙ-مسافر گڏيءَ م پاڙو وٺڻ ڪندڙ.

ڪُنڊائي: ٿ. دغبزي، بياني، بچڙائي - منافقت.
 ڪُنڊڙو: ڏ. وارن جي گهندي - چڱ - زلف.
 ڪُنڊڙي: ٿ. جوڙ (جوڙ جي ٻج) جو هڪ قسم.
 ڪُنڊڙي تيلي: ٿ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
 ڪُنڊل: ڏ. والو (جوڳي ڪنن ۾ پائڻ)، (ص) ڪنڊن وارن وارو - سهڻو.
 ڪُنڊيلو: ٻگه جو هڪ قسم، هر - ڪنڊي. ڪنن ۾ پڻ لاءِ چانديءَ جو والو.
 ڪُنڊلي: ٿ. ننگ جو ويڙهي ويهن وقت هٺيل وڪڙ.
 ڪُنڊن: ٿ. ڏڏو لوڙن لاءِ منڌائيءَ ۾ بيل توڙهو.
 ڪُنڊو: ڏ. ڪنهن ڇيڙ جي لتڪ ٿل لاهي آنڪڙو. دروازي جي ڪڙي ۾ ڦاسڻ لاءِ لوهي چلو (جنهن ۾ ڪڙو وجهجي)، زنجير جي ڪڙي.
 ڪُنڊي: ٿ. هر، گن جو هر، ملهه.
 ڪُنڊي: ٿ. دروازي جي زنجير، مڇي ڦاسڻ لاءِ لوهي انگڙو. درجي طاقن کي بند ڪرڻ لاءِ تڙي، زريءَ جي ڀرت جي آر. اها مينهن جنهن ج سڱ وريل هجن، ڪُنڊلي - حلقو. ننگ جو گولائيءَ ۾ وڪڙ. ڪُنڊي (ٻگهيلان جي).
 ڪُنڊيون قطارن: مينهن کي چرڻ لاءِ جهنگ ۾ وٺي وڃڻ.
 ڪُنڊيون قطاري ڏيڻ: چوري ڪيل مال موٽائي ڏيڻ. قرض ڏيڻ ڪن ٺاهي ورتڻ.
 ڪُنڊي ڪيڻ: ٻگهن کان پوءِ پلال کي چنڊي منجهس رهيل ساريون ڪيڻ.
 ڪُنڊي ڪرڻ: ڪري وارو رهيل سهيل آن صاف ڪرڻ.
 ڪُنڊي هڻڻ: مڇي مارڻ.
 ڪُنڊير: ڏ. هڪ قسم جو جهنگلي ڏٽ.
 ڪُنڊ: ص. وڏن ڪنن وارو. (ٿ) ٻڪريءَ جو هڪ قسم (وڏن ڪنن واري ٻڪري).
 ڪُنڊ: ڏ. عاج، شيشي يا کاٺ مان ٺهيل ڪنن جو والو (جيڪو جوڳي پائڻ).
 ڪُنڊ ڪاٽڻ: ورڏيڻ - گهمراڏيڻ.
 ڪُنڊ ڪرڻ: ڪنهن شيءِ کي ويڙهي سيڙهي گول ڪرڻ - وڙ ڇڏ ڪرڻ.
 ڪُنڊ: ٿ. نشان چٽڻ لاءِ تختي يا پٽ تي ڪيڊين گول ۾ ڪرو داخ - نشانو.
 ڪُنڊو: ڏ. ڪاري پٽيءَ جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڪُن رَس: ڏ. راڳ وغيره ٻڌڻ جو مزو. ڪنن کي وٽندڙ سريلو آواز.
 ر گ جي پروڙ.
 ڪُن رسيو: ص. ڏين سن ٻڌندڙ - متوجهه.
 ڪُنرو: ڏ. ڪن ڏيئيءَ لکي ٻڌڻ واري حالت.
 ڪُنرو ڏيڻ: لکي ٻڌڻ.
 ڪُنرو: ڏ. دوا طور ڪتب ايندڙ هڪ قسم جي ٻوٽي جو ٻج.
 ڪُنرو: ڏ. گهيرو - گول چڪر، گولائيءَ ۾ گڏ جي ويهن جو نمونو.
 ڪُنرو ڪرڻ: گڏ جي ويهي صلاح مشورو ڪرڻ - رٿ رٿڻ.
 ڪُنري: ٿ. نئين ڪنيل ڪوه جو بارڪان پاتيءَ تئين وارو حصو. (اسر خاص) هڪ شهرءَ ڏيهه جو نالو.
 ڪُنرو: ڏ. ڪن - گوش، ڏيان - خيل - لاڙو.
 ڪُنرو: ڏ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪڙ، جنهن سن وار صاف ٿين.
 ڪُنرو: ڏ. ننڍڙو ڪٽو، نڪر جي ننڍي ڍيڳڙي. (ٿ. ڪُنڙي).
 ڪُنڙ: (ع) خزانو - گنج. فقهه جي مسئلن بابت هڪ ڪتاب.
 ڪُنڙ قدوري: فقهه ۽ شريعت جا ڪتاب.
 ڪُنڙ: (ڏ. انگ) تين جو دٻو (جنهن ۾ مڱ سليٽ وغيره رکجي).
 ڪُنڙت: (ڏ. انگ) راڳ رنگ واري محسن.
 ڪُنڙو: ڏ. لکي ٻڌڻ - آهستيءَ سان ٻڌڻ ڪنڊڙن جون ٻڌڻ.
 ڪُن سوپاري: ٿ. هڪ قسم جو جيت (جيڪو ڪن ۾ گهڙي وڃي ۽ تڪليف ڏئي).
 ڪُنڊيرشن: ٿ (انگ) داخلي معاملن ۾ آزاد حليف ۽ گڏيل رپستون.
 ڪُنڙاڙ: ص. هندو فقيرن جو هڪ قسم (جيڪي ڪنن ۾ وڏا ولاپ ٿين).
 ڪُنڙ: ڏ. ڪنن کي ڇيڙ ڏنل فقيرن جو هڪ قسم، جوڳي فقيرن جو هڪ گروهه.
 ڪُنڙ: ٿ. پٿري - بهني - ڪڪري.
 ڪُنڙ: ڏ. هڪ قسم جو آبي پڪي - ٻگه پڪي.
 ڪُنڙ تين: ٻڙي ڀرو تين. نڪرڻ - جاري ٿيڻ.
 ڪُنڙ رڙڻ: بربادي ٿيڻ - ويراني ٿيڻ.
 ڪُنڙ: (ڏ. انگ) بادشاهه - شهنشاهه.
 ڪُنڙ: ص. اجرو، نرم - شفاف (پاڻي) پٿرو - چڏڙو.
 ڪُنڙال: ص. پينگيو - سڄو - ڪٽل - مڦلس.
 ڪُنڙاڻو: ڏ. محتاجي - مڦلسي - اتهوند.

ڪنگر: ذ. ٺڪر جو لوتو (جيڪو اڳ نر يا هرلي جي منهن ۾ ٻڌبو هو).

ڪنگر: ص. پهروپي-دغابز-رب ڪر-منافع. افسواھ اٿاريندڙ-بغاوتي.

ڪنگرو: ذ (ف) عمارت يا قلعي وغيره ۾ ٺهيل محرابدار جaro. حاشيو. ڀرت جو هڪ قسم.

ڪنگري: ث. ٺڪر جو لوتو-ڪنگر.

ڪنگري: ث. اڏاوت ۾ سهڻي ۽ لاء سرن جي ٽڪندي قطار. ڀرت جو هڪ نمونو.

ڪنگلو: ص. ڪٽل-منس-ندر-مسڪين (ث. ڪنگلي).

ڪنگن: ذ. ٻانهن ۾ پائڻ جو هڪ ڳم-وڏي پٽي وارو چوڙو. چوڙو، ڪولاڻو.

ڪنگن ڪڍي ويهن: نبري وارن-انڪار ڪرڻ. لهڻي ليکي کان جواب ڏيڻ.

ڪنگني: ث. چوڙو-چوڙي. ڀت ۾ پهر تي نڪتل سرن جي قطار-ڪنگري.

ڪنگن ڪار، ڪنگهن هار: ث. هڪ قسم جو پسر ڪو وکر (نوشادر ۽ شورو ملايل).

ڪنگو، ڪنگهو: ذ. ڦٽي، ڦٽو، مٿي جي وارن کي قابو بيهڻ لاء وريل ڦٽي.

ڪنگو: ذ. ٺٽي جو ننڍو ون. ٺٽي جو ٻوٽو، سينڌر، ٺٽي جي تارن جو ڳاڙهو گلابي رنگ (جنهن سان ڪپڙا رنگجن).

ڪنگو تارو: ذ. ٺٽي جي ٻوٽي جي تاري (جيڪا ٿنڀون مانجن جي ڪماچي).

ڪنگوريت: ذ. ٺٽي جي ون جي ڳڙهي ٻونگر.

ڪنگور: ذ. ڪانهن جي قسم جو هڪ ٻوٽو (جنهن جي ڪاٺن مان ٺهڻ بئسيون ٺهن).

ڪنگور ٻوٽي: ث. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر.

ڪنگوراڙ: ث. سڄ-اڇر-پينگ-تبهي-بردي.

ڪنگوس: ذ. ڀاءُ-پوسراڻ.

ڪنگول: ذ. ڪنگرو-برج، ڪنگن.

ڪنگولو: ذ. ڪنگن يا چوڙي جو هڪ قسم-ٻانهن رکي.

ڪنگي، ڪنگهي: ث. ڦٽي، ننڍي ڦٽي.

ڪنگهو: ذ. ڦٽ جو پاڻي-پونء. (ص) تمام ڇڊڙو-پٿرو.

ڪنگهو پاڻي: ڇڊي لسي يا ڏڏ-ڇاڇ.

ڪنگهي: ث. هڏن جي هڪ بيماري (جيڪا گهڻو ڪري پرن کي ٿئي). ڪنگهي کاڌل: ص. اڀرو-ڪمزور-هٿو.

ڪن لاتار: ث. ٻڌو ان ٻڌو ڪرڻ-بي ڌياني. ٻڌي نٿائي ويڃن. بيرواهي.

ڪنڏه: ص (ف) ڪيل. ڪنڊڙ. صفا ٽي پڇاڙي طور ڪم ايندڙ لفظ.

ڪنو: ذ. ڪندرو-ڀر-ڪپ. ڪنهن ٿنء جو مٿيون حصو. ڪندر-وٽ، پسي وارو ٺڪر.

ڪنو جهلڻ: ڀرڻ-پرسان ٿيڻ.

ڪنو ڪڍڻ: ڪنڀڙي ويهڻ

ڪنو: ص. گندو-خراب-غليظ-ٻرو. ميرو-ان ڌوٽل-اڀلو. ٻسي-پروڻو. ڪني ڏپ وارو (ث. ڪني).

ڪنو ڪوجهو: ص. گندو ۽ بچڙو. بدافعال. جهڙو تهڙو. (ث. ڪني ڪوجهي).

ڪنو: ذ. ٺڪر جو ڍيڳڙو.

ڪنا ڪارا ڪرڻ: ڪجهه نه ڪرڻ. ڪوبه چڱو ڪم نه ڪرڻ. ڪنو چاڙهڻ: ڍيڳڙو چاڙهڻ. پنهنجي مڙس ڪرڻ. پٿرو ٿيڻ.

ڪنو پانو: ذ. ٺٽو-ڀرتن. رڌيچا-سڄن.

ڪنوٺ: ذ. ٻن سالن جي ڄمار جو اٺ. گوٺرو-توڏو. (ص) جون-ڳيرو.

ڪنوٺي، ڪاوٺي: ث. ڪلهن تي رکيل ڪاٺي (جنهن جي ٻنهي ڇيڙن ۾ پٽي ڀرن لاء ڍلا يا ٽين ٻڌل هجن). لٺ يا ڌڪو، جنهن جي ٻنهي طرفن ٻارڪٽن لاء رسيون ٻڌل هجن.

ڪنوار: ث. ننڍن ڀرتين عورت-وٺي-ٻئي. هارسينگار ڪيل عورت. سهڻي عورت.

ڪنوارينو، ڪنواريو: ذ. شاديءَ کان اڳ جو زمينو-دوشيزگي.

ڪنوارو: ص. ان ڀرتيل، چڙو چانڊ.

ڪنواري: ان ڀرتيل عورت.

ڪنواريتو: ص. "ڪنوار" جي طرف جو.

ڪنوار ٻوٽي: ث. هڪ قسم جو ٻوٽو، جنهن کي هٿ لائن سان پن ڪو منجي ويڃن.

ڪنوارن: م. ڳلا ڪرڻ-ندا ڪرڻ.

ڪنوٽڙي: ث. ڪن جي پٿريءَ ۾ وجهڻ جي وائي.

ڪنوٽي: ث. گهوڙي جو اڀو ڪن. پٿرو-ڪل.

ڪنوٽي: ث. مٿس-ڦير گهير. نسبت-برابري.

ڪنوٽيا: ذ. توپيل ڪن سان جوڳي فقيرن جو قسم.

ڪوارٽر: ڏ (نگ) رهڻ جي جاءِ، فوجي بيرڪ.
 ڪوارٽر ماسٽر: ڏ. فوجي بيرڪ جو اڳواڻ.
 ڪوارٽر: م. هجڻ ڪرڻ - ڳلا ڪرڻ، بدنامي ڪرڻ.
 ڪوارٽر: ڏ. دروازي جو طوق، در - دروازو.
 ڪوارٽي: ٺ. پيڙيءَ جو هڪ عضوو - پاتاريءَ جا خال.
 ڪوارٽ: ڏ (ع: قواعد) بد ڪلامي - واھيت ڳالهائڻ، ٻڪواس.
 ڪواڙو: ڏ. راز ڪي ڪم م مٿي اوسري لاءِ پٽل تختو (جنهن تي رڙو پيهي ڪم ڪري).
 ڪواڪب: ڏ (ع) "ڪوڪب" جو جمع - تارا.
 ڪواڪبي: ٺ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر.
 ڪوالو: ڏ. ڪنٺرو - نرم - ملائم - ڪومل.
 ڪواءِ: ڏ. خراب هوا، زميني جي گردش، ظلم - نا انصافي.
 ڪوائن: م. ناپسند ڪرڻ - قبول نه ڪرڻ.
 ڪوائي: ٺ. زبان مان نڪتل خراب يا بد سوتي وارو گفتو، پٽ پراتو.
 ڪوائف: ڏ (ع) "ڪينيف" جو جمع، حالات.
 ڪوائل: ڏ (نگ) جيسيءَ مثل ڪا بگول شيءَ - گھڻ گولائون ڇڻو.
 ڪوبس: م. ڌمڪ سان زمين کي سڌو ڪرڻ - زمين هموار ڪرڻ، ليول وٺڻ.
 ڪوبو: ڏ. مٿي پجنءَ سنوارڻ جو اوزار - ڌمڪ - وٽوڙ، ليول.
 ڪوبو ڪرڻ: زمين کي سنوٽ م آڻڻ - پٽ سڌو ڪرڻ.
 ڪوپ: ٺ. ڌڙ، غار، اندر تي ڪڍل زمين، وهيا درياءُ جي ڪپ واري اندران تي اندر ڪڍ واري زمين.
 ڪوٽ: ٺ. (سن: ڪوٽ) ساراهي سوڀ جو نظم، ڪوٽا - ڪٽ، ڊگهي ڳڻهه.
 ڪوٽ: ڏ. چوٽيءَ وڃڻ لاءِ هر جي هيٺين پڳي م سوراخ.
 ڪوٽا: ٺ (سن) شاعري.
 ڪوتاه: ص (ف) ننڍو، گھٽ، ٿورو ننڍو - لائبرو، مختصر.
 ڪوتاه فهم: ص. گھٽ سمجهندڙ - بي عقل.
 ڪوتاه قد: ص. بندرو - ڄمڙو.
 ڪوتاهي: ٺ. ڪمي - گھٽتائي، ٿورائي، قصور - ڏوهه، ڪوٽ.
 ڪوتاهي ڪرڻ: گھٽتائي ڪرڻ، دير ڪرڻ، نقص وڃڻ، لاپرواهي ڪرڻ (جنهن مان نقصان ٿئي).
 ڪوٽڪ: ٺ. هڪ قسم جو ٻوٽو.
 ڪوئل، ڪوئل: ڏ (ترڪي) اميرن جي سواريءَ جو گهوڙو.

ڪنگجي پون: بيمار ٿي پون - گھوٽين.
 ڪنگڻ: م. ڪسڪڻ - ترڪڻ، ٽڪڙو نڪري وڃڻ.
 ڪنگڻ: م. ڪنجهڻ، ڪرڪڻ، لات ڪرڻ (پڪي)، تپ تاءِ م جهيٽي آواز سان چنگهڻ، سوري ڏاڙ ڪڍڻ جهيٽي آواز سان روئڻ.
 ڪنگو: ڏ. ڪڙاهيءَ ۾ وڏي ڪنگير لڳڻ سبب وڃي وارو آواز.
 ڪنگو: ڏ. ڪنجهڪر، پستڪٽ.
 ڪنو: ڏ. اناج جو دٺو، ڪن - ڌرو، ٻج.
 ڪنا ڇاڇڻ: مٿي ڪرڻ وقت چوڪريءَ چوڪريءَ جي ڇاڇ ڪرڻ.
 ڪناڳڻ هئڻ: بخيل هئڻ - ڪنجوس هئڻ.
 ڪنو اگهاٽو: ٿورو ڌرو به قبول پون.
 ڪنو قرار هئڻ: قسمت زور وٺڻ، خوش نصيب ٿيڻ.
 ڪنو ڪنو: ص. چڙو چڙو، جدا جدا - ڌاڙ ڌار، ٽٽيل پڪڙيل.
 ڪنو نه ڪرڻ: ڌرو به لياقت نه ڏيکارڻ.
 ڪني گھٽ ڪاسو: ٿورڙو گھٽ، ٿورو چوٽو.
 ڪنو: ڏ. ڍارو - ڇڪو - ٽرو، پڪو.
 ڪنو وڃڻ: پڪو وڃڻ، گھٽين چٽڪين تي ڏاڙ لکي هڪڙي چٽڪي ڪڍڻ.
 ڪنهار: ڏ. ميرن جو هٿ.
 ڪنهي: ٺ. ڪنهيءَ تي.
 ڪئي: ٺ. ڌرو - ٿورڙو ٽڪرو، هيري جو ڌرو، اناج جو دٺو، مينهن جي ٿڙي - بوند.
 ڪنيارو: ڏ. لغام - واڳ.
 ڪنيئي: ٺ. چوپائي مال جي سڃاڻپ لاءِ ڪن م وڌل چير يا ڪڪر.
 ڪنيئي ڪرڻ: سڃاڻپ لاءِ نشان ڪرڻ يا وڏو جهڻ (مال کي).
 ڪنيون: ڏ. برسات جون بوندون - ٿڙيون.
 ڪو: ص. ڪير، ڪجهه، ٿورو.
 ڪوبه: ٺ. هڪ به (مٿيو، سامهوارو وغيره).
 ڪو ڌم: ڏ. ٿوري دير - گھڙي ڪن.
 ڪو: ٺ (ف) ڳي - گھٽي، واٽ.
 ڪوبه ڪو: ٺ. ڌر بندر.
 ڪواٽ: ڏکي واٽ - اولو رستو، اوجھڙ، گمراهي، (ص) ڏکيو - اوجھڙ وارو، گمراهه - بيهراهه.
 ڪواٽو: ص. ڏکي واٽ وارو، گمراهه.
 ڪواجهو: ڏ. بي هنر، ان آزمودگار.

سواريءَ لاءِ خاني پلاٽيل گهوڙو (ت جيئن جنهن مهر دل چئي سوار ٿئي).
 ڪوٽمير: ذ. سواڌات (پن سوڌا).
 ڪوٽه: ص (ف) نسيو. گهٽ. مختصر. سوڙهو- تنگ. بندرو (قهر).
 ڪوٽه آنديش: ص. بي سمجه. ڳڻ ڳوت نه ڪندڙ.
 ڪوٽه بڻي: ث. بي سمجهي- ناداني.
 ڪوٽه ڏمي: ث. سم جي تڪيف- دمڪشي- ايسمي.
 ڪوٽه نظر: ص. بي سمجه.
 ڪوٽي لائي: ث. ڪوڙي ڪر.
 ڪوٽ: ث. ڪڙه- ڪڙ. رحم- پڇيداني.
 ڪوٽرو: ذ. ڳوٺرو. بڻجو.
 ڪوٽري: ث. ڳوٺري. بڻجي.
 ڪوٽ: ذ (سن) قلعو- ڳڙه. ڳوٺ يا حويليءَ کي ڏنل وڏي ديوار.
 عالم پنڊه. (انگ) هڪ قسم جو لباس (جيڪو قميص جي مٿان پائجي).
 ڪوٽ ڪيرائڻ: وڏي مصيبت کي منهن ڏيڻ. ڏکئي ڪم ۾ ڪا مياڻي حاصل ڪرڻ.
 ڪوٽ هئڻ: پٽر اندر آڱ چڙهڻ.
 ڪوٽار: ذ. روپيو ڪا تي جو هڪ ملازم- تهيدار جو منشي.
 ڪوٽار ڪڙا: ذ. نو ڪر چ ڪر- پٽيوالا پڙا.
 ڪوٽڙو: ذ. ننڍو ڪوٽ- گڏ.
 ڪوٽڙي: ث. ننڍڙو ڪوٽ- ڳڙهي.
 ڪوٽڙي اسم خاص. حيدرآباد ويجهو دادو ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 ڪوٽوال: ذ (ف) ڪوٽوال (ڪوٽ جو انتظام سنڀاليندڙ هڪ عهديدار.
 ڪوٽوالي: ث. شهر جو وڏو ٿانو. ڪوٽوال جو عهدو.
 ڪوٽي: ذ. آفيم جو هڪ قسم.
 ڪوٽيلي: ث. ڪانگهري آڻڻ.
 ڪوٽيو: ذ. ننڍي پيڙي. بتيو. ٿانءُ جو هڪ قسم.
 ڪوٽ: ث. "ڪوٽن" جو عمل- سڏ. دعوت- ڪنڊ. شاديءَ وغيره جو سڏ- نينڊ.
 ڪوٽ ڪرڻ: سڏ ڏيڻ. ڪج وغيره جي نينڊ ڏيڻ.
 ڪوٽار: ذ. پندارو. گڏام.
 ڪوٽاري: ث. سون چندي ڳارڻ لاءِ مٽيءَ جي بيالي.
 ڪوٽاري: ص. ڪوٽ ڏيندڙ. قاصد. پيغام پهچائيندڙ.

ڪوٽل: ص. ڪوٽ ڏيندڙ- ڪوٽن وارو- ڪوٽاري.
 ڪوٽلڻ: م. سڏ ڏيڻ- ڪوٽلڻ. دعوت ڏيڻ. سڏ ڏيڻ.
 ڪوٽڙي: ث. گهر جو ننڍو صنو- ڪمر- ننڍي ڪوٺي.
 ڪوٽلو: ذ. ان وجهڻ لاءِ مٽيءَ جي ٺهيل گندي.
 ڪوٽلڻ: ڪوٽلڻ: م. سڏ ڏيڻ- سڏ ڪرڻ.
 ڪوٽو: ذ. ڪشادو صنو ڪمر. ماڙيءَ وارو طبقو. ڪڏ.
 ڪوٺي چڙهڻ: پڌرو ٿيڻ- عالم آشڪر ٿيڻ.
 ڪوٺي: ث. بنگلو. وڏو دڪان. گهر جو ڪمر.
 ڪوٺيوار: ذ. ڏيئي وڪري جو واپاري ڪارخانيدار.
 ڪوٽر: ذ (ع) بهشت جي هڪ نهر. يا حوض.
 ڪوٽ: ذ (سن) ڪاوڙ- ڌمڪ. قهر.
 ڪوٽ ڪڍي ويهڻ: مجبور ڪرڻ. ڪروڙ ڪري ويهڻ.
 ڪوٽ: ذ. (انگ) ڪپ (چانهه پيئڻ لاءِ پيالي نما ٿانءُ).
 ڪوٽ: ذ. ذاتوءَ جو هڪ قسم- جست.
 ڪوپرو: ذ. ڪوپرو- ناريل. ناريل جو تيل.
 ڪوپري: ث. ڪوپري. ڪيپرائي.
 ڪوپڻ: ذ (انگ) پٽي رسيد جو حصو. انعامي تڪيٽ.
 ڪوپو: ص. سورهي. بهادر- سورمو- جوڌو.
 ڪوپي: ص. ظالم- قهري.
 ڪوپڻ: ث. لانگوت- چوتو- ڪاچوٽي.
 ڪوچر: ص. بزدل- بي همت. بخيل- ڪنجوس.
 ڪوچهائي: ث. بي زباني. گدلائي. بد صورتِي.
 ڪوچهٽ: ذ. گند ڪچرو- پهر سهر.
 ڪوچهو: ص. بي زيبو- اڀالو. گدلو. (ث. ڪوچهي)
 ڪوچ: ذ (انگ) هڪ قسم جو ولايتي پلنگ. گاديلي ۽ اسپرنگن واري وڏي ڪرسي (جنهن تي ٻئي ماڻهو ويهي سگهن). پوش واري چئن ڦٽن واري گهوڙي گاڏي. رانديگرن کي سکيا ڏيندڙ.
 ڪوچوان: ص. گهوڙي گاڏي هلائيندڙ.
 ڪوچ: ذ. ٻئيءَ جو گولاڻيءَ وارو ڦيرو.
 ڪوچ: ذ (ف) هڪ هنڌ کان ٻئي هنڌ روانگي. لاڏاڻو. سفر. وفات.
 ڪوچ ڪرڻ: روانو ٿيڻ. سفر ڪرڻ. وفات ڪرڻ.
 ڪوچڙا: ذ. هندو خان بدوشن جي هڪ قوم.
 ڪوچڪ: ص (ف) ننڍو- صغير.
 ڪوچه: ذ (ف) ڳلي- گهٽي.

ڪُڇُ گرد: ذرستي جي مٿي پڌر.
 ڪوچي: ذوارن جون ٻيلن بڻ.
 ڪوچو: ذوئن جو جهڳٽو. چراگاه- ويءَ. جابلو وادي جنهن ۾ مال جي چري لاءِ گاههجي.
 ڪوڏ: ص. موڳو- بي عقل- ڪُنڌڙهن.
 ڪوڏ: ٺ. موڳائي- بي عقلي. ڪُنڌڙهي.
 ڪوڏ: ذ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت.
 ڪوڏ: ذ. ڇاه- سڪ- پيار. اڪير. شوق. اڪنڊ. چڌت. حرص.
 سڌ. هيچ- خوشي.
 ڪوڏار: ٺ. زمين کڻڻ جو هڪ اوزار- ڪوڏر.
 ڪوڏاريو: ص. ڪوڏر سان ڪٽي ڪٽندڙ.
 ڪوڏان: ظ. ڪوڏمان- خوشيءَ مان.
 ڪوڏانو: ذ. خوشيءَ وارو گيت- لولي. (ص) خوشيءَ سان- خوشيءَ وارو.
 ڪوڏر: ٺ. ڪوڏار.
 ڪوڏر ڪٽڻ: ڪنهن زميندار وٽ هري ٻيٽن کڻي جو ڪم ڪرڻ.
 ڪوڏر هئڻ: پورهيو ڪرڻ. جنا ڪشي ڪرڻ- سخت محنت ڪرڻ.
 ڪوڏريو: ص. ڪوڏر هٿندڙ. پورهيت- مزدور. هاري.
 ڪوڏري: ٺ. جوئر جو هڪ قسم.
 ڪوڏو: ذوڏو ڪوڏ.
 ڪوڏي: ٺ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت جو کوپو (جيڪو اڳئين وقت مرڪبي طور ڪم ايندو هو).
 ڪوڏي چٽ هئڻ: ڪنجور هئڻ- بخیل هئڻ.
 ڪوڏي مله ڪرڻ: بي مانو ڪرڻ- ذليل ڪرڻ.
 ڪوڏياري: ٺ. بلا جو هڪ قسم (اڪثر ٿر مٿي).
 ڪوڏي ڪوڏي: ٺ. هڪ قسم جي راند (جنهن ۾ ٻه ٽوليون آهنون سامهون ٿين ۽ زمين تي ليڪو ڪري حد ورهائين. هڪ ٽولي جو پيچي "ڪوڏي ڪوڏي" چونڊو هڪ ئي ساھ ۾ ٻي ٽولي جي حد ۾ ويندو ۽ ساھ ختم ٿيڻ کان اڳ ڪنهن نه ڪنهن کي هٿ لائي کپڻ جي ڪوشش ڪندو).
 ڪوڏير: ص. عيش- عيشي حيور.
 ڪوڏيو: ص. ڪوڏو رو- شوق- مشتق- چڌت وارو.
 ڪوڏ: (انگ) قانون جو ڪتاب. تدار تي حصيدار وغيره
 ڪوڏ: ذ. ڪڏ- کوپو- چور.
 ڪوڏير: ذ. هڪ قسم جي ٻوٽي جي پاڙ ۾ ٿيندڙ ڦر (جيڪو ڏٺ

صور ڪم اچي).
 ڪور: ٺ. ڪنڊر- وٽ (ڪپڙي جي). ڪپڙي جي ڪٽيل پٽي- ريت. ڦر- قش. نڀ جو اندريون ڪوٺو. چيل.
 ڪور: ذ (انگ) پوش (وهائي، پٿرائي، ميز وغيره کي ڍڪڻ جو ڪپڙو)- غلاف.
 ڪور: ٺ. پٽي، جي ڪسي- ڪڙيو- واھ.
 ڪور: ص (ف) نڌو- ندين.
 ڪور باض: ص. اندر جو اندو- بي سمجه.
 ڪور چشم: ص. اکين کان اندو.
 ڪورا: ٺ. ڳلا- لائي چئي. دانهن- شڪيت.
 ڪورائي: ٺ. ڪوڙ ڪو- ڦندو- دام.
 ڪوراڇ: ٺ. ڪنڊ- ڪڙچ. سُرنگه.
 ڪراڏ: ٺ. سخت ٿڌن واري چوپٽي. جيڪا ڏهن مهل تڪليف ڏئي.
 ڪوراڙ: ٺ. هڪ زهريلي بلا جو قسم.
 ڪوراڙو: ذ. هڪ قسم جي ڍانڍي وٺ جي پڙ (پ چيءَ طور به ڪتب جي).
 ڪورانپو: ذ. خيل- لحاظ- پرواھ- پيار- چاه- محبت.
 ڪورائو: ص. ڪورين جو- ڪور ڪو.
 ڪوراھل، ڪولاھل: ذ. ڍانھڙ- رڙوڙڙ. هاءِ گهوڙا. واويلا- ماتم.
 ڪورائڻ: م. وڌائڻ. ڦارون ڪرائڻ. چلائڻ (ڪاٺ وغيره).
 ڪورائي: ذ. هڪ سوچ قبيلو.
 ڪورت: ذ (انگ) عدالت- ڪچهري.
 ڪورت مارشل: ٺ. فوجي عدالت.
 ڪورپر: ص. بن پرن جي- ڪنڀن کان سواءِ- بي پرو- گوڙو.
 ڪورڙ: ٺ. بچ پوکڻ جو هڪ نمونو (جنهن ۾ بچ زمين ۾ ڇٽي ڇڏجي).
 ڪورس: ذ (انگ) تعليمي نصاب.
 ڪور ڪمانڊر: ذ (انگ) فوج جو هڪ اعليٰ عهديدار.
 ڪورڪو: ص. ڪورين جو (اوزار. ڪم وغيره).
 ڪور ڪور: ٺ. ڪٽي کي سڏڻ جو آواز- چڻڪار.
 ڪورم: ذ (انگ) مجلس جي ميمبرن جو 1/3 جيترو تعداد (جنهن سان مجلس جي ڪارروائي جائز ۽ مؤثر ٿئي).
 ڪورم ٽن: هٿندڙ جلاس ۾ ميمبرن جو تعداد 1/3 نرهڻ.
 ڪورنش: ٺ (ف) جهڪي سلام ڪرڻ. بادشاهي سلام.
 ڪورنگي: ٺ (سن) ننڍو قوتو- ايلاجي. (اسم خاص)

ڪراچي ۽ ويجهو سمنڊ جي هڪ ڪري.
 ڪورن، ڪورن: مر. ڪورن. وڏن. چين.
 ڪوري ڏين: وڏي ڏين. هٿن پورٽ ڪري ڏين.
 ڪورو: ص. نئون (ستعمال نه ٿيل). نئون ڪور (نڪر جو
 ٿنڀ). ڇٽ. جاهل. نلھو. خالي. (ث. ڪوري).
 ڪورو رڪن: ڪجهه نسڪارن - جاهل رڪن.
 ڪورو رهجي وڃن: محروم رهجي وڃن. نه پورهجي وڃن.
 ڪورو ڪاغذ: ڏان لکيل ڪاغذ.
 ڪورا ڪنگڻ ڪڍڻ: صاف جواب ڏيڻ - نابري وارن.
 ڪوري: ص. ڪپڙو ٽنڊڙ. (ث. گپي - پيرو (مچي پي جو).
 ڪوري موجي ٿيڻ: گهٽ پ هيتو ٿيڻ - بي منو ٿيڻ.
 ڪوري: ث. ٿرءُ ڪوهستان ۾ ٿيڌڙ هڪ قسم جي وڻ جو ٿر.
 ڪوري جا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ڪوربدار: ڏ (انگ) هڪ قطار ۾ گهڻن ڪمرن جي سامهون وارو
 اڳن پڙستو.
 ڪوريٽو: ڏ. جيت جو هڪ قسم (جيڪو وڻن ۽ جاڳن ۾ ڄاڙي هي).
 ڪورڙ: ث. تاجي ڪڍڻ لاءِ ڪم ايندڙ هڪ ڪٺي.
 ڪورڙ: ڏ. ڪروڙين - گهڻي ڪٺي ڪن پهر.
 ڪورڙ: ڏ. دروغ. دغا. بهنو. مٺ (سون چاندي ۾) - ڪوٺ. بي بنياد
 ڳالهه. بهتن - الزام تراشي.
 ڪورڙ بدوڙ: ڏ. تهمت - الزام ڏوڪو.
 ڪورڙ تي سندرو بدن: ڪورڙ ڳالهه ٿيڻ جي عادت ڪري ڇڏڻ.
 ڪورڙ سچ ڪرڻ: جيئن ٿيڻ وقت گذارڻ. گذر سفر ڪرڻ.
 ڪورڙ ڪٽڻ: اجايون ڳالهيون ڪرڻ. اجايو وقت وڃائڻ.
 ڪورڙ ڪٽيو: ڏ. دستو و ڪٽندڙ گهورڙيو - ڦيريءَ وارو.
 ڪورڙ هٿن: غلط الزام هٿن. ٻٽ ڪون هٿن.
 ڪورڙائڻ: مر. واري لهرائڻ.
 ڪورڙن، ڪورڙن: مر. وارا لهن. حجت ناهن.
 ڪورڙڪ: ص. ماڻهن جو ٺوھ.
 ڪورڙڪو: ڏ. پڪين ڦاسن لاءِ پسانگي ڪٺي ۽ ڌوريءَ جو منڊن.
 ڪورڙڪي مر ڦاسن: ڏ. مر ڦاسن. مصيبت ۾ مبتلا ٿيڻ.
 ڪورڙڪي: ث. ڏيڻي (پڪين ڦاسن جي).
 ڪورڙڪي آڏن: ڏيڻي وڃڻ - ڏام ڏيڻ.
 ڪورڙو: ڏ. ڇٽي - سڀو. ره.
 ڪورڙي ڪرڻ: ڳرائڙي پٺن - ڇٽي ۽ سان لائڻ.

ڪورڙي مر رڪن: پٺن سان گذر ڪرڻ - محفوظ رکڻ.
 ڪورڙي مر وٺڻ: پ ڪرم وٺڻ - پ ڪرپڻ.
 ڪورڙو: ص. ڪورڙ ڳالهائيندڙ - دروغ گو. ڪوٺو. دغابز. بي ايمرو.
 ڪورڙي: (ث. ڪورڙي).
 ڪورڙو ٿيڻ: اعتبار وڃائڻ - پرم ندرهڻ. دروغ گو بنجڻ.
 ڪورڙي سٺا: ث. سنهي پٺن واري هڪ وڻ.
 ڪورڙه: ث. چمڙيءَ جي هڪ بيماري (جنهن ۾ جسم تي دغ
 ٿيڻ) - جذام.
 ڪورڙهي، ڪورڙهيو: ص. ڪورڙهه مورتل مريض.
 ڪورڙي: ث. ويهن جو عدد - ويهه. ويه شيون. اره - سڀو.
 ڪورڙين: ڏ. ڪروڙين - بي انداز. گهڻي ڪن پهر.
 ڪورڙ: ڏ (ف) ڪپو - ڏنگو.
 ڪورڙ پشت: ص. ڪپڙو. گکو.
 ڪورڙو: ص (ف) ڪوٺو.
 ڪورڙي مر درياءُ بند ڪرڻ: وڏي ڳالهه ڪي ٿورن اکرن ۾
 قلمبند ڪرڻ.
 ڪورڙه گر: ص. ڪنڀار.
 ڪوس: ڏ. قتر - گهٽ. رتو ڇڏڻ. ڪوه مان پٽي ڪڍڻ لاءِ چر
 جو ٻوڪو.
 ڪوس ڪرائڻ: قتل عام ڪرائڻ - خونريزي ڪرائڻ.
 ڪوساڙي: ث. ڪر ڇاڙهڻ لاءِ ٺوھ جوڊو.
 ڪوساڻ، ڪوسائي: ث. گرم ٺٺ - گرمي - سيڪ.
 ڪوسائڻ: مر. ڪوسو ٿيڻ - گرم محسوس ٿيڻ.
 ڪوسڙ: ص. ڪهن جهڙو (چوپيو)، اهو جانور جيڪو حلال
 ڪرڻ لاءِ ٻيهر رهجي.
 ڪوسڙت: ڏ. سٺ - ڪهل. ڪم چور - ٽوٽي.
 ڪوسو: ص. گرم - ٿل. (ڏ) ٽپ - بخار. (ث. ڪوسي)
 ڪوسا ڪهر وڪڻڻ: تمام ٿوري ملهه ۾ وڪڻڻ.
 ڪوسو اچڻ: بخاراچڻ - ٽپ اچڻ.
 ڪوسو ٿڌو لڳڻ: ڏک سک جو خيال ڪرڻ.
 ڪوسو پوڻ: ڪورڙ ڪرڻ - ناراض ٿيڻ - چڙڻ.
 ڪوسو ڪرڻ: گرم ڪرڻ - ٽپائڻ.
 ڪوسو ڪمربند: ڏ. خطا ستو جي پٽي وارو ڪمربند.
 ڪوسو واءُ ڪڍڻ: ايڏا ڪن رڙ ڪرڻ.
 ڪوسو واءُ نه لڳڻ: ڪا تڪليف نه ڏسڻ.

کوسي: ٿ. گرم، اُٺ - ڪارو - تپت، سختي، تڪليف.
 کوسي ٿڌي: ٿ. گرمي سڍي، ڏک سک.
 کوسي ٿڌي سَهَن: ديب جي هر تڪليف برداشت ڪرڻ، صبر سان بڻهڻ.
 ڪوش: (ڏ) ٿانءُ، پاڻيءَ جو ٿانءُ، ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ ڄم جو پوکو، ڍڪ، غلاف - پوش، لغت - فرنگ.
 ڪوشان: (ص) (ف) ڪوشش ڪندڙ.
 ڪوشش، ڪوشش: ٿ (ف) سعيو - اُدم، ڊوڙ ڍڪ، جدوجهد، محنت - پورهيو، جاکوڙ.
 ڪوشش ڪرڻ: سعيو ڪرڻ، محنت ڪرڻ، آڀاءُ وٺڻ، جيلاهلائڻ.
 ڪوشي: ٿ، ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
 ڪوفت: ٿ (ف) سَتَ ڪٽ - مار، تڪليف، رنج - ملال، بيزاري، ڪر هت - حقارت.
 ڪوفتو: (ڏ) (ف) ريس مرڙل ڇمي جو ڪول ڪباب.
 ڪوفو: ڏ. عرق جو هڪ شهر (جنهن جو بنياد حضرت عمر رضه رکيو هو)، جماعت - گروهه، مٿو - ضرپتو، فرقو.
 ڪوفي: ص. "ڪوفي" شهر جو، بدعوتي.
 ڪوڪ: ٿ، ڪچو بيو.
 ڪوڪ: ص. تڏن تي سيڪيل (ماني، مڇي، گوشت وغيره)، گهنو پڪل - سوخت.
 ڪوڪ: ٿ. آواز، چيخ - ڪيڪ، د نهڻ - رڙ،
 ڪوڪار: ٿ. رڙ، ڪوڪ - د نهڻ،
 ڪوڪارڻ: سور واريون دانهون ڪرڻ،
 ڪوڪارو: ڏ. ڏوڏو سڏ - هڪل - و ڪو،
 ڪوڪون ڪرڻ: دانهون ڪرڻ، واکا ڪرڻ، هڪٺون ڪرڻ، سڏ ڪرڻ، پڪ ڪرڻ،
 ڪوڪا: ٿ (انگ) هڪ قسم جو تيز بي سٺو (ڇورو)،
 ڪوڪب: (ڏ) (ف) تڙو - اختر - سترو،
 ڪوڪب طالع: بخت جو سترو - بخت يا وري،
 ڪوڪب: ڏ. رڙ، رڻپ - رڻپ،
 ڪوڪب ٻرڻ: فساد ڪرڻ، ٿيڻ، ڦهلائڻ،
 ڪوڪر: ٿ. ڪوڪ، رڙ - چيخ، زور سان سڏ،
 ڪوڪرو، ڪوڪريو: ڏ. دانهن ڪوڪ، هو ڪو، فريڊ، سڏ، هاءِ گهوڙا - پائيتل - هر هئس،
 ڪوڪر: ٿ. سڪل پيرون.

ڪوڪڙا: ڏ. ڪڙي جي دانهن - ڪڪڙا،
 ڪوڪڙو: ڏ. ڪڪڙين جي بيماريءَ جو هڪ قسم،
 ڪوڪڙي: ص. ڪڪڙ ڌاريندڙ، ڪڪڙو ويڙهائيندڙ - ڇٽي،
 ڪوڪڙي ٿيڻ: اڀرڻ، ڀڄڻ - بدن سڪي وڃڻ،
 ڪوڪ شاستر: اسم خاص، ڪوڪا پند جو عورت، جنس تي لکيل هڪ مشهور ڪتاب جو نالو،
 ڪوڪلا: ڏ. سڪل پير،
 ڪوڪلاش: (ڏ) (ت) بد شاهه جو تلخ شريڪ،
 ڪوڪلو: ڏ. ٺٺ جو پڇ واريو ڪوڪو - ڪوٺرو پ ڪوٺو، (ص) سڙي ڪوٺو ٿيل،
 ڪوڪمر: ڏ. انڙيءَ جون سڪل ڪمون،
 ڪوڪمار: ڏ. پست جو پوتو،
 ڪوڪن: م. ڪڪڙو ڪچيءَ طرح ٽانڪن - ڪپڙي کي چٻا ٽانڪڏين،
 ڪوڪڙ: م. د نهڻ ڪوڪون ڪرڻ، زور سان رڙيون ڪرڻ، ڏاڍين سڏ ڪرڻ،
 ڪوڪو: ڏ. ننڍي ۽ گول ڪي، ڪن يا نڪ م پائڻ جو هڪ ڳم، (حرف) وري - ڇڏو پيو، ڇڙو ڇڙ،
 ڪوڪو: ڏ. ڪيڪڙي جو هڪ قسم، سڪن جو هڪ فرقو،
 ڪوڪو: ٿ. پڪيءَ (ڪوئل) جو آواز، ريل گاڏيءَ جي سيٽيءَ جو آواز،
 ڪوڪي: ٿ. ننڍي ٿلهي ماني، تڏن تي سيڪيل يا پڇڙين نيري ماني،
 ڪوڪي: ٿ. ننڍن ڪرڻ ڪرڻ واري پڪري،
 ڪوڪين: ٿ (نگ) هڪ قسم جو نشيدار وڪر،
 ڪوئل: ڏ. متضاد شين کائڻ سبب ٿيندڙ بيماري،
 ڪوئل: (ڏ) (سر نڪي) ويجهو - پير سان،
 ڪوئل ڪرڻ: ضابطي هيٺ آڻڻ - سنڀالڻ،
 ڪوئل: ٿ. م ڪوڙي - ڪيولي،
 ڪوئل: ڏ. تلاءُ - ڪنڊ، ڍنڍ،
 ڪولا بو: ڏ. ٺٺ، مي، لوڻ، شيشي جو ڪنگن (عمد طرح فٽير پٺڻ)،
 ڪولا چي: ڏ. سوچڻ جي هڪ ڪيئي جو نالو،
 ڪولا نيو: ڏ. وارو - گهمرو - چڪر - ڦيرو،
 ڪولا هو: ڏ. ڪس - نقصان - ٽوٽو،
 ڪولر: (ص) (نگ) ٿڌو ڪندڙ - ٿڌاڻ وارو، (ڏ) پاڻيءَ ۽ ٿڌو ڪندڙ هڪ مشين - وٽر ڪولر.

ڪُونج بچ: دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻسار ڪو وڪر.
 ڪُونجڙو، ڪُونجڙيو: ذ. ٻاچي وڪندڙ - بقال، گهورڙيو، بورچيءَ جو مٿت.
 ڪُونجڙي: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.
 ڪُونجڻ: م. ڪونرو نگر ڪو ڪو ڪرڻ.
 ڪُونجي: ث. ڪونج.
 ڪُونج: (ذ. سن) ڪنج (تباھي - بربادي - اجڙ).
 ڪُونج پون: جڙڻ - برباد ٿي وڃڻ.
 ڪُونجائڻ: م. ٻوسرائڻ - ساڙڻ - سور ڪرڻ.
 ڪُونجڻو: ث. چيو - ڦڙو.
 ڪُونجو: ذ. درياءَ جي ڪپرواري سيلابي زمين - ڪڇو.
 ڪُونجي: ث. اُٺ جي پکڙي هيٺن رڪن جو ريشمي ڪپڙو - جنهن ڪُونجي: ث. ڪونج.
 ڪُونڙ: ذ. بهادر - بلوان - سورهيہ - لوٽ - مڙھ.
 ڪُونڙو: ص. سورهيہ - سامتل جوان، سھڻو جوان.
 ڪُونڙي: ث. سانداري - مشڪ - پخال.
 ڪُونڙا: ذ. حضرت امام جعفر جي ولادت جي ڪيرتي وغيره جونيز.
 امير معاويه جي وفات جو ڏينهن.
 ڪُونڙو: ذ. ٿڌل وغيره گهوٽن لاءِ نڪر جو خاص وڏو پيلو.
 ڪُونڙي: ث. گڻن ٻوٽن رڪن لاءِ نڪر جو خاص ٿڌڻ، نڪر جي ڪونڙي وڏي پٽ.
 ڪُونڙي ڪاٺ: ڇوپڻي مال جو گھرا ڇي آخري ۾ پيل پڙو ڪاٺ.
 ڪُونڙو: ذ. ڇوپڻي مال کي چاري ڏيڻ لاءِ نڪر جي وڏي ويڪري ڪونڙي - ڪونڙا.
 ڪُونڙو: ذ. ڪرو - بدنو - لوٽو.
 ڪُونڙو: اسم خاص. ليلاجي پھچ جو نالو.
 ڪُونڙي: ث. ٿڌڻ ڏاڍي (گئون، مينهن وغيره).
 ڪُونڙڪر: اسم خاص. ڪراچيءَ ۾ هڪ سنڌي وسنديءَ جو نالو.
 ڪُونڙڪر: ذ. گڻن جي مٿان وچ ۾ سنهي دان دان.
 ڪُونڙڙو: ص. ڪبو - چيه جهڪيل ڪڪو. (ث. ڪونڙڙي).
 ڪُون و مڪان: (ذ. ڪ) سنسار - ڪاٺ - دنيا جهن.
 ڪُونهات: ذ. ڍڳي جو ڪٽو اُٺ جو ٿو هو.
 ڪُونهٽ: ذ. مينهن جو ٿڌڙ - ڪُونهون - سان.
 ڪُونهري: ث. درياءَ جي ڦيري ڪرڻ واري جاءِ - پٽيءَ جو جهول.

ڪُولڙو: ص. تمام نرم - پٿرو.
 ڪُولو: ذ. ڪمند پيٽن جو چيچڙو.
 ڪُولو: ذ. چيني پ شينسي جو مٽين (مري پ ٻچرو جهڻ لاءِ).
 ڪُولهو: ذ. ڪن وڍيل - پٽو - ڪرو.
 ڪُولهي: اسم خاص. هندستان جي هڪ اڳتي قوم.
 ڪُولي: ذ. مزور - پورهيٽ.
 ڪُولي: ث. منگر مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ڪُوليشن: ث. (انگ) مختلف ڀرتين جي گڏيل حڪومت. گڏيل اتحاد.
 ڪوماٺ: ث. گڻن وغيره جي ڪوماٺن واري حالت.
 ڪوماٺجن: م. مڙجهن. ڪوماٺجن. ڏسو ڪوماٺجن.
 ڪوماڇ: ص. گھڻو ڪاٺيندڙ - پيٽوڙي.
 ڪو مارن: ڪوڙڪڻي وڃڻ. پير پير مڙ ڏي هلڻ.
 ڪوماٺو منهن: ا. داس - منول. واٽڙو - حيران.
 ڪوماٺجن: م. گڻن ٻوٽن جو پٽي سڪن. لوٽاجن. نجهڙن - هيٺو ٿيڻ. منهن جو پٽي سڪن. بي رونق ٿيڻ.
 ڪومل: ص. (سن) نرم - ملائم. نازڪ - نفيس. ڪنٺرو - ڦلهڙو.
 ڪوملڪا: ث. نرمي. نديست. نزاکت.
 ڪومي: ث. قرار - تلوار.
 ڪون: (ذ. ڪ) ٿيڻ. وجود ۾ ڄڻ. دنيا - جهان - سنسار - ڪائنات.
 ڪون: (ذ. انگ) نوڪر رڳو شڪل واري نهري شيءِ.
 ڪونار: ذ. نڪر جو وڏو ٿڌڻ، نڪر جي وڏي ويڪري ڪونڊي (جنهن ۾ ڇوپڻي مال کي ڏرو ڏجي، رنگريز ڪپڙن رڱڻ ۾ ڪم آئي) - ڪونر.
 ڪوناري: ث. نڪر جي ننڍي پٽ يا ڪونڊي.
 ڪونپٽ: ذ. ٿر ۾ ٿيندڙ هڪ قسم جون.
 ڪنوتل: ذ. بنا سور جي وهڻ (گهوڙو، جنهن کي واڳ کان وٺي منجي) - ڪنوتل.
 ڪونٺ: توهي وانگر مٿي نڪتل گوشت.
 ڪونٽي: ث. موڙي پڪري، ڪنٽا تي گھيپ جيل وري پيٽي پيٽيو.
 ڪونج: ث. هڪ قسم جو مستور ٿي بکي (هڪو سيري جي شروع ۾ سانس ڪرڻ سٽ جي ڏين ۾ ڇي. بچ ڪري وري سيري ختم ٿيڻ تي بچ وٺي اڏامي وڃي). (ص) سهڻي گچيءَ واري. حسين.
 ڪُونجڙا: ث. ڪونج جي ٻوٽي پڪر.

ڪُونهون: ذ. مينهن جون ٿڌڻ - سن.
 ڪُونهون ٿيڻ: ٿلهو ٿيڻ - مٿو ٿيڻ.
 ڪُونڙائڻ: م. ڪُونڙو ڪرڻ - ملائڻ ڪرڻ.
 ڪُونڙائي: ٺ. نرمي - ڪوئمت.
 ڪُونڙو: ص. نرم - ملائڻ. پٿرو - رڳو - رقيق. ڦلهڙو. (ت. ڪونڙي).
 ڪُونڙن: ذ (ع) بني جهان - دنيا - خوت.
 ڪُونڙن: ٺ (نگ) هڪ مشهور انگريزي دوا، جيڪا منيرپ جي روڪڻ لاءِ ڪتاباچي.
 ڪُونڙي: ٺ. پنيءَ جو هڪ ٻوٽو - نيوڦر.
 ڪوول: ٺ. هڪ مشهور پڪي - ڪوئل.
 ڪوه: ص. چو - ڇاڙ - ڪو.
 ڪوه: ذ (ف) جبل - ٻهڙ. ڏونگر - چنبر.
 ڪوهين ڏور: ظ. تمام پري - دور دراز.
 ڪوهڙ: ذ. ٻيهر جي چانگيل ڍنگهن جو ڍڳ.
 ڪوهسار: ذ (ف) جابلو هنڌ - ٻهڙي علائقو.
 ڪوهستان: ذ (ف) جابلو ايراضي - ٻهڙي سسٽو. (اسم خاص)
 سنڌ جو الهنديون جابلو ڳو.
 ڪوهستاني: ص. جابلو - ٻهڙي.
 ڪوه قاف: اسم خاص. ايشيا جي هڪ مشهور جبل جو نالو (ڪوه قاف واري علائقي جو حسن تمام گهڻو مشهور آهي ۽ اڳاٽي وقت کن وٺي سنڌي لوڪ ڪهاڻين ۾ ان جو تذڪرو هلندو پيو اچي).
 ڪوهي: ذ. جبلي - ٻهڙي - ڪوهستاني.
 ڪوهيلو: ذ. بيوڙ - لاچار - بي بچ.
 ڪوهنور: ذ (ف) هڪ مشهور هيرو.
 ڪوهو: ذ. ڏند جو ٿوهو - ڪونهت - ڪوٺ.
 ڪوهي: ذ. جبلي - ٻهڙي - ڪوهستاني. (ٺ) دوام ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽو.
 ڪوهيار: ڪوهيارو: ذ (ف) جبل جو رڳو ڪو.
 ڪوهياري: ٺ. شاهه جي رسي جو هڪ سر (جنهن ۾ "سني" جو مضمون اچي ٿو)، جبل جي طرف جي هڪ راڳي (جنهن ۾ عام طرح "سني" جا بيت ڪافيون ڳنجن).
 ڪوهيرو: ڪوهيڙو: ذ. وڏي صبح واري هڪ جو غبار (حڪو جبل جي ڪارڻ ڏندو نڪرڻ سڄن ۾ ڇي).

ڪوهيلو: ذ. ڪاربن کين ورو هڪ شڪاري پڪي - شڪرو.
 ڪوهيو: ص. بي عقل - ناڙي - چسو.
 ڪوء: ٺ. سڪ صرفي سان ٿيڻ بچت. خرچ ۾ ڪنيت يا سون.
 سڪ صرو - قناعت - ڪنيت.
 ڪوء: ٺ (ف) ٻي - گهڻي. ڇو.
 ڪوئل: ڪوئل: ٺ. ڪاري رنگ جو هڪ مشهور ننڍو پڪي (جنهن جي ڪوڪ ڪوئلي وٺندڙ ٿئي).
 ڪوئلو: ذ. گر. سڙيل ڪاٺي جو اڱر. جبل جي ڪنڌن ۾ ڪوئي ڪيڙين پٿرو وارو اڱر. انب جي ٻج وارو ڪوڪو - ڪونرو.
 ڪوئلي: ٺ. انب جي ڪوئي جو اندريون ڳپ.
 ڪوئن: ذ. منيرپ جي بخارو ڪن جي دعوا - ڪوئن.
 ڪوئن: م. سسٽن - گهٽ ڪرڻ. بچت ڪرڻ. سڪ صرو ڪرڻ - ڪنيت ڪرڻ.
 ڪوئو، ڪوئو: ذ. هڪ قسم جو مشهور جانور - چوهو - موش.
 ڪوئا ڪير: ٺ. ڪوئن جي زمين ۾ ڪوئي ڪيڙيل مٽي.
 ڪوئن مار: ٺ. ڪوئن ڦاسڻ جو پيڇرو.
 ڪوئي: ص. ڪير - ڪو. ڪجهه مٿي - ڪجهه ڪجهه.
 ڪوي: ٺ (سن) شعر.
 ڪوتيا: ٺ (سن) شاعري - ڪوتا.
 ڪويسر: ص. ٻنهيون ڪندڙ - ڳالهه. سگهڙ. خوش بيان.
 ڪويسراتو: ذ. شاعراتو - سگهڙ پائيءَ وارو.
 ڪوئڻ: ذ. هڪ قسم جو وڻ ۽ ن جو ٿڌڻ (ذاتني مڪوئڻي).
 ڪوئلو: ص. بي مهل - بي وقتو.
 ڪويو: ذ. ڪن وڃيل - ٻڻو.
 ڪه: ٺ. جڪوڙ - پورهيو. ڏاکڻو. جنا ڪشي.
 ڪه: ذ (ف) ڪڪ. مڪڙن جي ٻج.
 ڪه: ص (ف) ننڍو. گهٽ. خسيڻ.
 ڪه و مه: ص. ننڍو وڏو.
 ڪهاڙ: ذ. ڏوٺي ۾ ڪڍڻو ڪنهي تي کڻي هلندڙ مزور.
 ڪهاڙو: ذ. سون چندي تورن جي وٿن رکڻ لاءِ ڪٺ جي ننڍڙي ٽڪري پيٽي.
 ڪهاڙو: ذ. ڪهاڙو. وڏو ڪهاڙو.
 ڪهاڙو: ذ. ڪٺ ڦوڙڻ جو اوزار - ڪاٺين جي ويٺڪ ڪندڙ هڪ وارا.
 ڪهاڙي: ٺ. ڪاٺين جي ويٺڪ ڪرڻ جو عمر روحي اوزار.

ڪُنڊ، ڪُنڊو: ذ. ڊپ- خوف، پڙ- هراس.
 ڪُنڊين: ٺ (انگ) ڪاٺ جي ننڍڙي ڪوٺي، مڏبتي.
 ڪُنڊلاڳا: ذ (انگ) ڪتابن جي فهرست.
 ڪُنڊش، ڪُنڊش: ٺ (انگ) نندرقم- روڪ ناتو.
 ڪُنڊي: ٺ. ما ڪوڙي- ڪيولي.
 ڪُنڊپ: ٺ (انگ) فوجي چنوتي، ڏاٻو- منزل، عمددار جي گشت دوران عارضي رهائش.
 ڪُنڊميرا: ٺ (انگ) عڪسي تصويرن ڪيڙ جو اوزار.
 ڪُنڊچي: ٺ. ڪُنڊي- ڪُنڊ (ڪپڙي وغيره وڃڻ جو اوزار).
 ڪُنڊچي هئڻ: ڪُنڊ، ڄاڻو هئڻ.
 ڪُنڊسَر: ٺ. زردو- ڪيسر.
 ڪُنڊسريو: ذ. ڪيسر جي رنگ جهڙو- زرد، گهوڙي جي رنگ جو هڪ قسم.
 ڪُنڊو: ذ. ڪُنڊو- چوهو.
 ڪُنڊي جي ٻر ۾ آڻڻ: ڳالهه ڪرڻ، مجبور ڪرڻ.
 ڪُنڊڙاڻ: ٺ. ڪارڻ، تلخي.
 ڪُنڊڙو: ص. ڪڙو، ڪرو، سخت- ڏکيو. (ٺ. ڪوڙي).
 ڪُنڊورو: ذ. ڪرو- بدنو، نڪر جو ڪرو.
 ڪُنڊي: ٺ. مڇي جو هڪ قسم.
 ڪُنڊين: ٺ. ڪيترائي- گهڻي.
 ڪي: ص. ڪجهه- ڳچ جيترا.
 ڪي: ض. ٿورو ڌرو- ڪي قدر.
 ڪيڙاڙ: ذ. ڳچيءَ جي پٺ- ڪيڙي.
 ڪيڙي: ٺ. ڳچيءَ جو پٺيون حصو- ڪُنڊ، ناري هڙي جي مڪڙيءَ ۾ پوئين لڳل چڙ.
 ڪيڙيءَ پَر ڪرڻ: سخت ڏک لڳڻ، ڏاڍو نقصان پوڻ.
 ڪيڙي قبراني وڃڻ: رڳو جواب ڏيڻ. ڪن لاءِ ڪرڻ.
 ڪيڙي کنهڻ: وائڙو ٿيڻ، مُجهي پوڻ، انڪار ڪرڻ.
 ڪيڙيءَ وارو هٿ ڏيڻ: خالي موٽڻ- ٺلهو روانو ڪرڻ.
 ڪيسر: ٺ. خنجر، تبر- ڪهاڙو.
 ڪيل: ذ (انگ) تار، بحري يا مواصلاتي تار.
 ڪيپاڻين: م. ٺٽن، ججهڪن- در من هئڻ، ڊپ ڪرڻ.
 ڪيٽ: ذ. ڪاٿو- اندازو، طريقو- قعدو، بندش.
 ڪيتائڻو: ص. خاطريءَ وارو، قعدو، پٺو- قعدو، بترتيب-

اسو بوارو.
 ڪيترو: ٺ. ڪيتري قدر (تعداد ۽ من ۾)- گهڻو؟
 ڪيترو سارو: ذ. گهڻي اندازم- وڌيڪ- جهجهو.
 ڪيتري ويهين سئو هئڻ: درست معلومات حاصل ٿيڻ- حقيقت جي پروڙ ٿيڻ.
 ڪيٽڪي: ٺ "ڪيڙي" جي قسم جو هڪ گل.
 ڪيٽو: ذ. ڪيل ڪم، بچڙي ڪم جو نتيجو.
 ڪيٽو لوڙڻ: ڪيل ڪمن جو نتيجو ڳڻڻ.
 ڪيٽو: ذ. نشاني- امڃڻ، هڪراس جو نالو، پڇڙو ترو.
 ڪيٽون، ڪيٽون: ذ. ڪري رنگ جي پٽي يا پانڪ، پٽ يا زريءَ جي گذري.
 ڪيٽي: حرف جو لاءِ- ڪاڻ- جي ڪري.
 ڪيٽولڪ: ذ (انگ) ڪٽر عيسائي، عيسائيت جي رومي فرقي جو پيروڪار.
 ڪيٽ: ذ (سن) ننڍڙو جيت، ڪيٽون- ڪيڙو، دير سان چاول ننڍو ڄڻو.
 ڪيٽو: ذ. پڻ- ننڍن ڪٽڻ وارو ڪٽوبڪر.
 ڪيٽي: ٺ. درياءَ جي چوڙو ٽريٽ واري زمين (ڊيٽ)، درياءَ جي وچ ۾ ريتجي وير وٽڪر واري هيلائي، (سنڌ ۾ دريائي ڪيٽي جا گهيرون گهڻيون آهن).
 ڪيٽي بندر: اسم خاص، ضلعي ٺٽي ۾ درياءَ جي چوڙو ٽ هڪ سامونڊي بندر.
 ڪيپارو: ذ. مڏيت- دل جو پليت.
 ڪيپٽن: ذ (نگ) ڪپتان، هوائي جهاز جو پائلٽ.
 ڪيپراڻي: ٺ. مٿي جي هڏن وارو ڪوپو- ڪوپري.
 ڪيسول: ذ (نگ) ننڍڙي ڊهي، دوائڻن سان ڀريل ننڍڙي ڊهي يا ڪوپو.
 ڪيچ: اسم خاص، بلوچستان جو هڪ شهر (جيڪو سسئي پنهنون جي قصي کان مشهور آهي)، (ٺ) تمام گهڻو- سي شمار- بي انداز.
 ڪيچ ٿيڻ: تمام گهڻي اندازم آبادي ٿيڻ، گهڻو ٿيڻ.
 ڪيچ ڪرڻ: م. ڇيڻ- جهلڻ (بال)- ڪرڪيٽ راند مڙهڻ.
 ڪيچر: ص. ڪيچ ڪندڙ.
 ڪيچي: ص. ڪيچ جو ره ڪو.

ڪيڄل: ذ. ڪڇ-ششو-ڪڇ.
 ڪيڇوئو: ذ. هڪ قسم جو ڏکيو ڪيئون (جيڪو رنر جي پڙن
 مريد ٿئي) - سنبو.
 ڪيڏارو: ذ. جنگ-ٽڙائي-ويڙهه. قتل عام. شاهه جي رسائي ۾ هڪ
 سرجو ٿيو.
 ڪيڏانهن: ذ. ڪنهن طرف-ڪهڙي پاسي. ڪهڙي هنڌ-ڪٿي.
 ڪيڏڙو: ذ. ڪيڏو-جو اسم تصدير-ڪيڏو-ڪيترو. ننڍڙو.
 ڪيڏو: ذ. ڪنهن جيڏو-ڪيترو وڏو.
 ڪيڏي: ذ. ڪيڏانهن-ڪڏي.
 ڪيڊٽ: ذ. (انگ) فوجي ڪاليج جو شاگرد.
 ڪيڊٽ ڪاليج: ذ. فوجي ڪاليج، جتي پڙهائيءَ سان گڏوگڏ
 تربيت ٿئي.
 ڪير: ص. ڪهڙو (مانهو).
 ڪير جاني: جملو. ڪنهن کي خبر ناهي-خدا کي خبر آهي.
 ڪير: ت. ڪنهن شيء جي پور، چار-رڪ-ڪيري پيٽ جي چوٽي.
 ڪير: ذ. لوهه جي وڏي ڪٽي-ڪل-ڪلو. بڻجي. جنڊ جي هيٺين
 پٿر ۾ پيل لوهي ميخ (جنهن ۾ مڪڙي بوي).
 ڪيرائين: م. ڊاهن، ڦٽو ڪرڻ، اڇلائڻ، ڪٽڻ، لاهڻ، گهٽائڻ
 (گهٽ، ڊسن) (مذهب متبني م).
 ڪيرت: ت. (سن) نيڪي-چڪڙي، ڪٽڻ جو بيان، ڳالهه، بيان.
 ساراهه، بندگي، نتيجو.
 ڪيرت ڪرڻ: ساراهه ڪرڻ-وڪڻ ڪرڻ.
 ڪيرتن: ذ. (سن) عبادت-بندگي-پيگت.
 ڪيرتيو: ص. ساراهه ڪندڙ-وڪائيندڙ (پيگتي ڀارڳهر).
 ڪيرڻ، ڪيرڻ: م. ڪيرائڻ-ڊاهڻ، اڇلائڻ-ڦٽو ڪرڻ، ڊسن
 (مذهب م).
 ڪيرو: ذ. راڻو (ان م)-ڪڪرو، ٻوڪ جي سنگن مان ڇٽيل ان.
 پور جو ڇڏو، ڀاڱو ۾ ميو جي ڇڏو.
 ڪيرو ڪرڻ: ون ۾ ففسر مان پور ڇڏي وڃڻ-ڇانوڻين.
 ڪيرو: ذ. ڪاٺ يا لوهه جو ڪيو-مٺي.
 ڪيرو قائم هئڻ: بنيد مضبوط هئڻ، ڪلاڪٽل هجڻ.
 ڪيري: ت. اجهڻ بهه جي رڪ، چار-ڦهري، گهوڙي جي اک يا
 مانڪي جو چوٽڪو.
 ڪيري: ت. لوهه جي ٺهي ڪي-ميخ.
 ڪيريا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

ڪيرپٿر: ذ. (ڪ) - نيڪل جو پٿيون حصو، جنهن تي سمنڊ
 وغيره رکيو وڃي.
 ڪيريو: ذ. ڪرڙون جو ڪچو ٿر-ڏوسرو.
 ڪيرڙ: ت. سل-ڪم، سڪيا، ترتيب.
 ڪيرڙ: ذ. ڪتب-ڪم، قيسو-ڪهر ٿو، نسل.
 ڪيرڙ: ت. ڪني-ما ڪوڙي، تمام ننڍڙو جيت.
 ڪيرڙن: م. ترتيب ڏيڻ-سڪيا ڏيڻ، هيرنن، قاعدي مڙن.
 ڪيرڙيل: ص. هيراييل، سيڪرييل، سنڌريل.
 ڪيرڙو: ذ. هڪ قسم جو خوشبودار رڱ.
 ڪيرڙو: ذ. سرنڌڙ جيت-ڪينتون.
 ڪيرڙ م ڪوڙا: جيت جنب-سرت.
 ڪيرڙو لڳڻ: ڪيئون لڳڻ، سڙو لڳڻ، جيت لڳڻ (ڪپڙي وغيره کي)
 ڪپڙي: ت. م ڪوڙي-ڪيولي.
 ڪيس: ذ. (سن) وار، ڊگهو وار.
 ڪيس: ذ. وار ڪرا ڪرڻ جو رنگ-خضاب.
 ڪيس ڪرڻ: وارن کي خضاب ڪرڻ.
 ڪيس: ذ. (انگ) مقدمو، ننڍڙي پيٽري.
 ڪيس ڪرڻ: ڪورٽ ۾ مقدمو ڇاڙهڻ، دعويٰ دائر ڪرڻ.
 ڪيس: ذ. سهواري کي مارڻ، ڦهر، ضم.
 ڪيس پوڻ: پٽ پوڻ-ڦهريون.
 ڪيس ڪرڻ: ضم ڪرڻ-پاپ ڪرڻ.
 ڪيساڌاري: ذ. وڏن وارن وارو-جهنڊو.
 ڪيسائين: ذ. ڪهڙي وقت تائين، ڪهڙي هنڌ تائين، ڪيتري
 قدر، ڪيترو پري.
 ڪيسٽ: ذ. (انگ) وزير ڪرد ڪندڙ پٽي.
 ڪيسر: ت. (سن) زعفران، هڪ قسم جو پوٽو، ان جي گلن جو
 رنگ (جيڪو خوشبودار ٿئي).
 ڪيسري: ص. زعفراني رنگ جو-هندو-پيلو.
 ڪيسريو: ذ. زعفراني رنگ تي شاديءَ جو ڳو.
 ڪيسوائتي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 ڪيسوئل: ذ. هڪ قسم جو پسر ڪوڪر (ڪيسوئون جاگر).
 ڪيسين: ذ. ڪيسٽين.
 ڪيش: ذ. (ف) ڊسن-مذهب، عادت-خوء، ضربو، وصف، مريڪب
 نقض جي بچاڙيءَ ۾ ڪم ايندڙ لفظ (جيئن به ڪيش وغيره).

کیش: ذ (انگ) رو کٽر ڦر - "چيڪ" جو ضد.

کيف: ذ (ع) نشو - کيپ - خدر - مرو.

کيفر: ث (ع) سزا - پاداش - کيتو - بري ڪم جو عيوض.

کيفر ڪردار: ذ. بچڙ ئيءَ جو ستيحو - پدائش عمل.

کيفي: ذ. شرابي - خماريل - مست.

کيفيت: ث (ع) حالت - حقيقت - ماجر - وضاحت - سمجهائي.

گن - خاصيت، مزاج، مزو - نشو، اثر.

کيڪ: ذ (انگ) ٽي، ڪنڊ، ٻيسن وغيره مان ٺهيل ڊپر روٽي جهڙو بسڪيٽ.

کيڪ: ث. سنهي آواز واري رڙ - چيخ - رڙ - ڪوڪ، ريل گڏيءَ جي سڀي.

کيڪون ڪرڻ: رڙيون ڪرڻ - ڏانهون ڪرڻ، زور سان ڳالهائڻ.

کيڪاٽ: ذ. زور سان رڙيون - چيخون، ڏانهون ڪوڪون.

کيڪاند: ذ. ڪڪ - بيزار - خفي، ڪوڪو - ششدر.

کيڪان: ذ. گهوڙو، تيز رفتار گهوڙو (گڏي وقت م مڪران طرف "کيڪان" علائقي جا گهوڙا عي نسل جا تيز رفتار هوندا هئا).

کيڪٽ سانو: ذ. ڏوڏاگانگ - هڪم.

کيڪر: ص. کيڪون ڪندڙ - ڏانهون ڪندڙ.

کيڪڙاٽ: ذ. کيڪاٽ.

کيڪڻ: م. کيڪون ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ، واکا ڪرڻ.

کيل: ذ. کير - ڪنو.

کيلن: م. ڪنهن پڇڻ - قابو ڪرڻ.

کيلشم: ذ (انگ) هڪ ڪيميائي مادو، جيڪو جسم جي واڌ ويجه لاءِ وٽ مان ڦولاد جيئن لازمي هي.

کيلو: ذ. هڪ مشهور ٻوٽو، ان جو ٿر.

کيلوس: ذ. ڀيٽ م پيل کاڌي جي رس جي اختيار ڪيل رت وري صورت.

کيلي: ث. م ڪوڙي - ڪيوي.

کيليندر: ذ (انگ) فهرست، جنتري.

کيم: ذ. ڏن - مٿن.

کيمخاب: ذ (ف) ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم - بخل، سون پ چانديءَ جي تارن سان ڀرت پيريل ڪپڙو - زرينت.

کيمخت: ذ (ف) گڏهه ڳهوڙي جي ڄم مان ٺهيل ڄمڙو.

کيمست: ذ (انگ) ڪيمي دان، دوا ساز.

کيمستري: ث (انگ) ڪيمي جو علم - رسائن ودي.

کيموس: ذ. جسم مان بکرو وانگر نڪرندڙ هڪ رطوبت.

کيميا: ث (يوناني) سون ٺاهڻ جو هنر. شين جي جنر معوم ڪرڻ جو علم. جڙين ٻوٽن ذريعي سون چاندي ٺاهڻ جو هنر. (ص) فائديمند - اڪسپر.

کيميا گر: ذ. سون پ چاندي ٺاهيندڙ، دوا ساز، علم ڪيميا جو ماهر.

کيميا گري: ث. سون چاندي ٺاهڻ جو هنر - رسائتي.

کيميائي: ص. ڪيميا سان تعلق رکندڙ، ڪيميا گر.

کيميائي تبديلي: ذ. ٺهري شيء جو پٽ پٽ ۽ پٽ پٽ جو گئس م بدلجڻ.

کيميائي خاصيت: ث. اڌاڌو ٺاهيل دوائن جو تاثير.

کيميائي عمل: ڪنهن شيء تي آزمائيل نسخو (ٻوٽن وغيره جو) دوائن جو اثر.

کيميائي مساوات: علم ڪيميا موجب جدا جدا جزن جو ڪڍين نئون روپ.

کيميائي وزن: دوا سازي.

کين: ذ. ڏن - ڪجهه - بدڪل، نه، نيسي، ڪنو، ذليل.

کين جهڙو: ص. مسڪين - غريب، ڪنگال، بي عزت، عيبدار.

کين ڪمائن: ڦڻيت جو عمل.

کينڪي، کينڪين: ذ. ڪي کين - ڪجهه ڏن.

کينتين: ث (انگ) رعيتي ڏڪن يا هوٽل (ڪارخانن، ادارن وغيره).

کينجهڙ: اسم خاص، نئي ضلعي م مشهور تاريخي ڍنڍ (جنهن سان نوري ڄام تماچي جو قصو مشهور آهي)، (ث) ڪوڙ - ڍڳ - ريل چيل - عمر جا م، (ص) تمام گهڻو - بي انداز.

کينجهڙ لڳڻ: تمام گهڻي انداز م ميسر هجڻ - ڍڳ ٿيڻ.

کينجهڙو: ذ. جايون ٺهڻ - ٺهڻ - الزام تراشي.

کينچي: ث (ترڪي) ڪپڙي وغيره ڪترن جواوزر - ڪتر.

کينارو: ذ. ڪٽل پٿرو کي ڪٽل لاءِ تنگن جي ڪسبن جي تـ منهن ڪئي.

کينرو: ذ. هڪ قسم جو سڙ (سرنگي پ سرندي جهڙو).

کينرو ڪين، ڪرڻ: رينگت مچائڻ - گهٽي ڪرڻ، ڪجهه ڏ ڪجهه وڌيڪ وٺڻ لاءِ گهٽي مچائڻ، ڪروڌ ڪرڻ.

کينسر: ذ (انگ) مڪ موٽر بيماريءَ جو نالو - سرطان.

کينسل: ذ (انگ) منسوخ - ختم ڪيل.

کينو: ذ. هڪ قسم جو ڏنڍي پکي.

کيش: ذ (انگ) رو کٽر ڦر - "چيڪ" جو ضد.

کيف: ذ (ع) نشو - کيپ - خدر - مرو.

کيفر: ث (ع) سزا - پاداش - کيتو - بري ڪم جو عيوض.

کيفر ڪردار: ذ. بچڙ ئيءَ جو ستيحو - پدائش عمل.

کيفي: ذ. شرابي - خماريل - مست.

کيفيت: ث (ع) حالت - حقيقت - ماجر - وضاحت - سمجهائي.

گن - خاصيت، مزاج، مزو - نشو، اثر.

کيڪ: ذ (انگ) ٽي، ڪنڊ، ٻيسن وغيره مان ٺهيل ڊپر روٽي جهڙو بسڪيٽ.

کيڪ: ث. سنهي آواز واري رڙ - چيخ - رڙ - ڪوڪ، ريل گڏيءَ جي سڀي.

کيڪون ڪرڻ: رڙيون ڪرڻ - ڏانهون ڪرڻ، زور سان ڳالهائڻ.

کيڪاٽ: ذ. زور سان رڙيون - چيخون، ڏانهون ڪوڪون.

کيڪاند: ذ. ڪڪ - بيزار - خفي، ڪوڪو - ششدر.

کيڪان: ذ. گهوڙو، تيز رفتار گهوڙو (گڏي وقت م مڪران طرف "کيڪان" علائقي جا گهوڙا عي نسل جا تيز رفتار هوندا هئا).

کيڪٽ سانو: ذ. ڏوڏاگانگ - هڪم.

کيڪر: ص. کيڪون ڪندڙ - ڏانهون ڪندڙ.

کيڪڙاٽ: ذ. کيڪاٽ.

کيڪڻ: م. کيڪون ڪرڻ - رڙيون ڪرڻ، واکا ڪرڻ.

کيل: ذ. کير - ڪنو.

کيلن: م. ڪنهن پڇڻ - قابو ڪرڻ.

کيلشم: ذ (انگ) هڪ ڪيميائي مادو، جيڪو جسم جي واڌ ويجه لاءِ وٽ مان ڦولاد جيئن لازمي هي.

کيلو: ذ. هڪ مشهور ٻوٽو، ان جو ٿر.

کيلوس: ذ. ڀيٽ م پيل کاڌي جي رس جي اختيار ڪيل رت وري صورت.

کيلي: ث. م ڪوڙي - ڪيوي.

کيليندر: ذ (انگ) فهرست، جنتري.

کيم: ذ. ڏن - مٿن.

کيمخاب: ذ (ف) ريشمي ڪپڙي جو هڪ قسم - بخل، سون پ چانديءَ جي تارن سان ڀرت پيريل ڪپڙو - زرينت.

کيمخت: ذ (ف) گڏهه ڳهوڙي جي ڄم مان ٺهيل ڄمڙو.

کيمست: ذ (انگ) ڪيمي دان، دوا ساز.

کيمستري: ث (انگ) ڪيمي جو علم - رسائن ودي.

ڪيو ڪرتيو حرام ڪرڻ: محنت برباد ڪرڻ- ٺهيل ٺڪيل ڪم بگڙڻ.
 ڪيوٺ: ٺ. سنگ صرفو. سگهڙ پائي. ٺاهڻوھ (گهر جي).
 ڪيوٽي: ٺ. ڪن جي پاڙي ۾ پڻ لاءِ والي (گم).
 ڪيوريت: ڏ (نگ) عجائب گهر جو منتظم يا محافظ.
 ڪيوڙو: ڏ. هڪ قسم جو وڻ (جنهن ۾ سُرھو سنگ ٿئي). (ڏ. م. نور) ڪيلو.
 ڪيوڙي: ٺ. ڏوٺي- ڪنگير.
 ڪيول: ڏ. فقط- رڳو- صرف. نر لو.
 ڪيول پريوگ: حرف ندا (گرامر).
 ڪيولي، ڪئلي: ٺ. هڪ قسم جو عام مشهور جيت- م ڪوڙي ڪيو: ٺ. ڏوٺو. ڪنگير.
 ڪيم: ٺ. ڪوڪ- چيخ- چيٽ. سنهي آواز سان دانھن- ريم. ب ڪر.
 ڪيهون ڪرڻ: رڙيون ڪرڻ- دانھون ڪرڻ.
 ڪيهڙ: ڏ. شيھن- پيلائي شيھن.
 ڪيهو: ڏ. ڪهڙو. ڪير. ڇا- ڪهڙو.
 ڪيهي پر: ڏ. ڪهڙي ريت- ڪهڙي نموني- ڪيئن.
 ڪيئن: ڏ. ڪهڙي طرح- ڪهڙي نموني- ڪهڙي ريت.
 ڪيئن پون: ڪهڙي اگھ تي ملن.

ڪينو: ڏ (ف) بغض- حسد. پيئي. خصومت. وير- ضد.
 ڪينو ڪيل: دل ۾ بغض پيئي ختم ڪرڻ.
 ڪينوس: ڏ (انگ) مصوري يا نقاشي لاءِ مخصوص ولايتي ٿاٺ.
 ڪينه: ٺ. رڙ- دانھن- ريم- آه.
 ڪينئون: ڏ. سُرندڙ جيت (گذر وغيره)- ڪيڙو.
 ڪينئارو: ص. ڪينئن وارو. ڪينئن ڪڍل. سُريل.
 ڪينئون لڳڻ: جيت لڳڻ- سُرولڳڻ.
 ڪين: ٺ. بيماري يا ايداء سبب ڪيل دانھن- ڪٽڪ.
 ڪين هئڻ: ڪٽڪ- چنگهڻ- ڪنجهڻ.
 ڪين: ٺ. ڪوه وغيره مان مٽي ڪڍڻ لاءِ ڪوڏريا جهولي. ڪوڏر.
 ڪوه ۾ ڪريل شيء ڪڍڻ لاءِ لوهي چنبو- پلي.
 ڪينئ: م. ڪٽي ڪٽ- ڪوٽائي ڪرڻ.
 ڪينا: حرف اصافت. سنڌي- جي.
 ڪيناس: ض. ڪيس- ڪئس- هن ڪي.
 ڪين ڪين: ڏ. هيڏانهن هوڏانهن- هتي هتي- اوري پري.
 ڪيو: ڏ. ڪيل ڪم. فعل. خراب ڪم.
 ڪيو آڏو اچڻ: خراب ڪم جي سڙا ملڻ.
 ڪئي جو ڦل ملڻ: عملن جي سڙاچڻ.
 ڪيو ڪرتيو: ڏ. ڪيل پورھيو- محنت. لايولڳيو.

ڪ: ٺ. اچار "ڪي". سنڌي الف- بي جو چاليهون اکر.
 ڪاٻ: ٺ. ڪڏي هينان ورائي پڌل پٽڪي جو پلانڊ. گهوڙي جي ڇاڙي هينان ڏنل ڇم جي وڏي ڇاڙي.
 ڪاٻ: ڏ. واه وغيره جي ڪپ ۾ پيل گنڊ- گهارو.
 ڪاٻ ڪرڻ: تنگ ڪرڻ- سٽڻ. خراب ڳالهائڻ.
 ڪاٻ ڪٻ: ڏ. وڏ- زخم. ڳٺ.
 ڪاٻار، ڪاٻارو: ڏ. خسارو. جنجال مصيبت.
 ڪاٻارجڻ: م. نقصان ٿيڻ. ڪم خراب ٿيڻ. مصيبت ۾ جڪڙجڻ.
 ڪاٻر: ڏ. ناريس جي ڪوبي جي مٿان وارون تندون (جنهن ۾ عموماً رساءُ نوزنهن).
 ڪاٻر: ص. ڪبي هٿ سان ڪم ڪندڙ- ڏوڙ.

ڪاٻوٽي: ص. ٿوري علم وارو- ٽڪسالي.
 ڪاٻو: ص. ڏاٺو- ڪپو.
 ڪاٻوٽي: ٺ. چنبدار ڪٽ.
 ڪاٻو: ص. وڌيل ڇاڙي واه- و- ڪڏير.
 ڪاتو: ڏ. روزاني ڌرتي لپتيءَ جو حساب ڪتاب- روزنامو جو حساب- ليڪو. محڪمو- شعبو- ڊپارٽمينٽ.
 ڪاتو ڪرڙو: ڏ. جايداد جا ڪ غڙپٽ.
 ڪاتي چڙهڻ: حساب ۾ داخل ٿيڻ. ليکي ملڪجڻ.
 ڪاتيدار: ص. ننڍو زميندار، جنهن جي کاتي ۾ زمين چڙهيل هجي.
 ڪاٺ: ڏ. چوريءَ لاءِ گهر جي پٽ جي پاڙ ۾ لوڳهو، جنهن ۾ جوڙ پٽ پير سر ڪي لنگهي.

ڪاٺ هٿن: گهر جي ڀت ۾ لوڳهو ڪري چوري ڪرڻ.

ڪاٺا ڪٽائڻ: وڏي نقصان ۾ پون. قرض ۾ گهٽي وڃڻ.

ڪاٺڙيو: ص. ڪاٺ هٿي چوري ڪندڙ.

ڪاٺائو: ص. ڪٽيندڙ ڪم ٿيندڙ. ڪم ٺاهڻ ڪندڙ.

ڪاٺائو پٽ: ذ. ڪٿي ڪم ٿيندڙ ڇوڪرو. پٽو.

ڪاٺو: ذ. گهرو. نديءَ جو وهڪرو. ڪسي - واه. ڦوٽ - ڌار - چير. ڪڏ - ڪوپو.

ڪاٺو: ص. ڪاٺ ٺو. ڪٽيندڙ ڪم ٿيندڙ.

ڪاٺونبو: ذ. هڪ قسم جو جهنگلي ميوو (جيڪو ڏٺو طور ڪم اچي).

ڪاٺي: ث. ڪڙيي. واه وغيره ۾ ريت واري مٽي ڪوڏ سان ڪٽي ڪيڏن جو ڪم - ڪوٺي.

ڪاٺي ڪرڙي: واٽر ڪورس جي ڪوٺيءَ ۾ صفا ٿي.

ڪاٺير: ص. ڪاٺي ڪٽندڙ - ڪوڏ ريو.

ڪاٺيو: ذ. ڪٿي ۽ ڇهن مردن پوڙ - ٿومرو.

ڪاٺي: ث. ڪاٺي تيءَ جو وچ. جنهن ۾ گليو رکي هلائجي. ڪاٺي تيءَ جي ڏور.

ڪاپارو: ذ. جهيڙو. ٻار جو انگل آرو. هلاڪي - جنگل.

ڪاپائو: ص. ڪاٺ ٿيندڙ. فضول خرچ - هٿ ڦار.

ڪاپڻ: م. راند ۾ ٿوٺ ٿيڻ.

ڪاپو: ذ. ضرورت - گهرج. وڪرو (واپرم) - ڪپت. خرچ پڪو.

ڪاپي: ث. گهرج - ضرورت - طب.

ڪاڇ: ث. ڇاڙش - ڪاڇي. ڳراتو.

ڪاڇ: ذ. ڪڏو - طعام - خوراڪ.

ڪاڇ پڙڇڻ: دستر خوان تي ڪڏو موجود ڪرڻ.

ڪاڇ پيڇ: ذ. ڪڏو پيئڻو.

ڪاڇ ڪورمون: ذ. لذيت طعام - ميڊو.

ڪاڇ ٺلي: ث. جسم ۾ ڪڏي وڃڻ جي نلي.

ڪاڇ وڌڻ: ڪڏو ٺوٺن ۾ رکڻ.

ڪاڇا: ذ. ٻوڙي مڱ - هڪ قسم جو تيلي پيڇ.

ڪاڇرو: ص. ڪاٺ ٺاڻڻ - ڪڏي جوڳو.

ڪاڇرو تيل: ذ. رڌ پڇاءَ ۾ ڪتب ايندڙ مختلف چين حوتين.

ڪاڇو: ذ. ٻوڙي مڱ - ٻوڙي چتو.

ڪاڇڻ: م. ڪاڇڻ (ڪڏو، طعام وغيره). سُرُوپ جيئن ٻين سببن ۾ ٿيڻ. ٿيڻ. سِرَپ ڀيٽ ڪي ڪرڻ لڳڻ. ڪاڇي وڃڻ: جسم ۾ گري وڃڻ. پٽو پڻ ٿيڻ. هيٺو ٿيڻ.

ڪاڇي: ث. ڇاڙش - ڪنڀر.

ڪاڇڙو: ذ. ڏنگو - ٺڳو - ڦڏائي.

ڪاڏ: ث. خوراڪ - غذا - ڦوٽ. درياءُ جو پاڻي - ڪپڙ جي ڪٽ.

ڪاڏ ڪرڻ: درياءُ جو ڪپڙ کڻي پٽڻ.

ڪاڏ خوراڪ: ث. ڪڏو پيئڻو. ڪڏي پيئڻي جو خرچ.

ڪاڏل: ص. سود ورتل - واپري. سُرُوپ لڳل (اُن ۾ ميوو، ڪپڙو وغيره) - سُرُوپ.

ڪاڏل پيئڻ: ص. استعمال ڪرڻ - چوڙيل مٽي.

ڪاڏو: ذ. طعام - خوراڪ. ٽوٽل - ڦوٽ - غذا. چوٽو.

ڪاڏو پيئڻو: ذ. داتو پيئڻ - ڪاٺ پيئڻ جي شيء.

ڪاڏو پيئڻو رت ڪرڻ: تڪليف ڏيڻ - ڏک ڏيڻ.

ڪاڏو وسري وڃڻ: ڏاڍو خوش ٿيڻ - ڪپڙن ۾ ڏمپڻ. گهٽي ڳڻي ڪرڻ - رنجيدو ٿيڻ.

ڪاڏي جو ڇڙو: ذ. گهٽو ڪم ٿيندڙ. هڃي.

ڪاڏي خرار ڪُٽي وڃڻ: ڪم ٿيڻ بدران فقط ڪاٺ پيئڻ سبب منسل ٿيڻ.

ڪاڏي: ث. هڪ قسم جو ٺٺو سوئي ڪپڙو. ڪڍر.

ڪاڏڙي: ث. ترو ڪڙي - ڏيڻوڙي.

ڪاڏڻ: م. چوپڻي جا چپ جهلي وٺڻ.

ڪاڏو: ذ. ڪڏي (هڪ عضوو). وڏي ڪڏ - ڪمور. رستي جي وچ ۾ ڪنڇو.

ڪاڏو ڪوڙڻ: منهن ڀر ڪرڻ. بي همت ٿيڻ. ويهي رهڻ.

ڪاڏي: ث. ڇاڙيءَ جو هيٺيون حصو (عضو).

ڪاڏيءَ تي گلو هٿڻ: منهن تي موچڙو هٿڻ - بي عزتي ڪرڻ.

ڪاڏيءَ تي هٿ رکڻ: انجڻ ڪرڻ - اقرار ڪرڻ.

ڪاڏي ڪوهڻ: پشيمان ٿيڻ. ويچار ڪرڻ. ڏاڙهي پٽڻ - بي عزتي ڪرڻ.

ڪاڏيءَ هٿ وجهڻ: پرچڻ - پري پٽڻ - پيار ڪرڻ.

ڪار: ث. ڪپڙن ڏوٽ لاءِ هڪ قسم جو اڇو مصاحو - سوڍ ڪار. س ڪڙ (لاٽيءَ ۾ ٺهيل ڪار).

ڪار: ص. بگڙ - بگڙيندڙ. ڇرب ڪندڙ. ڪريل.

ڪارائڻ: ڪارائي: ث. تسخي - ڪوڙڻ.

ڪاروڏو: ص. ڪوڙيڻ - ناراض.

ڪاراهو: ذ. ڪلر ني زمين ۾ بيهڻ ٿيندڙ هڪ گھ.

ڪارائڻ: م. تڏو ڪرڻ (ڪڏو). پيٽ ۾ وجهڻ (رشوت). هضم ڪرڻ. ڏيڻ (مار. مسز).

ڪارائڻ پيارڻ: ڪڏو رکڻ ڏيڻ. پلڻ. تڏو.

ڪارائي: ٿ. اٺ جو هڪ قسم. (ص) "ڪري" حور ڪو.
 ڪارڊ پلو: ذ. لوت تي سڪير پيو.
 ڪارڙو: ص. ڪريل-گڏجي سڌ جي ويل.
 ڪارڙو ڪرڻ: وريل سڌ کي ٻيهر ٻيٽو ڪرڻ.
 ڪارڪ، ڪارڪ: ٿ. ڪٽڻ-چنورو. ڪپڙي تي چڙ جو هڪ چٽ.
 ڪارڪون مٺڻ: بس پاسن-سڪا مڃڻ.
 ڪارڻ، ڪارڻ: م. خراب ڪرڻ، ڦٽڻ-ٻڌڻ، بيڪر ڪرڻ.
 ريڻ-لاڳڻ، بدافعل ڪرڻ، خراب عادتون وجهڻ.
 ڪارو: ص. ڪاري بندڙ-خراب ڪندڙ-ڦٽيندڙ، بد خواه.
 ڪارو ڪپڙو: ص. ڌڻيندڙ، ورغلائيندڙ، ڪم ڪن رنڊ نيندڙ، ٺهيل ڪم ڦٽائيندڙ، بدافعل.
 ڪارو: ذ. سمنڊ-بحر، وڻنن يا ٻئي جي تارن مان ٺهيل ڏهو، لون وارو-تلخ، ڪوڙو. (ٿ. ڪاري).
 ڪاري ڪپڙاڻو: ص. سمنڊ تي ٻيڙا ڪاريندڙ، سامونڊي ناڪڻو.
 ڪارو چان: اسم خاص، سڌونديءَ جي چوڙ واري ڦٽ لڳ هڪ ڳوٺ.
 ڪارو ڪو: ذ. بد ڪن جي هڪڙي جنس.
 ڪارو نير: ذ. سامونڊي پٽي.
 ڪارهاڻو: ذ. سمنڊ، ولايتي پٽ جو هڪ قسم.
 ڪاري: ٿ. سامونڊي پٽيءَ جو گهرو (جيڪو ڪناري م گهڻو اندر هليو وڃي) - خيڄ، سمنڊ جي ڇڙ، وڻنن يا ٻئي جي تارن مان ٺهيل هڪ قسم جي ڇيڻي.
 ڪاريءَ م ڪٽڻ: مٿون ڪرڻ، خوار ڪرڻ، ظاهر ڪرڻ.
 ڪاريءَ هيٺان سڄ لڪائڻ: پڌري ڳالهه جي لڪ ڪرڻ.
 ڪاري لائي: ٿ. هڪ قسم جو بوتلو، جنهن مان سوڍا ڪار ٺهي.
 ڪاريو: ذ. ڪلراڻي زمين تي ٿيندڙ هڪ گه جو گل.
 ڪاڙڪ: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 ڪاڙهو: ذ. نير جي لاءِ چلڻو.
 ڪاس: ٿ. "خواهش" جو بگڙ-سڌ-تمڻ-خواهش.
 ڪاسارو: (ذ. ع. خسار) نقصان، ڪپرو-هلاڪي-جنجال، آزار.
 ڪاشو: (ذ. اسل. خاصو) چڱو-سٺو، رومال وانگر ڪپڙو، جيڪو سٺيءَ جي نڙيءَ تي رکي سوتو هجي.
 ڪاڪاهو: ذ. ٻوڪ يا فصل کي ٻهريون ڀاڱي ڏيڻ جي حالت.
 ڪاڳڙو: ذ. تيل م تريل وڌو منو پڙ.
 ڪاڪڙ ڪوڪڙ: ذ. ڪنهن شيءِ جو بچيل حصو-پور ٺڪو-

نڪرڻ نير.
 ڪاڪوڙڻ: م. وڏي تو جهڙو ڪوٺڻ، خيال سان ٻيهر ڇاڇڻ.
 ڪامر: ٿ. سڙ-جر، حسد-سڙو، بغض.
 ڪامنڱي: ٿ. سون رکي ڪم جو هڪ اوزار.
 ڪامائڻ: م. هٿ لائڻ-ڇهن-ڪيائڻ.
 ڪامڙيو: ص. کڻي ڪندڙ-ڪوڏاريو، پورهيت-مرور.
 ڪامر ڪاڏو: ص. سڙيل، حسد-ريسارو، دشمن-بدگمن.
 ڪامر ڪوسڙو: ص. ڪينو، سڙ ڪندڙ-ڪامر ڪاڏو.
 ڪامڻ: م. سڙڻ-پڇڻ-جلڻ، پڇڻ، حسد ڪرڻ.
 ڪامي: ٿ. ڪم-جر، سڙو، ريس-حسد.
 ڪامو، ڪامون: ذ. زمين مان مٽي نڪتل وڏي ڪڏ. کڻي ڪنيل زمين واري ڪڏ.
 ڪم ڪوٺڻ: ڪڏو ڪٽڻ، دشمني ڪرڻ.
 ڪن: ذ. وٽان-طرفان، منجهان-من.
 ڪانيان: ص. چلاڪ-عيار-هوشيار.
 ڪانيائي: ٿ. ٻوڪ تان جهار هڪلڻ لاءِ رسي يا سڌ مان ٺهيل وڏي (جنهن سان ڳوڙها اچلجن).
 ڪانيائيءَ م ڳوڙهو وجهڻ: بدنام ڪرڻ، تڪليف ڏيڻ، بدرو ڪرڻ.
 ڪانت: ٿ. ڳڻتي-فڪر-ڇٽا.
 ڪانتو: ذ. رستي م ڪوبو، ڪسي دورو.
 ڪانتي: ٿ. مينهن جي پاڻيءَ مان وهندڙ ننڍڙي دوري-ڪسي.
 ڪانجائ، ڪانجائي: ٿ. اٽڪ-رڪوٽ-رندڪ، ڦڏو، ڪاپرو.
 ڪانجائو: ذ. رخنو-اٽڪ، ڇيڏڪ.
 ڪانچ: ذ. ڪڏو، رڪوٽ-اٽڪ، شرارتي، ڦڏائي.
 ڪانچڻ: م. جنلجڻ-هٿ لڳڻ، وارو پورو ٿي وڃڻ (راندي م).
 ڪانچو: ذ. رستي م ڪڏو، پٽ وغيره م ڪوٺيل جاء، خانو، سوراخ، چيو.
 ڪانچو ڪيڻ: لوهه کي اصطلاح م هيٺ مٿي هڪجهڙي ڪرڻ (لوهه جي)، ڏندو ڪيڻ-ڪپ ڪيڻ.
 ڪاند: ذ. ڪنڌ-صبر، ٻڌاء، جفاء.
 ڪادو: ص. بي سمجه-گهٽ عقل وارو، چالاڪ.
 ڪاند: ٿ. صبر-ڌيرج، ٺهڻاڻي، سهڻ، بردباري.
 ڪانڌيرو: ص. ڪنڌ وارو-ڌير جوان-صبر.
 ڪانڊو ڪٽڻ: پڙڪڻ-هشي ڏيڻ.
 ڪانڊي: ٿ. سيندڙ حوتڪو (هندو نڙ تي مٿن).

ڪانگهارو: م. بئغم ڪين- ڪانگهارو چلائڻ.

ڪانگهارو: ذ. بئغم.

ڪانگهاري: ٿ. اهڙو ٻئي جيڪو ڪير گهٽ ڏهن تي- ڪنگهري.

ڪانگهو: ص. تيدو- آڏو- ڦڏو.

ڪانهار، ڪانهر: ٿ. خارش- مٺي ڪم، ڪنهن جي خواهش.

ڪانهر ڪرڻ: ٿڌڙا ڪڍڻ، ريجهڻ، ڪوٺس ڪرڻ.

ڪانهر: ٿ. ڪير واري مينهن.

ڪائڻ: م. سڙڻ- جلائڻ.

ڪان: ٿ. اهڙي زمين جنهن ۾ معدني شين جو ذخيرو هجي، ذخيرو، ننڍي ڍنڍ- تلاءُ (جنهن ۾ پاڻي ٿڌو هجي).

ڪاٺل: ٿ. ساڄي ۽ هيٺ ڇڏيل زمين- غير آباد (زمين)، پاڻيءَ جي اتل ۽ اُس جي سبب سڪر زمين.

ڪاٺو: ص. پڇيل- سڙيل- ٿڌو.

ڪانو ساٿو: ذ. سڙيل ٻريل، ٺيل.

ڪاٺو: اسم خاص، تعلقي ۾ لا جو مشهور ڳوٺ ۽ ديھ، جيڪو جنڊيءَ جي ڪم کان مشهور آهي.

ڪاٺي: ص. بهه جي سڙيل، تمام گهڻي ڏکوير (عورت)، عورتن جو پٽ پاراتي جو لفظ- ٺاڳي.

ڪاٺيو: ص. ڪن ۾ ڪم ڪندڙ- ڪن ڪوٽيندڙ.

ڪاه: ٿ. حسد، وير- دشمني- خصومت- چوٽ، عداوت- بغض.

ڪاهڙ: اسم خاص، ٿر جي خطي ۾ موٽ، ڀٽ وڙو حصو.

ڪاهو: ذ. اونهي ڪڏ- خندق.

ڪاهو ڏيڻ: پڇي وڃڻ.

ڪاهوڙجڻ: م. پڪو ٿيڻ- اٿل ٿيڻ، قصد ڪرڻ فيصلو ڪرڻ.

ڪاهوڙو: ص. پڪي ۽ ڏي وڙو- هڪ مٽيو- اٿس.

ڪاهوڙي: ص. ڏٺ تي گذران ڪندڙ (جبل يا ٿر جا ماڻهو)، جوڳي ڦيرڻ جو گروه (جيڪي نانڪ جي ڏند تي جهڙون رکن).

ڪاهي: ٿ. قلعي جي چوڌاري کوٽيل خندق، ان کي ٺاهڻ بگڏ سبيل پورا.

ڪاهيڙي: ص. ڪوٺس ڪندڙ- سڙڻ حسد ڪندڙ.

ڪا: ذ. غم- ڏک، ٿڌو- ڏو- ڪهڙو.

ڪاڻڙ: اسم خاص، ٿر جي خطي وارو تريون حصو.

ڪاڻڙ: م. ڇڙي ڳنڍڻ- تڏو ڪرڻ- واپرائڻ هضم ڪرڻ.

ڪڙڪائڻ، ڳنڍڻ، ڳنڍڻ، وٺڻ (رشوت)، جهلڻ (مار)، ٻڌڻ (گريون)، مٽڻ (جڪ)، ڪڏ ڪرڻ (درياءُ)، ڪڏڻ، ختم ڪرڻ- اڏائڻ (دولت)، ڪٽڻ (قسم)، (ڏکڏو- طعم- مٺي).

ڪاڻڻ پيئڻ: خورندو نوش ڪرڻ، (ڏ) ڪڏو پيئڻو- ڪڏ خور ڪ.

ڪاڻي: ٿ. ڪنن جو نمونو.

ڪاڻو: ص. ڪنيسڙ، گهڻو ڪنيسڙ، ڳڙ ڪنيسڙ، گهڻ ڪاڻو، پيئڻو.

هسجي، لانجي، راشي.

ڪاڻي اٿي ٿيڻ: سوکو ٿيڻ، ڍو ڪرڻ- رڇ ڪرڻ.

ڪاڻي چڙهڻ: وهي چڙهڻ- پوڙهو ٿيڻ.

ڪاڻي ڪپي وڃڻ: دنيا ڇڏي وڃڻ- مري وڃڻ.

ڪاڻي وڃڻ: هضم ڪرڻ، ڳنڍڻ ڪرڻ.

ڪاڻي پي: ذ. خرچ ڪري، اڏائي- ڏف ڪري.

ڪاڻيار: ص. ڪنن لائق (ٻار).

ڪاڻيارو: ص. ڪنن جهڙو- ڪاڻن جو- ڪ جهڙو.

گهرو: ذ. ڏانهن- رڙ- واڪو، واويلا- ٻاڪر ڪٽو.

گهرا ڀرڻ: ڏانهن ڪرڻ- واويلا مچائڻ.

گهڙ، گهڙ: ذ. هڪون جو قسم- چار.

گهڙ: ذ. گهڙ- وڏ ڪنچو (پٽ وغيره ۾)، پير ۾ ڪڙي ۽ پپ جي وچ وارو خول.

گهڙ: ذ. ڪڏ- ڪوبو، گهڙ، ڏنگ.

گهڙ گهڙ: ڪڏو ڪوب.

گهڙ: ذ. هڪ مشهور وڻ، (ٿ. گهڙي)

گهڙ: م. ڪاٺ ۾ گهڙو ڪرڻ، ٺوڻ ڪري وڌائڻ، لٽ ڪرڻ- لٽائڻ.

گهڙو: ذ. ڪوبو (هٿ، طرف)- ڏٺو، (ص) ڪهي هٿو رو، (ٿ. گهي).

گهڙو لٽائڻ: خوش نصيب هجڻ- سڀ ڳوهجڻ.

گهڙو: ذ. ڏنگ- سورخ- ڌڙڙ.

گهڙو: ص. گهڙو (جنهن کي ڏاڙهي مڃون نه هجن).

گهي: ذ. ڏاڙو ٻوٽو، ڏند کي هڻڻ يا گڏي ۾ وهڻ وقت ڪهي ٻي سي ورن جو حڪم.

گهي اک ڦرڪڻ: نقصان ٿيڻ جو سؤ ٿيڻ.

گهٽ: ٿ. سٺي چيٽ (ڪنيءَ جي)، وڻ جي پاڙ واري ڪني، ٻوڪ جي ڪن وڌڻ کان پوءِ رهڻ ڪٽو.

گهٽائڻ: م. وهي ۾ رستو ۾ داخل ڪرڻ.

گهٽري، گهٽري: اسم خاص، هڪ قوم جو نالو.

گهٽنگ: ص. جڏاڪ- هو شير، محنتي.

گهٽنگ: م. ٿڌڻ- ٿڌ ڪرڻ، ڪچي بنديءَ ۾ ٿڌڻ ڪٽي تي آڻڻ.

گهٽنگ: م. گهٽو هجڻ- گهٽ- ڏسو گهٽ.

گهٽو: ص. ڪهي ويو، پورو ٿيو.

ڪٽو: ص. ڪٽي ويل. ماڳ ٿيو - برقرار.
ڪٽو جواب: ذ. صاف جواب. سڪر نڪر.
ڪٽي: ٺ. پاڙ (بندجي) - بندي- ڪٽ.
ڪٽيجان: سم خاص. عورت جون ٺو (خديج جي ٺٽ سنڌي صورت).

ڪٽ: ٺ. بيزار- ڪڪ- خئي- ڪهيل- ٽڪل.
ڪٽ ڪرڻ: بيزار ڪرڻ- ورجڻ- ڪڪ ڪرڻ.
ڪٽاب: ذ (ع: خطب) مدرسو- مڪتب.
ڪٽاڻي: ص. شاگرد- مانيڪم.
ڪٽريل، ڪٽريل: ص. بدحواس- وانڙو- موڳو.
ڪٽڙ: ٺ. ڪٽڙواري زمين.

ڪٽڙ: ذ. گه جو هڪ قسم. حيدرآباد ضلعي ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو.
ڪٽڙن: م. وڻن. بيٺا ٿي ڳالهائڻ. بڪ ڪرڻ. وانڙو ڳالهائڻ.
ڪٽڪن: م. اندر ۾ محسوس ٿيڻ- هڻڻ.
ڪٽل: ص. ڪهيل- ڦاٽي زيون ٿي ويل. ڪٽڙين.
ڪٽل: ص. ڪسي ويل (وار). ڳري زيون ٿي ويل. ڪهيل.
ڪٽن: م. ڦاٽن- ڪٽن. ڪمزور ٿيڻ. عتل کان خطا ٿيڻ.
ڪٽن: م. پاڻيهي وار ٿيڻ- ڪٽن.
ڪٽو: ذ. ان مان ٺهيل لوني.

ڪٽو گريو ڪٽي پٺيان پون: سڄي دل سان ڪم ڪي لڳڻ.
ڪٽي اُٺائي وڃڻ: خيسر ڳانه تي نقصان هڻڻا چڻ.
ڪٽي جي ڳنڍ: ذ. ڏيري بدلائي.
ڪٽي ۾ تنگ وجهڻ: سا ڪوڙيائڻ- اعتبار وڃائڻ.
ڪٽيري: ٺ. ڪٽو ڏيندڙ (عورت). مسڪين.
ڪٽو: ص. ڪسڪيو- رڙهيو. چريو. جهريو.
ڪٽو گريو: ذ. وات پٽيو- بودلو. سادو.
ڪٽو: ص. سڙي ڳري ويڻ- پراڻو ٿي چڄي ويل. ڪٽل.
ڪٽو نه پڄڻ: واند ڪٺي نه هئڻ- تمام گهڻن ڪمن ۾ مشغول هئڻ (ڪٽر طبعي طور چڄي).
ڪٽوري: ٺ (سن: ڪستوري) مُشڪ (هرن جي پيٽ ۾ ٿئي ۽ نهايت خوشبودار ٿئي). گاه جو هڪ قسم.

ڪٽي: ٺ. اُن يا ڏس مان ٺهيل لوني.
ڪٽيءَ سان ڪٽڻ: ڏاڍو ارمان ڪرڻ- تمام گهڻو پڇڻ.
ڪٽيءَ ۾ ٽنگ وجهڻ: بي ايمان ڪرڻ.

ڪٽيءَ ۾ ڪيئن هئڻ: ٺ. ڇڙي ڏي سن ڪڍڻ.
ڪٽيهر: ٺ. ٽڪيل. ٺڙ.

ڪٽيئي: ذ. ڪرين ڪر ڪن جو هڪ قسم.
ڪٽ: ٺ. حيت. سوپ. سوسي. ننڍو- فاندو- اپراسو. اتر قطب جي چوڌ ري ڦرن. ٽسٽن ٽرن جو بڪ- ڏب ڪبر.

ڪٽ ڪٽڻ: سوپ ڪرڻ. ڪرنامو ڪرڻ. بزي جيتڻ.
ڪٽ: ٺ. چرپاڻي- پلنگ- منڇو. سڀڄ.
ڪٽ تي پون: بيمار ٿي پئجي رهڻ.
ڪٽ تي چاڙهڻ: آبرو ڏيڻ- مان وڌائڻ.
ڪٽ چڪڻ: ڏيري ٿيل ڪٽ جي واڌن چڪي قابو ڪرڻ.
ڪٽ ڪڇڻ: جذبو ڪڇڻ- لاش ڪڇڻ.

ڪٽون چڻ: عيشي ۽ موقت گذارڻ- ڪانڌر ٽوٽي ٿيڻ.
ڪٽ: ٺ. ڪٽان- ترشي. گدا مڙي ۽ جوياني. چٽي- آچار.
ڪٽ: ٺ. حرڪت- شراعت- ڪيچل- مستي. ڪونس- چر.
ڪٽ ڪرڻ: حرڪت ڪرڻ. ڪونس ڪرڻ. هٿ چراند ڪرڻ.
چرچ ڪرڻ.

ڪٽاس: ٺ. ڪٽن. ناراضگي. ڪلفت.

ڪٽان: ٺ. ترشي. گدا مڙي يا انڙي ۽ چٽي. انب جو آچار.
ڪٽائجڻ: م. ڪٽو ٿيڻ- سواد ۾ ترش ٿيڻ.

ڪٽائڻ: م. ڪمارائڻ. سوپ ڪرائڻ. جيتائڻ. فاندو حاصل ڪرائڻ.
ڪٽائڻ: م. گهٽائڻ- گهٽ ڪرڻ سڄ ڪرڻ. ڪپائڻ. ٽٽڻ.
ڏيو نو ڪيائڻ.

ڪٽائو: ص. فاندو وارو- سودمند- لاپاڻو. ڪٽندڙ- سدورو.

ڪٽائي: ٺ. ڪٽان- ڪٽاس. سنداڻو- چٽي.

ڪٽ پٽ، ڪٽ ڦٽ: ٺ. ڪن شين ٺهڪڻ جو آواز. جهيڙو- تڪرار. ريڙهه پيڙهه.

ڪٽپو: ص. ڪٽراڳي- ڪريو- ڪروڙي.

ڪٽر: ٺ. چوڀاڻي جيڪا ڪير نه لاهي ۽ سوني ڏهاڻي نه ڪرائي.

ڪٽر: ص. ڪٽر- ڪٽي جو بچو. ڊچو- تاهڙ (جانور). بيزار ص. ڪوڙيل.

ڪٽراڳ، ڪٽراڳ: ذ. هڪ رڳنيءَ جو نالو. جهيڙو- تڪرار. هل ڪيڙو.

ڪٽراڳ ڪرڻ: بيٺا ڏي ڪو ڪم ڪرڻ- ڪٽو ڪرڻ.

ڪٽراڳ ۾ پون: جهنگهه ۾ پون- جنجال ۾ پون. ٽر ۾ ڪسڻ.

ڪٽراڳي: ص. فساد- جهيڙو ڪار.

ڪُڪَرُ: م. چپس. ڪُڪَرُ-هُن. ٽڪر. انديشو ڪرڻ.

ڪُڪو: ذ. انديشو-اٺو. ڊپ پريشاني. انتظار.

ڪَڪَ: ت. لڪلڪ جو آواز.

ڪُڪَ: ت. اڊڪو-ڊپ-ويچار.

ڪُڪُلُ: ص. سڄو-پينگيو. پاڻهو. منس. وٺو. گهٽ.

ڪُڪَلِي: ت. سڄائي-پينگيائي. اٿهوند. ناداري-مفلسي.

ڪُڪِمُو، ڪُڪِمَرُو: ذ. ڪٽي مٺي ذرتي ورتون-ڪُڪُونِزُو. ڪنڊ جي

چاڙهڻ مان ٺهيل گولي (جنهن جو سوا ڏکڻو مٿي) -تافي.

ڪُڪُنُ: م. سوپ ڪرڻ-فتح ڪرڻ. جيتڻ. پرائڻ-فائدو وٺڻ.

مقابلي ۾ سرسي ڪرڻ.

ڪُڪُنُ: م. گهٽ ٿيڻ-ڪمي ٿيڻ-ڪسو ٿيڻ. ٿپورو ٿيڻ. ختم

ٿيڻ-کپي وڃڻ.

ڪُڪِمُو: ذ. هڪ قسم جو جبو پوتو.

ڪُڪِنهار: ذ. گرجو هڪ قسم.

ڪُڪِنهارو: ص. ڪٽائو-ڪمائيندڙ. سهرو-پائيندڙ.

ڪُڪُو: ص. ڪٽي ذاتي وارو-ٽرڻ.

ڪُڪَا ٿِي: ذ. جايون ڳالهيون-ٻڌ ڪون.

ڪُڪُو ٿِي: بيزار ٿيڻ-ورڃڻ.

ڪُڪُو پُونُ: تلخ ٿيڻ-ڪوڙ ڄڻ-بيزار ٿيڻ.

ڪُڪُو مَنُو ٿِي: تڪرار ڪرڻ-ڏند چڪ ڪرڻ.

ڪُڪُو: ص. ڪٽيندڙ-ڪمائيندڙ.

ڪُڪُو کاتو: ذ. سڄو-ڪنگل-تنگ دست.

ڪُڪُولو: ذ. وڏي ڪٽ-ڪٽ-منجو.

ڪُڪُولِي: ت. ننڍي ڪٽ. منجي.

ڪُڪُونِزُو: ذ. ڪُڪِمُو.

ڪُڪُونبو: ذ. "ٿر" ٻڌندڙ هڪ ڦل (ڏٺ مَور ڪم اچي).

ڪُڪَهَرِي: ت. جنهن کي ڏٺ جو هڪ قسم-ڪٽي-پپ.

ڪُڪِي: ت. ڪمائي-ٺٽ-ننغو-ڪُڪُو. آمدني.

ڪُڪِي: ص. ڪپڙ ڏوٻيندڙ. ڏوٻي-گدر-پريٺ. (ت. ڪني تي).

ڪُڪِي: ت. ٻڄائي-اتنه (حياتيءَ جي). موت-ازل.

ڪُڪِي اچڻ: حياتيءَ جو وقت پورو ٿيڻ-مري وڃڻ.

ڪُڪِي ڪُنڻ: موت جي منهن ۾ وڃڻ. ڀرو وڃڻ ڇڙي ڪم ۾ هڻ وڃڻ.

ڪُڪِيان: ذ. ٻن وچن جي هڪ ذات.

ڪُڪِيائي: ت. پکيءَ جو هڪ قسم.

ڪُڪِيرو: ص. ٿورو ڪُڪُو-ڪُڪُن مٺل.

ڪُڪِيو: ص. ڪمائي-ننغو-اُڀراسو. آمدني.

ڪُڪِيو ڪُڪُن: ڪمائي ڪُنڻ-محنت جو ڦر ڪُنڻ.

ڪُڪِنِي وارو: ص. ڪمائيندڙ. روزگار وارو-پگهاردار.

ڪُڪِي: ذ. گهرج-ضرورت-لوڙ. ڪپو-خرچ. ڀت وغيره ۾ ٺهيل ڳڙڪ.

جنهن تي پير رکي لهجي ۽ چڙهي-ڪانجو. گهٽ.

ڪُڪِي: ت. مٺي (تور ڪُن جو ڪپو). هڪ قسم جو پوتو.

ڪُڪِي: ت. مضبوطي سان پتل-پڇي ويل. پورو-هڪ ٽڪ.

ڪُڪِي ٿِي وڃڻ: پڇي وڃڻ. چڙهي وڃڻ. مضبوط ٿيڻ.

ڪُڪِيائي: ت. ٿورو صاف ڪرڻ لاءِ ڪاٺيءَ جو ٽڪر. دشمن.

ڪُڪِيان: م. خرچ ڪرڻ. واپس ڪرڻ. ختم ڪرڻ. وڃڻ. مٽو هڻڻ-

تنگ ڪرڻ-هلاڪ ڪرڻ.

ڪُڪِيائي ڇڏڻ: خرچ ڪرڻ-ختم ڪرڻ.

ڪُڪِيان: م. مضبوطيءَ سان لڳائڻ-ٺهڪ ٿيڻ. پورو بيهارڻ. پڇائڻ-

مضبوط ڪرڻ.

ڪُڪِيانو: ص. اجيو-گهڻ خرچو. فضول خرچي ڪندڙ. ڏکيو-اهنجو.

جنجال ورو.

ڪُڪِيَت: ت. خرچ. استعمال-ڪاپو. فروخت. گهرج-طلب.

ڪُڪِيَت لڳڻ: ڪرامت اچڻ-بچائڻ لڳڻ.

ڪُڪِيَر: ذ. نانگ جو هڪ قسم. (ص) وڏو ڪاٺريو چور.

ڪُڪِيرو: سم خاص. ضمني سان گهڻ ۾ هڪ شهر ۽ ڏيه جو نالو.

ڪُڪِيَر تال: ذ. خٽو-گهڻو ڪم-تڪليف.

ڪُڪِيَر: م. خرچ ٿيڻ. استعمال ٿيڻ. ڪم اچڻ. ختم ٿيڻ-وڪامڻ.

ڪُڪِيو ٿيڻ. ورڃڻ-ڪڪ ٿيڻ. گهرج ٿيڻ-گهر ڄڻ.

ڪُڪِيَر ڪُڪِيَر: ڳرڻ-وڃڻ-ڄڻ. جهڻ. ڄڻ. ڄڻ. ڄڻ. ڄڻ.

ڪُڪِيَر: م. چڙهي. پڇڻ. وٺڻ (اڪي ڪي). ويهي رهڻ (دل ۾). پيئڻ-

سمانجڻ. کپي وڃڻ-مضبوط ٿيڻ.

ڪُڪِيئي: ت. ٻار-سيڪٽ.

ڪُڪِيو: ذ. ڪٽ-ڪٽي جو.

ڪُڪِي: ت. ڪوڙ-ڇڙ-غصو. رنڪ-حسد. بيزاري. شرمساري.

ڪُڪِيائي: ت. سرحسور ۽ ڀڄ.

ڪُڪِيان: م. ريس ڏيارڻ. هشي ڏيڻ. هرڪائڻ.

ڪُڪِيَر: ت. ٻرڻ-ٻوٽو-سجومي دان. (ص) ڏيڻ واري زمين.

ڪُڪِيڪو: ذ. تهذيب جي حد ڪن وڌيڪ وڏو ٺهڪ.

ڪُڪِيلِي: ت. خارش-ڪنهر-ڪ جي.

کجلی تین: خار شتین، سڌتین، هرکن.
 کجڻ: م، ک وڙجن، چڙن، بيزارتین- ورچن.
 کجڻو: ص، چيڙ ک- بخیر- تيسر.
 کجور: ث، هڪ قسم جو وڻ، ان جو ڦر- کجي- خرڻو.
 کجي: ث، کجور جو وڻ.
 کجڻ: م، مٿي تین، چڙهن، ترقي ڪرڻ، غائب ٿيڻ، اغوائ ٿيڻ.
 کجهائڻ: م، هلاڪ ڪرڻ- ورچڻ.
 کچ: ذ، ماڻهن جو گهڻو ميڙ، گوڙ- گهمسان، گند- کچرو، کچتي- نرم پٽ.
 کچ تي پوڻ: چور تي پوڻ.
 کچ: ث، کڙيءَ جي مٿان، پنيءَ جي هيٺان وارو سنڌ- مڙي جي پٺ.
 مڙي وري پيڏي.
 کچن جا ڏک هئڻ: اڃا پ هिला ڪرڻ- بيٺا ڏي ڪوشش ڪرڻ.
 کچا: ذ، پکيءَ جي ٻچ جو نوان ڪنڀ.
 کچا کچ: ص، پير پور- ٿمٿار، ڳاٺ- انبوھ.
 کچر: ص، پکيءَ جو پير، نوڪ ڪنڀ چٽن بعد وري تازو، نئون ڄول ڪنڀ.
 کچر کلو: ذ، کل- تهڪڙو، کل پوڳ وارو هن، هل هنگمو.
 کچرو: ص، کچيرو، بد فعل- ڪڇڻو، مبرو گندو.
 کچرو: ص، جوا جو وڏو ڄڻو- ماهر جوا ري.
 کچري: ث، خراب عورت- ڪچري.
 کچڪو: ذ، کچر، ڪر مسخري، تهڪڙو، هرو پيرو جي کل.
 کچ کچ: ث، دٻيل ڪر، مسخري.
 کچمچائي: ث، لڳي، چالاڪي، لاڏ.
 کچڻ: م، پيڏيءَ کان پيرو ڍڻ.
 کچڻي: ث، دال چانور گذر ڦڙ پٽو، (ص) گڏو چڙ.
 کچڻي کائڻ: آسن ڪم ڪرڻ.
 کچو: ص، گڏيل- مڙ ڪب- گڏڙ ساڌڙ.
 کچو: ص، حقارت جو لفظ، ڊگهو ماتھو (يا جانور)، مندو.
 کڏا: ث، گودڙي، رڳي، فقيرائي جهولي.
 کڏڙو: ص، خمي، نمرد، بزدل- بي مڙسيو.
 کڏو: ذ، اتس، مڙ ڪرورنگ.
 کڏيا: ث، بک- اشتها- کائڻ جي خواهش.
 کڏجڻ: م، نشي م مست ٿيڻ.
 کڏ: ث، ڪوئيل ب قدرتي هيٺين زمين، ڪامو، ڪاهي، غار، ڌڙ، چر.

قبر- گور.
 گڏ پڙڻ: نقصان جو پورا ٿو ڪرڻ- توتوپڙڻ.
 گڏ پوڻ: گهرج نه هئڻ، وڙاهه پوڻ- نابود ٿيڻ.
 گڏون ڪوٺا: ڪام ڪمهيون، ڏنڊيون ڏورا.
 گڏون ڪوٽڻ: بد خواهي ڪرڻ، ٻئي کي نقصان پهچائڻ، ڪوشش ڪرڻ.
 گڏ: ذ، ڇٽ (جاء جي)، ڇٽ جو مٿيون حصو- ڪونو.
 گڏڙي، گڏڙي: ث، پٽ م نهيل خانو (جنهن م ريز کي پٽ ڏٺو ڪجن)، پندالڙي.
 گڏڙو: ذ، شڪار لاءِ وڻ نهيل پيهو (جنهن تي شڪاري محظوظ پهي).
 گڏو: ذ، وڏي کڏ، حوض، غار.
 گڏو: چوٽي جي ڪن چيرن جو نشان، وڏو جارو- ڪپٽ- طڻ.
 ڀرت جو هڪ قسم.
 گڏا ڪرڻ: نشان ڪرڻ- داغ ڪرڻ، چيرڏيڻ.
 گڏهر، گڏهرو: ذ، ايڏا رسائيندڙ- ويري- دشمن، وچ ويڙهائو- چيٽ پور.
 گڏي: ث، ننڍڙو جارو، گڏني، فقيرن جي ننڍڙي بينڪ، ننڍڙو حجر، پٽ م ريز کي پٽن گڏ ڪرڻ لاءِ نهيل جارو، پندالڙا، ڪڪڙن جي گڏڙي.
 گڙ: ذ (ف، خر) گڏه- خر، (ص) ڪريل، اهڙو، رقيب، نامحرم.
 گڙ بوٽ: ص، وڏي منهن وارو.
 گڙ: ذ، فعل- خصلت، شعور، لڄن، سلڇائي، سگهڙپئي پ سڀني جو ڍنگ.
 گردار: ص، نيڪ خصلت.
 گرائڻو: ص، سلڇڻو- فضيلت وارو.
 گڙ: ذ، چوندو- ڪٽڪ پ سارين جي ول ڪڻ وقت ڪريل تين جي چوندو.
 گڙ ڪنڊيرڻ: واهيت گنگو ڪرڻ.
 گڙ: ذ، چوٽي وٽ جو چيريل پير.
 گڙ پير: ذ، پاريتو- ڏس نشان.
 گڙ تي ڏيڻ: يڪدم روڪ پسا ڏيڻ.
 گڙ نه اٽڪڻ: تپي سان پريوڻ.
 گڙاندي: ث، وٽ جي گڙ جو هڪ پ سو.
 گڙان: ث، ديگڙي م سڙي ويل چانور- ڪروڙي- ڪرچڙ.
 گرائي: ث، سچائي- ايمانداري.
 گرائي: ث، بڪريءَ جي قربان لاءِ پير جي رسي.

کُراھو: ذ. گاه جوھڪ قسم.

کُرب: ذ. ھڪ سو رُپ (تعداد).

کُرب ڪُنن: ٿم ۽ لاچر ٿيڻ. سڪرات واري حالت ۾ ھجڻ.

کُربڙي: ٺ. پڪي ۽ سخت زمين.

کُرن: ذ. ٻاجھري ۽ جوئر جون ٺاڙ.

کُرتيو: ذ. ننڍڙن ٻارن کي ڪنگھ جي ھڪ بيماري.

کُرپ: ٺ. کڙڻ جو ڪم - رھڙپ.

کُريٽ: ص. چيڙاڪ - ٽاندي ٿيڻو.

کُرين: م. کڇڻ - ڏکوارو ٿيڻ.

کُرين: م. کُري سان ٻوٽن جي پڙن منجهن گاه ڪڍڻ.
سٿائڻ - ڪوٺسڻ.

کُريو: ذ. گاه ڪوٽڻ يا گڏ ڪرڻ جو ھڪ اوزار - رنبو.

کُريي: ٺ. حوائين جي ڪم جو ھڪ اوزار - رني.

کُرج: ذ. "سرگم" (راڳ جو اصطلاح) جو سارو بنيادي سُر.

کُرجين: ٺ. خُرجين - کُريو.

کُرج: ٺ. کُڙڻ - چير.

کُرجڻ: ٺ. ھندي يا ڊيگري جي ٽرم لڳل پٽ - اکران. بچت سچت.

کُرجڻ: ذ. جنديءَ جو ھڪ اوزار.

کُرجڻ: م. کڙڻ - رھڙڻ. رھڙي صاف ڪرڻ.

کُردجال: کُرديال: اسم خاص. روايت مطابق ايندڙ زماني ۾ پيد
ٿيندڙ فرضي بادشاھ (جيڪو ڪاٺي گڏھ تي چڙهيل ھوندو ۽
خلق خدا کي گمراھ ڪندو). (ذ) فتني پڙ.

کُردائڻ: م. ڦٽي پير سان ھلڻ. ھواخوري ڪرڻ - پसार ڪرڻ.

کُردو: ص. پير کڻ ڦريل - ڦريل پيرن وارو (ماڻھو، جانور).

کُڙڙ: ذ. پٿر جو ٺھيل بيضوي کُرو، جنھن ۾ طبيب دوائون ڪرل ڪن.
ڏاس مان ٺھيل ٿلھي فراسي.

کُڙڙ ڪرڻ: کُڙل ۾ پيھڻ.

کُڙڙ: ص. ان سَڌريل - جٽ - بيوقوف.

کُڙڙ: ٺ. ڊيگري جي ٽرم لڳل پٽ - اکران.

کُڙڙاٺ: ذ. ڪنھن در دريءَ وغيره جي رھڙ جو آواز، زور سان ڪنگھڻ
جو آواز.

کُڙڙاٽو: ذ. ڪونگھڻ جو آواز - گھوگھرو.

کُڙڙڻ: م. رھڙڻ. رھڙي صاف ڪرڻ. رھڙون پٺڻ - رھندڻ.

کُڙڙو: ذ. ڏڪن جي روزاني وڪري جي حساب جو رجسٽر -
روزنامو. گب چڪ واري زمين. رھڻو - رھڙو. ڪنھن کُڙڙ واري

سخت زمين.

کُڙڙو پٺڻ: زمين کڙڙڻ. ھرو سيلي زمين مان گاه وغيره ڪڍڻ.

کُڙڙو: ذ. پٺڻ واري زمين.

کُڙڙي: ٺ. ڏس سمن اٿيل فراسي.

کُڙڙي: ٺ. کُڙي.

کُڙيون ھڻڻ: ٻڌاءَ کان چڙيون ھڻڻ - ٺٽون اچلڻ.

کُڙس: ذ. ٺڙنخرو - لاڏڪوڏ. گاه مان ٺھيل جوتو - کوسڙو.

کُڙس: ٺ. گيسر - سيڙ - حرڪت.

کُڙس: ص. ڪمزور - ضعيف. ڪچو - بي بقا. جھونو - جھور پوڙھو.

کُڙسڙو: ذ. جانورن جو ھڪ مرض، جنھن ۾ کُڙسڙي يا لھي پون.

کُڙسڻ: ذ. گاه جو ھڪ قسم.

کُڙڪ: ٺ. ننڍڙي چڙي.

کُڙڪ ڊھڻ: ڪنھن ڳالھ بابت صبر نہ ڪرڻ.

کُڙڪان: ذ. کُڙڪڻ. جُتيءَ جو ھڪ قسم.

کُڙڪڻ: ذ. ڦٽس مان ٺھيل جُتي (جيڪا جابلو ايراضيءَ ۾ پئجي)،
پادر، پرائي جُتي.

کُڙڪڻ: م. مرضي ڪرڻ - ريجهڻ - پريپ ٺڻ.

کُڙڪڻ: م. ڪنگھڻ. ٿورو ڪنگھڻ.

کُڙڪڻو: ذ. جُتي - چڙڪڙي - کُڙڪڻ.

کُڙڪو: ذ. ڪنگھ. ٺڙيءَ ۾ سرڪاٽ سبب ٿوري ڪنگھ.

کُڙڪي: ٺ. چوڙي کي گچي ۽ ٻڌڻ لاءِ چڙي.

کُڙڪي: ٺ. وڏي ڪنگھ - کُرتيو.

کُڙڪرو: (ذ. ف. خرخره) گھوڙي جي ٻُٽ کي صاف ڪرڻ لاءِ لوهي بُرش.

کُڙڪرو ھڻڻ: گھوڙي جو ٻُٽ صاف ڪرڻ.

کُڙڪريو: ص. سڪل ٺاڳو - چنڊو. بد بنياد - حرامي. بد معاش.

کُڙڪسو: (ذ. ف. خرخره) جھيڙو - ڦڏو. تڪرار. مونجھ رو. ننڍڙن
پکين ڦاسڻ لاءِ ڏيڻ ڍب.

کُڙڪلو: ذ. کُڙڪرو. کُڙڪسو.

کُڙڪڻو: ص. جھريل - پيريل. زبون (جيڪو ھٿ لائن سان پڇي
پري)، ٺڙين - کُڙين، ڇڪڻو.

کُڙل: ذ. پٿر جو بيضوي کُرو (دوائن پيھڻ لاءِ).

کُڙل ڪرڻ: سنھو ڪرڻ - باريڪ ڪرڻ.

کُڙمٺ: ذ. فريب، ٿوٽو، ٽڪو، مڪر، فساد.

کُڙنجي: ٺ. ڏسي ڪٽڻ لاءِ ڏس مان ٺھيل پورو.

ڪرند: ذ. ٿرڙي يا زخم جي پڪل ڪل - ڪڙي رهڻ - رهند.
ڪرند: ذروهي.

ڪرنيا: ذ. ڪهڙي، چري وغيره جي ڌار ۾ پيل ڪڪر.

ڪرنديل: ص. گدو، بد چال.

ڪرڻ: م. ڦٽڻ - ڪنو ٿيڻ. (ڪير، کاڌو وغيره) خراب ٿيڻ. بگڙڻ -
لڇڻ ڪن نڪرڻ - بدلجڻ ٿيڻ. بي افعال ٿيڻ. بد چال ٿيڻ.

ڪرڻ: م. ڪرڙڻ - ڏسو، ڪرڙڻ.

ڪرو: ذ. فصل مان لٿل اناج جو ڍڳ (سنگن، ستن يا اُن جي صورت ۾،
بڻي ڪان اڳ)، لاڀاري بعد ٺوڻ رکڻ جي جاء. اناج جو ڍڳ،
لاڀاري بعد گڏ ڪري رکيل اناج.

ڪرو ڪٽائڻ: ماري مچائڻ - سوپ پائڻ، ڪٽائڻ.

ڪرو: ص. خانص - نج، اصلي، صاف، سچو، نبر، (ث. ڪري).

ڪرو ڪرڻ: ڏسڻ وائڻس - پرڪڻ - ڪسوتيءَ تي لڳائڻ.

ڪرو ڪوٽو: ص. چڱو مڏو - ٻرويلو.

ڪرو: ذ. پير ٻنو - سڌو نشان - حد.

ڪرا ڪيڻ: هر ڏنل زمين ۾ ننڍيون ڪسيون ٺاهڻ.

ڪرو: ص. مڙيل ڪڙي وارو - پيرن ڪن ٿنڀو يا مڏو.

ڪرو: ذ. پاڪي - سڀئي بليد.

ڪرو ڪئڻ: زير ناف وارو ڪوڙڻ.

ڪروٽ: ث. ٿلهي تي ننڍيءَ پٽ سان ٺهيل ڪچي مسجد (جنهن تي
چٽ اڏيل نهجي).

ڪروڙي: ث. اکران - ڪرڙ، پٽ جي ڍيڳڙي ۾ لڳل ڪرڙ.

ڪروڙس: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

ڪروڪر: ط. ٿرڙيل پڪڙيل - چڙو چڙ.

ڪري: ث. فصل مان آيل اناج جو ڍير، انبار - ڍڳ. "ڪرو" رکڻ جي
مستقل جاء.

ڪري: ص. سڄي - صخيح، چٽي، سٺي - چڱي.

ڪري آسامي: ڏيتي لپتيءَ ۾ سڌو ماڻهو.

ڪري ڪرڻ: سودو پڪو ڪرڻ - ٻول ڪرڻ.

ڪري ڪوتي: سڄي ڪوڙي - جهڙي تهڙي.

ڪري: ث. ويڻ چوپائي مڻ جي پيرن جي اُهوڙ ۾ موٽائي وٺي ڏيڻ جو
عيوض - پنڪ.

ڪريا: ذ. پير، ڪر.

ڪريب: ذ. فريب - دولاڻ، هٿ ٺٽ، ٺٽو ٺٽيا.

ڪريل: ص. خراب ٿيڻ، ڦٽڻ، بدليجڻ - بي افعانو، ٺاڻاڪ، بد پيش.

ڪريو ڪير: ان سترندڙ ماڻهو - ڪريل.

ڪريو: ذ. ريه ڏيڻ لاءِ ڪم ايندڙ ڌنو.

ڪريو: ذ. ٻنو (ٻنيءَ ۾)، بصر، بڪر وغيره پوکڻ لاءِ ٺهيل ٻنو.
تماڪ جي پوک جو هڪ پارو.

ڪريا ڪيڻ: هر ڏنل زمين ۾ پڪر جي پوک لاءِ ننڍڙيون ڪسيون يا
ناليون ڪيڻ.

ڪريو: ذ. تلو جي ميان جي توري ۾ لڳل چنديءَ جو پٽ - ڪٺس.

ڪڙ: ث. سرنهن، جانيي وغيره جو تيل نڪتل ڦوڳ (جيڪو مال کي
چري ۾ گڏائي کارائجي)، سڪي زمين ۾ ڪ هيل هر جي حالت،
وي ميل چوپائيءَ جي ڪير مان ٺهيل پس يا ٻرهي.

ڪڙ تيل نڪرڻ: نتيجو نڪرڻ، مقصد حاصل ٿيڻ.

ڪڙ تيل هڻڻ: مقصد يا غرض هڻڻ، واسطو يا لاڳاپو هڻڻ، لاپ هڻڻ.

ڪڙ ٿيڻ: تمام مبروءَ سڀيوت ٿيڻ.

ڪڙيون ڪرڻ: زمين تي سڪيءَ جوهر ڏيڻ.

ڪڙ: ذ. جواهر ت جا ذرا، ڪانچ جو چورو (جنهن سان سون يا
چندي کي وجر ڪن).

ڪڙه: ث. واڙ کي بند ڪرڻ جو ڍنگهر - ڪڙه.

ڪڙه لهڻ: گس ملي وڃڻ.

ڪڙ ٺڻ: م. مڙيل چوپائيءَ کي ڌڪ هڻي ٺاهڻ.

ڪڙائو: ذ. ڪٺ جي جتيءَ جو پادر - ڇڪڙي.

ڪڙائي: ث. بيهڪ، آڀڻي - عمودي بيهڪ، استقامت، چٽي، برجستگي.

ڪڙائي ڏيڻ: سيڪڙ ڏيڻ - ماز ڏيڻ.

ڪڙ ٻڙ: ث. نهموار سطح، ڪڏن ڪو ٻن واري زمين - هيٺ مٿي زمين.

ڪڙ تال: ث. ڪاٺ جون چيڙيون (تاڙين وانگر وڇائڻ لاءِ).

ڪڙ پيل: ص. وڏي عمر وارو، آزمودگار، گرو، وڏي زور وارو، هر
فن مولي.

ڪڙ پيو: ص. پچيڙو - منافق.

ڪڙجن: م. پڪڙجن - تڙجن - ڪلجن.

ڪڙڪ: ث. تاييءَ جي تندن کي پٺيان هيٺ ٺٽين لاءِ جهل.

ڪڙڪ: ث. ٿوري خبر - سُس.

ڪڙڪ پوڻ: ٿورو واه سوانه منن - سُس ملڻ.

ڪڙڪاٺ: ذ. ڪاٺي وغيره پڇڻ جو وڏو آواز - ڪڙڪاٺ.

ڪڙڪاءُ: ذ. ڪڙڪو - آواز - ڪڙڪاٺ.

ڪڙڪائڻ: م. لٿڪائڻ (دروازو) - نڪ نڪ ڪرڻ، هوشيار

ڪرڻ، باز پرس ڪرڻ، ڌڙڪو ڏهڻ ڪرڻ.

کُڙيو کني بيهن: ڪنهن به ڪم لاءِ تيار ٿيڻ.
 کُڙيو کني هلڻ: تپو ڏئي ڄڻ، منهن ڪاٽي ڄڻ.
 کُڙيو: ذ، مسر قنم رکڻ لاءِ ڪاٺ جون نديڙو خانو.
 کس: ٺ، حرڪت - چُر - هٿ چراند، جهپ - جهٺ، اُها پوک
 جيڪا سنگ ڪري پراڻ نه ڪري، مرض لڳل پوک.
 کس ٿي وڃڻ: سنگن جو پٽن مان درني مارجي وڃڻ.
 کس پلو: ذ، تمام ننڍڙين ٽين وارو آئينو پلو.
 کس: ص، خصي (جنور وغيره).
 کس: ٺ، جهيڙو - جهيڙو.
 کس: ٺ، ڏاند کي هڪن لاءِ لڪڻ جي چونگ.
 کسان: م، ڦرن - هٿن وڃڻ.
 کستو: ص، ڪوڙين - ناراض - ورتو.
 کستو کاتو: ص، سدائين ڪاوڙيل خد.
 کستوري: ٺ، ڪتوري - مشڪ، هڪ سُرهي پوتي.
 کس پس: ذ، چن پڻ - سُرپر، ريڙهي سيڙهي.
 کسر قسر: ذ، ريڙهي پير - گهن، سُر قس.
 کسرو: ذ، هڪ قسم جي بيماري - ننڍي ماما.
 کسرو: ريز ڪي آمدنيءَ روئڻيءَ جو حساب ڪتب، واٽڪي
 حساب جي بندي.
 کسرو: ص، جنهن مانهو کي ڏاڙهي ڏاڙهي يا ٿوري ڏاڙهي هجي - بچي.
 کسڙ: ص، ويرن - غير بد - سڄو. (ذ) بد ذاتي سنگن وارو فصل.
 (ٺ) ڪلڙين.
 کسڪائڻ: م، هٿان - سر ڪنن - ريڙهن، ٽڳڻ - چورائڻ.
 لڪڻ - گم ڪرڻ.
 کسڪڻ: م، هٿن - سر ڪنن، رڙهڻ، وڃڻ، بنا اطلاع جي وڃڻ، پڇي
 وڃڻ، لڪي ڇپي وڃڻ، گسڪڻ - ترڪڻ.
 کسڪ سُر: محاورو، اک ڇنڀ م تڪڙو نڪري وڃڻ جي
 حالت - پياڇ.
 کسڪ سُر پڙهڻ: پڇي وڃڻ - پڇ ڪاٽڻ.
 کسڪنو: ص، ترڪو - کسڪڻ جهڙو، بي پروسي - ڦرندڙ گهرندڙ.
 کسڪي وڃڻ: اک ٻڌائي نڪري وڃڻ، هلبو وڃڻ، بنا اطلاع جي
 وڃڻ - پڇي وڃڻ.
 کس کس: ٺ، بست جي ڪن - خُسڻ.
 کس کس: ٺ، هٿ چراند - ڪنوس.
 کس ڪوھ: ذ، زبردستي - ظلم، لالچ - حرص، هيج.

کسمائو: ذ، رحم - پ جه - مهر، نوازش - عنيت.
 کسن: م، ڦرن - چنن، زوري قبضي م ڪرڻ، جهٺ هٿي ڦرن.
 کسن: م، پراڻو ٿي ڦٽڻ (ڪپڙو)، جهونو ٿيڻ - ڳرڻ، وڃڻ
 (عتل)، ڪم ٿيڻ (هوش).
 کسن: م، ڪهجن (ور) - ڪوئڻ ڄڻ، پراڻو ٿي ڇڄڻ.
 کسو: ذ، مراد سي جتيءَ جو هڪ قسم - گهينسو.
 کسو لندو: ذ، ڦٽو - لائي ڇاڻي، پويڙ مڻ واري حسرت.
 کسي: ٺ، مخٺ - هيڙو، سني (زال)، ٺهيو - پنهو - اُپت ڪن
 سواءِ ويران - سڄو.
 کڪ: ص، پوڙهو، ضعيف، سُڪر، غريب، (ٺ، ڪڪ).
 کڪ: ٺ، مڇيءَ جي ڏپ - ڪڪڻ.
 کڪ: ٺ، خبر - چن - سڌ - وقفيت.
 کڪاڙي: ٺ، پڇ واري ڪڪڙي.
 کڪاڙيون ڪڍڻ: پاڙون پٽڻ، سخت سيڪڙ ڏيڻ.
 کڪاڻ: مڇيءَ جي ڪڪ - بدبوءِ.
 کڪڙ: ٺ، هڪ قسم جو زهريلو ڏاڏا مندر جيت - ڏينيو.
 کڪر م کڙو اُڇلڻ: لڇي مانهو کي هروپرو ڇيڙڻ، خواه مخواه
 ڇيڙي م هٿ وڃڻ.
 کڪڙ: ذ، ڪري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 کڪراٺ، کڪراٽي: ٺ، گڏڙ يا بگهڙ جي اوناڙ.
 کڪراٺ ٺڪرڻ: گڏڙ جو اوناڙڻ، ڪنهن ڪم ڪن ٿڌن لاءِ بهنو
 ڪرڻ، جاني ڪوشش ڪرڻ.
 کڪري: ٺ، کڪڙ.
 کڪڙو: ذ، ٻيو وغيره جو پڇ - ڏڏڙو.
 کڪڙي: ٺ، ڪجور جو پڇ، انب جو ڪوئلو.
 کڪڻ: م، ٽٽي ڪرڻ - ڦي ڪرڻ - اوڪ رڏيڻ.
 کڪڻ: م، هٿن (ڌرم) - دل سان لڳڻ (ڳالهه).
 کڪو: ص، بيڪار مانهو - نڪمو، دٻاءُ - ڄمٽ - رعب.
 کڪو ٻڌڻ: هروپرو دٻائڻ - هيسائڻ.
 کڪو: ص، بدبود - ڏپڻ، مڇيءَ جي ڪي ڪي بئس وارو، (ٺ، ڪيڪي).
 کڪو وڪو: ص، نڪو بڪو - جيران وٺڙو.
 کڪو وڪو ٿيڻ: شرمسار ٿيڻ، منجهي پوڻ.
 کڪوڙ: ذ، ڪرڙو - پوڙهو.
 کڪول وڌيا: ذ، عمر هيٺ.
 کڪي: ٺ، مڇي (جيڪ ڪڪ واري ٿئي).

ککي کوڙ: مڇي، جي ڪي پٺس- پٺو- ڪڪڻ.
 کڳڻ: ذ (س: کڳڻ) هڪ قسم جي تنوار (ٿوري ڏنگي، ڊگهي).
 (ص) جهوپڙو، مٿس بيمعرب.
 کڳمار: ص. تنوار، پهلوان، حڪم جو جهوپڙو.
 کڳڻ: ذ. تنوار هتي هٿ ڪيل س (سڙي پ ڦير مٿس) -
 مل غنيمت.
 کڳڻ کائڻ: م. غنيمت کائڻ. مٿس جو سڙ کائڻ.
 کڳو: ذ. مڇي، جو هڪ قسم - رڙو.
 کڳو: ص. چيڙاڪ - جوشي، مڇو.
 کڳي: ث. چڙي ڏکني حصي ۾ جو وڙ ڪين، هڪ قسم جو
 ٺاڄ (جڻي مڙ ڪيون مڇي).
 کڳيون هئڻ: خوشي - مٿس ڪجهڙو لوڪ - پٺس وڃڻ، اجائي
 خوشي ڪرڻ.
 گل: ث. نسان پ حيوان جي جسم جي چمڙي، جانور جو چمڙو -
 چمڙو، ميوو وغيره جو چوڏو، چر (ون جي).
 گل اڏيڙن: سخت مردڙين.
 گل خراب ٿيڻ: مار کائڻ جي مرعي ٿيڻ، پڙ ڪم ڪرڻ.
 گل سڪڻ: پڙو ٿيڻ.
 گل کان ڊڄڻ: ڏاڍو ڊڄو هئڻ.
 گل لاهڻ: بدن جي چمڙي جسم کان جدا ڪرڻ، سخت سڙاڏيڻ.
 گل م مٿس هجڻ: پنهنجي موجود، حالت م مڱر هجڻ.
 گل: ث. تهڪ، خوشي، نٺول - مسخري.
 گل پوڳ: ذ. چر جو مسخري، خوش طبعي.
 گل خوشي: ث. کڙ پوڳ، رڙو نشو، ونڊر.
 گل خوشيءَ م: رضامندي سان، از خود - پٺس راڌو.
 گل ڪيڪار: ذ. آڇين - مرحب.
 گلاوٽ: ذ. مٿي، بيبڊ، شروعات - آغاز.
 گلان: م. گل نهر ٿيڻ.
 گلان: م. تهڪ ڏيڙن، خوش ڪرڻ، ونڊرائڻ.
 گل ڪرائڻ: پٺس جو ري ڪرڻ.
 گلانيندڙ: ص. پوکي - چرچي، خوش مزاج، کٽو، رونشاني.
 گلتر، گلتر: ذ. براني جتي - پراڻو پٺس - گهڻو.
 گلنو: ص. شفاف - نرم - اوچل - سڪندڙ.
 گلتر: ص. گل مٿس نهي ڪر جهڙو.
 گلتر: ث. گل - چمڙي، نيري پٺس - سندن ري.

گلڙو: ذ. هڪ قسم جي ٻوٽي جنهن جا پٺس ڪاٺيون ڏو ضرور
 ڪم ڪن.
 گلڙو: ذ. رور سان نڪڙو، ڪل پوک.
 گلڙڪ: ص. خوشي - پوکي.
 گلڙو: ذ. مٿس مٿو - چٽو پٺو - ڏيڏو ڏٺو.
 گلڙو: م. ڪر لاهڻ - چمڙي لاهڻ، جسم تان چمڙا ڪرڻ، سخت
 سڙ ڏيڻ.
 گلڙو: م. تهڪ ڏيڻ، مٿس ٿڌڻ، نٺول ڪرڻ، خوش ٿيڻ.
 گلڙو: ص. خوشي - مٿس ڪن - ٺيڻ ڏيڻ.
 گلڙو ڪيو ٿيڻ: مٿس گهڻو ڪم - ڪي ڪي سٺو ٿي پوڻ.
 گلڙو: م. چڙو، ڏاڏن، چڙو ڪاٺين، مٿس ٿيڻ، ڪشادو ٿيڻ -
 وسيع ٿيڻ، ٿڌڻ (گل)، صاف ٿيڻ (آسمان).
 گلڙو پوڻ: ر. مٿس ٿيڻ.
 گلڙو مٿس ڳاڙهڻ: سنئين سڙي ڳالهه ڪرڻ - ڏنڊ ڏاڏو ڪرڻ.
 گلڙو: ص. خوشي - ڪمڪ.
 گلڙو: ذ. چوٽو - پٺس - پوڄو.
 گلڙو ڪڍڻ: مڇو ڪڍڻ - پٺس ڪڍڻ، جٽ ٿيڻ.
 گلڙو ڪڍڻ: سختي ڪرڻ - چمتو ڪرڻ، دٻاءُ ڪرڻ، باز پرس ڪرڻ.
 گلڙو ڪوھ م وجهڻ: جهيڙو جوڻ، ڪنهن ڪم کان انڪار
 ڪرڻ - چيو مڃڻ.
 گلڙو هئڻ: مڇو ڇڙي سان مٿس - پٺس هئڻ.
 گلڙو: ث. مڇو - مڱو، مڱو، ڊمڇو - غوغا، مصيبت.
 گلڙو: ث. نڪڙو، مڇو، خوشي.
 گلڙو: ث. پٺي جي نيري سان ڏاري، پخال - مٿس.
 گلڙو: ذ (غ: خريٽ) چم جي ڳوٺري - چم جي ٿيلهي.
 گلڙو: ذ. مٿس - چٽو - پٺو، ان ڏي ڪيل، ٿڌڻ (گل)، ڪندو -
 ويڪرو، خلاصو، چڙو ڳ.
 گلڙو ڪلايو: ذ. مٿس مٿو - پٺي پٺ - علي الاعلان.
 گلڙو: ذ. ڪم - پٺي - موٽ.
 گلڙو: م. مڪر ڪئي، حوالو.
 گلڙو: ذ. مٿس، غرض - ويڇو.
 گلڙو: ذ (غ: خمره) نڪر جو ٿيو.
 گلڙو: ث. ڪپڙ (پکي) جو هڪ قسم.
 گلڙو: م. چم ڪرڻ - سڙ ڪرڻ - ڏيڄ ڪرڻ، ترسڻ، موٽ
 ڪرڻ - مٿس.

کمي کائن: نوڙت سن وقت گذارڻ - نيز نوڙت سن هنن.
 کمي: ذ. صبر - دير ج. نياز. نوڙت. معافي - بخشش. احسان. ڪرم.
 کميوان: ص. با چهارو - بخشهار. بردبار.
 کن: ذ. وقت جو تمام ننڍڙو وقتو. گهڙيءَ جو ننڍڙو ڀاڱو. (ظ) ٿورو
 وقت. انداز يا تعداد جي حد ٻڌائيندڙ لفظ (جيئن ڏه ڪن. ويه
 فوٽ ڪن وغيره).
 کن: ث. لفظو - پل - گهڙي - لمحو. اک چنپ. ساعت.
 کن ساعت: گهڙي پلڪ - ٿوري دير.
 کنا کيڙا: هڪٻئي جا شديد مخالف - جاني دشمن.
 کنا کيڙا ٿيڻ: وڙهي ڏانگه ٿيڻ.
 کنپ: ذ. پڙ (پڪي جو) - پڪ. پڪڙندي.
 کنپ سورن: ويڃن جي تياري ڪرڻ - سبت ڪرڻ.
 کنپ ڪوڙن: منزل ڪرڻ - رهڻ. ترسڻ.
 کنپ ڪوهن: سخت مار ڪڍڻ. ڪاوڙجڻ. زور ڀڄڻ.
 کنپ نه هئڻ: پهچ نه هئڻ - وسعت نه هئڻ.
 کنپن گتو: ص. بي طاقت - ضعيف. نهل.
 کنپن کي رت نه لائڻ: ڏک م شريڪ نه ٿيڻ.
 کنپ: ذ. ڪٽيءَ جي ڪپڙن تهڪڻ وارو ڪن. ٻئي (ڪپڙن
 تهڪڻ جي). هڪ قسم جو برساتي اوڀڙ. سارين جا پڻ.
 کنپ چاڙهڻ: ميرن ڪپڙن کي ڊيگهه وجهي باقي تي رکڻ.
 کنپ لٽڻ: ڀلي ٻوڪ جا پڻ لٽڻ.
 کنپات: ث. هڪ راڳتيءَ جو نالو. (اسم خاص) سنڌ جي ڏکڻ ۾
 "پرت" جو هڪ علائقو.
 کنپاڙي: ث. هڪ راڳتيءَ جو نالو.
 کنپاتي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو - ڌوبي.
 کنپائي: ث. ڪپڙن جي ڌار تي.
 کنپڙ: ص. ڪپڙن وارو - پڙ وارو.
 کنپڙائي: ث. پڪيءَ جو هڪ پڙ.
 کنپڙاڻيون ڪوهن: زور ڀڄڻ - بيوس ڪرڻ.
 کنپڙاڻيون ساهڻ: آڏامن جي ڪوشش ڪرڻ. ڪجهه طاقت سارڻ.
 کنپڙي: ث. ڪنپڙائي. هڪ قسم جو برساتي جيت - پڪڻ.
 کنپڻ: م. زوري ڪئي اچڻ - زوري وٺي اچڻ.
 کنپي ڪٽڻ: زوري ڪٽڻ. قبو ڪري ڪٽڻ.
 کنپيو: ذ. هڪ قسم جو آبي پڪي. (ص) موڱو - واٽڙو.

کنپيو: ذ. چوپني مال جي ڪٽڻ ۾ ڏنل چير يا جهڪ.
 کنپوئي: ث. هڪڙي - سوکيم.
 کنپوري: ص. اڀرو - ضعيف - هيٺو - ڪمزور.
 کنپوري ٿيڻ: بيماريءَ سبب ڏهڙو ٿيڻ.
 کنپي: ث. هڪ قسم جو برساتي اوڀڙ.
 کنج: ث. نون ڪاڻ وٺي ڪلهي تائين پاتل چوڙا. چڪ - سٺ. تنهه.
 کنج ڪڍڻ: داسو ڏيڻ. چڪ ڏيئي سڌو ڪرڻ. مارڻ ٻني سڌو ڪرڻ.
 کنج ڪٽڻ: پانهون ڪنجن. وڙهڻ لاءِ تيار ٿيڻ.
 کنجري: ث. (ف. خنجري) هڪ قسم جو ساز - دف.
 کنج ڪوٽي: ث. زمين مان کوٽي ڪڍيل معدنيات.
 کنجن: م. پهراڻ يا چولي جون پانهون مٿي ڪرڻ. چڪ ڏيڻ.
 مردڙيڻ.
 کنجن: م. چولي يا پهراڻ جون پانهون مٿي ڪرڻ.
 کنجو: ص. نڪ - ڪپڙو. دغا باز.
 کنجي: ث. ٻيڙيءَ ۾ ٻاچيل جي اڳيان ويهڻ لاءِ چورس تختو.
 کنجي: ث. نڪر جو ٿيو. لوهي ڪپو - چڙ.
 کنجهڻ: م. ڪري پوڻ - خراب ٿيڻ.
 کنجهو: ذ. ڪپو هٿ - ڏانو.
 کنڊ: ث. چرچ - حرڪت - ڪوٺس. جهيڙي جو بهانو.
 کنڊ کنڊ: ث. چوريجور. پچار. ريتھ پيڙه. ڪر ڪر. ونڊ ونڊ -
 چور ڪورا.
 کنڊائي: ث. ڪنڊي تي وکر وٺندڙ. جنهن کان ڪنڊي تي اڏرو
 وڪرو ٺهي.
 کنڊڪو: ذ. ڪٽيٽ - کنڊ کنڊ.
 کنڊو: ذ. اوڌرتي ورتل وکر جو حساب ڪتاب. ڪٽ - اوڌر.
 کنڊو پاندو: ذ. اوڌرتي ورتل سامن - اوڌر ڀڌر.
 کنڊو گٽائڻ: اوڌر ڪنڊي ڪنهن کي ٽڪائي وجهڻ.
 کنڊو ڪڇڻ: ليڪو ٺهڻ. حساب ڪتاب ختم ٿيڻ. اوڌر ڪٽي پڻ کي
 سڄو ڪرڻ. ڪنگال ٿيڻ. ڪٽي ويڃڻ.
 کنڊي لڪڻ: حساب ۾ لڪڻ - ڪٽي چاڙهڻ.
 کنڊئي: ص. ڪنڊائي.
 کنڊي: ث. پڪڻ قاسائڻ لاءِ سرڪ ساهي. ٻاري ۾ پاڻي وهائڻ جو
 آوانڊو. لاڳيت بيٺي جي سنگهر. پٽ جي اڏاوت جو سلسلو.
 کنڊي هئڻ: آوانڊو ڪوٺڻ. ٻين کولي ويهڻ.
 کنڊيون ڪولڻ: گهڻو احوال ٻڌائڻ.

ڪُنڊِي: ٿ. پٺس پيرن جي قسفي- مهور قسفي.
 ڪُنڊ: ٿ. ڪمند وغيره جي رس مان ٺهيل مٺاڻ- شڪر.
 ڪنڊ پڳڙا: ڏ. ڪنڊ جي چارو ر پڳڙ.
 ڪنڊ ڦڪي اچڻ: ڪمند ڪري ڇڻ.
 ڪنڊ ڪائڻ: آسان ڪم ڪرڻ. بنا تڪليف جي حاصلات ٿيڻ. دل خوش ڪرڻ. پٽاڪ هٿي پان پٽ ٺڻ.
 ڪنڊ ڪير ٿيڻ: پٺن م راس پٺس ٿيڻ. هڪٻئي م ملي وڃڻ. صلح ٿيڻ.
 ڪنڊ ڪير ڪائڻ: سڳيو ست بورهن. عيشت عشرت م گذارڻ.
 ڪنڊ: ڏ. ٽڪر- حصو- پڳو. علائقو- سڪ. گهڻن ملڪن جو جاگرافيائي ميڙ. وڏي م وڏو سڪ. ڪنهن وهڪري جو پڳڙ بند- شگف- پڇ- رخنو.
 ڪنڊ ڪنڊ ٿيڻ: ٽڙن پڪڙن- چٽو چٽ ٿيڻ.
 ڪنڊ ڪيڙائو: ص. سمنڊ پ ملڪن جا سفر ڪندڙ.
 ڪُنڊ: ٿ. ڳولا- تلاش. ڪنهيءَ وغيره سان مٿ چري کوتائي- ڦهڻور. دل جي ڪوٽ- دغا.
 ڪُنڊارڻ. ڪُنڊائڻ: م. پڪيڙڻ. چٽو چٽ ڪرڻ. ڊٽو ڊٽو ڪرڻ. پڪيڙڻ (ڪنڀ).
 ڪُنڊائي: ٿ. دل جو ڪوٽ- پيٽي- دغا. حسد. ڪدورت.
 ڪُنڊت: ص. ٽڪرائو ٽڪرائيل- پرز ٿيڻ. وڍيڻ.
 ڪُنڊجڻ: ڪوڙ ڇڻ. ساڙ ڪڻ.
 ڪُنڊر: ڏ. ڪريل جاء. اجڙيل گهر. ڊنل شهر. قديم آثار.
 ڪُنڊر: ٿ. عداوت- ڪُنڊو- ويڙي.
 ڪُنڊرڻ: م. پڪڙڻ- چٽو چٽ ٿيڻ. ڪنو ڪنو ٿي جدائين.
 ڪُنڊن: م. مهڏا ٽڪن- سول جو ب ڪرڻ- رڌ ڏيڻ.
 ڪُنڊن: م. ڪُنڊرڻ- چٽو چٽ ٿيڻ. خوش ٿيڻ.
 ڪُنڊن ڦنڊن: پڪڙڻ- ڦهلي وڃڻ.
 ڪُنڊن: م. ڪوٺڻ- ڳوٺن. ڦلهوڙن. ڪوڙڻ.
 ڪُنڊو: ص. ڀڏو- ڏندن پڳل. ڦڏو- پڇو.
 ڪُنڊو: ص. مڏو- ڪُنڊ. دل جو پيٽ- بدنيت- بد خواه. منافق- بغضي- ڪينور ڪندڙ. (ٿ. ڪُنڊي).
 ڪُنڊي: ٿ. اُن مَن تَور.
 ڪُنڊير سنڊير: تير پڪيڙ چنب ڪر.
 ڪُنڊيرڻ. ڪُنڊيرڙڻ: م. پڪيڙڻ. چٽو چٽ ڪرڻ. ڪنو ڪنو ڪرڻ.
 ڪُنس: ٿ. نشت- حذرت. عداوت. حسد.

ڪُنڱه: ٿ. نڙيءَ جي خشڪي سبب ڪُنڱهن جو عمل.
 ڪُنڱه ڪرڪو: ڪُنڱه ڪر- بلغم- ٽڪارو.
 ڪُنڱهي ڪائڻ: ڪجھه حاصل ٿيڻ.
 ڪُنڱهي ڳالهائڻ: سوچي سمجهي ڳالهائڻ.
 ڪُنڱهار: سم خاص. سنڌ جو هڪ سورهيه حڪمران ڄم ڪُنڱهار. (ص) سورهيه.
 ڪُنڱهارڻ: م. گهرڻ- وچورڻ (پاتيءَ سان). مٿا چرو ڌوئڻ.
 ڪُنڱهان: ٿ. چم ني- پٿرائي. ڪمزوري- پٿرائي.
 ڪُنڱهر: ٿ. ڪوري مزيد پڪري سڙيل سِر. لوهار جي ڪوري جي تر مر گڏ ٿيل ڪٽ.
 ڪُنڱهڪار: ٿ. هلڪي ڪُنڱه. ڪُنڱهن جو عمل.
 ڪُنڱهڪار ڪرڻ: ڏيان چڪائڻ يا اشارو ڪرڻ لاءِ آهستيگيءَ سان ڪُنڱهن.
 ڪُنڱهن: م. زور سان نڙيءَ مان هوا ڪڍڻ (بلغم ڪڍڻ يا نڙي خشڪ ٿيڻ سبب).
 ڪُنڱهو. ڪُنڱهو: ص. پاتيءَ جهڙو- پٿڙو- چڊو (پاتي. رس). شريت وغيره).
 ڪُنو: ڏ. تير- تر- ڪڙڳ. تار جو هڪ قسم.
 ڪُنوائڻ: م. ڪُنو ٿيڻ. ڪُنو وانگر چمڪ ٿ ڪرڻ.
 ڪُنو: م. چمڪڻ- جهر ڪڻ- تجلا ڪرڻ.
 ڪُنو: ٿ. وڇ- برق.
 ڪُنهر: ٿ. ڪنهن جي خواهش- خارش- ڪاچي.
 ڪُنهن: م. ڪنهن ي گرسن رهڙڻ. خارش واري هنڌ تي آڱريون گهڻ. رهنس- گسن. رهنڀا پئڻ.
 ڪُنِي: ٿ. جُون ب ڪتڪ جو تو. ڏريپ جهريءَ جو پلاءِ.
 ڪُنِي ڪرڻ: ننگهه مان وڃي چٽڻ. ڪُٺڻ- ڌڪ هڻڻ.
 ڪُنِياتو: ڏ. ڪُن خير جي خبر ڏيندڙ (رسمي طور ڪنءُ).
 ڪُنيرو: ص. توارب- ڪنو هلائيندڙ.
 ڪُن: ڏن ٺڳ جو هڪ قسم (ڪرڙيءَ جي قسم جو زهريلو نانگ).
 ڪُن: ٿ. ڪن- خطو- ڪ چنڀ.
 ڪُن: ٿ. تير واري مَن. بدن تي چٽهيل تيل واري مَن.
 ڪُن: ڏ. مقرر رسو- مقرر مُدت وارو عرصو. انجام- واعدو. ڀرت جو هڪڙو حصو. ڪو. ڇت جي ڏاوت مَن ڪن جي وچ واري وٿي پ ڪو- حصو.
 ڪُن هٿن: نوپو ڏيڻ.

ڪٽائڻو: ص. منڍائڻو - مهلائڻو - پوري وقت تي بندڙ، مڊو - معيد.
 ڪٽڻ ڪٽائڻ: انجمن يا واعدن ورا بهن ڪٽائڻ، لا جواب ڪرڻ.
 واعدن ۾ ڪوڙو ڪرڻ.
 ڪٽائي، ڪٽائي: ٿ. ڪڍڻ جي مزوري، پڙو.
 ڪٽ: ٿ. وڌر - رڪت.
 ڪٽ ڪٽائڻ: اوڌرتي مار ڏيڻ، ڪٽي تي ڏيڻ.
 ڪٽ پاءُ ڪرڻ: ڪا به شيءِ هڪ هنڌان ڪٽي ٻئي هنڌ رکڻ.
 ڪٽ پاءُ ۾ وڃڻ: ناليڪو جهڙي ڪم ۾ گذرڻ.
 ڪٽس: ٿ. چرچ - ڪوٺس - حرڪت - ڪس.
 ڪٽ ڪٽ: ٿ. گهٽين پيڪڻ جو آواز - چن چن.
 ڪٽڻ: م. مٿي ڪرڻ - اوچو ڪرڻ، چونڊڻ، ترقي وٺائڻ، قبول ڪرڻ (ذميداري)، ٺاهڻ (پٽ، جاء)، برداشت ڪرڻ (مميت)، ڪٽي هٿن (جنزو)، ڇهڻ (رنگ، پٺي، اثر)، ڪٽڻ (قسم)، چڪڻ (سھ).
 ڪٽي اچڻ: وٺي اچڻ، چوڻي اچڻ، پڇاڻي اچڻ (بانهن).
 ڪٽي ڇڏڻ: ختم ڪري ڇڏڻ، گسائي ڇڏڻ.
 ڪٽي مارڻ: مٿي ڪٽي هيٺ اچلائڻ، مري ڇڏڻ، زير ڪرڻ - دسڻ.
 ڪٽي وٺڻ: پٺياري ڪرڻ - ٽيڪوڏيڻ، اُڀاءُ ڪرڻ.
 ڪٽي هلڻ: گڏوٺي هلڻ - پيڙو ڪري هڻڻ.
 ڪٽڻ: م. زمين وٺڻ - کوٽڻ.
 ڪٽي تي: ٿ. پوري وقت پوريءَ منڍ ۾ ايندڙ.
 ڪٽيو: ٿ. منگرچ جو هڪ قسم، زمين وٺڻ جو اوزار (رنيو وغيره).
 ڪوٺائي: ٿ. گاهه جو هڪ قسم (اڪثر ٿر ۾ ٿئي).
 ڪوٺرائڻ: م. ناحق قابو ڪرڻ - ناحق روڪڻ.
 ڪوٺڙ: ٿ. ڪڏ - ڪوبو.
 ڪوٺلائي: ٿ. دلالي - پڙوت.
 ڪوٺلو: ٿ. بيلگ ڏي پ دروازي کي قابو جهڻن جي هڪ ڪٺي. (ص)
 وچ ڪٽيو - ڏٺو. (ٿ. ڪوٺي).
 ڪوبو: ٿ. درستي ۾ ڪڏو، ڇهڻو.
 ڪوتو: ٿ. ڪوڏو.
 ڪوترو: ٿ. ننڍڙو چارپ ڪٺي ۽ حوون.
 ڪوٺ: ٿ. ڪپڙي، سٺ وغيره جا بچيل ذرا.
 ڪوٺ: ص. ڪٽل، خراب اخلاق وارو.
 ڪوٺڙو: ٿ. ڪڪڻ مان ٺهيل جُٺو ڇڪڙي.
 ڪوٺ: ٿ. ٿورائي - ڪمي - گهٽتائي - ٺٺ، قنٺ، نقصان.

جيئرو - گهٽو.
 ڪوٺ ڪوٺ: نقصان، نقصان - ٿوٺو.
 ڪوٺ وجهڻ: نقصان وجهڻ - گهٽو وجهڻ.
 ڪوٺ: ٿ. ملاوٽ، بياني، دغا - دونه، ڪٺ، نقص.
 ڪوٺيائي: ٿ. ڪوٺ - بياني، ڪٺ.
 ڪوٺ ڪرڻ: برائي ڪرڻ، دغا باري ڪرڻ، نقصان پهچائڻ.
 ڪوٺ: ٿ. کوٽڻ جي حالت - کوٽائي.
 ڪوٺ ڪوٺ ڪرڻ: ڪنهن ڳالهه جي گهڻي ڀڃڻ ڪرڻ، تڪرور، ٿيڻ لاءِ گهڻي نظر ڪرڻ.
 ڪوٺائڻ: م. کوٽائي ڪرائڻ، تنگ يا سوراخ ڪرائڻ.
 ڪوٺائي: ٿ. کوٽڻ جو ڪم، ڪٽيءَ جو ڪم، ڪمي - گهٽتائي، بياني - دغا باري، ڪوٺائي.
 ڪوٺ ڪوٺائڻ: ڪنهن ڳالهه جي گهڻي ڀڃڻ، ختيق - ڪوڄڻ.
 ڪوٺڻ، کوٽڻ: م. وٺڻ (زمين)، ڪوڙڻ (ون، پڙو وغيره)، ڪٽي ڪرڻ.
 ڪوٺو: ص. ملاوٽي - مٺاوارو، جڙو - ڪوڙو - ٺٺي، بيوفا، دغا باز، ڪٽيو. (ٿ. کوٽي)
 ڪوٺو گرو: ص. جڳو مڊو - برويسو.
 ڪوٺي ڪري: ٿ. خراب ڳالهه، غلط ڳالهه.
 ڪوٺي ڪرڻ: سڀرائڻ - بيٺائڻ وقت ويهائڻ.
 ڪوٺڙو: ٿ. ڪٺي وغيره سان زمين جي مٿ ڇري جي کوٽائي (عمد شرح ڪڪڙ، سٽرو وغيره کوٺڙو ڪري).
 ڪوٺيو: ٿ. دير - اوڀر - ڪڇڻ.
 ڪوپرو: ٿ. سڪل دريل - ڏونگهي، ڏونگهي جو تيل.
 ڪوپري: ٿ. ڪير تي، مٿي جي هڏي، مغز.
 ڪوپو: ٿ. دريس جي ڪل - ڏونگهو، ڊڳي جي ڪٺن تي چاڙهڻ جو ڍڪ - ڪپڙي، ڪنهن شيءِ بند ڪرڻ جو دٻي جهڙو ڍڪ.
 ڪوپا ڪڍي ڇڏڻ: گهڻي ڳالهه لاءِ موقعو ڏيڻ، چورڻ - ڇيڙڻ.
 ڪوپو ڪوڙڻ: ڌرتو مارڻ.
 ڪوڄ: ٿ. ڳولا - وڙڙ، ڄاڻڻا.
 ڪوڄ لڳائڻ: پتو ڏيڻ، سڃاڻڻ ڪرڻ.
 ڪوڄا: ٿ. سدا سعيءَ ۾ جيرو ڪرڻ.
 ڪوڄڻ: ٿ. پتو - سڃاڻڻ، تخنيق، ڳولا - جستجو، دريافت - ايجاد.
 ڪوڄ - ڳولا ڦولا.
 ڪوڄڻ: م. ڳولڻ - ڳولا ڪرڻ، وڙڙڻ، دريافت ڪرڻ.

ڪوڇي: ص. ڪوڇ ڪندڙ، ڳولائو.
 ڪوڇرو: ص. ڇو، مڇو، دڇر، ڏيندڙ، شرارتي - حرڪتي، ٽوٽرو،
 ڪوڊو: ڏکڻه جو رخ ٿي - ڪوٽو. (ث. ڪوڊي).
 ڪورمو: (ذ. ع. قورم) گوشت جي ٻوڙ جو هڪ نمونو.
 ڪورو: ڏبھ جو ڏومچ - آڙھ، ٻئي (سرب، سرن، چن وغيره جي)،
 لوهار جو مچ، آوي - نهين (ڪنڀر جي).
 ڪورا ڪپائين: مچ مچائين - ڊوٻر ڏکڻ - ڏس مردريد ڪرڻ.
 ڪوري: ٺ. ٺٽو ڪورو، مچ.
 ڪوريءَ مان ڪين: مصيبت ڪن ڇڏائڻ.
 ڪوريون هڻڻ: واه، مرڪتي ڪٽڻ - ٺٽو ڪڍڻ ڪٽڻ.
 ڪورو: ڏتھڪو - جوش - وڀرو - ڏمو.
 ڪوڙ: ٺ. رڳيل ڇريس ڪپڙي کي ڏکري - سن سٽي - سر ڪين،
 ڪوڙ ڏيڻ: ڪوري ڀرڳيل ڪپڙي کي سٽي سر ڪين ۽ ته ڪرڻ.
 ڪوڙ ڪرڻ: پن کي ڪوڙن ڀر ڄمڻ - ڪپڻ.
 ڪوڙ کائڻ: ٽس راند مڙي هوندي سوندي ٻيو پٽو ٺهي ڏيڻ.
 ڪوڙ: ڏ. ڊگ - ڊير - نيار. (ص) گھٽو - زبده، بي انداز.
 ڪوڙ هڻڻ: چمڙي جا گھنچ ٺاهڻ.
 ڪوڙ سارو: گھٽ ڪجهه - تمام گھڻو - بيشمار.
 ڪوڙسو: ڏ. سندن کي قابو ڪندڙ ڪٺ جي آڏي.
 ڪوڙن: م. ٽپو، ٻيهر - قابو ٻيهر، ڳڻڻ، ٺوڪڻ، ٺهڪڻ.
 ڪوڙو: ڏ. ضرب جي جدول، نرا، ٻ ڪري ٻيڻاير ڪن جي ڏن،
 ڪوڙو پيڇڻ: راز سٽڻ، مستنحل ڪرڻ.
 ڪوڙو نه لڳڻ: ڳالهه جو غل ڪرڻ پهرهجن.
 ڪوڙي: ٺ. ٺن جو ڊگ، ڊڳي - سٽي، تجارتي اٺن جي قافي جي
 جهوڪ، شهر مٺن جي ويهن جو مقرر هئڻ.
 ڪوڙي وجهڻ: ٺن ورهائي جد جد ڏيکيڻ ٺهڻ.
 ڪوڙيءَ کي گھمرو: سڀ ڇٽ - مٺي ٻڌڻ.
 ڪوسا: اسم خاص، ٻوڙ جي هڪ ذات.
 ڪوسائي: ص. ٻڌڻ - ڏٺو، سڃي.
 ڪوسڙو: ڏ. ٻوڙ جو چن پڌر.
 ڪوسو: ڏ. زوري ڪسبندڙ - ٿورو - جهڻو.
 ڪوڪلو: ص. خالي - ٺهيو، ٻوڙو (نارن خورو).
 ڪوڪو: ڏ. ڪائي، حي صندوق جهڙو - ڪس - پتي. (ص)
 خالي - ڪوڪو.

ڪوڪو ٿيڻ: بيڪ رٿين، ڪا اختيار ڪرڻ.
 ڪوڪو: ڏ. ميٽر - وگهه، وگه.
 ڪولاندر: ڏ. صابن - حوالداري ڪندڙ - ڪنيل. (ث) صمانت، عوضو.
 ڪولاندو: ڏ. ٻڌڻ - مٺن جو عوضو.
 ڪولائين: م. ظاهر ڪرائڻ، پوريل دروغير ٻڌڻ.
 ڪولر: ٺ. نئين ٿيڻ واري بڪري.
 ڪولر: ص. ڳرو رو - ڪولو.
 ڪولڻ، ڪولڻ: م. پٽڻ - اٻڻڻ، ظاهر ڪرڻ - پڌرو ڪرڻ، ڦاڙڻ،
 پيڇڻ، ڪوڙڻ، سڃڻ، ڇڏڻ - آزاد ڪرڻ، رها ڪرڻ، ڪشڏو
 ڪرڻ، چوڙڻ (روزو).
 ڪولو: ڏ. ڪن - چمڙي (جيڪا مڇرو هڻڻ مهل وڏي ڇڏي).
 ڪولو: ص. ڪروارو، ان طهريل.
 ڪولي: ٺ. ٺٽو ڪولي (جبل جي).
 ڪولرو: ص. ٺ. طهريل، گھٽ ذات وارو.
 ڪومان: ڏ. ٽرم ٿيندڙ هڪ قسم جو گھ.
 ڪومان: م. منجهن - پريشان ڪرڻ.
 ڪومو: ڏ. ڪپڙي سڙڻ جو دونهون يا ڌپ. هڪ قسم جو
 ڏيبي بڪي.
 ڪونپٽ: ڏ. ڪونپٽ (ٻوٽو).
 ڪونٽو: ڏ. چوڏي کي سڏڻ لاءِ زمين م ڪٽل ڪلو.
 ڪونٽو ڏيڻ: جاءِ هنڌ ڏيڻ، مٽيو جو پٽو ڏيڻ.
 ڪونٽي: ٺ. پلان جو ٻيو ٻيو چيٽو.
 ڪونجو: ڏ. مٺي ۽ جو هڪ قسم - نبات.
 ڪونڊ: ٺ. روڙ - پٽ ڪوه.
 ڪونڊائين: م. پٽڻ - ڇڏڻ، روڙائين.
 ڪونڊائي وٺڻ: ڪسي وٺڻ - ڦري وٺڻ.
 ڪونڊن: م. پٽڻ (وار، ڪٽي)، چنڻ - روڙڻ.
 ڪونر، ڪونر: ڏ. ڪين ٻوڙ جي ٿوڻان نڪرندڙ ڳنگڊار ٿيڻ
 (جنهن م چنڊڙن جي خاصيت هجي).
 ڪونر ڪرڻ: ڏ. ڏهڻ - ڪڍ ڪرڻ.
 ڪونرا کائڻ: جوش ڪرڻ - پڙ ڪرڻ - پڙ ڪرڻ.
 ڪونس، ڪونس: ٺ. ڪٽڻ - حرڪت - چوڄ، مستي - شرارت.
 ڪونس ٿيڻ: هٿ چرند، حرڪت - شرارت.
 ڪونس ڪرڻ: حرڪت ڪرڻ - چوڄ ڪرڻ - شرارت ڪرڻ، هٿ
 حرڪت ڪرڻ.

واري حالت.

کھي: ٺ. ٺهي. وهي. ڄمار. عمر. هائي. جسم جي بيهڪ. جواني. رتي. کاڇي. خارش. پوک واري زمين مان پوٽا اُکيڙي ڪڍڻ لاءِ ڊگهي ڳن سان رني.

کهي کڻڻ: مشڪل سان فتح ڪرڻ.

کهي: ص. ٽڪل. سائي.

کهياتو: ص. پيريءَ ۾ صحتمند رهندڙ.

کهيڊ: ٺ. سائي ڪتڪ جا لٽيل پڻ (مال کي ڪرائڻ لاءِ).

کهيڊ کائڻ: نسرڻ کان اڳ ڪتڪ جا پڻ کائڻ. طاقت مڃڻ.

کهيڊ کي رسڻ: تيار ٿيڻ. سنبڻ.

کهيڙو: ڊ. ڊگهي ڳن سان رني جهڙو هڪ اوزار (جيڪو ٻنيءَ مان جهنگ وڍڻ جي ڪم اچي).

کهيڙي: ٺ. موچڪي ڪم جو هڪ اوزار. رني.

کهيڙ: کهيو: ص. ٽڪل. ورتل. هيٺو. بيزار. بد حال. ڪنگال.

کنه: ظ. بربادي. تباهي. هاڃو.

کڻڻ، کيڻ: م. کائڻ. ڳرڪائڻ. واپرائڻ (ڪڍو). (ڏ) ڪڍو. کاڇ. طعم.

کنو، ڪيو: ص. نشي ۾. خمريين. مست. الموت.

کنو ڪرڻ: مخمور ڪرڻ.

کنون گئون: ڏ. ڪنگه جو آواز. ڪنگهن جو عرص.

ڪي: حرف جر. ڏانهن. طرف. وٽ. پاسي.

ڪياتو: ڏ. خير جي خبر ڏيندڙ. ملاقات جو سون ڏيندڙ. قصد (ڪانءُ).

ڪيائي: ٺ. چريائي. ديوانگي. سودا. جنون.

ڪيپر: ص. گهن کائو. پيٽوڙي. هيجي.

ڪيت: ڏ. ٻني. پوک. ڪيت. پوک واري زمين.

ڪيت گندو: حسب ڪتاب. وهنور.

ڪيت: اسم خاص. شاه جي سورمي "مارئي" جي مڱيندي جو نالو. ڪيترن: م. مست ٿيڻ.

ڪيتي: ٺ. پوک. فصل. آبادي. ڏندو. گذرڻ. روزمره جو وهنور.

ڪيتي ٻاڙي: ٺ. پوکي راهي. ٻني پيو.

ڪيتيءَ کائڻ: حق حلال جي پورهئي تي گذارڻ ڪرڻ.

ڪٽڙيو: ص. بيوقوف. احمق. مورڪ. چرٻٺ.

ڪيٽ: ڏ. ڪيٽ. پوک. ٻي. فس. هائيزي جيڪو پوک هيٺ ٿي هجي. ڪيٽ ڪانياتي ڇڏڻ: سڀ لاڳ پالا هن. واسطو ٽوڙڻ.

ڪيتر: ص. ڪيتو ڪندڙ. فساد.

ڪيٽو: ڏ. ضد. تيسو. گهيي. پار جو رسامو. ڪروڙ. ڪيٽڪس. ڪٽراڳ.

ڪيٽو ڪرڻ: تيسو ڪرڻ. پني پڻ.

ڪيٽ: ٺ. سمن. بر (تجارت جو). واري ۾ ٿيل مال. جهاز يا پيڙي جو پور.

ڪيٽ پڙڻ: سفر جو سامان گڏ ڪرڻ.

ڪيٽ کڻڻ: نغو ڪم ڪرڻ. سوداگريءَ ۾ ڪم ڪرڻ. سوپ ڪرڻ.

ڪيٽ: ڏ. نشو. خمير. نشي جو سورور. خمير جي موڳ ٺي.

ڪيٽ چڙهڻ: نشو چڙهڻ. خمير چڙهڻ.

ڪيٽ ۾ الپ هئڻ: نشن ۾ الوت هئڻ. تمام گهريءَ ننڊ ۾ هئڻ.

ڪيٽاڻي: ٺ. ڪيٽاڻي. ڪوپري. مغز جو هڏي وارو پيالو.

ڪيٽو: ص. نيپو ڏيندڙ. ق. صد. (ڏ) ٽڪڙو خط.

ڪيٽي: ص. نشي ۾ مدھوش. خميريل.

ڪيڇ: ڏ. فساد. جهيڙو. ڪروڙ.

ڪيڇ: ڏ. هيڇ. شوق. متو. انگل. خوشي. موج.

ڪيڇ کڻڻ: نگر پورو ڪرڻ. سوپ ڪرڻ. فائدو حاصل ڪرڻ.

ڪيڇرو: ص. موجي. عيش پسند. ڪيڇ ڪندڙ.

ڪيڇڙ: ٺ. هار مين جيڪ ڪيڇڙ لائق نه هجي ۽ منجهس پٽي پر ٺي گه وغيره پيدا ڪجي.

ڪيڇڙو: ڏ. ٽڪيڻ. زار. ڏک. ارمان.

ڪيڇو: ڏ. جهيڙو. فساد. وڌاءُ.

ڪيڇل، ڪيڇلائي: ٺ. ڪوٺس. حرڪت. مستي. شرارت. مسخري. چوڻاڻي.

ڪيڇل بازي: بي مزي لڙ واري راند. مسخري.

ڪيڇلو: ص. حرڪتي. مستي خور. شر رتي. چنولو. (ٺ. ڪيڇي).

ڪيڇو: ڏ. چنورن جي رٻ ۾ ٿي مان ٺهيل پٿر (جيڪو تير ۾ تري ڪنجي).

ڪيدرو: ص. ٽڪيڻ ڏيندڙ. ڏکيو. بد فضيلتو. اينگو.

ڪيدو: ڏ. پڪيءَ جو هڪ قسم.

ڪيڏ: ٺ. ٺ. ٺڪل. حرمت. چالاڪي. رمر. ٺل. هٿ ٺ.

ڪيڏاري: ص. ر. ر. بڪر. ڄاڻڪ. تجربيڪر. حرفتي. ٽڪي.

ڪيڏائڻ: م. ر. ر. ڪرڻ. ڪڏ. ٺ. وندرائڻ.

ڪيڏڻ: م. ر. ر. ڪرڻ. راند رهن. ڪڏڻ. وندرن. ٺيڻگ ڏيڻ.

ڪيڏو: ص. ڄاڻڪ. سڀانو. هوشيار.

کيڏونو: ذ. راند جو بل-ڏڙهو-کينهنون.
 کير: ٿ. پيڙهي. کير. اصل نسل، ٽولي، جماعت-ست.
 کير: ٿ. مبارڪ-وڌائي. ڪپڙي جي ٻن پٿرن کي ملائي واري کين.
 کير مبارڪ: ٿ. خوشي، جي وڌائي.
 کيرون ڪين: ٻريون نهين-ٻريون ڪين.
 کيرون: ٿ. مبر ڪون-وڌايون.
 کير: ذ (ف: شير) ٿين مان نڪتل اڇو پٽي-شير، ٿڃ، وٺن ٻوٽن جو کير جهڙو رڻ.
 کيرالي: ٿ. کير مان ٺاهيل مٺي لسي.
 کير پٽ: ذ. آل، وڌاء، مال ملڪيت.
 کير پياڪ: ٿ. ٿڃ، ڏيندڙ-شير خوار.
 کير جمائن: کير م سڀن وجهن-ڏونرو نهين.
 کير ڪرڻ: کير جو ٿيڻ-کير ڪٽو ٿيڻ. وڌاء جون فرمائين ٿيڻ.
 کير ڪٽڻ ٿيڻ: صبح ڪري هڪ ٿي وڃڻ، ٻن مرنل ٻن ڇي وڃڻ، نه ٿيڻ.
 کير لاهي بيهن: يڪدم ٻڌڻ-سڄي ڪرڻ.
 کير م موري وجهڻ: ٺهيل ڪم م ڏڦير وجهڻ.
 کير وهي پٽ م پون: سڳي ڳالهائين-هڪجهڙائي ڏيکارڻ.
 کير ٿر: اسم خاص، سنڌ جي الهندي پاسي وارن جبلن جي قطار.
 کير ڪريو: ٿ. بنياد کان کير-بنياد، ن فرمان.
 کيرول: ٿ. هڪ قسم جون ۽ ان جو ڦر، ٿر م ٿيندڙ هڪ وڻ، ان جو ڌڻ.
 کيرولي: ٿ. هڪ قسم جي وڻ.
 کير پڙو: ذ. مٺي ۽ جو هڪ قسم (مائي مان ٺهيل پيڙو).
 کير ڌو تو: ٿ. ٺڃ-خالص-صاف.
 کير ڪلي: ٿ. گهڻو کير ڏيندڙ ڇوپڻي.
 کير کير وٽي: ٿ. ٻارائي راند جو هڪ قسم.
 کير مڪڻ: ذ. مال رزق-مال متاع.
 کير منڊي: ٿ. ڳه جو هڪ قسم (ٿڪ سان چانديءَ جي منڊي جيڪ شاديءَ م ويڙهڻ سان گڏ ڪنار کي پرائين).
 کيرن: م. پڇڻو، ڪي ٻارين م پڙن.
 کيرني: ٿ. کير ۽ چنورن مان ٺهيل مٺو ڪڏو-شيريني.
 کيرو: ٿ. (ف: خيره) سٺو-بي حس (جسم)، موڳو-واٽرو.
 کيرو: ذ. ڪچرن سنگن م کير جهڙو پيدا ٿيل گودو، وهڻ جي ڪڏي

۽، سٺي ٻ جهري جو ڇرو، ٻلي جو هڪ قسم-نر ٻلي.
 (ص) کيريڪ.
 کيرو ويرو: ٿ. مست-مجنوب، ضعيف.
 کيري: ٿ. ڪيرواري-کير ڏيندڙ-کيري.
 کيري: ٿ. ٻن سٺن جي مينهن پ ڏيڳي (جنهن ڏند نه ڪري هجن).
 کيري: ٿ. چوپڻي جي ٿڌن وارو گوشت.
 کيري لاهڻ: ٿ. ٺلهو ٿيڻ.
 کيريتو: ٿ. کير ڏيندڙ، ٿڃ شريڪ.
 کيرو: ذ. هڪ قسم جو جابلو وڻ.
 کير: ٿ. بني ۽ مڙيل هر، کيريل زمين-کيري.
 کيرائي: ٿ. هرڻ سان کيريل زمين.
 کيرائڻ: م. زمين کي هرڏيارڻ.
 کيرائو: ٿ. سمندر م هلندڙ ناڪ.
 کيرڙن: م. زمين کي هرڏيڻ، زمين اٽلائڻ، ڳولڻ-جستجو ڪرڻ، وڙڻ.
 کيرڙو: ذ. وڏي ڍل-سڀر.
 کيري: ٿ. هر آيل زمين، ڪڙيل زمين (جنهن م آبادي نه هجي)، چاڪ يا چن واري زمين جو قسم، ڍال-سڀر.
 کيري لتڃن: ٿ. بني ۽ مڙ ساوڪ ٿيڻ.
 کيري ميڙي: ٿ. پڳهر جو پورهيو، بچت سچت، ڪل مال ملڪيت، ڪيس: ذ. ٽنهي ڪپڙي جي خاص قسم جي اناوت واري چادر (جيڪ وچن ۽ اوڀر جي ڪم اچي).
 کيسائڻ: م. نهوڙن-بيهوش ڪرڻ، منجهائڻ-ايون بتال ڪرڻ.
 کيسانو: ذ. نصرپور لڳ هڪ ننڍي شهر جو نالو، کيسن ٺاهڻ ۽ مشهور.
 کيسر: ذ. خدمت ڇا ڪري-تهل ٽڪور-شيوا.
 کيسلي: ٿ. موڳي، ڍري-مٽ ڪسڻ.
 کيسو: ذ. (ف: ڪيس) قميص يا ڪوٽ وغيره جو ڳوندو، جيب-گيدو.
 کيسو ٽڪڻ: گداگر هئڻ، رشوت خور هئڻ.
 کيسو پڙ ڪرڻ: رشوت وٺڻ، رشوت ڏيڻ.
 کيسو سنڀالڻ: پورو ۽ واجبي خرچ ڪرڻ.
 کيسو کولڻ: سخوت ڪرڻ، دل کولي خرچ ڪرڻ.
 کيسي م هئڻ: ٺيڪ-پرواهه ڪرڻ.
 کيسي ڪپ: ٿ. کيسو ڪڙيندڙ-جيب ڪٽرو-ڳنڍيچوڙ.
 کيڪ: ٿ. ٺٽي جي ٽيلي-هميني.

کِڪار، کِڪَر: ٿ. پليڪر - خوش خير عافيت. آجين - خوش آمديد - آڌرپاءُ، مزاج پرسي.
کِڪارن: م. آڌرپاءُ ڪرڻ. پليڪر ڏيڻ. آجين ڪرڻ - مرحبا چون.
کِڪر بازي: ٿ. سلام دعا - عليڪ سليڪ. آڌرپاءُ.
کِڪَر: ٿ. وات جي ڌمڪي - رعب - دٻاءُ.
کِڪَر ٿ: ڏ. گذر، لومڙ وغيره جون اونڙون، ڏندن کڙڪڻ جو آواز.
کِڪَر ٿ ڪرڻ: ڏ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت - سرطان.
کِڪَر ٿو: ڏ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت - سرطان.
کي کي: ٿ. کين جوان وڻندڙ آواز. جاني ڪر - ڪچڪو.
کيل: ڏ. تماشو - بازي، ڏٺڪ، ويدر، رند - ڪيڏ.
کيل: ٿ. چادر يا جرڪ وغيره جي پٺ پٺڻ کي پڻ هر ڳڻين لاءِ خاص قسم جو رنگين يا چوڻيو.
کيلن: م. ڪيڏن - راند ڪرڻ. کيل ڪرڻ - تماشو ڪرڻ. وندر ڪرڻ. راندروند ڪرڻ.
کيلن: م. کيل هٿن (چادر يا جرڪ جي پٺڻ کي).

کينءَ: ٿ. خوشي - پلائي، عافيت - خيريت. سڪ سهنج.
کينجهو: ڏ. پٽيءَ جي وهڪري ۾ پير ڪنهن وڻ جون تاريون، ٿر وغيره جيڪي وهڪري کي رندا ٿين.
کينچڻ: م. چڪڻ - ڌڻڻ. اينگهائڻ.
کينس: ٿ. کونس - هٿ چراند - حرڪت - شرارت.
کينس: م. هٿ چراند ڪرڻ - کونس ڪرڻ.
کينڪار: ٿ. پليڪر - مرحبا ڪرڻ.
کينڪارن: م. کيڪرڻ - پليڪر ڏيڻ. مرحبا ڪرڻ.
کينهون، کينهوڙو: ڏ. ستءُ ڪپڙي مان ٺهيل بل - ڏڙهو.
کين، کينڻ: م. کڻڻ (صدمه، قوت)، چوڳو ڪرڻ.
کين پيس: ڏ. کڻڻ پيشڻ.
کين: ڏ. کڏو - طعام - قوت - خوراڪ - غذا - چوڻو.
کينائي: ڏ. ٻنهي ڀڪيءَ جو هڪ قسم.
کيو، کيو: ص. نشي ۾ خمياريل - مخمور. متوانو.
کيه: ٿ. کڏ - مٽي - ڏوڙ - رک.
کيهو: ڏ. ڏاڪڻ - سٽو - مٺو.

گ: ڏ. اچار گاف: سنڌي الف - بي جو ايڪيٽائيٽيون اکر. فارسيءَ جو چوڻيو ڪر.
گابار: ص. گب چاريندڙ.
گابٽ: ٿ. ننڍڙي گبي - وهڙي.
گابو: ڏ. ڳئون جو ڦر (ٿ. گب).
گابي ڳنڍ: ٿ. وڪڙ واري هڪ قسم جو ڳنڍ.
گايو: ڏ. (پيڙيءَ جي) وڏي سڙهه مٿان چڙهيل پيو سڙهه.
گاترو: ڏ. ڏاڪائين دروازي جي وچ ۾ ڏڪڻ جي جھل لاءِ لڳل ڪاٺ جي پيٽي.
گاٺ: ٿ. گسن يا گهجن سان ٺهيل نشتن. چٽو - گاٺ جو رهڙو.
گاٺ پيٽ: ڏ. پگ ٽوٽ. گسن، پيسن.
گاٺو: ص. گسن واري حالت - گهڪو - رهڻو.
گانوڙ: ڏ. ڪنهن شيءِ جو گڏ ٿيڻ ڪو گنهمه.
گاج: ٿ. گوڙ (ڪڪرن جي). گجڪر (پٽي - حي). وڏو آواز.

تيلي بچ. سرنهن جو هڪ قسم. گجي - جهڳ.
گاجون ڪرڻ: گجڪوڙ ڪرڻ. زور سان ڳالهائڻ.
گاج: ڏ. (نگ) هڪ قسم جو سنهو سوتلي ڪپڙو.
گاجرو: ڏ. پٽني گجرن جو سونو گه - گجرن جا پٽ. ڀرت ڀريل ڪپڙي جو هڪ قسم.
گاجرو بانسرو: ڏ. ڪن چن - گند ڪچرو - اير غير.
گاجريا: اسم خاص. هندن ۾ هڪ ذات.
گاجڙي: ص. گڙهندڙ - نشتني بڙ - تيراندار.
گاجر: ص. ٺلهراڻو - ڌرو.
گد: اسم خاص. هڪ ذات - حوٽو.
گدا شاهي: ص. ٺلهرو - گهرو. رو جي - هٺو چانو. بيهو.
گادي: ٿ. ويهڻ لاءِ ڪپڙي جي پراڻو روڪ ڏيڻو - ڪڍي. مسد - تخت. حڪومت جي نشست. گهوڙي يا ٿ جي سجن ماري ڪن ڏيڻ لاءِ سيو واهڻي مثال گدڀلو.

گاديء تي ويهن: مسند نشين ٿيڻ - تخت تي ويهن. ورثي ٿيڻ.
 گاديءَ سر: ص. گاديء تي ويندڙ.
 گادي نشين: ص. تخت ڏيڻ - مسند تي ويٺل.
 گاديلو: ذ. چمڙي يا ڪپڙي جي ٿلهي گادي. پٺنگ تي وڇائڻ لاءِ
 ٿلهي پٿرائي. وڇائڻ لاءِ وڌو وهايو.
 گاڏاھ: ذ. گھٽين بيل گاڏين جي هلڻ سبب ٺهيل رستو - گھڙو رستو.
 گاڏاھي: ش. مڇي - جوھڪ قسم.
 گاڏڙ: ص. گاڏي هلائيندڙ - گاڏي پکي جوھڪ قسم.
 گاڏڙو: ص. گاڏيل - گڏو ڇڙو. ملاوٽي.
 گاڏڙ ساڌڙو: ص. گڏو ڇڙيڻ - مرڪب ان خالص.
 گاڏو: ذ. ڦٽس تي هلندڙ ڪاٺ يا لوھ جو دٻو. ريل گاڏي جو دٻو. بر
 ڊوشن لاءِ ڇڪڙو. ننڍي گاڏي (بارن جي).
 گاڏو ڌڪڻ: ذڪو سڪيو وقت گذارڻ. جيئن ٿيڻ ڪري گذر سفر
 ڪرڻ. حياتيءَ جا ڏينهن پورا ڪرڻ.
 گاڏو ناس ٿيڻ: خانو خراب ٿيڻ - جھڳو جهڻ ٿيڻ.
 گاڏهو: ص. گڏو جهڙو - گڏو هٿن مشابھت رکندڙ.
 گاڏهي: ص. گڏو پليندڙ - ديو. هڪ ذات جو نالو.
 گاڏئون: ص. گڏيڻ - ميسر - شامل.
 گاڏي: ش. ڦٽس تي هلندڙ سواري (بيل گاڏي. گھوڙي گاڏي. ريل.
 موٽرو وغيره).
 گاڏي جوئڻ: گاڏي وهڻ لاءِ گاڏيءَ ۾ وهڻ ٻڌڻ - گاڏي تيار
 ڪرڻ.
 گاڏي وهائڻ: بيل گاڏي وسيلي مزوري ڪرڻ.
 گاڏيڙو: ص. گاڏي هلائيندڙ (عموماً بيل گاڏي).
 گاڏيڙو: ذ. پکي جوھڪ قسم.
 گاڏيڙو: ص. بٽ ميريل - ڊونسو - ڌڳ.
 گاڏي وان: ص. گاڏي هلائيندڙ (عام طرح گھوڙي گاڏي) -
 ڪوچوان.
 گاڏيڙو: ص. ننڍڙو گاڏو - هٿ گاڏو - ريڙهي.
 گاڏيلو: ش. بدن جي عضون جي سهڻي بيهڪ واري زال - سهڻي
 موڪري بدن واري زال.
 گاڏر: ذ (نگ) لوهي شهتير.
 گاڏر، گاڙر: ص (ف) کٽي - ڌوبي.
 گار: ص (ف) ڪندڙ. ٺهيندڙ. وارو (لفظن جي آخر ۾ بندڙ صفتي
 پڇڙي. جيئن خدمتگار. گنهگار. يادگار وغيره).

گار: ش. فحش ڪهاڻيءَ. بدزباني - دشنام. طعنيءَ جو ڪو ٻڌاءُ.
 گار ڏيڻ: محسوس ڪلام ڪرڻ - بد الفاظ چوڻ.
 گار ڪند: ش. بدزباني - فحش ڪلام - دشنام طرازي.
 گار ڪرڻ: ڪم ڪرڻ - غرق ڪرڻ - دفن ڪرڻ (مٽيءَ ۾). تبه
 ڪرڻ - اجڙ ڪرڻ.
 گارڊ: ذ (انگ) محافظ - پهريدار. پهرو ڏيندڙ سپاهي. ريل گاڏيءَ ۾
 هڪ عسڪار.
 گارڊن: ذ (نگ) باغ - گلستان - چمن.
 گارنٽي: ش (انگ) ذميواري - ضمانت.
 گارو: ذ. گاڏي مٽي (راڳي لاءِ). گپ. به ملايل پنجهو.
 گارو ڪرڻ: مٽي گهوڻ. راڳو ڪرڻ - ليوڏين.
 گاروڙو: ذ ڳوٺ وارو - ڳوٺندڙ.
 گاروڙي: ذ. نانگ پاليندڙ. نانگ جهليندڙ. نانگن جو زهر ڪڍندڙ.
 ڪڪيل تي جهاز جهنڊڙ - مانڊو. ماهر جوڳي (پري جوڳي) - نو
 لقب ڀريو گاروڙي). وڏو نشي باز.
 گاڙ: ش. گنگر جي وڻن مان ڪهاڙيءَ جي ڌڪ هٿ سان نڪتل رس.
 گاز: ذ (نگ) سوتي ڌاڳي مان ٿيل ڪپڙو.
 گاز: ذ. ڪنجي - مفراض.
 گازبان: ذ (ف) گؤ زبان (دوائن ۾ ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جو نالو).
 گاس: ش. گپ. چيهو.
 گاس پيس: ش. گات مان ٿيل نقصان. لاهپاهو وغيره مان ٿيل نقصان.
 گاسليٽ: ذ. هڪ قسم جي معدني پاڻي، جيڪا ٻرن جي ڪم اچي.
 گاسن: ش. لائين يا چورن وغيره جي چٽين ٺاهڻ ۾ ڪم ايندڙ
 گه. ڪڪ. ڪانا وغيره (ص) گهيرو - چڪر - ڦيرو - وڙ.
 گاسن ڪرڻ: آهستي آهستي اڳتي جي دل وٺڻ - منجه ڪڍڻ.
 گاسو: ذ. گات. ڪس. ٽوٽ - نقصان.
 گاشو: ذ (ع) غاشي (اٺ جي پاڪڙي تي وجهڻ جو ڪپڙو).
 گاڙو: ذ. اُن وائڻن لاءِ وڌو ڇڄڻ.
 گاليو: ذ. هڪ قسم جي ننڍي ٻيڙي - ڊونڊي.
 گام: ذ (سن) گرام (ڳوٺ) - واهڻ. ٺڪاڻو - رهائش.
 گامٽو: ص. ٻهراڙيءَ جو. هٿ جو اٺيل ڪپڙو.
 گامڙيو: ص. ڳوٺ تو - ٻهراڙيءَ جو رهائو.
 گاموئي: ص. ساڳئي ڳوٺ جو رهائو - ڳوٺاڻي.
 گامو: ذ (ف) قدم - وڪ.
 گام ڀرڻ: وڪ وڌائڻ - تڪڙو هلڻ.

گامزن: ص. پنڌ ڪندڙ، تڪو هلندڙ.
 گامڻ: اسم خاص، مشهور تاريخي ڪرد ر، جيڪو سڄ ڳالهائيندو هو ۽ عام طرح ”گمون سچار“ جي نالي سان مشهور هو. (ص)
 سچار- سڄ ڳالهائيندڙ.
 گامڻ ڳائڻ: سڄ چون، بنا ڪٿڪي رهن.
 گامو: ص. وڪ و جهندڙ- تيز هلندڙ. (ذ) گم- وڪ- قدم.
 گامون سچار هئڻ: منهن تي سڄ چئي ڏيڻ- بڪل سڀڻيو هئڻ.
 گانڊ ڏراڙو: ذ. بڪيڙو، بدانتظامي- وڳوڙ.
 گانبولي: ث. ليت ڪبو تر راند- بڙولي.
 گانڊيا: ذ. بيسن مان ٺهيل ٿله مرلا.
 گانڊرو: ذ. ٿلهو ڏنڊو- گهو پتو- ڏڪو.
 گانڊو: ذ. پنگ جي بچ مان ٺهيل هڪ نشيدار شيء (جيڪ موالِي سلفي ۾ وجهي پيئن).
 گانڊي: ص. گانگو استعمال ڪندڙ- چرسي- موالِي.
 گانڊي: اسم خاص، هندن ۾ هڪ ذات جو نالو. ننڍي کنڊ جو اهنس پسند اڳواڻ ”مهاتما گانڊي“.
 گانڊ: ث. مقعد- ڳڻي.
 گانڊپو: ذ. بچڙو ڪم- ڳڻي مرائڻ.
 گانڊ غلامي: ث. پ نهپ، حدڪن وڌيڪ خدمت، خوش آمد.
 گانڊ قاتل: ذ. ڏاڍي خوف ۾ هجڻ، تڪليف ۾ پرجڻ.
 گانڊ مرائڻ: ڳڻي هٽائڻ- گانڊو ٿيڻ- جهرائڻ.
 گانڊن، گانڊو: ص. گيدي- بزدل.
 گانڊجڻ: م. ڳنڍجڻ- وڇڙڻ، منجهن (سٺ) ملڻ.
 گانڊوڙجڻ: ڪٽي ۽ ڪٽي جون ڳڻن پوءِ پڻ م قاسمي پون، قاسن- وڇڙڻ- اٽڪڻ.
 گانگٽ: ذ. هڪ قسم جو سامونڊي جيت (جنهن جو ڳوڏو رڌي ڪڇي)- جهينگو- هڪم.
 گانگٽ مڇو: ص. وڏين مڇين وارو- مڇر.
 گانگلو: ص. هٿرادو چريو- جڙتو پاڳل.
 گانگهيتي: ث. ٿر ۾ ٿيندڙ هڪ قسم جو پوتو (ڏٺ صور ڪتب اچي).
 گانو: ذ. ڪلام، گيت- نغمو، راڳ.
 گانو بجانو: ڳڻڻ وڄائڻ- راڳ رنگ، دهلن شردين جو وڄو.
 گانءِ: ث. ڍڳي- ڳئون.
 گانءِ: ذ. ڳوٺ- واهڻ.
 گانءِ کاتو: ذ. قيد جي حفاظت وارو پوليس ڪتو.

گانڙو: اسم خاص، مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 گاويري: ث. پ تي ۽ جو ڪن- پٽور.
 گاويري منهن اچڻ: وڪڙ ۾ قسن- چڪر م اچڻ.
 گاه: ذ (ف) هنڌ- جاء- جڳهه، وقت- ٿنو- مهل.
 گاه بيگاه: ذ. وقت بوقت، مهلو ڪم هلو، هر وقت.
 گاه: ذ (ف) گياه) ساوا يا سڪل ڪڪ کان، مال جي چاري لاءِ ڪڪ کان.
 گاه پٽو: ذ. جانورن جو چارو- گل پوٽ.
 گاه داتو: ذ. چوپني مان جو چارو.
 گاه کائڻ: جانورن وانگر ٿيڻ، بيوقوفيءَ جو ڪم ڪرڻ، اڃائي ڳنه ڪرڻ.
 گاهي: ص. گه ڪندڙ، گه ڪندڙ. (ث. گهيتي).
 گاهڻ: ذ. استعمال ٿيل ردي گاه (لاڏين جي چٽين ۾ ڪم اچي).
 انڊر- ڍڳ.
 گاهڻ: ث. گهيتي، ڳڻي، رفاص.
 گاهلو: ذ. ڳمٽ- هجوم- انبوه، هل هنبس، ماڻهن جو هڻ ۽ گهٽ ٿي.
 گاهي گاهي: ذ. ڪڏهن ڪڏهن- بعضي بعضي، ڪنهن قصدي- اتفاق سان.
 گاهيو: ص. گه وڪندڙ- گهي.
 گاه: ذ. هستي، آڪڙ- وڏائي- غرور- فخر.
 گائيري: ث. (سن) هندن جو ڌرمي گيت- رگويد جو هڪ منتر.
 گائڪ: ص. رڳي- گويو- ڳڻو.
 گاه گلو: ص. ڳيگهه- ڳمٽ- انبوه (ماڻهن جو).
 گائون ماڻون: ذ. ڏاڏس- وپ ڪل- مايوس- پريشان.
 گائون ماڻون ٿيڻ: منجهن، دل من هٿن، ڍڄڻ ۽ ڊپ ڪرڻ.
 گائيد: ذ (انگ) سونهون- رهبر.
 گاب: ذ. ڏينهن ۾ مڇي ۽ جو ڪڍڻو.
 گاب ڪيڻ: ٿلهو ٿيڻ- متارو ٿيڻ.
 گابجڻ: م. ڪنهن کڏي جي شيء جو سينوار جي ڦٽڻ ۽ ٻوڙي ڪرڻ.
 گبر: ذ (ف) تثن پرست پارسي (ايران جو رهاڪو). (ص) وڏو مندار ۽ مغرور. (اسم خاص) ماڻهو جو نالو.
 گبرا پرن: دانهون ڪو ڪون ڪرڻ- هڻ ۽ گهوڙا ڪرڻ.
 گبرو: ذ. جهنگ ۾ جبر ۾ چوڻي مال لاءِ برسات ڪن بچاءُ لاءِ ٺهيل جيو، ولو- ڍڪ، اس يا مينهن ڪن بچاءُ لاءِ آڏو تنگيل ڪپڙو وغيره، ٽيهي رهي.

گبري: ٺ. بگري (بغلي)، فقيرائي گودڙي، پراڻا ڪپڙا.

گبڙو: ص. وڏو پيٽ-ڍڍ.

گبن: م. ڪنوئين-بانسي ٿين (مڇي، گوشت)، جُهوتا ڪاڻن-اوباسيون ڏين.

گبن، گبن: م. جهڳورن-لُهن، جُونو ڪرڻ (کاڌو)، ڪنو ڪرڻ، ڪنهن کاڌي جي شيءِ ۾ هٿ وجھي ڏيڻ، جُهپڻ.

گبول: اسم خاص، بلوچن جو هڪ قبيلو.

گبيل: ص. پارو ٿو-بَنسي-ڌپارو.

گب: ٺ. قوقيندو-چلتو-لڻ، ڌڪ لڳڻ سبب سڃيل اک.

گبڙ شپڙ: ص. مونجهرو-گڙبڙ-رولو، بي عتلي-چريائي.

گبري: ص. چٽڪري ڳئون.

گت: ٺ (سن) چال، حرڪت-حالت، عادت-خوء-خصلت، هير، ڍنگ، رسم-ارڪان، سازن جي هڪ وڃت.

گت گير: ذ. اٽڪل بڙ-ڍونگي-نموني بڙ.

گت وڄائڻ: ساز جي لئي چيڙڻ.

گت: ٺ. رنڊڪ-اٽڪ-روڪ.

گئل، گئو: ص. ڦاٿل، پابند، مشغول.

گئو: ذ. ٺلهي دفٽري-پنو.

گئو: ذ. نشيدار شين (فيم، پنگ، شراب) جي وڪري جو دڪان-پتو.

گئيوال: ص. گئي وارو-پتي وارو.

گئي: ٺ. محتاجي، غرض-لاچار، ڪاڻ-حاجت.

گئي پون: ڪم پون-ضرورت پون، محتاج ٿين.

گتيار: ص. گهرج وارو-حاجتمند، محتاج-سڃو-ڪنگلو.

گت: ذ. ٺڙي هينان پيدا ٿيندڙ قدرتي بي ضرر گوڙهو.

گئل: ص. ويل-چٽ، گسي ويل.

گت: ذ. ڏنگ-ور (ڪاٺيءَ ۾).

گتار: ٺ. ساز جو هڪ قسم.

گت مٽ: ٺ. سمجھ نه ايندڙ ٻولي (عام طور ”انگريزي“ ٻولي).

گتڪڙو: ص. بُت ۾ پيريل ٺلهڙو-ڍينبڙ.

گتڪو: ذ. هدايت نامو-دستور العمل، سوپاريءَ جون ڍڙو ٽڪر-ٽر، سوپاريءَ جي ٽڪرن ۽ تماڪ جي ميلاپ مان ٺهيل هڪ

مصالحو، جيڪو شوقيد ڪنجي.

گتن: م. ڳڙڪڻ-ڳهن-ڪاڻن.

گئو: ص. جنهن جو ڪنڌ اندرو ويل هجي، ٺلهو-متارو.

گت: ٺ. ڪسي-آڌ-نني (بنيءَ کي پاڻي رسائڻ لاءِ).

گئل: ص. پراڻو-جهونو-ڪتب آيل، گسي ويل-گاڻ پيل.

گئل پينل: ص. جهونو-آزمودگار-تجربڪار.

گئو: ص. نر جو-ضدي-نثر-شدتي.

گپ: ٺ. چڪڻ-راڻو، گارو، ڪوڙي ڳالهه-افواه، ٻڻاڪ، بڪواس.

گپ ٿي پون: اجائي بڪم وڃي پون.

گپ جو ڪلو: ذ. بي زورو-بي پاڙو، ڀرمتڙيو، ڦرتو گهرتو (مزاح ۾).

گپ ۾ گچڻ: بچڙاين ۾ ڦاسڻ، وڏي تڪليف ۾ ڦاسڻ.

گپارو: ص. گپ سان پيريل-گپ وارو.

گپا گيه: ص. ماڻهن جي ڳاهت-ڪلهي گس، سوڙه-پيڙ-هجوم.

گپائڻ: م. گهيڙائڻ-هڻڻ (جسم ۾)، گپ ۾ ڦاسائڻ.

گپت: ص (سن) لڪل-ڳجهو-پوشيدو، خفي.

گپت دان: ص. لڪ ۾ ڏنل خيرات-لڪل خيرات.

گپ چُپ: ٺ. ماڻ مڻ-خاموشي، لڪ چپ، گنگ ٻوڙ.

گپ چڪ: ٺ. گپ گارو-چڪڻ.

گپ شپ: ٺ. ٻڻاڪ سٺاڪ، ڪليو ڳ، ڊاڙ ٻڻاڪ.

گپڙاڻو: ص. گهيڙي گپ وارو-گپارو.

گپڻ: ٺ. گپ-چڪ-راڻو، ڍورو-مَجر.

گپڻ: م. گپي پون-گپ ۾ ڦاسڻ، ڪنهن ڪم يا مصيبت ۾ ڦاسڻ، گهڙڻ (جسم ۾).

گپوڙائي: ص. افواهي خبرون ڪندڙ-ڊاڙي-ٻڻاڪي.

گپوڙو: ذ. ڪوڙو افواه-افواهي ڳالهه، بهتان، ڪوڙو دلاسو-ڏڏو.

گپوڙا هڻڻ: ٻڻاڪ هڻڻ-لاف زني ڪرڻ، افواه اٿارڻ، چرچا ڪرڻ.

گپيل: ص. ڪٽل-اندر گهڙيل، لڪ چپ وارو.

گچ: ٺ. ڦين-گچي-جهڳ.

گچ: ذ. زناڻي چولي جو هڪ قسم-ڪنجرو، (سن) هاڻي-ڦيل

گچ: ذ. پڪيءَ جو پيٽ-معدو-گچي.

گچ پڙڻ: ذ. ڪرڻ-پيٽ پڙڻ، فائدو حاصل ڪرڻ.

گچيال: ص. هاڻيءَ جو مهاوت-ڦيل بان.

گجَر: ٺ. هڪ قسم جو اوڙ (ياچي، آچار وغيره ۾ ڪم اچي، ٻه قسم: سنڌي پٽائي گجَر ۽ لاهوري گجَر).

گجَر موري: سڌي سستي ياچي-غريبن جو کاڌو.

گجَر موري ڪرڻ: قتل عام ڪرڻ-وڏي خونريزي ڪرڻ.

گجَر: ٺ. سهڻي زال-حسين عورت، مينهن جو هڪ قسم.

گداگرُ: ص. بيڪ وٺندڙ - خيرت وٺندڙ - پڻو - منگتو.
گداگرِي: ث. پڻ منگ - خيرت - گدائي - بکيا.
گداڙي: ث. گدڙ جي مدي.
گداز: ص (ف) ڳريندڙ - نرم، پگهرين - ڳريل، (ذ) ڳرو، سوز، نرمي.
گداز تين: ڳرن - رجن - نرم تين.
گدامرُ: ذ (انگ) ڪوئي، پاندو (وڪريا جنس رڪن جو)، انڊر - ڍڳ، ذخيرهو.
گدامري، گدامري: ث. "آمري" جي وڻ جوڳڙ - آمري.
گدائڻ: تپ ڏيڻ - اڇر ڪرڻ - هيٺ مٿي ڪرڻ (بال کي).
گدائي: ث. پڻ - منگ - بيڪ - خيرت.
گدرو: ذ. هڪول جوڳڙ - خرڻو.
گدرو ڪاتي تين: پتي مصيبت م قاسن.
گدرو: ص. گدو - گدڙ.
گدري: ث. ننڍو گدرو - ريڙو.
گدڙ: ذ. هڪ قسم جو مشهور جهنگلي جانور - شغال - سيار.
گدڙ پيڪي: ذ. ٺاهري ديدڻو - اجائي ٿوڻڊ.
گدڙ ڳڻ: ص. ٿوري برسات - ٿورو مينهن.
گدڙ وال: ث. ٻوٽي جو هڪ قسم.
گد گد: ث. بي انتھ خوشيءَ جي حالت.
گد گد تين: خوشيءَ ۾ پڻن - نهين ٿي خوش تين.
گدگدولڙي: ننڍي برڪي پيرن تي نچڻ واري هڪ راند.
گدلان: ث. گندگي - ميران - ٽوڊگي.
گدلاني: ث. ميران، ڪچراڻي، گدائي، ڪن ڪچرو.
گدلو: ص. گند غلاظت سان ڀريل، مٽيءَ هاتو، ميرو، ڪنو، غليظ - ڪچرو، (ث. گدلي)
گدن: م. زور سان ڇپڻ - ڦسڻ، سئيءَ سان نشان ڪرڻ، ڏٺڻ، زور سان پرن، زخم کي ڍپڻ.
گدو: ذ. گهڻي ڪچرو ري ٿلهي پٿر تي، گاديلو.
گدو: ذ. گهڻو - ڏنو.
گدو: ذ. مڪ - ٽوڻشو.
گدو بندر: سم خاص، حيدرآباد لڳ سنڌو نديءَ تي هڪ آڳاٽي بندر جونو.
گدوڊ: ذ (ع، غدود) رت پوڻ ۽ گڏيل مادو، جسم ۾ نرم مادي وارو وڌيڪ ڳوڙهو.
گدوڊي: ص. روڳي - ڪچرو.

گَجَرَ، گُوجَر: ذ. هڪ ذات ۽ قبيلي جونالو.
گَجرات: اسم خاص. پاڪستان جي هڪ ضلعي جونالو. ڀارت جي هڪ صوبي جونالو.
گَجراجُ: ذ (سن) وڏو هاٿي - ٿلهي هاٿي.
گَجريت: ث. دوائن ۾ مربي ٺاهڻ ۾ ڪم ايندڙ هڪ ٻوڙي جي پاڙ.
گَجرو: ذ. گلن مان ٺاهيل هار (گچي، چوٽي يا پنهن مڀڻجي).
گَجري: ث. "گجر" قوم جي عورت، سهتي زال - حسين عورت - گَجري، هڪ راڳتيءَ جونالو.
گَجڪار: ث. شينهن هاٿي وغيره جنور جي وڏي رڙ، پٽيءَ جي وڏي وهڪري جي گاج.
گَجڪو: ص. وڏو آواز - رڙات - ڌڌڪو - ڪڙڪت - گَجڪار.
گَجگاه: ص. گهاتو (جهنگ)، اجهڳ - تمام گهڻو يا تمام وڏو (جهنگ)، وڏو پٽي.
گَجگورُ: ث. ڪڪرن جو ڳوڙ، هاٿي پ شينهن جي گج - گَجڪار، گَجموتي: ذ. وڏو موتي.
گَجَمير، گَجَميلُ: ذ. رڪ. (ص) سونهن - سويپ - حسن.
گَجُن: م. گَجڪار ڪرڻ - (شينهن جو) ڳوڙ ڪرڻ، گَجگورُ ڪرڻ، ڪوڙ مان هڪلون ڪرڻ، ڳڙڻ.
گَجِي گَجِي وَسَن: نيٺ نقصان ڪرڻ.
گَجِي: ث. ڦڻ - جُهڳ، ڪير صابن وغيره جي جُهڳ.
گَجِي اچڻ: پڙ ڪوڪاڻ - تپڻ - غمي ۾ پير جي وڃڻ.
گَجِي: ث. پڪيءَ جي گچيءَ هيٺيان گول ڳوڙي (جنهن ۾ هو چوڳو چوڻو جهليءَ هضم ڪري).
گَجِي ڌارن: حوصلو ڪرڻ، وڏي حوصلي وارو ٿيڻ، جگر ڌارڻ.
گَجُ: ذ (ف) چُن - سيڙهي (عمارت ۾ ڪم ۾ ايندڙ)، چُن، ريتيءَ جو گڏيل گرو.
گَجُ: ذ. تمام ميرو - غليظ - گدلو (ڪپڙو وغيره).
گَجڪاري: ث. چُن جو ڪم.
گَجُن: م. گچي پوڻ - ڳڻ م قاسن، ڳڻ ۾ پيهي وڃڻ - ڳڻ.
گد: ث. وڻ جي کڍ ميوي جو رس.
گد: ث. گد (اتي ڏڪر راند ۾ کوٽيل ننڍڙي کڏ)، گر - سڄ (بورن راند ۾).
گد هڻڻ: راند جي شروعات ڪرڻ.
گدُ: ذ. تپو - چال - پڌ - اڇل.
گدا: ص (ف) فقير - پڻو - منگتو. (ث) پڻ منگ - بيڪ - خيرت.

گدي: ٺ. ننڍڙو گاديونو گادي.

گدي: ٺ. (راند م) ڪپٽ- ويساه گهاتي.

گديار: گديرو: ص. راند ۾ دغا ڪندڙ.

گديخور: ص. گدي ڪندڙ- گديرو.

گديا: ٺ. متعدد- چٽ.

گديلو: ٺ. گاديونو- گدو.

گد: ظ. پيڙو- پٺ. جٺ. شامل- شريڪ. گڏيل- مليل. سن. مجموعو. جملي.

گڏ ڪرڻ: ميٽڻ- ڍڳ ڪرڻ. جمع ڪرڻ (پئسا وغيره)

گڏوچڙ: ظ. گڏيل- مليل. گڏ ساڌڙ.

گڏ: ٺ. اتي ڏڪر راند لاءِ ڪوتيل ننڍڙي ڪڏ- گل. بلورن راند جو سچ. ننڍي ڪڏ. زمين ۾ ڪوتيل ننڍڙي آڪري.

گڏ ۾ گڏل هئڻ: ننڍڙيءَ عمر جو هئڻ- نابالغ هئڻ. قد جو تمام ننڍو هئڻ.

گڏ: ٺ. فصل مان غير ضروري گه ڪڍڻ لاءِ رربي سان ڪوتائي. ڏاڍي مار (جنهن ۾ هڏ گڏ ضربجي پون) - ڦيه.

گڏ ڪڍڻ: فصل مان رربي سان ڪوتائي گندگاه ڪڍڻ. ڏاڍي مارڏيڻ.

گڏاپ: اسم خاص. ڪراچيءَ ۾ هڪ سنڌي وسنديءَ جو نالو.

گڏائڻ: م. ملائڻ- شامل ڪرڻ- پيڙو ڪرڻ. ملاقات ڪرائڻ.

گڏائڻ: م. ڏاڍي مارڏيارڻ. ڪٽائڻ سٽائڻ.

گڏجائي: ٺ. ميل- ميلاپ. ملاقات. اجتماع. انتظامي صلاح مصنعت لاءِ ميٽنگ.

گڏجڻ: م. ملڻ. رلي ملڻ. پيڙو ٿيڻ. شامل ٿيڻ. ملاقات ڪرڻ. يڪمشت ٿيڻ. ڪيڪرڻ. شريڪ ٿيڻ.

گڏجي سڏجي: ملي- هڪٿي- اتحاد ڪري.

گڏڙ: ٺ. هڪ قسم جو سرنڊڙ ڪيئون (اچي رنگ جو، عام طور اناج ۾ ٿئي).

گڏڻ: م. گڏي ڇڏڻ- ملائڻ. گڏوچڙ ڪرڻ. جمع ڪرڻ- جوڙ ڪرڻ. شامل ڪرڻ. ڳنڍڻ.

گڏڻ: م. گڙها پتر سٽي ڪٽي پورڻ. ٻنيءَ جي گڏ ڪرڻ- فصل مان اجيو گه گند ڪڍڻ- گڏ ڪڍڻ. سٽڻ- پڇ ڪڍڻ- ڏاڍي مار ڏيڻ. هڏ ڳڏيڻ.

گڏو: ٺ. ڪاٺ جي وڏي پري- بند (ڪنڊ جو). سٺو.

گڏو: ٺ. اڳڙين مان لهيل پوتو (ڇوڪرين جي راند لاءِ). بُت (ڪپڙي جو) - پتلو.

گڏا: ڏانڻ: ا. جاب خيال پڄڻ.

گڏو گڏي: گڏيڻ وسيلي برائي راند.

گڏو گڏي پرائڻ: شاديءَ ۾ خرچ نہ ڪرڻ.

گڏوڻ: ٺ. ڏيڻ جو نهيل لوتو. ننڍو لوتو (ڪنجهي پ پتل جو).

گڏه: ٺ. هڪ مشهور جانور- خر- ڪر. (ص) گڏه جهڙو نر- صدي. بيوقوف- پوک.

گڏه تي چڙهي بيٺ: پنهنجي ضد تان نہ لهن.

گڏه کي پيرين پوڻ: ڪم ڪڍڻ لاءِ صدي متهو جي خوش آمد ڪرڻ.

گڏه گهڙو هڪ ڪرڻ: گرو گنجو برابر ڪرڻ- سڀنيءَ سن مڪجهڙو ورتاءُ ڪرڻ.

گڏه ليٽ هئڻ: ٿورو بيمار ٿي وري چاق ٿيڻ.

گڏه وارا ٿي: ٺ. اڃيون ڳالهون- پٺا ڪون. اڍنگو ڳالهه.

گڏهپائي، گڏهپو: ٺ. بيوقوفي. نريائي. اڃا پوءِ.

گڏهڙو: ٺ. گڏه جو اسم تصغير- گڏه جو پڇڙو- ڪودو.

گڏه لائي: ٺ. گاه جو هڪ قسم.

گڏي: ٺ. متعدد کي اڳرائڻ.

گڏي ڏيڻ: اگر ڪرڻ- هشي ڏيڻ. چُرچ ڪرڻ.

گڏي برابر نہ پائڻ: تمام حقيرءَ ذليل سمجهڻ.

گڏيءَ تي چڙهڻ: ڪنهن جي چورت تي لڳڻ.

گڏي چاڙهڻ: بي عزتو ڪرڻ. اگر ڪرڻ. ورغلائڻ. چيڙائڻ.

گڏي سَنگهائڻ: دوڪو ڏيڻ- آسري ۾ رکي وڃڻ. پڇڙو ڪرڻ- خوار ڪرڻ. ويروئڻ.

گڏي: ٺ. ڪپڙي يا اڳڙين مان نهيل ننڍڙو بُت (ڇوڪرين جي راند لاءِ). سهڻي عورت. نازڪ نفيس عورت.

گڏيل: ص. مليل- جملي. پيڙو- گڏ. گاڏڙ.

گڏيل وياج: ٺ. وياج جو هڪ طريقو (جنهن ۾ اصل مور جي وياج تي بوياج چڙهندو).

گڏو: ص. ڳوڙهو- گهاتو. تمام زور- گڙنگ (مثلاً: گڏو مالي).

گڏو: ٺ. وڻ جي پاڙ (جيڪا وڻ ۽ ٿڌوڻ بعد زمين ۾ رهجي وڃي) - ڪٽ گڏو.

گڏو: ص. (انگ) سٺو- عمدو- چڱو.

گڏو مارنگ: صبح وارو سلام.

گڏڙي: ٺ. ڪپڙي- ڪٽو.

گڏلو: ٺ. اندران ڪپهه پريل چولو، صدي يا ڪوٽ (سيءَ کان بچاءُ جو لباس).

گڏو: ص. ٻن جنسن يا ذاتين مان پيدا ٿيل نسل- پسر.

گر وٺڻ: بئسي ڏوڪر م ڪمي ٿين- اٿيوند ٿين. منسلبي ٿين.
 جوت ٿي ٿين.
 گر: ب. حدمت- چ ڪري- نيو. نڪر- گوشت.
 گر: ت. ڪني جي آهني ورو ري پونڪ.
 گر ڪرڻ: ڪٽي و نڪر ٻاگيتو پونڪن. سد ڪرڻ- گهي ڪرڻ.
 گر: ب. ب. جي پيدري جو مڪ قسم.
 گر: ت. ڪني وغيره جو ڏر- ڪڏ- چر.
 گر: (سن) گرو. استد. قاعدو- اصول. ٺڪتو. هنر- فن. جيو. نر
 جي هڪ وچ.
 گريائي: ص. سڀني گروارو- پيريائي.
 گر پير زور هٿن: قسمت جو سترو زور هٿن- وڏي مصيبت کان
 بچي وڃڻ.
 گرائڻ: ت. چيچ. آهني جي وچ واري ماپ- گرائڻ.
 گراڙ: ت. نيري پڪري- پٽ.
 گراڙو: ذ. سارين جي پيچي جي هڪ من جيتري موڙي (جنهن مان
 هڪ مڪتبو ڪري ويهر ڪجي).
 گراڙي: ت. ڏندن واري چرخي (مشين جو هڪ پرزو).
 گراس: ذ. گرنه- نولو. ڪڏو- طعم.
 گراسن: م. ڪرڪن- گهن. ڇوڙ ڪرڻ.
 گراسو: ذ. چسپ گهڪي وڌڻ جي مشين.
 گراف: ذ (نگ) ڪنهن تصوير ي شڪل ڪڍيل ليڪن جا
 چوڪر ٺڪرڻو.
 گراڪ: ذ. ڪر مڪ- خريد ر.
 گرام: ذ (ن) رنگ جي سار جي نئي. (نگ) تور جو هڪ سڀ ميو.
 گرامر: ذ (نگ) صرف ونحو. صرف ونحو جو ڪتاب- وپ ڪرڻ.
 گرامن: م. وڪيرون- قدم ڪٽڻ- هٿن.
 گراموفون: ذ (نگ) رڪارڊن وڃڻ جي مشين- فونو.
 گرامي: ص (ف) پيرو- محبوب. بزرگ- مڪرم. وٽندڙ- پسند.
 گرامي قدر: ص. پيرڪن جي صحت ورو. پير- جي ٻه معرپي لفظ.
 گران: ص (ف) مھڙو. ڳرو- ورس. ر. ڏکيو.
 گرانبار: ص. بزميت ڏيڻ. ميويد ر. ڏوسمند.
 گرانپه: ص. ڪري سمورو. قيمتي- امم.
 گران خا: ص. در تي ب ڪندڙ. ن وٽندڙ. نر ص.
 گران ميه: ص. ميسي- ميه.
 گراني: ت (ف) مياڻي. ڳوڙن.

گڊو: ذ. بلور- چٽو.
 گڊي: ت. جوسي- صدي- گڊو.
 گڏ: ص. قعو- ڪوٽ- علم پند- ڳڙه.
 گڏ ڏئي: مڪ جو مڪ.
 گڏ: ت. ڪهني جهنگ وري پني.
 گڏڙو: ذ. ننڍڙو ڪوٽ- ننڍو ڪوٽ. ٿر م هڪ ڳوٺ جو نالو.
 گڏار: ذ. ڪندڙ- مڪن م ڪتب پندڙ لفظ (مثلاً: عبت گذار).
 گذارش: ت (ف) عرض- منٿ- سوال.
 گذارش گذار: عرض ڪندڙ- گذارش پيش ڪندڙ.
 گذارڻ: م (ف) ٺڪهڻ. ٻر ڪرڻ- ڪرڻ. ڪٽڻ (وقت).
 گهرڻ- بسر ڪرڻ. حياتي جا ڏينهن پور ڪرڻ- فوت ٿيڻ.
 گذاري وڃڻ: مري وڃڻ- فوت ٿيڻ.
 گذارو: ذ (ف) گذارڻ- گذر سفر. پيٽ گذر. وقت گذارڻ جو حبو.
 تڏو- جيو. ٻه.
 گذارو ڪرڻ: ڏکي سڀي ڏينهن ڪرڻ. حياتي جا ڏينهن پور
 ڪرڻ. جهڙو ته گذارڻ ڪرڻ.
 گذر: ذ (ف) ننگه. وات- رستو- ڪس. ٻه. جيو. گذارڻ.
 گذر بسر: ذ. ڏکيو پيو- ڏنڊو ڌڙي- پيٽ گذر. مڪن- رهائش.
 گذر جو مڪان: ص. فني ڏيڻ- بي پڻ جهڻ.
 گذر سفر: ذ. پيٽ گذر- گذر سفر.
 گذر ڪرڻ: وقت ڪٽڻ. ڪافي سان هٿن. ٻه هٿن. گهارڻ گذرڻ.
 فوت ٿيڻ.
 گذارڻ: ذ (ف) گذارو- ٻه. جيو. پيٽ گذر. ڏنڊو- روزگار.
 پور هيو ڪر هيو. جيو جو وسمو.
 گذرگاه: ذ (ف) رستو- ننگه. وٽ.
 گذرڻ: م. وڃڻ. ٺڪهڻ. ڪرڻ- پرتيڻ. ٻه هٿن. ڪٽڻ (وقت).
 • بسر ٿيڻ (حياتي). فوت ٿيڻ.
 گذري وڃڻ: ٺڪهڻ وڃڻ. ڪري وڃڻ- پرتيڻ.
 گذري: ت. گذرڻ وقت- ماضي. جيڪي ٿي ويو.
 گذريل: ظ. گذري ويل- گذشتہ. اڳوڻو- اڳيون- سابق.
 گذشتہ: ص (ف) گذريل- ورس (وقت).
 گر: ص (ف) ٺهيندڙ- لفظ جي آخر م بندڙ صفتي حراري (جين
 ڪريڪو. ررڪو وغيره).
 گر: ت. سيني مٿي مٿي ميو. جيڪو بدن تي چسپي. حورر جي
 هڪ پمري.

گِرگ شڪار: ذ. اُت تي چڙهي هرَن جوشڪار ڪرَن جونمونو.
 گرگر: ت. ڪروڙ-گهي-ڪرگر.
 گرگلو: ذ. جوئر جو هڪ قسم. ڪتڪ جي اتي مان ٺهيل منوگونو.
 هڪ ذات جونو.
 گرگلي: ت. ختي جو هڪ قسم. گرگلا ذات جي عورت.
 گرگو: اسم خاص. مڇي جو هڪ قسم.
 گرگهلو: ص. ويڪرو-ڪشادو. لالچ-ڌنر-ڌڙ. ڌوڪو-
 نڳي.
 گرل: ت. (نگ) چوڪري.
 گرلس اسڪول: ذ. چوڪرين جو اسڪول.
 گرلس گائيد: ذ. (نگ) اسڪاٽنگ جي نموني چوڪرين
 جي تنظيم.
 گرم: ص. (ف) ڪوسو. تتل. تازو ڌل (ڪڙو). ٺر-ض-ڪوڙين.
 گرما گرم: ص. ڪوسو. تازو (چلهن ٺل). تتل. جهٽپٽ.
 گرمالو: ذ. رڳي ڏين جو هڪ اوزار-مارو.
 گرمائين: م. گرم ڪرَن. جوش مائين.
 گرم ٿين: ڪوسو ٿين-ٿين. طيش مائين.
 گرم پائي: ذ. ٻرين پائي. ٺٺو-مني.
 گرمجوشي: ت. آس-اڪير-حوشي. خب-محبت. جوش-
 سرگرمي. ڪوشش.
 گرم سرد: ص. ڪوسو ٿڌو. چڱي مٺي. ٺنهن سوسو (پتي).
 گرم سرد ڏسَن: ڏک ڪڍڻ. آزمودو پرائَن.
 گرم ڪرَن: ڪوسو ڪرَن. تپائَن. ڪاوڙائَن. جوش ڏيارَن.
 گرم ڳلا ڪرَن: تدم گهٽو ڪرَن-بيحد توهين ڪرَن.
 گرميت: ت. سوراخن ڪيڏن جو هڪ اوزار.
 گرم: ذ. وٽ سٽ واري ڳالهه-منجهيل ڳالهه.
 گرمڪ: ت. گروءَ جي زبان مان نڪرڻ پوتر لفظ.
 گرمڪي: ت. سڪن جي پوتر ڪتابن جو رسم الخط.
 گرمي: ت. (ف) ڪوسان-حرارت-تبش. باهه-سيڪ. اونهاري
 جي موسم-آرڙو. ڪاوڙ. جوش.
 گرمي چنڊن: ڪوڙ لاهن. سزا ڏيئي دل ٺارَن.
 گرمي سڙي سهن: زماني جون لاهيون چاڙهيون پرڏاشت ڪرَن.
 گرَنر: اسم خاص. جهون ڳڙه (ڀارت) شهر لڳ هڪ جبل. هندو
 جو ڳين شرن ٿين جو هڪ پوتر آستان.

گُردو: ذ. گُردو-بڪي.
 گُردو: ذ. گولائي-گهيرو-ڌارو.
 گُردولو: واريءَ تي پلٽبازي-بزوئي.
 گُردُون: ذ. (ف) آسمان-چرخ-فنڪ-آڪس.
 گُردِي: ت. (ف) ڦيرو-چڪر. مَرڪب نطن جي آحرَم ڪم ايندڙ
 لفظ (مثلاً: ”آواره گُردِي“ وغيره).
 گُردِي: ت. ڌارو-چڪو-ڌاءُ. جدائي-وچوڙ. خنو-تڪليف.
 گُرڙ: ذ. سوراخ-ٽنگ-ڌر.
 گُرڙ: ذ. هڪ خيالي پڪيءَ جونالو.
 گُرڙ پڪي: گُرڙ پڪي. ذ. تصم وڌو پڪي.
 گُراڙت: ذ. گوڙ جو وڏو آواز. بيت مَر بدي پرجن جو آواز.
 گُرڙال: ت. هڪ قسم جي جهنگلي ول.
 گُرڙو: ص. ٿوري گُربڳر. گرو-گدلو-ميرو. (ت. گُڙي).
 گُڙو: ذ. (ف) غراهه (نڙيءَ تڏين وات پيرين وڏي گُڙي. هڪ ذات
 جونالو.
 گُڙِي: ت. وات جي صفائيءَ لاءِ وات مَر پٽيءَ جو ڏڪ پري
 اڇلائَن-غرهه.
 گُڙ: ذ. (ف) لوه جي لٺ سن گنديل لوهي گونو (هڪ قسم جو
 جنگي هٿيار).
 گُرس: ذ. پيرن جو تڪڙي وڃن سبب زمين تي ٿيل اونهو نشان.
 گُرسٽ: ص. گرفتار-قتل. بدڪار.
 گُرسٽ آشرم: پڇڙيوال-ڪٽنب وارو.
 گُرسنگي: ت. (ف) بڪ. هوس.
 گُرسند: ص. (ف) بڪيو. حريص.
 گرفت: ت. (ف) پڪڙ-وٺ-جهل-روڪ. اعتراض. پڇاڳاچ.
 گرفتار: ص. (ف) پڪڙيل-جهيل-قبو. اسير. قاتل. عاشق.
 گرفتار ٿيڻ: قيد ٿيڻ-بند ٿيڻ. سوگهو ٿيڻ-مضبوط ٿيڻ. عاشق ٿيڻ.
 گرفتار ڪرَن: قيد ڪرَن-پڪڙَن-جهنن. قسائن-قبو
 ڪرَن. ڪوڙَن.
 گرفتاري: ت. پڪڙ-جهل-قيد-بند-اسيري.
 گرڪار: ص. منهن مَر گهٽڻ-وَر گهٽج.
 گرڪس: م. بيمار ٿيڻ-اگهو ٿيڻ-مرض مَر وڃڻ.
 گرڪنو: ذ. وڏي واه مان نڪتل ننڍو نالو-ڪڙيو.
 گرڪني: ت. ڪنول گل-نيلوفر.
 گرگ: ذ. (ف) بگهڙ-نهر. (ص) وڏو عالم. وڏو ڇلاڪ. حرفتي.

گرنارو: ذ. فرش جي پٽيءَ جي نيڪار لاءِ ٺهيل موري- ٺالو. ٻيڙيءَ جو هڪ عضوو.

گرناري: ص. گردن جو رهاڪو. جوڳي نئين جو هڪ پنٿ.

گرنٿ: ذ (سن) ڪتاب- پستڪ. سڪن جو ٻيو تر ڪتاب (جنهن ۾ گرونانڪ ۽ ٻين جاسلوڪ ۽ ٻين لکيل آهن)- ٻوٽي.

گرنٿڪار: ص. گرنٿ جي علم جو ڄاڻو- پندت.

گرنٽي: ص. گرنٿ جو ڄاڻو.

گرن: ٺ. دلي مٿ وغيره جو ڳچيءَ وارو حصو. ٻيڳل دلي مٿ جي ڳچي (جنهن تي دلو يا مٿ رکجي).

گرن: ٺ. ڏهن راقو- ڳپ.

گرن: م. ڪٿي جو آهستي لاڳيتو آواز ڪرڻ- ڳر ڪرڻ. ٻڪ ڪرڻ. ڪرڪڻ.

گرنبي: ٺ. چرخي- ڪٻي. ڀون (ڪوه مان پاني ڪڍڻ جي چرخي). گرنو: ذ. آڏاڻي جو هڪ عضوو.

گرو: ص. گر لڳل- ميرو. گدلو. مٽيءَ هٿو. ميرانجهڙو (رنگ). (ت. گري).

گرو توڌو بنجن: ايڏي هٿ هلڻ. بيمار ٿيڻ.

گرو گنجو: ص. عام رو جي. جهڙو تهڙو.

گرو: ص (سن) معزز- عزت جو ڳو شخص (پيءُ يا استاد وغيره). ڌرمي سکيا ڏيندڙ. استاد.

گرو چيلو: استاد شاگرد. مرشد مريد.

گرو گهڻال: ذ. اهو گرو جنهن جي اڳيان گهٽ وڃندو هلي. ڪامل استاد. مڙمڙ ڇاڪ.

گروان: ذ. نوڪر- خدمت. گريبن.

گردانو: ذ. ڳرمن ٺهيل ڇڊو پٽ.

گروپ: ذ (انگ) ٺولو- جٿو.

گروڙ، گروڙ: ٺ. شينهن جي جڪڪار- جڳڪوڙ.

گروڙي: ٺ. گروڙي- غرهه.

گروس: ذ (انگ) ٻارهن ڌن (تعداد).

گروه: ذ (ف) جماعت- ٺولو. جٿو. فرقو.

گروه بندي: ٺ. ٽوليون ٺاهڻ. هر هڪ قسم کي الڳ ڪرڻ. فرق ٻنڌي.

گروي: ص (ف) ڳهرڪيل- رهن. رقم وغيره جي عيوض ۾ رکيل ڳهر وغيره.

گرويدار: ص. جنهن وٽ ڪ شيءَ گروي رکجي- گروي رکندڙ.

گرويدگي: ٺ (ف) عاشق ٿيڻ.

گرويده: ص (ف) مائل- راغب- پسند ڪندڙ. عاشق.

گره: ٺ (ف) ڪٽي. ڏکي ٿي. ڪيسو- ٺڙ. شعر جي ٻي مصرع.

گره: ذ (سن) نظام شمسي ۾ شامل سيارا (ڪيتو. راهو. ورهسيٽ. شڪر. منگر. چنچر. ٻڌ. ڌرتي. چنڊ). منحوس سيارو (چنچر. منگر. راهو). گرهن- نوالو- لٽمو. ڳيو (مائيءَ جو).

گره اتڪڻ: ٺريءَ ۾ نوالو ڦاسڻ.

گره چڙهڻ: قسمت ڦٽڻ- تڪليف پٺيان تڪلينون اچڻ.

گره: ذ. ٻيڙيءَ جون وٿيون بند ڪرڻ لاءِ ڪم آندل ڪپهه وغيره.

گرهال: ٺ. وٿن تي چڙهندڙ وٿ جو قسم.

گرهجن: ٺ. پيار ڪرڻ- قرب ڪرڻ.

گرهجن: ڳرڻ جي اثر هيٺ اچڻ.

گرهڙ: ذ. درياءَ جو ڦاٽ يا گهارو. درياءَ. سمنڊ.

گرهستي: ٺ. گهرو زندگي. حياتي. دنيا جا معاملو.

گرهن: م (سن) چنڊ يا سج جو جهلجڻ.

گرهن جو اثر: ذ. ڪنهن عضوي تي چنڊ يا سج گرهن جي اثر ڪري ٿيل نقص.

گرهڙو: اسم خاص. تعلقي ڪپري ۾ هڪ مشهور ڳوٺ (جتي مشهور درويش ميوڻ عبدالرحيم گرهڙي مرفون آهي).

گرهڙي: ٺ. ٻسري- ڳرڙهي.

گري: ٺ. ڪاٺي. ڪمند. اگر وغيره جو سنڌ يا ٻين سڱن جي وچ وارو ٽڪر- ڳري- بل.

گري چڙهڻ: ڪڇي سڀي جي پٺن مان نئين سر گرڻ جو نڪرڻ.

گريارو: گرڻ وارو- ڳريدار.

گريان: ص (ف) روئندڙ.

گريان: ٺ. ڪرامت. ٻيچان- سونگ.

گريبان: ذ (ف) پهران يا چولي جو اڳ وارو ڳچيءَ جو حصو. اڳو (چولي يا پهران جو)- ڊامن.

گريبان مان جهلڻ: ڊامن مان جهلڻ. باز پرس ڪرڻ. تقاضا ڪرڻ. پڪڙڻ- جهلڻ.

گريبان ۾ منهن وجهڻ: پنهنجي اندر ۾ جهاتي پائڻ. پنهنجا ڪرتوت ڏسڻ.

گريبان ۾ هٿ هڻڻ: وٺ پڪڙڻ. مصيبت مائڙجڻ.

گريبي: ٺ. ٻوڙ جي مٿن وارو سٺ. شور و- رَس (ٻوڙ جو).

گريٽ: ذ. رجايل مڪن- سٺي.

گريجوئيٽ: ذ (انگ) بي اي جي ڊگري رکندڙ- سنڌي فٽ.

گڙگاٽ: ذ.ب تيءَ جي وهڪري جو زور سان آواز.
 گڙگڙ: ت. گڙيءَ وغيره جو آواز. ڏيو آواز. زور سان ڳالهائڻ. هر-
 بڪ بڪ.
 گڙگڙ: ت. اجني مغز مري-يخي. بڪ بڪ.
 گڙگڙ لاهڻ: معصوم ختم ڪرڻ.
 گڙگڙ: ذ. چم ڪٽي وغيره جو آواز. ٻيٽ م آواز.
 گڙند: ذ. ڪوھ جي منہ-پنڊن. گھ جو هڪ قسم.
 گڙنگ، گڙنگ: ص. وڏو. وچو. وسيع. ڍنگ. (اصطلاحاً) وڏو ٿ.
 گڙن: م. ناري خولي جو وهڻ.
 گڙن: م. گوڙ ڪرڻ. گجن. مست ٿ جو آواز ڪرڻ. گپ گرو ڪيو
 ٿين. زمين پسن (ريچ سن).
 گڙول: ص. جھيڙو ڪر-ڦڙائي.
 گڙهاٽ: ذ. ندين م ريح ڍوڙن جو آواز-گڙگڙ.
 گڙينگ: ذ. وڏي قد وراڻ.
 گڙ: ذ (ف) ڪپڙي مٿن لاءِ هڪ وال جي لوهي سيخ. تندن واري سز
 جي وچن لاءِ ڪمن (ميتار، سرنگي، سرنڊو وغيره سز).
 گڙي. بندوق جي نالي صاف ڪرڻ لاءِ سيخ. تير. واه جي پٽي
 کولڻ بند ڪرڻ جو در. آسري ٿنو (ون). ڊاڙ-ٻٽ-ڪ-لاف.
 گڙ ڪرڻ: سٽي ڪٽي سڌو ڪرڻ.
 گڙاف: ذ. ڊاڙ-ٻٽ (ص) ترڙو-بيهودو.
 گڙند: ذ (ف) يڙءَ-تڪليف. اهنج. نقصان. ٿوٽو.
 گڙي: ت. ننڍي مپ وارو گڙ بن-تير. لاف-ٻٽ.
 گڙيون هڻڻ: ڪوڙ هڻڻ. ٻٽ ڪون هڻڻ. لاف زني ڪرڻ.
 گڙيٽ: ت (نگ) سرڪاري حڪمن جي اشاعت واري اخبار.
 گڙيٽر: ذ (نگ) تيخيءَ جا گريفياتي حلق تي مشتمل
 نسائيڪلوپيڊيا لاف.
 گڙيدءَ: ص (ف) ڏنگير-ڪڪيل.
 گڙير: ذ (ف) علاج-حيو-تدبير-چرو.
 گڙين: ص (ف) پسند ڪندڙ. مرڪب نظمن جي آخر ۾ ايندڙ
 (جيئن خوت گڙين وغيره).
 گس: ت. گٺ-گهڪو-رهڻو. نقصان-ٿوٽو-هرج.
 گس: ذ. واٽ-دڳ-راه-رستو. پيچرو. ٺنگه.
 گس تان گسن: راهينجن. اوجھڙم پون.
 گس گهٽ: ره رستو-پيچرو.
 گس لائن: وٽ ڏيکارڻ. سنئين راه ڏسڻ. رهنمائي ڪرڻ. هدايت ڪرڻ.

گريجوئتي: ت (انگ) عطيو. انعم. فنب.
 گريڊ: ذ (انگ) درجو-رتبو.
 گريز: ذ (ف) پڇن-پڇ-فرار. سو-پرهيز.
 گريز ڪرڻ: پ سو ڪرڻ-تارو ڪرڻ-ڪندرو ڪرڻ.
 گريزان: ص (ف) پڇندڙ-پ سو ڪندڙ-ڪندڙ ڪش.
 گريس: ت (انگ) سٽپ. مشينءَ پڙن ۾ لڳندڙ سٽپ.
 گرينيڊ: ت (انگ) ننڍو بم گولو-دستي بم.
 گريو، گريه: ذ (ف) روچ-روڻ-رڙو.
 گريو ڪرڻ: روچ رڙو ڪرڻ-مانتم ڪرڻ. حشر مچڻ.
 گريه و زاري: ت. روچ-پنڪو-مستم.
 گڙ: ص. پريل-پر-پرپور. دونهند-شهو ڪر.
 گڙ: ت. پڇ-گڙ-قيمه-گهٽي مر.
 گڙاڻشي: ت. چرچو گهيو-خوشطبعي-ضرافت.
 گڙاٽ: ذ. ٻيٽ ۾ گڙگڙ جو آواز-گڙاٽ.
 گڙپٽو: ذ. اوير سوڀر. (ص) ميرو-ٺاڻاڻيل.
 گڙ ٻڙ: ت. گڙو چڙ. هيٺ مٿي. بدانتظامي. هر هنگامو. مونجهرو-
 رولو. ٻيٽ ۾ وٽ ست.
 گڙبڙ ڪرڻ: رڳڙو ڪرڻ. رولو وڃڻ. منڍان مچڻ. هر
 بڪيڙو ڪرڻ.
 گڙبڙ: ص. ان چٽو ڳالهائڻ-پن پڻ-من من.
 گڙت: ذ. فراسين اٿن م ڪم ايندڙ هڪ اوزار.
 گڙپ: ذ. گيت ڏيڻ جي حالت-ڪٿي وڃڻ. هڙپ.
 گڙپول: ص. سوراخ-ٺنگ-ڌڙ-هرگهل.
 گڙجڻ: م. ڦٽڻ-اپ من.
 گڙدو: ط. ڦيرو-چڪر-وڪڙ. چوڌاري-چو طرف.
 گڙدو: ذ (ف) گرده (گردو-ٺڪي. حوصلو.
 گڙدولي: ت. ڦيري-چڪر. بزوني-ڪلابزي.
 گڙدي: ت. پيڙ-رش-پيه. ڦيرو-چڪر. بزوني.
 گڙڪڻ: م. زور سان وهڻ (پٽي). وڏي واز سان وهڻ.
 گڙڪڻ: م. ڪڙڪڙ ڪرڻ (چلم. حقو).
 گڙڪو: ذ. زور سان پٽي وهڻ جو آواز.
 گڙڪو: ذ. چم ڪٽي جو ڊڙ ڪو.
 گڙڪ: ذ. ٻٽ-گڙڪو-سوراخ.
 گڙڪو: ذ. لوڙهي يا واڙ مان ڍورن جي اچ وڃ لاءِ ڇڏيل سوڙهي گهٽي.

گس: ٺ-دز-لٺ-ڊسٽر.

گس مُس ڪرڻ: نٽي مٽي ڪرڻ-نڪائڻ.

گسار: ص (ف) هٿ ٽيندڙ-دفع ڪندڙ. پيندڙ. صفا تي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (مثلاً: غمڪسار، ڀڳسار وغيره).

گسارو: ص. ريت و رورمين جو ٽڪر-ڪجو.

گسان: بي مذڪڌو-ٽيوڪڌو.

گسائڻ: م. گهڻ-مهڻ. رهڻ.

گسائڻ: م. غير حاضر رهن. نٿن. ٻ سو ڪرڻ.

گسائو: ص. گو سڙو-ڪم چور-گوٺڻ ڪندڙ.

گسائي: ٺ. گهڻ جو عمل. گهڻ (اوزار وغيره) تي ڪرڻ (لا). مهڻ.

گسائين: ڏ (ه) سوامي-سنت-پهتر سادو.

گستخ: ص (ف) بي دب. حجت. بيشرم.

گستاخ ڪرڻ: حجت ڪرڻ. چرواڳ ڇڏڻ. مٽي تي چاڙهڻ.

گستاخي: ٺ (ف) بي ادبي. حجت. بيحائي. بداخلاقي.

گستو: ڏ. گهيو گهو-گهو (ٺڙيءَ کي).

گستڻ: م. گس-گهڻ-رهڻجن.

گسر: ٺ. گيسر-دير-در-سستي. سيرڻ.

گسر: ٺ. بدلو. پلاو-ويو.

گسر ڪيڻ: ويروئن-پلانڊ ڪرڻ.

گسرن: م. رڙهڻ-سرن. ريت هيون پني رڙهڻ.

گسٽر: ٺ. ڏڏڙ-ڏوڙ. ڊسٽر. ڪڇي زمين واري مٽي.

گسٽر م پير هڻڻ: چيل ڳالهه ڪڍڻ ڦري وڃڻ. ترڪڻ ڪرڻ.

گسڪڻ: م. ڪسڪڻ-ترڪڻ. گسڪڻ-ٽڙڻ-سڪڻ رڙهڻ.

گسڪڻو: ص. ترڪڻو-ڪسڪڻو. سڪڻو.

گسڪو: ڏ. ريت هو-رهڻو-ترڪو. ٽڪل-ڇالا کي. مڙ-ڪٽ.

گس گسائ ڪرڻ: نٺ ٺٽاءُ ڪرڻ-گوٺڻ ڪرڻ. ٻيئي بازي ڪرڻ. ٺ ڪڍي ڪرڻ.

گس پيسڻ: ٻين سان لهو وڇڙ مڇي تجربو پرائڻ.

گسن: م. ڪي ٻه شيون پڻ مڳهجن. گهڪو ڪڍڻ. گائ ڪرڻ.

گسن: م. خطائين (نشن)-خاني وڃڻ (نشنو). هٿن-ٽڙ ڪرڻ. هٿن وڃڻ (وجه). نجم مان ٿوڻ ٻڌجڻ.

گسي وڃڻ: نشاني تي پورو نه لڳڻ. ٺڙي وڃڻ-خطائين. واعدي تان ڦري وڃڻ.

گسو: ص. ٽڪو-ٺو-ٻوڳ. ٻڪيو-وڪرو-تسرو.

گسي: ٺ. ٺ بڪري وغيره جي ٽيڪ. ڪپڙي رکن جو هڪ مڇو.

گشاد: ڏ. عتل-سمجھ-دان تي.

گشادو: ص. عقلمند-دانءُ-ڏاهو. ماهر-قابل. ڇالاڪ.

گشت: ڏ (ف) چڪر-گهمرو. ڦيرو. دؤرو-سير. گهمرو. پڙتل.

گشت: ص (ف) ڦريل. اُٻو. بگڙيل. بدليل (صفا تي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ. جيئن "برگشت" وغيره).

گشتي: ص. گشت ڪندڙ. گهمندڙ ڦرندڙ. سفر يا پڙتل ڪندڙ (آفيسر).

گشڪو: ڏ. گشو-ڏٺو-ڪوڙو دلا سو.

گشڪو: ڏ. گهڪو-رهڻو-گاٺ.

گشڪوري: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

گشو: ڏ. گهڪو-رهڻو. ڪوڙو دلا سو-ڏٺو.

گشو ملائڻ: مڻ ڪهڙت ڳالهه ٻڌائڻ. ڏٺو هٿن. بهانو ڏيئي نٿائڻ.

گشتي، گشائي: ص. گشو هٽندڙ. ڊاڙي-ٻٽاڪي.

گفا: ٺ. وند هي غر. غار-چر.

گفت: ٺ (ف) ڳالهه بول. ڪنٽر. صفا تي ڳيڙي. طور ڪم ايندڙ (مثلاً: گفت و شنيد، گفنگو وغيره).

گفت و شنيد: ٺ. سٺي ٻڌي-ڳالهه بول. نڪر. بحث.

گفتار: ٺ (ف) گفنگو-ڳالهه بول. (ص) چونڊڙ-ڳالهه ٻيندڙ.

صفا تي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جيئن شيرين گفتار، تاج ڪنٽر وغيره).

گفنگو: ٺ (ف) ڳالهه بول. بت چيٽ. تذڪرو-پچر. مباحثو.

گفتو: ڏ (ف) جملو-ٻول-قول. اقرار-وعدو. ڏڪر-گفنگو.

گفتي م: رمز سان-لڪم-ڳالهه بولم.

گف: ٺ (ف) گفڻ ڳالهائڻ ڪري وات م ڀرجي آيل گچي. ڪهنو ڳالهائڻ-جھڳي-يخي.

گف هڻڻ: ڪهنو ڳالهائڻ-وات هڻڻ.

گف: ڏ. ٻيئيءَ جو ڪٺ. گهٺ.

گگو: ص. پٺيءَ جي ڪٺ وارو. گهٺ وارو (ٿانءُ). (ٺ. گگي).

گگ: ٺ. وات جو لعلاب-پڪ. گف. وڻ يا ٻوٽي جو ليسدار رڻ.

گگ اٽڪائڻ: ٽڪر سان قبضو ڪرڻ.

گگ ٿي پوڻ: چٽي پوڻ-ڇڏڻ.

گگ وهڻ: وات مان پاڻي وهڻ. حرص ٿيڻ. سڌ ٿيڻ.

گگد امر: ص. گونگو-ٻي رين (عام طرح حنور کي چيو ويندو آهي. جيڪو بي ز-ن آهي).

گگر: ص. گگون وهائيندڙ. چرڙيت-مستانو.
 گگر: ذ. هڪ قسم جون ۽ ان جو کوٽر (پسار ڪو وڪر. واس ڏوپ طور ڪم اچي) -لوبان.
 گگرال: ذ. هڪ جو پوتو.
 گگرو: ذ. ننڍو ڍلو-گهرو-گهگر.
 گگرو: ذ. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 گگمگ: ص. بيهوش-غش. خاموش-ڇپ.
 گگن: ذ. (سن) آسمان-آڪاس-فيڪ. زمين ۽ سمن جي وچ وارو خال.
 گگن گئون: ص. الوٽ. گم ٿيل.
 گگولي: ث. گروڙي-گروڙي.
 گگهر: ث. پشس جمع ڪرڻ جي بند ٿي-پوگهو.
 گل: ث. چوپائي مال جو ٺلر-ڌن.
 گلبن: ص. مال چاريندڙ-ڌنار.
 گل: ث. (ف) پسيل مٽي. گپ. گارو.
 گل: ذ. اتي ڌڪريا بلورن راند لاءِ ڪو ٿيل ننڍڙي ڪڏ-بد-گڏ.
 گل: ذ. (ف) ڦل-ڦول. ٿنور-ڦنڊن. بتي پ ڏيبي جي وٽ جي ٻرن ڙچوتي.
 گل ٽڪن: گلڪاري ڪرڻ-چٽسلي ڪيڻ.
 گل فشاني: ث. خوش بيني. (ڪنيت) بد ڪلامي.
 گل جهڙو ٿي پوڻ: سهڻو لڳڻ-زيب ٿيڻ. نازڪ بدن ٿيڻ.
 گل چاڙهڻ: قبر وغيره تي گل وجهڻ.
 گل چيني منهن مر ڏيڻ: روبرو مهڙو ڏيڻ.
 گل ڪرڻ: وسائڻ (بتي ڏيو).
 گل ڪيڻ: ڪارناما ڪرڻ. (ڪنيت) بدنامي ۽ جهڙا ڪم ڪرڻ.
 گل هجڻ: خوبصورت هئڻ. موج ٻهڻ.
 گل: ذ. (ف) "گول" جو مخفف (گولو).
 گل انداز: ص. توف من گولا ڀڃائيندڙ.
 گلا: ث. (ف) گلد (شڪيت. غيبت-برائي. بدنامي).
 گلا جو گهانگهو ڪڻڻ: پنهنجي بدنامي ڪرائڻ-مهني هائين.
 گلا خور: ص. گلا ڪندڙ. شڪايت ڪندڙ.
 گلا خوري: ث. ٻچا پڙائي-مناقت-چغلي.
 گلارو: ص. خوار-بدنام.
 گلا شڪوه: ذ. شڪايتون-ميانون-ڏور پ.
 گلا غيبت: ث. خواري-بدنامي. لائي چئي.

گلا کاڌو: ص. گلا خور. ذليل-بدنام.
 گلاب: ذ. (ف) هڪ قسم جو مشهور گل.
 گلاب جو پاڻي: ذ. گلاب جي گلن مان چڪايل عرق.
 گلاب ڪليون: گلاب جون سڪل پنکڙيون.
 گلاباڻي: ث. گلاب جو عرق چٽڪارڻ واري حالت.
 گلابداني: ث. گلاب جي پاڻي چٽڪارڻ جو خاص ٿن ۽.
 گلابند: ذ. (ف) گچي موي ۽ ٺن لاءِ اوني ياريشمي پتو-منڙ.
 گلابي: گلاب جي گل جهڙو (رنگ).
 گل احمر: ذ. سرخ گلاب-خوني گلاب.
 گلاس: ذ. (نگ) شيشو-ڪانچ. پ تي پيشن لاءِ گول ڊگهو ٿان ۽.
 گلاس داني: ث. گلاس رکڻ لاءِ پيت مٽنگيل تختي.
 گل اشرفي: ذ. هڪ قسم جو نارنگي رنگ جو گل.
 گللال: ص. (ف) ڪنڀار.
 گللال: ذ. ڳاڙهو پاڻو ڊر (جيڪو هولي ۽ ٻه هندو هڪ ٻئي کي هڻن. اهو چانورن پ جون جواتو. ڳاڙهو رنگ ۽ خوشبوءِ ملائي ٺاهيندا آهن).
 گل انار: ذ. (ف) ڌڙهون جو گل.
 گل اندام: ص. (ف) گلن جهڙن نازڪ نرم عضون وارو-نازڪ بدن. سهڻو-حسين.
 گلاني: ث. ڪرمت-ذڪر-ٻچان-سوگ.
 گلبننگ: ث. (ف) وندڙ آواز. بلبل جي بولي. شاديءَ جي خوشيءَ جو آواز. خوشخبري.
 گلبدن: (ف) نازڪ بدن. سهڻو-معشوق. هڪ قسم جو ريشمي ڪپڙو.
 گلبرگ: ذ. (ف) گلاب جي گل جو ورق.
 گل بڪاولي: ذ. (ف) هڪ قسم جو اڇو گل.
 گل بنفشو: ذ. دوائن ۾ ڪم ايندڙ هڪ پسار ڪو وڪر-بنفشي جا سڪل گل.
 گلپوءِ: ث. (ف) گلاب جي گلن جي سُرڊن-گلن جي سڳند-هڳاءُ.
 گلپهار: ذ. گل جو هڪ قسم.
 گل پوتا: ذ. ڀرت جو هڪ قسم (جنهن ۾ گل ۽ ٻن هجن).
 گل ٽڪمو: ذ. هڪ قسم جو اڇو يا هيڊي رنگ جو گل.
 گلٽ: ذ. (نگ) ملمو-پالاش. هڪ قسم جو هٿرادو ڌاتو-نڪل.
 گلٽ ڪرڻ: ڪنهن ڌاتوءَ تي ملمو چاڙهڻ. ڪنهن کي دغا سن ٿري وڃڻ.
 گلٽي: ص. ملمو چاڙهيل-گلٽ ڪيل. (ذ) جرمن سلور ڌاتو.

گل پيوش: ص (ف) گن سان ڏيکيل.
 گل پيرهن: ص (ف) گن جي پوشڪ وارو- معشوق.
 گل جاء: ث. هڪ قسم جي ولءُ گل.
 گلچين: ص (ف) گل جون بندڙ- باغبان.
 گل حڪمت: ث (ف) طبيبن جي اصطلاح ۾ ڪنهن وکر جي جوهر ڪڍڻ لاءِ نڪر جي ٿانوم وکر وجهي ٿانوم جو منهن مٿي يا مٿي سان بند ڪرڻ، جيئن ٻيڄن وقت ٻاڦ ٻاهر نڪري.
 گلخندان: ذ (ف) ٽريل گن.
 گل خيرو: ذ (ف) هڪ قسم جو گل ۽ ٻوٽو (بين ۽ گل وڌائين. گل اڇ، گلابي ۽ ڳڙهائين).
 گلدان: ذ (ف) گن پڻ گندستي رکن لاءِ گلاس جهڙو خاص ٿانءُ.
 گل دانودي: ذ. هڪ قسم جو گل (جيڪو گهڻي رنگن ۾ ٿئي).
 گل دستو: ذ (ف) مختلف گلن جو ڇڳو.
 گلدوز: ذ. گن سان پيرت پيريل. قولدار ريشمي ڪپڙو.
 گلڊ: ث (انگ) هڪ ئي پيشي سان وابستہ ماڻهن جي انجمن.
 (راشتر گڏ = ليڪن جي انجمن).
 گلر: ذ. ٽولو- جماعت. ولر. انبوہ- مشام.
 گلر: ذ. ڪٽي جو ٻجڻو- ڪٽي جو تڙو ڇوڻ پلون ڪٽڙو.
 گراجاتي: اسم خاص. هنن جي هڪ ذات.
 گلرڻ: ص (ف) سهڻو- حسين. معشوق.
 گلرنگ: ص (ف) ڳڙهو- گلابي.
 گلرو: ص (ف) سهڻو- حسين. معشوق.
 گلري: ث. گلرواري ڦيري ۽ پونڪ.
 گلريون پون: ڦيريون ڏيڻ- بيٺاري ٿيڻ. ڪٽي واريون رومڙون ڪرڻ.
 گلرڙو: ص. هڪ سخن وارو نهڻن- ڦرڻو گهرتو.
 گلزار: ذ (ف) گلن واري جاءِ. باغ- چمن- گلستان.
 گلزاري: ث. ساوڪ ۽ گل ڦل.
 گلستان: ذ (ف) باغ- چمن- گلشن.
 گلسو: هڪار- خوشبوءِ- سڳند.
 گل شڪر: اسم خاص. سنڌي ٻوليءَ ۾ ٻيا ڪن جي هڪ مشهور ڪتاب جون ٺولي.
 گلشن: ذ (ف) باغ- چمن- گلستان.
 گلشن ايجاد: ذ. دنيا- جهان.
 گل صد برگ: ذ (ف) سنو پٽن سان گڏ جو هڪ قسم- گيندو گل.

گل عباسي: ذ (ف) هڪ قسم جو گل (جيڪو ۽ ڳڙهي ۽ هيڊي رنگ جو ٿئي).
 گلغذار: ص (ف) ڳاڙهن گلن وارو- سهڻو- خوبصورت. معشوق.
 گلغلام: ذ (ف) گلاب جي رنگ جو. سهڻو. معشوق.
 گل فرنگ: ذ (ف) هڪ قسم جو گل (۽ ڳڙهي رنگ جو ٿئي ۽ هر موسم ۾ ٿئي).
 گلغند: ذ. ڪنڊ ۽ گلاب جي گلن مان ٺهيل وکر.
 گلغشائي: ث (ف) گلن جي ورکا، خوش بياني.
 گلڪاري: ث (ف) نقاشي. گلن ٻوٽن وارو پيرت.
 گل گشت: باغچي جو سير.
 گل گلاب: ذ (ف) گلاب جو گل. (ص) سدا سهڻو- حسين.
 گلگون: ص (ف) گلاب جي رنگ جو- گلابي.
 گلگلو: ذ. ميڊي جو تريل منو ٽون.
 گل گير: ذ (ف) پتيءَ جي وٽ ڪترن جي ڪنڇي.
 گل لاله: ذ (ف) باغ جو سير. گهڻن- سير.
 گلر، گلر: ذ (ف) گلر (پٽ تي پڪيڙڻ لاءِ وڏي فراسي- فرش) سوتي).
 گل مريم: ذ (ف) ناسي ۽ رنگ جو هڪ قسم جو گل.
 گل ملوک: فراسي ۽ جي چئن جو هڪ قسم.
 گل ميخ: ث (ف) وڏي توپي ۽ واري ڪلي يا ڪوڪو.
 گلنار: ذ (ف) ڏاڙهون ۽ جو گل. (ص) ڳاڙهو- سرخ.
 گلنداز: ذ. توف جا گولا ۽ ڇلائيندڙ نشاني يا توبجي.
 گلنداري: ث. توبڙي- نشاني يا توبجي.
 گلندر: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (پسرڪي وکر طور دوائ، ۽ ڪم ايندڙ).
 گل نرين: ذ. جهنگلي گلاب (ٻوٽو ۽ گل).
 گل نيلوفر: ذ. ڪنول جو گل.
 گلو: ذ (ف) گد ۽ وڳ (آڻ ۽ جو). ڏن (مال جو). ٽولو (جانورن جو).
 گله بان: ص. ڌنار- ڌنار.
 گلو: ذ (ف) غل (دڪاندار جي مرادي رکن جي پيٽي وغيره).
 گلو: ذ (ف) گلو (گلو- ڳچي- گردن- ڪنڊ. بهران يا چولي وغيره جو ڳچي ۽ وارو حصو- گريبان).
 گلو خشڪ ٿيڻ: نري سڪڻ. ڏاڍي آڇ ٿيڻ.
 گلو دٻائڻ: گهٽڻ- گهٽو ڏيڻ. خبر ڪرڻ.
 گلو غار ٿيڻ: هر موڙي ڇٽ ٿي وڃڻ.

گلو ڪٿڻ: ذبح ڪرڻ، ڳچي ڪپڻ، ظلم ڪرڻ.
 گلو لڏڻ: ڪم جو پورا ٿيڻ.
 گلو گهٽڻ: ڳچي ڊپ ٿيڻ، گهٽو ڏيڻ، ڊپ ۽ وجهڻ، ظلم ڪرڻ.
 گلو ويهڻ: آواز ڳرو ٿيڻ (گهٽي ڳڻڻ، ڳڻهائڻ بزرگ مڙيڻ سبب).
 گلي پوڻ: زوري مڙهڻ - ڪنهن پوڻ ڏمي ٿيڻ.
 گلي جو هار: ص. محبوب - پيارو - ڏنڊر.
 گلي لڳائڻ: پاڪر پائڻ، محبت ڪرڻ.
 گلي مان جهلڻ: ڳچي ۽ مرهڻ وجهڻ، ڦٽو ڪرڻ، بزرگس ڪرڻ.
 گلي ۾ ٻڌڻ: زوري ڪ چيز ڏيڻ، زبردستي نڪ مڙيڻ.
 گلي مڙهڻ: زوري ڪ شيءَ جو ٽي ٽيڻ، مرضيءَ جي خلاف ڏميوري مڙهڻ.
 گلي ملڻ: پاڪر پئڻ، صحت ٿيڻ.
 گلو: ڏ. ڏوڏن ۾ ڪتاب ايندڙ هڪ قسم جي ٻوٽي جي پاڙ.
 گلوب: ڏ. (نگ) گول شيءِ - گولو - ڪره، ڌرتيءَ جو گولو.
 گلونڊ: ڏ. ڳچيءَ ۾ ويڙهڻ لاءِ اوني پريشي پتو - مفلر.
 گلو ڪوڙ: ڏ. (نگ) انگوري ڪند.
 گلوگير: ص (ف) ڏکويل، رنهر ڪو، دلگير، گهٽيل گلي ورو (آواز)، ڳچي ۽ ٻوندڙ.
 گلور: ڏ. لشڪر - تونو - جٿو - وڻر.
 گلور ڪاٺي: ڏ. پيار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 گلوري: ڏ. گلوئي (جانور).
 گلول: ڏ. (ف: غول) پکين کي هڪڙي لاءِ ڳوڙها اچيندڙ ڪمن.
 ننڍي پسانگي ڪاٺي ۾ رٿڻ جا پٽا وڃي ٺاهيل گليل.
 گلولو: ڏ. ڪنڀي تي پگير جو ڳوڙهو.
 گل هزارا: ڏ. (ف) ڪنڀي جو گل (پيلا گل ٿيڻ).
 گلوئي: ڏ. هڪ قسم جي ڳوهر جهڙو جانور.
 گلي: ڏ. گهٽي - گلي، گهرن جي وچن سوڙهو سنگه.
 گلي: ڏ. اٿي. ڪاٺيءَ مان گهڙيل ٽڪر (ڏڪر - ٻن ڏڪر - ٻن ڏڪر - ٻن ڏڪر).
 گلي ڏڪر: اٿي ڏڪر.
 گلي: ڏ. نيرورنگ، ڪپڙن جو رنگ ڪيڻ بيهڻ لاءِ نير مان ٺهيل اٿي جهڙو پورو - نيل.
 گليٽو: ڏ. ڪنهن ڳالهه تان ڪڍل ڦيرو - ڏنڊي - نڪر.
 گليٽو ڪاٺ: ڏ. ڏنڊي وڻن - ص. گهٽ ٿي وڃڻ.
 گليسرين: ڏ. (انگ) سڀ مان ٺهندڙ هڪ بي رنگ بائٽ (دو

طور ڪتب اچي).
 گليشيو: ڏ. (نگ) برفاني ڇپ.
 گليل: ڏ. (ف: غول) ڳوڙهن اچڻ لاءِ ڪمان يا پسانگي مان ٺهيل اوزار (پکين هڪڙي لاءِ).
 گليلو: ڏ. مٽيءَ جو ڳوڙهو - ڪننو.
 گمر: ڏ. ڏ. سس، خبر - پتو - پروڙ - ڄڻ.
 گمر: ص (ف) ويس، ويڃايل، ضايع، نڪر - ڳجهو، الوب - غائب، غير حاضر، پڳر - منور، روپوش، حيران - وڻو.
 گمر ڪرڻ: ڏ. ڪنڀڻ، غائب ڪرڻ، ويڃائڻ - ضايع ڪرڻ.
 گماشتو: ڏ. (ف) ڀرن ڪم ڪندڙ - عيوضي، نائب، ايڄنٽ، عام مختار.
 گمان: ڏ. (ف) شڪ - شبهو، ظن - خيل، وسوسو، وهم، امڪان.
 گمانجڻ: ڏ. شڪ ٿيڻ - بدگمان ڪرڻ.
 گماني: ص. شڪي، امڪاني، بي پروسي، غير يقيني.
 گمبٽ: اسم خاص، خيرپور ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 گمبو: ص. گمبو - موٽو - ڄڻو.
 گمراه: ص (ف) رستي کان هٽيل - پٽڪيل - بيهراه، ٽڙيل.
 گمراهي: ڏ. بيهراهي - او جهڙ، حيراني.
 گمزي: ڏ. ٽڪي.
 گمشدگي: ڏ. (ف) ويڃائجي وڃڻ جي حالت.
 گمشده: ص (ف) ويڃايل، ويٺل، پڳل، لڪل.
 گمر شمر: ص (ف) غائب.
 گمر صمر: ص (ف) ڇپ - ماڻ، حيران - ششدر، وانڙو.
 گمر گشته: ص (ف) گمشده - ويڃايل - لڪل.
 گمنام: ص (ف) بدنامي - بي نام، غير مشهور، لڪل - مخفي - ڳجهو.
 گمنامي: ڏ. لڪل - خفا، پرده پوشي، ڳجهه ڳوهر.
 گمن: ڏ. گم ٿيڻ - غائب ٿيڻ.
 گميل: ص. گمراه - پٽڪيل، ٽڙيل، سٽل.
 گن: ڏ. (نگ) بندوق.
 گن: ڏ. (سن) وصف - صفت - خاصيت، چڱي، خوبي، تائيد، اچڻ - ارڪن، هنر، فن، حسن - ٿورو - وڙ - ڳڻ.
 گن چور: ص. احسان فراموش، وڙو ساري بندڙ.
 گن ڪيڻ: ڏ. ڇڻ خراب ڪرڻ، بدنيڪي ڪرڻ.
 گن ڪرڻ: احسان ڪرڻ - ٿورو ڪرڻ - وڙ ڪرڻ.

گند: ١. پٺڇري- عزت. ڪٽم- قيسو. ذات.
 گنده: ٺ (ف) خراب ڪم. پٺي کي نقصان رسائيندڙ ڪم. ڏوه-
 پٺ. خط- قصور. قانون جي بتر ڪم- جرم.
 گناهگار: ص. ڏوهي- ڏوهاري. پٺي. مجرم. خاوار.
 گناهگاري: ٺ. ڏوه- قصور- خط.
 گناهي: ص. گنهگار- پٺي- عاصي.
 گنب: ٺ. گوهيل مٽي- گرو. گپ. گري مان ٺهيل پٽ يا جاء.
 گنب پٽ: ٺ. گپ جهڙو نرم پٽ. بنگيه جي رڌل پٽڙو پٽ.
 گنب: ٺ. ٿهو- سٽي- ڍڳ- کوڙي. گنج- خزانو. پٽ- پٽ.
 گنب: ٺ. ڪوڪي وغيره جو گولائون مٿو پ چوٽي.
 گنبٽ: ٺ. پيڙي جو وچ وچ وارو خل. سنگر (جهز جو).
 گنبڻ: ٺ (ف: گنبڻ) گولائيءَ ۾ اڀريل پٽ (جنهن ۾ آواز گونج
 ڪري. گنبڻ عموماً مسجد يا مزار تي ٺاهجي).
 گنبڙو: ٺ. مٽي جو پٽڙو.
 گنبي: ٺ. ٿئي ڍنگهي يا گول چپر.
 گنبي هٿن: ٺ. ٺڌي مرڳاڻن.
 گنڀير: ص. سٽيڪو- بردبر- تحمل ورو- سنجيدو.
 گنڀيرتا: ٺ. ڏيرج- بردبري- سنجيدگي.
 گنج: ٺ. ٺوڙه- روڏ.
 گنج: ٺ (ف) خزانو- مال- دولت. (ص) ڍير- ڍڳ- انبار- ان ميو.
 گنج بخش: ص. وڏو فيض- ذاتر.
 گنج لڳي وڃڻ: ٺ. تمام گهڻي پٽ ٿيڻ. ڍوڙي وڃڻ. انبرڙي وڃڻ.
 گنج هٿن: گهڻو هٿن. ڪجهه نه هٿن.
 گنجا: ٺ. چنورن جي هڪ جنس- ڳڙه چنور.
 گنجارن: م. لامر ڏين- چڪر ڏين- گهمراڏين.
 گنجاس: ٺ. خيانت. نقصان- چيهو.
 گنجان: ص (ف) گهاٽو- سوڙهو- ڳيل- ڳوڙهو.
 گنجائش: ٺ (ف) سم ٿيڻ جي جاء- جاء- جڳهه- وڻي.
 گنجرن: م. قاسي وڃڻ- اٽڪڻ. بيمرڻين.
 گنجس: ٺ. ڪاڻ جي چپر.
 گنج شهيدان: ص. شهنشاه جو مٿم.
 گنجفو: ٺ. پٽڙاڻو جو هڪ قسم.
 گنجلڪ: ٺ. ٺ. گنج. گندي- مونجھ. پيچيدگي.
 گنجن: م. پٺو پٺو ڪرڻ (مڪوانگر). جهونگرڻ.

گنجو: ص. ٺوڙهو- روڏو. (ٺ. گنجي). (اسم خاص) حيدرآباد.
 گنجو ڪرڻ: ٺ. ڪم ڪرڻ جو ٺوڙهو.
 گنجو ڪرڻ: م. ڪم ڪرڻ جو ٺوڙهو.
 گنجي: ٺ. قميص جي اندر ۾ پٺن لاءِ هڪ قسم جو پهرائو.
 گنجي گوڏ: ٺ. مختصر پوشڪ. غريبي تي پوشڪ.
 گنجي گوڏ ۾ گذارڻ: م. منسل هٿن- غريب هٿن.
 گنجينه: ٺ (ف) خزانو- گنج.
 گند: ٺ (ف) ڪچرو- ڪن- ٻنهر. غلاظت. پليٽي. جهيڙو- تڪرار.
 گند بڪڻ: م. گريون ڏين- بدزبني ڪرڻ.
 گند ستن: م. پڇڙائيءَ ۾ پون. خرابي ڪرڻ (سمجھ ۾).
 گند ڪيڻ: م. ٻنهر ڏين. لڄ ٺنڀڻ کي تڙي ڪيڻ.
 گند ڪرڻ: م. ڪن ڪرڻ. بدزبني ڪرڻ. بدليج ٺي ڪرڻ.
 گند مٿن: م. گار گند ڪرڻ. بدزبني ڪرڻ.
 گند: ٺ. ڏوڏي گندي (آنرڪن لاءِ). ڍڳ- کوڙ- ڍير. تمام گهڻو.
 گند: ٺ. فقيرن جي گودڙي. رلي. فقيرن جي جهولي.
 گند ئي: ٺ. ڪن- ميرائي. پليٽي.
 گند پٽ: ٺ. ڏي تي ٿيندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم.
 گندر: ٺ. گوندر.
 گندر وٺ: ٺ. ڏڪڻ جو وٺ- گهٽ ڏڪ.
 گندرا: ٺ. هڪ ذات جو نالو.
 گندرڻ: ٺ. ڏڪندڪ.
 گندري: ٺ. مهاڻن جي ذات مان- مهاڻي. (ص) نيچ. عبيدار.
 گندڙو: ٺ. ننڍي گندي- گندلو.
 گندڪ: ٺ (ص) هڪ قسم جي معدنيات. جنهن کي گهڻ سن ٻه
 نجي- گندرف.
 گند گهڻ: ٺ. ڪن ڪچرو. خرابي.
 گندگي: ٺ (ف) ڪن. غلاظت. بدبوءِ.
 گندڻ: ٺ. ٻيڙو ڪٽو يا ڪمبل. چانپيءَ سر نهن جا گل.
 گندلو: ٺ. آنرڪن لاءِ وڏي گندي. (ص) بُت ميريل- ڏٽو مٽو.
 گندم: ٺ (ف) ڪڻڪ.
 گندم ڳون: ص. ڪڻڪ رنگو. س. نورو.
 گندمي: ص. ڪڻڪ مان ٺهيل. ڪڻڪ رنگو.
 گندنا: ٺ. ٿور جي پٺن جهڙو هڪ قسم جو جيو گه (پسار ڪري
 وڪر ڪرڻ ۾ اچي).

گندڻ: ذ. هڪ قسم جي چينري مڇي.

گندو: ص (ف) ڪنو. ناپاڪ - نجس. پليٽ. خراب. بدافعال. (ث. گندي).

گندو ڪم: ذ. خراب ڪم - روڪم. بچڙو ڪم - بد ڪري. گندوني: ث. سوڙسين لاءِ وڏي سٺي.

گندولو: ذ. ننڍي رلي.

گندي: ث. مٽي ڍڪڻ لاءِ زنائو ڪپڙو - رتو - پوتي. چادر. رلي.

گندي پُسال: ث. ٿورو مينهن - هلڪي برسات.

گندي چنڊن: پوتي چنڊي اٿن. ليڪو لاهي وڃن. بلاند آجا ڪرڻ.

گندي: ث. اناج رکڻ لاءِ مٽي مان ٺهيل وڏي نادي - وڏو ڊگهو گندلو.

گنديءَ جا آيون ڪلين: عيب ظاهر ڪرڻ. راز ڪولڻ.

گنڌ: ذ (ن) بانس - ڌپ - بدبوءِ

گنڌار: ذ (سن) راڳ جي ستن آوازن مان ٽيون نمبر آواز. پيرو راڳ جي هڪ راڳي.

گنڊجڻ: م. گڏوچڙ ڪاٽڻ مان پيٽ خراب ٿيڻ ۽ بيمار ٿيڻ.

گنڊ گور: ذ. مونجهرو - گرڙپڙ. گڏوچڙ سامان.

گنڊيل: ص. ڪڪو ڪو. منڊل - ٻنڌل.

گنگ: ذ. ڪنهن پ سر جو نسريل ٻوٽو.

گنگ ڪلين: ڪانهن يا سر جي ڪني جو نسرڻ.

گنگ: ص. بيحد وڏو - پريٽ جيڏو. وڏو درياءُ. پيانڪ - خوفناڪو.

گنگ ٿيڻ: گڏجڻ - مڙي ميڙو ڪرڻ. متبني لاءِ هٿيارن سان دشمن آڏو اچڻ.

گنگ: ث (ف) ڳالهائي نه سگهڻ جي حالت. (ص) گنگو - خاموش.

گنگيار: ص. گونگو. ناٽڪ ڪندڙ.

گنگ ٻوڙ: ث. چپ چپات. خاموشي - سانت. سائيڪو ماڻهو (جنهن ۾ ڳالهائڻ ٻولھائڻ جو آواز نه هجي).

گنگ ٻوڙ م گذارڻ: اندر جو اندر ۾ ڳڻتيون ڪندو رهڻ.

گنگا: اسم خاص. ڀارت جي هڪ مشهور ندي. عورت جو نالو.

گنگا آساني: ص. ڌرمي ڪم ڪندڙ.

گنگاڻي: ث. گنگا نديءَ جي واري (جيڪا هندو پوڄا پٺ لاءِ ڪتاب آين).

گنگا جَل: ذ. گنگا ندي جو پاڻي (جيڪو هندن لاءِ پوتر ۽ صاف پک ڀاتي آهي).

گنگاڌارا: ث. ڪهڪشان - ڪيرڌارا.

گنگائڻ: م. گنگ ٻوڙ ڪرڻ. گونگي وانگر ڳالهائڻ.

گنگائي: ث. بي زباني - ڳالهائي نه سگهڻ واري حالت.

گنگڙ: ذ. ڦٽو - فساد. چيهو - نقصان. نوڙي - ڦاهي.

گنگڙ پون: فساد سبب مشڪلاتون پيش اچڻ.

گنگڙائي: ص. لوڏي يا ڏڏڪي سان هلڻ واري حالت.

گنگو: ذ. ٺڪڻ گهڻو.

گنگو: ص (ف) گنگ (جيڪو ڇني ڄمڻ کان ڳالهائي نه سگهي. مانيٽو.

گنگي گانءِ هڻڻ: سادي سياڻو وارو هڻڻ - مانيٽو هڻڻ.

گنگهڻي: ث. جيت جو هڪ قسم.

گنوائڻ: م. وڃڻ - ضايع ڪرڻ.

گنڻ: ذ (ف) گنڊ - ڏوه - ڀڀ.

گنڻگار: ص. گنڊگار - ڏوهاري - ڀڀي.

گنهور: ص. اونهو - عميق. بردبر - ڳنڀير.

گني: ث. سون جو هڪ سڪو - مهر - اشرفي.

گني: ث (سن) گڻ وارو - گڻ ڪندڙ - گڻوان. سخي.

گنيات: ذ. شعور - عقل - مت. ڳڻتي - فڪر - چنتا.

گنير: ذ. هاڻي - ڏيڻ. (ص) وڏو شاهوڪار.

گنير گم: ص. بهادر - جودو - ڪوپو.

گنيش، گنيش: ذ (سن) هندن جو هڪ ديوت (جنهن جو جسم

انسان جو ۽ مٿو هاڻي ۽ جوڻي).

گڻ: ذ (سن) گڻ - خوبي - خاصيت. سڀاءُ. تاثير. لڳڻ. هنر.

اڃس - ٿورو - وڙ - ڳڻ.

گڻ ڪرڻ: نيڪي ڪرڻ - ڀلائي ڪرڻ. پير پيدا ڪرڻ.

گڻ اوڳڻ: ذ. عيب ثواب - برائي ڀلائي.

گڻ گرهن ڪرڻ: لڳڻ سڪڻ - مهذب ٿيڻ.

گڻائڻو: ص. گڻن وارو - سنجيٽو.

گڻت: ذ. (سن) نڪي حساب - علم رياضي.

گڻت ڪرڻ: حساب ڪرڻ.

گڻگ: ذ. وڏو هوشيار. چالاڪ - ٺڳ. ڪنجوس.

گڻنب: ذ. ڳوڙهو - گهڻو.

گڻوان: ص. سٺن لڳڻ وارو. هنرمند. سخي.

گني: ص. نيڪ - پيمانس. خوبي وارو.

گو: ذ (ف) گويا - چٽڪ - اگرچ. (ص) چونڊڙ - صفا ڀڄڙي

صور ڪم ايندڙ (جيئن داستان گو، بدگو وغيره).

گوار: ث. هڪ ٻوٽو ۽ ان جو قريون (جيڪي ڀڄي ضرر ڪم ڄن).

گوار: ص (ف) هضم ٿيڻ جهڙو. مزاج مطابق. صحتي پڇڙيءَ طور
ڪم ايندڙ لفظ (جيتن خوش گو ر. ن. گوار وغيره).

گوارا: ص (ف) حسد هضم ٿيندڙ - هضم. سواڌي. وٽندڙ.

گوارا ڪرڻ: برداشت ڪرڻ - سہڻ. منظور ڪرڻ.

گوار تي: ث. سج ڪن سو، گوار جون سڪل ڦريون (اٺءَ
پڪريون ڪڍڻ).

گواڙي: ث. گھوڻا.

گوال: ذ (سن) ڊيگي وارو - گھوڻ ڌاريندڙ ڇاريندڙ.

گوال: ص. جاسوس. جوتي ڪندڙ - چغلخور.

گواليار: ذ (ف) گھوڻو جه. هڪ شهر جو نالو.

گواه: ذ (ف) شاهد - ساڪي - گواهي يا شاهدي ڏيندڙ.

گواهي: شاهدي - ساڪ. ثابتي.

گوهر: ذ. گھوڻ جو چيمو - چيمو.

گوهرِي: ث. چيمي پيل مٽيءَ جو گرو.

گوبو: ذ. نڪ جي قوئيندي جهڙي غلاضت.

گوبو: ص. ٿوري عترو رو - مورڪ - گھيلو.

گوبي: ث. هڪ قسم جو اويٽر (جنهن جو گل يا پن پاڇي طور
ڪماجن).

گوت: ث. گولا - جاچ - ڦلهو.

گوتر: ص (سن) ڪٽنب - آڪم. حسب نسب

گوتني: ث. ويچار - ڌيان - پيم.

گوتر: اسم خاص (سن) بدمت جو باني هڪ مشهور درويش.

گوتو: ذ (ع) غوطه - ٽپي.

گوتا ڪاڻ: ٽپيءَ ۾ پون. بدتر ڪرڻ. سوچ ويچار ڪرڻ. دل ۾
هٽڻ. پور پچائڻ.

گوٺاٺ: ث. بهاني بزي - آن ڪاڻي.

گوٺاٺ ڪرڻ: ٺٽڻ - بهاني بزي ڪرڻ.

گوٺو: ذ. سون يا چنديءَ جي ڪلاباٺ. جيڪا ڪپڙي جي
ڪناريءَ تي پرن ۾ ڪماچي.

گوٺ: ذ. ضد - هوڏ - ٺهڙائي - ڪج بحتي.

گوٺ: ذ. گنوار. ڏنڊ - ڏنڊ وارو.

گوپ اُشيمي: ذ. هندن جو هڪ ڌرمي ڏينهن. جنهن تي ڊيگن جي
ڳچين ۾ گلن جا هار وجهن.

گوپانگ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

گوبِي: ث (سن) بانهي - نو ڪري تي. خدمتگارن. چيلي - شيواڌارن.

گوبي چندن: ذ. پيلي رنگ جي مٽي. جيڪا هندو نرڙ تي تلڪ هٿن ۾
ڪٽب ٿين.

گوچ: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم (بنا چلڻ).

گوچ چڏڻ: ڊاڙون هٽڻ - لاف زني ڪرڻ - پڏڻ.

گوچار: ذ. ڏير - ڊگ - سٿو.

گوچرو: ذ. گڙهيرو (ڪپڙو).

گوچري: ث. راڳيءَ جو هڪ قسم. زيور جو هڪ نالو. ڪنڪ - نو
هڪ قسم.

گوچار: ث. ٿرم پٽ جو اٽريون الهنديون پاسو (جنهن تي اس
نپوي).

گود: ث. جهولي. دامن. پاڪر.

گود ونس: جهوليءَ ۾ وٺڻ. ٻئي ڪنهن جي ٻار کي پنهنجو اولاد بنائڻ.

گود: ث. پڇڙي عورت - چنال.

گود گڏه: ص. بد چال. بيحي.

گودڙ: ذ. پراڻو ۽ قاتل ڪپڙو. قاتل ۽ پراڻي رلي. رلي. پراڻي ۽ قاتل
سوڙ پراڻي وغيره.

گودڙو: ذ. بن ڍورن جي وچ وارو زمين ٺڪر.

گودڙي: ث. چٽين لڳل پهران. چٽين لڳل ڪفني (فقيرانو ڊگهو
چولو). قاتل ۽ پراڻي رلي. ليڙون ٿيل ڪپڙو.

گودڙي پوش: ص. رلي ۽ ويڙهيل فقير.

گودڙيو: ص. گودڙي پوش (فقير، درويش). فقيرن جو هڪ گروه

گودو: ذ. ڪيسو - گيدو.

گودي: ث. جهاز يا ريل گاڏي مان مال لاهڻ وارو ڍڪو.

گودو: ذ. مٿارو گابو ٿلهو جوان.

گود: ث. چيلهه کان هيٺ گودڻ تائين پڏڻ جو ڪپڙو - لانگوٽو.

گود پڏڻ: لانگوٽو پڏڻ.

گود لاهڻ: بيحي بنجن.

گودڙ: ص. گود پڏل. گود پڏندڙ.

گودو: ذ. تنگ جو هڪ سنڌ (ران ۽ ٻڪي کي ڳنڍڻ وارو سنڌ) - موٽو.

گودا ٻيڪڙڻ: گھڻو وقت نترسڻ - دير نه ڪرڻ.

گودا پيحي ويهڻ: پلٽي ماري ويهڻ - دوزانو ويهڻ.

گودا چٽجڻ: ويهجي ويڃڻ - هلڻ ڦرڻ کان لاچار ٿيڻ.

گودا کوڙڻ: بي طاقت ٿيڻ. هار مڃڻ.

گودن پڙ: ظ. ڪريل - ڏنل. هيٺو. ڌڪيل. بيحال.

گودن پر گسن: گودن سان رڙهي هلڻ.

گوڏن تائين گچن: ڏاڍو گيهگ رئين، وڏي غرض ۽ وسجن.
 گوڏو کڻن: موقعي ۾ وڃهه ڏيڻ.
 گوڏو هٿن: ضد ڪرڻ، رٿه ڪوڄين.
 گوڏي هيٺ رکن: لاغر ڪرڻي وٺي رهڻ، ڊپ ۾ ڇڏڻ، ويچار ۾
 نٿن.
 گوڏي مان پٽ ڄمڻ: نير مال ۾، منهن ڪم ٿيڻ، ان ٿيڻ ٿيڻ.
 گوڏيو: ڏاڏو، گوڏن ۾ پٽ گهڻه ٿيو.
 گوڏ: ٿ، جانور جي آلت.
 گوڏو: ص. ڊگهن ٿورن وروجهن.
 گوڏوال: ٿ، گهڻن سرن وري ٿيڻ.
 گور: ٿ (ف) قبر - خدا، نور.
 گورستان: ڏ، قبرستان - مٽر.
 گورڪن: ص. قبرون کوليون.
 گور: ڏ، جهنگ ۾ چٽو ڳاڙو چرندڙ جانور (چوپيو مال، وھت)،
 (ص) چٽو ڳاڙو.
 گور اچڻ: چٽو ڳاڙي، حياءُ ڊب ڊب ڪرڻ.
 گورا گل: ٿ، چٽي پکن ٿوڻن ۾ ٿيڻ ڪري جوڙو.
 گورائ: ڏ، منگر مڇي جو هڪ قسم.
 گورانيو: ڏ، ڊيڪن جي ٿهڪڻ وري حلت.
 گوراڙو: ڏ، ڏنگ جو هڪ قسم (ڪشتر ۾ ٿي).
 گوربند: ڏ، ٺٽ جو هڪ سنج (چم جي پٽي، جيڪ ڪڇاڻي پ
 پکڙي جي جهلا ٺٽ جي چٽي ٺٽ ٿي).
 گوربائي: ڏ، گرو جي چيل ڳاڙي جو ڪٽ پٽي.
 گورچائي: سم خاص، هڪ ڌات جو ٺو.
 گورخو: ڏ، هڪ قسم جو جهنگلي جانور - جهنگلي گڏه.
 گورسي: ٿ، پونو ري - خبر چار - سرسپ.
 گورش: ٿ، ٺٽ - سرگرمي - چاه - شوق.
 گورڪ: ڏ، جوڳي فريقي جو هڪ سڌو (گورڪ ٺٽ)، سعي دادو ۽
 هڪ جڳ. هڪ قسم جو ڪٺ (پ ر ڏيڪو جيڪو چٽن
 بچن حصن ۾ ٺهيو ٿي جيڪي پاڻ ۾ ملائي ڏکيو، موڙهي ري
 وارو آهي).
 گورڪ ڏنڌو: ڏ، ڏکيو ڪم، موڙهي ري ورو ۽ ميو، سچس مستو.
 گورڪ ٺٽ: ڏ، ٺٽ پٽي جو ڳاڙو ڪرو (جهڙو ڪو ٺٽ ڪرڻ
 جڳ جي آڻهين چوٽي ٿي هو).

گورڪو: ڏ، پير جوڙو ڪو - نپلي.
 گورمي: ٺ، ڪڙهي جوڙو.
 گورس: ڏ (نڪ) صبي جو ڏو عمدا.
 گورس جنرل: ڏ، ڪم ۾ ٺٽ وڌو ڪم - حاڪم اعليٰ.
 گورنري: ٺ، ڪورنر جو عهدو.
 گورنمينٽ: ٺ (نڪ) حڪومت - سرڪار، حڪمراني.
 گورنيس: ٺ (نڪ) ٻار کي تعليم، تربيت ڏيندڙ عورت - خاتون
 نايڪ.
 گورو: ص. ڪورو، سهڻو، پورو (رنگ)، يورپ جوڙو ڪو - يورپين.
 (ڏ) ٻڌ ۾ جو مغز، ٺٽ جو ڳاڙو، پينس جو گورو.
 گورو ڪين: ٻڌ ۾ مين جو مغز ڪين، ٺٽ جو ڳاڙو ڪين، چوڏو
 ٺٽ.
 گوري: ص. اچي (پوري رنگ جي) - ڳوري، سهڻي، (ٺ) رو جي
 ڪوي.
 گوريلو: ٺ، هڪ قسم جو ڏو ڀولڙو، ڀڄ جو هڪ قسم، ٻنڌر.
 گوريلو ويڙه: ڏ، ڪچپ ۾ هٿ بند ويڙه.
 گوڙ: ٺ، ڪڪرن جي ڪجڙو، شينهن جي گج، مست ٺٽ جو آواز.
 گوڙ: ڏ، هن - شور - ٺٽ، وڏو آواز، ڏمچر، هنگمو.
 گوڙ ڪرڻ: هن ڪرڻ، هنگمو ڪرڻ.
 گوڙ گهوڙو: ڏ، منهن جي هجوم جو آواز، هن هنگمو.
 گوڙ گهمسان: ڏ، هن هنگمو، منهن جو گهم ٺٽ انهن جو ڳاڙو.
 گوڙجڻ: م، زمين تي ٿيڻ - گهم ٿيڻ، گهم پيو سبب خبر ٿيڻ.
 گوڙو: ڏ، جيوهن ڪندڙ.
 گوڙو: ڏ، مگر مڇي جو هڪ قسم.
 گوڙو: ڏ (ف) ٺٽ - ريڇ.
 گوڙ ڇڏڻ: ٺٽ ڏيڻ، جيون ڳاڙيون ڪرڻ، بيهوديون ڳاڙيون
 ڪرڻ، ٺٽ ڪون هٿن.
 گوڙو: ص. مست، ٺٽ - ٺٽ، ٺٽ.
 گوڙي: ص. ٺٽ ڏيندڙ، جيون ڳاڙيون ڪندڙ.
 گوساڻو: ڏ، ٺٽ جو هڪ قسم.
 گوسو: ص. ڪوسو، ٺٽ ٺٽ.
 گوسو: ص. ڪس ٺٽ، لاڳيتو ٺٽ ايندڙ، پندي، سان حاضر ٺٽ
 رسر - سيسي (ملازمت وغيره ڪن).
 گوسئند: ڏ (ف) ڪهڻو، ٻڪر.

گوش: ذ (ف) ڪن.
 گوشاڙن: ڪن مروت ڪرڻ. ڏمڪي ڏيڻ.
 گوش گذار: ص. ڪن ڏهني ٻڌندڙ. ڏانهن اوب ٿيندڙ.
 گوش گذار ڪرڻ: ڪن تي وجهڻ. آگاه ڪرڻ. عرض ڪرڻ.
 گوش گذاري: ث. ڦرپڌ. ڏهين. خبر. ڄاڻ. اطلاع.
 گوش ڪرڻ: ڪن ڏيڻ. ڏيان سان ٻڌڻ. احتراض ڪرڻ. پاسو ڪرڻ.
 گوشاڻو: ڏ. ڀڄي ڪنڊ. ڪنڊ ڀڄي ٿي. هڪ پاسي - ڪنڊ - خلوت م. اڪينو - اڪيلائيءَ ۾. ڳجهو - لڪل - مخفي.
 گوشت: ذ (ف) مڇ - مڇ - لحم.
 گوشمالي: ث. ڪن مٿي. سيڪت - سزا. تنبيهه - جنت.
 گوشماهي: ث. مڇي. جو هڪ قسم.
 گوشو: ذ (ف) ڪنڊ. ڀڄو.
 گوشو ڪرڻ: پاسو ڪرڻ. پري ڇڏڻ. تري وڃڻ. تارو ڪرڻ.
 گوشي گڏجڻ: ڪنڊ ڀڄي مڇن - خلاصي ڪچھري ڪرڻ.
 گوشو: ذ. نونو - مڪ.
 گوشواره: ذ (ف) ڪن مڇن جو هڪ ڳه. حساب ڪتاب جو خنصر. گوشوارو - پوٽ ميل.
 گوشه: ذ (ف) ڪنڊ. ڀڄو - طرف. ڪندرو. اڪيلائي. خلوت.
 گوشه عافيت: ذ. امن امن وارو هنڌ.
 گوشه نشين: ص. خلوت نشين - اڪيلائي پسند.
 گوشه نشيني: ث. تنهائي - اڪيلائي.
 گوشي: ث. اهو مينهن جنهن جا سڱ مٿي کان ڪنن ڏانهن ورييل هجن.
 گوک: ث. ڦٽ. عنت. مينو. ڏور پو.
 گوک: ذ. ڏوڏو. ڪوڙو ڪير - ڪيروني پير.
 گوگل: ذ (سن) ڏيکڻ جو ڌڻ.
 گوکي: ث. عورت - ناري.
 گوکرو: ذ. گند - ڪچرو - مير.
 گوکڙو: ذ. هڪ قسم جو سونو (جنهن جو ٻج ٽڪنڊو ٿئي) - ٽڪري.
 گوکني: ب. ٻڌڻين مڇن جو هڪ قسم.
 گوگڙو: ذ. وڻ جو ڌڻيو.
 گوگڙو: ذ. هڪ قسم جو اوڙ (پ جيءَ طور ڪم اچي) - شغم.
 گوگهٽ، گهوگهٽ: ذ. زور ڪوڙو - گهوگهٽ.

گوگهرو: ذ. سمهن دوران ٽڙيءَ مان نڪتل آواز - گونگهر.
 گوگهو: ذ. گهٽو - گهوگهو.
 گوگهيتو: ذ. ڪڇ ڪوڏي.
 گول: ذ. ڌڻو - گهرو. گڙو - چڪر - ڦيرو. (ص) گولائيءَ م - ڦيرائون - چڪردار.
 گول مول: ص. ٿلهو متارو. منجهيل. مبهم.
 گول مول ڪرڻ: منجهني وڃڻ. هضم ڪرڻ - خردبرد ڪرڻ.
 گول: ذ (انگ) فوٽ بال يا هڪي راند م ميدن جي پاسن کان ٺهيل پيڇرو (جنهن م بال وجهڻ سان راند پوري ٿئي).
 گولائي: ث. ڦيرائي - ڦيري. بازولي.
 گولائڙو: ذ. پنهو - غلام. نوڪر. هڪ قسم جي ولءَ ان جو ڦل (جيڪو ڳڙهي رنگ جو ٿئي ۽ ڌڻ طور ڪم اچي).
 گولائون: ص. گولائيءَ وارو. چوڦير - چو طرف.
 گولائي: ث. دور - چڪر - گهرو - ور - ڏنگائي.
 گولپ، گولپو: ذ. پانهپ - غلامي. خدمت - چاڪري - تهل.
 گولجي: ث. راز ڪي ڪم جو هڪ اوزار.
 گولڊ: ذ (نگ) سون - طلا.
 گولڊن: ص. سونهري. سون وارو - سونو.
 گوگڙو: ذ. سڙي رڪن جي پتل جي ڪپي - سڙي ڍاڻي.
 گولو: ذ (ف) ڪ ب گول شيء. گول. پٿر يا لوه جو گولائيءَ ۾ ٺهيل ڪوڙو (توف م وڃي اڇلائڻ لاءِ). ڌرتيءَ جو گولو. (سن) اخريد ڪيل خدمتگار - پانهپ - غلام. نوڪر - چاڪر.
 گوله باري: ث. توف م گولا اڇلائڻ. لاڳيتو گولن جو وسڪارو.
 گولوچن: ذ. ڊگهيءَ جي پيشاب م نڪتل پيلي رنگ جو مدو.
 گولو غلام: ذ. پانهپيءَ جو ٻار - حڪم جو بندو.
 گولي: ث. سيني يا لوه جو گول ڇڏو (بندوق، بستول وغيره م وڃڻ لاءِ). دوا جي ٽڪي - حَب. پارائي راند لاءِ شيشي جو ڇڏو - بلور. پنهپ - غلام.
 گولي ڏيڻ: ختم ڪرڻ. گم ڪرڻ - چورائڻ.
 گولي کائڻ: چوٽ کائڻ. نقصان مهڻ. دوا جي ٽڪي کائڻ.
 گوئي ڪها گهائي: نڪ ڪهني نبيءَ هٿن جي حالت.
 گوليمار: ث. نشان چٽڻ جو هنڌ.
 گومانيل: ص. موڳو - منجهيل.
 گوماند: ذ. هڪ قسم جو پيسر ڪو وڪر.

گومٽي: ٽ. مينهن جو هڪ قسم.
گومڙي: ٽ. جوڙ جو سنگ.
گومڪي: ٽ. چپ مالها - تسبيح - سُمڙي. پٺين جي بکيا و جهڻ جي ڳوٺڙي.
گومگو: ٽ (ف) شڪ شهبو - وسوسو. پيش پيش.
گون: ٽ. ڪپڙي جو هڪ قسم.
گون، گون: ٽ (ف) رنگ - ورن - روشن - ڍنگ. صدي تي پڇڙي طور ڪم ايندڙ لفظ (لال گون، گنگون وغيره).
گونائون: ص (ف) رنگارنگي. طرحين طرحين - قسمين - قسمين.
گونبت: ٽ. ڍڳيءَ جو ٿوهو. پيڙيءَ ۾ اندر گهيڙ جاءِ.
گونبو: ٽ. وڏو گنديو - ڳوڙهو.
گونٽ: ٽ. ڳپ - مغز - گورو. ست - عرق - جوهر.
گونٽو: ٽ. سيم پڙيءَ جي پانڪ.
گونتي: ٽ. گونچ - مڪڙي - ڪلي.
گونٽ: ص. ميرو - گدلو - ڌوڙي ڪيو.
گونج: ٽ. پڙاڏو - پڙلاءِ، آواز.
گونجار: ٽ. گونج.
گونجاري: ٽ. بلا جو هڪ قسم.
گونجڻ: م. چئني پاسي آواز ٿيڻ. آواز جو ڦههجن. پڙاڏو ٿيڻ.
گوندر: ٽ. ڏو ڇوڙو - فراق - جدائي. جدائيءَ جو غم، ڏک - غم.
گوندر جو گهيرو ٿيڻ: مصيبت جو مينهن وسڻ، چٽا ٿيڻ.
گوندر گمان: ڏک و سرن - غم غلط ڪرڻ.
گوندر ول: ٽ. ول جو هڪ قسم، هيڪ پ تي ٿئي.
گوندر يو: ص. فڪر مند - اونٺو. خبردار - هوشيار - سچيت.
گوندرڙي: ٽ. جوڙ جو هڪ قسم.
گونڊو: ٽ. ڪپڙي جا پ ساڌي ٺاهيل جهولي. جهول - ڪنيو. ڪيسو. ننڍن ڇيڻن بند ڪرڻ يا پورڻ جي واڙ ڳوٺ جي ڀرواري بني. ڳوٺ جو گس. سوڙهي جاءِ.
گوندي مان نڪرڻ: اُڪريءَ مان نڪرڻ. اڪوڙجن، ڊانوانڊول ٿيڻ.
گوندي: ٽ. ڪوڏ (سامونڊي جيت).
گونڊ: ٽ. وڃت جو هڪ قسم.
گونڊاڙڻ: م. کنڊيرن - ڦلهورن، منجهڻ (سٺ).
گوندي: ص. پيڙ ٽڪيندڙ - سلاوت.

گورنر: ذڪجي شاخ.
گورنرجن: ڪوڙجن-ڏمڙن-چڙن.
گورنن: م. گير ڪرڻ-گرن. گڙن.
گورنرو: ذڪنوٽ.
گونگائي: ث. بي زباني. ماٺ-خمشي.
گونگڙو: سم خاص. سنڌو نديءَ جي بدين ۽ نئي لڳ هڪ قديم شاخ جون نون. (ص) ڏنگو-ورڪڙ وارو.
گونگو: ص. ڳجهڙي نه سگهندڙ-بي زبن. ماٺ چٻ. (ث. گونگي).
گونگو ٻوڙو: ص. بيوس-لاچار. عيبن خاتو.
گونگي گانءِ: ص. نه ڪچندڙ. ٿورو ڳالهائو. م. نيتو.
گونگه، گونهن: ذ. انسان جي پيٽ مان نڪتل پاخانو-ٿورو ڪرفي.
گونھ ڪرڻ: هنگن. بدنامي جهڙا ڪم ڪرڻ. نقصان جهڙو ڪم ڪرڻ.
گونھ کائڻ: ڪوڙ ڳالهائڻ. بڪڻ. ڳلا ڪرڻ.
گونھ مان ٿاڦڻ: تمام پيڙهو ٿيڻ. هوش کان نڪرڻ. چرين واري حالت ٿيڻ.
گونھ مٺ ڪڻ: نهايت خدمت ڪرڻ. تيمرداري ڪرڻ.
گونھ مٺ گڏ ٿيڻ: پريشان ٿيڻ. دربدر ٿيڻ. هلاڪ ٿيڻ.
گونھ ۾ لسيون هئڻ: خواخواه خرابي پيدا ڪرڻ.
گونھاندي: ث. ڦٽو-رڌي. اڃا يوضد-بحث. جٺ.
گونھاندي ڪرڻ: اڃا يوقڌو ڪرڻ. ٺهيل ڪم مرڪوٽ وجهڻ. ضد ڪرڻ.
گونھ خور: ذ. يونيڪ ٿيندڙ هڪ قسم جو پڪي-مردار خور.
گونھڻ: ذ. لوه جو ڪس-زنگ.
گونهي: اسم خاص. ٿيل ڦٽ جو "لاڙ" ۾ نالو.
گونهي: ص. آباد-وسندڙ.
گونيا: ث. ويڌڪي. عراز ڪي ڪم جو هڪ وزار.
گونهي ڪنڊ: ث. جاميٽري موجب نوي درجن واري ڪنڊ.
گونو: ص. بيهوش (ڏک ٺڳڻ سبب)-بي سريتو.
گوهر: ث. ڍيڪڻ مينهن چوڀني مان جو گڏيل ڌن.
گوهرِي: ص. ڍيڪيون چاريندڙ-ڳڻو-ر-ڌار.
گوهر: ذ (ف) موتي. منڪ، جوهر، هيرو. ڪوبه قيمتي مٽي منڪو.
گوهر افشان: ص. موتي وسائيندڙ. سهڻي گفتگو ڪندڙ.

گوهرُ: ذ. گوھيون ڏيندڙ، گسائيندڙ-گومي ڪندڙ.

گوهرِي: ص. جوهرِي-جواهرِي، هيرن موتين جو پَرڪو، و پَرِي.

گوهرُ: ذ. گونم خور (پڪي).

گوهرُن: م. دٻي وجهن-ڦڻ، زور سان چڪڻ.

گوهرُو: ذ. ٿن مان نڪتل کيرَ جي ڌار. گُونج مان نڪتل ڪچڙي تاري.

گوهرُو ڪين: ڪيرڙهن.

گوهرَا ونن: ڦڻوونن.

گوهرَا هتن: ڪير جون سِرَهيون هتن-وات م کير جا گوهرَا جهلن.

گوهرَا ياد پون: سُڪي دٻيون، جذباتن.

گوهرِي: ث. ڇڻ واري لوه-گهٽ-گهٽاڙي، رولو-ڦيرو.

گوهرِي ڪرڻ: ڦيرو ڪاڻ. پڻ بچائي پڇي وڃن. بهنو ڪري نڻائي وڃن. اٽڪ سان پڇي وڃن.

گوهرِيون ڪاڻن: گهٽون هٿن، لغڙ جون قلابازيون ڪاڻن.

گوهرِيَر: ص. گومي ڪندڙ، گسائيندڙ.

گوهرِيو: ص. ڏافرن-بي چيو-ڪپوٽ، بدليچتو-بيشرم.

گوهرُ: ث. چوگان م ڪتل ڪاڻ جي ڪلي (جيڪا گهوڙي سوار تيز

گهوڙو پڇائيندي ڊگهر جهنيو نيزو چٽي ڪلي کڻي وٺي).

بزي-شرط، حقي يا چلم جي نڙا ڏي.

گوهرُ ڪٽڻ، ڪٽڻ: مقابلي م سوڀ ڪرڻ، بازي ڪٽڻ-شرط ڪٽڻ، سرسي ڪرڻ.

گوهرُ: ث. ڳالهائڻ جي طاقت-قوت گوياڻي، زبان-هولي-پاشا، ڌڪر-گفتار-ڳالهائڻ.

گوئند: ذ. ڪوسر.

گويا: ص (ف) ڳالهائيندڙ، (ظ) مثل-جهڙو-هوبهو، غالباً، ڇن.

گويا گفتار: ث. ڳالهه بولم-گفتگو، چؤبچؤ، چؤبولو، رهان-ڪچيري.

گوياڻي: ث (ف) ڳالهائڻ جي طاقت، گفتار، ڳالهه بولم.

گريو: ص. ڳاڻڻو، وڏو ڳاڻڻو-ڪلونٽ.

گه (ا، ه) گه: ذ. رڌي-سند، نابري، ٺٺل ٺٺل ٺٺل، ٺٺل ٺٺل، گومي.

گه پَه: ث. ڏانڊل-رڳڙو-ڪٽڻ.

گه ڪرڻ: رڌي ڪرڻ-اڙي ڪرڻ، ضد ڪري بيهي رهڻ.

گه گوت: ث. گوشت-نڻا.

گه گير: ص. ڪم م گهل ڪندڙ-گساڻو.

گه: ذ. ٺٺل مڪن-گيه.

گه جو گهڙو: ص. بردبار-تحمل وارو، نرم دل.

گهپي، گهوپي: ث. ڪڪل-ڪرڪر-ڪٽپٽ، بحث-رڳڙو-ڏانڊلي، ريتھ پيڙه.

گهپي ڪرڻ: اڇيو رڳڙو ڪرڻ، ڪٽپٽ ڪرڻ، ريتھ پيڙه ڪرڻ.

گه پَه: ث. ڪنهي گس هجوم جي سوڙه.

گهڄڻ: م. پشيمون پاڻ م گسن-رهڙجڻ.

گهر: ث. گهل-سستي.

گهر: ث. اُٺ جي هڪ سنج جو ڏلو.

گهر: ذ (ف) گوهر، موتي-مٽيو.

گهرائي: ث. اونھائي، گهٽائي (رنگ جي)، ويجهائي (دوستي يا مٽيءَ جي).

گهرُن: م. گهلن، ريتھن-سيرڻ.

گهرُو: ص. ونهو-عميق-اٿاه، گهاتو (رنگ)، ويجهو (عزيز، دوست) (ث. گهري).

گهرُو تين: خجٽ ڪرڻ.

گهري نڊ: ث. گهاتي نڊ-ڏاڍي نڊ.

گهڪو: ذ. زور سان ڳاڻ-رهڙو، مهڙو-رهڻو، گسڪو، ڪونڊي م پير شيءَ کي ڏنڊي سان رهڙو.

گهڪا ڏين: زور سان گسائڻ، رهڙا ڏين، وڏي وجهڻ (ڪاٺي وغيره سان).

گهگير: ذ (ف) ان سڪاريل گهوڙو. (ص) گه ڪندڙ-اهڻ (وھت)، نڻائيندڙ، بهاني باز، سرڪش (گهوڙو).

گهل: ث. گهلڻ جو ڪم، چڪ، ڍر، سستي، دير، اينگه-ڊيگه، ريتھ پيڙه.

گهل سَهل: ث. سيراڻو، ريتھ سيراڻو.

گهل گهلان: ث. چڪتات.

گهل گينداڙ: ث. چڪتات، ريتھ سيراڻو، ريتھ پيڙه.

گهلُن: م. ريتھن، چڪڻ، گهرڻ، گڏوڻي وڃڻ.

گهلي وڃڻ: زوري وٺي وڃڻ، چڪي تاتي وٺي وڃڻ، ڪاهي وڃڻ.

گهن: م. گسائڻ، رڳڙڻ، رهڙڻ، مهڻڻ، گٺ ڪرڻ، گهڪو ڏيڻ.

گهنِي: ث. گهڪو-رهڙو-مهڻو.

گهنِيون ڪين: م. رڌيڻ، پريشان ڪرڻ، سيڪت ڏيڻ.

گهوارو: ذ (ف) پيگهو-جهولو-لوڏ.

گهي: ث. ايس جي چيڙي وارو حصو-چوڙ.

گُناٿَ: ذ. پيرو جي، مستي، مغروري.

گنس: ث (نگ) دونهون پڦ. هڪ قسم جي معديت.

گنو: ث (سن) گئون-ڊڳي-ڳر.

گنوڻالا: ث. ڳڻن جو ڙو-گوڙي.

گنو هٽيا: ث (هندن م) گئون کي مرن پ ڪنن جو پڦ.

گئون: ڏ. گم-غائب-لوپ.

گئون ڪرڻ: گم ڪرڻ-غرق ڪرڻ--س ڪرڻ.

گئونچ: ڏ. وڻ پ ٻوٽي جا تڙ نڪتر پڻ.

گني گذري: ڏ. ويڙ وقت-گذريڻ وارو دت.

گياٺ: ڏ. ڇن-پروڙ-عمر-وڊ-گين. سمجھ-ادر ڪ.

گيارس: ث. چنڊ جي پهرين تاريخ.

گيالي: ث (ف) ننڍڙو غاليچو.

گيان: ڏ (سن) علم-ڇن-وڊ-عتر. دت تي. معرفت جو علم.

گيان چڪر: ڏ. علم جو دائرو.

گياني: ص. عقلمند-دانا، علم. عرف. فلاسفر.

گياه: ڏ (ف) گھ.

گيت: ڏ. گنو-راڳ-نغمو-سرود. شعر-نظم.

گيت ڳائڻ: تعريف ڪرڻ--س ڳائڻ.

گيتا: اسم خاص (سن) هندن جو پوڻو نظم. مڀ پري جنگ م

ڪرڻ مهر آڇ ڇا رجن پنو جي وچ م سون جوانن وارو ڌرمي

ڪتاب.

گيتاولي: ث. گيتن جو ڪتاب-پڇن مڻه.

گيتلو: ڏ. جتي-جڻو-بادر.

گيتي: ث (ف) دين-جهن-جگت-سنسار. زمانو.

گيتي آرا: ص. دنيا کي سينگاريندڙ. نهايت سهڻو.

گيتي آفرين: ڏ. دنيا کي پيدا ڪندڙ-خد تعاليٰ.

گيتي پناه: ص. دنيا کي پناه ڏيندڙ-بدنده.

گيت: ڏ (انگ) وڏو ڌرو ڙو-ڦڻڪ.

گيت آپ: ث (نگ) ڪب جي ڍرائين.

گيچڻ: ڏ. ڀڙوڻ-چڻي.

گيدڙي: ص. گذرڻ جو شڪر ڪندڙ. ميرا، چنر ڪپڙا ڪيسڙ.

گيدو-ميرو.

گيدو: ڏ. ڊڪسو-جيب.

گيدوڙو: ڏ. گيدوڙي ٽون جو ڦڙ-نيسوڙو.

گيدوڙي: ث. هڪ قسم جو وڻ (جنهن م گيدوڙ ٿين).

گيدڙي: ص (ف) بي غيرت، ٻڙو، بزدل-ڪنڌر، بي همت.

گيدڙي گهڻ: ڇ. ڇوسڻي ڪرڻ، بيگروهن.

گير: ث. ڪتي جي مستي هڪڙي ٻونڪ. ڏڙهي-جڙب.

گير ڪرڻ: ڪڍي و نڪروڙهن. ٻونڪي وڙهن.

گير مارڻ: وڙه ڪرڻ. فساد ڪرڻ.

گير: ڏ. گير-ڏسو: گير.

گير: مير (ب) وٺ-جهڻ-پڪڙ. ستر ستر مي دعر جي معنيٰ

ڏيندڙ خط (جيئن عالمگير، دستگير وغيره).

گيراني: ث. بيپوشي. ساهي، منداڻي. ننڊ جو خمار. سڀي جو

وڙ.

گيرپ: ڏ. غرور-هٿ-گهمند-تڪبر.

گيرٺ: ث. ترم گڏيل تيل، سب، مير وغيره.

گيرجن: م. گوهمن ٺاڙيل تي پ تي ڪرڻ.

گيرو: ص. نشي م خطا، خماريل، ننڊاڳرو، ڳهريل.

گيرو: ص. جيئن يا جهڻن جو ماهر-جهانئو، نر-هوڏي.

گيريزڻ: ث (نگ) قنعي جي فوج. فوج جو مخصوص حفاظتي دستو.

گيرٺ: ث. ٻار کي مڪڙو گهمرو ڦيرو ڏيڻ جي حالت.

گيرٺ: ڏ. خيل-ٻور-ويچار.

گيرٺ: م. هرئي يا نر کي ڦيرو ڏيڻ.

گيرٺو: ڏ. ٻار م هرئي کي گهمرو-ڦيرو، ٻيڙي کي لهوارو ڦيرو.

گيرٺو: ڏ. هڪ قسم جي ڏڙهي مٽي، جنهن سن جو ڳي ڪپڙ رکين.

هڪ قسم جو رنگ-نيري رنگ.

گيرٺو: ص. ٻٽو-مڪڙو.

گيس: ث. کيسي-ريڙهي. ٽ مڇن.

گيس گيس ڪرڻ: ٻئي جي هٿ جي تريءَ م اگر ڪسائڻ (چيڙائڻ

لا).

گيسمارو: ڏ. ڀور هيو، ٿلهن-ڇا ڪري.

گيساڻو: ڏ. رهڙ. گڏ جو گهڪو.

گيساڻا ڪائڻ: ڏ. ڏسڻ-عذاب سڻ. تڪليف واري زندگي

ڪڍڻ. مٿون ڪرڻ.

گيسٺ: ڏ. گيس-ريڙهي. (انگ) مهمان.

گيسٺ هائوس: ڏ (نگ) مهمان خانو.

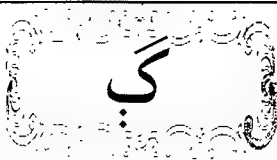
گيسر: ص. گيسون ڪندڙ-ريڙهيون پائيندڙ.

گيسر: ث. ڊر-سستي-دير-اوير. سيراڀو.

گيسر ڪرڻ: دير ڪرڻ. سستي ڪرڻ. ڊرائڻ ڪرڻ.

گيسرات: ذ. گيسي - ع جزي - نيزاري.
گيسرائڻ: م. گيسي ڪرڻ. تل مٿول ڪرڻ - نٿڻ.
گيسرڻ: م. گيسيون ڏيئي رڙهڻ. گيسر ڪرڻ.
گيسريو: ص. گيسروارو - سست - ڪاهل.
گيسو: ذ (ف) عورتن جا ڊگهوار - زلف - ڪاڪل.
گيسودراز: ص. وڏن ورن وارو.
گيسي: ث. ريڙهي. ع جزي ڏيکارڻ لاءِ زمين تي ٻنڊڙ ڪوڙي رڙهڻ.
پڇتاءُ. اٺ جي پٿري تيڪ.
گيسي ڪرڻ: زمين تي ويهي ريڙهي پائڻ. عاجزي ڪرڻ. پڇتاءُ ڪرڻ. توبه ڪرڻ.
گيسيل پيسيل: ص. گئز. تجربيڪار.
گيگ: ذ. ڊونگ - مڪر. بهانو ڪري دٻهڻ.
گيگائڻ: م. بهانو ڪرڻ - ڊونگ مچائڻ.
گيگم: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم (سوتي ۽ پٽن وارو).
گيگي: ص. مڪريل - بهاني بڙ - ڊونگي.
گيلاني: ص. عراق جي هڪ شهر "گيلان" سان منسوب. ساداتن جو هڪ پاڙو.
گيلري: ث (انگ) ديول. جاءِ پٿير م ويهڻ جي مٿاهين جاءِ - بلڪني. نگار خانو.
گيلن: ذ (انگ) پاتيٽ مڀڻ جو هڪ مڀو.
گيلو: ص. مستانو - ديوانو - چريو.
گيلي: ث (انگ) ڪمپوزٽيل مواد رکڻ لاءِ ڪاٺ جو خانو.
گيمر: ذ (انگ) راند - بزي.
گيمر: ذ. گناه - پپ - ڏوه.
گيمار: ذ. وڏائي - هٿ - غرور.
گيمر واردڻ: ذ (انگ) جهنگلي جيوت جي بچاءُ ۽ تحفظ لاءِ مقرر عملدار.
گين: ص (ف) ٻر - ڀريل. صفاتي بچاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جيئن غمگين وغيره).
گيند: ذ. ريڙهيڙهه - گهل.
گيندار: ث. پٿوڙ - چ چول - جهڳور.
گيندارڻ: م. پٿوڙڻ - چ چوئڻ. جهڳورڻ. ڏوندارڻ.
گيندڙ: ذ. پرا توڦڻ ڪپڙو.
گيندو: ذ. کسو - جيب - گيدو.
گيند: ذ. نخرو - مستي - لاڏ.
گينڊن: ص. تلهو - موٽو - دينبو.
گيندو: ذ. هڪ قسم جو گل. هڪ قسم جو جهنگلي جانور.
گيندو: ذ. اڀر تي ويڙهيل ڍاڳي مان نڪتل مڇو.
گيندي: ث. هٿ منهن ڏوئڻ لاءِ پٽ م نڪر هڪ قسم جو ٿنڀ.
گينگ: ذ. ٽولو - جماعت.
گينگو: ذ. معصوم - بي سمجهه - ننڍڙو ٻار.
گينوار: ث. خمار (نشي جو). لاغرضي - بي پرواهي. سستي. غرور.
گينوارجن: م. خمار مڇاڻ. ننڍا ڪوڙئين. مستائين (نشي م).
گينواري: ص. نشي م چور - مخمور. مست. نشئي.
گينواريل: ص. ڏڏ - جاهل. بي ڪم - مڏ.
گيه: ث. گهل - گيسر.
گيه م پون: ث. تڪليف م پون. دنيا دار ٿيڻ لاءِ ڪوشش ڪرڻ.
گيه، گيه: ذ. ٽيل مڪن - گه.
گيهڙ: ذ. منائيءَ جو هڪ قسم - وڏي ٺلهي جليبي.
گيهڙن م پون: خوشين م گذارڻ.
گيهڙن: م. گهلن - گهڙن.
گيهو: ذ. پٽ تي گهلجڻ جو نشان - گهڪو.
گيهپا ڪيڻ: ليڪا پائڻ. مارڏيڻ.
گيهول: ث. وڻ جو هڪ قسم. جيت جو هڪ قسم.
گيهي: ص. گيه جو واپاري. ماتهوءَ جو نالو.
گيئر: ذ (انگ) انجن گاڏيءَ جو هڪ ٻرزو (جنهن سان اسپيڊ گهٽ وڌڪجي).

گيسرات: ذ. گيسي - ع جزي - نيزاري.
گيسرائڻ: م. گيسي ڪرڻ. تل مٿول ڪرڻ - نٿڻ.
گيسرڻ: م. گيسيون ڏيئي رڙهڻ. گيسر ڪرڻ.
گيسريو: ص. گيسروارو - سست - ڪاهل.
گيسو: ذ (ف) عورتن جا ڊگهوار - زلف - ڪاڪل.
گيسودراز: ص. وڏن ورن وارو.
گيسي: ث. ريڙهي. ع جزي ڏيکارڻ لاءِ زمين تي ٻنڊڙ ڪوڙي رڙهڻ.
پڇتاءُ. اٺ جي پٿري تيڪ.
گيسي ڪرڻ: زمين تي ويهي ريڙهي پائڻ. عاجزي ڪرڻ. پڇتاءُ ڪرڻ. توبه ڪرڻ.
گيسيل پيسيل: ص. گئز. تجربيڪار.
گيگ: ذ. ڊونگ - مڪر. بهانو ڪري دٻهڻ.
گيگائڻ: م. بهانو ڪرڻ - ڊونگ مچائڻ.
گيگم: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم (سوتي ۽ پٽن وارو).
گيگي: ص. مڪريل - بهاني بڙ - ڊونگي.
گيلاني: ص. عراق جي هڪ شهر "گيلان" سان منسوب. ساداتن جو هڪ پاڙو.
گيلري: ث (انگ) ديول. جاءِ پٿير م ويهڻ جي مٿاهين جاءِ - بلڪني. نگار خانو.
گيلن: ذ (انگ) پاتيٽ مڀڻ جو هڪ مڀو.
گيلو: ص. مستانو - ديوانو - چريو.
گيلي: ث (انگ) ڪمپوزٽيل مواد رکڻ لاءِ ڪاٺ جو خانو.
گيمر: ذ (انگ) راند - بزي.
گيمر: ذ. گناه - پپ - ڏوه.
گيمار: ذ. وڏائي - هٿ - غرور.
گيمر واردڻ: ذ (انگ) جهنگلي جيوت جي بچاءُ ۽ تحفظ لاءِ مقرر عملدار.
گين: ص (ف) ٻر - ڀريل. صفاتي بچاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جيئن غمگين وغيره).

ڪرڻ.

گاڙو: ذ. پگهر- وگهار- گذار. نرمي. گارائو- جهوري- گهٽي.
ڪمزوري (سياري سبب). جند جي مٿين پٿرو روخال (جنهن
مرن جي ٻڪي وجهي). گچي ۽ مودر ڪپڙو (مست ڪرڻ پ
ن مڃي پيش پونءَ)، جانور کي گچي ۽ مودل رسو.

گاڙو بجهڻ: ڪنهن ڪم جو اڪلا ڏيڻ.

گاڙن م ڳارا پوڻ: حد کن وڌيڪ سڪائڻ.

گاڙو: ص. جسد ڀرندڙ- ڳرن جهڙو.

گاڙي: ث. نوڙي- گچي ۽ مودل توڙهو، پڪين ڦاسن جو دامن ڦهي-
ڦندو، پيڙي پٺن جو ڪاڇ.

گاڙ: ذ. ڦرو ڦرو تي ٽمي گڏ ٿيل گهٽي پٺي (پسيل وڪري آفيم)،
ڦرو-ٽيو.

گاڙڻ: م. ڦرو ڦرو ڪري هارڻ. ڳوڙها وهائڻ. عرق ڪڍڻ.
ختصار ڪرڻ.

گاڙو: ذ. ٽيو- ڦرو، ڳري آفيم جو ٻهو.

گاڙئون: ص. ڳريل، ڳرندڙ، ڦرو ڦرو ڪري گڏ ڪيل.

گاڙي ڇڏڻ: بچوئي ڇڏڻ- ست ڪڍڻ.

گاڙه: ث. ڳاڙهن- لالائي- سرخي.

گاڙها: ذ. چورن جو هڪ قسم- گنج.

گاڙهان، گاڙهائي: ث. سرخي- لالائي- شق.

گاڙهائڻ: م. ڳاڙهسرو ٿيڻ، ڳاڙهو ڪرڻ.

گاڙه ٽهي: ث. چورن جو هڪ قسم.

گاڙه ڳلو: ص. ڳاڙهن ڳتن وارو نوجوان (جنهن جي منهن م رت
جي لالائي ٿئي).

گاڙهو: ص. لال- سرخ، رتو، ڳاڙهي رنگ ورو.

گاڙهو ٿيڻ: رت هڻو ٿيڻ، رچي رپو ٿيڻ، ٽي لال ٿيڻ، ڪاوڙ يا
لڄ م منهن لال ٿيڻ، شادي ڪرڻ.

گاڙهو ڳيرو: ذ. پورن نوجوان- ڳنڍل.

گاڙهو ڳئون: ص. ڳاڙهن ڳنڍن ورو، مترو- ٽپهو.

گاڙهي: ث. سرخ- لال- ڳاڙهي رنگ جي.

گاڙهي ٿيڻ: پوک جو بچڻ.

ڳ: ث. اچار ڳي 'سنتي' الف- بي' جو پائڻ ليهڻ اکر.

ڳايون: ص. ڳي وارو- ڪچي آن وارو (سنگ).

ڳاڻ: ذ. گچي- ڪنڌ ڳاڻو.

ڳاڻ اوچو ٿيڻ: ڪنڌ ڪڇڻ، سرخو ٿيڻ.

ڳاڻ ڀرڻ: دانن ڪرڻ کان سواءِ روئڻ- ڳريو ڪرڻ.

ڳاڻ ڪڻ: ڪنڌ ڪڻ- ڪنڌ مٽي ڪرڻ.

ڳاڻو: ذ. ڳاڻ- ڪنڌ.

ڳاڻو پيڇڻ: ڪنڌ پيڇڻ، هٿ پيڇڻ.

ڳاڻي ڀر ڪرڻ: ڪنڌ ڀر ڪرڻ، گهڻي نقصان مينا ڇڻ.

ڳاڻي پڳو: ص. تمام وڏو خرچ، زبردست، متڪبر، ظالم، خوفناڪ.

ڳاڻي تور: ص. ڪنڌ توڙيندڙ- تمام وڏي، تمام گهڻو خرچ.

ڳاڻي لٿو: ص. ڪنڌ لٿو- ڪنڌ پڳو.

ڳاڻي: ث. ڪپڙي سان جسم کي ڍڪڻ جو هڪ نمونو (پوتي يا
چادر جون ڪنڊون ڪنڌ کان ورتي، ڪپڻ کان ڪڍي ڪنڌ
تي ٻڌي ڇڏڻ).

ڳاڇ: ذ. ڳنڀ- شمار.

ڳاڇ نه لڳڻ: شمار ڪرڻ پهرائڻ، پتو نٿو.

ڳاڇڻ: م. شمار ڪرڻ- ڳنڻ، اندازو ڪرڻ.

ڳاڇ، ڳاڇ: ذ. ڳڻج- ڳڻت ڳنڻ (سهر، لاءِ).

ڳاڏي: ث. نار، هرن پگهڻي واري اڏ، پيڪ، جتي هڪن ورو ويهي.

ڳار: ذ. ڳريل مٽي ۽ وانگر پڻ.

ڳار: ذ. ڳرو- ڳار تو ڳريل.

ڳارائي: ث. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پوٽو.

ڳاراڄو: ذ. شادمنو- خوشي (جنهن م ڳڻڻ وڃائڻ ٿئي).

ڳاراڄو ڪيڻ: سرگس ڪيڻ.

ڳاراڄهو: ص. ڳاڙهن مٿس- ڳاڙهسرو.

ڳارائو: ذ. جسم کي ڳري سڙسرو، جهوري- اڪبر، فرق، ڏک، وڃيل.

ڳارائڻ: م. راڳ چوائڻ- ڳنڻ ڪرڻ.

ڳارائي: ث. ڇت جي ڀر جهڻ لاءِ شهتير جي منهن م ڳنڍيل جهڻو.

ڳارڙو: ذ. جانده جو منهن، ڦهي، (ص) ڳرن جهڙو.

ڳارڻ: م. رجائڻ، وگهارڻ، نرم ڪرڻ، هيٺو ڪرڻ (جسم)، ضايع

ڳانو: ذ. سوتِي پ ريشمي ڏوري (جيڪ سونهن خضر ڳچيءَ م
بڌجي) - ڳاني. ڪاري سَتَمان وتيل دعا جو ڏاڳو. چوڀڻي مال
پ وهڻ کي سونهن خاطر ٻڌل ڪوڏين ۽ مٿڪن جي ڳاني.
شاديءَ جي هڪ رسم موجب گهوٽ ڪنوار کي ٻانهن ۾ ٻڌڻ جو
ڳاڙهو سڃاڻي جو ڏاڳو. پڪيءَ جي ڳچيءَ ۾ قدرتي ليڪو. ڳچيءَ ۾
پاڻن جو هڪ ڳڻ.

ڳانو ٻڌڻ: شاديءَ ۾ ڳاني ٻڌڻ جي رسم ادا ڪرڻ.

ڳاني: ٿ ڳنو.

ڳانير، ڳانيرو: ٿ/ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

ڳان: ٿ. ڳڻپ - شمار. انداز.

ڳان ڳڻيو: ص. ڳڻڻ ۾ ايندڙ. مشهور. تمام ٿورو - تمام گهٽ. ٺلي ماتر.

ڳاناتو، ڳانيٽو: ذ. شمار - ڳڻپ.

ڳانو: ذ. ڳڻپ - انداز - شمار.

ڳانو: ص. ڳڻ ڪندڙ - دوراندیش - ڏهو - مدبر - سڃاهوند.

ڳاها: ٿ. اُن ڳهن جو عمل - هنر. ٿر. پيهٽ - سخت پورهيو. سوڙه -

تنگي. ڪشالو - سختي. ڪنهن قصي پ ڊسٽن جي وچ ۾ آيل

بيت (جيڪو ڪنهن ٽنئي صرف اُڻو ڪري). اُڻرو - مام.

ڳجهارت وارو بيت. ڪٽ جي ايسر پ ويري جي منهن جو گهڙيل

چيٽو - چوڙ.

ڳاه ٻڌڻ: هنر ڪرڻ.

ڳاه ڪيڏ: ڪٽ جي ايسر يا اوڀري جا چيٽا ٺاهڻ.

ڳاه ڳاهڻ: ذ. ڪشالا ڪرڻ. مصيبت ڪٽڻ.

ڳاهون ڏيڻ: ڳاله ڪندي موقعي جو بيت ڏيڻ.

ڳاه: ٿ. گهوڙي جي سَنَڀم نريءَ جي وچ ورو سَڌ.

ڳاه: ذ. ڪاچ - چوٽو. مڇيءَ ۽ ڦاسن لاءِ ڪُنڀيءَ ۾ وڌل چارو. لَب -

لاڳ. ڪوس - خونريزي - مارو - قتل عام. جنگ.

ڳاهڻ: ذ. ماڻهن جو انبوه - ماڻهن جي پيهٽ - سوڙه - ڳاڳيه.

ڳاهڻ: ذ. ڪڪ. ڪانا - سَر.

ڳاهڻ: م. ڪري م گڏ ٿيڻ وٺ تي ڍڳ هلاني سنگن مان اُن ڪيڏ - هلڻ

ڪرڻ - هر هلائڻ. لٽائڻ - لٽائڻ ڪرڻ. عذاب ڏيڻ - چيڻ.

ڳاهو: ذ. ٻن ميسن جو منصوبو - ڪوه. (ص) وٺ لائيندڙ -

سونهن - رهبر. ڳاه ڪهيندڙ.

ڳاهي: ٿ. ڦٽندو - ڳاري.

ڳائڻ: م. لاپڻ. سَر سان لاپڻ. ر ڳ ڪرڻ. نَو رڻ. سَر هڻ. ٻين

ڪرڻ. (ذ) ڳنو - نغمو. راڳ.

ڳائڻو: ص. ڳائيندڙ - راڳي. ڳوڻو - ڪلونٽ. (ٿ. ڳاڻي).

ڳائڻ وڃائڻ: ذ. ر ڳ روپ - ر ڳ رنگ. ڳائڻ جي محفل.

ڳائي وڃائڻ: ڪوشش ڪرڻ - وسڻون نه گهٽائڻ. چڱيءَ طرح

بيان ڪرڻ. ڳائڻ.

ڳائي وڃائي: ظ. پير پورا اندازم - ڌام ڌوم سان - ظاهر ظهور.

ڳانو: ص. ڳئون جو (ڪير. مڪن. گيه. گوشت).

ڳائي گيه جهڙو: ص. بچ - ڪرو - صف. سچو.

ڳانو نه وائو: ذ. ذڪر - ڳاله. خبر نه چار.

ڳانو: ذ. ٻن ميسن جو منصوبو - ڪوه.

ڳپ: ذ. بيت (جانور جو). عورت کي بيت م ٿيل ٻار - حمل. وڻ يا

پوک جو اندريون ڪچو مادو. گودو - ڳر. مغز - تخم.

ڳپ پوڻ: ڪچيءَ جو ڦر ڪرڻ لاءِ تيار ٿيڻ.

ڳپجڻ: م. ڳپ ڪرڻ - ڦر ڪرڻ. ڳپ جهلڻ.

ڳيرو: ص. نوجوان - نوخيز (جنهن کي اڃا ڏاڙهي نه آئي هجي).

لا سَڙِيت چوڪرو.

ڳيڻ: ٿ. ڳپ وري - پيٽ سان - حمد.

ڳيو: ذ. ٽڪرو - ٿورو ڀاڱو. پور (مانيءَ جو).

ڳيوڙ: ذ. ننڍڙو ٻار - ابهم - معصوم. ڳيوڙو.

ڳيوڙاڙو: ص. عيددار - ٻچڙيوال - وڏي ڪهورو.

ڳيوڙاڙي: ٿ. ٽوڙو ٻيم ڪيل عورت. بيت واري - حامل.

ڳيوڙاڙيون ڳالهيون: ٿ. اجاياءَ - ڪچيون ڳالهيون.

ڳيوڙائي: ٿ. ٻراڻي وهي - ٻال اوستا.

ڳيي: ٿ. مڇيءَ جو پيرو.

ڳيڙڻ: ٿ. تخم جهلڻ واري جاء - ٻچيداني.

ڳٽ: ٿ. گت - چال - روش.

ڳٽ ڏيڻ: زور لائڻ. ضد ڪرڻ.

ڳٽ: ٿ. ڳٽ - ڳيه. ڍڪ - سُرڪي.

ڳٽ: ٿ. وارن جي ڳٽيل چڱ - چوٽي. موتين جي پوڄ - مڙهت.

ڳٽ ڪرائڻ: چوٽيون ڪرڻ - مٿو ويڙهڻ.

ڳٽ وڌڻ: عورت جي چوٽي وڌڻ - تعدي ڪرڻ.

ڳٽرو: ذ. وڏير ٽڪر - ٽڪرو. پيرو. ڳيو.

ڳٽرا ڪرڻ: وڏي ٽڪر ٽڪر ڪرڻ. ٻيرا ڪرڻ.

ڳٽڻ: م. ڳٽڻ (وار). ڳٽڻ - جڙڻ (موتي). ڳوڻ.

ڳٽيل: ص. ڳٽيل (وار). مڙهيل (موتي). ڳٽيل - ميل. ڳوڻ.

گُتر، گُتر: ذ. گند-گردن-کچي.
گُتر مان جهلن: بي عزتي ڪرڻ، سوزهو ڪهڻ.
گُتلو: ذ. گوترو-سنبهو، (ص) سنبهو-مڙو.
گُتن: مڙهين-گڙڪائڻ.
گُتو: ذ. گڙڪ-لوڪهو-پرگهڻ، پٽ مڙو ڏو سورخ، دري، وٽي-
حر سگهه.
گُتو جڇڻ: وڃه ڪوٺڻ-موقعو تلاش ڪرڻ.
گُت: ذ. گچي ۽ مڙ پڙ رسو، طوق، ڪٽي جي گچي ۽ مڙ پڙ رسو يا پتو،
ڦاهي، گچي ۽ مڙ پڙ جو هڪ گهه.
گُت گچي ۽ مڙ وجهڻ: پڙ کي ممسيت مڙ وجهڻ، ڏکي ذميواري
سٽي تي ڪرڻ.
گُت، گُت: ذ. گڙ-مڙ-رخسار، وڏو گرنهه.
گُت هٽڻ: وڏو گرنهه هٽڻ-ليوڙا هٽڻ.
گُتار: ذ. تاري-شاخ-گُتو.
گُتر: ذ. گُترو (به جو)، گچي (مچي ۽ جي)،
گُترن: مڙ، گئون يا بڪري ۽ جي ٽن مان سڌو سنئون پنهنجي وات مڙ
کوڍهڻي کير گُتر ڪرڻ.
گُنگ: ذ. جانور کي سڏڻ جو آواز-گُنگار.
گُنگار: ذ. زبان جي پسي ۽ گڙ جي ملائڻ سان نڪتل آواز (مڙ،
پکين وغيره کي سڏڻ لاءِ ۽ وھڻ کي هلائڻ لاءِ)، ٻار کي پيار مان
سڏڻ جو آواز.
گُنگار وڃائڻ: ڪٽڻ ڏوٽڻ-نڪر ڪرڻ.
گُنگار: ذ. پکين جو آواز-گُنگُٽ.
گُنگارن: مڙ، جانور ۽ پکين کي بچڪرڻ، پيار مان گُنگار
ڪرڻ، گُت گُت ڪرڻ (پکي ۽ جو)،
گُنگلو: ص. مدفق-شعر خور، چڏاڪ.
گُنگلو: ص. ٿلهو-مٿرو، پهلوان.
گُنگن: گُنگارون ڏيڻ، ٽهڪڙو ڪرڻ، کل مسخري ڪرڻ.
گُنگن: مڙ ڳيري جو گُنگ ڪرڻ.
گُنگو: ٻار لاءِ ڪم آندل پيار جو غلظت-سنيڙو.
گُنگو: ذ. ننڍو ڪتاب، ٻن چئن ڪتابن جو مجموعو، حتي يا
جسم جي ٽوپي ۽ مڙ ٺاڪ جي هيٺان رکڻ لاءِ پٿر وغيره-چغڙ.
طبي اصطلاح مڙي مان ٺهيل گوري، (ص) قد جو ننڍو ٻوڙ بدن
مڙيرين (مٺهو).
گُت گُت: ذ. جهيٺو آواز-سُسڻس.

گُت گُت: ذ. ڪڙي، ڪڪڙ وغيره جو چوڪي وقت آواز، بلس-
آواز، ڪنجهي ۽ مڙ پڙي وٺڻ جو آواز، پڙي پڙي وقت ٿري ۽ مڙ
نڪتل آواز.
گُتن، گُتن: مڙ، مڙ مڙ وڃي کير ڏائڻ-چڱڙڻ.
گُتو: ذ. گُتو (پٽ مڙ)-لوڪهو، واه وغيره جي پڇاڙي ڏاڙ ڳنڍڻ.
گُتو: ذ. گڙ-مڙ-رخسار، وڏو گرنهه-نيوڙو.
گُت سڃاڻڻ: مٿون ڦوڪڻ-ڪاوڙجڻ-ناراض ٿيڻ.
گُت ڦوڪ: ذ. ڪاوڙ-چڙ-غصو.
گُتن گُتوڙه: ص. ٿلهن گُتن وارو، ٿلهو-گُندو.
گُتو: ذ. بڪل گُتو، گُتو پڪل ميوو.
گُتي: ذ. ڏنڊون (پير مڙ وجهڻ لاءِ)، پيڙيون (پير ڪڙيون)،
زنجير-نير، گُتوڙي جي پيرن مڙ پيل ڪڙي مڙ پڙ سي ٽڪر.
گُتيون پوڻ: پيرن مڙ زنجير پوڻ، سٽي يڊرائي ڪرڻ، ممسيت
ڏيڻ (پراتو).
گُتي: ذ. سنيڙو گرنهه (جيڪو پڙو ڪاٽي سگهي).
گُتيون گُتن: گرنهه گُتن، گُتي ڪرڻ، منجهي پوڻ.
گُت: ذ. ڪسي-ٽلي-واه-نير.
گُتري: ذ. پري-گني-هڙ، ڪپهه جي پڇاڙي پري، ٽلي جي گُتري
گُتو: ذ. ڪمند جي ٽئين جو پڌل بند، ساڻي گه (ڪن) جي پري
گُپ: ذ. وقتي ڏکويل چوڪري، (ص) ويچاري.
گُپ: ذ. نوري ۽ ڪي ڳوٺ ڏيڻ جي حالت.
گُپل: ذ. وڏو حصو-وڏو ڳو، گهڻو-جهجهو.
گُپل فروش: ص. خوشامد ڙيو، چاپلوس.
گُپل گارن: گهڻو هلاڪ ٿيڻ.
گُپلو: ص. وڏو گرنهه هٽڙ، هچي، منت خور.
گُپن: مڙ، نوري ۽ ڇاٻ ٽڪر خاص نموني ڳنڍڻ-ڳوٺ ڏيڻ.
گُپوڙن: مڙ، وڏو گرنهه هٽڻ.
گُپو: ذ. وڏو گرنهه-گُپوڙو.
گُجھ: ذ. هڪ قسم جو مشهور مرد ر خور پکي.
گُجھ: ذ. رز-پيد، اندر-منجهه-نت، گچ-پيٽ، راز واري ڳنڍ،
ڪنجهي ڳنڍ، فبر جي سمي.
گُجھ ڳالهائڻ: مخني نموني ڳالهه بونه ڪرڻ، گُجھ جي خبر ڏيڻ،
پسنهوني ڪرڻ.
گُجھ ڳوه: ذ. ٽڪ چپ-رزدري-خڏ.
گُجھارت: ذ. مڙ-اڻرو، معمول، تڏهن ۽ هيئن سان پروڙ

گجڇيءَ مر توڙهو پون: ڊيوٽين، نقصان هين ڇن.
 گجڇيءَ مر ڪپڙو ڪرن: نيزوڙت جي وٽ وٺن.
 گجڇين مر گرھ وجهن: ڏاڍي عجزِيءَ انڪساريءَ سان پيش ڇن.
 پنهنجو ڏوه بخشائن.
 گجڇو: ڏ. جڳو (وارن، موٽين وغيره جو).
 گڏ: ت. محبت، ليقت، مروت.
 گڏڙي: ت. نَس جي موڙه- نسن م ڳنڍ ڇن.
 گڏڙيون پون: نسون موڙهي پون (جنهن ڪري عضوو سيڙجي پويءَ سخت سورت ٿي). ڪمزوري سبب بدن نَسو ٿين.
 گڏي: ت. گڏڙي.
 گڏيون پون: گڏڙيون پون.
 گر: ظوٽ، پيسان، ڏانهن- اوري.
 گران: ظوٽن- کان- ڪٿان- پيران.
 گر: ت. گجڇي- ڪو، ڳل.
 گر لائن: گي لائن، پ ڪرپ ٿن، گرهه ٿري پائن.
 گر لڳن: گجڇي ڳنڍڻ، پٺو وٺڻ- واسطو رکڻ.
 گر، گر: ت. گڏ، مس (ميو جي جو)- اندريون رس وارو ڳوڏو.
 گردار: ص. گرو-و- مس يارس وارو (ميو وغيره).
 گراتڙي: ت. گي سان لائن- گراتي- پ، ڪر.
 گراتڙي پائن: پاڪر پائن، پ ڪر پائي دلجوئي ڪرن.
 همدرد ڪرن.
 گراتي، گرهائي: ت. گراتڙي- گلي لڳڻ.
 گراتي ڏين: پ ڪرپ ٿي دلجوئي ڪرن، محبت سان پ ڪرپ ٿن.
 گراڙو: ڏ. نت جي ڪم ايندڙ هڪ اوزار جو نالو.
 گراڙهو: ڏ. گنڌرو، ڳلاڻو (بيماري).
 گرانجهڙو: ڏ. بسار ڪي وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو بڇ.
 گران، گرائي: ت. بار- وزن، ڳري هجن جي حالت.
 گراتي: ت. مرشد اٽولاڳ.
 گراهو: ڏ. چوپ ٽي جي گجڇيءَ م بدن لاءِ رسو.
 گرائن: م. وٺڻ م قتم هڻڻ.
 گرٺ: ص. ڳڙو- لاسرٽ، نوجوان جنهن کي اڃا مڇن جي سوڪ نه هجي.
 گرٺ: ڏ. رڳن جو هڪ ٻئي تي چڙهڻ جي حالت- ڳڏڙي.
 گرڙو: ڏ. جانورن جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن م گجڇي سڄي پوي).

(پڇن) وري پروني- بجهرت.
 گجھارت پڇن: پرولي سٺن.
 گجھارت سر ڪرن: گجھارت جو مضبوط ڪرن.
 گجھاندر: ڏ. گجھوارا- پيد- راز.
 گجھاندرو: ص. گجھو- نڪل- مخني- رازدانو.
 گجھانٿو: ص. گجھوارو- گجھو.
 گجھائي: ت. ڳڻ، لڪ، رازداري.
 گجھٽ: ت. لڪر جاء- مخني جاء، سامن لڪ ٿي رڪن لاءِ پٽ م ڪيل خال، اٿت جي ڏوري.
 گجھڙو: ص. گجھو- نڪر- مخني، رنڪ نينڌڙ. (ت. گجھڙي).
 گجھو: ص. لڪل- پوشيدو- خي- مخني، نامعلوم- ان چاتل.
 گج: ڏ. گهر- مڪن، آستان، ڪلال خانو.
 گج: ڏ. گنج- سر.
 گججا: ت. خوشي- سرهائي، لطف- فرحت.
 گجائن: م. گنجائڻ، سٺڻ- ڪو من، مرن.
 گجرو: ڏ. دروازي جو طق- ڪوڙ.
 گجڙو: ڏ. ڳوٺ، گهر- مڪن، آستان.
 گجڙي: ت. ڪچهري، دربار.
 گج: ڏ. ٽڪر- پاڳو- وڏو حصو، (ص) گهڻو- زياده- وڌيڪ- ڳڻل.
 گج تائين: ظ. گهڻي وقت تائين، گهڻي پنڌ تائين.
 گج جيترو: ص. ڪافي انداز م- تمام گهڻو، هڪ ڪاندو، چڱي انداز م.
 گج ڪرن: ٽڪر ڪرن- پڳ ڪرن.
 گج ڳاڙڻ: هنجهون هڻڻ- ڳوڙهه ڳاڙڻ.
 گج ڳرن: زرو زار وٺڻ.
 گج ڳنڍڻ: پڳل پڳ ڳنڍڻ، ويڇو ختم ڪرن.
 گج: ڏ. گجڇي- سو- ڪنڌ.
 گج هڻڻ: ڪنڌ هڻڻ، فخر ڪرن، معتبر ٿيڻ.
 گجڇي: ت. سسي- ڪنڌ، ڪو- گردن.
 گجڇيءَ پون: هلي پون، زوري مٿن مڙهجن.
 گجڇي ڌرتي: ت. سمنڊ م خشڪيءَ جي ٻن حصن کي ڳنڍيندڙ سوڙهي زمين.
 گجڇي سمنڊ: ڏ. پٽيءَ جي ٻن وڏن حصن کي ڳنڍيندڙ پٽيءَ جو سوڙهو حصو.
 گجڇيءَ ڳارو: ڏ. منٿ- نيزاري- پلانڊ پوتي.

گرس، ص. وٽس - کيس - ان کي.
 ڳرڪو: ڏپوڪ جي ڪٺي جو ڀر ۾ حصو. سٺي جي چوٽي.
 ڳر کري: ٺ. حمص واري زال - ڳور هاري - پيٽ - سن - حامد.
 ڳرن ر: ٺ. پيڙي ۽ مٺهي ۽ ڪڇي جي وچ ۾ لڳڻ پٽي.
 ڳرنڊو: ڏ. ڪنڊي ۽ جي وٺ جو ڪرڻ پور.
 ڳرن: م. رجن - پگهرن - نرم ٿيڻ - پٺي ٿيڻ. ڪمزور ٿيڻ (بيماري سبب). رڌجن (ڪڏو). مٽي ٿيڻ.
 ڳري وڃڻ: جسم ڪمزور ٿيڻ. هضم ٿيڻ.
 ڳرن: م. ڳيهن - ڳڙ ڪانڻ. ڪنڻ (هچ - سن).
 ڳرنو: ص. ڳرنڊڙ - رجنڊڙ - ڳرو.
 ڳرني: ٺ. ڳر - ٽخير - ميلاپ.
 ڳرو: ص. بري - وڙني - ڳرن. ٺٺيل - دير هضم (ڪڏو). قيمتي - وڏي مٺو ورو. برڊر - منجيدو. ٺهيو - جسم م مٺو.
 ڳو - منجوس.
 ڳرو: ڏ. گنو - ڳچي.
 ڳري پون: ڳچي ۽ مڙيون - ڪنڊ مڙيون.
 ڳري لڳائڻ: گلي لڳائڻ - پ ڪرڻ - ڳرائي ڏيڻ.
 ڳرو: ڏ. نڙي ۽ وارو پ ڳو - نڙي - ڳچي - ڪنڊ - سڀو - چٽي - ڪوڙو. چوٽائي مال کي ڳچي ۽ م نڪتل ڳوڙهو. ڳچي ۽ م پيل رسو - ڳرو.
 ڳرهائي: ٺ. ڳرتي - پ ڪر.
 ڳرهاري، ڳرهڙي: ٺ. ڳڙ ۽ گيهه وڃي پڇايل ماني - بسري.
 ڳرهجن: م. گلي لڳڻ - پر چن - سر چن - ريجهن.
 ڳرهڇا: ڏ. جيرانڊي - جيرو (جانور جو). همت - مڙسي - جگر.
 ڳرهڻ: ڏ. حل ورن - حل وٺڻ. ڏک سور ٻڌائڻ. محبت ڪرڻ. رهن ڪرڻ.
 ڳرهو: ڏ. چوٽائي مال کي ڳچي ۽ م ٻڌل ڳنڍ ڏنل رسو - ڳرو.
 ڳري: ظوٽ - پاسي - پير م.
 ڳري: ٺ. گلي - گهٽي. گس - وات. واھ - وسبو. آجهو - پناه. اوٽ. جدا. وانڌ ڪڍڻ.
 ڳريون چڪڻ: واهون کڻڻ. مٿيون منجهڻ.
 ڳري: ٺ. ڪمند پ ڪڍڻ جي ٻن ڳنڍين جي وچ وارو حصو - ڳري.
 ڳريدار: ص. ڳري ۽ وارو.
 ڳريل سڙيل: ص. پير تو ڏور اتو - چوڙيل. ڪنو - خر ب.
 ڳرين: حرف جر. سن. ويجهو - نڙيڪ. ڏهن - طرف.

ڳريو: ڏ. پيڙي جي پنجهو رور سو.
 ڳريو: ڏ. مڙيو - مڙي و روھڻو.
 ڳڙ: ڏ. بدن تي سوچ و رو ڳسو. جنهن مڱندڻ جي وڃي.
 ڳڙ: ڏ. ڪمند جو چمير - ڳوڙا ڳڻي ٿيڻ رس - ڪڪھ.
 ڳڙ ٿيڻ: ڳڻي ڳوڙا ٿيڻ. ڪڏو چڙ ٿيڻ. مونجهارو ٿيڻ. معمو ڪرڻ.
 ڳڙ ڏائڻي: ٺ. ڳڙ سان اوڀريل جانور ملائي ٺاهيل مٺي - ڏائي.
 ڳڙ ڏاڙهيو: ص. ڳاڙهي ڏاڙهي ۽ ورو. ڏاڙهي ۽ ڪي مڙي ڏاڙهي.
 ڳڙاڪو: ڏ. ڳڙ ملايل مٺاڪ. ڳڙ جي پٺي ۽ م پٺي ملڻ.
 ڳڙاڪ: ص. ٺلهو ٿيڻ. چٽ چلاڪ.
 ڳڙڪ: ٺ. سنهي ٽنڊ - تاندورو.
 ڳڙڪائڻ: م. ڳيهن - ڳيهي چڙڻ. هضم ڪرڻ.
 ڳڙڪڻ: م. ڳيهي وڃڻ. هضم ٿيڻ.
 ڳڙڪ: ڏ. پٺ مٿيل سوراخ - ڳرگهل.
 ڳڙڪو: ڏ. ڳڙڪ - سوراخ.
 ڳڙڪي: ٺ. جارو - دري - ڳڙڪو. روشني ۽ هو جي لاء سوراخ.
 ڳڙڻ: م. ٽمن - ٽپڪن - وهڻ (ڦڙو ڦڙو ٿي). سمن. نيندي ڪري وهڻ.
 ڳڙڻ: م. ڳيهن - وٺڻ.
 ڳڙو. ڏ. مينهن جي ڦڙن سان گڏ وسندڙ برف جو ڳنڍ.
 ڳڙا پون: مينهن م برف جا ڳوڙا وٺڻ.
 ڳڙو پون: مٿان ڪ مصيبت پون. ازغبي هچ پون.
 ڳڙھ: ٺ. بند - پٽو - ڪڙ.
 ڳڙھ: ڏ. (سن: گڏ) قلعو - ڪوٽ - گڏ.
 ڳڙهي: ٺ. ننڍو ڪوٽ - ڪوٽڙي. ننڍڙو ڳوٺ.
 ڳڙهيون ڳولڻ: دردر ڳولڻ - هر هنڌ تلاش ڪرڻ.
 ڳڙھڻ: م. ڳنهن. قبول ڪرڻ. محسوس ڪرڻ - سمجهڻ. حال ٻڌائڻ - ڳرھڻ.
 ڳڙھڻ: م. وٺڻ - خريست - ڳنهن - سوڌڻ.
 ڳڙي: ٺ. ڳڙ (گوشت جي) - ٺوٺي. سري (توم جي). ڦڙي (ميد جي). پٽي (بصر جي). پيسي (ڪتر جي).
 ڳڙي ۽ وارو: ص. غير تمس. ڄاڻو - پهلوان.
 ڳسڪڻ: م. ڳڙ ڪڻ - پيٽ م وڃڻ - نڙي ۽ ڪن مڙي ٺهڻ.
 ڳسڻ: م. ڳڙ ڪڻ - پيٽ م وڃڻ (ڪڏو، گرھ).
 ڳڻڻ: م. چن ڪڻ سو. وڏ ڪرڻ ڳيهڻ.

ڳڻو: ذ. ڪرڻه- ٿمڻو. وڃڻو هٿ آيل مڻ. ڪنهن شيء جو وڌو ٿيڻ.
 منٺ جو مال.
 ڳڻو پرن: ڳڻڻو ٺهڻو حاصل ڪرڻ. ڳڻڻي رشوت وٺڻ.
 ڳڻڪ: ٺ. ڪا به چٽي پونڊ ٿيسا رشيء. ڳڻو و نڪر چٽي پونڊ-
 جڳا (مانڻو).
 ڳڻڪ ٿي لڳڻ: چٽي پون- پٺاڻ چٽڻ. پٺيان لڳي پون.
 ڳڻڪڻ: م. ڳري لڳڻ- ڳرڻ.
 ذ. ملڪيت جو وڌو حصو. دولت- ٺ. ٺو. منٺ م مليل ٺو.
 ڳڻڪ: ٺ. برف- برف. ڳڻڪ (ص) برف جهڙو ٿيڻو.
 ڳڻڪ ٿيڻ: ڏاڍو ٺڻ. زور ڳڻو ٿيڻ.
 ڳڻڪاٽ: ڏ. ڏار- ٿڌ ڳڻڪ.
 ڳڻڪاٽجڻ: م. برف و نڪر ٺڻ. ٺري برف ٿيڻ. بيهوش ٿيڻ. ٿڌ م
 فرحت وٺڻ. ٿڌ م ٺري پون (جسم).
 ڳڻڪاٽڻ: م. ڏارڻ- ٿڌ ڪرڻ. راحت ڏيڻ.
 ڳڻڪ: ٺ. ڳڻڪي- ڳڻو- ڪٽڻ.
 ڳڻڪ پون: ڳڻڪي ۽ پون- ڪٽڻ م پون. ڳڻڪ م دخل ڏيڻ.
 ڳڻڪ لائڻ: ڳڻڪي سان لائڻ- ڀاڳ ڀاڳ- ڳڻڪ ٿيڻ.
 ڳڻڪ مڇ: ڏ. ڏانه- صلح- رساني.
 ڳڻڪ ڳڻڪ: ڏ. ڏم- رخسار- عارض- ڳڻڪو.
 ڳڻڪ پٽ: ص. لاسو پٽ- ڳڻڪو- سهڻو- پورڻ.
 ڳڻڪ سڃاڻڻ: ڪوڙجڻ- رڻ.
 ڳڻڪ لاڳو: ڏ. ڳڻڪ جو اندريون پاسو.
 ڳڻڪو: ڏ. ڏٺو- ڳڻڪو- ڏٺو- رماڪ.
 ڳڻڪو پٺڻ: ڏ. ڏٺو ڏيڻ- ڳڻڪو ڏيڻ. لالچ ڏيڻي لڳڻ- ڏٺارڻ.
 ڳڻڪو: ڏ. ڳڻڪي جو هڪ ڳڻڪ- هڪ قسم جو ڏار.
 ڳڻڪوڙ: ڏ. ڳڻڪوڙي جو هڪ سنج (ڪٽڻ م پٺڻ وري رسي).
 ڳڻڪوڙڻ: م. پوک جو سنگ ڪيڻ.
 ڳڻڪوڙو: ڏ. مڇيءَ جي ساه ڪٽڻ واري ڪٽي. ڪٽي- ڳڻڪي- ڪوٺي.
 ڳڻڪوڙو: ڏ. ڳڻڪي تي چڏيڻ واريون وڏو مڇو.
 ڳڻڪو: ڏ. ڳڻڪو- ڳڻڪي- ڪٽڻ- گردن. قميص وغيره م پيڙڻ وڃڻ واري
 پٽي. سنڌي جتي ۽ مڇيءَ کي ڳڻڪ وڃي ڳڻڪ وڃي ڳڻڪو.
 ڪپ- ڪڍڻو- ٺڪڻو- وٺڻ.
 ڳڻڪو پڪڙڻ: ڳڻڪي ۽ ڪن جهڻ.
 ڳڻڪو ڏسڻ: وٺڻ ٻڌڻ- رستو ڏسڻ.
 ڳڻڪو ڏيڻ: رستو ٻڌڻ ڪرڻ. قطع تعذرت ڪرڻ. وڃڻو رحم ڪرڻ.

ڳڻو ڪيڻ: ڪٽڻ ڪورڻ- سڀي ٺاهڻ. طمع ڪرڻ.
 ڳڻي لائڻ: ڪي سان لائڻ- ڀاڳ ڀاڳ ٺڻ. ڳڻڪ ٿيڻ.
 ڳڻڪ: ٺ. چڪ- ڪپ.
 ڳڻڪو: ڏ. ڏوٽ- ٻڪي- ڏوٽ- ڪٽڻ.
 ڳڻڪو: ص. ٺو- پسيل. ڳڻڪ جهڙو. ڪوٺو. ٺيهر- ٺيهر. ٺيهر.
 (ٺ. ڳڻڪي).
 ڳڻڪي: ٺ. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.
 ڳڻڪي: ٺ. ڪي- ڪٽي. ٺڪڻو- وٺڻ. چيلو- چارو.
 ڳڻڪي ڪوڙو: ڏ. ڳڻڪي ڳڻڪي- هر هڪ ڪٽي.
 ڳڻڪي ڳڻڪي: هر ڪٽي- هر- هر هڪ- هر جاء.
 ڳڻڪي ڳڻڪي ڳڻڪي: ڪٽڻ ڪٽڻ سان ڪٽڻ.
 ڳڻڪي: ٺ. پٽي- پٽي کي بند ڪرڻ (جسم- ٺيهر- ٺيهر) لاءِ ڇم
 جو ٽڪرو.
 ڳڻڪي چڪڻ: ڳڻڪي بند ڪرڻ.
 ڳڻڪي: ٺ. ٺڻ- سستي ڳڻڪو. خمار.
 ڳڻڪي: ڏ. هڪ قسم جو ڳڻڪ. (ص) آڙي- ٺوٺي.
 ڳڻڪي: ٺ. ڳڻڪو- سستي- ٺڻ- خمار- ڳڻڪي.
 ڳڻڪي: مخمور ڪرڻ- نشي م آڻڻ.
 ڳڻڪي: م. ڪوٺو ٺڻ. ٺڻ جي خمار م هجڻ. سستي ڪرڻ.
 ڳڻڪي هلڻ: هستي- هستي قدم چمائي هلڻ.
 ڳڻڪي ڳڻڪي ٺڻ: ڏرو ڳڻڪي ٺڻ- ڀنڪڻ ڪرڻ. ٺڻ ٺڻ ڪٽڻ ٺڻ.
 ڳڻڪي: ڏ. ٺيهر- ٺيهر- دستو. پيڙي ڪي هلائڻ لاءِ ڪٽي جي ڳڻڪي
 ٺيهر- ٺيهر.
 ڳڻڪي ڏيڻ: مدد ڪرڻ- همرهي ڪرڻ.
 ڳڻڪي ڪهاڙي م هجڻ: هميشه تيار هجڻ. ساڳيءَ حالت م هجڻ.
 ڳڻڪي موڙڻ: پيڙي ڪرڻ.
 ڳڻڪي: ص (سن) وٺڻو. عقلمند- سياڻو. سنجيدو. بردبار.
 ڳڻڪي: ٺ (سن) ٺوٺو- وڃڻو. صفا ٺيهر ٺيهر طور ڪم پونڊ (جيئن
 سڪڻو وغيره).
 ڳڻڪي: ڏ. ڪٽڻ (ٺوٺو) ٺيهر. ڪٽڻ جي ٺاڻ سان مٺي ڪٽڻي).
 ڳڻڪي: م. حوسو- وڃڻ- سڪڻ.
 ڳڻڪي: ڏ. ڳڻڪي- مٺ (ٺو). ڳڻڪي (ور)- ويڙهڻ. ڳڻڪي ڪرڻ.
 ڳڻڪي- ڳڻڪي پوئڻ (هار ڪر).
 ڳڻڪي: ص. خوشبو- رو- خوشبودار- وسيل.
 ڳڻڪي: ٺ. ٺڻ ٺڪرڻ جو جوڙ- سٺو. وڪڙو- ٺوٺو- پري-

گنڊي. موڙي. کيسو. ڪپڙي جي سـ بلاسن کي گنڊ ڏين ڇو
 عمر-گره. پتي (بصر جي).
 گنڊ گنڊيان: ت. چيريو-منوبني-ويڙه.
 گنڊ ٻڌل هئڻ: پرواهه ڪرڻ-نهيڪڻ.
 گنڊ ٻڌڻ: پيدرڪڻ. ورد ڪرڻ. هوڏ ڪرڻ. پيئڻ ڪرڻ.
 گنڊ توپ: ت. نه جوڙ-مرمت. سادي سوڌي مرمت.
 گنڊ توپ ڪرڻ: مرمت ڪرڻ-چٽيون وجهڻ. سادي سوڌي شي
 تي ڪت ڪرڻ.
 گنڊ جا پيشا: ذ. ذاتي رقم-کيسي جا پيشا-پنهنج پيشا.
 گنڊ جو ڳوڙهو: ص. پيشي وارو-شعوڪر-دولتمند.
 گنڊ ڏين: گرھ ڏين. ملان-گنڊڻ. جوڙڻ.
 گنڊ ڪرڻ: ڦاٽڻ جتي ٻيو هئڻ-جتي هئڻ.
 گنڊ ڪپڻ: کيسو ڪرڻ.
 گنڊ ڪوسي ڪرڻ: ڪجرو ڪٽڻ پيشا هٿ ڪرڻ.
 گنڊ کڻڻ: سمجهڻ-موڃهرو نڪرڻ.
 گنڊ کولڻ: خرچ ڪرڻ.
 گنڊ مر زور هئڻ: هوندو روئڻ.
 گنڊ مر نه هئڻ: پسنود هئڻ.
 گنڊ نه چوڙڻ: پئسو خرچ نه ڪرڻ.
 گنڊ: ذ. رسي يا ڌڳي وغيره جي ٻن تڪرن کي ڏنل ٻڌ-جوڙ.
 گنڊ پو-مياڻ. سٽو. ڦٽو. وڪڙ-ورا ڪو. نه.
 گنڊ گنڊڻ: مٿي ڪرڻ. حسن ڪرڻ.
 گنڊ ڳوٺ ڪرڻ: هر ممڪن طريقي سان ٺاهي سولو ڪرڻ.
 گنڊاڻي: ت. گنڊڻ جي مزوري.
 گنڊاڻن: م. گنڊڻ جو ڪم ڪرائڻ-توپڻ.
 گنڊجڻ: م. گنڊ ڇڻ. پيڙوئين-شملئين. گڏجڻ-مي وڃڻ.
 گنڊجي پوڻ: هٿين پوڻ. پاڻيوارئين.
 گنڊر: ص. گنڊوارو. مشڪل-منجهيل. ڳريدار.
 گنڊر: ذ. ڏوڏو گنڊو.
 گنڊرڙي: ت. ننڍي هڙ-بحڪو.
 گنڊ سندا: ت. ڳڻبو-عزالت-مٿي مٿي.
 گنڊ سنڍ ڪرڻ: مٿي ڪرڻ. چٽيون هئڻ. رٿل کي ريجھڻ.
 گنڊڻ: م. گنڊ ڏين-گرھ ڏين. وڪڙ ڏيئي ٻڌڻ. جهڙڻ-ملان.
 گوگهو ڪري ٻڌڻ-سهڙڻ. گڏڻ-شامل ڪرڻ. مڙهڻ.

سوڙ (خني).
 گنڊي: ت. کپڻ جو موميو. کپڻ جي اجرت.
 گنڊيو: ذ. ڪنهن - شي. (مٺي وغيره جو) گول ڳوڙهو-پنوڙو-
 روڙو. نروني زخم سبب مٿس جو ڳوڙهو-گڙ. واه وغيره -ي
 وهڪري بند ڪرڻ لاءِ مٽيءَ جو بند. جهر-نڪاءُ.
 گنڊيو ٻڌڻ: بند ٻڌڻ. ڄم جي تنڻ جي گنڊاڻ. پڪي صلاح ڪرڻ
 گنڊي چوڙ: ذ. کيس ڪٽيندڙ-جيب ڪٽرو-نيجر.
 گنڊير: ذ. ڪه جو هڪ قسم.
 گنڊيري: ت. جيل ڪمند جو ڪٽرو.
 گنڊيون پوڻ: ڪنهن ڳالهه پر منجهڻ-حيران پريشن ٿيڻ.
 گنڙ: ت. گند. پوڻ سان پريل ڪوڙهي (جيڪا جڏن م نڪري)-ويلڻ.
 گنڙ تي لت اچڻ: پاڻ تي يا پنهنجي ويجهي سان تي سڃي
 (پڙ) ڇڻ.
 گنڙ: ذ. سرهن جون ڏانڊيون (جيڪي پاڇيءَ طور ڏجن).
 گنو: ذ. ڪمند يا جوڙو وغيره جو مٺو ڪانو-ٿري.
 گني جن ترڪي پوڻ: قوه جوانيءَ م مري وڃڻ.
 گنا چوڻ: بياندو ڪم ڪرڻ. بيوقوفي ڪرڻ.
 گنوار: ص. گئون چاريندڙ-ڍڳين جو ڌڙ. بيوقوف-مورڻ.
 ناڙي. گول تو.
 گڻ ورائي: ت. چلڻ ۽ منڊين لاءِ ڪاڻ جو هڪ وزار.
 گنهڻ: م. سمونڻن-خريد ڪرڻ. جهلڻ (هٿ م).
 گني: حرف جر. گڏ-سان-ويجهو-اوري-پرسن.
 گني: ت. ڪنهن اوزار م پيل هٿيو. سامهه جي ڪني. ڪا.ي.
 ڪچي پوک. نٿ (ڳهه) جو هڪ حصو. ڏانڊي (گل ٻوٽي جي).
 گڻ: ت. ڳڻپ-شمار. اندازو. تڪ تور. مڌ سماءُ-سارنپار.
 گڻ ڪرڻ: سارنپار لهن. يڌگيري ڪرڻ. شمار ڪرڻ-ليکي
 مڙهڻ.
 گڻ: (ذ. سن: گڻ) صفت-خاصيت. خصلت. خوبی. تعريف. نيڪي.
 نيڪ عمل. عدت. اثر-تاثير. احسان-ٿورو-وڙيلائي-ڏن.
 گڻ ڪرڻ: احسان ڪرڻ-ٿورو ڪرڻ.
 گڻ ڳاڻڻ: ٿورا محن-تعريف ڪرڻ-شڪر ڄاڻڻ.
 گڻ گنڊ پائڻ: مدد ڏيڻ احسان ڏيڻ.
 گڻن سان گنهڻ: تمام گهڻا ٿورا ڪري پنهنجو ڪرڻ.
 گڻن ڳهر: ص. ڳڻاڻو-ٻهڳڻ.
 گڻاڻجڻ: م. ٿورو مڃڻ-حسن مڃڻ.

گُڻائڻ: م. گُڻن سان گڻهڻ.
گُڻائڻو: ص. فائدي وارو - لاپائڻو، خوبيءَ وارو، سٺن لڃڻ وارو.
گُڻائڻ: م. شمار ڪرائڻ، حساب ۾ شامل ڪرائڻ، ليکي مٽائڻ.
گُڻي: ث. ويچار - فڪر، هوراڪور - آندڻ مانڊ.
گُڻي خور: ص. گُڻيون پڇايندڙ، سودائي - خفائي، پورالو.
گُڻن گُڙهو: ص. بي عقل دولتمند.
گُڻپ: ث. شمار، ليڪو - حساب، گُڻيٽو.
گُڻپ ڪرڻ: گُڻڻ - شمار ڪرڻ.
گُڻ چور: ص. احسان فراموش، بي شڪرو، بي گُڻو.
گُڻگُڻو: ث. سوچ ويچار، دور اندوشي.
گُڻڻ: م. شمار ڪرڻ - اندازو ڪرڻ، ڪٽڻ، ليڪڻ، سرن، ويچارڻ، رٿڻ، خيالن ۾ آڻڻ.
گُڻڻ گُڻڻ: گُڻگُڻو ڪرڻ - ويچار ڪرڻ.
گُڻڻ: م. ڪٽڻ - نين (شاهه)
گُڻو: ذ. پوش - پردو، ٻاهريون ڌيڪ.
گُڻوان، گُڻوٺ: ص. گُڻ وارو، ڏاهو - ڪير، همزمند.
گُڻوئي، گُڻوئي: ث. چٽوئي - رتي.
گُڻي: ص. گُڻي - گُڻوان، نيڪ افعار.
گُڻي: ث. گُڻ - پوري - گُڻي.
گُڻپ: ص. پلوپولو - پورڙو - موگو، بي سمجه، گنگد م.
گُڻو: ث. اندازو - تخمينو - تڪ (هميشه "گُڻ" لفظ جي صفتي پڇاڙيءَ طور ڪم اچي).
گُڻوٺ: م. گُڻل - نهارڻ - ڇاڇڻ.
گُڻوٺرو: ذ. ڪپڙي مان ٺهيل ٽينهو - بچڪو.
گُڻوٺري: ث. ڪپڙي جي ننڍي ٽينهي - بچڪي.
گُڻو: ث. سري (شطنوع پوٺڙ جي)، ڏيري (سُت جي)، تمڪ.
جو ڪڏو - ڪٽيل تمڪ جو گُڙهو.
گُڻو: ذ. پيرت جو هڪ قسم، سُت جو ڦورو.
گُڻوئي: ث. سُت جي ڏيري، ڪٽيل تمڪ جو گُڙهو.
گُڻوئي چاڙهڻ: حقي جي تويءَ ۾ تمڪ وجهڻ.
گُڻوئي ملڻ: تماڪ پاڻيءَ ۾ پُسلڻ.
گُڻو: ذ. بهراڙيءَ جي وسني - وسڻ - ڪم - وڻ - ديهت.
گُڻ جا ڪُٽا ڪُٽڻ: نڪموءَ بیکر گذرڻ - جپ ڏيکڻ.
گُڻائڻو: ص. گُڻو جورها ڪو - بهراڙيءَ جو - ديهتي - ڪموني.

گُڻائي: ص. سڳائي گُڻو جورها ڪو - هم وطني.
گُڻوٺڙو: ذ. ننڍڙو گُڻو - وڻ - وسني.
گُڻي: ص. گُڻوئي.
گُڻپ: ذ. چنڊ نوڙيءَ جي پڇڙين کي وٺي ملائڻ - گُڻي.
گُڻپ: م. نوڙيءَ جي ٻن حصن جون پڇڙيون کڻي، وٽ ڏيئي اهڙيءَ طرح ملائڻ جو ٻيڪي نوڙي ٿي وڃي، ڪم معنوم نٿي، گُڻڻ - گُڻڻ.
گُڻج: ذ. فوقيت - فضيلت - برتري، خوبي - خاصيت - گُڻ.
گُڻڙو: ذ. ڍڳو - ڏند (ص) سورهي - پهمون - جوڏو.
گُڻو: ث (ف) گُڻو (قبر) - بئي.
گُڻو گُڻي نه هئڻ: جيلو وسيلو نه هئڻ، ڪ بهرواهه نه هئڻ.
گُڻوٺ: ذ. ڪنڌ - ڪونهٺ (ڍڳي وغيره جو).
گُڻوٺ وارڻ: ڪنڌ پوئتي ورائڻ.
گُڻوٺيو: ذ. گُڻوٺي - پ ڪر.
گُڻوٺيو ڪرڻ: پير محبت سان پ ڪرڻ، گُڻ ڪرڻ، ننگ وڙ ڪرڻ.
گُڻوٺ: ث. پني پ ڪپ ڇڪڻ جي هير ڪ ننگ بلا (جيڪو زهر ڇڏي وڃي سندس چڪ معمولي شر ڪري)، گُڻوٺيو.
گُڻوٺ، گُڻوٺي: ث. بار - وزن، بردباري - سنجيدگي.
گُڻوٺ: ذ. هڪ قسم جو جانور (جيڪو قبرن مان مڙدا ڪڍي ڪڍي).
گُڻوٺ، گُڻوٺا: سم خاص، هڪ ذات جونالو.
گُڻوٺاري: ث. گُڻوٺ (جانور).
گُڻوٺ، گُڻوٺو: ص. چي چمڙي وارو - گُڻوٺ - پورو، سهڻو. (ث. گُڻوٺي گُڻوٺي).
گُڻوٺو: ص. گُڻوٺ - بري - وزني - گران - ثڌيل، دير هئڻ (ڪاڌو).
ڏيريٺو، سنجيدو - بردبار، حيثت وارو، (ث. گُڻوٺي).
گُڻوٺ ڳالهائڻ: وڏي آواز سان ڳالهائڻ، ڏيرج سان ڳالهائڻ، ڇروپ هستي ڳالهائڻ.
گُڻوٺي: ث. گُڻوٺ - گُڻوٺي - وزن ڏي.
گُڻوٺاري: ص. حمد - بيت سان (عورت) - ڏيکي.
گُڻوٺي: ث. تڏ - محبت - فت.
گُڻوٺ: ذ. گُڻوٺ - گُڻوٺي (رنگ جي)، (ص) گُڻوٺ - گُڻوٺي.
گُڻوٺ پياڪ: ص. گُڻوٺي پياڪ جو مالي.
گُڻوٺ ڪرڻ: سوڙهه نين، ميڙ ڪري ڇڻ.
گُڻوٺي: ث. گُڻوٺ (رنگ جي) - گُڻوٺي - اونهي، پيچيدگي - منڪلات.

گوڙهو: ذ. ڪنهن به شيءَ جو ڪوئي گڻيو - نورو - چٽو - نيرو - روڙو.
 مٽيءَ جو گوڙو (ڪنبل ۾ وڃي اڇس لاءِ). ڪيسو (ڪپڙي جو). جسم ۾ مٺس جو ڪوئي ٺڪ - منج (ت. گوڙهي).
 گوڙها ڪرڻ: گڻم ڪرڻ. منجپڻ (مٺ).
 گوڙها ڳاڙڻ: ٺڪ وڌڻ - منجڻ هارڻ. افسوس ڪرڻ.
 گوڙهو: ص. گهرو - ڪهڙو - تيز - ٺڪو (رنڪ). ڏکيو - مشڪل - منجپڻ - پڇيو (ت. گوڙهي).
 گوڙهي: ت. جسم تي مٺس جو ڊيڙ. گوي (مٽيءَ وغيره جي).
 ڳول: ت. ڳولا. تلاش. وڙول.
 ڳولا: ت. تلاش - جستجو - وڙول.
 ڳولا ڦولا: ت. ڇڄ ڇوڇ - ڇڄ پڙتار. وڙول.
 ڳولائڻ: م. تلاش ڪرڻ. وڙول ڏيڻ. پڇ ڇا ڪرڻ.
 ڳولائو: ص. ڳولا ڪندڙ - ڳوليندڙ. ڪپورو - طالبو. گهر ڄاڻو.
 ڳولپ: ت. ڳولا - وڙول. تلاش. پڇ ڇا ڪ.
 ڳولڻ، ڳولڻ: م. ڳولا ڪرڻ - تلاش ڪرڻ. وڙول. ٺهرڻ. ڳولي هٿ ڪرڻ.
 ڳولڻ ڦولڻ: تلاش ڪرڻ - ٺهرڻ. ڇڄ ڇوڇ ڪرڻ.
 ڳولڻو: ص. ڳولا ڪندڙ - ڳولائو - ڳوليندڙ.
 ڳوليئو نه لڀڻ: تلاش جي وجود هٿ ڏيڻ.
 ڳولي ڪڍڻ: معنوم ڪرڻ. هٿ ڪرڻ. پتو ڪرڻ.
 ڳوليندو وٺڻ: تلاش ڪندو رهڻ.
 ڳولڻ، ڳولي: ت. سڀني مان ٺهڻ وڃي ٺهڻي - پوري.
 ڳوه: ت. هڪ قسم جو سهارو (سانڌي جيڏو، واري سي زمين ۾ ڌرم گهر ڪري) - سوسمار - پٽ مڇي.
 ڳوه مان واڳون ٿيڻ: حشيت کان مٽي وڌڻ - آڪڙيا وڌڻ ۽ ٻيو وڃڻ.
 ڳوه: ت. اتي وغيره کي پٽيءَ سان ڳوهڻ يا ملڻ ڏيڻ جو عمر - ڳند.
 ڳوه: ذ. مڙ - انوه - ڳهٽ.
 ڳوهڻ: م. ملڻ (اتو، مڻدي وغيره).
 ڳوهو: ص. سڀ ڪجهه ڳهي ويندڙ - ڪاڻو.
 ڳوهيرو: ذ. سانڌي جو هڪ قسم.
 ڳوٺ: ذ. ڪٿر ڌارو وغيره گڏ ٿيڻ ڇڙو (مال لاءِ).
 ڳه: ت. هلاڪي - جاکوڙ - ڪشالو. ڪنهن ڪم ۾ گهڻي مشغولي سبب ٺڪ. گهڻي پٽ جي هلاڪي.
 ڳه موڙ: ت. پٽ جي پڇ - ڳ موڙ.
 ڳه: ذ. زيور - گهڻو. گروي.

ڳه گڻو: ذ. زر رڳو.
 ڳه رڪڻ: گروي رڪڻ. قرض وٺڻ لاءِ ضمانت طور زيور رڪڻ.
 ڳهائڻ: م. سخت پور هيو ڪرائڻ - مڃڻ.
 ڳهر: ت. ننڍو ڄمڻ. نشي جو ويڳ. مدھوشي. موڳ ٺي. آرس.
 ڳهرجڻ: م. پنڪي ڪاڻ - جهونا ڪاڻ. ڄمار ڄڻ.
 ڳهريو: ص. ننڍو ڪڙو. سست - ڪهل.
 ڳهڙ: ص. سڪو مٽيو. ڳلهه ڳهڙيندڙ.
 ڳهلو، ڳهليو: ص. سست - ٽوٽي - بي خيالو. پور وڙو. اٽڄڻ.
 ڳهلائي، ڳهلائي: ت. اڀاڻپ - پور وڙائي. اٽڄائي - بيوقوفي.
 ڳهڻ: م. لاڳيتو ڪم يا پنڌ ۾ هجڻ. پنڌ يا ڪم ۾ ٽڪجڻ. سخت مزهيو ڪرڻ. ڪشالو ڪرڻ. ڳهڻ. ڳهه ۾ سنگ پڻ وڃڻ. ٺوڙڻ.
 ڳهڻ پھڻ: تورڻ ٽڪڻ - ويچار ڪرڻ.
 ڳهڻ: ت. پڇيڻي - رحم.
 ڳهڻ: م. ڳڙ ڪرڻ - هڙپ ڪرڻ.
 ڳهنو: ذ. زيور - ڳهه. سنڌ ۾ مرد جو نالو.
 ڳهنو گڻو: ذ. زر زيور - ڳهه ڳهه.
 ڳهڻي: ت. سخت محنت - گهڻو پور هيو. بيچيني. دماغ وٺوڙ.
 ڳهر: ذ. ڪٽيءَ جو مقرر انداز (جيڪو هڪ ماڻهو کي ورهاست ۾ مٽي) ڳهڻو.
 ڳهر چاڙهڻ: مدد ڏيڻ. ڪم پورو ڪرڻ.
 ڳهڙ: ص. پير - تمار. بردبار. ڳهڙ. گهڻ ڄڻ - گهڻيون ڳهڙيون ڇڏندڙ.
 ڳهڙيل: ص. ٽڪل - ورچيل - چور - سانو.
 ڳئون: ت. ڪنءَ - ڍڳي.
 ڳئي: ت. مشعد - چٽ - ڏير.
 ڳئي اڳهاڙو: بيحي - بي شرم. بي ننگ.
 ڳئي ٻيٽ ڪرڻ: ڪنجو سائي ڪرڻ - پڪاني ڪرڻ.
 ڳئي چڪي تي رڪڻ: سڀت ڪرڻ - مغروري ڏيکارڻ.
 ڳئي ڏيکارڻ: دل جو راز ٻڌائڻ. پيرواھي ڏيکارڻ. انڪري ٿيڻ. پنڌ ڏيڻ.
 ڳئي ڏيئي هليو وڃڻ: پورو جواب ڏيڻ. پورو منهن ڏيڻ.
 ڳئي سوڙهو: ص. بخيل - ڪنجوس - شرم.
 ڳئي ڪوڙڻ: ويهڻ. ٺڪ ڇڻ لاءِ ويهڻ. هڪ هنڌ ٺڪ ڪرڻ.
 ڳئي گيس: ت. توبه - بان - آن مڃڻ.

ڳيراڻجھڙو: ذ. هڪ قسم جو پٺاڙو ڪو وڪرو. (ص) ڳيري جي رڪ
جھڙو.
ڳيرو: ذ. هڪ قسم جو پڪي. (ث. ڳيري).
ڳيرو ڪري ڇڏڻ: و رکي ڇڏڻ.
ڳيري هيٺان آڻ ڪيڻ: ڪم ڇڏڻ ڪي. سان ڪو ڪم ڪرڻ.
ڳيري جي وڪ: تمام ٿورو ٻيٽ.
ڳيڙ: ص. مست موني، بيوقوف، بي زور. ڇا ڪر- غلام- پ نهو.
ڳيڙو: ص. خريد ڪرڻ- وٺڻ- ڪڍڻ.
ڳيڙو: ذ. ٿيڻو- ٿورو- ٿورو.
ڳيڙهه: ص. پرو- ڪمزور- ضعيف. سست، پوڙهو- ڪراڙو.
ڳيڙهڻ: خريد ڪرڻ- ڪڍڻ- سودڻ.
ڳيڙهو: ص. خريد- گراهڪ.
ڳيسڻ: مڙ ڪرڻ- هضم ٿيڻ.
ڳينوار: ص. ديوانو- سوداڻي- بوندو.
ڳينهڻو: ص. خريد ڪندڙ- ڳهندڙ- خريد- گر هڪ.
ڳينو: ذ. ٿوري پڪي، جو هڪ قسم- لنگهو.
ڳيو: ذ. ڳيڙ- گيت.
ڳيڻو: مڙ ڪرڻ- گيت ڏيئي ڪڍڻ.
ڳيڻي وڃڻ: مڙ ڪرڻ. ڳيڻو- هضم ڪرڻ. موروثي حق
غضب ڪرڻ.
ڳيڻو: ذ. ڳيڻو- ڪندڙ- ڪڪ.

ڳنيءَ ڳاڙهو ٿيڻ: بيحيءَ ٿي پيڻ.
ڳني ڳرو: ص. مغرور- وڏائي خور.
ڳني ڳڻ ڪائڻ: اڃو حرص ڪرڻ. پيٽ ڀرجڻ.
ڳني گهرائڻ: خدمت ڇڏي ڪرڻ. زي نيزي ڪرڻ.
ڳنيءَ مارائڻ: بدفعل ڪرڻ.
ڳني مان ڳالهائڻ: لاغرضائيءَ سان پيش اچڻ. رڪوءَ ڏيڻ جو جواب ڏيڻ.
ڳني وات تي هٿ رکڻ: ڪنهن جي پڇر نه ڪرڻ. غريب ٿي گذرڻ.
ڳيت: ث. ڳيڻ جو عمل- ٿڪ.
ڳيت ڏيڻ: نڙيءَ کي زور ڏيئي ڪڍي پيٽ مڙجڻ.
ڳيتون ڏيڻ: ٿڪيلن ڏسڻ. ٿڪيلن سان ڪم ڪرڻ.
ڳيت: ذ. گيت- ڳيڻ- گنو.
ڳيت ڳائڻ: ڳي ڳيڻ- ساراه ڪرڻ.
ڳيتن: مڙ ڪرڻ- ڳيت ڏيڻ.
ڳيت: ث. سٺ جي ڍيري.
ڳيتي: ث. ڳوٺ (چوڻ راند جي). ڳي- ڳي. يڪتاري جي تند
ويڙهڻ وارو ڪٺي، جو ٿڪڻ.
ڳيجھڙو: ص. ڪوڙو عاشق- سڌاريو.
ڳيجھو: ذ. ڏيوندڪار ٿيندڙ پڪي- ڳجهه. حر مخور.
ڳيجھو ٿيڻ: محتاج ٿيڻ. قرضي ٿيڻ.
ڳيڇ: ذ. گيت. ڳيڇ- ڳيو. شاديءَ وغيره جي موقعي تي چيل
گيت- سهرو.
ڳيڇ ڳائڻ: سهر چوڻ. گيت ڳائڻ.

پڻ ڪي مرن).

گهاٽ مڙ هجڻ: مناسب موقعي جي تلاش ۾ محنت- وڃڻ ڳولڻ.
گهاٽڪ: ص. ڦٽل- خوني، فريسي- دغا باز، ڏوهه سان ماري ڇڏڻ.
گهاٽو: ص. ٿڪ مڙ وٺڻ شڪري. شڪري. دشمن- ويڙي.
سمندر مڙجي، جو شڪر ڪندڙ، ٿوبو- غواص.
گهاٽو: اسم خاص. شڪر جي رسالي جي هڪ سر جو نالو.
گهاٽي: ذ. حوسي- ڦٽل، خطرناڪ- نقصانڪار.
گهاٽ: ذ. ڪندڙ تي ٻيڙيءَ مان لهڻ ب چڙهڻ جي مقرر جاءِ- پٺڻ.

گه: ث. ڇاڙهڻي سنڌي 'انف-ب' جو ٿيڻ ليهڻ ڪو.
گهاپ: ث. ڪڏ- تراني- مڙهين مڙهين- تشييب.
گهاپ ڪڍڻ: بيماري پوڻ. يڏ- پيچائڻ.
گهاپارو: ذ. نڙيءَ جي گهاٽ- سخت ٿڪيل سان به نه گهٽي
سگهڻ جي حالت.
گهاٽ (ث. سن) قتل- خون- ڪوڙ. مناسب وقت، موقعو- ٿڪ-
ٿڌ- وجه. دشمن يا شڪر ڪندڙ کي وڃڻ جي جاءِ- ڪم ڪم.
گهاٽ ڪرڻ: قتل ڪرڻ- مڙڻ- خون ڪرڻ (آپ ڪپ ڪرڻ=

دوبين جي ڪپڙن ڏوڻ جي جاءِ - تڙ، ت-و - حوڪي. پهڙ -
جبر، ڊول - نمونو - ڪپڙڻو.
گهات گسائڻ: وقت تي نڀڙو روڪسائڻ.
گهات گهڙڻ: رستو ۾ مصوبو ستن - سڙڻ ڪرڻ، رت رڻ.
گهات پيو: ڌڪ ڪوٽ - گهٽڻ تي.
گهات ٿي، گهاتائي: ت. پٺي جي ڪنڌ، ڪپڙي جي موٽ تي،
رنڪ جي ڪپڙي.
گهاتو: ڌ. نقصان - ڇيڻو - ٽوٽو - خسرو، (ص) گهٽو (جهنگ)،
ڳوڙهو (رنگ)، ويجهو (دوست، عزيز)، سٺو - ڪڻيڻ، ٿيڻو
(ڪپڙو)، گهٽيڻ - مڙهڻ (ت. گهٽي)،
گهاتو پوڻ: نقصان پوڻ - ڇيڻو رسڻ، ويجهو ٿيڻ.
گهات گهات: ڌ. ڌڪ - گهٽ - زخم، چير - ڌار.
گهاتي سرهين ڏسڻ: سنگت ڀرڪڻ.
گهاتي: ت. جن جي وادي - مٿي، جبل جو گس - لڪ، ڪمي - اٺ،
گهاتي وادي: ت. ڪمي پيشي - گهٽو ڌڪ، ڪس ڪس،
گهاتو: ڌ. ڌڪ ڌوم - درباري - ڌڪڙ،
گهار: ت. جبل واري سي زمين ۾ پٽيءَ ۾ وهڪ سان ٿيل ڌر -
ڌار - چر،
گهار: ص. بڪڪيو - وائر ڌو،
گهار، گهار: م. گڏ رڻ - ڪٽڻ - جڻڻ،
گهارو: ڌ. واه، ندي وغيره ۾ وهڪري سبب ٿيل ڪڏ - ڪنڊ، وهڪرو،
گهارو ڪري وڃڻ: پٽيءَ جو ڌڻي نڪرڻ - ڪنڊ پئجي وڃڻ،
گهاري: ت. وڻي - وڇوٽي، ويڇو - جدائي، وڇوڙو، پٽيءَ جي
وهڪري ۾ پير روڻ، ڪپڙي ۾ نڪتل ٿيڻ جي وڇوٽي،
گهاري پوڻ: وڻي پوڻ، جد ٿي ٿيڻ، رنڊ ڪپوڻ،
گهار: ت. چل - گهڙائي (ڪنيءَ جي)، گهڙڻ يا ٺاهڻ جو
نمونو - گهڙڻو،
گهڙو: ڌ. ڌڻو ڪو - ڌڻو ڪو،
گهڙو: ڌ. گهڙيل گس، وڏو رستو - سڌي واٽ، لوھ جو هڪ قسم،
گهڙي: سم خاص، دادو پير سان وهندڙ هڪ واه جو نالو،
گهڙڻو: ڌ. گهڙت جو نمونو، نمونو - ڊول، رٿا،
گهڙي جو گهڙيل: گهڙت جو عمدو نمونو - عمدو شڪر،
گهڙائڻ: م. ڏوڪڻ - ڏوڪڻ ڪري گهڙڻ، همت سان ٿي پوڻ،
آسرو لاهڻ (پوٽي جي پرواهه ڪرڻ)،
گهڙ گهڙ: ت. ڌڻو ۽ من ٺهيل خاص قسم جو ٿڌڻ (پٽيءَ پير لاءِ،

مٿ ڇڏو) - موريو (پٽر يا ٽامي جو)، ڊلو،
گهڙ گهڙو: ڌ. هڪ قسم جو رڌو ڏنڊو ڪٽو، گهڙو وارو ڊگهو چولو،
گهڙ گهڙي: ت. ننڍي گهڙي وارو ڊگهو پراڻو چولو،
گهڙ م: ت. اس - سج جي گرمي، گهٽ،
گهڙو: ڌ. گهڙو هڪ قسم - ڳم،
گهڙ ٺڄڻ: م. ڀڄڻ - رسڻ، ڇڄڻ - ڇپيائڻ، گهٽڻ،
گهڙ ٺڄو: ڌ. رستي ۾ ننڍي ڪڏ - جهانڪو،
گهڙ ٺڄڻ: ڌ. چوپڻي کي ڳچيءَ ۾ ٻڌل وڏو گهٽ - وڏو چڙو، وڏو
شاهي جانور،
گهڙ ٺڄڻ: ڌ. وڏو چير (زخم جو)، پڳل چلم جو ٿرو،
گهڙ ٺڄڻ: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو، حيدرآباد لڳ هڪ ڳوٺ
جو نالو - گهڙ ٺڄڻ موري،
گهڙ ٺڄو: ڌ. ٺڪر جي پڳڙي ۾ جي ڳچيءَ وارو گول حصو - ڳڙي
گهڙ ٺڄڻ ڪيڏن: يڪدم پورو ڪرڻ (ڪوبه ڪم)،
گهڙ ٺڄڻ لاهڻ: پوري پور ڪرڻ - تڪر ٽڪر ڪرڻ - پڳڙي لاهڻ
گهڙ ٺڄڻ ڳچيءَ ۾ وجهڻ: پرايو آزار پنهنجي ڏمي ڪرڻ،
گهڙ: ڌ. ڪٽيءَ جا ڪپڙا ڏوڻ ۾ هڪڙي وري لاءِ ٺاهيل جوڙا - مڇو،
گهڙ ڪرڻ: ڪپڙن کي ڦهري تي سٽڻ،
گهڙو: ڌ. ٽيلي بچ پيڙڻ لاءِ ڪٺ جي ڪٺ (جنهن کي اُٺ يا ڏاڍ
ٿيري تي هلائي) - ڪوٺو،
گهڙي ۾ وهائڻ: سخت پورهيو ڪرائڻ، آزار - ستائڻ، اٺ
جوري ڪم وٺڻ،
گهڙي: ت. ننڍو گهٽو (جيڪو متهو هلائي)، مصيبت، آزار،
گهڙي پوڻ: گهڙي ۾ گهڙڻ، سخت مصيبت پوڻ، ڳري سزا هيٺ اچڻ،
سڙ طور گهڙي ۾ پيڙجڻ،
گهڙ: ڌ. ڌو، وانگر - جهڙو،
گهڙ: حرف جر، جيڪر - وانگين - جهڙو،
گهڙ گهٽ: ص. چٽوڙو - پيٽي - مٿاڇڙ،
گهڙ: ڌ. زخم - ونهڙو زخم، وڏ - جهڪ،
گهڙ گسائڻ: ٻئي جو وار خالي موٽڻ، ڪوڙتارڻ،
گهڙ گهٽ: ت. ڦڙڙيون - لٿون - زخم،
گهڙ وجهڻ: زخم ڪرڻ، وڏو ڇڄڻ، آزار، طعن مهڻ سان وڏو جهڙ،
گهڙائڻ: م. زخمي ڪرڻ - ڦٽڻ - گهڙائڻ ڪرڻ،
گهڙائڻ، گهڙائڻ: ص. زخمي - ڦٽيل - وڏو ڦڙيل، ڌڪو ڀيل - ستل
(عشق جو)،

گهائل ٿين: زخمن-مجروح ٿين-ڦٽجڻ.

گهائل مائل: ص. هرير مريل-هٿو مٿو، ريل ميل، جتي-گستخ، گهائو: ذ. مڇي مرن جو وڏو چر.

گهائو: ذ. گهاٽ ڪندڙ-گهائيندڙ، نقصانڪر، تيز-تڪو، اونهو (ڌڪ، زخم)، (ص) بهادر-سورهيه-پهوان.

گهائي: پني يا مڇي مرن جو ننڍو چر.

گهايو: ذ. لوهه جو ڌڪن هٿن مٿن پسي مزور.

گهٻ: ٺ. اک ۾ لڳل ڌڪ، لڳل ڌڪ (جنهن ۾ سوڄ ٿئي).

گهٻ: ٺ. جهڪ (ٿانءِ وغيره)، مڏ، نيري ڪٽ-گر.

گهٻي: ٺ. گهوڙي هڪل لاءِ خاص لڪن.

گهبران: ٺ. ٻوڙان، موڱه (دل جي).

گهبراهٽ: ٺ. بيمتراري-لوچ پوچ-ترويل-موڱه (دل جي)-آند مٺ، ڊپ-پو، پريشاني.

گهبرانئ: گهبرانجن: م. حواس خط ٿين، ٿٿان ڦٽن ٿين-ششدر ٿين، هڪ ٻڪو ٿين، ڊجن، و ترو ٿين، پريشن ٿين، بيمترائين.

گهبرو: ص. ڪن ڪن گهٽ ٻڌندڙ-ٿورو ٻوڙو، گهٽ واڇو ڪندڙ (سڪو).

گهٻڻ: ٺ. ڪنپي.

گهٻو: ذ. ننڍي-چٽر-ڪر (چر جو گهٻو=ڪل مسخري)، لڳي-دغا.

گهٻو: ذ. نريءَ جي گهٽ-گهٻرو.

گهٻو پون: گهٻي پون.

گهٻي: ٺ. ٻار تي راند جو هڪ قسم.

گهٻيت: ذ. مٺيءَ جو هڪ قسم.

گهٻيڙ: ص. ڄاتو-سمجهو، ڏاهو، ڏاڍو-سخت.

گهٽ: ٺ. چل-روش-گت.

گهٽ صحيح ڪرڻ: هٿ چلت سمجهڻ-چال ڏسڻ.

گهٽ هٿن: ڪنهن ٽڪر سان ريجھڻ.

گهٽ: ذ. وجه-موقع، وقت-عرصو.

گهٽ: ٺ. ٽٻي-گوتو-غوضو (پٽيءَ ۾)، گوھي (يڄن ۾).

گهٽ ڏين: گهٽي ويڃڻ، پٽيءَ ۾ تيزيءَ سان بهرن ڪرڻ.

گهٽون ڇڏڻ: گوھيون نه ڪرڻ، بهن ڪرڻ.

گهٽون هٿن: ٽٻيون ڏيڻ (ٻائيءَ ۾ گجهڙو ترڻ)، گوھيون ڏيڻ، ٺٽن لاءِ يڄڻ.

گهٽر: ذ. گوسرو-گهٽون هٽندڙ رول-آواره، ڪم چور.

گهٽڻ: م. وڃڻ-گهٽجڻ، ڊاخر ڪرڻ-ڊج ڪرڻ.

گهٽ: ص. ٿورو-ڪم، ٿورو-ڪسو، ننڍو-اوتو، خسيس، هڪو، ڪو ته، مختصر، ڦٽل، ورن.

گهٽ پون: نسوٽين-ضعيف ٿين.

گهٽ ڪرڻ: گهٽ ڪرڻ، ٿورو ڪرڻ.

گهٽ وڌ: ص. ٿورو گهٽو-ڪم بيش، مهانگو سهانگو.

گهٽ وڌ چوڻ: بڪوس ڪرڻ، اڇيو ڳالهائڻ، ڳارگند ڪرڻ، ٻڌندڙ ڳالهائڻ.

گهٽ وڌائي: ٺ. ڪمي بيشي-ٿوري گهٽي، ردوبدل-ڦير گهٽي، فرق-تفاوت.

گهٽ: ذ. نڪه-پنيو، ڌڙ، لڪ-ڌرو، لوگهو-ڳڙڪ، گس-پيچرو، جسم، دل-من-جيءَ، روح-سه.

گهٽ اندر گهٽوڙا: پنهنجي اندر وجود جا وڃڻ.

گهٽ گهٽڙ: ذ. گهٽ ٽڙ (پاڻيءَ ۾)، لنگه-رستو، ور وڪڙ (رستي ۾).

گهٽ وٺڻ: لنگه جي جاءِ تڙڻ-رستو روڪڻ.

گهٽ: ٺ. رگه-ٻس، پوست (هوا جي)، روڪ-جهل، سوڙه-تنگي.

گهٽ ٿين: هوا بند ٿيڻ سبب موڱه ٿيڻ، تنگي ٿيڻ-سوڙه ٿيڻ.

گهٽ ڪرڻ: واهون بند ڪرڻ-تنگ ڪرڻ.

گهٽ ٻوسڻ: ٺ. سوڙه سنگهڙ، تڙ تپت، ظلم زبردستي.

گهٽ: ذ. ڌڪ-سڪ.

گهٽ: ٺ. ڪرو ڪڪر-گهٽو ڪڪر.

گهٽا وڌي: ٺ. گهٽ وڌائي-ڪمي بيشي، ٿورائي گهٽائي.

گهٽاءُ: ذ. ڪٽ-تخفيف-لاٽ، بچت-ڪفايت.

گهٽائڻو: ذ. گهٽ وارو-اڪرڻ-اوماهي.

گهٽائڻ: م. ٿورو ڪرڻ، لاهڻ (اڳه)، ڪٽ ڪرڻ-وضع ڪرڻ.

هيٺ ڪرڻ (درجو)، نيو ڪرڻ-چوٽو ڪرڻ، تخفيف ڪرڻ، ڇڏڻ.

گهٽائي: ٺ. ڪمي، ٿورائي، قلت-اٽ، ڪس، ڪوٽ، ڪوٽاهي.

گهٽجڻ: م. لهڻ-لاٽ ڪرڻ، ٿورو ٿيڻ، ننڍو ٿيڻ، زوال ٿيڻ، سسڻ، ڇڏجڻ.

گهٽجڻ وڌجڻ: گهٽ وڌائڻ، لهڻ ڇڙهڻ (اڳه، پاڻي)، يڪسڻ نرهڻ.

گهٽجڻ: م. بند ڪرڻ (سه)-ٻوسجڻ، واڌرو ڪرڻ (ٻوٽي، فصل جي).

گهٽر: ذبهو سائيندڙ-گلودبائيندڙ.

گهٽڪار: ٿ. گهٽ-ايس.

گهٽڪن: م. ڏيڪ ڀرن. پاڻيءَ وغيره ٽڙيءَ مان ڏڪيائيءَ سان هيٺ لهڻ. اٽڙجن-اٽڙاڇن.

گهٽڪو: ڏ. پاڻي پيش وقت ٽڙيءَ ۾ هڏ ڪو اچڻ جي حالت. هڪدم گهٽ. واڌن جي هڪ اوزار جو نالو.

گهٽنا: ڏ (سن) واقعو-معالمو-حالت.

گهٽن: م. گهٽجن-گهٽئين-ٿوروئين.

گهٽن: م. گهٽو ڏين-گهڙو ڏين. ٽڙيءَ کان جهلڻ. سوڙهو ڪرڻ-تنگ ڪرڻ. مجبور ڪرڻ.

گهٽو: ڏ. گهٽيو (چوپيو)-ڏنبو.

گهٽو بڻجڻ: ٿلهو مٿروئين. ويڙهاڪ ٿيڻ.

گهٽو وڃڻ: ٽنصان ٿيڻ. ٽوٽو پوڻ.

گهٽو: ڏ. گهڙو گهو-ٽڙيءَ ۾ ساھ جي پُوست.

گهٽو ڏين: گهڙو گهو ڏين. گهڙو گهو ڏيئي مارڻ. سوڙهو ڪرڻ. مجبور ڪرڻ. زوري ڪ ڳالهه مڃائڻ.

گهٽو کائڻ: صبر ڪرڻ-سهي وڃڻ. ڪنهن ڳالهه تان ٽري وڃڻ.

گهٽوري: ٿ. جوان ڀڙ.

گهٽي، گهٽي: ٿ. گلي-گلي-ڪوڄو-سوڙهو لنگهه. راه-گس-چارو. گهرن جي وچان سوڙهو گس.

گهٽيون گهمن: اڃا يورلڻ. بيڪار اچڻ. ڏڪاڪائڻ.

گهٽي: ٿ. ننڍڙي پرڪي ڏنل جلاب-سٽي.

گهٽيرو: ص. ٿورو گهٽ-ڪجهه ٿورو-ڪسو-اوٽو. هڪو. ڪوٽه.

گهٽ: ڏ. وڏ-ٽڪو-ڪپ.

گهٽ: ص. گهٽو-سخت (اندرو). گهٽي اوندهه-گهگهه اونداھي.

گهٽاٽو: ڏ. ٿڀو-ٿڌو-اٿڙ-ٺوڪر.

گهٽلو: ڏ. گڙبڙ. ڏڇو. غلطي. هيرا ڦيري. غبن. دوکو.

گهٽو: ڏ. گهٽاءُ-زخم-ٽڪو-گهٽ.

گهٽج: ٿ. سوڙهي جاءِ ۾ مخلوق جي گهٽائي. گهٽائي-سوڙهه-پيهه. گپ-چڪ.

گهٽج مڃ: ٿ. گهٽي-سوڙهه-پيهه. گڏوچڙ.

گهٽج: ڏ. تنگ-سوراخ. گهٽج. (ص) اڱلو-گڏلو. بيوقوف. چيڳرو.

گهٽا ڪڍڻ: سخت سزا ڏيڻ-آندڙ ڳونڊا ڪڍي ڇڏڻ.

گهٽجڙ: ڏ. گهٽيال جي پليٽ تي متر ڪي جا ڏڪ-ٺڪانو ڪي.

گهٽڪ: ٿ. سسي مٿا چري ڪجهه ڪڍ-ڪڙپڙ.

گهٽڪو: ڏ. ٺوڏو-گهٽڪو-رندڪ.

گهٽيلو: ص. ميرو-گڏلو-ڪنو.

گهٽجڻ: م. گهٽس-گهٽڻ-زور سان وجهڻ. گهٽجڻ (لاتون ڪي).

گهٽجو: ڏ. لاتون ڪي پٽي لاتون ڪي جهنب سان سوراخ ڪرڻ.

گهٽجي: ص. ڪنهن ڳالهه تان ڦري وڃڻ واري حالت-ڦيري-ڦڙتي.

گهٽڻ: م. نشي ۾ اٿڻ-نشو يا نند ۾ جهولڻ. اوجهرڻ-گهو مائجڻ

گهر: ڏ. مڪان-بيت-رهڻ جي جاءِ-مسڪن. جاءِ-جڳهه. هنڌ-ٺڪ ٿو. ڏنو.

گهر آباد ڪرڻ: گهرو سائڻ-شادي ڪرڻ.

گهر ٻارڻ: فساد جا ڳڻڻ-ٻن جي وچ ۾ لائي ڄاڻي ڪرڻ.

گهر ٻاري ڏياري ڪرڻ: ناموس ۽ مشهوريءَ لاءِ اڃا پيو خرچ ڪرڻ. فضول خرچي ڪرڻ.

گهر ٻڌڻ: گهريائين ۾ اتحاد ڪرڻ. صلاح ڪرڻ-يڪراءِ ٿيڻ.

گهر ڀرڻ: جاءِ ڪي سامان سان ڀرڻ. ٻئي جو مال ملڪيت پنهنجي گهر ۾ آڻڻ.

گهر ڀڳي: ٿ. گهر جي ڪم مان واقف (عورت)-سگهڙ.

گهر تائين پهچائڻ: منزل تي رسائڻ. چيهه ڪرڻ-دنگ ڪرڻ.

گهر ٽڪڻ: گهر ڏسڻ. مقصد واري گهر جي ڳولا ڪرڻ.

گهر ٽڌو ٿيڻ: گهر سڙڻ-گهر ڪي به لڳڻ.

گهر ٽريو: ڏ. گهر جو رڻجايل.

گهر جو: ص. گهر متعلق ذاتي-پنهنجو. گهر جو پيپل-ڌاريل.

گهر جو ماتهو: ڏ. پاڻي-ڪٽنب.

گهر جا پچر ڳڻڻ: اڃا پايهه پچائڻ. خراب خيال رکڻ.

گهر جا ڪڪڙ مارڻ: هيٺ تي ظلم ڪرڻ-غريبن کي آزار ڏيڻ.

گهر جو ڏيئو ٿيڻ: چڱو ماڻهو ٿيڻ. ٻڌي ڪرڻ-ايڪو ڪرڻ.

گهر جي ڳالهه: ٿ. پنهنجي ڳالهه ذاتي معاملو.

گهر جي گهر ٽڙي هئڻ: گهر کان ٻاهر نه نڪرڻ.

گهر خبر ڪو هئڻ: گهر ۾ نه هجڻ-غير حاضر هجڻ.

گهر ڏسي ڇڏڻ: نامر ٺڪ تي کان واقف ٿيڻ. رستو ڏسڻ. واقف ٿيڻ.

گهر ڏهڻ: زل مري وڃڻ.

گهر ڪرڻ: جڳهه پيدا ڪرڻ. سماجڻ (دل ۾). گهر آباد ڪرڻ.

ڪنيت شعري ڪري بچت ڪرڻ، نامر ٺڪانو ٺهڻ. هڪ دٽ

ٿاڻيڪو ٿي ويهڻ. آسودو ٿيڻ.

گهر کائن: بيروزگاريءَ ۾ گهر جا ٽپڙو ڪتي گذران ڪرڻ.
 گهر کائن لاءِ اچڻ: گهرويران هئڻ.
 گهر کي بهاري ڏيڻ: گهر تباهه ڪري ڇڏڻ. گهر جو سڀ سامان
 چوري ڪري وڃڻ.
 گهر گسائڻ: پٺڻ کان پاسو ڪرڻ - خوددار بڻجڻ.
 گهر گونهن ڪرڻ: ڪن ڪرڻ - گندگي پکيڙڻ. نقصان ڪرڻ.
 بچڙو ڪرڻ. گلارو ڪرڻ.
 گهر لٽائڻ: ضرورت کان وڌيڪ خرچ ڪرڻ. فضول خرچي ڪرڻ.
 ملڪيت اڏائڻ.
 گهر مان لڳڻ: پنهنجي ڪٽنب مان ويڙهيڻ.
 گهر مٿي تي کڻڻ: گوڙ ڪرڻ - هڻ ڪرڻ.
 گهر مسيت ٿيڻ: گهر سڃوڻ.
 گهر ۾ گنگا وهڻ: پاڻ وٽ سڀ ڪجهه موجود هئڻ.
 گهر ۾ گهارڻ: رضائي راضي رهڻ.
 گهر وٺي تير هڻڻ: ان ٿيڻيون تجويزون گهڙڻ - اجيا پها پچائڻ.
 گهر هلائڻ: گهر جو انتظام هلائڻ. گهر جي روزمره ضرورتن جي
 پورائيءَ لاءِ خرچ ڪرڻ.
 گهر: ٿ. طلب - ضرورت - ڇاهه. مرضي. دعويٰ. نهڻو - قرض.
 گهر ڪرڻ: طلب ڪرڻ. مڱڻ - تقاضا ڪرڻ.
 گهرائو، گهرائو: ڏ. خاندان - نسل. ڪٽنب. ڪڙم - پيڙهي - پٺڻ.
 گهران: ظ. گهر مان. هڙ مان - ڳنڍ مان - پنهنجي طرفان.
 گهران گهل ڪيڻ: اندر مان پياڻي ڪيڻ - دل صاف رکڻ.
 گهرائڻو: ص. بندي - اصيل - خانداني - وڏگهراڻو.
 گهرائڻ: م. ڪوٺڻ - سڏڻ. طلب ڪرڻ. حاضر ڪرڻ.
 گهر بار: ڏ. گهر ۽ ڪٽنب. ٻار ٻچا.
 گهر تڙ: ڏ. گهر گهاٽ. نام لڳائڻو.
 گهرئڻ: م. گهڻو ٿيڻ - رهڻ - گهرڙڻ.
 گهرئو: ڏ. گهرڙو - گهرڙو.
 گهرئي: ٿ. جندڻ.
 گهرئي: ٿ. ننڊ جي پنڪي - اوجھرائي.
 گهرئيون کائڻ: پنڪيون کائڻ. ڳڻتيون پچائڻ. دل من هئڻ.
 گهرئي: ٿ. قدم ننڍي شيءِ. بندري - گهٽڪي.
 گهرج: ٿ. ضرورت - طلب - ڳپ - حاجت.
 گهرجائو: ص. ضرورت مند - طالبو - حاجتمند.
 گهرجڻ: م. لازم هئڻ. ڳپڻ - ملڻ.

گهر ڌڻي: ص. گهر جو مالڪ. مڙس - خاوند. (اصطلاحاً) ڪوٺو.
 گهرڙاڻ: ڏ. گهرڙجن جو زوردار آواز (گاڏيءَ جي هلڻ يا ڌنڌي
 ڪوٺندي مگهونجن جو آواز) - رهڻو.
 گهرڙڻ: م. اڏو ڳاڙو گهڙڻ - ڏاڍو ڪرڻ. رڳڙڻ - مهڻڻ. ڦارڻ ڪرڻ.
 گهرڙ گهاٽو: ص. ڏاڍو گهاٽيندڙ. بي قياس. زوروار.
 گهرڙو: ڏ. ننڍڙو گهر.
 گهر ڪجڻ: ڪاوڙجڻ - رنج ٿيڻ.
 گهر ڪڻ: م. گسڪڻ - رڙجڻ - ترڪي.
 گهر ڪڻ: م. گڙڻ. چڙپ ڏيڻ - تڙي ڪيڻ.
 گهر ڪو: ڏ. وري وري گهرڻ - ڪر ڪر. ڏڙهي - هڙي.
 گهر ڪي: ٿ. هڙي - چڙپ - جهٽڪ. جٺ.
 گهر گهاٽ: ڏ. نام لڳائڻو - جاءِ جڳهه. رهائش - سڪونت.
 گهر گهر: ٿ. وري وري گهرڻ يا چوڻ. گهڻو چوڻ. بار بار تائيد.
 گهر گهلو: ص. ڏيڻو - خلاصو. ويڪرو (ٿ. گهر گهلي).
 گهر گهلو پير ڪڻ: م. اُهو ڪم ڪرڻ - تڪڙو قدم ڪڻڻ.
 گهر نائي: ص. سهرجي گهر ۾ رهندڙ نائي.
 گهرڻ: م. بدن م سستي يا بيماري محسوس ٿيڻ. دل ماندي ٿيڻ.
 گهرڻ: م. طلب ڪرڻ. سوال ڪرڻ. مڱڻ - هٿ تنگڻ. چاهڻ - پسند
 ڪرڻ. تقاضا ڪرڻ. اڳاڙڻ (قرض) - وصول ڪرڻ.
 گهرِي وٺڻ: طلب ڪري وٺڻ. ضرورت جو اظهار ڪري وٺڻ.
 اجازت سان ڪڻڻ. سوال ڪرڻ.
 گهرُو: ص. گهر جو ذاتي - پنهنجو. داخلي معاملن جو.
 گهر وارو: ڏ. مڙس - خاوند. وڙ. گهر جو مالڪ - ڌڻي.
 گهر واري: ٿ. زال - جوءِ.
 گهر وڙڻ: م. ڀونڊو منهن تي گسائڻ - بڻجڻ.
 گهر ويٺي: ظ. بنا محنت جي. مفت ۾. ڪيڏانهن وڃڻ کان سواءِ.
 گهرِي: ٿ. مرضي. رب جي رضا - ڌڻيءَ جي مرضي. قض.
 گهرِي: ٿ. وڻجھوتي راند جي ٻاري يادري.
 گهر يون ڪرڻ: ٻريون ٺاهڻ - ٽوليون ڪرڻ (راند لاءِ).
 گهر ٻيڙي: ٿ. پٽين ۾ گهر ٺاهيندڙ جيت جو هڪ قسم.
 گهريني: ٿ. گهرواري. گهر ڌڻي - گهر جي مالڪياڻي. وريتي - سهڻي.
 گهريلو: ص. گهر جو ذاتي. گهر جو ٺهيل - هٿرادو. گهر جو پليل.
 گهريلو صنعت: ڏ. هٿ جو هنر - دستڪاري.
 گهر: ٿ. ٺهڻ - گهڙائڻو - نمونو - ساخت. گهرڻ جي نالو.
 گهڙا منجی: ٿ. گهرڻ (دلن) رکڻ لاءِ ڪانين مان ٺهيل گهڙي.

ڌڪ هتي وڃائجي. عموماً پهريدارن وٽ، اميرن جي درن تي پ
 عاشورن جي جلوس ۾) - گھنڊ. ڀيٽ تي تنگن لاءِ وڏي گھڙي.
 گھڙيالجي: ڏ. گھڙيال وڃائڻ تي مقرر ملازم.
 گھڙيالو: ڏ. گھڙيال. گھڙولو. هرلي پ نارجي تر جوترو.
 گھڙيو: ڏ. اُن جو هڪ مڀو - چوڻ لو.
 گھس ڦس: ڏ. ڪن جي ڳالهه - سر ڀس - ڀنڪو.
 گھسڻ: ڏ. زور سان اندرو ڇڻ. گھڙڻ. ڀيڀي وڃڻ. داخل ٿيڻ.
 گھشو: ڏ. ڌڪو - ٿيلهو. ڪنهن شيء کي زور سان هيٺ مٿي ڊهڻ
 واري حالت. خفي جوڙڻ ڪو. جماع - ميلاپ.
 گھشا هئڻ: جماع ڪرڻ.
 گھگه: ڏ. اوندو - پٽ - اُجهندو - گھور.
 گھگه اونداهي: ڏ. ڪري رات - پاٽ اونداهي.
 گھگه: ڏ. پکي جو هڪ قسم - چيرو.
 گھگانڻ: ڏ. آواز جهڪو ٿيڻ - گھگهيون.
 گھگه پکي: ڏ. جهنگ ڪڪڙ - چيرو.
 گھگهي: ڏ. گھجي هنڌ تي هٽيل مک - ٽپي - گوتو.
 گھگهي: ڏ. ص. ٿلهو ۽ بندرو (متهو).
 گھگهي: ڏ. وڏي گھيري وارو وڏو شاهي ڍلو - گهاگهي. وڃت جو سڙ.
 گھگهي: اسم خاص. ڪراچي ۽ لڳ هڪ گهوٽ ۽ پل جو نالو
 (پيري لڳ).
 گھگهراڻي: ڏ. عجزي - نيزاري. نياز - نوڙت.
 گھگهو: ڏ. گهاگهو (زنانو چولو).
 گھگهي: ڏ. سرگرم ڪاڻن جو نمونو - تن - پلشو.
 گھگهي هئڻ: ڳائڻ جو هنڌ ڏيکارڻ - پلشو هئڻ.
 گھگهي: ڏ. ڪهر (ڪاڇ جو قسم).
 گھگهلڻ: ڏ. گھري جو "گهو... گهو" وارو آواز ڪرڻ.
 گھگهو: ڏ. وڏين ٻانهن سان ڊگهو زونو چولو - گج.
 گھگهو: ڏ. ويٺل نڙيءَ جو آواز - گھٽيل آواز.
 گھگهو: ڏ. پکي جو هڪ قسم.
 گھگهو: ڏ. سڀنيءَ جو آواز (ملازم کي سڏڻ ي موڪل ڏيڻ يا ت ٺيڻ
 ٻڌائڻ لاءِ).
 گھگهي: ڏ. روئندي روئندي ساهه جي گھٽ - سڌ ڪو. گھٽيل نڙيءَ
 مان آواز. ڊپ موات مان نڪتل آواز.
 گھگهي پون: گھتي روئڻ ڪري نڙي ٻيهي وڃڻ.
 گھگهي: ڏ. ٺڪر جو سوڙهي ۽ گچيءَ سان ٿنڀ - مڙاڇي.

گھڙائي، گھڙائي: ڏ. زيورن جي ٺهرائي.
 گھڙائڻ: ڏ. ٺهرائڻ (گه). جوڙائڻ - اڏائڻ.
 گھڙب: ڏ. سارين جي فصل لاءِ پاڻيءَ ۾ بچ چيڻ.
 گھڙبو: ڏ. بلڪل پٽرو ٿيل. نوٽن جهڙو.
 گھڙبي: ڏ. ٺٽڪ - سانگ. ڄم جو خاص لڪن (گھوڙي هڪن لاءِ).
 گھڙيڇ: ڏ. ٺهه ٺوه. سوچ ويچار - ڳڻڳوت.
 گھڙت، گھڙپ: ڏ. بناوٽ - گهاڙيٽو - ساخت.
 گھڙبو: ڏ. گھٽو ڪاٺيندڙ - پيٽوڙي. مڪار - دوڪيباز.
 گھڙجڻ: ڏ. چلجڻ. منڊجڻ (اڏاوت). ڀنڄڻ - ٺهڻ.
 گھڙڪو: ڏ. گھنڊ جو آواز.
 گھڙڻ، گھڙڻ: ڏ. ٺهڻ - جوڙڻ (زيور). ٺيڻ (ٿانوَ).
 گھڙڻ: ڏ. داخري ٿيڻ - گھڙي وڃڻ. اندرو وڃڻ. داخل ٿيڻ. ڀيڻ. وڃڻ
 (پاڻيءَ ۾).
 گھڙني: ڏ. گھڙڻ جو نمونو - گھڙت - گهاڙيٽو.
 گھڙو: ڏ. ڍلو.
 گھڙو ڀڄڻ: ڏ. ڳالهه ڪلڻ - راز ڦڙڦڙڻ. وسيلو وڃڻ.
 گھڙا پرن: خدمت ڪرڻ. ڇاڪري ڪرڻ.
 گھڙولو: ڏ. ننڍڙي ٻار جي چرڪ يا ڍپ لاهڻ لاءِ هڪ سون (ٿالهم
 تاندار کي مٿان خالي ڍلو اونڌو ڪجي، پوءِ ٿالهم پاڻي وجهجي
 ته گھڙو ٻيڙ جو آواز ڪري).
 گھڙولي: ڏ. ننڍڙو گھڙو - ڍلي.
 گھڙي: ڏ. ڏينهن رات جو سئون حصو (جيڪو 24 منٽ ٿئي). پل -
 ڪن - ساعت - خطو. وقت ڏيکارڻ جو اوزار - واچ. ننڍو ڍلو - ڍلي.
 گھڙي پرن: شاديءَ جي هڪ رسم موجب گهوٽ ڪنوار لاءِ ستن
 کوهن جي پاڻي مان ڍلي پري اچڻ (جنهن ۾ ٻيو پاڻي ملائي
 وهنجار جي).
 گھڙيءَ جا گھڙيال هئڻ: قدرت جا ڪرشنا ظاهر ٿيڻ.
 گھڙي ساز: ڏ. واچ ميڪر.
 گھڙي ساعت: ڏ. ڪن پل - ٿوري دير.
 گھڙي ساعت تي هجڻ: ڏ. مرن جي قريب هجڻ.
 گھڙي ڪن: ٿورو وقت - اڪ ڇنڀ - ٿوري ساعت.
 گھڙي گھڙي: ڏ. ذري ذري - ٿوري ٿوري دير کان پوءِ. وري وري - هرهر.
 گھڙي ماسو گھڙي تولو: ڏ. ڦرندڙ گھڙندڙ - گھڻ مٽيو. چلولو.
 گھڙيءَ ۾: ڏ. پل ۾ - خطي ۾ - يڪدم - جهٽ پٽ.
 گھڙيال: ڏ. پتل جي گول ٿلهي (جنهن کي ڪاٺ جي متر کي سان

گهگهيون تين: ڪارڪن جو سڪي خراب ٿيڻ.
 گهگهيٽرو: ذ. سنهي جيت جو هڪ قسم.
 گهگهيڙي: ٺ. گهگهي پتل عورت- ٻرو چٽي.
 گهل: ٺ. گهوڙن تي چڙهيل لشڪرياتولو. لشڪر. ڌاڙين جو تولو.
 گهل ٻوڙو: ذ. صفا چٽ ٻوڙو- بلڪل ٻڌي سگهندڙ.
 گهل تي پون: لشڪر تي پون. انبوھ تي پون.
 گهل گهل ڪرڻ: وڏيون رڙيون ڪرڻ- ڌاڙ گهوڙا مڃڻ.
 گهل: ٺ. اوجھراتي- پنڪي. ننڊ جي گهر.
 گهلر: ذ. هجوم- انبوھ- ميڙ- ولر- تولو.
 گهلن: م. ڳرن. رجن. پٽي تين. ملڻ- گڏ ڄڻ. ڳڻ (هوا).
 گهلوري: ٺ. گهلرڪن لاءِ ٽمي پندر جو نوتو.
 گهم: ٺ. آلان- ٽمي. هوامر پٽيٺ جو ٿر. پٽيٺ- پوسل. ماڪ.
 سم (زمين جي).
 گهم: ٺ. گهمڻ جي حالت. گهٽ- اُٻس. آڙنگ.
 گهمائجڻ: م. مٿو ڦرن- پٺاڻي تين. پريشن ٿيڻ.
 گهمائي: ذ. پٺاڻي- ڦيري- گهمري. مٿي ڦرن جي حالت.
 گهما گهم: ذ. ڀرپور. ڳوڙهو- گهرو.
 گهمائڻ: م. ڦيرائڻ- چڪر ڏيڻ. سير ڪرائڻ. گشت ڪرائڻ.
 دوکوڏيڻ.
 گهمٽاري: ٺ. ڦيرو- چڪر. سير. ڦيري.
 گهمٽاري ڏيڻ: گهمي ڦري اچڻ. چڪر ڏيڻ.
 گهمٽ: ذ. نازنخرو- انگل آرو. ٺاهڻوھ.
 گهمجڻ: م. مڪمل پسن- آڏو ٿيڻ. گهم مٽو ٿيڻ.
 گهمچر: ذ. هل هنگامو. ڊمچر- پٽل.
 گهمرو: ذ. ڦيرو- چڪر. ڀيرو.
 گهمرا پون: بدھ ضمي سبب ڀيٽ مروت پون.
 گهمرو ڏيڻ: ڀيرو ڏيڻ. ڦيرو ڏيڻ. وارو ڏيڻ.
 گهمرو ڪيڻ: ملهه وارو ڪيڻ. دولاب سان ڳڻڻ.
 گهمرو گهٽي: ٺ. واري ڦيري- اچ وڃ. سنڀال سڙي- ڇاڇ جوڇ.
 گهمرو لڳڻ: وارو ورن. وجهه ملڻ.
 گهمرو نه ڪرڻ: سارن لهن- يادگيري نه ڪرڻ- ڀيرونه ڪرڻ.
 گهمري: ٺ. ڦيري- چڪر (مٿي ڪي)- گهمٽري.
 گهمري ڏيڻ: ملهه مٽڪل سان وڪڙ ڏيڻ ڦاسڻ. ڇاڪي
 ڪرڻ. نقصان پهچائڻ.

گهمري ڪيڻ: ڌمڪي چڙهڻ. بدشد ڳالهائڻ.
 گهمريون ڪائڻ: ڦرن- چڪر ڪائڻ. ڦيريون پٽڻ.
 گهمسان: ذ. لڙائي- جنگ. پيڙ- انبوھ- هجوم. هل- هنگامو-
 هنبس. مٺڏان. ڊمچر- پٽل.
 گهمگهوڙ: ذ. گهمسان. گوڙ شور. مونجھارو. بڪيڙو.
 گهمگهمو: ذ. پٽي ڳرم ڪرڻ جو ٺاڻ- سماوار.
 گهمڻ: م. جبرو- ڌڻو. زور وارو.
 گهمندڙ: ص. چڪر ڏيندڙ- ڦرندڙ. سيلاني.
 گهمندڙ زال: ٺ. بد خلاق عورت- ٻهريڙي.
 گهمندڻ، گهمندڻ: ذ. غرور- تڪبر- فخر- وڌائي. هٽ. آڪڙ-
 سڀٽ. ڀروسو- زور.
 گهمندي: ص. وڌي خور. هنيو.
 گهمڻ: م. ڦرن. چڪر ڏيڻ- سير ڪرڻ. گشت ڪرڻ- پसार ڪرڻ.
 گهمڻ ڦرن: چڪر هڻڻ- سير ڪرڻ. تفريح ڪرڻ.
 گهمڻ گهوٽو: ذ. گهٽين نشيدار شين کي گڏي گهوٽن جي حالت.
 گهمڻ گهوڙو: ذ. گهمڻ جو شوقين. سيلاني. رولاڪ. هڪ هنڌ سڪ
 ڪري نويهندڙ.
 گهن: ذ. نوه جو وڏو مٽر ڪو. گهمڻ.
 گهن چڪر: ص. وڏو ڇلاڪ. بيوقوف. آتشبازي جو چڪر
 (جنهن م گهٽن ٽي قسمن جا نمونن ٿين).
 گهن: ذ. پڇانو- جسم مان خارج ٿيندڙ گند.
 گهنٽري: ٺ. ڇاڪي- حرفت. ڏٺو- دلبو. دم دلا سو.
 گهنٽري باز: ص. تڪي- ڇاڪ- حرفتي.
 گهنٽري چاڙهڻ: ڏٺو ڏيڻ. ڇاڪي ڪرڻ- حرفت بازي ڪرڻ.
 گهنٽو: ذ. هاڻي جي ڳچي م بدل وڌو چڙو- گهنڊ.
 گهنٽو: ذ. زمين مپڻ جو هڪ مٺ (ويھويسا).
 گهنٽي، گهنٽي: ٺ. گهنڊي.
 گهنٽري: ص. دم دلا سو- ڏٺو گشو.
 گهنج: ذ. سر (ڪپڙي م). ور (پيشني م).
 گهنج وجهڻ: سر وجهڻ (منهن پ ڪپڙي م).
 گهنجائڻ: م. گهنڊ پٽڻ. ڪنڊ رن (ڪني). سر وجهڻ- چٽڻ.
 گهنججڻ: م. چن چن ٿيڻ. ڳڻجڻ- ڳڻجڻ. ڪانڊارجن (ڪني).
 گهنجر: ذ. گهنج و رو- گهنجيل- وٽيل ستيل.
 گهنجن: م. گهنج وجهڻ (ڪپڙي م). سر وجهڻ (پيشني م).

گھنج: ت. خوشي - سرهڻي، مزو - لطف، وندر، فرحت - آرام.
 گھنڊ: ص. وڌو پهلوان - ڪوپو - جنگ.
 گھنڊ: ذ. پٽن وغيره من نهيل ٺالهي - گھڙيل، وڌو چڙو.
 گھنڊ: ڏگھنج (منهن م)، منهن تي ٻڌل ڪپڙي جو جھنڊ.
 گھنڊ وجهڻ: منهن م سڙو جھن، پيشانيءَ ۾ گھنج وجهڻ.
 گھنڊ ڪرڻ: منهن ڍڪڻ - نقاب جاڙهڻ، ماڻو ڪرڻ - نخرو ڏيکارڻ.
 گھنڊ وارو: ص. گھنڊ ٻڌل (جانور).
 گھنڊي: ت. گھنڊي، چڙي.
 گھنڊو: ذ. وڪڙ - وڙ.
 گھنڊي: ت. پيچ - وڪڙ - وڙ. گھنج - اٺاوت م رهجي ويل ڌاڳي جي
 ٻنڊ. مڇهارو، سنگ جي سڏي، اُن نڪتل سنگ (جوڙ جو).
 گھنڊي پيئڻ: پيئڻ جو سنگ پوريور ڪري گھوتي پيئڻ.
 گھنڊارو: ص. گھنڊيدار - منجهيل - موڙهل. مشڪل - اهنجو.
 وچڙيل وارن وارو.
 گھنڊيدار: ص. ورن وڪڙن وارو - پيچدار - گھنڊيون ٿيل.
 گھنڊيءَ لار: ت. چڙي جي اندر آواز پيدا ڪرڻ لاءِ ڪاٺيءَ ي لوھ
 جو ٽڪر.
 گھنگھڙ: ذ. جنجل - معاملو، ٻڳي ۾ پيل مسئلو، مڇهارو.
 ذميوار، مصيبت.
 گھنگھڙ گھارڻ: پريشان حال م گھارڻ - منسليءَ ۾ پوڻ.
 گھنگھڙ ۾ پوڻ: مصيبت ۾ پوڻ - آزار ۾ پوڻ.
 گھنگھڙجڻ: م. مصيبت ۾ پوڻ، منجهڻ - پريشان ٿيڻ، ميرن قاتل
 ڪپڙن م هڻڻ.
 گھنگھڙو، گھنگھڙو: ذ. پٽر جي ننڍڙي ڊبلي (جنهن م چئي
 جيترو پٽريل هجي ۽ وڃي).
 گھنگھڙيالو: ص. گھنڊيدار - پيچدار - خمدار.
 گھنگھڙيو: ص. ڏکڻ جو مريل - پيڙيل - ڏکيو.
 گھنگھڙو: ذ. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 گھنگھڙي: ذ. ڳٽي - چنٽا، ڳرو مرض، جيت جو هڪ قسم.
 گھنگھڙو: ص. ڪارو (ڪڪر)، گجگوڙ وارو (جھڙ).
 گھڻ: ت. گھڻي، افرط - ڪثرت، واڌ - اضافو.
 گھڻ اڪرو: ذ. گھڻن لفظن وارو، گھڻو ڳالهائيندڙ - ڳالهائو.
 گھڻ ڄاڻ: ص. گھڻو ڄاڻندڙ - ڏاهو - سڄاڻ.
 گھڻ خرچو: ذ. قيمتي - مهانگو - عاليشان، وڏو خرچ ڪائيندڙ، عيش.
 گھڻ رُخو: ص. گھڻ پسن وارو - پهتو دار - گھڻ پاستون.

گھڻ ڪُرو: ظ. عام طرح - اڪثر - عموماً، جيڪر، هميشه جو.
 گھڻ ڳالهائو: ص. گھڻو ڳالهائيندڙ، بڪ بڪيو، وات راڌو.
 گھنگھڙو: ص. پيلو چاهيندڙ - خير خواه.
 گھنگھڙائي: ت. خير خواهي - پلائي - نيڪي.
 گھڻ مٽيو: ص. ٻين جي صلاح تي هلندڙ - پرمٽيو، ڦرڻو گھرتو.
 گھڻ ۾ پوڻ: ڏگھي ڳالهين ۾ پوڻ، اجاين ڪمن ۾ پوڻ، ڊيگم ۾ پور.
 گھڻ واڻائي: ت. پريشاني - مڇهارو، آند مانة، حيراني، مشغوليءَ.
 گھڻ واهيتو: ذ. گھڻن ڪمن وارو، گھڻن خيالن وارو.
 گھڻائڻ: م. نڪ جي آواز سان ڳالهائڻ.
 گھڻائي: ت. زيادتي - واڌ، سرسي.
 گھنگڙ: م. گھنگھڙن وانگر وڃڻ، ٻرڻ.
 گھنگور: ت. گھنڊ جو آواز، گھنگھڙن جو آواز.
 گھڻ گھڻ: ت. گھنڊيا چڙي جو آواز، واڄت.
 گھڻو: ص. زياده - جهجھو - ڪثير - بيار، جام - جال، ريل
 چيل، بيحد.
 گھڻا سڙا ٿلاڻ: گھڻا زمانن ڏسڻ - آزمودگار هئڻ.
 گھڻو ٿڻو: ظ. اڪثر ڪري - عام طور.
 گھڻو ٿيڻ: ڪجهه به ٿيڻ.
 گھڻو ٿيو: هاتي بسڪر (ڪم يا ڳالهه کان منع ڪرڻ)
 گھڻو سارو: ظ. سالم - سربستو - سمورو.
 گھڻو ڪري: ظ. اڪثر ڪري - عام طور.
 گھڻي ويهين سئو هئڻ: ڪيتري قدر ڏکيائي يا پريشاني هئڻ.
 گھڻو: ذ. ڪاٺي يا اناج کي ڪائيندڙ جيت - سڙو. (ص) نڪ مان
 ڳالهائيندڙ.
 گھڻو لڳڻ: سڙو لڳڻ، ججهو درد لڳڻ.
 گھڻيرو: ص. ڪجهه وڌيڪ - البت سوايو - مرس.
 گھڻو ٻاڻو: ذ. ان گھڙيل ٺلهي ڪاٺي جو ٽڪر - ڏڪو، اُبتو جو ب.
 (ص) ٺلهو ۽ سگهارو (ماتھو).
 گھڻو ٻاڻو چڙهڻ: زور ڏيڻ، چڙهڻ، عاجز ٿيڻ - پريشان ٿيڻ.
 گھڻو ٻو: ذ. زمين کي ڪيڙن لاءِ هر ۾ وڌل لوهي ڦار - چوني.
 گھڻو ٻو پوڻ: ڪنهن شيءَ جو اک ۾ لڳڻ.
 گھڻو ٻي: ت. غبن، ڪپت - خيانت، بي ايماني - ويساه گھاتي.
 گھڻو ٻي هئڻ: امانت ۾ خيانت ڪرڻ، ڪپت ڪرڻ، ويساه
 گھاتي ڪرڻ.

گهوبون ڪرڻ: ترڪتل ڪرڻ. دوکو ۽ دولاب ڪرڻ.
ڪٽيون ڪرڻ.

گهوٽي: ٿ. پم-پور-ويچر-قيرو-بدل.

گهوٽ: ڏ. لاڏو-ونو-بئرو. ڪانڌ-مٿس.

گهوٽ بڻجي ويهڻ: بي اونو ٿي ويهڻ-بيرواهڻي ويهڻ.

گهوٽالو: ڏ. گڙپڙ-ڦڏو-بي انتظامي. رڳڙو-معدلو.

گهوٽڻ، گهوٽڻ: م. ڏنڊي ڪوندي م حل ڪرڻ-رڳڙڻ.

گهوٽي ڇڏڻ: پئمال ڪرڻ-رڳڙي ڇڏڻ.

گهوٽو: ڏ. گهوٽي پيئڻ جون پسر ڪيون شيون.

گهوٽو پيارڻ: نشو پيارڻ. ورغلان-ريهن-ريين.

گهوٽيتا: ص. گهوٽ جي ذات برادري وارا-گهوٽ جا چاچي.

گهوٽج: ٿ. جهنياري ڪاٺي وغيره سان چوڪ. دٻڻس.

گهوٽج: ڏ. پور-خيال-گهوٽو.

گهوٽچائي: ص. پورالو-حفتي. پٽا ڪي.

گهوٽچان: ڏ. دٻڻ ڏيان. لوڪ نوڪان.

گهوٽجڻ: م. ڏٺي پرن-ڏٺن. ڦٽس. ڳون وغيره م زور سان وجهڻ.

چيائڻ پيچائڻ.

گهوٽجو: ڏ. پور-خيال-ريچڪ-جو جڪي. جهوٽو-پنڪي.

گهوٽ: ٿ. صدقو-خوشيءَ جي موقعي تي سرتي گهوٽي ڏنل خيرات.

بخشش. خيرات. ڳولا-تلاش. ڦيري (گهوٽڙي جي). مڇيءَ جي ڳولا ۽ شڪار.

گهوٽ ڏيڻ: خوشيءَ جي موقعي تي لنگهن کي پئسا گهوٽي ڏيڻ. گهوٽ

ڪرڻ. گهوٽن. مڇي مارڻ. مڇي مارڻ لاءِ پاڻيءَ م ڦيرائڻ.

گهوٽ: ڏ. نياز (سرندي يادنبوري) جي تند، جيڪا "سا" تي وڃي.

گهوٽ: ص. خوفڪ-پيانڪ-ڊيجاريندڙ.

گهوٽ: ٿ. ٽڪ-جوه-هڪ ٽڪ نظر. تڪي نظر. غور سان ڏسڻ.

گهوٽن سان گهاٽڻ: نخرن سان مارڻ.

گهوٽارو: ڏ. گهوٽ ڪندڙ-گهوٽڙيو.

گهوٽارڙ: ڏ. هڪ قسم جي بلا-گهوٽڙيال.

گهوٽارو گهوٽو: ڏ. رلندڙ-ڦيريون ٻائيندڙ. قربانيءَ جو گهوٽو.

گهوٽپ: ٿ. ڳولا-تلاش-چاچ. صدقو-خيرات-بخشش.

گهوٽڻ: م. صدقو ڪرڻ. سِر جي مٿن خيرات گهوٽي ڏيڻ. قربان

ڪرڻ (ساه)، ڳولڻ-تلاش ڪرڻ.

گهوٽي وڃڻ: صدقو ٿيڻ. قربان ٿيڻ. فدا ٿيڻ.

گهوٽڻ: م. ٽڪ ٻڌي ڏسڻ. تڪي نظر سان جوه وجهڻ. غور سان

ڏسڻ. ڪاوڙ مان ڏسڻ. گهندو جهڻ (منهن م).

گهوٽو: ص. ڳولا ٿو-تلاش ڪندڙ. طالبو-گهر جائو. وڙول ڏيندڙ.

گهوٽڙيو: ص. ڦيري ڪري وڪرو ڪندڙ-ڦيريءَ وارو.

گهوٽو: ڏ. ڦلن اٿلائڻ لاءِ لوه جو وڏو چمچو.

گهوٽو: ڏ. شوخ-تڪو-گرم مزاج. ڪاوڙيل.

گهوٽيو: ص. خيرات ڪيل-صدقو ڪيل. بيڪار-اجايو-فضول.

گهوٽيو پاڻي پيئڻ: صدقو وڃڻ-قربان ٿيڻ.

گهوٽيون گهوٽن: هيڏانهن هوڏانهن نهرڻ-ڳولڻ ڦولڻ.

گهوٽا گهوٽا: ٿ. رڙيون ڪوڪرڻ-دانهون ڪوڪرڻ-هءِ

دوس. اڳاٽي دؤر م گهوٽن جي گهل اچڻ جو اڳواٽ اطلاع ڏيڻ جو

اعلان.

گهوٽو: ڏ. هڪ مشهور جانور-اسپ. شطرنج جو هڪ مهر. سامان

رڪن لاءِ ڪاٺ يا لوه جو خاص ڪپڻ. بندوق جو هڪ پرزو.

گهوٽا پون: ظلم ٿيڻ. آفت اچڻ. پياچ پون. واويلا مڃڻ.

گهوٽا چڙهڻ: يادريون-موچڙا پون. مصيبت م ڦاسڻ.

گهوٽو ٻڌڻ: ڏروٽين-ترسن-ڏيرج ڪرڻ.

گهوٽو چوڙڻ: وڃڻ لاءِ هڪدم تيار ٿيڻ-نترسڻ-روانو ٿيڻ.

گهوٽو ڊوڙائڻ: ڪوشش ڪرڻ. پڇ ڊوڙ ڪرڻ. طاقت هلائڻ.

حيلو هلائڻ.

گهوٽو وجهڻ: ڊيچارڻ-تاهڻ. مصيبت م وجهڻ-آفت آڻڻ.

گهوٽي تي چڙهي اچڻ: گهڻي تڪڙ ڪرڻ-ابهرائي ڪرڻ.

گهوٽي سوار: ص. گهوٽي تي چڙهل-هسوار.

گهوٽي ڪن برابر هئڻ: ڪوبه فرق نه هئڻ.

گهوٽي ڪنو: ڏ. هڪ قسم جو جابلو ٻوٽو-اسپنگر-اسپفل.

گهوٽي: ٿ. گهوٽي جي مادي. منڊي ماڻهو جي ٽيڪ واري ڪاٺي

(جيڪا ڪلهن هيٺيان رکي). پينگهي جي چئن تنگن ۽ سرائيءَ

واري اڏاوت. سيوين ٺاهڻ لاءِ مشين.

گهوٽي ٻال: ٿ. بلا جو هڪ قسم (چون ٿا ته گهوٽي تي چڙهيل ماڻهو

کي اچل ڏئي چڪهڻي).

گهوٽيو: ڏ. پينگهو-جهولو.

گهوٽي ول: ٿ. گاه جو هڪ قسم.

گهوٽو: ڏ. مڪ-مڪ جو ڌڪ-نؤنشو.

گهوٽڪ، گهوٽڪر: ڏ. ٽونو-ڊيه-ٽڪر (جانور جو).

گهوٽڪڻ: م. تيزيءَ سان اڳتي وڌڻ-ڏوڪڻ.

گهوٽڪا ڏيڻ: چوڪون ڏيڻ.

گھوڪڻو: ذ. بدفعلي ڪرائيندڙ.
 گھوگھ: ذ. وڏو آواز-گوڙ. نڙيءَ جو گھٽيل آواز.
 گھوگھ مارڻ: گھٽي بڪ ڪرڻ-گوڙ ڪرڻ.
 گھوگھاٽ، گھوگھٽ: ذ. زوردار هوا جو آواز-سُوساٽ. تيز ڦرندڙ شيءَ جو آواز.
 گھوگھاري: ث. هڪ قسم جي چمڙي جي ڪپي (گيه يا تيل وڃهن لاءِ).
 گھوگھرو: ذ. ننڍي نڙيءَ مان نڪتل آواز-ڪونگھرو.
 گھوگھرا هڻڻ: ڪونگھرا هڻڻ. بينڪريءَ سان سمهڻ.
 گھوگھري: ث. بيهوشي يا سڪرات ۾ نڙيءَ مان نڪتل آواز.
 گھوگھڙو: ذ. هند ڪو وڏو ڏينهن-گوڏو.
 گھوگھڻ: م. گھٽڻ-گھوگھوڏڻ. بهريشان ڪرڻ. ڇيچلاڻ.
 گھوگھو: ذ. ٻنهي هڻڻ سان نڙيءَ کي گھٽوڏڻ-گھٽو.
 گھوگھو ڏيڻ: گھٽوڏيڻ. زوري سان ڪڍڻ. مجبور ڪرڻ.
 گھوگھو: ث. ڳيري يا ڪبوتر جي تنوار. جيت جو هڪ قسم.
 گھوگھي: ث. جانورن جي هڪ بيماري.
 گھوگھيتو: ذ. ڪوڏ (پاتيءَ جو جيت).
 گھول: ث. بگار.
 گھوگھٽڻ: گھوري ڇڏڻ-شار ڪري ڇڏڻ.
 گھولڻ، گھولڻ: م. گھورڻ-صدقو ڪرڻ. پاتيءَ ۾ بگارڻ-حل ڪرڻ.
 گھوم: ث. گھمڻ-چڪر-گشت. سير. گھمناڙي.
 گھوماٽ: ث. مٿي جي ڦيري. ننڊ جي گھر. سام جي مڇجھ.
 گھوماٽجڻ: م. مٿي کي ڦيري اچڻ. سام جي مڇجھ ٿيڻ. هنيون ٻڌڻ.
 بيهوشي ٿيڻ. موڳو ٿيڻ. ڦيري کائڻ. چڪراچڻ.
 گھوماٽڻ: م. غمگين ٿيڻ-ارمان ۾ اچڻ. موڳو ٿيڻ.
 گھوماتي: ث. ڦيري (مغز ۾)-پنواڻي.
 گھوماتي کائڻ: پنواڻي اچڻ. ٽاپو کائڻ.
 گھومو: ص. گھمندڙ. ڀٽڪندڙ. رولو. سيلاني.
 گھونگھاٽ: ذ. هوا جو زور ٿو آواز. لاتونءَ جو آواز (ڦرڻ وقت).
 گھونگھٽ: ذ. پوتي، چادر يا اجرڪ جي پلڪ سان منهن ڍڪڻ لاءِ جهنڊ-گھنڊ. نقاب-حجاب.
 گھونگھٽ کولڻ: نقاب لاهڻ. چٽرواڳ ٿيڻ.
 گھونگھڻ، گھونگھڻو: ذ. جيت جو هڪ قسم.
 گھونو: ذ. ٿوري پاتيءَ وارو ڏٻو.

گھوئي: ث. ڪلابڙي-ڦيرو. بهانو. گوشتاٽ.
 گھوئي ڪرڻ: گھمرو ڪرڻ-ڦيرو ڪرڻ.
 گھيٽ: ذ. ٻار جو ضد-ڪيتو-ڪروڌ.
 گھيٽلو: ذ. جتيءَ جو هڪ قسم (خاص ملتان جي). ويڪري پراڻي جتي.
 گھيٽلو ٿيڻ: مري وڃڻ. ترڙو ٿيڻ. بڪبڪيو هڻڻ.
 گھيٽلو هڻڻ: هر ڪنهن جي سنگت ۾ هڻڻ. ڦرڻو گھرو هڻڻ.
 گھيتو: ذ. هڪ قسم جو جانور-ڏنڊو-گھٽو.
 گھيڇ: ث. گھچ-سوڙھ. سوڙھ جي چپ.
 گھيڇ ٻچا: ث. آندڙ اڳيون. ذرا پڙا.
 گھيڇ ٻچا چاڙهڻ: دريڊر ڪرڻ. نقصان هيٺ آڻڻ.
 گھيڇڻ: م. رهڻ-گسائڻ. ڌڪڻ-ٽيڻ. ڳوهرڻ-مکڻ.
 گھيڇو: ذ. سوڙھ ۾ ٽيڻو-ڌڪو. لوڏو-ٽاپو. اٺ جو لوڏو.
 گھيڇا ڏيڻ: لوڏا ڏيڻ. دٻڏيڻ.
 گھير: ث. موڪرائي-ويڪر. گھيل. پڪيڙ. چولي جي داوڻ-دامن.
 گھيردار: ص. گھيرگھلو-خلاصو-ويڪرو-موڪرو. گھيري وارو.
 گھير: ذ. گھيرو-دائرو. گولائي. ڦيرو.
 گھيرت: ث. ننڊ جو جهوتو-پنڪي. خمار-نشو. اوجھراڻي.
 گھيرجڻ: م. گھيري ۾ اچڻ-محصور ٿيڻ. ڦيري ۾ اچڻ.
 گھيرڻ: م. دائري ۾ آڻڻ. وڪڙ ۾ آڻڻ. گھيرو ڪرڻ-محاصر ڪرڻ.
 ڪرڻ. سوڙھو ڪرڻ. قابو ڪرڻ. چوڌاري واهون بند ڪرڻ.
 مجبور ڪرڻ-سوڙھو گھٽڻ. ڦاسائڻ.
 گھيرو: ذ. دائرو-گولائي. ڦيرو-چڪر. دشمن جو چوڌاري ڦري اچڻ-حصار. حلقو-احاطو. گول جي ٻاهرين حد. گردو.
 گھيرو ٿيڻ: واقفيت ٿيڻ. محاصر ٿيڻ.
 گھيرو رکڻ: گھٽو اچڻ-هرهر اچڻ.
 گھيرو ڪرڻ: چٽي طرفن کان ڦري اچڻ. محاصرو ڪرڻ.
 گھيري ۾ اچڻ: محصور ٿيڻ. چٽي پاسن کان ڦيري ۾ اچڻ.
 وراڪي ۾ اچڻ.
 گھير: ذ. گھڙڻ جو هنڌ. درياءَ يا وهڪري جو اهو هنڌ جتي ٽريا. تن هجي-ٽڙ-پٽ. گھٽ-گس-لانگھو.
 گھير گس: ذ. رستا-واتون-دڳ.
 گھيرڻ مان گذرڻ: مشڪلاتن مان پار پوڻ. صدمو سھڻ.
 گھيرائڻ: م. وڃھڻ-داخل ڪرڻ. اندر ڪرڻ. لنگھائڻ. زور سان وڃھڻ.

گهڙو: م. لنگهائڻ - اندرو جهڻ - داخل ڪرڻ. ٽنهن.
گهڙو: ص. پاتي ۽ گهڙندڙ.
گهڪ: ٺ. اُٺ جي گوڙ جو آواز. وچ ۾ گنهڻ جي حالت.
گهيل: ٺ. ويڪر - ڪشادگي - موڪر - خلاصائي. دائرو.
گهينگه: ڏ. هڪ قسم جو جيت - ٽنڊي.
گهينگهر مالها: ڏ. اُٺ جي پاڪڙي سان گهينگهرن ڳٽيل رسو.

گ: ٺ. اُچر گي. سنڌي "الف-بي" جو چوٿين ليهون اکر. هن اکر سان ڪوبه لفظ شروع ڪون ٿو ٿئي. هيءُ لفظ جي وچين يا آخري حصي جو اُچار آهي.

لا: ڏ. اُچر 'لام'. سنڌي "الف-بي" جو پنجين ليهون اکر. عربيءَ جو ٽيون ليهون ۽ فارسيءَ جو ستون ليهون اکر. ابجد موجب عدد (30).
سنڌي ۽ سرائڪي ٻولين ۾ "ر" سان بدلجي.
لا: ڏ. (ع) نه. بغير - بنا - ڪانسواءِ. صفاتي اڳيڙي طور ڪم اچي (لاشڪ، لاثاني، لاعلاج وغيره).
لا جو جيڪو لنگهڻ: پنهنجي هستيءَ کي فنا ڪرڻ.
لا: ڏ. (انگ) قانون - قعدو - دستور.
لا اُبالِي: ص (ع) بيبيراواه. آزاد - چڙواڳ. لا غرض - بي فڪر.
لا اله الا الله: (ع) توحيد جو هڪ ڪلمو - الله کان سواءِ ڪوبه معبود ناهي. اسلام جو پهريون رڪن.
لا بارجن: م. لا ٻارو ٻوڏ - فصل لُٽجڻ - لُجڻ.
لا بارو: ڏ. فصل جو لوٽ - پوک جي لٽائي.
لا بارو وجهڻ: پوک لٽڻ. سڄ ڪرڻ. قتل عام ڪرڻ.
لا بُد: ڏ. (ع) بيشڪ - يقيني. مجبور - بيوس.
لا ٻي: ٺ (انگ) پارليامينٽ يا اسيمبليءَ جو ملاقاتن لاءِ وڏو ڪمرو.
لا ٻارو: ص. لا ٻاري ڪرڻ وارو - لاهيارو.
لا ٻڙ ٿيو: ص. ٻڙاڪي - ڊاڙي - ڦڙٻ ٿي. اڃيون سڃاڻيون ڳالهيون ڪندڙ.
لا ٻڙ ڇڻو: ص. ٻيٽورو - هڻجي. ڇڻو ڪندڙ. لا ٻڙ ٿيو.
لا ٻوڏين: م. هرڪاڻ، ورغلائڻ.
لا ٻي: ڏ. فائدو - نفعو - ڪٽيو. حاصلات.
لا ٻائڻو: ص. فائدي وارو. سڃايو. سوڌمند.
لا ٻي آلاپ: ڏ. نفعو نقصان.
لا ٻي خوري: ٺ. ڳري وياڄ ڪڻ جي حالت - وياڄ خوري.
لا ٻي ڪاري: ٺ. آيت. فائدو - نفعو.

لا ٻيرو: ص. وياڄ تي اڏاڙو ڏنل پئسو. لا ٻيرو - فائدي وارو.
لا ٻي: ٺ. پڪين جي ٻولي. وائي - ٻولي. ڪنن کي وڌندڙ آواز.
لا ٻيون ٺئون: مٿيون ٻوليون ڪرڻ. ٻوليون ٻولڻ. مٿان ٻولڻ.
لا ٻي: اسم خاص (ع) اسلام کان اڳ ڪعبة الله ۾ رکيل هڪ وڏو بُت (جنهن کي حضرت شعيب جي قوم پوڄيندي هئي).
لا ٻي: ص. ٻوليون ڪندڙ. اهلون ڪندڙ - نقال - مسخرو.
لا ٻي: ص (ع) بيشمار - ان ڳڻيا - بي حساب. ڳڻڻ کان ٻاهر.
لا ٻي: م. لڳڻ - لائڻ (ڏاڍا ڏينهن لاتا ٿئي).
لا ٻي: ٺ. ڪمي - گهٽ ٿي. وضع ڪيل يا ڪٽ ڪيل رقم. پاتي لهن يا گهٽجڻ جي حالت.
لا ٻي: ڏ. برطرف ڪيل (عهدي تان).
لا ٻي: ٺ. شعلو - چمي - آلو. مين بتيءَ يا ڏي جي روشني. شعاع. پاتيءَ جي لار - ڌار. دونهن جي لار.
لا ٻي: ٺ. روانو ٿيڻ. يڪدم گم ٿيڻ.
لا ٻي: ڪرڻ: دونهن ڪرڻ. روان ٿيڻ - وهي هڻڻ.
لا ٻي: ڏ (انگ، لارڊ) امير - حاڪم. گورنر. مختلف شين جو سڻو. هڪ جنس جي شين جي قطار. لانڍ.
لا ٻي صاحب: وڏو سرڪاري عملدار.
لا ٻي: ٺ. ٻي توجهي - بيبيراواه. ڌيان ڏيڻ. ٻڌي ان ٻڌي.
لا ٻي: م. ڌيان ڏيڻ. بيبيراواه.
لا ٻي: ٺ. ڦراند اڏي (گهڻا ماڻهو گڏي ٿوري ٿوري رقم جمع ڪرڻ). پوءِ ڪٺو وڃي هڪ ماڻهو جي حوالي ڪن - ڪٺو - پڪو.
لا ٻي ڪوٽ: ڏ. ٿوري علم يا ٿوري هنر وارو شخص - معمولي ماڻهو.
لا ٻي: ٺ. گهر جي ڇت ۾ پيل وچ واري ڪام.
لا ٻي ڏين: چوري ڪرڻ. ڏهڙو ڏيڻ.

لاتو لوهي چڏڻ: سڀ ڪجهه برباد ڪري ڇڏڻ.
 لاٿون، لاٿمڙو: ڏ. هڪ قسم جو پراڻو رانديڪو (جيڪو ڏور ويڙهي ڦيرائي).
 لاٿون چڱا بڻجڻ: تڪرار ڪرڻ - معلوم ٿيڻ.
 لاٿون ٽوڙو: ڏ. ننڍڙو لاٿون، رانديڪي جو هڪ قسم.
 لاٿي: ٺ. اٺ جي نڪهه مهاربڌن لاءِ وڏيل ڪاٺي.
 لاٿي چاڙهڻ: جمع ڪرڻ.
 لائائي: ٺ. ننڍي، ٿوري، گهٽائي - ڪمي.
 لائريو: ص. چوٽو، ننڍو - لاڳهه - ڪسو - گهٽ (قدم پير).
 لائريو: ڏ. لئين سان وڙهندڙ - ويڙهاڪ، خوشامدي - چاپوس.
 لائڻ: م. پروسور ڪرڻ - پڙڻ.
 لائريو، لائريو: ص. ڪجهه ننڍڙو، ٿورو گهٽ، ننڍو (عمر پير).
 لائريو: ڏ. هڪ قسم جو پوٽو، هڪ قسم جو گاهه.
 لائائي: ص (ع) جنهن جهڙو ٻيو نه هجي، بي مثل - يڪتا - يگانو، پنهنجو مٽ پڻ.
 لائيه، لائيه: ص. گم - غائب، جنهن جو نون نشان ناهي.
 لائرواه: ص. پيررواه - لاغرض، ڏين نه ڏيندڙ، ڪان نه ڪيندڙ.
 لائريو: ص. ڊگهو ڏيرو ماتهو.
 لائريو: ص. ڦڙي - تيزي - ڏنگي.
 لائريو: ڏ. مک جو هڪ ڍاڙو، ڦڙي، تنگ وچڙائي ڪيرائڻ جو انگ.
 پاسي وارو ڌڪ - پاسيرو ڌڪ (ڪمان سان گز جو).
 لائريو: ٺ. ڪٽڪ جي ٽي چوٽڙو شيرو.
 لاپو: ڏ. لاپاري ڪن پوءِ فصر جي آن مان لاهيري وغيره کي ڏنڻ.
 لاپو: زمينداري تبديل جو مقرر ٻڌڻ، لاڳ - حقا، بون، نڪو.
 لاپي تي ڏيڻ: فصل جي پيدائش جي حساب سان مقابلتي تي ڏيڻ.
 لاپي: ٺ. هڪ قسم جو مصلحو (جيڪو در درين جي شيشن کي مضبوط ڪرڻ يا ڪاٺ جي سوراخ کي بند ڪرڻ ۾ ڪم اچي).
 لاجواب: ص (ع) چپ - خاموش - ماٺ. جواب نه ڏيئي سگهڻ جهڙو، عاجز، بي مثل - لائائي.
 لاجواب ڪري ڇڏڻ: چپ ڪرائي ڇڏڻ، مجبور ڪري ڇڏڻ.
 لاجورڊ: ڏ (ف) هڪ قسم جو نيري رنگ جو قيمتي پٿر.
 لاجورڊي: ص. نيري - آسماني.
 لاجو: ڏ. لڇل - ننڍي - غير نمند، نوڙي - رسو - کوهي جي رسي.
 لاجار: ص (ع) لا + ف: چاره (بيوس - مجبور، محتاج، معذور، مفلس، ويچارو، بي پهچ، لاعلاج، هيٺو - اڀرو).

لاچارِي: ٺ. بيوسي - مجبوري، عاجزي، تنگدستي، بيماري، اهنوند.
 حاجت - گهرج.
 لاجڻ: م. لالچ ڏيڻ، رشوت ڏيڻ.
 لاجاڻ: ص (ع) بيناڻو - بيسود، اجايو - فضول.
 لاجاڻ: ص (ع) بيحد - بيشمار - اڻ ڳڻيا - اڀار، بي انت.
 لاجاڻ: ص (ع) پنهنجو، پوڻان ايندڙ، لاڳو، ڳنڍيل - چنڊريل، پوءِ اچي شريڪ ٿيندڙ.
 لاجاڻ: ص. چنڊ - لڳن، لاڳو ٿيڻ، ونڻ (بيماري وغيره).
 لاجاڻ: ص. حل نه ٿيندڙ - منجهيل، ڏکيو - دشوار.
 لاجاڻ (ولاڻو): ص. جملو (ع) ناهي قدرت سواءِ الله جي، شيطان کي پڇڻ جو ڪلمو، ڌڪار جو اظهار.
 لاجاڻ پڙهڻ: لعنت وجهڻ، گهٽ وڌ ڳالهائڻ، بيزار ٿيڻ.
 لاجاڻ: ص (ع) دستبردار - بي دعوي، ڇڏيل - ترڪ ڪيل.
 لاجاڻ ڪرڻ: حق کان محروم ڪرڻ، ڪوبه حق نه ڏيڻ.
 لاجاڻ: ص (ع) علاج، جيلي وسيلي کان سواءِ.
 لاجاڻ: ص (ع) بي دين - ڪفر.
 لاجاڻي: ٺ. ڪوبه دين مذهب نه هئڻ واري حالت - ڪفر.
 لاجاڻ: ڏ. محبت - پيار، ناز، انگل - نخرو - ماتو، هيچ.
 لاجاڻ ڏيکارڻ: لاجاڻ بڻائڻ، پير محبت سان سانڍڻ.
 لاجاڻ ڪرڻ: انگل ڪرڻ - نخرو ڪرڻ، هيچ ڪرڻ، پيار ڪرڻ.
 لاجاڻ لاهڻ: هٿ وڌائي ڇڏڻ - نخرو ڦٽو ڪرڻ.
 لاجاڻ: ٺ. وهڻ تي لڏو کڻي ويندڙن جو ساٿ، قافلو، قطار (اُٺ، جي)، سامان - اسباب، ٻئي هنڌان لڏي آيل ماتهو.
 لاجاڻو: ڏ. لڏپلاڻ - ڪوچ - هجرت، موت، وفات - رحلت.
 لاجاڻو: ص. لڏپلاڻ ڪندڙ - لڏيندڙ - سانگي.
 لاجاڻو: ص. لڏو - لڏو - لڏو، (ٺ. لڏو ڪي).
 لاجاڻو: ڏ. ناز، نخرو، پيار، محبت، انگل، ماتو، داد لائي.
 لاجاڻو: ص. چلو - لڏو - لڏو (ٺ. لڏو).
 لاجاڻو: ص. پيارو، انگلي - نخريلو، اليلو، (ٺ. لڏو).
 لاجاڻ: ٺ. لڏو - سامان - اسباب، لڏي آيل ماتهو.
 لاجاڻ: ڏ. پيرو - محبوب - پرين، گهٽ - ونو - بنرو، شديءَ جي موقعي تي ڳايل گيت.
 لاجاڻو: ص. برڪتندڙ (اٺ)، باربرداريءَ جو وهڻ، بارگير.
 لاجاڻو: ڏ. لڏو - لڏو - سامان - لڏو.
 لاجاڻو: ص. برڪتندڙ - لڏيندڙ (وهڻ وغيره).

لاڙي: ٿ. ڪنوار-وٽي. سهڻي زال-حسين عوزت.
 لاڙي: ص. لڏيندڙ-وطن ڇڏيندڙ.
 لاڙ: ٿ. قطار. ٽنڊ. پاتيٺ جي سهڻي وهڪ-ڌار-ننڍي. چاش جي
 تند (جيئن ماکيءَ جي). چڙي يا گهنڊ ۾ پيل ڪاٺيءَ يا لوھ جي
 ڪلي يا چٻڙ. پاڇاريءَ جي هيٺين ڪاٺي. دل جولاڙو.
 لاڙ لائڻ: ٻڌي تند جو هڪ چنل يا گو برابر ڪرڻ.
 لاڙ لڳائڻ: قابو ڪرڻ-قاسائڻ.
 لاڙ: ذ. جانور جو کير پيا ڪ ٻچو-ننڍڙو ڦڙ.
 لاڙائڻ: م. چيرو ڏيارڻ (اوزار کي)-سراڻ تي تڪو ڪرائڻ.
 لاڙو: ذ. ڳانڍاپو-لاڳاپو-تعلق. پٺارو. پيار-محبت. لاڙو-رغبت.
 وسيلو-آسرو.
 لاڙي لڳڻ: پٺاري پون. آسري تي هجڻ.
 لاڙو پٺارو: ذ. آسرو آلت-سهرو.
 لاڙو: ذ. ننڍو گهنڊ-گهنڊ تي.
 لاڙي: ٿ. سواريءَ جي بس. هڪ نالي بندوق جو هڪ قسم.
 لاڙب: ص (ع) بيشڪ- يقيني. بنا شڪ شبهي جي.
 لاڙيو: ذ. لغام جي ڪنڊن ۾ ڪم ايندڙ ڄم. جوٽڪرو.
 لاڙ: ٿ. لاڙو ڪرڻ واري حالت. لاهي-نشيب.
 لاڙ: اسم خاص. سنڌ جو هيٺيون ڏاکڻيون طبعي ڀاڱو.
 لاڙائي: لاڙي ڇو: ص. لاڙ جو وهڪو.
 لاڙائو: ص. لهندڙ-لاٽ وارو. هيٺ ڪرندڙ. زوال پذير.
 لاڙپاڙ: ظ. وهنوار. بي باق-لٽ پٽ.
 لاڙڪاڻو: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ضلعي ۽ شهر جو نالو.
 لاڙڪي: ٿ. پکين قاسائڻ جي جاريءَ جو هڪ قسم.
 لاڙ ڦاڙ: ظ. هن مار-پتوڙ-پاڻ بچاءُ.
 لاڙڻ، لاڙڻ: م. هيٺ ڪرڻ. لٽڪهڻ. موڙڻ-ورائڻ. ڦيرائڻ.
 لاڙو: ذ. ماڻل ٿيڻ-رغبت-جھڪاءُ. ڏيان-خيال. پاسو. ميلان.
 لاڙو: ص. لڙندڙ-لهڻ وارو (سج).
 لاڙو رات: آڌي رات. آسرويلو.
 لاڙهو: ذ. ڇڏي لسي-جهارو. کانگهارو.
 لاڙهي: ٿ. لاهي-نمندي-هيٺ هين-نشيب.
 لاڙي: ص. لاڙ جو. چانورن جو هڪ قسم. "لاڙ" جي اٺن جونسل.
 لاڙي بندر: اسم خاص. سنڌو نديءَ جي هڪ قديم بندر جو نالو-
 لاهري بندر.
 لاڙم: ص (ع) ڳنڍيل-ملحق-لاڳو. واجب-ضروري.

لاڙم مڙوم: ص. هڪٻئي سان لاڳاپيل. اهي ٻه شيون جن جي پٺ
 ۾ جدائي ناممڪن هجي.
 لاڙمي: ص. ڳنڍيل. ضروري. (ذ) گرامر موجب فاعل سان
 بدجنندڙ فعل.
 لاڙمي ڪرڻ: ضروري ڄاڻڻ. ڪنهن ڪم يا ڳالهه کي لاڳو ڪرڻ.
 لاڙوال: ص (ع) فنا نٿيندڙ-هميشه قائم رهندڙ. غير فاني.
 لاس: ٿ. ٻوڙ کي گهاٽو ڪرڻ لاءِ ملايل اٽو. شورو-رَس
 (ٻوڙ جو).
 لاس: ٿ. لسي هئڻ واري حالت-لَس-لَسائڻ.
 لاس: ذ. گهٽ-پوٽي. نقصان ۾.
 لاسجڻ: م. سيڪجڻ. چراتجن-لهسجڻ.
 لاسڙ: ص. لَسو-بنا ڪنڊن جي (وڻ، تاري). بنا وارن جي
 (جانور). بي ڏاڙهي (ماڻهو)-ڳيرو.
 لاسڙاٺ، لاسڙياٺ: ص. بنا ڏاڙهي مڇ جي-ڳيرو-نوجوان.
 لاسوڙ: ص. بنا ڪنڊن وارو (وڻ)-لَسو.
 لاسي: ذ. گڏهن جو هڪ نسل.
 لاسياري: ٿ. قوه جواني-جوين-بلوغت.
 لاسيو، لاسيئو: ص. پٺيءَ جي ڪم ۾ مدد ڪرائيندڙ-آبتي.
 لاش: (ذ) (ف) ميت-مڙه. جنازو.
 لاش ڪجڻ: ميت کي دفنائڻ لاءِ کڻي هلڻ.
 لاشاري: اسم خاص. بلوچن جو هڪ مشهور قبيلو-هڪ ذات
 جو نالو.
 لاشريڪ: ذ (ع) جنهن جو ڪوبه شريڪ نه هجي-ڌڻي تعاليٰ.
 لاشڪ: ظ. بنا شڪ-بيشڪ. درست-لاڏ.
 لاشو: ذ (ف) لاش. جسم. (ص) هيٺو-اپرو.
 لاطمع: ص. بنا لالچ وارو-بي مطلب.
 لاطيني: ٿ (ع) هڪ قديم زبان-عبراني.
 لاعلاج: ص (ع) جنهن جو ڪو علاج نه هجي.
 لاعلم: ص (ع) بيخبر-غافل. اڻڄڻ.
 لاعلمي: ٿ. بيخبري، اڻڄاڻائي.
 لاغ: ص. ڊگهو-قدآور، ڳرو. نڪمو-بيڪار.
 لاغ بنجڻ: بد معاشر ٿيڻ-لڇو ٿيڻ.
 لاغر: ص (ف) ڏٻرو-اپرو. هيٺو-ضعيف.
 لاغرض: ص. بغير واه-ڪان نه ڪيندڙ.
 لاغرڙي: ٿ. لاڀرو اهي. لالچ يا مطلب نه هئڻ واري حالت.

لاکينو: ص. لکن جو - لک لهندڙ. لکن جو مٿ. سلچنو. سدورو.
 نھوڪو - سھتو. (ث. لاکيتي).
 لاکيو: ذ. گاه جوھڪ قسم.
 لاگ: ث. تیک.
 لاگ جھلن: مُترڪي وغيره جي ڌڪ کي هيٺان آڏڏين.
 لاگ: ذ. تیک. مدد. هٿي. شاديءَ جي موقعي تي کاسين ۽ هنرمندن
 کي ڏنل انعام - بانڌاڻ. ڏن. بخشش.
 لاگ ٻڌائڻ: گھٽ وڌ چوڻ - بي مانو ڪرڻ.
 لاگ ڏين: باس ڏين - مڃتا ڏين. منگتي يا کاسيءَ کي مقرر
 بانڌاڻ ڏين.
 لاگ لائڻ: واسطو رکڻ - ناتو جوڙڻ - ميندي لڳائڻ.
 لاگ ملائڻ: چڙهڻ ڏين - ورغلائڻ - ريبن.
 لاگ سارو: ظ. عامر اگھ موجب.
 لاڳاپو: ذ. تعلق - ڳانڍاپو - واسطو. مٿي مائٽي يا دوستيءَ وارو
 ڳانڍاپو - لهو چڙ.
 لاڳاپا لاهڻ: تعلق ڇڏڻ - واسطا ناتا توڙڻ. بيحيا ٿي بيهڻ.
 خوار ڪرڻ.
 لاڳان: ث. وچڙندڙ بيماري.
 لاڳت: ث. اصل خرچ. قيمت - مله. ٺهرائيءَ جو خرچ.
 لاڳ چاڳ: ذ. ناز - نخرو - انگل.
 لاڳڙ: ص. ساٿي - مددگار - معاون. طرفدار - حمايتي.
 لاڳو: ذ. لاڳ - ٻنڌائڻ.
 لاڳو: ذ. متعلق - گڏيل - مليل. ويجهو. گڏ. لاڳيتو.
 لاڳوڙ: ص. ڌاريل - سانڍيل - پاليل. وھرجڻ جي عمر کي پھتل.
 (وھت).
 لاڳيتو: ظ. هڪٻئي پٺيان. مسلسل - متواتر. لڳل - گڏيل. پيوڙو.
 ويجهو. ڳٽيل. لڳ - وٽ - ڀرسان.
 لاڳيدار: ص. محصول اڳاڙيندڙ.
 لال: ذ (ف) ڳاڙهو رنگ. (ص) ڳاڙهو - سرخ. رتل (عشق ۾). رتل -
 ڳاڙهو (ڪاوڙ ۾).
 لال پائي: ذ. ڳاڙهو شراب. حيض جورت.
 لال پري: ث. اندر سڀا جي آکاڙي جي پري. (ص) نهايت حسين عورت.
 لالئون لال: ص. نهايت سرخ ۽ شاداب. مالا مال.
 لاله، لالا: ذ (ف) ڳڙهي رنگ جو هڪ گل (پُست جي ٻوٽي جو گل).
 لاله رخ، لاله رو: ص. سھتو - معشوق.
 لاله زار: ذ. لال گلن جو باغيچو.

لاغري: ث. ضعيفائي - ڏٻرائي - اڀرائي.
 لاف: ث (ف) پاڻ پڌائڻ. پٽڪ - لٻڙ - ڊاڙ. هوڏ - فخر. ٿونڊ.
 لافون هڻڻ: ڊيڪ ڏيڻ - ڊاڙون هڻڻ.
 لافر: ص. لافون هڻندڙ - لاف زن. ترڙو.
 لافرني: ث. پٽڪ. پنهنجي ساراه. پاڻ پڌائڻ. ڊاڙ پٽڪ.
 لاف گراف: ذ. ڊاڙ پٽڪ. بڪواس.
 لاقن: م. وڏيون وڪون وجهڻ. اڏنگو هلي.
 لاک: ث. گوڏ ٻڌڻ جو پوتڙو - گوڏ.
 لاک لاهڻ: ننگو ٿيڻ. بيشرم بڻجڻ.
 لاک: ذ (انگ) تالو - ڪلف. تالي سان بند ٿيل - تالو لڳل.
 لاکر: ذ (انگ) بئڪ ۾ رکيل تجوڙي (جيڪا کاتيدار کي مساوڙ تي
 ڏجي).
 لاکر: ظ. کان وٺي.
 لاکس: ظ. اُن لاءِ - سندس کان.
 لاکڙ: لاکڙ: ث. سنهيون وڏيل ڪاٺيون (ٻارن لاءِ).
 لاکڙ: ث. اُپي چڙهي.
 لاکڙي: ذ. عملدار - آفيسر. نگهبان - داروغو.
 لاکنائون: ث. حرف علت جون نشانين. اعرابون.
 لاکنائون ڳنڍڻ: اعرابون ڏيڻ. حرف علت ڳنڍڻ.
 لاکوئي: ص. صاف دل - بي تعصب - متيڏ نرڪندڙ.
 لاکون: ظ. کان وٺي - لاکر. لاءِ - واسطي. جيڪڏهن.
 لاکيت: ذ (انگ) گچيءَ ۾ پائڻ جو هڪ ڳھ.
 لاک: ث. هڪ قسم جي ڳاڙهو ڪونڙ (جيڪو ٻيهر جي وٽن ۾ تارين
 تي ٿئي).
 لاک لاهڻ: جٽ ڪرڻ. سيڪ ڏيڻ. مار ڪيڻ. تعدي ڪرڻ.
 لاکا: اسم خاص. هڪ ذات جون لو. ڄامشوري ضلعي جو هڪ شهر.
 لاڪڙو: ذ. چوپائي مال جي هڪ بيماري. آرڙي.
 لاڪڙا لنگهائڻ: مصيبت کي منهن ڏيڻ.
 لاکو: اسم خاص. هڪ درويش جو نالو ("لاک لهرائي، لهر بحر جا
 سائين"). سما قوم جو هڪ مشهور سردار "ڄام لاکو".
 لاکي: ص. لاک جي رنگ تي رڳيل. لاک سان رڳيل چمڙو.
 لاکي: اسم خاص. عورت جو نالو.
 لاکي چاچي: ذ. هڪ قسم جو آبي پکي.
 لاکير: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لاڻو: ص. سڪن جو پليل، پنهنجي مرضي ۽ وارو، چيٽاڪ.
 لاڻ: اسم خاص. عورت جونالو.
 لاڻنگهرو: ذ. ضرورت- گهرج- ڪان- حاجت.
 لاڻنگهرو: ذ. آسرو- آڌار، واسطو- تعلق، ڳنڍڻ پيو.
 لاڻنگهري لڳن: دوستي يا لاڳاپي جي ناتن بڻيان ڀروسو ڪرڻ.
 لاڻن: م. منٿ ڪرڻ، لڻلائڻ.
 لاڻي: ث. ڳاڙهان، سرخروئي.
 لاڻين: ذ (انگ) گسليٽ تي ٻرندڙ هڪ قسم جي پتي (جيڪا هٿ ۾ کڻي هليجي).
 لاڻج: ث. لوپ- حرص- طمع، هيچ، ترغيث.
 لاڻج ڪرڻ: طمع ڪرڻ- نوپ ڪرڻ، هيچ ڪرڻ.
 لاڻج ڏيڻ: طمع ڏيڻ، ترغيث ڏيڻ- حرص ڪرڻ.
 لاڻجان: م. حرص ڪرڻ، هڪڙن ڏٺارن، ڊليوڏين.
 لاڻجندن: ث. هڪ قسم جو پيسر ڪوڪر.
 لاڻجن: لاڻجي ٿيڻ- حريص ٿيڻ.
 لاڻجو: ذ. ڏهري (زيور) جي سَر جي چوٽي ۽ ٻيل ننڍڙي مانگه.
 لاڻجي: ص. لويي- حريص- طماعو، خود غرض.
 لاڻر: ث. ننڍاڪڙي (اک)، ڊلپند- وندڙ.
 لاڻري: ث. ڳاڙهي رنگ جو ڌاتو يا بچ.
 لاڻن، لاڻن: ص. پيارو، لاڏلو- دادلو، دوست- سڄڻ، دلير- محبوب- پرين.
 لاڻو: ذ. هندن ۾ عزت وارو خطاب، پٽن جو هڪ عام خطاب.
 لاڻو: اسم خاص. سنڌ ۾ مرد جونالو.
 لاڻو ڪيٽ: اسم خاص. ڪراچي ۽ ٻين هڪ وسنديءَ جونالو.
 لاڻوئي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات.
 لاڻي: ث. سرخي- ڳاڙهن، چين کي لائڻ جو ڳاڙهو رنگ.
 لاڻي: اسم خاص. عورت جونالو.
 لاڻ: ث. ون جي سنهي ٽري، ناري- شاخ، ڊيگهه- طول، قطار- لائڻ.
 (انگ) فوج جو دستو- پلٽن.
 لاڻ ٻڌڻ: چڙهي ۽ وٺي فوج سامهون ڪڍڻ ڪرڻ.
 لاڻ لڙڻ: ڌڻيءَ جو رحم ٿيڻ، سڪيو بنجڻ- خوشحال ٿيڻ.
 لاڻ لڙهه: ذ. اجهو آسرو، پنڊه.
 لاڻ لڳڻ: پويان لڳڻ، اجهو وٺڻ، پنڊه ۾ اچڻ.
 لاڻ مارو: ذ. پڪيءَ جو اڏاڻ ۾ ڦيرو، پڪيءَ جي اڏاڻندي هٺيل جهڙو

(جين ۾ ڪ شيءَ کي وڃڻ).
 لاڻ مارا ڏيڻ: وري وري اچڻ، ڦير ڏيئي ڇيٽ هڻڻ.
 لاڻ محاله: ذ (ع) يقيناً- ضرور، هاسيڪار.
 لاڻ مذهب: ص (ع) مذهب ڪن سواءِ، بي دين.
 لاڻ مر: ص. وڏن ٿڻن واري (ڊيگي، مينهن وغيره).
 لاڻ مس: ث (ع) لمس (ڇهن جو حواس يا احساس).
 لاڻ مڪان: ذ (ع) اها جاءِ جنهن جي هجڻ جي سڃاڻپ نه هجي- علم ناهي.
 لاڻ نٿو: ص. ڊگهي قد وارو (مانهو).
 لاڻ نٿو: ص. رولاڪ- آواره گرد، بي مانو، بدمعش- لڇو.
 لاڻ نوسِي: ص. هيٺو ڇٽو (ڪٽو)- لنوسي.
 لاڻ نٿي: ث. اٺ جي ڪيليءَ واري ڪٺي- لائي.
 لاڻجهه: ث. ڏهراڻي- ضعيفائي، سُستي- ڳاموڙ، گهٽتائي- نات، فڪر- ڳٽي.
 لاڻجهو: ص. بي طاقت، هيٺو- اڀرو، ميار، شرمسار.
 لاڻج: ث (انگ) مشين سان هندن ٻيڙي، سانهاو، ڳولا.
 لاڻجن: م. ٺهرڻ- ڳولڻ، لنگهڻ- اڪرڻ، سوچ ويچار ڪرڻ.
 لاڻڻو پاندو: ذ. قرض- ڪندو، لاڻج- لوپ- طمع.
 لاڻڻ پاندو ڪرڻ: چوران حساب ڪتاب ڪرڻ، مرضيءَ موجب ڪم ڪرڻ.
 لاڻڻ: ث. ڪجري- ڪسيپ تي- رندي.
 لاڻڻارو: ص. مسخرو- ڏچرو.
 لاڻڻر: ذ. لڇو- بدمعش، هڪ ذات جونالو.
 لاڻڻري: ث (انگ) ڪپڙن ڌوئڻ جو ڪارخانو.
 لاڻڻڻ: ث. ڊيگهه- طول، قطار، ڍار (ڳالهائڻ ۾)، ڊگهو چٽو.
 لاڻڻ ٻڌڻ: قطار ڪرڻ، ڊيگهه ڪرڻ (ڳالهائڻ ۾).
 لاڻڻ ڪانڊ: اجائي ڊيگهه- اينگهه.
 لاڻڻ: ص. ان سڪيل- ٽول، جٽ- نڙ.
 لاڻڻو: ص. وب شر- بهريرو، سنگو.
 لاڻڻي: ث. پڪن ٿوڻن سان ڏيل ڪڪڙين جاءِ- جهڳو- پونگي.
 ڪڪڙين اوطاق، مسفرن لاءِ ڏيل منهن پ چٽو.
 لاڻگ: ث. سوار وغيره جو بچي ۽ وارو حصو، ٻراڻڪه، تنگ- چنگهه.
 لاڻگ چوتائي: ث. شهوت پرستي، لڇپڻ.
 لاڻگ چوتو: ص. زناڪار- عياش.

لانگ چوڙن: لاھي ٻيھن-بيھيائين.
 لانگ رڪن: تورو ڪرڻ-حسن جڻڻ.
 لانگ ڪنڻ: گھڙو ڪرڻ-پردو لاهڻ.
 لانگ لڳڻ: وڏي ڏيکارڻ. ٻڌ ڪهڻ، سرخروئي ۽ ٽي خوشيائين.
 لانگ ملائڻ: همقدم ٿيڻ، پيرچائڻ-ريجھائڻ.
 لانگ ورائڻ: سوار ٿيڻ (وهڻ تي)، تڪو هڻڻ-کڙي ڪنڻ، چمت ڪرڻ، غائب پوڻ.
 لانگ هيٺان ڪرڻ: قابو ڪرڻ، آن مچائڻ، ٻرائو پنسوڳهائڻ.
 لانگاھ: اسم خاص، هڪ قوم جو نالو.
 لانگڙ لاھ: ص. نرڳو-بيھيا، فضول خرچ-هٿ ڦاڙ.
 لانگوٽ، لانگوٽو: ذ. فقط لانگوٽ اوگھڙي ڪن جو ڪپڙو-ڪڇو.
 لانگوٽي: ٺ. ڪڇو-لانگوٽ.
 لانگوٽيو: ص. لانگوٽ ٻڌندڙ، ننڍين جو دوست.
 لانگي: ذ. سڻڻ جو بچي ۽ وارو حصو.
 لانگھائو: ص. لانگهي ويندڙ-رستي تن ننگھندڙ، واٽ ويندڙ-راهگير.
 لانگھو: ذ. لانگھن جو هنڌ-نگھ-گھٽ، گس-واٽ-رستو.
 ٺڪ-گھڙڻ.
 لانگھو لانگھڻ: ٻار پوڻ-تڪلينون کائي مٽي چڙھڻ، ڌڪ سور سھي پاريون.
 لانوان: ذ. خط جي شروعات جو ڪر (بسم الله، 786، اوم وغيره).
 لانء: ٺ. شديءَ جي هڪ رسم موجب گھٽ ۽ ڪنوار جا مٿا تڪرائڻ جو عمر، گھٽ ٿي-ڪمي، عيب-وڌ.
 لانء لاهڻ: بي منو ڪرڻ-بي عزت ڪرڻ.
 لائون ڪرڻ: هڪ جهڙائي حاصل ڪرڻ-موافقت پيدا ڪرڻ.
 لائون لھڻ: وهانءَ ڪرڻ-شدي ڪرڻ، ڪنھن عمل يا عادت کي پنھنجو ڪرڻ.
 لان، لان: ٺ. ڳلا-بدنامي-خواري، بيماري، عيب.
 لان لائڻ: ڳلايو ڪرڻ-عيب لڳائڻ.
 لان لڳڻ: نظر لڳڻ، تڪليف رسڻ.
 لائو: ذ. ڪلراني زمين جو هڪ ٻوٽو (جيڪو عام طرح ان ڪاٺين)،
 لانا لئو: ريگسني وليون ۽ گاه-ڌڻ.
 لانا لوھ: ٺ. لوھون ۽ گھٽون، وٺ پڪڙ، ڊڪ ڍوڙ.
 لائي: ٺ. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنھن کي ساڙي، ان جي چارڪي کار طور ڪم ٿين)،
 لاوارث: ص (ع) جنھن جو ڪو ڌيءَ ڌوئي نه هجي-نڌ ڪو.

لاوارث ڪرڻ: ورثي ڪن خارج ڪرڻ-وارث ڏنھرائڻ.
 لاوارو: ذ. ننڍو گايو، نئون چاول ڦر.
 لاوارو بنجڻ: بيوقوف ٿيڻ-ٻو جهڻ ٿيڻ.
 لاورو: ذ. ٻين-هيڙين (پکي)، (ص) تمام ننڍو-هڪڙو.
 لاوري: ٺ. تڙي ويٺيل (ڏيکي وغيره).
 لاوڪنا: ٺ. راز-پيٽ-ڳجه، اشارو-رمز.
 لاوڏ: ص (ع) بي اولادي.
 لاوڏيت: ٺ. ونديت معلوم نه ٿيڻ وري حالت.
 لاوڻ: ذ. گج-جو هڪ قسم (جيڪو مسلمان عورتون پنين)، گھگھو.
 لاوو: ذ (انگ) ٻرندڙ جبل مان نڪتل پگھريل مادو.
 لاھ: ذ. لامي-هيٺاھين، لاڙو، لھندي-نشيپ، لاٺ-ڪمي، گھٽ ٿي، وٺ جي پڙ-ڪٽ، ڏڪڻ (طرف).
 لاھ ڪيڏن: پاڙون ڪيڏن، پاڙون پتي ڇڏڻ، ناسود ڪرڻ-ناس ڪرڻ.
 لاھ ڪڍي ڇڏڻ: سخت سزا ڏيئي سڌارڻ.
 لاھ لانگھائڻ: آڏو ايتو ڪم ڪرڻ-مٿا چرو ڪم ڪري پورا ٿو ڪرڻ.
 لاھ نڪرڻ: ٿڌو پتجي وڃڻ، برباد ٿي وڃڻ، هجي وڃڻ (ڪم ۾).
 لاھ: ص. ضدي-هوڏي، (وڏو لاهڻ).
 لاھ پھ: ٺ. هڪڙي ٿانءَ مان پئي ۽ موهڻ، لاهڻ ۽ پڻڻ.
 لاھ پاھ ڪرڻ: حساب صاف ڪرڻ-آڇو ٿيڻ.
 لاھ چاڙھڻ: ذ. هيٺ مٿاھين-نشيپ فراز، عروج زوال-ترقي تنزل، گھٽي وڌي-ڪمي بيشي (اگھ ۾)، اوچ نيچ، پٽيءَ جي لاٺ ۽ چاڙھ، گھٽ وڌائي، قسمت جو ڦيرو.
 لاھ ڦرائي: ص. وڏو ڪوڙو.
 لاھ لڙندو: ذ. لاچاريءَ سان ڪيل ڪم.
 لاھا چاڙھا: ذ. زماني جا ڌڪ ڪ.
 لاھرو: ص. لھرين ۾ لڙهي ويل.
 لاھڻ: م. هيٺ ڪرڻ هيٺ آڻڻ-ڍارڻ، اُتارڻ (لکت)-نقل ڪرڻ، ڏيڻ (قرض)، گھٽائڻ (درجو)، ڪيرائڻ (عهدو)، معزول ڪرڻ (نوڪري)، ڪوڙڻ (وار)، وڍڻ (ڪل، چوڏو)، ڏيڻ (آن)، ڏاھڻ (ڇت)، صاف ڪرڻ (ليڪو)، پوري ڪرڻ (سڪا).
 لاھني لاهڻ: بي عزتو ڪرڻ، ڏيان ٺڌيڻ-ڪن لاتار ڪرڻ.
 لاھو: ذ. آيت-فائدو-نفعو-اپراسو، لاٺ-ڪمي، ڏڪڻ (طرف).
 لاھو: ص. ٻولي ڪڍندڙ-هٿ ڪندڙ-پيندڙ.

لاهوت: ذ. ذات الاهي جو عالم (جنهن ۾ سالڪ کي فنا في الله جو مقام حاصل ٿئي). ٻيٺ جبل جو هڪ وڏو آستانو.

لاهوتي: ص. فقيرن جو هڪ قسم. "لاهوت لامڪان" جي خبر رکندڙ (فقير).

لاهوتيڪو: ص. لاهوت جي منزل وارو.

لاهوت: اسم خاص. پنجاب ۾ ڳڻي جو مشهور تاريخي شهر.

لاهوتي: ص. لاهور سان نسبت رکندڙ.

لاهوتي گجر: ث. گجرن جو هڪ قسم.

لاهوتيڪو: ص. لاهي وارو - نشيبي. مائل. راغب.

لاهو گاهو: ذ. گهٽ وڌ - ڪس ڪثر.

لاهو گاهو ڪرڻ: اڳ گهٽ ڪرڻ - ڇڏڻ چوٽ ڪرڻ.

لاهي: ث. لهندي - نشيب - جهم.

لاهيون چاڙهيون ڏيڻ: ورغلائڻ - ڏٺو ڏيڻ.

لاهي پاڻي: ظ. ضد ڪري. بيشمر بنجي. سهي سنيري. ظاهر ظهور.

لاهي ڏيڻ: بارهه لڪو ڪرڻ - ٻئي تي مڙهڻ.

لاهي ڇڏڻ: هيٺ ڪرڻ. معزول ڪرڻ (نوڪري مان). ختم ڪرڻ (ڪم) - ڪري ڇڏڻ.

لاهيارو: ص. لاهارو ڪندڙ (جنهن کي لاهاري جو محتاتو سنگن يا وڻ جي صورت ۾ ڏجي).

لاهيوار: ص. لاهي وٺندڙ - لاهيارو.

لاء: ظ. واسطي - ڪارڻ.

لاء: ذ. فائدو - لاپ. لذت - سواد. ڏانتو.

لاء: ذ. (ع: لوا) جهنڊو - علم.

لاء لشڪر: ذ. لشڪر ۽ ان جو سامان - اٿل.

لائح عمل: ذ. اهو ڪم جنهن تي عمل ڪيو وڃي.

لائق: ص (ع) قابليت وارو - قابل. واجب - مناسب - موزون. سامانيل - جوان. (ذ) ٿورو - احسان - مهرباني. سٺو سلوڪ.

لائق فائق: ص. نهايت قابل ۽ لائق. هر طرح سان موزون.

لائق ڪرڻ: قابل ڪرڻ. نڀائي وڌو ڪرڻ. ٿورو ڪرڻ.

لائق وٺڻ: ص. لياقت پريو - لائق مان وٺڻ.

لائق هجڻ: هوشيار هجڻ. مستحق هجڻ. موزون هجڻ.

لائقي: ث. لياقت - اهليت. ٿورو - احسان - وڙ.

لائقي لڳڻ: م. چڱي درجي کي پهچڻ - مانوارو ٿيڻ.

لائق: م. لڳائڻ - هٿن. مڪن. ملائڻ - گذائڻ. ڳنڍڻ. لاڳو ڪرڻ. سِران تي چاڙهڻ (اوزار).

لائي ڏيڻ: واڌاري ڏيڻ - ڪجهه وڌيڪ ڏيڻ.

لائي رڪن: نيت مان ڪڍي ڇڏڻ - برادريءَ ۾ مان نيڪالي ڏيڻ.

لائي لائي کائڻ: ٿورو ٿورو ڪري کائڻ. مڪي چڪي کائڻ.

لائو، لائون: ص. گهٽ - ڪسو. ٻلي مڇيءَ جو بنا ڪنڊي وارو ڍڪ (ضد. ڪنڊو). اٿپورو. خراب - ڪڏو. هريل (پڪي). کوٽو (سڪو).

لائو ٿيڻ: هڻ - هڻي مري وڃڻ (پڪي، جانور).

لائو ڪانڊو ڪرڻ: گهٽ وڌ ڪري ورهاست ڪرڻ. رض منديءَ وارو نبيرو ڪرڻ.

لائو لڳو: عين وارو - عيبدار.

لائي لئجي: ص. چڱي مٺي - بُري پلي.

لائو اسپيڪر: (ذ) انگ) آواز کي وڌائي پيش ڪندڙ هڪ برقي اوزار.

لائي: ث. لاهارو ڪندڙ لاهياري جو سنگن جي صورت ۾ اجورو - لاهاري جي اجرت. ڳڙڌاڻي (اوپاريل جانورن جي).

لائيبرري: (ذ) انگ) ڪتبخانو - مطالعي گهر.

لائي چائي: ث. فتني انگيزي - چيٽاپور - گلاغيت - چفلي.

لائي چائي ڪرڻ: هيڏانهن جون هوڏانهن ڳالهيون ڪري جهيڙو وجهائڻ. گلائون ڪرڻ. چفليون هٿڻ.

لائي لسي: ث. بڪ کان سادو کاڌو.

لائيت: ث (انگ) روشني - سوجھرو. نور. (ص) هلڪو - ڌيمو.

لائيت هائوس: ذ. روشنيءَ جو منارو (جيڪو سامونڊي ڪناري تي جهڙن جي رهنمائيءَ لاءِ ٺهيل هجي ۽ رات جو ان جي چوٽيءَ تي روشني ٿئي).

لائيتر: (ذ) انگ) پيٽرول سان سگريٽ پرن جي مشين.

لائيسن: (ذ) انگ) اجازت نامو - پرمٽ - ليسانس.

لائين: ث (انگ) ليڪ - خط. ريل جو پٽو. طرز - طريقي.

لائين ڪليئر: ذ. رستو صاف. ريل گاڏيءَ جي پٽري صاف هئڻ جي سڏ.

لايزال: ص (ع) فنا ٿيڻ ڏيکيندڙ - دائمي. الله تعاليٰ جي هڪ صفت.

لايني: ص (ع) بي معنيٰ. فضول - اڇيو - بي نتيجي. بيهودو.

لايموت: ص. امر - غير فاني - نمرندڙ.

لايو سجاو: ذ. فائدي وارو پورهيو. مراد بر صواب. فائدو - نفعو.

لايا سجايا ٿيڻ: محنت صاب پوڻ. ڪوشش ڪامياب ٿيڻ.

لايو لڳايو: ذ. ڪيل محنت - پورو. سعيو - ڪوشش.

لب: ث. ٿڪ - ڦيڻ - وات جو لعاب.

لَبُ: ذ (ف) چَپَ. ڪنارو- ڪنڌي. پاسو- طرف. لوب- طمع. رشوت- هٻو.

لَب تي لَڙن: لالچ تي پاسو ڪرڻ.

لَب چَڻ: وات پائي ٿيڻ- روح سرڪڻ.

لَب: ث. لوب- لاپرو- فصل لڻڻ.

لَب: ذ (ع) تت- خلاصو- اختصار.

لَب لَباب: ذ. تت جومنز- خلاصي جو اختصار. خاص نڪتا- محصل.

لَبادو: ذ (ف) ڪپهه پيل چوغو- گڊلو.

لَباس: ذ (س) پهرڻ- پوشاڪ- ويس، روپ- شڪل. جامو، ڏيڪ.

لَباس ڪرڻ: ويس ڏيڪڻ- ويس بدلائڻ. منافقي ڪرڻ.

لَباس: ث. ڪوڙي خوش آمد- ڪوڙي ساراھ.

لَباسي: ص. بناوٽي ڏيڪاء وارو. ڪوڙو. منافق. خوشامدي.

لَبالب: ص (ف) ڪنڌر- پيريل- لبريز.

لَبَر: ذ. لَب وارو- حرام کائڻ- رشوت خور.

لَبَرل: ص. آزاد. وڇڙو- اعتدال پسند.

لَبَرلزم: آزاد پسندي. وڇڙائي.

لَبَريز: ص (ف) ڪنارن تائين پيريل- ڪناتار- لَبالب.

لَبلي: ث. بندوق جو گهوڙو.

لَبَن: ذ (ع) ڪير.

لَبَن: م. لَب ڏيڻ- لالچ ڏيڻ. رشوت ڏيڻ. لالچ ڏيئي برغلائڻ.

لَبَن، لَبَجَن: م. لُڻجڻ- لاپروڻيڻ.

لَبوسي، لَبوسي: ص. اگهوڙو. سڪتو. هڃي.

لَب و لهجو: ذ (ف) ڳالهائڻ جو ڍنگ.

لَبِي: ص. لالچي- رشوتي- حرام کائڻ.

لَبيب: ذ (ع) مَنو- شيرين. موھيندڙ. پيارو. محبوب.

لَبيس: ذ. لباس. ٻاهريون ڏيڪء.

لَبيس: ث. خوش آمد- چابلو سي. بچا پڙائي.

لَبيس: ذ. چڙھ- چڪائي- ليس.

لَبيسي: ص. چابلو. منافق. بچا پڙو.

لَبِيڪ: ث (ع) حاضر آهيان- موجود آهيان. سڌ جو جواب.

لَب: ث. لَبار- ڍاڙ- لاف.

لَب: ذ. وڙ- وڪڙ. تنگ- سوراخ. کانچو.

لَب: ث. ٽڪ- ٿين. گڱ. گيدوڙيءَ جو رس.

لَبون چَڻ: ٽڪون جهڻ. بي مانو ٿيڻ. ذليل ٿيڻ.

لَب لُوب: ذ. ٽڪ بڻجو- ڦٽ لعنت.

لَب: ث. پاتيءَ وغيره ۾ هٿ سان چاچول (جنهن سان پتي وغيره

خراب ٿئي). جُٺ ڦٽ- طعنو مهڻو. چڙب.

لَب ڪرڻ: جُٺ ڪرڻ. تنبيه ڪرڻ. گهٽ وڌ ڳالهائڻ.

لَب اچو: ص. گڏلو- ميرو- ڪنو.

لَبار: ث. بڪواس. ڍاڙ- پٿاڪ.

لَباري: ص. پٿاڪي. بڪواسي.

لَباڪي: ث. هڪ قسم جي ننڍي مڇي.

لَبائو: ص. لاهيارو. ڪاٺيون وڪڻندڙ. هڪ ذات جو نالو.

لَبَر: ذ. رلي- ڊپڙ. پراڻو چنيل ڪپڙو.

لَبَر: ص. ڪمزور- اڀرو- هيٺو- ناتوان.

لَبَر ٿيو: ص. خوشامدي- چابلو. چٽو ڪندڙ. اوڀر

سو برڪ ٿيندڙ.

لَبَر ڊپڙ ڪرڻ: لَبَن- جُهڳڻ- ڪنو ڪرڻ (هٿ وجهي).

لَبَر شَبَر: ذ. سمجھ ۾ ناهيندڙ ڳالھ.

لَبڪڻ: م. واهيات ۽ اڌنگو ڳالهائڻ- اڃا يو بڪڻ.

لَبڪو: ذ. خراب گفتگو- بڪواس. بي ڍنگائي- لَب لَب.

لَبَن: م. کاڌو وغيره اوباري خراب ڪرڻ- جُهڳڻ. جُٺ ڦٽ

ڪرڻ- لوڻڻ.

لَبو: ص. ڪن ڍريل جانور.

لَبو: ص. ڏندن پيگل- پيو.

لَبو ٿيو: ذ. جهڙو تهڙو- کٽل ٽٽل. ٿورو گهڻو. حيلو حوالو-

اتڪل سٽڪل.

لَبو ٿيو ڪرڻ: جهڙو تهڙو گذران ڪرڻ. حيلو حوالو ڪري نباھڻ.

لَبِي ٿبي تي رهڻ: ڪنهن معاش جي ذريعي کان سواءِ گذارڻ.

لَبوڙڻ: م. لَبَن- جُهڳڻ. (کاڌو) لوڻڻ.

لَبون ٿبون: ث. واهيات ڳالهيون- بڪواس.

لَبائڻ: م. ڳولائڻ- ڳولڻ ۾ مدد ڪرڻ. حاصل ڪرائڻ.

لَبائڻ: م. لالچائڻ- هر کائڻ. موھڻ. ريجهائڻ. ريڻ (دل).

لَبجڻ: م. ملڻ- هٿ اچڻ (ڳولا سان).

لَبَن: م. هٿ اچڻ- حاصل ٿيڻ. ملڻ (ڳولا سان). پڙيون.

لَبشو: ص. ملي سگهندڙ- ملڻ جو ڳو- ميسر- دستياب.

لَبولو: ذ. سڪ- اڪير- تانگه.

لَب: ث. ٽنگ- چنگه. تنگ سان ڌڪ يا ڌڪو. پير سان ڌڪ- ٽڌو.

چڙي ٽوڻي (گڏه جي).

لَت ڏين: تنگ جي زور سان چين. لَتڙن. لَت سان زور ڏين. تڪيف ڏين. آڏو ڦرن (ڪنهن ڪدم).

لَت ڳري ٿين: ڏاڍي جو دٻاءُ پون. زور واري جو چوڻ چائن ٿين (جنهن سان انڪار ڪري نٿو سگهجي).

لَت مُڪ: ٺ. لَت ۽ مڪن سان ويڙهه-جهيڙو.

لَت هٿن: ٿڌو هٿ. ترڪ ڪرڻ-ڇڏڻ. ڪم ڊاهي ڇڏڻ يا رنڊڪ وڃهڻ. مينهن يا ڊڳيءَ جو ڪير نٿو ڏين.

لَتون جهلڻ: جنيون سهڻ. بي عزت ٿيڻ. سوڌ ڄڻ.

لَتون هٿن: ٿڌا هٿ. ڏڪارڻ. لوڏڻ.

لَت: ٺ. هير-ڇوس-عنٺ.

لَتاڙ: ٺ. لَت سان چپ-پاڻي. بني يا گهڪي مال جي لَتڙ.

لَتاڙ تي ويهڻ: ڇوڇ جي واٽ تي گهر اڏڻ.

لَتاڙ ۾ اچڻ: چپ پيهه ۾ چڻ. تڪيف ۾ اچڻ.

لَتاڙن، لَتاڙن: م. لَت سان چين. پيرن سان چلڻ. مٿان هٿن. پٺاڪ ڪرڻ.

لَتاڙي: ٺ. ٻيڙيءَ تان لهڻ ۽ ڇڏڻ جو تختو.

لَتڙ: ص. لَتون هٽندڙ.

لَتڙ: ڏ. پراڻو پادر-پراڻي جتي.

لَتڙن سان ڪٽڻ: سڪل پادرن سان مارڏين.

لَتڙ: ٺ. لَت سان چپ-لَتاڙ. جهڳوڙ.

لَتڙ ڪرڻ: ڍورن جو پوک جا سلا لَتڙن.

لَتڙن: م. ليٽڙن-گيداڙن-گينڊاڙن. ميرو ڪرڻ.

لَتڙيو: ص. لَتون هٽندڙ-لَتڙ.

لَتڙيل، لَتڙيل: ص. لَتڙ ڪيل. نيٽڙير-گينڊاڙير. ميرو ڪيل.

لَتڪا: ڏ. تڪڙا تڪڙا چڪر-گوهميون-گهٽون هٿن واري حالت.

لَتل: ص. راڳو ڏنل. ٿڀيل (پت). مڪيل (سڀ سان).

لَت لَت: ٺ. گهڙيءَ گهڙيءَ اچ وڃ.

لَتلٽيو: ص. بي صبرو. رولاڪ-رولو.

لَتوڙ: ٺ. زور-پيڙون. جهڳوڙ-لَتاڙ.

لَتِي: ٺ. پير جو ڌڪو-ٿڌو.

لَتِي لڳڻ: ٺ. ڏوڳڻ. رنڊ ڪيڻ. جهيڙو ٿيڻ.

لَتِي هٿن: ٺ. ڏوڳ هٿن. رک وٺڻ. هر پٺت ڪرڻ.

لَتڻ: ڏ. گندي پاڻيءَ جو دھو. گپ چڪ.

لَتڻ: م. لٽيون هٿن-لٽين. گيداڙڻ.

لَت پَت: ٺ. وهنوار-بيباڪ. چڪتو.

لَتڙائڻ: م. دلا سوڌي تي ترسائڻ-گشودڙي ڀڄي وڃڻ.

لَتڙ پَتڙ: ٺ. لَت پَت-لَت پَت.

لَتڙن: م. پيرجن (گنديا گپ م)-آلودو ٿيڻ. ليٽڙيون پائڻ.

لَتل: ص. گهٽيل (پتي)-هٿو ٿيل (جسم م). خارج ٿيل (نوڪريءَ م).

لَتو پَتو: ڏ. چوڙيل يا هنڊايل ڪپڙا.

لَتوڙن: م. مٽيءَ ۾ ليٽڙيون پائڻ. پيرن (گند وغيره م)-آلودو ڪرڻ.

لَتِي پَتِي: ٺ. ڏاڍي ورتي-آخر ڪار-نيٺ.

لَتِي لاڀاري: ٺ. ڪم لهڻ کان پوءِ دير سان-اوڀرو.

لَت: ٺ. ڏڙ-ڏوڙ-ڪه-پَتِي-ڏڏڙ.

لَت: ڏ. وهندڙ پتيءَ جو روڙ-واري-ريٽ.

لَت: ٺ. ٺڦڙ-زوري ڪسڻ. فضول خرچي. سخاوت ۾ مال لَتائڻ جي حالت. بربادي-تبهي.

لَت ٻڌڻ: ٺڦڙ-ڪسڻ. ناجائز منافعو وٺڻ. فضول خرچي ڪرڻ.

لَت جو مال: ڏ. ٺڦڙ جو مال. مفت جو مال. مال غنيمت.

لَت لَتان: ٺ. مسسر ٺڦڙل-ٺڦڙڻ.

لَت مڇڻ: ٺ. ڏاڍو وڌو وڌو ٿيڻ.

لَتاڪو: ڏ. چنل يا ٺٽل پراڻو وڳو. موهجهارو-رولو. پريشاني-خفيو. ڪٽراڳ.

لَتاڪو لاهڻ: رهيل ڪم پورو ڪرڻ. موهجهارو لاهڻ. مصيبت مان جند ڇڏائڻ. وهنوار ڏيئي آڇو ٿيڻ.

لَتاڪو لهڻ: ڏ. ڇو ختم ٿيڻ. ڏيرو ٿيڻ. خوار ٿيڻ.

لَتائڻ: م. پورائڻ (مٽيءَ سان).

لَتائڻ: م. آڏائڻ (ناتو)-فضول خرچ ڪرڻ. ٺڦرائڻ. برباد ڪرڻ. ورهائڻ (دولت).

لَتائو: ص. هٿ ٺڦڙ-خرچ ٺو. سخي.

لَتجڻ: م. مٽيءَ ۾ ڍڪجڻ. پورجڻ. ڏڙ ڇڙ هٿ.

لَتجڻ: م. ٺڦڙجڻ. تباهي ٿيڻ. اڇڙڻ (گهر).

لَتڙجڻ: ڏ. (گ) ادب-علم ادب.

لَتڙيري: ص. (انگ) ادبي-ادب سان نسبت رکندڙ.

لَتڪ: ٺ. لَتڪڻ جي حالت.

لَتڪ: ٺ. ڏڙخرو-اڏ-نوڏ.

لَتڪائڻ: م. لٽڪائڻ-تنگڻ.

لَتڪڻ: ٺ. تڪير رسي وغيره. ڪاشي لَتڪائڻ جي جھل يا تنگي.

لَتڪڻ: م. لٽڪڻ-تنگجڻ. ٺڪجڻ.

لُٽڪُنُ: م. گهمڻ ڦرن. اوري پري ٿيڻ. رُلڻ - پٽڪڻ.
 لُٽڪنو: ذ. گهمڻ جي لار.
 لُٽڪو: ذ. ڦسائڻ جو منتر - حُب جو عمل. جادو - توتو. نخرو.
 سونهن ۽ سينگر جو ڏيک ۽.
 لُٽڪو چٽڪو: ذ. پيوڳ چرچو. چالاڪي - ٺڳي.
 لُٽڪو: ذ. هٿ ڪيڏ - ڪرتب. نزاڪت - سوپيا. رونق.
 لُٽڪي سان لُٽڻ: نازخري سان موهن.
 لُٽ مار: ٺ. ڦرلٽ - رهڙي.
 لُٽڻ: م. پورڻ (مٽيءَ ۾). مٽي وجهڻ. مٽي هٽو ڪرڻ. لُٽ وجهڻ.
 مٽيءَ سان ڍڪڻ (ڌڙ، گڏ وغيره). دفن ڪرڻ (لاش).
 لُٽڻ: م. ڦرڻ - ڪسڻ. زوري ڪسڻ. وڌيڪ قيمت وصول ڪرڻ. انڌير
 ڪرڻ. پينگ ڪرڻ.
 لُٽو: ذ. ڪپڙو، وڳو، پوشاڪ.
 لُٽو ڪپڙو: ذ. ٻهرن جالباس - ويس وڳ.
 لُٽا لاهڻ: اگهاڙو ٿيڻ - ننگو ٿيڻ. بيحيا ٿيڻ.
 لُٽا لپڙون ٿيڻ: ڪڇاڙا ٿيڻ - ديوانو ٿيڻ.
 لُٽو: ذ. لُٽو - ننڍو، بندو.
 لُٽي: ٺ. عورتون هڪ ٻئي کي سڏڻ لاءِ هي لفظ ڪم آڻينديون آهن -
 آئي اڀري، اڀري - مڙي.
 لُٽي: ٺ. وارن جي چڱ.
 لُٽياري: ص. لُٽ واري - ريتائين. مٽيءَ گڏيل.
 لُٽيرو: ص. ڦرلٽ ڪندڙ - ڦورو، ظالم.
 لُٽيو: ذ. ڦورو - لُٽيرو، لڇو - بد معاش، بداخلاق.
 لُٽ: ٺ. ٽيڪ لاءِ هٿ مڪڻ جي ڊگهي ڪٽي - عصا - هاسو، ڏانگه.
 ڪمند جي چٽڙ. گهٽي جي وچ واري ٽهڻي ڪٽي. ٺاري هڻي جي
 چٽ ۾ پيل ڊگهي ڪٽي.
 لُٽ لائڻ: انڌي کي لُٽ وٺي رستو ڏيکارڻ.
 لُٽ لڳڻ: لُٽين واري ويڙهه ٿيڻ. مارا ماري ٿيڻ. جهيڙو ٿيڻ.
 لُٽ ۾ هئڻ: ڪنهن جي هٿ هيٺ هئڻ.
 لُٽ هلائڻ: وڙهڻ. شوخي ڏيکارڻ.
 لُٽيون جهلڻ: مارڪڻن، تڪلينون سهڻ.
 لُٽ بازي: ٺ. لُٽين سان ويڙهه.
 لُٽ چٽ: ذ. قرب ڪلنت - دڙ ڪوڊلا سو - مرءُ پيار.
 لُٽڙيو: ص. لُٽ سان ويڙهه جو ماهر - لُٽ سان وڙهندڙ.
 لُٽو: ذ. هڪ قسم جو اڇو سوئي ڪپڙو - پٽيو - هرڪ.

لُپَ: ٺ. هڪڙي هٿ جي تريءَ تي آيل مقدار - چرون.
 لُپ پائيءَ ۾ بڏڻ: سخت شرمندو ٿيڻ.
 لُپ چڪو: ذ. ٿورو وزن - ٿوري شيءِ.
 لُپ: لپو - راڳو، سٽي.
 لُپاٽ: ٺ. چمٽ - ڳل تي هٿ جو ڌڪ.
 لُپاٽو: ص. وڏي لُپ - ٺپوڙو.
 لُپٽ، لُپٽ: ص. ڇاتل - معلوم ٿيل - پروڙيل.
 لُپڙ: ذ. تڏو - ٿوري - پڙج.
 لُپڙي: ٺ. سوچ يا ڦاٽ تي اٿي مردل وکر جو شيرو - پوٽيس، پني - لپپا.
 لُپڙي بڏڻ: پلستر چڙهڻ، ورغلائڻ - ريڻ.
 لُپڙ: ذ. پٽ جو وڏو گرڻه - ڳڻو.
 لُپڙائڻ: م. رٿائڻ، بهاني بازي ڪرڻ، گوشت ڪرڻ.
 لُپڙي: ٺ. ڊگهن ڪٽ واري پڪري.
 لُپسي: ٺ. ڪٽڪ جي اٿي جو پٽرو سڀرو.
 لُپڪ لپڪ: ٺ. چڙهيون وڃائي جهمريون پائڻ جو هڪ نمونو، ٿاڦوڙا.
 لُپڪو: ذ. وڃو جهٽ - جهڙيو، لامرو.
 لُپڻ: م. ٺپو هئڻ - ٺپو هڻي ڪڻڻ. لپاهڻ.
 لُپڻي ڏيڻ: چمٽ هئڻ - مارڻ، ڌڪ ڏيڻ.
 لُپو: ذ. وڏي لُپ، وڏو گرڻه، کوٽائيءَ ۾ ڪوڏر جي هڪ واري م آيل،
 مٽي، گرو وغيره.
 لُپو لڳڻ: وارو لڳڻ - وجه لڳڻ - موقعو ملڻ، وڏو ڊاءُ لڳڻ، اُترندو
 فائدو ملڻ.
 لُپو هئڻ: طرفداري ۾ ڳالهائڻ - حمايت ڪرڻ، وجه ملڻ تي فائدو
 وٺڻ.
 لُپو: ص. بي همت - بزدل - گيدي، بد چال.
 لُپوڙ: ذ. گپ شپ - ڊاڙهٽ ڪ، رشوت.
 لُپوڙو: ذ. وڏو گرڻه، پٽاڪ - گشو، ڊاءُ.
 لُپوڙا هئڻ: وڏا گرڻه هئڻ - وڏا ڳٽ هئڻ، ٻٽ ڪون هئڻ.
 لُپي: ٺ (سن: لپي) لکن جون نمونو - صورتخطي - املا.
 لُپيٽ: ٺ. ويڙهڻ جي حالت، وڪڙ - ڦيرو، وراڪو - پڪ - حملو -
 گهيرو، پيچ، ڊاءُ - وجه، چيپٽ.
 لُپيٽ سڀيٽ: ٺ. ڊاءُ پيچ - وروڪڙ.
 لُپيٽجڻ: م. ويڙهڻ - لپيٽجي وڃڻ.
 لُپيٽڻ: م. ويڙهڻ (ڊاڳو، ڪپڙو)، سميت، ورڏين، ٽه ڪرڻ، جڪڙڻ.

هندان تپڙ ڪتي پني هند وڃن. تپڙ ڪتن- ڪوچ ڪرن. استقال
ڪرن- مرن- وفات ڪرن.

لڏن: ذ. ناز سان هلڻ وارو. منڙو- سهڻو- دلبر- پيارو.
لڏن: م. پينگه يا پينگهي ۾ لوڏا کائڻ. جهولڻ. جهومڻ. گهڙڻ:
(نشي ۾).

لڏن لڏن: هڪ هند نه بيهڻ- تڪاءُ نه هجڻ. دل من هٿن.
لڏنو: ص. لڏندڙ. (ذ) گهڙيال جو پتلو. پينگهو.
لڏو: ذ. سامان (گهر جو)- تپڙ تاري. اٿالو. لڏي ويندڙ متهو ۽ انهر.
جو سامان (وهڻ تي). عيال- ڪٽنب.
لڏو لاهڻ: گهر ڪري ويهڻ. ٿانڪو ٿيڻ. بي همت ٿيڻ.
لڏو لڏ تي هڻڻ: نقصان ۾ هڻڻ. بي ترتيب رهڻ.
لڏو: ص. بارڪندڙ (ڊگهو)

لڏون: ذ. منائيءَ جو هڪ قسم- نختي (بوني) مان ٺهيل گول مٺيا.
لڏون ورهائڻ: خوشيءَ جي موقعي تي منائي ورهائڻ.
لڏي لڄائڻ: ڪوڙو واعدو ڪرڻ- پٽ وڃائڻ.
لڏائو: اسم خاص. ”مومل- راتي“ جي قصي واري مومل جي رهڻ جو
هند (هن وقت ڀرت- راجستان ۾ آهي).
لڏي: ص. ڪيچلو. نوسيندڙ ڪٽو.

لڏت: ث (ع) ذاتقو- سواد- ساء. لطف- مزو. چش- خوشي.
لڏتون وٺڻ: مزامتن- لطف وٺڻ- عيش سان گذارڻ.
لڏتائڻ: لذت ڏيڻ- مزو وٺائڻ.
لڏتي: ص. لذت وارو- لذت- سواڊي.
لڏيد: ص (ع) ذاتقيدار- مزيدار- سواڊي. وٽندڙ. چش وارو.
لڏ: ث. لوھ- روڙ. (ص) جلد- تڪڙ ۾.

لڏون ڪرڻ: اجائي تڪڙ ڪرڻ- اُبهرائي ڪرڻ.
لڏ: ذ (ف) ايراني نسل جي ڪوهستان ۾ آباد هڪ قوم (جيڪا
ڊگهي قد واري ٿئي). (ص) بيوقوف- احمق- بي عقل.

لڏڙي: ث. تيز هوا- هوا جو جهوتو.
لڏڙان: ص (ف) ڏڪندڙ (ڊپ کان)- ٿڌ ڪندڙ.
لڏڙائڻ: م. ڏڪائڻ- ٿڌ ڪائڻ- ڪٽائڻ. ڊيچارڻ.
لڏڙش: ث (ف) ڏڪي- ڪٽي- ٿڌ ڪي.
لڏڙن: م (ف) ڏڪڻ- ڪٽڻ- ٿڌ ڪڻ. ڊچڻ. ڏهڻ.
لڏڙو: ذ (ف) لڙهه (ڏڪي. ڊپ يا بيماري سبب ٿڌ ڪي.
لڏڙي ٿيڻ: شرمسار ٿيڻ- پشيمان ٿيڻ.

لڏڙي: ث. وڏي آواز سان اجايو ڳالهائڻ. بڪ بڪ- بيخي.

لحم: ذ (ع) گوشت- ماه- ماس.

لحن: ذ (ع) آواز- سڌ- صدا، خوش نواڻي. ترانو- نغمو.

لحن دائودي: ذ. نهايت سريٺو ۽ منڙو آواز.

لحيم: ص (ع) ٿلهو- مٿارو.

لحيم شحيم: ص. ٿلهو مٿارو.

لخت: ذ (ف) ٽڪر- حصو. ٿورو مقدار.

لخت جگر: ذ. جگر جو ٽڪرو. پٽ- اولاد. محبوب.

لخلخو: ذ (ع) ڪن خوشبودار شين جو مجموعو (عنبر، مشک،
عود وغيره، جيڪو مريض کي سگهائڻ مفيد آهي).

لڏني: ذ (ع) اهو علم جيڪو سڪن کان سواءِ ملي يا خدا تعاليٰ
ڪنهن کي عطا ڪري ۽ اهو وحي يا الهام من حاصل ٿئي.

لدو، لڏڙو: ص. نرم- ملائم- ڪنڙو.

لڏ: ث. ٿلڻ جي حالت. حاصلات. لاپ- فائدو. لڏل مال.

لڏڙو: ذ. هڪ قسم جو آبي جانور.

لڏل: ص. حاصل ٿيل. هٿ آيل.

لڏو: ذ. لکيو- پاڳ- نصيب. ازلي انگ. نصيب جو لکيو.

لڏو: ذ. هڪ ٿري جونالو (سهيل يماني).

لڏو ڪڏو: ذ. نوس نوس ڪندڙ- لوسي.

لڏ: ث. بار- بوجھو. گڏه تي لڏيل سامن. پري- هڙ. مڏي. ٻڌل
سامان. ڪائين جي ٻڌل موڙي.

لڏ لاهڻ: بار پري لاهڻ. ٻرلاهي تانڪو ٿيڻ.

لڏ: ث. گڏه. گهوڙي، خچر، هاڻي، اٺ وغيره جو لڏو ٿيڻ جي صورت
۾ چيئڻو.

لڏ ڪرڻ: واهيات ڳالهائڻ- بيهودو بڪڻ.

لڏان: ث. اٺن جي لڏ- قطار- قفلو.

لڏائڻ: م. گاڏي بار سان پرائڻ. تپڙ ڪٽائڻ (ڳوٺ يا شهر مان). لوڏي
ڪيڻ- شهر نيڪالي ڏيڻ.

لڏائڻ: م. پينگهي يا پينگه ۾ لوڏا ڏيڻ- جهولائڻ.

لڏائي: ث. لڄڻ- بد معاشي، فضول خرچي.

لڏپلاڻ: ث. وهڻ پلائي اسباب ڪٽڻ- نقل مڪاني. هڪ هندان مڏي
ڪتي پني هند وڃڻ- ڪوچ.

لڏپلاڻ هڻڻ: هر هر لڏڻ. لڏڻ جي تياري هڻڻ.

لڏجڻ: م. بار سان پيرجن (گاڏي، اٺ وغيره). ڪوچ ڪرڻ. لڏي وڃڻ.

لڏجي وڃڻ: بار سان پيرجي وڃڻ. مالا مال ٿيڻ- ڏيڄي وڃڻ.

لڏن: م. بار رکڻ- سامان رکڻ (گاڏي، وهڻ وغيره تي). هڪڙي

لُرِي: ١. ش. سياري مَرَاتِبَ اوله کن لڳندڙ تمام ڌڻي هو. تمام گهڻي سڳي ٿا ٺڳه.

لُرِي لڳڻ: تمام گهڻي ٿا ٺڳه ٿيڻ.

لُرُ: ١. ڏ. لاڙو- جهڪ.

لُرُ: ڏ. ڄل- گوڙ، اڇيو ڳالهه، هنگامو، ڌمڇر، بدامني- فساد، مڃرو مٽيءَ هڻو پاتي، درياءُ مَرَاتِبَ نئون پَٽِي (جيڪو ريٺ مٽيءَ سبب مڃرو هوندو آهي)، آسمان مَرُ غرءَ ڏنڌ.

لُرُ بکيڙو: ڄل هنگامو- ڌمڇر.

لُرُ جُهڙ: لُرُ ٿاڻيل فضا.

لُرُ لاهڻ: جُهڙو بند ڪرڻ- گوڙ ڇڏڻ.

لُرُ لنگهڻ: درياءُ ڀر ڪرڻ، تڪليف من ڇڏڻ.

لُرُ لهڻ: گوڙ بند ٿيڻ، آسمان تڻ غبرلڻ، معاملو ختم ٿيڻ.

لُرُ ٿاڻ: ڏ. لُرُ- غبر- رَٽِي، مٽيءَ گڏي پَٽِي.

لُرُ ٿاڻڻ: مَرُ آئريل پاتيءَ کي هٿ سان مڃرو ڪرڻ.

لُرُ ٿاڻو: ص. لُرُ ٿاڻ وارو- گڏلو- مڃرو.

لُرُ ٿاڪُ، لُرُ ٿاڪُو: ص. ويڙهاڪ- جهيڙڪ، جنگجو.

لُرُ ٿاڻڻ: مَرُ، ويڙهائڻ- جنگ ڪرائڻ، مڃرو ڪرائڻ، پيٽ ڪرائڻ- تڪرائڻ.

لُرُ ٿاڻڻ: مَرُ، لڀلائڻ- پڌاڻڻ- منٿ ڪرڻ.

لُرُ ٿاڻِي: ١. ٿ. ويڙه- جنگ- مڃرو- رزم، جهيڙو- تڪرار.

لُرُ ٿاڻِي ڪرڻ: جنگ ڪرڻ، جهيڙو ڪرڻ- تڪرار ڪرڻ.

لُرُ ٻاڻِي: ص. ڊاڙي- پٿاڪي- لافزن.

لُرُ ڦڙ: ١. ٿ. وڻ پڪڙ- تڙ ٽڪڙ، ڄل گوڙ، بڪو س.

لُرُ ڳ: ڏ. اکين مان وهندڙ پَٽِيءَ جو قطرو- ڳوڙهو- هنج- آشڪ.

لُرُ ڳ لاڙڻ: ڳوڙها ڳاڙڻ- روئڻ- ڏڪ ڪرڻ.

لُرُ ڳائڻ: مَرُ، ٽڪڻ- ٽنگڻ، نمائڻ- جهڪڻ، ڦاسائڻ.

لُرُ ڳائڻ: مَرُ، ٽڻ، ٽڪڻ، ٽڪڻ، لاڙو ڪرڻ، هيٺ ٿيڻ- نمڻ.

لُرُ ڪو ڪرڻ: وڏي آواز ڳالهائڻ، بڪ بڪ ڪرڻ.

لُرُ ڪِي: ١. ٿ. ڪڻ مَرُ پڻ جو ڳه.

لُرُ ڪِي هڻڻ: ڏانداريءَ سان ٻچ ٿم ڪرڻ.

لُرُ ڪيل: ص. سُست- ليلهر.

لُرُ لُرُ: ١. ٿ. بڪ- جهيڙي- بڪو س، جيڪو ڳالهائڻ.

لُرُ ٿڻ: مَرُ، جنگ ڪرڻ، وڙهڻ، جهيڙو ڪرڻ، تڪرار، مڃرو ڪرڻ، ورن- مڙڻ، لاڙو ڪرڻ، ڦرڻ (رستي کن)- موڙ ڪرڻ.

لُهڻ (سج).

لُرِي وڃڻ: ١. ٺڪي وڃڻ- هڻي وڃڻ، پاسو ڪري وڃڻ.

لُرُ ٿڻ: مَرُ، مڙڻ (پَٽِي)، ڳهڻج ڪرڻ (ڪپڙي کي)، موٽڻ (مٽيءَ).

لُرُ ٿو: ص. مڃرو- لُرُ ٿيڻ- لُرُ.

لُرُ ٿو: ڏ. دوستي- رِي، محبت- پريت، ڄاڻ سڃڻ- آشنائي.

لُرُ ٿو: ١. ٿ. ڄل، مَرُ، مڙ (موتين جي)، ڏاڳو- ڏور، قطار- لاند.

وَسْبُو، جِيو، پروسو- سهارو، ڏامن- پَنڊ.

لُرُ ٿو لڳڻ: تمڙ ٿيڻ، آسري تي لڳڻ، سهارو ٿيڻ، د من جهلڻ.

لُرُ ٿاڪو: ڏ. ٿوري ننڊ- پنڪي.

لُرُ ٿاڻڻ: مَرُ، مڃرو ڪرائڻ.

لُرُ ٿڻ: مَرُ، پَٽِيءَ جي وهڪري موهي وڃڻ- لڙهندو وڃڻ، غرق ٿيڻ.

جسماني طرح ڏي پوڻ- هيٺو ٿيڻ- ڪمزور ٿيڻ.

لُرُ ٿي پوڻ: پوک جو نوڙي پوڻ.

لُرُ ٿي وڃڻ: موهي وڃڻ (وهڪري مَرُ)، ڪمزور ٿيڻ- هيٺ ٿيڻ.

لُرُ ٿو: ڏ. لاند- قطار، ڊگهي لَٺ، ڊگهي ڪاٺي- چڙ پَٽِيءَ مَرُ وهندڙ

ڪاٺ پَنڊ، پَٽِيءَ جو وڏو وهڪرو- اٿل، پکين جي هڪ بيماري.

لُرُ ٿو اچڻ: بيماريءَ جو دور وٺيڻ.

لُرُ ٿو چڙهڻ: ٿل ٿيڻ- ٻوڏاچڻ، هوش مان نڪرڻ- چريو ٿيڻ.

لُرُ ٿو لڳڻ: وڏي بيماري مَرُ وڃڻ، بيماريءَ جو زور وٺيڻ.

لُرُ ٿو هڻڻ: گشوهڻ- ڪوڙ ڳالهائڻ.

لُرُ ٿي: ١. ٿ. مَرُ (موتين جي)، مَرُ (موتين مٽڪن جو)، لاند- قطار.

سسو- سنڪڙ.

لُرُ ٿي: ١. ٿ. مَرُ (موتين جي)- مَرُ، قطار- لاند، مَرُ، مالها.

لُرُ: ص. بستو- هيتو، ڪنڌرو، نازڪ، باريڪ- سَنهو، ليلهر- بي

همت (ڏ) پڪريءَ جو تڙو ڇاول ڦڙ.

لُرُ ٿڻ: ١. ٿ. آسڻ، سَوت- سڌائي، هڪجهڙو مڻ چرو، پاتيءَ جي اڇ.

ڪڪرڻ جي لاند (جنهن مَرُ ٿي نهجي)، (ظ) سڌو- لسو- بندار ٺڪ.

لُرُ ٿيڻ: ڳهڻو جهيڙي وڃڻ.

لُرُ ٿاڻڻ: ڦار ٺڪ، ڪ گهڻي نه ڇڏڻ.

لُرُ ٿاڻهڻ: بند سوچ وڃيڙي ڇڏڻ، سوچ جي مڃو وڃڻ.

لُرُ ٿي: ڏ. پَٽِيءَ جي ڳهڻي ٿل ٿل- چوليءَ تي چولي.

لُرُ ٿڻ: ص. لسو- خسرو- ٻڇي.

لُرُ ٿڻ: ١. ٿ. ڇي- زبان، ٻوليءَ- پٺ.

لُرُ ٿاڻي: ص. ٻوليءَ جو- ٻوليءَ وارو.

لُرُ ٿاڻي: ١. ٿ. ٻوليءَ جو علم.

لسانِ، لسانی: ث. سید ئی. سنوت (صفحہ جي).

لسانی: ث. بی سو د تي - آوت تي.

لسانن: م. لسو ڪرن. ستري ڪرن (ڪپڙو)، سندن (زمین).

لست: ث (ع. لذت) سواد - ساء - مزو - لطف - لذت. ذاتو.

لستي: ص. سو دي. ذ. تيدار - وندڙ. لذت ورو.

لست: ث (انگ) فهرست.

لسرو: ص. بند ڏڙهي مڇ جي - ٻڇي - خسرو.

لسرات: ص. ڳيرو (جنهن کي ڏاڙهي مڇ ناپيل هجي) - ننڍي عمر جو.

لسرو: ص. لاسريات - لسرات - ڳيرو.

لس کس: ذ. خسرو - ٻڇي. بي نڪو - بيشمر.

لسن: ث. ٿوم.

لسن: ذ. جسم تي پيدائشي ڳڙهيا ڪاروداغ.

لسنو: ذ. فيروزو - زبرد (جواهر). جواهرن سان جڙيل.

لسو: ص. سنين مٿا چري وارو - هموار. اهو جسم جنهن تي وار

وغیره نه هجي. چلڪتو. لاسريات - ڳيرو (بند ڏاڙهي مڇ جي).

(ث. لسي).

لسو: ص. بي لذت - بي سواد. آلو - ٿڪو.

لسي: ث. ڏڏا ڇڊو ڏڏا - ڇڇ.

لشڪر: ذ (ف) فوج - سپاه - ڪتڪ. هجوم. انبوه - نٺ. اٽلو.

لشڪر ڪشي: ث. فوج جي چڙهائي - حملو - ڪاه.

لشڪر گاه: ذ. چانوتي - ڪئمپ.

لشڪري: ص. سپاهي - فوجي. عسڪري.

لش لش: ث. ڪٿي جي ڪٿي پڪن جو آواز.

لش لش ڪرن: ڪٿي وانگر ڪن. ٽڪڙي هيج مان ڪن.

لطاقت: ث (ع) چٽڙائي - رقت. هلاڪائي. خوبي - سهڻائي.

پ ڪيزگي. تازگي. ذاتو.

لطايف: ذ (ع) "لطيف" جو جمع. ٽوٽڪ (ڪل مسخري وار).

لطف: ذ (ع) لذت - مزو. فرحت. مهرباني - احسان - ٿورو -

ڪرم - عنيت. تازگي - خوشي.

لطيف: ص (ع) نيس - باريڪ. صاف - شفاف. نرم - ذڪ. انپ -

نايب. دوست - سچ - مهربان. (ذ) سنڌ جو سرتاج شاعر

عبد لطيف ڀٽائي. (اسم خاص) الله تعاليٰ جو هڪ صديقي نالو.

لطيف غذا: ذ. هنڪو ڪڍو - مضمڙي سگهندڙ - دو ڪاڌو.

لطيفو: ذ (ع) ٽوٽڪو - پوڳ چر جو - ڪل مسخري واري ڳاله.

لطيفي: ص. شاهه عبد لطيف ڀٽائيءَ سان نسبت رکندڙ.

لطيفي لات: ث. شاهه عبد لطيف ڀٽائيءَ جو ڪلام.

لعاب: ذ (ع) ٽڪ - پڪ. گنگ. گهٽو ڇيڙو وارو رس. رس.

لعاب لائن: قين مڪن. چين کي لٽي ڇڏڻ.

لعابدار: ص. گنگ وارو - ڳنگدار.

لعل: ث (ف) ڳڙهي رنگ جو هيرو - يفتوت.

لعل: ص (ف) ڳڙهو - سرخ - لال. (ذ) ڳڙهي رنگ جو جواهر.

لعل: ذ (ع) ٽڪر - نفرت. جٺ - ملامت.

لعلن: ص. جٺ - لعنت ملامت.

لعلت: ث (ع) ٽڪر - ملامت. نفرت جو اظهار - ڌڪر. پٽ.

لعلت ملامت: ث. جٺ - پٽ پرتو.

لعلت وجهن: ٽڪر و جهن - پارتو ڏين.

لعلتي: ص. لعنت پيل - ٽڪر پيل منعون (خيطن).

لعلن: ص (ع) جنهن تي لعنت پيل هجي - منعون. لعنتي - هجرو.

لغات: ث (ع) "لغت" جو جمع. الفاظ. ٻوليون. اهو ڪتاب جنهن ۾

لفظ معنن ڏنل هجن - فرهنگ - ڪوش - ڊڪشنري.

لغدا: ث. طعنو - مهڻو - ڏوراپو.

لغاد هٿن: ٻئي جي ڳالهه ۾ اجايو دخل ڏيڻ.

لغار: ث. ڌرو - چٽڪو - گهڪو.

لغار لڳڻ: گهڪو اچڻ. اثر ٿيڻ.

لغاري: اسم خاص. بلوچن جي هڪ ذات جو نالو.

لغام: ذ (ف) گهوڙي جي واڳ جو اهو لوهي ڪنڊ نون حصن

جيڪو گهوڙي جي وات ۾ وجهجي.

لغام چاڙهڻ: وات بند ڪرڻ. قابو ڪرڻ. قاعدي م آڻڻ.

لغام لاهڻ: گهوڙو کولڻ. ڇوٽ ڏيڻ.

لغايت: ظ (ع) پڇاڙي ٿاڻين - آخر ٿاڻين. شامل - سميت.

لغت: ث (ع) لفظ. جملو. ٻولي - زبان. فرهنگ - ڊڪشنري - ڪوش

لغت نويس: ص. لُت ناهيند - فرهنگ نڪندڙ - ڪوش ڪرڻ -

لڪسيو گرافر.

لغتي: ث. ڪوڙ. ٺلهي پ هوائي ڳالهه. پامراتي وارو نونشو.

لغتيون هٿن: ايتيون سبتيون ڳالهون ڪرڻ. اجيا افواهي ڳوڙا هٿن.

لغدي: ث. ٿانءَ جي ڇله تي رکڻ واري پاسي تي آيل لپيو (آلي مٽي؛

جوت).

لغڙ: ذ. ڪ غذا مان ٺهيل ڇو ڪور ٽڪلو - پٽنگ (قسم؛ گڏي. ٽڪل.

ٻانڀ وغيره). باز (پکي) جو هڪ قسم ("جغڙ" جي مادي).

لغڙ باز: ص. لغڙا ڏيندڙ. چالاڪ. ٻٽاڪي - گشائي.

لَعَزْهَتَن: گشت ڏيڻ - آسرا لاءِ ڏيڻ. ٻڌا ڪون هٿن.

لَعَزُو: ص. بهادر - دلير - جودو.

لَعَزِي: ث. ننڍو لفظ.

لَعَزِش: ث (ف) تير ڪرڻ. ڏکي. تپو. غلطي - پل چڪ. پير تڙن گمراهي.

لَعُو: ص (ع) بيهودو - واهيت. بي معني - اجايو. بي فائدو - بيڪار. (ث) بيهودي ڳالهيا ڪم.

لَعُورُ: ص. بيحيا - بيشرم. گيدي - بزدل - ڊڄتو لوفر - رولو.

لَعُوي: ص (ع) لغت سان منسوب. اصلي.

لَعُاطِي: ث (ع) خوش بياني. ڳالهه ڏيگه - وڌاءُ. بڪواس. ٻڌاڪ.

لَعُافُو: ذ (ع) ڪاغذ جو پوش. ڪاغذ جو غلاف (جنهن ۾ چئي بند ڪجي).

لَفَت: ث (انگ) گهڻن ماڻهن عمارت تي چڙهڻ لاءِ مشيني ڏاڪن.

لَفَت نہ ڏيڻ: لاغرض ٿيڻ - نه ڀڄڻ - ڪان نه ڪيڻ.

لَفَطُ: ذ (ع) ٻن يا ٻن کان وڌيڪ اکرن جو ب معنيٰ ٻول. جملو. ڳالهه.

لفظ به لفظ: ط. هڪ هڪ لفظ. هو بهو. تفصيلوار.

لفظي: ص. لغوي. اصلي. لفظن جو.

لُفَنگُ، لُفَنگُو: ص. بد معاش - لُج - رولو - آواره.

لُف و نشر: ذ (ع) ٽڙيل پڪڙيل شيون ويڙهڻ. عروضي شاعريءَ جو هڪ اصطلاح، جنهن ۾ شعر جي هڪ مصرع ۾ ڪي شيون بيان ڪجن. تبديليءَ مصرع ۾ ٻيون.

لُفَ: ث. چمڙي تي گائڻ سبب ٿيل قوڦيندو - چلنو.

لُفُون لُفَن: گارگند ڪرڻ. بڪواس ڪرڻ.

لُفَجَن: م. گندم تي وغيره ٻه پيرجن.

لُفَرُ: ص. ڪن ڊگهو. قدآور. بد فضيلت - بي افعالو.

لُفَرِي: ص. هٿو - ضعيف - ناتوان - نبل. رس - عرق.

لُفُڪَن: م. لڇن - ڦُڪَن. ڏڪن - ڪنڀن.

لُفُ: م. وڌاءُ ڪهڻ - سڀ ڪاڻي ويڃڻ.

لُفُ: م. ٿڌڻ - گندم تي سان پرن. گند هاتو ڪرڻ.

لُفِي وِجَن: پورو ڪري وڃڻ - ختم ٿي وڃڻ.

لُقاءُ: ذ (ع. لقاء) ديدار - نظارو - ڏيکاءُ. صورت - شڪل. صفاتي پيچاڙي طور ڪم ايندڙ لفظ (جيئن ماه لقا وغيره).

لُقا پور: ذ. اهو خيالي مڪان جتي مڏاڻن سو جهرو ٿي. تڏهو رومڱ.

لُقب: ذ (ع) اهو نالو جو ڪنهن خوبي، خصوصيت يا عزت کان پيل هجي. عزت وارو نالو - خطاب.

لُقب لائن: الزام مڙهڻ. ڏوهه ڏيڻ. ٽڪو ڏيڻ. بدنام ڪرڻ.

لُوقِ دِق: ذ (ف) ٻولو - ٻريٽ - ويرانو.

لُقطو: ذ (ع) اهڙي شيء جيڪا ڪنهن کي هٿ اچي پر ان جو مالڪ نه معلوم هجي (فته جو اصطلاح).

لُقلُق: ذ (ع) هڪ قسم جو آبي پکي (تنگون ڊگهيون، جهنب ويڪريءَ ڊگهي) - سارس - ڪنگ.

لُقمَان: ذ (ع) هڪ حڪيم جنهن جو ذڪر قرآن شريف ۾ آيو آهي (جنهن پنهنجي پٽ کي نصيحتون ڪيون هيون)، قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو. (ص) سياڻو - ڏاهو - داناءُ.

لُقمو: ذ (ع) گرانه - نوالو. طعام. عمدو ڪڍو.

لُقمو ڏيڻ: وات ۾ گرانه ڏيڻ. رشوت ڏيڻ. هلندڙ بيان جي وچ ۾ رهجي ويل ڳالهه يا توياد ڏيڻ.

لُقمو، لُقمو: ذ (ف) ڪپوٽر جو هڪ قسم (جنهن جو پُچ ويڃي وانگر مٿي ٿيل ڪنڊ پوئتي جهڪيل ٿئي).

لُقُو: ذ (ع) بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ اڌ جسم جا سنڌ سڪي ۽ ڦري وڃن) - اڌ رنگ - فالج.

لُڪ: ث. چيلهه - ڪمر.

لُڪ ٻڌڻ: همت ڪرڻ - تيري ڪرڻ - سندرو ٻڌڻ.

لُڪدار: ص. سٺي چيلهه وارو. سٺي هٺيءَ وارو.

لُڪ: ذ. جبل جو ٺنگهه. جبلن جي وچن لنگهندڙ رستو. گهٽ - ٺنگهه. چيلهه - ڪمر.

لُڪ لانگها: جبلن جا اڌا تر چا پٽ - ڏنگا پيچرا.

لُڪ لاهڻ: تڪليفون ڏسڻ. راز فاش ڪرڻ.

لُڪ لنگهڻ: تڪليفون جهاڳي پار پوڻ. مشڪلاتن مان پار پوڻ.

وڏي مرض مان بچي اٿڻ. ڏکيو وقت گذاري وڃڻ.

لُڪ: ث. ڏڪ. لڪڻ يا لڪائڻ وارو عمل. ڏپ. ڳجهه.

لُڪ لڪائڻ: راز مخفي رکڻ. ڳالهه ڳجهي رکڻ.

لُڪ: ذ. راز - پيڏ - ڳجهه.

لُڪ: ث. اونهاري ۾ ٻن ٻنهرن جي گرم هوا. گرم هوا - لوھ - لوھ. جهولو.

لُڪ لڳڻ: جهولو لڳڻ. جهولي سبب بيمار ٿيڻ.

لُڪائڻ، لُڪائڻ: م. چپ ٿيڻ - ڍڪڻ. پوشيدو رکڻ - ڳجهو رکڻ. راز ۾ رکڻ. چپ ڪرڻ - گم ڪرڻ. روپوش ڪرڻ. ٿمڻ.

لُڪ چوري: ث. ڳجهيءَ طرح - لڪل نموني.

لُڪ چپ: ث. ڳجهه ڳوهه - ڳجهيءَ طرح. خلوت.

لُڪ لڪوٽي: ث. هڪ قسم جي ٻارائي راند (لڪڻ ۽ ڳولڻ

واري راند).

لک لکوتي ٿرڻ: گمنام رهن - دنيا جي ڌنڌي کن پري رهن.

لڪڙ: ڏڪاڻ.

لڪڙ: ڏ. لاڪڙ جي لاهيل جهوپڙي. سوراخ ڪڍندڙ سيراڻيءَ جو بگن (واڍ ڪواوڙار).

لڪڙا: ڏ. هندن ۾ مڙدي کي ساڙڻ لاءِ ڪم ايندڙ ڪاٺيون.

لڪڙا ڏين: مڙدي کي ساڙڻ.

لڪڙ تار: ٺ. (محاورو) ٿرم جلد پڪڙ جندڙ خبر.

لڪڙو: ڏ. ڊگهي ڪاٺي - ڊگهي چٽڙ.

لڪڙي: ٺ. گچيءَ جو هڪ گه - سون يا چانديءَ جو پتلو (جيڪو سنهي زنجيري يا ڏور ۾ وجهي پائجي).

لڪڙيارو: ص. جابلو ملڪ جو رهاڪو.

لڪڙياري: ص. لڪڙ جهڙي سنهي ۽ ڊگهي قد واري (عورت) - سَهڻي - نازڪ.

لڪڙمي: ٺ. (سن) لچمي - سڀاڳ. ڪمي بي. خوشي. ڏن. ناڻو.

لڪل: ص. گجهو - خفي. پوشيده. ڍڪيل.

لڪ لڪ: ٺ. ڪٿي جي پاتي پيش جو آواز.

لڪنت: ٺ. (ع) باتان (زبان ۾) - پاتائي. هڪڙان - اٽڪ (زبان ۾).

لڪن: م. ڪٿي وانگر پيش يا چٽڙ.

لڪن: ڏ. ننڍي لٺ (جيڪا ٽيڪ لاءِ هٿ ۾ کڻي هلي) - بانڻو - عصا.

لڪن لڳن: خواص خواه ڏوهه مڙهجن.

لڪن، لڪن: م. لڪي وڃڻ - پوشيدو ٿيڻ - چپڻ - غائب ٿيڻ - گم ٿيڻ.

لڪو رهن: گجهو رهن - روپوش رهن. گم رهن.

لڪو: ڏ. سوراخ - ٽنگ - سٽ - جنبش.

لڪوڙ: ص. ٽوٽي - ڪاهل - ڪم چور.

لڪي: ٺ. جبل جو لنگه. جبل مان ويندڙ واٽ.

لڪي: ٺ. گچيءَ جي پڇاڙي واري ڪڏ. نڙي - نڙگهت وارو سنڌ.

لڪي کائڻ: اندر سرڻ. ارمان ٿيڻ.

لڪيءَ ۾ سا هجڻ: مڙينگ حالت ۾ هئڻ. تمام ضعيف ۽ ڏبرو هئڻ.

لڪياري: اسم خاص. ساداتن جو هڪ ذات.

لڪير: ٺ. ليڪ. سٽ.

لڪير جو فقير: ڏ. انڌي تقليد ڪندڙ - قدامت پرست.

لڪ: ٺ. ڪل - خبر - سٽ - پروڙ. سُرَت.

لک پون: حقيقت معلوم ٿيڻ. يادگيري پون.

لک: ڏ. هڪ عدد - سؤ هزار.

لک تي مٿو ڌوڻ: وڏو دولت مند هئڻ.

لک لٽائڻ: گهڻي سخاوت ڪرڻ. ملڪيت اڏائڻ.

لک لعنت: ٺ. گهڻي ڦٽڪار - نفرت.

لکڻ ۾: ص. تمام گهڻن ۾ - سڀني ۾.

لک هزار: بيشمار - تمام گهڻا.

لکين: ص. تمام گهڻا - بي انداز - لاتعداد.

لک: ٺ. ٿوري ڌري - هو. ساعت - پل. لکيو - ڀاڳ. گه ۾ پيل هيري

جي ڪٽي يا شيشي جوننگ.

لک: ٺ. لڪ - جهولو - لوڻ.

لکڻ لوڏڻ: ڏک وڪوڙڻ - مصيبتون اچڻ.

لکا: ٺ. سَمڪ - خبر - پروڙ - احساس.

لکا پٽي: ص. جنهن وٽ لکين روپيا هجن. دولت مند - امير.

لکا پڙهي: ٺ. تحرير - اقراراري لکيت. قبوليت.

لکانو: ڏ. هجري سن جو ستون مهينو رجب (جنهن ۾ زڪوة ۽ خير

خيرات ڏجي). ماڻهو جو نالو.

لکاوت: ٺ. لکپڙه. لکت - دستاويز.

لکائي: ٺ. لکڻ جو معاوضو.

لکائڻ: م. ڏيکارڻ - محسوس ٿيڻ - ڏيکائي ڏيڻ.

لکائڻ: م. تحرير ڪرائڻ - ڪتابت ڪرائڻ.

لکائي پڙهائي: ٺ. لکپڙه. تعويذ ڦٽيو. تحريري اقرارنامو.

لکاوت: ٺ. لکڻ جو نمونو - لکڻي.

لکت: ٺ. تحرير - اقرارنامو. تحرير جو نمونو - صورتخطي.

لکت پڙهت: ٺ. تحريري اقرارنامو. لکپڙه.

لک ٽڪ: ٺ. آئينو - آرسي.

لکپال: ص. لکڻ کي پاليندڙ - رازڪ.

لکپت: ڏ. "ڪچ" (ڀارت) جي هڪ بندر جو نالو.

لکپڙه: ٺ. خط پٽ - چٽي چٽائي. لکيت ۾ ڪاڳاله.

لکما سڪڻي: ٺ. پيسار ڪري وڪر طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي.

لکڻ: م. سمجهڻ - محسوس ڪرڻ. ڏسجڻ. لکائڻ.

لکڻ: ڏ. افعال - لڃڻ.

لکڻ: م. تحرير ڪرڻ. ڪتابت ڪرڻ. تصنيف ڪرڻ. دفتر ۾

چاڙهڻ. (ڏ) تحرير - لکيت.

لکڻون: ذ. نڪ افعال - سڃڻو (پنيھ لکڻو، چٽيھ لکڻو وغيره).

لکڻهار: ص. لکندڙ - لکڻ وارو - ليکڪ.

لکڻي: ث. لکڻ جو نمونو. تحرير. رسم خط. لکڻ جي سنڀال ۽ قلم.

لکي ڏيڻ: اقار ڪرڻ - قبول ڪرڻ.

لکي: ص. لکڻي، لکڻ جو. قيمتي، گھوڙي جو ھڪ رنگ (گاڙھن ماڻل).

لکيت: ث. تحرير - لکڻي. اقار نامو - قبوليت. دستاويز.

لکيسر: ص. لکڻ جو مالڪ - لکڻي.

لکيل پڙهيل: ص. تعليم يافته - پڙهيل گڙهيل.

لکيو: ذ. تحرير - نوشت. حڪم الاهي - لاهي امر. قسمت - نصيب - پڳ.

لکيو آڏو اچڻ: قسمت ۾ جيڪي هوندو سو ٿيڻ.

ليڪو انگ پڙڻ: قسمت جو قسم وٺڻ.

ليڪو پورو ٿيڻ: نصيب جو ليڪو پورو ٿيڻ. شادي ٿيڻ.

لکڻي جون لامون: ث. قسمت جي نتيجا.

ليڪو لوڙڻ: مصيبت جو وقت ڪٿڻ. ڏکي ڏينهن گذارڻ.

ليڪو مائڻ: شادي ٿيڻ - مڙس ملڻ.

ليڪو پڙهيو: ذ. درس تدريس. عهد قرار. (ص) تعليم يافته.

لڳات: ظ. شامل - سوڌو - سميت - بيم.

لڳام: ذ (ف) لڳم - واڳ (گھوڙي جي).

لڳ: ظ. ويجهو - قريب. لڳل - لاڳو. پير سان. (حرف جر) لاءِ -

واسطي. (ذ) پڪين ۽ جانورن جو ميلاپ.

لڳ ڪرڻ: ميلاپ ڪرڻ - جمع ڪرڻ.

لڳ وارو: لاڳ پور ڪندڙ - واسطيدار. پير سان - پروارو.

لڳ: ص. ڪمزور - لڳڙو.

لڳاتار: ظ. مسلسل - سانده - لاڳيتو.

لڳاءُ: ذ. تعلق - واسطو. پيار - محبت. ملاوت - آميزش. مداخلت.

لڳائڻ: م. ملائڻ - ڳنڍڻ - گڏڻ - جوڙڻ. چنبڙ ٿيڻ. شامل ڪرڻ.

خرچ ڪرڻ. نوڪن (پادر، موچڙا). هٿن (ون، ٻوٽو). ٿڌڻ - مڙهڻ (نرم).

لڳائڻ: م. ڦٽائڻ - ٻڌڻ. جوري ڪرڻ.

لڳ پڳ: ظ. ملندڙ ڄڻندڙ. ٺهي ۽ جهڙو. ذري گهٽ - تقريبن. تڪل روءِ. (ث) ميل ملاقات - ڏيٺ ويٺ.

لڳت: ث. جن پوت جواثر.

لڳڙ: لڳڙو: ص. چنبڙندڙ. لڳل ڳنڍار. ڦهڙو. ڦٽو. نرم. ڪوئرو.

لڳڙ لڳڙو: ذ. ڪپڙو. قتل پراڻو ڪپڙو.

لڳل: ص. منيل. گڏيل - پيٽ. لاڳو. چنبڙيل. داغ لڳل.

لڳ لاڳ: ذ. تعلق - لاڳاپو - نسبت.

لڳ لاڳاپا: ذ. وسط - تعلقات. ماڻهي - رشتو.

لڳ لڳ: ث. نيس - چنبڙڻ وارو مدو.

لڳل ڳنڍار: ص. نيسدار - چنبڙندڙ - لڳڙو. ڪوئرو - نرم.

لڳ ليون: ذ. ڊيگريءَ جي پاسن کي لڳي پوندو ڙڙڌل کاڌو.

لڳڻ: م. تڪرر ڪرڻ. نهڪڻ. منڻ. گڏجڻ. چنبڙڻ. ٿيڻ (دل،

پرڀت). مشغول ٿيڻ (ڪم ۾). محسوس ٿيڻ (اڃ، بک، اثر).

گھڻن (هوا، طوفان). ڳڻي - جڙڻ. ڳنڍجڻ. گسڻ (پاسو). چين

(ڪنڊو وغيره). ڦرجڻ (چوپٽي). ملڻ (وجه). اثرائتو ٿيڻ -

ڪرگر ٿيڻ. بندجڻ (اک).

لڳو رهڻ: گڏ رهڻ. گڏيو وٺڻ. چنبڙيو رهڻ. مصروف رهڻ - رڌل

رهڻ. ڦٽم رهڻ.

لڳنو پڳنو: ص. رلتو ملتو - ميل جول وارو.

لڳئي بيڙي: ص. ڳالهين ۾ جتي وٺي تي ٻيهر رهندڙ. بد ڪرد رعورت.

لڳي پون: بيڙيءَ جو ترو زمين سان لڳڻ (ٿوري پائي سبب).

لڳي چڙهڻ: پٺيان پون - سان هلڻ.

لڳي لائڻ: حوالي ڪرڻ. ڳلي لڳائڻ.

لڳي وڃڻ: چنبجي وڃڻ. شروع ٿيڻ (ڪم ۾). اتفاق لڳڻ (ڌڪ).

لڳو: ص. ("سڳو" جو ضد). اهو اولاد پ ماڻه جيڪو "سڳو" نه

هجي ڌاريو.

لڳو اُٿڙيو: ص. لڳي ٿڙندڙ. بي اثرائتو.

لڳو ٻڌو: ظ. پورو نشان تي لڳندڙ - پورو - برابر.

لڳو رهڻ: گڏ هجڻ - پيڙو هجڻ. رڌل رهڻ (ڪم ۾).

لڳو هلڻ: گڏوگڏ هلڻ - همراه ٿي هلڻ.

لڳو لڳ: ظ. گڏ - لاڳو - سان - پٺ. لاڳيتو - سانده - مسلسل.

لڳه: ذ. ڪڪر - ميگه.

لڳي: ث. نينهن - عشق. محبت - دوستي. لاڳيو - تعلق. خواهش - آرزو.

لڳهو: ذ. پيٽ ۾ لڳل تختو - جازو.

لڳ: ذ (ف. ننگ) منڊ ڪ ٿي.

لڳ: ذ. بدن جو ڪوبه عضوو. بدن - جسم. ڌڙ.

لڳ سڪجڻ: بٽ ڪي ان وٽندڙ واءِ لڳڻ.

لڳ ڪانڊار ڄڻ: خوف سبب بدن ۾ سڀڙا ٿيڻ. جسم جا وار

پاڻي ٿيڻ.

لڳ ڪوسا ٿيڻ: بخار ٿيڻ - تپ ٿيڻ.

لڱو لُون تڻ: سوز مڙسڻ - جهوريءَ ۾ جهجڻ.
 لڱ مڙن: بخار چڙهڻ - ٻرواڇڻ.
 لڱا: ڏيپيرو - وارو - دغعو.
 لڱائڻ: مڙسندڙ کان، لنوائن، گوشت کڻڻ.
 لڱائي: ٿ. اڳهائي - بيماري، عيب، خرابي - بچرائي، مڙي.
 لڱائي چڱائي: ٿ. چڱي مڙي، بيماري سيماري، برائي پلائي، عيب ثواب.
 لڱو: ص (ف. لڱ)، مندو - لنگڙو، ناچڱو - ناخوش - بي مزي - بي چڪ، ("چڱو" جو ضد).
 لڱ: ڏ. لڇن - ڪرڻ - افعال، خوبي - چڱائي، همت - مڙسي، لاٿتو: ص. فضيلت وارو - لائق، سڀتو.
 لڱ ليڪر: ڏ. سياڻپ - عقل، خوبي، آڀاءُ - حيلو.
 لڱ: ڏ. چريو - بي عقل، مستانو، ڇٽ.
 لڱ مڻ: اجائي بڪواس ڪرڻ - ڊاڙهڻ.
 لڱائي: ٿ. چريائي - بيوقوف، ناداني.
 لڱ: ندا (ع) الله جي واسطي - خدا ڪرڻ.
 لڱ في الله: ص. خدا ڪرڻ، خدا جي واٽ ۾.
 لڱا هون ڪرڻ: خدا جا واسطا وجهڻ، عاجزون ڪرڻ، عرض ڪرڻ.
 لڱا، لڱا: ڏ. نرڙ - پيشاني، نصيب - نڪو، جوت - روشني.
 لڱت: ٿ (سن) "هنڊول" راڳ جي هڪ راڳي.
 لڱچ: ٿ. چاڀلوسي - ڪوڙي خوشامد.
 لڱر: ٿ. گاه جو هڪ قسم (جيڪو پي جي طور به ڪم اچي).
 لڱر ڦلر: ٿ. ڏڏر ڦڏر.
 لڱڪار: ٿ. هڪل - زوردار آواز، نعرو، حملي وقت مقابل ڪي سڏڻ جو آواز.
 لڱڪارڻ: مڙسندڙ هٿن، زور سان آواز ڪرڻ، هڪل ڪرڻ، مقابل ڪي هڪل سان سڏڻ.
 لڱنگه: ص. سورهي، پيارو، لائق نوجوان، سهڻو، آڏو ساماتو.
 لڱو: ڏ. ٻار - طفل، پٽ، لاڏلو - پيارو، بي سمجهه "هنج" پڪي جو هڪ قسم (آبي پڪي)، ٻار جو مخصوص عضوو.
 لڱو پتو: ڏ. مڙ ڇرو ڪم، ناز برداري، ترڪتال، اٽڪل بزي - حرفت - چالاڪي.
 لڱو ڏين: وهنار ڏين، جوڙ ڪرڻ - ميزان ملائڻ.
 لڱو: ڏ. چاهه - شوق (ٻار جو).
 لڱو: ڏ. بچڙي شڪل وارو - پوت - ٻاڻو، (ص) ڊڄڻو - ڪانٺر - بزدل.

لڱو بچائڻ: ڏيڇڙڻ.
 لڱو پڻجو: ص. خسيءَ واهيات (ماڻهو) - جهڙو تهڙو.
 لڱهت: ص. پهلوان - جوتو - سورمو.
 لڱهو: ص. موڱو، سنست، ڍلو، جهڪو (رنگ).
 لڱي: ٿ. ننڍي ٻار جو خاص عضوو.
 لڱي چي: ٿ. خوشامد - چاڀلوسي.
 لڱي چي ڪرڻ: خوشامد ڪرڻ، اجائي پاسخطري ڪرڻ.
 لڱيءَ لالڻ: ڏ. در بدر ڪرڻ - آسري مڙڪڻ.
 لڱيجو: ڏ. ڪيس ڪپندڙ - ڳنڍيچوڙ، دلجو ڏيئي ڦريندڙ.
 لڱر: ڏ. ٿيڙ، ٽپو (بال جو)، ڌڪو - ٿيلهو.
 لڱر نمر ڪرڻ: ڳالهه کي آبتو سبتو ڪري لنوائي وڃڻ.
 لڱر ڏين: ٻانهن جي زور تي ڪنهن کي مڙي کڻي جنگيون ڪرڻ (ملهم). گشوهڻ - ڏٺو ڏين.
 لڱر هٿن: اٽڪل ڪرڻ - دغا ڪرڻ.
 لڱر: ٿ. سنگهه - نڪ جي غلاظت.
 لڱر سنگهه گڏ ٿيڻ: منجهي پون، تڪليف ۾ ڦاسڻ.
 لڱر: ٿ. هڪ مشهورون - نيم.
 لڱائڻ: مڙسندڙ، لنوائن، نشان، ڪسڪائڻ، لڪائي کڻي وڃڻ - چوري ڪرڻ.
 لڱائي اچڻ: يڪدم کڻي اچڻ، لڪائي کڻي اچڻ - چوري ڪري اچڻ.
 لڱمڙ: ڏ. نمبر، عدد.
 لڱمڙي: ٿ. زمين جو ٽڪر، سرڪار طرفان مقرر ڪيل پئمانو.
 لڱمو: ص. ڊگهو، بيوقوف.
 لڱمي: ٿ. گشو - ڏٺو، جهڙپ - جهپ.
 لڱمي هٿن: جهڙپ هٿي ڪسي وڃڻ، ڏٺو ڏين، لا مارو ڏين.
 لڱمڙ: ص. لانگ چوتو - لوفر.
 لڱر لڱ: ڏ. اٽڪل بزي - ترڪتال، آڏو رو ڪم.
 لڱر لوڙ: ڏ. گورڱهه من - هل هو ڪرو.
 لڱو: (ع. لڱ) پل - گهڙي - ڪن - اڪي چنپ.
 لڱر: ص. ٻٽا ڪي - چالاڪ - اٽڪل باز.
 لڱرو: ص. جنهن جي نڪ مان سنگهه وهندي رهي - سنگهر.
 لڱس: ڏ. (ع) چنهاءُ، چنهن جي قوت.
 لڱڪو: ڏ. لوڏو، ناز سان هلڻ جو هڪ انداز.
 لڱڪو ڏين: لوڏي سان هلڻ، گهمري ڏين.

لمڪي ڏين: گهوڙي چڙهي چڪر ڏين.
 لمليٽ: ٺ (انگ) ليمن جو شربت.
 لمند: ص. وڏو-ڊگهو. نوڙيل-لڙيل.
 لمڻ: م. جهڪڻ-نمن. لڏڻ-لٽڪڻ. لامرو ڏين.
 لمڻ: م. ننڊمان سجاڳ ٿي اوباسيون ڏين. ڪرموڙن.
 لمو: ص. هيٺاهون-جهڪيل (پٽ، علائقو). لڙيل. مڏو-ڪند
 (اوزار). لاٽئون-گهٽ.
 لمي راه: ٺ. ان لتاڙيل رستو-ئون گس.
 لميٽيد: ٺ (انگ) محدود. محدود دائري واري ڪمپني.
 لڻ: ٺ. مردانو مخصوص عضوو.
 لڻ ڏين: (سلينگ) ڪجهه به نه ڏين. لڻ ڪڍي بيهن. انڪاري
 جواب ڏين.
 لڻ تراني ڪرڻ: (سلينگ) جواب ڏئي ڇڏڻ. مورتون نه مڃڻ.
 تري ڇڏڻ.
 لڻب: ٺ. گاهه جو هڪ قسم (جنهن جو پڇ ڏٺ طور ڪم اچي).
 لڻب: ٺ. گاري جوليئو-راڳو.
 لڻب: ص. چڙو-اڪيلو. جنهن کي ٻار پڇو نه هجي. رولاڪ. نڌڪو.
 لڻبائڻ: م. راڳائڻ-ليو ڏيڻ.
 لڻبائي: ٺ. ڊيگهه-طول.
 لڻبائي چوڙائي: ٺ. ڊيگهه ويڪر.
 لڻبجڻ: م. راڳجڻ-ليو اچڻ. پيرجن (گپ گاري م).
 لڻيڻ: م. لپيڻ-راڳو ڏين. لڻ-مڪن.
 لڻبو: ص. ڊگهو. ڊگهي قد وارو. دراز-طويل.
 لڻبو چوڙو: ص. ڊگهو ويڪرو. پڪڙيل-طول طويل.
 لڻبو: ص. ڊگهو. اجايو ڊگهو. ڄانگهڙيل. بيوقوف.
 لڻبوڙو: ٺ. وڏو گرانه-لهوڙو.
 لڻپ: ٺ. ڪراني زمين تي پيدا ٿيندڙ گاهه جو قسم.
 لڻپ: ٺ. چڙب. جڻڻ.
 لڻپڪو: ٺ. وڇ مڱ لڻن واري حالت-دخلائندي.
 لڻپڻ: م. جڻڻ ڪرڻ. به شدت گهٽ ٿي وري وري جڻڻ ڪرڻ.
 لڻپڻ: ص. ضيف-هيٺو-ڪمزور-ڏيرو.
 لڻيو: ٺ. چڙب-ٿري. مهڻو-ڏوراپو.
 لڻج: ٺ. اوائلي-ڪوٽ-ڪوتاهي. اٺ-گهٽتائي. طلب-لوڙ-ڪپ.
 لڻجار: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.

لنجه: ٺ. ٿورو واسطو-ٿورو تعلق. بيماري-اڳهائي.
 لنجهڻ: م. بيماريءَ بيمار ٿيڻ.
 لنج: ٺ (انگ) پٺپهرن جو ڪاٺو-مانجهاندو.
 لنڊ: ص. بدمعاش-لوفر-لج.
 لنڊ: ٺ. پاڇانو-ٿورو. راندمهر. هاريل راندمهر جي ٽڪي.
 لنڊ ڏين: راندمهر شڪست ڏيڻ.
 لنڊا سيرانديءَ اچڻ: تڪليف م اچڻ. منجهڻ.
 لنڊ ڪڍڻ: سخت سيڪت ڏيڻ. ڏاڍي مار ڪڍڻ.
 لنڊ گپڻ: سخت قبضي ٿيڻ. مشڪلات م ڦاسڻ.
 لنڊ مڪروھ ٿيڻ: تڪليف م پيڻ-پريشان ٿيڻ.
 لنڊ: ٺ. بلوچ قوم جي هڪ ذات. بلا جو هڪ قسم.
 لنڊائو: ص. بڪبڪيو-گور ڪندڙ.
 لنڊائي: ٺ. بيشمر مٿي. بيحيائي. بيوفائي.
 لنڊو: ص. چڙو چنڊ. بنا گهر ٻار جي. ان پرنيل. اوباش.
 لنڊو: ص. بند پيچ جي-پيچ وڍيل (جانور)-پاندو. ٻين کان سواءِ
 (ون). ننڍو-چوٽو (وڳو، لباس). عيبدار-ناقص. اٽپورو.
 لنڊورو: ص. لنڊو. اڪيلو. بيڪس.
 لنڊي: ٺ. بيوه-رتڙ. اوباش (عورت). چڙي چانڊ. بدڪر
 (عورت). رنڊي-ڪسيپاتي.
 لنڊي ٻئي: ص. عام خاص-جيڪا تيڪا-هر عورت.
 لنڊي: ص. بند پيچ جي (ٺ) هڪ قسم جي زهريلي بلا.
 لنڊيءَ تان نه لهڻ: بدمعاشيءَ کان باز نه اچڻ-لڇائي نه ڇڏڻ.
 لنڊي خوشامد: ٺ. اجائي تعريف. چايلوسي. مٿاچري آڌرپاءِ.
 لنڊ ڪاڌل: ص. چرڪيل. اندر ڪوٽو-منافق. حاسد.
 لنڊو: ٺ. رسو-واجه-تلهي نوڙي.
 لنڪا: ٺ. ڀارت جي ڏکڻ م هڪ مشهور وڏو ٻيٽ. ملڪ-سيلون-
 سرانديپ.
 لنگ: ٺ (ف) منڊ (هڪ تنگ يا هڪ پير کان معذور). منڊ ڪائڻ
 جو عيب. (ص) منڊو-هڪ پير منڊ ڪائي هلندڙ.
 لنگ: ٺ (س) مردانو مخصوص عضوو. (گرامر) جنس-صنف.
 لنگ: ٺ (ف) لانگوٽو. چترن تي بدن جو ننڍو ڪپڙو-چوٽو.
 گوڏن تئين گوڏ.
 لنگ ڪڍڻ: لانگوٽو بدن. فقط وگهڙي ڪڍڻ.
 لنگر: ٺ (ف) پٽيءَ جي جهاز. غوراب يا پيڙيءَ کي بيهارڻ جو لوهي
 ڪنڊو-نڌاري. ڪنهن آستاني تي عام خيرات لاءِ رڌل ڪڍو.

فٽراءِ جو کاڌو. اه جاءِ جتي لنگر ورهائجي. خيرات جي ماني.

لنگر خانو: ذ. فقيرن م ماني ورهائجڻ وارو هنڌ. محتاج خانو.

لنگر کڻڻ: ن تاري کڻڻ- جهاز چوڙڻ.

لنگر هڻڻ: ن تاري هڻي جهاز يا بيهڙي کي بيهارڻ. هڪ هنڌ تڪاءُ ڪرڻ.

لنگري: ذ. لنگر بچائيندڙ- رسوئيو- بورچي.

لنگڙو: ص. منڊو. هڪ تنگ کان جڏو.

لنگڙو: ص. ڪپڙو. لڳڙ.

لنگڙياري: ث. قاتل ڪپڙن واري.

لنگو تاڙو: ص. لانگو تيو- بي شرم- بد چال- نفس پرست. (ث. لنگو تاڙي).

لنگوٺ: ذ. لنگ- لانگوئي. چيلهه ۾ پتل ڪپڙي جي پٽي (اڳيان پويان اوگهڙي ڪن لاءِ).

لنگور: ذ. هڪ قسم جو جانور- پولڙو. ڪاري منهن وارو باندر.

لنگي: ث. پٽ ياريشم جو ڪپڙو (جيڪو عام طرح پٽڪي بدن ۾ ڪم اچي)- لونگي.

لنگه: ذ. لنگهن جو رستو- لانگهو. وات- گس. لوگهو. عام رستو.

لنگه لنگهڻ: ذڪي ء وات مان پار پوڻ. مصيبت مان پار پوڻ.

لنگهان: م. اڪارڻ- پار ڪرڻ. وجهڻ- گهيڙائڻ. داخل ڪرڻ.

لنگهڻ: ذ. بک- فاقو. روزو.

لنگهڻ ڪيڻ: فاقا ڪيڻ- بڪون کائڻ.

لنگهڻ: م. مٿان ويڃڻ- اڪرڻ. لنگهي ويڃڻ. پار ڪرڻ. عبور ڪرڻ. گذري ويڃڻ (وقت).

لنگهي پار پوڻ: مصيبت جا ڏينهن پورا ڪرڻ.

لنگهو: ذ. مگهٽهار- دهلاري- دهل وڄائي گهورو نندڙ.

لنگهو ٿي بيهڻ: ظاهر ظهور بيجڙو ڪم ڪرڻ- نر لڄو ٿي بيهڻ.

لنو: ث. ليسدار مادو. ليسر- چيڙهه. لڳلڳدار مادو. لغار.

لنو لائڻ: عيب لائڻ. مياڙي ڪرڻ.

لنواري: اسم خاص. بدين ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو (جتي وڏي عارف خواجه محمد زمان رح جو مقبرو آهي).

لنوائڻ: م. نٿائڻ- گوشتاڻ ڪرڻ. نظر انداز ڪرڻ. ڏين ڏيڻ.

لنوائي ويڃڻ: ثنائِي ويڃڻ. گسائي ويڃڻ. ڪن لاتار ڪرڻ. ڪسڪي ويڃڻ.

لنوڻدي: ث. تڪليف- ڏاکڙو- ڪشالو. وڳوڙ- خرابي.

لنوڻ: م. لامارا ڏيڻ (پڪي). لات ڪرڻ- ٻولڻ (پڪي).

لٺائڻ: م. لا بارو ڪرائڻ- فصل ڪٽائڻ.

لٺائي: ث. لا باري جي اجرت- لائي.

لٺڻ: م. ڪٽڻ (فصل). وڍڻ (سنگ). ڪپڻ (پوک)- لا پرو ڪرڻ.

لو: ث. چيڙهه وارو لڳلڳدار مادو- ليسر- چيڙهه- لنو. مڇي جي ڪڪ وارو چيڙهه.

لو، لو: ث. اونهاري جي گرم هوا- لوھ- لڪ. جهولو.

لواحق: ذ (ع. لاحق جو جمع) مٿا مٿ- رشتيدار. نوڪر چاڪر.

لواحقين: ذ. گهر جا پاڻي- ٻار ٻچا. عيال.

لوارو: ص. لڳلڳدار- چيڙهو- لو وارو.

لواڙڻ: م. ميرو ڪرڻ- لٻڻ.

لوازم: ذ. (ع. لازم جو جمع) ضروري شيون. سامان- اسباب

لوازمات: ذ (ع) ضروري شيون- سامان سڙو.

لوازمو: ذ (ع) محنت جو اجورو- محتاتو. پگهار.

لواطت: ث (ع) اغلام بزي.

لوالو: ذ. جهنڊو- علم.

لوانڊو: ذ. زمين جو غير آباد ڪر. جتي ڪجهه وٽڪار هجي.

لوب: ذ. فصل جي وڏ- لا بارو.

لوبان: ذ (ع) هڪ قسم جي وڻ جو خوشبودار ڪنور (جيڪو باهه م وجهڻ سان خوشبودار ڏونهون ڪري).

لوببي: ث. پاتياڻي يا آليءَ زمين ۾ ڌنل هر.

لوب: ذ (سن) طمع- لالچ- حرص. هبچ.

لوپڻ: م. لالچائڻ. ورغلائڻ- ڌٽارڻ.

لويي: ص. لالچي- حريص.

لوت: ث. غم- گوندر- پيڙا.

لوت: ذ. گاهه جو هڪ قسم.

لوتڙيو: ص. چنل خور- چيٽاپور- چاپلوس.

لوتي لائڻ: جهيڙو ڪرائڻ- ويڙهائڻ. ڪنڌ ڪٽڻ- تپائڻ.

لوت (ث)، لوت: ذ. لاش- مڙهه. سسيءَ کان سواءِ ڌڙ.

لوتڙ: ص. ٿلهو. مضبوط. بهادر.

لوتڙو: ذ. گوشت جو ڊڳ. گوشت جو وڏو ٽڪر. مئل جسم.

لوت موٽ: ذ. ٺهيو- سڄيل- ڦٽو.

لوتڪي: ث. ننڍو لوتو- ٽيو- ڌڪي.

لوتو: ذ. ڌوءَ مان ٺهيل هڪ قسم جو ٿانءُ. ٽڪر جو ڪنگڙ.

لوتي لون ٿيڻ: لوتي ۾ پيل لون وانگر ڳري ويڃڻ. ناس ٿيڻ- ختم ٿيڻ.

لوتو: ص. لٽ ڪندڙ- ڦريندڙ- ڦورو.

لوت: ث. سُڪل ڪاٺي. (ص) بي عزتو. نر لڄو.

لوڙا کائن: جهوٽ کتن. ٿڙن ٿڙن. نقصان هين اچن.
 لوڙا لڻا: زماني جالاها چاڙها.
 لوڙن مر هڻن: درٻدر ٿيڻ. ڌچڪ کڻن.
 لوڙ: (ڌنگ) بر-وزن-بوجھ.
 لوڙ: ٺ. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم. گاوٽ ۾ ڪتب ايندڙ هڪ قسم جو چوڏو.
 لوڙو: ص. ڊگهي منهن وارو-منهن ڊگهو. هڪ ذات جو نالو.
 لوڙ: ٺ. ڪري جي مڇي جو هڪ قسم.
 لوڙا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 لوڙاڻو: ڌ. ڪري ۾ ڍوري جي ڪپ تي ٿيندڙ هڪ قسم جو گاه.
 لوڙ لوڙ: ٺ. ڪٽي جي نوس نوس واري عادت. اجايورن.
 لوڙ لوڙ ڪرڻ: نوس نوس ڪرڻ. لالچ جي ڪري پنيان لڳڻ.
 لوڙو: ڌ. عام طرح ڳائڻ وڃائڻ جو ڏندو ڪندڙ. لنگهو-منگهو.
 لوڙي: ٺ. ڳڻتي-جهوري. محبت جي تانگه-سڪ.
 لوڙي لڳڻ: ڳڻتي ٿيڻ-آندمان ٿيڻ. ڪنهن ڪم لاءِ آرام ڦٽڻ.
 لوڙي: ڌ. تير-ٻار-ڪان.
 لوڙ: ٺ. ضرورت-گهرج-طلب.
 لوڙ پون: گهرج پون-ضرورت پون. فساد ٿيڻ-گوڙ ٿيڻ.
 لوڙ: ٺ. هٿ جيڏي ڊگهي ڪٽي. جا چورپان سان گڏ ڪٽڻ.
 لوڙ هڻڻ: گهوپ ٿو اچي هڻڻ. ڪم ۾ رنڊو ڪرڻ.
 لوڙائو: ص. حاجتمند-گهر جاڻو-طلبو.
 لوڙائو: ڌ. هڪ قسم جو سنڌي راڳ.
 لوڙڻ: م. پيوڳڻ (نتيجو)-ڪيٽو ڏيڻ. ڪٽي جي سزايوڳڻ. عمل جو نتيجو آڏو اچڻ.
 لوڙو: ڌ. ويڙھ. اٿل پٿل.
 لوڙو: ڌ. مرادن ۾ مخصوص عضوو.
 لوڙو پٽڻ: ڪجهه نه ڪرڻ-اڳوڻي ڪي چيڪي ڏيڻ.
 لوڙھ: ٺ. ڪڙين واري لٺ. ڪڙيون پٽ چڙهي لٺ. چوٻائي مال جي ٿڙ-جنهن ۾ چرندڙ مار ڪي زوري ڪن هجن.
 لوڙهيون هڻڻ: چوٻائي مال جي ٿڙ ڪرڻ.
 لوڙھ: ٺ. قبر-بني.
 لوڙھ لٽڻ: قبر پورڻ-دفن ڪرڻ.
 لوڙھ: پٺن جي ول جي پاڙ وارو گول ٻج. ”ڪوئي“ جي پاڙ واري گول گني.
 لوڙھو: ڌ. ڍنگهن جي پناه (گهر يا بني ڪي).

لوڻ: م. چڙهيون ڏيڻ-چينين.
 لوڻيو: ص. چڙو چانڊ. روڻو. جنهن جو گهر گهاٽ نه هجي. ڪنگال.
 لوڻ: ڌ (ع) ملاوٽ. داغ. عيب. گندگي.
 لوپ: (ڌ)، لوپي ٺ. ڳنڍ جو هڪ قسم-سِر ڪن ڳنڍ.
 لوپڻ: م. ٿڪ لغت ڪرڻ. لٽڻ-ڦرڻ. جنجال ۾ وجهڻ. منهن تي مڃڻ.
 لوپي: ٺ. آلي زمين ۾ ڏنل هر.
 لوڇري: ٺ. ڪاري جي مڇي جو هڪ قسم-سڪل مڇي.
 لوڇ: ٺ. ڳولا-وڙ. ٺهار. جاکوڙ. سوغه. ڳڻتي-ويچر. بيقراري.
 لوڇڙو: ص. رولاڪ-روڻو-پتڪندڙ.
 لوڇڻ: م. ڏسڻ-نهارڻ-جاچڻ. ڳولڻ-وڙڻ. سوچ ويچار ڪرڻ.
 لوڇي لهڻ: ڪشائي سان ڳولي هٿ ڪرڻ.
 لوڇ: ٺ. ڦٽڪو-بيقراري-آندمان. ايڏا ڪان ڦٽڪو.
 لوڇ لڳڻ: ڳالهه ڏيڻ-تڪليف پهچڻ.
 لوڇ پوڇ: ٺ. بيقراري-آندمان. ڦٽڪو.
 لوح: ٺ (ع) ڦرهي-پکي-تختي. ڪتاب جو ٻيهر يون صفحو (جنهن تي ڪتاب جو نالو لکندڙ جو نالو هجي). قبر جي سيرانديءَ کان نالي واري تختي. ليکو-پاڳ-نصيب.
 لوح قلم: ڌ. پٽي قلم. لوح محفوظ. قسمت جو ليکو. انگ اڙلي.
 لوح قلم ۾ لکيو هڻڻ: اصل کان اهڙو نصيب هڻڻ.
 لوح محفوظ: ڌ. مسلمانن جي عقيدتي موجب اها تختي جنهن تي انسان جي قسمت لکيل آهي (هوليڪيو اٿرائي).
 لوڌ: ٺ. ڪٽڻ جو ٻار.
 لوڌڻ: م. هڪالي ڪيڻ-ڌڪا ڏيئي ڪيڻ. پڇڻي ڪيڻ.
 لوڌي: ص. ڪٽڻ جي لوڌ ڪي سنڀاليندڙ. شڪري.
 لوڌي: اسم خاص. پٺاڻن جي هڪ قوم.
 لوڌيڙو: ڌ. سڪيل-مشتاق-شائق. ٻارو-محبوب.
 لوڌ: ٺ. پينگه (ڪنهن وٽ ۾ ٻڌل). ٻار ڪي لوڌي سمهارڻ لاءِ ڪپڙي جي جهوني. هن جو هڪ نمونو. ٺڙ سان هڻي.
 لوڌ ڌوڌ: لڇڪ-لڇڪ-وڙو ڪڙ.
 لوڌ لک لهڻ: بلڪل موھيندڙ هڻڻ.
 لوڌڻ: م. لوڌا ڏيڻ. ڌوٽن. پينگه پينگه ڪي لوڌڻ.
 لوڌنو: ص. پينگه ڪي لوڌڻ جي رسي.
 لوڌو: ڌ. جهونو-ڌوڏو-ڏون. جهوتو. چيهو (صاحب مال جو).
 لوڌا ڏيڻ: لوڌڻ (پينگه ڪي). ڌوڏاڙڻ. ستائڻ.

لوڙهو اچي وڃن: رستوبند ٿيڻ. رندڪ پئجي وڃڻ.
 لوڙهو ڏيڻ: ڍنگهرن جي جهل ڪرڻ.
 لوڙها لتاڙڻ: حرامڪاريءَ ۽ ٻين جي گهرن ۾ رتڻ.
 لوڙهو: ص. ڏيرو- ڪمزور- هيٺو.
 لوڙهي: ث. چورن يا ڌاڙين جي ٿولي.
 لوڙهيو: ذ. مٿرن جي پوک کي پٽي گڏ ڪرڻ واري حالت.
 لوڙهيو پوڻ: مٿرن ۾ لاڙو پوڻ. پيٽ ۾ گهمراپوڻ.
 لوڙهيو جهلڻ: جهيڙي کي منهن ڏيڻ.
 لُوس: ث. لوساٽ- سيڪ. ڪام- ساڙو.
 لُوساٽ: ث. باه جي ڇر- سيڪ. گرم هوا. لڪ- لوھ.
 لُوساٽجڻ: م. اُس يا ٿڌ ۾ سڙي سڪي وڃڻ.
 لُوساٽڻ: م. ساڙڻ (اُس يا ٿڌ ۾).
 لُوسڻ: (ث). لُوسڻ: ذ. هڪ قسم جو گاه (گهوڙا، مينهن، بڪريون وغيره کائڻ).
 لوسو: ذ. بڪيو- لنگهن- بڪايل- نيرانو.
 لُوسي: ص. نوس نوس ڪندڙ. گهر گهر ۾ جهوتون هٽندڙ.
 لُوش: ص. ڪپڙن ۾ اڀلو- پٺن اڳاڙو.
 لُوط: اسم خاص (ع) هڪ پيغمبر جو نالو (حضرت ابراهيم عليه السلام جو ڀائٽيو، جيڪو پوءِ ڪنعان ۾ وڃي آباد ٿيو).
 لُوط لباس: ذ. پليسي- چينوسي.
 لُوطي: ص. هم جنس پرست.
 لُوف: ذ. لوفر- لونيو.
 لُوفر: ص (انگ) رولو- آواره. لونيو. لنگو.
 لوفرانو: ص. لوفرن جو- لوفرن وارو (ڪم).
 لوفرپائي: ث. لُچڻي. آواره گودي.
 لوڪ: ذ (سن) دنيا- عالم- جهان. عام ماڻهو- عوام. هندو ڏند ڪٿن موجب ٽي لوڪ (سورگ لوڪ = آسمان، مرتي لوڪ = زمين، پاتال لوڪ = زمين کان هيٺ).
 لوڪ ادب: ذ. روايت تي ٻڌل قصا، ڪهاڻيون، داستان ۽ شعر و ناعري.
 لوڪ ڪهاڻي: ذ. روايتي هندو ڏند ڪٿي ڪهاڻي.
 لوڪ گيت: ذ. روايتي عوامي شاعري.
 لوڪ لباس: ص. پهريون ڏيک- رپ ڪاري.
 لوڪ لڄا: ث. ماڻهن جي خوريءَ کان شرم. ماڻهن جي چوڀچو جي شرم ڪن، خوري- بدنامي.

لوڪ لڙا نه پوڻ: ڪا به خبر نپوڻ.
 لوڪ مٽ: ث. عام رعيتي رايو يا صلاح.
 لوڪن منجهه لڪڻ: اندر جو راز ظاهر نه ڪرڻ.
 لوڪ منهن موڪ هڻڻ: ماڻهن کي جيڪي وٽي سوچي ڏيڻ.
 لوڪ ناچ: ذ. روايتي عام رسمي ناچ.
 لوڪاچاري: ث. دنيا جارسر رواج ۽ هلت چلت.
 لوڪاتو: ص. لوڪ جو- ماڻهن جو. قوم جو- قومي. وقت ٿيل.
 لوڪاڻي لڄ لاهڻ: ماڻهن جي ڳالهين جي پرواهه نه ڪرڻ.
 لوڪڙ: ذ. هڪ قسم جو جهنگلي جانور- لومڙ.
 لوڪڙ: ص (سن) لوڪ وارو- دنياوي- سنساري.
 لوڪل: ص (انگ) مقامي- مڪاني.
 لوڪل بورڊ: ذ. ضلعي جي صحت صفائي وغيره لاءِ ڪتو.
 لوڪل گورنمنٽ: ذ. مقامي حڪومت- ضلعي ڪائونسل ۽ ميونسپل ڪاميٽين واري حڪومت.
 لوگهو: ذ. سوراخ- ڳڙڪ (پت ۾). لنگه.
 لوگهو: ذ. ڪس- گهٽ- اوڻو. مبهم- ان چٽو.
 لوڙاٿ: ذ. منٿ- آزي نيزاري- ليکڙاٿ.
 لولو: ذ. ماني. ننڍي ماني.
 لولو اڳهاڻ: ڪيل نيڪي قبول ٿيڻ.
 لولي جو لُون به نه هجڻ: صفاسُجوهڻ- بلڪل مفلس هجڻ.
 لُولو: ذ (ع) موتي.
 لُولهاٿ، لُولهٿ: ث. خوشامد- چاڀلوسي. منٿ- آزي.
 لُولهو: ص. هڻڻ کان محتاج- هڪ هٿ کان معذور. (ث. لُولهي).
 لُولي: ث. اهو گيت جيڪو زالون پار کي سُمهارڻ لاءِ آهستي آواز ۾ سرسان- بهوگارين.
 لُولي ڏيڻ: پار کي سُمهارڻ لاءِ خاص بول چوڻ. سيڪٽ ڏيڻ.
 لُومڙ: ذ. هڪ قسم جو جهنگلي جانور- لُوڪڙ. (ث. لومڙي).
 لُون: ذ (انگ) قرض- اڌارو پيسو.
 لُون: ذ. سوتلي ڳاڙهو ڪپڙو- خُنوان.
 لُون: ذ (ع) رنگ. قسم.
 لُون: ث. چٽنگ- آلو. خيال- ڌيان. جسم جاسنهار وار.
 لُون لُون نرڻ: گهڻو خوش ٿيڻ.
 لُون لُون ڪانڊارجڻ: جسم جا واراڻا ٿيڻ. جسم ۾ سسڙا ٿيڻ.
 لُونِي: ث. چينپ- جٺڻ.

لُونُ بُرُڪُنْ: ساڙڻ. حسد ڏيارڻ. طعنا ڏيڻ.	لُونِيُنْ: م. چينين- جڻاڻ ڪرڻ.
لُونُ تِينِ: ڳري وڃڻ- ڳرڻ. ڪارو ٿيڻ (ڌاڻي ۾).	لُونُجُه: ٿ. گهڻو شوق- خفت- ويندڙ- بو- بانس. خبر. لالچ.
لُونُ پَانِي، لُونَا پَانِي: ڏ. هلو ڪو ڳنڍڻ- جهڙو تهڙو ڪاڌو. سادو ڪاڌو.	لُونُجُه لڳڻ: عشق لڳڻ- تار لڳڻ- پيار ۾ ڦاسڻ.
لُونُ پَانِي تِينِ: ڳري وڃڻ. گم ٿيڻ. مصيبت ٿري وڃڻ.	لُونُجُهو: ڏ. لالچي- حريص- طاماعو.
لُونُ پَانِي ٿي لڳڻ: ڦاٽي بدران نقصان ٿيڻ.	لُونُدُ: ڏ. گهوڙي جي سنجڻ جو هڪ يتو يا رَسو. سڀيت سڌ جو اهو
لُونُ پَانِي ڪرڻ: تاري ڇڏڻ.	مهينو جيڪو هر ٽئين سال وڌايو وڃي- اڌڪ.
لُونُ ڪَڙ: ٿ. لون نهڻ جي جاءِ- نُونار.	لُونُدَرِي: ٿ. ڪن ۽ اک جي وچ ۾ وارو عضوو- نُونو
لُونُ مَرُج: ڏ. مصحو- ويڳر- وڪر.	لُونُدُڪَ: ٿ. ڳالهه جي وچ ۾ رنڊڪ. گهوڙي جي ڏکي هلڻيءَ جو
لُونُ وڪڻڻ: ڪوڙ ڳالهائڻ- ڏڪوئڻ- نڄائڻ.	هڪ نمونو.
لُونَا تَجَن: اُڏاس ٿيڻ- منهن لٽل ٿيڻ.	لُونُدُڪَ هئڻ: گهوڙي جو ڏکيو ٿي هلڻ. ان وٽندڙ ڳالهه ڪرڻ- ڏيڏڪ.
لُونُوجَن: م. لون وارو ٿيڻ- لوتيانو ٿيڻ.	ڏيڻ- ايندڙ ڳالهائڻ.
لُونُوڪَ: ٿ. هڪ قسم جو گاهه- پاڇيءَ طور ڪم. ايندڙ هڪ اوڀر	لُونُدُو، لُونُدُو: ص. بدفعل ڪر نيندڙ ڇوڪرو
لُونُوَن: م. لون ڏيڻ (مڇي پلي کي). لون بُر ڪرڻ. لون سَڻڻ.	لُونُدِيبَارُ: ص. اڳلام بازي ڪندڙ- ڇوڪري بڙ.
لُونُوي: ٿ. ڳڻتي- اُٺڪو. جهور.	لُونُدِيبَارِي: ٿ. اڳلام بازي.
لُونُوي چُڪڻ: نراس ٿيڻ. ارادن ۾ ناڪام ٿيڻ.	لُونُدِي: ٿ. بدپيشه عورت- رڍي.
لُونُويَا: ٿ. ٻن واري زمين. لون جو پاڻي.	لُونُدِيپ: ٿ. ريڙهه- گيسڙائي.
لُونُويَاوُ: ص. لون وارو- لون لڳل. نمڪن- ڪَسارن.	لُونُودِ لُونُودِ: آهستي آهستي ڪم ڪرڻ- آهستي آهستي هلڻ.
لُونُويل: ص. لون ڏنڻ- لون لڳل شيءِ.	لُونُوڪو: ڏ. هڪ ڌاتوءَ جو ٻئي تي لڳڻ جو آواز لُئون- نار- نينهو.
لُوهُ: ڏ (سن) هڪ قسم جو مشهور ڌاتو- حديد- آهن. لوه مان	لڳاتار ڌيان.
نهيل زنجير وغيره. (ص) قابو، سخت، سبوتا.	لُونُوڪو لائڻ: جهٽڪار ڪرڻ. ٻڌائڻ- بيخي هئڻ
لوهار: ص. لوه جو ڪم ڪندڙ- آهنگر- حداث.	لُونُوڪُ، لُونُوڪُ: ڏ. هڪ قسم جو خوشبودار وڻ ۽ ان جي گڏ ٿيڻ. ٺڪ
لوه ٿيڻ: ڏاڍو ٿيڻ. مضبوط ٿيڻ. قابو ٿيڻ.	يا ڪن ۾ پائڻ جو هڪ ڳهه- ڪوڪو.
لوه ٿي ويهڻ: اطمينان سان وقت گذارڻ. بيپرواهي ٿي ويهڻ.	لُونُوڪَ قوتا: سُرهاوڪر- ويڳر.
لوه جا چٽا چٻاڙڻ: تمام سخت ۽ ڪنڻ ڪم ڪرڻ. ڏکيو وقت گذارڻ.	لُونُوڪي مَرُج: ڏ. ڳاڙهن مَرُج جو هڪ قسم (ننڍا مَرُج).
لوه چٽڻ: صفائي ڀري وارڻ- انڪار ڪرڻ.	لُونُوڪي: ٿ. هڪ قسم جو روپشي پٽاڻي ڪپڙو (عام طرح
لوهَر: ص. لوهار- لُهاڙ.	پٽڪي پٽڻ لاءِ).
لوه ڪرڻ: ڏاڍو ڪرڻ- قابو ڪرڻ.	لُونُوڪي پهرائڻ: تحفي طور لُونُوڪي ٻڌائڻ. ڪنهن ڪارنامي جي
لوه لڱ هجڻ: صحت مند هجڻ. طاقتور هجڻ.	عيوض تحفو ڏيڻ.
لوه لڳڻ: قابو ٿيڻ- هٿڪڙيون لڳڻ.	لُونُو، لُونُو: ڏ. اک ۽ ڪن جي وچ وارو عضوو- لُونُدَرِي.
لوه مَرُوڙ: ص. لوه کي مروڙيندڙ. سورهي- پهلوان.	لُونُنا هئڻ: هيڏانهن هوڏانهن ڏسڻ.
لوه هئڻ: ڏاڍو هئڻ- مضبوط هئڻ.	لُونُئي: ٿ. چوٽي- ڳٽ- چڱي.
لُوهُ: ٿ. ونهاري جي ساڙيندڙ گرم هوا- لُڪَ، اوچتو حملو- رُومَر	لُونُوهُون: ڏ. شعلو- آلو.
لُورُ.	لُونُ: م. لُونُ- ٻولڻ- لات ڪرڻ.
	لُونُ: ڏ. گرم شين جي تانڪو ۾ ٿڌي ورتل ماتهو جي جسم کي لُوتڻ.
	لُونُ: ڏ. نمڪ- سالت، نُون.

لوهن ۾ اچڻ: ڦيرين ۾ اچڻ، جهرين ۾ اچڻ.

لوهائ: ص. لڪ-سڙو، لوساڻ.

لوهه ڪوٽ: ذ. سخت پابندي-حفاظت-پرهيز.

لوهائو: ذ. لوهه-آهنگر.

لوهو: ص. لوهه وارو-لوهه مان ٺهيل-لوهي.

لوهو: ذ. رت-خون-لوهو.

لوهي: ص. لوهه جو-لوهه وارو، لوهه مان ٺهيل-آهني.

لوهي ڪمان چڪڻ: سخت ڏکيو ڪم ڪڻ.

لوهيڙو: ذ. هڪ قسم جو وڻ (عموماً جبل ۽ ٿر ۾ ٿئي)-روهڙو.

لوه: ٺ. وسڻي-واهڻ-گوٺ. رهائش جو هنڌ.

لوه لڄڻ: حملي وقت گوٺ جا بار ٻچا ڦرن.

لوه: ٺ. لحد، جهولو.

لوئر: ذ (انگ) هيٺاهون-هيٺ وارو.

لوئر اسٽاف: ڪنهن به ڪاتي جا ننڍا ملازم (پٽيوالو، چوڪيدار وغيره).

لوئر سنڌ: اسم خاص. سنڌ جو هيٺاهون طبعي علائقو-لاڙپٽ.

لوئر: ص. مشهور جهنگلي جاور-سوئر، نالائق، بيشرم.

لوئر ٻاري: ص. سوئي ڏي ڪينڊڙ-لوئيءَ واري.

لوئر: م. ٻنهي هٿن سان گڏائڻ-ملائڻ. ڳوهڻ (آڻو وغيره)، گلا ڪرڻ، مهڻا ڏيڻ، خوري ڪرڻ، گهٽ وڌ ڳالهائڻ.

لوئر ڪرڻ: ٿڌ يا بيماريءَ ۾ سڄي جسم تي ڪو ڪرمهڻ.

لوئي: ٺ. اوئي چادر، اوچڻ-اوڏي، عزت جو اوچڻ.

لوئي لڄائڻ: ماڻهن کي بدنام ڪرڻ-عزت گهٽائڻ

لوني لهڻ: عزت لهڻ-نچ تڃڻ.

لويو: ذ. اتي جو چاٽو-پيڙو.

له: ذ. لاه-لاهي-هيٺاهين-نشين، لاڙو-رجحان، حيلو، ڏس.

له به: ذ. لاڙو پاڙ-لٽ پٽ-چڪو.

له پيچ: ذ. هيٺ مٿاهين، ور وڪڙ، حيلو وسيلو، لاڙو-رغبت، لاڳو-قرب.

له چڙه: ٺ. هيٺ مٿاهين.

له ڳه: ذ. گهٽ وڌ-ٿورو گهڻو، ڏکو-اندازو.

له وڃڻ: ٺ. ڀريت جو پيچ، دوستيءَ جو رستو، حجت وارو رستو، هيٺ مٿاهين، ڏيئي لٽي.

له رڪڻ: دوستي رڪڻ-دوستيءَ وارو ن تورڪڻ.

له لڳڻ: لاري لڳڻ-محبت ٿيڻ.

له، ليه: ذ. ٽڙ، ليهو، رليءَ جو هيٺيون پٿر، رليءَ ۾ اندر وڌل پيراء.

له ئي نه ڪرڻ: بدن ۾ ڏٺو رهڻ.

له: ذ. لوهه.

لهه: ذ. پراڻن ڪپڙن جا ٽڪرا-ليڙون.

لهه: ذ. لوهه-آهنگر.

لهه ڪو: ص. لوهه جو، لوهه جو ڪم يا ڌنڌو.

لههاري: ذ. هڪ خوفناڪ ناڻگ يا بلا جو قسم.

لهه: ٺ. (ع) تنهنڪري-ان لاءِ.

لههائ: اسم خاص. سنڌ ۾ رهندڙ هڪ آڳاٽي قوم.

لههائو: ص. سڙيندڙ-حلائيندڙ-ٻاريندڙ.

لههپ: ٺ. اڇل، ادائگي، ڏيڻي، تاس راند ۾ پتلوهڻ.

لهجو: ذ (ع) ڳالهائڻ جو خاص ڍنگ، لفظن جي ادائگي، محاورو، ٻولي-زبان.

لهه: ٺ. چولي-موج، جهٽڪو (هوا جو)، خيال جو وهڪرو، بيخودي، امنگ-جذبو، زنجير (پرت ۾)، ريچڪ-ترنگ.

لهه اچڻ: ڦيرو اچڻ، سٽ اچڻ-ڌڪ لڳڻ.

لههون لڳڻ: خيال ٿيڻ، چڻا ڪرڻ.

لههائو: ص. من مڙجي-ٻورالو، وهمي-شڪي، خيالي.

لههائڻ: م. انڪار ڪرڻ، ڪڏڻ-ٽپڻ-موج ڪرڻ.

لهه بهر: ٺ. اچ وڃ، خوشحالي، گهٽائي (ماڻهن جي).

لهه دار: م. لهرين وارو، پٽا پٽي (ڪپڙو، پيرت).

لههرو: ذ. ساز جو هڪ ساري ڪوٺا جو، جذبي جو غلبو.

لههري: ٺ. سياري ۾ ٿڌو واءُ لڳڻ واري حالت، (م) من موجي-ٻورالو.

لههڙ، لههڙي: ٺ. مڇيءَ جو هڪ قسم.

لههس: ٺ. باهه جي چر-چيبي، لئون، سڪ.

لههس اچڻ: سيڪاچڻ، تعلق جو ڪهڪڙاچڻ.

لههسجڻ: م. چراتجڻ، سيڪاچڻ.

لههسڻ: م. باهه جي سيڪ ۾ ڪارائجڻ، چراتجڻ.

لههڻا: ٺ. آلهندي پنجاب ۽ بلوچستان جي اتر اوڀر ۾ ڳالهائي ويندڙ ٻولي-هندڪو.

لههڻو: ذ. آلهندو (طرف)، لاه-نشين.

لههڻدي: ٺ. لاهي-جهڪڻ، لاڻ.

لَهَنُورَ: ذ. خيال-عشق-محبت.

لَهَنُ: م. مٽي کان هيٺ اچڻ. ڪرڻ. نازل ٿيڻ. هيٺ ٿيڻ. گهٽجڻ-
گهٽ ٿيڻ (اڳهه). اڀرو ٿيڻ (بدن) وسرڻ (ذهن تان). نڪرڻ
(خيال). غروب ٿيڻ (سج، چنڊ، تارا). ڏيڻ. اُٺڻ. لاڀارو ٻيون
(فصل ۾). سُڪڻ (پاڻي) - لاٽ ٿيڻ. ٻيڻ - ملڻ - حاصل ٿيڻ.
ٽڪڻ - ترسڻ (مهمان خاني ۾). هيٺ ڇڏڻ (پتو). ڇڏڻ
(بيماري). چڪو ٿيڻ (ليڪو).

لَهِي اچڻ: آماده ٿيڻ - راضي ٿيڻ.

لَهِي وڃڻ: ڏهرو ٿيڻ - ڪمزور ٿيڻ. غير موزون ٿيڻ.

لَهَئَ: م. قرض جي رقم جي طلب ۾ - اوڌر ۾ - قرض هٿن - نهو هٿن.
لَهو: ذ. اوڌر - قرض.

لَهو ڏيئو نه هجڻ: ليڪو صاف هجڻ.

لَهو ليڪو: ذ. ڏيئي لٽي - حساب ڪتاب (اوڌر جو).

لَهيدار: ص. جهن جو قرض هجي. ڏيئي لٽي جو وهنوار ڪندڙ.

لَهو: ذ (ع) راند. راند روند. تماشو. اجايو ڪم.

لَهو و لعب: ذ. راند - روند. ڪيل تماشو. تفریح وارو ڪم.

لَهو: ذ. رت. خون. هڪ قسم جو جابلوون - لوهيڙو.

لَهو: ذ. تعلق - گندياڻو. ياري - دوستي. عشق. حيلو وسيلو. منهن
لڳ - ڏيڻ. لحاظ - مروت.

لَهوارو: ذ. وهڪري جو لاهو وارو ٻسو. (ضد. اوڀرو).

لَهواريون اوڀاريون: ث. هيٺانهيون مٿاهيون. ڳلهيون - ڪچهري
لَهو سهو: ذ. سهولت - سهنجائي.

لَهوئو: ذ. اهو اکر جنهن جو آواز تروءَ تي زبان رکڻ سان نڪري
(مثلاً: ج، ي وغيره).

لَهِي: ث. ٿڌي واء.

لَه، لَهِي: لَهِي، ظ. لاءِ - واسطي - ڪارڻ.

لَه، لَهِي: ث (سن) مزو - لذت، فرحت، موج - مستي، شوق، ترنگ.
راڳ ۾ سرءُ سڙڻ جو جوڙ - سُرتر، سُر.

لَهِي ڪرڻ: شوق ڪرڻ. مزو وٺڻ.

لَهِي لڳڻ: تماشو ٿيڻ. مزو ۾ ڇڻ.

لَه: ذ. ٻسو - سطح - پڳو. عشق.

لَه لڳڻ: عشق ٿيڻ.

لَهپ: ذ (انگ) شيشي جي چمڻي واري ٻتي.

لَهو: ذ. هڪ قسم جو وڻ.

لَهون، لَهون: ث. ڌيان - خيال. عشق - محبت.

لَهون لڳائڻ: محبت ڪرڻ - عشق ڪرڻ. مَحو ٿيڻ.

لَهو: ذ. ٻه ٻرن لاءِ ڪڪڻ جي مٺ. اُلو - چنگ.

لَه لائڻ: جھيڙو مڃڻ.

لَهِي: ص (سن) دٻ جو ختمو. عدم وجود. آخرت.

لَهِي مٽي ڪرڻ: نسر ڪرڻ. گم ڪرڻ. نالو نشان مٽائڻ.

لَهِي: ث. زال جو هڪ ٻئي کي سڏ ڪرڻ جو آواز - آڙي - پڙي - آئي.

لَهِي: ذ. وڻ جو قسم - ترو.

لَهِيءَ مان لَه پيڄڻ: بنا تڪليف ڪامياب ٿيڻ. تميز نه ڪرڻ.

لَهِيءَ هيٺان لنگهڻ: ٿوري خرچ مان ڪم ٽپائڻ.

لَهِيءَ: ث. هڪ قسم جو وڻ ۽ ان جو ڦر.

لَهِيءَ: ث. بگهڙن واري ايراضي.

لَهِيءَ: اسم خاص. ڪراچيءَ جي هڪ علائقي جو نالو.

لَهِيءَ: ث. (ع) قبلت - استعداد. لاٽي. گم - خوبي. تميز. هوشيارِي.

لَهِيءَ پريو: ص. لحاظ وارو - خليق. قابل.

لَهِيءَ: ذ. جهتي - لٽو. هڪ نظر ڏسڻ. مٿا چرو ڏيک. پنهنجائي -

عزالت - مٽي. ننگ - سڱ.

لَهِيءَ ٿري: ث (انگ) سٺي تجربيگاه.

لَهِيءَ: ث. (انگ) محنت - مشقت. مزدور.

لَهِيءَ ڪورٽ: ذ. مزدورن جي حقن جي حفاظت لاءِ مخصوص عدالت.

لَهِيءَ: ذ (انگ). ڪنهن شيءِ تي لڳل ڪاغذ وغيره جو ٽڪر، جنهن

تي ان شيءِ جو نالو، نوعيت ۽ ڪمپني وغيره جو پتو لکيل هجي.

لَهِيءَ لڳڻ: مشهور ٿيڻ (ڪنهن ڳالهه ۾). بدنام ٿيڻ. پڌرو ٿيڻ.

لَهِيءَ: ص. فريبي - دغابز. لڳ.

لَهِيءَ ڪو: ذ. بدشڪل - بد صورت - ارڻو ڪو.

لَهِيءَ و لعل: ذ (ع) بهاني بازی - نت نياءَ.

لَهِيءَ: ث. وٺڻ واري حالت. وٺڻ - ڳهڻ. (ضد. ڏيئي).

لَهِيءَ: م. پٽ تي لٽريون پائڻ - زمين تي سمن تي سمن پتلن. مٽي يا

گپ ڪري مڃڻ.

لَهِيءَ: ث. بڙولي - پٽ تي اٿل پتل.

لَهِيءَ پائڻ: پٽ تي سمن تي سمن پتلن ۽ ٻين پتلن.

لَهِيءَ: ذ. ڇپ تي جو هڪ قسم.

لَهِيءَ گرافي: ث (انگ) لٽو ڇپائي - ذاتوءَ واري ڇپائي.

لَهِيءَ: ث. پٽ جي اٿل - ٻوڏ - سيلاب. درياءُ جي هڪ پاسي وهڪ

جو لاڙو. لاڙو - رغبت - جھڪاءُ. لاه - لهندي - لات. لهندي واري

زمين ريٽ-واري.

ليٽ هئڻ: هڪ طرف لاڙو هئڻ، فائدي ۾ هئڻ.

ليٽ پيٽ: ٿ. اٿل پتل، ويڙهه سيڙهه-منجهيل (سٺ).

ليٽ ڪبوتر: ٿ. هڪ قسم جي ٻار تي راند.

ليٽ: ٿ (انگ) دير-اوڀر-مقرر وقت کان پوءِ.

ليٽ ٿيڻ: رهجي وڃڻ، قرضي ٿيڻ، مفلس ٿيڻ.

ليٽ ڪرڻ: دير ڪرڻ-چرڪ ڪرڻ، گيسر ڪرڻ.

ليٽائڻ: م. سمهارڻ، ڪيرائڻ-ڊاهڻ، اٿلائڻ.

ليٽائون: ص. لاهي ٿيڻ-نسبي.

ليٽر: ٿ (انگ) خط-چڻي.

ليٽر باڪس: ٿ. خطن وڃڻ لاءِ ٽپال جو دپو.

ليٽريڊ: ٿ (انگ) خطر ڪرڻ لاءِ سرنامي وارو ڇپيل پٺو.

ليٽڻ: ٿ. لهندي-لاهي-نشيب. زمين مان پٽري ڇڻي ٿي ترسوت ۾ آڻڻ لاءِ ٿلهي ڪڍي-سينور.

ليٽڻ: م. سڌو پوڻ-ڊگهو ٿيڻ-دراز ٿيڻ، سمهڻ، اونڌو پوڻ.

ڪرڻ-ڊهن، ليٽي پوڻ، ليٽريون پائڻ، گسڻ.

ليٽڻ ڪرسي: ٿ. آرام ڪرسي-ٽيڪواري ڪرسي.

ليٽو: ٿ. ليڪ-سٺ-ليڪو.

ليٽهڙو: ٿ. مٽيءَ ۾ ليٽري پائڻ (گڏهه، گهڙي جو)، ٿوري دير سمهڻ.

ليٽي: ٿ. اٿي مان ٺهيل مڙ، ڀاڄيا، ٻاشيرو.

ليپ: ٿ. پلسر، پني-ضممد.

ليپ چيپ: ٿ. ناپا ڪاٺي-پليٽائي، ڪم.

ليپائي: ٿ. ليپي ڏيڙن جو ڪم. نيبي ڏيڙن جي مزوري.

ليپڻ: م. راڳو ڏيڻ-ليپو ڏيڻ، ٿيڻ.

ليپو: ٿ. راڳو-پلسر، لنڊ.

ليپو ڏيڻ: راڳو ڪرڻ، پٽ کي گارو هٿ.

ليپو پوڄي: ٿ. مٽيءَ جو ليپو ۽ مٿانهر، ٿسي رپڙيءَ جو پوٽو-پلسر.

ليجر: ٿ (انگ) روزن مچي واري بندي-روزنامچو.

ليجر چاڙهڻ: روزن مچي تي لکڻ.

ليجه: ص. نازڪ-لطيف-ننيس، سنهو-باريڪ.

ليڙان: ٿ. گڏ (پوکم).

ليڙو: ٿ. گهڙي، اٺي گڏهه جي لڏ جو هڪ پولڙ.

ليڙر: ٿ (انگ) چمڙي جو هڪ قسم، چمڙي مان ٺهيل ٿئي.

ليڙر: ٿ (نگ) اڳواڻ-پيشوا-رهنما.

ليڙري: ٿ. اڳواڻي-پيشواڻي.

ليڙري چمڪائڻ: شهرت حاصل ڪرڻ لاءِ ڏيکاءُ واري رهبري ڪرڻ.

ليڙي: ٿ (انگ) معزز عورت-بيگم-خاتون.

ليڙ: ٿ. ڪپڙي جي پٽي يا ٽڪري-ريٽر-ليڙ.

ليڙ ليڙ ٿيڻ: ٿ. ڀڙا ٻڙا ٿيڻ.

ليڙو: ٿ. وڏن ڪن وارو ڍڳو.

ليڙون ليڙون: ٿ. ريڙيون ريڙيون.

ليڙ: ٿ. ڪپڙ جي پٽي، اڳڙي-پراڻي ڪپڙي جي ٽڪري-ٽڳڙي.

ليڙ ٿ: ٿ. گڏيل، منجهيل ليڙون يا اڳڙيون.

ليڙ نه ٿيڻ: سڄو هجڻ.

ليڙون ٿيڻ: ٿ. ڦاٽي ڌرا ڌرائي ٿيڻ.

ليڙون لڙڪائڻ: ٿ. بدن تي ڦاٽل بـ ٻائڻ، پراڻا ڦاٽل ڪپڙا ڍڪڻ.

مسڪين ٿيڻ

ليڙي، ليڙيو: ص. سڄو-ڪنگل، مسڪين، لم نيو، گيدي-ڪاٺو.

ليڙو: ٿ. اٺ-ڪرهو، (ص) ڍرو-ڦلهڙو، ڪمزور-نسٽو.

ليڙو: ٿ. اُن جي گنديءَ جي سوراخ کي ڏس ڪپڙي جو پنجو.

اڙو لهڻ: سوراخ کڻڻ، بند لهڻ، وات کڻڻ، شرم حيا لهڻ، جهل ٿيڻ.

چڙو ڳڻڻ، خوريءَ جهڙا ڪم ڪرڻ.

ليڙو لهي وڃڻ: خوف نڪري وڃڻ، ڏاڍو فاحش ٿيڻ، ڳجهو عيب پوڻ.

ليڙون ليڙون: ٿ. ڦاٽل ڪپڙا-اڳڙيون ٽڳڙيون.

ليڙي: ٿ. پڪريءَ جو هڪ قسم.

ليڙي: ص (ف) ليڙم (شرهه-ار-ڳلي-ڦڪو، مياڙي، سست-نڍ، م.

ليڙي: ص (ف) حاضر-تيار-هڪيو.

ليڙي: ٿ. چيڙهه، زڪام، نڪ مان وهندڙ مدو، زڪام.

ليڙدار: ص. چيڙهالو.

ليڙوڙو: ٿ. هڪ قسم جو وڻ جو ڦل-گيڏوڙو

ليڙوڙي: ٿ. گيڏوڙي (وڻ).

ليڪ: ٿ. ليڪو-خط-ريڪا-ڌاري، قمار، سٺ، ڊگهو نشان (پين).

پينسل، مس، رنگ وغيره جو).

ليڪ پائڻ: سٺ ڪڍڻ، ليڪو ڏيڻ.

ليڪ ڏيڻ: سٺ ڪڍڻ، ليڪ پائي رد ڪرڻ-ڪٽڻ، واري ڇڏڻ.

ليڪائون. ص. ليڪن وارو.

ليڪچرُ: ذ. (انگ) تقرير، وعظ، سبق-درس.
 ليڪچرارُ: ذ. استاد (ڪليج جو)-پروفيسر.
 ليڪن: حرف جملو پر-مگر.
 ليڪنُ: م. ليڪو ڪيڏن، ليڪ پڻ، نشن ڪيڏن.
 ليڪو: ذ. ليڪ-خط-ريڪا، نانگ جي هلڻ جو گيس تو، نشان-سڌو.
 ليڪو ڪٿن: وقت هٿان نڪري وڃڻ تي افسوس ڪرڻ، ليڪي تي هلڻ-پيواري ڪرڻ.
 ليڪو ڪيڏن: حدبندي ڪرڻ، قطع تعات ڪرڻ، دنگ ڪرڻ.
 ليڪو لنگهي: حد ٽپڻ، چرواڳ ٽپڻ، لٽپ ڪرڻ.
 ليڪو لنگهي بيهڻ: بلڪريجي ٿيڻ.
 ليڪي کان ٻاهر نه نڪرڻ: پنهنجي اصول تي قائم رهڻ، لڪير جو فقير بنجڻ.
 ليڪو ڊيٽر: ذ. (نگ) ڏيڻو نڪتل ڪمپنيءَ جو حساب ڪتاب سنڀاليندڙ سرڪاري آفيسر.
 ليڪ: ذ. تحرير-لکت، مضمون، قسمت-پاڳ، نصيب جو ليڪو.
 ليڪ: ث. جونءَ جو هڪ قسم (ننڍيءَ اڇي جونءَ)، ليڪاري: ث. لکندڙ، ڪتب، منشي.
 ليڪرُ: ذ. جنهن جو سڄو مٿو ليڪن سان ڀريل هجي.
 ليڪڪُ: ص. ليڪ لکندڙ-مضمون نويس-اديب.
 ليڪن کاڌو: ص. بڪل غريب-سڄو-ڪنگل.
 ليڪنُ: ث. لکن جونپ-قلم.
 ليڪنُ: م. ليڪي م آتن-شمار م آتن-حساب م آتن، ڳڻپ م آتن، پرو هڪرڻ.
 ليڪو: ذ. حساب-شمار-ڳڻپ، ڏيئي لٽي-وهنوار، حساب ڪتاب، ليڪو برابر ڪرڻ: حساب وهنوار ڪرڻ-بباق ڪرڻ.
 ليڪو پرن: حساب پورو ڪرڻ-حساب چڪتو ڪرڻ.
 ليڪو پائن: اوڌر جي بنديءَ م حساب داخل ڪرڻ.
 ليڪو چوڪو: ذ. حساب ڪتاب-ڏيئي لٽي-وهنوار.
 ليڪو ڇڏائڻ: حساب ڪتاب صاف ڪرڻ، وهنوار ڪرڻ، حساب چڪتو ڪرڻ.
 ليڪو ڏيڻ: جوابداريءَ هيٺ اچڻ.
 ليڪو ڪرڻ: حساب ڪرڻ، ڏيئي لٽي جا ڪرڻ.
 ليڪو لاهڻ: حساب صاف ڪرڻ، معامو ختم ڪرڻ.
 ليڪي کي ليڪ ڏيڻ: ليڪو چڪتو ڪرڻ-حساب صاف ڪرڻ.
 ليڪي: ض. حساب م-شمار م، خيال م، پيٽ م.

ليڪي م نه هجڻ: ڪنهن شمار م نه هجڻ، ڪنهن به ڪم جو نه هجڻ.
 ليڪ: ث. (نگ) ماڻهن يا قومن جي اتحاد جي جماعت-پاڻيچارو.
 ليڪل: ذ. (نگ) قانوني-آئيني، قانونيءَ طور درست هجڻ.
 ليئل: ث. (ع) رت-شب.
 ليئل القدر: ث. شب قدر (رمضان مهيني جي ستويهن تاريخ-جنهن م قرآن شريف نازل ٿيو).
 ليئل و نهار: خبر، تڏينهن-شب وروز.
 لييلي: ص. (ع) رات جو-رات وارو، (ث) مجنون جي معشوقه، معشوقه-سهي عورت، رات-شب.
 لييلي مجنون هئڻ: گهڻي پريت هئڻ-عشق معشوق هئڻ.
 ليلا: ث. (سن) ڪيل-تدشو-ناتڪ، عيش، قدرت جو تماشو، حسن.
 ليلان: اسم خاص، عورت جو نالو، مشهور سنڌي قصي "ليلا"-چنيسر جو هڪ ڪردار.
 ليلائڻ: م. آزي نيزاري ڪرڻ-منٺ ڪرڻ، عاجزي ڪرڻ، ليلائڻ ليلاڻ: ث. مٿيون آزيون-عاجزيون، دانهون ڪو ڪوڻ.
 ليلاڻي: ث. منٺ-عاجزي
 ليلاڻيون ڪرڻ: روئيءَ عاجزون ڪرڻ.
 ليلاڻي: م. سخت خواهش ڪرڻ، سڪڻ، مٿيون آزيون ڪرڻ.
 ليلائڻ: ذ. پير جي تربت مٿن مڃت جو وڌيل ڪپڙو-پڙ.
 ليلاو: ذ. چيسو-پڪريءَ جو ننڍو ڦڙ، (ث. لييلي).
 ليلاو تي لڳڻ: پڪريءَ جي ڦروانگر پٺين لڳي پوڻ.
 ليلاهڻ: ص. ڍروءَ سست، توتي، موڳو، نسو، بيڪار.
 ليماڻي، ليمائون: ليمي جي رنگ جهڙو-ڦڪو سٺو.
 ليمن: ث. (نگ) ليمي جو منو پائي يا شربت.
 ليمون: ذ. هڪ قسم جو وڻءَ ان جو ڦر (جنهن جي رس جو ڏاڻو ڪٽو ٿئي).
 لين: ث. (نگ) ليڪ-خط، قطار-صف، ريل جو پٿو، فوج يا پوليس جي چانوئي.
 لين: ص. (سن) مڇو-غرف-مڪن.
 لينئر: ذ. (نگ) ڇت جي ٿيڪ يا سٽر سيميٽ جو آڌر.
 لينجه: ث. تڇيءَ جي خراب تند (جنهن م ڳنڍيون هجن)، (ص) سڀني-بزيڪ.
 لينڊ: ذ. (نگ) ڌرتي-زمين، مڪ-وطن-ڏيه.
 لينڊ ڪروزر: ذ. (نگ) عي قسم جي موٽر جيب.
 لينڊ لارڊ: ذ. (نگ) زمين جو مالڪ-زميندار.

ليور: ذ (انگ) قاسيءَ جي تختي جو هٿيو. مشين ۾ لڳل ذاتوءَ - ني
 سيخ، جيڪ وزن مٿي کڻي.
 لبو: ث (نگ) سڌائي - سنوت، سڌائي معلوم ڪرڻ لاءِ راز ڏي
 ڪم جو هڪ اوزار.
 ليه: ث، لڇ - شرم - حياءُ، محابو - لحاظ، ڪهڪڙ - قياس.
 ليهائڻ: ص. مـرجات وارو - حياءُ دار.
 ليهو: ص. ليڪو - ليڪ.
 ليهو پائڻ: ڪنهن اسم کي ليڪ پائي ڏاهڻ، ڪنهن ڳالهه ۾ سوڀ
 حاصل ڪرڻ.
 ليهو وجهڻ: ناممool ڳالهه جي خبريون.
 ليئو: ذ. طرفداري - پاسخاطري - رياءُ.
 ليئو، ليو: جهاتي - ليا ڪو، ٿوري ڏيکائي.
 ليا پائڻ: جهاتيون پائڻ، واجهتڻ.
 ليئي: ث. گهاٽو رڌل آڻو (جنهن جو چيڙهه پٽن چٽراڻن ۾ ڪم اچي)
 ليئي پيئي: ذ. بيماري سيماري - ڏهرو حال.

ليندو: ذ. تورو - لنڊ، سڪل گونہ.
 ليندي: ث. ٻار جو گونہ.
 لينديو: ذ. رب جو قسم - تمام پٽيانو، پيچي.
 لينس: ذ (انگ) شيشي جي اک.
 لينگ، لينگه: ث. ريڙ - ليڙ، اڳڙي، پراتو ڪپڙي ٺڪر.
 لينگڙياري: ص. چنل ڪپڙن واري - ليڙن وارا ڪپڙا پهري.
 لينگهو: ذ. ليڪو، داغ - ڪر نهڻ، پٽيءَ جي ريڳڙي، روڻ.
 لينگها اُگهڻ: خراب ڪم پان ڪري، پوءِ اڳي کي شرمندو ڪرڻ.
 لينگها چٽڻ: بي مانو ٿيڻ، بڪ مرن، خبرات تي يلجن.
 لينگها ڪيڻ: ليڪ وجهڻ، ليڪا وجهي خراب ڪرڻ.
 لينگهو لائڻ: ڪار نهڻ جو تڪو لائڻ - خوار خراب ڪرڻ.
 بدنام ڪرڻ.
 لينن: اسم خاص، روس جو مشهور اشتراڪي اڳواڻ (ڪميونزم
 جو نظريو متعارف ڪرائيندڙ).
 ليو، ليه: ث. ڊيگڙي وغيره جي ترڪي چاڙهيل مٽيءَ جو ليپو.

مات: ث (سن: ماتر) ماءُ - والده، وڏي وچڙندڙ بيماري (جنهن ۾
 سڄي جسم تي دانتين) - سمل پاڪس (انگ).
 ماتا پتا: ذ. ماءُ پيءُ.
 ماتاب: ذ. تشبزيءَ جو هڪ قسم - دارونءَ جي وٽ.
 ماتامر: ذ (ع: ماتم) ماتم، روح راڙو، پٽڪو.
 ماتامر مچڻ: روح راڙو ٿيڻ، اوڀلائڻ.
 ماتاحت: ص (ع) هٿ هيٺ - معاون - ملازم، زير حڪم - زير دست.
 ماتر: ظ. رڳو، فقط، ٿورو ڌرو (نني ماتر، ترماتر).
 ماترا: ث (سن) ماڻ - قد، ڌرو.
 ماترائون: زيرون زيرون (زير، زير، پيش).
 ماترائڻ: م. پرچائڻ - ڏاڍائڻ، پٺيلائڻ - برغلائڻ.
 ماتقدم: ص. اوائلي - شروعاتي - اڳيون.
 ماتلي: اسم خاص، بددين ضلعي جو مشهور شهر.
 ماتلي: ث. پٽي، ممي.
 ماتمر: ذ (ع) مرن جو غم - گريو - روح - زاري، سوء - سڀو.

م: ذ. (اچار "ميم"، سنڌي "الف - بي" جو چاڻايت ليهون اکر، عربيءَ
 جو چوويهون ۽ فارسيءَ جو اٺاويهون اکر، اجد موجب عدد
 (40)، ضمير متصل طور لفظ جي پڇاڙيءَ ۾ ڪم اچي (جيئن
 سندم، ڪيم وغيره).
 م: ظ. ن. متن.
 ما: ذ (ع) ظرفي اڳيڙيءَ طور ايندڙ لفظ (جيئن مابعد، مافيه وغيره).
 ما: ذ (بلو چڪي) اسان - اسين.
 ماب: ذ (ع) ضميري اڳيڙيءَ طور ايندڙ (جيئن مابدولت = اسين).
 موتي اچڻ جي جاءِ. (ف) مقرر جاءِ، مرڪب لفظن ۾ تصديق لاءِ
 ڪم ايندڙ پڇاڙي (عزت ماب، رسالت ماب وغيره).
 مابعد: ذ (ع) پويان ايندڙ، پٺيان ايندڙ.
 مابقا: ص (ع) باقي - بچيل.
 مابين: ذ (ع) وچيون - درمياني.
 مات: ث (ع) شطرنج بيت بازي ۾ هار - شڪست.
 مات ڏيڻ: شڪست ڏيڻ، ڪنهن ڪم ۾ گوءَ ڪڍڻ.
 مات ٿيڻ: هارائي وڃڻ - هارائڻ - مارجڻ (راندم).

فسوس-ڏک، سِينڙني،
 ماٽر پُرسِي: ٺ، مرٽي جي عذر خواهي-پرچاڻي-غمخواري،
 ماٽر دار: ص. ماٽر ڪندڙ، ٻڌڻي،
 ماٽر زده: ص. سوڳوار-غمگين، ماتمي،
 ماتم سرا، ماتم خانو: ٺ. ماتم جي جاءِ،
 ماٽر ڪرڻ: افسوس ڪرڻ. واويلا ڪرڻ. سيني زني ڪرڻ-
 ڇڏي ڪرڻ،
 ماتم مڇڻ: سوڳوارو، بنحوئين،
 ماتمي: ص. ماتم ڪندڙ، عاشورن ۾ ماتم ڪندڙ،
 ماتمي لباس: ذ. افسوس ۾ پاتل ڪارو لباس،
 ماتمي جلوس: ذ. عاشوري جي ڏينهن ۾ امام حسين ع جي ياد ۾
 نڪرندڙ جلوس،
 ماتامو: ذ. گنجو مٿو، سر، ڪنهن ب جانور جي مٿي واري گل،
 ماٿر: ٺ جبل جي دامن وارو ميدان، ماٿري-وادي
 ماٿر: ذ. مڇيءَ جو هڪ قسم،
 ماٿري: ٺ. ٻن جبلن جي وچ واري سٺين سڌي جوءِ-سبز وادي،
 ماٿورڙو: ص. ڍرو-سُست-ڍنو-مَڌو،
 ماٿيلو: اسم خاص، ضلعي گهوٽڪي جو قديم شهر،
 ماٺ، ماٿر: ٺ. چنڊ رڪن لاءِ ٽڪر جي وڏي پائ، وڏو سُر-
 ماٿورو، مڪ-گهم،
 ماٺ ساٺ: ٺ. مڪ-گهم-وله
 ماٺڪو: ص. مٿيءَ وارو-مٿيءَ جو،
 ماٿلي: ٺ. ويڪري منهن وارو مٺڪو-ماٿورو،
 ماٺو: ذ. مٺ-نڪر جو وڏو مٺ،
 ماٿورو: ذ. ننڍو مٺ-مٺڪو، وڏو ڪنگر،
 ماٿي: ٺ. مٺ جو هڪ قسم، ڏڏ و لوڙن جي ڇڏي، نڪرياتيامي
 جو وڏو مٺ (جيڪو مهڻ، پيٽ هيٺن ڏئي ترن ۽ پلامارين)
 ماٿيارو: ص. ماٿيءَ تي مڇي ماري ٿو،
 ماٿي شاني: ص. ٺ. ٺي، همسر-جوڙيس،
 ماٿيو، ماٿيجو: ص. ٻيءَ مان ڄاول-ماٿيجو-ماٿيو، (ٺ،
 ماٿيئي، ماٿيجي)،
 ماٿيلو: ص. ماٿيو-ماٿيجو (ٺ، ماٿيئي)،
 ماٿيلي ماءُ: ٺ، ويڳي ماءُ-ماٿيجي ماءُ،
 ماٿيڙو: ذ. ماٿيارو-ماٿي،
 ماٺ: ٺ. ڇپ-خاموشي-سنت، سَڌو-ڇپ ڇپت، صر.

عجب-حيرت، سڌائي، لسن (ڪافيءَ جي)،
 ماٺ ڏيڻ: ڪاٺ کي رندي سان چلي لُسو ڪرڻ، اوزار کي روميءَ
 تي لائي ٽڪو ڪرڻ،
 ماٺ ڪرڻ: ڇپ ڪرڻ، صبر ڪرڻ،
 ماٺ لڳڻ: حيرت لڳڻ-عجب ٿيڻ، واٽرو ٿيڻ،
 ماٺ م پوڻ: اڇر-ڇر م پوڻ-حيرت لڳڻ،
 مانارا: ٺ. سنت، خاموشي-ماٺ، پٽيءَ جي هڪ ساريڪي
 وهڪري جي منائي، هوا جي گهٽتائي،
 مانارن: م. سَڌرن-هموار ڪرڻ (زمين)،
 ماٿر: ٺ. ماٺ-منار، بي همٿي-سستي،
 ماٺ ميٺ: ٺ. ڇپ ڇپت-سنت-ٺ پير،
 ماٺن: م. اوزار کي ٽڪو لُسو ڪرڻ،
 مانو: ص. گهٽ-جهڪو، هنڪي وهڪري وارو (پاڻي)، سنت،
 مٺو-کوٽو (ٺ، ماٺي)،
 مانو لڳڻ: ڏکيو لڳڻ-خراب لڳڻ،
 مانوڙو: ذ. خاموشي-سنت-ماٺ (ص) ماٺ وارو-مانو
 ماٺي: ٺ. پ ڪي ٽڪي ڪرڻ لاءِ چميو،
 ماٺياڻي: ٺ. صبر-ڇپ-خاموشي، نهٺائي، ڏيرج-آهستي،
 ماٺينو: ص. صبر وارو، ٿور ٻڌڻو، خاموش طبع، همٿي (واءِ،
 وهڪرو)، (ٺ، ماٺيئي)،
 ماٺ: ذ (ع) ٺڌر، جڳ ڪم-خوبيون، نشانين-يادگار،
 ماٿورو: ص (ع) اٿرو رتل، نٿل ڪيل،
 ماٺ: ذ. پئمائش-ڪڇ، وهڻ (ڪپڙي جي)، ڇڄ-اندازو-تخمينو،
 ماٺ ڪرڻ، ڪڇڻ-ماٺ پئمائش ڪرڻ،
 ماٺ تور: ذ. ڪٽ ڪڇ، تور ٽڪ-تخمينو،
 ماٺ: ذ. ماٺين جو اوزار (مفاصلي، پائڻ يا وکر جو)،
 ماٺن: م. ڪڇڻ-پئمائش ڪرڻ، مٺن، بيتن، ڇڄڻ، اندازو
 ڪرڻ، پريڪڻ، ٽڪڻ، تورن، سڌڻجڻ-ماٺين وڃڻ،
 ماٺو: ذ. ماٺين جو اوزار،
 ماٺڊ: ص (ع) بزرگ، رتي و رو، قبح اختيار،
 ماٺڙا: ٺ (ع) حالت-ڪيفيت، حوال-سرگذشت، واقعو، واردات،
 ماٺوڇ: ذ (سرياني) هڪ قوم جونائو، منگول جو ره ڪو-منگول،
 ماٺارو: ذ. ماٺرو-ڇپت،
 ماٺر: ٺ. ”مَجر“ پوٽن ۽ وٽن جي سون ۽ پور، سرسبز گهاري
 ۽ ڀر، ضي، سم خاص ضلعي ٺٽي جي تعلقي سجاول ۾ ڏيئي واري حوءِ،

ماڇڻُ: م. مهتي ملي صاف ڪرڻ (ڌاتو ڪي) ماڇڻ - ماڇڻ (ٿانوَ).
 ماڇُونو: ص. ميٺ جورنگ ڏنل ڳڙهورنگ.
 ماڇُونِي: ص. ڳڙهي رنگ واري - ڳڙهي. (اسم خاص) هڪ ذات جون لو.

ماڇِي: ث. ڪُنواريتا (مند، ڇاڇي).
 ماڇُ: ث. بدن تي ماس جي گهٽائي - ٽوله.
 ماڇڻُ: م. ماڇي وڃڻ، ماڇڻ - پُروا وڃڻ.
 ماڇوڪڙ: ص. جهٽ پٽ ٽنهي ٿيندڙ.
 ماڇيسُ: ذ (انگ) بروڊ جي تينين وارو ب ڪس.
 ماڇانگُ: ذ. گوز گهمسان - ٻاٺيٽال - ڌمچر.
 ماڇڪو: اسم خاص. سنڌ ۽ پنجاب جي دنگ تي گهوٽڪي ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.

ماڇي: ص. مڇي و ڪندڙ - ساٿي. (اسم خاص) هڪ ذات جونانو.
 ماڇياڻي: ث. ماڇي ۽ ذات جي عورت.
 ماڇُضر: ذ (ع) حاضر شيءَ، موجود ڪو.
 ماڇُصل: ص (ع) حاصل ٿيل. (ذ) نتيجو - اختصار، ڦل، نفعو، پيداوار.
 ماڇُولُ: ذ (ع) آسپس - چوڌاري، وايو منڊل، جيڪي وهي واپري پيو.
 ماڇوليات: ذ. ماحور کي ڪنٽرول ڪندڙ کاتو. وايو منڊل - ماحول
 ماڇُ: ذ (ع) سرچشمو، اصل - بنياد

ماڇوڏُ: ص (ع) ورتل، ڪڍيل، پڪڙيل - جهليل.
 ماڇُوليا: ث. اڏاسي - آپ ٽڪائي، ڇريائي - ماليخوليا

ماڇُ: ث (ف) مدي
 ماڇُ: ذ (سن) نشو - خمر - گهر، خوشي - سرهائي.
 مادام: ث. بيگم - ميڊم - منڊم.
 مادام: ذ (ف) هميشه - سدائين - مدام.
 مادَرُ: ث (ف) ماءُ - والده - امڙ.
 مادَرچوٽ: ذ. ماءُ تي گار جو لفظ.
 مادَرُ زاد: ص. پيدائشي - ڄاڻي ڄم ڪان.
 مادَرُ وطن: ذ. جنم ڀومي - ماءُ مثل پيارو وطن.
 مادري زبان: ث. ماءُ جي ٻولي - پنهنجي ٻولي.
 مادَر پُتو: ذ (سن) بافتي جهڙو هڪ قسم جو ڪپڙو.
 مادو: ذ (ع) مادَ (اصل شيء) - ڌاتو، مخرج، مصدر، استعمال -
 لياقت - صلاحيت.

مادَ: ث (ف) مادي (جنورن لاءِ ڪم ڇاڇي).
 مادي: ص (ع) اصلي - بنيادي، طبعي.

مادي: ث. (ف: مادَ) جنس مؤنث، عورت. ”نر“ جي مخالف جنس.
 ماديءَ ڪُڪڙ جو ٻانگ ڏيڻ: بي پهچ ۽ اڀري مانهو جو
 ڪنهن وڏي ڪم ڪرڻ لاءِ هم هئڻ.

مادي نر نه سڃاڻن: دنيا جو ڪوبه تجربو نه هئڻ.
 مادي منهنون: ص. زبانون، ڊڄتو - گيڏي.
 ماديت: ث (ع) مادي شيون، جسمانيت.
 ماديت پسند: ص. دنيا ۽ دنياوي شين کي سڀ ڪجهه سمجهڙ
 (جيڪورو حنيت جو قائل نهجي).

ماديٿڙو: ص. مادي منهنون.
 ماڏاٿو، مانڏاٿو: ذ. سانوڻي ۽ ٿيندڙ هڪ قسم جو گاه
 ماڏ: ث. ٻاجهري ۽ ڪي گاهن کان پوءِ گڏ: بل آن ۽ ٻوهي.
 ماڏوڙي: ص. مانين توڙ - هڻجي - پيٽوڙي.
 ماڏرن: ص (انگ) جديد. جديد روشنيءَ جو.
 ماڏل: ذ (انگ) نمونو، نقشو.

ماڏل اسڪول: ذ. جديد تعليم ۽ تربيت وارو اسڪول
 مار: ث. سَٽ ڪٽ، ڦيه، مصيبت، پٽ پاراتو، سيڪٽ - سراءِ.
 مار پون: سڙا ملڻ، عذاب نازل ٿيڻ، مصيبت پون، پٽ پون.
 مار ڏيڻ: سيڪٽ ڏيڻ، ستن ڪٽڻ، ڦيه ڪيڻ.
 مار: حرف ندا، عجب، ڪاٺا جي حالت ۾ وات مار نڪتل انڌا -
 اوھ! - وڃ! - ملي!

مارُ: ذ (ف) ڍانگ - سَٽ. (ص.) ماريندڙ (مرڪب لفظن ۾ ڪم ايندڙ).
 مار آستين: ص (ف) دوست، بنجي دشمني ڪندڙ، غيٻز -
 ويساهه گهٽڪ

مار گزیده: ص (ف) نانگ، جو ڪڪيل.
 مار گيسو: ذ. معشوق، جاذب نگيندڙ زلف.
 مارا ماري: ث. مار ڪٽڻ، موچڙا ڪٽڻ، ويڙھ (جنهن ۾
 خونريزي ٿئي).

مار ڪُٽ: ث. ڌڪ ڦٽ، ڦيهه، وچڙا ڪاري، سڙا - سيڪٽ،
 مار ماران، مارو مار: ث. سَٽ ڪٽ - ٻاڪر ڪٽو
 مار موچڙو: ذ. ڌڪ چنبا - ڦيهه - جسماني سڙا.

مارائڻ: م. قتل ڪرائڻ، مصيبت ۾ وجهڻ - ٻوهي مڏيڻ.
 ماريل: ذ (انگ) سنگ مرمر جو پٿر.
 مارتول: ذ. مَٽر ڪو - وڏو مَٽر ڪو.
 مارڇڻ: م. قتل ٿيڻ، مصيبت ۾ اچڻ.
 مارڇ: ذ (انگ) عيسوي سن جو ٽيون مهينو.

ماريل: ص. مُئل، تباھ- برباد، ستايل، هيسايل، مغلوب ڪيل.
 ماريل مُئل: مرڪڙل، هيسيل، سزاڪاڏل.
 ماريو: ص. مرڪڙل، هيسيل، عورتن جي اصطلاح مڙجو.
 مارڙ: مارڙ: ٿ. مدد- واهر، وڙ- احسن، مَهر- ڀلائي، گهر جي مٿان اڏيل جاء- مارڙي.
 مارڙ تي مينهن وسڻ: ڪرم نوازي ٿيڻ، دلي تمنا پوري ٿيڻ.
 مارڙ ڪرڻ: مدد ڪرڻ، احسن ڪرڻ- مَهر ڪرڻ، ٻاجه ڪرڻ.
 مارڙو: ص. ڪسو، همڪي جنس جو (ميو، ڦر) ٿڪل (وهڻ).
 مارڙو مڏو: ص. برو- پڇڙو- خبيث.
 مارڙهو: ذ. مڙهو.
 مارڙي: ٿ. گهر جي مٿان اڏيل جاء- مارڙي.
 مارڙيڇو: ص. مارواڙ جو رهاڪو. (ٿ. مارڙيڇاڻي).
 مازاد: ذ. ننڍو آڻ- ڳوٺرو- ڪنوڻ.
 ماس: (ذ. سن، ماس) گوشت- مه- لحم، ميوي جو اندريون ڳوڏو- ڳڙ- رس. (سن، ماس) مهينو- ماه.
 ماساٽ: ذ. ماسيءَ جو پٽ. (ٿ. ماساٽ).
 ماسارو: ذ. ماس وارو- گوشت وارو- مٽارو.
 ماسي: ص. (ع) اڳ ٿي ويل- گذريل- اڳيون.
 ماستر: (ذ. انگ) استاد- معلم.
 ماستر پيس: ٿ. (انگ) اعليٰ ڪاريگريءَ جو نمونو- شاهڪار.
 ماستر: ذ. ماسيءَ جو مٿس.
 ماسڪ: ص. مهي سو- مهوار.
 ماسڪ: (ذ. انگ) نقاب- چمڙي، جو پوڙاڙو.
 ماسڪ: (ذ. ع) ماضي واري قوت (معيدي ۾).
 ماسلف: ص. (ع) گذريل- گذشتہ.
 ماسو: (ذ. ف، ماشه) سونءَ، طين جي ٿڪي يا ڪشتي جي تور جو هڪ وزن، اٺن رتين جو وزن- ته بي جي ٻارهن حصو.
 ماسو تولو ٿيڻ: ٻڌ تر ۾ پوڻ.
 ماسوا: ظ (ع) ان کان سواءِ- علاوه، تسوف جي اصطلاح ۾ خدا تعاليٰ کان سواءِ هر چيز.
 ماسوا لله: ذ. خدا تعاليٰ کان سواءِ هر شيءِ.
 ماسي: ٿ. ماءُ جي پيڻ.
 ماش: ذ. دل جو هڪ قسم- منهن- اڙڏ.
 ماشاء الله: جمو (ع) جيڪي خدا گهري- خدا جي مرضي.
 جيڪي خدا گهريو.

مارچ پاسٽ: (ذ. انگ) فوجي سلامي.
 مارشل: (ذ. انگ) سپه سالار، فوجي.
 مارشل لا: ٿ. فوجي قانون.
 مارفيا: ٿ. (انگ) آفيم جو ست.
 مارڪ: ٿ. (انگ) نشان، امتحان ۾ ڪنيل نمبر.
 مارڪس: اسم خاص، مشهور ڪميونسٽ رهنم- ڪارل مارڪس.
 مارڪسزم: ٿ. ڪارل مارڪس جو اقتصادي، سياسي ۽ سماجي نظريو.
 مارڪو: (ذ. انگ) ڪمپنيءَ وغيره جي سڃاڻپ جو خاص نشان- تريبمارڪ.
 مارڪو: (ذ. ع، معرڪو) مجلس، خوشيءَ جي موقعي تي زنداني مجلس (جنهن ۾ ڳاڻڻ وڃڻ سڏبي) رهن- ڪچيري.
 مارڪيٽ: ٿ. (انگ) واپار جي جاء- بازار- منڊي.
 مارڪ: (ذ. سن) رستو- واٽ- گس.
 مارگي: ص. واٽهڙو- پانڌيڙو، الله لوڪ.
 مارنگ: ذ. چلهنهن لاءِ ٽن پٿرن مان هڪ پٿر.
 مارن: م. ڪٽڻ- ستن، هٿڙ (ڌڪ)، سزا ڏيڻ، قتل ڪرڻ، مغلوب ڪرڻ، (ڪٽڻ) ناهڻ.
 ماري پڇاڻڻ: حملي ڪندڙ کي شڪست ڏيڻ.
 ماري ڇڏڻ: قتل ڪرڻ- سهڪي ڇڏڻ.
 ماري وجهڻ: خون ڪرڻ- قتل ڪرڻ، برباد ڪرڻ.
 مارو: ذ. قتل عام- خونريزي- رت وڇاڻ- ڪوس، لڙائي، جنگ (جنهن ۾ فتل عام ٿئي)، مارڪٽ- حملو- جنم- ڪاه، راز ڪي ڪم جو هڪ اوزار (راڳي کي هڪ ساريڪو ڪرڻ لاءِ ڪٽ جي پٽي)
 مارو: ذ. هڪ راڳتيءَ جو ٻلو (سريراڳ جي ٽين راڳتي).
 مارو: ص. جهنگلي، غريبي گذران وارو، مارئيءَ جي ملڪ جو- ڌوئي
 مارواڙ: ذ. راجپوتانا ۾ مروج هڪ قسم جا ڳچ. (اسم خاص) جوڌپور جو هڪ علائقو.
 مارواڙي: ص. مارواڙ جو رهاڪو- مارڙيڇو.
 ماروت: اسم خاص (ع) هڪ ملائڪ/نيڪ مڙهو جو نالو.
 ماروٽ: ص. مامي جو پٽ (ٿ. ماروٽ).
 مارئي، ماروئي: اسم خاص، سنڌ جي مشهور قصي 'عمر مرثي' جو مک ڪردار.
 ماري: ص. ماريندڙ، شڪاري- صياد، هڪ قبيلي جو نالو.

ماشو: ذ. جامڪيدار بندوق جي ٺٻني (جنهن ۾ جامڪي يا پٽيو پڄاڻجي) م سو.

ماشو پيڙڻ: بندوق جو گهوڙو چاڙهڻ.

ماشو پيڙڻ: سوڙهو گهٽڻ. ڇپڻ. ڏاڍي مار ڪڍڻ.

ماشو ڦرڻ: وايون ٻڌائڻ - حوصلا خطائڻ.

ماضي: ذ (ع) گذريل وقت - اڳيون وقت. (گرامر موجب) گذريل وقت جي معنيٰ ڏيکاريندڙ زمان.

ماضي بعيد: ذ. گهڻو اڳ گذريل زمانو. سنڌي گرامر ۾ هڪ زمان جو نالو.

ماضي قريب: ذ. ويجهڙائيءَ ۾ گذريل وقت. سنڌي گرامر ۾ هڪ زمان جو نالو.

مافو: ذ. ڏوٺي - محافو.

ما فوق: ص (ع) مٿيون. اعليٰ - اوچو - بند.

ما فوق الفطرت: ذ. فطرت کان مٿاهون - معجزِي جهڙو.

ما في الضمير: ذ (ع) جيڪي دل ۾ هجي - دل جي ڳالهه. مدعا. مقصد - مطلب.

ما فيها: ذ (ع) جيڪي منجهس آهي - جيڪي ان ۾ آهي.

ما قبل: ظ (ع) اڳيون - هن کان اڳيون.

ماڪ: ث. پوئين رات يا صبح جي پهر ۾ هوا ۾ مليل پاڻي (جيڪو ٿڌ ڪار ۾ وسي) - گهم - شبنم - ماٺ.

ماڪ تي مورچن: پهرين ٿوري مدد سان ڏيک ويڪ ڪرڻ.

ماڪ مان اُڄ لهڻ: ٿوري من ڪم تي وڃڻ - ٿوري تي راضي رهڻ.

ماڪا: ذ. اردو - نت - منشا - مقصد.

ماڪائڻ: م. زبردستي ڪرڻ - رهزورائي ڪرڻ. ڄاڻي بچي ڪرڻ.

ماڪائي: ظ. ماڪ ۾ - صبح جي وقت.

ماڪجڻ: م. گهمجڻ - مڪ من پئسڻ.

ماڪر: ص. دلپسند - وڻندڙ - قبول - سڃايو.

ماڪرياري: ث. مڇي ڦاسائڻ جي ڪُنڊي.

ماڪڙ: ث. مڪڙن جو ڪڪڙ - لکين ڪروڙين مڪڙن جو ميڙ - تمام گهڻا مڪڙ.

ماڪڙي: ث. ٻڪريءَ جو هڪ قسم.

ماڪو: ص. پاڙا ڪاٽيندڙ - ڏلو - منجو.

ماڪوڙو: ذ. هڪ مشهور جيت.

ماڪوڙي: ث. هڪ مشهور جيت - ڪيولي - ڪيڙي. ڏندن جي هڪ بيماري - ڏندن جي کاڌ.

ماڪيل: ص. مڪ ۾ پسيل - گهميل.

ماڪو: ص. نڪمو - بيڪر.

ماڪي: ث. مڪيءَ جي مڪين جو گُلن تن گڏ ڪيل رس - مڏ - شهد - انگين.

ماڪيءَ واري آر: ث. لوپ - لالچ - حرص - هوس.

ماڪيجا: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات جو نالو.

ماڪڳ: ذ. هنڌ - جاء. رهن جو هنڌ. آستان. منزل.

ماڪڳ مڪان: ٿم ٿاڪ - ٽڪاڻا - وٿاڻ.

ماڪڳ ڊهن: بي گهرائين - ڏٽڙ جي ويڻ.

ماڪڳ موتن: واپس پنهنجي نڪ تي اچڻ (گهمي ڦري).

ماڪڳ ٿو: ص. جاء وارو. ٿا نڪو. برقرار - قائم.

ماڪڳين: ظ. انهيءَ ماڪ تي. مورڳو - مورهيڻ. بچاء. پنہ.

ماڱھ: ذ. مانگھ.

ماڱر: اسم خاص. مھتن هڪ ذات - مانگر.

مال: ذ (ع) سامان - اسباب. جائداد. چؤپايو ڏن. خزانو. دولت.

ننو - ڏن. پونجي - موڙي. واپار جو سامان. قيمتي شيء. جنس.

مال ٽڪڻ: پراڻي مال ۾ اڪ وڃهڻ.

مال تي مٺائي هجڻ: محنت جيترو اُجورو هئڻ. شيء موجب قيمت هئڻ.

مال پهرائڻ: صبح جو (يا ڪنهن مقرر وقت تي) چؤپائي مال کي جهنگ ۾ چارڻ لاءِ وٺي وڃڻ.

مال مارڻ: غبن ڪرڻ. ٺٽ ڪرڻ - ڦر ڪرڻ. بنا محنت جي دولت هٿ ڪرڻ.

مال مبارڪ ڏيڻ: شاهوڪاري تي ڦٽڻ.

مال اسباب: ذ. ساز سامان پئسو ڏوڪڙ.

مالا مال: ص. خوشحال - دولتمند. پيرپور. زرخيز.

مالا مال ڪرڻ: ملڪيت سن ڏئي ڇڏڻ. نهال ڪرڻ.

مالار: ذ. منگر مڇيءَ جو هڪ قسم.

مالي: ث (سن) گُلن جي وُل جو هڪ قسم.

مالتو: ذ. هڪ قسم جو ميوو (نارنگيءَ سان مشابهت رکندڙ).

مالپڙو: ذ. گهم ۾ تريل مٺي ماني.

مالندار: ص. دولتمند - شاهوڪار. پياڳيو.

مالداري: ث. دولتمندي - ثروت.

مالسري: ث (سن) هڪ راڳڻيءَ جو نالو.

مالش: ث (ف) ملڻ - مهٽ (جسم کي). آڏ. چمڪو - اوجر.

مالش ڪرڻ: ڏمڪ ڪرڻ. مهٽ سهٽ ڪرڻ.

مالشي: ص. مالش ڪندڙ - بدر جي آدمڪ ڪندڙ.
 مال غنيمت: ذ. لڙائي ۽ ٻين دشمن جو هٿ آيل مال. لُٽ جو مال. مفت جو مال.
 مالڪ: ذ (ع) والي - ذاتي. آقا. خداوند.
 مالڪُ الملڪ: ذ. منڪ جو مالڪ - بادشاهه، خدا، تعاليٰ.
 مالڪاتو: ذ. مالڪيءَ جو حق يا عيوض، زمينداريءَ جو حق.
 مالڪي: ث. ملڪيت جو حق. وارثي. دعويءَ آري.
 مالڪنگي: ث. دوائن طور ڪم ايندڙ هڪ پسر ڪو وڪو.
 مالڪوس: ذ. هڪ راڳ جو نالو.
 مال گاڏي: ث. پرواري ريل گاڏي. برگڏي.
 مالگذار: ص. زمين جي ڍل پيريندڙ.
 مال متاع: ذ (ع) اسباب دولت. ذن دولت - ملڪيت.
 مال مدي: ذ. جنداد - ملڪيت - سامان سڙو.
 مال ملبو: ذ. چوري - ڪٽي - پوڳهڙو.
 مال ميڙ: ص. بغيل - شوم - پئسو گڏ ڪندڙ.
 مالوف: ص (ع) مانوس - هٿو مٿو. پيرو. وٽناڙ. (ذ) پيارو وطن - جنم ڀومي.
 مالو: ث. چرخي. هرلي بند جي چڪر کي ڦيرائيندڙ ڏور يارسي.
 مالها: ث (سن) هار - ڪنڊي. سَمَرتي
 مالها ڦيرڻ: تسبيح سورن - ذڪر ڪرڻ - بندگي ڪرڻ.
 مالهارو: ذ. مالڪي پندي تي ڪرڻ جي بجاءِ لاءِ ڊگهائي ڪاٺي.
 مالهارِي: ث. هڪ ننڍڙو پڪي. مالھاري پڪيءَ جو سوڻ، جيڪو خاص طرح ٿر وارا ڪن (ڪنهن ڪم تي ويندي، وات تي مالھاري پڪي سڄي طرفان اڏامي ٻي ڪبي طرفان اڏامي تان لحاظ سان اهو چڱو يا خراب سون ڀائين)
 مالهن، مالهن: ث. گل و ڪتندڙ عورت - بڪرن، مالھي جي مؤنث.
 مالھي: ذ. بگ سڀليندڙ - بڙائي - بغبان، بڪري - آرائين.
 مالھي: ث. وات ٻڌندڙ جي پڙ وارو گوشت (جنهن ۾ ڏند اڳاڙ هوندا آهن) - مهاري.
 مالي: ث. ماليت، موڙي - پونجي.
 ماليات: م. مالي معاملن جو حساب ڪتاب. ماليت - پونجي.
 مالياتو: ذ. آئو جو هڪ عضوو - ملبو.
 ماليت: ث (ع) پونجي - موڙي - سرميو، ڏن - دولت، قيمت - سم.
 ماليخوليا: ث. هڪ قسم جي دماغي بيماري. دماغ جو خراب خفتان - سوداء، چريائي.

ماليسري: ص. مانوئند. شاهوڪار - دولتمند. (ث) هڪ راڳتيءَ جو نالو - لپسري.
 مامر: ث. رمز - اشارو. ڳجهي ڳالهه - لڪ، طاقت - سگهه.
 مامر ٻولڻ: اندر جو احوال اڻوڻ.
 مامر پروڙڻ: ڳجهو اشارو سهي ڪرڻ. راز پروڙڻ، ڳجهارت پيڇڻ.
 مامر ملائڻ: رمز تي هلڻ - ڳجهي طرح هلڻ.
 مامار، ماماتا: ذ. ممي جو خاندان - مامي وارا.
 ماماتو: ذ. گهڻو هڪ قسم. (ص) مامي وارو.
 مامتا: ث. ماءُ جي محبت.
 مامرو: ذ (ع) معام (معام) معامو - مسئلو. تڪرار.
 مامرو، مندڻ: جهيڙو ڪرڻ - تڪرار ڪرڻ.
 مامري پون: آزار ۽ مڙس - مصيبت ۽ مڙس.
 مامڻ: م. مڙس - مڙسڻ.
 سامڻ: م. اشارو ڏيڻ - مامڙيڻ.
 مامو: ذ. ماموچيءَ. (ث. مامي).
 مامور: ذ. مخمور - نشي ۾ مست.
 مامور: ص (ع) حڪم. ڪيل اجازت ڏنل. مقرر.
 مامور ڪرڻ، مقرر ڪرڻ - متعين ڪرڻ (ڪنهن ڪم تي).
 ماموري: ث. مقرر. مامور جا حازرت.
 مامون: ص (ع) امن هٿ آيل - محفوظ.
 ماموئي: ص. مام وار - راز وارا - غيبي ڳالهيون ڪندڙ. (اسم خاص) سنڌي ادبي تاريخ ۾ اڳاٽا ست فقير شاعر.
 ماموئي: ث. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪو - موميائي.
 ماموئي تين: ڪرمي سبب ڳهرجن.
 ماميچو: م. گاهه وانگر چمندڙ وڻ جو قسم.
 ماميرو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي پڙ - مهيرو.
 مان: ض (ف، مَن) آءٌ - مون. (ض) مسجد - ويڻ - اندران.
 مان: بد. اشارو - هوند، جيڪو.
 مان: ذ. عزت - شان، وڏائي - مرتبو، فخر، غرور - تڪبر.
 مان ڏيڻ: عزت ڏيڻ. خاطر تواضع ڪرڻ. چوڻ مڃڻ.
 مان ڪرڻ: تعظيم ڪرڻ. آڌر ڪرڻ. فخر ڪرڻ. اجائي وڌائي ڪرڻ. سڀت ڪرڻ.
 مان مرتبو: ذ. درجو - حيثيت - اقبال - شان.
 مان مرجاتا: ذ. لحاظ - محابو. حياءُ - شرم.

ماندو: ص (ف: مانڊن) ٿڪل. ڪهيل-هچيل. بيزار. سادو.
(ث: مندي).

مانڊان: ذ. ولوڙو-لوچ پوچ. وڳوڙ-فساد.

مانڊان وڃهن: فساد وڃهن. جهيڙو وڃهن. رولو وڃهن.

مانڊاتو: ذ. برسات تي ٿيندڙ گاه جو هڪ قسم.

مانڊائي: ث. ڏڏو لوڙن لاءِ جهڙو-منڌي. گاه جو هڪ قسم.

مانڊل: اسم خاص. سنڌي ماڻهو جو نالو.

مانڊ: ث. سينگار-ناه جوڙ-منڊ

مانڊ منڊن: سينگار--سهڻو ٺاهڻ.

مانڊان: ذ. آسمان تي ڪارن ڪڪرن جو جهڙ. جهڙ جو محول

مانڊاتو: ذ. بناوت-اڏاوت. جوڙجڪ-ناه ٺوه.

مانڊاتو منڊن: بندوبست. ڪرن-ناه جوڙ ڪرن. اڏاوت ڪرن.

ڪنهن ڪم جي ابتدائي تياري مڪمل ڪرن.

مانڊلي، مانڊني: ص. ڪاٺ جي اڏاوت وارو ننڍو ڏڪار.

مانڊو: ص. ڏانڊ بلا جي ڪڪيل ني منڊ پڙهندڙ.

مانڊو، مانڊو: ذ. سرڪس، سينيما يا ناچ گني لاءِ اڏيل وڏو شاميا جو

مانڊول: ذ. پاڻي جي نيڪال لاءِ موري.

مانڊي: ص. منڊ پڙهندڙ. جهاز رکندڙ. منڊهندڙ.

مانس: ذ. (سن) ماس-ماه-لحم-گوشت.

مانسي: ص. ماڻهو جو-انساني.

مانع: ص (ح) منع ڪندڙ-روڪ ڪندڙ. باز رکندڙ-پليندڙ.

ٽڪ ڪندڙ. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

مانگ: ث. گهم جو هڪ قسم. ڏاوتي.

مانگر: ذ. پاڻي جو هڪ وڏو جانور-واڳون وڏو مڇ.

مانگري: ث. سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم.

مانگه، مانگ: ث. وارن جي وچان ليڪ-سينا. هڪ قسم جو

گهم-ڏاون-ڏاوتي.

مانگه: ذ (سن) سڀيت. سڄو يار هون مهينو.

مانند: ظ (ف) وانگر-مثل-هوبهو.

مانوارو: ص. معزز-مانائتو.

مانوس: ص (ع) هٿو متو-هريل. پسند. يده-وتندڙ.

مانوس ٿيڻ: هري مري ريجڻ.

مانون: ظ (سن) فرضاً-مثلاً. چٽڪ-گويا.

مانه، ماه: ذ (ف: ماش) هڪ پوک جنهن جي ڦرين مان نڪتل اناج

دال طور ڪم اچي-اڙد.

مان ملن: عزت ملن. مراد پوري ٿيڻ.

مانا: ذ. اهو ڪاڌو جيڪو حضرت موسيٰ قومن کي مليو هو. (مَس
وسلوي). مانينون. ڪاڌا. ڌڪا ٺاهيا.

مانا ڪائي مٽي چڙهن: حياتيءَ جا ڏينهن پورا ڪرڻ. آخري عمر
کي ويجهو اچڻ.

مانارت: ذ (سن) عزت-مان-آبرو.

مانارو: ذ. ماڪيءَ جي مکين يا ڏينهن جو خانن وارو آستانو.

مانائتو: ص. مان شان وارو. معزز-آباڻو. (ث. مانائتي)

مانپتر: ذ. عزت افزائيءَ واري شروعاتي عبرت-سرنامو.

مانجڻ: م. ملڻ (ٿانءَ). صاف ڪرڻ-آچارو.

مانجڻي: ث. جوئر جي ماني پچائڻ مهل ڪم ايندڙ ٺيڪر جي گول
لسي ڍڪي.

مانجه: ث. هڪ راڳتيءَ جو نالو.

مانجهان: ذ. حيرت جي موقعي تي وات مان بي اختيار نڪتل لفظ. ڪا
طور ڪم ايندڙ لفظ.

مانجهاندڙي: ث. هڪ وڻ جو قسم.

مانجهاندو: ذ. منجهند جي ماني. پنهنجن جي مانيءَ آرام-پهرو.
سفر ۾ ٿوري دير لاءِ ڊاٻو آرام

مانجهاندو ڪرڻ: ٿوري دير لاءِ ڊاٻو آرام ڪرڻ-پهرو ڪرڻ.
پن پهرڻ جو ٿوري دير لاءِ ننڊ ڪرڻ-ڦيلو ڪرڻ.

مانجهاندي جو ماڳ: ٿوري وقت جو ٺيڪا تو-وڃي رهائش.

مانجهاتو: ذ. مونجهرو. سستي. ڏڪ.

مانجهلي: ث. ٻوٽي جو هڪ قسم.

مانجهند: اسم خاص. دادو ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.

مانجهو: ذ. لغڙ جي ڏور ڪي هنڌن جو مصلحو. (جيڪو ٺيڪي ۾ ڪٽيل
شيشا ملائي ٺاهين).

مانجهولو: ذ. راز ڪي ڪم جو هڪ اوزار.

مانجهي: ص. منجه ويهندڙ. ماڻهن جي وچ ۾ ويهندڙ. اڳواڻ-
سردار. سورهيه-پهلوان. جنگجو-جهوڻهار.

مانجهيرو: ص. ٻئي جو گهم ڄاڻندڙ. رازدار-واقف. سونهون-رهبر
مانجهيلو: ذ. وڏو ڍيڳڙو.

مانڊ: ظ. هن کان اڳ-اڳ-قبل.

مانڊائي: ث. ٿڪوٽ. بيهوشي. امهائي-مانڊڪڻي.

مانڊگي: ث (ف) ٿڪ. سستي.

مانڊتو: ذ. جهڙو-منڌيترو. منڊائي

مانهين: ص. پنهان - جوڌو - دلير.

مانهين: م. مڀڻ - سمنجڻ. ڇاڇڻ - چڪس ڪرڻ.

ماني: ث. ڪنهن به اناج جي اٿي مان پڇايل لولو. کاڌو - طعام.

رزق - چوٽو. دعوت لاءِ ٺهيل کاڌو.

ماني ٽڪي: ث. کاڌو خوراڪ - طعام.

ماني حرام ڪرڻ: بيزار ڪرڻ - تنگ ڪرڻ.

ماني ڪٽا ڪئي وڃڻ: بي همتي - بزدل ٿيڻ.

ماني ڪٽا نه کائڻ: تمام سالدار هئڻ - پئسي ڌوڪڙ جي پرواهه نه هئڻ.

ماني ڪرڻ: دعوت ڪرڻ. خيرات ڪرڻ. مٽي جي ختمي جي ماني ڪرڻ.

ماني مڇي: ث. ڪشادور رزق. خوشحالي.

ماني مڇيءَ وارو: هلندي پهنديءَ وارو - حشيت وارو.

ماني موڪلائڻ: ماني ڪرڻ - دعوت ڪرڻ.

مانين ٿوڙ: ص. رڳو کاڌي جو شوقين پر ڪم جو کوٽو. منت مانيون کائيندڙ. سست - ٿوٽي.

مانيتڙ: ذ (انگ) ڪنهن ڪم جي مٿان نظر ڪندڙ. ڪلاس ۾ استاد جو مددگار ٿي ڪرد.

مان: ذ. ان پرن جو ٿاڻ. مڀو.

مان ڀرجڻ: ڏينهن پورا ٿيڻ - حياتي پوري ٿيڻ.

مان ڀريل هئڻ: حد کان وڪڙ ڪڍڻ.

ماتڪ: ذ (سن) يافوت - لعل. هيرو - رتن.

ماتڪ: اسم خاص. سنڌ ۾ مرد جو نالو.

ماتڪي: ث. اک جو ڪارو ٽڪو. اکين ۾ اچڻ ٽڪڻ واري مينهن.

ماتڻ: م. واپرائڻ - ورتائڻ. هنڌائڻ. حاصل ڪرڻ (جاتي جواني مزو).

ماتڻ چوڙڻ: هنڌائڻ - استعمال ڪرڻ. عيش ۾ گذارڻ.

ماتو: ذ. نخرو - انگل - نر.

ماتا ڪرڻ: انگل ڪرڻ - نخرا ڪرڻ. ڇانگر ڪرڻ.

ماتن سان مارڻ: نازنخن ذريعي ڪنهن کي پاڻ تي موتم ڪرڻ.

ماتا ٿانا: ذ. نر - نخرا - ڇڳ.

ماتهو: ذ. انسان - آدمي - پُرش - بشر.

ماتهو ماتهو سڃاڻڻ: چڻي مٽي جي پرک ڪرڻ.

ماتهيائي: ث. ماتهيو. انسانيت. اشرافت.

ماتهيو: ذ. انسانيت. اشرافت - فضيلت. اخلاق. خوش خلاقي.

مانهين مان نڪرڻ: انسانيت نرهڻ - حيوان بنجڻ. بيحيثي.

ماتهو چيتو: ذ. ڪوبه انسان.

ماتهو ٿوڙو: ذ. مٽڪي - پتلي (اک جي).

ماني: ث. پٿرين شين جو مان - پٿياڻ لاءِ مڀو.

مانيو: ص. من وارو - مٿير - بوقار.

ماوي: ذ (ع) پنڊ جي جاء - نڪ ٿو - گهر.

ماوراء: ذ (ع) سواءِ - علاوہ - بغير.

ماه: ذ. گوشت - مڀ. ٿڌ (ڌال).

ماه: ذ (ف) چنڊ - قصر. مهيڻو.

ماه به ماه: ذ. هر مهيني - ههوار.

ماهتاب: ذ. چنڊ. چنڊو ڪي - چنڊ جو سهڻو.

ماهتابي: ص. سڀئي وارو. (ث) تنهنجي عمر ٻارن لاءِ چوڇڙي.

ماهپاره: ص. چنڊ جو ٽڪر. حسين - خوبصورت. معشوق.

ماه پيڪر: ص. چنڊ جهڙي صورت وارو - حسين.

ماه جين، مه جين: ص. چنڊ جهڙي - حسين - خوبصورت - سڀي.

ماه طلعت: ص. چنڊ جهڙي صورت.

ماه ڪامل: ذ. پورو چنڊ - چوڏهينءَ جو چنڊ.

ماه لقا: ص. چنڊ جي صورت وارو.

ماه مٿير: د. چمڪندڙ چنڊ.

ماه ٺو: ذ. نئون چنڊ. پهرين تاريخ جو چنڊ. نئون مهينو.

ماهوار: ص. هر مهيني - مهيني سر مهيني.

ماهواري: ث. هر مهيني عورت کي ايندڙ حيض - ڪپڙا.

ماه وڻ: ص. چنڊ جهڙو. سڀي - حسين.

ماهي: ص. ماه (چنڊ) جهڙو سهڻو. حسين. محبوب - جانب - بيارو.

ماهيانو: ذ. هر مهيني مقرر وطن - پگهار.

ماهر: ص (ع) تيز فهم - سمجهو - ڏاهو. هنرمند. تجربڪر. ڪم ڀفن ماستاد.

ماهراتو: ص. ماهر وارو - ماهر جو. تجربي وارو.

ماهرو: ص. چنڊ جي صورت جهڙو. معشوق - محبوب.

ماهڙو: ص. ڪيرو ڪٽندڙ - پياڳيو - ڌوڏي.

ماهل: ص. گنڀيل - مليل - گاڏڙ - مرڪب.

ماهند: ذ. مهيڻو.

ماهو: ذ. موت. ڪوس - قتل عام.

ماهو پون: عام ماتهن يا مال ۾ موت گهڻو ٿيڻ. قتل عام ٿيڻ.

مانهين: ص. پنهان - جوڌو - دلير.

مانهين: م. مڀڻ - سمنجڻ. ڇاڇڻ - چڪس ڪرڻ.

ماني: ث. ڪنهن به اناج جي اٿي مان پڇايل لولو. کاڌو - طعام.

رزق - چوٽو. دعوت لاءِ ٺهيل کاڌو.

ماني ٽڪي: ث. کاڌو خوراڪ - طعام.

ماني حرام ڪرڻ: بيزار ڪرڻ - تنگ ڪرڻ.

ماني ڪٽا ڪئي وڃڻ: بي همتي - بزدل ٿيڻ.

ماني ڪٽا نه کائڻ: تمام سالدار هئڻ - پئسي ڌوڪڙ جي پرواهه نه هئڻ.

ماني ڪرڻ: دعوت ڪرڻ. خيرات ڪرڻ. مٽي جي ختمي جي ماني ڪرڻ.

ماني مڇي: ث. ڪشادور رزق. خوشحالي.

ماني مڇيءَ وارو: هلندي پهنديءَ وارو - حشيت وارو.

ماني موڪلائڻ: ماني ڪرڻ - دعوت ڪرڻ.

مانين ٿوڙ: ص. رڳو کاڌي جو شوقين پر ڪم جو کوٽو. منت مانيون کائيندڙ. سست - ٿوٽي.

مانيتڙ: ذ (انگ) ڪنهن ڪم جي مٿان نظر ڪندڙ. ڪلاس ۾ استاد جو مددگار ٿي ڪرد.

مان: ذ. ان پرن جو ٿاڻ. مڀو.

مان ڀرجڻ: ڏينهن پورا ٿيڻ - حياتي پوري ٿيڻ.

مان ڀريل هئڻ: حد کان وڪڙ ڪڍڻ.

ماتڪ: ذ (سن) يافوت - لعل. هيرو - رتن.

ماتڪ: اسم خاص. سنڌ ۾ مرد جو نالو.

ماتڪي: ث. اک جو ڪارو ٽڪو. اکين ۾ اچڻ ٽڪڻ واري مينهن.

ماتڻ: م. واپرائڻ - ورتائڻ. هنڌائڻ. حاصل ڪرڻ (جاتي جواني مزو).

ماتڻ چوڙڻ: هنڌائڻ - استعمال ڪرڻ. عيش ۾ گذارڻ.

ماتو: ذ. نخرو - انگل - نر.

ماتا ڪرڻ: انگل ڪرڻ - نخرا ڪرڻ. ڇانگر ڪرڻ.

ماتن سان مارڻ: نازنخن ذريعي ڪنهن کي پاڻ تي موتم ڪرڻ.

ماتا ٿانا: ذ. نر - نخرا - ڇڳ.

ماتهو: ذ. انسان - آدمي - پُرش - بشر.

ماتهو ماتهو سڃاڻڻ: چڻي مٽي جي پرک ڪرڻ.

ماتهيائي: ث. ماتهيو. انسانيت. اشرافت.

ماتهيو: ذ. انسانيت. اشرافت - فضيلت. اخلاق. خوش خلاقي.

خونريزي ٿين.

ماهي: ٺ (ف) مڇي.

ماهي بي آب: ص. پٽيءَ مان نڪتل مڇي (جيڪا ڦٽڪندي رهي) بپتار.

ماهيت: ٺ (ع) اصل مدو- جوهر، مغز، حقيقي وجود. حقيقت، اصليت- خصوصيت.

ماهيجو: ڏ. قالب- ڪارب- سانچو. خاڪو- مسودو.

ماهيز: ص. مينهن ڌاريندڙ يا ڳيو. ماهيو کير وڪندڙ، مينهن جي ڌوڌ ڪندڙ.

ماهيگير: ص. مڇي جهليندڙ يا ماريندڙ، مهاڻو.

ماهيگيري: ٺ. مڇين جي پالنا، بڪڙ جو ڌنڌو.

ماهيندو: ڏ. پيار، سينگر لاءِ چوڻي مال جي ڳچيءَ ۾ ٻڌڻ لاءِ گهڻي ڳنڍين يا ڪوڏين وغيره جي پوڄ وارو رنگين ڳانو.

ماهيو: ص. مينهن جو. (ڏ) مينهنون.

ماء: ٺ. مڱ- هند- جوءِ.

ماء: ڏ (ع) پاڻيءَ- آب- جل- عرق.

ماءُ اللحم: ڏ. گوشت جو چڪايل عرق.

ماء: ٺ. ما عورت جنهن جتيو هجي- واندو- مادر- امڙ- آئي.

ماءُ پيءُ: ڏ. امان ابو- والدین.

ماءُ جايو: ڏ. ساڳي ماءُ مان ڄاول ڀاءُ.

مائتو: ص. ماءُ جو- ماءُ وارو. ماتيچو- ويڳو.

مائتو پيئڻو: ص. ساڳي ماءُ پيءُ جو. ڏٽڪو.

مائٺ: ڏ. عزيز- رشتيدار. سگيتو. (مائتياتي).

مائٺ مٺ: ڏ. عزيز قريب. سگتا.

مائٺاڻو: ص. مائتن جو. ورثي ۾ ملي.

مائتي: ٺ. عزازت- قربت- رشتيداري. سگ.

مائتي چوائڻ: وڇ واري مائهو هٿان سگبند. يءُ جي ڳالهه ٻوله ڪرڻ.

مائتي ڪرڻ: سگ ڪرڻ. عزازت ڳنڍڻ. سگاوتي ڪرڻ.

مائجن: م. سمائجڻ- ماپڻ. ڪنهن ٻيءَ شيءِ ۾ ماپجي ويڃڻ.

مائدو: ڏ (ع) کڏو رکيل دسترخوان. قرآن شريف جي هڪ سورت جون ٺو.

مانع، مانع: ڏ (ع) پٺي (پاڻي، کير، تيل وغيره).

مانل: ص (ع) لاڙو رکندڙ- جهڪيل- نيٺيل. متوجهه. چاهيندڙ.

مانل ٿيڻ: لاڙو رکڻ- جهڪڻ. راغب ٿيڻ. متوجهه ٿيڻ.

مانلو: ڏ. ڪري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

مائڻ: م. سمائجڻ- ماپي اچڻ.

مائو: ڏ. مائڻيءَ جو هڪ قسم- گهاٽي ڪڙهيل کير مان ٺهيل مدو.

مائوف: ص (ع) ضربيل- ڌڪيل (عضو)، بي حس- ساڻو.

مائي: ٺ. مٺ جي بيماري- مٺ- چيچڪ.

مائيءَ جي مهر ڪرڻ: مٺ نڪرڻ.

مائي: ٺ. ماءُ، ڏاڻي، ڪا به عورت، پوڙهي عورت.

مائيتو: ص. ماءُ جو (اولاد، جنهن جو پيءُ ٻيو هجي). (ٺ. مائيتي).

مائي باپ: ڏ. ماءُ پيءُ جو ڪم ٻليندڙ.

مائپوٽو: ص. سون جو ڪم ڪندڙ- سونارو.

مائدار: ص. مائوپيل- مائي وارو، ڳرو وارو.

مائڪ: ڏ (انگ)، لاڻوڊ اسپيڪر سان لاڳاپيل وات تي رکي ڳالهائڻ جو اوزار- مائڪروفون.

مايا: ٺ (سن) هنر- ڪاريگري، عقل- ڏاهپ. ڏن- دولت.

مايا اڏائڻ: اجايو خرچ ڪرڻ- پئسو ڏف ڪرڻ.

مايا جو مُريد: ص. ڪنجوس- بخيل.

مايا لَو: ص. مهربان- پڄهارو.

مايا وي: ص. مايا جو. چالاڪ- ٺڳ.

ماير: ص. جوين کي پهتل، متارو- ٿلهو. (ڏ) آنيرو پلو.

مايو: ڏ (ف) مايد- سرميو- پوئجي- مڙي، دولت، ذخيره، پيڙه.

اصي مادو- جوهر- مغز. حقيقي وجهو. مادو، مقدار.

مايه دار: ص. وزني- ڳرو، ٺهرو، ڳردا، پيريل.

مايه ناز: ص. فخر جو سبب.

مايوس: ص (ع) نااميد- نراس، دل شڪستو، ويگانو.

مايوس ڪرڻ: نااميد ڪرڻ- دل ٽوڙڻ.

مايوسي: ٺ. نااميدي، محرومي، نراسائي.

مباح: ص (ع) جائز- روا، حلال، شريعت مطابق جائز- درست، رهائيندو.

مباح ڪرڻ: روا رکڻ، درست سمجهڻ، بخش ڪرڻ- معاف ڪرڻ.

مباحثو: ڏ (ع) بحث، سوال جواب، مناظرو، تڪرار.

مبادا: ٺ (ف) خدا نه ڪري، مٿان ائين ٿئي، مٿان- شايد.

مبادلو: ڏ (ع) بدلو- عيوض، مٽاستا- بدل سدل.

مبارزت: ٺ (ع) لڙائيءَ لاءِ نڪري اچڻ، جنگ- لڙائي- ويڙه.

مبارڪ: ٺ (ع) خوشخبري، واڌائي- ڪير.

مبارڪون ڏيڻ: ڪنهن خوشيءَ تي واڌايون چوڻ.

مبارڪباد، مبارڪبادي: ٺ، واڌائي- ڪير، خوشخبري.

مُبارڪُ ص (ع) برڪت وارو - سڀڳو - نيڪ - سعيد - پيارو - سڳورو.
 مُبارڪِي: ث. مبرڪ - کير - وڌائي.
 مُبارڪي: ث. مغز جي هڪ بيماري - سرسام - وقل.
 مُبارو: ذ. چيري جو هڪ قسم - گهڻو پکي.
 مُباشَرَت: ث (ع) جماع - همبستري.
 مُبالغو: ذ (ع) حد کان وڌيڪ تعريف، ساراهه تمام گهڻو وڌاءُ،
 اجائي ڏيکڻ.
 مُبالغو ڪرڻ: وڌاءُ ڪرڻ، وڌائي ڳالهه ڪرڻ.
 مُبالغه آميز: ص. وڌائي ڪيل ڳالهه.
 مُباهلو: ذ (ع) هڪٻئي جي لاءِ پت پراڻي وارو شرط.
 مُباهي: ص. منور - ڀرت بي. مٿاهون - اعليٰ اوچو، عاليشان.
 مُبتدا: ث (ع) شروعات - آغاز - ابتدا، مُني، گرامر موجب جُملي جو
 پهرين حصو.
 مُبتدي: ص (ع) شروع وارو، سيکڙا، نئون شاگرد، اوائلي.
 مُبتدل: ص (ع) ذليل - خوار، رذيل - حقير.
 مُبتلا: ص (ع) پڪڙيل - ورتل - جهليل، رڌل - ڦٽل، مصروف.
 مُبدل: ص (ع) بدليل - ڦريل - مٽيل، ڦرندڙ گهرندڙ.
 مُبدول: ص (ع) استعمال ڪيل، ڪم م آندل، بلي ڪيل.
 مُبرا: ص (ع) آڇو - آزاد - ڇڏل، پڪ صاف - بي عيب.
 مُبرم: ص (ع) اثر - ڌڻي، مستحڪم.
 مُبرو: ذ. وڏو مان، وڏو ماڻهو (پڙئين شين کي ماڻهن لاءِ)، (ث. مبري).
 مُبرر مَن: زور سان دٻي پري وٺڻ.
 مُبسوط: ص (ع) پڪڙيل - ڦهليل، ڪشادو - ويڪرو.
 مُبشر: ص (ع) بشارت ڏيندڙ - خوشخبري ٻڌائيندڙ.
 مُبصر: ص (ع) ڏسندڙ - ڄاڻيندڙ، پرکڻو، تبصرو ڪندڙ.
 مُبعوث: ص (ع) موڪليل، پيدا ڪيل، جيئرو ڪيل - ڄاڳايل.
 مُبلغ: ص (ع) جمعي - ڪل - سڀ، اندازاً (رقم).
 مُبلغ: ص (ع) تبليغ ڪندڙ - پرچارڪ.
 مُبني: ص (ع) جنهن شيءِ بڻ ڳالهه تي بنياد رکيل هجي - بنيادي.
 مُبني: ذ (ع) بنياد، عمارت.
 مُبو: ذ. چيڙو - پڇاڙي - ڇيهه، حد - ڀڄتي.
 مُبهم: ص (ع) منجهيل، (ڳالهه) - گول مول، شڪي.
 مُبهوت: ص (ع) حيران، هڪو ٻڪو، واڙو.
 مُبين: ص (ع) ظاهر - آشڪار - صاف، نشانبر - چٽو - پڌرو.

مَت: ث (سن) عتق - سمجهه - ٻڌ، ڏاهپ، هوش، صلاح - راءِ.
 نصيحت، سيڪت.
 مَت ڏيڻ: عتق ڏيڻ، سيڪت ڏيڻ.
 مَت ڪسجڻ: سمجهو ڃڻ - عتق مارجڻ، هوش وڃڻ.
 مَت ڪسڻ: اُٿي مٿا ڇڻ - اُٿي سمجهڻ.
 مَتيون منجهڻ: حوصلو خاڪا ٿيڻ - حواس گم ٿيڻ، واڙو ٿيڻ.
 مَت مُورهي: ث. عتق منجهيل - مَت ڪسيل (عورت).
 مَت: ذ (سن) پوڄا، ڌرم - مذهب، عقيدو، پڻت.
 مَت: ث. شمار - ڳڻپ، مپ.
 مَت: ص. ٿڌو - ڏونس - ڏڳ.
 مَتابع: ص (ع) تبع، پيروي ڪندڙ.
 مَتابعَت: ث (ع) پيروي، فرمانبرداري - اطاعت.
 مَتاثر: ص (ع) اثر قبول ڪندڙ - اثر پذير، اثر ڪندڙ - اثر اٿو.
 مَتاخر: ص (ع) پٺيان ايندڙ - پڇاڙي وارو - آخري، جديد.
 مَتاخرين: ذ (ع) پڇاڙي واري زماني جا ماڻهو، هلندڙ دور جا ماڻهو.
 مَتارا: اسم خاص، وڏا پياڪ - وڏا ميخوار - مٽولا، (موڪي مٽارا).
 مَتارو: ص. بدن ميريئل - ٿلهو (چوڀايو)، سگهو، (ث. مٽاري).
 مَتارا مِج ڪرڻ: زبردستي مات ڪرڻ.
 مَتاسف: ص (ع) افسوس ڪندڙ - ڏک ڪندڙ، غمگين - ڏڪارو.
 مَتاع: ذ (ع) مال اسباب - اثاثو - پونجي، سوداگيءَ جو مال.
 مَتان: ذ. نه - بڪل نه - مڃڻ، شايد - جيڪر.
 مَتانت: ث (ع) سنجيدگي، پختگي، خيالن جي پڪاڻي.
 مَتاه: ذ. هڪ قسم جو پکي.
 مَتبادر: ص (ع) يڪدم ذهن م ايندڙ.
 مَتبادل: ص (ع) عيوض ۾ - بدران آيل، بدل، مٽاستا ۽ آيل.
 مَتبدل: ص (ع) تبديل ٿيندڙ - بدلتندڙ، اُٻو ستو ٿيندڙ.
 مَتبخر: ص (ع) علم جو درياءُ - وڏو عالم فاضل.
 مَتبرڪ: ص (ع) پڪ - صاف، مٽس، برڪت، ارو، معزز، سڳورو.
 مَتبسم: ص (ع) ڳلندڙ - مُر ڪندڙ - مُسڪندڙ.
 مَتبيد: ذ (سن) اختلاف، اختلاف راءِ.
 مَتجسس: ص (ع) تلاش ڪندڙ - سرگردان.
 مَتجاوز: ص (ع) حد کان وڌندڙ.
 مَتحارب: ص (ع) هڪٻئي سان وڙهندڙ - لڙائيءَ م ڳنڍيل.
 مَتجسس: ص (ع) اتحاد ڪندڙ - متفق، ٻڌيءَ ۾، گڏيل - هڪ ٿيل.
 مَتحرڪ: ص (ع) حرڪت ڪندڙ - چرندڙ.

مُتَوَسِّطُ: ص (ع) وِچ جو- وِچ وارو- وِچيون- وِچولو- درميانو. پوروپنو.

مُتَوَسِّلُ: ص- وسيلو گوليندڙ- سهارو گوليندڙ.

مُتَوَضُّعُ: ص (ع) ره ڪو- رهندڙ- باشدو.

مُتَوَفِّي: ص (ع) مئل- مٽل- ري ويل- فوتي.

مُتَوَقَّعُ: ص (ع) توقع رکندڙ- اميد رکندڙ- اميدوارو.

مُتَوَقِّفُ: ص (ع) دير ڪندڙ- ڊلو- تاخير وارو- توقف وارو.

مُتَوَكِّلُ: ص (ع) توڪل تي رهندڙ- پروسو ڪندڙ. خدا تي پڙيندڙ، رض تي رض رهندڙ- تَوَكَّلِي.

مُتَوَكِّلِدُ: ص (ع) پيدا ٿيندڙ- ڄمندڙ.

مُتَوَكِّلِي: ص (ع) انتظام ڪندڙ- جائداد يا وقف جو نگران، والي.

مُتَهَبُو: ذ. ڪوڙي تهمت- بهتان.

مُتَهَرُ، مُتَهَرُو: ذ. مهري- مهڙو، ڏندو- سؤتو.

مَتَّ هَيْسُ: ص (سن) جنهن جو عتر ڪسجي وڃي- مٽ ڪٽل- بي عقل.

مَتِي: ث. مهينو، تاريخ- ٿڌ.

مَتِيرو: ذ. چيڙ، قد جو بندرو- ڪوٽ هڻندو.

مَتِيلو: ذ. پيڙي جي ڪوهي کي جنهن جو اوزار.

مَتِينُ: ص (ع) محڪم- مضبوط- ث. قدم.

مَتَّ: ث (سن) ولوڙو- ڇاڇوڇو، غور- ويچار.

مَتَّ: ث. مٿهين- مٿ ڇرو، مٿين سطح، مٿيون پاسو.

مَتَّ خُرْجُ: ذ. مٿيون خرچ، ريز ڪي خرچ، اتنا ڪي ضرورت وارا، وخرچ.

مَتَّ مَنُهُونُ: ص. خود پسند- هٽيو، بلند، اوچو- مٿاهون.

مَتَّ: ص. سائتيڪو- ٿانهر يو.

مَتَّا ڇرو: ذ. مٿين سطح- مٿيون حصو. (ص) سطحي- نالي ماتر.

مٿين دل سان، سرسري.

مَتَّا ڇري نموني: سطحي طور، مٿين دل سان.

مَتَّار: ث. مٿهين، مٿ ڇرائي، ڪندو- ڪپ (درياءُ جو).

مَتَّارو: ذ. مٿيون پاسو، ٻنيءَ جو مٿڙو روءِ دنگ وارو حصو- مٿيو.

مَتَّارَ هٿن: هڙ ڏيڻ بعد مٿين کي بيوسيرو هڙ ڏيڻ.

مَتَّا ڪُٽَ: ث. مٿو هٿن- مغز ماري، جن ڪشي- سخت محنت.

جاڪوڙ، ڪشڻو، ڪوشش.

مَتَّا ڪُٽَ ڪرڻ: ڪوشش ڪرڻ، جاڪوڙ ڪرڻ، بيحد

سر جوشي ڪرڻ.

مَتَّا ڪرو: ص. مٿو هٿندڙ، مٿ ڪُٽَ ڪندڙ- جنا ڪش.

مَتَّ ماري: ث. مٿ ڪُٽَ- مغز ماري.

مُتَقَدِّمُ: ص (ع) اڳيان وڌندڙ، اڳوڻ، اڳرائي ڪندڙ.

مُتَقَدِّمِينُ: ص. گذريل زماني جا مٿهو- ڳي وارا مٿهو.

مُتَقِي: ص (ع) پرهيزگار- عبادتگذار- پڪڙ، گناهن کان بچندڙ.

خدا کان بچندڙ، شرع جي خلاف ڪمن کان پاسو ڪندڙ.

مُتَكَبِّرُ: ص (ع) تڪبر ڪندڙ- مغرور- هٽيو، خود پسند.

مُتَكَلِّمُ: ص (ع) ڳالهائيندڙ، تقرير ڪندڙ، علم ڪلام جو ماهر.

مُتَكَلِّمُ: ذ. گرامر، ضمير جو هڪ قسم، (آئون، اسين وغيره)

مَتَلُ: ص. پير پور- پريل، بريل- ڊڪي (ب)، ڪوڙين.

مُتَلَاشِي: ص (ع) تلاش ڪندڙ- ڳولڻو.

مُتَلَاطِرُ: ص (ع) لهرين وارو- چولين وارو- موجزن- چولر.

مُتَلَوْنُ: ص (ع) رنگ بدلائيندڙ، ڦرندڙ گهرندڙ.

مُتَلَوْنُ مزاج: ص. هڪ ڳالهه تي نه بيهندڙ- غير مستعمل مزاج.

مُتَمَدِّنُ: ص. تهذيب وارو- تمدن وارو.

مُتَمَحِّكُنُ: ص (ع) جاءِ وٺندڙ- قرار وٺندڙ، ٽائيڪو.

مُتَمَنِّي: ص (ع) خواهشمند- گهر جانو- آسائو، تمنا رکندڙ- ارڙومند.

مُتَمَوِّلُ: ص (ع) امير- دولتمند- مالدار.

مَتَنُ: ذ (ع) ڪتاب جي اصل عبارت.

مُتَنَازِعُ: ص (ع) پڇاڙيءَ تي بهتل- ڇيه ڪيل.

مُتَنَاسِبُ: ص (ع) تناسب رکندڙ، هڪ سريڪو، مناسب، موزون.

مُتَنَاهِي: ص (ع) پڇاڙيءَ تي بهتر- ڇيه ڪيل.

مُتَنَبِّهُ: ص (ع) تنبيه ڪيل، ڳالهه- خبردار.

مُتَنَفِّرُ: ص (ع) نفرت ڪندڙ، بيزار- ڏڪريندڙ.

مُتَنَفِّسُ: ص (ع) ساهوارو- جاندار، مٿهو- بشر.

مَتَرُ: ذ. مٽن- هرگز- مڇڻ.

مَتَوُ: ذ (سن) مٽ- عقيدو، مذهب، اصول، قعدو، فرقو- مٽل.

مَتَوُ ميڙو ڇڏڻ، عزت سان هٽيو وڃڻ.

مَتَوُ: ص. قدم چوٽو ڀرڻ، مٿ ڀريل- ڏينبو.

مُتَوَاتِرُ: ظ (ع) هڪ ٻئي پٺيان- لاڳيتو- مسلسل.

مُتَوَازُنُ: ص (ع) وزن برابر، پوروپنو.

مُتَوَازِي: ص. هڪجهڙو- برابر- توازن وارو.

مُتَوَالُو: ص. سوڌائي- ڏيئون، حُدرين- مدحوش.

مُتَوَجَّهُ: ص (ع) توجه ڪندڙ- ڏين ڏيندڙ، مٽل، هڪ مٽو.

مُتَوَجَّهَ ڪرڻ: ڏيان چڪو نه.

مٿامو: ذ. مٿو - سر. گنجو مٿو - نوڙه.

مٿاميڙ: ٺ. گهوٽ ڪنوار کي لائون ڏيڻ جي رسم. شادي - وهڻ. مٿان: ظ. مٿي ڪن - مٿي وٺڻ. چوٽيءَ کان. شروع ڪن. مٿي - وڌيڪ - زياده.

مٿان پون: اوچتو ڪڙڪڻ. موقعي تي رسڻ.

مٿان لهي اچڻ: وڏي درجي وارو هئڻ. آسمان تان لهڻ.

مٿان ڪڇي وڃڻ: ٺهڻ ۽ ڪامي وڃڻ.

مٿان ٿي ڪرڻ: ڊهي پون - ٽهڪو ڪرڻ.

مٿان ويهڻ: سڀال ڪرڻ. نظرداري ڪرڻ.

مٿان ئي مٿان: ظ. گهڻو مٿي. مروج سرشتي کان مختلف.

مٿاندي: ٺ. مٿي وارو - سيراندي

مٿانگرو: ص. وڏو - اوچو. مٿانهون.

مٿانهون، مٿاهون: ظ. مٿي - بلند - اوچو. اعليٰ. اڳرو. (ٺ. مٿانهين).

مٿانهين، مٿهين: ٺ. بلندي - اوچائي. وڏائي - بزرگي - عظمت. چاڙه - چاڙهي.

مٿاهر: ذ. ان کي ٽيل زمين جو مٽيو - مٿڙو.

مٿڪي: ٺ. اصل رقم تي ڏنل واڌو رقم. واڌي.

مٿلڇو: ص. شرميلو - ڇرو. ڊونگي - مڪريلو. هٽيلو - ضدي.

مٿڻ: (ذ. سن) هڪ برج جو نالو - جوا.

مٿڻ: م. ولوڙڻ (ڪير)، سوچڻ - ڳڻهوت ڪرڻ.

مٿو: ذ. سر. پيشاني - نراڙ. معز. ڪوپري. مٿانهون ڀاڱو - مٿيون حصو. مٽي.

مٿا گڏا ڏيڻ: تڪليف برداشت ڪرڻ. ڪشالو ڪيڻ.

مٿا مونا هئڻ: ڪوشش ڪرڻ - ڪشالو ڪرڻ.

مٿو ٻڌڻ: خوشامد ڪرڻ.

مٿو پٽ سان لڳڻ: پشيمان ٿيڻ - شرمسار ٿيڻ.

مٿو پڇڻ: سخت سزا ڏيڻ.

مٿو تپائڻ: بيزار ڪرڻ - تنگ ڪرڻ. ورچائڻ

مٿو تپڻ: مجبور ٿي پوڻ. ڪمر ڪڍڻ.

مٿو ٽيڪڻ: سجدو ڪرڻ. پيش پوڻ. سلامي ڀرڻ.

مٿو پٽ پوڻ: ڪري پوڻ - ڊهڻ. تباھي وڃڻ. ڏيوالو ٺڪرڻ.

مٿو پٽ سان لڳڻ: ڌڪ کائڻ. ناڪام ٿيڻ.

مٿو پٽڻ: افسوس ڪرڻ - ماتم ڪرڻ. ڏاکڙا ڏسڻ.

مٿو پٽ سان لڳڻ: مغرور ٿيڻ - هٿ ۾ ڀرجڻ. وٽ کان وڌيڪ زور ڏيکارڻ.

مٿو ڏوٽڻ: نفی ۾ جواب ڏيڻ - ناڪار ڪرڻ.

مٿو ڏوٽڻ: وهنجڻ - غسل ڪرڻ. تر ڪرڻ.

مٿو ڌارڻ: مٿو ڦاڙڻ. سخت جناڪشي ڪرڻ.

مٿو ڏيڻ: منهن ڏيڻ - سامهون ٿيڻ. هٿ ڳنڍڻ. مقابلو ڪرڻ.

مٿو ڦرڻ: پٺو اٽي اچڻ. وڏائي ٿيڻ. چريو ٿيڻ. بتال ٿيڻ.

مٿو ڦوڙائڻ: هٿ موڙي وڃائڻ - چيهو پرائڻ.

مٿو ڪرڻ: ڪنهن پاسور وٺائڻ - منهن ڪرڻ.

مٿو ڪوڙڻ: دلبو ڏيئي ڦرڻ.

مٿو کائڻ: گهڻو ڳالهائڻ. بيزار ڪرڻ - اجائي بڪ ڪري ورچائڻ.

مٿو کٽو ڏيڻ: گذارڻ - نباھڻ - حياتي گهارڻ.

مٿو کپائڻ: غور ويچار ڪرڻ. ڪاپارو ڪرڻ. سمجهڻ جي ڪوشش ڪرڻ.

مٿو کنهڻ: سوچ ۾ پڌل هئڻ. لڄي ٿيڻ. واندو ويهڻ.

مٿو کٽڻ: منهن مٿي ڪرڻ. تندرست ٿيڻ - چاق ٿيڻ.

مٿو ڪوڙڻ: مري وڃڻ. شڪست اچڻ.

مٿو گنجو ٿيڻ: نور ٿيڻ. پينگيو ٿيڻ.

مٿو لڏڻ: پيرسڻ ٿيڻ - ٻڏو ٿيڻ.

مٿو لڪائڻ: اجهي ۾ اچڻ. پناه وٺڻ. رهائش اختيار ڪرڻ.

مٿو منڊڻ: رڌل رهڻ - هروقت مشغول رهڻ.

مٿو منهن پٽڻ: هاءِ گهوڙا ڪرڻ. پٽڪو ڪرڻ.

مٿو ميو رو ٿيڻ. ترپوڻ - پليت ٿيڻ.

مٿو وڃڻ: سر وڃڻ. گم ٿيڻ. رلي وڃڻ. نقصان پهچڻ. آزار ۾ پوڻ.

مٿو هٽڻ: ڪوشش ڪرڻ. مغز کپائڻ. بحث ڪرڻ. سمجهائڻ. اجايو ڳالهائڻ.

مٿي اڳهاڙو: ص. بيحي - بيشرم. رولو. بي ننگو. لونيو.

مٿي تي ٿڙا ڏيڻ: بي عزتو ڪري روانو ڪرڻ - لوڏي ڪيڏن. خالي هٿين واپس ڪرڻ.

مٿي تي ٺڪر پڇڻ: بهتان اچڻ - بيگناه الزام لڳڻ.

مٿي تي چاڙهڻ: گستاخ ڪرڻ - حجت ڪرڻ. دادلو ڪرڻ.

مٿي تي کڻڻ: پاڻ تي هموار ڪرڻ. ذميوار قبول ڪرڻ. برداشت ڪرڻ.

مٿي تي مُٽڪ ٻڌڻ: شاديءَ جا موڙ ٻڌڻ - گهوٽ ٿيڻ.

مٽي تي هٿ رکڻ: همدردي ڪرڻ. دلا سوڌين. ڳڻتي ۽ پڻجي وڃڻ.
 مٽي جو سُر: ص. گهڻن ڳالهائو- بڪواسي. بيوقوف. جاهل.
 مٽي جو موڙ: ص. دل گهريو- پيارو. مائتو.
 مٽي جي پري: ث. سونپيل ڪم- ذميواري. وڏو آزار- هڃا.
 مٽي ڇانءُ ڪرڻ: عارضي ڇيڙ ڏي اجهو وٺڻ. (عورت جو) مڙس ڪرڻ.
 مٽي ڦريل: ص. پورالو- سوڌائي. چريو.
 مٽي گهڻن جي فرصت نه هئڻ: تمام گهڻو مصروف هئڻ- بلڪل واند ڪاٺي نه هئڻ.
 مٽي کي وهائو ڏيڻ: بي فڪر ٿيڻ- بنا ڪنهن وسيلڙي جي ويهڻ.
 مٽي مان مڇ ڪڍڻ: ڏاڍي مرد ڏيڻ.
 مٽي مان واءُ ڪڍڻ: مغروري ڪڍي ڇڏڻ.
 مٽي مڙ اٿ ويهڻ: بي عقل ٿيڻ. هوڏتان ناهڻ.
 مٽي مڙو: ص. غسل ڪان سواءِ- ناپاڪ- پليٽ. (ث. مٽي مڙي).
 مٽي: 'ظ. مٽ تي- مٽپرو. مٽانهون- مٽيون. بالا. اوچو- اعليٰ. بلند. گهڻو- زياده- وڌيڪ.
 مٽي چڙهڻ: بلنديءَ تي وڃڻ. وڏو عهدو من. ڦوڊهه ڀرجڻ.
 مٽيا: (ذ. سن) ڪوڙ- دروغ- من گهڻت ڳالهه.
 مٽير: ص. وڏي مٽي وارو. بهادر- سورهي. سردار- اڳوان. وڏي رتبي وارو.
 مٽيون: ظ. مٿان وارو. اٿاهون- بلند. وڌيڪ.
 مٽيون پڙ هئڻ: ڪنهن ڳالهه نه هئڻ.
 مٽئين اکرين: ظ. بي دليو- مٽ چرو- سرسري.
 مٽ: مٽ. ث. بدل- تبديلي.
 مٽ: ظ. برابر- جيڏو. مثل. هڪجهڙو. هڪجهڙو.
 جوڙ چيس ٿاڻي.
 مٽ هجڻ: برابر هجڻ. ٿاڻي هجڻ. ٺهڪي اچڻ.
 مٽ: ذ. پاڻي رکڻ لاءِ ٺڪري ٿاڻي وغيره جو ٺهيل وڏو ٿاڻ.
 مٽ: مٽ. ث. ڳر- رخسار.
 مٽون ڦوڪڻ: ڳل سڄڻ- ڪاوڙجڻ.
 مٽر: ص. ٿلهين مٽن وارو- ڳنڻ.
 مٽ: (ذ. سن) مٽر- مٽ- عزيز- رشتيدار- سگيتو. دوست. (ص) پنهنجو- ويجهو- سڳو.
 مٽ ڪرڻ: عزيز بنائڻ. پيارو ڪرڻ.
 مٽ هئڻ: وڏا ڪرڻه هئڻ- ٺهڙا هئڻ.

مٽ (مٽر): (ذ. سن) مٽر- پيشاب- نازا ڇوڙ- ريلو.
 مٽ اورانگهڻ: (طنز) جرئت ٿيڻ.
 مٽ مٽڻ: ڊپ ڪن پيشاب نڪرڻ. ڊڄڻ- خوف ڪائڻ. ڪڻ هئڻ.
 مٽ ۾ مانڌائي وجهڻ: پيئائو بحث ڪرڻ. ڪم بگاڙڻ.
 رنڊڪ وجهڻ.
 مٽ مٽ: ث. برسات جي بوند بوند- ڦڙو ڦڙو.
 مٽا: ث. مٽ- بدل- عيوض.
 مٽا سٽا: ث. بدل سڌل- واري ڦيري. ڏي وٺ.
 مٽا سٽا ڪرڻ: بدل سڌل ڪرڻ- هڪڙي شيءِ ڏيئي ٻي وٺڻ.
 مٽاڪو: ذ. چوپائي مال جو اولڙگاهه.
 مٽاڪرو: ص. ذري ذري مٽندڙ- مٽو.
 مٽالو: ذ. مٽ- مٽ- بدل.
 مٽانگو: ذ. مٽ هاتو. وڇاڻو. مٿانو.
 مٽاءُ: ذ. مٽڻ جي حالت- مٽا- مٽ.
 مٽاءُ سٽاءُ: ذ. وار ڦير- بدل سڌل- مٽا سٽ.
 مٽائڻ: م. بدلائڻ- مٽا سٽا ڪرڻ. پيچائڻ (ريو).
 مٽائي وٺڻ: بدلائي وٺڻ. ريزگاري وٺڻ.
 مٽائڻ: ڊاهڻ. تباه ڪرڻ. ميسارڻ. نابود ڪرڻ.
 مٽائڻ: م. پيشاب ڪرائڻ (باريا بيمار کي)
 مٽجڻ: م. بدلتو. تبديل ٿيڻ. ڪاوڙجڻ. ضد ڪرڻ. ربيو ڪليو ٿيڻ (ريزگاري ٿيڻ).
 مٽجڻ: م. ڊهڻ. تباه ٿيڻ. ميسارجڻ.
 مٽجي بيهڻ: مڇر جي بيهڻ. ڪاوڙ جي بيهڻ. هوڏ ڪرڻ. فساد ڪرڻ- دنگو ڪرڻ.
 مٽر: ذ. اناج جو هڪ قسم (جنهن جي ولڙي ۽ ان جي ڦرين مردان ٿين. جن کي ڏري دال ناهين).
 مٽر پيچڻ: اوکو ڪم ٿيڻ. آزار ۽ قاسم.
 مٽر: ذ. هڪ قسم جي اناج جو داتو. چوٽي جي ڳچي ۽ ٻڌڻ جي چڙي.
 مٽرو: ص. ڦرتي نه مڙندڙ چوٽي- ڪنڙ.
 مٽري: ث. مٽرن جون ڦريون- ڏڏڙي. ڪريز ڪٽڪ. چڙي.
 مٽڪ: ذ. شيءِ- وٺ. ناز واري هلتي.
 مٽڪڻ: م. ناز ۽ سن هلڻ- لاڏاڻا هلڻ.
 مٽڪو: ذ. ننڍو مٽ.
 مٽڪو: ذ. ڪاغذ جو بندل. (ص) بُت ۽ پيريل- متارو. ٽنهي پٿر.

مَنَڻ: ٽ. لاٽ- تخفيف (حساب م). حسابن جو هڪ سلسلو.
 مَنَڻ: م. لنگهن- گذرن- لنگهي وڃن- اُڪرن. بدلڻ- کنيو ڪرڻ
 (رڀيو). ڪاوڙجن- چڙڻ.
 مَنَڻي وڃڻ: لنگهي وڃڻ- گذري وڃڻ.
 مَنَڻ: م. ڊهن. ميسارجن. تباهي ٿيڻ.
 مَنَڻ: م. پيشاب ڪرڻ- ريلو ڪرڻ.
 مَنَڻي ڇڏڻ: ڪم خراب ڪرڻ- ڪم ڦٽائڻ.
 مَنَڻي ڏيڻ: ڊڄي وڃڻ- بزدل ٿيڻ. ارادي تان ڪري پوڻ.
 مَنَڻو: ص. ذري ذري پيشاب ڪندڙ. ڊڄڻو- بزدل. (ٽ. مَنَڻي).
 مَنو: ڏ. ڳل- مَنَڻ.
 مَنَڻا ڦوڪ ڪرڻ: ڪاوڙجن. پاسيرو رهڻ.
 مَنو: ڏ. يڪو (بندل رقم. مله). ڪاغذ جو ٽپو. نيكو- مقاطعو.
 مَنيدار: ص. مقاطعيدار- نيڪيدار- اجاريدار.
 مَنِي: ٽ. ننڍو مَنَڻ. درگاه يا مڪان تي رکيل مَنَڻ.
 مَنِي سائي ڪرڻ: مَنِيءَ ۾ پٽي پيرڻ.
 مَنِي: ٽ. خڪ- ڏوڙ. رُڪ. زمين- ڌرتي. خمير- سرشت. ماڻهي-
 عزازت. سگسگاو تي.
 مَنِيءَ پيڙو ڪرڻ: قبر داخل ڪرڻ- دفن ڪرڻ.
 مَنِي ٿيڻ: خاڪ ٿيڻ. ڏوڙ ٿيڻ. برباد ٿيڻ.
 مَنِي پليٽ ڪرڻ: ڪارڻ. خراب ڪرڻ. بدنام ڪرڻ. دين دني
 کان وڌائڻ.
 مَنِيءَ پٺوڙو هڻڻ: موت لکيل هڻڻ- قبر جي جاءِ هڻڻ.
 مَنِيءَ جو پُتلو: ڏ. انسان- ماڻهو- بشر. (ص) خاڪي- فاني.
 مَنِيءَ جو ماڏو: جنهن جي هندي پنجندي نه هجي- بي پهچ.
 مَنِيءَ جو ماڻهو: ص. نڪمو- بيڪار. سست- ڪاهل.
 ڪين جهڙو.
 مَنِي چاڙهڻ: ٿوله ڪرڻ- بدن جو ماس وڌڻ.
 مَنِي ڪرڻ: ڏوڙ ڪرڻ. ڦٽائڻ- تباه ڪرڻ. ساڙي رک ڪرڻ.
 مَنِي مردار ٿيڻ: خوار خراب ٿيڻ. دربدر ٿيڻ. بدنام ٿيڻ.
 مَنِيءَ ۾ ملائڻ: ٽ. بربد ڪرڻ- تباه ڪرڻ. دفن ڪرڻ.
 مَنِياري: اسم خاص. پٽ شاھ لڳ هڪ شهر. ضلعو.
 مَنِي ماڻهي: ٽ. عزازت- رشتيداري. سگوني.
 مَنِي ڪٽ: ٽ. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.
 مَنَڻ: ڏ. خام ڌاتو- ڪچو ڌاتو. سون چانديءَ ۾ پيل ٽامو وغيره-
 ڦيٽ- جوڙو. ميل- ڪس. جهوپڙي. هندو فقيرن جي جهوپڙي-

مَنَڻي. ڌرمي اسڪول- پائشلا.
 مَنَڻ ڌاري: ڏ. مَنَڻيءَ جي سڀيل ڪندڙ- پَنو.
 مَنَڻ گهرائي: ٽ. بدنييتي- بدظني- چاوت- وير.
 مَنَڻ گهرو: ڏ. بد خواه- برائي چاهيندڙ- بدنيت. (ٽ. مَنَڻ گهري).
 مَنَڻ: ٽ. مَنَڻ- شيرني. مَنَڻن جو احساس.
 مَنَڻ زبانون: ص. مَنَڻو ڳالهائيندڙ- شيرين گفتار.
 مَنَڻ لُٽو: ص. گهٽ لُٽو وارو- قدرتي ڦڪو.
 مَنَڻ محبت: ٽ. قرب- پيار. پيار وارو سلوڪ.
 مَنَڻ: ٽ. مَنَڻ- مَنَڻ. پيڙيل هٿ. هڪ هٿ ۾ آيل اناج وغيره. م- ۾.
 آيل گاه جو مَنَڻو. مَنَڻيو- دستو- ڳن.
 مَنَڻ پَر: ص. مَنَڻ جيترو- لڳ ڀڳ. ٿورو.. ڪجهه.
 مَنَڻ پيڙ: ص. ڪنجوس- شوم- مَر چوڻ.
 مَنَڻ پيڙڻ: ڪنجوسي ڪرڻ.
 مَنَڻ ڏيڻ: اتي ڪي چڱي طرح ڳوهڻ. ڀڄڻ- ڏوڙڻ.
 مَنَڻ هڻڻ: مشتري ڪرڻ.
 مَنَڻ ۾ اچڻ: قابو ٿيڻ- وس ۾ اچڻ. قبضي ۾ اچڻ.
 مَنَڻ ۾ هڻڻ: ضابطي هيٺ هڻڻ. هٿ ۾ هڻڻ.
 مَنَڻ وجهڻ: ڀڄ جي لڳ ڀڳ وجهڻ (پوک م)- ڀڄ چٽڻ.
 مَنَڻيون پري ڏيڻ: فواخليءَ سان ڏيڻ. سخاوت ڪرڻ بي
 حساب ڏيڻ.
 مَنَڻيون پيڙي ڀڄڻ: هڪدم ڏوڙ پائڻ- بن سوچ ويچار جي
 تڪو ڏوڙڻ.
 مَنَڻيون مارڻ: ڏک ۾ اندرائي اندر روئڻ.
 مَنَڻار: م. مانو ڪرڻ- نرم ڪرڻ (لوھ)- ٽپڻ.
 مَنَڻاس: ڏ. منورس- مَنَڻ- ميناج.
 مَنَڻان: ٽ. مَنَڻي. ڪمي- گهٽتائي. ڪمزوري- ضعيفائي.
 مَنَڻان، مَنَڻان: ڏ. ميناج- شيريني- حلاوت. مَنو سواد. ڪنڊ ڳڙ
 وغيره مينائي.
 مَنَڻانجڻ: م. مَنَڻان جو سواد وٺڻ. مَنَڻان تي هري پوڻ. هرن.
 مَنَڻان: م. مَنو ٿيڻ- شيرين ٿيڻ. مَنو لڳڻ.
 مَنَڻائي: ٽ. خرابي. بدي. طاقت جي گهٽتائي.
 مَنَڻائي: ٽ. حلوانيءَ جون ٺاهيل مَنَڻيون شيون (حلولو. لڏون. ماڻو
 وغيره).
 مَنَڻائي ورهائڻ: اميد پوري ٿيڻ جي خوشيءَ ۾ ڪا مَنِي شيءِ
 تقسيم ڪرڻ.

مَنڙو: ص. مَنو- شيرين. پيرو. دل گهريو. (ث. مَنڙي).

مَنڙي: ث. مَني- چمي. جوئر جو هڪ قسم.

مَنڙيو: ذ. مَني، اتي، چيئي، رڌل سڳ وغيره جو پيڙو.

مَنڙيون: ث. تڪ لاهن لاءِ جسم تي آهستي آهستي هٽيل مَڪڙيون.

مَنل: ص. دلبر- جاني- پرين- پيرو.

مَنن: ص. مَنڙو- پيارو- ڍولن.

مَنو: ص. ڪچو- خام- خراب- بُرو. ڪوتو- ڪوڙو (ذاتو، سڪو

وغيره). ڦٽ پيل سون، (ث. مَني).

مَنو ٿيڻ: ڪسو ٿيڻ. ڍرو ٿيڻ. نقصان ٿيڻ.

مَنو گهرڻ: گهٽ پائڻ. ڌڪ ڏيڻ. بد خواهي ڪرڻ.

مَنو: ص. شيرين. لذيد. (ث. مَني).

مَنو ٻولڻ: وٽندڙ گنگو ڪرڻ. محبت سان ڳالهائڻ.

مَنو پيٽ: ذ. ڳڙپ کنڊ جي چشمرڌل پيٽ- تهرِي.

مَنو تيل: ذ. سرنهن جو تيل.

مَنو مَنهن ڪرائڻ: مَنائي ڪرائڻ. رشوت ڏيڻ.

مَنو: ذ. طوطو- چئون. (ص) شيرين گستر- مَنو ٻوليندڙ.

پيرو- دلبر.

مَنو: ص. مَنڌل- موڙهل. رڙيو- ڦٽو. ورتل- ڪڪ- بيزار. خفي.

مصببت ٻريل. ڏکارو. ندورو- ٺڳو. (ث. مَني).

مَني: ث. چمي- سڪر. (ص) ذاتي مَنن وري.

مَني چوڙ ڏيڻ: چڱي طرح هنڊائڻ (ڪپڙو).

مَني چُري: ث. ظاهر ۾ دوست پر اندر ۾ دشمن.

مَني زبان: ص. خوش بيان- خوش گفتار.

مَني ڪاٺي: ث. هڪ قسم جو پيار ڪو ڪر- هليئي.

مَني: ث. وھت جي تنگ جا اڳئين مَريءَ سَنب جي وچ وارو ڀڳو.

مَنيان: ث. ڪاوڙ- چڙ- غصو. خار. سوگ. بچڻ- ڌڪ ڏيڻ.

مَنيان لڳڻ: ڪاوڙ لڳڻ. چڙڻ. بچڻ ٿيڻ.

مَنيرڙو: ص. شور و مَنو- مَنن تي مَنڻ.

مَنيس: حرف ندا. عسورتن جو افسوس ورونظ- الاڙي- هاءِ

هءِ- گهوڙا!

مَنيو: ذ. ڪنهن اوزار جو مَن ۾ جهلڻ وارو حصو- هٿيو- ڳن-

دستو. جنڊ جو هٿيو. هر جو هٿيو. چيئي، مَني وغيره جو هٿ ۾

اچڻ جهڙو پيڙو- مَنڙيو.

مَنال: ذ (ع) نظير- تشميل. مشابھت. نمونو. ڪهوت- چوتي.

مَنال ڏيڻ: تشميل ڏيڻ. مشابھت ظاهر ڪرڻ.

مَنالي: ص. نموني جهڙو. مانند. مثال وارو.

مَنانو: ذ (ع) جسم جو هڪ حصو- نِهاڻين- مَنانگو.

مَنبت: ص (ع) جنهن ۾ انڪار نه هجي. جنهن ۾ ڪم جو ٿيڻ هجي.

تصديق ڪيڻ- نڪيل. مقرر ٿيڻ. ثابت ٿيڻ.

مَنبت نشاني: ث. آخبر جي اصطلاح ۾ جوڙ (+) جي نشاني.

مَنقال: ذ (ع) تور جو هڪ وزن- سڌا چرم سا (طبر).

مَنل: ذ (ع، مَنل) چوتي- پها ڪو. نقل.

مَنل: ظ (ع) جهڙو- جيئن- وانگيان- مانند. مشبه.

مَنلاً: ظ (ع) جيئن ته- جهڙي طرح- مثال طور.

مَنلث: ذ (ع) ٿ ڪندو- هشت پهلو. اٺن مصراعن وارو بند.

مَنمن: ذ (ع) ٽڪنڊو. علم عروض ۾ اٺن رڪن وارو وزن.

مَنئي: ص (ع) پيو- پٽو. پٽڪر. (ث) نقل. پيو نقل.

مَننوي: ث (ع) خاص وزن واري طويل نظم جو هڪ قسم (جنهن

جي هر شعر جو قافيو جدا ٿئي. مَننوي عام طور سن بحرن ۾ چئي

وئي آهي).

مَننوي رومي: اسم خاص. مولانا جلال الدين روميءَ جي لکيل

مَننوي (جيڪو تصم گهڻو مشهور آهي).

مَنپ: ذ. وَجھ- داء- موقعو. پو. حيو.

مَنجاء: ذ. مجزي عشق- مَنجاء.

مَنجادلو: ذ (ع) تڙئي- جنگ. جيجڙو- تڪرر.

مَنجاء: ص (ع) اختيار ڏنل- جائز.

مَنجاء: ذ (ع) جنهن جي اصليت نه هجي، حقيقت، جي ابتڙ. حقيقي ڪن

سواءِ استعمال ڪيڻ ٻي معنيٰ (جيئن اک، صل ۾ چشم آهي، پر

مجزي معنيٰ نظر، دور انديشي وغيره).

مَنجاء جي چوٽ لڳڻ: ڪنهن جي محبت ۾ گرفتار ٿيڻ- نينهن جو

نشو چڙهڻ.

مَنجاء: ذ (ع) فرض ڪري ورتل. قانون.

مَنجاري: ص (ع) فرضي- غير حقيقي. مصنوعي- بناوٽي.

مَنجاري خدا: مَنس- ڪنڌ- گهرو رو.

مَنجاري عشق: ذ. غير حقيقي عشق- مَنئي صورت سان عشق-

دنيوي عشق.

مَنجاء: ذ. مزاج- خاصيت. وڌائي. نخرو.

مَنجاريائي: ص. مجزي محبت واري اک

مَنجال: ث (ع) طاقت- وس- اختيار. ٻيچ- رسائي- پچندي.

مَنجال نه هئڻ: طاقت نه هئڻ- ٻيچ نه هئڻ- بي اختيار هئڻ.

مَجَالِسَ: ث (ع) 'مجلس' جو جمع - مجلسون.

مُجَامَعَت: ث (ع) جمع - همبستري.

مُجَاوَرُ: ذ (ع) مجاور (کنهن درگاه یا مزار جو سنڀاليندڙ ۽ بهاري وغيره ڪندڙ).

مُجَاهِدُ: ذ (ع) ڪوشش ڪندڙ. ڪافرن سان جهاد ڪندڙ.

مُجَاهِدُو: ذ (ع) ڪوشش. رياضت - نفس. ڪشي. ڪافرن سان لڙائي - جهاد.

مُجَاهِدِينَ: ذ (ع) 'مجاهد' جو جمع.

مُجْبُورُ: ص (ع) لاچار - بيوس - عاجز.

مُجْبُورُ ڪَرْنُ: ظ. لاچار ڪرڻ - بيوس ڪرڻ. ستائڻ - تنگ ڪرڻ.

مُجْبُورًا: ظ. لاچار حالت ۾ - بيوسيءَ ۾.

مُجْبُورِي: ث. عاجزي. بيوسي - لاچارِي.

مُجْتَبِي: ص (ع) برگزيڊو - ڏٺيل - پسنديدو.

مُجْتَمَع: ص (ع) گڏيل - جمع ٿيل.

مُجْتَنِب: ص (ع) پرهيز ڪندڙ - پري رهندڙ.

مُجْتَهِدُ: ص (ع) ڪوشش ڪندڙ - جدوجهد ڪندڙ. صحيح راه پيدا ڪندڙ. منڪرن سان جهاد ڪندڙ. ڪتاب الاهي ۽ سنت جي حوالن سان مذهبي مسئلا فيصلا ڪندڙ. (ذ) 'شيعن' جو فقيه.

مُجَدَّد: ص (ع) نئين سر پيدا ڪيل - نئون ڪيل. نئون - جديد.

مُجَدَّد: ص (ع) تجديد ڪندڙ - پراڻي کي نئون ڪندڙ.

مُجَذَّوبُ: ص (ع) جذب ڪيل - چڪيل. خدا جي محبت ۾ غرق. مست. بيهوش. چريو.

مُجَذَّوْبِيَت: ث. ديوانگي - مستي - دنيا کان لاتعلقي.

مُجْرَا: ص (ع) جاري ڪيل. وهندڙ. حساب ۾ آندل. (ذ) ادانگي (رقم جي).

مُجْرَا ڏِينَ: حساب ۾ لڳائڻ. ادانگي ڪرڻ.

مُجْرَائِي: ث. ادانگي (رقم جي).

مُجْرَائِي ڏِينَ: چوٽ ڏيڻ. رهيل رقم جو حساب ڏيڻ.

مُجْرَب: ص (ع) تجربو ڪيل - آزمايل - ڪارگر - مؤثر - اثرائتو.

مُجْرَدُ: ص (ع) اڪيلو - چڙو. ڪنوارو. آزاد. تارڪ الدنيا.

مُجْرَدَات: ذ (ع) غير جسماني وجود - روح - فرشتا.

مُجْرِمُ: ص (ع) ڏوهاري - قصوروار - گنهگار - ڏوهي.

مُجْرُو: ذ (ع) ادب سان سلام. ناچ گاني جي محفل. ناچ گانو. (ذ)

(سنڌي) انعام. شاباس. (سنڌي اصطلاح) مجرو اٿئي =

شاباس اٿئي. واهو ۽ سڙسي ڪئي اٿئي.

مَجْرُو ڀَرَن: سلام ڀرڻ. محفل ۾ ناچ ڪرڻ.

مَجْرُو ڏِينَ: آفرين چوڻ - واهو واه ڪرڻ.

مَجْرُوحُ: ص (ع) زخمي - گهايل - قتييل.

مَجْرُوحُ تَيِّنَ: گهاٽجڻ - ڦٽجڻ. دل کڄڻ.

مُجَسِّمُ: ص (ع) جسم وارو. ڳرو. ٿلهو.

مُجَسِّمُ اخلاق: ص. تمام وڏي اخلاق وارو.

مُجَسِّمُو: ذ (ع) بُت - بتو - صنم. بدن - جسم.

مُجَسِّمِي سَازِي: ث. بُت ۽ مورتين ٺاهڻ جو فن.

مُجَلَا: ص (ع) چمڪيل - صاف ڪيل.

مُجَلَّد: ص (ع) جلد چڙهيل.

مَجْلِس: ث (ع) ويهڻ جي جاء - بينڪ. ڪچهري. بزم - سڀا.

ڪائونسل. ڪانفرنس. شهادت ڪريلا جي ماتم جي مجلس.

مجلس انتظامي: ث. انتظام ڪندڙ ڪائونسل - ايگزيڪيوٽو

ڪائونسل.

مجلس جو مور: ص. ڪچهريءَ جو سردار. قابل - ڏاهو.

مجلس خانو، مجلس گاه: ذ. امام حسين ع جي ماتم جي

مجلسن وارو هنڌ. ديوان عام - دربار.

مَجْلِس شُورِي: ث. انتظام لاءِ صلاح مصلحت ڪندڙ جماعت.

مَجْلِس عامله: ذ. ورڪنگ ڪاميٽي.

مجلس ڪرڻ: رهائڻ ڪرڻ - ڪچهري ڪرڻ. دعوت ڪرڻ.

محفل ڪرڻ.

مجلس مچن: رهائڻ ۾ رس ٿيڻ - محفل گرم ٿيڻ.

مَجْلِسِي: ص. صحبتي. ڪچهريءَ ۾ ويهندڙ - ساٿاري

مَجْمَع: ذ (ع) انبوه - ڀيڙ - هجوم.

مُجْمَل: ص (ع) مجموعي طور. اختصار - ٿٽ.

مَجْمُوعُو: ذ (ع) ذخيره. ڪليات. ميڙ - هجوم.

مَجْمُوعِي: ص. جملي - سڀا.

مَجْنُون: ص (ع) چريو - ديوانو. عاشق.

مُجَوَزُ: ص (ع) تجويز ڪندڙ. جائز ڪندڙ.

مُجَوَزَه: ص (ع) تجويز ڪيل - رٿيل.

مَجُوسُ: ذ (ع) آتش پرست - گبر - زردشت جو پوئلڳ.

مَجُوسِي: ص. آتش پرست - گبر - مجوس. بدنيت - بد خواه.

مُجَوَفُ: ص (ع) اندران خالي - پورو - ڪوڪلو.

مَجُونِي: ص. شوخ - بيهودو.

مَجْهُولُ: ص (ع) ان ڄاتل - غير معروف. سُست. ڪاهل -

نڪمو، بيوقوف، گرامر ۾ ضمير جو هڪ قسم.

مَجْهُولُ النِّسَبِ: جنهن جي حسب نسب ۾ شڪ هجي.

مُجِيبُ: ص (ع) سڌا وٺائيندڙ، قبول ڪندڙ، خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ: ذ. دعوتون يا عرض قبول ڪندڙ - خدا تعاليٰ.

مُجِيبُ: ث. وقتيت - شناسائي، جن - پروڙ - سماءُ.

مُجِيبُ: ص. ننڍي هوندي کان واقف، عيبن ثوابن کان واقف، گهٽل ملل، حال پائي، حل محرم - رازدار.

مُجِيدُ: ص (ع) بزرگ، برڪت وارو، سگورو، اتم - عالي.

مُجِيرِي: ص (ع: مُجِير) زمين جو مالڪ، ناري هڙلي جو ڌڻي، زميندار.

مُج: ث. مغز - مڇالو.

مُجُو: ص. آري - ٽوٽي، ڪم چور، زال جو مطيع - زن مريد، گيڊي - بي همت.

مُجُوڙو: ص. مُجْهِين، موڙل، حيرن پريشن.

مُجْهَانْدَرُو: ذ. هڪ قسم جو وڻ.

مُجْهَوڙو: ص. موڙل - حيران پريشان.

مُج (ث)، مُج: ذ. سر جي ڪاٺن جون ڪلون (جن کي ڪٽي سٽي وان ٺاهجي)، گاه جو هڪ قسم، مڇي پٺي جي سنهن ڪنڊن وارو حصو.

مُج ڪرڻ: ذريون ذريون ڪرڻ، مري ڪٽي ڏس ڪرڻ.

مُجَانُن: م. قبول ڪرائڻ - هٺو ڪر ڪرائڻ.

مُجَانِي چڏڻ: قبول ڪرائڻ، مطيع ڪرڻ.

مُجْتَا: ث. ميئن جي حالت، قبوليت، اقرار، اعتقاد، فرمانبرداري، اطاعت.

مُجْتَا نَه هُن: بيتدري هئڻ.

مُجْتُو: ص. چيو مڃيندڙ - تبعدار، قوري، طرفدار، پوئلڳ.

مُجْتَا: ث. هڪ قسم جو پسار ڪوڪر.

مُجَر: ذ. ڪنڊي وڻ جو پوري ڳل.

مُجَرِي: ث. ٽنسي ٻوٽي جو ڳل.

مُجَن: م. قبول ڪرڻ، باسن - اقرار ڪرڻ، وسهڻ - اعتبار ڪرڻ، اطاعت ڪرڻ، تسليم ڪرڻ، قائل ٿيڻ، راضي ٿيڻ، تابع ٿيڻ، اعتقاد رکڻ، بجا آڻڻ (حڪم).

مُجَن جوڳو: ص. قابل اعتبار.

مُج: ذ. وڏي باه، گهٽي باه، پيٽ ڪري پرنڌ وڏي باه، باه جو آڙ.

مُج لڳڻ: ڪاوڙاڇڻ - جوشاڇڻ.

مُج مَجانُن: وڏي به پرن.

مُج مَر پُون: به مريون، تڪليف ٻهراڇڻ.

مُج: ذ. مُنڌ آير گه وغيره جوانڌاز - مڇو، ٿوري انداز ۾ ماڻهن جو ميٽر، مُنڌ آير ورن جي چڱ.

مُجَانُن: م. برب ڪرڻ، وڌائڻ - زور وٺڻ، رچائڻ، پيڙ ڪڍڻ، ڏڪڻ - پرن (ب).

مُجَر ڪو، مُجَل ڪو: ذ. (ترڪي) جوابدار طرفن ڪنهن ڪم نه ڪرڻ جو قرار ڏنو، قبوليت، ٿورن ماڻهن جو ميٽر.

مُجَر ڪو هئائُن: ضمانت وٺڻ - قبوليت وٺڻ.

مُج ڪائُن: م. چينين (اڪيون)، جلدي جلدي اڪيون چينين، ڊلائن (وات)، ڪن وقت وات مان مڇ مڇ جو آواز ڪڍڻ، آهستي آهستي ڪڍڻ.

مُج ڪُن: م. آهستي آهستي روشن، چينين (اڪيون).

مُجَشُو: ذ. وٽ کي ڏنل موڙو - چيو منهن.

مُجَلَانُن: م. مڇو ڪرڻ - دادلائڻ، گسٽ ڪرڻ، هيران، سرچائڻ - پرچائڻ.

مُجَلَانِي: ث. چوٽائي، گسٽ ڪري - بيحيائي.

مُجَلَانِيُون ڪرڻ: ناز نخر ڪرڻ، حرڪتون ڪرڻ.

مُجَلُو: ص. انگي - نخريلو، لاڏلو، ريجلو، چلولو.

مُجَن: م. وڌڻ، ٿلهو ٿيڻ، پيڙ ڪڍڻ - ڏکڻ (باه)، جوش ڪائڻ.

مُجِي مَرَس ٿيڻ: بالغ ٿيڻ - جوان ٿيڻ، پنهنجيءَ وارو ٿيڻ.

مُجِي مَڪَر ٿيڻ: بت ميري جن - ٿلهو ٿيڻ.

مُجُو: ذ. ٽنڊي ورن جو مڇ، مُنڌ آيل سٺ جو ويڙهو.

مُجِي: ث. ماڻهن جو ميٽر، ٻيلهاڙي راند ۾ ليڪي وٽ راند يگرن جو بيٺل ٿيڻو.

مُجِي بَدَن: الڳ ٺڳ ٿيڻ - نفاق پون، زور ٿيڻ.

مُج: ذ. وڏي مڇي.

مُج مارُن: وڏو ڦاٽو هٿ ڪرڻ.

مُج: ذ. مٿين چٻي جوار - شهير.

مُج چوپ: ص. ڪنجوس - بغيل - شوم.

مُج ڏيڻ: انجمن ڪرڻ - وڃڻ ڏيڻ - ٻول ڪرڻ.

مُجَر: ص. وڏين مڇن ورو.

مُج سَنِي ڪرڻ: ماڻ ٽوٽي رهڻ.

مُجُون مرڪن: سڌ ڪرڻ، خوشي ظاهر ڪرڻ.

مُج مَرُوڙن: مغروي ڏيکارڻ - ڦوند ڪرڻ.

مُج نَه چِنْدَنَ: پرواهه ڪرڻ - ڪان نه ڪيڻ.

مُجُونُ وَتَنُ: فخر ڪرڻ.

مُجَانُ: م. ڪپڻ- وڌائڻ. وڏي ڌار ڪرڻ. مُجَوڏين.

مُجَدُّ: ص. نه ڇڏيندڙ. ثابت قدم. ائٽر.

مُجَرُّ: ذ. هڪ قسم جو مشهور اڏامندڙ جيت (جيڪو ماڻهن ۽ جانورن جو رت پيئي. مِجر جي چڪ مان مليريا ٿئي).

مُجَرْدَانِي: ث. مِجرن کان بچاءُ لاءِ جاري- مهاري.

مُجَرَجُنُ، مِجَرُنُ: م. سخت ڪاوڙ ۾ اچڻ. ڪاوڙ ۾ هوش وڃائڻ. ضد تي چڙهڻ.

مِجَر مَهَر: ذ. مِجر ۽ ڪُت. جيت جتيو.

مِجَرُو: ذ. مِجي- ڪرڙي- مِجلي.

مِجَلِي: ث. سنهي مِجي. ڳهه جي جھال ۾ لڳل مِجي ۽ جهڙو ڌرو. ناچو عورت. رنڊي- فاحشه.

مِجَنَدَرُ: ص. اناڙي- بيوقوف- مورڪ. لُچ- حرڪتي- شرارتي.

مِجَنَدَرَنَآ: اسم خاص. هڪ مشهور گروه جو نالو (جيڪو گورڪنات جو گروهو).

مِجُنُ: ظ. مٿان.

مُجُنُ: م. ڪاٺيءَ وغيره کي وڍڻ- ڪپڻ. وڍڻ جو سنڌو وجهڻ- ٽڪوڏين. ٽلهي ڪاٺيءَ کي چل ڏيڻ.

مُجُو: د. ڪاٺيءَ جو وڍيل ٽڪر. وڻ ۾ ڏنل وڍ جونشن. ڪپ- ٽڪو.

مُجُو ڏين: وڏي جدا ڪرڻ. وڏي نشان ڏيڻ- ڪپ ڪرڻ.

مُجُو: ص. وڏين مِجن وارو.

مُجُونُ: ث. شهر.

مُجُونُو، مُجُونُو: ذ. هڪ قسم جي ننڍي بيٺي (وڻ جي يڪي ڌار مان ٺهيل، جنهن ۾ فقط هڪ ڀي نه ٿيو ويهي سگهن).

مُجِي: ث. مشهور آبي ساهوارو- ماهي.

مُجِي بازار: ث. مِجي و ڪامن جو هنڌ. گوڙ گهمسان- ڌمڇر.

مُجِي مار: ص. مِجيون جهليندڙ- ماهيگير.

مِجِي مَانِي: ث. خوشحالي- آسودگي.

مِجِيءَ مان ڪنڊا ڪيڻ: عيب جوئي ڪرڻ. وڏون ڪيڻ. اوتايون بيان ڪرڻ.

مُجِي: ث. گهوڙي جو هڪ سنج (چم جي وڏي يا ست جو ڌورو جيڪو لغام ۾ ٻڌجي)- سَرواڳ.

مُجِيرو: ص. وڏين مِجين وارو- مِجر.

مِجِي ڪَنڊَرُو: ذ. ڀيرت يا توپي جو هڪ نمونو.

مُحَابُو: ذ (ع) رعايت. مروت- لحاظ. طرفداري- حمايت.

مُحَاذُّ: ظ (ع) مُحَاذ (سامهون- مقابل).

مُحَاذِ آرَانِي: ث. مقابلو- جنگ- ويڙهه.

مُحَاذِ جَنگ: ذ. لڙائيءَ جو ميدان.

مُحَاسِبُ: ص (ع) حساب وٺندڙ- چاچ ڪندڙ. حساب ڪتاب جو جاتو.

مُحَاسِبِ اَعْلِي: ذ. وڏو مُحَاسِب- آڊيٽر جنرل.

مُحَاسِبُو: ذ. حساب- ليڪو. ڳڻپ. حساب ڪتاب بابت پڇاڳاچ.

مُحَاسِبُو ڪَرُن: حساب ڪتاب گهرڻ. بزي پرس ڪرڻ.

مُحَاسِن: ذ (ع) خوبيون- چڱايون- نيڪيون. فائدا.

مُحَاصِرُ: ص (ع) گهيرو بندڙ- گهيرو ڪندڙ.

مُحَاصِرُو: ذ (ع) گهيرو- ناڪابندي. چو طرف قابو ڪرڻ.

مُحَافُو: ذ (ع) مُحَاف (پردي واري ساري (بادشاهن ۽ عورتن لاءِ)- ڏولي.

مُحَافِطُ: ص (ع) حفاظت ڪندڙ- راکو- نگهبان. نگران. چو ڪيدار. مالڪ. سرپرست.

مُحَافِطِ حَقِيقِي: خدا تعاليٰ.

مُحَافِظِي: ث. نگهباني- حفاظت- رکوالي.

مُحَاكَات: ذ (ع) پاڻ ۾ حڪايتون- گنتگو- ڳالهه بوله. ملاقات. نقل- اتارو.

مُحَالُ: ذ (ع) اها ڪوهستاني ايراضي جنهن ۾ گهڻيون پٽيون هجن ۽ ان تي ڏل جدا مقرر ٿئي.

مُحَالِڪَارِي: ذ. مُحَالِ ايراضي جي آفيس. ڀل وصول ڪرڻ جي جاءِ.

مُحَال: ظ (ع) ڏکيو- مشڪل. ناممڪن- ان ٿيڻي.

مُحَاوَرُو: ذ (ع) اهو جملو يا گنتو جيڪو لفظي معنيٰ جي بدران ٻي معنيٰ ۾ ڪم اچي. روزمره جي ٻولي. گنتگو. مشق- استعمال- آزمودو.

مُحَاوَرَا بُدَائِنُ: گهٽ وڌ ڳالھ ٺٺ. مهتا طعنا ڏيڻ.

مُحَبُّ: ذ (ع) مُحَب (محبت ڪندڙ. دوست- يار. دلير- سپرن. عاشق.

مُحَبَاتُو: ص. دوستيءَ وارو. محبت پريو.

مُحَبَّت: ث (ع) پيار- قرب- الفت- پريت. عشق. لئون. دوستي- ياري.

مُحَبَّتِ جو مِج مَحُن: حد ڪن وڌيڪ محبت ٿيڻ- محبت ۾ لڄن ٿيڪن.

مُحَبَّت ڪَرُن: قرب ڪرڻ- پيار ڪرڻ. عشق ڪرڻ.

مُحَبَّتِ نَامُو: ذ. قرب وارو خط. چٽي.

مُحَبَّتِي: ص. پيار ڪندڙ- پيارو. قربدار- قرباتو.

مَحْبُوبُ: ص (ع) دلدار - پيارو - محب - معشوق.
 مَحْبُوبَه: ث. پيري - معشوقه.
 مَحْبُوبِيَت: ث. دليري. سُونَهَن - نزاڪت.
 مَحْبُوسُ: ص (ع) قيد ڪيل. قيدي - اسير.
 مُحْتَاجُ: ص (ع) گهر جاڻو - ضرورت مند. طلبگار. غريب - منسل.
 قَتِير - پينو. سَوَالِي. معذور (ڪنهن عنيوي ڪن).
 مُحْتَاجُ تَيْنَ: حاجتمند تين. اِپاهِجُ تَيْنَ. منسل تين.
 مُحْتَاجِي: ث. گهڻج - ضرورت. لاچارِي - مجبوري. غربت - تنگدستي.
 مُحْتَاطُ: ص (ع) احتياط ڪندڙ - خبردار - چوڪس.
 مُحْتَرَمُ: ص (ع) عزت ڪير. عزت وارو - معزز - بزرگ.
 مُحْتَرَمَه: ث. عورت لاءِ عزت وارو لفظ - سائين.
 مُحْتَسِبُ: ص (ع) حساب وٺندڙ. شريعت جي خلاف ڪمن کان منع ڪندڙ حڪم.
 مُحْتَسِبُ اعليٰ: ذ. عوامي شڪايتون پڻندڙ سرڪاري عملدار.
 مُحْتَشَمُ: ص (ع) امير - رئيس - احتشام وارو.
 مَحْجُوبُ: ص (ع) پڙدي ڀر لڪل - مخفي. شرميو - ڄارو.
 مُحَدَّثُ: ص (ع) حديث جو علم ڄاڻندڙ. حديث جو راوي.
 مُحَدَّدُ: ظ (ع) حدبندي ڪيل - روڪيل. گهيري ۾ آيل.
 مُحَدَّوْفُ: ص (ع) ڪيرائيل. جدا ڪيل - لڳ ڪيل (حرف).
 شعريءَ جي اصطلاح موجب رڪن مان ڪيرائيل يا گهٽائيل حرف.
 مُحْرَابُ: ذ (ع) مسجد ۾ قبلي طرف ڪُٺَ نڪتل جاء (جنهن ۾ بيهي پيش امام نماز پڙهائي). دروازي جي ڪمان. نمازيءَ جي پيشانيءَ وارو داغ.
 مُحْرَابِي: ث. ڪمان - ونگ. گولائي. مسجد - مسيت.
 مُحْرَرُ: ص (ع) لکندڙ - ڪاتب. منشي.
 مُحْرَرِي: ث. منشيگيري - ڪلارڪي.
 مُحْرَفُ: ص (ع) ڏنگو - ڦڏو. اُبتو. پنهنجي جاءِ تان هٽيل.
 مُحْرَكُ: ص (ع) حرڪت ڏيندڙ. چوريندڙ. اُڀريندڙ.
 مُحْرَمُ: ص (ع) رازدار. همراز. ڄاڻ سڃاڻ. اهو ماڻھو جنهن سان منهن لڳڻ جائز هجي (جيئن ڏير، سوٽ وغيره).
 محرم حال: ص. حال ڪن وقت رازدار - دٻي دوست.
 مُحْرَمُ: ص (ع) حرام ڪيل - ممنوع. (ذ) مجري - جو پهريون مهينو محرم مهيني جو پهريون ڏهاڙو (جنهن ۾ حصرت ممر حسين رض جني شهادت ٿي. انهيءَ ڪري شيعه اُهي ڏينهن

مستڪن).
 مَحْرُومُ: ص (ع) روڪيل. منع ڪيل. مايوس - ناڪام. نااميد.
 مَحْرُومَ رُڪُنَ: مايوس ڪرڻ. روڪڻ - رنڊڻ.
 مَحْرُومَ رَهْجِي وَجُنَ: ناڪام ٿيڻ. مايوس رهڻ. خالي رهڻ.
 مَحْرُومِي: ث. مايوسي - ناڪامي. نااميدي.
 مَحْرُومِيَت: ث. محروم رهڻ واري حالت - محرومي.
 مَحْرُونُ: ص (ع) غمگين - رنجيده - ڏکويل. ملول.
 مُحْسِنُ: ص (ع) احسان ڪندڙ - ڀلائي ڪندڙ. مهربان.
 مُحْسِنُ ڪُشَ: ص. احسان ڪندڙ سان بُرائيءَ وارو سنوڪ ڪندڙ - ڀلائيءَ جو بدلو بُرائيءَ ۾ ڏيندڙ.
 مُحْسُوسُ: ص (ع) ڪنهن حواس ذريعي ڄاتل. سهي ڪيل.
 محسوس ڪرڻ: معلوم ڪرڻ - سهي ڪرڻ. سمجهڻ.
 مُحْسُوسَات: ص (ع) محسوس ٿيندڙ شيون - جيڪي محسوس ٿي سگهن.
 مُحْشَرُ: ذ (ع) منهن جي گڏ ٿيڻ جي جاء (آخرت ۾). قيامت جو ڏينهن. هنگامو. روح رازو. نفس نفسي.
 مُحْشَرُ تَيْنَ: قيامت تين. روح رازو مڃڻ.
 مُحْصَلُ: ص (ع) حاصل ڪندڙ. وصول ڪندڙ.
 مُحْصَلُ تَيْنَ: هٿاڇڻ - دستياب ٿيڻ. سڃهڻ.
 مُحْصَلَاتُو: ذ. دلالي. پيلاوٽو.
 مُحْصُورُ: ص (ع) گهيري ۾ آيل. وڪوڙيل. قيد.
 مُحْصُولُ: ذ (ع) حاصل ڪيل - وصول ڪيل. ڍل. ناڪو. تيڪس.
 مُحْصُولِي: ص. محصول لڳندڙ شيء - جنهن تي ٽيڪس لڳي.
 مُحْضُ: ص (ع) خالص. نج. (ظ) فقط - بلڪل - رڳو.
 مُحْضَرُ: ذ (ع) حاضر ٿيڻ جي جاء. قاضيءَ جي مهر لڳل ڪاغذ.
 مُحْضَرُ نَامُو: ذ. عرضداشت. لکت ۾ عرض.
 مُحْظُوطُ: ص (ع) خوش - مسرور. لطف اندوز.
 مُحْفَلُ: ث (ع) مجلس - ڪچهري - رهاڻ. انجمن - سڀا.
 مُحْفَلُ رَقْصَ: نچ گڻي جي محفل.
 مُحْفَلُ ڪَرَنَ: ڪچهري ڪرڻ - رهاڻ ڪرڻ. خوشيءَ جي دعوت ڪرڻ.
 مُحْفَلُ لُتَنَ: ڪچهريءَ تي چئنجي وڃڻ. محفل کڻي وڃڻ.
 مُحْفُوطُ: ص (ع) حفاظت ڪيل - بچيل - سنڀليل. سوگهو - قابو. ڀلا ٿو. هٿيڪو - سلامت. صحيح سلامت.
 محفوظ ڪرڻ: سلامتيءَ سان رڪڻ - هٿيڪو ڪرڻ.

مُحَقِّقُ: ص (ع) تحقيق ڪندڙ. ڪنهن مسئلي کي ثابت ڪندڙ.

مُحَقَّقَاتُو: ص. تحقيق جي حوالي سان. تحقيق ڪيل. محقق جو-محقق وارو.

مُحَكَّمُ: ص (ع) پڪو-مضبوط-پائدار.

مُحَكَّمَات: ث (ع) قرآن شريف جون اهي آيتون جن جي معني صاف ۽ چٽي آهي.

مُحَكَّمُو: ذ (ع) ڪورٽ-عدالت. ڪو-شعبو.

مُحَكُّوم: ص (ع) ماتحت-هٿ هيٺ. تابع. رعيت.

مَحَلُ: ذ (ع) نڪاوڻو-جاء-ماڳ. وڏي جاء. بادشاهي يا امير جو گهر-قصر-حويلي.

مَحَلَات: ذ (ع) "محز" جو جمع-بادشاهي جا يون-قصر.

مَحَل سَرَاء: ث. حرم سراء-حويلي.

مَحَلڪَار: ص. محل جو سنڀاليندڙ.

مَحَل مَارِيُون: ث. عاليشان عمارتون. بادشاهي گهر.

مَحَلُو: ذ (ع) شهر جو هڪ حصو-پاڙو.

مَحْلُولُ: ص (ع) حل ٿيل-گريل. پاڻيٺ.

مَحْلِيْدَار: ص. پاڙي وارو-پاڙيسري.

مُحَمَّدُ: ص (ع) ساراهيل-تعريف ڪيل-واڪايل. (اسم خاص) حضور پاڪ ﷺ جن جو اسم مبارڪ. مٿو نالو.

مُحَمَّدِي: ص. نبي سڳوري ﷺ جن جو امتي.

مَحْمَلُ: ذ (ع) اٺ تي ڪرڻ جي ڌولي (سواريءَ لاءِ)-ڪڇاڻو. پالڪي.

مَحْمُود: ص (ع) ساراهيل-واڪايل-ثنا ڪيل.

مَحْمُودِي: ث (ع) سنهي مرڪ جو هڪ قسم. دوائن ۾ ڪتب ايندڙ هڪ پيسار ڪو وڪر.

مَحَنُ: ث (ع) تڪليفون-پيڙائون.

مَحْنَت: ث (ع) پورهيو. ڪشالو-جاڪوڙ. ڪوشش. تڪليف-ڪشت. مزوري.

مَحْنَتَانُو: ذ. پورهيو جو آجورو-مزوري.

مَحْنَتَانُو: ص. محنت طلب-ڏکيو.

مَحْنَت ڪَش: ص. پورهيت. جفاڪش.

مَحْنَت مزوري: ث. پورهيو ڪارهيو.

مَحْنَت مَشَقَت: ذ. سخت پورهيو-رت ولوڙ.

مَحْنَتِي: ص. پورهيت. جفاڪش.

مَحُو: ظ (ع) ڊنل-زائل. گم-غرق (خيالن ۾). حيران.

مَحُو تَيْن: خيالن ۾ غرق ٿيڻ. حل ٿيڻ (پاڻي وغيره ۾).

مَحُو ڪري ڇڏڻ: زائل ڪري ڇڏڻ-مٽائي ڇڏڻ. موهي ڇڏڻ. گم ڪري ڇڏڻ (خيالن ۾).

مَحُورُ: ذ (ع) محور (سُراني) جنهن ۾ ڦيٽو ڦري-ڌڙي. وچ وري خيالي سُراني، جنهن تي ڪوبه سيارو ڦرندو رهي.

مَحُورِي: ص. محور وارو-گول ڦرندڙ.

مَحُويَت: ث (ع) گم ٿيڻ جي حالت (ڪنهن خيال ۾). حيراني

مُحْيِي: ص (ع) مخلوق کي جياريندڙ. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي ڏلو.

مُحْيِي الدِّين: ص. دين کي جياريندڙ.

مُحْيِر: ص (ع) حيرت ۾ وجهندڙ-حيران ڪندڙ.

مُحْيِرُ الْعُقُول: ص. عقل کي حيران ڪندڙ-عقل ڇرخ ڪندڙ-عجيب.

مُحِيطُ: ص (ع) گهيريندڙ. دائرو-گهيرو-گول.

مُخَادِمُ: ذ (ع) ملازم-نوڪر ڇاڪر. پنيءَ جو مالڪ (جيڪو

پني کان فصل آباد ڪرائي ۽ ان کي حصو ڏئي). هاري-ڪڙم.

مُخَادِمِي: ث. ملازمت. ڪڙمت-هارپ.

مُخَادِم: ذ (ع) "مخدوم" جو جمع. بزرگ-پلارا.

مُخَاصِم: ذ (ع) خصومت ڪندڙ-دشمن.

مُخَاصِمَت: ث (ع) دشمني-وير-عداوت.

مُخَاطَبُ: ص (ع) روبرو ڳالهائيندڙ-گفتگو ڪندڙ.

مُخَاطَبُ تَيْن: ڳالهائڻ-روبرو چوڻ.

مُخَالِفُ: ص (ع) برخلاف-ابتر. دشمن-ويري.

مُخَالَفَاتُو: ص. مخالفت وارو-اختلافي.

مُخَالَفَت: ث. دشمني-عداوت. اختلاف

مُخَالَفَت ڪرڻ: اختلاف ڪرڻ. متبليو ڪرڻ. ويڙهه ۾ اعتراض ڪرڻ.

مُخْبِرُ: ص (ع) خبر ڏيندڙ-جاسوس-ڇاري.

مُخْبِرِي: ث. جاسوسي.

مُخْبُو: ذ (ع) ڍڪ واري ٿانءُ (ٿالهي، پيلو)-ڍاڪون.

مُخْبُوطُ: ص (ع) چريو-ديوانو. بدحواس.

مُخْبُوطُ الحواس: ص. بدحواس. واٽرو.

مُخْتَارُ: ص (ع) اختيار ڏنل-بااختيار. مڪياري. آزاد. روءِ سوء.

مُخْتَار تَيْن: بااختيار ٿيڻ-مجاز ٿيڻ.

مُخْتَار نامو: ذ. اها لکت جنهن جي ذريعي ڪنهن کي ڪم ڪر جي اجازت ڏنل هجي.

مُخْتَارِي: ث. سربراهي. اجازت-اختيار. مڪياري.

مُخْتَصَصُ: ص (ع) خاص. منتخب. چونڊيل.

مُختَصَر: ذ (ع) خلاصو-تت-اختصار. انتخاب. (ص) ننڍو-گهٽايل.
 مُختَصراً: ظ. مختصر نموني-اختصار سان.
 مختصر نويسي: ث. شارٽ هئڻ-چوٽ اڪري.
 مُختلف: ص (ع) جدا-پيءُ طرح-علحيدو. ٻئي نموني جو.
 مُختيار ڪار: ذ (ع) روينيو ڪاتي جو هڪ عملدار. تعلقي جو سربراھ.
 مختيار ڪاري: ث. مختيار ڪارجي آفيس. تعلقي آفيس.
 مُخدرات: ث (ع) نشي واريون دوائون-عواصن ڪندڙ دوائون.
 مَخدُوش: ص (ع) خدشي وارو. وسوسي وارو. نديشي وارو.
 مَخدوم: ص (ع) خدمت ڪيل. تعظيم لائق. آف-مالڪ. بزرگ.
 مَخدومي: ث. بزرگي. خدمت.
 مَخْرُج: ذ (ع) نڪرڻ جو هنڌ-نيڪل جي جاء. لنگه. اُچار ڪرڻ جو هنڌ.
 مَخْرُوط، مَخْرُوضي: ص (ع) ڏانڊ پڇي (ڪني وغيره). ڍول
 مثل ڪاشيءَ.
 مَخْرُون: ث (ع) جمع ڪرڻ جي جاء. ذخيرو-گدام. مختلف
 مضمونن وارو رسالو.
 مَخْصُوص: ص (ع) خاص ڪيل-چونڊيل. خاص-علحيدو.
 مَخْطُوط: ذ (ع) لکيل ڪتاب. قلمي ڪتاب.
 مُخَفَّف: ص (ع) گهٽايل-چانئير-چانگيل. گهٽ ڪيل-ننڍو
 ڪيل.
 مَخْفِي: ص (ع) لڪل-پوشيدو-گجهو-خفي.
 مَخْل: ذ (ع) انديشو-فڪر-اونو. ڊپ.
 مَخْلُ: ص (ع) خلل وڃهندڙ. فساد-فڌ انگيز. اٽڪ ڪندڙ.
 مَخْل تين: خلل وڃهڻ-رنڊ ڪڍڻ.
 مُخْلَص: ص (ع) سچو-ب وفا.
 مُخْلَصاتو: ص. خلوص وارو-سچائي سان.
 مُخْلَصي: ث. سچائي-صدق. چوٽڪارو-نجات-آجائي (بندمان).
 مَخْلُوط: ذ (ع) گڏوچڙ-گڏڙ.
 مَخْلُوط النسل: ص. گڏوچڙن جي پيدائش.
 مَخْلُوط حڪومت: گهٽين جماعت تي مشتمل اتحادي حڪومت.
 مَخْلُوق: ص (ع) پيدا ڪيس. (ث) دنيا. ڪائنات. خلق. سهوار.
 مَخْلُوقات: ث (ع) مخلوق جو جمع. جيڪي شين جون مٿان دنيا.
 مُخْمَس: ذ (ع) پنج ڪنڊو. هر هڪ بند مڙجن ستن ورون نظم.
 مُخْمَص: ذ (ع) ڦڏو-بکيڙو-تڪرار-ٿڌو.

مَخْمَصِي مَر پُون: ڦڏي ۾ پون. عذاب ۾ وڃڻ.
 مَخْمَل: ث (ع) هڪ قسم جو ريشمي نرم ڪپڙو-بھمل.
 مَخْمَلِي: ص. بھمل جو-بھمني. بھمل جهڙو.
 مَخْمُور: ص (ع) مست (نشي ۾)-نشي ۾ چور-مدهوش-مٽالو.
 مَخْنَث: ذ (ع) ڪڏڙو-هيجڙو. نامرد. خُصي.
 مَخُول: ذ. مسخري-ننول بازي-چرچو گهڻو.
 مَخُولبازي: ث. ننول-توک بازي.
 مَخُولِي: ص چرچائي-توڪياڙ. هٽيلو-وڌائيءَ خور. ڊڊهي وارو.
 مُخَيَّر: ص (ع) خيانت ڪندڙ. سخي. نيڪي ڪندڙ.
 مُخِيلَه: ذ (ع) تخيلي قوت-خيال واري قوت.
 مَد: ث (ع) چڪ-چاڙھ. سمنڊ جي پاڻيءَ جو چاڙھ (جيڪو سمنڊ
 جي ڪشش سبب ٿئي)-وير. الف جي آواز کي ڊگهي اُچارڻ لاءِ
 مٿن ڏنل نشاني. باب-پڳو.
 مَد شُد سان: ظ. گهڻي چٽائيءَ سان. تفصيل سان.
 مَد: ذ (سن: مَدِيه) شراب-مَد-مَد.
 مَد مَسْت: ص. نشي ۾ پير-پيٽل-خماريل.
 مَد مَغْز: ص. هٽيلو-هوڏي. مٿي ڦري.
 مَد: ث. مُند-موسم.
 مَدائتو: ص. مُند وارو-موسمي.
 مَدَاخ: ث (ع) سنڌي ادب ۾ مدحيه شعري ڪلام.
 مَداحون بِدَائِن: خوشامدون ضرر. مٺيون ڳالهيون بدائين
 خوش ڪرڻ.
 مَدَاخ: ص (ع) تعريف ڪندڙ-ساراهيندڙ. ثناخوان.
 مَدَاخَلَت: ث (ع) دخل اندازي-دست اندازي. هٿ چراند.
 مَدَاخِلَت ڪرڻ: وچ مڙهي پون-تنگ آڻائڻ. رنڊ ڪ وڃڻ
 مَدَاخِلَت بيجا: ث. بنا اجازت ڪنهن جي گهر ۾ زمين تي هلي اچڻ
 (ڏوهاءِ).
 مَدَار: ذ (ع) گردش واري جاء-ڦرن جو دائرو. مٿان جي گردش
 ڪرڻ وارو خيالي گهيرو. بنياد-آڌر. ذمو.
 مَدَارُ الْمُهَامَر: ذ. اهو ماڻهو جنهن تي ڪنهن محڪمي يا حڪومت
 جي ڪم ڪار جو ذميو هجي-ڳوٺ.
 مَدَارُ النِّهَار: ذ. سج جي اوج و روقت-منجند-پهري.
 مَدَارَت: ث (ع: مَدَرَة) خمرداري-آڌرپاء. آلت-دلداري.
 مَد-ممر هي.
 مَدَارِج: ذ (ع) درج-رتب. ڏاڪ.

مَدْعَا: ث (ع) متصد-مراد-مطلب-غرض-خواهش.
 مَدْعَا عليه: ذ. جنهن تي فرياد ڪيل هجي-بي ذر.
 مَدْعُو: ص (ع) دعوت تي سڏيل.
 مَدْعِي: ص (ع) دعوي ڪندڙ-دعويدار-فريادي-دشمن.
 مَدْعَمُ: ص (ع) گڏ ڪرڻ-ملائڻ. اهي ساڳيا ٻه حرف جن کي
 'شد' سان گڏيو ويو هجي.
 مَدْفِن: ذ (ع) دفن ڪرڻ جي جاء-مڙدي کي پورڻ جي گڏ. قبر.
 مَدْفُونُ: ص (ع) پوريل-دفن ڪيل. مخفي-لڪل.
 مَدِّ مُقَابِل: ص (ع) پاڳي پائيوار. مخالف.
 مَدْكِي: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 مَدْغَر: ذ (سن) ڪسرت لاء ڪاٺ جون هيٺيل مڱرو-مڱدو.
 مَدْل: ظ. هرگز-بند-مور.
 مَدْلِل: ص (ع) دليل سان ثابت ڪيل.
 مَدْمَغُ: ص. معرور-هنيو-هوڏي. چتر ڪندڙ.
 مَدْنُ: ذ. جاء جي چڇهري کي جهلي بيهندڙ ڪاٺي. انگاس جي
 چوڻڪ کي جهلڻ جي ڪاٺي.
 مَدْنُ: اسم خاص. شاهه لطيف جي همعصر هڪ هندو درويش جو نالو.
 مَدَنظَر: ث (ع) اهڙي شيء جيڪا اکين اڳيان هجي-پيش نظر.
 مَدَنِي: ص (ع) مديني پڪ جو ره ڪو.
 مَدَنِيَت: ث. (ع) شهريت-شهري پٽو.
 مَدُو: ص. خراب-برو-بد-گهٽ-مندو (اڳه). بد خواه. (ث. مَدِي).
 مَدُو: ذ. گهوڙي کي پٺيءَ جو زخم. وهڻ جي چوڻڪ وارو ٿورو پوٽي
 نڪتو حصو. اُٺ جي ڪنڌ ۽ ٽوھي جي وچ وارو مٿيون پاسو.
 مَدُو: ذ (ع) مَدُو عرصو-ميعاد. مقرر وقت. انجام وارو ڪُن. (ع)
 مَدْعَا (گهر-طلب-تقاضا-تڪرار-ضد. عداوت-وير.
 مَدُو پرجڙ: وقت پورو ٿيڻ اچڻ.
 مَدُو وجهڻ: وقت يا ڪُن مقرر ڪرڻ. عداوت ڪرڻ-جهيڙو ڪرڻ
 بحث ڪرڻ-تڪرار ڪرڻ.
 مَدِي پُٺِي: ظ. مَدُو پورو ٿيڻ تي.
 مَدِي خارج: ذ. گتو-قديم-ڪهنو. بيڪر-ايڪسپائر.
 مَدَوَاتِي: اسم خاص. هڪ ذات جون لو.
 مَدُو جَزَر: ث. وير جولاھ چاڙهڻ.
 مَدُوَر: ص. محرابي-ڪمن دار-گولائون.
 مَدَهُوَش: ص (ف) حيران-واڻرو. هڪو ٻڪرو. بيهوش.
 متوالو. مخمور.

مَدَارِس: ذ (ع) مدرسا-اسڪول.
 مَدَارِي: ص. هٿن ۽ ڪنڊن-ڪيڏباز-شعبده باز. بزرگ.
 مَدَافِعَت: ث (ع) روڪ-جهل. بچاءُ.
 مَدَامُ: ذ (ع) هميشه-سدائين-نت.
 مَدَامِي: ظ. هميشه کان-سدائين. قديمي-آڳاٽو.
 مَدَاوَا: ذ (ع) علاج-دوا. تدبير-حيلو-چارو.
 مَدَاوَمَت: ث (ع) هميشگي-دوام.
 مَدَائِي: ث. خرابي. بدي-برائي-بچڙائي. بدنيڪي. گلا. بد خواهي.
 مَدَايُون مِيَتَن: ذوه گنه معاف ڪرڻ.
 مَدَاوُون: ث. متصد واريون گنهيون-مُرادون.
 مَدْبَر: ص (ع) تدبير ڪندڙ-حيو ڪندڙ. عقلمند-ڏاهو. مشير-
 صلاحڪار.
 مَدَت: ث. مدد-واهر-سھائتا. پيڙائي.
 مَدَت: ث (ع) عرصو-وقت-زمانو. ڊگهو عرصو. ميعاد-مهلت.
 مَدَت مَدِيد: ث. ڊگهو عرصو-تمم گهڻو زمانو.
 مَدَتِي: ص. مدت وارو-قديم-آڳاٽو.
 مَدَح: ث (ع) تعريف-ساراه-واڪاڻ. ڪنهن جي تعريف وارو نظم.
 مَدَح خواني، مَدَح سَرائِي: ث. ساراه-تعريف-واڪاڻ.
 مَدَحَت: ث. مدح-ساراه
 مَدَحِيه: ص. مدح وارو-ساراه ڏيکاريندڙ.
 مَدَحِيه شاعري: ث. ساراه وارو ڪلام.
 مَدَد: ث (ع) حمايت-سھائتا-امداد. واهر-همراھي. ٽيڪ.
 ڪَمُڪ (نوج کي) اڌاري طور يا مدد مهيا ڏنل رقم.
 مدد ڪرڻ: سھائتا ڪرڻ. حمايت ڪرڻ.
 مددگار: ص. مدد ڪندڙ. حمايتي-پيڻي. اسستنت.
 مددگاري: ث. مدد-واهر-سھائتا.
 مَدَدُو: ذ. دوائن ۾ ڪم ايندڙ هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر.
 مَدَدُو: ص. مدد مهيايل ماڻهو.
 مَدَدِي: ص. مدد مهيايل (سامان. ماڻهو. رقم وغيره).
 مَدَر: ص. اٽل-پختو. نثر-ضدي-نرجو.
 مَدْرَا: ذ (سن) جوڳين جي ڪنڊ ۾ پئڻ جا ٿلهه والا.
 مَدْرَس: ص (ع) پڙهائيندڙ-استاد-معلم.
 مَدْرَسُو: ذ (ع) مڪتب-اسڪول-درساگاه.
 مَدْرِي: ث. ڪن جي ڪيوٽي. منڍي.

مَدھوشي: ٺ. بيهوشي. مستي-خمار (نشي جو).
 مَدِي: ٺ. بيجرائي-خرابي. بَدِي. بد خواهي. دغا-ڪُپَت.
 مَدِيد: ص (ع) پڪڙيل-وسيع. ڊگهو-دراز.
 مَدْبَر: ذ (ع) اخبار جوايد پيتر-سمپادڪ.
 مَدِيم: ص. ولوچو-درميانو-وچترو.
 مَدِينو: ذ (ع) مدينه (شهر). عربستان جو مشهور شهر (نبي
 سڳوري ﷺ جو شهر)-يُثرب.
 مَد: ٺ (سن) مڪي. شراب-مَي-مَنَد.
 مَد مَجَن: شراب جو ڪنوڻين (گهڻو وقت رکيو هئڻ سبب)-
 ڌڀ ڪرڻ.
 مَد ماڻو: ص. شراب پيئل-خماريل.
 مَد: ٺ. عورت-ناري-مَنَد.
 مَد: ص. موڳو. بي عقل-مورڪ. گهلو.
 مَدَر: ص (سن) مَنو. رسيلو. مٺي سُر وارو.
 مَدَرَتا: ٺ. ميناج. لطافت-خوبي.
 مَدَم: ٺ (سن) آهستي-ڌيمو. هلڪو.
 مَدَم سُر: ذ. ڌيمو سُر. راڳ جو چوڻون سُر.
 مَد: ٺ. ڪانين ڪنن جو تَرهو. سيلاب جي پٽيءَ کان بچاءَ لاءِ اڏيل
 بيهو. رڇ ڪي مٿي جهلڻ لاءِ ڪانن جو ٻڌل گڏو. ڪانين جي پيري.
 ملڪيت-موڙي. سامان سڙو. ڪنوار ڪي ماڻهن کان مليل وڳو.
 مَد بَدَن: ڪوڙو بهانئوناهن.
 مَد، مَدو: ص. هٿيار جيڪو وهي نه سگهي-ڪُنْد-لَمو.
 ڪنڊ فهم-موڳو.
 مَدِي ڪاٽيءَ سان ڪُهَن: ٽم گهڻي تڪليف رسائڻ
 مَدھين: ٺ. يَتِيءَ. بيشڪ-سچ پچ.
 مَدِي: ٺ. گهر جو سامان-تپڻ تاري. مال ملڪيت-موڙي. درياءَ تي
 محصول وصول ڪرڻ جو ناڪو. درياءَ پ ڍنڍ جي ڪپ تي اڏيل
 لاني (جنهن ۾ پنو مڇي مري گڏ ڪري رکن)-مِيان.
 مَدِيءَ وارو: ص. شاخو ڪار. سڪيو-آسودو. پياڳوند.
 مَدِيو: ص. مَنپيڙ-ڪنجوڻ-شوهر.
 مَدِل: ص. (انگ) وچيون-وچونو.
 مَدِل اسڪول: ذ. اٺن درجن تائين تعليم وارو سڪول.
 مَدِل ڪلاس: ذ. وچولو طبو-ن گهڻا امير-گهڻا غريب ماڻهو.
 مَدِي: ص. مورڪ-گهلو-پورڙو-بيوقوف.
 مَدِيو: ذ. گهوڙي ۾ مَدِي جي بيماريءَ جو هڪ قسم.

مَدَاق: ذ (ع) ذاتو-سَواد-لذت. مزاج جي پسندي. ڪليوڳ-مسخري.
 مَدَاق قَبَل: گهڙي گهڙيءَ ڪنهن جو مذاق اڏائيندو رهڻ.
 مَدَاقون ڪرڻ: خوش طبعي ڪرڻ. چرچا گهپ ڪرڻ.
 مَدَاقِيه: ص. مذاق وارو. مزاحيه.
 مَدَاڪِرَات: ذ (ع) ڳالهيون. بحث.
 مَدَاڪِرُو: ذ (ع) پڻ ۾ بحث-مباحثو. ڳالهه بوله.
 مَدَاهِب: ذ (ع) مذهب جو جمع.
 مَدْبِخ: ذ (ع) ذبح ڪرڻ جي جاء-ڪوڻ گهر.
 مَدْبَذ: ص (ع) تڪميل-تنگيل. ڏانواڊول-غير مستتر. ڦرتو
 گهرتو (مزاج)-بَد تَرَم.
 مَدَڪَر: ذ (ع) نر. گرامر موجب نر جنس وارو.
 مَدَڪُور: ص (ع) ذڪر ڪيل-بيان ڪيل. (ذ) ذڪر-بيان.
 مَذڪُور ٿيڻ: واقعو ٿيڻ-اتفاق ٿيڻ.
 مَذڪُورِي: ص. ذڪر ڪندڙ-بيان ڪندڙ. (ذ) ديواني ڪورٽ
 جوبين.
 مَذَل: ص. خور ڪرڻ وارو-خوار ڪندڙ.
 مَذَلَت: ٺ. بي عزتي-بدنامي-خواري.
 مَذَمَت: ٺ (ع) نندا-هجو-برائي.
 مَذَمَتِي ٺهراءُ: ذ. ڪنهن واقعي خلاف يڪراءِ ٿي نندا ڪرڻ.
 مَذْمُوم: ص (ع) خراب-بد. ڳالارو-خواريءَ وارو.
 مَذْهَب: ذ (ع) رستو-راه. طريقو. عقيدو. دين.
 مَذْهَبِي: ص. شرعي-ديني. فرقيوار (فرد).
 مَذْهَبِي ڪُتِرِيئو: ذ. مذهب جي بنياد تي تعصب رکن-فرقيواريت.
 مَر: ٺ (ف) پڻ-پني. شل. بيشڪ.
 مَر: ٺ. جسم جو مير (مٿي، سڀ وغيره)-گر. ميل (ڪپڙي
 جو). ڪَس.
 مَر لاهن: ڳالاهن. چواڇرو ٿيڻ. ٿورو لاهڻ.
 مَر: ٺ. پيسار ڪي وکر جو هڪ قسم.
 مَرَاتِب: ذ (ع) مرتبي جو جمع. درج-رتب.
 مَرَاَجَعَت: ٺ (ع) موٽ-واپسي.
 مَرَاخِل: ذ (ع) مرحل جو جمع. ڏاڪا. درجا.
 مَرَاد: ٺ (ع) مطلب-غرض-مقصد-آرزو-خواهش. مرضي.
 ب-س-سڪ.
 مراد پوري ٿيڻ: ذ. جي خواهش پوري ٿيڻ. مطلب پورو ٿيڻ.
 مُرَاد گُھَرَن: متصد پوري ٿيڻ لاءِ دعا گهرڻ.

مرادف: ص (ع) هم معني ٿيندڙ لفظ.
 مرادوند: ص. خواهشمند، اميدوار، عرضدار، حاجتمند.
 مرادي: ث. دڪاندار جي اگر ۾ سڄي ڏينهن جي گذريل رقم.
 روڪڙ-تندي.
 مرادي سنڀالڻ: سڄي ڏينهن جي جمع ٿيل رقم شمار ڪرڻ.
 مرادي معني: ث. ٻي معنيٰ-اصلاحي معنيٰ.
 مراري: ث. سونارن جي تارازي-ٽڪري.
 مراسلت: ث (ع) خطو ڪتابت، لکپڙهه.
 مراسلو: ث (ع) خط-چئي.
 مراسم: ذ (ع) رسوم، جو جمع-تعلقات.
 مراعات: ث (ع) رعيت، لحاظ-مروت.
 مراقبو: ذ (ع) تصور-ديان، استغراق-محويت، غور-ٻين ڳالهين جو خيال ڇڏي خدا سان لٿون لائڻ.
 مراقبي ۾ ويهڻ: هڪ مٿي ڏئيءَ جي عبادت ڪرڻ. خدا سان لٿون لائڻ.
 مراعت: ث (ع) مرمة (پگڙ ٽٽل شيء جي ڳنڍڻ، ڳهر يا جاء جي مرمت).
 مراهيون: ث. زيور-جواهر.
 مراڻي: ث. سارين جي ٻيڄي جا ڪجهه ٽيلا-موڙهي-سڙهي.
 مربع: ذ (ع) چورس-چوڪنڊو، چئن ستن وارو بند (شاعري).
 مربو: ذ (ع) مربي (ڪنڊ جي چاش ۾ وڌل پڪل ميوو).
 مربوط: ص (ع) ڳنڍيل-جڙيل.
 مربّي: ص (ع) پاليندڙ-تائيندڙ، سرپرست، وڏو-بزرگ.
 مراض: ذ (ع) رپ ڌٻڻ ڪندڙ.
 مرتب: ص (ع) ترتيب ڏيندڙ، تاليف ڪندڙ (ڪتاب).
 مرتب ڪرڻ: ترتيب ڏيڻ، تاليف ڪرڻ (ڪتاب)-تصنيف ڪرڻ.
 مرتبان: ذ (ف) خاص قسم جي مٽي يا چينيءَ جو ٿانءُ (جنهن تي روغن ڪيل هجي)، ڪولر، برني.
 مرتبت: ذ (ع) رتبو، صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ (جيئن عالي مرتبت).
 مرتبو: ذ (ع) درجو-رتبو، عهدو، دفعو، پيرو.
 مرتد: ذ (ع) اسلام کان ڦريل شخص-اهو مسلمان جيڪو ڪافر ٿي وڃي.
 مرتسم: ص (ع) مهر لڳل-نشان ڪيل.
 مرتضى: ص (ع) چونڊيل-ڏنيل، مقبول-وتندڙ، حضرت علي ڪرم الله وجهه جو لقب.

مرتعش: ص (ع) ڏڪندڙ-ڏڏندڙ.
 مرتفع: ص (ع) بلند-اوچو-مٿيون.
 مرتكب: ص (ع) ڏوهه جهڙي ڪم جو ڪندڙ، مجرم-ڏوهاري.
 مرت لوڪ: ث (سن) فاني دنيا-هيءُ جهان.
 مرتيو: ذ (سن) موت-وفات.
 مرت: ذ. گهڻا ڏت جو هڪ قسم.
 مرتو: ذ. ڪنهن شيء کي ٻيڄي سنهو ڪيل-چورو.
 مرتيو: ذ (ع) شهادت يا وفات تي چيل نظم يا شعر (جنهن ۾ مصائب بيان ٿيل هجن).
 مرثي خواني: ث. مرثيا پڙهڻ.
 مرجات: ث. حيا-شرم، لحاظ-محابو، پشيماني-پڇتاءُ، مان مرتبو.
 مرجات کي مار هڻڻ: چڱائيءَ جو قدر نه هڻڻ.
 مرجاتا: ث. مرجات-مان مرتبو.
 مرجاتي: ص. لياقت، حياءُ وارو-مرجات وارو.
 مرجاد: ث (سن) مرڻ (مرجات-مرجات).
 مرجان: ذ (ع) هڪ قسم جي سامونڊي پيداوار، ڳاڙهان مائل هڪ قسم جو پٿر.
 مرجع: ذ (ع) موتي اچڻ جي جاء، نڪاتو.
 مرجع خلافت: ذ. اها جاء (يا ماڻهو) جتي سڀ ماڻهو رجوع ٿين.
 مرجهائڻ: م. ڪو مائجڻ، سڪڻ.
 مرج: ث. هڪ قسم جو ٻوٽو، جنهن جون ڦريون تيز ۽ تلخ ٿين (ڪچيون سايون ۽ پڪيون ڳاڙهيون ٿين).
 مرجاني: ص. مرچن وارو (کاڌو).
 مرجون لڳڻ: مٿيان لڳڻ-ڪاوڙ لڳڻ.
 مرج: -هڪڙو ڳاڙهو يا ساڻو مرچ.
 مرج مصالحو: ذ. ويڳو، وڏاءُ-مبلغو.
 مرجزو: ص. لڳ-ڪپڻو-دغا باز.
 مرجزي: ث. هٿ جي رڇين ۽ ڏسڻيءَ اگر سان گڏي هٿيل هلدڪو ڏڪو-ڇيٽ.
 مرجنت: ذ (لنگ) واپري-هٿ وارو-دڪاندار.
 مرجنگ: ذ. هڪ قسم جو ساز-چنگ.
 مرجو: ذ. ڪٽ-زنگ، ٺوهر جي ڪوري ۾ گڏ ٿيل لوھ جو ڪٽ.
 مرجوڻ: ص. ڪنجوس-شوم-اڃيل.
 مرجبا: ث (ع) شاباس-آفرين-واه واه، خوش آمديد-آڌر يا آ-آجين، خاطر داري-تواضع.

مرحبا ڪرڻ: آئي جي آڌر ڪرڻ-آڌر ڀاءُ ڪرڻ. خاطر داري ڪرڻ.
مَرُجَانِي تقرير: ڪنهن جلسي، ڪانفرنس وغيره ۾ منتظم طرفان
آجيان واري تقرير.

مَرُخَلُو: ذ (ع) هڪڙي ڏينهن جو سفر- منزل (پارهن ميلن جو
مفاصلو). ڊاٻو، ڏاڪو، درجو.

مرحلو طئي ڪرڻ: منزل پوري ڪرڻ. ڪم مڪمل ڪرڻ.

مَرُحَلِيوار: ص. منزل بمنازل. ڏاڪي، ڊاڪي، سلسليوار.

مَرُحَمَت: ث (ع) مهرباني- عنيت- ڪرم.

مَرُحَمَت ڪرڻ: عطا ڪرڻ، عنيت ڪرڻ.

مَرُحُوم: ص (ع) رحمت ڪيل- بخشيل. جنتي، فوتي- مري ويل.

مَرْدُ: ذ (ف) نَر (ماتھو) - مذ ڪر. ماتھو- شخص- بشر، خاوند-
مڙس. (ص) سورھي- بهادر.

مَرْدِ حق: ذ. وٺي- عرف.

مرد ماتھو: ذ. ڪوبه ماتھو.

مرد مڙس: ص. سگهارو- سرس، سورھي.

مَرْدِ ميدان: ذ. لڙائي ۾ بهادري ڏيکاريندڙ، بهادر- دلير.

مَرْدِ وَرَن: ذ. زالون ۽ مڙس. عام ماتھو.

مَرْدَارُ: ص (ف) مثل، ناپاڪ. مري ويل جانور- ڏونڊ، سست-
ڪاھل. ڪم چور حرام خور.

مَرْدَارِ خور: ص. ڏونڊ کائيندڙ. حرام جي ڪمائي کائيندڙ.

مَرْدِ اسنگھ: ذ. دوائن ۾ ڪم ڏيندڙ هڪ پسر ڪو وڪر.

مَرْدِا مَرْدِي: ث. زبردستي- زوري.

مَرْدَانِگِي: ث (ف) مڙسي. جوانمردي، دليري، شجاعت.

مَرْدَانُو: ص. دلير- بهادر. مرد سن نسبت رکندڙ- مردن جو.
تندرست- چاق- تَمرو.

مرداني زال: ث. همت واري عورت- دلير عورت.

مَرْدَم: ذ (ف) عام ماتھو. مهذب ماتھو.

مردم آزار: ص. ماتهن کي آزاريندڙ، ظالم.

مَرْدَمِ خيز: ص. هو خطو جتي لائق ماتھو پيدا ٿين. اهڙي زمين جتي
گهڻا ماتھو پيدا ٿين.

مَرْدَمِ شماري: ث. منڪ جي ماتهن جي ڳڻپ (جيڪا هر ڏهين سال
ٿيندي آهي) - آدمشماري.

مَرْدَمِ شناس: ص. ماتھوءَ ماتھوءَ کي سڃاڻيندڙ.

مَرْدَمِ شناسي: ث. کوٽي ڪري ماتھوءَ جي سڃاڻپ.

مَرَمَر ڪُشا: ص. ماتھو ماري ڇڏڻ. خوني- قاتل.

مَرْدُمِي: ث. ببادري- شجاعت- دليري.

مَرْدُنِي: ث (ف) موت جا اھڃاڻ (جيڪي منهن مان ظاهر ٿين).

مَرْدُو، مَرْدُو: ذ (ف: مرده) مثل ماتھو. لاش، مڙھ- مَيَت. (ص)
مڙس- بيچن. ڪو ماڻھو (طبيعت).

مَرْدُن جو مال: ذ. مري ويلن جي ملڪيت، مفت جو مال، سستو سودو.

مَرْدُوذ: ص (ع) رد ڪيل، ڊڪاريل، لوڌيل، ملعون، نڪمو.

مَرْدِي: ث. مڙسي- مردانگي، قوت به جي طاقت، سسائيت- ماتھو.

مَرْدَنگ: ث. هڪ قسم جي ڊگهي ڍولڪ.

مَرَرُو: ذ. اُٽڪو- اونو- انديشو، ڊپ- خوف، اوسيتڙو.

مَرَزَا: ذ (ترڪي) امير زادو، شھزادو، ايرانين ۽ مغلن جو لقب.

مَرَزَانِي: ص. غلام احمد قادياني جو پيروڪار- قادياني- احمدي.

مَرَسَل: ذ (ع) رسول- پيغمبر. (ص) ارسال ڪيل- موڪليل.

مَرُشد: ص (ع) هدايت ڪندڙ، واٽ ڏيکاريندڙ، رهبر.

مَرُشدزادو: ذ. مَرُشد جو پٽ.

مَرُشدِي: ث. هدايت- رهنمائي، مَرُشد هئڻ واري حالت.

مَرُصَع: ص (ع) جَرَّيل (هين موتين سن)، جَوَادار، سينگاريل.

مَرُصَع ڪاري: ث. جَرَّت جو ڪم- جَرَّت.

مَرُض: ذ (ع) بيماري- روڳ- اڳهڙي، زبردست.

مَرُضِيل: ص. بيمار- غليل، ٿوٽي- سست.

مَرُضِي: ث (ع) رضا- خوشي، خواهش- ارادو، پسند، قبوليت.
اجازت- موڪل.

مَرُضِي رڪن: ڪنهن جي خوني سبب چيو قبول ڪرڻ- ڏل رکڻ.

مَرُضِيءَ موجب: ظ. خاطر خواه- پسنديءَ موجب. وٽن جهڙو-
دلپسند.

مَرُطُوب: ص (ع) پَسِيل- تر- آلو- پَٺل.

مَرُغُوب: ص (ع) رعب ۾ آيل- هيسيل- ڊنل.

مَرُغُ: ذ (ف) پڪي- ڀرندو، ڪڪڙ.

مَرُغَابِي: ث (ف) آبي پڪيءَ جو هڪ قسم، آڙي.

مَرُغِزار: ذ (ف) نرم ۽ سائي گهوڙي جو ۽ سوڪو ۽ ويءَ- چراگاه.
مَرُغُو: ذ (ف) ڪڪڙ. (ث. مَرُغِي).

مَرُغُوب: ص (ع) وٽندڙ- پسنديدو، مزيدار- لذت (کاڌو).

مَرُغُول: ص (ع) گھنڊيدار وارن وارو. (ذ) ٻن ٽنن وچ ۾ ڪنگرن
واري ڪمن.

مَرُفُوع: ص (ع) مٿي ڪٽيل- بٽند ڪيل. (ث) اها حديث جنهن جي

راوين جو سلسلو نبي سگوري ۽ تائين پهچي.

مرقد: ذ (ع) سمهن جي جاءِ قبر- تربت.

مرقع: ذ (ع) تصويرن جو مجموعو.

مرقو: ذ. پوش- پردو- نقاب- برقعو.

مرقوم: ص (ع) لکيل.

مرک: ظ. لائق- واجب- جڳائيندڙ. (ذ) مغوري- پاڻ پڌائن- فخر

مرک: ث. ڏک- سُرک- پڪ- لپ.

مرک: ث. مُشڪ- کِل- تبسم. پاپوهه. ڳائڻ ۾ تان جي هيٺ مٿاهين.

مرک ماڻن: خوشي حاصل ٿيڻ. مزاماتن.

مرڪائڻ: م. پڌائڻ. منهن مٿي ڪرڻ. ساراهڻ. منهاڻن.

مرڪائڻ: م. آهستي آهستي وات هلائڻ- چباڏيڻ.

مرڪب: ص (ع) گڏيل- مليں. گڏوچڙ- مخلوط. گهڻين شين کي گڏي

ٺاهيل دوا. هڪ کن وڌيڪ لفظن وارو فقرو.

مرکز: ذ (ع) هڪ مقرر جاءِ. گول جي وچ وارو نقطو. وچ وارو

حصو- وچ. صدر مقام. وفاق.

مرکز قائم ڪرڻ: گول جو وچ گولي لهن. ڪنهن اداري جي بنياد

تي آفيس قائم ڪرڻ.

مرکزي: ص. وچ وارو- وچيون- وسطي. بنيادي.

مرکزي آفيس: ث. هيڊ آفيس.

مرکزي حڪومت: ث. رياست تي مشتمل وفاق واري حڪومت-

وفاقي گورنمينٽ.

مرکڻ: م. پڌڻ- فخر ڪرڻ. لاف هڻڻ.

مرکڻ: م. مُشڪن- چين مڙيل. ٿورو کڻ.

مرڪتو: ص. پٽاڪ هٽندڙ- لپڙي. خوش- نهال. پاڻ پڌائيندڙ.

مرڪتو: ص. کڻڪ. پاپوهي.

مرڪوز: ص (ع) وچ وارو. هڪ جڳهه تي کڻل.

مرڪي: ث. ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ ڳه- ننڍڙي والي- ڪيوتي.

مرکان: اسم خاص. عورت جو نالو.

مرگ: ذ (ف) موت- اجل- قضا- مريتو.

مرگ مفاجات: ذ. اوچتو موت- بيوقتو موت.

مرگو: ظ. ماڳهين- پنہ. فقط.

مرگه: ذ (سن) هرن- آهو.

مرگه ترشنا: ث. رڻ ۾ پائيءَ جو ڪوڙو ڏيک- رڇ- سراب.

مرگه چالا: ث. هرن جي کڻ.

مرگه ناپ: ذ. هرن جو ڏن. مُشڪ جي گوڙي.

مرگه نين: ث. وڏي ۽ سهڻي اک. (ص) وڏين ۽ سهڻين اکين واري.

مرگهٺ: ذ. مُردِي سڙڻ جي جاءِ- مسان- شمشان.

مرگهي: ث. هڪ قسم جي بيماري (جنهن ۾ مريض کي بيهوشيءَ جو دورو پوي).

مرگهي اچڻ: مرگهيءَ جو دورو پوڻ. جوش اچڻ- جنون چڙهڻ.

مرگهيل: ص. مرگهيءَ جي بيماريءَ ۾ ورتل.

مرلي: ث. هڪ قسم جو سڙ (خاص ڪري جوڳي وڄائڻ).

مرلي بند ڪرڻ: چپ ڪرائي ڇڏڻ- بس ڪرائي ڇڏڻ.

مرليون وڄائڻ: ڳالهين پڌائڻ ريجهاڻن- راضي ڪرڻ ريجهاڻي.

خوش ڪرڻ.

مرليڏڙ: ص. مرلي وڄائيندڙ.

مرمر: ذ (سن) شرم- حياءُ- لڄ. لحاظ. پشيماني.

مرمر مري وڃڻ: ندامت ۾ ڀرجڻ- ڏاڍو شرمسار ٿيڻ

مرمت: ث (ع) ڀڳل جاءِ جي درستي. ڀڳل تٽل شيءِ جي درستي.

قاتر ڪپڙي وغيره جي گندي توپ. جٺ- سزا. گوشمالي.

مرمت طلب: ص. درستيءَ جي لائق- گندي توپ جي لائق.

مرمت ڪرڻ: سنوارڻ- اصلاح ڪرڻ. گوشمالي ڪرڻ.

مرمر: ذ (ف) هڪ قسم جو اڇو، زرد، نيرو ۽ ڳڙهو پٿر، جيڪو

پلش ڪرڻ سان چمڪي ٿو- ”سنگِ مرم“.

مرمر: ث. چين مڙيل وارو سنهڙو آواز- مڻ مڻ. ريڊ.

مرملا، مرمرا: ذ. بيسن مان ٺهيل ۽ تيل ۾ تريل سيويون.

مرن: م (سن) فوت ٿيڻ- لاڏاڻو ڪرڻ- دم ڏيڻ- انتقال ڪرڻ.

گهڻو چاهڻ- عاشق ٿيڻ.

مرن تي هجڻ: پوين پساھن ۾ هئڻ- مرتينگ هئڻ.

مرن جيئڻ: ذ زندگي ۽ مت. شاديءَ غمي.

مرن وهڻو: ص. مرن جي ويجهو- مرن تي.

مري جهري: ظ. ڪشالي سان- مري مري- مصيبتون سهي.

مري مري: ظ. ڏاڍي ڪوشش سان- ڏاکڻ سان.

مري وڃڻ: گذاري وڃڻ- فوت ٿيڻ. پاهڻين (بک ۾).

مرتو: ذ. موت- قضيو.

مرن ورت: ذ. مرن گهڙي ۽ تائين ڪيل فاقو.

مرتينگ: ص. مرن جهڙو- مرن تي. مرن وهڻو.

مرو: ص. کوٽو- ملاوتي (ڦاٽو).

مرواريد: ذ (ف) موتي- ڌر گوهر.

مروت: ث (ع) رعايت- لحاظ- پاسخاطري. فياضي- سخوت.

مُروت ڪرڻ: لحاظ ڪرڻ - رعيت ڪرڻ، چڏي ڇڏڻ ڪرڻ.
 مُروئي: ص. باخلاق - مروت وارو.
 مُروت: ش. پيٽ مروت - مروتو (جنهن ۾ سور جي سوت اُڀري).
 مروڙ، وڪڙ.
 مروت سَروت: ش. وٽس، پيٽ ۾ مروڙ.
 مُروتن: م. وڪڙ ڏيڻ - وٽ ڏيڻ - مروڙن، آڪيڙو ڏيڻ.
 مُروتو: ذ. وڪڙ - وٽ - مروڙ، آڪيڙو.
 مُروتو ڏيڻ: مروڙن - مروتن.
 مُروج: ص (ع) جاري، هندنڙ، مستعمل، روح ۾ هندنڙ.
 مُروڙ: ش. پيچ - وٽ (پيٽ ۾)، گهمري، وڪڙ.
 مُروڙن: م. وٽ ڏيڻ - پيچ ڏيڻ، موڙن (عضو)، مروتن، وٽن.
 مروڙو: ذ. وٽ - وڙ - وڪڙ، مروت (پيٽ جي).
 مُروڙا ڏيارڻ: زور ڏيارڻ - پيڙو ڏيارڻ.
 مُروڙي: ش. مَر - ميل، آگرين تان لاٿر اٿو.
 مُروڻ: ش. کوهي مڊل لاءِ پيڙي، جو جهنبو.
 مُرون: ذ. جهنگلي جانور، حيوان، درندو، سوتر.
 مُرون ٿي مُرن: عبرتناڪ موت اچڻ، بي گور وڃڻ.
 مُروه: اسم خاص (ع) مڪي شريف جي هڪ ٽڪريءَ جو نالو (حج جي رڪن لاءِ هڪ جاءِ).
 مُروي: ص (ع) روايت ڪيل - بين ڪيل.
 مُره: ش. بخشش - مغفرت، باجه - مهر.
 مُرهَم: ذ (ف) ڦٽ ڦڙڙي پ زخم تي لڳائڻ لاءِ، ليپ - ملم، علاج.
 مُرهَم پٽي: ش. ملم پٽي - ڊريسنگ - علاج.
 مُره: ش. بخشش - مغفرت - معافي.
 مُرهَن: م. معافي ڏيڻ - بخشڻ - وڙ ڪرڻ.
 مُرهو: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽو.
 مُرهون: ص (ع) گروي رکيل - ڳهر رکيل.
 مُرهون مَنت: ص. حساس - ممنون - تورانو.
 مُرهِي: ش. ڏندن جي پڙو رو گوشت - مهري.
 مُرهيات: ص. مري وير - فوتي - مرحوم.
 مُرهياڙي: ص. مٿيار ڪوس مان وڪندڙ - مٿياري.
 مُري: ش. هڪ قسم جي وڻ جي بيماري، وڻ.
 مُري: اسم خاص، بلوچ قوم جو هڪ قبيلو.
 مُري: ش. مڇ (ڳڙهو ڪارو مڇ).

مُري: ش. پيٽي - مريو.
 مُريخ: ذ (ع) هڪ پيري (گهم) جو نالو - منگل (علم نجوم ۾ مريخ - بيرو منجوس تصور ڪيو وڃي ٿو).
 مُريد: ص (ع) خواهشمند - چاهيندڙ - مشتاق، ارادت رکندڙ.
 مطيع - فرمانبردار، معتقد، پيروي ڪندڙ - پوئلڳ، شاگرد.
 مُريد ڪرڻ: تابع ڪرڻ، مطيع ڪرڻ، بالڪو بنائڻ.
 مُريدا تو: ذ. مريدن کي مليل ڏن - نذرانو، (ص) مريدن جو.
 مُريدي: ش. طاعت - فرمانبرداري، عقيدت مندي.
 مُريڙو: ذ. هڪ قسم جو اوڀر (سڳ طور ڪم اچي).
 مُريض: ص (ع) بيمار - روگي - عليل، جذو - مريضيل.
 مُريڪت: ش. پسخ طري، لحاظ - رياءُ.
 مُرِم: ش (ع) پارسا - پاڪدامن، (اسم خاص) حضرت عيسيٰ عليه السلام جي ماءُ جو نالو.
 مُريم گل: ذ. هڪ قسم جو خوشبودار گل.
 مُريو: ذ (ف) هڪ قسم جو اونڻ ڪپڙو (جيڪو خاص قسم جي رين جي ڀرڻ ٺهي).
 مُريو: ذ. جيت جو هڪ قسم.
 مُريو: ذ. پير جي مٿان وارو هڏو - پيڙي.
 مُڙ: ذ. مڙس - خوند، خدا.
 مُڙ: ط. سڀ - جملي - سڀئي.
 مُڙد: ذ (ف) مرد، مڙس.
 مُڙدانو: ص. پهلو - ڄائو - ڏڳ.
 مُڙدو: ذ (ف) مُردو، ميت - لاش.
 مُڙس: ذ. مُردم ٿيو، (ص) گهروارو - خاوند - پٽار، سورهيه - دلير.
 مُڙسان مُڙسي: ش. زوري زبردستي - ڏاڍائي - اره زورائي، جرئت.
 مُڙسالو: ذ. مُردم ٿيو، مڙس.
 مُڙسائو: ص. مُردانو.
 مُڙس ٿيڻ: همت ڏارڻ - حوصلو ڪرڻ.
 مُڙس ماڻهو: ص. بهادر، دلير - جوڌو - باهمت.
 مُڙسي: ش. سگه، همت - طاقت، جرئت، بهادري.
 مُڙسي نه هئڻ: ذ. مُرد هئڻ، بزدل هئڻ.
 مُڙسي تي: ص. مڙس واري (عورت) - سنهڳڻ.
 مُڙنڻان: ذ. مڙنيءَ کان - سڀني کان.
 مُڙن: م. مڙ - گڏ ڪرڻ، پيڙڻ - ڳنڍ ڪرڻ، ميڙ ٿيڻ، انبوه ٿيڻ، روبرو ٿيڻ.

مینهن یادِ گِی و غیره جو کیر ڏهڻ لاءِ آماده ٿين.
 مُزُنُ: مَر. ڦِرَن - مَڙِي وِجَن. وِئَجَن. موٽَن - واپس اچَن. موٽَ کَڻَن.
 هَنَن (بیمري). وَرَ کَڻَن. ڦيرو کَڻَن. باز اچَن (ڪنهن ڪم کان). اَن مِجَن. ڳَرَن (سج).
 مَڙُون: ص. مَڙِي ويندڙ - مَڙندڙ. چيو ڪندڙ.
 مَڙُون جُڙُون: ص. نرم طبيعت وارو - مَڻانه ڪندڙ.
 مَڙُه: ذ. لاش. مثل جسم.
 مَڙُه: ذ (سَن: مَڻ) ماڳ. لڪو. آستان.
 مَڙُه مقام: ذ. جاءِ جڳهه - گهر گپت - نامر لڪو.
 مَڙُه مقام مان موٽَن: ان ٿيئي ڳل ٿيئي.
 مَڙُه مقام نه هئَن: ڪوبه لڪا تو نه هئَن.
 مَڙُهائِن: م. وائِئَن (ڪٽ). جُڙائِن (موتي).
 مَڙُهائي: ث. مَڙُهَن جو اُجورو - مَڙُهائي.
 مَڙُهَت: ث. مَڙُهَن ي جُڙَن جو ڪم. پُوچَ (موتين جي). ترتيب ي
 سلسلي سان پُوچَ (موتين، ڏاڳن، مٿڪن وغيره جي). ڪٽ وائِئَن
 جي ترتيب.
 مَڙُهَن: م. جُڙَن (موتي). پُوچَ ڪرَن. وائِئَن (ڪٽ. ڪرسي وغيره).
 ڪر چڙهَن (دهن، نغري تي). رڪن (الزام). زوري حوالي ڪرَن
 (ڏميواري)
 مَڙُهو: ص. مَڙُه وانگر نَسُو. ضعيف - هيٺو. پوڙهو - ڪراڙو.
 سست - ڪاهل. (ث. مَڙُهِي).
 مَڙُهو: ذ. پِئَن جي وچ واري هيٺين جُوءِ. هيٺين زمين.
 مَڙُهِي: ث. (سَن: مَڻ) جهڳي - جهوپڙي. سناسين جو آستان. ننڍڙو
 ٽڪنو. ڪڙڻ جو ٽڪنو.
 مَڙُهِي: ث. روئبي لاءِ ڪريل ڪَڪَرَن جي مَڻ. سارين جا ننڍا
 نيا سلا.
 مَڙُهيار: ص. مَڙُهَت ڪندڙ. لڪل - ڍڪيل. جُڙيل.
 مَڙُئي: ظ. ڪل - سڀ - جملي.
 مَڙِي: ظ. گڏجي - ملي.
 مَڙِي سَڙِي: ظ. گڏجي سڏجي - رلي ملي.
 مَڙِيلُ: ص. ڇهن سالن ڄمار وارو وِھت (جنهن کي سڀ ڏند
 ڇوڙ هجن).
 مَڙِيلُ: ص. چيو - ڏنگو. لڄڪدار.
 مَڙِينِي، مَڙِيُونِي: ظ. سڀوئي - سڀڪجه.
 مَڙاج: ذ (ع) طبيعت - سرشت. ڳن - خُصيت. عادت. خُصَت -

سڀ. ٽڪر - فخر - وڏي. نَز - نخرو.
 مَڙاج پُرسِي: ث. طبيعت جي پڇا (بیمريءَ جي حالت ۾).
 مَڙاج بحال ٿيَن: مرض ۾ افاقو ٿيَن.
 مَڙاج گرم ٿيَن: ڪاوڙاچَن - ڏمڙجَن.
 مَڙاج ڪرَن: غرور ڪرَن. وڏائي ڪرَن. نخرا ڪرَن.
 مَڙاجِي: ص. مغرور - هنيو. ڪراهي - سوڳارو.
 مَڙاج: ذ (ع) چرچو گهڻو - خوشطبعي - ڪل پوڳ.
 مَڙاجمر: ذ (ع) اٽڪ ۽ وجهندڙ. ڏک رسائيندڙ.
 مَڙاجمر ٿيَن: اٽڪ ۽ وجهن - روڪن - رندڪ وجهن.
 مَڙاجمَت: ث (ع) روڪ - جهل. منع.
 مَڙار: ث (ع) زيارت ڪرَن جي جاءِ - درگاهه - آستانو. قبر. ثربت.
 مَڙارُ: ذ (ع) پوک ڪندڙ - هاري - ڪڙمي - ڪاشتڪار.
 مَڙاري: اسم خاص. بلوچ قوم جو هڪ قبيلو.
 مَڙدُور: ذ (ف) روزاني اجرت تي ڪم ڪندڙ. پورهيت. مزور -
 ڪمي. باريڪ ڪٽڻ جو ڪم ڪندڙ.
 مَڙدوري: ث. ڪم جو معاوضو - اجرت. روزينو. محنت - پورهيو.
 مَڙمان: ذ (ف) مهمان (جيڪو ترسيءَ ماني ٽڪي کائي - مهمان - دعوتيو.
 مَڙماني: ث. مهماني - دعوت.
 مَڙماني ڏيَن: مهمان نوازي ڪرَن. مهمانيءَ جي دعوت ڏيَن.
 مَڙو: ذ (ف) سواد - ڏاڻو. ساءُ - لطف. چشڪو. رس. عيش.
 خوشي. فرحت. رونق. تماشو - چهچتو. سرور.
 مَڙا ڪرَن، مَڙا وِئَن، لطف وِئَن. تماشا ڪرَن. عيش ڪرَن. لذت وِئَن.
 مَڙا مان: عيش ڪرَن. مڃوڻ ڪرَن.
 مَڙو اچَن: لذت اچَن - سواد اچَن. راحت ملَن. خوشي ٿيَن. سرور اچَن.
 مَڙو چڪائِن: سيڪت ڏيَن - جُڻ ڪرَن.
 مَڙو چڏي وِجَن: بي سواد ٿي وِجَن. خراب ٿي وِجَن.
 مَڙو ڏسَن: تماشو ڏسَن. مَڙو چڪَن.
 مَڙو نه رهَن: اڳوڻو اوج باقي نه هجَن.
 مَڙو وِئَن: لطف حاصل ڪرَن. عيش ڪرَن.
 مَڙي مَر اچَن: ڏاڍي موج ڪرَن.
 مَڙي جهڙو: ص. تماشي وارو - وندرائيندڙ. حيرت جهڙو - انوکو
 وٽندڙ. دلچسپ.
 مَڙيدار: ص. لذت - سواد. لطف وارو - وٽندڙ.
 مَڙيداري: ث. لذت - مَڙو. ڏاڻو - سواد. لطف.

مَزُورُ: ذ (ف) مزدور- پورهيت- ڪمي.
 مَزُورِي: ت. مزدوري- پورهيو. حمالي. مزدوريءَ جو آجورو.
 مَزِيدُ: ص (ع) زياده- وڌيڪ، گهڻو. سرس.
 مَزِينُ: ص (ع) سينگاريل- آراسته- سڃايل.
 مُرْدَه: ذ (ف) خوشخبري، مبارڪباد، بشارت.
 مَزْگان: ذ (ف) پلڪ- اکين جا چير.
 مزه: ذ (ف) پڌڪ (اک جو)- چير.
 مَسُ: ذ (ع) ڇهه- لائڻ (هٿ وغيره).
 مَسَ تَيْنَ: پان مڱهجن- گسن- ڳن.
 مَسَ ڪَرَن: هٿ ڳن- چهن.
 مَسَ: ظ. لاچار- ورلي.
 مَسَ مَسَ: ظ. مشڪل سان- ڏاڍي لاچار سان.
 مَسَ: ت. مڃڻ ۽ ڏاڙهيءَ جو ريه، ڏاڙهيءَ مڇ جي ساوڪ.
 مَسَ: ت. لکن لاءِ ڪاري، ڳاڙهي، نيري رنگ جي پاڻيٺ- سياهي (عم طور مَسَ ڪاري ٿئي).
 مَسَ: ت (انگ) ڪناري چوڪري- دوشيزه، پل- چڪ.
 مَسَ تَيْنَ: گسي وڃن، رهجي وڃن، غلطي ٿيڻ.
 مَسَ: ذ (ف) تامو.
 مَسَا: ت (ع) شام- ساڻهي.
 مَسَاحَتَ: ت (ع) زمين جي ماپ.
 مَسَاجِدَ: ت (ع) 'مسجد' جو جمع- مسجدون.
 مُسَاعِدَ: ذ (ع) مددگار- معاون.
 مَسَاعِي: ت (ع) ڪوششون- حيل.
 مَسَافَتَ: ت. ت (ع) دوري- مفاصلو.
 مُسَافِرُ: ت (ع) سفر ڪندڙ- پانڌي- راهي، پرديسي.
 مُسَافِرَاتُو: ص. مسافرن وانگر، مسافر جو.
 مُسَافِرَتَ: ت. سفر، پنڌ- مفاصلو، پرديس.
 مَسَافِرِ خانو: ذ. مسافرن جي رهڻ جي جاء- سراءِ.
 مُسَافِرِي: ت. سفر، پنڌ- مفاصلو، پرديس.
 مَسَاڪِينُ: ذ (ع) 'مسڪين' جو جمع، غريب- محتاج- ڪنگال.
 مُسَاكُ: ذ (ع) مسواڪ (ڏندن جي صفائيءَ لاءِ ڪٽوٽ جي وڻ جو ڇوڏو.
 مُسَاكُ مَسِي: عورت جي سونهن جو سامان.
 مَسَالُو: ذ. مفاصلو.
 مَسَامَرُ: ذ (ع) بگهر نڪرڻ لاءِ جسم جا سنڀال سوراخ- ٺونءَ

(بگهر عام طرح وارن جي پاڙن مان نڪرندو آهي).
 مَسَانُ: ذ. هنن جي مڙدن ساڙڻ جي جاء- مرگهٽ.
 مَسَانِي: ص. مسان وارو- مڙدا ساڙيندڙ، ضدِي ماڻهو.
 مُسَاوَاتَ: ت (ع) برابري- هڪجهڙائي- يڪسانيت.
 مُسَاوِي: ص (ع) برابر، يڪسان- هڪجهڙو، هموزن.
 مَسَائِلَ: ذ (ع) مسئلا- معاملا.
 مُسَائِنَ: م. ڏاهن- ڦٽائڻ، ناس ڪرڻ- نابود ڪرڻ. سخت
 تڪليف ڏيڻ.
 مُسَبِّ الْأَسْبَابَ: ذ (ع) سبب پيدا ڪندڙ، خدا تعاليٰ.
 مُسَبِّعُ: ص (ع) ست حب ڪيل، (ذ) ستن مصرعن وارو شعر.
 مَسْتُ: ص (ف) نشي ۾ چور- متوالو، مخمور، سرشار، بيخود-
 مدهوش، لهوٽ، ديوانو- چريو، مجذوب، بيپرواه، خوش.
 مَسْتُ أَلَسْتُ: مجذوب متوالو، چريو چرپٽ.
 مَسْتَانُ: ص. مستنو- مست، عاشق.
 مَسْتَانِگِي: ت. مست السٽ هئڻ واري حالت.
 مَسْتَانُو: ص. خميرين- مخمور، چريو- پاڳل- ديوانو، مجذوب،
 بورانو، (ت. مستاني).
 مَسْتَانُ: م. نشوپيري مدهوش ڪرڻ، مست ڪرڻ.
 مَسْتَانِي: ت. جوش (نشي، شهوت جو)، مغروري، مستي.
 مُسْتَشْفِي: ص (ع) چونڊيل- چانڌيل، جدا ڪيل، الڳ- علحيدو.
 مُسْتَجَابُ: ص (ع) جواب ڏنل، ٻڌل، قبول ڪيل.
 مستجاب الدعوات: ذ. اهو ماڻهو جنهن جي دعا قبول ٿيندي هجي.
 مُسْتَجَنُّ: م. ديوانو ٿيڻ، نشو چڙهڻ، شهوت ۾ پير ڄڻ.
 مُسْتَجِيبُ: ص (ع) جواب ڏيندڙ، دعا قبول ڪندڙ.
 مُسْتَحَبُّ: ص (ع) پسند ڪيل- چونڊيل، محبت ڪيل، رسول
 الله ﷺ جو ڪو به پسند ڪيل، عمل ڪيل ڪم.
 مُسْتَحْسِنُ: ص (ع) سٺو- وڻندڙ، نيڪ- چڱو، پيلائيءَ وارو.
 مُسْتَحَقُّ: ص (ع) حق رکندڙ- حقدار، جوڳو- لائق.
 مُسْتَحْكَمُ: ص (ع) پڪو- مضبوط- پٺدار، قائم، اٿل.
 مُسْتَرُ: ت. ليڪن ڪيڻ جي ٻٽي، راز ڪي ڪم جو هڪ اوزار.
 مُسْتَرِدُ: ص (ع) موٽڻ، رد ڪيل.
 مُسْتَرِد ڪَرَن: رد ڪرڻ، موٽائي ڏيڻ.
 مُسْتَرِي: ص. سنڀريءَ جو ڪم ڪندڙ.
 مُسْتَرَادُ: ص (ع) وڌايل، عروضي شاعريءَ جي اصطلاح موجب هر
 مصرع کان پوءِ وڌايل هڪ رڪن.

مُسْتَشْرِق: ص. مشرقي ٻولين ۽ علم جو چاڻو ٿوري پي.
 مُسْتَفِيل: ذ (ع) چوپاسي شڪل جنهن جا آمهون سامهون وارا ٻه پاسا برابر هجن.
 مُسْتَعَار: ص (ع) اُڌارو - اُڌاري طرح گهري ورتل.
 مُسْتَعَد: ص (ع) تيار. موجود. هوشيار.
 مُسْتَعَدِي: ص (ع) تياري - ڦڙتي. جلدائي.
 مُسْتَعْفِي: ص (ع) استعفي ڏيندڙ - نوڪري ڇڏيندڙ.
 مُسْتَعْمَل: ص (ع) استعمال ڪيل - ڪم ۾ آيل. مروج. چالو.
 مُسْتَفْرَق: ص (ع) ٻڌل - غرق. ڪم ۾ ڦڙل.
 مُسْتَعْنِي: ص (ع) آزاد - بيرواه. دولتمند - امير. بي بياز.
 مُسْتَعْفَر: ص (ع) استغفار ڪندڙ - معافي گهرندڙ.
 مُسْتَعِيث: ص (ع) فريدي - دانهين - مدعي.
 مُسْتَعْسِر: ص (ع) پڇا پڇا ڪري پڪ ڪندڙ. تحقيق ڪندڙ.
 مُسْتَفِيد: ص (ع) فائدو گهرندڙ. فائدو حاصل ڪندڙ.
 مُسْتَفِيز تَيْن: فيض حاصل ڪرڻ.
 مُسْتَفِيز: ص (ع) فيض گهرندڙ. فيض حاصل ڪندڙ.
 مُسْتَقْبَل: ذ (ع) ايندڙ وقت - آئيندو. ايندڙ وقت سان تعلق رکندڙ.
 مُسْتَقْبَل جي سوچ: آئيندي جوانو - سڀاڻي جو فڪر.
 مُسْتَقَر: ذ (ع) بيهڻ جي جاء. ترسڻ جو هنڌ. نڪاتو.
 مُسْتَقِيل: ذ (ع) هميشه - سڌائين. مضبوط - اٿل. پڪو (ملازم)
 مُسْتَقِيل مزاج: ذ. اٿل ارادي وارو - ثابت قدم.
 مُسْتَقِيم: ص (ع) سنئون - سڌو. درست - صحيح. سڌو بينل - آيو.
 مُسْتَك: ذ (سن) مٿو - ڪيپرائي: پيشاني.
 مُسْتَمِد: ص (ف) غمگين. حاجتمند.
 مُسْتَنَد: ص (ع) سڌ مليل - تصديق شده - اعتبار جو ڳو.
 مُسْتَوَر: (ع) لڪل - ڳجهو - مخفي.
 مُسْتَوَرَات: ث (ع) پردو نشين زالون. زالون - عورتون.
 مُسْتَوِي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 مُسْتَوِي: ص. موافق - ساريڪو. هموار.
 مُسْتَي: ث (ف) نشو - خمار. نفساني جوش. خوشيءَ جو حبش.
 حرڪت. ڪيچل. شرارت.
 مُسْتَي ڪرڻ: حرڪت ڪرڻ - شرارت ڪرڻ. ڪيچل ڪرڻ.
 مُسْتَي ۾ اچڻ: نفساني خواهش تيز ٿيڻ.
 مُسْتَي: ث. مٿان. ڳڙ مان ٺهيل گاڙهي ڪنڊ. ڳڙ جي پور.

مَسْرُ: ذ (انگ) جذب. ص. حب. محترم. معزز.
 مَسْجِد: ث (ع) سجدو ڪرڻ جي جاء. نماز پڙهڻ لاءِ خاص اڏاوت - مسيت.
 مَسْجِد اَقْصَى: اسم خاص. فلسطين ۾ حضرت سليمان عليه السلام جي ٺهرايل مسجد (لفظي معنيٰ پري واري مسجد، ڇاڪاڻ ته مڪي کان پري آهي).
 مَسْجِد حَرَام: اسم خاص. ڪعبو - ڪعبة الله.
 مَسْجِد نَبَوِي: اسم خاص. مديني منوره ۾ نبي سڳوري (ﷺ) جي اڏايل مسجد.
 مَسْجِدِي اسڪول: نيم پرائمري اسڪول.
 مَسْجَع: ذ (ع) سم ڦاهي الفاظ (واري، عبارت يا مضمون) - مَنَظَر (نثر، جنهن ۾ ڦاهيا جملن جي آخر ۾ هجن)
 مَسْجَن: م. گڏجڻ - ملڻ. ملي وڃڻ. ملاوٽ ٿيڻ.
 مَسْجَن: م. عادي ٿيڻ. نقصان پريوڻ.
 مَسْجُود: ص (ع) سجدو ڪيل. جنهن کي سجدو ڪجي
 مَسْح: مَسْحُو: ذ (ع) اڳهن - مٿن (هٿ). وسو يا غسل ۾ ڪن خاص عضون کي هٿ سان مهٽڻ يا صاف ڪرڻ. وضوءَ ۾ پاڻ سان پڳل ٻئي هٿ نڪ کان ڪيائڙيءَ تائين لڳائڻ. طهارت مَسْحُو ڪرڻ: وضو ڪرڻ. طهارت ڪرڻ.
 مَسْحُور: ص (ع) جنهن تي جادو ٿيل هجي.
 مَسْح: ص. (ع) سني حالت مان بدلي خراب حال ۾ اچڻ. ايلي مڙ. ادنيٰ. بگاڙو. خراب تبديلي
 مَسْخَر: ص (ع) متح ڪيل. تابع ڪيل. قبضي ۾ ڪيل
 مَسْخَرُو: ص (ع) چرچائي. ظريف - پوڳاني.
 مَسْخَرِي: ث. چرچو گهڻو - ڪلير ڳو. نٺور.
 مَسْخَرِي ڪرڻ: نٺور ڪرڻ - مذاق ڪرڻ. چرچو گهڻو ڪرڻ.
 مَسْدَس: ذ (ع) اهو نظم جنهن ۾ ڇهن مصرعن جو بند هجي. ڇهن مصرعن جو بند. ڇهه ڪنڊي شڪل.
 مَسْدُود: ص (ع) بند ڪيل - روڪيل.
 مَسْر: ذ (سن) مِشَر - ٻانڀڻ - برهمڻ.
 مَسْرَت: ث. (ع) خوشي - سرهاڻي.
 مَسْرَت ڀريو: ص. خوشيءَ وارو.
 مَسْرَف: ص (ع) اجايو خرچ ڪندڙ - اسراف ڪندڙ
 مَسْرُور: ص (ع) خوش - سرهو - شاد.
 مَسْرُوق، مَسْرُوقه: ص (ع) چوراي - چوري ڪيل.

مَسَرِي: ١. ڏاڙهي اچڻ جي شروعات. ڏاڙهيءَ جي ريم-ساوڪ.
 مَسَرِيارو: ٢. ڪاري ريم ڏاڙهيءَ وارو. مصلحت وارو-عقلمند.
 مسز: ٣. (انگ) بيگم-شادي شده خاتون.
 مَسَطَح: ٤. (ع) پڪڙيل، وڇريل، ويڪرو، هموار-سندريل (پٽ).
 مَسَطَر: ٥. ٺ (ع) ڪا غذائي ليڪن ڪين جو اوزار پٽي، فوٽ پٽي.
 مَسْعُودُ: ٦. (ع) سپاڳو، نيڪ، خوش قسمت-بختور.
 مَسڪرات: ٧. (ع) سڪر) نشيدار شيون.
 مَسڪرائڻ: ٨. مَرڪڻ-مَشڪڻ-ڪِلڻ.
 مَسڪراھت: ٩. ٺ. مَرڪ-بسم-مشڪ.
 مَسڪَن: ١٠. ڏ (ع) رهڻ جي جاءِ. رهڻ جو هنڌ، گهر، نڪاتو.
 مَسڪو: ١١. ڏ (ف) مڪڻ.
 مَسڪو هئڻ: ١٢. خوش مد ڪرڻ.
 مَسڪو: ١٣. ص. ٿلهو-مٿورو.
 مَسڪِينُ: ١٤. ص (ع) غريب-ڪنگال، مفلس، عاجز، ويچارو.
 مَسڪِين طبع: ١٥. ص. غريب، حيم-بردبر، ٻلو، بيوس، مانيو.
 مَسڪِينِي: ١٦. ٺ. غربت، مفلسي-ناداري.
 مَسَلَح: ١٧. ص (ع) هٿياربند-هٿيارن پنهان سان.
 مَسَلَسَل: ١٨. ص (ع) سلسلي مرڪيل-سسپوار، لاڳيتو، هڪٻئي پويان.
 مَسَلَط: ١٩. ص (ع) تسلط يا قبضو ڪندڙ-قابض، غالب، فاتح.
 مَسَلَط ڪرڻ: ٢٠. زوري مڙهڻ، لازمي ڪرڻ.
 مَسَلڪ: ٢١. ڏ (ع) رستو-راه، طريقي، رسم-رواج، سلوڪ جي راه.
 مَسَلَمُ: ٢٢. ڏ (ع) مذهب اسلام جو پوئلڳ-مسلم.
 مَسَلَمُ: ٢٣. ڏ (ع) تسليم ڪيل-مڃيل، سچو، سارو، سالم، مڃڻ جوڳو، صحيح-درست.
 مَسَلَمَانُ: ٢٤. ڏ (ع) مذهب اسلام جو پوئلڳ-مسلم.
 مَسَلَمَان ٿيڻ: ٢٥. اسلام آڻڻ-دين اسلام قبول ڪرڻ-ڪلمو پڙهي ايمان آڻڻ.
 مَسَلَمَانِي: ٢٦. ٺ. مسلم، نڙواري (رسم)، سنت، طهر-ختو.
 مَسَلو: ٢٧. ڏ. مذهبي سوال-مستلو، رٿ-نهراءِ-تجوين.
 مَسَلو: ٢٨. ص. مسلمان-مسلم.
 مَسَمَات: ٢٩. ٺ (ع) نالو رکيل عورت (عورتن جي نالي سان گڏ استعمال ٿيندڙ لفظ).
 مَسَمَارُ: ٣٠. ڏ (ع) ميخ-ڪلي، (ص) ڪيراييل-ڊائل، تب-بريد.
 مَسَمَار ڪرڻ: ٣١. ڏاهڻ-تباه ڪرڻ.
 مَسَمَرِيَمَر: ٣٢. ڏ (انگ) خيال يا تصور ذريعي ٻئي جون ڳالهيون

پڌريون ڪرڻ جو علم-هينئر جو هڪ قسم.
 مَسَمِيَسو: ٣٣. ص. سسپس ڪندڙ، گوشتات ڪندڙ، ڪنڌوارو-صابر.
 مَسَمومر: ٣٤. ص (ع) زهريلو-زهرِي.
 مَسَمِي: ٣٥. ص (ع) نالو رکيل مرد (مردن جي نالي سان استعمال ٿيندڙ لفظ).
 مَسَمَد: ٣٦. ٺ. ٺ (ع) اه، جاءِ جتي ٿيڪ ڏيئي ويهجي، سندن گدي-تخت.
 مَسَمَد نشين: ٣٧. ص. تخت تي ويهندڙ، بادشاه.
 مَسَمَد: ٣٨. ڏ. چهندي، بدن تي فرحت لاءِ گهميل هٿڙا-ٿڌڙا.
 مَسَمَد ڏيڻ: ٣٩. ٺڌڙا ڪيڻ-هٿڙا گهمائڻ.
 مَسَمُون: ٤٠. ص (ع) تڪو ڪيل، سرائڻ چڙهيل، صاف ٿيل، اهو ڪم جيڪو نبي سڳوري (ص) خود ڪيو هجي-سنت، جائز-درست.
 مَسَمُن: ٤١. ڏ (سن) هندن جي مڙدن ساڙڻ جي جاءِ-مَسان.
 مَسَمُن: ٤٢. ٺ. واريءَ چيڪي مٽيءَ واري زمين.
 مَسَمُن: ٤٣. اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.
 مَسَمُن: ٤٤. م. ڪو ماڻهن، جهيٽوئين، هڃڻ، اجڙتئين، تڪليف ۾ اچڻ.
 مَسَمو: ٤٥. ڏ. جسم تي اڀريل ڪاروداڻو-مَسو.
 مَسَمو: ٤٦. ڏهن چئن اٺا جن جي اٿي ڪي ملائي ان مان پڇايل ماني-آلوتي ماني.
 مَسَمو: ٤٧. ص. کوٽو سکوٽو-چهرو.
 مَسَمَوَارُ: ٤٨. ٺ. جاءِ جو پڙو پ ڪرايو. ڪاشيءَ استعمال ڪرڻ جو چورو-پڙو.
 مَسَمَوَارِي: ٤٩. ص. مسواڙ تي ويٺل-ڪرائدار.
 مَسَمَوَاڪُ: ٥٠. ڏ (ع) ڏندن.
 مَسَمَوَدو: ٥١. ڏ (ع) اها لکت جنهن ۾ پوءِ تصحيح ٿي سگهي. ڪنهن ڪتاب ۾ مضمون جي اصل تحرير-قلمي نسخو.
 مَسَمور: ٥٢. ٺ. هڪ قسم جي پوک ۽ ان جو بچ (دالين ۾ شمار ٿئي)-مَهري.
 مَسَمهل: ٥٣. ص (ع) جلاب آئيندڙ-قبض ڪندڙ.
 مَسَمهو: ٥٤. ص. ڏسندڙ، حسد.
 مَسَمَو: ٥٥. ڏ (ع) سوال، فقه بت سوال، معاملو.
 مَسَملا پيدا ڪرڻ: ٥٦. آزار مچائڻ-معاملڪڙا ڪرڻ.
 مَسَمُول: ٥٧. ص (ع) جنهن کن سوال ڪيو وڃي-جواب ڏيندڙ-ذميوار.
 مَسِي: ٥٨. ٺ. عورتن جي سينگار جو هڪ وکر (ڏندن کي لڳائڻ جو پٿور، جنهن سان ڏند ۽ مهارون ڳاڙها ٿين).

مَسِيحِيَت: ث. مسجد-مهت.
 مَسِيح: ذ(ع) حضرت عيسيٰ عليه السلام جو لقب، جيڪو ڪندڙ.
 مَسِيحِي: ذ. مسيح، ويڇ-طبيب.
 مَسِيحِيَانِي: ث. حضرت عيسيٰ عوانگر جيارن جو عمل.
 مَسِيحِي: ص. حضرت عيسيٰ جو پوئلڳ-ڪرستان.
 مُشَابِه: ظ(ع) جهڙو-مثل-موافق.
 مُشَابَهَت: ث. هڪجهڙائي-مطابقت-برابري-پيٽ.
 مَشَارِي: ص. مشهورو-نالرو-هاڪارو.
 مُشَاطَه: ث(ع) عورتن کي سينگار ڪرائيندڙ عورت (جيڪو ڪم عموماً حجامن ڪري). سڳبندي ڪرائيندڙ وڇ واري عورت. دلال.
 مُشَاعِرُو: ذ(ع) شاعرن جو گڏ ٿي شعر خواني ڪرڻ جو شغل. شاعرن جو اجتماع.
 مُشَاعِرُو پَرَهَن: مشاعريءَ ۾ شعر پڙهڻ.
 مُشَاغِل: ذ(ع) "مشغول" جو جمع. ڪم ڪار پورهيو. وندر.
 مُشَاَفَه: ذ(ع) روبرو-سامهون.
 مُشَاق: ص(ع) جنهن جي گهڻي مشق ڪيل هجي-مهارت رکندڙ-تجربڪار-ماهر.
 مُشَال: ذ. مشعل-ڏيائي.
 مُشَالِچِي: ص. مشعل ڪندڙ-مشعل بردار.
 مُشَامَرُ: ذ(ع) قوت شاعريءَ جي جاء-دماغ. سونگهن جو جس.
 مُشَاوَرَت: ث(ع) صلاح-مصحت-مشورو.
 مُشَاوَرَتِي ڪائونسل: ذ. گڏيل صلاح مشوري جي ڪاميٽي.
 مُشَاهَدَات: ذ(ع) ڏيکاء-نظير آيل حقيقت.
 مُشَاهَدُو: ذ(ع) نظارو. تماشو. معائنو. تجربو. تصوف، جي اصطلاح مان انوار الاهيءَ جو نظارو-ديدار.
 مُشَاهَدُو مَاتَن: ديدار ڪرڻ. لقاء ڏسڻ.
 مُشَاهِرُو: ذ(ع) ماهوار پگهار. ماهيانو وظيفو.
 مُشَاهِر: ذ(ع) "مشهور" جو جمع. نامور ماڻهو-مشهور ماڻهو-وڏا ماڻهو (جن ڪو ڪارڻ موڪيو هجي).
 مُشَايِخ، مُشَايِخ: ذ(ع) "شيخ" جو جمع. بزرگ ماڻهو-دين جا اڪابر. صوفي سڳورا (جيڪي مرشد جي ريتي کي پيٽل هجن).
 مُشَايِخِي: ث. بزرگي. پارسائي.
 مُشَبَه: ص(ع) تشبيه ڏنل (شيءَ ڳالهه).
 مُشْت: ث(ف) مُت. مُڪ. لُپ.

مُشْت اُسْتخوان: ذ. هڏن جي مُت. تمام ضعيف.
 مُشْت خَاڪ: ث. مُتِيءَ جي مُت. انسان. دنيا.
 مُشْت زَنِي: ث. مُتَهَن. چلق.
 مُشْت غُبَار: ث. دڙ-لٽ. مثل ماڻهو جي ڳريل جسم جي مُتِي.
 مُشْتَاق: ص(ع) خواهشمند-طالبو-گهرو-شائق. متذلل.
 مُشْتَبِه: ص(ع) جنهن تي شڪ هجي-شڪي.
 مُشْتَرِك: ص(ع) گڏيل-شريڪ ٿيل. ڳنڍيل-لاڳو.
 مُشْتَرِي: ذ(ع) خريدار. هڪ گهر جو نالو.
 مُشْتَعِل: ص(ع) پرنڌ-باهوانگر پڙ ڪندڙ.
 مُشْتَق: ذ(ع) ڪنهن مصدر مان ٺهيل لفظ.
 مُشْتَمِل: ص(ع) شامل-شريڪ-گڏيل.
 مُشْتَهَر: ص(ع) مشهور ڪيل. اعلان ڪيل. ڏيڍورو ڏنل.
 مُشْت: ث. مُت-چپ-خاموشي-سنتو.
 مُشْتَبُو: ص. ستروتر-ڏٽو مُتو.
 مُشَر: ص. مشهور-ناميارو.
 مُشَر: ذ. برهمڻ لاءِ آڌرپءَ جو لفظ-برهمڻ.
 مُشَرَب: ذ(ع) پاڻي پيئڻ جي جاء (حوض، چشمو). دين-مذهب. طريقتو-ريت.
 مُشَرَف: ص(ع) شرف ڏنل-مزز.
 مُشَرَف به اسلام: ذ. مسلمان ٿيڻ جي عزت حاصل ٿيڻ.
 مُشَرَف ٿيڻ: ڪنهن بزرگ يا پڻ کان وڌيڪ معزا، شخص، سان ملاقات ٿيڻ. عزت حاصل ڪرڻ.
 مُشَرِق: ذ(ع) سج اُڀرڻ وارو طرف-اُڀرندو-اڀر-پورب.
 مُشَرِقِي: ص. اڀرندي جو-پورب.
 مُشَرِك: ص(ع) شرڪ ڪندڙ-خدا سان ٻئي معبود کي، نريڪ ڪندڙ-بت پرست.
 مُشَرڪَاتَه: ص. بت پرستيءَ وارو-شرڪ وارو.
 مُشَرُو: ذ. گڏيل سڀئيءَ ڪپهه.
 مُشَرُوط: ص(ع) شرط ڪيل. پابند-بڌل.
 مُشَرُوع: ص(ع) شرع جي موافق. (ذ) گڏيل سڀئيءَ ريشمي ڪپڙو.
 مُشْعَل: ث(ع) ڪپڙي جو مڇو جيڪو ڪاٺيءَ جي چڙهي تي ٻڌي، تيل ۾ ٻوڙي ٻارجي-ڏيائي.
 مُشْعَل بردار: ص. مشعل ٻاري ڪٽي هلندڙ.
 مُشْعَلِچِي: ص. مشعل ٻاريندڙ.
 مُشْغَلُو: ذ(ع) ڪم-ڪرت-ڏندو. پورهيو وندر-تفريح.

مُشْكُنُ: م. چين مڪلن- مڪن. ٻاٻوهن. خوش ٿيڻ.
 مُشْكُو: ذ. انڙو ٻيو- لاڙي.
 مَشْكُوَاةُ: اسم خاص (ع) حديثن جو مشهور ڪتاب
 مَشْكُورُ: ص (ع) شڪر ڪيل. احسانمند- ٿورا ٿو- شڪرگذار.
 مَشْكُوكُ: ص (ع) شڪ ڪيل- شڪي. گماني.
 مُشْكِي: ص. مُشڪ جي رنگ جهڙو. ڪارو- سياهه. سانورو.
 سياهي مائل (ذ) ڪاري رنگ جو گهوڙو.
 مُشْكِيْزَه: (ذ) ف) ننڍڙي پخال.
 مَشْمُولُ: ص (ع) شامل ڪيل- ملايل.
 مِشْنُ: ذ (ع) عيسائين جي تبليغي انجمن. سفارتي وفد. (انگ)
 ڪل- انجن.
 مِشْنُ اسڪول: ذ. عيسائين جو اسڪول.
 مِشْنِي: ص (انگ) عيسائي تبليغي جماعت جو ڪم.
 مَشُورُ: ذ (ع) صلاح مصلحت- تجويز. رڳو بندي.
 مَشُورُ ڏڪرُن: صلاح ڪرڻ. سڃاڻڻ.
 مَشْهُدُ: ذ (ع) حاضر ٿيڻ جي جاءِ.
 مَشْهُدُو: ذ. روئيندو- مسخري. تماشو.
 مَشْهُودُ: ص (ع) حامل ڪيل. ثابت ڪيل. موجود. حاضر
 مَشْهُورُ: ظ (ع) نامور- نالي وارو- هاڪارو
 مَشْهُورِي: ث. هڪ- نامور- ناموري.
 مَشِيَّتُ: ث (ع) خواهش- مرضي- ارادو. خدا تعاليٰ جي مرضي- تقديرو
 مَشِيرُ، مَشِيرُ: ص (ع) مشورو ڏيندڙ- صلاحڪار. راءِ ڏيندڙ.
 مَشِيرَنا مَو: ذ. واردات جي موقعي جي لکت ۽ شاهدي.
 مَشِيرِي: ت. ميمبري. صلاحڪاري.
 مَشِينُ: ث (انگ) ڪل.
 مَشِينِي: ث. ڪل جبراز- ڪٽل.
 مُصَاحِبُ: ص (ع) غلام صحبت. خاص دوست. ساٿي- رفيق.
 مُصَاحِبَتُ: ث. سنگت- دوستي. خلوص رفاقت.
 مُصَارِفُ: ذ (ع) خرچ پڪا- اخراجات
 مُصَارِفُ بِيجا: ذ. غير ضروري خرچ- فضول خرچ
 مُصَافَحُو: ذ (ع) هٿ ملائڻ- هٿ ڏيڻ (ملاقات وقت).
 مُصَالَحَتُ: ث (ع) ميلاپ- ملاقات. صلح.
 مُصَالَحُو: ذ (ع) ضد مزاحمت ڪي رتن لاءِ ويڳر. پيگل ٿان. ٻيو وغيره
 کي ڳنڍڻ لاءِ ريه.
 مُصَلِّدَارُ: ص. ويڳروارو- خوش ذاتي.

مَشْغُولُ: ص (ع) ڪم مڙڻ- مصروف.
 مَشْغُولِي: ث. ڪرت- ڏندو. رنڊر. مصروفيت.
 مُشْفِقُ: ص (ع) مهربان- همدرد- شفيق.
 مُشْفِقَانُو: ص. همدرديءَ وارو- شغف ورو.
 مُشَقُّ: ث (ع) تجربو- آزمودو. چند ڀروني ڪم ڪرڻ جي
 عادت. اڪرن پيڙهڻ لاءِ ڦرهي. وغيره تي وري وري لکن.
 مُشَقُّ پُچائڻ: شاگرد جو صورتخطي ڪي پڪو ڪرڻ.
 مُشَقُّ سَخَنُ: ث. شعر چوڻ جي مهارت. شعر گوئي.
 مُشَقُّ ڪرڻ: ڪوبه ڪم وري وري ڪرڻ.
 مُشَقَّتُ: ث (ع) محنت. پورهيو. ڪشالو. چٽنشي.
 مُشْكُ: ث (ع) پخل- سنداڻو.
 مُشْكُ: ث (سن) ڏوڏرو (ٻانهن جو). گهشت جي سنڌي. رڪ-
 چين مڪل- آهستي ڪل.
 مُشْكُون پَدَن: ٻانهن جا ڏوڏراور ٿي پڻن کان پڌن. قابو پڌن.
 مُشْكُ، مُشْكُ: ث (ف) هڪ قسم جي خوشبو (جيڪا هن جي
 پيٽ مان ٿيلهي جي صورت ۾ نڪرندي ٿي)- گتوري.
 مُشْكَبَارُ: ص. نهايت خوشبودار- مَرهو.
 مُشْكُ بُو: ص. خوشبودار- مَرهو.
 مُشْكُ حَتَن: ث. اُخٽن جي علائقي جي مشڪ (جيڪا نهايت اعليٰ
 قسم جي ٿئي).
 مُشْكُ فَا مَر: ص. مشڪ جي رنگ جهڙو- سُڪي.
 مُشْكِرُو: ص (ع) مسخره (مسخره) چرچائي.
 مُشْكِرِي: ث. چرچو يوڳ- مسخري.
 مُشْكَلُ: ص (ع) ٽڪيو- دشوار- اوکو. (ث) ڏکيائي- سختي-
 تڪليف مصيبت.
 مُشْكَلُ آسان ٿيڻ: مصيبت دور ٿيڻ. سختي لهڻ. سڪرات
 سولي ٿيڻ.
 مُشْكَلَاتُ: ث (ع) مُشْكَلُ جو جمع (پرسنڌيءَ ۾ واحد. طور
 ڪم اچي) تڪليف- ڏکيائي.
 مُشْكَلَاتُ حل ڪرڻ: مصيبت مان چوٽڪارو ڏيڻ. اهڃ
 دور ڪرڻ.
 مُشْكَلَاتُ ۾ ڪم اچڻ: مصيبت ۾ مدد ڪرڻ.
 مُشْكَلُڪُشَا: ص (ف) مُشْكَلُ حل ڪندڙ. مصيبت دور ڪندڙ.
 اهڃ لاهيندڙ. عام اصطلاح ۾ حضرت علي ڪرم الله وجهه جو لقب.
 مُشْكَلُڪُشَانِي: ث. تڪليف دور ڪرڻ. مصيبت کن نجات.

مَصَائِبُ: ذ (ع) "مصيبت" جمع، تڪليفون، سختيون.
 مَصْحَح: ص (ع) صحيح يا درست ڪندڙ - تصحيح ڪندڙ.
 مَصْحَفُ: ذ (ع) گڏ ڪيل لکيل ڪاغذ، ڪتاب، قرآن شريف.
 مَصْدَاقُ: ذ (ع) صداقت جو ثبوت، گواهي - شاهدي.
 مَصْدَرُ: ث (ع) نڪرڻ يا ڦٽڻ جي جاء - جڙ - پاڙ، شروعات، سرچشمو، گرامر موجب اهو لفظ جنهن مان ٻيا لفظ ڦٽي نڪرن.
 مَصْدُوقُ، مَصْدُوقَةٌ: ص (ع) تصديق ڪيل، آزمائيل، سچو، صحيح.
 مَصْرُ: ذ (ع) شهر - نگر - آبادي، آفريڪا ۾ جو سڪ قديمي ملڪ.
 مَصْرِي: ص، مَصْرَجُو، مَصْرَجُوئِيل، (ث) مصري ٻولي.
 مَصْرُ: ص (ع) ڪنهن ڳالهه يا ڪم تي ضد ڪري بيهندڙ، اسرار ڪندڙ، زور ڀريندڙ.
 مَصْرَعُ، مَصْرَعَةٌ: ث (ع) علم عروض موجب شعر جو اڌ (هڪڙيٽ).
 مِصْرَعُ طَرَحُ: ث، شعر جي آهاسٽ جي ڪارڊيف ۽ ڦاڦي جي پابنديءَ سان وڌيڪ شعر ناهن لاء مقرر ڪجي.
 مَصْرَفُ: ذ (ع) مطلب - غرض، خرچ ڪرڻ جو موقعو.
 مَصْرُوفُ: ذ (ع) رَدَل (ڪم ۾) - مشغول.
 مَصْرُوفِيَّتُ: ث (ع) مشغولي (ڪم ۾) - رڌل رهڻ جي حالت.
 مَصْرِي: ث، ڪنڊ جي چارن مان ٺهيل مٿان - ڦٽل، مصر جي ٺهيل تلوار.
 مَصْفِي: ص (ع) صاف ٿيل - آئريل.
 مَصْفِي: ص (ع) صاف ڪندڙ.
 مِصْطَفِي: ص (ع) چونڊيل - ڌايل - منتخب، (اسم خاص) آخري پيغمبر ﷺ جو لقب.
 مِصْطَكِي: ث، پيسر کي وڪر جو هڪ قسم.
 مَصْلَحُ: ص (ع) درست ڪندڙ، سڌاريندڙ.
 مَصْلَحَتُ: ث (ع) سٺي صلاح - نيك تجويز - بهتر راء، چڱائي - ڀلائي، صلاح - رت.
 مَصْلَحَتُ اُنْدِيَشُ: ص، مناسب ۽ معقول ڳالهه سوچيندڙ.
 مَصْلَحَتُ اِيْزِدِي: خدا جي حڪمت، خدا جي مرضي.
 مَصْلَحَتُ وَقْتُ: وقت جي تقاضا - وقت جي مناسبت موجب.
 مَصْلَحَتًا: ظ، صلاح موجب، پاتمرادو.
 مَصْلَحَتَانُ: ص، صلاح ڏيندڙ، صلاح مصلحت ڪندڙ.
 مَصْلُوكُ: ذ (ع) نماز پڙهڻ لاء ڪپڙ جو فرش.
 مَصْلُوبُ: ص، سُوريءَ تي ٻڙهيل - ڦاسي ڏنل - سلب چڙهيل.
 مَصْمَرُ: ص (ع) مقرر ڪيل، ارادو ڪيل، پڪو - مضبوطا.
 مَصْمَرُ ارادو: ذ، پڪو ارادو.

مُصَنَّفُ: ص (ع) ڪتاب لکندڙ - ليکڪ.
 مُصَنَّفِي: ث، تحرير - تصنيف - مؤلفي.
 مَصْرَعَاتُ: ث (ع) ٺاهيل شيون.
 مَصْنُوعِي: ص (ع) ٺاهيل - هٿرادو، ٺٽي - جڙتو.
 مَصْنُورُ: ص (ع) تصوير ٺاهيندڙ، نقاش، خدا تعاليٰ جو هڪ نالو.
 مَصُورِي: ث، تصويرون ٺاهڻ جو هنر، نقاشي.
 مُصَيِّبَتُ: ث (ع) تڪليف - ڏک، آزار، ظلم، مشڪل - سختي، ويدن.
 مُصَيِّبَتُ پُونُ: آفت اچڻ، ويدن ٿيڻ.
 مَصِيْبَتْرَدَه: ص، آفتن جو ماريل، ڏک جو ستيل، آزاريل - ستايل، ب بخت.
 مَصِيْبَتُون سَهْنُ: تڪليفون برداشت ڪرڻ، ظلم سہڻ.
 سختيون پوڳڻ.
 مُضَارَعُ: ذ (ع) جهڙو - مثل، گرامر موجب هڪ آزمائڻ جو نالو.
 مُضَاعَفُ: ص (ع) ٻيڻو - ٻيڻو، گرامر موجب اهو لفظ جنهن جي پڇاڙيءَ ۾ ساڳي قسم جو ٻيو لفظ اچي.
 مُضَافُ: ص (ع) وڌايل، لاڳاپيل، مليل، گرامر موجب مالءِ ۽ ٻي.
 ڏيکاريندڙ لفظ.
 مُضَافُ اليه: ذ، گرامر ۾ ملڪيت ڏيکاريندڙ لفظ.
 مُضَافَاتُ: ذ (ع) آسپاس - گرد نواح، شهر جو آسپاس، اردو ڳوٺ آبادي.
 مُضَامِينُ: ذ (ع) 'مضمون' جو جمع.
 مُضَائِفُ: ذ (ع) ڪمي - مشڪل، حرج - نقصان، ٻيڻ.
 مَضْبُوطُ: ظ (ع) مستحڪم - پڪو - قابو، ڏاڍو، ختم.
 مضبوط رهڻ: قائم رهڻ - اٿل رهڻ - ثابت قدم رهڻ.
 مضبوط ڪرڻ: پختو ڪرڻ، آماده ڪرڻ - پڪو ڪرڻ.
 مَضْبُوطِي: ث، پختي ٺاهڻ، طاقت، سگهه.
 مَضْحَكُ: ص (ع) مسخرو - چرچائي - ڪلائيندڙ.
 مَضْحَكُه: ذ (ع) ڪل، مذاق، چرچو - ٺٺول، چٽو.
 مَضْحَكُه خِيْزُ: ص، ٺٺول جهڙو، ڪل جهڙو.
 مَضْرُ: ص (ع) ضرور سائيندڙ - نقصانڪار.
 مَضْرُ صَحْتُ: صحت لاءِ نقصانڪار - موٽندڙ.
 مَضْرَابُ: ث، (ع) تيارين واري ساز وچائڻ لاءِ لڙه جو تختو، ڇٽو - جڙب.
 مَضْرَتُ: ث (ع) نقصان - زيان، ضرر.
 مَضْرَتُ رَسَانُ: ص، نقصان رسائيندڙ.
 مَضْرُوبُ: ص (ع) ڏڪيل - ڏک لڳل، ضرب ڏنل.

مُطْلَعُ: ذ (ع) غزل جو پهريون شعر (جنهن ۾ ٻئي مصرعون هم قافيي ٿين).
 مُطْلَعُ: ص (ع) اطلاع ڪيل. واقف-آگاه.
 مُطْلَعُ ڪَرُنُ: اطلاع ڏيڻ-خبر رسائڻ-آگاه ڪرڻ.
 مُطْلَقُ: ص (ع) آزاد. خودمختيار. (ظ) بالڪل-قطعي.
 مُطْلَقُ العِنَانُ: ص. چٽو واڳ-آزاد. خودمختيار.
 مُطْلَقَه: ص (ع) طلاق ڏنل (عورت).
 مُطْلَقًا: ظ. سمورو-سڀ-سراسر-مٿي وٺي.
 مُطْلُوبُ: ص (ع) طلب ڪيل-گهريل. جنهن شيء جي طلب يا خواهش هجي. معشوق-محبوب.
 مُطْمَحُ: ص (ع) مٽائڻ-مٽي. (ذ) نظريون جو هنڌ-نظرو. مقصود.
 مُطْمَحِ نظر: ذ. نگه جو مرڪز. اصل مقصد.
 مُضَهَرُ: ص (ع) پاڪ-صاف-پوتر.
 مُطْمَئِنُ: ص (ع) بينڪر-آسودو-بي اونو.
 مُطْمَئِنُه: ذ. نفس جو هڪ قسم-نفس مطمئنه.
 مُطْمِيعُ: ص (ع) اطاعت ڪندڙ-فرمانبردار. ماتحت-تابعدار.
 مُطْمِيع ڪرڻ: تابعدار بنائڻ. آڻ مڃائڻ.
 مُطْمِيعِلُ: ص. ننڍڙو فرمانبردار. مڃايل-گهڻو هٿو.
 مُظَالِمُ: ذ (ع) ظلم-سختيون-ڏاڍ.
 مُظَاهَرُ: ذ (ع) 'مظهر' جو جمع. نظار-لقاء.
 مظاهر فطرت: قدرتي نظار-قدرت جي ڪاريگري.
 مُظَاهَرُو: ذ (ع) مدد-حمایت. ڪنهن خاص معاملي جي تائيد يا مخالفت ۾ اجتماع جو گشت.
 مُظَاهِرِيَن: ث. مظاهرو ڪندڙ-جلوس ڪيندڙ.
 مُضْرَفُ: ذ. علم نحو موجب هڪ طرف ۾ ٻئي طرف هجڻ جي معنيٰ ڏيکاريندڙ ظرف.
 مُضْفَرُ: ص (ع) فتح ٻ-سويارو-ظفر ياب.
 مُظْلُومُ: ص (ع) جنهن تي ظلم ڪيل هجي-ستمزده-ستائيل-آزاريل.
 مُظْلُومِي، مُظْلُومِيَّت: ث. ظلم-ڏاڍ-ستم. ستم رسيدگي.
 مُظْهَرُ: ذ (ع) ظاهري ٿيڻ جي جاء. پٿرائي-ظهر. نظرو.
 مَعُ: ظ (ع) سن-سميت-گڏ-شامل.
 مَعًا: ظ (ع) ساڻ ئي-گڏ ئي. فوراً-اوچتو.
 مَعَاذُ: ذ (ع) پنهنجي جاء. پناه-حفظت.
 مَعَاذُ اللّٰه: ذ. خدا جي پناه! خدا بچائي! خدا نه ڪري!
 مَعَارِفُ: ذ (ع) مختلف هنر. علم ۽ هنر.

مُضْطَرُ: ص (ع) نقصان پهتل-ضرر پهتل. تڪليف ۾ پيل.
 مُضْطَرَبُ: ص (ع) بيقرار-بيچين-پريشان.
 مُضِلُ: ص (ع) گمراه ڪندڙ-ورغلائيندڙ.
 مُضْمَحِلُ: ص (ع) مست. ٽڪل. ساٿو. ڀيرو. هيتو. اداس-دلگير.
 مُضْمَرُ: ص (ع) لڪل-پوشيدو-مخفي.
 مُضْمَضُه: ذ (ع) گُڙي-غراغرو.
 مُضْمُونُ: ذ (ع) ڪنهن موضوع تي لکيل عبارت يا تحرير. مطلب-معني.
 مضمون آفريني: ث. نئين ڳالهه پيدا ڪرڻ.
 مضمون نگار، مضمون نويس: ص. مضمون لکندڙ-ليکڪ.
 مضمون نوري: ث. مضمون لکڻ جو ڪم. لکڻ جو فن.
 مُطَابِقُ: ظ (ع) جهڙو-مثل-وانگر-جيئن. موافق-برابر.
 مُطَابَقَتُ: ث. هڪجهڙائي-مشابهايت. برابري-يڪسانيت.
 مطابقت رکڻ: هڪجهڙو هئڻ. يڪسان هئڻ.
 مُطَالِبُو: ذ (ع) پنهنجي حق جي گهر-دعويٰ. گهر-نهرائڻ. طلب.
 مطالبو ڪرڻ: گهر ڪرڻ-گهرڻ. دعويٰ ڪرڻ
 مُطَالِعُ، مُطَالَعُو: ذ (ع) ڪنهن شيء کي سمجهڻ لاءِ ڏسڻ. پڙهڻ-پيس. غور سان ڇاڄ.
 مطالعو ٿيڻ: اڀياس ۾ اچڻ-اڀيس ڪرڻ. توجهن ۾.
 مطالعي گهر: ذ. ڪتب خانو-لائبريري.
 مُطَبُ: ذ (ع) جنهن جاء ۾ طبيب علاج ڪري-دلبابت خانو-شفابخانو نوا خانو.
 مُطْبَحُ: ذ (ع) رڌڻو-بورچي خانو.
 مُطْبَعُ: ذ (ع) چاپخانو-پريس.
 مُطْبُوعُ: ص (ع) ڇپيل.
 مُطْبُوعات: ث (ع) ڇپيل مواد-ڪتاب وغيره.
 مُطْرَبُ: ص (ع) ڳڻڻو-گويو. قوال.
 مُطْعُونُ: ص (ع) طعنو ڏنل-خوار-مهڻي هب.
 مُطْلَا: ص (ع) سونو-طلائي-زرين.
 مُطْلَبُ: ذ (ع) مقصد. رڌو. معنيٰ. فائدو. غرض.
 مُطْلَب بَراري: ث. ڪم نڪرڻ. حصول مطلب. محتروائي.
 مُطْلَب پورو ٿيڻ: ڪم نڪرڻ. مقصد حاصل ٿيڻ. مراد پوري ٿيڻ.
 مُطْلَب جي باري: ث. غرض واري دوستي. منافقت.
 مطلب ڪيڏن: غرض پوري ڪرڻ-پنهنجو ڪم ڪيڏن ڳالهه سمجهڻ.
 مُطْلَبِي: ص. خود غرض-پنهنجي فائدي جو غرض رکندڙ.

معارف: ص (ع) اهل علم، خدا شناس - معرفت وارا بزرگ.
 معاش: ث (ع) روزي - رزق، گذران، کدو خوراک.
 معاشرت: ث (ع) رحتي ڪهڻي - اٿي ويٺي، سڱ واري حياتي.
 معاشرتي: ص. سماج - سن لاڳاپو رکندڙ - سماجي.
 معاشره: ذ (ع) گذجي رهڻ ۽ زندگي گذارڻ، سماج - سوسائٽي.
 معاشي: ص. روزي ۽ گذر سفر متعلق.
 معاشيات: ث (ع) دولت جي پيدائش ۽ تقسيم جي بحث وارو علم - اقتصاديات.
 معاصر: ص (ع) هم عصر - ساڳئي دور جا، ساٿاري.
 معاصي: ذ (ع) ڏوه - گنه.
 معاف: ص (ع) معاف بخش، ڇڏيل، آزاد، درگذر.
 معاف ڪرڻ: بخش ڪرڻ، درگذر ڪرڻ، ڇڏڻ.
 معافي: ث. بخشش - نجات، چوٽ ڪرو.
 معافيدار: ص. معافي ڏنل - بخش ڪيل، جاگيردار.
 معافي نامو: ذ. معافي جي درخواست.
 معالج: ص (ع) علاج ڪندڙ - طبيب - ويڇ.
 معالجه: ذ (ع) دوا درمل - علاج.
 معاملات: ذ (ع) ڪاروباري مسئلا، تڪرار - معاملو.
 معاملو: ذ (ع) معاملو، عمل، ڪم ڪر، ڪاروبار - ڏندو، ڏيٽي.
 لپي، وهنوار، واقعو، جهڳڙو - تڪرار.
 معاملو ڪرڻ: نبيرو ڪرڻ، تڪرار ڪرڻ.
 معاملائي: ث. جهڳڙالو - ڦڏائي.
 معاملي شناس، معاملو فهم: ص. تجربيڪار - آزمودگار، سمجهو.
 معانقه: ذ (ع) بفلگيري - پ ڪر.
 معاني: ذ (ع) "معني" جو جمع (معنائون، مطلب، لفظن کي موقعي تي استعمال ڪرڻ جو علم).
 معاوضو: ذ (ع) بدلو - عيوض، مله - اجرت، محتاتو - پورهيو.
 معاون: ص (ع) مددگار - هيلي، حمايتي، اسسٽنٽ - ماتحت.
 معاونت: ث (ع) مدد، حمايت.
 معاونت ڪرڻ: واهر ڪرڻ - مدد ڪرڻ.
 معاهدو: ذ (ع) عهد نامو - اقرار نامو، صلح.
 معائنو، معائني: ذ (ع) اکين سان ڏسڻ، مشاهدو، جائزو، جاچ.
 معائنو ڪرڻ: جاچ پڙتل ڪرڻ، چڪاس ڪرڻ.
 معبد: ذ (ع) عبادت جي جاء - عبادتگاه (مسجد، ديول، مندر وغيره).
 معبود: ص (ع) جنهن جي عبادت ڪجي، الله تعاليٰ.

معتاد: ص. هيراڪ - هريل - عتي، معمولي - رواجي.
 معتبر: ص (ع) اعتبار جوڳو - ڀروسي جهڙو، عزت آبرو وارو.
 معتبر ٿيڻ: چڱو مٿس بڻجڻ - چڱمٿسي ڏيکارڻ.
 معتبري: ث. اعتبار - ساڪ، عزتمندي.
 معتدل: ص (ع) اعتدال وارو، وچترو - درميانو، پوروپنو.
 معتراض: ص (ع) اعتراض ڪندڙ، روڪيندڙ - ٽوڪيندڙ.
 معترف: ص (ع) مڃيندڙ - قبول ڪندڙ، اقرار ڪري.
 معتزله: ذ (ع) عتي ڪسوٽي تي بنياد وارو مسلمن جو هڪ فرقو.
 معتصم: ذ (ع) ڀروسو رکندڙ.
 معتقد: ص (ع) اعتقاد رکندڙ - مڃيندڙ، ڪنهن شخص يا فرقو جو پوئلڳ.
 معتكف: ذ (ع) اعتڪاف ۾ ويهندڙ.
 معتل: ص (ع) بيمار - اڳهو، علم صرف موجب حرف علت وارو اسمي فعل.
 معتمد: ص (ع) اعتبار جوڳو - ڀروسي جهڙو - معتبر.
 معتوب: ص (ع) عتاب هيٺ آيل.
 معجز: ص (ع) عاجز ڪندڙ، وس ڪان پا. (ذ) معجزو.
 معجز بياني: ث. اعليٰ درجي جي خوش بياني، فصاحت ۽ بلاغت جو ڪم.
 معجز نگاري: ث. اعليٰ درجي جي لکڻي - ڪماليت واري تحرير.
 معجز نما: ص. حيرت جهڙو.
 معجزو: ذ (ع) اهو ڪم جيڪو انسان فطرت کان ٻاهر هجي، اهو ناممڪن ڪم جيڪو نبي سڳوري کان ٿئي.
 معجل: ص (ع) جلدي ۾ ڪيل، (ذ) نڪح وقت فوراً ادا ڪيل حق مهر.
 معجم: ص (ع) تقطي وارو اکر - منقو.
 معجون: ث (ع) دوائن جو مز ڪب.
 معدن: ذ (ع) کان (سون، چاندي، ڪوئلي وغيره جي).
 معدني: ص. کان مان کوٽي ڪڍيل.
 معدني پيدائش: ث. کان مان نڪرندڙ شيون (سون، چاندي، ت. م. ڌاتو وغيره).
 معدنيات: ث (ع) زمين مان کوٽي ڪڍيل ڌاتو وغيره.
 معدود: ذ (ع) جسم جو هڪ عضو (پيٽ ۾ کڏي گڏ ٿيڻ ۽ هضم ٿيڻ جي ڳوٺري) - اوچري، شڪم - ڍڍ.
 معدود: ص (ع) شمار ڪيل - ڳڻيل، ٿورا - ڪجهه - چند.

مَعْدُومُ: ص (ع) نابود- تباہ- فنا، گم.
 مَعْدَرَتُ: ث (ع) عذر- بهانو- حيلو. وات لڪاتي.
 مَعْدُورُ: ص (ع) عذروارو. معافي لائو. اڀاهج- جڏو. عاجز- بيوس.
 مَعْدُوري: ث. مجبوري. بيوسي. لا چاري.
 مَعْدُوري: اسم خاص. شاه جي رسالي جي سرسئيءَ جو هڪ باب.
 مَعْرَا: ص (ع) اڳهاڙو- ننڳو. خالي- سادو. پاڪ- صاف. (ذ) اهو
 نثر جيڪو مٽئي نه هجي.
 مِعْرَاجُ: ذ (ع) ڏاڪڻ. مٿانهين هنڌ. تي چڙهڻ جو وسيلو. پياڙهي.
 حضور نبي سڳوري جو اسمن تي وڃڻ ۽ الاهي تجليءَ جو نظارو
 ڪرڻ. انتهائي عروج. ترقيءَ جي مٿانهين منزل. اعليٰ رتبو.
 معراج رات: اسم خاص. رجب مهيني جي ست ويهين تاريخ (جنهن
 تي پاڻ سڳورا ﷺ معراج تي ويا).
 مَعْرَبُ: ص (ع) ڪنهن زبان جو بنيادي لفظ، جنهن کي عربي ٻوليءَ
 ۾ آندو ويو هجي- عربي بگاڙو.
 مَعْرِضُ: ذ (ع) ظاهر ٿيڻ جو هنڌ
 مَعْرِضُ التَّوَي: ذ. ملٽري ڪرڻ.
 مَعْرِضُ وُجُود: ذ. وجود ۾ اچڻ. ظاهر ٿيڻ.
 مَعْرِفَتُ: ث (ع) سڃاڻپ- واقفيت. علم الاهي يا قدرت جي قانون
 جي ڄاڻ. خداشناسي. وسيلو (ظ) هٿڻ- وسيلي- ذريعي.
 مَعْرِفَتُ مَآثِر: خدا کي سڃاڻڻ- عارف جو درجو حاصل ڪرڻ.
 مَعْرُڪو: ذ (ع) معرڪه (اهو هنڌ جتي ماڻهو گڏ ٿين. جنگ جو ميدان.
 لڙائي- جنگ. جهيڙو. هجڻو- پيڙ. شادي وغيره جي محفل.
 مَعْرُڪو سَر ٿيڻ: مقابلي ۾ فتح حاصل ٿيڻ.
 مَعْرُڪَةُ الْآرَا: ص. جنگ لاءِ تيار. زبردست. مقابلي لاءِ زور وٺائيندڙ.
 مَعْرُڪِي آراني: ث. لڙائي لاءِ صف بندي. مقابلو. جنگ- لڙائي.
 مَعْرُوضُ: ص (ع) عرض ڪيل. (ذ) عرض- درخواست- گذارش.
 مَعْرُوفُ: ص (ع) مشهور- ڄاتل.
 مَعْرُزُ: ص (ع) عزت ڏيڻ وارو. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 مَعْرُزُ: ص (ع) عزت وارو- عزتمند. بزرگ. شريف.
 مَعْرُؤُلُ: ص (ع) هٽيل- لاٿل- برطرف (ڪنهن ملازمت، عهدي يا
 فرض ادائيءَ سان).
 مَعْرُؤُلِي: ث. (ف) برطرفي (ملازمت تن).
 مَعْشُوقُ: ص (ع) جنهن سان عشق ڪجي. جنهن تي ڪو عاشق
 هجي. محبوب- پيارو- دلير.
 مَحْشُوقَاتو: ص (ف) معشوق سان نسبت وارو. وٽندڙ- دلڪش.

مَعْصُومُ: ص (ع) گناه ڪان بچيل- پاڪدامن. بيگناه. پالو ڀولو.
 (ذ) ننڍڙو ٻار- ابهم.
 مَعْصُومِي، مَعْصُومِيَّت: ث. پاڪدامني. بيگناهي. پورو ٿاڻي. ننڍپڻ.
 مَعْصِيَّت: ث (ع) گناه- خطا- قصور- پاپ.
 مَعْطَرُ: ص (ع) خوشبودار- سُرهو. سڳند وارو.
 مَعْطَلُ: ص (ع) ڪم ڪن نڪتل- ڪم ڪان ويل. بيڪار. ڪجهه
 وقت لاءِ ملازمت ڪن برطرف.
 مَعْطَلِي: ث. عارضِي برطرفي. التوا- مهملِي.
 مَعْطُوفُ: ص (ع) ويڙهيل- ڊيٽيل. جڪڙيل- ڦاسايل. علم نحر
 جي اصطلاح ۾ ٻئي لفظ سان ڳنڍيل لفظ.
 مَعْطِي: ص (ع) عطا ڪرڻ وارو. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو
 مَعْظَمُ: ص (ع) وڏو- بزرگ. عزت لائق.
 مَعْقُولُ: ص (ع) عقل ۾ ايل. عقل جو ڳو. مناسب- درست. وٽندڙ.
 لائق موزون.
 مَعْقُولَات: ث (ع) حڪمت، فلسفي ۽ منطق جا علم- عقلي علم.
 مَعْقُولِيَّت: ث. انسانيت- ماڻهپو. سمجهه.
 مَعْڪُوسُ: ص (ع) عڪس ورتل. اُٻتو- اُٺو
 مَعْلَقُ: ص (ع) اٽڪيل- تنگيل.
 مَعْلَمُ: ص (ع) علم سڃاڻيندڙ. استاد. حج جي موقعي تي دعائون
 پڙهائيندڙ مقرر شخص. ملاح- نڪڻو.
 مَعْلَمِي: ث. استاد-دي- سکيا. ماستري
 مَعْلُومُ: ذ (ع) علت وارو- جنهن جو ڪو سبب هجي.
 مَعْلُومُ: ص (ع) ڄاتل. سمجهيل. پڌرو- واضح. مشهور.
 معلوم ڪرڻ: چتر- سمجهڻ- پڙهڻ. پروڙڻ. محسوس
 ڪرڻ. سڃاڻڻ.
 مَعْلُومَات: ث (ع) ڄاڻ. واقفيت.
 مَعْلِي: ص (ع) اوچو- بلند- مٿنئون.
 مِعْمَارُ: ذ (ع) عمارت ٺاهيندڙ- اڏاوت ڪندڙ. رازو.
 مِعْمَارِي: ث. عمارت- سڙي- اڏو. راز ڪو ڪم.
 مِعْمَرُ: ص (ع) وڏي ڄمار جو- پوڙهو- پڏو.
 مَعْمُو: ذ (ع) لڪل ڳالهه. ڳجهه. پڙولي- ڳجهارت. ڳوڙهو مسئلو.
 مَعْمُورُ: ص (ع) پيرين- پير- لبريز- ڪندار. آباد- وسيل.
 مَعْمُوري: ث. آبادي- وستي- وسڻ.
 مَعْمُولُ: ذ (ع) جنهن شخص تي تنويمي عمل ڪيل هجي. روزانو
 عمل- ثابت. رواج- قاعدو. عادت- هير.

مَعْمُولُ بَدَن: دستور مقرر ڪرڻ - قاعدو ٻڌڻ.

مَعْمُولَات: ش. روزمره جا ڪم - عادتون.

مَعْمُولِي: ص (ع) عادت موجب - رسمي. مروج. رواجي - خسي.

مَعْنِي: ث (ع) مطالب - ارث. منشا - مراد - مقصد. سبب. اصليت. حقيقت.

مَعْنَوِي: ص. معني ۾. معنيٰ مطابق. اصلي - ذاتي. حقيقي. باطني.

مُعْنِر: ص (ع) غير جي خوشبو لڳل. سُرھو - خوشبودار.

مُعْنُون: ص (ع) عنوان. ڪيل. نالي ڪيل. منسوب.

مُعْيَارُ: ذ (ع) ماپو - مان. وَث (تور جو). پرک - جاچ. نڌازو. پيمانو. ڪسوتي.

مُعْيَارِي: ث. معيار مطابق - اعليٰ درجي جو.

مُعَيْت: ث (ع) همراھي - رفقت - سات.

مُعَيْشَت: ث (ع) زندگي - حياتي - جياپو. روزگار - روزي.

مُعِين: ص (ع) مقرر ڪيل.

مُعِين: ص (ع) مددگار - واهرو.

مُعِينُ الدِين: دين جي مدد ڪندڙ.

مُعْيُوب: ص (ع) عيبدار. ناقص.

مُخ: ذ (ف) آتش پرست. گبر - مبوسي. ڪلال - شراب وڪڻندڙ. (جمع، مُخَن).

مُخَالَطُو: ذ (ع) ڦريب. دغا. غلط فهمي. شڪ. غلطي.

مُخَايَر: ص (ع) ناموافق - ان ٺهڪندڙ. مخالف - ڌاريو - غير.

مُخَايَرَت: ث (ع) ڌاريائي. جدائي. مخالفت.

مُخَرَّب: ذ (ع) سڄ ٺهڻ وارو طرف - الهندو. الهندي وارا منڍ (يورپ). سانجهي. سڄ ٺهڻ جو وقت. سانجهي نماز.

مُخَرَّبِي: ص. اوله وارو. يورپ جو.

مُخَرَّر: ص (ع) غرور وارو - تڪبر ڪندڙ. هٽيا - ضدي. گهٽندي. وڌائي خور.

مُخَرَّرِي: ث. تڪبر - وڌائي هٽ.

مُغَز: ذ (ف) ڪنهن بڻيءَ جو اندريون حصو. دماغ. ميجالو. گودو. عقل - سمجه. خيال. تخم - پڇ.

مُغَز جو رت ڏيڻ: جفاڪشي ڪرڻ.

مُغَز جَتَن: اجائي بڪ بڪ ڪري پئي جو دماغ خالي ڪرڻ.

مُغَز خَالِي ٿيڻ: ذهني ٽڪڻي.

مُغَز خوري: ث. خنو. دماغي پورهيو.

مُغَز قَرَن: دماغ ۾ خلل ٿيڻ. چريو ٿيڻ. مغز ۾ پٺاڻي اچڻ.

مُغَز قَرِيل: ص. ضدي. هٽيلو. آڪر باز. چريو - مست. ابتي. سمجه وارو

مُغَز ڪَائن: بڪ بڪ ڪرڻ. اجايو بحث ڪرڻ. هل ڪرڻ.

مُغَز ڪِپائَن: مٿو هٽڻ. سمجھائڻ جي ڪوشش ڪرڻ. دماغي پورهيو ڪرڻ.

مُغَز ۾ واءُ هٽڻ: تڪبر هٽڻ - مغروري هٽڻ.

مُغَز وارو: ص. سمجهو. سياڻو - ڏاهو.

مُغَزِي: ث. ڪپڙي جي ڪنارو رائي ٽوپو ڏيڻ. اوتڙ جو هڪ قسم. آنڌي - ڪڍري.

مُغَزِي ڏيڻ: چمڙي کي سهي وٺڻ ڏيڻ.

مُغَزَات، مُغَزِيَات: ث. پڇ وارن وڪرن جا جدا ڪاٻيل پڇ (جين بادام. اڪڙوٽ. دستا. گدرو. ڏانا وغيره).

مُغَضُوب: ص (ع) غضب وارو - جنهن تي غضب آيل آهي.

مُغْفَرَات: ث (ع) نجات. چوٽ ڪار. بخشش - مافي.

مُغْفُور: ص (ع) بخش ڪيل. مرحوم. بچي.

مُغْل: اسم خاص (ف) ترڪستان علائقي جي رهندڙ قوم. ه. ذات جو نالو. هندستان تي ڀرپور حڪومت ڪندڙ هڪ گهڻو.

مُغْل ٽڪ: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

مُغْلِيَن: اسم خاص. هڪ مهجور عارف. جنهن جي مقبرو جاتي (ضلمي نتي) ۾ آهي. جاتي شهر جو اڳاٽو نالو

مُغْلَق: ص (ع) مشڪل - ڳوڙهو - دقيق.

مُغْلُوب: ص (ع) هاريل - دسيل - شڪست کاڌل. ه. ميل

مُغْلُوبِيَت: ث (ع) محڪوميت. اطاعت.

مُغْمُوه: ص (ع) غمگين - ڏڪارو. مايوس. آڏاس.

مُغْنِي: ص (ع) پيار ڪندڙ. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.

مُغْنِي: ذ (ع) ڳائڻو - ٽوپو. ڪلاونٽ.

مُغْنِيَه: ث. ڳائڻي.

مُغْيَرِي: اسم خاص. بلرچن جي هڪ ذات.

مُغَاد: ذ (ع) ڦاٽڻو - نغو.

مُغَاد پَرَسَت: ص. ڦاٽڻي جي پٺيان ڊوڙ ڏندڙ - خود سرزن - مطلب.

مُغَاد پَرَسَتِي: ث. خود غرضي.

مُغَارَقَت: ث. (ع) جدائي - وڇوڙو - فراق.

مُغَاَصِل: ذ (ع) عضون جا جوڙ - سنڌ.

مُغَاَصِلُو: ذ (ع) پراڻين - ڏوري. وچوٽي. مسافري.

مُغْت: ص (ف) بنا قيمت - ري ملهو. سستو. بيڏاڻو. خوا مخوا. هروپرو.

مُغْت جو مال: ذ. بنا محنت هٿ آيل مال.

مُفت خور: ص. مفت جو مال کائيندڙ.
 مُفت مٿو هٿن: اجائي مغز ماري ڪرڻ. فضول ڳالهائڻ.
 مُفت ڀر: ظ. ناحق - بي سبب. هر ڀيرو. بنا ڏوڪڙن جي.
 مُفتاح: ث. (ع) چاڀي - ڪنجي.
 مُفتري: ص. (ع) بهتان هٽندڙ. فسادي - شرير.
 مُفتوح: ص. (ع) فتح ڪيل - کٽين.
 مُفتون: ص. (ع) موٽ - عاشق - فد. سنڌ جي سڙو شاعر مولوي عبدالغفور هم يوني جو تخلص.
 مُفتي: ص. (ع) فتويٰ ڏيندڙ. شرعي فيصلو ڏيندڙ.
 مُفتيو: ص. مُنت خور.
 مُفرح: ص. (ع) فرحت ڏيندڙ. خوش ڪندڙ. دل ۽ جگر کي قوت ڏيندڙ لذت ڏوا.
 مُفرد: ص. (ع) اڪيو - جدا - هڪ - واحد. رياضيءَ موجب اهو عدد جيڪو جزن ۾ ورهائجي نه سگهي (جئين 23.73 وغيره).
 مُفروڙ: ص. (ع) فرار ٿيل - پگھل. روپوش.
 مُفروڙي: ث. پياڇ. فرار.
 مُفروضو: ذ. (ع) فرض ڪري ورتل مثال - مثال طور - قياسي. اها ڳالهه جنهن جو اصل نه هجي.
 مُفسد: ص. (ع) فساد ڪندڙ - فساد - فتنه انگيز. چُرچ ڪندڙ.
 مُفيراڪ: سرڪش - باغي. چيڙياور.
 مُفسر: ص. (ع) معنيٰ بيان ڪندڙ. شرح بيان ڪندڙ. قرآن شريف جي معنيٰءَ مطلب بيان ڪندڙ.
 مُفصل: ص. (ع) تفصيلوار - وچور وار. کولي بيان ڪيل. کليل. صاف. واضح.
 مُفعول: ص. (ع) ڪم ڪيل. بدفعي ڪرائيندڙ (مرد). (ذ) گرامر موجب اهو اسم جنهن تي ڪم ٿيو هجي.
 مُفعولي: ث. مراد - مطلب - معنيٰ. مفعول هٿن جي حالت.
 مُفقود: ص. (ع) غائب - گم. ناپيد.
 مُفكر: ص. (ع) فڪر ڪندڙ. سوچيندڙ - غور ڪندڙ.
 مُفلر: ذ. (انگ) ڳچي ۽ مڙو پٿر جو ننڍڙو ڪپڙو - گلوبند.
 مُفلس: ص. (ع) غريب - محتاج - نادار - ڪنگل - پينگو.
 مُفلسي: ث. غربت - محتاجي - ننڍڪي.
 مُفلوج: ص. (ع) اڌ رنگ جي بيماري ۽ مڙو پٿر - فالج زد.
 مُفلوك: ص. (ع) مفلس - پينگو - ڪنگل.
 مُفلوك الحال: ص. پينگو - سڄو. نادار.
 مُفهور: ذ. (ع) مطلب - مقصد - معنيٰ. سمجه.

مُفيد: ص. (ع) نفعو ڏيندڙ - فائديمند. لاپ-تو - سودمند.
 مُقابر: ذ. (ع) مقبرا.
 مُقابل: ذ. (ع) سامهون ايندڙ. اڳيان آيل. آمهون سامهون. روبرو - ڏوڍو. مخالف. دشمن.
 مُقابل ٿيڻ: ڪڏ جن. مقابلو ڪرڻ.
 مُقابلو: ذ. (ع) اڳيان اچڻ. پيٽ. برابرِي - همسري. مخالفت. لڙائي. تڪرار. چڙپيٽي. ضد.
 مُقابلو ڪرڻ: سامهون اچڻ - وڙهڻ. تڪرار ڪرڻ. برابرِي ڪرڻ. پيٽ ڪرڻ.
 مُقابلي مر: سامهون - روبرو. پيٽ وارو. همسار. مخالف.
 مُقاصد: ذ. (ع) "مقصد" جو جمع.
 مُقاطعو: ذ. (ع) مقاطعہ. مقرر معاوضي تي ڪم جي ٻول - ٺيڪو.
 مُقاضي ونس: زمين ٽڪر مقرر مدي لاءِ جاري ٿي وٺڻ.
 مُقاطعيدار: ص. ٺيڪيدار - اجاريدار.
 مُقال: ث. (ع) گنگو - ڳالهه بول.
 مُقالو: ذ. (ع) ڪلام. چيل ڳالهه. ڪتاب. ڪتاب جو حصو - باب - فصل. تحتيتي مضمون.
 مُقام: ذ. (ع) ترسڻ جي جاء - رهڻ جي جاء. بيٺڪ - منزل. رتبو - درجو. گهر - مڪن.
 مُقام ابراهيم: اسم خاص. بيت المقدس ۾ حضرت ابراهيم عليه السلام جي نذر د ڪرڻ وارو هنڌ.
 مُقام محمود: ص. خوبين جو سڀ کان اعليٰ مرتبو. (اسم خاص) اهو هنڌ جتي معراج واري رات نبي سڳوراءِ پنهتا هئا.
 مُقامي: ص. ترسيل - رهيل. ساڪن - رهندڙ. آباد.
 مُقمار: ذ. (ع) قبرستان.
 مُقامي: ص. قبرستان جو سڀا ليندڙ - مجاور.
 مُقامات: ذ. (ع) "مقام" جو جمع. احڪم - قعدا.
 مُقبرو: ذ. (ع) قبر - گور - مزر - تربت. قبر تي ٿيل اڏوت - روضو. درگاهه.
 مُقبوض، مُقبوضه: ص. (ع) قبضو ڪرڻ - قبيل.
 مُقبول: ص. (ع) قبول ڪرڻ. مڃڻ. پسنديد.
 مُقبوليت: ث. قبوليت. مسموري. پسنديدگي.
 مُقتدا، مُقتدي: ص. (ع) پيروي ڪيل. اهو شخص جنهن جي پيروي ڪجي. اڳواڻ - رهنما.
 مُقتدر: ص. (ع) مقرر - حبرو. اقتدار وارو - اقتدار مليل. (ذ) خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 مُقتدره: ث. اختياردارو - اڳرتي.

مُقتَدِي: ص. پيروي ڪندڙ- پوئلڳ. امام جي پٺيان بيهندڙ- متدد.

مُقتَضِي: ص (ع) سَدَ ڪيل. گهر ڪيل. مطلب- مراد.

مُقتَضِيءَ وقت: وقت جي مناسب سان.

مُقتَضِي: ص (ع) تناسا ڪندڙ- گهرندڙ.

مُقتُل: ذ (ع) قتل ڪرڻ جو هنڌ- قتل گاه.

مُقتُول: ص (ع) ماريل- قتل ڪيل. ڪُتل. عاشق.

مِقْدَار: ذ (ع) مپ. تور. وزن. جسامت- ٿوله. اندازو. تعداد. وسعت- پکيڙ.

مُقَدَّر: ذ (ع) قسمت جو لکيو- تقدير. نصيب. ڀاڳ.

مُقَدَّر جو لکيو: ذ. تقدير- ڀاڳ. نصيب- ازل جو انگ.

مُقَدَّر قَتَن: قسمت جو سَدَ ڇڏڻ- حالات ناموافق ٿيڻ.

مُقَدَّس: ص (ع) پاڪ- پوتر (ماڻهو يا جاءِ). ڀلارو. بزرگ.

مُقَدَّس هَسَتي: ذ. نيڪ ماڻهو. بزرگ شخص (ولي يا پيغمبر وغيره).

مُقَدَّم: ص (ع) اڳيان- پيش. پهريون- اڳيون. گذشتہ- قديم- سابق. لازمي- واجب. معزز- بزرگ. اعليٰ- افضل. (ذ) آبِ شي کاتي جو هڪ ملازم.

مُقَدَّم الجيش: ص. فوج جو اڳواڻ- سپه سالار. (ذ) فوج جو هر اول دستو.

مُقَدِّمُو: ذ (ع) آغاز- شروعات- ابتدا. تمهيد- ديباچو. ڪتاب جي منڍ ۾ لکيل عبارت. واقعو. مسئلو. فرياد- دعويٰ.

مُقَدِّمُو وَرَهَن: عدالت ۾ ڪيس وڙهڻ.

مُقَدِّمِي بازي: ث. مقدمو وڙهڻ.

مُقَدُّور: ذ (ع) سگهه- طاقت- زور. حوصلو- حشيت. وس- اختيار. ڀڄ- رسائي.

مُقَرَّض: ث (ع) ڪئڇي- ڪتر.

مُقَرَّب: ص (ع) قريب ڪيل- ويجهو ڪيل. اهو شخص جنهن کي قرب حاصل هجي. خاص دوست- ساٿاري.

مُقَرِّين: ذ. "مُتَرَب" جو جمع.

مُقَرَّر: ظ (ع) بيٺل (ڪنهن ڪم يا ذميواري تي)- بيهريل (نوڪري ۾). برقرار- متعين.

مُقَرَّر ڪرڻ: بيهارڻ (نوڪري ۾). ڪم ۾ لڳائڻ- ملازمت مڙڪڻ.

مُقَرَّرِي: ث. ملازمت- نوڪري.

مُقَرَّر: ص (ع) تقرير ڪندڙ.

مَقْرُوض: ص (ع) جنهن کي قرض ڏنل هجي- قرضي.

مَقْسُوم: ص (ع) تقسيم ڪيل- ورهايل.

مَقْصَد: ذ (ع) ارادو- مطلب- مدعا. رٿا. منصوبو.

مَقْصَد سَدَ ڪرڻ: دلي مراد پوري ڪرڻ.

مَقْصُود: ص (ع) مطلب- غرض- مدعا.

مَقْصُود بالذات: ث. اه شيء جيڪا خود مقصود هجي.

مَقْصُود جا هٿ هٿڻ: ڪاميابي حاصل ڪرڻ- مراد پوري ٿيڻ.

مَقْصُور: ص (ع) ننڍو ڪيل- ننڍو.

مَقْصُورَه: ذ. سادو الف- عام الف- بند وارو الف.

مَقْطَع: ذ (ع) غزل يا قصيدي جو آخري شعر. جنهن ۾ شعر جو تخلص هجي.

مَقْطَع بَنَد: ذ. شعر جي آخري مصرع- نالي واري مصرع.

مَقْطعات: ذ (ع) ٽڪرا (ڪپڙي، شعر جا). قرآن شريف جي ڪن سورتن جي شروع ۾ آيل خاص حروف (مثلاً: اَلَمْ، يَسْ وغيره).

مَقْعَد: ث (ع) ويهڻ جي جاءِ. ويهڪ. چٽ- ڳٽي.

مُقَفِّي: ص (ع) قافين وارو (نثر يا شعر).

مُقْفَل: ص (ع) ڪلف لڳل- تالو لڳل.

مُقْلَب: ص (ع) بدلائڻ وارو- بدلائيندڙ.

مُقْلَبُ الْقُلُوب: دلين کي بدلائيندڙ- خدا تعاليٰ.

مُقْلَد: ص (ع) مريد- چيلو- پوئلڳ.

مَقْنَطِيسُ: ذ (يوناني) پٿر جو هڪ قسم، جيڪو لوھ کي پاڻ ڏانهن ڇڪي- چٽمقي.

مَقْنَطِيسِي: ص. چٽڪ واري خاصيت رکندڙ- چٽمقي.

مَقْنَطِيسِي سُنِّي: ذ. قطب نما.

مُقَنَّن: ذ (ع) قانون ڄاڻندڙ. قانون ساز.

مَقُولُو: ذ (ع) قول- سخن. اهو جملو جيڪو عام مشهور ٿي وڃي.

مَقُوِي: ص (ع) قوت وارو- سگهرو. ٻل ڏيندڙ. قوت وڌائيندڙ.

مَقْيَاس: ذ (ع) پيمانو. مپ جو اوزار.

مَقْيَاس الحَرَارَت: ذ. گرمي ماپڻ جو اوزار- ترموميٽر.

مَقْيَاس الْهَوَا: ذ. هوا جي دٻاءُءَ آڻڻ ماپڻ جو اوزار- بئروميٽر.

مُقَيَّد: ص (ع) قيدي- باڙي- اسير.

مُقَيَّسُ: ذ (ع) سون يا چنڊيءَ جي تار (ڀرت ڀرڻ جي ڪم اچي)- بادلو زري.

مُقَيَّسِي: ص. ڪلابات پيريل ڪپڙو.

مُقَيَّم: ص (ع) رهندڙ- قيام پذير- رهاڪو.

مُڪَ: ث. ڪپڙيا چارڻ جي سياري جي مند وارا سنهڙا پيرون.

مُڪَ: ث. بند مٺ. مٺ جو ڌڪ. گهو سو- نونشو.

مُڪُون هُئڻ: تنگن کي مڪُون هڻي ٽڪ يا سُورَ لاهڻ.

مَڪَر: ٿ (سن) سامونڊي جانور جو هڪ قسم. علوم نجوم ۾ ڏينهن راس چون ٿو. جدي.
 مَڪَر: ڌ (ع) دغا- فريب- دوکو. ٺڳي. بهنو. ڪوڙ. ڍونڱا.
 مَڪريلُ، مَڪريلو: ص. مڪر ڪندڙ. فريبي. ڍنگ باز.
 مَڪرُ، ڌ وڏي مڇيءَ جو هڪ قسم. (ص) انڪري- آلي ويناڙ- نابري واريندڙ.
 مَڪرائي: ص. مڪرائي جو رها ڪو. اُن جو هڪ قسم.
 مَڪرُ: ص (ع) وري وري چيل. وري وري. ٻيو ٻيو- ٻيهر.
 مَڪرمُ: ص (ع) عزت وارو. بزرگ. معزز.
 مَڪرنُ، مَ: اَلن- انڪار ڪرڻ- نابري وارو.
 مَڪرجي وڃڻ: اَلِي وڃڻ. ڪوڙ ڳالهائڻ.
 مَڪروه: ص (ع) ڪراحت وارو. نفرت جو ڳو. بدنما. ناجائز (فعل).
 مَڪرنِي، ٿ. ٻيڙي- ڪشتي- ڏو.
 مَڪرُ: ڌ. مشهور اڏامندڙ جيت (جيڪو ليکين ڪروڙن جي تعداد ۾ ڪڪر ڪري اڏامي ۽ وٽن پوکي کائي ناس ڪري).
 مَڪرُ: ڌ. هر لي ڀڳهتي جي ڪاجن ۾ پيل سل نڪتل ڪاٺي.
 پهلوئيءَ جو هڪ ڊاءُ- جانشو- انگڙو. پوري يا سونهري رنگ جو گهوڙو جنهن جون نريون بشڪون ٻڙج ڪرنگهو ڪارا هجن.
 مَڪري: ٿ. تڏ جي قسم جو ڪوبه جيت.
 مَڪرُون، ٿ. تنگن مان ٿڪ لاهڻ لاءِ مٺين يا مڪن سان ڌڪ هڻڻ.
 مَڪريون هڻڻ: مٺيون هڻڻ- پيڙيون ڏيڻ.
 مڪسچرُ: ڌ (انگ) دواڻن ۾ ٻوٽا نياڻون مرڪب- مرڪب دوائون.
 مَڪعَبُ: ڌ (ع) چورس (جسم) جنهن جي ڏيڳهه ويڪر ۽ اوچائي هڪ جيتري هجي.
 مَڪفُول: ص (ع) ڪنالت ۾ ڏنا. ڳوٺي ۽ هر ڪيل.
 مَڪلي: اسم خاص. نئي ضلعي جي مشهور تاريخي ٽڪري.
 مَڪمَلُ: ص (ع) پورو- سالم- ثابت- سچو- سمورو.
 مَڪنُ: ص. چوٽي ۽ ڏيندڙ- مڪتي ڏيندڙ. (ڌ) قيمتي پٿر.
 مَڪنو: ص. مست- چريو. ٻيڙو.
 مَڪنو هاڻي: ڌ. مست هاڻي. (ص) زور وڙ ڏاڍو جوان.
 مَڪنُ: م. موڪلڻ- روانو ڪرڻ.
 مَڪو: اسم خاص (ع) مَڪ (عربستان جو مشهور شهر) جتي ڪعبه الله آهي.
 مَڪو پيئڻ: زيارت لاءِ مڪي شريف وڃڻ. چرنڪاري جا وڃيلا ڪم آڻڻ.
 مَڪو مڇڻ: ٿوري محنت سان گهڻو نفعو ٿيڻ. وارو ورن- ڀاڳ لڳڻ.

مُک مُکان: ٿ. نونشي بازي- ڌڪ ٻڄو.
 مَڪاتبُ: ڌ (ع) "مڪتب" جو جمع.
 مَڪاتبُ: ڌ (ع) خطپت.
 مَڪارُ: ص (ع) مڪر ڪندڙ. دوکياڙ. ٺڳ. فريبي.
 مَڪاري: ٿ. دغا- فريب. ٺڳي.
 مَڪاشفو: ڌ (ع) ڪشف ڪرامت. راز جو اظهار. ولي الله کي غيب جي اسرار جي خبر.
 مَڪافات: ٿ (ع) عيوض- بدلو.
 مَڪافات ڪرڻ: عيوض ڏيڻ- احسان بدران احسان ڪرڻ.
 مَڪافات عمل: ڌ. اعمال جو بدلو. گناهَن جي سزا. قدرتي انتقام.
 مَڪالُ: ڌ. ڪُل- ٺڳري- بند چاه.
 مَڪالمو: ڌ (ع) ٻالھ بولھ. گنگو.
 مَڪامُڪي: ٿ. نونشي بازي. مَڪمُڪ.
 مَڪانُ: ڌ (ع) رهڻ جي جاء. گهر. آستان- ٺڪاڻو اوتارو. دائرو مڳ- هنڌ. جُوءِ.
 مَڪاني: ص. مڪان جو. پنهنجي ڏيس جو- پنهنجي ملڪ جو.
 مَڪانُ: ٿ جوئر جو هڪ قسم.
 مَڪانُ: م. ختم ڪرڻ (مسئلو)- نيرڻ. چڪائڻ.
 مَڪائي: ٿ. هڪ قسم جي پوک ۽ اناج- مڪئي.
 مَڪتُ: ص (سن) چٽل- آزاد- آجو.
 مَڪتبُ: ڌ (ع) ابتدائي تعليم. وارو مدرسو. ڪتاب. درسگاهه. پرائمري اسڪول.
 مَڪتب فڪر: ڪنهن خاص نظريي جي مٿن جو گروهه.
 مَڪتو: ڌ. اهو اکر جنهن تي ڪابه اعراب نه هجي. (ص) آحو- چڱل- آزاد.
 مَڪتوبُ: ڌ (ع) خط- چٽي.
 مَڪتوب اليه: ڌ. اهو ماڻهو جنهن کي مَلَڪيو ويو.
 مَڪتوبي: ص. علم نحو موجب اهي اکر يا لفظ جن جا پهريان ۽ پويان اکر هڪجهڙا هجن (مثلاً: ميم، نون وغيره)
 مَڪتي: ٿ (سن) نجات- چوٽڪارو. گناهَن جي سزا کان آجائي.
 مَڪتُ: ڌ. خلق جو اجتماع. هجوم جو ٺُل. گوڙ گهمسان.
 مَڪتُ مڇڻ: مٿرو مڇڻ. گوڙ گهمسان ٿيڻ. گهڻن مٿن جي مٿر جو ٺُل هڻڻا مڇڻ.
 مَڪتُ: ڌ (سن) تاج- چٽ. ڪلنگي. گهوٽ جو مٿي تي بتر چٽ.
 مَڪدَر: ص (ع) مٿرو- گڏو. مٿول (طبيعت م).

مڪو: ذ. آڏاڻي پ ناري جي پٺي پ سن واري ڇهنبارن کي.

مڪو: اسم خاص. موڪليو- روئو ڪيو.

مڪئي: ث. هڪ قسم جو اوڀر (انج ۾ شمار ٿئي).

مڪين: ص (ع) مڪان ۾ رهندڙ. ويٺل- ساڪن.

مڪينڪ: ذ (انگ) ڪن جي علم جو ماهر- انجنيئر.

مڪ: ث. مشهور آڏامندڙ جيت. بندوق يا پستول جي نل وارو اهو

نشان جيڪو سڌائي ۽ ٻه نشان چتر ۾ مدد ڪري.

مڪ ترڪن: مڪائي هٿن- سڏائي هٿ.

مڪ: ذ. گيه يا تيل جي سڀ جو هٿ.

مڪ: ث (ف) مڪ (هڏن جو گوڏو، نريءَ جو گوڏو).

مڪ: ذ (سن) منهن- چهرو رخ. وات. منڍ- اصل. اڳواڻ. راج پو

چڱو مٿس- مڪي.

مڪا مڪي: ظ. آمهون سامهون- منهن مقابل.

مڪا ميلو: ذ. آمهون سامهون ملاقات. گڏ جاتي. ميلاپ.

مڪائن: ذ. تيل جو هٿ هٿاڻن آڏمڪ ڪرائڻ.

مڪائن: م. زاد ڪرائڻ- چوٽڪ روڏيارڻ.

مڪنو: ص. بيڪر- ڪم ڪوس- نڪتو.

مڪ چڪ: ث. مهٽ سٺ (بدن کي). هارسينگار.

مڪر: ذ (ع) مڪر (بهاڻو. مڪر. ڍونگ. فريب.

مڪريل: ص. مڪر ڪندڙ. ڍونگي.

مڪران: ذ. گهوڙي جي منهن کي مڪين کان بچائڻ لاءِ پاڻ. مٿ جي موڙ.

مڪرائڻ: م. بهانو ڪرڻ- تپيل ڪرڻ- مڪر ڪرڻ

مڪري، مڪري: ث. ڪٺي- شڪر. فو.

مڪڙو: ذ. منهن- چهرو. وات.

مڪن: ذ. ولوڙيل کير مان نڪتل سٽي- مڪو.

مڪن جو گهڙو: ذ. نرم سٺ وارو- رحمدل

مڪن جي سيخ پچائڻ: وڏي پنڌ ڪشي ڪرڻ.

مڪن جي ماڙي آڏن: اڻ ٿيئي ڪوشش ڪرڻ. خيالي پلاءِ پچائڻ.

مڪن مان وار ڪڍڻ: چڱيءَ طرح جاچ ڪرڻ.

مڪن هٿن: خوشامد ڪرڻ.

مڪن: م. لائن- بگڻ (سٽي، تيل وغيره). ملڻ- مهٽڻ

مڪنو: ذ. هاڻي جو هڪ قسم- مڪنو هاڻي.

مڪنهارو: ذ. مڪين کان بچاءِ پ سونهن طور گهوڙي جي بوٽ تي

بڌل موڙ.

مڪني: ث. گاه جو هڪ قسم. عورت جو نالو

مڪو: ذ. مندر جيت جو هڪ قسم- نيري رنگ جي وڏي مڪ

مڪوراڙ: ث. ڪنڀر. شيءَ تي گهڻين مڪين جي جهنگ. مڪي، جي گهٽائي.

مڪي: ث. مڪ (آڏامندڙ جيت). سانگهڙ ضلعي جي هڪ ڀنڊيءَ جُوءِ.

مڪي مٿوس: س. مڪين جو جهنگيل کاڌو کائيندڙ- ڪنجوس

مڪي مار: ص. بنا سوچ وڃي هوبهو اُتارو ڪندڙ.

مڪيون مارڻ: واندورهن. بيٺاڻا ڪم ڪرڻ.

مڪي: ص (سن) سردار- حاڪم. مڪيه ماڻهو. اڳواڻ.

مڪيه: ص (سن) مڪ (منڍ وارو- شروعاتي). اڳيون مشهور. خاص.

مڪيار: ص. اختيار وارو. ڳالهائڻ جو حق رکندڙ.

مڪياري: ث (ع. مختاري) ڊڪاندار ۽ گراهڪ جي وچ ۾ پسند يا

نپسند جو اقرار نامو (جنهن ۾ نوٽ جي حالت ۾ ڊڪاندار

ورتل شيءَ موٽائي وٺڻ لاءِ بل رهندي).

مڪيل چڪيل. ص. ناهنوه وارو- ريب زينت وارو. بدن جي ٻه

سهڻڪيل.

مڪڙو: ذ. مٺي. ڪس لاءِ ڪاٺ جو ڏانڊو. پڇو مهر.

مڪڙو: س. آيتو- مورڪ- ڳهيو.

مڪو: ظ (ف) ايڪو- پير.

مڪرو، مڪرو: ذ. تڪر- هٿ- وڏائي- عروڙ.

مڪرمان: ذ. هڪ پاسي وڃائڻ وارو اڀو ڏهن (خاص ڪري،

مڪران ۽ آفريڪا جي ساحلي علائقن جا رهائڪو وڃائڻ).

مڪرو، مڪرو: ذ. ڪليل. پير جو شير و ٽڪر. (ص) مغرور- سار

جودو- سورهي.

مڪرو: ذ. بوٽي جي گل جو هڪ قسم- وڏو مونو گل.

مڪري: ث. ڪاٺ جي مٺڪي- مڪري.

مڪس: ث (ف) مڪي. ي مڪ. مٿ

مڪسي: اسم خاص. هڪ ڏات حوالو- بلوچن جو قبيلو

مڪن، مڪن: ص (سن) غرق- ٻڌل (غور، فڪر، مشق، غور).

مڪو، مڪو: ص. مست خون. بيخود.

مڪو: ص. مست- مڪن. بيرواهه. موج ۾ خوش ڏار ڏار.

مڪو موالو ٿيڻ: مخمور ٿيڻ- ستانو ٿيڻ.

مڪو: ص. موڳو- ڏڏ- ڪندڙ.

مڪجن: م. مغوري ۽ ٻين ڇنڇن ٿيڻ.

مڪي: ث. مٺو روڙي. پير وادي. مستي

مڪي ڪرڻ: مستي ڪرڻ. چڙو اڳ ٿيڻ.

مڪهٽ: چٽ- تاج. موڙ- طرو. مڪو.

مُگهو: ذ. وُل جو هڪ قسم.
 مَگ: ث. گهر- طلب. مڱيندي- مڱڻو ٿيل.
 مَگ: ذ. هڪ قسم جي دال. رَتِيءَ جو چوٽون حصو.
 مَگ ٻه قارون ڪرڻ: پورو پورو انصاف ڪرڻ.
 مَگ پوڻ: خاموشي ڪرڻ- چپ رهڻ.
 مَگ چڻ: ڪجهه هٿ ڏاڇڻ- اجائي ڪوشش ڪرڻ.
 مَگائڻ: م. مڱڻو ڪرائڻ.
 مَگڻو: ص. پينو- گداگر- سوالي- فقير.
 مَگجڻ: م. مڱڻو ٿيڻ- سڱ ٿيڻ.
 مَگَر: ث. باهه- چيرو- آڱ- ٻارڻ.
 مَگَر: ذ. رستو- واٽ- گس.
 مُگَرال: ذ. جهنگلي مڱن واري وُل.
 مُگرو: ذ. مَهر- مَهرِي. ڏگري- سُونٽِي. ڪٽِيءَ جي ڪم جو مُگرو
 (ڪپڙن کي سَنڻ يا ڪوڙ ڏيڻ لاءِ). (ث. مَگري).
 مَگَرِيَا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 مَگڻ: م. مڱڻ. گُهرڻ- طلبڻ. سوال ڪرڻ. پڻڻ.
 مَگڻو: ذ. شاديءَ کان اڳ جي هڪ رسم (سڱو تيءَ جي پڪائي لاءِ).
 مَگڻو: ص. مڱڻو- سوالي- گداگر.
 مَگنهار: ص. دهل شرعءَ وڃائي لاڳ وٺندڙ مڱڻو.
 مَگڻي: ث. سڱاوتي- مَگڻو.
 مَگيتو: ص. مڱيل. مڱيندو.
 مُگيري: ث. لڏوڻ وارا نگر نويل هڪ ماڻهي.
 مڱيندو: ص. مڱيل (جنهن جو اڃا فقط مڱڻو ٿيل هجي). (ث. مڱيندي).
 مَگيو: ص. گهريل- آڌارو ورتل.
 مَل: ث. زنجير جي ڪڙين کي ٻنڍڻ لاءِ لومي چيلو. ٺاپا ڪاڻي-
 پليٽائي- ميران.
 مَل: ث. مَهڻو- ماڻج جو عمل.
 مَل ڏيڻ: مَهڻو ڏيڻ (ڏاتوءَ کي). ڇَٽَ ڏيڻ (صابن جي). صفا ڪرڻ
 يا ڄمڪائڻ لاءِ چارو وغيره سان ماڻجڻ.
 مَل: ذ. چوٽري جي ڇٽ جي وچ ۾ هيٺان ڏنل آبي ڪاڻي. مشهور
 شاعر محمود پلي جو شاعر تو تختي. هندن جي نالي پٺيان ايندڙ
 لقب (هاسو مل، بصر مل وغيره).
 مَل: ث. (انگ) ڪار خانو (کنڊ، ڪپڙي وغيره ۾ هن جو).
 مَل: ذ. مَله- قيمت. (ط) وٽ- لڳ- گڏ.
 مُلا: ط. وٺان- کان- طرفان (اڳاڻي ٻوليءَ جو لفظ)

مُلا، مُلان: ذ (ع) عالم فاضل شخص. عزت وارو خطاب. مسجد جو
 پيش امام. ٻارن کي مسجد يا مڪتب ۾ پڙهائيندڙ معلم.
 مُلا جي ڊوڙ مسجد تائين: حشيتءَ ۽ پيڇ آهر ڪوشش.
 مُلان موراتو: ذ. مولوي- تعويذ ڏيڻو ڪندڙ مولوي.
 مَلَاخ: ذ. هڪ ذات جو نالو- ميربحر.
 مَلَاخ: ذ (ع) پيڙيائو- ميربحر- ڪشئي بان.
 مَلَاخَت: ث (ع) لوتائي- نمڪين. سانوري رنگ واري
 سونهن نرمي.
 مُلاخَطو: ذ (ع) ڏسڻ. توجهر. غور. لحاظ- مروت.
 مُلاخظو ڪرڻ: ڏسڻ. معائنو ڪرڻ. طرفداري ڪرڻ.
 مُلاخظي ۾ اچڻ: نظر مان گذرڻ. لحاظ ۾ اچڻ.
 مَلَاخي: ث. سُونَهَپ- معلمي. جهازراني.
 مَلار، مَلهار: ث. هڪراڳڻيءَ جو نالو. جُهڙالو- مينهن- برسات.
 مَلاري. مَلهاري: ث. جهڙي ڦڙيءَ واري وڻندڙ موسم. ٻهاري- موج.
 مُلازم: ص (ع) نوڪر- چاڪر. خادم. اهلڪار.
 مُلازمت: ث. نوڪري.
 مُلازمت پيشه: ص. جنهن جو ڌنڌو نوڪري هجي- نوڪريءَ وارو.
 مَلاقات: ث (ع) گڏجاڻي. مڪاميلو- ڏيٺ. وصل.
 ملاقات ڪرڻ: روبرو گڏجڻ. هڪٻئي سان ملڻ.
 مُلاقاتي: ص. ملاقات ڪندڙ. ڄاڻ سڃاڻ وارو. دوست.
 مُلاقي: ص. ملڻ وارو- ملاقات ڪندڙ.
 مُلاقي ٿيڻ: ص. ملاقات ڪرڻ.
 مُلاقي تپڪو: ذ. گهيري جي گڏجڻ ۽ اڻوهڻڻ.
 ملاڪڙو: ذ. مله جي مقابلي جي جاء. مله جو ميدان. مله جو مقابلو.
 مَلال: ذ (ع) رنج- غم- ڏک. افسوس.
 مَلالت: ث. رنج. مَلال. غمگيني.
 مَلالو: ذ. مَلال. مصيبت- آڀڻا. مَلهالو- تڪرار.
 مَلامر: ث (ع) ملامت- ڦٽ. ميار.
 مَلامت: ث (ع) جٺ ڦٽ. تنبيهه. عتاب.
 مَلامت ڪرڻ: جٺ ڦٽ ڪرڻ. لعنت ملامت ڪرڻ.
 مَلامتي: ذ (ع) فقيرن جو هڪ گروه (جيڪي خفيه عبادت ڪن ۽
 ظاهر ۾ پنهنجا افعال خراب رکن).
 مَلانو: ذ. ڪم ڪرڻ لاءِ ڪنهن وٽ ويل ميو.
 مُلانو. ص. مُلان وارو- مُلان جو.
 ملاوَت: ث. آميزش. اصل شيءِ ۾ نقل يا ناقص شيءِ ملائڻ.

ملاوٽي ڌاڻو: ڌ. مٺ - ڪس - ڦيٺ.
 ملائڪ: ڌ (ع: ملڪ جو جمع) فرشتا.
 ملائڪ مرڻ: گنبرائجي وڃڻ - ڊچي وڃڻ.
 ملائڪن کي خبر نه هئڻ: بلڪر ڳجه ڳوه ۾ هئڻ (ڪم ڳانه) - رازداري هئڻ.
 ملائم: ص (ع) نرم - ڪنٺرو. حلیم. بردبار.
 ملائمٽ: ٺ. نرمي.
 ملائڻ: م. گڏائڻ. گڏوچڙ ڪرڻ. ملائي هڪ ڪرڻ. شامل ڪرڻ.
 پيٽ ڪرڻ. ملاقات ڪرائڻ. صلح ڪرائڻ. همراز ڪرڻ.
 آميرش ڪرڻ. ڳنڍڻ. لڳائڻ. نهڪائڻ.
 ملائي ڇڏڻ: گڏائي ڇڏڻ. شامل ڪرڻ. ڳنڍي ڇڏڻ.
 ملائي: ٺ. کير جي مٿن ڄميل سٽي جو ته - ٿري.
 مبار، مالابار: اسم خاص. هڪ ملڪ جو نالو. جتي اڳاٽي زماني ۾ سنڌي وڻج واپار لاءِ ويندا هئا.
 ملبو: ڌ. ڏنل عمارت وغيره جو سامان - ڪچرو.
 ملبوس: ص (ع) ڪپڙا پتل - وڳو پهري. (ڌ) لباس.
 ملبوسات: ٺ (ع) ڪپڙا وڳا.
 ملت: ٺ (ع) مذهب - دين. قوم. گروه.
 ملت: ٺ. ٺاهه - صلح. هم صلاح. ش. م. ٻڌي - اتحاد. جيڪي ميو هجي - آپرايو - ڪمائي.
 ملت: ص. گڏيل - گڏوچڙ. هم صلاح - سازباز. نهيل.
 ملتان: اسم خاص. هڪ مشهور شهر جو نالو.
 ملتانِي گهيتلو هئڻ: جنهن ڪنهن سان پورو هئڻ.
 ملتانِي مٽي: ٺ. وهنجڻ جي ڪم ايندڙ مٽ.
 ملٽزم: ص (ع) پاڻ مٿان ڪا ڳالهه وغيره لازم ڪندڙ.
 ملٽفت: ص (ع) توجهه ڪندڙ.
 ملٽمس: ص (ع) التماس ڪيل - پڇيل. عرض ڪيل.
 ملٽوي: ص (ع) دبر ڪيل - وڻي وڌل. ٿوري دبر ترساي (ڪم کي).
 ملٽوي ڪرڻ: ترسائڻ (ٿوريءَ دبر لاءِ ڪم کي).
 ملٽري، ملٽري: ڌ (انگ) فوج - هٿيار بند فوج.
 ملٽري گورنمينٽ: ٺ. فوجي حڪومت - مارشل لا - آمريت.
 ملٽي: ٺ. مٺي ڪاٺي - مليني.
 ملجا: ڌ (ع) پناهه. پشت پناهه - مددگار.
 ملجا و ماوي: ڌ. پنهنجي ملڪ جي جاءِ پشت پناهي.
 مل چل: ڌ. ڪنٺ ڪيل گاهه کي پسيل ڪرڻ سان ملائڻ وارو عمل.

ملحد: ص (ع) پنهنجي مذهب کان ڦريل - ڪافر.
 ملحدانو: ص. منحن وارو - ڪافرانو.
 ملحدو: ڌ. پاسو. پرهيز. تارو. ڊپ - خوف - انديشو. رعب. دهشت.
 ملحق: ص (ع) لاڳو - ڳنڍيل - شامل.
 ملحوظ: ص (ع) لحاظ ڪيل - ڌيان ۾ رکيل.
 ملحوظ خاطر: ڌ. دل جو خيال - دلي توجهه.
 ملخورو: ڌ. گهوڙي جي پٺي تي تل هيٺان وڇايل ڪپڙو.
 ملذذ: ص (ع) لذت وڌائيندڙ. لذت.
 ملزم: ص (ع) الزام هيٺ آيل. ڏوهي - قصوروار.
 ملزوم: ص. لازم ڪيل. جدا نه ٿيندڙ. سدائين گڏ.
 ملس: ٺ. اٺ جا وار.
 ملعون: ص (ع) لعنت ڪيل. لعنتي - هچارو. ڌڪاريل. شيطان.
 ملفوظات: ٺ (ع) اهو ڪتاب جيڪو ڪنهن بزرگ پنهنجي ڪيفيت بابت پنهنجي زباني لکيو هجي.
 ملقب: ص (ع) لقب ڏنل - لقب وارو. معروف.
 ملفوف: ص (ع) ويڙهيل - لپيٽيل. ڍڪيل. پوريل.
 ملڪ: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 ملڪ: ڌ (ع) فرشتو.
 ملڪ الموت: ڌ. موت جو فرشتو - عزرائيل.
 ملڪ خصلت: ص. نيڪيءَ معصوم - فرشته سيرت.
 ملڪ: ڌ (ع) بادشاهه. امير. والي.
 ملڪ زادو: ڌ. بادشاهه جو - شهزادو.
 ملڪ: ٺ (ع) ملڪيت - مال اسباب.
 ملڪي: ص. ملڪيت ورو - ملڪيت جو.
 ملڪ: ڌ (ع) ديس - ڏيهه. صوبو - پرڳڻو. وطن - سائيه.
 ملڪان ملڪ: ڌ. ملڪن ۾ هر هنڌ.
 ملڪ بدر ڪرڻ: ڌيه نيڪالي ڏيڻ - جلاوطن ڪرڻ.
 ملڪ تپائڻ: ظلم ڪرڻ - باهه پاري ڏيڻ.
 ملڪ گيري: ٺ. ملڪ فتح ڪرڻ. حڪومت جا معاملو.
 ملڪ مثال: ڌ. پذيرتي پٽ - ظاهر ظهور.
 ملڪي: ص. ڏيهي - ديسي. ملڪ جو.
 ملڪاڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو - جت.
 ملڪه: ٺ (ع) راني.
 ملڪه معظمه: ٺ. پٺ راني.

ملڪو: ذ (ع) مهارت - قابليت. علم. هنر يا مشق سان پيدا ٿيل قوت. تجربو.

ملڪوت: ذ (ع) ملائڪن جو عالم. فرشتا - ملائڪ. عالم ارواح.

ملڪوتي: ص. ملائڪن جهڙي (صفت).

ملڪيت: ث (ع) مالڪاڻو حق. جائداد. دولت - ناڻو.

ملڪورو: ص. هلڪڙو. ٿرڙو.

ملم: ذ (ف) هم. (قتل ڦرڙي يا رخم تي لڳائڻ لاءِ لپ - مرهم).

ملمر پتي: ث. علاج. دوا. درمل.

ملمعي: ذ. سونپاتي چڙهيل. ظاهري ڏيکاءُ وارو - پيڪيدار.

ململ: ث. هڪ قسم جو سفيد سنهو ڪپڙو - شبنم.

ملمو: ذ (ع) ملهم (سون چانديءَ جو پاڻي) جيڪو گهن تي چڙهيل هجي. ظاهري ڏيکاءُ.

ملمو چاڙهن: سون چانديءَ جو پاڻي چاڙهن. قلعي ڪرڻ. بهرو ڪرڻ.

ملمي تي هلڻ: ظاهري ڏيک ڪرڻ.

ملمو کلي وڃڻ: اصليت ٻڌي ٿيڻ.

ملمي سازي: ث. گهن تي سونپاتي چاڙهن جو ڪم.

ملنگ: ص (ف) بيخود - بيهوش. آبي کان نڪتل (نشي ۾). قلندر شهباز جو گودڙي پوش فقير.

ملنگي: ث. فقيري - درويشي.

ملنگه: ذ. ڍانڍي پڪيءَ جو هڪ قسم.

ملڻ: م. بهڻ - گهڻ. گسائڻ. لڳائڻ (تيل وغيره) - مالش ڪرڻ. مانجن. صاف ڪرڻ. پالڻ ڪرڻ. ڳوهر (اڻو).

ملڻ: م. گڏجڻ. لاڳو ٿيڻ - شامل ٿيڻ. چنڊڻ. متحد ٿيڻ. گڏوچڙ

ٿيڻ. ملاقات ٿيڻ. سامهون ٿيڻ - روبرو ٿيڻ. وصل ٿيڻ. حاصل

ٿيڻ. وصول ٿيڻ - هٿ ۾ اچڻ. هٿ لڳڻ - دستياب ٿيڻ. شريڪ ٿيڻ (سازش ۾).

ملڻ جڻڻ: اچ وڃ جو رسورڪڻ. ميل ملاقات ڪرڻ.

ملڻو: ص. خوش مزاج. خنڀ. سُٺي سُٺيءَ وارو.

ملڻو: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

ملڻي: ث. منڇن يا مڇن جو ڪم.

ملو: ذ. جسم تي تيل ڦهلائڻ. ڦرڙيو.

ملو: ذ. بلا. آخوند.

ملهي: ث. ملان وارو پيشو (ديني رسمون ادا ڪندڙ).

ملوچڪڙ: ذ. صاف - سنو - اوجر. چمڪندڙ - روشن.

ملوٺ: ص (ع) تڙيل - آلودو. ڊپاڪ - پليٽ. گئل (ڏوهن گناهين ۾).

ملوٺ ڪرڻ: لڏيڻ. الزام مڙهڻ.

ملوڙ: ص. ملول - اداس.

ملوڪ: ص. سهڻو - حسين. موهيندڙ

ملوڪاڻ: ص. سهڻي - حسين. موهيندڙ. عورت جو نالو.

ملوڪت: ث. سهڻائي - خوبصورتِي. سونهن - سندرتا.

ملوڪ: ذ (ع) ملوڪ (بادشاهه - سندن).

ملوڪي: ص. شاهي - شاهانو.

ملوڪيت: ث. باشاهي - سلطنت.

ملول: ص (ع) اداس - مايوس. غمگين - ڏڪارو. دلگير.

ملولائي: ث. غمگيني. اُپاٽڪائي. مايوسي.

ملون: ص. رنگ ڏنل - رنگارنگي - رنگين

مله: ث. پهلواني. سنڌ ۾ زور آزمائيءَ جي مقابلي واري خاص راند.

مله ڪرڻ: سرسي ڪرڻ - سوڀ ڪرڻ. ڪامياب ٿيڻ.

مله: ص. مله وڙهندڙ پهلوان. سورهي. پهلوان

مله: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم - ظهير پڪي

مله: ذ. قيمت. اگه - نرخ.

ملهائڻو: ص. وڏي اگه وارو. قيمتي.

مله چڪائڻ: قيمت ڪٽڻ - اگه ڪرڻ.

مله ڇڏائڻ: ڇڻ ڪرڻ. بي عزتو ڪرڻ

مله ڪرڻ: اگه ڪرڻ - قيمتي ٿيڻ

مله ڳسهي جهيڙو ڪرڻ. جاني وائي وڙهڻ.

مله وٺڻ: خريد ڪرڻ - قيمت ڏيڻ. وٺڻ. سر - ڪرڻ. احسان ڪرڻ.

ملهار: ث. برسات جي موسم - جهڙالو.

ملهار: ذ. برسات جي مند جو راڳ. هڪ راڳتيءَ جو نالو.

ملهارو، مالهارو: ذ. نار جو هڪ عضوو (ماله کي گهر کي وڃڻ کان روڪيندڙ کائي).

ملهاري: ث. برسات جي مند. بهاري - موج.

ملهالو: ذ. معاملو - جهيڙو - ماندان. رڳو. گوڙ - ڌمچر. تڪرار. پڪيءَ جو هڪ قسم.

ملهالو مچائڻ: هل ڦهڪ ڪرڻ. تڪرار ڪرڻ.

ملهائڻ: م. خوشي ڪرڻ. جشن ڪرڻ. سرخرو ٿيڻ نالو

ڪيائڻ. ڪرڻ موڪرڻ.

ملهڙو: ص. منافق - نيت کوٽو. ڳجهڙو.

ملهنُ: م. سرسي ڪرن. سورهيئي ڏيکارڻ. مشهور ڪرڻ.
مُرڪن- فخر ڪرڻ. سرخرو ٿيڻ. خوش ٿيڻ.

ملهنو: ص. بهادر. سرخرو. پڙندڙ.

ملهو: ذ. چارم بٽل جو ڏورو. چولي وغيره جو اڳو.

ملهيو: ذ. پڪي جو هڪ قسم.

ملي: ث. مڇي جو هڪ قسم- بنا چنڊن مڇي (جيڪا کائڻ سبب جسم ۾ مو پيدا ٿئي)، ڪلين (گلي) جي هڪ بيماري (جنهن ۾ ڪليون سڄي پاپر جي پون) ڦرڙين جي بيماري- ملو.

ملي پڳت: ث. گڏيل سازش.

مليخ: ص (سن) پليٽ. گندو- خراب- ڪنو.

مليخ: ص (ع) سانورو- سهڻو- حسين.

مليدو: ذ (ف) مالايدو (چوري- ڪٽي- پوري. سنو سٽيوناڌو.

مليدا کائن: خوشحال زندگي بسر ڪرڻ.

ملير: ث. ڪراچي لڳ مشهور نئن جو نالو. ڳاڙهن ساون نيرن چتر ڪاري سن کٽين جو رڳيل بوچڻ- پوتڙو.

ملير: اسم خاص. ڳوٺ جو ڪو نالو. سرسبز علائقو جيڪو ملير نئن جي پاڻي تي آباد آهي.

مليرو: ذ. پاڇي طور ڪم ايندڙ ٻوٽي جو هڪ قسم.

مليريا: ث (انگ) موسمي بخار (جيڪو مچرن کان ٿئي، عام طرح سرءُ جو ٻٽ).

مليشا: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم.

مليل: ص. گڏيل- شامل. گنديل. ملاوٽ ٿيل. ڏنل.

مليل هڻڻ: هم صلاحو هڻڻ. سازش ۾ شريڪ هڻڻ. جٽ هڻڻ.

ملي وڃڻ: حاصر ٿي وڃڻ. شامل ٿيڻ. ڳنڍجڻ.

مليم: ذ. ڪٺ تي ڪڍيل چٽسالي يا گلڪاري.

ملي ميٽر: ذ. ماپ جو هڪ اڪو- ميٽر جو هزارئون حصو.

ملين: ذ (انگ) ڏهلڪ.

ممر: ث. هڪ قسم جو جانور. ڪارو رڇ. بد صورت ٻوڙهي عورت- پانپ

مَمَات، مَمَاتِي: ث (ع) مرت- مرتو- وفات.

مُمَائِل: ظ (ع) جهڙو. وانگر. مشابه.

مُمَائِلَت: ث (ع) مشابهت- هڪ جهڙائي.

مَمَالِڪ: ذ (ع) "ملڪ" جو جمع) ملڪ. برڪت.

مُمَانَعَت: ث (ع) منع- روڪ- جهل. بندش.

مَمَتَا: ث (سن) مامتا- ماءُ جو پيار. موه. چڪ- لاڙو. گهرج.

مَمَتَا: ص (ع) چونڊين. معزز. ڏميرو.

مَمَتَحَن: ذ (ع) امتحان وٺندڙ. پرکيندڙ.

مَمَدُوح: ص (ع) تعريف ڪيل- ساراهيل- واکاڻيل.

مَمَدُودَه: ذ. مَدَوَارِوَالف (الف ممدوده؛ الف ممتوره)

مَمَرُو: ذ. جانور جو هڪ قسم- مَمَر جُونر.

مُمَسڪ: ص (ع) روڪيدڙ. پنڌيچ ڪندڙ (مباشرت ۾).
ڪنجوس- شوم.

مُمَكِن: ظ (ع) ٿي سگهندڙ- شدي- ٿيڻي.

مُمَكِنَا: ظ. ممڪن ڪن- شيد- جيڪر

مُمَكِنَات: ث (ع) ٿي سگهن جهڙيون ڳالهيون. هستي- ڪائنات جو وجود.

مَمَلڪَت: ث (ع) بادشاهي- سلطنت. حڪومت.

مَمْلُوك: ز (ع) قبضو ڪيل- مقبوض. زر خريد پنهو- غلام.

مَمْنُوع: ص (ع) منع ڪيل. ناجائز. بندش پيل. خلاف شرع.

مَمْنُون: ص (ع) احسان ڪيل. احسانمند- شڪر گذار.

مَمَن: ذ. جهيڙو- تڪرار.

مَمَن مَجَن: جهيڙو ٿيڻ- معاملو ٿيڻ- نڪار ٿيڻ.

مَمَنُو: ص. بردبار. مانيٽو. اندر ڪندو.

مَمُولُو: ذ. پڪي جو هڪ قسم- سرءُ جي جهر ڪي.

مَمِي: ث (انگ) مصالحو لڳائي محض ڇاڪري رکيل لاش.

مَمِيرو: ذ. ميمرو (پسار ڪو ڪر).

مَن: ظ. شال- هُون. جيڪر.

مَن: ذ (سن) دل- جيءُ- قلب. چٽ.

مَن پَاوَنَا: ذ. دل جي چاهت- دلي لاڙو.

مَن پَاوَنَدُو: ص. دلپسند. من گهريو. محبوب.

مَن پَاوَنَدِي مُرَاد: ث. دل گهريو مطلب.

مَن پِجَن: رحماچڻ- همدرد ٿيڻ.

مَن سَادَن: سڌون پلڻ. نفس مارڻ.

مَن گَهَرِيو: ص. دل ڪي وٺندڙ. محبوب. پرين.

مَن گَهَرَت: ص. بي بند- قياسي. هٿرادو.

مَن ڪَاڍُو: ذ. دل جو لاڙو- مَن جي چڪ.

مَن لُڳَن: دل لاءِ. دل سان هنڌائڻ.

مَن مَانِي: ث. دل ڪي وٺندڙ ڪارروائي.

مَن مانيون ڪرن: پنهنجي مرضيءَ موجب ڪم ڪرڻ.

موجون ڪرڻ

مَن مَسْتِي: ٿ. آڪڙ-وڏائي-هٿ.

مَن مَنائي بيھڻ: ظاهر ٿي بيھڻ. خواري ڪڻ-ڏنٽ ڪڻ.

مَن موھڻ: ڏ. دل کي موھيندڙ-پيارو-مُحِب-دلبر.

مَن موجي: ص. ڪلتو-ڪلمڪ-زندہ دل. پُورالو-سود ٿي

مَن ۾ مانڌاڻ مچو: دل ۾ ھُر ڪرڻين-آندڻ مٽتئين.

مَن وڌائڻ: مٿي تي چاڙھڻ-معروور ڪرڻ چڙواڳ ڪرڻ.

مَن وڌڻ: آڪروڙين-مغروڙين. اجائي حجت ڪرڻ.

مَن: ڏ. گھوڙي جو ھڪ پنڌ. پوٽو-منو

منا: اسم خاص (ع) عربستان جي اھ جوءَ جتي حج جي موقعي تي

قرباني ڪئي وڃي.

مَنات: اسم خاص (ع) قديم عرب جي ٽن مشهور نئن مان ھڪ

جوندو.

مَناجات: ٿ (ع) عاجزيءَ التجاساڻ گھريل دع.

مَنادي: ٿ (ع) پڙھو-ڍنڍورو-اعلان.

مَنادي ڪرڻ: ڍنڍورو ڦيرائڻ-اعلان ڪرڻ. حاڪم جو حڪم

بدائڻ.

مَنار ڪي: اسم خاص. نئي مٺي ۾ سنڌو درياءَ جي بند جو ھڪ نالو.

مَنارو: ڏ (ع) اوچو پيل پٿو-سُون-ٽنپ. مسجد جو اوچو مينار

(جنهن تي چڙهي ٻانگو ٻانگ ڏئي).

مَنارَ: زور-چپ-پيڙ-مٺس-مھٽ سھٽ. معلومت-چڻ. اٿان.

مَنارَڻ: م. مٿن سان ڦلھورڻ مھٽڻ. مڪون هڻي لوٽڻ (ڪپڙن کي).

مڪڙيون هڻڻ.

مَنارَڙو: ڏ. وھٽ ٻڌڻ جو وڏو ڪلو-منو.

مَنارَڙي: بيڙيءَ جي پڳھ ٻڌڻ لاءِ ڪٺ جو ڪوڙي ڪلو.

مَنازل: ٿ (ع) منزل جو جمع ترسڻ جون جايون-منزلون.

مَنازل قمر: چنڊ جون منزلون.

مَناسب: ڏ (ع) نسبت رکندڙ. لاڳاپيل. موزون. لائق. بهتر. جائز.

مَناسب لڳڻ: موزون ٿيڻ. جڳتن ٺھڪي اچڻ.

مَناسبت: ٿ (ع) تعلق-لاڳاپو. ھيٺ. ھڪجهڙائي

مَناسڪ: ڏ (ع) حج جا ارڪن.

مَناظَر: ڏ (ع) نظارا-ڏيک.

مَناظَر: ڏ (ع) مَنظُرو ڪندڙ-بحث ڪندڙ.

مَناظُرو: ڏ (ع) گڏيل بحث. مباحثو. تڪرار.

مَنافَرَت: ڏ (ع) نفرت-ڌڪار.

مَنافعو: ڏ (ع) فائدو-لاپ. اُپراسو.

مَنافعيڌار: ص. فائدي وارو-منفيد. پٽيوار-پتتار. سرڪاري ڍل

من حصولندڙ.

مَنافِق: ص (ع) نفاق رکندڙ. ٻيائي رکندڙ. رياڪار. ظاهر ۾ دوست

پر دل ۾ دشمن.

مَنافقي: ٿ. نيت جي پليدي-منافت.

مَنافِقہ: ٿ (ع) رب ڪري. مڪري. ٻيئي. دغا. ٻچاڙائي.

مَنافي: ٿ (ع) خلاف-برخلاف.

مَناقب: ڏ (ع) "منقب" جو جمع. وصفون. اصحاب ۽ اھلييت جي مدح.

مَناقشو: ڏ (ع) جھڳڙو-جھيڙو-تڪرار.

مَنال: ڏ (ع) جڏاڏ-مال مِلڪيت.

مَنان: ڏ (ع) وڏا احسان ڪندڙ. نيڪي ڪندڙ. خدا تعاليٰ جو

صنات نالو.

مَنان: ٿ. ڦرند جھليندڙ جو ٻاڻيو وھٽ-ان ڏيڪي-سنڌ.

مَناني: ٿ. قبوليت. قرر-مجت.

مَناهي: ٿ (ع) منع ڪيل شيون. غير شرعي چيزون يا عمل. منع-بندش.

مَنائڻ: م. نڪ مان ڳاڻ ٿيڻ-گھڻو ڳاڻ ٿيڻ-من مڻ ڪرڻ.

مَنائڻ: م. ڪوڙ ٿيڻ (وار)-پ ڪي گھمراڻي.

مَنانڪاري: ٿ. ڪنڀي پ ڪپڙي تي اُڀريل گڻ ٻوٽن ۽ ڄڻ ۾.

مَنبر: مَنبر: ڏ (ع) ڪاٺي يا سرن جو ٺهيل ننڍڙو ٿلهو. جنهن تي

ويهي پيش ۾ خطبو ڏئي.

مَنبَع: ڏ (ع) زمين ۾ چشتي جي صورت ۾ پاڻي ٿاڻي نڪرڻ جو

ھنڌ-چشمو.

مَنبئي: ٿ. سرڪاري آڙ جو ڪرو.

مَنبي: ٿ. پٿر ٿيڻ شين جي ماڻن جو اوزار-ٿيري.

مَنبت: ٿ. بس-سڪ. پيٽ-ندر. وچڻ-انجام.

مَنتخب: ص (ع) چونڊين-ڌٽيل. پسند ڪيل. چيده. ڏ (ع) ڌنڌو.

مَنتر: ڏ (ع) ڪنهن ديوت جي شان ۾ ڪيل خطاب. وڻ. جو

مندر ۾ ٻول. جدو-توتو.

مَنتر باز: ص. منتر وغيره پڙھندڙ-پويو. ھرو رو. جوتش وديا جو ڄاڻو.

مَنتر جَنتر: ڏ. جدو توتو. ڦٽو ڦوڪر.

مَنتر سادڻ: جپ ڪرڻ-تپسي ڪرڻ.

مَنتر ھنڻ: جدو ڪرڻ-توتو ھنڻ.

مَنترِي: ص (ع) حڪومت جو صلاحڪار يا وزير. ڪنهن

جماعت جو صدر ڪرڻ پوءِ مڪ عھديدار.

مُنْتَشَرُ: ڏ (ع) پکڙيڻ-چڙو چڙ-ڪنڊ ڏيڻ

مُندراتي: اسم خاص. ٻن ڇڻ جي هڪ ڌت جونالو.
 مُندرج: ص (ع) درج ٿيل. داخل ڪيل نڪيل (حساب م).
 مندوج بالا: ص. مٿي نڪيل- مٿي ڇڏيل.
 مُندوج ذيل: ص. هيٺ لڪيل.
 مُندري: ث. رڪ جي وٽيل ٿلهي.
 مُندري: ث. سونڌو، جي هڪ اوزار جونالو. مُنڊي.
 مُندمل: ص (ع) پرجندڙ (زخم)
 مُندو: ص (سن) مڏو- خراب- بچڙو. سست. لٿل (اڳه)-
 گهٽ. سستو.
 مُندو گهرن: بدخواهي ڇهن.
 مُندوب: ذ (ع) نڌندو (دعوت وغيره شريڪ ٿيڻ).
 مُنڊ: ذ (سن) منڊن. سو د- نڌت. شرب- مڏ مڪي.
 مُنڊ: ث. عورت- نري. سهڻي نوجون عورت.
 مُنڌاتو: اسم خاص. گه جو هڪ قسم.
 مُندرو: ص. ننڍي قد وارو- بندرو. (ث منڌري)
 مُندرو: ص. ڍرو- سست- ڪهل- مڏو.
 مُنڌل: ص. منجهيل. واٽرو- پريشان. اجهيل- ويڙهيل سيڙهيل.
 مُنڌن: م. ولوڙن- جهڳڻ.
 مُنڌو: ص. ڍرو- ڍلو- سست.
 مُنڌي: ث. ڪيرو لوڙن جي وڏي منڌني.
 مُنڌي چهن: شادي ۽ ٻين بعد منڌي جو سٺ ڪرڻ.
 مُنڌيڙو: ذ. منڌي. جهڙو. ربضي ۽ ضرب جي نشاني (x).
 مُنڊ: ث. (سن) اوسري ۽ جو هڪ قسم. اڏاوت- منڊپ.
 مُنڊ: ذ. هڪڙي ٽنگ ڪن معذوري- لنگ- منڊائي.
 مُنڊ: ذ. بندش- روڪ. مٺ- چپ- خاموشي.
 مُنڊا: ذ. ڪٺ جولا (جوڳي پاڻه)- منڊرا- ڪنڊل.
 مُنڊاتو: ذ. منڊن- منڊ.
 مُنڊائڻ: م. منڊ ڪڍي هڻڻ.
 مُنڊپ: ذ (سن) اڏاوت. عرضي اڏاوت (هندن ۾ ويڏي پڙهڻ جي رسم لاءِ). پنڊال- شامبو (جلسي لاءِ).
 مُنڊجڻ: م. پورجن- بند ٿيڻ. جادو توڻي جي شرهيا قابو ٿيڻ.
 مُنڊر: ذ. منتر. جادو- توتو- ڪمن. ڦيٽو- جهڙ. اڏاوت.
 مانڊاڻ. ٽڪسات
 مُنڊر پڙهڻ: جادو ۽ جابل پڙهڻ- سحر ڪرڻ. جهڙ ڪرڻ.
 مُنڊر مُنڊن: جاري ڪرڻ. ڦاسڻ لاءِ ڪربزي ڪرڻ. ڏوت ڪرڻ.

مُنڊڪ: ث. منڊو ٿي هڻڻ جي حالت.
 مُنڊڪائڻ: م. منڊڪ هڻڻ- منڊڪ تي هڻڻ- منڊائڻ
 مُنڊڪ مُنڊڪ: ث. منڊائي ۽ هڻڻ جي حالت- ٽپڪ ٽپڪ.
 مُنڊڪ مُنڊي: ث. هڪ ٻي راند (جنهن ۾ منڊ ڪاڻي هلي
 ڪنهن پرڪي ڪٽجي).
 مُنڊڪ: ذ. تاج- مڪت.
 مُنڊل: ذ (سن) گول ڍنرو. شمسي نظام ۾ سج چنڊ تارن جو ڌڙو.
 جماعت. مُنڊلي. محفل. تماشو- نظارو.
 مُنڊل وڃڻ: سڙ منڊل جو سڙو وڃڻ تما شو ٿيڻ.
 مُنڊلي: ث (سن) مجلس- سڀ. جماعت. ڪچهري.
 مُنڊمر: ث "ميڊم" جو بگڙ- مادام. 'نرس' لاءِ استعمال ٿيندڙ.
 مُنڊن: م. ڏن- ڏوت ڪرڻ. جوڙڻ- بنائڻ. ستن (رٿ). پڪيڙ
 (چر). سينگارڻ (جاء). مُنڊ هڻڻ.
 مُنڊيل: ص. اڏيل. نهين. سينگاريل.
 مُنڊن: م. پورڻ- بند ڪرڻ- ٻوٽن. سنب هڻڻ- ڊڪامن ڪرڻ.
 حادو ۽ سڙو ڪڍڻ. ڦاسڻ. ڪوڙڻ (مٿو).
 مُنڊو: م. هڪ تنگ ڪن معذوڙ- لنگڙو- لڳو. (ث. منڊي).
 مُنڊو ڪرڻ: بيوش ڪرڻ- جڏو ڪرڻ. هڻڻ کان هيٺو ڪرڻ
 مُنڊو: ذ (سن) منڊر (وڏو چلو. والو. ڪڙو. جوڳن جو ڪڍڻ ۾ پڻ
 جو وٺو.
 مُنڊا پائڻ: ڪٽر چڙهڻ- قابو ڪرڻ.
 مُنڊي: ث. ڪڇي ڏاوت. واپر جو مرڪز- مرڪيت.
 مُنڊي. مُنڊري: ث (سن) منڊرا) اگر ۾ پائڻ جوڳه- ٻڙي يا ٽڪ
 سن چيو.
 مُنڊيءَ ۾ تڪ ٿيڻ: نهڪي ڦهڪي ٻيهڻ- ڪٻي وڃڻ.
 مُنڊيون پائڻ: چنبا وڃڻ. وينتي ڪرڻ.
 مُنڊيون پوڻ: گيڙيون پوڻ
 مُنڊي: ذ. مٿو. منهن اڳياڙي. شروعات- ابتدا شروع وارو هنڌ.
 اوش- آغاز. مڀڳ (ڪتاب جو). بنياد.
 مُنڊ ڪرڻ: شروعات ڪرڻ- آغاز ڪرڻ. ٿيڻ مان جَو جدا ڪرڻ.
 مُنڊائون: ظ. اصل کان- شروعات کان- اوائلي.
 مُنڊڙو. مُنڊو: ذ. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 مُنڊن. مُنڊتو: ذ. چپ- خاموش. نر.
 مُنڊو: ذ. منهن- سرو. ڪلهو. ويڪر (ڪپڙي جي)- بُر
 مُنڊي: ث. سري- سسي. ڪنڌ ۽ مٿي وارو حصو.

مُنڊي پڃڻ: ڪنڊ پڃڻ.

مُنڊيري: ٿ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جي وِل.

مَنرُ: ذ. مڃيءَ مارڻ جي ڪڙهيءَ جو هڪ عضوو. پڪيءَ ڦاسائڻ جي ڪوڙڪي جي ڳڻ هر پيل تار يا ڪاٺيءَ جو ٽڪر.

مَنرُ: ص. نوڙهو-گنجو-روڏو.

مَنرو: ذ. مٽيءَ يا ڪاٺ جي مورت.

مَنڙي: ٿ. مله جو هڪ ڊاءُ-چالاڪي-حرفت.

مَنڙيون ڏيڻ: اٽڪل بازي ڪرڻ-حرفت ڪيڏڻ.

مَنڙل: ٿ (ع) ترسڻ جو هنڌ-ڊاڀو. رهڻ جي جاءِ. هڪڙي ڏينهن جو سفر. گهر. سراءِ. گهر جو مٿيون طبقو. چنڊ جو گهر. قرآن شريف جو ستون حصو.

مَنڙل آسان ٿيڻ: سولائيءَ سان مقصد پورو ٿيڻ. فوتيءَ جو ڪفن دفن آسانيءَ سان ٿيڻ.

مَنڙل بَمَنڙل: ظ. آهستي آهستي. ڏاڪي ٻڌاڪي-درجيوار.

مَنڙل ڪمڻ: قافلي جا اڳتي هلڻ-ڪوچ ڪرڻ.

مَنڙل گاه: ٿ. مَنڙل ڪرڻ يا ڊاڀو ڪرڻ جو خاص مقرر هنڌ.

مَنڙل مارڻ: مهم مڻ ڪرڻ. مشڪر حل ڪرڻ.

مَنڙل مقصود: ذ. اصل مقصد. اصل نڪاتو.

مَنڙل: ص (ع) نزل ڪيل-لاٿل.

مَنڙلت: ذ (ع) مرتبو. رتبو. عزت-وقع.

مَنڙلو: ص. منزل وارو-طبعي وارو (ب منزلو، ته منزلو وغيره).

مَنڙلي: ص. منزلون هٽندڙ-اٽڪ.

مَنڙه: ص (ع) عيبن کان پاڪ. مقدس. پاڪ صاف.

مَنڙسَر: ذ (انگ) وزير-منتري.

مَنڙسَري: ٿ (انگ) وزارت.

مَنڙسُڪ: ص. دل کي خوش ڪندڙ. دل کي فروخت ڏيندڙ. دلبر.

مَنڙسُڪ: ص (ع) ٻوٽل (هاري ڪٽييءَ ۾). ڳنڍيل. شامل. لاڳو.

مَن و سَلوِي: ذ (ع) بني اسرائيل قوم لاءِ آسمان تان لٿل کاڌو. خاص طعام. ازغبِي فَنَدُو.

مَنسُوب: ص (ع) نالي ڪيل-نالي ٿيل. مڱيل.

مَنسُوب ڪرڻ: نالي ڪرڻ. لاڳو ڪرڻ.

مَنسُوخ: ص (ع) رد ڪيل. ڪييل.

مَنسُوخ ڪرڻ: رد ڪرڻ. روڪڻ. نامنظور ڪرڻ.

مَنسُوخي: ٿ. رد. نامنظوري.

مَنش: ذ (سن) ماڻهو-آدمي-انسان.

مَنش: ذ (ف) طبيعت-عدت-سپاءُ.

مَنش: ٿ (ع) ارادو-خيال. مراد-مريض. خواهش-سڏ.

مَنشُورُ: ذ (ع) نشر ڪيل-پڪيڙيل. چٽو چٽو. (ذ) سڀني ارادن ۽ تجويزن جو اعلان. مامر ماڻهن جي بهتريءَ لاءِ ڪنهن جماعه جي مقصدن جي پٿر ٿي.

مَنشي: ص (ع) محرر-لکندڙ. ڪلارڪ. فارسي پڙهائيندڙ استاد لاءِ عام لقب.

مَنشيانو: ص. مَنشيءَ وارو. مَنشيءَ جهڙو.

مَنشيگيري: ٿ. لکپڙه جو ڪم ڪرڻ-محرري-ڪلارڪي.

مَنصَبُ: ذ (ع) رتبو. عهدو.

مَنصَب دار: ص. عهددار. رتي وارو. نسل در نسل وظيفو وٺندڙ.

مَنصَفُ: ص (ع) انصاف ڪندڙ-عدالت ڪندڙ. امين-ثالث.

مَنصفانو: ص. انصاف وارو. واجبي-حتي.

مَنصف مزاج: ص. انصاف پسند-عادل.

مَنصفي: ٿ. انصاف-نياءُ تيا ڪري. ثاڻي. نبيرو-فيصلو.

مَنصُوب: ص. نصب ڪيل-کوڙيل-ڪڙو ڪيل.

مَنصُوبو: ذ (ع) ارادو. تجويز-رقا. سازش-فتنو.

مَنصُوبو ستن: سازش ڪرڻ. فتني جا ڳاڻڻ جي رٿ ڪرڻ.

مَنصُوبه بَندي: ٿ. عمل لاءِ خڪو يا نقشو تيار ڪرڻ-رٿابندي.

مَنصُورُ: ص (ع) فتحمند-سويارو. (اسم خاص) مشهور. سوفي درويش حسين بن منصور حلاج.

مَنصُوري مامر: ٿ. "انا الحق" وارو راز.

مَنصَبُط: ص (ع) پيوند ڪيل-ڳنڍيل.

مَنصُج: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ پيسار ڪو وکر. جوشاندو-ڪڙهو.

مَنطَقُ: ذ (ع) ڳالهائڻ-گوياڻي. ڳالهه ٻولڻ. گفتگو. سوچ ويچار يا غور ڪرڻ جو علم. عقلي دليلن سان حق کي ناحق ۽ ناحق کي حق ثابت ڪرڻ جو علم.

مَنطَقو: ذ (ع) زمين جي خيالي تقسيم جو هڪ پٽو-ڪمربند.

مَنطَقَةُ البرُوج: ذ. برج جو گهرو-راس چڪر.

مَنطَقي: ص. منطق وارو-منطق جو. علم منطق جو ماهر.

مَنظَرُ: ذ (ع) نظارو. لُفاء. تماشو. ڏيک.

مَنظَر نگاري: ٿ. تصويري تصوير ۾ ڪنهن منظر کي پيش ڪرڻ.

مُنظَمُ: ذ (ع) ڏاڳي ۾ ٻوٽل. ترتيب ڏنل-سلسليوار. سٺي ترتيب سان.

مُنظَم ٿيڻ: ترتيب ۾ چڻ. سسٽيو رکڻ جن.

مَنْقُولُ: ص (ع) هڪڙي هندڪن ٻئي هندڪني وڃن جهڙو مال.
 مُنڪرُ: ص (ع) انڪار ڪندڙ. پنهنجي ڳالهه تان ڦري ويندڙ.
 مُنڪرُ ٿيڻ: ڪا فرڻيڻ. ڦري وڃڻ - انڪاري ٿيڻ.
 مُنڪرُ نَعْمَت: ص. بي شڪرو - احسان فراموش.
 مُنڪرُ: ص (ع) هڪ فرشتي جو نالو، جيڪو 'نڪير' سان گڏجي قبر ۾ پڇتو ڪندو. (ص) خدا جي خدائي ڪان انڪاري. منحوس.
 مُنڪرُ نڪيرُ: ذ. قبر ۾ پڇتو ڪندڙ فرشتو.
 مُنڪسُ: ص (ع) عاجز - مسڪين انڪاريءَ سان هندڙ - نهلو.
 مُنڪسُ مزاج: نهڻيءَ سان هلندڙ. ڪانڌ وارو.
 مُنڪشُ: ص (ع) ڪليل - ظاهر - پڌرو.
 مُنڪوَح: ث (ع) نڪاح ۾ آيل - نڪاح ٻڌي. جوءَ - زال.
 مُنگائُن: م. گهرائُن - سڏائُن. آٿائُن
 مُنگتو: ص. گهرندڙ. فقير - پينو. سوالي. مگتھار.
 مُنگتو: ص. ويڪرو. ڪشادو - موڪرو.
 مُنگرُ: ذ. سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 مُنگرمڇُ: ذ. هڪ قسم جي وڏو سامونڊي مڇي.
 مُنگرو: د. منگر مڇ - منگر.
 مُنگرو: ذ. وڻو - جمن - وڏو پيالو.
 مُنگلُ: ذ (سن) خوشي - شادمانو. هڪ گرهج نالو - مريخ. اڱارو (ڏينهن).
 مُنگلاچار: ذ. محسن - مجلس - جشن - ثنا - حمد. دعا. مناجات.
 خوشخبري.
 مُنگلي: ث. گه جو هڪ قسم. چانديءَ جو ڪنگن. ڪڙي.
 مُنگنُ: م. گهرن - طلب ڪرڻ - مڱڻ.
 مُنگوچا: ذ. مزاج - تماشا (هميشه جمع ۾ ڪم ايندڙ).
 مُنگوچا مائُن: مڙامائُن - عيش عشرت ڪرڻ.
 مُنگولُ: اسم خاص. هڪ قبيلي جو نالو (جنهن مان چنگيز خان هو) - تاتاري.
 مُنگي: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 مُنگه: ذ. جاءِ جي ڇت مان هوا چڻ لاءِ لنگه - بدگير. مڪن گڏ ڪري رکڻ جي وڏي دڪي.
 مُنگها: ذ. ڏڏ جو هڪ قسم.
 مُنگهت: ذ. موڙ. گهٽ جو سهرو. تاج - ڇت.
 مُنگهت: ص. موڱو - منجهيل - وانڙو.
 مُنگهَنُ، مُنگهَنُ: ذ. جيت جو هڪ قسم (جيڪو پوسل واري هنڌ ٿئي. کڻن ڪنن ٻين پتين ۾ گهر ڪري. انساني رت چوسي).

مَنْظُورُ: ص (ع) پسند. قبول. بحال. اجازت.
 منظور ڪرڻ: قبول ڪرڻ - مڃڻ. اجازت ڏيڻ.
 مَنْظُورُ خدا: خدا جي مرضي - مشيت پيڏي.
 مَنْظُورُ نَظَر: ص. اکين کي وٺندڙ. دلپسند. پيرو.
 مَنْظُوري: ث. پسندي. قبوليت. رضامندي. اجازت.
 مَنْظُوري ڏيڻ: منظور ڪرڻ.
 مَنْظُومُ: ص (ع) پوتل. نظم ۾ آندل. موزون ڪلام.
 منظومات: ث. منظوم ڪلام جو مجموعو.
 مَنعُ: ث (ع) جهل - روڪ. بندش. قاعدي جي خلاف.
 مَنعُ ڪرڻ: روڪڻ - جهلڻ. انڪار ڪرڻ.
 مَنعُ نامو: ذ. بندش جو لکت ۾ ياد ڏياريءَ.
 مُنَعَدُ: ص (ع) مقرر ڪيل.
 مُنَعَدُ ڪرڻ: مقرر ڪرڻ - رجائڻ (تقريب وغيره).
 مُنَعَكسُ: ص (ع) موٽ ڪاڌل. اوندو - اُٻو (پڇو). اولڙو - عڪس.
 مُنَعَمُ: ص (ع) نعمت ڏيندڙ. غني. سخي. فيض. نعمت سان نوازيندڙ.
 مُنَفَرَجُ: ص (ع) پکڙيل - ڦهليل - ڪشادو.
 مُنَفَرَدُ: ص (ع) اڌيلو - هڪڙو. الڳ - جدا. ناياب.
 مُنَفَعَتُ: ث (ع) فائدو - نفعو - لاڀ. حاصلات
 مُنْفَكُ: ص (ع) جدا ڪيل - الڳ ڪيل.
 مُنْفِي: ص (ع) انڪاري. رد. خارج ڪيل.
 مُنْفِي: ص (ع) گهٽ ڪيل - ڪٽ ڪيل - ڪاٽو.
 مُنْفِي نشاني: ث. آجبر جي اصطلاح ۾ ڪاٽو جي نشاني.
 مُنْقَارُ: ث (ع) چنهنپ (پکيءَ جي).
 مُنْقَبَتُ: ث (ع) تعريف - ساراه - صنت.
 مُنْقَسَمُ: ص (ع) ورهايل - ونڊيل - تقسيم ٿيل.
 مُنْقَشُ: ص (ع) نقش آڪريل. کوٽي ڇت ڪڍيل. گلن ٻوٽن وارا رنگ رنگي ڇت ڪيل.
 مُنْقَطِعُ: ص (ع) وڍيل - قطع ڪيل.
 مُنْقَطِعُ ٿيڻ: سسپوٽڻ. ر. بضع ۾ ختم ٿيڻ.
 مُنْقَطِعُ ڪرڻ: وڍي ڇڏڻ. تعلق ختم ڪرڻ. سلسلو ٽوڙي ڇڏڻ.
 مُنْقَلَبُ: ص (ع) اُٻتو - اُٻتو. ڦيرندڙ.
 مُنْقُوشُ: ص (ع) رنگين چٽن گلن وارو. ڇت آڪريل.
 مُنْقُوضُ: ص (ع) نقطي وارو (اڪر، لفظ).
 مُنْقُولُ: ص (ع) اُتاريل - نقل ڪيل. ٻين ڪيل.

مُنْگهڻ وارو ڏنگ هنن: چپ چپات مڻنن رسانن.
 مَنگهو: ڏ. ٺوڙهي جي تنگه ۾ کٽ پسانگي ڪئي، جنهن ۾ آڏا ٻي
 ڪٽي رکي وڃي.
 مَنگهو: ڏ. ٻوٽي جو هڪ قسم (ڏٺ طور ڪم اچي).
 مَنگهي: ڏ. ٺوٽو-ڪنگر. چاندي تپائڻ لاءِ لوه جو چورس شڪر.
 مَن موري: ڏ. دوائن طور ڪتب ايندڙ هڪ پسر ڪو وکر.
 مَن: م. مَنڙڻ (ڪپڙو ڌوئڻ لاءِ) - مَهڻ (هڻڻ ۾). ٺپوڙڻ.
 مَن: م. مَنڊن - ڪوڙڻ (وار). جهنڊ لاهڻ - ٻار جا پھريون ڀيرو
 وار ڪوڙڻ.
 مَنو: ص (سن) ڏاهو - دانشمند. هندو ڌرم جي هڪ رشيءَ جو نالو.
 مَنو: ص. ننڍڙي نڪو رو - بنو.
 مَنو: ڏ. اٺ (چرخي) ۾ لڳل وڏو ڪٺ جو ڪلو. ٻيڙيءَ ۾ رسي
 ٻڌڻ لاءِ اُڀي ڪائي. نار جي وڏي چڪري وڌل اُڀي ڪائي.
 (ص) تي پڳي چار حصو - پوٽو، ٺورو، گهٽ - ڪسو
 مَنو مڙس ٿيڻ: جوانيءَ کي پهچڻ.
 مَنو: ڏ. ننڍڙو چوڪر. (ص) پيرو - لاڏلو.
 مَنوٽ: ڏ. واڌي ڪم جي اصطلاح ۾ ڪائيءَ تي ٽڪيءَ اُڪر
 جو ڪم.
 مَنوٽي، مَنوٽي: ڏ. مڇت، تسلائي - ڏنداري، رضامندي، پس - سڪ.
 مَنور: ص (ع) روشن. چمڪندڙ - درخشان.
 مَنور ڪرڻ: چمڪائڻ - روشن ڪرڻ.
 مَنوراج: ڏ (سن) دل جو سوس - وهم، اجاڻ پيم.
 مَنورث: ڏ (سن) من جي مراد - مرضي - مطلب، خواهش - ارادو.
 مَنوهر: ص (سن) دل خوش ڪندڙ، دل ڪسيندڙ - دلير، سهڻو، پيرو.
 مَنهان: ڏ. مَنهن سان - وات من.
 مَنهانچڙو: ص. شرميلو - ٻڙو.
 مَنهانڪڙو: ص. روبرو - مقابل، آمهون سامهون.
 مَنهاند: ڏ (سن) مَنهن، مَهڙي، اڳيڙي.
 مَنهان مَنهن: ڏ. ڪنڌار، روبرو - آمهون سامهون.
 مَنهانڻ: ٻهانو ڪرڻ، ٻهائي سان ٺڳڻ.
 مَنهنجو: ص. پنهنجو - ذاتي - شخصي.
 مَنهد: ڏ. اڳي - اڳيان.
 مَنهدان: ڏ. اڳي کان - شروعات کان.
 مَنهدم: ص (ع) ڪر بل - ڏنل (اڏاوت).
 مَنهمڪ: ص (ع) مشغول - مصروف - ڏل.

مَنهن: ڏ. ڪڪڻون آڏيل چٽو - چپر، اڄبو.
 مَنهن مَني: ص. ريو مٿس - پٽيل.
 مَنهن: ڏ. ننڍو چٽو - ننڍو چپر.
 مَنهن: ڏ. ٻه نو - عذر.
 مَنهن: ڏ. ڪنهن شيءِ جو سوراخ، جنهن ۾ ڪا شيءِ اندر ويئي.
 وات - ڏمن، چيڊ - ٽنگ، ڏر - لنگه، رستو، شروعات، صورت -
 شڪل، رخ - طرف، واه ٻي نهر جو منڍ.
 مَنهن اُگهاڙو: ص. بيشرم.
 مَنهن اونداهي: ڏ. ڪري رات
 مَنهن بند ڪرڻ: وات بند ڪرڻ. ڪنهن ٿانءَ جو مَنهن ڪپڙي
 وغيره سان ٻڌڻ، ڳالهائڻ ڪرڻ ڪرڻ، لا جواب ڪرڻ.
 مَنهن ٻرڻ: مَنهن مان نوريا جوت پڪڻ - مَنهن چمڪڻ.
 مَنهن پت سان لڳڻ: ڳچي ٿيڻ، پشيمان ٿيڻ.
 مَنهن پيڄڻ: ڏو ڪرائڻ، سيڪڙ ڏيڻ.
 مَنهن پير: ڏ. اونڌي مَنهن - اونڌو.
 مَنهن پير ڪرڻ: سخت ڌڪ ڪائڻ، خوار خراب ٿيڻ.
 مَنهن پيلو ٿيڻ: شرمندو ٿيڻ، پشيمان ٿيڻ.
 مَنهن ٽپي وڃڻ: چڙسبب مَنهن ڳاڙهو ٿيڻ - ڪاوڙجڻ.
 مَنهن ٽڪڻ: واڃائڻ، مَنهن ڏانهن گهورڻ سان ڏسڻ.
 مَنهن تي: ڏ. سامهون - روبرو.
 مَنهن تي ٿو گهمائڻ: ڪارو مَنهن ڪرڻ، عيب پٽرا ڪرڻ.
 مَنهن تي پوڻ: جڳائڻ، سڀائڻ، مناسب چوڻ.
 مَنهن تي چوڻ: مَنهن تي نوڪي ڏيڻ، سچ ڳالهائڻ.
 مَنهن تي هٿ گهمائڻ: ٺڳڻ - ريڻ، دلبوڏيڻ.
 مَنهن تي هڻڻ: موٽي ڏيڻ - واپس ڪرڻ، اڇلي ڏيڻ (نفر يا
 ڪاوڙ مان).
 مَنهن توڙ: ص. مَنهن پيچندڙ - تڏم سخت (جواب).
 مَنهن پاتي ورائڻ: تندرست ٿيڻ، سرهو ٿيڻ، عزت واراو ٿيڻ.
 مَنهن پائڻ: ٻوٽو ڇهن، غور سان ڏسڻ، ڇٽ تي پائڻ، عذر خو هي ڪرڻ.
 مَنهن پٽائي: ڏ. ٽئين پرتيل ڪنوار کي مَنهن ڏسڻ جو ڏنل عيوض - موڙو.
 مَنهن پڪو ڪرڻ: ڏر جو سخت ٿيڻ، رُڪ مَنهن ٿيڻ، بي
 حجاب ٿيڻ.
 مَنهن پوڻ: مَنهن تي چڙهڻ - سامهون اچڻ، ڏرون - ڪراهن اچڻ.
 مَنهن جو ڪچو: ص. شرميلو، وات ڳڙهو - ٺوفر.
 مَنهن جو مَنو: ص. خوش گذر، منافق - نيت پليٽ.

منهن جي مائتي: ٿ. ظهري همدري. ڪوڙو دلا سو.
منهن چنڊ: ٿ. الٽي-قيءَ.

منهن ڏسن: صورت ڏسن. نظارو ڪرڻ. ديدار ڪرڻ.
منهن ڏيکارڻ: ديدار ڪرائڻ. ملاقات ڪرڻ.
منهن ڏي نهارڻ: لحاظ ڪرڻ-مروت ڪرڻ.
منهن ڏيڻ: مقابلو ڪرڻ.

منهن رکن: وهنوار رکن-ڌڻي لڀي رکن.
منهن رکي: ٿ. ڪٺ جي ننڍڙي گهوڙي، جنهن تي ڪپڙو رکي ٻار
کي مڪين ڪن ڊڪجي-ديمدار.

منهن زور: ص. بي لدم-آجهل. نافرمان. سرڪش.
منهن سڄائڻ: ناراض ٿيڻ-ڪوڙجڻ.

منهن ڦيرائڻ: ڪنڌ ڦيرائڻ. نظر انداز ڪرڻ. بي رخي ڪرڻ.
منهن ڪارو ڪرڻ: بدفعل ڪرڻ-بدڪري ڪرڻ.
منهن ڪار: ٿ. پرنچي. اعزاز ڀري. عذر خواهي.
منهن ڪار لاهڻ: عذر خواهي ڪرڻ-مروت ڪرڻ.
منهن ڪرڻ: رخ ڪرڻ. روانو ٿيڻ.

منهن کان وٺڻ: سخت ڳالهائڻ. شرمندو ڪرڻ.
منهن گهنجائڻ: منهن کي موڙو ڏيڻ (نفرت يا ڪوڙ سبب).
منهن لڳڻ: محرم ٿيڻ-منهن پوڻ. ڌاري کان پردو نه ڪرڻ.
منهن لڳي: ٿ. ڏيڻ ويٺ-واقفيت. لحاظ.

منهن ماري: ٿ. جهيڙو-تڪرر-ڏند چڪ.
منهن مان سهي ڪرڻ: چهري ڏسن سان دل جو حال ڄاڻڻ.
منهن مان مٽيا بکڻ: لاشي ۽ ڄاڻ رڳو ظاهر ڏسجڻ ۾ اچڻ.
منهن مٿو پٽڻ: واويلا مچائڻ. فرياد ڪرڻ.

منهن مٿي ڪرڻ: مان وڌائڻ-سرخرو ڪرڻ.
منهن مٿو ڪرائڻ: مٿي شيءَ ڪرائڻ (ڪنهن خوشيءَ سبب)
منهن مقابل: ظ. روبرو-آهون-ساهون.

منهن ملاحظو: ڏ. پرواه-سانگو. عزت-ادب.
منهن موڙڻ: رخ بدلائڻ. بيرخي ڪرڻ.
منهن موڪ: ٿ. جهجهائي-گهٽي. سُڪر.

منهن مهاندو: ڏ. شڪل شبه-صورت.

منهن مير: ٿ. اونهائيءَ جي شروعات-نماشهر.

منهن ميرائي: ٿ. بيشير مائي. بيمروتي.

منهن ميرڙ: ص. رلتو ملتو-ڪلمڪ.

منهن ميل: ڏ. ملاقات-گڏجاڻي-مڪميلو.

منهن ۾ ڏوڙ وجهڻ: ڀڄڻو ڪرڻ. لنگي وڃڻ. ناجائزي ڪرڻ.

منهن هٿڻ: ملاقات ڪرڻ. ويندي ويندي ملندو وڃڻ.

منهي: ٿ. منهن-ننڍو چنڊ-چنڊ.

منهين: ص. منهن واري-منهن جي. (ٿ) مهڏو.

منهين اٽڪائڻ: منهن ڏيڻ. مهڏو ٽڪائڻ.

مئي: ٿ (ع) ذات-نطنو.

مئي: (انگ) ننڍ-روڪڙ.

مئي آرڊر: ڏ (انگ) ٽپل ذريعي موڪليل رقم.

مئي: ٿ. ٿوئي-ڪتل ڪائي. ٽپ. ڪائيءَ جو وڏو ڪلو (جيڪو
ڪور کي ڪم ۾ ڪتب اچي). هولي جي چڪر واري آبي
ڪائي. (ص) مڏي-اڻ ٽڪي.

مئيءَ ۾ ٻڌڻ: سوگهو ڪرڻ. ضابطي ۾ رکن.

مئيون ڀڄڻ. حدڪان لنگهي وڃڻ:

مئي: ص (سن) تبصيا ڪندڙ-رشي-لوڪ تياڳي.

مئي: ڏ (ع) ڏنڊ (ڪاروبار ۾). پائيواري. منشي.

مئي: ص (ع) روشن ڪندڙ. روشن.

مئي: ڏ "مئي" جو ڳاڙ-منشي.

من: ٿ. ڏنگ جي مٿي مان نڪتل مٿيو يا ٽڪي (جيڪا ڏنگ بلا
جوزهر جو سي رنڊي آهي).

من: ڏ. جالپهن سڀرن جو رڙڻ.

من ڪٿي: ٿ. اڄ جي مٿن ۾ اندازي سان ڪٿ.

مٿائڻ: م. ڏيکارڻ.

مٽڪو: ڏ. قيمتي پٿر جو ڊاٽو يا ننڱ. موتي. سون يا چانديءَ جو
موتي. شيشي جو ڊاٽو. تسبيح جو ڊاٽو. ڪنڌ جو مٽڪو.

مٽڪو ٿيڻ: ڪنڌ جو هڏو ڀڄڻ-ڪنڌ ڀڄڻ.

مٽڪو چڙڻ: بيهوش ٿيڻ-ڊڪر ڄڻ-ڪنڌ ڀڄڻ.

مٽڪو ڦيرڻ: تسبيح پڙهڻ-ڇپ ڪرڻ.

من من، مر مر: ٿ. چپن ۾ ڳالهائڻ. سسپس.

من من ڪرڻ، مرمر ڪرڻ: چپن ۾ ڳالهائڻ. ڀڻ ڀڻ ڪرڻ.
آهستي ڳالهائڻ.

من: م. ڏسن-پسن-رخ رکن-هن.

منو: ص. من جو-من ورو. مرڪن ۾ اچي من جو تعداد ظاهر
ڪندڙ (مثلاً: ٻه منو، ٽي منو وغيره).

منو: ص. نڪ من ڳالهائيندڙ-گهو. من من ڪندڙ. منو-بنو.

مَني: ظ. ڏانهن - وٽ - نڳ.

مَنيآ: ش. چمڪو. جوت - جيوو. خاص خوبي - جوهر. ڌٽ. سگه.

مَنيآدارُ: ص. جوت وارو. ڌٽ وارو. جيويدار. حسين - سهتو.

مَنيآرو: ص. مَن وارو (ڪاروننگ، جنهن جي مَني ۾ مَن ٿئي).

مَنيو: ڏ. موتي - منڪو. جواهر. ڪوڙو موتي - ڪڇ. گه.

مَنيآرُ، مَنيهارُ: ص. چوڙيون ۽ ڪوڙا مَنيآ موتي وڪندڙ.

مَنيهاري: ش. مَني موتي، زردِي ۽ وغيره جو سامن - مرهياڙي.

مُو: ڏ (ف) وار - ڪيس.

مُو تراش: ڏ. وار لاهيندڙ وڙ.

مَواچ: اسم خاص. ڪراچي ۽ مارڙ پيور لڳ هڪ وسنديءَ جو نالو.

مَواخذو: ڏ (ع) گرفت - باز پرس - پڇاڳچا. بدلو - عيوض.

جواب طلبي.

مَواخذو ڪرڻ: گرفت ۾ وٺڻ. بدلو وٺڻ. ڏوه جي سزا ڏيڻ.

مَوادُ: ڏ (ع) هر شيءَ جو اصل. سامان - شيون. دليل. مضمون.

مَواڙُ: ص. مٿارو - ٿلهو.

مَواڙجڻ: م. ٿلهو مٿارو ٿيڻ. پ ٿيڻ وڌيڪ. مغرور ٿيڻ.

مَواڙنو: ڏ (ع) وزن - ڪٽ. برابري. هڪجهڙائي.

موازنو ڪرڻ: ڇاڇڻ - تور ٽڪ ڪرڻ - ڀيٽ ڪرڻ.

مَوازي، مَواڌي: ظ. (مبدا جو بگڙيل) بعضي - اتفاق سن. ڏ

ڄاتڻ. ڪڏهن. جيڪر.

مَواسُ: ص. مغرور - هنيو. سرڪش. بيپرواه. بيهودو - بيشرم.

مَواسجڻ: م. مڳي ڪرڻ. مغرور ٿيڻ. بيهودو هلڻ.

مَواسي: ش. مغروري - ٽڪر. ناز - مٿو - لاڏ. لاپرواهي.

مَواصلات: ش (ع) گنڊجڻ جو وسيلو. اچ وڃ جا رستا.

مَواصلاتي رابطو: ريڊيو، ٽي وي، فون، فيڪس، ڪمپيوٽر وغيره.

ذريعي ڳانڍاپو.

مَواصلت: ش. وصال - ميلاپ - ملاقات.

مَوافقُ: ص (ع) يڪسان - برابر. هڪجهڙو - مناسب.

مَوافق اچڻ: برابر اچڻ. درست هئڻ. مزاج مطابق هئڻ (ڪڏو، علاج.

آبهوا وغيره).

مَوافقت: ش (ع) هڪجهڙائي - برابري. مزاج جي ساڳياڻي.

مَوافقت ڪرڻ: تعلق رکڻ. هم آهنگي ڪرڻ. دوستي رکڻ.

مَواقع: ڏ (ع) موقعو (جو جمع) موقعو - وجه - مهلون.

مَولات: ش (ع) گڏيل اتحاد.

مَوالِي: ڏ (ع) غلام. نوڪر ڇا ڪر. نشو واپرائيندڙ - نشي

جوعادتي

مَواتُ: م. مڀ ڪرڻ - ٻرڻ (ڪپڙو ۾).

مَوتُ: ڏ (ف) آتش پرست جو پيشو.

مَويي: ص (ع) مَربي (وڏو. سڀ کان وڏو (پُٽ).

مَوتُ: ڏ (ع) اجل - فنا - قضا - مرڻو - وفات.

مَوتُ اچڻ: مري وڃڻ. فنائين. گذاري وڃڻ. ڪٽي ڪٽڻ. شامت اچڻ.

مَوتُ جي گهڙي: ش. موت وارو وقت - آخري پساه.

موت کي سڏڻ: سرويڃڻ جهڙا ڪم ڪرڻ.

مَوتُ هئڻ: مروت ٿيڻ. مصيبت هئڻ.

مَوتمارُ: ص. ماريندڙ - قاتل. خوفناڪ (ڪم، حادثو).

مَوتَمَ: ش (ع) ڪانفرنس - مجلس.

موتي: ص. هڪ قسم جو منڪو (جيڪو سڀ جي ڀيٽ ۾

نڪري) - پرل. مٿيو.

موتي پاڪ: ڏ. مٺائيءَ جو هڪ قسم.

موتي پوئڻ: موتين جا هار ٺاهڻ. خوش بيباني ڪرڻ.

موتيءَ جو ڏاتو: ص. نه پٽ - سهتو - حُسين.

موتي جَهرو: ش. ٻارن جي هڪ بيماري (جنهن ۾ سڀني تي ننڍڙا

ڳڙ هدا ٿا ٿين).

موتيو: ڏ. هڪ قسم جو خوشبودار گل ۽ پوتو. اکين جي تارن تي پٺي

ڇڙهڻ جو مرض.

موتيو پائي: ڏ. اکين جي ماتڪين تي چڙهيل اڇو پاتي.

موتيا: ڏ. چانورن جو هڪ قسم.

موتيا بُند: ڏ. موتيو پاتي.

موتيائون: ص. موتين سان ڪَڙي. موتين وارو.

موتين مالها: ش. موتين سان مڙهيل ڳاني.

موتيتڙو: ڏ. مٿا جو هڪ قسم، جنهن ۾ موتي جيڏا ڏاڻا نڪرن.

"موتي" جو اسم تصغير - ننڍڙو موتي.

موتُ: ڏ. هڪ قسم جي ٻڙ تي جي پڙ.

موتاجُ: ص (ع) محتاج (ضرورت مند، هيتو، معذور).

موتارو: ڏ. ڏيوائتو خواب.

موتَمَ: ص. ڏيهر (جيڪو هڪ هندو ٿوئي ٿيو پيو هجي) - ٿوئي.

موتُ: ش. پوئتي وڙڻ - پويان پير - واپسي. اٿل.

موتُ کائڻ: موتي ۱. - پوئتي وڙڻ. پويان پير ڪرڻ. گهٽجڻ -

لاٽ ڪرڻ (پاتي).

موتائڻ: م. موتائي ڏيڻ - واپس ڪرڻ. پوئتي ورائڻ. رد ڪرڻ.

ناميد ڪرڻ

موتائي: ٿ. ٽنهنجي، ڏهرائي، گهٽائي.

موتڻ: ڏ (انگ) انجن تي هٽندڙ گڏي-موتڻ ڪار، انجن-مٿين.

موتڻ سائيڪل: ٿ. انجن تي هٽندڙ ٻن ڦيٽن واري سائيڪل-
ڦٽائي-اسڪوٽر.

موتڙي: ٿ. ويڙهيل سيڙهيل ڪپڙن جي ننڍڙي هڙ.

موتڻ: م. موتي اچڻ-وري اچڻ. موت کائڻ-ورن، پويان پير ڪرڻ.

موتو: ص. ٿلهو (جسم)-مٽرو، گهاٽو (ڪپڙو). (ٿ. موتي).

موتي آسامي: ص. شاهوڪار ماڻهو.

موتو: ڏ. گهوڙي جي بيماريءَ جو هڪ قسم (جنهن ۾ گهوڙو مندو
ٿي پوي).

موتو موتڙن: معاملو منجهن.

موتڻ: ڏ. هڪ قسم جو نج، هڪ قسم جي خوشبودار ٻوٽي جي پاڙ.

موتڻ: ٿ. ٽوپي جو هڪ قسم-اوتي.

موتڻ ڏيڻ: ڪپڙي کي اوتي ڏيڻ.

مولڙو، مولڙيو: ڏ. آڏائي تي ٺهيل هڪ قسم جو ڪپڙو (جنهن ۾
ست رنگ پٽ ٿين).

موتڙ: ص (ع) اثر ڪندڙ-اثر اٿو، ڪارگر، تاثير وارو.

موتڻ: ٿ (ع) لهر-چولي، ترنگ، ونولو-منگ، خوشيءَ جي لهر،
گهٽائي-افراط، مستي، خوشي، عيش آرام.

موج ڪرڻ: سمنڊ جو چاڙه ڪرڻ، عيش ڪرڻ.

موج ۾ اچڻ: لهر ۾ اچڻ-وجد ۾ اچڻ، مزي ۾ اچڻ.

موجون مائڻ: مزامائڻ، عيش ڪرڻ، مزي سان زندگي گذارڻ.

موجي: ص. موجون ڪندڙ، زنده دل، پورالو، مست.

موجب: ظ (ع) لازم-فرض-و جب، جي ڪري-سببان، پٽ ندر.

موجد: ص (ع) ايجاد ڪندڙ، ڪا نئين ڳالهه هنر پيدا ڪندڙ.

موجڙن: ص. نيريون هٽندڙ، چونيون هٽندڙ (درياءُ، وهڪرو).

موجل: ص (ع) ڪنهن وقت لاءِ ملتوي ڪيڻ، بعد ۾ ادا ٿيڻ لاءِ
مقرر ڪيڻ (حق مهر).

موجو: ڏ. ڪاري جي مڇيءَ جو هڪ قسم.

موجود: ص (ع) پيدا ڪيڻ، حاضر، هڪيو ٿڪيو، قائم-برقرار،
تيار، مهيا، ميسر-دستياب.

موجود ڪرڻ: حاضر ڪرڻ، بيش ڪرڻ، پيدا ڪرڻ، مهيا ڪرڻ.

موجودات: ٿ (ع) اهي شيون جيڪي خدا تعاليٰ پيدا ڪيون
آهن، ڪل ڪائنات، مخلوقات.

موجودگي: ٿ (ف) حاضري-پيشي.

موجودگيءَ ۾: روبرو-سامهون-حاضريءَ ۾.

موجوده: ص (ع) هينئر جو-حاضر وقت ۾، سڪيو ٿڪيو-اڳيان.

موجي: ص. مڇ جون نوڙيون ٺاهيندڙ-مڇ وٺيندڙ.

موج: ٿ. مريو مڙن جي حالت.

موچار: ص. سهڻو-خوبصورت، موچارو.

موچارو: ص. سهڻو-قبول صورت-سندر-ٺاهو ڪم، پورر پٺو-
سنو، اچو-عمدو.

موچرس: ڏ. ڏو طور ڪم ايندڙ هڪ قسم جو ڪوٺر.

موچڙو: ڏ. يادر-جوتو، جتيءَ جو هڪڙو پير.

موچڙا ڪاري: ٿ. پڌرن جو سٽڪو.

موچڙا کائڻ: يادرن سان مار کائڻ-ڪلا کائڻ.

موچڙو سَنگهائڻ: سزا ڏيڻ، شرمائڻ، مرگهيءَ واري ماڻهوءَ کي
سجڳ ڪرڻ.

موچڙي بزي: ٿ. موچڙا ڪاري.

موچڙي ڪُٽيو: ص. هيسايل، مطيع.

موچڪو: ص. موجيءَ جو-موجيءَ جي ڪم جو.

موچڪي رُٽي: ص. بد چال ماڻهو.

مُوجن: م. پورر-ٻوٽن (ڪيون).

موجي: چمڙي جو ڪم ڪندڙ (چمڙي مان سنج ۽ جتيون
ٺاهڻ)-ڪنڻش-وز (ٿ. موج پاتي).

مُوحِد: ص (ع) هڪڙي خدا کي مڃيندڙ-سچو مسلمان.

مُوحَر: ص (ع) آخري-پڇاڙيءَ وارو، آخر لاءِ ڇڏيل.

مُوحِر الذڪر: جنهن جو ڏکڻ پڇاڙيءَ ۾ اچي.

مُودَب: ص (ع) ادب وارو، اخلاق وارو-فضيلت وارو.

مُودَبَاتو: ص. ادب وارو-تهذيب سان.

مُودَت: ٿ (ع) محبت-الفت-پيار، اخلاص.

مودڪ: (سن) مٺائيءَ جو هڪ قسم-چورمي جوتون.

مودي: ص. اناج جو واپاري، پانڊري.

موديخانو: ڏ. اناج جو پٽو-گد م.

مودڪ: ڏ. مٺو-مٺو، مٺو. (ع) ننگ پٽيندڙ-گم سٺ، پورڙو،
موڪو، بيوقوف.

مودو: ص. سدو ماڻهو-ٻوليونو-پورڙو.

مودو: ص. نورتمو-ڪنجو-روڏو، بن سڱن جي (چپ پيو)، (ٿ.
موڏي).

مُودُو: ص. چرپي ۽ وارو - ستيو. ٿيڻو.
 مُودُ: ص (انگ) ڪيفيت - مزاج - حنت.
 مُودُ ٺاهڻ: ڪنهن ڪم وغيره لاءِ پنهنجو پاڻ کي ذهني طور تييار ڪرڻ.
 مُودِي: ص. مُودُ وارو - غير مستقل مزاج.
 مُودُنُ: ص (ع) اذان ڏيندڙ - ٻانگو.
 مُودِي: ص (ع) ايڏا ٿيندڙ - ڏکوئيندڙ. آزاريندڙ. ظالم. لڄ. بخيل - ڪنجوس.
 مُور: ث. ٽئون اوڀر. ٻُور (ان جي وڻ حر). ڪلي - مڪڙي. وڻن جو ڦوٽهڙو.
 مُور: ث. پيڙي ۽ جو هڪ عضوو - ڪُوهي جو چيڙو.
 مُورُ: (ذ سن) مُور ۽ پکي ۽ جو هڪ قسم - طائوس. نٿ جو چٽا ڀاننگ.
 مُورُ هجڻ: سنهوجڻ - خوبصورت هجڻ.
 مُور: ث (ف) ماکوڙي - ڪٺلي.
 مُور: ظ. اصل - بنهه - ماڳهين. هرگز.
 مُورُ: (ذ سن) مُول (اصل رقم. موڙي - پونجي - سرمايو.
 مُوراڪي: ث. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 مُوراڳي: ث. پيڙي ۽ جو مکيه سڙه.
 مُوران: ظ. مُور - هرگز - بنهه.
 مُوراهي: ث. وڻن جي پاڙ کي لڳندڙ هڪ مرض.
 مُورَت: ث. تموير. پٿر وغيره جو نهيل بُت. صورت - شڪل. فوتو.
 مُورتي: ث. مورت.
 مُورتي پُوڄا: ث. بُت پرستي.
 مُورَت: ص (ع) اهو شخص جنهن کي ورثو يا ترڪو ملي - وارث.
 مُورث اعليٰ: ص. وڏو وارث.
 مُورجڻ: م. ٻُور ڪيڻ (وڻ). ڳوٺ ڪيڻ - انگور ڄڻ.
 مُورچو: (ذ ف) قلعي جي چوڌاري کوٽيل ڪهي - خندق. لڙائي يا شڪار لاءِ حفاظتي ڪڏڻو.
 مُورچي بندي: ث. حفاظتي ڪڏڻا يا ڪاهيون.
 مُورچا: ص (سن) بيهوش - بي سنڌ - غش.
 مُورچل: ذ. مور جي ڪنڀن جو ويڄو.
 مُورخ: (ذ ع) تاريخ لکندڙ - وقائع نويس - تاريخدان.
 مُورخه: ث (ع) تاريخ - تٿ.
 مُورڌني: ص (سن) چپ وارو ڪر (تڙين وغيره).

مُورڙو: ذ. ٽيون ۽ تڙو ٻن - سنو - مور.
 مُورڙو: اسم خاص. ڳڻتي تاريخي قصي "مورڙو - مانگر مڇ" جي هڪ ڪردار جو نالو.
 مُورڪ: ص (سن) بيوقوف - احمق. جهڻ.
 مُورڪاڻي: ث. بيوقوفي - ايٽپ. حماقت.
 مُور ڪپڻو: ذ. مورڪاڻي - بيوقوفي.
 مُورڳو: ظ. ماڳهين - ويتر - مُور - بنهه.
 مُور مَنگر: ذ. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 مُورُن: م. ڳوٺ ڄهلڻ - ٻُور ڄهلڻ (وڻ. ٻوٽا). ڦوٽهڙو ڪڻ (گه).
 مُورو: ذ. وڻ وڍڻ کان پوءِ پاڙن مان نڪتل ٻيو ڀيرو ڳوٺ ڄڻ. جبل جو هڪ نوڪ گيت.
 مُورو: اسم خاص. ضلعي نوشهري فيروز ۾ هڪ شهر جو نالو.
 مُوروڻي: ص (ع) وارثي ۽ وارو. ترڪي ۾ آيل - ورثي ۾ مليل.
 مُوري: ث. پٽي ۽ جي نيڪال جي جاء. ڏالي. ڪسي. ننڍڙي پل - ڦڙڏو
 مُوري: ث. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 مُوري: ث. هڪ قسم جو اوڀر (پ جي طور ڪم اچي).
 مُوريا: اسم خاص. سنڌ جي هڪ حاڪم گهراڻي جو نالو (برهمڻ گهراڻي ڪن ڳ). هڪ ذات جو نالو.
 مُورياڻ: (ذ ف) ڪٽ - ڙنگ - ڪسڻ.
 مُورياڻي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 مُوريسر: ث. کين جي تارن تي آيل اجر پاتي - موتيو.
 مُوريو: ذ. ڪنهن بد ذات ۽ مان ٺهيل گهڙ جهڙو ٿڻ ۽.
 مُورڙ: ث. واپسي - موٽ. وٽ - پيڇ. وڪڙ
 مُورڙ: ذ. گهٽ جوتاڇ - ڪلنگي - مڪٽ. گهٽ جي مٿي تي ٻڌل گلڙ.
 يا موتين جي جھالڙ. ڪڪڙ يا پکي ۽ جي مٿي واري چوٽي. ڦٽندڻ - تُونر. وڙ - وڪڙ. وٽ. ڏنگ - ڪٺ - خُم. ڦيرو.
 مُورڙ ٻڌڻ: گهٽ ٿيڻ - شادي ڪرڻ.
 مُورڙ ڏيڻ: وڪڙ ڏيڻ - موٽڻ. ڦيرائڻ. چڪر ڏيڻ. ڏنگو ڪرڻ - وڙ ڏيڻ.
 مُورڙ ڪائڻ: ڦرڻ - وڪڙ ڪائڻ. مڙڻ.
 مُورڙ: ذ. هٿ - ڳنڍڙي - موڙي.
 مُورڙاڻو: ص. موڙ وارو. مڙيل - ڦڏو. اڃايو - بيجا. اُٻتو - اونڌو.
 مُورڙاڻي: ث. گهٽتائي - لات (اڳهه ۾).
 مُورڙن: م. ڦيرائڻ. ورائڻ. وڪڙ ڏيڻ. وڙ ڏيڻ. مروڙن. مروڙن. پيڇ ڏيڻ. مٽائڻ (رخ). ڏنگو ڪرڻ. واپس ڪرڻ.
 مُورڙو: ذ. وڙ - وڪڙ. ڏنگ. (ص) ٽٽل - گهٽ (اڳهه). ڪسو. چوپائي

مال مڙيل بيماري.
 موزو ڏين: وراڻو- رخ ڦيرائڻ. منهن ٻرڻهه وجهڻ.
 موزو هڻڻ: وبا يا مڙا جي بيماريءَ جو چڄڻ.
 موزو: ڏ. گهوٽ يا ڪنوار کي ڏونگهين. ڪرڪن. پتاشن وغيره جي ڏنل سوغات. سَر جي ڪاٺن مان ٺهيل ڪرسي
 موزو ڏين: مڱڻيءَ جي رسم موجب گهوٽ جي طرفان ڪنوار کي يا ڪنوار جي طرفان گهوٽ کي وڳي سان گڏ سوغات ڏيڻ.
 موزو: ڏ. موهه. ڪنهن عضوي ۾ نسن جي ٿيل ڳنڍ. منجهيل سٺ.
 بديءَ جي ڀرتي. وهڻ يا چوپڻي ۾ آندي جي وڪڙ ۽ روڪ. (ع)
 موڳو. ڪنڊڙن- غبي. منجهيل. واٽرو.
 موزو هڻ: ص. منجهيل. واٽرو. گهٻريل. گمراهه- پٺيل.
 موزو هڻ: م. بيهوش ٿيڻ- منجهڻ.
 موزو سوڙهو: ص. ڏونڊڙو- ڪروندڙو. ڪڪو ڪو.
 موزي: ص. ڏنڌي ڀلاٽ- مڏي (بازار).
 موزي هڻڻ: واپار گهٽ ٿيڻ- بازار مڏي هڻڻ.
 موزي: ٺ. مور- پونجي. واپار ۾ سيٺيل اصل رقم. ننڍي هڙ.
 پروتڙي. ڪاٺ يا گاهه جي مٺ. پنجويهن پيرين جي جهوڙي.
 موزي ٻڌڻ: پروتڙي ناهن. گڏو ٻڌڻ (گاهه جو).
 موزي ٿيڻ: تفهه ٿيڻ- فائدي حاصل ٿيڻ.
 موزي ڪڇ ۾ هڻڻ: سدائين هلاڻ ۾ هڻڻ.
 موزو: ص. موزو (سهرو) ناهيندڙ- موزن ناهن جو ڪاريگر.
 موزو: ڏ (ف) جوراب. چمڙي جي گوڏن تائين جتي.
 موزون: ص (ع) ٿريل تڪيل. ٺهڪندڙ. مناسب- لائق. دست- صحيح.
 موزون طبع: ص. وڇڙي طبعيت وارو.
 موزون هجڻ: مناسب هجڻ. صحيح هجڻ. جوڳا ٿي هجڻ.
 موزونيت: ٺ (ع) مناسب ٿيڻ. پسندگي.
 موزو: ڏ. بهاني بازی. لاڏڪوڏ. اٽل- آرو.
 موزو: ڏهڪ قسم جو پکي.
 موزل (ٺ). موزلو: ڏ. آن چڙڻ لاءِ ڪاٺ جو ڏوڏو منهو.
 موزلي: ٺ. دوامور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي پاڙ.
 موسم: ٺ (ع) موسم (وقت- زمانو- دور. منڊ- رت.
 موسم بهار: ٺ. بهار جي مند.
 موسم خزان: ڏ. ٻن چن جي منڊ. پيري- ٻي ٻو.
 موسم سرما: ٺ. سياري جي منڊ.
 موسمي: ٺ. منڊ جو- رت جو. منڊ. تنو. فصلي.

موسمي بخار: ڏ. مليريا- سڙه جو بخار.
 موسمي سيارو: ڏ. موسم جي خبر چارون ڏنڊڙا ڏوگره.
 موسمي: ٺ. نازنگيءَ ۾ ٺهڪ ڪيو.
 موسو: ڏ. حياءَ- لڇ. شرم جهڙي ڳالهه. بهانو- عذر.
 موسو مارڻ: مهڻو ڏيڻ- ويڻ ڏيڻ.
 موسوم: ص (ع) نالي ڪيل.
 موسوي: ص. حضرت موسيٰ عليه السلام جو پيرو ڪار- يهودي.
 موسيٰ: اسم خاص (ع) هڪ نبي ڏيڳورو (جيڪو بني اسرائيل قوم تي ٿيو).
 موسيقار: ڏ (ف) موسيقيءَ جو ماهر. ڳائيندڙ وڄائيندڙ.
 موسيقي: ٺ (ع) ڳائڻ وڄائڻ جو علم- راڳ وديا.
 موسي مڇي: ٺ. انساني مٿس ڳائيندڙ هڪ قسم جي وڏي مڇي.
 موش: ڏ (ف) ڪوٺو- چوهو.
 موشگافي: ص (ف) باريڪ بيني- انتهائي غورو خوض.
 موشگافي ڪرڻ: ص (ف) وار جي ڪل لاهڻ. باريڪ بيني ڪرڻ.
 موشو: ڏ. بهانو- لڪ. فريب.
 موشو ڪرڻ: پاسو ڪرڻ. لحاظ ڪرڻ. لڪ ڪرڻ.
 موصلي: ٺ. ڏسو: موصلي.
 موصوب: ص (ع) صفت ڪيل- سار هيل. تعريف ڪيل- واکايل.
 موصول: ص (ع) وصول ڪيل- ورتل- مليل.
 موصي: ص (ع) نصيحت ڪندڙ.
 موضع: ڏ (ع) ڳوٺ- گهر.
 موضوع: ڏ (ع) مضمون. مضمون جو قصو- عنوان.
 موعظت: ٺ (ع) نصيحت- وعظ.
 موعود: ڏ (ع) واعدو ڪيل. اهاشيءَ جنهن جو واعدو ڪيو ويو هجي.
 موڪر: ص (ع) عزتدار- معزز- وقار وارو.
 موقوف: ڏ (ع) ترسڻ جو هنڌ- وقفي وارو هنڌ. ذاتي بين- اظهار راءِ.
 موقوف پيش ڪرڻ: پنهنجي راءِ جو اظهار ڪرڻ.
 موقعو: ڏ (ع) واقعي وارو هنڌ. جاءِ- هنڌ. خاص وقت. خاص هنڌ.
 وجه- وارو.
 موقعو ڏسڻ: وقت جو انتظار ڪرڻ. وجه ملڻ جو وقت ڏسڻ.
 موقعو ڏيڻ: مهلت ڏيڻ. وجه ڏيڻ.
 موقعو ملڻ: وجه ڳڻڻ. مناسب وقت هٿ اچڻ. داءِ لڳڻ.
 موقعي تي: ظ. پوري وقت تي- مهل تي.

موقوف: ص (ع) برخاست (نوڪريءَ ڪن). متوي - مهمل.
ترڪ ڪيل.

موقوف ڪرڻ: نوڪريءَ ڪن انگ ڪرڻ.

موقوفِي: ث. برطرفي - معزولي. علحيدگي (نوڪريءَ ڪن).

موڪ: ث. پاڻيءَ جي گهٽڻي. جلا روپاڻي (جيڪو هيٺاهين زمين تي
سولائيءَ سان پيچ ڪري). بالوت. (ص) گهٽو - جهجهو - جلا رو.

موڪ: ذ. هڪ پيمريءَ جو نالو - بوا سير.

موڪده: ذ (ع) تائين ڪيل. اهو ڪم يا عمل جنهن جي تائيد
ڪئي وڃي ٿي.

موڪر: ث. ويڪر. بر - عرض (ڪپڙي جو). ڪشنگي.

موڪرائي: ث. موڪر - ويڪر.

موڪرو: ص. ڪليل - ڪشادو - ويڪرو

موڪش: ذ (سن) چوٽڪرو - آزادي - نجات.

موڪل: ص (ع) ذميوار. (حقن جو) محافظ. اصيل (مقدمي پر)

موڪل: ث. اجازت - اذن. رخصت. برطرفي (نوڪريءَ ڪن).

موڪلائي: ث. وداع - رخصت.

موڪلائي ڪرڻ: خدا حافظ چوڻ - موڪلائڻ - هليو وڃڻ.

موڪلائڻ: م. اجازت وٺڻ. رخصت وٺڻ. وداع ڪرڻ.

موڪلڻ: م. روانو ڪرڻ. ارسال ڪرڻ. منجن.

موڪ: ذ. نجات - چوٽڪرو. پيٽا. نذرانو.

موڪ ٿيڻ: آجائي ٿيڻ. نجات ملڻ. تڪليف يا آزار مان جند چٽڻ.

موڪڻ: م. آزاد ڪرڻ. نجات ڏيڻ. احسان لاهڻ. پان ملهائڻ.

موڪا: ث. نجات - چوٽڪارو. رهائي - آزادي. نذرانو. ڪمي

ڪاسبي کي نذراني جي عيوض ڏنل آڻا. دانا. نذر - پيٽا. باس - سڪا.

موڪي: اسم خاص. "موڪي" مترا "قصي جو زنانو ڪردار.

موگرو: ذ. "موتبي" جهڙي گڏ ٻوٽي جو هڪ قسم - مگرو.

موگائڻ: م. موگو ٿيڻ. هوش خطا ٿيڻ.

موگائي: ث. ابا ٿڪائي. حيراني - واٽرائي. سستي. گهر.

موگو: ص. منجهيل - موڙهل. وساتل - سست. واٽرو - حيران.

موڪ - بيوقوف. (ث. موگي). (ذ) جن پوت.

موگو مٿر: ص. ڪنڊ فهم - موڏڻ.

موگو، موگي: ص. مڱڻ جي رنگ جهڙو - هلكو ساڻو.

مول: ذ. ٻيڙيءَ جي کوهي يا شيخلي جي چوٽي - مور.

مول: ذ (س) پاڙ - جڙ - بنياد. موڙي. مور.

مول پاشا: ث. صلي بولي - بنيادي زبان.

مول شبد: ذ. لفظ جو بنياد - اشتقاق - اکر ذاتو.

مولي: د (ع) مالڪ - ذاتي. آقا. خدا تعاليٰ.

مولائي: ص. مولِي جو. غلام - پانهو.

مولانا: ص (ع) عالم. مولوي. عام طرح عالم فاضل شخص جو لقب.

مولا وڙو: ص. مٺا چرو - جورو.

مولد: ذ (ع) ڄمڻ جو هنڌ - جنم ڀومي.

مؤلف: ص (ع) تاليف ڪندڙ. مرتب ڪندڙ. ڪتاب جو مواد
کڏ ڪندڙ.

مؤلفي: ث. مؤلف جو ڪم - تاليف.

مولو: ذ (ع) موي (مولي) آقا. ذاتي تعاليٰ.

مولو: ص. منجھيل (ست). گھنڊيدار (وار).

مولو: اسم خاص. سڌو مرد جو نالو.

مولود: ذ (ع) جايل - پيدا ٿيل (بار). ڄمڻ جو ڏينهن. اها مجلس

جنهن ۾ بي سگوري جي ولادت جو ذڪر ٿئي. بي سگوري جي
ولادت جي ذڪر وارو شعر.

مولودي: ص. مولود چوندڙ - شغل پڙهندڙ.

مولوي: ذ (ع) شريعت جا احڪام ڄاڻندڙ. دين جو عالم. فقيه
معتم. عالم جو لقب.

موله: ث. تڏي يا توڻي جي ڪنار. موڙي جي وٽ.

مولد ورائڻ: تڏي وغيره جون پڇڙيون ورائي سڻ.

مولهاتو: ذ. مٿي تي ٻڌل وڏو ڀٽڪو - ٻڳڙ - مولهيو.

مولهو: ذ. هڪ قسم جو پکي. ٻوڙ هوٽ.

مولهيو: ذ. ڪلنگي ڌار ڀٽڪو يا ٻڳ - مولهاتو.

مومر: ث (ف) مين.

مومر بتي: ث. مين بتي - شمع.

مومر جامو: ذ. هڪ قسم جو ڪپڙو.

مومر دل: ص. نرم دل. قياس وارو.

مومي: ص. مين جو - مين وارو. روغني (ٻي).

مومل: اسم خاص. مشهور قصي "مومل - راڻي" جو زنانو ڪر

مومل: ص. پاڪ - ساف. آجري - اڇي. سهڻي - حسين.

مومن: ص (ع) ايمان آڻيندڙ - سچو مسلمان.

موميائي: ث. هڪ قسم جو وکر ('موميائي' کائڻ سان پڳل. هڏ
گندي جي ٿو).

مون، مان: ض (ف) من (آء) - من - پاڻ.

مون جهڙو: ص. ثاني - ٻيو.

مون، مان: حرف جر. منجهن-ڪن-وٽن.

مونٺ: ٺ (ع) عورت. مادي، زال.

مونجھ: ٺ. ”منجهن“ جي حالت. ساهه کي گهٽ-هوسٽ-آندڙ مانڌ-

بيٺاري. هيٺ تي بار. پريشاني. مونجھ رو. رو. گڙبڙ

مونجھارو: ڏ. اجهڻ-رونو-پريشاني.

مونجھاري: ٺ. ٻوٽي جو هڪ قسم.

مونجھو: د. مونجھارو-مونجھ-منجھ.

مونڊو: ص. منڊو وارو ڳو-ٻيٺو.

مونٺو: ڏ. گوڏ-مونو.

مونٺي: ٺ. مٿه جو هڪ ڍاڙ-گوڏي جي آڏ.

مونٺي ڏين: مٿه مڙ ڦٽي هٿن رنڊڪ وڃڻ.

مونس: ص (ع) نر رکندڙ. دوست-همدم-ساٿي.

مون سون: ڏ (انگ) چؤمسي جون هو اٺون-چؤماسو.

مونو: د. گوڏو.

مونا ڪوڙن: گوڏا ڪوڙن. سڄي م ڪرڻ.

مزين ۾ منهن پائڻ: مراقبي ۾ ويهڻ-گوڏن ۾ منهن وڃڻ.

مونهان: ظ. مون کان

موني: ٺ. اني ۽ گيه مان ٺهيل ننڍڙي ڪو ڪي. نان خطائي. هڪ

قسم جو بسڪوٽ.

مووي: ص (انگ) وڏيو ڪئميرا سٽيم.

مووي ميڪر: ص. مووي پرينڊر.

موه: ڏ (سن) پيار-پريت. محبت لالچ-حرص-لوپ

موه روپي: ص خيالي-وهمي.

موهت: ص (سن) عشق-فدا.

موهت ٿيڻ: عاشق ٿيڻ. موهجڻ.

موهر: اسم خاص. مھراڻو (ترجوعا لستو)

موهرو: ڏ. ٺ جو هڪ سنج (موڙ).

موهرڙ: ٺ. پيار-موه-محبت.

موهن: ص (سن) دل چڪيندڙ. پرين-محبوب. (د) ڪرشن

ميراج جو هڪ صفت ٿي ٿو.

موهن ٿال: ڏ. مٺائيءَ جو هڪ قسم.

موهن: م (سن) عشق ڪرڻ. دل چڪڻ پيار ٿيڻ. مست ڪرڻ.

ٺپاڻو. گيه سان ڳوٺن-لوڻ.

موهڻي: ٺ. موهيندڙ عورت. جدوگر عورت.

موهووم: ص (ع) وهم ڪيل. وهم وارو. قياسي-فرضي. خيالي.

موهي: ڏ. موه-عشق-پيار. مامت.

موهيڙو: ڏ. منهن تي نڪتل دٿو (جوانيءَ ۾ ٿئي).

موء: ڏ (ع) وار. زلف.

موڙو، موڙو: ڏ. ٿانون ملڻ لاءِ وڻ جي تارين جو مڇو-موڻو. ٻه

سن پريس جنو. جي گل. ڪڪڙ. ۽ اڳڙين مان ٺهيل ٻوٽو.

موڻ: م. ٻنهي هٿن سان مهنس. لوڻ. ٺوڻ. ٺوڙڻ. موڙڻ-وٽڻ. گيه سان

ٽوڳوٺ.

موڻو: ڏ. ٺوٺو

موڻيدان: اسم خاص. ڪراچيءَ لڳ هڪ جبل جو نالو (مول ڪن

ايرنڊي طرف).

مويا: ڏ (ع) ماءُ) پاتي-آب

مويد: ص (ع) تائيد ڪندڙ. حمايت ڪندڙ. ٺهراءُ جي

ٺيڻي ڪندڙ.

مويشي: ٺ (ع) دور-جانور. ڪير ڏيندڙ چوپايا (ڍڳي. مينهن.

ٻڪري. رڍ). روت.

مه: د (ف) چنڊ-قمر. مهينو-ماه.

مه جين، مه ر: ص. چنڊ جهڙي سهي-خوبصورت-حسين

مه لقا، مه وڻ: ص. چنڊ جهڙي. سهي-حسين.

مه، مه: ڏ. بهانو-عذر.

مه: ص. گڏيل-گڏڙ-مرڪب.

مها: ص (سن) وڏو. عظيم. اتم. اعليٰ. ڏاڍو گهڻو.

مها ٻئي: ص. وڏي طاقت وارو. ڏاڍو. شهزور.

مها پپ: ص. وڏو گناه.

مها پُرش: ڏ. وڏو مڻهو. بزرگ. بيدار.

مها يرون: ص. وڏو هوشيار ماڻهو.

مها شيه: ص. عزت آبرو وارو ماڻهو.

مها ٻو: ڏ. لاڳاپو-واسطو. ڏيڻ. اثر.

مها ساگر: ڏ. وڏو سمنڊ-بحر.

مها رڻ: ص. وڏو بهادر. (ڏ) جين ٽيم جي وٽر جون له.

مها ٻو: ڏ. لاڳاپو-واسطو. اثر. سڃاڻپ-ڏيڻ.

مها ٻي: م. لاڳاپي سن. واسطي. صدقي.

مها پارت: ڏ (سن) ڀرت جي وڏي جنگ (جيڪ باندون، ڪورون

جي وچ مٽي ٿي). مهاڀري جنگ جي بيان وارو ڪتاب

مها تمر: ص. وڏائي. سارا. نيڪيءَ جو ڪم مان مليل فائدو.

مها تما: ص (سن) وڏو ٻيٺل مڻهو. عاني دماغ. فيض.

مُهاجرُ: ص (ع) هجرت ڪندڙ (خاص طرح نبي سڳوري سان گڏ مديني مان هجرت ڪري آيل).

مُهاجرتُ: ث. وطن ڇڏي ويڃڻ جي حالت - هجرت، وڃڻو - جدائي.

مُهاجارُ: ث. رولو - موڱهارو، ڪشالو، تڪليف.

مُهاجَن: ذ. هندو واپري، هندن جي آبادي.

مُهاجِرتو: ص. روئڻو - روئڻهار ڪو - آبديده، ڄڻو - مُهانجِرتو.

مُهاديو: ص (سن) نيڪ انسان، اعي نسل، (ذ) شوهر آج جويي نالو.

مُهادي: ث. وڏو ڪنل جانور (ڍڳو، پاڏو وغيره).

مُهادي ڪرڻ: وڏو جانور گهٽي وڪڻڻ.

مُهاڏو: ذ. مُهاڙ - مهاڳ، اڳياڙي - محاذ، جنگ - جهيڙو.

مُهاڏو اٽڪائڻ: جهيڙو ڪرڻ، حجت ڪرڻ، بحث ڪرڻ.

تڪرار ڪرڻ، منڊ ٻڌڻ.

مُهاڏو ڪرڻ: سامهون ٿيڻ - مقابلو ڪرڻ، اوچتي ملاقات ڪرڻ.

مُهارُ: ث (ف) مُهار، اُٺ جي ناڪيلي ۾ ٻڌل، سي (جنهن جي اشاري سان اُٺ هلي)، ڏندن جو مٿيون کڙشت.

مُهار موڙڻ: واڳ ورائڻ، موٽي اچڻ.

مُهار: ث. جانورن ۾ ميلاب جي خواهش - وهر.

مُهاراجُ، مُهاراجا: ذ (سن) وڏو راجا - مهراج.

مُهارائي: ث (سن) وڏي رائي - پٽ رائي - ملڪ.

مُهارَت: ث (ع) ڪسرت - مشق، عادت - سيا، لياقت - قابليت.

سليٽو - سگهڙ پائي.

مُهارَت هجڻ: مشق هجڻ، آزمودو هجڻ.

مُهارجن: م. ماديءَ جو نر سان لڳلاءَ تيار ٿيڻ - وهرجن.

مُهارو: ذ. گهٽ ۽ ڪنوار جي شروعاتي چند راتين گڏ گذارڻ جو هنڌ.

مُهارِي: ث. اهو پنگ جنهن تي جاريءَ جي پردو چڙهيل هجي، پلنگ

تي چڙهيل چاريدار پردو - مچرداني.

مُهاڙ: ث. جڳهه جي مساو - ڪرايو، پياڙو.

مُهاڙ: ث. منهن، رخ، منڍ، مُهاڙ، اڳيون حصو - ڳو، اڳيون حصو (جاءِ ٻيو).

مُهاڙو: ط. منهن آڏو - سامهون - نظريو، (ذ) ذاتي جو منهن.

مُهاڙي: ث. جاءِ جو اڳيون حصو - اڳو، شڪار جي اصلاح ۽ شڪار وقت جانورن جي گهٽ بند ڪرڻ لاءِ لوڙهو وغيره.

مُهاڙيا: ث (سن) وڏي جماعت، جماعت جو ميٽر، پارليامينٽ.

مُهاڙيائي: ص. ڪٽر هندو.

مُهاڙيش: س. وڏي عزت وارو - معزز - مڏاڻو.

مُها ڪڙو: ذ. واقفيت - ڏٺ - ڄاڻ، سڃاڻ، خبر چار.

مُهاڳ: ذ. جاءِ جو اڳيون حصو. جاءِ جي اڳيان خالي پيل ميدان -

مهاڳو، مُهاڙي، ڪتاب جو منڍ.

مُهامري: ث. وڏي بيماري - پليگ.

مُهانجِرتو: ص. ڄڻو - شرميلو.

مُهانڊ: ذ. مَهَنڊ - اڳ ۾.

مُهانڊو: ذ. ڳوڻ جو منهن.

مُهانڊو: ذ. منهن - شڪل - صورت، ڊول - نمونو، بناوٽ.

مُهانڊو هجڻ: قابليت هجڻ - پرسنلٽي هجڻ.

مُهانگ: ث. مهانگائي - گراني.

مُهانگ مَچَڻ: مهانگائي ٿيڻ، ڏڪري پوڻ.

مُهانگائي: ث. مهانگ - گراني، آڪرائي.

مُهانگو: ص. گهڻي مله وارو، آڪرو - گران، (ث. مهانگي).

مُهانگو سَهانگو: اڀرو - ڀيرو - جهڙو تهڙو.

مُهانگو: ص. مُهائي جو - مُهائي وارو (تندو وغيره).

مُهانو: ص. مڇي ماريندڙ ۽ وڪندڙ، (ث. مُهائي).

مُهاوت: ص. هاڻي هلائيندڙ، فيلبان زوراور - زبردست.

مُهانن: م. پاڻ کي وڏيو، اُٺ، احسان جتان - ٿورو مڙهن.

مُهائي: ص. ويڊيل، ڪنل، ڦريل.

مُهانين: ص. سورهيءَ - دلير، اڳرائڻ.

مُهت: ث (ع) مسجد - مسجد - مسيت.

مُهت: ذ. مان - عزت، سوڀ، سرخروئي.

مُهت ٿيڻ: شرف حاصل ٿيڻ، مان ٿيڻ.

مُهت لهڻ: مان لهڻ، سرخرو ٿيڻ.

مُهتاب: ذ (ف) چنڊ، چانڊو ڪي.

مُهتابي: م. چنڊ سان مشابيهت رکندڙ، سهڻو - حسين

مُهتدي: م. هدايت حاصل ڪندڙ.

مُهتر: ص (ف) تمام وڏو، (ذ) حضرت موسيٰ عليه السلام لاءِ عرب

وارو خطاب.

مُهتر: ذ. جهڙو - پيڻي

مُهتَمم: ص (ع) منتظم - سربراھ، ڪم ڪار جو اڳواڻ، ان.

مُهتو: ذ. هندو ڏکاندار - هٿ وائيو، (ث. مُهتي).

مُهتو: ص. عزت وارو - ماناڻو - معتبر.

مُهت: ث. مَر، مَهتو، مالش، اجرائي - منڊو، چپ - مخي.

مَهْت سَهْت: ٺ. اچڻي اجرائي. نه نوه. چنڊ ڦوڪ. سينگر.
 مَهْتائڻ: م. مالش ڪرائڻ. صٺ ڪرائڻ. چپائڻ. مَهْتوڏيارڻ.
 مَهْتڻ: م. هٿن جي زور سان گسائڻ. هٿن ۾ ٺهڻ. گسائڻ. گهڪو
 ڏيڻ. مڪڻ. مالش ڪرڻ. چيٽ ڏيڻ.
 مَهْتو: ڏ. گهڪو. رهڻو. دٻاءُ. چپ. سختي. تڪليف.
 مَهْتيل: ص. صاف ڪيل. صٺ ڪيل. چيٽيل. ٺهڙيل.
 مَهَجَر: مَهَجَر: ڏ. بحث. تڪرار. ردِ قَد. ڪنهن ڳالهه جو بيان.
 مَهَجَر مَچائڻ: گوڙ ڪرڻ. لڙ مَچائڻ. ردِ قَد ڏيڻ.
 مَهَجُور: ص (ع) جدا ڪيل. وڇڙيل.
 مَهْد: ڏ (ع) پنگهو. جهونو. هندورو.
 مَهْدائي: ٺ. وڌائي. اُتم هٿن واري حالت.
 مَهْدوي: ميران محمد شاهه جونپوريءَ جو پيروڪار.
 مَهْدِي: ص (ع) هدايت ڪندڙ. هادي. رهنم.
 مَهْدَب: ص (ع) تهذيب وارو. سڌريل. ترقي يافته. شريف. سلجڻو.
 مَهَر: ٺ (ع) نڪاح وقت مرد جي طرفن عورت کي ڏنل يا باسيل
 ڪي پنيو. حق زوجيت. حق مهر.
 مَهَر مَعْجَل: ٺ. بروقت ادا ڪيل حق مهر.
 مَهَر مُوَجَل: ٺ. مٿس تي واجب لاءِ حق مهر.
 مَهَر: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو.
 مَهَر: ٺ (ف) محبت. پيار. شفقت. اخلاص. ترس. قياس. پاڇه.
 مَهَر ڪرڻ: پڇه ڪرڻ. مهرباني ڪرڻ. پيلائي ڪرڻ. قياس ڪرڻ.
 مَهَر: ٺ (ف) ڪاٺي يا رٿڙ وغيره تي اُڪريل نالو. ٺهڻو. منڊي.
 سون جو سڪو. اشرفي.
 مَهَر هٿ ۾ ڪرڻ: فتويٰ جو ملڪ بڻجڻ.
 مَهَر هٿن: تصديق ڪرڻ. ٺهڻ. ٿورو ڪرڻ.
 مَهَر آج: ڏ (سن) ٻانڀڻ. حڪم. راج.
 مَهَران: اسم خاص. سنڌو درياءُ جو نالو. سنڌوندي.
 مَهَرانو: اسم خاص. ڀرندي ناري (ڏوري) - ترحي سن سان لاڳو
 آباد علائقو.
 مَهَران: ص (ف) محبت ڪندڙ. شفقت ڪندڙ. عنيت ڪندڙ.
 پڇه ڪندڙ. محسن. - جهرو. گهٽگهرو. سب جهرو.
 مَهَراني: ٺ (ف) عنيت. ڪريه. حه. شفقت. ٿورو. حسان. وڙ.
 مَهَراني ڪرڻ: عنيت ڪرڻ. نوز ٿي ڪرڻ. حسان ڪرڻ.
 ٿورو ڪرڻ.
 مَهَرَجڻ: م. مَهَر ڪرڻ.

مُهر: ڏ. ڳوٺ. باني. مهندار. شطرنج جي هڪ ڳوٺ يا سري. هُري
 جي هڪ ڪٺي. ٻيڙيءَ جو اڳيون پاسو. اُڪريءَ ۾ ڪٽڻ لاءِ
 ڪٺيءَ جو ڏنڊو. مُهرڙو. ڏڪو.
 مُهر وڃڻ: ٺ. ٺري. جي ميدان ۾ سڀني کان اڳيان ٿيڻ.
 مُهرِي: ڏ (ع) سُوري. لاءِ تيز رفتار ٺ. تمام پيوٺ. جڙهيءَ جو اُٺ.
 مُهرِي: ٺ (سن) عورت. زال. استري. ناري.
 مُهرِي: ٺ. ڪٺي جو ڏنڊو (ڪريءَ ۾ اُن ڇيڙن يا مصطحي ڪٽڻ
 لاءِ). ڳڙهي رنگ جي ڍال. سُورو.
 مُهرڙ: ٺ. منهن. منڍ. اڳيڙي. اڳو. مُهاڙي. شروعات.
 مُهرڙ ڪرڻ: منهن ڪرڻ. رخ رکڻ. ڏيئي لپتيءَ جو وهڻو ارڪڻ.
 مُهرڙ: ڏ. مُهاڙ. منڍ. شروعات.
 مُهرڙ سُهڙ: ڏ. اڳري. مڙهيل ميار.
 مُهرڙو: ڏ. ڪنهن شيءِ جي حد. پڇڙي. انتها. توڙ.
 مَهڪ: ٺ (ف) ڪٽڻ جي خوشبو. سُرهان. سڳهه. نوه.
 مَهڪائڻ: م. خوشبودار ڪرڻ. واسڻ.
 مَهڪڻ: ڏ. مُهاڙ. منڍ. شروعات. مُهاڙي.
 مَهَل: ٺ (ع) وقت. ٺ. نو. ويو. ساعت. موقعو.
 مهلائڻو: ڏ. وقت سر. وقت ٿيڻو.
 مَهَل تڪڻ: موقعو ڇڏڻ. وجهڻ.
 مَهَل جي بُڌائڻ: موقعي جي مناسب سان ڳالهه ڪرڻ.
 مَهَل سر: ڏ. وقت تي. پوريءَ مهل تي.
 مَهَل ڪرڻ: وقت تي مدد ڪرڻ. ڏکي وقت تي ڪم اچڻ.
 مَهَل گُسان: موقعو وڃڻ. وجهه وڃائڻ.
 مَهَلَب: ڏ. هڪ قسم جو پسو. ڪوڪر.
 مَهَلَت: ٺ (ع) فرصت. واند ڪاٺي. موقعو. ڀر. سُستي. وقتو.
 مَهَلَت ڏيڻ: موقعو ڏيڻ. وجهڻ. ڪجهه وقت جي چوٽ ڏيڻ.
 مَهَلَت ملڻ: وجهه ملڻ. واند ڪاٺي ملڻ.
 مَهَلڙو: ڏ. مصالحي ڪٽڻ جو مُهرو.
 مَهَلڪ: ص (ع) ماري سڙ. نقصان ٻڌڻ. ڦٽل.
 مَهَلو: ڏ. فصل ۾ رتيءَ جو مرض. ڪو جيت، جيڪو فصل، انهن يا
 ميويد روتن جي پور کي نقصان پهچائي.
 مَهَلو لڳڻ: فصل کي مرض لڳڻ.
 مَهَم: ٺ (ع) وڏو ڪم. ڏکيو ڪم. جنگ. لڙائي. مشڪلات.
 مَهَم جو: مَهَم سَ ڪندڙ.
 مَهَم کي مَٿو ڏيڻ: وڏي ۽ تڪليف واري ڪم ڪرڻ لاءِ.

ڪوشش ڪرڻ.
 مَهم مارن: وڏي ڪم ۾ ڪامياب ٿيڻ.
 مَهما: ٿ (سن) وڏائي، بزرگي، مروت، نيڪي، ساراھ-واڪاڻ.
 مَهمان: ڌ (ف) مَزمان-ٻاهران آيل ماڻهو (جيڪو ماني ٽڪي کائي رهي). دعوتِي.
 مَهمان خانو: ڌ. مسافرن جي رهڻ ۽ ٽڪڻ جي جاء-مسافر خانو، اوطاق.
 مَهمانداري: ٿ. مَهمان جي خاطر داري-مِزيباني.
 مَهمان نواز: ص. مَهمان جي خدمت چاڪري ڪندڙ-مِزيبان-مَهماندار.
 مَهمان نوازي: ٿ. مَزمان جي خاطر داري.
 مَهماني: ٿ. مَزمان جو آڌر ڀاءُ، خاطر تواضع، دعوت.
 مَهماني ڪرڻ: مَهمان گهرائڻ-دعوت ڪرڻ.
 مَهمَت: ص. بهادر-دلير-جودو.
 مَهمَل: ص (ع) ڇڏيل، ترڪ ڪيل، بيڪار-نڪمو، اجايو-بي معنيٰ.
 مَهمَل ڪرڻ: ترڪ ڪرڻ، ملٽوي ڪرڻ، ٿوري وقت لاءِ ٽارڻ.
 مَهمَله: ص (ع) اهو ڪر جنهن تي نقطو نه ڄي-غير منقوٺ.
 مَهمير: ص. پهلوان، دلير-بهادر.
 مَهميرو: ڌ. مڪ ٻوٽي جي پاڙ (اڪين جي علاج طور ڪم اچي).
 مَهمير: ٿ (ع) گهوڙي کي اڙي ڏيڻ لاءِ لوهي ڪنڊو (جتيءَ جي ڪڙي ۾ لڳائبو آهي)، ڪڙيءَ جو ڌڪ-انگڙي جي چوڪ.
 مَهمير ڏيڻ: چوڻگ ڏيڻ، ڏکوڙين، ٻوڏين، ٻوڏين ڪرڻ.
 مَهمال: ٿ. تلوار جي ميان تي ٿيل جڙات.
 مَهمَت: ڌ (سن) جوڳين جو اڳواڻ، سڌو، مندر جو وڏو ٻيو چاري.
 مَهمند: ٿ. مَندڀر-شروع ۾، اڳي، منهن سامهون-روبرو.
 مَهمندار: ص. اڳواڻ-پيشوا.
 مَهمندڙي: ص. موهندڙ-وڻندڙ-پياري.
 مَهمندس: ڌ (ع) جاميٽريءَ جي علم جو ماهر، پڙهائڻ ۽ رياضيءَ جو ماهر، ماهر تعميرات، انجنيئر.
 مَهمندي: ٿ (سن) محترم-سائنس، مڙس جي پيڻ-نٿان.
 مَهمنديون: ص. اڳيون، اڳوڻو، گذريل (سال، مهينو).
 مَهمنگو: ص. وڏي قيمت وارو، وڏي مله وارو، مهانگو، (ٿ، مَهمنگي).
 مَهم: م. موهڻ-پير ۾ مست ڪرڻ، مَسڻ، فند ڪرڻ.
 مَهمو: ڌ. طعنو، اولائيو.
 مَهمڻ جا مَن هڻڻ: وڏو ڪروڙ هڻڻ.
 مَهمي هاب: ص. مَهمي ڏيڻ جهڙو، گلارو-ڏوراني جهڙو.

مَهمي هاب بنائڻ: گلارو ڪرڻ، عزت گهٽائڻ.
 مَهمو: ص. موهندڙ، درٻار ڀيندڙ.
 مَهو: ڌ. جيت جو هڪ قسم-مِچڻ.
 مَهورَت: ٿ (سن) هندن جي رسم موجب ڪنهن ڪم جي شروعات ڪرڻ جو مناسب وقت، رسم جي نيڪ ساعت، سَو سَوَن، شروعات ڪرڻ جي رسم.
 مهورت ڪرڻ: ڪوبه ڪم شروع ڪرڻ، افتتاح ڪرڻ.
 مهورتي تقريب: ٿ. ڪتاب وغيره جي مَهنن ڏيکائي ۽ واري تقريب.
 مَهو سي: ص (ع) لالچي-حريص، سون چاندي نه هيندڙ ۽ همي.
 مَهوَن: ٿ. پيڪڊم-ترت-نمِهم.
 مَهي: ٿ. گهاٽو ڏڏ (جنهن مان اڃا مڪڻ نه نڪتو هجي).
 مَهي ولوڙ: ٿ. لوڇ پوڇ-اٿل پٿل-آند مان ڌ. مانڌان-ڦيٽاڙو.
 مَهيّا: ص (ع) حاضر-موجود-تيار.
 مَهيّا ڪرڻ: موجود ڪرڻ-حاضر ڪرڻ.
 مَهيّب: ص (ع) پيانڪ-ڊيجاريندڙ-پواڻو.
 مَهيڙي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو، جَت-اوڻي.
 مَهيَس: ڌ. قادر مطلق-خدا تعاليٰ.
 مَهيَسر: اسم خاص، عربي نسل (بَنو مَيسَره) جو هڪ سنڌي قبيلو.
 مَهيَسر: ص. شراب چڪا ڀيندڙ-ڪلال.
 مَهيَسري: ص. فٽين جو هڪ قسم-مَهي سي.
 مَهي سي: ص. جوڳين جو هڪ فرقو-مَهي سري (جيڪي شو جي پوڄا ڪن).
 مَهيَس: ص. مَهي س.
 مَهي سوري: اسم خاص، هندن جي هڪ ذات جو نالو.
 مَهي لي: ٿ. سهڻي عورت، زال-عورت-مَهي ري.
 مَهيَن: ص (ع) سنهو-بريڪ، نازڪ، ننڍس.
 مَهيَنو: ڌ (ف) ماه، مَهي ني جو اجورو، ماهي نو.
 مَهي ني دار: ص. مَهي ني تي بيٺل نوڪر-پڳهاردار.
 مَهي ني سر: ٿ. هر مَهي ني-ماهور.
 مَهي ني ماسي: ٿ. ڪڏهن ڪڏهن-ورلي.
 مَئل: ص. مري ويل-مَئو، فوت، سُڪل، اڀرو-هيٺو، مردار.
 مَئل کي مارڻ: ڪمزور ۽ عاجز کي تنگ ڪرڻ، عشق جي آزاريل کي ڏوراپاڏيڻ.
 مَئل مُردا کوٽڻ: ڪنهن جا ڪيل عيب پڌرا ڪرڻ.
 مَڄڻ: م. نشي ۾ اچڻ-مستي ۾ اچڻ، مايڄڻ.

مئنيجر: ذ (انگ) انتظام سنڀاليندڙ - منتظم.

مئنيجنگ ڊئريڪٽر: ذ (انگ) ڪمپنيءَ ۾ ملڪياتي حيثيت
سن ڪم ڪندڙ.

مئن: م. مڀن - ڪڇن. تورن. ڪٽن.

مئن: م. مئنڇن - موڪلڻ.

مئن: مئنو. ذ. نشو - خمار. موج - مستي. ڏٺو. چاڙهڻ.

مئنو: ص. جام - گهڻو - جل.

مئنو: ص. مري ويل. بيجان. ڀڳو. (ث. مئي).

مئا هٿ هٿن: بيسويءَ واري ڪوشش ڪرڻ. ٿوري گهڻي
ڪوشش ڪرڻ.

مئون: ذ. پلڪ - گهڙي - لحظو. (ظ) بيني پير - يڪدم.

مئي: ث (ف) شراب - مڌ. نشو - خمار. تڪبر - هٿ.

مئي مارڻ: تڪبر ڇڏڻ. ندر من پڙهڻو ڪرڻ.

مئي: ذ (انگ) عيسويءَ سال جو پنجون مهينو.

مئي: ث. تانن ملڻ لاءِ گهٽ ڪڪڻ جي موڙي.

ميء: ث (ف) شراب - خمر - مڌ. مئي.

ميخانو: ذ. شراب خانو - شراب بيٺڻ وارو ماڳ.

ميفروش: ص. شراب وڪندڙ - ڪلال.

مي تاب: ذ. نج شراب - خالص شراب.

مي نوش: ص. شراب پيئندڙ - شرابي.

ميگده: ص. شراب خانو.

مي، ميم: ذ. مهاڻا - مهاڻن جي هڪ ذات.

ميا: ث (سن) ٻاجھ - ڪهل - ڊپ. مهر - حسان - ٿورو.

ميآر: ث. ڏوراڀو - حرف. گلا.

ميآر لاهڻ: ريت رسم ۾ ٿيل ڪوتاهيءَ جو زالو ڪرڻ. گلا لاهڻ.

رسمي طرح وات ٺڪاڻي ڪرڻ.

مياري: ص. جنهن ڏانهن ميارهجي - حرفي.

مياري ڪرڻ: ڳنڀين ۾ ڪٽڻ. ڏوهي ڪرڻ.

ميآلو: ص. مياوارو - نرم دل.

ميان: ذ (ف) حاڪم - مالڪ - والي. صاحب. معلم - آخوند.

ميانجي: ذ. ملي جولقب - ملا.

ميان مئنو: ص. پنهنجي واکڻ ٻڌ ڪندڙ.

مياندي: ث. آڏاڻي جي پنهني وڏين ڪنڀن کي سوڳهو ڪندڙ ڪني.

ميانو: ذ. ننڍي ڍيڳ. (ص) وچولو - وچٿرو - پورو پٺو.

ميانه: ص (ف) وچ - وسط. وچ وارو - وچيون.

ميانه روي: ث. وچٿر ئي - اعتدال.

ميانه گير: ص. اعتدال پسند - وچٿرو.

ميان: ث (ف) مين (تنوار جي ڪپ - ٿيڪ - نيامر. تلوار يا خنجر رکڻ
لاءِ چمڙي جي ڪٺيءَ جو ڪپو. (ظ) وچ - منجه - اندر.

ميان مان نڪرڻ: تلوار جو مڀن مان ٻاهر نڪرڻ - غصي سبب آبي
من نڪرڻ.

ميان، مياڻي: ث. ڍنڍ يا درياءُ جي ڪپ تي اهو هٿ ڪڍي
وغيره مري ڳڏ ڪجي.

ميائون: ذ. ٻليءَ جو آواز - مياڻو.

ميٽ (ث)، ميٽ: ذ (ع) مڙدو - لاش - جنزو.

ميٽ: ص. دوست - پر - سڄڻ.

ميٽ: ذ. ميٽ.

ميٽ: ث. پسر ڪي وکر جو هڪ قسم.

ميٽي: ث. هڪ قسم جو خوشبودار بوتلو (پاڻي وغيره ۾ ڪماچي).

ميٽ: ذ. خاص قسم جي جابلو مٽي (جيڪا ڇڏوڙن جي صورت ۾
جبل تي ٽڪر مان نڪري ان ۾ تيل ملائي وهڻ ۾ ڪماچي).

ميٽ ملڻ: ٻٽ تي مٽي ۾ ميٽ وجهڻ. سڪل ميٽ کي پست ڪرڻ.

ميٽ: ذ (انگ) ساڻي - ڪوليگ.

ميٽ: ث. اک جي پوريت.

ميٽ ڏيڻ: ڪپڇڻ - اشارو ڪرڻ.

ميٽائڻ: م. ميٽ هٽائڻ (پٽي ڪڍي). ڊهرائڻ - مٽائڻ (اکر) - ميسارائڻ.

ميٽائون: ص. ميٽ جهڙو (رنگ).

ميٽر: ذ. پکيءَ جو هڪ قسم. (انگ) مفاصلي ماپڻ جو هڪ پيمانو.

ميٽرڪ: ذ. ڏهين جماعت - ميٽريڪيوليشن.

ميٽرن: ث (نگ) مدرسي. شن خاني يا هاسٽل جي مهتمم عورت.

ميٽ ڪاڻ: ث. جبري ٽڪر ۾ ميٽ نڪرڻ وارو هنڌ.

ميٽنگ: ث (انگ) ڪاميٽيءَ جي ميمبرن جي گڏجاڻي.

ميٽن: م. ڪرڙي لاهڻ - ڊاهڻ - ميسرڻ. رد ڪرڻ. وساري ڇڏڻ.

لاهڻ. دفع ڪرڻ (ڏک - سور). ڇٽڻ (زخمي).

ميٽنهار: ص. ڊڪ درد دفع ڪندڙ. خدا تعاليٰ.

ميٽن: م. اکيون پورڻ - پٽڻ. مڪر ڪرڻ.

ميٽوڙي: ث. ميٽ جهڙو رنگ. جابلو مٽيءَ جو قسم.

ميٽ: ث. مٺيون ڳنڀيون. ڏاڏر - ٺڳي.

ميٺ محبت: ث. قربات و سلوڪ.

مِيٺَ: ذ. مٺان-ميناج-شيريني، لذت.
 ميناج: ذ. مٺان-مِيٺَ-مناس.
 ميثاق: ذ (ع) اقرار، قول قرار، عهد نامو، ازل-ابتدا-الست.
 ميثاقا: ط. الست کان-ازل کان
 ميثاقي: ص. الست وارو-الستي.
 مِيٺَرُ: ذ (انگ) فوج جو هڪ عهدو.
 ميجسٽريٽ: ذ (انگ) حڪومت طرفن عدالت ڪندڙ عملدار.
 ميجسٽي: ث (انگ) ڊيڊپو-رعب، شاهي عهدو.
 ميجڪ: ص (انگ) جادو-سحر (ذ) هڪ قسم جو ڳنڍيندڙ ممالحو.
 ميجالو: ذ. ڪيپراٽي ۽ جواندريون گودو-مغز.
 مِيچَ: ث (انگ) مقابلي جي راند.
 مِيچَ: ذ. ٺهڪي اچڻ واري حالت-جوڙ-هڪجهڙو.
 مِيچَ: ث. ٻن ريسن کي وٽ ڏيئي ڳنڍڻ جي حالت.
 ميجڪو: ذ. نظرداري-نگاه-سپيال.
 مِيچَنَ: م. ماڻن-ڪيچن. پيٽن. ملائن-جوڙن.
 مِيچو: ذ. ماڻو-ماڻ. ڪيچن جو چوڙو.
 مِيچو ڪيچن: م. ماڻوئن. جاچي ڏسڻ.
 مِيچو: ص. ننڍڙو ننڍو-چوٽو.
 مِيچَ: ث. اشارو (اڪ يا ڪنڌ سان)-اهڃ-عمزو-ڏهنائي
 مِيچَ ڏيڻ: اڪ جو اشارو ڪرڻ-ڏهنائي ڏيڻ.
 مِيچَرُ: ص. اشارو ڏيندڙ-اهڃ ڏيندڙ.
 مِيخَ: ث (ف) لوهي ڪلي، سيخ.
 مِيخ مارڻ: ڪو ڪو مٿن قابو ڪرڻ. عشق ۾ ڦاسائڻ.
 مِيڊ: اسم خاص. هڪ قديم قوم جو نالو. (جيڪا اڄ به مڪران (بلوچستان) ۾ رهي)-مُهنا.
 مِيڊان: ذ (ف) خالي زمين (جنهن تي اڏاوت نه هجي). ويڪرو پٽ.
 هموار زمين-پوٺو، گهوڙي جي پنڌ جو هڪ نمونو.
 مِيڊان جنگ: ذ. لڙائيءَ جو ميدان.
 ميدان چڏڻ: مقابلي مان هٽي وڃڻ-پٺ ڏيکارڻ.
 ميدان ڪرڻ: ڏاهي پٽ ڪرڻ. زمين هموار ڪرڻ. مقابلي ۾ کٽڻ.
 ميدان مٺهڻ: کٽڻ-سوڀ ڪرڻ-فتح ڪرڻ.
 ميدان ۾ اچڻ: سامهون اچڻ-مقابلي ڪرڻ.
 مِيڊو: ذ (ف) نهايت سنهو ٿيو. ڪنڪ جي اٽي مان ڪڍيل سنهو ٿيو.
 مِيڊو ڪرڻ: پيهي تمام سنهو ٻورو ڪرڻ-ميڊي جهڙو ڪرڻ.

ميڊي جهڙو: ص. تمام سنهو-ٻورو
 ميڊل: ذ (انگ) تنغو-پلو.
 ميڊمر: ذ (انگ) خاتون-بيگم-مادام-منڊمر.
 ميڊيڪل: ص (انگ) طب متعلق-طبي.
 ميڊيڪل اسٽور: ذ. دوائن جو دڪان.
 ميڊيڪل ڪاليج: ذ. ڊاڪٽريءَ جي تعليم وارو ادارو.
 ميڊيٽر: ث (انگ) ٻولي-زبان (جنهن ذريعي پڙهائي ڪجي).
 مير: ذ. مَر-ميل. ميران. جسم تي ڄميل مٽي ۽ زنگ. ڪڏو. ڪدورت. گدلائي.
 ميرانجهڙو، ميرانجهو: ص. ٿورو ميرو-ڪجهه گدلو.
 مير: ذ (ف) سردار-سالار-اڳواڻ. حاڪم. امير. ٽالپور گهراڻي جو لقب
 ميراٽو: ص. اميرانو. حاڪم جو.
 مير ڪارروان: ذ. قاضي جو اڳواڻ.
 مير مارڻ: ڪو وڏو ڏرو هٿ ڪرڻ.
 مير مجلس: ص. مجلس جو اڳواڻ. انجمن يا جماعت جو صدر.
 مير منشي: ص. هيڊ محرر-سرشتي ار.
 ميري: ث. اميري. سرداري. حاڪمي.
 ميراٽ: ث (ع) اها جائداد جيڪا پوءِ وارث کي ملي-ٽرڪو-ورثو.
 ميراٽي: اسم خاص. هڪ قوم جيڪا ڳاڻن وڃائڻ جو پيشو ڪري. (ص) ڳاڻي خيرات وٺڻا ڙنگتو.
 ميران: ص. مير. پير-مرشد. شيخ عبدالقادر جيلاني رح. جو لقب.
 ميرانپور: اسم خاص. اٽلي ضلعي جو هڪ اڳ توڻو ڦل شهر (جتي شاه عايت صوفي شهادت ماتي).
 ميران: ث. مٽيءَ جو اٽل. گدلائي. مير-مير.
 ميراٽي: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو-ميربحر-ملاح
 ميراٽي: ص. ميرن واري-ميرن جي. اميراٽي.
 ميراٽي: ث. ڪنائي. اندر جي ڪدورت. دل جي بيهائي.
 ميربحر: ذ. امير البحر. پيرڙي اتو-ناڪو-ملاح.
 ميرزا: ذ (ف) مرزا.
 ميرڪ: ص. مير-امير. (اسم خاص) مرد جو نالو.
 ميرو: ص. مٽيءَ هاٿو. گندو-خراب. گدلو. لڙاڻيل (پاڻي). (ث. ميري).
 ميرو ڪرڻ: مٽيءَ هاٿو ڪرڻ. ڪنو ڪرڻ. خراب ڪرڻ.
 ميرو دانو نه چڏڻ: هر موڙي کڻي وڃڻ.

میری اک: ث. بیچڑی نگہ۔ بد نظر.
 میری اک سان دس: بیچڑی نظر کرن۔ دشمن تین.
 میڑ: ث. چڱن ماڻهن جو میڑ. جماعت. راج جا مکيه ماڻهو (جیڪي
 کنهن نیا، ساک یا منٿ لاءِ گڏ ٿي هجن).
 میڑ آن: چڱن ماڻهن کي میڑ ڪري وٺي اچڻ.
 میڑ پائڻ: چنڊو ڪرڻ۔ اڳڙي ڪرڻ.
 میڑ منٿ: ث. آزي نيزاري. عرض.
 میڑ: ذ. ماڻهن جو مجموعو۔ انبوه۔ هجوم. گڏ جتي.
 میڑ منجڻ: ڪچهري برخواست ٿيڻ. ماڻهن جو ٽٽڙي پکڙي وڃڻ.
 میڑاڪو: ذ. میڑ۔ هجوم.
 میڑائڻ: م. گند ٻهراڻ. صڻي ڪرائڻ. گهوڙي گهوڙيءَ جو
 لڳ ڪرائڻ.
 میڑائو: ذ. میلاپ. ملاقات. گڏ جتي.
 میڑائي: ص. میڙن ملاڪڙن جو شوق.
 میڑ سیڑ: ث. ٻهري. ڪچرو.
 میڑن: م. گڏ ڪرڻ۔ جمع ڪرڻ. ڏیو ڪرڻ. سمیتڻ. گڏڻ۔ ملائڻ.
 میلاپ ڪرائڻ. گهوڙي گهوڙيءَ جو لڳ ڪرائڻ. ٻهاري سان گڏ
 ڪرڻ. گند ڪچرو میڙن۔ ٻارڻ.
 میڑو: ذ. من۔ گڏ جتي. میلاپ. ماڻهن جو هڪ منڌ میڑاڪو. میلو.
 میڑو مڇڻ: گهڻن ماڻهن جو گڏ ٿيڻ. میلو لڳڻ.
 میڑو ڪرڻ: گڏ ٿيڻ۔ میڑاڪو ڪرڻ. گوڙ ڪرڻ.
 میڑه: ص. ان ڳاهڻ واري پٿر کٽل مٽي، جنهن جي چوڌاري ڍڳ ڦرڻ.
 میڑهي: ص. میڑه (مٽي) جي ڀرسان ڦرندڙ ڍڳو.
 میڑي چوڻدي: ث. گڏ ڪيل رقم۔ پوئجي.
 میڑ: ث (ف) ڪاٺ جو خاص صندل، جيڪو لکن پٿرن یا مٽي
 کائڻ ۾ ڪماچي۔ ٽیبل.
 میڑپوش: ذ. میڙتي وڇڏيل ڪپڙو.
 میڑ ڪرسی: ث. لکن پٿرن یا کائڻ پيئڻ لاءِ خاص فرنیچر.
 میڑ لڳائڻ: میڙتي کڏو سڃاڻڻ.
 میڑان: ذ (ع)۔ مٽي۔ ٽر ري. ڪڙ جوڙ.
 میڑائل: ث (انگ) راڪيٽ مش هڪ حنڪي هٿيار.
 میڑبان: ذ (ف) اهو ماڻهو جنهن وٽ مهمان ڀیر مچن.
 میڑباني: ث. مهمان نوازي۔ مهماني.
 میس: ث. سڌ۔ چاه. اُکیر. خواهش.
 میس مرن: سڌ پوري ٿيڻ. خواهش ختم ٿيڻ.

میس: ذ (انگ) کڏو۔ طعم. گڏجي کڏو کائڻ وارن جو ٽولو.
 میس: ث. پٺي۔ دوتی۔ اندر هر هڪ ٻاهر پي.
 میسارڻ: م. میٿڻ۔ ڏاهڻ (اگر). وسارڻ (دل تان). صاف ڪرڻ۔
 مین ڪرڻ.
 میسارو: ذ. ڏاهڻ سان صفا ٿي.
 میسر: ص (ع) موجود۔ دستیاب۔ حاضر۔ هتيڪو.
 میسره: ذ (ع)۔ سچي پسي وارو لشڪر.
 میسنو: ص. چنپ چپ۔ خاموش. ظاهري طرح ٻوڙيلو ٻار اندر
 هر ڇاڪ.
 میسو، میسوب ڪ: ذ. منائيءَ جو هڪ قسم۔ بیسن ۽ گیهمن
 ٺهل مٽي.
 میسوڙو: ص. میسو.
 میس: ذ (سن) هڪ برج جو نالو۔ حص. ريڙ (جانور).
 میشي: ث. ريڙ جي رڱيل کل.
 میعاد: ذ (ع) مقرر وقت. مقرر مدت. واعدي وارو مندو.
 میعاد گذرڻ: مقرر مندو پورو ٿيڻ.
 میعادي: ص. میعاد وارو۔ مقرر مدت جو.
 میقات: ذ (ع) حاجين جو حج مهل احرام ٻڌڻ جو هنڌ. مقرر وقت.
 میڪ آپ: ذ (انگ) منهن جو هار سينگار.
 میڪائيل: ذ (ع) چئن وڏن فرشتن مان ٻيو نمبر فرشتو.
 میڪده: ذ (ف) شرا بخانو.
 میڪش: ص (ف) شراب پيئندڙ.
 میڪشي: ث (ف) شراب نوشي.
 میڪن: م. ٻييءَ جو "ميٽو ميٽو" ڪرڻ.
 مینوش: ص (ف) شراب پيئندڙ۔ شرابي.
 میڪ: ذ. ريڙ. برج حمل۔ میس.
 میگزین: ث (انگ) خزنو. بارود خانو. گهڻن مضمونن وارو رسالو.
 میگه: ذ (سن) ڪڪر۔ بادل۔ اُٻر۔ جهٽ۔ گند.
 میگه ملار: ذ. سون جي مندر جهٽ۔ جهٽو.
 میگهاجن: ذ. کٽو جهٽ۔ گهنگهور گهٽ.
 میگهوار: اسم خاص. ڄم جو ڪم ڪندڙ مندن جي هڪ قوم.
 میگني: ث. ٿوڙي.

میل: ذ. میلاپ۔ گڏ جتي. ڳنڍاپو. ملاقات. دوستي. آمیزش۔
 ملاوت. ٺاه۔ صلح۔ برچاء. مڙ۔ اها مٽي جيڪ جسم تي چمي
 وڃي. ضعي دادوءَ خير پور نائن شاه ۽ میهر وارو ڳو (جتي

مینهن جو سنو نسل ٿئي، مير، رغبت-لاڙو-جھڪ، اتحاد، جوڙ، پيٽ-مشابھت، هڪجهڙائي-يڪسانيت،
 ميل: ذ. گڏ جائي، ملاقات، مقابلو (مله جو، راند جو)، مير-گند، رنگ، اندر جو کوٽ-كدورت، بياني، (انگ) مناصلي جو هڪ مان (1760 گز)، ٽپل گاڏي،
 ميل سنڀالڻ: حساب ڪتاب ڄاڻڻ (واپار ڪو اصطلاح)،
 ميل ڪرڻ: مقابلو ڪرڻ (راند ۾)-جوڙ ڪرڻ،
 ميل کاڌل: ص. سوڙهو اٽيل ڪپڙو،
 ميلاپ: ذ. گڏ جائي-وصل، آميزش-ملاوت، صلح-پرچاء، اتحاد، ملاقات، ٺاه،
 ميلاپ ڪرائڻ: ملاقات ڪرائڻ، ٺهه ڪرائڻ، صلح ڪرائڻ،
 ميلاد: ذ (ع) ڄمڻ جو وقت، نبي سڳوري جي ولادت جي خوشي،
 ميلان: ذ (ع) رجحان-لاڙو، ڌيان، طبيعت جو لاڙو، رغبت،
 ميل جول: ذ. ملاقات، صلح، اچ وڃ-لهو چڙ،
 ميل خور: ذ. گهوڙي جي پٺي تي سجن هيٺان رکن جو ڪپڙو،
 ميلخورو: ذ. ننڍو ڪوٽ-صدري-واسڪوتي،
 ميلن: م. ملائڻ-گڏائڻ، ملاقات ڪرائڻ،
 ميلو: ذ. انبوه-هجوم، ميڙو، ملاقات-گڏ جائي، ڪنهن جاء تي گڏ ٿيل ماڻهن جو ميڙ ڪو، ڪنهن بزرگ جي وفات واري ڏهاڙي تي ساليانو ميڙو،
 ميلو ڀرجڻ: ميلي ۾ تمام گهڻو ماڻهو اچڻ،
 ميلو لڳائڻ: هجوم ڪرڻ، ماڻهو گڏ ڪرڻ، ساليانو جشن ڪرڻ،
 ميلو مڇڻ: گهٽ ماڻهو گڏ ٿيڻ، جشن ٿيڻ،
 ميله: ث. گه وقت ڏاندن جون گچيون سوگهيون رکن جو نوڙ،
 ميلي: ص. نينهن لڳل عورت،
 ميمر: ث (ع) "م" اکر جو اچار، نبي سڳوري حضرت محمد ﷺ جن جي نالي مبارڪ جو پهريون اکر، رمز-راز-اشارو،
 ميمر ۾ ڳالهائڻ: ڳجهو ڳالهائڻ-اشاري ۾ اڃا ڏيڻ،
 ميمر: ث (انگ) وڌيڪه راتي عورت-منڊم-مادام،
 ميسر: ذ (انگ) جماعت جو رڪن، گهر جو فرد-پاتي،
 ميمبري: ث. ميمبر جو عهدو-ميمبرشپ،
 ميسند: ث. (ع) ڪاٺي پاسي وارو لشڪر،
 ميسن: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو،
 ميسن ٿيڻ: وڌيڪ ڪوڏهن رڪن-واپاري سوچ ۾ ٺهڻ،
 ميسي: ث. بڪريءَ جو ٿڙ،

ميمورنڊم: ذ (انگ) يادداشت، دستاويز،
 ميموريل: ذ (انگ) يادگار،
 م: حرف جر، منجه-اندر-در-In،
 مين: ص (ف: من) آء-مان،
 مين ڪرڻ: آءءَ جون وڌائي ڪرڻ-پڻ پڙائڻ،
 مينا: ث. هڪ قسم جو مشهور پکي (عام طرح "طوطي مينا" جي موضوع تي ڪهاڻيون)،
 مينا: ث (ف) آسمان، نيرو رنگ، رنگبرنگي شيشو، شراب جو شيشو، سون چاندي يا شيشي وغيره تي رنگين نقش-مرصع ڪاري،
 مينا بازار: ث. بادشاهن جي سیر لاءِ لڳايل بازار، عورتن جي بازار (جنهن ۾ زالون دڪ نڌاري ڪن)،
 مينارنگ: ث. نيرو رنگ-آسماني رنگ، سائو فيروز رنگ،
 مينا ڪاري: ث. سون چانديءَ تي رنگين چٽسالي يا پٿرن جو ڊڪم،
 مينار: ذ (ف) منارو، مسجد ۾ پڻ ڏيڻ جو منارو، سئون-ٽنڀ،
 سامونڊي ڪناري تي جهازن کي روشني ڏيکاريندڙ منارو،
 مينشو: ص. منتقون ڪندڙ،
 مينشول: ذ. (انگ) جهنور،
 مينشل: ص (انگ) چريو-پاگل-ننسياتي مريض،
 مينشل اسپتال: ث. چرين جي اسپتال،
 ميندي: ث. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنهن جي پٺن جو اتو ٻيهي هٿن پيرن کي هنجي تڳاڙهائين)-حنا،
 ميندي لائي ويهڻ: سست ٿي ويهي رهڻ، ڪم ڪار کي ڇڏي ڏيڻ،
 ميندرو: اسم خاص، "مولراني" جي قصي جو ڪردار-راتو ميندرو،
 مينڊ: ث. ڳائڻ ۾ ننڍي مٺي لٺي واري تان-مرڪ،
 مينڊ ٻڌڻ: سريلو آواز ڪرڻ،
 مينڊ ۾ مارئي ڳائڻ: ڳجهيءَ طرح ڳالهه ڪرڻ، اشارن ۾ راز ٻڌائڻ ڳجهو ڳالهائڻ،
 مينڊا: ذ. گڏيل وارن جون گنديون،
 مينڊا ڦل: ذ. ڳه جو هڪ قسم (جيڪو پيشاني يا سينڌ جي پنهي ۾ سن تي لڳي)،
 مينڊي: ث. وارن جي گنديون واري ڳٽ (ڪنوارين ڇوڪرين جون مينڊيون ويڙهيون آهن)،
 مينڊي چوڙڻ: وٺو اهم ويهارڻ وقت ڪنوار جا وار چوڙڻ،
 مينگ، مينگر: ث. مڇيءَ جو هڪ قسم،
 مينگهو: ص. آهستي هنڌ-ڏنو،

مِينو: ٺ. (انگ) کاڌي جي فهرست. (هوتلن ۾).
 مينهن: ٺ. هڪ قسم جو مشهور گهرو جانور (گهٽو کير ڏيندڙ، رنگ ڪارو ۽ پورو، پاڻي ۽ گڻپ کي پسند ڪري) - منجم.
 مينهن سائي ٿيڻ: مينهن جو ڏڪو ٿيڻ.
 مينهن: ڏ. (سن: ميگهه) برسات - وس - وسڪارو.
 مينهن ماس: ڏ. مينهن وسڙو (جيت).
 مينهن واڇ: ڏ. واءُ سان گڏيل مينهن - چوهي برسات.
 مينهن واءُ ڪري اچڻ: تمام تڪڙو اچڻ - تيز اچڻ.
 مينهن وسڙو: ڏ. ڳڙهو ريشم جهڙو هڪ سنو جيت (جيڪو برسات جي موسم ۾ وارياسي ۽ چيڪي زمين ۾ پيدا ٿئي).
 مينهن وسندي: ڏ. اوکي مهل - ضرورت مهل.
 مينهن وسڻ: برسات ٿيڻ - برسات ٿيڻ. وسڪارو ٿيڻ.
 مينهن ٿو: ص. مينهن جو مينهونگي جو.
 مينهونگي: ٺ. برسات جي مند - بارش.
 مين هول: ڏ. (انگ) گنجر جي ناليءَ مٿان مائهوءَ جي گذرڻ جيڏو سوراخ (گنجر جي صفائي لاءِ).
 مينيفيسٽو: ڏ. (انگ) منشور
 مينيوئل: ڏ. (انگ) قعدي جو ڪتاب. قعدو - دستور.
 مين: ٺ. (ف: موم) ماکيءَ جي مکين جي ماناري وارو مادو.
 مين بتي: ٺ. مٿين مان نهيل شمع.
 مين ڦل: ڏ. هڪ قسم جو پيسار ڪوڪر.
 مينٽو: ڏ. مين جو ڪلف ڏنل ڪپڙو.

ميٿو: ڏ. گه جو هڪ قسم.
 ميو: ڏ. اٺ. (ص) پيريل - ڍاول. مٿارو. مٿارو.
 ميو مٿارو: ص. چڱو پيلو. ڏٺو مٿو. سڪيو آسودو. ڍاول. ٿلهو مٿارو.
 ميوات: ٺ. هر قسم جو ميوو. گڏوچڙ ميوو. ميوي جي ڪابه جنس.
 ميون: ڏ. آء - وائي - ڌڻي. مالڪ - اڪو. استاد - معلم.
 ميوو: ڏ. (ف) ڦل - ڦر - ثمر. نتيجو
 ميوندار: ص. ڦروارو - ڦلاڻو.
 ميوزم: ڏ. (انگ) عجائب گهر.
 ميونسپل: ٺ. (انگ) شهري يا ڳوٺاڻي جماعت.
 ميونسپل ڪمشنر: ڏ. (انگ) ميونسپالٽي جو صدر.
 ميونسپالٽي: ٺ. (انگ) اها ايراضي جنهن جي حدن اندر ميونسپل جو قاعدو هلي.
 ميهار: ص. مينهن چاريندڙ - مينهن ڌاريندڙ. (اسم خاص)
 ميهتي ميهار: جي قصي جو هڪ ڪردار.
 ميهڳاڻو: ڏ. مينهن جو ڌڻ.
 ميهڳاڻو بدن: مينهن جو ري ڪرڻ.
 ميهڙ: ڏ. مينهن جو وڳ ڌاريندڙ - ميهار.
 ميهمان: ڏ. (ف) مهمان - مڙمان.
 ميهو: ڏ. هڪ قسم جي راءِ جو ڦر (پ جيءَ طور ڪم اچي).
 ميه: ڏ. ميه تو. ميهي ماري ڏنڊ (وڏيندڙ، وڪندڙ).
 مينڪو: ص. ميه جو. مهائن جو. مهائن وارو ڏندو.
 مينر: ڏ. (انگ) ميونسپل ڪارپوريشن جو سربراھ

ن: ڏ. اچار 'نون'. سنڌي الف - بي جو ستيلايهون اکر. عربيءَ جو پنجويهون ۽ فارسيءَ جو 'او' ٿيهون اکر. اجد مو جب عدد (50).
 نه: ڏ. (ف: نه) ن ڪار جو منهيوم اڌ ڪندڙ حرف - م. متن.
 نه آند نه پاند: ڪوبه چيڙو نه هئڻ.
 نه ته: ٺ. ٻيءَ حالت ۾ - ٻيءَ طرح - رد عمل وارو انڪار.
 نه ٿيڻو: ڏ. ناممڪن - محال - ناشدني.
 نه داد نه فرياد: اندر نگر - بيدادي - ظلم - قهر.
 نه ڪرڻ: انڪار ڪرڻ - نا.

نه منجو نه منهن: ص. سڄو - پينگيو. بي بيچ.
 ن: ڏ. سوا. - بغير. 'نا ڪار' جو منهيوم اڌ ڪندڙ صفاتي اڳياري (جين نڪمو، نياڳو وغيره).
 نا: ڏ. (ف) صفاتي اڳياريءَ جو ڪم ڏيڻ. مثلاً: ناساز. ناڪارو وغيره. نه. بغير. بنا. سواءِ.
 نا آشنا: ص. (ف) ناواقف - ان سڃاتو. تڃن. - جني - ڌاريو - غير. اوڀرو.
 نا آشنائي: ٺ. ناواقفي. اجنبيت - ڌارياڻي.
 ناتفاقي: ٺ. (ف) ڦوٽ - نفاق. اثبت.

ناميد: ص (ف) مايوس-نراس-دنگير.

ناميد ڪرڻ: مايوس ڪرڻ. دل توڙڻ.

ناميدي: ث. مايوسي. ناڪامي. نراسائي.

نانصافي: ث (ف) ظنم-انڌير-بيداي.

نااهل: ص (ف) نالائق-ان قبل. ناموزون.

نااهلي: ث. نالائقي.

ناب: ث. چهنب-نوڪ. پالو.

نابدار: ث. قديم بندوق جو هڪ قسم.

نابالغ: ص (ف) بوعت ڪي نه پتل-ان سميل.

نابالغي: ث. ننڍپڻ-صغير سني.

ناپري: ث. انڪر-عدولي.

ناپري وارن: ن. مڃڻ. صاف انڪار ڪرڻ-ناڪاري جواب ڏيڻ.

ناپڪار: ص (ف) بيڪار-نڪمو. بد ذات. لڇو.

نابلد: ص (ف) اڻڄاڻ-نا آشنا.

نابود: ص (ف) فنا-ناس-ڇٽ. برباد. ويران.

نابود ڪرڻ: سڄ ڪرڻ. ڇٽ ڪرڻ. برباد ڪرڻ.

نابودي: ث. بربادي. فد. تبهي.

ناپڻ، ناپينو: ص (ف) اندو-گور. اکين کان معذور.

ناپيائي: ث. انڌائي-انڌين.

ناپ: ث. شاخ-لام. وڻ جي پاڙواري شاخ.

ناپون ڪوڙڻ: پاڙون هٽڻ-پاڙون پڪيڙڻ. چنبا ڪوڙڻ.

ناپ: ذ. وچ و رو حصو-وچ-مرڪز.

ناتاري: ث. غوراب يا بيڙي کي بيهارڻ لاءِ زنجير ۾ ٻڌل لوهي چنبن و زواوزار.

ناتال: ذ (نگ) ڪرستن جي عقيدي موجب يسوع مسيح جي ڄمڻ وارو ڏينهن.

ناتر: ث. پانهي-گولي-ڪنيز. "مومل" جي هڪ پانهي جو مالو.

ناتنو: ذ. امل ڳرڻ جي ڳوٺري. موالين جي مجلس.

ناتو: ذ. رشتو-ويجهائي. قربت. مائتي. تعلق. واسطو.

ناتو نهاڻ: دوستي يار پريت وارو تعلق قائم رکڻ. وفاداري ڪرڻ.

نا تجربڪار: ص (ف) ان آزمودگر-انڇن.

ناتراش: ص. ان تراشيل-اڍنگو. ڪميٽو. بي ادب. نه هموار.

نا تمام: ذ (ف) اڻپورو-اڌورو. ناقص.

ناتوان: ص (ف) ڪمزور-هيتو. اڀرو. بي طاقت. ضعيف-عاجز. لاچار.

ناتوانائي، ناتواني: ث. ڪمزوري. هيتي. بي طاقتي-ضعيفي.

ناتي: ط. وسطي-تعلق سبب. جيڪر-نڌ-هوند.

نات: ذ (سن) مالڪ-ذتي. وڏو جوڳي. نات پڻي گرو.

نات: ذ (سن) نچ. نماشو. اٽڪل بازي-حرفت. هنرمندي.

نات ڪرڻ: نخرا د رڻ. انگل ڪرڻ. بهاني بازي ڪرڻ.

نات ثوت: ذ. بهاني بازي-مڪر. انڪر.

ناتڪ: ذ (سن) نماشو. ناچ. ڪيل. سانگ-ڊرامو.

ناتڪ چيٽڪ: ذ. ڪيل نماشو. ٺڳي نوري.

ناتڪ گهر: ذ. ناچ گهر. ٿيئٽر.

ناتڪ نويس: ذ. نٽڪلڪندڙ-ڊراما لکندڙ.

ناتڪو: ذ. ناڙ ڪو-ناڙ-نبض.

ناتڪي: ص. ناچو. نماشو ڪندڙ.

نائي: ص. ڏيءَ جو مڙس-ڇٽو-داماد.

ناثر: ص. نثر لکندڙ-نثر نگار-اديب.

ناپاڪ: ص (ف) پليت-آلودو. گندو-ڪنو. نجس.

ناپاڪائي، ناپاڪي: ث. نجست-پليتي. گندگي.

ناپاڪائي لاهڻ: غسل جنابت ڪرڻ.

ناپائيدار: ص (ف) گهڻو وقت جٽاءُ نه ڪندڙ. بي بقا. بي ثبات. ڪمزور.

ناپائيداري: ث. بي ثباتي. ڪمزوري.

ناپٽ: ذ. ننون ڪوتيل واهيا ڪئنا.

ناپديد: ص (ف) مخفي-لڪل. ڳجهو. گم-غائب.

ناپسند: ص (ف) ان وٽندڙ. ناقبول.

ناپسندي: ث. نوتن جي حالت.

ناپسنديده: ص (ف) ان وٽندڙ.

ناپو: ذ. 'ڪم' جو بچ- 'ڪم' مان نڪتل داڻا.

ناپيد: ص (ف) اٽلپ. غير موجود. لاثاني. گم. فنا. اڃڙ.

ناجائز: ص (ع) ان رهائيندو. بيجا. بي قاعدي. شريعت جي خلاف.

ناجي: ص. نجات حاصل ڪيل-ڇوٽڪارو مليل.

ناچ: ذ. نچڻ-ڪڏ. رقص-نرت.

ناچ ڪرائڻ: نچائڻ. سر ڏيڻ.

ناچ گانو: ذ. ناچ جي محفل-رقصء موسيقي.

ناچار: ص (ف) لاچار-عاجز. مجبور-بيوس. غريب-مفلس.

ناچاق: ص (ع) بيمار-عليل-اڳهو.

ناچاقي: ث. ناچاڦائي - بيماري - اگهائي.

ناچڳو: ص. اگهو - بيمار - ناچاق.

ناچڻي: ث. رقاصه - ناچو عورت.

ناچو: ذ. ناچ ڪندڙ - رقاص - ڇندڙ.

ناچيز: ص (ف) جنهن جي حيثيت نه هجي. نڪمو. ڪمتر.

ناحق: ظ (ع) هروڀرو - خوا مخوا. بي سبب. ناجائز. (ذ) انڌير - ظلم.

ناحق ڪرڻ: نا انصافي ڪرڻ. نامناسب ڪم ڪرڻ.

ناحقِي: ذ. بي انصافي - انياءَ ظلم. ناجائزي.

ناخدا: ص (ف) ٻيڙي هلائيندڙ - ناڪو - ملاح.

ناخلف: ص (ع) نالائق. ڪپوٽ.

ناخواندگي: ث. تعليم جي اثاٺ - جهالت.

ناخوانده: ص (ف) اڻ پڙهيل - بي علم. جاهل.

ناخوانده مهمان: ذ. بي دعوتيو مهمان.

ناخوش: ص (ف) ناراض. بيزار. بيمار.

ناخوشگوار: ص. اڻ وڻندڙ.

ناخوشي: ث. بيزاري. رنجش.

ناخيري: ص (ف) نياڳو - بد بخت. بد خبر. جنهن مان چڱائي نه ٿئي.

ناد: ث. پاڻي رکڻ لاءِ نڪر جو وڏو ٿانءُ - نادي.

ناد: ذ (سن) وڏو سامونڊي ڪوڏ (جيڪو پوڄا پاٽ ۾ وڃائڻ جي

ڪم اچي). آواز - صدا. سڏ - ڪوڪ.

نادار: ص (ف) غريب - ڪنگال - محتاج.

ناداري: ث. تنگدستي - محتاجي. مفلسي.

ناداشتي: ث. مفلسي - ناداري. بيشرمي. اڻ واقفيت.

نادان: ص (ف) ناسمجھ - اڻڄاڻ. بيوقوف - جاهل. مورڪ.

نادانستگي: ث. اڻڄاڻائي - بيخبري - لاعلمي.

نادانسته: ص (ف) اڻڄاڻائيءَ کان. غلطي کان.

ناداني: ث (ف) اڻ ڄاڻائي. بي علمي. جهالت. بيوقوفي.

نادر: ص (ع) اٽلپ - ناياب. قليل. عجيب.

نادر شاهي: ث. ظلم - انڌير - لاقانونيت.

نادره: ث. عجيب. تحفو.

نادري: ص. نادرشاه بادشاه ڏانهن منسوب. نادر جو (حڪم).

نديوطنيو (Tent).

نادري حڪم ڪرڻ: ظلم ڪرڻ. سخت ۽ جابرانو حڪم

جاري ڪرڻ.

نادري عهد: ذ. پڪو اقرار - واعدو - انجام.

ناد علي: ث (ع) لفظي معنيٰ حضرت "علي ڪرم الله وجهه" (سڌ).

حضرت علي ۽ ۾ عتيدي رڪنڌڙن جي دعا، جيڪا ٻارن جي ڳچيءَ ۾ پڌن.

نادم: ص (ع) شرمسار - شرمندو - لڄي. پشيمان - پڇتائيندڙ.

نادولو: ذ. نڪر جي ننڍي نادي.

نادهنده: ص (ف) موٽائي نڌيندڙ (قرض، اودر) - قرض نه موٽائيندڙ.

نادي: ث. پاڻي رکڻ لاءِ نڪر جو وڏو ٿانءُ - ناد. برف جو ٻيڪو

بلاڪ. حصيدارن ۾ نيلا - سودو - واپار.

نادي ڪرڻ: ڪاشي ۽ حصيدارن ۾ نيلا ڪرڻ.

نادي لڳڻ: سودو لڳڻ - واپار لڳڻ.

ناديده: ص (ف) اڻ ڏنل.

ناد: ث. گاه يا وڻ جون پاڙون.

ناد: ث. ناد. آواز - صدا. روح راڙو. ڌمچر.

ناذيب: ص. جنهن جو ڏيهه نه هجي - غريب الوطن. (اسم خاص) هڪ

ذات جو نالو.

نار: ث (ع) باه - آڳ - آتش.

نار جحيم: ث. دوزخ جي باه.

نار: ث (سن) عورت - زال. نبض - نس - رڳ.

نارون نهارڻ: نبضون ڏسڻ.

نار: ذ. مٿاهين زمين تي پاڻي رسائڻ لاءِ هڪ قسم جو هٿ (جنهن ۾

پانڊو ۽ ڇٽ ٻه چر خاڻين).

ناراض: ص (ف) راضي ندرهندڙ - بي راضي. رنج - ناخوش. ٺهل.

ناراضيو: ذ. ڪاوڙ - رنج - رسامو. ڏمر.

ناراضگي: ث. ناراضيو.

ناراضي: ث. ارهائي - رنج - ڪاوڙ.

نارائڻ: ص. هندن جي وشنوءَ جي هڪ صفت. ماڻهو ۽ جونالو.

نارد: ص. بحث مباحثو ڪندڙ. شرارتي. لُڄ.

ناردي سڀاءُ: ص. جهيڙو ڪار طبيعت. لائي چاڻي. گلاخوري.

نارستاني: ث (ف) پهچ نه هئڻ - پچندي نه هئڻ.

نارمل: ص (انگ) نڪ - درست - پورو پٺو.

نارمي: ذ. زريءَ جي ڀرت جو هڪ قسم.

نارنان: ث. عورت - ناري.

نارنگي: ث (ف) هڪ وڻ ۽ ان جو ڦر - سنگترو.

نارنگي: ص. رنگ جو هڪ قسم - آرينج ڪلر.

نارڻ: م. ج چٽ-ڏسڻ-ڳولڻ-نهرڻ.

نارو: ذ. ڇت تان برست جي پٽيءَ جي نيڪال لاءِ ٺوهي نٿو-
نيسارو. درياءُ جو اُڀرندي پاسي وارو هڪ قديم ڦٽ (۽ هاڻي
وڏو واه) "اُڀرندي نرو". اُڀرندي ناري وارو علائقو.

ناروا: ص (ف) ن جائز. بيجا. غير مناسب.

ناروڙو: ذ. وڙهن جهڙو نمونو. اڏينگي هلت.

نارونار: ظ. هڪٻئي پٺيان-نمبروار.

ناري: ث (سن) عورت-زال. (ص) باه جو دوزخي.

ناريڙي: ث. ناريل جي ڪوبي جو اڏ-ڏونگهو.

ناريل: ذ. هڪ قسم جو وڻ ۽ ان جو ڦڙ.

ناريلو: ذ. نارن وارو-جنهن جانار جاري هجن (ڪوه وغيره).

ناڙ: ث. نبض-رڳ-نس. مينهن وغيره جو ويام کان اڳ ڪڍيل
رَت جو تاندورو.

ناڙون ڪڍڻ: مينهن وغيره جو ويام وقت پهرين رت پٽ ڇڏڻ.

ناڙ: ذ. سارين يا ڪڻڪ جي لابياري کان پوءِ باقي بچيل گاه واري
زمين-لاباري لُٽل زمين.

ناڙ ڪرڻ: ڇٽ ڪرڻ-نابود ڪرڻ.

ناڙاندي: ث. تاجيءَ جو ٿڌو-ٿڌاڻدي.

ناڙڻ: م. هر ڀر ڍڳا جوٽڻ، ٻڌڻ (چم جي رسي سان). ناڙي ٻوڪ
ڪرڻ. ڳنڍڻ-گڏڻ (وهڻ).

ناڙو: ذ. اها رڳ جيڪا پيدائش وقت ٻار جي ڏن سان ڳنڍيل هوندي
آهي. اڳٽ. پاڇاريءَ ۾ ٻڌل چم جو رسو. پاڻيءَ تي ٿيندڙ هڪ
قسم جي ول. گجرن جا پڻ (جيڪو چوپايو مال کائي).

ناڙو وڍڻ: نئين جاول ٻار جو ناڙو ڪپڻ. تمدي ڪرڻ-بيچڙو ڳالهائڻ.

ناڙا چوڙ: ذ. پيشاب.

ناڙا چوڙ ڪرڻ: پيشاب ڪرڻ.

ناڙودي: ث. هر سال هر ڏيئي آباد ٿيل زمين.

ناڙوڏي: ص. ناڙو پيدا ڪندڙ زمين-ناڙي واري.

ناڙي وڏ: ص. ڄاڻي ڄمڻ کان واقف-مُجِيجي.

ناڙي ڳل: ذ. ڀرت جو هڪ قسم.

ناڙي: ث. ٻوڪ ڪرڻ جو هڪ نمونو-ناڙي ٻوڪ. ٺييل فصل کان
پوءِ ٻنيءَ ۾ باقي رهيل ڪڏا (گاه).

ناڙي ڇٽڻ: فصل ٻوڪڻ-ٻنيءَ ۾ بچ ڇٽڻ.

ناڙيوال: ص. ناڙو موڙيندڙ. دايو-بنارو.

ناڙ: د (ف) نخرو-انگل-مٽو. غرور-فخر.

نازان: ص. نر ڪندڙ. فخر ڪندڙ.

ناز برداري: ث. انگل ڪڻڻ-لاڏڪڻ.

ناز پرور: ص. ناز پاليندڙ-ناز نخري وارو.

ناز سَهڻ: انگل آراڪڻ-حجت برداشت ڪرڻ.

ناز ڪرڻ: نخرا ڪرڻ-ماتا ڪرڻ. انگل آرا ڪرڻ. لاڏ ڪرڻ.

ناز نخرا: ذ. لاڏ پيار. انگل آرا.

ناز و نياز: ذ. پيار ۽ اخلاص. لاڏ پيار.

ناز انداز: ذ. نخرا-غمزا-ڇاڳ.

نازبو: ذ (ف) هڪ قسم جو خوشبودار ٻوٽو.

نازش: ث (ف) فخر-گهمند.

نازڪ، نازڪ: ص (ف) نفيس. نرم-ڪوٺرو. سَهو. نزاکت
وارو. سَهو. ڪمزور.

نازڪ اندام: ص. هلڪي جسم وارو. سَهڻ اوصافن وارو.

نازڪ ٻان: ص. سَهو. معشوق.

نازڪ مزاج: ص. يڪدم ڪاوڙجي پوندڙ-ڇيڙاڪ-زود رخ.

نازڪ وقت: ذ. امتحان يا آزمائش جو وقت. اوکيءَ مهل. بحران.

نازڪ هنڌ: ذ. جسم جو اهو عضو، جيڪو خارجي اثرن تي
يڪدم قبول ڪري.

نازڪي: ث. نزاکت. خوبي. نفاست.

نازل: ص (ع) مٿان آيل. هيٺ ايندڙ. هيٺ آيل. لهندڙ.

نازل ٿيڻ: آسمان مان لهڻ. اچي وارد ٿيڻ. اچي ڪڙڪڻ.

نازئين: ث (ف) دلربا. نازڪ اندام. نازڪ ادا. خوبصورت.

ناڙو: ص. نر ڏيکاريندڙ عورت. (اسم خاص) عورت جو نالو.

نازورو: ص. ڪمزور-اُڀرو. معذور. بي پيهج.

نازي: ص (انگ) هٿلر جي پارٽيءَ جو رڪن.

نازيبا: ص (ف) بدنما-بدشڪل. غير موزون. نامناسب. ان سَهائيندڙ.

نازيت: ث. هٿلر جو نظريو ۽ نظام. سنگين آمراتي ڏاڍائي.

ناس: ث. نڪ جو هڪ سوراخ. پينل تماڪ (جيڪو نڪ ۾
ستڪجي يا ڏندن ۾ هڻجي).

ناسُون هئڻ: نوس نوس ڪرڻ. ڇاڇ ڪرڻ. خبروئڻ.

ناسُون چيرڻ: تڪليف ڏيڻ-سزا ڏيڻ.

ناسُون قوتارڻ: ڪاوڙ ڪرڻ-آڪڙ ڪرڻ.

ناس: (سن) تباه-برباد. نابود.

ناس ٿيڻ: تباه ٿيڻ-برباد ٿيڻ. اُڃڻ.

ناسازُ: ص (ف) ناموافق - ان ٺهندڙ. بيمار - عليل.
 ناسازگار: ص. ٺهندڙ - مخالف.
 ناسازي: ث. مخالفت. بيماري. اثبت.
 ناست: ث. آٽهوند - سڃاڻي. نيسي - عدم.
 ناستڪ: ص (سن) ملحد - زنديق - بي دين.
 ناسپاتي: ث. ميوي جو هڪ قسم (صوف جي جنس جهڙو).
 ناس پتو: ذ. غيرت. شرم - حياءَ.
 ناس پتو ٻوڙن: حياءَ شرم ڇڏڻ. بي غيرت ٿيڻ.
 ناس پتو نه هئڻ: حياءَ شرم نه هجڻ - بي غيرت بنجڻ.
 ناسجڻ: م. ڇنڊ جو اڀرڻ کان اڳ سڻه ٿو ڏيکارڻ.
 ناسخ: ص. رد ڪندڙ - منسوخ ڪندڙ.
 ناسر، ناسرو: ص. نسر ڏيندڙ. وڏين ناسن (نڪ جون) وارو.
 ناسفتو: ص. بناسوراخ - نوندي (موتي).
 ناسڪو: ذ (سن) نڪ جي چوٽي. نڪ مان ڪنيل وڏو ساه.
 ناسڪا هئڻ: نڪ مان وڏا ساه ڪڍڻ. اٽڪل روءِ اندازو ڪرڻ.
 احوال معلوم ڪرڻ.
 ناسڪي: ذ. نڪ مان نڪتل اکر. (ص) نڪسڪاهندڙ.
 ناسمجھ: ص. اياتو - نادان. بيوقوف - مورڪ.
 ناسمجهي: ث. اياتپ - ناداني - بي عقلي.
 ناسن: م. سڄ يا ڇنڊ جي اڀرڻ کان اڳ هلڪو سڻائو ٿيڻ.
 ناسوت: ذ (ع) هيءُ جهان. ظاهري عبادت واري منزل. شريعت.
 ناسودو: ص. بي نڪو. بيحيا. بيشرم. (ث. نسودي).
 ناسور: ذ (ع) اهو زخم جيڪو هميشه ڇڪندو رهي ۽ وري ڇٽڻ
 کان پوءِ ٻيهر اٿلي - گهرو گهڻ.
 ناسور تي بيھڻ: ڦٽ جو اصل نه ڇڻڻ. عشق جو گهرو اثر ٿيڻ.
 ناسور وجهڻ: گهٽو زخم پگهڻ ڪرڻ.
 ناسور هجڻ: نه ڇٽندڙ گهاٽ هجڻ. ڏاڍو شوق هجڻ.
 ناسورجڻ: م. ڦٽ ڇڪڻ.
 ناسوري: ص "ناسور" جي مرض م ورتل. ناسون هٽندڙ. جهوتون
 ڏيندڙ. نوس نوس ڪندڙ. رولو.
 ناسي: ث. سياري ٻه اتر اوله کان ڳنڍندڙ هوا ٿيڻ.
 ناسي: ص. 'ناس' جهڙي رنگ جو.
 ناش: ذ (سن) زوال - زواليت.
 ناشتو: ذ. صبح جي مٺي - نيرن.

ناشاد: ص (ف) اهو. دلگير - مايوس. نااميد. بدنصيب.
 ناشائستگي: ث (ف) نالائي - بد تهذيب. بد اخلاقي.
 ناشائسته: ص (ف) ان سونهندڙ. ان وتندڙ. نالائق. نامناسب.
 ناشدني: ث (ف) ان ٿيڻي - ناممڪن. محل.
 ناشر: ص (ع) نشر ڪندڙ - ڇاپيندڙ - شايع ڪندڙ (ڪتاب وغيره).
 ناشڪرو: ص (ف) احسان نه مڃيندڙ. بي گٽو.
 ناشڪري: ث. ٿورو نه مڃڻ - احسان فراموشي.
 ناشڪري ڪرڻ: احسان نه مڃڻ.
 ناشڪيب: ص. بيقرار - بي صبر.
 ناشناس: ص. ان واقف. اجنبي.
 ناصح: ص (ع) نصيحت ڪندڙ.
 ناصر: ص (ع) حمي - مددگار.
 ناطق: ص (ع) ڳالهائيندڙ.
 ناطقو: ذ. ڳالهائڻ جي قوت.
 ناطقو بند ڪرڻ: لاجواب ڪري ڇڏڻ.
 ناظر: ص (ع) ڏسندڙ. محفظ. ديواني ڪورٽ جو هڪ عهديدار.
 ناظرت: ث. ناظر جو دفتر - ناظري آفيس.
 ناظرو: ص. نظرهتندڙ - بدنظر.
 ناظره: ذ (ع) ڏسي پڙهڻ (قرآن شريف).
 ناظري: ث. ناظر جو ڪم. ناظر جو عهدو.
 ناظرين: ص (ع) مشاهدو ڪندڙ. ڏسندڙ پڙهندڙ.
 ناظم: ص (ع) منتظم ڪندڙ. سربراھ.
 ناظمي: ث. ناظم جو عهدو.
 ناظم: ص (ع) نازعت مڙيل.
 ناغو: ذ (ترڪي) فرصت - واند ڪاڻي. موڪل جو ڏينهن. ڪم
 جو روڪجي وڃڻ يا وٺي پئجي وڃڻ.
 ناغو ڪرڻ: ڪم موڙي وڃڻ. موڪل ڪرڻ.
 ناف: ث (ف) ڏن. اور - ٺڙو.
 ناف پوڻ: ڇڪي پوڻ (بيماري).
 نافٽ: ث. اندير - ظلم. آٽهوند. اٺاڻ - کوٽ.
 نافذ: ص (ع) جاري ٿيل (حڪم. فرمان).
 نافذ ڪرڻ: جاري ڪرڻ - صادر ڪرڻ (حڪم).
 نافذ العمل: ذ. محڪم عمل م ايندڙ حڪم.
 ناقرجامر: ص. نالائق - انسٽريل.

ناقرمانُ: ص (ف) حڪم نه مڃيندڙ، سرڪش.
 ناقرماني: ث. حڪم عدوي، سرڪشي.
 نافعُ: ص (ع) نفعو ڏيندڙ، فائدي وارو - سودمند
 نافو: ذ. مُشڪ يا ڪٿوريءَ جو ڳنڍو.
 ناقابل: ص (ع) ان لائق، نالائق، ناموزون، ان پڙهيل.
 ناقابل برداشت: ص. نه سَهَن جهڙو.
 ناقابل قبول: ص. قبول نه ڪرڻ جوڳو.
 ناقابل فهم: ص. سمجهه نه اچڻ جهڙو.
 ناقبُولِي: ث. يڪ سالي ڪنت واري زمين.
 ناقدُ: ص (ع) پرکيندڙ، ڪري ڪوئي جي پرک ڪندڙ، تنقيد ڪندڙ.
 ناقدري: ث. قدر نه ڪرڻ - بي قدري.
 ناقص: ص (ع) اڌورو - اڻپورو، خراب - بيڪار.
 ناقص العقل: ص. گهٽ سمجهوارو، بيوقوف.
 ناقصي: ث. گهٽئي - اوائلي - ڪوتاهي.
 ناقصيان نڱن: ناقصيءَ واري حالت مان نڪرڻ.
 ناقلُ: ص (ع) نقل ڪندڙ، بيان ڪندڙ، راوي.
 ناڦور: ث (ع) ڏاڇي - اٺڻ.
 ناڦوسُ: ذ (ع) وڏو ڪوڏ (جيڪو هندو فتيڙيگي وقت ٿو ڪ سان
 وڃائين) - ڏنڊ - سَڪُ.
 ناڪ: ذ. پٽ مان لنگهن لاءِ سوڙهي جاءِ - لانگهو - ناڪو.
 ناڪا بندي: ث. حد بندي، رستي تي پهرو - چُونڪي، ٻاهر نڪرڻ
 يا اندر اچڻ جي روڪ.
 ناڪار: ث. نه ڪري جواب - نڪر - نابري
 ناڪار ڪرڻ: انڪار ڪرڻ - نابري وارڻ.
 ناڪارو: ص. بي ڪم - نڪم - بيڪار، خراب.
 ناڪاريو: ص. انڪار ڪندڙ - انڪاري، منفي - ناڪاري.
 ناڪاشتو: ذ. غير آباد زمين تي ڍل.
 ناڪام: ص (ف) بي سويو - محروم، نااميد، بيڪار.
 ناڪامياب: ص (ف) امتحان يا آزمائش ۾ ڪامياب نه ٿيندڙ - فيل
 ناڪاميابي: ث. ناڪامي، فيل ٿيڻ.
 ناڪامي: ث. محرومي، نااميدي، بيڪاري.
 ناڪاميءَ جو مُنهن ڏسڻ: نه ڪم ٿيڻ، محروم ٿيڻ.
 ناڪسُ: ص (ف) نيچ، ڪميٽو، هلڪو، خيس، نالائق، اڻپورو.
 بي بيچ، لاچار.

ناڪسي: ث. هيٺي، ڪميٽپ، لاچري، هڪ تي، نالائقي.
 مجبوري، غربت.
 ناڪل: ث. نيتري ٻار جو پيشاب وارو عضوو - لُٺي.
 ناڪلاس: ذ. ان سروي زمين.
 ناڪو: ذ. رستي جو دنگ، گهٽي ڳليءَ جو لنگه، محصول وصول ڪرڻ
 جي جاءِ، پوليس جي چؤڌڪي.
 ناڪي بندي: ث. گهٽ يا لنگه بند ڪرڻ.
 ناڪي مُنشي: ص. ناڪو يا محصول وٺندڙ منشي.
 ناڪيدار: ص. ناڪي وارو - ناڪي منشي.
 ناڪرتي: ذ. نه ڪجي وڏي چوٽي - ناس
 ناڪي: ث. مهار - ناڪيل.
 ناڪيري، ناڪيلي: ث. ڪنهن ذڪ سبب نه مان وهندڙ رت -
 نڪير.
 ناڪيل، ناڪيلي: ث. اٺ جي نه ڪجي چوٽيءَ ۾ بدل ٿوري - مهار.
 ناڪيليءَ ۾ بيهُڻ: حد اندر هڻڻ.
 ناڪيلي هڻڻ: ٿورو ڪرڻ - احسان ڪرڻ.
 ناڪوتو، ناڪوتو: ذ. نه ڪجي چوٽي.
 ناڪو، ناڪو: ذ. ٻيڙي هلائيندڙ - ملاح - ٻيڙيا تو.
 ناگاه: ظ (ف) اوچتو - اچانڪ.
 ناگر: ذ. ننڍڙو ڪو - شهر ۾ ماڻهو.
 ناگر موٽ: ث. هڪ قسم جو پسار ڪو وڪر.
 ناگرت: ص. چالاڪ.
 ناگري: ث. هندي ٻوليءَ جو رسم الخط - ديوناگري.
 ناگزير: ص (ف) اٽل، لازمي.
 ناگفتہ: ص (ف) نه چوڻ، جهڙي (ڳالهه، حالت).
 ناگوار: ص (ف) مزاج جي خلاف - ان وٺندڙ.
 ناگه: ظ (ف) اوچتو، بيخبريءَ ۾، ناگهان.
 ناگهان: ظ (ف) اوچتو - اتفاق وارو.
 ناگهاني: ظ. اوچتو - اچانڪ - اتفاق سان.
 ناگيل: ذ. ٻيرت ۾ پريل ڳل، سرن جي هڪ ٻئي مٿان رکيل سٿي.
 نال: ظ (سراڻڪي) سن - گڏ - شامل.
 نال: ذ. خوا جي داء ۾ لڳل رقم مان اهو حصو، جيڪو ڪٿيندڙ ادا
 ڪندو ۽ اڏي جو مالڪ وصول ڪندو، گهوڙي جي سَن جي
 حفاظت لاءِ ڳولائون لوهي پٽ، بندوق جي نالي.
 نالان: ص (ف) روٽندڙ، ڏانهن ڪندڙ، شڪايت ڪندڙ، عاجز - تنگ.

نامر و نمود: ذ. نالو نشان.
نامر: ذ (ف) چئي - خطا نڪت.
نامرء اعمال: ذ. عمر ن مو.
نامر بر: ص. خطر ن ٿيندڙ - قاصد.
نامر نگار: ص (ف) خبر ڏيندڙ، خبر لکندڙ، اخبار جو خاڻو - رپورٽر.
نامر چار: ذ. نالو - مشهوري، محل - ڏاڪو - هاڪ.
نامر اوس: ص (ف) نالو - ان واقف.
نامر بارڪ: ص. نبيذ ٺهيندڙ، منحوس.
نامر تاهي: ص. بيحد - بي انتها - لامحدود.
نامر حرر: ص (ع) ان واقف، ڌاريو - اوڀرو - غير. اهو ماڻهو جنهن سان منهن لڳ نه هجي.
نامر دار: ص (ف) نالي وارو، مشهور.
نامر اد: ص (ف) نڪم، محروم، بد نصيب.
نامرادي: ث. نڪمي، محرومي، نياڳ.
نامرادي ڇڏائڻ: نحوست کان نجات ڏيارڻ.
نامر د: ص (ف) مرد - هفت کان خالي، مڙسي کان سواءِ، ڊڄنو - بزدل.
نامر د ڪرڻ: خصي ڪرڻ - ڪڍڙو ڪرڻ.
نامر دي: ث. بزدلي.
نامر د: ص (ف) ڪنهن ڪم لاءِ مقرر ڪيل.
نامر د ڪرڻ: مقرر ڪرڻ، منسوب ڪرڻ.
نامر ساعد: ص (ف) سازگار - ان موافق (حالتون).
نامر دود: ص. ڳڻپي ڪن ٻاهر - بي انداز.
نامر قول: ص (ف) اٿو ٿيندڙ، نامناسب، بيوقوف.
نامر معلوم: ص (ف) واقف - ان واقف، ان سڃاتل.
نامر مڪن: ظ (ع) ان تي.
نامر مناسب: ص (ع) غير مناسب - ناموزون، اٿو ٿيندڙ.
نامر منظور: ظ (ع) ناپسند، رد.
نامر منظور ڪرڻ: نه مڃڻ - انڪار ڪرڻ، رد ڪرڻ.
نامر: ظ (ف) نام - خط - چئي، لکت.
نامر: ذ. حصو - پتي - ورڇ - ڀاڱو.
نامر موافق: ظ (ف) سهائيندڙ، ان ٺهندڙ، ناگوار.
نامر واقف: ث. ان ٺهندڙ، ان برابري.
نامر: ص (ف) نالي وارو، مشهور، هاڪارو.
نامروري: ث. مشهوري، ناموس، نيڪي.

نالائق: ص. ان لائق، بد فضيلت.
نالائقي: ث. نااهلي، بد فضيلتي.
ناليت: ث. لعنت جو بگاڙ - لعنت - جٺ - ٿڪ بڻجو.
نالتي: ص. لعنتي - نامراد - نفرت جو ڳو.
نالش: ث (ف) دانهن ڪوڪ، فريد.
نالو: ذ. نام - نانءُ - اسم، لقب، مشهوري - ڏاڪ، عزت، ساڪ، يادگار.
نالو بد ڪرڻ، نالو پوڙڻ: خوار ڪرڻ - بدنام ڪرڻ.
نالو ٿيڻ: مشهور ٿيڻ، ناموس ٿيڻ.
نالو ٽنگجڻ: قرضي ٿيڻ، ڪيس يا معاملي ۾ قاسجن.
نالو پيدا ڪرڻ: مشهور ٿيڻ - ناليرو ٿيڻ، ڪنهن غير معمولي ڪارنامي سبب شهرت ماڻڻ.
نالو روشن ڪرڻ: نيڪ نام ٿيڻ، مشهور ٿيڻ.
نالو ڪڍائڻ: نامي گرامي ٿيڻ.
نالو ڪرڻ: نالي مٿر ڪو ڪم ڪرڻ، ڪنهن تي الزام لڳائڻ.
نالو نشان نه رهڻ: بلڪل نڀوڌي وڃڻ.
نالو وٺڻ: جوتي ڪڍڻ، چرچ ڪرڻ، الزام هڻڻ.
نالو ئي نه رهڻ: متجي وڃڻ - ميسارجي وڃڻ - نانءُ نشان ندرهڻ.
نالي پائي: ص. ساڳئي نالي وارو - هم نام.
نالي جو: ص. نالي خاطر، نالي مٿر - معمولي.
نالي جو هئڻ: ڪم ڪرڻ جيتري ليقت نه هجڻ.
ناليرو: ص. نالي وارو، هاڪارو، مشهور.
ناليرو نڌان: نالي وارو ٿيڻ - مشهور ٿيڻ، ٿيندڙ.
نالي چڙهڻ: مشهور ٿيڻ.
نالي چڙهيو: ذ. مشهور، بد نام، نامي گرامي.
نالي کي پاڻي ڏيڻ: نالو قائم رکڻ، وڏن جي عزت ۽ ناموس برقرار رکڻ.
نالي ماتر: ص. فقط نالي ۾ - نالي جو، تمام ٿورو - گهٽ.
نالو: ذ (ف) فريد، آه واري - واويلا.
نالي: ث. موري - ڪسي، ڪني پاڻي جي ڪسي، اڏ.
نامر: ذ (ف) نالو، شهرت - مشهوري، هاڪ - ڏاڪ.
نامر بردار: ص. ناليرو - نامور.
نامر گڻيو: ص. نامي گرامي - مشهور معروف.
نامر مالا: ث. فرهنگ - لغت - ڊڪشنري، تبليغ - مذهب.
نامر نيائي: وڏو ماڻهو - مبر (منصور چئجي).

ناموزون: ط (ف) بي جوڙ، ان سھڻيندڙ.
ناموس: ث (ع) آبرو-لح، جيڪا ٻڌل عزت جو پ عذمجي، ننگ-غيرت.
نامر نهاد: ص، نالي جو-فقط نالي ۾.
نامي: ص (ف) مشهور-نامور-نالي وارو.
نامي گرامي: ص، عام مشهور-چاتل سجاتل.
ناميو: ص، ناليو، مشهور، نالي چڙهيل.
نان: ذ (ف) مٺي، تور جي پڪل خميري واري خاص مٺي.
نان بخارا ڪرڻ: پيٽ پيرڻ-منت ۾ ڍو ڪرڻ، اٽڪل ڪرڻ.
نان جوين: ذ، جوڊ جي رکي سڪي مٺي.
نان نفقو: ذ، مٺي ڪپڙو لٽو، گهر جو خرچ.
نانا: ظ، طرحين طرحين-قسمين قسمين.
نانا پرڪار: ذ، قسمين قسمين تماشا، رنگارنگي نظارا.
ناناٺ: ذ، ماءُ ڄامائٺ-ناني جي آڪھ.
ناناڻي ڍوري لنگهن: حيا شرم ڇڏي ڏيڻ-بيحياتي بيھڻ.
ناناڻي رڳ چڪڻ: تخم جوا اثر ٿيڻ-بنيدي چڪڻ.
ناناٽڪا: ص، ناني جي آڪھ-ناناٺ.
نانجھائي: ث، نظر جي ڪمزوري، ڪوٽ-گھٽتائي، ضعيفي.
نانجھو: ص، جھڪي نظر وارو، ڪنگال، هيٺو-ڪمزور-نستو.
نان خطائي: ث (ف) ڪنڊ ۽ ميدي مان ٺهيل خاص قسم جي ٽڪي.
نانڊ: ث، پاڻيءَ رکڻ لاءِ ٺڪر جو ڪونر-ناد.
نانڪ: اسم خاص، گرو نانڪ-سڪ فرقي جو باني (سنه 1469-1529ع).
نانڪ پٺڻي: ص، گرو نانڪ جا پوئلڳ.
نانڪ شاهي: ذ، فقيرن جو هڪ گروه، هڪ ڳائي سڪي جو نالو.
نانڪ: ذ (سن: ناگ) سڀ، ڪروننگ.
نانگا: ذ، هندو فقيرن جو هڪ فرقو، گهاڙا.
نانگر ول: ث، ٿرم ٿيندڙ ول جو هڪ قسم.
نانگ قن: ث، هڪ قسم جو زهري ٻوٽو (جنهن ۾ نانگ جي قن جهڙيون تاريون ٿين ۽ ان ۾ زهر ڀلا ڪندا ٿين).
نانگ ڪيسر: ذ، هڪ قسم جو پير ڪو وکر.
نانگلو: ذ، پنهنجي ۾ پڻ جو هڪ زيور.
نانگلي: ث، هڪ قسم جو اوڀر (برسات جي موسم ۾ ٿئي، اڇاءِ ڳڙهاڌا ٿين، اناج جي جنس وانگر).
نانگن: ث، نانگ جي مادي، پرت جو هڪ قسم.

نانگو: ص، گهاڙو-ننگو، هوسادو جيڪو گهاڙو رهي، (ث، نانگي).
نانگو ٿي نچڻ: بيشمر ٿي بيھڻ-لاهي پاھي بيھڻ.
نانگو نپتو: ص، اولاد کان سواءِ-بي اولاد.
نانگو نپتو: ص، چڙو چانڊ-اڪيلو، جنهن جو ڪواوھي واھي نہ هجي-نڌ ٽڪو.
نانگيل: ث، پاڻ جي ول.
نانگيل قوسيل: ذ، ٻارن جي راند، ٻارن جي راند جو اصطلاح.
نانو: ذ، ماءُ جو پيءُ.
نائواڻي: ص، مٺي ٻوڙ ناهي وڪندڙ، حلو ۽ پوري وڪندڙ.
نائو، نائين: ث، نفي-نہ، عدم، نيسي.
نائو: ذ، نالو-اسم، ناموس.
نائو چڙھيو: ص، نالي چڙھيو.
نائو نشان: ذ، اھڃاڻ-آثار، ٻار پتو.
نائو: ث، ماءُ جي ماءُ.
نائو ويڙھو ڪرڻ: پنهنجن کي ورسائڻ، فقط پنهنجن کي فائدو رسائڻ.
نائو ياد اچڻ: سخت مصيبت ۾ جڪڙجڻ.
نائو: اسم خاص، بلوچستان ۾ هاڙهي جبل وٽ هڪ تيرٿ جو نالو (جتي جوگي فقير ياترا لاءِ وڃن).
ناواقف: ص (ف) غيرواقف، اڻڄاڻ، نا تجربڪار.
ناواقفيت: ث، اڻ واقفيت.
ناو: نقدي-روڪڙ، ڏن-دولت، رقم.
ناو چڻ: گھڻي مھانگائي ٿيڻ.
ناو نينھن توڙ ھڻن: دولت سبب محبت ٿيڻ.
ناو، ناءُ: ث، ٻيڙي-ڪشتي-بتيلو.
ناوڪ، نائڪ: ث (ف) تير-ٻان.
ناوڪ انداز: ص، تير هلائيندڙ-تير انداز.
ناوڪ: ذ، ٻيڙي-ڏوندي.
ناول: ذ (انگ) وڏي ڪهاڻي.
ناول نگار: ذ، ناول لکندڙ.
ناوليت: ذ، ننڍو ناول-مختصر ناول.
ناوتي: ث، واڌن جي رنيءَ ۾ پيل ڪاٺ جو ڳڻ.
ناوو: ذ، ڪٽي يا سوميءَ اٿڻ وقت ڇڏيل پهريون ڇيڙو-ڏهي.
ناھر: ذ، بگھڙ (جانور)-گرگ.
ناھري: ذ، سنبت سال جو نائون مهينو.

ناهموار: ص (ف) هيٺ مٿي - بند سنوٽ جي (بند زمين) - ڪڙپڻ.
 ناهنجار: ص (ف) بد چال. ڪميٽو. نالائق. ڪپوٽ.
 ناهيد: ذ (ف) زهر وگرهه.
 نائب: ص (ع) ماتحت - اسسٽنٽ. قائم مقام - عيوضي.
 نائٽ: ث (انگ) رات - شب - ليل.
 نائٽ اسڪول: ذ. رات وري شين ۾ هيندڙ اسڪول.
 نائٽ ڪلب: ذ. رات جو نچ گڏي لاءِ مخصوص جاءِ.
 نائٽ ڪوچ: ذ. ڏور مسافري لاءِ رات جو هيندڙ تيز گڏي.
 نائٽروجن: ذ (انگ) هڪ بي رنگي ۽ بي ذائتي گئس.
 نائز: ذ. ناريل (ميوو).
 نائزي: ث. ڦوري - آنتي (ڏاڳي جي).
 نائڪ: ذ. هڪ فوجي عهديدار (جنهن جي هٿ هيٺ ڪي سپاهي هجن). پٽيوائن جو ڳوٺ. رڳ جو ماهر (جيڪو ڪي نوان راڳ جوڙي).
 نائڪو: ذ. (بني ٻري جولنظ) ڊيگهه منڊي آڏو.
 نائڻ: م. نمائڻ - جهڪائڻ. هيٺ ڪرڻ (ڪٽڻ). اوٽڻ (پائڻ).
 نائي وجهڻ: رتور ڪرڻ - خون مان ڀرڻ.
 نائو: ذ. جنڊ جي تار يا مڪڙي مان اٿي صاف ڪرڻ جي اڳڙي.
 نايچو: جون ان اٿيل تندون. جيڪي اويحي کان پوءِ وڃي ڇڏجن - ڏهيون. مَس ڪپڙي ۽ ڇوڙ جهڙا سٺا سٺا ڪپڙا ڪوٺ.
 نائو: ذ. درياءَ جي ڇاڙ - ڪاري.
 نائون: ص. سلسلي ۾ نو نمبرن وارو.
 ناؤنوش: ذ (ف) عيش عشرت. شراب ڪباب.
 نائي: ص. حجم.
 نائيلون: ذ (انگ) ڪپڙي ۽ ٻين شين لاءِ ڪم ڪندڙ ايندڙ هڪ هٿرادو مَر ڪپ.
 نائين: ث. زخمو ۾ وجهڻ لاءِ دوامان ڀريل ڪپڙي جي وٺيل اڳڙي.
 نايون وجهڻ: سخت ايڏا رسائڻ.
 ناياب: ص (ف) ادا شيءَ جيڪو وري هٿ اچي - نادر. قيمتي - امله.
 نپ: ذ (انگ) سٽيل - نڀين وغيره جي لوهي جهنب.
 نپاب: ذ. "نواب" جو بگڙ - نواب - امير.
 نپات: ث (ع) منڍن جو هڪ قسم. قند - مصري. ڪند جي چاشمن.
 نپيل مخروطي ٽڪي.
 نپاتات: ث (ع) اوڀر (ون ٽن ٻوٽا. گاهه وغيره). ساوڪ.
 نپار: ص. خالص - نج. پڪ صاف. اصلي - سچو.

نپاض: ص (ع) نپض ڏسندڙ. نپض شناسي ۽ مهربرت رکندڙ. ماهر طبيب.
 نپاضي: ث. نپض شناسي.
 نپاه: ذ. ڏٺو - وقت - گذر بسر. ميلاب. قربت. واعدو وڻائي. وفاداري.
 نپاهڻ: م. بسر ڪرڻ - گذارڻ - ڳوٺڻ. ڀارڻ (الحاجر). رفاقت ڪرڻ. وڌو ڌري ڪرڻ.
 نپاهو: ص. نپهيسڙ. ٿل - ڌڻم.
 نپتر: ص. بد حال. جيتو.
 نپرد: ذ (ف) ٽڙائي.
 نپرد آزما: ص. جنگجو - بهادر.
 نپرن: م. پڄاڻي ٿيڻ. خاتمو ٿيڻ. فيصلو ٿيڻ. مڪمل ٿيڻ. توڙ رسڻ.
 نپريل: ص. منڊ ڇٽ. ختم ٿيل. فيصل ٿيل. توڙ تائين پهتڻ.
 نپض: ث (ع) نڙ - رڳ - نس. شرين.
 نپض ٻڌڻ: نپض جي رفت رست ٿيڻ.
 نپض سهي ڪرڻ: سڀءَ مان واقفيت ڪرڻ. عدت يا چال سهي ڪرڻ.
 نپوٽ: ث (ع) الاهي احڪامات ماڻهن تائين رسائڻ جو عمل.
 نپغمري: رست.
 نپولي: ث. ڳچي ۽ ڀرپڻ جو هڪ ڳهه.
 نپوي: ص. نبيءَ سان نسبت رکندڙ.
 نپهن: م. نپهائين. گذرڻ (وقت). رفاقت رهن. گذر ٿيڻ. نپرن.
 نبي: ذ (ع) الاهي احڪام رس نپندڙ. پيغمبر - رسول.
 نبي مرسل: ذ. اهو نبي جنهن تي ڪتاب نوحجي - ص. حب ڪتاب نبي.
 نبيذ: ذ (ع) شراب.
 نپيرن: م. ختم ڪرڻ. فيصل ڪرڻ. ڪرڻ. چيم ڪرڻ.
 ونوار ختم ڪرڻ. تڪميل ڪرڻ.
 نپيرو: ذ. فيصلو. پڄاڻي - خاتمو. توڙ. نپاء - انصاف. اڪلاء.
 نپيرو ڪرڻ: نپاء ڪرڻ - فيصلو ڪرڻ.
 نپير: نپيل: ص. ڪمزور - هيتو - اڀرو.
 نپ: ذ. آسمان - آڀ.
 نپاڳ: ص. بدبختي - ندورائي - ڪم نيمبي.
 نپاڳائي: ث. نپاڳ.
 نپاڳو: ص. بد نصيب - اڳو - جندو - ندورو. منحوس. (ث. نپاڳي).
 نپائڻ: م. نپهن. بسر ڪرڻ.
 نپائي: ث. اها عورت جنهن کي پيءُ نه هجي (زالون هڪٻئي کي پاڻ اتي صورجون).
 نپندو: ص. توڙ ٽن نپهه ڪرڻ وارو - نپهندو.

نيو: ذ. ٻوٽي جو هڪ قسم (جنهن جا پن وهجن ۽ ڪپڙا ڌوئن وغيره جي ڪم اچن).

نيور: ص. نهايت - تمام (ڪرو).

نتا: ث (ع) نطع (پڪڙي جي مٿن وڌل چمڙي جو پيش).

نت: ظ. هميشه - سڌاين، ڏٺم.

نت نئون: ظ. اڳئين کان اڳرو.

نتارن: م. ڌارن، آئرائن.

نتانت: ظ. هڪدم - ٻنڪل.

نتائج: ذ (ع) نتيج.

نترن: م. آئرن - آئرجن، آجروٿين.

نت نت: ظ. هميشه - سڌاين، هر روز.

نتيتا: ث. هميشگي - دوام - ابدِي حيات.

نتيجو: ذ (ع) غرض - مطلب - ماحصل. آخر - خاتمو. انت - انتها. ٿل. بدلو. امتحان جو فيصلو - رزلٽ.

نتيجو پوڳن: ڪي جي سزالوڙن.

نت: ث. هڪ قسم جو ڳه (سونو ڳه، جيڪو فقط سهاڳيون نڪم پائين)، ڊڳي جي نڪم پتل رسي.

نت هٿن: اٺ کي نڪم نوڙي وجهن، قابو ڪرڻ، مطيع ڪرڻ.

نتائون: ص. بي ثاڻيڪو - انهنڌو، رولاڪ.

نتر: ص. نڪتوييل - نٿس، نه تهو ۽ جونالو.

نترِي: ث. ترارم پيل منڊي ۽ چنو، ننڍڙي نٿ.

نٿن: م. ڊڳي يا اٺ کي نڪم رسي هٿن - نٿ هٿن.

نٿور: ث. نٿن جي پسي واري ڪنڊ يا نوڪ.

نٿا: ذ (سن) رسي تي تماشو ڏيک، ريندڙ بازو، بخرو - انگل.

نٿا شٽ: ذ. نازنخرا - فيشن.

نٿا شٽ ڪرڻ: اجاي تينٽل ڪرڻ، حرفت هلائڻ، ڪوڙي خوشامد ڪرڻ.

نٿا نٿا: ذ. گوهي بهانو - گوٺاٺ.

نٿا نخرو: ذ. نازنخرو - انگل مانو.

نٿا: ذ (انگ) ٻيچدار لوهي ڪلي.

نٿا: ذ. نٿائڻ جو عمل.

نٿائڻ: م. لٽائڻ، ان ٻڌو ڪرڻ، گسائڻ - گوهي ڪرڻ، ناغو وجهڻ، بهانا ڪرڻ، گوٺاٺ ڪرڻ.

نٿائو: ص. نٿيندڙ، گسائيندڙ - گوسرو.

نٿا ٻُٽ: ذ. نٿا، ان کي قابو ڪندڙ ٻرزو، مشينريءَ جا ٻرزا.

نٿا ٻُٽ ڍرا ٿيڻ: ڪپڙا وٺيڻ، دماغ خراب ٿيڻ.

نٿا گت: ص. نازنخري وارو - نخرينو.

نٿا ئي: ث. ڪل - مسخري، خوشطبعي.

نٿور: ص. ناچ ڪندڙ - ناچو.

نٿهڻ: ث. آس - تيز آس - سخت گرمي ۽ واري آس.

نٿي: ص. نازنخرو ڪندڙ - نخريلي.

نٿر: ص. بي چيو، ضدي، نوڏ - جنهن تي چوڻ ڪو اثر نه ڪري.

نٿرتا: ذ. هوڏ - ضد، بيرحمي.

نٿرپائي: ث. ضد، هوڏ.

نٿار: ذ (ع) نٿر لڪندڙ - نٿر نويس - ناٿر.

نٿار: ص (ع) گهور - صديقي - قربان - بلهار، عاشق.

نٿار ٿيڻ: صديقي ٿيڻ - قربان ٿيڻ - گهوري وڃڻ.

نٿار ڪرڻ: گهورڻ - نچاوار ڪرڻ.

نٿر: ذ (ع) اه عبارت جيڪا شعر ۾ نه هجي، تحرير - لکت.

نٿر نويس: ص. نٿر ۾ مضمون لڪندڙ، مضمون نگار، ليکڪ.

نٿري: ص. نٿروارو - نٿر سان لاڳاپو رکندڙ.

نٿري نظم: ذ. نٿرواري نموني تي لکيل آزاد نظم.

نٿپ: ذ. ٻن ڪاٺين کي ملائڻ لاءِ تڙچي وڍوارو جوڙيا ڳنڍ.

نٿپ ڪرڻ: پيڇڻ، جامنڊ گهرڻ، پا ڪرپائڻ - ڳرلڳڻ.

نٿپائڻ: م. پالڻ - پرورش ڪرڻ، پالي وڌو ڪرڻ.

نٿپائڻهار: ص. سانڍيندڙ - تاتيندڙ - نٿپائيندڙ.

نٿپايل: ص. پالي وڌو ڪيل، سانڍيل - پاليل.

نٿپر: ص. ڇٽ - برباد - تباه، خراب - ڪنو، ڏٻرو - ضعيف.

نٿپا: ظ. پوريءَ طرح - مڪمل طرح، بلڪل.

نٿپو: ص. جنهن کي پٽ ٻهي نه هجي - بي اولاد، نياڳو - منحوس، (ث. ٻيٽي).

نٿپڄڻ: م. پلجي وڌو ٿيڻ، پرورش ٿيڻ، پلجڻ - سانڍجڻ.

نٿپل: ذ (انگ) چوسڻي - ٻيٽي.

نٿپوڙ: ث. چپ - پيڙ.

نٿپوڙڻ: م. چپ ڏيڻ، چپي رس ڪڍڻ، پاڻي ڪڍڻ، چمپائڻ.

نٿپهري: ث. جتي ڪا به پهر نه هجي - سنسان هنڌ.

نٿج: ص. پنهنجو ذاتي - خانگي، نٿار - صاف - سچو - اصلي.

نٿجابت: ث (ع) اشارت، خندانِي اصالت.

نٿجات: ث (ع) رهائي - آزادي - چوٽڪارو.

نجات: ص. بنا ملاوت - نج - نبار.

نجاست: ث. (ع) گندگي - پليتي - ناپ ڪي. غلاظت.

نج پج: ظ. هوبهو - ساڳيو - نس پس.

نجد: ذ. (ع) مٿاهين زمين. (اسم خاص) عربستان جي هڪ مشهور شهر جو نالو.

نجران: ث. ظاهر - آشڪار - پڌرو.

نجس: ص. (ع) گندو - پليت - ناپاک.

نجف: ذ. اها جاءِ جتي پاڻي چڙهي نه سگهي. (اسم خاص) عراق ۾ حضرت علي ڪرم الله وجهه جي مزار شريف وارو هنڌ.

نجڪاري: ث. خانگائڻ وارو عمل - پرائيوٽ ٿيڙيشن.

نجم: ذ. (ع) تارو - ڪوڪب.

نجمر شناسي: ث. ترن سڃاڻڻ جو علم - جوتش - نجوم.

نجو: ص. ذاتي - خانگي. خالص - نج - نبار. (ث. نجبي).

نجوم: ذ. (ع) 'نجم' جو جمع. تارا - ڪواڪب. تارن جي ڀرڻ لهن وغيره جو علم - جوتش وديا.

نجومِي: ص. تارن، گرهن، سج چنڊ وغيره جي علم جو ماهر.

نجبي: ص. ذاتي - پنهنجو - خانگي.

نجيب: ص. (ع) اشراف. اعليٰ نسل جو. خانداني.

نجيب الطرفين: ص. ماءُ پيءُ جي طرفان صحيح نسب.

نجيترو: ص. ڪمزور - ضعيف. لاچار - عاجز. ننڍو.

نجان: ظ. مڃاڻ. مٿان. اوچتو.

نجانا: ظ. شايد - الا جي - جيڪس.

نجهرن: م. ڳرن - جهڙن. ڳٽيءَ ۾ ڳرن. هيٺو ٿيڻ - ڏهرو ٿيڻ.

نجهرو: ذ. جهوپو - اجهو - گهر بستي - جوءَ.

نجانا: ظ. شايد - جيڪر - نجانا.

نج: ث. نچڻ جو عمل - ناچ - رقص.

نچ: ظ. نت - هميشه. پيلي پت. پيلي ڪري.

نچ چوڻ: پليڪار ڪرڻ - خوش آمديد چوڻ.

نچائڻ: م. نچ ڪرائڻ - رقص ڪرائڻ. اشارن تي هلائڻ. هيٺ مٿي ڪرڻ. پريشان ڪرڻ.

نچڪڻو: ذ. ٽڪڙو - وارن کي چونڊڻ جو اوزار - چمڙي.

نچڪو: ذ. ناچ. ٽپ ڏيئي نچڻ. نچڻ ڪڍڻ.

نچڪو ٽپڪو: ذ. نچڻ ٽپڻ واري حالت.

نچنانگ: ذ. دوا طور ڪم ايندڙ هڪ ٻوٽي جي پڙ.

نچنگ: ظ. اوچتو - اچانڪ - اُمالڪ.

نچڻ: م. نچ ڪرڻ - رقص ڪرڻ. ٽپڻ ڪڍڻ. خوشيءَ مان ٽپ ڏيڻ.

نچڻ ٽپڻ: نچڪو ڪرڻ - ٽپا ڏيڻ.

نچڻي: ث. ناچو عورت - رقاصه - ناچي.

نچوڙ: ذ. رس. روح - جوهر. خلاصو - نت. نتيجو. ٻڙو.

نچوڙڻ: م. ٻڙوڻ. پٺي ڪيڏن. عرق ڪيڏن.

نچوڻ: م. ٿانءَ ۾ لڳل پٽيٽ (تيل گيم وغيره) کي چڱيءَ طرح اڳهڻ. چوپٽي ۾ کير جا رهيل پاندا ڏهي ڪيڏن.

نچ: ث. نڪ مان زور سان آيل ڦو ڪارو (جنهن سان گهڻو ڪري مغز مان به هوا نڪري) - چڪ.

نچون ڏيارڻ: تنگ ڪرڻ. هيٺ ٿيڻ - ڊهائڻ.

نچارڻ: م. جدا ڪرڻ - چونڊڻ - صاف ڪرڻ.

نچارو: ذ. صدقي ڪيل شيء - گهور.

نچتر: ذ. (سن: نڪستري) نڪت. تارو. تارن جو ميڙ. آسمان ۾ چنڊ جي رستي جا اٺاويهه گهر پ منزلون (اهي ترن سان سڃاتا ويندا آهن. جيئن: ڪٽي، هرڻ، گهر، کوھ، ڪٽ، شينهن، ٿيڙو وغيره).

نچتو: ظ. سڌو سنئون - پورو. (ص) ان ڇهيل.

نچڌ: ص. نه ڇڏيندڙ - مڇڏو.

نچڙڻ: م. سامت ۾ اچڻ. نڀيڻ - چڪو ٿيڻ. جدا ٿيڻ - الڳ ٿيڻ.

نچڻ: ص. نه ڇڏيندڙ. ثابت قدم. ارادي جو پڪو.

نچوڙڻ: م. فيصلو بيهارڻ - نڀيڻ. کولي ٻڌڻ. نروار ڪرڻ. ڌار ڪرڻ.

نحر: ذ. (ع) ذبح - قرباني.

نحر ڪرڻ: (ميت کي) دفن ٿيڻ.

نحس: ص. (ع) نيڳو - بد - منحوس.

نحل: ث. (ع) ماڪيءَ جي مک. قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو.

نحو: ذ. (ع) اهو علم جنهن سان ٻوليءَ ۾ لفظن، جملن، فعلن وغيره جي گردانن جي ڄاڻ ٿئي.

نحوي: ص. علم نحو جو ماهر.

نحوي نٻاوت: ذ. گرامر موجب جملن جي ترتيب.

نحوست: ث. (ع) نياڳ - بدبختي - شوم.

نحيف: ص. (ع) ڀرو - ڏيرو. نرڪ. ضعيف.

نختو: ذ. نقطو - ٽپڪو. اُٺ جي سنج جو هڪ قسم - ٻوٽڙو.

نختي: ث. مٿيءَ جو هڪ قسم - بوندي.

نخچير: ذ. (ف) شڪار ڪيل جانور - شڪار.

نُڙو: ذ(ف) انگل-نڙ-مٽو، غمڙو-لاڏ، بهنو.
 نخرا ڪرڻ: انگل ڪرڻ-ماتا ڪرڻ، بهن ڪرڻ.
 نخري بازو: ص. نخر، ڪندڙ-نخريو، انگلي.
 نخري بازي: ث. انگل، لاڏ-مٽ، بهان.
 نخريلو: ص. نخري بازو، (ث. نخريلو).
 نخل: ذ(ع) ڪڇيءَ جو وڻ، درخت.
 نخلستان: ذ. ريگستان، موهنجا جتي وڻ هجن.
 نخلو: ذ. واڍڪي اوزار جو هڪ قسم.
 نُخوت: ث(ع) غرور-گهمند، تڪبر، فخر، هٿ.
 نڊ: ذ. نڊي-درياءُ (پنج نڊ= پنج درياءَ)، بدبختي-نڀاڳائي.
 نڊا: ث(ع) آواز-سڏ، سڏڻ جو آواز، صدا.
 نڊارت: ص(ف) نڊا رڌ= بنا ٿمڻ جي (نلھو-سڪتو، بيڪر-نڪمو.
 نڊاف: ذ(ع) پڇارو-حلاج.
 نڊامت، نڊامت: ث(ع) شرمندگي، پشيماني-پڇتاءُ.
 نڊرت: ث(ع) عمدگي-خوبي، نوڪائي.
 نڊمر: ذ. پشيماني-شرمندگي.
 نڊورو: ص. ڏليل-پٽڪندڙ-رولو، ڀڳو-ڪمبخت-چنڊو.
 نڊوڙ: ذ(ع) انجمن-سيا-جماعت.
 نڊي: ث. ننڍو درياءُ، درياءُ، نئن، واھڙ.
 نڊيدو: ص(ف) جنهن ڪجهه نڏڻو هجي. جنهن ڪڏهن نٿو ڪڍو
 نه چڪيو هجي. سڪتو. ٻين جي ڪڏي ۾ جوھ وڃي ڏسندڙ.
 بيشرم-بي نڪو.
 نڊيم: ص(ع) دوست-ساٿي.
 نڊڙ: مذ. منڍ پڄاڻي، شروعات، خاتمو-دنگ-آخر-توڙ.
 نڊان: مذ. آخر ڪر-پوءِ-نيٺ-بعد ۾.
 نڊان قيمت: مقرر ٿيل گھ-آخري قيمت.
 نڊان ڪرڻ: انتھ ڪرڻ-حد ڪرڻ-پڇاڙي ڪرڻ.
 نڊان: ذ. ڪٽنب-خاندان، ڌن-دولت، گهر-جاء-مڪان.
 نڊڙ: ص. بي سھاري، بيواھ-بيوسيئي، بي پھچ، ويچارو-لاچار.
 نڊڪ: ص. ٻڌ ٿڪو-بيواھو.
 نڊن: م. سامان ستن، بارو جهڻ (اٿن تي).
 نڊٽڪائي: ث. لاوارثي، لاچارِي، ان سرنه.
 نڊٽڪو: ص. جنهن جو ڪوبه مٽ نه هجي. جنهن جو ڪو ڌڻي
 ڌوئي نه هجي-لاوارث، بيواھو-غيبو، رولاڪ، ڌڙير، (ث.
 نڊٽڪي).

نڙ: ص. ننڊ چنڊڙ، بي ڊيو-دلير.
 نڙڙ: ذ(ع) صدقو-قرباني، باس-سڪا، وڏي مٽھوڪي پيش ڪيل نڙاڻو.
 نڙ ڏيڻ: صدقو ڪرڻ، سپرد ڪرڻ، سڪا ڏيڻ.
 نڙاڻو: ذ(ف) تحفي طور ڏنل شيء، صدقو.
 نڙير: ص(ع) ڊيچاريندڙ-خدا جو خوف ڏياريندڙ، نبي سڳوريءَ
 جن جو لقب.
 نڙ: ذ(ف) مذڪر (مٽھو، جانور، سھوارو، ٻوٽو، وڻ)، جنس
 مذڪر، مرد، مڙس، بهدر-پھلوان.
 نڙ پڪي هڪلجڻ: سخت چؤ ڪسي هجڻ، اهڙو ڀردو، جو پڪي به
 اڏي اندر نٿا ڇي.
 نڙگهٽو: ص. جبرو-جانئو، ڏٺو مٽو، شپوٽي-ڪمي.
 نڙ ماڏي: ذ. جوڙو-جفت (مذڪر ۽ مؤنث جو).
 نڙ: حرف جر (سن) کان سواءِ-بغير-بنا-ري.
 نڙ اُڀرائي: ص. بيڏوھي-بيگھه.
 نڙاج: ذ(سن) لاقانونيت-انرڪي.
 نڙاڇي: ص. باغي-حڪومت دشمن-انارڪست.
 نڙاڇڙي: ث. اک جي مٿن ڀروئن جي گولائيءَ واري جاء.
 نڙاس: ص(سن) نااميد-مايوس، محروم، ڏنگير.
 نڙاسائي: ث. نااميدي، اڏاسي، مايوسي.
 نڙاڙ: ص. پيشاني-نڙڙ-جڳين.
 نڙالو: ص(سن) جدا-الڳ، نيرو-انوکو، عجيب، (ث. نڙالي).
 نڙالي حالت: ث. انوکي ڳالھ-استند.
 نڙالي طبيعت: ث. خاص مزاج-انوکي فطرت.
 نڙاھ، نڙھ: ص. محروم-نااميد.
 نڙائي: ث. پاڪ ٿي-نرملتا-پوترهڻ واري حالت.
 نڙت: ث. نظر-نگاھ، اک، بصارت، (سن) نچ-رقص.
 نڙتن: م. نھرن-جاچن-چٽائڻ.
 نڙتو: مذ. نظرڪي سامھون-سڌو.
 نڙتئون: ظ. نرت سان، ڏين سان.
 نڙتي ٿنڌ: ث. سازجي وڃت جي سرت سمجھ واري ٿنڌ.
 نڙجائي، نڙجائي: ث. ضد تيسو، نرت ٿي.
 نڙجو، نڙجو: ص. نڪ جو ڏاڍو-بيشرم، بي چيو، ضدي-نثر.
 نڙخ: ذ(ف) نڙخ (اگھ، مله، قيمت-بها.
 نڙخنامو: ذ. بازار جي اڳھن جي لسٽ-اڳھو تري.
 نڙد: ذ. مھرو، قيمتي تحفو.

نرمي ڪرڻ: آسني ڪرڻ، ٻرائي ڪرڻ، مهرباني ڪرڻ.
 نَرُکان، نَرُنانءُ: ذ. نَرُناني وارو- مذ ڪرڻ لڳو. ٻجهارت ۾ نر جنس جي لاءِ ڪم ايندڙ اشارو.
 نَرُنجڻ: ص. بي عيب، خدا جو طائب.
 نَرُندڻو: ص. بهيجا- نر لڳو.
 نَرُتو: ذ (سن) تحقيقات، فيصلو- نبيرو.
 نَرُتي: ص. نياءُ ڪندڙ، مين- شلث.
 نَرُو: د. هڪ عضوو- آئورو- خصيو.
 نَرُا پَرُجن: شهنشيدائين.
 نَرُا چَڻ: ڊيڄرن- هيٺائين، وس ڪرڻ.
 نَرُا ڏيڻ: مغورائين، مٿي ٿيڻ، جهيڙو ڪرڻ.
 نَرُا ڪڻ: گهوڙي پ بني ڪنهن جانور جو ڳئون پني تنگيون مٿي کڻي اُتر ڪرڻ.
 نَرُا لهڻ: انور سڄي پون- هرنيا ٿيڻ.
 نَرُو: ص. خانص- نج، صاف، اڪيلو- چڙو، سادو، (ض) رڳو- فقط، بسڪل، سر سر.
 نَرُوار: مذ. ظاهر- ڪنيو- پڌرو.
 نَرُوار ٿيڻ: جتوئين- ظاهر ٿيڻ، منظر عام تي اچڻ.
 نَرُوان: ذ (سن) نج- چوٽڪرو- مڪتي.
 نَرُوتو، نَرُوتيو: ص. نر، چوڪرو. (ث. نروتي).
 نَرُوڏڻ: م. پوڙڻ- نچوڙڻ، چيپائڻ، ولوڙڻ- جهڪڻ.
 نَرُوڳي: ص. جنهن کي بيماري- هجي- چڱو پيو- تندرست- نرويو: ص. صحتمند ڪڍو، صاف سٿرو- صحت بخش.
 نَرُه: ص. نراس- محروم، وانجهيل، نااميد.
 نَرُه ڪرڻ: نراس ڪرڻ- نااميد ڪرڻ.
 نَرُي: ت. تنگ پ پنهن جي اندرين پوري هڏي، وچينءَ اگر جي چوٽيءَ کان وٺي نونٺ تائين مٿ (ڪپڙي وغيره جي ڊيگهه ويڪرو سمڪايو).
 نَرُينو: ذ (ف) نر- مذ ڪر.
 نَرُينو ولاد: ذ. نر ولاد.
 نَرُيو: ذ. نبيءَ جو نرو (چت تي وجهڻ لاءِ)، نڪر جو نيسارو.
 نَرُڙ: ذ. بنس، ڪنهن يا ڪنگور جو اندريون پورو ڪانو، حتي يا جسم چڪڻ لاءِ پورو ڪانو. هڪ قسم جو ساز- ڪاني، مغزو، نر نري.
 نَرُ مان ڪڍڻ: پ نبيءَ مان نيڪائي ڏيڻ.

نَرُڙ: ص. چلاڪ- موخير، ڏڍو- ٻڌر- پنهان.
 نَرُڙ: د. پيشاني- نرڙ.
 نَرُڙائي: ث. ڏاڍ جواني- ڏاڍموسي.
 نَرُڙو: ذ. ڏمڪ- خوف- ڊپ.
 نَرُڙو ڪڍڻ: ڏ ڏين ڳالهائڻ- جهيڙو ڪرڻ.
 نَرُسن: ث (انگ) ذاتي، مريض جي سڀل ڪندڙ عورت.
 نَرُسن: ص. ڪسو- اڻپورو- ڪٽل، مارو تي- گذر.
 نَرُسائي: ث. گهٽ تي- ڪوٽ- ڪمري.
 نَرُسري: ث. (انگ) گڻن ٻوٽن جي پورڻ جي جاء.
 نَرُسنگ: ث (انگ) موهه پتي، نرس جو ڪم- تيمارداري.
 نَرُسنگو: ذ. وچند ڀڳ- توتڙو- سڪڙي (سز).
 نَرُغو: ذ (ف) شڪر جي صلاح ۾ منهن جو هوٽو جو جيڪو نَرُ ڪري شڪر کي ورن تي شڪريءَ جي سمهون آئي. هجوم- پيڙ، گهيرو.
 نَرُغي م ر اچڻ: حصار ۾ اچڻ- گهيرو ۾ اچڻ، قسجي پون.
 نَرُڦوتو: ذ. وڏي ايلاجي (خوشبودار معخو).
 نَرُڪ: ذ (سن) نرڳ- دوزخ.
 نَرُڪ: ث. جاچ- چڪاس، پرڪ- آزمودو.
 نَرُگس: ذ. هڪ قسم جو گل ۽ ٻوٽو.
 نَرُگه: ذ (سن) دوزخ- جهنم، عذاب. (ص) ڪڻ- گندگي، پليٽي.
 نَرُگي: ص. دوزخي، گدلو- غيظ.
 نَرُگهڻ، نَرُگهڻ: ذ. نرڙي، واري شهر ڳ.
 نَرُگهول: ص. تمام ڊگهو- قدآور.
 نَرُلڳو: ص. بيشرم، جنهن کي لڄ- هجي. (ث. نرلجي).
 نَرُم: ص (ف) ڪومل- ڪوئرو- ملائم، نازڪ- انيس، ڳڙو- ڳنڙو.
 نَرُم دل: ص. رحمدل، پ ڄهارو، قيس ڪندڙ.
 نَرُم ڪرڻ: ملائم ڪرڻ، ڍرو ڪرڻ- نرن، دل وٺڻ.
 نَرُمائي: ث. نرمي.
 نَرُمَل: ص. اچو، جو، پ ڪ ص ف.
 نَرُمَلتا: ث. پ ڪ ني، ص تي.
 نَرُمو: ذ. سنهي ڪٽيل ڪپهه.
 نَرُمي: ث (ف) ڪومت، نراڪت، گذار، ڪونراڻي- ڪوئڙي، بردباري- سنجيدگي، آهستي، رحمتي.

نَر: ذ. نَرِي - نَرگهٽ.

نَرَاڻِي: ص. نَرَو جا ٿيندڙ.

نَرَاڻِي، نَرَانڊِي: ث. ننڍو نَر، سَت وغيره ويڙهن لاءِ پوري نَلي - نَرَو.

نَرَاوَل: ث. ڏينڊن سَم جي پَنِي تي ٿيندڙ هڪ قسم جو گاه.

نَرِييت: ث. نَر جي نَلي تي چيا ويندڙ ڊگها بيت (سنڌي اساسي شاعريءَ جو هڪ قسم).

نَر دُول: ص. تسمه ڊگهو.

نَرگهٽ، نَرگهوتو: ذ. ساهڪن واري نِي، نَرِي، ڳچي.

نَرَو: ذ. ڪور ڪي ڪم جو هڪ اوزار. سَت ويڙهن لاءِ ڪاٺ جي نَلي - نَرَانڊِي، لوھ پ رِيڙ وغيره جو پايپ.

نَرَا پَرَن: نَرَن تي ڏاڳا ويڙهن.

نَرَا سَڪَن: ٿڪجي پون. نقصان پون.

نَرِي: ث. نَرَانڊِي.

نَرِي: ث. جسم جو هڪ عضوو (کاڌي ڪاٺ پ ساهڪن واري نَلي) - نَرگهٽ، ڳچي.

نَرِيءَ تي لَت اچَن: مجبور ٿيڻ - بيوس ٿيڻ.

نَرِيءَ تي نُهَن ڏيَن: تنگ ڪرڻ - اجايو ظلم ڪرڻ.

نَرِي پُون: گهڻي ڳالهائڻ سبب آواز ڳهه ٿيڻ.

نَرِي ڪيڏَن: زور سان ڳالهائڻ. ڪُهَن.

نَرِيءَ مان پاڻي بَڪَن: تمام سهڻو نزاڪت واري هئڻ.

نَرَاڌ: ث (ف) اصل نسل، خاندان. حسب نسب.

نَرَاڙ: ص. سنهڙو - لاغر، منسل.

نَرَاڙَت: ث. هيٺائي، نهٺائي.

نَرَاغ: ذ (ع) تڪرار - جهيڙو، فساد، عداوت - دشمني.

نَرَاڪَت: ث (ف) ناز ۽ ادا، ذرڪ مزاجي، نفاست، سهڻائي، سونهن - سوڀيا.

نَرَاڌ: ط (ف) ويجهو - قريب - اوڏو، پيرسان.

نَرَاڌِيڪ، نَرَاڌِيڪ: ط (ف) ويجهو - قريب، اڳيان، پيرسان.

نَرَاڌِيڪِي: ث. ويجهڙائي - اوڏڙائي.

نَرَاغ: ث (ع) سڪرات - پوين پساه.

نَرَاوَل: ذ (ع) زڪام - ريزش - ليس.

نَرَاوَل ڪَرَن: ڪنهن عضوي تي نرلي جو اثر ٿيڻ. مصيبت اچڻ، نقصان پهچڻ.

نَرَاوَل: ذ (ع) نازل ٿيڻ، مٿان اچڻ، قرآن شريف وحيءَ جو نازل ٿيڻ.

نَرَاهَت: ث (ع) پ ڪپڙگي، نازگي، خوشي، خوشحالي، راحت - سرور.

نَرَاهَت گاه: ذ. گهمڻ ڦرڻ وارو هنڌ.

نَس: ث. نبض - ناڙ - رڳ. مرد نو مخصوص عضوو. وَن جي پَنِي، ريشي جوتاندورو.

نَس بَندي: ث. نسل پيدا ڪندڙ عضوي جي خاص رڳ قطع ڪرڻ (اولاد پيدائڻ ڪرڻ لاءِ).

نَس جهلَن: قابو ڪرڻ. سوڙهو ڳهڻ.

نَس سَهِي ڪَرَن: طبيعت کي سمجهڻ. مزاج کان واقف ٿيڻ. ڪمزوري پ عيب کان واقف ٿيڻ.

نَس مَرَن: رڳ جو ڪمزور ٿيڻ.

نَسَن ويڊو: ص. ڪم ڪوس - هڏ حرام.

نَس: ط (سن) نڌ - بغير - بن - سواءِ.

نَسَات: ط. اڻهيءَ ساعت ۾ - اجهو - هيٺو.

نَسَاء: ث (ع) زالون - عورتون.

نَسَائَن: م. نَسَائَن - سَڪائَن (ڦٽ ڦڙي، زخم).

نَسَب: ذ (ع) اصل نسل، گهراڻو - خاندان، پيءُ جي طرفان نسبت - آب ٽي پيڙهي.

نَسب نامو: ذ. پيڙهي، جوشجرو.

نَسَبَت: ث (ع) نالي ٿيڻ - منسوب ٿيڻ. نعلو - لاڳاپو. ماڻهي. (ط) پيٽ.

نَسَبَتِي: ص. نسبت وارو - لاڳاپيل، عزيز - ماڻ.

نَسَبِي: ث. ڪن مڙن جو هڪ ڳه. (ص) نسب جو - پيڙهائڻو.

نَسَت: ص. سَت کان سواءِ - بي زور - ڪمزور - نَسَتو.

نَسَتَائِي: ث. ڪمزو - هيٺائي، ضعيفي.

نَسَتَو: ص. ڪمزور - هيٺو - اڀرو، بي طاقت.

نَسَتَرَن: ذ. خوشبودار سنڍڳل جو هڪ قسم.

نَسَتَعَلِيق: ذ (ع) لکڻ يا تحرير جو هڪ نمونو (جنهن ۾ فارسي يا اردو لکي وڃي ٿي).

نَس پَس: ط. هريو - بلڪل ساڳيو.

نَسَجَن: سوس ڪاٺي وڃن، پيلجي وڃن - منجهن.

نَسَخ: ذ (ع) عربي ٻوليءَ جي هڪ قديم لکت جو نمونو.

نَسَخو: ذ (ع) ڪتاب، قلمي مسودو، اهو ڪ غذا، جنهن تي ڊاڪٽر پ طبيب دواءِ جي ترڪيب لکي.

نَسَخو لکَن: دوائن جو پير چولڪن.

نَسَرَن: م (سن) نڪرڻ - ٻاهر ٿيڻ، ظاهر ٿيڻ، اڀرڻ - ڦٽڻ (پوک، سنگ)، اڀرڻ، انگور ڄڻ.

نِسرِي بيَهَنَ: ظاهر تي بيَهَنَ. مستي ڏيکارڻ.
 نِسرِي پونَ: بچڙائيءَ ۾ نروارڻين.
 نِسرِي نه سگهڻ: ڪنهن جي اڳين پنهنجي خيال ياراءِ ظاهر ڪري
 نِسگهڻ.
 نِسرِي وِجَنَ: انگورجن - سنگ ڪيڻ. حد ننگيڻ.
 نِسرِيَل: ص. سنگ ڪڍيل. ضدي - هنيو.
 نِسرِين: ذ (ف) اڇو گلاب. عورت جون ٺالو.
 نَسَقُ: ذ. روش - دستور. بندوبست - تنظيم (نظم و نسق).
 نَسَلُ: ذ (ع) آل اولاد - آل عيال - ٻار ٻچا - خاندان. قوم - قبيلو.
 نَسَالَتِيو: ص. اعليٰ نسل وارو - سُئي پڻ جو.
 نَسَلِي: ص. نسل جو - نسل متعلق.
 نَسَنگُ: ص. بيدپو - بيخوف. ظاهر ظهور. سورهيه.
 نَسَنُ: م. ٻاڻ سو ڪرڻ - ڀڄڻ.
 نَسَنُ: م. سَنَ - گهٽجڻ (زخم، ڦٽ، ڦڙڙي).
 نَسَوارُ: ث. تماڪ مان ٺهيل هڪ نشيدار وکر.
 نَسَواڙِي: ص. نسوار ڪا ٿيندڙ موليٰ.
 نَسَوانُ: ث (ع) نساء جو جمع (عورتون - زالون).
 نَسَواني: ص. عورتن جو. عورتاڻو.
 نَسَوانِيَت: ث. عورتپتو.
 نَسَورو: ص. سربستو - سورو - سڄو - نج - خالص. نرو.
 نَسَورو ڪوڙُ: ذ. نج ڪوڙ - بدڪل ڪوڙ - سڀ ڪوڙ.
 نَسُي: ث. ان ٻڌي - نه ٻڌل.
 نَسِيانُ: ذ (ع) ويسر - فراموشي. پُل چُڪ.
 نَسِيمُ: ث (ع) وڻن پوٽن جي سرهي هو ٿڌڙي هير.
 نَسِيمُ بَحَرُ: ث. سامونڊي هوائون.
 نَسِيمُ سَحَرُ: ث. صبح واري ٿڌڙي هير.
 نَشَاةُ: ث (ع) پيدائش - آغاز - شروعات.
 نَشَاةُ ثَانِيَه: ث. نئون آغاز - نئين سر شروعات.
 نَشَاسَتو: ذ (ف) ڪٽڪ جو گودو (جنهن مان منڍ ٺهي).
 نَشَاطُ: ث (ع) خوشي. فرحت. سرور. عيش جو مزو.
 نَشَاطُ افزا: ص. خوشي وڌائيندڙ.
 نَشَانُ: ذ (ف) تَر - هِجَن - پَتو - ڏَس. نقش - ٺبو. ڀڳر. نشاني.
 اُثر. چاپ. جهنڊو. نام لکڻو. نشانو - هدف. تمغو. داغ
 (زخم يا ڦٽ ڦڙڙيءَ جو).

نِشان بردار: ص. جهنڊو کڻي هلندڙ - علمبردار.
 نِشانات: ذ. نشان - جو جمع.
 نِشان پتو: ذ. ٻار پتو - ڏَس. نام لکڻو.
 نِشاندِهِي: ث. ٻار پتو - ڏَس پتو.
 نِشان ڪرڻ: سڃاڻپ لاءِ خاص اميدان وجهڻ.
 نِشائِرُ: ص. ظاهر - پڌرو - نروار.
 نِشَانِجِي: ذ. نشانو چڙهندڙ - تيرانداڙ - گوليمار.
 نِشَانو: ذ (ف) تيرانداڙي يا گوليمار جو مقرر نشان (جنهن تي
 مشق ڪجي) - هدف.
 نِشَانو ٿيڻ: نشن تي لڳڻ. گوليءَ وغيره سان مرن.
 نِشَانِي: ث (ف) ڪ شيءَ يا ڪنهن ڳالهه جو حوالو. جيڪو خاص
 اميدان طور ڪنهن ڏانهن موڪلجي (جيڪو موڪليندڙ
 جنهن ڏانهن موڪلجي انهن بنهي کي معنوم هجي). ڪو خاص
 نشان. سڃاڻپ وارو ڪو اميدان.
 نِشَتَرُ: ث (ف) ڦٽ. ڳڙ وغيره کي چير ڏيڻ جو چاقو.
 نِشَتَر هٿن: نشتر سان چيرڻ. موهن - عاشق ڪرڻ.
 نِشَتُ: ص. بد سَوَڻ. ناموافق. نڀاڳو - بد بخت.
 نِشِپَرُو جَنَ: م (سن) بي غرض - بي مطلب.
 نِشَدُ: ذ. منع ڪيڻ - ممنوع.
 نِشَرُ: ذ (ع) پڪيڙ - ڦهلاءُ. مشهوري.
 نِشَر ڪرڻ: پڪيڙڻ. چڙو چڙ ڪرڻ.
 نِشريات: ث. موصلات ذريعي نشر ڪرڻ جو سلسلو - براد ڪاسنگ.
 نِشرياتِي رابطو: موصلاتِي لهرن و - ميلي نشریات جو مختلف
 مرڪزن سان ڳنڍاپو.
 نِشَسَتُ: ث (ف) ويهڪ - بينڪ. مجلس. ويهڻ جي جاءِ.
 نِشَسَتُ بَر خاست: ث. اثا وِيه. ڪچهريءَ ۾ ويهڻ جو سليقو.
 نِشَسَتُ گاه: ث. ويهڻ جي جاءِ - بينڪ.
 نِشَڪا: اسم خاص. قديم دؤر ۾ سنڌ ۾ رائج سوني سڪي
 جو نالو.
 نِشو: ذ (ع) پيدائش. اوڀڙ. قدبت مراد فو - واڌ.
 نِشو وُتْمَا: ذ. پرورش. اُڀڙڻ - وڌڻ - واڌو ٻيجه. ترقي.
 نِشو: ذ (ع) سرور - ڪيف - مستي. خمار - ڪيپ. مدهوشي.
 جوش - وِوَنو. منگ. غرور - تڪبر.
 نِشا تَوَرَنَ: حوشيار ڪرڻ. مرڪيڻ.
 نِشو چَرَهَنَ: خمر چَرَهَنَ. نشي جي مستي چَرَهَنَ.

نشو ڪرڻ: نشيدار شيون واپرائڻ.
 نشو لهڻ: خمار لهڻ، دوشمراچڻ.
 نشو پتو: ذ. سرور جو سامڻ.
 نشو پتو ڪري ڇڏڻ: فغول خرچي ڪرڻ - اجايو ڇڏڻ (رقم).
 نشئي: ص. نشو واپرائيندڙ - نشائي - شرابي.
 نشي باز: ص. گهڻو نشو ڪندڙ - وڏو نشئي.
 نشي بازی: ث. نشو واپرائڻ.
 نشيب: ذ (ف) هيٺاهين، لاهي - لهندي - نمندي، لاهي واري زمين - نوڻ.
 نشيب و فراز: ذ. هيٺاهين مٿهين، اونچ نيچ، ترقي تنزل، لاهو چڙهو.
 نشيبي: ص. نشيب وارو - لاهي واري - هيٺهون - لهوارو.
 نشيلو: ص. نشي وارو - نشوپيدا ڪندڙ.
 نشيلي اک: ث. خماريل اک - گهڻيندڙ اک.
 نشيمن: ذ (ف) آرامگاه، اڪيلائي واري جاء، گهر، آڪيرو - آشي نو.
 نشين: ص (ف) ويهندڙ - وينل (مرڪب م ايندڙ پيڇڙي، مثلاً، گوشه نشين).
 نشيني: ث. ويهن - نشين ٿيڻ (مثلاً، تخت نشيني).
 نص: ذ (ع) تحقيق - چنڊ چان، پڌري ڳالھ، قرآن شريف جي آيت جنهن جو منھوم چٽو پڌرو هجي.
 نصاب: ذ (ع) پوئجي - موڙي، ايترو مال جنهن تي زڪوٰۃ واجب الاداهجي، درسي ڪتاب.
 نصاري: ذ (ع) سندن پنهنجي عقيدتي موجب عيسيٰ جاپوئلڱ - عيسائي.
 نصب: ذ (ع) قائم - ڪڙو، ڪٽل، بٽ - بوتو.
 نصب ڪرڻ: ڪوڙڻ - قائم ڪرڻ.
 نصب العين: ذ (ع) اصل مقصد - ارادو.
 نصرائي: ذ (ع) عيسائي مذهب جاپوئلڱ - ڪرستان.
 نصرايت: ث. عيسائي مذهب - عيسائيت.
 نصرت: ث (ع) فتح - سوڀ - جيت، مدد - حمايت.
 نصف: ص (ع) اڌ - نيم.
 نصف النهار: ذ. اڌ ڏينھن - ٻيھر.
 نصوح: ص. نصيحت ڪندڙ، سچي دل سان توبه ڪندڙ.
 نصوحِي توبه: ث. هميشه لاءِ سچي توبه.
 نصيب: ذ (ع) پاڳ - قسمت - مقدر - طالع.
 نصيب آزمائش: قسمت پرڪڻ، قسمت تي پنهنجو ڪم ڇڏڻ.
 نصيب ڦٽو: ص. بد بخت - ٺيڳو، بدنصيب.

نصيب ڪلڻ: پاڳ ڪڻ - بخت ورن.
 نصيب م اچڻ: قسمت سر و ملڻ.
 نصيحت: ث (ع) صلاح، نيڪ صلاح، تنبيهه، هدايت.
 نصيحت آموز: ص. نصيحت واري (صلاح).
 نصيحت پذير: ص. نصيحت مڃيندڙ.
 نصيحت ڏيڻ: سمجهڻ، نيڪ صلاح ڏيڻ، سزا ڏيڻ.
 نصير: ص (ع) مددگار - ساٿي - معاون.
 نصيري: ذ (ع) جانشار - شيدائي، حضرت علي ڪرم الله وجهه کي خدا مڃيندڙ هڪ فرقو.
 نطفو: ذ (ع) ڦڙو - قطرو، مٺي ۽ جو قطرو، اولاد.
 نطفو بيهڻ: حمل ٿيڻ - پيٽ ٿيڻ.
 نطق: ذ (ع) ڳالهائڻ جي طاقت - گوپڻي.
 نظارت: ث (ع) ناظر جو عهدو - ناظري.
 نظارو: ذ (ع) ديد بزي، لقاء، هاشيء جيڪ ڏسڻ م اچي.
 نظارو ڪرڻ: ديدار ڪرڻ، لقاء ڏسڻ.
 نظاري نروار: ظاهر ظهور - پڌري پٽ.
 نظام: ذ (ع) انتظام - بندوبست، سلسلو - ترتيب، طريقو، ٺاهڻ.
 نظام شمسي: ذ. سج ۽ ان سان لاڳاپيل گره ۽ سيارا.
 نظاماتي: اسم خاص، هڪ ذات جون لو.
 نظامت: ث (ع) انتظامي محڪمو.
 نظامي: ص. حضرت نظام الدين اولياء رح جي سلسلي جو مريد.
 نظر: ث (ع) ڏسڻ - ديد، غور سان ڏسڻ، نگاه، بينائي - بصارت، اک - چشم، جن پٺو جواثر.
 نظر اچڻ: ڏيکائي ڏيڻ.
 نظر انداز ڪرڻ: توجهه نٿي ڏيڻ، درگذر ڪرڻ، چشم پوشي ڏيڻ.
 نظر اندازي: ث. بي توجهي، بي پرواهي، چشم پوشي.
 نظرباز: ص. ديدار بزي ۽ جوشوقين - سڌڙيو.
 نظر بچائڻ: لڪڻ - پاسو ڪرڻ - غائب ٿيڻ.
 نظر تي چڙهڻ: پسند اچڻ - وٺڻ.
 نظر پوڻ: ڏسڻ م اچڻ - ڏيکائي ڏيڻ، معلوم ٿيڻ.
 نظر ڏيائڻي: ث. نطنرو متهوءَ کي نظر واپس وٺڻ لا، ڏنل اجورو - صدقو.
 نظر ڊوڙائڻ: ڏسڻ، آسپ سان ڏسڻ، سرسري ڏسڻ - مٿ چرو ڏسڻ.
 نظر رکڻ: سنڀال ڪرڻ، جاسوسي ڪرڻ.

نظر لڳڻ: بد نظر جو اثر ٿيڻ.

نظر مان ڪيڻ: جاچي ڇڏڻ-ڏسي ڇڏڻ مٿاڇرو ڏسڻ.

نظر ۾ هجڻ: هروقت اکين اڳيان هجڻ.

نظر نه اچڻ: ڏسڻ نه اچڻ، پتو نه ٿيڻ.

نظر ناچيو ٿيڻ: گهٽ ڏسڻ ۾ اچڻ-نظر جي ڪمزوري ٿيڻ.

نظر وڇڙائڻ: اک اڙائڻ، اک چمڪائڻ.

نظر هٽڻ: ڏسڻ-نظر-خراب نظر ڪرڻ.

نظر بند: ذ (ف) اهو قيدي جيڪو جيل ۾ نه هجي، پر ان کي ڪيڏانهن وڃڻ يا ٻئي سان ملڻ جي اجازت نه هجي ۽ نگراني هيٺ هجي. قيد-گرفتار.

نظر بندي: ث. حراست-قيد، جلدو گري، چشم بندي.

نظرديد: ث. جاچ-تپس-چڪاس.

نظر ثاني: ث (ف) بيويرو ڏسڻ. ٽئين طرح سان جائزو وٺڻ، ٻيهر چڪاس.

نظر داري: ث (ف) سنڀال-نگهه ڏي.

نظر ڏرڻ: م. نظر هٽڻ-ڏسڻ، بد نظر سان ڏسڻ، ٽڪڻ.

نظر ياتي: ص (ع) نظري سان لاڳاپو رکندڙ-نظري وارو.

نظريو: ذ (ع) اصول-ٿيوري-مسڪ.

نظم: ذ (ع) نظم شعر-ڪلام، سلسلو-ترتيب.

نظم و نسق: ذ. انتظام-بندوبست.

نظميه: ص. نظم وارو-منظوم.

نظير: ذ (ع) مثال-تمثيل، چوتي، حڪيت، نمونو.

نظير ڏيڻ: حوالو ڏيڻ-مثال پيش ڪرڻ.

نعت: ث (ع) صفت-تعريف، واکاڻ. خاص طور تي نبي سڳوري جي ثنا-مدحيه نظم.

نعت خواني: ث. نعت پڙهڻ.

نعتيه: ص. نعت وارو-نبي سڳوري ﷺ جن جي شان ۾ چيل (شعرو وغيره).

نعره: ذ (ع) زور سان آواز، هڪل-للكار، لڙائي ۾ سڃاڻپ لاءِ خاص ٻول.

نعره هٽڻ: للڪرڻ-هڪل ڪرڻ، دعويٰ ڪرڻ.

نعرې رڙي: ث. گوڙ-خل-شور.

نعل: ذ (ع) لاش-مڙدو.

نعل: ذ (ع) جتي-ڪنڪش، باربرداريءَ واري وهڻ يا سواريءَ جي جانور کي پيرن ۾ لڳل وهي ڇڻو-ٺل.

نعلبند: ص. وهڻ کي نال هٽندڙ.

نعم: ص. نيڪ-اٽم-سٺو.

نعم البدل: ذ (ع) سٺو بدلو-نيڪ معاوضو، نقصان جو عيوض.

نعمت: ث (ع) خدا جي طرفان منيل عطا-بخشش، عطيو، مال دولت، آسائش.

نعمت الله: ذ. الله جي ڏنل نعمت، ماتهو ۽ جوناو.

نعمت خانو: ذ. ڪاٺ جون نڍو چر بدار ڪپڻ جنهن ۾ ڪڍور ڪجي.

نعوذ بالله: جمعو (ع) اسين الله تعاليٰ کان پناهه ٿا گهرون-خدا بچائي.

نعيم: ذ (ع) نعمت وارو، اندر ۾ مليل شيءِ.

نغار جي: ص. نغار وڇائيندڙ.

نغارو: ذ (ع) ندره-پير-نقارو.

نعمو: ذ (ع) سڙيلو آواز، مني ٻولي، گيت، راڳ، ترانو.

نعمي سرائي: ث. ڳائڻ واري حالت، تعريف-ثنا.

نفاذ: ذ (ع) حڪم جاري ٿيڻ-فرمان، هڪڙي شيءِ جو ٻيءَ ۾ ٻيهي وڃڻ-گهڙي وڃڻ.

نفاس: ذ (ع) ٻر ڇڻڻ کان پوءِ عورت جو چاليهن ڏينهن تائين چلو.

نفاست: ث (ع) ڀ ڪاٺي، صفاي، اڇائي اجرائي.

نفاست پسند: ص. پڪ صاف رهندڙ-اڇو آجرو.

نفاق: ذ (ع) قوت-عداوت، ڏڦيڙ، دشمني، اثبت.

نفاق پوڻ: قوت پوڻ، دشمني ٿيڻ.

نفاق رکن: دل ۾ بغض رکن، عداوت رکن، ٻيائي رکن.

نفاق وجهڻ: دشمني پيدا ڪرڻ (ٻن ڌرين ۾)-ڳيڙو وجهڻ.

نفت: ذ. زمين مان نڪرندڙ هڪ قسم جو ڪارو روغن.

نفر: ذ (ع) نوڪر-ڇاڪر-ملازم، هڪ فرد.

نفرت: ث (ع) ڪراهت-ٻڏڻ، ٻيڙي، ٻوڏ.

نفرت ڪرڻ: حقارت جي نظر سان ڏسڻ.

نفرت انگيز: ص. نفرت ڏياريندڙ-ڪراهت ڏيندڙ.

نفرې: ث. ٻيائي ملازمت، نوڪري، گهٽن ماتهن جو جٿو.

نفس: ذ (ع) نفس-ساه-ڌم-پساه، ذات-هستي، جسم، جن، شخص-متهو.

نفس پتو نه هئڻ: بلڪل بيحياتجڻ.

نفس مارڻ: خواهش کي روڪڻ، تنويءَ زهر اختيار ڪرڻ.

نفس جي مار: ذ. ڪيل ڏوهن جي سزا-ڪيتو.

نفسِ اماره: ذ. اها خوش چيڪ نسن کي بديي غير شرعي ڪمن لاءِ وورغلائي. حيواني ب شيصاني نسن.

نفسِ پرست: ص. عبتن. خود غرض.

نفسِ ڪشي: ث. پنهنجي نسن کي مرن. برهيزگاري.

نفسِ لوامه: ذ. گندهڪن پوءِ پاڻ کي ملامت ڪرڻ وارا احساس.

نفسا نفسِي: ث. پنهنجي چنڊ جو خيال. ذاتي مدد- خود غرضي.

نفساني: ص. پنهنجي غرض جو. جسماني.

نفسانيت: ث. خود غرضي. پڻ پتو. غرور. عيشي.

نفسيات: ذ (ع) انسان جي تحت الشعور لاءِ شعور جي تحقيق جو علم - سائيڪالاجي.

نفسياتي: ص. نفسيات سان تعلق رکندڙ.

نفسياتي مريض: ذ چريو- ديوانو- جنوني.

نفسِي: ص. نسن جو. ذاتي- پنهنجو. شهوتي.

نفسِي نفسِي: ث. پنهنجي پنهنجي خود غرضي. هر ڪنهن کي پنهنجي گمتي.

نفعو: ذ (ع) نفع. فائدو- لاپ.

نفعو ٿيڻ: لاپ حاصل ڪرڻ- فائدو ملڻ.

نفعو نقصان: ذ. فائدو ۽ گهٽتو. برئي ڀلائي. چڱي مدي.

نفعو: ذ (ع) ڪٽنب جو ڪڍو ۽ ڪپڙو ٿيو- خرچ پڪو.

نفل: ذ (ع) شڪرائي جي نماز. نماز جيڪا فرض نه هجي.

نفلي عبادت: ث. فرض کان سواءِ هره راءِ عبادت (نماز، روزو، خيرات وغيره) جيڪا خالص خدا جي راضي خاطر ڪئي وڃي.

نفوذ: ذ (ع) ڪنهن قاعدي ۽ قانون جو اجراء.

نفوس: ذ (ع) نسن جو جمع (ارواح، متهو).

نفي: ث (ع) انڪار- نه.

نفي اثبات: ذ. انڪار ۽ قرار- هي نه. تصوف جا ٻه اصطلاح.

نفي: ذ. نفيل.

نفيري: ث (ف) هڪ قسم جو ساز- شرنء.

نفس: ص (ع) عمدو- سٺو. صاف سٺو. اچا اڃرو. نازڪ. وڻندڙ.

نفيل: ث. نئير- سٺو ۽ نور جو سڱ. جيڪو فقير وڃڻ.

نفل: ص. ٺڪرڻ سواءِ- بند ٿل. اڃيو- بيسود- فضول.

نقاب: ذ (ع) برقي جو منهن ڍڪڻ وارو حصو. اکين کان سواءِ سڄو منهن ڍڪڻ جي چاري- رومالي.

نقاب پوش: ص. منهن تي پٽ پٽل.

نقابو: ذ. عورتن لاءِ نماز ۾ پوتِي ۽ سڻ منهن ڍڪ.

نقاد: ص (ع) پرک ڪندڙ. تنقيد ڪندڙ. تصنيف تي چڱيون وڌيوار لکندڙ.

نقارچي: ص. نقارو وڃيندڙ.

نقار خانو: ذ. نقارن رکڻ جي جاءِ- نوبت خانو.

نقارو: ذ (ع) نقارو پير.

نقارو وڃائڻ: شهرت حاصل ڪرڻ. بهائيت عيش واري زندگي گذاري مرن.

نقاش: ص (ع) چٽ ڳل ڪيندڙ. پٽ. شيشي. ڪٺي ۽ وغيره تي گلڪاري ڪندڙ هنرمند. ڪم نگار.

نقاشِ ازل: خدا تعاليٰ.

نقاشي: ث. چٽ ڳل ڪيڻ جو ڪم- ڪم نگاري.

نقاط: ذ (ع) نقط جو جمع. نقط. خاص اشارا.

نقال: ص. نقل ڪندڙ. ويس ڌاري- ادا ڪار. پهرو پيو.

نقالي: ث. نقل ڪرڻ. پهرو پ.

نقاھت: ث (ع) ڪمزوري- ضعف- هيٺائي.

نقب: ذ (ع) ڪٽ- پٽ ۾ سوراخ (چوريءَ جي ارادي سان).

نقب زن: ص. ڪٽ هٽندڙ- ڪاٿريو (چور).

نقب زني: ث. ڪٽ هٽڻ.

نقد: ذ (ع) يو ڪڙو.

نقد ناتو: ذ. روڪڙ پئس- تندي.

نقدي: ث. روڪڙ- روڪڙي رقم.

نقر: ذ. دهل جو هڪ قسم- ناقور.

نقرو: ذ (ع) چندي- سيم. سفيد ۽ ٽي ماڻل رنگ جو گهوڙو.

نقري: ص. چنديءَ جو. چنديءَ جهڙو.

نقش: ذ (ع) تصوير. چاپو- ٺبو. گل ٻوٽي يا ول وغيره جي اڌڪر جو ڪم. تعويذ جو خانن وارو خاڪو.

نقش ٻوڙن: عزت وڃڻ- مان وڃڻ.

نقش ٿيڻ: اڪري بيهڻ. کڻي وڃڻ (دل تي).

نقش قدم: ذ. پنهنجي پيرن جا نشان.

نقش ڪرڻ: ڪيڻ. ڳڪڙي ڪرڻ.

نقش وارو هٿ: معز هٿ- مڻ سوهڻ.

نقش نگار: ذ. گم ٻوٽن جي تصوير.

نقشبند: ص. نقش ڪندڙ. صانع- خالق.

نقشبندي: ص (ف) خواجہ عبدالدين جي سلسلي جو مريد يا پوئلڳ.

نقش: م. نقش ڪيڻ. خاڪو ٺهڻ. چرڻ.

نَکُشو: ذ (ع) خاڪو. شڪل. ڊور - نمونو. خٿيو. ڪنهن منڪي دنيا جي جگرافيائي بيھڪ.

نَکُص: ذ (ع) عيب - وڌ - سئم. ڪوت مڙي - خمي.

نَکُصان: ذ (ع) سرور - هرج - ٽوٽو - ڪهتو - چيهو.

نَکُصان وجهن: رين ڪرڻ. نوٽ وجهڻ. ڪم خراب ڪرڻ. چيهو وجهڻ.

نَکُصانڪار: ص. چيهي وارو. سرور سائينڙ. زين خور.

نَکُطو: ذ (ع) ٻڙي - ٽپڪو.

نَکُڻ: ذ. ڪنڊ چڙهيل بوهي مڱ. ڪنڀيڳڙا.

نَکُڻ: ذ (ع) تارو. حڪيت - ٽوٽڪو. آهڻ.

نَکُڻ ڪرڻ: تارو نڪرڻ. اهر ڪيڻ. حڪايت بيان ڪرڻ.

نَکُڻ مڪاني: ٿ. گهر بدلائڻ واري حالت - لڏپلاڻ.

نَکُڻ نوس: ذ. منشي - محرر. تارو ڪندڙ.

نَکُڻي: ص. مصنوعي - هٿرادو. جملي - ڪوڙو.

نَکُوش: ذ (ع) "نقش" جو جمع. چٽاڱو.

نَکُي: ص (ع) پاڪ - صاف. خالص - نج.

نَکُيب: ذ (ع) بادشاه يا سردار جي آمد تي بلند آواز سان ان جي حسب نسب حيثيت جو اعلان ڪندڙ چوڊار. ڍنڍورو ڏيندڙ.

نَکُ: ذ. هڪ عضوو (سڀ هڪ ٿاڻ) - بيٺي.

نَکان ساھ ڪڻ: ضمير ڪمزور هئڻ. غريب هئڻ.

نَک ٻوڙڻ: لڄ ڇڏڻ - بيحيثيت.

نَک تان مَر لاهڻ: ڪنهن جي رهيل مير لاهڻ.

نَک توبه: ٿ. تمام گهڻو پڇڻ.

نَک ٿورو ڪرڻ: وڌائي ڏيکارڻ. منهن موڙڻ.

نَک چپ نه هئڻ: حيا شر نه هئڻ - نرڇو هئڻ.

نَک نرڇو: ص. نڪ جو ڏاڍو (جنهن کي نج شرم نه ٿئي). (ٿ. نڪ نرڇي).

نَک ۾ ڌم ڪرڻ: ڏاڍو تنگ ڪرڻ. پريشن ڪرڻ.

نَک ۾ نورتي: ٿ. احسن - ٿورو - مهرباني.

نَک ۾ نورتي وجهڻ: احسانمند ڪرڻ. گهڻي ڪوشش ڪرڻ - وس ڪرڻ.

نَک وڍجڻ: خوار ٿيڻ - بدنم ٿيڻ.

نَک وڍڻ: شرمسار ڪرڻ. مهٽ طعن ڏيڻ. بيعزت ڪرڻ.

نَک وڍيو: ص. بيحيا. نرڇو. بيغيرت.

نَک وجهڻ: عزت ٽپو وارو ڪرڻ (ڪنهن کي). ص. شان وارو ڪرڻ.

نَک نه هئڻ: جُڙاڻ جو ڏاڍو هئڻ.

نَک هئڻ: نوس نوس ڪرڻ.

نَک: ڪسي - ڏوھي.

نَک جاري ٿيڻ: گذرڻ ڪي. گهڻي پيدا ٿيڻ.

نَک: ٿ. ڪوڏين راند جو هڪ قسم.

نَکات: ذ (ع) "نڪت" جو جمع. ڪنهن مضمون. ڪتاب وغيره جون خاص ڳالهيون.

نَکاح: ذ (ع) شاديءَ جي قبوليتءَ اقرار واري مذهبي رسم.

نَکاح نامو: ذ. نڪاح جي لکت (جنهن ۾ ڪي شرط هجن ته اهي به ڄڻ ٻيهر هجن).

نَکاجي: ٿ. شادي شده عورت - منڪوحه.

نَکار، نَکارو: ص. بي ڪم - اجايو. فضول.

نَکاس: ذ. نيڪل.

نَکُتو: ذ (ع) خاص ڳالهه. ڪم جي ڳالهه. سوچ وڃڻ وارو مسئلو.

نَکُت چيڻ: ص. عيب ڪڍندڙ - خاميون ڪڍندڙ.

نَکُت چيني: ٿ. عيب جوئي.

نَکُت دان: ص. باريڪ ڳالهه ڄاڻندڙ - وڏو ڏاهو.

نَکُت سنجي: ٿ. خوش گنتاري.

نَکُ: ذ (سن) ويجهو - نزديڪ.

نَکُتو: ص. نڪ وڍيو - نرڇو - بيشرم.

نَک چڪڻي: ٿ. ٿڌي ٻڙ ڪام توڙڻ لاءِ دوا جي دلي.

نَکراتو: ذ. زڪام - ٿڌ - ليس.

نَکرتائي: ٿ. گندائي. ڪلچتائي.

نَکُڙ: م. ٻهراڄڻ. ظاهر ٿيڻ. پيدا ٿيڻ. اُڀرڻ. اُڻڻ - ڦٽڻ

(ٻوٽو وغيره). خارج ٿيڻ - نيڪال ٿيڻ. وهڻ (رت، پاڻي). جاري ٿيڻ.

نَکري وڃڻ: پڇي وڃڻ. فرار ٿيڻ. جديءَ ۾ هليو وڃڻ.

نَکُره: ذ. نه سڃاڻڻ. ان مقرر ڪيل. گهڻين شين سان لاڳو ٿيندڙ.

نَکُڻ: ذ (نگ) هڪ قسم جو ڦاٽو (جنهن مان سڪا ٺهن)

نَکُمو: ص. بيڪر. فضول - اجايو. خراب. ڪنهن به ڪم ۾ نه ايندڙ. (ٿ. بيڪمي).

نَکُتو: ذ. رڳو - فقط - سڄوئي. اڪيلو. نسورو. (ٿ. نڪتي).

نَکُ: ذ. نڪ.

نَکُ ڏيڻ: منهن نڪرڻ. واتو رڃڻ.

نَکُ: ص. جملي ۾ ٻئي انڪار جي معنيٰ ڏيکاريندڙ لفظ.

نڪو: ذ. سئي ۽ وغيره جو سوراخ-پاڪو.

نڪو: ص. چڱو-سٺو-نچ-صاف.

نڪو گهرڻ: چڱي ڄمن.

نڪو: ص. تنهي نڪو رو. بدنار-خوار.

نڪو: ذ. جتي ۽ وغيره جي پٺي ۽ مٿان ڏنل چمڙي جو تڪر. لغڙ جي ڪنڊ.

نڪو ڏيڻ: لغڙ کي مٿان کن هيٺ تن رازيچن-خبر چار لهن.

نڪوئي: ص. چري-پورڙي-نگوڙي-تڪو-تيز-جلد.

نڪوئين: ث (انگ) تماڪ جو زهر (جيڪو دماغ تي هڪدم اثر ڪري ٿو).

نڪور: ص. نئون-ان واپرايل.

نڪوئجھ: ذ. اوڙاه-عميق. اونهوپ تي.

نڪهبر: ث. ڪنهن ڌڪ سبب نڪ مان وهندڙ رت-ناڪيلي.

نڪير: ذ (ع) قبر ۾ مري ويل کان پڇ ڪندڙ هڪ ملائڪ.

نڪيري: ث. ناڪيلي-نڪهبر.

نڪيلڏو: ص. ان وٽندڙ-ناپسند. (ضد. سڪيلڏو).

نڪيني: ث. سڄي سڪتي عورت.

نڪ: ث. ڊگهو ۽ وڏو ٿڌو. پيڙهي-ڪنڊ-پري.

نڪائي: ص. نڪون ٿڌا ۽ هيٺڙ. هڪ ئي گهرائي جو.

نڪارڻ: م. چمڪائڻ-اڇواڇرو ڪرڻ.

نڪڻ: ذ (سن: نڪشتر) چنڊ جي منزل وارا تارن جا ميڙ (جيئن ڪوه، شينهن، ڪٽ وغيره).

نڪڻو: ص. جيڪو کڻي ڪمائي نه، ٻرو بيهي ڪاٺي.

نڪر: ص. اڏو ٿو-گهٽ. ڪميٽو-نيچ. جهنگلي.

نڪڙڻ: م. صاف ٿيڻ. صاف ٿيڻ-اڇرڻ.

نڪڙڻ: م. نڪرڻ. پڪڙڻ. چڙو چڙ ٿيڻ. الڳ ٿيڻ. ظاهر ٿيڻ. چمڊن (چنڊ تارا).

نڪمڻو: ص. نڪمو-نڪڻو.

نڪنڊ: ذ (سن) برابر اڏاڏ-پورو اڏاڏ.

نڪوئر: ذ. ٻن-بتياڊ-پاڙ.

نڪوئر نڪرڻ: بتياڊ چٽ ٿيڻ-پاڙون پئجڻ.

نڪيتي: ث. شاديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ ڪنوار کي وڌا ڪرڻ وقت گهوٽ جي لونگيءَ ڪنور جي چٽيءَ جو پلانڊ ڳنڍي ڪنوار کي سهرائي گهر ڏانهن روانو ڪيو ويندو آهي).

نڪيڙڻ: م. جدا ڪرڻ-لڳ ڪرڻ. نبيرو ڪرڻ. موڪلائڻ.

روانو ڪرڻ.

نڪيڙو: ذ. بيرو-فيصلو. وچوڙو-جداي.

نڪار: ذ (ف) نقش-چٽ. تصوير.

نڪار خانو: ذ. جنهن جاءِ ۾ تصويرون رکيل هجن.

نڪارستان: ذ. نڪار خانو.

نڪارش: ث (ف) تحرير-لکڻي. تصوير.

نڪاه: ث (ف) نظر-بصارت-بيدائي. نرت. نڪراني-حفاظت-سڀيا.

نڪاه پوڻ: نظري چڙهڻ. پڪڻ. ڏسي وٺڻ.

نڪاه رڪڻ: اڪرڪڻ. نظرداري ڪرڻ.

نڪر: ذ (سن) شهر-وستي-ڳوٺ.

نڪران: ص (ف) نظرداري ڪندڙ-سڀيا ڪندڙ.

نڪراني: ث. سڀيا-نظرداري.

نڪرو: ذ. ماکوڙين جو پير. ناسور.

نڪرو: ص. جنهن جو گر پير نه هجي. جنهن مان چڱائي نٿي. چنڊو. موزي. (ث. نڪري).

نڪري: ث. ڳوٺ-واهڻ. آستانو.

نڪون: ص. اونڌو. ڪپو. ختم شد.

نڪه: ث (ف) نگاه-نظر.

نڪهباڻ: ص. سڀيا ليدڙ.

نڪهباڻي: ث. سڀيا-نظرداري.

نڪهداري: ث. نڪهباڻي.

نڪداشت: ث. نظرداري-سڀيا.

نڪهٽ: ث (ف) خوشبوءِ-سُرهڻ-سڳند.

نڪير تو: ص. گهٽو ڪاٺيندڙ-پيٽوڙي.

نڪينو: ذ (ف) پڙو-ٿڌو (هيري، موتي يا پٿر جو)-ٽڪ. هيرو

نڪوتو: ص. ٺلهو. فقط-رڳو. سراسر-نپت. بيٺاڻو-اڃايو.

نڪه: ث. اُن چڙڻ لاءِ زمين ۾ ٺهيل پٿرو وغيره جي اُڪري.

نڪهارڻ: م. صاف ڪرڻ-اڇو ڪرڻ. نچ ڪرڻ.

نڪهو: ص. ڊگهو. ٺٺو.

نڪهوسار: ط (ف) نڪون (اونڌو، جھڪيل. اونڌو وٺڪيل. اوڙاه ۾ پيل-غرق.

نڪهوسار ڪرڻ: ايتو لڙڪائڻ. تباھ ۽ برباد ڪرڻ.

نڪائي: ث. مَ اَ اَ -مَ اَ اَ -لڱائي.

نڪڻ: م. نڪرڻ-اُڀرڻ. اُڇڻ. پيدا ٿيڻ. نروار ٿيڻ.

نَلُ: ذ. لوهي نٿو جيڪو گهرن ۾ تي بهجن ۾ ڪم اچي - ٺٺي - ننڪو.

نَلُ پاڙي: ص. تمام لڄو - وڏو بد معاش.

نَلاتي: ت. گهٽائي - اوڻ تي. عيب جوئي. ڳلا.

نَلڪو: ذ. نَل. ننڍو نل.

نَلو: ص. رڳو - فقط. جدا - ڌار.

نَلِي: ت. لوهي نٿا نڍي - پٺيپ. نٿا ڀري.

نَلِي: ت. گهٽ ڪير ڏيندڙ (چوپني) - ڊي. (ضد پني).

نَمَر: ذ (ف) آلان. رملوبت. (س) آلو - پسيل.

نَمَر (ث). نَمَر: ذ. هڪ مشهورو.

نَمَا: ص (ف) نما. ظاهر ڪندڙ - ڏيکاريندڙ (مرڪب لفظن ۾ صفاتي پيچڙي طور ڪم ايندڙ: قطب نما وغيره).

نَمَارَت: ت. نيت. مراد - ارادو - خواهش.

نَمَازُ: ت (ف) مسلمانن جي عبادت - صلوات. عبادت.

نَمَازِ اسْتَسْقَا: ت. مينهن وسڻ لاءِ پڙهي ويندڙ خاص نماز.

نَمَازِ قِضَا ڪرڻ: ڪنهن سبب ڪري مقرر وقت تي نماز نه پڙهڻ.

نَمَازِي: ص. عبادت گذار - نماز جو پابند.

نَمَازِ روزا: ذ. اسلامي عبادتون.

نَمَا شَهر: ت. وڃڻ ۽ سڄي نمر جي وچ وارو وقت. سج نٿي واري مهل.

نَمَاتائي: ت. نهائي - نوڙت - عجز.

نَمَاتو: ص. غريب. مسڪين. عاجز. ويڳو - مایوس.

نَمَاني ٻوٽي: ت. پينگ.

نَمَاءُ: ذ (ف) ڏيک - نظارو - نقاشي. نماشو. نمائش. پڌرائي.

نَمَائش: ت. (ف) ڏيک. نظارو. نقاشي.

نَمَائش گاه: ذ. نمائش جو هنڌ.

نَمَائشي: ص. ڏيک. طور. رڳو ڏيک. عرضي.

نَمَائندگي: ت. نمائندگي طور شرڪت. نمائندگي هئڻ جي حالت.

نَمَائندو: ص (ف) ڏيکاريندڙ. اهو شخص جيڪو ڪنهن جماعت جي طرفان حاڪم وٽ عرض ڪري. خبر جو عيوضي.

نَمَائِي: نَمَائِي: م. جهڪڻ - لڏڻ - هيٺ ڪرڻ. نمائڻ. مطيع ڪرڻ.

نَمَايان: ت (ف) ظاهر - پڌرو - ڪيو. جنو.

نَمَبَر: ذ (انگ) عدد - انگ. ڳڻپ. ورو - سسٽو. بوک لاءِ ماپ

ڪيل ايراضي.

نمبر شماري: ت. زمين جي سطحي نمبر جي پڙتال. اندرين جو

تتصيل.

نَمَبَرِي: ت. زمين جو ٽڪرو - لمبري. مشهور - بدنام.

نَمِت: ت (س) هيٺاهين. نيز مندي. حڪم جي بجا آوري.

نَمِت وٺڻ: نوڙت سان هڻڻ.

نَمَدائي. نَمَدِي: ت. لاهي - نشيب. پنيءَ جو پٽيءَ جي حساب سان هيٺ هون ٽڪر.

نَمَدو: ذ (ف) 'وٺي' ٿيو ڪيڙو. نوڊ جو ٿيڻ.

نَمَرَتا: ت. نهائي - نوڙت.

نَمَرُو: ص. چڱو ڪيو - تندرست - چڱو.

نَمَرُوڊ: اسم خاص. قديم دور جو هڪ ظالم ۽ مشرڪ بادشاه (جنهن حضرت ابراهيم عليه السلام لاءِ باه جو آڙاه تيار ڪرايو). (مجاز) ظالم.

نَمَرُوڊي ناتو: ذ. شيطاني ڳانڍاپو.

نَمَسِي: ذ (س) هندن جو سلام. آداب.

نَمَسڪار: ت (س) هندن جو سلام. جهڪي سلام ڪرڻ.

نَمڪ: ذ (ف) ٺون.

نَمڪ پاڻي: ت. ٺون ٻرڪڻ.

نَمڪ جي مار پوڻ: ڪيٽو ٺوڙڻ - نتيجو ڳڻڻ.

نَمڪ حرام: ص. بي شڪرو. دغ باز. مالڪ سان غداري ڪندڙ.

نَمڪ حرامي: ت. دغبازي. احسان ڏر موشي.

نَمڪ حلال: ص. احسانمند - شڪر گذار. مالڪ جو خير خواه.

نَمڪ خوار: ص. نمڪ کائيندڙ - وفادار. گهرو نوڪر.

نَمڪ دان: ذ. ٺون رڪن جي شيشي وغيره.

نَمڪ کائڻ: نوڪر ڪرڻ. احسان هيٺ اچڻ.

نَمڪين: ص. ٺوٺيو - چهرو - سٺو رو.

نَمَل: ذ (ع) ماڪوڙي. قرآن شريف جي هڪ سورة جو نالو.

نَمَڪ: ص (ف) پسيل - ٺو - پيش.

نَمَندي: ت. لاهي. گهر تي. جهول. هيٺاهين - ٺون.

نَمَن: م. جهڪڻ. نوڙڻ. تعظيم خاطر جهڪڻ. جهڪي سلام ڪرڻ. مطيع ٿيڻ. ماتل ٿيڻ.

نَمِي هَلڻ: نيز نوڙت سان هڻڻ. ڪٽي وٺي هڻڻ.

نَمَن: ذ. نهدي - لاهي - منبري.

نَمُو: ذ (ع) ويڙو. وڏو.

نَمُوڊ: ذ. ڏيک. نشان شوڪت.

نَمُوڊار: ص (ف) سارو - عين. ظاهر.

نمودار ٽئين: ظاهر ٿيڻ. پڌرو ٿيڻ.

ننڊ وڌائي: ٿ. گهٽ وڌهڻ - ن برابري.
 ننڊيرو: ص. ننڍو. سوڙهو - تنگ.
 ننڊي ماما: ٿ. بيماريءَ جو هڪ قسم - آرڙي.
 ننڊي هوندي: ظ. ننڍپڻ ۾. پروتن ۾.
 ننڱ: ذ (ف) لحاظ - مرمر - شرم - حياءَ. غيرت. لڄ. منڊيءَ جو جڙڻ لاءِ ٻڙو - نٿو. ڳٽپ ۾ آيل اسمن جو تعداد (هڪ ننڱ. ٻه ننڱ. پنج ننڱ).
 ننڱ اجارڻ: متن مائن جوراچ ۾ ڳڻم منهن مٿي ڪرڻ. ننڱو! ڪري سرخرو ٿيڻ.
 ننڱ ڀريو: ص. وڙاڻو. ڳٽوان.
 ننڱ پال: ص. عزت رکندڙ. سار سنڀال لهندڙ.
 ننڱ پورو: ص. متن مائن جي سنڀال ڪندڙ.
 ننڱ پون: لڄ اچڻ - جياڻيڻ.
 ننڱ ڌڙنگ: ص. بڻڪل بيحيا. اڳهاڙو.
 ننڱ ناموس: ذ. شان شوڪت - ڏيک وڻڪ. عزت - وقار.
 ننڱ نباهي ڏيڻ: امانت سلامتيءَ سان پهچائڻ.
 ننڱاڻو: ص. ننڱ ڪندڙ - وڙاڻو. معزز - مانتو.
 ننڱاڻي: ٿ. اڳهاڙو - ننڱو هڻڻ واري حالت. بيشرمي - بيحياڻي.
 ننڱر: ذ (سن: نگر) شهر. خيرات جي ماني.
 ننڱر پائي: ذ. کاڌو پيئڻو - کاڌو خوراڪ.
 ننڱر هلڻ: مهمانن ۽ مسفرن جي چڱيءَ طرح مهمان نوازي ڪرڻ.
 ننڱ مون: ٿ. هڪ قسم جي گھ جي خوشبودار پڙ - نگر مون.
 ننڱرو: ذ. مڪوڙين يا مڪوڙن جو ٻڙو. مڪوڙين مڪڙن جي قطار.
 ننڱري: ٿ. ننڍو شهر. ڳوٺ. وستي - وسڻ.
 ننڱڙن: م. هيٺائين - نوڙن - جهڪڻ.
 ننڱو: ص. اڳهاڙو - عريان - برهنه. بيحيا - بيشرم. ٿ. ننڱي).
 ننڱو ٿي بيهڻ: بيشرم بنجڻ. اڳهاڙو ٿيڻ.
 ننڱو ڪرڻ: اڳهاڙو ڪرڻ. خوار ڪرڻ.
 ننڱون نڪرڻ: عزازت جو رشتو ترڪ ڪرڻ.
 ننڱي: ص. لڄ رکندڙ. ننڱ وڙو وارو. غيرتمند. وڙ ڪندڙ.
 ننڱه: ٿ. اُن چڙڻ لاءِ زمين ۾ نهيل اُڪري.
 ننڱهوسار: ص. اوڙاهه عرق. گم - غرق - ٻڏي ويل.
 ننڻ: ذ. پير جي نسل جو وڻ جو هڪ قسم.
 ننڻ: م. رڙڻ - چنگهڻ - ميڪڻ.

نموري: ٿ. نم جي وڻ جو ٻج.
 نموزو: ذ. نٿو - هاڪ - مشهوري - ناموس.
 نمونو: ذ (ف) اهڙيءَ جيڪ ڏيکارڻ واسطي آڻجي. نشو. قالب.
 نور. جنس.
 نمونو ڪرڻ: اٽڪل ڪرڻ - حرفت ڪرڻ - ڍنگ ڪرڻ.
 نمونيا: ٿ (انگ) ڦٽل لڳي پوڻ جي بيماري.
 نمي: ٿ (ف) آڻ. پاڻي. رطوبت.
 نميت: ٿ. چغلخوري - ٻچاڙائي.
 نن: ٿ (انگ) دنيءَ کي ترڪ ڪندڙ عيسائي عورت - راهه. گر جا گهر ۾ خدمت انجام ڏيندڙ ڪناري.
 نه نه: ظ. هرگز نه - ڪڏهن به نه.
 ننڊا: ٿ. ننڊا - گلا. بهتان. هجو. ٻرائي.
 ننڊڪوٽ: اسم خاص. "مومل" جي ٻي راڄا نند جو ٻڌايل شهر - سنڌ جو هڪ قتل درو.
 ننڊڻ: م. الزام هڻڻ. گلا ڪرڻ. جُٺ ڪرڻ. جُٺ ٿڌ ڪرڻ.
 ننڊي: ص. بدنام - گلا رو.
 ننڊ: ٿ. ذخيرو - خزانو. ان جو ڪرو. سمنڊ. اهو ماڻهو جنهن ۾ گهڻيون خوبيون هجن. توڙ - چيهه - آخر - ٻچاڙي.
 ننڊڪ: ص. گلاخور. منحوس. ڪين جهڙو. چنڊو.
 ننڊ ٺنڊر: ٿ. سمهن جو عمل - گهر - نوم. گينوار. بيخبري.
 ننڊ اُڏامن: ننڊ ناچڻ. ڳٽي ۽ مڙڻ.
 ننڊ حرام ڪرڻ: سمهن نه ڏيڻ. نه سمهن.
 ننڊ ڏيڻ: ماري ڇڏڻ.
 ننڊ ڪشڻ: گهڻي ننڊ ڪرڻ.
 ننڊا ڪڙو: ص. ننڊ جو خواهشمند - گهريل. ننڊ جي خمار وارو.
 ننڊاڻجڻ: م. ننڊ لڳڻ. جهوٺ ڪاڻڻ.
 ننڊ: ٿ. ننڊي هڻڻ جي حالت - ننڊائي.
 ننڊپڻ: ذ. ننڊي عمر - طئي - ڪم سني.
 ننڊ دليو: ص. ننڊي ۽ دل وارو - تنگ دل. تعصبي. ڪنجوس.
 ننڊرو: ص. تصم ننڍو. ٻڙو. (ٿ. ننڊڙي).
 ننڊ ڦڙو: ذ. ننڊين ڦڙين وارو مينهن - سنهي برسات. (ننڊ وڌڻو).
 ننڊو: ص. چوٽو - خرد. ڪوتاهه. گهٽ. (ٿ. ننڊي).
 ننڊو ٿيڻ: گهٽجڻ - گهٽ ٿيڻ. مان گهٽجڻ.
 ننڊو نيتو: ص. ننڊي عمر جو جوان. (ٿ. ننڊي نيتي).
 ننڊو وڏو: ص. هر ماڻهو - عمر ماڻهو.

ٺٺو: ذ. ڪجهه بند. انڪر-نايري-ناڪر.
 ٺٺو اڪر وارن: ٺٺپ انڪار ڪرڻ-صفانايري وارڻ.
 ٺٺهن، ٺٺهن: ذ. آڱرين جون سخت ڪل واريون چوٽيون (هٿن پيرن جا ٺٺهن). جانور جي چنبي جا ٽڪا ٺٺهن.
 ٺٺهن اٿڻ: ٺ. ٺٺهن پڇي پون سبب ٺٺهن اٿڻ.
 ٺٺهن اٿڪڻ: دشمن کي وجهڻ. واسطو پون-پلانداٿڪڻ.
 ٺٺهن تي ٺڄڻ: پنهنجي مرضي موجب هلڻ. ڏاڍو ڪاوڙجن.
 ٺٺهن چوٽي ٺڙڻ: تمام گهڻو خوش ٿيڻ.
 ٺٺهن چوٽيءَ جا زور لائڻ: وڌڪن وڌ طاقت ڪم آڻڻ-وڌي ڪوشش ڪرڻ.
 ٺٺهن لاهڻ: هٿن پيرن جا وڌيل ٺٺهن ڪٽڻ.
 ٺٺهن ٺڄڻو: ذ. جلدي چڙهندڙ-چيڙاڪ.
 ٺٺهن: ٺ. ٻيٽ جي زال.
 ٺٺهنڙو: ذ. زيور جو هڪ قسم-اڱرو پڙهو.
 ٺٺهنڊ: ٺ. ٺٺهن جي رهڻ-رهنڊ.
 ٺٺهنڊ اٿڪائڻ: ٿورو حوصو ڳنڍڻ.
 ٺٺهنڊ ڏيڻ: آڱر جي ٺٺهن سان ڪل وغيره چيرڻ.
 ٺٺهنڊڻ: م. ٺٺهن سان رهڙون پائڻ.
 ٺٺهن سوسڙو: ص. ٿورو ڪوسو-پورو پٺو.
 ٺٺهنور: ٺ. مٺيءَ جي چوٽي اٿڪائڻ لاءِ گول سوراخ واري ڪاٺي.
 ٺٺان: ت. مٿس جي پيڻ.
 ٺو: ص. هڪ عدد (9).
 ٺو، ٺو: ص. (ف) نئون. جديد. تازو.
 ٺوآبادي: ٺ. نئون وسائيل ملڪ.
 ٺوآموز: ص. (ف) سيکڙاٺ. جنهن تازو ڪم سکيو هجي. نوجويڪر.
 ٺوا: ٺ. ٺ. (ف) آواز-صدا. سُر. نغمو.
 ٺواب: ذ. (ع) ڪنهن شهر يا علائقي جو حاڪم-سردار.
 ٺوابزادو: ذ. نواب جي پٽ.
 ٺوابي: ٺ. حاڪمي-اميري.
 ٺوابي ٺٺا: امير انوساز سامس-طمطراق.
 ٺواڇ: ذ. (ع) آسپاس جو علائقو. طرف-پاسو.
 ٺواڇي: ص. آسپاس وارو-نزدڪي.
 ٺوادار: ٺوادرات: ذ. (ع) عجيب غريب شيون. عجائبات. انوکيون شيون.
 ٺوار، ٺواڙ، ٺهوار: ٺ. ڪٽ وائڻ لاءِ ست جوائيل پٿو.

ٺوارڻ: م. نوار سان ڪٽ وائڻ.
 ٺوارڻ: م. بند ڪرڻ. منع ڪرڻ. تارڻ-هٿائڻ. منسوخ ڪرڻ. صاف ڪرڻ.
 ٺواڙ باف: ص. نواڙا ٺندڙ.
 ٺواڙو: ذ. جنگي بحري جهازن جو آرماڙ.
 ٺواڙو: ذ. هڪ تارو جيڪو پريٽ جو اُڀيري (ٻه تارا آهن جيڪي هڪٻئي پويان اُڀرن).
 ٺواڙ: ص. (ف) نواڙيندڙ-نوازش ڪندڙ. مرڪب لفظن ۾ صفاتي پيچڙيءَ طور ڪم ايندڙ (بند نواڙ، غريب نواڙ وغيره).
 ٺواڙش: ٺ. (ف) مهرباني-عنيت-ڪرم. سخاوت. پ. ڄم.
 نوازش ڪرڻ: عنايت ڪرڻ-مهرباني ڪرڻ. سخاوت ڪرڻ.
 نوازش نامو: ذ. وڏي مائٽيو جو پنهنجي برابريءَ واري کي خط.
 نواڙڻ: م. (ف) نوازش ڪرڻ. مهرباني ڪرڻ. عزت ڏيڻ. انعام اڪرام ڏيڻ.
 ٺواڙيل: ص. جنهن تي نوازش ٿئي-جيڪو نوازيور جي.
 ٺواس: ذ. (سن) گهر-مڪن-مسڪن. ٺڪاڻو.
 ٺواسي: ص. رهندڙ-رهاڪو.
 ٺواسير: ذ. (ع) "ناسور" جو جمع. اهڙو خم جيڪو نه ڇڏي.
 ٺوافل: ذ. (ع) "نفل" جو جمع.
 ٺوالو: ذ. (ف) گرڻه-لقمو.
 ٺوائوي: ص. هڪ عدد-ٺوڏها ڪا. ٺوايڪا (99).
 ٺوان: ٺ. ٺٺين هٿن جي حالت-ٺٺين شيء يا ٺٺين ڳالهه. جدت.
 ٺوان: ٺ. هيٺاهين-جهڪاڻ-نشيب-نمندي.
 ٺوائڻ: م. نماڻن-جهڪاڻ. هيٺ ڪرڻ. لاڙڻ. مطيع ڪرڻ.
 ٺوائو: ذ. ٺوان. تازگي. ٺٺين شيء (ص) نئون-تازو. مائو.
 ٺواڻي: ٺ. ڪيلاڻي-عليحدگي. مائو يا فض ۾ سانت. چپ چپت-خاموشي. مٺ.
 ٺويت: ٺ. (ع) وارو-موقعو. دور. وقت-عرصو. نفازو. نفازي جو واڇو. پهري ڏيڻ جو وارو.
 ٺويت اچڻ: ورو ڇڻ. ڪنهن ڪم جو وقت اچڻ.
 ٺويت خانو: ذ. نذر رکڻ وڃڻ جي جاء.
 ٺويت رسڻ: وارو ڇڻ-گهمرو اچڻ.
 ٺويت کي پهچڻ: نالت کي رسڻ. حالت ٿيڻ.
 ٺويت وڄائڻ: (پير پ نفازي جو) وارو وڄائڻ. نفازا وڄائڻ. دور پ دور وڄائڻ.

نُودُ: ذ (ف) هڪ قسم جو ٿنڀو اوني ڪپڙو (جيڪو پٽ تي وڇائڻ يا گهوڙي جي زين هيٺان رکڻ جي ڪم اچي)، لتاڙ يا مار جو ڏاڍو، نثر-ضدي.

نود ٿيڻ: هنيو ٿيڻ-نافرمان ٿيڻ.

نودائي: ص. نودو ڪندڙ يا ناهيندڙ، نود جي حالت-بيوقوفي.

نودو ٿيو: ذ. غريب مان يڪدم شاهو ڪار ٿيندڙ شخص.

نور: ذ. هڪ قسم جو ساهوارو (جيڪو نانگ بلاڪي بمباري ڇڏي).

نور منهنون: ص. نور جي منهن جهڙو، بيحيا-نرڳو.

نور: د (ع) روشني، تجلي، سهاڻو، چمڪو، جلجو. اکين جي نرت-جوت.

نور نچوڻ: نظر جو پوريو ڪرڻ، اکين کي ايڏائي ڪم ڪرڻ.

نور وسڻ: سو جهرو ٿيڻ-منهن جر ڪرڻ.

نور الاهي: ذ. خدا جو نور.

نور جهان: ث. دنيا جو نور، مشهور مغل راڻي مهر النساء.

نور محل: ذ. روشنائيءَ جو گهر، صاف ۽ اوجر.

نور چشم: ذ. اکين جو نور، پٽ، اولاد.

نور علي نور: ذ. نور تي نور، سڀ کان بهتر.

نوراني: ص. روشن، چمڪندڙ، منور.

نورايو: ذ. ننڍو گهڻو.

نورس: ذ. نئون-تازو-نوخيز.

نورتن: ذ. نون قسمن جا هيرا يارتن، اڪبر بادشاهه جا نون وزير.

نورتي: ث (سن) آرام-آسائش-سڪ، چوٽڪارو-نجات.

نورنگ: ص. نون (9) رنگن وارو.

نورو: ذ. ڪپڙي جي ڊگهي ٿيلهي، جنهن ۾ ريب وجهي چيله سان ٻڌي ڇڏجن.

نورو: ص. واندو-بيڪار-فارغ.

نورو: ذ. پيرن ۾ پائڻ جو هڪ زيور-پايل-جهاجهر.

نوروز: ذ. نئون ڏينهن، سال جو پهريون ڏينهن، ايرانين جي قومي جشن وارو ڏينهن.

نوري: ث. مٿس مري ويل عورت-رن زال-ڏهاڳڻ.

نوري: اسم خاص، "سُر ڪاموڌ" جو هڪ مکيه ڪردار.

نوري: ص. نورمان پيدا ٿيل-نوروارو، نوراني.

نوري ۽ ناري: ص. حليم ۽ سرڪش، جنتي ۽ جهنمي.

نوريترو: ذ. هڪ قسم جو ننڍڙو ساهوارو-ڳالهڙ.

نورڙ: ذ. ٿلهو وٽيل سو-واجم.

نور وجهن: هنڌ ۾ ڪم يا ڳالهه ۾ دخل ڏيڻ.

نوٽي: ص. نفازو وڃائندڙ، چوڪيدار-پاسبان، وڏو ٿنڀو.

نوبل پرائيز: ذ (انگ) دنيا جو سڀ کان وڏو انعام (جيڪو سائنس، ادب ۽ امن لاءِ ڪوششن تي ڏجي).

نوٽو: ص (ف) چڱو ڀينو-خوش باش، تندرست، تازو توانو، نئين طرح، نئون ڪور.

نوبهار: ص. خوش-سُرو-شاد-بهاري ۽ ڀر.

نوٽڪائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

نوٽو: ذ. سڌ-ڪوٽ-دعوت، پيغام.

نوٽ: ذ (انگ) سرڪار طرفان جاري ڪيل مهر وارو ڪاغذ (جيڪو ذاتي طور استعمال ٿئي)، يادداشت، وضاحت، لکپڙهه ۽ تشريح.

نوٽ ڪرڻ: يادداشت لکڻ، خاص ڌيان ڀرڻ.

نوٽ لکڻ: تشريح لکڻ-حشيو لکڻ.

نوٽبوڪ: ذ (انگ) ڪاپي، بيض.

نوٽن، نوٽي: ث. نون ڳوٺن (سارين) سان رهڻ واري راند.

نوٽيس: ذ (انگ) ڪنهن بڳلھ جي ڇٽ ۽ ڏيڻ جو ڪاغذ.

نوٽيس بورڊ: ذ. نوٽيس هٿن جو تختو.

نوٽيفڪيشن: ذ (انگ) پڌرڻ مو-خبر جو اعلان.

نوٽوان: ص (ف) نئون سميل-نوخيز، ڳيرو.

نوٽواني: ث. شباب-بلوغت-حياتي ۽ جوش و رغبت جي پير.

نوٽج: ذ. ڏهاڙي وقت ڇوڀائي جي تنگن کي ٻڌڻ جو رسو-ڍنگ.

نوٽج: ث. هڪ هنڌ اکين کي ٻن جي حالت-نرت.

نوٽج ڪرڻ: اکين تي زور ڏيئي ڏسڻ-نرت ڪرڻ.

نوٽڙي: ث. بد چال عورت-وڻيا-نوڇي.

نوٽڙي: ث. ڇنڊ جي پهرين جمع واري رات.

نوٽج: م. هڪ هنڌ اک ٽپي ويهڻ.

نوٽجي: ث. بد پيشي وٺل عورت (جيڪا ڪنهن رنڊي وٽ وٺل هجي).

نوح: اسم خاص (ع) هڪ نبي سڳوري جو نالو-حضرت نوح عليه السلام.

نوح: ص (ع) توجه ڪندڙ، روئندڙ.

نوحائي: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو.

نوحه: د (ع) روح-گريو-زاري، ماتم.

نوحه خواني: ث. ماتم داري، مري ويل جون خوبيون بيان ڪري پڙهڻ.

نوحه گر: ص. ماتم ڪندڙ، روئندڙ.

نوخيز: ص (ف) نئون ڄاول، نئون اپريل، نئون ساميل.

نوڙائن: م. جهڪائڻ. هيٺ ڪرڻ (ڪٽڻ).
 نوڙت: ٿ. هيٺ هين-نيار-حليمي-نهنئي. نيازمندي.
 نوڙن: م. جهڪڻ-ڪپوئين. مطيعئين. نمن.
 نوڙي: ٿ. وان جي وڌيڪ رسي.
 نوڙيءَ مان نانگ بنائڻ: وڌاءُ ڪرڻ-مبالغو ڪرڻ.
 نوس: ٿ. جھوٽ-ڳولا-جڇ (جنور. خصوصاً ڪٽي جي).
 نوس نوس: ٿ. نوسن واري حالت. ڪنهن شيء جي ڳولا ۾
 جهوتون. هيڏانهن هوڏانهن نهار.
 نوس نوس ڪرڻ: درد ڀرڻ. ٽنهن هٿن ڳولا ڪرڻ.
 نوسر: ص. نوس نوس ڪندڙ. ڇلاڪ.
 نوسن: م. ناسون هٿن-سنگين. جهوتون ڏيڻ (ڪنهن شيء جي
 ڳولا ۾).
 نوسي: ص. نوس نوس ڪندڙ-نوسر. هيجي.
 نوش: ص (ف) پيئڻ. پيئڻ جهڙي شيء پياڪ-پيئندڙ.
 نوش جان: ص. اهو وڌندڙ مشروب جيڪو وري وري پيئجي.
 نوش جان ڪرڻ: کائڻ پيئڻ.
 نوشادر: ذ (ف) هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.
 نوشاهي: ذ. ڏهل جي وچ جو هڪ قسم.
 نوشت: ٿ (ف) تحرير-لکت.
 نوشت خواند: لکن پڙهڻ-لکپڙهڻ.
 نوشتو: ذ (ف) لکيل-تحرير ڪيل. لکيو. خط.
 نوشتہ تقدير: ذ. قسمت جو لکيو-خدا جي مرضي.
 نوشدارو: ص (ف) ترياق-زهر ميهرو.
 نوشه: ذ (ف) تازو پرتيل گهوٽ-ونو.
 نوشهرو: اسم خاص. سنڌ جي هڪ ضلعيءَ شهر جو نالو.
 نوشهروفيروز.
 نوشي: ٿ. پيئڻ-نوش ڪرڻ (جيئن شراب نوشي).
 نوشيروان: اسم خاص. ايران جو هڪ اڳ توڻو عادل بادشاه.
 نوع: ذ (ع) قسم-جنس. ڍنگ-طريقتو. نمونو.
 نوع انسان: ذ. بني آدم-آدم ذات.
 نوع عمر: ص (ف) نابالغ-ڪمسن. بنوغت ڪي وڃيو.
 نوعيت: ٿ (ع) قسم-نوع. خصوصيت.
 نوڪ: ٿ (ف) چنڊ-اتي.
 نوڪدار: ص. چنهيوارو.
 نوڪ پلڪ: ذ. اک جي موزونيت. لکت جي پيٽڪ.

نوڪ پلڪ سنوارڻ: لکت جي سؤد سنوار ڪرڻ.
 نوڪر: ذ (ف) ملازم. چاڪر. خدمتگار. نوڪري ڪندڙ.
 نوڪراتو: ص. نوڪروارو-نوڪر جو.
 نوڪر چاڪر: ذ. ملازم. خدمتگار.
 نوڪر شاهي: ٿ. ملازم يا حڪومت جي ڪارندن جي
 بي شهي-بيورو ڪرسي.
 نوڪري: ٿ (ف) ملازمت. چاڪري. خدمت. ديوتِي.
 نوڪري پيشه: ص. جنهن جو ڌنڌو نوڪري هجي-ملازمت وارو.
 نوڪري ڏيڻ: ملازمت ڪرڻ. سونپيل فرض ادا ڪرڻ.
 نوڪريءَ سان لڳڻ: ڌنڌي ڌاڙيءَ سان لڳڻ.
 نوڪريائي: ٿ. خدمت-ملازمت-پانهي.
 نوڪري. ٿ. نوڪري-نوڪن.
 نول: ص. نئون. تازو. سيڪڙا-ٽ. نولو.
 نول: ذ. نوريٽو.
 نول: ذ. پيڙي يا جهاز (غوراب) جو پياڙو. محصول.
 نولڪو: ص. نولڪا ٺاهي مله جوهار.
 نولڪي گودڙي: اسم خاص. هالا جي مخدوم جي گادي (جنهن
 جو نوڪ مريد آهن).
 نولو: ص. جوان-سهنو جوان. نون داتن واو ٿس جو پتو. (ٿ. نولي).
 نولو: ذ. بڪري ڪلي (عورتن جي وارن برهڻ جو).
 نومر: ٿ (ع) ننڍو. ٿرڻ. ٿرڻ.
 نومبر: ذ (نگ) عيسوي سال جو يارهون مهينو.
 نومريا: اسم خاص. سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 نومسلم: ذ. نئون مسلمان ٿيل.
 نومي: ذ. سنڌي مهيني جي نئين تاريخ وارو ڏينهن.
 نون: ذ (ع) ڪڪڙن آواز جو اچار.
 نونار: ٿ. سوندي لون جي کان.
 نوناري: ص. لون ٺاهيندڙ-سمند جي ڪري بڻيءَ مان لون ٺاهيندڙ.
 (اسم خاص) سنڌ ۾ هڪ ذات جو نالو.
 نونڌ: ٿ. بونڌ وري حب-پوڄ. اخلا.
 نونڌن: م. ڪ غدي ٿيڻ ڪرڻ. لکن-ٿارن-ٿر ڪرڻ.
 نونڌو: ذ. پلو-نيرو-ٻڙچي.
 نونر: ذ. ڍڳ-ڪوڙ-ڍير. ابار.
 نوڙهال: ص (ف) نوخير-ٻر. ننڍو ٻر.

نُونِهِيو: ذ. جنبي تي چئن ڪين جو هڪ وزار.
 نُونِوار: ص (ف) نئون ڀنڊڙ، ڌاريو-اوپرو.
 نُونُ: ث. هيٺائين-جهڏ-آهندي-ننسيب.
 نُونُ: م. نمن-جڪڻ.
 نُونِي: ث. نونڙ-هيٺائين-نيان.
 نوهِي: ث. ڪاڻ تي چنڊي چاڙهن جو هڪ قسم.
 نُونِي: ص. نئون مريد-پهريون پيرو زيرت تي ويندڙ.
 نُونِيرو: ص. نويڪلو-خلاصو.
 نُونِي: ص. هڪ عدد-نَوَڙهاڪ (90).
 نُونِد: ث (ف) خوشخبري-بشارت. شاديءَ جو سڏ.
 نُونِدَن: ث (سن) عرض-ويٽي.
 نُونِس: ص (ف) لکنڊڙ (جيئن مضمون نويس، اخبار نويس).
 نُونِسي: ث. لکن وري حالت. لکن جو ڪم.
 نُونِڪلاڻي: ث. اڪيلاڻي. تنهائي-علحدگي. واند ڪاڻي-فرست.
 نُونِڪلو: ص. اڪيلو-تنه. خلاصو-ڌار-جدا. (ث. نويڪلي).
 نُونِل: ذ. نئون آيل. نويلو-نئون.
 نُونِلو: ص. جدا-ڌار. اڪيلو-هڪلو. نيارو.
 نُونِلِي: ث. نئين نوجوان ڪنوار.
 نُونَار: ذ (ف) ڏينهن-روز-يوم.
 نُونَار: ث. نظر-نرت. چاچ. سنڀال-نظرداري.
 نُونَار ڪرڻ: چاچ ڪرڻ-سنڀال ڪرڻ-نظرداري ڪرڻ.
 نُونَارَن: م. ڏسڻ. نظرو جهڻ. نظرداري ڪرڻ. اک ۽ رڪن.
 نُونَارِي: ث. صبح وارو ڪاڌو-نيرن-ناشتو.
 نُونَال: ص (ف) خوش-شاد. سرهو-مسرور. راضي.
 نُونَال ڪرڻ: خوش ڪرڻ. مالا مل ڪرڻ.
 نُونَال: ذ (ف) ٻوٽو. ٿڌو (ون جو).
 نُونَالِي: ث. ننڍي سوڙ-پشراڻي.
 نُونَان: ص (ف) ڪنڀر جي ٿانئون پڇاڻن جي ڳوري-آوي. بدن جا.
 نُونِيون پوشيدو عضو-مثانو.
 نُونَان نارن: جماع ڪرڻ.
 نُونَان: ذ. گرميءَ جي مند-آرهڙ.
 نُونَانين: ث. آوي-ڳوري-نهن.
 نُونَانينءَ وارو نينهن: ڏانءِ ڪي پڪي محبت.
 نُونَانِيَت: ث (ع) حد-انته. چيم. (ظ) بعد-بي انتها.

نُونِهِيو: ص. خنڀر-نڀو-هٿين خنڀ. جنهن جي هٿ ۾ ڪوبه هٿيار نه هجي.
 نُونِهِيو: ث. نيز نونڙت-هيٺائين-نيان منڊي-عاجزي-حليمائي.
 نُونِهِيو: ص. جنهن کي هٿ يا غور نه هجي. حليم-بردار. (ث. نهني).
 نُونِهِيو: ذ (ع) طور-طريقو. ڊنگ. رستو-گس.
 نُونِهِيو: ث (ع) قدرتي وهڪرو-ڦاٽ. نئن. وڏو واه.
 نُونِهِيو: ث. بند ڪرڻ يا پورڻ جي حالت.
 نُونِهِيو: ث. گهٽائي-ڳوڙهاڻ. مضبوطي-پختائي.
 نُونِهِيو: م. دفن ڪرڻ-پورڻ. جڪڙڻ.
 نُونِهِيو: ث. هٿن پيرن جي ٺهڻ لاهڻ جو اوزار-نيل ڪٽر.
 نُونِهِيو: ص. جيڪو اندران خالي يا پورو نه هجي. ڏاڍي ڳڏ.
 ورو. سخت. (ضد. پورو). (ث. نهري).
 نُونِهِيو بڻجڻ: بداخلاق بڻجڻ. سرڪش ٿيڻ.
 نُونِهِيو: ص. گهٽو-ڳوڙهو-ڳٽيل.
 نُونِهِيو: ص. نهرواري. نهري تي آباد ٿيندڙ.
 نُونِهِيو زمين: ث. واهن تي آباد ٿيندڙ زمين.
 نُونِهِيو: سم خاص. هڪ ذات جو نالو (اڪثر ٿرم).
 نُونِهِيو: ث. اڪار-ناڪار.
 نُونِهِيو: ص. جئوان-فرمانبردار-حياءِ ادب وارو.
 نُونِهِيو: ذ. ڏس م نون دانن وارو پتو-نَوَکو.
 نُونِهِيو: ث. نهن جي رهند-رهڙ.
 نُونِهِيو: ذ. نهند-رهندو-رهڙ.
 نُونِهِيو: ذ. گهوڙيال-مانگر مڇ (آبي جانور). اُبدانو (سٿن جو).
 نُونِهِيو: ص. بيخوف-بي ڊيو. لاغر-نسنگ. تارڪ الدينا.
 نُونِهِيو: م. ٻڌڻ-قابو ڪرڻ.
 نُونِهِيو: م. ٻين-ڪي وڃڻ. پري ڪرڻ. مات ڪرڻ.
 نُونِهِيو: م. نسل. اصل بنياد. ننگ-شرم. لحاظ. ناتر سڱ.
 نُونِهِيو: ذ. ڳانڍاپو-لاڳاپو-تعلق. سنگت. عزازت.
 نُونِهِيو: اصل بن بڻيدڻ ڏسڻ. لحاظ رکڻ.
 نُونِهِيو: ث. اهڙي زمين جيڪا اڳ آباد نه ٿي هجي-نئين ڪناري زمين.
 نُونِهِيو: م. موهڻ ٿيڻ-عاشق ٿيڻ. قاسم.
 نُونِهِيو: م. ڊوڊ ڪرڻ. ناس ڪرڻ. غرق ڪرڻ. ٻوڙڻ. وٺي وڃڻ.
 (بيماري).
 نُونِهِيو نين: مارڻ-فنا ڪرڻ.
 نُونِهِيو: ث (ع) روڪ-منع.

نهي: ت. ناتو- سڀيند- نهو. عزازت- مٿي مٿي.

نهيرو: ذ. مانڌائيءَ جي جهل لاءِ مٿي.

نئوت: ت. نوڙت.

نئوڙن: م. نوڙن.

نئوڙو: ذ. ٻيڙيءَ جو اڳيون حصو- اڳين.

نئن: ت. برساتي نهر.

نئون: ص. (ف. نو) تازو- جديد- تندر. نڪور. انوڪو- نرالو.

اڻڄاڻ. اجنبِي- غير واقف. سيڪڙاٽ.

نئون اُڀرندڙ: ذ. نوخير- سرچيندڙ.

نئون پراڻو: ص. جيڪو موجودهجي جيڪ شيءَ تي اڃا حال ملي وڃي.

نئون پراڻو ٿيڻ: رلي ملي وڃڻ. استعمال ٿيڻ- واپرڻ.

نئون ڄمڻ: سخت بيماريءَ مان شفا ياب ٿيڻ. ڪنهن مصيبت مان

وڌي مشڪل سان آزاد ٿيڻ.

نئون ڄڻد: ذ. نئون مهينو.

نئون سئون: ظ. نئين سر- نئين نموني.

نئون راڳ: ذ. تازو معاملو. تازو تڪرار. نئون فتنو.

نئون عهدنامو: ذ. انجيل (توريت کي پراڻو عهدنامو چوندا آهن).

نئون نڪور: ص. بلڪل نئون- تندر نئون.

نئون نمر: ص. بيماريءَ مان صحت ياب ٿيل. تازو توانو.

نئون ٽولي: ذ. نوجوان- ڳوٺ جواني ۾ رو.

نئين سڄ: ظ. هر ڪنهن ڏينهن- هر روز.

نئين سڄ نقارا وڃڻ: ڏينهن ڏينهن مشهور ٿيڻ- شهرت وڌڻ.

نئين سر: ظ. شروع ڪر. نئين نموني.

نئين: ص. تازي. جديد. ڪوري.

نئين سئين: ت. ليڪو صاف- حسب چڪٽو- وهنوار.

نئين ڳالهه: ت. عجيب ڳالهه. انوڪي ايجاد.

نئين نوڙي ڪرڻ: سودو ڪرڻ- مٽس ڪرڻ.

نئين وهائي: ت. فجر جو وقت- پير پٽ.

ٽي: ت (ف) ڪاٺي. نڙ نڙانڊي. بانسري.

نِيءَ: ت. ڏوٻيائي- ڪٽي تي. (شاهه جو رسالو).

نِيابت: ت (ع) ناڻي. اڳواڻي.

نِيات: ت. قبيلو- گهراڻو. ڪٽنب. ٺڪ. قوم. پيڻچري- برادري.

نِيات مان ڪڍڻ: برادريءَ مان بيڪ ٿي ڏيڻ.

نِياتِيرو: ص. نِيات جو- سماجي- پننگي.

نِياتي: ص. سڳيءَ نِيات وارو- ذات پائي.

نِياپو: ذ. بيمار- سڻيو.

نِيارو: ص. نرالو- نوڪو. مختلف. جدا- الڳ. (ت. نيري).

نِياز: ذ (ف) عرض- گذارش. خواهش- اميد. منڻ. عاجزي.

ملاقات. فائدو ڏيڻ.

نِياز حاصل ڪرڻ: ڪنهن بزرگ سان ملاقات جو شرف ملڻ.

نِياز ڪرڻ: ڪنهن وٺي يا ماءُ جي نلي تي خيرات ڪرڻ.

نِياز مند: ص (ف) مطيع. فرمانبردار. حاجتمند.

نِياز مندي: ت. فرمانبرداري. هٿ جوڙ. دعا سلام. خدمت گذاري.

نِياز نامو: ذ. گذارش- درخواست- لکت عرض.

نِياز نوڙت: ت. نياز مندي. حليميت. عرض- التجا.

نِيافت: ت. ٽهوند- ڦٽ- اثاٺ. ڏڪار.

نِياهر: ت (ف) توار جي ميان- ڪپا.

نِيان: ذ. ننڍو تلاءُ- ملءِ مٽهن جي پيڻ لاءِ تلاءُ.

نِيانو: ذ. نالي- ڇٽو.

نِياني: ت. ڏيءَ جو ڪري- ڪنيا.

نِيائي اُگلائڻ: ڏيءَ جي شادي ڪرڻ.

نِيائي سِياني: ت. سامايل جو ڪري- عاقل بالغ نينگري.

نِياءُ: ذ (سن) انصاف عدل- داد. فيصو- نيرو.

نِياءُ ڪار: ص. فيصلو ڪندڙ- منصف.

نِيائي: ص. حتمي- واجبي- انصاف روءِ.

نِيباهو: ذ. گذر بسر- ٻه. توڙتئين ٻه.

نِيباهو: ص. ٻهيندڙ. ڄڻءُ دار- جهلو.

نِيبه: ذ. توڙتئين واري رسم- حاصل. مباح. چيمه. وفا.

نِيَت: ت (ع) ارادو- قصد. مرضي- خواهش. نماز روزي وغيره جي

ارادي واري دعا.

نيت خراب ٿيڻ: دل مري ايماني ٿيڻ. بد ڪاريءَ جو ارادو ٿيڻ.

نيت ڪرڻ: ارادو ڪرڻ.

نيت لوڙڻ: ڪيتو پوڳڻ- خراب ڪمن جو نتيجو ڏسڻ.

نيت مَر خلل هئڻ: دل مري ايماني ٿيڻ.

نيت نيتي: ت (سن) طور طريقي. چال. هلي چلي- رسم رواج.

نيتا: ص. ڳوٺ- رهبر- ليڊر.

نِتن: م. نيت ڪرڻ- ارادو ڪرڻ.

نِست: ذ. چمر جو رسو (اُن کي پٽن يا ڪوه مان پاڻي ڪڍڻ لاءِ).

نيت: ذ. (انگ) هڪ قسم جي ون جي ڪاٺي. نيت جو سنهو لچڪدار لکن-بيد، چري-چار (راند لاءِ).
 نيتو: ذ. منڌاڻي ۽ پهيل ڄم جي وڏي (جنهن سن منڌاڻي ڦري).
 نيت: ذ. آخر-نڌان-آخر ڪر-پڇڙي ۽ م.
 نيتان نيت: ظ. بند پڇڙي ۽ م-آخر ڪر-نيت نڌان.
 نيتاڄ: ذ. نپيل-وڏو ڪير-پرورش ڪير.
 نيتالي: ص. نپيل ملڪ سان نسبت رکندڙ.
 نيچ: ص. ڪميٽو-رڏيل ادني. خيسر. هيٺ.
 نيچاڻي: ث. هيٺاهين-نشيپ-تمام هيٺ هئڻ واري حالت (منڊ اوچائي).
 نيچپني: ث. ڪميٽپ-رذالت.
 نيچر: ذ (انگ) فطرت، خفقت-پيدائش، قدرت.
 نيچرل: ص (انگ) فطري-قدرتي.
 نيچو: ذ. پٽ جي ڏاڳي سان حتي جو نڙ.
 نيچون: ذ (انگ) هڪ آسماني گرھ جو نالو.
 نيچ: ذ. گهيڙ، وهڪرو، نديءَ جي شاخ.
 نير: ذ (ع) سچ-سورج.
 نير: ذ (سن) پاڻي-جل. جر. هڪ قسم جو ٻوٽو (جنهن مان ڪارورنگ ٺهي). ڪارورنگ. نيل-گلي.
 نير پون: سخت ماري سب بدن تي ٻڌڻهن.
 نير ۾ ٻوڙڻ: داغ لڳائڻ. بدن ۾ ڪرڻ.
 نير، نيتو: ذ. زنجير-سنگهر، ڏاون.
 نيران: ث. نيران-ناشتو.
 نيرانو: ص. بند ڪڍي-بکيو-لنگهڻو. (ث. نيراني).
 نيران: ث. نير جو رنگ. نيري رنگ جواثر.
 نيرائڻ: م. نير جو رنگ ڏيکارڻ (ڪپڙي وغيره کي). رنگ ڏيکارڻ-رڱائڻ.
 نيرائون: ص. نير جي رنگ جهڙو-آسماني-نيرو.
 نيرگي: ث. پاڻيءَ جي پڪيءَ جو هڪ قسم.
 نيرن: ث. صبح جي ماني-ناشتو.
 نيرنگ: ذ (ف) شمعيدو. جدو توتو. ذريپ. خير-وهم. ڪو نتون خيال.
 نيرنگ باز: ص. مڪار-فريبي.
 نيرنگي: ث. جدوگري. فريب. عجائبات. طلسمات. انقلاب.
 نيرو: ص (ف) نيلو-آسماني. پوروپ خاڪي رنگ جو گهوڙو.

(ث. نيري).
 نيروتو: ذ. نير ۾ پٺاڙي رکيل ڪپڙو.
 نيروتي، نيرولي: ص. ڪپڙن کي نير جو رنگ ڏيندڙ-ڪهنباڻي.
 نيرون ڪوٽ: اسم خاص. حيدرآباد شهر جو اڳ تونلو.
 نيري: ذ. ڪمند پ ڪپهه وغيره جو پهريون لٿل فصل. چانڊي (بڪري).
 نيري تپهري: ث. سانجھي ڪان ٿورو اڳ وارو وقت.
 نير: ث. ٺهر-واه.
 نيرو: ظ. ويجهو-قريب-نزدڪ. (ث. نيڙي).
 نيڙو: ذ. ٻيڙيءَ جو گيل پ ڇيل و روتختو (سمن وغيره رڪن لاءِ).
 نيز: حرف جملو (ف) پڻ-۽. سان-گڏ.
 نيزا: ذ. 'چنغوزي' ون جو ڦر-چنغوزا.
 نيزاري: ث (ف) منڌ-آڙي-التج. ويٺي-عاجزي.
 نيزاء: ذ (ع) نزاع) جيترو-فساد.
 نيزو: ذ (ف) هڪ قسم جو هٿيار. ڊگهي بانس ۾ لوهي ڦر-پاڻو. جهنبو-علم.
 نيزي بازي: ث. پالڻ سان وڙهڻ.
 نيزي بردار: ص. جهنبو کڻي هٽندڙ. نيزو کڻي جنگ ۾ وڙهندڙ.
 نيس: ذ. پور-آڏمو. زيب-سينگار. سونهن-سوپيا.
 نيسار: ذ. گڻپ-شمار. ليڪو-حساب.
 نيسارو: ذ. ڇيت تان پاڻيءَ جي نيڪال لاءِ نارو.
 نيساڪو: ذ. آيو ماھ. ٿڌو شو ڪارو.
 نيساڻجڻ: م. ڳرڻ. اندر ئي اندر گم ٿيڻ. گهٽ ٿيڻ. جهڪي وڃڻ.
 نيست: ص (ف) خالي. ن. ٻود. عدم. فدا.
 نيست و نابود: ص. تباهه برباد. فنا. ويران. اجاڙ.
 نيستي: ث (ف) عدم وجود. نابودي. منفي-تنگدستي. تباهي.
 نيسر: ث. ناريا هڙلي ۾ پانڊي جي وچ ۾ رکيل لوهي يا ڪاٺ جي نالي جنهن ۾ لوٽن جو پاڻي ڪري.
 نيسارو: ڪوئي جي ڇيت تان برسات جو پاڻي هيٺ لاهڻ لاءِ ڪاڍ، ٽين يا سيمنٽ جي ٺهيل نالي.
 نيش: ذ (ف) وڇون يا ڏينپوءِ جو ڏنگ. مرونءَ جو ڏند. جانور (اٺ وغيره) جي ڏاٺ. جوان اٺ. وڏيءَ عمر وارو اٺن ورهين جو اٺ. نشتر. هنڪوز خم.
 نيشجڻ: م. اٺ جو جوان ٿيڻ.
 نيش زني: ث. ڏنگ هئڻ. طمني زني. ڏاڙهڻ.

نِشاٽ: ص. پوڙهو- جهونو- جهور.
 نِشانُ: ذ(ف) نشان، هدف- آڇام، علامت، داغ.
 نِشاني: ث. نشاني، هيٺن- علامت.
 نِشاوان: ص. ايماندار- ايمان ورو.
 نِشڪر: ذ(ف) ڪمانڊ- ڪمند.
 نيشن: ث(انگ) قوم، وطن.
 نيشنل: ص(انگ) قومي- قوم جو- وطني.
 نيشنلٽي: ث(انگ) قوميت.
 نيشنلزم: ذ(انگ) قومپرستيءَ ورونظريو- قومپرستي.
 نيشنلسٽ: ذ(انگ) قومپرست- وطنپرست.
 نِشواهُ: ذ. نديءَ مان نڪرندڙ وڏو وهڪرو.
 نِشِي: ص. وڏو ٺ.
 نِشِي بَڻج: زورور ڇن- طاقت ڏيکارڻ.
 نيفو: ذ. ابد تو.
 نِڪُ: ص(ف) سٺو- عمدو، پاڪ- پاڪيزه، پرسا- پرهيزگار.
 شريف، سعيد- سپاڳو، ديندار، خدا ترس.
 نِڪ بخت: ص. سپاڳو- سعدمند.
 نِڪ بختي: ث. خوشقسمتي، خوشحالي.
 نِڪ بُد: ص. بُرويلو- چڱو مدو.
 نِڪ خصال، نِڪ حُصَلت: ص. سچتو، پيوم تهو.
 نِڪدَل: ص. پلارو.
 نِڪ روشن: ص. چڱيءَ طرح معلوم، هڪرو- مشهور، پڌرو.
 نِڪ فال: ث. سٺو سون.
 نِڪ قَدَم: ذ. چڱي چال، سٺي وڪ.
 نِڪ مُرد: ص. پيوم تهو- پلوانسن، پرهيزگار، خير جا ڪم ڪندڙ.
 نِڪ مُنَش: ص. سٺي خصلت وارو.
 نِڪنام: ذ. سٺي نالي وارو، پيلي جا ڪم ڪندڙ.
 نِڪ نامي: ث. ناموس- سمجھ، مشهوري.
 نِڪ نِيت: ص. خير خواه، نِڪ صلاح ڏيندڙ، صف دل، جنهن جي دل ۾ دغا ۽ مڪاري نه هجي.
 نِڪ نيتي: ث. گهٽگهراڻي.
 نِڪار: ص. نڪمو- بيڪار، ڪميٽو- نيچ- بي عزتو.
 نِڪالُ: ذ. هر ڪن جو عمر- اخراج، وڪرو، نڪرڻ جو هنڌ.
 نِڪال ڪرڻ: پهر ڪن، خرچ ڪرڻ، وڪرو ڪرڻ.

نِڪالي: ث. اخراج، ٻاهر ڪڍڻ، بي دخل، ملازمت مان ڪڍڻ.
 نِڪاھو: ذ. گه جو هڪ قسم.
 نِڪرُ: ذ. نڪل- نڪالي.
 نِڪر وھائڻ: سرين جي لاري کان اڳ پوک مان چڙيو پاتي ڪڍڻ.
 نِڪرُ: ث(نگ) گوڏن کان مٿي تائين واري سلوار- لانگوٺ.
 نِڪلس: ذ(نگ) هڪ قسم جو ڳچيءَ جو زيور- ڳچيءَ جو مهر.
 نِڪوڪار: ص. نيڪيءَ جا ڪم ڪندڙ.
 نِڪي: ث(ف) پلائي- چڱائي، بهتري، احسان، خير جو ڪم.
 پرهيزگري، تعريف- سرازه.
 نِڪي بُدي: ث. چڱائي، مٺائي- بُرائي پلائي.
 نِڪي ڪرڻ: پلائي ڪرڻ- احسان ڪرڻ، چڱائي ڪرڻ.
 نِڪام: ذ. ٻنيءَ پاران مڙهي وڃڻ جو هنڌ- آوانڌو.
 نِڪيتي: ث. نيڪيتي- وداع (ڪنوارڪي).
 نِگرو: ذ(نگ) حبشي- رنگي.
 نِيلُ: ذ(سن) نير جو رنگ يا ٻوٽو. نير جي پوک، فني جي چوٽي - ڪلس. جسم تي لڪڻ وغيره جي ڌڪ جو ڪارو يا نيرو نشان- ٻوٽو، مصر جو مشهور درياءُ، هڪ سؤ کُرب (تعداد)- پدم.
 نِيلُ تِين: جسم تي نير يا ڪراچڻ ٿيڻ.
 نِيلامُ: ذ. واک ڏيئي مله ڪڍڻ- اعلان ڪيو ڪرو.
 نِيلام ڪرڻ: واک سن وڪرو ڪرڻ.
 نِيلام جو مال: ذ. گهٽ معيار وارو مال.
 نِيلامُ گهرُ: ذ. اه جاءِ جتي واکڻ ذريعي وڪرو يا خريداريءَ جو ڪاروبار ٿئي.
 نِيلامي: ص. نيلام جو- نيلام وارو، واهي، اڌم رڙيءَ ۾ ورتس.
 نِيل ڪُنڌا: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم- چانه پڪي.
 نِيل گگن: ذ. نير و آسمان- آپ- امير.
 نِيلگر: ص. نيل پ نير جو ڪم ڪندڙ- نير وٺي- کڻي.
 نِيلگون: ص(ف) نيلو- نيرو- سمنڊي.
 نِيلمُ: ذ(ف) هڪ قسم جو قيمتي جوهر.
 نِيلو: ص. نيني رنگ جو- نيرو- سمنڊي، (ث. نيلي).
 نِيلوفرُ: ذ(ف) ڪنول- ڪنول جو گل.
 نِيمُ: ذ(سن) دستور- طريقو، رسم، وقت- تيت، معمول.
 نِيم ڌرم: ذ. مذهبي پابندي، پرهيزگري.

نیمر نچوئن: اکيون اگهن، ترڪ وھائن، نوچ جو ڪم ڪرڻ (پيرت پرن يا لکن پڙهڻ).

نیمر نائين: اکيون هيٺ ڪرڻ - ڪنڌ نمائن.

نیمر وهائين: تمام گهڻو روئڻ - هنجون هارڻ.

نیمر: مر، ڪٽي وڃڻ، وٺي وڃڻ، ساڻ ڪري وڃڻ.

نيمات: ٿ، نمائائي - نمرتا - بردباري.

نيمو: ڏ، ڪپڙن ڌوئڻ جي سوتي - ڏگري، ٺپي.

نيو: ٿ، پيڙهه - پيڏ.

نيوارو: ڏ، اُن جي تورو ڦٽ ساھمي ۾ جدا ٻڌل اُن.

نيوالو: ڏ (ف) نوالو - گرنه.

نيور: ڏ، سٽي ڄم مان ٺهيل گول ڪٽڙا (پيرن ۾ پئڻ لاءِ).

نيوز: ٿ (انگ) خبر.

نيوز ايڄنٽ: ڏ، (انگ) اخبارون وڪٽنڊڙ - اخبار فروش.

نيوز ايڄنسي: ٿ (انگ) اخبارن کي خبرون رسائيندڙ ادارو.

نيوز ايڊيٽر: ڏ، (انگ) خبرن جو انچارج (اخباري دفتر ۾).

نيوز پرنٽ: (انگ) اخبارن ۾ ڪتاب ايندڙ سادو ڪاغذ.

نيوز روم: ڏ (انگ) اخباري دفتر ۾ اهو ڪمرو، جتي خبرن جي سوڌ سنوارائي.

نيولو، ص. ڦٽڻ - رڳو - صرف، اڪيلو - چڙو.

نيوي، ٿ (انگ)، بدعري فوج - سامونڊي فوج.

نيو: ٿ، بنياد - پيڙهه - نيو.

نيه رڪن: پيڙهه رڪن - بنياد رڪن.

نيه، نيهن: ڏ، نيهن - پريت - لئون، عشق.

نيهان: ٿ، آرهڙواري سخت تپش - آرهڙو.

نيهو: ڏ، ٻن - ٻياد - اصل، محبت، عشق.

نيهي: ڏ، مٺي سان لاڳيتو ڳاهه ۾ وهندڙ ڏاند، (ص) عاشق.

نيئر: ڏ، ٻيڙ - زنجير، هٿ ڪڙي.

ن

ن: ڏ، اُچار 'ني' سنڌي الف - بي" جو اوائلي هون اکر. سنڌي حروف تهجيءَ جي ستن خاص آوازن مان هڪ اُچار جيڪو عربي، فارسي ۽ آريائي ٻولين ۾ ڪونهي.

نیمر شاستر: ڏ، قعدن قانون وارو ڪتاب.

نیمائتو: ص، باقاعدي - قاعدي ٻڌو، با ترتيب.

نیمر: ڏ (ف) ٿورو، اڌ - نصف، وچ - درمين.

نیمر بيمل: ص، اڌ مٿو، گهيڙ - مجروح.

نیمر پختہ: ص، اڌ ڪل - اڌ ڪو.

نیمر جان: ص، ڏمٽو.

نیمر جوش: ص، ٿورو تهڪيل - اڌ اوباريل.

نیمر حڪیم: ڏ، ٿوري طبابت ڄاڻندڙ.

نیمر خوابي: ٿ، سٺ ڪٽڙائي، اڌ نڊ.

نیمر شب: ٿ، اڌ رات.

نیمر قطر: ڏ، اڌ قطر (يعني مرڪز کان وٺي گهيڙي تائين مفاصلو).

نیمر گرم: ص، ٺٺن سوسڙو، تازو (پاڻي).

نیمر وا: ص، اڌ ڪليل - اڌ پٽيل (اڪيون).

نیمچو: ڏ (ف) هڪ قسم جو هٿيار (ننڍي تلوار) - وڏو خنجر.

نئين: ڏ (سن) اک - چشم - نين.

نئينان: ڏ، نئين جو جمع - ڪيون.

نئينيائڙن: م، لتاڙن - مارن، هيسائڻ - دٻائڻ.

نئينڊ: ٿ، ڪوٽ - سڌ - دعوت - ڪني.

نئينڊ ڏين: سڌ ڏين - دعوت ڏين - ڪوٽ ڏين.

نئينڊو: ڏ، اونڀو پٽي - وچ سير.

نين سڪ: ص، اکين کي آرم ڏيندڙ، (ڏ) ڪپڙي جو هڪ قسم.

نينگر، نينگرو: ڏ، چوڪرو، پٽ، ٻار.

نينگر، نينگري: ٿ، چوڪري، ڏي، ٻارڙي.

نينگه: ٿ، زال - عورت - زائمن.

نينگو: ڏ، چوڪرو - ٻار، وڏو سوراخ.

نينه، نينهڻ: ڏ (سن) نيءَ محبت - پيار، عشق، لئون.

نينهن لڳڻ: عشق ٿيڻ - عشق مائڙجڻ.

نينهن ناب: ٿ، عشق جو آرو.

نينهن نپائڻ: محبت کي ٽوڙ ٽٽائڻ رسائڻ.

نين: ڏ (سن) نين (اک) - چنتم، نظر.

نين نرن: خوش ٿيڻ - سرهو ٿيڻ - بـ ڄـ ڄـ رڻـ.

وات زباني: ظ. منهن منهن - روبرو.
 وات سُڪي وڃڻ: ڊپ يا ڪن وات خشڪ ٿيڻ.
 وات سٺو ڪرڻ: رشوت ڏيڻ، رشوت کائڻ.
 وات ڦاٽڻ: عجب مڙهڻ - حيران ٿيڻ.
 وات ڦاٽوڙو: ص. گهڻو ڳالهائيندڙ، سڀڪجهه چئي ڏيندڙ.
 وات ڦاٽڻ: واٽو ٿيڻ، رڙ ڪرڻ، رشوت وٺڻ.
 وات ڪارو: ص. جنهن جي پٺ پاراتا اثر ڪري.
 وات ڪڍڻ: گريون ڏيڻ - گرگند ڪرڻ.
 وات ڪنڊيڙن: ڇي ٿيڻ، بيزار ٿيڻ.
 وات کولڻ: زباني سان اظهار ڪرڻ.
 وات کي هٿ ڏيڻ: خاموش رهڻ - نه ڳالهائڻ، صبر ڪرڻ.
 وات ۾ ڳلاب هئڻ: تمام سهڻي ڳالهه ڪرڻ.
 وات ۾ مڱ وجهڻ: نه ڳالهائڻ، سچ چوڻ جي همت نرڪڻ.
 وات مٽو: ص. چاپلو، خوش مدي.
 وات منو ڪرائڻ: مناني ڪرائڻ (ڪنهن خوشيءَ سبب).
 رشوت ڏيڻ.
 وات واکارو: ص. ڪهرو ڳالهائيندڙ، بي ادب - اڍنگو، بيچيا.
 وات وٽارڻ: وات خراب ڪرڻ، اجايو سجايو کاڌو کائڻ..
 وات وجهڻ: چڪهڻ، جدوڪ من ڪڍائڻ.
 وات ويهائڻ: بدشد ڳالهائڻ.
 وات ورهائجي وڃڻ: منافقي ڪرڻ.
 وات هٽڻ: اڇيو ڳالهائڻ، اڍنگو ڳالهائڻ، بڪ ڪرڻ.
 واتراڌو: ص. وات ڪندڙ - گهڻو ڳالهائيندڙ، بڪ ڪندڙ، (ث. واتراڌي).
 وات ڳاڙهو: ص. ان آزمودگار، نئون سامان، جنهن کي اڃا وڏي ننڍي سن ڳالهائڻ جي ساهه نه هجي.
 وات وڌو: ص. گهڻ ڳالهائڻ - بڪ ڪيو، به صورت.
 وات رسيو: ص. نصر هٽندڙ - نظرو - هوسيندڙ.
 وات وڪيل: ص. خود مختار، عاقل بالغ، پان ڳالهائيندڙ.
 واٽورجڻ: م. وات ڪرڻ، اڍنگو ڳالهائڻ، زباني تڪرار ڪرڻ.
 واٽوري: ث. پسنگي ڪائي.

و: ذ(ع) اچار 'وا' سنڌي الف - بي "جو او توڻي جوهون اکر، عربيءَ جو چويهون ۽ فارسيءَ جو ٽيهون اکر، اجد موجب عدد (6).
 و: حرف جملو (ف) ۽ سان - گڏ.
 و: ظ (سن) جدا - ڌار - الڳ (مرڪب جي اڳيڙي وارو اکر، مثلاً: وڊيس، وڪار).
 و: ص (ف) کليل، ويڪرو - ڪشادو.
 وا ڪرڻ: کولڻ - ظاهر ڪرڻ، ڪشادو ڪرڻ.
 وابستہ: ص (ف) تعلق رکندڙ - لاڳاپيل، ڳنڍيل.
 وابستگي: ث (ف) تعلق - ڳنڍاپو.
 وات: ذ. ڏندن ۽ زبني وارو خال، جتي کڏو ڇڙي پيٽ ۾ ڳهجي ۽ جتن پٽي وغيره پئجي - مڪ.
 وات اٿڻ: وات پيچي پوڻ - وات ۾ ڦٽائڻ.
 وات اچڻ: اٿي اچڻ - ڦٽي اچڻ، ڳڙهڻ.
 واتار: ث. وات هٽڻ واري حالت - بڪ - جڳي.
 واتارڻ: م. نظرن سان زخم رسائڻ، جڳي هٽڻ.
 واتان: ظ. وات مان - مڪ مان.
 واتان ڪڍڻ: گهٽ وڌ ڳالهائڻ - گريون ڏيڻ.
 وات ٻڌڻ: ڳالهائڻ کان منع ڪرڻ، گونگوئي ويهڻ.
 وات ڀرڻ: ڏيئو ڪرائڻ، لب ڀ رشوت ڏيئي مٺ ڪرائڻ.
 وات تي آڻڻ: زباني تي آڻڻ، اظهار ڪرڻ، بيان ڪرڻ.
 وات ٽڪائي: ث. ڪنهن معاملي بابت مٿ چري صلاح.
 وات پاني ٿيڻ: روح رسڪڻ، کٽڻ، حاصل ڪرڻ جي خواهش ٿيڻ، لانچ ٿيڻ.
 وات پٽيو: ص. موڱو، واٽو.
 وات پوڻ: م. مهون جواب ڏيڻ - اڍنگي هٽ هٽڻ.
 وات جو گڏيو: ذ. ڇاڪي - ٺڪل.
 وات ڇاڙڻ: خار کائڻ - ڏند ڪرڻ - چڙهڻ.
 وات چوڻ: ص. اڇيو ڳالهائيندڙ - زباني در زباني.
 وات خرچ ٿيڻ: زباني چون چائڻ سان ڪم ٿيڻ.
 وات ڏيڻ: ڪنهن سان هروڀرو لٽ ڪرڻ، گرگند ڪرڻ.
 وات رس: ذ. فهميدو ڳالهائڻ، وات جو پائي.

واتونو: ص. وات مان نڪتل. زباني - وات جو.
 واتين ويئي: ظ. زبانيءَ طرح - زبن سان.
 وات: ث. گس - رستو - سڙڪ. پيچرو. راه - طريقو. لنگه. رواج.
 وات تي ويهن: گس بند ڪرڻ. ڪم کان نڪري وڃڻ.
 وات ٿيڻ: رستو ملڻ. پنڌ پوڻ - هلڻ.
 وات پيچڻ: گس پيچڻ. ڏس پيچڻ.
 وات پنڌ: رستي سان - هندي - اوچتو.
 وات ڏسڻ: راه ڏسڻ - انتظار ڪرڻ. واجهائڻ.
 وات ڏيکارڻ: رستو ڏسڻ. سنئين راه ڏيکارڻ. طريقو ڏيکارڻ.
 وات سنائي هئڻ: منزل آسان هئڻ - سولو ڪم هئڻ.
 وات لائڻ: گس لائڻ. رستو ٻڌائڻ. سونهون ڪرڻ.
 وات نهارڻ: انتظار ڪرڻ.
 وات نه وارڻ: منهن نه ڏيڻ. بلڪل انڪار ڪرڻ.
 وات واهو: ص. دڳو وٺي ويندڙ - راهي. مسافر.
 وات وٺڻ: رستو وٺڻ. پيروي ڪرڻ. عمل ڪرڻ.
 واتون وهائڻ: ظلم پڻ - انڌير ڪرڻ. دربدر ڪرڻ.
 وات ويندي: ظ. رستي هلندي. هروڀرو - خواص خواه. بناسب.
 وات ويهي: ث. چنڊ عورت.
 وات: ذ (انگ) برقي طاقت جو ماپو.
 واتائڻو: ص. گس سان - رستي سان. طريقي سان.
 واتائو: ص. وات ويندڙ - واتهڙو.
 واتر: ذ (انگ) پاڻي. شاخ مان نڪتل واهي.
 واتر پروف: ذ (انگ) پاڻي روڪ - جنهن تي پاڻي اثر نه ڪري.
 واتر سيلائي: ث (انگ) پاڻيءَ جي فراهميءَ جو نظام.
 واتر ڪلر: ذ (انگ) آبي رنگ - مصوريءَ ۾ ڪم ايندڙ رنگ.
 واتڻ: م. وڇڻ - ورهائڻ - ونڊڻ.
 واتو، واتو: ذ. حصو - ڀاڱو - بخرو - پتي. ٽڪرو. وڇ ۾ ميليل حصو.
 واتو: ذ. پيس ڪوٽ راند ۾ لاڳيت ست هٿ ڪٽڻ.
 واتر ٻاؤن: پيس ڪوٽ راند ۾ فقط واتو ڏيڻ. پرتيرهن ئي هٿ
 کڻي وڃڻ. نقصان. صدمو.
 واتهڙو: ص. وات ويندڙ. مسافر.
 واتِي: ث. ٻي ٻين کان وڌيڪ ڪپڙن کي نه هي سٺي رکن واري حالت.
 وات: م. گرسن ڏيکارڻ - ڏسڻ.
 واتو: ذ. خاص نوڪر - خدمتگار.

واتو: ذ. مرونءَ کي جهيندڙ ڪٽو.
 واتڻ: ص (ع) پڪو - مضبوط. مستحڪم. مستقل.
 واپار: ذ (سن: واپار) سوداگري. سودو - وٺج. تجارت. ڌنڌو.
 ڪرت. ڪاروبار - ڌڻي لپي.
 واپار ڪو: ص. واپار جو - تجارتي.
 واپار وڙو: ذ. ڌنڌو ڌڙي - وٺج واپار.
 واپاري: ص. سوداگر - تاجر. مال جو واپار ڪندڙ.
 واپرائڻ: م. استعمال ڪرڻ - ڪم م آڻڻ (ڪاٺ، هنڊائڻ).
 واپرن: م. استعمال ٿيڻ - ڪتب اچڻ.
 واپريل: ذ. ڪم آندل - ڪتب آيل. ڪهنو - پراڻو - جهونو.
 واپس: ظ (ف) پٺيان موٽ. موٽ ڪاٺ. پٺين - پوئتي. موٽي - وري.
 واپس اچڻ: موٽي اچڻ - وري اچڻ.
 واپس ڪرڻ: موٽڻ. موٽائي ڏيڻ. پٺتي ورائڻ.
 واپس وٺڻ: موٽڻ - واپس ٿيڻ.
 واپسي: ث. موٽ - مراجعت.
 واجب: ص (ع) ضروري - لازمي. مناسب - لائق. درست. فقه موجب
 اهو ڪم جيڪو ڪنهن عذر کان سواءِ ڇڏبو ته عذاب ٿيندو
 واجب ڄاڻڻ: لازم سمجهڻ. درست سمجهڻ.
 واجب الادا: ص. ادائين جو ڳو - ضروري ادائينگيءَ وارو
 واجب القتل: ص. قتل ڪرڻ جو ڳو.
 واجب الوجود: ص. حقيقي هستي - خدا تعاليٰ.
 واجب التعظيم: ذ. تعظيم لائق - بزرگ. محترم.
 واجبات: ذ (ع) "واجب" جو جمع. ضروري ڪم. فرائض. ادائين
 جوڳ ۾ هوار ڀڳهار. قرض وغيره.
 واجبي: ص. ضروري - لازمي. درست - بجا. قدرتي مناسب.
 واجبي ڳالهه: مناسب ڳالهه.
 واجد: ص (ع) وجود ڏيندڙ. خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 واجت: ذ. سازڻ جو وڏو آواز. واجي جو آواز - واڳو.
 واجت وڄائڻ: مٿيون منجهڻ. حيران ڪرڻ. جس ڪٽڻ.
 واڳو: ذ. وڄائڻ جو ساز - باجو. ڪنهن ذاتوءَ يا ساز وغيره جو آواز.
 واڳوئي: ث. تنبوري جي تار ٻڌل ڪاٺيءَ جو ٽڪر.
 واڳورو: ذ. گه جو هڪ قسم.
 واڳيرو: ذ. ساز تي چنڊڙ. (ص) واڳو ڪندڙ.
 واجهه: ذ. وڏو ٿلهو رسو. ڪپڙ جو رسو.
 واجهه وجهڻ: حيل ڪرڻ. ڦاسن جي ڪوشش ڪرڻ.

واجھائڻ: م. جياتيون پائڻ. انتظار ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ.
هيٺانهن هوڏ نهن نهرڻ.
واجھڻ: م. سڪڻ- خواهش ڪرڻ. نهارڻ- ڏسڻ.
واجائي: ث. واتئي جو مونث.
واجڻ: م. واتن- مڙهڻ.
واج: ث. تيز هوا جو چوهو- جهڪ.
واج: (انگ) وقت ڏيکارڻ لاءِ نبي گهڙي.
واج ميڪر: ص (انگ) واپون ناميندڙ- گهڙي- ز.
واچا: ث (سن) گنگو. ڳالهه. واعدو- وچڻ. ڊوهي- قسم.
واچڙ: ذ. واپ وارو- طوفاني. واپوڙو.
واچڪ: ث. زباني ٻولي- ڳالهه بولڻ واري زبڻ.
واچڻ: م. ڏسڻ- ڄاڻڻ. نهارڻ. پڙهڻ.
واج ڏيڻ: ٻول بمبتڻ- قول مڻڻ.
واچڻي: ث. پڙهڻ جو ڪم- مطالعو. چڻي- خط.
واچوڙو: ذ. تيز گهمري وارو واڻ. گرم هوا جو ڦرندڙ چوهو (جيڪو
لاٽ پ طوفان جي ڪري مٿي چڙهي ۽ پڻ سان چڪر مڻي.
ڪڪ وغيره کڻي)- گردبار.
واچي: ث. مڇي جو هڪ قسم.
واچيندڙ: ص. پڙهندڙ. ڏسندڙ. ڄڇ ڪندڙ.
واچ: ث. وات جي اها جاءِ جتي ٻنهي ڇين جي ڪنڊ نهي- ڳلاڻ.
واچون تڙڻ: خوشيءَ جي حيرت من ڪن سبب واپون کلي پون.
واچان: ص. واپون پٽيل. بيحد بيوقوف. بسڪر ناسمجھ.
واچر: ص. وڏين واپن وارو.
واچري: ث. گهڻ ڳالهائو (عورت)- واترادي.
واچڙ: ذ. چوٽ لڳندڙ واڻ- هڪ ساريڪي هوا.
واحد: ص (ع) هڪ. اڪيلو- تنها. انوڪو. خدا تعاليٰ جو صفاتي نالو.
واحد شاهد: ذ. وقف- بخير. خدا تعاليٰ.
واد: ذ (سن) بحث- تڪرار- مناظرو.
واڍي: ث (ف) پهاڙن پيٽن جي وچ واري هيٺاهين زمين- مٿري.
واڍي: ث. پٽيءَ جي وهندڙ وهي.
واڌ: واڌ: ث. واڌارو- اضافو. گهٽي. وڌڻ (ويڙ).
واڌارو: ذ. گهٽائي. واڌ. ننڍو- فڌو. ترقي.
واڌاري: ط. وڌيڪ- زياده- گهڻو.
واڌاتو: ذ. مبارڪبادي. وهان جي رسم.

واڌائي: ث. ٻار ڄمڻ جي مبارڪ. مبارڪباد. خوشنودي.
واڌايون: ث. مبارڪون.
واڌايون وڙڻ: خوشيون ٿيڻ. مبارڪون ملڻ.
واڌيو: ط. واڌارو- واڌ. ڪيٽو. جهجهو.
واڌو: ص. وڌيڪ- زياده. بچت. گڏ- شامل. حساب م جوڙ جي نڀائي.
واڌواڻي: اسم خاص. هندن جي هڪ ذات.
واڌي: ث. واڌ- ڇڏڻ. هڻي. ٽيڪر.
واڌي ڏيڻ: هڻي ڏيئي ڪو ڪم ڪرائڻ.
واڌڪ: ذ. طاق ٿيڻ دروازي جي طاق کي پٺيان جهل ۽ مضبوطيءَ
لاءِ ڪئي.
واڌڻ: ث. ڪٽ جي پيرانديءَ طرف ڪٽ چڪڻ جي رسي- تانگه.
واڌي: ص. صدي- هوڏي- تڪرار ڪندڙ.
واڌ: ذ. رسو- نوڙ. واجه.
واڌامو: ذ. رنبي وغيره جي ڇيڙي جي چوڌاري ويڙهيل ڄم جو چلو.
واڌڙ: ذ. بصر جي وڌيل ڪنڊ. نوڙ هوڻ. (ص) وڌيندڙ. ظالم.
واڌڪو: ص. واڌي جو. واڌن جو ڪم. واڌي جو اوزار.
واڌڻ: م. ڊگهي رسي سان ٻڌڻ- پايڻ.
واڌو: ذ. ڪٽ وڌيندڙ. ڪٽ جو ڪم ڪندڙ ڪاريگر- ڊڪڻ.
واڌوڙ: ث. زخم- گهاٽ. ترار جو گهاٽ.
واڌوڙجن: م. ڦڻجن- گهاٽجن.
واڌوڙڻ: م. زخمي ڪرڻ (ترار سان). گهاٽڻ- ڦٽڻ.
واڌوڙيل: ص. گهيڙ- زخمي- ڦٽيل.
واڌولو: ذ. ڪٽ جي پيرانديءَ واري پاسي واڌڻ وجهڻ لاءِ وان جي
تندن جي جهل. ٻنهن ٻن پائڻ جو هڪ ڳم.
وار: ث (سن) وارو- گهمرو. وير- ويل- وقت. غفلت- سستي.
وار: ذ. حملو- چوٽ- جُلهه. وارو. داڻ. موقعو- وَجھه. ڏينهن- ٻيٽ.
مو- روڻگڻو. زلف.
وار آڇا ڪرڻ: تجربيڪار ٿيڻ- آزمودو سر ٿيڻ.
وار جو ونگ نه هئڻ: ذرو بفرق- هئڻ.
وار چرو: ذ. وارن ڪرڻ واري حالت- گنجڻو.
وار چوندائڻ: مٿي ڏاڙهي وغيره مان اڇ وار ڪڍائڻ.
وار خالي وڃڻ: حملي مٽ ڪمي ٿيڻ.
وار ڪيئون: ذ. هڪ قسم جي بيماري (جنهن م انسان جي جسم
م و ر جهڙو ٿو ٿو ڪرندو آهي. عموماً ٿرمي ۽ بيماري ٿئي).

وارَ ڪرڻ: حملو ڪرڻ - اُٿر ڪرڻ.
 وارَ ٺلي: ٿ. رڳ - نس - تت.
 وار وارن: خير خيرات لاءِ ڪو خاص ڏينهن مقرر ڪرڻ.
 وار وجهڻ: پنهنجو حق اڳ ۾ ڏيکارڻ.
 وارَ وڃائڻ: نيائيءَ جو سڱ ڏيڻ. آجيان ڪرڻ.
 وارُ ونگو نه ٿيڻ: ڪوبه نقصان ندرست.
 وارائتو: ص. واري وارو - واري جو. (ذ) مڙهي يا ٿيڻ ڏينهن ايندڙ ٿپ.
 وارِتا: ٿ. (سن) قصو - ڪهاڻي. واقعو.
 وارِتاون وجهڻ: وڌا قصيدائون رند ڪون وجهڻ.
 وارِڙيو: ص. واري تي ايندڙ. مسلسل - لاڳيتو (ڌڪ وارو). واري تي ڪٽي ملهه سيندڙ.
 وارِڻ: (ذ) (ع) فوٽيءَ جي ڇڏيل مال جو حقدار - ميراث جو حقدار.
 ڌڻي ڌوٽي. مالڪ. سنڀاليندڙ.
 وارِڻي: ٿ. ملڪيت جو حق. وراثت.
 وارِڻي ورائڻ: نڪاح مهل ڪنوار طرفان وارث مقرر ڪرڻ.
 وارِد: ص. (ع) ورود ڪندڙ - ايندڙ. پهچندڙ.
 وارِد ٿيڻ: اچڻ. نازل ٿيڻ. پهچڻ - سهڻ.
 وارِدات: ٿ. (ع) حادثو - سانحو. واقعو. ڏوه جو واقعو (چوري. قتل وغيره).
 واردات ڪرڻ: ڏوه ڪرڻ - جرم ڪرڻ.
 وارِد: (ذ) (انگ) ميونسپل جو هڪ حصو (جنهن مان هڪڙو ميمبر چونڊجي). اسپتال جو ڪوبه شعبو.
 وارِدَن: (ذ) (انگ) چوڪيدار - محافظ. نگران. (ٿ) هاسٽل وغيره جي نگران عورت.
 وارِفتگي: ٿ. (ف) بيخودي. عشق. لئون.
 وارِفته: (ذ) (ف) بيخود. عشق.
 وارِڪي: ٿ. پٽل ۽ چانديءَ جو ڪن به وجهڻ لاءِ گول چلو.
 وارِڪائي: ٿ. فرصت - واند ڪائي.
 وارلو: ڏ. گچيءَ جو هڪ زبور - هس.
 وارَڻ: (ذ) (انگ) گرفتاريءَ جو حڪمنامو.
 وارنٽ ڪڍڻ: گرفتاريءَ جو حڪم جاري ڪرڻ. حاضر ڪرڻ جو حڪم جاري ڪرڻ.
 وارِش: ٿ. (انگ) روغن. اهو تيل يا مصالحو جيڪو ڪاٺ وغيره تي چمڪ پيدا ڪري.
 وارِنگ: ٿ. (انگ) تنبيهه - تنبيهه - چٽاءُ.

وارنگ ڏيڻ: چٽائڻ - خبردار ڪرڻ.
 وارڻ: م. ورائڻ - موٽائڻ. روڪڻ - جهلڻ (جانورن کي). مٿان وجهڻ. وسائڻ. پاڻ تي هموار ڪرڻ. صدقو ڪرڻ - گهورڻ. رد ڪرڻ.
 وارڻ پارڻ: ڪرائڻ پيارڻ.
 وارِڻي: ٿ. ٽيڻي. اٽلائي. (برهمڻ م) شاستر پڙهي ختم ڪرڻ واري حالت.
 وارو: ڏ. گهمرو - پيرو - ڦيرو - دفعو موقعو - وقت. نوبت. وجهه - ڌاءُ. فائدو. ٿپ جو وارو. پاڻيءَ جو وارو.
 وارا بندي: ٿ. واهن جي پاڻيءَ جي واري سان ورهست.
 وارا ڄمارا: ڏ. ڪڏهن ڪهڙو وقت ته ڪڏهن ڪهڙو وقت - لاها ڇاڙها.
 وارا ڦيرا: ڏ. زماني جا چڪر. موقعو - مهلون.
 وارا نيارا ٿيڻ: نت نوان موقعو ملڻ - ڀاڳ وٺڻ.
 وارو ڪرڻ: ملهه ڌاءُ ڪرڻ. ڪوششون ڪرڻ - سعيو ڪرڻ.
 وارو ورائڻ: ڀاڳ پرائڻ.
 وارو وار: ظ. وري وري. پيري سان. لاڳيتو.
 وارو وڻي: ٿ. هڪٻئي سان واري سان مدد.
 وارو وڻڻ: همراهي ڪرائڻ.
 وارو وڃائڻ: ڌاڪو ڄمائڻ. ديهي سان دور گذارڻ.
 وارو وڻڻ: قسمت کڻڻ - ڀاڳ پرائڻ. فائدو وٺيڻ.
 واري جو ٿپ: ڏ. هڪ نه ٻئي ڏينهن ايندڙ بخار.
 واري سان: ظ. گهمري سان - پيري سان. پنهنجي وقت. ان سلسلي سان. هڪٻئي پٺيان. نمبر وار.
 واري م اچڻ: وجهه م اچڻ - موقعو ملڻ.
 وارو: ص. بوٽي ورنڌڙ - موٽندڙ.
 وارو چو: ڏ. وارن صاف ڪرڻ جو برش.
 واري: ظ. ورائي - پيهر - دوباره. موٽائي - ڦيرائي.
 واري ڇڏڻ: موٽائي ڇڏڻ. دل تان لاهي ڇڏڻ.
 واري هڻڻ: مٿان ڪري اڇلائڻ. وارو ڪٽي ڏسڻ (منهه م).
 واري: ٿ. اچي ريتي - ريگ.
 وارياسو: وارياسي: ٿ. واريءَ واري زمين - ڏسڻ.
 واريءَ جو ڪوٽ آڏڻ: بي بقا ڪم ڪرڻ. بي فائدي ڪوشش ڪرڻ.
 واريءَ جي مٿ هڻڻ: گهٽو ڄڻ نه ڪرڻ - گهٽو وقت نه هجڻ.
 واري وڻڻ: ڊڄڻ. وڃڻ - لتجي وڃڻ. پڳ کڻڻ.
 واري وسائڻ: جهنگ منهن ڪرڻ. واويلا ڪرڻ. وير آڳوڻي.
 وارياني: ٿ. نذر ڪندڙ - پيٽ ڏيندڙ.

واريلو: ذ. واري سان تپاچن واري حالت- واري جو بخار.
 واڙ: ث. لوڙهو- ڍنگهرن جي آڏ. اها ايراضي جنهن جي چوڌاري
 لوڙهو آيل هجي (جنهن مريون پڪريون وڙي ڇڏن).
 واڙو: ذ. رهڻ جي جاء. شهر جو اهو حصو جتي سڳي قوم جا ماڻهو
 رهندا هجن (جيئن ڪنڀر واڙو). پڙو- محو (جيئن چاڪي
 واڙو. نانڪ واڙو). ويڙهو. منهن ڍڳن جو وڻ.
 واڙن: م. هڪ هنڌ گڏ ڪرڻ (چوپيو مل). وڙي م بند ڪرڻ.
 لوڙهي م بند ڪرڻ.
 واڙي: ث. ننڍو باغيچو- ڦلواڙي. بڪر پاجن جي پوک. گذرن
 ڇانهين جي پوک واري ايراضي.
 واڙي پيلائڻ: مفت مڏين. سڄ ڪرڻ. سڀڪجهه ڏيئي ڇڏڻ.
 واڙي ڦل: ث. وڻن جا ڳڙ.
 واس: ذ. ٻوٽ- بانس. سنگهن جو عمل. خوشبوءِ- سڳند.
 واس وٺڻ: خوشبوءِ وٺڻ. مزو وٺڻ- چش وٺڻ.
 واس وٺڻ: رحمت جو نزول ٿيڻ.
 واساڙو: ذ. واس ڪرڻ جو ٿانء. نڪت چين- واسوڙو.
 واسامو: ذ. انتظار- فڪر. مونجهرو.
 واساما ڳائڻ: ڪنهن جي واٽ ٺهرڻ- انتظار م رهڻ.
 واسانگو: ذ. وجه- وارو- موقعو. مهڻ- وير.
 واسٿو: ذ. نيڪ- درست. سچ- حقيقت.
 واسجڻ: م. واس چڻ. سرهڻ ٿيڻ. هڪ ڪار ٿيڻ.
 واسجي وڃڻ: خوشبوءِ سان پڙ ٿيڻ. مشهور ٿيڻ.
 واس ڏوپ: ذ. اگريالوبن وغيره جو خوشبودار دونهون.
 واسرائڻ: م. اوسيڙو ڪرڻ- انتظار م ترسڻ. لاپهت ڪرڻ.
 واسرو: ذ. کليل فضا وارو هنڌ. واڻڪي جاء. ڪنهن وچڙندڙ مرض جي پکيڙ.
 واسري: ث. چيمسن ٻڌل پئسن جي ڳوٺري.
 واسطو: ذ. (ع) وچ وارو وسيلو. لاڳاپو- تعلق. ذريعو.
 واسطو پوڻ: ڪم پوڻ. تعلق ٿيڻ.
 واسطو رکڻ: نعتي رکڻ.
 واسطو وجهڻ: منڻ ڪرڻ.
 واسطي: ظ. (ع) لاءِ- خاطر- ڪن- ڪرڻ- جي ڪري.
 واسطيدار: ص. لاڳاپيل- تعلق وارو.
 واسيع: ذ. (ع) پکيڙيندڙ- وسعت ڏيندڙ. خدا تعاليٰ جو هڪ صفت ٿو.
 واسڪوٽ: ذ. (انگ) ننڍو ڪوٽ- صدي.
 واسڪوٽي: ث. صدي.

واسلي: ث. هڪ قسم جو سڙ- بانسري.
 واسنا: ث. (سن) خواهش- مرضي- آرزو. ارادو- نيت.
 واسن: م. خوشبوءِ ڪرڻ- سرهان ڪرڻ. سرهو ڪرڻ. هڪ ڪرڻ.
 واس ڏيڻ: واس ڏوپ ڪرڻ.
 واسني: ث. واس ڏوپ جي شين رکڻ جي ڳوٺري.
 واسو: ذ. بينڪ- نڪتو. محو. جسم م جن پوت جو اثر.
 واسو ڪرڻ: بينڪ ڪرڻ. جسم م جن پوت جو اثر ٿيڻ.
 واسوڙو: ذ. واسوڙو- نڪت چين.
 واسينگ: ذ. ڪرونانگ- ڪاريهر.
 واسينگ وارو وير: جاني دشمني.
 واسي: ص. رهندڙ- ساڪن.
 واشر: ذ. (انگ) بلٽ سان گڏ پڇاڻ جو لوهي چلو.
 واشنا: ث. (سن) خواهش- مرضي- سڏ.
 واشنگ آلائونس: ذ. (انگ) پگهر سان گڏ مندر ڪپڙن ڌارڻ لاءِ جو رو.
 واشنگ مشين: ث. (انگ) ڪپڙا ڌوڻ جي مشين.
 واصل: ص. (ع) مليل. وصول ڪيل. جمع ڪيل. محبوب جو وصال
 حاصل ڪيل.
 واصل ڪرڻ: ڪنڌي لڪڻ- اڏاڏيڻ.
 واصلات: ث. ميلاپ- گڏ جائي. حاصلات. وچ جو نفعو.
 واصف: ص. (ع) تعريف ڪندڙ- ساراهيندڙ.
 واضع: ص. (ع) ڪيل- ظاهر- پڌرو. صاف لکيل.
 واضح ڪرڻ: فھر ڪرڻ- چڻو ڪرڻ. تفصيل سان بيان ڪرڻ.
 واضع: ص. بترتيب ڍنگتو.
 واعدو: ذ. (ع) انجام- قول- وچڻ- سخن.
 واعدو پاڙڻ: واعدي تي پورو ٺهڻ- واعدو پورو ڪرڻ.
 واعدو ڪرڻ: قول ڪرڻ- انجام ڪرڻ.
 واعدي خلافي: ث. عهد شڪني. بيوفائي. انجام جي برخلافي.
 واعدي شڪني: ث. انجام جي پيچڪاري.
 واعدي وفاي: ث. انجام جي تڪميل- وعدو پاڙڻ واري حالت.
 واعط: ص. (ع) وعظ ڪندڙ. نصيحت ڪندڙ.
 واقف: ص. (ع) زيده- گهڻو. جبر. نصيحت ڪندڙ.
 واقفي: ص. (ع) پورو- ڪم. ڪافي. بس.
 واقف ڏاڦ: ذ. لاتربڙ- بڪواس.
 واقف: م. جديبيهودا لفظ ڳالهائڻ- ڏاڦڻ. پڪ ڪرڻ.

واقع: ص (ع) ٽئين وارو، پيش ايندڙ، قائم - بريا.
 واقع نوس: ص. خبر نڪندڙ، واقع نڪندڙ، واقع نگر.
 واقعات: ذ (ع) "واقع" جو جمع. حادثا - واقعا.
 واقعو: ذ (ع) حادثو - و ردا، ڏوه.
 واقعو ٿيڻ: حادثو پيش اچڻ، وڏي واردات ٿيڻ.
 واقعي: ظ. سچ پچ - درحقيقت.
 واقف: ص (ع) ڄڻ سڃاڻ وارو - شناسا، آگاه، خبردار، حال پائي.
 واقف ٿيڻ: آگاه ٿيڻ، ڄاڻڻ.
 واقفڪار: ص. ڄڻ سڃاڻ رکندڙ، ڄاڻو، تجربڪار - آزمودگار.
 واقفڪاري: ث. ڄاڻ سڃاڻ - شناسائي.
 واقفي: ث. سياحت - ڏيڻ، شناس.
 واقفيت: ث. ڄڻ سڃاڻ - شناسائي، گامي، مهارت - تجربو.
 واڪ: ذ. سگه - زور، (شاهه جو رسلو).
 واڪ: ذ (سن) وڏي سڌ ڳڻتو، ٻول.
 واڪ ڏيڻ: ٻول ڏيڻ، نيلام ۾ ٻولي ڏيڻ.
 واڪ ۾ وڃڻ: نيلام ٿيڻ - نيڪال ٿيڻ.
 واڪ رچنا: ث. جملن جوڙڻ جو هنر.
 واڪڙ واڪڙ: ث. تڪو هلڻ - هنن م تيزي - جلدائيءَ سن وڪ کڻڻ.
 تيز هلڻ جو هڪ نمونو.
 واڪڻ: م. ڳالهائڻ، رڙيون ڪرڻ، وڏي آواز سن ڳڻڻ، تڪو هلڻ.
 واڪو: ذ. وڏي آواز سان دانهن ڪوڪ ڀرڙ، وڏي آواز سان سڏ.
 واڪو واڪارڻ: دانهن ڪرڻ - رڙو رڙلائڻ.
 واڪوڙو: ذ. ڪچي پٽ جو ڦورو، وڏي رڙ - نعرو.
 واڪيندو وڃڻ: واڻوانگر تڪو تيز وڃڻ.
 واڪ: ذ. واند ڪٽي - وار ڪاٽي، سميو، آدم.
 واڪارو: ص. بڪواسي، و تراقو - بد زبن.
 واڪاڻ: ث. ساراه - تعريف، ناموس - هاڪ - مشهوري، تحسين.
 واڪائڻ: م. ساراه ڪرڻ - تعريف ڪرڻ، واه واه ڪرڻ.
 واڪدار: ص (ف) ڇڏي ڏنل قبضو ڇڏيل.
 واڪدار ڪرڻ: قبضو ڇڏڻ، آزاد ڪرڻ.
 واڪداشت: ث (ف) ڇڏي ڏيڻ جو عمل، رهائي - آزادي.
 واڳ: ث. لغام - عنان - راس، گهوڙي جي ٻوٽ ۾ ٻڌل نوڙي، جنهن جا چيٽا سوار هٿ ۾ جهلي.
 واڳ جهلڻ: گهوڙي جو ندم جهڻ، پناه يا مدد طلب ڪرڻ، فرياد ڏيڻ.

واڳ چڪڻ: سڀي سنڀري روانو ٿيڻ - مسافريءَ تي وڃڻ.
 واڳ ڏور: ث. اهرسي جيڪ گهوڙي جي ڳچي ۾ ٻڌل هوندي آهي،
 ٻيو چيٽو سوار هٿ ۾ جهلي گهوڙي کي هلائي.
 واڳ ڏري ڪرڻ: اجزت ڏيڻ (ڪنهن ڪم جي). پابندي ڪرڻ.
 آڇو ڪرڻ.
 واڳ مر هٿ هڻڻ: ڪشش يا چڪ ڪرڻ.
 واڳون ورائڻ: موٽڻ - موٽي اچڻ، ٻوٽي ورن.
 واڳجڻ: م. واڳ سان ٻڌجڻ، ڳنڍجڻ (دوستي يا مائٽي ۾).
 واڳجي ويهڻ: گڏجي ويهڻ.
 واڳڻ: م. واڳ ڏيڻ، سلهاڙڻ.
 واڳيل: ص. سلهاڙيل، ڪم ۾ شامل، رڌل - مشغول، ڳنڍيل - گڏيل، ڦاٿل.
 واڳو، واڳون: ذ. دريائي پاڻيءَ جو مشهور جانور.
 واڳورجڻ: م. وڙهڻ - جهيڙو ڪرڻ.
 واڳونءَ جي وات ۾ هڻڻ: زبردست مائهوءَ جي ماتحت هئڻ.
 بندش م هڻڻ.
 واڳي: ث. نوڙي - رسي، واڳ - لغام، پياڳ، نصيب.
 واڳيو: ذ. مصروف - رڌل - مشغول، گڏيل - ڳنڍيل - واڳيل.
 واڳه: ذ. شينهن جو هڪ قسم.
 واڳهڙي: اسم خاص، باڳڙي قوم.
 واڳهو: ذ. واڳون.
 واڳڻ: ذ. هڪ قسم جو ٻوٽو، ان جو ڦر (جيڪو پياڇيءَ طور ڪماچي).
 واڳڻائي: ص. واڳڻ جهڙو (رنگ).
 وال: ذ. من صلي مڀڻ جي هڪ ماپ - گز (ٽي فوٽ).
 والا: ص (ف) اوچو - بلند - بالا.
 والجاه، والاشان: ذ. وڏي شان وارو، بلند مرتبي وارو.
 والار: ث. قبضو، هٿ وڌيڪي، مالڪي.
 والار وجهڻ: قبضي ۾ ڪرڻ، خريد ڪرڻ لاءِ اڳواٽ ڪوشش ڪرڻ.
 والارڻ: م. هٿ ۾ آڻڻ - قبضو ڪرڻ، اڳ ۾ روڪي جهلڻ.
 والارو: ذ. والارڻ جي حالت، ڪاه، وجهه - وارو، گوشتاٺ - گوهي.
 والاريل: ذ. قبضي ۾ ڪيل - مقبوضه.
 والد: ذ (ع) پيءُ - آبا.
 والدہ: ث. ماءُ - اما.
 والدين: ذ (ع) ماءُ پيءُ - اما ابو.

والڪي: ٿ. ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ ڳهه.
 والڻ: م. وارن-ميٽن، وسارڻ.
 والو: ذ. ڪنن ۾ پائڻ جو هڪ ڳهه-وڏي والي.
 والي: ٿ. ننڍو والو-ڪيوتي.
 والهاڻو: ذ. اٿت جو وٽو، جنهن تي تڙو ڦيرائي ڏاڳو ويڙهي.
 والئينئر: ذ (انگ) رصاڪر.
 واللہ: (ع) خدا جو قسم، سچ پچ.
 واللہ اعلم: جملو (ع) خدا جاتي-خدا کي خبر.
 والي: ص (ع) مالڪ-ڌڻي، حاڪم، بدشاه، دوست، مددگار-حمائتي، سنڀاليندڙ، خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 والي وارث: ذ. ڌڻي ڌوئي-ماڪ، سرپرست.
 والي وارث نه هئڻ: بلڪل نٿو ڪونهڻ.
 وامر: ذ. سمنڊ يا درياءُ جي پاڻي جي اونهائي ڪچهري جي هڪ ماپ-پره.
 واما چاري: ذ (سن) بيشرم-بيجيا، حرامخور.
 وامق: ذ (ع) عاشق-پريمي.
 وامڻ: م. وڪرو هائڻ-سامان خريد ڪرڻ.
 وان، وان: ص (ف) بان وارو، مرڪب لفظن ۾ ايندڙ صفاتي پڇاڙي (جيئن دروان، ڪوچوان، ڌنوان وغيره).
 وانئڻ: م. ونڊڻ-ورهائڻ-ورچڻ.
 وانٽو: ذ. ڀاڱو-حصو، پتي، ورڇ مان مليل حصو.
 وانٽو سڙڻ: حصو پتي ملڻ.
 وانج: ٿ. نظر اندازي-درگذر.
 وانجڻ: م. محروم ڪرڻ-سڪنو ڪرڻ-پالھو ڪرڻ، جدا ڪرڻ-ڌار ڪرڻ.
 وانجهڻ: ٿ. ڊگهي ڪاٺي، ٻيڙي هلائڻ لاءِ وڏي ڪاٺي.
 وانجهو: ص. سڪو-نلھو-پالھو، چڙو چانڊ، اڪيار-ڌار، (ٿ. وانجهي).
 وانجهي: ٿ. ڌرين يا ٻرين راند ۾ وڃ وارو حصو جنهن ۾ مڪڻ ڌوڙي بيهي. (ص) ٻارين راند ۾ وڃ ۾ بيهل اڳواڻ، ٻيڙيءَ جو وڃ ۾ هلائيندڙ.
 وانجهيل: ص. نراس ڪيل، ڇڏي ڏنل-ڌار-الڳ.
 وانجهيو: ص. بي اولاد، وانجهو.
 وانجڻ: م. پڙهڻ-مطالعو ڪرڻ-واچڻ.
 وانڊائڻ: م. خالي ڪرڻ، غائب ڪرڻ، وساري ڇڏڻ.
 وانڊڪائي، وانڊائي: ٿ. فرصت (ڪم ڪار ڪن)-فرغت، نوڪلائي.

واندو: ص. آجو-آزاد، فارغ (ڪم ڪار ڪان)، نڪمو-بيفائڊو.
 جنهن کي ڪو ڌنڌو ڌاڙي نه هجي. (ٿ. واندي).
 واندو ويهڻ: ڪوبه ڪم ڪار نه ڪرڻ.
 واندو: ذ. وٽي-وچوٽي.
 وانڊ: ٿ. وڏي لاندي-وڏو چَنو، پڪن ٿوڻن مان ٺهيل وڏي لاندي، چوپائي مال جي چانوءَ لاءِ ڏنل لاندي.
 وانڊ تي ويهڻ: سفر ۾ سڄڻ.
 وانڊ، وانڊو: ص. چڙو چوڻڊ، ٻن پرنيل، رنڙ (مرد)، (ٿ. وانڊي).
 وانڊا وهائڻ: بد فعل ٿيڻ-بدبيشو ڪرڻ.
 واتڏير: ص. پوئڻ تي چنڀاءُ منهن آڏي رهندڙ ماڻهو.
 وانگر: ط. وانگين-طرح-هوبهو.
 وانگورڙو: ذ. وڏن وارن کي ويڙهي ٻڌي ڇڏڻ، جهوڙو، وڏن ويڙهيل وارن جو چوڻو، جيڪو ويڙهي ڇڏجي.
 وانگي: ص. جنهن سان ماڻهي قربت يا پنهنجيءَ جو ناتو هجي (ونگ ورا ڪوهجي)، پيارن جو قصه-پنڌي، واهرو.
 وانگي ئي نه هجڻ: ڪاپهر نه هجڻ، مددگار نه هئڻ.
 وانگي لاٿون: ذ. هڪ قسم جو لاٿون، جيڪو تڪوا واز ڪري ڦري.
 وانگيان: ط. جهڙو-وانگر-طرح.
 وانهيرو: ذ. سج ٿئي بعد پڪين جي ويهڻ جي جاءِ-واهيرو.
 وانءُ: ٿ. گهٽ اونهائيءَ وارو ۽ ويڪرو ڪوه (جنهن ۾ پاڻي گهڻو ٿئي).
 وانئڻو: ذ. جهنڊو-بيرق.
 وانئڻ: م. جهنڊو ڌيڪارڻ.
 وانئڻي: ٿ. جهنڊي-ڌڄا، ننڍي جهنڊي.
 وانئجي: ٿ. مڇيءَ جو هڪ قسم.
 وانئو: ذ. ڪن وقت ٿوري ٿوري دير بعد سور جي سون.
 وان: ذ. ننڍو ڳوٺ-ننڍي وستي.
 وان: ذ. مڇي ڦيش جي وتيل تند-نوڙي، ڪٽ مڙهن لاءِ ڦيش يا مڇ جو وان، وڏو سونڊي پيڙو.
 وان وٽائڻ: تڪليف ڏيڻ-اهنج رسائڻ.
 وانائڻ: م. ڪٽ وغيره وان سان مڙهائڻ.
 وانائي: ٿ. وائڻن جو اجورو.
 وانڪو: ص. وين جو-واٽين وارو.
 وانڪو ساه: بزدل-بي همت-ڊڄتو.
 وانڪي: ٿ. وائين جو ڌرم.

وائڻ: مرون سان مڙهن، ڳنڍن، ڳنڍي ملائن. وڌيڪي اصطلاح م
 درويزي يادريءَ جا طاق نه ٿي ڇڏجن.
 واتو: ذ. تيڪي جي گهر م ڪتب ايندڙ ٻئي.
 واتِي: ث (سن) ٻئي - ٻولي، بين.
 واتيا: ذ. وڻج واپار ڪندڙ هندو هت واتيا.
 واتيو: ص. هندو، هندو دڪاندار، مهتو. (ص) ڪنجوس.
 واتيو وڪال: ذ. هندو، واتيو، عام مهتو.
 واوڙنگ: ذ. پيسار ڪي وڪر جو هڪ قسم.
 واويلا: ث (ع) هاءِ گهوڙا - هاءِ هاءِ. روج راڙو. فرياد - دانهن
 ڪوڪ، پٽڪو.
 واويلا ڪرڻ: هاءِ گهوڙا ڪرڻ، ماتم ڪرڻ، آه زاري ڪرڻ، هل
 فساد ڪرڻ.
 واه: ! ندا (ف) آفرين - شاباس. مر حبا. (ث) تعريف - ساراھ جو لفظ.
 واه واه: ! ندا (ف) گهڻي شاباس.
 واه واه پئجي وڃڻ: گهڻي واکاڻ ٿيڻ، شاباس ملڻ.
 واه واه ڪرڻ: تعريف ڪرڻ - آفرين چوڻ.
 واه: ث. گهڻي، بچاءُ جي راه.
 واه پئڻ: سهڻا ڏيڻ، موقعو ڏيڻ، واتون وڃائڻ.
 واهون ڳولڻ: راهون ڳولڻ، بچاءُ جون ڪوششون ڪرڻ.
 واهن کڻو: ص. بدقسمت - اڀاڳو، محتاج، لاوارث، لوفر.
 واه: ذ. پنيءَ جي هٿرادو کوٽيل نهر - شاخ - واهڙ.
 واه تي پاڻي هجڻ: پهچ وارو هئڻ.
 واه جا پاسا گهمڻ: ويجهو نه ڇڻ - پري پري گذارڻ.
 واه واهڻ: سخوت ڪرڻ، خنق جي خدمت ڪرڻ.
 واهت: ث. سنڀال - نگهباني - رکوالي.
 واهتي: ث. راڪو - ڪارائو - نگهبان، واهي.
 واهتي: ث. بيل گڏي وهڻ، ڇڏڻ، گاڏير.
 واهپ: ث. واهپو - استعمال.
 واهپو: ذ. هڪٻئي سان اچ وڃ جو قاعدو - راه رسم، استعمال - ڪاپو.
 واهڙ: ث. مدد - حمايت - همراھي، ڏيڻ - پير جهلو.
 واهڙ ٿيڻ: پٺيڙائي ڪرڻ، ٻانهن پيلي ٿيڻ، هيلپ ڪرڻ.
 واهڙ پائي: ث. حمايت - مدد، رکوالي.
 واهڙ پلڻ: مال جي چوريءَ ۾ پويان ايندڙ ڀاڳين سان وڙهي کپڻ
 پوتتي هئائڻ.
 واهڙ ڪرڻ: اوکي ۽ ويل مدد ڪرڻ، راه ڏيکارڻ.

واهر وسيلو: ذ. حمي، پير جهڻو.
 واهرو: ص. همراھ - پٺي، مددگار، ساٿي، واهڙ پائيندڙ.
 واهڙ: ذ. واه - ڪڙيو، ننڍو وهڪرو.
 واهڙ واهڻ: احسان ڪرڻ، تمام گهڻي سخوت ڪرڻ.
 واه گرو: (سن) سڪن ۾ گروءَ کي ياد ڪرڻ جو نمونو.
 واهلو: ذ. لاڏلو - سڪيلڏو، نازن پٺيو.
 واهلو، واهولو: ذ. ڪنيءَ کي چل ڏيڻ لاءِ واڌيڪي ڪم جو هڪ اوزار
 واهمو: ذ (ع) انسان جي سوچ و پيچار جي هڪ ڪينيت (جنهن ۾
 ڏنل توڙي ان ڏنل صورتون ۽ حالات ڳڻن اچن)، گمان - پرم.
 واهڻ: م. وهائڻ.
 واهڻ: ذ. بستي - وسندي - وسڻ، ننڍو ڳوٺڙو.
 واهڻ ولوڙڻ: چڱيءَ طرح ڳولا ڪرڻ، حيله هلائڻ.
 واهڻائي: ص. ڳونا تو - دهقاني.
 واهڻي: ص. ڳونا تو - واهڻي.
 واهو: ذ. هڪ قسم جي وِل (جيڪا اُٺ پڪريون کائين)، هڪ قسم
 جو پيسر ڪو وڪر.
 واهو پيارڻ: دوکو ڪرڻ، هلاڪ ڪرڻ، عقوبت ڪرڻ، ويساه
 گهٽي ڪرڻ.
 واهو پيئڻ: زهر پيئڻ، لاچار ماڻ ڪرڻ، نقصان کائڻ.
 واهو ڏيڻ: ڏک ڪيڻ - نقصان ڏيڻ - ڊولاب ڪرڻ.
 واهو: ص. رستي تان لنگهندڙ، پٺي - واهڙو.
 واهو ٿيڻ: روانو ٿيڻ، تڪڙو تڪڙو وڃڻ، پيچي وڃڻ، غائب ٿيڻ.
 واهو گاهو هجڻ: ڪنهن ڳالهه تي اچڻ - حمايت ڏيڻ. (ص) ڳالهه
 مڃيندڙ، نقصان سهندڙ.
 واهوچا: اسم خاص. هڪ ذات جو نالو (روايت موجب شاھ لطيف
 جي سورمي "سهي" انهيءَ ذات مان هئي).
 واهوندو، واهندو: ذ. اونهاري جي مند جي شروع ۾ لڳندڙ اوله ڏکڻ
 ڪنڊ جي هوا (جنهن ۾ واهڻ ۾ پاڻي اچي ۽ هوا ۾ تبديلي ٿئي).
 واهوندا ورن: واهڻ ۾ پٺي اچڻ ۽ واهون لڳڻ جي منداچڻ.
 واهوندي: ث. ڦير گهير واري هوا (جنهن ۾ اڪثر بخار ۽ ٻيون
 بيماريون ٿي پون).
 واهونگو: ذ. برسات وقت پٺي ۽ جو سنهو وهڪرو.
 واهي: ص. پوک جي سنڀال ڪندڙ - راڪو.
 واهي: ث. پاڻيءَ جي ننڍي شاخ - ڪسي.
 واهيات: ص (ع) يهودو - اڍنگو.

واھياتگيري: ٺ. خراب ڳالهه عمل - بيهودائي.
 واھيت: ٺ. پوک جي رکوالي - چاريو.
 واھيرو: ٺ. پکين جو سڄ لٽي اکيري مريهن جو وقت.
 واھيرو ڪرڻ: سنجها مهل اکيري مريهن ڏي گذارڻ جو نيهو ٺاهڻ.
 واھيري جي وير: سنجها جو وقت - نماشاهه آر مريهن جو وقت.
 واءِ: ٺ. (ع) هاءِ - افسوس - هاءِ هاءِ.
 واءِ واءِ ٿيڻ: گهوڙا گهوڙا ٿيڻ. ظاهري - پڌرو ٿيڻ.
 واءِ: ٺ. هاءِ - باد - بادي - ريح. وڏائي - غرور. چوپائي مال جي هڪ بيماري.
 واءِ کي پٺ ڏيڻ: زماني موجب هٿن - وقت کي سلام ڪرڻ.
 واءِ لڳڻ: هاءِ جو اثر ٿيڻ. ماحول ۾ هلي چئيءَ جو اثر ٿيڻ.
 واءِ مينهن ڪرڻ: جلدي ڪرڻ. تڪڙ ڪرڻ - تيزيءَ سان اچڻ.
 واءِ وڃڻ: پشيمان ٿيڻ - پڇتاءُ ٿيڻ. هٿ ڇڏڻ.
 واءِ وڙڻ: ڦير وڃڻ. پڪڙجڻ - ڦهڙجڻ (بيمري).
 وائٽ پيپر: ٺ. (انگ) حڪومت جو ڪنهن خاص اعلان بابت پڌرو ڪيل بيان - اڇو چٽو.
 وائٽ: ٺ. ڳولا - تلاش. سُٿر
 وائٽڻ: مريهن وڙڻ - ڳولا ڦولا ڪرڻ.
 وائڄڻ: مريهن وڙڻ. پڌرو ٿيڻ. وائر جڻ.
 وائر: ٺ. (انگ) تار - برقي تار.
 وائر: ٺ. ان مان ٺهڻءَ ڪن کي جدا ڪرڻ لاءِ گاڏي سان هٿ ڇڏڻ.
 وائرليس: ٺ. (نگ) بنا تار واري پيغام وصال ڪندڙ مشين.
 وائرڻ: مريهن وڙڻ. هٿ ڇڏڻ. انج کي به ڏيکارڻ کان جدا ڪرڻ لاءِ هٿ ڇڏڻ.
 وائرڻ: ٺ. اک ۾ پٿري يا مٽي پون سبب ٿيل زخم.
 وائرڻي: ٺ. موڳائي - ڪنڊ ڏهني. هڪو بڪو ٿيڻ واري حالت.
 وائرڻو: ص. موڳو. حيران - پريشان. (ش. وائرڻي).
 وائرڻو ٿي وڃڻ: حيران ٿيڻ. پريشان ٿيڻ.
 وائس: ص. (نگ) نائب. قئم مدم.
 وائيس چانسلر: ٺ. جنس سرحدب. يونيورسٽيءَ جو نائب سربراھ.
 وائيسر: ٺ. (انگ) مشين جو پرزو.
 وائيسر ڦرڻ: حوصلا ڦرڻ. هوش ڳم ٿيڻ.
 وائيسر: ٺ. (انگ) بادشاهه جو نائب (جيڪو ڪنهن ملڪ ۾ بادشاهه پاران فرض ٿيائي).
 وائيسرو: ٺ. واءِ جي تبديل. چووايو. پٽترو.

واءِ سوا: ٺ. خبر چار - سدسما.
 وائڪ: ٺ. هاءِ. برين فضا جتي هاءِ ڳندي هجي.
 وائڪائڻ: مريهن وڙڻ ڪرڻ - سڪائڻ.
 وائڪائي: ٺ. وائڪ. کليل هاءِ. تازي هاءِ. هاءِ وارو هنڌ. خلاصگائي - ڪشادگي. فرصت.
 وائڪو: ص. هاءِ. ڏي. ڪيو. خلاصو. ڪندو (ميدان گهر). (ش. وائڪي).
 وائڪو ٿيڻ: هاءِ ڪائڻ. سڪڻ. جيتري جهڙي ڪن پري رهن.
 وائڪو ڪرڻ: واءِ ۾ رڪن. ڪليورڪن (جيئن هاءِ ڳي). پڌرو ڪرڻ.
 وائڻ: ٺ. خراب هاءِ سبب پوک جي سنگن جو خالي ٿيڻ. فصل جو سڙ - رتي - مهلو.
 وائڻل: وائڻل: ٺ. (انگ) هڪ قسم جو سنهري شيمي ڪپڙو.
 وائڻل: ٺ. (انگ) وڃڻ لاءِ تارن وارو هڪ ولايتي ساز.
 وائڻل: مريهن وڙڻ. پڌرو ٿيڻ - ڪلڻ.
 واءِ وڪڙ: ٺ. تڙپڻ پڪڙيل چٽو چٽو. برباد.
 وائوچر: ٺ. (انگ) تصديقي رسيد.
 وائوچر: ٺ. تيز هاءِ - جهڪ - طوفان.
 وائي: ٺ. ڳالهه. آواز. پچار. سنڌي شاعريءَ جي هڪ اڳاٽي صنف (ڪافي). سندن مريهن جو مرض.
 وائي بند ٿيڻ: ٺ. زبان مان ڳالهه نڪرڻ. ڳالهائڻ جي طاقت ناهي.
 وائيءَ جو ور لهن: راز پيوڙڻ - رمز سمجهڻ.
 وائي ڪڻ وجهڻ: ڪنهن ڳالهه لاءِ اڳواٽ چئائڻ.
 وائيءَ کي وڪڙ وجهڻ: اجايا ناهه ناهن. ڏاڙو هٿن. هيسڻ - ڊپ ٿيڻ.
 وائيءَ ۾ ور وجهڻ: غير مستقل مزاج هٿن.
 وائي نه وڙڻ: ڪڇي نڪهڻ - آواز نڪرڻ.
 وائي نه وڙڻ: نفرت ٿيڻ - ڌڪ ڇڏڻ.
 وايون بتال ٿيڻ: وائرڻ ٿيڻ. حيران ٿيڻ. حوصلا خط ٿيڻ.
 وايون وائرڻ ڪرڻ: ڊپائڻ - هيسائڻ. پريشان ڪرڻ - منجهائڻ.
 وائي آڻو: ٺ. هٿ ڇڏڻ. جنهن مان پڇو سڏ ٿئي. جي ڳالهه بي بنياد بهتان.
 وائي آڻو ڏيڻ: بي بنياد ڳالهه ڪرڻ. واهيت بڪڻ.
 وائي بادي: ٺ. وائيءَ جي بيمري - وائي سور. اجايو ڳالهه. ڊاڙ - لڙا.
 وائي سور: ٺ. سندن مريهن پيرجن سبب ٿيندڙ سور.
 وايا: ٺ. (انگ) وٽان - رستي کان - رستي کان ٿيندي (مثلاً: ڪراچي کان ٻدين وائي ٿي).
 وائيائي: ٺ. وڃي - هندوائي.

وايو: ذ (سن) هوا-باد.

وايومان: ذ. هوا جي داب مان جو اوزار-بثروميتر.

وايومنڊل: ذ. هوا جو رخ ۽ ڦيرو. هوا جي رخ ۽ ڦيري وارو ماحول.

وٽا: ث (ع) هڪ خطرناڪ وچڙندڙ وڏي بيماري-مري-ڪلرا.

وٽال: ذ (ع) عذاب. آفت. مصيبت. جنگال. روڳ. آزار.

وياڳ: ذ (سن) زن-حرامخوري. عياشي

وياڳي: ص. زاني. عياش. بيهودو.

ويڇاري: ذ (سن) زاني-زن ڪار-شهو تي. بد چال-بيبچيا.

وت: ذ (سن) طاقت-سگه-وس. زور. ٻيڇ-پڇندي.

وتون وڃن: وس ڪن پهرئين.

وتائين: مر. ڦٽو ڪرڻ-اچي ڇڏڻ.

وتايو: اسم حاصل. سنڌ جو مشهور الله لوڪ درويش.

وتاني وارو اڳ جهلڻ: سڀ کان آخري تدبير ڪرڻ.

وتپو: ذ. ڳڻتي-انڪو. ابهرائي. وهم.

وتپو لڳڻ: ابهرائي ڪرڻ-تڪڙو بڻجڻ.

وتڏ: ذ. علم عروض موجب ٽن ڪرڻ وارو قافيو (مثلاً: حل. مال. لال.

وغيره).

وتڙ: ث (ع) سونهي نماز جون پڇاڙي ۽ واريون تي رکڻو.

وتراڻي: ث. چنولائي. بڪ شڪ-جهڳي.

وترو: ظ. تهان ئي وڌيڪ. جهجهو-گهڻو-زياده.

وتڻڪ: ذ. وڌيڪ-گهڻو-سرس.

وتڻ: مر (سن ورتن) ڪرڻ. لاڳيتو هندن ورهڻ (ڪم. سلسلو).

وت وٽ: ث. تڪڙ-جندائي.

وتوتيو: ص. اڃي واپس نه آيو-تڪڙو.

وتپرو: ذ. رواج-رسم-دستور.

وتڻا: ث. شي-ٽول-ڇير-ٿوڪ.

وتڻ سٺ: ذ. سامان سڙو-ٽپڙ ٽاڙي.

وتڻ: ث. وڻي-وچوٽي.

وتڻاڻ: ذ. آب ديءَ کان پريرو ٺهيل مٺين ۽ غير (جنهن ۾ چوپايو مال

بيٺي). چوپائي مال جو واڙو.

وتڻائي: ص. وٽن ڪري ويٺل-ٿنيڪو.

وتڙجڻ: مر. خراب ٿيڻ-ڪوٺيڻ.

وتڻي: ث. وچوٽي-مناصلو. خل. مهلت. دير-ميعاد.

وتڻي ڏيڻ: وچوٽي ڏيڻ. مهلت ڏيڻ.

وتڻي وجهڻ: گهڻي عرصي تائين نمنن. الڳ ڪرڻ.

وتڻرڪو: ذ. وڻي ۽ وارو-ٿوري مفاصلي تي. الڳ-جدا.

وتڻ (وتر): ث. ورهاست. وٺڻ-ورڇ. حصو-ڀاڱو. ڪپڙي جي

ڪنار. موسمي مندائتي ميوي وغيره مان دوستن عزيزن کي ڏنڻ

تخو. پوک لاءِ زمين کي ايل پائي ۽ جي پوسل-ريج.

وت اچڻ: زمين جو ٻج ڇڻڻ ۽ هرڏيڻ لائق ٿيڻ.

وت پيڇڻ: ڳهٽيل ان کي گڏ ڪرڻ.

وت چاڙهڻ: ڳاه وقت ٻاهر ٿيل سنگ کي ڏاند جي پير هيٺان ڏيڻ.

وت چيڻ: استنج ڪرڻ.

وت چٽ: ذ. سارين جي پوک جو هڪ نمونو-گڙهي.

وتڙ ڪرڻ: مندائتي ميوي وغيره کي پهريون ڀيرو ڪاٽڻ.

وت وٺڻ: ورڇ وٺڻ. مرشد وغيره کان درويشي جي ورڇ وٺڻ.

وت وراڻ ڪرڻ: تائيد ڪرڻ. ڳالهه جي پٺڀرائي ڪرڻ.

وت ورائڻ: اٿلائڻ. ختم ڪرڻ. پ سوڪڻ.

وت وڙجڻ: وڙهڻو ڪرڻ-وند وٺڻ.

وت هنڻ: آلاڻ هڻڻ

وتڻ: ث. وٺيل ڪپڙي يا ڪپهه جي ڦٽيل. جيڪا ڏيئي يا لالين ۾

ٻڌجي. ڦٽيل (بندوق. وغيره جي ارودي ٻاهه ڏيڻ لاءِ). مين پٽيءَ

جي ڏوري. زخم ۾ وجهڻ لاءِ ڪپڙو. يا ڪپهه جي پٽي. (ظا

پرساڻ-لڳ-نا ديڪ.

وت ٻڌڻ: لغڙ ڇاپا ساڌاڳي. ار. مضبوط ڪرڻ.

وت سورڻ: ڏيئي جي وٽ سڙي ڪرڻ. يادگيري ڏيارڻ.

وت ڏور-وڪڙ-پيڇ. ڦير. رسم يا ڪپڙي کي ٺپوڙ. لوه يا پٿر

وغيره جو مقرر وزن وارو ٽڪرو (جيڪو سامهيءَ جي پٿر ۾

وجهي پٿر ۾ شيون تور ڪجن)-تورو-وزن.

وت تاراڙي: ث. سامهيءَ تورا.

وت تي رسو پيڇڻ: رياءَ رکي ڳالهه ڪرڻ. منافقيءَ واري تائيد ڪرڻ.

وت تي هلڻ: مرضيءَ موجب هلت هلڻ.

وت رڪڻ: لڪ ڪڍڻ-ڳجهه رڪڻ. بغض رڪڻ.

وت ڪٽيو ڪاٽڻ: ماپ تور ۾ ٺهڻي ڪرڻ.

وت وجهڻ: سٺين ڳالهه کي منجهائڻ.

وتارڻ: مر. ڪنهن جانور جو وات وجهي کاڌو خراب ڪرڻ. ٺهر-

اوبارو ڪرڻ.

وتاري وڃڻ: خراب ڪري وڃڻ-ڦٽائي ڇڏڻ.

وتاريل: ص. اوباريل-ڄوٺو ڪيل. پليت ڪيل (ٿانءَ وغيره).

وَتَامِن: ذ (انگ) طاقت لاءِ غذا ۾ موجود ڪيميائي جزا - حياتين.
وَتَان: ظ. ڪان - طرفان.

وَتَاءُ: ذ. ف. ڏندو - لاپ - اپت - ڪٽيو.

وَتَائِتو: ذ. وٽ وارو، آلو - پُسليل.

وَتَائِتِي: ث. وٽ واري زمين. اڌ ڪل ڪاٺي.

وَتَائِي: م. پڇڻ (رسو)، پڙهڻ (ڌڳو).

وَتَبُ: ذ. پ. سخي - رپهه، طرفداري - حمايت.

وَتَجُن: م. مروز جن - پيچ اچڻ - وٽ ڪاٺ. ايڏا سبب سڄو جسم
لڄن ڦٽڪن.

وَتَرَن: م. ڄميل سڻي ڳرن - وڳرن - ڪير ڦٽن.

وَتَن: م. وڙ ڏين وڪڙ ڏين، پڇڻ (وان)، نهڻ (سٺ)، ويڙهڻ.
نفعو ڪمائن - ڪٽيو ڪٽن.

وَتَنو: ذ. ڏاڳو وٽن لاءِ ڪتب بند ڏکڻيل ڪاٺي. (ص)، وٽن وارو -
وٽيندڙ، وٽن جهڙو.

وَتَنِي: ث. وٽن جو ڪم، وٽن جو انداز.

وَتَو: ذ. ڌاتوءَ مان ٺهيل پيالو (خاص ڪري ڪنجهي جو) -
ڪٽورو - ڄمن، گهاٽو - نقصان، ڪمي - گهٽتائي، مڃرائي -
ڇوٽ، وياڄ - نفعو.

وَتِي وارو: ص. وپ جي - وپج خبر.

وَتِ وَتَاءُ: ذ. نفعو - ڏندو.

وَتِ وَرَان: ذ. تڻيد - ٽيڪو - هٿي.

وَتَوَرَن: م. گڏ ڪرڻ - مڙسڻ، ڪٺڪي نسو ڪرڻ.

وَتَوَرِي وجهڻ: هڙپ ڪرڻ - هٿ ڪرڻ - ڳڻي ڇڏڻ.

وَتَوَهَر، وَتَهَر: ذ. ٻنهي ۾ ڪرڻ پيچڻ لاءِ ڊگهي ڳن سان ڪاٺ جو
وڏو مٽر ڪو.

وَتِي: ث. ٽ. م. پ. ڪنجهي جي ننڍي پيپي.

وَتِي وجهڻ: ويڙي ٿيڻ - دشمني ڪرڻ، رڻبڪ وجهڻ.

وَتِيو: ذ. ڪٽيو - نفعو - لاپ، ڪمائي.

وَتُ: ث. پڪڙ - جهر - گرفتاري.

وَتِ پَڪَر، وَتِ وَنان: ث. گرفتاري، پڪڙ پڇڙ.

وَتِ پُون: عذاب ٻن ڌرتين، ڦهريون، پٺيون.

وَتِ ڪَرَن: پڪڙڻ، سيڪڙ ڏيڻ، پڪڙي سڙا ڏيڻ، جهڻ ڪرڻ.

وَتِ وَتِ لڳَن: پيچ پڇڻ ٿيڻ، ٽڪڙ ڪرڻ.

وَتِ: ث (سن، وس) پڪي ۽ جي علامت.

وَتِ ڪُن: هلاڪ ڪرڻ - هلائي هلائي ٽڪ ٽڪ.

وَتِيون لاهڻ: خراب ڪرڻ - گندگي ڪرڻ.

وَتَائِي: م. جهلائڻ - پڪڙائڻ، خريد ڪرائڻ.

وَتَجُن: م. جهڄڻ - گرفتار ٿيڻ، بيماري ۾ جهڄڻ.

وَتَن: م. خريد ڪرڻ، پڪڙڻ - جهڻ، ڏنو ڪرڻ، حاصل ڪرڻ.

وَتَنِي ۾ ڪرڻ، قبضي ۾ ڪرڻ، سڀالڻ - سهارو ڏيڻ.

وَتِي اچڻ: ڪٿي ڇڻ، سن ٿيڻ خريد ڪرڻ.

وَتَنِي: ث. وڌڻ - ڦرڻ - ٺهڻ.

وَتَنو: ذ. وسندڙ مينهن، وسڪارو، برسات - مينهن.

وَتِي جي مُند: ث. برسات جي مند - سانوڻ.

وَتَنو: ذ (ع) مضبوطي، اعتبار - ڀروسو.

وَتَيَقو: ذ (ع) قرار ۾ مو. معهود، هٿي، دستاويز - سَند.

وَتَيَقِي نويس: ص. دستاويز لکندڙ - اسٽامپ وينڊر.

وَتِ: ث (سن) مصيبت - آزار، بد نصيبي، ناڪامي، بيڙا.

وَتَاجَهَت: ث (ع) وڏو درجو - عهدو، عزت منڊي، منهن جي رونق،
سونهن - سويپ.

وَتَجَد: ذ (ع) حال - بيخودي - جاذبو، موج، حال واري ڪيفيت،
سماع ۾ پير حال بيخودي.

وَتَد ۾ اچڻ: بيخودي ۾ اچڻ، جوش ۾ اچڻ.

وَتَدان: ذ (ع) ڇڻ - دريافت، ڄاڻ، چوڻ، ڄاڻ.

وَتَجَل: ص (ع) ڊڄندڙ - ڊڄڻو، هراسيل.

وَتَجوَد: ذ (ع) موجودگي، هٿي، زنا گي - حيات، مادو - جوهر،
تت، نظير.

وَتَجوَد وٽ: ظاهر ٿيڻ، هٿي ۾ اچڻ، پيدا ٿيڻ.

وَتَجوَد ويڃائڻ: پنهنجي هٿي ۽ ڪي ختم ڪرڻ - نستي ۾ اچڻ.

وَتَجوَدِي: ص (ع) وجود وارو - جنهن جو وجود هجي.

وَتَجوَدِي ورق: ذ. هٿي - هٿن.

وَتَجوَدِي ورق وارن: پنهنجي هٿي ۽ ڪي ٺاه ڪرڻ - نستي ۾ اچڻ.

وَتَجوَهَات: ذ (ع) "وجد" جو جمع، دليل، سبب.

وَتَجَد، وَجَد: ث (ع) سبب - ڪرڻ - دعوت، شڪل - صورت،
طرز - ڍنگ.

وَتَجَد تَسْمِيه: ذ. ٺاهي رکجڻ جو سبب.

وَتَجَد تشبِيهِي: ٻن نظر جي ٻن ۾ مشابيهت.

وَتَجَد: ذ (سن) فتح - سوڀ - ڪمراڻي.

وَتَجِيه: ص (ع) عزت - معزز، سهڻو - حسين.

وَتَج: ذ. سون ڇڏڻ - مرون ۽ جاپ هر نڪتڙ ڏند.

وچن ڏين: ٻول ڏين-ويس هڏين.
 وچن ڪرڻ: واعدو ڪرڻ-قول ڪرڻ.
 وچو: ذ. ٽيڪ-آڌار-جھل.
 وچور: ذ. تنصيل. اسم وارليڪو. فهرست.
 وچورن: تنصيلي احوال ڏين-ڪينيت بيان ڪرڻ-وچور ڏين.
 وچوڙي: ٺ. ڏاس جونهيڙ ڏاڳو (ڪڪڙين گهر م وچ واري ڪنيءَ م ٻڌجي).
 وچولو: ذ. وچون-درمياني. سنڌ جو وچ وارو طبعي ڀاڱو.
 وچولي: ٺ. وچولي جي ٻولي (سنڌي ٻوليءَ جو معياري لهجو).
 وچون: ص. وچ وارو-درمياني-وسطي. (ٺ. وچين).
 وچو وچ: ذ. پورو وچ. وچون حصو. اندر ئي اندر-درميان.
 وچوڻو: ذ. ٺاٺ-امين. دلال. ٺاٺي چاڻي ڪندڙ-ڇيٽاپور.
 وچين: ٺ. اڳينءَ سانجھيءَ جي وچ وارو وقت-عصر. رڇينءَ واري نماز.
 مله جو هڪ ڪٽ واري واء-اندريون انگڙو. اندرين.
 وچين هڻڻ: ڪٽ ڪرڻ. ويس هي ڌڪ ڪين.
 وچين اگر: ٺ. جهيڙو وجهائيندڙ. ٺاٺي چاڻي ڪندڙ.
 وچ: ٺ. مينهن جو مادي ڦر-پڌي.
 وچار: ذ. وچن وارو-وچون ڌريندڙءَ چاريندڙ-ميهار.
 وچاتو: ذ. سورييل زمين جو ٽڪر.
 وچانو: ذ. هنڌ-بسترو. وچين ٿيڙ (رني. گهم وغيره).
 وچانٽ: ذ. گهوڙو ڪندڙ واپاري. پلاوڻو-دلال.
 وچانڻ: م. پڪيڙن (هنڌ). کولڻ (گاه وغيره).
 وچانجي وڃڻ: م. پڪڙجڻ (هنڌ). ماڻه ٿيڻ. عاجز ٿيڻ.
 وچائي ڇڏڻ: ڏاڍي مار ڏيڻ. ضايع ڪرڻ-تباه ڪرڻ-ويڃائي ڇڏڻ. وڪيڙڻ-کولڻ.
 وچرو: ذ. ويڪري وات وارو. اڍنگو (ڳالهائڻ م)-واهيات.
 وچرڻ: م. جدائين-الڳ ٿيڻ-ڌار ٿيڻ.
 وچرو: ذ. مينهن جو نر ڦر-پڌو.
 وچوڻي: ٺ. وڻي-مڻسڻو. مهيت. ساهي.
 وچورن: م. آگاهارن (ٿڌيءَ) ٻئيءَ م چاچولي صاف ڪرڻ.
 وچورن: م. جدا ڪرڻ (عاشق معشوق کي)-ڌار ڪرڻ. جدائي وجهڻ.
 وچورو: ذ. جدائي-علحيدگي. فراق.
 وچون: ذ. هڪ قسم جو زهري جيت-پکڻون-عتر.
 وچون وارا ڏنگ هڻڻ: ايڏا ڏين-آزارن. چيچلائڻ.

وچونٿو: ذ. هڪ قسم جو ڳه (پيرن جي آڱوٺيءَ آڱر م پائجي).
 وچيرو: ذ. گهوڙي جو نر ٻچو. (ٺ. وچيري).
 وچين: ٺ. ڪرڙي-چڇي.
 وڃڻ: ذ (ع) ڪيلو. هڪ. جدا.
 وڃائي: ٺ. گھٽڪو. ورد-وظينو. ڪنهن ڳالهه کي بار بار چوڻ واري حالت.
 وڃائيت: ٺ (ع) هيڪڙائي. توحيد.
 وڃڻ: ٺ (ع) هيڪڙائي. توحيد.
 وڃڻ جي وائي: الله جي وحدانيت جو ذڪر-تون ئي تون.
 وحدۃ الوجود: ذ. تصوف جي اصطلاح موجب هر وجود کي خدا جو وجود سمجهڻ-هماوست.
 وحدۃ الشهود: ذ. تصوف جو هڪ نظريو. جنهن موجب سموري ڪائنات خدا جو ٻيو چو آهي.
 وحدۃ لاشريڪ له: (ع) الله هڪ آهي ۽ ڪوبه ٻيو جو شريڪ ناهي. وحدانيت جو اقرار.
 وحش: ص (ع) جهنگلي جانور (مرون وغيره). خراب-بد.
 وحشت: ٺ (ع) خوف-ڊپ. خفتان. گهپراھٽ. حيوانيت.
 وحشت زده: ص. ڊنل-گهپراھٽ. اڏس. خفتاني.
 وحشت ناڪ: ص. خوفناڪ-پينڪ.
 وحشي: ص (ع) جهنگلي. تهنڌڙ. چرڪندڙ. غير مهذب. بيرحم. ٺالار.
 وحشياتو: ص. وحشين وانگر-ظالماڻو.
 وحشپينو: ص. جانورن وارو ورتاءُ-غير مهذب هئڻ واري حالت.
 سنگلي-ڪنورٽا.
 وحوش: ذ. "وحش" جو جمع. جهنگلي جانور (مرون وغيره).
 وحشي: ٺ (ع) الاهي پيغام. حضرت جبرئيل، جيڪو خدا جي طرفان نبين تي پيغام آڻيندو هو.
 وحشي لهن: الاهي پيغام اچڻ (نبين وٽ).
 وحيد: ص. اڪيلو-تنها-يگانو. الڳ.
 وداع: ذ (ع) رخصت-روانگي. موڪلاتي. نڪيڻي.
 ودوان: ص (سن) عالم-فاضل. ماهر.
 ودود: ص (ع) محبت ڪندڙ. خدا تعاليٰ جو صفائي نالو.
 وديا: ٺ (سن) عمر-ڄڻ. گين. حڪمت. هنر. مهارت.
 وديارتي: ص. ٺاگر-طلب علم.
 وديا ليد: ذ. علم حاصل ڪرڻ جي جاء-اسڪول-پائشالا.
 وديا وان: ص. عالم فاضل-ڏاهو-ودوان.

وڌيش: ذ (سن) ڌريو ڌيم-غيرمڪ-پرڌيم.

وڌيشي: ص. پرڌيهي-غيرمڪي.

وڌيعت: ث (ع) امانت-ڌراوت.

وڌ: ث. ڊيگ من پيت جي ورهاست. ڪاڇ واري مانيءَ جي ورهاست.

وڌ وڌن: ڊيگ من پيت ڪري ڪارائت لاءِ ڏيڻ.

وڌ: ث. گهڻي سوسي. (ص) وڌيڪ.

وڌ پون: ڪنهن حادثي سبب گهٽ ماڻهو مرن. آفتا ڇڻ.

وڌ: ث. پليتي. چڻي. مٿان جوابار.

وڌانو: ذ. شادمانو-جشن.

وڌاءُ: ذ. ڊيگه-طول. پڪيڙ. گهل-اينڪه. مبالغو.

وڌائين: م. وڌو ڪرڻ. گهڻو ڪرڻ. ڊگهو ڪرڻ. طول ڏيڻ. پڪيڙڻ.

اينڪه ڪرڻ. وڃڻ (ماني). ترقي ڏيڻ.

وڌائي ڇڏڻ: وڌو ڪرڻ. گهڻو ڪرڻ. ڊگهو ڪرڻ (ڪم)

رڌڙيو: ص. وڌلڪل. گهنگر. پليٽ. چريو.

وڌڪ: ذ. وڌيڪ. گهڻو-زبده. فالتو.

وڌڪ رڪن: برترهنن-فوقيت رڪن.

وڌنت: ص. وڌندڙ. سانو-آبد. ستاو.

وڌن: م. زبده ٿيڻ-گهڻو ٿيڻ. وڌيڪ ٿيڻ. اڳتي ٿيڻ. وڌو ٿيڻ. ڊگهو

ٿيڻ. اڳيان ٿيڻ. ترقي ڪرڻ. اوجو ٿيڻ. ٿلهو ٿيڻ. پڪڙجڻ.

اُسرڻ. اُپڙڻ (ون. ٻوٽو). وڃڻ (ماني)

وڌي وڃڻ: وڌيڪ ڳهڻو ٿيڻ. گوڙ ڪڍڻ.

وڌي وڻ ٿيڻ: طاقت وارو ٿيڻ. بناوٽ کي پهچڻ. پيڙهه بختي ٿيڻ.

هوشيار ٿيڻ.

وڌي: ث. هڪ قسم جي ڌوئي (جنهن سان ماني وڌائجي). هٿ ڪري

(جيڪا ڪنهن جي پاد ڪرڻ سان ٿئي).

وڌوا: ث (سن) بيواه-رنزل.

وڌوا آشرم: ذ. بيواه جي رهڻ جي جاء.

وڌي: ث. ويڃ.

وڌيڪ: ص (سن) آڌڪ (زبده-گهڻو-جهجهو. اڇيو-فالتو.

وڌيڪ هجڻ: گهرج کان گهڻو هجڻ-اڇيو گهڻو هجڻ.

وڌ: ث. وڌائي جو مخفف. فقط صفا تي اڳيڙي طور ڪم ايندڙ لفظ

(جيئن وڌيڻ. وڌڻو وغيره).

وڌ پڌ: ذ. قونڊ-آڪڙ-وڌائي.

وڌ: ث. عيب-ويڪ. جسماني عيب.

وڌا. وڌڙا: ذ. بڌاڌا. بزرگ.

وڌانڊرو: ذ. سخت ڏکيو.

وڌان: ذ. لوهار کي ڪم جو هڪ اوزار-وڌو متر ڪو.

وڌان: ذ. وڃو-سُرنڊو-ساز.

وڌانو: ص. ڪاوڙيل-وڌو ٿيل.

وڌا قوتا: ذ. هڪ قسم جو خوشبودار وکر-نر قوتا.

وڌائين: م. وڌائي ڪرڻ. واکاڻڻ. عيبدار ڪرڻ.

وڌائي: ث. ڊيگه. اوچائي. بزرگي. عزت. فضيلت. پٽڪ. آڪڙ-

شرو-سيٽ.

وڌائيءَ ۾ ڀرجڻ: تڪرير ڪرڻ-ڪم ۾ پون.

وڌائي خور: ص. آڪڙ باز. اجائي وڌائي ڏيکاريندڙ.

وڌ پڳيو: ص. وڌي-ڳوارو-خوش نصيب.

وڌيڻ: ذ. وڌائي. وڌي عمر. وڌي عزت. پيري-بڏايو.

وڌ پيٽو: ص. وڌي پيٽ وارو. گهڻ ڪٽڪ-پيٽو.

وڌ جگرو: ص. وڌي همت وارو. دلير-بهادر.

وڌ خرچو: ص. گهڻي خرچ وارو-هٿاڙ. عيالي. مهانگو.

وڌ ڦڙو. د. وڌيڻ ڦڙين و رومينهن.

وڌ ڦڙو. م. سن: زوردار برسات پون. ويڙهه ڪرڻ-ڦڙو ڪرڻ. اٿڻ

ڪرڻ. ڏاڍي هار ٿيڻ

وڌ گڙدو: ص. بردبار. تحمل وارو. رازدل ۾ رکندڙ همت وارو-دلير.

وڌ گهرائڻ: ص. وڌي ڏيکارڻ وارو. اعليٰ نسل جو. خانداني.

وڌ ماڻهپائي: ث. وڌو ماڻ. مرتبو. وڌي عزت. ڇنڊ ڀي. ڪڙ-سيٽ.

وڌ نيندائي: ث. ننڍي وڌي جي سڃاڻپ. نياز نوڙت واري هات.

وڌڻ. وڌڻ: ث. هڪ پيسار ڪو وکر-سُونف.

وڌ ڪنو. ص. وڌڻ ڪن وارو. سَرو.

وڌڪ: ث. وڌي عمر واري چوڪري

وڌو: ص. ڊگهو-ننڍو. ويڪرو. وسيع. ڪشيدو-ڪيل. گهڻو-

زبده. بلند. ٿلهو. مٿانهون-اعليٰ. (ث. وڌي).

وڌو چڱو وجهڻ. رشوت وٺڻ-وڌو وات ڦاڙڻ

وڌو چوانڻ: پڻ ساراهڻ-تڪرير ڪرڻ.

وڌو ڪرڻ: وڌائڻ-ڊگهو ڪرڻ. پلڻ-پرورش ڪرڻ. گهرو ٻويءَ

۾ ٻار کي سمهارڻ.

وڌو اُسر: ذ. رات جو ٽيون پهري.

وڌو اُستاد: ذ. اسڪول جو وڌو استاد-هيڏا اُستر. (م. س)

هوشيار-ڇالاڪ

وڌو ٽپ: ذ. مڏي جو بخار. سَهم.

وڌو ڏينهن: ذ. عيد براديا ڪو سڳورو ڏينهن.
 وڌو سڌ: ذ. اذان-بانگ.
 وڌو صبح: ذ. پرهڻي.
 وڌو ڪم: ذ. اهم ڪم. ساراه جوڳو ڪم.
 وڌو گوشت: ذ. ڳاويماهو گوشت.
 وڌو ماڻهو: ذ. دولتمند-امير، عزت وارو، حاڪم، وڏي همت وارو.
 وڏي واڪي: ظ. وڏي آواز سان-رڙسڻ.
 وڏي واڪي چوڻ: پڌري پٽ چوڻ-ظاهر ڪرڻ.
 وڏي ويلي: ظ. تمام سوير-آسرو.
 وڌو آئي: ث. نياڳي-منحوس (جنهن جي پٽ لڳي).
 وڌو آتو: ص. گهڻو ڳالهائيندڙ-بڪيو ٻٽ ڪي، ڏاڍيان ڳالهائيندڙ.
 وڌوڙ، وڌهر: ث. ساميل چوڪري-شاديءَ لائق نياڻي.
 وڌوڙ: ث. ڪوڙ-غصو-ڌمڪ.
 وڌوڙجڻ: م. ڪاوڙجڻ-ڌمڪجڻ.
 وڌوڙو: ص. ڪاوڙيل-ڌمڪيل، رنل.
 وڌوڙهي: ص. بيگندھ-بيڏوڙهي-نردوش.
 وڌهنس: ذ. راڳ جي تيهن سرن مان هڪ سر.
 وڌئون: ذ. اجائي خوشامد-چاپلوسي.
 وڌئون ڏيڻ: ڪوڙي تعريف ڪرڻ-چاپلوسي ڪرڻ.
 وڌيت: ذ. تفصيل-وچور، سمجھائي-شرح، سبب.
 وڌيرپ: ث. ڳوٺ جي سماجي فيصلن جو اختيار-اڳواڻي.
 وڌيرڙو: ص. ص. ٿورو وڌو-البت وڌو.
 وڌيرو: ص. ڳوٺ جو وڌو-ڳوٺ جو چڱو مڙس (جنهن تي وڌيرپ جي پڳ هجي)، (ث. وڌيري).
 وڏي ڪنگھ: ث. سلھ جي بيماري-کرتيو.
 وڏي دل: ث. فراحدي، همت-حوصلو.
 وڏي ذات: ص. سٺن ڳڻن وارو شخص.
 وڏي ڪُنڊ: ث. جاميٽريءَ موجب نوي (90) درجن کان وڌيڪ ماپ واري ڪُنڊ-ويڪري ڪُنڊ.
 وڏي ڳالھ: ث. ڏکيو ڪم، اهم ڪم، حيرت جهڙو ڪارنامو.
 وڏي ٻڙي هڻڻ: بي هنرءَ بيڪ رهڻ-ڪب خوبي نه هڻڻ.
 وڏي ماني رسڻ: اعليٰ درجي تي پهچڻ، بخت بلند ٿيڻ.
 وڏي: ث. وڏن جو عمل، وڏن جي وڏ-چانگ.
 وڏ ڪرڻ: بيلي، هڙي وغيره مان وڏ وڏن، وڏن مان ٿرڻ جي

چانگ ڪرڻ.
 وڏ ٿڪ: ث. گهڻي ڀڄ، چنڊ چاڻ.
 وڏ: ذ. زخم-گھاٽ، ڇڪ-ڇير، وڏ جونشان، ٿر جي پٿن مان رستو.
 وڏ وجهڻ: گھاٽ وجهڻ-زخم ڪرڻ، طعن مهڻ سان دل کي گھاٽڻ.
 وڏ وڏن: بدشد ڳالهائڻ، صاف چوڻ.
 وڏاتو: ذ. ختنو-طهر.
 وڏائڻ: م. ڪپائڻ، چانگائڻ.
 وڏائي: ث. ڪاٺ، وغيره وڏڻ جي اجرت.
 وڏجڻ: م. ڪپجڻ، ڪترجڻ، ڇير جي-ڦاڙجڻ، ڇڪاڇڻ، گهاٽجڻ.
 وڏ ڪٽ: ث. ڇير ڦاڙ، جراحي-سرجري.
 وڏڻ: م. ڪٽڻ-ٽڪر ڪرڻ، ڪپڻ، ڇڪڻ.
 وڏو: ذ. ڇڪ جونشان، داغ-چٽو، ٻنو، نيل.
 وڏولو: ذ. هڪ قسم جو زنا نوڳه.
 وڏي: ث. ڄم جي پٽي، رشوت-لب.
 وڏي هڻڻ: رشوت ڏيڻ، بيسواچڻ.
 وڏي خور: ص. رشوت خور.
 وڏيون وجهڻ: ورو ڪڙو وجهڻ، طعنا هڻڻ، ايا اُڙ-ٿر.
 وڏيل: ص. وڏيل، زخمي، مجروح، ڪپيل.
 وڏ: ۵ (سن) گهوٽ-مڙس-وٽو، تخفي طور ڏنل دلپند شيءَ.
 خيرات، گهيرو-داڻرو، موڙ-وڪڙ، ڏنگ-خم-بيچ-ڦيرو، گهنج.
 وڏي ڇڻ: ٿورو وڏيڙو، راه جو ڦيرو، ڪاٺڻ.
 وڏ پوڻ: وٽ پوڻ، ڏنگ ٿيڻ، فرق پوڻ.
 وڏ چڙهڻ: قبو ۾ اچڻ، وڪڙ ۾ اچڻ، هٿ چڙهڻ.
 وڏ ڏيڻ: آشپز واد ڏيڻ، انجام ڏيڻ-قول ڪرڻ.
 وڏ ڪنڻ، وڏ ڪنڻج: مٿي آبادي وٽان ورڏيئي ستن کي هٿين مٿي ڪرڻ، ڪنهن ڪم جي سبب ڪرڻ، جهيڙي لاءِ تيار ٿيڻ.
 وڏ لاهڻ: ڏنگ ڪڍڻ، سيڪڙ ڏيڻ، سڌو ڪرڻ.
 وڏ گهرڻ: مراد چاهڻ-سڪا باسڻ.
 وڏ ۾ اچڻ: وڪڙ ۾ اچڻ-قاس ۾-قبو ٿيڻ.
 وڏ: ذ. ڦٽ، سوراخ (جيڪو ماسر کي اندر ئي اندر کائيندو وڃي)،
 وڏائڻ: ث (ع) ورثو-ترڪو، ميراث.
 وڏائڻ نامو: ذ. ورثي جي لکت وارو دستاويز.
 وڏ آڀيرنش: ث. بگڙيل ياردي ٻولي، هڪ اڳاٽي ٻوليءَ جو نالو
 (گمن غائب سنڌي ٻوليءَ جو قديمي نالو).

وراء: ١. زخم - ٢. ناسور.

وراءجن: م. ڪاوڙجن - ڪروڙهه اچن - ڪروڙ ڪڍڻ.

وراءو: ص. ڏمبل، شوخ - ڪروڙي.

وراڙو: ٺ. جوء - مڱ - هند. مال جي چاري وارو هند - سيم.

وراڙو: ص. ٽائيڪو - هندائو.

وراڙو: ڏ. چورن جي پٺيان ويل يا ڳڻڻ جو ٽولو - ورهاڙو.

وراڪڻ: م. ورڙين - ورڙي پٽڻ.

وراڪو: ڏ. ور - ٻيچ - وڪڙ - لاڳاپو، سڱ جو ناتو.

ورال: ٺ. ڳولا - تلاش - ووڙ.

ورانڊو: ڏ. صني جي اڳ وارو ڇت سان ڍڪيل حصو.

ورانڊ: ٺ. شام جو وقت - پويجاڙي.

ورانڊي وڃڻ: ڇپڻ - ماڻهين.

ورانگ: ٺ. ٻراڻگ، چال - ٻڌ.

وران: ٺ. وارو (سڪار جو)، وسندي، ٺڪ - پيڙهي، ورندي - جواب.

ورائو: ڏ. وهڻ کي پنڌ ڪرائي وري وٺي اچڻ (ٿڪ لاهڻ لاءِ)، هرن

ڪاهڻ وقت اهو ڏنگ جتان ڊڳڻ کي پوئتي ورائجي - ڦيرو.

ورائو ڪرڻ: جهجهائيءَ ۾ اچڻ، برڪت پوڻ.

ورائي: ٺ. مٺي آڻلائڻ جي ٿڌي، آڻلائي - دور - پيرو، گهمرو -

ڦيرو، جواب - ورندي، آڻو (گهوڙي کي).

ورائي ڏيڻ: جواب ڏيڻ - ورندي ڏيڻ.

ورائي وارڻ: ڪنهن ڳالهه جو جواب ڏيڻ لاءِ ٻئي کي ترجمان ڏيڻ.

وراهڻ: م. ورهائڻ - وٺڻ - وڃڻ، ورهاست ڪرڻ.

ورائو: ص. ورو ڪٽڙ وارو - انگڙونگڙ.

ورائتي: ٺ. ورواري - شادي شده - پرنيل عورت.

ورائتي: ڏ. (انگ) قسم - نوع - جنس.

ورائتي شو: ڏ. (انگ) رنگارنگي پروگرام.

ورائڻ: م. موٽائڻ - ڦيرائڻ، موڙڻ، وري وٺي اچڻ، آڻڻ، مٿان

وڃهڻ، گهوڙن، بند ڪرڻ، ٻيڪڙڻ (در، دري)، آڻلائڻ

(ورق)، ڍڪڻ، وڪوڙڻ - گهيڙڻ.

ورائي وار وڃهڻ: ٻيهر ڪوشش ڪرڻ، ڪنهن ڪم کي موٽي

اچي ڳڻڻ.

ورائي وٺڻ: واپس وٺڻ - موٽائي وٺڻ.

ورٽ: ڏ. رسو - نوڙ - واهه، ڪوهه مان پٽي ڪپڻ جي واڍ.

ورٽ: ڏ. (سن) هندن جو ڌرمي لنگهن - فاقو.

ورٽا: ٺ. گنگتر، ڳالهه.

ورتارو: ڏ. هلٽ - ورتاءُ، نمونو - ڍنگ - طرز، گذارو.

ورتاءُ: ڏ. لوڪ - رويو - هلٽ.

ورتائڻ: م. ڪم ۾ آڻڻ، ورهائڻ - وڃڻ.

ورتائڻ: م. ڪاوڙائڻ - رجائڻ، بيزار ڪرڻ.

ورتل، ورتو: ص. ڪڪ - ميزار، ڪهيل.

ورتمان: ص. (سن) چالو - هلندڙ، (ڏ) گرامر موجب هلندڙ وقت -

زمان حال.

ورتيو: ص. پوئتي پٽيندڙ - جوتشي.

ورثا: ڏ. (ع) وارث جو جمع، ميراث جا حقدار - وارث.

ورثو: ڏ. (ع) ورثه، مٿي جو مال، ترڪو - ميراث.

ورثو ڪرڻ: پنهنجو مال بنائڻ، سفارش ڪرڻ.

ورثي ۾ اچڻ: ترڪي ۾ ملڻ.

ورثائڻ: م. ڏيئي ڇڏڻ، مالا مال ڪرڻ، نواڙڻ.

ورج: ٺ. رسم - رواج - دستور، عادت - هير، محاورو - اصطلاح.

شائستگي - مرجاتا، ڪفايت - صرفو.

ورجاءُ: ڏ. موٽ - واپسي.

ورجائو: ص. رواجي، معمولي، عادت يا هير موجب.

ورجائڻ: م. موٽڻ، موٽ ڏيڻ، جواب ڏيڻ - ورائي ڏيڻ، دهرائڻ.

ٻيو پيرو چوڻ، وري وري چوڻ.

ورجيس: ٺ. مشق، وري وري ڪرڻ وارو عمل، ڪسرت،

اصطلاح معنيٰ.

ورجڻ: م. ڳرڻ - پڻڻ.

ورج: ٺ. خفو - بيزاري، ڪڪڙين جي حالت.

ورجائڻ: م. ڪڪ ڪرڻ، بيزار ڪرڻ، ٿڪائڻ.

ورجڻ: م. ڪڪڙين، بيزار ٿيڻ - خفي ٿيڻ، منهن پوڻ.

ورج: ٺ. ورهاست - تقسيم، وٺڻ، ورهاست ۾ آيل حصو، ڀاڱو.

حصو - پتي، ڦوڙي - چنڊو، درويشي جي عطا - ڏاڻ.

ورج وڃهڻ: پتي ڏيڻ - ڦوڙي ڏيڻ.

ورجڻ: م. ورهائڻ - وٺڻ، ڦاٽڻ.

ورجيني: ٺ. ورهاست - تقسيم - وڃڻ جو ڪم، ڦاٽڻي.

ورد: ڏ. (ع) روزانو عمل، روزمره جو ڪم - معمول.

ورد ڪرڻ: زباني دور ڪندو رهڻ، روزانو عمل جاري رکڻ.

ورد وظيفو: ڏ. مقرر وقت تي دعاءُ درود.

وردي: ٺ. (سپاهين، ڪارڪن، پٽيوائن وغيره) ملازم جي خاص

مقرر ٿيل پوشاڪ - يونيفارم.

وَردي پوش: ص. وادي پهريل. سپاهي (فوج يا پوليس جو).

وَردي: ث. ناسور-ڦٽ.

وَردي: ص. جهونو-جهور-ڪراڙو.

وَرڙاٽ: ذ. دانهون، مٺيون-ايلازم، ڪوشش-سميو.

وَرڙو: ذ. ننڍڙي ٻار جو ٻانهن جو ڪنگڻ يا پير جي ڪڙي.

وَرڙا وجهڻ: ڦير پائڻ، نونخري سن هڻڻ.

وَرڙش: ث (ف) مهارت حاصل ڪرڻ جي مشق-استعمالي.

ڪسرت، ڏور (وري وري ڪرڻ جي مشق).

وَرَس: ذ (سن) ورهيه-سال-ٻارهن مهينا.

وَرَسارو: ذ. برسات، برسات جي مند، وسڪرو.

وَرَسائڻ: م. نوازن-خوش ڪرڻ، حميت ڪرڻ، گمراه ڪرڻ.

وَرَسڻ: م. ورڪائين-وسن-برسات پون، ڪو مڃڻ، مڙجھائڻ.

وَرَسڻ: م. پڄڻ-گمراه ٿيڻ، پڄڻ، محروم ٿيڻ، ڀڄڻ.

وَرسي: ث. ٻار هو، وفات جو سال يا نوڏينهن.

وَرش: ذ (سن) ورهيه-سال.

وَرشا: ذ (سن) گهور-ٻنهار-صدقو.

وَرغلائڻ: م. ڏٺارڻ، گمراه ڪرڻ.

وَرَق: ذ (ع) ڪاغذ-پتو، سون يا چنديءَ جو سنهو پتو، وڻ، ٻوٽي،

گل وغيره جو پڻ.

وَرَق ڌوئڻ: فرق مٽيڻ، ٻيئي ختم ڪرڻ.

وَرَق ورن: حالات بدلائڻ، وارو، ٻي ڳڻجڻ.

وَرَق ويڙهڻ: ڪتاب ٺاهڻ، واسطو ٽوڙڻ.

وَرَق گرداني: ث. ڪنهن ڪتاب کي مٿاڇرو ڏسڻ واري حالت.

وَرڪشاپ: ذ (انگ) ڪارخانو، ڪنهن ڪم سیکرڻ لاءِ

ڪرايل ميڙ.

وَرڪ: ذ (سن) وڻ.

وَرڪا: ث (سن) ورثو، وسڪارو، گهور-گهورڻ.

وَرڪا ڪرڻ: وِسڻ (گرو غيره)-مٿان گهورڻ.

وَرلاپ: ذ (سن) روڇ-پٽڪو، آهڙي ٻار ڪڍي روئڻ، ٻاڪار.

وَرلو، وَرلي: ظ. ڪڏهن ڪو، بعضي-تدفق سن، ڪڏهن ڪڏهن.

وَرمر: ذ (ع) سوڄ-آمدن.

وَرمن: م. ترسن-رهڻ، دير ڪرڻ، لال ڪرڻ، پيرمن.

وَرَن: ذ (سن) رنگ، قسم-نوع، رنگ روپ، حسن.

وَرَن وَرَن ٿيڻ: منهن جو رنگ بدلائڻ.

وَرَن هيڻ: ذ. نيت مان نڪتل-برادريءَ مان خارج ٿيل.

وَرَنه: ظ (ف) نٽه-وري.

وَرَنائي: ث. سونارن جو منڊين يا ڪنگهن ٺاهڻ جو اوزار.

وَرَنائڻ: م. د ٺهڻ ڪو ڪٽڻ-سڏسڻ، وٺائڻ، داد ڪرڻ.

وَرَنڊ: ث. موت-واپسي، ورن جي حالت.

وَرَنڊو: ظ. ايندڙ-ڏسندو (ڏينهن، مهينو، سال).

وَرَندي وار: ايندڙ ساڳئي ڏينهن-ٽين ڏينهن.

وَرَندي: ث. سڏجي ورائي، جواب.

وَرَندي ڏيڻ: جواب ڏيڻ، سوال جو جواب ڏيڻ.

وَرَنو: ص. رنگ وارو-رنگي، سهڻو.

وَرَنه: ص. سونهن سوڀ وارو، صورت وند، جوڌو جوان (ث. ورنه).

وَرَنِيڪيولر: ث (انگ) ڏيهي ٻرلي، ڏيهي ٻوليءَ جو امتحان.

(ص) ڏيهي.

وَرَن: م. موٽڻ-ري اچڻ، موٽي اچڻ-واپس ٿيڻ، ٻيهر اچڻ.

مَرَن-ڦرن، ڏنگ ٿيڻ.

وَرَن سَرَن: حسرتيڻ-منڻ-پڙهڻ.

وَرَن واري ڪرڻ: جلد واپس اچڻ، واپسيءَ جي تياري ڪرڻ.

وري اچڻ: ٻيهر چڻ، موٽي چڻ.

وري پوڻ: موٽي چڻ، اٿلي پوڻ، موٽ کڻڻ، لاڙو ڪرڻ.

وَرَتو: ذ. سون يا چنديءَ جو ٺهيل چنو، جيڪو ڏسڻي آگر مڙجي.

وَرَو: ذ. ڪٽ جو ڊگهو لڪڙو-پيڇر (جيڪو چٽ مڙهي).

وَرَو ڏيڻ: پيڙيءَ جو پاسن تي اٿل ڪرڻ (واٽسب).

وَرَو وهڻ: هڪٻئي جي مدد ڪرڻ.

وَرَو: ذ. حصر-بتي-پڳو، هاريءَ جو زميندار خان قرض ملور ورتل آن.

وَرَوڻجڻ: م. حنور (ڳئون، مينهن) جو ٻٽ سڪي پوڻ (بيماري).

وَرَوڊ: ذ (ع) وردائين-پيچڻ، ظاهر ٿيڻ.

وَرَوڊ: ذ (سن) اختلاف-مخالفت، ڪلفت، دشمني-خصومت.

ويرا، ٻٽت.

وَرَوڊي: ص. فساد، دڙمن.

وَر ور: ظ. وري وري-ڌري ڌري-هر هر.

وَرَوڙجڻ: توپيل ڪن يا ٺڪ جو سوراخ بند ٿيڻ، آندي مڙ پوڻ.

وَرَوڙڻ: م. وارڻ-مونڻ-پٽي ڪرڻ.

وَر وڪڙ: ذ. ڏنگ ٿيڻ-وراڪا.

وَرُون: ذ. ٺٽن، حسن مڙا، بند سوراخ.

وَرُونَه: ٺ. وِندَر. رهان. مشغولي. قرب وٺين.
 وِرونجِي پُون، وِرونجَن: ڳئون پ مينهن کي ٽپاڇن.
 وِرونَن: م. سڪي وڃن. بند ٿيڻ. ٻڌجڻ.
 وِرونهن: م. وِندرن. قرب وٺين. ڪچهري ڪرڻ. حال وٺڻ.
 وره: ڏ. ورهيه- سال.
 وره پَتري: ٺ. جنٽري.
 وره: ڏ. بره- عشق. جدائيءَ جو ڏک. وڇوڙو. فراق. درد.
 وره ۾ وهلور ٿيڻ: برهم پيترا ٿيڻ- فراق ۾ بيمار ٿيڻ.
 وره وٺڻ: حال اورڻ. محبت وٺڻ.
 وره وسائڻ: محبت ۾ سور سڻ. زارو زار وٺڻ.
 ورهاسَ: ٺ. وٺڻ- ورڇ- تقسيم. ڦاٽڻي.
 ورهاڱو: ڏور هاست.
 ورهائڻ: م. ورڇڻ- وٺڻ- تقسيم ڪرڻ. وٺڻ ڪرڻ.
 ورهسپت: ٺ. مشتري (گره). خميس جو ڏينهن.
 ورهو: ڏ. مٿس- پٿر- ڪانڌ- وڙ.
 ورهيه: ڏ (سن: ورش) سال- سن. زمين جو سج جي چوڌاري ڦيرو
 پورو ڪرڻ وارو عرصو (جيڪو عيسوي سن موجب 365
 ڏينهن، 5 ڪلاڪ، 48 منٽ، 46 سيڪنڊ ٿئي ۽ قمرِي سال ۾ 355
 ڏينهن ٿين).
 ورهيارو: ص. ساليانو- سال بسال.
 ورهين جا ورهيه: ڏ. ستن جا سال. هر سال. هميشه- سدائين.
 ورهين جو: ص. تمام پراڻو- اڳتو- قديم.
 وره: ٺ. ڪڏي ڏهه متر ڪيل اُن يا روزينو. هڪ ويٺي جو اُن پڪڌو.
 ڪڏ خوراڪ. گذران.
 وري: ڏ. ٻيو ڀيرو- ٻيهر. موٽي- واپس ٿي. پوءِ- بعد. وڌيڪ. ٻيڻ.
 سِر. مٿان ڪن- شروع ڪن. اڃا پ.
 وري وري: ڏ. بار بار- هر دفعي.
 وريار: ڏ. سورمو- جوڌو- ڪويو.
 ورياه: ڏ. سورهيه- پهلوان- جوڌو.
 وريتي: ٺ. ورواري- سهڻن.
 وريد: ٺ (ع) شهر ڳ- انساني جسم جي ساھواري وڏي نبض.
 وريٽو: ڏ. وِردَنل چلڻو- وِرتو (ڳم).
 ورنيا: ڏ. اُن وغيره جي ڳچيءَ ۾ ٻڌڻ لاءِ ڏاڳي ۾ مٿڪ ۽ ڪوڏيون.
 وَر: ڏ. احسان- ٿورو- ڀلائي- عنايت- نوازش. ڳڻ- ڳڻ. قسم-
 جنس (وڪرجي).

وَر ڪرڻ: ڀلائي ڪرڻ- ٿورو ڪرڻ. بنا لاڳ جي احسان ڪرڻ.
 وَرانَئو: ص. وِروارو. قريدار. احسان ڪند.
 وَر: ص. بد بخت- منحوس. منافق. حاسد.
 وَراند: ص. بي فائدو.
 وَرَاء: ڏ. رنگ وارو- نموني وارو. (سامي سج وڙاءُ).
 وَرَجَن: م. گرم ٿيڻ- ٿيڻ. وِهرَن- چانو ڪرڻ
 وَر ڪائڻ: م. چوپائي کي جهنگ مان گهٽ ٿي ڏياري اچڻ.
 وَر ڪي اچڻ: تنگن سهاڻي اچڻ.
 وَر ڪڻ: م. سير ڪرڻ- پيار ڪرڻ. چهل قدمي ڪرڻ- تهلڻ. گهمڻ.
 وَرَن: م. اندرو جهڻ- پيهڻ. پير وڃهڻ.
 وَرَو: ڏ. هڪ قسم جي مڙهي.
 وِرَواند: ص. حسد- مَ سَهو. رقيب. وڃ ويڙهائڻو. ڪميون.
 ڦٽو جهنڊڙ.
 وِرَوَل: ٺ. ڳولا. ڳولا ڦولا. جڇ جڇ. ويل وهڻ يا چوري ٿيل مال. بي
 ڳولا. تلاش.
 وِرَوَل ڏيڻ: پڇاڳاڇا ڪرڻ. تلاش ڪرڻ.
 وِرَوَل رکن: پڇاڳاڇا جو بار رکڻ.
 وِرَهَن: م. ٽڙڻ- جهڳڙڻ. تڪرار ڪرڻ. جهيڙو ڪرڻ. لڙائي ڪرڻ.
 وِرهي ڍانگو ٿيڻ: وِرهي ٽڪجي پوڻ. وِرهي خوار خراب ٿيڻ.
 وِرهي مرن: جنگ جو ٿيڻ- لڙائيءَ ۾ تباهي وڃڻ.
 وِرَهَن: م. وهڻ (واه يا درياءُ جو پاڻي).
 وِرهيون وڃڻ: ڪنهن شيء جي بالڪل گم ٿي وڃڻ.
 وِرِي: ٺ. وڪريپ جيءَ جاتڪرا. گاهمان وٺيل نوڙي.
 وِرَارَت: ٺ (ع) وزير جو عهدو- وزيرِي- منستري.
 وِرَراء: ڏ (ع) "وزير" جو جمع.
 وِرَت: ڏ (نگ) گهمڻ واري حالت- پسر. دُورو- چڌڪر
 (معني لاءِ).
 وِرَتنگ ڪارڊ: ڏ (نگ) تمارفي ڪارڊ (ملاقات ڪرڻ لاءِ).
 وِرَمَر: ڏ. ختي. چلم وغيره جي ٿوڪ. سُلَفيءَ جو سوتو. هڪ ساني
 وڏو سوتو.
 وِرَمَر وارِي ڪرڻ: ختوپ ٿي پيئڻ. پيٽيءَ وغيره پي ساهي کڻڻ.
 وِرَن: ڏ (ع: وِرَن) تور- ڏڙو. بار- بوجو. تور جو وِٽ. شعر جو وِز.
 وِرَن ڪرڻ: تور ڪرڻ- تورڻ.
 وِرَنائتو: ص. وِرَندار. قديم وارو. منهن سٽو.

وَرَندارُ: ص. ڳرو-باري.
 وَرَنِي: ص. وزن وارو-وزندار، اثرائتو.
 وَرِيرُ: ذ (ع) حڪومت جي نظام ۾ وڏو مشير-منتري-منسٽر.
 وَرِير اعظم: ذ. وڏو وزير، پرائم منسٽر-پرڌان منٽري.
 وزير اعليٰ: ذ. وڏو وزير-چيف منسٽر-صوبي جو حاڪم اعليٰ.
 وَرِيرِي: ث. وزير جو عهدو-منستري.
 وَسَ: ث. مينهن-بارش-برسات-وسڪارو.
 وَسَ تين: مينهن پون-بارش ٿيڻ، آبادي ٿيڻ، وسڻ ٿيڻ.
 وَسَ چرڻ: چوپائي مال کي وسڪاري واري جوءِ ۾ چارڻ.
 وَسَ: ظ. وس ۾-قبضي ۾-هٿ ۾، قابو ۾-اختيار ۾.
 وَسَ: ذ. طاقت-سگهه-قوت، اختيار-قابو، مرضي، چارو-حيلو.
 آدم-سعيو-ڪوشش.
 وَسَ پُڄڻ: ٿي سگهڻ يا ڪري سگهڻ-پڄندي هئڻ.
 وَسَ جهڙو: ص. سهڻو-عمدو-چڱو.
 وَسَ ڪرڻ: سمورو زور لائڻ، حيلاهلائڻ، ڪوششون ڪرڻ.
 وَسَ کان وڃڻ: بي اختيار ٿيڻ-بيوس ٿيڻ.
 وَسَ ۾ ڪرڻ: قابو ۾ آڻڻ-اختيار ۾ ڪرڻ، قبضي ۾ ڪرڻ.
 وَسَ وارو: ص. اختيار وارو-مرضيءَ جو مالڪ.
 وَسَ: ث. (سن، وسيمه) حيراني-اچرج، ڳڻتي-فڪر، گهٻراهت.
 وِسَارُ: م. وساري ڇڏڻ-ياد نه ڪرڻ، دل مان ڪڍي ڇڏڻ، ڀلجي وڃڻ، ڇت تان لاهڻ، ذهن مان ڪڍڻ.
 وِسَارُو: ذ. حيث جو هڪ قسم (مينهن وسارو).
 وِسَاطُ: ث (ع) درمياني وسيلو، وسيلو-ذريعو-واسطو.
 وِسَامُ: ث. هيٺائي-ڪمزوري (جسم م)، ماند ڪئي، غنودگي-ڳهر.
 وِسَامُنُ: م. ڳڙ ٿيڻ (بتي)، اجهام (باه)، نرن (جهيڙو)، سست ٿيڻ (بدن)، ماندو ٿيڻ (جسم)، ٽڪجڻ.
 وِسَامِي وڃڻ: بلڪل ٽڪجي نتجي پوڻ، بيهوش ٿيڻ، هڃڻ، حيرت ۾ پئجي وڃڻ.
 وِسَامُو: ذ. ڳڻتي-الڪو، تعجب.
 وِسَانُ: اسم خاص، سنڌ ۾ هڪ ذات جونالو، (ص) وساييل.
 وِسَانڪو: ص. ڪوماڻيل، چارجي ڏپ وارو.
 وِسَانُلُ: ص. اجهانل، ٽڪل-ڪهيل.
 وِسَانَتُو: ص. وس وارو-اختياريءَ وارو-زوروار.
 وِسَانِلُ: ذ (ع) "وسيلي" جو جمع، وسيلو، آباء، حيلو.

وَسَائِنُ: م. بارش ڪرڻ-مينهن ڪرڻ، برسات ڪرڻ، آباد ڪرڻ
 (وسڻ، ڳوٺ)، اڇلائڻ (پٿر، موچڙا وغيره)، مٿان وجهڻ
 (مٽي، ڌوڙ)، کڻڻ (مٽي تي)-برداشت ڪرڻ (ذميوارِي)،
 وَسَائِنُ: م. ڳل ڪرڻ (بتي)-اُجهائڻ (باه، چله)،
 وَسَائِلُ: ص. آباد ڪيل، مينهن وساييل.
 وَسَايُو: اسم خاص، سنڌ ۾ مرد جونالو، (ص) وساييل.
 وَسَتُ: ذ (سن) شيءِ-چيز-ٽول.
 وَسَتَارُ: ذ (سن) پکيڙ-تفصيل، ويڪر، ڦهلاءَ، ڪشادگي.
 وَسَتَار ڪرڻ: اُڀتار ڪرڻ، وڏي ڊيگهه ڪرڻ، تفصيل بيان ڪرڻ.
 وَسَتَرُ: ذ (سن) ويس-ڪپڙا-پوشاڪ.
 وَسَتُو: ث (سن) شيءِ-ٿوڪ، ٽول، وڪر، دولت، جوهر-مادو.
 وَسَتِي: ث. بستِي-وسڻ-آبادي-وَسِندي.
 وَسِيَتُ: ث. برهڻست-خميس (ڏينهن).
 وِسَرَامُ: ذ (سن) آرام-ساهي، سک-چيڻ، اُجهاپو، آسائش.
 وِسَرَام ڪرڻ: ٽڪيچڻ لاءِ ساهي کڻڻ، آرام ڪرڻ.
 وِسَرُڳ: ذ (سن) گڏيل آواز وارو اکر ("مانهو" م "ن"، "ڳاڙهو" م "ر" وغيره).
 وِسَرُنُ: م. ڀلجي وڃڻ-وسري وڃڻ، دل تان لهڻ، ڀلجڻ، ڌيان تان لهڻ.
 وِسَطُ: ذ (ع) وچ، وچون حصو.
 وِسَطِي: ص. وچون-درمياني.
 وِسَعَتُ: ث (ع) سگهه-طاقت، پهچ-پڄندي.
 وِسَعَتَمند: ص. پهچ وارو-سگهه وارو.
 وِسَعَتُ: ث (ع) ڦهلاءَ-پکيڙ، ڊيگهه، ويڪر، واڌ، ڊيگهه ويڪر ۾ ايراضي.
 وِسَعَت ڏيڻ: ڦهلائڻ-پکيڙڻ، ڊيگهه ڏيڻ، وڌائڻ.
 وِسڪَارُ: ث. وس-وسڪارو-برسات.
 وِسڪارو: ذ. مينهن جي وس، مينهن-برسات.
 وِسڪُنُ: م. دل سر ڪڻ-هرڪن، حرص ٿيڻ.
 وِسڪَنُو: ص. دل هرڪائيندڙ (هر-يءَ تي)، لالچ ڪندڙ.
 وِسڪِي: ث (انگ) ولايتي شراب جو هڪ قسم.
 وِسِلُ: ث (انگ) گهڻهو-سيٽي.
 وِسَلُو: ذ. سامن-ٽپڙ-مال اسباب-مڏي، گهرو سامان.
 وِسَلُو وانو: ذ. سامان سڙو، ٽپڙ ٿيڙي.
 وِسَمُ: ذ. ليئو-جهاتي-واسمو.
 وِسْمُو: ذ (ع) 'نير' جا سنه ڪٽيل پن (جن سان خضاب ڪيو ويندو هي)، ڪيس (مينڊي لڳائي ان بعد ڪيس لائڻ).

وَسْمُو: ذ (سن) حيرت-عجب.
 وَسْمِي ۾ پوڻ: عجب ۾ پوڻ-حيران ٿيڻ.
 وَسَنَان: ذ. گيهه تائين لاءِ مڪن ۾ وڌل ان جو ڌارو.
 وَسَنَدِي: ث. وَسَ واري جوءِ (جتي مال جي چرڻ لاءِ وَسَن ٿئي).
 واهڻ-ڳوٺ. آبادي.
 وَسَنُ: م (سن: ورس). پوڻ (مينهن). ٿيڻ (برسات). لڳڻ (موچڙا).
 مٿان پوڻ (ڏوڙ وغيره). آباد ٿيڻ-رهڻ. سرسبز ٿيڻ.
 وَسَنُ وَڌڻ: ترقي ڪرڻ. مان مٿاهون ٿيڻ.
 وَسُو: ذ. اهنج-تڪليف. ڏکيائي. حيرت-عبرت. (ص) هڪو
 بڪو-حيران.
 وَسَوَاسُ: ذ (ع) انديشو-ڊپ. وهم-وَسُو. ويساه.
 وَسُوڙل: ص. صاف دل. ٻالو پولو. مت موڙل.
 وَسُوڙڻ: م. بتالڻ. پينيلڻ-گمراه ٿيڻ. وسهڻ-اعتبار ڪرڻ.
 وَسُوَسُو: ذ (ع: وسواس) وهم-پيرم. خراب خيال (جيڪي شيطان
 دل ۾ وجهي). ڊپ. گمان-شڪ. انديشو.
 وَسُوَسُو ڪرڻ: وهم ڪرڻ. دل ۾ هٿ. شڪ ڪرڻ.
 وَسُوَسِيو: ص. شڪي-بي ويساهو. وهي. ڊڄڻو-تهڻو.
 وَسَهَڻ: م. اعتبار ڪرڻ-پرو سو ڪرڻ. ويساه ڪرڻ. مڃڻ. يقين ڪرڻ.
 وَسَنُ: ث. وَسَ جي سانگي سان مٽهن ۽ مال جي آباديءَ واري جوءِ.
 ننڍڙو ڳوٺ. آبادي.
 وَسَنُون: ظ. وس کان-پچندي آهر.
 وَسَنُون نه گهٽائڻ: ڏاڍي ڪوشش ڪرڻ-سڀ چيلا هلائڻ.
 وَسَنُون وڃڻ: بيوس ٿيڻ-وس نه رهڻ.
 وَسِي: ث. ڳوٺ-وسندي-واهڻ-وستي.
 وَسِيَع: ص (ع) پڪڙيل-فراخ-ڪشادو-ويڪرو.
 وَسِيَع نَظَر: ث. پري تائين ڏسڻ. بلند خيالي.
 وَسِيَعَت: ث. سگهه-طاقت. پچندي-پهچ-توفيق.
 وَسِيڪو: ص. هٿ هيٺ-ماخت-تابع. محتاج.
 وَسِيلُو: ذ (ع) ذريعو-واسطو. سبب. سهارو-آڌار. ڪنهن شخص
 جي غنايت جو ذريعو.
 وسيلو وڃڻ: سڀ آڌار ۽ آسرا ختم ٿيڻ.
 وسيلو پيدا ڪرڻ: ڪنهن ڪم جي لاءِ ٻئي جي مدد وٺڻ.
 وَسِيلِي: ظ. معرفت-ذريعي. مهابي. واسطي. حيلي-نموني-طرح.
 وَسِيم: ص (ع) خوبصورت-سهڻي وضع وارو.
 وَسَنُ: ث. وسندي-آب جوءِ. بستي. آبادي.

وَسِين: ث. آبادي. ڳوٺ-بستي.
 وَسِيَهَر: ص (پس هر=زهر وارو). نانگ جو هڪ قسم-ڪرو
 نانگ-واسينگ نانگ (جيڪو سخت زهري ٿئي).
 وَش: ص (ف) مثل-جهڙو. خوب.
 وَش: ص (سن) وه-زهر.
 وَشَنُو: ذ (سن) هندن جي ٽن وڏن ديوتائن مان ٻيو نمبر (جيدعو
 هندن جي ويساه موجب سڄي مخلوق جي پالنا ڪري ٿو).
 وَشَوَاسُ: ذ (سن) اعتبار-پرو سو. يقين.
 وَشَوَاس گهاتي: ث. دغا بازی. بي اعتباري. ڪپت.
 وَصَالُ: ذ (ع) ملڻ-ملاقات. ميلاپ. انتقال-وفات. وحدت ۾ فنا ٿيڻ.
 وَصَال جي واڳ وَڌڻ: ملاقات جو آسرو پيڻ.
 وَصَال ڪرڻ: وفات ڪرڻ. ذاتي تعاليٰ سان ملڻ.
 وَصَفَ: ث (ع) ساراهه-تعريف. خوبي-صفت. گڻ-خاصيت.
 خصلت. سياحت. اچڻ.
 وَصَف ڪرڻ: تعريف ڪرڻ-ساراهه ڪرڻ. اصل خاصيت
 بيان ڪرڻ.
 وَصَف رکڻ: خوبي رکڻ-صفت رکڻ.
 وَصْفِيه: ذ. اهو جملو جنهن ۾ متبادلات ڪا صفت ڏيکاريل هجي.
 وَصَلُ: ذ (ع) ملڻ-ميلاپ. گڏ جاتي. صحبت. جماع-مباشرت.
 وَصَل جو واءُ وَرڻ: ديدار يا ملاقات جي اميد پيدا ٿيڻ.
 وَصَلِي: ص. ڳنڍيندڙ-ملائيندڙ.
 وَصُولُ: ذ (ع) حصول-حاصلات. آمدني. مليل رقم وغيره.
 وَصُول ڪرڻ: حاصل ڪرڻ-وٺڻ. اوڳاڙڻ.
 وَصُول ڪندڙ: ص. وصول ڪندڙ-ونندڙ. اڳاڙي ڪندڙ.
 وَصُولِي: ث. اڳاڙي. قرض يا محصول طور اڳاڙيل رقم.
 وَصِي: ذ (ع) اهو ماڻهو جنهن کي يا جنهن جي حق ۾ وصيت ڪيل
 هجي. محافظ-سرپرست. وارث.
 وَصِي وارث: ذ. حقدار وارث (جنهن کي وصيت ڪيل هجي يا
 جيڪو حقدار هجي).
 وَصِيَت: ث (ع) موت يا سفر وقت ڪيل هدايت (تومن کان پوءِ هن
 طرح ڪجو).
 وَصِيَت ڪرڻ: مرضي بيان ڪرڻ. ورثي ۾ ڇڏڻ.
 وَصِيَت نامو: ذ. اها تحرير جيڪا مرڻ وقت يا سفر تي وڃڻ وقت
 لکي وڃي.
 وَصَاخَت: ث (ع) تفصيل. وچور. پيرائڻي ڳالهه. سمورو احوال.

وضاحتی بیان: ذ. ڪنهن ڳالهه جي جواب ۾ پنهنجي موقف واري ڳالهه.

وَضَعُ: ذ (ع) ترتيب، سخت، بنوت، ترڪيب، ٺاهڻ، طرز-ڍنگ.

صورت-شڪل، حالت، ڪمي-لاٽ، ڪٽ، چٽن (ٻار).

وَضَع حمل: ذ. ٻيٽ واري ٻار جو ڪرڻ-اڀارڻ.

وَضَعْدَار: ص. هلي چليءَ جي رسم مطابق منسوب ڪپڙي لٽي ٺهيل.

وَضَعْدَارِي: ث. خوش اسلوبِي، سهڻائي، سگهڙپائي، ڍنگ-طريقتو.

وَضَع قطع: ث. جسماني بيهڪ-پوشاڪ وغيره جو نمونو، شڪل

شبهات، ٺاهڻو.

وَضَع ڪرڻ: ڪائن (رقم)، ڪٽ ڪرڻ-گهٽ ڪرڻ.

وَضُو: ذ (ع) نماز کان اڳ منهن، هٿن، پيرن، ٻانهن ۽ مٿي جي

پاڪائي (پاتيءَ سن).

وَضُو سارڻ: وضو ڪرڻ.

وَطْن: ذ (ع) ڄمڻ جو هنڌ (شهر، ضلعو، ملڪ)، پنهنجو ملڪ.

وَطْن دوست: ذ. حب الوطني رکندڙ-ديس جو گهڻگهرو-دشمن مٿس.

وَطْن مألوف: ذ. ٻياري وطن.

وَطْنِي: ص. ملڪي-پنهنجي ديس جو-ذيهي.

وَطْبَرُو: ذ (ع) طريقتو-دستور-رواج، چال-عدت.

وَطَائِف: ذ (ع) "وطينه" جو جمع.

وَطِيفُو: ذ (ع) روزانو وقت تي دعا درود پڙهڻ جو عمل، روزينو، روز

جو مٿس راڄورو، شاگرد کي پڙهائيءَ جي ٻري ۾ ملندڙ امدادي رقم.

وَعْدُو: ذ (ع) اقرار-قول-انجام-وچڻ.

وَعْدَا وَعِيد: ذ. حيلو، حوالا، انجام، اڪرام.

وَعْدَه شڪن: ص. واعدو خلافي ڪندڙ.

وَعْدَه فراموش: ص. واعدو ڪري وساري ڇڏيندڙ.

وَعْدِي شڪني: ث. واعدو جي ٻي خلافي.

وَعْدُو ڪرڻ: انجام ڪرڻ-اقرار ڪرڻ.

وَعْدِي وفائي ڪرڻ: انجام پورو ڪرڻ، واعدو نڀائڻ

وَعِطُ: ذ (ع) نصيحت (جيڪا زباني ڪجي)، مذهبي نصيحت، تبليغ.

وَعِط ڪرڻ: تنبيه ڪرڻ، نصيحت ڪرڻ، درس ڏيڻ، ديني موضوع

تي تقرير ڪرڻ.

وَعِيد: ث. سزا جو واعدو-سز جي ڏمڪي.

وَعَا: ث (ع) نڙائي-جنگ، فساد.

وَعِيرَه: ظ (ع) وڌيڪ-ٻيا.

وَقَا: ث (ع) تڪميل (دوستي، واعدو وغيره جي)، تمام-ساٿ.

خير خواهي، وفاداري.

وَقَا ڪرڻ: واعدو پورو ڪرڻ، ٺاه ڪرڻ-ساٿ ڏيڻ، نمڪ

حلال ڪرڻ.

وَقَادَار: ص (ف) نمڪ حلال، توڙ تائين ٺاهيندڙ، وف ڪندڙ.

خير خواه-مخلص.

وَقَادَارِي: ث. نمڪ حلال، خير خواهي-اخلاص، ٺاه، سچائي.

وَقَا شَعَار: ص. وفادار.

وَقَائِي: ث. وفا، ٺاه، خير خواهي.

وَقَات: ث (ع) موت-اجل، قضا، فت، رحمت-انتقال.

وَقَات ڪرڻ: فوت ٿيڻ-انتقال ڪرڻ-گذاري وڃڻ.

وَقَاتِي جامو ڍڪڻ: مري لاڏاڻو ڪرڻ-وفات ڪرڻ.

وَقَاق: ذ (ع) گذير موافقت، صلح-اتفاق، صوبن جو اتحاد سرشتو.

وَقَاقِي: ص. وفاق وارو-ملڪي سطح جو-فيڊرل.

وَقَاقِي حڪومت: ث. گڏيل رياست جي مرڪز واري حڪومت-

فيڊرل گورنمينٽ.

وَقَاقِيَت: ث. وفاق نظام-ملڪ ۾ اهو نظم جنهن هيٺ صوبا وفاق

جي تابع هجن.

وَقْدُ: ذ (ع) ڪنهن خاص مقصد سان موڪليل جماعت.

وَقْل: ث. بڪ بڪ-بڪواس، اڃا پيو ڳالهيون، ننڊ ۾ ڳالهائڻ-اوڻارو.

وَقْلُن: م. پڻ ڪن-چين ۾ ڳالهائڻ، پنهنجي منهن ڳالهائڻ، بڪڻ-

بڪوت ڪرڻ، اڃا پيو ڳالهيون ڪرڻ، ننڊ ۾ ڳالهائڻ-اُڦر ڪرڻ.

وَقَرُ: ذ (ع) سنجيدگي، بردباري، استقلال، شان شوڪت.

وَقَاع: ذ (ع) خبرون-واقعات، حالات، لڙايون.

وَقَاع نِگار، وقائع نويس: ذ. اخبار نويس-نامه نگار.

وَقْت: ذ (ع) عرصو، ايام، عهد-زمانو، موسم، وجه، تاتو-ويلو.

ساعت، وارو-نوبت، دفعو-پيرو.

وَقْتاً فَوْقاً: ذ. وقت بوقت، هر وقت، ڪڏهن ڪڏهن.

وَقْتَانَتُو: ص. مهلاشو-پوري وقت تي.

وَقْت بي وقت: ظ. ڪڏهن ڪڏهن، ڪمهلو.

وَقْت تپائڻ: ذڪيو سڪيو وقت گذارڻ، جهڙي تپڙي مهل ڪرڻ.

تڪڙل سان ڪم جي پورائي ڪرڻ.

وقت پڄڻ: موت جو وقت اچي وڃڻ.

وقت جو يار: ذ. مطلب، خود غرض-زماني ساز.

وَقْت سر: ظ. مهل تي-پوري تائيم تي، ضرورت مهل.

وَقْتِي: ص. عارضِي-ٿوري وقت لاءِ-غير مستقبل.

وَقَعَتْ: ث (ع) عزت-عظمت، ساڪ-اعتبار.

وَقْفُ: ذ (ع) خدا جي نالي ڏنل شيءِ، عمر پيلي جي لاءِ ڏنل چيز. ساھي-ٿورو دم.

وقف ڪرڻ: عام پيلي لاءِ ڇڏڻ. قرآن شريف پڙهڻ ۾ خاص جاين تي بيهڻ.

وَقْفُو: ذ (ع) ترسڻ-قيام-بيھڪ، مھلت، ٿوري دير لاءِ ساھي.

وَقُوعُ: ذ (ع) ظاھر ٿيڻ، اظھار، واقعي جو اظھار.

وَقُوعُ پَنڊِر: ظھر ٿيندڙ-ظھور ۾ ايندڙ.

وَقُوفُ: ذ (ع) واقفيت، خبر-ڄاڻ، عقل-شعور.

وَكُ: ذ. چيڙھ، لڳلڳدار مادو، اتي جو چيڙھ.

وِڪار: ذ (سن) بيماري-روگ، پريشاني، نقص-عيب.

وِڪاري: ص. خراب ڪم ڪندڙ، بيمار-روگي.

وِڪالت: ث (ع) پنهنجو ڪم ٻئي جي حوالي ڪرڻ. ٻئي جي پاران ڳالهائڻ، وڪيل جو پيشو. ڪنهن مقدمي ۾ وڪيل هئڻ جي سند.

وِڪالت ڪرڻ: ٻئي جي طرفان معاملي جي پيروي ڪرڻ.

وِڪالت نامو: ذ. وڪيل هئڻ جي سند، اختيار، مختار نامو.

وِڪامُن: م. فروخت ٿيڻ، ملهائڻ، وڪرو ٿيڻ.

وِڪائِل، وِڪيل: ص. وڪرو ٿيل-فروخت ٿيل، سؤدو ٿيل-ڏنل.

وِڪائُو: ص. وڪ من وارو-وڪجندڙ.

وِڪٽوريا: ث. (انگ) هڪ قسم جي گهوڙي گڏي-بگي.

وِڪجڻ: م. وڪامن-وڪرو ٿيڻ، بيزار ٿيڻ.

وِڪر: ذ (ع) فڪر، ڳڻتي، انتظار-اوسيتڙو.

وِڪر وِجائڻ: فعل وِجائڻ، واعدي خلافي ڪرڻ.

وِڪرم: ص (سن) به دري-شجاعت-سورهياڻي.

وِڪرماجيت: اسم خاص. هندستان جي هڪ اڳتي بادشاه جو نالو، جنهن جي نالي پٺيان سببت سن شروع ٿئي ٿو.

وِڪرو: ذ. فروخت، وڪ نل مال جي قيمت، سؤدو-واپار، نيڪل (مال جو).

وِڪڙ: ذ. وڙ، پيچ، ڏنگ (رسي جو)، موڙ، ڦيرو-ڇڪر.

وِڪڙ وجهڻ: ڦيري واري ڳنڍ ڏيڻ، قاسائڻ لاءِ ڳنڍ ڏيڻ، پيچ پڻ، قديم قاسائڻ.

وِڪڙڻ: م. وڇڙڻ-منجهڻ، وڪوڙڻ.

وِڪڙو: ذ. ٿوري وقت لاءِ ٺهيل ڏنگوبند.

وِڪنو: ص. عجز، هيٺو-بيوس، بيزار-ڪڪ، ڪُهيل-ٽڪل، (ث. وڪني).

وِڪنائڻ: م. وڪرو ڪرائڻ، سؤدو ڪرائڻ.

وِڪئڻ: م. وڪرو ڪرڻ-منهني ڏيڻ.

وِڪئڻ جوڳو: ذ. جيڪو وڪرو ٿي سگهي-وڪري وارو.

وِڪو: ص. ڏنگو-ڦڏو-ونگو.

وِڪوڙ: ث. ويڙهي وڃڻ واري حالت.

وِڪوڙ ۾ اچڻ: گهيرو ٿيڻ-گهيرو اچڻ-وڪوڙ ڄڻ.

وِڪوڙڻ: م. گهيرو-گهيرو ڪرڻ، محاصرو ڪرڻ، قسبن، ويڙهڻ-ليپڻ، قابو جهلڻ، پڪڙڻ.

وِڪوئڻ: م. ويڪ ڪڍڻ-عيب ڪڍڻ.

وِڪيٽ: ذ (انگ) ڪرڪيٽ راند ۾ کوڙيو ويندڙ ڏڪر.

وِڪيٽ ڪيپر: ذ (انگ) وڪيٽ پٺيان بيٺل رانديگر، جيڪو بال جهڻي.

وِڪيل: ذ (ع) اهو ماڻهو جنهن جي حوالي پنهنجو ڪم ڪجي، ٻئي جي پاران ڳالهائيندڙ، عيوضي، عام مختار، وڪالت جو امتحان پس ڪيل (جيڪو مقدمي ۾ وڪالت ڪري).

وِڪيل ڪرڻ: پنهنجي پاران قانوني طور مقدمي جي پيروي لاءِ وڪيل مقرر ڪرڻ.

وِڪيل، وِڪيو: ص. وڪامي-ويل-وڪرو ٿيل، (اسم خاص) ماڻهو جوانلو.

وِڪ: ث. هلڻ وقت پنهني پيرن جي وچ وارو مفاصلو-قدم.

وِڪ پير: پيلائي ڪرڻ، پير جهلو ٿيڻ.

وِڪ ڪئڻ: تڪڙو هلڻ، قدم ڪئڻ، پير پيرڻ.

وِڪ وڌائڻ: پير ڪئڻ-تڪڙو هلڻ، تعلقات وڌائڻ.

وِڪ: ذ (سن) وِش (زهر-وِه)، (ص) ڪارو-تمام ڪارو.

وِڪار: ث. گدام-ڪوئي، مال رکڻ جو پابندو.

وِڪارڻ: م. تڪو پند ڪرڻ-تڪڙو هلڻ.

وِڪر: ذ. سوداگريءَ جو سامان، هٿ جو سامان، سودو، ٻڪي.

وِڪر وِڻڻ: حال احوال اورڻ.

وِڪر وِهاڻ: وِج واپار ڪرڻ، سودو ڪرڻ.

وِڪر: ذ. جدا جدا-علحيدو-ڌار.

وِڪرڻ: م. ڇڙو ڇڙ ٿيڻ، پڪڙ ڄڻ-منتشر ٿيڻ، ٽڙڻ پڪڙڻ.

وِڪرو: ذ. حصو-پتي-پڳو، نبرو-وڻير ڪو.

وِڪڙو: ذ. چٽو-ڪليل، آجرو-صاف.

وِڪڙي: ث. هڪ وِڪ-هڪ قدم، ٿورو مفاصلو.

وِڪئڻ: م. ڦلهو ڀرڻ-ڪوئڻ، سلجھائڻ (سٺ وغيره).

وِڪو: ذ. گوشت تي مٿان چڙهيل پڙو-ڇيڇڙو.

وگر: ذ. ڪٽ ڪيل ڍڳو وغيره (جنهن ۾ اڃا وهر جي سگهه موجود هجي)، ٿلهو متارو ڍور (سان، وهڻو).
 وگر سگر: ص. ٿلهو متارو. جودو-ڪوپو.
 ول: ث. اهو ٻوٽو جيڪو زمين تي پکڙي ٻوٽ ۽ جاءِ تي چڙهي. لبارو ڪري هڪ هنڌ گڏ ڪري رکيل سنگ.
 ول ڍوڻ: لبارو ٿيل ان کي پوک مان کڻي ٻار ۾ رکڻ.
 ول ساڙڻ: ايڏائڻ-گهٽيو اهڃ سرائڻ.
 ول وڃڻ: بربد ٿيڻ. ڪڙم قبيلو در بدر ٿيڻ.
 ول وٺڻ: وجه ڳولڻ-موقعا ڄاڻڻ. بيان ڪرڻ.
 ول ٻوٽا: ذ. گل ڦل-چٽ گل (جيڪي ڪپڙي، کاغذ، ڪاٺ يا پٿر تي نه هجن).
 ولا: ث. محبت-الفٽ. دوستي.
 ولات: ث. ولايت. ڏيساور.
 ولادت: ث (ع) پيدائش-جنم-ڄم.
 ولار: ذ. والارڻ واري حالت-قبضو. والار.
 ولاڙ: ث. ڳولا-جهنگ ۾ ڳولا ڇهڻ. چال-ٽپ.
 ولاڙڻ: م. ڍوڙڻ-ڍوڙڻ پائڻ. جهنگ ۾ ڍوڙڻ پائي جهوتون ڏيڻ.
 ولاس: ث (سن) خوشي-موج. ناز نخر.
 ولايت، ولايت: ث. (ع) مالڪي. حڪومت. بدشاهت-سلطنت.
 خدا تعاليٰ سن قربت. پرڏيهه-ڏيساور.
 ولايتي: ص. ولايت وارو-ڏيساور جو.
 ولپ: ذ (سن) پيارو-محبوب-پريمي.
 ولجان: ث. هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر.
 ول چل: ذ. انداز-نمونا-رنگ. اٽڪل-حرفت.
 ولڏ: ذ (ع) پٽ-پسر.
 ولڏالڙنا: ص. حرامي ٻار.
 ولديت: ث (ع) پيءُ جو نالو. خاندان.
 ول ذاتورو: ذ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وکر.
 وکر: ذ. ٽولو. ميڙ. وکر. جانورن جو ميڙ. پکين جو جهنڊ.
 ولڙڻ: م. وڦڻ.
 ولڙو: ذ. وائڙو-پريشن-هڪو پڪو.
 ولڙو ڦلڙو ٿيڻ: هوش حواس ختم ٿيڻ-عقل سالم ندرهڻ.
 ولڙ: ث. وڦڻ-بڪڪ.
 ول ڪرڻ: وڦڻ. بيماري ۽ مرڳالهاڻ.
 ولڻ: م. وائڙڻ-وڦڻ-بڪ ڪرڻ. اجايو ڳالهاڻ.

وڪا پڌرا ٿيڻ: ڳجهه ظاهر ٿيڻ. افعال ظاهر ٿيڻ-پول پڌرا ٿيڻ. راز فاش ٿيڻ.
 وڪيرڻ: م. پکيڙڻ. چڙو چڙ ڪرڻ. کنڊيرڻ.
 وگ: ث (انگ) هٿرادو وارن جي توپي.
 وڳيان: ذ (سن) علم-ڄاڻ. ڪنهن خاص مضمون جي پوري ڄاڻ. علميت.
 وڳ: ذ. انن جو گلو-انن جي قطار.
 وڳ کان ٿيڻ: ولر کان وڃڻ. ماڻهن کان جدا ٿيڻ.
 وڳ وارڻ: انن جو گلو ڪاهڻ. قطار ڪاهڻ.
 وڳر: ذ. ڌڻ (مال جو). وڳ (انن جو). ولر (پکين جو). ٽولو.
 سٿ-جماعت. اولاد-ڪٽنب. ڪڙم-عيال.
 وڳر: ث. سٿ جو ڦورو.
 وڳرڻ: م. ڪاوڙجڻ. چنڊڻ-چڪو وجهڻ.
 وڳڙو: ذ. (رات جو) وقت. اونڌا هي. ڪمهل-بيگاه وقت.
 وڳند: ذ. گهٽو ڳوڙ ڪندڙ. گهٽو هلندڙ.
 وڳند: ث (سن) بدبو-بانس-ڌپ. (ص) بي افعالو-ميرو گندو.
 (اسم خاص) شاهه لطيف رح جو هڪ مريد فقير.
 وڳندي: ث. ڪم-مشغولي. مصروفيت. ڪم ڪار. پورهيو.
 وڳڻ: م. هلڻ. هلندو وٽن. رلڻ. هاڃ ڪرڻ. هل ڪرڻ-جنگ جهيڙو ڪرڻ.
 وڳڻو: ذ (سن) بي گڻو. نياڳو.
 وڳو: ذ. ڪپڙا-ڪپڙن جو جوڙو. پوشاڪ.
 وڳو ڍڪائڻ: ڪپڙا ٻاهران. تخفي طور وڳو ڏيڻ. سرويادڻ.
 وڳا ويس: ذ. لٽا ڪپڙا-پوشاڪون.
 وڳوڙ: ذ. ڏڦيڙ-ڦيٽاڙو. فساد. هل ڳوڙ-منڌان. مونجهارو. گڙبڙ.
 بغاوت. هلچل. اندڌنڌ.
 وڳوڙي: ص. فساد-وڳوڙ پيدا ڪندڙ.
 وڳه: ذ. مصيبت-آفت. سبب. حقيقت.
 وڳه ڪوٺ: اسم خاص. سومرن جي صاحبي ۽ سنڌ جو تختگاه وارو شهر.
 وڳيسر: ذ. واڳ ڌڻي-مهندار-سردار.
 وڳه: ث. وڏي مصيبت. ماريندڙ مرض.
 وڳهارڻ: م. بگهارڻ-رجائڻ.
 وڳهرڻ: م. پسرڻ-رجڻ-پگهرڻ. جهڻ-جهڻ. مول ٿيڻ.
 وڳهي: ظ. جي سبب-جي ڪري-جي ڪارڻ. جي اثر ڪري.

وللو: ص. بي ڏنگو- بي ادب- بد فضيلتو.
وگن: م. کوٽن. زمين اٿلائڻ. گڏ ڪرڻ. زمين مان جهنگ ڪڍي پوک
لائق بنائڻ.

ولو: ذ. گمھرو- ڦيرو. وڪڙ- موڙ.

ولو پون: پيٽ ۾ گھمرو پون.

ولو ڏيڻ: گھمرو ڏيڻ- ڦيرو ڏيڻ. تلاش ڪرڻ.

ولو وجهڻ: گھيرو وجهڻ. جهنگ ۾ پڪرين کي پڇڪارتي بيهارڻ.

ولوڙ: ث. گھمرو. وڪڙ. سور جي سوٽ. ڪيرڪي جهڳ.

ولوڙڻ: م. ڪير يا ڏمهي ۾ ماندائي گھمائڻ- جهڳڻ. جهڳورڻ.

ولوڙو: ذ. جهڳ (ڪيرڪي)- ولوڙ. پيٽ ۾ سور جي سوٽ- گھمرو.

مانڌان- هنگامو.

ولوکو: ذ (ع) جوش. امنگ. شوق. آتساه.

ولو له انگيز: ص. جوش پيدا ڪندڙ.

ولوکو ۽ ووک: ذ. جوش ۽ جذبو.

ولولو: ذ. ولوڙو. زلزلو.

ولھ: ث. ٿڌ- ٿڌي هوا. گھم.

ولھار: ذ. گاهوارو ميدان. گاه ۽ وٽڪار واري جو ۽ چراگاه- وي.

ولھاڳو: ذ. وٽير ڪو- ڇڏو- پري.

ولھائي: ث. اڻهوند- محتاجي- سڃاڻي- مفلسي.

ولھو: ذ. مڙس- گھوٽ- پيتار.

ولھو: ص. نلھو- سڃو- سڪتو. ڪنگال. ڇڙو ڇانڊ. نڌڪو.

(ث. وليهي).

ولھوٽ: ذ. هيٺ ۾ سور جو وٽ. پيٽ ۾ سور جو وڪڙ.

ولھوتو: ذ. چوتو (عورتن جو)- وانگوڙو.

ولکي: ذ (ع) مالڪ- آقا. سرپرست. دوست. خدا جو خاص ٻانهو.

درويش. عابد- زاهد. عارف.

ولکي الله: ذ. خدا جو پيرو ٻانهو. عابد. خدا وارو.

ولکي عهد: ص. وقت جو حاڪم. بادشاه جو جاء نشين.

ولکي نعمت: ص. پرورش ڪندڙ- سرپرست- مربي.

وليتن: م. وڙهن- ته ڪرڻ- لپيتن.

وليمو: ذ (ف) نڪاح کان پوءِ گھوٽ جي طرفان مانيءَ جي دعوت.

ولين: ذ (انگ) ڊرامي وغيره ۾ ويڙهاڪ ۽ بد ڪردار شخص-
"هيرو" جو ضد.

ومر: ذ. درياءَ. سمنڊ- بحر. (ظرف) وومتان جو مخفف.

وماس: ث. ڳتتي- جهوري. اون- اسيڙو. انديشو.

وماسجن: م. ڳتتي ۽ مڙ پون. افسوس ڪرڻ- ڏک ڪرڻ. هيٺو ٿيڻ.
ڏکوئڻ. حيران ٿيڻ.

وماسي: ث. ساهي- آرام- ڊاٻو.

ومان: ث. ديوتائن جي سواريءَ لاءِ رت يا گاڏي. اڏام ڪٽولي.

ومل: ص (سن) پاڪ- صاف- اجرو- نرم.

ون: ذ (سن) ورن (رنگ- ورن.

وناس: ذ (سن) زواليت- بربادي- تباهي.

وناسپتي، وناسپني: ص. وٽن يا گاهه پوٽا. بناسپتي.

ونان: ذ. وڃت جو ساز. ڪوب تارن وارو ساز (سُرنڊو.

ڪينرو وغيره).

وناھ، وناھ: ذ. شاديءَ جي هڪ رسم (جنهن ۾ ڪنوار کي سڌ

ڏينهن تائين اکيون ٻڌي خلوت ۾ وھارين ۽ تيل ۽ اُٻڻ جي مالش

ڪن. ڪن هنڌن تي گھوٽ کي بد وناھ ۾ وھارين).

وناھ ۾ ويھڻ: وناھ جي رسم ٿيڻ. گھر کان ٻاهر نہ نڪرڻ.

وناھجن: م. وناھ ۾ ويھڻ.

وناھيو، وناهي: ص. وناھ ۾ ويٺل (مرد، عورت).

ونجھو: ذ. هوائڻ لاءِ دستي پڪو- ويڄو. (ث. ونجني).

ونجھو: ذ. واڍڪي ڪم جو هڪ اوزار (سَل ڪڍڻ لاءِ).

ونجوڳ: ذ. وچوڙو- جدائي. اثبتت. (ضد. سنجوڳ).

ونجھ: ذ. تانگهي پاتي ۽ مڙ پيڙيءَ کي ڌڪڻ لاءِ ڊگهو بانس. بانس جي

ڇيڙن ٻرين راند ۾ وڃ وارو حصو. جنهن ۾ فقط راند جو اڳواڻ

کاپائي سگهي.

ونجھ ڏيڻ: مڙ پيڙي هلائڻ. ضد ڪرڻ.

ونجھر: ذ. ڍانڍي پڪي ڦاسڻ لاءِ پاتي ۽ مڙ اڏيل رڇ.

ونجھلي: ث. بانسري- بين. مڙلي.

ونجھڻ: م. ونجھهڻ- مڙ پيڙي هلائڻ.

ونجھوٽي: ث. پرين يا درين راند.

ونجھوٽڙھ: ذ. "نڄبار" آفريڪا) جو ملڪ (جتان "حبشي" غلام

ڪري آندا ويا هئا). گھتو جهنگ- گجگه پيلو.

ونجھي: ث. واهي- ڪسي- نالي (واھ مان پنيءَ کي پاتي ڏيڻ لاءِ).

وند: ص (ف) صفاتي پڇاڙيءَ طور ڪم ايندڙ لفظ (جيئن صورت،

وند. حُسن وند وغيره).

وندر، وندر: ث. مشغولي. پورهيو. راند روند. سير- تفريح-

تماشو. ورونه.

وندر: اسم خاص. لس پيلي جي هڪ نئن ۽ جبل جو نالو.

وَنڊَرُ وِوَرَنُ: (سَستِي ٻنهيونَ جي قصي جي حوالي سان) جبل جهاڳن-ڪشلا ڪين.

وَنڊَرائُن: م. دل خوش ڪرڻ. سير وغيره ڪرڻ. راند روند ڪرائڻ پري پئڻ.

وَنڊَرَنُ: م. راند روند ڪرڻ-تتريخ ڪرڻ. مشغوليءَ ۾ رهڻ.

وَنڊَر وَسَوَ تِين: مصيبت ۾ جهڄڻ-ذو پريشان ٿيڻ.

وَنڊَ: ت. موتي مٽي ۾ سواخ ڪرڻ جو ڪم. وري وري چوڻ-بڪ-وڦل.

وَنڊَ لائُن: بڪ بڪ ڪرڻ-وڦل ڪرڻ.

وَنڊَجُنُ: م. سوراخ ٿيڻ (موتي، هيري، مٽي ۾). وري وري ڏڪرڻ.

وَنڊَنُ: م. سوراخ ڪرڻ (موتي يا ٻني ڪنهن قيمتي پڙي ۾). وري وري چوڻ-اجائي پچار ڪرڻ. بڪ بڪ ڪرڻ.

وَنڊَل: ت. اُن ٿڻ-جنت-خُڪر.

وَنڊَ: د. ملاپ مجورڪي خيرات صور مليل ماني-فتر.

وَنڊَ: ت. ورهست-تقسيم. وڙچ، ڦوڙي.

وَنڊَ اُپُت: ت. اهو انگ جيڪو ڪنهن انگ کي وڊ ڪرڻ سان حاصل ٿئي.

وَنڊَجُنُ: م. ورهست ٿيڻ. پڳ ٿيڻ-پتيون ٿيڻ. وڊ ٿيڻ.

وَنڊَنُ: م. وڊ ڪرڻ. وڙچڻ. پتيون ڪرڻ.

وَنڊَنِي: ت. اهو انگ جنهن تي ٻيو انگ وڊ ٿي سگهي.

وَنڊَ وِڙچ: د. حصو پتي. ورهاڱو.

وَنڊِي: ت. حصو-پتي-پڳو. وڙچ-مڙيل پتي.

وَنڊِي وَجُهَن: د. حصا ڪرڻ-پتيون ڪرڻ.

وَنڊِيرُ: ص. وڊي ۽ ٻي ٿيوار-پتير. هڪ ذات جو نالو.

وَنڊِيندَرُ: ص. اها رقم جنهن سان ٻي رقم کي وڊ ڪجي.

وَنَسَ: د (سن. بنس) شجرو-پيڙهي-نسل. گهراڻو-خاندان.

وَنڪو: ص. بَنڪو-ببدر-سورهيه.

وَنگَ: ت. محراب-دروازي جي مٿان اڏيل ڪمن.

وَنگَ: د. ڳئون يا مِينَن کي ڏهن وقت پڇاڙيءَ وارين ٽنگن ۾ ٻڌڻ جي رسي-ڏنڪ. ڳوٺ جي تر مَرڪس ڪاٺ جو گول چڪ (جنهن تي ڳوٺ جي پٽ ڪجھي) - ر جي پانبيءَ جي هڪ ڪني. درياءَ جو ڍورو-واهڙ.

وَنگ وَجُهَن: و ڪڙو جهڻ-قابو ڪرڻ. اٽڪل سان ڦاسڻ.

وَنگَ: د. ڏنڪ-ڪپ. تنص-عيب-وڏ.

وَنگَرُو: ص. ڏنڪو-ڪپو. چو. ورو ڪڙو وارو. (ت. وِڪڙي).

وَنگارَ: ت. بيگار-بيگرو-چيڙ-آيت.

وَنگارَ وَهَن: همراهي ڪرڻ-مدد ڪرڻ. ڪم ۾ مدد ڪرڻ.

وَنگارَن: م. هو ڪرڻ-لنڪارَن. وَنگار ڪرڻ.

وَنگاري: د. چيڙ يا آيت لاءِ سڏيل ماڻهو.

وَنگائي: ص. ونگن جو واپاري-ونگا وڪندڙ.

وَنگائي: ت. ڏنڪ-ڏنگائي. ڦير.

وَنگَرُو: د. ميوي چنڻ لاءِ ڪني ۽ ٻين ٻنڌڻ-ڪنڊو.

وَنگَرُو: ص. ونگو-ڏنڪو. ورو ڪڙو رو. (ت. وِڪڙي).

وَنگَرِي: ت. ڏاڍي هرلي ۾ پانديءَ جي ڏنگي ڪني يا ڦري.

وَنگ ڪَمَانڊِر: د (انگ) هواڻي فوج جو هڪ عملدار.

وَنگَرُو: م. ونگ وڃڻ-رسي سان قابو ڪرڻ. وڪڙواري ڳنڍڻ.

چوڻي ۽ ڪي ڏهائي وقت ٽنگن ۾ ڍنگ وڃڻ.

وَنگُو: د. هڪ قسم جو اوڀر (ول مٿي)-ريڙ.

وَنگُو: ص. ڏنڪو-ڦڏو. وريل-مڙيل. (ت. وَنگي).

وَنگُوڙِي: ت. ٺٽ يا چرخي جو هڪ پَرزو.

وَنگِي: ت. بيل گڏي ۽ ڇي ڦيٽي جو ٻاهر يون گول حصو.

وَنو: د. گهٽ-ٻنو. مڙس.

وَنَوَاهُ، وَهَ: د. وَهَ (شاديءَ جي هڪ رسم).

وَنَسَنُ: د. ڪپه جو پُٽو-وون.

وَنَسَنائي: ت. وونن جي پُٽي جي ڪائي.

وَنَسُونُ: امر. وڃ. ٻري ٿي.

وَنَسُون وَجُهَن: د. وڙو رهڻ-پري پيڄڻ. ٽُهڻ.

وَنهيو: ص. سٺو-ڍاول، خوشحال، سڪيو-آسودو، تونگر.

وَنِي: ت. ڪنوار-ٻني.

وَنُ: د. درخت-شجر.

وَن تَنُ: د. وَن پُٽ. ننڍڙن وٽن پُٽن وارو جهنگ، وٽڪر.

وَن پَنڪو: د. وَن جو پڪل (ميوو)-شاخ.

وَن جُهَن: د. جلاوطن ٿيڻ، تڙجي وڃڻ.

وَن چانو ڪرڻ: اجهو ڪرڻ. مڙس ڪرڻ.

وَن گهوڙو نه ٻڌڻ: ڏارن-ٽپائي ڪنڻ. سمي ڪن ۾ هر ٺڪري وڃڻ.

وَن وڄائڻ: لاچار ڪرڻ. ڪارڻ مو ڪرڻ.

وَن وَجُهَن: د. ڏاڍو تنص رسن.

وَن وَلها ڪرڻ: سَچ ڪرڻ. درد بدر ڪرڻ.

وَن وَنَ جي ڪائي: مختلف قسمن جا ماڻهو. جدا جدا ٿيڻ.

وَن سَ: د (سن) جهڳڙو-ٽڪرار. خون خرابي.

وَنانْدُ: ث. ڦيٽڙو-ڌڦيٽڙ، ٿبت-ويرو وروڌ.
 وَنَاءُ، وَنَاهُ: ذ. نقصان-هجو، ٿبت، جوکو، جهيڙو.
 وَنَاءُ وَجْهَ: جهيڙو وجهن، دشمني ڪرڻ، ڦڏو وجهن، رنڊڪ وجهن.
 وَنَائِي: م. پسند ڪرائڻ، چونڊڻ.
 وَتَّ: ث. پسندي-مرضي، خيال، چاه.
 وَتَجُ: ذ. تجرت-سوداگري، واپار، واپار حوال-سودو.
 وَتَجُ وَاپار: ذ. ڏندو ڌڙي-تجارت-سوداگري.
 وَتَجَارُو: ذ. سوداگر-تجار.
 وَتَجُ وَهائِي: خريد ڪرڻ-سودن، گهري وٺڻ.
 وَتَجُّ: م. مل خريدڻ، منهن وٺڻ، وٽج واپار ڪرڻ.
 وَتَرَاهُ: ث. وٺڻ، گهڻن وٽن واري جو.
 وَتْسُ: ث. ويسر-پل، گمراهي.
 وَتْسَجُّ: م. خراب ٿيڻ، ڪنو ٿيڻ، پلجڻ.
 وَتْكُ: ث. (سن، ونڪ) رنگ، نمونو-جنس.
 وَتْكَارُ: ث. وٺڻ واري جو، وٽن جي ٿڌي چانو، وٽراه.
 وَتْنَدُ: ث. ڪارائيءَ جا ڏند سڌا ڪندڙ اوزار.
 وَتْنَدَرُ: ص. پسند ايندڙ، پيار، پوندڙ، دل کي وٺندڙ.
 وَتْنَدِي: ث. پسندي، مرضي-رض، خواهش.
 وَتْنَدِيءَ تِي هُجُّ: مڪياري هجڻ.
 وَتْنُ: م. پسندا ڇڻ، پئڻ، مرضي ٿيڻ، دل کي لڳڻ.
 وَتِي ڪائِي: پان پر ونڊي ورڇي ڪڍڻ-نيرو ڪرڻ.
 وَتُو: ذ. دوا طور استعمال ٿيندڙ هڪ قسم جو پھج.
 وَتُو: ذ. گهاٽو-زخم، وين-ضعو، ٻر تو.
 وَتُو وَجْهَ: گاريون ڏيڻ، زخم ڪرڻ.
 وَنَ ويڙهي: ث. هڪ قسم جي ول (جيڪا وٽن تي چڙهي وٽن کي
 سُڪائي ڇڏيندي آهي)-بيپڙي.
 وَنَ هُريو: ذ. نورينڙو (جانور).
 وَتِي: ث. ننڍن وٽن جو جهڳٽو.
 وَتَوَانْدُ: ص. طعن مهڻا ڏيندڙ، ڳلا خور، وڃ ويڙهو، بد زبان، جهيڙو
 اٽڪائيندڙ، خوار خراب.
 وو: ندا، او-اڙي (سڏڻ جو آواز).
 وِوَادُ: ذ. (سن) بحث، بڪواس.
 وِوَانُ: ذ. (سن) اُڏند ڪٽولي-ومان.
 وِوَاهُ: ذ. (سن) وهڻ، شادي.

وَوْتُ: ذ. (انگ) راءِ، سياسي، سماجي مسئلن ۾ راءِ جو اظهار.
 ووْتَرُ: ص. ووٽ ڏيندڙ-راءِ جو اظهار ڪندڙ.
 ووَرُنَ: م. حال احوال اورڻ، وقت گذارڻ.
 ووَرُ: ث. ويڃايل شيءِ جي ڳولا-وڙول.
 ووَرُنَ: م. ڳولا ڪرڻ، ويڃايل شيءِ جي اوري پري ڳولا ڪرڻ.
 ووَلْتُ: ذ. (انگ) برقي قوت جو ماپو.
 ووُنُ: ذ. ڪپهه جو پوتو-وٺڻ.
 ووَنَائِيُون: ث. فصل لهڻ بعد وٽن جون سڪل ڪاٺيون.
 ووءُ: ندا، هاءِ-گهوڙا-افسوس، اڙي-و.
 ووءُ وِوَرُ: ث. هاءِ هاءِ ڏک جي دانين.
 ووِشُ: م. رڙڻ-ٻ ڪارڻ-وِوِو وِوِو ڪرڻ.
 ووِيڪُ: ذ. (سن) اندروارو-ضمير-من.
 وَه: ندا (ف) واه! شاباس!
 وَه وَه: ث. تعريف، جالفت، واهرا! شاباس!
 وَه: ث. چرپي، گوشت جو سٺ، هڏي جي مڪ.
 وَهُ چَآهَ: م. تلهو ٿيڻ، لاغرض ٿيڻ.
 وَهُ لَهَ: غريبي تي وڃڻ، ضعيف ٿيڻ.
 وَهُ: ذ. وهڪرو (پنيءَ جو)، تيزي-تڪ، جوش-منگ، طاقت-
 زور، شوق-ڪاڍو-ڇڪ، درياءَ جي سير-سمند جي تڪ.
 وَهَ ويچار: ذ. ڳڻگوت-ٻڌڻ-تورنگ.
 وَهُ: ذ. (سن) وِش (زهر)-وڪ-سم، تمام ڪڙي شيءِ.
 وَهَ پيشُ: م. نقصان سبب، تڪليفون پوڳڻ.
 وَهَ سان وَهائِي: زهر ڏيئي مرن، طعن سان ٻڌڻ، اعتراض ڪرڻ.
 وَهَ مَڪِي ڪرڻ: ڏک ڏولا تو خوشيءَ سان سڻڻ.
 وَهَ وَجْهَ: زهر وجهڻ، بنياد وجهڻ (جهيڙي جو)، بُرائي ڪرڻ.
 وَهَ جي ڳنڍ: ص. فسادِي-جهيڙو وجهڻ ٿيندڙ.
 وَهَ گاڏئون: ذ. زهر مليل-زهرِي.
 وَهَابُ: ص. (ع) گهڻو بخشيندڙ، خدا تعاليٰ جو هڪ صفاتي نالو.
 وَهَابِي: ص. مسلمانن ۾ هڪ فرقو، محمد بن عبد الوهاب بخدي جو
 پيروڪار.
 وَهَانَجُّ: م. زهر جو اثر ٿيڻ.
 وَهَائِي: م. وهڏين-زهر ڏيڻ، نهوڙڻ، بيهوش ڪرڻ، نشوون ڏي ڪم
 پرائڻ.
 وَهَارُ: ذ. واهر ڪندڙ-واهُرو.
 وَهَارُ: ذ. (سن) ٻڌڻ ۾ هي بد ڏکاه.

وهارنُ: م. هڪڙي هنڌ قائم ڪرڻ - ڪوڙڻ. ڪُپائڻ. سڪونت ڏيڻ. آرو ڪرائڻ. لڳائڻ (ڪم تي). ويهاري ڪرائڻ.

وهارِي چڏڻ: زوري وهارڻ. حوصلي مڻ ڪيڻ. ڪيرائڻ (مقابلي ۾). سخت نقصان پهچائڻ. شڪست ڏيڻ. انتظار ڪرائڻ. بيڪار ڪرڻ.

وهارو: ص. واهر ڪندڙ - واهرو.

وهاڳ: ذ (سن) فراق - وچوڙو. وچوڙي جو غم. ويڙاڳ. هڪ راڳتي جونالو (جيڪا پريات جو گڏي وڃي).

وهاڳڙو: ذ. پريات وارو وقت. فراق - غم - وچوڙو. پريات وارو راڳ. وهامُن: م. گڏي وڃڻ (وقت، رات).

وهانءُ: ذ (سن: وواه) شادي - پرتو. عقد.

وهانءُ وڌائ: ذ. شديءَ جي مبارڪ.

وهاتو: ذ. سمهن وقت ڪنڌي مٿي هيٺان رکن جو تڪيو. سِرائو.

وهانو ڏيڻ: ب.الم تي ويهي رهڻ - بيسرواهت.

وهائي: ث. پرهه ڦٽي - پريات - فجر. ننڍڙو وهانو.

وهائڻ: م. پاتي جاري ڪرڻ (پنيءَ وغيره ۾). وهڻ (ڪي هر، قاريا گاڏي گهاتي ۾) هلائڻ. جوتڻ (هڻڻ ۾). ڳهائڻ (ڪم ۾). ذبح ڪرڻ (سِير وهائڻ).

وهائي چڏڻ: هلندڙ پاتيءَ ۾ چڏڻ. جاري ڪرڻ - ڪولڻ (پاتي). سستي شيءَ مهانگي آگاهه ڏيڻ. دوکوڏيڻ - ڳڻڻ.

وهائڻ: م. گذارڻ. لنگهائڻ. گذارڻ (رات). وقت پورو ڪرڻ. مله وٺڻ - خريدين - سودن - وٺجڻ.

وهائو: ص. خريدار. سوداگر. (ذ) صبح وارو تارو "وهائو تارو" - عطارد.

وهائي: ث. اوڌرتي ورتل آن. ڪٽ - اوڌر. هڪڙي ويلى جوان. رزق. وهائي آگاهه پيئڻ: تيل ڪم واسطي ڇاڇ ڪرڻ.

وهائي پلڻ پائڻ: غريب هجڻ - مسڪين هجڻ.

وهب: ذ (ع) بخشش - عطا. سخا.

وهبي: ص. خدا جو ڏنل يا عطا ڪيل (علم، ذات).

وهڻ: ذ. سوري يا بريريءَ ۾ ڪم ايندڙ جانور (گهوڙو، گڏه، ڍڳو). ڍور - چوپيو جانور.

وهڻ وانو: ذ. ڍور ڍڳو. گهوڙو اٺ.

وهڻ: ث. ڪڇ - ماپ (ڪپڙي جي). تور ٽڪ ڪرڻ. ڳڻ ڳوت ڪرڻ. ڀڙ ڪرڻ.

وهڻڻ: م. ڪڇ ڪرڻ - ماپ ڪرڻ (ڪپڙا). وڌڻ - ڪٽڻ (ڪپڙو مٿي مطابق).

وهڻي: ذ. وهڻ مان ڄاڻندڙ - مل وارو.

وهپ: ذ (انگ) پارليامينٽ ۾ ڪنهن جماعت جو خاص عهديدار. جيڪو پارٽي ميمبرن سان لهو وچڙ ۾ هجي.

وهڃائڻ: م. وينجهارڻ - ويچارڻ. معنيٰ پروڙڻ - مطلب ڪيڻ (ڳجهارت جو). منجهيل مسئلي جو حل ڪيڻ - سلجهائڻ.

وهڙ: ث. واهر - مدد.

وهڙ: ث. چوڀائي (ڳئون، مينهن وغيره) مڙجڻ جي چڪ.

وهڙ ڪڻ: لڳ جو خيال ٿيڻ - شهوت ٿيڻ.

وهڙون ڪرڻ: زور ڪرڻ. زور سان ويهڻ. مٿان هڻڻ.

وهڙ: ث. سارين جي بچ جو روڻو - وهراج.

وهراج: ذ. وهڙ - روڻو.

وهڙجڻ: م. چوڀائي ۾ لڳ جي سڌ ٿيڻ. ڦرجڻ جي چڪ ٿيڻ.

وهڙڻ: م. سارين جي بچ جو روڻو ڪرڻ.

وهڙڻ: م. ڏمڙجڻ - ڪاوڙجڻ.

وهرو: ذ. سامي - آرام. تڪڙو - جلد.

وهڙو، وهڙو: ذ. ننڍي عمر جو ڏاند - جوان گابو. (ص) ستروتر - ٿلهو متارو. (وهڙي).

وهڙو ٿيڻ: جوان ٿيڻ. ٿلهو ٿيڻ.

وهسڻ: م. کلڻ - مشڪل. خوش ٿيڻ - سَرو ٿيڻ. آرام حاصل ڪرڻ - سڪ پسڻ. مزو وٺڻ.

وهڪ: ث. پاتيءَ جو وهڪرو. تڪ - تيزي (پاتيءَ جي).

وهڪ: ث. ويهڻ جو عمل - ويهڪ. بينڪ - وهڻي.

وهڪ جي جاء: ذ. بندڻ - مقدم.

وهڪرو: ذ. پاتيءَ جو وهڪرو. پاتيءَ جي رفتار - رواني.

وهڪڻ: م. چوڀائيءَ جو ڪير سڪائي وڃڻ - وهڪي وڃڻ.

وهڪيل: ص. ڍڳي يا مينهن جنهن جو ڪير گهٽجي وڃي.

وهلڻ: م. ويڪرو ٿيڻ. پڪڙجڻ. وڌڻ (جسم). ٿلهو متارو ٿيڻ.

وهلو: ظ. جلد - ثرت - تڪڙو - سُنڌ. (ث. وهلي).

وهلو وڙڻ: ثرت پيئڻ - يڪدم مدد ڪرڻ.

وهلور: ص. ويڳو تو - آزدو. آڏاس. بيزار. هٿ ڇهن ڪن پري.

وهلور وڃڻ: وڻڻ وڃڻ. پري ٿيڻ. وڃڻ. ڇڙءَ بيزاريءَ مان پاسو ڪرڻ.

وهمر: ذ (ع) گمان - شڪ. ڊپ - خوف. انديشو.

وهمر لڳڻ: انديشو ٿيڻ. بکڻ.

وهمر لهڻ: وسوسا ختم ٿيڻ - انديشا دور ٿيڻ.

وَهْمِي: ص. پيرمي. خيالي. وسوسيو.
 وَهْنَجَارُن: م. غسل ڪرائڻ- غسل ڏيڻ- تڙ ڪرائڻ.
 وَهْنَجُن: م. تڙ ڪرڻ. غسل ڪرڻ. مٿو يا لڳ ڏوڻ.
 وَهَنْدَر: ص. هلندڙ- روان- جاري.
 وَهَنْدَرُ پائي: ذ. هلندڙ وقت- چالو زمانو. وقت جي رفتار. هلي چلي.
 وَهَنَوَار: ذ. ڏيتي لپتي. ڏنو ورتو. هلت چلت. هڪٻئي کي ڏيئي وٺي
 بيباق ڪيل حساب. برابر (حساب ڪتاب ۾).
 وَهَنَوَار ڪرڻ: سُودي جي ڏيتي لپتي ڪرڻ. حساب ڪتاب چڪتو
 ڪرڻ- لڳڻ ٿيڻ. سُودو ڪرڻ.
 وَهَنَوَارِي: ث. ڏيتي ڏيتي ۾. عام طرح سڌو ماڻهو.
 وَهَنَوَارِي وَهَنَوَار: ليکي چوڪي ۾ برابر- ڏيتي لپتي ۾ صاف.
 وَهَن: م. جاري ٿيڻ (پاڻي، رستو). روان ٿيڻ (اوزار، هٿيار). ڳهڻ-
 پورهيو ڪرڻ. لنگهڻ- گذرڻ (لڳڻ) (هوا).
 وَهِي اچڻ: هلي اچڻ- لنگهڻ اچڻ.
 وَهِي واٽ: ث. عام رستو.
 وَهِي ويل ڪرڻ: مدد ڪرڻ. ناتو نپائڻ.
 وَهَن: ذ. واهڻ- ڳوٺ.
 وَهَن وَلوڙن: گهٽا ڪشالا ڪيڻ.
 وَهَنائي: ص. ڳوٺاڻو- دهقاني- واهتي.
 وَهَنائي: اسم خاص بدين ضلعي ۾ هڪ شهر جو نالو.
 وَهَن: م. ويهڻ. ويهي رهڻ- ترسڻ- ٽڪڻ.
 وَهَنِي: ث. ويهڻ جو نمونو- ويهڪ.
 وَهُو: ث. زال- گهر واري. عورت.
 وَهُو: ص. وهندڙ (وهڻ)- سڪيل.
 وَهُو ڪرڻ: ڪنهن وهڻ کي ڪم ۾ وهائڻ کان اڳ ڪيڙ ڏيڻ-
 سڪارڻ.
 وَهُول: ث. دهل جي هڪ وچت. دهل جي وچت تي ناچ جو تار.
 وَهُول ڳائڻ: بيڪار ويهڻ- نڪم ٿيڻ.
 وَهِي: ث. عمر- ڄمار. دڪاندار جي ليکي چوڪي جو ڪتاب.
 وَهِي جاچڻ: ليکي چوڪي ڏسڻ لاءِ بندي اٿلائڻ.
 وَهِي چڙهڻ: وڏي عمر ٿيڻ. جواني ۽ کان هٿڻ.
 وَهِي وڃائڻ: پوڙهو ٿيڻ. عمرا جاني گذارڻ.
 وَهِيل: ث. مڇي ۽ جو هڪ قسم.
 وَهِينو: ص. وس وارو- با اختيار. (ث. وهيتي).

وَهْمِي: ذ. پڪي ۽ جو هڪ قسم (جيڪو سر ۽ جي موسم ۾ سنڌ ۾ لهي).
 وَتْرَاجُ، وَتْرَاجُ: ذ. زمين ۾ هٿ سان پيجو هٿڻ (خاص ڪري
 ساريون، بصر، بڪرو وغيره). سارين جو روڻو.
 وَتْرَا: ظ. ويا- روانا ٿيا.
 وَتْرَت: ذ. (سن) اجايو- بيٺاڻو- بيسود.
 وَتْس: ذ. (سن) واپري طبقو.
 وَتْسَا: ث. (سن) بدپيشي عورت- رندي- ڪسبياتي.
 وَتْسَالِيه: ذ. چڪلو. لال بازار.
 وَتَاو: ذ. عورت جو ويڻ جي علالت وارو وقت.
 وَبَاجُ: ذ. سُود- وٺو. نفمو (قرض تي). اوڌرتي ڪنيل مال جو وياج.
 وَبَاج خور: ص. وياج تي قرض ڏيندڙ- سُود خور.
 وَبَاجِي: ث. وياج وٺندڙ- وياج خور.
 وَبَاجِي: م. واپڻ- مطالعو ڪرڻ. ٻڌائڻ- اورڻ.
 وَبَاڪَرُن: ذ. (سن) صرف نحو جو علم- گرامر.
 وَبَاڪُل: ص. (سن) حيران- پريشان. بيچين- بيقرار. گهٻريل.
 وَبَاڪُلَتَا: ث. رولو- مونجهارو. پريشاني.
 وَبَاڪِيَانُ: ذ. (سن) تقرير- ليڪچر. وعظ.
 وَبَايَمَن: م. ويڻ ٿيڻ- چٽڻ- پڇوڏيڻ.
 وَبَايُ: ذ. اولاد- ٻڻ- نسل. ڪٽم- ڪٽنب- آڪم.
 وَبَتَر: ظ. اڇا- گهڻو- وڌيڪ- زياده.
 وَبَتَرُو، وَتَرُو: ذ. وڌا. افضل.
 وَبَت: ث. زبان- ضايع (هارو پٽ= هارڻ ۽ ضايع ڪرڻ).
 وَبَتَن: م. ضايع ڪرڻ. چڙو چڙ ڪرڻ. چڙڻ.
 وَبَتُو: ذ. (انگ) گولائي ۽ ٻيو ويڙهيل ويڙهو.
 وَبَتُو پاور: ذ. (انگ) ڪنهن فيصلي بابت (نامنظور ڪرڻ لاءِ)
 خاص اختيار (جيڪي حتمي هجن).
 وَبَتُو ڪرڻ: ٿيل فيصلو نامنظور ڪرڻ (اختيار هٿڻ سبب).
 وَبَنَل: ص. ويهي رهيل. ڪريل. جهڪيل (زمين، پٽ، وغيره)
 وَبَنُو: ص. ويٺل. ويهي رهيو.
 وَبَنُو رهن: گهڻي دير تائين ويهڻ. انتظار ڪرڻ. واندو هجڻ.
 بِيروزگرهڻ.
 وَبَنِي وَبَنِي: ظ. اوچتو- فوراً- يڪدم.
 وَي پي: ث. (انگ) تپال گهر مان رقم ادا ڪري وصول ڪيو
 ويندڙ مال.

وِجُ: ذ (سن. ويد) طيب- علاج ڪندڙ.

وِجَاتو: ص. طبيعتو- طبي.

وِجئون وِجُن: طبيبن جويوس ۽ لاچارئين.

وِجُه: ث. واڌ. برڪت. گهٽي. اولاد وڌارو.

وِجهاڻي: ث. اوڏڙ تي عزت.

وِجَهڙ: ث. ويجهائي- اوڏڙ تي قربت.

وِجھو: ظ. نزديڪ- قريب. (ث. ويجهي).

وِجھو نه وِجُن: ڪو ڪم صفا ڇڏي ڏيڻ.

وِجھي چڪَ: ث. آسپاس. اوڏڙ تي.

وِچار: ذ (سن) عقل يا سوچ جو استعمال. سوچ. خيال. ڌيان. غور-

فڪر. گهٽي. انديشو- شڪ. نڌارو- اٽڪل.

وِچارا: ذ. شڪل ۽ ڀڃ ڪرڻ.

وِچارا ڏيڻ: امر ڪرڻ- نقل ڪرڻ. چيڙ ڏيڻ.

وِچارُن: م. سوچڻ- غور ڪرڻ. سمجهڻ. دوراندوشي ڪرڻ. غور

فڪر ڪرڻ. سوچ وِچار ڪرڻ.

وِچارو: ص (ف. بي چاره) بي وسيلو- بيواهو. محتاج- مفلس.

لاچار- بيوس. ٻالو ٻولو.

وِچارِي: ص. وِچار ڪندڙ- عقيت نديش.

وِچارندڙ: ذ. وڻي- ويڇو- سَڌو- فرق- تدوت.

وِچوئو: ص. وچ وارو- ٽيڪڙ. مين- ٿڻ. ڌڻ. ڦاڇو. سڱاوتي

ڪر نيندڙ.

وِچو: ذ. وڻي- ڏوري. سَڌو. ڏکڻي- وڻ ڪڍي.

وِچا وِجُه: ٻن کي وِڙهائڻ (ٻئي سَڌيون ڳالهيون ڪري).

اڃا وِجُه ڪرڻ.

وِچا وِسارڻ: دل مان ڪتر ڪڍڻ- سَڌا ختم ڪرڻ.

وِڌ: ذ (سن) هندن جا چار ڌرمي ڪتاب (رگ ويد. سام ويد. يجر

ويد. اتر ويد).

وِڌ: ذ (سن) طيب- علاج ڪندڙ- وِج.

وِڌانت: ث (سن) هندومت ۾ 'لک' جي ايڪ تي ۽ ان سان لئون

لاڻ جو فسنو.

وِڌانتي: ص. وِڌانت جو ٻوڙ. وِڌانت وارو.

وِڌڪ: ذ. علم طب- حڪمت- ڊاڪٽري.

وِڌ: ث. زخم- گهاءَ.

وِڌن: ث. تڪليف. آزار- پيڙا. بيماري- روگ- مرض. مصيبت.

ظلم- فھر.

وِڌن: م. تڏ ڪرڻ- سَڻ- وڌن.

وِڌي: ذ. هندن جي نڪ- جاپول.

وِڌ: ث (سن) ويلا- وقت- مهل. دير- تاخير. وارو- دفعو- ڀيرو.

وِڌان وِڌ: ظ. جيئن پوءِ ٿيڻ (وڌ).

وِڌوتار: ث. سڌين- هميشه- هر دم.

وِڌ: ذ (سن) دشمني- عداوت. بدلو. بغض- حسد.

وِڌ جي واٽ وِڌ: دشمني هلندي اچڻ.

وِڌ وِڌائڻ: دشمني ڌارڻ. ڪينورڪڻ.

وِڌ وِڌو: ص. بدلو وٺندڙ. انتقام وٺندڙ.

وِڌي: ص. دشمن- مڱهرو. (وِڌي تي).

وِڌ: ث. چنڊ جي ڪشش سبب سمنڊ ۾ پاڻيءَ جو چاڙه (جيڪو هر

روز ٿئي. پر چنڊ جي چوڏهين ۽ اڌويهين رات تي وڏي وِڌ وِڌي

چڙهي) ٿئي. وڏي ٿئي.

وِڌ: ذ (سن) دلير- سورهيه- بهادر- سورمو. همزاد- چن (جيڪو

ٻئي کي نقصان پهچائڻ لاءِ جدوگر جي قبضي ۾ هجي).

وِڌاڳ: ذ. ڏهاڳ. وِڌوڙو- جدائي. ترڪ (آسائش. آرام وغيره).

دنيوي خواهش ڪرڻ بي تعلقي. لاڳاپا لاهڻ. نفرت- ڪراهت. جوڳ.

وِڌاڳ وِڌ: دنيا کي ترڪ ڪرڻ. انساني خواهشون ڇڏڻ.

گوشت نشيني ختير ڪرڻ.

وِڌاڳي: ث. لوه يا ڪنڊي مان ٺهيل ننڍڙو صليب. جنهن تي جوڳي

ٻانهون رکي ٿيڪ ڏيڻ. اها ڪاڻيءَ جي ٿيڪ جيڪ وِڌاڳي

ڏيڻ پڇڻ وقت پيشاني هيٺان ڏيڻ.

وِڌاڳي: ص. وِڌاڳ وِڌ. وِڌوڙو جو ماريل. دنيا کي ترڪ

ڪيڙ- ترڪ. ٽپسي- جوڳي. هندو سادو فقيرن جو هڪ فرقو.

وِڌان، وِڌان: ص (ف) اڇڙيل- برباد. سَڄ.

وِڌان ڪرڻ: تباه ڪرڻ- برباد ڪرڻ. اڇاڙڻ.

وِڌانو: ذ. غير آبدخند- سَڄ.

وِڌاني: ث. بربادي- تباهي. سَڄ.

وِڌتا: ث (سن) به ڌري- سورهياڻي- شجاعت.

وِڌج: ث. مَني- ذات- نطنو- وِڌي.

وِڌم: ث. وقت- مهل- ويل- ٿورو وقت. دير.

وِڌم نه ٿيڻ: دير نٿو ٿيڻ. بيڪدم- ٿرڻ.

وِڌم: ث. ٻئي کي جدو ڌريعي مارڻ جو هڪ ڌاءُ.

وِڌوتار، وِڌوتار: ظ. مَني کان به مَني (پاڻي) - سمنڊ ۽ وِڌ

جي چاڙه ڪن به گهڻو (پاڻي). مڪاناتار. تمام گهڻو- بي انداز.

وِڌو: ذ. وِڌ- دير- مهل. وقت- تاتو.

وِيسانُ: ذ. ڄر ڪي مٿن سامونڊي مڇيءَ جو هڪ قسم.
 ويساهُ: ذ. اعتبار- يقين- پروسو. عقيدو- ايمان.
 ويساه گهاتي: ث. واعدو ڪري ڦري ويندڙ. دولاب- ترڪت. بي ايمان- ٺڳي- ڪپت.
 ويسه آرائنُ: نفعي جي اميد تي نقصان پرائڻ.
 ويساه وڃائڻ: ڪارپت ڀيڻ. واعدي خلافي. ڪري پڻ ڏڏو ڪرڻ. دغا بزي ڪرڻ. ويساه گهاتي ڪرڻ.
 ويساه وسهڻ: اعتبار ڪرڻ- يقين ڪرڻ.
 ويساهي وڙهڻ: آسرو ڏيئي دغا ڪرڻ.
 ويساهو: ص. ويسه وارو- اعتبار جو ڳو- سڀيتو.
 ويساهي، ويساهين: ث. ٿوري دير لاءِ ساهي. فرصت- واند ڪاڻي. آرام- فرحت.
 ويسائون: ذ. ٻيا ڇريءَ کي هڙلي سان ڳنڍيندڙ ڪاٺ جو ٽڪر.
 ويسرُ: ث. پيل- چڪ- غلطي، غفلت، نسيان.
 ويسرُ: ذ. هڪ قسم جو دريائي جانور. (اسم خاص) هڪ ذات جون لو.
 ويسرو: ويسروارو- ويسارو- غافل. (ويسري).
 ويسلو: ص. بي خبر. غافل. ويسارو. ڳهو. (ث. ويسلي).
 ويسو: ذ. زمين جي ماپ جو هڪ اندازو (جريب ۾ ويه ويسوا ٽين)- گهڻو.
 ويسه: ذ. ويسه- اعتبار- پروسو.
 ويسِي: ث. هڪ ويلي جي کاڌي جو اجورو يا خرچ.
 ويسِي خور: ص. ڪنجوس. ويسِي نڌيندڙ.
 ويسيون ڳڻڻ: ويلي تي کاڌي جو حساب لڳائڻ. ڪنجوسائي ڪرڻ.
 ويسنو: ص. هندن جو هڪ فرقو (جيڪو گوشت کوندڪائي).
 ويڪُ: ص. ويڪر- بر. پڪيڙ- ڪشادگي.
 ويڪُ: ث. عيب. خامي- اونائي. عيب جوئي.
 ويڪ ڪڍڻ: عيب اڳهاڙڻ. غلطي مڃڻ ڪرڻ.
 ويڪارو: ذ. عيبدار- وڏوارو.
 ويڪائو: ص. وڪڻڻ جو- ويڪو.
 ويڪرُ: ث. عرض- بر. ڪشادگي. وسعت.
 ويڪرائي: ث. بر. ڪشادگي. خلاصگائي.
 ويڪرائي ڦاڪ: ث. ڌرتيءَ جي چوڌاري ويڪر ۾ ڦري ايندڙ خيالي ليڪ.
 ويڪرائي گهرا: ذ. خط استوا سان ساڳيءَ وچوليءَ تي قطب

وِيري: پ تيءَ جي ننڍڙي ڪڏڙي.
 ويريه: ث (سن) نطقو- مَني- ذات.
 ويڙانگ: ذ. ٻرو- خراب- پوانو. وِواند.
 ويڙه: ث. لڙائي- جنگ. جهيڙو. تڪرار.
 ويڙهاڪُ: ص. وڙهندڙ. سورهيه- جنگجو. جهيڙائي.
 ويڙهاند: ث. جنگ- لڙائي.
 ويڙه: ذ. جهنگ- گهاٽو جهنگ. گهاٽن وٽن واري جوءِ. هڪ قسم جي منڊي (ويڙه منڊي).
 ويڙهيڇو: ص. جهنگ جو رهاڪو- جهانگي. ساڳئي ويڙهي ۾ رهندڙ.
 ويڙهائڻ: لڙائڻ- لڙائي ڪرائڻ. جهيڙو ڪرائڻ.
 ويڙه سڙه: ث. تڙتڪڙ. مختصر نموني.
 ويڙهڻ: م. لڀيٽڻ- وڪوڙڻ. سميت (سامن سڙو).
 ويڙهو: ذ. چوڌاري لوڙهي ۾ آيل گهرن جو مجموعو (جن ۾ فقط ويجهتا مٿ مٿ رهن). هڪڙي ڪٽنب يا خاندان جو پاڙو.
 لوڙهي سان بند ٿيڻ ڪ ڪوس. ست وغيره جو ڍيرو.
 ويڙهي تي ويهڻ: ڪا ڪوس لاءِ وڃڻ.
 ويڙهو ڪري ويهڻ: گڏ ٿي ويهڻ- ڳوٺ ٻڌڻ. ويهي ڪچهي ڪرڻ.
 ويڙهو ويڪرو ٿيڻ: جهر پل ڏهڻ- آزادي ملڻ.
 ويڙهو: ص. وڙهندڙ- لڙاڪو. جهيڙو ڪار.
 ويڙهي: ث. ست. ڏاس. وان وغيره جي ڍيري.
 ويڙهي جهپ: اسم خاص. ٿر ۾ هڪ ڳوٺ جو نالو (شاھ جي رسائي ۾ ڏڪر ٿيل).
 وِيزا: ذ (انگ) پرڏيهي مڪ وڃڻ جو اجازت نامو.
 ويسُ: ذ. پوٺڪ- لباس. وِگو.
 ويس وِگا: سيل ڪپڙن جا جوڙا- پوڻا ڪون.
 ويس بدلڻ: رڳو مٿن- ڪپڙا بدلائڻ. شڪل مٽائڻ- روپ بدلائڻ. پهروپ ڪرڻ.
 ويس ڌاري: ص. روپ بدلايل. سانگ ڪندڙ- ادا ڪار- ائڪٽر.
 ويسارو: ذ. ويسر- نسيان. پيل. وسري وڃڻ جي بيماري. (ص)
 وسري ڇڏيندڙ. ويسر کاڌو- جنهن کي ويسر جي بيماري هجي. بيبرواه.
 ويساسُ: ذ. ويساه- اعتبار- يقين.
 ويساڪُ: ذ. سببت سنه جو ڀيڻو مهينو.
 ويساڪي: ث. ويساڪ مهيني ۾ هندن جو هڪ وڏوڏڻ.
 ويساندُ: ث. ساهي- ويساهي. آرام. ڊاهو. فرست.

ڏانهن ويندڙ خيالي ليکڪ.
ويڪرو: ص. موڪرو- خلاصو- ڪشادو. (ث. ويڪري).
ويڪرو ٿي ويهن: آزاديءَ سان خوش ٿي ويهن.
ويڪري ڪنڊ: ث. جاميٽريءَ ۾ نوي (90) درجن کان وڌيڪ ڪنڊ.
ويڪو: ص. وڪڻ لاءِ- وڪري جو.
ويڪسين: ث (انگ) بيمارين کي محفوظ رکندڙ ٽئڪو.
ويڪڻ: م. ڏسڻ- پسڻ.
ويگن: ذ (انگ) مال گاڏيءَ جو دٻو. ننڍي مسافر گاڏي- وين.
ويگب: ذ. زهر جو اثر. خمار. مٿي ۾ گھوماٽ.
ويگانو: ص. بيگانو- نڌنڪو. اڪيلو. اداس- ڏکويل. ڪومايل.
(ث. ويگني).
ويگر: ذ. مڇر مصلحو (پوڙ ۾ وجهڻ لاءِ). وکر.
ويگو: ص. ٻي ماءُ مان ٿيل (پيءُ)- مائيتو. ڌاريو. 'سگو' جو ضد.
ويگو: ذ. ٻي شيءِ- بدليل شيءِ. عيوض- بدل.
ويگيو: ص. پرڏيهي- غير ملڪي. ويگنو.
ويل: ذ (ع) مصيبت- تڪليف. عذاب. آزار. قهر- ظلم. ناحق- ڏاڍ.
ويل وهائڻ: ظلم ڪرڻ. ڏاڍا ڏک ڏيڻ.
ويل: ث (سن) ويلا (وقت- مهل- تڻو. موقعو- وجه.
ويل ڪرڻ: مهل ڪرڻ- مدد ڪرڻ. ڏکئي وقت ۾ پير جهلو ٿيڻ.
ويل وڃائڻ: موقعو وڃائڻ- وجه گسائڻ.
ويل: ذ. ويڪر. بر. ويڪرائي.
ويل: ص. گذريل. اڳيون. ڇٽ- تباه. هيتو. بيڪار. ردي- خراب.
غريب. گم ٿيل. ڪريل- گھٽ.
ويل: ذ (انگ) ڦيٽو- چڪرو- وهيل.
ويل ڦرڻ: ڦيٽو ڦرڻ. گاڏو هلڻ.
ويلڙو: ذ. پيٽ ۾ وٺ پوڻ ۽ اٿي ۽ وغيره جي بيماري.
ويلڪم: ذ (انگ) مرحبا- خوش آمديد- آجيان ڪرڻ.
ويلن: ث. پير جي زخم سبب ڇڏڻ ۾ ٿيل ڳوڙهي.
ويلن: ذ. ڪاٺيءَ جو گول وڙر (جنهن سان ماني ٺاهجي). ارٽيءَ جو رول.
ويلو: ذ. (سن) وقت- مهل- تاتو. هڪ وقت جي ماني. موقعو.
ويلا تارڻ: وقت ٽپائڻ.
ويلا ڪڍڻ: بڪون کائڻ- ڦاٽا ڪڍڻ.
ويلو پوڻ: وقت پوڻ. هڪ وقت کڻڻ ۽ ٻيو ڏيڻ.

ويلو ڪرڻ: فوتيءَ جي گهر وارن جي هڪڙي وقت جي ماني ڪرڻ.
ويلو وجهڻ: بڪن ۾ مارڻ. گھڻو وقت پري رهن.
ويلو: ذ. وٽ- مروڙو. پيٽ ۾ سور کان وڪڙيوڻ جي بيماري.
ويلو ڪرڻ: هڙپ ڪرڻ- ڳڙ ڪائڻ- هضم ڪرڻ.
ويمو: ذ (ف) نيڪو. ضمانت. ذميوار (هڪ هنڌان مال کڻي پئي هنڌ پهچائڻ جي)- جوڪم. انشورنس.
وينتي: ث. جهڪڻ- جهڪي سلام ڪرڻ. ع. جزي- انڪساري- منٿ. عرض- التجا.
وينجه: ث. ٽنگ- سوراخ.
وينجهار: ذ. موتين کي وٺڻ جو ڪم ڪندڙ- حڪاڪ. مٽڪن ۽ ڪچ مان ٻڙا ٺاهيندڙ. ڳهن تي ٽڪون چاڙهيندڙ. ڏاهو- هوشيار- سياتو.
وينجهار: ذ. وينجهار. هڪ ذات جو نالو.
وينڊو، وينڊو: ذ. هڪ قسم جو گھ- نٺ. ننڍي نٺ. هڪ قسم جي منڊي. ونڱي پچ. اروڪٽو.
وينس: ذ. هڪ آسماني گرھ.
وينگس: ث. قد اور زال. وڏن گهاٽن وارن واري سهڻي عورت.
وين: ذ. طعنو- مهڻو- اويالو. پٽ پاراتو.
وين وجهڻ: پٽ پاراتا ڏيڻ. طعنا مهڻا ڏيڻ.
وينو: ذ. ٻيڙيءَ جو سڪان.
ويني: ث. ٻانهن جي ڪرائي يا ٽري.
ويه: ص. ٻن ڏهاڪن وارو عدد (20)- ڪوڙي (اڳئين وقت ۾ ڳٽپ ڪوڙين جي حساب سان ٿيندي هئي. ٻه ڪوڙيون، چار ڪوڙيون وغيره).
وينن ٺهن جو زور لائڻ: سڀ حيله لائڻ.
ويهانڻ: م. وهاري ڇڏڻ- وهارڻ. سوئر کي شڪار لاءِ ٿم (جهنگ) ۾ وهارڻ.
ويهارو: ص. ويهڪن- اندازا ويه
ويهٽ: ث. مڇر. ڪچ. رٿا- تجويز. اندازو.
ويهڙ: ث. حد- نشان. ڊموس.
ويهڙ وڃائڻ: حد ڪرڻ. ڊموس ڪڍڻ. ضد ڪرڻ.
ويهڪ: ث. ويهن جي حالت- بينڪ. نشست (ڪانفرنس وغيره جي)
ويهڻ: م. ويهي رهن- وهڻ. ڪپ ڪوڙڻ.
ويهي رهن: وهڻ. جهڪڻ (زمين). ڊهن- ڪرڻ (جاء). ڇٽ. پٽ وغيره). پيچي وڃڻ- ڪپ ٿيڻ.

ويهي وحن: پراتوئين (ڪوه)، جهورئين. ڪم ڪر جي لائق نرهين.
ويهيون: ٿ. ”ويهيون“ جي تعداد جا مجموعا (بب ويهيون، پنج ويهيون وغيره).
ويهيون چڙهڻ: گهڻن ماڻهن جو حملو ڪرڻ
ويهيون وڃائڻ: ڪنهن وڏي ڪم کي ڪاميابيءَ سان پورو ڪرڻ.
دنگ ڪرڻ

ويهيون هڻڻ: چيه ڪرڻ- حد ڪرڻ.
ويءُ: ذ. مال جي چرن لاءِ رک ڪيل زمين. چراگاه.
ويءُ وهائڻ: سوداگري ڪرڻ. نفعي وارو ڌنڌو ڪرڻ.
ويئري، ويئري: ٿ (ع: بير) ننڍي ڪوهي. هيٺاهينءَ ۾ ڪوتيل ڪڇي ڪوهي (جنهن ۾ ٿوري اونھائيءَ ۾ پاڻي نڪري).

ه: ٿ. اچار ’هي‘ سنڌي ’الف-بي‘ جو پنجاهون اکر. عربيءَ جو ايڪيهون ۽ فارسيءَ جو ستاويهنون اکر. ابجد موجب عدد (5).
ها: ٿ. هاڪار- اقرار. هائو- ائين- برابر. (ظ) درست- بجا.
ها ڪرڻ: اقرار ڪرڻ- مڃڻ. قبول ڪرڻ. هائو ڪار ڪرڻ.
ها ۾ ها ملائڻ: شامل راءِ ٿيڻ. تائيد ڪرڻ. خوشامد ڪرڻ.
هاب: ص. جهڙو- وانگر- مطابق. لائق. مرڪب ۾ ايندڙ پيچازو (مثلاً: مهني هاب).
هابيل: اسم خاص (ع) حضرت آدم عليه السلام جو پٽ (جنهن کي سندس وڏي پيءُ قابيل قتل ڪيو هو).
هاپڙ: ص. اُپهرو- تڪڙو- جلد باز.
هاپوڙجڻ: م. ڪنهن ميوي وغيره جو پچڻ تي وڻڻ.
هاتار: ذ. هڪ قسم جو جهنگلي جانور- چراغ. (ص) جلد باز- چالاڪ.
هاتف: ذ (ع) غيب جو آواز ڏيندڙ فرشتو. غيب جو آواز.
هاتڪو: ص (ع: حذق) سمجهو- ڏاهو. داناءُ- سيا تو. قابل.
هائي: ذ. هڪ مشهور جانور- فيل.
هائيءَ کي هندستان ڏيکارڻ: ظالم کي ظلم جو موقعو ڏيڻ.
هائي پڳ: ذ. هائيءَ کي ٿيندڙ هڪ قسم جي بيماري.
هائي ڏند: ذ. عاج (هائي جا اڳيان ٻاهر نڪتل ٻڌند).
هائي ڏند هڻڻ: ظاهر ظهور سڄو پڪو هجڻ.
هات لائين: ذ (انگ) سڌي ۽ خاص ٿيلينون لائين. ٿيل پرنٽر جو سرشتو.
هات ميل: ذ (انگ) ڪمپيوٽر وسيلي سڌو رابطو.
هات گات: ذ. بربادي- تباهي- زيان.
هائي: ٿ. بدني بيهڪ- قديت. هندن ۾ مڙدي جا سڙيل هڏا ۽ رک.

هائي ميڙڻ: ساڙيل لاش جي خاڪو گڏ ڪرڻ.
هاج: ٿ. پورهيو- ڪرت. ڪم.
هاج لاهڻ: سيڪڙ ڏيڻ. ڪم لاهڻ.
هاجره: اسم خاص (ع) حضرت ابراهيم عليه السلام جي ٻي گهرواري (حضرت اسماعيل عليه السلام جي والده). عورت جونالو.
هاچارو: ذ. خفو- مغز خوري- ڪاپارو.
هاج، هاجو. ذ. نقصان- چيهو. حرج. گهٽار. تباهي. ظلم.
هاجا ڪرڻ. ظلم ڪرڻ- ڪيس ڪرڻ.
هاجي هنيو: ص. ظلم هيٺ آيل- مظلوم.
هادي: ص (ع) هدايت ڪندڙ- رهبر- رهنما. مرشد.
هار: ٿ. شڪست- مات.
هار جيٽ: ٿ. ڪٽهار- فتح شڪست.
هار گٽ: ٿ. جوتياراندم جيتن يا هارائڻ.
هار: ص. هيراڪ- عادي عتي.
هار: ذ. ڏاڳي ۾ پوتل گل، موتي يا جواهر- لڙهي- سر. مالها- ڪنڊي.
هار سينگار: ذ. ڪپڙا لٽا ۽ گهم ۽ ڳاڙهه. ٺاه جوڙ- آرائش- تزئين.
هارائڻ: م. شڪست کائڻ- مات کائڻ. بازي يا شرط هارائڻ. منسوب ٿيڻ. ناڪام ٿيڻ.
هارپ: ٿ. هارپو- پوکيءَ جو ڌنڌو.
هارپو: ذ. هارپ- ڪڙمت. هاريءَ جي ونڊي (پوک مان مليل حصو).
هارج: ص (ع) روڪيندڙ- منع ڪندڙ. رنڊڪ و جهندڙ.
هارج ٿيڻ: اتڪاءُ ڪرڻ. روڪ ڪرڻ.
هارجڻ: م. ڪنهن تانومان ڪا شيءَ هيٺ ڪرڻ. شڪست کائڻ.

ماتئين.

هارجي وڃڻ: بيماري ۽ ڀڳڙي وڃڻ. شرمسار ٿيڻ - ڦڪو ٿيڻ.

هار جواري: ص. جوا ۾ هميشه هارائيندڙ - ڀڳڙي جوا ري.

هار ڪو: ص. هاريءَ جو - هاريءَ وارو.

هار مونو: ذ (انگ: هارمونيم) هڪ قسم جو باجو - باجو.

هارن: م. هيٺ ڪيرائڻ، اوتري زبان ڪرڻ، هارائڻ.

هارن هورن: هارو ٻيٽ ڪرڻ - اجايو وڃائڻ.

هاروت: اسم خاص (ع) هڪ فرشتي جو نالو (جيڪو ماروت سان گڏ بابل جي کوھ ۾ قيد آهي).

هار ويٺ، هار وير: ث. اوت پوت - مڪڙي تان وٺي ٻي ڀلا ڀڳڙي.

زبان - ضايع.

هاري: ص. هر ڪ هيندڙ - پوک ڪندڙ - ڪڙمي، رند م هڪڙي ڌڻ جو اڳواڻ. (ث) ڪيري ۽ آنيري ٻيلي جي جوڙي (هاري ۾ پڻ ٻيلا ٿين). (ص) هار ايل، ٽڪل - ڪهيل (عورت).

هاري ناري: ذ. ڪڙمي ڪاسي - پورهيت.

هاريو: ص. هار کاڌل - مغلوب، مورڪ - نادان.

هاڙو: ص. هوشيار - پڙ. ڪاٽڪو - هاڙو.

هاڙبو: ذ. پائمرادو چاول سٺو.

هاڙه: ث. چيبي - چڪ - سٺ.

هاڙه نه جهلڻ: سٺ نه سهڻ، مقابلو نه ڪرڻ.

هاڙه: ذ. اڪاڙ مهينو - آرهڙ، سخت گرم (اونهارو)، (ص) هاڙهو (چور).

هاڙهو: اسم خاص، لس ٻيلي جي اولھ ۾ جبل جي قطار. (ص) ڪاٽڪو (چور).

هاڙهو حب: ذ. رڻ پٽ - بيابان، سنج.

هاڙهي: ص. راند جو اڳواڻ - هاري.

هاڙهي پيچي: ص. هاريءَ ان جاساڻي راند ڀڳڙ.

هاڙهيارو: ص. پوک م زوري ٽپي پوندڙ ڍور.

هاستل: ث (انگ) شگرڊن جي رهائشگاه.

هاسو: ذ (ع) عصا - لٺ، ڊگهي لٺ، گوڙ گهمسان - ڌمچر.

هاسيڪار: ظ. ڄاڻي وائي - هر ويرو - ارادي سان.

هاش هاش: ث. اجاڻي ٽڪڙ - ابھرائي - جنداڻي.

هاش آباشا: ذ. دهر دلاسو - دلداري - همت افزائي - اچي مڃي.

هاشمي: اسم خاص، نبي سڳوري جو خاندان - بني هاشم.

هاضم: ص (ع) هضم ڪندڙ، هضم ٿيندڙ (کاڌو).

هاضمو: ذ (ع) هضم ڪرڻ واري قوت، تحليل (ڪڍي جي).

هاضميدار: ص. هاضمو ڪرائيندڙ (کاڌو، دوا وغيره).

هاڪ: ث. ناموس - ساراه، ڏاڪو، دٻڊڀو.

هاڪار: ث. هاڻو - اقرار - ها - هاڻو ڪار، مڪل.

هاڪارو: ص. هاڪ وارو - نالي وارو، ڏاڪي وارو.

هاڪارن: م. مڪل ڪرڻ - ٺٽڪارڻ، مقابلي لاءِ سڏڻ، ڏوڪڻ -

ڏوڪي وڃڻ، حملو ڪرڻ - جهم ڪرڻ، ڪاه ڪرڻ، ٻيڙي

چوڙي رواني ڪرڻ - ڪاهڻ.

هاڪر: ذ (انگ) اخبارون وڪڻندڙ گھوڙيو.

هاڪي: ث (انگ) هڪ قسم جي بال راند.

هال: ذ (انگ) وڏو ڪمرو - دالان.

هالا: اسم خاص، هڪ ذات جو نالو، سنڌ جي هڪ مشهور شهر جو نالو.

هالار: ذ. سنڌ جي انهندين طرف واري جبلن جي قطار. ڪڇ ۽ ڪاٺياواڙ جو انهندين پٺڳو (جتي جو رڳيل ڪپڙو سٺو ۽ پڪي سٺي رنگ وارو ٿئي).

هالاري: ذ. تمام پڪي رنگ وارو ڪپڙو. (ص) هالار جو.

هالاڻو: ذ. هلڻ جي حالت، لاڏاڻو - مرتيو - چالاتو.

هالائي م هُجڻ: پوين پساھن ۾ هُجڻ.

هالڻ: ذ (انگ) منزل - ڊاھو.

هالو: ذ (ف) چنڊ جو پڙ (جيڪو ڪڏهن ڪڏهن آسمان ۽ غبار سبب نظر ايندو آهي)، اهو ڏاند جنهن جو هڪ سڱ هيٺ تي مڙيل هجي، ڀڳڙو.

هالو: ص. هلندڙ - مروج - رواج ۾.

هالو چالو: ص. جهڙو تهڙو - رواجي، معمولي.

هالورو: ص. لڏي وارو - ٽڏندڙ.

هالي: ث. مينهن جو هڪ قسم - ڏٻي مينهن.

هاليجي: اسم خاص، ٺٽي ضلعي ۾ هڪ مشهور ڍنڍ جو نالو.

هالي چالي: ث. سار سنڀال - انتظام.

هاليسو: ذ. وڻجھ - اولو.

هاليو: ذ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.

هامر: ث. ذميواريءَ جي دعويٰ، ٻڌاڪ.

هامر هٿن: وڏي هاڻو ڪار ڪرڻ، زوردار لفظن ۾ ذميواريءَ جي دعويٰ ڪرڻ.

هامي: ث. اقرار، ضمانت.

هامي پرن: اقرار ڪرڻ - واعدو ڪرڻ، ذميوار ٿيڻ.

هان: ظ. ڇا- سوال ڪرڻ جو لفظ.
 هان هُون: ٿ. نٿا ٿيڻ، اقرار ڪرڻ.
 هان هُون ڪرڻ: ٿ. نٿا ٿيڻ، بهانا ڪرڻ، گوتنات ڪرڻ.
 هانبارو، هانپارو: ڏ. تڪڙا ساهه، ڊوڙ ڪرڻ پوءِ وڏا ساهه سَهڪ.
 هانپارو هئڻ: وڏا ساهه ڪرڻ- وات ۽ نڪ مان ساهه ڪڍڻ.
 هاندو، هاندو: ڏ. ڳائڻ وڃائڻ ۽ ناچ تماشي جو شاميانو وغيره، راڳ رنگ جي محفل.
 هانهر: ٿ. هٽڪر ڪندڙ (گهوڙي جي).
 هانءُ، هنياءُ: ڏ. دل- منهن- قلب- مَن.
 هانءُ تي تور ٿيڻ: دل ڪڇي ٿيڻ- دل تي ٻار ٿيڻ، حسد ٿيڻ- سازش ٿيڻ.
 هانءُ ٺارڻ: دل ٺارڻ- دل خوش ڪرڻ، بدلو وٺي پنهنجي دل خوش ڪرڻ.
 هانءُ ڏرڻ: سخت خوف ٿيڻ- ڏاڍو ڊڄڻ.
 هانءُ ساڙڻ: خراب ڌيان، خراب هلت هلڻ.
 هانءُ لاهڻ: دل لاهڻ- بي همت ٿيڻ، نااميد ٿيڻ.
 هان: ظ. هيٺر- هاتي- هن وقت.
 هاتو: ص. وارو- جو- پيريل (مثلاً: گپ هاتو)، (ڏ) ڏاڙو- ڦرلٽ.
 هاتو: ڏ. چوپڻي مل جو ڏاڙو هٽندڙ، ڦر ڪندڙ، ڏاڙيل- ڦورو.
 هاتو مائو: ص. واقف- گهڻل مائل.
 هاتو ڪو: ظ. هن وقت جو، هٽندڙ دور جو، اڄو ڪو، (ٿ. هاتو ڪي).
 هاتي: ظ. هن وقت- هيٺر- فوراً- يڪدم، هن حالت ۾، هن وقت ۾.
 اڄڪلهه، هيٺر ۽ هن کان پوءِ.
 هاواتو: ڏ. ڄل- افواهه، اچڻ جي خبر، مقرر ڪيل وقت جو واعدو.
 هاوڙ: ٿ. بوءِ- بانس- ڏپ- سيڪ- تُو.
 هاوي: ٿ (ع) حاوي.
 هاويءَ ۾ هجڻ: حسد جي بهه سڙڻ، ذليل ۽ بدنام ٿيڻ.
 هاها: ٿ. هائو ڪار، زباني جٺ- ڌڙ ڪوڊ همان.
 هاها ڪرڻ: ڌڙ ڪوڏين- تنبيه ڪرڻ.
 هاهر: ٿ. اٿڻ جي هونگار.
 هاهورت: ٿ. سالڪن جي هڪ منزل.
 هاءِ اسڪول: (انگ: هاءِ= وڏو) ڏ. پرائمريءَ کان مٿين درجي وارو اسڪول.
 هاءِ ڪورٽ: ٿ. وڏي ڪورٽ- صوبائي سطح جي ڪورٽ.
 هاءِ، هائي: ڏ (ع) ڏک مان نڪتل آواز، افسوس.

هءِ هاءِ: ٿ. بيماري يا تڪليف ۾ آواز، گهوڙا گهوڙا واويلا- افسوس- ارمن.
 هاءِ دُوس: ٿ. گهوڙا گهوڙا- هل هنگامو، مانڌاڻ- ٻائيتال
 هاءِ گهوڙا: ٿ. روح راڙو- واويلا- گهوڙا گهوڙا.
 هائڪو: ڏ. جاپاني شعر جو هڪ نمونو- تيرُو- تيرستو.
 هائو: ظ. بلڪل- برابر- ها.
 هائو: ڏ. ٻرن کي اوچتو ڊيڄرڻ لاءِ آواز.
 هائو جي وات ۾ هئڻ: هر وقت ڊپ هيٺ رهڻ.
 هائو جرڪو: ڏ. سڀ ڪجهه کائي ويندڙ هڪ خيالي آفت، (ص)
 گُڙ ڪائو- هضم ڪندڙ، لويي.
 هائوس: ڏ (انگ) گهر.
 هائوس وائيف: ٿ (انگ) گهريلو عورت- گهريلو زال.
 هائي: ٿ (ع: حاوي) دوزخ- هاوي، سخت تپش، عذاب، آزار- مهيبت.
 هائيءَ ۾ هجڻ: حاويءَ ۾ هجڻ- باهه ۾ هجڻ، عذاب ۾ هجڻ.
 هائيڊ پارڪ: ڏ (انگ) برطانيا ۾ هڪ پارڪ، جتي ماڻهن جو وڏو تعداد هر هنڌ اچي دل جا راز ٻين ڪري ۽ تنقيد ڪري، عوامي تبصري ۽ تنقيد لاءِ اخبار جو مخصوص صفحو.
 هائيڊروجن: ڏ (انگ) هڪ قسم جي گئس.
 هائيڊرو ميٽر: ڏ (انگ) پاڻي ماپڻ جو اوزار- آب پيما.
 هيبي تبي: ڏ. جهٽڪ- جٺ، رسوائي- ذلت.
 هيبي تبي ڪرڻ: گهٽ وڌ ڳالهائڻ- بي عزتي ڪرڻ.
 هيٺار: ٿ. ڏپ واري گرم هو (ڦٽ پونءِ مان نڪرندڙ)، اُٻس- رگه.
 هيٺج: ٿ. هوس، گهڻو لوپ، ڏٺو نٿيڻ وارو حرص.
 هيٺجي: ص. لويي- لالچي، گهڻو ڪڍندڙ.
 هيٺڪ: ٿ. حجاب، ڊپ، ڳالهائڻ ۾ اٽڪاءُ، زبان ۾ اٽڪاءُ.
 هيٺڪار: ٿ. سرهان- سڳند- خوشبوءِ، هڳاءُ.
 هيٺڪڻ: ه. ڳالهائڻ ۾ هٽڪڻ، زبني ۾ رندڪ ٿيڻ، گهٻرائڻ.
 هيٺو: ص. پروڊيل- ڪنپ ڪنٽرل.
 هيٺوچي: ٿ. هنيوچي (ناچ).
 هٽ: ظ. هٽي، هن هنڌ.
 هٽ هٽ: ظ. هٽي هٽي- اوسي پاسي، دنيا ۽ آخرت.
 هٽان: ظ. هن هنڌ کان.
 هٽ: ظ. هن هنڌ- هٽي.
 هٽڙي: ظ. هٽي- هٽ- هن جاءِ تي.
 هٽڪ: ٿ (ع) بي عزتي، گستاخي، توهين.

هٽڪ آمير: ص. بي عزتيءَ وارو - گستاخيءَ وارو.

هٽڪ ڪرڻ: بي عزتي ڪرڻ - توهين ڪرڻ.

هٽڪاري: ص. مهربان، مربي.

هٽو ٿڌو: ڏ. ڪاوڙيل، تاييل ٿيڻ.

هٽئون: ظ. هٿان - اٿان - انهي جاءِ کان.

هٽيا: ٺ (سن) قتل، پاپ - گناه - هڃا - مصيبت.

هٽيارو: ص. هڃارو.

هٽ: ڏ. ٻانهن جو حصو (جنهن ۾ آڱريون ٿين) - دست - يد. ڪپڙي وغيره جي ماپ لاءِ آڱرين جي چوٽيءَ کان وٺي نوٽ تائين ماپ.

هٽ اٿلائڻ: ڪم ۾ سڳهه ڪرڻ.

هٽ اٽڪائڻ: جهيڙو ڳنڍڻ، واسطو رکڻ.

هٽ اچڻ: لين - حاصل ٿيڻ، ملڻ، دستياب ٿيڻ، ميسر ٿيڻ.

هٽ ٻڌڻ: منٿ ڪرڻ - خوش آمد ڪرڻ.

هٽ پيڙڻ: ڪنجوسائي ڪرڻ.

هٽ تنگ هئڻ: پئسي ڏوڪڙ جي تنگي هئڻ.

هٽ تنگن: سوال ڪرڻ، پڇڻ، محتاج ٿيڻ.

هٽ نارڻ: دل جي باه ڪڍڻ، زور اٿا ڌڪ هڻي بدلو وٺڻ، سخت مار ڪڍڻ.

هٽ ٺوڪڻ: هٿين خالي هئڻ - سڃو هئڻ.

هٽ پڄڻ: دسترس ٿيڻ، وس هلڻ، رسائي ٿيڻ.

هٽ پير نرڻ: بيهوش ٿيڻ، حيرت ۾ پوڻ.

هٽ پير لڳڻ: وجه ملڻ، پهچ ٿيڻ.

هٽ پير لهڻ: ويڻ ڪرڻ (عورت جو).

هٽ پير وڙڻ: ڪم ڪار لاءِ همت ٿيڻ.

هٽ پير هٿڻ: ڪوشش ڪرڻ، ڪنهن مصيبت مان جند ڇڏائڻ لاءِ حيل ڪرڻ، ڊڪ ڊوڙ ڪرڻ.

هٽ جس هئڻ: ڪيل ڪم جو مان هئڻ.

هٽ جو ميرو هئڻ: بي اعتبار هئڻ - چور هئڻ.

هٽ جهلڻ: هٿ کان وٺڻ، ڏيڻ وٺڻ يا اچڻ وڃڻ بند ڪرڻ.

هٽ چنڊي اٿڻ: ڪاوڙجي اٿڻ، سڀڪاڻي وڃڻ.

هٽ ڏوئي لڳڻ: پٺيان پوڻ، ٺهي سنبري وٺڻ.

هٽ ڏوئي ويهڻ: آسرايل، نلڪي.

هٽ ڏٺارڻ: خدمت ڇاڪري ڪرڻ.

هٽ ڏانهن نهارڻ: آسرو رکڻ، لالچ ڏيڻ.

هٽ ڏيڻ: ڪيڪار ڪرڻ، مدد ڪرڻ، قول ڏيڻ.

هٽ ڊگها هئڻ: پڇندي هئڻ - رسائي هئڻ.

هٽ ڊگهيڙڻ: سوال ڪرڻ، گهرڻ.

هٽ رکڻ: سرپرستي ڪرڻ، پنهنجو ڪرڻ، مدد ڪرڻ، برگهوار هئڻ.

هٽ رڱڻ: چڱيءَ طرح فائدو وٺڻ، مالا مال ٿيڻ.

هٽ روڪڻ: ٿورو خرچ ڪرڻ - مٽي پيڙڻ.

هٽ سڄ ڪرڻ: سڀ سا ڪرڻ - واهر ڪرڻ.

هٽ قاتڻ: هٿن مٿيون پوڻ (هٿن سان گهڻي ڪم سبب).

هٽ ڦيرڻ: پيلائي ڪرڻ، دلا سوڌيڻ، چٽ ٻڌڻ.

هٽ ڪڇڻ: واسطو ٽٽڻ - تعلق نرھڻ.

هٽ ڪڍڻ: واسطو ٽوڙڻ، دستبردار ٿيڻ.

هٽ ڪرڻ: حاصل ڪرڻ.

هٽ کليل هئڻ: سخاوت جو صاحب هئڻ.

هٽ ڪٽڻ: دستبردار ٿيڻ - پڇر ڇڏڻ، دعا گهرڻ.

هٽ گس ڪرڻ: اجيو جفاڪشي ڪرڻ.

هٽ ڳنڍڻ: وڙهڻ - جهيڙو ڪرڻ، ڪم ۾ مشغول ٿيڻ.

هٽ لائڻ: چهن، استعمال ۾ آڻڻ.

هٽ لڳڻ: دستياب ٿيڻ، قبضي ۾ اچڻ، نقصان رسڻ، خبر پوڻ.

هٽ منجهڻ: تنگدستي ٿيڻ.

هٽ مهٽڻ: پڇتائڻ - افسوس ڪرڻ - پشيمان ٿيڻ.

هٽ ۾ سرهو ٿيڻ: هٿن ۾ دم ڏيڻ.

هٽ ۾ هٽ ڏيڻ: سٺ ڏيڻ، گڏيو وٺڻ.

هٽ ۾ هٿڻ: وس ۾ هٿڻ - قبضي ۾ هٿڻ.

هٽ وٺڻ: دستگيري ڪرڻ، سهارو ڏيڻ، رهبري ڪرڻ.

هٽ وٺي جهيڙو ڪرڻ: بنا سبب جي وڙهڻ.

هٽ وڌائڻ: تحريري اقرار ڪرڻ - دستاويز لکي ڏيڻ.

هٽ هڙڻ: عادت پوڻ - هير ٿيڻ.

هٽ هلاڻ: ڪم ڪار ڪرڻ.

هٽ هٿڻ: پڇتائڻ - پشيمان ٿيڻ، افسوس ڪرڻ.

هٽ هيٺ رکڻ: زير دست رکڻ - محڪوم رکڻ.

هٿن جا ليڪا ڊهڻ: عزازت من ڇڄڻ.

هٿن جو بار: پاڻ کان ننڍو - ننڍي عمر جو.

هٿن جي بازي: اٽڪل - ڇڏاڪي - حرفت.

هٿن جي ڇانو ڪرڻ: آسودو رکڻ، واهر ڪرڻ.

هٽن سان ڏين: ويڃائڻ-ضايغ ڪرڻ.
 هٽن مان نڪرڻ: وسرڻ ندرهڻ. گم ٿيڻ.
 هٽن ۾ هُريون هٽڻ: اڱريون هلڪيون ٿيڻ. زبان ڪ ڻ-
 نقصان ڪرڻ.
 هٽ اُڏار: ٺ. قرض طور ورتل رقم. هٽو هٽ ورتل اوڏر. شخصي
 اعتبار تي ڏنل قرض.
 هٽ اُڪر: ڏ. تحرير-لکت. پنهنجي هٽ سان لکيل اڪر.
 هٽاوڙو: ص. نپايل-سانڍيل-هٽ ميرو-نپيچ
 هٽان: ظ. خودڪان-پاڻ وٺان.
 هٽان پوڻ: پاڻ کان ڏوهه ٿيڻ.
 هٽ پال: ص. هٽن جو پاليل-پالتو-گهرؤ.
 هٽ پُهڄ: ٺ. طاقت-رِساني-دسترس.
 هٽ پيچ: ڏ. بخيل-شوم-ڪنجوس.
 هٽ جس: ٺ. سوڀ. لاڀ. ڪاميابي.
 هٽ جوڙ: ٺ. هٽ ٻڌڻ. عاجزي. نيازمندي. آزي نيزاري.
 هٽ جوڙ ڪرڻ: عاجزي ڪرڻ. عرض ڪرڻ. منٿ ميڙ ڪرڻ.
 هٽ جي ٻُڪي: ٺ. هٽ سان خانو خراب ڪرڻ واري حالت.
 هٽ چُراند: ٺ. حرڪت-ڪيچل-مستي. چُرچ.
 هٽ چوٽ: ص. خرچاڻو. فضول خرچ. سخي.
 هٽ چوهي: ٺ. ڪيچل-حرڪت بازي.
 هٽ ڏس: ٺ. اشاري سان يا زباني طرح ٻڌائڻ. ڏسڻ سان ڪيل ڪم.
 هٽ ڏس تي هلڻ: اشاري تي هلڻ-پرمٽيو هٽڻ.
 هٽراڏو: ص. هٽ جوناهيل-نقلي-جڙتو. بناوٽي-مصنوعي.
 هٽ رَس: ص. مُشت زني-جلق.
 هٽڙي: ٺ. هٽ کس. ڪنهن جي ڪيسي مان هٽ جي ڪيڏ سان ڪيل
 چوري. گهوڙي کي تنگ ۾ ٻڌل ڄم جي پٽي.
 هٽڙي ڏين: ٿوري گهڻي مدد ڪرڻ.
 هٽڙي هٽڻ: ڳنڍيا ڪيسي مان ڪا شيءِ چوري ڪرڻ. ڪيسو ڪپڻ. مکڻ
 ۾ ڪٽ وارهو هٽ وجهڻ (متبل مله جو پير جهلي ڪيس ڏسڻ).
 هٽ شفا: ٺ. طبيب جي علاج ۾ شفابيءَ جو اثر.
 هٽ قار: ص. اجايو خرچ ڪندڙ-فضول خرچ.
 هٽ ڪڙول: ڏ. زنجير ۾ ٻڌل لوهي ڪڙي. جنهن ۾ ڪلف به مڃي.
 هٽڪڙي.
 هٽڪڙي: ٺ. هٽن جي ڪڙي. ڏوهاريءَ جي هٽن کي قابو ڪرڻ لاءِ

ڪلف واري لوهي ڪڙي يا زنجير.
 هٽ کس: ٺ. هٽ چُراند. حرڪت. دست درازي. هٽڙي.
 هٽ گاڏي: ٺ. هٽ سان ڏڪي هلائڻ وارو ٺيلهو. ٻڙي کي گهمائڻ
 لاءِ ننڍڙو گاڏو.
 هٽ گجڙي: ٺ. ڪرائي ۾ پئڻ جو هڪ قسم جو زنا نوزيور.
 هٽ ڳنڍڙي: ٺ. تپال رستي موڪليل موٽڙي-پارسل.
 هٽ ناٺ: ڏ. هٽن جو ڪيل. ڇالا ڪي. حرفت بازي. ٺڳي.
 هٽ ناٽي: ص. ٺڳ-حرفتي-اٽڪل باز.
 هٽن: ڏ. سرمايو. پونجي-موڙي.
 هٽو: ڏ. ڪاٺ يا لوه جو ڳڻ (جنڊ، آڏائي، مشين وغيره جو)-
 هٽيو-مٽيو.
 هٽوپائي: ٺ. هٽن سان ويڙهه هٽ کس. ڏڪ مڪ.
 هٽوراڙي: ٺ. پٽ تي ڪريل يا وڃايل شيءِ جي هٽن سان ڳولا.
 هٽوراڙيون ڏيڻ: اونداهيءَ ۾ هٽن کي هيڏانهن هوڏانهن هلائي ڏ.
 وڃايل شيءِ ڳولڻ.
 هٽوڙو: ڏ. وڏو مترڪو-لوهر کي ڪم جو هڪ اوزار.
 هٽوڙي: ٺ. مترڪي. هٽڪڙي.
 هٽ وس: ظ. پنهنجي وس ۾-پنهنجي اختيار ۾.
 هٽ وسِڪو: ص. هٽيڪي جاءِ تي قابو رکيل. پنهنجي وس ۾.
 هٽو هٽ: ظ. هڪڙي هٽ کان ٻئي هٽ ۾. مٿان ئي مٿان. جلدي-ترت.
 هٽي: ٺ. مدد-واهر. حمايت-ٽيڪ. ناٽي جي مدد-موڙي.
 هٽي ڏين: حمايت ڪرڻ. ٽيڪ ڏيڻ. سهارو ڏيڻ.
 هٽيار: ڏ. لڙائيءَ ۾ ڪم ايندڙ اسلحو (تلوار، بندوق، پالو وغيره).
 لٽڻڪو.
 هٽيار ٻڌڻ: مسلح ٿيڻ-لڙائيءَ لاءِ تيار ٿيڻ.
 هٽيار بند: ص. هٽيار ٻڌل-مسلح.
 هٽيار پنهور: ڏ. اسلحو (تلوار، پالو وغيره).
 هٽيارِي: ٺ. هٽ جي تري. پيريل مٺ-لپو.
 هٽيڪو: ص. مضبوط. سوگهو-قابو. هڪ جاءِ تي کٽل.
 هٽيڪو ڪرڻ: سوگهو رکڻ-قابو رکڻ. محصور ڪرڻ.
 هٽيلو: ص. پالتو-پاليل-گهريلو.
 هٽين: ظ. هٽن سان.
 هٽين پوڻ: هٽوپائي ڪرڻ. هٽن سان وڙهڻ. وڙهڻ-جهيڙو ڪرڻ.
 هٽين خالي: ص. ٺلهو-سڪڻو. سڃو.

هٽيو: ذ. منٽ- دستو- ڳن- هٽيو. مٿرو.

هٽيو هٽ اچن: بهانو من- عذر ملن.

هٽ: ذ. وڪرو ڪتن جي جاء- دڪان.

هٽ پڙچائڻ: رات جو هٽ بند ڪرڻ.

هٽ ڪڍڻ: سامان پڪيڙي ڇڏڻ، گهرو سامان ڇڙو ڇڙ ڪرڻ.

هٽ وائيو: ذ. هندو دڪدار، ڊڄتو.

هٽ هلائڻ: ڌنڌي سان لڳور هڻڻ.

هٽائڻ: م. پري ڪري. سيرڻ- رٿڻ. لاهڻ (ملازمت ڪن)، پسپا

ڪرڻ- شڪست ڏيڻ. موٽائڻ. واپس ڪرڻ.

هٽائڻ: م. ڪڪ ڪرڻ- ٽڪائڻ، ڳٽائڻ.

هٽائي: ص. هٽ وارو- دڪدار.

هٽ تار: ث. هٽن کي تالا هٽن. دڪانن کي تالا هٽي بازار جو

ڪاروبار بند رکڻ- هٽائڻ.

هٽ تار ڪرڻ: هٽن دڪانن کي تار ٻيون هٽن. ڪرف ڪڙاهي بند

ڪرڻ. بازار جو ڪاروبار بند رکڻ. احتجاج طور دڪان بند

ڪرڻ- هٽ تال ڪرڻ.

هٽجڻ: م. بيزار ٿيڻ- ٽڪجڻ- چور ٿيڻ.

هٽڙي: ث. ننڍو هٽ. سنڌ جي جدا جدا ڀاڱن ۾ ڳوٺن، ماڳن، ديھن

جونالو.

هٽڪ: ث. اٽڪاء (زين م)- مٺڪ.

هٽڪڻ: م. مٺڪن. دل من هٽن. گهٻرائڻ.

هٽڪتو: ص. ڳٽي- ڳٽڪو- ان ٿڻ.

هٽن: م. پري ٿيڻ. سر ڪڍڻ- رڙهڻ. پوئتي ٿيڻ- موٽڻ. هار ڪڍڻ.

ڪڪڻ: م. ڀرو ٿيڻ. جواني کان موٽڻ. لاٽ ڪائڻ.

هٽي: ث. ننڍڙو دڪان.

هٽيءَ سارو هوڪو ڏيڻ: وٽ آهر خرچ ڪرڻ. سگهه رو هٽڻ.

هٽيلو: ص. هٽ وارو- هٽ جو. عام- رواجي. هٽو چالو.

هٽ: ذ (سن) غرور- وڏائي- آڪڙ. ضد، تعصب. هٽي-

جسم- سرير.

هٽ ڌرم: ذ. ڪٽر- مذهبي- متعصب.

هٽ ڌرمي: ذ. تعصب. سڙو- ڪينو.

هٽ سڃاڻي: ث. تندرستي- چڱي لاني. صحتيابي.

هٽ سڄو: م. بيماريءَ کان آجوت. تندرست- محتتمد- چڱو ڀلو.

سجاڳ- خبردار. هوشيار.

هٽ ڪرڻ: غرور ڪرڻ. ضد ڪرڻ.

هٽ نه ڇڏڻ: ڳالهه تي اڙبورهڻ.

هٽيلو: ص. ضد- هوڏي. متعصب. سرڪش- پاڻ زورو.

هٽ: ذ. هڪڙي ٿي پيري وات ۾ وجهڻ جو آواز- هيو.

هٽ ڪرڻ: هٽ پ ڪرڻ. وات ۾ وجهي کڻي وڃڻ.

هٽائڻ: ذ (انگ) تنويمي عمل- مسمريزم.

هٽڻ: م. جهڪو ٿيڻ- لاجپو ٿيڻ. گهٽجڻ. وائڙو ٿيڻ. هيسجڻ.

هٽو: ذ. لپو. لپ پيري وات ۾ وجهڻ. گر نه- لقمو. وڏي لپ. وڏو گر نه.

هٽو ڪرڻ: ڳڙ ڪائي وڃڻ.

هٽي: ث. ڄمي- مٽي- ڪس.

هٽ: ث (ع) اڪرن جو اعرابن مطابق اچار.

هٽ: ث (ع) حجت) حجت- دوست واري گهراڻي. اميد.

هٽ پائي اچڻ: پروسه سان وڃڻ- آسرو رکي اچڻ.

هٽائڻ: ص. هٽ ڪندڙ- هٽي.

هٽجڻ: ذ (ع) جدائي- وڇوڙو- فراق.

هٽجڻ: ث (ع) جدائي. وطن کي هميشه لاءِ ڇڏڻ. نبي سڳوري جو

مڪي کي ڇڏي مديني ۾ وڃڻ هميشه لاءِ آڻي رهڻ.

هٽجڻ: ث (ع) نبي سڳوري جي هجرت ڪن شروع ٿيندڙ

اسلامي سنڌ.

هٽجڻ: م. موجودگي- هٽڻ. موجود رهڻ.

هٽجو: ث (ع) مذمت- ڪوار. بدگوي. ننڍا- ڳلا.

هٽجور: ذ (ع) پيڙ- مجموعو- انبوھ.

هٽجي: ث. اچار- تلفظ- هٽ.

هٽجي ڪرڻ: اچارڻ- سڌم سڌسان پڙهڻ.

هٽجڻ: م. ڳهڻ- گهڻي ڪم سبب ٽڪجڻ. ساٿو ٿيڻ. ورڇڻ. ڳهڻجڻ.

هٽج: ص. بيزار- ڪڪ. ساٿو- ماندو.

هٽجا: ث (سن) هٽيا) ڏوه- گناه- پاپ. عذاب. مصيبت. مرض- روڳ.

هٽجا پوڻ: مصيبت پوڻ. شامت مٿان پوڻ.

هٽجارو: ص. قاتل- خوني. ظالم. ڏوهي- پٺي. گنهگار.

هٽڪ: ث. لوڏو- لڇڪ. ڏوڏو.

هٽڪڻ: م. روئڻ. سڏ ڪاپرڻ.

هٽڪي: ص. هٽ ڪي- هٽ ڪوئي. لوڏو- ڏوڏو.

هٽجڻ: م. هٽڻ- دل سان لڳڻ- ڪڪڻ. دل کي وٺڻ.

هٽج هٽج: ذ. ورجاء- ساڳي گناه واري وري چون.

هدايت: ث (ع) سڌي راه- سونهپ- رهنمائي. نصيحت-

هَڏَڪو: ذ. ڪُڙڪو- ڪنجهڪو- چنگه.
 هَڏَڪوئي، هَڏَڪي: ث. خشڪيءَ ڪن پيٽ مان نڪرندڙ آواز.
 هڇڪي، ساروتي، تانگه- سڪ- چڪ.
 هَڏَڪڻ: م. تڙي ڏيڻ- هَڏي ڏيڻ، رڙيون ڪرڻ- دانھون ڪرڻ.
 هَڏَ گُڏ: ذ. ننڍا وڏا هڏا، سڀئي عضوا.
 هَڏَ گڏ پيڇڻ: سڀ عضوا ۽ سنڌ پيڇڻ. ڏاڍي مار ڪيڻ. سخت سيڪت ڏيڻ.
 هَڏَ مَڏ: ذ. چسو- اناڙي- ڌڌ.
 هَڏو: ذ. هَڏ- هَڏي، تڙيءَ جي هَڏي.
 هَڏو گڏو: ذ. ڪن ڪچرو.
 هَڏي: ث. ننڍڙو هڏو.
 هَڏيءَ تي هوڏَ بڌڻ: خسي سر ڳالهه تي تڪرار ڪرڻ.
 هَڏي خور: ذ. پڪيءَ جو هڪ قسم- لَنَلَق.
 هَڏيون وڃڻ: نالو نشان گم ٿيڻ.
 هَڏي: ث. جهٽڪ- تڙي- چڙب. ٽنڊيءَ سان ڳالهائڻ. ڪاوڙ جو ڳالههءَ مغروري.
 هَڏي ڏيڻ: آڏو شوخيءَ سان ڳالهائڻ- آڏو تڙيءَ سان ڳالهائڻ. اتو جواب ڏيڻ.
 هُڏ: ذ (انگ) پوش، ٽانگي، موٽرو وغيره جي ڪپڙي جي ڇت.
 هُڏيان: ذ (ع) بيماري يا بيهوشيءَ ۾ ڪيل ڳالهيون- وڦل، بڪ بڪ.
 هُر: ص (ف) سيڪو- هر هڪ- سڀ.
 هُر: ذ. زمين ڪيڙڻ جو اوزار.
 هر جوتس: زمين ڪيڙڻ لاءِ هر بڌڻ.
 هر ڏيڻ: زمين ڪيڙڻ، صاف صفائي ڪرڻ.
 هُر: ث. بددگيري، ساروتي.
 هُر اس: ذ (ف) ڊپ- خوف- هول، دهشت.
 هُر اسان: ص. ڊنل- خوفزدہ.
 هُر اسان ڪرڻ: ڊيچارڻ، هيسان- خوفزدہ ڪرڻ.
 هُر اسٽ: ص. مڪر- فريب- دغا، چيڙ ڇاڙ- چُر.
 هُر بار: ظ (ف) هر دفعي- پيري پيري- وري وري.
 هُر بر: ث. گور ڳهمسان- ڦل، ماتم.
 هُر ٻو: ذ. ٽپو- پڌ- چال.
 هُر ٻو: ذ. هڪ قسم جو وکر- ڀٽي.
 هُر تڙي: ص (جمع) هر تڙيون (هلڪڙي- رولو- هر جائي، هوڙه.
 هُر تا: ذ. تباھ ڪندڙ- ڇٽ ڪندڙ.

سمجھائي، حڪم- امر- فرمان، ڏس- پتو- نشان.
 هدايت ڪرڻ: نصيحت ڪرڻ- سنئين رستي تي هلائڻ، طريقو سيکارڻ.
 هدايت نامو: ذ. هدايتن جي سمجھائيءَ وارو ڪتاب.
 هُڏَڙي: ث. بال سان هڪ قسم جي پارائي راند- ڌڙهي راند.
 هُڏَس: ذ (ع) ساڙ- ڪيٺو، خصومت- وير.
 هُڏَف: ذ (ع) تير جو نشانو، نشان چٽڻ وارو دائرو يا ڪو نشان.
 هُڏَن: م. لوڏن- تڙن- هڪ لي ڪيڻ.
 هُڏو: ذ. ڪنهن وطني وغيره پڙهڻ جو مرشد کان مليل اذن.
 هُڏ هُڏ: ذ (ع) هڪ قسم جو پڪي.
 هُڏي: ث. ڏسو "حدي". چونگ.
 هُڏيون ڏيڻ: اگر سان پيٽ يا ڪُڪ ۾ ڇوڪون ڏيڻ.
 هُڏيو: ذ (ع) هُڏيءَ (هَڏي) خفو- نذرانو، ڪنهن متبرڪ شيءَ جي منجه ۾ ڏنل مٺي جي رقم.
 هُڏ: ذ. هرگز- مُوڙ- بلڪل، بنه.
 هُڏ: ذ. وڏو هڏو. هڏو، رڌل ڇانورن جي رهجي ويل ڪڇاڻ.
 هُڏ پيڇڻ: مارڪٽ ڪرڻ، سخت سيڪت ڏيڻ.
 هُڏ پڳو: ص. محنتي- جفاڪش- اورچ.
 هُڏ پوڻ: هري وڃڻ- عادت بڻجي وڃڻ.
 هُڏ پيڙڻ: سخت پوري هيو وٺڻ.
 هُڏ جي مار: ث. ڳجهي مار، پيسي ڏوڪڙ جو نقصان.
 هُڏ ساهڻ: آرس پيڇڻ، ٿورو آرام ڪرڻ.
 هُڏ ڪُڙڪڻ: ڪهڪاءُ اچڻ- ڦي سڻيڻ. ڪهل اچڻ.
 هُڏ گئل هئڻ: پورهيت هئڻ، جفاڪش هئڻ.
 هُڏ هُڙ: تڪليف واري ڪم سان ٺهي وڃڻ.
 هُڏ تڙي: ث. زور ورائڻ کي نڪ ۾ مهارو جهڻ جي ڪاٺي.
 هُڏجڻ: م. ڊهي پوڻ- ڪري پوڻ- هيٺ ٿيڻ.
 هُڏ چم: ذ. جن- جسم- جُسو.
 هُڏ چم نه هئڻ: خوابءَ خيال نه هئڻ.
 هُڏ ڏاڍو: ص. جفاڪش- اورچ، ڌڙا (ڇانور).
 هُڏ ڏوڪي: ص. همدرد- گهٽ گهرو، قياس ڪندڙ.
 هُڏَر: ذ. ڌڙ ڌو ساڳ، اڌ پڪل شيءَ.
 هُڏ رَت: ذ. رشتيدار- مٽ مٽ، سڳ عزيز.
 هُڏ ڪاٺ: ذ. قدبت- هائي- جسم جي بيهڪ.
 هُڏ ڪارو: ذ. مرونءَ جي ٻولن يا ڪُڙڪن جو آواز.

هَر تال: ذ. زهر جو هڪ قسم (پسار ڪي وڪر طور ڪم اچي).
 هَر تال، هَر تالي: ص. هَر تال ڄاڻندڙ، حرفتي، ڇالاڪ، مڪار.
 هَر تڙيو: ذ. هوڏي-ضدي-هنيو.
 هَر جُ: ذ(ع) نقصان-گهاتو-توتو-خسارو.
 هَر ج پوڻ: نقصان پوڻ، گهاتو پوڻ.
 هَر جاتو: ذ. نقصان جو عيوضو-تاوان.
 هَر جاءِ: ظ(ف) هر هنڌ-جتي ڪٿي-سڀ جڳهه تي.
 هَر جاني: (ص) رولو-آواره گرد.
 هَر جنس: ث. سڀ نمونا، سڀ قسم.
 هَر حال: ظ(ف) هر طرح-هر صورت-ڪنهن به طرح.
 هَر دفعي: ظ(ف) هري پيري، پيري پيري سان.
 هَر دلعزيز: ص. سڀ ڪنهن کي وڻندڙ-مقبول.
 هَر دَم: ظ(ف) هر وقت-هر گهڙي.
 هَر دو: ذ(سن) مَن-دل-چت-خيال.
 هَر دو کُلڻ: ضمير روشن ٿيڻ، غيب ڄاڻڻ.
 هَر دُئي: ص. ٻئي-ٻئي گڏ.
 هَر ذات: ث. سڀني ذاتن مان گڏي ٺاهيل ٿانءُ يا هٿيار.
 هَر ذاتي: ذ. رلتو ملڻو-سڀني سان ميل جول رکندڙ.
 هَر روز: ظ(ف) روزانو-هميشه-روز روز.
 هَر رائي: ث. هلڪڙائي-خسيس پتو.
 هَر سال: ظ(ف) سال بسال.
 هَر سَوءَ: ظ. هر طرف.
 هَر صورت: ظ. ڪنهن به نموني-ڪنهن به طرح، هر حال.
 هَر طرف: ظ(ف) هر پاسي-سڀني پاسن، ڇوڏس.
 هَر ڪاريو: ص. سڀ ڪم ڪندڙ، هنرمند، هر ڪم ۾ پورو-هر فن مولا.
 هَر ڪُن: م. هر ڪن.
 هَر ڪو: ظ. سڀ ڪو-هر ماڻهو.
 هَر ڪُ: ذ. ڪپڙي جو هڪ قسم-پتو-لُٽو.
 هَر ڪاڻڻ: م. سڪاڻڻ، موهرڻ، حرص پيدا ڪرڻ.
 هَر ڪُڙ: ث. ان تڻ-ڳڻتي-الڪو-آند مڻڌ.
 هَر ڪُن: م. دل سُرڪڻ-دل ٿيڻ، موهڻ، حرص ٿيڻ.
 هَر ڪ هارڻ: تمنا ڪرڻ، اڪير ٿيڻ، هرڪن.
 هَر گاه: ظ. هر جڳهه-هر هنڌ-حاضر ناظر.

هَر گز: ظ(ف) هر جيلي-ڪڏهن به-پتيءَ-بئم-مور.
 هَر گهڙي: ظ. هر وقت-هر ويلي.
 هَر لحظي: ظ. هر وقت.
 هَر لَو: ذ. هيٺاهينءَ تان پاڻي اُٻائي ٻنيءَ کي پهچائڻ لاءِ ڪنڀن مان ٺهيل ماڻڊان، چرخو-اٿڻ.
 هَر ماه: ذ(ف) مهيني سر مهيني-هر مهيني-ماهوار.
 هَر مَڇ: ذ. پيرت جو هڪ نمونو.
 هَر مرو: ذ. هڪ قسم جو پسار ڪو وڪر.
 هَر نو: ذ. هاڻيءَ جو بچو-هاڻي، (ڏهسنامو)
 هَر ن: ذ. بر جو مشهور جانور-غزال-آهو-مرگه.
 هَر ن اڪي: ص. هر ن جهڙين اکين واري-مرگه نيني-آهو چشم.
 هَر ن هَما: ذ. هڪ خيالي پکي هَما، جيڪو مٿي آسمان ۾ اڏامي زمين تي ڪو نه لهي.
 هَر ن: م. عدي ٿيڻ-هیر پوڻ-مانوس ٿيڻ، هري مري وڃڻ.
 هَر ن: م. ڪا ڳالهه دل تي ڦِرڻ (پر ياد نه اچڻ)-ڪُڪڻ. ياد نه اچڻ (پر دل سان لڳڻ).
 هَر ني: ث. هر ن جي مادي.
 هَر و: ص. پسيل-آلو، چڪيل (ڦٽ).
 هَر وِرو: ظ. خواصخواه-بنا سبب جي-راڱناه.
 هَر وِرتو: ذ. هر جي اها پي ڪاڻي، جنهن جي هيٺين پاسي چوني پويءَ مٿئين پاسي جهلڻ جو مٺيو هجي.
 هَر هَ، هَر نه: ث. هر جي ڊگهي ڪاڻي (جيڪا پاڇاري سان ٻڌل هوندي آهي) ان جي مٿي ڪي جهلي هر ڪاهيو آهي).
 هَر هَر: ظ. وري وري-پيري پيري-ذري ذري-گهڙي گهڙي.
 هَر هَڪ: ص(ف) هڪ هڪ-هڪڙو هڪڙو-هر ماڻهو.
 هَر ي: ظ. آهستي-ڌيري-ڍرو.
 هَر ي هَر ي: ظ. آهستي آهستي-ڌيرج سان.
 هَر ي: ذ(سن) هندن جو اوتار-ايشور-برهما.
 هَر يائي: ث. لاڀرو آهي، ترڙائي.
 هَر يڙ: ث. هڪ قسم جو پسر ڪو وڪر.
 هَر يو: ص. ساڻو-سرسبز-آد-نو-پنر-پسيل، (ث. هَر ي).
 هَر يو پَر يو: ص. ساڻو ست بو-آسودو-خوشحال.
 هَر يو هَر يو ڪرڻ: پوک تڻ پڪين کي اُٿارڻ لاءِ "هَر يو هَر يو" ور هڪون ڪرڻ، ڇيڙائڻ، خوابي ڪرڻ، مشهور ڪرڻ.
 هَر: ث. ڪپڙي وغيره تي ڳڻڻو، ٻجڪي-پري، پونجي-موڙي.

هَڙست: ذ(ف) هوآمي-هڻن-هستي-وجود-زندگي. ڪائنات.
 هَڙست رنگي: ث(ف: هشت رنگي) گهڻن رنگن واري. گهڻن روپن واري. نازنخرا ڪندڙ (عورت). چالاڪ عورت. بد چال.
 هَڙستي: ث(ف) وجود. قيام- موجودگي. حياتي- زندگي. موجودات. مخلوقات. مجال- وس. طاقت.
 هَڙستي جاودان: ث. هميشه واري زندگي- ابدى حيات.
 هَڙستي مستي: ث. هڻن جي مستي- برتريءَ جو احساس.
 هَڙستري: ث. (انگ) تاريخ- علم تاريخ. حالت.
 هَڙستري شير: ذ(انگ) وڏو ڏوهاري.
 هَڙستريا: ذ(انگ) دؤري پون جي هڪ زناني بيماري- اختناق الرحم.
 هَڙسلي: ث. گچيءَ وارو هڏو. گچيءَ ۾ پائڻ جو هڪ ڳه.
 هَڙسو: ذ. تروانگر جسم تي اڀريل ڪاري ڳوڙهي (ترڪان وڏي).
 هَڙسوار: ذ. سوار. گهوڙي سوار.
 هَڙش: ث(ف) ڪٽي پلي کي هڪلڻ جو آواز.
 هَڙش ۾ خوش ٿيڻ: بيهڙتيءَ ۾ به خوش ٿيڻ.
 هَڙشاش: ص(ع) خوش- سرهو. شاد.
 هَڙشاش بشاش: ذ. خوش- سرهو- چڱو پيلو- تندرست.
 هَڙشامر: ذ. انبوه- هجوم.
 هَڙشائڻ: م. ويهارڻ (اٺ)- جهڪائڻ (اٺ).
 هَڙشت: ذ(ف) اٺ (عدد).
 هشت پهلو: ص. اٺ ڪنڊو.
 هُڻڪارڻ: م. بچ ڪرائڻ (ڪٽي جي).
 هُڻناڪ: ص. خبردار- چالاڪ. هوشيار.
 هُڻناڪي: ث. خبرداري. سمجهه سوچ. هوشيار.
 هُڻشي: ث. چرچ- حرڪت. چاڙه- تيڪر. بچ.
 هُڻشيءَ تي لڳڻ: ٻئي جي چون تي هلڻ- ورغلائجي وڃڻ.
 هُڻشي ڏيڻ: تيڪر ڏيئي بچ ڪرائڻ. تيڪو ڏيڻ.
 هُڻشيار: ص. خبردار- ڏاهو- سمجهو.
 هُڻشياري: ث. خبرداري- ڏاهپ- سياڻپ.
 هُڻضم: ذ(ع) هضم ٿيڻ جي سگهه- هاضمو. پيٽ ۾ کاڌو ڳرڻ جي حالت.
 هضم ٿيڻ: کڌو جيورڻ. پيٽ ۾ ڳرڻ.
 هضم ڪرڻ: پرايو مال کائي وڃڻ. غبن ڪرڻ.
 هُڻضي: ص. هاضمو وڌائيندڙ- هاضمي ورو- هاضم.
 هَڙفت: (ف) ست (عدد).

هَڙ پلڻه پون: حاصل ٿيڻ- لاڀ پون.
 هَڙ ڪوسي ڪرڻ: مال هٿ ڪرڻ. نفعو حاصل ٿيڻ.
 هَڙ موڙي: ث. سڀ ڪجهه- سڀوئي- سمورو.
 هَڙان وڙان: ظ. پنهنجي کيسي مان ٻين کان وٺي ڪيل مدد- ماليءَ اخلاقي مدد.
 هَڙ باٺ: ث. جڙي- کاڌيءَ وارو هڏو (جنهن ۾ ڏنڊ پڇي بيهن).
 هَڙ ٻانئون نڪرڻ: ڳري ڪندا ٿيڻ. منهن يا جسم جو ماس روڙ جي وڃڻ. بدن جا هڏا ظاهر ٿيڻ.
 هَڙ پڙ: ث. گهراڻي- پريشانِي. واٽڙائي. بدحواسي. تڙتڪڙ. جذبيازي.
 هَڙ پڙائڻ: م. تڪڙ ڪرڻ- وٺ پڪڙ ڪرڻ.
 هَڙ پو: ذ. پاڻيءَ ۾ هڻيل شَيي- غوطو.
 هَڙ تال: ث. هٿ تڙ- احتجاجي استرائيڪ.
 هَڙ تالي: ص. هَڙ تال ڪندڙ. بک هَڙ تال تي ويٺل.
 هَڙ پ: ذ. گر نه ڳهيڻ- هيو. گيت.
 هَڙ پ ڪرڻ: ڳهي وڃڻ. کائي وڃڻ. هضم ڪرڻ. غبن ڪرڻ.
 هَڙ پي: ث. چمڙي ۽ ڪپڙي جي خزين.
 هَڙ پيل: ص. سڀ کائي ويندڙ. امن تي خيانت ڪندڙ.
 هَڙ چڙ: ث. ٿڪو- بي آرامي. لوڇ پوڇ. چڙواڳي.
 هَڙ ڪ: ث. ڏڪڻي (ٿڌ ڪان).
 هَڙ ڪڻ: م. ڏڪڻ- تڙ ڪڻ. ٿڌ يا سيءَ ۾ ڏڪڻ. بيماريءَ ۾ ڪمزوري يا بخار سبب چڻگهڻ.
 هَڙهي، هَڙي: ث. ننڍو جهنگ. رک ڪيل جهنگ (جنهن ۾ وڻ هجن).
 هَڙيو، هَڙهيو: ذ. هڪ قسم جو پکي.
 هزار: ذ(ف) ڏهه سئو- سهس.
 هزار بار: ص. ڪئين ڀيرا- اٺيڪ دفعا.
 هزارِي: ص. هزار جي مله وارو- نهايت قيمتي. فوج ۾ هڪ هزار سپاهين مٿن عملدار.
 هزارين: ظ. هزارن جي تعداد ۾- بي شمار- لاتعداد- سهسين.
 هزارين حيل ڪرڻ: سر توڙ ڪوشش ڪرڻ.
 هزارل: ذ(ع) اڌنگي ڳالهه. بيهودگي. نٺول. فحش مضمون وارو ڪلام.
 هزارل گوني: ث. نٺول وارو ڪلام.
 هزاريت: ث(ع) شڪست- هار. پياڇ.
 هَس: ذ. گچيءَ ۾ باڻڻ جو هڪ ڳهه (چانديءَ جو وڏو ڪڙلو).
 هَس: ث. تڪبر- هٿ- غرور. عتل- هوش.

فَت اَڦلِيم: ذ. ست ڪنڊ. ست بادشاهتون. ست ملڪ (قديم دور جون بادشاهتون: عرب، ايران، توران، هند، چين، مصر، يونان).

هفت روزه: ص. هفتيوار - هر هفتي.

هفت زبان: ص. ست ٻوليون ڇٽندڙ.

هفتو: ذ. ست ڏينهن - ست ڏينهن جو عرصو.

هفتيوار: ظ. هر هفتي - ستين ستين ڏينهن.

هَف: ث. سَهڪو - وڏا ساه ڪڻ. دم. آپس.

هَفجَن: م. سَهڪن. ساه ڀر جي پون (ڊوڙن يا دم جي بيماريءَ).

هَڪ: ث. سڌ - چَڪ - تانگه. سَڪ - اُڪير. پياس - آسات.

هَڪ پَلجَن: خواهش ختم ٿيڻ - سَڪ يا خيال لهي وڃڻ.

هَڪ: ص (سن) واحد - يڪ. اڪيلو. گڏيئي جو عدد (1). ايڪو.

هَڪ اک سان ڏسَن: سڀني سان هڪجهڙي هلت ڪرڻ.

هَڪ ٿيَن: گڏجن - ٻڌي ڪرڻ. يڪمشت ٿيڻ. اتحاد ڪرڻ.

هَڪ پير تي نَجن: ضد ڪرڻ. جهيڙو ڪرڻ.

هَڪ جي ٻي چوَن: اُبتو جواب ڏيڻ.

هَڪ ڪرَن: برابر ڪرڻ - مَت ڪرڻ. گڏائڻ. ملائڻ.

هَڪ مَٿو ڪرَن: پاسيرو ڪرڻ - گوسائڻو ڪرڻ.

هَڪ: ث. حسد - ساڙ - بغض - ڪينو.

هَڪ: ذ (انگ) لوهي ڪُٺو (ڪپڙن وغيره تنگن لاءِ). بَلٽ

(دروازي جو).

هَڪالَن: م. لوڏن - لوڏي ڪڍي ڇڏڻ. ڌڪا ڏيئي ڪڍڻ.

هَڪ پيرو: ظ. هڪ دفعو اوچتو.

هَڪ ٽَڪ: ظ. گھورو جهي ڏسَن - لاڳيتو ڏسندو رهن. نظر ڳپائي

اڪ چنڀن کن سواءِ ڏسَن. نشاني تي پورو - ٿر.

هَڪ نالهُو: ظ. هڪدم - جهٽ پٽ - فوراً.

هَڪ پاسيرو: ظ. هڪڙي پاسي تي. ڳسائڻو.

هَڪ جهڙائي: ث. ساڳيائي - مشابهت. برابري.

هَڪ جهڙو: ص. ساڳيو - هوبهو. مشابهت رکندڙ.

هَڪ جِيڏائي: ث. هم عمر ي.

هَڪ جِيڏو: ص. هم عمر. سَرتو - چيس. دوست.

هَڪڊل: ص. خبرداري ڏيڻ - يڪمنو.

هَڪدم: ظ (ف) يڪدم - جهٽ پٽ - ٿرت. اوچتو - اچانڪ.

هَڪ ڏَڙو: ظ. مسلسل - لاڳيتو.

هَڪ رَقمي: ذ. حسب ٻن جو هڪ قسم.

هَڪڙ: ص. ڳالهائڻ م هڪڪندڙ - پٿر. ٻاتو.

هَڪڙائڻ: م. هڪڪڻ. ٻاتائڻ. ٻتو ڳالهائڻ.

هَڪڙو: ص. هڪ - واحد. اڪيلو - چڙو (ث. هڪڙي).

هَڪڙي تَنڊ: ث. هڪ ئي پٽ - اڪيلو پٽ.

هَڪ سار: ظ. لاڳيتو - مسلسل. يڪساھي.

هَڪ سُخنو: ص. هڪ ڳالھ وارو - هڪ زبانو - انجام جو سچو.

هَڪ ڪَرو: ص. هڪجهڙو. سڌائين هڪجهڙو - ساڳيو

(وڪرو. حال).

هَڪ ڪُٺو: ص. ڏيان سن (ٻڌڻ).

هَڪ ڳالھ: ث. پڪي ڳالھ. پڪو واعدو. مقرر ملھ.

هَڪل: ث. سڌ. پڪار. زور سان سڌ جو آواز. للڪار. وهڻ وغيره

کي هڪلڻ لاءِ ٿر.

هَڪل ڪرَن: خبردار ڪرڻ لاءِ سڌڻ يا آواز ڏيڻ. زور سان

سڌ ڪرڻ.

هَڪ لَس: ظ. ٻن هٿڪ جي - سڌو.

هَڪ لڙهو: ذ. هڪڙي لڙهي يا سَرو وارو - هڪ سَرو.

هَڪلَن: م. هڪل ڏيڻ (وهڻ کي). تڪو پٽ ڪرڻ. تيز هلائڻ.

ڊوڙائڻ. پڇائڻ (مڪيون).

هَڪلو: ص. جنهن جي زبَن م اٽڪاءُ هجي (۽ ڪنهن لفظ يا اکر تي

اٽڪندو هجي).

هَڪ مُٺا: ص. گڏ - ٻڌي ۽ ۽ - يڪمشت.

هَڪم: ذ. سڪل مچي ۽ جو هڪ قسم - سانو.

هَڪ مَهلُو: ظ. هڪڙي وقت تي - هڪ ئائي

هَڪلَن: م. نظر هٿن ٻاڙو ڏيڻ. ڪر ڪرڻ.

هَڪو: ص. هڪڙو - هڪ. (ث. هڪي).

هَڪائي: ث. هڪڙائي.

هَڪو پَڪو: ص. حيران - واڙو. بدحواس.

هَڪوٽو: ص. هڪ سَرو. هڪڙو ٿم (ڪپڙي وغيره جو).

هَڪ هَٽي: ث. هڪڙوئي اگه (ڊڪنڊارن جو).

هَڪي: ث. ٻڙي - ٺڪي.

هَڪيو: ص. حاضر - موجود. تير.

هَڪيو ٽَڪيو: ص. هڪ مقرر ماڳ تي موجود.

هَڪڙاءُ: ذ. سَگند - سَردن - خوشبو. آواز - پڙلاءُ.

هَڪ: ذ. هڪ قسم جو پيسار ڪو وڪر.

هَلُ: ذ. گوڙ - شور - ڌمچر - غوغاءُ. واڪو واڪاڻ.

هَل حشر: ذ. گوڙ گهمسان. واويلا. ٻاڻيٽال. هنبس.

هَل ڪرڻ: گوڙ ڪرڻ- لٿو ڪرڻ.

هَل هنگامو: ذ. گوڙ گهمسان- ڌمچو ڌچو.

هَل ڇو، هَل ڇو: ذ. گوڙ- غوغاءُ، پڙلاءُ.

هَل ٿي: ذ. مزو- لطف، خوشي- فرحت.

هَل ڪُ: ذ (ع) موت، تباهي.

هَل ڪُ ڪرڻ: مارڻ- قتل ڪرڻ.

هَل ڪُ: ذ (ع) فنا، موت.

هَل ڪُ: ص (ع) هلاڪ، فنا، ڪُهيل- تڪل، بيزار، ورتل- خفي.

هَل ڪُ ٿيڻ: ورڇڻ- ڪهڇڻ- ٿڪڻ، بيزار ٿيڻ- خفي ٿيڻ.

هَل ڪي: ذ. بيزاري، دقت- تڪليف، خنو، پورهيو، محنت، جفاڪشي.

هَل ٿل: ذ (ع) پهرين تاريخ جو چنڊ.

هَل ٿل آهر: ذ. مريضن جي سار سنڀال ڪندڙ انجمن-

ريڊ ڪراس سوسائٽي.

هَل ٿي: ص. پهرين تاريخ جي چنڊ جهڙو.

هَل ٿن: ذ. اوچتو حملو- ڪاه- چڙهائي، ڄلم.

هَل ٿن ڪرڻ: ڪاه ڪرڻ- چڙهائي ڪرڻ.

هَل ٿنو: ذ. مرن جو وقت- لاڏاڻو- سڪرات.

هَل ٿو: ذ. تڪليف- هلاڪت.

هَل ٿل: ذ (ع) هڪ قسم جو قاتل زهر (جنهن جو ڪوبه علاج نٿي

سگهي).

هَل ٿل: ذ. ڏوڪرو، سودو، رواج- رسم.

هَل ٿل: م. حرڪت ڏيڻ- چورڻ، هڪلڻ، جاري ڪرڻ. هٿن

(بندوق)، شروع ڪرڻ، لوڏڻ- جنبش ڏيڻ، پنڌ ڪرائڻ.

هَل ٿن: م. پٿرو ڪرڻ- مشهور ڪرڻ.

هَل ٿل: ذ. چڱائي- پلائي- نيڪي.

هَل ٿل: ذ. چال- روش، رواج- رسم- ريت، رويو.

هَل ٿ ڪرڻ: جٺ ڪرڻ- تمدي ڪرڻ.

هَل ٿ چلڻ: ذ. چال چلڻ، هَل ٿي چلڻ، افعال.

هَل ٿ: ذ. ڏريا هاري جو سمورو سامان، سامان سڙو- ٽپڙ ٿاڙي.

هَل ٿ هَل ٿ: ڪم ڪار هَل ٿ، روزگار هَل ٿ، گهر جو سنجت ٿيندو رهن.

هَل ٿ سَل ٿ: ذ. ڳاڻاڻاپ- واسطو- لڳ لاڳاپا.

هَل ٿل: ذ. ڀاڄ- ڀڄ ڊوڙ، دنگو فساد، افراتفری، حڪومت جي

خلاف تحريڪ.

هَل ٿ: ذ. ٻوڪ جي ول (سنگن) مان اُٿار ڪرڻ لاءِ ڍڳن جي لتاڙ- ڳاڙ.

هَل ٿ ٻڌڻ: گهڻي اچ وڃ ڪرڻ، ذري ذري اچڻ.

هَل ٿ هَلو ڪرڻ: واهر ڪرڻ، جوش جاڳائڻ.

هَل ٿ وهائڻ: ڳاه ڪرڻ.

هَل ٿو: ص. ڍرو- ليڙو- ڦلهڙو.

هَل ڪاڻي: ذ. هلڪڙائي، وزن جي ٿورائي.

هَل ڪاڻي ڪرڻ: وزن گهٽ ڪرڻ، بار لاهڻ، آسان ڪرڻ.

هَل ڪو: ص. گهٽ وزن وارو، گهٽ قيمت وارو- سستو. هَل ڪي

طبيعت وارو- ترڙو، ڪم ظرف، ذليل، خيس، ختير.

ڪمزور- هيٺو، ناموزون، خفيف (ڌڪ)- اُچاترو.

هَل ڪو ٿيڻ: باري پريءَ کان آڻوڻ.

هَل ڪو ٿي اچڻ: جهنگ جو خيال لاهي اچڻ، ڪم پورو

ڪري اچڻ.

هَل ڪڙائي: ذ. ترڙائي، نيچ پٽو، ڪميٽپ.

هَل ڪڙو ٿيڻ: اُٻهرو ٿيڻ، ترڙو ٿيڻ.

هَل ڪي طبيعت: ذ. سفلائي- بيهودگي، بيوقوفي.

هَل ٿي: ذ. طاقت- پڇت- رسائي، ٻهچ- دسترس.

هَل ٿي پڇندي: ذ. طاقت، اختيار- وس، ٻهچ.

هَل ٿ: م. چُرڻ- رڙهڻ، حرڪت ڪرڻ، ويڃڻ- روانو ٿيڻ، پنڌ

ڪرڻ- سفر ڪرڻ، جاري ٿيڻ، وهڻ (پاني)، مرن، رائج ٿيڻ.

وڪام، چڻڻ (بندوق).

هَل ٿل: م. موهندڙا انداز ۾ هَلڻ- خوش رفتاري.

هَل ٿو اچڻ: لاڳيتو رائج رهن، رواج ۾ هجڻ، سلسلو قائم رهن، حملي

لاءِ اچڻ، بي ڊپو اچڻ.

هَل ٿو ويڃڻ: روانو ٿيڻ- موڪلائڻ، ختم ٿي ويڃڻ.

هَل ٿ: م. هلي ويڃڻ- مشهور ٿيڻ، پکڙجي ويڃڻ (وافعيا افواه).

هَل ٿ ملهڻ: م. هلي پان ملهائڻ (ڪنهن مقابلي ۾).

هَل ٿي: ذ. هَلڻ جو نمونو- چال، رفتار.

هَلو ملهو: ذ. همت افزائي، پئيرائي.

هَل ٿي ملهي ڪرڻ: اچي مڃي ڪرڻ- مدد ڪرڻ- همراهي ڪرڻ.

هَلو: ذ. ٽڪڙو ساھ- هُٽ- هانپارو.

هَلو لڳڻ: سهڪي ٿيڻ، سخت گرمي، سبب گهڻي اچ لڳڻ.

هَلوان: ذ. ڳاڙهي رنگ جو ڪپڙو- ريتو، ننڍي ڇيلي جو گوشت.

هَلو يون: ذ. اُٺ جي سينگار جا گهم، ساز.

هَلهل: ذ. هَل هَلان، لوڏو- جنبش- چُرڻ.

هَلِي چَلِي: ث. هلت چلت. ريت روش. رسم رواج. وهنوار (شادي مُراديءجو).

هَلِيلَا: ذ. چوهاړا-ڪټل-ڪرڪون.

هَمَر: ذ(ف) سان-گڏ. خواه. ساڳيو. هوبهو.

هَمَر آغوش: ص. بفلگير-پ ڪرپڻ. پ ڪرم.

هَمَر آهنگ: ص. هڪجهڙو آواز-ڳائڻ م هڪٻئي يڪو آواز. هم آواز.

هَمَر انداز: ص. ساڳئي وزن وارو-ساڳيءَ مپ وارو

هَمَر: ذ(ع) اوسيئڙو. ڳڻتي-فڪر.

هَمَر غم: ذ. فڪرءَ انديشا. غمءَ ڳڻتيون.

هَمَا: ذ(ف) هڪ قسم جو خيالي پڪي (جيڪو سدائين اڏمندو رهندو آهي. چون ٿا ته جنهن ماڻهوءَ تي ان جو پاڇو پوي، اهو بادشاهه ٿيندو).

هَمَالِيه، هَمَالِيه: اسم خاص (سن) برف سان ڍڪيل مشهور جبل (جيڪو سڄي دنيا جي جبلن کان اوچو آهي).

هَمَامَر: ذ(ف) اُڪرو. لوهي اُڪرو.

هَمَامَر دَسْتُو: ذ. لوهي اڪرو مهر.

هَمَامَر: ذ. قومي سردار. مرشد-گرو.

هَمَايُون: ص. بختور-سدورو. فتحمند-سويارو. (اسم خاص) مغل گهراڻي جو هڪ مشهور بدشاهه.

هَمِيَسْتَرِي: ث. عورت سان گڏ سمنهن-جماع.

هَمَتَانُ، هَمَتَانُ: م. همت ٻڌائڻ. زور وٺائڻ. پئيرائي ڪرڻ-دل ٻڌائڻ.

هَمَر تَمَر: ث. خيال-ويچار.

هَمَت: ث(ع) طاقت-سگهه. توفيق. پنهج-پهندي. دليري-جراث.

هَمَت ڪرڻ: دليري ڪرڻ. بهادري ڪرڻ. ڪوشش ڪرڻ.

هَمَت هَارڻ: بزدل ٿيڻ. بي دليو ٿيڻ.

هَمَت پَرِيو: ص. جوشمند. دلير. طاقتور.

هَمَر پايه: ص(ف) ساڳئي رتي جو-برابر (عهدي ي حيثيت ۾).

هَمَر پيشه: ص(ف) ساڳئي ڌنڌي وارو-حرف.

هَمَر جماعت: ص(ف) ساڳئي ڪلاس يا درجي ۾ پڙهندڙ. ساڳيءَ جماعت جو (ميمبر).

هَمَجَنَس: ص. ساڳيءَ جنس جو. ساڳئي قسم جو.

هَمَجُورَس: ص. چارئي هڪجهڙا پاس.

هَمَدَرُذ: ص(ف) ڏک سک جو ساڻي. غمخوار-ڏک پني. گهنگهرو.

هَمَدَرُذِي: ث. غمخواري. دردوندي. پيلائي.

هَمَدَمَر: ص(ف) دوست-يار. رفيق-ساڻي.

هَمَدَات: ص(ف) ساڳيءَ قوم يا ذات جو.

هَمَرَاڙ: ص(ف) حال پائي-حال محرم. رازدان.

هَمَرَاهُ: ص(ف) گڏ هندنڙ. ساڻي-رفيق. بيلي. حامي. واهرو.

هَمَرَاهِي: ث(ف) مدد. ساڻ. واهر. پئيرائي.

هَمَرڪَاب: ص(ف) سوار سان گڏ هندنڙ-ڪنجڪي. سواريءَ سان گڏ هندنڙ. همسنر. همراه.

هَمَر رنگ: ص. ساڳئي رنگ وارو. هم خيال.

هَمَرَاڏ: ذ(ف) گڏ ڄاول. ڄاڙو. هم عمر. اهو جن يا فرشتو جيڪو

ڪنهن ماڻهوءَ سان گڏ پيدا ٿيو هجيءَ سڄي ڄمار ان سان گذري.

هَمَرِيَان: ص(ف) هڪ آواز-هڪ زبَن. متنو. تائيد ڪندڙ.

هَمَرُو: ذ(ع) "الف" جي ٻي صورت، جيڪا لفظ ۾ وچ ۾ اچي (ء، ٺ، ڻ).

هَمَر ساز: ص. پڪراء-هڪ صلاح.

هَمَسَانِگِي: ث(ف) پڙو-پڙي جي ويجهائي.

هَمَسَايَه: ص(ف) پڙسري. پاسي وارو گهر. پيرسان رهندڙ.

هَمَسَر: ص. جوڙ جيس-پيچي-برابر-مٽ.

هَمَسَرِي: ث(ف) برابري. هڪجهڙائي-مساوات.

هَمَسَرُ: ص. گڏ مسافري ڪندڙ. ساڻي.

هَمَسَڪَل: ث(ف) ساڳيءَ صورت وارو-هڪجهڙي شڪل.

هَمَشِيرَه: ث(ف) پيڻ (جنهن هڪ ئي ماءُ جو ڪير ڏاتو هجي)-ساڳي پيڻ.

هَمَعَصَر: ص(ف) ساڳئي وقت جو-ساڳئي زماني يا دور جو.

هَمَعَمَر: ص(ف) ساڳيءَ عمر جو-هڪ جڏو.

هَمَقَدَمَر: ص(ف) ساڻي-رفيق-همراه.

هَمَر قَلَمَر: ص(ف) ساڳئي قلم يا پيشي سان تعلق رکندڙ-مصنف-اديب.

هَمَر قوم: ص(ف) ساڳيءَ قوم جو. هڪٻئي قوم جو.

هَمَر ڪَلَامَر: ص(ف) گنگنگو ڪندڙ

هَمَر ڪَلَامِي: ث. گنگنگو-ڳالهه بول.

هَمَر مَذَهَب: ص. ساڳيو مذهب رکندڙ. هڪٻئيءَ عقيدتي وارو.

هَمَر معنِي: ص. ساڳي معنيٰ وارو.

هَمَر نامَر: ص. ساڳئي نالي وارو.

هَمَر نشِين: ص(ف) گڏ ويهندڙ. دوست. ساڻي.

هَمَنَوَا: ص(ف) گڏ ڳائيندڙ-گڏجي ڳائيندڙ.

هَمَوَار: ص(ف) سڌو (پٽ)-سندريل (زمين).

هموار ڪرڻ: سندن-نيول ڪرڻ-ٺسو ڪرڻ.
 هموضن: ص. ساڳئي وطن جو.
 هموزن: ص (ف) ساڳيءَ تور وارو-هڪ جيترو.
 هم: ط (ف) سڀ-ڪل-سمورو-جملي.
 هم اوست: ذ (ع) "سڀ ڪجهه هو آهي"-تصوف جو وحدۃ الوجود وارو نظريو.
 هم داني: ث. هر ڳالهه جي ڄاڻ.
 همئون: ط. هميشه-سدائين. اڪثر-گهڻو ڪري.
 هميا: ث. احسان-مهرباني-وڙ.
 همياڻي: ث (ف) اها ڳوٺري جنهن ۾ ريبيا وغيره وجهي چيله سان پڌي ڇڏي.
 همير: اسم خاص. سومرا گهراڻي جو مشهور حاڪم "همير سومرو". (ص) امير. پهلوان-سورهي.
 هميشگي: ث (ف) سدائين هجڻ واري حالت-دوام. قيام. بقا.
 هميشه: ط (ف) سدا-سدائين-دائم. جڏهن ڪڏهن.
 هن: ض. ان-انهيءَ.
 هن سال: ط. هلندڙ سال-هلندڙ وقت ۾.
 هن: ض. هو-اهو. انهيءَ
 هنبس: ذ. هل-گوڙ. ڊمچر. گوڙ گهمسان.
 هنبس هئڻ: ڊمچر مچائڻ-گوڙ ڪرڻ.
 هنبس ڦوسڻ: ص. اُپهرو-اتڙو. ترڙو.
 هنبسڙا: ذ. "ماتا" وانگر چمڙي جي هڪ بيماري.
 هنيوچي، هنيوشي: ث. دهل ۽ شرنا جي تار تي هڪ قسم جو ناچ.
 هنيوچيون هئڻ: خوشيءَ ۾ نچڻ ٿيڻ.
 هنياري: ث (ع) عماري) هاڻيءَ تي رڪن جي هودي (جنهن ۾ ماڻهو ويهن)-پالڪي.
 هنياري رسڻ: وڏي درجي کي پهچڻ.
 هنيي: ث. ڊيگ برڌن لاءِ ڪاٺ جي وڏي ڏوٺي-آنيي.
 هنتر: ذ (انگ) چهڪ-ڪوڙو.
 هنجو: ذ. هڪ پيار ڪو وکر. بهڙيءَ جي سڙه جو ڪپڙو.
 هنج، هنجه: ث. گود-جهولي. آغوش.
 هنجه: ذ. هڪ قسم جو ڍانڍي پکي.
 هنجهر: ث. هڪ قسم جو ڍانڍي پکي.
 هنجهر پيرو: ذ. لسوءَ تراڪڙو سنب.
 هنجهرن: ث. لڙڪ-ڳوڙها.

هنجهون هارڻ: ڳوڙها ڳاڙڻ-لڙڪ وهائڻ. روئڻ-ڏڪ ڪرڻ.
 هند: اسم خاص. هندوستان-ڀارت.
 هندي: ص. "هند" جو رهاڪو. (ث) "ڀارت" جي قومي ٻولي.
 هندائو: ذ. ڇانهين.
 هندستان: ذ. "هندو" قوم جو ملڪ-هند-ڀارت.
 هندستاني: ص. هندستان جو-هندي.
 هندسه: ذ. "انگن" جو علم. جاميٽريءَ رياضيءَ جو علم.
 هندڪو: ص. هندن جو-هندن وارو. هندستان سان نسبت رکندڙ.
 هندڪو: ث. پاڪستان جي اترين علائقن (ڪافرستان وغيره) ۾ ڳالهائي ويندڙ ٻولي.
 هندو: ذ. "هند" جو رهاڪو. (ص) ڪارو (ماڻهو). (ث. هندواڻي).
 هندورو: ذ. بينگهو-جهولو.
 هندورن ۾ لڏڻ: عيش ڪرڻ-مزامائڻ.
 هند: ذ. جاءِ-مقرر جاءِ. آستانو-ند-ماڻو-ماڳ. گهر. بينڪ. ٺٽ يا پت تي وڃائڻ جو بسترو.
 هند ٿيڙ: ذ. سامان سڙو-گهر جو سامان.
 هندان: ط. ان هنڌ کان-ان ماڳ کان.
 هندائتو: ص. پوري هنڌ تي-صحيح جاءِ تي. ٿانڪو.
 هنڌين ماڳين: ط. جتي ڪٿي-هر هنڌ.
 هندڪو: ذ. ماڻو-انگل-نازخرو.
 هندبول: ذ. هڪ راڳ جو نالو. پکيءَ جو هڪ قسم.
 هنڊ: ث. مڇيءَ مارڻ لاءِ تلاءُ ۾ وڌل چار.
 هنڊائڻ: م. چورڙ (ڪپڙو). پائڻ-پهرڻ (وڳو). سياڻڻ (دل کي). استعمال ڪرڻ (دل سان). عمل ڪرڻ. تپاس ڪرڻ (دل ۾).
 هنڊڙو: ص. ڄامڙو-بندرو.
 هنڊو: ذ. هڪ قسم جو ٿانءُ (وڏي هنڊي).
 هنڊي: ث. ننڍو هنڊو-هڪ قسم جي ڊيگڙي.
 هنڊي پاٽ ڌار ڪرڻ: جدائين-ڌار ٿيڻ.
 هنڊي: ث. رکيل دراوت يا واپاري رقم جي اڌانگيءَ لاءِ ڏنل خاص چئي (جنهن ۾ رقم جي انگ ۽ وٺڻ واري جي نالي اختيار ڏنل هوندو آهي)-چڪ.
 هنر: ذ (ف) ڪنهن ڪم ۽ فن جي ڄاڻ. مهارت. ڪاريگري. هٿ جو پورهيو.
 هنرمند: ص. ڪاريگر. ماهر ڪاريگر. پورهيت.
 هنرمندي: ث. ڪاريگري-مهارت.

هَنري: ص. هنروارو. هنرمند.

هَنري اسڪول: ذ. چوڪرين کي سلائي ڪٽهائيءَ سِڪارڻ جو اسڪول.

هَنگارڻ: م. ڪاهي هلڻ- وٺي وڃڻ- هڪلڻ.

هَنگامو: ذ (ف) هجوم- پيڙ. انبوه- ماڻهن جو ميڙ. شور- هل. جهيڙو- فساد. وڳوڙ.

هَنگامو ڪرڻ: گوڙ گهمسڻ ڪرڻ. فساد ڪرڻ. وڳوڙ مچائڻ.

هَنگائڻ: م. پاڇو ڪرائڻ. تنگ ڪرڻ.

هَنگ ترڪان: ث. تڪڙ- تڙڪڙ. ٻهراڻي. ٺوڇ پوڇ- بي آرمي.

هَنگلاج: اسم خاص. لس پيٺي (بنوچستن) م ناني جبل ۾ جوڳ وارن فقيرن جي جاترا.

هَنگلو: ذ. سينڌر- شنگرف.

هَنگلور: اسم خاص. هَنگلاج.

هَنگن: م. تورو ڪرڻ- پاڇو ڪرڻ. آن مڃڻ.

هَنگنو: ص. ڊچڻو- بزدل. گيدي.

هَنگي ڏيڻ: ڊچڻ. مجبور ٿيڻ. هارائڻ. شڪست کائڻ.

هَنو: ذ (ع) گهوڙي جو هڪ سنج- گهوڙي تي سوارِي لاءِ ڪاڻ جو چمڙو چٽهيل چوَنڪو (جنهن تي سوار سولو ويهي سگهي).

هَنود: ص. بيحيا- بيشمر.

هَنوز: ظ (ف) اڃا به- هن وقت تائين.

هَنومان: اسم خاص. هندن جو هڪ ديوتا (جنهن سِتا کي هٿ ڪرڻ ۾ رام جي مدد ڪئي هئي).

هَنهان: ظ. هن کان.

هَنهين: ذ. خواخواه- اڃايو- ائين ئي.

هَنِي مُون: ذ (انگ) شاديءَ کان پوءِ گهوٽ ڪنوار جو گهمڻ ڦرڻ وارو مهينو.

هَنيون، هينئون: ذ. دل- قلب- من.

هَنيون ڀرجڻ: روئڻ ۽ ڪوٺيڻ. اوچتو صدمو رسڻ.

هَنيون ڦاٽڻ: بي انتها ڊپ ٿيڻ.

هَنيون لاهڻ: بي همت ٿيڻ- مڙسي ڇڏڻ. دل لاهڻ.

هَنيون هٽيڪو ڪرڻ: محبت ۾ جڪڙڻ- دل کسڻ.

هَنين تي هٿ رکڻ: پهرين ڀڙن کي آزمائي پوءِ ٻئي کي چوَن.

هَنين ڏاڍو: ص. پهلوان- بهادر- دل جو قوي.

هَن تَن: ث. ڪوشش. چلاوڻي.

هَنڪار: ث. گهوڙي جو آواز (جيڪو مالڪ کي ڏسي ڪري يا ڪ

منڀ ڪري).

هَنڪڻ: م. هٽڪر ڪرڻ.

هَن ڪڻ: ث. هڪ قسم جي بلا- ڪڻ (چون ٿا ته زهريلي سانڍي جو قسم آهي ۽ ٽپ ڏيئي وٽ تي سوار کي ٻڌنگي وجهي ٿي).

هَنن: م. لڳائڻ (ڌڪ)، ٺوڪڻ. ڪوڙڻ (ٿوڻي وغيره). پوکڻ (وڻ، ٿڌو).

هَنندي ماريندي: ظ. ڏاڍي ڪوشش سان. وڏي تڪليف سان.

هَني هَند ڪرڻ: سويارو ٿيڻ- ڪامياب ٿيڻ. نيٺ مضبوط حاصل ڪرڻ.

هَن هَٺان: ث. جذ ڪشي- محنت- جاکوڙ.

هَن هَٺان ڪرڻ: گهڻي ڪوشش ڪرڻ. ڏاڍي جاکوڙ ڪرڻ.

هَو: ث. ٿوري ذري.

هَو ساعت: ث. ٿوري گهڙي- ڪن پل.

هَو: ث (ف) "صدا" جيڪا مستي يا مجذوبيءَ جي حالت ۾ واه مان نڪري نعرُو. (ع) "الله" جو مخفف. (ض) ضمير غائب واحد لاءِ استعمال ٿيندڙ لفظ.

هَو: ث (ع) بد- واڻ- پون. بادي- ريح. حرص. وڌائي- غرور. آڪڙ- سِيت.

هَو اُٻار: ص. هوائي جهاز اڏائيندڙ.

هَو بدلائڻ: تندرستي يا سير سفر لاءِ ٻئي شهر يا ٻئي علائقي ۾ وڃڻ.

هَو ٿي وڃڻ: تڪڙو وڃڻ- اڏامي وڃڻ.

هَو پرست: ص. عيشر- ننس پرست.

هَو جو رُخ ڏسڻ: زماني جي موافق ڪم ڪرڻ.

هَو داب: ذ. هَو جو پريشر معلوم ڪندڙ اوزار- پشرو ميٽر- هَو ماپ.

هَو ادار: ص. جتي چڱيءَ طرح هَو جو گذر ٿئي. خلاصو (گهر). وانڪو. ڪليل (ميدان).

هَو ڏيڻ: هَو ٻهچائڻ. ٻاهيڙ ڪائڻ.

هَو کائڻ: هَو خوري ڪرڻ. ڇهل قدمي ڪرڻ. سير تنريح لاءِ ڪليل هَند تي وڃڻ.

هَو لڳڻ: هَو جواثر ٿيڻ. هَو جي خراب اثر سان بيماري ٿيڻ..

هَو ماپ: ذ. هَو ماپڻ جو اوزار- پشرو ميٽر.

هَو نڪرڻ: غرور ختم ٿيڻ. سهو وڃڻ. ريح خارج ٿيڻ.

هَوائي: ث. تشبزيءَ جو هڪ قسم. (ص) هَو وارو.

هَوائي جهاز: ذ. هَو اڏائيندڙ جهاز- طيارو.

هَوائي خبر: ث. افواه- ڪوڙي خبر.

هوانی ڏاچی: ص. موکو- وٽرو- بي خبلو.
 هوانی گهوڙي تي چڙهڻ: ضمير نڪرو ڇڻ.
 هوڙ: ت. شور وڌرو. نوري بدبوءِ بڻ.
 هوڙهو: ڏا. سڳيو- انهي جهڙو. عين بين- نس پيس.
 هوت: اسم خاص. بيوحن جو هڪ قبيلو (آري ڄم ۽ پنهور ۽ جو قبيلو). (ص) محبوب- دوست.
 هوتن هاڻي: هوتن جي هينر. محبوب جي ماري.
 هوترو: ص. حرڪتي- ڪيچل ڪندڙ- اوڻرو.
 هوتل: ت (انگ) مسافر خانو- سر ۽ رهائش ڪاڏي جي سهولت وري ڄڻ.
 هوڇرو: ڏ. ڇر- گوڙ- شور.
 هوڏو: ڏ. ٻن ڇٽ وري پانڪي. ڏا تي جي ڪاڻ جو خانو.
 هوڏي: ت. پٽي ۽ چونڊيو حوص.
 هوڏا: ت. شرط- بزي. ضد. تڪبر.
 هوڏا بدن: شرط رکن- بزي رکن. ضد ڪرڻ.
 هوڏي: ص. ضدي- هينو. مغرور.
 هوڏانهن: ڏا. هن پاسي- هن طرف. هتي.
 هوڏن: ت. سر رکن- زير رکن.
 هوڏو، هوڏڙو: ص. هن جيترو- هن جيڏو.
 هوڙ: ڏ (ع. هول) ڊپ- خطرو. وسو- وهم. اڌڪو- هڪو ڳڻتي.
 هوڙا ڪوڙا: ت. چور ڪوڙا- آندمان ڳڻتي.
 هوڙن هٽڪن: ت. منع ڪرڻ- جهيڙ- بڙائن.
 هوڙي: ص. هڪي- هڪي ٻرو ري. (ضد ڳوري)
 هوڙي: ت. هندن جو هڪ وڏو ڏينهن- هولي.
 هوڙيان هوڙيان: ڏا. نمستي- نمستي.
 هوڙا: ت. ڏا.
 هوڙ ڪوسي ڪرڻ: ڪجهه ڪڻ. لاج ملڻ.
 هوڙ هيٺان ڏيڻ: ڪنهن جو مال هضم ڪري ڇڏڻ.
 هوڙاڪ: ت. ٻيڙي- ترمو- هوڙو.
 هوڙن: ت. هڪن.
 هوڙو: ڏ. نيسي ٻيڙي- تيلو.
 هوڙه: ص. ڪس دهن- موڳو. جذب. ٺهرو. سٺي جي چون تي هيندڙ.
 هوڙهائي، هوڙهائي: ت. موڳائي. تڪڙ- جذب. ٻيڙي. ٻيڙي.
 هوس: ت (ع) حوس- سڌ. لاج- سمع- حرص. حساسي خوس.
 هوسڪ: ص. لاجي- حرص.

هوس: ت. سڌ. حسد. حسد.
 هوسجڻ: ت. بد نصرت ڪرڻ.
 هوسن: ت. نظر هڻڻ. حسد وري نصرت ڏيڻ. حسد ڪرڻ.
 هوش: ڏ (ت) سمجھ- شعور. فهم. سرت.
 هوش اچڻ: سب توڻين. بالغ ٿيڻ. عقل اچڻ.
 هوش اڏامڻ: عقل خاٽائين- بدحو مر ٿيڻ.
 هوش حواس: ڏ. سمجھ سرت- هوشپري.
 هوش خطا ٿيڻ: حوس ڪم ٿيڻ. حيران ٿيڻ.
 هوش سنپالڻ: وڏو ٿيڻ- بالغ ٿيڻ.
 هوش مر اچڻ: سرت ٿيڻ. عبرت وٺڻ. تميز ڪرڻ.
 هوشمند: ص. سڀنو- ڏهو- عقل ورو. سمجھو.
 هوشنگي: ت. سرت ٿيڻ- هوشپري. ڇلاڪي.
 هوشيار: ص. عقلمند- ڏاهو- دانء. خبردار. ڇلاڪ.
 هوشيار ڪرڻ: خبردار ڪرڻ.
 هوشپاري: ت. ڏهپ- دان ٿي- عقلمندي. عياري.
 هوڪ: ت. سور- سوت. رڙ- ڏنهن. هڪ- مشهوري. حسد.
 هوڪار: ت. هڪل- سڏ. لنگر.
 هوڪارڻ: ت. سڏڻ- سڏ ڪرڻ. لنگرڻ- ٻولائڻ. ڳڻي اڏڻ.
 هڪن (چوپين ڪي).
 هوڪارو: ڏ. سڏ. لنگر. دانهن. نعرو.
 هوڪارن مر: ڏا. موجن مر- عيش مر.
 هوڪاري هلڻ: همت سان هنن جو عزم ڪرڻ- بولائي هنن.
 هوڪرو، هوڪريو: ڏ. وڏي آواز سان سڏ. هوڪرو. گوڙ. هل.
 سڏو سڏو غوغا.
 هوڪو: ڏ. سڏ. آواز- صدا. پڙهو- منادي.
 هوڪو پوڻ: شهرت ٿيڻ- ڏاڻو وڃڻ.
 هوڪو ڏيڻ: اعلان ڪرڻ. پڙهو ڏيڻ.
 هوڻ: ڏ (ع) ڊپ- خوف- دهشت. گهٽ ٻه. اندشو.
 هوڻاڪ: ص. خوفڪ- دهشت ڪ- پيو ٿو.
 هوڻا: ت. هڪه- جنم- رومو.
 هوڻي: ت. هڪن جو هڪ ڏهاڙو (جنهن مر هڪسني ڪي رنگ هٿن).
 هوڻي لائڻ: هوڻي ۽ واري ڏن تي رنگ هٿن. کڻي ڏاڏن خبر ت. ٻين.
 هوڻر روڻا: ڏ (ت) خود حشري حڪوم.
 هوميوپيٽي: ت (نڪ) علاج جو هڪ قسم (جنهن مر ڪرمي. حو

گرمي ۽ سردِيءَ جو سردِيءَ سان علاج ڪيو وڃي) - علاج
بالمش.

هون: ٿ. ٿاڪڙ "جي معنيٰ ڏيکاريندڙ ۽ ٻڌڻي ڪندڙ وري هونگ.

هون هان ڪرڻ: ٿڌڻ ڏاڏا ٻڌڻ جو ٻڌڻ.

هونڊ: ٺ. جيڪو - ٺاڻو.

هونڊ: ٺ. موڙي - دولت - ٺاڻو - بچت - سگه.

هونڊ تي هونگر ڏيڻ: پنهنجي ٽپ ۽ خرچ ڪرڻ.

هونڊ نه شڪر: ٺ. هٿ نه حاصل - سڪڻي - ڪجهه نه.

هونڊ وارو: ص. پنهنجي موڙي ۽ ٻوڙو شاهو ڪر.

هوندي سوندي: ٺ. پئسي هوندي. ملڪيت هوندي.

هونگ: ٺ. "هون" جو آواز، ڇوڙ ڏيڻ کي هڪل، ٻوڙ ڪرڻ، سڌ،
ڪوڙ - هن.

هونگار: ٺ. هونگ.

هونگار: ص. ٺاڻي مان ڪي ممڪن نه ٿي ٿي ڪرڻ.

هونگارو: ٺ. "هون" جو آواز ڏيڻ سان گڏ جهيڙ سان سر جهلائڻ.

هونگارو جهلائڻ: "ٺڙييت" جي ڪجهيڙي ۽ ٻيٽ ڏيندڙ سان ٻيٽ

جي پڇڙي ۽ ٻيٽ ڏيڻ سان گڏ ڪرڻ.

هونگارو هٿن: ٻيٽيوشي يا بند ٻيٽ ڪرڻ.

هونگاري پائي: ص. سر جهلائڻو.

هونگر: ٺ. هونگ - هونگار.

هونگري: ٺ. ننڍڙي ٻار جي ڳالهائڻ جي ٻڌڻي ڪوشش.

هونگريون ڏيڻ: معصوم ٻار جي حوشي ۽ ٻيٽ سر هٿ ٺوڙ ڪرڻ.

هونئين، هنيئن: ٺ. جيو - منت ٻر - خواجھو - هروڀرو.

هوءَ: فعل، هجي. (ض) هو - آهي.

هویدا: ص (ف) ٺ. ٺهڻ - عيڻ - نمودار - پيدا. و. ض. چٽو - پٽرو.

ههڙو: ص. هن جهڙو - هڙو.

ههڙو تهڙو: ص. جيو - نڪمو - رواحي.

ههڙو: ص. هن جهڙو - هڙو.

ههڙو، هاهو: ٺ. ڪڍڻ، ٽٽڻ، ڇي وڃڻ ۽ ٻيو.

ههي جو سور: ٺ. ٽٽڻ، ڇي وڃڻ ۽ ٻيو (جيڪو ٽٽي سٺين
سان ٿئي).

هٿان: ٺ. هن هٿان - هٿن.

هٿن: ص. ٺيڻ - هٿن - ڇڻڻ - پيدا ٿيڻ.

هٿو: ص. ماضي ۽ پيدا ٿيڻ ۽ ڪم ڪرڻ - هو.

هٿو مٿو: ٺ. جيڪي هجي - ڪوبه ڇاندار.

هٿو مٿو ٿرڻ: ڪلائي ٿيڻ - حوت ٿيڻ - منهن ڇيڻو وڃڻ.

هٿي ٿي: ٺ. ٺاڻڪ - يڪدم - بند ڏيڻ.

هٿي هٿي: ٺ. ٺاڻڪ - عجب يا ڏک وارو وار.

هٿيءَ: ٺ. ٺاڻڪ - هٿون - هٿو - ڏن.

هٿيءَ تي مڱ ڏرڻ: ٺاڻڪ ڏيڻ.

هٿيءَ جهل ڪرڻ: ٺاڻڪ ڪرڻ - ٺاڻڪ ڪرڻ.

هٿياتو: ص. بند - ٺاڻڪ - جوتسم.

هٿانجو: ٺ. ٺاڻڪ - ٺاڻڪ وڃڻ جو مرض.

هٿيت: ٺ. (ع) خوف - دهشت - ڊپ - پٽو - رعب.

هٿيتاڪ: ص. ڊپ وارو - پواتو - خوفناڪ.

هٿيتي: ص. هٿيت وارو - هٿيتاڪ.

هٿيترو: ص. هن جيترو.

هٿيترو سارو: ٺ. ڪم ڪرڻ ويڪ - تمام گهڻو.

هٿيترو: ٺ. (ٺڪ) ٽپي - سڪري.

هٿيا: ٺ. جهڪڻ - سيمر - ڪريڻ، زمين تي گهٽ ڌري جو تپ.

هٿيا ٺهڻ: ڪجهه ٺيڻ، ٺهڻ، ٺيڻ، ٺيڻ (گهٽ ٺي).

هٿ مٿي ٿيڻ: ٺ. ٺاڻڪ ٺيڻ، ٺيڻ، ٺيڻ، ٺيڻ.

هٿ مٿي جي خبر پوڻ: زماني جي ٺاڻڪ ڏيڻ وٺڻ ٺيڻ.

هٿ مٿي چوڻ: ٺ. ٺاڻڪ ٺيڻ - ٺاڻڪ ٺيڻ.

هٿ مٿي ڪرڻ: ٺاڻڪ ڪرڻ، ٺاڻڪ ڪرڻ، ٺاڻڪ ڪرڻ.

هٿان: ٺ. ٺاڻڪ - هٿ - هٿيون.

هٿان پوڻ: ٺاڻڪ - ٺاڻڪ.

هٿاهون: ٺ. هٿيون - هٿي.

هٿاهين: ٺ. ٺاڻڪ - ٺاڻڪ - ٺاڻڪ.

هٿاهين وٺڻ: ٺاڻڪ ڪرڻ.

هٿ پيما: ٺ. ڪوشش - سعي.

هٿ پٽو: ٺ. ٺاڻڪ، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ.

هٿ تي: ٺ. ٺاڻڪ - هٿيون - هٿيون.

هٿ مٿاهين: ٺ. ٺاڻڪ (ٺاڻڪ)، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ.

هٿ مٿي: ٺ. ٺاڻڪ - ٺاڻڪ - ٺاڻڪ.

هٿ وٺو: ص. هٿان ٺاڻڪ - ٺاڻڪ.

هٿو ٺو: ص. هٿ وارو - هٿيون - هٿيون.

هٿيون: ص. هٿ وارو، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ.

هٿيون مٿيون: ٺ. سمجهڻ، ٺاڻڪ، ٺاڻڪ.

يڪسُونِي: ت (ف) دڄمعي - منين.	بشي: ت. ڪني حي يونڪ - ڏڙهي.
يڪ طرفو: ص (ف) مڪڙي پسي جو (پڙو، فيسو)، مڪڙي ڏر جو.	بشيون ڏين: ڏڙهيون ڏين - ڪٿي وارا جهٽ وڃن.
يڪ فصلی: ت. هار مين پيوڪ جيڪ سار مڪ پيرو ٿئي.	يعقوب: اسم خاص. هڪ نبي سڳورو (جيڪو نبي اسرائيل جو ڏوڏو ڏڏو هو).
يڪ لخت: ص (ف) سڄو سارو، پورو - ڪدم.	يعني: ذ (ع) مطبعت - معي ته.
يڪم: ص. هڪ - مڪڙو، پيرو.	يقين: ذ (ع) اعتبار ويسه، پروسو، دڄه.
يڪ مشت: ص (ب) سمورو - حصي - سڀ (د) مڪڙي نبي پيري.	يقين جاتن: سڄ ميڄن - سڄو سمجهن.
يڪمنو: ص. هڪ خبائو، وڏو.	يقين ڪرن: اعتبار ڪرن - پروسو ڪرن، ويسه ڪرن، پورو اعتقاد ڪرن.
يڪمنو ٿي ويهن: ڪنهن خاص ڪم لاءِ ٻين سڀي ڪس ڪن فارغ ٿي ر ڪم کي ڇڏ.	يقيناً: ط (ع) پڪ سان - پينڪ - اعتبار جرڪو، پين سان - پروسو سان.
يڪو: ص. ڪيو - تب، (ظ) سمورو - گڏ - جملي - سڀ، (ت) يڪي).	يقينو: ذ. يقين، پروسو، دڄه - صحت سان.
يڪو: ذ (ظ) تاس مڪڙي داني وارو پتو.	يقيني: ذ. ضرور - پڪ سان، يقين.
يڪو: ذ (ف) پيون - مورخه.	يڪ: ص (ف) هڪ - و حد، مڪڙو (عدد).
يڪو سارو: ذ. سرستو - سمورو - سڀ حوسپ.	يڪ انداز: ظ. هڪ معيار - مڪجهڙي.
يڪي اوت: ص. لاکٽو پتي پيشن جي حالت.	يڪ بار: ظ. هڪ پيرو - هڪ دفعي.
يڪي سر: ص. ڪيو، مڪڙو تي، پنهنجي مٿي.	يڪ برگ: ص. عمدو - بهتر - تمام سٺو.
يگانگت، يگانگي: ت (ف) هڪڙائي، ايڪني، نرالائي - انيڪني، ندرت، پٽي - نحد.	يڪا يڪ: ظ. يڪدم - جهٽ پٽ - پورو.
يگانو: ذ (ف) ڪيو - مڪڙو، نر لو - انوڪو، ورنو، نادر - عجيب، لاثاني - بيمش.	يڪ به يڪ: ط (ف) اوچتو، ناگهين، تڏق سان.
يلغار: ت (ف) حصو - جنم - ڪه.	يڪت: ص (ف) ڪيو - مڪڙو، نر لو - انوڪو، پنهنجو پٽ سان.
يمر: ذ (سن) موت جو فرشتو - موت.	يڪتارو: ذ (ف) هڪ تندي تارو ورو هڪ قسم جو سڙا جنهن م مڪڙي ته نتي، ڪافيون ڪلامر گيندڙ عموماً س لاءِ کٽن، ساڄي هٿ جي ڏسني گوسان وڃين).
يمن: ذ (سن) ڪپڙا ڇڪ جي مڪڙا ڪٽي، شاهه عبد لطيف جي رستي م هڪ سر جو نالو.	يڪجا: ص (ف) مڪڙي هنڌ ڪڍ - هڪ جا - تي گڏيل.
يمن: اسم خاص. عربستان جي ڏکڻ م هڪ ريت پست پست مڪ.	يڪجهتي: ت (ف) نحد - تڏق، پٽي - يڪو.
يمنی: ص. يمن مڪ ورو، يمن حورم ڪو، (ت) هڪ قسم جي عني ڇڏر.	يڪ چشم: ص (ف) مڪڙي اک ورو - ڪنو.
يمنين: ذ (ع) سڄي طرف، سڄو هٿ.	يڪدل: ص (ف) منن، همدم.
يورپ: ذ (نگ) پيشپ جي الهندي ورو ڪند.	يڪدم: ظ. بپروقت - تپت، جند - توت.
يورسي: ص. يورپ جو مڪڙو - نر لڏي، ص. يورسي سوي.	يڪراء: ظ. هڪ صلاح، (ب) هموار.
يورش: ص (ا) حصو - ڪه، حرف تي ڏسڻ جي سڪڙي حصو.	يڪرنگ: ص. هڪ قسم جو - مڪجهڙو.
يورينس: ذ. هڪ سمدي گرھ جو نالو.	يڪرنگي: ت (ف) مڪجهڙو، مڪيو، مڪڙي تي قسم جو.
يوسف: اسم خاص. هڪ نبي سڳوري جو نالو (حضرت يعقوب جو فرزند، جيڪو نهايت حسين هو)، ماڻهوءَ جو نالو.	يڪسان: ص. برابر - مڪجهڙو، (د) و نڪر - مطابق.
يوسف ثانی: ذ. حضرت يوسف عبد السلام جهڙو حسين - تمام سٺو.	يڪسانيت: ت. هڪجهڙائي، بر بري، ساڳي، مشابها.
يوگ: ذ (سن) جوڳ (هڪ پنٿ، فرقو پڙهڻي، جو هڪ طريقو).	يڪ سخن: ص. انجمن جو يڪو - و عدي جو پورو.
	يڪ سر: ص (ف) سمورو - بڪر - سڄو سارو، (د) پورو - وڃو.

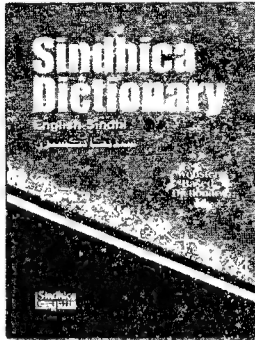
يوگ آسن: ذ. جوگين جو عبادت ۽ ويهين جو هڪ نمونو.	يُونَت: ذ (نگ) وحدت-اڪائي.
يوگيشر: ص. ڏهو، درويش-ريشي.	يُونَس: اسم خاص، مڪنبي سڳوري جون لو، متهوءَ جون لو.
يوگي: ذ (سن) جوگي.	يُونِفَارْم: ذ (نگ) وردي-ڊريس-خاص پوشاڪ.
يَوْم: ذ (ع) ڏينهن-روز.	يُونِين: ث (نگ) اتحاد-اتفاق-بڌي، جماعت.
يَوْمُ الْحَسَاب: ذ. قيمت جو ڏينهن (جنهن ڏينهن تي پاڻهن کن اعمالن جو پڇ توڻيندو).	يُونِيورسٽي: ث (نگ) سڀ ڪن وڏو تعليمي ادارو-مصدر عملي، دالعلوم.
يَوْمِ جَزَا: ذ. جرمن جو ڏينهن-قيامت جو ڏينهن.	يُونِيورسل: ذ (نگ) سڄي ڪنٺ کي گهيڙيندڙ-آفاقي.
يُونَان: اسم خاص، يورپ جو هڪ ملڪ.	يَهُودِي: ذ (ع) حضرت موسيٰ عليه السلام جي امت سڏائيندڙ قوم-بني اسرائيل-موسوي.
يُونَانِي: ص. يونان جو رڪو. (ث) يونان جي ٻولي.	يَهُودِيَّت: ث. يهودين جو مذهب.
يُونَانِي طَب: ث. ڏيهي جڙين پوئين سن علاج ڪرڻ جو طريقو.	

The End

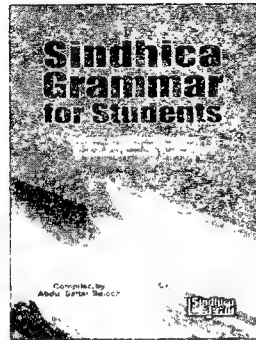

روزاني زندگي ۾ انگريزي لکڻ پڻ
جي خطن ۽ خوشن ليکڻ ۽
رسن خطن لکڻ جو جديد ۽
سائنسڪ طريقو صديق جنهن ۾
خدا ۽ درخو استون منهن ۾ تيار
ڪري سگهجن ٿيون. هن ڪتاب
جي ذريعي گهروين سڄي دنيا
سان ڪاروباري ۽ نعمات جي
وابستگي رکي سگهجي ٿي

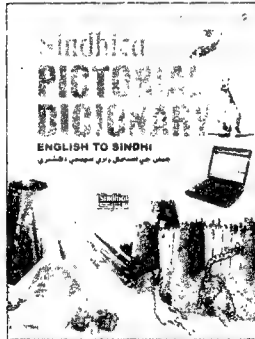
اوهان ۽ اوهان جي ٻارن کي ايڪويهين صديءَ جي دنيا سان پختي انگريزي ذريعي شراڪت رکڻي آهي

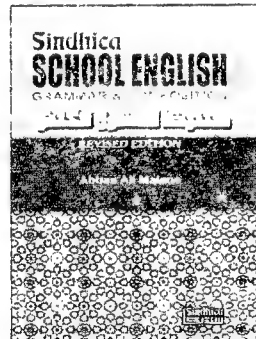
انگريزيءَ جي مڃيل جامع
ڊڪشنرين کي بنياد بڻائي سنڌي
شاگردن استادن ليکڪن ۽ ٻين
شعبن جي ماڻهن لاءِ خاص طور
تيار ڪيل ڊڪشنري جنهن ۾
عام انگريزي، سان گڏ تعليمي ۽
سائنسي لفظن جون ڇهه لک کان
وڌيڪ معنائون تعريفون ۽
وضاحتون ڏنا آهن.
ويبسٽر بنياد تي تيار ٿيل
سنڌيڪ جي شاعت رڪاوٽون.

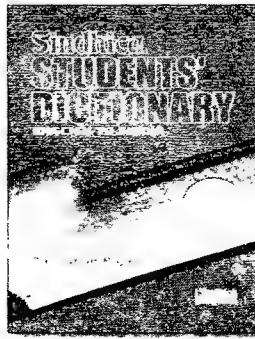
سيڪنڊري سطح جي سڀني
شاگردن توڙي عام سڪنڊرن لاءِ
جنرل انگلش ۾ پيٽڊ پختو
ڪندڙ ڪشميج طرحي منفرد
گرامر.

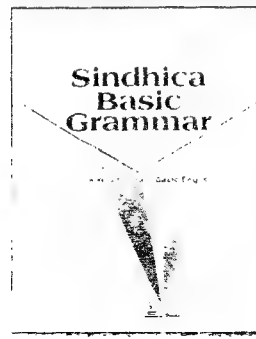
پراسرڻي شاگردن ۾ انگريزي لفظن
جي بنيادن ساڃاهه پيدا ڪرڻ لاءِ
جنهن جي استعمال سميت
چوڙين سنڌي ٻوليءَ جي پيرين
تصويري ڊڪشنري

اسڪولي شاگردن جي تعليمي
ضرورتن ۽ ڪمپيٽيٽو مٿس
تيار ڪيل گرامر جنهن سان ٻين
نئين ۽ ڏهين جماعت جي
شاگردن جو تعليمي رزلٽ بهتر
بڻجي ٿو.

اسڪولي شاگردن جي تعليمي
ضرورتن پائندگي لاءِ هزار لفظن تي
مشتمل، چارن سميت سمنجي ۽
شاھڪار ڊڪشنري، متنوع
معنائن جي سهولت سان.

شاگردن توڙي عام انگريزي
پڙهندڙن جي لاءِ بنيادي انگريزي
گرامر مشائن، سجهائين ۽ مشقن
سان تيار ڪيل موجوده دور جو
مڃيل ترين گرامر.

Karachi Off: 2737290 Mobile: 0300-2707697
Hyderabad Off: Hyderabad Trade Centre,
Hyder Chowk, Gadi Khato. Mob: 03013584679
Sukkur Off: Ghanta Ghar Chowk, Ph: 5628368

سنڌ جي علمي ۽ شعوري
ترقي ۾ پاڳي پائيوار **Sindhica سنڌيڪا**

Sindhica سنڌيڪا

”هيءَ لغت، پنهنجي ماحول ۾ رائج، روزمره وارن لفظن تي مشتمل لغات آهي، جنهن ۾ مصنف صاحب، پنهنجي چوڌاري واري ماحول ۾ رائج لفظن کي گڏ ڪري، انهن کي الف بي وارتتيب ڏيئي پيش ڪيو آهي.... هن لغات ۾ شامل ڪيل لفظن جو ذخيرو، ”هڪ جلدي سنڌي لغت“ کان ڪنهن به صورت ۾ گهٽ معيار وارو هرگز ڪونهي. هيءَ (سنڌيڪا لغت) هڪ اهڙي نوجوان ترتيب ڏني آهي، جو اڃا طفل مڪتب آهي، پر سندس هن ڪاوش تي نظر وجهڻ کانپوءِ اهو چئي سگهجي ٿو ته، هيءَ نوجوان هزارين صلاحيتن جو مالڪ آهي.“

پروفيسر ڊاڪٽر غلام علي الانا

پڙهندڙ نسل - پ ن

The Reading Generation

1960 جي ڏهاڪي ۾ عبدالله حسين ”آداس نسلين“ نالي ڪتاب لکيو. 70 واري ڏهاڪي ۾ وري ماڻگ ”لڙهندڙ نسل“ نالي ڪتاب لکي پنهنجي دور جي عڪاسي ڪرڻ جي ڪوشش ڪئي. امداد حسينيءَ وري 70 واري ڏهاڪي ۾ ئي لکيو:

انڌي ماءُ جڻيندي آهي اونڌا سونڌا ٻارَ
ايندڙ نسل سمورو هوندو گونگا ٻوڙا ٻارَ

هر دور جي نوجوانن کي آداس، لڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ڪڙهندڙ، ٻرندڙ، چُرندڙ، ڪِرندڙ، اوسيئڙو ڪندڙ، پاڙي، ڪاڻو، پاڇوڪڙ، ڪاوڙيل ۽ وڙهندڙ نسلن سان منسوب ڪري سگهجي ٿو، پر اسان انهن سڀني وچان ”پڙهندڙ“ نسل جا ڳولائو آهيون. ڪتابن کي ڪاڳر تان ڪڍي ڪمپيوٽر جي دنيا ۾ آڻڻ، ٻين لفظن ۾ برقي ڪتاب يعني e-books ٺاهي ورهائڻ جي وسيلي پڙهندڙ نسل کي وڌڻ، ويجهڻ ۽ هڪ ٻئي کي ڳولي سگهاري تحريڪ جي رستي تي آڻڻ جي آس رکون ٿا.

پڙهندڙ نسل (پن) ڪا به تنظيم ناهي. اُن جو ڪو به صدر، عهديدار يا پايو وجهندڙ نه آهي. جيڪڏهن ڪو به شخص اهڙي دعويٰ ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو ڪوڙو آهي. نه ئي وري پن جي نالي کي پئسا گڏ ڪيا ويندا. جيڪڏهن ڪو اهڙي ڪوشش ڪري ٿو ته پڪ ڄاڻو ته اهو به ڪوڙو آهي.

جهڙيءَ طرح وٽن جا پَن ساوا، ڳاڙها، نيرا، پيلا يا ناسي هوندا آهن اهڙيءَ طرح پڙهندڙ نسل وارا پَن به مختلف آهن ۽ هوندا. اُهي ساڳئي ئي وقت اُداس ۽ پڙهندڙ، ٻرندڙ ۽ پڙهندڙ، سُست ۽ پڙهندڙ يا وڙهندڙ ۽ پڙهندڙ به ٿي سگهن ٿا. ٻين لفظن ۾ پَن کا خصوصي ۽ تالي لڳل ڪلب Exclusive Club نه آهي.

ڪوشش اها هوندي ته پَن جا سڀ ڪم ڪار سهڪاري ۽ رضاڪار بنيادن تي ٿين، پر ممڪن آهي ته ڪي ڪم اجرتي بنيادن تي به ٿين. اهڙي حالت ۾ پَن پاڻ هڪٻئي جي مدد ڪرڻ جي اصول هيٺ ڏي وٺ ڪندا ۽ غيرتجارتي non-commercial رهندا. پَن پاران ڪتابن کي ڊجيٽائيز digitize ڪرڻ جي عمل مان ڪو به مالي فائدو يا نفعو حاصل ڪرڻ جي ڪوشش نه ڪئي ويندي.

ڪتابن کي ڊجيٽائيز ڪرڻ کان پوءِ اهم مرحلو ورهائڻ distribution جو ٿيندو. اهو ڪم ڪرڻ وارن مان جيڪڏهن ڪو پيسا ڪمائي سگهي ٿو ته ڀلي ڪمائي، رڳو پَن سان اُن جو ڪو به لاڳاپو نه هوندو.

پَن کي کليل اڪرن ۾ صلاح ڏجي ٿي ته هو وس پٽاندڙ وڌ کان وڌ ڪتاب خريد ڪري ڪتابن جي ليگڱن، ڇپائيندڙن ۽ ڇاپيندڙن کي همٿائين. پر ساڳئي وقت علم حاصل ڪرڻ ۽ ڄاڻ کي ڦهلائڻ جي ڪوشش دوران ڪنهن به رڪاوٽ کي نه مڃن.

شيخ اياز علم، ڄاڻ، سمجھ ۽ ڏاهپ کي گيت، بيت، سٺ، ڀُڪار سان
تشبيه ڏيندي انهن سڀني کي بمن، گولين ۽ بارود جي مد مقابل بيهاريو
آهي. اياز چوي ٿو ته:

گيت به ڄڻ گوريلا آهن، جي ويريءَ تي وار ڪرڻ ٿا.

... ..

جئن جئن جاڙ وڌي ٿي جڳ ۾، هو ٻوليءَ جي آڙ ڇڻ ٿا؛
ريٽيءَ تي راتاها ڪن ٿا، موٽي منجهه پهڙ ڇڻ ٿا؛

... ..

ڪالهه هيا جي سُرخ گلن جيئن، اڄڪلهه نيلا پيلا آهن؛
گيت به ڄڻ گوريلا آهن.....

... ..

هي بيت اُتي، هي بم- گولو،

جيڪي به کڻين، جيڪي به کڻين!

مون لاءِ ٻنهي ۾ فرق نه آ، هي بيت به بم جو ساٿي آ،

جنهن رڻ ۾ رات ڪيا راڙا، تنهن هڏ ۽ چم جو ساٿي آ -

ان حساب سان اڻڄاڻائي کي پاڻ تي اهو سوچي مڙهڻ ته ”هاڻي ويڙهه ۽
عمل جو دور آهي، اُن ڪري پڙهڻ تي وقت نه وڃايو“ نادانيءَ جي نشاني
آهي.

پڻ جو پڙهڻ عام ڪتابي ڪيڙن وانگر رڳو نصابي ڪتابن تائين
محدود نه هوندو. رڳو نصابي ڪتابن ۾ پاڻ کي قيد ڪري ڇڏڻ سان سماج
۽ سماجي حالتن تان نظر ڪڍي ويندي ۽ نتيجي طور سماجي ۽ حڪومتي
پاليسيون policies اڻڄاڻن ۽ نادانن جي هٿن ۾ رهنديون. پڻ نصابي ڪتابن
سان گڏوگڏ ادبي، تاريخي، سياسي، سماجي، اقتصادي، سائنسي ۽ ٻين

ڪتابن کي پڙهي سماجي حالتن کي بهتر بنائڻ جي ڪوشش ڪندا.

پڙهندڙ نسل جا پڻ سڀني کي **چو، چالاءِ ۽ ڪينئن** جهڙن سوالن کي هر بيان تي لاڳو ڪرڻ جي ڪوٺ ڏين ٿا ۽ انهن تي ويچار ڪرڻ سان گڏ جواب ڳولڻ کي نه رڳو پنهنجو حق، پر فرض ۽ اڻٽر گهرج unavoidable necessity سمجهندي ڪتابن کي پاڻ پڙهڻ ۽ وڌ کان وڌ ماڻهن تائين پهچائڻ جي ڪوشش جديد ترين طريقن وسيلي ڪرڻ جو ويچار رکن ٿا.

توهان به پڙهڻ، پڙهائڻ ۽ ڦهلائڻ جي ان سهڪاري تحريڪ ۾ شامل ٿي سگهو ٿا، بس پنهنجي اوسي پاسي ۾ ڏسو، هر قسم جا ڳاڙها توڙي نيرا، ساوا توڙي پيلا پن ضرور نظر اچي ويندا.

وڻ وڻ کي مون پاڪي پائي چيو ته ”منهنجا پاءُ
پهتو منهنجي من ۾ تنهنجي پڻ پڻ جو پڙلاءُ.“
- اياز (ڪلهي پاتم ڪينرو)